JOANNIS RAII

Historiæ Plantarum

TOMUS SECUNDUS:

C U M

DUPLICI INDICE;

Generali Altero

Nominum & Synonymorum præcipuorum;

ALTERO

Affectuum & Remediorum:

ACCESSIT

NOMENCLATOR BOTANICUS
Anglo-Latinus.

LONDINI:

Typis MARIE CLARK:

Prostant apud HENRICUM FAITHORNE Regiz Societatis Typographum, ad insigne Rosz in Coemeterio D. Pauli. Clo Io CLXXXVIII.

PRÆFATIO.

Vamvis initio bujus operis præfatus fuerim qua tum sussicer arbitrabar, nonnulla tamen ab ejus editione qua Lectorem monitum oportuit à me omissa animadverto, alia interea temporis qua ad Hissoriam illustrandam, augendam aut
etiam emendandam pertinent, vel ab exteris produta, vel ab amicis communicata sunt, vel mibimetissi inter legendum occurrerunt, qua novam exigunt Prafationem, nec permittunt ut Tomus bic secundus acepbalos prodeat, qui alias id non requissiste, cam ejus dem velut corporis medietas sit, non aliam ob causam bipartiti, quàm ne si
in unum volumem compringeretur, nimis id spissam minissque tradiabile esse.

Primo ergo noverit Lettor, me omnes de nomenclaturis concertationes studio declinăsse, nec valde solicitum aut industrium faisse ne exquirendo quo queque Planta nomine Peteribus diceretur, chum in multis ob notas adscriptas, poucas illas, generales, Eo suribus speciebus communes, illud certò desiniri nequeat, in aliis controversi id tentare majoris esset opera quam frussis, cámque ab aliis me longè dostioribus in bac palestra jamdudum abunde decertatum surit, nec quequam sere dicendum reste quod non distem priss, oportet autem ut Controverssamme etiam aliquis modus sit. Hime nomina recepta E diuturno usu approbata abique retimui; nec temere solicitanda aut locomovenda duxi quæ initio sortasse imposta surini, ne praescriptionis jure nobiscum experiantur.

Deinde cum nominum non minus quam rerum non necessariam multiplicationem oderim, in its etiam specielus quas à genere ad genus trasslui persepe nomina antiqua, novis nultis impositis, reliqui: bine ut nonnullu fortosse videar, multiplicandi metu à necessaria impositis, reliqui: bine ut nonnullu fortosse videare, multiplicandi metu à necessaria currunt. Indicis tamen & exiti me aggregase qui dum vitant vita in conterais currunt. Indicis tamen & exiticis nominibus qua auribus Europais duriora & absona possint videri, lemmata seu tituos descriptorios aliquoties adjeci, quod Lectori nec inutile nec ingratum suturum spero.

Proximo in loco monere convenit, me non pro meis venditare omnia quibus Autoris nomen adferiptum non est : illud enim in multi incurià aut sessimano monissima Sentio Se
doloco imprima so. Bauhini, è cujus Hissina prima amtuatus sem en ono luudatos, quod
bis palam Singenue agnosco; ne quit ob seripta aliena clam surrepta gravem mibi plagii
dicam meritò timpiquat. In mutuatititi sipa datorum verba serupuis servavis non tantum mibi in aliorum seripta licere ratus ut ea immutarem; veritus insuper ne se si di facerem
(ut est proclivis in errorem lapsus) sensum corrumperem, novamque S ab Autoris mente,
sorte etiam veritate, alienam male intellectis sententiam assingerem, S Lectori obtruderem,
Porro, In Frustiaum exoticorum, quorum ingens numerus à Carolo Clusso, Jo. Baubino,

Porre, In Fruktuum exoticerum, quorum ingens numerus à Carolo Clutio, Jo. Baubino, Jo. de Laet, Olao Wormio alifque defeributurs, Historia, me lane, peregrinum esse, & velut in Sylva quadam aut Labrintho versari fateur, unde nullà industrià memet expedire possium, fingulàsque species ad sua genera reducere. Quocirca in iis ordinandis C. Baubini potius methodum, quamvis non nimis accuratam, sequi malui quòm in novus & commodiore invessiganda me frustra fatigare. Alias à Baubino non traditas, nullo serè ordine servatore prout ses obtulerunt exhibit, minimè dubitans quin nonnulli arborum in Historia descriptratum frustu sint sub diversi nonninibus bis terve repetiti. Qui in magnis Emporiis degunt, ipsosque frustu à nautis redimendi opportunitatem habent, quibbique curiostrum Musea ejusmodi cimellis referta patent, cosque coram inspicere, invicem conserve. Es curiosè examinare conceditur, facile discernent qui quarum arborum frustus sint, quique ob nominum varietatem & descriptiones impersettos iidem cum sint pro diversis fallant: omnunque convenientiis & disferentiis adnotatis, suis singulos locis disponent & in ordinem reducent.

Tandem, në quid dissimulem, dum schedas à prelo transmissa ad examen revoco, ab Operis Typographicis Jacpiks, à meisso alugoiete, & pluries equidem quâm vellem, èrratum deprebendo. Nec tamen mirum in tam longo opere homini veternos disturui laboris tedio somnum quandoque obrepsisse, inque tanta sessimatione pracipiti calamo multa utique delenda excidisse. Que in rebus issima megeniciale ripographica. Quinime prater hiusimodi opaquesta a me observata, in dispositione specierum sepius erratum vereor, cum multas mibi nondum videre contigit, quasque clim vidi non sim curiosè contemplatus, ut notas generum charasteristicas invossitique (uc enim siam tum des Historia Plantarum condenda per semum quidem cogitabam.) In aliorum autem descriptionibus partes pracipux ex quibus notar modò

PRÆFATIO.

ditte desumende sunt, flores scilicet & fructus, corumque calices & conceptacula, non rard omittantur: unde in his conjecturas probabiles segui coactus sum, quodque suspicabar potiùs quam quod compertum habebam.

Miraberis fortasse, Lector, Appendicem in tantam molem excrevisse: Illud autem duabus potissimum de causes accidit; quarum prima oblivio & oscitantia nostra. Cum enim ut Opus hoc consarcinarem, Historias Plantarum evolverem, multásque inibi species locis alienis dispositas invenirem, cásque ideireo disferrem & in prasens omitterem, nec tamen, me-moria nimium sistes, & ignavia libenter indulgens, eas studiose excerperem, & in schedis diligenter adnotatas reservarem, cum ad loca ventum esset quibus inseri deberent, è memoria facile elapse & per oblivionem omisse sunt. Altera Appendicis aucta causa sucre nova multæ necdum descriptæ Plantæ post Tomum primum & secundi etiam magnam partem absolutam & impressam evulgata, tum ab aliis, tum pracipue à Celeberrimo viro & rei Her-baria longe peritissimo D. Paulo Hermanno in Academia Lugduno-Batava Medicina & Botanices Professore, in Catalogo stirpium Horti Medici illius Academia. Horum quidem pars magna in hortis circa Londinum colitur. At nobis ob rationes bic non direndes Londinum adire vel non licuit, vel non placuit. Quin si id licuisset, cum Catalogi max landati editionem propediem expessarem, satins duxissem labori meo parcere, quam iis describendis inutilem operam navare; siquidem accuratiores pleniorésque earum bistorias quan so possem texere me inibi inventurum considerem; chm ego semel tantum & brevi tem-poris spatio iislam interesse potuerim. D. autem Hermannus semper & ຖື ກັພ ລັດໄຊບາ ລີວຽsnow on the spis, & angulute, & Sangulilut. Plurimas certe eruditiffimo buic Viro gratias debenna, sum ob ca qua jam presisisi in Opere predicto nuper edito, sum ob ca que pollicisus est in Museo Zeylanico brevi edendo. His cum animadverseret multos sucro intentos negotiandi causa magnis quotannis classibus Indiam Orientalem adnavigare, neminem ad id babilem & idoneum Plantarum indagandarum & Historia Naturalis promovendæ sludio illuc proficisci, quamvis regio ista, celo solóque stirpium generationi propitio, innumeras ferè species è secundissimo suo sinu essunderet, novas, raras, facie & viribus admirandas, ipse ad opus se accinait, spretisque magnanimiter tam longinqui itineris disficultatibus & periculis, per immensum equor in Indiam contendit, ibidemque aliquot annos subsistens & institutum pertinaciter urgens, que ad Historiam Naturalem pertinent curiose rimatus est, tandémque Orientis divitits onustus in Europam rediit.

At neque, cum in hoc sumus, reticendus Illustrissimus Vir & immortali fama dignus, D. Henricus van Rheede, van Draakenstein, qui rebus pace belloque per Indiam Orientalem gessi clarus soc sibi ad laudem non sussection arbitrabatur; verum imgenti & åvest em Historia Botanica illustranda & amplisticanda zelo stagran, in stirpiou per totum Regnum Malabaricum nascentibus conquirendis, describendis, delineandis mullis laboribus, nullis sumptibus pepercit, ut hujus benesicio iconas non tantum omnium qua extant pulcherrimas habeamus, sed etiam descriptiones non minus accuratas & sideles, plurésque species in lucem prolatas, quam ego per universam Indiam sponte oriri unquam credidissem.

His adjungere liceat & tertium, non minoris in Botanicis nominis & fame, D. J. Banister, qui in India quam vocant Occidentali idem stadium decurrit, & Virginia, ubi nunc degit, Historiam Naturalem meditatur. Nemo certè hactenus ex nostra gente Botanices scientia omnique literatura genere ei smilis aut secundus in Novum Orbem pedem intulit, nemo omnibus requisitis ad talem Historiam conscribendam paratior accessit.

Horum industrià India utriusque montes, siva, valles, litora, campi, prata, viridaria perlustrata, eorumque stirpes native & alumne oculis nostris exposus. Hinc ut discamue, Indiam ab Europa non minus natura quam loco distare, ejusque regionis genium tantopere à nostrate abludere, ut siquis binc illuc per quietem transferretur, experrectus vix crederet se vigilare, adeò omnia nova, insolita, admiranda ubique oculis occurrerent; ut verbigr. Arborum nonnullarum stupenda proceritas, altissimarum Europearum dupla triplave, ut que arcentos pedes adaquet, vel etiam superet; aliarum enormis crassities, ut earum caudices vel sexdecim hominum amplessentium ulmas extensas impleant: Hujus folia in cam longitudinem extensa & latitudinem susa, ut singula vicenis bominibus innusbrandis & à plu-via protegendis sufficiant: Illius ligni durities serri æmula, nec gravitas mulio insartor. Quid mirabilius qu'am arborem cernere, que cum per triginta quinque ant quedroginta an-nos neque frictum, neque storem protulerit, tum demum novam velut arborem è vertice emittat, & deinde folia omnia exuens, velut altissima quadam navis malus (natura enim uovondwo . eft, ut reliqua Palma) eretta & in sublime elata appareat; donec nova bec arbor paulatim comam explicet, ramosque & surculos numerosssimos quaquaversum diffundat, incredibili florum issque succedentium fructuum multitudine onustos, quibus ad maturitatem perductis mater ipfa radicitus interit.

Quis crederet in una proviu ia Malabara, eaque non admodum vasta, trecentas arborum & fruticum species spontaneas inveniri? & tamen plures adduc dari verisimile est, Quis tot uspiam terrarum herbas fruticescentes & lignosas provenire speraverit quot in Indiis observatæ fuerius? Vix ullum certe herbarum genus est in quo non dentur plures hujusmodi species.

Si cuiquam Europeo per solvas iter facienti arbores quedam in conspectum venirent corticum suorum internottu lucentium splendore, tam claro ut viis illustrandis sufficeret & ad eum litera legi possint, quem non siupore percelleret tam insolens speciaculum? & tamen kujusmodi in America reperiri idoneos testes babemus Illustrissimum Dominum D. Joannem Comitem de Carbery Jamaycæ Insulæ nuper Proregem, Regiæ Societatis nunc Prasidem dignissimum; & D. Thomam Trapham M. D. in insula jam dicta medicinam facientem.

Illud insuper singulare, India proprium, & miraculo affine, Arbores nonnullas, imo non paucas ibidem crescere, que cum florere incipiunt folia omnia amittunt, atque interim dum florent nude issque vidue manent, novis tandem decusso flore une cum fruttu erumpentibus: Forte ne solares radii quibus illustrari gestiunt flores foliorum objectu interciperentur; forte ctiam në florei ornatis que superbiunt arbores ostentationi folia osficerent, ejusque parte ali-qua occultatà impedirent ne assistantium oculi tam pulchri spectaculi integra voluptate frue-

Quis jam crederet in mediis Indiis Europam reperiri? in regione fervida, que nihil ferè cum temperatioribus commune producit, frigidioris etiam cæli pasientibus plantis alicubi locum esse ? Hujus tamen rei sidem nobis sacit insignis peregrinator D. Bernier. Cum enim in terris magno Mogorum Imperatori subjectis iter faciens montes excelsos transcenderet, à latere meridiem spectante, Palma, Piper, Arundines saccharina, breviter Indica & Exotica omnia; Verum post sex septemve horarum iter, cacumine superato cum ex adverso latere descenderet, ecce nova rerum facies, & velut momento temporis in Europam eranslatus suisset, Quercus, Ulmi, Pinus, Hyssopus, Majorana, Rosmarinus, nec alia quam nostro Orbis quadranti familiares stirpes conspicienda.

Sed ut è diverticula in viam redeam, non illustrata tantum pradictorum opera India, sed & in Europam quadanteuns translata funt, ut si in hortis nostris cultioribus obambules, te in ipsis Indiarum viridariis spatiari crederes, tot ubique Indica & Exotica oculis

Horum denique hisque similium per Europam plantes indagantium & colentium, D. Pauli Bocconi, D. Jacobi Breynii, D. Petri Magnoli, D. Josephi Tournefortii, D. Paul Doccoin. L. Jacobi Dreynii, L. A Peter Magnon, L. Josephi a ournetorni, quas bonoris causă nomino, indefessis studiis & laboribus Botanices scientia, que à Clussi & Bauhinorum temporibus paulatim elanguit, respectata est, mirôque intra bos voiginit aunos praxime elapsis progresses fects. Vigilant scilices seculi nostri Botanici, nec majorum inventis contenti ad ulteriora tendant, nec alios sibi inquisitionum terminos & columnas figunt quam quas natura terris fixit, universum orbem curis suis complexi.

Unum adhuc in excusationem nostram prasandum superest, nimirum Plantas multas quarum nomina in Catalogo Horti Regii Parisiensis alisque extant à me omissas, quod scilicet pigeret tot nuda nomina vel paucis Epithetis autta, nullis additis descriptionibus aut figuris, Historia inserere, cum milis non canstaret, annon earum alique sub aliis nominibus jam edite & descripte fuissent, alie jam descriptarum varietates potius quedam quam nove

At nec ante finiendum quam, prater initio landatos, corum qui Tomo buic secundo symbolas suas contulerunt honorisica mentio facta fuerit. Hi autem sunt 1. Illustris Vir D. Gulielmus Courtine Medii Templi Londinensis Armiger. 2. Praclarus Vir, & in ftirpium cognitione nulli secundus, D. Leonardus Plukener, M. D. 3. D. Samuel Doody, & 4. D. Jacobus Pettiver, Pharmacopai Londinenses, Botanices apprime gnari. Horum frequens mentio tum in Historia, tum in Appendice, quid quisque contribuerit Lectorem cer-

His adde quamois initio dicinm, non tamen sine ingratitudinis nota in fine operis reticendum doctifimum & amicifimum Virum D. Tancredum Robinson M. D. cujus perpetua & crudità industrià, quam mibi per totum compositionis & editionis tum primi tum secundi Voluminis decursum benevole commodavit, Historia nostra multis & speciebus & observa-

tionibus auctior. & mendis repurgatior quam abique eo fuisset, proditura est. Sed & enumeratie Auctorum alteri Tomo premissa, imperseisa cum sit, corum adjectione supplenda venit qui à nobis per oblivionem omissi, querumve scriptu post id tempes edita, vel nobis saltem tradita sunt. Primo in loco Claris. Viri D. Christophori Merret, annis & scientia gravis, de Professione sua deque Repub. Botanica optime meriti: E cujus Pinace rerum naturalium Britannicarum, Annotationibus in Antonii Nerii Artem vitrariam, alissque scriptis non pauca in Historiam nostram transfuli.

PRÆFATIO.

Deinde D. Pauli Hermanni, de quo supra, è cujus Catalogo Plantarum Horti Academici Lugduno Batavi Appendicis magnam partem mutuatus sum.

Tum Joannis Baptista Triumfetti, è cujus Observationibus De Ortu & Vegetatione Planta-

rum aliquammultas novarum Plantarum descriptiones sumptas Appendici inserui.

Post Jo. Commelini, cujus Catalogum Plantarum Indigenarum Hollandiæ editum An. 1684. in 12. vidimus, & ex eo species nonnullas in Historiam nostram transcripsimus. Idem Horti Malabarici Tom. 2, 3, 4, 5, 6. notis adauxit & commentariis illustravit. Idem Traslatum de cultura Limonum & Aurantiorum emilit in 8.

Tandem Pauli Ammanni, cujus Character plantarum naturalis Francosurti 1684. impressus notis & descriptionibus nonnullis Historiam nostram auxit.

Ejus Hortus Bosianus 1687. editus ad manus nostras nondum pervenit.

Denique D. Rochefortii, cujus Histoire naturelle des Antilles nos debitores agnoscimus. Nec minus Mauritii Hofmanni Catalogo Plantarum Horti Medici Altdorffini, & Catalogo Plantarum circa Altdorffium nascentium.

Item Jacobi Sutherlandi Horto Edinburgensi.

Atque nec omittende Roberti icones fol. Parisiis. Neque D. Rob. Plot Historia naturalis territorii Oxoniensis edit. An. 1677. & Staffordiensis An. 1686. fol. è quarum parte ea quæ de plantis agit historiam nostram locupletavimus.

Joan. Baptistæ Ferrarii Hesperides, sive de Malorum Aurantiorum, Citriorum & Limonum varietatibus, cultura & asu. fel. Romæ. 1646.

Joan. Eusebii Nierembergii Historia Natura. Antwerp. fol. 1635.

Joan. de Laet Historia India Occidentalis. fol.

Museum Olai Wormii. fol.

Musaum Regia Societatis Londinensis. fol.

His addi possunt libri nonnulli Botanici quos nobis nondum videre contigit, nimirum,

Hyacinthi Ambrosini Phytologia partis prima Tomus primus. Mich. Boym, S. J. Flora Sinensis Viennæ 1656. fol.

Francisci Steerbeck Citri cultura. Ejusdem Theatrum Fungorum 4.

Georgi Turre Historia Plantarum fol Patav. 1684. Hic liber agit solummodo de facultatibus & viribus Plantarum è Theophrasto, Dioscoride & Galeno.

Post Opus absolutum & typis impressum literas accepi à Botanico non incelebri D. Tho. Lawson in Westmorlandia degente, quibus Catalogum inseruit Plantarum à se observatarum in Septentrionalibus Anglix sponte nascentium, quarum nonnulla nova & nondum edita, alia à nobis in Catalogo Anglicanarum preserite & indicte.

Primi generis sunt

I. Carlas fylvestris fruchu minimo cordiformi, The Isaft milb Beart Chetrp-tree, Ru
1. Carlas fylvestris fruchu minimo cordiformi, The Isaft milb Beart Chetrp-tree, Rufticis Cestrienstous, The Metric, cijus in Phytologia Bitannica mentio. Hanc
circa Buriam & Mancanium Lancastrie oppida, & alicubi etiam in Westmorlandis inveniri scribir
circa Steetynum & albii in Cestra Destonebisses, qui hanc Merassum sylvestrem Ungarorum Clus, à nomine Metrup-tree conjectaretur, ni color fruchus dilucè ruber, qui Meraso Ungarico niger est, obstraet. Verum errat D. Stonebusses, Clussius enim Meraso Sylvestri sructum nigrum non attribut sed rubrum; Meraso autem simpliciter dicho nigrum; unde color fructus non
impocit quo minis Merasis sylvestris Ungarorum Clusse elle possite.

2. Cochlearia marina solio anguloso parvo, in Walesy vulgo Waney, Lancastrie insula. Huic
mila que extat mihi salem vista neque icon, neque descriptio responde.

3. Geranium harmatodes since eleganter variegato: in insula Walney pradicta copiosiffinne provenit. Hanc specime pro varietate Geranii harmatods vulgaras in Historia pag. 1061. habuimus, at
nunc, ex observatione plante in horto cultur melius edochi, diversam agnossimus, non enim sforis
duntaxat variegatione quam etiam culta retinet, sed & parvirate sua & humilitate, alitique acciden-

dontaxat variegatione quam etiam culta retinet, sed & parvitate sua & humilitate, aliisque acciden-

4. Lilium convallium angustifolium; ad pontem Waterfall in Westmorlandia.

4. Liutun convantum anguttuonum; au pontein printerjas in preprintantia.

5. Hieracium macrocaulon hirfutum folio rotundiore, prope Shap vicum in Westmorlandia.

6. Gramen sparteum capite bisido vel gemino D. Merret. In Westmorlandia copiose.

Secundi generis sunt

- I. Gramen sparteum montanum spica foliacea graminea majus, à nobis in summis altissimorum Cambria montium verticibus copiosè nascens observatum, quamvis in Catalogo per oblivio-
- 2. Lunaria minor ramofa.

3. Lunaria

- Lunaria minor foliis dissectis, utraque Stricklandia majori in Weßmorlandia.
   Pyrola Alsines store Brasiliana, prope Gibburgum oppidum in Clevelandia.
   Sambucus foliis laciniats prope Maneumium Luncifrie in Iepibus.
   Scabiosia pratentis minor store carneo Park, in Weßmorlandia.
   Sorbus sylvestris Anglica Englists blitt Service; Estas Hupte, Sea-Guilers. Assertis Maneure cam in Wiberslake Park sponte nasci. Verum arbor eo loci hoc nomine vulgo dicta Aria est Theophrasti.

8. Viola folio Trachelii D. Merret.

- 9. Viola palustris rotundifolia D. Plot Hist. nat. Oxon.
- 10. Geranium columbinum maximum fol diffectis ejustem, quorum descriptiones in Historia no ftra exhibuimus; ut &

11. Adianti foliis bifidis vel trifidis.

12. Helleborine minor alba Park. Westmorland.

His adde Varietates quarundam Plantarum infignes, v.g.

- 1. Carduus monstrosus Imperati.
- 2. Cotula non fœtida flore pleno Westmort.
  3. Gentianella flore lacteo ibid.
- 4. Geranium batrachioides flore eleganter variegato, In old Deer-Park by Thornthwait West morland.

ER-

ERRATA

ERRALIA.

PAG 586. In. 49 log lexicu. p. 987. I. 5 miron. región. corpyillor. 1. 5 ng colom. I. 19. formismo. 183. 11. Coriolisco. I. 13. immedia. 988. I. pendi. edines. 1991. in regional. findic. 1961. 19. formismo. 183. 11. Coriolisco. I. 13. immedia. 1988. In production of the control of

Emendandis adde.

Que de Mange lubernon, pag. 1831. dele : luperiàs mim pag. 955. tradamus.

Lamma frichiu Lamma in calom pagina 1831. deleippus coden videtus.

Frindra Indian Georgia 17, pag. 1838. deleippus coden videtus.

Frindra Indian Georgia 17, pag. 1838. deleippus coden videtus.

Frindra Indian Georgia 17, pag. 1838. deleippus Antonia Indian 1831. p. 1838. treferrar, ideò que non erat especendar.

Frindra Indian Georgia 1831. deleippus 1831. deleippus p. 1833. idem elle videtus Antonia indianolisa Maregran. Vel Mandaj.

Graph colifornia quanti meletopisco Indiano (frindra 1831.) deleippus p. 1833. idem elle videtus Antonia indianolisa Maregran. Vel Mandaj.

Errata leviora in literulis & punctatione, ne Lectoris ingenio nimis diffidere videar, inemendata reliqui,

HISTO

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER DECIMUS NONUS,

QUI EST,

De Herbis Pentapetalis vasculiferis.

IS admifcemus nonnullas minùs proprie Pentapetalas dictas ob petala ad ungues juncta, ut flores integri decidant: unde proprie & ftrickè loquendo Monopetala dicenda funt.

Pentaneralis etiam Dalumanla d'Pentaneralis etiam Dalumanla d'Pentaneralis etiam Dalumanla d'Article de la laccompanya de la lac Pentaperalis etiam Polypetalas adjungimus, & ob convenientiam in reliquis notis

nonnullas etiam Tetrapetalas.

Hunc Librum in duas Sectiones partiemur. Prima erit De Herbis pentapetalis cum foliis in caule ex adverso binis:

Secunda De Herbis pentapetalis foliis in caule alterno aut nullo ordine positis.

SECTIO PRIMA.

De Herbis pentapetalis foliis in caule ex adverso binis.

Herbæ flore pentapetalo aut polypetalo, foliis integris in caule conjugatim dispositis sunt vel flore

[Pentapetalo,

Maritima, semine grandi; Alsine cruciata marina.

[Integro, concavo seu fistuloso,

Oblongo & cylindraceo; petalis margine extremo incifis; vasculo itidem seminali cy-

Angustifolia, folio glauco gramineo, seminibus compressis, rugosis, nigris; Ca-

Tumidiore & plerunque striato; pericarpio plurimum pyriformi; summa parte per maturitatem le aperiente in oras dentatas, seminibus turgidioribus, sforum petalis plerumque bifidis; LYCHNIS.

Admodum floris expanso in plura segmenta,

[Fruticof.e., superficie perenni; flore specioso caduco,

Majores & elatiores, capitulis in plerisque speciebus pentagonis; CISTUS.
Mimores & humiliores, calicibus triphyslis sou trifilis; vasculis seminalibus trigonis; CHAMÆCISTUS.

Herbacea, superficie annua; seminis conceptaculo

E tribus carinis composito; flore flavo; coma trita velut cruentante; HYPERICON. Bivalvi; flore itidem flavo, foliis falicis oblongis, ad genicula interdum ternis aut quaternis; Lysimachia Lutea.

Simplici, femina in medio fita exterius protegente; florum petalis

Pppp

Disjunctie,

Disjunctus, colore albis; S Bifidis ; ALSINE genuina. 2 Integris Alfines foliis; Alsine minima. Folis angustissimis, Sinis in caule oppositis; SAXI FRAGA pufilla. Caules ad nodos stellatim ambientibus; SPERGULA. Ad ungues janctio, adeo ut flores integri decidant; in fingulis foliorum alis fingulis; ANAGALLISterrestris.

Hexapetalo, in aquosis nascentes,

Erecta & procera, floribus in spicis longis in summis caulibus; foliis ad genicula interdum ter-

nis; LYSIMACHIA purpurea spicata.

Humilus & supina; folis Portulacæ rotundis, flosculis & seminibus in foliorum alis seffilibus; ALSINE Portulace folio.

Androsamon & Ascyron sub Hyperici titulo comprehendo; omnino enim genere conveniunt, cuius note funt flos flavus, coma terentium digitos velut cruentans, & pericarpium tribus carinis com-

Ad hoc genus pertinent Holosteum minimum dictum & Saxifraga graminea pussilla, ob folia in cau-libus ex adverso bina, & vasculum seminale in metæ formam turbinatum, quamvis floribus sint tetrapetalis.

Gramen leucanthemum majus & minus & Caryophyllus bolosteus uterque Alsnes species censendæ sunt

ob florum petala bifida, & vasculum seminale conforme.

Hyssopifolia hujus etiam loci est, cui D. Morisonus florem pentapetalum tribuit, capsulam seminalem longam innumeris feminibus minutis refertam. At Jo. Bauhimus florem hexapetalon eidem afferibit. Utri ego subscribam nescio, nec enim ipse florem adeò exacte & diligenter observavi, ut recorder quot petalis conftet.

Globularia lutea montana F. Columnæ Lychnidis Speciebus annumeranda videtur.

CAP. I.

De Caryophyllo.

Aryophyllus ab odore Caryophyllum aromaticum referente dicta est hac planta, fortè etiam ab aliqua fimilitudine, quam habet flos expansus cum suo calice cum Caryophyllo dicto.
Nonnulli Veterum Vettonicam seu Betonicam à Vettonibus Hispaniæ populo dictam esse Agonimii Veterum vectoriani es peconicana e recomenta a recommo rimpanie populo dictam elle arbitrantur. Officinis Tunica à Betonica per apharefin denominatur. Ego Veterblus incognitum fuiffe credo. Si enim flos tam eximiz pulchritudinis & fragrantiz quam eff Caryophyllus altilis & hortenfis, eis innotuffet, proculdubio non minoribus eum encomiis

celebraffent quam Rosam ipsam, cui odore quidem aquiparanda est, venustate & durabilitate etiam

prærerenna. Caryophylli notæ characterifticæ funt, calyx floris oblongus, cylindraceus, lævis, integer, in mar-gine duntaxat fummo dentatus, vafculum tidem continens oblongum, cylindraceum; Petala mar-gine extremo incila aut laciniata, femina comprefla, rugola, per maturitatem nigra.

Duplex est 1. Angustifolius folio gramineo, glauco: 2. Latifolius, calyce foliolis oblongis cincto.

§. I. Caryophylli angustifolii calyce non barbato, sed ad basin squamis brevibus cincto.

1. Caryophyllus bortensis Park. Caryophyllus altilis major C. B. Betonica coronaria sativa, sive Caryophylleus stos J. B. The Clove: Hulp-stower.

Folis est è fingulis geniculis binis, angulfis, gramineis, duris, per extremum acuminatis, carfio quafi five glauco colore: caulibus levibus, teretibus, cubitalibus, rarò altoribus, geniculatis, nodofis, in ramos divifis: in quorum falfigis longuidculis foedantur calicus teretes, glabri, orbiculo fuperiore denticulati, quibus dehiscentibus paullatim diversa apparent florum genera, candida scil. ex candido purpurea, coccinea, nigricantia, vermiculata, diversóque colore variegata, ídque non una fed varia ratione. Invenias figuidem in quibus carididus & coccineus color ità mifecatur, ut in alio candida in alio rubra foliola numero superiora evadant. Quid quod nonnullos videas ità candidos, ut minutissimis rubris punctulis sint redimiti, contra qui rubent lacteis notis aspersi videantur. Poftremò ex uno & eodem caule non rarò duo florum genera, quod ad colorem attinet, hoc est partim candidi rubrisque maculis notati, partim verò toti rubri seu coccinei profiliunt, & quod mirum magis videri possiti sape uno pediculo diversi coloris slores sussultas deprehendas. In siorum medio stamina emicant cum apicibus candidis & bina cornicula recurva supra slorem eminentia semunciali interdum longitudine. Cornicula hae nihil aliud funt quam fiylus geminus fummo vasculo feminali innatus, oblongo, tereti, femen continenti per maturitatem nigro, rugofo, compreffo. Radices simplices, fibrofæ,

Caryophylli vulgò dividuntur in hortenses seu altiles, & sylvestres: nec præter rationem, siquidem hortenses & sativi dicti à sylvestribus & spontaneis revera specie differant : quamvis nugandum non fit quin fativi etiam alicubi sponte proveniant, & nos ipsi in Italia observavimus Caryophyllos sponte nascentes, quos sativorum primos ut ità dicam parentes suisse suspicamur: ex his enim iteratà satione, transplantatione, irrigatione, alioque cultu & mangonio paulatim immutatis & cicuratis hortenses tandem & sativos primitus factos opinamur. Quotidiana enim experientia docet Catra notemes are me in folo pingui & bene fubacto fatum, præfertim loco calidiore, Soli expofito & ab aeris injuriis tuto, fobolem producere florum magnitudine & figura, necnon petalorum multiplici serie, & colorum varietate à matre diversam, quæ diligenti cultura & mangonio dicto adeò adhuc immutari & (fi ita loqui liceat) meliorari pollint, ut novum tandem vultum & habitum induat, nec pro primitivæ plantæ progenie ab harum artium ignaris & minus exercitatis agnofci

point.

Caryophylli hortenfes à nonnullis dividuntur in maximos & minores, & utrumque genus in eos qui multiplici petalorum fene donantur, & qui fimplici. Alli Caryophyllos hortenfes feu fativos primò diffugunti ne os qui flore ant fimplici & flore multiplici (en pleno, & utrumque genus in plurimas species subordinatas. Nos has omnes varietates pro una & eadem specie habemus, adeóque is recensends non immorabinur. Nec tamen si maxime vellemus id unquam efficere postemus, cum hujusmodi varietates, novis indies emergentibus, infinitæ sint. Si quis species celebriores scire defiderat Parkinfonum & C. Bauhinum consulat, necnon Hortum Eystettensem, Theodori de Bry florilegium, Crispini Passai hortum floridum, Emmanuelis Swertii florilegium, aliósque.

Innumeros (Deo benedicente) folo decoct. florum Caryophyllorum vindicavi a febribus malig. Vires, nis; & hoc omnibus Medicina studiosis jurato veluti affirmo, vel potenter sudores movent, vel urinas pellunt citra magnos natura motus, fimúlque cor corroborant, fitímque fedant. S. Paul.

Quadrip, Botan. p. 242.

Flores Caryophyllei cephalici funt ac cordiales; unde usus corum præciouss est in capitis malis, Vertigine, Apoplexia, Epilepfia, Paralyfi, aliifque nervorum affectibus; in lyncope, palpitatione cordis, &c. in ventriculi imbecillitate, cardialgia, &c. in febribus peltilentibus, dato vel lucco ex-preflo totius herbe ad \$\frac{3}{2}\$ ii. vel pulvere radicis ad \$\frac{3}{2}\$ ij. Eodem tempore nares contingere oportet aceto caryophyllato, geltfare bintoola eadem madefachas. Fugant lumbrocos, partum facultant. Extrinsecus adhibentur in vulneribus capitis, extrahunt offa cranii fiffa, leniunt cephalalgiam & odontalgiam. In ulu funt fuccus inspissatus, essentia dictus. Schrod. 2. Conserva ex sloribus. 3. Aqua

fullatitia ex floribus. 4. Syrupus ex infusione florum. 5. Acetum ex infusione florum. In facultatibus (inquit C. Hofmannus) compone florem nostrum cum rosa. Quemadmodum enim illa inæstimabilem odoris gratiam habet, ita etiam flos noster, éstque pariter gustu amarus, fine tamen ungue suo. Qemadmodum in Rosa odor & sapor in superficie est, peritque in ficca; ita in flore nostro. Quare quemadmodum Rosa sunt cordiales, reparatis spiritibus animalibus ob benignas è ventriculo ad caput evaporationes; ita heic. Veruntamen hac differentia. Rosa calidis affectibus sunt aptiores, Caryophylli frigidis. Hoc enim affirmo ut Rosa temperata vix est, ita Caryophylli fuperant temperiem.

2. Caryophyllus arborescens Creticus C. B. Betonica coronaria arborea Cretica J. B.
C. B. prod. J. B.
Ex radice cralla, alba, dura & lignosa caules cubitum superantes exurgunt, albi, rotundi, leves, geniculari, lignosi, in alas brachiati. Folia glauca, sesquiunciam circiter longa, angusta, rigida, in acutum & pungentent mucronem desinentia, in folonum & circulorum extrems duntaxat confertim polita conspiciuntur, ut muscaria totidem videre videaris; nam in reliqua ramorum parte caduca, vestigiis relictis nodosam illam aspredinem efficiunt. Calpeuli antequam in slores explicentur exigui, echini inftar spinulis horrent, ipseque adeò ejus mucro pungit: interim manentibus centur exigui, echni initar Ipinulis horrent, pieque adeo ejis mucro pungit: interim manentibus ilidem fijinulis calix productior reddius florem exhibes filmplicem circinatir rotunditatis, è quinque foliis conflatum, per extremam oram incifis, colore diluté purpureo praditis, firiatis, paulò ultra medium lineolà giutata faturatiis rubente pictis, ex quarum omnium concuriu circulus deferibitur, intra quem lanugo quadam apparet. Medium occupantifamina florum concoloria.

Floret menfe Julio & Augusto, ínque multos annos durat, hyeme in hypogxum reponen-Temper.

Nobis planta hæc Caryophyllus arboreus sylvestris Alpin. Exot. videtur, quamvis icones non bene

Vel hac ipsa planta, vel ei valde similis nobis inventa est in Provincia monte S. Balma dicto propè cryptam S. M. Magdalenæ,

* 3. Caryophyllus filvestris store magno inodoro hirfuto C. B. Caryophyllus filvest. 2. Clus. Clus.

Hujus breves funt cauliculi, tres uncias rarò excedentes, geniculati: solia in fingulis geniculis bina, fuperioribus breviora, molliora, viridia, deorsum reflexa, splendentia, in novellis autem germinibus, satis copiosè ex eadem radice nascentibus, majuscula, latioraque : flos è nigricante & crassiore caliculo emergens fummis cauliculis infidet, umcus, fuperioribus major, quinque etiam folis conftans, paulò faturatior priore, circa umbilicum longioribus villis hirfutus, & eleganti ex fatura parpara albo Pppp 2

Lib. XIX. De Herbis pentapetalis vasculiferis.

989

mistâ varietate gratus, inodorus tamen. Semen in longis vasculis, quæ maturitate hiantia paleaceum fuscum aliorum Carvophylleorum modo continent. Radix superiori similis est. Frequentiffimum est in Sneberg & aliis Austriacarum Stiriacarumque Alpium jugis; ubi sub si-

nem Junia & Julio Horet.

Illi per omnia ferè fimile crefeit in altiffimo Jugo Esfeber vocato, nifi paulò longioribus effet folio

Re casilicula, flore plerunque majore, nec co unico fed gemino aut triplice: praterea fub vilus umbilicum ambientibus inaqualem quandam & in frequentes manandros excurentem lineam impreffam habet, humani crami futuram referentem, colore rubro faturative practizam, ut prioris eft.

In codem jugo paucas hujus generis; in Sneberg verò fecundi aliquo plantas invenicbam quaab illis dunavast floris varietate differente: nam licet forma dilipar non effet; color tamen albus erat,

umbilici ambitus purpurafo ntibus villis hirfutus.

Caryophyllus fylv. flore laciniato fine corniculis odoro, C. B. Betonica coronaria folio ærugimoso latiore, flore rubro laciniato, repens J. B. Caryophylleus 3. Clus.

Cauliculi huic paulo majores craffocé (que pedal i plenunque altitudine affurgunt, geniculati, fingula geniculat minentibus foliu binis, primo genere [Cluf.] longioribus & latitoribus, aruginei quodammodo coloris: ex [ummis alis bini, terni, fingulatim autem nafectnes fores, priori non mulcim abtimiles, quinque foliis per oras laciniatis, atque circa umbilicum carnea lanugine pubescentibus conflantes, univo coloris, nullis corniculis infexis practiti, odorat, qui è calyculis primum emergentes candidi futuri videntur. Floribus fuccedunt cornicula fatis cressa, force nigrum planum, ut careri Caryophyllei, continentia. Radix oblonga, fibrola, à capite plures furculos in orbem diffundit, qui plerunque fibras agentes adeò se propagant, ut brevi totas areas occupent.

Unde primum illatus ignoro: sed in omnibus Austriacis, Ungaricis, Bohemicis, etiam Germanicis plensque horts colture, & Maio mense cum reliquis soret.

Hie est etiam, fortasse, qui in horts nostris nomine 2011st ubique ferè enutritur, ssoris colore ple-

runque ex purpura rubente; interdum etiam albente ex carneo, cum corolla circa umbilicum macularum atro-rubentium faturatiorum. Habetur etiam flore pleno feu multiplici. Flos odoratiffimus eff, adeò ut cum floret odorem exhalet suaviffimum, qui è longinquo percipiatur, & non tantum flore naribus admoto. Verum in nonnullis Caryophyllis fylv. **19 int** nostratibus dictus à Clusiano Caryophylleo tertio differre videtur, viz. quòd non (quantum quidem hactenus observavi) eo modo, surculis radices agentibus se propager: deinde quòd in cauliculis ramosis plures ternis societatificationes gestet. Esto ergo Caryophyllus **Dink** nostratibus dictus.

A. 5. Caryophyllus simplex flore minore pallide rubente C. B.

Qui in muris lapideis & lateritiis eodem fere modo oritur quo Keiri feu Leucoium luteum.

A. 6. Caryophyllus minor repens nostras. An Virginens Ger? spluest. bumilis slore unico C. B?
Butonica coronaria stvue Caryophyllea repens rubra J. B? Maithen Pinikst.

Radix tenuis, longa, paucis fibris donata, plurimos per terram ramulos spargit, in terram reclinatos, & subinde radices agentes. Caulisuli flores suftinentes sesquipalmares sunt aut dodrantales, natos, & fubinde radices agentes. Caulieuli flores fuftinentes fesquipalmares sunt aut dodrantales, teretes, tenues & vis fe suftinentes, geniculati, Joshi crebris, binis ex adverso possitis, absque pedievalis caulem amplexis, digital interdum longitudine, sed pleuraque bervioribus vestiti, in summitate duos vel tres stores sintinentes rubellos, circulo seu corolla punctorum saturatiorum circa umbilicum misgnes, è calice longo, oris in quinque segmenta acuta divisis, ut in reliquis caryophylis. Ramuli seu cauliculi illi in terram procumbentes qui stores non proferunt, crebris folis vestiuantu brevioribus is que in caulbus sind, angultis, nea demodum acuts. Somes in calpulis paleaceum, fuscum. Locis sabulos duptaxax apud nos in Anglia sponte provenit. Æstate ad Autummum ulque storet. In collibus fabulos propo Notinghamum oppidum fecus vius copiosè provenit. Observavimus praterea in ejusmodi collibus arenotis progè Sandy vicum in agro Bedfordens, itemque in colle quodam non longe ab Hildessum in agro Cantabrigiens montivante. D. Den. D. Willaghey cundem invenit non procul Bridgemoti Salopia oppido: Denique D. Hosfinedli notel quadam Manthambild dicto prope Slongh vicum sessioni des vindesora oppido, vià qua Londinum itur.

Caryophyllus qui his in locis oritur duos aut tres & interdum etiam plures in uno caule flores profert, cum qui Clufio & Bashino describitur unicum plerunque (interdum binos flores) in fingulis caulibus producere dicater, ut dubiremus an specie conveniant nécne, quamvis alias &

guits cautions producere quatur, ut duotetmus an ipecate conveniant necne, quamvis altias & figura & deferiptio illus hute nofito fatis been respondeant; Descriptionem Clussi fubicicemus. Dodrantales hute sunt cauticus, teretes, geniculati: seix in finguls geniculis bina, inter se opposita, oblonga, angulta, dura mucronata; colore quast cacso. Fiss e calyculo rubente emergens, singulis cauliculis unicus plerunque infidet (interdum bini) quinque folius conflatas, lente simbria; coloris in diluta purpurà rubentis, circa umbilicum hirluss, & saturatione purpurà nicens, acque inodorus, ex cujus mecito umbilico duo brevia sfaminiale promitent. Somes in calyculis palezceum fuscum. Radix longa, tenues fibras spargens, è cujus capite plures cauliculi latè in ambitu & confertim sele diffundant.

conserum nes ununaumu. Invenitur in Hamburgensi monto duobus lupra Polonium, octo infra Viennam Austriae milliaribus. Florer isthic Maio, in hortos verò translatus estam Aprili. At nostras serius multo slorere uncipis, & ad Autumnum usque florere perseverat.

* 7. Be-

* 7. Betonica coronaria sive Caryophyllea, corollà purpured insignis I.B.

Non alte affurgit & hac Caryophylli species. Rami supra terram sparsi, ut in præcedente, denso foliorum stipatu muniti, minus casiorum: qui ima parte duriusculi & fere lignosi. Caules in duos, aut ad summum tres ramulos divisi, quorum quilibet singularem sustinet florem, elegantissimumquinquepartitum, in ambitu pulchre diffectum, & in medio amœna corolla faturatius purpurafcente decoratum: cujus odor fuaviffimus gratiffimusque.

Przecox est & reliquos antevertit : Maio sc. floret.

Hujus descriptio melius convenit Caryophyllo supra proposito, apud nos in arenosis nascenti quam Clusiana Caryophyllei sylvestris primi : noster tamen serius floret quam vel hic, vel præcedenti loco propositus; ut putem ab utroque diversum esse.

8. Caryophyllus sylvestris Corinthiacus ruber C. B. Caryoph. sylv. 4. Clus.

Craffiusculam habet radicem, nigro cortice tectam, satis fibrosam, supernè in aliquot ramos divifam, qui fummă tellure multa capita gignunt, è tenuibus, gramineis, virentibifque foliali, con-flata: inter que profiliunt aliquot ramul feu cadiculi tenues, geniculati, palmares, & ad fingulos nodos bina exigua foliala. Caltese in fingulis cadiculis fingulares, majudcili, è quibas foir ruber dilutior quinque foliis nonnihil per ambitum crenatis constans, è cujus umbilico bina interdum albicantia cornicula exeunt cum aliquot staminulis. Semen ut in carteris nigrum, paleaceum.

Crescit in Tauro Carinthiz monte. Floret Julio, semen Augusto maturum est. Hoc genus Caryophylli in monte Jura propè Genevam, invenimus.

Locus &

 9. Caryophyllus (ylvestris tertius flore laciniato, staminulis corniculatis odoratis C. B. Betonica coronaria minis ramosa, sure tenuster simbriato, albo, coniculis duobus emergentibus J. B. Caryophylleus sylvo. 5. Clus. montanus albus Ger. emac.

Huic crassa & nigra radix est, dura, lignosa, multos ramulos humi sparsos fundens, nigros item illos lentósque & subinde fibras agentes: ex iis cauliculi exeunt dodrantales, geniculati, infima parte gramineis quibuldam, brevibus, angustis, colore cæsiis folia, binis semper ex adverso inter se oppositis, deinde secundum genicula aut nodos aliis tarioribus onusti: extremis cauliculis infident oppoints, centual evaluating neurous aut notos aims rationess on unit: extremis causiculis initident longi calicit, fiferem continentes album, odoratum, quinque folius valde laciniaits confinatem; è quorum umblico bina emergunt famina longuicula, corniculorum Papilionis inflar inflexa. Semen deinde in longioribus capitulis planum, quale reliquorum Caryophylleorum.

Provenit in Hamburgenfi monte inter faxa, quà Auftrum & Septemtrionem spectat. Floret Leans &

Maio.
2. Ittius etiam genus ibidem invenitur, longioribus cauliculis, & plures flores proferens, fuperiori quidem formă & candore fimiles, fed inflexorum corniculorum experes, arque eorum loco decem framinula, ipfius flors fuperficiem paululum exuperantia habentes: capitula etiam in quibus femen continetur longiora. J. Baubino Betonica coronaria minus ramofa, folio centurer fimbriato, plane albo, fine corniculis. C. Baubino Caryophyllus flyr. floribus lanuginofis hirfuris.
2. Aliud tertium paulo majus inveniebamus (inquir Cluf.) da radices montis oppido Medeling imminentis, tertro ferè à Vienna milliari. Firmioribus & longioribus eft cauliculis, majore etiam de la companya production de care aliquido per oras larginos procedoran aut hefe candoris onuno aradice.

flore, licet non minus profunde per oras laciniato, nec odorato, aut lactei candoris omnino, aut dilutius rubentis, & quodammodo carnet coloris, brevibus villis purpureis umbilici circumferentiam in utraque specie occupantibus, nullis similicer corniculis, sed decem staminibus ut in superiore prominentibus, alioqui foliis, radice & florendi tempore conveniunt. J. Baubino Betonica coronaria five Caryophyllea, flore tenuirer laciniato, minore albo & dilutius rubente. C. Bauhino Caryophyllus fylvestris laciniatus 1. seu flore tenuissimè dissecto.

Caryophyllus sylve. alter flore laciniato odoratissimo C. B. Betonica corenaria tenuissimò dissetta, sive Caryophyllea superba elatior vulgaris J. B.

f. 15.

Caules huic funt multi, cubitales & bicubitales, ramofi, geniculati, fuliis inferioribus pluribus, latiuscullis, dodrantalibus, virescentibus, superioribus caterarum Betonicarum coronariarum similibus, binis geniculos amplectentibus, saporis amari.

Flores sparsi, ex pediculis longioribus, multi, longioribus caliculis inclufi, quinque foliolis, nunc albis, nunc purpurafeentibus conitantes, in longifillimas & remuifilmas lacinias diffectis, umbilico virefeente, & purpurafeente langine hirfitto, fitavifilmi odoriris & è longinquo nares ferientis. Vafata fuccedunt duas penè uncias longa, tennia, fiperan parte in quaturo partes crenata, extra calicem eminentia, qui cunica conflat & aiquot brevibus foliolis juxta pediculum, femire abundans nigro, compreffo, paleaceo. Radio fibrofa. In montibus Geneve vicinis fel parcibi nacitur: invenimus etiam in Germania, in quibuldam Lona.

In montious Geneva vicinis led parcius naioturi: invenimus etam in Germania, in quinouam lytis non procul Walfenbergh Franconiz oppido. Sponte nafcitur (inquir Clufius) in himidioribus Viennentis agri pratis, arque etam ad caduarum lytivarum pratis vicinarum declives margines, plerifque Auftriz locis. Seruis reliquis floret, nimirum Julio & toto Augusto.

Repertur etiam flore pleno, qui J. Bauhino Betonica coronaria five Caryophylleus flos, flore

tenuiffime diffecto, pleno, purpurafcente.

Lacus

Locus.

Pppp:

* 11. Ca-

Locus.

Locus.

• 11. Caryophyllus simplex supinus latifolius C.B. montanus bumilis latifolius. Betonica coronaria siwe Caryophyllus minor folio viridi nigrisante repens, flure argenteis punctis notato J. B. Caryo-phylless filiv. 7. Clus.

Foliorum hujus Caryophylli raritas descriptionem promerita est: ea enim tam sunt Hyssopi foroutorum nuus carponin rama assantantan pointe access carponin talli nuit rijanoji to-liis toto vultu limilia, colore, figură, not amen odore & fapore, ut legenti imponant: carecimi cauliculi palmares, Caryophyllorum fylvelfrum inflar geniculari, nonnihil afperi, fubbirfuti, flere fuffinent Caryophylli fylvedtris, quinquearitos, fupina parte hiftinents, fuareutores, argentess punctis gutatos, quorum fingula folia lambdoides linea faturator coccinea pingit, ora autem crepunctis gutatos, quorum fingula folia lambdoides linea faturator coccinea pingit, ora autem crepunctis gutatos, quorum fingula folia lambdoides linea faturator coccinea pingit, ora autem crenatz funt: porro prena parte color est ex luteo virescens, levi rubore perfusis marginibus. Repta-

Crescere audio (inquit Clusius) in monte illo non procul à Niclasburg Moraviæ dissito. Um-

Hujus speciem, [potius varietatem,] flore pleno in hortis quibussam observavit & descripsit Clufius: cui an Betonica cosonaria minima, rubello flore pleno repens J. B. eadem sit nécne dubii sumus: caules et in aliquot ramulos divisos attribuit, in corúmque extremitate fingulares flores, parvos, plenos, rubellos; foliis est brevibus, latiusculis.

12. Caryophyllus caruleus Monspeliensium C. B. Park. Aphyllanthes Monspeliensium J. B. Lob. Caryophyllus caruleus sive Aphyllanthos Ger.

Multos junceos enodes caules emittit, quorum fingulis flos fatis magnus infidet, unicus in fummo, quinque denticulatis cœruleis foliis conftans, ex ealice oblongo erumpens, gustu dulci. Radix fibris multis, longis, contortis, lignofis, duris, albis constat: circa quam folia multa graminea, celeriter

In collibus juxta Castelneuf, aliisque sterilioribus Monspelio vicinis abundat.

13. Armeria prolifera Lobelii Gcr. Caryophyllus prolifer Park. sylvestris prolifer C. B. Betonica coronaria squamosa sylvestris J. B.

J. B. Rectos complures emittit caules, laves, geniculatos, dodrantales, interdum cubito longiores, ad quorum fingulas juncturas bina folia graminea, angusta: summo cauli extremssque ramulis calyx infidet (quamas habens albas, floren promens parvum pallide rubentem, quo marcelcente alius quoq. flos, subinde plures, suis singuli calicibus obvoluti subnascuntur, tanto numero, [ad septem aut octo] ut tandem prægnanti calici, qui reliquos juniores cum fuis flofculis complectitur, alvus flobolis multi-tudine rumpatur. Flores parvi admodum funt, plerunque finguli rariffimè bini unà aperiuntur & è calyce apparent.

In Italia, Sicilia, Gallia, Germania frequens occurrit, in pascuis, præsertim sterilioribus.

* 14. Caryophyllus pumilus latifolius C.B. Park.

C. B. prod. A radice cauliculus, statim in duos ramulos sex uncias altos, tenues, rotundos divisus prodit. cui ad radicem folia brevia, latinícula, in ramulis longiora, mollia & pallida, binis fibi invicem ad geniculos respondentibus. Cuilibet ramulo flos unus, sequente multo minor, pallide purpurascens. magisque albens, ex brevi calice prodiens insidet. Habuit ex Austria.

* 15. Caryophyllus /ylvestris bistorus C.B.

Ex radice parva folia pauca, angustissima ut prioris [Caryoph. sylv. repentis multissori C. B.] sed multò longiora exfurgum, & inter haec cauliculus tenuis, plus minus palmam altus, in fummatae in duos pediculos femper diftindus, quorum funguli floros magnum, Caryophyllo fyl. vulganifilmo multo majoren, quinquefolium, leniter laciniaum, colore palide inbantem fuffinet. Circa Genevam Cherlerus collegit.

§. 2. De Caryophyllo latifolio barbato sive Armeria.

1. Armeria alba recliùs rubra Ger. Betonica coronaria, sive Caryophyllus sylvestris vulgatissimus I.B. Caryophyllus sylv. vulgaris latifolius C. B.

Huic zaudes plures, & è diverfis capitibus, recti, rotundi, strigosi, nunc palmares, nunc pedales ac etiam cubitales, non ramosi, nisti interdum in summitate: josta graminea, viridia, ad genicula bina, propter terram numerosiora: radis longa & stans crassa, colore foris fusco, intus albo, sapore subamaro. Flores modò fingulares, modò plures fimul, fuave-rubentes, odore nullo excellente, per obtulum marginem crenati, ex vasculo oblongo, tereti, atro-rubente, cui ad basin foliola acura. calyci æqualia, sæpe breviora apposita.

in pratis, palicus & incultis campis per Germaniam, Italiam & Siciliam frequentiffima eft. Hujus aliam speciem habet C. Bauhinus sub titulo Caryophylli sylv. vulgaris angustifolii, Caryo. phylli montani albi Tab. Ger. apud quos vide ejus descriptionem.

2. Armeria rubra latifolia Ger. Armerius latifolius simplex, slore rubro Park. parad. Caryophyllus bortensis barbatus, latifolius C.B. Betonica coronaria Latifolia petræa, fire punitulus albis no-

Lib. XIX.

Lignosa radix caules emittit cubitum unum aut alterum altos, laves, teretes, geniculatos, inanes: ad quorum fingula genicula folia liliacea, atrovirentia. Flores in caulium & alarum extremis, fuaveolentes, multi fimul in umbellæ fo main juncti, ex oblongis rubentibus calicibus, coccinei, crenati, circulum è punctis albis, faturisque purpureis circa imam foliorum partem obtinentes: Gesnerus in petrosis collibus & asperis, saxosis, sabulosis apricisque locis nasei scribit.

Hac planta florum colore infigniter variat: nimirum 1. Albo, hine Armerius latifolius fimplex Locus. flore albo Park. 2. Variegato, hinc Arm. latif. variegatus five verticolor Park. Huic in cadem umbella flores habentur nonnulli purpurei, alii albicantes, alii carnei, cum circulo five corollà punctulorum albentium five argenteorum, aut purpureorum vel faturatiorum vel dilutiorum, &cc. aut fine illo. 2. Rubro saturo bolosericeo, ut nos etiam cum Parkinsono observavimus. Variat insuper hoc genus flore multiplici seu pleno. Hinc Armerius latifolius flore rubro multiplici Park.

genus nore munipun eta pieno. Tinto Attuettus attuottus nore tuoto inutupun rare.
Uniufcujufque floris caliene nicroumfant foliola fex, angulta, mucronata, caliee iplo longiora:
Semina in vafculis cylindraceis permaturitatem nigra, Caryophylleorum æmula. Flora qui cum primò aperiuntur albicant, postea paulatim purpurascunt.

3. Caryophilus barbatus bortensis angustifolius C. B. Armerius angustifolius rubens simplex Park.

Besonica coronaria minus latifolia store profunde dissects J. B. Armerius suave-rubens Ger.

f. B.

E radice alba fibrofa plura prodeunt capita foliorum palmum longorum, unciam ferè latorum, attovirentium, fimilium quodammodo Plantagini angultifolia, in quibus duo nervi exigui juxta coftam
fecundium longitudinem extenduntur. Caules fefquicubitales, rectt, glabri, in plures ramos divifi,
per quorum genicula gemina folia alterno pofitu diferepantia, angulfa, furrecta. Summitates ramulorum flores fripant fluaviter olentes, accedentes quadantenus ad Superbæ dictæ florem, minds
tamen profunde acque tenuiter fecti, fed profundius multo quam in pracedente, purpure, potifimum circa foliorum media & umbilicumi, extremitatibus atque figmentis ad albedinem tendentibus,
in quibufdam etiam faturatuis candicantibus, in quibus apiculi eminent gemini, candicantes, exiguiSanor radicis & folionum amanus. Sapor radicis & foliorum amarus.

C. Bauhinus Armerium fimplici flore Pannonicum Cluf. huc refert, cujus differentiz quinque: 1. Eleganti est flore, coque aut plane rubro aut lactei candoris maculis asperso, autriveo oris carnei coloris. 2. Omnino niveo. 3. Flores pauciores, dilutiùs rubentes, & carnei coloris. 4 Flos purpurascens oris albis. 5. Flores die primo & secundo quo aperti sunt lactei prorsus candoris, sequentibus paulatim albedine evanelcente, tandem omnino purpuralcunt, fic ut in eadem umbella flores lacteos, alios exalbidos & media ex parte purpuralcentes, alios omnino purpureos conspicere liceat.

Mihi equidem videtur Armerium hunc fimplici flore Pannonicum Cluf. præcedenti Armerio la-tifolio eundem esse ob florum conformitatem, qui in hoc uti in Armerio latifolio umbellatim nascuntur & eodem modo colore variant, quamvis minus rectè pingatur folio nimis angusto. Hinc

jeantur & codeni modo colore variant, quamvis minus recee pingatur tolio nimis angulto. Hine & Armerium pleno flore Cluli fuperionis ficeciem feu varientem elfe oportee. Caterium & Armerius hoc in loco è J. Bauhino deferiptus floris colore albo variat, quæ varietas Parkinfono deferibitur fub titulo Armerius anguffifolia alis fimplica; y Utraque etiam varietas flore pleno-reperitur feu potitis duplici, quæ Armerius anguffifolian dapita Park.

A. 4. Armeria sikvesfris altera calyculo foliolis sassigiatis cincto Lob. Caryophylus pratensis Ger. pratensis noster major & minor Patk. Viola barbata angustifolia Dalechampii J.B. Caryophyl. lus barbatus fylveft. C. B. Deptford Dink.

E radice alba, lignola, fimplici, fibellis innumeris tenuiffimis capillata caules exeunt plures, tenues, teretes, satis firmi & rigidi, obscure virentes, ima parte glabri, summa brevi admodum & vix conterctes, fatis firmi & rigidi, oblicuré virentes, imà parte glabri, fummà brevi admodum & vix conficua lanugine hirfuti, nodofi, longis internodis, in figonanea non mulcim palumu excedentes, in culta cubitales & altores. Folia ad nodos bina adverfa, angufta, oblonga, acuta & velut graminea, caulibus adnafountur. Caulet ad nodos in ramos frequentes divariantur, in quorum extremis edicati plerunque plures conferti, nullà tamen umbella formà, pediculà brevibus aut nullis infidentes, cylindracci, tenues, unciali longiudine, firtati, folio binnis anguftis, acuminatis, aqualibus aut etiam longioribus obvallati; è quibus fajeait emicant parvi, pulche rubentes, petali sangulforbus, que rum latera flore expando fe mutuo non contingunt, minus obtufis quam in alia Armeris, per extremum fubroundis, & unal alterave creta incitis, punchuis faturationis circa umbilicum afperfis, quibus in vafcults oblongis cylindraceis, qua fumma parte per maturitatem in quaturo deniculos aperiuntur, fuccedunt femima parva, angulola, nigra. Folia cure rimorò à fatione anno è radice exquabis in Varcuns cosings cyminaracis, que imma pare per maturiatem in quation centiculos aperiuntur, fuccedunt femise parva, angulola, nigra. Folia que primo à latique anno è radice exeunt latiora multo funt & ferè unciam dimidiam excedunt, eque propemodum latitudinis ab exortu ad extremum, quod fubrotundum est, duos plus digitos longa, obscurè viridia, glabra, nullis præter coftam mediam nervis conspicuis.

Secundo à fatione anno caulem edit, & postquam semen perfecerit radicitus exarescit.

In pratis & pascuis plurimis locis invenitur, solo præsertim arenoso aut glareoso, æstate floret.

Locus &

Varietates. Locus &

CAP. II.

De Lychnide.

Ychnidis nomen accepisse contendunt hanc herbam 🚭 रहे अर्थाव १९६७ हो रूप वर्धा रूप वर्धा रहे. quod to-mebras solvan: Vel quod tomentrosis ejus folius Veteres ad lucernarum ulum pro ellychrisis uterentur. Antiquitus enim Goffipii copia non dabatur, ejus ergo vicem quarundam herbarum folia, ut Verbasci & Lychnidis, præstabant. Placet aliis nomen Lychnidis huic datum, non à frondium tomento, sed à flammeo rutilantéque floris colore : Lychnis ergo quasi lucidus luculenmonanti concento, a familia de la familia mota funt Calyx floris integer, firiatus plerunque & tumidior: Vafculum feminale Lychnidis nota funt Calyx floris integer, firiatus plerunque & tumidior: Vafculum feminale

plurimum, pyriforme, interdum tamen oblongum & propemodum cylindraceum, summa parte per maturitatem se aperiente in oras dentatas, seminibus turgidioribus, non latis, compressis & rugosis,

ut in Caryophyllis, in medio fitis ca ambiente undique & protegente vasculo. Florum petala in Lychnidibus sæpissimè bisida sunt, raro integra, rarissimè laciniata, nunquam, quod sciam, in margine crenata, quo à Caryophyllorum distinguuntur.

6. 1. Lychnides umbellatæ.

 Lychnis birfata flore coccineo major C. B. Lych. Chalcedonica flore simplici miniato Park. Lychnis Chalcedonica Ger. Flor Constantinopolitanue miniatus, albini, & varius J. B. Routcluth, oz flower of Confrantinople.

Numerofis fibris craffioribus, & in alias fubdivifis, radicatur, guftu fubacri: caules tollens bicubitales interdum & altiores, alias cubitales, pro ratione foli aut loci in quo oritur, tereres, hirtos, inatates intercum et anores, auta cuortates, pro ratione foit aut roci in quo oritut; retrete, hirtos, intans, crebris geniculis interceptos: ad quorum fingula bina falia coniugatin, alternante conjugiorum fitu, adnafontur, pediculo nullo, fed latore bafi caulem amplechenta, Lychnidis fyiveltris amulla, verum niguroa, rigidiora, magifque aípera lamgine obfita; priora cum Armetis magnam fimilitudinem habentia, guttu acri. Flores in caule furmo 8 c famultorum extremis umbellam deformant, odore finavi quanquam obfouro, fed colore perquam ameno minitato aut cinnabaris facilitis interedum carmos ura libra. Se archicolologueis biblios interes de magnatura lator. Se di colore de colore d tii, interdum carneo aut albo, petalis oblongis bifulcis, utrinque cis medium alatis, & ad exortum en, intercum carneo auc anos, poans consuge numes, utilique en measuri anas, es an exortum bins appendicibus incumbentibus auctis, fic ut integrum & explicatum petalum Papilonom occul-tato corpore exprimere políe videatur: inter hac fiamina purpuralcenta apiculas violaceos fulftinent. Emicat autem flos ex sulyee oblongo hirlitto, viridante, vasculum oblongum occultante (temme fub-

runo repietum.
Flos colore variat, albo, carneo, variegato: petalorum etiam multiplici ferie.
Flos colore variat, albo, carneo, variegato: petalorum etiam multiplici ferie.
Peregrunus eft flos: feritur in hortis femine è Conftantinopoli advecto. Junio & Julio altero à fatione anno floret, deinde pluribus fequentibus.

Radies enim conftant vivaci, disique durat, hyemis

Lychnis flore coccineo minor C. B. nobis incognita & fuspecta est. Solà parvitate à præcedente

Lychnie Auriculas Urst facie C. B. Lychnis sylvo. latifolia Clustis, sive Muscipula Cretica Auriculas urst facue Cretica J. B. Lych. sylvo. latifolia Clustis Get. emac.

C.B. prod.

Radic eft alba, longa, & fibrofa, foliis ad radicem pluribus, etiam viginti numero, per reduce foliis formă & crafficie fimilibus, uncias tres etiam quatuor longis: que ex longifimo & latiticulo pediculo fenfim rotundam figuram uncias tres cuain quature tongis. qua companio de la companio del companio de la companio de la companio del companio de la companio del comp acquirium, & altiorem, ramofum, rotundum, hirfutum, firmum, in fummo lento fucco glutinofum. Cubitalem & altiorem, ramofum, rotundum, hirfutum, firmum, in fummo lento fucco glutinofum. Flores ex viridi flavescentes, plures quasi in umbella congesti, quinquefoli & bifidi, sais tamen exigui pro plantæ magnitudine, quibus vafcula parva femen minutum nigricans continentia fuc-

2. Lychnis viscaria maxima Cretica Alpini. Viscaria maxima Cretica Alpini Park.

Plantam hanc przeedenti eandem effe fulpioor, quamvis nec descriptiones, nec icones per omnia conveniant. Alpinus diversam effe contendit, quòd nimirum przeedens unicaulis fit, at hac multicaulis: quòd caulis illus fit eres cubitos longus & ramolis: hujus autem caules vix cubitum artollantur unilósque ramos circumferant, is exceptis in quibus flores producantur: amplitis illius folia pauca fiunt, & radix fibrosa, Primulz veris perfimilis, bujus folia innumera ferè funt fimul dentita. Albane stradiy cardis. 8 longa, misina blords fiffime ftipata, & radix crassa & longa, minime fibrola.

4. Lychnis montana flore luteo globoso. Bellis montana flore globoso luteo C.B. Globularia lutea montana Col. Park.

Radicem habet longam, pedalem, minimi digiti crassitudine, crasso cortice ex fusco pallido tectam, medullâ intus lignosa, durâ; fibris multis circa foliorum exortum tenuibus, inferius rarioribus craffis

De Herbis pentapetalis vasculiferis. Lib. XIX.

993

longioribifique donatam: fapore ficco, odore gravi, acuto: Folia ad illam denfa (plura namque germina fundis) oblonga, Globularie fimilia, digetali in fummo latitudine majora, munora verò germina autori, minora veto funt reliqua, lavia, elata, carnofa, rigida, occultis nervis intra carnem & minimis extuberantibus, june renique, ie ia, camponia quadam : Inter quæ ex fingulis propaginibus pedales exeunt juncei tapore amaio cunta actual acqualiter craffi, unico geniculo, binis folis rectis adversis cincto, rotundi caules, aut majores parum, æqualiter craffi, unico geniculo, binis folis rectis adversis cincto, rotundi cautes, aut majores patum, esquames tram, unico geniculo, binis foliis rectis advertis cincko, fupra mediam longitudinem intercepti, in quo purpuraficunt. In fummo verò funt ceptas obicultat quature apicibis foliorum duorum contecta, quiz caule perforata videntur: quibus hiantibus lata quature apicales de la contecta de la contenta de la contecta del la contecta de la co lata quature apicious fonestati accompositi fores emittunt luteos, ftellatos, odore copioli arricui, nutiuti, purpui attorio il goodini componi, parsi emittunt inteos, iteliatos, odore Genifite non ingrato, pentapetalos, cum docem intus flaminibus oblongis, & fiplo craffiulculo, bi-corni, pallente, & tato, frueta infidente: qui intra florem adhuc latens, ovalis eft, & tenerá pelcorni, patiente, de lato, i extuberare videantur, defluxis per maturitatem floribus hirfutus fit, liculà tegitur, ut Semina extuberare videantur, defluxis per maturitatem floribus hirfutus fit, neura regitui , modo apertus alium habet intra se duriorem; ovalem fructum parvum, Lychnidis moarque utriculi modo apertus alium habet intra se duriorem; ovalem fructum parvum, Lychnidis moarque utriculi modo arque utricum mocio apra, compressa, rotunda, sed parum incisura quadam divisa, que aperto in quatuor partes pericarpii ore vento excutiente decidunt.

uatuor partes perfeciuntur femina. Montium altisfima juga supra Villam Flaminianum Tempus & Junio Horet, Augusto perficiuntur femina. Junio nores, Auguno portuguitum remina. Auguntum attituma juga fupra Villam Flaminianum Tempas Æquicolis Mareni Comitatus, loco lo Serrose dicto, quod eft fupercilium monts, incolit, loco her. Locus bido & plano; nec alibi invenit deferiptionis autor F. Columna.

ndo & piano; nee and nidem & Caryophyllum ambigere videtur: calicibus florum hiríutis & pe-Planta hæ inter Lychnidem & Caryophyllum ambigere videtur: ricarpiis ovalibus cum Lychnidibus convenit. Pericarpii ore in quatuor partes hiante, & feminibus compressis Caryophyllos æmulatur.

5. Lychnidis Chalcedonica umbella Phlomos Lychnitis altera Syriaca Lob. Verbascum acuto geomatis Consecuenties moreon transfer and the Strategy of the Society of the C. B. Verbafeum Lychnites Syriacum incamma funnitiate Floris Herofelymitana J. B. Verbafeum folis Salviae tennifolise Syriacum Park. Phlomos Lychnites Syriaca

Lob.

Hec. nova planta foociola differt à Verbalco Monspeliensi sforum ortu & modo: sunt enim
Hec. nova planta speciale differt à Verbalco Monspeliensi sforum ortu & modo: sunt enim
Lychnidis sylvestris ve Chalcedoniez, coloris slavi, folias stem angustis, & virguitis quadratis, tomenLychnidis sylvestris ve chia licina stem. to crasso incanis, & radice lignea. Lab.

6. Camara flore albo Brafilienfis Marggr.

Marger.

Caile lignofo, duro, quadrato, hispido, in duorum aut trium pedum affurgit altitudinem, atque in Caule lignofo, duro, quadrato, hispido, in duorum aut trium pedum affurgit altitudinem, atque in multos expanditur ramos; partim eriam caules long in terram procumbum; ferrata, indendinia, fauraria. muros expanditui ramos, palamos, palamos, palamos en la rambiru ferrata, filendentia, faturatè mis. Folia autem habet rugofa, hirta & ad tactum dura, in ambiru ferrata, filendentia, faturatè mis. Felia autem habet rugola, nurta et an taetum dura, in ambitu lerrata, fiplendentia, faurate viridia, bina femper fibi invicem oppolita, & ad exortum ramorum faprilim. In extremitate autem tramorum factummitate autem sumbellatim provenium fofeluli parvi, inflar florum Lychnidis Chalcedonica, coloris candidi, fc. lacter, fiavis odoris. Tota planta odorem habet fere inflar Menthafri. Ad hoc genus pertinet Mufcipula Lobeli Ben rubrum dicas, vertim ob caules infra genicula admodum vifcofos, ac fi glutine perfufi effent, eam Lychnidibus vifcofis annumeravimus.

7. Lychnis umbellifera montana Helvetica Ja. Zanoni. An Lychnis coronaria sylv. C.B? Lych, coronaria rure nata Ad. Lob?

Ex radice magnum cespitem foliorum per terram stratorum emittit, ejustdem formæ cum Ocy-Ex rance inaginant capacitations are a state of the control of the rum means prot southern eases paramy runs and means, quasars, and, it means carry, nodis let ge-niculis exceptis, que raró disponuntur & crafficiant, ex quorum fingules exeunt bina plata, ex op-porto dispolita, nunc à dextris & finifitis, nunc ante & retro, ut cernitur in plants omnibus caule porto dispolita, nunc à dextris & finifitis, nunc ante & retro, ut cernitur in plants omnibus caule ponto ampune, mane a castia de la mane a man loris: Flores, inquam, in capitulum congesti, pulchri aspectui cernuntur. Hisce evanidis succedunt capfule firmt juncte, oblonge, fulcate exterius, & virides, udea ad numerum denarium: capfule interior cartilaginea, fuperius quinque criftatis deniculis donatur, unà cum foramine, ex quo decidunt firmina fubruffa, paululum plana cum parvis protuberantiis.

Floret Maio: femina perficir Julio & Augusto.

Hac forte est quam Gesnerus in Rhatia Alpibus flore hortensi odoratiore reperiri ait.

6. 2. Lychnides sativæ & sylvestres minus viscosæ.

1. Lychnis coronaria vulgo J. B. vulgaris Park. Diosc. sativa C. B. alba & rubra Ger. Bat: ben Campione, og Role Campion.

Ex radice simplici multum fibrosa plures exeunt caules cubitales &c altiores, teretes, tomentosa la-Ex rance impact manual notice parts are intervalle ex adverfor binis, ad genicula cul-nugine incani, in alas siliquor divitis; fails veltiu per intervalle ex adverfor binis, ad genicula cul-lem amplexis, lanugine denfa, molli & incana oblitis, tres aur quatuor digitos longis, fefquidigitem ampiexis, tamegine denta, mont et meanta obtato, ties au quaturo (agros tongis, telquidigi-tum latis, in acumen definentibus; [quæ tamen ad radicem obtula funt.] Flores in firmins caul-bus & ramultis codem fere modo dispositi quo Ocymodis vulgaris, obscure rubentes, è calieibus ob-longis, striatis, quinque in fingulis striis eminentibus, ac si angulos essent, totidem minoribus interjectis. Florum petala subrotunda sunt & versus umbilicum striata, & ad ipsum umbilicum duos Tocus.

Vires.

Lib. XIX.

emittunt processus denticulatos, satis rigidos, sursum erectos. Vasculum seminale succedit crassum, ven tricofum, pyriforme, copiolo semine intus refertum ad modum Ocymoidis albi.

Flos colore albo & ex candido carneóque mixto variat.

Colitur in hortis multiplici petalorum ferie infignis. In Italia passim provenit, ubi & flore albo medio incarnato interdum cernitur sponte orta.

A. 2. Lychnis fylvestris stere also Ger. emac. Park. sylv., alba simplex C. B. Ocympides alleum multis J. B. 10ilb white €ampion.

Perenni nititur radice, cubitorum duorum aut trium longitudine, interdum brachiali ferè crassitudine, multifidé, albà, acri 8c fubamara, que antequam è terra emergat in numerola capita policaris craffitudinis aut minora, dodrantalis aut palmaria dividirur. [Apud nos tantam longitudinem aut craffitem non affequitur, in terram tamen profunde defeendit.] Cauler emitti crebros, cubitales se foliularis qual estama a companya estama de la companya d rubentes: ad quorum fingulas juncturas fila bina adverfa, acuminata, pilofa, duos aut tres digitos longa, fesquidigitum lata, nervis aliquot infignioribus secundum longitudinem excurrentibus, in longa, ledquidigrum lata, nervis aiquot intignioriosi secundum longitudinem excurrentibus, in acutos apices fenfim angultata, per margines acqualia. Florir in fiummis cauliusa, 8c ramulis ex alis foliorum excuntibus, pediculis admodum brevibus, è calice oblongo, canaliculato firiis purpurantibus, turgidulo, albi, pentapetali; petalis in medio profunde fiffis, latis, fubroundis. Circa centrum foris corolla quardam lacinitata cernitur. Flori fuccedit turbinatum, Nicotiana amulum, crenatum denticulatimum e decem denticulis recurvis debificans vafculum; in quo fumm copiofium HyoCyami par, rotundum, compressum nonnihil, coloris cinerei.

In pascuis & ad sepes passim. Locus.

Flore pleno reperitur ob raritatem & elegantiam in hortis culta. In liquore polleti decocta optimum est remedium in convulsione puerorum. D. Palmer ex rela-

A. 3. Lychnis sylvestris rubello store Ger. sylv., store rubro Park. sylv., sive aquatica purpurea simplex C. B. Ocymoides purpureum multis J. B. Acto-flowered wild Campion.

Ex radice minimi digiti craffitudine, alba, fapore fubacri & fubarnaro, fibris multis donata, caules emitrit aliquot cubitales & bicubitales, geniculatos, hirfutos, concavos, nonnihil fubinde rubentes. Ad quorum fingula genicula falia bina oruntur oppofita, folias Plantaginis aliquatenus fimilia, oblonga, and produce a conception for the conception of lata, acuta, tactu mollia, hirfuta. Flores simul aliquot in caulium summitate fert, inter folia simul jara, acura, ractu monia, nituta. Fores inmu anquot in causium immitate tert, inter folia firmul juncitos, fed non firmul fe expandentes, è quinque petalis fiaverubentolus, bipartiis compofitos, famina quinque alba, flore altiora ambientes, calper, striato, lanuginoso, partim rubente, partim virente, pediculo brevi; villoso, in quo seminis conceptacalium oblongum.

Ad tepes & folias, inque (livis humidotribus passim inventiur.

Flore pleno habetur, que ob speciem & venustatem ab hortulanis nostris colitur, nomine #to*

Satchelese futtoma

Batchelogs buttons.

Datur & prolifera flore viridi, quam Lobelius Lychnidem agreftem abortivam, multiplici viridi flore appellar, Camerarius ep. Marth. Ocymaftrum flore pleno viridi.

A. 4. Lychnis Sylv. birsuta annua flore minore carneo Moris.

Morif. A priore differt, 1. Duratione: 2. Floris parvitate & colore carneo, quódque citò evanescat, catera similis, nec plura de co habet. Videtur esse Lychnis sylvestris annua angustifolia store purpar rescente nostras, quam D. Dent invenit inter segeres propè fossam illam samosam in agro Cantabrigienfi The Devils bitch dictum & D. Newton etiam alibi.

5. Lychnis noctiflora C. B. Park. Ocymoides non speciosum J. B. Right-flowering Hole: Campion.

E radiee alba, fimplici [interdum multifida] fatis craffa, lignofa, fibris aliquot capillata, non alrè descendente caudis exurgit fimplex, cubtalis & altior [in viridaris culta] teres, hrifutus, folidus, firmus, ramofus: polisi ad nodos binis adverfo fru pofitis, Ocymoidis albi, arrovirentibus, hirfutis, acumnaris; imis latioribus, fimmis oblongis & angultis. Ramuli è foliorum finubus egreduntur pleuruque finguli alternatin, interdum bini oppoliti, in fatigio duos refere faces futtinentes, pediculis uncialibus innixos è calicibus oblongis, villofis, canaliculatis, equalibus, Coymoidis albi minores, pare fupina albos, levi rubore tintcos, prona ext. alnguido lutco pallefoentes, petalis bifidis, noctu expansos; Sole illucescente flaccescentes illico, petalis introrfum le convolventibus.

Flore præterito vafeula feminalia intumefeunt valde, & pro plantæ modo grandiora evadunt quam in reliquis plerifque Lychnidibus, adeò ut interdum calycem difrumpant, plerunque tamen calvx extenditur & exturnescit ad pericarpii intus contenti modum; quod per maturitatem in sex denticulos recurvos, aperto orificio semen esfundit atro-purpureum, copiosum. Planta est annua. Summi caules & ramuli, ut & florum calices ad tactum viscosi sunt.

Provenit in agris circa Boll in Germania, & alibi. Floret Augusto & Septembri, Flos affate noctu odorus est, Autumno inodorus.

A. 6. Lychnis

A. 6. Lychnis major noctiflora Dubrensis Newtoni.

E radice alba, fimplici rectà in terram descendente, surculos aliquot transversos obiter emittente, E radice alba, impiter recta in terram delicendente, jurculos aliquot transversos obtere emittente, plura exeunt germina crebris folis terram operientia, inter que multa in caules excrefcunt cubitales, & fesquedistales aut aliores, medio erecto & furfum rigente, reliquis in ambitu terram versis reclinatis, teretes, firmos, medullà farctos, brevi fed tamen densa lanugine hufutos, geniculatos internodiis longioribus, ramulos brevioribus quam in Ocymoide abbo vulgari, quin potris furnoulis floriteris quam ramulis dicendis, binis ordine ad fingula genicula, ab imó fere caule ad furnum, ad quinque aut fex para in codem caule. Flores in fingulas furculis crebri, codem fitu quo in alica luvindos a caules. mum, at quinque aux sex para mi cocent auxilia de la ministration de la compania del compania de la compania de la compania del compania de la compania del la compania d moide, petalis profundè ad ungues ferè fiffis, segmentis qu'am in illo multo angustioribus. Singula autem petala ad umbilicum duas habent appendices seu processis acutos adnatos que quandam autem perata au minimum qua intoent appeniuros tod procenius acutos adnatos que quandam quafi corollam efficiant in medio flore, é quo exeunt quinque famina pralonga, initio alba, portes purpuralectuia, apiere furtinentia printo pallidos, deinde pariter purpurantes. Floribus fuccedunt vascula seminalia turgidula, qua calyces rumpunt, turbinata, seminibus copiosis, minutis, per maturitatem nigro-purpureis repleta. Folia lata, obtufa, craffiora & breviora quam in Ocymoide albo. obscuriùs viridia, nervis minus conspicuis.

Flos noctu aperitur, Sole illucescente contrahitur non tamen penitus marcescit sed nocte sequente

denuo se pandit. Summitates caulium cum vasculis seminalibus ad tactum nonnihil viscidæ sunt.

Maio mense floret & semen brevi perficit: In clivis maritimis quibus inædificatur Arx Dubrensis Locate observata est à D. Newton, à quo & semen ejus accepimus.

7. Ocymoides repens Park. Lychnis wel Ocymoides repens montanum C. B. Lychnis montana repens Ger. emac. Saponaria minor quibusdam J. B.

J. B. Radices habet crassas, longas, multifidas, fibratas, in multa capita divisas, molles, exterius nigras, intus albas: Caules per terram supini procumbunt, hirsuti, rubentes, geniculati, ramosi: quorum nodis adnascuntur ex adverso posita folia bina, Polygoni aliquatenus figura, hirsuta. Flores purpurafcentes, Saponaria minores, ex calice oblongo, hirfuto, rubente, quinq & petalis & apicibus in me-

Delectatur locis ad Meridiem fitis, arenofis, & collibus ad Rhodanum & Arve fluvios Geneva: Locus. in Italia etiam observavimus inter Massam & Lucam.

8. Lychnis Cretica angustifolia Park. birsata angustifolia Cretica C. B. Ocymoides store rubro minus Creticum J. B. Sylv. 7. Clus.

Cluf. 7. B.

Statim à radice in multos ramulos palmares vel etiam minores dividitur, teretes, tenues, geniculatos, hirfutos. []. Bauhinus cauliculos plures, pedales ex radice pullulare feribit.] Fulia ad ingulos nodos enafeuntur bina contrario exortu, exugua, crafflufula, villis quodammodo techa oblonga, mucrone obculo. Singuli rami fuftunent membranaceum salyculum, firiatum, lanugine obfitum, infima parte angufitorem, fuperna laxiorem, è quo exilir fos, quint, folis confitans, in fummuo bifidis, coloris intio rubelli, deinde leviter candicantis; in quo faminula alquot flavelenetibus apicibus pracilia. Flori fucedunt capitula fomm continenta inmile Lychnidis hortentis femini. Radix sensir in sugriar ramos divariara. non tamen virax. tenuis, in varios ramos divaricata, non tamen vivax.

9. Lychnis parva, flore rubello è calyce oblongo angusto, Messamensis.

Ab aliis speciebus distinguitur calyce storis prælongo & tenui; flore pulchrè rubello, ejúsque petalis in medio profundè ad unguem ferè fiffis, quemadmodum in Alfine majore aut Gramine leucanthemo, &c.

Juxta Messanam in primo montium ascensu hanc observavimus. Superius proxime descriptæ similis est; non tamen cadem.

10: Lychnis fylvestris birta Lob. splv. birta 5. Clusii Ger. splv. birsuta major Park. splv. lanugine canescens sto. majusculo rubescente, Clusio 5. J. B. splv. lanuginosa major C. B.

Multos caules ex una radice profert rotundos, longiusculos, cateris infirmiores, in terram procumbentes, geniculatos: folia in fingulis geniculis bina, longa, mollia, & lanugine quadam canescentia, inter que flores alternation secundum ramulorum longitudinem enascuntur, superioribus formà fimiles fed majores & dilutiore colore rubescentes, vel ut ità dicam, incarnati. Semen in vasculis superioribus par, subrustium. Radix crasta & sibrosa, que tamen plerunque alterum annum

11. Lychnis sylvestris lanuginosa minor C B. Park. sylv. 6. Clus. Lychnis parva J. B. birtaminima 6. Clusii Ger.

Clus. Cauliculo affurgit circiter palmum alto, geniculato, tenui, lanuginolo : ad quorum fingula internodia bina tenuia, longiulcula, lanuginola folia nafcuntur. Alternatim ex fingulis geniculis prodeunt fores parvi, purpurei coloris, pulcherrimo rubro mixti, longo lanuginofòque caliculoi clufi. Radix tenus eft, lignofà, fibrata.

Lociu,

Lib. XIX. De Herbis pentapetalis vasculiferis.

997

Plantæ quam C. Bauhinus Joanni fratri Lychnidis parvæ titulo misit folia infima propter terram ungue non multo longiora, at superiora longiora & latiora paulo extiterunt, Polemonii petrai foliis firmilia fed minora, magis hiritura. A caule medio furmor enuis enuis choloa & effoculi alternatum conferendum, oblongi, tunica firiaria, rubente longis pilis oblità involuti, &cc.

Flores colore variant, purpureo, mixto ex albo & rubro, &c. Accedit ad lychnidem noftram hir-

futam flore eleganter variegato.

Pracedentem plantam in marginibus quorundam Castella agrorum invenit Clusius: hanc, nonnifi in collibus Salmantica vicinis, inter faxa provenientem, atque utramque Maio florentem.

12. Līchnis (egetum meridimalium annua, birta, storibus albis, uno versu dispositis Moris. An Līchnis spiv. alba spica restexa Botan. Monsp.

Avorris.

Cautime emittit pedalem, erectum, cujus fingulis geniculis bina è regione adnascuntur felia angusta, hirfuta: versus cymas plurimos fert flers: albos, quinque angustus petalis ad medium bistici donatos, flellulasque qual "mulantes, arque uno versi dispositos: quibus sincecdum capilale oblonges, pericarpio exteriore hirfuto, capiula interiore cartilaginea, continente in se semina mi-

Plantam à D. Morisono descriptam & depictam circa Neapolin & Messanam invenimus. Lychnidem suam albam sylv. spica reflexa D. Magnol sic describit.

Radix ei alba est & fibrosa; è qua Cauliculus oritur, [aliquando duo] sesquipalmaris. Folia circa Radar et aioa etr co norola; e qua camana o nun; candacan per terram í paría. Bellici minori minila funt, pilola ; quæ verò ad fingulos cauliculi geniculos bina opponuntur angulta & oblonga funt: In caulis fummo oritur florum ípica, quæ initio caudæ Scorpii modo recurva eft, fentím tamen post floris lapfum erigitur, & utriculos producit aliarum Lychnidum more. Flos quinq, petalis albidis profunde bifidis constat, quæ cum marcescere incipiunt intro recurvantur. Planta est annua.

12. Lychnis flore albo minimo.

Folia huic angusta, inferiora & quæ è radice exeunt tres uncias longa, vix unam lata; superiora nealibus fenim breviora & angultiora, fupinafacie raris pilis & longioribus, infernia feu pronà crebrioribus & brevioribus hirta. Caulis cubitalis, teres, infirmus, hirfutus, infernius propèradicem rubens, geniculis ut in hoc genere fairs crebris interceptus, folis binis, ex angufto principiofensim dilatatis, algue podicilis adnatis, ad fingulos nodos cindus, in mucronem tandem contractis. E foliorum fiperiorum finubus exeunt flore fingulatim & alternatim, brevibus pediculis, inferioribus vix femuncialibus, è calpicibus longis pilis hirris, thrais ut aliarum congenerum, perexipui, pentapetali, petalis angultis, & in extremo vix bifidis, tenuibus, fugacibus & rarò expanís, marginibus introgramas de la contractiva del la contractiva de peans angutts, or nextremo vis numes, tennous, regente and captures magnitude intofum flexis, albi plerunqs, interdum tamen parpuraleentes in eadem planta. Coma & valcula feminalia, ut in plerifiq alis Lychnidibus humorem quendam vifcolum exudant, quo firingentium digitis adhærefeunt. Folia figura fina Armeniz pratentis dickæ folia zmulantur.

Ex femine ab eruditifium & amicifium Viro D. Hanfio Sloane ad me tranfimiflo enata eft.

Unde aut à quo illud femen habuit non adscripsit.

Lychnis fylvestris, pluribus folius simul junctis C. B. L. fylv. angustifolia Park. fylv. folius angusti & pluribus è geniculis singulis Clusso 1. in Hisp. 8. in post. bist. J. B. fylv. 8. Clussi Ger.

Geniculatos habet caules, tenues, in plures alas divilos, pedales aut majores: folsa in fingulis geniculis bina ternáve, interdum plura, anguítiora quâm reliquorum, viridis candido perfufi & quafi cafii coloris. Flores in fummis ramulis nascentes, quinis foliis bifido mucrone praditis constantes, interna parte candidos, externa aliquantulum purpurafcentes, & antequam omnino tabefcant fese contrahentes & circumvolventes: calyees admodum duros, breves, subrotundos, semen parvum, rotundum Papaveris rhœados continentes: radicem satis crassam, albam, multifidam, altero anno

Locus

Portunicion.

Non modò in caduis fylvis, fed etiam ad reftibilium agrorum margines nafcitur per universam Auftrizm, infra Antium, Moraviam, Bohemiam, Pannoniam, ultraque Muram & Dravum; abundè etiam fylvis Francofurto vicinis.

Ubi adolevir lento quodam & glutinoso humore, superiore de la companya de la c

Lychnidis cujuldam verbo meminit C. Bauhinus, quam flore obsoleto Autumnalem calvculis turgidis vocat, nulla addita descriptione aut Synonymis.

* 15. Lychnis Sylvestris birsuta perenus folis Cochlearia Britannica, slore amplo Saponaria, Morif. Morif.

ασην. Crailibus eth hac fesquipedalibus aut pedalibus, partim humi procumbentibus, partim eredis, ge-miculis crassionibus: quibus adnascuntur folia oblonga, hirluta, forma Cochleariæ Britannicæ: in fimmis caulibus confipiciumtur spera ampli, apponariæ florum æmuli, quibus singulis deciduis succe-dunt capsulæ pares continentes paria semina [Lychnidi sylv. albæ]

De tempore florendi nihil habet.

* 16. Lychnis

16. Lychnis Chalepensis annua, folisis parum birtis & angustis, slosculis carness, pediculis insirma biuncialibus insistentibus, capsulis ferè rotundis, Moris.

A longitudine pediculorum, scilicet biuncialium, è quibus dependent flores & capsulæ seminales is fuccedentes notu facilis est à cateris sua sortis.

Hac & pracedens ex seminibus Chalepo usq à D. Rob. Huntington missis enata sunt in Horto Boranico Academiz Oxonienfis.

Plantam hanc, fi modò rectè picta fir, ad Alfines genus potiùs quàm ad Lychnidis pertinere puto, ob calycem in fegmenta divifum, & ad modum floris expansium.

1 -. Lychnis glabra annua, foliis oblongis mucronatis flore amplo rubello, capfula oblonga pyramidali Moris.

Florem gerit amplum, eleganter rubellum, cui fuccedit capfula verfus fundum craffa fatis, in longum acumen definens pyramidis in modum.

18. Lychnis erecta parva, flore rubello, folio longo angusto.

Inter segetes Lini invenimus Aprili mense florentem, medio circiter itinera inter Massam & Locus. Lucam.

Lychnis bir uta flore eleganter variegato. An Lychnis Hispanica viscosa minor bir suta, floribus maculis sanguineis notatis. Hort. Leyd.

E radice alba, fimplici, roctà in terram descendente paucis fibris donată casles furrigit plures, in-terdum unicum, pedales, teretes, folidos, ab imo statim ramosos, hirsucos, infirmos, frageles. Felis in caulibus per intervalla ex adverso bina, ab angulto principio fensim dilatata, duos circites digitos longa, medium digitum lata; fuperiora in caule angultiora, mucronibus acutis, utring, hirfuta. Summi caules & ramuli ad tactum vifcidi & pingues, floribus ex alis foliorum fingulatim exeuntibus alterno ordine, pediculis admodum brevibus infidentibus, onufti. Flores è calicibus oblongis ftriatis rubentibus exeunt amœni, quinq, foliis subrotundis non crenatis, medio purpurantibus, circum oras albis compositi. Delapsis floribus calices striati in ventres utring, turbinatos extumescunt Vascula seminalia occultantes glabra, turbinata, seminibus exiguis purpurantibus re-

Æstate floret & semine ad maturitatem perducto radicitus interit: semine deciduo sequenti vere Tempur. se renovans in hortulo nostro: non raro etiam Autumno è semine deciduo oritur, & per totam hyemem viret, & sequenti vere in cubitalem altitudinem affurgit.

20. Lychnis minima rigida Cherleri J. B.

Rigidule est planta, duum triúmve unciarum altitudine, rarò palmum attingit, coliculas duris rigidis, ramosis. Folia ad nodos bina opposita, semuncia breviora, perangusta, pilos : è quorum alis nascuntur calices semunciales, perquam graciles, aquabiles, hirti & asperi : è quorum apice sos culus profilit, quem præ exiguitate vix visus capit, purpureus. Radix dura, lignola.

In collibus prope Florentiam nobis observata est, Cheriero prope Nemausum juxta molen. Loca:

21. Lychnis sylvestris calyculis striatis Park. calyc. striatis 2. Clusii Ger. sylv. latifolia calyculis turgidis striatis C.B. Muscipula major calyce turgido ventrioso J. B.

J. R. Cubtalem emitti caulem, rectum, flatim à radice ramofum, craffiusculum, hirstrum, firiatum, fragilem Felia Ocymoidis non speciosi, hirstra, mollia. Ex ramorum divariactionibus, fosiorum finu ramisque extremis flores ex pediculo fasti olnog appensif, quinq, petalis bisfidis purpurascentibus, orto Sole flaccescentibus conflant apicibus in medio albis, ex calyce oblongo, hirstro, pulchre firato, quem in immensiom distendunt leminum vosicula, è clata seffisique baie ventrosia, in mucronem desinentia, some continentia pulchrum, nonnihil ad papaverinum accedens, sed majus, compressium, firatum, cincreum. Radix robusta est, recta, ex latentios fibras producens. Tota planta ad tactum viscola : foliorum sapor glutinosus. Herba est annua.

In Germantu passuus & agvis sexus Rhemm coniced provenit.

In Germaniæ pascuis & agris secus Rhenum copiosè provenit.

Locus.

22. Lychnis sylvestris angustisolia calyculis turgidis striatis C. B. Muscipulæ majori calyce ventrioso
similis J. B. sylv. meana calyculis striatis Park. sylv. meana Lobelis Ger. præcedenis est

Multum fimilitudinis haber hee herba cum pracedenti: radise alba, craffiufcula, paucis fibris do-nata: casie craffiufcula; rigidi, peddes, purpurafentes, geniculati: Ad genicula foise bina caulem ampledentia, fuperiora unciam longa, angulta, hifuta, candicanta: caulium fuprema: partes dividuntur potissimum in ternos breves ramulos, in quorum extremis calyces turgentes, magni, breviores multo quam in pracedente; in iis vascula breviora; tunicis divisa, semina Papaveris modo parva cinerea continentia. Hac ex ficca.

Monspelii secus vias observavit Cherlerus.

Qqqq

Hæc,

Lib. XIX. De Herbis pentapetalis vasculi/eris.

999 Locus

Hac, autore D. Magnol qui vidit sponte ortam in loco à Cherlero designato, pracedentis variatio tantum censeri debet.

> 6. 3. Lychnis calyculis, ceu utriculis, membranaceis, laxis & velut inflatis.

Lychnis fylvesfris que Ben album vulgo C. B. Beben album Offic. Gov. Been album Officina-rum J. B. Papaver spumeum sive Ben album vulgo Park. Spatting Poppp.

J. B.

Ignola radix, craffa & alba, caules emittit cubitum & fesquicubitum altos, tenues, teretes, laves, geniculatos, in alas circa summum divisos: Ad fingulos articulos falia bina opposita nascuntur, Lychnidis formă, sed penitus glabra, cum dulcedine quadam acria affatim & subamara. Flores ex laxis utriculorum instar habentibus calycibus, quinqueparturis, rubro herbidoque & albo vericoloribus, glabris parum prominent, rel albi, vel ex albo purpurascentes, quinq, foliis bifidis constantes, frantimbus purpurascentibus medium occupantibus. Calyces postea pericarpia continent Lychnidis funtion polica. semine plena.

num pulsa. In palcuis & inter legetes frequens oritur. Hac planta foliis elt plurimum glabris, nonnunquam tamen hirlutis ; ftaminum quoq, apicibus plerunq, albis, interdum purpureis reperitur.
In horto medico Lugduno-Batavo has invenio varietates.

I. Lychnis seu Papaver spumeum flore pleno. N. D.

2. Lych, montana feu Pap, spumeum flo, albo: item flo, ex albo obsoleto.
3. Lych, hirsuta latifolia flo, albo seu Pap, spumeum.

4. Lych. fylv. angustifolia, Ben album dicta.

2. Lychnit frutescens myrtifolia, Ben albo similus C.B. Ben albo Officinarum similis ; planta sem-per virens J.B. Lychnis sylv. semper virens, sive Ocymnides arboreum semper virens Clus. Clus.

Huic multi ab eadem radice prodeunt ramuli, palmares, craffiusculi, lignossque quidem, sed fragiles: in quibus nascuntur bina semper adversa inter se folia, Bellidis folis non majora, ab imo paulatim in latum expanío, sed summo mucronata, viridia admodum & splendentia: e summis aliquot ramis alii enascuntur dodrantales aut pedales interdum ramuli, geniculati, graciles, binis inter se oppositis angustioribus foliis ad singula genicula donati, & summo in alas contrario situ utring, nascentes divisi: quibus insident membranaceis pinguibus calyculis inclusi stores, quinque bindis foliis constantes, coloris quodammodo carnei, è quorum medio terna gracilia incurváque prodeunt famina. Radix candicat, paucisque fibris prædita est, perennis tamen, Floret Junio. Semine ex Italia misso Clusio enata est.

Hanc P. Boccone sub titulo Saponaria fruticescentis acutis folius ex Sicilia depingit & describit: & circa Panormum & Agrigentum inter faxa ubique erumpere monet.

A. 3. Lychnis maritima repens C. B. marina repens alba vel rubra Park. marina Anglica Ger. marina Anglicana J. B. English Sea Campian.

Præcedenti apprime fimilis est, ut haud à quoquam ità facile discerni queat. Nam ut in illa bina quoque geniculis harent folia, multo tamen minora, craffuifcula, glabra, glauca, per oras ceu pilis breviffimis albis ferrata: Cauliculi teretes, dodrantales & longiores, glabri, humi sparsi: Flores ex turgidis folliculis prodeunt speciosis, striatis & Avellanam magnitudine serè aquantibus, pauciores, foliis constantes quinque, bisidis, niveis, quam in illo latioribus, & ità geminatis, ut flos plenus illius respectu videatur: in medio stamina totidem sine apiculis, & plura quoque cum capitulis geminis ex fusco lutcolis: sapor nullus insignis. Ad hunc modum in horto Montbelgard. satam atq, cultam descriptir J. Bauhinus: in spontanea florum petala non adeò lata sunt & geminata. Ob-fervarimus interdum cum foliis prasfertim primulum erumpentibus tomento candido hirsutis.

In toto litore Meridionali Anglia inter filices & Brafficas marinas, quà ferè unda alluunt enasci & nos cum Lobelio observavimus; verum non in Meridionali tantum sed & in Occidentali, ut Lan-

Quæ de staminibus habet J. Bauhinus illius side tradimus : nobis enim non observata sunt. An specie revera differat à Ben albo vulgari mihi nondum planè constare fateor.

§. 4. Lychnis Segetum.

A. 1. Lychnis segetum major C.B. L. seve Lychnoides segetum & Nigellastrum Park. Pseudo-melanthium Ger. J. B. Cockic.

Simplici & albà radiculà nititur. Folia ei in caule opposita, angusta, longa, per margines aqualia, lata bafi caulem amplexa, & in acutum mucronem fenfim definentia, longis albicantibus pilis hirlura & incana, Caules teretes, hirfuti, cubitales & altiores, geniculati, inanes, in ramos aliquot divifi, in fummitate gestantes flores pentapetalos petalis bisidis, purpureos, circa umbilicum saturatioribus lineis striatos cum punctulis in striis nigiicantibus, è calice oblongo, striato, villoso, in quinque oblonga segmenta, store altiore diviso. Succedit vasculum seminale oblongum, glandis fere figura; in quinque partes per maturitatem dehifcens, femina magna, angulofa, ftriata, per maturitatem nigra, sapore amaro in se continens.

Inter segetes passim observatur Maio & Junio mensibus slorens.

Hujus semen microscopio inspectum Echinum in se conglobatum non male exprimit.

Quidam Folii facultates huic herbæ tribuunt, & hinc mirifice earn commendant in sanandis im- Vires. petigmibus, aliífque (cabiei generibus: item vulneribus glutinandis, ac fiffulis curandis, competendoque fanguine utilem effe tradunt. Fuebl, que ut incerta in medio relinquimus.

Radicem Nigellastri in sistenda hamorrhagia à D. Sennerto recordor commendatam suisse discipulis suis, cujus usus est, ut linguz subdita zgri ore aliquandiu detineatur. Hujus radicis stupendam vim expertus fui in hæmorrhagiis epidemicis per Daniam sevientibus, adeò ut me magum aut Dæmonem nonnulli suspicarentur. S. Paul. Quadrip. Botan. Claif 2. p. 93.

2. Pseudomelanthium glabrum Siculum. Lychnis feliis glabris, calice duriore Bocconi.

Radix ei alba, lignofa, unde plantam annuam elfe colligimus. Caulis nunc fimplex, nunc multiplex, teres, gracilis, lavis, pedalis aut cubitalis, ab imo fiatim ramofus, magis minifire pro ratione foli in quo crefcit, nodofus. Felia ad nodos ex adverfo bina, longa, angulta, acuminata, Graminis leucanthemi foliis nonnihil fimilia, raris pilis hirfuta. Flores in caulis & ramulorum faftigio pedileucannem tons nomina minds, cars puis minds and cars in cause of mandaunt langue per-culis longs indident, ut in Pleudomelanthino, pentapeati, pallide purpure, Pleudomelanthii didit fimiles, circa umbilicum velur calycem quendam habentes e foliolis (cu petalorum appendiculoss quinque, surrectis, bisidis compositum, ut in Lychnide coronaria. Calix storis striatus seu cannulatus Pseudomelanthii instar. Succedit pericarpium oblongum, semine minuto susco prægnans.

In lateribus montium Messanz imminentium, inque agris ad promontoriolum Punto Cerciolo di-Local. ctum non longè à Puzallu observavimus.

Huic eadem nobis videtur

Lychnis segetum, Nigellastrum minus glabrum dicta, flore eleganter rubello Morif. hist.

Lychnis segetum rubra foliis Persoliata C. B. Lych, seg. Vaccaria rubra diela Park. Vaccaria J.B. Gor. Red Com-campion, improperin called Com-Baill.

Caule furgit fingulari, cubitali & altiore, lawi, terete, concavo, glauco quodam polline, qui fa-cilè detergi potett, obducto: qui ab imo statim ramos emittit alternos, circa fastigium in oppositos divaricatur, atque hi in alios, fitu semper contrario. Folia ad caulis genicula bina ex adverso nacuntur, explaine pallencia, oblonga, acuminata, lata baff abdique pediculis alsi finis ita caulem amplecentia, ut ab eodem transladigi videantur. Ex ipfs divaricationum angulis exeunt pediculi pre-longi fleras fulfitientes, qui extremis estam ramis infident, parvi, dulue rubenes, quinque foliolis bifidis compositi; paulum è calice prominentes, qui canalculatus, glaber, pentagonus, angulis viridibus, cateroqui pallet. Pericarpium eodem obvolvitur turbinatum, semine plenum rotundo, nigro, dibus, exercoqui pallet. **Pericarpum codem obvolvitut turbinatum, femine plenum rotundo, nigro, Sinapos majore. **Radis lipinofa, candida, recka, fibras è latere [hargist.]

Junio & Julio fibret, & brevi femen perficir, quo perfecto radicinus exarefcit.

Ob colons, ur puro, fimilitudinem lipitals fepcies à nonnullis cenfettur, nam ad tingendum omnino inutilis eft. **Vaccaria dicta eft quod vaccae cam libenter depalcantur.

§. 5. De Lychnide Saponaria dicta.

Saponaria Recentioribus ab extergendi facultate dicta est hac herba, quòd Saponis ritu pannos eluat purgétque: Struthium Veterum nonnullis creditur, quòd à verbo spetifesus, id est, lanas purgare & candidas facere nomen accepit.

A. 1. Saponaria Anglica convoluto folio Park. Sap. comava Anglica C. B. Gentiana folio convoluto J. B. Gentiana concava Ger.

Planta eff clegans, radicibus fuscis, crassis, longis, lentis, repentibus, fibrillis pauciffimis adhæren-tibus: unde eautes exurgunt cubitales, rotundi, strant, glabri & albi, geniculis diffincti, in terram re-clinati & concavi, circa quos fosia viridia, glabra, rotunda, nervosa, uncias duas lata, paulò longiora, rarius ex fingulis geniculis bina, sed ex quolibet geniculo unum tantum, nullo certo ordine vel numero enascitur, quod antequam expandatur fiftulæ instar caulem amplectitur. Flores in vel numero enaicitur, quou antequani expanicatu nituus initia caucin ampiocatu. Informa cauliculorum ex fuperiorum foilorum finit, tenerimis pedicellis fubrixi, ex calyculis oblongis, nonnihil hirjbdis prodeunt, Saponariz vulgaris formă, ex quinque folis per ocas crenatis comnitifi, quo ab illus foitubs differunt, que colore abi funt, levi carneo colore alperfo, in quorum medio ftaminula quædam exigua. Semen non vidit C. B. at neque Parkinfonus, neque nos.

In spineto quodam prope *Liebbarrew* oppidum in Northamptonia: agro eam invenit Joan. Gerardus: at in loco illo eam indagantibus hodie non comparet. Nobis Lusus natura: seu Saponaria.

quædam degener esse videtur.

A. 2. Saponaria Ger. vulgaru Park J. B. major lavis C. B. Sometnort.

Radicibus tenuibus geniculatis cortice rubenti techis fub terra repit. Caules fesquicubitales & altiores, terretes, glabri. [J. Bauhmo hirfuti] fubribentes, vix se sultinentes, crebris geniculis intercepti, medullà farcti. Folia ad genicula ex adverso bina, plantagines similes [J. Bauhino Gentana cruciatar] tribus nervis infignioribus secundum longitudinem decurrentibus, glabra, spore nitroso, brevibus aut nullis pediculis. Flores in summis caulibus velut in umbellas digesti; singuli berevisimis descriptions.

Inter

Lecus.

Vires.

breviffimis pediculis nixi, e calice tenui, unciam longo, glabro [J. Bauhino hirfuto] non ftriato, qui marcelcente flore in ventrem turgefeit, pallide rubentes sen carnei, odorati, petalis quinis compositi, nec laciniaris neque bissidis. Succedunt senima in vasculo oblongo, circa medium crassiore,

Juxta torrenes, fluvios & flagna locis apricis & arenosis sponte nascitur, florens Junio, Julio, Augulto & Septembri, ut redè I. Bauhinus. In ulum medicum veniunt Folia fed raro & radix. Saponariz radix attenuat, aperit, fudorifica est. Usus in Asthmate, utero & mensibus ciendis. Decoctum ejus in lue Venerea commendat Septalius: Extrinsecus ptarmica est, tumores ac pracipuè panos discutit. Sebrod.

3. Saponaria Lychnidis folio, flosenlis albis C. B. Lanaria sive Struthium Dioscoridis Impera-

Ortus hujus plantæ fimilis ferè est Saponariæ vulgaris aut Lychnidis. Folia Caryophylli, bina ex adverfo fita, angulta felcuncialia: Coules cubitales valdè ramofi & ad ramos anguloti, tenuius admodum ramulis, quorum extremis fuocali harent pentapetali, albi, minimi. Semina minimis involucris continentur nigra, magnitudine grani Milii, laporis amaruusculi.

Nos in præruptis montium Meffanæ imminentium invenimus. Imperato auctore provenit in Calabria & in regione Bafilicata, Regni Neapolitani provinciis, ubi Lanaria à paganis dicta eft, quòd hujus radice ramisque commodè utantur ad mundandas lanas.

Sulpico hanc genuinam Lychnids (pocient non effe. Huic cadem nobis viderur, quantis C. Bauhinus diffinguat & feparet, Saponaria altera fruticofior Huic cadem nobis viderur, quantis C. Bauhinus diffinguat & feparet, Saponaria altera fruticofior ex Sicilia, angultioribus foliis quafi Olex Cx alpino, lato cespite floribus distantibus.

4. 6. Lychnis petalis laciniatis palustris.

A. Lychnis plumaria syvestris simplex Park. Armerius pratensti Ger. Flos cueuli, Odonisi qui-bussam J. B. Caryophyllus pratensis laciniato store simplici seve Flos cueuli C. B. Mccabotus-pinti, idita Williams, Cuckotu-Homer: roctuis Meadotu campion.

5. B. Subnide reptante fibratăque radice se propagat; caules attollens cubitales & altiores, inanes, hir-futos, geniculatos, striatos; in quibus solia ad genicula bina, stricta, obionga, acuta, glabra, absque pediculis. Flores Caryophylli superbi dicti, rubente carneove colore, eodem modo in ipsis angulis divaricationum caulium in ramos siti, quo Alsines vulgaris, pediculis longis insidentes, fimbriati, apticibus cinereis, ex casice oblongo purpurame striato & quasti cannulato.

In pratis humidioribus & ad rivos ubique fere cernitur.

Vente insequent solic capea elbe Hester estimi in hostis store multiplicato.

Variat interdum floris colore albo. Habetur etiam in hortis flore multiplicato.

§. 7. Lychnis viscosa.

A. 1. Lychnis (pleufris vifeofa rubra augustifolia C. B. Park. Odontidi stve Flori cuculi affinis Lychnis (sleufris, 1. Clusti in Pannon. 4- in Hist. past. J. B. Musicipula augustifolia

Caulem tollit cubitalem, rectum, cavum, longis internodiis distinctum, tactu circa cacumen glu-Canim cuin cuinciant, Cociun song and an anticolor structure, acta cita cacumin gui tinofam: ex fingulis geniculis bina file as deverso fira: Dioris cuculi, obloga, acuminata, craf-fiora, faturatifique virenta: ad cadem genicula à medio ferè caule ad funmum faftigium pediculi à foliorum finu exorti longi flores crebros fuftinent, pulchrè purpurascentes, quinis folis constantes, Saponaria floribus accedentes, ex calice oblongo. Semen ruffum fequitur in vafculis ex principio angulto paulatim dilatatis. Radix craffiulcula, nigra, fingulis annis novos eófque numero-

In rupibus in vivario Edinburgensi. In omnibus fere Pannoniæ & Austriæ inferioris cæduis svlvis provenit (autore Clufio) editifque & herbidis locis. Floret Maio, femen Junio maturescit. Cum flores, flores multi fimul aperti & elegantiffimo colore rubro ad purpuram tendente rutilantes

pulchram speciem exhibent.

D. Lloyd earn invenit ad latera cujuldam montis Craig Wreidhin dicti in comitatu Montis Gomerici in Wallia, ut nos monuit D. Tancredus Robinson.

2. Lychnis viscesa purpurea latifolia lævis C. B. Muscipula Lobelii Ger. Park. Centaurium minus adulterinum, quibufdam Lychnidus vifcida genus J. B. Hobels Catchfip.

Radice nititur alba, lignosa, fimplici, paucis fibris donata. Caulis plerunque fingularis [interdum plures I altirudine pedali art cubilal, renues, recrets, rigidi, glabri, ramoli, prope terram interdum rubeticentes alias cedin, geniculati. Felia ad genicula ex adverio bina, lará bati caulem amplectumtur, & in acum definint mucronem, glabra, glauca, fapore ferè oleraceo, magis nitrofo. Flores in furmis caulibus & ramulis in umbellas quodammmodo difponi videntur Centaurii minoris æmulas, fuaverubentes: verum fi accuratius eos infpicias observabis omnes in ramorum divaricationibus ins, instrucciones, volunt i accumina di arum & Alfines; è calice pralongo, firiato purpura-fegillatim oriri, quomodo & Lychnidum aliarum & Alfines; è calice pralongo, firiato purpura-feente exeuntes; quinque petalis obtufs nonnihil bifidis compofiti. Circa floris umbilicum fingula petala duos proceffus acuros recurvos obtinent. E medio flore staminula aliquot exeunt cum apici-

De Herbis pentapetalis vasculiferis. Lib, XIX.

bus purpureis. Vascula seminalia oblonga, & propè cylindracea, calice tannen duplo tere breviora. Paulo infra genicula superiora è caule exudat, humor quidam viscosus quo musca capiuntur. Semen minutum subruffum, J. Bauhino cinereum. Vasculum per maturitatem in quinque segmenta acuta lumma parte finditur & aperitur.

Spontaneam invenit D. Magnol folummodo circa Sumenes sub castaneis Junio & Julio mensibus Locus. florentem. Botan. Monsp.

Izebnis viscosa rubra altera s

jlvo. C. B. Muscipula viscaria sive Lychnidis species J. B.

Lych. viscaria sive Muscipula Ger. Lych. s

jlvo. rubra minor Park.

Crebris statim à radice fruticat ramis, multis caulem ipsum cubitalem altitudine aquantibus, ge-Crebris Itatim a raance Huscar tanno, mans camero prum cuntaeun acutuame aquantous, genicularis, folidis, roundis: per quos ad genicula nafcumunt folia adverfa, duobus plura, oblonga, acuminata, quibus latiora & obuniora funt infirma, ad Bellidis accedentia, viridia, glabra. Florat tum extremis ramulorum, tum è foliorum finu prodeunt rubelli, ex calpee fimili Polemonio per trzo, oblongo, striato, qui delapsis floribus à pericarpio & vasculo in ventrem turgente distenditur, semine subnigro. Radix lignosa, alba, multifida.

remine monigio. кама надпова зама, пинатика. Sponte nalcitur in arvis inter legeres, pingui folo, autore Clufio, plerifique Caftella veteris locis. Lean & Floret à Maio ufique in Autumnum codem quo fata est anno, & superveniente hyeme corrum. Tempus

4. Lychnie viscosa fuliù lanuginosse, storibus carneis C. B. Lych. splvo. semine nata 3. Clus. Muscipula Italica store carneo Park.

Ex una radice tenui aliquot profert caules, tenues, nodosos, quadam lanugine pubescentes: quibus ex adverso semper inhærent bina lanuginosa folia. Summis ramulis alternatim inter solia innascuntur caliculi turnidiufculi, ftriati & pubelcentes, è quibus emergunt flofculi coloris ex albo pupurafcentis five carnei, in quibus exilia stamina.

A. 5. Lychnis montana viscosa alba latifolia C. B. splvestris alba 9. Clussi Ger. Splv. alba mi-nor seu Ocimoides minus album Park. Polemoniam petraum Gesneri J. B. 1911b tubite

Radice nicitur craffiusculà, lignosà, albà, simplici (interdum tamen ramosa) profundè in terram descendente, fibris aliquot donata, in plurima capita divisa; undè exorta fossa plura denso cafpite terram opacant. Fossa singularia hirfuta, atro-virentia, unciam circiter lata, tres, quamorre uncias longa, figură foliorum Ocymoidis albi, fed minora, pediculis longis carinatis ftipata. Caules ex eadem radice plures cubitales, tenues, rotundi, hirfuti, folis vestiti ad fingula genicula ex adverso binis hirfatis oblongis, furma parte ex alis foliorum ramulos emittum binos femper, inter fe op-phitos quibus ut & furmatan ipins caulis innafcunaur flores pediculs uncialibus aut brevioribus albi, evanidi, petalis bifidis, è calice rubenti striato, staminulis quinis calice longioribus. Succedit an), evanua, petans unitary, comie intro party pulla, renformat ontiens. Successival entire principus, fomme intro party, pulla, renformat contients. Par scalis fuperior humorem pinguem glutinofum exudat, unde & Majeipala dicitur. Junii menis initio & Maii fine miniorii migodi genine vafculum feminale fimma fui parte aperiur in fex fegmenta dentata. Singula petala binas mucronatas appendiculas circa umbilicum obtinent.

In muris arcis Notinghamiæ provenit. Genevæ in muris ipfius urbis, ínque montibus vicinis abun- Locus. dat: in Germaniæ quoque meridionali parte nusquam non obvia est.

 Lychnii viscola folisi brevi lanugine aspersis C. B. viscosa store albo Italica, sive Musispula Italica alba Patk. spivo. Clusso 1. e semina nata, folio lanuginoso, stosculo niveo, viviradix Muscipula Italorum J. B.

Cubitali aut ampliore caule excrescit, nodoso, bina folia alternatim ad singula genicula semper Cuoran aur ampione de la companya del companya del companya de la companya del companya de la companya de la companya del companya de la comp remo quocam rore, u examino samo, sono, intributor temos, inflamentos intanoque cuintari, è quibus emergunt elegantes fiofauli, profius nivei, quinque folis, à fimmo mucrone orbiculari ai edium ilque per longitudinem fectis conflantes, in quibus decem fiamino alba, tenuia, quorum quinque flore fele explicante flatim conficira funt, & albicantibus apicibus pradita, alia demumexeunt contrahente se Milvinorum unguium instar flore. Duriora capitula floribus succedunt, in quibus semen quale in reliquis. Radis multifida est, è qua ramuli enascuntur purpurascentes ferentes adversa inter se folia, quâdam brevi lanugine aspersa, queque facile propagari & pangi pos-

 Lychnis viscosa floribus foris purpurascentibus, intus albis C. B. fylv. Clusso è semine nata, folio lanugimos. 2. sure forsi ex fuigine purpurascente, intus albo viviradix J. B. Mussepula altera purpurascens Park.

Huic brevior est caulis & cubito minor, rotundus, multis nodis cinctus, è viridi purpurascens. Folia paulò majora quam in superiore, non minus tamen lanugine obsta: ex quorum alis exeunt ramuli, lento humore (quemadmodum & extimus caulis) obducti. Ex radice fecundum caulis tanum, tento munico (quantaminomi e companio della properti della qui valde purpurascunt, insident striati ex atro-purpurascentes caliculi, è quibus emergunt speciales Qqqq 3

Locus.

Lecusi

E serie

Lib. XIX.

1003

Locus:

petalis angustis per medium in longitudinem sectis compositi, foris ex fuligine purpurascentes, interne albi, cum quinque longis staminiti, extima parte crastitufculis & purpurafentibus, & toridem brevioribus in candidos apiecs definentibus. In reliquis cum præcedente convent: & revera quicquid intercedit discriminis minoris est momenti quam ut speciei diversitatem arguat, nostro ju-

. 8. Lychnis sylvestris peregrina, nottiflera odorata Zanoni.

E radice alba, longa, raris fibris donata, substantia tenera, unum aut plures foliorum cespites emittit, Sefamoidis Salmantici magni Cluf, perfimilium, nifi quod paulo minora funt, craftiora, fo-lidiora, magis cartilaginea, glabra & undique lucida: [quæ è radice prima exeunt lata funt & extremo fubrotunda] nervo medium percurrente elato, secundum cujus ductum supina parte folia leniter fulcata funt, alios laterales nervulos emittente, quæ fuperius vix comparent. Folia iffhac fimbria tenui transparente coloris argentei circumdata funt. Ex unoquoque foliorum cespite ena-Institute cashe mulch, proje terram arcuati, deinde in directum furgenres, altitudine fere ulnæ [Bo-nonienfs] calami [criptoni craffite, fragiles, colore viridi fordido, glabri, vifetofi, maximé proje nodos fuperiores & arthivo tempore, humore glutinofo, è caule exudante, crebris geniculis interçepti, pracipuè terram versus, albicantibus, quamvis Autumno appetente rubescant, nodosis adeò ut reliquum caulem craffitie multum superent. E quorum unoquoque folia exeunt bina opposita, caulem fimul amplectentia, atque insuper unus & interdum bini foliorum cespites, qui plantam foliosam & densam efficiunt, è quibus ramuli egerminant foliis cincti ad nodos binis, & in foliofum cespitem desinentes. Caules principales suprema parte flores producunt duos trésve interdum fimul in eodem communi, eóque brevi pediculo, aliàs fingulares, è calice oblongo striato feu cannulato, striis viridibus, sulcis albis, piloso, quinque soliis compositi, contractis & unitis antequam aperiantur flavicantibus, qua postquam explicantur candida evadunt, latis & subrotundis, extremo amen birido, seu crena in medio excavato: medium sforem occupant stamina aliquot apicibus albis insignia. Fios isthic sub vesperam & Solis occasium se explicat, suavistimum, Gelsemini vulgaris faits imilem, minus tamen acutum, odorem fpirans. Mane lequente, illuccicente Sole, fe iterum contraint ac occludir, minus amen acutum, odorem fpirans. Mane lequente, illuccicente Sole, fe iterum contraint ac occludir, minus min

Circa finem Junii florer, Augusto & Septembri semen perficit.

A. 9. Lychnis viscosa fiere muscoso C.B. Sesamoides Salamanticum magnum Ger. Muscipula Salamantica major Park. Muscip. muscoso store sve Ocymoides Belliforme J.B. Spanish Catchffp.

Folia primum pullulantia Bellidis folia vel potius Globularia referunt, satis densa, fibrosa, ob-Felia primim pullulanta Bellidis folia vel potius Globularaz referunt, fats denfa, hivola, obcurè virentia, fapore nullo infigni; reliqua per caules anguffiora oblongioriaque conficientur, & ad genicula multo breviora & tentitora enafecnia. Caules pedales aut cubtales, in culta eriam duos cubtos farpe excedunt, recrees, hirfuti, inanes: à cauls medio fere à d'immum flores aliquo modo racemont, ex longuiculis pediculis fojeam longam mentinuru, plumbus ad genicula oras mulcariis, fingulares autem parvi, ex lureo herbacel, pentapetali petalis parvis anguftis, cum plurimis intus flaminulis pralongis, concoloribus, calpudo fluitato infidentes; quos vafatla excapiunt turgidula, femine cinerco, Papaverino fere limili, infigho plena. Redis longa, mediocriter craffa, alba. Taétu glutinola eft herba, potifimium circa fuperiora.

Circa Newmarket lois elareofits. & in camoeliribus eundo à Bartonz molendinis ad Therfor.

Circa Neumarket loci selareofis, & in campelfribus eundo à Bartonæ molendinis ad Thetfordam Norfolciæ oppidum provenit. Clutius lapidofo & arido folo circa Salmanticam observavit.

10. Lychnis sylvestris minima flore muscoso Botan. Mons.

Primo vere folia producit Caryophylli fylvestris proliferi amula: Canlis est pedalis, tenuis, in alios tenuissimos subdivisus, in quorum summitate capitala producuntur, ex quibus tantum stamma visidia cum apicibus, sicut in viscoso shore muscoso exurgunt. Semen parvum suscensi Viscida est planta, annua durationis.

In luco Gramuntio Julio & Augusto mensibus occurrit.

Plantam hanc in sylva Gramontia & agris vicinis invenimus, & in Catalogo plantarum transmarinarum Lychnidem vijfofam erettam annuam caryophylicialem denominavimus. Folia ei angultifilma erant & Caryophylleorum fimilia: Caules tenues led tamen firmi, erecti. Capitula in fimmis caulibus & ramulis. Florem non vidimus, jam enim Augusti mensis medio praterierat.

Lychnis viſcoſa alba anguſtiſolia major C. B. Lych. repens ſolio viridi, ſſore albo Cluſii
 J. B. ſſlv. 10. Cluſ. Caryophyllus bumilis ſſore candido amæno Ger. emac.

Singulis annis ex eadem radice novi prodeunt cauliculi, per terram sparsi & subinde circa inter-nodia radices agentes, deinde sursum denuo sese erigentes palmari altitudine, geniculati, bina solia in fingulis geniculis ex adverío oppoitta ferentes, longiuícula, angulta, obtulo mucrone, viridia, pro-minulo dorio: fleres in fummis cauliculis & lateralibus ramulis elegantes, candidi, quinque laciniatis foliolis conftantes, inodori: quibus fuccedunt obtula valcula, exiguo, nigricante planóque se mine (qua nota quandam affinitatem cum Armeriis floribus habere videtur) refereta: Fibrosam habet radicem quam facile pangere licet.

Provenit ad Stiriacarum Alpium & Snealben supra comobium Neuberg radices: abundantiùs tamen in Etschero.

Aliud

De Herbis pentapetalis vasculiferis. Alind hujus genus multo minoribus & angustioribus foliis, minore etiam flore, cateris notis non Altera Species. dipar, inveniur in foopuloo illo praruptoque nugo Darreflaria nuncupato, fecundo fupra Gamingam nulliari. Lychnis fylv. alba anguttifolia minor C. B. dicitur.

4. 8. Lychnides aliquot miscellanea incerti situs, & exigua.

1. Caryophyllus Alpinus calyce oblongo birsuto C. B. Caryoph, montanus Clusii Ger. Park. Beton:ca coronaria, que Caryophylles pumilio Tauricus Clusio J. B. J.B.

Longiniculià radice squamosă, subfuscă, aliquos fibris donată figitur, in capita aliquot divisă; ex quibus exeunt pediculi unciales & selcunciales, uno aut altero nodo articulati binis gramineis ad fingula genicula soliis vestiti; forem sustiniente purpurascentem, magnum, pentapetalum, ex edice guiz genicuiz rous veint.; journal monostros proparacemento, magitanto, potrasporaturo, se cause unicial firatos, hiritto, in quinque lacinias divilo, quem non inepte Gentianella Helvetice flori compares. Felia ad radicem craffinficula, fucculenta, Caryophylli marini folis fore fimilia, frecompares sens au reaucent camunicus, nocuerans, caryophym marim rous rere umus, tre-quentifirms & confertifirms, amarificuli faporis. Sense (Lufto observare non licuit. Provent in Tauro Carinthia monte, Solo tenui & arená íplendente referto: Floret fab finem Lecir.

Julii & Augusto Clus.

2. Caryophyllus arvensis glaber minimus C. B. Park.

C. B. prod. Ex radice capillacea, rufescente caulicelus unus vel alter, tenussimus, geniculatus, pedalis prodit; in summo valde ramosus, ramulis capillo tenusoribus; quorum singuli singulos stoscapa albos, minutissimos, in duos apices abeuntes sustainent. Folia haber pauca, longa, angusta.

Variat magnitudine: nam & semipalmaris est, paucissimis, capillaceis, brevioribus soliolis: illum ex Euganeis collibus habemus; hunc verò Monspelio.

Circa Monspeliam non invenit P. Magnol. An Lychnidis an potius Alfines species fit nescimus.

3. Lychnis Alpina glabra minima: i. c. Auricula muris Alpina glabra, aut Caryophyllei minima species flore albo J. B. Alsine Alpina glabra C. B.

Duriusculis & pro plantula modo etiam craffiusculis radicibus nititur, albis, non admodum fi-Durincuas et popularia mena cuant cu lide virentia, Lini forma fed breviora: Flores surrecti, candidi, foliolis quinque per extremum denticulatis compositi, staminulis aliquot donati. Calyculus in Lychnidum sylvestrium morem formatus, finatus, fuperius nonnihil fimbriatus. Vafeula fincedentia ubi dehifcunt denticellis fectas habent oras, in quibus semina tenuia. Herba perennis est.

In Alpibus variis in locis oritur. Locis faxolis humidis gaudet.

4. Caryophyllus gramineo folio minimus C. B. Betonica coronaria sive Tunica minima I. B.

Radix hujus pro plantulæ modulo craffiulcula eft, multorum capitum: Colicali numerofi, palma-Rasis ringio pio paratate incomo canantario e in manoram capatanti. Coma municion, pantare res & altiores/ramofi: a deporum fingula genicula funt fielale bina, ex adverfo pofita, perangulta, unciam circiter longa: extremis ramulus floicul majufculi, fingulares fupernaleuntur, ex albo purporascentes, pentapetali: in fingulis petalis stria purpurea; calice ambiente ex squamis oblongis, lineis viridantibus striatis.

Circa Lansbergam in Bavaria, Genuam & Florentiam in Italia, atque alibi tam in Italia quam Locus. in Germania copiosum observavimus.

An ad Lychnidum an potius Alfinarum genus referendum fit dubito, quonizm non memini, an floris calyx integer fit, ut in Lychnide, an in plura segmenta ad fundum ferè divisus, ut in

5. Betonicæ sive Tunicæ minimæ similis planta I. B.

Dodrantalis est plantula, aliquando pedalis, gracilis, plurimá ramulorum divisurá stipata, haud socus fere ac Alíne angustriolia, à qua tamen pluribus notis manifeste differt, quemadunodum à seus rere ac Ainne anguntiona, a qua cainne piantous nots manuelle uniet, que manuelle de Beconica minima quoque. Félida tara & ad fingulos ramulorum genicules bina, angufffiffma, longiora quam in Aline dicta. Extremis ramulorum féliali appenti fubpurpure; putchelli Beconica modò dicta aliquatenus fimiles calvee foliofo, qui & vafcula fequentia folculos infinet, qua nulls stris prædita sunt, ut Alsines tenuisola: Semina continent exigua, valde nigricantia. Radix exigua tenuisque alba, sed dura ac lignosa in aliquot divisuras secta. Annua est.

Florebat & semen gerebat mense Augusto in agris montis Rossburg prope Masmunster: Montbel-Locus gardi Junio fupra muros. Nos etiam, quantum memini, hanc plantam invenimus in agris propè Moguntiam copiofè. Rectius ad Allines genus refertur.

* 6. Lychnis Sylvestris minima exiguo siore C. B. Park. C. B. prod.

Ex radicula oblonga tenui cauliculus rotundus rufescens, geniculatus, trium quatuorve unciarum, in alas minimas brachiatus exurgit, foisia binis exiguis, acutis, ad quemilber gemoulum & alam, & ex qualiber ala pedicelli oblong, angultiffimi, rigidi, quibus flofealar purpuralcens, ex quanque io liolis, fingulis cordis formam refeentibus, compolitus infidet.

HISTORIA PLANTARUM. 1004

Hise circa Monspelium, in pede montis, qui est prope Boutonet, copiosè repentur, quam Cen-taurium minimum appellabant.

7. Lychnis Lustanica birsuta non descripta Hort. Lugd. Bat.

Semen in capitulis oblongis verrucosis aliorum ejusdem generis simile. Flos incarnatus:

· 8. Lychnis noctiflora minima, flore exiguo Bocconi.

Eradice parva, leviter fibrata Cauliculos plures tenues emittit, primum per terram in orbem stra-Errades para, loca inclue in a composite angulta, uncialia, Linaria minima feu Spergular consistente armula gerit; quorum in finu fubinde foliola alia duo nafcuntur, breviffima & tenuiffima : eriguntur demum cauliculi stipatu numeroso geniculati, multiplices, in ramos divisi, nonnihil pilosi, ut & folia, quorum quæ ad summitatem accedunt sensim breviora fiunt & latiora. In summitate & folias, quotam que as minimatem account genum previora munt ex natora. In immitate & foliorum ultimis alis fubrubri exent folicit quinquefolii, Alfines magnitudine, capfulis minimis Lychnidum forma inferta. Tota planta vicofo quodam glutine manus inficit. De loco & florendi tempore nihil addit.

• 9. Lychnis omnium minima ex monte Argentario Bocconi.

Rectus huic cauliculus. Folia, flos & capfulæ quoque quibus femina includuntur Alfines hirfutæ funt, fingulis tamen multò minoribus.

In monte Argentario inter faxorum rimas & hiatus frequenter pullulat.

* 10. Lychnis parva palustris, foliss acutis, lanceolatis, slosculis purpureis Mentzel.

Hæc uncialis quandoque, rarò trium aut quatuor unciarum.

In udis circa oppidum Marchiæ Bescovia, & in aliis Silesiæ & Crosnæ locis reperitur.

A. 11. Lychnis Alpina minima. Caryphylleus 9. Clafio. Caryphyllus pumilis Alpinus Ger.
emac. Museus Alpinus start fibre insigni, dilute rubente J. B. Ocymoides museosius Alpinus
Park. Lych. Alpina pumila folio gramineo, stve Museus Alpinus Lychnida store C. B.

Craffiulculas habet radices, in multa capita divilas, numerolis fibrillis donatas, unde folia infinita, anguita, vix unciam longa, terræ incumbentia nafcuntur. Phyllum Dalechampii magnitudine æmulantia, fine ulla asperitate; inter hac pediculi exeunt vix unciales, tenues, quorum unicuique flos infides, quinque bifdis foliolis conflantes, magnus, colors rubri dilutoris five carnie se cales ob-longo, firiato; Semen in capitellis filicis & filendentibus renis formă, exiguum, fubruffum.

the planta um flore tum femme le genumam Lychnidis speciem effe faceur.

In alufimus verticibus montium max. Carthusanorum coenobium cingentium observavimus: Clufius in fummis Austriacarum & Stiriacarum Alpium jugis. Floret Junio; Semen Augusto plerunque

maturitatem adipiscitur.

Locus.

Nuperrime in Cambria Septentrionalis altiffimo monte Snowdon dicto, à D. Lloyd detecta & obfervata eft; ut nos monuit D. Tancredus Robinson.

12. Lychnis arvensis minor Anglica Park.

Folia infima parva, hirfuta seu pilosa Auriculæ muris simillima: quæ cauliculo gracili, vix pedem alto, (qui nunc simplex à radice, nunc multiplex assurgit bina semper ad nodos opposita, adnascuntur, minora sunt, maculis albis infecta: è quorum finubus alia enascuntur bina multo adhuc nacunicus, manora, fapore nullo manifesto prædita. Flores parvi, albi, aliarum Lychnidum sylvestrium fimiles; quibus succedunt capitula oblonga, canescentibus Jeminibus repleta. Radix parva, alba, quotannis marcefcens.

In arvis propè Colceftriam oriri tradit Auctor.

12. Lychnis exilis rubra Park.

Caryophylli minoris species censeri posset, ni capitula cum seminibus obstarent: Multa enim ad imum caulem soliola parva, graminea obtinet & ad geniculos, (qui crebri sunt) singulos bina vel plura, fimilia, sed minora. Fores in fummis caulibus duo tresve simul è longis tenuibus calyobus exeunt, Muscipulæ Lob seu Ben rubri similes, colore rubente petalis in extremo crenatis. Radix minima, longa, non diuturna.

14. Lychnis tenuifolia altera Park.

Parvitate sua, tum foliorum situ & nascendi modo à przecedente parum differt, nist quod bina duntaxat plerunque folia ad singulos nodos habeat. Practipua differentia est in floribus qui zquè parvi funt, verum non fummos tantum caules ornant fed & à superioribus corum geniculis exepart lunt, vecum non animos caracin cause ornam seu e a injectorios cotum generum exe-ums, fúntque colore pallidé viridi, petallis integris ablque ulla in extremo crena. Semina co-rúmque conceptacula parva & præcedentium fimilia. Radix fili inflar tenuis velut præcedentis.

Lib. XIX. De Herbis pentapetalis vasculiferis.

Has duas species in Anglia spontaneas inveniri tradit variis in locis. Et reve a pracedens nobis superius sub titulo Lychnidis sylvestris hirsutæ annuæ flore minore carneo Moris. descriptæ similis est a non eadem. Huic autem ultimæ nihil a nobis fimile in Anglia nec vilum, nec auditum.

CAP. III.

De Cifto montano seu Ledo Alpino.

 $\mathbf{H}^{\mathcal{R}}$ plantæ veræ & genuinæ Cifti species sunt ex slore & vasculo seminali, loco tantúm different.

quibassam alius Ledum birsutum J. B. Cistus Ledum Alpinum Clusii Ger. Clus. J. B. 1. Ledum Alpinum birsutum C. B. Ledum Alpinum sive Rosa Alpina Pask. Nerium Alpinum

Multis stolonibus, duris ac lignosis, cubitalibus aut paulò longioribus, vix unquam surrectis fruticat. Folia potissimum per ramorum extrema conspiciuntur, & illic quidem conferta, breviora quam Ledi Alpini glabri, & obtufiora, Chamæleæ Italicæ foliorum amula, utrinque virentia, fed virore faturato & splendente, inferne dilutiore, per ambitum pilis, ceu ciliorum, longis & conspicuis obfita, saporis non ingrati, aromatici & nonnihil retinoli cum adstrictione quadam. Germinum extremis infidet coma florum, pediculis hirfutis inhærentium, deorsum inflexorum & propendentium, Campanulæ modo concavorum; qui summa labra quinque divisuris secta habentes, foris intensius rubent, & argenteis veluti guttis (cum ipsis unde dependent petrolis) conspersi sint, interiore verò parte dilutius rubri, aliquot faminulis intra latentibus, fuaviufculi odoris. Iis fuccedunt exigua capitula quinque cellulis constantia, in quibus semen fulvum minutiffimum Scobis instar. Radix dura, lignofa, oblonga; fed rami per terram sparsi interdum radices agunt.

In Iummis Sneberg, Snealben, Weehfeln, Durrenstein & vicinarum Alpium jugis inter faxa ad de Locus. vexa plerunque latera invenitur. Nobis in præruptis Alpium scopulis prope Pomeham oppidum, quod Venetianum & Imperiale territorium difterminat, observatum est.

Floret Junio & Julio: Iemen Augusto maturescit aut aliquanto serius.

 Ledum Alpinum foliis ferrea rubigine nigricantibus C. B. Nerium Alpinum quibusdam, aliis Ledum glabrum J. B. Chamarbododendros Alpigena Ger. Ledum Alpinum sive Rosa Alpina Parke Cluf. J. B.

Rami huic contorti, digitali craffitie, corrice vestiti extimo quidem cineraceo, interiore autem nigricante; at minimi ramuli subinde etiam rubente cortice teguntur; per quos folia circa fasti-gium conferta, glabra, brevibus harent pediculis, Lentisci soliis paria; nec formâ diffimili, nisi guum conterta, guarda, servisio intella peducini, pennicia rolla panta; not comta dittimuis, mit quod craffiora, nervofiora, minimè in ambitu hirfus, diperiore parte virent, inferiore ferreginei funt coloris, faporis adfiringentis & quodammodo refinofi. Flores habet fuperiori fimiles, fed paulò dilutiores: Captula & flores fimilia. Radires bolonga, lignofa, dura, fubnigro corrice. Higus Folia Clufio rariora nec ità conferta, majora, duriora, admodum venofa, longiore mucrone

prædita quam præcedentis.

Hujus porrò circulorum fummitatibus capitula quadam increscunt squamis soliaceis congesta, oblonga, & gemma majoris speciem exhibentia, colore ruffo foris, intus slavescente, cujusmodi in ionga, & genniar inajonis ipecieni eximentas, coole fundo fors, intus navelcente, cujulmodi in Salicibus ceruntur. Folis evoi ramifugue adnata aliquando reperiuntur tubercula nunci pontica, modo Pili magnitudine, inacqualia, foris rutilante aut pallefeente nonnunquam colore, intus fungosa, alba, guttuque adfiringemene pulpa plena, qua Gallorum vicem præftare poffint, cujulmodi pilulæ Quercuum folus læpiffime accrefcunt. Perpetua fronde viret.

Invenit Clusius in Snealben supra Neuberg : nos in summis jugis montis Jura: propè Genevam : Loui. J. Bauhinus utrumque in montibus Rhaticis ut Burmio. Floret utrumque Junio & Julio : Semen fub Augusti finem aut paulò serius maturescit.

Utroque Ledo Alpino tinctores, qui montium Sneberg & aliorum vicina inhabitant ubi provenit Diae utuntur ad lineas penulas nigro colore inficiendas, autore Clufio.

3. Cistus pumilus montis Baldi, forte Austriacus myrtifolius J. B. Cham hirsuta C. B. Cistus humilis Austriaca Clusii Ger. Chamæcistus birsutus Park. 7. B.

Complufculis sescuncialibus & quadrantalibus assurgit virgulis, lignosis, tenuibus & hirsutis. Folia virentia, crebra fatis, fimilia Myrto Tarentinæ, vel Lentis foliis paria, nec ità diffimili circumferiprione, ortu & positu diversissimo, quippe bina, incondita tamen, fortuitis pilis supra, subtusque donata, per margines copiofioribus ut in Nerio Alpino: Flores extremis ramulis unici, fatis magni,

Eadem forte est (inquit J. Bauhinus) cum Chamacisto 8. Clus. quem sic descripsit:

Palmaris est aut paulò amplior, [à nobis observatus semipedalis erat aut altior,] superioribusque firmior, multis, lignofis, rectis & nigricantibus ramulis præditus, quos numerofa & adeò conferta ambiunt folia ut quaternis versibus digesta videantur, Myru minoris foliis non diffimilia, minora tamen & hirfuta, licet atra viriditate superne splendeant, quorum gustus adstrictionis particeps est. Flos unicus, interdum & alter extremis ramulis exit, saus crasso pediculo subnixus, unico quidem constans folio, sed quinque profundis crenis, eisdémque velut circinatis diviso ut quinque folia ha-

1005

medium florem occupanibus. Florine scentifis aparent pentagona capitula, obtaise mucronata, que maturitate aperta. Jemes continere deprehenduntur exile admodum, flavi coloris.

Rariffimum hunc fruticem duntaxat in Snealben jugi scopulis nascentem observavit Clusius florentem fub mentis Junii finem; femine verò prægnantem in Vejzzalben femino supercilio duobus supra Neuberg milliaribus. Nos in rupibus Alpium propè Pontebam una cum Ledo Alpino hirfuto invenimus, cum Vienna Auftriæ Venetias iter faceremus, Septembri menfe.

4 Ciftus Ledon foliis Rosmarini ferrugineis C. B. Rosmarinus Slevestris quorundam J. B. Rosmarinum sylv. Bohemicum Mutthioli, stve Ledum Silesiacum Clussi Park. Cistus Ledum Silesiacum Ger. item Cistus Ledum Rosmarini folio ejuldem.

Cubitalibus interdum est virgis, firmis, lignosis, cortice cinereo obductis, quarum extrema in plures alias tenuiores, & quodammodo purpuracioentes, easque etiam nudas dividuntur: illa vicissim in alios dodrantales ramulos, virentes quidem, sed tomento quodam ferruginei coloris obsitos; quos nulla ferie digesta, sed confusa ambiunt folia, Libanotidis coronaria foliis fere similia, sed longiora, fugina parte viridia, adeque in pronam partem reflexa & convoltat, ut ejus nihi conficio por preter nervum (ecundum folii longitudinem excurrentem, fimili tomento cum pedicalo cui inharet pubescentem, grati & suavis odoris, acriusculi autem saporis. Summis istis ramis infident capita ex pubel centent, giart et may be of same automate automate a compacta, ex quibus deinde fefe explicar corymbacea qua-dem multorum forum coma, oblongis, tenellis atque virentibus, nonnihil tamen lanuginofis, pedicellis inharentium, grato odore na es ferientium, quinque petalis albis constantium, decem candidis faminulis cum fizio medium florem occupantibus. His demum succedunt oblongiuscula capitula pentagona, officulis fructus Corni aliquando magnitudine non cedentia, que dum adhuc viridia funt, argenteis punctis diffuncta effe videntur, sed maturitatem adepta, rubiginei sunt coloris, seménque continent oblongum, flavescens, adeóque exile, ut scobis é ligno vermibus eroso sponte decidentis instar sit. Verum peculiare in illis capitulis est, ut matura deorsum inslectantur, terramque mucrone spectent magna natura providentia, ne semen temere effluat, nam prater reli-quorum consuerudinem, à pediculo non ab extrema cuspide aperiri & dehiscere solent. Maturo femine terni aut quaterni ramuli, rubigineo tomento obducti cum fuis foliis in coma lateribus nascuntur, spem florum in sequentem annum pollicentes. Radix lignosa est, & brevibus fi-

Tota planta, præsertim floribus onusta odorata est, & aromaticum quidpiam spirat, quare mirum non est fi, teste Matthiolo, vestibus injiciatur ad eas à tineis præservandas.

Nascitur plerisque Silesia in locis, autore Clusio, Matthiolo in Bohemia. Floret sub finem Juni ac Julio : femen Augusto ac Septembri maturum est : inhæréntque interdum in sequentem usque annum capitula, fic ut recenti flore, & fructu superioris anni vacuo, nonnunquam & tertii anni fructús pedicellis onufti rami conspici possint.

Ciftus Ledon folii; Salicis anguftifolise C. B. Rofmarinus fylvestris ἀστμΦ Clusio J.B. Rofmarinum fylvestre ἀστων Park.

Pedalis est altitudinis, rarò amplior, tenuibus, subrubentibus virgis præditus, quæ deinde in tenuiores candicantesque ramulos dividuntur, angustis longisque foliis, temere & confuso ordine eos veftientibus, onuftis, superne virentibus, inferne verò canescentibus, & Salicis pumila angustifolia valde similibus foliis, nullius grati odoris, sed peradstringentis saporis. Summis etiam ramis insident capitula, ex multis brevibus squamis compacta Cachryos modo, ex quibus sese explicant aliquot flosculi, tenuibus oblongisque pedicellis inhærentes, quinque foliolis, ut superioris, præditi, sed diversi coloris, rubri nimirum dilutioris five quodammodo carnei; quibus excuffis pentagona confpiciuntur capitula, brevia, obtufo mucrone, exili, pallescente semine plena.

Eodem quo superior tempore floret & minutum semen profert,

CAP. IV.

De Cifto genuino.

Iftus, Gracis wie & siam, & siames: forte inquit C. Bauhinus à must Hedera ob aliqua-lem foliorum timilitudinem, quod non placet. Theophrafti exemplar olim corruptum fuille, & Pinnum pro view must legisle constat, nam Hederam vertit. Dioscorides tamen Ægine-& Pantum pro sus susse legitle contrat, nam Heceram veru. Dioteonos tamen Ægineta alique Hederam etiam was appellant. Diodeaus à Sapela excentu differre putat & còm Gritum fignificat sisse cum accentu in penultima Ierbendum putat, cum Hederam sus accentu in ultima, Mas autem à Cifto puero nomen fiempfille fabulantur. Fabulam vide apud Caffianum Baffum. Alia à si sulve vermis, curculio, sussi dictum volunt, quia lignum Hedera eff admodum porofum & aquam transfinitur, ac fi à curculionibus erofus & perforatus effet; quomodo & pumex sussiste character situatione della contrata della cont ob eandem rationem dictus eft.

Cisti genuini nota: characteristica: sunt, Fruticosum esse & substantia lignea, florem habere pencapetalon amplum, & quasi roseum, caducum; capitula pentagona. Folia habere in caulibus & ramulis ex adverso bina omnibus cifti generibus commune est.

Nos

De Herbis pentapetalis vasculiferis. Lib. XIX.

1007

Nos Dioscoridem cum aliis plerisque Botanics sequuti Cistum primo dividemus in non Ladaniforum seu Cistum simpliciter dictum & Ladaniforum; Non Ladaniforum deinde in Marem & Foeminam. Marem vocamus qui florem habet rubrum nune saturatiorem nune dilutiorem: Fominam qui album, lutcumve.

De Cisto mare seu flore rubro.

Ciftus mas fulto ablenzo incano C. B. mss 1v. folio oblengo albido J. B. mas vulgaris Park.
mns cum hypocifide Ger. mss 1. Clus.

J. B. Cluf. J. B. Cutj.

Fruex ef quain fermina robusthor, albidior, bicubitalis, [Clusio * humana alcitudine,] hirfutus, * Nobis sumFruex ef quain fermina robusthor, albidior, bicubitalis, [Clusio * humana alcitudine,] hirfutus, * Nobis manligno fatts fragili, & candicante corrier teachs of the man and the sum of respondentibus, candem etiam seriem servantibus soliis, qua omnino sunt incana, molliora & lon- est. giora in novellis plantis, in adultis verò contractiora, duriora & alpera, aditringentis guittis, in-ferne rugofa, angultiora fpiffioraque quàm fermina. Fles ejus Cynorrhodi aut Rofa fylv. magnitudine, pentapetalos, dilutioris rubri coloris, seu, ut vocant, incarnati, multis staminibus cum suis apicibus croccis medium occupantibus, confertus, agminatim stipatus, numerosior in ramulorum extremis, ex brevibus, robustis pediculis, non debilibus oblongis, singularibus ut in Cisto femina: quibus decidentibus succedunt Capitulo quadam pentagona, dura, hirsuta, mucronata, in quibus exiguum est semen, ex ruffo nigricans, seminis Hyoscyami aut Papaveris magnitudine. J. Bauhinus capitula trifaram (eda ei alcribit, foliolis tribus mucronats hirfuns objeta.

Ad hujus radices, qua fummis cespitula trifaram eta ei alcribit, foliolis del company de control de control

Clutius copiose nascentem.

Per Siciliam, Italiam, & Galliam Narbonensem in sterilioribus & saxosis collibus & sylvis copiosè Locus.

Veteres vim adstringentem Cisto attribuunt: unde flores in vino austero triti & bis in die pon Vires. dysenteriis & solutionibus ventris profunt : ulceribus veteribus & ambustis cum cera : & per se oris ulceribus. Dioseor. Plin. Eadem ferè habet & Galenus.

2. Ciftus mas angustifolius C. B. Park. Ger. mas II. selio longiore J. B. mas 2. Clus.

Cluf. Eadem altitudine qua superior affurgit, interdum etiam majore; non minus fruticoso stipite, ne-que minore ramorum frequentia, minus tamen candicat. Folia præterea codem ordine disposita, molliora tamen, longiora, angustiora, & magis mucronata. Flos superiori similis, incarnatus: capitulis etiam & semine parum differt.

Nascitur in Hispania, & diutius reliquis maris generibus floret: item ramuli ejus sub Autum- Locus. num rorulentum quiddam pingue & odorum contrahunt.

Suspicor hunc non differre specie à pracedente, sed foliss duntaxat variare, sed nihil temere assero.

* 3. Cifius mas folio breviore C. B. Park. mas III. folius dilusiùs virentibus J. B. mas 3. Clus.

Superioribus brevior est, non minus tamen fruticosus, sed tenuioribus ramis. Folia ejus jam dicto breviora, & dilutiore virore practita, mags rugola, pinguia & odorata. Flos alis fimilis, diluter ubens, & aliquantulum odoratus; quam notam in reliquis Cifti maris generibus non observavit Clafius. Hujus capitula superioribus multo minora sunt, & suis involucris, quæ slorum calyces sunt, diutiùs occultantur. Semen in capitulis aquale.

In Lustania solum hunc sponte nascentem, supra Ulyssipponem itinere Conimbricensi, atque Locus. ctiam in maritimis observavit Clusius.

4. Ciftus mus felio rotundo birfutilimo C.B. mas I. feu major felio retundiere J.B. mas felio fubretundo Park. mas 4. Clali

Cluf. Humana altitudine plerunque attollitur, ut reliqui Ciffi fruticofus: ramulis aliquantulum incanis: Folia reliquis majora & quafi orbiculata, hirfuta nonnihil & rugofa. Fles reliquis forma fimilis, paulò major & colore faturatiùs rubente: capitula hirfuta, dura, pentagona, fuperioribus majora, in quibus semen ruffum.

Invenitur Regno Valentino & Aragonum. Aiunt & in Italia frequentem este, nos tamen ibi non Losui. vidimus; forte in Apulia invenitur.

5. Verkafeum fishrorunda Salvica folio C. B. falvifulium exoticum cifeoides Park. Verb. filve-fire Salvifulium exoticum Lob.

Hace fdiis rotundioribus, denfioribus, candidioribuíque minus tamen lanugine canis, fed Salviz annula concretione; alioquim lignosa fibrataique radice, caule & facie non ità diffimilis fuperiori [Phlomo Lychnici alteri Syriaca] I lídem gaudet Syria natalitis. Flores Lobelio videre non contigit, at Cifti amulos appingit Parkintonus, & pentapetalos, petalis iubrotundis, colore flavo, staminulis rubentibus describit.

. 6. Ciftus

* 6. Ciftus mas folisi Chamadrys C. B. mas 5. folisi crifpis & quodammodo finuofis J. B. mas dentatus Ger. mas bumilis Park. mas 5. Clul.

Cluis de la fupinus urplurimum, pedalibus ramis aut paulò amplioribus, multis ex cadem radice prodeunibus. Felia cripia fuit a quodammodo finuola, candicantia & Intitta, gufthis acerbi & affringanis. Filorer samulorum finimitatibus aquali alfrudine & quati umbellatim nafcuntur, fuperioribus paulò minores, sed elegantis ex rubro purpurascentis coloris, intensioris quam in quarco.

Capitula reliquis minora, sus involucris plerunq contecta, semen continent reliquis simile, marcis.

arrum.

In fold Lufitania nafcentem vidit Clufius, nec ufquam frequentiorem quam apud monafterium

Pera longe dictum, quinto fupra Ulyfitponem milliari. Floret Aprili feriufive aut citius pro loci naetta & remperamento: Semen Augusto, Septembri aut Octobri maturelcit.

D. Magnul hanc speciem invenit in sterilibus locis vuigo Garrigus inter Pezenas & Beziers Maio

mense florentem copiosé.

CAP. V.

De Cisto fæmina.

Cistus famina folio Salvia C. B. famina Ger. fam. vulgaris Park. famina Monspeliana store albo & Hispanica luteo J. B.

Rutex est ramosus, cubitum interdum altus & erectus, nonnunquam supinus & humi stratus, gracilibus, nigricantibusque ramir; folio non minore quàm in maris quarto genere, circinata ferè rotunditatis, rudi & aspero, viridi tamen, saporis adstringentis & acerbi. Florem habet paulò minorem quam mas, quinti generis flori panè fimilem, album, nonnunquam citam flavum, lureis fibris, ut in Rofa fylvedtri, medium florem occupantibus, non minoribus quam maris, mulcò nees nors, at an Aoia spycetts, measure notes occupations, non minorious quam maris, muito majoribus quam Ledi. Cepisule minora funt maris caprulis, nigriora, non mucronata fed nonnihil compreffa fuperiore parte, pentagona, Jemen paulò nigrius & Iatis magnum continenta.

In fterilioribus & faxosis collibus & dumetts per Italiam, Siciliam & Galliam Narbonensem vulga-

Duplex habetur, elatior & humilior, ut rectè notat C. Bauhinus.

CAP. VI.

De Cisto Ledo seu ladanifera.

HOc genus humore pingui, Ladano dicto, quem copiose exfudant folia à pracedentibus di-ftinguitur. Te Ladano

Vires.

E folis Cifti Ledon appellati exudat liquor quidam, Ladanum dictus, in maffas graves ex purpura fuícas coactas, odore valido fed fuavi, inflammabilis, accenfaque gratum odorem halans.

Tradit Diofoordes fuccum hunc hircorum barbis dum fruicem depaGuntur adharefeere, indéq depecti; ne barbis tantum fed & femoribus villofis. Quidam etiam (inquir) funiculos per fruices trahunt, & adharentem ipfis pinguedinem derafam efformant. Qui modus eum collegendi idem fere eftquem Bellonius in Creta obfervavii, & accuratius ita deforibit. Graci colligendo Ladano escultare informentum parata raffro descriptim experti final breading lib dicipui. Musical Mila deformation de la contra del contra de la co peculiare instrumentum parant rastro dentium experti simile, Ergastiri illis dictum. Huic affixæ funt multæ ligulæ sive zonæ è corio rudi nec præparato confectæ : eas leniter adfricant ladaniseris fruticibus, ut inharteat liquidus ille humor circa foia concretus, qui deinde à liquils per fummos ardores Solis cultris est abradendus. Itaque Ladanum colligendi fummus, imo intolerabilis, est labor, cium totos dies ardentisfimo canicular arthu in montibus harere necesse fin: neq. facile quisquam alius ad id colligendum operam sumit prater Caslobiero, i. e. Monachos Graecos.

anns an in connecticum operation process of the connecticum operation and the connecticum operation of the connecticum operation oper aliquando fylvæ inveniantur omnium purifirmi illius Ledi, quod Ciftus Ledon flore macula nigri-

cante notato inscribitur.

cante notato interibitur.

Ladanum emollit, digerit, maturat, attenuat, aperit, orificia venarum referat, infpiffat. Quomodo autem emolliendi & aperiendi, cum fpiffandi & adfringenda facultate convenure parif? Ufius pracipe, (inquis Schroderus) eft in capite humido ac catarrhofo, inque dyfenteriis. Laudant Veteres in tiffi a crafla priutia; in franquina, &c. Extindecus ejus ufius eft in emplaftris emollientibus, anodynis, tuffim fedantibus, in Alopecia (inunge vel coque in vino & lava) in odontalgia & cardialgia doloréque ventirculi (cum modico Bdelli pilulas facturi dandas numero I. vel 2. hora I. ante pastum. Crate) in suffocatione uteri (introrsum adhibitum) cicatrices curat. Schrod.

Lib. XIX. De Herbis pentapetalis vasculiferis.

In suffumigiis efficax est, in pellendis secundinis & fœtibus immortuis, in serrhis uterinis: peculiariter ad uteri vitia convenit. Diofe. Galen. Plin. Maximè celebratur in ulceribus antiquis & cavis cum magno labiorum tumore & duritie.

Galenus Ladanum defluentes capillos retinere posse conoculir, non tamen Alopecias aut ophthal-mias sanare, urpote magis discussorias vires quam quæ Ladano insunt poscentes.

1. Ciftus Ledon foliis Laurinis C.B. Ciftus Ledon latiore folio J. B. Ledon 1. latifolium Clus. Cift. Ledon latifolium Park.

Cluf. Cluf.

Superată Calpe, litore marino, quà Malacam iter eft, nafcitur hoc genus, latiore folio, quafi ad
Lauri anguftrofliz foliorum formam & amplitudinem accedente: non minus tamen pungui lencoq,
illo humore abundat quam id quod anguftore eft folio, proxime describendum.
In horto Boranico Monsfeliaco hanc pulchram Clift speciem vidimus, è vicinis montibus (ut
nobis retulerunt) delatam: cujus pleniorem descriptionem è Parkinsoni Theatro Botanico munuatam

Virgis aliquot lignofis, quinque aut fex pedes altis, in plures ramos divifis affurgit, foliis ad genicula binis oppolitis cinetos, latioribus paulò quam proxime sequentis folia, & ad Laurinorum formam proxime accedentibus, supina parte colore viridi obscuriore splendentibus, inferne canescentibus, ad tactum pinguibus & glutinofis unà cum caulibus & furculis tenellis; odore valido suavi è longinquo nares feriente, aftivo praferim tempore & natalibus locis calidioribus. E finmins ramulis erumpunt flores fimplices, candidi, petalis quinque latis, fubrotundis compositi, interdum maculis carenthus, aliàs ad ungues maculà atropupureà in angulum fariam verius productà no-tatis, in aliis majore, in aliis majore, multis faminales lateis medium florem occupantibus. Succedunt capitula grandiora, quinquepartita, dura, subrotunda semina parva fusca continentia.

Quarendum annon hac species Cisti sit quam observavit D. Wheeler in monte Olympo Asiz. & describit Itinerar, lib. 3. pag. 219. in qua cuticulas varias facile separabiles (quas ut verifimile est quotannis exuit) observavit.

2. Ciftus ladanifera Hispanica incana C. B. Ciftus Ledon 1, Clufii Gor. Ciftus Ledon flore macula nigricante notato J.B. Ciftus Ledon angustifolium Park.

Hoc (inquit Clufius) omnium per Hispanias nascentium vulgatissimum & pinguissimum Ledon fruticat ad hominis altitudinem, quam etiam interdum superat, rame frequentibus, lignosis, duris, nigris. Folia quemadmodum & rami ex adverso sita sunt, oblonga, transversum digitum quandoq, lata, nonnunquam etiam latiora, supernè ex viridi nigricantia, infernè candicantia, qua cum tenara, nonnunquam esam natora, meme ex vina inguenas, mente canocarna, que cum te-nellis ramulis pingu quodam, odorato, calido & tranlparente liquore adeò copio el aperís funt, ur procul etiam ex filendore conficie & agnolci pofit, odor autem ochavá Germanici milliaris parte naribus percipi. For est inter reliqua Citil genera & pulcherimo & ampliffino, magna Rofa in flata, timplici quinque foliorum textura, omnino interdum albo, fed cuips fingula folia circa unquem datis; omnium maxima, rotunda ferè & plana, non mucronata, & sapenumero decagona, dura, interius stavescentia, quibus dehiscentibus semen decidir copiosum, subrusum, omnium minutif

Tota planta, dum reficcata est, quendam candorem contrahit, pinguem tamen illum suum lentorem & fuavem odorem non amittit per multos annos.

Crescit frequentissime multis Hispania & Lustrania locis, pistoribus ad calefaciendos fornaces & tenuioris fortuna hominibus ad struendos ignes inserviens. Nusquam tamen abundantius quam in collibus eorumque declivibus inter Tagum & Anam flumina; & toto ferè monte Sierra Morena nuncupato. Reperitur etiam una cum præcedente versus Carpouiran & S. Jordi in incultis. D. Magnol.

3. Ciftus Ledon foliss Populs nigræ major C. B. Cift. Led. Populs nigræ foliss Clufis major J. B. Cift. Led. Populsea fronde major Park. Cift. Led. 2. Clufti Ger.

Ciuj.

Brevius eft & bicubitalibus duntaxar affurgit folonibus ramofis: rami funt fragiles: folia omnium inter Cifti genera que observabat Clufius maxima, fupernè viridia, infernè nonnihi candicantia, Hedera foliorum formam interdum, & Populi nigræ plerunque amulantia, faist radia & carnofa, hyeme rubedinem nonnullam contrahentia, fubacidi & adfiringentis faporis. Flor candidus, Cift fæminæ flori par: Capitula pentagona, mucronata, exili & nigricante semine referta sunt.

Tenella: planta: neque pingues, neque odorata: funt, sed annotina: duntaxat & vetultiores, Autumno præsertim, quo tempore omnes Cisti species, qua pingues sunt, abundantiore succo, crassiore saltem & magis tenaci, prægnantes elle mihi vilæ funt.

* 4 Cistus Ledon solio Populi nigra minor C. B. Populnea fronde minor Park. populea fronde Ger.
Pop. nig. foliu Clussi minor J. B.

Pracedenti per omnia fimilis est sed humilior, neque cubitum excedens: folia etiam minora: flore, semine gustu conveniunt.

Utrumque genus nascieur in ea montis Mariani (vul. Sierra Morena dicti) parte, que siperanda est iis qui Ulyffippone Hispalin iter faciunt, & in quibusdam collibus Granatz vicinis.

> Rrrr * 5. Ciftus

* 5. Cistus Ledon Cretense C. B. Cist. Led, latifolium Creticum J.B. Cistus ladanisera Cypria Park & ladanifera Cretica vera ejusdem. Cift. Ledon 4. Clusii Ger.

Cubitali & interdum majore altitudine affurgit, fruticosum, nigricantibus ramis, carnosis folia & præ faturata viriditate nigricantibus, mediæ inter primi & fecundi generis [fecundi & terti noftri] folia magnitudinis, brevioribus tamen & rhomboidis quodammodo figura, qua cum novellis ramis lento & roscido humore oblita sunt, non adeò tamen abundanti & denso, neque etiam adeò odorato ut in secundo genere. Flos albus est, secundo generi similis; semen etiam exile nigricans in ro-

J. Bauhinus folia infernè candicantia, tribus fecundum longitudinem decurrentibus nervis plantagineis describit: capitula Ciceris circiter magnitudine, Oliva ferè five oblongà figura, hirsuta, cum quinque angulis, membranis distincta, plena seminibus minutis, papaverinis, fuscis, an-

Nalcitur in Creta & Cypro insulis.

An Alpinus de hac ait? Plantam ex qua Ladanum Cretenses colligunt, planè differentem ab ea quam hactenus ferè omnes prodidère, inspexi; Cisto sæminæ persimilis est, folis tamen Cisti lon-gioribus prædita, Salviæque proximis, florésque sert sylvestribus rosis omninò similes, roseo etiam colore, quàm Cifti fœminæ majores. 7. B.

Hunc in exoticis describit Alpinus, quem confule.

* 6. Ciftus Ledon birsutum C.B. Cist. Led. 4. Clusis Ger. 4. Clusis store candido J.B. hirsutum sive 4. Clusii Park.

Mults rama fruticat, cubito longioribus, lentis & flexibilibus, hirfuris, albicantibus. Folia reliquis Ledi generibus molliora, ad Cufti feemina folia accedunt, verum paullò longiora, angustiora, din Zeat generio intologa a cara renima rona acceruint, veiun paturo tongona, anguttoria, infrittat, nigriora, & lenta pinquedine confiperia, non modo verno tempore, fed citam per totam æftatem confinciuntur. Flor albus est, Cisti freminæ store non minor, nec ei absimilits; copinula exigua, membranaceis quibustdam & laxis involuciis tecta, femen continent omnium inter Cisti genera

In sola Castella veteri hoc genus observabat Clusius, vicinis pago S. Martini del Castannal locis.

7. Cistus ladanifera Monspeliensium C. B. ladanifera, sive Ledum Monspeliacum, angusto solio ni-gricans J.B. Cistus Ledon 5. Clusii Ger. Cist. Led. Olece solius Park. Cist. Led. folius Olece Sed angustioribus C. B. J. B.

Frutex est bicubitalis, odoratus, in ramos plures brachiatus, cortice nigro obductus: folias sesquiunciam longis, angultis, nigris, rugolis, ex brevibus intervallis libi mutuo oppolitis. Flores albi, parvis rosis sylvestribus assimiles, in quorum medio apiees lutei. Succedume pencarpia hispida [nobis

vis rolis lylvettribus attimites, in quorum medio epices lutei. Succedum pericarpia hifpida [nobis oblervantibus parva, quinquepartia, por matuniatem colore fiadiceo fiplendentia, non hifpida, calycibus tamen hifpida occultata] & femina minora quam in Gifto mare Monfpeila. Nos cum J. Bauhino, cui etiam affencitur P. Magnol, M. D. Monifeileinis exiftimamus Ledon V. Clutinidem elle huic Monfpeilenifi, namque & deferiptio & locus conveniunt: ait enium ni-hil ifto Ledi genere vulgatius effe toto Valentino regno & Narbonenii Gallia, ubi aliud utiq. Ledum non oblevavit. Hinc C Bauhini Ledum 9, folisi Olee fed anguficiri m, huc reducendum eft. Foliorum varietas ex locorum diverfitate dependet.

Ad hujus radices Hypociftin adnatam observarunt tum Clusius tum J. Bauhinus,

8. Ciftus Ledon angustis foliis C. B. Park. C. Ledon VI, minoribus angustioribus que foliis Clusii J. B.
 Cift. Led. 6. Clusii Ger.

Quinto pane simile est, brevius paulò, minoribus, angustioribúsque folisi lento humore asper-fis quemadanodum illius solia. Flor major est, albus irem & quinque soliis constans; semen enam

9. Ciftus Ledon folius colore cinereo J. B. Cift. Ledon folius Rorismarini hispidus C. B. Cift. Led. 7. Cluss. Ger. 7. Clussis structure Rosmarini hispidus folius Park.

Cubitalis est, multis & frequentibus ramis fruticans cineraceo colore præditis: quos sepiunt frequentiffima folia, Rorifmarini coronarii foliorum amula, omnino canefcentia & hispida, nec minus pinguia & lento succo perfusa cum suis tenellis ramulis quam quintum genus. Flos summis ramis copiolus, candidus, superiori fimilis, nec semen diffimile.

Valentino regno hac duo postrema Clusio tantum observata sunt circa Xativa.

Ciftus Ledon folisi Rorifmarini fubtus incanis C. B. Cift. Led. folisi Rorifmarini coron. Clufti, flore luteo J. B. Cift. Led. 8, folisi Rofmarini fubtus incanis Park.

E dem qua superius magnitudine crescit, rami tamen magis expansis sunt, folia tenuiora, superna parte ex fusco viridia, inferna verò candicantia, ut Rorismarini coronaria: fossa videantur, gustutamen adstringentia, licet lento quodam & pingui humore sint cum tenellis ramis oblita. Numerosi flores fecundum ramorum longitudinem nafcuntur, exigui, postremo tamen descriptis pares, lutei co-loris. Semen in pufillis capitellis ex cinerco nigricans. Lib. XIX.

De Herbis pentapetalis vasculiferis.

IOII

Invenitur frequens incultis illis locis citra Tagum fupra Ulysfipponem cum Cisto foliis Ha- Locis,

* 11. Ciftus Ledon folius Rorifmarini, sed non incansi C. B. C. Led. Rosmarini folius subrus non incansis Park. Ciftus Ledon 1x. Clusto J. B. Cistus Ledon folius Rosmarini Ger. cinac.

Minus est superiore, felia paulò majora, neque subtus incana, ut in pracedente, sed rariora & Minim est injectione, Josep Paulo integris, moque nuoto incata, ut in practication, cui rainota ce magis glutinola funt; ramulos quibus flos inherit tennes, exticcos, planeque retorridos; aliquot inania capitula & omnino hiantia jam excuifo femine, fuftinere deprehendebat Clufus.

12. Ciftus Ledon foliis Thymi C.B. Park. Cift. Led. Thymi foliis Clufii J.B. Cift. Ledon x. Clufii Ger, emac.

Pedali duntaxat est altitudine, ramulis exilibus, lignosis, satis tamen fragilibus, nigricantibus, pinguibus, & quodam lento humore madentibus; folisi longe minonbus quam in pracedente, non multum à Thymi folis diffidentibus.

Flore non observavit Clusus, quemadmodum nec in superiories de la companya de la company riore, sed in oblongis ramulis quasi umbellatim prodeuntia capitula, exigua & superiore parte ariore, ieu in coolinge satura. perta, innaia jam, & cum füis ramulis arida. Nafcuntur hæe duo poftrema in extrema Bæticæ parte qua Caftellam novam ſpectat.

Locus

13. Ciftus Myrtifolius Balearicus Pennæi, Myrtociftus Pennæi Park. Cluf. C. B. Myrtoc. Th. Pennæi Angli Ger. Myrtoc. Pennæi, floribus luteis oblengis J. B.

Frutex est interdum tricubitalis, scabro admodum cortice, & veluti quibusdam tuberculis obsito, qui in vetuftis ramulis facile abscedit & sponte decidit. Folia sunt parte Myrti (quorum dorsum qui in vetutts raminis racine aofecut ex pointe ucasini. 1900 uni partie vajori quorum noniminis fabrum eft quam infor ramili) fuperne lavvia, conjugatim ur in Cifti & Myrti generibus circa ramulos nafcentia. 1900 si funiti virgis infidente lutei, quinque oblongis folis confrantes, & multis in meditullio longiufculis framinulis præditi: His fuccedir oblongum & pentagonum capitalum semine plenum.

Tota stirps odorata est, & lentorem sive pinguem quendam succum, quali Cisti Ledi genera madent, effundere videntur.

Ex Balearium infularum majore Majorica vulgò dicta eruit Pennaus.

Lactic

CAP. VII.

De Cisto vasculis trigonis, & primo De

5. 1. Majore & fruticofiore, Ciflus famina dicto.

* L. Ciftus fæmina folio Sampfuchi Park. folio Sampfuchi incano C. B. folio Sampfuci Clufti, cui macula in flore J. B. Ciftus folio Sampfuchi Ger. emac.

Ruere est multos graciles ramulos proferens, in quibus foia parva, quasi circinata, incana, Samplucho fimilia, paulò minora & dorso eminente, contrariis inter se pediculis, ut in cateris Cisti generibus, nateunuri, & adifficcionem habent cum quadam acditate & falsedine conjuncam. Fia in summis ramis copiosis, albus, medirullium petalorum macula es purpura nigri cans inficit, villis & staminibus flavis medium florem occupantibus: Capitula deinde Lini ferè exigua, trigona, in quibus semen minutum Hyoscyami, ex nigro candicans five cinereum continetur. Totus verò oblongus ille ramulus qui florem & capitula suftinet, semine maturo arescir, ut in singulis

Copiosum invenit Clusius circa Caraicejo & toto Batico agro inter Tagum & Anam slumina. Louis

* 2. Ciftus fæmina folio Thymi Park. C. B. folio Thymi Clusti sine macula in store J. B. folio Thy-

Pedali fruticat altitudine, ramulis ex purpura nigricantibus, duris, lignofis, qui magna ex parte fine folis conspiciuntur præterquam circa eorum fummitates, in quibus consertim nascuntur, exilia inte jour comprement practiquam and communication in infiliation and admodum, vitida, Thymi foliorum armula, adfringentis gultis. Floren filmmis ramis fert, superiori similem, minorem & nullis maculis infectum. Semen non observavic Clusius.

Solum autem conspectus est extrema Batica parte, qua Castellam & Lusitaniam spectat.

3. Cifus famina folio Halimi major Park. fam. Portulaca marina folio, latiore, obsufo C. B. folio Halimi Ger. folio Halimi, flere luteo J. B. folio Halimi 1. Cluf. €luf.

Cubitales aut ampliores profert ramus, graciles, fais fruticolos; in quibus folia Portulacæ marinæ fimilia, fed omnino incana ur Halimi, obtustore mucrone, subacidi & adstringentis gustis. Summis ramis multi inhærent flores, flavi coloris, minores quam in superioribus, Helianthemo similes, suas fibras in medio continentes:

Rrrr 2

Locus.

Locut.

His luccedunt longiuscula & triangula capitula exiguum subrustum semen continentia. Ad hujus radices Hypociftidem observavit Clusius.

Ciftus famina folio Halimi minor Park. fam. Portulaca marina folio angustiore mucronato C.B. folio Halimi longiore incano J.B. fol. Halimi 2. Clus. Cistus folio Lavendula Ger.

Clus. Procerior est priore, firmioribus ramis & incanis ut prior. Folia etiam habet Halimi, paullò tamen longiora, angustiora, magis mucronata & dorso elatiore, incana tamen tota & sicca, subacidi eriam & adstringentis saporis. Hujus neque florem, neque semen vidit Clusius.

Uterque frequens est in Lusitania arenolo solo, & aura marina afflato inter Ericas non procul Olyffippone, nufquam alibi Clufio confpectus.

4. Ciftus famina Lavendula folio Park. folio spice C. B. folio Lavendula Clusio, fortè idem cum Helianthemo recto J. B. mas tenuifolius Gcr.

Cubitali plerunque altitudine est, plurimis ramis issque brevibus præditus; circa quos confertim nacumur falia angusta, incana, Lavendulæ folis proxima, adstringentis gustus. Flores superioris storibus non multum absimiles, parvi, candidi: Semen non observavit Clustus.

Adeò Lavendulæ fimilis est, ut excepto odore & sapore cum non floret pro ea sumi posset.

Solo Valentino regno, aridis & petrofis locis quarto à Valentia mil. Aprilis initio invenit

5. Chamaciftus Halimi folio oblongo Morif. prælud.

Hic fuffruex ad pedalem alcitudinem utplurimum, aliquando ad bipedalem affurgit. Folia pro-fert, oblonga, muconara, incana, Halimi inflar. Florer fer tucos, quibus delabentibus fuccedum: capilule triangulares, minjua multa fubruffa [emina in fecontinentes.

In glareofis & arenofis circa caput Cenomanorum.

6. Ciftus Ledon folio Myrti C. B. ledon angustifolium Ger. ledum Myrtifolium Lobelii Park.

Virgis, furculis, foliis multò craffioribus, latioribus & longioribus est quam mas, fomina, aut ladanifera vulgaris, Sumachi Plinii aut Rusci modo fruticosa, semine item tricocco.

Multa lascivit quopiam in monte celsissimo agri sterilis Sevenze, cui nomen S. Columbæ. Alioqui gustu Cisti Ledi, & fragrantia graviuscula.

Suspicor hanc non differre specie à Cisto Ledo r. seu latifolio Park, quantumvis Lobelius semen tricoccum ei attribuat.

9. 2. De Cisto capsulis trigonis annuo.

1. Cistus folio Plantaginis C. B. Tuberaria major Myconi J. B. An Tuberaria nostra ejustiem.

. I nette:

Locus.

Caulis pede altior, teres, alioqui glaber, ima duntaxat parte tomento candicante obfitus, interiu-cente levicula quadam rubedine. Folia circa infimum caulis crebra, Plantaginea, ex rotundo oblonga, latitudine semunciali, longitudine serè unciali, supra subtusque incanà lanugine pubescentia, nervis tribus Plantaginis in morem dispositis distincta. Per reliquum caulem ex longis intervallis bina folia adverio fitu velut ex geniculo nascuntur, (aut alterum altero paulò inferius) angustiora, longiora, acutioráque quam infima, glabra, nervola. In supremo caulis fastigio fores plures, interdum ad 12, plurium foliorum voluminibus contexti, quorum basin fulciunt foliola perpusilla,

In monte D. Joannis propè Pilas collecta fuit inter piantas Steechadis Arabica.

Mycono Radix lignofa per fumma cespitum spargitur; floris color luteus; semen folliculo in-

D. Magnel in Indice plant. Monsp. Tuberariam majorem & minorem Myconi pro cadem plantæ specie habet, pro loci humidioris vel siccioris natura variante.

2. Cifus flore pallido, punicante macula infignito C. B. annuus flore maculato Ger. emac. annuus flore guntato Park. Ponx. Tuberaria minor Myconi Lugd. J. B. Helianthemum flore ma-

Folia in terram ftrata promit, tribus nervis diftincta, oblonga, Centaurii vulg, min. modo, fed acutiora. [Mycono plantagini fimilia fed minora, humi repentia, villofa; Ponce Olex effigie] Unico caule obfervavit Columna, nec ramofo, [Binos caules appingit Myconus] pedali altitudine, tenello, recto, nec admodum ramofo Claf. quadrato, hirituo, vurefeente Ponce. Folia per genetual bina, alterno fiu, parva, hiritua. In fimmo ex petiolis longis Flores plures, pentapetali, luci, petalis fini gulis punicante Columna ex nigro rufefeente macula circa unguem infiginitis, antequam apertantur nutantes, ficuti & fruchum habentes, & hiantes eriguntur, paulatim, in medio apicem habentes craffium, quem polituria de minera circundaru. Tenella admodra 8 tribune craffica. craffum, quem plurima femma circundant. Tenella admodum & triquera capitala pufillum & ci-nereum femen continent. Folia diluta viriditate prædita una cum ramulis per Caniculæ æftus pingui quodam & lento humore funt obfita. Cluf.
Nos adradices Vefuvii moncis invenimus flore non maculato, quales & F. Columna obfervavit

quamplurimas eodem loco una cum maculofis nafcentes. Maio menfe floret,

Lib. XIX. De Herbis pentapetalis vasculiferis.

1013

In Madritiana fylva invenit Clufius fecundo ab urbe Lutetia milliari. Myconus ex Hilpania milit, ubi passim, inquit, in pratis reperitur locis pinguibus & terrenis. Radice simplici, lignosa, tenui. &

D. Magnol (ut diximus) Tuberariam majorem & minorem Myconi pro eadem plantæ specie habet, pro natura duntaxat loci humidioris aut ficcioris magnitudine variantis; utranq, autem in luco Gramuntio abunde provenire air, quin & folis angustissimis se invenisse plurimis alus in locis, valde accedentem ad Cifti speciem annuam angustifoliam J.B. Nos ejus sententiz libenter assentimur, ut qui species temere multiplicare odimus.

Sunto ergo, si videtur, Tuberaria nostras J. B. Tuberaria major & minor Myconi. Cistus annuus fecundus Clus. Ciftus annuus flore guttato Pona, denique Cifti species annua angustifolia J. B.

una & eadem planta fpecies.

3. Cistus annuns Ger. annuus folio Salicis Park. annuns 1. Clusio folio rotundiore J. B. folio Sa-

 $\mathcal{F}.B.$ In hortis cultus ad cubiti interdum altitudinem & majorem excrescit : ab una radice lignosa & nigra, modò coliculo uno, modò pluribus, quinq, ac etiam fex, medio erectiore, omnibus hirfuris. teretibus; folis veluti per genicula binis, Majorana fimilibus, longioribus, potifimum circa medios caules, inferiora enim rotundiora funt, superiora verò angustiora, pilosa. Ad latera fingulorum geniculorum, ad unumquodque folium duo parva foliosa. In extremis ramis duo, tres, quatuorve flores, pallidi aut albicantes, unusquisq in suo geniculo, ex brevi pediculo, hirsuto, uno folio longo & duobus parvis ad ejus exortum appositis. Floribus succedunt vascula triquetra, brevia, magna, Ciceri ferè aqualia, qua matura in tres dehiscunt veluti cotylas, latas, corticolas, ruffas, quas cingunt foliola tria hirsuta, costas habentia. Intus membranula, tenuis, lucida, cui adhærent multa semina minus ruffa, papaverinis minora, inæqualia, matura Augusto.

In vinetorum apud Salmanticenses marginibus, & Granatensi regno Clusio observatus est. Castellani Turmeram hunc vocant, autore Clusio, i. e. Tuberariam, forlan quia ubi hac nascitur Tubera, quæ illis Turmas dicuntur, crescant. Eadem scribit Myconus de Tuberaria sua mi-

nore, quæ ab hac tamen diversa est, nimirum Cistus annuus 2. Clusii.

Hujus alia species invenitur, longioribus aliquantulum virgis non tamen minus hirsutis, angustioribus etiam folius; cujus flos minor, pallidus, valde caducus: capitula & femen fimilia. Huic fimilis est, si non idem,

* 4- Cistus Ledi folio C. B. annuus folio Ledi Park. annuus folio Ledi, store luteo J. B. annuus longifolius Lobelii Ger.

Elatior est præcedente, virgis crassioribus, non minus tamen hirsutis, foliis ad genicula duobus tribulve cinctus, longioribus, angultioribus, mucrone acquiore, hirluis nominil, colore viridi fatura-tore. Flore vanidi, versis fummos caules ex alis foliorum excunt fingulatim, part cum fuperioris floribus magnitudine, pallide lutei. Capitula & forem illius fimilia.

Annua est planta; in hortulo tamen nostro aliquando hyemem pertulit, cum superiori æstate

In loco dicto la garrigue dau Terrall & circa Salenovam in herbidis incultis ultra pontem sapius Locu. colleginus, inquit D. Magnol in Betan. Monspel. Eidem Cifto annuo Clufii fimilis etiam eft

* 5. Cifti species annua angustifolia J. B.

J.B.
Dodrantalis eft, vel etiam major ac cubitalis: radix unica, leviter fibrola, faris tenuis, reda: Caulis unicus, teres, hirfuns, gracilis, quatuor aut quinque geniculis diffundus; ad quorum unumquodque folia bina, duabus uncis longiora, angulta, hirfuta, ad Ledi Monfipeffulani accedentia, ad radicem broviora. Subdividuru is un aliquo ramulos, inaqualiter non ex adverso firos, quod obfervaverimus, quatuor aut quinque uncias longos; capitulis multis (ad quindecim numeravimus) parvis teres. Led Monfipeffulari fimilibre sunocubis garanta per pedentile fora limpalibre. triquetris, Ledi Monspessulani similibus, minoribus tamen, ex pediculis see unicalibus in unam partem instar juba vergentibus. [Flos circulum in medio nigrum habet cujus interiora alba, pun-Aculis nigris afperfa, aliquando etiam ftriis intercurfantibus nigris, folia flava Chenl.]

Inter Monspelium & Peroul invenit C. Bauh. D. Magnol pro Tuberaria nunore Myconi hunc ha-Locus

bet: vide supra quæ ad illam plantam annotavimus.

§. 3. De Cisto capsulis trigonis humiliore 3 perenni seu

De Chamæcisto & Helianthemo.

A. I. Chamæeifus vulgaris flore luteo C. B. Helianibemum vulgare Park, vulgare flore luteo J. B. Helianibemum Anglicum luteum Ger. siem luteum Germanicum ejuldem. Dwatt Ciftus, 02 little Sun-fiower.

E radice alba, lignola Caules plures, tenues, teretes, humi fufi, hirfuti emergunt, foliis vostiti oblongis, angultis, ex adverso binis, pediculis brevibus insidentibus, superne viridibus, subtus incanis, mucronibus obtufis. Flores in fummitatibus in longas veluti spicas dispositi, alu super alios, pediculis semuncialibus appensi, lutei, pentapetali, cum plurimis intus staminulis Havis, è calice trifolio lineis Rrrr 3

Vires

Locus.

Lib. XIX. De Herbis pentapetalis vasculiferis.

1015

rubris striato exeunt. Flori succedit vasculum trigonum, grande, semina aliquot trigona, rusta conti nens. Ad floris uniuscujusque pediculum apponitur foliolum longum angustum. Delapso flore semina deorsum dependent. Floret Junio.

In montolis ficcioribus præfertim cretaceis abundat.

Helianthemum foliis majoribus flore albo J. B. Chamaciftus vulgaris flore albo majore C. B à

priore sola magnitudine & floris colore albo differt, inventurarissimum est.

Vulneraria est & astringens hac planta, unde in sputo sanguinis, alvi protiuvio, uvula (& ut numero dicam) omnibus astectibus quibus stuxus nimius conjunctus est, Symphyti aliatumque consolidarum more, usurpari potest J. B. Hinc Panax Chronium nonnullis credita est, & Herbariorum Germanicorum vulgo Confelida aurea dicta.

Exhibetur decoctum in vino rubro cum Symphyto & Plantagine ad fanguinis sputum, diarrheam, dyfenteriam, &c.

Ad ulcera oris & genitalium decoquitur in vino rubro addito momento Aluminis, decoctioneque os colluitur aut ulcera partium dictarum.

° 2. Ciftus humilis Clusio sive Helianthemum omnino candicans slore nunc albo, nunc pallido J. B. Chamæcistus foliis minoribus & incanis C. B. Chamæcistus 4. Clufii.

Cluf. Exigua est plantula, tenuibus, lignosis, humíque sparsis virgulis prædita: folisi primo generi, quod Heijanthem. putant, fimilibus, minoribus tamen, omnino candicantibus, guftu adfringentibus.

Flores extremis ranis infident, coloris interdum albi, utplurimum pallidi, framinibus medium florem occupantibus. Semen triangulis capitulis, Lino paribus inest, exiguum, ruffum. Radix lignosa & fibrosa.

Salmanticensi agro frequens est: J. Bauhinus Monspelii vidit sforentem in monte propè Castelmas, & in montibus prope Gigan, mense Martio & Aprili.

Mentzelius in Pugillo Plantarum rariorum Helianthemi speciem in monte Apennino collectam depingit quam

Helianthemum faxatile, caulibus & foliis incanis, oblong. fl. albiffimis, Appenineum in-

3. Chamæcistus foliis Thymi incanis C. B. Helianthemum store albo folio angusto birsuto J.B. An Chamacistus V. Clus? Helianthemum angustifolium Park. Ger.

Plantula sesquipalmaribus dodrantalibusve ramis donata, interdum paulò majoribus, Monspelii verò & Lugduni nunquam ferè cubitalibus, partim crectis, partim repandis. Folia mediocriter magna, semunciam longa, angusta, pilosa, incana ut Lavendular, insipida, nonnihil viscosa. Flores ex longa ferie plures, quales Helianthes vulgaris, nifi quod albi, fibris luteis medium occupantibus. Calyces hirsuti, vascula quoq consimilia in quibus semen. Que Monspelii provenit radicem habet craffiulculam, lignolam quæ in frequentes abit propagines.

Propè Monspelium in collibus Castro novo adjacentibus observavimus atque etiam circa Nemau-Folia ei oblonga sunt, incana, & figura sua ad Rosmarini folia accedentia, nifi quod brevi-

J. Bauhinus dubitat an hac planta fit Chamaciftus 5. Cluf. bift. & revera descriptio Clufii non videtur exactè respondere.

* 4. Chamacifius repens ferpyllifolia Iutea C. B. Serpylli folio nigricante & birfuto, flore aureo oderato J. B. Serpylli folio, flore luteo Park. 2. Clus. Cifius humilis Serpyllifolia Gez.

Multos promit ex eadem radice rannelos, tenues, oblongos, fumma tellure sparsos, subrubentes; in quibus exigua folia, ordine quodam ac duplici serie disposita, Serpyllo ferè similia, nigricantia & hirsua, crassaque: sub sorum autem partum in novellis ramis longiora & candidiora. Flores in extremis eisdem novellis ramulis terni aut quaterni, oblongis & hirlutis pedicellis inhærentes, Helianthemi vulgaris floribus magnitudine pares, fed aurei plane coloris & odorati. Semen observare non licuit. Radin multifida, aliquot fibris late sparfis capillata.

Nulquam nifi in summis Austriæ & Stiriæ Alpibus invenit Clusius, idque semel, mense Augusto florentem: in hortos translatus Maio mense floruit; sed flores cum suis pedicellis nimium caduci, omnem observandi seminis occasionem planè ademerunt.

Cistus Helianthemos flore parvo luteo I. B.

Florum parvitate qui triplo minores quam Helianthemo vulgari, & loco nascendi circa Nemaufum à superiore differt.

5. Chamæcifus anguftifolius flore luteo Clufis J.B. Chamæcifus anguftifolia C.B. Chamæcifus
 6. Cluft Cifus humilis anguftifolius Ger. Helianthemum anguftifolium Park.

Dodrantales aut majores humíque fusos ramulos habet, multis oblongis angustísque folis, nullo certo, sed confuso, utplurimum, ordine dispositis septos, præter vulgarem in omnibus Cisti generibus foliorum litum, saporis initio velut gummofi, deinde amaricantis. Extremos ramulos bini aut terni occupant flores, lutei cum fuis in medio staminulis coloris: quibus succedunt trigona capitula satis magna, majusculum & inæquale semen continentia. Radix lignosa, dura, vivax, foris nigro cortice obducta, & in aliquot ramos sparsa.

Rarior est, nusquam enim nisi in monte Badensibus thermis imminenti, quarto a Vienna Au-Lorius. ftriæ milliari, atque in Hamburgenfi duobus à Posonio Ungariæ urbe mil. pauculas plantas inveniebat Clusius florentes mense Junio, & brevi semen perficientes.

* 6. Chamacistus foliis Myrti minoris, incanis C. B. foliis Myrti Tarentinae canis vel cinereis J. B. Chamæcistus 3. Clus. Chamæcistus latifolius Park. Cistus bumilis latifolius Ger. Cluf.

Dodrantalibus est ramulis, humi diffusis: quos bina semper contrario inter se situ sepiunt folia: Myrti Tarentinæ foliis æqualia aut angustiora, supernè cinerea quadam lanugine obducta, infernè verò omninò incana, gultu adstringente & nonnihil amaro pradita. Pedicellos postea exserit duas aut tres uncias longos, quibus infident quinque aut fex flores Chamæcifti sepyllufolin fere forma fimiles, lutei coloris. His succedunt trigona parva capitula, semine inaquali, minuto, rutfo plena. Radix lignola, dura, vivax. In hoc etiam ramuli flores sustinentes, maturo & deciduo semine, exiccari & confringi plerung, folent.

Nalcitur maximà abundantià in omnibus illis montibus, qui à Calenberg Danubio imminente ad Alpes Auftriacas continua quadam ferie procurrunt, &c. Floret Maio; [emen maturum eff Junio. Lecus.] Invenitur etiam in monte Capouladon non procul Monspelio Botan. Mon/p.

7. Helianthemum Alpinum folio Pilosellæ minoris Fuchsti J.B. Item, Cistus Helianthemos folio Polis montani ejusdem forte: item Cistus pusillus folio candido, store luteo ejusdem. 7. B.

Fruticosa est herba, cui folia oblonga, Pilosella minoris Fuchsii similia, inferiore parte magis candicantia, superiore viridia & pilosa, sed minus quam in inferiore. Flor luteus, qualis Helian-

Plantula nobis collecta in monte Saleva propè Genevam, cauliculos surrigit palmares & longio-res, tenues, teretes, incanos, non ramosos, foliis per intervalla longiora binis adversis cinctos, summa fui parte quatuor aut quinque flosculos fingulatim caulem conscendentes, pediculis tenuibus appenfos, sustinentes, parvos, colore luteo. Folia ima uncialia ferè aut minora, oblonga, in acumen delinentia, cinerea & fere alba: que cauliculos vestiunt breviora sunt & pro magnitudine latiora. In montofis Septentrionalibus Anglizz à se inventum nobis oftendit D. Fac. Newton.

Ad latera & radices montis Salevæ propè Genevam copiosè oritur.

* 8. Helianthemum sive Cistus humilis folio Sampsuchi capitulis valde hirsutis I.B.

Plantæ nobis descriptæ & intellectæ eadem esse videtur. Radicem lignosam crassiusculam ei at-

Traine moissectupe & incentive educati et et vitetur. Kaatiem ignoram cramuculam et ar-tibuit; folia Majoram: folis paria. Vide & confer. Hunc Monipelii collectum habuit J. Bauhinus. Juxta Monfpelii patibulum magna copia fruticat Clifi folio Majorame monime notus. Betam. Monfp.

9. Chamacistus Serpyllifolia floribus carneis C. B. Cham. 7. Clus. Cham. Serpylli folio, flore carneo Park. An Chamaciftus Alpin. ex? Serpyllifolius Ger.emac.

Oblongis, quandoque dodrantalibus tantum serpit ramulis, humi diffusis, nigricantibus, in multos alios breves ramulos divifis. Folia frequentia & conferta funt, bina semper inter se opposita, exigua, Serpyllo minora, Thymi durioris foliis haud majora, craffa, superiore parte viridia, inferne candi-cantia, amaricantis saporis: extremis ramulis innascuntur bini aut quaterni superiori, simul juncti, perpufilli, pentapetali, carnei quafi coloris: His fuccedunt capitula in quinque crenas maturitate sese aperientia, & semen exile admodum oftendentia. Radiz dura, lignosa, aliquot fibris donata est: quinetiam rami subinde tenues fibras agunt. Exiccata planta non injucundo spirar

Nascitur tenui solo inter saxa, in summis Sneberg, Snealben, & aliis Austriacarum Stiriacarumque Locus. Alpum superciliis. Floret Junio aut interdum paulo maturius. Vasculo seminali ab hoc genere differre videtur.

10. Helianthemum tenufolium glabrum flore luteo J. B. Chamaciftus Erica foliii Park. Cham. Erica folio luteus J. B.

Ex radice crassa, lignosa, cortice nigricante contecta ramuli plures exurgunt, lignosa, dodrantales nonnunquam crecti, interdum per humum sparsi, folius donati valde tenubus & angustus, ut in Cori Monspessiulana, vel Erica arborescente, viridantibus & subrubentibus, glabris, nec sibi opposius ut in vulgari, sed alternatim ramos conscendentibus, & singularibus. Ramosius videtur quam Thymifolium sequens. Flores multo minores quam in vulgari, aurei, caduci, quibus succedunt vascula ma-juscula, lucida, quæ semine maturo in tres veluri scurellas triquetras dehiscunt; ea autem vascula nucleus, que la composition de la composition della composition de

plex habetur erectior & humilior. Hi (inquit D. Magnol) non tantum magnitudine different fed & modo conservandi seminis, siquidem erectioris capiula dum aperitur decidir statim semen, sicut aliis accidit, at in humiliori quamvis capfula aperta fit & prona versus terram, manet tamen semen quafi capfulæ adhærens.

11. Helianthemum folio Thymi incano J. B.

Vagula plures, tenues, incana, qua in alios repandos mox dividuntur ramulos. Folisla Thymi du virguaz piures, tenues, incanas, quaz ni anos repaistos mos uvinumur ramunos. Fotosa I nymi du-rioris, minuta,brevia,hirfuta, cinerea, terna, quaterna, interdum plura ex codem geniculo enata. Flor & capfella: in tres carinas dehifentes cum involucirs hirfuts, ut in Helianthemo vulgari. Radix craffiulcula, contorta, lignosa, multifida, multorum capitum. Fore (aguir J. B.) hane mitee & intelligit Lobelius cum Helianthemo tenuifolio glabro: fimi-

les sunt plantz, differentes tamen diligentius consideranti.

Nos circa Monspelium observarimis in eadem planta folia inferiora in caulibus tenussisma, qua-Nos circa Monspelium observarimis in eadem planta folia inferiora in caulibus tenussisma qua-lia ferè Camphorata Monspel, superiora verò longe diversa, viridia & Helianthemi proxime deferipti folis fimilia, unde & Lobelium non imperie aut temere has duas plantas milicuite opinati inmus: poftea tamen circa Maffiliam Chamacilti (peciem oblevaviruus cujus omnia folia tenuitiina nuo: pontea annen en ca raanmant Chamachan ipecieni obietvavinnus cuius omnia rolia tennitima erant Camphorate fimilia & glabra, plura fimul nafcentia; aliam etiam fpeciem, folio Thymi longore, cujus tamen florem & vafculum feminale non vidimus.

His adde, anomalas quasdam & parum cognitas species.

1. Helianthes species rara, coma instexa us in Heliotropio J. B. Telephium repens solio deciduo C. B. Telephium legitimum Imperati Clus. Ger. Park.

Radix craffitudine digitali, longitudine sesquipalmari, lignosa, fibris paucis sed validis donata, foris buxea, intus alba, vivax, ramer fex, octo, aur plures per terram figargit, palmares & fpithamaos, teres, tenues; quibus feila nullo intigni lapore prædita, crebra, alterno fittu utrinq, adnafountur, Majorane, glabra, & ex viridi luteola, unico nervo per longitudinem decurrente: at priora folia & que proxime terram non parum ab iis que per ramos vafuntur different, urpote longitudia. Flore in exproxime terram non parum ao us quæ per ramos viuntur cincerunt, urpoce ionguiucua. Fiore in externis ramulis perquam conferti, & Scorpioidis inflar reflexi quints rollis albis conftant, apiciaba lintenis ramulis perquam conferti, & Scorpioidis inflar reflexi quintur triquetra, fuica, femine exiguo, teolis, quinque viridantibus extrinfecus obvallati: espainda loquintur triquetra, fuica, femine exiguo,

cous, quinque vinoantinus extrimecus obvaniati respuisa seguintut triquetta, riuca, jemine exiguo, papaverino pari, atro, cavitatem impreflam altera patre habente, altera gibbo referta amaro. Morifonis hane plantam Polygoni pecuem facti, vertim cum Clufius & J. Bauhinus difertis verbis affirment fructus ejus triquetros non femina effe, fed vafcula feminalia, multis feminibus reforta, affirment fructus ejus triquetros non femina effe, fed vafcula feminalia, multis feminibus reforta, amrment rructus ejus triquettos non ienuna ene, ieu vaicuia ienunaia, muitos ienunnous retorta, cum illo fentire non pofiumus; verum oh flores pentapetalos, & vafcula feminalia triquetta, quibus cum Chamaccitis convenit, iis cum J. Bauhino fubjungendam duximus, quamvis foliorum fitu alterno ab iildem differat.

2. Cistum folio Stechadu citrine C. B.

Cujus neque descriptionem, neque synonyma dat.

3. Ciftum folio Majoranæ C. B.

Eadem videtur Chamzeisto octavz, id est, Helianthemo sive Cisto humili solio Sampsuchi capirulis valdè hirfutis f. B. quam D. Magnol Cifti folio Majoranæ nomine Monspelli notum scribt.

4. Chamacistum quadrifolium C.B. i.e. Helianthemum Sahaudicum Park. Tah. Ger.

Foliis quaterno ordine in caule positis, viz. ad singula genicula quatuor, à reliquis congeneribus pracipue disfert: in quo convenit cum Pseudo-cisto Ledo altero Aspin. exus.

5. Pseudo-cistus Ledum Alpin. exot. Pseud. 1. Park.

A ratice longa craftique mitrit plures furculos rectos, rotundos, graciles, folis fere Liguítri, fed minoribus longs intervallis paucifilmis vertitos, qui utrinq, inordinatimin plures parvos furculos dividuntur, in quorum fummitatibus flores Cifti floribus longe minores apparent, à quibus flique. rotundas, oblonga, in acutum definentes, nigra, minutum femen continentes. Tota planta modora & infipida eft.

6. Pseudo-cistus Ledon alterum Alpin. exot. Pseudoc. 2. Park.

Hism.

Herba est fruticosa ab una radice parva caulicules plures, molles, obliquos producens: foliis Myrti fed minoribus, & mollibus, in nigrum albicantibus utrinque bini ad intervalla; à quibus foliis fimul fed minoribus, ex mollibus, in nigrum albicantibus utrinque bini ad intervalla; à quibus foliis fimul fed minoribus, experiment parvis, periolis pendentes; quibus succedunt foliisult parvis, rotundi, in acutum definentes, cicers magnitudune, colore savelectnes, qui semina minuta continent, colore situlem stantification. lore itidem flavelcentia.

Creez indigena eft.

Lib. XIX.

De Herbis pentapetalis vasculiferis.

1017

CAP. VIII.

De Hyperico, Androsamo, Ascyro.

"Ypericon, Androfæmum, Afeyron non alter inter fe different qu'hm ut Genus & ejsf-dem species. Hypericum enim Generis nomen, Afeyron & Androfæmum quarundam

Hyperici nominis rationem non invenio. Alexron Grammatici per Antiphrafin dictum volunt cum mollis herba lis, emi e enim Gracis alperitatem fignificat. Androfarmum autem ab en the oue dictum constat, quod coma ejus trita terentium digitos velut cruentent.

netum contrar, quot contra para contrata que de la contrata del contrata de la contrata de la contrata del contrata de la contrata del contrata de la contrata del contrata de la contrata del contrata del contrata de la contrata de la contrata de la contrata del contr stylo, coma attritu sanguineum succum reddens.

1. Androsemum Constantinopolitanum store maximo Wheeleri. Aseyroides Alpin. exot. Aseyroides Cretica major Park.

Hujus folia confistentia & colore sunt foliorum Androsami vulgaris, longiora & magis lenta, cauli quadrato, fruticoso, rubenti, non ultra spirhama longitudinem assurgenti adnascentia. Caucours quagrato, truncolo, ruoenu, non unta ipitinama iongituamen anirgenti annaicenta. Cau-lis faftigio infider for ampliffimus, pentapetalos, petalis incurvis feu arcatais; è quorum umbilios Raminula infinita, flava, oblonga, in formam globofam compolita, apicibus veluti punctis notatis, exurgunt. Siliculæ fuccedunt pyramidales, è loculamentis quinis, dum adhuc viridia funt arche jundts, per maturitatem dehifeantibus compositas, exterarum hujus generis capsulis triplo majores.
Radix longe lateque leppis, 8: plantam stolombus emissis propagat.

Floret Junio & Julio, femina perficit Augusto & Septembri mensibus. Hac nobis eadem planta videtur quam deleribit & depingit Prosper Alpinus in Exot. titulo Ascrroidis. Et rectè nostro judicio Ascyroiden ponus quam Ascyron appellat, ob capsulas in quinq, locu-

lamenta dispertitas, præter normam hujus generis reliquorum.

Non oft autem reticendum, D. Wheeler unicum tantum florem summo hujus plantæ cauli appingere, nec plures in descriptione et videri attribuere: cum Alpinus, & Morisonus ettam, plures et dant. Morisonus autem plantam ipsam è sensine à D. Wheeler misso ortam in horto Academico Oxonienti coluit. Forte in loco ubi eam invenit (prope Constantinopolin) ob foli ficcitatem aut fterlieten unum tantum florem produxit. Odore est Terebinshina optime fragrantiore, Huiss plantæ folia & virgas Vincæ pervincæ folis & virgis comparat D. Cevell, inque codem caule

unum vel duos (interdum etiam plures) flores geltare feribit, odore Sericum crudum referentes.

* 2. Hypericon Olympi montis Wheeleri. An Afeyren magno store C B. Park?

Hanc plantam D. Wheeler ab Androfermo fuo Conftantinopolitano diverfam facit. Hac etenim caule eft pedali aut altiore, cum illud ultra fpithamæ altitudinem à terra non affurgat. Hujus folia Hyperici vulgaris fimilia funt fed minora: illius confiftentia & colore Androfarmi vulgaris, duntaxa longiora & tenaciora. Huns deniq, (quod pracipae en notable) vafeculum feminale ro-tundum en Androfarmi vulgaris inflar, illus obiongum, & m quinq, loculamenta divitum. Deferiptio Afeyri flore magno apud C. Bauhinum in Prodromo plante noftræ fatis bene conve-

nit, nili quòd plures in fummo caule flores ei attribuere videatur, cum nostrum Hypericon unicum rantum gelter. Deferiptio Bauhini fie se habet:

rantum gertet. Detemptio Baunim us le naoct:
Afeyro vulgari len Hyperico dumetorum fimile est, caule sesquicibitali, rotundo, glabro, rusefeente, quem folia pallide virenta a sinformè albidiora, unciam longa, semunciam lata, subrotunda,
bina temper fitu adverso cingunt. In caulis summo sono calvee viridi sustentan, pallide lurei, magni, unta temper net auverto emgant in camp, intimo pues casses vinat autoriacispanate acte, tragini, quintuplo vulgaris majores, es quinque folis unicalibas compoliti; è quorum umbilico frammula plura, flava, veluti puncto notata exurgant. Siliquas & fernina non vidit Baubinus.

In Pyrenzis D. Burlerus legit. In Olympo Aftic monte D. Georgini Wheeler.

3. Androsemum fatidum Park capitulis longissimis filamentis donatis C.B. Ruta Hypericoides quibusdam Siciliana affinis five Tragium J. B.

Frutex ell reclus, aspectu pulcher, ad tres, nonnunquam & quinque, cubitos assurgens, caule te-reti, lavi, ramoso, rubente, brachial interdum crassitudine: falin ad artículos adversis, duplo Hype-reti, lavi, ramoso, rubente, brachial interdum crassitudine: falin ad artículos adversis, duplo Hypereti, tevi, ramoto, rubente, brachati interaum crantumne: juin an articulos auvertis, quipo Hyperici majoribus, glabris, neutiquam pertulis, feetidis. [Bellus foliis (fleverrhize au Treebinthi ca comparat.) Sayore ut J. Baufino videuri, acidulo: Floribus magnis, Scilianar proximis. [fod quadrupo majoribus Ref.] luieis, densi cirrorum, lutocrum, temifilmorum longorumque umortis apical luieis, fegete medium occupante: captulo leviquento oblongo, rotando, Terebinthino fucchi aquali, temulfino [minereferto, [è cuius lummo cunicant flamma longa f.B. quod obfervatu dignum.] Camital hiera di apica non decidum, foder persento in hierare. pitula hac à planta non decidunt, sed es perpetuò inharent.

Secus fontes & rivulos provenit non in Creta tantiim, fed & in Sicilia & Calabria frequens. Tota Louis planta tà hircinum virus olet ut longius percipi possit : æstate resinam fundit, sed paucam. Perpe-

tua fronde viret, Bello tefte. Junio mense floret.

Locus.

4. Cois Hypericsides quorundam J. B. Coris Matthioli Park. Ger. emac. item Ceris legitima Cretica Belli ejuldem. Coris lutea C. B.

Lignofis Ericz ramulis Thymi magnitudine fruticat, vel potius Corios Monfpellulan α , tenuioribus, eredis, in multas alas brachiatis, teretibus, fubrubentibus. Folia ex brevibus intervallis veluti ad articulos terna, radiata, Ericz arborelcentis. Caulium faftigia, in ramulos fubinde abcuntia longiuculos fores gerunt plane Hyperici, luteos, quinis foliis radiatis, conftantes, numeroforum crocco-rum apicum euris medium occupantibus. Folia per hyemem viridia rerinet, Bello tefte. Toti flori foliola pufilla viridantia ad bafin subjecta sunt.

Nos cum C. Bauhino Corin Matthioli & Corin legitimam Ericæ fimilem Belli ad idem caput

A. 5. Hypericum Ger. vulgare C. B. Park. vulgare five Perforata caule rotando, foliis glabris J. B. Saint Johns wort.

E radice lignosa multifariam divisa, buxeo cortice intecta, virgulæ surgunt complures rigidæ, lignosa, teretes, subrubentes, in plunimos ramos divisa, selquicubitales aut altiores. Felia ex adverso bina, absque pediculis caulibus adnata, Majorana aut Centaurii minoris, glabra, nervis per longum excurrentus donata, innumeris foraminis Soli objecta pertula elle videntur (unde R Perforata dicitur haccherba) fapore ficco & adftringente cum aliquo amarore. A geniculo ad geniculum feu à pari foliorum inferiori utrinque ad utriulque superioris paris folii nervum excurrit linea in caule elatior, ceu angulus quidam. Flores in extremis ramulis copiofi, ex quinq, radiatis tolis compositi, fimbriati, apicibus multis concoloribus, majores & speciosores quam Ascyri, brevibus aut nullis pediculis nixi, stylo triplici. Calix quinq, angustis acutis segmentis constat. Semen parvum, ex nigro ruffum, in capitulis oblongis granum hordei imitantibus, è tribus carinis compositis. Tam flores quam capitula semine gravida, si terantur, sanguineum succum reddunt. Descriptio est J. Bauhini à nobis interpolata.

In dumeris &c ad fepes.

Diureticum est & vulnerarium infigne. Decoctum & potum febri tertiana & quartana medetur. Trag. Cam. Exscreationes sanguins sistit, vulneribus & erosionibus internis auxiliatur. Sanguinem coagulatum refolvit. Can figurina flaxum fifthet, quomodo cagulatum dispuis è calculum renum at-tenit lumbicos expellit. Senuna in pericarpiis feu fiummitates ad vulneraria balfama nulli fecunda experimento divergente. experimento chirurgorum Monspeliensium.

Oleum Hyperici duplex habetur simples & composium, & utrumq, varic apud varios struitur. Gerardus noster Oleum Hyperici quod magnis laudibus effert, & Balsamo cuivis naturali prafert, sic parat. R Vini albi fextarios duos, Olei Olivarum th. iii. Olei Terebinth. th. ii. foliorum, florum & seminum Hyperici leviter contusorum aa. M. ij. Vasi vitreo capaci indantur, & insolentur per octo aut decem dies, deinde coquantur in MB. & colentur, abjectifque herbis novæ indantur & operatio

Herbæ decoctum quadraginta diebus potum, vel etiam seminum pulvis icterum & podagram sanat, calculo apprime conducit, interaneorum vermes necat, & ballamica qualitate fanguinem im-

Tinctura florum Hyperici egregium est medicamentum in mania intus sumptum Sala, Grembs;

mihi quoque sapius expertum. Idem præstat & in Melancholia. D. Needham.

Inter varias Hyperici virtutes unius hic meminisse publico agrotorum plurimorum commodo intererit. Est verò prastantissimum ad lumbricos pellendos si stores in sp. Vini insusi exhibeantur: id quod certa nobilissi matrona experientia didici. T. Barthelim. Act. Med. An. 1671, 1672. Obs. 40. Non est autem hoc novum experimentum. Hyperici enim succum ad vermes necandos commendat Camerarius & alii, ut superius vidimus. Schroderus, superstituis nimis, Hypericum lumbricos fugare ait, sed si tempore exaltationis collectum fuerit, alias hac facultate destitui.

6. Hypericum Syriacum & Alexandrinum J. B. Hyp. folio breviore C. B. Syriacum Ger. Saint Tohns wort of Alexandria.

Quadruplo minora quam nostri Europæi, quæ summis cubitalibus virgulis confertim tanquam in verticillis exeunt, protert folia: slores luteos nostrati persimiles. Descriptio est Lobelii, & nimis

quidem brevis, fed tamen plenior (quod fciam) apud Botanicos non occurrit.

Plantam iplam aliquando cultam & florentem vidi in horto inftructuffimo Nob. Viri D. Caroli Howard, Ducis Norfolciæ fratris. Parkinsonus eam cum Hyperico pulchro Tragi confundit per-

7. Hypericum foliis parvis crispis seu sinuatis Siculum.

In Sicilia propè Promontoriolum Punto Cerciolo dictum, non longè à Puzallu hanc speciem invenimus : quam postea in horto Viri Nob. D. Caroli Howard cultam vidimus Darkingæ in Surreia, tinde

Locus.

Eadem esse videtur quam D. Georg. Wheeler in * Itinerario suo titulo Coridis foliis crispatis depingit & describit: obstat quod folia caulium nodis plura simul accrescere scribat, quod in nostro non observavimus, in quo bino ordine, ut in reliquis congeneribus, adversa inter se oriuntur.

In monte Olympo Afiæ observavit D. Wheeler.

Florem

ŝ

Florem non videmus, necdum enim cum ibi effemus Maii mentis medio floruerat. Erat autem caule tereti, firmo, in plures ramulos & surculos prætenues sparso.

8. Hypericum Nummulariæ folio C. B. Park. Small St. Johns: wort, with Money wort

Radicem habet oblongam, tenuem, paucis fibellis capillatam; ex qua cauliculi tenues, rufescentes, palmares efferuntur, quos folia parva, rotunda, nummo fimilia, bina adverso fitu & aquali distantrà locata cingunt : que superne atrovirentia, inferius alba, aliquando punctis vel maculis rubris notata conspiciuntur. Cauliculorum summis flores pallide lutei, satis magni, plurimis staminulis donati, odoratissimi, non ità muki insident.

Ex ipsis rupium max. Carthusianorum cœnobio imminentium fissuris emergit.

9. Hypericon mont is Olympii foliis circa margines hirfutus Wheeleri.

E. radice fibrola germina emittit tenella, foliis bino ordine alternatim adnascentibus adeò crebris obfita, ur caulicul penitus occultentur, aipecu pulcherrimo, & ut undique pils hirfura videantur, quamvis folia ad margines tantum pilofa fint. Verum cum elongantur in caules ad altitudinem cirquamvis tona au mai guess assum paosa mir.

Teore fieni pedalem altinigentes, augentur foliorum intervalla, undem tamen fitum retinent folia caulis respecta, h. e. bina adversa alterno ordine, oriuntur; sunt autem figură ovali, nervosa, pallide viridia, Hyperici vilgaris instra petrusa, utinique galabra, exceptis marginibus qui valde hirtiri sime petrusa, intinque galabra, exceptis marginibus qui valde hirtiri sime petrusa de piolo. Summa parte caulium et alis foliorum excunt flores, alli supra alios; quibus succedunt

vascula tripartitò divisa ut reliquis hujus generis.

In monte Olympo Asix invenit D. Georg. Wheeler, & describit depingitque Itinerar. Lib. 3. Loeur. pag. 221.

10. Hypericum minus supinum Park, minimum supinum J. B. minus supinum, vel supinum glabrum C. B. supinum glabrum Ger. The least trailing St. Johns wort.

F. radice tenui, lutea, nunc fimplici, nunc ramofa, paucis & tenuibus fibris capillata cauliculos fundit numerosos, tenues, teretes, infirmos & in terram resupinos, palmares & longiores, ab exortu mox ramosos, ramulu binis è foliorum adversorum alis exeuntibus, & ipsis etiam in ramos divisis. Caulis autem medius in binos tandem divaricatur ramulos, & unufquifque ramulus in alios binos ordine fubdividitur, inque ipfis divaricationum angulis sedent flosculi singulares, pediculis semuncialibus aut brevioribus, pentapetali, stellati, flavi, Anagallidis lutez non multum diffimiles, petalis latiusculis & in acutum definentibus, cum plurimis in medio staminulis luteis. Calix sloris quinquefolius, cujus folia post florem delapsum augentur. Vascula succedunt Hyperici vulgaris formâ, in terna pariter loculamenta divita. Folia parva Hyperici figura & colore, minora multo, Serpylli paria, glabra nullis foraminulis pertufa, neque punctulis inferipta. Coma trita in hac etiam specie cruentat, minùs tamen quàm in aliis. In pascuis arenosis & sterilioribus requietis agris oritur.

Plantula hzc ab aliis omnibus Hyperici speciebus parvitate sua, cauliculorum multitudine, qui denso interdum cespite terram opacant, floribus rarius dispositis, caulibus infirmis & in terram provolutis facile diftinguitur.

11. Hypericum pulchrum Tragi J. B. 5, sive pulchrum Tragi Ger. emac. minus erectum Park. C. B. Small upzight St. Johns mozt.

Radices ei plures, lignosa, dura, cortice rubente tecta, interius alba. Caules inde exoriuntur dodrantales & majores, teretes, glabri, ima parte rubentes, ramoli, foliis vestiti per intervalla binis oppositis, lata basi caulem amplexis, mucrone acuto, ut triangula videantur, supernè obscurius virentibus, infernè subglaucis, glabris, minoribus & solidioribus quam Hyperici vulg. Flores in summis caulibus & ramulis lutei, confimiles sed pauci, brevissimis pediculis nixi, & eodem modo in ipsis angulis divaricationum caulis & ramulorum fiti. Stylus pariter triplex, & vafculum feminale par, tribus loculamentis compositum.

In dumetis & ericetis folo præfertim arenoso aut glareoso.

A. 12. Aseyron Ger. vulgare Park. Hypericum Aseyron distum caule quadrangulo J.B. Hyp. Aseyron distum IV. seve Androsamum birsutum C. B. 5. Peters: most.

Ex radice reptante, fibrata, rubente caules emittit Hyperico vulgari pares, quatuor membranulis ceu alis secundum longitudinem productis quadratos, rubescentes, ramosos: Folia quam Hyperici breviora, latiora pracipue ad balin, nervoliora, eodem tamen ortu & odore, nullis poris pertufa, ad Majoranæ sylvestris folia accedentia. Flores lutei, pentapetali, plus dimidio minores quam Hyperici. petalis minime fimbriatis, triplici pariter ftylo, pediculis brevillimis, fanguineum fuccum digitorum attritu reddentes. Vafeulum feminale quam Hyperici minus, ejufdem tamen figura & tribus loculamentis compositum, semine pusillo prægnans.

Caulibus quadratis, flosculis minoribus, loco natali circa rivulos inque riguis & pratentibus humidis, Locus ab Hyperico facile diftinguitur. C. Bauhinus male hoc genus Androsemum hirsutum, cum nos nullam in ejus caulibus aut foliis

hiriutiem percipere possimus.

A. 13. Ascy.

Locus.

I aces

13. Asyrum supplier villosum palustre C.B. Park. Asc. supinum inades Clusii, Geremac. Marth St. Peters-wort, with hoary leaves.

Hoc genus Ascyri molle est prorsus & lanugine obsitum, caule non quadrangulo, sed tereti & ro-Hoc genus Alcyri molie en prorius ocianiugne containi, cauci non quaeranguio, see cereti o ro-tundo praditum, quem alternis bina femper ambiunt fules, ex adverfo nafeenta, un la Alcyro vul-gari, aliquanculunt camen magis orbiculata, fummo caule geftans fluez [pancos] quinque folis contantes, flavi coloris, qui criti fanguineo fueco non inficiumt, ut illius quod ficcioribus locis nafeitur; quod humidioribus natalibus tribuo. Procumbunt autem finguli cauliculi, & recenter lecti humore turgent, ad fingula pene internodia fibras agentes, & fubinde novellos ramulos producen-

namore cargent, ac angula peue merinoua notas agentes, ce montue novenos ramanos procurentes, fub aqua tamen latentes; qua ratione feliciter fele propagat.

Hate planta in Occidentalibus Angliz, locis palufiribus frequentifirma eff, alibi rarior. In palufiribus purridis & aquofis late fe propagar; & totas paludes nostratibus 2000; & 250ggs dietas occupat. In altitudinem non attollitur, rarius ultra semipedem supra aquas eminens, nec admodum ra-

par. In amusament not attonion, a factor of the part o Mentzelii : namque & descriptio, & icon, & locus conventunt.

14. Hypericum tomentosum Lob. J. B. tomentosum Lobelii Ger. supinum tomentosum minus Park. Hyp. Supinum tomentosum minus vel Monspeliacum C. B.

Radice est craffiuscula, lignosa, rubente: Cauliculis multis, palmaribus & dodrantalibus, ferè totis hifutis, incanis: foliu Hyperici vulgaris sed albidà lanugine obsitis: floribus luteolis minoribus, capitulis brevioribus.

Lobelius folia non tantùm minora esse quàm Hyperici vulgaris, sed & ex intervallo rariora esse

In Insula Melita & circa Monspelium in locis natura udis & ubi per hyemem aquæ stagnarant nobis observata est hac species.

15. Hypericum supinum tomentosum majus wel Hispanicum Clusti C. B. tomentosum majus Hispanicum Park. tomentosum majus Clusu Ger. ico.

Muliis ramulis hirfutis, humi firatis præditum eft, numerofis confertifique folia illo ambientibus, vulgaris Hyperici fimilibus, fed plane tomentofis & incanis. Eius flores fecundum ramulos lures, rugaris raylerna immoss, rea piane somenana e means los por secondam rationo met, pallidiores tamen, & minores aliquamulum quam in vulgari quubus fuccedunt capitula feu valcula vulgaris capitulis fimilia. Radio eft dura & lignofa; fed ipri etiam rami per terram fparfi fibbinde vulgaris capitulis fimilia.

In convalibus quibuldam non procul Salmantica crefcie, ubi Julio menfe florentes plantas invenir Clufius, adeo late sparfas & diffusas, ut ampli petati orbem æquare postent.

Lobelium sibi injurium conqueritur Clufius quod plantam superius proximè descriptam Hyperico huic Hispanico eandem esse assert : Verum tum descriptiones tum icones in omnibus fere convenunt, míi quòd huic numerofa & conferta in caulibus fint folia, illi rariora: quod tamen non tanti est ut speciei diversitatem inducat. Nos ergo in Lobelii sententiam procliviores sumus: prztenti et ut ipestet uventatent munea. Aus eige at Eosean ententant presentores iumus: pre-ferrim cum & Melitenfe nobis obfervatum Hypericon tomentofum Monfpeliaco idem effe compe-rimus. Nobifcum etiam fentire videtur D. Magnol in Beten. Monfp.

16. Androsemum vulgare Park. maximum frutescen: C. B. Siciliana aliis Caciliana vel Androsemon J. B. Clymenum Italorum Ger. Tutsan, og Park-seabeg.

Radix ei crassa, lignosa, rubens, fibras longissimas emittens. Vimina lignosa, cubitalia & sesquicubitalia, rotunda, rubentia, glabra, pinnulis membraneis alata. Folia bina ex adverso sita, Periclymeni, ottana, rotunda, rubenta, guotta, puntuus lientuvaines aista. 1988 punt ex anveito itta, Periciyment, que tamen caulis non tranladigir, glabra, fupernè atrovirentia, infernè candicantia. Fiore Hyperica minores tamen minúfque fipecofi, obfervatione noftra, quamvis J. Baubinus contrarium affirmet, quinque foliis luteis conftant, quibus totidem viridantia fubiceta, que delapfo flore augentur. Vaquinque foliis luteis conftant, quibus totidem viridantia fubiceta, que delapfo flore augentur. Va feulum seminale quam in Hyperico rotundius baccam simulat: est enim membrana ejus exterior seu pericarpium femen continens, crassum & carnolum, quod tamen ante maturitatem feminis exiccapenca piaut rement commens, crautin ex carnotum, quod tamen ante maturitatem feminis exicca-tur & artefat: videtur quoq, tribus partibus componi, nam tres in apice flylos habet. Flores in hac fpecie pediculis longioribus infident quam in reliquis. In dumetis & fepibus & umbrofis aggeribus Æftate floret.

A. 17. Hypericum majus five Androsemum Matthioli Patk. Hypericum Androsemum dictium J. B. Androsemum bypericoides Get. alterum folisi Hyperici, qued aliquibus Hypericoides C. B. Cutlan St. Johns-wort.

Caules sesquicubitales & altiores, teretes, hirsuti, rigidi, per totam longitudinem, pracipuè summa parte ramofi, ramulis berontins quaim in Hyperico vulgari foiuscrebris veftin, ex adverio poffica, lanuginolis, venolis, quam Hyperici vulgaris majoribus & latioribus. Flores quam illius minores nonranigamons, vanons, quant ripperate vingans majorias se account serves quant minis immores nort-nibil & pallidiores; valcius derimalali armilia. Calicum fegmenta ad margines fettuls ex rubro pi-gricantibus oblita funt, unde & coma punctulis nigricantibus ceu pulvifculo quodam afperfa videtur. Radix subest surculosa, obliqua.

Ab Hyperico differt caulibus hirlutis, minus ramolis, foliis pariter hirlutis, majoribus & latioribus & in caule crebrioribus; quódque lineis in caule extantibus carec. Floribus (ut diximus) qu im Hy-perici minoribus & pallidioribus. Caules, folia, in universum tota planta pallidior est qu'im Hy-

Ad feps & in dumetis, Julio mense floret.

Lib. XIX.

1.0cus

18. Androsemum perfoliatum & perforatum C. B. alterum Apulum Gol. Park.

E radice fibrosa, rubente, obliqua, plures surculos pedales & majores profert, rubicundos & rotundos; limbo alternatim per longum decurrente, à geniculo ad geniculum, caules veluti angulofos efficiente; ab imo pluribus alis divifos, atque geniculis eorum & caulis folias binis hærentibus, admodum ex opposito alternatim, atque adeò ut à caule perforata videatur, ut in Periclymeno & Campoclarensi Androsemo proximè describendo, minora verò, acutiora, & infernè albidiora, lævia, & imperceptibilibus ferè punctis nigris per oras depicta, lucem etiam ex poris transmittentia, ut Hypericum. Differt ab aliis, nam circa caulis summum non decrescentia & minora, sed huic semper ampliora & latiora ad caulis usque cacumen [folia funt] ipsáque cava velut pelvicula, per ambitum minutis dentibus ferrata, ut penè fallant oculos. Flores infunt multi, coacervati velut corymbi, quorum calycum foliola & florum depicta funt punctis illis nigris minutifirms, non elatis ut in fuperiore. Florum born antequam pandantur rotundiores & comprefifores funt aliis, fed oblongi parumper funt dehiscere incipientes. Aprili & Maio mense floret. Foliola florum cava & latiora superioribus infunt nervisque per longum ductis, ac etiam ut calicum inscripta tunc inferne apparent. Maio

Differt hac à Campoclarensi foliorum tenuitate, qua illi minora triplo ferè videntur, acutiora. molliora & lucem transmittentia, atque in summo imis majora; differt etiam nervorum discursu in foliis & floribus.

Hujus ortus in campestribus Soli expositis calidiorum regionum Cirinolano inculto agro, illius Locus. verò in umbrofis montibus, frigidioribus septentrionalibus locis.

Hujus historiam integram è F. Columna Hist. minus cognit. & rariorum stripium transcripsimus, quoniam planta rarior est, & parum cognita.

19. Hypericum elegamissimum non ramosum folio lato J. B. Ascyrum stove Hypericum bisolium glabrum non persoratum C. B. Androsamum Matibioli Park, quaad descript. Androsamum Campoclarense Col. Elegant imperiorate St. Johns mort.

F. Col. Hujus plantz radiz tenuis eft, lignosa, multifida, fibrata, tortuosaque, duos vel tres caules producens, cubitales & altiores, teretes, redos, glabros, tenues, firmos tamen; folia geniculis abíque petiolis harentia habentes ex adverso bina, ut fere perfoliati videantur, virentia, nullis foraminulis (ut Hyperici vulgaris) pervia, membranea, glabra, à nervo medio in mucronem excurrente productis finuatis in arcum venulis; inferna parte per margines punctulis rubris inferipta. In caulis imo fo-lia rotundiora funt, minora, Hyperici vulgaris paria denfiora, ob intervallorum brevienem, ad ha rotundora unt, mittora, rayento rugan para ucanora, ou intervaluo medium ufque caulis femper majora longius diflantia [intervallis palmaribus & amplioribus] oblongiora, riunciali longiudine & fefcunciali ferè latitudine: à medio caulis verò ad fummum ufque femper decretecnia, minora, angultiora, ut admodum tenuia fint. Flore umbella fimulachrum efficiunt, dum adhuc florefcunt, Centaurii minoris modo, fummum caulis faftigium occupantes, cum in ramos Hyperici modo non findatur, colore melino, Hyperici non diffimiles nifi maguiredine, in ramos Hyperic moto from mean, come a calcum, in quibus punch illi nigri e pio renuifimo punctis ingra inficipi fecus oras petalorum & calcum, in quibus puncti illi nigri e pio renuifimo brevifimo que fuftineri videntur. Deflorefeentbus floribus, protendente fe magis caulis cacumine, alæ illæ [ex quibusumbella componitur] dividuntur atque aliæ super alias alternatim superesse videntur; in quibus calices fructus habent ut in Hyperico, semine intus copioso, nigro, minuto.

Odor planta, florum & fructuum præserrim resinosus: atque succum nigro purpureum, flores,

Odor planta, norum oc ruccuum preserum reimonus: atque inccum nigro purpureum, nores, fructus & plat coma, ut in Hyperico, triat emittunt.
Planta hac in montofis non admodum rara est, ut v. g. in rupe S. Vincentii propè Bristoliam; Leene. in dumetis montofis supra oppidum Denbigb in Wallia & albi tum in Occidentalibus, tum in Septentirionalibus Anglia regionibus. Neque verò loca plana & deprella penius aversatur: nam in horto D. Fr. Willugbby Middletoni in agro Warwicansi sponte succrevit.

CAP. IX.

De Lyfimachia lutea.

HUjus nota funt capfula bivalvis, flores lutei, qua nominis ratio, folia Salicis oblonga, ad genicula interdum terna aut quaterna.

1. Lysmachia lutea J. B. Ger. lutea major, que Dioscoridis C. B. lutea major velleare; Park. Bellom Willom herb, 02 Hoofe strife.

J. B. Subrubente radice, reptatrice, summo cespite hærente nititur: Caules autem profess telapsicubitales & bicubitales, firiatos, hiríutos; quibus ad genicula adnafantar fólia terna ant quaterna.

De Herbis pentapetalis vasculiferis.

1023

Locus.

rariùs bina, Salicis latifoliz, acuminata, fupernè atrovirentia, infernè magis candicantia, lanugi-nola. Flores in extremis ramorum faitigiis lucei, Hyperici, acidi faporis, è quinque petalis com-politi, totidem framinibus medium occupantibus. Semen [potius valculum fem.] Coriandro par, fapore haud segniter adstringente.
In aquosis & ad rivos sed rarius invenitur.

2. Lysimachia lutea miner foliu nigris punctis notatis C.B. lutea miner J.B. Ger. Park.

Cluf.

Cubitali plerunq, affurgit caule, interdum enam ampliore, firmio, duro, lanuginofo & villis obfito: hunc ambiunt ordinata quadam ferie quaterna plerunq, fimul, nonnuquam etiam terna adfito: hunc ambiunt ordinata quadam ferie quaterna plerunq, fimul, nonnuquam etiam terna adfitic. versis inter se pediculis folia, mollia, aliquantulum incana, quam pracedentis minora, acidi initio saporis, deinde salivam cientis, inferna parte nigris punctis distincta. Circa summum caulem ex fingulorum foliorum finu prodeunt vel ramuli aliquot floribus onuffi, cum fingularibus aliquot floribus, vel ingulares duntaxat flore, praeferim fummo caulis faitigo, lueto, cum quadam gravi-tare odorat, veluti quinis musconatis folis conflantes, fed qui tamen infima fede coharent & simul defluunt, cum totidem staminibas flavis. Radix geniculata ex fingulis utplurimum geniculis novas propagines producens, & fubinde fibras agens, quibus telluri firmiter inharet. Crescit in Alpium Austriacarum aliarumque vicinarum regionum convallibus & pratenfibus locis

plurima: ut Clusio & nobis observatum. Floret Junio.

* 3. Lysimachia trifolia lutea spicata C. B. lutea altera Edrans Col.

Col.

Folia obiente ad fingula caulis genicula terna, hirfuta quàm Lyf. Int. vulgaris minora; è quorum Rc caulis finu peciolis duas uncias longis dependentes lutei fiore, illius non diffirmiles, emicans, pentapetali è caligo quinqueparito. Combi fenis angulis firiatus, quibus, in fallimur, flores relipondebant. In fiummo foliofium cacumen repræfentabarur, quo caulis definebat, densé atque in acumen friparum. Frustire concipie decidentius forbius folioi ollo conceptaculo tectos, Coriandrino (eminipares atq. fimiles, in quibus s'emine que ob imperfectionem oblevare nequivinus. Radix ei oblique repens, tenuis, plure e mitrit folioles: Colore eff extrinfectus carneo, nutus verò flaviente, floris oblique frequentibus, crafésfique ipfius refpectu, humum findentibus, propè fummam cante, floris oblique frequentibus, crafésfique ipfius refpectu, humum findentibus, propè fummam carne, floris oblique frequentibus. tellurem harentibus divila : Sapore adstringente, odore gravi terreo.

Differ he à vulgari, foliorum breviante & ramorum imopia, quibus illa in fummo dividitur, in quibus flores ramofis etiam periolis elai atque plures fimul inidentes producuntur.

Plantam hanc cum percois cata atque pures inima ininciarse potentiati.

Plantam hanc cum pracedente fiscie eandem effe fuficior. In horto cultam vidit Columna, non in loco natali crefeentem: Clufius tamen periolos florum longos neq, dixit, neq, pinxit: & praterea ramulos floribus onuftos è foliorum finu provenire feripfit, non femper flores fungulares.

4. Lyfimachia lutea Ægyptiaca Caffabel darrirà Alpin. exot.

Semicubitalis & amplior frutex est, ferens ab radice caulem longum, geniculatum, ferè ex toto Semicubitatis & amptior frutex ett, ferens an raince camen longum, geniculatum, fere ex roto roundum, cavum, intus habentem medullam albam ut Sambucus, colore fulvefoctnem, ramofum, ramulis ex opposito excumibus, redis, geniculatis, è quorum geniculis utrinq, duo excum furculi, subtiles, sorte ferentes magnitudine & figura florum luter Lysimachiae, quibus succedunt parvi fellieuli oblongi, in acutum definentes, nigri, semen nigrum & minutum continentes. Folia verò bina in fingulis caulium geniculis utrinq, ex oppofixo pofita cermuntur, obfonga, lata inferius, in acutum definentia, fine periolis adhærentia cernuntur, Lyfimachia folis fimilia, fed minora tamen. Radix eft craffa, longa, in acutum terminans.

Hac planta (inquit) videtur fimilis ex tota Lyfimachia lutea. Caules ejus craffiores non superant reaction digit minors, qui ficcefcentes medullà ficcarà, ut calami cavi evadunt, color ful-vefcunt, facilè franguntur, intifo, habent medullarum fibhfantiam albam, que in ore agitata len-refeit : inodori funt, vel exigui admodum neque ingrati odoris, prefettim radix : lignum cum ali-quanta acrimonia eft amanum: Quibus notis convenit cum Calamo aromatico Diofooridis: pro quo co utuntur Arabes & Ægyptii.

In Ægypti locis humidis nascitur.

5. Lysimachia lutea store globoso Ger. Park. bifolia store globoso luteo C. B. altera lutea Lobelii, store quasi spicato J. B.

Pedalem habet caulem, tenuem, striatum, cavum, multis nodis septum : ab imo brevibus binis Pequaem nabet cautem, tenuem, triatum, cavum, muios nous ieptum : ab imo previos binis fidir vel points vaginulis, ad fingulos nodos ex adverto naicentibus icinatum: que circa medium cautem nacumtur longiora funt, angulta, tenella, ex viridi pallectenta, tenuibus quibuldam venis oblique feba; ex quorum finue natioantur unciales pedicelli, tenues, furthemenes forum muiccforum, de quime, flavas foliolis conftantium prodeuntibus ex medio longiulculis tenuibus flaminulis cum apice aureo) veluti spicam. Radice nititur longa, hac illac se spargente, ad cujus internodia frequentes crescunt tenues & quasi capillares fibra, qualibus pleraque aquatica stirpes donata sunt. Adnatis

In foffis palustribus circa Sevenbuys in Hollandia invenimus: Lobelius in humentibus foffis circa Gandavum, atq, inter Teneramundam & Gandavum, necnon in Hollandia circa Amfteliodamum : Schlickius riguis locis ad Alpium Kautburnio vicinarum radices.

Nuperrimè

Nuperrimè peritissimus Botanicus D. Dodjworth, in Anglia, Comitatûs Eboracensis orientali parte hane invenit.

Lysimachiæ luteæ flore globoso similis Brasiliana innominata Marggr.

Lib. XIX.

Caule lento, angulolo, ruffo, serpit, & trium aut quatuor digitorum intervallo,, in pediculo digi-tum longo tria semper folia sibi apposita habet, quinque aut sex digit. longa, in ambitu serrata, late virida, nervo & venis obliquis conípicuis pradita. Ad pediculum foliorum alius pediculus, quinque aut fex digitos longus provenit, ruffus, qui umbellam habet inftar Sambuci, flofculis minimis qui nullis foliis constant; in totum sanguinei elegantissimi coloris; quilibet eorum figuram habet rhopali quo leprofi mendicantes circumcurfant.

Ephemeron Matthioli J. B. Ger. emac. Ephemerum Matthioli, vel potius Ephemerum spurium Lob.

Prodit foliis oblongis, latis, duriusculis, veluti Isatidis, sed tamen minoribus: cauliculis compluribus, rotundis, cubito altioribus, non abique adnatis: quos superius quinquefolii candidi convefriunt flosculi, haud magni successive prodeuntes. Semen succedit in roundis capitulis exiguum. Craffis & multis fibris capillatæ radices.

In Ananiensibus montibus, tam in pratis, quàm in sylvis copiose nascitur, autore Matthiolo.

CAP. X.

De Anagallide.

Nagallis dicta videtur viris doctis ab and & name quod aque reprimat ac reponat sedem Augalis dict vitedur vine nouth ab are proposed tedem procidam. Table denotat eurn cui amputata funt virila. Verifinilius illud nomen ac cepitte am vi desays in vie strate, summe evecere ae elicere, magica enum herba est ac à Magis proprio nomine Magico donata. Belgis gutufelt litture Germanis Guichpeit, i. e. fatuorum falus, quòd in limine vestibuli suspenda contra maleficiorum interium pollere credatur. Magicam herbam effe oftendunt her Plinii verba, Precipioni aliqui effossiri, ant Solis ortum, prinsquam quie-quam aliud loquantur, ter falutare cam, tum sublatam exprimere, tid pracipius esse vires. Jo. Bod. Forte à colore hyacinthino, qui in fremina relucer nomen acceptir: est enim Teòme Hyacinthus.

Notæ Anagallidis funt Folia ex adverso bina, in vulgari subtus maculosa. Flores in singulis foliorum alis finguli, pediculis longis, tenuibus, harentes petalis ad ungues junctis, adeò ut flores integri decidant: Valcula feminalia per maturitatem transversim seu horizontaliter dissilientia.

A. 1. Anagallis mas Ger. flore phaniceo C. B. Park. phanicea mas J. B. Male Dimpernel.

Radix ei alba fimplex, tenuibus fibris prædita. Cauliculi infirmi & humi fufi, palmares aut femi-pedales, quadrati, læyes, foliis cincti per intervalla binis, oppolitis, Alfines medix paribus, abfque pediculis adnatis, inferna superficie creberrimis punctis ex rubro nigricantibus guttatis. Flores ex alis foliorum exeunt fingulatim, pediculis tenuibus oblongis nixi, in quinque segmenta acuta toti-dem folia imitantia ad unguem serè divisi, è calice quinque angustis, oblongis, acutis segmentis composito. Succedunt sphæricæ ferè rotunditatis vascula seminalia, pro plantulæ modo grandia; femine repleta, qua per maturitatem transversim seu horizontaliter disrupta semen effundunt. Florum stamina purpurea, apiculis luteis. Sapor totius plantæ acris.

In arvis & hortis. Seriùs & circa mediam æstatem floret; Semine perfecto marcescit câdem qua Locus.

Anagallis moderatè calida est & sicca, quantumvis C. Hosmannus repugnet, unde & pro vul. Vires neraria habetur, adhibetúrque ulu interno & externo.

Adversis pettem miniche conducit, ità ufurpata, ut poltquam ex illa (in vino sc decocta) me-diocrem haultum acceperis, in lectum te componas probè contectus ac sudes. Trag.

Mulier quadam Lutetur aqua è Phoenicea Anagallide destillatà multos susfusione laborantes cu-

Ad Phthisim, tabem pulmonum, sputum sætidum & purulentum bibat æger singulis diebus manê & vesperi aquæ Anagallidis maris destillatæ cum pari lastis è vacca subra emulsti quantitate permiftæ & Sacchari optimi q. f. edulcoratæ cochlearia duodecim. Expertum multoties medicamen-

Camerarius in horto scribit, venatores in ovis frixis Anagallidem dare cani ab altero demorso. Bafileæ in frequenti usu est pro torminibus recens natorum. Ejus decocto utuntur Westphalicæ mulieres in mentibus movendis. C. Hofman, de Medicam. Offic.

Vulgus decoquit eandem in urina, & cataplaímatis forma, calide applicat pedibus ubi podagricis doloribus infestantur: quod Nobili Ánglo præ omnibus aliis pretiosis profuit, teste Gualtero. Imò multi pediluvium ex urina cocta faciunt cum quo à paroxylmo lape liberari videntur. Difeutit urina ob falem suum volatilem D. Tancr. Robinson. Cavendum est maxime in hoc moi bo à repellentibus : Semper enim pessima symptomata post se ducunt : Quippe, ut inquit Hosmannus, tum videre nos podagricos mori, fi humores influentes repellantur ad vifcera, aut fi vifcera tam fint debilia, ut humores ad superficiem pellere non possint. Itaque si diu superesse podagrici discipiant, & diu-

T seuc.

Locus.

Lacte:

HISTORIA PLANTARUM.

reucis & vilcera corroborantibus medicamentis eis opus est: topicis & repellentibus omnino eis

Epilepticis quibufdam Aq. Anagallidis phæniceæ certo experimento dedi. Ex Observ. Achillis Gafferi D. Barn. Soame.

Willifius in mania pro specifico venditat decoctum Anagallidis flore purpureo, item summitatum Hyperici. D. Soame è Dolaro.

A. 2. Angeallis famina Ger. exculea famina J. B. caruleo fore C. B. Park. Female of Biem-nowered Pinmpernel.

Solo floris colore à præcedente diversa est, ideóque ulteriore descriptione non indiget In transinarinis regionibus, Italia & Gallia ubique obvia est, nec superiore quæ slore est phæniceo minus frequens

Nec aliter quam floris colore à pracedentibus, & inter se different.

1. Anagallis flore obsolete purpurco Clusis Park.

2. Anagallis flore carneo. Park.

3. Anagallis omnium minima Morif. prælud.

Planta est in humidis proveniens, vix biuncialis. Flosculos gerit corruleos, vulgaris Anagallidis triplo minores; capfulas feminales pariter minores.

A 4. Anagallis lutea Ger. flore luteo Park. lutea nemorum C. B. lutea, Nummularia fimilis

J. B. Belloth Dimpernel.

Numerofiffimis fibris albentibus aut subrubentibus è geniculis demisffis radicatur. Caules plures
per terram spargit infirmos, teretes, rubentes, folis per intervalla vestitos ex adverso binis, quam
Nummularia ecutioribus & minoribus, Alsines aut Anagallidis maris similibus, glabris, inferne
foliendentibus, pediculis brevibus nixis. Flores ex alis foliorum exeunt, singulares, tenubus & cofoliendentibus de minoribus, pediculis brevibus nixis. Flores ex alis soliorum exeunt, singulares, tenubus & cofoliendentibus pediculis brevi mocarati midem, in conspinue garge segmente, acuita ad unesues force di longis pediculis, lutei, monopetali quidem, in quinque tamen segmenta acura ad ungues sere divifi, ut pentapetali videantur; magnitudine & figura florum Anagallidis vulgaris terreltris: quibus fuccedit vasculum seminale rotundum, parvum, quinque calicis acutis foliolis obvallatum.

In fylvis post mediam æstatem floret.

5. Anagallis carulea foliu binis ternísve ex adverso nascentibus C. B. tenuisolia Ger. emae. tenuifolia flore caruleo Park. tenuifolia Monelli Clul,

Plures statim à radice rames spargit, pedalis longitudinis, quadrangulos, ut alia Anagallides, qui deinceps alios minores à latere procreant, cinctos per intervalla longiusculis & angultioribus foiss eunceps ause minores a auere proceans, enten per miervaia ronguireums ez angunorios pour quam alia Anagallides habeant, & ad Gratiola Foliorum formam plurimium accedentibas, aque sa adverió femper nafeentibus, urplurimum binis numero, interdum etiam ternis, raró pluribus, ifique aliquando in codem raumlo: è quorum alis magna ex parte rotedim exilum petioli, quor folia cauliculos per intervalla fimul ambunt, fummo fattigio furtinentes flores pentaperalos, coloris folia cauliculos per intervalla fimul ambunt, fummo fattigio furtinentes flores pentaperalos, coloris cœrulei, umbilico tamen purpurascente, & phœniceis majores, è quibus exiliunt exigua staminula. Abunde flores profert, & plerunque toto trimestri spatio. Floribus succedunt orbicularia vascula, ut in reliquis, fimile femen etiam continentia, quo deciduo fequente anno nova planta generantur; annua enim five aftivalis duntaxat est planta.

Semine Gadibus accepto Monello orta est.

CAP. XI.

A. Anthylis maritima lentifolia C. B. Park. Anth. lentifolia, sive Alsne cruciata marina Ger. emac. Anth. lentifolia Peplius essigne maritima J. B. Alsne literalis folia Portulaca C. B. Alsner genus pelagicum Clus. Soci

Clui.

Onge latéque fummà arenà serpit, multisque ramia humi jacentibus prædita est, tenuibus, lenus, stexibilbus, quadrangulis; quos multa ambiunt folia, Anagallisis aut Alfines folis lenus, stexibilita, sed crassa admodum & succi plena, (ur sint pleraque Pelagicarum striptum) bina semper ex adverso alternatim nascenta, viridia, glabra, fallo gustu: inter que extremis ramulis sociatis virescentes, quinque foliolis constantes, & in his quarque straminal a pallida. floribus ficecedure vafcula granda, in quibus femine quam pro plantæ modo multo majora. In arenols maris litoribus ubique ferè in circuitu Anglia.

Hac planta quamvis Alfines nomine innotescat, nec flore tamen, neque semine cum Alfine

convenit; ideóque feorfim eam collocavimus.

CAP. XII.

De Alfine.

L'fine dicta est quòd « no, id est, lucos & umbrosa loca praccipuè amet. Alfines note generice funt Folia conjugatim in caule fita, calyx ad modum floris in plura fegmenta, feu mavis folia expansus, vascula feminalia fimplicia, hoc est, in plures cellulas seu loculamenta minimè divisa, seminibus medium occupantibus exterius protegente vasculo.

Harum nonnullæ præter reliquarum normam tetrapetalæ tantum funt, atque hoc respectu anomalæ, quas seorsim collectas primo in loco exhibemus. Quar pentapetalæ sunt, vel petala habent in medio bifida, vel eadem integra.

6. I. Alfine tetrapetale anomale.

Has pro Alfinis habendas ducimus ob convenientiam in reliquis notis, quamvis petalorum numero ab iis differant.

A. 1. Alfine tetrapetalos Caryophylloides, quibusdam Holosteum minimum. Alsine verna glabra Ind. Monsp. Alfine montana capillaceo folio Park. C. B.

Radicula ei alba, tenuis, fibris donata: Cauliculi plures, femipalmares, tenues, teretes, infirmi, rubentes, crebris geniculis intercepti. Ad fingula genicula apponuntur folia ex adverfo bina, cau-lem ferè amplexa, dimidium vix digitum longa, è ball latifucila in acutum murconem fenlim di finentia. Pideali in filimmis ramults, albi, tetrapetali, è callyce quadrifolio, qua notà à reliquis Holosteis dictis discretu facilis est.

Vere floret in glareofis fterilioribus frequens. Hac planta eadem proculdubio est quam descri. Locat. bit D. Magnol Allines vernæ glabræ titulo: cui radiculam exilem attribuit, circa quam aliquo foliola angusta, oblonga, glabra oriuntur : cauliculum uncias tres altum, duobus aut tribus articulis distinctum, binis foliis articulum amplectentibus, ad secundum vel tertium articulum in duos vel tres ramulos divilum, quorum quilibet florem unicum habet foliolis albis constantem, quibus quatuor foliola viridia, acuta supposita sunt: Succedente loculo oblongo minuto semine pleno.

Circa pratulum luci Gramontii copiofam invenit vere cum Hore & femine.

2. Alfine Alpina minima glabra C. B. Park.

Plantula eft floculis elegantiffimis placens, ex cujus radice rufelcente, in fibras oblongas abeunto cauliculi plures in terram reclinati, folicii mults, prioribus fimilibus, fed glabris vefititi, prodeunt: ex quibus pedicelli unciales rarius tunucales nudu efferuntur, qui in finmmo in duos, tres & plures petiolos dividuntur, & finguli flosculum elegantem, stellatum, quadrifolium, punctulis infignitum, album, vel etiam purpuralcentem, ex calyculo emergentem, fuftinent.

In Helvetiorum montibus, ut monte Fracto, & ad Thermas Fabarias, æstate florens, repe-Locus

3. Alfine mufesfa Park. Lugd. mufesfa quibufdam J. B. tenuifolia mufesfa C. B. An Alfine axisfraga angultifolia munima montana Col?

Tenella admodum & infirma eft plantula, veluti muso terræ superficiem operieus, palmaribus folia admassimus situatis interdum duas aut tres uncias longis, pratenuibus, ramolis, quotum nodis folia admassimum uncialia & sessimus palmando vix semuncialia, fili insta tenuia, late vipous acnaticumur unicana ce necucicalani, anquanuo vix iemunicane, nui intra centua, aec vi-rennia; Flores minimi, cy quaturo fololis condiantes, alio, Spergule facie 6 forma, quorum media apiudi albifilmi, nodulo viridanti inificentes, occupant. Folculos fequuntur calyculi exigui, pia-diceo aut atro-tubente femine, Portulace ferè, farch. Radissi gracilis, inutilis, articulatim fibrata. In hac planta tantillum amaricantis saporis percipimus.

Montium summis aditibus umbrosis udisque ferè gaudet. In montibus Stiriz, itémque in Jura & Locus. Saleva propè Genevam, locis humidis & umbrosis ad fontes & aquarum scaturigines observavimus. Julio & Augusto florer.

4. Alfine montana capillaceo folio C. B. Park. Alfine Saxifraga angustifolia minima montana Col. Item Saxifraga montana Neapolitana Park. p. 428.

In faxorum rimis rupium præruptarum, & eorum cavis umbrofis, circa D. Philippæ antrum Æquicolorum, ab aqua pluvialis impetu tuta oritur hac plantula tenera pulilla, qua angulta oblonga folia profert, Saxifragia magna Matthioli modo, paulo latiora, albicantia, molliora, è viticulorum geniculis bina prodeuntia: ex quorum finu ale, & in fummo flores, candidi, quatuor foliolis con-ftructi, staminibus intus multis, candidis, tenuibus admodum, florentes Maii fine & Junio: quibus utriculi fuccedunt ferè orbiculares, parvi admodum, Milii feminis magnitudine, carrilaginei, in quinque oras divili, Ocymoidis modo, in quibus fulvum, obscurum semen, minutum.

Foliis tantum latioribus & albicantibus à pracedente differre videtur.

A lteram

Altera Jesus. Alteram huis innulem fed majorem duplo in moenis maritimis Neapoli observavit Columna, Autumni fine florentem, fiave-tubente flore, pericarpio oblongo, acuto, in quo funci exiguum, Vulgari colore fimile. Planta eft repens, fed cum floret refupinatur: flante Africo allustur unda

Hac etam planta Parkinfono bis describitur, primò p. 428. sub titulo Saxifraga: maritimæ Nea-politanæ: deinde p. 763. sub titulo Alfines repentis angustifoliæ flore suaverubente.

A. 5. Saxifraga gramines pufills flore paruo tetrapetalo. Caryophyllus minimus mufcofus nostras Park. Saxifraga Anglicana Alfinefolia Get. emac. defor. Deart wort.

Folia ad radicem in orbem disposita, angultissima, graminea, glabra, obscurè viridia, mucronata, femunciam longa. Caules ex eadem radice plures excunt, femipalmares, tenues, infirmi, roundi, humi procumbentes, ramofi, glabri, crebris geniculis intercepti, & ad lingula genicula binis folis cincti. Ramuli verò e foliorum alis alternis femper exeunt. Flores quoque e foliorum alis alternatim enascuntur, fingulares, pediculis longis tenunbus fulti, tetrapetali, albi, perexigui, è calice quadrifolio. Succedit vasculum seminale rotundum Alfines, per maturitatem membranaceum, pellucidum, feminibus perexiguis ruffis replecum. Radix nune implex nune multifida pluribus fibrillis ca-pillata. Sapor plantula acris & calidiufculus.

In uliginofis, ínque pascuis sterilioribus & hortorum areis frequens occurrit. Per totam sèrè

Flore est plerung mutilo, foliolis illis albis seu petalis quæ storis propria sunt, carente ; unde eam in Catalogo plantarum Cantabrigiensium flore herbido & muscoso denominavimus.

A. 6. Saxifraga Anglica annua Alfinefolia D. Plot.

E radice parva, fibrola caulicules diffundit tenues infirmos, fefcunciales, geniculatos; foliolis exiguis angults ad fingula genicula cinctos, ut in pracedente. E geniculis inperioribus verfus extremos caules exeunt flosculi herbacci, tetrapetali, vasculo seminali membranaceo, petalis illis ceu ca-

A præcedente differt foliis & caulibus fordide viridibus ex fusco seu brunno; radice annua; quódque non reptat ut illa, aut ex cauliculorum geniculis radices agit.

In ambulacris hortenfibus Collegui Baliolenfis, inq novalibus & arvis requietis circa Heddington & Cowley agri Oxonientis.

A. 7. Millegrana minima Ger. minima froe Herniaria minor Park. Polygonum minimum froe Millegrana minima C. B. The Itali Aupture-Wort, of All-Iced.

Radice nicitur parva, alba, fimplici. Caulis digitalis aut altior, fimplex, rotundus, valdè ramolus. Ramuli pratenues, rubentes, folius veftin Thymi aut Allines minima figura, fed multis numeris minoribus, ablque pediculis immediate adnats, ex adverfo binis, glabris. Tum caulis tum etiam ramulu bidaraim dividuntur & fibidividuntur lepius. Ex ipfis ramulorum divortis aut divaricationum angulis oriumpur flores financiares. Producile services forte logicis requires controlles and produce and produce and produced and produc angulis oriantur foret ingulares, pediculis pro plantular ratione faits longis, tenubos infidentes, tetrapetal, alb, muntifirm: quibus fuccedunt vafeala feminalia rotunda.

Semina præ exiguitate vix

Æstate viget in ericetis sabulosis & humidioribus præsertim.

8. Paronychia seve Alsmefolia incana J. B. Anthyllis maritima incana Park. marit. Alsmefolia C. B. marina incana Alfinefolia Ger. Lob.

Hunni spargit numerosos caulicules, palmares, subrubentes, crebro geniculatos, subinde in ramos divisos: quorum articulos solia vestiunt verticillatim, Alsines minora, per extremum rotunda, glabra, incana, bina & etiam quaterna, foliolis membraneis lucentibus subjectis. Flojeulis albi, copiolistimu extremis caulium ramulorumque acervatim congesti harent, pusilli. Radix simplex, brevis.

In vines circa Messam & Monspelium per totam ferè astatem floret : folia tamen ut rectè D. Magnol, non incana funt, sed pallide viridia.

9. Polygonum angustissimo gramineo folio erectum Botan. Monsp.

Parspos.

Ex radicula tenui palmares & fesquipalmares cauliculos producit, erectos: felia habet ex articulis bina, angultistima & oblonga, & quæ in florente planta utplurimum ficca sunt: flores ex ramulis plures prodeunt, tetrapetali, albi, quibus totidem folia viridia supposita sunt.

Semen parvum est &

Annua est planta, quæ Julio & Augusto mensibus sloret in marginibus sabulosis satorum Boutoneti prope Monspelium.

Plantam huic fimilem si non eandem cum Monspelii essem observavi saus frequentem in agro-Plantam huic imilem it non eandem cim Montpelli etlem obtervavi tats trequentem in agrorum margimbus, cui radis fimplex, lignofa, alta : caules plures, femipedales aut dodrantales, terces, reunes, faisi firmit iamen & creekt, crebris geniculis, ad quorum fingulos falla bina angulfifinna, vix uncalia, & versius firmmos caules duplo breviora. Caules fuprema parte ramulos tindum non binos ex adverfo fed alternatim fingulos, in quibus ut & in furnmis caulibus ex alis foliorum utriculi paleacci exeunt, parvum, pullum, nonnihi comprefium & fubroundem firmes continentes. Florem ton vidinus i im entire presidente Secretaria supresidente professione. non vidimus, jam enim præterierat, Septembri mense.

6. 2. Alfina pentapetale genuina petalis bifidis.

* 1. Gramen leucanthemum marinum maximum Hort. Lugd. Bat.

A. 2. Caryophyllin bolosteus arveustu glaber store majore C. B. Gramen leucanthemum Ger. Park.
Gramen Fuchsti stve leucanthemon J. B. Stitchwort.

T-B.

Tenui & infirma radicula, funmo cospite geniculata reptat, demissis amen alciùs fibris. Coliculi inaues, quadrati, dodrantales & cubitales, geniculis distincti, ad quorum unumquodque bina solta graminea, actua & rajida: ex quorum alis pediculi exeunt tenues, hirsuit, quibus insident solta ameni, candidi, e quunq, folis profunde sistis est fissis & tritatis compositis, in quorum medio apices crocei. Delnicentis autem calcies quina solta virescentia toti stori substina. Capitulum succedit pilesforme, sex

partibus coagmentatum, femen continens. Hac J. Bauhimus, quibus adde, Caulem propè fummitatem in binos ramos dividi, utrumq, deinde ramum in alios binos, &c. Ad fingulas autom caulis & ramulorum divaricationes ex ipío angulo exoritur flos unicus longo pediculo nixus; qui florum fitus huic cum Caryophyllo holofteo arvenfi aliifque hujus generis plantis communis est

In fylvis, sepibus, & dumetis passim: Vere floret.

* 3. Caryophyllus holosteus, folius gramineis acutis, storibus albis Mentzel.

Marchie Brandeb, incola est: non describit sed tantum depingit Autor.

A. 4. Caryophyllus bolosteus arvensis glaber slove minore C. B. Gramen leucanthemum alterum Ger. leucanthemum minus Park. Gramini Fuchsii leucanthemo assinis & similis berba J. B. The leffer Stitchmoat.

Serius hoc floret, tenuioribus, quadratis viticulis nervo medio tenaci & valido farctis. Folia bina opposita, breviora & viridiora quam in vulgari Leucanthemo. Caules eandem observant divisionem, & flores cundem fitum cum illius floribus: verum longe minores funt, & pediculis prælongis infide forte sundeni mum cum mus montos: vecum nonge manotes nun, de pouteurs personale au-dent: quinque pariter folia conflant, verum ad unques stà fiffis, un tracuróntis (pedanti decem vi-deantur apiculis rutilantibus. Colicis folia quinque acuta. Capitula minora, oblonga: radix fimili-

In pascuis & vepretis, intérque genistas, præsertim solo arenoso, exit.

Ratione loci in quo crescit faciem insigniter mutat, siquidem in aggeribus paludum Eliensis insulæ colorem glaucum Caryophyllorum obtinet, & caules firmiores breviorésq, ut diversam quis posset fuspicari plantam.

A. 5. Caryophyllus holofteus Ger. holoft. arvensis birsutus Park. hol. arv. birsut. shore majore C. B. Auricula muris, pulchro shore albo J. B. Chickingeth, Moule-eat, with a large infinite.

Radix ci geniculata sub terra reptat, ad nodos fibras demittens, & surculos promens. Caules per terram fpargit complures, teretes, hirfutos, infirmos & humi procumbentes, falia cinctos ad fingula genicula contrario fitu binis, hirfutis, Alfines Myofotidis angultioribus, exceptis iis qua in caulibus florigeris existunt, qua aquè lata sunt; absque pediculis caules amplectentia, qui in summitatibus suis in binos ramulos dividuntur, & uterq, ramulus in binos surculos, & unusquisque surculus denceps ordine in alios binos, donce ad extremos ventum lucit, apofico flore in unifica-julque divaricationis angulo, pediculo oblongo infidente. Sunt autem forei ampli, floribus Gra-minis leucanthemi dich pares & timiles, pentapetali petalis in medio bifidis, firiatt, cum flaminalis in umbilico pluranis apices pallide luteos fuffinentibus. Calix pariter quinquefolius. Folia quoque

In aggeribus terrenis propè Cantabrigiam ut v. g. colle Sanitatis dicto; in planitie propè New- Locus. market inter vepres, in via que Londinum ducit inter Trumpington & Hawkston, & ultra Fulmere vicum, altifque locis plurimis copiosé. Floret æltate.

6. Alfine Caryophylloides tenuifolia montana, Lini flore. An Auricula muris pulchro flore, folio tenuiffimo J. B.

Radix ei lignofa, vivax. Caulienli feu ramuli multi, ut in Carvophyllis, lignofi, cortice cinereo tecti (vecutifores interline) geniculis crebris intercepti: ad quorum fingulos jóna ex adverfo bina, Tunica minima vel Spergule purpurera, angulta, Liricea. Cauliculi ramofi, infernis galbri, fiipernis hirfutu flores geltantin fummutantois longis padiculis hirfutis intidentes, magnos, albos, quinq pecalis intus firitats, fubroundis, non fiftis in extremo Lychnidum in morem, adeo tre Elos integer Lint florem referat, non tamen perinde cadious eth, led diu durat, fammas plutima continens durante de la cadious eth, led diu durat, fammas plutima continens faire and the albasicant galaxes and any Carlo floren referat. lutea, vel ex albo ad heroaceum colorem tendentia. Calyx hirfutus, quinquefolius, ad modum floris expansus. Vasculum seminale longiusculum, crassum.

In monte Thuiri mensis Junii fine floruit.

Si

Locus.

Locar.

Locue.

Si J. Bauhinus candem nobifcum plantam intelligat, figura ejus vitiola eft, petala florum bifida repræfentans, nec minus deferiptio, quæ florem ei attribuir non differentem ab alterius Auriculæ præcedentis flore: Reliqua descriptio & locus etiam conveniunt.

7. Caryophyllus bolosteus tomentosiss J. B. Park. bolosteus tomentosus latifolius C. B.

Tous candido molli densoque tomento est obsitus, ut vix aliud qu'un tomentum esse videatur.

Coliculi geniculati, dodrantales, è singulis geniculis bina proferunt folia, ex adverso sita Auriculæ Concess genicinari, addrainales, e iniginis genicinis duta protestari form, et acterio ina radiculari faccione ficciolo flore paria, nec formà diffimili, fi folim excipias cum mollicie tomentum, ex quo rum fine fibinde ramuli propagantur. Caulis fuperior in ramulos plufculos abit, quotum unicua, flor innafeitur candidos, Auricula muris fecciolo flore 3.8. Horum calpest tomentofi quoque, internè verò membranei, argenteo sci. seu margaritarum splendore lucent. Secundùm ramulorum divisiones sunt etiam brevissima folia argenteo colore micantia.

Ex Italia ad nos venit: Locus natalis non traditur.

8. Caryophyllus arvensis umbelliserus J.B. arv. umbellatus Park. bolosteus arvensis Ger. arv. umbellatus falso glabro C.B. Field Chicktweed, bearing the stowers in an Himbel.

Dura est & fibrosa radice: Folia crassiora, latiora & duriora funt qu'am Auriculæ muris pulchro flore, nee it a cuminata. Caliculi renues, parvi & rotundi, fpithamai, tribus aut quatuor geniculis flore, nee it a cuminata. Caliculi renues, parvi & rotundi, fpithamai, tribus aut quatuor geniculis flore, inferioribus qua è radice protuberant aqualia. antinen, e quioss enacumum opponas onte 1900, interactions que e casce podiculis furrierá flores Summitatibus infident fex aur feprem, aut etam plures vel pauciores, longis pediculis furrierá flores alb_e illus floribus fimiles. Hos decidentes fequuntur capitula, parva, longa, parvum femes includentia, terram versus reflexa.

Inter fegetes variis in locis occurrit in regionibus transmarinis; in Anglia, quod sciam, non in-

Lecus.

Locus

Locus.

C. Bauhinus huc refert Alfinem vernam Dalechampii Lugd, quæ J. Bauhino eft Linum cathar-

• 9. Caryophyllus bolosteus Alpinus latifolius C.B. Alpinus latifolius Park. C.B. prod. Ad radicen tenuem, albicantem, fibrofum & repentem, cauliculi aliquot in terram reclinati, hirfut, trium quatuorve unciarum, foliu parvis, fubrotundis, latis, binis fibi invicem refpondentibus, hirfutis & craffis cinĉti, ex alarum finu pediculorum inftar ramuli exurgum, finguli florem unum calici viridi primo inclusum, dein quinquesolium, magnum & album sustinent, cui capitulum oblongum, semen continens succedit.

In Valefianorum Alpibus, loco Gemme dicto, & circa Fabarias reperitur.

10. Caryophyllus bolofteus Alpinus angustifolius purpurascens C. B. Alpinus angustifolius purpurajcens Park. C. B. prod.

Et hic radicula est repente, caulicula tenui, triunciali, leviter hirfuto, circa quem foliola parva, oblonga, acuminata, bina fibi oppoina: Flores in fummo bini, terni, prioribus minores, purpurascentes, stellæ in modum disposite, calycis foliolis vindibus alternatim velut intercedentibus. Ex Pyrenæis Hispanicis allatus est.

• 11. Caryophyllus bolosteus Alpinus gramineus C.B. Alpinus gramineus Park.

Radiculum habet exiguam; caulem palmarem, exilem, rotundum, geniculatum, pilis leviffimis donatum, circa medium in ramulos, & hi in alios brachiatum. Felia ad radicem pauca, ad genidonatum, circa medium in ramulos, & hi in alios brachiatum. culum bina, ex opposito respondentia, atro-virentia, angustissima, unciam longa. Flosculi albi, quinquefolii, ex calyce prodeuntes, finguli fingulis pediculis infident: quibus exiguum capitulum minuto femine refertum succedit.

In Alpibus provenit: in Austria monte Taurero.

• 12. Caryophyllus holofteus mentanus angustifolius albus C.B. prod. montanus angustifolius albus Park.

Et hic caulicule est tenui, geniculato, rufescente, glabro, trium quatuorve unciarum; foliu oblongis, angustis, glabris cincto, floribus albis quinquefoliis, & pradicto [Alpino latifolio] multo mi-

In horto Dei Burferus legit.

13. Caryophyllus holofteus tomentofus angustifolius C. B. angustifolius tomentosus Park.

13. Carpuspus acceptant and the control of the cauliculus of the c dine impares abit, qui finguli calycem viridem fustinent, cui flos unus, ssque albus & quinquetolius infidet

Hunc in Granada ad radicem montis copiosè Albinus observavit.

Caryophyllus saxatilis siliquosus C. B. Park.

Ad Herbas flore tetrapetalo filiquosas referendus est.

Caryophyllus saxatilis foliss gramineis, umbellatis corymbis C.B. Symphytum petræum sive Gypsephytum majus Thal.

Item, Caryophyllus saxatilus foliis gramineis minor C. B. Symphytum petraum sive Gypsophytum minus Thal.

Nobis incogniti funt.

A. 14. Alsine viscosa Park. birsuta altera viscosa C. B. birsuta myosotis latifolia pracocior Cat. Angl. The broader leaved Moufe car Chickweed.

Radicem habet fibrolam, tenuissimis filamentis capillatam; unde caules emergunt plures, palmum & interdum semipedem alti, rotundi, hirsuti, infirmi, plurimium tamen erecti, foliis per intervalla binis oppositis cincti, pallidius virentibus & latioribus quam sequentis, versus imam partem ramosi, nons oppoints cincia, paintinus virilinous or attornous quant requestis, veias manipaction rambi, ramis non contraris inter le, fed fingulis. Versus imminiates caules in binos rambios divaricantur, se hi deindo in binos alios minores, opposito ad unaniquanque caulis divisionem in iplo divaricationis angulo some unico, in pedicalo admodum brevi, contra quam in Alsine fit. Flores autemnos in pedicalo admodum brevi, contra quam in Alsine fit. Flores autemnos contrarios de la contrario de la c pentapetali sunt petalis longis angustis in extremo fissis fissurà minus profundi quam in Alfine vulgari; cum stammibus intus ex luteo virentibus. Succedunt vascula seminalia oblonga, nonnihil neurva, por maturitatem pellucida, femia parva, rotunda, (ubruffa, numerofa continenta. Semina polt delaplos floris flatim mature(cunt, & vafculis fe fponte aperientibus decidunt. Tota planta ad tactum nonnihil viscida est.

Aprili & Maio mensibus floret, in siccioribus areis & pascuis ubique.

Tempus & Locus.

A. 15. Alfine birsuta myosoisis Ad. arvensis birsuta magno slore C. B. Auricula muris quorundam flore parvo, vafculo tenui longo J.B. Moute car Chickwerd.

Radix huic fimplex, alba, fibrosa. Caules qu'am præcedentis infirmiores, & in terram plerunque reclinati, rubentes, Folia angultiora, viridiora & libalpera. Flores longioribus intident pediculis, petals profundius filtis.

Tardiùs floret, nec ante medium Maium, & ad Autumnum usque durat. Addit C. Bauhinus è Thalio tertiam Alfines hirsutæ arvensis speciem, quam hirsutam minorem

vocat, Thalius Alainem minutam hispidam: quam vide apud ipsum.

16. Alfine corniculata Clusio J.B. Park. Ger. Lychnis segetum minor C.B.

Clus. Palmaris hæe oft herbula, unico caule, qui in aliquot ramos dividitur, constans, eóque geniculato, tenero, sibhirsuto, ut Altines vulgaris. Folia Altines foliorum æmula, paulo longiora, subhirsuta etiam, inter le oppolita & ex intervallis gemina. Alarum cavis insident publili stores, candicantes, quibus succedunt membranacea & transparentia cormicula, gallinaceorum calcarium forma, qua lento quodam aiperfa humore à tangentibus deprehenduntur: femm in illis exiguum, maturicate ni-grum. Rada: inutils & annua eft: Tota infipida eft.

Inter fegetes frequens Salmanticenfi agro. Ego cum J. Bauhino nec Lychnidi, nec Pfeudo-Leest. melantho hanc fubiungendam duco, quod eis non itt fimilis. Maio menle flores producit & femen maturum præbet. Allines myoloridis hirfutæ species eile viderur, tum ex figura, tum ex descri-

17. Alsine maxima H. Lugdunensis J. B. Alsine angustifolia C. B. maxima Park.

Lugd. Radice est superne crassiuscula, paulatim gracilescente, innumeris fibris capillată; cauliculis multis, pedalibus; foliis Altines vulgaris, per intervalla sæpe quaternis, interdum singulis, interdum binis; ramulis multis, brevibus, copiolum florem producentibus, antequam hiet oblongo & acuminato capite inclusium, cum apertus est candidum, exiguum, radiatum, lex foliolis constantem, ac totidem filis tenuiffimis.

In opacis gignitur. Harc Historia mihi suspecta est, 1. quod nullus alius Botanicus hujus meminit præter eos qui ex hac Historia transcripterunt. 2. quòd folia quaterna, & fingula interdum in caulibus ei attribuit, 3. quòd florem hexapetalum.

18. Alsine nemorosa maxima montana. Alsine montana hederacea maxima Col. Park. mont. latif. flore laciniato C. B.

Radix ei vivax: Cauliculi teretes, hirfuti, pedales aut cubitales, infirmi, procumbentes nifi fruticibus vicinis sustententur, nonnihil rubentes præsertim ad genicula, quæ in caule crebra brevibus internodiis, foliis cincta ex adverso binis, longis & tenuibus pediculis hirlutis [tescuncialibus] niancenous, journ cinca ex aurearo onno, songo oc centious petactus tinture (retrustrations) in-xa, ipla parter hirfura, pallide virentia, longa, è lata bafi in acutum mucronem fenfim defanenta veluti Smilacis, por margines interdum nonmhil finuata. Flores in fumintatibus ramulo-um albi, pentapetali, petalis ad ungues ferè fiffis, ut in reliquis congeneribus. Tempus.

I ocus.

In tylvofis in atcenfu monus Salevæ invenimus. Hæc eft proculdubio Alfine montana hederacea In tyrons in atceniu monts salevæ inventinus, rtæe en prolutanio Atline montana nederacca maxima Col. parvitate tantim differens; nam Collumae planta folia habut majora, duas nimirum uncias lata, atque tres longa. Flores petiolis longis intident, codem quo in alis hujus generis fitu, nimirum in ramulorum floraferorum divaricatione. Vafeulum feminale pyramidale cum fulvo intus femine, minuto, copiolo.

Augusto floret, & Septembri perficitur.

Huie recti fructus, atque clati remanent petioli corum, non ut in vulgari deorsium spectantes. In umbrofis excellorum montium Campoclarenlium atque Æquicolorum denfis fylvis collegit F.

ommus. Hae non alia in re (ut modo diximus.) quàm magnitudine à nobis observata & descripta disfert, que loco debetur.

A. 19. Alfine major rețens percensis J. B. Alfine altissima nemorum C. B. item Alfine aquatica major puldem. Alfine major Park, item Alf. aquatica stree palustris major ejuldem. Alf. major Ger. & Alf. paleffris ejuldem. Beat Marth Chicktuceb.

Ex radice perenni, repente, fibrosa caules profert plures, qui laté se diffundunt, cubitos aliquot longi, teretes, fubrubentes; lanuginofi & ramofi; ad quorum fingulos nodos felia ex adverso fita nalcuntur, quorum majora Parietariæ folia æquant, forma eadem, fecundum nervos & per oras hirfuta, minora verò ut Alfines vulgaris, pediculo aliàs nullo, aliàs mediocriter longo, pilofo, (apore fatuo. Flores specioli Graminis leucanthemi, quinque foliolis constant, singulis ad imum usque silfis, candidis, firiatis, fiaminuls inveis medium occupantibus cum capitulo virda; è cupis fiumno quinq reflexe fibre emicant, toddémque flori toti fultinendo fubliciuncur folia viridantia, villofa, que va-reflexe fibre emicant, toddémque flori toti fultinendo fubliciuncur folia viridantia, villofa, que vafcula subsequentia obvolvunt, Hyperici vasculis similia, turbinata, in quibus grana continentur Papaverinis paria, ruffa, circa clavam racematim cohærentia. Folia in hac planta interdum nonnihil finuata funt per margines & veluti crifpa.

In locis humidis & paluftribus, itémque propè fontes & defluentes aquas reperitur.

Haud dubium est quin Dodonæus Alfines majoris titulo hanc plantam describat: Dodonæi autem figuram affumunt Lobelius, Gerardus & Parkinsonus, pro Alline majori, eandem ergo plantam intelligunt, ideóque hi duo ex una specie duas faciunt, nimirum Alsinem majorem, & Alsinem palustrem.

Lobelium autem in Adv. non cognovisse Alsinem majorem suspicatur J. Bauhinus. Hanc eriam esse puto quam describit & depingit Christianus Mentzelius, in Pugillo rariorum plantarum, ad calcem Indicis sui nominum Plantarum multilinguis, titulo Alsines maxima Solanifolia March, Brandeburg. Harc enim (ut dixi) folia habet ad margines non raro parum finuata.

A. 20. Alfine eulgaris feue Morfiu Galline J. B. Alf. minor frue media Ger. Alfine media C.B. minor Park. Common Chickturch.

Non multum diffimilis est majori, altiofis locis perinde gaudens; radiculis capillaribus [portius fingularibus in plurimas fibrillas divifis, quar adeò fortiter terram apprehendunt ut extirpatu difficiles fint] humi stratis, tenellis, hirsutis, subrubentibus, geniculatis viticulis. Folia Anagallidis, minora quam in majore, subhirsuta, ex geniculis similiter adversa, gustu fatuo: slosculi candidi, stellati, minores: Semen in pericarpus non diffimile.

In uliginofis ad sepes & vias, itémque in vineis & hortis inter olera passim provenit, & per to-

tum fere annum floret.

Hæc planta ratione loci aliorumque accidentium magnitudine adeò infigniter variat, & faciem rize pianta ratione not anotamique accountant integranda accounting and artificial for a factor minimal policy for participation of the property of the Alinem marinam Dod. Gen Park, pro eadem haboo. J. Baukinus Infpicatur Alinem marinam Dod. convenire polic cum Aline Plantaginis folio: & dubitat an Dodonaus exhibuerit figuram suz Alsines marina: Siquidem imago que pro Alfine marina ab illo oftenditur à Lobelio pro Alfine majore ac paffim nafeente accipitur. Nos Dodonæum Alfinem cruciatam marinam intelligere suspicamur.

A. 21. Alfine longifolia uliginosis proveniens locis J. B.

F. E. Caules pedales, quadrati, infirmi; ad quorum genicula folia bina, Gratiolar foliolis paria, minora, nec per ambitum terrata, in acumen definentia, glabra, nevo bina, Gratiolar foliolis paria, minora, nec per ambitum terrata, in acumen definentia, glabra, nevo unico medium decurrente, circa medium latiora quam in Gramine leucanthemo minore, cui tamen fiores faits fimiles, aut Alfines vulgaris, extremis harent ramulis, ftellati, albi. Catterum foliola flo-rem ambientia quinque funt viridia, alba autem decem & præterea apiees.

In paluftribus putridis & rivulis provenit non rara.

Petala huic in flore decem revera non funt, sed duntaxat quinque, usque adeò ad unguem serè fissa ut decem videantur, & minùs cauto facilé imponant.

• 22. Alfine inaperto flore seu unicaulis noctifiora Moris. prælud.

Moris.

naun. Caules producit triunciales, quorum nodis apponuntur bina faliola, è regione disposita, mucro-nata, Lingua pallenna similia. In caulium summis nascuntur stores, singuli quinque petalis albis, ad medium bifuls conflatanes, aliarum hujus generis more, qui vix interdiu lucente lole confpiciun-tur, proper tenuitatem partium. Hoc valde familiare eft pluribus Lychnidum (peccebus.

Crescit in arvis, inque sylvosis humidis & udis. Quam plantam intelligat nescimus.

Lib. XIX. De Herbis pentapetalis vasculiferis.

* 23. Ocymoides Lychnitis reptante radice J. B. Lychnis incana repens C. B. Ocymoides Lychni-

Radice tenui admodum firmatur, parum sub terra descendente, atque circum reptante, ex qua plures fruticant viticuli, rotundi, incani, hirfuti, bina foliola fingulis geniculis harentia habentes, que in imo minora funt, deinde majora in medio viticulo, quod contra evenit in plantis ab ra-dice statim soliatis ante caulis eruptionem; ut in Theophrasto legitur, hirsuta; carnosa, incana, Lychnidi fimiha, sed magnitudine & forma Ocymoidis Polemonii dicti. Cujus etiam, sicuti & aliarum congenerum ricu flores edit Aprili atque Maio mense candidos, quinque foliis bifidis constructos stamina intus quinque lutea habentes. Junio semina in oblongis pericarpiis mollibus, carrilaginessque perficit, fulva, angulosa, hirsutaque. Pericarpia vero non calice obducta sunt ur in Lychnidibus, sed tantum basin quinque foliolis constructum ut in Alsine habent. Radix admodum

Lycinianus, i deòque multim fruticat, terrámque ipfius comá operir.

Sponte ac frequens oritur in monte D. Marie vriginis appellato, locis humentibus petrofis.

Lest.

Sapor plante adicis et j. quare non inepté Herbariorum fremellarimque vulgus ad eliciendum lac Viren. copiosum utitur; atque plantam ficuti catera olera jusculis admixtis ovis disruptis decoquunt, non fine Piperis arque Amaraci modico, vel (ut alii solent) in placentam efformant, cujus usu magnam lactis copiam provenire experimento se habere afferunt. Ab hac lactis eliciendi facultate Herbariis Neapolitanis vulgò Herba Lattaria dicitur.

* 24. Alfine Bononiensis non aculeata Bocconi.

Humi procumbit, atque cauliculis tenuibus, rigidulis, geniculatis, in plures ramufculos diftributis pradita eff, circa quos Folia tenuia, angusta, Tuchymali leptophylli amula, denso stepani invicem coharent, que in senescente planta dum contrahuntur acuseata videntur. Flosusi albici & capsule

Bononiæ & ad vicum Chantilly observavit Autor.

6. 3. Alfinæ petalis integris, aliæque miscellaneæ incertæ sedis.

1. Alfine minor multicaulis C. B. minima Ad. Lob. Dod. Ger. J. B. aquatica minima Park. Etje lealt Githlueth.

Tota facie Alfine minori seu mediz similis est; [Lobelio in Ad. Anagallidem admodum przefert] verum per omnia minor, tenellis ramulis & hirluris donata; folisi minimis Alfines mediæ minoribus, nigricantibus, paulum hirluris, pediculo brevifilmo nixis, & flore fimiliter albo; Semen in pericarpus minutiffimum, ruffum.

Folia hujus planta Serpylli folia referunt: Flos quinque petalis indivifis conftat, unde ab Alfine

majore & medio nullo negotio discernitur.

In iidem cum præcedentibus locis invenitur, non rarò etiam muris innafcitur.

Alfine minor Lini capitulis C.B. petræa Ger. Park.

Mihi fanè à pracedente non videtur diversa.

Alfine minor foliss rotundis C. B. Alfines minoris alia species Thal. nobis incognita, q. apud Tha-

2. Alfine Alpina glabra C. B. prod. Park.

C. B. prod.

Ex radice albida, oblonga, fibris capillata cauliculi plures, tíque palmares, tennes, laves, rotundis & geniculati in ramulos aliquot, hique in alios divifi, prodeum: qui foliii pallide virentibus, Lini formă, fed brevioribus & acurts, binis ex adverfo fins cinguntur. Flore plures, albi, staminibus aliquot donati, pedicellis infidentes, è caliculis prodeunt, capitulis minuto femme refertis fucedenthus. Hzc locis faxofis humidis gaudet, quam copiosè circa balneum Sultzbergenfe in Marchionatu Leez. observavimus.

* 2. Alfine Alpina junceo folio C. B. Park.

Ad palmi altitudinem accedit: ejus cauliculus statim à radice in duos, hique in alios ramulos bre-viores dividuntur; inter quos unus vel alter semipalmaris exurgir, in summitate stores unum suftiness, vel is uno alteroive pociulo donatur, & cuiliber unus, ique albus, pentapetalos, fais mag-nus, ex calvec prodiens inidet. Folisi est capillaceis, viridibus, rigidis & inordinate dispositis Julio floret. In Helvencis & Genevensium montibus reperitur. Nobis in montibus, illis non occurrir.

A. 4. Alfine tenuifolia J. B. An Alfine nodofa Germanica C. B. prod. Park.

Radices habet numerolas, albicantes, lignofas, multifidas: ex quibus furgunt cauliculi palmares & sesquipalmares, aut etiam altiores, teretes, ramosi; ad quorum nodos folia bina nascuntur, Tunicz minima, longa & tenuia; Flosali fastigus harent ramulorum pediculisque longiusculis è foliorum

Lib. XIX. De Herbis pentapetalis.

1022

Locus.

Locus.

* Alfan miner finu ortis, * Alfanes tertiæ Fuchtii minores, candidi, ftellati. Sapor huic plantæ nullus conspicuus.

ru multicau- Lino cathartico cum floret timilis est. In avis ad margines collium Gogmagogi, & ericoti Triplow in agro Cantabrigienfi provenit, necnon albiti neodem Comitate. J. Bauhino Monspelli in agris Aprilis florens occurrit.

A. 5. Alfine Plantaginis folio J. B. & nobis. An Alfine fontana Ger? i. e. aquatica media C.B. Park? Plantain leabed Chickmeed.

E radice tenui fibrillis numerofis tenuissimis capillata, caulicules fundit plurimos, dodrantales, te-E raunt com monitoris committees, geniculatos, ramofes, bevi lamugine hrituros ut fue dotumin fu-grat. Polia ad radicem parva, pediculis longiulculis infidentia, in caulibus minora, pediculis brevigiat. Jeita au racicem parva, pencinis ionguicums infocusta, in Cambos minora, peticulis brevi-oribus, ex adverfo bina, nominhi productiora & acutora quam Alfines vulgaris, in quibus praeci-puè notables funt nervi fecundum longitudinem decurrentes, plantagineis fimiles, quinque pluri-mum, in averfa parre elati & facile configici. Flojeuli in caulium & ramulorum divaricationibus mum, in averta patre elati & racite continció. Fisquest in cantinum extractionibles fingulis fingulis pediculis unciablus & longionibus infidentes, parvi, albi, pentajsenta, petalis incepis, acutis, minme bifidis uti in Alfine vulgari, quinque caliest foliis longis, angufits, acutis circumivallati. Vafeulum feminale quale ferè Alfines vulgaris, faltigatum, feminibus copiolis parvis, niementulus, ad renis figuram accedentibus, repletum, fumma parte per maturitatem se apegris, splenderinus, ad renis figuram accedentibus, repletum, summa parte per maturitatem se apegris, splenderinus, ad renis figuram accedentibus, repletum, summa parte per maturitatem se apegris. riens, Lychnidis more.

Planta hac nullo neque sapore neque odore notabilis est.

Florer mense Maio Junio, & semen brevi ad maturitatem perducit. In sylvis caduis & sepium aggeribus frequens occurrit, locis præfertim uliginotis.

. 6. Alfine Lateides Sicula Bocconi. Alfine palustris minor folio oblongo C. B.

Hecc.

Hum fparguntur. Folia quoad fubftantiam seu texturam & figuram, non numerum, quadantenus ad Lott Libycæ Dalech siye Trifoli vesicarii siye halicacabi Cam. folia accedunt. Flosculi, capsula & semen Alsines vulgaris modo verticillatim cauliculos ambiunt.

Propè Catanam in palustribus & humentibus locis invenit Paulus Boccone.

C. Bauhino fic describitur.

Laununo ne decentique.

Redice est enui, oblonga, capillaceis fibris pracita: cauliculis frequentibus tenuibus, humi fufis, Redice est enui, oblonga capillaceis fibris est pracita: cauliculis pallidis, binis ex adverso nafecunibus: fusculis parvis, racemi modo junctis, & tenussis pedicellis insidentibus, quibus semen minutum fuccedit.

nunuum necessit. Esize hujs non respondent descriptioni Bocconi, ut nist ipse affirmaret candem esse præcedenti, mihi quidem non videretur. Ego in Catalogo plantarum Angliae Alsinem palustrem minorem solo olongo C. B. Alsines roundisolae fire Portulace aquaticae nostratis & Geraema: (honoymam fexitorium si recette descripta si C. Bauhino shoscula racemi modo junctis, & tenustimis pedicellis infidentibus, falsus sui; quamvis reliqua descriptio conveniat.

7. Alfine facie Paronychiæ secundæ Matthioli Bocconi.

neccon.

Tribus aut quatuor ramulis humi jacentibus, Alfines foliis numerofis, copiofis etiam flosculis in fummitare coharrentibus donatur, ad formam accedens Paronychiz secunda Matth. Annua est

Exit passim in maritimo litore Modica civitatis. Suspicor hanc plantam eandem esse Millegraa

· 8. Alfine maritima longius radicata Herniariæ foliis Bocconi.

noce. Radice nititur pro plantæ modulo longa, craffa, dura, Caryophyllorum ac Lychnidum more, adnatis eriam appendicibus quafi ramola, aut potius multis modis furcata: Ab hac Cauliculi denfo cefpice plures gignuntur, circa quos folia funt varia; uni quidem [in Sicilia] Herniariæ formå & magnitudine; alteri verò Alfines maritima Neapolitana Col. Flores & semina sunt prorsus Alsines vulgaris. Capíulas non observavit Autor.

Aliam hujus generis plantam pingit P. Boccone quam inscribit Alsmem maritimam alteram angustis foliis.

A. 9. Saxifraga palustris Anglica Park. Alsme palustris faliis tenuissimis; sive Saxifraga palustris Alsmejolia Get. cmac.

Radice nititur alba, multiplici, fibris majufculis donată. Folia qua ad radicem graminea, angu-ftifisma, uncialia aut fefcuncialia. Ceules ex eadem radice plures, palmares, tenues, infirmi, glabri, crebris geniculis intercepti. Ad fingula genicula folia ex adverfo bina, angultifiima, brevia, acuta, inferiora digitum logga, fuperiora brevilima, fedentibus in foliocum alis glomerulis foliocum mi-nutifiumorum velut ramulorum germinibus. Flores in funmis caulibus & ramulis Alfines forum fitti, pediculis femuncialibus, temibus, majores quim pro plantule modo, albi, pentaperali peralis concavis acutis, è calice quinquelarito. Stamina in medio flore decem alba cum apicibus concibis capitulum circumitant Alfines fimile, femine parva, per maturiatem oblicure rubenta con-

In paluftribus mense Julio floret.

* 10. Saxifraga

10. Saxifraga Bavarica Park. Ponx.

Humi se spargit ramulis plurimis teretibus tenuibus, in alios minores subdivisis, foliis crebris ad fingula genicula binis, angultis, oblongis, craffiulculis, pallide virentibus. In ramulorum fummitainigua genicua onno, angunto, osonigo, craminicumo, panice virennosis. In raminorum liaminiculisti fingulis fin fum, nigrum, splendens. Radix parva, alba, altius in terram descendens.

A. 11. Alfine pufilla pulchro fiore, folio tenuissimo nostras : seu Saxifraga caryophylioides pusilla, flore albo pulchello.

E radice fimplici furculofa cauliculos fundit numerofos, tenues, teretes, infirmos & humi procumbentes, geniculatos, foliis ad genicula binis adverfis cinctos, angults, vix dimiduum diguum longis, è bafi latore in acutum mucronem fentim definentibus, Caryophylleorum in modum; versis fummitates in ramulos aliquot fiparfos, qui fores geftant candidos, putchellos, pentapetalos, longis pediculis mixos, in divaricationibus caulis & ramulorum eodem modo fitos quo Alfines vulgaris, apicibus intus rubentibus. Succedunt Vascula Alfines amula semine referta exiguo ruffo. Nullo infigni neque odore, neque sapore excellit.

În montofis Eboracenfibus propè Settle, necnon Derbienfibus copiose.

12. Saxifraga Antiquorum quibusdam J. B. magna Matthioli Ger. Caryophyllus Saxifragus C.B. Saxifraga major Italorum Matthiolo Park.

J. B.

Digiti parvi magnitudine five craffitudine observavimus radicem lignosam, palmo longiorem in numerosa capita dividam, unde foloses pullulant innumeri, palmares & longiores, geniculate, folisi ad juncturas binis ex adverso positis, Hystooji fimilibus, minoribus amitti. Fosi unuciquisque foolonis cacumini infidet unicus, multis in medio staminibus, è calyee albido, semunciali, striis viridantibusvirgato, inferius angustiore.

Ex hac descriptione Lychnidis species esse videtur. Rara est hec planta, nec nobis unquam occurrit vel in Anglia vel in transmarinis regionibus, quicquid dicat Lobelius. J. Bauhinus ex Gallia Narbonensi habuit.

Caryophyllus fylvestris strigosior, vel Caryophyllus fylv. store minimo C. B. Saxifraga Antiquorum Lobelis Park.

Lobelii sententia eadem est præcedenti, verum strigosior ob locum; non est ergo sufficiens ratio cur Bauhinus eas feparet. Lobelium tamen memorià lapfum puto, cum magnam hujus copiam in Anglia provenire feribat; Nobis enim nufquam vifa aut audita eft.

14. Arenaria J. B.

F. B. Delicatula plantula, vix palmaris, ex radiculis longiusculis albis, crebris geniculis intercepta, ramulos fatis frequentes profert tenuifimos: folia ad radicem multa, uncialia; & geniculis inferioribus circumpolita, femuncia longiora, fed infignis tenuitatis, unà cum minoribus quibufdam adjunctis; encumpones, remunea rougeres, rea mugne centueurs, una cum minorious quibuldam adjunchis ; ar per artículos bina; in fuperioribus verò radiatim panè difpofita, brevia minataque ut nihil fupra, verticullos imiata. Hirfutiem interdum per coliculum exhibet, extremisque ramis sforem Spergulz album, minorem, calyci insidentem viridi, folioso.

15. Rubia linifolia aspera C.B. Juncaria Salmamicensis Clus. Park. Juncaria J.B. Clus.

Habet in fingulis geniculis bina folia ex adverso fita, Asperulæ odoratæ soliis quodammodo similia, breviora tamen & Lini sativi soliis non absimilia: frequentes ramuli ex alarum sinu prodeunt fimilibus foliis præditi, copiosos, paleaceos candicantésque proferens flores: semen deinde exile nigricans. Radiz tenuis est, candicans, non vivax, sed singulis annis semine deciduo novella planta enascuntur illo ipso anno etiam sub finem mensis Augusti.

Provenit locis arenofis inter vineta, fecundo à Salmantica milliari. Floret Julio: femen Au-Locus & Temous. gusto maturum est.

16. Caryophyllus faxatilis Ericæfolius umbellatis corymbis C. B. Park.

C. B. prod. Ex radice tenui lignola, contorta & reclinata, cauliculi plures, geniculati, rufescentes, semipalmares attolluntur: ad quorum exortum foliola brevia, angusta, orice similia, & ad genicula singula bina, breviffima & rigidiuscula: cauliculorum summitatibus, veluti umbellæ ex corymbis compositæ, Diad, otrollina de l'accidid ex quatior, aliquando quinque, foliolis constantes prodeunt.

D. Magnol slores semper pentapetalos observavie, inque descensiu montis Capenladon è las Cam Tempas.

brettes Junio cum flore frequentem vidit.

In Gallo-provinciæ locis faxofis in monte edito propè Vigan reperitur.

* 17. Caryophyllas

Tttt

Locus.

I ocut.

Lacus

Locus.

• 17. Caryophyllus [axatilis ericæfolius ramofus repens C. B. faxat. ericæfol. ramofus repens, aut ei similis Park.

His inflar musci clavati per terram repens ex radice raulem lignosum emittit, in ramos plures & hos in alios subtarusim, quos solita exigua Erice folius similia cingunt, quorum summitantibus sus-C. B. prod. res copiofi, nivei, magni, elegantissimo spectaculo insident.

Ex Pyrenais. Hunc floribus rubris, fed majoribus, foliníque ad cauliculos longioribus & latioribus

ex Hilpania habemus.

A. 18. Spergula purpurca J. B. alfinefamis five 5. cap. 436. Lib. 2. Ger. cinac. Sagina Spergula minima Park. Alfine Spergula facie miner, five Spergula miner five fabearuleo C. B. Purple Spurrep.

Andre eft fingulari, longà, craffiufculà, apophyfès quafdam è lateribus emittente, fapore betacco.

Caules multi, per terram íparfi, dodrantales & nanores, in ramulos divifi, ad quorum fingulos nodos folia ftellatum adnafcuntur.

[Quamvis folia caellum nodos ftellatum ambire videantur, curiofius tamen rimanti duo tantim plerunque folia apparebunt ad fingula genicula, ex corum autem

[publes refunara gringur] - annifica acuta quian Sperenda videante bortiona dofenno vividia fo nus ramen rimant quo tantum pietunque tona apparatura un indus bereitora, obfeure viridia, fe-finubas reliqua oriuntur, J angufta, acuta, quam Spergular vulgaris bereitora, obfeure viridia, fe-finubas reliqua oriuntur, J angufta, acuta quambas de cortum velut (quamular due albe ut municalia circiter, plurimum glabra, rarius hirtiza, quabus ad exortum velut (quamular due albe ut munciana circiter, piurimium gaora, rarius niriuta, quipus ad exortum veiut iquamulac dua albe ur in Polygono circumponuntur. Sapor herbacus: In divaricatione ramulorum fiolculi finguli; in fiumnitatibus etiam cauliculorum ad ingulos nodos finguli oriuntur, purpurei, Anagallius phenicee floribus fimiles, è quinque foliolis compofiti, ali recti expanti, ali penduli occluir, calice quinquefolio, oblongo, herbacco, fubbirifuto; pediculis oblongis hirfutis inxi. Semi me capitulis concidibus nere maturitatem in tres cariose deble capitus maturitation in tres cariose. noidibus, per maturitatem in tres carinas dehilcentibus, minutifimum arenæ inflar, fulcum aut

In arenofis & glarcofis frequens; Maio & Junio mensibus storet.

Ouarit C. Bauhinus, annon hac sit Asterias seu Stellaria Lugd. i.e. Aster. sive Stellar. Monspelienfium Park. D. Morisonus duarum aliarum Spergulæ specierum meminit, solo semine a vulgari differentium, quorum tituli,

riencium, quorum usun, 1. Spergula annua, femine foliaceo, nigro, circulo membranaceo albo cincto. 2. Spergula annua, femine compreflo foliaceo minore, in medio fusco, circulo pariter albo

Utraque hac species Autore nostro detecta fuit in arvis segetalibus circa Rupellam, & in arvis

arenosis intra septa Chambort sitis. Verum cum Spergulæ marinæ semen foliaceum sit & suscum cum circulo soliaceo albo, cavendum ne multiplicentur Spergulæ species, ut recte monet D. Magnol in Botan. Monspel.

A. 19. Spergula J. B. Sagina Spergula Ger. emac. Sag. Spergula major Park. Alfine Spergula diffa major C. B. Spurrep.

J. B. Palmaris & sessionalmaris est planta, ad cubiti etiam altitudinem exercscens: caulibus multis teretibus, frequenter geniculatis, fubhirfutis, ramofis. Folia ad fingulos articulos numerofa, radiatim ut in Gallio canlem ambiunt tenuitate quoque pari, fed nequaquam ità rigida, verim flacceferatia; fuperiora cum coliculo levier hirfuta, averfa parte fulcata, fapore millo evidente. Cepiula in ramulorum faffigiis multa, fingula fingulis pedicellis donata (quorum unus aut alter deorfium periode, ali furriguntur, ut in Holofteo Caryophyllo arventi Tab.) Alfines fimilia, hirfuta, que in harden albos e quinque folis integris compositos explicantur, apician lutes; quibas liccedant va-feula Alfines, femina continentes pufilla, nigra. Radix fubelt fingularis, recta, raris fibris albis do-

Inter segetes ubique ferè nimis frequens.

A. 20. Spergula marina nostras J. B. marina Dalechampii stve 4. cap. 463, lib. 2. Ger. cmac.

Assine Spergula facie media C. B. Sagine Spergula minor Park. Sca Spurrey.

J. B.
Craffiore est radice qu'am mediterranea Spergula, ex qua caules fimiliter multos profert, palmares & pédales; ad quorum genicula nascuntur radiata in orbem folia, Spergule jam dicte modo, craffiticula, falfa. Ramulorum cacuminibus fiores è calyculis hurfutis erumpumt, fimiles quoque formă sed colore purpurasciente [apud J. Bauhinum legitur luteo, errore forte Seriba aut Typographi, neque enim unquam vidi spergulam flore luteo, aut de ea audivi.] Valcula nonnihil turbinat some continente foliaceum. binata semen continent foliaceum.

Adeò fimilis est Spergulæ purpureæ in Mediterraneis nascenti, ut aliquando totam diversitatem loco natali imputandam censui; verum postea semen hujus compressum & planum esse animadver-

tens, sententiam mutavi. In salustribus & maritimis passim provenit.

* 21. Alsine Bætica Clut. Park. Alsine Symphyti petræi capitulis C. B.

Caule implici utplurimum & fingulari donatur, interdum multiplici, geniculato, pedis dodrantem alto, subrubente, aliquot ramulis pradito: foliis satis angustis, secundum periolos tamen latioribus, & extrema parte mucronatis, dorso magis eminente, nulla lanugine oblitis alterius instar, ted lavibus & faturate virentibus, geminis lemper ad fingulos nodos ex adverto natcentibus: extremi ramuli velut capitulis instar Symphyti petrai onusti erant, qua oblongis & purpureis storibus referta: radix mediocris, candida.

Circa Xeres de la frontera, alissque Batica locis observabat Clusius.

Lib. XIX.

22. Alfine maritima Neapolitana Col. Park. maritima flore rubente C. B.

Col. Folia ei angustissima, nec latitudine viticulas ipsas, in quibus harent geniculatim bina, superantia, ipsaque cruciato ordine ex foliato geniculo prodeuntia, longitudine pollicari & majore: stores habet in summo è longis petiolis prodeuntes cum calyce foliato, ut in congeneribus, colore suaverubente, fructu oblongo & semine similibus. Radice admodum tenui, fibrillis divisa, candicante, ex qua in orbem repunt viticuli fruticantes, humi jacentes, sed cum sorent resupini. Habent viticuli medium stamen, ut in congeneribus.

Oritur in maritimis Austro expositis circa Neapolin Italia urbem.

* 22. Saxifraga altera Alpin. exot.

Asym.

Ab una radice multis affurgit farculus, longitudinis dodrantalis, tenuiffimis, ex intervallis geniculatis, ex quorum fingulis geniculis utrinque ex opposito bina foliola excunt, tenuiffima, longa, in acutum admodum definentia Caryophylli minimi foliis proxima, fed minora tamenta ke tenuiora, Tunica minima verivis fimilia, aut folia, aut una cum ramulis binis tenuifimis ex tildem furculorum geniculis indem prodeuntibus: in fummitatabus verò fosculi purpurei, parvis Caryophyllis pon difficilis emicant. Re in furculorum comis parvicum fora unballismo made uniti. lis non diffimiles emicant, & in furculorum cymis parvorum ferè umbellarum modo, quibus femes minutum, nigricans fuccedit. Radix longa eft, in acutum definens, lignola, utrinque demittens aliquot radieulas longas, tenues, fibrofas, per latum in terræ fuperficie actas: Tota planta inodora eff, guftu modice aftringit abíque ulla amaritudine aut acrimonia, ficcárque. Ex Creticis feminibus Alpino nata est.

* 24. Alfine Alpina cauliculis nudis prolifera C. B.

Neque describit, neque synonyma addit, duntaxat quarit, an sit Saxifragia 3. Col.

Alfine fluviatilis Tab. Ger. aquatica minor & fluitans C. B.

Nobis incognita & fuspecta. Videsis ejus iconem & descriptionem apud Tab. & Ger.

A. 25. Alsone toundifolia sive Portulaca aquatica Ger. emac. aquatica minor folio oblomeo, five Portulaca aquatica Park. Water Burtlane, og round-scabed Water-thick-burtl. Anagasia Serpshishia aquatica J. B.

Plurimis fibris albentibus è geniculis in terram demissis radicatur. Caules palmares, * teretes, * Johnson Primms nors abenous e generus in terrait definits radiation. Cause parmares, terrees, Formon infirmi, rubentes, falia veltic crebris, ex adverto binis, Portulace zemuls fed longè minoribus, ex quadrati, angulto nimirum principio paulatim dilatatis, & in extremum rotundum definentibus, glabris, non firati, crenatis, luteo-viridibus. Flores in alis foliorum fingulorum finguli fedent, millis pediculis, fex firmi in condum accidentibus. purpurantibus foliolis compositi, quibus succedunt vascula subrotunda seminibus repleta, minutis

In paluftribus & aquofis ubi per hyemem aquæ ftagnarant, per totam Angliam frequentiffima Locu. eft. Hanc olim habut pro Alfine paluftri minori folio oblongo C. B. verum nunc murata fenten-tià pro Alfine paluftri minore Serpyllifolia ejufdem eam habeo, fed neque hujus descriptio per omnia respondet, nec enim nostræ folia sunt Serpylli multo minora. Plenam & accuratam hujus plantulæ descriptionem vide apud J. Bauhinum lib. 29. cap. 113. Sub finem æstatis floret.

A. 26. Alfine palustris Portulaca aquatica similis. An Alfine aquatica surrection I. B? An Alfine paluftris Serpyllifolia Ger. emac. Small water Chickweed, by fome called Blinks.

Radix plurimis fibris capillaribus conftat. Caules indè emergunt plures, rotundi, rubentes, in Radis plurinis thors capillaribus contrat. Caulas inde emerginit plures, rotundi, rubentes, in terram reclinia & fibinde radices agentes, duorum triume digiroman longiandine, ramofi & crebris geniculis intercepti; quos vefinant folia ad nodos bina oppofita, pallide virentia, ad Serpyllum vulgare accedentia, vertim angulfiora pro modulo fuo & longuora, faits craffa, pallide virentia. Versis caulium fummitates ex alis foliorum egrediumum faver, alis se tiniquis podiculis femuncialibus fingulis, alias plures in eodem communi pediculo, perexigui, pentapetali, alia, quibus succedunt vascula tricocca, semina tria rotunda nigra continentia, qua in tres carinas per maturitatem dehiscunt, & semina ostendunt: Carinulæ deinde se contrahentes semen suum cum impetu ejaculantur. Sapor plantæ amaricans.

Amat loca humida & paluffria, fed nec aridiora afpernatur vere præfertim pluvioso: observavi-Locul.

mus enim non rarò in arvis inter fegetes.

Hec planta est, ni fallor, quam in Prelud. Botan describit Morisonus sub titulo Portulace minimæ flore albo. Est autem plantula singularis & sui generis.

Descriptione Portulacæ exiguæ five arvensis Camerarii cum nostra hujus herbulæ diligenter collata, eandem omnino judicamus plantam.

Tttt 2

* 27. Alfine

T acue

I ortic

Vires.

* 27. Alfine palustris Scriylli felio Bocconi.

Parvis est felis, carnosis, Gratiolæ Hysfopifolæ angustioribus, ad cauliculorum humi jacentium nodos binis ex adverso positis: Floribus in foliorum sinu rubentibus, exiguis capsuls & semine Allines vulgaris. Integra planta dimidiæ palmæ magnitudinem vix æquat.

Locis paluftribus circa Syracufas nafcitur. A præcedentibus diverfa videtur.

* 28. Alfine palustris minima, flosculis albis, fructu Coriandri exiguo Mentz.

Unciæ quadrantem non superat. Foliola Lentis magnitudine longa & lata. Flosculi vix conspicui. In Boruffia locis udis crefcit.

CAP. XIII.

De Lysimachia purpurea spicata.

1. Lysmachia purpurea spicata Ger. Park. purpurea, quibusdam spicata J. B. spicata purp. forte Plinis C. B. Purple thinted Willow-herb, ez Tooste strife.

PLITES fipargit radices digitales, lignofas, albas. Caules ad hominis alcitudinem latiore folo adolecture, rigidi, in alas diviti, angulofi, tubrubentes. Folia plurimum bina ex certis intervallis, alias terna, Saligna, quam lutez Lyfimachiz strictiona & faturatuis viridia, acuminata, ficco gustu. Flores in spicios dodrantalibus aut brevioribus, è pluribus velut verticillis compositis; iliair purpura console padicipus resonante formic fine folia console padicipus resonante produce p oculos perstringunt; quorum finguli senis foliis constant, staminibus concoloribus medium occupan-

ocatos pertrungune; quotant inigui tenis ionis contratts, jeamminis concorrious inequali occupartibus, exensitudis oblongis firiatis fubpurpureis, in diodecim fegmenta divitis.

Pracquie notabile ett in hoc flore, quod petala non exeant ex imo calice circa bafin vafculi feminalis (quod in codem ferè occultatur) fed è fummo calicis margine, ut flatim parebit ca avellenti

cum jam marcescere incipiunt.

In palustribus& ad fluviorum ripas abundè provenit. Æstate floret.

Aqua hujus destillata ad vulnera, puncturas & sugillationes oculorum, necnon ad obscuritatem aliaque corum vitia presentaneum est remedium autore Parkinsono: specificum est in inflammationibus.

Lyfimachia purpurea 2. five minor Clul. Lyf. rubra non filiquofa C.B. purpurea Pannonica J.B. minor rubra five purpurea Path. purpurea minor Clufti Ger. emac.

Humilior oft pracedente, cubitalem altitudinem raro superans: Caules illi teneriores, graciliores, Rumino cu presente de l'acceptante aucunitato in present la celestra granditat de l'acceptante monia & amaritudinis exferentia. Que in fummis ramis nafcuntur confusum habent ordinem, neq. feriem ullam fervant: inter quæ calyeuli emergunt rariores, minores, neq, adeò barbati, aut verticellorum inflar caulem ambienes ut in precedente, plentunq hexagon, ex quibus fier prodit hexa-cillorum inflar caulem ambienes ut in precedente, plentunq, hexagon, ex quibus fier prodit hexa-petalos, ruber, aliquor faminine ex umbilico prodeuntibus. Radix dura, lignola, non repens ut in Juperiore, sed ex eodem corpore multos caules singulis annis proferens, & subinde lateribus se propagans, multisque fibris inhærens.

Provenit multis Pannoniæ locis in humidis pratis & Danubii infulis. Floret cum vulgari Junio & Julio.

3. Lysimachia rubra minima Clus. linifolia purpuro-cærulea C. B. purpurea seve rubra minima

Dodrantalis est altitudinis. Statim secundum radicem ramulos in latera fundens, graciles, virides, frequentibus foliolis angustis instar foliorum Lini, sed brevioribus obsitos: inter que nascuntur sinrrequentibus jouoss angioris inicai rousquin Lini, ieu orevosius ountos: inter que naticantei ingulares, interdum gemini caliculi, longiulculi, quales ferè in praecedenne, è quibus energit floculisi quinque peatis conflans, ex purpura coruleis, quibus defluentibus fuccedunt capitula membranacica caliculis inclufa, exili femine candicante plena. Radix longiulcula, fulca, aliquot fibris

Gulielmus Mera Clufio oftendit, ex Italia rediens in itinere lectam.

CAP.

CAP. XIV.

De Herbis pentapetalis.

De Trifolio (pinoso Cretico.

Trifolium spinosum Creticum C. B. Clus. Park. Ger. emac. aculeatum Creticum J. B.

Arum est hoc Trifolium (inquit J. Bauhinus.) Cretz munus, cui caulis in ramos alternatim oriundos, creberrimos, angulofos, denuo in minores ramulos divaricatos, humíq, fusos tim oriunoos, creberinios, anguioros, uenea in minor statutos utartacos, numio, fillos firatófque dividitur: ubiq, verò quà rami furculiq, dividinur duo exeun pedicelli breves, oppofiti, finguli folia terna, parva, oblonga, in acumen fpinofum definentia glabráque fulfunentes: ilidemque divaricationibus fublunt, adunci, rigiduli, moridaces, deorfum spectantes aculei [Clusso ad fingulos nodos quatuor spinulæ, binis supernè, totidem inferne spectantibus.] Superiùs verò ex ipso ramorum coitu pediculus exit brevis, cui ex calyce viridante emicans infidet flor amœnus, magnus, purpuro violaceus, Lyfimachiæ speciosæ similis è quinque folis compositus, medium obsidentibus apicibus luteis. Silique quatuor aut quinque coffis canaliculatis, latufculis ad mucronem turbina-tum coeuntibus conflant, forme in fingulis contento lato ruffo.

Semen hujus misit ad Clusium Honorius Belli "OgBerigegen nomine.

CAP. XV.

De Caryophyllo marino.

Æc planta pentapetala quidem est, verùm quale semen producat, nudúmne an vasculo inclusum nondum discernere potuimus, revera quamvis diligenter quasivimus nullum hactenus semen in ea invenimus, quo tamen proculdubio non caret, ut nec alia planta quæcunque.

A. I. Caryophyllus marinus minimus Ger. Lob. montanus minor C. B. Caryophylleus flos aphyllocaulos vel janceus minor I. B. Gramen marissam minus Park. Thirth, vi Sea-Julis flower, vi Sea-tulijum.

Foliss est Serpentinæ priusquam floreat, brevibus duarum unciarum, ubi verò caulis excrevit & Folisi eft Serpentinz priufquam floreat, brevibus duarum unciarum, ubi verò caulis excervi & floret quatuor vel etaim quinque unciarum, & paulò latoribus: radice crafia, non brevi, ut vult Dodonaus, in planta fisca ribente, ubi folia protrudit in aliquot capita divila, ex refiquis veterum foliorum quafi capillata: Caulis pimò aliquot unciarum, deinde palmaris, tenuis, infra capitulum (quad Scabiofo ovma accedir) vagina longitudia ab ipla tapitul bafi canalcente, & deorfum ad digitalem longitudinem producta inclufus. Exterior facies capitul conflat foliois membranes, extenits virencibus, interiu argenteo colore lucentibus. Totum capitulum facate membranes foliois lucentibus. Cotum capitulum facate membranes foliois lucentibus. Cotum capitulum facate membranes foliois nuembranes compoliti, cum cotidem ftaminulis efflem annexis a pues albentes geltantibus. Semina pondum in conficedum noftum venerum, nam que pro feminibus habet. J. Baulnus membranes. nondum in conspectum nostrum venerunt, nam qua pro seminibus habet J. Bauhinus membraneo umbilico, florum calyces sunt & vascula etiam, ur opinor, seminalia.

In palustribus maritimis inque (copulis ad mare per totam Angliam ubique frequentiffima ha- Lors

Hac (ut recte Lobelius) Angli & Belgæ arearum margines ornant; est enim vivax admodum, denso cæspite terram operit & per totam æstatem floret.

2. Caryophyllus montanus major flore globoso C. B. Caryophylless stos aphyllocaulos vel juncess major J. B. Caryophyllus Mediterraneus Ger. Grames marinum Mediterraneum majus, Statice quibussam Park. Speat Christia

Pracedenti eadem, vel valde fimilis, caules dodrantales emittit, rectos, enodes, quorum uniufcujusque cacumini (quod uncialis & longior vagina membranacea obvolvit) flos infidet item glomerams, Schenoprafti ferè fimilitudine, es albo purpurens, foliacearum fiquamarum vallo circundatus.

Radiz longa, lignofa, teres, craffiu culta in multa capita dividitur, unde terram proximè magna feges

foliorum emerget, gramineorum, glaucorum, latitudine paulo fubinde variantium.

Parkinfonus caulem non prorlus nudum effe affirmat, fed duobus parvis perbrevibus folis ad nodum quem habet unicum cinctum, que preter aliorum omnium foliorum normam non sursum crescendo attolluntur, sed deorsum vergunt. Præterea flores non unà omnes aut etiam multos simul aperiri, fed feorfim plerunque fingulos, alios post alios, ut diu sit antequam totum capitulum defloruerit.

In locis Mediterraneis & a mare procui remotis oritur. Nos prope Moguntam Germania urbem invenimus, & alibi eriam in Germania frequens habetur. Confule fi placet J. Bauhinum: unde C. Bauhinus non fine ratione montanum eum denominavit.

Caterum licet Dodonaus usum in medicina nullum habere testetur, sed ssosciolos in coronis solum gratiam aliquam obtinere dicat, Dalechampius tamen saporem totius Statices plantæ adstringontem perhibet, ac facultatem habere ad miraculum ufq, deliccandi, & erumpentum humorum Tttt 2

Lib. XIX. De Herbis pentapetalis.

impetum cohibendi, five titta admoreatur, five fuccus ejus bibatur; Dyfenteriis fuccurrere, men-futu abundantiam, fanguinis e naribus profluvium fiftere, fanguinem exfereantibus opitulari, denique vulnerariam esse, & maligna ulcera ad cicatricem perducere.

3. Statice Americana Park. Sca-Gilly-flower, og Thaift of America.

Felia habet superiori similia, sed obscuriùs viridia, nonnihil splendentia, duobus secundum longitudinem decurrentibus nervis, mucronibus obtufis. Cauliculi pariter tenues confimilem flosculorum glomerem gestant, colore tamen albo, è membrana erumpentium, qua deorsum circa caulem reflectitur. Radix longa, paucis fibris donata.

LIBRI DECIMI NONI SECTIO SECUNDA.

De Herbis pentapetalis foliis in caule alterno aut nullo ordine positis.

Herbæ flore pentapetalo aut polypetalo, foliis in caulibus nullo aut alterno ordine positis, sunt vel vasculo seminali

(Simplici, i. e. non diviso in loculamenta, quod per maturitatem horizontaliter rumpitur; fore flavo, calice bivalvi; foliis craffis, lavibus, extremis subrotundis; PORTULACA. Bicorni; foliis in nonnullis speciebus crassis; Sedum. Triquetro, seu è tribus carinis composito, flore

Pentapetalo.

Ciniformi fisciolo, in uno caule unico, albo; vafculo conoide; foliis parvis hederz; in paluttribus nafcens; Gramen Parnaffi.

Difformi, calcari donato, odorato; VIola.

Hexapetalo, cujus partes difficulter admodum discerni & distingui possum ; vascula seminalia vix unquam perfectè clauduntur ; Reseda, Luteola & Phyteuma Monspeliensium hujus spe-

Pentacocco, roftrato; GERANIUM.

Quinquepartito, seu in quinque cellulas plura semina continentes divilo,

Breviore & babitiore: foliis Alcex, flore specioso, calice tumido & velut inflato vesica inflar; ALCEA Veneta, Malva boraria, quia flos nonnisi splendente sole & circa meridiem ape-

Longiore & in filiquam producto; foliis in eodem pediculo binis ut in Faba, Portulacz fimilibus; floribus albis flaminofis, velut Cappareos; CAPPARIS leguminofa, Fabago.

In decem loculamenta totidem semina continentia dispertito; flore caduco; seminibus oblongis compresfis splendentibus, colore melino; LINUM.

CAP. L

De Portulaça.

Ortulaca Gracis 'Arteixyn & Meixm Turnebus Portulacam etiam Portulatam dicendam exi-Portulaca Gracia Na 1950 de l'Alle Intende d'Attende de la Carle de l'Archive (quod porculacam control de l'Archive (quod folis portulacam appellatam effe quafi Porculacam, nomine à porcis impofito, idque quòd à Gallis Porcella, vel Porcelina vocettu (unde & Anglicum appellatam feribit: & Græcis junioribus Xueges (quod porculacam fonat) vocatur. Exempla vide apud Jo. Bod. à Stapel.

Portulace note characteristice sunt vasculum simplex, seu non divisum in loculamenta, quod per maturitatem horizontaliter rumpitur, flos flavus, calyce bivalvi inclusus, folia crassa, succulenta, lavia, extremis subrotunda.

I. Pertulaca

1. Portulaca latifolia seu sativa C. B. bortensis latifolia J. B. domestica Ger. bortensis Park. Bar. ben Durffanc.

Simplici ferè est radice, progressu temporis lignescente, cui fibra pauca appensa. Caules plures emittit, pedali longitudine, non rarò breviores, teretes, crassos, subrubentes, non erectos sed terram versus reclinatos. Folia incondita, crassa & succulenta, ex angusto principio, quo cauli adnascuntur sensim dilatata, extremitate subrotunda, lavia & per margines aqualia, sapore subacido: inter quæ oriuntur flosculi lurei, stellati, pentapetali, apicibus concoloribus. Hisce succedunt periames que omnitut papera mos, remas, percaponis, apueus concoloritis. Hite fucedunt pri-carpia oblonga, grano hordei paulò majora, que per mauritatem medià parte transversim seu hori-zontaliter rumpuntur, & femes estindunt pusillum, pullum.

In hortis ac corum areis subactis ac stercoratis commode seritur Martio aut Aprilis initio, Junio Locul & Tempus,

verò ac deinde in Autumnum ufq. viget ac viret.

2. Portulaca sativa lutea five aurea. Bolden Purffane.

Nescio an specie à præcedente differat, certè tenerior est illa, foliis latioribus flavicantibus.

3. Portulaca sylvestris Ger. Park. sylvestris minor sive spontanea J.B. angustifolia sive sylvestris C.B. mild Purffane. 7. B.

Mults numeris minor est quam fativa, tota terræ appressa, nec humo surgens: radice crassisus-cula, fictut & ramis succulentis, multissis. Folia ungui digiti minimi serè paria, succulenta, crassa, atrovirentia: fores pufilli, muscofi. Summa vix alia in re quam partium omnium parvitate à sativa differt; ut suspicer sativam è sylvestri cultura initio factam.

In Italia, Sicilia, Gallia Narbonensi & Germania in vervactis & ad vias frequens occurrit. In ardore & dolore stomachi Portulaca ejúsque succus & syrupus aut ipsa planta recens comesta Virer.

In acetariis frequens usus est Portulacæ: Stomachi ardorem lenit, & bilis fervorem compescit, Viut. & hinc in febribus putridis ac malignis, ardore urinæ & Scorbuto prodest: Venerem inhibet, Venereaque infomnia. Dentium fluporem recens commanducata tollit, & mobiles dentes stabilit. Ver-minantibus pueris cum successiu exhibetur. Verum esus ejus nimius cavendus est, quoniam ob frigiditatem suam & humiditatem in ventriculo putrescere apta est, ejusq. & reliquorum viscerum tonum diffolvere, ut in nobifmetipfis non femel experti fumus.

Solet apud nos cum sale, aceto & aromatis condiri ad intinctus, eodem modo quo Cappares, Genista flores, Lingua avis, Crithmum, &c. condiuntur: quomodo parata ventriculo magis grata &

4. Portulaca exigua sive arvensis Camerario J. B. arvensis C. B. exigua Camerarii Park.

Herbula est non ab aliis ut (ut autor perhibet) demonstrata, pinguis, sublutea; cauliculis incurvis, aliquantulum procumbentibus, foliis minutis Portulacæ sylvestris, pallidioribus tamen, semper geminis nigro semine in vasculis parvulis, Portulace similibus, sed que longioribus pediculis se graci-libus nituntur, & mature incipiunt hiare antequam semen plene perficiatur. Sapor illi nullus qui notari queat, præterquam herbaceus ut in Alfine. Primo vere in agris frumentaceis frequens est circa Lipsiam ante Cremensem portum.

Hanc herbam eandem esse Alsine nostræ palustri Portulacæ aquaticæ simili superiùs diximus.

Vide & confer.

5. Portulaca Brasiliensis Caaponga dicta Marggr.

Ex radice brevi, in multa filamenta alba definente producit caulem rotundum, craffiusculum & fucculentum, qui fixatim prope terram in multos alios caules dividitur, & hi porro in suos ramos, qui vestiuntur foliis instar Portulacæ succulentis atque alternatim positis: in extremitate autem cujulliber rami, octo folia in stellæmodum disposita sunt, ex quorum medio flu enalcitur suteus, pen-tapetalos, magnitudine sloris Portulace nostratis. Post slorem denique remanet corpusculum quoddam obrotundum, pappo albo circundatum, in quo semen continetur nigricans, rotundum, Papaveris semine paulò minus. Rami hujus plantæ tomento albo circundati conspiciuntur instar lanæ ovium. Cocta comeditur hac herba.

CAP. II.

De Sedo.

A Elfors Gracis கில் விடைகிக் கூற்கான. Italis Sedum vel à federe quia folia habet ad radices exiles feffilia, ut vult Martinius, vel forte à fedandis doloribus nomen impositum. Note autem Sedi genericæ sunt folia crassa angusta non serrata aut dentata, vascula seminalia

N. B. Sedum latiffimo sensu accipi pro planta quacunque pentapetala aut polypetala vasculo bicorni, imò plantas eriam succulentas multifiliquas complecti; à nobis autem hoc in loco tum à succulentis multifiliquis, tum à plantis vasculo bicorni foliis minus succulentis, quales sunt Coryledon,

Sanicula guttata & Saxifraga alba dicta, diftingui. Notatu dignifiimum eft plantas plerafque craffas & fucculentas in petrofis & ficcioribus provenire, ibidémque fine humore diu durare ; cujus ratio esse videtur, quod folia cuicula densiore mi-

niméque porosa, que humorem evaporare non finit, investiantur.

A. 1. Sedum minus teretifolium album C. B. minus, folio longiusculo tereti, flore albo J. B. minus Officinarum Ger. Vermicularis flore albo Park.

J. B. Vermiculari huic nomen fecerunt folia, que pingeibus cascorum putrescentium vermibus sunt similima, alternatim in caulbus spithamaris. 8c dodrantalibus disposita, atrovirentia, vel puncitis crebirs guttata. Flore: conferti velut in umbella, fiellari, quinque folis confiantes, internet albis, aprichas multis arro-purpureis umbilicum conoidem albidum, circumstantibus. Radix tenuis fibrola.

In hoc Sedo nullam percipio acrimoniam, quicquid dicat in Adversariis Lobelius. In veteribus muris & techs non rarò invenitur. Mensibus astivis stores promit.

2. Sedum minus teretifolium alterum C. B. J. B. minus 2. Clus.

Hujus folia pracedentis fimilia funt, sed frequentiora & densiùs in caule stipata, in muris & maceriis etiam nascens, sed priore minùs frequens, humi procumbens & fibris subinde se firmans.

3. Sedum parvum folio circinato, flore albo J. B. minus folio circinato C. B. Vermicularis dasyphyllos Park. Lugd.

Redice est brevi, capillata & pallida, gracili, in exigua terra & parietum rimis harrescente: ramu-lus plurimis, quantor digitos altıs, perquam spise congestis: folias numerosistimis, crassis, teretibus, albicantibus seu glaucis, consertistime stipats, gustu tartus, cum levi quadam adstrictione: store in virgulis tenutus candido, copioso: semine exiguo, subrusso.

Grea Monspelium, Genevam, Lugdunum, &c. in muris & rupibus copiosè oritur. J. Bauhinus & Clustus folia hujus Sedi min. acris foliis comparant, quibus paulo craftiora & candidiora funt.

4. Sedi minoris albi Monspessulana species major, folio acuto J. B.

Parietinis hæret passim Mosnpeliensibus & Nemausensibus Sedum quoddam satis magnum, caulibus craffiusculis, frequentibus ex una radice subolescentibus; quos folia vestiunt Sedi minoris vulg. flore luteo foliis similia, sed majora, craffiora, longioráque, in acumen desinentia. Floribus ornatur

Floret loco natali mense Julio.

5. Sedum Alpinum ericoides purpurascens C.B.

Ramis est palmaribus, lentis, flexibilibus, dense geniculatis, per terram sparsis; quos folia brevia, craffiufcula, Erica forma vestiunt, & hi in plures alsos duarum triúmve unciarum & etiam breviores dividuntur, hique foliola frequentia, fibi fere incumbentia & rotundiora habent. In fingulorum fummitatibus, velut ex (quamofo calice flos fatis magnus purpurafcens, ex quatuor, aliquando quinque, foliis, & aliquot in medio staminibus compositus insidet.

Ex horto Dei habuit C. Bauhinus.

A. 6. Sedum Alpinum Ericoides caruleum C. B. J. B.

Ex præruptis jugis ac faxis humidis propendet, radicem habens oblongam, fibrofam, rufam: ramos plures, foliolis quam in priore brevioribus, craffis, cinereis, velut Sanantunda 2. Cluf, vel Erica Alexandrina compactis cinetos. Singulis cauliculis uncialibus, foliaceis flos magnus, cœruleus, quadrifolius, aliquot staminulus brevibus donatus insidet.

In rupibus ad latus Septentrionale montis Ingleborough copiofiffimè provenit. Primo vere, nimirum Martio mense sloret. C. Bauhinus in Alpibus Rhavicis, inque Gothardi summitatibus, & in Valefia ad thermas Leccenses supra Gemme invenit. Florum magnitudine & eleganti colore coeruleo oculos reficir & delectat valde: rariffima fane est plantula, cujus flos przeox in frigidissimis illis montium jugis & rupibus humidis ver ipsum antevertat: verum an ad Sedi genus referendum sit dubito cum florem explicet quadrifolium, vasculum autem seminale non observaverim.

7. Sedum Alpinum minimum, folisis cinereis, flore candido J. B. Sedum Alpinum album foliolis compact & C.B. Sed. minus 9. Clufti, minimum Alpinum muscoides Park. Sedum Alpinum 2. Clusti Ger. emac.

Compactis & fibi invicem infidentibus est foliolis, minimis, rigidulis, craffis, cinerei coloris ad cœruleum quodammodo tendentis, ut tota planta (quæ acidi saporis est) nihil ferè niti Lib. XIX.

De Herbis pentapetalis.

1041

mufeus quidam videatur: Pedicelli è medio foliorum exeunt duas pænè uncias longi, graciles juncei. in quibus terni plerumque flosculi, pentapetali, candidi, cum aliquot intus staminulis luteis. Cum in semen abount flores cauliculi aliquantulum excrescunt. Mirum in modum propaginibus serpit & radices agit Cotyledonis alterius ritu, integros cespites, cujuldam musci instar, interdum occu-

In Baldo, Braulio & Monte fracto five Pilati juxta Lucernam reperitur : inque pratuptis Snealben Locus & & Sneberg locis inter faxa. Julio & Augusto floret.

J. Bauhinus cauliculos tres, quatuorve uncias altos huic attribuit, fili inftar graciles, hirfutos, raris foliss angustioribus donatos: radices lentas, lignosas, crassusculas, nigricantes.

8. Sedum montanum minimum Caryophylli folio, lasleo flore. An Sedum muscosum 1. B?

Denfo caspite terram operit. Folia habet graminea, angusta, acuta, glauca, non pilosa, neque crassa. Caryophyllcorum fimilia, sed multis numeris minora, & pro magnitudine etiam breviora, confertifima: è quorum medio exfilit cauliculus, vix duos digitos transversos altus, obscure rubefeens, villosus, brevibus & rubentibus foliolis vestitus, unum & alterum in summitate florem gestans. candidum, quinque foliolis rotundiusculis, tenellis compositum, cum stammalis in medio lures.

In montibus non longe à Bolzano supra Tridentum, Martio mense storens nobis observatum Lecus:

fuit. A pracedente specie diversum videtur, cui tamen in multis persimile est; ipso florendi tem-

pore ab eo fatis diftinguitur.

. 9. Sedum muscosum J. Bauhinus his verbis describit,

Caspites totos operit luxurie fecunda, Sedorum in morem, radicularum reptatu. Felia majora quam Sedi Alpini cinerei, acutiora, molliora, muscum terrestrem imitata. Coliculus ex umbilico natus, unciam unam aut duas altus, foliolis crebrioribus vestitus unicum plerunque in fastigio gerit florem magnum. Propè rivulos in Alpibus crescere dicitur.

Sedum montanum perpufillum luteolis floribus Park. A Sedo muscoso J. B. fortè non differt : descriptio enim convenire videtur. Florem ei attribuit pallide luteum.

10. Sedum Alpinum grandisterum Park. Alpinum Saxifrag. alba stere wel grandisterum C.B. minimum Syriacum tuewlo stere, Saxifrag. alba, J. B. minus stere amplo Get. An Sedum Alpinum IV. Fr. Gregorii Rogierpis Col?

Omnium [Sedorum] huic longè minimo, ex Syria asportato folia quam superioris [Sedi minoris majoris facie & solis Lob.] & petrui montani Sedi minora. Cauliculi sessui sessui asquant, in quibus luteoli flores majores quam pro planta modo, Saxifraga alba aut Sedi petrai montani. Radix implicara, fibrata.

- * 11. Sedum Alpinum rubro magno flore C B. minus montanum flore rubro Park. Aizoides montanum Lugd.
- A. 12. Sedum parvum acre flore luteo J. B. Sempervivum minus vermiculatum acre C. B. Vermicularis sive Illecebra minor acris Ger. Illecebra minor sive Sedum 3. Dioscoridis Park. Wall pepper, og Stonecrop.

Obvium in muris eft, capillaribus radicularum fibris appenfum, unde ramuli plurimi palmares aut breviores, tenues oriuntus, folisi exiguis admodum, denfitate cum longrudme ferè palmari. Flores in extremis ramulis plures, lutei, quinque folis radians confitantes, apicibis in medio limiliter. luteis. Sapor plantæ acris.

In muris, tectis & aggeribus ficcioribus paffim reperitur.

13. Sedum minimum lateum non acre J. B. Sempervivum minus vermiculatum insipidum C. B. Illecebra insipida Park. Cord.

Coliculis & foliis multò minoribus & exilioribus constat quam præcedens. Flosculos habet illius fimiles, cum quinque exiguis acuminatis in medio apicibus femini ferendo natis, iildémque decem staminibus circumvallatis, non tamen illius modo umbellam seu capitulum constituentes, sed deinceps ab uncialibus aut longioribus coliculorum adnatis utrinque alterno fitu exeunt. Iifdem cum priore acri locis invenitur.

Ad multifiliquas pertinet & non cft hujus loci, verùm ibi per inadvertentiam omiffum.

A. 14 Sedum minimum non acre flore albo, White flower'd Stoncerop, og Wall-Pep:

An à pracedente [12.] aliter qu'am floris colore differat mili non constat, nec enim utraque inter se studiosè contuli.

In sterilioribus Suffolciæ, toto ferè itinere à Tarmouth ad Dunwich oppida plurimum observavimus: nec minus abundat in rupibus Westmorlandicis & Lancastrensibus juxta lacum Winandermere dictum.

Ver:

Locus &

Vires.

Lacut

Locue.

7. B.

A. 21. Sedum Alpinum trifido folio C. B. Alpin, laciniatis Ajugæ foliis Park. Sedis affinis tri-

Vermicularis herbæ stupendas vires in Scorbuto Castrensi expertus est cum incredibili successiu vermousus nerves mujenus vise at societa contracturis membroum, in ulcerito Relow interne in decodo, & etiam externe applicar in contracturis membroum, in ulceritos & gingvis coruptis. Epóm. Gemas, An. 6, & 7, Obl. 12. D. Tamerel. Robinfon nobis függeflit. Eandem observationem habui à D. Palmer ex dictatis D. Hermann.

. 15. Sedum Alpinum bispidum, ferè spinosum, flore pallido J. B.

Multos dodrantales ferè caules, tenues emittit, folius vestitos alternante situ, semuncialibus, per-Muitos dourantes retr cames, comos cumon, prome voltado ancentrario mana perindipalentes, per-derentes, acuminatis, ex viridi pallentibos, fipinulis per margines alperis, qualia propée terram muita-reptantem inferiorem caulium partem ornant. Ramuli in quos caules fuperius dividuntur, florem in acumine gestant singuli Sedi montani minimi lutei parem, pallescentem, apiculis in medio multis. acumnie gentale migui Lini fimile, minus, turbine bifurco patente, è quo concustu excidit simen, longè copiolissimum, minutissimum pulvisculi instar, colore nigrum. Ex monte Calcaris, item Gothardo attulit J. H. Cherlerus.

16. Sedum Siculum maritimum vermiculatum, flore Saxifragiæ albæ, semine villoso Boccon.

Hac plantula Sedi aut Kali speciebus annumeranda venit; Caulibus, folis acutis, & vermicula-Hac plantula Sedi aut Maii pecucous annumeranua venu; Launous, Joins acuts, & vermicula-tis illis omnino perifimilis. Floris promit Saxifragia: alba bublièra: Esmen viloloum, utriculo in-clofum, non abimile Semini pentagono, quod in Gellemino Peruviano confpicitur. Frureficit utplurimum Thymi capitati modo in maritimis ad granarium Agrigentinum.

17. Sedum minus XI. Clus. S. Alpinum graminco folio, lacteo flore C. B. minimum Alpinum gramineo folio Park.

Long.

Longiora nonnihil habet folia, graminis modo angulta, dura, viridia, lavia, fibacidi initio faporis, deinde ingrati. Unicus aut alter inter folia erumpit cauliculus, lavis, gracilis, junceus, trium forè unciarum longitudinis, rarò major, in quo unicus, interdum bini funt flofesti, " fuperiore majores, candidi, medio lutei, quinque foliolis, cordis ut vulgò pingitur formam referentibus pradicii.

Serpit & hoc reliquorum inftar, in Sneberg & vicinis jugis invenitur, sub finem Junii & Julio isthic florens.

• 18. Sedum montanum gramineo folio alterum Park.

A præcedente crescendi modo, foliorum parvitate, cauliculorum floriserorum altitudine parum differt: precipua differentia est in floribus, quos plures in summis caulibus profert, colore pallide luteos, eósque petalis non cordatis sed integris compositos.

Hanc speciem à nemine antè se exhibitam air Park. verum nec ubi sponte nascatur, nec à quo aut unde habuit nos certiores facit.

19. Sedum Alpinum flore pallido C. B. Park. minus 6. free Alpinum 1. Clus. parvum montanum luteum J. B. Alpinum 1. Clussi Ger. emac.

J. B.

Caulem unum pluréfve erigit, palmarem, dimidio nonnunquam minorem, folis crebris vestitum

Caulem unum pluréfve erigit, palmarem, dimidio nonnunquam minorem; folis crebris vestitum

Linical-title multip eriam per terram sparia caulis imo herent; Sedi minoris lutei vulg. minus acutis, planioribuiq, qualia etiam per terram sparla caulis imo hærent: Seul minoris auter vuig minus acuns, pranto nous, quaire cuain per terrain iparia causi mo nerent: fuperius dividitur in ramulos fatis frequentes caulis, qui florer geftant pulchellos, malteodoro alquandlum pallefcentes, pentapetalos, apicibra luteis. Radicula fumma ferè tellure vagantur, & fubinde novas plantas producunt, fubinde terram fubeuntes. Sapore est valdè exic-

Provenit in monte Baldo, in monte Pilati & Gothardo: in Sneberg aliisque Stiriacarum Alpium jugis, in Tauro monte atque Judenberg crefcere scribit Clusius; florere sub finem Julii & Augusto. In descensiu montis Capeladou à las Cambrettes non procul Monspelio invenit D. Magnel Julio mense florentem. Vide Betan. Men[p.

A. 20. Sedum minus Alpinum luteum nostras.

Radix huic extrinfecus nigra, multis fibris prædita, in quamplurima capita, quæ ut in aliis Sedi fpeciebus denfo cæfpite terram operiunt, dividitur. Folia utplurimum longinicula, angufta, plana, pallide virentia, glabra & nominhi [plendentia, rars ad margines fpinnis donata, apice acuto. Casite fempalmares & nominhi altiores, teretes, hirfuri, crebris foliis vefitici, tres aut quamor, aut eriam fempalmares & nominhi altiores, teretes, hirfuri, crebris foliis vefitici, tres aut quamor, aut eriam plures geffant in fummitate føret, luteos, pentapetalos, plurimis puncits croces circa umbilicum notatos, framina lutea cum apicibus crocesi continentes. Flos cium expanditur decapetalos videtur, ob quinque calicis folia floris petala ordine interpacentia. Vafaslum feminale bicorre; femina exigua, oblonga, ruffa. In nonnullis plantis folia que ad radicem brevia funt, latiuscula, & Paronychiz folis nonnulli fimilia.

Ad latera montis Ingleborough juxta aquarum scaturigines frequens: invenitur & in Hardknot & Wrenose Westmorlandix montibus, & alibi propè Shap vicum in eodem Com.

Summo cespite vagatur, magnumque spatium occupat, terra appressis colicula tenuibus, suscis, è quibus nascuntur folia uncialia, in trisulcum tridentem latiusculum, Chamapityos minorem, desquous naturatus para uncanas, in contratan trateriem aconcumum, Chamapayos minorem, dementa, dishirifata; alia in oblongum utriculum glumofum convoluta, lanugine pinnata granum Avenz affabrè referunt, trifulcis illis folis fibinde obvallata: Caule ingune quidam terese palmares, fuperius in pediculos aliquot, [quibus foliolum indivitum pufillum appointum] diducti, quo rum unufquifque forem geftat Spergulæ parem, albidum, firiatum; vosculo fuccedente parvo, feminibus pleno, quod circundat florum calix laciniis denticulatus.

In montibus Cambrobritannicis, ut Snawdon, inque Eboracensibus ut Ingleborough copiolissime Locut. oritur, invenimus & in Jura monte, & alibi in transmarinis.

22. Sedum tridactylites Alpinum majus albam C. B. Tridactylites Alpina J. B. C. B.

Radizem habet tenuem, capillaceam; caulizulum femipalmarem, purpurafcentem, nonnihil pilo-fum, in ramulos plures tenues & fragiles divifum: foita ad radicem tenuta & molita, lata, (in ra-mulis minuta) in tres lacintas primum, deinde in alias divifa. Flores in ramulorum fummis albi, quinquefolii, totidem staminulis donati; quibus capitula subrotunda, longiuscula semen minutissimum

Ex Baldo monte habuit C. Bauhinus,

2. Simile, fed foliis latioribus, & in ternas primum profundas lacinias divifis, hífque in minora s. Tridad. Al-& tenuiora legmenta fectis, caulibus pedalibus, floribus pallidè luteis, in humidis montuum Pyrenna-pur, pedide lu-

3. Aliud cauliculo rotundo, femipalmari, pilis leviffimis asperfis; folisi parvis crassifusculis Sedi S. Trid. Alp.
tridactylitis tectorum modo divis, tortimque caulem alternatim basi sui cingentibus, qui in sum caule foliso
mitate in ramulos dividitur, & singuli suo candidum sed minorem sustinent, capituláque ut in C.B. nntate in ramulos dividirur, & Iniguii noiculum canadium led minorem tultinent, capitulaque ut in pracedente finecedunt. Ex Taurero Auftria: monte habiti. Haboo inter plantas ficcas Sedi tri-dachylitis Alpini (pociem majorem circa Monfpelium collectum, caule dodrantali, fumma parte indiguot ramulos divifo, in quibus flores candidis, ficcedentibus vafculis magnis. Hanc eam effe putamus quam deferibit Joan. Bathinus filb Tridachylitis Alpine titulo, his verbis.

Palmaris interdum & major multo eff planta, folia pleraque humi fundens, interdum unciali languindiga ac etium multo minora. Por exerciment fundensi interdum recicio in consideration de la consideratio

longitudine ac etiam multò minora, per extremum tripartita; alia verò nullam agnoscunt divisionem, ut quæ in cauliculis sunt, in ramulos pauculos divaricatis. Flores parvi, vascula magna: radix ut Agerati purpurei propagatur.

23. Sedum tridactylites Alpinum minus C. B. Sedum Monspeliense & Pyrenæum laciniatum

Ad radicem parvam repentem & nigricantem, folia plura, exigua, viridia, fimul compacta, fu-perne in crenas profundas, communiter ternas, rantus plures, divila: ex quorum medio cauliculus perite in ciertas protuntas, communator comes, autras pures, autra en camerama mono camerama unus vel alter, tenus aliquando divifus, paucis & exiguis foliolis cinctus trium quaturove unciarum exurgit, cui floculi terni, quaternive pallidi, quinquefolii, multis staminulis donati, finguli fingulis

pedicellis infident: his calices parvi femen minutum continentes fuccedunt.

Hoc in montium Lupi & Calcaris rupibus collegit C. Bauhinus: nos quoque eandem plantam Locat. habemus in monte Lupi collectam, qua aliorum Sedi minimi generum modo se propagat in plura capita, è foliolis plurimis coacervatis composita, eáque arcte stipata, ut denso cespite terram operiant. Folia minutiffima funt, lata, fumma & latiore parte in tres, nonnunquam & plures lacinias divisa. Huic titulum imposuimus Sedum tridactylites Alpinum minimum, birsuum.

Huic congener aut forte idem est

24 Sedum Alpinum III. Fr. Gregorii Rhegiensis Col. secunda varietas.

Cui radix fibrosa, tenuis, folia in summo binis incisuris divisa: Caules majores quam Chamaci-

almes: Valcula Sodi tridactifus tectorum, fingula vel bina in coden canalismos para de la constanta de la cons denfis & in caput efformatis, sed divaricatis, ex pediculo tenui in latitudinem amphatis, lingua effigiem mutatis, majoribus duplo quam Chamzialmes, uti funt & caules, in quorum fummo unicus vel bini funt flores. Ex ficca descripsit Columna.

25. Sedum tridactylites tectorum C. B. Tridactylites tectorum flore albo J.B. Paronychia rutaceo folio Ger. folis incifis Park. Rue whitlow grafs.

Radice tenui fimplici furculofa nutrimentum haurit. Caule plerunque unico affurgit tereci, tenui 8: infirmo, ramofo, rubente, altitudine palmari, aur paulo humiliore altitoreve pro loco in quo na-icitur. Folia priora oblonga, fimplicia, alia verò fine pediculis cauli apposita, pinguia five fucculenta, pallida, hirluta, tactu glutinofa, in tria segmenta ceu digitos divisa, & interdum in quina : tenas, pantuas, initiaus tactus guantuas, in usa reginenta con unitas, co incomuni a quinte verum que in fummis caulibus funt, iterum fimplicia & indivita funt, alternatim pofita. In fummis caulibus & cramulis longis pediculis infiffunt flojeuli parvi, albi, pentapetali petalis fubrotundis, nunime fillis, è calicibra oblongis hirfuits quinquepartitts. Valculum (eminale in finnimo bico:ne, in-fra calicem floris in ventrem rotundum turgeleens Oxyacantha fructum refert. Tota planta ad

Locus:

Vires.

brevi iemen perticit, inceramenus exactor.

Herba infula in cervifià tenui feu lepromera, & per aliquot dies pota, abfque ulla evacuatione Herba infula incervifià tenui feu lepromera, dolores mitigando, tumores difcutiendo, & ulcenfibili érosphulis medeure, humorem abitumendo, dolores mitigando, tumores difcutiendo, & ulcerofos extecando. D. Bojie, de utilitate Philofoph. Nat. ad. Medic. p. 203.

 Plantulæ quædam Sedi nomine à Columna descriptæ & depillæ, quas tamen ad alind genus pertinere censet.

1. Sedum Alpinum F. Gregorii Rhegiensis, 1. Col. Alp. exiguis foliis C. B.

Cel.

Radicem habet tenuem admodum, æqualem, ex fusco rubentem, quinque uncias longam, ex cupus celpre, qui prius novellæ plantæ caput fuit, ramos duos vel rres edit, tenues, cannabini fili craffitie, ex fulvo rubentes, raris exiguis foliolis, angulis alerraturi interceptes, & in summo in cansum filionorum capitulum, quod dimidiam unciam diametro aquat, definentes: quibus vetuftis alios ex illis producit ramos, codem ordine regerminantes, ur plantulam censeamus esté multorum annorum; ex ramis verò in terram procumbentibus iterum radicem fundit similem, sed hiritam, quod non in prima observatur radice. Florem non habetat, sed inter ramulos superiores binos periolos observavimus fructum habere, ex calyce produentem quinque folixo, oblongum, cartulagineum, nec absimilem nimis fructui Lychnidum aux Armeniarum, sed semie longe ab omnibus differens, quod binum intus, oblongum, ovali figura continet, colore ex fusco rubectons, cavum intus, sed antequam dividatur veluti parvum & nigrum Tritici granum. Sapor in ficca parum acris apparut. Foliola non admodum carnosia aut vernuculata visa sunt.

Sui generis planta esse de videru.

2. Sedum Alpinum alterum ejuschem. Sed. Alp. angustissimo folio, carneo slore C.B.

Proc majus eft , ejudlem effigiei, nifi quòd nova germina foliorum fupra veruftiora emicant immediate longófque cauliculor tenues, arq. paleares, fefquiunciam longos duos vel tres in fingulis foliorum cefpitibus exferit, in quorum cacumine florem, [interdum duos] ex calyee virent, apicibus quinque duvilo promit foliorum quinque in fummo filforum cordis figură. Radix tenuior & brevior ex cefpue cinereo, fufca, & etiam ex procumbente ramulo exit. Folia eodem modo quo fuperioris denfa, in caput conglobata funt, fupra cauliculos elata. Ex ficca defernițiir Columna.

 Seda aliquot è C. Baubini Prodromo, quorum descriptiones nimis breves & generales, nec iconibus illustratæ.

* 1, Sedum saxatile birsutum purpureum C.B. Park.

Planula est triuncialis, radicula capillacca; cauliculo tenui, leviter piloso, cujus summitas in breves ramulos dividitur, qui singuli slorem purpureum sustinent: Foliola ad radicem plura, hirsuta & Lente minora.

Ex Pyrenæis allatum est.

* 2. Sedum saxatile atrorubentibus floribus C. B. Park.

Hoc tres, quatuorve uncias non excedit, radiculam habens exilem, longiusculam; unum alterúmve cauliculam biuncialem, soliolas paucis, exiguis, longiusculis alternatim vestitum, sosciolas atto-rubentes, velut in umbella dispostos sustanentem.

* 3. Sedum saxatile variegato flore C. B. Park.

Radice est capillacea; cauliculis plurimis, tenubus, biuncialibus, per terram repentibus, & fibellis capillaribus terra adharentibus: foliolis multis, pallide virentibus, subroundis, Lente minoribus vestiri. E ramulorum (immis pedicelli plures, capillacei, oblong exurgunt; finguli forem quadiriolium, varium, album, purpureum & attorubentem sustinient, eleganti spectaculo, cum plantula heac cespitis mulcique instar saxa exornet.

Inter Valefiam & Augustam vallem in monte Slatsburgh dicto copiosè provenit. Ob florem tetrapetalum aliò quàm ad Seda referenda videtur hæc planta.

* 4. Sedum Alpinum foliolis crenatis asperis C.B.

Radioe est capillacea repente; Cauliculis tenuissimis, semipalmaribus, etiam brevioribus, rarius palmaribus, in summo in ranuslos aliquot sectis: Velia habet longuscula, angusta, acuminata, crenis utrinque exalperata, & parte aversa candicantia. Flores quadrifolis, purpuralcentes & stamminus donant causculius summanaceum, apice donatum, minutuslum semento continens succedit.

Lulio mente florest in ascernis montis S. Bernardi majoris & Gothardo.

5. Sedam

Julio menie floret in accensu montis S. Bernardi majoris & Gothardo. Hoc etiam, cùm florem tetrapetalum habeat, ad aliud genus pertinere videtur. Lib. XIX.

De Herbis pentapetalis.

1045

5. Sedum arvense flore rubente C. B.

Radice elt lignola, fibris capillata: cauliculir aliquot palmaribus, rotundis, rugolo rufefcente cortectis, qui in ternos, quandos, plures, ramulos (quorum aliqui recurrantur) dividuntur. Hos folia longuicula, anguita, fucculenta fine ordine arabium. Ramulis fioperioribus fibres plures, vulgaris Sodi floribus fimiles, fed rubentes infident, femenque vulgari fimile fuccedit. Non longé Baltiea in agris Hunnegenfluss Aucumno jam exicatum reperitur.

6. Sedum Alpinum floribus luteis maculosis C. B. Sedi minoris genus stosculis luteis vel croceis maculosis Gess. fra.

Confule Gefnerum.

CAP. III.

De Sedo folis latioribus minus succulentis serratis aut crenatis &

6. I. De Cotyledone dicta.

Ortyledon à figura folii acetabulum referente è cocass Diofcoridi Anglice a Sattrett, est enim suribu acetabulum finus in quo caput femoris vertitur, & in gestere quodvis cavum. Falluntur ergo (inquit o Dodcus) Botanici maximi nominis, quod nomen hoc accepisse put ant, quòd planta hac folia habeat circumacta in orbem, concavitatem humani umbilici forma leni descensi referentia, nec talem formam Cotyledoni tribuir Diofcorides à quo describitur primum senus. &c.

Corpleden ergo propriè accipitur de primo genere seu Umbilico Veneris vulgari. His autem plantis de quibus nunc agimus Umbilici Veneris nomen melitis convenit quàm Coryledonis: nam corum multer folisi in globulos compactis umbilicum seu oculum referunt, ad instar Sedi majoris, cujus folia windo se parament mergegene.

 Sedum ferratum alterum foliù longù anguflu. An Std. Pyrenæum ferratum longifalium Hort. Blæf? An Sanicula moniana longifolia ferrata C. B? An Std. ferratum majus foliù trium quaturore uncirarum J. B?

Longitudine & angustià foliorum, fortè etiam & aliis accidentibus à Sedo serrato vulgari differt.

Invenimus in Alpium præruptis non longè à Pontieba, postea in horto Regio Parisiensi cultum Locus vidimus, utrobique Autumnali aut Hyberno tempore, unde nec slos, nec valculum seminale nobis consistent est

Eandem plantam elle suspicamur que in Cat Horti Reg. Paril. & Horti Leydensis, inc. Prælud. Bot. Morison Sanicala Alpina crenata um ilico pallido dicitur, cujus instra è Morisoni Præl. Bot. deferiptionem dabimus.

Sedum ferratum J. B. Cotyledon media foliis oblongis ferratis C. B. Cotyledon altera Masthioli
Park. parad. Cot. alt. versicoloribus floribus ejuldem in Theat.

J.B.
Tenuis, nigra est radix, subinde productis fibris latiùs se propagans. Falia plurimàm per terram sparsa, rarius humo se collunt, Sedi, pinguia, oblonga, extremo rotundo, atque etiam quadam in acutum desinentia, unciam unam aut duos longa, colore glauca, argutisfims in ambitu denticulis rigidulis, reliquòque solio candidioribus crenata, sapore strenuè adstringente: è quorum medio exurgis cualis, palnum unum aut alterum altus, foliosis, in alas aliquot divisis. Fibras aliquota divisis. Fibras aliquenti divisis, subinata sulpuota divisis. Fibras aliquenti divisis pratalis quinque non mucronatis sed subortundis, circa umbilicum punctulis rubentibus notatis con-

ftant, umbilico viridi J. B. [potiùs flavo] apices croceos habente. In montibus Tyrolenfibus & Helveticis, inque Saleva & Jura Genevæ vicinis observavimus.

* 2. Cotyledon altera minor Park. quoad icon. Cotyled, altera 4 five Matthioli Clus Cotyled. media foliis subrotundis C. B.

Cluf.

Huic numerofà & conferta funt fulsa, oblongis ligulis fimilia, craffiu cula, mucronata, nonnihil per ambitum crenata, candicantia, acido & fubaltringente guftu: è quorum centro feu medio foliorum exortu culsia interdum cubitalis, plerunq, tamen pedalis duntaxat affurgit, fuperiore parre hirtus, pervoribus fulsi inordinate nationatibus feptus, fummo faftigio ex fingelis foliorum alis podicello emittens, quolus infident bini aut terni flerit, albi, pentapetali, interne veluti fanguineis gutta afperti, umbilico pallido & Fiplendente, decem finantimis cando. Seme continetum in captulis, exile, nigrum. Rada fubelt fulca, tenuis, fibrofa, cui fecundum marrem multe alizi in orbem adnafumtur plante, ut integranu cepitem aliquando tegant vulgaris Sed majoris inflar.

Unun

Nascirur

Locus.

....

Nafekur non modò in Sneberg, fed & in reliquis Auftriz & Stiriz Alpibus, faxis & feopulis inharens, in quibus floret Junio & Julio. Dubitat J. Bauhinus an hac non eadem fit Sedo ferrato: verum fi icon proba fit, non erit illi eadem, cum floris perala acuta pingantur; que illi obtusa & subrotunda sunt: descriptio ettam hujus non usquequaq, illi respondet. An Sedum serratum majus J. B?

4. Cotyledon altera V. Clul. Sedi species sive Cotyledon altera Etscheriana, lanugine alba, hirsuts foliis J.B. Cotyledon media subbirsuta floribus punctatis C.B.

Pracedenti affinis est, sed mollius, angustioribus & longioribus foliis, non dentatis, sed alba duntaxat lanugine hirsutis, minus etiam incanis, breviore craffioreque pediculo, & multis foliis septo, quæ plerung tam superne quam inferne nonnihil hirsuta sunt; paucioribus floribus hinc inde secundum caulem ad fingulas alas sparfis.

Observavit Clusius hoc genus in Etscherianis jugis mense Junio suis floribus onustum.

Miror C. Bauhinum Sedum foliis minoribus albicantibus serratis hujus synonymum facere, cum Clusius expresse scribat hujus folia minime dentata esse.

• 5. Cotyledon minor folius subrotundis serratis C. B. C. Baubini J. B. Cot. alter minor folio subrotundo Park.

Radix fubelt tenuis, fibrola, fulca; circa quam fdia multa, femiungue minora, non ut in pre-cedentibus oblongis ligulis fimilia, fed fubrotunda, margine crenato, craffiulcula, candicantia & commune outrops in the manage and authorities in the fact that the manage common community and the manage of the m minores, pencaperalos cum spicibis in medio fuffinentes, qui albi, aliquando puncis rubentibus affertí, nontunquam extriníecus lineis ternis foliola floris percurrentibus, ità ut flore pallide puralperi, nontunquam extriníecus lineis ternis foliola floris percurrentibus, ità ut flores pallide puralperi. purascentes appareant: hos capitala exigua nigrum semes continentia sequuntur. In Helveriorum Alpibus ipsis saxis ac scopulis adhæret. Junio & Julio Horet.

Locus & Tempus.

Locus.

Locus.

6. Cotyledon sive Sedum serratum latifolium montanum guttato slore Park.

Radix hujus filamentis pluribus nigricantibus composita, eodem modo se diffundit quo sui generis reliqua, multa capita (eu germina poorudense plurimis folis non in ocellos conglobats), uti n Sem-pervivo majori & Sedo ferrato, fed in fuperficiem ferè planam Rofa amulam expansis, congesta. Sunt autem falsa cum adoleverunt majora, latiora & tenuiora quam cujufvis pracedentium, pedi-culis uncialibus, latiufculis donata glabra, obicure viridia, inferus tamen per maturitatem rubentia, cuis uncatibus, latuticuis donata glabra, obicure vincua, interius tamen per maturicaren ruoenta; pracipie fecundum venulas feu nervos, que ibi innumera fer à paparent, ex rotundo oblonga, unicam viz. aut fefcunciam longa, vix unciam lata, longitudine fere ad latitudinem fefquialtera, circa margines crenata crenis rarioribus, ut denticuli crena interjacentes latiores & obutifores fina, circa margines crenata crenis rarioribus, ut denticuli crena interjacentes latiores & obutifores fina, circa margines crenata crenis rarioribus, Maio excurte, emergiunt cauliculi tenues, rubentes, foliolis minoribus ad medium ferè circit, ubi in ramulos dividi incipiunt, in quorum faltigiis, figliati villata proposatione de control de nons minoriums au incuministic cinoti, un in raminuos un'un incipaint, in quorum ratigiis, fogenti exiflunt numerofi, quinq, petalis, exiguis aliquantulum acuminatis, interna parte diluturis tubenti-bus, plurimis punctulis fanguineis eleganter guttatis compositi, fiaminulis carneis capitulum fubviride obvallantibus, quod delaplo flore extumelcens fit vafculum feminale, in fummo bicorne, femon continens pufillum nigricans.

Duz hujus species seu varietates habentur, altera flore majore, altera minore.

In hortis nostris frequentissima est: ubi tamen sponte oritur nobis nondum constat, est autem proculdubio montium incola.

7. Cotyledon minor foliis retundioribus, guttato flore. An Cotyledon altera olim Matthiolo J. B.

Planta quam hoc nomine intellectum volumus in hortulo nostro Cantabrigia aliquot annos enurelata quam noc nomine intersecuti vonintes in notato invito cantangae aquos antos entrita eft. Felia ej plana, ex oblongo & latiniculo pediciolo ferè rotunda, into (ni malé memini) latora interdum quam longa, circumcirca crenata, denticulis crenas interjacentibus magnis, quam in pracedente acutioribus, glabra & ferè felendentia, minora & pallidius virentia quim pracedentis folia, nec adeò conferta.

Cotyledonem alteram olim Matthiolo, quam huic candem esse existimamus, J. Bauhinus sic de-Cribit

Cincquid habet foliorum id omne per terram spargit : Sunt ea vero numerosa, pediculis uncia-lins satuiculis, unde veluti ex cervice incipiunt dilatari, ut tandem circumscriptione sint rotunda, pulchie crenata, semuncialis magnitudinis, crassifucida, & ne vel siccata quidem corrugari solita. patente cientata, reinitatano magintamino, ciaminolla, e. ne vei riccata quidem corrigari folita. Cauliu unicus, tenuis, feprem vel octo digitorum altitudine, nudus plurimum, rariis una l'impar tadi-cem uncia folitis donatus, liperitis in alquot tenues ramufculos divilits, quorum extremis harent fisifedi parvi, pallide rubentes, faturatioribus pundis fanguineis creberrimis afperfi.

Reperitur in montibus circa Comum & Gothardum, itémque in Snriæ Alpibus. F. B.

8. Cotyledon aquatica birsuta. An Saniculæ Alpinæ aliquatenus assinis J. B.: An Saniculæ montana alterius fecies 2. Cluf? Bairy Bioncy wort.

Radicem oblique sub terram agit, ubi locum invenit, satis crassam pro planta modo, fibras longas, albas, crebras emittentem. Folia in orbem spargit brevia, viridia, pilosa velut Auriculæ muris, pilis rarioribus, quatuor vel fex denticulis majoribus ferrata, in acutum definentia, unciam aut sescurciam longa, semunciam versus mucronem lata. E foliorum medio cauliculi exurgunt palmares & altiores, teretes, pilofi, foliis nudi ad locum ulque ubi in ramulos spargi incipiunt: gestant autem in summitate flores aliquot, quinque peralis albis, acutis, duabus maculis flavis propè ungues notatis compositos, stamina in medio decem, purpurantibus apiculis capitata continentes. Vasculum

notats compositos, framma in meaio decent, purpulantuos aquesse capitata continentes. r afcutum feminale craftum, bicorin, ut in reliquis hujus generis, femen parvum, rotundum, ruffum.

Loca hunida montium altiorum feetatur, ut rivulos & feopulos udos, & aquarum featurigines, Lecus.

Saxifraga aurez modo. Ad latera montium Snowdon, Camedo Llewellyn, Caderidris, &cc. fecus 11vulos defluentes: necnon in montibus Hardknot & Wrenofe in Westmorlandia.

9. Saniculæ Alpinæ aliquatenus affinem J. Baubinus sic describit.

Ex radiculus sparsis capillaribus, dodrantalibus surgit cauliculis, sine nodis, cavis subhirsutis, superius in ramulos abeuntibus; quorum extremis harent flores Sanicula Alpina guttata, quinque candidulis constantes foliu, apicibus cum bisido umbilico turbinato medium obtinentibus, circumjectis daduis Continues jours, spinors cui baixos mismos trabulato incumin ocumentous, cricumpects ton flori foliolis vandantous. Folia per terram farguntur fubbirdita, unciam aut felcunciam longa, fenfim dilatata, femuncialia, ferrata fuperiore positimum parte, craffinfolia, guftu adfringente.

Reperit J. Bauhinus in rivulo fontis pulcherrimo, qui est in cacumine Vogeti montis, dieti Balon, Leur &

ubi florebat Augusto. Descriptio satis bene convenit Cotyledoni nostra aquatica hirsuta, ut & locus, nonnulla tamen omis-

sa sunt: icon non respondet; folia enim non saris conferta & in orbiculos composita, neque pilosa pinguntur.

10. Saniculæ montanæ alterius speciem secundam Clusius his verbis describit,

Sanicula guttata minus est, angustiore folio & per extremum serrato, hirsuto etiam, & adstringentis gustus, coloris ex herbaceo pallescentis. E medio foliorum prodeunt cauliculi triunciales, nudi, qui circa fummum fastigium in plures ramulos finduntur, candidis stofeulis, Saniculæ guttatæ fimilibus, onustos, verum nullis sanguineis guttis, ut illi, aspersos. Bifida succedunt ut in illa capitula exiguum nigricans semen continentia.

Floret ettam Junio, in hortis Maio; In Snealben, &c.
Sanicula montana minor C. B. gred, in omnibus ferè cum Sanicula mont. alterius specie 2. Clus. Tempus. convenit, exceptis flosculis punctatis: non dicit tamen cujus coloris puncta fint, si sanguinea, Clu fiana Sanicula esse nequit; sin slava, ut in nostra Cotyledone aquat. hirluta, non obstant quin Clufianæ Saniculæ dictæ eadem esse possit.

Nos ergo pro eadem specie habebimus Cotyledonem nostram aquaticam hirsutam, Saniculæ Alpinz aliquatenus affinem J. B. Saniculz mont. alterius speciem secundam Clus. & Saniculz mont. minorem C. B. prod. donec quis certiora docuerit.

11. Sanicula Alpina crenata umbilico pallido Hort. Reg. Parif. & Hort. Lugd. Bat. Morif. prælud. Morif.

Adarij.

Species est Saniculæ montanæ guttatæ, cujus folia funt oblonga, teriuia, ferrata, è quorum medio folis crenatis (Rosæ instar) septo exit cauliculus dodrantalis, ruber, sustinens plurimos flores albos, punctatos, umbilico pallido, quorum singulis succedunt siliquæ bifurcatæ.

12. Sanicula montana rosea store guttato Hort, Reg. Par.

§. 2. De Sedo foliis subrotundis dentatis Sanicula dicto.

1. Sanicula montana rotundifolia major C. B. San. Alpina guttata J. B. Sanicula guttata Ger. Park. Spotted Sanicle.

Multa habet folia circinata fere rotunditatis, Saxifraga aurea foliorum amula, longis pediculis inhærentia, altis per ambitum incifuris serrata, sic ut minima folia tanquam digitata videantur, pingual, hirlura, fuperne viridia, inferne aliquantulum esalbad, av valde hirlura, atingents guttus; Caulet deinde promit pedales, aut interdum ampliores, virides, hirluro & nonihil tortuofes, & in his folia fuperioribus refpondentia. Surmi caules in plures alsa dividuntur, & fingulis ramis infente terni aut quaterni fores, Oxyacantax odorem referentes, quinque foliolis albis, langumeis punicipalis infectione over consecutions. ctis inferiore parte notatis constantes. Bisida vascula cum decem staminibus medium florem occuparts, que matura exile & minutum admodum rigrumque simes continent. Radia quodammodo fiquamata fupernè, & craffiuscula, multis candicantibus fibris prædita est, & à lateribus propagines

In Alpibus Helveticis, ínque montibus Jura & Saleva propè Genevam: Crescit etiam, autore Locus & Clufio, in omnibus Austria & Stiria Alpibas, umbroso loco, &c. Floret Junio, in hortis etiam Tempu. maturiús.

2. Sanicula montana rotundifolia minor Hispanica.

Minor est præcedente, folis multis è radice exeuntibus, circinatæ rotunditatis, aut nonnunquam latioribus paullò quam fint longa, circum oras crenata, rarioribus crenis, Saxifragæ albæ in modum, laciniis aut fegmentis crenas interjacentibus latis & subrotundis, minime acuminatis, ut in Saxifraga modo dicta, raris & brevibus pilis supernè hirsuta, colore obscurè viridi, pediculis tenui-Uuuu 2

Lib. XIX. De Herbis pentapetalis.

1049

bus longis. Cauliculi & flores Sedi ferrati montani latifolii guttato flore Park. quantum quidem

Cantabrigia per multos annos hanc plantam alui que umbrofis delectatur, hortis facile affuescit & se propagat, nec hyemes nostras reformidat, quamvis ex nomine Hispanica originis sit.

Sanicula retundifelia erenata pileja Hort. Lugd. Bat.

Quam pro non descripta habent præcedenti fortè eadem est; nec enim illa à quoquam (quod fciam) hactenus est descripta, & nomen convenit.

§. 3. De Sedo foliis subrotundis crenatis Saxifraga alba diclo.

1 Saxifraga alba Ger, alba vulgaris Park, rotundifolia alba C. B. alba radice granulosa J. B. White Sarifrage.

T. B. Illi plurimis bulbulis, Coriandri feminis magnitudine, purpurantibus, amaris, tenuibus fibris inter fe commiffs conftat, quanquam & alis praererea fibris longionibus craffioribidique fit donata: Caulem profert fingularem nonjunquam, alias ternos, quinos & pluros, tertes, birtiutos, purpuros, ramulis brachiatos: quibus infident flores albi aliquot, quorum non idem oninium tenipus florendi, quinque petalis subrotundis, non bifidis ut in Alfine, stamilus luteolis & stylo viridi constantes, quinque petais insociantes, ino linea et in raines planimes com ora purparea, hiritais, dodre nullo evidence. Fleres includunur foliolis quinque viridantibus cum ora purparea, hiritais, & tachu nonnihil viícofas, cujus lentoris particeps eff cum folias caulis. Folia ex pediculis palmari-bus aut brevioribus, hirfutis, ferè rotunda, crifitata, ad Hederz eterrétris folia quodammodo acce-dentia pinguia: eorum verò que in caule funt, videas aliqua nullam diffectionem experta, integra, lanceolata, mucrone spadiceo: alia fimbriata quidem, sed non ità propè orbem complentia. Vasculum seminale bicorne est, velut Sedi cujusdam.

Floret circa finem Aprilis & initio Maii in aggeribus fepium, pascuis & pratis siccioribus. Hujus herbæ in cineres redactæ sal fixus spiritum præbet nitrosum qui multum calculo conducit.

* 2. Saxifraga angustifolia Autumnalis slore luteo guttato Breynii.

Vires.

Breyn. Rariorem hanc elegantémque Saxifragam humida & muscosa fundunt prata quadam Borussia & Caffubix, przefertim secundum arcem Klein Krakaw, ubi ab Augusto in serum usque Autumnum floret, in hortis autem udo nec aprico nimis loco repolita aliquanto maturius, à Julio nempe ad medium Septembrem.

Ex radiculis capillaceis, subcandido colore & sapore adstringenti, propagines multa rubentes, pilis ferrugineis lanuginosa, integros sapissime cespites serpendo occupantes, emittuntur: circa quas folia angusta, carnosa, subtilissimis decurrentibus nervulis, sunt atro-virentia & rigidiuscula, per marginem subinde pilosa, cum Polygalæ & Nardi Celticæ foliis mediocriter conspirantia, quorum nonnulla Autumno ficcefcere incipientia pro viridi fuo triftem fen flavum industr colorem, inflar Nardi Celicie. Inter propagines Caulicui dodrantales, urplurimum fusmià tellure [pari), tenues, rotundi & virefcentes, inferiore parte fibrubicundi, fuperiore molli, ferruginca fen palidiore lanugine leniter hirlutt, procrescunt; qui foliis parumper minoribus temere & confuso ordine, circa radicem densè, in superna autem cauliculi parte subinde rarenter & parcè vestiuntur. Cauliculorum faltigia in ramulos duos, tres, quatuor, pluréive abeuntia, flojculos admodum elegantes Saxifraga: albæ, fed luteo colore tinctos gerunt, quinis foliolis nervolis, in ungue appendiculas binas Gentianæ duodecimæ feu punctatæ Cluf. in modum habentibus conftantes; in quibus non fine ingenti voluptate est cernere, quam nitide & curiose dædala natura punctulis innumeris sature croceis denfriffime illos consperient, & quidem à medio usque ad umblicum: unde siliqua subvirescens bifur-cata, loculaments binis Saxifragiarum more distincta, inter stamina decem, crocis capitulata, procata, notamiento una Statingarum more omiticas, internamia tecum, otos capitulara, pro-minet: que decidio fine magis magifique intumelor, jufánique maturiatem confecuta, per con-nicula finditur, ac femine exiguo, librutio 8 e miciante fefe exonerat. Flos zque ac folia, inprimis verò califolia, mantifolio 8e affiringente funt gudu. Variat; quadam enim florum petala magis funt obtufa; quedam magis acuminata: præterea folia majoribus & minoribus, dilutoribus & obferuits virentibus inventur.

rollis majorious & minorious, dilutiorious & obicurius virentous inventuati.

In multis cum Hirculo Frifico Cluf, conventi, à quo tamen differt; fi modò Hirculi flores fènis
petalis conflantes duplici tantim punchiorum ferie interfinedi; ae folia circa radicem ae in caule
tam lata, & unico faltem nervo plurimas laterales venulas fundente, prædita fint, ficut in Clufii cur. post. planta delineatur.

Saxifraga alba petræa Ponæ Park. Ger. emac.

Hanc C. Bauhinus in pinace ad Sedum tridactylites Alpinum majus album refert, quod superius polumus, unde Parkinfoni reprehenfionem incurrit. Verum five ad Sedum tridactylites, five ad Saxifragam albam referas perinde eft, fiquidem & Saxifraga alba dicta Sodi proprie dicti foecies eft.

Saxifraga alba Alpina Park. Lugd.

Saxifra 3am Alpinam Lugd. C. Bauhinus Saxifragæ Alpinæ eandem effe suspicatur.

3. Saxifragia

3. Saxifragia alba altera bulbifera Park. Sax. bulbosa altera bulbifera montana Col. Saxifraga ad folia bulbos gerens C. B.

Hujus radici adnascuntur non acini ut præcedentis, sed veluti squamosi bulbuli, Lilii modo se propaganti, duplo superioris grumis seu granulis majores, foris rubescentes, intrinsecus albidi, sapore primum aditringente, postea amaro & ingrato, paucis in imo fibrillis terram amplexantibus.

Folia huic minora, rotundiora, brevioribus purpurascentibus petiolis, pilosa, per ambitum rotundis crenis divifa, tactu gummofa ficuti caulis, florum calyces, & tota planta. Caulem edit craffiorem, pacrens avial, cacu guminus nout caus, point a apresso con panta: causer cut crantorem, pa-nim hirfutum, purpurafectum, cui denfa alternatim folia, abique petiolo, per ambitium crifitara, velui Euphragar folia acutis crenis divifa, in quorum firubus bubuli oriuntur, quibus propagatur, feminis vicem supplentes, citius enim sati erumpunt, atque nedum in foliorum sinubus, sed in slorum petiolis atque juxta slores ipsos, qui in summo causis veluri corymbi uno ortu è causis summo prodeuntes, ramofi, petiolis infidentes, Aprili menfe atque Maio in quinque foilola candida dehif-cunt, calyes velun cytinos hirfutos habentes, vel Hyofcyami, quinque etiam oris divilos, in quibus cunt, caryote venut pytunos minutos nasantes, ven riyoteyarin, quinque etam ons divilos, in quibus frudus bicornes, flaminibus pluribus flaventibus circundati, qui periecti per cornicula diffecantur, coriola, arene inflar minutifima femina extendentes, fupervacua. Pratenfibus montium gaudet, & faxofis herbidis umbrofis Campoclari & Æquicolis.

CAP. IV.

De Gramine Parnassi.

TUjus nota funt Pericarpium conoides, è tribus carinis compositum: Flos uniformis, speciosus, albus in uno caule unicus: Folia parva hederacea, Locus paluftris.

Gramen Parnassi Lob. Ger. Parn. vulgare Park. Parn. flore albo simplici C. B. Farn. Dodonao, quibufdam Hepaticus flos J. B. Bals of Parnaffus.

E radice fibrola modice crafsa [ex albo rubente, cum veftigio levi caloris adfiringente] folia prodeunt fatis frequentia, pediculis longis [rubefcentibus] appenfa, violaccis fimilia fed minora, glabra, pallidius virentia, mucrone acuto: [J. Bauhino Hederaccis non angulofis fimilia, multo minora, craftificula, finuaris à pediculo nervis excurrentibus, non ignava adfirictione practica. Caulte ex eadem radice exurgunt plures, fipithamari, angulofi, rigidi, unico folio non longè à radice, ecque basfi fua caulem amplectente, cincti, quorum unicique ple unus infides, feeciolus candidus, quinq, folis compofitus concavis, fibrotundis, intus firiatis. Medium occupat conicum capitellum purpurafcens, dutim generum ffaminibus circundatum, quinque majoribus, longioribus, albis, cum apicibus concoloribus; totidem minoribus, apiculis lutets, in margine virentibus & cochlears figuram referentibus. ITandem conicum illud capitellum paulaum in Ciccris majufculi molem excrectici, quod in quatuor carinas dehificens femen oftendit copiolum, minutum molem excrecticis, quod in quatuor carinas dehificens femen oftendit copiolum, minutum molem excrefcit, quod in quatuor carinas dehiscens semen oftendit copiosum, minutum,

Vix temere alibi quam in palustribus putridis occurrit. Augusto demum mense floret, & vix se Locus & men ante hyemem perficit. Habetur etiam duplicato feu pleno flore

CAP. V.

De Viola.

Iola per diminutionem à Græco 🌇 dicta est, spiritu leni in 🕫 literam converso, ut in aliis Notæ ejus genericæ funt flos pentapetalos difformis, calcari donatus, vasculum seminale

ternis loculamentis diffinctum. Duplex est, alia foliis rotundis, alia foliis oblongis, quæ & Jacea dicta.

5. I. Viola Martia folio rotundo.

1. Viola Maria purpurea J.B.Ger. Maria purpurea, flore simplici edoro C.B. simplex Maria Park. parad. **Durple Wielet**.

E radicibus fibrofis, aliquando in plura capita divifis, clemata emittit multa, quæ fibris fubinde demiffis radicantur, 8c plantam propagant. Felia è radicibus 8c farments exeunt multa, ex rotundo nonnihil oblonga, ferrata, longs pediculis appenfa: inter que printi, è radice quoq, enait lii, finguli florem fultunentes ex cortuleo parpuralcentem, odoris fuavifilmi, calcari donatum, è distributione de la cortula de la constanta quinq toliolis compositum; quo evanescente ex aliis pediculis (quod notatu dignum & singulare Uu u u 3 est in hac planta) ad radicem oriuntur subrotunda capitula, in tres carinas dehiscentia, semime plena

Valcula seminalia extrinsecus hexagona videntur intus in terna loculamenta dividuntur, quorum unumquodque binos seminum ordines continet.

In aggeribus sepium invenitur sed rarius.

2. Viola Martia alba C. B. Martia store albo odorato J. B. store albo Ger. simplex Martia flore albo Park. parad. WhiteDiolet.

Non aliter quam floris colore à præcedente differt. Ad fepes & in aggeribus fossarum, & frequentus multiples quant practices inventure, à qua non videtur fiece differre, fed forte ob fiectarem aux fterilitatem foil florum color in album languefeit. J. Bauhinus folia minora & magis hirfuta huic artibuti, fore ciam minors, gua quiden nobis non oblervata, fi tamen vera fint, folo manifeltè debenur, ut in allis multis fyiveltribus cernitur.

Tum hac tum pracedens flore multiplici seu pleno inveniuntur in hortis culta. J. Bauhinus observavit, Volam Martiam intende purparam, flore minore pleno: item aliam flore ex albo & corules observavit, Volam Martiam intende purparam, flore minore pleno: item aliam flore ex albo & corules observavit, Volam Martiam intende purparam, flore minore pleno: item aliam flore ex albo & corules observavit, Volam Martiam intended pleno observation of the corules o fimilem, sed flore infinitis foliolis constructo, & Rosam Damascenam aquante, non solummagni-

tudine sed & odore nostrates superante. In Viola odorata, ut & in aliis compluribus plantis, multæ sunt partes viribus distinctæ. Radix enim, umbilicus & semen vim habent catharticam: radicum enim tres unciæ concisa, & in aquam ferventem, cum abigne removetur injectar, aut vino per noctis spatium infusa, vim purgatricem pris conferunt. Semen pulveratum & liquori immiftum felquidragma pondere idem praftat. Um-bilicus multò elt debilior, eámque vim communicat aqua cui infunditur ex qua fit fyrupus violarum quem ex infufionibus vocant: humores autem dejiciunt biliofos, ferofos, nec admodum per-

Folia verò subfrigidam & aqueam substantiam habent superantem: itaque phlegmonas mitigant astuantem in ventriculo & oculis calorem sedant; in olere sumpta lemunt alvum. P. Re-

Flos recens refrigerat, humectat, emollit, laxat. Cordialis est è quatuor illorum famosorum nu-mero & pectoralis. Ulus pracip, in servore sebrum compessendo, dolorea, capatis inde nato, in tussi, asperitate gutturis & pleuritide. Syrupus creberrimi usus est ad sitim febrilem restinguendam & alvum leniter fubducendam.

Violarum semen est lithontripticum insigne, D. Butlero Cantabrigiensi medico celeberrimo olim

inter arcana. D. Needbam

nicer arcana. D. Ivecausm.

DioSocides & Plinius id quod in flore purpureum est cum aqua potum angina correptis & Comitalibus maxime puers mederi affirmant. Quod autem aiunt Comitalibus mederi (inquit Paul. Renealmus) experientia docuit non vacare impostură: Antiquorum scripta non sine mendisad nos traducta malit afferere.

A. 3. Viola Martia inodora fylvosfris C.B. canina fylvosfris Ger. carulea Martia inodora fylvosfris Park. 19i10, 02 Dogsi-Diolet.

J.B. Radice est sarmentosa, tenui, lignosa & longa, vario reptatu hinc inde penetrante, densa & longa fibrarum coma per intervalla prædita. Folia circinatæ ferè rotundicans, nus in mucronem ionga noratum coma per metevana piesuca. L'omi custimate dei contractato, fini in interconomi acunorem definerent, fupina parte levirer infruta, viridantia, prona vero glabra, dilutius virenna scriere luteola, interdum fisbpurpurea, in ambitu ferrata, guitu vifcido, pediculis tentubus, quadrantalibus. Cauliculi pauci, quos ad alsa involucra foliofa, acuta, in ambitu infritat completument, florius in tramulorum fummitatibus proferunt Viola Martiz odorate finiles, ex quinque petur, florius in tramulorum fummitatibus proferunt Viola Martiz odorate finiles, ex quinque petur. tals conflantes, quorum lupremum longuis protenfium reliquis, calcar deformat, purpuram utrinq, ficante fafcià albà, qua ipià albedine reliquorum quatuor foliorum faturată purpuri intetorum ungues colorantur, nullà odoris gratià: in medio stamina lutea cum stylo virente. Caules subinde cubitalem nanciscuntur longitudinem, inq. ramos diducti foliis vestiuntur; fores, ut mox diximus, gerentes; quos subsequuntur siliqua longa, in tres carinas dehiscentes, semine fareta copioso, ex ro-

A Viola Martia purpurea differt pracipuè foliis minoribus & magis mucronatis; floribus languidiore purpura tinctis & inodoris: valculo denique seminali productiore triquetro.

Ad sepes & in dumetis passim & abunde oritur; ubi floret cum priore aut paulo serius, sed diumis

durat in multam æftatem.

Morif.

* Hift. Nat. Oxon.

Lecus.

4. Viola palustris rotundifolia glabra D. Morris. & D. Plot. *

Hujus radix alba, geniculata, multis fibris ex fingulis geniculis excuntibus, horizontaliter non doorsium tendentibus, pradicta; ex cuius superiore parte protruduntur pediculi tennes, quorum fingulis singula innituntur falia rotunda, glabra, att, exinde etiam exeunt alii pediculi tennes, suffinentes fures faturate violaceos, duplo aut triplo floribus Viola Martia minores: quibus flaccescentibus subveniunt capsulae oblonga, tenues, tribus loculamentis distincta; in quorum singulis continentur plura semina, subfusca.

In humidis& paludofis locis, mufco obductis invenitur: ut v. g. ad margines fluvii Chervill inter Oxonium & Water-Eyton.

Nos in paluftribus & aquofis locis multoties observavimus Viola sylvestris speciem, qua (quan-Alia speciere tum meminimus) folia habuit tenuiora quam funt Violæ caninæ vulgaris, flores minores, rubentes, faturatioribus lineis striatos; quam eandem putamus Parkinsono descriptæ sub titulo Violæ rubræ Griatæ Eboracensis.

A. 5. Viola Martia major, birfuta, inodora Moril. D. Plot. Viola Trachelii folio nomullis. D. Plot.

A Radie fibrola folia emittit plurima, hirfuta, aversă przecipue parte, majora, longiora, magifq, acuminata quâm fiunt Viola Martia vulgaris folia, pediculis fatis longis inntentia. Inter folia exeunt flore, it in reliquis, pallide cerulei, lineis feu radia albis e medio exeuntibus friati, indoori. Hze fipcies neque repit flagellis emiffis Viola Martia vulg rotundifolia modo, nec in ramos dividitur ad inftar Violæ caninæ.

In fylvis cæduis prope Oxonium copiose provenit: ut in Shotover colle, Stow-wood, Col. Locus.

legii Magdalenensis sylvis, &c.

Item à D. Dale observata est in Essexia ad dextram viz Tilburia Claram Suffolciz oppidum ducentis, prope Tilburiam : item in via quadam umbrofa Ovinton & Belchamp-S. Paul differminante, centis, projet de la Relebamp pradicta ad Claram ducente ad dextram. In confiniis Cantabrigiensis comitatus versus Suffolciam, Vià publicà ab Ashley ad Silverton-steeple tendente, in ag-

6. Viola Martia lutea Ger. Park. J. B. Alpina rotundifolia lutea C. B.

Folia habet nigra: Viola ferè fimilia, minora tamen, breviora, & è viridi colore pallescentia, ca-Folia naper nigra viola cere initiali, minora camban, occiona, ex e vinal colore palleticenta, ca-lido gullu: [J. Bauhino folia circinaze ferè rounditatis funt, ad pediculum longum, tenuem fal-cara, parva, cererarum Violarum folis delicatiora, tenuiora, quod & nobis compertum] angulo-fos caudiculos, in quibus bini aut terni fones, ex alarum finu prodeuntes, Violà minores, flavi, inodori, quinque foliis constantes, quorum infimum majusculum est, & quinque radiolis sive nervis nigris quinque rous diffinctum; reliqua verò exteriore parte. Semen in triangulis capitulis qua: maturi-tate dehiscunt, exiguum, nigricans, aliis Violis simile, præsertim tricolori. Radix alba, crassiuscurla, multas propagines è lateribus procreat, candidifque & longis fibris hirfuta est.
In supremo vertice montis Jura Thuiri dicko nobis inventa est. Clusio in omnibus Austria: & Loru-

Stiriæ Alpibus abundanter nasci dicitur: Junio atque Julio florens. Idem in Borealibus etiam Angliæ montibus inveniri se intellexisse scribit: nobis in illis montibus plantas indagantibus nusquam

comparuit.

7. Viola lutea Virginiana Park.

De hac nihil habet quam quod Viola lutea in Paradilo suo descripta simillima sit, & flores parvos similes habet. Ego autem in Paradiso illa non aliam Violam luteam descriptam invenio quam montanam luteam flore magno C. B. quæ est Jaceæ tricoloris species.

. 8. Viola Alpina purpurea exiguis foliis C. B. montana purpurea, solidiore folio J. B. montana 2. Cluf.

Exit hac in fummi Sneberg jugi vertice, perquam exiguis foliii & quafi circinatæ rotunditaris, in ambitu leviter ferratis, craffiufculis, longiufculo pediculo inharentibus: Cauliculus affungit è medio amont texter totals, sample and the state of eft. Florer sub finem Junii.

9. Viola Alpina folio in plures partes dissetto C. B. montana folio multifido J. B. montana la-ciniato folio Park. Viola 7. Ger.

Rarum hoc violæ genus J. Bauhino in monte Nombres Rhætorum prope balneum Warms inventum fimplici fere radice harebat. Folia pediculis longiusculis nitebantur è radice statim ortis, in de-cem longiuscula & angusta segmenta [singula Linarize folium referentia, nervo secundum longitudinem decurrente] ad pediculum ulque diffecta, guftu glutinoso, reliquarum Violarum more. Florem, qui tum deciderat non observavit, superstribus adhuc siliquis in tres carinas hiantibus, quas pediculi breviores quam foliorum fuftinebant.

10. Viola Americana foliis Granadilla Hort. Paris. Viola Nova Anglia Maracoci facie Londi-

Flore, semine & capsula seminali Viola nostrati Martia omnino conformis est: Floris item color violaceus. Folia folummodo habet lata, finuofa, in ternos lobos hederaceos profunde fatis divila, Granadillæ seu floris passionis triphylli modo, unde ei nomen impositum. Hæc D. Morisonus; est tamen etiam differentia in flore, quantum memini: per aliquot enim annos Cantabrigiae in hortulo meo plantam alui, Londino acceptam triginta circiter abhinc annis.

PLANTARUM. HISTORIA

6. 2. Viola Martia folio oblongo.

1. Viola surrella purpurea Park. Mar. arborescens purpurea C.B. Viola assurgens tricolor Ger.
Jacca tricolor surrellis caulibus, quibusdam arborea dista J. B.

J.B. Surrectis eft earlibus, cubitum altis aut etiam altioribus, angulofis. Folia priora vulgaris Viola Vircoloris fimilia, fubrotunda, catera longa ad uncias quinque, alia longiora vel breviora, angufta, qua cultu variant, & latiora reddita Viola Martia folia amulantur, ad quorum genicula foliola alia emicant, modò parva, modò majora, quadam etiam laciniata, & per ambitum ferrata, colore propose diche lacer quinque foliola configures in ambim, diluta violacio. ana emicant, moco patva, inuou niajota, quaxuan estami atomica, se per amoutin teritata, colore Jacez vulgaris: finer quoque diche Jacez, quinque foliolis conftantes, in ambitu dilute violaces, longis infadent pediculis, é foliorum finubus ortis, quorum folia duo lateralia, interna parte albis villongis infadent pediculis, é foliorum finibus ortis, quorum folia duo lateralia, interna parte albis villos solita, & cum imo pulchellis fittis decorata.

Quibus fuccedunt finique longe, in ternas carinas dehiscentes, semen continentes album, parvum. Radix tota fibrosa est, ac perennis. Tota planta

14 porte vinciao en.
Frequens occurrit in Auftriæ & Stiriæ nemoribus Cluf. inter vepres in limitibus Montbelgarden-fibus, itinere verfus Matthæi arcem florentem Maio oblervavit J. Bauhinus.
Viola tricolor crecta, an Jovis Flos Theophrafti 6. hift. 6. C. B. huic eadem videtur.

A. 2. Viela tricolar Ger. tricolor major & unigaris Park. tricolor bortenfis repens C. B. Jaces tricolor five Trinitatis fles J. B. Panties of Hearts-ease: vulgo Effect faces un-

T. B.
Pulcherrimi fores corúmque varietas effecit, ut in hortos translata cultu digna judicaretur; quos
Pulcherrimi fores corúmque varietas effecit, ut in hortos translata cultu digna judicaretur; quos
quinque folis constantes delicias suas adversa facie spechatori offere videas, modò totos purpureos,
quinque folis constantes delicias suas adversa facie spechatori offere videas, modò totos purpureos, modò lutcos ceruleo & purpureo variegatos, alitérque etiam verficolores, in pediculis longis con-cavis, ex faionum alis, quæ modò Hederæ terreftris inflar rotunda, modò oblonga, in ambitu ferrata, in caulibus reptantibus, ramofis, ex radice tenui & fibrosa exortis. Semen in pericarpiis turgidulis, ferè triangulis minutum, splendidum, copiosum.

иландия пильша, предыжения сороления. In montofis Septentrionalibus Anglis inter fegeres, & in maceris & fepium aggeribus frequens oritur. Vere una cum Viola nigra aut paulo post emicat, astate deinde tota & in multum Au-

Lecus &

Locus

3. Viola montana tricolor odoratissima C. B. Jaceæ tricoloris sive Floris Trinitatis genus slore luteo & purpureo magno, repens non annum J. B. Viola montana 3. sive tricolor Clus.

Cluf. Plurimos ex una radice profert cauler, pedales, angulosos, valde ramosos: quos per intervalla ambiunt felia tricoloris Violæ soliis fere simili, longiora, crafsiora; succi plena, leviter & rarius annount from tricinity rious rouns recommit, congiora, ciantora; noce pienta, jeviter & rarius dentata, apophythus ad latera oblongis & profunde latinatis, amaritudiu guitus & nonnihil acris Ex fummus alis longi oriuntur pediculi, triangulares, tenelli, finguli fuftinentes forem omnium. quos in hoc genere viderim maximum, quinque foliis constantem, quorum duo superiora extremis oris ex cœruleo purpurascebant, circa umbilicum pallidi erant coloris; bina illa in latera expansa, illis minora, lutei coloris, maculis ex cœruleo purpurascentibus respersa, trinssque purpureis radiis ex umbilico emicantibus infignita: inferius folium reliquis latius erat, aurei fere coloris, feptenis radiis purpureis ab umbilico intercurfantibus, maculaque ex cœruleo purpurascente infimo labro noraous purpures ao unionico intercui nantous, macunaque ex cuemeo pur paratiente minito iapro no-tatum; odor fueviffimus: craffiufcula espitula quax in ternas partes delicionta, fame oftendeban aliis fimile, pufillum, rotundum, matunitate fufcum, tricoloris Violas femini proximum. Radix fibro-fa & durabilis, qua facile etiam rantis, pangi poffit.

Sponte in Helveticis montibus nasci ferunt.

4. Viola montana lutea grandistora C. B. an Viola mont. lutea folise non crenatis ejustem? Viola montana tricolor 2. Clus. Viola stammea lutea maxima Park.

Hoc genus, autore Clufio, præcedenti per omnia fimile est storis colore excepto: nam qui in su-periore varius est color, in hoc omnino slavus est, purpurascentibus radiis ex umbilico emicantibus, qui magnam gratiam flori adferunt : aliquantulum etiam odoratior videtur. Audio & totum purpureum reperiri: quam varietatem seminio accidere puto.

Parkinfonus hanc speciem hyemes nostras melius tolerare scribit quam reliquas Violas tricolores: ramulis avulfis facilè propagari qui in humido folo depacti illico comprehendunt; femen rarò aut nunquam ferre in hortis satum, quantum quidem ille observaverit.

5. Viola montana lutea grandistora nostras: slammea lutea, seu 5. Ger.

Hac species que in montosis pascuis Derbiensibus, Eboracensibus alissque Septentrionalibus Angliæ putrido & palustri solo subinde occurrit, flore est amplissimo luteo, circa umbilicum lineis seu radiis nigricantibus striato, nec unquam spontanea, quod viderim, colorem variat. Planta ipsa parva est, & humilis, nec affurgir aut humo attollitur, forte ob sterilitatem soli, & loci natalis in-temperiem nimis frigidam, siquidem locis humidis montium altiorum delectatur; an vero in hortos translata faciem mutet, & in magnitudinem proficiat (quod verifimile est) aut floris colore variet me nondum experum fateor: unde autem eadem fit quam ex Clufio descriptam dedimus necne determinare nequeo, puto tamen specie differre, nullum enim in nostra odorem percepi. Gerar-

dum autem hanc intelligere tum Descriptio tum locus convincunt. Perennem esse puto, neque id tamen compertum habeo.

* 6. Viola montana pumila Clus. mont. pumila angustifolia Park. mont. pum. angustif. slore niveo odoro C. B.

De Herbis pentapetalis.

Gulielmus Boelius in Hispania observavit Violam montanam quandam valdė pumilam, adeò ut binas uncias altitudine vix superaret. Satis crassa radice constabat: cujus foliis angustiora videre non memini. Nam quascunque alias videre mihi contigit orbiculata folia habebant; hujus verò ut Rorismarini coronarii angusta erant, & unciam duntaxat longa. Flos inter folia exili pediculo insi-

A. 7. Viola bicolor arvensis C. B. tricolor sylvestris Park. Jacea bicolor frugum & bortorum vitium J. B.

Folia huic ad radicem breviora & latiora, in caulibus longiora & angustiora, alternatim posita, pediculis donata, raris incifuris circa margines crenata. Caules palmares, striati, concavi, crebris gepositions consequently and the following regularity plantates, triant, concavit, crebrs geniculs intercept. Ex alia following regularity fingularity, longis pediculis, volocaes finities, quinque petalis parvis confiturdir, calico quinquefollo. Succedir flori vafulum feminale, grandius, in tres carinas per maturitatem dehlicens, femma plurima, oblonga, ovata, ablicanta fundens. Ad pediculorum qui flores luttinent exorum prater folium medium dur appendices (cu auriculta lacinate folio primario non multo minores ad caulem hine inde adnafecuntur.

Flosculi huic multo minores sunt Viola tricoloris hortensis floribus, colore albido & luteo, mini-

mè venusto aut vivido.

In arvis inter fegetes ubique occurrit.

Locus.

CAP. VI.

De Refeda, & Luteola.

 $\mathbf{R}$ Eléda à fedandis doloribus dicta eft: nam collectiones & inflammationes omnes discuir, ut feribit Plinius lib. 28. cep. 22. Qui curant ed adding how works. $R=d_{1,2}$ scribit Plinius lib. 28. cap. 22. Qui curant ea addunt hac verba, Reseda morbos, reseda, scisne, scisne quis hic pullos egerit, radices nec pedes nec caput habeant; Hac ter dicunt, totiésque despuunt.

Resedz notz sunt Flos hexapetalos, cujus partes difficulter admodum discerni & distingui possunt, Valculum seminale in terna loculamenta divisum, qua vix unquam perfecte clauduntur sed perpetuò hiant, & in nonnullis adeò diducta funt ac fi difereta seu disjuncta essent.

Lutea & Luteola dicta, quòd eà panni lanei & telæ lineæ, candidæ quidem, colore luteo, virente verò, que ante cœruleo tincte, inficiantur, Resede notas characteristicas habet, ideóque genuina ejus species habenda est.

1. Reseda alba J. B. candida Lugd. major alba recte inscribitur. Breat white haffard forhet. An Reseda foliis Calcitrapa, flore albo Hort. Blas?

Caule surgit cubitali aut altiore, firmo, rotundo, striato, recto, ab imo statim ramoso, folia vestito' crebris, nullo ordine positis, laciniis utrinque pluribus ad mediam ferè costam dissectis, Valeriana tin modum, glabris, oblicure virentibus. Firer in furmitatibus caulis & ramorum in ipis. Valertans in modum, glabris, oblicure virentibus. Firer in furmitatibus caulis & ramorum in ipisa longas digetti, albi, hexapetali fex calicis folis inclufi, plurimis intus fiamanulis cum apicibus majufculis. Singula folculorum petala in tres lacinias diffecta func.

Invenit D. Magnol Maio mense prope pagum Balleruc juxta stagnum, quà itur ad thermas. Bo- Locus, tan. Monsp.

Reseda maxima C. B. ed. 2. Ger. major Park.

Præcedenti eadem videtur.

A. 2. Reseda vulgaris C. B. minor seu vulgaris Park. Plinii Ger. lutea J. B. Base Mochet.

Tenuem quidem, sed longam satis habet radicem, albam, lignosam, notabili acrimonia præditam; unde caules exurgunt plures, striati, birsuti, solidi, [J. Bauhino fistulosi q.] insirmi & vix se fultinentes, pedales aut cubitales, ramofi, folisis veltiti alternatim politis, Erucæ marinæ ferè divi-fura profunda, inordinata, crifpa feu undulata, angulta, obscurius viridia, sapore oleraceo. Flores in fummitatibus caulis & ramulorum in thyrfulos spicasve dispositi laxiores, ochroleuci, seu soliciolis compositi, quorum suprema duo maxima, lateralia minora, infima minima & vix conspicua, omnia figura: fingularis, ac fi ex uno folio duo alia emergerent; medium floris occupant fiaminula nu-merola cum apicibins luteis. Flores delapfi vascula relunquunt trigona, ½ digiti unius longa, iummà parte hiantia, seminibus repleta, parvis, nigris: capsularum anguli hirluti sunt; calyx floris hexa-

In arvis cretaceis frequens occurrit; Reperitur & in muris.

Locut.

3. Phyteuma

Incir

Locus.

Lib. XIX.

De Herbis pentapetalis.

1055

 Phyteuma J. B. Reseda affinis Phyteuma C. B. Res. aff. Phyteuma Monspeliensium dicta Park Valeriana 7. Ger.

Radix hinci fingularis, nullis aut perpaucis fibris donata, fatis craffa, lignofa, alba. Caules emittit plures, pedales, in ramos multos fiflos, partim rectos, partim reclinatos: per quos fibia oblonga, per extrenum obtesta, fibiande filla, mollia, quanquam intima nullam agnofacant divifionem, quatuor unciarum circirei longitudine. Flores per ramos crebot, albi, è meris ftaminibus compositi [in hoc Bauhinum deceptum puro] quibus radiatas folia viridantia fubjecta. Siliquae, turgidulæ, femunciam longa, ftriata; fuperiore parte perforatæ. Jones claudum copiolium, nigrum.

Circa Monspelium passim provenit; in Italia quoq, circa Romam & alibi.

4. Refeda alba minor C.B. Sefamoides parvum Salmanticum Clus. Muscipula Salmantica minor Park. Sefamoides Salmanticum parvum Gcr.

Dodrantales tres aut quatuor ab una radice producit virgulas, teretes, circa quas folia Lini exigua, craffa, inordinata, & in funmis plurimos foliales spice aut racemi instar confertos, ex herbaceo purpuralcentes initio, deinde tenulus capillamentis ex albo palles cantibus ornatos, in quorum medio veluti quatuor grana viridia conspiciuntur, que excusso sore in vascula excretcunt, exili nigricante semine plena. Radine crafsiulcula, candida, dura, vivax, sibinde etiam ante hyemem repullulat.

puntuar. In collibus Salmanticæ proximis lapidolo folo provenit. Maio floret & deinde femen profert. Planta hæc, fi redtè à Clusio describatur, quattuor vasculis fémine repletis unicuique flori succedentibus, ad multifliquas pertinet & non ad hoc genus, quò Bauhinum sequuti earn retulimus.

5. Reseda Linaria foliis C. B. Park. an Sesamoides Salmanticense parvum alterum Clus?

C. B.

Ex ratice candida, longiuscula caulis cubitalis, rotundus, in ramos palmares divisus, foliis Linarize Hrichismis, oblongis, viridibus vestitus exurgit: rami singuli in storum oblongam veliut spicam abeunt, quam solemis parvi, muscosi, tenubus capillaments ornati, ut in præcedente, pallide slavescentes constitutum, quibus capitula vel vossensa angulosa, bistida, exili semine pallido plena succedunt.

Hac in solo arenoso convallium montium Pyrenaorum collecta suit. Nobis siccam communicavit Monspelii D. Carolus Sueiker Dantiscanus.

6. Luitea maxima Cretica Honerii Belli J. B. Luteola herba folio Cannabino C. B. max. Gretica fæcunda & sterilia Park. Bellus apud F. B.

Radicem maximam profert, lignosam, in multas divisam, erasso & lento cortice vestitam. Stolome plenes ab una radice nascuntar, pachaia craffitudine, qui ad quinque, sex, atque eriam ad decenu usque cubita attollantur, qui hyeme exticcantur. Folia fert magna, pinnata, ex multis folis magnis constantia, longis, serratis ut Cannabis, alterno possitu harrenta, sine tamen ordine certo. Flore minimi ex vinid palledium. Trunci para superior in magnam spicam straigiaure, duos & amplius cubitos longam, ex vasculis quibisdam longis & angustis densisque constanta, similibus iis que Reseda vulgaris geiri, semme plems au truttim tendente. Procul intuentibus Cannabis esse vividam con tenta de tradicio superet. Colore luteo inficir Attumno, ideóque Luteam vocavera.

Nascitur in rivulo inter montes, tertio ab urbe Cydonia Iapide. Luteola herba sterilis non aliter à descripta differt quam Cannabis aut Lupulus fertilis à

 Luteola vulgarie Cretica Park. Luteola Cretica C.B. Strutbium legitimum Dioscoridis, que venum in tota Grecia appellatur quá fullones in tingendo serico atuntur Hon. Belli ep. 2. ad Clussium.

Hanc Bellus à Melchiore Guilandino epiftolà ad Maximilianum II. Cxfarem anno 1572. deferiptam dicit. Camerarius vulgari eandem facit.

A. 8. Luteola Ger. vulgaru Park. Lut. berba Salicu folio C.B. Lutea Plinii quibuscam J.B. Will Wood, Dierg-weed.

Radice nicitur fimplici, albă, lignosă, pauciffimis fibris donată, crafitite interdum pollicari, fapore Naflurtii acri. Caulei bicubitales, teretes, firiati, glabri, viridantes, arcăiori tubulo pertufi ; ramofi, folii crebris longis, angulisis, glabris, non cerantis, verim obtere interdum finuasia suc cripis, nullo ordine pofitis veftiti. Folia antequam excaulefact humi in orbem fipargit nitentia. []. Bauhinus longitudinem palmarem, latitudiume fienuncialem folis attribuit, faporem fibacrem cum lentore.] Thyrif florum predongi, teretes, magnam caulium & ramorum partem occupant. Foliquit inquiti berevibus fifiapt pediculus, quatroo retails laciniaris componuntur, cum plumbus intus apicibus pallide lureis; quibus fuccedunt vosicula tripartita, hulca, tribus loculamentes, que viv unquam exaced claudimur, fed in medio delnicunt, & femina parva nigra, rotunda continent, compositia. Ad fingulos fiorum pediculos figual appointa elt.

In muris & locis ruderatis, non raro etiam in arvis requietis: feritur etiam in agris ad usum tincorum. Que de hujus plantæ viribus in medicina à Matthiolo traduntur pro incertis habemus. Nonnulli Virea & contulam vulneribus recentibus imponunt. Lanarum infectoribus (ut J. Bauhini verba ulurpem) Ujua. adde & ferici, usis magni elle quotidiana terfatur experientia : rudes enim & albas cum alumine decoêta colore luteo tingit, cœruleas autem viridi, idq, magis minúfve intenfo, quo faturatior dilutiórve fuerit color cæruleus. Ita panni bicolores, uno eodémq, tempore, uno codémq, decoêto, ex eadem cortina extrahuntur.

Gratiola angustifolia Ger. emac. augustifolia seve minor Park. Hyssopifolia C. B. Hyssopifolia aquatica J. B.

Caules multi, dodantales vel estam longiores, fitiati, virides, filii amiéti alternatin pofitis, Hyffonni, filora, aliquando brevioribus, brevis vitex, nervo unico fecundim longiudinem diffincis, iapore nullo
manifelto: è quorum finu ab imo ferè ad fummum ufu, cacumen fis unus vel due, longiuficili, cor
rules, fex folioli Lighis quinque, qui puto naturalis et numerus] fitiatis conflantes, è calyculo
virid, cauli adatate: fuccedant pro folicilorum numero fitique longa; exertes, membrauli vindante
involute, quà detracti, calyculum proprie conflituens tunica fulca femen continet copiofum, minutum. Radis brevis fibrofa.

In aquosis & ubi per hymem aquæ stagnarant non rarò invenitur tum in Anglia, tum in trans. Lecus. marinis regionibus.

Hysfopifolia minor vel potius Thymifolia maritima J. B.

Simplice, lignola, contortà radicula nititur, caulem tollens palmarem, aliàs dodrante altiorem, in ramos diductum, per quos crebra folia, Camphorata, furfum vergenta: ex quorum fingulorum finu ab imo ad fummum ufq. crifatar filique perexigue, rubentes, Hyllopifolar majoris, femine referte minuto, ex albo flavelcente. Flau utalterius minor, qui vix facile difeerni poffit.

In vineis maritimis, & ad vinearum margines propè Grammontium in agro Monspeliensi colle. Locat.

Nosin Sicilia infula propè Melfanam duas invenimus Hyffopifoliæ foecies fimul nafcentes, alteram triplo elatioren, omnibuíque fuis partibus majorem alterà, aliàs fimilem. Verùm minor foecies erat, quam folam in Anglia hactenus oblervarimus.

Ageratum purpareum Dalechampii J.B. purpureum Park. serratum Alpinum C.B.

Radice est brevi, capillata, substava: foliii parvis, numerosis circa radicem sparsis, Agerato similibus, guthu sibamaris, antrorium subobtusis: caudiculus plurimis per saxi crepidines pendulis saxima, aulacorum instra ornantibus secontegenobus; sfore copioso, purpureo, pentapetalo, suavistime olente; semine copioso, minato, in oblongis valculis.

In rupibus ad radices montis Salevæ, inq accensu montis Juræ prope Genevam, utrobique copiosè Locus.

Datur hujus varietas foliis & caulibus villosis, quod Ageratum purpureum villosum Morisono.

CAP. VII.

De Geranio.

Eranium à gruini capitis & rostri imagine que summo ejus plantez capitulo inest, aptissima fimilitudine dicitur: nec aliam querere necesse est notam Geranii characteristicam quàm vasculum pentacoccum rostratum, quo ab omnibus cujuscunq, generis plantis distinguitur, si addas sorem pentapetalon.

4. I. Geranium foliis paulo productioribus, Althee æmulis.

 Geranium Althae folio C. B. Althaodes majus Park. malacoides Gcr. malvaceum J. B. Marsh-mallow-leabed Cranes-bill.

Folia huic malvaceis magnitudine, colore & mollitic proxima funt, nonnihil oblonga, fubhirfuta, in ambitu ferrata, pediculis appenfa duas tréfve uncias longis, interdum ferè dodrantalibus. Caules ex eadem radice, folo laxiore & fimetis, multi, hirfuit, mediocriter craffi, dodrantem aut cubitum alti. E foliorum finu pediculus exit duas tréfve uncias longus, multifuis, cui fores infolien multi, coerulei, pentapetali, quibus docidentibus roftra oriuntur unciam aut fefcunciam longa.

Circa Genuam in Italia, Monipelium & alibi in Gallia Narbonenfi sponte & copiosè oritur.

Hac planta (inqui J. Bauhinus) aliquando vix trientalis est, folis ovatis, crenatis & Betonica ferè
limihbus: quae forté eadem est Geranio nostrati pusillo supino maritimo Alchae aut Betonica folio
proxime describendo.

In Siciliz quadam infula ad Promont. Pachynum nunc dierum Capo Paffaro dictum, aliam hujus speciem minorem observavimus quod

2. Gera-

Lib. XIX.

 Geranium preumben: Althea felio denominavimus, Caulieula ex eadem radice pluribus, humi procumbentibus, rotundas, rara & bravi lanugine oblitis: Felia Althax, bimis ex adverlo [ubi in ramulos caulis dividitur] in margine crenatis, non autem laciniatis, ne illis quidem que in fummis caulibus funt. Fleribus purpureis parvis: Roffris brevibus.

Portè hac eadem est alteri illi speciei cujus menninit Parkinsonus, quamq, Geranium Althaodes minus vocat, qua non alta ferè inre à primo in loco descripta differt quam humilitate partiume,

omnium parvitate, & quòd folia albidiora fint.

In horto Leydensi invenio Geranium Althea folio odoratum: item, Geranium Africum arborescens, foliu Althae, flore purpureo.

3. Geranium pusillum suținum maritimum Althaca aut Betonica folio nostras. Small Sea-Crancs bill.

Radix craffiuscula, simplex, rectà in terram descendit, paucis sed majusculis sibris donata, cortice Radas cratitulcula, implex, recta in terram descendit, pauca sed majuicula noris dontas, ortice fiablavo, fapore naufocio. Cum primò exir, fella eccha per ambitum fiargit in terram reclinata, fiablactora per ambitum fiargit in terram reclinata, pelis brevibus raris hirfux. Caules feu ramilia fed quadruplo minora, profundita lacinata, pilis brevibus raris hirfux. Caules feu ramilia redictioni, in terram refugini. Felfani herbacei & vix confiscui [D. Morifono purpuro-subentes]. Rofera femunciam longa, duo vel tria in eodem furculo feu communi pediculo.

In argnofis & elargofis corrole bius. Amplia Occidentale, v. e. in rifulis. Mona & Prefichma, in

In arenofis & glareofis propè litus Anglia Occidentale, v.g. in infulis Mona & Prestolma, in

Wallia circa oppidum Carnarvan, in Cornubia circa Pensans & alibi.

4. Geranium Creticum Ger. Park. latifolium longissima acu C. B. speciosum annuum longissimis rostris Creticum J. B. Candy Crancs bill.

Late terram obumbrat ramularum hirfutorum, nodoforum, longorum, teneriorum congerie, foliis præditorum longis, hirfittis, nonnihil rubentibus, finuofis & ferratis, fapore acido & adftringente. Flora cerulei ameni, pentapetali, cum flya in medio purpureo, quos circumfant calciu dehi-feentis folia quina è finatis filis media membranula alba pellucida commiffis composta. Acus plusquam palmari longitudine, ad basin crassituscula: Semina majora qu'àm alis Geraniis, acuta &

In Sicilia prope Mestanam speciem hanc spontaneam invenimus; unde Cretæ insulæ non esse peculiarem novimus. Monspeliano agro, Clusio teste, provenit,

Q. 2. Geranium feliis pinnatis aut varie dissettis, Coriandri, Myrrhidis aut Cicutæ. Horum pleraque, duobus ultimis exceptis, flores habent in communi pediculo plures, velut in umbella dispositos.

5. Geranium Cicute folio, acu longiffima C. B. Monspeliacum laciniatum Park. Frenth long-braited Cranes bill.

Caulius eft bicubitalibus, hirfutis, afperis, angulofis, in varios ramos brachiatis, foliis Geranii mofchati five Cicutæ modo divilis, floribus fubpurpureis vel violaceis, quinquefolis: cuilibet acus uncias quinque longa, hirfuta fuccette, que œ uttericulo hirfuto, quinquefolio, apicibus donario fome contente prodit, quod per maturiatem exilit, & cum utriculorum mucronibus furlum primum, dein mente prodit, quod per maturiatem exilit, & cum utriculorum mucronibus furlum primum, dein deorsum alióque modo circumvolvitur.

Ad agrorum margines & in aggeribus circa Monspelium observavimus. A Geran. Apulo Coriandrifolio specie diversum putamus. Monspeliensibus, cum ibi essemus Geranium Creticum dicebatur

sed perperam. Huic forte idem fuerit

6. Geranium Salmanticense rostratum Clus, parvum foliis Ranunculi C. B. parvum Salmanticense

Perpufillum hoc genus (inquit Autor) Ranunculi ferè folia habebat, purpureum exiguum florem, & longissima crassislimaique (pro stirpis tenuitate) capitula rostrata, Geranii rostris pœnè

Salmanticæ agens in vicinis ultra Thormim annem collibus nudis ferè & petrofis, aut saltem te-

nui gramine tectis observavit Clusius. Ex brevi hac & imperfecta descriptione nobis non constat an hac sit distincta species.

* 7. Geranium Apulum Ceriandrifolium Col. Apulum odorum Park. Ceriandri folio odorum C. B. Bushed Cranes bill of Apulia.

Aliquam cum Cretico putato fimilitudinem habet; prima namq, folia cum illius quadrare videntur, ar reliqua latiora multiem, laciniara magis, Matricaria vulg, divitaris, nii parium elfent retufiora, ad Coriandri prope caulem folia accedentia, mollia, hirlute vix apparente obdicta, odorata ut cicui mojebate dicta ex eodem genere Geraniorum, longis petiolis fubrubicumdis fulta, circa radicui mojebate dicta ex eodem genere Geraniorum, longis petiolis fubrubicumdis fulta, circa radicui mojebate dicta ex eodem genere Geraniorum, longis petiolis fubrubicumdis fulta, circa radicui mojebate dicta ex eodem genere Geraniorum, longis petiolis fubrubicumdis fulta, circa radicultura experimenta de la consensa de la c com parvam, flavam, vel rutefcentem, brovem, è terra parum elata, auriculas live alas in imo pe-tiolo circa radicis caput unde oruntur habenna, rubra.

Caulum profert Martio hirfurum, geniculis osstinctum ut Creticum & congenera, in quibus bina folia, minora, brevioribus petiolis ex geni-

culo, & binis illis etiam barbulis cartilagineis rubentileus, ut in congenere, sed majoribus donata. Ex quorum sinu semipedalis *caulicalus* hirsurus atque viscosus exit, basin insidentem habens quinque-Ex quorum intu empedius camicants furtues acque vincoste ext, cann infidentem habens quinque-partiam, ex qua petioli quaturo aut quinq, prodeunt flores entitentes, colore violacco purpune-diluto, pentapetalos, ex hirfuits foliolis quinis calves vicem generatibas, ac tis in fummo fed non pungentius. His longa trientalia roft-s fuccedum in imo craffiora, in fummo tenuiora, ac quint, apicibus enuibus divila, que cum ficcantur difumpuntur, & in femeripos contorquentor visiculo-rium modo, acque tunc oblongs fetis hirfuita falcatum apicem relinquant, in imo femeri oblongum hirfutum continentia. Sapore est admodum astringente.

Maio perficitur. Cirinolæ nec alibi vidimus in agrorum & hortorum marginibus elatis frequens.

A. S. Geranium cicuta folio inodorum Ger. cicuta folio minus & supinum C.B. moschatum inodorum Park. moschatum folio ad myrrhidem accedente minus J. B. Field-Craneg. bill without fent.

Radix et alba, fimplex, carne tenera, cum nervo intus duriore & tenaciore, fapore ad Raphanum accedente, paucs fibris donata, fais craffa, & in terram alité desendens: Cauler ex eade in radice plures craffuluculi, teretes, hirtuit, in terram reclinari, ramoli, folio rerbis, vefiti, Falia pinata, ad Pimpinelle Saxifrage minoris accedentia, crebis & profundis incluins divida. Flage in California de Californ furculis seu pediculis duas aut tres uncias longis è caulis lateribus ubi in ramos finduntur exeminabus, quatuor vel quinque aut etiam plures simul velut in umbella, pedicellis privatis semuncialibus aut longioribus infidentes, purpurei, pentapetali, petalis angultis, obtuis, ninime bifidis, e caliec quinque folio: Stamina apicibus rubentibus infignia: Succedunt vue/cula pentaloba, roftrata, roftris uncialibus aut longioribus acutis. Samina quina oblonga, pulla aut fufca.

In arenolis provenit fponte, & circa mediam æftatem floret.

A. 9. Geranium cicutæ folio inodorum album Ger. flore albo Park

Hujus varietas eft, quz nobis etiam specie differre videtur à przecedente, flore albo majore, petalis lanoribus; caulibus etiam caffioribus, brevioribus & pallidus, cum illius rubeant; Folius deniq, majoribus & minus argutè fectis.

In issdem cum præcedente locis reperitur, sed rarior multó.

A. 10. Geranium moschatum Ger. Park. Cicuta folio moschatum folio ad Myrrhidem accedente majus I. B. Mousthed Cranes will. Mouleons.

Superiori (verba funt J. Bauhini) affinis & illa species, inventu rarior, tota major, odore Mo-fchi, folis non ita altè incisi & perfepe tantim ferratis.

In montola regione Crosso dicha que pars eff Occidentalis Eboracentis comitatàs sponte & co-Lewe.]

piosè provenit: invenimus etiam non procal Briftolia cundo ad rupem S. Vincentii.

In horto Leydensi invenio Geranii Cicuta folio speciem minorem, supinam; storibus pallidis.

11. Geranium trifte Cornuti: trifte, feve Indicum noche olens Park. Smeet Indian Cranene

Radicem habet ex multis coharentibus fibris quæ in nodulos extuberant, Lilia[phodeli punicei modo. Statim è terra furculofum in alcitidmem palmarem exit. Caulis teres eft, tener invalidad modo. Statum e terrà urcusoum in accuampen pammarem ext. Caustr teres ett, tener unvalidif.

que hirfutus, nec encols, fed per truim digitorum intervalla articultare. Felia in univerdim quiamo
aur quinque è geniculis prodeunt, initio humi jacentia, fubbritus, pluribus fegmentis dividi, forma
Filipendule; b reviora tamen, pinguiora, molliora, & ârmpiora, nultic): horum medius nervus

(quam vocant coltam) purpurafeire, catera, arrovirefeunt. Caulium faftigio infidet denia unbel-Again se coma. Flores nihil a ceteris fui generis different forma; quinque enim foliolis constant roti-démque se sminibus, & pistilo, ut Geranium Robertianum; color tamen buxeus est, singuláque so demque permittere, de ppisme, us creations reconstanting some tament unacce est, iniguiaque re-liola gemina veltu catini macula purpurateora sindici; i faminibus & pifillo fuccedanței roftir in-dimento concoloribus. Cum defforuit longior & acutior fylus prodit, roftro gruis amulus, in cujus-baf quinque fun recipus & fubrounda leminum conceptacula. Alveolis maturitate dehicerobus femina rufa oblongaque exeunt. Flos noctu est fuavitate inenarabili, interdiu nullo: influxum femina rula oblongaque exeunt. Fios noctu et tuavitate inenarrabit, interdu nullo: influtum enim illuentis Solis adeò algernari videuti, ut integro die odorem neget, cim Luna accelli granif fimo odore mofchato quafi thure libet, qui odor intempeltà quoque nocte ad Auroram ufque perfeverat, fratinque Solis prefentat evanelcit. Sapr bute plante acidus, qui & palatum belle afficir, unde inter olera recenten potest: vim namquee fildet alimenti refrigerantis & humedantis comporem. Apud Barbaros etaim audio radiose safs, it apud nos tubera, bublocaftanum & equinodi, gratiores inter epulas apponi. Floret integra propemodum aftate, nec nifi incuri folis per type appropriation appropriation of the propriation of the mem omnibus exuitur.

12. Geranium noctu olens Æthiopicum radice tuberofa, foliis Myrrhidis latioribus Brevnil.

Tuberofam agit radicem, obsoleti coloris purpurei, peramplam & crassam, crassissque balanis, co-lore & forma junioribus Caroca stava radicibus haud absimilbus, praditam: quæ antequam è terra lore & formă junioribus caroce nave raducous naud apiimuous, prautami: que antequam e terra erumpit în finculos aliquot velui propagines fubiade faceffit palmeris, Fois emittentes Geranii ri-fii Cornuti majora, atque afperiora. Ex horum gremio coules deinde în pedalem majoremve elevantu longitudinem, roundi, înanes, terris ac quaternis longê difanciistis, foliofo margine fimbratis intercepti geniculis, in quorum fingulis folium confpicitur, inferioribus toxez proximis longê mi Locus.

Lib, XIX. De Herbis pentapetalis. Simplex decoctum Geranii Robert. manumis cancrofis applicatur fæpe non infelici fuccessu. Fabr.

1059

nus, in primis quò alciorem in caule gradum obtinet. Sequintur *flores* caulium & pediculorum in cacumino quibuldam foliolis radiato le repræfentantes, novem vel decem in umbellam difpoliti, Gecommitted quadratin forms reason to representatives from the decent in uniform important disposes, on the result of the $\hat{\mu}$ Corn. nominited majores, qui in $\hat{\mu}$ from oblogum continentes, coloris (nih me fallit memoria) olivacei.

13. Geranium noctu olens Æthiopicum, radice tuberofa, foliis Myrrhidis angustioribus Breynii.

Pracedenti in omnibus fimile est, mfi quod Flores ad purpureum obsoletum inclinent colorem, foliaque in lacinias plures & angultiores diffecta, quorum pediculus nonnunquam magis purpurafeit.

14. Geranium noctu olens Æthiopicum radice tuberofa, Aquilegiæ foliis Breymi.

Radicem habet tuberosam; folia verò Aquilegia; nec plura de eo addit. Colitur in horto Leydensi, ut à D. Palmer habeo.

15. Geranium Æthiopicum Myrrhidis folio, flore magno striato Breynii.

Brem.

Pedales & cubitales profert coules, hirfutos, partim visides, partim rubentes, geniculatos, ramofos, quorum arriculorum juncturis pinnæ duæ cartilagineæ annexe, & foliæ longs pediculis adhærent fubbirfuta, plutimis fegmentsi dividi, crentata, & gen oras aliquantulum rubentia, faciem mediam inter Geronii Apuli Cerianti, foliæ Col. & Geronii trijis Corn. foliæ minora habentia. Flores in umbella pauci, carnei, peciofi, firiis purpuresi intigniti, foliis quinque amplis, ad imum angustis condesse considerativa longus bettiris gunque agraptis extenses. Jondes Envilse effectus et Compactive extenses. flati, è calscibus longis, hirfutis, quinquepartitis exeuntes: quibus Fruclus rostratus & semen Geranis Apuli Coriandri folio succedit.

Omnes hæ Geranii species à Promontorio bonæ spei ad D. Beverningh transmillæ sunt.

16. Geranium fatidum Park. Strong-fented Cranes bill.

Folia emittit aliquammulta è viridi canescentia, in tenues lacinias plurifariam dissecta; è quorum medio duo trefve cauliculi exurgunt tenues, hirfuti, ad nodos foliolis paucis, exiguis vestiti, tres quation or from majuculos rubentes in fummo gerlantes alionum Gerantorum finales, in horis no-quation of the majuculos rubentes in fummo gerlantes alionum Gerantorum finales, in horis no-firs fuaveolentes, verium in calidioribus regionibus, ubi fionte oritur, graveolentes. Succedunt fe-mina oblonga rigida. Radix alte in terram defendit, coloris exteriis rubentis, interius albi, odore graviore & ingratiore quam vel folia, vel flores, & in multa capita dividitur.

Ad latus Boreale montis Lupi propè Monspelium sponte oritur, referente Parkinsono. A nobis quidem ibi frustra questitum; vertim D. Magnol Monspeliens M. D. Rei herbarize perinstitums collegit & nobis ostendit: unde & exsicatum habemus ex dono D. Zuecher Dantiscani.

Hanc plantam Lobelius in stirpium Illustrationibus describit, Radicem illi tribuens crassissimam, rubro-nigricantem: felia palmaria, parum villofa: caulicules palmares: flores amoené coeruleos, lineo-lis plutimis obfeurioribus diftinctos.

as painting concentrates untraces.

Odorem haber qualem haber angultifolium acu longiffima deprehendit D. Magnol, nec tantum feetere un lipothymiam inducere valeat, ficut dicit * Lobelius.

* Stirp. Il-

Locus.

17. Geranium Robertianum C. B. Gcr. Robertianum vulgare Park. Robertianum murale J. B. Derb Robert. Robertianum à rubore caulium & florum dictum creditur.

Obviam ubique in ruderibus Geranium Robertianum, radice tenui, colore buxeo, quæ caules surrigit dodrantales & cubitales, hirfutos geniculatos, rubentes, maximè circa articulos & propter terram, ramosos. Folia partim à radice, partim ex geniculis hirsuta, pediculo rubente hirsuto, Matricaria ferè divisurà, segmentis primariis duntaxat tribus, odore ubi teruntur Pastinaca, sapore adstringente, per oras aliquantulum rubentia, interdum tota. Flores purpurei, dilutiore purpura striati, pentapetali, è calyce hirluto, atro-rubente, quinquepartito exeunt, apicibus in medio croccis: fuccedunt rostra mucronata, semen appensum habentia.

In veteribus muris, cæsis arbonbus, aggeribus sepium & locis ruderatis passim provenit, tota æftate florens.

C. Bauhinus, quique eum lequitur Parkinfonus nostras, alteram hujus speciem constituunt. Verum notz à Lobelio in Adv. allatz nostro judicio non sufficient ad speciem distinctam arguendam; rum noue a Loucino in Aux. Anna anticological mandata de presentantena algueritation nec putamus hactenus inventas aut defenptas duas species. Certè C. Bauhinus perperam & fine necessitate entia multiplicat, cùm Geranium article. Gruinalem Dod. Lugd. Geranii Anemones folio rotundo speciem VII. facis sub titulo Geranii harachiedis, Colli gruis Germanorum, & postea eadenimet nomina adhibet pro Synonymis Garanii Jui Robertiani alterius.

Geranium gruinale J. Baubini, cui eadem synonyma accommodat quæ Casparus frater Geranio Robertiano alteri, Geranii Robertiani species este non potest, cum folia ei Pedis columbini attribuat rotunda: videtur pottis accedere ad nostrum Pedem columbinium foliis laciniaisi.

Valde vulnerazium est Geranium tum columbinum, tum Robertianium, tam potionibus vulnera-

riis inditum, qu'um exterius applicatum. Fluxum fanguinis fiftit, iplumque fanguinem coagula-tum refolvit: vulnera quoque & ulcera mundificat, calculum veficæ & arenulas pellit, colicos dolores sedat, autore Lobelio. Decoctum in vino arthriticos dolores lenit [in fomentis] Ad herniniam & rupturam commendatur.

Usu est vulgò ad enysipelata, ad oris, mammarum & pudendorum ulcera & vulnera. Rarò in-tus assumitur ob frigidizatem. Fuchs. Vix credo plantam frigidam esse posse à quo odor adeò vehemens, te-

ser & ingratus exhalat.

Simplex

Hildan. Chirurg. Relatum est mihi de cancrosa quadam unicum habere solatium in dolore ab aqua hujus. C. Hofman. De MedOfficin, Decoctum pastores præbent jumentis cruenta mingentibus.

9. 3. Geranium folio circumscriptione subrotundo in nonnullis tamen speciebus ad pediculum fere laciniato.

A. 18. Geranium columbinum majus flore minore caruleo. The greater bleiv-flower's Dobes foot Cranes bill.

Radix alba, fimplex plurimos ceuticulos fundit, infirmos, & fere procumbentes, dodrantales aut longiores, craffiufculos, teretes, geniculatos, brevi admodum & vix conficieu lanugine hirfutos, nonlongores, crattuícuos, tretes, geniculatos, brevi admodum & vix conforcia lanugine hirfutos, non-mihi interdum rubentes, multo tamen minis quiàm vulgaris caules. Folia Malive, altitis tamen in-cifa, & in plura fegmenta divifa, longis pediculis nixa, brevi lanugine ad tactum mollia. Ad ge-nicula exeun forculi binos geftantes flores, fuis fingulos pediculis uncialibus nixos, parvos, penta-ricula exeun forculi. Semina quina, ad bafin roftelli, fuis fingula loculamentis inclufa, ut in reliquis omnibus Geraniis, per maturita-ficio.

In locis ruderatis & glareofis sepiumque aggeribus provenit.

A. 19. Geranium columbinum Ger. columbinum vulgare Park. folio rotundo multium ferrato free columbinum J. B. folio Malvæ rotundo C. B. Dovegiftoot, og Dovegiftoot.

Cum priore convenit radice alba, fimplici, furculola, caules emittente plunimos, in terram reclinatos: Folis malvaceis, in plura fegmenta [feptem plerunque infigniora, aut faltem quinq, etiam in fummis caulibus] divitis: Floribus pariter, ur in illa binis in eodem furculo, feu communi pediculo, in lummis causibus J aivuis: *Lorabus partier, ur in uia binis in eodem lurculo, leu communi pediculo, nec unquam pluribus, proje fummitates caulium & ramilorum ex adverso plerunque foliorum fitis. *Rofelba paria; *(mines fusca simila sinnt, Ab eadem differt 1. Parviates sia. 2. Hirtifune caulium & rofioiorum; Caules praccipule lanugime molli, alti pubescunt, ima quoque parte multo magis rubent quam illius. 3. Floribus multo majoribus, & haltan puprara intentibus. 4. Surculis setu pediculis communibus sfores sistinentibus plerunque brevionibus. 5. Foliis minoribus, mollioribus, villosis, languar surgiere poddenile fails. longis pariter pediculis fultis. Vere floret in glareofis & sterilioribus, non rarò & ad vias & sepes.

20. Hujus speciem minorem majai store, faliu storum bistalis proponit D. Magnol in Botan. Montp. passim juxta visus cum superiore noscentem circa Monspelium, à quo sacilé distin-

A. 21. Geranium columbinum majus dissettis soliis Ger. emac. malacoides laciniatum stove columbinum alterum Park. An Ger. Malves solio II. stove columbinum tenuits laciniatum C.R. Malacoides stove columbinum tenuits laciniatum Park. Doves-toot Cranes-biil.

Caules huic infirmi, pedales aut cubitales, ramosi, folisi per intervalla longiora ex adverso binis vestitii. Folisi ima & quz è radice exeunt pediculis songis [palmaribus] insident, duriora quàm praecedentis, minus intrituta, altitus in quinque lacinias ad pediculum sere divisa, ut in Geranio batrachoides. Forse ex alis foliorum exeunt bini simul in codem communi pediculto, semidigio breviores at nediculi privati quibus simenti stores insident. Inonjores sunt. & procé sorem suspinio breviores at nediculi privati quibus simenti stores insident. Inonjores sunt. & procé sorem suspinio breviores at nediculi privati quibus simenti stores insident. Inonjores sunt. & procé sorem suspinio breviores sunt extensiones de la consideration de la co viore: at pediculi privat quibus finguli flores infident, longiores funt, & propé florem furfam re-curvi, ut in hujus generis reliquis. Color florum purpureus amenus, nulls inteolis firatus: Ro-fella nonnihil longiora quam in pracedentibus duobus: vafcula feminalia turgidiora, adeò ut calycis folia non eò ulque conniventes occultent semina ac in aliis plerisque Geraniis. Semina fusca seu

In hortorum ambulacris, arvis requietts, ínque paícuis sterilioribus & ad sepes, locis præsertim Lores.

* 22. Geranium gruinale folio tenuiter diviso J. B.

Aut eadem species est, aut mihi nondum cognitum. Repugnat quòd sfores Geranii Robertiani paulo majores esse dicat, cum in hoc iis minores sint; folliculo etiam laxiore obsitos. patio inspires ene citeat, cuin in nor in minores mit; rouncino estati manore contos.

D. Magnol in Botan, Mosfip, Geranti columbini speciem ponit, quam majorem, folisi tensiter difetti, petalis sifidi; appellat, quam in omnibus convenire dicit descriptioni Geranti practiciti grainalis. J. B. nisi quòd in itto petala bisida sint, quòd sorte à Bauhino non fuit animadversum. In pra-

A. 23. Geranium columbinum dissettis foliis, pediculis storum longissimis.

Tota planta aliquanto glabrior eft quam præcedens, folin viridioribus, calveis fegmentis triplo quam illus amplioribus. Roftris longioribus. Præcipue verò notabilis eft longitudo pediculorum quibus infident flores, palmaris interdum aut major. Planta eft annua ut præcedens.

Hanc speciem primo nobis oftendit Jacobus Bobertus Oxonix à se inventam in agris circumja-Hanc speciem primo noos ostenos jacoous pocetus Oxonie a se inventam in agris circumja-centibus; poltea & sple copiofam observavi in agro Cantiano circa vicum Swanley non procul De-fordia: Postea intellexi à D. Goodyro pridem inventam in Southamptonia comitatiis locis pla-fordia:

A. 24 Geranium columbinum maximum falii dissettis D. Plot. columbinum majus saliis imis lon-gis, usque ad pediculum divossis D. Moris.

D. Flat.

Huic falie que primò exeunt non rotunda fune & finuata, ut pracedentium, fed uncialia & fefuncialia, ad pediculum uíque divifa, faturatius virentia; omnia pediculis longes inficient, fininque
funcialia, ad pediculum uíque divifa, faturatius virentia; omnia pediculis longes inficient, fininque
multò quam huius generis reliquorum majora: inter que caules excitumur, digitali free craffitire, almuno quam nujus genera renquorum majora; anea que casas exonumu, uguan ren cratitute, at-titudine sesquecibitals, propemodum erecti, ramoli, ad genicula in nodos protuberantes, & folis con-similabus amplis profunde diffectis, ad summitates confertis, vestiti : inter que steres brevibus pedicalis, hilari rubore micantes, quam præcedentis majores, exeunt.

In fepibus propè Marsten vicum, & in calceti Botleyensis extremitate Oxonio proxima copiosè

I neus.

Locus.

Locus

A. 25. Geranium faxatile Ger. emac. Park. lucidum J. B. lucidum faxatile C. B. Shining Stone Cranes bill, 02 Dobes foot.

Radice est minima, parum flavicante, interdum vix humo hærente. Folia in petiolis rubentibus fubrotunda, Geranii columbini emula, ex virore obfeuro [interdum etiam pallidiore] pulchre lucentia, nihil aut parum hirfuta candidis rarifque pilis, in quattor profundes lacinias fere femper tri-partitas divifa, rotundis crenis per ambitum incifa. Cauliculis multi funt, lucidi, rubentes, fupim ferè, pedales & longiores, in varios ramos divifi. Flore: Geranii Robertiani floribus fimiles & pares pedales & longiores, in varios ramos divifi. Flore: Geranii Robertiani floribus fimiles & pares pedales per l'Ecolumne rechius minores, rubentes ponùis quam purpuralcentes : quibus breves admodum, nec rigentes fuboriuntur corniculi five roftra.

In locis faxofis, muris & maceriis antiquis, umbrofis præfertim, fponte & abundè luxuriat.

26. Geranium tuberosum J.B. Get. tuberosum vet bulbosum Park, parad. tuberosum mojus C.B. Bulboug, og knobben Craneg-bill.

Nomen invenit à radice tuberola, fiblivida, infipida : cujus felia femipalmari & palmari, fibhir-futo pediculo donata, lata funt, divifura octonà novemave ad ipfum ufque pedicultum, fingulis feg-mentis minutius diffectis, colore ex viridi canefoente. Caulis pedalis aut altior: Flores in petiolis teretibus subrubrisq, ac hir utis pulchri, purpuralcentes, ex quinque soliis in summo divisis aliquantulum, intenfiore purpuri firitais, & circa margines nonnihil hiritatis compositi. Circumjecta autem fun fiori quina titidem folia acuminata, intus nonnihil rubelcentia, glabra, foris virefcentia & lami ginola. Roft a tenuia acuminata. Radix de fe fibras undequaque emittit, que ad intervalla in bulbulos extumescunt, qui brevi folia & caules emittentes, a matre se emancipant & plante nove fiunt; unde immensum se propagat hæc species.

In Illyrico provenire dicitur : Junio & Julio floret.

27. Geranium radice grumosa C. B. bulbosum Pennai, sive grumosa radice Park. Asphodeli radice J. B. bulbojum Pennai Ger. emac. Cuberous rooted Cranes bill.

Radicem habet ex multis parvis longiusculis bulbis coustantem, versus summum fibratum, necnon ab imis bulbulis : Caulem cubitedem, geniculatum, juxta radicem & genicula parum rubentem. E ab imis bulbuis: Cautem Cubitaiem, genicunaum, justa i aubent de genicune parum indicatem. E fingulis geniculis du felia longuilculis pediculis nitentia, in quinque pracipus partes diffects, quarum fingula in ambitu inacqualteri nicila funt. E fingulis juncturis juxta foliorum exortum quinq, folia mucronata exoriuntur. Elore in fummis ramulis conjugatim parvis pediculis infiftentes, rofet, folia mucronata exoriuntur. pentapetali, colore ex purpureo rubescentes, Geranii batrachiodis vulgaris floribus similes sed paulo

In Dania provenit agro Hafnienfi, unde Turnerus Clusio attulit & dono dedit.

 28. Geranium tuberosum minis Cam. C. B. tuberos. minus Camerarii Park. tuberosum minimum J. B.

Est folio, flosculo & tota facie vulgaris Pedis columbini attamen multo minus: radice Avellana magnitudine, rotunda, tuberosa, nullis fibris, fed veluti acetabulis aut osculis è parietinis alimentum

In murorum rimis nascitur. Præter Camerarium nemo hujus meminit, nec habemus quod de eo dicamus dubii harentes.

29. Geranium nodosum C. B. Park. nodosum Plateau Clus. Ger. emac. magnum folio trifido J. B. Enotted Cranes bill.

Aliquot à radice promit folia satis sirma, in quinque lacinias altè divisa, inter que bini aut terni assurgiur caules pedales, graciles, ex fusco purpurascentes, geniculati & nodosi, bina ad singulos nodos un articulos ferentes solia, ex adverso sita, in tres duntaxat lacinias scèta, deinde è medita alta dos seus activates de la contrata del contrata de la contrata del contrata de la contrata Cluf. longiores pediculos, in quibus bini, interdum tres quatuorve flores fimul nascentes, quinque foliis bifidis (ut Malvacei) constantes, purpurei coloris, sed quibusdam saturatioribus venis distincti, protuberante in medio rubro umbone, summo sastigio in quinque partes sisso, qui in longiusculum inde rost ellum transit, quod inferna parte in tumentibus utriculis semen continet, maturitate, ut in reliquis generibus, sponte exiliens. Radix nodosa est & geniculata, aliquot præterea fibris donata. Nos hanc plantam sponte provenientem observavinus in Delphinatu, eundo à Gratianopoli à Louis.

la fontaine que bruste, ad sepes.

* 30. Geranium argenteum montis Baldi J. B. argenteum Alpinum C. B. Ger. argenteum Alpinum longius radicatum Ponæ Park. Silvet Icabeb Mountain Cranes bill.

Radicem protrudit tuberosam, longam, rectà in terram descendentem, sursum versus terrar super-ficiem in bina aut terna capitula brachiatam; ex quorum singulis exiliunt quina senáve folia, lonnecem in bina aut term capitula socialisatin; se quotant miguni examini quini ienave peita, iongiffinis pediculis nitentia, in quinas lacinias pracipuas ad pediculum ilque filia calique rifianam
versis mucrones sectas, molli & incana lanugine obducta, Argentina colore. Inter folia oriuntur
pediculi alii, longi, in fafisijo fultinentes flores binos ternofove, faits amples, petalis quinis bifidis
conflantes, pallide rubris lineis notatos. In medio apparent flamina cum flylo. Rofira brevia funt.

J. Bauhinus altitudinem ei ascribit palmo paulò majorem; folia parva & quæ pollicis articulo te-

gas: florem purpureum.

Nalcitur Alpinis rupibus majoris montis Baldi, Orientem aspiciontibus, ac ibi passim floret initio Locus. Junii, semen calendis Augusti perficitur.

Geranium batrachsides odoratum C. B. batrachsides longihs radicatum odoratum J. B. batra-chsides alterum longiha radicatum Lobelii Park batrachsides longius radicatum Ger. Monge-trotte d'evolution d'enanes-bill.

Spectabili florum amœnitate nulli Geranio cedit, qui ex calice globoso, striato, rubente hirsutoc. odorati emicant, purpuro violacei, è quinque folis compositi, surrecto staminum purpurascentium altiore cincinno, in caulibus geniculatis, dodrantalibus cubito altioribus interdum, & harsutis. Folia divisura quodammodo Sanicula, ex virore incana pilofa, odorem spirant non ingratum. Radix oblique acta serpit, longa, minimi digiti craffitudine, fibris & geniculatis tuberibus donata foris rubens, intus alba, cum adstrictione valida nescio quid aromatici gustui offerens.

In hortis alitur, verum de loco natali filent Botanici, nec nobis constat.

A. 32. Geranium hamatodes Park. fanguineum Ger. fanguineum maximo flore C. B. sanguineum sive hamatodes crassa radice J. B. Bloudp Cranes: bill.

J. B.

Craffa herret radice multis longis, craffiu(culis appendicibus aucêtă, rubră, [aliquot fibris donată, novas fub terram propagines fingulis annis ad latera [pargente, quæ non modò fibras fimiliter agum, fed etiam craffionbus radicibus interdum [efe firmant] Caules emistre plares culvium alros, rubentes, hirfutos, geniculatos in multas alas divilos. Ad fingulas jumchuras bina nafcuntur folia, circumferiptione rotunda, fed in quinque lacinias, trifidas plurimum, ad pediculum fere diffecta, hirfutos divinante chime camplemosi, ficco 8s adfirmente fanore trazilia. Exclusionatio chime camplemosi, ficco 8s adfirmente fanore trazilia. Exclusionatio chime camplemosi. cumicapione rounca, leu in quinque acumas, unhas purmunin, au peucicumi rer ennecta, infuta, fuperne virentia, fubbus canefoentia, fico Se adfungente fapore pradita. Ex fuperioribus also oblongi nafcuntur pediculi, unicum fuftinentes finguli forem, inter reliqua Gerami genera maximum, Cifti maris flori ferre parem, colore eleganti utporo, quinque folisi compositum, decem intus faminalie, que tocidem [quinque] nervofis, hirfutis, viridantibus foliolis, fubbus naris fuffulciuntur. Rostra suboriuntur pentagona semen intumescentibus utriculis seu torulis continentia, quod maturum cum fonitu exilit, circumvolventibus fe utriculorum mucronibus.

In ericetis & montosis caduis sylvis & dumetis frequens occurrit, alibi inventu rarius, Hujus alterum genus simili flore, disparibus tamen foliis & Batrachoidis Geran, foliorum potius

amulis invenit Clufius ad pratorum margines & inter vepres propè Norimbergam.

In horto Leydenfi colitur alia adhuc species Geranii sanguinei, quam Geranium sanguinum cauliculis assurgentibus vocant.

A. Geranium hamatodes Lancastrense flore elegantes striato.

Cum Geranio hamatode vulgari in omnibus convenit praterquam floris colore, qui albus est ru-

In Insula Wahney Lancastria adjacente à D. Lawson inventa est, & D. Newton ostensa, solo Locus, arenoso ad maris litus nascens.

A. 33. Geranium batrachoides J. B. Ger. batrachoides flore cœruleo Park. batrachiodes Gratia Dei Germanorum Lobelio C. B. Caolufoot Cranes bill.

Radix ei crassa, obliquè acta, rubenti cortice tecta intus buxea, fibras crassiores emittens, saporis amari & adstringentis. Folia indè emergunt plura, pediculis dodrantalibus nixa, circumscriptione rotunda, Aconiti fimilia, in profundas lacinias divifa, [feptem infigniores] ad pediculum fere, venis profundioribus rugofia. Cade tenues, pedem aux cubitum alti, teretes, brevi langine albicante obfiti, quemadmodum funt & folia, & corum podiculi; folis mud quocaduque in ramos dividuntu, ubi duo plenuque folia adveria. Cadisi in binos ramos divaricatur, finguli deinde rami in alios binos. Ex angulo uniuscujusque divaricationis exit surculus duos tresve flores sustinens amplos, pentapetalos ex coruleo purpuralcentes faturatioribus lineis striatos, petalis subrotundis, è calice pentatapetatis ex certities purplatacentes attrictions in the frates permanent of the permanent of the permanent permanents termines oblongs, fratato, soliciden frates oblongs, finatato, odore pulla continentia.

Xxx 3

In

Lacut.

Locus &

Locus.

Lib. XIX.

In pratis & pascuis humidioribus non raro occurrit

Geranium batrachiodes flore variegato C. B. & Park. ab hoc non differt specie sed accidentaliter

A. 34 Geranium batrachioides montanum nostras. An Geranium batrachoides minus Park? batrachioides alterum Ger. emac ? batrachiodes mines frue alterum Cluf. hift, betrachicides folio Aconiti C.B? barrachoides aliud folio Aconiri niteme Cluf. J.B. Mountain Crowfoot Crancs bill.

Radix huic fatis craffa, oblique acta, fibrofa, fazoriz amari & adftringentis : Folia Geranii fufci, longis pediculis innuentia, in quinq, vel feptem vel novem lacinias divila, minus tamen profunde quam Ger. batrachoids vulgaris folia, molliora infuer & flaccidiora, minuilque rugofa, utrinque quam care paractions rugans tona monota mingo e inactions, immune rugora, crimque hiritrat. Carlas pedals vel catam cubicalis, rotundus, hiritust, uno vel altero folio donatus antequam in ramulos dividatur. Elares in fimmis ramulis numerod, quinquefolis, Geranii batrachioidis minores, coloris inter Geranii sanguinei & barrachoidis flores medir, pallide scil. purpurei, quibus succedunt rostra Geranii.

In montofis sylvis, dumeris, sepibus & pratis agri Westmorlandici & Eboracensis copiosè pro-

Geranium suum batrachiodes minus Clusius sic describit; Prodeuntibus è radice frequentibus longoque pediculo nitentibus folis præditum est, Ranunculi platyphylli aut Aconiti Lycotloni pallido flore folio respondentibus ferè, rugosis, subhirsutis, in aliquot profundas lacinias divisis, deinde in flore tolio respondentibus tere, rugoris, lubhritutis, in aliquot protundas lacinias divilis, deinde in ambitu serratis, que gustata intico adstringere 8c linguam exicare, deinde nonnihie clafaccin deprehendantur. Caule cubitali urplurimim, firmo, rotundo, genicularo, in multas alas divilo, quibus fubnascuntur folia superioribus minora, paucioribissque lacinis divila, perionte tamen in ambitu ferrata. Summi rami in oblongis pediculis fores gestant quian, solius constantes, Geranti barrachiodes quod in Belgicis hortis alturi socibus forma pares, paullo tamen minores, nec ut illi cerulei, vertim ex purpura mbentes, decem staminulis cum stylo ex umbilico storis prodeuntibus: deinde oblonga eredaque rostra, non instexa, aut inclinata, quinis utriculis ad corum basin turgenablus, & semen continentibus, quod maturitate exilit, altorum Geraniorum more. Radius superiori Gecarin nullo store liber respondet. & summa tellure in pluta carsta, internesson utentio carsia exilitatione. ex geniera configurations, quota manimata canna anomin Gostanomin more. Ramas imperiori [Ge-rario pullo flore] ferè refpondet, & fumma tellure in plura craffa, interneque rubentia capita extuberat; quæ fibras etiam agentia fingulis annis augentur.

Crefcit hoc in Pannonics Striracifque Alpibus, nufquam tamen abundantius quàm fupra Ga-

mingam in illo ascensiuex Herrenalben jugo ad sublimes scopulos Durrenstain, in quibus floret Julio & Augusto in horris autem Maio.

Hæc descriptio in plerisque nostræ plantæ convenit, nisi quòd folia rugosa, profundè laciniata & minus hirsura faciat. Conserant inter se diligenter, quibus utriusque copia facta fuerit. Huic per-firmile est & fortasse idem specie Geranium batrachoides alterum store purpureo Park. parad. Verum fi folia (utille describit) in plures lacinias & profundius incisa sunt quam Geranii batrachoidis vulgaris, h.e. ad centrum usque, omnino oportet ut specie diversum sit. Author nulla adfert Synonyma, nec an nondum descriptum putet menunit.

Ab hac denique specie non multum differre nobis videtur Geranium Moscovicicum purpureum Park, quod tamen ob soliorum maculas ad Geranium suscum, aut Romanum striatum, magis accedere merito censeatur.

35. Geranium phao five pullo flore Clusii J. B. Ger. batrachiodes birsuum flore atrorubente C. B. Ger. pullo flore Park. batrachoides pullo store Ger. emac. Dus Ry Ctanes: hill.

Cubitales frequentéfque ex una radice producit caules, firmos, geniculatos, virides, fanguineis ta-Cubrales frequentesque ex una rance product cause; numos, geniculatos, vindes, languines tamen veluti guitta afperios, languine pubel(centes, in aliquot ramos dividos: in quorum fattigio ad fingula genicula longi nafcuntur padicali, in quibus bini flores, quinq, laciniatis (prater reliquorum Geramorum uficatam formam) foliolis conflantes, colore faturatius rubente, & quafi aro, medium florem occupantibus multis flammiuls circumvolutis cum flylo prominente. Seme deinde fucedit in valentis mucronatis (que maturitate ut in reliquis Geramis diffilium & circumvolumur). etiam annis augescente & novos stolones producente.

Invenitur in Strize Alpibus ubi sylvæ desinere solent, & storet Junio; in hortis verò in quibus se-

licissime provenit & luxuriat, Maio: quo etiam mense sus floribus onustum in sylvosis illis montibus Pannonia inter Dravum & Savum fita, & propterea Interamnis cognominata, observavit

Geranium hoc à vulgari susco, flore reflexo, quod in hortis nostris alitur, specie diversum esse mihi persuadere vix possum; adeò omnibus sui partibus cum eo convenir praterquam slore non reflexo, ejufq petalis laciniatis. In vulgari autem interdum observavi floris petala finuata ad margines & veluti crifpa. Nobis fuffragatur J. Bauhinus, quem confule. Quid quod Parkinfonus no-iter Geranio fusco vulgari folia floris ad margines nonnihil incifa tribuir.

Verum ne duas diversas species temere milcuisse videamur, Geranii susci flore restexo descriptionem è J. Bauhini hiftoria mutuatam proponemus, ut liberum hac de re Lectori judicium relinguamus.

36. Geranium

36. Geranium placum flore reflexo J. B. Geran montanum suscum C. B. Geranium suscum suscum Park, parad, maculatum sive suscum Ger. Dushp Cranes: bill.

Speciolum est apprime hoc Geranii genus, foliir amplioribus quam Barrachoidis, in octo plus minis segmenta, angusta in extremis, sed versus pediculum lata divisis, subhirsuus, nigricantibus venis afperfis, per ambitum latitifculis crenis configicuis, nullo odore præditis. Flas luminitatibus infider purpureus & pœnè fufcus, fatis magnus accedens ad florem Geranii folio odorato, qui inversè contorquetur atq, reflectitur: in medio apices. Floribus decidentibus roftra oriuntur unciam

Folia huic ad fingulas incifuras nigricantibus maculis, ut in Ger. pullo flore Cluf. infignita funt: in univerfum descriptio iffius apud Clufium huic optime quadrat, exceptis duntaxat duabus illis quas fuperius meminimus differentia notis-

Plantam hanc in altiffimo cacumine montis Jura propè Thuiri sponee ortam vidimus & collegi. Locus. mus. Floris color in planta quam in fylvofis montis Jurze cacuminibus observavimus, multo dilutior erat quam Geranii phari, & purpureus potius quam fuscus: totaque planta hirsutior quam

27. Geranium Romanum versicolor sive feriatum Park. parad. Dariable firip't Cranes-

Pulchro huic Geranio folia à radice fibrola exeunt plurima, lata, pallide seu ex luteo viridia, in quinque aut septem segmenta divisa, verum non ad centrum seu pediculum usque, ut in Ger. barra-choide. Folia singula ad singulas incisiuras seu incisionum angulos macula acropurpurea infigniuntur: courac, route uniques act uniques act uniques contained to the containing of the con venulis purpuro-rubentibus creberrimis, flexibus arcuatis fibi invicem occurfantibus, & quafi per anaftomoles junctis, pulcherrime variegatos, ut in quocunque folio viridi vix toe nervos discurfantes invenias. Medium floris occupat figlus exiguus, qui flore delapso sit vasculum seminale. Radim multis fibris exiguis, luteis constat.

* 18. Geranium Moscoviticum purpureum Park. Purple Crancs bill of Muscovy.

Folia habet lata, in quinq plurimum fegmenta divila, circa margines dentata, Geramii fufei fimilia, verum tantillo minora, ad Geramii Romani firiati folia propriis accedentia, fed obfourius viridia, &c quibuldam pariter maculis nigricantibus ad inciliurarum angulos notata. Cautis ad bipedalem altitudinem affurgit, agminulis aliquot fferum majufculorum è purpura cœruleorum aut rubentiem onuftus. Semina (accedentia Romani verficoloris feminibus tantillo majora. Rodix in plura capita dividitur quibus propagatur : verum folia omnia hyeme amitut, quo à reliquis congeneribus diffun-

Hanc speciem in Moscovia sponte provenientem Journes Tradefourtus primus in Angliam intulit. Locus

39. Geranium Bohemicum, batrachioides annuum.

Semipedali altitudine affurgit. Folia longiffimis infident pedicelis, Geranii fußti quodammodo fimilia, verum minora, palliduis virentia, molii & incana langgine utrinque obita. Caude: in binos dividuntur ramos, ad quos hine inde apponitur folume, de, piod obraricationis angulo pediculus longiffimus exit, bicornis, binos in fusimitate forez geftans, pedicellis private uncaibius futlentatos, purpuro-cœruleos, faturatioribus lineis purpures firatos, petalis lats, obsurbs, creal in medio incisi bridis & volur cordans. Flores delapfi relinquint roftra uncaida, craffiulcula, in mucrona eatutos formation del production sensim tenuata, per maturitatem nigricantia, quorum bases circumstant utriculi quini, ut in reliquis congeneribus, turgiduli, pariter nigricantes, toridem semina fusca, majuscula reniformia continentes. Semine ad maturitatem perducto planta ipía radicitus exarefeit. In ramulis ad fingulos nodos bina apponuntur folia, ex eorum autem finubus pediculi alternatim exeunt, non bini oppointi, fenfim breviores ad fummitatem usque.

Floribus delapsis tum caules summi, tum pracipue florum cafices pulchre rubescunt.

40. Geranium Alcea vesscaria foliis Park. Geranii Batici species Boelii Ger. emac. app.

Multa huic è radice exeunt folia, lata, circa margines dentata, paululum diffecta aut divifa Geranii Cretici in modum, verum pallidius virentia & minora; inter que exeunt cauliculi feu ransuli plures oblongi, teretes, infirmi, pilofi, in alios minores divifi, folia prædictis fimilia gestantes, sed mipunts onongi, teretes, inntui, puot, in anos inimotes uvai, totas preuters inimia generates, ieu mi-nora, nee magis divila. [Parkinfonus folia Alexe Venetze fimilia, fed magis divile ei attribuit.]

Flores pavi, Geranii molchari fimiles, verum fautratore purpura tinchi, quinque petalis parvis extremo fibrotundis compoliti. Semina parva, oblonga, pilofa Rofti Geranii mofchati zemuli baim ambunt. Radix oblonga, lignolà, perfecto Semine vigore exhaufta una cum superficie exarescit, & interic. Hae species Geranis Alcez seu Malvæ solio annumeranda est.

CAP.

CAP. VIII.

De Gossipio seu Xylo.

Offipium feu Xylon duplex est arboreum & herbaccum. Theophrastum lanigeræ arboris in Tylo instilla nascenus nomine arboreum intellexisse verssimile est, ut & Plinium. Errässe erge videntur Botanici nonnulli ipsi, dum Plinium & Theophrastum erroris instimulant, quafi Xylon herbaceum peregrinam & incognitam fibi stirpem pro arbore habuerint. Horum sententias vide apud J. Bauhinum.

Xylon recentioribus Bombax & Cotoneum dictum est, ut Ruellio videtur à mali cotonei simili-Ayron recentances Boundas & Cooperan securi on a Resear Vicena a man coordi mili-tudine. Caretrum Xylon tum felius, tum etam flore Alcaem Indicam dicham refert; ya felio fe-minali in terna tantum localamenta divifa, & molliffuma lanugine candida feminibus intermixta aut adhærente repleto.

1. Xylon free Gossipium berbaceum J. B. Gossipium frutescens amnuum Park. Gos. frutescens semine albo C. B. Gossipium stree Xylon Ger.

T.B.

Brevis vitæ herbaceum Xylon caule cubitali vel altiori, lignescente, cortice rubente hirsuto tocho, in ramos aliquot breves diducto, felia vingineis, primaria divisione triplici, Acetis minoris folia aquantibus hirsuto, ex pediculis duas reseve unacis longis, pilos. Flore diluta flavedine pallidi, se quantibus hirsuto, ex pediculis duas reseve numeralennes, figura florum Malvæ. Frudium fert torcum oras umblicique finum eleganti rubore purpuralennes, figura florum Malvæ. Frudium fert barbulis quibuldam florem tegentibus inclusium, amplitudine Nucis Aveilanæ, per maturitatem in res vel quatour fragiles arque punchasa carinas dehicentem, qui mollistimam delicatissimamque oftendunt lanuginem in fila ducillem, cui involvuntur semina frobilis supparia, tenero fragilique cortice, qui lauvo o certinacire adharer, nucleo intus dulci. Inst fructus uncia lonivolore condet or. cortice, cui lanugo pertinaciter adhæret, nucleo intus dulci. Iple fructus uncià longiore pendet pediculo, ex clice craffincado mergente. Carinz fingular incretirium interne in medio fini fecundum longitudinem habent, quafi ante maturitatem in fruêtus meditullio coivifient.

In Creta insula, Lemno, inter Hierosolymam & Damascum magna copia seritur, ubi pleni agri confpiciantur, magnique ex oc finnt reditire. Seritur & thac state in Cypro, Melita & Sicilia infu-lis, ubi copioliffime provenit, quemadmodum & in regno Apulia: F. B. In Campanià Felice obler-

Solum amat tenue magis quam pingue; folum utique ficcum, non aliter habiturum Melitz ar-solum amat tenue magis quam pingue; folum utique ficcum, non aliter habiturum Melitz ar-yum. Miratus fum hoc quanquam calidius folum eft, fimo mifceri ab agricolis & flercorari, quam fole ftatim inarefeant omnia. Vere feritur, nec nifi probe madefactum, & in arvo flatim refitibili son teatum inarcicant omma. vere tenue, ince inim proce macratumi, oci in arvo fatami mellin [illo enim agrum pinguefore ferum [in mos aratum integrue cate, vel raftro quod fupertrahunt fito feriut remore, & runcatione quadam inutilibus herbis liberatur tam manu quam farculo. Dum foreitur tunc piuvis horrent \$\mathcal{F}_{JR}\$ è Quintino, qui plura habet. Certe infula Melitis folum ficief vellutur tunc piuvis horrent \$\mathcal{F}_{JR}\$ è Quintino, qui plura habet. Certe infula Melitis folum ficief mum elle & faits calidum, nam tota infula milla lind effe videtur qu'am rupes ingens pauca terra fimum elle & faits calidum, nam tota infula milla lind effe videtur qu'am rupes ingens pauca terra fimum elle & faits calidum, nam tota infula milla lind effe videtur qu'am rupes ingens pauca terra finum elle & faits calidum, nam tota infula milla lind effe videtur qu'am rupes ingens pauca terra finum elle & faits calidum, nam tota infula milla lind effe videtur qu'am rupes ingens pauca terra finum elle & faits calidum, nam tota infula milla milla lind effe videtur qu'am rupes ingens pauca terra finum elle & faits calidum, nam tota infula milla calidum elle videtur qu'am rupes ingens pauca terra finum elle & faits calidum. muum en co mus cannum, man coa mua annu ana cura quant tupo migra pante terra cooperta, nec frumenti ferax fed hordet tantum; ex Aniif, Cumini, Ed praccipue Xyli proventu quantum uberrimum facunt: hujus enim 14000 Cantaras annuaim divendunt & in exteras requestium uberrimum facunt: giones transmittunt. Cantara autem Melitensis 116. libras Anglicas æquat.

Quod ad usum attinet, nullum Lini genus est quod huic candore & mollitie præferatur (inquit J. Bauhinus) quanquam firmitatis ineo parum effe videatur. Hallucinantur autem nonnulli putantes Bombacem arte dealbari, nam natura candidiffirma cim lavatur non accipit (quod nec potelt accipere) aliquid albedinis, sed è contra amittit magnam partem nivei candoris, secus quam Linum.

quod quò sæpius lavas eò candidius efficis.

E Cotone autem Camisia, femoralia, alixque vestes fiunt; eâque lanugine passim hodie utuntur

ad farciendas vettes, fovendi caloris ergo.

Quod ad ulum in medicina attinet, Ufta fiftit fanguinis profluvia, & præfertim in vulneribus.

Seminis medulla tuffientibus & difficulter foirantibus mirifice auxiliatur; genituram quoque auger, proinde venerem frimulat. Oleum è feminis medulla expressum lentigines, alphos & carteras cutis infectiones delet, palpebrarum quoque asperitates lenit. Lanugo accensa, & naribus subdita uteri strangulatus avertit.

Ægyptii lanugine Xyli arborei (nam herbaceum apud iplos non feritur) utuntur, linearum peciarum ad omnes febres ardentes, atque venena erofionem ventriculo & intestinis inferentia. Ad tussientes ex acrium salsorumque humorum destillationibus plurimus apud eos usus.

Semina in Xylo herbaceo nobis observata Strobilis multo erant minora, & ordinate posita, non

tamen coharentia, neque nigra ut in Xylo Brafiliano.

2. Xylon arboreum J.B. Park. Goffipium arboreum caule lævi C. B.

Vefling.

Ad decem ufque cubirorum altitudinem crefcit, fitie ramifique duris lignofis. Folis ramulis infident violaceo tinchis, qua perfechius adulta quinque velut laciniis profunditis divifa reperiuntur, è quibus tum inferiores duze, tum fuperior & longior exiguo foli additamento auctiores habentur. Florem illum diluta flavedine pallidum, &c. (qui in vulgatiore Xylo notatur) in hoc vafitore Goffipio videre una conzigit, (ed giorum tantum laneum Pomi magnitudine intra virefeentem del consideration de la consideration de membranam collectum, qua denticularis veluti segmentis hiscente, Gallica nive candidior sœtus, in

auras eluctatur. Is interiore bombyce maturior semina continet fusco colore umbrosa, non uvarum congestu invicem contigua, sed intervallis suis nonnihil dirempta. Folis glabris à Xylo herbaceo differt, adnotante J. Bauhino, qui plantam adolescentiorem quam à Zuingero habuit in horto ena-

3. Xylon Brasilianum J. B. Aminüa Brasiliensibus, Lustranis Algodon Marggrav.

Ararger.

Ararger in magnitudinem Coryli, ligno molli, cortice ferè ut Sambucus. Falia tenera & mollia, fuperius dilute viridia, inferius faturatiora, in tres lacinius fecta, quarum queliber fuum nervum & venas habet. Hunc indè inter tria foliola profunde ferrata & punctulata, fimilia foliolis que Marggr Aveillans vinde index circundant, proventi elegans flus, major Rola, confians quinque foilis lates, cle-ganter flavis, interius in medio unguibus purpureis, habens in medio famen flavum, tuberculis cjuf-ganter flavis, interius in medio unguibus purpureis, habens in medio famen flavum, tuberculis cjufdem coloris infignitum. Post florem sequitur ovale corpus magnitudine Pruni, una extremitate acutum instar cont., & tribus lineis notatum, & in totidem partes separabile, viride, nigris punctulis in externa superficie variegatum; quam autem maturuerit fuscum est, & sponte dissilit in tres is in externa injection are pullation prominer albiffinum Goffipium, in cujus quolibet fluoro partes, & ex qualibet rium capfularum prominer albiffinum Goffipium, in cujus quolibet fluoro continentur feptem nigri fructus, magnitudine finul Piffaccorum, & ejuddem planè figura, fub cure fua nigra habentes nucleum carne alba flavescente constantem, pingui instar Amygdala, dulcis sa-

ports.

J. Bauhinus hujus fructum exactius describit his verbis: In fructu grana duobus veribus, quos lango xylina vulgari fimilis intercedut, diffracta, oblique per superficies planas, fine ulla lanugine media, inter se incubitu disposita, oblonga, strobilorum formâ, minora, nigra, glabra, bombace ut menta, inter te incunta uniona, comago, stronoram rollini, initiota, ingra, giabra, combace ir in xylo herbacco toto grano non adharente, quorum extremum agmen granum unum fingulare cogit: inus curicula membranea priori fubjacens exalbida, medullam continens candidam, pinguem, dulcem ut in vulgari. Seminibus nigris, arctè junctis seu conglomeratis à præcedentibus manifeste differt, ut non opus sit plures distinctionis notas exquirere,

Ab hoc arbore diversa videtur Bombax Indica Pone Ital. que caulibus est spinosis, folisi in sep-An not around uterla resource term lacinas Staphelis agrae modo divinis; quamvis C. Bauhinas eas conjugata, & filib rutin (Goffipi arborei caule finno) utramque comprehendat. Nam fpinarum apud Marggravium nulla mentio, • gaia Lenec, ut puto, apud Lerium, qui, ut ex nomine Brafiliano & descriptione apparet, eandem cum vius ad ma Marggravio plantam intelligit.

* 4 Xylon Malabaricum Cudu-pariti dictum.

Arbuscula est duorum hominum altitudine; radice pinniformi, cortice albicante tecta, fibras emittente, stipite duos in ambitu palmos crasso, corrice communicum corculo in medio ligni. Folia funt inftar manus in quinq, digitos feu foliola oblongo-angusta & cuspidata incisa, media lacinia lontum unta manus in quanta agenta conservanga anguna e cupputa incia, media tacima for-giffind, dein media: utrinque proximà, craftitis mediocri, da dactum lenia, colore utrinque, exviridi fufco, coltis quinque exviridi abicantibus lacinias medias percurrentibus. Flores in fummis ramulis pracedentium fimiles tum forma tum colore, fed qui magis ad virorem vergit, minores cateris, in aversa parte venis minus eminentibus striati, minime vero asperi, minus quoq se crispant: in inferiore parte colli, in umbilico rosa purpuro obscuro-rubra notati sunt. E medio emicat stylus albicans, penicillo ftaminulorum tenuium & rubrorum, apicibus flavis & lunularibus infignium circundatus, superiore parte qua fupra penicillum eminet albicante. Calyx rotundus, arctus, viridi-albicans, & punctulis ex viridi fulcis notatus, ac ad inferiorem partem tribus foliis viridibus,grandiulculis, oblongis, cuspidatis, quæ fingula quattuor vel quinque culpidibus anterius eminent, & nervulis in exteriore parte in longum striata sunt, circumamictus. Flores ut in reliquis, cum per aliquod tempus aperti fuere, rubeformt, aut in rubro-perficum colorem mutantur. Capfulæ seminales trilateræ sunt, & in summitate scint, aut in tuno-penteum conson in manature.

Aricha ac culpidate, latenbus nonnibil roundiolis, vinid diluts, que punchulis lacunolis vitidirio, fici effoifa, ac in angulis fulco fitiata funt in inferiore parte à calyce arché apprehenfa, conftantque tos enota, ac in anguis funo maior maior maior pare a caryor arce apprentiza, contantique cortice crafto ac durinficulto, qui odoris eff inflar fructus Manga Indice: in ist ria loculamenta funt per interfepimenta membranacea, qua fingula è medio cujulque lateris oriuntur, & in medio Ryis lignoits concurrunt inter fe diffinenta, continenta fingula in fe tria quaturivre femina, ac deria filamenta candida, lanuginofa, que femina archifimà ac densè involvunt. Semina oblongo-roia mamenta cantuna, namenturon que reminia actumite ac tense involvinte. Semina colongo-to-tundiola funt, colore in cortico primium albicante, deinde fusco, nucleo intis albicante, faporis non-nihil ardentis & acris. Ex filamentis candidis Goffipium conficitur.

In arenofis nascitur, & per totum annum floret. ın arenous nauctur, ce per come animanı nauctur. Folia trita & cum lacev vacce mixta in uncătine capitis adhibita fonnum conciliant, atque *Vires* codem citam modo fedant dolorem capitis ac ejus vertiginem. Fructus triti, & în aqua epot iluxui dysenterico fistendo conferunt, serviúntque pro sulcis oris.

CAP. IX.

De Alcea Indica dicla.

plantæ à Malvis quocunque nomine nous toto genere different, suumque ac proprium genus conflituunt : adeo ut, fi res integra esset, patrio ponus nomine Pariti quam Alceæ eas appellarem.

E.arum

Earum nota funt Folia Malvacca, Flos amplus, pentapetalos, fundo purpureo alióve faturatione colore tineto; vafeulum feminale majufculum, in quinque loculamenta divifum, feminibus intus

1. Althas Sida dicta quibusdam J. B. palustris C. B. palustris Cytini store Lob. Park.

T. B. J.d.

The state of the st tum, mone, vinoriam, es per amonum retratum. em maginus, pentapecanos, Malve rotes frorem aquat, oblongus in ficca planta, flaminishi sin medio longs, solore prastinis, ut volunt Adverfaira, purpureo, faturatiore quam Paoniaz, aut Malve fativa aut Cyrini. Juxta & in fummis cauliculis vilinutur tempore vindemiarmu utriculi rotundi, oblongi, phao vel plato colore, Arifolochia efficie, pragnantes Smyrnii femine, aut Milii colore & magnitudine. Padix hortenfis Malva:; caulis cubitorum duorum.

Dodonzo fructus tuberosus, rotunda ferè ac globosa, quinquangulari tamen specie [& in quinq. partes per maturitatem dehiscens. J

Camerarius ad trajectum Amelis fluvii propè Anguilaram in Italia copiofiffimam observavie.

Alcea Indica parvo flore C. B. Ægyptia Clus. Bamia J. B. Bamia seu Alcea Ægyptia.
Park. parad. Alcea Ægyptiaca Ger. emac.

Cluf.

Cluf.

Cluf.

Rotundo assure scule, recto, virescente, sesquente describatai, cui inharent nulla etiam serie disposita
fatia, circa insimam quidem caulis partem Malva soliis pane similia, in tres possiffiamas lacinias divisa minis profundas, & in ambitu serrata: à medio verò caule ad summum in quinque profundas
lacinias instar foliorum Sabdarista minus tamen altas tecta, dilutis virentia. Eserci in als nascuntur, Sabdariffa quidem formà & colore ferè fimiles, pallefcentes videlicet, minores tamen fed non minus fugaces. His succedunt crassiucula; longa pentagona, villis obsita, & mucronata capita, rectà fecundum caulem furrecta, qua in quinque per maturitatem fegmenta diffiliunt; è quorum uniufcujufque medio fecundum longitudinem intergerinus paries enafcitur, unum utrinque verfum annexum habens seminum, Orobo minorum, rotundorum, cortice crassiusculo, nigro, crispo, pulpa alba dulci. Radix in aliquot fibras sparsa, non vivax tamen; nam prima etiam pruina totam plantam corrumpunt.

Alpinus frequentiffimam in Ægypto nasci tradit.

Bamia Æthiopica filiqua decagona Cluf. app. alt. capitis tantùm magnitudine, quod quatuor uncias kongum erat, &c decem angulis præditum à præcedente fortè differt.

Alcea Ægyptiaca villoſa C. B. Balmuſcus Ægyptia Honorio Bello J. B. Alcea Ægyptia mo-ſcbata Park. Ab el moſch ſeu Moſch Arabum Veſling.

Seminis odorati fragrantia moschum provocat. Surgit à radice multiplici copiosè quaquaversum venulis diffusa, caule singulari, amplo, surrecto, cubitalem mensuram altitudine consucra facile superrans, qui juxta cum ramulis suis rotundis, ab ipsa protinus infantia albicantibus veluti pilis hispidis canescit. Folia impari magnitudine, ad contactum aspera Bammiz foliis non tantum majora, sed profundioribus etiam laciniis fecundum oras, & frequentibus finuofa. His flores fuccedunt aurea flavedine decori, quinque in stellam divisis petalis radiantes, productis sinu staminibus appendices aureos adjungunt. Floribus tandem fato rerum cedentibus seminum custodes capsulæ sese proferunt, rotundum ambitum inducta nigredine obfuscantes, in quibus illa tenuem suavissimumque spiritum prodigè exhalantia spermata conservantur, pusilla quidem, sed compacta, quæque in sinum utring, recurvata, levi amaritudine gustantium linguam imbuunt.

Inter Ægyptos hode fats nota eft hac planta. Seminis leviter exiccati pulverem Caova: admicent, ut roborandi capitis, ventriculi, cordifique majorem acquireret efficaciam. Sabetis etiam intemperant falibri effectu, quibus fumptum tenutas Ambra Moschive usum denegavit.

Ab-el moseb & simpliciter moseb, non bel moseb, semen autem aspiratione adauctu Hab-el moseb, i.e. granum moschi ab Arabibus appellatur. Cur Morisonus noster Abel mosch Ægyptiorum Pone ab Alcea Ægyptia Park, separet rationem

non video; cum sple Parkinlonus eas conjungat. Moleb, i. e. Bammia molehata Alpino in Exoticis dicitur.

 Alcea arborescens glabra, Ketmia dieta J. B. Althæa frutex 2. Clus. Alcea arborescens Syriaca C. B. Althæa frutex store albo vel purpureo Park. Clu/.

Cui).

Fruticis modo affurgit ftolonibus lignofis, cortice nigricante obductis, quali etiam veftiti rami in quos ftolones dividuntur: his nullo ordine diftributa adnafcuntur folia angulofa, in paucas lacinias diffecta, in ambitu ferrata, fuperne admodum viridia, inferne quodammindo pallefcentia. Summis timetta, il fainota correat, incerte autoculii rinata, interite quotaminino pateicenta. Summis ransi innafciura fieres, Roda inflar ampli, elegantes, quinque folis conflantes, albis, quar multis purpures venis prædita funt. Ungues purpura fioridiore quam in Sabdariffæ flore infecti. Ex umbilico producur multa flamina flava, & flylus albus multaflus.

Hujus flores (inquia C. Bauhinis) è rubro purpurafcunt, ar vetuftate ad cœruleum colorem ver-

gunt: habetur etiam flore candido

C. Bauhinus (ut alias diximus) Althram fruticem 3. Cluf. bift. erronei hujus speciem facit flore nnore, cum planta fint toto generedwertz.

Hac est qua in hortis nostris Althau fruticis titulo studiosè colitur, ob sloris venustatem.

* 5. Altea minore, cum planta fint toto genere diverfæ.

* 5. Alcea birsuta flore flavo & semine moschato. Marggr.

De Herbis pentapetalis.

Ex semine sato primo surgunt duo foliola Nummularia amula, dein provenit eaulis rotundus, un s parte viridis, altera ruffus, hirfutus, duos circiter pedes altus, craffitie pennæ antermæ. Hine inde parte rinun, arera runo, menus, mos terates peas arus, cantas pente anternas. Entre me-in pediculis quartor, quinq, aut citam fex dig, longis, hirfutis, uno latere viridibus, afero rufelcen-tibus, folia appofica crientata, quinquangularia, in ambitu ferrata, hirfuta, ac parum rugofa, qua-dam & triangularia, duos dig, longa & totidem lata, arque etiam minora: quinq, nervis è centro ubi pediculus inferitur procedentibus, in exortu rufelcentibus, fecundum longitudinem prædita, & uni peneturus intertuur procedentuus, in caorut unterentuus, recumum iongutainem preatus, & multis ventilis varië intertexta. Ad pedieulos foliorum unus atque alere enaletur pedieilusis beweit cum folis minoribus, & in pedieulo duos dig. longo fos modorus, magnitadine & figură for, flosis Golfipii, eleganș, quinq, petalis conftans, felquidigitum longis, lare flavis, ac flavis venulis fecundum longitudinem conspicuis, interius ungues foliorum inligniter ex rubro & brunno purpurascunt, ut & exterius ubi pediculo inseruntur: in centro floris est stamen creetum, semidigitum altum, flavum, cui superius quinque clavi infixi suis cuspidibus, brunin seu purpurei coloris. Flores se aperiunt bihorium aut trihorium ante meridiem, & ffatim à mendie corrugantur & decidunt. Post florem provenit corpus pentagenum & turbinatum, duos & femis digitos longum, hirfutum, interius in quinque cellulas diffinctum; in qualibet duodecim, tredecim, aut quatuo decim grana ordine leviter adharent. Semen autem est figura Luna gibba, aut rems ovilli, exterius grifeum, quafi leviter Friatum, interius alban ublidantam habens, odorem fragrantifimum Mochi retrenenem fi mati-cetur. Radix longa, alba₁lenta, in multos ramulos & filamenta dispersa, ici ut longitudine sua plantam aquet, & profunde inferitur terra.

Colitus in hortis. Sevi (inquit Marggr.) fexto Aprilis & floruit fine Augusti & Septembri, &

tulit semen copiosum. Alcew Venetæ sen Malvæ horariæ C. bonæ spei affinis & similis est.

6. Sabdariffa seu Alcea Americana Park. Bamiæ aliguatenus affinis Sabdariffa J. B. Alcea Americana Clus. Alcea Indica magno flore C. B. Sabdariffa Ger.

Caulem habet rectum, striatum, purpurascentem, binos aut ternos cubitos altum vel etiam altiorem, fi in horto pingui folo feratur, quem ab imo multa ambiunt viridia folia, nulla obfervata ferie, hinc inde spassa, intima ferrata quidem in ambitu, sed non laciniata, que medio cauli inharent in tres lacinità contatas divila, fuprema autem in quinque, Cannabinorum foliorum inflare, dificela, funmo faltigio velut in gemmularum & angultiorum foliorum fipicam definentem. Singulares fert in fingulis alis calices, molliter echinatos, è quibus exit flor magnus, quinq foliis præditus, coloris ex brevia, echinata, acuminata capitula, pentagona, interius vilia alba offica, feme continenta qualè terè Stramonte. Radis: multis candicantibus fibrs urpiurimum conftat, fed non est vivax, apud nos faltem, quibus rarissime fert semen: siquidem sub Autumni initium store. Solis orientis radis delectari videtur & frequenti irrigatione.

7. Alcea vesicaria sive Veneta Park, peregrina Ger. vesicaria C. B. Alcea solisequa, multis Veneta J. B. Malva boraria vulgo.

Candidiffimam fed tenuem, fibratam agit radicem, caulibu dodrante altioribus, teretibus, alperis & hirluts, cujulmodi funt & pediculi quibus appenduntur folia, Alecer vulgaris amula, in tria feg. menta finuata fubc'ivifa, superius atro-virentia, inferius remiffius colorata, sed magis pilosa, gustu viscido & lento. Flores quam Alcez vulgaris minores, sed peregrina elegantia acceptiores, ex luteo herbidi, unguibus purpurantibus, quorum medium occupat cuncolus, apicibus croceis & coccineis stipatus, quibus curcumjicitur utriculus membranaceus hirsitus, striatus, quinis thorulis à medio furfum versus radiatus. Nec semen nec vasculum seminale describunt, sed proculdubio cum sequentis vasculis & semine conveniunt, & revera parum intercedit discriminis inter totas plantas, nifi quod hac illa elatior & erectior fit.

Quamvis nonnulli plantam hanc Italicam & Venetam dicant, frustra tamen in Italia nedum Venctiis eam alibi quam in hortis quæsiveris.

8. Alcea Veneta Capitis bona fpei, potius Alcea vesicaria C.B. fp. Bour-Mallow, from the Cape of Good hope.

Caulem erigit in folo latiore cubitalem, teretem, firmum, spinulis rarioribus asperum, folis per cautem engis in 100 terrore cuoratein, retectin intimit, painais rationios aspetinis jour per intervalla vefitum fingularibas, podiculis longis innixis, Alcox multis, in res lacinius infiginore divifis, fuperné arrovirentibas, pilis brevibus & vix confipicus per nervos hirátis. E foliorum alis finguli exeunt pediculis, palmares fores fuffitientes quinq, petalis amplis compositos, ochrodencos, uniquibus obleure purpuers; framinulis in medio pluribus, confertis, aprices croccos fuffitientibus exercitor margo ununciquid que petali externé è purpura rubet. Calia floris amplias fritatus in quinq. legmenta acuta dividitor, que & antequam flos aperitur, & poltquam decidit, constituen. Delaplo autem flore calix in vehcam grandem, ftriatam, hirfutam, ut in Solano vehcario, intume[cit, que feminis conceptaeulum, contegit & occultat, grande, oblongum, hirlutum, per maturitaten nigricans, in quinq, cellulas fecundum longitudinem divilium, quarum unaquez, duos feminim ordines continet per maturitatem ex coeruleo nigricantium, figura ferè feminum Alcex vulgaris. Calicem

Lib. XIX.

ambit ceu vallum quoddam, foliorum angustissimorum acutorum circulus. Ex alis foliorum ad latus aman ceu vanun quotaan, concum angantumon actoria control pediculorum flores infinentum exeunt rami propé terram praelongi, ad humum reclinati.

Circa meridiem, filendente fole, uvida praelerim tempeftate, flos aperitur, & post unam vel

alteram horam iterum clauditur.

aues aut notatu nettam catalantu. Alcea Veneta flores habet punchatos, circulis albis inter se distinctos; Africana purpurcos, punctis inter se non ta distinctos: observante D. Hermanno Botanices Professore Leydensi. D. Palmer.

* 9. Alcea Brasiliensis, Quingombo Lustanis dicta, Congensibus & Angolensibus Saillobo. Marggr.

Marge.

In diacoum aut trium pedum altitudinem affurgit, caule craflo, rotundo, hinc inde nodofo & ruffo: pediculos protrudit variis locis alternatim pofitos, fex aut feptem dig, longos, partim ruffos, partim virides, quorum quilibet filmte e folum laciniatum, in quing, lacinias fectum, ac toor ambitu ferratum, magnitudine fere filmile folio Ficcis, fuperius oblcure, inferitis dilute virens ac ibidem nervum ruffum ac venas virides habens. In fuperiore caule, in pediculis berevibus craffis tres aut quartum commande de la comma brunno-purpureis, qui intus & extus apparent: in medio ftamen craffum, fulphureum apicibus flavis & fummus ftaminis purpurea. Fudiu ejus pericarpium eft tres digitos longum, pyramidale, novangulare, initio viride, per maturitatem fuscum, constans alba & parum glutinosa carne, cortice crasso instar Mali Aurantii; intus in octo loculamenta longa divisum; in quovis duplex ordo seminum rotundorum magnitudine seminis Cannabis continetur, & quodlibet granum suo petiolo

Pericarpium hoc viride odoris est leguminosi, & saporis subdulcis. Coquitur totum cum aqua & coctum comeditur cum oleo, aceto & pipere: quo immaturius eo melius ad coquendum. Radix alba est haud magna molis, multas radiculas & filamenta habens, lenta & nullius mani-

Flore & foliis cum supradictis Alceis Indicis convenit, fructu ab eisdem differt.

* 10. Corchorus Plinii C. B. Corchorus sieve Melocia J. B. Park. Melochia Alpini. Corchorus Ger. Olus Judaicum nonnullis.

J. B. Cubitali, lævi csule hanc plantam observavi ; foliis Cynocrambes ferè vel Mercurialis, majoribus, duarum aut trium unciarum longitudine, sescunciam lata, per ambitum serrata, quæ parte ima barbulam utrinque unam, seu apophysem ligulæ insta tenuem possident [*Folia circa laterum exortus corniculato quodam additamento recurvata funt, quorum extrema in purpureum cincinnifq, contortum filamentum attenuantur.] Siliquæ brevi pediculo hærent fingulares, quatuor aut quinq uncias longæ, striatæstriis subluteis, sensim ad mucronem usque attenuatæ, in quinque secundum longitudinem portiones dehiscentes, semen claudentes copiosum, cinereum angulosum, parvum, gustu viscidum. Flores, teste Alpino, parvi sunt, crocei, Leucoiis minores, quinq, petalis latis, brevibus, mucronatis compositi.

Ægypti indigena eft hæc herba-

In cibis nihil eft ipla Ægyptis familiarius, vel gratius: decoquunt enim in aqua vel jure carnium: ex ejus tamen efu multi male fe habent, nam parum nutrit & fuccum vifcidum gignit, ex quo in difficiles obstructiones incidunt qui eam in cibo frequentant. Attestatur Veslingius, inquiens, Ferculum ex decocta Melochia paratum omnino plebeium sapit, viscidum, gustui fatuum, mii à multo, ut folet, Limonum succo condimentum accedat. Semina sunt in maximo apud Ægyprios usu ad omnes affectus quibus semina Althææ conducere compertum est; habet etiam majorem visciditatem eius mucilago quam Althæz: pondere 3ij sumpta copiosissim purgant onnes humores. Est autem totius plantz, vel maximè foliorum decochum pectori amicum, ipsum enim humectat, ex quo ficcis asperisque tustibus præsentaneum cum Saccharo candido est auxilium. Alpinus.

* 11. Alcea Javanica arborescens store pleno rubicundo Breynii. Schem-Pariti Hort. Malab.

Frurex peramoenus jucundúsque est, ad pergulas texendas valde idoneus, in Rosarum excrescens Fruex peramenus jucunduique eft, ad pergulas texendas vaide idoneus, in Kolarum excrelcens altrudinem, qui compluritso obfequiolis, tentibus & lentis, Ligutiri in modum, divaricatur viminibus: per qua fulia cernere licet longis innitentia pediculis, auriculas circa caulem habentibus, levia, tenera, latei virentia, digitorum trise vel quaturo transferiorum longitudine, laitudine donum triúmve, crafo modo in ambitu dentata, Alexe junioris Syriaca figură; aut fi minora tantim confideres cum Geljemin India; flore pheniceo Ferrani foliorum extremis lobs tam formă quâm confiftentia admodum convenientia. E ramorum extremitatibus & foliorum, proximorum fede alaintenna aumouni outre cinema. L'attieun incipiunt virides fratique, longis fuffullo petiolis, & à bagit circa tempus floriferum germinare incipiunt virides fratique, longis fuffullo petiolis, & à bagit ufque ad medium foliolis angultiffuns, velut cancellis rà obsepti, ut calyculos corum genicinos jure mentoque extifinare possis. Horum alabatirorum fingusi cum macurate in quinq lacinis debiscentes, florem admodum spectabilem & amplum, Alcex arborescentis Syriacx similem, petalis quinq, rubicundis constantem, expandunt : cujus medium occupat triuncialis ferè ftylus, crocis pavonino in apice coronatus, & ad imo usque ad summum modò multiplici foliorum fœtu luxurians, modò in apixe compares, examine inque as minimum inoco musipinei ronorum recu inxurians, modo quinis quaternifive folis triplici, quadruplici aux numeroliore ferie ità cinctus, ut flos vel denfiffima foliorum compage omnino plenus, vel quafi tres, quator, aut quinque flores, alii ex aliis enati feccaculum intuentibus jucundum oblectationémque præbeant.

Variat floris colore carneo peramœno. Utraque in hortis India colitur.

De Herbis pentapetalis.

Satis convenit cum Rofa Batavico-Indica Modoru, seu Malva frutescente Bontii, excepta multiplicitate floris, quod proculdubio accidentarium & individuale eft.

• 12. Malva Rosea arborea Indica Park. Rosa Sinensis Ferrarii.

E radice albida, lignola, in ramos sparla, numerosis implexisque fibris ad summam usque tellurem capillata caudex pallidus, fimplex & lavis, frequentibus subinde distinctus oculis, assures fumma parte in ramos frondentes late exporrectos divifus, materie Ficulnæ instar candida & carnola.

Felia per intervalla bina opposita alterno ordine caules vestiunt, magnitudine pampineis, aspericate fucincis, figure unique, aut ponis hedraceis angulois confinilla, fed tamen creata, in pia ro-tunditate angulos ac finus habent: fuperiore parte herbido virent colory, inferiore candicant: ramois utring, nervis ac venis ex viridi pallentibus distinguuntur: sua ipsa utrinque lanugine aspe-

mois utring, nervis ac venis ex virial pauentois outriguature; na ipis utringue innigine alperantur: alperis tidem craffis, pralongis, ac fape palmaribus, primô virentibus, tum fuperiore parte pediculis fubrubentibus nituntur: a me Solfitium hybernum defluunt.

Secundo à fatione anno non rarô florer. Florum pediculis, qua prafertim parte Solem alpiciunt, fubrubicundis, qua calycibus annecluturur craffiores, tandem panduntur foliaceas in flellas, octobris. dentife virentus iffque planis radiis florum calvoes excepturus, quinis compactiles & quali crifia-tos eminulis commifilmis, lapius quinqueparticos, & in patera formam nonnihil finuolos ; quibus in-fidentes flores ad Batave zo for amplitudimen fede expandents, colore primim lackoe extinsis folis incurrentus qualification de la compactica de l speciosi, triplicasque coloris vicissitudine speciosiores, primò scil. lacter; Albo deinde rubroque temperati coloris funt; tandem purpurei evadunt: de qua colorim mutanone fuse rhecitature que remis; que tamen non usque adeo insoluis est in storibus, ut miraculo sit; cum & nos in Echii scorpioidis & in Pentellaria Rondeletti storibus eundem aur similem observavimus, à colore ad colorem transitum; ut in earum historiis monuimus.

tranntum; ut in earum nutrous monumus.

Variat interdum hie flos fimplici quinque foliorum ferie.

Floris caput feu globulus pediculo adharefcens, inter 5 florum calycis jam aridas foliaceas
lacimas, ad ejufdem adulti calycis magnitudinem extunnidus, eminulis pulvinorum toris orbiculatim ftriatus, canaliculis in fumma imâque parte stellatam in figuram cocuntibus, aridi praterea colore folii, qui ex viridi inclinat in flavum decoloratur, brevique subalbido pilo hispidus inhorrescit. At verò totus interior folliculus candicat : Sex circiter carinata loculamenta [natura potius, ut faspicor, quinque] internat introduction canadas. Occidente at mana reductional fusions que disploye quinque] intercurfantibus membranulis diferiminantur, que firais inter exorte in durindulam mediam cartilaginem coeunt. Interfepta membranis concava pars lanugine denfa longiulcula & candida pubelcit. Pediculi alba cuípis ad medium ulque folliculum pertinet, cui media cartilago adhaune puociett. Proteun ana cuipis ao meatum tique rontettum pertinet, cui media cartilago adhe-refeit; hiuc femimi pifa numerofiffima, rufula, minutula, rotunde longula, modici incurva, & quia parte gibbum habent pilofa, aqualis longitudinis petiolis albicantibus ac tenuiffimis, acutiore fiti parte liratum adnectuntur. In uno cantimi folliculo tria & fexaginta fupra centum numeravi, fex in loculos five finus pari fere numero difftibuta.

Semen hujus ex Occidentali India mifium est, nomine Fuyò.

Tum foliorum figura, rum sorum colore à Javanica superus descripta Alcea Breynii, & à Malabaricis proximè describendis differt, ut ab omnibus speciediversam putem.

Alcea Malabarica Abusili folio, flore majore, ex albo flavescente: Bupariti Malaba-rensum.

Arbor est excelía, densis opacisque frondibus, caudice hominis amplexum superante, ligno albicante molliore velut Abietis, verum nullis venis undulato, medullà itidem molli, cortice Tiliz. Fotina petiolis longis, teretibus, viridibus, tenuibus appenla cordis forman amulantur, magnindine unius palimi & amplius, in oblongam & angultam cufpidem producta, textura molli & folida, plana & glabra, fuperne viridia & parim mitentia, fubus dilutiora, tribus coltis confipcius à petiolo ad margines experimentus, que in fujuna leu adverta foili parte eminent, fed in averta feu pron margines experimentus, que in fujuna leu adverta foili parte eminent, fed in averta feu pron margis. Odore & fapore carent tum folia, tum ciam correx & lignum. gis. Odore & fapore carent tum folia, tum etiam cortex & lignum. Flore è foliorum finubas exeun, pediculis longis, campaniformes, quinque petalis oblongoroundis, calyti archo, rotundo, profundiolo & craflo, ex vindi fufco, margine quinque-partoto, inifent, coloris ex albo flavefeenis, qui nonnihil ad vinorem vergit, odors nullius; perala fupra fe univem convoluta funt, exerciis venis feu nervis eminentbus in longum firtata, & cal diem laus in parte iniferois valda apera, funt que ad calycem craffiola, anteriora versus tennia, rugis valde crifa & contracta, & cum unguiculis versus unam partem infexa: inferius in collo fores rosà infignuis funt, puprupero-ubicundo-fuica, quinque foliorum, que fingula in fingulis unguiculis foliorum difinche notat funt. Stylus medium occupat friatus, albeans, pencillo numeroforum flaminulorum, tenuium, ableantium, peisbus lumulatis flavis dotatorum cinchus, fupra quem digito ferme transverio eminens tortuosè infectira. Flores post aperturam ex albo magus & magis flavefount, & figato crimu dierum ex fusico rubefecentes contrahuntur & decidum. Floribus deciduis capitula flavo-rotunda & pentagona in conspectum veniunt, in calyces florum profunde dementa, habentu, latera nonnihil introvirum infexa, sintuque per intermediam eminentem corticis situram in duo loculamenta divilus sim, simias continentes obiongs, trilatera, uno latere rotundo, in quo argenteo lanuginos cortice circundata funt, coloris spaduteo-fusic mio latera organica lanuginos cortice circundata funt, coloris spaduteo-fusic mio loculamenta divilus sunt, simias continentes obiongs, trilatera, uno latere rotundos sunt, coloris spaduteo-fusic mionales eminentes corticis situram in duo loculamenta divilus sunt, simias continentes obiongs, trilatera, uno latere rotundos sunt, coloris spaduteo-fusic mionales eminentes corticis situram in duo loculamenta divilus sunt, simias continentes obiongs, trilatera, uno latere rotundos sunt, coloris spaduteo-fusic mionales con contentes obiongs, trilatera, uno latere rotundos sunt, color uno larere rorundo, in quo argenteo lanuginoso cortice circundata sunt, coloris spadiceo-fusci nucleo intus albicante.

In arenofis nascitur, & per totum annum flores fert ubere proventu. ini artennis nacuna, se pei count annual notes act acces poveniu.

Capitula incila flavum gummolum liquorem, Guttæ Gumbæ fimilem, laporis autem & odoris Ufa.

debilis ac fylvethris exudant. Lignum ad conficienda muficorum inftrumentorum opercula adhibetur. Folia ulcerum fanationi ferviunt iis applicata.

Yyyy

° 14. Alcea

Vires.

Pannonia, Austria, reliquaque Germania & Belgio.

· 14 Alcea Malabarica, Abutili folio, flore minore ex albo flavescente, exterius subaspero: Pariti seu Tali-pariti Malabarensibus.

Altirudine est reium fermé hominum, caudice unius hominis amplexu minore; radice sibris capillaceis in latum se disfundente; ramis fuso cortice, internis vindi, tecstis; Felia solitaris in petiolis mediocribus, teretibus, certifus, vindibus, superné etiam rubescentibus, pracedenti lationbus mediocribus, petre diplatats, ad petiolium oris per inessiram diaducis, tenustifistis crenulis per & rotundioribus, pariter culpidatis, ad petiolium oris per inessiram diaducis, tenustifistis crenulis per le lenibus instructional partie culpidatis, ad petiolium oris per inessis que autoreno. Plares in lenibus instructional partie se superiore se control partie subapero se colore pracedentis similes, verium minores, & in exectore parte subapero, net tanopero se crispana ecorogians; in inferiore parte colli, nor rossi quinque toliorum, sed maculà grandi rotunda, purpureorabro-valde stusci notat. Spisa albicantibus & substavis genmulis sel glomis circundants est, in summitare qua supra spisono enimer, nodo oblongo cardio, & purpureor rubro & valde successi in summitare qua supra spisono enimer, nodo oblongo cardio, & purpureor rubro & valde successi su subrata. Celya quinque tolis viridibus, cuspidatis oblongis, in medio costa eminente in lorgum striats, decem minorabus culpidatis acté comprehens constat, ped cardio digital subjecto, qui inferitis duobus parvis, culpidatis & viridibus solis ad instruam perioli cui annexus est, fuccingitur. Floribus delapsis è calyce erumpunt Cespista doblongo-rounda, à folis calytis; que turn colore Persono sul cultis striata, ac in quinque capillas seminales per membranas intermedias distincta.

Flores trit cum lacte mulieris auribus induntur pro doloribus capitis.

Flores triti cum lacte mulieris auribus induntur pro doloribus capitis.

CAP. X.

De Melanthio stve Nigella.

Elanthium, Gith Plinio, Recentioribus Nigella à feminis colore nigro dicta, folis te-nuiter diffectis, flore magno, conceptaculo tidem feminis magno, membranaceo, in plu-ra loculamenta, quinque plurimum, divilo, fingulis loculamentis fumma parte corniculatis, à reliquis pentapetalis diffinguitur.

1. Nigella flore majore pleno caruleo C.B. Nigella Damascena store multiplici Park. Melanthium capite vel calice & store majore pleno J.B. Double blue Migella, v2 framelstower.

Radiz ei lignofa, lutea. Caulis pedalis aut cubitalis, tenuis, teres, firiatus, concavus, glaber, rigidus, obfcure viridus, ramofiis. Folia per intervalla alternatim cauli adnafcuntur nullis pediculis, [Ouz à radice exeunt latiora funt, & pediculis longs infident] angusta in tenues lacinias Unibelliferarum fere in modum divia, [aut Confolida regalis]: Singulæ autem laciniz in acutos muchos definunt. In fummis caulibus & ramulis sores insgulares, speciolis, calicis loco quinque foliis, iterativi quale fimilibas, devallari, nluminis retalorum laciniarorum ordinbus composite se commissiones definitiones devallaris nluminis retalorum laciniarorum ordinbus composite se commissiones designatives de la designative designatives designatives de la designative designatives designatives de la designative crones delinunt. In iummis caulibus & ramulis jurat inigulares, specioli, calicis loco quinque folis, iis qui in caule fimilibus, obvallari, plurimis petalorum laciniatorum ordinibus compoliti, ex certico pallido albicantes, petalis interioribus circa margines & lacinias herbaccis. Stamina numerola lecerulea herbaccis apicibus donata capitulum circumfant ventricofum, membranaccum, velut veficam quandam inflatum, in quinque plurimum loculamenta divifum. Singulis loculaments bini rintor ordines (minum majufculorum, oblongorum, rugoforum, nigrorum. Quot autem in unoquog, pericarpio feminum onoceptacula feu loculamenta funt, totidem ejus fummitati innafcuntur cornicula artificarpi in medium contotta. cula arietinorum in modum contorta.

Nigella angu
ßifolia fine majore simplici caruleo C. B. Melanthium capite & fiore majore J. B. Nigella sivu
ßiris five Damascena inodora Park. Melanthium Damascenum Gex.

Cum præcedente cætera convenir, fløre folo differt, qui huic fimplici quinque foliolorum ferie conflat, ex cœruleo albicantium: medium occupant multa flæmina apicibus viridantibus cum pericarpii rudimento, quz omnia cingit corolla ex bulgulis opercularis, melleum liquorem continen-

2. Nigella arvensis cornuta C. B. arvensis Park. Melambium sylvestre Ger. Sylvestre sive arvense J.B.

T. B.

Huic cum Melanthio Damaíceno magis quâm cum ullo alio convenit, fed longê firigofius natales fuot refratur, ad palmarem aut dodrantalem magnitudinem pertingens, caulbus modi fimplicibus, modò à radice flatirin, (que ramofa) lignofis, firiaris: Polia Anethina, vel potis Damaícobus, modò à radice flatirin, (que ramofa) lignofis, firiaris: Polia Anethina, vel potis Damaícobus, modò à radice flatirin, (que ramofa) lignofis, firiaris: Polia Anethina, vel potis Damaícocon fillatiri. Hife ficecedunt capitale Aquilegra, quinis corniculis, in diverfa
quidem fuperius abeuntibus, fed à medio ad imum ufique connatus. Semen nigrum, exigui odoris.

Per Germanam. Italiam & Galliam Narbonenfem inner feueres raffini inventur. Per Germaniam, Italiam & Galliam Narbonensem inter segetes passim inventur.

Nos quidem cum per istas regiones peregrinaremur, hanc pro specie à Melanthio Damasceno flore simplici distincta non habumus, sed quicquid discriminis intercederet culturæ deberi putavimus, non tamen curiosè animadvertimus, an foliolis illis viridibus diffectis florem calicis loco fuffulcientibus careret néone, quorum carentia differentiam plusquam accidentalem arguere videtur. Parkinfonus reperiri in hoc genere tradit quæ folia illa viridia florem obvallantia obtineat. Clufius illi [Cretico] non valdè dissimilem si non candem inveniri scribit in arvis post demessas segetes, toti

De Herbis pentapetalis.

4. Nigella flore minore simplici candido C.B. Melanthium calice & flore minore, semine nigro & luteo J.B. Melanthium Ger. Nigella Romana sive sativa Park.

Folia latiusculâ divisură, licet fingula interim segmenta culmum latitudine non aquent, medium percurrente semper nervo, striatis pedalibus caulibus harent. Flores ramorum extremis harent sinpercurrente temper nervo, tritats pecuanos tuminas naturas activais carros rationam extremis natura in gulares, ex albo pallentes, minores quam cierulei, è quinque folis compositi, multis apicibus medium occupantibus, capitalismque cingentibus, quod delapso sore muus quoque apparet quam in Damasceno, quinque aut sex corniculis præditum, semine refertum anguloso luteo, vel nigro, odo-

5. Nigella store minore pleno & albo C.B. Melanthium capite minore, store multiplicato J.B. Ni-gella store albo multiplici Ger. eitrma store albo multiplici Park, parad. J.B.

Ex radice exili fimplici caulis furgit fingularis cubitalis & fesquicubitalis, teres, striatus, hirsuras, inanis, in alas divisus: alternatim folia oruntur longis carinatis pediculis appensa, colore ex viridi in luteum vergente, divisura muko latiore quam in vulgari Melanthio, hirsuta. Flore ex albo herbacci coloris, multiplici foliorum stipatu pleni, apicibus multis herbidis, & pentagono hexagonówe capite, in totudem cornicula inflexa supernè diviso, quod intercursantibus intern: membranis ple-

capite, in content among a content and a capital manuscript and a metal memoral memora rectà affurgentibus, deinde aliquantulum inflexis.

6. Nigella Hispanica store amplo Ger. emac. Hispanica store simplici Park parad. latifolia, store majore, simplici caruleo C. B. C R

Ex radice tenui, oblonga, flavescente caulis cubitalis, rotundus, viridis & l.wis, in summo ramosus exurgir: foliis ad radicem tenuissimè laciniatis, in caule verò aliquando in latiores partes, aliquando inferiorum instar tenuissimè divisis: flores autem quam in cateris ampliores sunt, pentapetali, petalo quolibet unguem aquante, supernè eleganter cœrulei, inversa parte pallidi, venis elatis percurrentibus. Floribus succedunt capita pentagona hexagonáve, dura, in totidem cornicula in latera reflexa superne divisa, que membranis interne intercurrentibus semine subnigro inodoro plena sunt. [Capitulum circumstant septem aut octo flosculi coeruleo-virides hiantes Park. Ger.]

7. Nigella Cretica C. B. Melanthium simplici flore Creticum Clus. Nigella Cretica inodoro se-

Hujus prima folia Delphinii foliis non multum diffimilia funt, angustiora tamen. Caulis deinde brevis emergens, [cubito minor C. B.] paulò supra radicis caput in plures ramos dividitur, tenues & teretes, bipedalis vel amplioris longitudinis, valdè infirmos & vix se sufficiere valentes, quibus in-& teretes, opedatis vei ampitoris congruoums, vaure minimos et va e amineto valoris que manacon qui rara foias, paucio incifuris predata: a dividanter trufum illi rami in alios minores ramulos, qui finguli fingularem furtum, è viridi candicanta intici, ux Nigella vugl, deinde exabidat, poftremo cerulei nonthil contrabenta, mucrombus interim fuam viriditatem retinentibus: è floris medio exit caput in quinque, fex, feyrem definition de la contrabeta de la contrab nens cornua, inflar cornuum hirci intorta ut in vulgari Nig. & in ambitu frequentia famina viri dia quorum apiese cerulei: infra famina porro fuper ipfis folise expansa recumbant octo alia foliola bisida, pari distantia ab invicem sejunda, quorum periolis cum lua basi ceruleus est, binaz transverse venas fuses; quod inter venas medium est è viridi savescia. Radix criam slavescia instar accessiva del consultation del consultatio dicis Nigellarum, [longiuscula, tenuis, parum fibrosa C. B.] nec vivax est, sed hyeme perit. Clusius plantam hanc Nigellæ arvensi valde similom si non eandem scribit.

8. Nigella Cretica latifolia odorata Park. Ponæ Ital. alba simplici slore Alpin. exot. Park.

E radice fibris capillata, lutescente, annua caulis exit fingularis, tenuis, infirmus, in aliquot ramos divilus, folisi longis obitus, in partes feu fegmenta aliquot divifis, non tamen, ut in reliquis hujus generis, Feniculi aut Delphinii modo incitis, fed in lacinis multo latiores, Senecionis aliquatenus fimiles, verum minores & tenuiores. Summos ramulos terminant fores fingulates, albi, reliquarum Nigellarum fimiles; capita quoque fimilia fuccedum, feminibu nigris, odoratis repleta.

9. Nigella Cretica altera odorata, tenuifolia Park. Cretica folio Fæniculi C. B.

Radices huic duriores seu lignosiores esse dicuntur quam cateris generibus, annua tamen: caules plures, recti, tenues, folia paucis vestiti, in plures alas diviti. Flores mino es è pallido albicantes. Semina angulola, nigra, acria & nonminil odorata in valculis parvis quodammodo bipartitis baccas duas Yyyy 2

Vires.

Lib. XIX.

De Herbis pentapetalis.

1073

Semen Nigella pracipue in usum medicum venit: in mucilagine scil. pulmonum resolvenda & expectoranda, lace augendo, uma ac mensibus ciendis, monibus venenatis corrigendis. Specifice, in febribus quartanis & quotidianis. Extrinsecus crebri usus est in Cephalalgia sedanda, catarrhis exficcandis, in cucuphis, epithemat &c. applicatum. Schrod.

Radix fiftit proprietate fua hamorrhagias, fi dentibus mafticetur, naribúlque imponatur.

Exprimitur ex semine isto oleum, quo imperiti Pharmacopæi plerique pro oleo Nardino non absq.

gravi utuntur errore. Viride excrementiciam humiditatem plurimam habet, ob quam non nifi cum periculo intus fu-V inde excrementam numentatem nummam nace; no quam non nin cum pericuio intus lumitur, ut Tragus monet. I deo (inquit Cafi, Hofmannus) ut femen Carui poft ablutionem laboriose ficcari debet: ità Melanthium quoque. Quam ob caufam frietum pontis quàm crudum in Catarrhis & Coryzis ufurpatur; Frixa aut uffulata incredibili fucceffi in Catarrho aut Coryza ufurpatur; in his cafibus commendo hunc nodulum. N Sem. Nigellæ toft. Tabac. flyrac. calamit. ana ji, ambrægniær gr. ji. M. ac inde fyndoni rubræ. F. I. a. nodulus fubinde naribus admovendus.

Ad amifum odoratum, R Nigella Romana q. f. redigatur in pulverem, & cum oleo veteri fubi-gatur in mortario. Ex hoc liquore, capite fupino & ore aqua pleno immitte in nares attrahendo fpi-

Nobiliffinam Dominaru à gravi Coryza liberavi, postquam ei illud errhinon, cuius in historia Majorane facta est mentio, commendavi hune nodulum, lv Sem. Nigellæ tosti 3/s. Abelmosch, Carvi folior. Majorane ana 3ij. Syrac calamit. Tabac. 3j. Ambræ grisæ gr. vij. Olei ligni Rhodii gut. iij. M. F. I. a. nodulus, quo poste ac carrhis valde obnoxia se ab eis præservavit. Sim. Paulus.

Nigellæflores, quamvis cœrulei fint, si manibus chartæ aut linteo eos affrices colorem pulchrè viridem reddunt. D. Merret. Observ. in Anton. Ners p. 338.

CAP. XI.

De Lino.

Inum à Graco Nov. à quo non aliter differt quam modulo syllabæ: nam priorem Gracis corripit, Latinis producit. Sæpe utuntur Græci pro rebus è Lino confectis, ut pro Linteis ac velis.

Lini nota: generica: funt vascula seminalia subrotunda, in decem loculamenta totidem semina continentia dispertita, semina melina plerunque, slores caduci.

A. I. Linum fativum Ger. emac. C. B. Park. Linum J. B. Manured Flar.

Tenuiradicula nititur, paucis fibris donata: caule tereti, plurimum fimplici, inani, tenui, glabro, cubitum aut fesquicubirum alto, alis circa summum diviso. Folia acuminata, culmum lata, uncias duas plus minus longa, alternatim aut potius nullo ordine cauli apposta, molla, glabra. Flores cerulei, pentapetali, petalis extremo siboroundis, striais, è calicibis in quinque legmenta acuta diviss, pediculis tenuibus longiusculis insidentes, admodum caduci. Capitula succedum rotunda, [Ciceris magnitudine, in quibus femina decem continentur, loculis in circuitu propriis diftineta, de-pressa, in angulum acutum definentia, superficie valde lævi & splendente, mellei coloris Ces.] J. Bau-

In agris feritur tam in Anglia, quàm in transmarinis regionibus.
Plinius protemio Libri 17. de Lini tis ad vela navium agens, in qua (inquit) non occurrit vitæ
parte? quòdve miraculum majus? herbam esse quæ admoveat Ægyptum Italiæ? herbam esse quæ
Gades Herculis columnas septumo die Ostam asterat, & citerpotem Hispaniam quarto, Provinciam Narbonensem tertio, Africam altero? Audax vita, scelerum plena, aliquid seri ut ventos procellasq. recipiat: & parum esse fluctibus solis vehi: denique tam parvo semine nasci, quod orbem terrarum ultrò citròque portet, tam gracili avena, tam non altè à terra tolli: neque id vinbus suis necti, sed passum tusumque & in molliciem lanz coactum, injurià naturz ac summà audacià.— At nos priore libro imbres & flatus cavendos frugum causa fructuíque pramonebamus, ecce seritur hominis manu, metitur ejustem ingenio quod ventos in mari optet. Hac Plinius, quibus addit J. Bauhinus, At meeture quidem ingenio quod ventos in mari optet. Hae Prinuis, quibus addit J. Bauhnius, At quanta cenfiende elf velorum ex Lino utiliasa, fi ad reliquium Linu ilum per omnem vitam conferatur? Hoe loti detergemur, hoe fordidi defricamur. Ex hoe facta vefte totum corpus ad cutem integente omnes interdiu veftimur, nochu fraquis indè facts incubamus ac integimur. Rufficana gens [in Germania] utriufque fextis pallia & tunicas ex ipfo geftat, & mundus mulebris magna ex parte ex hoe conflat. Sed onnes has necediarias vita utiliates facile lignerat Linum chartatum dono. Ha ex ipfo penitus detrito & nullius amplius usis rejiculo fiumt, tot hodie ubique officinis, ut multa homistica de la conflation de minum millia ex præparandi chartas opera, in papyraceis (ut vocant) molendinis se nutriant. His chartis & literarum notis omnes bonæ artes, leges, tota Philosophia, & vitæ piè ac rectè agendæ rationes excipiuntur, confervantur. Harum utilitatem vix animo quis concipere possit, nedum pro dignitate explicare, quantumvis longa instituta oratione. Hactenus Bauhinus.

Liber impressus solo Lino constabit, si papyrum ad nigredinem ustam, & oleo Lini incrassato

miftam pro atramento utaris. Michael Mayerus in lusu serio.

Quantas injurias, quot tormenta hacherba præ aliis omnibus ab hominibus patiatur, legat qui vo-

let Goropium Becanum luculenter & rhetorice demonstrantem. Hermath. lib. 3. Quidam olim Galeni tempore utébantur semine Lini tosto pro obsonio cum garo, item melle admixto. Sed flatuolum ett, inquir, flomancho incommodum & ægrè concoquitur. Quod paucis abhinc annis Middleburgi in Zelandia (inquir Tragus) animadverti potuit, cum proprer frumenti aliariumque frugum inopram plerique ex civibus pane & cibis ex hoc codis vescerentur. Diffenta enim his valde cito hypochondria fuerunt, & facies alixque partes tumida factar, quorum non pauci fic affecti criam mortui funt.

Oleum Lini, quod ex semine eius exprimitur, multiplicem usum habet, neq enim à pictoribus aut statuariis, aluive artificibus expetitur solum, vel ad lucernas tantum utile cst, sed etta mmedico usui servit.

Nam & duritias omnes emollir, nervorum tensiones contractiones igue laxat, dolores illitum fopit. J. B. In Angina & Pleuritide, alii addunt Phthifi & Colica, datur nonnullis bibendum: verum cum cau-

tela ut recens fit. C. Hofman.

tela ut recens int. C. 169/man.

Oleum Lini eft magnarum virium in peripneumonia, phthifi, doloribus colicis. Ego multoties in pleuriteis doloribus mhil melius expertus fum quam Oleum Lini propinatum: hoc enim fiatirm refipirationem facilitavit foutunque promovit: in harmopyteis etiam idem Ol. exhibui cum optato fucceffit: Confolidat enim partes affectas vi fua balfamica & emplaftica. Eptem. Germ. An. 6. & 7. ex Obfervatione D. Raggeri, Obl. 209.

Oleum Lim partes habet adeò fubtiles, ut in fictilibus fervari nequeat quin exudet. Michael Meye-

rus de luju 1ero. Arramentum typographicum è fuligine lampadis & Oleo Lini componitur. Silex politus fi in Oleo Lini coquatur duritemi miricham acquiris, unde terendis iis quæ opus eft in tabula marmorea ewadt aptior. J. B. in bifer. fonts & balase Bollenfis, se relatione D. Lutz. Phar-

Tumores ventris felicissime curantur ab Olei Lini usu. Ephemer. German. An. 3. 216.

2. Linum arvense C. B. sylvestre vulgatius Park. Sylvestre, sativum plane referens J. B. Com: mon wild flar.

Sativum planè refert formà, nisi quòd caules habet & folliculos craffiores, & majores, & in summo furculis multis brachiatos. Maxima autem inter hac duo Lini genera in eo confiftit differentia, quòd folliculi fylvestris Lini calore Solis non aperiuntur perinde ut alterius: nam quamprimum exficcati Sole fuerint, excutere femen ut aliarum frugum oporter, autore Trago.

Inter fegetes Avenæ reperitur.

* 3. Linum perenne majus cæruleum, capitulo majore Moris.

Non alias in descriptione notas ponit quam in titulo posuerat.

* 4. Linum perenne minus caruleum, capitulo minore Morif.

Hoc caules emittit non rectos ut præcedens, sed reclinatos, foliis angustioribus cinctos : slores & capitula quadruplo minora producit,

5. Linum fylvestre latifolium bir sutum cæruleum C. B. fylv. latif. bir sut. store cæruleo J.B. fylv. latifolium Ger. fylv. latif. cæruleum Park. fylv. latifolium 1. Clus.

Ex eadem radice, quæ crassiuscula est & candicans, unicum, interdum plures profert caules, modò pedali, nonnunquam etiam majore altitudine affurgentes, craffos, firmos, hirlutos, fuperiore parte in plures ramulos divilos. Folia quæ eos ambiunt reliquis generibus majora, venofa, hirfuta, minimum digitum lata, gummoso gustu; deinde amaricante. Ramuli ab intimo ad summum storibus onusti omnium maximis, Malvæ vulgaris ferè æmulis, cœrulei coloris, aut vegetioris aut dilutioris, cum quinque internis staminulis apicem habentibus : quibus succedunt capitula dura, mucronata, quinque foliolis five apophyfibus inclusa & comprehensa, quæ maturitate hiant, seména, continent sativo Lino simile, latum, nigricans, splendens. Radix perennis est & vivax, singulis annis repullulans, cauliculóique etiam ante hyemem proferens tenellos, folis multa lanugine hir-

Frequens est multis Pannoniæ superioris & Austriæ inferioris locis editioribus & siccioribus grami- Locus. neis tamen: loca particularia vide apud Clusium. Floret Junio & Julio: semen maturum Augusto.

6. Limum fylv. latif. birfutum candidum venis in umbilico purpureis C.B. fyl. latif. lanugino/um, flore candido, purpureis lineis striato J.B. fylv. album purpureis venus Pack. fylv. latifolium 2. Clus.

Pedales, graciles, lanuginosos ternos aut quaternos ab una radice promit caules, in quibus Lini latiuscula folia, trinervia, ad Ascyri formam ferè accedentia, nec multum à prioris folis discrepantia, lanuginofa. Extremi cauliculi in binos aut ternos ramulos diviti, & Heliotropii majoris panda, anogniola. Extenti caucia in tonos accominatorios un su considerativo del quodammodo inflar circumflexi, pleni funt floribin, qui ab imo apenni nicipiunt, Lini florum divifutà, fed majoribus, fuperiori ferè aqualibus, candidis, quos multe purpurca vena interfenantia. Yyyy;

Vires Es

Locus.

Locus.

Locus

Tacur.

I ocus.

Locus.

Apud Lufitaniz urbem Colibriam celebri Academia claram hanc stirpem duntaxat observare meminit Clufius.

Linum (street eminus C B. Linum pumilum, folis semper binis, also sure, vel luteo pallente J.B. Chamelinum perpusiblum Ger.

Exili, rotundo, dodrantalique aut paulò majore affurgit cauliculo, quem adverso situ, ut in Hyperico, bina semper amplechuntur soita, Lini sativi soliis ferè paria. Supremus cauliculus in aliquot ramulos diridatur, qui in oblongis pedicalis exiguos stosculos albos proferunt, lutris intus saminulis. Flosculis sincocedunt parva capitula, Lini vasculis non absimilia, minora tamen, in quibus semen.

Radix tenuis, aliquote exilibis fibris donata eff, fed an personas & rediviva ignoro.

Provenie in herbofis collibus & montanis Auftriæ arque Pannoniæ: floret Junio & Julio. Pedale & crectum vidit D. Magnel in herbids monts Gepauladus, juxta fluvium Heras Julio menfe florens; felia angulfiffim habet, fores velus in umbella difioritos, luteos, parvos: aliud invenit palmare Julio mense in herbidis à la Garrigue de Perauls, quod forte Linum perpusillum Lob. Obs.

8. Linum splvestre caruleum folio acuto C. B. prod. splvestre angustifolium caruleo amplo store Botan. Monsp.

Caule est pedali, rotundo, lignoso, statim ad exortum in ramos palmares diviso: quos folia atro-*Pessilo pedia control de de la control de l (cula fubrotunda fuccedunt.

In faxofis Provincia: non longè Maffilià provenit. Variis in locis fterilibus circa Monfpelium Junio mente cum flore reperitur, fed præcipuè in via quà itur Grabels, propè prædium dictum la Tewilliere de Massanes.

9. Linum fylvostre angustis & densioribus folisis, store minore C.B. fylvostre 4. angustisfol, 1, Clus. fylvo, angustisfolium store minore Park fylvo, tenuifolium Lob. Ger. Clus.

Ciuf.

Complures funt huic cauliculi, teretes, firmi, pedalis longitudinis, virides, frequentibus foliolis, Lini farivi firmilibus, ex viridi fubcœruleis onufit; fammo faftigio in aliquot ramulos divifi, quibus infident fores intensè cerulei, fativi Lini florbus fitmillimi, quinque in medio flaminale, totodfenque apiese feparatos continentes. Semm in capitulis craffioribus, fubroundis, Lino fativo non minoribus, nigrum, oblongum, planum, faivi fernim ferè par. Radix candicans ett, perennis, aliquantulum fibrola, marauficuli guttis, deinde fuavis, aermonis particeps.

Varis circa Viennam Auftrae locis nafcitur, præferim in granineis acclivitatibus & juxta vias. Floret Maio & Iunio interdum etiam tota affate. femen verò maturum eft Iulio

Floret Maio & Junio interdum etiam tota aftate, semen verò maturum est Julio.

Linum sylvestre angustifolium foliis rarioribus C. B. descripto idem videtur, ex sententia D. Tho. Johnsoni Gerardi emaculatoris.

Huic perfimile est fi non idem

A. 10. Linum sylvestre caruleum perenne nostras.

Cui radix altè depacta, perpetua: caules ex eadem radice plures in terram reclinati, pedales aut longiores, faturatius virentes. Folia brevia, acuminata, cauli concoloria, unciam circiter longa, modice lata, Lini sativi similia, crebra, nullo ordine posita. In summis caulibus flores pentapetali, Lini fativi, cœrulei faturatioribus lineis striati, unguibus flavis. Succedunt capitula Lini fativi, paulò minora, non exactè rotunda sed nonnihil sursum productiora.

ora, non estate rounnes no nomme, annun pour contact.
In agro Canabrigienfi ad margines fatorum in collibus Gogmagog dickis copiosè provenit.
In Catalogo Plantarum Angliæ hoc genus habui pro fequenti feu Lino sylvestri angustrifolio flore magno C. B.

 Linum fylvestre angustifolium store magno C. B. stv. s. angustifolium 2. Clus. std. store magno Park. Cluf.

Dodrantales, nonnunquam etiam pedales, habet cauliculos, graciles, firmos, rectos: folia fativi Lini, angustiora, dura, mucronata, virentia, amaricantia: flores in fummis cauliculis multos, magnos, quinque folis albis præditos, circa umbilicum quinque purpureis lineis diffinctos, totidem staminbus, & quinque separatis apicibus ex medio umbilico prodeuntibus, odoratos: Semen in rotundis vafculis planum, nigricans, splendens, fativo Lino simile: radicem candicantem, duram, aliquot

fibris donatan, peranema 6 fingulis annis novos calliculos proferentem.

Magnà copia nafatur toro Viennenfi agro, plerifique aliis Auftriz & Pannoniz editoribus locis, atque fecundum publicas vias. Floret Junio, femen perfici Julio & Augusto. Junio & Julio menfibus copiolium reperti D. Magnol cum flore in fterilibus herbidis circa S. Martin versus montem

12. Linum sylvestre angustifolium store quasi cinereo, capitulis magnis J. B. Lini sylv. V. Clusii varietas.

In Austriacis Alpibus, præsertim verò Sneberg, aliud genus invenitur, huic omnino simile, cauliculorum & foliorum gracilitate & tenuitate florumque formâ & radice: in florum duntaxat colore est differentia, qui nivei non sunt, sed cœrulei in candidum languescentes, & quasi cineracei. Capitula etiam floribus succedentia longè ampliora, nec minora quam in sativo. Florebat isthic sub finem Junii. Semen extremo Julio & Augusto maturum.

A. 13. Linum splvestre angustifolium storibus diluté purpurascentibus vel carness, C.B. splv. angustifolium J.B. An Linum splv. 6. angustifolium Clus.?

Duram lignosamque possidet radicem, satis crassam, ex qua germinant multi simul caules, tenucs, qui ad cubitalem altrudinem afcendunt, folia flipati confertiffinis, conutiffinis, longitudine fere Lini fairi. Ex calyobis longitudicilis fores externis ramulorum brevium nafcuntur, magni, abb, vel quafi cinerei, fortuitis ceruleis fitnis fublucenibus, aum caduci ut via attingi poffini quin delabantur: vascula minora quam Lini sativi, quadripartita, Semine Lini minore,

C. Bauhinus florem ex diluta purpura candicantem, vel carneum huic attribuit : Clufius flores formå & colore superiori ferè similes sed minores; virgular dodrantales, firmas, licer valde graciles; foliola Lino multò angustiora & minora; capitula & semen Lini, sed minora; radicem exilem, can dicantem, perennem tamen.

Clusio observatum est hoc genus in anteriore Madritianz sylva parte, qua secundo ab urbe Lutetia lapide distat, inter gramina loco aperto & nullis arboribus consito, sforens Julio, maturum semen proferens Augusto.

Nelcio an huic, an præcedenti Lino idem fir quod in Cornubiæ pascuis propè oppida Truro & S. Ives expiose provenit, à nobis etiam propè Genevam observatum, cui folia (quantum memini) non adeò conferta aut crebra fuere in caulibus; duriora tamen & mucronata: reliqua autem deferiptio quam ex J. Bauhini historia dedimus, & Clusiana satis aptè conveniunt. Planta ipsa, (quam ad manum non habemus) inspicienda, & cum descriptionibus conferenda est. Putamus tamen proxime descriptæ eandem esse speciem illam Lini quam in sterilioribus circa montem Lupi non longè à Monspelio, Septembri adhuc mense copiose florentem observavimus. Erat autem is in locis perexigua, foliis angustissimis, densis seu confertis in caule, flore satis grandi, coloris ex purpura albicantis.

14 Linum fruticosum niveum C.B. sylvestre 7. fruticosum Clus. fruticosum semper virens Park Cluf.

Fruicolum eft, atque dodrantalibus pedalibúfque ferme ramulis femper virentibus prædirum: quos numerofa folia exornant, mediæ inter Thymi & Pfyllii magnitudinis, fubalbida; flores deinde fuperiore paulò majores, omnino nivei fummis ramulis infident: quibus fuccedunt capitula femine plena. Radix dura & lignosa est.

Exit desertis quibusdam Hispaniz locis, sole illustratis : floret Junio & Julio.

15. Linum Sylv. latifolium, caule viscoso, flore rubro C. B. Sylv. latifol, flore rubro Park.

Hujus meminit C. Bauhinus in pinace, verum non describit. Nos in planitie quadam propè Augultam Vindelicorum, per quam Monachium Bavaria iter eft, pulchram hanc invenimus, Lini speciem, verim, quod doler, in ea exactiùs describenda minùs curnosi frimus.

Folia habet pilola, longitudine foliorum. Lini, modicè lata, acuminata, nervis quinque per longitudinem decurrentibus. Flos pentapetalos, coloris incarnati, faturatioribus & veluti sanguineis lineolis firiatus. Radix lignofa eft, & per plures annos durare videtur.

Augusto mense florentem adhuc invenimus.

16. Linum latifolium luteum J. B. sylvestre latifolium luteum Patk. C. B. sylv. 3. latifolium Clus. Sylv. latif. 3. Clusti Ger. emac.

Caulibus adolescit angulosis, firmis, cubitum altis, aliquantulum rubentibus, pluribus ex una radice ortis, & superius in ramos breves divisis, quos folia vestiunt alternata, glabra, crassius quali uncià once otts, oc injectios in ratios reces urins, quos jone ventuan attentata, guarra, cramicuna, incra longora, lemunciam lata, in obalium mucronem definentia, perquan amari faporis. Flores numerofi extremis ramulis innafcuntur, magni, perelegantis flavi coloris, quinque faminibus totidém-que villis luteis medium obfidentibus. Semen, tefte Clufio, in capitulis compreffioribus reliquis paullò minus, nigricans quidem fed non fiplendens quemadmodum illorum. Radia fatis cratta, contorta, albicans, alquot fibris donata, fingulis annis repullulans, novôque caules producens.

Exit abundè in monte Badenfibus Auftriæ thermis imminenti locis gramineis, lecundùm lepta, Locus. inque vicinis, &c. Floret Junio & Julio ; femen maturat Augusto.

17. Linum luteum Narhmense J. B. marinum luteum Ger. maritimum luteum C. B. sylvestre angustifolium luteum Park.

Ab una radice eaules surgunt plures, cubitales, qui superiùs in ramos dividuntur; per quos folia mollicella, latiuscula, breviora quam Lini sativi, insipida. Flores extremis harent ramulis, Lini, sed

coloris lutei, amarıcantes; quibus fuccedunt capitula minora quam Lini fativi, amara, femes continentia. In pratis circa Monfiselium & Sellam novam oblervavimus etiam Septembri florentem.

In plate tita yuninplanin temperature invenimus ad mare, quam tamen à priore specie differre neutiquam concedimus. Flores nempe, caules, capitula, semina utriq, eaden: Differentia tantum in magnitudine & statura, que ratione loci evenit.

Inftinctu J. Bauhini hae duo Lina inter fe ftudiosè contulimus, cum Monspelii essemus. Linum frutescens substaum C. B. prod. Idem fortè est majori hujus varietati: Descriptio in omnibus convenire videur.

* 18. Linum luteum ad fingula genicula floridum C.B. luteum fylv. latifolium Col.

Col.

Hyemali gaudet tempore planta hac, ex pratenfibus, argillosa humenrique tellure eruta, Decembri menie. Redice nititur lignosa, parva, intorta; ramis pluribus è caulibus in fummo trifidis, & duorum digitorum interfitio ex geniculis prodeumbus folia. In fingulis geniculis florem habet luteum, & poleta fruchum cainofum ut Limi favir vulgaris, cui etam flomes comprettum fimile, nitidum, fuícum, amaro parum fapore. Flor & fruchus nicident quinquefoliate bafi, exiguis angultis foliolis confirueda. Folia in imo exigua, & per caulem femper majora & Lino latiora duplo, & in ramis portea femper ad cacumen ulque decerefoenta & angultiora.

* 19. Linum arboreum Creticum luteum Park. arboreum Alpin. exot.

Alpin. Planta est arborescens quasi, constans ramis obliqui actis, gracilibus, rotundis, cortice nigrotectis: foliis Lini sativi latioribus, ut ad Myrti folia magis accedant, densis & undique ramos contegencibus. In cacumine producuntur sorte savi, pentapetali, & foliicali multicapsilares, suis pedenculis singuli adherentes, magniadine Cicerum, figura pyramidali, exterorum Linorum modo, femina continentes Lini sativi seminbus omnino timila, sapore amaro. Provenit in Creta infula: Floret affate, aqq. eadem durante femina situ persion.

* 20. Linum sylvestre minus luteum annuum folio latiore & angustiore Moris. Moris

Vix palmarem aut ad fummum dodrantalem excedir altitudinem. Flofeulos fert luteos, pentapetalos: eapfulos feminales exterorum capítulis conformes, feminaleu ibidem contenta paria fed minora. Duplex eft, aliud foliis latioribus, aliud anguftioribus, nullo alio discrimine intercedente. Urtumque sponte crescie in sylvis humdis circa Bleslas.

 Limm filvestre carbarticum Ger. emac. pratense sloculus exiguis C. B. Chame.limum Clussis flore albo, spor Liman spor. cathoricum Park. Asservang slova sposius albis, vel posius Linum minimum J. B. 2011. 2011. 20 2011 D. Dibbat-stay, og. 2011 Dibbat-stay, og. 2011 innountain.

E vadicula tenui, alba, lignofa, fibrillis aliquot donata, cauliculos emitti nonnihil reptantes, mox humo ad palmum & altius le atrollentes, tenues, rotundos, rubentes, faltigio furfum ramolo, nutante. Folia infina mucrone obulo & Kibrounda funt, fuperiora que un caulibus bina oppofira, crebra, exigua, femunciam longa, culmum lata, glabra, abique pediculis adnata. Flores pediculis longis tenuibus infident, albi, pentapetali, petalis acuris, minime bifidis, cum apicibus totidem in medio luteis, è calice quinqueparitio. Vajeula fiucedunt Lini parva, canaliculata, in quibus forme lucidum & lubricum Lini, comprefium & oblongum J. Bauhino. Sapor totius planta amarus & naufeofus.

Floret initio Junii, & deinceps per totam æstatem, & in pascuis siccioribus præsertim montosis

Hujus herba integra cum caulibus & capitulis vino albo per noctem super cineres calidos infusa ferosos humores purgat sais validé.

Sumi potest vel herba contusa, vel ejus exficcatæ pulvis, cum tantillo cremoris Tartari & seminum Anisi, & purgat sine molestia. D. Bowle.

22. Linum minimum stellatum C. B. Chamælinum stellatum Park.

Tota plantula duarum, rariùs trium unciarum est, radicula capilli instar tenui, albicante, cauliculo uno vel altero tenussismo: foliolis brevibus in exquistissimum apicem definentibus; inter qua sociali parvi, pallide virentes, stellati, ex quinque radiolis exiguum circulum velut umbonem cingentibus compositi.

Monspessulli in Gramuntio & Boutoneto & aliis plurimis in locis provenit, ubi vere floret.

An vera & genuina Lini species sit ex descriptione hac non satis constat: nobis autem nondum videre contigit.

Linum foliis asperis umbellatum luteum Botan.Monsp. Lithospermum Linaria folio Monspeliacum
 B. Park. Passervina Lobelii J. B. Pas. Linaria folio Lobelii Ger.

F. B.

File of per caulem dodrantalem confertis, Lini fimilibus, viridantibus, acuminatis, uncialibus, circa fuperiora minoribus, rarioribus: floribus in fimminis ramulis brevibus, acervatim congestis, luteis; quos excipium valcula exigua, turbinata Lini, dimidio aut triplo minora, foliolis quibusdam acutis undique obvoltanta, femine plena lubrico, lucido, fusco, multo Lini seminibus minore. Radix fatis longa, tortuola, alba, lignosa.

Circa Monspelium in squalidis locis Garrignes dictis observavimus: at proceiorem in Sicilia.

C.A.P.

Lib. XIX.

cuis huic eadem nobis videtur.

De Herbis pentapetalis.

1077

CAP. XII.

A. Plantaginella palustris C.B. Plantago aquatica minima Clus Park.

Adicibu fibrofis albis terram apprehendit: eft ubi radicem simplicem profundè in limum demissim fibre plures cingunt. Folia ex eadem radice plura, Plantaginis aquatice siminari lia, sed multis numeris minora, pedicinis longis donata [danarun interdum trimure uncarum] in terram reclinata. Quò folia mayora sunce el longicoriba pediculis insident, quò minora eò brevioribus. Inter folia plurimi è radice exeunt sociati, singuli fingulis pediculis insidentes (alias enim caulem non producti) nonunlis semuncialibus, alas multo brevioribus, tennibus, in terram reclinatis, quisqu petalis exiguis, acutis, abis compositi, caltee quinquepartitic. Succedit vassiculam simulate turgidulum, ovale quodammodo aut glandistorme, seminbus exiguis ruffis copiosis replemum, per maturiatem in duca carinas debitcens.

Sapor plantulæ initio herbaceus, postea nonnihil acris gustanti sentitur. Flagellis emissis ad intervalla radices agentibus immensum se propagat locum idoneum nacta.

In fundis pilcinarum, aquis æstate exiccatis, aut alibi ubi per hyemem aquæ stagnarant provenit, Locus.

Alfine palustris exigua soliis lanceolatis Plantaginellæ aquaticæ instar, slosculis albis vix conspi-

CAP. XIII.

Pentapetalos Brafiliana floribus luteis minimis.

V duorum aut etiam trium pedum affurgit altitudinem; caule tereti, geniculato, fubruffente paululimque pilofo: ex geniculis emitir ramulos & bina folia femper fibi oppofica, brebus pediculis innitentia, quinque aut fex dig. longa, aliquando crafio modo dentata, an etiam non. In extremitate ramulorum flores nafeantur foliarii, lutei, urbidieco conico dentata, s. & in ambitu illius quinque foliolis luteis minimis. Radix exilis admodum. Flos trius odorem haber fuavem, fere u Chamsemelt.

CAP. XIV.

Pentapetalos Brasiliana slore Lychnidis.

Marggr.

Nquanes au guine, pedum altitudinem affurgit, caule rotundo, lignofo, leviter pilofo, quie, fuperiùs in mulcos le dispetiet rames sinfam elevatos. In caule autem & ramis solitante poitra sunt folia angusta, brevibus pediculis innitenzia, quatuor aut quinque dig. longa, similia folia Salicis, acque pilofa, diverse magnitudinis, in simmitate enim plante angustifisma sunt & parvula. Flores fert magnitudine solorum Lychnidis, albos, pentapetalo, unquibus in medio purpureis & faminulis luteis. Radis: haud longa est, sed habet multas proles ad latera extensas, atque etiam silamenta.

CAP. XV.

Rhabarbarum lanuginosum, seve Lapathum Chinense longifolium Munting. Rhabarbarum J. B. Rhabarbarum I. seu Officinarum C. B. item II. quod Matthiolus pingit ejusdem.

Munting.

Radice longeva, crasta, fermè rotunda, parum ultra semipedem longa, fibris quibussame la Radice longeva, crasta, fermè rotunda, externè fusca vel quasi è rubedine migrescente, internè luca rubris nonnullis firis venusti permittis, sisco ex pare viscolo, è rubedine flavescente plend, amarà, necnon gustui ingrata, Felia protrudir numerola, arcèè conjuncta, ex quasi firmi è radicis supremo, seire rounda, mirabili numu supra alud paulo clatius provenieria, manus longitudine aut majore, inferiori parce adeo angusta, ut ultra digiti units latitudinen vir obitenean, sin medio tamen laicor as supremo lassifisma, ubi tros plus minus digitos latitudinen aquana, in muaronem planè rotundum definentia, molit lanugine, in marginibus maxime visibili obducta, non diste sal, neque plicata, verdum plana, sipieme leze viridia, infernè pallidora; unicì in madio latiori ac majori vent, è qua plurimi minores in latera unstique excurrentia.

Vires.

Locus.

Z com.

Locus

1079

tes, & circa ea parùm incurvate disposta proveniunt, prædita; naturâ quidem sursum tendentia, anteriosi nihilominus parte, Struthiocameli plumarum instar, quod magnam plantæ venustatem addit, parùm deorsum sese incurvanta; substantia modicè crassa, gustu amara, necnon tactu

E foliorum medio Pediculus unicus, ad tres, quatuorve digitos supra folia eminens nascitur, te-nuis, teres, è vindi purpurascens: cujus summo flores octo, decem, aut duodecim numero, brevi-bus pediculis nitentes, è modò ex hac, modò ex illa caulis parte provenientes, pallido colore coruleo non ingrato donati, formă & magnitudine Leucoii arborelcentis floribus non valde diffi-miles, quinque petalis fubrotundis constantes, odore admodum ingrati, cerebrum non parum perturbantes, & fuccum fermè ceruleum edentes viluntur, qui brevi in his oris nullo relicto femine marcefcunt & decidunt.

De Rhabarbari viribus & ufibus superius egimus in capite de Lapatho.

HISTORIE

ISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS.

QUI EST

De Herbis flore pentapetaloide vasculiferis.

Lib. XX.

Etbas hoc Libro comprehenfas pentapetaloides potius quam pentapetalas vocamus, quomam que videntur petala diffinêta, reverà non funt, fed ad ungues junêta, adeò in fores integri decidant, & fritràle loquendo monopetalis annumerandi funt. Voram ne à recepta fententia nimis recederemus hujulmodi flores pentapetalis potius quàm monopetalis annumeravimus.

Herbæ flore pentapetaloide anomalæ.

Florem pentapetaloidem dicimus potiùs quàm pentapetalon, quia folia seu petala florem compo-nentia ad ungues juncta sunt, adeò ut flores integri decidant. Hæ vel sunt

Simplicibus, h. e. in fingulis pediculis fingulis, caulibus

Nudis, flore è tubo oblongo in quinque lacinias seu folia bifida expanso; foliis

Rugofis, texturæ rarioris; floris calice oblongo, concavo, ftriato; Paralysis, Leviorious feu planis, fucculentioribus, denfioribus, calice floris breviore ut & vafculo feminali ; Auricula urfi.

Adversis, seu binis in caulibus oppositis,

Siliquosa & lanigera,

Lattescentes, filiquis plerumque binis; APOCYNUM. Succo limpido,

Elatior, flore parvo, filiquis fingularibus, Ciconia roftrum referenti-

bus; Actepras.

Humilior, provoluta & repens, foliis glabris, colore & confiftentia hederaceorum, flore amplo, filiqua bicorni; Clematis daphnoider.

Pericarpis semine minutissimo refertis, nullà intus lana, floribus in summis cau-libus & ramulis crebris, sapore amaro insignes, flore

E tubo oblongo in quinque legmenta acuta expanso; CENTAURIUM minus. Sine tubo in octo ferè lacinias seu petala diviso; folius in caule adversis in unum coalescentibus ut in Dipsaco, glauco colore conspicuis; Centau-

Alternis, floribus in thyrfis oblongis confertis: pericarpio bivalvi

Conico aut turbinato ; VERBASCUM. Globofo : BLATTARIA.

Compositi, in uno scil pediculo ternis, vasculo pentagono, per maturitatem si tangatur dis-filiente, & semen ejaculante, sapore totius planta acido; Trifolium acesosum, Oxys

Aquatica foliis

^Tntegris

Lib. XX.

Integris simplicibus subrotundis, seu qua est

Flagellis reptatricibus, in alis foliorum florens, foliis subrorundis per margines æqualibus; NUMMULARIA.

Caulibus erectis, foliis in codem pediculo ternis, floribus intus filamentofis in fummis caulibus in thyrsum depositis; TRIFOLIUM paludosum.

Tenuissime dissectis, floribus speciosis; VIOLA aquatica.

Auricula ursi in summo caule, unde pediculi florum singularium exeunt, quadam habet foliorum radimenta, qua quoniam persugua lunt, nec ejuldem figura cum is qua ad radicem, por foiis perfectis non habeo; ac proinde caulis nihilominus nudus nobis cenfetur. Paralyfit Alpina dicka auriculis ursi accensenda est.

Quòd Clematis daphnoides filiquam producat lanigeram mihi non constare fateor: quod filiquam fatis longam bicornem & velut geminam producat (ut recte Carlalpinus) mihi compertum est: unde ob convenientiam in filiqua cum Apocyhis, five lanigera sit, sive non, cum eisdem me-

nto copulatur.

Ros folis caules producit nudos flores sustinentes longa seriè versàs unam partem spechantes, è calice seu tubo oblongo in quinq, segmenta divisos; vascula seminalia oblonga, seminibus manutifimis repleta; ava idarro ad hoc genus pertinere videtur.

Herbes flore pentapetalo & polypetalo seminalis vasculi sespectu commodius dividi possent in smiespiciares & multicapiciares. Unicapiciares ob defectum commodioris vocabuli dictimus vasculo similais via socio possibilitati in manie espiciares.

Unicapiciares commodioris vocabuli dictimus vasculo similais via socio possibilitati in medio est extensis processis via socio possibilitati possibilitati in medio est extensis procesterrativa procesa. plici & in loculamenta non partito contentas, quibus feminis fedes in medio est, exterius protegente vasculo ; Multicapsulares vasculo è pluribus cellulis seu loculamentis conjunctis composito

conatas.
Prioris generis funt Caryophyllus, Armeria, Lychnis, Alfine, Spergula, Anagallis, Paralyfis, Anticula sufit, forte etiam Centamium minus luteum & purpureum, Lyfimachia lutea, Paruluca, Nummularia, Vida aquatica. Vertim quoniam de nonnullis hujus generis mihi nondum conflat, quomodo valculum feminale conformatum, & Gemina in eodem difpofita fint; alias notas magis obvias & expofitas pro characterificis generum finalermorum antifier adibbere coacus fium dum vascula seminalia omnium de quibus dubito videndi & curiosè examinandi occasio dabitur.

CAP. L

De Primula veris & Paralysi.

Rimula veris dicitur hac herba quòd primo vere floreat; Paralyfis quia Paralyfi morbo medendo adhibetur à peritis medicina. Nota ejus generica funt caules folis nudi, flores è tubo oblongo in folia feu potius lacinias quinque bifidas expansi, eorúmque calyces oblongi, concavi, laxi, firiati; folia rugola textura ra-

Primula veris vulgaris Park. veris minor Ger. veris floribus en singularibus pedicului, ma-joribus, simplicibus J. B. Verbasculum sulvarum majus singulari store C. B. Commen

Fibris numerofis, albicantibus, majufculis, profunde in terram demiffis, & fibrillis aliquot tenui-bus capillaris, è radice modice craffa fquamola, rubente excupribus firmatur. Radice fapor fub-

aftringens: fquamæ autem è foliis quotannis marcescentibus residuæ sunt.

aftringens: fyuamae autem è folis quotannis marceltentibus refidus funt.

Folia plus palmum longs, lefquidigitum aut duos digitos lata, obtufa, rugofa, ad margines denticata, fipinia parte glabra, prond hirfuta, nervis crebris hirfuisi sam percurrentibus, ex angudo principo fentim dilatata, pediculis propriè detis carenta. Inter folia emergunt fores ab adden radice plures, pediculis entobuses, terebus, aphyllis, hirfuis, radicem versis leviter purpurantibus, femipalmaribus aut palmaribus mixi; in fingulis pediculis finguli, è calicitus oblongs, pentagonis, angulis hirfuis, margine in quinq, fegmenta acuta divifo; monopetali, ampli, è tubo oblongo, angulto, in quinq, fegmenta cordata totidem folia imitantia divifi, è langueticente luceo pallidui, unguibus flavis, in quorum medio reconduntur faminula lucea, pithillo herbacco capitellum vinide nunc altus infra flamina reconditum proferente, pune in flumna tub parte fipra flamina eminente. Odor validus & non ingratus. Vafculum feminale in calice reconditum.

In fylvis, fepibus & dumetis verno tempore ubique exit.

In typrs, tepious & dumetts verno tempore unique exit. Hujus multiplex habeur varietas. 1. Flore nivos, que Parkinfono Primula veris flore allo. Adv. Sylvarum Primula alba. In hortis noftris frequens ett. 2. Flore virida fimplici, cujus tum Lobelius, tum Parkinfonus meminerumt. Flos ei calyci ferè concolor eft, magifque expantus qu'am vulgars Primula. 3. Flore viridame & albo fimplici Park. 4. Flore viridi duplici Park. que abo fimplici Park. 4. Flore viridi duplici Park. que about est financia flore familia viridi este dictium. Hec pratter flores quos profer fingulares in pediculis feu cauliculis fingularibus Primulæ vulgaris modo, afios etiam producit caules

qui in fastigio sio plures ssores gestant ex uno calvee erumpentes, interdum plurium duntaxat sto-rum fragmenta seu partes in eundem calveem constituatas. 6. Flore pleno seu multiplici omnum serè Autorum. 7. Flore duplici Park. quæ præcedente omnibus suis partibus minor est, flores autem duplici duntaxat petalorum serie compositos prosert. His addere possumus octavam adhuc varietatem, cujus calycum è quibus flores exeunt segmenta in foliola viridantia excrescunt & degenerant; seu mavis dicere, calicum segmenta in magnitudinem aucta viridanti margine foliaceo velut fimbriata

Carchichee Turcarum sive Primula veris Constantinopolitana Cornuti, Primula veris Turcica Tradescanti store purpureo Par. Diem Primuset.

Cornut. Foliorum medium discriminant costx albx, infima parce latiores, ac levi rubore aspersa: margines ut in Lactuca Romana modice crenantur: numerosè ac confertim in orbem crefcunt ex crassa ac fibrosa radice subalbida. Hanc solent herbarii ob rose a conferim in obenii creicum ex ciana ac noruia reace iunainna. riane tolem herbam ob plante rariatem multiariam dificacae, ur prater femen hac etiam ratione propagatur. Inter folia pediculi multi vis ultra digitum longitudins efferuntur; calues fuftinent fibvindes, tor finubis firiatos quio polimedum folia in fiser iuccedere debent: non plura quinque illa cele confueverunt: fingula cordis efficiem repræfentant, & diluta purpură colorantur, mit qua unguiculus eff, colorem inigila coras emgeni representant, se unua purputa contratuar, mit qua unguicatus ett, conorem enim in hac parte variat, in radium auteum croco adumbratum efformatus. Diceres medium floris umbilicum ftellam effe, adeò radia quinque fulgentiflimis internitet. Pifillum edit medio ftellam concolor. Integro prope anno floribus ornatur. Hos statim atque veruttas decussifit, sequentur semina alba, Papareris albi facie, quæ levi capsula inclusa maturesscunt. Multa deinde soboles juxta deciso semine germinat.

Apud Turcas audio nominari Car chichee, quan quis nivalem florem nuncuparet: Argumentum Apia faites auto nominis flori viacitas dedit; media quippe hyeme fupra nives etaim capit exterere foler.

Calida est & ficca, gustique non mediocriter adstringere percipitur. Usu efficaci pollet ad me. Vires.

dendum melancholicis & pituitofis affectibus: cohibendo alvi profluvio magnopere confert: ventriculum atque adeò vniversa intestina soluta roborat.

Floris colore infinitum variat, cœrulescente, purpureo remissiore, & intensiore seu violaceo, carneo, ferrigineo, obfoletè pallido, miniato, albo, &c. Reperitur etiam flore geminato feu altero alteri innato, variorum colorum. Hæ omnes aliæque adhuc plures varietates feminio debentur.

3. Primula veris Constantinopolitana seve Carchichec polyanthos.

Hæc plures in eodem caule gestat slores velut in umbellam dissusos, Primulæ pratensis inodoræ lutez modo; funt autem flores nonnihil minores przedecentis floribus. Flores pariter colorum varietate ludunt, & non raro geminati observantur.

A. 4 Primula pratenfis inodora lutea Get. veris caulifera, pallido fiore inodoro aut vix odoro J. B. Probaficulum pratenfe aut fivanieum inodorum C. B. Pravisfis altera odorata fiore pallido polymbus Park, parad. Speat Goullings, og Optilips.

Folis & radice cum Primula vulgari convenit, flore infuper, & pediculorum hirfutie: differt, quod plures in caule flores geftet in umbellam quandam digeftos, Paralyfis vulgaris adarate in modum, coldemque tantilo munores & coloratores. Cum Paralyfi vulgaris convenit, quod plures in codem caule flores geftat: ab eadem differt folis Primula vulgaris fimilibus; caule zona rubra ad eodem caule nores gettat: ao eadem unica tous ri intuat viugans mininous; caute zona riora ad petiolorum bafin cincto; caulis & pediculorum hirfutie, horum etiam longitudine; Flore pallidiore, majore, magis expanlo, minits odorato; calicibus minits tumidis. Differt denique quòd præter flo-res quæ in umbellis alios product tingulares, è radice exeuntes in privatis pediculis, quod in Paralyfi odorata nunquam accidere observavi.

In sylvis & ad sepes non admodum infrequens, interdum etiam in pascua descendit. Aliquanto Locus.

feriùs floret quam Primula vulgaris.

Hujus etiam varietates aliquot habentur in hortis enutritæ. 1. Paralyfis flore flavo fimplici inodoro, abíque calycibus Park. Flos huic nudus est abíque ullo omnino calyce. 2. Paral. flore germinato inodora Park. 3. Paral. inodora calycibus disfectis Park. 4. Paralysis flore fatto Park. Hæc floris loco in fummo caule congeriem gestat foliolorum angustorum viridantium, luteis non-

A. 5. Primula veris major Ger. veris odorata flore luteo simplici J. B. Verbasculum pratense odo-ratum C. B. Paralysis vulgaris pratensis slore slavo simplici odorato Patk. parad. Common Paiales, or Comfins.

Radice cum Primula veris vulgari convenit. Folia per terram sparsa, quam illius minora, breviora, obscuriùs virentia, rigidiora, glabriora, non crenata, prona parte lanugine adeò brevi obtita ur vix perceptibilis fit. Caulis ab eadem radice unus [interdum plures] fesquipalmaris aut dodrantalis, nudus, teres, firmus, solidus, brevi & vix conspicua lanugine hirlucus: in cujus fastigio flores sex, feptem, aut etiam duodecim, aut plures [in nonnullis 24 numeravimus] veiut in umbella dif-fufi, finguli fingulis pediculis è caulis faltigio enatis fulti, è calyce majuiculo, pentagono, albicante, in quinque segmenta acuta, non tamen profundè, inciso; minores quam Primulæ vulgaris, magifque concavi, & faturatiùs flavi, unguibus maculâ croceâ verum exigua notatis, valdè odorati. Vascula seminalia in calice occultantur.

Aprili mense apud nos floret in pascuis frequens.

Locus Ed Tempus. Hujus

Varietates.

Vires.

Locus &

Hujus ettam non paucio es habentur varietates quam precedentis: 1. Paralyfis altera odorata flore pallido polyanthos Park. Tolia huic majora, palliduis vicentia, Ilores in uno caule plures [ad 30. interdum numeravi] palliduis vicentes, podiculis longioribus appenii. . Paralytis flore viri-30. intercum numeravi jamene intercos poucas objectous populario dante implici Park. Flores haic tantillo ampliores find quam vulgari, calicibus viridantibus concolores. 2. Paral. flore & calico critigo Park. 4. Paral. flore genunato, feu altero alteri intato: in hac loccie & omnibus quas oblervavi hujus generis flore exection nihil aliud eft quam calix nato: in nacipeace comment and provide recents. 5. Paral, hortenfis flore pleno. 6. Paral, flore independent pleno Park, fola florum mulipilicatate à lecunda varietate differt. 7. Paral. flore flore viridanti pleno Park. viridante five calamistrato Park. Flores hujus è plurimis exiguis angustis foliolis compositi, nullo calice incluss, Rosa parvæ in modum ferè expanti, luteo virides seu pallidi, inodori, si a Solis radiis defendantur ad duos etiam menses durant antequam marcescant.

Radix hujus aquà aut corevifi cocta vertiginem fanat. D. Palmer. Paralyfi, vertigini & fimilibus nervorum affectibus utilem esse hanc herbam vel nomen arguit.

6. Paralytica montana rotundifolia «Equicolorum Col. Primula veris montana incana, lutea

Variat hac à congeneribus, rorundioribus admodum foliti, tenui, longo, trigono & trientali petiolo infidentibus, erectis, carnolis, venofis, infermè incanis, lanofis, finuofis oris ut crenata videantile. tiolo inincentious, erecuis, camons, venous, interior incains, anonis, interior de cremat violan-tur, è radire obliqua, carnofa, multis fibris albis, Ellebori modo carnofis dependentibus, atque hum mum amplisantibus, odoratis, fapore acri, amaro, odorato parum palato. Caulem dodrantalem emitit, vel majorem loci & alimenti uberioris causs, rotundum, tenuem, nudum, Junci aut Cyperi modo, thyrsum repræsentantem, in summo ex basi tenuibus foliolis divisa stores decem vel pauciores prodeuntes suffinentem, luteo colore hilari, ex calycibus hirsutis incanis, quinque oris divisis, in quibus rotundum pericarpium longo apice perficitur, marcelcentibus atque etiam nerentibus floribus, in quo semina nigra, angulosa & copiosa concluduntur.

Aguicolorum montibus supra Flaminianum, lo Serrone dicto loco, in cacumine, Septentrioni op-

polito latere, humenti humo, Maio floret, Junio perficitur.

ponto atecte, muneta muno.

Primularum folia & flores gultu non ingrato in olere, placentis & acetariis firmuntur, funtque
Primularum folia & torse gultu non ingrato in olere, placentis & acetariis firmuntur, funtque
admodum amica & utilia capiti & nervofo generi.

Adhibentur & in Apoplexia, Paralyfi & articularity amica desergia.

Anti-prima prima pri forum doloribus. Florum fucus maculas rugafque faciei, & alia cutis vitia mirifice detergit. Aqua fforum & conferva nec minus fyrupus anodyna funt & hypnotica. Infufa, decocta & extracta Primularum veris ciulcunque generis, anodyna & hypnotica funt benigna & innoxia, iis qui tenerioris funt benigna & innoxia, iis qui tenerioris funt benigna & innoxia, iis qui tenerioris funt benignataris, feu conflitutionis apprime idonea. D. Tancredus Robinfon.

Decochum radicum Primula veris vulg, in Zythogalo alióve idoneo vehiculo fumptum fingulare

est & prasentiffimum remedium ad vertiginem. D. Hulft. Succus foliorum & florum expersitis cum pari quantitate lactis è vaccæ rubre uberbus emulcit frequenter hauftus Cephalalgiam inveteratam perfecte curavit, cum alia medicamenta nequicquam tentata fuiffent. Hujus mentionem & ad hunc affectum leniendum commendationem factam invenio in Horto Sanitatis Langhami. Idem. Acetum radicibus imprægnatum, ac loco errhini in narcs attractum odontalgiam mirabiliter fe-

Paralyfin lateris finistri curavit Tho. Bartholinus spiritu frumenti cui herba Paralysis incocta erat, ut ipse refert, Ephemer. German. An. 2. Obs. 2.

CAP. II.

De Auricula urfi.

Similitudine aliqua foliorum nomen fortita, differt à Primula veris, cui aliàs fimillima, fo-Similationne angua romonia nomen nontra, umor a rimina evis, cui ana minimina, fo-liis lavioribus, denforibus, ficculentioribus, floris calvee beviore, ut florum rubi ferè nudi apparcant, foliorum quorundam rudimentis in caulis vertice è quibus florum pediculi

1. Anricula urst flore luteo J. B. Ger. urst lutea Park. Sanicula Alpina lutea C. B. Pellow Bearg ear og Oricola, French Cowllip.

Cluf. Hujus folia Primulæ veris foliis ferè respondent, rugosa tamen non sunt, sed crassa, Fabariæ foliorum instar, eaque aut farina quasi polline conspersa, & prorsus incana, aut leviter tantum canescentia, interdum omnino viridia & lavia; rursus omnia vel per ambitum serrata, vel nullis denticulis prædita, interdum novella duntaxat dentata, vetufta minime, omnia autem guftu amara. Ex horum medio aut è lateribus prodeunt cauliculi dodrantales aut minores, nudi, veluti quadam farimount meuto au e sacrinus procesum comment outrainantes aux minores, mon, venut quatanti farina fresperis, qui 10, 20, 30, interdum ciam plures (preferrim si in hortis colatur ubi admodum luxurist) store instituent, ex uno veluti capite acquaiter prodeuntes, & petiolis (quos tanquam squamula quatam incana ab invicem segregant) previbusque caliculus inharentes, Primulae voris fimiles, quinque aut sex divisuris constantes, dulcem & melleum quendam odorem spirantes, coloris aut lutei aut pallentis, arque vel majores & ampliores, vel minores, omnes autem interius circa umbilicum albo circulo infignitos, fiylo inter stamina nonnunquam prominente, interdum nullo. Semen deinde fuscum, inaquale, bullatis vasculis inclusum quale Primularum veris. Radix

crassa est & multis candidis oblongisque fibris prædita, ex qua in cultis si pangatur plures plantæ nasci solent.

Crefcit in Sneberg, Nuberg, Etfcher, & aliisvicinis Auftriæ, & Stiriæ Alpibus, &c. v. Cluf. Aurigula urfi 7. Cluf. cur. poft. ab hac non videtur nobis specie diversa.

Auricula urst store purpureo Ger. store carneo Park. Auric. urst, sive Primula veris Alpina flore rubente J. B. Sanicula Alpina purpurca C. B. Purple Beatseat.

Folia lugus breviora funt, extremà parte latiora plerunque, 8c initio quafi rotunda, qua tempo-ris fucceffu angultivora circa radicom funt, craff quidem illa, fed minis qualm fuperioris, in ambitu forrata, fupero vindia 8c lavia, inferné ex vindi palleforanta: inter, quy vel ad quorum latus exeunt nudi, duas uncias longi, aut paulo longiores cauliculi, quibus intident fex, och, aut plures flores, fimul in caput aut umbellam congefti, ut in superiore, illisque forma similes, sed majores, rubro colore nitentes, obscuriore tamen initio quasi mororum succo infecti essent, deinde eleganti & dilucida rubraque purpura gratiffimi, intus circa umbilicum pallentes & exalbidi, odorati quidem illi, sed minus superioribus. Semen in capitulis longè minoribus, parvum, nigrum, inæquale. Radix priori fimilis.

In Oenipontinis & vicinis Alpibus abunde nasci intellexit Clusius, eam in Austriacis& Stiriacis Locus Alpibus frustra quæsiveris.

Apricula ufi 3. Claf. Auricula urfi, sore rubro, maculis exalbidis, foliis subhirsuris. J. B. Sanicula Alpina sore variegato C. B. soliis minoribus, tenerioribus, minus crassis, subhirsuris, & slore rubro, maculis exalbidis asperso à pracedente differt; nec tamen (ut puto) specie diversa est.

. 2. Auricula ursi 5. Clus. Sanicula Alpina foliis rotundis C. B.

Folia circinate ferè rotunditatis, longiuscula tamen & in ambitu serrata, longè minora quàm pracedentis, & minus vindia, fed aliquantulum canefcentia; inter quæ tenuis & fescunciam longus cauliculus exilit, binos, ternos aut plures flores sustinens, superiore minores, quinque petalis bifidis etiam constantes, colore rubente minus saturo quam in præcedente. Radix fibrola est ut reli-

Sanicula Alpina rubescens folio non serrato C. B. Auricula ursi carnei coloris, foliis minime ferratis J. B. Auricula urfi 4. Clui.

Cluf. Quarta hæc Clussi Auricula minoribus est quam secunda folis, carnosis, mucronatis, in ambitu non serratis, superne lævibus & splendentibus, inferne ex viridi pallentibus & venosis, minoréque acrimonia & amaritudine præditis quam aliarum folia. Flores illi fecundo generi fimiles, profundioribus lacinis fecti, colore dilutius rubente, intus circa umbilicum incana quadam lanugine villofi, ftylo prominente, bini terni aut ad fummum quaterni, fummo uncialis, rarò longioris cauliculi faftigio nascentes. Semen in parvis vasculis reliquis majus & fuscum. Radix minor & nigricans, atque adeò numerosa sobole interdum se propagans ut larissimos cespites occupat.

Invenitur in Sneberg reliquisque vicinis jugis & Stiria Alpibus frequentissima.

5. Auricula urst vi. Clus. Auricula urst alba J. B. Sanicula Alpina alba folis non crenatis C.B.

Floris pracipuè colore candido aliisque accidentibus à cultura & satione ortis à pracedente differt, unde nec specie ab ea diversam puto. Siquidem ex Auriculæ ursi semine sato innumeræ sere varietates indies producuntur, non floris colore duntaxat, sed & figura & magnitudine diverse.

In Cur. post. Clusius inter sextam & septimam species aliam interserit quam septimam facit, qua in paucis differt à prima specie, ut ejus semini sato ortum suum debere suspicer.

Auricula urst angustifolia, colore rubente J.B. Auric. urst 7. Clust hist. 8. ejustdem cur. post. Sanicula Alpina angustifolia C.B.

Craffiulcula radice nititur, quarte haud diffimili, multis candicantibus fibris capillată, ex qua angufta folia quina aut sena, succulenta & pinguia, quartæ foliis multo angustiora, à medio ad extremum usq. mucronem in ambitu ferrata, amarique gultús prodeunt. Cauliculus inter ea nascitur tres uncias longus, nudus, lavis, sustinens capitulum è foliolis compactum, unde quaterni aut quini flores elegantislimi, quinque petalis bifidis ut reliqui constantes. Capitula hujus quarta proxima erant; Semen observare non licuit Clusio.

Crescit in quibusdam Stiria & Carinthia Alpibus, prasertim verò Tauro monte & Judenberg Locus. jugis. Floret lub finem Julii, nivibus liquescentibus. Rara est, & culturam ægre admittit. Similem huic in Tyrolensibus Alpibus nasci postea intelligebat Clusius, cujus plantam siccam à fratre Gregorio Rhegienfi Capucino accepit, ejúlque iconem exhibet in cur. post-

7. Auricula ursi minima flore carneo & niveo J.B. Auric. ursi 8. minima Clus. hist. Sanicula Alpina minima crenata C. B. item Sanicula Alpina minima nivea ejusdem. Auric. ursi

Folia hujus unguem magnitudine vix aquant, infernè circa sedem angustiora, supernè & in extremo latiora crenatíque, viridia, nervola, superioribus minus densa, amari gustus. Pedicellus inter folia exilit, vix digitum transversum altus, unicum, interdum alterum, florem ferens, dilutius rubentis five carnei coloris, è fimbriato caliculo obtufiore prodeuntem, inodorum, intus etiam circa umbilicum candida lanugine pubescentem, nullo prominente stylo. Neque hujus semen observare licuit,

cùm in hortum cum suo caspite translata ad frugem nunquam pervenerit. Adnatis mirum in modum se propagat & interdum magnos cespites occupat candicantes fibras è singulis propaginibus demittens. In summo Sneberg jugo, inque Tauro & Judenberg montibus invenitur. Floret eodem tem-

A. 8. Paralytica Alpina major Park. Verba'culum Alpinum umbellatum majus C.B. Primula veris flore albo Ger. Clus.

Fibrolis candicantibus Primulæ veris radicibus hæret, ad quarum caput aliæ novæ plantulæ fecundum matrem subinde germinant. Incunte vere folia dena aut duodena emittit, initio quasi in globum contracta, que successu temporis sese explicant, & humi sparguntur, suntque exteriore parte încana, & veluti farină quadam aspersa, nervorum viridantium discursu virgata i interna vero ex viridi pallenția, sextanțali longitudine, latitudine unciali, circumcirca serrata, aliquantalum crispa vinai patientia, iexanian tonguoume, iatutuine unean, circumerca seriata, anquantuum criipa & denfutcula, Auricula urfi, quam Primula veris fimiliora, acris faporis. Ex horum medio unus aut plures affurgunt casiculi dodrantales, interdum pedales, nudi, graciles, enodes, in quorum caccumine umbella fedit florum numeroforum, femincialibus pediculis harrentium, floribus Auricula: ursi respondentium, magna ex parte eleganti dilutioreque purpurà nitentium, aut carnei coloris, interdum faturatiis rubentum, nonnunquam (fed raro) omnino candidorum & etiam exalbidorum; omnes autem circa umbilicum luteoli funt, & aliquantulum odorati. Semes deinde in oblongis vasculis admodum exili fulvescens continetur.

In pratis montofis, locis humidis & paluftribus, in Septentrionali comitatus Eboracensis parte &

in Westmorlandia copiosè provenit. Floret Maio.

In hortos translata, quamcunque curam adhibeas non diu durat. Magna copia teste Clusio provenit in uliginosis & vicinis urbi Viennensi pratis.

9. Primula veris minor purpurascens J. B. Paralysis minor store rubro Park, parad. Primula veris store rubro Get. Verbasculum umbilatum Alpinum minus C. B. Withsteyn.

Præcedenti per omnia fimilis est, caule trium quatuorve unciarum; foliis pæne Alfines vulgaris & etiam dimidio minoribus, vix apparentibus crenis; floribus paucis, uno sci. duobus vel tribus.

Auricula ursi Myconi pilosa carulea J. B. Auric, ursi store caruleo, folio Boraginis Park. Sa-nicula Alpina folisi Boraginis villosa C. B.

Radices multas emittit ferè capillaceas, fuscas, petris inharentes, gustu adstringentes; circa quos folia per humum repunt, Boragini quadantenus similia, in ambitu nonnihil laciniata, aspera, rugosa, crassa, nervosa, pilosa, maximè propè radices: ex iis enim ad foliorum exortum magna pilorum congeries, tomento cuidam & veluti jubæ adfimilis enafcitur. Eadem folia tam fuperne quam inferne villosa sunt, arque etiam in ambitu pili ubique rufescunt. E foliorum medio duo aut tres casliculi emergunt, rorundi, dodrantales, hirluti, folidi, succosi, purpurascentes, cum dulcedine adstringentes, in quorum fastigiis flores sunt coerules, pentapetali, & in horum medio stamina lutea, veluti ex vasculo, grani Hordei figura, sed majore, in imo floris posito excuntia.

Nascitur in umbrosis montosisque locis, nonnunquam etiam humidis. In Pyrenzis przecipuè

CAP. III.

De Cortufa.

 $\mathbf{F}$ Oliis tenuioribus, latis angulofis seu in lacinias divisis, floribus parvis à Paralysi & Auricula ur $\hat{\mathbf{a}}$

1. Sanicula Alpina sive Cortusa Matthioli Park. San. Alp. Clussi, sive Cortusa Matthioli Ger. Cortusa J.B. Sanicula montana latifolia laciniata C.B. Beargeat Sanicie.

Multa folia promit novo vere, fatis crăsso pediculo nitentia, adeò sese per oras intro contra-hentia, pronă parte, ut orbiculara videantur; admodum nervola & rugosa, supina vero parte tu-mentia crissague ut Lustranici Ranunculi aut Lactuca capitata folia, deinde ubi sese explicărunt, in ambitu non modò ferrata, sed etiam in sex aut plures lacinias divisa, omnino virentia, supernè quodammodo fplendentia, infernè nequaquam, fervido guffu; inter quæ palmaris exit eauliculus, firmus, rectus, nudus & fine folis, fubpurpuralcens, qui in fummo Primularum & Auricularum instar, è medio quorundam foliorum capire octo, novem, aut plures profert floseulor, Campanula modo pensiles & deorsum spectantes, quinque crenis divisos, elegantissimo rubro colore saturo & ad purpuram tendente, fundo interiore albo, in quinque angulos definente, prodeuntibus ex imo quinque framinulu luteis, album fundum non fuperantibus, & medium oblongum flylum comple-&entibus, suavis odoris ut ferè Auriculæ ursi rubræ flores : quibus defluentibus succedunt surrecta capitula, tenue, fulcum ut illa semen continentia: Radix numerosis, longis tenuibus & nigricantibus Lib. XX. De Herbis flore pentapetaloide vasculiferis.

fibris ex uno capite prodeuntibus conftat, fingulis annis ad latera augescens & incrementum sumens, ut temporis successu, veluti Auriculæ & Primulæ aliæque similes in plutes stirpes dividi & pangi posfint. Tota planta hirfuriore lanugine pubefcit.

1085

Promifcue nascitur cum Sanicula Alpina guttata in Austriæ & Stiriæ Alpibus umbroso loco. Singularis effe videtur & sui generis planta, tum ab Auriculis ursi tum à Sanicula guttata di-

2. Cortula Indica vel Hedera terrestris Indica Bodai à Stapel in Theophr. hist. An Sanicula sive Cortusa Americana fruticosa Park. Bod.

Ex radicibus capillaceis cauliculos promit repentes, subhirsutos: Folia Cortusa Matthioli similia. Maio menfe eudiculum promit exiguum, digiti majoris longitudine, in quibus $\theta_i e di in alliduli,$ antequam panduntur figură Hvacinthi Medici, poltea flellares ac candidi, intus multis staminius practiti. Hanc (pecien nonnulli. Corutam Americanam flore fimbriato appellar di differentiam fequentis. Vascula seminalia (observante * D. Hermanno Botanices Professore in Academia Lugduno bata- * Ex relativa. & Horti medici ibidem præfecto digniffimo) cum Sanicula non conveniunt. Ego olim Canta. one D. Fof. brigiz plantam hanc flagellis repentem aliquot annos colui, verum minus tum diligens fui in obfervandis feminibus aut feminum conceptaculis. Anomala est planta, neque ut suspicor, genere convenit cum Matthioli Cortula. Verum quoniam Cortulæ nomen usurpavit, hic maneat donec ejus copia mihi facta fuerit.

2. Cortusa Americana flore spicato, stellato Hort. Lugd-bat.

Hec à nemine descripta est, & D. Hermanno autore ad Pyrolæ classem referenda. Folia ima longis pediculis infident latis seu planis, Sanicula guatza s'erà in modum dentata, nec figura is valdà diffimilia, circumscriptione scilices subrounda, jed paulo longiora, majora. In caule bina ex adverso fibi respondent folia, minora multo iis quæ ad radicem sunt, in acumen producta.
Florum spica sesquipalmaria è raris susceptibles admodum pediculis insidentibus composita: Florum spica iequipamaria e rairs pajeum, previous aumouum penicum sinicentosis compolita: qui quales fuere nelcimus, jam erim cum planta collecta fuit praterierant. Flofculis fuccedunt vafcula compretta, bicapitaria, Thlatpeos amula, qua eodem modo dehifcunt quo Pedicularis litez vafcula, femina in utraque cellula nigra lucida fen felendentia angulosa & oblonga conti-

Plantam hanc in horto Regio Parifienfi collegit, & exficcatam ad me transmist doctiff. Vir D. Hans Sloane. Anomala est planta.

4. Cortusa Americana altera foliis minutim simbriatis Mentzel. Sanicula sive Cortusa Americ. alt. &c. Hort. Reg. Paris.

Flosculi albi, capillacei vix conspiciuntur. Semen in capsulis rotundis nigrum, splendidumque conrinetur.

Sanicula sive Cortusa Indica flore spicato simbriato Dodarti, an à præcedentibus distincta?

Radicem obtinet subrubentem, capillatam, sapore adstringenti: multa inde protrudit germina, denio cespite foliorum angulosorum, denticulatorum utrinque hirsutorum, & pediculis pilosis infi-dentium, triunciali longitudine, solum inumbrantia. E medio cespite exeunt causiculi plures hirfuti, pedem alti, & ad mediam altitudinem nudi, ubi binis foliis fibi mutuo oppositis, absque pennt, podenti art, ce au mediant acutomini moni, que esta consistenti muno opportus, audie podiculis adnatis, acutioribus magrique dentatis its que in ino feu ad radicem fint verifuntur: relique pars caulis versus fummitatem fpicam producir flofculorum albentium caliciformium, in quinque lacinias divisforum, colore albo ad rubrum tendente, pediculis brevifimis adnexorum. Medium florem occupant octo aut decem framina apicibus flavis instructa. Praterito flore calix grandescens fit capsula seu vasculum, quinque aut sex grana ovata, nigra splendentia continens. Aprili & Maio mensibus floret: umbra gaudet. Americanz originis est, unde ad nos translata.

CAP. IV.

Chameiasme Alpina J. B. Sedum Alpinum 4. Clussi Ger. emac. minimum Alpinum villosum Park. Alpinum birsatum lacteo stere C. B.

Adix huic exigua, nigricante cortice tecta, in fuperficie terræ in multa capita fe fipargit, Sedorum minorum initar, quorum fingula denfo exfipite foliorum conftant, [capitula hac ocellos vocat J Bauhinus J Folia autem perexigua tunt, oblonga, angulta [J. Bauhinus I longitudinem femuncialem, latitudinem culmi iis attribuit] acuta, per margines equalia, admodum villofa, pracipue circum oras, Paronychia vulgaris folius figură nonnuhi fimilia: Inter que emergunt cauliculi duarum triúmve unciarum, teretes, rubentes, villosi, rigidi, foliis nudi, gestantes in furmitate fiefeilei unbellatim dispotico per plantila modo magno, coden fere modo quo in Paralyfi montana dica: Singul floiculi pedicellis brevibus infident, c caliculis exiguis turgidulis, quinquepartitis exeuntes: sunt illi revera monopetali, in quinque tamen segmenta seu folia expansa ad ipsum usque centrum seu umbilicum adeo divisi, ut pentapetali videantur, Primula veris in modum; fingula autem segmenta (seu petala mavis dicere) circumscriptione subrotunda funt, non bifida seu cordata ut in Primula. Color carneus est, circa centrum tamen saturatius rubent. Zzzz 3

Lacus.

Stamme nulla neque fiftur conspicua in floribus quos collegimus. Umbellæ exortum circumstant foliola viridia, infinita, infinita humi stratis muko minora, plurimum quinque, Tithymali Heliosopii instar. Vascula seminalia ut in reliquis congeneribus.

In altiflimo vertice montis Juræ la Dolaz dicto invenimus: J. Bauhinus in Rhætia veniendo Bur-

Flofculus in montium jugis dum recens est odoratistimus, Jasmini instar, unde Chamæiassnen Alpnam voco, Arthriticis Alpinis cognatam. Flos candidus, ætate rubescut, Gejn.

2. Sedum minimum Alpinum villosum alterum Park. An præcedentis varietas?

Multos habet cespites seu capitula soliorum oblongorum, tenuibus ad margines pilis obsitorum, è quorum medio exoriuntur cauliculi tenues, tres quatuorve uncias alti, foliolis fimilibus obfiti, tres quatuorve flosculos albos in cacumine gestantes.

Ob nomen commune à Parkinsono impositum Chamaiasme subjunximus, quamvis caulis solio-

fus diversam arguit, & ad Sedum porius referendam.

CAP. V.

Androsace Matthioli altera J. B. Clus. altera major Matthioli Park. Alsine affinis Androsace dicta major C. B. Androsaces amusa spuria Get.

Adix fingularis, tenuis, fibrata caules emittit septem, plures aut pauciores (viginti interdum neux iniguiaris, tenuis, noraca canaca entirei teptemi, paires au pautores (vaginti interdum ur ego obfervari) palmares aut dodriariales, nudos, enodes, cerees, linituos, [herbacet coloris, abquando purpuracentis] quorim faftigium in fex., fepteme abti pediculos, unciales & longiores, ambellam mentientes, ad quorum coitum. Se corrum radiata robiorum feptem corona, oblongorum, paloforum, paucis fubinde crenis inciforum; exterium finguli pediculi catentoris particularis. peem geftant majufculum, in quinque lacinàs acutas, foliorum inftar habentes, dividum; quo-rum umbilicum cum globulo flor obfider albus; parvus, [in quinque cremas lectus Clin] quo-marcerum umbiticum cum giobulo fur obthet albus; parvis, [in quinque crens iechtis Cisf.] quo marcoficente globulus in Piti molem grandelcens [emes coniente copiolium, irangulum, oblongum, nufium, [Primulu versi femini non dilpar ele majus.] Pita frequenta; per terram in orbem sparguntur, uncias duas circiter longa, semunciam lata, hurfuta, Plantaginis influr nervola, & per ambitum fibinde crenata, colore ex viridi pallecente. [Capiella cum folis pramania addiringentis initio guttis, paulò polt amari & acris deprehenduntur Cisf.]

Copiosè nascitur inter segetes circa Badenses thermas, non procul Vienna Austria. Clus.

2. Alfine affinis Androsace dista minor C.B. Item, Alfine ininor Androsaces alterius Matthioli facie epislem C.B. Androsace minor Park.

Radiculum habet oblongam, tenuem, rufelcentem, circa quam foliola muka, per terram fpar-fa, parva, oblonga, oris crenatis; inter qua cauliculi plures, nudi, nonnihi pilofi, aquales, duas, tres etiam quatuor uncias alti: Summo faltigio quafi umbella ex octo, decem, duodecim pedicellis composta insidet: quorum finguli flosculum parvum, album, ex pericarpio prodeuntem sufti-

In arenofis provenit non procul Herbipoli.

3. Alfine verna Androfaces capitulis C. B. Androface minima Park.

C. B. prod.

Plantula eff fubbirfuta, unciarum tritim, ad ctijus radiculam fimplicem & brevem foliola ParoPlantula eff fubbirfuta, unciarum tritim, ad ctijus radiculam fimplicem & brevem foliola Paronychiz vulg. minoris fimillima, orbiculatim per terram fiparfa funt. Ramulor habet tenuiffuno. biunciales, nudos, reflexos, circa quorum medium quafi corolla quinque minutifimorum folio-lorum, unde pedicelli quaterni aut plures exurgunt, & finguli calyculum exiguum, quinque apicibus donatum, è cujus meditullio flosculus parvus, albus emergit.

Hac planta Northulana alumna eft.

CAP. VI.

De Apocyno.

Vi & effectu nomen accepit hac planta (inquit Columna) qua quia canes interimit, à ca-nibus nomen habet, and the substantial dicta. Notæejus funt Folia in caulibus bina opposita; succus lacteus; filiquæ lanigeræ & in

plerifque speciebus geminæ. Apocyno nullam vim homini falutarem inesse tradit Dioscorides. Galenus non tantum canes celerrimè interimere scribit, sed & hominibus venenum esse, & extra solum corpus impositum discu-

Folia

Folia Apocyni Syriaci contula (ut ait Alpinus) tum in aqua cocta, emplastri modo opponuntur rouse rivoya system contant i u an rapasse para i u al a contant i u a c exurentis facultatis, quem plures in quibuldam vafis excipiunt ad depilanda coria; nam fi aliquanto extremes racutants, quem puters in quoundant vain excipium ao uepianoa coria; man il anquano tempore in eo macerentur pilis nudantur. Lac quoq, ficcatum praffantiti corpora folvit, atque dyfentericos fluxus etiam lethales facit. Elf etiam praffantifilmum remedium ad impetiginem curandam, & ad plures cutis maculas & infectiones tollendas, fi co partes illinantur.

I. Apocynum sive Periploca scandens, folio longo, slore purpurante J. B. Apoc. folio oblongo C. B. Apoc. 2. angustifolium Clul. Periploca repens angustifolia Gor. Apoc. angustif. sive re-

Topiarii operis ufibus ad pergulas obumbrandas expetita est anadendras hac planta, non aliter ac Periclymenum vicina adminicula folita scandere, vicinis pedamentis scse convolvens (unde Periploca quasi circumplectens, eò quòd proxima amplexetur dicitur) multis longissimis sarmenta, quibus etiam præaltarum arborum (li vicinas nanciscatur) cacumina superat : sunt verò ea sarmenta dura, lignofa, lenta, fractu invicta, rutilantis ex fusco coloris, multis nodis sive geniculis districta: è quibus bina folia opposita. Asclepiadis, sed ex minus lato principio sensim dilatata, ex intervallis, laceo pragnantia succo, in mucronem acutum paullatim facessenzia, obliquis à medio nervo venulis, cis margines definentibus, ut in Myrto Laurea, quarum extremitates colligit vena, totum ambitum circumiens, viridis. Flores extremis ramulis lateralibus quaterni, quini aut plures, veluti umbitum circumens, viridis. Fiore extremis famusis ateratious quaterni, quint aut plures, veluti umbellam conficiant, quorum ingeul quine, fobis radiatis confiant, qua inferna parte glabra ex luteo virefcant, fuperne vero hirdura, obfoleta purpura (cupis mediam aream rhomboides macula viridis obdinet) unda funt, ori virefcentibus, qui vero foliorum concurrum exorus corollam efformant vegetioris purpura, quine, quidem coloris fammines intrò recurvis emiffis; omnium autem medium occupat quinquepartuum, albidum, vilidium capitulum. Floribus porò fuocedum filique Rhododendri oblonga, torole, gemina urplurimum, & extrorfum aliquantum infersa en red divarients, alaided murcons coalefeattes; unibit debificatibus passonal fanusine simuli infersa en red divarients. deinde mucrone coalescentes; quibus dehiscentibus papposa lanugine involutum semen apparet. Radix latè se spargit & subinde germinat.

Apacynum augusto Salieis folio C. B. Park. Apacyno affinis Secamone store albo J. B. Apacyni secundi species altera Qust.

Planta est repens, altius saliens, seque arbonibus convolvens, folius duris, longis, Seselios Æthiopici proximis, sed majoribus. Flores fert albos, Styracis similes, duos quatuorve simul copulatos, à quibus producuntur siliqua longa ac crassa, quales in Rhododendro cernuntur, plena lanugine alba, ac seminibus parvis. Ex hac planta succus emanat flavus, urens, quem siccatum Ægyptu valenter tenues Virei-

humores purgare aunt.

Pracedenti (inquit Clufius) per omnia fere fimilis eft, fed tenuioribus ramis, multoque angu-

Ægypti incola eft.

Parkinfonus Secamonem Ægyptiacam Alpini ab Apocyni fecundi specie altera separat, & Louis. C. Bauhinum reprehendit, quod eas conjunxerat Bontius male hanc plantam Phaseolum Indi-

3. Apocynum folio sul retundo C. B. latifolium non repens Park. folio resundo, store en albo palle-scence J. B. Periploca latifolia Ger.

Brevis frutex est stirps hac, neque proximis se advolvens, verum suis nixa viribus recta stat, pol-licaris craffitudinis stipite, in plures ramos divida, corrice cinero. Folia ex adverso bina ad imgulos nodos nascuntur, hederaceis similia, non angulosa, modice acuminata, crassa & mollia, uncialibus aut sextantalibus pediculis hærentia, succum remittentia ex albo pallescentem; ex quorum finu flores ubertim emicant, longis innivi pediculis, umbellam quodammodo ementientes, candidi, è quinq, foliolis oblongis contexti. Fructum non observavit Clusus, sed Asclepiadis fructui pane equira, ionus occupes concerning some par, planum, in medio aliquantulum intumelecus, in-firmlem intellexir, cujus & femini femes par, planum, in medio aliquantulum intumelecus, in-grum, alba interiore pulpa. Radin faits craffa, pingui fucco turgida & fragilis. Hyeme folia

Locus natalis non certò traditur; Syriæ tamen & calidiorum regionum incola effe dicitur.

4. Apocynum latifolium amplexicaule J. B. Scammoniæ Monspeliacæ affinis Park. Scammon. Monspel. affinis foliis acutioribus C. B. Apoc. 3. latifolium Clus.

J.D.

Longs, tenuibus & frequentibus farmentis proxima quaque (candit, multiplici circumvolutione & archo nexu illa amplectens, viridibus, geniculatis: folia: Hedera, mollibus, fubcineracci coloris, lacteo fucco, ut etiam farmenta, adeo turgidis, ut vel levifilmo vulnere non minus copiose quam ex quovis Tithymali genere profiliat. Flore ex alarum finu multi umbellar fere in morem prode unt, candidi, parvi, quinq, foliis perinde ac Asclepiadis flores constantes : Silique præterea similes, unit camido, party quint, roin perinte de Antespado notes contantes: o suque prætera inmis, multo tomento ek lanugar plena, qua fumes occultatum planum, ex cineraceo fufcum, Afclepiadeo femini par. Radiest candidæ & fragiles, farmentofa & fibrofa admodum, longifilme hacillac ferpunt & loca vicina occupant, hortulanis ob id moleftæ, & odiofæ.

Circa Cataniam Siciliæ urbem collegimus, & Pincia Hispaniæ ad Clusium missum est.

5. Apocynum 4. latifolium Scammonea Valentina Clus. Scammonea Monspeliaca dicta Park. Monspel. flore parvo J.B. Monspel, foliss rotundioribus C. B. Monspelsensis Ger.

In longis, teretibus, tenuibus, bicubitalibus sarmentis, vicina quarq amplectentibus, ramofis, folia nalcuntur oppolita, Arifolochie Clematidis, vel Afari, falcata ad podiculum, in mucronem de finentia, Jata denla, glabra, albida, uncià longioribus pediculus harrentia, fucco lacteo pragnantia. Flores ex foliorum finu pediculo orto multifido infident plures, confertim congesti, parvi, stellati, albi. Semen Lobelio angulosum, in utriculo minore quam Aristolochiz. Radix longa, digitali ferè crasfitudine, alba, longo (inquir Lobelius) reptatu multum fibrofa, fucculenta veluti reliqua planta. Ad mare prope Monipelium oritur, & ut Clusius refert, in regni Valentini maritimis.

6. Apocynum Syriacum Clusii Ger. emac. reclum Americanum majus sive latisolium Park. Deidelcommon oppusame compusates citias, recum americanum majus pote tatifosium Park. Deidel-far Alpini, froe Apocpum Syricatum J.B. Lapatism Ægyptiacum latitefoem shiqua Afelepia-dis C. B. Wjanck froe Vincetoxicum Indianum Got.

Radice constat alba, pollicem crassa, paucis fibris donata, quæ longo reptatu hortis non mediocriter insesta est. Hyemem superat humo sepulta vivens. Sub finem Man stolones teretes [Johnsono quadratos, digitali craffitudine, concavos] lentos & fractu contumaces, duos trésve cubitos altos, superiore parte ramulos paucos è foliorum finubus alternatim emittentes exserit : quibus alternatim bina semper adversa, nullis intercedentibus pediculis adnascuntur folia, lata tres uncias, sex longa, à latiore basi in longum gracilescente cono rotundata, firma quidem illa & crassa, ad Aloes tamen crassitudinem minime deducta, aliquot nervis è media costa exeungibus satis crassis, & aversa folip parte maxime configuis practita, ex viridi pallefeentai. Johnsono superitis obtere viridia, an-ferius albicantia] gravis odoris. Nec à tenera folium adolescentia senisi canitie, & insperitis veluti pruinis cum virore albicat, sedetiam caule, ramis, nervulssque cunctis acre & amarum lac ubertim effundit hae planta; quod concreteens locis calidioribus, non saporis sed candoris quadam firmili-

Circa furmum caulis faftigium pediculi craffi, finguli [non bifidi ut vult Clufius] eximiam flo-circa furmum caulis faftigium pediculi craffi, finguli [non bifidi ut vult Clufius] eximiam flo-Circa immum cauis ratrigium peaceui cratis, iniguii [non ionia ut viii cuitus] eximiam iforum umbellam fuftienteix, quinquaginta, fexaginta, aut etiam centum, vel pluribus floribus compositam, tenuibus, longifque pediculis appentis, & plerunque pendulis feu cernuis, terram refipicientibus. Singuil autem flores componiuntur primò e quinqu, folioles exiguis, viridantibus, retrorfum reflexis, que pro calice interviunt; deinde folia totidem quadruplo majoribus, retrorfum pariter reflexis, & prædicha calycis folio obregennibus, hac autem interna part virida funt, imperiore pallalda cum alugio rubore; reflant randem internas fita quinque granula (fi ità appellare liceas) externa facie Milii granis fimilia, interna concava, colore suave-rubente, è quorum singulis singula erria facte roum grants minus, interna concava, conor mave-moente, e quorum iniguis infiguia egrediuntur filamenta fen framina, capitulum parvum fubrotundum cingentia, infectiva vinde, in-perius allocans. [Clufius flores unico quidem folio conflare, fed quinque profundis incifuris divifo, inftar florum Apocyni Afelepiadific feribic.] Ex numerofa florum compage vix una aut altera fili-James in the part of the part & rariore velut pube respersa videtur.

Parkinsonus noster Apocynum suum rectum latifolium Americanum à Beidelsar Alpini, & Offer frutice Belli, i. e. Apocyno Syriaco Clufii specie diversum putat, his rationibus inductus: 1. Quia Apocynum Americanum frutex non est, nec folia per hyemem retinet, Osaris Belli inftar, sed tota ejus superficies hyeme quotannis emoritur, radice duntaxat in terra superfitte latente. ttar, led tota ejus hipertness nyeme quotannis cinionius, laude dinduct Apocyni Ameri, nacure 2. Quia lae Apocyni Ameri, acre & caulticum non eft. 3. Quia filiqua: Apocyni Ameri, nacure funt & productiores, Beidelfaris autem recta: & breviores — Dening quia Apocynum Americanum radiotius infignitor repart; cujus qualitatis in Defcriptionibus Belli & Alpini nulla

Nos tamen his non obstantibus tum Beidelfar Alpini, tum Offar fruiteem Belli unam & eandem cum Apocyno Americano Fark, plantam esse minime dubitamus: siquidem Beidelfar Alpini cum Offar fruitee Belli specie convenire tum nomen, tum locus natalis suade. Beidelsa autem Alpini Apocyno Americano Park, eandem esse accuration ejus descripțio qua extat apud Illustriss. Vellinius descripțio qua extat apud Illustriss. gium Observationibus in Alpin, plant. Ægypt. & filiquæ figura addita convincunt. Veslingius enim ipse in Ægypto peregrinatus est, & Beidelsar loco suo natali crescentem vidit & descripit. Nec obstat, quod Bellus Offar suum solia per hyemem retinere scribit, cum eadem planta in calidioribus regionibus folia retinere, in frigidioribus amittere poffit. Plantæipfæ inspiciendæ & diligen-

* 7. Apocynum Brasilianum amplexicaule fructu magno Beidelsaris, Ibati Brasiliensibus Marggr.

Caule sarmentoso, exterius cinereo, interius viridi, spongioso longe humi serpit, aut aliis plantis se implicat. Folia semper fert bina in suis pediculis sibi opposita, figura cordis quando verustiora, oblonga cum juniora, mollia, fubbirfuta exterius paulum incana, in caule quoq, multos ramulos fur-rectos, folitarios cum fimilibus foliis appofitis. Flofeulos fert copiolos ad cujuliber folii pediculum, vario numero fine propriis pediculis: quilibet autem conftat quinque foliolis, & ftellam quinquangularem aprè repræfentat: in medio habet obtufum ftamen, haud elevatum, cum coronula quadam; totus est pallide luteus, interius umbratus, inodorus. Hinc provenit fructus oblongus, ovalis, in

extremitate acuminatus, magnitudine ovi gallinacei, ex viridi subflavus, quando maturus, habens corticem craffiorem Aurantii, exterius multis prominentiis instar aculeorum præditum: Fundit de se succum lacteum glutinosum, ità ut glutinis loco fungi posset: maturior aperit se, ac interius de le necum saccion guantonam, na la guanta noto tangi ponet. Internation apetit les ac internations abolonga, nigra, infigni ordine difpolita habet; quodilibet autem granum fem ins habet flocum quafi è pluma, coloris argentei fiplendidiffimi. Hi flocci in extremitate fructús interius etiam junguntur & juperior pars cavitatis fructús monfitrat lemina, inferior floccos illos argenteos, jucundo spectaculo. Tota planta olet graviter & copiosum lac habet albissimum.

* 8. Apocraum Mexicanum Tepezentli dictum seu spicis Mayzuimont ani Fr. Hernandez.

Morba eft folia ficens purpuralcentia, Limonii formă fed majora: caules, quinq, fere dodrantes longos, teretes, purpureos, digitum craffos, geniculatos per intervalla, fratium Chilli [Capfiel] refertum femire plane orbitulari, & langime comprehenio; radicem verò contortam & candidam, quibuldam veluti glandibas adharrefeentibus

Nascitur in frigidis & faxosis locis. Radix extra intusque candescit, gustata virus minime ingratum olet, Paronia simile. Sensum Vires. aliquem caloris, nè dicam uredinis præbet circa guttur. Tusa ac 3iij pondere ex aqua devorata omne humorum genus fupra infráque evacuare dicitur.

9. Apocynum Canadense angustisolium store Aurantii Moris. prælud.

Vix bipedalem excedit altitudinem: folia gerit angulta, longiora multò Apocyno furrecto um-bellifero Comuti, [quod nos pro Beidelfar Alpini habentus] In caulium fummis faltigiis flores aureos aut aurantii coloris gerit: quibus fingulatim fuccedum flisque membranacez, pappola materia intermixta semina compressa, rufa (caterorum ritu) continentes.

* 10. Apocynum Virginianum flore berbaceo, filiquâ longissimâ Moris. prælud.

Hujus folia lata funt, glabra, Beidelfar Arabum folis magnitudine accedentia. Caulei habet ternos aut quaternos pedes altos, fubrubros. In fummis alis caulium provenium floculi herbacei, ejuddem cum cateris fuz fortis forma, fed multo minores; quibus flaccidis faccedunt filiquae, dodrandora com cateris fuz fortis forma, fed multo minores; quibus flaccidis faccedunt filiquae, dodrandora com cateris fuz fortis forma, fed multo minores; quibus flaccidis faccedunt filiquae, dodrandora com cateris fuz fortis forma, fed multo minores; quibus flaccidis faccedunt filiquae, dodrandora com caterio fuz fortis forma com caterio fuz fortis forma caterio fuz fortis tales, tenuissima, papposam materiam & semina compressa, aliorum more claudentes. Lactescit etiam aliorum Apocynorum & Asclepiadum modo.

° 11. Apocynum Indicum minus Nummulariæ foliis ° Breynii.

Simile est Apocyno primo latifolio Clusii ; & ficut minus ità in omnibus subtilius deprehendium + & 5,6 Caules profert tenues, teretes, conçavos, lactescentes: per quos ad genicula nascuntur solio gemina, 06/138. contrario fitu oppofita, Nummularia paria, magis acuminata, quorum unum majus altertimque minus, femuncialibus & longioribus pedicellis nixa. Flocali perputilli, mulcofi, in caulium & ramorum apicibus, ac inter foliorum alas alterno ordine, in umbellis parvis, cauliculis tenuiffimis fescuncialibus insidentibus dispositi.

In Infula Zeilan oritur.

Lib. XX.

12. Apocynum minus rectum Canadense Cornuti. rectum angustisolium Americanum minus. Park.

Longè aliter se habet Apocynum minus, neq enim sub terra repit ut Syriacum, sed per summam terram multis radicum fibramentis apricatur. Maio revirescit, folisis angustis, digitum longis & acutis, per teretem & atropurpureum caulem geminatim præcedentis more dispositis: altitudine

vix cubitum aguat caulis, qui in fummo fiorbiso ornaturu mutics, umbella formă : în fimilis quidem cum Apocyno Syriaco figura, fed faturatiore purpură nitent.
Cum defloruit caulis in dous cauliculos dividiur, qui elatiores facti alteram în faltigio florum umbellam proferunt. Lennor quoq, pariter florem obtegir, & à mufcis tuetur, qui fi temere advolent information de la companio del companio de la companio de la companio del companio de la companio del la companio de volent, visco implicatis pediculis tenaciùs adharescunt, & frustra alarum nisu vita consulere ten-tant. Sub Autumnum è floribus nascitur folliculus unus aur alter, membraneus, Asclepiadis instar, in quo semina depressa & lata concluduntur, à quorum acutiori parte papposa lanugo dependet. Planta hæc lacteo fucco deleterio turget.

13. Apocynum Canadense foliis Androsami majoris Bocconi, Morison.

Hæc planta raritate atque elegantia infignis, Arbusculæ more erigitur: Caule pedali & longiore, enod, aphyllo, fibrufo, fuperie in varios & multiplies ramos diffributo arq divilo, donatur. Folia-bina, fibrotunda, Androfami majoris foliis quim proximè accedentia, è regione petiolis fius caublus herenia, adornan toisus plante compagem. Ab extremis cymis callum excum ranatin ng-culi, è diluto rubore leviter purpurafentes Lili convalhum aut Unedonis caliculati; quibus fubeunt silique Asclepiadis angustiores, candida intus lanugine & semine compresso, plano, subrusti cuin juque raciepanis anguntores, canada intus ianugine oc ientine compretto, piano, inbrutti coloris referta. Radices longè latéque fib terram ferpentes admodum vivaces lunt, & fubinde progerminanetiam in calcatis areolarum femitis. Lacèteo fucco featet, qui emanat quactunq parte vulneretur, cetterorum fiu generis omnium adinftar. Muscarum pernicies est fi floribus infideant. Lutetiæ in horto Regio vidit.

In horto Chelfiano propè Londinum colitur sub nomine Apocyni flore Lilii convallium purpu- Lores. rascente, ut nos monuit D. Tancredus Robinson.

CAP.

CAP. VII.

De Asclepiade seu Vincetoxico.

Sclepias dicitur ab antiquo medico, nec dubium quin illud nomen ei impofitum fit à vi qua venenis reliftit. Jo. Bod.

Nomen Vicetoxici vel Vincetoxici barbarum est, & à recentioribus huic impositum, quod illi infignis adversus venena vis infit. Vox conflata est ex vinco & toxicum, rectius vinnitena utraq. voce Græca dixissent. Idem.

Hirundinariam ctiam vocant à fructu seu potius filiquis quas producit, quæ dehiscentes plumosum

oftendunt femen, atq. Hirundinis figuram referunt. Idem.

Ab Apocyno differt fucco limpido, filiquis fingularibus Ciconiz roftrum referentibus. At Columna Asclepiadem succo dilutè luteo turgere scribit, non limpido seu aqueo.

I. Asclepias flore albo Park. Ger. C.B. Asclepias sive Vincetoxicum multis floribus albicantibus J.B. Smallom wort.

7. B.

Numerolas radix demittit fibras, benè habitas, longas, albas, guftu naufcolo, caules furrigens lentos, cubitum & fefquicubitum altos, hirfutos, geniculatos: ad quorum genicula bina femper foita tos, cipitum c. iesquicionum aixos, inituos, geniculaxos: aa quorum genicuis bina temper poia adverá, ex brevibas pediculas (infum vergentbias, nonimili per extremos margines & nervos hirtus, formá hederaccorum, longiora, ngosfora: Ex quorum alis pediculi prodeintes, fiere privatis infuper pedicellis donatos fuffinent, albicantes, pentapetalodes, quinq apricibos concoloribus rotula modo, feffilia, piftillo viridi medium occupantibus. Hisce fiiccedum cominula, fescunciam aut ampliùs longa, semen tomento involutum continentia ruffum.

Per Germaniam, Italiam & Galliam Narbonensem non in montosis tantum, sed etiam in dumetis & sepibusubiq ferè invenitur.

Radix hujus herbæ alexipharmaca ac sudorifera est insignis. Usus præcipui in peste alisse, venenofis affectibus, in oblituctionibus menfium, in palpitatione cordis ac lipothymia, in Hydrope.

Semen commendatur ad calculum. Extrinfectis ufus ram florum, quam radicum ac feminus eff in ulceribus fordidis ac malignis purificandis, ad icus infectorum venenatorum, in ulceribus mamma-

De vi ejus ad Hydropem vide J. Bauhinum & Tragum, item Ephemer. German. An. 1. Ob-

Vires

Radix pondere semilibra per noctem in vino macerata, & deinde usq ad tertias decocta, manè jejuno stomacho calida pota, sudore interim provocato, mirificè expellit aquam intercutem, adeò

spino nomacho cama pora, mone interni provocato, minine expona apana ancientifi, account il la per pedum plantas erumpat, éffe, hoc fingulare experimentum. Nobis interim mirum videur Apocynum malignam & lethiferam effe herbam, Afelepiadem auteme i plané congenerem fallurarem. Ar Pena & Lobelius in Advert, fe certum exploractimque habere aiunt jam diu Apocynum latifolium faltem allis venenis à cane devoratis antipharmacum fue isse: quibus contraria scribit Clusius.

* 2. Asclepias angustifolia flore flavescente Hort, Reg. Paris. & Blass.

3. Asclepias flore nigro Ger. Park. C. B. flore nigro quorundam J. B.

Radice nititur fibrola, Afclepiadi non diffimili: coulibus feu viciculis flexibus, levibus, duos aut tres cubitos longis, in multas alas divifis, qualiber fulca, Periploce inflar fe circumvolvendo, confeendentibus, in altum entitur. Folia haber fucculenta, mollia, viridia, levia, Afclepiadis fimilia, in ettenderitous, in attenti enterior. Posso naoci inccuienta, molta, virtua, izrua, Alciepiadis imitia, nonnihi in iminmo acuminata. Flores Apocyno repenti vulgari fimiles, fed colore pullo, parum in purpureum vergente, quamobrem ingrum florem habere dicitur. Silayaus & femime pappola, ati aliud vulgare Apocynum, compressa & nigra Augusto mense perficit. Tota planta succo nur get luteo, ingrato.

Hanc in collibus Monspeliensis agri Frontignanz vicinis nasci tradit Lobelius.

* 4. Asclepias Cretica Clusii J. B. Park. Asclepias siliquà bisido mucrone C. B.

Ab Asclepiade vulgari flore albo in paucis differt, ut descriptiones conferenti apud J. Bauhinum patebit. Foliu nimirum diluturis virentibus, filiaqui brevioribus sed craffioribus, filiaqui brevioribus sed craffioribus, filiaqui previoribus sed craffioribus sed craff mucrone, interdum fingularibus, nonnunquam geminis. Flofeali terni aut quaterni fimul prodeunt, pediculis brevibus nitentes.

CAP. VIII.

Le Clematide Daphnoide seu Vinca pervinca.

Lematis hac dicitur quia instar xxuudrus repentes proferat cauliculos, quos xxuuaru [sarmenta] Graci vocant: Daphnoides verò, cùm à Lauri foliorum figura, tum ad differentiam aliarum cognominum. Dod. Vinca pervinca, quòd humi ferpat, & fe in modum fruticuli porrigat, vicina quaque vinciens. Fuch.

Nota ejus lunt farmenta longa, repentia, folia glabra, colore & confiftentia hederaceorum, flos

amplus, filiqua ad fingulos flores gemina non lanigera.

A. 1. Clematis Daphnoides minor C. B. J. B. Vincapervinca minor Get. vulgaris Park. Deri-

Flagellis reptatricibus, humi fusis, latè se propagat. Radix fibrosa est: farmenta multa, tenuia, teretia, virentia & geniculata, è geniculis emissis fibris rursum radicantur. Folia è geniculis bina opposita, Laurinis similia [colore & consistentia Hederaceorum ut nobis quidem videtur] minooppontes, Laurins iminia Louise de Commenta recentacionin in tribus quaesti macuri j immo-rat amen multo, acuta, rigida, lavia, brevibus pediculis appenfa, fuperne laturato vivro nitentia, inferne dilutiore, fapore adfiringente, fubamaro. Flat pediculo e geniculis enaro, dias uncias longo, fingulari fingularis infide, solongus Gellemini modo, nunc fimples, in quinque lacinias altiufcu-las & latas diffectus, nunc aucto foliorum numero multiplex, quorum interiora modo bina, modo las of latas diffectus, fillic accordonomia membro manapos, quodini interiora mono una, mono terna, ad imum integra, luperius u textima laciniantu duntaxas, alias penius feparata. Color fimplici cœruleus cum apicibus concoloribus, fed dilutioribus parum, vel albus cum faminulis luteis, pitillo albo, fundo candidis versibus striato; vel pulcherrimo speccaculo violaccum florem per singulas lacinias à summo ad imum linea decurrit laccea, id quod & in multiplici observatur. Verum quae multiplici est flore eam non alio quam purpureo aut purpureo violacco colore observavi, & bi-colore ut dictum. Flori succedit sed ranssime filiqua bicornis, Carsalpinus. Cornicula tenuia sunt, arcuata, utrâque extremitate cobarentia, bina plerunque semina continentia, oblonga, Seselios.

Ad sepos & in aggeribus sossarum.

Vulneraria infignis est. Usus præcip. in fluxionibus alvi, dysenteria, hæmorrhoidibus, expuitione Vires. fanguinis, hamorrhagia narium, vulneribus feroso liquore manantibus. Extrinsecus in profluvio menfium, in laxitate ac dolore dentium: lac extinctum revocat. Schrod.

Folia ore retenta fanguinis fluxum è naribus erumpentem compreffiffe frequenter vidimus, inquit Coftœus libro suo de stirpium differentiis.

Folia recentia super chartam bibulam vel emporeticam imposito superius lino pexo interbastara. & thuris odore suffita, confilio mulierculæ cujusdam in strumis adhibita, discussere tumorem brevi tempore, qui per anni spatium aliis medicamentis à medico docto præscriptis contumax obstiterat. Eodem medicamento ejusdem mulieris monitu pro deplorato relictus curatus est antea.

Vinum turbidum, quodque colorem amilit, hujus herba q. f. vafi impofita, intra quindecim dies purum clarumque & genuini coloris reddet. Expert. Trag. Præftabit tamen ut vinum priùs in aliud

Clematis Daphnoides major C. B. Cl. Daph. major flore caruleo & albo J. B. Cl. Daph. five Pervinca major Ger. Clem. Daph. lastfolia five Vinca pervinca major Park.

Per omnia major est Pervinca vulgari. Folia que opposita, ex semuncialibus & longioribus pediculis appensa, è viciculis junco crassionibus oriuntur, tres circiter uncias lata, paulò longiora, nunc diculis appenia, e vincinis junto cramorious original, uso unicate unicas taus, pauno torigina, trans-acutiora, nunc obutiora, cum acrimonia amarefeunt laporis ingrati. Flore ex follorum alis, pe-diculis harent femuncialibus, longo corniculo, divisione & forma florum Pervinca: vulgations, fed, ut par est, multò majora, coloris cœrulei vel interdum albi. In hac filiquas five cornicula fingularıa observavimus. Apud nos frigore interdum absumitur.

Circa Monspelium frequens reperitur.

1001

CAP. IX.

De Centaurio minore, purpureo, luteove non perfoliato.

Entaurium unde nomen accepit diximus in capite de * Centaurio majore. Note Centaurii minoris non perfoliati funt flores è tubo oblongo in quinque fegmenta Lib. 7. acuta expansi, in summis caulibus & ramulis crebri, sapor amarus, semina minutissima.

Centaurium luceum persoliatum toto genere ab hoc differt, sapore duntaxat amaro & seminum parvirate convenit.

A. I. Centaurium

A. 1. Centaurium minus C. B. minus viilgare Park. minus slore purpureo & allo J. B. parvum Ger. Small purpic Centopp.

T. B.
Radix ej parva, alba, lignofa, oblique acta, furculofa, exucca & infipida. Caulis plerunque unicus, angulotis, dodrantalis aut pedalis, levis, finnus. Feliz alia in terram sparguntur, alia in caule
bina ex adverjo fina, Hyperici folis majora, glabra, viridas, tribus nervis infigurioribus, averfa parte
maxime confipicus, scandem longitudinem excurrentibus conata. Flores in summitatibus caulis
maxime confipicus, fecundem longitudinem excurrentibus conata. Flores in summitatibus caulis maxime computus, jecument originalismost, activo longo in quinque fegmenta mucro & ramorum, plures fimul juncti, millis pediculis donati, è tubo longo in quinque fegmenta mucro mata totidem folia mitantia expansi, fuave-rubentes, apicibus pariter quinque luteis. Calis floris tares de la computation della computati nata totatem com minimo expanti, naveratorines, aprator parier quinque tureis. Caita floris quinque flois angulfis, acutis componitur. Floribus fuccedunt capitula longa firigola, semnibus minutifimis arenularum finnilibus plena.

Sunt autem, inquit J. Bauhinus, tum flores tum folia infigni amarore prædita. Gracis Karmigeor unegr: Plinius ob summam amaritudinem Fel terræ dici affirmat. Italis Febri-

Julio mense floret, in pascuis siccioribus frequens.

1092

I ocus.

Centaurii m.n. varieta-

Juno meme notes, in pateurs necestious requents.

Hortenfe folum refput, nec horte quameunque achibueris curam affuefcit. Jo. Bod. à Stapel in Hortenfe folum refput, nec horte quameunque achibueris curam de experientià didici, Centaunum in hortos translatum eodem periri anno, nec unquam ex semine renascit. Verium in horto nostro semine vegati, storuit, & semine persett.

2. Centaurium minus spicatum C. B. Park.

Ex radice parva, alba, fibrola caulis exurgit mox in duos palmares & femipalmares, ftriatos, híque in alios divifi. Folia (Intr. parva, pediculis carenna, quorum prima lata, fubrotunda, Inperiora angulta, acuminata, quandóque bina adverfo fitu caulem amplexantia. Flores oblongs, non femper albi, ut vult C. Bauhinus, fed frequentius purpurei, pracedentis fimiles, ab imo furfum per rama-los fparfi, fingun urplumum ex una caulis parte fibi invicem fuccedentes, è vasculis foliofis prodeunt. His silique ut in vulgari semen minutum continentes succedunt. In agro Monspeliensi & alibi in Gallia Narbonensi frequens est.

3. Centaurium purpureum minimum Morif hist. & prælud.

Caules biunciales & triunciales ramatim fert: flores purpureos, minimos, pentapetalos: capfulas feminales minores, & semina multa exilia Centaurii minoris vulgaris rubri modo.

In humidis circa stagna æstate exiccata locis provenit.

D. Wheeler in Itiner. duas proponit Centaurii varietates, nimirum Cent. ramosum rubrum & album in infula Corcyra observatas.

Centaurium luteum novum Col. luteum pufillum C.B. minimum luteum Park. Centaurii lutei varietas Park.

Col.

Dollar die Bernardis est, radice perquam exiguâ, lignosă, pallente: foliis in imo stratis ut congeneris & vulgaris slore purpureo, sed minoribus: caule anguloso, binis oblongis foliciis alternatim per intervalla harennibus ut in vulgari, sed duplo minoribus. Rutar proximis: in summo verò sore binos aut unicum, longis calvebus pro basi infidentes, colore luteo, Maio mense hantes, senine ut congeneris. Sapor amarus plante admodum, sed non tam intensis ut vulgaris purpurei.

In tecto veteris achificii Baiani Piscima mirabilis dichi observarimus: verim quod ibi ortum est solo sori colore di supera pruvente dell'amendali vidente della proporti della considera di supera province dell'amendali vulgaris purpurei.

floris colore à minore purpureo differre nobis videbatur. Columna in maritimis oppidi dicti vulgò Torre della Nunciata, non longè à Stabii ruinis, in Vesuvii montis radice illud primum invenit.

A. 5. Centaurium palustre luteum minimum.

Radix ei alba, lignola, fimplex, nonnunquam fibris majoribus donata- Folia ad radicem parva, angufta, oblonga. Caulis trium circiter digitorum altitudine affurgit, nunc fimplex, nunc multi-plex, ramofus: ad cujus fingula genicula, duo ex adverfo fita foliola angufta, acuta. Flares in fummis ramulis longis pediculis fubruxi, luret, exigui, ferè femper clauti, quique petalis (quantum deprehendere licuit) mihi viti funt componi. Vafculum feminale figure elliptice, per maturitatem in duas carinas dehifcit, & femen effundit minutuffimum, fubrotundum, ex ruffo nigricans.

Versus extrema Cornubiæ locis putridis & facultribus provenit, nec alibi observavimus.

6. Centaurium minus Brasilianum Breynii.

Pulchra hac plantula radice nititur flavescente, tenui, fibrosa, uncias duas longa & nonnilul longiore, guitu amaro. Ex qua Caulii geniculatus, pertenuis, erectus, dodrantali altitudine caudicis loco exis; qui in fummitate in ramos duos, quali brachia expanía, dividitur, & hi in ramulos rurils alios, uncales & majores, alerno ordine plerunque politos, Falia dolongis diluci viridibus, Geniftæ tinftoria formà haud abtimilibus, binis (emper ad fingula genicula fitu adverío politis cincus. Folgalism quidem in caulis apice inter brachiorum juncturam tantum fort unicum; ide plures tam in extremutatibus ramulorum, quam inter foliorum illorum alas, perpulciros, purpureos, tubulo fos, in quaturo folia rotunda exeuntes, Centaurii vulgaris folculis duplo majores; è calyadii spectabilibus admentina proportione de control bilibus admodum, quadrangularibus, membranaceis & rigidiusculis, venulas conspicuas, & in quoLib. XX.

De Herbis flore pentapetaloide vasculiferis.

1093

Tempus

libet angulo finbriam latam habentibus, prodeuntes. Hos capfulæ angustæ, oblongæ, Centaurii minoris amula, feminibus rotundis minutis & fuscis referta, fequintur.

CAP. X.

Centaurium luteum perfoliatum

HUjus nota funt Folia in caule adversa in unum coalescentia ut in Dipsaco, colore glauco; flores corumque calyces in octo lacinias, tocidem folia imitantes, divisi.

Centaurium luteum perfoliatum C. B. J. B. minus luteum perfoliatum ramosum Park. parcum luteum Ger. Bellom Centozp.

9. B. Inutiii, fibrofa, multifidaque albă radice nititur; caulem tollens modò fimplicem, modò ramofum, teretem, glabrum, fefquipalmarem aur dodrantalem; qui foliam ad fingula genicula gemellam, mucronatum trajicit, haud fecus atque calidarum regionum Periclymenum: cateroqui circa radicem proximèque terram fieruntur folia multa in orbem. Saponariz vulgari non diffinilia majora tamen & candicantia, feu glauco quodam polline, qui digitis facilè detergitur, (ut & tota planta boluca. Summus caulis in forem unciali aut breviori pediculo fuffultum, velut in divortio feu angulo duorum ramorum (qui ad utrumque cius latus oriuntur) fitum, terminatur. Ramoli fiti alcius affurgentes primàm in duos dividuntur ramos, inter quos in rectum affurgens confifir fos, & chiences ramule endem ordine fubbividuntur, donce ad extremos furcolos venum fit. Flet num. actus aiumgence primum in quos dividuntur ramos, inter quos un rectum alturgens confifit fos, & deinceps ramuli codem ordine fubdividuntur, donce ad extremos furculos venum fit. Fles quàm Centaurii min. purpurei major, calicis loco octo plerunque angulfiffimis foliolis obvallatus, è tubo vaículum femnale amplechente in octo plerunque folia, aureo fulgore micanta expanditur: quos megna excipiunt vaículas fubrotunda, femes octobum minutiffimum nigrum claudenia.

Herba perquàm amara est, non autem flos. Floret apud nos Julio & Augusto mensibus, serius citiús pro anni temperatura.

In montolis & ficcioribus pratis.

Centaurii minoris vires fummatim recenset Schroderus his verbis.

Spleneticum eft & hepaticum, amarum citra mordanicatem, unde & leviter aftringens, exter-Virea.

gens, aperiens, vulnerarium. Utile eft in ictero, mensibus suppressis, Scorbuto, arthritide, lumbricas, & specificè in morfu canis rabidi.

Datur ejus decocum utiliter tertianariis, quòd bilem per inferna dejicere dicatur, quo factum est ut quidam hanc herbam Febrifugam vocaverint.

Oxerum quod Diofoorides, & poft eum Galents, efique fecut ferè omnes Botanici ferbant bi-lem & pituitolos humores per alvum educere, ifchiadicifique infundi decodum (inquir Dodoneus) ameti frequente & felicite hoc ufi, per alvum tamen expurgationem ullam facere obfervare non potuimus, &c.

Dodonzo se opponit C. Hofmannus, Licet enim (inquit) Centaurium nostrum minus purget quam Veterum; non ob id tamen non purgat. Videmus enim fi debita quantitas detur quod pur-get. Controversiam experienția determinandam relinquimus.

Herbæ comæque decoctum lentigines, varos, alphos & cæteras curis infectiones exterit. In Hetruria Biondella nuncupatur, quoniam extergendis dealbandifque mulierum capillis ex lixivio plurimum præftat. Matth.

Novi hominem qui pro desperato relictus importuno haustu Centaurii min. in potulentis, & haustu decoctionis fortis in vino omni mane ab ictero convaluit. D. Bares in M. S. communicavit D. Hulfe. Frequentissimo certifiimoque est mulierculis remedio dum mensium obstructione infestantur. quos decocto Centaurii hujus proritant. Sim. Pauli.

ques textes Centaurii minoris certo experimento Tertianam fugat: & aqua ejus deftillata ufui eft ut in sal Centaurii minoris certo experimento Tertianam fugat: & aqua ejus deftillata ufui eft ut in ea pulveres febrifugi, vel fal ejus diffolvantur paroxyfinit tempore propinandi, ut largiter fudent. Contra furfures & cruftofam capitis facilem viv prefantus ullum decoctum reperietis quàm Centaurii min. ex piforum ifto brodio paratum quod coqui profundunt, quando ad eam ufque mollitiem coda funt deglubenda ut pinti queant. Illo cuim decocto fi lavetur caput infigniter furfures & fabiliem deterget, imò una myriades pediculorum enecat. Idem. Tantæ æstimationis est hæc herba apud Germanos, ut vix vinum medicatum seu absinthites vul-

gus paret, cujus partem non constituat. Schrod. Galenus ob infigues mirálque hujus plantæ facultates de ea & ipfius viridibus integrum librum

Ad Ischiadem, & Centaurii min. q. s. decoquatur, per clysterem infusum mirificum est auxilium: humorem enim elicit, & dolorem sedat. Fernelius.

A2222

Cap.

CAP. XI.

De Verbasco.

'Erbaícum nonnullis quafi Barbaícum diétum putatur, quia folia ejus pilofa funt : Italis enim Barbaíji, & prima foccies vulgo Tapíus bràtusus dicitum 'Plinus à Verbena dedi-cir. Grecis %ச்சே appellatur, கால் சூச்சர் à flamma, quòd ejus folis & caulibus in laternis pro ellychnis uterentur.

Note ejus funt folia in caulibus alterna, flores in thyrfis oblongis conferti, non horizontaliter fin fed potius ad horizontem perpendiculares; capfulæ bivalves confeæ aut turbinatæ.

A. 1. Verbascum mas latifolium luteum C. B. vulgare, sine luteo magno, folio maximo J. B. Verbascum album vulgare, five Taplus barbatus comininis Park. Taplus barbatus Ger. 100 jin applict applictin, Pijith-taper, debug limgubert.

Radix alba, lignola, fimplex fibras aliquot grandiores è lateribus emittit, minor quam pro plante modo, craffitie pollicari. Folia al radicem multa; dodrantem longa, quaturo pollices lata, molli & incuna lanugine utrinque hirfuta, per margines levirer crenata. Caniú plerunque minest, bienbiralis aut vicubicalis, utres, hirfutus, rigidus, medullé farctus, folis multo ordune politis, crobris, inmediates adnatis, is que ad radicem inimibus veltius, longis appendicibus hint inde productis caulem velut alatum efficientibus. In fummo caule flaves in longio diprio conferio clavar figuram referente. Flaves autem fingulares non naximi funt, monoperall, in quinque tamen lacinias obulas, toidem folia imitantes divife, cum quinque inms flaminibus villois, flavis, apicibus rubenibus, & flylo in medio virente. Pediculi florum brevilfimi funt, caticei hufut, in quinque fegmenta acua divifi. Volenbum formate non fibricum, [6d dòboliquis, acuminatum, raful lanugine hirfutum, quod per maturiatem in binas carinas dehilot; firminibus parvis, pullis repletum.

Ad agroum margines, & in aggerbus foliarum, nonnungiquam in murs & ruderibus. Ad agrorum margines, & in aggeribus fossarum, nonniusquam in muris & ruderibus.

Verbascum maximum Meridionalium odoratum duplex lutenp & album J. B. Verbascum famina store lute magno C. B. item Verbascum samina store albo equidem. Verbascum album Get. & Verbasc. lychmic equidem. Verb. mar folin longieribus Park. & Verb. famina store albo vel palido equidem.

Excellit maximus odoratus Meridionalium Thapfus barbatus, ut magnitudine foliorum, fic etiam externit inaximus ovoratus serezioniamini 1 rapius caroatus, ut inegimentare rotorium, ne eram odore fiarri, omnibus Verbalcis, varietas tameti tantium videtur deferipic communis Pholomi: floribus quippe luteta sc interdum albis exit, fents foliolis, que arantur rubus lineolis, odore fuavifismo; sobio longiore, latiore; readice craffa; nea facubi diffiunitis tori planta.

Còm Lobelius ipic fateatur hano varietatem tantum effe communis Pholomi; nec nobis in agro

Pedemontano, Italia aut Gallia Narbonenti eam contigit videre, in Anglia autem campestribus non inveniri certum sit, non immerito dubiramus an detur hujusmodi planta. Verum mentio ejus à tot Botanicis facta, & icon qua extat à planta ipsa, ut verisimillimum est, desumpta contrarium fuadent : quin & utraque varietas habetur in Catalogo horti Regii Parifienfis

Verbascum pulverulentum flore luteo parvo J. B. mas folis angustioribus, floribus pallidis C.B.

Redix pro plantz ratione non admodum crassa, alba, surculosa, sapore amaro. Causes bicubitates & criccibitates, teretes, unà cum folis & floribus pulvisculo candicante, qui facile detergi queat obducti, ex singuis radicibus singuis, ab imo ad summum usque ramosi, ramuis qui in longos sforum thyrios causem undique obvallantes ipsimque fere delitodiae zequantes exeunt. Folis ima pedem Rei interdum cubitum longa, palmum aur semipedem lara, pediculos manifeltos non habent, à principie tamen angustiore paulatim in latitudiem funduntur, deinde rursis in acumen sensim definiume, circa margines obscurie crenata, in cause creberrima, alternatim adnata, que primo exeunt utrinque lanuginosa, posteriora fere glabra [gravis si fricentur odoris, spore herbacco cum rantillo amarone.] Fibera in summis causibus & ramulis conferti, & velus racemanim nascentes, pediculus admodum brevibus, monopetali, in quinque sibrotunda segmenta partiti, pallide flavi, cum alquot intus simmismar lanuginosis, ercocos spicei sustitumentus, cum stylo. Filos minor equidem est quam Verbasci vulgaris, non tamen quadruplo, ur vult J. Baubinus. est quam Verbasci vulgaris, non tamen quadruplo, ut vult J. Bauhinus, Circa Nordvicum urbem, Buriam oppidum, invenitur, & alibi in Anglia

4 Verbascum crispum & sinuatum J. B. laciniatum Park. nigrum folio Papaverus corniculati, & Cam. C. B.

Huic infima folia sesquipalmum circiter longa, Papaveris corniculati modo sinuata, candicantia, superiora verò breviora, in acutiorem mucronem definentia, serè hederacea, pulvere aspersa utinaque magis tamen infernè, videntur, nullo pediculo, alis caulem, cui funt continua, amplexanta.
Flores parvi, lutei, Blatariz floribus non abfimiles, caduci, in quinque fegmenta laciniati, flamini-

bus toridem villofis purpurafcentibus medium occupantibus, *apicibu*s croceis. In Italia ad vias passim invenitur. J.Bauhinus Monspelu observavir, ubi Autumno (inquit) passim

5. Verbascum store albo parvo J. B. Verb. Lychnices store albo parvo C. B. Verb. Lychnice Matthioli Ger. Mhite flowered Mullein. Verbascum mas folis longioribus Park. 7. B.

Haud aliis oriundum natalibus, nec facie multum diversa ex Verbascis luteis cognoscendum: radix compar, & caulis alis concavus, lanuginosus. Verum folia inferne tantum incana illà lanugine pubelcunt, supernè vero, si tenella illa & exigua sloribus apposita excipias, glabra ex atro virescunt, acuminata: Flores verò parvi, in alis digesti, Verbasci pulverulenti modo, colore albo. Stamina hirfuta buxei funt coloris, apicibus miniatis.

Flores in hoc ut & in aliis generibus petalorum seu segmentorum in que finduntur numero ludunt, quippe in eodem ramulo & ex codem puncto orti modò quins, modo senis constare de-

In agro Cantiano secus vias frequens cernitur. Quotannis se propagat semel satum ex semine de-Locus. ciduo: primo anno caulem non fert, sed folia per terram sparsa: caule producto perit.

* 6. Verbascum angustifolium ramosum, slore aureo, folio crassiore J. B.

J. B.
Folisi dodrantalibus, uncias duas & femis latis, spissis, albis, veluti lanugine pulverulenta obductis;
floribus aureis, minoribus qu'am in vulgari à pracedente differt. Dedit Agerius in Austria col-

A. 7. Verbassum nigrum store parvo, apicibus purpureis J. B. Verb. nig. store ex luteo purpurassente C. B. Verbel, nigrum Get. desler. nigrum onleare Park. desler. nigrum Sakvasolium luteo store. Sange-leather Distalts Spulletin.

Hadis: Verbasci vulgaris, ut 82 caulis, non minus altus, brachiatus, striatus, purpurascens, minus hirsutus. Folia minora, rariora, alternatum posita, pediculis rubentibus duas aut tres uncias longis appenduntur. Salviz armula sed multo majora, fertida, at virentia, minus villosa, leviter crenata. appenduntur, Sautre Zemus, teu muto majora, rocuta, at virenta, minus villois, leviter crenara.

Flores fine & crebriate parse fed minores, faturatiore croco tinĉti, Blattarie vilgaris, purpurantibus faminibus villofis. Semen ut in vulgari. Superficies hyene perit.

In agro Cantabrigienfi pluribus in locis occurrit, & alibi etiam in Anglia. J. Bauhinus Bafilez & Locus.

Montbelgardi frequentem effe fcribit.

8. Verbascum perenne nigrum floribus albis Moris. prælud.

Hze Verbasci species solia gerit subviridia; stores albos minutos, quibus pariter succedunt capsulæbivalves, multa semina minuta, ut cæteræ suz samilias, continentes. Perennis est planta.

Miror Morisonum nullam hujus inter Verbasca mentionem saccre in Historia sua universali.

9. Verbascum subrotundo Salvie felio C. B. Salvifolium exoticum cistoides Park. sylvestre Salvifolium exoticum folio rotundiore J. B.

Hac folisi rotundioribus, denfioribus candidioribuítq, minus tamen lanugine canis, fed Salviæ amula concretione: alioqui lignofa fibratàque radier, caule & facie non ità diffimilis, iifdem gaudet Syriæ natalitis quibus Verbafcum lychnites Syriæcum. Flores deferiptori Lobelio videre non contigit, quia, ut refert, marcidi jam erant. Parkinfonus, nefcio unde docus, flores luteos quinque foliis fubrotundis compositos ei attribuit, & appingit.

Verbascum nigrum odoratum Park.

Blattariæ species esse videtur, & fortasse à vulgari lutea non diversa: verùm descriptio Verbasco nigro Salvifolio melius convenit quam Blattaria, ut nifi ille expressis verbis id veruisset & negasser ego eandem plantam credidissem.

Spontaneum in Anglia quamvis minus frequentem inveniri tradit: nos nondum tam felices fuirius ut illud ipfi reperiremus, at neque quisquam alius à se inventam nobis hactenus oftendit. Descriptionem & historiam integram vide apud Parkintonum.

* 10. Verbascum Danicum bumile Park.

Foliorum figură & hirfutie, & florum colore aliifque accidentibus cum Taplo barbato communi convenit: verum humilior eft & minor multo, caule pedem altitudine non excedente! foliir quàm

Convenier Veruni numinor et ex minor muno, cause pesem attraume non execuence; joins quantillistis duplo minoribus : floribus tamen pro plantæ proportione ampliffimis.

Obfervarit Lobelius inter Cronenburgum & Hafniam prope Elfenoram in Dania.

Verbalcum [fummitates & lanugo] in hæmorrhoidum doloribus à Godartio & Riverio, item à Virer.

Dan. Sennerto & Weikardo commendantur. Taplus barbatus specificum est contra tympanitem, autore Grembs.

Verbascum primum precipue utile est in morbis pectoris, tussi, expuitio de sanguinolenta, tormi-nibus ventris. Ad pulmonum affectus in jumentis & vaccis à Veterinariis nostris adhibetur, unde nostratium vulgo **Cottus Eungtwort**, id est, Pulmonaria vaccarum appellarur. Extrinscus stores & folia przezpuz zestimationis sunt in sopiendis doloribus quibuscunq_e, imprimis in affectibus ac tumoribus ani, hæmorrhoidibus, in capillis luteo colore tingendis. Schrod.

Aaaaa 2

Tempus.

Varietates.

HISTORIA PLANTARUM.

Hujas folia plantis podum nudis intra calceos fuppolita, paucis diebus ante debitum purgationis tempus menfos remorantes leniter movent & educunt.

CAP. XII.

De Blattaria.

Lattaria, monente Plinio, lib. 25. c. 9. Est fimilis Verbasco herba, quæ sape fallit pro ea capta, soliis minas candidis, cauliculis pluribus, store luteo. Hac abjecta blattas in se concapta, soliis minas candidis, cauliculis pluribus, store luteo. trahit, ideoque Roma Blattariam vocant.

Blattaria vulgaris, ut rectè Plinius, à Verbasco folis minus candidis differt; at certior distinctionis nota est capsula seminalis sphærica seu globosa, cum Verbasci nonmihil turbinata sit & in acu-

1. Blattaria lutea J. B. lutea minor feu vulgaris Park. lutea folio oblongo laciniato C. B. flore luteo Ger. Bellotu Moth-mullein.

Firmum tollit caulem & rectum, altitudine interdum humana, lavem, craffitudine pollicari, denfiffimo ramorum flipatu fruticantem: in quibus alternatim politi flores Verbafoi, ex pediculis hirfuns,
uncià longioribus, flavi fed faturatius, fic ut nonnihil rutilants ruboris fir affulum, unguibus inuncià longioribus, Havi ted taturatus, ne ut nomana trutante ruboris in antunni, ungunosi intrinfecis villofa lanugine pubefecinibus; fiaminulis fimiliter lanuginolis, apices miniatos fuffinentibus, nonnibil odoratis succediunt [mina nigra, in valculis rotundis, bivalvibus, é vertice flylum proferentibus: exercum uniufciufuf, floris pediculo apportum elli folium acuminatum, unciam circiter longum aut maius: reliqua autem fuita, quibus multis fearet, Verbalci funt, angultiora, arrocirciter longum aut maius: reliqua autem fuita, quibus multis fearet, Verbalci funt, angultiora, arrocirciter longum aut maius: reliqua autem fuita. virentia & fuperius splendentia, nullâ lanugine donata, in ambitu laciniata, odore ingrato. Radix Napi figură, alba, [apore nelcio quid aromatici refipiente. Varus in locis hanc obfervavimus, tam in Italia & Gallia Narbonenfi quam in Germania, juxta

aquarum margines, in lutofis aggeribus, & haud longè à fluviorum ripis, ut rectè Dodonaus.

Floret à Junio mense in Septembrem usq, ; semen interea perficitur.

Gerardus & Parkinfonus nostrates ex unica hac planta duas fecerunt, quarum alteri Blattaria Plinii Gerardus, Verbasci nigri vulgaris Parkinsonus nomina dederunt, alteri Blattaria flore luteo. C. Bauhinus hanc duplicom facit, alteram quatore cubicorun, tria, quatuor, quinq aut plira vaccula conjuncta habentem; alteram humiliorem, fingula vafcula proferentem, folis multo visidio-

Qua flore albo oft, externe violacei quiddam habente ab hac non differt specie, fiquidem ex hu-

us femine deciduo oritru, tri n hortulo noftro Cantabriga aliquando experti fumus.

Blattariam flore viridi à Lobelio in iconibus pictam C. Bauhinus ad Blattariam flore albo refert irémo Blattariam flore viridi purpurascente Lob. ico, item Blattariam alteram Lob. ico. Variat, inquit, Blattaria alba flore parvo, eòque albo, vel viridi purpurascente, & magno flore. Nos C. Bauhino li-

benter affentimur: nec enim fine necessitate species multiplicandas ducimus. Blattariam flore luteo purpurascente Park, è lutea vulgaris semine ortam esse. Autor ipse haud

dubitat, & tamen (quod mirum) radicem vivaciorem ei attribuit.

2. Blattaria magno flore C. B. J. B. flore amplo Ger. Blat. lutea major seve Hispanica Park.

Park.

Folia habet longiora & viridiora quam "pracedens apicibus rotundioribus; caulem elatiorem & robuthiorem, fuperiore parte prater folia florei etiam geltantem copiolos, colore aureo relucentes, minus confertos, ampliores tamen quam lutez vulgaris, flaminulis purpurafennibus medium occupantibus, mulce fimiliudionem quandam referentibus; quibus fuccedunt capitula rotunda, bina ternaixe aux plura interdum fimul, plurimum tamen fingula; jemina fufca claudentia. Radix non admenditus periori. Sienos ficiologica periorios examinens. modum crassa, fibrola, semine perfecto exarescens.

3. Blattaria store caruleo vel purpureo J. B. store purpureo Ger. Park. purpurea C. B.

Radix crassa est & longa, succulentáque, cortice obducta rubente, albà medullà intus referta, sapore subdulci: solis per terram expansis ad Conyzam Matchioli majorem [Baccharin Monspelienfium Ger.] accedit, non tamen ita villofa funt, fapore fubacri cum aliqua acrimonia. [Parkinuenium ter.] accent, non enten na vinota tum, sapore moseri cum anqua estimonia. Partini-fono folia latiora & breviora funt quàm Blattaria lutez, magis canclecatia, paucis aut mulls per margines ferraturis, mucronibus acutis]. Flores & capitala Blattaria vulgari fimilia fert fecundo anno. maignes terraturis, mucromous acutor Fures oc commun distanta vuigari miniareri tecunocanno. C. Bashino felia eti nigrioribus non lacinatis, patimique ferratis. Flar modo dolidoto colore puraticit, modo on ingra Violas colore eleganti nitet, quando q dilure rubet: & hanc vocamus Blattaniam flore phemiceo. Flore corruleo purpureove floret Junio & Julio. Stamina, annotante Particulare in modification de la communication de l kinfono, in medio flore flava; capitula minora quam in Blattaria lutea; cauler humiliores, non raro tamen ramofi; radis in multos annos vivax.

Folia in planta à nobis culta non nigricabant, sed ut recte Parkinsonus potius canescebant, & ut verè J. Bauhinus, folia Conyza majoris Matth. referebant, tum colore, tum ferratura, &c.

De Herbis flore pentapetaloide vasculiferis. Lib. XX.

4. Blattaria perennis flore gilvo seu obsoleti coloris Moris.

Folia hujus pracedentis foliis multò funt majora, & Symphyti foliis quam proxime accedunt. Flores cdit fatis amplos, eleganter coloratos, è carneo seu dilute rubello gilvos; in reliquis cum præcedentibus convenit. Natura adeo intenta effe videtur hujus propagationi per radices ut ægrè in Gallia Meridionali, multò magis in Anglia, femen fuum perficiat.

* 5. Blattaria lutea odorata Park.

Park. Faire.

Folia hus plura, per terram firata, è viridi canescentia, latiuscula & oblonga, parum aut nihit ferrata, in acutum definentia: Caules duos tresve pedes alti, folis minoribus vostiti, à medio sursum in plures oblongos ramos divisi, foseula pallide luceis, odoratis, crebris onusti. Semen rarius perficir. Radice est vivaci & perenni, quod paucis hujus generis plantis contingit.
Præcedenti eandem esse suspicor.

6. Blattaria gilofa Cretica, five Arcios quorundam J. B. Verbafcum bumile Creticum laciniatum.
C. B. Verbafcum Braffice folio Col. Blattaria Cretica incane rotundo laciniato folio.

Longa & pedalia ferè profert folia, alternatim ex caule exeuntia, appendicibus five iobis circa petiolum, ut in Brafficæ foliis observatur, quæ summum folii habent magnum, uncias quatuor latum, tiolum, ut in Brafficz foliis obfervatur, que fummum folii habent magnum, uncias quatuot latum, longum quinq. & amplins, ratione ubertasi loci, in medio pediculo lobos digitales, & reliquum nuotum; fiurm, ex viradi incana, lamgine crafsi obducta, dura cactu, & pilota, ficuti & caula, qui rotundus, bipedalis, & alis multis è foliorum finubus prodeumibus divilis. Flores in fiurmo caulis & alarum profere, fed in caule prius, demde in alis, ica ur dintius forcase, & ab into incipium flores, qui magni funt & policari diametro, colore auri hilari, quinquepartiti, Verbafci vulgaris figură, purpura femenum habentes amblisticum, & capitata fassima lunca; fed toum flamen hiratiuce magna, te ambliante infore excusilo & integré decidios, ut in Sambusi flore obfervatur & alis, fruitar fuber froundus in acutum definens ut in vulgaribus Verbafcis, in quo fomm exiguum non diffimile contineure. & faum exit Maos mente florur. netur, & fatum exit. Maio mense floruit.

Hac est Arcturus Creticus Belli. Verbascum fruticosum auriculatum Pone Ital.

Variat (inquit C. Bauhinus) nam aliud foliis est latioribus, capitulis roundis: est & alterum longioribus & angustioribus foliis, capitulis longiusculis, & hoc est Arcturi secunda species Pona Ind. Blattaria Cretica incana longiore laciniato folio Park. Provenit inter faxa, & fuper parieres, autore Bello.

7. Ab bac diversam facit C. Baubinus, eumg, secutus Parkinsonus Verbascum suum foliis subro-tundis, slore Blattariæ, quod in Prodromo sic describis.

Caulibus est cubitalibus, viridibus, rotundis, striatis, levitor villosis, nec ramosis: folisi inferioribus oblongis, reliquis omnibus subrocundis, parvis, caulem bast sua alemantim amplexantibus, inferné incanis, superné nigricantibus : ad quorum ferè singulorum exortum duo minora adjicumum; ex

incants, iuperne nigricantisus: aa quorum rere iniguiorum exortum duo minora adijicuntur, ex quorum imi paelusii inius, duo, tres, rariis quaturo, prodeunt, quibus fingulis for unicus, luteara, camergentia, infident. Huic vafculum fossos minutum, rotundum continens fuccedit.

Flore minore à pracedente differt, & partium omnium parviatet. Movidous nofter hanc annuam facit, illam perannem: vertim Parkinfonts utramo, faltem apud nos, annuam. Chabraus apud J. Bauhimum pro eadem cum præcedente habet: verum si C. Bauhino rectè descripta sir, folius superne nigricantibus, caulibus non ramosis, floribus luteis, parvis, oportet ut sit diversa.

* 8. Blattaria Cretica spinosa Park. Leucoium Cretisum spinosum Clus. J. B. Creticum spinosum in-canum luteum C. B. Galastivida Cretensium Belli, Leuc, spinosum cruciatum Alp. spinofum Creticum Ger. emac.

Radicem habet multifidam, lignosam, firmam, longam, multos caules conjunctim proferens : in orbom diffunditur, & late fruticat, pedem altitudine non excedens: caules albi funt, crebris firmifq, fininis prædin: inter quos falia Leucoii albi foliis fimilia, licet minora & quadam lanugine obfita: James predict: aute lleure finniles, alle, paudulium ad fluvrimendentes, in quorum meuto finniles quedem purpurea: Floribus fuccedum exile filiagae rounde, tennilimum fement continentes. Ruftica af fruendum gipum calefaciendaliq, fornaces est unutur, ob finniliudulem verò quam

cum Steebe habet, & album colorem galam stividam vocant, non quòd lac emanet. Hactenus

Paon. Beuer.

Clufius descriptione füa flores tetrapetalos statuit. Leucoii lutei fimiles, sed minores: sliquas oblongas, plano semine plenas; quibus notis à Belli Glastivida in tantum differt, ut plante toto genere diverse videantur Leucoium Greicum spinosum Clusii, & Galastivida Cretentium Belli; quamvis Clusus & C. Bauhinus eas specie convenire putent. Plantam ipsam non vidit Clusus, ideóque excusandus si eam minus receè descripsit.

HISTORIA PLANTARUM. * 9 Blattaria incana multifida Bocconi.

Copfula, femen & flores Blattariam effe arguunt. Folia verò magna, multiplicibus & profundis divinonibus incifa, colore è virore candicantia, Abfinthii Pontici vulgaris aliquatenus æmula

Ramum unicum hujus plantae absq. radice à Joanne Maria Ferro, Veneto aromatario habuit D. Boccone; qui à Ragula allatum esse affirmabat.

CAP. XIII.

De Trifolio acetofo.

B acido sapore voce diminutiva Acetosella dicitur: Oxys Plinii creditur. Calabris Juliola dietur, ridicule Babri corrupter in Lijula & Allelluia. Seal, in Theobr, de caqui Plant.

Notas infignes habet quibus ab omnibus alis plantarum generibus facilė diffingutur, nimitum Folia in codem pediculo terna, florem pentagotolėm, faporem acidum, valculum feminale pentagonum, quod per maturitatem levi tacht diffiliens cum impetu femina ejaculatur.

Trifelium acetofum vulgare Park. C. B. Oxys alba Ger. Oxys feve Trifolium acidum flore albo & purpurafcente J. B. Acetofella & Lujula feve Alkluia Offic. 1000th 2022e1.

La cartinicula, (quamata, alba, vel ex albo rubente radicula longa & crebræ pendent fibræ albicantes, indidémque emergunt pediculi infirmi, tenues, rotundi, palmares & longiores, terna gerentes folia faits magna, latiora quam longiora, cordata, hirtura, ex viridi faventia, fape reflexa, ut
capitum ad pediculum coitus turbinatam reddat formam, fapore acido. Inter hec alii furgunt peformam, fapore acido.

capitum ad pediculum coitus turbinatam reddat formam, fapora acido. Inter hec alii furgunt pediculii, forem finguli fuftinentes unicum, magnum, albicantem, firiatum, tenerum [quina, petalis ad iplos tamen ungues iunchis compositum, unguibus (praferim intenis) flavicantibus.] Foliciular pertagonus, quo attacho forem exilit ruffum, nucleo Perfici fimile, fitriatum.
Opasis plurimim proventi locis, in fylivis & ad fepse.
Ur. fapore ità & viribus cum Acetofa convenit, ideoq, zeftum febrilem miritgat, fittim fed.¹, & ventricula ardores, jecur refrigerat & cor roborat, quoquo modo fumpta. Fit enim ex ca fyrups, confierva, aqua diffuliata ad hos ufus. Extrinfecus adhibetur aqua deftillata ad colluciones oris, ad Eryfipedata, ad ulcera fordida mundanda, &c. Obferväffe autem fele forbit Fuchfus, and, adeò multorum experienta compertum, quòd ejus herbz copiofi flores crebras illius anni pluvias & aquarum inundationes certo portendunt: pauci contra ficcitatem.

2. Oxys lutea Ger. J. B. luteo flore Park. Trifolium acetosum corniculatum C.B.

J. B.

Stependo per terram fpargit coliculos palmares aus fesquipalmares, graciles. Folia tenuiffimis nixa pediculis terna coharent, minora quam Oxyos vulgares, magisque per extremum fissa, corculum (ut vulgò pingi folet) expressiva estigantia, hiritatora, ex brevibus pediculis à coliculo prodeuntibus dependentia; gutthis acidi. Flora forma stellata eadem, fed color luteus: quem consicula five fisique ferè unciales sequuntur, fursum spectantes, craffiuctus, foliosa, ex quinq, loculis confittura; que vial ad maturitatem pervenere, levisifimo attacti (minus plumina, parva, rustifia, apera exiliunt e lateribus, osculis quam primum conniventibus, ut ne appareat filiquas diffiliusse. Radix

longiuscula, gracilis, fibrata. Planta est annua, semine deciduo se propagans, in Italia & Sicilia, umbrosis præsertim, ubique

ferè obvia. Æstate tota flores producit.

Latur.

* 3. Oxys affinis planta bulbosa Africana, flore purpureo magno Breynii.

Hujus flos ex cinereo in quinque lacinias angultas profunde diffecto subhirsuto calyculo, primum pyramidali formă convolutus, postea verò in quinq, folia ampla, ex rubro suavepurpurea, cum ceruleo colore mixta explicatus, forma sforum Convolvuli Indici unajoris (praterquam quòd non monophyllus) se disfundebat. Pulcrum qui se cauliculus erat subvindis, teres, duas trefev uncias longus, camostus, debitis & tener: Foliar circa medium complumbus, pediculis longis infidentibus, latte viridibus, crastitus cultural promiatus. Hujus origo ex bubbulo nigerrimo, Avellang magnitudius multis sonams commando, cui estam planda tras cacilla esta discontinuo del promiatus. Avellanæ magnitudinis, multis squamis compacto, cui etiam planè atræ, capillaceæ, obliquæ appendebant longistimæ fibræ.

E promontorio Bonz Spei in Belgium delata est, ubi in horto Beverningiano florem explicuit.

4. Trifolium bulbosum flore albo promont. Bonæ Spei Bod. à Stapel.

Folia tria in unoquoq, pediculo craffuícula, saporis aciduli habet. Bulbus ejus oblongus est, cortice nigricante: Flos albus quinis, sentíve folits constat. A Justo Heurnio accepit Bodaus.

CAP.

CAP. XIV.

De Trifolio palustri, fibrino nonnullis dicto.

Trifolium palustre J. B. C. B. paludosum Ger. Park. Trifolium fibrinum Tabernamont. & Germanorum. Marth Crefoil, Buck beans.

Eniculata radix longa, alba, profum incedit, fibris fibinde demiffis firmata; pediculi inferius latiores vagina inftar, dodrantales, tria habent annexa folia, magna, Fabaceis formà & magnitudine respondentia, lavia; inter hec caulus furgit cubitalis, levis, gracilis, må & magnitudine respondentia, lævia; inter hæc cæulst litigit cubicialis, levis, gracilis, virens, thyrsum gerens sforum, ex albo purpurascentium, specioforum, qui antequam aperiuntur externius rubent, reclusi in quinque segmenta acura expandintur (sunt enim monopetals) superficie interna tenussismis & canditis silamentis crispis, velut lanugime seu pube quadam obducká. E singuils storbus exeunt semma quinque alba cum apicibus stavis; in medio spisies bevior & viridior. Succedunt capitula seu valcula subrotunda, in quibus semma Helianthemo simile ex suscondinations.

In paluftribus & aquosis frequentiffimum occurrit: Extra aquas non diu durat. Maio & Junio Locati

floret. In morbo articulari debellando vires infignes exferit hac planta, nulli hactenus Botanicorum Vires. nn moro automati usocianios uso anigues caras nes pianes, nun accernio botanicorum profitas, fed Toronii Pruffici in nonnulli segris feliciter espertas. Folia herba in Cerevita deco-quint, & bis aut ter de die cum dolores fentiunt, decocum bibunt, quamvis ingratifimi odoris & tagors fit. Qui autem eo utantur levamen omnes percipiunt. Quin & matona quadmo fila in dapors fit. Qui autem eo utantur levamen omnes percipiunt. Quin & matona quedam folia in aqua decoda, & calide parti affectas applicata in Arthritide vaga admodum deprædicat. Gratior reddi poterit herba preparatione ufitata in fightitum, extractum liquidum, & Syrupum.

recun potenti neros preparadone unatas in apintun, caractum inquistum, co syripum. Espenier. German. Ann. 4.8 c. Objevo. 1.3;
D. Tauereian Robinjon Trifolium paludolum in hydropicis affectibus commendat; fêque Îzpius obfervăfie air oves tabidas in paludes hac herbă abundantes compulfas, ejus efu fanitati refitutus; qui Germanicos nonnullos feriptores eam laudare in Scorbuto, febribus intermittennibus & caquin Germanicos nonnullos feriptores eam laudare in Scorbuto, febribus intermittennibus & ca-

rrius. Simon Paulus cum fuccum Cochlearize Scorbuticis valde prodesse scripfisset vel cum sero lactis vel

Simon Paulus cum uccum Cochearus Noorbutics vaice prodeite teriphitet vel cum fero ladis vel per se exhibitum, sed atamen Trifolium sibrinum, inquit, ei præferendum est.

P. Tilingius præpara varia medicamenta è Trifolio paludos, ut spiritus, salia, essentias, tin-P. Tilingius præpara varia medicamenta è Trifolio paludos, ut spiritus, salia, essentias, tin-sturas, olea, que in morbis chronicis egregie deprædicat, omnibissque aliis plantis hance longe præduras, olea, que in morbis chronicis egregie deprædicat, omnibissque alis plantis hance longe præduras, olea, que in morbis servicio esta de la superiori de la supe & affiduo ufi frequentari in omnibus ferê morbis, ur certifinam panaceam, ad quam etiam in-deploratis affectibus velur ad facram anchoram confugiunt.

CAP. XV.

De Numularia:

 $N^{
m Ummularia}$ à foliorum figura rotunda nummi amula dicta, flagellis reptatricibus, floribus è foliorum alis excuntibus, loco natali in aquofis, ab aliis hujus generis diffinguitur.

A. 1. Nummularia Ger. vulgaris Park. major lutes C.B. Num. five Continuovia J. B. Monney-most, of Herb Two-pente.

Longis fed tenuibus viciculis angulofis, è geniculis fibras longas demittentibus proferpit; quibus ex brevioribus intervallis folia bina oppofita adnafcuntur, fubrotunda & nonnihil crifia, guifu ve ex brevionbus intervallis tolia bina oppolita adnatcuntur, jubocunda & noninital crifipa, gulfu vehementer citra morfum faccante adfiringentéque : ex quorum alis flores ampli, flavi, quinque folis
acuminats compostii, que tamen ad unguem juncha funt, ur flos integer decidat,] roidem in
medio Raminibus cum fuis apicibus luteis, flylo tenui non capitato vasculo feminali infidente. Pediculi florum femunciales aut longiores, ex alis foliorum finguls fingula exent, ut ad fingula genicula
culi florum femunciales aut longiores, ex alis foliorum finguls fingula exent, ut ad fingula genicula cole
tini plerunq, flores fint. In nonnullis ramulis terna folia & tocidem flores ad fingula genicula obfetari mus. Delapso aut marcelcente flore calicis folia connivertu ut in Convolvulis, & vasculum fine
superior del production delapsor accompany. minale rotundum, admodum exiguum, semine intus minutissimo & vix conspicuo refertum occul-

Juxta scrobes & fluenta, aliaque ligua loca provenit, subinde & in humidis reperitur sylvis, ut Lecus. juxes acrouss o mente, anague nous provenies, montes o in mammas ceperatur syvis, ut zent. rece't J. Bauhimus. A Maio menfe in multam artacum flores. Sicca eft & aditingens, vulneraria e praccipus. Flores & folia tita & imposita vulnera & ulcera Vires.

once en ce autimiguis, ruine atte è presquis à 1975 de roit une ce importa vinire a cutera quavis glutinare valent: Eadem cum vino fumpta dylenterias, ventris imbecillateas, fluxifique a quavis glutinare valent: Conducturi & ad fanguinis rejectiones profitivia muliebria, & ad omnia inte-hunditares fanant. raneorum vulnera & ulcēta, potiffimum pulmonis. Commendatur & in Scorbuto. Pracipuam autem vim ejus effe dixit Matthiolusad puerorum enterocelas tum illite, tum in pulvere haufte.

A. 2. Nummu.

Locus &

Locus 😉

Viret.

De Herbis flore pentapetaloide vasculiferis.

A. 2. Nummularia minor flore parpurascente C.B. Ger. cmac. Park. Num. rubra J.B. Purple: flower'd ABonep wort.

Caulibus tenuisfimis per terram reptat, fibris albicantibus è geniculis demissis. Folia ex brevibus Caulium tenutimis per terrani tepas, nois ameaniums e genacia ucinims. Pena ex orevious intervallis conjugatini bina, fubrotunda, pallide vientia, glabra, non crenata, bevifilmis pediculis fulta, Serpylli vulgaris foliorum magnitudine aut tantillo minora, Chamæfyces paria. Flores ex alis foliorum exeunt fingulares, pediculis longis tenuibus, pro plantulæ ratione grandes, in quinque oblonga fegmenta ad unguem juncta partiti, cum framinum in medio lanuginosorum glomere. Succedit vasculum seminale parvum rotundum. Calicis folia angusta sunt & acuminata.

Paludofis gaudet, & Julio demum mense floret.

3. Nummularia mucronata Promont. bon. frei Bod, à Stapel.

Folia habet lanuginosa.

CAP. XVI.

De Rore Solis, five Rorella.

A. 1. Ros Solis folio retundo J. B. C. B. Ger. Park. Anta folis ez Sun beit, mich round leabes.

Olia è radice fibrola tenui plura exferit, pediculis longis.fiiperne hirfutis.mxa, circinata ferè rounditatis, aurifcalpii figură, modice concava, pallide viridia, tenuium, moticentifimque flaminum velut cilic circumqua, finishata; afergine rorida gutudarum etam per ferentifimos aftus pilis adharefcentium madida. Ejulmodi flamina, del hecirora, metiam quoque foli tritumos actus puis acaractecentum manuta. Estumos tramura led ocervora mediam quoque folii partem fupinam obident; prota namque superficies omnino glabra est & pilis definita. E medio foliorum exurgunt caules duo aut tres ecerces, graciles, rubentes, foliis nuda, palumare aut samipedales fores fulfimentes longa serie, versis unam partem specantes, brevibus pediculis fullos, candidulos, è calico oblongo in quinque segmenta diviso excuntes. Floribus succedant mossus seminalis oblonga, figura & magnitudine terè granorum tritici, seminibus repleta.

Ros pilis seu seus adheres cens canax est & visicious, inque silamenta ducettis digitorum attactu. Electromes la luica & in humidis sendiribus corium con esta internatione.

Florer mense Julio, & in humidis palustribus oritur, non rarò inter muscos aquancos.

A. 2. Ros solis solio oblongo C.B. J. B. Ger. Ros solis sylvestris longisolius Park. Hong-lea-nen Rosa-solis, 02 Soun-netn.

Magnitudine sua, & foliorum figura qua sensim ab imo ad summum usque dilatantur, nec in rotundum velut aurifcalpium definunt, & multo quam illius longiora funt, a præcedente differt. Non procul Cantabrigia in palude quadam Hinton meur dicto provens.

Non procui cantangua in patiture quatatin ramon mene tutto provenit.

Pratter deferiptas & à nobis oblevatas tres adhue alias Rorella species invenit, sinque literis ad me datis sic breviter descriptit Tho. Willitellus, transmits etiam earundem icombus rudi manu à

2. Rorella species tertia, seu rotundifolia perennis vulgari rotundifolia major est, radice perenni. folis erectis, non ut in vulgari in orbem fuper terram firatis, pedicula propé exorum è radice al-quousque nudis, superiore cantum mediceate ad margines pilots. Devome natales suo debe:

4. Rorelle fipecies quarta, feu longifolia perennis Radice eft perenni feu vivaci; fiquidem eam fapius vidit cum caulibus fiperioris anni exiccatis adduc eidem manentibus. Folis eft duplo pluribus quam vulgaris longifolia, ima parte propè terram teretibus, & postquam dilatari incipiunt aliquousque adhuc nudis h. e. nullis ad margines setis simbriaris. Provenit in agro Eboracensi inter Dencastriam & Bautriam.

5. Rorella quinta, seu longificia maxima, foliis est longistimis, ab cadem radice pluribus, utrinq, ab exortu usque pilosis. Tribus à Carlesto milliaribus Sociam versus cam observaire & cruit. Hec and exord unque produce.

Although Comment of the C

mera, ad epilepfiam eam commendant: alii nec fine ratione, ulum ejus internum vetant, quoniam

Cantica eff. & cut impofia ipfam exulcerat. Hinc Planta Roris folis ovibus maxime noxia cenfetur, Pulmones enim ovillas adunt, & ruffim letha-Pianta Rous ious ovious maxime novia cemeeur, rumones enimovinas adunt, or tulium letina-jem excitat: Hinc & nofitatibus **Eipe teh flot** dictur. Ex Obi Olsi Bariebii in Ac. Med. The. Bartbolin. An. 1676. Obi 53. Non tamen hoc primus oblervavic aux prodidit Ol. Borrichius: fi-quidem Camerarius in horto annotat, In Anglia oblervatum effe ab opilionibus oves que crebro hac herbà ventuntur, hepar & pulmones malè affectos & marcore quodam vitiatos habere. D. Tan-colum Pakinfine.

Aquam vitæ seu ardentem cui Rorella cum Aromatis nonnullis infusa est, olim in frequenti usu August the set attention of the set and a set and a set and a set and a set a

quod amico quodam fuggerente subjicimus.

Ros Solis collectus quando Sol est in medio Leonis exficcetur, & facculo reconditus pectori applicetur. Arcanum est ad hæmorrhagiam narium.

CAP. XVII.

De Viola aquatica.

Millefolium aquaticum dictum Viola aquatica J. B. M. aquat, seu Vicla aquat, caule nudo C.B. M. aquat. floridum, fen Viola aquatica Park. Viola paluftris Ger. Water Diolet, 02

7. B. Lurimas fibras tenues albas, altè in limum demittit. Caules oblique fub aquis feruntur, folisi crobris pinnatis pinnis angustis uncialibus, nullo ordine positis vestiti. Caules flores susti nentes furredt fupra aquas eminent, inanes, striati, geniculis aliquot per summa nodosi, ad quorum unumquodque quini aut seni verticillatim nascuntur stores pulchri, majusculi, Leucoiis similes, quinque folis albis, apicibus in medio luteis constantes, pediculis uncialibus & sescuncialibus hærentes. Florem calicis vice obvallant foliola oblonga, viridia, ipsííque pediculis apposita foliola aliquot longiora, acuta, radiata. Succedit vafculum seminale parvum, subrotundum, semina parva

N. Flos revera monopetalos est, in quinque segmenta adeò profunde ad unguem serè divisus, ut pentapetalos videatur.

In aguis residibus ut & fluentibus vadosis lubens nascitur, & Maio mense flores prodit.

CAP. XVIII.

De Anagallide aquatica rotundifolia non crenata.

A. Anagalis aquatica rotundifolia Get aquat. 2. Lob. folio subrotundo non crenato Park. aquat. rotundifolia non crenata C. B. Samolus Valerandis J. B. Aquito-scabed Water Prim-

Adiecs ei albæ, fibrofæ. Fölia ad radicem ex angusto principio sensim dilatantur, extremitare subrotunda, duas uncias songa, unciam lata, pallide virkin, per ambitum minimë incis, crass, apara. Caules sempedales aut dodrantales, alicoriefve, tenues, rigidi, ercress, foliis per intervalla alternatim positis vetititi, absque pediculis, surfum spectantibus, brevioribus se rotundorrbus is que ad erram sunt. Caules sempenis positis surfum surfum. Fiore in summis caulibus se tranulis in fingulis pediculis semuncialibus singui, rarius dispositi. Ad exortum pediculorum è estate de la surfum autoritus sono de la surfum ec ramuis in iniguis pequeurs ieminicanous iniguis, tains cuiponti. Au exortum pequeurorum e caule nullum apponitur folium, at in iplo pediculo non longè à flore lemper habetur folium. Florest autem parvi, albi, in quinq, fegmenta lata divili; funt enim revera monopetali, & integri decidunt. Succedunt in calicibus quinquepartitis, à flore refiduis valculo rotunda, semine parvo, per maturitatem subruffo repleta. Sapor plantæ amarus est.

Amat loca paludofa, & Junio mense floret.

Lib. XX.

CAP. XIX.

A. 1. Pyrola Alfines flore Europæa C. B. Park. Herba trientalis J. B.

7 R Oliculo affurgit fimplici, tenello, gracili, palmum plus minus alto, tereti, nudo, glabro, qui fummo tenus velut in umbella *folia* fuftinet ex brevi pediculo (ex, feptenwe, pallidè virentia, ovata [nostratis folia oblonga sunt & acuminata, ut in icone C. Bauhini] uncia vix longiora, latitudine proportionata ad figuram ovatam, quadam etiam minora, nonnulla majorum vix good, authorities proportionate an aguarin 3 quorum colta unincintores alterno politu evant mediam aut tertiam partem aguarina ; è quorum colta venulae enuincintores alterno politu evant ad ambitum : fed & minimum quoddam unum aut alterum Serpylli foli facto & magnitudine cauad ambitum: Ied & mainium quoddam unum aut alterum Serpylit foli facie & magnitudine can-liculo adnalcitur. Potro è medio foliorum còtru pedicelli communiter bini furriginuru ielciunciales aut diarum unciarum ac ferè capillares, fubruft, fifetulos futtinentes fungulares, fiellatos, albi-cantes, quos foliola practicits folius concolona, & fiellam pulche politic exprimenta ambium, octo-na plus minus. Radix quamplurimis, tenuibus, pralonges, albentibus fibellis conftat. Flas (quam-tum memin) fimplici lamină conftat, no quinque lacinias totidem foliu minuste sistivit.

Tho, Williellus cum invenit nobifique oftendit ad orientalem extremitatem Rumbles mara propè

Melwich in agro Eboracenfi, lo. o paludoso inter juncos: inque Northumbria trans murum Picto-rum quinque m. ultra Hexham oppidum Boream versus: necnon inter cricas in montolis palustribus non longe ab oppidulo Harbotle ad Occidentem. Nafestur etiam in montofis humidis nonnullis Germania in locis; vide J. B.

Duplex eft, autore C. Bauhino, major & minor. Primus, inquit, Val. Cordus in Observ. sylva fub herba trientali propoliut: deinde Jo. Thalius in fua Harcynia Saxonico-thuringica (ub Alfinan-thems deferipit: & tandem Casp. Schwenchfeld, in suo catalogo planta nun Silesia: Alsinem Alpinam nominavit, nulli differentii oftensi, &cc. vide apud C. B.

z. Pyrela

1103

Locus.

Tempus.

HISTORIA PLANTARUM. 2. Pyrola Alfines flore Brafiliana C. B. Park.

C. B. prod. Ex radicula alba, tenui, capillata cauliculus effertur fingularis, (ex, feptemve unciarum, inferiore parte nudus, circa medium duobus foliolis parvis, sibi oppositis donatus, superius verò sollis sex vel septem per ambitum cinctus, qua magnitudine imparia sunt, aliquibus uncias duas, alis unam longis; unciam vel semunciam latis, Plantaginis quinquenerviz forma, (cum & per hujus folia quinq, gss uncam vet indirektati kats ja tanagains quanqueners arons, feath o pe indis so quanqueners differential per la sistema de viridia, in acumen faftigiata; ex quorum medio pedicellis tenuis, uncialis exugit, forem fingularem, pallide luteum, ungui pollicis æqualem, quadrifolium, firiatum, cipus folia (flellæ modo disposita) lateralia alis duobus latiora funt: ad floris umbilicum francium plura, exigua, rufefeentia occurrum.

In Brasilia aguid Toucoupinambaultios reperta est. Ab Europæa foliis quinquenerviis, flore quinquolo majore differt. At Brasiliana minor ab Europæa minore solium foliorum magnitudine, quæ su

Bratiliana longiora angustioraque sunt differt.

CAP. XX.

Valeriana Graca Ger. Park. Graca quorundam colore caruleo & albo I.B. carulea C. B. Bieck Dalerian, called by the bulgar, Ladder to Deaben, or Jacobs ladder.

Yxidata radice, tenui, fibrola, albicante, evidenter amara proferpit, inquit J. Bauhinus. Plura è radice folia emittit, per totam hyemem virentia, è multis pinnularum ad mediam coftam adnexarum conjugationibus composita [decem interdum aut duodecim] cum impari co-Anexarum conjugationibus compolita [decem interdum aut duodecim] cum impari co-fram terminante. Singula pinna digirum longe funt, dimidium late, è lata bati in acutum mu-cronem fenfim angufatae, tribus nervis infignionibus fecundum longitudinem excurrentibus, gla-bra, vindes, per finargines aquales. Caule ab eadem radice plures excunt, ceretes, firitati, inanes, hirfuri, digitah craffitudine, altitudine felquicubitali, ramofi, folis ornati ad intervalla fingulis. In fiammo caule 8c ramulis flores conferti, pediculis brevibus, temibus, deorfum nutantes, è calice in quinq, acuta fegmenta divifo, ipfi fatis [peciofi, cerulei, quinq, folis obstifs, ad ungues junctis conflantes, adeò ut interpi decidant; quinque intus framina apicibus luteis donata confinent, cum flylo oblongo in fiammitate trifido & fauratius ceruleo, odore minimè commendabiles. Valculum seminale turbinatum Alfines modo, in tria loculamenta divisum, quod per maturitatem in fummitate dehiscit, semina oblonga, parva, nigricantia continens. Sapor herbæ lentus & ama-

Maiomense florer.

CAP. XXI.

1. Glaux exigua maritima Ger. J. B. maritima C. B. maritima minor Park. Sea-99ilhimozt. 02 Black Saltwort.

D'Uillis & gracilibus est coliculia, subinde reptantibus, & fili instar tenuium fibrarum è geniculis propagatione radicatis. Folia per articulos Herniaria, bina contrario fitu, ex quorum uniuscujusque finu semen perpusillum nudum fuscum [Parkinsonus & Gerardus capsulas seminibus repletas flosculis purpurascentibus succedere scribune.] In falfis paluftribus mari conterminis ubiq, ferè reperitur.

2. Glaux maritima major Park. latiore folio Thuringiaca. C. B.

Glaux major palustris flore berbaceo Moris. præl.

Have in fluviis & ad margines fluviorum per prata labentium provenit: caules habet pedales aquis innatantes, à quorum geniculis nodifive demittuntur fibre in aquam, quarum beneficio nutritur tota planta. Ad fingula genicula oriuntur bina folia, Pulegii regalis foliis latiora, glabra, mucronata: in caulium alis fuperioribus emergunt fores herbacei coloris, qui relinquunt in capfulis oblongis Caryophylli aromatici magnitudine; [in fingulis] infinita femina minuta, fubviridia.

Planta hac nobis incognita ad hoc genus minime pertinet; verum ob nomen Glaucis ab Auctore inditum eum huc retulimus, donec certuis innotescat ubi disponi debeat.

De Herbis flore pentapetaloide vasculiferis.

CAP. XXII.

Quadrifolium annuum Persicum Zanoni.

Ulos fundir caudicules, palmum circirer longos, tenues, lignofos, fragiles, membrana re-nuifima in vindi nufcicente tectos, medulla albicante pienos, crebris nodis prominentibus, annularibus diftindos, ad intervalla curciter unciala, ad quorum unuquemque appofita quaetras folia, crucis formá, bevi & tenui podiculo intercedente, fuperne viridia, fubrus alba, hic ilhe afpera, & laungine quadam alba punchata, que se vium erata reddir, nervo renui per mediam longiudinem dività, Anthyllidis Valentina: Clufi fimilia, fed paulo latiora, & externo nonnihil excavata se incila. Es fingulis geniculis prater folia externi ramuli foliofi, & ex his denuo abi immores, & deinde tertii, folis minnifilmis verbiri, geniculis adeo vicinis, utplanta folis se remnelis creberrinis admodim defid videatur, fapore estociante & acerbo ficis immaturi. E geniculis prater folia dicha egreditur etiam genuma quadrata, quamor coftis valde elais, interconentis funcionale prater folia dicha egreditur etiam genuma quadrata, quamor coftis valde elais, interconentis fupradictis variegata, quae citea principium dunn fume explicat pulcherinjum, colore Amethyftino, quinque petalis fubrotiundis, extremo (foliocum infar) crenà excavatis, compositum. Flore delapso relitari in conceptaciis femina minutiffima, quamicrosfoopio spectra discussi funcionale principium qualifficata colore diquantulum lucido. Radis tenus est, alias simples, alias in ramulos divis, tenus fibris donata, colore ad ferrugineum obscurum tendente. bus, annularibus distinctos, ad intervalla circiter uncialia, ad quorum unumquemque apfibris donata, colore ad ferrugineum obscurum tendente. Planta est annua.

HISTORIÆ

ISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS PRIMUS.

QUI EST

De Herbis radice bulbosa donatis, iisque affinibus.

Erbæ quarum plantula feminalis bifolia feu bivalvis, feu mavis binis cotyledonibus inftructa non eft, fed unica tantum vel nulla cotyledone feu folio feminali donata, funt vel flore imperfecto feu famineo, vel flore perfecto feu petalode. Hæ vel funt fatto bulbofs, vel tuberofa fibrosåve, quas bulbofs affines dicimus.

De bulbofa radice præditis hac in Parte agemus, de Bulbofs affinibus in fequente.

PARS PRIMA.

De Herbis radice bulbof a præditis.

Adicem bulbofam voco que unico conftat tubere seu capite, fibras multas ex ima sede seu basi emittente. Non me latet dari etiam alias herbas prater eas quas intellectas vellem, quarum radicibus hec definitio conveniat, ut v. g. Ranunculo bulbos, verim ez in diverso genere sunt, quarum sci. plantula teminalis binis covjedonibus instructa est.

Hujus autem generis herbe plantulam seminalem unico cantim covjedone donatam obtinent, se alias praterea insignibus notis à reliquis tuberosi differunt, minium folis sime pediculis in longi-

tudinem productis, y afculis feminalibos in terna loculamenta difperitis: Floribus plurimum hexa-petalis, au corte in fex lacinias ad margines fectis.

perans, au cere m rex nacunas au mangues recor. Hz vel funt bulbo funamofo, fea ex pluribus imbricatim incumbentibus funamis composito ; vel bulbo unicato, hoc est, ex pluribus cortacibus seu tunicis in orbem se amplexantibus coagmentato; vel tertio bullo folido, fulbrantis continuò, nec in figuamas aut tunicarum involorar divisă.

Secundi generis plante quarum bulbi tunicati funt dividi poffunt in graveolentes, & odore nullo

aut minus gravi præditas.

SECTIO PRIMA.

De Herbis bulbo squamoso.

Herba radice bulbosa è squamis compactili.

Herbæ radice bulbosa donatæ sunt vel eadem squamosa, vel tunicata, vel solida, hoc est substantia continuâ, nec in tunicarum involucra aut squamas divisa. Qua: radice squamosa sunt dividi possum in eas quarum bulbus componitur è squamis

Multis imbricatini incumbentibus, caule

Foliofo, florum petalis

SRectioribus, floribus etiam ipfis erectis: LILIUM VULGARE. Reflexa, floribus ipsis pendulis seu deorsum nutantibus Martagon, Lilium montanum.

(Nudo, flore Hyacinthi; HYACINTHUS LILIFOLIUS Sellatus

Paucioribu

Paucioribus & majoribus majores & elatiores, caule

Supra flores assurgente, floribus ipsis pendulis caulem coronæ instar in orbem cingentibus, radice vulpem olente: Corona Imperialis. In florum thyrsum terminato, floribus parvis, deorsum nutantibus : LILIUM PERSICUM,

Binis duntaxat, humilior, flore Tulipæ, pendulo seu deorsum nutante, caule folioso: FRITIL-

Herbæ radice bulbola tunicata sunt vel graveolentes, flosculis multis è summo caulis fastigio enatis & in umbellam aut corymbum diffuss; vel odore nullo aut minus gravi præditæ.

CAP. I.

Corona Imperialis Ger. Park. Corona Imperialis sive Tusai aliis J. B. Lilium sive Corona Imperialis C. B. The Crown Imperial.

Adix bulbola, rotunda, craffa, divería à Liliorum forma, est enim compressa, ex magnis, crassissimis se succulentis squamis compacta, colore interdum albo, nonnunquam exiam purpura fecture, sepe pallido, odore fertido & viroso, uti & folia, Colchicum olerne, Clusto et al lingua partie mabben l'anse etiam procul feriente, qui eruit binas & amplius libras pendentem. Caulem tollis singularem, bicubitalem aut etiam altiorem, digitali crassitutione, inferiore parte plusquam pollicari, firmo, intus sungolo, viridi, rocundo quidem, sed ad cubiti altitudinem strato, folis magna parte stipatum numerotis, splendore viridanti nitentibus, Liliacesis, modò acquali, modò contulo ordine cum ambientibus, nullo nixis pediculo, sed lairore sun parte cauli adnatus, si att ut appendices paulitum emiennetes abis is propagati caulem reddant nonnihil angulostim. Supra autem dentins hoc foliorum agmen caulis ad pedem, nonnunquam etiam cubirum protenditur nud si, sine folis, gracilior quam inferius, & teres, ineque striatus & viridis sed lavis & purpura scentis coloris, Serpentariz instar maculostis, qui in summo rotidem pane in angulos desinti quos sorties. dus, fine folis, gracilior quàm inferius, & teres, neque ttriatus & virids ted lavis & purpurafeentis coloris, Serpentariz inflar maculofius, qui in furmo totidem pare in angulos definit quot flores fuffinebit, nempe binos, ternos, quaternos, quinos, fenos aut plures, onnes Vere qualf aequaliter & contrario fitu nafeentes, fingulós, inter bina folia, inferioribus longè minora & anguftiora, equaliterè longiquidine. Quam flores primàm erumpunt, inter folia latent, candicantefq, funt, deinde paulatim incrementum fumunt, unà etiam fuccrefeente ea caulis que illos fuffiner nuda parte: florum verò pediculi, qui fefaunciales, in augmento deorfum infedennur, è quibus flores penduli funt interpreta l'illi candidi pares. Hammeo colore miliante fi folie que piere. rum verò pediculi, qui fefunciales, in augmento deorium intectuntur, è quibus ttores penduli funt circumcirca, regum corogas imitati, Lili candidi pares, flammeo colore ruilanes [Lobelio ex phenicoo rubentes] patuli, fenis conftant folis latis, per extremum mucronais, pulcha firarum farturationum five purpurearum difurdantum pictura variegatis, laciniatà cafurà fubinde ludentibus, ungue autem (inquit Cluifus) fingulorum pealorum nonmini foris eminente, & ex nigro purpurante, quorum unniucipulque fundum obfeuriore colore pictum obfidet gemmants liquoris margarante, quorum timinacipique funcioni ostica de courte preuni contre gemmants inquoris marga-rita argentea limpidifina & dulciffina, perinacis durationis, post multos etiam dies à resectione; [Lobelio Visci grano serè pares] Ea deinde tubercula marcescentibus floribus in abas lacunas ab-eunt. Ex ipso penitus sforis umbilico prodeunt pro foliorum numero samina candida adeo coneunt. Ex pio penus nois autorios protestas por totales antinos parmas cantinus aces con-juncta, ur pro uno fallant obier intuentens, apcibius majufculis in Ochram vergencibus, breviore trifido (tylo inter ea latitante. Supra flores Caulis denuo attollitur dodrantali plerunq, aut majori amplitudine, folis exilibus & anguftis onuffus: nonnunquam fupra flores nullus cauliculus eminet, amplicatine, rolls examous of anguites officials. Annual quant uper notes fruits cauticulus eminet, fed conferts duttaxax angufforum foliorum coma: interdum etiam (inquir Cluffus) mibi nast funt fupra flores non unicus cauliculus five ramulus, fed bini, terni aut plures, fuis etiam folis finguil

ornam.
Flori fuccedunt magna trigona capita, interdum etiam tetragona ut in Lilio punicco, quorum finguli anguli utrinque pinnati funt, & alati ; excuffo autem flore flatim furium eriguntur que forcunda futura sunt capita: Semina plana sunt, liliacea, paullò oblongiora, cartilaginosa, subrusffa, duplici serie in singulis angulis digesta, quemadmodum in Lilii generabus, &c.

Hujus plantæ multiplex habetur varietas, nimirum 1. Lilium five Corona Imperialis duplici corona C. B. Caulis enim in hac planta nonnunquam supra priorem illam slorum aqualiter propendentium seriem dodrantali longitudine attollitur, aliamq florum seriem gestat, aliquando etiam tertiam, & tum demum foliorum comam supereminentem: eas verò stirpes unicum florum ordinem subsequentibus annis plerunq, ferre observavi (inquit

cas vero turges uncom normal connection among the number of present arms present, retre observant (inque Cluffins) ut peculiare genus non fix cenfendium, fed Naturze laxuriantis quidam duntaxat lufus.

2. Corona Imperialis flore luteo cum fliris purpureis: qualem Cluftus primo in loco describit. Variat in nonnullis plantis florum color, eft enim vel medius inter utrumq, genus, vel ad prioris

fecundive colorem quam proxime accedit.

3. Lilium five Corona Imperialis multiflora, laton, caule C. B. Caulem latescere & multos deinde flores proferre, aliis etiam aliquammultis plantis accidit.

4. Lilium five Corona Imperialis flore pleno.

5. Lilium five Corona Imperialis foliis angultioribus, non fætens Cluf.
6. Lilium five Corona Imperialis ramofa C.B. Tufat strange Cluf.

Hæ alixque varietates quarum meminit Lobelius accidentales nobis videntur, & vel soli luxuriei, vel cultura & mangonio deberi, nec speciei diversitatem arguere.

I.ocus.

Tempus.

Lib. XXI. De Herbis bulbosis.

1147

De Corona Imperiali per omnia majore Cat. Parif. & Corona Imp. Sinenfium seu folio vario ejusdem, cum mihi nondum fuerint conspecta, quid dicam non habeo.

Constantinopoli allata est hac planta: ex Fersia verò Constantinopolim delatos illius bulbos ominio shi persadet Classis, quoniam cum accipiebat inter reliquas have suit interpto, Taja five Persan resso à disclorate cen la testa abasso, hoc est, Tusai sive Flos Persicus ruber aut decolor

Haute Capite.
Floret Aprili, intendum etiam Martio fi aeris temperies paullò calidior fuerit.
Corona Imperialis guttis in flore truntur Turcæ ad vomitum excitandum; alii ad fætum excludendum. D. Palmer, è dictatis D. Herman.

CAP. II.

Lilium Perficum Ger. Park. C. B. Perficum five Susianum J. B. Che Perlian Tilp.

Aulis ei procerus, non multum craffus, cubitalis & altior, rotundus, foliis ab ima parte fur-fum verfus dense ftipatus, Lilii crocci foliis anguftionbus, acutioribus, digitalis longitudinis, longè quam Corona Imperialis angustioribus, illis ferè fimilibus qua in summo ipfius capite nalcuntur, virelcentis ex cineracco coloris, five quodammodo æruginofi (inquit Cluunius capatinatumum, variotatus ex cuivasco totolos inc quotaminious ariiginoi (inqui cluifus) qualis in Tulipa foliis confericiur; contorquentur vero illa, buxefque funt odoris. Sumus caulis longum gerit chyrfum forum, felquiuncialibus & longioribus pediculis harentium, numeroforum, pendulorum, terrámque specantium, Leucoii bulboli nolas imitantium, fatură purpura inchorum, free (trait Cluftus) foris purpure valde obloktet colore prædioram, interné autem dilutiorum, unguibus fabvirectentibus, odore nullo infigni. Ex umbilico fex inæqualta fratem anticorum, ungunos movirescantous, coore nuno imagin. Ex turnousco tex inacquatas fe-minula prodeunt, purpureis apiciolus primum conficias, qui obveri flavo poline confiperi a-parent: tria deinde longiora staminula cocunt, fillunque medium florem occupantem amulantur. Sequentur deinde fexangula capita fiverinanula coccuts, principale incentus intern occupantem amutantur. Sequentur deinde fexangula capita fiverinangula, quorum fingul anguli biria slis inter practit, Corona Imp. capitabus fere fimilia, fed minora & breviora; fomine exiam fimili, paululum tamen breviore. Redire bulbofa, Pomi Arantii magniculine, fubrounda, filfa, magnis fquamis foricata, exiable flavefeens, tennu membrana cinda; fubrianta ejus qualis in reliquis bulbis; ima parte feffilis, foramine plurimum pertusa caulis vestigio. Sapor substantia peramarus horribilis; nullo tetro aut gravi odore nares feriente prædita est.

Floret Aprili, femen ejusmaturum cum Tufai femine aut paullo poft. Apud nos etiam perdurat hyeme non nimis acri, fed bulbus femper decrefcit, nifi calido in loco feratur, aut in fiétili per

Clusio Lilium Susianum dicitur, quòd Susis Persiæ urbe delatum sit.

CAP. III.

De Fritillaria.

Rinllaria à tabula Scaccaria seu abaco in quo Scaccorum lusus exercetur, quem Fritillum dici namuana a tanua Scaccana tea aosco in quo seccotam non sociocam, chem rithinin die exifimant, nomen accepir. Verum Fritillus non eft propriè cabula Scaccana, fed vaficulum aleatorium feu pyxis cornea ligneave turriculæ aut infundibuli specie, è qua mitterentur aleæ vel tesseræ in tabulam ad cavendam fraudem.

vei cenera in tabulam ac cavenicam traucien. Gefnero & aliis Meleagris dica eft, à Meleagridis avis plumis, quas fi non coloris specie, tamen varietate & dispositione, & macularum angintudine refert. C. B. Meleagridis nota: funt. Radix in duas velut partes divila, Morisono è duabus velut magnis squa-Meleagridis nota: funt. Radix in duas velut partes divila, Morisono è duabus velut magnis squamis composita; flos Tulipæ æmula, deorsum nutans vel pendula, maculis quadratis tabulæ Scacca-

1. Friillaria unigarii Park. Ger. praeces purpurea variegata C. B. Meleagrii five Fritillaria dilmier & faturator J. B. Common Fritillary, og chequerd Lilp.

T. B.

Ex radice emergit bulbofa, candida; folida nullis tunicis fepta Clufio, fed veluti in binas, eáfque ur plurimum inacquales partes fecta; è cujus medio protuberat quafi pulvinus quidam, unde caulis emergit, feffili parte multis fibris donata. Caulem promit teretem, tenuem, fingularem, dodranta-lem 8 pedalem, interdum eriam majorem, foris ex viridi purpurafcentem, vel fufico obfoleto colore practitum, lavem, intus fungolim; ad quem fine pediculis adnata hine inde, nullo ordine, fello francorectis pruser, cuitique for factor productives logora apunifica crimica. [blaschd 5:1] 7. B. folia Tragopogonis purpur quinque, fex, feprem, mediocriter longa, angulta, carinata, fibacido fapore practiar. In funmo caule fas, fape unicus, aliquando bini, interdum terni [Clufio codem tempore fe aperientes] ex pediculis uncialibus, cauli concoloribus incurvis nutantes dependent, pulchri, Campana inftar, magni, hexapetali, teffellato emblemate fritilli feu tabula latrunculorum diffincti, plags alterno rubore, carneo fanguincove & albedine pictis, alpecti pulcherrimo, interiore fuperficie fauratiore purpurá filendente: fingula petala ab imo coltam elevatam habent, ad petali ufque medium abeuntem, in tantillo puniceo lutcolam: in floris medio framina fex, capitulo

farinî crocea asperso, stylum ambiunt tricuspidem, coloris herbacei, odoris nullius. Florem verò farini croces alperlo, fiftum ambuint triculpidem, coloris herbaces, odoris nullius. Florem verò escipit capitulum, ritangulare, unciam plerunque longum, fuperna parte craffins & fine corona, alio qui Nirboneniis Tulipa capiti firmile; quod in fe continet femse pallidum, comprefilim, Tulipa rum femini accedens, vel, ut air Clulius, Tulipa Narboneniis femen quafi referens, membranacco margine latiore, in quo nullum, contra quàm in Tulipa, germen confpicitur.

Floret cum precocioribus Tulipis, interdum etiam Mario in hortis. Sponte quibufdam pratis Tempus & ad Ligerim flumen, non procul Aurelia urbe Gallius celebri oritur.

Diplex eft, altera (peciofior & coloratior, paullò citius florens; altera colore dilutiore eft, mi Varienne, nus fipeciofa & nonnihil tardius florens. Ob foli luxuriem interdum florem geminatum producit, five dodecapetalon. Hinc

Fritillariam flore magno pleno C. B. Cam. Eyf. Fritillariam flore duplici albicante Park. pro lafeivientis natura lufu habeo, non pro specie aliqua Fritillaria diffincta.

Qui naturalem & stabilem hanc speciem esse affirmant non varietatem accidentalem & mutabi-

lem, observent, an hujus semine sato ortæ plantæ hujusmodi semper vel maxima ex parte slores

2. Fritillaria alba præcox C. B. alba Park. albo flore Clus. App. alt. & auct. & cur. post.

Przecedentis varietas poriis elle videtur quam species distincta: fiquidem, annotante Clusio, cau-les & folia vulgaris habet similia, & przecocius una cum illa storet. Notz przecipue quibus ab ea differt, observante Parkinsono, ha sunt. 1. Caulis & folia prorsus viridia sunt, non ut illius ima parte purpurascentia seu susca. 2. Floris color albus, qui tamen in nonnullis variat, interna parte venis quibusdam purpurascentibus distinctus. 3. Ungues petalorum virides sunt, costa etiam viridis medium folium dividit, per longitudinem.

us includin routin uvidit, per anguatinom.

In plenfique hujus genera plantit tefluki quadam obfcuriores apparent, in nonnullis etiam color purpurafcens dilutior: unde manifethum eft eas non altier differre à vulgaribus Eritillarius, quam alize plantze flore albo interdum variantes ab eisdem flore rubro vel corruleo vel alio quocunque naruraliter & uficate praditis. Hinc neque Fritillariam albam ex phao purpureo tellellatam Lob. Ad. part. 2. cujus flos internè rubicundior est, unguibus albis praeditis, à vulgari Fritillaria specie di-

ftingui concedimus.

3. Fritillaria servina atro-purpurea C. B. Xantonica servina Lob. Ad. part. 2. An Fritil. flore atro-rubente Park?

Lobelius hanc fic breviter describit. Seroting Xantonica flos pulcherrimus est, & saturatiore nitidioréque purpuro-violaceo nigro colore gratifismus. Parkinsonus sussus, si modo eandem intelligat,

Radis higus nonnihil rotundior est magisque coacta quam præcedents; caulis brevior & humilior quam alterius cujusaunque Fritillariæ species, felio inserius unico vel altero donarus, superna parte duobus tribúste arcè juncis, latioribus, brevioribus & albidioribus quam reliqua, Fritillariæ sucæ diobis tribúlve arte juncis, jaronnos, previonius oc aumionius quam reiqua, primiaria incer folis fere fimilibus, inter quz exit pediculus firem fulfinens deorfum noninhi mutantem, feu pociis prorfum extantem, quam vulgaris ampiorem, & Finiliaria lutez flori magnitudine fere aqualem, foris obfeure cinereum feu per totum ex cinereo fulcum, internis atro-rubentem, varie finiatam feu maculatam. Hac species neque radice libenter se propagar, neque semen perficit apud nos. Cum præcocioribus florer: Flos autem ejus citius evanescit quam cujusvis alterius Fricillariz.

4. Fritillaria flore lutes puro Park.

Park. Radicem habet rotundiorem, minus planam feu compressam quàm superiora genera, mediocris magnitudinis: caulem sesquipedalem & interdum altorem, folia aliquammultis, oblongis, latinscalis, exviridi casius seu albicantibus, Fritillaria nigras similibus sed duplo angustioribus, vestitum: ils, ex viriai cents ieu autocumous, rintanase ingre immoos rea quipo angantorinos, vertaum : Forum minitalium, oblongum, Fritaliara ingre figură fui non valde diffinilem, petalis zamen, minoribus & mucronibus rotundioribus, pallide feu ex viridi lureum, nullis neque foris neque inus, maculis feu refellis variegatum, faminish & a picibus intus luteis. Semen primi generis fimile. Hanc in hortulo noftro Cantabrigiæ aluimus; Ad Fritillariam nigram accedere videtur.

Meleagris sive Fritillaria slava J. B. Fritil. store luteo vario sive punitata Park. Fritil. slava rubris maculis distincta C. B.

Affurgit ad altitudinem præcedentis æmulum, foliis cinereis, latioribus, brevioribus & obtufioribus; floribus majoribus, quorum petala flavi funt coloris, rubris maculis diffincti, illorum medio nervo prominulo & virefcentis coloris.

6. Fritillaria lutea maxima Italica Park. Meleagris flos maximus Italicus Evst.

Caulem furrigit teretem, ex fusco virentem, folisi aliquot latiusculis brevioribus obstum, quz basi sua cum amplexantur, coloris obscure viridis. Prope summum caulem, qui deorsium nonnihil incurvatur, solia exeunt tria vel quatuor, è quorum sinu emergie star, plurimum singularis, quam præcedentis longior, deorsum nutans reliquorum instar, colore è luteo obscuro purpurascente, maculis parvis rubris teffellatus.

Serò & post reliquas tandem omnes floret.

Tempus.

Bbbbb 2

7. Fritillaria

7. Fritillaria lutea juncifolia Lusitanica Park. An Fritil. angustifolia variegata magno store C. B?

Caule affiring tereti, oblongo, tenui & infirmo, folis rarioribus, oblongis angultis & fere junceis veltito. Florem edit parvum, luteum, maculis tamen rubris crebrioribus fegmentatum quam quodvis

annu r-muarte que games. Friullaria Lufitanica Chuf cur, 1918. huc referenda videtur. C. Bauhinus tamen diftinguit, & re-vera notze nonnulla funt in Cluftana descriptione que non bene conveniunt, nimirum caulis firmus, foliola brevia, color floris foris purp. obfoletus, in venas qualdam ad extimas oras vergentes di-

 Fritillaria sure minore C. B. item Fritil. seronina staribus ex slavo viremibus cjustem. Me-leagris seve Fritil. Pyrenza store minore J. B. item Meleagris seve Fritil. Aquitanica re-flexis orus cjustem. Fritillaria Pyrenza seve Apeninea Park. Fritil. Aquitanica minor flore luteo obsoleto Ger. emac. The black fritillarp, ve Teather coat.

Bulbum habet [Clusio] Fritillariæ cap. x. lib. ii. Hift. descriptæ formå fimilem, minorem tamen. [Parkinsonus hujus bulbum in eam molem & magnitudinem interdum excrescere scribit, ut Corona Imperialis radicem mediocrem mentiatur] ex quo prodit pedalis cauliculus, gracilis, viridis, fenis aut septenis soliis septus, ex viridi cineraceis, qualia serè sunt in aliis Fritillariis, in cujus summo fastigio nascitur flor, aliarum Fritillariarum flore minor, sex petalis constans, que extimas oras mo tattigio nalctur fiat, aliarum Finilariarum flore minor, fex petalis conflans, que extinas oras nonnihi reflexas habent, ut parvi tintimabuli formam exprimat, quorum terna exteriora internis angulfiora funt, omnia obfolen foris coloris, circa oras tamene (preferitim interiora) venis quibuldam flavefeentibus diffinicas, internè verò ex vindi flavefeentib (fiplendentis; à medis porto folias ad iplos ufique ungues (qui fimiliem colorem habebant) plurimis maculis faturate purpura-feentibus teffellatim diffolitis notata. Ex umbilico prodeunt fex tievia famina, longia spitabus patidis pardita, trifilloc fillo è medio illorum procedente. Odor ejus gravis, quafi Phalli odorem referens, & proximè ad eum qui in Spatula fortida percipitur accedens. Semto Friullariz vulgaris femini filmite. femini fimile.

In earum porro Fritillariæ plantarum quæ è Pyrenæis montibus eruuntur (loquitur Clufius in biff. ap, al.) floribus non minor observatur diverirtas quàm in illis que vulgares in diversis Gallie pro-vinciis reperiuntur: nam licet omnium, (quos mihi quidem videre contigit) forma quodammodo fimilis fit, fex viz. petalis conflans, eorumque terna interna magna ex parte tribus externis fint la-tiora & ampliora, quidam tamen flores illa repanda habent, h. e. illorum extimas oras reflexas, nonnullorum verò ore vel non funt reflexz penitus, vel cerrè quàm minimum: rurfus illi flores qui extimas foliorum oras reflexas habent alii aliis faturatioris funt coloris, quidam etiam adeò laextinas rouorum oras renexas habent ain aliis taturations tunt coloris, quidan etam adeò faturi ur nigri videantur, prizierim externa foliorum parte, que nec filender, nec refellis diffinità paparet, ai interna purpurei quibuldam maculis diffinità vel frequentioribus, vel minùs frequentibus, aut magis faturis, aut dilutioribus, eáque filendet. Illi verò flores qui folia repanda non habent, vel quorum orre paululum duntaxat funt reflexe, externa parte urplarimium virefoents funt coloris, interna autem ex viridi flavefoentis & filendentis quali penè pradius eff tenuior ille firicus pannis, quem vulgo fafetas nuncupant, ex flavis & viridibus fericus flaminibus contextus, arque in alla filimitio obdonica parants. paanus, quem vulgo lajetas nuncupant, ex itavs ex vindous senceis staminious contextus, arque in illis teffellarum illa diffinétio obteunt apparet. Singulorum autem foliorum ungues interni non-nihil cavi ubivridem maculam impreflam habent; ex floris verò umbilico fex alba flamina prode-unt, quorum apiete pallidi, inter que trifidus exilit flylus paullò fupra flamina fefe exerens. Florent paullo feriis quam vulgares ferotina Frinflaria, & Gemen ferun in thecis feu capitulis triangulis, vulgaris Frinflaris inflar, planum, vulgaris femini profus fimile, in quo nullum etiam germen confpicitur. Interdum hac planta binos flores in eodem caule profert quemadmodum vulgaris.

garis.

9. Fritillaria Aquitanica Clusis & Beissei Serotina, i. e. Fritil. Serotina steribus stavovirentibus C.B.

Videur Lobelio Adv. part. 2. quadrare cum varietatibus Fritillariz nigrz: nonnullæ tamen notæ reclamare videntur, 1. Quòd in florum petalis dorfi nervus extuberabar paululum atque virefcebat. 2. Quòd petala omnia a bir mo ad extremas oras obfolter purpure radis, fub gubus nonniali flavi confipicereur, diffinguebantur. 2. Quòd folia angustiora magisque herbacea. 4. Tenerior erat & frigoris impatientior.

Odore Fritillariz quam Clusius Aquitanicam vocat hamorrhagiam in juvene Belga suppressam observavi Lugduni Batavorum. Est verò teterrimi odoris, cui similem putidissimum ovum spirat. S. Pauli Quadrip. Botan. Claff. 2. p. 83.

10. Fritillaria umbellifera C. B. Hifpanica umbellifera Park.

Fritillarise nigra haud dubié congener eft, adeo partibus omnibus ei fimilis eft, major duntaxar, quod forté folo latiori debenur. Flores in faftigio quaturor vel quinque fimul penduli Corona Impactale independent penduli Corona Impactale perialis instar caulem ambiunt, colore intus flavo-viridi, rubentibus maculis notati, foris nigri-

Fritillaria II. seu ramosa C. B. item Fritillaria III. seu polyanthos flavo-viridis, si à præcedente specie differant nobis certè incognitæ funt.

H. Friel

Lib. XXI.

De Herbis bulbofis.

1109

II. Fritillaria Lustanica Clus. cur. post. ambigere videtur inter Fritillarias vulgares & Fritillarias nigras, fiquidem petalorum mucrones in ea non reflectebantur, coloris tamen erant foris purpurei obloëts, in vensa ad extinas oras vergentes diffinci, nullis maculis teffellatim dispositis apparen-tibus, singulorum mucrone ex viridi paullum slavescente. Floris pars interior substantivo coloris crat, ungues verò virescente maculà infecti. In slore odorem nullum deprehendere potuir Clussus, quo à Fritillaria nigra differt.

11. Fritillaria minima pluribus floribus C.B.

A Swertio pingitur.

12. Fritillaria Indica maculato caule, Viperina dicta Hort. Reg. Paris & Lugd. Bat.

Fritillarize flos (autore Paul. Renealmo) non tantum ardentibus febribus confert, fed & fedande Vires. fiti ex hujus succo fit unquentum ad carcinomatosa ulcera præstantissimum. Vim præterea hic slos roborandi cordis & cerebri non parum possidet, meconisque (ut me docuit experientia) malignitatem infringit. Aqua ut decet destillata oculorum inflammationibus succurrit,

CAP. IV.

Martagon Canadense maculatum Park. Mart. seu Lilium de Canada, auri colorem referens slore intus nigris maculis asperso Bry.

Whigere videtur inter Lilia floribus reflexis & ereckis. Folia ut in illis per intervalla rota-tim caulem ambiunt. Radix parva, fquamola, fibris tenuibus longis ex ima fede dependen-tibus. Cauliu fatis craffus, fefquicubitalis aut altior, foliarum longorum, angustorum, viridium, pauciorum tamen quam in Martagone Imperiali, triplici aut quadruplici per intervalla ferie circulariter cinchus. Ex fupremo foliorum circulo und erumpunt quamor aut quinque ffores, Lili rubri panè pares, fingulis pediculis longis tenuibus fulci, deorfum nonnihii incurvati, pulchro colore flavo seu aureo tincti, interna parte maculis seu strus atro-purpureis picti, cum sex staminibus totidem apices sustinentibus & pistillo in medio.

CAP. V.

De Lilio simpliciter dicto sloribus erectis, & eorundem petalis non reslexis.

Ilium Latinis à Graco Mem deductum est, ¿ literá in l mutatá.

1. Lilium album Ger. album vulgare J.B. Park. album flore erecto & vulgare C.B. Common white Lilp. 7. B.

Florum deliciæ Lilium ex radice bulbola, multis nucleis constante caulem surrigit rectum, cubitalem & fesquicubitalem, vel etiam altiorem, singularem, teretem: cui ab imo ad summum adnato folia nullo pediculo, oblonga & latiuscula, viridia, glabra & splendentia, versus summum caulem fensim minora & angultiora. Flores in scapo serie quadam plures, non eodem tempore panduntur, odoris suavirate eximia, colore lacteo, senis pinguibus repandis folis calattum imitati, in quorum medio fylum longiusculum, ex albo viridantem, trisuscum circumstant framina, foliis numero & colore paria, quibus apices infident crocei.

Sullatinam florum aquam dari utiliter potandam ægre parturientibus, & ad pellendas fecundas Virea addito croco & cassia senbit Matthiolus: Crocum & Cassiam ad augendam penetrantiam addi non concesserie Camerarius; qui aquam stillatitiam solam ad hos usus efficacissimam ait, unde non remere in aliis affectibus dandam. Tragus duo aut tria cochlearia restituere animo linquentes scribit ex aliorum sententia. Schroderus usus crebri esse in affectibus pulmonum, asthmate, tussi & similibus scribit. Virgunculis familiaris & expedita est, ut ea faciei nitorem concilient, tantillum Camphora & Olei Tartari per deliquium destillati in ca dissolventibus. Sim. Paullus.

Oleum ex floribus per insolationem fit. Cavendum autem nè folia relinquantur in oleo vetere ad Oriente e nomos per monatorient na Castiliant autentation controllement de oriente au quindecim des c'Univenim tota planta turgeat fucco mucagineo, facile purrefunt, e oleum jam redolet non Lilia, qua prima bonitatis nota eff, fed grave & fercidam quid. Sufficit iguar triduums quo exacto imponantur alia, tum denique iterum alia. Sufficit enim terrium repenitife.

exacto imponantur ana, tutti centique necturi cata.

Anales control reponante.

Hoc oleum maximas habet vires in quibulcunque doloribus & affectibus frigidis: tenfa remittir, dura emollir, dolores fedat.

Ufus ob id eft in doloribus colicis & nephriticis, in plouritide, &c. Usus etiam est in induratis nervis præcipuè, in schirrho uteri & indè dependente mensium mora,

Radicis usus internus rarus est, externus crebrior in tumoribus leniendis & maturandis, in clavis pedum tollendis [axungia vetere exceptæ & illitæ] in pudendis parturientium emolliendis, in ambultis emendandis, &cc. Schrod. Bbbbb 2

Focus.

Lib. XXI.

De Herbis bulbosis.

1111

Stamina exhibentur ad facilitandum partum cum aqua Verbenæ vel fimili. Idem. Gulielmus Goderus, Elizabethæ reginæ Chirurgus, referente Gerardo, multos hydrope laborantes sanavit radicis succo cum farina, Hordeacca mixta pane scilicet ex istiusmodimassa confecto egro per mensen aut sex hebdomadas continuas exhibito; quo solo se non alio pane, per totum id tem-

Idem eodem referente, Radicis tufa fuccum expressum cum vino exhibitum & per duos tresve dies potum venenum pestilentiale expellere, & facere ut foras crumpat in pustulis & vesicis cutem

externam occupantibus.

2. Lilium album Byzantimum Cluf. Park. Ger. Lil. album floribus dependentibus feve peregri-nuus C.B. Sultan Zambach & Martagon Confantinopolitanum albo flore Cluf. hift. Lilium album Syriacum Rauwelfii I. B.

Lilii albi genus eft vulgari proximum: Ejus tamen caules licet vulgari non breviores, à diligentiùs oblevantius gradiores, rarioribidque & minoribus folis fepti deprehenduntu; pindique form paullo minores, aquè tamen ac vulgaris flores odorati. Nonnulle verò radices in tantam molem excrefcunt, ut vix urrique manu comprehendi poffint. Horum nonnulla in plano & lato caule fexagenos flores protulerunt. Lobelius in caule palmaris latitudinis, humanæ proceritatis, 200 & plures candidiffimos & suavissimos flores observavit.

Lilium rubrum vel croceum majus J. B. parpuro-croceum majus C. B. Lilium aureum Ger.
Park fortè. Marsagen Chrimifiarum Lob.

J. B.

Par eft magnitudine Lilio albo, nifi quòd folia incondita minùs fint lata, ac firmiora, nervofiora, arrovirentia, filendentia, longiora quàm in bulbifero. Caulis maculants, bicubitalis; fiummitas in pediculos aliques facetlens, fingulis fingulos inharentes flores fuffinet. Lilaceis magnitudine forma folioririmque numero fimiles, verim colore rutilo corulcantes, futratarioribus intrus tignatis punta partici laba bulboda à finanzia compacibile. étati. Radix subest bulbosa, è squamis compactilis, alba, ex qua ramuli repentes novos generant

Nufquam non foonte provenix (teste Manthiolo) in Italia, quandoquidem circa messem in ar-vis inter segetes, in pratis, in montibus & in vallibus anreo colore emicat. Nos in sylvis supra Nea-polin prope Camadoulensium comobium observavimus.

4 Lilium phaniceum C. B. phaniceum dilutum J. B. Lob. rubrum Ger.

Longo & przako affurgit caule, valdè dilutos fert flores, ferotinaque eff, cum Lilio albo duntaxat florens: in quo fexagenos aliquando flores uni cauli inharentes observare memini.

norens: in quo rexagenos anquanto nores um caun intactunes observate interium.
Hanc (peciem Clufius vulgarem & commbus notam feribit. Parkinfonus quoque fub Lilii aurei titulo hanc deferibere videtur. Nos à pracedente specie diversam non putamus.
Huc fortè referendam est Lilium Sandicis colore polyanthos C. B. cruentum polyanthos Hort. Eyft.

5. Lilium rubens vel croceum minus I. B. Lilium purpuro-croceum minus C. B. pumilum cruentum Park. purpureum minus Ger. emac.

5. B. Squammatus bulbus caulem promit angulofum, firiatum, alrindine fefquicubitali, cui temere felia squammatus bulbus caulem promit angulofum, firiatum, alrindine fecundum longitudinem nervivola. Caulis faltigium in aliquot pediculos firmos, punctis rubris variegatos, modice hirfutos dividium, quorum unicuique fies infider Liliaceus, colore ex rubro flavefecente fue rocce, folia intus filmas foliatos exclusives foliatos fulcata & faturatioribus punctis notata habens, odore fuavi, framinibus & siftillo flori concoloribus. Pracocior est priore: Singulare etiam habet hac planta, quòd ex majore bulbo obliquè & in la-

tera propagines fub terra graminis modo fpargat.
Flore pleno in hortis colitur.

6. Lilium cruentum latifolium J. B. cruentum Plantaginis folio C. B.

Bulbo innititur omnino tali quali Lilium album: caule verò donatur, non ut catera Lilia, craffo, qui finem producit unicum, cruentum, fex folis latis conftantem. Cauli folis rara, valdè lata, Plantagini fimilia. C. Bauhinus dubitat an detur hujufmodi planta & quenam fit.

7. Lilium bulbiferum latifolium majus C. B. bulbiferum majus J. B. Park. cruentum bulbiferum Ger. emac.

Bicubitali interdum affurgit caule, firmo, craffo, folis septo Liliaceis, subatris, in summis alis crassiones bulbos gestans & amplos shores rubros, Lilio puniceo minori non bulbitero concolores. Teneriores imius planta ante quam flores ferre incipiunt, bulbis fecundum caulem inter folia natis non minùs donatæ funt quam reliquæ duæ species, sed quando robustiores sunt, shoresque alsque annis proculerunt, vix, mis in summo caule ubi in alas dividuntur & secundum stores majores

Floret hæc planta cum duabus subsequentibus Junio, alia aliâ paullo maturius, seméno, perficit Augusto. Bulbi in alishærere solent, donee vento aut contactu excutiantur ; imò interdum plantæ adhue inharentes fibras deorsum spectantes agere solent, tanquam ad communem matrem terram aspi-

rantes, & illa fe condi cupientes.

Invenitur apud Lobelium in iconibus Martagon cruentum angustifolium, C. Bauhino Lilium bul- Varieras, biferum angustifolium dictum.

Lilium bulbiferum incanum J. B. C. B. Clus. cruentum latifolium Ger.

Cluf.

Vix cubitalem excedit altitudinem; caule etiam est firmo, striato, ex viridi nigricantibus faliir prædito, que tamen cum summo caule incana lanugine pubescunt: Eius flores igneo rubore non rutilant, ut in superiore, sed magis pallescunt, & ad Lilii punicei non bulbiferi majoris coloremplurimum accedunt. Ejus adultioris caules paucos etiam bulbos eósque superiore minores nisi in summis alis gestare solent.

9. Lilium bulbiferum minus C. B. Park. bulbiferum repens J. B. cruéntum secundum caulem bulbulis donatum Ger. emac.

Inter Lilium bulbiferum majus & incanum media est magnitudine, nonnunquam etiam primum aquat. Bulbo squammato cum reliquis hujus generis convenit. Carterum caulis firmus, striatus, cubitalis [Clusius caulem infirmiorem & graciliorem ei attribuit] ac major multo, maculis nigris cuotatis l'autino causani minimoren de graculoren de mandra antison multo, macuis nigris notatis, laruginofus & in alas divifus, fiores multos profert amenos, Lilii forma, necnon aliquatenus colore, ex fex repandis aliquandum petalis, multo croco unctis, intrinfecus multis lins alperatis, (qua parte & color folii medii dilutior) punctifa, faurare fanguineis notatis, extrinfecus lanugine levi profusis: quorum nonnulla elatiorem, latiorem, faturatiorem, costam, profundo utring, ad latera sulco, habent: medium florem obsident reliquorum instar sena stamina, pistillumque triquetrum, codem cum flore colore prædita. Folia fert Martagonis, quorum alis bulbi frequentes infident. Radix plerunq, è lateribus propagines spargere solet, quæ ad singula genicula in candidos bulbos excrescentes, subinde novas in circuitu plantas producunt, Lilii rubri minoris non bulbiferi modo.

Ferunt omnes have plantar in capitibus triangulis femen latum, cartilagineum, fubfuscum, quemadmodum Lilium vulgare, quod non fterile est, sed sui etiam generis plantas profert, verum qua ex bulbulis in alis nats creicunt plantæ longe citrus adoleicunt.

Hæc & præcedens ípecies in montanis Auftriæ & Stiriæ pratis íponte creicunt, hæc tamen ra-Locur.

rior inventu. Cluf.

Solent verò cum hæ, tum aliæ non bulbiferæ, cum primum florum gemmas oftendere incipiunt, à formicis admodum infestari, &cc. Idem.

CAP. VI.

Bulbus Liliaceus vomitorius Capitis Bona Spei Brevnii.

Uius bulbus Lilii miniati Byzantini valdė fimilis eft, nifi quòd plerung major, & ex majoribus, craffioribus, saporis initio viscidi & aquosi, mox autem acerrimi, ac linguam portous, cramorious, saporis inno vicidi ce aquioti, mox autom acerimi, ac linguam inflar Ari fermé veliciantis, purpurafecinibus fiquams compactus; in quibus Soli obverfis punctula obfeure purpurae dense infiperfa, & lineola quadam per longitudinem excurrentes cernuntur. Folia Lilii foliorum colorem, formam & totum habitum armulantur, fedi longà angulfiora fintus. Seapum ex bulbi centro referent, diluto virore albicantem, bipedalem fefquiculotralemve infintus. Seapum ex bulbi centro referent, diluto virore albicantem, bipedalem fefquiculotralemve infintus. nint. Scapin Contriums, ex subviridi albescentibus, à tertia inferius parte ad apicem usque in spi-cam longam congestis, decoratum: Quorum nondum aperti, immaturis Hyacinthi slore albo slocam inigant control to the folia fua tam mirá & variabili explicabant formâ, ut numerum eorum figuramq, enucleare haud valeret Autor: in quorundam umbilico fylus longus, quadrangularis, ante obtufus & velut refectus; in aliorum è contrario reflexus, & quafi ex multis orbicularibus arctè conjunctis globulis contractus apparebat.

Descriptio caulis ad imaginem pictam à D. Beverningh missam composita est.

An Bulbus ruber Promont. Bona Spei adbuc incognitus squamosus Swartii?

Naturam calidam & siccam, atq, vim abstergendi & provocandi habere [nisi quid virosi illi in Vires.] fit] existimo. Tres aut quatuor hujus bulbi squamas cum nonnihil carnis concila famelico cani devorandas objeci, qui elapsis quibusdam post sumptum hoc ferculum horis multam tenuem craffamque pituitam evomuit: tandem & materiam pituitofam per alvum rejecit, quanquam non fine magnolanguore. Jac. Breynius in Ephemer. German. Ann. 4, & 5. Obf. 124.

CAP. VII.

Hyacimbus Lilifolius stellatus J. B. stellatus folis & radice Lilii C. B. stellatus latifolius Ger.

Ulbo est Liliaceo satis fimili, sed minore & oblongiore, flavescente ut Martagonis. Sena aut plura fert folia Lihi albi (antequam in caulem abeat) foliis fimilia; è quorum medio Caulis exilis pede brevior, multos flores in fummo fuftinens, Hyacinthi stellati vulgo nunLocus.

Vires.

Lib. XXI. De Herbis bulbosis.

1153

cupati floribus omnino pares, sex foliis constantes intensè cœruleis sive violaceis, eminente ex umbilico quodam veluti umbone. Flori succedunt triangula capitula in quibus semes In montibus Pyrenais nascitur, necnon in quibusdam montibus Gallia Aquitanica, & locis

humentibus gaudere dicitur.

Pastores animalibus hanc plantam depascentibus caput intumescere Joachimo Venerio asserebant, Cluf.

Invenitur etiam sed rarius flore niveo.

CAP. VIII.

De Lilio floribus reflexis Martagon dicto.

Lilium floribus reflexis montanum C.B. flore nutante ferrugineo minus J. B. Lilium montanum five fibv. 2. minus Clul. Lil. montanum minus Ger.

T. B. Ull'us hujus bulbus ex fquamis acuminatis compactilis, fubdulci & vifcido fapore, fibris donatus Ilbidis, aliis in timo, alus quà cauli committiur; quem erigit bicubitalem, teretem, puncis intention maculolim: cui ex intervalis radiata circumandicur folium Liliaceorum, arrori-rentium feries: circa caulis etiam fummum fingularia folia temere quà fors ulli apponuntur. Caulis faftigium ornant Liliacei penduli fleres fex foliis pinguibus purpuralcentibus, fanguineo faturatiore guttatis, reflexis admodum conftantes, quorum meditullium occupant totidem ferruginei apices cum pistillo, odore gravi.

In montibus Germaniæ oritur, præfertim fylvofis: Montbelgardi sponte & copiosè in monte Bar, Balilær in monte Moutetz. Genevæ in montibus abundar J.B. Nobis in monte Saleva prope Genevæm observatum non visium elt differre à sequente, at in observando minùs curiosi framus: differt eniminfignibus notis, fi J. Bauhino fides, nimirum floribus paucioribus, eorúmq, petalis admodum reflexis, colore etiam diversis,

Martagon Imperiale free Lilium montanum majus Park. Lilium fylvesfre free Hemerocallu mof-chata polyanthes, Martagon Imperiale nuperorum Lob. Ad. par. 2. An Lilium store nutante maximum J. B? Lilium pyramidale moschatum C. B.

Bulbis huic ex squamis acuminatis compactilis reliquorum Liliorum instar, pallidiùs tamen slavus, minor interdum quàm pro plantæ modo. Caulem erigit bicubitalem & altiorem, ex purpureo fulcum superiore pare, & bevei lanugine hirsitum, slemma pyramidatum acervum, 120 & plurium, jucundissimo spectaculo, suavissimi Rose moschatæ odors emuli, fastigos fustimentem. Flores pendult seu doorstum nutantes, sex petalis pinguibus, unciam longis, medium digitum latis, colore un pallido rubentibus, fortuitis ex fusso purpureo maculis lacioribus assperis compositi, per exortus quinq aut sex varie & successim compacti, lanique remi 8 interpretam guargeni solicum, civil evaluit successim superiori experis exp exortus quint, aut ies varie de luse causem ofinaire. Poise de intervaire samata foise causem anno-unt feu coronant: bini aut terni, & interdum quaterni, follorum circuli cauli circumnafcuntur; & praverea circa caulis fummum fingularia folia reliquis minora multo, temere qua fors tulic appoce practice cite autom folia minima impania con a conque impania con a conque impania muntur. Sunt autom folia glabra ex roundo turbinata, juxta annexum angufficor, eminentibus ramosifia à tergo in mucrone coeuntibus venis. Stamina ferunt finguli flores fena, petalis numero ramosti, a tergo in mucione countous veins. Stamina terunt inigui nores tena, petatis numero respondentia, in quorum extremitatibus apieto slolongi, in ruffo purputei, rubiginolo pulvículo flatima, pereunte configefi. E medio flaminum prodit incurvus apex, in triquetrum rubeníq, capitum definens, viridi & triquetro folliculo infidens, qui defluentibus florum paribus folus remanes, & refupinus furfum incurvatur, paulatimq increficit, donce uncià longior & femuncia latior fiar, qui infenus angulfor existit: idem fex eminentibus angulis totidema, lateribus confitar, intus autem infenus angulfor existit: idem fex eminentibus angulis totidema, lateribus confitar, intus autem tribus membranis seu parietibus in tres cavernulas per longitudinem dividitur, in quibus bini contigui parvorum, latorum planorum, fibi invicem superjacentium & flavorum seminum series conti-

Hanc plantam, ni multum fallimur, invenimus in fylvofis montis Salevæ propè Genevam.
Florum petala in hoc genere non ufg, adeò reflectuntur ac in minore proxime deferibendo.
Hoc forte Quartum Lilii montani genus est Clusio, cujus flores ferius sele explicare soliti sunt, illiq, non infuavi odore præditi.

Martagonis radix urinam ciet.

3. Lilium montanum seu sylvestre minus Park. An Lil. mont. seve sylvestre I. majus Clus? Lil. storibus reflexis alterum lanugine birfutum C. B? montanum majus Ger.

Eulio est majori seu Imperiali persimili, ut difficulter possit indè distingui. Differt 1. Quòd meniis plerunq, spatio feritis è cerra exeat, & tamen maturius sforeat. 2. Quod solia angustiora sint & acutora, viridioraq. 3. Quòd sforum petala aliquanto longiora sint, saturatuis subetcant, minorius macuits consipergantur, incredum etaam maculis careant multoq, magis resoctantur. 4. Quòd sforum capita ante-quam sinternum multur sint & lanugine incana. [In nonnullis hunt generis plantis, Autore Patricia capita seraine seraine seraine administration and la huntigeat capitale seraine seraine seraine administration and seraine Palkiniono, nulla hujufmodi canticis cernitur, verum capitula glabra finn & purpuralcunt.] 6. Quòd fummi caules in hog glabri funt & virides fecus quàm in illo. 7. Denique vafetta feminalia longiora multo & duplo fere majora funt.

Lilium flore nutante albo J. B. floribus reflexis albis non punctatis C. B. Lilium mont. flore albo puro Cluf.

Non species Lilii distincta, sed accidentalis hujus varietas, à semine orta, nobis videtur. Hujus inquam, non primi generis, ut vult Parkinfônus. Florum enim gemmæ, referente Clufio, ante-quam expandantur, multå candidå lanugine funt oblitæ, quæ una est ex notis quibus hoc genus à

Lilium florib. reflexis variis C. B. i. e. Lilium montanum seu sylv. 3. Clus.

cui flos antequam explicatur foris carneus, explicatus intus albus notis purpureis infignitus.

Lilium floribus reflexis albis punctatis C. B. i. c. Martagon flore albo maculato Park. Item
Lil. flor. reflex, polyanthos alb. punct.

Et alias quas recenfent varietates Clufius & Lobelius, pro accidentalibus vel hujus vel pracedentis generis differentiis habemus. Parkinfonus pro pracedentis differentiis reputat, ob notam characterificam quam cum eo communem obinnent, et autem eft, foquams radicis eo modo congestas seu diffeostratibutes a celi dura referentiis carea characteristicament. dispositas habere, ac si due trésve simul, altera alteri innascerentur.

4. Lilium Byzantinum miniatum C.B. item Lil. Byzant. miniatum polyanibos C. B. flore miniato mutante, five Hemerocalis Chalcedonica quibuscam J. B. Lilium rubrum Byzantinum sive Martagon Constantinopolitanum Park. Byzantinum Ger.

F. B. Ex radice bulbosa emergit caulis bicubitalis, minimi digiti serè craffitudine, ima parte punctis ru-munata, per marginem nonnitil veluti piloti oftentania, fapore oleracco pradită. For cauli fummo reflexo infidet, plerung, unus, aliquando duo aut plures, colore pheniceo pulcherrimo, quorum
finguli Liliaceis fimiles, fems foliis conftant, urcunq angultioribus quam Lilii albi: hac ftriis notata, que extrofium reflexa ceu Maragonis, apicibus circa caulem cocunt, prominentibus nudis
miniatis apicibus, quos pallida famina futtinent, quorum medium obinne pitillium apicibus concolor. Semina, Clufo cefte, funt in angulofo capue plana, aut Lilii fylv. femini fere fimilia, fed
nigriora, minora, neq, adeò fpongiofa; terra commilia prodierum, plania, folola tulerum. Radix
urplurimum non est adeò magna ut quidam existimans, fed Lili femestris radicem had multim
fuperat, coloreque dum recens enata est adeò illi persimilis fetenim si dutuis extra terram affervetur purpurea fere tota est. Se sibinde mipoledam poris fautrare nuesculpis infoamicipal us estasi in tur purpurea ferè tota est, & subinde quibusdam notis saturate rubentibus inspergitur] ut etiam in ftirpium cognitione admodum exercitati, nisi eas inter se conserant difficile discernere possint.

Hujus tamen radix è tenuioribus squamis contexta est, nec minus fibris supra & infra quam illa

Duplex eft, una dilutioribus floribus prædita, altera faturatioribus. Ego fanè (inquit Clufius) longa experientia didici, eas plantas quæ dilutiores ferunt flores, caulem & folia viridiora habere us quibus saturatiores sunt slores; postremis enim caulis & folia plerunque ex purpura nigricant.

Lobelius etiam duas varietates memorat, alteram precocem, quinque, fex, decemque utpluri-mum flores proferentem; alteram ferotinam, quandoque diu multifque annis unicum florem

Floret Junio aut paullò serius, Constantinopoli, Viennam ad Clusium delatum ex hortis supra si-Tempa: num in cornu Byzantino vulgariter Pera nuncupato fitis Zufiniare appellatione.

Martagon Constantinopolitanum maculatum Park. A descripto differt magnitudine & proceritate: flore ampliore & faturatiore, maculis & striis aliquot nigricantibus variegato.

Lilium purpuro-sanguineum flore reflexo C. B. Byzantinum flore purpuro-sanguineo

Cum Lilio Zufiniani idem effe vult Clufius.

5. Lilium rubrum præcox Clus. rubrum angustifolium C. B. Ger. emac. An Martagon Pannonicum vel exoticum store spadiceo Park? Lilium præcox nutante store rubro J. B.

Floris color minùs fatur est & longè dilutior eo qui in floribus pracedentis apparet : Caulis gra-cilior & brevior Byzantinis adultis, cubitalem videlicet altitudinem non multium excedens. Uno, duobus, tribus est floribus: & quia aliquando angustioribus est foliis vel latioribus, idcirco Clusius in Lilium rubrum 1. & 2. diftinguit. Primum folia multò breviora habet & paullò latiora quàm Conftantinopolitanum, secundum verò angustiora.

Sub finem Maii aut initium Junii floret.

6. Lilium rubrum pr.ecox 3. angustifolium Clus. Lil. brevi & gramineo folio C. B. Lilium præcox nutante store rubro tenuifolium J. B. rubrum angustifolium 2. Ger. emac. Cluf.

A præcodente (inquit Clufius) valdè diverfum est, non quidem sforis forma, sed colore, qui Lilio cruento majori non bulbifero similis est, tum situ foliorumque per caulem sparsorum dissimilitudine; multa enim & conferta fert folia, cubitalem & ampliorem caulem confuse vestientia, admodum angusta & longa, instar pænè foliorum Tragopogi: caulis item fastigium sfores profert, non eodem ortu, ut in Byzantino, sed in summis caulis alis, inter angustissima foliola accessiones nafcentes. Hac ex aliorum relatu.

Lilium

Lib. XXI.

Poftea hujus floris colorem plurimum ad Mali Aurantii pramaturi colorem accedere observa-bat Clusius; odorem autem non adeò suavem ut praccedentis, sed portus Lilii montani slavo flore odorem referre. Plurimos interdum flores in caule fert. Ab hoc non differt, ut puto, foecie

7. Lilium miniatum edorum angustifelium C. B. Martagon Pomponii Clus. cur. post. Martagon Pomponeum sive Lilium rubrum pracon & Lilium Macedonicum Park.

Quod longe nitidioribus est floribus, nam prorsus miniatos illos fert ut Byzantinum, certè magis faturos quam descriptum, neceos inodoros. Folia etiam licot angusta ut illius magistamen fatura viridirate prædita & magis fplendentia Clufio videbantur, atque inordinate quemadmodum flores in caule nafesbantur. Observabat etiam prædictus Autor ejus caulem non adeo brevi marcescere

ut illius, sed diutiùs perdurare. Parkinfonus nostras plantam hanc pleniùs & accuratiùs descripfit, ideoq, non pigebit descriptio

nem ejus Latinam facere & huc transferre.

nem ejus Lannam racere ez nuc transierre.

Radiem habet (quamolam, fquamis archè compactis, latioribus & tenuioribus quàm reliquorum congenerum, zetate grandefcentem, colore luceo faturatiore tincham. Caulis inche exfilit viridis, plurimin teres, rariis plantis, felquicubitalis aut bicubitalis, folisi plurimis, angulfis, oblongis, Caryophulleorum amulis (ed viridioribus, creberrimis, nullo ordine pofitis gradatim minoribus, ad faltiphylleorum amulis sed viridionibus, crebernimis, nullo ordane poitus gradatim minoribus, ad tatti-gium serà vestitus: cui infident sera plures pauciores per por atta aut vigore planta, in junioribus pauciores & arrais dispositi, in ventsioribus multo plures & denssores sin un caule stores sex-ginta & plures numeravi, in altero ad cenum ulque, confertim nascentes.] Coles florum es luco-ginta & plures numeravi, in altero ad cenum ulque, confertim nascentes.] Coles florum es luco-tivativa sin insis faurants sele ui intensis qualm Martagi Constantiopositani: sores pisi quam illias tantillo minores, alias formá similes: Seminum theca triangularis illius estam similis estamina. in qua fextuplici ferie continentur femine, plurimum inama, quæ verò folida funt plana, orbicu-lata, parva, fubrubentia. Adnatis rariffimè fe propagat.

Hujus tres quatuorve varietates recenset Parkinsonus.

rujus tres quatuorve varietates recenter razatuonus.

1. Primam folisi ne canle minus crebris, ferius aliquantulum florentem.

2. Secundam folis breviorius paullulum & latioribus, maturius nonnihil florentem.

3. Tertiam floribus pallidius rubennibus & ad flavum tendenzibus, folisi etiam pracedente la-

tioribus & brevioribus, ferotinam.

 Lilium flavum anguftifalium C. B. Lilium matante flare flavo J. B. Lilium mont, flavo flore ma-cuits diffinitio & nen diffinitio Cluf. Martagon luteum punitatum & non punitatum Park. mont. flo. flavo punctato & non punctato Ger. emac.

Caules huic bicubitales & ampliores, rotundi, virides, quos incondito ordine plurima ambiunt folia, longa, angufta, viridia, mollia, trinervia, oris albicantibus & reliut lanugme quadam obfitis, flores in fastigio fuftimentes ternos, quinos, feptenos aut plures, cim primum aperuntur coloris ex viridi pallefoentis, deinde pallidi, tandem flavi, petalis furfium reflexis & convolutis inflar reliquorum huiu generis, à medio ad umbilicum interne punctis feu maculis ex atropurpureis diffinchis, [Reperuntur huius generis flavo flore puro, feu nullis maculis notato] fex flaminibus virefeenibus, miniato apice praditis cum pitillo triangulari craffincialo ex umbilito prodeumibus, quo pitillo nonnulli flores carent etiam in eadem planta quá ali: Odor medius inter gravem & fluavem, qualis fere in Sambuci & quarundam Iridum floribus. Radix crafía, multis fquamis pradita inflar radicis Lilia ibla. dita inftar radicis Lihi albi.

Montium Pyrenzorum incola est. Byzantino & miniato Martagone maturiùs floret.

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

De Herbis bulbofis.

De Herbis bulbo tunicato graveolentibus.

Arum caules è fummo faftigio plurimos fundunt petiolos flofculos fuftinentes in corymbi aut H umbellæ formam dispositos.

Herbæ radice bulbosa graveolentes, flosculis multis è summo caulis fastigio enatis, & in umbellam aut corymbum diffusis, funt vel foliis

Fiftulofis, capitulis

S Proliferis, seu è multis bulbillis, quibus stores intermiscentur, compositis, unde & hujusmodi plante amphicarape nonnullis detuntur; A LLIUM SYLVESTRE Ger.

E stoccus sels compositis, radicibus seu bulbis

Non prolifera, grandibus, esculentis, major & elatior, caule in ventrem utrinque turbinatum intumescente; CEPA. Proliferis; vel

Minor, florida; PORRUM SECTILE. Major, non florens, aut faltem rarius florens; ASCALONITIS.

Solidis & planis,

Longis, gramineis, bulbo

E multis nucleis seu spicis composito, odore

SGraviore, caule recto, Sativa; Allium.

Remissiore, caule summo in gyrum intorto; Officescoropon.

Simplici, non composito ex nucleis, floribus

{Speciosis; Moly. Minus pulchris,

(Elatior & major, radice angusta, odore mitiore, flosculis plurimis in sphæram conglobatis; PORRUM.

Humilior & minor; ALLIUM SYLVESTRE.

Latis, brevioribus;

(Montanum, floribus minùs speciosis in globum aut corymbum circumactis; Victori-

Aquaticum, floribus albis speciosis in umbella; ALLTUM URSINUM.

Allii Sylvestris plurima sunt species, qua ad duo genera reduci possunt; alterum capitulis proli-foris, seu è multis bulbillis, quibus sociali intermiscentur compositis; alterum capitulis è solis storibus coagmentatis.

CAP. L

De Capa.

Aipa, Gracis rejuguor, teste Isidoro ità dici videtur, à capitis magnitudine : eáq, causa est cur per æ feribitur
risson Gracis elf Cepa condimentaria, quæ opponitur capitatæ, nam Gethyon caput non
habet, aut vig habet. Recentiores Graci risson dixere. Ac cenfer Salmafius Æoles pro yinn dixiffe

Trans. inde effe cape: vel venire illud ex Atolico 7 160 vel yates pro 7 160 v. Æoles enim sin a convertebant, ut pro attan acates, unde fezna: Simile in pro 7 160 vel yates, inde cape. Volf. Ha mera conjecturæ nobis videntur. Ego Ilidori fententiam magis probo.

Cape

Vires &

Lib. XXI. De Herbis bulbosis.

1117

Cepæ notæ characteristicæ sunt folia sistulosa, radices magnitudine insignes non proliferæ, caulis in ventrem utrinque turbinatum intumescens.

Cepa vulgaris C. B. Cepa alba & rubra Ger. Park. Cape sive Cepa rubra & alba, rotunda ac longa J. B. Onpons.

Bulborum quantum uspiam est in natura ditione notifiima Cepa est, cujus radix acerrima, oculos mordicando lachrymas ehcit, ex tunicarum involucris contexta, modò rubra, [potifimum tunicæ exteriores] modo alba, interdum orbicularis, aliàs bulbo longo, pendulis ab imo fibris albis. Folia pedalia fiftulofa, parum acrimonià videntur radici cedere, fi recentia fuerint. Caulis nudus, rectus, pedalia nituloia, parum acrimonia videntur radici cedere, li recentia tuerint. Castie nudus, reclus, duorium triúmve cubitorum altitudine, circa medium in ventrem utrinque turbinatum turgelicis, duorium triúmve falligio gedans forum caput, pugni magnitudine, adeò ponderolium cum giomeratum in fummo falligio gedans forum caput, pugni magnitudine, adeò ponderolium cum feinime prægnans eft, ut à caule inti fulciatur, egré políti fultiment. Semen angulolium, artum. Cepa ab altis omnibus bulofis differt quod eigu radix nullam omnimo fobolem edat, unde & Unio Latina dicta eft olim, referente Columella: unde Anglicum @npon.

Ceparum variæ habentur species seu potius differentiæ accidentales, v. g. 1. Cepa vulgaris alba

& rubra.

2. Cepæ oblongæ, nofiratibus Æt. Ømers Ønnons dici folitæ, i. e. Sancti Audomari Cepæ:

Cepa Hifpanica oblongæ.

3. Cepa radice candida dulci C.B. Hanc Cepam edulem Parkinfonus Cepam Hifpanicam vocat,

3. Cepa radice candida dulci C.B. Hanc Cepam edulem Parkinfonus Cepam Hifpanicam vocat,

sanctim longæm, tum planam, airque tam dulcem effe ur Pomi inflar mandi poffit, & à multis man
tum longæm, tum planam, airque tam dulcem effe ur Pomi inflar mandi poffit, & à multis mandatur. Hispanis tamen ipsis in cibo non adeò familiaris est, qui Cepis albis vulgaribus vesci amant. 4. Cepa candida tum oblonga, tum plana seu lata, quæ per maturitatem in terra jacentes lapi-

dum cretaceorum speciem exhibent. 5. Cepa Argentinensis rubra, cujus exteriores tunicæ rubræ, interiores albæ, acres admodum &

Cepæ çalidæ funt, partium crassarum, adeóque flatulentæ. Utiles sunt ils qui frigidis & viscidis cepe cance runs, partunit canantin account naturates. One must no qui inquis regular abundant humoribus; in quibus somnum faciunt, coditonem juvant, acidos ruchus sedant, alvum modò movent modò fiftunt, colftructiones expediunt, menses & urinas cient, transpirationem infensilem promovent.

Contra in biliofis omnia mala inducunt, caput præcipuè valde petunt, fom-

Coma in omors omma mana anaucum, capat practipue vanor perunt, iomnia inquieta faciant, oculis adverlantur, &c. Hafman.
Oliactu ipfo (inquir Plinius) & delacrymatione caligim medentur, magis verò fucci inuncti-One Composition (unque a minos) to consequence congue incontento, mago vero user infinite-cipientous fuffuionous sauxiliatur; Cepe tamen in cibo ufurpate modernorum medicorum confenfu

Qua qualitate Cepa lacrymas eliciat queritur; non acrimonià folà, cum alia acriora, ut Allium & Piper, id non faciant; fed acrimonia & lentore. Cardanse de variet rerum.

Aniculæ nostræ crudam cepam conscindunt, ac in aquam fontanam injiciunt, pérque noctem in Ameure notice contain cossus containants at a square contain infraint perque notices in more at the cost and percent for intentible potential management per set intentible potential metallicit ad ejicendos ventris lumbricos fane haud infelici fuccessi. J. B. Decodrum puto melius est. Allium hoc præstar esticaciós. Cepa magna excavata, theriaca deinde repleta & tecta, ac postea in calidissimo cinere assata,

demum detractis exterioribus tunicis fula, ac cataplalmatis ritu impolita, pestes ac venenosa ulcera

reliquasque collectiones malas & duritias efficacissime emollir & aperit.

Ambrofius Parzus ad ambusta, modò ne epidermide pars sit spoliata vel ulcerata, mirè commendat cepas crudas cortice liberatas, & cum momento falis fubito applicatas, empyreuma enim extrahere, veficulas prohibere. * Fernelius quoque cepas cum fale contufas parti impositas ambusta miraculo sanare scribit.

Cepas contulas ad Alopecias commendant tum Veteres tum Recentiores. Post fotus inunctiones præscribit Fernelius, ut manė & vesperi caput iis confricetur dum prorsus subescat, & mox melle

oblinatur vice cataplasmatis. Schol. Salern.

Contritis cepis loca denudata capillis Sape fricans poteris capitis reparare decorem.

Ad cephalæam, R Cæpam albam, per medium incidatur, & in Sp. vini infusa applicetur supra partem dolentem. Valde prodeft, ut mihi nobilis mulier communicavit ad antiquos capitis dolores & hemicraniam. Chesneau. Pernioni conferunt cepæ cum adipe coctæ & impolitæ. Cepa non secus ac Allium Rufticorum theriaca eff, & præservare creditur à peste reliquisque morbis contagiofis manè comesta.

Calor ignis in aspectum producit literas scriptas succo cepæ priùs delitescentes.

Ad dolores post partum, R. Carpas q. v. coctas cum vino; cum olo postea frixa in fartagine pris contul, applicantur calide supra ventrem, statim dolorem sedant, inquit Bayrius. D. Hulfe.

Ad pedum inflationes, applica carpas contusas, vel succum exparum cum adipe gallina mistum.

Bubonis attractivum, & Rad. Liliorum alborum aut Cepam: coque in aquæ pauco, & porcino

adipe non, salso contunde cum thersacæ 3ij. & applica serò & mane. Chesneau Intentiffimus hæmorrhoidum dolor quæ occultæ exterius se non proferebant filiam meam graviter afflixit. Appolitis tamen Cepis à pelliculis liberatis & contulis proritato fluxu fanata est. Achil-

les Gasserus Oblerv. 88.

Novi anum quandam, quæ plurimos curabat pleuriticos fomento ex cepa incifa & fub cineribus affara mixta cum cemore lactis Hieron. Reulinerus in * Obferv. à Velchio editis.

Doloribus calculi jam præfentis, & acceleranda excretioni nullum præftantius in feipfo expertus est remedium Decanus capituli Augustani ad S. Mariæ ex omnibus topicis quam cepas in vini &

olei olivarum part. aqual. coĉtas, & tribus sacculis injectas, quorum unus Dorso, alter & tertius Iliis fortiter alligandus est. Ex * Observationibus Hieron. Reusineri à Velschio editis. * Olf. 167. In tuffi desperata & hæmoptyfi concurrente Doleus laudat decoctum ex allio vel cepis. Lib. 2. Cap. 1. Sect. 18. D. Soame.

CAP. II.

De Bulbosis graveolentibus, foliis sistulosis, radicibus proliferis.

1. Cepa Ascalonica sive sissilis J. B. Cepa Ascalonica sive Ascalonitides Park. Ascalonitides Ger. emac. Cepa sterilis C. B. Barren Onpons, Eschalottes.

Lures fimul conjunctos bulbus, Porraceis mediocribus fuppares, fibrofos habet, fapore Cepz vulgaris. Folia excunt filtulola, crectia, glabra, codem fapore prædita. Caulem & florem rariffime profert. Nobis certé florentem nondum videre contigie: non tamen ideirco numquam excaulescere & florere existimamus.

Escalotas autem Gallicas Antiquorum Ascalonitidas sive Palæstinas cepas arbitrantur Adversariorum auctores, quas Francigenæ Appetiez vocitant, quòd appetitum ad cibum excitant & acuunt.

2. Porrum sectivoum & Sebanoprassion quorundam J. B. Porrum sectivoum juncifolium C. B. Sebano-prason Ger. Park. Cives, or Chives. J. B.

Confertim in fasciculos plures nascuntur hujus plantulæ, implexu mutuò coharentibus bulbillis albis, odoris cepacei, quo etiam prædita funt juncea folia fiftulofa Cepæ adolescentis, sesquipalmum aut dodrantem etiam alta. Flores ex utriculo albido umbellatim prodeunt, quorum singuli folisi constant senis acuminatis, colore dilute purpureo, stria saturatione medium folium percurrente. Stamina albida apicibus flori concoloribus.

Feliciori successu plantantur plures conjuncta terraque inserta, sic enim hyemis frigora facilius

Minutim incifa pro olere usurpantur: Acetariis quoque admiscentur ad saporem acutum com- Usus. municandum.

Viribus cum cepis conveniunt, ut eadem repetere non fit opus.

3. Allium bicorne proliferum flore inius albescente cum stria purpurascente externà J. B. sylvestre bicorne slore obsoleto C. B. An Moly montanum 3. Clus.

Diffidet hujus radix ab Allii radice, non tantim odore minus virolo, sed & quòd non è spicis conflata, verum fimplex Cepacearum tunicarum involucris tantum conflet, sublonga, candida, nuci Moschatæ par, pendulis fibris tenuibus donata, superacris. Caulem producit cubitalem, bicubitalem & ampliorem, firmum, teretem, nonnihil striatum, [apud nos sponte ortum pedalem altitudinem raro superar] quem involvunt ceu vaginà pedem aut cubitum longa folia, que ubi à caule abscedunt pedalia, vel etiam cubitalia, Cepaccis similia, fistulosa, striata, sed strigosiora multò & compressa, in terram reflexa. Caterum caulis in folliculos duos desinit, in corniculatum mucrocompetat, in certain reinesa. Certain caus in rollicutos usos centrus, in corniculatum mucro-nem definentes, palmum circiter longos, globum continentes cauli continuum, Aveillanar rotunde parem, & multis bubbillis rubentibus congeftum, inter quos frequentes execunt pediculi, unciam unam aut alteram longi, quibus infident fofculi lenis foliis contexti externé viridibus, intus albican-tibus, purpurafente linea friatis, apricibus medium occupantibus. Supervenium capitula fexan-tibus, purpurafente linea friatis, apricibus medium occupantibus.

Genevæ passim provenit. Moly montani 3. Cluf. tum figura, tum descriptio per omnia ferè huic plantæ conveniunt, ut Locus.

rectè J. Bauhinus. C. Bauhinus Allium fylv. tenuifolium Ad. Lob. Dod. ab Allio canino altero Trag. Sylv. altero Fuch. diversum facit, illud sub titulo Allii campestris juncifolii capitati purpurascentis majoris disponit, hoc sub titulo Allii sylv. bicornis flore obsoleto. J. Bauhinus ad idem caput utrumque reducit, nec tamen in hoc fibi ipli satisfacit, cum Tragus, inquit, ità obscurè hanc tradat historiam, ut nihil certi affirmare aufim.

Lac & pracipue butyrum hujus odore & gustu infectum iri certum est, si ubi pabulantur vacca Qualita. hoc genus Allii creverit gramini intermixtum: quod multò magis de Allio urino verum est.

A. 4. Allium sylvestre Park. Ger. emac. sylvestre tenuifolium Ad Lob. campestre juncifolium capitatum purpurafcens majus C. B. Common Croin Barlick.

Folia huic juncis fimilia, teretia, glabra & interius vacua: inter que medius exit caulis cubitalis aut altior, interdum tamen pedalis aut brevior pro ratione loci, duobus tribusve foliis, ima parte vagina instar eum obvolventibus, cinctus, superiora versus nudus, g acilis, teres, glaber, durus ac solidus: in cujus fastigio semina multa, triticeis granis magnitudine paria aut majora, purpurascentia, denso stipatu in globum collecta; odore saporeque Allii. Pro radice est bulbus, non quidem è nucleis compositus, sed adnatis nonnullis donatus.

1118

Lecus.

I ocut.

Locus

HISTORIA PLANTARUM.

Semina è quibus capitulam componi dixinus, nilul aliud funt quam nuclei feu bulbilli, qui plerung, germinantes, & foliola tenuia viridia emittentes capitulum comofum reddunt.

Capitalum in hoc genere unico tantan & fimplici non bicorni involucro includitur, quo cepam

Nos in hoc genere floculos nondum observavimus, verum in omnibus quas hactenus videre contigit plantis captula ex solis nucleis seu bulbillis nullis intermixtis stosculis constabant.

In fatligg caulis gemin: m caput feu geminum nucleorum globulum non rarò oblervarimus, unde Porrum fylveltre gemine: m capite C. B. id eft, Ampelopraffum feu Porrum fylveltre Lob. & aliorum ab hoc non divertimo opiname.

ao nos nortamentos quantum. Gigntur non raro in arvis inter fegetes, quin & in pratis locis aridioribus & in muris antiquis. Segeti innatum tritico pravum odorem & laporem communicat, quo deinceps tum farina, tum socio industris.

Foliis filtulois capituli folliculo seu theca fimplici, ut in Cepa, capitulorum globulis è solis nucleis compositis, nullis intermixtis flosculis ab aliis omnibus nobis cognitis Allii speciebus differt.

5. Allium sphærocephalum purpurascens.

Builbar ei fimplex, albas, veluti parvx Cepx, Folia cepacea, fiftulofa, glauca, culmo minora, tria, quatuórve. Caulis dodrantalis aut paulo altoir humiliórve, in cacumine fores goftans in orbiculare feré capitulam conglobatos, è membranacco involucro, purpuracence, friaco, in duas carinas dehifectue erumpentos. Flofedi fingulares brevibus pediculis nixi, fex foliolis conftant, longuiculis, acuminatis, pallidà purpura obiter dilutis, per medium decurrente lineà purpures faturatore: intus occultant fiamina fex, brevia, totodem apiec purpureos fuffinentia.

Florentem inveni Junii initio, in arenosis ad Rhodanum amnem paulò infra Genevam.

Hac planta quantum observavi, non est capite prolifero seu bulbifero, quo à præcedente differt.

 Allium flore Iuteo sive pallido J. B. Allium montanum bicorne store pallido odero C. B. Allis montani 4. species prima Clus. Clussis Ger. emac. Moly Pamonicum oderato store Park. Clus.

Torna habet juncea folia; caulem cubitalem, rotundum; cui infidet caput duabus membranaceis tunicis caudatis conclulum, quo utrinque dehifeente magna explicatur florem et longis pediculis dependentium coma, qui fex pallidis foliolis conftant, totidem etiam flaminula cum fiylo in medio obtinent; qui cum fuo caule refecti, &t in cubiculum illati, flaviffimi odoris (qualis in pracocioribus Cyclamini floribus percipitur) fed fugacis admodum effe desprehendunt. Is fuccedunt trigona capitula, in quibus femen nigram, planum, Caryophylleorum florum femini non multum abfimile. Radix globola eff, fuperiori [Allia 3. Cluf.] fimilis, &t codem modo capillata, nucleos interdum, in lateribus desponens.

Circa Posonium Ungaria, & locis Niclasburg in Moravia vicinis, omnium autem abundantissimè supra Badenses thermas crescit.

Allium juncifolium bicorne luteum C. B. ab hoc non videtur specie diversum; quamvis bulbum oblongum ei attribuat C. Baubinus, caulem breviorem, umbellam parvam.

Æstate conspicitur in satorum marginibus supra Boutonetum & alibi propè Monspelium sed ra-

7. Allii montani quarti species 2. Chus. Allium montanum bicorne sfore obsoletiore C. B. An Allium splv. bicorne sfore viridi J. B è Moly montani 4 secunda species Clussi Ger. emac.

Cliff.

Pari fer cum pracedenti altitudine excrefcit, fimilibúlque propè feliii pradita eft; cujus coma inter laxis membranaccifique & longum mucronem habentes tupicas laté lefe explicat, fioribus coloris yalde object plena. Acidus fuperiori fimilis, nucleos etam in lateribus profert.

Allium fylv. flore viridi J. B. Allio fylvestri nostrati Crotu Saulich dicto radice & foliis simile erat, comam non proferebat cœruleam, sed viridem, copiosiores etiam flores, nec bulbulos ad flores.

In flerilibus herbidis propè La Valette sub magnis rupibus juxta Ladum amnem Monspeliacum Augusto mense cum store collegit D. Magnol, tum & in vinearum & satorum sepibus circa rivulum dictum Riucoulan, Betan, Monjo.

8. Gethyoides filvestre Col. An Allium montanum bicorne slore exalbido C.B? Moly moschatum terium Clussi Ger. emae?

Ampeloprafii vulgaris eft effigie, lullo oblongo, parvo, cortice tenui fusco, intus candido; folisi cavis five fiftulosis, ut Cepe funt, dimidiate virge figuram amulantbus, striatis pariim dosfoque clato in rotunditatem, altera parte planis que caulem relpicit, sapore herbacco, parum dulci, nullo gravi odore nares stenentia, aus gutti infrientia, tantilum viv calorem exerentia. Ceulti albicans est, rotundus folidus, sticcosits, lavys, tripedalis aliquando, & tenus, in fummo foliculum oblongum proferens, longs binis apicibes veluti folitis emicantibus, quorum alter pedam longitudine adequar, alter bevare est. Maio sfrere deit in orbem dispositos, corymbi figură, albicantes, effigie cavos ut congenerum, stellatos, sex foliolis constructos, nevulis virentibus distinctos, staminibus mus sexparum exertis, capitellis tantum pallentbus, medium verò locum struita obtunet oblongus, qui Junio & Julio preficier. Radix sobolem è latere emittere solet, codem cortice contectam, sapore parim cari absque fetore a dispos

In Afprentibus observavit Columna atque etiam alil i.

9. Moly moschatum capillaceo folio C.B. moschatum vel Zibettinum Monspeliense Park.parad. Allium silv. perpusilium juncifolium moschatum J. B.

Aridis Nitriobrigum agri Monspelio vicinis collibus exiguus hic bulbus convictor & alumnus, parili bulbo Hyacinko Autumnali. Cauliculo palmari, recto, rigidiusculo, exili; è cujus simmo lex circater crumpunt propagines, è quibus sfejadis velui in umbellam postin prodeunt, quinis aut lexis follolis constantes, parvis, angustis, & colongis, Ornithogali storibus fimilibus, acuminatis, li-neis fulcis in medio per longitudinem interstinctis Alphodeli albi instar: coloris albi obscurioris, staminibus, in medio, Moschi plane dorem stavissimum spirantibus, preditis: quibus sincecdunt capitula rotunda, in quabus tres vel quatuor, triquetra, oblonga, ngraque semma continentur. Bulbi ilibsum parvi, albi, oblongiusculi, Allii spiv, timiles, ingratique odoris. Folia emitit juncea, exiliora, tenutssima, quaterna aut quina miniero, vix unctam longa.

In collibus propè Monspelium & Sellam novam, aux Guarigues copiosè provenit.

CAP. III.

De Bulbosis graveolentibus folitis solidis & planis, & primò

De Allio Sylvestri planifolio.

 Allium montanum bicorne latifolium flore dilute purpurafeente C.B. Moly montanum latifolium primum Clussi Park. Ger. emac. Allium sive Moly montanum latifolium J. B.

Aulem habet duorum cubitorum altitudine excrescentem, quem ad medium usq, ambiunt folia, multò quàm in Alli generibus latiora, longa, Porraccis proxima. Summo cauli, qui lavis & juncus eft, insidet capit è multò sublis ex atro purpureis, simulto ongestis, sassique cassis constaum: inter quos in oblongis petiolis nascuntur sone dilute purpurascentes; quibus succedunt trigona vossitation qui Radis bulbos, crassia, se multis nucleis constants, multis sucleis constants, multis abis fibris practica est: se de Subli rotundi radici inharent, iis ferè pares qui in capite nascuntur, quiq, terrà excepti plantas siti generis producunt. Toti stirpi Allii gravis odor inest.

Junio & Julio stores & bulbos fert.

 Allium sylvesfre bicorne purpureum proliferum J. B. montanum bicorne angustifolium, store purpurassente C. B. Moly montanum 2. Chisi. Gov. Moly montanum Pamonicum bulbiferum sjecundam Park. paraci.

J.B.
Tenui, fed duro, tereti, glabro & fingulari est caule, cubitum alto, in quo folia tria quatuórve, fefquupalmaria & dodrantalia, admodum angusta, crastinicula. Scapo summo insidet capitulam, è bulbillis viridantibus glomeratum [duabus laxis membranaceis involucris longiore mucrone praditis obvolucrim] è quorum [bulbillorum] commissiris emicant tremuli pediculi, numeros, servicem circiter longi, punicantes, serve concolores sistinientes, sed dilutiores, è senis solis, quorum medium stria staturation percurric compositi, è medio profisentibus sistemistus purpurascentibus. Radies bulbacces plures simul coharent, oblonga, alba, fibrata, sapore Porti.

ances puroaces puro initial definemium & Balileam collegimus: Clufius in Stiriacis Auftriacifque Alpibus.

A. 3. Allium sylvestre bicorne store ex herbaceo albicante cum triplici stria atro-purpurea. An Allium store Moly montanum tertium Clus? Al. montanum bicorne store exalbido C B?

Radix huic Cepæ figurå, nucis Myriflicæ parvæ magnitudine, alba, è multis tunicarum involucirs Cepæ in modum compofita, fapore & odore Allii non admodum vehementi. Caulis cubitalis, tenuis, volut Allii corvini Anglis detà, duobus tribúfive folis cinetus, que eum tubi in modum aljeuoufq, amplechunur, angultis, carinats, planis tamen & folisis, nunimè teretibus aut fiftulotis, ur in Cepa aut Allio corvino, fipichamam longis. Summio cauli, ut in aliis hujus generis infidet espitulum, bublilis crebris, paucioribus tamen quam in Allio corvino, granorum Hordei figura ferè & magnitudine aut tantillo majoribus compofitum. Inter bublilos energunt pediculi tenues, feicunciales aut longjores, felculos futlinentes quaquaverfum diffulos, petatis oblongis, colore oblolero minirum ex herbaceo albicante, cum firia in medio fecundum longitudinem & duabus albis ad margines fordide pruparafeentibus. Capitulum autem antequam fe explicat foliciolo herbaceo firitato bicorni, feu ex duabus carinis in acutos culpides procurrentibus composito obvolvitur. Flores inter chartas repositi & leviter compretti post paucos dies colorem obloletum in pulchre rubernem mutavere.

Invenimus inter (egetes Notleiæ in Effexia Augusto mense florentem. Excepto floris colore à præcedente non multum differre videtur.

Ccccc 2

4. Scor-

Tempus

Locus &

Tempus.

Locus.

4. Scorodopraffum alterum bulbofo & convoluto capite Park. Ophiofcorodon Get. Allii genus, Ophio-fcorodon dictum quivufdam J. B. Allium fativum alterum five Allioprafum caulis fum-mo circumvoluto C. B.

Hujus bulbum multis nucleis conftantem, fibrifq, numerofis exalbidis capillatum festili parte circumvestiunt tunica cepaceae bina aut terna, ex albo purpurascentes. Caulis singularis, minimi di-giti craffitudine, sesquicubitalis aut bicubitalis, foliu ab infima parte ad mediamusq, porraceis, utplurimum quinque circundatus, qua postquam caulem aliquousq involverunt, ab eo abscedentia re-flexa terram spectant, medio inter Porrum & Allium odore. Reliqua caulis pars nuda, viridis, lævis, summo fastigio caput sustinet è multis bulbis ut in Moly Indico congestum, & candicante membranaceo involucro, cuípide longa, viridi prædito contextu, quod deinde bulbis excrescentibus rumpitur, nudosque bulbos initio purpurascentes, postea exalbidos detegit, inter quos flosculi quidam nascuntur. Summa pars caulis in gyrum unum aut alterum spirarum serpentinarum more intor-

Junii initio suum caput contorquet, Julio verò erigit, eodemq, mense bulbos ad maturitatem per-

ducit qui terra crediti sui generis plantas procreant.

J. Banhinus Moly serpentinum Lob. huc refert, sed dubitanter: C. Banhinus speciem diversam

quetur, donec tandem caput erigat.

Facit, titulo Moly menififeit film reflexi.

Parkinfonus nofter in Parad. Moly ferpentinum in hunc modum deferibit. Hujus bubbili exquibus componitur capitulum fiimmo catili infidens rubicundiores & afpectu hilanores funt quàm Moly mont. Jatfolin primi vel fecundi Calif. Candis humilior & tenuior: Joine grammes, reflexa & contorta (unde nomen obtinuit) minora & pallidius vientui : Flores ex interefficiis bubbliorum enascentes pariter purpurascunt, sed pulchriores sunt: odor multò quam illius remissior. Radix parva, rotunda, albicans, plurimis bulbillis, pilo non majoribus, albicantibus, circumcirca adnatis

 Allium sphærocephalum purpureum sylvestre J.B. Allium seu Moly montanum 5. Clus. Allium montanum capite rotundo C. B. Moly mont. quintum Clusii Ger. emac. Moly purpureum Neapolitanum Park, parad.

Caule affirigit cubitali aut fesquicubitali, nudo, viridi, [colore & formá junceo, folido tamen & firmo,] foliai ribus, quatuorve, palnumi longis, intredum mioribus pro natalium ratione oblito; cujus faitigio, infidet capur obiculare initio, [ovo columbuno par aut najus] è multis faribus, brevi petiolo præditis congestum, qui sex soliola nunquam sese profius explicantia habent, sex in medio staminibus & stylo, elegantis purpurei coloris. Radix bulbosa, alba, nucleos interdum tenui membrana tectos, & proximè caulem lateribus adnatos habens, & feffili parte multas albicantes fibras. Ejus odor Allii inftar caput ferit.

In vineis & segetibus variis in locis reperitur, circa Genevam, Monspelium, Francosurtum ad Mœnum, Posonium in Hungaria, &c.

Junio & Julio menfibus floret.

* 6. Allium sphærocephalum bifolium Italicum J. B.

Vix sesquipalmarem altitudinem adæquat. Radicula intitur olivari, fibrata, alba, nullo tunicarum foris conspicuo vestigio prædità. Coliculus rigidus, & pro planta proportione sie satis ceresse, suni folia crassis & canalicularis vestitus. In summo sorte gerit, in glomum congeftos, eleganti purpura contpicuos, ex quibus framinula quadam mulcosa profiliunt. Sapor Alli haud diffimilis.

Româ hujus bulbillos aliquot attulit Cherlerus. Floret toto Maio: ingruente tandem æftu fatiscit donec plané marcescat.

* 7. Allium petraum umbelliferum J. B. Allium montanum sive Petroscorodon Gesn. hort. Al. mont. folis Narcissi minus C. B. Moly Narcissinis folis tertium Ger. emac.

J. B. Inter folia graminea, complura, anguita, comprella, dodrante longiora, in retufium mueronem definentia, obleure virentia, fapore Cepæ acri, Caulis furgit fingularis, palmaris vel pedalis, nudus, enodis, angulofus & monnihil comprellus; cujue extremo flore infident numerofi, terram versis comantes, colore purpurafeente, apiculis fauratioribus, interdum pallentibus, triquetum in medio pofitum capitulum circumftantibus. Radix bulbofa, porracea, alba, tuberculis adnafeentibus numeron bulbana, postare ficial proprieta de considerate a considerate considerate considerate proprieta de considerate con vam bulborum sobolem profert, fibris longiusculis capillata ac veluti repens, multum se mul-

Burmii Rhætorum Junio mense florentem invenit J. Bauhinus.

J. Bauhinus hanc plantam pingere existimat Clusium pro Allio sive Moly Narcissinis foliis secundo, C. Bauhinus Petroscorodon Gesneri ab Allio Narcissinis foliis secundo Clusii diversum facit. Nos cum I. Bauhino fentimus.

8. Allium umbellisferum pratense J. B. An Allium sive Moly Narcissinis felius 1. Clus? Allium mentanum foliis Narcissi majus C. B? Moly Narcissinis folius primum Gér? Moly Narcissinis folis Park, parad.

J.B. Udis pratis Genevæ ultra flumen Arve oriundum Alljum umbelliferum nobis dietum, radise ni-

titur Porr i sublonga, fibrata, alba, sed quæ ex bulbo radicem obliquam fibratam, Valerianæ horrent i ou i riumonia, i indian, auto, auto que ex nuno racicem obiquam fioratam, Valeriane hor-tenfis radici aliquatents finilem producat, doice Allis. Folia primum penè triangalis, pullatim compreffiora evadunt, cubito longiora, cauti aqualia, qui nudus, angulofus, in caput albicans oblon-gum definens, eo denificente umbellam explicat Allii urfini umbella limilem, fiofenta fex folia apici-bifique compositis, colore purpurafeente.

De Herbis bulbofis.

binque componits, contre pur pur autente.

Floret menfis Junii principio: Loco à J. Bauhino memorato nobis etiam observatum est hoc Allii genus Ei, inquir J. B. magna similitudo cum Allio umbellifero petrao superius proxime descripto. Confiderandum an forte tantum eius variato sis ratione loci; vel an idem cum Allio sirve Moly Narcissinis foliis I. Clus, cujus descriptionem subjectemus, ut Lector botanicus eas invicem

conferat & judicet.

Moly Narcissi folio 1. Clus. Bulbus vomitorius nomullis.

Quina aut fena ex radice promit oblonga folia, plana, fucculenta, Narcissi alterius niveo slore Clus, similia, viridia admodum & splendentia, inter qua cubitalis plerunq, exit caulus, nudus, firmus, viridis, striatus, ferens in summo multos flores, sex purpurascentibus foliolis, totidémque interiùs framinulis præditos, fimul congestos, & veluti globosum caput constituentes, quemadmodum rus traminuis praeutos, aninu congertos, ex veiut giononim caput contintuentes, quemadinodum in Cepa; quibus fuccedunt trigona espatula, que maturitate dehícentia, rotundum, nigrum fimm continere deprehenduntur. Radix nodofa eft, anterius progrediens Polygonati modo extima parte globofa, candida, multis tunicis circumvoluta, plurimis albis fibris prædita, & adnatis feliciter (e

Aliud ejus genus est, non valde absimile, mollioribus & magis cineraceis foliis, dilutioribus etiam Tempus & floribus. Floret utrumq, sub extremum Junium & Julio. Nascitur in Leytenberg supra Manderstorff Locus. (ubi tepidæ funt aquæ) & aliis montibus urbi Viennæ vicinis.

9. Allii genus fortè Scorodopraffon alterum Lobelio J. B. An Allium sobariceo capite folio angu-fiore C. B. Scorodopraffum minus Ger. emac. alterum Lobelii Park.

Sescunciali est aut longiori bulbo, fibrato, turbinato, tunicis multis ruffis compactili; ex quo folia duo aut tria, tenuia, palmum longa, caulem aliquous, obvolventia pedalem, firmum, teretem, enodem; cui umbella insidet parva florum pallidorum minorum quam Allii petrai. Ab hoc non diversum videtur

Allium montanum radice oblonga C. B. prod.

In hujus descriptione nihil singulare invenio, nisi quòd capitulum rotundum pallidè purpurascat. Non longè Monspelio in loco montoso, qui Hortus Dei dicitur observavit C. Bauhinus.

Allium mont anum minus

A C. Bauhino in Prodromo descriptum an ab aliis omnibus suprascriptis Allii speciebus distinstum fit necne, mihi non conftat.

10. Sterodoprassum diesum J. B. Sterodoprass. 1. Clus. Allium sphæriceo capite, folio lativre, sive Sterodoprassum alterum C. B. Sterodoprassum primum Clussis Ger. emac. An Porrum spl-vesire folio latissimo C. B? Syriacum Tab?

Cluf. J. B. Oblonga & lata profert folia, Porraceis majora, carinata: caulem sesquicubitalem, nonnunquam bicubitalem [J. Bauhino tres, quatuorve cubitos altum] infima parte digitalis craffitudinis, superiore parte nudum, paullatim in junceam tenuitatem definentem, ferentem in fummo caput membranaceo involucro tectum, ut cepa, fub quo florum glomer purpuralcir, mules fujculas fimul conge-fitos. Cepaceis similes, sex exalbidis foliolis constantes explicatus ostendens: quibus succeduntrir-gona capitula, in quibus nigrum semen, Cepz semini par. Radis siubet crassla, parva Cepz a-qualis, multis albis tunicis constans, fibratus, florum glomer suppar, & spicis multis Alli ritu cond-rentibus compositus, odore & sapore remissione. Clustos gravi odore, medióque inter Allium & Porrum, vetuftate in alios majores bulbos fese dividens | adnatis etiam extrinsecus bulbillis, triangularibus ferè, tunica dura involutis. Junio & Julio floret.

Tabernamontanus iconem habet sub titulo Porri Syriaci, nulla addita descriptione: Gerardus iconi Tab. quam assumit descriptionem Clussi accommodat. C. Bauhinus Porrum hoc Syr. Tab. pro Porri specie proponit à Scorodoprasso toto genere diversa, vocato, Porrum folio latissimo. J. Bauhinus dubitat an ad hanc Scorodopraffi speciem referendum sit necne. Nos cum J. Bauhino & Johnsono sentimus Portum Syriacum Tab. non aliam plantam esse quàm Scorodopraffium 1. Clus. nihil tamen affirmare audemus, præfertim cum videamus Parifienses in Catalogo horti Regii Porrum latiffimo folio C. B. pro diffincta Porri specie ponere.

Hane plantam olim Cantabrigiz alui nomine Allii Romani. In Italia observavi in horto quo- Locae.

dam in urbe S. Marini, nescio an sponte natum. Florum corymbus minor est quam planta mag-

nitudo promittit. Byzantio Viennam delatum est, autore Clusio.

Ccccc 2

Radicia bulbus Cepaceo major, candidus, felendens & ferè pellucidus, rarioribus adnatis fercundus, folia aliquot edit magna, Porraceis multo longiora, craffioraq, interdum enam caulem, non tamen quocannis, mollem, fucculentum, digito craffiorem, bicubitalem, funma parte à medio ufq. tamen quocanno, mouem, moumentant, migao crapatrem, ontamatent, funtum parte a metto tito, nudum, in faltigio gelfantem forum glometem membranaco involucir octium, quo diffurpo apparent fofult multi quàm Moly Homerici pallidiores aut potitis albicantes: quibus succedunt confule triangula feminibus nigris repleta.

12. Allium filvestre latifelium C. B. ursmum Ger. Park. ursmum biselium vermum filvaticum J. B. Rantions.

Radice est oblonga Porri, tenuiore, longis & frequentibus fibris capillată, membrană medioeris craffitudinis involută, Allium redolente: à cuius imo statim exoriuntur bina aut terna folia, odore craffitudinis involută, Allium redolente: â cujus imo flatim exoriuntur bina aut terna folia, odore vehementi Allii, & guftu fervido, lato virore îplemderia; firitai, tenera, lefquipalmum longa, in acumen definentia, dus uncias lata, pedicialo dodrantali, virene, qui poft în membranam tenuem, lucidam firiatămque faceffens, floris alteritive vicini folii pedicultum ad radicis ufque fibras vagina inflat obvolvit: Eodem autem loco cum folis furgum redecult bini, terri aut plures; triangulares Cyperi modo, dilute virefeentes, in bulgam festam latulculam, exalbidam, mucrone virențe firiatam, definentes, quæ ubi fe explicaveit unbellam oftenta, numerois foliculis, crian ad quadratam, definentes, quæ ubi fe explicaveit unbellam oftenta, numerois foliculis, etam ad quadratam, intra quæ flamma totidem alba, flisiq, concolor, ex umbilico tribus tuberculis virentibus compatiti. Semes fuccedit parvum, rotundum, nigrum, lave.

In pratis & ad rivulos frequens oritur. Aprili plerunq, menfe & initio Maii floret.

13. Allium Alpinum J. B. montanum latifolium maculatum C.B. Alpinum latifolium, seu Victorialis Ger. anguinum Park. Victorialis longa Clus.

Radix nonnihil obliqua est, in longum bulbum desinens, multisse, fibras perplexas emittens, multiplici cortice; varius fibris transferlim cocuntibus quodammodo reticulato involuta, singulis annis (autore Clufio) feliciter aliis bulbis circa ipfam adnatis fe propagans, fibris adeo implicatis, ut difficile fit bulbos conjunctim natos & coharentes fejungere. Hinc emergit caulis cubitum altus, minimi digiti craffitudine, propter terram rubescens, enodis, lævis, superius viridis, striatus, fungosus, minima aigita cramtuame, proper cettant ruociccins cuesus ieros, apestos vintos, tutatos, tingotos, cui infident glomeratim congotti fores, Coparum forbos finules, uncia longioribus pediculis herentes; candidi (in planta nobis obfervata flores non candidi prorfus erant led ex albo palliduli) quibus trigona fuccedunt capitale, fornisho rotundis, pullis repleta. Polis duo aut tria vagina fuic caulem complechentur, formá foliorum Allii urfini, nervola, fublonga & lata, acuminata, jed maculia confidentia. jora, rigidiora, Gentianæ majoris foliis pænè fimilia, ut non malè censet Clusius.

In fummis jugis altiffimorum montium maximo Carthufianorum cœnobio in Delphinatu immi-

namms juges aummonant monant maximo Cattantanom Certorio la Deprinatu imminentium. Viribus cum reliquis Alliis folvefitibus per omnia convents.
Plebi noftrati (inquit Schroderus) Judeifa, amuletum est familiaristimum, quo à spectris aeréque infecto se tutos fore persuasi sunt, unde & Victorialis nomen ei inditum.

CAP. IV.

Allium flore Specieso Moly dictum.

1. Moly vulgò Lilium Indicum Bontii.

Ilis nostris rubris figura & coloris elegantia haud cedit. Si tamen ulli florum Indicorum comparandus, certe Molymontano tatifolio, flore flavo Clus. fimilis existit. Caule unico, enodi, firmo fed tenui, ad altitudinem noftratis Lilii affurgit : cui infra tria quattuorve felia oblonga, furrecta, fupina parte carinata & contorta adnafcuntur. Summo autem faftigio ex membranaceo folliculo, bifariam divilo quindecim aut plures flores, uncialibus vel longioribus pediculis, senis foliis, stellæ in modum expansis emergunt, qui simul eleganter juncti Coronam Imperialem

Moly Theophrassi magnum J.B. Moly Theophrassis seven Homeri Park. Moly Homericum Ger. Moly lastfolium. Illistorum C.B.

E radice bulbola pugni interdum magnitudine, foris nigricante, intùs alba, filia emitti quinq,, cubitum longa, duos aut res digios lata, craffiuciala, fiipina facie concava, invicem amplectentia, in mucrones acutos definentia, colore vinti, glauco quodam polline, qui facile detergiuru, obudez; Caulis teres, concavus, bicubitalis aut tricubitalis, nudus, folis concolor, in faftigio flores geltans in umbellam difpofitos, minores quim pro plante modo, pediculis fefcuncialibus aut longioribus infidentes, fee & non raro feptem folis mucronatus compositos: totidem flamina brevutucula, appiculas pallidis infignia capitulum circumstant naturaliter trigonum, non raro tamen tetragonum. Florum umbellæ initio membranå crafså includuntur, quå difruptå explicantur. Color florum albus eft cum

diluto rubore. Exterius linea viridis petala media dividit ab unque ad apicem. Addit Clufius, (quod & nobis observatum) juxta caulem inter folia alius plerunque exir cauliculus planus & foliaccus, seu verius folium, fummo velut Allii nucleum gerens initio candicantem deinde pallescentem, qui terra exceptus germinat, & ejuidem generis plantam profert. De loco hujus natali nihil certi traditum

2. Moly Indicum five Caucason Park. J. B. Moly latifolium Indicum C. B. Moly Indicum Ger.

Superiori foliis & reliquâ formâ fimile est; nunquam (inquit Clusius) flores apud me, neque and multos alios protulit; fed eorum loco caulii pedalis, ferè planus, adeò infirmus ut nifi aliquo apud municulo attolli non poffit, firmmo faffigio conglomeratum caput fert, multis velut Allii fpicis, Melpili vulgaris magnitudine, constans, initro viridibus, deinde pallescentibus, que eram in terra non repolitæ germinant, telluri tamen commissa in majores bulbos adolescunt, foliaque & caules (non tamen fingulis annis, quemadmodum nec ipla etiam parens) producunt. Radis, ut alterius, cepacea, rotunda, alba, multis tunicis amicta, quarum externa fulca, vetultate se separans, & in alios bulbos pangen

Constantinopoli allatus est hujus bulbus; Neapolitano etiam in regno sponte nasci autor est Fer-Locus rantes Imperatus.

4- Moly latifolium flavo flore Ger. montanum latifolium flavo flore Clus. montan. latifol. lateo flore Park. latifolium luteum odore Allii primum C.B. & secundum ejusem luteum Betanicorum latifol. Allii odore J. B.

Cim non floret unicum duntaxat folium emittit latum & oblongum, cum caulescit & floriturum est bina, insima parte sese mutuo amplectentia, decem aut plures uncias longa, unam lata, surrecta, firma, supina parte nonnihil carinata, Porracei coloris, & odoris Allium referentis: inter que affurgit caulis enodis, & fatis gracilis, firmus tamen, virefcens, pedem altus aut paulò amplior, fu-ftinens fummo faffigio prodeuntes, ex membranaceo folliculo, bifariam divifo triginta aut plures flores, uncialibus & longioribus pediculis, issque firmis nixos, senis petalis, stellæ in modum expansis constantes, foris pallescentes, interiore parte prorsus slavos, occupante umbilicum triangulari capitulo, sex flavis staminibus cincto, quorum apices etiam flavi. Floribus succedunt trigona capitula femen nigrum inaquale continentia. Radix alba, bulbofa, interdum gemina, ut Orchidis radicem quodammodo amuletur.

Floret mense Junio: è montibus Pyrenzis erutam esse aiunt.

Tempus 🕄

* 5. Moly Pyrenaum purpureum Park. Allium Pyrenaum C. B.

Park. Folia emittit duo aut tria, præcedenti nonnihil fimilia, fed angultiora, nec adeò alba: Flores in fummo caule pauciores, colore purpureo obfoletiore. Radix albicat, odore Allii fatis vehementi prædita, frigore facilè corrumpitur.

6. Moly montanum latifolium purpureum Hispanicum Park. Clus. cur. post ad. Moly lattifolium Hifpanieum C.B.

Cinj.

Bina cum excaulefcit lata, prelonga, viridia producit folia, infimă parte fefe mutuo amplectentia Moly latif. Iuri in modum ; inter que affunți caulit teres, firmus, bipedalis aut altior, fimmo
faftigio fore; futien splurimos, è membranaceo involucro etumpentes, amplos & fipciofos, obrattigio pares intruients puntintos, e inclini antece de vivolució e temperios, ampios se apeciolos, os-longis pediculis fubrixos, paralai fex, fiella inflar expaníis compositos dilutius purpuralecintes, sia-minulai cotidem concoloribus, apicibus luteis donaits, capitulam medium cingentibus. Inter caulem se folia ima hibba aliquot adandentes obtiente, qui fait facile comprehendunt. Radix parva ro-tunda, fibrosa; alba multos edit bulbulos. Nec radix, neque folia aut stores Allium redolent, aut

Sub exitum Maii floret.

Tempus.

7. Moly Dioscoridis parvum quibustam J. B. Moly angustifolium ambellatum C. B. Moly Dio-scorideum Park. Ger.

E 7.8. bulbofa, nucis Avellanæ parvæ magnitudine, cortice nigricante tecta, plurimas prælongas fibras ex ima fede emittente. Allii odore ingrato, caulem erigit pedalem aut cubrialem, tercem, fevem, folidum, in cacumine difruptå membranå umbellam gerentem forom candidorum, flores Allii urfini exprimencium, minorum paullò, fex foliis candidis, oblongis conftantium, quibus fuccedunt vascula seminalia ternis loculamentis contiguis composita, que per maturitatem semina esfundant.

Folia profert graminea, in terram nonnihil reclinata, bina ternáve caulem amplectentia, hiríuta, [quæ in caulibus superiora, lata sunt, glabra, carinata] Allium obolentia & respientia. Quæ ad terram funt media hyeme mense Januario excunt,

Flores explicati diutiffime durant antequam marcefcunt. Juxca sepes umbrosas propè Frontignanam via qua itur Balerue Maio mense cum flore collegit P. Lecui.

8. Moly

Locus.

1122

Vires.

8. Moly Dioscorideum Hispanicum Park. parad.

Præcedenti per omnia fimile est, verùm majus & speciosius multò; floribus candidis, duplo majoribus. Frigoris impatiens hyemes noftras ægrè tolerat.

9. Moly minus Clus. minus flore orbiculato majore J. B. Dioscorideum minus Park. Moly angustifolium floribus majoribus C.B. Moly minus flore albo Ger. emac.

Caulis hujus palmaris, viridis, decem aut plures sustinens stores, sex niveis foliis, non mucronatis, ut superioris, sed orbiculatis & majoribus constantes, senis in medio staminulu, inter bina Porracea odammodo, sed angustiora folia emergit. Radis: rotunda candicans, nucis Pontica magnitudine, albicantibus fibris prædita.

Moly paroum caule triangulo C. B. Moly caule & folis triangularibus Park. parad. An Moly flore albo, folis wiridis coloris Swertin?

Folia edit quatuor vel quinq oblonga, latiufcula, pallide viridia, fuperne plana, fubtus in angulum clata feu carinata, unde & triangula videntur, inter que caulis attollitur fefquipedalis aut major, triangularis pariter, fuers aliquammultos in fattigio gelfans, è membranacco folliculo erumpentes, albos, fatts amplos & coblongos, campaniformes teré, unumquodque petalum externis linea viridis per longitudinem medium dividit. Steminula capitulum medium cingentia apiess luteos fuffinent. per longuamen meanin awaii. Organisase capitumin incuum cungenus apres inteos initinent. Semen parvum nigrum. Radix exterius alba, Moly lutei perquan fimilis. Radix, folia flores Allii odorem fed mitem & vix perceptbilem expirant. Plantam hanc inter Maffam & Sarzanam Etruriz oppida Aprili mense florentem inveninus, nec

multo post circa Baias in agro Neapolitano.

11. Moly Africanum umbella purpurascente C.B. Africum umbella purpurascente Park.

Ex radice bulbo fa caulis (modò unus, modò plures) cubito alcior, nudus & cavus exurgit, unà cum folisi aliquot latinicalis, in acutum definentibus, palmaribus & etiam fefquipalmaribus, per margines inflar graminis hirfuti pilotis. Umbella caulis fununo infidet, cujus flores communiter è quinque foliosi dilute purparácentibus oblogas pediculis & firmis infident: quibus veficula duo triave (emina nigra rotunda includens fuccedit.

Mallo Ruphus flores communica caracterate in planta caracteristica con bulba fa includentia con triave.

Male Bauhinus flores communiter pentapetalos huic plantæ attribuit, cùm bulboſæ in univerſum omnes flores hexapetalos obtineant, aut ſaltem monopetalos in ſex lacinias divſſos.

12. Allium syvestre sive Moly minus roseo amplo store Botan. Mons.

Magnol. Balbola realix plurimos alios bulbillos producit, in qua folia anguftifolii umbellati foliis Iatiora, oblongiora & ominino glabra oriuntur. Caulem habet pedalem & lefquipedalem, cui infidet veluti umbella florum, fex foliis rofeis multò quam Moly Diofoco latioribus & amplioribus conflantium, cum totidem flaminibus & apicibus luteis. Antequam marcefcant flores plutes in codem capite firmul rosei, alii albi videntur gratum odorem spirantes.

Plurimum oritur in vineis, quæ funt circa Colombiere & Mommau, & Maio menle floret. In

Germania huic fimilem invenimus capite bulbifero.

12. Moly flore subviridi Bocconi.

Euleum habet oblongum: Folia Afphodeli albi fimilia: Caulem rotundum, levem, non rarò tri-cubitali procentate eminentem; cujus fummum occupant in umbella quafi Flores è luteo virefcentes, longiffimis pediculis innixi.

Gaudet opacis locis & sylvis umbrofis. In montis Mudonia convallibus copiosum occurrit.

* 14. Moly bumile folio gramineo C. B. Chamamoly an Moly Dioscoridis Col.

Radix bulbola parva, nucis Avellanz magnitudine, flavo cortice duro obductà nititur. Folia qua-RABIES DUDOIA parva, nucis Aveilanz magnitudine, Havo cortice duro obductà nutur. Folia quatuor vel quinque, ab radice, per ambitum Inrluta Autumno emittir, Graminis formà, magnitudine
(gradu) inter fe diffantia, maximum verò non excedit pedem. Primo celli tepore, ipia etiam
Hyeme, flores folliculo fimul inclufos inter folia terram tangentia, caule necquicquam à terra elato,
emittir, qui aperto folliculo feprem aut decem erumpunt fellaria, abli, fingulorum peralorum dorfo
uppurafente aut virente. In florum umbilico fructus exuberant apicem habentes, luteis fex flaminulus circundati, quibus cum petalis marcefeenibus crefcunt fructus in Pfi vel Ciceres magnitudinen, per magnitare di control del format obbendata sinea acudica ville analoga del control del format obbendata sinea acudica ville acudica vi

dinem, per maturitatem in fex partes divisi, femma ostendunt nigra, angulosa, vulgaris Moly similia.

Carinolæ per semiras & agros non procul ab oppido ssonit Januario. Floribus evanescentibus fructus in terram incurvatur. Odor inter Brafficam & Allium.

15. Moly angustifolium foliis restexis C. B. serpentinum Ger. Park.

Dioscoridis Moly perfimile ortu, folio ad terram item reflexo, odore & bulbo: sed flos candore rubens, cui subjacent nitidi bulbuli Indici Moly ritu. Radix Cepaceo præduro involucro obtegitur. Caulis pedalis & sesquipedalis. Belgis hortense est. CAP Lib. XXI.

CAP. V.

De Allio (ativo.

Llium nonnullis dictum videtur ab and exilier, quod exiliendo crescat. Sunt qui ab halante gravi odore deducunt, & Alium scribunt: Vossius non dubium putat quin sit ab สมักเอาร , i. e. Alliorum capita seu nuclei.

Gracis Zwiesho dicitur quasi o sasho sidor, i.e. rudis rosa, propter odorem gravem: vel quòd come-flum vapores excrementicios ad cutim pellar & velcontibus pandiculationes moveat.

Allii sativi nota sunt bulbus à multis nucleis seu spicis compositus, odor gravis vehementior.

1. Allium Park. Ger. Sativum C. B. vulgare & Sativum J. B. Common Barlick.

J. B. Scapus Allio procerus, enodis, concavus, glomeratim congestos in magna capita serse sufficients, Cepaceos, rupto folliculo apparentes, postmodum & nucleur parvos quibus postit propagari. Verum felia non ut Cepis sistulosa, sed graminea: subbus denique non simplex sed numerolis nucleis, fub una communi tandem membrana collectis constat, sapore peracri, odore gravi, unde fibræ can-

Allium passim & vulgò omnibus notum ubique ferè gentium seritur.

Anium patitin et vingo onintesa notant uorige tete gentratin terruir.

Alium eximi caldium et & cautites facultatis particels, quippe quod non tantum veficas excitat, fed cutim corrodit, Coftao oblervatore. Nec obfat, quod in centu alimentorum ett: nam & aia funt foris quidem cautitea, intus autem minime; qua intus milicentur cum aliis eduliis cúmq acido ventriculi atterantur: & praterea ventriculus humore mucolo fatts denfo oblinitur; ut cutem ejus interiorem non tangant ingesta.

cutem ejus interiorem non tangant ingeita.
Incidit & discutir, Alexipharmacum est. Usus præcipius internus & externus est in colica statulenta, lumbricis, peste scum aceto j tussif, calculo. Schrod. Et ad præciscos esfectus sapissime à vulgo vel in lacte, vel in jusculo decockum exhiberur, unde & Theriaca rusticiorum appellatur. Verum usus ejus frequentior molestus est & noxius, partim ob fœtorem intolerabilem, præcipuè verò quia capitis dolorem infert, fitim excitat, oculis nocet, sensuamque omnium instrum

In thoracis affectibus pituitofis egregie facit ad expectorationem. In lacte coctum & tritum fiftit catarrhos & prodeft ad raucedinem. Mulierculis noftratibus ad hofce affectus in puens in fre-

quenti usu est; ut & ad lumbricos ventris enecandos & expellendos.

Allium (inquit Platerus de Febribus) in hydromelite decoctum, & ad 3 ij. vel paulò plus exhibitum potenter sudores & urinas elicit in peste laborantibus. Hungari (inquit Joh. Bockelius de Peste) peftis tempore non habent certius remedium quam Allium: exficcat enim corpora humana & putredinem impedit.

Refert historiam Zacutus Lusitanus de quodam sene, qui cum in tempore hyberno per nivosa loca diu iter fecisset, innato ventriculi calore pane extincto lethaliter decubuit. Pro quo instaurando dut ter recattet, interaction and voluntaria and period contraction definition and the virtificand count caldiffinar remedia nequicquam proficerent: tandem Zacutus admonitus al Avicenna Allium ficcum melle delibutum exhibut. Hoc cum quatriduo ufurpiffer meluis habere cepit, & cum ejas ufum menfem numu continuiffer, fantati refitutuse eth. Aque di pfum Septentrionales populos natura docet, qui properea Allium in continuo ufu habent. Sement Infrit.

lib.4. part. I. cap. 3.

Allium cum adipe fuillo tufum, fi plantæ pedum eo inungantur, multum conducit ad pulmo-

num canales aperiendos & ab infarctu liberandos in Asthmate, &c. D. Hulse.

Si emplastra ex Allio contuso plantis pedum applicentur, oris halitus Allium spirabit. Tradit etiam Pet. Laurembergius in Apparat. Plantar. lib. 1. cap. 2. Allium gallinis & alias altilibus cum efca objectum faporem & odorem fuum in eorum carne & ovis prodere. Denique Christophorus Bennet M. D. Londinensis in Theat. tabidorum exerc. 19. assert sonticulos agrorum membris vel incifos, vel inuftos in rarioris textura hominibus, Allii intus fumpti post tertiam aut quartam à comeftione horam odorem reddere. Verum (ut recté D. Lower contra Edm. de Meara) ifitufinodi odorem vapores totum corporis habitum penetrantes non producunt; sed corpuscula quardam ex Allio decidentia fanguini milcentur, comque eo fimul ad pulmones delata, una cum fuliginolis fanguinis per expirationem emittuntur.

ngunns enturns per ospitationer omnembration. Allii fucus potus hominem non modò turbat, fed etiam interficit Spigil. If ag. lib. 2. cap. 16. Arnulphi Imperatoris vitam terminârunt vermiculi in ejus carne ex nimia Allii comeitione ge-

Arthunn imperators executed in the first property of the first pro

ligiofi experimentum. Chefneau.

A. 2. Allium montanum majus Anglicum Newtoni.

Radio nucleis aliquot majufculis conftat Allii vulgaris in modum, tunica duntaxat fubfufca tecta, quam facile exuit; de reliquo integra eft, & candida, e bafi multas oblongas, validas, albas fibras demittens. Caulis firmus, medulla quadam fpongiosa farctus, quatuor pedes alrus, parte inferiore Tempus & Locus.

Tres.

De Herbis bulbosis.

1127

ad cubit circiter altitudinem per intervalla foliis quatuor cinctus imà fua parte eum amplecte ntibus, rebiqua fuperiore parte nuda & glabra; cujus fattigio infidet corymbus amplus filofoulorum purpurational de la compania del compania de la compania de la compania del compania de la compania del compania de la compania del comp

tricapfulari exiguo inclufum. Augulto floret. In parva infula Holms dicta fupra Briftolium in Sabrinæ æftuario copiosè pro-

venit. Ob convenientiam cum Allio fativo in radicibus feu bulbis è multis nucleis compositis eidem fibiparximus.

CAP. VI.

De Ampeloprasso.

A. Ampelograssium J. B. Park. Ampel. sive Parsum sylvestire Get. Lob. Parsum sylvestire gemuo capite C. B. Parsum sylvestire vineasum C. B. quomodo disferat aliu inquirendum èr examinandum relinquimus.

Leb. Obf.

Inetis, arvis, marginibus, fenticetis & dumetis Gallia & Belgii gaudet. Felio exit Allii

Inetis, arvis, marginibus, fenticetis & dumetis Gallia & Belgii gaudet. Felio exit Allii

felio processor de fingulari capite conftans, Porti minor, durior, acrior, nonnullis adnatis

felio propagans. Flora, & nucleis feminis vice triticeis granis paribus, in glomeratis capitulis non dif-

parious Auiu sylvettris tenution.

De Ampelopraffo mibi nondum faisfactum fateor. Allii genus in Borealbus Angliæ præruptis montium faxis fonote proveniens obfervavi, quod Ampelopraffum effe aliquando fufpicatus fum. Folia ei neque fiftulofa, neque teretua, fed fuperne plana, fubus carinata, angulta, glauca, tria aut rotutor in caule. Capitulum daplai folliculo membranacco in actuum nucronem definente clauditur. Huic fimile, fi non idem in pratis 8c umbrofis fepium aggeribus propé Celtriam capitulm vidi, cujus bulbus fimplex cortice nigro tegium, mitem & vix perceptiblem Allii odorem fiprans. Hujus filos mili non confipectus; cum enim Celtriæ fui Maii mentis initio nondum floruerat.

CAP. VII.

De Porro.

Porum Latinis dictum volunt nonnulli quòd porrò cat & longè latéque graffetur. Sed est inquit Vossus) à ressen sacta secunda tertusque litera trajectione & quarta mutatione in R. quomodo à miss est turnis, à nisms celer.

Port note funt radix angulta, florum corymbi magni, feu flosculi plurimi in capitulum sphæricum grande conglobati.
Portum settle in nostra graveolentium divisione ad aliud genus pertinet: foliis enim sistulosis

cum Cepa convenit.

1. Portum Park. J. B. capitatum Ger. commune capitatum C. B. Ucches, of Borret.

F.B.

File luxuriat adolefcencius adhuc Porrum femunciam circiter latis, alternatim pofitis, inferiore fuperius ceu vagină aliquoufque complectente: adultis idem pofitus, fed longitudo cubitalis, laittudo fextantalis, forma carinata, color fere glaucus, fapor cepacous. Ubi cauletici fespund digitalem 8 craffiorem ad tres, quaturove cubitos furrigit, folidum, fucculentum, glomeratos in pilam, quam utrăque manu vix complectaris fojculos futtinentem, fuo unumquemque pediculo innitum, exalbido purpurafentem, apicius faturatore unitet purpura. Semen triangulum, atrum, Cepa. Radix bilbola; tunitis albis compacitiis, fibrata, fapore mitiore quâm Cepa.

Poor, unicăvium latifolium C. B. Portum fechium aut tonfile Gr. à pracedente non differt foecie, cim ex odem femine uraque generentur, fed cultură tantum; quu id quod ad cultinaria fucula fapius detonderi folet, fechium aut fectile Columella & Palladio nominatur; quod verò capitatum fieri deber, non tondendum, & autumnali tempore transferendum; etiam Plinio monente C. B.

2. Porrum Sylvestre inodorum C. B. Lob.

Omnia Porro fimilia funt fed exiliora & inodora. Lierz Brabantorum in botto D. Joannis Diffii alitur. Hac Lobelius in Observationibus, nec plura habet.

Porrum ur gultu lic viribus cum Allio & Cepa convenit, attenuat, aperit, incidit, refolvit. Ufus Porrum ur gultu lic viribus cum Allio & Cepa convenit, attenuat, aperit, incidit, refolvit. Ufus Porrum ur orbita & uftionibus, muciagine pulmonum. Extrinscos in aurium tinnitu & fuppurationibus: in hemorrhoidum rumore, &c.

Ad dolorem Pleuriticorum, & ex albedine Porri minutim incifi q. f. frige parùm in fartagine, & applica figira partem dolontem. Multos juviffe teffis fum, iaquit Chefnian. D. Ḥulfe.

Ad Polypum, a fucci Porei non textils et l' cum pauco tartari & cera virids. F. ung, de quo aliquid fapiùs in nafum intromittatur. Alexis Pedemont.

Prayotius Porrum confixum undiq, radiculis Hellebori nigri coctum aliquoties jejunė menfibus infantibus elitatum in corundem difficultate commendat D. Saame è Dolaco.

Lib. XXI.

N. Frequens Porri ulus Jomnos curbulentos inducit, viluíque officir.
Nonnulli ad voes claritatem & filendorem inducendum Porri elun commendant. Vitari tamen debet (finquit i Bauhinus) attiduis aut multus ejus ulus, quia visió solcuritatem officir, fromacho adverfatur, multaque alia incommoda facit: capropter noninfi robuffis admodum, decocitumq, cum melle, vel in Prafana erit exhibendum.

CAP. VIII.

De Bulbosa Africana anomala Moly affini.

Naveissus Indieus Serpentarius Col. notis în Recchum. Indieus puniceus gemino latiore folio Ferrar. Africanus foliis Bifolii C. B. marinus Africanus sev exoticus Lobelii Park

Pierrar. Col.

Wilbofa radiz, Pinez nuci par, oblonga, fiquamofa, imi fibrati verticis orbe anguflo coronata, Ulbofa radiz, Pinez nuci par, oblonga, fiquamofa, imi fibrati verticis orbe anguflo coronata, Ulbofa radiz, Pinez nuci par, oblonga, fiquamofa, inita deorfum porredto tubere calloda. Septembri mente caudem protrudir crafitudine digitale, padalem aut majorem, in rotundo urriun, planum, ex viridi pallentem, maculifi, diffundum obliquis, purpurafeentibus ex caltaneo, colore Dracontii caulis anulum, fitumna parte rubentem. Inde figi enticat nudus, pitis folisi foris in cont effigiem convolutis, pol primas artians fine pluvas, qui dehibens magnus fit admodum, trium fierè unciarum diametro, magnis folisi carnotis, duris, partin fitriatis, feptem externis, & tribus majoribus internis, colore fanguineo rubene, interna partin fitriatis, feptem externis, & tribus majoribus internis, colore fanguineo rubene, interna vero parte ditutore, magnum calycem efformans, intimos filofeulos confertifitmos, nonnihi hiantes, rubicundulos, brevitus fubabidifiq pediculis invisco completentem. Horum finguli prater meters, intimos filofeulos confertifitmos, nonnihi hiantes, rubicundulos, brevitus fubabidifiq pediculis invisco completentem. Horum finguli prater meters, cincin confertifitmos, nonnihi hiantes, rubicundulos, brevitus didapis [marcefecentibus & dependentous floris foliolis] fubicate apitula ferunt. Floriculis portea didapis [marcefecentibus & dependentous floris foliolis] fubicate apitula ferunt. Floriculis portea didapis [marcefecentibus & dependentous floris foliolis] fubicate apitula ferunte foliculos ardenti colore rubros, trigonos, Oliva nuclei magnitudine, racemi fen corumpia infecelu conglobatos, fingulos in termis cellulas divitos, in quibus fingula forma nigella, minufetul phafeoli figura & magnutudine. Bina poft exentifum florem folia ceitiunt, faceccienti arque in femen exeunti feapo adana & figerenduleta, ovaca, in duos circiere palmos longa [bips-dali longitudine Csl.] in palmi dimidium lata, Seylle folis

dau iongitudine cos.] in painti diminuturi sata, 50-yus. Futus ciatinamie arquaita plana itvo aqualta & mirume carinata, nigrantia, primo liurrecka, humi donum jacentia.
Africane originis est, planta anomala ad Moly nomibil accedit, verim calyce polyphyllo strem mentiente, & solicula penashylla frustui innascentibus non a Moly tantium & Allio, sed & ab omnibus aliti balbosis dissert.

SECTIO TERTIA.

De Herbis bulbo tunicato odore vel nullo vel minus gravi præditis.

Herbe radice bulbosa tunicata, odore nullo aut minùs gravi præditæ sunt vel slore

(Enneapetalo, foliis illis quæ reflectuntur sursum in flore

SBifidis; IRIS BULBOSA. Integris: SYSTRHYNCHIUM.

(Hexapetalo floribus

Folliculo seu perianthio inclusis, summo pericarpio insidentibus,

SCum calsce tubove in medio flore quem sex folia circumstant: Nancissur, Nullo in medio store calsce à lex petalis distincto, storibus

Majoribus

Minoribus, pendulis, petalis albis cum apicibus viridibus in plerifq, speciebus: Leu-COLUM-BUL BOSUM.

Nudis, fructús feu vaículi feminalis basi cohærentibus caulibus

Foliofu, floribus erectis, amplis, in fingulis caulibus natura fingulis, colorum varietate & pulchritudine infiguibus, feminibus compreffis tenubus, radice efculenta: Tulipa. Aphyllis, floribus in fingulis caulibus pluribus

Maritima, radice grandi, floribus folia antevertentibus, SCYLLA. Mediterranea, staminulis florum;

Tenuibus seu angustis & teretibus, florum petalis plerunq, puris seu unicoloribus: HYACINTHUS. atu, spicatis aut oundeiden, quorum tria acuminata, tria bifida seu sinuata sunt [stamina hac capitulum seminis seu stylum includunt arcte cocuntia, etiam explicatis foliis exterioribus] radice lactea, florum petalis in plerifq, speciebus, aversa parte lineis virentibus notatis : ORNITHOGALUM.

CAP. I.

De Iride bulbofa.

Ris Dioscoridi à cœlestis arcûs fimilitudine nomen accepit, quem vario colore floris quadantenus figurat. Notæ Iridis funt flores enneapetali, petalis furfum reflexis bifidis.

 Iris bulbosa latifolia acaules odora C. B. bulbosa latifolia store carules & candido J. B. bulbosa latifolia Ger. emac. bulbosa latifolia prima Clusti Park. parad. 2320a0 leaned bulbous Flower De luce.

Class Sena utplurimum habet folia, longiuscula & latiuscula, Hemerocallidis Dodonæi sive Liliasphodeli foliis ferè fimilia, breviora tamen, alternatim invicem amplectentia, mollia, in terram prona, supernè ex viridi pallentia, infernè verò incana : è quorum medio flos exfilit, è membranaceo involucro, unicus, odoratus, coeruleus (interdum lactei candoris) novem foliolis conftans, Iridis figura, quo marcescente utrinque alii singulares succedunt. Nullus est illi caulis, sed flos longo duntaxat pediculo infidet, ut in Croco. Radix bulbofa, candida, Avellanx inftar dulcis, multiplici cortice nigricante involuta; Cui (præsertim dum florer) aliquot præter fibras crassæ longæ radiculæ fubnascuntur, ut in Hyacinthi radicibus interdum fieri solet.

Invenitur in Lutitania: Batticach, collium radicibus non procul ab Ana flumine fitis, & copiosè circa Antequeram & Cordubam. In Lufitania porto Januario: in Bætica autem Februario observabam

& eruebam, inquit Clufius.

Iris Bulbosa Persica Park, parad. Iris Persica variegata pracox Ferrar.

Park. Ad pracedentem accedit tum radice, tum foliis, que tamen breviora funt & angustiora. Floris figura non multum diffimilis, color diversus nimirum pallide coeruleus ruffescens, petala tamen repanda fere tota colore obscure purpureo inficiuntur, cum macula in medio flava.

Rariùs apud nos floret.

Ferrarius eam fic describit: Hujus radix proxime superiori persimilis minorem nacta est modum. Folia pauciora, diluto virore veluti rorulenta, atq, in canalis effigiem concava, fex digitorum longitudine, dutim latitudine definiuntur. Exiguò polt foliorum exortum fub extremum Februarium flores exiftunt, fupradictis Englio poir tonorimi exortain de sacraman repriarium note exitatini, infranctis conformatione pares, numero autem & colore dipares. Hi enim quaterni tantim quinte pro cipife, bulbi viribus funduntur; totie, fic albicant, ut folia terna furrecha dilutiore fuco cœruleo intertuito pulche fueccan: totiedem verò hicie fubjecta cum prominula crocea linea intercurfante diffineta, tum violaceis guttis circumlita, grandiore janthini coloris velut holoferica maculà devenitatione. xum laorum infuscante, splendide nigrescant.

Deniq, ejuldem formæ folliculus Junio mense maturescit in semen.

Lib. XXI. De Herbis bulbosis.

1129

2. Iris bulbofa tota violacea vel cerulea J. B. bulbofa folisi cepaceis maculatis, fiore turpureo inodoro C.B. bulbosa purpurea & purpuro-violacea Park. bulbosa Anglica Ger.

Craffiore & latiore est folio, ac veluti cepacoo, parte interiore carinato, multifq, quasi bullis argenteis resperso, exteriore striato: crasso instrudo, caule, quem quaterna aut quina solio ampleduntur: binos ex vaginulis utplurimum promit solio invicem succedentes, interdum unicum duntaxat, novem soliois constantem, violacei prorsus de elegantissimi coloris, interdum dilutioris, inadotaxat, novem tolus conflantem, violacei prorlus & elegantilimi coloris, interdum dilutioris, inodo-rum tamen, quorum tria majora funta de cerram inclinata & prona, ut in vulgari Tinde, & Labrorum inflar propendentia; tria alia angufta & extima parte bifida alataq, iis incumbant, ufq, ad luteam maculam (que: majoribus pro fimbria eft) pertingentia: tria alia furreêta fupreman, parte labiuf-cula, infima verò valdè angufta: floribus fuccedunt trigona laxáq, espita, quibus femen ineft rugo fum fulvefcens Ervi magnitudine, quod maturum in capitibus crepitat, fi moveantur. Redix magna plurimis membranis tenacibus ingricantibus circumvoluta, intus alba, & feffiti parte fibris pra-ditat, quæ fingulis annis multos nucleos circa latera deponit. Hujus folia novo vere demum ger-

minant.

Hujus generis plantam in horto nostro alimus à Clussana in nonnullis discrepantem. Plura etenim in caule [ad decem usa,] folia haber: Floris petala extima & repanda maculis ex coeruleo nigricantibus perbellè pinguntur: petala ectam lurrectà varia funt è coeruleo aut purpuro-coeruleo saturatiore & dilutione. Flores intiper persepteres in codem caule profert.

Hujus varietates nobis effe videntur,

1. Iris bulbosa major five Anglica cœrulea Park. parad. Swert. bulbosa Anglica Ger.

 In solution major two Anguea consucations, parae, source, buttonia Anguea Ger.
 Iris bulbofa major flore rubente ejudém.
 Iris bulbofa major flore rubente ejudém.
 Has aliafa, C. Bauhimus fub titulo Irida bulbofa infolica caude donata complectitur: quam tamen fpecie diffinctam ab Iride hoc in loco à nobis proposita constituit.

2. Iris bulbosa major sive latifolia alba Park. bulbosa latifolia candida C.B.

Integro menfe ferius quam pracedens è terra emergit, folis nonnihil majoribus latioribusqu, caule craffiore & breviore, binos plerumq peramplos flores gestante, quorum alter altero priùs aperitur, posterior tamen persape ante explicatur quam prior contractus fuerit, colore antequam explicantur albente cœruleo diluto, quem argenteum vocamus. Aperti candidiores fiunt, non tamen prorfis nivei, sed aliquam languidiorem cœrulei tincturam ostendentes. Petala florum propendentia peram-

ple funt, macula illà in medio flavà infignia.

Hijus varietates aliquot proposit Parkinifonus, nimirum Iridem bulbofam majorem albam variegatam, & majorem five latifoliam verifocolorem.

Irie bulbosa angustifolia tricolor odore Coriandri C.B. bulbosa 3, seve versicolor Clus. bulbosa ca-rulco & albo versicolor J.B. bulbosa varia Ger.

Huic quinq, aut sex sunt folia, angusta & tenuia, cubitalis longitudinis, interna parte striata & Huic quinq, aut lex funt folia, angultă & tenuia, cubitalis longitudinis, interna parte Îtriată & crndicantia, externa rugolă, viridis cum cineraceo commistri coloris, caulem amplexantia cubitalem, interdum etiam majorem, nodofium, unicum plerunq, forem, rarò binos, è membranaceis vaginulis proferentem, Iridis angultifoliz formă fimilem, cujus tria latiora & ad terram inflexa folia extima parte ampliora funt & candicantia, luteâq, maculă infignita, eà videlicer parre, qua folia his incumbentă & ligulam occulentă, bifidâția, & in parvas alas reflexa, definunți, ilia, fiubcerulei ex candido coloris; reliqua tria erebă lunt, oblonga, & dilutius ex curvelo purpuralententa. Tous flos jucundo îpirat odore, pramanfi Coriandri obducti faccharo five preparati inflar. Flori fuccedir longum triangulum caput, altero gracilius, neq, laxum, semen angulosum, subrussum continens.
Radix bulbosa, candida, subdulcis, spadiceis aliquot membranis involuta, minor superioris radice, & illà liberalius nucleos producens, quibus facillimè feri poteft.

Variat flore latiore & radice brevi, binis plerung, floribus, altera flore angustiore radice oblonga: utrag, dilutioris aut saturatioris coloris. Vide Clusium.

In nonnullis Caftellæ collibus non procul Pincia sponte nascitur. Iridis bulbosa versicoloris quinq, varietates è semine enatas proponit & describit Clusius, quarum

descriptiones à C. Bauhino contractas dabimus. I. Trium foliorum [floris] inclinatorum labra flava funt, macula aurea magna in labro reflexo inlignita, ad quam venæ purpurascentes excurrunt: at trium incumbentium dorsum & alæ pallent, latera candicant : tria erecta albent, venis subcoeruleis saturatioribus vel dilutioribus di-

2. Tria inflexa pallent labro flavá maculá notato, internè quibuídam venulis purpurafeentibus distincta: tria ligulam tegentia albicant, vel ochri colore sunt tria surrecta exalbida, nervo slavo

2. Flore est latiore breviore, ternis foliis inflexis latis, & propendente labro aurea macula infignito, & alio orbe cincto, per oras crilpo, cœrulei coloris, nervo extrinsecus virente, intrinsecus pallente, venis purpureis in latera excurrentibus: at tria gibba purpurea funt gibbo albicante, alis cœruleis: tria erecta ex coeruleo purpurascunt.

4 Tria reflexa flava funt, macula aurea in labro, à qua venæ dilutius purpurascentes sparguntur: folia incumbentia exalbida, nervo pallido divifa: tria furrecta inferius venis corruleo-purpurascentibus distincta, superne candicant.

Ddddd t

5. Terna

5. Terna inflexa lactei coloris, aurea macula labro impressa: folia incumbentia & terna erecta alba, & circa ungues subcœrulea.

5. Iris bulbosa lutea inodora major C. B. 4. sive lutea Clus. bulbosa lutea J. B.

Iridi bulbofæ 3. seu versicolori Clus, per omnia serè similis est, breviore tamen caule, gracilioribusq, & exviridi pallescentibus foliis: flos unicus, interdum bini, contractiores, latiores tamen ex vaginulis fummo cauli inhærentibus prodeunt, lutei coloris, inodori, mediæ inter fecundum & tertium genus magnitudinis quemadmodum & filiquæ, feu caput trigonum, in quo femen superiori simile continetur: radix tertii generis radici fimilis, qua nucleis non fecus ac illa propagatur.

Sed hac in flore quandam etiam differentiam habet, licet exiguam: nam invenitur latiore ali-

quantulum faturatioréque & magis rutilante aureo colore : radice item breviore & craffiore, membranacea præterea illa vagina, unde primum folia emergunt, fanguineo colore à fummis vaginæ oris in inferiorem illius partem radiatim definente magis infecta est, quam illius quæ dilutiore est flavo colore: nam illa interdum sanguineo hoc colore caret, utriusq autem, quemadmodum & tertiæ folia ante hyemem germinare solent.

Nascitur pingui solo & petrosis collibus ad Tagum sitis supra Olyssipponem. Floret paulò maturius

terrio genere, eodem quo secundum tempore. Clusius multas proponit varietates ad tredecim usq., è semine slavæ-variæ ortas, quarum descriptiones qui defiderat apud ipfum videat. Nec enim eas huc transcribere operat pretium putamus, cum & aliaz multar nullo certo aut definito numero à semine sato obtineri possint, quas siquis omnes describere vellet, de unico hoc flore integrum volumen componere possit: quod idem de Tulipa dictum intelligatur.

CAP. II.

De Narcisso.

Arciffus non à Narciffo adolescente, nimium seipsum adamante (ut poetæ fabulantur) sed à vi stupefaciendi, quam ressum Graci vocant, dictus est: seu, ut Plinius, à narce, quam vim Narcisso inesse le 21. c. 19. testatur: hinc Plutareho in Symposio quasi nervos hebetans, & torpidas gravitates efficiens, dicitur. C. B.

Narciffus à reliquis bulbofis tunicatis certiffima nota, calyce in medio flore diftinguitur, ut plures

Narciflos clarioris doctrina: gratia dividemus in latifolios & angustifolios sen juncifolios, Latifohos iterum partiemur in monanthes seu unicum in uno caule florem gerentes, & polyanthes seu pluribus in eodem caule floribus donatos. Monanthes denique fubdividemus in 1. calyce feu tubo longissimo præditos, 2. calyce mediæ longitudinis & 3. calyce brevi.

- 6. 1. Narcissus calyce seu tubo longissimo latifolius Pseudo-narcissus & Bulbocodium dictus.
- Bulbocodium flore pallido, tubo flavo, ferotinum. An Narcissus minor pallidus amplo calice flavo non descriptus Sweet? Narcissus alter crasso bulbo C. B.

Folia huic breviora funt quam vel vulgari Pseudo-narcisso vel Hispanico, duplo tamen latiora, planiora nec adeò carinata, minùs glauca, pallidiora, mucronibus obtufis, fefquipalmaria aur femi-pedalia. Caulio femipedalis, fatis craffius & firmus, è membranaeco folliculo fineme exferens, inde folia pallidiora qu'am Bulbocodii yulgaris, albida, latiora tamen expantium, cum tubo in medio pralongo, flavo, fundum versus tumidiore & quasi ventricoso, summo margine circumcirca sinuato non tamen fimbriato aut incifo, nec extrorfum reflexo campana in modum, ut illius. Folia tubum circumstantia propiùs ad illius basin sita sunt quam in vulgari Bulbocodio & expanduntur magis. Stylus in medio flore pallidus ad fummum propè tubum extenditur, quem fex framina longitudine eidem ferè æqualia arctè cingunt.

Serius floret quam vel vulgare Bulbocodium vel Hispanicum, viz. non ante initium Aprilis. E fingulis autem bulbis quatuor exeunt folia. Ungues foliorum floris & fundus tubi intensiùs flavent

De loco natali nihil certi habemus, bulbum accepimus inter alios multos ab erudiriffimo & amiciffimo viro D. Uvedale.

2. Narcissus major totus luteus calice prælongo C.B. Pseudo-narcissus Hispanicus aureus maximus Park. Bulbocodium Hispanicum J. B. Pseudo-narcissus Hispanicus Ger. emac.

Elatius est & omnibus partibus majus Bulbocodio vulgatiore, caule pedali aut altiore, foliis digitum latis, dodrantem longis, in hortulo nostro è fingulis bulbis binis. Flos longè major est vulgaris Pseudo-narciffi flore, [unde miramur Clufium florem paulo minorem huic attribuere] totus flavus & quafi aureus, tam calix, quam folia cum cingentia, alioquin ci finnlis. Radix hujus craffior est

Florebat nobis circa initium Martii. Parkinsonus Pseudonarcissum aureum Hispanicum flore pleno è semine ut conjectatur pracedentis Varietas fibi natum describit Parad. pag. 103.

3. Narcissus albus oblongo calice C. B. Pseudonarcissus albo flore Clusti J. B. Ger. emac.

Hic præcedenti perfimilis est foliis & caule. E fingulis tamen bulbis tria prodibant folia. Flos totus, tam tubus, quam folia eum circumftantia, albus est, aut potius pallidus. Aliquanto serius

tottis, tatti utius, quanti tottis cuiti accomination, autoriori particolori patricolori particolori propriori patricolori propriori patricolori propriori patricolori patrico Chintis speciem nane exactus quentus no voins.

La consideration planta term e vacace outofa oblogiogo, ngiróque cortice si va membrana techt. de cujus lede frequentes tenucique oriebantur candide fibra:) proferebar felia, dodrantem vel paulò amplibs longa, Narcilii angultioribus. tur candida norae y protector puns, accuminant con pouto auguno maga, sociami auguntomouto folis valde inmila, lupina parte carinata, inter qua nudus prodiba ceaula, faire exilis, non craffas, dodrantem altus, fummo faftigio membranaceum foliculum gerens, è quo propendosta flos totus containment artis, minimo rango insanoranacemi noncumin genera, e que propendeoat nos totus albus, Pleudonarciflo vulgation formá quidem finilis, paulo tamen minor [imb ponis major] [e-feunciam longus, fex folis tubum amplectencibus fimiliter conflans, tubo autem paulo angusthore, & oras nonnihil fimbriatas habenne, in quo fex alba framina flavefenne apice prædita, & medius ftylus longior. Nullum vero peculiarem odorem in eo flore observabam, qui aperiebatur Aprili, deinde Junio semen proferebat in triangulari capite sive theca orbiculare, nigrum & splendens, quale Narcissi juncifolii albo store restexo, sed majus.

4. Bulbocodium minus J. B. Pseudo-narcissus minor Hispanicus Clus. Ger. emac. Narcissus par-

A Pseudo-narcisso Hispanico majore differt foliis longè minoribus & angustioribus, flore pusillo insidente digitali, tenui, viridi cauliculo. Capitellum trigonium obtusis est angulis & fere rotundum, in quo semen in aquale nigrum, satis magnum pro planta proportione. Radix bulbola, exigua, fo

A. 5. Narcissus solvestris pallidus calice luteo C. B. Pseudonarcissus Anglicus Ger. Anglicus culgaris Park. Bulbocodium vulgarius J. B. 10i10 English Datfooli.

Radix bulbosa ex multis tunicis compacta, mediocris magnitudinis, tactu & gustu viscida, cum Radis bulbola ex mulis tunos compacta, mediocrs magnitudinis, tactu & guitu vileida, cum aliqua dulcedine, acrimoniam tandem aliquam relinquens, cui fubfunt multer capillares fibre, non-nunquam unica, alitis plures ubi fe propagat. Folia longa, angulta, è viridi cuiti, caulem ad fummum faftigium comitantia, firiata, coftis duabus aversi parre prædira, terna, quaterna, quina tunica una cum e tandie exporto involuta. Caulis palmaris & dodorantalis, compretius, firiatus, fithulofus, cui inidate flor fingularis, deorfum nutans, duas uncias longus, fex, pallidis & fellatim decuffatis folis confitans, nagno, longo, flavóque & fimbriato calice campanula free figurantica de la confita de la confita folis confitans. ra protuberans, aureus, splendens fimbria comata & laciniata, in cujus medio apices sex lutei circa prifillum concolorem intorquentur, minimo odore, non, ur aliqui volunt, nullo, qua parte geniculo intermedio cauli flos adnalcitur membranula exalbida florem antequam explicetur involvir; paulóque infra floris medium fex folia pallidula, micantia, mediocriter lata, mucronata ex ipío floris codio recta foris se pandunt. Succedunt pericarpia rotunda, in quibus semen Camer. nigram, in principio latiusculum, temporis progressu rotundum.

Variis in losis fionte oritur, circa margines agrorum & vervaccorum, humido praefertim folo, Locus, fique fylvis & dumeits, locifque arboribus confitis. Martio incunte apud nos in Anglia flores, aut ferius citius pro anni constitutione, & aeris temperie.

1. Bulbocodium flore pleno seu multiplice calice carente: item

1. Bulbocculum floris calice feu tubo duplici, triplici & pleno: irem .

3. Bulbocculum floris calice feu tubo duplici, triplici & pleno: irem .

3. Bulbocculu pleno flore [peciofum genus Venerio Clef. J. B. pro luxuriantis natura lufibus ha-Varietato. .

3. Bulbocculum floris calice feu tubo duplici. .

3. Bulbocculum floris calice feu tubo du benda censeo, non pro speciebus Bulbocodii distinctis. Horum descriptiones siquis desiderat, Clufium, Lobelium & J. Bauhinum adeat.

hum, Loceium of, Daumnum aceat.

Non diffat hic à Diofordisk Narcifio facie vel viribus. Is autem vomitorius eft & nervis inimicus : Viriz.

extrinfecis tamen prodeffe dictur ambuffis, vulneribus & herniis.

Narciff cupidenque radicibus rufticam plebem vomitiones moliri affern.

Folia contusa in Erysipelate conducunt. D. Palmer dictante D. Hermanno.

Meminit C. Bauhinus Narciffi totius lutei floris folis reflexis C. B. i.e. Narciffi tot. lut. oblongo calice & reflexis foliis Eyft.

Item, Narciffi albi, fimbria lutea C. B.

Item, Narcissi lutei repentis, i. e. Pseudo narcissi lutei repentis Eyst.

\$. 2. Narcissus amplo calyce, media longitudinis.

Nareiffus maximus paliidus amplo calice flavo Cluf. Iatifolius paliidus calice amplo alter C. B. Iatifolius aminum maximus ample calice flavos, flow Nompaville Park. omnium maximus Gen. Clig gyteat Bounpareil, oʻ Bounefunth Duffootis.

Ex fingulis bulbis quatuor aut quinque emittit folia, pedem aut sesquipedem alta, unciam lata, ca-Ex ingguis buios quaturo aut quinque sintu. 1900, posser un aut Bulbocodii vulgaris, aut Hilpanic, rinata glauca, longiora latioráque in hortulo noîtro quâm aut Bulbocodii vulgaris, aut Hilpanic. D d d d d 2 Caulis elatior, unicum in fummo furem geftat, duplo ferè ampliorem Pfeudonarciffi vulgaris flore, magis expanium, fex folius amplis, pallide lureis cum medio rubo flavo compositum. Tubus dimidio brevior eft quàm Pfeudonarciffi vulgaris, inferna parte angulior, versus margines continue la toto, rois circumicra finuans 8c incqualishus, minus tamen incufsi quàm illius. Floris tubus à vaccion feminali ad locum ubi exoriuntur folia angultus eft, digitali longitudine fecus quàm in Bulbocodis. Stamina in medio flore à stylo recedunt.

C. Bauhinus ex hac planta duas species facit, nimirum Narcissum maximum pallidum foliis inca-

nis & Narciss. latifolium pallidum amplo calice alterum

Narciffus omnium maximus flore & calice flavo Park, qui flores interdum binos conjunctim ex

uno membranaceo folliculo prodennes obtinet: item
Narciffis max, grifeus calice flavo Park, non (sint pecies Narciffi à reliquis diffinêz, fed varie-Autrans mas gines same nava farra ann ann proces Param a tempa antineer, jed vari ates duntaxat pracedentis è femine nata; que fate denno fecciem fiam non propagant. Habemus ciam in hortis noftris hujus generis Narciffum floris calice pleno feu multiplici : qui

Narciffus latifolius flavo flore, amplo calice Clus cur. post. latif. flavo flore amplo calice froe Mattentife Park parad. latif. pallidus, calice amplo & aureo, firiato C. B.

Radix bulbofa, oblongiufcula: Eslia tria aut quatuor latiufcula, fefquipedem longa [rantillo breviora & anguffiora quam pracedentis] Caulis pedalis, firiatus, Floris petala pallida, feu dilute admodum flava, calix femunciam longus, oris valde fimbratis; coloris aurei. [Parkinfonius calicom pallide flavum petalis conociorem tacis, & forte natura in his ludit;] Sex breviufcula flamma flavis apicibus pradita; medius fiylar flaminibus longior. Odor fans oblicurus, nonnihil tamen Spinza aparalistis flores docum pratenas qui devili R. Maio paralistis flores devenum pratenas qui devili R. Maio paralistis flores devenum pratenas qui devili R. Maio paralistis flores qui devili paralistis flores qui devenum pratenas qui devili paralistis flores qui devenum pratenas qui devili paralistis flores qui devili paralistis flores qui devenum pratenas qui devili paralistis flores qui devenum pratenas qui devili paralistis flores qui paralistis flores qui devili paralistis flores qui paralistis fl pendicis floris odorem referens, qui Aprili & Maio aperitur.

pennues non content usereus, que aron en reaco apennu. Calce beriore & anguliore, necia à l'ando ad margines fenfim dilatato, marginibus etiam mi-nis fimbriatis à pracoctente differt, nec tamen ob hacé specie differe concedimus.

8. Narcissus mentanus albus apophysibus præditus Park.

Folia è fingulis bulbis emittit tria vel quatuor, lata & oblonga, glauca feu ex viridi canefcentia; inter que caulis exurgit cubitalis, unicum in faltigio florem fultinens amplum, [rarius binos] fex petalis albis compositum, absque ulla vel levissima slavi incetura, non admodum latis, quorum tria averfa parte ad exortum ex uno latere apophytin quandam foliaceam velut auriculam obinent fingula; reliqua ed carent. Calin non multo minor Narciffi incomparabilis minoris calice, ad fundum gues, i conque de sacione. Como mon mano mano acestim modifiqua ampultus, ad cras fem margines latus & peramplus, pulché flavus, marginbus interdum faturation bus & velut croco tindits. Odor floris gratus & valdé fuavis. Bulbus magnus, albus, cortice exteriore pallido portius qu'am nigricante. A danatis rarius le propagat in hortis noftris, nec semen ad maturatem perducit, ob eteneritudinem & frigoris impatientiam.

9. Narcissus oblongo calice Clus. albus oblongo calice luteo serotinus major Park. albus calice flavo Muscari odore C. B.

Tenal habebat [Clussio] oblonga & fatis angulta, carinatáque folia, cæsii quodammodo ex viridi coloris; inter que prodibat caulis pedalis longitudinis aut amplior, lævis, enodis, satis gracilis, firmus tamen, summo sastigio folliculum membranaceum sultimens, è quo emergebat unicus stori de la coloridad de la colorida longiusculus, summa parte in sena folia alba, satis ampla & in mucronem definentia divisus, cujus cuigaricano, aminis paise quodaminodo graphiciam con quodaminodo fimbriatis, habens in medio fijlum pallefcentem, ejudiem cum calice longitudinis, cinctum fex fig. numintus, nuocisi il necus primi paracettum prafertim apicibus; valde autem fuavis erat odors & minibus, flava veluti farina comperis, escumprafertim apicibus; valde autem fuavis erat odors & Mulicari floris odorem pane referentis. Radix bulbacca, longiufcula, digitalis craffiundinis, alba, è de Cl.C.C. multis tunicis constabat, quarum exterior subfusca, aliquot crassioribus sibris albis infima sede do-

Alter flore pracedent profus firmil, calicis tamen oris magis croceis. Hunc Parkinfonus

1. Alter flore pracedenti profus firmil, calicis tamen oris magis croceis. Hunc Parkinfonus

1. Alter flore pracedenti profus firmil, calicis tamen oris magis flavum ei attribuit,
paulo ampliorem, calicis marginibus intenfitus flavis feu croceis. Clufius duplicis præterea hujus varietatis meminit:

2. Alteri petala ex albo pallescebant, aut axendos erant, calix verò multò latior quam descripto & oras plane croceas habens.

His addit Parkinsonus duas alias varietates:

1. Narcissum totum pallidum oblongo calice serotinum minorem.
2. Narcissum album oblongo calice serotinum, duobus steribus in caule.

Narcissis albus calice slavo alter C. B. Narciss. albus oblongo calice pracocior primus Clus. ad. cur. post. albus oblongo calice luteo pracox minor Park.

Lata & carinata habet folia, non incana sed viridia, tria vel quatuor, fere qualia Leucoii bul-Lata oc carmara naoet rona, non meana seo vinosa, tria vei quation; rere quanta Leucoti beli vilagis, pedem alta. Ceulti viridis, folis brevior, inticum in faftigio forem gelfans, medie magnitudinis, minorem camen quam præcedentis primo loco deferipti, petalis albids, ad cremoris feu floris lacits colorem accedentibus. Medium florem occupat tubus exacêt lateus feu flavus, fomuncia longoro cum flyo intermedio, fex. flavimibus fariná luted conferfis cinclo, interdum loragioribus iplo flylo, interdum brevioribus. Odor non ingratus, fed obscurior.

Extranem Martin Se incurrent Acult flores.

Extremo Martio & incunte Aprili floret.

Tempus.

Autores Additamentorum ad Clusii curas posteriores duas hujus varietates proponunt;

Lib. XXI.

De Herbis bulbosis.

1133

Altera folia habet angustiora, non tamen ità angusta ut juncifolia dici queat: caulis alioqui & floris magnitudo & forma conveniunt cum priori. Floris folia in utrăque hac specie alba sunt.

chois magnitude control of the contr

d. 3. Narcissus latifolius monanthes brevi calvee,

11. Narcissus medio-purpureus J. B. Ger. medio-purpureus serotinus Park. albus circulo purpu-

Radix ei bulbola & fibrola, (apore amaricante folia à radice flatim exoriuntur caulem tanquam vagina aliquoulque involventia, latriudine femunciali, pari cum caule longitudine. Caulis fingularis, fefquicubitalis, compressus nonnihil, utrinq, acutus, fistulosis; in cujus fastigio for unicus, amerinus, diaveo olens, candidus, nutans, pediculo per articulum cauli juncto, vagina membranei obvoluto, cujus cervix in triquetram faurareè virentem sforis quasi basin desinis: hinc canaliculata stitula explantatur, cui sen alla foris candidi folia cobarent, librorounda, quorium tria aculeum mollicellum proferunt, totidem alternatim eo destinuntur: storem medium obtinet corona simbiata, ora calbasti; infra autom cicios la carbis simbia destination automatica destination destinations de la carbistatica destination de la carbistatica de la carbistatic tum proterture, routem atternatum eo tentaturur: norem metatum counter corona mmortata, ora rubenti, infra quam circulus exalbidus, alidiq, huic flibjefus litetus : fina in filtulofo caneli flamina lutea, tria modice elata, reliqua tantillum apices proferentia.

Hanc plantam in quibufdam Galliar Narbonentis prata soblervavir Clufius fionte provenientem: Lecit.

J. Banhinus in Italia. Narbonentium prata flellarum candore ornare dicit Lob in Adv.

Tres hujus species habentur forma, colore aut odore nequaquam differentes, sed slorendi tempore: magnitudine etiam nonnihil fed parum dissidentes. Majores mediis præcoces & serius prodeuntes minores funt. Dod.

Parkinfonus 4. species proponit, nimirum

1. Narcissum medio-purpureum pracocem
2. Narcissum medio-purpureum pracocem
3. Narcissum medio-purpureum serotinum: cui solia tribuit quam pracedenti latiora: forem etiam majorem, petalis latioribus & sibi mutuò contiguis: radicem etiam crassionem.

3. Narcissum medio-purp. maximum: qui omni sua parte, foliis, floribus, radicibus reliquis major eft. & cum serotinis floret.

4. Narcissum medio purpureum stellarem: cujus folia quàm pracedentium tantillò angustiora funt & viridiora : floris petala angustiora, nec fibi invicem contigua, unde & longiora videntur, & stellam referunt. Odor huic remissior est quam primæ speciei.

Prima species Martio mense floret, reliqua Aprili aut Maio. Secunda species in Italia, Gallia Narbonensi atq, etiam Germania sponte provenit, reliquæ Constantinopoli missæ sunt.

Narciffus albus circulo croceo vel luteo C. B. A priore potiffirmum circuli colore differt, ideóque diffincta ab eo species non est censenda.

12. Narcissus medio-croceus serotinus Park. albus circulo croceo minor C. B. medio-croceus minor se-

Folia huic minora & breviora quam præcedentibus: caula etiam humilior: floras petala angulta. spatio intermedio relicto à se invicem disjuncta, stellatim expansa, nivea, calice circum oras croceo colore tincto. Maio florer.

Narcissus medio-purpureus magno slore folio latiore J. B. albus magno odoro store circulo pallido C.B. latif. 7. Clus. Cluf.

Latiora reliquis folia habet, coloris ferè eruginei pallelcentis: inter que fatis latus prodit caulis, nudus ut reliquis Narciffis, paullò infirmior, foris friratus, intès concavis, finima parte fifthienes magnun, Jaxum, membranacum folliculum, quo dehicente exit unicus utplurinum flor magnus, odoratus, fex albis folis medium calicem pallidum cingentibus contlans, cujus firmbria ex pallido purpusofci. Electricocció ciris cereflim: reinandium caracteris estatos del contra co puralcit. Flori succedit sais crassium triangulum sapus, nigrum same same salamo puralcit. Flori succedit sais crassium triangulum sapus, nigrum same salamo puralcit. Flori succedit sais salamo puralcit.

E Stiria allatum aiunt. Serius reliquis floret, nempe Maio mense. Eadem videtur Narcisso me-Loui. dio-purpureo 3. seu maximo Park. superius posito.

14. Narcissus odoratus circulo rubello C. B. medio-purpureus minor J. B. latifolius 6. Clus. Narcissus medio-purpureus stellaris Park. Cluf.

Huic quaterna aut quina Martio mense erumpunt folia, oblonga, angusta, inter ea deinde caulis nudus, rotundus, intus fungolus; in cujus summo è tenui membrana prodit unicus, nonnunquam & alter, stor, sex niveis foliis stellæ modo decussais constans, parvum calicem pallidum cingencibus, cujus ora rubellà fimbrià exornata, fex in eo inaqualibus fiaminula flavescentibus. Flori suavier odorato succedunt capitula triangula, crassiuscula, in quibus nigrum inaquale femen. Radia ut crteris bulbacea, multis candicantibus tunicis constans, extima que reliquas ambit fusca, è cujus seisili parte plurimæ subfuscæ fibræ dependent.

Provenit magno milliari supra Gamingam Carthusianorum monasterium, pratis quibusdam altiffimo lacui vicinis. Ddddd 3 *

1134 Hic flore est omnibus partibus minore quam pracedens, foliolis ejus angustioribus & acutioribus: tardius etiam florens: eundem esse puramus Narcisso medio-purpurco stellari Park. Narciflus cœruleus solo floris colore à Narcisso medio-croceo differt. Lob.

15. Narcissus medio-croceus gramineo folio C. B. medio-croceus tenuifolius J.B. Lob. Ad. part. 2.

Palmaribus & quinque-uncialibus, tenuibus Hyacinthi Autumnalis foliolis exit, viridibus, bulbo cateroq, caule dodrantali, & fore pracoce medio-crocco Narcifo non diffimili, minore tamen.

16. Narcissus parvus albus sumbria suave-rubente C.B. parvus stellatus albus medio suave-rubente vertice. Lob. Ad. part. 2. J. B.

Nullam hujus descriptionem invenio. Lobelius à N. de Quelt accepit.

- 17. Narcissus maximus slore caruleo albicante, sumbrià croco-aureà C. B. maximus medis-purpureus aut caruleus latifolius Hispanicus Hort. Eyst.
  - §. 4. Narcissus latifolius polyanthes seu pluribus in eodem caule storibus.
- Narciffus multos ferens slores medio-luteus Narbonensis J. B. medio-luteus copioso slore, odore gravi
   B. Narbonensis oulgara Park parad. medio-luteus polyanthos Ger.

Tria aut quatuor producit folia, virentia, oblonga, Porri foliis fere fimilia: caulem concavum, ftriatum, nudum & fine foliis, pedem altum, interdum altorem; in cujus fummo fex aut ofto plurelive nafcuntur fores, triangulis pediculis infidentes, & è temui membranacco involucro enumpentes, mediocriter amplos, cum gravitate quadam odoratos, fex folis conftantes albis, interdum citam etiam etiam, quorum medium fiarus ominino calix occupat, fex brevia fi amina cum fuis apicibus pallidis continens. Floribus fuccedunt triangularia capita, in quibus femes ingrum, angulofum. Radix illi faris ampla, bulbola, nigricantibus aliquot tunicis fepta, fibrifq, mults capillata, intus omnino alba, & fi præcidatur lentum quendam succum, ut reliqui bulbi, extillans, amara.

Nascitur plerisque Hispaniz que Mediterraneo mari objecta est locis, & omnibus serè circa Mon-Prairing perinque aupaine que monocraneo man objeta en 1005, oconamos rere circa Mon-foelium pratis. No in Italia, timere à Lericio ad Massam, & à Massa d'Lucan inter segtes copio-sam observavimus Aprili mense siorentem. Circa Monspelium Martio, & interdam etiam Februario

Hujus duas præterea species seu varietates proponit Parkinsonus in Parad. alterum vocat Narcissum Narbonensem five medio-luceum pracocem; alterum Narcis. Narbonens. majorem amplo store: qui fortè Narcistis medio-luceus petalis longioribus circulo patulo Botan, Monss.

i ocus.

Locus

19. Narcissus medio-luteus majoribus staribus C B. Narc. plures fereus stores majores præcocior medio-luteus J.B. latifolius Byzantinus medio-luteus 2. Clus.

Cluf.

Præcelenti ferè fimilis eft, sed paulo præcocior, latioribúsa, foliss & amplioribus storibus, cui pleruma, nonnisi terni, quaterni aut ad summum seni supremo cauli insident. Major ei odoris fraruma, nonnisi terni, quaterni aut ad summum seni supremo cauli insident. Major ei odoris fra-Addertur Constantinopoli & in fictilibus colitur, ubi storet Aprili, interdum etiam Martio, si veris temperies paulò calidior fuerit.

20. Narcissus niveus calice flavo odoris fragrantissimi C.B. lasifolius simplex medio-luteus 2. Chus

Flores huic superiore ampliores omnino nivei prater medium calicem flavum, odoris fragrantiffimi, ferten & plures fummo caule firmul nafcentes. Folio carinata nec minùs lata habet quam qui plenum fert florem & radicem craffiorem.

21. Narcissus albus circulo croceo pelyanthes C.B. mediocroccus serviinus cum aliquot storibus J. B. mediocroccus polyanthes Park.

Foliorum latitudo & magnitudo eadem cum magni Narcisti lutei Hispanici, sed obscurius virent. rouman ianuau e inegimus de magnitus en ma Narciffi Narboneniis latitudine paria, fiori calicem ampliorem, lutetim, margine croceo cinclum. In pratts quibuldam ad dextram Lani amnis Monspeliaci, in loco dicto en grament, elegantifilmis floribus etiam ftatim diftinguitur. Botan. Monfp.

22. Narcissus Pisanus Park. medio-luteus Pisanus plures stores ferens J.B. pallidus medio-croceus C.B.

Felia habet Narcissi vulgaris Narbonensis paria vel majora: caulem nonnihil altiorem, flores multos, albos sustinentem, valde pulchros, Narcissi pradicti similes sed tantillo majores, calice etiam medio-luteo, ampliore & rotundiore. A. 22. NarA. 23. Narcissus medio-luteus vulgaris Park. medio-luteus Ger. pallidus circule luteo C.B. Nar. albidus medio-luteus cum aliquot sterubus J. B. Common pale Dassodis, og Primtrofe

Bulbus huic (atis crassus & subrotundus, multis tunicis compositus, plurimis fibris albis è basi ex-euntibus. Folia dodrantalia, interdum cubitalia & longiora, vix digitum lata, mucrone non admoeuntous. Polia doctantana, miercum cuonana et longiora, vix ogitum nata, miercone non aumo-dum acuto, è viridi glanca, quatron ferè, caulem aliquocifi, ampledentia. Caulei nanes, firiari, non exadè rotundi, fed aliquantulum compreffi in geminam aciem, pari cum foliis alriudine, aur paulo humiliores, è membranaceo folliculo duos aut tres flores promentes [interdum utificum] am-plos, fex foliis latis, obstufis 2/250/disse compositos, cum vehementia quadam odoratos, corollà feu ca-lyce in medio humili, pallide flavo, fimbriato, cui insunt stamina perbrevia cum apicibus pal-113.

Inos.

Floret circa finem Aprilis, aut feriùs citifive pro anni temperatura. In Anglia fronte prove-Tompu & nire creditur, & nos quidem extra hortos florenton aliquotes obfervarimus, verim hortorum rejectaments originem Isam debuillé fulpicamus, non tamen negamus eum aliculi fronte nafci.

Matrona nostrates Primulam veru incomparabilem hunc vocant, ob colorem floris non diffirmilem

Hanc speciem esse puto quam Clusius majorem appellat, amplis soliis, & in codem caule binos utplurimium, interdum ternos & quaternos slores magnos sustinentem, sex soliis albis constantes, & calicem pallidum cingentes, odoratos; quam in Anglia sponte nasci à viris fide dignis se intellexisse scribit: quem C. Bauhinus Narcissum totum album I. facit, & Narcissum album majorem odoratum appellat. Verum Clusius calicem non album, sed pallidum ei attribuit. Hic etiam Narciffus flore sulphureo medio-luteus, odore gravi Botan. Monsp. videtur.

24. Narcissus pallido flore medio-aureus sive 5. Clus. pallidus circulo aureo alter C.B.

Hujus bulbus fatis crassus est, externo cortice spadicei coloris praditus. Folia Clusio protulit lanuario, quatuor, lata & quodammodo carinata, viridia, cubitalis longitudinis, inter quæ caulis prodiit cubitalis aut altior, deinde duorum cubitorum altitudinem superans, (quam in reliquis Narproduit cultitains aux attors use more une consonant autocularia imperatus, (quait in resiquis Nar-cifforum generibus oblervare non meminit autor) virids, firiatus, intus cavus, fummo faftigio fu-fitinens membranaceum quoddam involucrum, è quo exibant fuis petiolis innitentes fiaret, quinq, fex, feptemaut plures, coloris flavi, nonnihil quidem pallelcentis, floridi tamen, quorum medius caix aureus, fuavis valdè odoris. Martii initio florebat.

Narcissi palisti medio-aurei varietas, seu Narc. sulphurei coloris minor Cluss ad. cur. post. Narc. pallidus medio-aureus C. B. Narc. sulphureus minor Park. parad.

Ciul.

Ròla habet qualia vulgaris Narciflius medio-luteus, latiulcula, pedalia feré: Caulis altior, ex unica vagina feu membranaceo folliculo profert tres plerunq, fed interdum plures flores, illis qui fimilis feré generis Psis Italia eu Byzantio tranlimfi flunt, iteme, vulgatiorum incifioliorum flonbus non majors, fed collo breviori, fex foliorum valdè pallidorum feu lulphureorum textura conftantes cingentium coronam longiuficulam, fed paullam, nec tubi aut calicis formă praciium, croceam feu auream, cum apicibus plurimis quafi farina confperiis. Odor non ingratras. E montibus Pyrenzis erutus eft.

26. Narcissus præcox sulphurei coloris majusculus Clus. ad. cur. post. Narc. angusis, pallidus calsce slave C. B. sulphureus major Park. parad.

Cuil.
Felia habet fesquipedalia, viridia, non incana, angusta pro longitudine: inter quæ emergit cansis
brevior ipsis foliis, sed tamen plusquam pedalis, plares ex uno folliculo sortes protrudens, sex solii
pallidis, ac propri
c sulphurei coloris constantes, intermedio casice prossis stavo, brevi, sed tamen tubiformi, cum fylo breviculo & parvo intermedio, tribus tantum apicibus cincto. Odor

His addit C. Bauhinus ex Horto Eystettensi Narciffum Orientalem calice rotundo aureo-luteo.

27. Narcissus albidus polyanthos calice amplo luteo. An Narcissus sulphureus major Park? An Narc. orientalis albus caliceluteo, campanulæ simili maximus C. B?

Folia huic ab unico bulbo quatuor exeunt, dodrantalia, pedalia & altiora, interna parte concava, glauca quidem, minus tamen quam Bulbocodii Hifpanici, longiora latioraq, quam illius. Caulis pedalis aut fesquipedalis, firmus, crassior quam Bulbocodii Hispanici, store in summitate è vagina membranacea plures promens, [in hortulo nostro tres tantum primo postquam satus suerat anno] albos cum pallore quodam, non prorfus niveos, calice in medio flavo, triplo quam in Narcisso medio-crocco elatiore seu longiore, circa margines finuato.

Hujus ut & sequentis flores jucundum odorem spirant.

28. Nov.

De Herbis bulbosis. Lib. XXL

1037

Narciffus albidus polyenthos calice ample luteo minor. An Narcif. orient. albus calice luteo minor C. B? an Medius ejuscient?

Hie pracedenti per omnia fimilis est, sed multo minor. Folia angustiora habet & viridiora, quatuor ab eodem bulbo. Caulem minorem & infirmiorem, flores in fummitate gestantem albidos, cum calice flavo, dimidio ferè minore, brevioreque quam præcedentis.

29. Narcissus luteus polyanthos Africanus C. B. Africanus aureus major Park. Africanus flavus polyanthos Addit. ad Cluf. cur. post.

Folis habet lata valde, bipedalia aut pede altiora, non adeò cana; inter que latet caulis brevior, crassus, forundus, firmus, ex uno membranaceo folliculo stares producens duodecim aut plures, quorum finguli majores sunt quam reliquorum Narcissorum qui plures simul unico cauli innascentes flores producunt, & paullo minores vulgaribus medio-luteis aut medio-purpureis Narciffis, prorfus productions of patient interest originates and incompanies are incompanies and incompanies and patients, and patients interested patients interested patients in the patients and patients lido medio aureo conspicitur, admodum grati odoris minimè crenatis & incisis marginibus, sed przsectis quodammodo & æqualibus planè oris: in cujus medio apices sex lutei formà quasi conspersi, non conspicuo stylo seu pistillo.

Extremo Martio & incunte Aprili floret.

Parkinsonus Narcisti Africani aurei minoris meminit, qui non alia fere in re quam omnium suarum partium parvitate & pallidiore floris colore à præcedente differt.

30. Narcissus luteus polyanthos. Lustranicus C.B. Narcissus Ægyptius J.B. Narcissus d'Argiers aut Ægyptius Lob. Ad. part. 2.

Lob. Bulbo est Narcissi mediolutei Narbonensis pari & simili, sed externis involucris nigrioribus. Flores, eulis, folia, Narcisso Pilano simila, sed stores variant, alis minoribus, rotundioribus & veluti de-curtatis: aliis verò una pluribus & longioribus. In Lustrania erutus est propè D. Uve.

31. Narcissus luteus Constantinopolitanus C. B. latifolius store prorsus slavo sive 4. Zerincada catamer nomine allatus Clus.

Clus. Folia huic proxime descripto [latifolio niveo 3. Clus.] similia. Flos variat, nam vel totus flavus est, vel omnino pallet, prater calicem, qui in hoc plane aureus est. Semen in trigonis capitibus Narcissinum, inaquale, nigrum. Radix tunicis spadicei coloris tecta.

32. Narcissus angustifolius totus luteus C. B. totus luteus, semper florens Caccini Clus. ad. cur. post. angustifolius luteus semper florens Caccini Park.

Folia habet angusta, pedem aut circiter longa, coloris obscurè virentis, & aliquo modo carinata, media quodammodo inter folia Pseudonarcissi Hispanici, & vulgatioris medio-purpurei Narcissi, faltem latiora quam ut juncifoliis accenseri debeant : ideóque angustifolius Narcissus vocari non intem anura quam ur juncionus accumen uerocane; nocoque anguntonus reacums vocam non mo-commodè poterit. Inter hæe folia, quæ fatis numerofa ex una radice prodeunt, caufe; afiguot af-furgunt, finguli duos aut tres flores proferentes [imò multo plures ufque ad quindenos] parvos, lu-teos, media corona feu calice brevi, prorfus flavi coloris, odoris obleuri; quédque mirum elt fæpius in anno flores profert, ità ut nunquam definat florere, quin & ex adnatis suis bulbis, quos eodem quo terræ commissa est anno plures habere solet, illo ipso anno alios caules & slores profert. E Florentia missus est.

33. Narcissus angustifolius albus minor C. B. prod.

C. B. prod. Ex radice bulbosa tunica subnigra tecta & paucis fibris capillata folia bina vel terna oblonga, angusta, porracea exurgunt: inter quæ cauliculus palmaris, cujus summo bini stores parvi, albi, calice oblongo, angusto donati insident.

In sterilibus collibus circa montem Lupi & in monte Cetio Aprili mense cum flore invenit

34. Narcissus totus albus major C. B. latifolius simplici store prorsus albo 1. Clus. Narcissus cum pluribus storus albus major J. B. totus albus Get.

Cluf.

Folia habet terna aut quaterna, viridiora paullò quàm Narciffi mediolutei nivei, longiora & anguftiora, è quorum medio explit caulit latiufculus, angulofus tamen & concavus, cui infident fein; ispeni, interalum den figure, prioribus fimilies, fed oblongiores paullò, & omnino nivei, quorum « Nave. medio videlicet calix ille medius, qui in " practicto flavus etiam albus eft : odor illius fimilis etiam lutes Navion. radix. Illius noque capita, neque femen obfervare portui Clufius, cum Januario extremo nafcentem pingui folo nonnullis Lutitantie & Bertice locis, & ultignofis, multiaque adhuc aquá flagnantibus eum florentem observabat, tum etiam Februaru initio in summa Calpe.

25. Narciffus

35. Narcissus totus albus minor C.B. faliti candicantibus cum pluribus storibus, totus albus minor J.B. Narc. latif. niveus alter Clus.

Cluf. Superiore minor est, firmioribus magisque candicantibus folius, qualia ferè in Narcisso marino Paneratio dicto, caule breviore, & duos, tres aut quatuor duntaxat slores proferente. Reliquis Narciffis ferius, h. e. Maio mense floret.

36. Narcissus niveus C. B. niveus latifolius Byzantinus J. B. latifolius niveus 3. Clus. Clus.

Cus.

Folia primo generi fimilia profert; Caulem inter folia pedalem, qui ternos & quaternos flores gerit, euidem cum superiore magnitudinis, nivei profsus coloris, id est, calice etiam niveo, è quibus emergunt sena stamina, terna aliis longiora, flava.

Hic Byzantio allatus eft. Alius praterea adeò illi in omnibus fimilis, ut vix quispiam discernere potuisset, nifi differentiam fecissent flores illo minores & frequentiores in summo caule nascentes, odorem & fragrantiam Jasmini referentes: Hujus femen in trigonis capitulis inclusum, nigrum, inæquale. Utriusque radix

minor paullò priore, & nigris tunicis septa. Maio mense floret. His addit C. Bauhinus, 1. Narcissum Orientalem majorem album, i. e. Narcis. Orient. major.

totum album polyanthem. Enft. 2. Narcifium Orient. medium album, i. e. Narc. Orient. medium torum album polyanthem

Etf. qui à priore fola magnitudine differt. Est autem prior latifolius, floribus copiolis albis peramplis, odoratis, tribus framinibus luteis brevibus donatis.

3. Narciffum Orient, album odoratum, calice ftellato Eyft.

Narciffum album maximum, calyce luteo brevi Hort Eyft. 5. Narc. latifolium fulphureum vel album brevi calyce C. B.

6. s. Narcissus juncifolius.

Nareissus juncifolius pracox Ger. juncifolius store luteo J. B. Narc. juncifolius 2. Clus. juncifolius obiongo calice luteus major C. B.

Radice est bulbosa, tunicara, tunica seu membrana exteriore nigra aut susca, plurimis sibris ex ima sede seu basi prodeuntibus stipata. Folia ex eodem bulbo plerunque duo, pedalis longitudinis, angusta, tenuitate & virore junceo, interiore tamen seu supina superficie nonnihil concava, inter quæ caulis exurgit teres, nudus, tenuis, paris ferè altitudinis cum foliis, in cacumine è thecula membranaca tras air quature fiver promens, penitus flavos, è longo & angulto tubo in fex folia expaníos, cum parvo & brevinículo in medio calica circum oras finuato, tria intus flaminula, cacuminula flava gestantia continente. His (inquit Clusius) succedunt triangula capita, obtusis angu-Aprili mense floret. Sponte nalcitur in montanis pratis non procul Tolero & circa Guadalupe. Tempu &

Clusio in Hist. Narctifus X. qui angustifolius II. & juncifolius I dicitur.

Narciflus juncifolius flore rotunda circinitatis roseo Lob. huc refertur; à C. Bauhino pro diversa specie proponitur titulo Narcissi juncifolii slore rotundo roseo.

2. Narcissus juncifolius minor Clus. hist. juncifolius luteus minor C. B. juncifolius slore luteo J. B. juncifolius serotinus Ger. Clus.

Hoc precedente minus est, gracilioribus, rotundioribus frequentioribusque foliis; cauliculis è medio prodeuntibus pufillis, unicum plerunque aut alterum florem duntaxat suftinentibus, flavum &c odoratum ut alterius, sed foliis constantem firmioribus & magis odoratis.

Uliginosis inter Hispalim & Gades locis cum ipso flore Januario mense eruit Clusius: In hortis Locus & nostris nonnisi Aprili aut Maio floret.

3. Narcissus juncifolius slore luteo variegato C.B. juncif. luteus albicantibus lineis distinctus Park.
juncif. lut. albicantibus lineis distinctus, brevi calice Swer.

Folia habet teretia, viridia, oblonga, Juncifolii Narcissi vulgaris similia; caulem duos trésve stores fultimentem lutcos, petalis extremo fubrotundis, linea alba per uniufcujufque medium decurrente va-riegatis, calice brevi, corollæ fimili, oris nonnihil crifpis feu finuatis, extera à præcedente non

4. Narcissus juncifolius flore pallido reflexo, juncifolius minor flore pallido J. B.

Huic in hortulo nostro folium è bulbo unicum exibat palmare. Non tamen dubito quin plantæ vegetiores solo læto plura & majora producant. Caulis palmaris firmus, teres, viridis è folliculo membranaceo binos protulit stares, pediculis longis pendulos. Floris tubus à vasculo seminali cui infidet angultus ad florem ufque digitum aut amplius longus. Calis floris medius feminiat culti-campaniformis, marginibus equalibus, nonmhil fineatis, cum fylo in medio paris longitudinis, Locus &

Locus.

Locus.

quem circumstant stamina breviora. Floris folia reflexa sunt. Totus autem flos tam folia quam calix pallidè lutea funt, cjussem sci. coloris cum foliis tubum circumdantibus in flore Bulbocodii vulgaris.

5. Narcissus juncifolius Autumnalis flore viridi Park.

· Park. Folium unicum duntaxat promit, prælongum, teres, viride, saltem in omnibus quas Descriptionis attori videre contrigir plants, quo tandem marcelecne & evanido emegir canicular, follo pradicto fimilis, teres, nudus, viridis, fumma parte floras tres quatufore fulfinens ex involucro tenum membranaceo erumpentes, petalis sex angustis, in mucronem acutissimum & veluti spinulam definentibus, cum calice in medio rotundo parvo compositos. Floris totius tum calicis medii, tum petalorum ambientium color viridis, odor fuavis admodum, reliquorum hujus generis fimilis. Florem non ante mensem Octobrem explicat, qui pruinis brevi supervenientibus non ità multo post apud nos corrumpitur. Planta est tenera, nec hyemes nostras facile tolerat.

E Barbaria Africa delatus est.

 Nareissus juncifolius stavuts amplo calice J. B. juncifol. 1. amplo calice Clus. angustifolius stavuts magno calice C. B. angustif. stive juncif. maximus amplo calice Park parad. juncifol. amplo calice Ger. emac.

Bina aut terna huic funt folia, pedalis aut majoris longitudinis, crassa & succulenta, carinata & nina aut terma nun unit jenia, petanis aut majoris pongituanis, vanta et nuccinenta, carinata et viridi colore pradita, proxime ad Juncifolii Narciffi foliorum viriditatem accedente. Prodit inter folia caulis gracilis inflate quis qui fubfequitur, firmus, pedalis longitudinis, qui fummo faftigio ex membranacco folliculo binos aut termos flores promit, valde elegantes, majores & laxiores quam rememoranaceo romcino omos au centos para promas radas esparas, maspa o canados qualm re-liquorum Narcifforum juncos folio, les praditos folis fariss, quorum medium occupar calix mago-quam in ullo Narcifforum genere, temunciam namque longus & per oras veluti finuofus, paullo faturations lutei coloris, continens brevia fex flamina flava, apicibus autris praedita, & fifum flavam, extrema parte crafficiem. Odoratus est is flos perinde ac Narciffi juncifolii flores. Radicem habet Narcissi sequentis bulbo æqualem.

E montibus D. Jacobo Gallæciæ vicinis à Nic. le Quelt ad Lobelium devectus est. Aprili mense

C. Bauhinus hanc plantam Narciffis juncifoliis non acenset, verum Narciffis totis luteis quos

7. Narcissas juncifelius minor Clus minor flore pallido J. B. juncifelius store pallidiore, calice states to C. B.

Ex bulbo aliorum Narcifforum junceo folio bulbo non diffimili, valdè tamen pufilo, quinque aut fex folia, producit, angusta quidem illa & juncea, aliquantulum tamen planiora, dodrantem aut pedem longa, normalial procumbentia, viridia: inter que prodit unus aut alter cauliculus, gracilis, peaem songa, nonnum procumoentua, vatuus ante que prous unto au aute cuaturans gracius, nudus, vindis, pedalis longitudinis, furmon faftigio geltans folliculum membranaceum infata alio-rum Narciiforum, è quo exitiebat unus aut alter far, longo pediculo innixus, formà Juncifoli vulgaris floribus fimilis, led paullò minor, fex folis palitikioribus contrans, cum medio calice flavo, najore aliquantulum, & majus patente quam in illius flore; è cujus umbilico pallidula breviaque fla-mina emergunt, medio flylo prominente. Odoratus quidem est flos, paullò tamen gravior est ejus odor quam vulgaris Juncifolii.

Sponte nascitur in illa Galliæ parte quæ vulgo Rovergne appellatur. Aprili floret.

Clusio describitur in Appendice ad Histor. plantarum rariorum.

8. Narcissus juncifolius totus albus C. B. juncif. sfore albo alter Clus. App. alt. auct. juncifolius albus Park.

Hujus multò longiora funt folia quam Narciffi juncif. flore albo reflexo, & viridia; caulis eriam longior, summo fattigio sustinens binos aut ternos stores, diversa tamen ab eo forma: nam Narcista juncifolii minoris floribus valde fimiles funt; horum tamen color albus, tam ipfius calicis quam fex foliorum illum ambientium. Radix non valde magna est, longiuscula, membrana eam cingente prorfus fuscà.

Floret Aprili: è Pyrenæis autem montibus erutus est.

Narcissi juncis. albi Park. folia magis ad cælium tendebant, pænè ut foliorum Pseudonarcissi, quales erant plantx à Venerio ad Clusium miss.

Parkinfonus aliam adhuc hujus varietatem proponit calice majore, catera fimilem.

9. Narcissus albus Autumnalis minimus C.B. serotinus seve Autumnalis minimus Clus. Autumnalis minor Ger.

Unicum eaulieulum digitalis longitudinis, gracilem, vacuum habet nic Narciffus, in cujus fummo florem Narcissinum, odoratum, sex foliolis albis constantem, & in medio exiguum calicem slavum continenten: Folia fuccedit seile, trigonum espat, exiguum, nigrum, angulolümque seme conti-nens. Radax Narcisto juncafolio valdė similis, minor tamen, multis candidas unicis, lentôque succo p. egoantibus constans, sed nigrā quadam membarait tecta. Tora planta amara est. Mastiere plantaus ad Anam Bumen in Turdulis, ubi sforentem, se suis capitulis jam maturescere

incipientibus cruebam fub Octobris finem, nullis è bulbo natis foliis, nec ulla corum vestigia ob-

10. Narcissus montanus juncifol, calice flavo C. B. Pseudonarcissus juncifolius primus Clus, juncifelius montanus minimus Ger. emac.

Ciu.

Folis hiu valdè angufta, five potius juncea; caulis tenuis, nudus, palmum altus, cujus extremitati infidet flas è vaginula emergens, qui sex foliis ex herbido pallescentibus & expansis constat, quorum medium calas slavus, calastni instar oblongus, oris prædius non finuosis & simbriatis ut sli periorum sed aqualibus: radix exiguo Narcisso timilis, intus candida, foris nigricans.

Nascitur quibusdam Lustrania: Baturiaque collibus, ubi Januario florentem invenit Clusius. Parkinfonus trium adhuc specierum seu varietatum Narcissi juncisolii slore reslexo meminit, ni-

1. Narcissi juncifolii store luteo restexo soliis majoribus & longioribus quam Narcis, juncis. slore albo reflexo; caule tantillo elatiore flores duo trésve, totos aureos sustinente.

2. Narcis, juncis, calice albo, resexis folisi luteis, caule pedali, viridi, duos, trésve sur sustinente pe-

talis pallide luteis, calice pallide albo.

3. Narcif. juncif. calice luteo, reflexis folius albidus.

 Narcissus montanus alter store simbriato C. B. Pseudonarcissus juncis. II. stave store Clus. mon-tanus juncis. store simbriato Ger. emac. Cluſ.

Tenuiora paullò quàm præcedens, licet surrecta habet folia; florem flavum, hoc est, calietem per oras leviter & tenuiter simbinatum, & sex illa foliola calicem ambientia ex herbido pallescentia: in capitulo flori succedente nigrum rotundiusculum semen profert. Radin putilla, foris nigricans, bulbacea, tenuibus fibris è sede prodeuntibus firmata.

12. Narcissus montanus albus minimus C.B. Pseudonarcissus juncis, tertius Clus. omnium minimus montanus albus Ger. emac. Clus.

Quaerna aut quina folia protulit [Clusio] tenuissima & capillaria, viridia, humi procumbenta & sparsa: inter quae conticulus emerlit infirmus, palmaris, tenus, nudus, unicum in summo sincem è membranaceo solliculo prodeuntem sustinens tenellum, candidum omnino & calicis oris simbriatis. Semen non potuit observare Clusius. Radix superiori fimilis. Hujus & superioris radices è Cantabrorum jugis erutæ fuere.

Narcissus angustifolius albus, calice oblongo storeque restexo C. B. juncifolius albo store restexo
Clus. app. alt. auct. juncifolius store albo restexo Park. juncifolius restexus store albo Get.

Caja.

E radice bulbofa, nucis Pontica magnitudine, candida, fusca membrana obducta, cujus sedem plurima tenues alba fibra occupabant, quaterna aut quina exiliebant folia,dodrantem longa, angusta & parie juncea, aliquantulum striata, & supina parte nonnihil carinata, vindia; inter qua prodice perie junicas, auquatuquini ratias, ce auputa parte nontinui carinata, viriota; inter que produ-bat dodrantalis caula, virials, lavis, non valdé craffus, fiumno faftigio fuffinens in membranaceo involucro binos, ternos, interdum quaternos oblongos fame, nivei quidem candoris, fed odoris ex-pertes, deorfum propendentes & nutantes, fex longiufculis & faits angufts folis conftantes, furfum reflexis florum Cyclamini ınitar; è quorum umbilico prominebat calix, semunciam longus, vel eriam longior, inæqualibus oris, continens tria staminula alba, quorum apices flavescentes, & tenuem longum fylum, calicis oras multum superantem. Succedebant triangulares silique sive thece, exiguo orbiculari, nigróque & splendente semine plenæ.

Florebat Aprili. Nicolaus le Quelt ex Hispaniis aut Pyrenzis montibus attulit.

14. Narcissus Autumnalis albus C. B. junceis folisis albus Autumnalis, medio obsoletus Swertii.

15. Pseudo narcissus gramineo folio, sive Leuco-narcissus astivus C. B. prod.

Ex radice oblongum, angustum bulbum imitante, exiguis capillaceis fibris prædita, membrana fulcà tecta folia bina croceis amula oblonga exurgunt, qua sape cauliculum superant, qui nudus tenuis, trium, quatuor, quandoque quinque unciarum,qui foliolis ternis, quaternis breviffimis cinctus florem nunn ftellarum, intrinseus albicantem, extrinseus venis purpurascentibus variegatum, ex foliolis sex compositum, sustinet, in cujus medio caliculus brevissimus in stylum abiens, quem sex-

minula apicibus candidis donata cingunt, cui capitulum triquetrum femen continens fuccedit. In Alpibus Helvetiorum & Rhatorum, ut monte Spligel & ad Thermas fabarias Julio menfe Locut.

16. Narcissus montanus coronatus C. B. Bulbocodium minimum coronato J. B. Narcissus juncifolius restexus minor Ger. emac. An Pseudo-narcissi genus admodum exile Hispanid missum per Regis Hispania bortulanum Clus. Pan?

Lac:u.

De Lilio-narcisso.

Hio-narcissum dicimus hanc plantam, quia flore Lilium refert radice narcissum. Flores autem è membraneo involucro Narciffinorum modo exeunt, unde ad Narcifium propius quam ad Lilium accedit, & secunda species, si rectè descripta sit, vera & genuina Narcissi species videtur.

Narciffes maritimus C. B. maritus: Cluf. hift. app. alt. Pfeudonarciffus marituss albus, Pan-eratium cudgo Park. parad. Pancratium maritum Ger. Monspelfulanum, multus Scilla alba.

J. D. nititur bulbofa, minore quam Scilla vulgaris ruffa; Lobelio Adverf. cum maxima est quanta maximi Lilii, aut Arantii vel Limonii, oblonga, fibris donata, cortice Cepa obteckt pullo, quanta maximi Lini, aut Arantu vel Limonii, obionga, thors donata, cortice Cepa obtecht pullo, intus candidă, tunicis veltiră cepaceis, pellucidis, leniter fitatis, aliquot cheracis candidiffimis, etami meditullio fasti craffis, minus tamen quam Scille dicta; albis, vifcidis, lento humore plenis, fine acrimonia amaris. Filia feptena vel octona, porraceis fimilia, cubitala, poliicem circitere lara, coloris galacci, in obeufum mucronem definentia, [planiora & firmiora quam Narciffina Claf.] Interpara acutic atrollitur, partim foliis longior, craffitte Afphodeli, tenerior, nudus, enodis, qui e faftigii foliivale membranaco flora simos se interfame alicens tenerior marine. Universatifica del folivale membranaco flora simos. nace cause automate, parton tons congros, cramics appropriate terrors many causes, consisting folliculo membranacco flores quinos, senos & interdum plures profert, magnos, Pfeudonarcifio vulgari fimiles, uncias tres vel quaturo longos, albos, pracer externorum fex foliorum nervum & extermos mucrones, qui vindi colore nonnihil afperti videntur. E medio oblongo protuberante catremos mucrones, qui vindi colore nonnihil afperti videntur. lice, per oras laciniato exeunt candida sex oblonga stamina, suis apicibre flavis ornata, & medio longo stylo, ut Lilio albo ferè, quibus succedunt pericarpia aliquot trigona mazima plena semine nigro, magno, lato, comprello, fungolo.

In maritimis circa Valentiam Hilpania frequens, ut toto illo maritimo tractu infra Monspelium, bit Maio menfe florenten, Julique & Augusto femen maturum frestmen observavit Cultius. Nos in lixoribus arenofis propè Neapolin florentem invenimus Junio & Julio, necron in Sicilia.

Mutato natali solo nunquam aut raristime florere solet, cum viz. concepto jam in ipso bulbo

flore eruitur & transfertur. Variar flos colore; (ut aiunt) apud Monspelienses est albo, est subluteo, & est pallescente, apud Tallos rubro & purpureo quandoque puricante C. B. Clufio alterius coloris flores videre non contigir quam albi, un nee Parkinfono.

2. Narcissus Illyricus Liliaceus C. B. marinus seve 3. Matthioli Park. Narcissus tertius Matthioli Ger. emac. Pancratii Monspeliani vel Hemerocallidis Valentina facie Lilio-narcissus, vel Narcissus 3. Matthioli J. B.

Radix hujus Narciffi, fi in eodem loco per multos annos quiefcere permittatur, nec aliò transferatur, in magnitudinem Scillæ mediocris amulam, reliquorum cujulcunque generis Narcifforum bulbos longe superantem excrescit, tunicis aliquot nigricantibus exterius obtecta, multis ex ima sede exeuntibus fibris longis, craffis, variè ramofis, aliis propè terræ superficiem diffuss, aliis deorsum tendentibus, qua non, ut in reliquis ferè omnibus Narciffis, quotannis marcescunt & intereunt novis subnascentibus, sed perpetuo durant, unde planta hac non amat transferri, sed in eodem (ut diximus) loco perfistere sinenda est, si velis ut floreat & vigeat. Folia emittit sex, septem, aut plura, duplo latiora quam Narciffina reliqua, pro latitudine tamen brevia, ut quæ dimidiam longitudinem nonnullorum quam narcumna renqua, pro nanoume samen news, u que uninciant nonguentem nominatorum Narciflorum vix atrigunt, ex viridi cerla aut canelconta. Ex horum medio & interdum etam ad conundem latera emergunt coules nunc inguli, fapius plures, pedales aut altrores in cacumne lu-ftinentes octo, decem, duodecim, aut plures fiver, è membranaceo foliculo egreffos, fex petals al-bis expantis compofitos, cum brevi in medio caline feu corolla, in fex partes feu fegmenta divissi, & unoquoq, segmento in tres denuò lacinias, [in universum octodecim] in petala supradicta resupina. anospios, regimento in cres centro tacimas, in universant occuserant in pectas inpraetea resupina. Ex inguils nujufee calicis fegmentorum angulis fingula exeum flamina ablo longa, extremitate furim reflexa aut incurva, apices luceos geftantia, è medio flore fiylus albus. Flori delapfo fuccedunt espitula trigona, femine magno, nigro, rotundo, aliorum Narctiforum fimili repleta. Floris odor fuavis, minus vehemens

Planta hujus generis Parkinsono à semine orta, non ante decimum quartum à satione annum

In Illyrico sponte nasci dicitur, sinque altissimis Sardiniz insulze montibus, & in locis etiam maritimis, qua ratione Narcissus hic vel maritimus, vel montanus nuncupari posset.

Nos hanc speciem observasse putamus in maritimis Siciliæ arenosis, ut à bulbi magnitudine conjectabamur, nam florem non vidimus.

3. Narcissus marinus exoticus Park.

Quinque aut fex felia larga longáq, emittis, pallide viridia; inter quæ caulis exurgit firmus & fatis craffus, fummo faftigio plurimos fultinens flores, e folliculo membranoso tenui erumpentes, peramplos, fex longis & acuminatis foliis, pallide purpuralcentibus compositos, cum calice in medio amplo, rotundo, patulo, colore saturatiore quam folia prædito. Radix prægrandis, reliquorum tamen Narcisforum fimilis, tunicis exterioribus leucophæis aut nigricantibus,

Locus hujus natalis ignoratur.

4. Narcissus Indicus Autumnalis C. B. Paneratium Indicum aut Narcissus Indicus Autumnalis quorundam Lobelii Park. Pancratium aut Narcissus Indicus maximus autumnalis ouerundam non

Lob.

Radice est fpirhamam longă, brachialis crassitudinis, multis Cepaceis subalbidis tenicis squamosă, extimis, cuticulis ex ruffo subridis aut. Castance diluti coloris: softili parte majore medioceren pugnum aquante: numerosis, carnosis, habitoribus sibris, Pancratii aut. Scilla: instar, quasi runco aut nodo collectis & appensis, fulta. Septembri aut. Octobri octo aut. decom stellatis sforibus, Colchica albi Anglici paribus, sed longioribus, sublucis, ex albo luridis, senis longioribus staminubus albis praedus, statoribus est membraneis tunicis, Moly Doslocoridis modo, pendults, brevioribus, since caule, penuria forte alimenti inharentibus. Foliorum rudimenta retus apparuerunt, Pancratii Mon-Catteris sonis duss uncisa la bespirate anno forte sondum profise parte aut. profise parte par speliaci similia, duas uncias lata, breviora tamen, fortè nondum prorsus enata, aut persectam longitudinem affecuta.

Ex Hispaniola advectus est hic bulbus.

5. Narcissus Facobæus Indicus GCr. Indicus votus ruber G. B. Indicus latifolius rubro store J. B. Indicus store rubro, diétus Facobæus Park.

Radix huic bulbola, Cepz rotunda fimillima, verum fuperná tunicá pulla. Folia primum emit-tit craffa, oblonga, Narciffi marini 1. zmuła, fecundum véró folia, ato, adeò ex latere pedalis & longior etiam emicat camis, plerunq unus, aliquando verò & alter, nonnunquam pariter (quanquam hocrarò) interdum fuccessive, dilute rubens, rotundis, compresso tamen stylo, cavus & interius subalbidus, qui in membraneam definit vaginulam faturate rubentem, & ad extremum acuminatam fillamq, è qua flor unicus erumpit oblongus, pediculo nixus viridiore, qui deorsum inflexus & nutans, minus tamen quam in Leucojo bulbolo aut Lilio rubro, sex munitur petalis, eleganti minii colore rubentibus, tribus superioribus, totidem inferioribus, quorum quod è superioribus meminit cooler meritius, tribus augentribus, consum internation, quotami quot experioritas indium eft, furrec'hus eminer, reliqua duo ad laere à medio reflecturur, inferiora autem deorfum curvantur, cunchis ità concinnatis, ut enfis enam ribrit, qui abordinis S. Jacobi equitibus in vefte geltatur formam valde referat; unde Jacobei cognitioner à Simme de Tour descriptionis autore ei indium. Sunt porro in hoc eleganifimo flore famina feptem, fimiliter rubra, quorum medium aliquanto longius in triangularem apicem delinit, certera lex apices trianiversi firitunt interius fusci, superficie verò lucco pulvifculo obducti; cuneta verò ad mediam ferè corum longitudimen medum ex inferioribus folium ambit: idem etiamā reliquis duobus inferioribus completum: atq ubi hac deorfum flectuntur flamina ipla furfum elevantur. Clufius florem Arundinis Indica dieta flori non valde absimilem dicit.

Ex India Orientali adfertur.

6. Narcissus ex albo rubescèns C. B. Narcissus Gareti store albo; exteriore parte rubicundo Swertii.

In Catalogo Horti Regii Parilienfis extat.

7. Narcissus Virgineus Park. parad. Lilio-narcissus Indicus pumilus monanthes albus Moris. Atamusco Park. par.

Caulem edit spithamaum, unicum in fastigio slorem gestantem Liliaceum, album, hexapetalum, Tulipe inflar erechun, curv fish in medio, quem fex feranten amaceum, apoum nexaperaturn, Tulipe inflar erechun, curv fish in medio, quem fex framins circumftant. Flore praceuo folsa demum prodeunt duo vel tria, longa & angulta, virida ad modum Violar bulbofa majoris & Tolendentis [Nacciffinis fimilia, magis mucronata Mir.] Bulbus fubelt cepaceus, oblongus, è millis tunicis compositus, exterius nigricans, intus albus. Capitulum parvum oblongum semina continet

parva, ingricantia, compreffa.

Maio menfe floret; e Virginia America: Septentrionalis provincia ad nos delatus eff, ubi co- Tempus C piosè provenir: in hortis nostris raro floret, nec cœlo aut folo facile affuescir.

8. Narcissus Indicus Liliaceus saturato colore purpurascens Ferrarii.

For Magnitudine formáque candido Lilio par eft, floreir foliis magis continuaris minúlque refupinis difpar, florum numero fuperior, quibus albo rubróq, blande temperats circiter Septembres calendas expingurs, ut ipfuis pulchritudo la etc. & fanguine coalulife videatur. Albidar membrane rupto involucro, continventis primitim folia floris modice robent, coloratoribus tantum lineis in longitudarem virgata: in calachi deinde imaginem diducta adulto pudore fuffunduntur. Toro deniq, femili vultu rubicunditoro, dum deflorefcunt floridiora funt. Inus umbilicus intus florique flavet. Sex inzequalia famina ima parte cancicantia, lumna fubrubentia, lunatos in circios ex viudi flaventes definanto. Septimum & medium famen prolixius, italémq, coloratum apice millo infignitur [Hylus hoc.] Vicenti-plurétye flores, è pedientis fastis craffis, binos feu ternos digitos longis, ex arro virentibus, & five devexis five artectis, modò in orbem penduli, modò in tylvam prominul, necenon particulatim dehicfores fimmum cualem coronant. 'Castit fipe froundus, digitum craffis, ac propè bipalmis ex viridi obfolefcit in rubeum. Folia Liliacce vitoris & Narciffina magnitudins, arcfacto jum flore, à lacere caulis enata in rifitum caulem inclumbunt. Bulbus Neapolitano in tepor Scillam prope excupata, Romano fish cento membranaeco prope exequar, Romano sub coelo minus tumer; instar Eriophori summo sub cortice membranaceo lanosus extra pallet, nec florem sert nisi ad justam Punici mali molem adolevit. Et hic Narcissus more caterorum fementat, pauco tamen proventu.

Eccce

Lib. XXI. De Herbis bulbosis.

1143

 Narciffus Indicus Liliaceus diluto colore purpurafcens Fer. à pracedente, contractiore bulbo, caule tenuiore pedali & inaqualiter rotundo, florum quoq, minore & numero & magnitudine faciéque dilutiore degenerat.

9. Narcissus Japonicus rutilo flore Cornuti.

Cornut.

Inter omnes Narcisso, qui hactenus invisi apud nos extiterunt, prima ut arbitror auctoritas no-

Speckabilis chyrlis, per initia nudus, folis paullatim fe in pedis alrieudinem fubrigit, fuperiore parte virens, infernă 1000. atro-purpureis nots infufacatus: in cujus faltigio novem aut decem florum genmar totidem petiolis harentes in umbellam dilponuntur, que prius oblonga & rotunda quad-dam vagina celabantur. He dum florem patefaciunt in fex folia diduci folent, fi potifimum planta hec refoluta & pingui humo feratur; nam fi ficca aut confecta potita fit, foli macis petrunq non-nullos uno aut altero folio mutilat. Singula cujufq, floris folia duas uncias funt longa, admodum angusta & exiguá veluti lacună fulcata: juxa floris centrum levi acumine gracifectunt, extremă parte inflexa refupinantur (pro more Lilii montani quod Martagon vocant) Color floris est Cinnabaris aut Laccæ eleganitoris, venă fănguinet tamen lacunarum media distriminante. Sex stant in medio fiamenta, folis longio 4, & pallidiis rubentia, totidem apicibus atropuprureis ornata. Unus odor abest, ejus defectum ratură supplente vivacitate coloris, quem non modo pigmentorum mixturga artistico quiulquam affețui nequit, sed nec ullis hactenus schosts similem concessifise naturam observatum est. Nam præter eximium hunc colorem, quo intuentium obsutum hebetat, si forte serenus dies affusilerit, storémque radiis Sol meridianus illustraverit, mille velur scintilas evibrat, quas pertinax oculus, inconnivensque vix momento suftineax. Subest bulbus prioribus similis. Felia verò nonnist tabido caule erumpunt: quorum color non glaucus, nec obscurus, sed grată viridiates remidet.

10. Narcissus pumilus Indicus polyanthos Cornut.

Radix est carnosior majorque bulbus; folia octo aut movem, palmum longa, lata pollicem, glaucè virentia, non recta ut reliquorum sed moducè sexuosa, juxta terram nata oblique rodeunt. Inter qua non medius easis, sed resilità sal aleara folia nudus se liber erumpit. Hic non rotundus ut reliquorum, sed semunciam latus, postquam medii palmi proceritatem implevit, membranam turbinatiorem, quà veluti capite clauditur aperit, apparteque tandem extima novendecim aut vigini somon umbella, qui pro soli cessique ratione languidus aut saturatius rubescent. Singulis est Colchici pratensis se figura se magnitudo; sex enim etaim constant folias, qua ab angustus in latitudinem paulatim ses sexuantur. Sens sinus secundum totam ecorum longitudinem fertur, qui se in sinjectum sior printipus produciti trangulares, si clum inter se caulis in apice committuntur, admirando profuso ordine disposito naturale sed vix mitanadum colosadrum formant. Fisa quo, ut assectu it sauviatus est innearrabili, pracocior est etaim reliquis: si floret siquidem ante Archurum, octiduo post autem apud nos semine viduum collabitur.

11. Narcissus major duplex præcox & serotinus Cornut. An Narc. Indicus totus ruber C. B?

Przecocior floribus est ex rubro candicantibus & odoratiffimis: caule dum femina maturescunt vi-

Alter verò florem edit post Arcturum, longè rubentiorem, sed ignavuis odoratum, caule sempor atro-purpurascente.

Communem autem habent florendi modum, fiquidem utriufq, caulis exit fine foliis, fibhafcentibus tantim elapfo flore, in eóque maximè differunt à pumilo jam deferipto, cujus non folùm uno codémq, tempore caulis & folia prorepunt, fed etiam per hyemem tabido caule eadem virtere perfeverant, reliquas differentias vide.

12. Narcissus Indicus store Liliaceo sphericus Ferrarii. An Narc. Ind. obtuso latiss. folio, bulbo wastissimo C.B.

Bulbus longè Scillino major ventrem prope rotundat: ferrugineum & quamvis tenue duriffimum tamen corium fuperinducit: imam partem ut in borryode dodraza Hyacintho, protuberantem, pro corporis amplitudine lade circinat: fibras minimi vice digiti pracrafilas, pralongas, immortaléque diffundit. Floris vagina ad calendas Septembris exfilit in lanceam culpidata, ternos lata digitos, quinos longa, exuberante cinnabari faturata. Poft decem dies fübralcente feapo in palmum exerta, turgente jam atque urgente numerolo fottu, in geninas partes oris anguinei modo latiffime hialčit. Appartet primo conviventium florum contentifima congeries, que ramofo paullatim incremento rotundam ità rarefeit in filvam. Scapus exurgis propè bipalmis, binos digitos latus, ex rotundo preffior, ex vidid rubens, qua parte Solem afquet coloratior, funna capitatus. Fundantur è capite denfioris more capillini, frequentes, proluxa, fiavique rubore vifende lacinize, quibus internati radiata rotunditate porriguntur cauditati triangulares, palmo longiores, minufculum digitum lati, interfufo rubore vicentes, in capita extumidi Tuliparum triquetro folliculo feu praferrate trifide caleave fimillima. Plera, inflate candid camelino collo Narcifili cervicem defectunt; recto rigidoque nonnulli fattu circumftant. E ingulorum verticibus eminent furfum verfum fepetantes ele-

gantiflimi flores, rubro convoluto amontum Lilio aquales, nec absimiles, quippe phoniceo rubore colorat, & fobis quins nativos in cirros reflexis calamítrati, exteriore folio cum flaminhos affurgence, que fanê conficienda flamina fie extant: Sana lero colore punicea in totiom verfatige apiese primiam fitvos & grandiufculos, deinde contractores, fuber fubrufculos, fipra exaindos & veluti faria confiperios degenerant. Septimum fine apiese prillifia facie, productius, caffus, longa utring, timula interfecante firiatum, fimma parte recurvium, pariter purpurat. Omnes inter fe flores ternis quaternífive digits intervacantibus diftant. Per partes dehícunt, nec prior ante defiorefeit quàm vernent univers. Senium illos non contrahit, fed infusicat ac demum decurie. Mentrua pis svit & ver Autumnale: September coddem parit oriens, permit cocidens. A florum interitu triangula capita grandescent, pleraq, inania, perpatca nonnullo abortivi seminis rudimento fetat, sive quòd peregrina planta nostratis attumni frigus reformidat, sive quòd eadem apud nos nondum robustre fecunditatis est. Folia circa Octobis exitum apparent sore non proveniente : in ejustem proventu leritis, extreme sia, latitudo palmaris, dimidiati ferè digit de cultir cassificatio, retusa forma, lata viriditas & fusco per oras rubore circumita; corpus humi erraticum, lateça, procumbers; vita usque ad extremum Maium five a drimos calores producta.

13. Narcissus Indicus folio latissimo triquetro C. B. Narc. sive Pancratium Orientale Swert.

CAP. IV.

De Colchico-narcisso.

HÆc planta radice Narcissum refert, verùm tum flore, tum florendi tempore alissa, accidentibus Colchicum; ideoq, de utroq, participare, vel inter utrumq ambigere videtur.

1. Colchicum melino flore C. B. Narcissas Persicus Clus. Park. Ger.

Agan. planè est hæc planta, & storis duntaxat pediculo prædita, veluti Crocum Colchicsmq; exilit ergo è membranaceo cucullo tanquam ex vasculo aut theca su oblongus, Croci aut Colchici storis amulus, sex foits constants, ex stavo pallescentibus, quorum tria interiora paullò angustrora funt, externa latiora, & summo mucrone nonmihi incurva sive soriem quandam habenta; qua tetriorum mucronem amplectuntur & comprehendum; ingrati odoris & Papaveris quast vitus redelentis. Stamina sex medium storem occupant, in foliorum unguibus nata, sed internorum sosiorum reliquis longiora. Exilit è medio oblongior stylus gracilis, & sine capite. Festa sili sum stemeocallidi Valentine non multum abimilia, lata, plana, ejuddemq, cum illis coloris, h. e. ad ængiame teadentis, que utplurimum convolvantur, aut ses circumagunt. Radis crassa, bubbola, à basi (que multis sibris donata est) statim extuberans, intus candida, foris pallidor quadiem se dalquantulum estam nigricans. Estate breve inter folia caput, pollicem crassum, brevi pediculo inharens & summa tellare vix erumpens serre aliquotes observari, quod cim inane esse, seminis conspiciendi spes omnis sublara. Sub sinem Especimbis si sos emerit Cultus.

2. Colchicum luteum majus C.B. Narcissus Autumnalu major Clus. Park. Ger.

Cluf.

Praecedenti valdè affinis est, tamessi neuter shore Narcissum amuse Cain. Fair. Gel.

Quina autem aur sena shaber folia oblonga, pollicem lata, pra vinditate ferè nigricantia, splendentia, humi plerunque sparsa; inter que brevis exiz canticulus, viridus, rotundus, vix supra terram se actellens, cui mister sparsa; inter que brevis exiz canticulus, viridus, rotundus, vix supra terram se actellens, cui mister sparsa; cuius exteriora tria folia interioribus majora sunt, eaque velut amplectuntur, ornania autem mucrone sunt magis orbiculato qu'am Persici folia: se st, s'amima suius apicibus ornatas, & fisius è storis umbulico erumpunt. Radix crassa est, rotunda, intus candida, foris, ur Narcissus, ni-gricans.

Sub finem Augusti & Septembri germinare incipit & plerunque floret. Gaudet montanis qui-Tempus & bustam Hispaniæ pratis. Invenitur soliis angustioribus.

 Colchicum luteum minus C.B. Narcissus Autumnalis minor Clus. Park. Colchicum parvum montanum luteum Ger.

Octobri menfe, quemadmodum Perficus, nudum è vaginula membranacea profert florem, sex oblongis & angultis foliis constantem, non aqualibus, nam exteriora paullo longiora & latiora funt, omnia autem muconata, forsi shavefenta & se planetania, interius shava, ad maprio colorem magis accedentia, shava florem medium florem occupant. Odoratus est hic flor, folicque pediculo innitens, sipra terram non attollitur: Flore jam marcido emergere interdum incipium folia, utplurimum autem ineunte vere duntaxat, terna aut quaterna, plana, viridia & splendentia initar foliorum majons, fed longè angultiora, & prater altorum morem sele contorquentia & cincinnorum initar convolventia. Semes ter in capitulis uncialibus ferè crigonis, foundamm, nigrum, cut abhæret albicans quadam & spongios ab uno latere materia. Resix pusilla, nigrà tunicà tecta, inscrioréque sede tenutus bibris firmata.

Eccee 2

Claf

Quarum aut quina producit folia, plana, digitum panè lata, furceca, viridia, Narciffi medio-luceti foliorum amula; inter que prodit caula furc doctantalis, planus, non valdè firmus, lavis & enodas, fuftinens funmo faffigio membranaceum foliculum reliquorum Narcifforum modo; è quo emergit unicus foi, coloris flavi, penultimo in loco deferipi Narciffi formă non valdè disfimilis, fex eriam petalis confians, fecunciam longs, femunciam latis, mucronaist, quorum terna inteniora pauliò longiora funt externis, totidem ex umbilico prodeuntius flaminibus candicantibus, in flavum apicem definentibus, atque illorum quidem tribus brevioribus quam carera, cum medio fiylo omnibus flaminibus longiore. Radicem habet craffam, roundam, & multis tunicis confitantem Quarum interna alba, externa verò ex spadiceo nigricantes) & infima sede multis sibris pra

cutam.
Pracox est hoc genus, Clusio Februario mense slorem produxir: Patavio missum est, ad Clusium à Jo. Pinello: Parkinsonus Constantinopoli accepit, Narcissi Trapezuntici titulo, unde verissmile est circa Trapezuntium spontaneum inveniri.

5. Colchico luteo fimilis flore albo C.B. Sparganium Placa Clus.

Cluj.

Super Valentiam falebrofis & petrofis locis nafcitur quadam planta bulbacea, binis foliis pradita, humn firatis, longs, craffiulculis, ex viridi nigricantibus, Narciffi majoris Autumnalis foliis fere fimilibus, fed quibus internă parte fecundum nervi medii longitudinen alia quadam latiufcula linea ducăz elt. Radac bulbofa, multis tuncis contians candicantibus, & lenti vilcidique fucci plenis, inducăz elt. Radac bulbofa, multis tuncis contians candicantibus, & lenti vilcidique fucci plenis, ingrai armatique faporis, foris nigro cortice obductis. Caulis, referente Placa, pedalis, lævis, aliquor in fiimmo fares Lilii armulos, candidos fert, deinde rotunda capitula, in quibus exiguum contine-tur faren.

CAP. V.

De Leucoio bulbofo.

Eucoium bulbofum à Narciffo & congeneribus differt calycis in medio flore carentia, floribus iptis minoribus, pendulis, petalorum apicabus vel omnium, vel aliquorum virentibus in plerifque speciebus.

1. Leucoiam balbosam unigare C. B. bulbosam bexaphyllum cum unico stere, rarius bino J. B. bulbosam servinum Ger. bulbosam process majus Park parad. The common greater ears specialization bulbous Violet.

Claf.

Tota planta quàm Leucoium minus triphyllum craffior: bulbus multis candidis tunicis [extimă tamen fuică] conftans, & candicancibus fibris fimiliter capillatus, fapore vicido, acrimonia vix notabili. Folia porracea ut Triphyllo, fed latoria & fibendidiora, tria, quatuor, quinque, viridia admodum & nitda: Caulei dodrantalis, cim florte angulofis, firatus, cavus, nuclus, quem fimul cum foliis inveltite tiam ad medium ufque vagina alba. Flas plerunque fingularis, interdum geminus [rarò tertius Clufio] pediculo longo appentius, è vagina peculiari in medio membranea, exalbida, ad latera craffiore, virente, nutar & deorium fpectar, exigui cymbali modo, major quam triphyllo, ex foliis feptils éxe, interdum feptem 8 ocbo [hoc luxuria foli debetur] catera candidis, mucrone acutiulculo, extrincicus macula virente notato, introleviter reflexo: in medio epites lutei fex, modeci fuere fe diffantes filmm intimum candidum ambiunt. Odor ei non ingrans; qui reuchifo Violarum purpurearum prorlus refert, Clufio Oxyacanthe vulgò credite odorem referens. Succedit flori capitidum direlum. Pyri modo (ut ar Clufius) turbinatum. Steme co candido flavelenso solongificulum, durum.

In umbrofis Hellvetiz ad lepes in pascuis montosis plurimum observavinus Martio mense slorens, quin & in Italia propè Taurinum, sylvis montosis, itémque inter Bassanum & Tridentum. Provenit insuper multis Germaniz in locis, v. J. B. Maio mense evanescis, radice tantum in terra

Locur

C. Bauhinus Leucoii bulboli alterius flore patulo meminit, cui folia latiora, florem majorem & patulum attribuit.

2. Leucium bulbosum minus tripkyllon J. B. trifosium minus C. B. bulbosum praeox minus Ger. Park. The lesser early bulbous Dioiet, og Snottledopps.

Park. The interest art is united a struct, or scittoral papers.

7. E.

Radice eth bulbofa, parvā, multis tunicis albis conftante, externa nonnihi nigricante, multis fibris longis albis appenfis lefilii parte donatā: Guftu lento, amaro, fubacri. Cauliculus inde exurgir fingularis, angulolius, unā cum folius vaginā albā ad tertiam ufique longitudinis partem inclufus, tentus, concavus, nudus, dodrantalis, ant paulo major; quem fere ad furmum ufique comitantur felia birna, porracae, glauca fere, nec irā lucida ur Leuccio hexaphylii, vel (ur at Cluffus) colore artugniolo & quodammodo cineracco. Extremum caulis tenet flos pediculo longo, nutante, vaginula aliquo-nimus.

usque incluso, unicus, parvus, foliolis tribus penitus lacteis, nonnihil obtufis, aliis interioribus duplo longioribus lationibis(que confiants, intra que alia tria, alternante fitu breviora, anguiltora, riguidora, levi cellura in fummo, in quo extrinscus corcuil ex diluto virore pene lucolo effigiatura,
intrinscus discursantibus per folioli longitudinem alternatim stris albis & viridantibus. Totius
floris medium obtinent apiece lutet, rigidulucial lice, frigidque exilis candidis, interioribus sforis foliolis
dimidio breviores. Florem sequiuir capitulum ut Narcissis, olive virentes (inquet Clusius) formam
pene exprimens, in quo s'emes candidus altero [Leucoio bulbos hexaphyllo cum unico flore raritis bino.] Flos noces se contrabit, & cum sole explicatur, etam extra terram in hypocarsto. Folliculus unde flos exit duas habet virides & herbaceas coltas ad latera, quibus adhreram embrana
folliculum efficientes. Tum herbs tum radix odoris sunt ingrati, ad Lamium accedentis. Floris
odor Clusso nullus, aut perquam exiguus.

Februario mense floret, inter ipsas interdum nives, unde apud nostrates flores Snotte brone, id est, gutta nivales appellantur.

In umbross ad radices Alpium dum Tridentum Venetiis iter faceremus observavimus. Ubique Locus, fere per totam Angliam in hortis colitur, radicibus numerosa sobole fœcundis.

 Lencoiam bulbofum præcox Byzantinum Clufti Ger. omac. J. B. bulbofum trifolium majus C. B. bulbofum præcox minus Byzantinum Park.

A precedente vix alia in re quam partium omnium, [radicis, folii & floris] magnitudine differt, ut delcriptionem ejus quz habetur in Cluf, bif. cum przeedentis conferenti parebit. Byzantio militus est hujus bulbus, Neapoli etiam à Fer. Imperato, è monte Virgineo erutus. Les

 Leucoium bulbosum trifolium exruleum C. B. triphyllori flore caruleo Someri J. B. Leucoii bulbosi præcocis Byzantini varietas Ger. emac.

In Albania Constantinopoli rediens eruit Somerus.

Leucsium bulbosum vernum minimum Clus. Park. bulbosum tenuifolium vernum C. B. bulbosum jum 6. Ger. ernac.
 Clus.

Hujis bulbum à Nicolao le Quelt redimebat Clufius. Proferebat verò ante hyemem terna aut quaterna félida, pærè capillaria, is non valdé diffimilia que Leucoium minimum autumnale habere dixit [Claffus] e a fequente Aprili emarcuerunt. Extremo autem fúblequents anni Maio nudus exilique exortus est cauliculus, angulolus, femipedalis longitudins, fummo faltigio membranaceum futinens folliculum, è quo bini estubat féliculi, longituduis tenuibúsque pediculis sibnixi, deorstim instar Campanulæ perpendentes, senssque follosis constantes candidis, quorum terna interiora latuscula, externa verò paello angustiora, & foris secundim exortum circaque capitellum substitumu occupantibus: totus elegans erat hic folculus & substitutiva odoris, perstabátque in sua elegantia quinos aut senos dies: nullum vero dedit semen, aca, subsequens bantam corruptit.

 Leucoium bulbofum polyanthemum tardihi fiarens floribus minoribus J. B. bulbofum majus polyanthemum Get. subsolium majus forimum Park. bulb. majus froe multiflorum, quod aliqui Acrocorion Plinii flatuum. C.

Leucoium hoc ut reliquis ejuldem generis ferius, ità tota mole majus, radice craffa, longè majore, bulbofa, quæ multis fucculentis tunicis ac etiam fibris conftat, fapore amaro. Caulem tollit unum aut alerum, pedalem, cubitalem & felquicubitalem, craffinm, viridem, qui nel panè roundus fir, impedimento eft utrinque vel altero tantum latere elata cofta acuta. Filia Narciffina, virentia, caulem tanquam vagina inferiore parte complectentia multa [Clusio quinque aut fex] carinata, fecununciam aut unciam lata, mucrone obrulo, quorum alia pari cum caule altitudine affurgunt, alia infra fibrifitumt. In fingulorum canium cacumine ad geniculum e vagina oblonga prodeum farea Leucoii bulbofi hexaphylli fimiles paulo minores, numerofi, quuni, feni aut etiam duodemi, tintinnabuli modo penduli, fex aqualibus & niveis foliis conftantes, quorum extimam partem virides maciles inficiunt, fenis inum staminibus falva; medióque lackeo fylo, apue viridi infignito, odorari, pediculis aliquando palmaribus, aliquando vix uncialibus, prafertim antequam fos expanditur; hique non fimul fe explicantes, fed aliis expansis & fere marcidis, alii primulum è vagina pallulantes prodire occipium. Floribus succedunt magna & trigona capitula angulis obutis, Pyri in modum fere turbinata, in tria loculamenta divisa, quorum unumquodque duos seminum ordines continet; ut in aliis bulbofis.

Serius superioribus plerunque germinare solet, atque Maio demum mense slores proferre.

Tunça:
Plantam hanc in palustribus propè Pisa Erruria urbem copiosam observavimus: Clusius in uligit-Locus.
nosis pratis supra Warasdinum in Pannonia interamni: Oritur & in pratis Latera vicinis non procul Monspelio.

7. Leucoum bulbolum Autumnale tenuifolium Clus. bulb. Autumn. minus tenuifolium J. B. bulb. Autumnale C. B. Park. bulbos. Autumnale minimum Ger. etnac. Clus.

Caulicale et palmum alto, gracili, unicum, interdum alterum & tertium ferens fi rem, omnino lacteum, pendulum, fex petals conftantem, & tintinnabuli modo formatum, inodorum, ingratique guftus, in quo pallila fiamina. Flore jam aperto demum prodeum quaterna aut quina capillaria Ecece 2

Lecus.

Tires.

amara, quæ candicante membrana integitur. aumta, quae canqueame menura am mogene.

Extrema Batrica, qua Luffaniz contermina eft, non procul Badaioz, ad flumen Anam fitum fub
finem Octobra & Novembris initio cum fuo flore eruebat Clufius.

De Leucoii bulbofi temperamento & viribus P. Renealmus hac habet,

De solius Erangelia [Veris nuncia] i. e. secunda speciei temperamento & viribus nobis agendum: quid enim alia poffint propter iplarum raritatem explorare nobis non licuit. Temperamento ergo belbus eft calido & faceo fecundi graduis initio, partere fibellium partium, romuting, moves, quare its quibus ventriculus craffis & vifcidis humoribus eft infarctus magnopere prodeft. Urinas ciet, melenterium obfructionibus liberat. Flores minis calif fint, fol partium fluthitate praffant, fudorefi, movent: tan fores quàm bulbi ad jonthos delendos, & ferophulosos tumores difeutiendos admoti conferunt, sed bulbi floribus præstantiores hac in re.

Loucoio bulboso affinis duplex C.B.

Bulbus quatuor aut quinq, flores gestans in modum Campanulæ albæ Cluf. bist. Alterum addit bulbum flore magno, Campanulæ forma terram spectante, intus luteo, foras pur-

CAP. VI.

De Tulipa.

Lulipa, cujus descriptionem & figuram primus Gesinerus, Anno 1560. in Append. ad Cordi hist. dedit, à pileo Dalmatico, vel amiculo capitis, ab ipsis gestari folito, Tulipam dicto nomen accepit, soque propter soris cum pileo similitudinem. Sunt qui Anemonem nomen accepit, soque propter soris cum pileo similitudinem. Sunt qui Anemonem con considerative similitudinem. Sunt qui Anemonem con considerative similitudinem. Sunt qui Anemonem con considerative similitudinem. Sunt qui describe similitudinem. Sunt qui Anemonem con considerative similitudinem. Sunt qui describe similitudi สบอาจังส Theophrasti.

**Coffee & Alia & recommendation and the force of the for tont, ponto tamon met montas motione min quant men precoso, quot et mortun coore parier virente cum eis conveniunt, & caulem procerum fiochem, amplum earum inflar proferunt, quadod, è mediarum femine ferotinaz, è ferotinarum mediae enalcantur, nunquam tamen quod observavi. Parkinfonis, è mediarum femine pracocos exortz funt, quamvis Clufius contrarium affirmet; cui potius ut diligenti & veraci fidendum. Nos certe omnes Tuliparum majorum differentias & varietates è semine primitus oriundas suspicamur, ideóque unam tantum Tuliparum majorum speciem agnoscimus.

ipeciem agnolcimus.
Nota: Tuliparum characteristica: funt Caules foliosi, flores ampli, hexapetali, nudi, in fingulis caulibus natura singuli, erecti, colorum pulchritudo & varietas inexplicabilis, unde à nonnullis. Litia agreum creduntur de quibus affirmat Salvator noster, nè Solomionem quidem in omni gloria siu amidum fussi que quandoum unum exillis; femina compressa, tonuia, Liliaccorum amula, unde à nonnullis, planta Lilionarcissis dicitur, minus rectè cum nihil ferè cum Narcisso commune

1. Tulipa præcex in genere.

Clusio sic describitur: Unicum fert caulem, pedalem maxima ex parte, interdum ampliorem, rotundum, virentem, & brevi quadam incanaq, lanugine aspersum, non concavum, sed firma medulla plenum. Hunc plerung, terna amplectuntur folia, nonnunquam quaterna & quina, inferiora lata plenum. Hunc plenunq, terna amplectuntur falia, nonnunquam quaterna & quina, inferiora lata admodum, ut eta ma pamarem latitudinem explere viderim, & Liliacea, longiora tamen & craffiora, carinata, fupra terram fele pandentia & contorquentia, fuperiora autem minora & anguftiora, ciaq vel propendentia & nutantia, aut interdum furrecta, omnia autem colore ex ceruleo viriente aut zerugineo, & velur farina afperfa. Sumno cauli infider magnus flos unicus, (geminos etiam aliquando vidi [hoc pracer naturam ob luxuriem foli accidit] vel fummo caule conjunctim nafeentes, vel birido inharentes) furfum fiectans, fex plurimum folis conftans (quanquam & feperia & octomis confipexerm) epidlem ininto cum caule coloris, & interdum ad terram fele inflectens, illique incumbens, ut colubri aut ferpentis caput in terra decumbentis ementiatur, deinde paullatim fele fublicans & colation. Se calarti vexabre inflar in fundo nonliblerans & colorem mutans, aque tandem fele explicans, & calathi vyathive inflat in fundo paridens, exque fena, aut totidem quot folis conftat famina prodeunt, modo lurea, modo pallida, modo nigricantia, pediculis etiam que staminula sustinent mirum in modum variantibus. Excusso fore fucedit membranaceum triangular caput, fatis magnum, oblongiuculum, vel brevius, ven-tréque nugis prominulo, quo in tres partes à lummo dehicente, conjecumur fex ordines, femi-nis plani, cartulaginoli, Liliacei ferè, & circinata propeniodum rotunditatis interdum, altera tamen parte que capitis centrum & interiora pertingit, oblongiulculi, utplurimum pallidi, fully aut ribefeentis, & fi imbres frequentiores ceciderint, ettum fulci. Radix bulbacea elt, interdum brevior, nonnunquam oblongior, crassa, inferiore sede nonnihil prominente, uti Colchici radix ferè, fibris

Lib. XXI.

De Herbis bulbofis.

1147

aliquot tenuibus donata, & foris vel fulvescente, sed magna ex parte nigrescente merabrana obducta, quæ interna parte lanuginosa est, castanearum corticis instar, aliquando autem adeo denso tomento plena, ut molliffimè recubet bulbus, qui solidus est, firmus, & velut albumen ovi coctum candidus, gustantíque dulcis, saltem non ingratus.

2. Tulipa serotina.

Describente Clusio, major est amplitudine, cubitalem enim & tripedalem interdum habet caulem, firmiorem, craffiorem, rotundum, fungola materie plenum, & brevi etiam incanaque veluti lanugine, five efflorescentia quadam aspersum. Hunc alternatim amplectuntur quaterna plerunque folia, nonnunquam quina aut sena, carinata, firmiora quam in præcoce, utplurimum erecta, non nutantia aut ad terram inflexa, atque oris interdum adeò reflexis, ut finuosa videantur, aliquando nitatata aut at terram innexa, atque one intendenti auco terrano, ut intona viacantur, auquano omnia aquali. Summo cauli, qui pedali vel majore plerunque longitudine, imò cubitali nonnunquam nudus fupra folia eminet, unicus infidet flos magnus & oblongus, cyathi modo concavus, (ex folis conftans, extremo apice omnium mucronato vel orbiculato, aut tribus exterioribus duntaxat mucronatis, interioribus orbiculatis, ut in præcoce, & è contra : caput ut in illa triangulare, membranaceum, craffus urplurimum & prominulo ventre, quo à fummo dehifeente, fex ordines feminis plani, cartilaginofi, fulvi aut rubefeentis, majorifque quam in præcoce confpiciuntur. Radix præcoci fimilis, longiore tamen majoréque bulbo constat plerunque, in reliquis cum illa con-

Caulis huic interdum antiexes & ramofus est, quod proculdubio accidentarium est, & soli ubertati plantæque luxuriei tribuendum.

In hoc genere tam infignem colorum varietatem non deprehendit Clufius, fed flavas duntaxat vel ad auri colorem inclinantes, & rubras, unguibus plerunq, nigris, orbe aureo cinctis; eásque vel odorato vel inodoro flore.

Cæterum harum serotinarum Tuliparum, quæ vel flavi, vel rubri coloris flore præditæ sunt nullæ hactenus (inquit Clufius) varietatem in fatione mihi pepererunt, nifi quòd interdum ex rubræ femine flavæ, contra ex flavæ femine rubræ natæ funt, unguibus fæpenumero variantibus.

3. Tulipa dubia.

Tulipæ medio inter præcocem & serotinam tempore florentes, videlicet quæ marcescente præcocium flore suos explicant, & serotinis florere incipientibus jam senescunt, imò interdum cum illis etiam florent, Dubiz quodammodo appellari possunt, cum utriusque generis naturam referant. Sunt verò inter eas nonnulla, quarum flores & ipía planta ferotinarum magnitudinem aquant: alia qua præcoces non superant, nec illis formå sunt dissimiles, & illæ quidem vel amplissimis floribus præditæ, vel præcoce non majoribus: funt etiam quædam præcocibus humiliores. Harum differentias à se observatas latè persequitur Clusius.

De Tulipis Observationes generales.

Nobis non videtur opera pretium fingulas enumerare, multo minus accuratius describere, cum eas pro specie distinctis non habeamus, quippe quòd seminio ortum suum debeant, nec semen earum satum eassem perpetuo varietates producat. Hinc novis quotannis è semine exorientibus earum numerus infinitus, certe indefinitus aut indeterminatus est, unde etiam constat eas species diftinctas non effe, cum specierum numerus in natura certus & determinatus sit, ut * superius dixi * Lib. i. mus. Quibus addi poteth hujus generis plantas colorum varietate & pulchritudine maxime feedabiles, fi in eodem loco ablq cultura diu reftare finantur, degenerare paulatim & colores mutare, & variegatis unicolores evadere. E contra habuillé le referr Clufius Tulipam cujus flos cum pracedentibus annus elegans ruber fuiflet, poftea varie committus er rubro & flavo inter fe confusis coloribus, modò flavo medium quafi folium occupante, modo rubro vel utrog, radiatim per oras difcurrente, fuerit. Similiter flavam quæ flavum & rubrum, & purpuream quæ album & purpureum colores variè înter se commixtos & radiatim folia secantes habuerint. Ac illud etiam observabat quotquot fic nativum colorem mutárunt subinde corrumpi solita; voluisse tamen antea hac colorum varietate heri sui oculos oblectare, tanquam postremum valedictura.

Hinc probabiliter colligitur colorum varietatem in Tulipis morbidæ conftitutionis potius symptoma esse, quàm luxuriantis natura lusui, deberi.

Prattera, oblervante Clufio, non omnes Tuliparum flores din in fua coloris elegantia & venu-flate perdurant; verum nonnullarum magis caduci brevi marcelcunt, alborum firmiores funt, & coloris gratiam diutus retinent, praferim feronina & dubia: omnes certè nubilo celo fefe contrahunt, & pluvio facilè corrumpuntur, etiam ante quam expandi poffint interdum, fi continui ca-dant imbres: contra temperato Sole illustrati explicantur & diucius conservantur: at vehementi eriam ejus ardore nimium excocti, & fuo humore exhaufti facile defluunt. Neg, omnes verticolores, tam przecoces quam ferotina, fingulis annis eandem coloris gratiam perpetuò retinent, fed alternis variare sapius observavi. Instantias seu exempla vide apud Clusium.

Caterum, pergit Clufius, tametsi seminibus terra mandatis Autumno (inutilis enim bulbosarum & tuberofarum maxima ex parte verna est fatio) hujus planta genus confervari foleat : interdum tamen & nucleis majori bulbo adnatis propagatur, sed nulla inter præcoces Tulipas fectilior rubra & alba, omnium autem maxime serotina rubra, que adeò foecunda est, un etiam semine sata, & vix bima alias proles generet, biennio aut triennio antequam florere incipiat, quod etiam faciunt ple-raque dubia. Solent enim omnes Tulipa nondum adulta, & antequam flores proferre incipiant, utplurimum fingulis annis rectà & quafi ad porpendiculum in dodrantalem & palmarem altitudinem

profundius delcendere, (Apennineas excipio & qualdam alias, quæ non in altum, fed in latus & obleguum antequam fforiferæ fint, profes è longis venis dependentes spargunt) serotinæ autem illæ & nquant antequant tonness into process bulbi exterio aliquid fubffantis: relinquere, que in alium bulbum efformata finiliter in exterio fubffantis: quidpiam relinquit, que in alium bulbum tranfit, ut fiquis cum dexteriate quadam & induffria trimos & quadrimos eruat exuriorum verligia fequencio, non-nunquam velut catenam aliquet bulborum coharentium, & ex primo exurio orrum ducentium inve-nual quadrimos de la catenam aliquet bulborum coharentium, & ex primo exurio orrum ducentium inveniat, licet interdum accidat, ut Radix ferotina jam grandior, nondum tamen plane adulta, inftar Tulipæ Apennineæ five Bononiensis proles in latus spargat, ut non semel observavi.

Monini & bulvos in infima ala, quafi fumma tellure natos, in ferotinarum & dubiarum generibus prafertim, qui telluri commiffi, ejuddem coloris cum matre florem fubfequente anno protulerunt; cundem etiam colorem retinent bulbi matri adnati. Ex seminibus verò quæ sit propagatio planè incerta est, in pracocibus nimirum & dubiis, nam serotina magna ex parte suum genus conservare videntur, aut fi aliquam mutationem adopurant exigua ea est, & plerumque in unguium & fram-num varietate, aut coloris intensione vel remissione constitut

Solet caulis è medio bulbo erumpere, sed ipso cum foliis jam marcido & siccato, si bulbum eruas, ad latus illius adnatum conspicies, (quod etiam evenit in Iride bulbola, Colchico & congeneribus alis) novo bulbo paulatim succrescente, & totius planta succum ad se recipiente, quo tempore commodiffimè erui potest, erutus bulbus din extra terram adservari, & in alia loca etiam procul dissita fine noxa transferri.

Omnes cujuscunque generis Tulipæ, quandiu florem non ferunt, desuna planè sunt, & unicum folium singulis annis proferre solent: at si dum emersit sese explicare incipiens secundum etiam eo inclustum appareat, illo anno florem prolaturum spes est, nisi pruma aut aliud ab insectorum ero-

fione incommodum eam intercipiat.

Petalorum figura in Tulipis variat, in nonnullis enim omnia acuta funt, in aliis omnia obtusa aut subrotunda; in multis tria exteriora acuta sunt, tria interiora subrotunda, in abis vice versa interiora acuminata, exteriora subrotunda. Præterea in nonnullis petala omnia longa sunt & angusta, in aliis breviora & latiora. E præcocibus nonnullæ flores habent peramplos & serotinarum fere pares, aliæ cossem parvos, nec Bononiensis Tulipæ majores. Quin & petalorum fundi in Tulipis plurimum different, uti & stamina & apices, in aliis enim nigri sunt, in aliis albi, &c.

Est & in florum odore diversitas, nonnullarum enim flores valde odorati sunt, aliarum propemodum inodori, aliarum odore remiffiore non ingrato inter utrumque ambigunt, aliarum denique

odore fatis vehementi funt & ingrato.

Afferit Parkinionus se nunquam observare pormisse, quicquid alii scribunt, è semine præcocium Tuliparum medias aut ferotinas nasci, sed semper præcoces, multo minus præcoces è semine medi-

arum aut serotinarum, quod argumento est eas specie differre.

Quod ad electionem feminum, Clufius è præcocibus ex albæ femine prognatas plantas infignem colorum varietatem præ reliquis nancisci experientia & diligenti observatione didicit. Parkinsonus pro semine exhibendo albo puro flori præfert eum cui aliquid rubri aut purpurci admiscetur; præ aliis * Varietole- autem * ad hunc ulum purpureo flore infignis semen commendat, post eum purpurei margunibus albis, tandem rubri marginibus flavis.

E mediis pro semine præfert albas flavis, purpureas rubris, flavas & rubras omnino rejicit. Albis puris maculofas præponit. Vertim in his fundi floris præcipue rationem habendam monet. Nam it flos albus fit aut albidus, maculofus vel striatus, fundo cœruleo vel purpureo, hæc omnium longè præftantiffima eft, ad producendas ex femine fato plantas colorum varietate & raritate fpectabiles.

Tempus ferendi Autumnus eft, ur fuperius è Cluffo innuimus. Parkinfonus ferotinam potius fa-tionem probat circa finem Octobris, qu'am Autumni mitio, aut cum femina jam penitus matura de cuficçata funt. Nam que maturius ferunur, pracoci ortu interdum ver antevertunt, & fupervenientibus pruinis corumpuntur.

Semina non nimis denfa feu crebra ferere convenit, terra laxa & opulenta. Nam quo folum pinguius & uberius est eo major florum elegantium & variegatorum proventus sperandus.

Præcocium Tuliparum folia observante Parkinsono, hac nota à dubiarum & serotinarum folis difcerni possunt quod è terra tota extent, pediculum cui insident ostendentia, cum dubiarum & serotınarum folia è terra nunquam penitus emergant & appareant, verum inferior eorum pars terræ per-

petuò immersa latitat.

Tulipæ è semine ortæ cum jam trimæ sunt (nonnullæ etiam bimæ si solum & cœlum saveat) è terra eruendæ sunt, & vel aliò transferendæ, vel eodem loci iterum deponendæ, postquam paululum exficcatæ & mundatæ fuerint; nam națură suâ altè in terram descendunt ideóque elevandæ sunt subinde versus ejus superficiem. Cavendum autem ne nimis dense serantur, sed modico spatio interposito pro bulborum magnitudine ne sibi mutuò impedimento sint. Sata biennio relinqui possituri aut fingulis annis transferri pro libitu, modò id tempestive siat, nimirum circa sinem Julii aut Augusti initio. Quinto plerunque à sarione anno slorem producunt, rariùs quarto, interdum non ante sextum & septimum, aut etiam forte octavum & decimum. Ad Tuliparum rariorum & teneriorum bulbos à frigoribus & pruinarum injuriis defendendos confulit Parkinfonus ut paulo altius in terram demergantur, & corum morem probat, qui hyberno tempore foli superficiem stramine ope-

Tulipas transferre cum jam fibras novas ex ima fede feu bafi egerint, (hoc est à Septembri mense ad florendi tempas) valde periculosium est. Verum cum defloruerint, foliaque & caules exsiccati fint, tutiffime è terra eximi possunt, & per sex mensium spatium, modò in loco sicco, solaribus tamen radiis aut ventis minime expolito fuerint repolitæ, extra terram fervari abíque infigni noxa.

Notandum hic in genere bulbos omnes quorum fibræ imæ quotannis emoriuntur novis fubnatis abíque ullo detrimento vel injuria è terra eximi posse, quo tempore sibra emarcuerunt & nova nondum subnate sunt, & diu extra terram, (ut jam diximus) servari; que vero fibras perpetuò servant fine detrimento è terra erui nequeunt. Notandum ctiam Tulipas si colorum elegantias diu tueri nec degenerare velis, quotannis è terra opportuno tempore eximendas esse, & exemptas aliquandiu detinendas, antequam iterum depo-

Tandem quod de Tulipa bulbo observavit ingeniosissimus Ferrarius minime pratereundum videtur. In intimo (inquit) bilbo, unde caulis & flos eminet, novus quoque bulbus, veluti gemellus fraterculus, ejuscem scapo floris adnascitur, pariterque cum illo, non modò per materni bulbi fibras terra alimentum, sed ipsum quoque succum matris exsugit, ubi verò desito jam sore, lateri coharens caulis inarut, reliquo ille fucco innutritus adolestit, vetere interim eviferato bulbo membra naceas in exuviss, nempe in recentis involucra desciente. Mirandum iam non est, vel eruto bulbo extrinscus harentem aridum scapum inveniri, cum idem utrumque partus conjunxerit, vel altera novum bulbum parte planiorem esse, cum sos admatus absolute offecerit rotunditati. Ita verula parens cum floreo partu juventutem reparat & semet intra se parturit. Si cui libeat quod affirmo oculata fide credere, tulipa bulbum cum jam coepit egerminare intercidat, invenietque inter convoluta folia pufillum flosculi rudimentum, adnatumque surgenti cauliculo novi bulbi nucleum.

Simile quid à Clufio observatum superius propositimus; vertim Clussus obscure de co scribit, nec rem clare perspexisse vident, aut certe mendum subest in verbis. Est ergo Tulipa, au & alianum rem clare peripextile viaetur, aut certe menaum tubertin veross. Est ergo suisse, si co attarma biblofarum tunicatrum, biblus mibi aliud quam genma grantis suisteranea, si in libro primo diximus, qua prater adnatas externas intra se concipit alium bulbum seu genmama, qui matri bulbo succedens ei idem videtum, cim revera mon sti, sed abvorsus, pissique soboles; cimaque intra sipum bulbum conceptus de enuritus sis, adnate extermis grandus de behitor evadus sipsique parenta emulus.

Bonitatis note in Tuliparum floribus sint, 1. colores petala penetrantes & utrinque conspicui, according a colores.

2. tres vel quatuor diversi in codem flore colores.

4. Tulipa dubia pumilio J. B. Clus. pumilio latifolia rubra C. B. Park. parad.

Cluf.

Pedalem altitudinem non fuperat, imò ut plurimum infra eam confiftir, folis & flore ad præcocem proxime accedens, floris autem folia omnia mucronata, fed exteriora multo longiora, for ris obscurè rubra, extremis tamen oris virentibus; interiora omnia folia intensè rubent & splendent, ungues flavi, radiati, sed quos nigerrima macula sie insicit, ut orbis aureus & radiatus eam duntaxat ambire videatur, & oculum quodam modo ementiatur: stamina cum suis apicibus nigricant. Hujus radix bulbacea interdum eriophora est, nam tenerior illa membrana bulbi substantiam amplectens & tegens plurimo denso, candido mollique tomento suffulta est ut molliffimè bulbum re-

5. Tulipa pumilio altera J. B. Clus. pumilio angustifolia C. B.

Tota planta (quantum ex icone deprehendere potuir Clusius) palmo major non est, quatuor promens solia angusta, carinata, Tulipa Monspeliaca soliis similia, inter qua cauliculus prodit uncialis aut paulò longior, nudus, (præter aliarum Tuliparum morem) ex viridi purpurascens, sumoccupante oblongo capitulo, for favor fatatum right morem) ex virind purparatents, ium-occupante oblongo capitulo, fex flavis flaminulis fepto. Florem menle Aprili protulife inde con-ject Cluffus, quoniam fub Maii initium pictura miffa fuir. Bulbus ei exiguus, bulbi tamen aliarum Tuliparum formam referens, ex fpadiceo nigricante cortice tectus.

Hanc cum C. Bauhino habeo pro Tulipa pumilione angustifolia alba Lob. quantumvis J. Bau-

6. Tulipa pumilio gramineo folio C. B. pumilio alba altera Lustanica J. B. Lustanica sive pumilio versicolor Park.

Uncialis aut fescuncialis hac plantula, exilioribus brevionibus[que, angustifolia Tulipa superioris folis, slore albo exili brevique pediculo. Bulbus valde parvus erat, effigie aliarum Tuliparum, duriore involucro, externè pullo, squamoso obductus, interiore autem rubens.

Sponte in monte D. Que ad maris litora provenit. Parkinfonus Tulipam suam Lusitanicam versicolorem Tulipæ minori Bononiensi & Italico similem & congenerem facit, floris duntaxat colore diversam, qui venas aliquot rubras eam percurrentes obtinet, unde à Lobeliana quam descripsimus diversa videtur. Lobelius tamen florem duntaxat

 Tulipa minor lutea Narbonensis J. B. minor lutea Gallica C. B. Narbonensis sive Monspeliensis vel pumilus Park. parad. Lob.

Foliis est angustioribus & ferè porraceis, bulbo & caule Narcissi, minore, tenuiore, delicatiore, flore unico luteo, ad Lilium, aut potius ad Liliaíphodeli lutei florem accedente, filamentis luteis è medio enatis. Bulbus exilior multo, nucleum oblongum Allii aquat, fibíque fapius adnatum Allium exili filo adnexum habet.

Minor est in omnibus Tulipa Apenninea, flores foris magis virentes, intus flavi, delicatius quiddam spirant : Radix etiam è tenuibus nervis in latera soboles & bulbillos spargit. Clus. Lobelio è Cebennis montibus primum eruta est.

8. Talipa

8. Tulipa Hispanica Narbonensi paulo minor J. B. minor ex luteo purpurasoens C. B.

Narbonensi paulò minor est, ejus slorem non vidit Clusius sed Narbonensi similem esse intellexit, qui folia tamen habeat foris non omnino viridia, verum purpurafcente etiam colore perfufa.

nondum florem tulit) non in altum rectà mergit. Caulem profert cubitalem & bicubitalem, nonnunquam in ramos bunos aux ternos Gelf, ace entam plures ab una radice (ur afferit Camer.) divi-fum, angulolum, colore herbacco, faligum versus purpurante: Felia dodrantalia aux ampliora, alinum, angunumin, como e necosco, anugum vessas porputante. A secunt, millo pediculo, carinata, qua minora, unciam lata, partim à radice fatim, partim à caule exeunt, millo pediculo, carinata, calore glauco. Flos unicunque ramo odore finavi, Leucoii Cheiri dicti, fed imbecilliore, mediocniter calore glauco. magnus, foliis sex constans, quorum exteriora tria extrinsecus è luteo purpurascunt aut virescunt, magnus, intrinsecus lutea, tria reliqua penitus lutea, nisi quòd mucrone tantillum rubent. In medio apices lutei seni cum stylo triquetro viridi, qui in siliquam magnam abit. Semen, teste Clusio, ut in reliquis Tulipis, sed longe minus.

Parkinfonus in Paradifo præter Bononiensem Tulipam aliam Italicam majorem & minorem proponit, que tamen mihi à præcedenti non videntur disferre. Vide apud ipsum earum desert-

10. Tulipa Benoniensis sive bombycina store rubro major Park. parad. item Tulipa pumilio rubra, sou Bergomenssis rubra media O mimor ejuschem. Tulipa mimor rubra C. B. forte etiam Tulipa bombycina Cretica ejuldem.

Hujus bulbus quam Tuliparum majorum longior eft, neque ad bafin eminentiam haber qualis in illis cernitur, praccipue verò ab iis differt, quod fummitas eus copiola lanugine fencea flavicante infirmur; quin & cortex feu membrana exterior lucidiore feu pallidiore rubro colore tingitur, neque adeò facile delibratur; nec tantum rectà deorsum sed ad latus etiam se extendit, Tulipæ Bononiensis lutez mox descriptze in modum. Folia edit lata longáque, angustiora tamen & obscurius viridia quam Tuliparum ferotinarum, nec pariter glauca feu canenta, tria quantire in coste, forem in falfigio gettante reliquarum fimilem, peralis tamen longoribus & angultioribus fundo nigro, colore pallide rubene, minis hilari quam in Tulips insporibus, odore tamen gratiore, & ad Tulips lucer Bonon. accedente.

Tulipa bombycina Cretica C. B. Tulipam Bononiensem sacie & forma refert, sed bulbus lanugine oblitus & velut tomentolus est.

11. Tulipa bicolor Park. bicolor tribus luteis & tribus rubris folisis Caccini Clus. cur. post. ad.

Folia habet valdè angusta, Hyacinthinis non latiora obscurè viridia. Floris petala tria rubra sunt, tria verò lutea.

12. Tulipa variegata Persica C. B. Persica priecox Clus cur. post. Persica Park.

Caulem Clusio pedalis duntaxat longitudinis protulit, at Mattheo Caccini, à quo bulbum accepit Cluffus, bipedalis, farts gracilem, quature foils non valed tais predium, into angulfus, & Nario-nenlis Tulipe foliorum latitudinem laud fuperantibus, non adeo tamen virentibus, & ad precocum Tuliparum colorom magia accedentibus ac cerinatis, qui fupremà parte florem fufficiesta delicatu-lum, Narbonenfis vel Hilpanica Tulipar flore paullo majorem (quin altitis affurga, & majorem florem libero loco nata profesta planta non doubto) fex foisi biasa unicas longs conflantem, quo-rum terna exteriora paullo longiora & mucronata, foris quidem fuave-rubentis coloris, oris tamen albis, internè verò prortis albis, tria autem interiora folia, quæ aliquantulum breviora, mutronem habebant nonnihil orbiculatum, niveíque planè erant candoris, omnium autem ungues purpureâ macula infigniti; stamina nigra; apices ctiam nigri. Bulbus exiguus, ut qui exiguz nucis Avellanz agnitudinem non excedebat, cortice foris nigricante & fusco tectus, interiore parte molli lanugine fulci & quodammodo ferruginei coloris oblitus, quali ferè Rhododendri femen eft, aut caftanearum cortex ipfum nucleum tegens. Semen in hortis nostris rarò ad maturitatem perducit, Bononiensis tamen Tulips fimile effe ainnt. Polt primars husen tarius apud nos flores to dens inclementam, fed bulbus paullatim languer, &c fingulis annis minuitur, donec tandem penitus intereat.

Præter descriptas duas trésve adhuc alias Tulipæ minoris species habet Parkinsonus, niminum Tulipam Creticam, Tulipam Armeniacam, & Tulipam de Caffa, quarum descriptiones apud ipsum

An iildem facultatibus cum Satyrio Tulipæ præditæ fint, neminem periculum fecific intellexi, inquit Clufius. Jo. Muller Pharmacop. Vienn. multos Tulipz bulbos condut, radicum Orchidis instar, quibus longé fuaviores, & palato gratiores deprehendebam; an verò id prafarent quod Saryio tri-buirur nondum intellext. Parkinfonus etam feribir fe Tulipamm radices cum Sacoharo condiffe Eryngii aut Orchidum in modum,eálque sapore delicato Eryngii radicibus vix codere comperisse: an vero venerez facultaiis aliquid obtineant nec ipsum magis quam Clusium scire, nec ab aliis didicisse: quòd fi Orchidum radicibus hujulmodi facultas infit, verifimillimum judicare & has etiam ejuldem participes effe.

Tuliparum innumeras ferè varietates recentent florum cultores, quas enumerare tædio Lectors effet; confulantur Parkinfoni Paradifus, C. Bauhini Pinax, & Flora D. Rea. Harum accidentalium va-rietatum caufas explicavimus. Nec enim eas huc transcribere operar pretium putamus, cum & aliæ multæ varietates novæ nullo certo aut definito numero à semine sato obtineri possint, quas siquis omnes describere vellet, de unico hoc flore integrum volumen componere possit: quod idem de aliis bulbofis intelligatur.

CAP. VII.

De Ornithogalo.

Pridagam propter lacteum colorem qui in flore nitet, fimilem ci qui in alis aut oris gallinarum oblervatur, nomen accepife videtur C. B. Alii porius à radice lactea dictum arbitrantur. Notze Ornithogali generice funt flaminula florum lata, fiocata, quorum tria acuminata, tria bifida fen finnata func. Stamina hac capitulum feminis feu flylum includunt arcte cocunita, etiam explicatis foliis exterioribus: radix lactea; florum petala aversa parte lineis virentibus notata

A. 1. Ornithogalum angufifolium majus fluribus ex albo virefeentibus C. B. Afhodelus bulbofus Ger. Afhodelus bulbofus Galeni, fore Ornithog, majus flore fluvirefeense Park, parad. Afhode, bulbofus doudnati, fore Ornithog, flucium flore virests J. B. Spitted Stars of Bethlehem, with a greenifh flower."

Similis Ornithogalo Monspeliensi spicato pugnum implet hujus bulbus, albus, subdulcis, è quo exeunt prægrandia folia porracea, carinata, humi ferè suca, sapore viscido: inter quæ surgir recrus caulis, unicas, kevis, nudus, teres, duobus cubris altors, portifimum culto, in que dodrantalis fijica firmm Alphodeli & Ornithogal lipicati, ex longis pediculis folliculo aliquoulque inclufis, colore herbaceo vel ex luteo pallido, edore grato, ex lenis follis ftellatis conftantium, in quorum medio rectà furrecta fibrar, latulcula; follis numero pares, albiores, in mucronem acquifimum definentes, spices sustinent, ex luteo albidos, capitulum ambientes triquetrum, oblongum. [Pericarpium tria in-terstitia habet plena semine Ornithogali albi spicati ità simili, ut distinguere non possimus] Semen autem parvum est nigrum, angulosum, sapore leguminoso, vel potiùs rugosum Staphidis agrize modo, solidum, intus candidum sapore quasi leguminoso, quo maturo pericarpia se aperiunt in tres

Propè Genevam versus Salevam montem inter segetes invenimus. Tho. Willisellus eam obser-Locus vavit in colle quodam tribus cis Briftolium milliaribus, inter vepres, via quà inde Bathoniam itur. Ten Clusius inter segetes Pannonia satis frequentem observavit. Florer Maio & Junio mensibus, aut

2. Ornithogalum majos spicatum album Park. spicatum flore albo C.B. spicatum Ger. emac. spicatum albo flore Monspell. J. B.

Huic radix bulbola unica est, magna, Cepam imitata, Clusio candidior quam pracedentis slore Huic radix bulbola unica ett, magna, cepam imitata, clutio canousor quam pracecents nore virenti, & longiori interdum, in amplam magnitudinem extuberans: faile cubium longa, policem lata, extremo mucrone acuminato: Caulis, quantum haĉenus observare datum est, fingularis, robustus cubito longior, ac etiam bicubitalis, teres, firmus [Culio virinior pracedente] à medio fere ad fummum fastigium compluribus ornatur sensim se aperientibus storibus, tard denso agmine circa fastigium stipas su spicam ementiantus quorum singulares tam propè ad Ornithogali albi minoris socialisme un resuite siliate decenti, intru albi sociale hebbers aposiçuis in medio luveis foritores. res accedunt, ut pro is fallant decerpt, intus albi, foris herbacei, apicibus in medio luteis, foris pra-ter oras quæ albæ funt omnino virides, interius verò dum explicat funt lactei omnino candoris. Semen in triangulis capitibus alteri fimile, sed paulò majus & oblongius, nigrum, rugosum, inaequale, ur in Staphide agria, sed parvum admodum. Inter legetes Monspeliano agro & per Hispanias observavit Clusius. Maio sloret

Cæsalpinus inveniri ait interdum flore luteo.

3. Ornithogalum majus spicatum alterum C. B. Byzantinum Clusio J. B. Spicatum minus Ger.

Paullò humilius est pracedente, dilutiore etiam caule & folis (inquit Clusius) quod cœpit Byzantio deferri aliis bulbis permixtum, nullo addito nomine.

Ornithogalum spicatum flore viridi lactescente C. B. Pannonicum albo store Clus. Pannonicum Ger. Park. Creticum & Pannonicum albo store J. B.

Huic quinque aut sex ante hyemem, ut Arabico, sed præter reliquorum consuetudinem, germinant folia, humi expanía, angulta, digitalis longitudinis, ex viridi incana, & Caryophylleorum florum altilium foliis formă & colore valde fumilia, aliquantulum hirluta, herbacei guittis & infipidi: Sublequente Aprili, foliis flaccescere incipientibus, inter illa exsilit dodrantalis cauliculus, senos aut plures spicarim coherentes sustinens stores, qui è senis foliolis compositi Maio mense ape riuntur, interiore parte non minus lactei candoris qu'un in " focundo genere, foris nervo viridi illorum dorfa " Vulgari.

Locus.

Locus.

occupante ut in vulgari : triangula deinde capita nigrum, rotundum semen continentia. Radix subest bulbosa, longa, candida, lento humore plena, gustús primum insipidi, deinde acris, foris cineracut outous, tonga, camutos, sento miniore periore, guerra prantam impost, cambi a cetta, tons cuerta ceta tenti membrana obducto, & (effili parte multis candicantibus fibra capillata. Illiud peculiare habet hare planta, ut natali loco, ubi iponte nalcitur, magna ex parte cum floribus onufta est, fine foliis conspiciatur, aut faltem jam fere evanidis & flaccidis. At in hortis culta diunius plerunque folia retinere soler, & in majorem amplitudinem excrescit, spicam vicenum aut plurium florum nonnunquam proferens.

Locum natalem titulus indicat. I. Bauhinus Ornithogalum Creticum, quod ab Honorio Belli accepit, huic idem putat. Addit in finu floris velut glomulum effe (taminibus candum: Somes parvum, nigrum, rugolim, ac velut ar-neofis punctulis eleganter impressum, rotundam nisi quòd una parte modice acutum sit, durum, intus candidum, sapore subdulci.

5. Ornithogalum maximum floribus prorfus niveis Cluf. J. B. latifolium & maximum C. B. maximum album Park.

Cist. Multa id ineunte vere ab radice producit folia, longa, dilutiùs virentia, latioraque quam Narbo-nenie aut Byzantinum: inter quæ prodit fesquicubitaiis & amplior interdum caulis, viridis, lævis, magnam logarinque florum (picam gerens, ut centenos & plures in eadem fpica numerare me-minerim, fex foliis acuminatis constantes, nivei profus candoris, & nullo nervo vindi ut aliorum flores infignitos [in hortulo nostro floribus qui primo aperiebantur petalorum apices virebam] qui interdiu explicantur, s'exque stamina brevia & latiuscula, alba, flavis apicibus prædita, capitulámque trigonum engentia, & umblicem occupantia oftendunt, nocau verò contrabuntur altorum inflar. Singuli flores pediculis duas uncias longis infident, & è finu folioli oblongi exeum.] Floribus excustis succedunt trigona capita semen rotundum nigrum continentia. Radix bulbosa, crassa, candida, è lata sede multas fibras emittens. [Folia marcescere incipiunt antequam flores aperiantir, & si seriùs floret penitus exficcantur antequam florere definat.] Floret cum altis majoribus Maio, interdum etiam Junio pro anni præcocioris aut magis serotini ratione.

6. Ornithogalum latifolium alterum C. B. Æthiopicum Clus. cur. post. Park.

Clof.

Ex radice Ornithogalo majori vulgari (quod nonnulli Afphodelum Galeni cognominant) parale fimili, tetlee Devide Mostarr, qui hujus folia cum aliquot fioribus ad " me mittebar, multa producebar folia, pedalem longitudinem habentia, unciam aut paullo amplius lata, mollia, qua confracta tenui lanogne pradita apparebant, perinde ac Eriophori folia, (quam similiter notam in aliquote aliarum bulbaccarum plantarum folis non semel observare memini) inter qua cubicalis assurgebar eaulis, (aiss firmus, virudis: à cujus medio ad simumum ulque fassigium produbant spret; uncialibus & longioribus, issurge crassificatis & viridibus pediculis inharentes, lex folis niveis constantes, Ornitale de la constante de la cons Cluf. ot longoribus, inque cratifulcuis o uniculus pencium maericulos, les roins inves contraines, Orni-thog, Arabici floribus panè fimiles, nec iis multo minores, quorum rungues aliquantulum flavesco-bant, ex corum autem umbilico prodibant sex candida stamina flavis opicious prædita, quorum terna latiore bast capitulum medium craffiusculo brevique stilo præditum amplectebantur, ac illud trigonum, quod fuccessu temporis oblongum evadebar, semen continens.

Propè promontorium Caput bonz spei dictum collectum suit.

7. Ornibogalum Neapolitanum Ger. J.B. Park. exiticum magno flore, minore innato C.B. Clul.

Folia huic carinata, longa, Hyacinthinis non valdè diffimilia, verùm anguftiora, viridia. Caulis crassus, fatis firmus, dodrantem altus, lævis, viridis, sustinens superna parte flores denos, duodenos aut etiam plures, pediculis semuncialibus pendulos, in anteriorem partem propendentes, tainets alternis in singulis caulis lateribus nascentes è cujusdam membranulæs sina; soliis sex acuminatis, interna parte candidis, externa autem ex cineraceo virescentibus, orasque albas habentibus constantes. Floris umbilicum occupat alius flosculus sex etiam foliis minoribus surrectis, & vasculum quoddam seu tubulum efformantibus compositus: in quo apparebant sex alba staminula, flavescentibus apicibus donata, & medius fylus albus. Flores porro portus funt indoori; quibus ficedant ri-gona capitula craffiufcula, in obtufum mucronem definentia, caulem propter gravitatem deprimentia semine nigro rugoso repleta. Radix bulbosa candicans, fusca tamen membrana tegitur, inconum superna parte faftigiata, inferna autem plana, perinde ac Ornithogali Arabici radix, minus tamen ampla fede, sed multis candidis fibris in ambitu prædita.

Hac planta Hyacinthus arvorum Ornithogaloides dicitur; quam in agro Neapolitano frequentiffimam, codémque tempore cum como fo Hyacintho vulgari botryode florere scribit.

8. Ornithogalum Arabicum Park. Clus. majus Arabicum Ger. emac. umbellatum maximum C. B. Lilium Alexandrinum sive Ornithogalum magnum Syriacum J. B. Great Arabian Star-

Oblonga habet folia, viridia, carinata, Hyacinthi Orientalis foliis adeò fimilia, ut ab iis vix difcernat quispiam nisi in hoc studio benè exercitatus, præsertim in planta suo caule ac storibus viduatâ, minime autem Narciffi foliorum amula: inter qua cubitalis emergit caulu; lavis, nudus, gracilis, virescens, quem aliquot in summo nascentes confuso ordine ambiunt ramuli, five longi pedicelli flores magnos sustinentes, Narcissinis magnitudine pares, sed Ornithogali forma præditos, illorumq, modo sub vesperam se claudentes, sex foliis prossus albis constantes, medicati odoris & præmarsum Coriandrum ferè referentis, triangulari capitulo nigro, splendente, medium florem occupante,

quod ambiunt fex alba stamina stavo apice coronata: Semina nunquam adhuc observare licuit, licet fingulis annis Byzantio cum aliis stirpibus ejus bulbi Viennam misti fuerint, quorum nonnulli flores dederint: capitula tamen incrementum capientia senescente flore, & ex nigro viridem colorem con trahentia, ut semen datura viderentur, paullatim contabescere cœperunt. Radix bulbosa, Hyacin-thi æmula, candicans plerunque, è multis tunicis constata, lata admodum sede, & in abitu sibras

De Herbis bulbosis.

Floret Maio. Mira el (inquit Clusius) hujus bulbi natura, nam plerunq, experti sumus vix ulla folia promere, nisi singulis annis exemptas aliquamo tempore adservetur, deinde Autumno terræ denuo concredatur, tum enim demum germinare folet etiam ante brumam : nullus autem florere mihi confpectus est nisi recens Constantinopoli allatus. Nam ex illorum numero est qui nisi isthic eruti conceptum jam in utero florem habeant, nullum dent in frigidiores provincias translati. Frigoris valde impatiens cum fit, hyemes nostras non fert, fed in fictili reponendus est, ubi bulbis circa matrem adnatis feliciter se propagare solet.

A. 9. Ornithogalum vulgare & verius J. B. vulgare Ger. Park. umbellatum medium angustissolium C. B.

Radix bulbola, candida, que multos bulbulos adherentes habet, veluti racematim compactos, fibrofos, se plurimum multiplicantes, gustu amaricante, lenta spumosaque mucagine masticatos os replentes. Folia promitangusta, tenuia, semipedalia, caulem superantia, carinata, medium corum i petendicurenne lineà, in terram firata, mollia, & timer hare caulem palmarem aut (emipedalem, tenerum, teretem & nudum, qui circa falt guim pediculos emitiris, quorum unicuit, fubjectum folio-lum oblongum, membranaccum, flores fullimentes è folis fens comportios, oblonga acuminatis, la cteo intus candore, foris nonnifi per oras, medio herbido: intra qua framina latiuscula sena, candida, in mucrones acutos fastigiata, quibus insident apices pallidi: in corum medio capitulum stylum è summo profert albidum, semina continens compressa, nigri coloris. Flores autem in summis caulibus velut in umbellas expansi sunt.

In Germania, Italia & Gallia sponte provenit: aiunt & in Anglia spontaneum inveniri, & nos Loui. quidem in pomariis ad sepes vidimus copiosum, forte tamen olim ibi satum. Habetur major hujus frecies fi C. Bauhino credimus.

10. Ornithogalo vulgari simile latiore folio J. B. Ornith umbellatum album medium latifolium C. B. Ornith, aliud vulgare Clus. 7.B. Cluf

Hujus caulis J. Bauhino brevis, flores ampliores quam præcedentis, exterius virides interius albi, felia latiora duplo, lineá albicante defituta; bulbus paullo major.

E Tyrolenfi comitatu allatus eft; quin & Neapoli ad Clufium mifit Fer. Imperatus.

11. Ornithogalum album minus C. B. Ornithogalum minus è Pyrenæis Clus I. B

Ab Ornithogalo Hispanico minore Clus. in eo duntaxat Clusio videbatur differre, quòd istius flores paullo majores apparerent, petalis fingulis foris nervo feu vena fubcœrulea fecundum longitudinem per medium essent distincta, & sex staminulorum apices in hoc survi qui in illo

12. Ornithogalum Hispanicum minus Ger. Park. Clus. J. B. Ornith. umbellatum flosculis ex albo subcaruleis C. B.

Ex parvo, orbiculari, albicante bulbo sena aut septena novo vere profert folia, Ornithogalo vulgari sere similia, sed paullo angustiora, nulla vena candicante per songitudinem secta; è quorum medio prodit fingularis cauliculus, interdum & alter, palmaris, teres, fultinens fenos, feptenos aut nbures flocation, alternatum quidem nafcentes, fed quali umbellam quandam efformantes, adeò aquali funt altitudine, non fecu seque in vulgari & Arabico, fenis follolis ex albo bichectruleis confitantes, totoldenq, candidis floraminion & moltagi alternature funccorruleo umbilicum occupantibus. Nulla adunc capitula vel semen observare potui, totà comà brevi à floribus marcescente. Floret Aprili.

Toneta Aprin.

Ornithogalum cœruleam pallens Lob. Obf. flore Hyacintho Autumnali panè pari & fimili J. Baux.

Tamput.

himis pracedenti alem cile fulpicatur; Calparus frater diverfilm facit & Ornithogalis [picatis annumerat, fortè quia Lobelius forem cius Hyacinthi, Autumnalis, flori penè parem & fimiliem effe.

fimiliem effe. scribit. Non tamen diest Lobelius spicatum esse, sed tantum flores ejus singulares illius floribus

13. Ornithog alum luteum C. B. Park. luteum sive Cape agraria Ges. Bulbus selvestris Fuchsii flore luteo, sive Ornithog alum luteum J. B. Pellow Star of Bethschem. A.

Veris munus Ornithogalum luteum radice eli bulbola, Ornithogali albi bulbum æquante, albi, prætenuibus filamentis fibratà, guftu viscoso & subdulci, non amaro & adstringente, ut annotat Fuchtius & Dodonaus. E radice statim folium emergit porraccum, femunciam ferè latum, dodrantalis circiter longitudinis, in terram caducum, coloris glauci, in teretem mucronem definens, glabrum, superiùs lave, inferiùs costis Plantagineis donatum, modò unum, modò duo aut tria; plura interdum folia funt, pinguiuscula, angusta, triquetra: comitatur ipsa è bulbo quoq, ortus caulis singularis, angulosus, foliis brevior, subrubens, catera nudus, alioqui sescuncia ferè infra summum cacugularis, anguiolus, foliis previor, iuorupons, catera nudus, auoqui tetennea tere intra iummum cacu-men folio praditus unico aut altero, fextantali vel palmari, nonnunquam glabro, alias fubbirfutor, oris paullum intro flexis, ur carinam initretur: è cipus finu reliquius caulis pergens, alias indivitus fiorm greit unicum, alias fubdividitur, pluréfque ad novem ufque flores futhinet, unicuique divi-fioni folio apportio. Flore finguli ex longiufculis pediculis Ornithogalo fimilibus, petals confitant politoris fore visidentibus. Infinis cons furits intro-centris floris, madium occupantibus residennont rone appoints. The tribing on a congruence pendual of managementations, pendual colongs, fora vindantibus, hirfuits, ons lutes, intus penius flavis, medium occupanibus totidem faminibus cum apicibus luteis: meditullium obtune etam nondum delaplo flore fubrafeens capitulum faminibus cum apicibus luteis: meditullium obtune etam nondum delaplo flore fubrafeens capitulum

μαπιπώνε can appeare inters. Institution of out the cash indicated expirition to the conceptacition, cuips ex umbilico βγίμε exit in aprocem treatm definers.

In agro Pedemontano ad fepes & inter fegeres oblervavimus. Ad agrorum & fylvarum exclusion margines in Germania frequens eff. Habetur etiam in Angliz Comitatès Eboracenfis Septemum margines in Germania frequens eff. trionali parte, in sylvis prope pontem Greta & Brignall vicum, ad fluvium Tesam, unde bulbulos

1154

Locus.

Species fe-

Lecus.

Ornithogalum flavum Alemarianum Cluf. i.e. Orn. luteum magno flore C. B. flavum cum fla-ornithogalum flavum flavum præcipue magnitudine & staminum rubro colore à descripto dis-nithos rubris f. B. clum florum præcipue magnitudine & staminum rubro colore à descripto disferat, ab eo specie diversum esse non libenter concedimus, præsertim cum Clussus ipsum non vide-

conflat, caulig, craffiore licet infirmo: biniq, aut termi quos suffinet flores majores, minus flavi, sed ex herbaceo quodammodo pallidi.

In Stiriacarum & Austriacarum Alpium pratis ubi sylvæ desinere solent observabat Clusius.

.14. Ornithogalum luteum minus J. B. C. B. i.e. Ornith. luteo flore Clus. Ornith. luteum parvum

Unico prodit feliolo, duas aut tres uncias longo, angulto, exalbidi coloris & acidi guftús: juxta quod tenuis, uncialis cauliculus, unum aut alterum foliolum fuffinens, è quorum medio bini aut term exilium folioli flellati, intus flavi, foris ex viridi purpuraficentes, fex radiolis & totidem for minibis intus practiti is fuccedunt puffla triangula capitula, forime rifto exili & inaquali plena. Radie alba, rotunda, cineraceo putamine obducta, exigui Pisi magnitudine. Sed & hoc cultura aliquantulum majus evadit.

15. Ornithogalum bulbiferum luteum minimum tenuifolium Col. angustifolium bulbiferum C.B.

Cel.

Plantula eff [emipedalis, radice bulbofa, ruffo cortice tect4, intus albi, capillamentis Cepæ modo tenuibus admodum: Faliæ binis, tenuibus, Croci vel Ornithogali, minoribus, angultioribus, pedali longitudine: Caule tiunicali, fupra quem thyrif modo vel Cyperi faliæ fint quina vel [ena graminea, longitudine: Caule tiunicalis, fupra quem thyrif modo vel Cyperi faliæ fint quina vel [ena graminea, tres aut quatoru nucias longa, in imo latiora, ruibenia circa orum, [aliäs hifuta & candidiora] in quorum centro coacervati funt globuli [en bulblili, Milli vel Rapæ [eminis magnitudine aut ettam rajores, flave/centes & prupuraficentes, qui ficcate planta in terram fparguntur, ibidémque germinantes fequenti anno folia emittunt finguli fingula. [Invenitur alicubi abiq, bulblilis in caule.] Interfoliorum finso sura bulblillo circundant vettoli duo aut tres rubelcentes. trunnciales prodeunt, flores nances requenti anno rota cinicum inigui niguia. L'inverinar auctor austronomo in caute; inter-foliorum finus que bulbillos circundant perion duo aut tres rubelcentes, trunciales prodeuns, flores abbentes luteos intus, forsi vecò virentes, fex foliolis confirudos, fiaminius luteis & apice in medio craffore ex fructu prominente, qui paullatim in flore crefcir trigonus, fupernè latior, feminibus intus minutis arenæ inftar refertus.

In agris tum calidarum tum frigidarum regionum primo vere floret, Februario mense calidiori-

bus, Martio vero frigidioribus.

16. Ornithogalum album unifolium Park Bulbus unifolius Ger. Bulbus monophyllos store albo, an BONGIAN Theophrafti ? J. B. Leucoium unico & junceo folio C. B.

Valde rara est hac planta, autore Clusio App. als. auct. Eam autem redemerat à Nicolao le Quilt, qui in Lustania erutam afferebat. Unico autem è terra prodibat folio, tenui primim & porfus junceo, quod tandem pedalem adquirebat longitudinem: duabus autem fupra terram uncis paullo majorem adquirebat latitudinem, & canaliculatum fiebat, extrema tamen parte manente puncea: ubi verò latiorem adquirere incipiebat latitudinem, ex ejis medio exilichat rumcialis longitudinis equile vita vita vita vita di propositi d vaide magni, qui lex foins candiditims erant praditi, non multim abitmiles Horibus Graminis Parnaffi, led nullo calyculo, ut illi, nuclifi è quorum medio prodibant fex alla famine flavus apitules richius proxidus. 26 umbilicum occupabat capitellum triangulare, fummo faftigio fuftinens exilem filum praditi and producis florum occupabatica producis florum occupaba Bina folia, toridémo, cauliculos habuit. Flores autem aperiebantur medio Junio. Semen observare non potuit Autor.

17. Ornithogalum lutco-virens Indicum Cornuti.

Huic Caula & Folia finul emergunt, longa, lata ut Pannonici, fimiliter etiam fulcata. Caula inter hac medius ultra pedalem longrudinem allurgit, rotundus, glaber virénfq; hunc tenuis veluti glauci coloris halitus suffundit, qui leviore tactu defloratur, ut in pruns integris uvisque pra-

maturis videre licet. A medio ferè ad apicem usque flosculorum globulis spicatur, adjectà quibusque folii appendiculà, cujus cavitatibus flores finguli celantur, ad modum granorum in spica triticea, quæ gluma folet obtegere: Id quod familiare est vulgari nostro Ornithogalo. Paullatim globuli se à cavitate illa subducunt, subjectiq, eorum pediculi longiùs producuntur, unáq, cum flore deorsum nutant. Flos tandem luteo-virens dehiscit, sex petalis constans, quorum tria externa latisfimè expansa luteo colore fimbriantur, tria verò interna in se compressa manent, ut Leucoii minoris verni, & mucrones habent intro reflexos, quibus stamma alba cum apicibus luteis reconduntur: tria verò his interposita stamina apicibus carent. Pistillum triangulare medium floris occupans seminibus parvis turget: hujus in apice mollis stat epiphysis, quæ cum flore marcescit.

Nunquam floris hujus folia vento aut vetuftate decutiuntur, fed in se contracta & occlusa ta-

17. Ornithogalum caruleo pallente flore C.B. Ornith, caruleum pallens Lob, ob.

Ornithogalis qualibet fui parte valde cognatum & affine, fed flos cœruleus, Hyacintho Autumnali pænè par & fimilis.

/ CAP. VIII.

De Hyacintho.

Yacinthum, ut Plinius lib. 21. cap. 11. duplex comitatur fabula, luctum præferens ejus quem Apollo dilexerat (Hyacinth. vocat.) aut ex Ajacis cruore editi, ita discurrentibus venis, ut Gracarum literarum figura A I inscriptae legantur. Utraq, fabula habetur apud Ovidium in Metamorph altera lib. 10. ubi de Apolline ita canit v. 215.

Ipse suos gemitus folius inscribit, & Ai Ai Flos babet inscriptum, funestag, litera ducta est.

Altera lib. 13. quam fic concludit.

Purpureum viridi genuit de cespite slorem, Qui priùs Oebalio fuerat de vulnere natus. Litera communis mediis pueroq, viróq, Inscripta est foliis, bæc nominis, illa querelæ.

Nam literæ A sunt primæ nominis Aias, suntq, interjectio lamentandi aut dessendi.

Hyacinthus Veteribus duplex est, Medicus & Poeticus. Poeticum eruditi plurimi ob venarum

in flore ductus literas Ar referentium Confolidam regalem effe opinantur.

Caterum Hyacinthus ab Ornithogalo differt florum flaminibus tenuibus & anguftis, petalis puris feu unicoloribus, nam flores feu spicam florum habere nullo perianthio involutum utriso, commune eft, non tamen Leucoio bulbofo quem quidam ad Hyacinthum reducunt.

6. I. Hyacinthus stellaris.

Hyacinibus fiellatus Fuchfü Ger. fiellatus voulgaris, five kifolius Fuchfü Park, parad. Stellatus bifolius of rifolius voerung damentroum fiore cavuleo & albo J. B. fiellaris bifolius Germanius C. B. item trifolius cylidem. Simali tuental Starts Byacturity.

J. B. Ex radice bulbofa, oblonga, fibrofa, alba, guftanti vifcida & fubdulci exit colicular junceus, fra-gilis, palmaris & pedalis, fufcus, radicem versus exalbidus y duobus foita; interdum tribus,longiufcilis, carinatis, à bulbo flatim exoris fitpatus, qui in pediculos pro florum numero plures paucioréfye ad duodecim nonnunquam,nunc breviores,nunc longiores, teretes divaricatur, licer aliquando ipfe coliculi feapus flofculum fingularem gerere reperiatur. Flores pulchri, cœrulei, rariùs albi, stellati, sex foliolis diftinctis, angultis, mucronatis conftantes, in quorum medio flaminala fex dilute corrulea fuffi-nent capitella faturatius tincta, piftillum turgidulum mucronatum concolorem circumfiantia; at fi flos albus tum flaminula quod, alba apicibis luteis practica piftillum album ambiunt. Succedit ca-pitulum in quo femen non atrum, ut in aliis Hyacinthis, led fufcum duntaxat & veluti fujigine

In insulis quibusdam circa Cambriam copiosè provenit, ut v. g. in Bardeseia. In Germania Locus. campeffribus & juxta fepos: Circa Genevam etiam & Monfpelium. Primo vere there:
Hyacinthum ftellarem album à præcedente cum J. Bauhino non diftinguimus, cum folo floris

colore, qui merè accidentarius est, differat : at neq Hyacinthum stellatum coeruleum staminulis ex viridi luteis C. B. neq. Hyac. ftellatum flore rubente Park.

Fffff 2

Lo: us.

Timptte.

Hunc C. Bauhinus cum Hyacintho ftellari albo eundem facit: frater J. B. diftinguit. Lobelio in Ap. serius floret & folia exiliora habet: Flos aspectu jucundus albicat, septem interdum aut pluribus floribus luxuriat.

In Belgium delatus est è Biscaiæ montibus. Perperam pictus est à Lobelio cum flore pentapetalo.

3. Hacinthus stellaris vernus parvulus, store ex caruleo cinereo J. B. stellaris minimus C. B. parvulus stellaris vernus Lobelii Ger. emac.

Lob. Flores terni aut quaterni, stellati, ex cœruleo cinerei, senis foliolis totidemo, staminulis & apicibus cceruleis obscuris constati, pistillo in medio cum umbone ex cceruleo cinereo. Vix palmaris est plantula, foliis angustis, surrectis quatuor aut quinq. Radix parva, alba, oblonga, parum fibrata. Johnsonus apud Ger. emac. hanc speciem tertiam ponit in capite de Hyacintho Autumnali.

4. Hyacinthus stellaris major J. B. Lob. stellaris purpureus C. B.

Lob. Ad. p.a.

Omni fui parte duplo major est Hyacintho stellari Germanico; flores intensioris purpura. Radicis bulbus albet.

His addit Parkinlonus Hyacinthum stellatum Martium five pracocem coeruleum, eundémo, flore albo & flore fuave-rubente.

5. Hyacinibus stellaris sore cintreo Park. stellatus multissorus cintracei coloris J. B. stellatus Someri Get. stellaris spicatus cintress C. B.

Facie tota, sparsis foliis & cauliculo spithamao Hyacinthum Anglicum quadantenus amulatur; fed umbella inflar initio fripatim ftellari, (lubocrulei, pallidi ffors [ad triginta interdum aut plure] Plantagins Rofee modo in latam expressam aut aliquantulum depressam gram, & tandem in lonrantaguis roice incoo in tatani exprensani aut anquantumin deprensani pocani e candem in longam faftigiati. Floribus fuccedunt capitula trigona femen continentia. Radix bulbofa, candida, inflat radicis Hyacinthi Anglici.

Floret cum vulgari fub extremum Martium, vel etiam Aprili, paulò tamen ferius vulgari.

Locus hujus natalis non traditur, quod sciam; in hortis tamen nostris frequens est.

6. Hjacintbus stellatus Byzantinus major store Baraginis Get. stellatus Byzantinus alser, stve store Baraginis Park, stellatus Byzant, alter eleganissimus sterotinus bullatus J. B. Lob. item Hja-cintbus rarus J. B. Hjac, stellaris carroleus amanus C. B. qui & Hjacintbum latifolium Dalechampii buc refert, quoad iconem.

J. B. Radice mittur bulbofa, magna, fibris donata, alba, alicubi purpurafcente, fapore fubdulci, vifcido & nanfeolo. Folia à radice quaterna au quina, per terram íparla, unciam lata, Hyacinchi ftellaris dumetorum latiora [à quo differt lice affinis] longitudine cubitali, caminata, firsta & fiplendentia: dumetorum latiora [a quo differt lice affinis] longitudine cubitali, caminata, firsta & fiplendentia: dumetorum suntu sel duo, interdum quaterni, cubirum alti, [a lii palmum, fefquipalmum & palmos duos longi] purpurantes, nitentes, angulofi, flores sustinent in summo fastigio quatuor, quinq, vel fex, à lateribus, petalis é, fublogis, acuminatis, ceruleis, vel potius violaces, ungue abicanes, decurrente per longitudinem lines faturatiore viola tinché, ità à le invicem ad pediculum ufq, diftantibus ut radiatam ftellam mulentur. Medium occupat capitulum rotundum, canaliculatum pfil parvi magnitudine, album, loculamenti feminum rudimentum, quod ordine circumftant ftamina rigidula, sena, violacea, circa imum albicantia; è medio autem capitulo stilus violaceus emicat: pediculi inferiorum quidem florum plus quàm duas uncias longi, purpurantes, filendidi, furrecti, fuperiorum verò vix culmum latum longi, mediorum medio modo le habent.

Locum titulus indicat, mense autem Aprili floret.

7. Hyacimibus stellatus Byzantinus J. B. stellatus Byzantinus nigra radice Park. parad. stell. Byzant. nigra radice, shore caruleo Got. stellaris obsoletè caruleus vel major C. B.

Quaterna huic aut quina funt folia, humi fula, longa, carinata, dilutè virentia, Hyacinthi Anglici foliis aqualia fed breviora: inter qua caulis affurgit digitalis ferè longitudinis, gracilis & infirmus, quinq, aut fex fosculos fuftinens, ftellatos, dilute corruleos, inodoros, petalis a se invicem differential production of the contraction of the contra stantibus cum flores explicantur nec adeò contiguis & admotis ut in aliis congeneribus: staminulorum apiers purpurei. Succedunt capitula triangula, qualla in vulgari fed inania: raro etenim femera ad maturitatem perducit, quoniam capitula plerunq, ob gravitatem fuam à caulibus infirmis futtineri nequeunt, fed humi ttrata, vel ab humore vel à pruinis corrumpuntur. Radix bulbofa est non magna, nigro cortice tecta, & fibris nonnullis longis, craffis, albis subtus prædita.

Magnam cum pracedente affinitatem habet.

8. Hyacimbus fellaris Byzantinus major Park. parad. stellaris Byzantinus major slore carules Ger. Park, par

Pracedenti omni fua parte major est, aliàs ei perfimilis. Folia ad radicem plura & multò majora obtinet: radicem triplo quam illius majorem, non tamen exterius mgricantem, sed albam.

Lib. XXI.

De Herbis bulbosis.

1157

9. Hyacimbus stellatus caruleus striatus C. B. Hyac stellatus Porreti Clus cur. post. stellar. Porreti, flore caruleo, striis purpureis Ger. emac. Clus.

E craffiniculo & quasi nucis juglandis magnitudine bulbo quaterna duntaxat promebat folia la-tiuscula, præcedentis folis non valde dissimilia; inter quinque aut sex exiliebant dodrantalis longitudinis cauliculi, firmiores quam in illo, purpuralcentes & striati, sustinentes è longis petiolis dependentes septem aut octo flores expansos, cœruleos, vena media petala secante saturatione & quasi violacei coloris. Floris umbilicum occupabat trigonum capitellum, virelcens exiguo filo prominente

Predictum, (ex violaces) Hammula: cancho, quorum apices nigri.
Flos Aprili aperiebatur, & renuem quendam arque evandum odorem habebat. Exculfo flore Flos Aprin apericoatus, ce tenueni quentami aque evanimum concein nacebat. Excanto nore trigona illa capitula maturitatem adopta purillum nigrum fomes continere deprehendantur. Radix autem non valde diffimilis erat Hyacinthi (ibb Autumnum flores proferentis bulbo.

Proxime accedit ad Hyacinthum rarum J. B. superius descriptum, si non idem sit.

10. Hyacinthus stellaris sature exculeus C. B. Hispanicus stellato store Clus. cur. post. Hispan. stellar. store sature exculeo Ger. emac.

Terna aut quaterna producit folia, humi expanía, pedem longa, viridia, carinata, femunciam verò lata, atque fenfim in mucronem definenta: inter que fub extremum Aprilem produt esulis dodrantalis aut paulò longior, viridis, firmus, fuffinens ex intervallis octodecim aut viginti flures, fex foliis stellæ in modum expansis præditos, coloris cœrulei saturi, præsertim circa umbilicum, nec toths retile in motian experiments of the control o

11. Hyacintbus stellatus astrous major Park, parad, Gor, stellatus astrous J. B. Clus, stellaris astivus caruleo-purpurascens major C. B.

Quaternis, quinis aut pluribus foliis præditus eft, viridibus, carinatis, palmum longis, satis angustis, humique quast in orbem stratis, altoqui satis firmis, instar foliorum Hyacinthi stellari store cinereo; numque quan in orient mato, anoqui aux mino, initea conorait rayacinen nemat note cunsco; inter que affiqir plamaris canticulus, fatas firms, fuffunes in oblongs petiolis inter appondiculas purpuralcentes prodeuntibus decem aut duodecim folciulos, ex corruleo purpuralcentes, nullius aut certè persegui odoris, umblicum occupante umbone five capituli rudimento mucronato, cincho fex framinulas ex albo purpuralcentibus, quorum apiess cerulei. Fiebant candem a capitula triangula & mucronata, qualia fere in Hyacintho Belgico, que maturitate dehicientia [feme continere deprehendebantur rotundum, nigrum, filendens, illius femini profus fimile. Rador bulbola eft, pæne orbicularis & candicans, infima five feffili parte in ambitu frequentibus & tenuibus albis fibris in latera sese spargentibus donata, & interdum una etiam crassiores, digitum panè longa, atque in profundum se mergente, ut aliquoties in aliis etiam Hyacinthorum generibus observare memini. Ex Lustania allatus esse dictur.

12. Hyacimbus stellatus astivus minor J. B. Ger. Park. parad. Clus. Stel. ast. minor stosculis alternatim sitis C. B.

Cum primum è terra prodit, septem aut octo è radice promit folia, angusta, plana, viridia & quo-dammodo splendentia, circiter septem uncias longa, quæ sese humi disfundunt & in orbem spargunt, atque veluti contorquent: inter que assurgit cauliculus teres, brevis, binarum unciarum longitudinem non excedens, summo fastigio sex aut septem sosciales alternatim ferens, veluti in spicam congestos, formà & colore præcedentis pænè fimiles, sed longè minores & dilutiores. His succedunt triangula citam apitella, extremo mucronata, nigrum feme continonia. Ralix bulbola, ferè orbiculars, Avellana Hispanica magnitudinem aquans, candidà fed fusci membranà tecta, è cuis infima sede numerosæ exiliebant fibræ, magna ex parte valde tenues, iis tamen admixtæ septem aut octo paulò craffiores.

Floret Maio mense cum majore; & è Lustrania pariter allatus est.

Locus.

A. 13. Hyacinthus Autumnalis minor Ger. Park. autumnalis minimus J. B. stellaris autumnalis minor C. B. The Autumnal Star Bracinth.

J. B. Folia vix pollices quinque excedunt, tenuiffima, tria quatuórve ex albicante bulbo exorta: Caulis rollices quinque excedunt, tenuiffima, tria quatuórve ex albicante bulbo exorta: Caulis polices quinque excedunt, tenuiffima, tria quatuórve ex albicante bulbo exorta: Caulis polices quinque excedunt, tenuiffima, tria quatuórve ex albicante bulbo exorta: Caulis polices quinque excedunt, tenuiffima, tria quatuórve ex albicante bulbo exorta: Caulis polices quinque excedunt, tenuiffima, tria quatuórve ex albicante bulbo exorta: Caulis polices quinque excedunt, tenuiffima, tria quatuórve ex albicante bulbo exorta: Caulis polices quinque excedunt, tenuiffima, tria quatuórve ex albicante bulbo exorta: Caulis polices quinque excedunt, tenuiffima, tria quatuórve ex albicante bulbo exorta: Caulis polices quinque excedunt, tenuiffima, tria quatuórve ex albicante bulbo exorta: Caulis polices quinque excedunt, tenuiffima, tria quatuórve ex albicante bulbo exorta: Caulis polices quinque excedunt polices quinque exced palmo brevior, tenuis: Flores à medio ad fummum parvi, cœrulei, stellati, quos excipiunt conce-

Florere incipit antequam folia emergunt, sub initium Septembris. In rupe S. Vincentii prope Tempus & Bristolium observavimus, & in promontorio Lexard point dicto in Cornubia copiolissime: Clustus Lexas in colliculis Monspelio vicinis invenit, & in Madritiana sylva prope Lutetiam, necnon circa Salmanticam in colliculis ad Thormim fluvium fitis lapidolo admodum fole.

14. Hyacimbus stellaris Autumnalis major C. B. Autumnalis major J. B. Clus. Ger. Park. Clus.

Quina aut sena habet latiuscula & slexuosa folia, viridia, aliquantulum carinata, Colchici montania aut tena naoce sauticuia co, neatoria fonta, virtuta, auquaticum cumara, Concinci moriani Hispanici inflar: inere qua prodic unus, nonunquam bini, terni aut plures, canliculi, palmo majores, fatis firmi, multis flofulis lex foliis flella: inflar expansis conitantibus, & dilute purpuralCentibus flipati, in quibus quxdam flaminula nigricantibus apicibus prædita. Marcefontibus flofulis illico Fffff 3

De Herbis bulbosis. Lib. XXI.

succedunt tenuia admodum & trigona capitula, que brevi maturescentia & hiantia pusillum nigrum femen oftendunt, quod terræ gremio statim exceptum sui generis plantulas generat, quæ mibi tertio anno flores dederunt. Rasix craffiuscula, candicans, infima sede multis fibrisdonatur.

Hoc genus mihi interdum cauliculos dedit ramosos, quorum finguli ramuli suis floribus erant onufti. Sponte natum non vidit Clusius, sed in hortis duntaxat cultum. Nobis præcedentis varietas esse videtur.

Hyacinthus maritimus minimus C. B. prod.

Tota (inquit) planta unciarum sex est: ex bulbulo parvo oblongo, cortice villoso tecto caulia on a request / peans a moment has beet a cas mandro par vo onongo, corries vinioto eccle cauli-culi duo vel tres nudi inter folio angulfiffiam extrugunt; quibus capitula minuta, rounda, furfum porrecha infident flofculis minutis, corruleis, quibus veluti filique oblonguiculæ femen minutum con-

Monspessuli in litore maris.

Hyacınthi Autumnalıs minoris varietatem tantum effe cum D. Magnol suspicamur.

6. 2. Hyacinthi stellati eriophori.

15. Hyacinthus Peruanus Ger. Peruvianus J. B. stellatus Bæticus major, vulgo Peruanus Park. parad. Indicus bulbojus stellatus C. B.

E radice bulbosa & oblongiuscula, nec Muscari bulbo valde diffimili (nam subfisse cortice tecta E radice bulbota & obionguicula, nec Mulcan bulbo valed etitimiti (nam lubtico cortace tecta erat, prominentémque fedem habebat, fupra quam in ambut craffiliculas fibras (pargebat) quina aut feian novo vere prodibant falta, vincita, parie unciam lata, carinata, dodrantem longa, humi in orbem fuía: inter quæ dodrantalis affurgebat eastis, [pro plante magnitudine brevis admodum] bub penna feirporie crafficie, qui circa taftigium frequenes longiulculos petiolos ex purpura quali nigricantes producebat, quorum finguli fulturbant falculum lex mucronaus folis confiantem, ftel-les inflarestants (except pura de completo pursurari; medo pursurari funtations & unif vidacei funtations & uniformitation lulæ instar expansis, coloris nunc è cœruleo purpurei, modò purpurei saturatioris & quasi violacei, de quorum unbilic cardificulus exit umbo, colors impense purpurei, cindrus fex flaminalis lactideralis, dilutioris in quibufdam cœrulei, & quali albefeentis colors, in aliis paulò faturatioris, quorum apinet flavi tota autem florum congeries aqualis ferè erat altitudinis & velut umbella forman refererebat. [Spica antequam flores aperiuntur Coni Pinei formam refert] nullam vero fuavitatem odoris in floribus observabam; sed cortex & folia abrupta in tenuissima stamimula distrahebantur non minùs quàm in bulbo eriophoro.

nimus quam in dudo e riopnoro.

Vanta floris color a lio Sc. liave-rubente feu carneo. Maio menfe floret. Caterum Gulielmus Boelius Clufium ut & Parkinfonum monuit, non fuife necesse hunc bulbum ex America aut Africa peti, quandoquidem circa infulam Gades aque adeò in inpla infula, I caque indè incipiendo in prattis maritimis ad portum tique Santia Mariae dictum] coptossifiamè nascitur.

16. Bulbus eriophorus Peruanus C.B. J. B. Clus.

Multa ex radice promit folia, surrecta initio, deinde in terram sese inclinantia, densa, carinata instar foliorum Hyacinthi, viridia splendentiaque, que minutim confracta tenuissima stamina præinitar toltorum Hyacinthi, viridia plendenticique, que minitum contracta tenutifum framina pra-bent. Inter folia l'équipedalis nalcitur caulii, teres interdum & gracilis, firmus tamen, nudus, vi-refetens, qui fummo faffigio plurimos fundit fleres, intito quafi in fpicam congeftos, deinde ab infi-mo feté explicare incipientes & in latitudinem expandentes, fex foliolis fellatim decuffaits con-flare deprehenduntur, coloris purpurei, circa umbilicam autem cœulole, it & prominens umbo, atque fena que illum ambiunt flaminula lata, flavis feu pallidis apicibus prædita; fingula florum fo-lia per longitudinem fecante venà ex arro purpureà. Olor valde tenus & culis: oblongis verò excellibifique; inquistrum flores redicible, ex vividi menanofecaribhe. gracilibusque innituntur flores pediculis, ex viridi purpurascentibus, quorum singuli ex appendicularum candidarum & membranacearum sinu prodeunt. Floribus successerunt trigona mucronataque copiule fume continenta rotundum, nigrum, femini Hyacinchi Anglici par Bulbus ejac craflus, longiufculus, & quodammodo pyramidalis, ex albo flavefcens, cujus fquama molli lanugine plenæ, infima sede multis crassiusculis fibris prædita Floret extremo Maio.

Magnam inquit Clusius cum præcedente affinitatem habet, hujus tamen folia duplo latiora, caulis quoq, elatior: flos purpureus, circa umbilicum cœruleus, venâ atro-purpurea floris folia percurrente.

17. Hyacinthus eriophorus Park. parad. Bulbus eriophorus Clus. Gcr. Bulb. eriophorus Orientalis C. B.

Sunt ei multa oblonga folia, Hyacinthinis ferè fimilia, non Narcissinis, minus carnosa & succu-Sent es mines comings Johns, tryaciniums rete minina, non reactinius, mines camora es metalenta, duriora etiam, virida, mucronata, ingrati faporis, quibus minutifimé etam confractis tenua quadam flamina inflar tela aranearuma deduci poffunt. Ex horum medio caulis exit cubitalis aut amplior, rectus, Scillini caulis amulus, lavis, nudus, virefeens, fuprema parte ad coculeum colorem empara, recess, 5-mm cauns amunus, revis, muno, vicicens, inprema parce an cumuleum content endens, oblengamque & denfam veluir fipicam, in denso vel plures verfus antequam expliceum diffinâm, primum viridem fed paullatim (dum fefe explicat in flores) corruleum colorem contrahentem fultimens. Flore, cens foliolis fiellatim expanis conflant, rangulo umbone in medio protuberante, Hyacinchi anumnalis floribus valdé imiles, inodori, corrulei, cum fuis, quibus infiliare, podentile s'inema-ficial de la conflation expanis. dent, pediculis & internis Faminbus, quota vaita timas, incort, cerium can may que similar, qualefente quadam veium farind afperti fium. Incipit florere ab imo, ut Scilla, & reliqua magna ex parte bulbacer fittipes, flores racemi aut fipice inflate conferon shabenets, folont. Seme observare volumus, fed flores admodum caduci flatim marcescere coeperunt, & relictis tantum in caule pediculis deciderunt. Radia crassa & bulbosa est è plurimis tunicis albis contexta, tomentosa & velut aranearum telis obsita, multos utplurimum bulbos ad latera adnatos habens, & crassis oblongisque fibris

Constantinopoli sapiùs missis est. Rarissimè excaulescit & flores profert in nostris regionibus; licet bulbus mira foecunditate plurimas foboles procreet.

Bulbum eriophorum minorem C. B.

Quem Clufius cur. post. Hyacintho obsoleto Æthiopico subjecit videsis ibidem.

§. 3. Hyacinthi flore oblongo.

18. Hyacinthus Orientalis, quibusdam Constantinopolitanus J.B. Orientalis caule maculato, &c. C.B. Orient, caruleus Ger.

Radice est bulbola, magna, multis tunicis composită, gustu viscido dulci, cui subsunt fibra longa, Kadice et 001001a, magna, munts umaes compones, guitu rucaso unas, cu moment norze 100ga, teretes, mediocriere craffa: 2, que aculis tempet fingularis, dodrantalis, levis, foliis mulas, ad imum diltos vinceto pallefeens, fisperne fulcus: à cuus medio fere ad furnmum feapum prodeunt femuncialibus pediculis, ex viridi (lubrigis, deorlium nutantibus appenfi flores tres, quatuor, quinque ad un-decim aut duodecim & plures, odore fuavi; hilari, ceruleo aut mixto, aut rarità albo, omnino fpe-decim aut duodecim & plures, odore fuavi; hilari, ceruleo aut mixto, aut rarità albo, omnino fpedecim aut duodecim & piures, ooore iuavi; nuan, uertiueo aut mixuo, aut ranusaino, ominino ipe-ciando colore, unciales, tereuse, concavi, é longo tubo in feix lacinas nomihi reflexas diviti, fia-minale luteo pulvere conliperaj, brevia, penitus recondita continentes. Folia fex, septémve aut etiam plura, à bulbo statim exorta, latusfeula, carinara, inferné herbaceo colore, propè cacumen saturatus virentia. Succedit capitalam tribus loculaments compolitum, quorum fingula duos seminum nigrorum, rotundorum ordines continent.

Hujus Hyacinthi plurimæ funt seu species seu varietates. Alii enim latifolii sunt, foliis amplis Liinque ryanina management and services func, & floribus majoribus, caule & folis imis Draconti untar maculacis, & h ferè pracociores func, & floribus majoribus, caule & folis imis Draconti untar maculacis; Parkinfono Hyacinthus Orientals major pracox, dichus Zambul Indi.

Alii angultifolii, floribus coloris relipectu vel purpureis, vel albis feu niveis, vel exalbidis qui ante-quam apriantur albi funt, aperti orastantim albas habent, reliqua parte carnei funt, fenelcentes tori quam apriantur albi funt, aperti orastantim albas habent, reliqua parte carnei funt, fenelcentes tori quam apertantum ann mint, apertet ories tantum autos navente, tempua parte carrier mint, tenedecines tot nivet, vel variegatis, &c. Urriufque generis alii polyanthes funt, multos ferentes flores ad vicenos & plures, eòfque vel in unum latus propendentes, vel in omnem partem aqualiter fparfos; alii pauci-pros producunt flores: Clufins plantant anticapati feu ramofum fibi e fermine natam feribit, verum hac sequenti anno un'examp. & aliis similis facta est. Idem Clusius cur. post. Hyacinthi Orienta. lis foliofo caule meminit, quem non fecus ae pracedentem pro monftro fon nature à fopo aber-rantis aut faltem ludentis effectu habendum cenfeo. Differunt infuper magnitudine florum, alis enim majores funt, aliis multo minores. Habentur etiam flore pleno rariorum colorum, cœruleo, pupuro violacco, nivo, &c. Tandem respectu temporis quo florent, alii præcoces sint, alii sero-tini. Pra aliis præcoclus insignis & fortè etiam à reliquis specie diversus est.

Hyacimbus Orientalis brumalis sive praceax siere purpureo Park, parad, brumalis albus J. B. brumalis Orientalis albus Lob. Orientalis albus C. B.

Foliorum & florum forma cum aliis plerisque hujus generis convenit, id tamen sibi vendicat singulare, quod flatin ful folia supermum tropon è terris erumpat, caulem quoque protrudens inter-gulare, quod flatin ful folia hybernum tropon è terris erumpat, caulem quoque protrudens inter-dum per medias nives. Florem venufifilmum laxat circa principia Januarii. Non gauder humi-dum per medias nives. oum per means mess. Florein venintimioni isasie title principa jainein. Teori gauset num-dis locis, fed ab humore priits qualm frigidate corrumptint, ideoque & in refet fieldisis affervatur. Sant ili felia non ti certeris laza & mollia, fed fucculenta, forifia ac ferè femper crecta, ut in generibus Aizoi. Nervi in his nulli conspicui : sed striæ solummodo rectæ ac veluti tenues sibræ. Durant autem virore conflante utique ad finem Julii menfis, ac multò diutiis quàm carter fui venit.

Flu lavi catle, nonnilil circa faftigia ad fingulos pediculos excavato propender candidus, nonnilil rest sevi cause, nonnum circa raturgia au miguto pasticulos excarato propentes canotus, nonnum tamen fub initia & circa fupremas oras fubocerulei pra fe ferens, quo quiden evanefectnete, fentim Februari mente totus fri Ladetus, odore fragramtifimo, in faccie deinceps menfe plus integro perfeverans. Radix bulbofa, intus candida, foris ruffa, circa foliorum exorus maculas quaddam, quales in Serpentariæ majoris caule spectantur, effundit, interfusâ purpurâ nigrâ. Verum id maximè sub Veris auspicia, & cum terræ rursus mandata caulem emeritum gerit. Hæc Cornelius

Gemma apud Lobelium. Tempore germinandi seu è terra exeundi, & florendi, florisque colore, [addit Parkinsonus soliorum angultia & florum parvitate] à reliquis differt: catera nota plerisque aliis Hyacinthis Ori-

entalibus communes funt. Folia cum vino in forma cataplasmatis adhibita pubi & mento crinium excrescentiam impediunt, Vires. & semina cum theriaca in fluxu alvi conveniunt. D. Palmer.

A. 20. Hyacinebus Anglicus Gor, Anglicus five Belgicus J. B. oblongo flore carulcus major C. B. Anglicus, Belgicus vel Hispanicus Park, parad. English Hyacineth. og Harrbells.

Radix huic bulbosa oblonga, candida, tunicata, plurimas ex ima sede fibras in circuitu emittens, and radice excunt tenues, mox craffectors, Folia te & interdum plura, oblonga, at caule pleum que bereiora, femançiam lata, carinara, hilar virda, lavia & fpleudentia, in acutum mucronem terminata. Caulis è bulbo unicus, foliis viduus, femiredalis aut dodrantalis & altior, teres, culmi

Locus

Tempus.

Locus.

craffiudine, Hyacinthi Orientalis caule minor, cujus coma florum pondere, cum primum florere incipiunt, gravata deorfum recurvatur. Flores odorati, ceerulei aut violacei, rarius carnei aut albi, oblongi, penduli, octo aut decem 8 interdum plures [Clufius in pratis Londino vicinis eruere meminit qui tricenos flores haberent] non codem tempore se pandentes, neque integri ut in Orientali Hyacintho, (quanquam tales obiter intuenti videri possint) sed ex squammatum incumbentibus tui 173 actituto. (Quanquai teas conce ituaenti vicei pointi,) rea ex quantinatti incumeentoise gi lubeumbius lex folis, oris multium reflexis, quorum ingulis adnata fini fianina fingula equidem coloris, cum apicibus albidis, compofiti. In medio flore fistus remis vafculo feminali infidens, per maturitatem craffo, trigono, in tria loculamenta divifo. Semina parva, rotunda, nigra. Florum per diculi femunciales; ad fingulorum exorum apponuntur ligulæ binæ violaceæ, altera major, altera minor pediculo longiores.

In fylvis & dumetis vulgatiffima planta. Vere floret.

21. Hyacinthus Hispanicus Clus. J. B.

Superiori non valdè absimilis est; folia tamen profert non adeò splendentia, nec humi strata, sed potius furrecta; breviorem caulem, flores dilutius purpurafcentes, & ad cœruleum colorem quodammodo tendentes, quorum odor etiam magis oblcurus. Semen, radix ferè conveniunt.

C. Bauhinus hunc non separat ab Hyacintho Anglico, sed pro eadem specie habet.

Floret eodern tempore cum præcedente.

22. Hyacinthus Hispanicus obsoletus Park. obsoletior Hispanicus, Anglico similis J. B. obsoleto store C. B. obsoleto store Hispanicus majer Ger. emac.

Quina aut fena habet folia, oblonga, carinata, fucci plena, coloris ex cineraceo virefcentis, Mu-fcari foliorum æmula ferè, anguftiora tamen, flexibilia, orbiculato fermè mucrone, candidà venà anteriore parte per longitudinem excurrente, ingrati (aporis. Prodit coulis è medio foliorum peda-lis longitudinis, vel etiam amplior, gracilis, firmus tamen, nudus, decem, duodecim, interdum etiam viginti flores per intervalla ferens, deorsum spectantes, Hyacintho Anglico non multum absimiles, sex petalis constantes, quorum terna exteriora valdè ressexa funt, interiora non adeò, sed veluti tubulum quendam imitantia. Color in his valdè obsoletus, ut qui ex purpureo, pallido & virescente permixus videatur: Odor nullus: Semen sert in triangulis capitulis planum, nigrum, cartilaginofum, circinatæ ferè rotunditatis, Scillæ femini pæne par; Radix globofa & rotunda, multis candicantibus tunicis conftat, & numerofis fibris sessili parte prædita est.

Serò germinat & folia in Autumnum fervat : Junio autem cum Liliis floret : Flores etiam femine ex eodem capite excepto natarum stirpium variare solere observabam, ut alii aliis obsoletiores

conspiciantur, quidam etiam pane virentes.

23. Hyacinthus Mauritanicus Cluf. hift. ap. 1. J. B. Hyac. oblongo flore fusco C. B.

Pracedenti non valdè diffimilis est tum foliis, tum floribus, omnia tamen paulò ei majora. Folia & radix ad O:nithogali Arabici legitimi valdè accedebant. Caulis craffior quam in præcedente, impense viridis, viginti, interdum etiam plures flores sustinens, coloris magis obsoleti & fusci. Ex ea Mauritania parte, ubi urbes Feifa & Marochum, delatus eft.

24. Hyacinthus obsoletus Æthiopicus Clus. cur. post. Hyac. oblongo slore slavo-viridi C. B.

Caulis craffiusculus erat & firmus, viridis decem aut plures flores sustinens, dum adhuc florum gemmis onustus esset aliquantulum nutans, sed floribus sensim sese aperientibus erectus. Flores uncialibus pediculis appenfi, hexapetali, ternis petalis internis ad oras dentatis & albidis, alioqui toti lutei, sed interna parte virides. Folia quinque, aut sex, impense viridia, quam Hyac. obsoleti Hifpan, paulò firmiora, aliàs eis valdè fimilia.

Ab extremo Æthiopiæ promontorio cui Bonæ Spei nomen à Batavis delatus est.

Aliarum adhuc varietatum meminit C. Bauhinus, v. g. 1. Hyacinthi obsoleto slore alterius: ferotini in obsoleto slore Eys. 2. Hyacinthi serotini albicantis: ferotini facie Orientalis Eys. 3. Hyac. oblongi flavo flore, in fummitate Pontis Gari reperti: quos accidentibus quibufdam potiùs quam specie à præcedentibus differre opinamur.

25. Hyacinthus minor Hispanicus angustifolius J. B. oblongo caruleo store minor C. B. Hisp. minor, Orientalis sacie, store caruleo, albo & rubente Park. parad. minor Hispanicus Ger. emac.

E radice bulbofa, olivæ pufillæ magnitudine, fuscâ membranâ tectâ, & multis fibris donatâ quina aut fenn promit felira, longiora & angulitora quam Hyacinthi Angliei, friata & carinata, vindia, huni plerunque iparfi. Cadiculus gracilis, dodrantalis, teres, lavis, glauco lubinde pollire obduction, in [unmitate flores fultimen fenos aut foptenos [interdum duodenos aut plures,] pedicellis femuncialibus infidences, deorfum mutanes, monopetalos, concavos, in fex pares acuas facinias per oras devites, colore ceruleo ameno, fed dilution einenes, [iex linds faturationibus per longitudinem ad laciniarum apices excurrentibus fitatos pi Hyacinthi Anglici floribus minores; inodoros, fex intus flamintala pelorivai apicibus luteis ex umbilico prodeunta cum exiguo in metio fibi continentes. Floribus fuccedunt capitula trigiona, mucronata. Variat fibros colore albo, interdum mixto, dilute

Floret Maio menfe, femen Julio maturat, autore Clufio.

Variat flore cœruleo, albo, interdum mixto, diluté fuavitérque rubente, venis faturatioribus per foliorum externorum longitudinem excurrentibus.

26. Hyacinibus floribus campanulæ uno verļu difpositis C.B. Hispanicus major store Campanulæ instar Park, parad. Hyacinibus totus albus, Campanilla J.B.

De Herbis bulbosis.

Hyacintho Anglico vulgari perfimilis eft, fed omni parte major. Flores in fummo caule multi, deorsum nutantes, majores, latiores, orificiis amplioribus Campanarum instar, colore cœruleo obscuro, odore nullo.

Hyacinthus floribus Campanulæ utring, dispositis C. B. à præcedente non videtur specie diversus.

27. Hyacinthus palustris vernus flosculis simbriatis albidis.

Hanc speciem ad fossarum margines & in humidioribus inter Liburnum & Pisas in Italia observavimus, necdum descriptum putamus.

6. 4. Hyacinthus racemosus.

28. Hyacinthus botroides minor caruleus obscurus Park. racemosus caruleus minor juncifolius C. B. botryoid caruleus Ger. vernus botryoides minor caruleus, angustioribus folius, odoratus J. B. The leffer Grape Ppacinth.

Bulbus huic qualis Hyacintho stellari vulgato oblongus, fibris multis capillatus, tunicis compactus, [exterius nigricans] [apore vicicido & amaro. Folia fena, novena, dena, juncea, carinata, cus, [exteniis nigricans] lapore viícado & amaro. Folia fena, novena, dena, juncea, carinata, firiata, viridia, proper terram purpurafennia, [humi firata] caule palmo nonnunquam longiora. Caulis unus, interdum duo, dodrantales, tenues, laves, propetra, terram ut folia rubelcentes, per reliquum herbacco colore practiti, excepto fcapo faturo ceruleo rincho qui fores fulfinet, ex breribus pediculis in racemum duas uncias longum congeltos, odoratos, in urceoli modum concavos, doorium nutantes, purpureo violacos, oris albidis crenatis, quorum qui extremum bortum claudum longe minores dilutore purpura infecti, nulla tamen albedine oras gicti, non icà nutant, fed vel furredit, vel rec'à foras protenti comà explicata fubiedos flores insumbrant. Serius hic floret qualm botryoides qui mos fequitir. qui mox fequitur.

Hispaniis & Gallia Narbonensi vulgaris & passim obvius est in agrorum marginibus & secundum Lour. vias. Clus. Nos in agro Pedemontano in Italia copiolissimum observavimus juxta vias, cum iter illac

faceremus, Aprilis intio florentem.

Hujus aliud genus labetur craffioribus longioribuíq, foliis, florum etiam racemo longiore, denfiore & odoratiore Claf, qui Hyacinthus racemolus cœruleus minor latifolius C. B. Hyac. botroides alter major cœruleus obicurus Park parad.

Hyacinthus racemosus cæruleus major C. B.

Nobis non videtur à sequente diversus.

29. Hyacinsbus botryoides vernus minor latifolius cæruleus inodorus J. B. botryodes purpureus 3. Clus.
racemolus latifolius speciosior C. B. botryoides cæruleus major Got. An Hyacinsbus botroides cæruleus amænus Lob? Park?

Planta est sesquipalmaris, radice bulbosa fibrosaque, sapore ut pracedens amaro & lento. Folia realiza en esquipalisats), ana como introcuero, suprio en praceccio intro e tentro. Pola profer bina aut terna, firta carinataque, interdum 8e potifimium primò proveniens, non multum latiora quàm jam dichi, fed multo breviora, fepe, potifi. culta 8e ubi adolevir, latiora, [que humi diffund non folern, nee flexiona finn ut fuperioris, fed furrecta] nec caulis altitudienem attingentia. Canila fingularis, tenuis, fedequipalmum altus flores fufficie racematim congeftos ut fuperior, esta constituire de la constituir fed non ut illa odoratos, rariores, breviores, minores, magífq, ventriofos, oris fimiliter crenatis co-

Montbelgardi provenit sponte : citiùs floret præcedenti, foliáq, non retinet tamdiu.

Pro hujus varietatibus habeo

I. Hyacınthum racemofum album C. B. botroiden album Park. parad. botryoden albo flore Class. qui superius descripto minor est & tenerior, foliis dilutius virentibus & quasi pallescentibus, foribus niveis, catera fimilis.

2. Hyacinthum botroiden flore albo rubente Park, parad. Hyac, flore è nivco purpurascente Class. 2. Hyacınthum botroiden nore albo rubente rare, parad. Hyac. nore e niveo purpuraleente Clajl. cujus flori niveo profuls elt tentus quadam & dilutifiima purpura, quals in Rofis albis nondum planë expansis, parferitim circa ungues, hace vetuftate & maturefcente flore intensifor redditur: Casilis è viridi purpurafeit. falia viridiora funt & infinia parte quodammodo purpurafeentia. Radix (autore Parkinfono) milas autraras adnatas foboles producit.

3. Hyacinthum bottoiden ramofum Park. Hyac. uvå ramoså majorem & minorem C. B. nam das hujus species facit,

Qui ramosam prosert florum uvam, hoc est, qui uvæ in modum plures habet congestos racemulos, alios aliis minores & graciliores.

Cum har omnes varietates ex Hyacinthi botryodis cœrulci aut albi femine (ut refert Clufius) enacum na onnies vancacae ex n'yacuncui boriyons cerruici au annienne cur recer Cunius) ena-te fint, eas inter fe & à parente fpecie differre nullatenus concefferim, quantumis J. Bauhinus Hyacinchum boriyoiden album pro diffinca fpecie ponat, & Cameranum reprehendat quòd Hya-cinchum album & cœruleum pro uno & eodem habeat. Ego enim in descriptione Hyacinchi bo-

Locus

dus.

Lib. XXI.

tryoidis albi Bauhiniana nihil invenio quod non conveniat Hyacintho cœruleo prater floris colorem.

tryones and manufactures and the state of th gua: omnium etiam radix plurimos exiguos nucleos in ambitu generare folet, nulla tamen abundantiùs quam primò descripti Clus.

30. Hjacinthu racemoļus meļebatus C.B. botroides majos moļebatus sēve Museari slore cineritis Park. Iduļeari obsoletiore store Clust. Hjac, odoratissimus diešus Tibeadr & Museari J.B. Museari

Quina aut fena oblonga producit folia, humi diffusa & oblique inflexa, canaliculata, satis crassa & facculenta, Hyacinchi comofi majoris folia perquam fimilia, & erausi famina etam fi rumpantur oftendenta, mon adeò tamen abunde ur Eriophori folia, que cum primum germinant vel purpurascunt, vel albescunt, vel interdum pulcherrimo rubro colore nitent. Ex horum medio caulis verno tempore erumpit satis crassus, rotundus & nudus, admodum infirmus pro sua crassitudine: hunc a medio ad lummum fenè racematim coharentes ambiunt flores, urceolis propemodum fimiles, initio interdum purpurascentes aut virides, deinde ex purpura virentes, aut cum viriditate albicantes, nonmercum purputations dat mission initio five faturate purpurafeentes, deinde pallidi vel flaveleentes, vel ab initio pallidi, poltea flavi, poftemò ubi tabefeere incipiunt nigricantes au pulli, aveleentes, vel ab initio pallidi, poltea flavi, poftemò ubi tabefeere incipiunt nigricantes au pulli, itiq muerore quàm in alis craffiore & obusiore interdum, qui marcef are incipienres grafiffirmum mofchi ere aut aromatum odorem referunt, licet qui flavo colore eff gravus quidpiam & Narciftinum quodammodo spiret : intelligo & niveo colore inveniri, atq. etiam egregiè rubente, quos fane mihinondum videre contigit. Omnibus succedunt prægrandia trigona & veluti pinnata capita, in quibus semen continetur nigrum, rotundum, magnitudine Orobi. Radix subest magna albicans, multistunicis ceparum modo contexta, & frequentibus craffis fibris ex ima fede prodeunribus firmata, perennibus, nec fingulis annis marcefeentibus & pereuntibus, ut Hyacinthorum, Narcifforum, Tuliparum, Liliorum, & mukarum aliarum bulbacearum stirpium fibra. Ab imo stores explicare incipit ut catera bulbacear spicatum vel botryodem sorem serentes.

E vicinis Constantinopoli horris, ultra Bosporum in Asia siris primum Europæ communicata est

hæc planta, autore Clusio.

Hyacinthus racemosus moschatus luteus C. B. Muscari slavo store Clus. Hyac. borroides major moschatus, sive Muscari slavo store Park. parad. Hyac. odoratissimus Tibcadi luteus J. B. Muscari flavum Ger.

Clusius nullam particularem hujus descriptionem ponit licet iconem ejus habeat, sed in superiore descriptione & hunc comprehendit.

Hyacimbus racemosus luteus præcox C. B. Tspcadi lutei varietas, sive Muscari luteum præcox Lob. Ad. part. 2.

Flores initio subccerulei funt, postea lutei.

§. 5. Hyacinthus racemosus comosus.

31. Hyacinibus comosus Ger. comosus major purpureus C. B. Park. maximus botrzoides comá ca-

7. B. Ex cepaceo bulbo folia aliquot interdum scapo longiora, & plusquam semunciam lata, casia, per terram sparguntur: inter quæ surgit caulis singularis, duas spithamas longus, nondum explicatis sloterram pas guntus: met que auga esma iniguaira que apostente songes, incituir expresta normais no prantialem thyrim definens, qui ubi expanii ficienti, longius invierm abingiuntur, co-fore obfoleto, concavi, ab anguliore bafi, quà pedicello femunciali appenduntur, fenfini dilatari, vix tantillum hiantes, oris in fex fegments obfettive partisis, ut difficulter conficie poffini latentes vix tantillum hiantes, oris in fex fegments obfettive partisis, ut difficulter conficie poffini latentes apiculi cinere. Faftigium autem thyrfi in comofam jubam occuleo-purpuream longis pediculis considerations. coloribus explicatur, odore nullo excellente: plerunq flores abundant pulvere fuliginoso. Amara

Inter segetes circa Genevam & Liburnum copiosum observavimus. Italia, Narbonz, reliqua

etiam Galliæ tepidiori abundè in fatis & viarum marginibus provenit. Lob.

Hijus duo genera in Pannonis obfervavit Clufius; Alterum pracox, latiore folio, craftiore comà, in eleganti tamen, majoréa, bulbo. Alterum magus ferotinum angultiore folio, tenuiore comà, laxiore verò & elegantiore: hujus flores coma proximi ex cœruleo purpuralcunt, ejudéenque cum coma sunt coloris, que nota in priore desideratur; bulbus etiam minor.

32. Hyacinthus comosus Byzantinus Clus. Ger. Park. comosus albus Byzantinus C. B. com. Byzant. candicans cum stammulis purpureus J.B.

Quaterna, quinq aut fex interdum habet falia, humi utplurimum fufa & expanfa, nonnunquam procumbenta duntaxat, oblonga, præcedentis foliis valde finulia latiore tamen mucrone prædita, & procumioenta uurraxar, oxionga, praceocuris roms vanci minia fatore tamen mucione prætura, & in lateribus veluri tenui lanugine oblita, praefertim infina parte, circa corum exorum, ingrat iguris & naufeam facile excraturi. Ex horum medio, pedalis, nonnunquam major, nafcitur cania, teres & rotundus, nudus, intus fungofus, foris viridis lavifique; quem à medio ad fummum fexa-

ginta plerunq, aut plures ambiunt flores, oblongiusculi, oris in sex laciniolas divisis, sex staminulis purpureis intus praditi, inodori, inicio candicantes, deinde cum marcefeere incipiunt fusi & inele-gantis coloris: pediculi quibus flores innituntur initio brevissimi funt, deinde paulatim marcefeentibus floribus excrescentes quatuor unciarum aut ampliorem longitudinem adquirunt, fic ut totus caulis suis floribus ità expansis onustus, aspergillum non minus referre videatur quam Hippuri quoddam genus. Caulis suprema pars cum florum pediculis purpurator: incipit florere ab imis. Trigona deinde capitula fort exigua pro plance amplitudine, in quibus pancum semen, interdum in fingulis capitulis unicum duntaxat, rotundum, nigrum, pracedentis femine minus continetur, interdum nullum, nam utplurimum capitula inania funt. Radix rotunda, bulbofa, multis candicantibus tunicis conftat, exteriore fubfusca & basi multis albis fibris pradicis.

De Herbis bulbosis.

Constantinopoli primum allatus est circiter annum 1578.

33. Hyacimbus comosus albus Ger. Park. parad. comosus albus Belgicus C. B. comosus albo store Clus. comosus albus cum caruleis staminibus J. B.

Pracedenti non admodum diffimilis est, nullà aut perpusillà comà praditus, cujus storte obsoletio-ris coloris albicantis, illus storibus faris accedunt, pediculi tamen stores sustinentes in longitudinem non excrecteunt; somen scradit statis conveniunt. Parkinsonus omnem prorsus comam huic denegar, ideoque Hyvacinthos botrvodes potius quam comosos referre scribt; radicem nigricantem & sublongam tribuit, unde folia excunt tres aut quatuor, lavia, albicantia, angusta, carinata; caulis pedalis aut altior, flosculis summa parte prioris similibus, minùs tamen crebris, obsitus, tantillo longioribus & amplioribus, osculo latiore, ad margines interius maculis quibusdam nigricantibus infecto.

3.4. Hyacinthus pennatus sive comosus ramosus elegantior Park. parad. Hyac. Samesius comá paniculosá Col. Hyac. comosus paniculá cerusea C.B. comosus ramosus elegantior Ger. Col. Park.

Martio mense [in Italia] tribus quatuorve foliis erumpit, Hyacinthi botryoidis moschati nonnihil fimilibus fed minoribus, brevibus, latiusculis, colore carsio, inter que caulis exurgit pedalis aut altior, fastigio florum comam gestans speciolissimam, in coni effigiem efformatam, in innumeros ramulos divifam, quæ cum flores explicantur, uvarum racemum ablatis acinis æmulatur, magnitudine dodrantis fere, paniculæ graminis Miliacei modo paulatim fastigiata. Singuli ramuli in alios denuo dividuntur filamentorum crisporum glomeres extremitatibus contortis & velut cincinnatis; colore purpurascente pulchro seu columbino, odore cum gravitate jucundo. Flos gratiam suam diutissimè retinet antequammarcescit, & tandem nullo succedente semine evanescit. Mirum dictu (inquit Columna) bulbosam plantam vulgaribus Hyacinthis non absimilem, fructu ac semine prorsus destitui : an translatione & cultura id accidat, an nimia florendi luxurià ab ubertate proveniente (Sylveftrem enim nondum videre licuit) ignoramus.

Nos equidem hanc plantam pro specie Hyacinthi nova & ab aliis omnibus distincta habemus, verum ubi sponte oritur seminis secundam esse minime dubitamus. Ast varietatem hanc que in hortis nostris colitur Natura initio deerranti, aut si mavis lascivienti ob alimenti ubertatem, aliamve nobis incognitam causam tribuendam censemus; adeóq, accidentalis cum sit, frustra in agris sponte provenientem quari.

In agro Papiensi primò inventum aiunt : adnatis se propagat.

35. Hyacinthus comosus ramosus purpureus Park. Ger. emac. i. e. comosus quartus.

Hujus folia latiora, breviora & viridiora funt quam Hyacinthi comofi vulgaris, non tamen pariter infirma & humi ftrata, fed firmiora & erectiora nonnihil: caulis altitudine par; coma pracedenti fimilis. minùs sparsa & cincinnata, colore purpureo obsoletiore: Radix etiam major & brevior quàm illius pluribus adnatis le propagat.

His adde

Hyacinthum Indicum bulbo um minorem C.B. Indicum minorem Orientalem Swestii.

Item, Hyacinthum latifolium maximum C. B. Hyacinth. Ind. Orient. dictum adhuc incognitum

Item, Hyacinthum latifolium alterum C.B. Hyacinthum Africanum bulbo crasso, facie Hyacinthi Peruani Swertii.

Item, Hyacinthum Tripolitanum J. B. exoticum flore Phalangii C. B.

Foliis eft longis, tenuiffimis, Phalangio nostro fimilibus. Caulis satis magnus, in cujus summitate quatuor flores, speciosi, colore & magnitudine similes foliis tribus erectis in parva Iride cerulea : Radices forma & colore Tulipis fimiles.

Florebat Aprili Tripoli, ubi observavit Rauwolfius.

Lib. XXI.

§. 6. Hyacinthus Indicus anomalus.

1. Hyacinthus Indicus minor tuberosa radice Park, parad. Indicus tuberosus Ger. Indicus tuberosus, flere Hyacinthi Orientalis C. B. Indicus tuberosa radice J. B.

E radice tuberosa Ari Ægyptii aut Colocasia simili sed longè minore & graciliore, adnatis se propagante, multisque fibris pradita prodeunt folia multa humi in orbem sparsa, oblonga, angusta, carinata, mucronata Allii foliorum æmula; à quorum medio plures exurgunt caules, teretes, graciles, bicubitales interdum aut longiores, duriusculi, laves, minimi digiti craffitudinem nunquam superantes; unde ob nimiam illam longitudinem & tenutatem quo tempore florent fe controquent, ac humi plerunque procumbant, nifi bacillis, fulcris, alifve adminiculis fulfineantur. Hos autem caules per intervalla fingularia folia alternatim lata bafi velut Perfoliatæ folia ambiunt, breviora multo led magis acuminata is que circa radicem aque in eorum fummo permulti fpicatim coharentes infident flore candidi, Hyacinchi Orientalis floribus omnino fimiles.

Folia avulsa & confracta non secus in stamina deducuntur quàm Bulbi eriophori solia. In America seu India Occidentali oriuntur: in frigidioribus hisce regionibus si omnino vix ante medium Augustum floret.

 Hyaeinthus Indicus major tuberofa radice Park. parad. Indicus Autumnalis, sicre ample also adoratissimo, radice partim tuberofa, partim bulbosa Morsil. Indicus tuberosus sicre Narcissis C.B. Euberofe.

Florem habet omnium maximum, album, odoratiffimum, Narciffi albi in modum expansum, cum apicibus in medio luteis. Caules pedales, robusti & firmi, quos deorsum versus radicem ambiunt folia plurima, dilute virentia, palmari longitudine, mucronata, quo alcius fita in caule cò minora. Ra-dicem habet inferiori fui parte tuberolam, fuperiore autem bulbolam feu tunicatam, [gemmæ fci. è transversa radice erumpentes tunicatæ sunt bulborum instar.] Ex inferiore tuberosa parte plurimæ craffæ fibræ in terram demittuntur.

Eisdem gaudet natalibus cum præcedente. Folia rupta pariter in filamenta ducuntur.

CAP. IX.

De Scilla.

Otum est discrimen, Scyllæ marini monstri am se oubben dicti, & Scillæ plantæ, de qua agimus quanvis Graci nonulli & plantam ipfam Zwider feribant, minus recté.

Nomen accepit quod inter hanc & teffaceum pifcem à tunicea fquamarum compa-Nomen accept quou inter nanc ex tenaceum pirceni a tunices iquamarum compa-cilli ferie maxima fimilitudo intercedit, vel esissas nomen obtinuit ismi sunsiama; le, e, viridiates, cuodi ni fabiletti marinis fole recorridis oriatur; cujulmodi funt in Hifpania, & prope aride Lufta-nia tefqua maritima. Latini Scillam dicunt & Squillam etiam antiquiffimi. Jo. Bod. & Stapel. Cepaceo generi tantopere est compar (inquit Lobelius) ut multi eam Cepam marinam vocent.

At nos Hyacinthis, ut puto rectius, cam adjudicamus.

Notandum Scillam Gracis veteribus etiam 2000 dictum fuisse nomine cum Lentisco communi. Lidem Veteres tria Scillæ genera tradunt; duo medica, masculum albis foliis, fœminam nigris, & tertium genus, & tertium cibis gratum Epimenidium vocatum. Plin. lib. 19. c. 5. C. Hofmannus Epimeniam corrigit.

1. Seilla rubra magna vulçaris J.B. Seilla vulgaris radice rubra C.B. Seilla rubra frue Panera-tium verum Park. Paneratium Clusti Ger. The red Squill, og Sca-Onion.

The Bulbum habet magnum Pomo Adami vel Citrio majori fape parem, multis crafffis fibris donatum, è laminis tuniceis, rubentubus, vifcidis contextum, fub bulbo multæ fibræ, è quo folia emergunt impense virentia, cubitum longa, palmum fere lata, fucculenta, crafffufcula, cum multa vifciditate amara: inter que furgic aculi x [Alphodel], floribas infignis, fere longa dispolitis & fuccelffive de aperientibus, candidis, Ornithogali fipicati flores amulantibus. Furbl. Caulis ut in croco priis fea perientibus, candidis, Ornithogali fipicati flores amulantibus. Furbl. profilit, tum ex eo flos in luteo candidus, qui cum senuerit folia demum multis post diebus emicant lata, nullo nixa pediculo, Cepitia quadam specie, & pleraque ex iis in terram deflexa. Matthiolo amara est Scilla & acris.

Clutius Pancratio fuo amplitudinem majorem tribuit quàm Scille, extimas tunicas rubentes, folia ampliora, Jongiora, magis carinata & quodammodo furrecta. Verum quod ad bulbum attinct, non alter à Scilla alba differre quàm colore J. Baubinus & Lobelius confentiunt, cum tunicæ extimæ

huic rubeant, ut Cepis oblongis, illi albent.

2. Scilla radice alba C. B. Scillæ magne albæ J. B. Scilla alba Park. Sc. Hispanica Clus. Hifpanica vulgaru Ger. emac.

Caulis huic ples unque cubitalis est aut major, rectus, nudus, absque foliis, plurimis candidis & stel-

latis floribus ornatus, Afphodeli minoribus, Ornithogalo majori (quod quidam Scillam Epimenidiam latis florbus ornatus, Alphodeli minoribus, Ornanogato majon (quo oquidam Solitam Epimeniciam punan) valde fimilibus, qui ab inisi (uti veriffine Theophraftus Hift. 1.7. c. 12. ferbit) explicari incipunt, quemadmodum Alphodeli & quarundam aliarum bulbaccarum, fitipium flores. His fuccedunt triangula capitula comprellis angulis & velter inanta, in quibus tamen nigrum, planum, paleaccum fonen. Quinque, fex aut plara demum emergunt folia, filiaccea, lata, viridia admodum, denfa five carnola, humi expanfa, nonnihil carinara. Radio craffa eft, multis tunicis albis lento madam bumosa clanic accidi. multifus craffificulis fibris crafflare.

denia two carnota, numi expania, nontinui carnata. Kadax craita ett, muitis tunicis alois tento quodam humore plenis prædita, multifque craffitufculis fibris capillata. Copiosè nafcitur fupra Olylipponem & plerifque aliis Luftania & Hifpania locis. Floret Augusto Locus & Septembri, femen Octobri & Novembri maturefcit. Folia maturo jam femine & exarido caule Tempus.

emergunt Novembri & Decembri.

J. Bauhinus in Scillis albis discrimen à vulgari rubra non potuit animadvertere: præterquam in colore magnitudo eadem, squamæ crastæ ac latæ; ex quibus apparebat folia æque lata esse atque rubris. Non placet ergo duplex descriptio Scillæ albidæ traditæ à Dodonæo.

Præterea, cur (inquit) Dodonæus & Clufius Scillam albam verius Scillam censeant quam ruffam non possumus adhuc intelligere.

De Scillæ viribus & præparatione multa habent Plinius, Dioscorides, Galenus, quæ apud ipsos Vires. vide : Incidendi, aperiendi, discutiendi vi præditam esse Recentiores consentiunt : unde usus ejus est in obstructionibus hepatis, meatus biliarii, lienis, mensium retentione, urinæ & in mucilagine pulmonum & tuffi.

Maximus ejus ulus est (inquit C. Hofmannus) pro Trochiscis Scilliticis qui Theriacam ingre-

Habemus in Officinis duplex Oxyr tel Scilliticium, fimplex & compositum, utrumque Mesue, ad affectus pracipue pectoris ex pituita crassa, &c. Habemus & Lorb ejusidem duplex, fimplex & compositum, utrumque ad crassos & frigidos in pectore humores. Hofm.

Tupa ipi Brasiliensibus, Lusitanis Cebola albæræa Marggr.

Bulbum habet album, rotundum, Pomi nostratis magnitudine, cuticulà tectum umbræ coloris, qui Bulbum habet aboum, rotumoum, rotum nortatos inagunutune, curcuta eccom umora conors, qui inferius mulas agui radiculas, qualdam ad novendecim digit longas: producit porro duo, tria, aut quatuor fulta, pedalis aut felquipedalis longitudinis, quatuor digitos lata ubi latifitma, fucculenta, dilutè viridia, (plendentia: lineis fecundim longitudinem & latitudinem viridioribus quafi texta.

CAP. X.

Tigridis flos C. B. Dod Lob. Ger. Tigridis flos Dracunculi species putata J. B. Ocoloxocbitl seu Flos Tigres Hernandez.

Une florem figmentum effe fufpicati funt multi Botanici, nec dari in rerum natura ejufmodi plantam putarunt: vertum aurafune & fide dignis potius credendum, qui dan iaffirmant. Lobelisa ò loan. de Brancion accepic oloribus affabrè expreffum, & fic deferibit; Virentibus, oblongis, angultis & acuminatis elt folisi è pullo radicis bulbo: flore luteo exiguis quamplurimis notulis fortuitis punicantibus variato, è cujus medio suave-rubens stylus exeritur. C. Bauhinus radicem ait habere porraceam, folia Gladioli, florem egregiè rubentem, circa medium

tamen album, & instar pellis Tigridis maculatum.

Cum C. Bauhino confenut Franc. Hernandez, qui plantam fic describit, Herba est folia fundens Gladioli, nerveis discursibus densis, & secundum longitudinem procedentibus. Florem rubrum, magnum, ternis constantem foliis, sed circa medium pallentem albumque & Tigrinz pellis more maculatum, unde nomen. Additur in corollas floreó(que manipulos ob floris præftantiam. Radix vero porracea est, qua frigefacit ac febrem extinguit 3 j. pondere ex viret. aqua devorata, & punctis adversatur que ardentes sebres sequi solent. Sunt qui dicant devoratam, efficere focunditatem; edulis etiam est, frigentifique nec omnino injucundi nutrimenti, lubrica &

Nascitur clementi cœlo, quale sortitur urbs Mexicana, hortensibusque pracipuè, humidisque &

Bulbus oblongus Æthiopicus foliis guttatis & cilii instar pilosis Breyn.

Narcifforum aliqua ex parte fimilis est hic bulbus, nisi quòd sesquipalmaris propernodum longitudinis, ad proportionem haud craffus, fibris autem validis ima bali Hyacinthi inftar Mulcarii dif-fufis. Hic in Beverningiano horto folia quimque proferebar, glabra, craffa, carnofa, in mucronem parumper exentia, fupina parte faure viridia, prona dilutiora, quinque vel fex uncas longa, fed ne-duas quidem lata, nimirum circiter medium ubi latiffima; que confracta subamare nauseabundum odorem (quamvis fapor fingularem amaritiem haud præ fe ferar) atque ex venularum cavitatibus in carne delitefeentium, tenuissima, araneæ instar subtilia stamina, in modum Eriophori Peruviani præbent. Digna verò spectatu hæc solia reddebant margines, pilis subrigidis spadiceis, duplici serie, admodum curiosè, & ferè ità fimbriati, ut pro ciliis innumerabilium in altera folii parte apparentium guttularum five ocellorum haberi queant.

Nondum floruit apud D. Beverningh.

Temous.

Vires.

CAP. XI.

De Sifyrhynchio aut potius Sysirhynchio.

Yfirhynchio non folum fuillo pabulo bulbofa atque carnofa radicis apticudo, fed roftrata Ninnyncino non comit mino pasonto outooia arque carnote tautos aptitudo, tea roftrata forma radios roftro fullo fimilis, monente fagacidimo Columna, nominis canti fun. Nos in hoc capire duas toto genere diverlas plantas conjunximus, nimirum Syfirhynchium Cluffi, & Syfirhynchium Columna, alteri enim folia in flore novem, alteri ex tantum; altera, id Clutis, & Syfirnynchium Columna, alteri enim tota in fore novem, aiteri ex fantum; altera, id eft Syfirhynchium Cluftis, ad Iridem bulbofam accedir, à qua tamen differt radice feu bulbo gemino altera alteri infidente ut in Xiphio, & petatis illis que furfum reflectunter minime bifidis, oblervante Jungio, altera, id eft, Syfirhynchium Columna, Coco fimilior eft, vertim folis canaliculatis, & radice cum epiphyfi roftrum fuillum referente diffinguitur, geminum autem bulbum haber pracedentic cum epiphyfi roftrum fuillum referente diffinguitur, geminum autem bulbum haber pracedentic cum epiphyfi roftrum fuillum referente diffinguitur, geminum autem bulbum haber pracedentic mode.

Utravis planta fatis aptè respondet descriptioni Theophrasti & Plinii. Peculiare Systrhynchio datum est (inquit Theophrassus) ut una radix primo augeatur byeme, tum ineunte vere quod in imo excreverat contrabatur, supernuma, crescat quod manditur.

Ontrapaint, Jupernamy, (1) and Addition radicis epiphyfin melius convenit nominis interpretation, Systrhynchium Columna ob dictam radicis epiphyfin melius convenit nominis interpretation, quod roftrum porcinum fignificat; & praterea edule eft, quod de Syfirhinchio Clufii negat

1. Sifyrbynchium majus flore luted maculd notato C.B. Sifyrbynchium majus Clus. Ger. Iridi bulbofæ affinis Sifyrbynchium majus J. B. Sifyrbynchium Park. parad. Spanish Aut.

Cinj.

Oblongis est angustique foliis, mollioribus quam Iridis bulbofæ folia, 8² ad Allii aut Hyacinthi Oblongis est angustique foliis, mollioribus quam Iridis perunq, fusis, rotundo, dodrantali, bostyodis folia proximè accedentibus, stratais, vindibus, 8² humi pletunq, fusis, rotundo, dodrantali, strato firmôq, cause qui ex multis involucris tanquam ex vaginulis stores promit quatuor aut quinque, alternatim prodeuntes, h.e. ut primo marceleente alter litecedat, dende terrus, 8 fci deinceps, alternatim prodeuntes, h.e. ut primo marceleente alter litecedat, dende terrus, 8 fci deinceps, vitalis positis stores progress quam Iridis, ex provem foliolis compositos, quarum tris deosfirm Avridio pottis florem referentes qu'ali Iridio, ex novem foliolis compolitos, quorim tria deorfum nificax, pro finibia, lucam maculam habent; alla tria furfum aliquantulam atrolluntur; tria verò inficax, pro finibia; inflexa, pro fimbria, luteam maculam habent; alia tria furfum aliquantulam atrolluntur; tria verò reliqua, que in alis ligulam tegere folent, furreda, fumma parre dività & bifida. Eft verò torus fico piudera ripectu, coloris cerulei, prater maculas illas, & odore quidem praefius fed valdè fingaci. Floribus ficcedunt felliculi, vaginis quibufidam cutaceis incluit, adeò reuni membranà conflatines, ut femen roundoun, parvum, lubratum, quod in illis contineurs, confipici poffic. Radis bulata pia fine propositation praefiu propositation del propositation propos nem urbem acclivitatibus, atq, etiam Gadibus non procul à ponte qui eam infulam continenti nunc

conjunga. Florebat Martio natali folo, fed apud Belgas Maio duntaxat, interdum etiam Junio, ide, valde ardo, utpore quod alternis utplurimum annis duntaxat produre foleat, imò paulatim plerunq, con-rardo, utpore quod alternis utplurimum annis duntaxat produre foleat, imò paulatim plerunq, contabescens prorsus tandem sæpenumero pereat.

tabeteens prorfus tandem iapenumero pereat.
Hoc genus (inqut Clafius) Luftani Nozelbar, quafi nuculas aut parvas nuces diceres, appellant, qua puer ifini e que bulos, perinde arq. Avellanis, vefcuntur, cómque in deliciis habent. Quip peri fithic e que bulos, perinde arq. Avellanis, vefcuntur, cómque in deliciis habent. Clufo contradicti Gulelmus Boelius, referente Parkinfono in Parad, & hojus plante bulbos is no locis Nozelbar appellari negat, niphodo entim cos effe, miniméq, edules, verum Croci parví feu vulgaris variegati radices ità dici, afferit, que & guftui dulces funt, & à pafforibus puerifq, avidè

appetuntur.

Nos plantam hanc in lingula portum Meffanensem à freto Siculo dirimente observavimus florentem circa medium Aprilem, & in Infulà ad Promont. Pachynum. Huc refer Sifyrhynchum flore alba macula notato C. B.

2. Sifrynchium minus Cluf. Ger. Iridi bulbofa affinis Sifyrbynchium minus J. B. Sifyrbynchium Park. parad. Sifyrbynchium medium C. B.

Superiori (inquit Clusius) simile est, minus tamen gracilioribusq, foliis. Flores è vaginulis prodeuntes colore superioris floribus similes, sed magis odorati: tenuiores etiam folliculi minore & exihore lemine plem: radix item minor, non minus tamen quam fuperioris reticulato cortice tecta &

Croscit Valentino Hispania regno, sed Murciano frequentissimum observabam, præsertim tribus lcucis supra Murciam Antiquis Murgin, ejus regni metropolin.

Ad ventris tormina utile esse referebant incolæ, sed devorata radice illico corpus saltatione esse

Clusio iterum contradicit Boelius, & duplex Sisyrhynchii genus dari negat, nec enim majus à minore aliter quam magnitudine differre qua major est plantis in maris vicinia nascentibus ob undarum alluvionem, aut auræ marinæ afflatum. 2. Si/y-

3. Sisyrhynebium Mauritanicum Clus. Park. parad. Sis. store alba macula notato C. B.

Hoc genus flores Clufio protulir Sifyrhynchio majori Lucanico formă prorfus fimiles, non tamen ceruleos ut illius, sed purpurei dilutioris coloris, valde etiais gaces & ephemeros, quorum terna majora folia inflexa & terram spectantia albă maculă erant [34] gnita.

4. Sisyrbynchium Theophrasti Col. minus angustifolium C. B.

Radicem habet bulbofam, parvam, Avellanæ nucis medullæ parem, cortice Colchici modo obduckam ruffo, qui facile avellitur, rounda formå oblongå verò, & infernis non ut aliæ bulbofar roundam planam & fibrofam bafin habentem, fed in oblongum produckam, finuolam & in actienen definentem, Delphini vel Suis roftrum effigiantem, lævem veluti arre elaboratum, fuperiorem animalis mandibulam imitantem, acq, palati cavam partem: ex alia verò velut inferiorem alteram mandibulam, qua renuis elt & lata, mobilis menti inflar, ex lata in tenuisfilmas fibras divifa, tanmandoniam, que cenuis eu ce tata, monus menu nutar, ex tata un cenuminas tioras divita, tan-dem denis velu capillaments quibus etrar adheret definents: inter ambas verò lingue modo car-nofa fibra rotunda longa exit, ex qua fe propagare videtur, ur aliz bulbofe folent. Es bulbus anno fequenti efficiatur. Cujus rei fignum eft cortex inanis bulbi qui fipra vegectum bulbum paulo lipur-rius invenitur. Fibra pullar, diaphana ur Orchidum fibra, non folida ur bulbus, qui denfus, durus, rus inventuri. Fiorze puize, cuspanar de Orcinoum morze, non totore ut bulbus, qui dentus, diune, albus, filenduist eff. Caffance immature fapore. Duss uncias infra terram occultatur, & fupra folia emitti quatuor; quinq, aut feprem inzequalia, tenuia, dura, carnofa, minora & breviora Croci fativi, nec lata, fed Xiphii modotota dorfum, folida, durnucla, firiata. Binos emittere flores obfervavimus, ftellata inter folia terra harentes fex folis confuruêxo é foliculo excuntes: quorum tria serveiras ricettat mier tona certe interiories a nome consumere consume excurses quorum cria exteriora virefunt vel violacea funt, reliqua alba, & lineis tribus violaceis per longum duchs depicta, filvefiris Croci modo, brevibus intus framinulis. His marcefeentibus fruefus remanet oblongus, viriats Tritici grano par, trigonus, deinde duplo major, in quo femina turgent, & in fuertice proper curis tenuitatem extuberantia apparent; ficcatus difrumptiur & copiola, minuta, rorunda & flaventia oftendir.

Novembris fine observavimus in hac planta bulbulum emittere superne, uti Gladiolus, qui tunc Tempur. parvus admodum erat, duobas folis emifis, ach home pofea crevir, foliaç alia emifi. Quare hyeme bulbum crefeere & pinguefere certum videtur, æftate verò contrahi exfuccum, nam Vere fructusperfici Aprili menfe cum florueri Martio. Hac omnia F. Columna.

Per viarum margines herbidos Cirinole observavit Columna.

Cal

Locus.

5. Sysirhynchium alterum latifolium Col. minus latifolium C. B.

Hujus radix fimili formă, fed duplo major oblongior, ac multiplici cortice nigriorea, inferius barbata ut fuperior, fed ex altera menti parte oblongus, planus, roftratus & flave(cens adharet bulbulus, qui anni praecedențis erat vetufitor, cortice fupra vegetum novum bulbum relicto, ut in fu periore. Hic præcedente succosior est, atq, sapore amaricante parum. Folia lata, porracea, brevia respectu latitudinis, lævia, splendida, oris parum pilosis, frudu inter folia, & terræ hærente, ut vix respecturation in the serving promoted to partial parties, promoted to apparent, tripon to flow or the transfer of the prominent & apparent, tripon to flow profits, fed major, rubelcente, in quo duodecim /mine initiat, quattor fingulis angulis, craffiora, Orobi ant Vicin fere magnitudine, angulofa parum. Via qua ad Acquamenam vineam itur inter Orchides sphegodes.

Locus.

Sysirbyuchium Asprensium angustifolium alterum Col. minus angustifolium store majore warie-gato C. B. Col.

Los,

Hac minimo aeris tepore emicat, florentéma, Januario menfe obfervavimus in Caftro Albra
dicto, in Sabinis, olim Caftroise appellato. Bulbo est craffiore pracedente Apulo, cui folia fimilia
quaturo ponis, canaliculata, Ed ita tenui feisfura ut mis animadevartaturi, juncea videanur, & costre
effigie. Florem edit Croci figură & odore, magnum refestu plante, fed Croco minorom, candicante colore, & in aliquibus summa floris partes purpuro-ceruleze, & ima veluti ungues luteo
calore. Eminia intra ria, crafis & oblonoro, casive provide lutea medium vech apicema album. dicance cotore, or in anquous numma norts partes purpuro-carineer, or intervent ungues alone colore; framina intus tria, crafilo & oblongo capite pradita, lutea, medium verò apicem album, oblongiorem, in fex tenues brevéfq, lacimas in fitnimo divifum, ex pallido candicante colore. Variar flos, nam tria ex fex folis exteriora dorfum habent vel rubens & lineis variegatum, vel ex luteo virente linea inter purpureum colorem, aut obloletà purpura. Radice bulbola barbata Apulo fimili, fed majore duplo, eodem sapore Castanex, etiámq, se bulbo superiore propagante. Issuem locis congener altera Apula oriebatur.

7. Sifyrbynchium Indicum Cornuti.

Corn.

Huic padis bulbacea, Nuculæ magnitudine, Croci effigie Mechaci, quam incolæ libentiùs clitant (ficur ejudém etiam generis indigenas Hifpani opiliones edunt, quas Nofelbar appellant vocabulo vernaculê Avellanam tignificante.) Poftrema æftatis parte, quam operas vocam føres fundit in fingulis caulbus nunc fingulares, nunc etiam plures, fex folius varie coloratis compositos: Interna fiquidem pars cerurlea est; circulóque flavo divila, dortium autem media & infima parte cincraceum, media vero que in mucronem porrigitut languide ceruleum. Elaplo flore fentas in folitualo flivoratundo & carinato, ut Gladioli, concepta flubnafeuntur. Felia tr Iridis bulbofæ aut Afphoddi lutei missor serasis fung & rea longitudiemo flivat. minoris, teretia funt, & per longitudinem striata. Ex India Orientali delatum est.

Ggggg2

8. Sij-

8. Sisyrbynchium ex phaniceo suaverubente flore Æthiopicum Breyn.

Breyn.

Aliquiane plusquam pedali assurge bulbum possidens rotundum, Croci aut Sisyrhynchii Indici Aliquiane plusquam pedali assurge bulbum e bulbum: è quo causa viridis, ut existimo carno-carnai, cortice ex susce susce Cornati, cortice ex fulco cinereo & h.// hentolo obductum: e quo caulis vindis, ut extiftino carno-fus, aflurgit, folis partim longiffims partim bervioribus, angultis, nervolis, vegetiffima vinditate coloratis, in modum fere Siftyrynchiorum Cleffi, amichus; cupis fuperior pars papaveris erratici in-frata hifuta, forum fua venuthate afpectum delectantem fuffucist, Croci aut Siftyhynchia Afpren-fium C.d. grandiorum, folis fex tenerimis, è carneo & pheeniceo, necon diluta Rofarum purpura blande rubentibus, ad unguem croceis, congestum; cujus in medio sylus quadrangularis, craffus, phœnicei coloris occultatur.

Ex intuitu figuræ finis coloribus ad vivum depictæ, à D. van Beverningk (in cujus horto floruit

ipla planta) transmissa descriptit Ja. Breynius.
Locus ejus natalis Promontorium Caput Bonz Spei dictum. Variat flore triftius & obsolettuis rubente, & languido collo deorsum dependente, velut Polygonati ramofi flore luteo Cornuii, pari quoq formâ & convolutis foliis.

9. Sifrbynchium ramofum Æthiopicum foliis plicatu nervosts & incanie, radice tuberosa phenicea

Hujus radix tuberola, Iridum quadantenus fimilis, vix fescunciam in longitudine, ac pollicem transversum in latitudine contingens, non adeò inconvenienter Cygni corpus repræsentabat ; subffantià carnosà, ex phœniceo crocea lentam mucilaginem continente, & curiculà firmiter inhænanta carnosa, ex puemeso totes acusan managamento managamento control de la milita de la carnosa carnosa e canagamento carnosa e canagamento con carnosa e canagamento carnosa e canagamento con canagame quieus iuras, jum numui accept accept me impedimento melius oculis luftran pofete. Es enim Radix hec eff natură, ur illo quo planta optime augeur tempore imminuta, venuffiifimum coloris fplenhec eff natură, ur illo quo planta optime augeur tempore imminuta, venuffiifimum coloris fplenhec eff natură, ur illo quo planta optime augeur tempore imminuta, venuffiifimum coloris fplenhec eff natură, ur illo quo planta optime augeur tempore imminuta, venuffiifimum coloris fplenhec eff natura de la coloris financia de la coloris de la coloris de la coloris financia de la coloris financia de la coloris de la colo dorem deperdat, formamq, fuam in pedis figuram convertat, fub qua emiflas inter fibras nova pro-

Pago camuem procesce.

Hijus suber mense Julio terræ commissum paucos post dies folia octo aut decem producebat, policiaria, palmaria, vel etiam podalia, Iridis tacie, & quæ eo etiam modo in latum expansa, muticaria, palmaria, vel etiam podalia, Jiridis tacie, & quæ eo etiam modo in latum expansa, muticaria, plantaria, vel etiam podalia, Jiridis tacie, & quæ eo etiam modo in latum expansa, muticaria, plantaria, vel etiam podalia, Jiridis tacie, & quæ eo etiam modo in latum expansa, plantaria, vel etiam expansa, plantaria, vel etiam expansa, plantaria, vel etiam podalia, Jiridis tacie, & quæ eo etiam modo in latum expansa, plantaria, vel etiam expansa, plantaria, vel etiam podalia, Jiridis tacie, & quæ eo etiam modo in latum expansa, plantaria, vel etiam podalia, Jiridis tacie, & quæ eo etiam modo in latum expansa, muticaria, plantaria, vel etiam podalia, Jiridis tacie, & quæ eo etiam modo in latum expansa, muticaria, plantaria, vel etiam podalia, Jiridis tacie, & quæ eo etiam modo in latum expansa, muticaria, plantaria, vel etiam expansa, plantaria, planta ab imo ad metus effundebatur, parte inferiori subicundus ; ima medietace geniculatus, fingulis gedis, & hirfitus effundebatur, parte inferiori subicundus ; ima medietace geniculatus, fingulis gedis, & hirfitus effundebatur, parte inferiori subicundus ; ima medietace geniculatus, fingulis gedis dis, & hirfutus effundebatur, parte inferiori rubicundus; ima medietate geniculatus, fingulis ge-nicula folio anguffiore bervioreq, cinêts; fipura vero pluribus ramis, (quorum quemvis circa batin longum anguffumq, comicabatur foliolum) brachiatus; cos Sigribynchii Theophrafti Col. pares, fed grandiores duplo ornabant foculi, fex foliolis purpures; aliqua flavedine ex pheniceo colore intermitixis, forfiq, leniter infufus; confirmidi. His marcelcendus fradiu enafcebantur quidem trigoni, nec tamen ut Sifyrhynchii Col. oblongi, fed Hyacinthorum in modum fibrorundi, qui perfectionem debitam non affecuti, vindes erant, & pilis brevibus, velut caulis foliaque, hirfuti, intriniecus verò glabri, in tres feparati partes, fingulas femina fingula tantum complectentes, quan-tum ex fucilu ficco enuclear leuit. tum ex fructu ficco enucleare licuit.

10. Sysirbynchium Persianum C. B. Flos Persicus Sysirbynchio congener Clus. hist.

Hujus stirpis slos (quem solum cum suprema caulis parte coloribus suis duntaxat expressam vidit Clufius) pulcherrimus erat, fummo cauli fatis gracili & virefcenti innitens, & ex membravidit Clutius) pulcherrimus erat, jummo cauli tans graciu 85 viretcenti innitens, 82 ex membra-nacco involucro, initar folliculorum qui Iridum flores ambiunt, emergens, tribus tantum folisi (fi picture fides est adubienda) confitans, mucronatis, binas uncias longs, minimum digitum latis, dorfo elatiore, coerulei coloris adeò elegantis ur cum Gentianella: ceruleis florisus consendere poffir: interna parte ramola quardam fiemine, in multas tenues fibras: fecta continere viderur, rufi coloris, apicibus verò albis infra illum addita erat alterius floris gemma, fuo membranacco folliculo

Hujus pictura Conftantinopoli expressa erat ex altera pictura è Persia allata.

CAP. XII.

De Gladiolo.

Ladiolus à foliorum forma dictus, Dioscoridi Zione, foliis ensiformibus, floribus in fingulis Caulibus pluribus longa serie & forma peculiari à congeneribus distinguitur.

1. Gladislus sive Xiphim J. B. Gladislus Narhonensis Park, Italicus Ger. Glad. storibus uno versus dissessis major C. B. Com-Flag.

Rectum & mucronatum emittit falium, è quo alia duo aut tria erumpunt, Iridi fimilia, mulcò tamen angultiora, utrinque ftriata, & Iridis modo fibi inferta, junceum, teretem, cubito longiorem & glabrum caulem amplectentia; in cujus summitate quinque, sex, aut septem, egregiæ siguræ &

coloris flores, Sole Cancrum ingrediente se proferunt, à se invicem distantes, in unam partem caulis fe inclinantes, & deorfum nutantes: constant hi sex petalis, uncià parum longioribus, fimal ab uno exortu prodeuntibus: ex quibus quatuor femuncià paullò lationa funt, colore rofeo, fed multo latiore & pulchriore; interdiu, cum Sole tanguntur, ignis & scintillarum modo exteriori superficie corufcantia & veluti flagrantia, reflexis labris profundioris calathi figuram referentia: reliqua duo foliola prædictis multò tenuiora sunt, ac intra florem constituta, inferius aliquantulum prominent, & candidam, longam & in medio latiorem maculam habent, quam undique purpurea linea circumscribit & terminat : superiori floris folio stamen subest trifidum, & inter hoe & folium singularis apex. Floret paucis diebus ab inferiore parte incipiendo: aperiente enim fe qui in fummicate est flore inferior flaccescit & clauditur. Floribus singuli folliculi succedunt, in rotundo modice oblongi, tenuibus venulis diffincti, nucis Avellanæ quantitate, qui cum immaturuerunt in tres partes dividuntur, & tenuia, paleacea, flaváque semina oftendunt, in quibus rubens, carrilagineus & par-vus est nucleus. Radicem habet non profundam, parvam, rotundam, bulbosam, ab ima bait versus germen turbinatam, aliquot crinitis & reticulatis tunicis veluti loricis vestitam; quibus detractis duo exigui, candidi, carnosíque apparent bulbi, uno alteri infidente, fuperiore quidem Veris initio minore sed vegetiore; inscriore autem majore & latiore, verum flaccido & fungoso: perit enim & flaccescere incipit prioris anni bulbus Veris initio supernascente alio: itaque simul decrescentem & increscentem radicem habet: nonnunquam etiam inferiori subest tertius bulbus, sed adeò flaccidus & inanis, ut inter fodiendum (quia non est spectabilis) negligatur; dum floret superior & minor bulbus increscit, vincitque soliditate & qualitate inferiorem; nam cum flaccescere flos incipit, digiti craffitudinem & globuli figuram acquirit; fibras ab inferioris bulbi bafi emittit tenues candi-dáfuue. Saporem radix habet præ cateris herbæ partibus excellentem, nempe dulcem & modice acrem; relinquit enim in palato aliquandiu linguam & fauces aliquantulum urentem & falivam elicientem [flores & folia idem faciunt J. B.] acrimoniam.

In calidoribus regionibus frequens inter fegetes reperitur. Nos circa Liburnum in Italia copio-Lecus & fum invenimus. Paffim Monipelii in fegetibus provenit. J. B. In Italia & circa Monipelium Tempus. Aprili etiam & Maio floret, in frigidioribus Junio & Julio.

Variat floris colore pallidiore & interdum planè albo.

2. Gladiolus utrinque floridus C.B. binis florum ordinibus Park. Glad. Italicus binis florum ordinibus distinctus. Gladiol, Narbonensis Ger.

Vix aliqua in re à pracedente differt qu'am florum duplici ordine in caule ; quamvis Parkinfonus radicem minorem & nigriorem ei attribuat; caulem item obscuriorem; flores pariter coloratiores & tantillo minores.

Gladiolus floribus uno versu dispositis minor C. B. purpureus minor Park. minimus Lob. Ad. part. 2.

Minor eft quam vulgaris Narbonenfis Gladiolus floribus concoloribus, minoribus, uno versu dige-flis in pedali gracili caule: foliis item duplo minoribus. Radix Sisiyrynchii aut Gladioli parvi.

4. Gladiolus angusto gramineo folio C. B.

C. B.

Foliss gramineis, angustissimis, palmaribus: floribus paucioribus, [ternis aut quaternis] pallidè rubentibus supra se invicem ad caulis summum utrinque: folliculis minoribus à præcedentibus dif-

In Murena Hispania collegit Albinus. A pracedentibus non aliter differre videtur quam magnitudine; qua forte loco debetur.

5. Gladiolus Byzantinus Park, major Byzantinus C. B.

Partium omnium magnitudine; floribus uno versu dispositis, atro-rubentibus, serius post reliquos omnes se aperientibus; radice teneriore & frigoris minus patiente à Gladiolo Narbonensi disfert.

6. Gladiolus Æthiopicus flore coccineo Cornuti. An Gladiolus maximus Indicus C. B? Cornut.

Cornat.

Bulbum habet unicum, (non duplicati ordinis ut vulgaris) etimque longe habitioris & adultioris amplitudinis, planum tamen, ac ut Nux vomica depreffum: ; que caro intima faceis vini colorem referr, & gudhanti acerrine linguam pungii. Bulbus hic multis tunicis obducitur, fingular mercis filaments ductis in fele & in plexum veluti retiformem textis filmbriantur. Aliar aliis intident, ut in Croco Myficao diu venit. Felia finti Itali noftrata magnitudine & figură fintilia, longitudine intere fe difparia, qualia in Gladiolo vulgari. Thyrfus inter folia meduus erumpir, nunc unus, nunc ramofus (ut vuly) erecs, fragilis, glaber, encodis, acque ex nigro leviter purputaclens. Hujus fuperma pars in coccineam velut fpicam taftigatur: adeò belle florum germina utroque verfus diffonuncur. pars in coccineati vetti pitanti ratigatati. auto cance from a grima attolge vettis diploniting, ut in Hordeo brige videnus: prius autem quam lingula hac aperiantur, alia poft alia longitis excrefciunt, rúncque corniculorum modo leniter incurvantur; ac tubulum finuatum formant lurci coris; pediculus tamen quo tubulus cauli adnecitur ruber eft, nec nili propisis intuenti apparer, citin gemino foliolo atro-viente hinc inde tegatur. Dum tubi hujus extremum hiat, in fex lacinias divisum, totidem quoque folia format, quorum tria longiora sunt & obtusa, coccineóque colore rutilant, reliqua tria brevia admodum & acuta: extra puniceo colore tinguntur, intus croceo, nonnullis lineis coccineis striato splendent. Eo autem disposita sunt ordine: supremum amplissimum Ggggg 3

eft; subjectum utrinque minimum; quæ deinceps posita magna; infimum autem valde exiguum: uno verbo breviora longioribus interferuntur. A cavo hujus sloris quatuor stamme sluunt, quæ per supremi solii sinum deducantur inæquali longitudine; inferiora duo humiliora sunt, terrium elatus supremi tota innum assucantuu insajusati songutusuus; interiora quo numinora iunt, terrium elasuis eft; fingula purpureis sejaishe ornantur, fiffic parte fupina, proná verò duplici linea ex pullvere lu-teto confectà diffinctis. Quartum fitamen fine apice eft, & lingua ferpentis modo trifulcum ap-

A Promontorio bonæ spei dicto delata est egregia hæc Gladioli species.

7. Gladiolus Africanus, radice tuberosa, Cepæ folius Breyn.

Tuberofa constat radice crassi, panè pugillari, foris ex cinereo susce a un aliqua stavedine sor-descence, intus carnem solidam cernii coloris habente, in superiore parte colliculi instat subrocun-de elevata, ac sibris multie se ima circulari ferè planaque absti diffusi, se qua bina radices pletunque ida conjuncte ut facili tamen negotio separari possimi. Felia ex colliculorum verticibus prolixa ità conjuncta ut racii tamen negono teparan pomini. Fessa ex consciuoruni verticulus grottus emittit, Cepa vulgaris formam, colorem ac magnitudinem amulantia, concara, aut materia levi, plongiosà, ut & fipuma quadam glutinofi faporis farcta: hac folia tenues veluri glauci coloris halitus fuffundume, qui levifiimo tactu deflorantur: Horum primum emergentia inferiore parte incumbunt terræ, superiore autem ea se erigunt figura, ut cornua pænè tauri repræsentent. Caulem (ut nunt terra, impedior autent a le cigan agua; a contra para canti episament. de ferunt) impellit rotundum, folis minoribus veltrum junceus, & fioribu fuave rubentibus, cacumen oneramibus denfiffime fpicatum; hi Gladioli Æthiopici Cornat. dimidio breviores, nec eo modo incurvati, in medio framina apicibus luteis donata, complectentes, è calyculo binorum foliorum membranaceo Cannæ Indicæ progenerantur.

An Radiæ tuberosa Promont. bonæ Spei, collo eximiè crasso Swertii?

CAP. XIII.

De Colchico.

Olchicum dictum est quòd plurimum in Colcho nascitur. Magnitudine sua & folis latis Liliaceis, vasculis seminalibus majoribus, à Croco cui alias perfimile eft, diftinguitur.

A. I. Colebicum commune C. B. Colch. Anglicum purpureum, & Anglicum album Park. Ger.
Colebicum J. B. Mocabotiv-Battron.

Cord. Autumno edit quincuncialem, nonnunquam etiam dodrantalem, gracilem, glabrum, candicantem, atque egregia: teneritudinis caulem, in cujus summitate flos Lilio non diffimilis, sed minimè rem, arque egyegar emerindums caucem, in cuius minimates no Luio nosì diminuis, ice minime repandis & reflexis doctium folis, fex pecials, longitudine fediquinciama sub reflem aquantibus, latudine verò uncià paullò angultioribus, utrinque acuminatis, glabris, nitidis, puiguibus, in attriu glutinofis, primim clantis & convolutis, podera fexpicamibus contians, colore mi fubribante purpara abicans; in medio luteo colore #minima, numero ipfa floris folia non excedentia continens, primi proprieda della continens, primi primi proprieda della continens, primi pr qui postquam unum atque alterum diem duraverint flaccescunt : deinde paulò post sequentis Veris initium fals profert, longitudine dodrantali, latitudine verò unciè au tielquiuncia, acuminata, craf-fa, Lliaceis formà & fubitantia lentore fimilia, fed longiora, fub terra coeuncia, & terretem, ten-rum, candicantemque pediculum conflituentia; i quorum medio propé terram uriculus extub-rata, acuminatus, traquetus, longitudine ad fefquunciam plerunque accedens, latitudine verò unciam uplurimum aquan, roundo, miloque majori, primire candido, aftate deinde post Solfitium maturefeente, ad ruftum in nigro colorem tranteunte (emise plenus: quo spara folia flacce(cunt. Inveniuntur nonnunquam duo aut tres utriculi fimul conjuncti, et ab una radice prodeuntes, cum eadem radix totidem flores produxerit, sed unus tantum ex his magnitudine præstat, alii veluti abortivi funt. Radice nititur longitudine sesquiunciali, modice in planum compressa, latitudine unciam plerunque quarta ejus parte excedente, inperios urbinará, inferiòs autom tatufula parte velui in parrum unguem definente, & candidas fibras in terram demittente, & parvis bulbis circa latera enatis se propagante, foris multis in ruffo nigris tunicis veritta, ex quarum numero ejus attaen cog-noscere pores: Singuis enim annis fingulas superinduir tunicas, quibus detractis reliqua radicis pars annosar pores: singuis entiri annis iniguas inperincuiu unicas, quinos acetacis renqua radicis pars carnofa, rotaque canida, as éficco lacteo plena eft, eadem ab una parte rimam veluti habet, per quam floris coliculus trantívit; hunc enim non è fuperiori & acuminata parte majoris radicis Autumno promit, éda à inferiori flaccefecanis neguis l'atione, contra reliquorum bulboforum morem. Ea vero radix à cuius mucrone flos & folia emittunur, fulco caret ufque in Autumnum, donce thibadicens parvula alia emilio flore prioren filicet. Hinc eff quòd radices, quibus Vere & Æflatis principio folia infident canaliculatum illum filicum non habeant. Eadem radix que priore anno germinavi, foquenti faccette, Autumno flocedir dia admodum parta, inferitis admolens, à cuius fuperiori parte Autumno flos prodit: (num hic minimè à majori exit) minor hec radix unà cum flore adolefcit; in Vere autem & aftate fequent final cum feinine ad juftam magnitudinem pervenit, quo tempore prior omnino perit. Siccata radix tam foras quam intus fusca fit; faporem habet dulcem, fimúlque amarum tenuem falivam provocantem, & aliquantulum nausofum. Odorem verò omnes herbæ hujus partes gravem & nauseabundum spirant.

Nascitur in pratis tam planis quam montanis, solo pingui, tam in Occidentalibus, quam Borealibus Angliæ partibus: nec minus in transmarinis regionibus. Colchicum Lib. XXI.

De Herbis bulbosis.

1171

Colchicum Anglicum album Park, candido flore Anglicum Lob. a descripto non aliter qu'im floris colore differt, quicquid dicat Lobelius. Hoc autem mere accidentarium est, nec speciem mutat. Nos enim neque vidimus neque à quoquam audivimus, ullum aliud præter descriptum Colchici genus in Anglia sponte natum inventum unquam. Certe nihil tale in montosis & collibus prope Briftoiam occurrit. Fortè Lobelius Colchicum polyanthes album Clus. five Pannonicum, quod in hortis cultum

vidit, per errorem pro Anglico & specie distincto habuit.

2. Colchicum album cum purpurascentibus lineis J. B. Colch. wunnaubic alterum Clus. ex albo purpurascente varium C. B. variegatum alterum Park.

Floribus candidis purpurascentibus lineis & notulis eleganter perspersis à præcedente differt; in re-

J. Bauhinus in Helvetia in convallibus ad radicem montis Wasserfall invenit Septembri floren-Reperitur flore pleno.

3. Colchicum purpureo-lacteum variegatum C.B. versicolor Clus Park. munasbès Clus. Clus.

Non minus crasso est bulbo quam Pannonicum manuarste, vel etiam crassiore. Octobri paullò seriùs quam superiora binos, ternos aut quaternos producit stores, vulgari breviores & brevi pediculo innixos, ut vix supra tellurem attollantur, quorum interiora tria folia ex purpura quodammodo rubent, aut Hispanici montani floribus concolores sunt utplurimum: exteriora autem tria vel omnino lactei candoris funt, vel internè media ex parte purpurea, aut craffioribus purpureis venis radiatim distincta, vel purpureis maculis aspersa, omnia verò mucrone magis orbiculato & obtuso quam in vulgari. Hujus folia incunte vere germinantia ex viridi purpurascunt, deinde explicata saturatiùs virent vulgaris foliis.

4. Colchicum Pannonicum album Park. polyanthes album J. B. candidum multiflorum C. B.

Bulbo majore; foliss dilutius virentibus; floribus lactei candors, ab eodem bulbo pluribus ad seprenos, denos aut duodenos,&cc. à Colchico communi differt. Autumno pratis quibusdam Vienna Austria vicinis non procul à Danubio eruit Clusius.

Colchicum polyanthes sive multissorum purpureum Lobelii J. B.

A præcedente non aliter qu'am floris colore differre videtur.

5. Colchicum Byzantinum latifolium polyanthes Clus. J. B. Byzantinum Park. lato Hellebori albi folio polyanthos C. B.

Novo vere germinat, ternáque aut quaterna producit folia ampliffima, Ellebori albi folis nec forma nec magnitudine valde abfimilia, nec illis minus nervosa, magis tamen viridia, & sele mutuo amplectentia. Autumno cum vulgari numerosos fert flores, ut viginti aliquando observare meminerim ex codem bulbo prodeuntes, vulgaris quidem floribus formà & colore prope fimiles, sed ampliores, craffioréque pediculo subnixos, foris dilutiùs, internè saturatiùs purpurascentes, & tanquam venis quibusdam per folia sparsis notatos, in quibus stamina ut in vulgari. Satis copiosum semen fert interdum in triangulis, laxis, brevibusque capitulis sive folliculis, triplo crassius vulgari. Ejus radix craffiffima pugnum æquans vel etiam amplior.

6. Colebicum Lustranicum Fritillaricum Park. Lustranicum purpurei cum albo mixti coloris Clus

Hujus plantæ florem tantúm describit Clusius, Parkinsonus reliquas etiam partes accuratiús, ideóque déscriptionem ejus adhibebimus.

que actemptionem quis adhibebimus.

Flores hiquis majores & longiores funt quam vel Anglici, vel Pannonici, ad pracedentis flores proximè accedentes, ejudétinque ferè cum illis coloris, paulló duntaxat faturatiores, maculis teffel-latim (u in fritillaris flore) disfpolitis purpureis, fed frodicioribus, & vel è longinquo configicis.

Folis hiquis orru fio reliqua omnia Colchica Autumnalia pravenium, fiquidem ante hyemem femper emergunt, quinque vel fex numero, brevia portius quam longa, batí latá, fummiare acuminata, canaliculata feu conceva, qual in circultum dispotta: & fefe muno una parte amplecentia, colore pallido; seu ex viridi canescente, à reliquorum hujus generis colore diverso. Radix Anglici aut Pannonici perfimilis, paulo duntaxat major. Floret Autumno omnium primum.

Colchicum latifolium Boifoti Cluf. Clufius ipse huc referendum suspicatur.

7. Colchieum Neapolitanum Fritillaricum Park. flor. Fritillaria instar tessellatis C. B. Colchieum Neap. Cluf. hift. App. 1. Park.

A præcedente, cui alias perfimile est, differt florum colore saturatiore, adeò ut maculæ tessellatæ c longunquo etiam confpicua fint, florefque Fritillariz alicujusintenfiùs coloratz fimiliores, & quam pracedentis pulchriores & fpeciofiores. Folia post flores brevi exeunt, funto, nonnihil longiora quam ilhus & obscurius viridia, ad cinereum tamen tendentia; nec adeò decenter in orbem diffusa, sed erectiora, & velut inter se complicata.

12. Col-

Lecur:

Clufius Neapolitanum fuum paullo aliter describit. Flores, inquit, quaternos aut quinos protu-Chutus Neapouraniui ilium pauno anno cuerinio. Prores, inquis, quaternos auc quinos proti-non adeò alci infurgence in ir vulgari, fed breviores, quorium, foila luci oppofita teffellatim diffincta apparebant, perinde forè aci in dilutiore Fritillaria riore. Semen etiam abundè præbet id genus, sed in minoribus brevioribusque, capitibus quam vulgare.

8. Colchicum Fritillaricum Chiense Park. variegatum Cornuti.

Cornel.

Autumno flatim incunte fupra terram flos emergit, mille variegatus maculis, dilute purpuralcentibus, quadratus & in quincuncem dispositis, ut in Meleagride Dod. Singulis illus petalis inest albefores quadam vena, qua per corum medium ab infima parte ad mucronem ufq, prorepit. Filamenta sex longiora, cœruleis apicibus donata, à cavitate floris oriuntur. Bulbus huic plantæ pro radice est, tunicas habens plures, coloris ex nigro rufescentis, interior multa bombace munitur: conspicuum id est si quis delibret. Post sforem solla fert atro-virentia, angustiora & breviora nostratium. Æstate media seminibus turget ruffis, que silique coriacee virides cellulatim coer-

Folia huic plerung, tria è bulbo excunt, pallidiora seu hilariùs viridia quàm præcedentis, humi appressa, ad basin lata, leviter mucronata, ad margines sinuata, seu undulata & veluti crispa feu ferrata. Radis: parva, oblonga. Flos pulcherrimus reliquis ferè minor, ferius Autumno ad-ulto, nec ferè ante Novembrem le aperit. Hyemes noftras ægrè tolerat, fed paulatim ferè languet, bulbo quotannis imminuto, donec tandem plane emoritur & evanescit.

9. Colchicum mentanum angustifolium C. B. mont. store purpureo J. B. montanum Hispanicum Clus. mont. Hispanicum minus Park. Ger.

Cluf. Cial.

Terna aut quaterna huic fint folia digitalis longitudinis, carinata, firma, humi tamen ſparſa, ſaturatius virentia & ſolendentia, vix ſemunciam lata, acidi guthis, rufeſcentem colorem contrahentia dum tabeſcere incipium. Flos ſine ſoliis primim exit Septembri, aliquando estam Auguſto, ſex longis, auguſtis & ex purpura rubentibus folis, totidem in medio ʃfaminibus conftans. Hunc ſfatim ſpræter abiorum Colchici generum morem) ſolia ſublequamur, & totam deinde hyemene pudarant, uſq, in menſem Mamur vel exim punium. Radix bubloda, non magna, mulies ex rufo rugricantbus tumicis amicta, intus alba, ſolida & cum quadam adſtrichone dulcis, longuiſcula ſede, oualli in exerts seneribus. & adantsi in laæveñus € nornaæs par. quali in cateris generibus, & adnatis in lateribus le propagans.

Collibus Salmantica vicinis, folo valde lapidoso eruit Clusius cum suo caule dodrantali firmo

& triangulari capite, in quo femen ex rubro nigrefcens five fuscum, lave exiguum subro-

Datur hujus varietas in floris colore, cujus interiora petala tota alba, exteriora media ex parte viridia, altera carnei quodammodo coloris.

10. Colchicum prateule Salmanticum Cluf. I. B.

Flore erat dilutiore & in nonnullis plantis lactei omnino candoris. Hoc vulgari minus est, ineunte vere folia duntaxat proferens.

11. Colchicum vernum Clus. J. B. Park. vernum Hispanicum C. B. vernum Ger. emac.

Novo vere cum Dente canino Crocóq, verno hoc Colchici genus prodire, & unum aut alterum florem unà cum foliis producere folet, primis quidem diebus antequam fele explicare & pandere incipiat, coloris albi, fed qui paullò pot lin pupruerum diluttorem muteru, brevi peticulo fubnixum, fex petalis conflantem minoribus & angulttoribus quam in vulgaris flore, & Cocci verni albo flori forma valde fimilem, fingulis foliis ex infima fede album fineme proferentibus cupus apex flavus: exteriorum trium foliorum flamina interiorum framinalus turn breviora. E medio floris umbilico ob terrorum trium foliorum trainna interforum trainnais iunt previora. E meaio noris umbilico ob-longinicalus exilit rhylus, Raminum longitudinem fuperans, albus, in tres partes immo divilus. Nafcebatur verò flos ille inter terna folia, carinata, fele mutto complectentua, Colchici vulgaris folis longè angultiora, montani tamen Hifpanici folis paullò laitora. Flori fuccedebat riangulare membranaceum capitulum, haud magnum, femen continens rotundum, fubrufum. Radix Col-chici vulgaris radici five bulbo, format quietem fimilis erat ex fufca pelle obducta, fed longè minor, multas candidas fibras ex infima fede protuberante fpargens.

multas candidas fibras ex infima fede protuberante ípargens.

Non convenit inter Botanicos an Colchici radix fit Hermodadylus Officinarum, aliis id affirmantibus, aliis negantibus. Doditores & peritiores diverfam faciunt, inter quos J. Bauhimus & J. Bodaus à Saepal. Hermodadylus rone elfe Oclohici radicem probant, quod Hermodadylus rediccatus albus permaneat, neutiquam rugofus, modicè durus tundiq, facilis fit, pulverfeng, habeat candidum, que omnia Colchicir ardis (teata non habet. Addir Jo. Bauhimus Colchici radicem venenatam elle, Hermodadylos pracipueè veteres innoxie, gutfan poffe. Interim tamen, aliiniveneratam ene, rremidoacytos pracuper vetebulas pro podagricis deferment carren, anna-reme Trago, admonet illo quorum intered pilalas pro podagricis deferme, ne fuis confectioni-bus Colchicum feu Hermodactyjum adhiber vetibut, quod, inqui, hadenus magno eum error-commillium fut. Caterium Architude laboravelibus Colchie radiem under de Arabes feripfere,

& nos aliqua ex parte experti fumus, fed tum cum forinfecus imponitur.

12. Colchicum pumilum Croci foliis C. B. minimum tenuifolium Gallacium Lob. Ad. part. 2. I. B.

De Herbis bulbofis.

Pumilum hoc Colchici genus foliis est Croci montani minoris, humi sparsis, uncias binas aut ses quinnciam longis (mihi folia duo solum dedit J. B.) radice Colchici, Avellanze parvæ nucleum æquante, flore una cum foliis prodeunte, senis constante petalis angustioribus, purpurantibus, totiéma, staminulis, apiculis luteis præditis, è brevi pediculo, parum è terra emergente. Ex Hispaniæ regione Gallæcia opera *Le Quele* rhizotomi Lutetiani delatum est hoc genus,

CAP. XIV.

De Croco.

Rocus à Croco puero in hunc florem verso dictum fabulantur Poetar. Ovid. Metamorph.4. Et Crocon in parvos versum cum Smilace flores.

Potius seine dicitur à seine vel semi trama, filum, villus, id quod framini inferitur, cujufmodi funt Croci framina seu villi, qui seines appellantur, qui plerunq, terni, nonnunquam etiam plures unt croca reanna vas van qui e cum foli in ulum veniunt, per excellentam Croca nomine do nantur. Nec Croci tantum fed & aliorum etiam florum framina xerias appellantur, Nymphaz vg, apud Diofeoridem 13. c. 131. Liliorum apud Plinium 1.21. c. 5.

Croci note funt flores nudi, erecti ab ipla statim radice orti absq. pediculis herbaceis, Folia an-

gusta, graminea, linea in medio alba secundum longitudinem decurrente.

1. Crocus vernus latifolius albo versicolore store 1. Clus. J. B. Cr. vernus minor albicans C. B.

Hujus folia Croci sativi & legitimi folia satis referunt, nisi breviora essenti: inter quae bini aut terni prodeunt flores. Croci albi storibus majores, petalis mucronatis, quorum terna exteriora (quæ pallidula funt foris) tribus radiis ex acro purpurafcentibus ab infima bafi ad extremum foquae paunona nun tonto riono riono ex arro purpuraterintosi ao infinia dan ao extremum ho-lium ductis firiata, internè alba funt, ut es tota interna tria petala, framinda, in medicullio habent Croco montano fimilia, fed magis pallentem filium. Liberalius hac femen prabet in triangulis capitibus rotundum, ex fulco candicans. Radix aliis fimilis, foris membrana fulca obducta, fibris infima fede donata, & intus alba.

Reperitur hujus species per omnia minor, quæ Croc. vern. latif. albo versicolore slore IL Clus. Crocus vern. minor purpurascens C. B.

Crocus vernus latifolius albus vel cinericeus C. B. An Crocus vernus flore cinereo striato

2. Crocus vernus latifolius albo flore Cluf. vernus latifolius albus variegatus C. B. vern. latif. albo flore, interdum purpurascentibus venis vario J. B. vernus flore albo Ger.

Quaterna plerunq habet folia latiuscula & brevia; venà albà supernè una, subtus duabus per eorum longitudinem excurrentibus prædita; inter quæ prodit è membrana flos unus aut alter, brevi rum ionginatinem excurrentious pizitura; inter que produ e memorana nos unus aut alter, brevi pediculo nitens, fex folis contians albis, imà parte cum pediculo (qui in hac ípecie brevior ferè eft quam in alis) purpuralecentibus, tria fomina cum apiciosi oblongis, luteis, fylam breviorem in tria folia funbriata crocca divilum circumltantibus continens. Florin hac ípecie magis concavus est & ventricosus quam in slavo-vario, petalis latioribus, obtulioribus, concavis, adeò ut vix unquam aperiantur, ad ungues purpurantibus lineis striatis: interdum etiam tria folia interiora tribus lineis purpureis per totam longitudinem ductis striata sunt. Radix candida, tenui cortice amicta, plurimis fibris candidis infima fede prædita.

3. Crocus purpurascens saturatioribus lineis striatus. Cr. vernus latif. purpureus versicolore store Clus. J. B. vern. latif. purpureus variegatus C. B.

Folia quatuor aut quinq; brevia, viz. quatuor aut quinq; digitos longitudine vix excedentia, cul-mum lata, carinata, linea lactea medium percurrente, Flor è membranaceo involucro duplici fo-lio conftante exit, hexapetalos, petalii penè paribas, quorum exteriora tria pallide admodum purno contrante ext., uexapecatos, peram pente parnois, quorum exteriora tria patinee atomotum pur-puraleunt exterius, il tribus infignioribus fature purpureis ab unque ad apicem per totam foli-longitudinem ducits, que ad latera virgulas fpargunt, tria interiora exterioribus nonnihil beriora latoraq; & colore exterius faturaziore tribus pariter lineis majuficulis purpureis ad latera firias longas ceu radios ad margines uíq; foliorum extenías emittentibus, infignia. Linez ha utrinq; conipicux funt, b. e. tam interna quam externa foliorum superficie. Folia exteriora interna superficie intensius purpurea sunt quam interiora, utraq, autem oblanga, concava, mucronata, scaphoidea. cie intentius pur puice autu quatu microria, tutata, autein obranga, outeira, mucronata, icaphodeta.

Siylum croceum feu rubentem, trifidum, non admodum longum, tris Samina circumftant, longis mucronatis apicibus erectis donata, flavis & multo pallidioribus quam flylus, eo camen nominil productioribus.

Radix majulcula, reliquorum fimilis, numerota fobole frecunda.

Horis bulbum Ferraria Italia ad Clufium milir Alphonfus Panfius.

Locus.

1174

Locut

4. Crocus purpureus latifolius striatus unquibns violaceis. Croco verno latif. purp. sio, minore Clusti similis si non idem.

Folia haic longa & lata, lactea linea mediam longitudinem percurrente, terna plerunque ab co-dem bulbo: inter que fior pediculo longo è membranaceo involucro exurgit, amplus, oblongus, peeem nuno: inter que per peneuro sungo s incimo anaceo involucio exurgit, ampuis, obtongus, pet talis externis tribus internis longicibus, mucronibus acutionbus ; turid, media fui patre prope un-gues, ut & tyfis unguibus, & caulis parte fuperiore faturatiis purpureis feu violaceis: [intus in unguibus petalorum hujusce coloris nihil apparet] quin ungues interius albescunt. Petala externa ad margines interdum candicantibus lituris varia funt; interna ad margines tam exteriùs quàm interiùs è purpura albescunt, saturationibus purpureis venis striata seu virgata : interna autem parte ha vena feu lineæ conspectiores sunt. Stamina longiora sunt in hac quàm in quavis alia nobis descripta specie. seu unez compectores unt. oramma ouggora unu un nas quam in quas auta noto esterpeta specie, apicibus flavis latis etiam longis donata. Stylus ut in reliquis trifidus, framinibus non multo alitor, equidem cum apicibus coloris, aut paulo etiam pallidoris. Radix grandinfeula, latifolii albi perfimilis. Floris petalorum margines plerunq, inflectuntur aut introfum convolvuntur, ut flos integre vix unquam explicetur.

5. Crocus vermus latifalius purpureo flore minore Clul. J. B. vern. purp. minor Park vern. latif. purpureo juno-violateus C. B.

Foliss est Croco albo fimilibus paullò tamen angustioribus: storem promens ejusdem magnitudinis, brevi pediculo innitentem, violacez ad corruleum tendentis purpurz colore, unguibus & fummo pediculo faturată purpură nitentibus. Radix prædicti fimilis, & in edenda fobole fatis fœcunda interdum. Nonnunquam, sed valde rarò, semen fert rotundum exalbidum in triangulari ca-

In agris & pascuis Roma vicinis Februarii initio florentem invenimus: necnon in pascuis montofis proje Curiam Rhatorum, & in funmitate montis Jurz fed multo ferius florentem. Reperitur etiam & in monte Baldo, & Alpibus Helveticis & Burmii Rhatorum.

 Crocus vernus latifolius purpureus slore majore Clus. J.B. vern. purp. maximus Park. vern. latif.
slore purpureo magno C.B. vern. latif. slo. purpureo Get. emac. Cluf.

Hujus Flos prioris forma fimilis, petalis multo amplioribus, licet colore non valde disparibus, nec injucundi odoris, quorum externa tria paullò longiora interna tria breviora amplectuntur. Stamina alba funt, magnis flavis apicibus prædita, inter quæ fiilus exit paullò longior, extima parte in tres quafi rubulos laxiores divifus, aurei coloris. Cum flore exeunt terna aut quaterna folia præcedentis non diffimilia, paullo tamen longiora. Radix superiore major.

7. Crocus vernus latifolius flavo. vario flore 1. Clus. Cr. vern. latif. flavo-varius C. B. vern. latif. flo. vario, striis violaceis Ger. Huc refero Croc. vern. latif. flavo-vario flore duplici C. B.

Quinq, aut sex habet folia, tenuia, instar serè legitimi Croci, infima parte ex purpura nigricantia, è quorum medio unum aut alterum florem promit, aurei fere coloris, legitimi Caoci odorem nonnihil referentem, petalis exterioribus paullo angustioribus & magis mucronatis, tribus craffiusculis radiis ex atro purpurascentibus ab imo ad summum secundum petali longitudinem excurrentibus, & multas interdum venas in latera spargentibus infignitis: ternis interioribus latioribus, & ungues foris etiam ex atro purpurascentes habentibus. Pediculus qui florem sufficient totidem purpurei coloris faturi radiis notatur quot funt in flore folia. Umbilicum occupant tria flava flamina, inter qua fylus eminet extrema parte trifidus, aurei coloris. Floribus fuccedunt craffiulcula trigona capita. adeò faturo purpureo colore infecta, ut atra videantur & splendentia, quæ maturitate hiscentia femen continere conspiciuntur rusum. Radix præter aliorum morem multiplici reticulatos, cortice obducta, & multis tenuibus fibris feffili parte, per reticulati corticis maculas fe exerentibus prædita,

rarò adnatos bulbos proferens. Crocus vern. latif. flavo-vario flore 2. Cluf. A descripto solis florum radiis differt, qui adeò latè sele spargunt, ut præter oras totum externorum trium foliorum dorsum inficiant; pediculus etiam florem sustinens totus ex purpura nigricante splendet. Flore dodecapetalo & in uno caule gemello

8. Crocus vermus latifolius flavo-vario flore vulgaris. An Crocus vermus flavus striatus Park?

Flos flavus, aut potius pallidus, legitimi Croci odorem nonnihil referens: exterioribus tribus petalis paulò anguftioribus, tribus craffioribus radiis ex atro purpurascentibus externa parte ab imo ad summum secundum folii longitudinem excurrentibus, & multas interdum venulas seu virgulas in latera spargentibus; ternis interioribus paulò latioribus, unguibus etiam foràs atro-purpureis. culus qui florem suffinet totidem atro-purpureis lineis pingitur quot sunt in flore petala. Umbili-cum occupant tria flava stamina brevia, apicibus pallentibus prædita, minoribus quam in quavis alia specie nobis hactenus visa; inter qua stylus eminet aliquanto productior, summa parte trifidus, reliquo flori concolor. Folia huic speciei angusta, longa, antestorem emergunt. Radix parva innumera sobole brevi temporis spatio immensum se propagat pra omnibus nobis cognitis Croci speciebus; adeò ut ob fœcunditatem suam hortulanis contempta sit.

A Croco verno latif. flavo-vario flore Clufu differt quòd nec bulbus reticulato cortice obductus fit, nec rarò adnatos bulbos proferat, sed frequentissimò.

9. Crocus vernus latifolius aureo flore Cluf, vernus latifol. aureus C. B.

Flores huic speciei folia plerunque antevertunt breviores & ventricosiores quam flavo varii proximè descripti, aureo colore infignes: In nonnullis petala aversa parte linea viridis secundum longitudinem media dividit, cui ad ungues duo minora parallela opposita, unde floris pediculus sex striis virentibus infignis est. Intus ftylus brevis trifidus, quem circumstant framina tria, apicibus donata flylo multo longioribus, è latiufcula bafi in acutum mucronem exporrectis, ad modum floris divergentibus. Tum stylus, tum stamina petalis sunt concoloria.

flavus C.B. vernus flore luteo Ger. 10. Crocus vernus latifolius flavo flore Clus. vernus Massacus flore flavo J. B. vernus latifolius

Quaterna huic aut plura funt folia, ad Croci latif. purp. verfic. flore valde accedentia, longiora tamen, & circa exortum latiora, binis candidis venis fecundum medium nervum per longitudinem excurrentibus, qua emergere incipientia florem fimul oftendunt cum petalis exterioribus mucronatis, internis paululum orbiculatis, flavi coloris, utcunque odoratum, tria longiufcula latiufculaq, framina, dilutius flavescentia intus continentem, & longiorem sylum, summo fastigio in tria stamina divifum, fativi Croci staminibus pænè concolorem; cui succedit membranaceum triangulum capitulum, rotundo rufoque semine plenum. Radix cum supradicti Croci radice convenit, vel cuam major est, solida, aliquot candicantibus fibris sessali parte donata, & aliquot tunicis obvoluta. Binos plerunque, ternos, aut quaternos vel etiam plures profert flores : nulla enim Croci verni species hac liberalior in producendis floribus.

Crocus vernus latifolius pallido flore Clus. vern. latifol. pallidus C. B.

Florum petalis magis mucronatis, eorundem colore omnino pallido, viridibus venulis exteriorum trium ungues foris diftinguentibus à descripto differt.

In Servia seu Moesia superiore sub Bellogrado Martio mense florentem eruit Steph. van Hausen Laut. Noribergenfis.

 Crocus vernus angustifolius 1. Clust vern. angustif. magno store C. B. vern. angustif. storibus caruless sive violaceis interdum candidis Hispanicus J. B. Crocus vernus Ger. Cluf.

Tema, quaterna aut plura habet folia, longa, viridia, Crocinis longè angultiora graciliorique, rottena, quaterna aut plura habet folia, longa, viridia, Crocinis longè angultiora graciliorique, rottena de capillacea fere'; inter que prodeunt biun aut termi caudiculi, unadise suplammim, anguiolofi, fultimentes fare cum petuls imd parte flavelicentibus, untus nonunhil candicambius, reliqua ad corruleum tendentibus five violaceis, [inveniuntur & toti candidi] odoratos. His succedunt folliculi five capitella trigona, exile Jemen fulve(cens continentia. Radix exigue Avellana: magnitu-dine, duro spadiceóque corrice sive putamine tecta; intus alba, firma, subaditringente gustu.

Frequens invenitur Gadibus, atque inter Afindum (vulgo Medina Sidonia) & Calpen locis fale. Locui. brofis & apricis.

12. Crocus vernus angustifolius 2. Clus. vern. angustif. gemino bulbo C. B.

Folis & radicis externo cortice pracedenti omnino fimilis est, paullò minore fiare, ex albo purpurascente, vixque è terra prominente. Radix gemina, candida, una super alteram insidens, quarum fuperior firma, dulcis & edulis erat, inferior flaccida In Bæturiæ collibus Lufitaniæ finitimis observavit Clufius.

13. Crocus vernus angustifolius violaceo slore Clus. vern. angustif. parvo slore C. B. vernus mi-

nor Ger. Clus.

Uberioribus & craffioribus est folius, iísque interdum surrectis: Flos duorum præcedentium flore longê minor, tortíque corqueus, tribus exterioribus petalis exceptis, que foris virelecnte colore non-nihil afperfa funt. Hujus radix priori formâ fimilis, paullò tamen major eft, femen etiam craffiuf-Gadibus duntaxat juxta primam speciem invenit Clusius Februarii initio.

14. Crocus versus 4. five violaceo flore Clus. versus juncifolius purpureus C. B. versus angustifolius store violaceo Gor.

Terna habet aut quaterna juncea folia, primo angustifolio similia; inter que uncialis tenuis cauliculas prodit, membranaceum folloculara fustinens, ex quo soficulara emergit purpurei santi coloris, petadorum unguibus albis renta sifitincis. ¿Hua e storis umbilico prodit. Pigax admodum esti hic flos, utpote qui unico duntaxat die apertus manet. Radix prima speciei radici par, multis tunicis five corticibus duris tecta.

Locus.

Florem profert initio Maii, qui Sole splendente aperitur, sub noctem clauditur, & paucos dies durat, nullius aut pertenuis odoris.

16. Crocus vernus angustifolius variegatus C. B. vernus aureus variegatus Eyst.

17. Creeus J. B. Ger. sairous C.B. verus sairous Autumnalis Park. parad. Saffron, J. Bod.

J. 1668.
Conflat hic bulbo dulci, Avellanz, (interdum criam Juglandis) magnitudine, tunica incana fen cinercă in tenuia & oblonga capillamenta fiffili foris obceto, multis fibris capillato: Folia quimque aut coto, palmum aut etiam doctantem longa, admodum angulta, firitata. Cualie inter hac ontur brevis fub finem Augulti aut Septembri mente, florem fultimens unicum, Colchici flori fimination. lem, sex petalis ex purpura rubente cœruleis constantem, in quorum medio stamma sex, tria erecta tem, tex pectations purpose ruse income continues conficiency in the feeth of the particular floris folia paulium excedunt, cum estam ex claulo convolutoque flore jam ex terra prodeunte exertis capitibus perficiant: eadem inferius angulta, fuperuis verò latuificula exiftunt, & fubrilifirmis crecapitibus perficiant: eadem inferius angulta, fuperuis verò latuificula exiftunt, & fubrilifirmis crenis nonnullorum oculos subterfugientibus incisa; color est in russo puniceus, [J. B. stamina hac flammei ruboris sunt] Ea collecta aroma celebre conficiunt, omnibus Crocus seu Crocum appellatum, gustu amariusculum, odore jucundo, acri, latè spirante, oculos aliquantum mordicante, lachrymas profundere cogente, & modice cum suavitate non ingrata caput aggravante, somnúmque conmas profundere cogente, & modicé cum liavitate non ingrata caput aggravante, fomnúmque con-ciliante. Ejus tam trit, quàm integri parva portio magnum aque aut vini quantitatem luteo aut citrino colore ad puniceum inclinante tingit. Flores unum aut alterum tantum diem poftquam aperti fuerint durant. Cùm deflorut, vel cùm adhue floret folia emergunt, qua hyeme non flacce-fount, fel dib pig nive virent. Radix Autumno cùm planta floret bulbo conflat fingulari, fe-quenti autem vere & xflate duplici, atque altero alteri fuperius infidente. Cum enim veris inicio folia increfount fuperior radicis pars è qua folia exeunt increfeit pariter, donce affate parentem fub fe retentam quantate aquet. Hác itaque vigentem, folidam fuccosámque confiitutionem nactà ipfa parens languida & flaccida redditur, atque Autumno tota evanefcit. Hac omnibus Creci com-mune ello suce.

De loco natali ubi sponte oritur nihil certi traditur: seritur autem in plerisque provinciis, ut Si-De loco natau usi ponte ortur mini certi riamati i istina ainum apud Botanicos et filentium: citik, Italia, Pannonia, Gallia, Germania, Anglia. De fomine altum apud Botanicos et filentium: Seritur antem depofitis radicum bulbis. Semen apud nos quantum audivi nunquam fere, nec albis, at puto, in frigidioribus: in locis autem ubi fponte oritur lemen perficere minime dubium et puto, in frigidioribus: in locis autem ubi fponte oritur lemen perficere minime dubium et puto, in frigidioribus: in locis autem ubi fponte oritur lemen perficere minime dubium et puto. Croci electionem vide apud Cafp. Hofmannum. Qui vulgò venditur, fere est corruptus Cartamo

feu Cnico, quem Crocum Sarracenicum vocant. Laudatur in Croco fumma partium tenuitas, & trahitur in dubium (inquit Casp. Hofmannus) annon illa vincat omnia alia simplicia.

Moderatus ejus usus cerebro prodest, sensus vegetiores reddit, somnum & torporem excutit. Dod. [copiofior vigilias inducit, & capitis dolorem] omnium confensu corroborat cor, & latitiam gignit; quod experimento confirmat Amatus Lufitanus afferens se mercatorem vidisfe, qui cum in ollam in qua carnes coquebantur multum Croci injecisset, post earum esum, in tam profusum risum erupit, ut parium abtueri quin rifu nimo ex cachinno è vita excefferit. Simile exemplum elt apud Julium Alexandrinum in Salabr. Nos, air, nobilem forminam Tridenti vidinus horarum circiter trium figatio immodico rifu concuti, eliciendorum forte menfium causi. Jufto plus croco tulum Thoracs crudo humores ad concoctionem perducit, pulmones aperit, & ab obfiruccione liberta, & ad hac tam efficar elt remedium, ut fubinde phthlics in funmo vitæ difermune, & proberta, & ad hac tam efficar elt remedium, ut fubinde phthlics in funmo vitæ difermune, & propemodum animam agentibus spiritum reducat, & vitam ad aliquot dies proroget, scriptuli dimidii, aut ad summum integri, cum Passo aut vino Pramnio vel alio dulci exhibitus; quomodo etiam datus gravissimas subitò irruentes citra febrem dyspnœas statim & momento temporis tollere non femel à nobis compertum est. Crapulam etiam arcere hoc modo sumptum Dioscorides refert. Laudatur ad hepatis & fellis obstructiones, necnon ad regium morbum; atque hinc bonum colorem Crocum efficere Dioscorides scribit. Additur eodem autore ad omnes qua interaneorum causa temperantur potiones, sed nostra atate ad eas potiffimum qua menses, fœtus & secundas educunt. Urinam cit, Venerem excitat, ad Vulvæ & fedis cataplasmata additur, necnon ad emplastra & cerata veteres tumores & dolores discutientia, inflammationes erysipelatodes mitigat; compositionibus auricularibus utiliter admiscetur: oculos ab echymatis & exanthematis cum lacte aut Fæniculi Rosarúmve liquore præfervat illitus, & humorum in eos influxiones reprimit. Hæc è Dodonæo.

Nos efficaciam ejus in ictero, fi tempestive bibatur, sæpius experti sumus, ad quem morbum quæ partium tenuium funt & tingendo apta pleraque conducunt.

In partus difficultatibus adeo visus oft fortiter egisse (inquit C. Hofmannus) ut totus infans apin partis difficultations adoc vilus off fortier eguite (inquir C. Formannis) ut dous maris appartent croccus. Hoc experimentum eft à Rhafi, quem Serapio laudat. Fuit mulier quadam, inquit, que aliquot diebus laborârat in partu & dedi illi in pout 3ij Croci, & peperit filium. Et expertus fui hoc postea statim sepe, & semper sui ita. Verissmie est libririerum errore pro 3 ij. 3ij.

Apud nostrates ad variolas expellendas in frequenti usu est; item in sacculis suspenditur sub mento vel gutture, ad diffipandam sci. materiam putridam & venenatam, nè ibidem stagnans inflammationem excitet, ægrúmque strangulet.

Crocus in nimia dosi noxius & lethalis censetur. Sed quæ tandem est illa dosis à qua periculum est? 3 iii. vel ut Julius Alexandrinus 3iii.

Crocum non dilatando effe folum gravem fed & obstruendo & strangulando C. Hosmanno

Idem Dodonaum erroris infimulat quod Crocum vigilias facere scribat in nimia dofi, cum è contra somnum saciat, & caput gravet. Nec probat quod Dioscorides & Plinius accommane esse asc firment: cum Arabes & etiam experientia contrarium doceant.

Crocus paralyticis membris ac induratis nervis apprimè confert: quare Oxycroceum emplaftrum ex Croco conficitur ad emolliendam nervorum duritem accommodatifimum. Treg. In Apo-plexia gusta una aut duz tinckurz aspergitur linguz. Schrod. Hertodius integrum librum de Croco conferipsit, quem consulat Lector. Pro cultura Croci vide Philosoph. Transact. N. 138.

18. Crocus Alpinus Autumnalis C. B. montanus I. Clus. mont. Autumnalis J. B. Park. Ger.

Flore est fativi Croci, sed minore & dilutiore, tribus intus croceis staminibus, & stilo luteo summa parte in aliquot staminula diviso. Folia illi quatuor, Crocinis similia, breviora tamen, interiore parte lineam quandam candicantem secundum longitudinem, exteriore vero binas tanquam canaliculos seu sulcos, utrinque secundum nervum excurrentes habentia. Radix minor quam in sarivo, candida, plena, & velut internodiis diftincta, denso quodam cortice è multis villis contexto involuta & tecta, tenuibusque fibris per corticem se exerentibus sessili parte donata: subdulcis porro illa est initio, deinde ingrati saporis.

In nonnullis Luftaniæ rumbus, præfertim is quæ non procul à mari ablunt Novembri observavit, Lecue. & cum suo flore eruit Clusius.

Crocus Autumnalis florem fine folisi promens, edorus C.B. montanus 2. Clus montanus 2. flore purp, folisi orbiculato mucrone J.B.

Przecedenti ferè fimile, fiorem fine foliis promit Septembri, unciali aut longiori pediculo inni-tentem, fatis odoratum, fex equalibus foliis orbiculato mucrone przeditis faturations purpur. co-loris pznéque violacei conftantem, tribus ex umbilico prodeuntibus flavis faminibus de filio extre-num mucronem multifidum craffiuficultimque habente. Radix prioris radici valde fimilis, corrice è multis villis contexto involuta, oblongus interdum nucleos fatis procul à matre spargens.

20. Crocus Autumnalis subcaruleus multissorus C. B. montanus tertius Clus. J. B. Crocus Byzantinus argenteus Park. montanus Autumnalis flore majore albido caruleo Ger.

Fles inodorus est, vel tenuis admodum & evanidi odoris, petalis interioribus paullò brevioribus, omnibus autem orbiculato mucrone praditis, albicantis initio coloris, sed in quo deinde temporis successi dilutius quidpiam coruleum perfusium videatur.

Stamina ex umbilico prodeunt terna, slava, & companyo de control de cettu aututus quapiam ceruleum pertulum valeatur. Stamma ex umbilico prodeunt terna, flava, & in medio filia five penicillus in tria vel plura flaminali divilus, flavi estam coloris. Flaccefconte el jam marcido flore quina, fena, rarò plura emergunt in ambitu felia ex tenui membrana quæ florem unito obvolverar. Crocu verni latifolii folis pene fimilia, h. e. paullò latiora quàm fativi, albà lineá fingula per longiudinem fupina parte diffunguente, & prona binis. Radix digitalis, vel extam politicaris est craftitudinis, orbiculara terè, alba, folida, tunica finadicci coloris obducta, multis albis fibis fulbe a nafocembra negatira. cura florum fasis fenza est, cam Reseave Reseave el considerativa. fibris sub ea nascentibus prædira, quæ florum satis ferax est; nam & ternos, & quaternos, interdum criam quinos profert flores.

Constantinopoli allatus est, estque proculdubio idem Croco syl. Byzant. serotino Lob. Ad. part. 2. Locus. quamvis Parkinfonus diftinguat: qui florem plerunque unicum rarius binos proferre scribit. Octobri demum mense floret.

21. Crocum Pyrenaum Autumnale Clus ap. 2. montanum Pyrenaum Autumnale J. B. Crocus Autumnalis flore minore C. B.

Cluf. Florem fert Primi Croci montani flore ampliorem, colorifque faturatioris, & quodatumodo me-dii inter illum & fecundum genus, cujus medius filius multifidus fumma parte perinde ac illius, ma-gis tamen diluti coloris & profus flavi. Hujus item folia marcefeente flore non fitatim prodeunt E Pyrenæis montibus à quodam Rhizotomo crutum redemit Clufius.

22. Crocus montanus Autumnalis Portæ. Autumnalis, flore majore variegate.

+ Hhhhh

CAP.

Lucus.

CAP. XV.

De Dente canino.

Dons caria latiore rotundioréque folio C. B. Dens caninus Ger. Satyrium quorundam Erythro-nium bifolium flore unico radiato albo & purpureo J. B. Dens caninus flore purpurafectuse, & Dens caninus flore rubro Park. parad.
 Dogs Contip-biolet.

9. B. Cluf.

Adice est duas uncias longa, alba, crassifuscula, & infima parte crassifore, superiore verò parte delice est duas uncias longa, alba, crassifuscula, & infima parte crassifuscula, primò mutuo seu graesilescente. Felia promit bina, rarò terna inquir Cultius, opposita, primò mutuo seu complectentia, & shorem occulentia, per terram sinsa, Litic ovarallium aux talli un'ini ormà, crassifora se magis carnosa, ex angusticore principio in ventrem sextantem latum dilatata, dein sin crassifora se magis carnosa, ex angusticore principio in ventrem sextantem latum dilatata, dein sin crassifora se magis carnosa, ex angustico principio in ventrem sextantem latum dilatata, dein sin carnosa se magis carnosa se magi fenfim in mucronem definentia, [aliquando fubrotunda & latiora fi, quod interdum fit, unicum habeat folium] longitudine palmari, maculis ex futico rubentibus, vel, ut air Cluffus, ex albo purpuralentibus, latis, magnis variegata: teres, inter que furrigitur etiatius unicus, lavis enodifique, puralentibus, latis, magnis variegata: teres, inter que furrigitur etiatius unicus, lavis enodifique, quam albis, nomnuquam purpureis cum ungulusi intua albis compofitus, qui ubi areis [Solis radius quam albis, nomnuquam purpureis cum ungulusi intua albis compofitus, qui ubi areis [Solis radius excalfacta] terpore fe explicat, radiato pofitu foliorum vifendus ea furfum reflectit, Cyclamini in excalfacta] (report fe explicat, parlum circumflant longiorem, album, ritculpidem: nulla flar: Stamme in medio fenta purpura a flyum circumflant longiorem, album, ritculpidem: nulla flaris, nutans ur flos, in viriul includes. Capitulum five filiqua, teft Clufico, continet aliquor fequinis Luciosi bulbofi pracocis alternis feminibus ferè respondentia, fedfongiora gracilioraque flavemina Luciosi bulbofi pracocis alternis feminibus ferè respondentia, fedfongiora gracilioraque flavemina Luciosi bulbofi pracocis alternis feminibus ferè respondentia, fedfongiora gracilioraque flavemina Luciosi bulbofi pracocis alternis feminibus ferè respondentia, fedfongiora gracilioraque flavemina Luciosi bulbofi pracocis alternis feminibus ferè respondentia, fedfongiora gracilioraque flavemina Luciosi coloris. Quandu nullum forem dat hec planta unico duntaxat extribito.

Flos ex purpura rubet, aut candore micat, aut purpura & candore confuss pallet; qui sore rubro est maculis rubris; qui albo lacteis maculis variegatur: sic folia aliquando maculata, aliquando ma-

Viret.

Nos flore purpureo infignem copiofum obfervavinus propè Augustam Taurinorum ad latera monts quem transno Pado ascendinus, eundo indè ad Astamurbem, Aprilis initio slorentem: cum monts quem transto rado accendinus, eundo inde ad Astan droem, aprins indo norentem: cum que flore albo est in Liguriz mondisus eundo à Nova oppido ad Genuam. Jo. Bauhinus copiosè propè Genevam florentem Martio in colle la Bassie; alibi etiam in montosis inventur non raro;

foca vide apud J. B.

Striacas multierculas radicis exficcate pollinem pultibus puerorum inspergere ad enccandas eliciendásque ventris cineas Clusio relatum est. Ex vino autem haustum minsce coli dolores miticiendásque ventris cineas Clusio relatum est. Ex vino autem haustum minsce coli dolores miticiendásque expertum est, insuper corporis vires reficere & nutrire, ex aqua verò pueros epilepticos ju-

Ad excitandam, autore Lobelio, Venerem magnam vim habere oftendit humida & calida fub-flantia cum accimonite paululo junca. Hinc nonnullis Satyrium erythonium Diolcoridis creditur, sed erroneè Parkinsoni judicio, qui Tulipam pro Satyrio erythronio habet.

2. Dens canis angustiore longiore folio C. B. Sasyris Esythronis aliud genus J. B. Dens caninus store albo angustioribus folisi Ger.

Felia huic longiora quam pracedenti, maculas albas diutius retinentia, initio dum exeunt florens reue nuc iongora quan precedent, inacuas anos unutos requienta, innto dum exensi fierem etiam amplechentia, qui fuperiore major plerunque eft, vel lache i omnino candoris, vel milits pur purafente albóque coloribus conflatos, framinisus albis, apisibus nigricantibus: Huic fuccedit trigonum capus, femina alteri paria continens; radia etiam longa & fuperiore craffior.

3. Dens caninus flore luteo J. Rea.

A prima specie differt foliis obscurius virentibus & flore pallido seu dilute luteo, catera similis,

LIBRÎ

LIBRI VICESIMI PRIMI PARS SECUNDA.

De Herbis bulbosis affinibus.

HERBAS bulbofis affines voco quæ cùm hujus generis fint foliis, floribus, pericarpiis aut radicibus Bulbofas imitantur.

Herba foliis, floribus, pericarpiis ant radicibus Bulbofis affines distinguenda sunt vel ex

```
( Numero Petalorum in flore, in
      Emmeapetalas, folio gladii figuram referente cum acie cauli obverfa; IR1s. Hexapetalas, radicibus
          (Tuberofis aut craffis,
              Maxima, foliis
                  Craffis succulentis, ad margines aculeatis, radice succum crassum flavum insigni-
                     ter amarum fundente; ALOE.
                  Tenuioribus & aridioribus, concavis, marginibus aqualibus; Yucca.
                  Majore Lilii amulo; LILIASPHODELUS.
                  Minore stellato, semine triquetro; Asphodelus.
         Fibrofis folis
              Iridis; PSEUDO-ASPHODELUS.
             Graminis, flore specioso; Phalancium.
      Pentapetalas, florum petalis reflexis ad ungues junctis, radice orbiculata; CYCLAMEN.
      Tripetalas; PHALANGIUM Virginian
      Monopetalas, flore sedi fructus coherente, radice tuberosa, piltillo pro stylo in medio flore
        nudo, sapore, acri, foliis
        ( Laciniatis, hujus generis maxima, caule pellis ferpentini in modum maculato: DRACON-
        Integris,
             Major; ARUM.
Minor; ARISARUM.
Figura floris galeata aut labiata : Hæ vel funt
      Aphylle, nullis neq, à radice, neq in caulibus foliis virentibus ; radicibus
         Squamosis; OROBANCHE.
        Denticulatis; DENTARIA aphyllos, Anhlatum Cordi.
Fibris multis majusculis implexis constantibus; Nious Avis.
        Tuberosis, gemino plerunque tubere adharente; ORCHIS. Fibrosis, foliis
             Nervosis
                Sinis, in caule oppositis; BIFOLIUM.
             (Planis virentibus, perpetuis; PYROLA.
                                               Hhhhh 2
                                                                                                CAR
```

Lib. XXI.

CAP. I.

De Iride tuberola & fibrola.

Nominis rationem dedimus in capite de Iride bulbosa: Notæ characteristicæ sunt flores ennea-petali, folia gladii figuram referentia, acie cauli obversa.

1. Iris vulgaris Ger, parpurea five vulgaris Park. Germanica Fuch. vulgaris Germanica five filvefiris C.B. vulgaris violatea five purpurea, bortenfis & fivefiris J.B. The most common purple Flower beclute.

Cord. Ab uno cespite plura & erecta erigit cubito longiora folia, duúm digitorum latitudine, recive-nia, inserius in radicum capitubus conjuncta, ceu ex omnibus unum siat, & sibi invicem inserta, singulorum aperto & inciso ventre seu carina alterius dorsum excipiente, superius verò ala modo in iniguorum aperto comento ventre canta attenta sociali accipente, aperto ventra indiori latindinem explicita, & in mucronem gladi figură definentia : e quorum medio caula affurgi tefa quicubiantis, rechts, teres & glaber, veltut cinereo polline confiperius, facile abferegentibus codente, quinque aut ex geniculis interceptus, ex quibus fingula exeunt fine pediculo caulem amplectenta folia, inferioribus eò minora quò lummitati propinquiora; in tres vel quaturo ramos divifus. Flores in summitate post medium Veris per intervalla erumpunt, primum convolutis in turbinem membranis paullatim se in novem folia explicantibus: ex his tria inferiora digitali sunt longitudine, brans paullatım 1e in novem tolia expiicantibus: ex his tria interiora digitali funt longitudine, circa exortum angulta, reliquă fiui parte unciă multo latiora, deorfum reflexa lingua: figură, foris lividi colors in cinereo & circa principium viridia, intus verò purpurea, feu volacea, latis & ladeis venis propè exortum, à fimbria productis varia. Adharte iis în interiori finu, mediă folii parte, per longitudinem exporrecta lanugo, oblongis pilis inferiis albis, fiummă parte luteis compofita, Languigum cupiufa, folii aliud parvum obtegit folium, în fiummitate in duas partes diffectum, ab urroa latere herbacei coloris fin nobis obfervato pallide cerulei feu cinerel ji în medio livido extrante dorfo: reliqua tria folia & ipía lingua aut cochlearis formam habent, primis tamen latiora & paullo breviora exiftunt, & furfum reflexa junguntur: color his utrinq, in cinero hividus [imo purpures, paullò tamen dilutior quam in propendentibus petalis] qua vero prioribus alterno politu adnecuntur purpureis & albis lineis à medio petalo ad latera utrinque productis fitriata funt. Triduum cuntur purpures et anos unes a meano petato ao tatera utrinque productis triata anis. I fidulim vel quatriduum durat aut longius pro aeris conflitutione, deinde contrahitur 8c deolidi, infersiso bolongum ac fexangularem folliculum relinquens, intus in tria loculamenta interfeptum, in quibus rotunda funt 8c oblonga femina. Radicibus nitutur multis, invicem in latitudinem fibi adnatis, duim digitorum craffitudine, geniculatis, in transverfum firiatis, per fuperficiem terre sparis, foris modice in flavo rubentibus, intus candidis, ex inferiori parte longas tenucique fibras in terram agentibus. Graviter tota herba, ut Sambucus ferè, dum teritur spirat, præsertim radix, gustu acri, consumptoque superfluo humore tandem odorata.

Sylvestris ab hortensi non videtur aliter differre quam accidentibus à cultura ortis: foliis minoribus, & hyeme marcescentibus, caule breviore, floribus præcocioribus & saturatius purpu-

Nascitur editis & clivosis locis inter arbufta.

2. Iris flore albo J.B. hortensis alba Germanica C.B. Park. item alba Florentina eorundem. Iris alba, & Iris Florentina Ger.

Qui pracedentem rectè norit, & hanc noverit, nullam quippe in radicibus, foliorum florumq forma differentiam notabilem animadvertimus, in quibus tamen utrisque coloris non modicum est discrimen. Folia enim colore ad glaucum magis accedunt. Flores pauco, sed eo tamen grato. odore præditi, lacteo candore perfusi sunt, extimorum costis non minus quam purpurez, extra virentibus, quibus intus lutea crocomata respondent, imorum autem foliorum margines lutea striae

Nos Iridem albam Florentinam à vulgari flore albo specie diversam non facimus. Differentia fola eft in radicibus, quæ in Florentina majores, craffiores, folidiores, candidiores, odoratiores, ut rectè J. B. Regioni forte calidiori diversitas debetur. Sic Fæniculum dulce & Apium dulce in frigidiores regiones translata paullatim in vulgaria degenerant. Forte etiam Florentina dicta sationi primam suam originem debuit, nam ab eodem semine proveniunt Irides flore odorato & inodoro. cur non & radicibus.

Non videtur J. B. propter colorem album particulatim vocanda Iris Florentina, cum utraque abundent Florentini, & utramque indiscriminatim sumant; à bonitate autem potius utramque Florentinam denominari, non propter colorem.

C. Bauhinus Iridem Illyricam à Florentina specie diversam facit. Differentia est in floris colore qui in Florentina candidiffimus est, in Illyrica dilutè cœruleus pallescens, & odore remissiore.

Nobis, his non obstantibus, eadem videtur. Iridisradix in vino aut cerevifia suspensa hanc dulcem conservat, illud jucundo tum odore tum

fapore commendat, illius plane amulo quem mora Rubi Idai communicant, ut nos in vino rubro fapius experti fumus. Sed & pistoribus ad parandum fermentum triticei panis magnopere ustata est. Hae partim è Trag, hith delumpta, partim nostre funt observationis.

Plurima: hujus planta: radici virtures à Vereribus & Neotericis attribuuntur. Sie breviter Schro

derus. Usus pracip, in mucilagine seu tartaro pulmonum, tusli, asthmate, obstructione mensium

torminibus ventris infantum. Extrinsecus abstergit cutis maculas & lentigines (cum Helleboro & melle mixtus) Creberrimus usus modernis est in pulveribus qui capillis insperguntur. Vulgus vocat pulveres de Cypro. Quin & Hydropi confert & Ictero.

In Hydrope ad ferum in specie purgandum commendatur radicis Ireos succus ab 3 \(\beta \), ad 3i \(\beta \), dandus. Honesta matrona mihi nota se plures hydropicos curásse affirmavit solo usu hujusce succi, ex-

hibendo quotidie manè jejuno quatuor cochlearia in sex cochlearibus vini albi.

hibendo quotidie mane jejuno quatuor cochleania in lex cochleanibus vini albi. In deliperata alvi obfittudione fincus radicis Ireos recens ad 3 j. propinatus expertus finit, tefte Schenchio lib. 2. Obfervat. D. Edv. Hulfe. Purgat, autore Calp. Hofmanno primariò pittutam & aquas, fectundariò bilem, non contra. Hodie fere folus fuccus frequentatur in hydropicis: in quibus cum faspe ardores faciat, non in faucibus tantumi, fed & in toto corpore, quidam proffus abhorrent ab illo. Sed diffinictione opus eft. In Germanica id fieri verifimile eft; in Florent non est. Deinde verum est de succo crudo, per residentiam non depurato. Id autem fieri debet si modo eft. Deinde verum eit de incoo cruso, per tenentiam non opposito. Manten nen deber i modo tino curare volumus. Sucus crudus non ultra 3 ji, exhibendus eft, depuratus & imprimis Italicus in majore dofi fumitur. Cafp. Hofmanno videur 3 jii, fuperari non pofe. E Flandria advehitur ad nos in corticibus teltifve Tellinarum pulcherrimum quoddam pigmen-

E Flandria adventure ad nos in coracious tentive a cuinta uni pucaternimum quocatam pigmentum, quod vulgari corum idiomate dicitur Verdelia; ipfum verò ità paratur. Iridis florum fummita-tem colligunt ante maturitatem perfectam, quam tundunt in mortano lapideo cum piffillo ligneo; inde maffam fic tufam recondunt in vitreo vafe, & in cella vel alio loco humidiore collocant per inde mattam ite tulam recondunt in virreo vaie, oc in ceua vei auto icco hiumatore collocant per dies quindecim, ut digeratur aque putreficar; quabus elapis eliciunt materiam è vaie, & linteo veteri percolant; nam veria erir ferè tota in liquorem, quem igni exponunt in ollulà vitre au freveat, donce decreficat tertia pars, cui tune additur Aluminis Roche modicum plus minúfive donce diffiolvatur, magis clarefeat, & delecteur color, quem experir potents, fin in plo liquore madefiar frudtum albar pagina [chartæ] & confipicieur pulcherrimus color, qui fervari potent in Tellina establicature in processor. Camars, de Atramantis Londini intendi para ce la formatica della committe l'audini intendi para ce la formatica de la committa del pagina de la committa del pagina de la formatica della committa della committa l'audini intendi para ce la formatica della committa della ruttum ande pagina (Luiaux J. C. Campioca, paganariama como, qui activat potent in Leitma-rum teffis juxta Flandroum morem. Camepar, de Atrammeis Londain impreff. p. 366. Ipfemet idem obfervavi quater vel quinquieis in locis Beign Hifpanici & Fooderati, ut in Diario meso invenio. Hoc pigmento usos observavi Belgas ad chartas colorandas, & ad vasa tum lignea, tum fictilia pingenda, cujus non meminit Caneparius. D. Tancredus Robinson.

2. Iris altissima bicolor, caruleo obsoleto, cinerebve mixta J. B. bortensis pallide carulea C. B. F. B.
Rarior hzec Iris, proceritate vulgarem superans: folia non minus lata: storie autem sinaviter odorati & vulgari minoris non obvia ameenitas, cujus tria excima solia repanda summa ora satura pupura incha sunt; inde sique ad simbriam crocatam, humani supercilia amulam sauris lineis purpura lating and processor processor processor processor deservations de la location and la location and locati pure unea unu; inue unque au minoram crossanti, muntan incordan amusin saura intes purpu-reis longis, campum album percurrentibis, urinque autem à imbria lateribus oblique forrugines linez luteos margines diffinguunt: terna quoo, fola, ut in hoc genere fieri folet, introfum curvata furrigunto; colore magna ex parte ferragueo cinereo obleto, in no genere her lolet, introfum curvara furrigunto; colore magna ex parte ferragueo cinereo obleto, ima parte rigidinciala, luera, fatura ferragins guttata: peniultima & ultima terna in cofta foris, intufque leviculà & fordida purpurà pallent, utrinque lateribus luero lurido infecèti.

Hac nobis latifolia major vulgaris obsoleta Clusii esse videtur, hortensis pallidè cœrulea C. B.

 Irú Chalcedonica Ger. Chalcedonica five Sufiana major Park. Sufiana, flore maximo ex alto migricante C. B. Iatifolia major Sufiana vel Chalcedonica, flore majore variegato, Clufto 1. J.B. Cluf.

Sena aut octona habet folis, Iridis Lufitanice biflore folis non abfimilia, mutuo fefe ut in aliis Iridum generibus amplectentia: è quorum medio caulis exit cubitalis aut amplior, rotundus, geni-culatus, digitalis craffitudinis, forem furfinens omnium quos unquam in Iridibus confeexerim maximum, novem ut reliquorum foliis constantem, colore tamen ab illis differentem: nam tria ad termum, novem ut reuquorum tous contantem, coiore camen ab ilis duterentem: nam tria ad ter-ram inclinata folia craffa funt, interiore parte omnino nigra, nifi quedam vena ex purpura candi-cantes intercurfarent, ab infima bafi ad medium ufique nigris villis laté obfita, maculà nigrá, fericei villofi nigri panni inflar, medium folium occupante; foris multo dilutiora funt: terna illa minora esi incumbenta, que ligitals tegunt, fornicara & bifida funt, & ejudem fere coloris paullò tamen dilutioris, licet ad obfouram purpuream accedentis; tria furrecta palmaris funt amplitudinis, & membranacca pane tenutatis, plurimis lineis ab infima bafi ad extremum ufque folium ex-currectibus. memoranacce perio communicacione para mante del la communicación de communicación de communicación partim nigrandous, partim nigrandous, partim nigrandous, partim nigrandous, partim nigrandous de communicación hoc flore deprehendit Clusius, sed sola coloris varietate & raritate commendabilis est. Illi succedunt, sed rarò admodum capita trigona, crassa, uncias tres, quatuor, & quinque interdum longa,

dunt, est ratio sunicolani capita ungonas canas aucas ucas, quaturas, ex quanque intercuani tonga, numerofami femera, rugofumi, fufcum, Pili fere inflar magnum continenta. Confiantinopoli delata eft. Hyemis injurias difficilius fert in horto repolita, reliquis Iridis ge-Leus ef neribus: Rarius etiam cateris florer, & unicum, ut plurimum, florem profert Maio: semen matu. Tempus.

5. Iris Aflatica cerules polyanthos C. B. Assatica cer. omnium Iridum amplissims, Dalmatica official.

Clus.

Sena, feprena, octonáque habet folia, omnium Iridum ampliffima, & in latum expanía, viridis cui arugo permixta videatur, coloris, mutuô fe amplectentia; è quorum medio caulem promit fe figuicubitalem, interedum ciam bicubitalem vel ampliorem, firmum, craftorem fuperioren kerem, geniculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, multiflue alis concavum, è quibus copiofi (nullam enim feraciorem confersi) vaginiculatum, enim feraciorem confersi vaginiculatum, enim feraci andifique inclusi prodeunt seret, magni, petalis deorican insexis dilute purpuralcentis, & ad corri-leum tendentis coloris, multis purpuralcentibus vens ab infina parte, & flamineå fimbri shazi Hhhhh a

f ocus.

Tris Illyrica

Vires &

Lib. XXI. De Herbis bulbosis affinibus.

in longitudinem & larera excurrentibus: bifida petala exalbefcunt, gibbo tamen illorum diluté purpurafoente: tria furrecta, angultiore, & ima parte quibufdam purpureis brevibus venis distincta inti, ubi verò fe in latum expandunt fübcorruleum habent colorem, dilutiorem adhuc quàm inflexa. & florum Sambuci odorem, graviorem tamen, quodammodo amulantur. Ils fuccedunt ratiores filique five capita catfla, magna, triangularia, & obtulo mucrone practita, que maturitate dehicentia fume continere deprehenduntur, crafium, angulofum, durum, flavefcens, úperiori ferè par. Radio crafia est, magna, ododa, multis longis craisisque fibris donata, lateribus ur relique se propagants, & fi repurgara ficcetur odorata.

Hanc Constantinopoli accepit Clusius.

Hanc Persimilem in hortulo nostro habemus, cujus tamen stores vulgaris Iridis storibus minores Haic persimilem in hortulo nostro habemus, cujus tamen stores vulgaris Iridis storibus ab ungue fosii sant persimente persimente persimente persimente sundique productis. Fimbria seu juba villosa ab ungue per mediam petal ervicem alignous sundique producta magis stava est quàm in vulgari Iride; que shuic incumbunt petal a crassificiola, bissida, ad margines lutescunt, gibbo cinerco: tria erecta petala cinerea sunt, seu albicant cum diluta coerulei tinctura, versus ungues tamen stavicant, & lineolis ferrugineis strata

6. Iris Dalmatica major C. B. Ger. Dalmat. major, flore vulgari minus violaceo J. B. major latifolia tertia Clul.

S.B. Spedaze pulchritudinis & magnitudinis est hac Iris, caule bicubitali, tereti, minimi digiti craffitudine, alis crebris donato: in quorum extremis sures multi, magni, toti cyanci, excepts paucis in unquium alis strais obliquus, vericolonibus, alternorúmque foliorum simbria croceà, angustá quidem, ded elatá: solia verò quàm in ulla alia [quam colut f.B.] latiora, uncias tres lata interdum, explicatas Aquile alas reserunt, ultimo proximum sinu suo semper excipiente, ut in alis, colore

glauco. Clufius hanc à præcedente floribus in fummo caulis faftigio magis confertis, femime in breviore capite, minore, pallido, angulofo, rugofo, præcipuè differre feribit.

7. Iris Dalmatica minor flore purpuræ dilutioris J. B. Iridi bifloræ affinis minor C. B. Iris Dalmatica minor Get.

J.B.
Iridi Linitanicz (eu biflorz fimilis (inquir Clusius in Hisp.) quam Pancius ad nos mistr nomine
Dalmaticz minoris insignitam, nis quod paullo angultiore foito videatur. Flores purpurz dilutioris, & termi aut quaterni in singulis caulibus, oblongori pediculo inharentes: fimes in breviore triangula situad angulosium, pallidum & rugosum. Flores servis Vere.

 Iris major latifolia Byzantina Dalmatica à Pantio missa, i. e. minori similis J. B. Byzantina purparo-carulea C. B. major latif. 18. Clus.

Cluf.

Folisi eft quinto generi [Afiaticæ purpureæ] non diffimilibus, fed breviore aliquantulum caule, in aliquor ramos divifo, qui fuftinent fares è vagnulis emergences jam dictis paullò minores, quorum color medius inter fecundi & quinti generis flores.

9. Iris latifolia humilior purpurea C. B. major latif. angustioribus soliis, purpureis suribus minoribus, Clusso 19. J. B.

Pracedenti magnitudine par est, angustioribus tamen folii:; easle gracili, pedem & semissem folii: pedem & semissem anaculium atio, in ramulos diviso, quibus insident sores, omnibus pradicis minores, tribus petalis ad terram inclinatis diute purpurest, tribus verò erectis obsoleti purpurei coloris, qualis in vulgaris quodam genere conficient. Radia: non magna, nodosa.

ni vugana quouani genere compisation. Acoust nori magnis, nodola. Ab hac non differt fipecie quam Clufins majorem 20. facit fed floris colore tantièm qui in plantis hujus generis à femine orns plurimium variat.

Iris latifolia bumiliur versicolor C. B. major latif. surrettis sloris foliis slavis & purpureis lineis alifentiis Clus. 20. J. B.

Claf.

A docima nona nec gracilitate caulis, qui in ramos etiam divifus, nec angustia soliorum, nec radice disfert: fores similiter magnitudine pares habet, sed divers coloris; nam terna ad terram infexa aliuta & guodammodo obsoleti purpurei sunt coloris, multis saturatoris purpure venis à simila ad oras se spargentibus: simbna slavis staminibus constat: bissida folia illam tegentia obsolete stavescent: terna surrecta inferne angusta: slava etiam sed pupureis venis distincta, latiore autem parte pallecentis coloris, quodammodo tamen suffici levissima & que vix apparet purpura. Sambucinum odorem refers, sed paullò graviorem.

Mec magis à pracedenthus differ Iris major latifolia 21. Clusio à semine deciduo sponte orta, quam C. Bauhinus Iridem latifoliam Germanicam candido-purpurcam vocat; J. Bauhinus

Irid mai, latf. purpuream, foliis repandis candicantibus, purpureis venis diffinctis. Que non minit ampla habuit folia quam fuperior, inter que ceulia affurgit pedalis, 4eres, geniculatus, viridis, fuftinens membranaceas thecas virides, per oras levirer purpurafcentes, è quibut emergium bini aut term fures, jam deferirez paullo minores, petalis terram fipedambius ab into an gulhoribus, candicantibus micrilis, fature purpurar venis elegariter diffinctis, latiore verò parce omnino purpureâ: Villola fimbria inferna parte flaveleit, fuperna purpurafeta; binfa foliola fub quabus later flordit purpuref funt coloris, ut externa folia furrefax. Flo tennitor odoratus. 10. Iris Damascena polyanthos C.B. major latifolia 4, sive Damascena Clus, major latif. sive Damascena cavulca J.B.

Dalnatice majori non dispar est foliu & radice. Caule cubitali aut paullò majore: floribus numero, magnitudine, colore Afiatica cuerulea: respondentibus, petalis tamen ternis inflexis paullò dilutis purparssentibus. & ad cueruleum tendentibus; ternis bissis & gibbis angulironibus & caneret quodammodo coloris; ternis verò surrectis cuerulei coloris, & latis interdum candicantibus venis externis parte consperis, odore Afaicae símili.

11. Iris Aflatica purpurea C.B. Aflatica purpurea major latifolia J.B. major latif. 5. sive Asiatica purp. Clus.

Folia habet fecundæ [Afiaticæ cœruleæ] fimilia, paullò tamen breviora & angustiora, inter quæ exit censis rotundus, cubtalis, digitalis craffitudinis, in aliquot ramos divisus, que promune è membranaceis thereis finere sinceriore minores, nonnihil odoratos, quorum labra five folia dat terram inflexa, faturatioris sunt purpuræ; & infra circa unguem, quà videlicet hirsuta illa & pallescens simbria excurnit, variis venis diffinda. His incumbunt tria alia latusicula bisida tolia, que candicantes ligulas tegunt: deinde è lateribus singunt terna etiam folia, elegarant purpureo colore pradita, flori Lustanicæ bissona ferè similia, latiora tamen. Succedunt triangulares siliquaæ obtuso mucrone, in quibus simen inequale. Radise tuberola, secundas similis.
Hæc estam Constantinopoli missa sint: Maio slores.

Huic congener fuir lanfolia major 6. Cluf: peregrina rubens inodora C. B. maj. latif. flo. purp. cum aliqua rubedine J. B.

Cui Caulis paullò major: flores fimiles, aliquantulum majores, inodori, quorum terna furrecta folia aliquid rubedinis habere videbantur.

12. Iris latifolia Germanica odore suavi C. B. latif. major.purp. quibusdam Illyrica J. B. major latif.
7. Clus.

Longa latán, folia habet, Dalmaticæ majori pænè paria: eaulem non minùs grandem, nec rariores minorélve flores proferentem, petalis inflexis & terram ípečantibus plane purpurei five violacei, dilutioris tamen coloris, nullis nifi circa infinam partein venis diffunêts, fimbri â medium folii
nervum occupante, albis framinibus flavo apice præditis donacă; furredus ejudem ferê, fed magis
diluti coloris, ut & ternis bifidis ligulam regencibus & fimbriæ incumbentibus; odore fatis fuavi.

In hortis Francofurtentibus observavit Clufius.

Locus:

13. Iris latifolia Germanica edore Sambuci C. B. major latif. cui in flore crassa vena purpurca J.B. major latif. 8. Clus.

Similia habet folia, ab exortu autem circa radicem purpurafeentia: caulem cubicalem aut ampliorem, multos è vaginulis, purpurafeentibus radiis infignuts, proferentem florte, pecalis cernis incurvis multis caffis venis purpurais notatis, fimbra da labrum inflexum procenta, capillaribus flaminulis flavo apice pradicis donatd ; ternis erectionbus plerunq, bitidis, coloremq, habentibus obloletum
in quo purpureum quidpiam magis vel minus faturum elucet: alata angulta folia fimbriz incurribentia equidem cum furrectis finit coloris, præter nervum medium in longitudinem excurrentem;
qui ex coeruleo purpurafeit. Odor florum Sambuci. Breviter Iridi obloletæ Belgicæ valdé fimilis eft.

14. Iris latifolia Belgica odore Sambuci C. B. Iris Clusti major latifolia 1x. cum venis purpureis J.B.

Cuij.

Breviora quam fuperior habet folia, alioqui non diffimilia, nec minus circa radicem, qua invietm amplectuntur, purpurafeentia: contem cubitalem & amplicem, in alas dividum, in quibus multi fuere, totidean quot prazechentes folis practiti, quorum terma deorfum inflexa, per ora iubocruelae, fuere, totidean quot prazechentes folis practiti, quorum terma deorfum inflexa, per ora iubocruelae, circa ungues ex flavo candicante, deinde multis craffiufaulis fatures purpura venis ab imo in longitudinem excurrencibus finnt practita: i flaminum finnbria fuperiori fimilis eft: terna erecta petala candicante ex corruleo funt coloris; eorum ora quodammodo flavefeura, ungues tenuioribus venis difinguntur: bifida & alata petala fimbriam tegentia ferè ex flavo candicant. Odor pracedenti fimilis

Iconem eandem habet Lobelius pro Iride Lufitanica verna violacea.

 Iris latifolia Belgica verficolor odore Sambuci C. B. latif. major, cui ora ad flavum obsoletum accedunt J. B. latifolia major 10. Clus.

Paullò humīlius est przeedente; nec ejus folia circa radicem purpurascunt: Caulis gracilier in alas finditur, sore gestantes superiori formă quidem similes, diverti tamen coloris: nam terna in-flexa solia, luce illius solia son sint disparia, oras ad favum obsoletum accedentes habent, venaste, paullò diluziores; terna surfum crecta obsoleti sunt coloris, ex savelcente & purpurascente mixti, Versicoloris, quam à Camerario accepit. Classis, folia son absimila, paulo tamen diluziora, circa ungues etiam magis slavescentia, & tennioribus purpureis venis notata; angusta alazia, folia.

Lib. XXI.

folia, simili colore prædita, præter medium nervum, qui magis purpurascit : Odor etiam florum Sambuci æmulus.

Præcedenti eadem videtur; nec diverfa.

16. Iris latifolia Belgica odore Sambuci altera C.B. latif. major cum oris purpurascentibus J.B. latif. maj. xI. Clus.

Paria superiori habet folia, inter que cubitalis serè & superiori equalis assurgit caulu, ternos aut Paria inperiori i inaco Josep, antes que cumonan sono o imposiori equana antique camar, terrios ant que remenso è vaginis viridibus, oras purpuralicentes habentibus, ferens fires; quorum tria inflexa pe-tala decima quarta non valde abmilia, longius tamen proteniam habent finibriam illam villis tais confiantem, quam ut à bifiche & gibbols folis tota tegi poffit, quorum color obfeurior & fature confiantem, quam ut à bifiche & gibbols folis tota tegi poffit, quorum color obfeurior & fature tor, quemadmodum & fele atrollentum, quibus nonnunquam imperfe luridæ maculæ. Odor idem cum superiore. Paullo tamen serius hac florer.

Iris major latifolia flore versicolore J. B. latif. Belgica variegata C.B. major latif. XII. Clus.

C-59].

Pracedenti colore faits responder, & peculiare id habet, ut instexa folia duobus diversis coloribus secundum longitudinem fint discreta, akera videlicet parte reliquorum foliorum colori respondente.

Hac ex femine nata eft, cum alis Iridibus, quarum nonnulla unicum duntaxat folium variegatum habebant, quadam verifoolorem tantium nervum medium folium fecantem, etimq, vel ampliorem & latiorem, vel angulitorem; ut mirum diém fix, quomodo natura in his floribus ludat.

Iris latifolia major verficolor certalea dilutior J. B. Clufu 13. Iris latifolia Belgica certalea verfi-

Hoc etiam genus femine natum, inftar pradicti varietate colorum conspicuum, non adeò ta-Hoc etiam genus femine natum, inftar pradicti varietate colorum conspicuum, non adeò ta-Hoc etiam genus femine natum, non species diffuncta. Superioris varietas effe videtur, non species diffuncta.

17. Eris exercies colore quafi pallido, fuligine perfuso Camerarii, Classo 14. J. B. Eris latifolia odore Organusbae C. B. Eris Camerarii Get.

Chef.
Ampla huic funt folies, & longiora latioraq, quam in præcedentibus, viridiz admodum, rugofa, aliquantulum crifpa, mucrone nutante, è quorum medio emergit cubitale aut major casties, lærig, roundus, viridis, in aliquot ramulos divifus, qui è virentibus vaginulis fatis amplos promunt fores, nonnibil odoratos, & ad vulgaris Ovyacanthe flors docterm accedentes; quorum tria refleza petala pallida, multis craffis purpures venis à folli infinua fede, & à fimbria ad extremas oras figaris prædita funt, labris ciama fatura purpura intensibus : tria lis incumbentia, fibu quibus occultantur ligules, colors pallidi tanquam fuligne perfufi, ut eriam funt tria erecha, fed magis luridi. Nullum (inqui: Clufus) mibi hactenus femen ulit, eameti multos annos illam jam aluerim. Maturius pauliò floret fecunda, & color flors aliquando faturator, interdum dilutior.

Ex Iride varia Pannonica canlifera nata centientr. Claf. pessa. qui cam à Joach. Camerario habuit.

18. Iris latifosia Pannonica colore multiplici C. B. latif. major 15. Clus. Iris latea foliis florum repandu variegatis J. B.

Clof.

Rugofa funt etiam ifti folio, minūs tamen lata, longa & viridia quàm in decima quarta, fecundum radicem omnino interdum purpurafeznita; è quorum medio contente promit cubitalem, lavem, viridem, aliquot ramulis donarum, quibus indident fores è vaginulis emergentes, magni, vel profits incolori, vel Oxyacanthe rulgaris forum inflar odorati, coloris varietate commendabiles mam tria folia qua furfum facetant & attolluntur, rarò fe mutuò amplectuntur, aut cacumine nutant, fed plenune, (mit marcelerer incipiant) recla funt, ut in Iride bulbofa, nominhi tamen convexa, angultiora, lutei coloris, quemadmodum & illa qua ligulas fimbriamq, contegunt tria ad terram inflexa circa bafin & exortum pallent, reliqua parte candicant, multis tamen purpureis radits ab ipia fede ad extremas tufpe foli (quod plenune, faurtatits purpurafeix, in earum furpium foorbus qua circa radicem mullà purpura funt fuffuix) pallidas oras eleganti picturà decurrentibus s'villofa fimbria qua parte integriur lutea ette. extrema vero exalibida; pallentes ligula: magna, tri-angula & colorio aliquantulum mucrone copias: fomes Orobi magnitudine, fufcum, rugofum continentia. Radic nodola, vulgaris Iridis inflara, fors flavefecins, multis utrinque nafecnibus fivis firmata, que repurgata & extincata odorariifitma eft, & cum Illyrica, que in Officinis habetur, firmata, que repurgata & exticcata odoratiffima est, & cum Illyrica, que in Officinis habetur, odoris gratia contendere posse existimo

In montanis Ungarize observavit Clusius: Utrunque genus in Leytenberg monte supra Man-

derftorf, & ficcioribus prais Sopronio vicinis, &c. Floret Maio, fab Juni finem Irena matura. Camerarists hanc Iridem Borem futum in locis natalibus non promere ferribit, in hortos verò tranfilatum, contra aliarum fylvestrium plantarum naturam altero anno florere, & quotannis postea, ac longè latéq serpere.

Ab hac non differt specie sed foliistantum variegatis

Iris latifolia alba viridis C. B. major foliis duobus coloribus distinctis albo & viridi, Clul. 16. I.B.

Cluf. Præcedenti valde fimilis est, & ex ejus semine natam putat Clusius; folia tamen illi breviora, & (quod rarum) magna ex parte duobus coloribus diftincta albo & viridi, fic quidem ut albus per longitudinem excurrat nonnunquam dimidiatum folium occupans, interdum ferè totum, aliquando ejus duntaxat partem: iisdem etiam coloribus aliquando distincte vaginæ slores includentes, qui à pracedentis floribus non multurm differunt, staminea duntaxat simbria in ressexis soliis tota sava est; & solia surrecta insima parte purpureis velut maculis internè aspersa sunt.

Iris latifolia ex albo pallefcens striata C. B. major latif, pallefcens ex albo cum purpureis wenis
 B. maj. latif. 17. Clus.

Pedalem habuit caulem, rotundum, geniculatum, binos aut ternos ex membranaceis vaginis pro-mens fleres, quorum terna terram spectantia pallescentis ex albo sunt coloris, multis purpureis venis ab infima foliorum bali, quæ anguftior est, in latera, tum à fimbria, quæ flava est, ad extimas foliorum oras procurrentibus, quibus fingulares, interdum binæ, purpureæ maculæ funt aspersæ: bifida folia fimbriam tegentia azendin funt coloris, cujus etiam terna furrecta (excepta eorum angusta basi quæ slavescens) multis purpureis venis in latera procurrentibus.

Iris biflora Lufitanica flore violaceo, Clusio 22. J. B. biflora flore minore, odore Lilis convallium
 C. B. Iris biflora Ger.

Folia ei vulgari breviora & angustiora, alioqui non valde diffimilia: in summo pedali caule flor è purpurascentibus vaginulis prominet violacei omnino five saturationis purpura coloris, qui in inflexis & propendentibus foliis intenfius nitet; vilhola illa fimbria qua donata sunt prorsus candida. Hexis & propendentious folis intentius niter; viitola illa minria qua donata lunt prortus candida. Unicum autum fingulares caules plerunq, florem ferunt, interdum fed rarò alterum, rariffimè tertium, fingulari quemq, vaginulà inclufum, jucundiffimi odoris Lilii convallium. Somes angulotim, rugofium in triangulari capite fatis craffo, fed raribs fert. Radix illi fubeft nodofa, geniculata, folida, pollicaris craffitudinis, gibba, intus candida, ingrati faporis intion, & paullo polit fervicifimi guftis, multis fibris fumma tellure hærens, & fubinde in plures propagines, è lateribus nafcentes

Nascitur multis Lustraniæ locis supra Tagum, vel pingui solo & in arvis, vel salebrosis & lapi-Tempus. dofis locis. Vere floruit, & postea etiam Autumno in horto Car. Audomari, cujus rei gratia bifloram cognominavit Clufius.

Hujus potius varietas videtur quam species distincta

Iridi bifloræ affinis flore majore C. B. Iris Illyrica bifloræ fimilis, Clusio 23, flore purpureo J. B.

Non multum à præcedente differre videtur: Quina enim aut sena ex singulis radicis capitibus promit folia, illius folis fimillima: caulem raro ampliorem, qui in fummo è vaginul'; purpuralcentibus florem promebat, Luftanicæ formà perfimilem, paullò tamen minorem & teneriorem, nec adeò fuavis odoris, licet ad eum fatis accederet. Radix nodofa & geniculata ut superioris, odoris cum virens est ingrati, exficcata verò satis grati, & insipidi initio gustus, postea tamen servidi faucésque urentis

Nec diverfa specie putanda est

21. Iris major latifolia Romana carulea, Clus. 24. J. B. Iris peregrina odore Oxyacantha C. B.

Que proximè pracedenti catera fimilis, petalorum in flore trium furrectorum colore ad coeruleum magis tendente, funbriaq, inferiorum magis flavescente, & odore vulgaris Oxyacanthæ

22. Iris latifolia caule aphyllo C. B. maj. latif. 25. Clus. An Iris flore violaceo, folio virente J. B?

Ciaf.

Lata habet folia, rugofa, pedalis ferè longitudinis, circa radicem nonnihil purpurafcentia: canlam non prodeuntem e medio foliorum, ur aliar, fed feorfim fine foliis, pedalem, in quo tres aut
quatuor flores è purpurafcentibus vaginulis exeuntes, magni, purpura fautratiore nitentes, inodori,
quorum tria folia ad terram inclinata ab ipfo exortu, ufq, ad fimbrar (que tota candida eff) extre
mum, albis radiis infignita lint. His fuecedunt trangulares flique magna, obtulo mucrone, magman, fluora postinente all'uma fedium mode. Reducerafia candidate in presentata, fore forenum semen continentes aliarum Iridum modo. Radix crassa, geniculata, intus candida, foris survi coloris cortice tecta, fatis odora, ad Phu five Valerianæ domelticæ odorem accedens, Peculiarem habet hac præter cæteras Irides notam, ut nulla folia per hyemem retineat, fed

Petentarini machine para in practice de la comma flacofetante ver nova germina profesa. Iris major latifolia 26. Cluf. haud dubie à prioris femine orta eft, à quâ non alter differre Clufio ipfi vifa est quam foliis circa radicem saturatius purpurascentibus.

Neque ab éadem diversa censenda est

Locus.

Iris latifolia candida purpureis venis distincta C. B. major latif. 27. Clus. major latif. candida cum multis fibris purpureis J. B.

Foliis, radice caulis fitti cum XXV. convenit : At flores in eodem caule fingulares aut FOIIS, radice cautis nu cuin AAY. Onterim. At notes in codem caute inigulares aut gentini è vaginulis ex pallido virefenentos prodeunt, forma pracedentosis fimiles, fed colore variantes: nam tria petala propendentia candicant, purpure exolete venis ab infirma corum fede per antes: nam tria petala propendentia candicant. antes : nam tra perane propensionale activament minimam fuborarileis villa confinatem: tria autem incum-latera excurrentibus ufiq ad extimam fininiram fuborarileis villa confinatem: tria autem incum-benta & ligidam five flamina tegenita alba funt, earum tamen gibbo fuboreruleo: terna furrecta etiam candida, & ab infima fede multis purpureis venis diftineta, donec in latitudinem expandi incipiant. Flori lucedit triangulum caput binas parae uncias longum, craffuiculimque, quod maturitate dehifeens Julio, femen oftendit rugofum, lubfufcum, ervi magnitudine. Radix hyeme folia

Hanc ex semine 25. deciduo natam fuisse minime dubitat Clusius, tametsi hujus flos odoris gratia commendabilis non fuerit, qui tamen in illa deprehendebatur. Mirum enim in mo-dum variant, quæ ex femine nascuntur Irides, non secus ac præcoces & dubiæ Tulipæ atq. Papavera, ut longa experientia didici, inquit Clusius.

23. Iris latifolia Germanica ochroleucos C.B. major latifolia 28. Clus. Iris major latifolia ochro-

Cluf. Multa habet folia invicem amplectentia, caterarum Iridum inftar, unciam lata: inter qua pedalis, geniculatus, teres, viridis exilit caulis, fummo faftigio fuftinens binas membranaceas vaginas, ex viridi pallecientes, è quibus emergit fior reliquis Iridum generibus formă fimilis, colore au em diverlus, nam ex albo pallecier five o reliquis Iridum generibus formă fimilis, colore au em diverlus, nam ex albo pallecier five o reliquis entre et est et erna repanda folia ab imo ad extimas oras flavelcentibus venis funt diffincta, fimbria albicante; fed quatenus à bidas folis (qua fimili colore (unt prædita, gibbo tamen dorfi nonnihil purpuralcente) integitur, flavelcente: furræfta folia ab imo gracilia, interna parte multis in latera foarfis venis obfolete purpuralcentibus funt diftineta, ubi verò fese in latum expanderunt control coloris. Nullum in hoc flore odorem deprehendit Clufius.

A. 24 Iro palustris lutea Ger. palustris lutea seve Acorus adalterinus J. B. Acorus adulterinus C.B. palustris, sve Pseudoirus & Iris lutea palustris Park. Bellow water Flowers

J. B.

In obliquum radices agit, complicatas & multum fibratas, quæ propter foliorum veftigia & venenofas reliquias foris villofæ, nigræque funt, intus vero rubentes, fubitantia porofæ, & ceu filis quibufdam venofæ, fapore ftrenuè adftringente novis quotannis oculis, inflat Typhæ aquaticæ gemmæ. Folia Iridis, longa, mucronata, quorum ea quæ propè radicem fita funt fubrufa nonnunquam apparent. Caulis duos cubitos aquat, & interdum luperat, rectus, lavis, teres, fpongiolus, & interdum aliquoufque inanis, in alas divitus. Flores Iridum lutei, inodori; quorum tria folia reliquis sex majora, extrorsum repanda, lutea, fimbriæ supercilium imitantis loco, & utrinque adianquis ex majora, extorium repanua, nuca, innota superiorium come con culturili estabili centibus foli imarginibus, lines ingris variegatis : hacce intercedunt terria alterno pofitu fureda; valde angulta & brevia, tota lutea: ficut & intima, que criftà bifidà, reliquàq, formà cum ride violacea vulgari conveniunt, folo colore luteo excepto, quibus à dorfo appretta fizama, ex luteolo albedine quadam prædita. Sapore est flos totus fervidissimo, non quidem primo occursu verum paullo poit fauces omni pipere ardentiùs urit. Siliquæ longæ ut in Spatula semen continent ruffum. Odorem tota herba non spirat.

In pratis riguis, locis palustribus & ad margines & ripas sluviorum ubique fere oritur.

Calidáne an frigida fit hujus plantæ radix inter Botanicos non bene convenit, quòd verò infignem adstringenti facultatem obtineat ferè omnes consentiunt & gustus abundè confirmat : unde ad dysenteriam aliósq fluxus alvi & uteri commendatur, sanguinem etiam undecunq, manantem cohibet. Hinc extrinsecus ad dysenteriam aliósq, sanguinis fluxus præcavendos appenditur : unde patet quanto olim in errore versati sunt Pharmacopon, cum hujus pro Acori veri radicibus facultate planè contraria dotatis ufurparent.

Scribit J. Bauhinus, se Tiguri aliquando degustasse hujus slores, qui tantum ei ardorem & fervorem excitârunt in faucibus, ut fummam ejus acrimoniam vix potuerit mitigare Oxycrato. Unde (inquit) nulli suaserim cum Trago usum tam acris floris ad inflammationem oculorum.

Scoti montani (Highlander, vocant) ex hujus planta: radice, per viginti quatuor horas in aqua infula aut parum coca, perpetuò in illa aqua fricando calculum album asperioris superficiei super cultellum aut purioris chalybis fruftum per aliquot horas atramentum optimum conficient; ex relatione D. Georgii Mackenfii. Sibbald. Prodr. Hift. Nat. Scotiz. Transact. Philosoph. N. 117.

6. 2. Irides humiles feu Chamæirides.

Chamairis variegata C.B. Iris humilis latifolia colore violacco J. B. Chamairidis latifolia genus
 Cluf. Iris violacea Ger.

Putilla plantula est, radice crassa, alba, rugosa, acri, à qua folia exeunt aliquot Iridis vulgaris foliis fimilia, semunciam lata, duas trésve uncias longa: Caules brevissimi, quadrantales: Flor violaceus & purpureus ut in Iride vulgari fed per omnia minor, nec odore aliquo excellens.

Lib. XXI. De Herbis bulbosis affinibus.

Lobelius hane natalitiis caule nullo esse seribit, flore, semine, filiqua Xyridis sætidæ: verum in Belgium aut Angliam translatam, frigidóque & humenti solo exceptam caulem producere dodrantalem, nonnunquam pedalem, flores albidos, aut luteos, aut violaceos, dilute rubentes, ftria-

Clusius se in Lusitania, saxosis & marina aura afflatis locis supra Olyssipponem observasse scribit, foliis ejustlem ferè cum Lustanica bistora latitudinis sed brevioribus; radice illi simili, geniculata & obliquâ, capitulis acuminatis in humili & vix supra terram assurgente cauliculo, triangulari bus, magnis pro seminis proportione. De varietate colorum in floribus ex semine natæ in Belgio eadem habet quæ Lobelius.

Nos in rupibus maritimis prope Liburnum in Italia, & aux Garrigues propè Monspelium in Gal-Locus. lia Narbonenfi observavimus.

2. Chamæiris flore saturo violaceo C. B. Cham. humilis latifolia major acaulis Clusio J. B. Cham. latifolia major Clus.

Foliis est brevibus, interdum tamen etiam pedalibus, Iridis vulgaris modo latis, & secundum rareini et nevenus, incumi calant coam positiones, actis un again incor iato, co commun la dicem magnit es parte purparafentibus : inter que multi forst è vagnulis prodeunt, ingulari pediculo dodrantalia, fulti, vulgari paullo minores, Lufranice biflore æmuli tum magnitudine, tum colore, qui saturatioris nigræ violæ est, præsertim tria solia terram spectantia, quæ villosam simbriam, colore, qui laturanois nigue voix et a presentant un trata de la production qui utili servo five it qui de di fida alla que ligulas tegunt folia, ex cœruleo purpurafecatem habent, fub ligulis verò five framinibus luteam: omnia autem petala, tam que furfum attollantur, quam que repanda terram fpectant, inferiore & feffili parre albis quibuldam radiis variata funt. Sunt autem ejus flores vel aliquantulum odorati, vel inodori: triangula capita magna, mucronata, in quibus semen Orobi magnitudine pallescens, quod exsiccatum rugas contrahir & fulvescit. Radix nodosa est, reliquarum Iridum modo, & adnatis se propagat.

Semine nata interdum variat floris colore cœruleo.

2. Chamæris saxatilis Gallica C. B. Iris perpusilla saxatilis latifolia, acaulos fermè Lob. Ad.

Minima & rariffima omnium est hæc, radicis plexu, substantia densa & colore Illyricæ non abfimilis: caule verò nullo, præsertim natalitiis; folio latiusculo, rigido, mucronato, palmum alto, cujulmodi Gladioli : flore, semine, filiquis Xyridis feetidæ.

Plurima oritur in agro Narbonensi locis aridis & saxosis [Garrigues dictis] secus specum illam sef-Locus: quimilliare Monspelio dissitum via quà Frontignanam itur; in cujus cautibus ec rupium commissu-

ris frequens adolescit prope Ferulam

4. Chamæiris latifolia minor Clus. Iris bumilis latifolia minor J. B. Chamæiris minor flore purpureo C. B. latifolia flore rubello Ger. Cluf.

Breviora huic angustioráq, paullò sunt folia, qualia Chamæiridis primo in loco descriptæ: flores paullò minores; capita triangula & mucronata etiam minora: femen minus. In floribus fumma varietas: licet ferè omnes fimbria villos supra stamina coeruleos obtineant, infra verò, ut in modo dicta, luteos. Ex his paucas duntaxat adnotavit Clufius: nam omnes, inquit, valde difficile.

1. Flore est saturatius purpureo & odorato; interdum tamen dilutiore & inodoro, surrectis petalis modò orbiculatis, modò longioribus & bisidis.

2. Odorato est flore, deorsum reflexis petalis nonnihil purpurascentibus, surrectis verò cœruleis.

3. Flos quodammodo rubet, interdum dilutiori & suavi quadam rubedine velutíque carneo colore, præsertim petalis surrectis: Villose simbrize superior pars albicat, inferior lutea est. Est autem aut odorutas aut inodorus. Harum omnium stamina cœrulea.

4. Flos major, palleſcens, nonnunquam exalbidus: petalis ſurrectis in utroq, ab ipſo ſtatim exortu purpuraſcentibus lineis notatis, deorſum inflexis in palleſcente exalbidis, in albicante viridibus: pallescens item Oxyacanthæ vulgaris floris odorem prorsus æmulatur: alterius etiam

5. Solo floris colore flavescente, surrectis petalis purpurascentibus virgulis radiatis propendentibus vel nigricante vel diluta purpura in medio notatis, à quarta differt. Odoratus hujus etiam est flos. Stamina porro hujus & quartæ alba funt.

Nafcuntur omnes in nudis & apertis collibus Pannoniæ & Auftriæ, V. Cluf. Cærerùm tam infignem varietatem ex femine deciduo sponte gigni non elt dubium, inquir Clufius: infinitum ergo variare possunt, & novæ quotannis ex semine sato varietates obtineri. Minus rectè ergo à C.B. pro diffinctis speciebus ponuntur. Numerus enim specierum, si has specie diffingui concederemus. omnino incertus & infinitus effet.

A præcedentibus nec radice, nec foliis, neq floris figurà differt, proinde nec specie.

Chameiris latifolia minor 6. Clus. Iris humilis latifolia minor tenerrima J. B. Cham, flore obsoleta pallido C. B.

Cujus petala propendentia obfoletum colorem pallido permixtum habent, & ab eorum ima parte ufq, ad extremam fimbriam, quæ pallida eft, purpureæ excurrunt venæ: pinnata terna petala quæ alba ftamina tegunt ex pallido albefcunt, furfum verò erecta pallida funt, circa imum tamen obfoletè purpurateentibus radiis aspersa.

Circa

Circa Budam in Pannonia Mccfie finitima eruta fuit. Clusio enutrita brevem admodum caulem, vix ternos digitos supra terram eminentem habuit, cui insederunt bini slores.

Nec magis specie differre censendæ reliquæ Chamarridum varietates a semine ortæ, quas describit Clufius leptimo, octavo, nono, decimo, undecimo loco.

Chamairis latifolia minor 7. Clus. Ch. minor flore variè picto C. B. Iris humila latifolia minor elegantissima, varie pieta J. B.

Hujus flori tria petala deorsum inflexa variis radiis ex pallido purpurascentibus, ab imo sursum & in latera sparsis sunt distincta, per oras etiam tenui quodam cœruleo colore aspersa: fimbria mem area apairs unit cutures, per olas cuain coata decarat que a difido folio integuntur flavis, reliqui parte dilute corrules: petala gibba illam & ligulam tegentia coloris funt ex corruleo candicantis, qui in cofta & oris paullò faturatior: terna fefe attollentia folia ex corruleo flave/cunt ab imo angusta, & multis purpureis venis in latera excurrentibus prædita, quà verò in latum expanduntur purpurascentibus maculis aspersa sunt. Flori succedebat longiusculum triangulare caput.

Florem cum aliis Chamziridibus dedit Aprili, nulla odoris gratia commendabilem. Chamziris latif. minor 8. Cluf. flore purpureo flavescente C. B. Iris humilis latif. minor, flore

vario, ejus foliis valde incurvis J. B.

1188

vano, eus nom vane incurvis J. B. Chamzeris late minor 9. Cluf. Chamzeris late minor 9. Cluf. Chamzeris flore pallide luteo C. B. An Iris humilis latef. flore pallide, albicante & vario J. B. Chamzeris latef. minor 10. Cluf. Ch. minor flore purpureo C. B. Iris humilis latef. minor flore

vario violaceo J. B.

Vario Violacco J. D.

Chamerits latfolia minor 11. Cluf. Ch. candicans venis variis diffuncta C. B. Iris humilis latif.

minor flore vario, folia ejus inflexis candicantibus J. B.

Harum deferiptiones omifimus, è Clufti hifter plant. ratire. fi quis eas defiderat, petendas. Cim
enim hujulmodi varietatum numerus (i novis quotannis è femine fato fubralcentibus) certus & definitus non fit, infinitum esset fingulas persequi, & si id aggrederemur, plantarum historia in im-mensum tandem excresceret, nec Elephantinis voluminibus posset comprehendi. Verum certus & definitus est, ut sepius diximus, in rerum natura specierum numerus, à prima creatione ad hunc usque diem, ut credi par est, constans & immutabilis.

6. Chamæiris flore luteo C. B. Iris minor lutea Dod. Chamæiris lutea Ger.

In sterilibus Garrigues dictis, Mommau, la Colombiere & aliis prope Monspelium abundat. Botan. Monsp.

6. 3. Irides angustifoliæ.

1. Iris Tripolitana Clus. Tripolitana, folis longissimis, flore aureo J. B. media longissimis foliis lu-

E celfiorum aut altius affurgentium genere est hac, folia habens reliquis quas conspexcrat Clufius, multo longiora, bicubitalia videlicet, media inter latifoliam & angustifoliam latitudinis, unciam scilicet lata, reliquarum Iridum foliis magis viridia, non tamen splendentia ut Xyridis: Caulem hafeticet ata, renquarium fricum rous mags virtus, not tanten piententus de a virtus; come na-bebat inter folia prodeuntem, quinque pedes longum, vel etam longiorem, rotundum, firmum, li-cet non valde craffum, nodofum, & aliquot brevioribus folia praditum, in cujus fummo bini & ter-ni flores, è vaginis prodeuntes, petalis finuolis, Iridis bulbola: flavo flore floribus forma non diffimiles, aurei coloris, quorum tria majora versus terram valdè reflexa, & iis incumbentia tria alia minora, alata, ligulam flavam tegentia; tria reliqua è lateribus majorum prodeuntia, affurgebant inftar illorum qua in Iridibus bulbofis conspiciumur, bifidumque mucronem habebane. Floribus successerunt trigona capita, in singulis lateribus gemina costa sive nervo secundum longitudinem eminente, non diffimilia capitibus Iridis angustisolia majoris, similibus etiam seminibus plena. Radis: digitalis craffitudinis, nigricans & nodofa, inftar radicis angustifoliarum.

2. Iris pratențis anguștifolia folio festido C. B. tenuifolia Michelfeldențis spontanea J. B. anguștifolia major stre I. Clus. Clus.

Milta profert folia, longa, rigida, angustiora & nigriora quàm Tripolitana, que compressa vel confracta ingratum tertimque odorem spirant, propernodum ur Sparula feetide folia, minis tamen graveolentem : inter que Ceules recretes oblogis, & cubitales, interdum etam longiores exfuguent, quatuor aut quinque flores ex vaginulis lateralibus promentes, Iridis bulbola verficoloris floribus formá non admodum diffimiles, colore cœruleo faturatiore praeditos: quibus fuccedunt oblonga capita trigona, subrufa, multò firmiora, magisque cartilaginosa quàm latifoliarum Iridum, iis paria quæ in Tripolitana, angulis etiam eminentibus & quodammodo geminis, quæ dehiscentes semen duplici ferie digestum, aliquantulum compressum & angulosum, ossezque duritiei, subrusescente membrana tectum oftendunt. Radices oblique, longe, nodose, graciliores quam in latifolia, Tripolitanæ radicibus æqualis, foris nigricantes, intus candicantes aut pallescentes, sapore acri & fervido, multas longásque fibras spargentes. Invenitur etiam foliis non graveolentibus.

In Germania & Hungaria in pratis invenitur.

Lib. XXI.

De Herbis bulbosis affinibus.

1189

3. Iris pratensis angustifolia non fætida altior C. B. tenuifolia major slore ceruleo & striato, angustifolia 2. Clusio J. B. angustif. minor sive Pannonica versicolor Clusis Park. Iris sylvestris Byzantina Ger.

Cubitalia, interdum etiam longiora folia habet, admodum angulta, minimi digiti five semuncia latitudinem non excedentia, viridia, non tamen splendentia, summa parte mucronata, infima verò, qua sub terra latent, purpurascentia, nullo ingrato odore, [J. Bauhino oleraceum quid redolent,] Caules habet sesquicubitales, nonnunquam bicubitales aut ampliores, rectos, teretes, firmos licet intus cavos, geniculatos, virides, fummo faftigio in binos aut ternos ramulos divifos, quorum fingulis in-fident finguli flores, Iridis bulb. verfic. latif. floribus forma fimiles, odorati, quorum terna petala deorsum inflexa, infimâ parte, & quatenus bifido alatóque folio ligulam occulente teguntur, furvo colore funt, reliqua verò parte (quæ in nonnullis brevior & latior est) in aliis oblongior & anguftior) nunc candicante, modò purpureo seu violaceo colore, venis saturatiore purpura nitentibus per folii longitudinem & latitudinem excurrentibus, & fimbrià five supercilio carentia: tria surfrom erecta angultiora funt, & cum bifidis illis exalbidas ligulas tegentibus, purpurei faturi five vio-lacei funt coloris. Breves deinde fuccedunt flique five capita triangula, breviora quam in pracedente, neque adeò mucronata, neque gemina costa eminente pradita, qua per maturitatem nigricantem colorem contrahunt & dehiscunt. Semen inaquale, angulosum, nonnihil compressium &c durum continentia. Radix nigra, tenuis, dura, nodola instar superioris, fibris duris & tenuibus præ-

Clusius in pratis nonnullis & locis pratensibus Austria & Ungaria eam invenit : Loca particularia Locus

Clusius Iridis angustifoliæ secundæ speciem alteram meminit, ejusque iconem dat, sed nullam Varietas addit descriptionem. Hanc C. Bauhinus. Iridem pratensem angustifoliam humiliorem appellar, apud quem reliqua Synonyma vide. Iris angustif. flore albo J.B.

Iris candidis floribus angustifolia Lob. ab hac non aliter quàm floris colore differre videtur.

4. Iris angustifolia maritima major C. B. angustif. 3. Clus. An Iris tenuifolia store violaceo J. B? Iris maritima Narbonenssis Get.

Cial.

Ex radice nodosa multa producit folia, firma, longiora quam pracedens, & prioris foliis magis angusta, faturáque vinditate prædita, nonnihl etam fætida; inter que cubitalis affurgit caulis, firmus, aliquot fores proferens Secundar forbisu longiores, & Prima pene similes, fed longé faturatiore purpurà & quasti nigrà præditos: quibus succedunt capita, prima capitibus pene similia, semine exiam simili plena. Radis, ut dictum, nodosa, dura, forsa aigra, minimi digiti craffitudine, internià parte ex albo stavelcens, antrorsum & in latera progrediens, aliarum angustifioliarum Iridum instar, & randem veluti in orbem sese spargens, (quod omnibus Iridibus commune est) multis fibris donata gracilibus, duris, ficcis, lentis tamen & fractu contumacibus, quarum anteriores & novellæ craffiores, molliores & candidæ.

Ab hac mihi non diversa specie videtur.

Iris angustifolia maritima minor C. B. angustif. minor Clusii quarta J. B.

Præcedente humilior est, floribus paullò minoribus & angustioribus, atque etiam dilutioribus. Primæ tamen floribus saturatioribus; cætera similis. Nascitur utrumque hoc genus Hispaniæ & Galliæ Narbonenfis locis maritimis.

5. Iris angustifalia bortensis versicolor C.B. angustif. store violaceo, restexis folisis latteis & purparis vensu variis J.B. angustif. 5. Clus.
Clus.

Nec foliorum forma, nec radicibus multum differt à majore marina, nisi quòd folia habere non videatur tam atra viriditate prædita : flores etiam plurimum different ; nam tria folia surrecta purpurei sunt coloris & violacei; tria verò reflexa & terram spectantia paullò latiora sunt, & multis lacteis purpureisque venis, alternatim permixtis, ab ipso folii ungue exorientibus, atque secundum longitudinem & in latera se spargentibus gratissimam varietatem efficiunt.

Floret cum marina, serius prima, Junio videlicet mense: Semen maturitatem acquirit Septem-

Hanc maritimæ varietatem fuisse suspicor, à semine deciduo in hortis enatam.

6. Iris graminea cui pereunt quotannis folia J.B. Iris angustis, prunum redolens major & minor C.B. angustis, 6. Clus. Chamairis tenuifolia Ger.

E radice inodora, tenuiore & graciliore quam caterarum Iridum, nodosa, nigro cortice teala, obliqua, brevi tempore magnum cespitem occupante, ut cum difficultate erui queat, cause palmares suni pedales, alteri vix dodrantales Clus. sun tempore magnum cespitem occupante. Flor amoenus è subjecto calice, res | uni pedales, atteri vix docrantaies Ciij.] remus jurriguituri. Fioi amenus e impédo calier, fex profundis fulles totidemque acutis porcis exarato, enincat, novem peralla alazum more conflans, fed mulcim diverfis; nam tria extima repanda extremà orà albi violacefique finis obliqui si variata funt, indé contractius folium quale ex ilthmo eluctarum paulatim lateficit, purpuralens in lateribus, nulla in medio hirituta fimbrià, cujus locum fiupplet linea lata lutea, firis purpureis pieta; cui extrinfects respondens costa ex luteo virefici. Histe incumbunt fimiliter repanda tria illa bifida folia, que in medio quidem è viola purpurascunt, à lateribus autem à diluto rubore ferè cinc-

rea funt, quibus aversa parte apprimuntur stamina latiuscula, cultrata, coloris ferruginei : hisce alrea unt, quious avena parte apprimenta di minora duplo, colore violaceo, neutiquam in fummo reli-terno pofitu interjecta funt tria reliquis minora duplo, colore violaceo, neutiquam in fummo reliquarum more cocuntia, sed apicibus convolutis à se invicem dissita. Odor nobis gratus Prunorum, Clusio Armeniaci mali. Succedunt capita sublonga & turgida, valdè eminentibus costis pra-

Viriet Ates

Clusius duas hujus differentias deprehendit : Unam pedali interdum altitudine, caule tereti, binos aut ternos plerunque flores gettante: Alterum caule vix dodrantali, unicum magna ex parte florem Provenit in pratis Viennæ Austriæ vicinis, ad radices montium fitis. Huic folia hyeme accref-

Locas.

Locus.

Vivee.

cunt, suntque tenuia, angusta valdè, non rigida, sed mollia, & superioribus dilutiùs virentia. A. 7. Xyris Ger. Xyris steve Spatula fatida Park. Spatula fatida, plerisque Xyris J. B. Xyris I. sve Gladiolus fatidus C. B. Stinking Gladbon, oz Gladwin.

Radix incurva Dod. in novellis plantis rotunda, & veluti bulbi aut cepæ alicujus caput, è qua fibra dependent craffiufcular, veteribus & multorum annorum plantis multa, longa, geniculata, fibi invicem implicata, magnum veluti cespitem constituentes, denique ut forma ita & acrimonia ininvicem implicate, magnum voint cubitalia & fesquicubitalia, in cultratum mucronem desimunt, angustiora quam vulgaris Iridis, atro virore splendentia, sectidum cimicum odorem attritu obolentia: anguntora quant ungan rinas, and rinos sporteres media folia recti affurgunt, quorum finguli cantiere have caules plures, glabit, craftiere mediacort, per media folia recti affurgunt, quorum finguli can maliculato calici infidentem ferunt florem Iridis, fed minorem, novem folias confiantem, quorum naliculato calici inidentem teriuni norem iriais, lea minorem, novem folis conffantem, quorum tribus repandis ex purpura obfoleta albicantibus, virgatis, nulla fimbria villofa donatis, terna modico intervallo impolita, fuliginofo colore, bifida, ligulas concolores occultantia: reliqua tria modice ereĉa, ab exortu ad medium ufque circiter fufca, deinde ex albido leviter purpuraficentia. Floribus fucedum filique oblonge, vel (tu ait Cordus) Iridis fylv. fimiles urriculi, fed paullo majores & triquetri, que per maturitatem Pæoniæ inflar dehifeentes femen oftendum rotundum rubrum, mitalia demociatione authoritation. noris Pisi magnitudine, gustu fervido. Ad lepes & in duments apud nos provenit, fed rariús. Observavimus cum Lobelio & ad litoreos maris aggeres: Passim Monspelii locis similibus invenitur.

mais aggetes: a anim anomposi constituinos a mentro constituinos de acrimonia pracida eft radis; a mentí Cotulam aut cimices oleat, ut contra capitis vulnera Diofic tefte, faciat & fracturas, educat aculeos & omne telum extrahat citra dolorem: admixnera Diote, care, tacate o inactina parte, radicis Centaruri quinta & melle fanet tumores & infammations cum aceto impolita. Radix, cum paffo contula bibetur ad convulla, rupta, coxendicum dolores, urinz stillicidia & alia profluvia. Semen ad ciendam urinam efficaciffimum est trium obolorum pondere in vino potum: Idem & lienem absumit cum aceto potum.

ın vino potum: 1dem o Lienem adunine cum acero potunt.

Lobel. Ad alvi proflivia bibitur non fecus ac Rhabarbarum & Afarum: ventris fluores materiam per urinam deducendo & avertendo fupprimit. Caterum opilionibus & rufticorum plebi in præfectura Somerfeti Angliæ hujus radicis decoctum aut enam infufum purgationes Iridis modo

In omni alvi profluvio nolimus experiri hanc fervidam radicem, inquit J. Bauhinus; forte poffet tolerari usus in profluvio alvi pituitoso. Hujus radices maximarum sunt virium in Scrophulis intus sumptæ. D. Needham.

Pulvis radicum exficcatarum in hyfterica paffione, orthopnœa & hypochondriacis affectibus utiliffimus eft. D. Bowle.

8. Iris tuberola C.B. Ger. Park. tuberola Belgarum J. B.

Folia illi tria aut quatuor, fesquipedalia & longiora, angusta, striata, quadrangula, cum primò erumpunt rigida, verum postquam in justam longitudinem excreverint, infirmiora & terram versus reclinata, in acutos mucrones definentia, colore glauco, ad exortum gracilia, & duobus tribúíve foliolis seu squamis membranaceis obvoluta: inter quæ exurgit caulis pedalis aut altior, gracilis, teres, striatus, duobus soliis arctè ei adnascentibus, & sinubus sus eum amplexis & involventibus ab imo ad summum fere. In summo autem nodi duo observabiles sunt sibi invicem proximi, è quibus totidem folia membranacea acuta, carinata exeunt, alterum superius & angustius, alterum inferius & latius, tum folium superius, tum florem ipsum antequam aperitur includens & occultans. Floris petala extima tria versus terram valdè restexa, supina parte nigricant mollitie & splendore pannum nigrum holosericeum referentia: iis incumbentia tria eriguntur magis quam in aliis iridibus, & in duas acutas lacinias auriculas imitantes profunde diffecantur: tria reliqua in aliis erigi & fupra florem efferri solita, brevissima sunt & perangusta, ut soliorum potius rudimenta quam solia genuina censeri mercantur. Omnium, exceptis apicibus extimorum, color pallidus au herbaceus, nigrore quodam diluto obiter tinctus. Flori subest vasculum seminale oblongum teretiusculum quod sore duodam antito onice tineus; and not average of the observation of the

Oritur in Orientalibus regionibus & in Arabia.

CAP.

CAP. II.

De Liliasphodelo.

Iliasphodelus dicta est hac planta à slore Lilii & radice Asphodeli.

 Liliafphodelus luteus Park. Lilium luteum Afphodeli radice C. B. Afphodeli radice luteum, feve Lilio-afphodelus quorundam flore luteo J. B. Lilium non bulbofum Ger. Che Dan-Lifu. 7. B.

Ad unum vel duos cubitos excrescit, caule tenui sed rigido, tereti, cavo, lævi, absque foliis, in sum-Ad unum vel duos cubstos exercicit, cause tenui eta rigioto, ecretic, cavo, lavi, abique folis, in furmoi in aliquot ramos divifo, y cadice fibrola, glandulis appeniis donara. Afinodeli radicum amula, funulta, ololonga, ab urio capite defeendunt] foris buxea, intus alba, fapore fubdulci. E glandularum anneus tibra quaedam crafifores ferpunt, quibus in plures plantas multipleamunt. Polia ei funt numerofa, Porri aut Afinodeli, longa, carinata, firiolis per longum donara. Fineu odore planè & forma Lilit, fed colore penitus luteo. Poff flores (inquir Dodonavo, craffe, triangulares ginuntur filique, in quibus femos nigrum & splendens. Paoniz paullo misus.

Floret cum Lilio purpureo majore, & paullò ante, Lilia candida præcedens. In Ungaria maximâ copia sponte nascentem, in multis uliginosis pratis, non procul ab oppido munitissimo Nemeth-

 Lilias phodeliu phaniceus Park. Lilium radice Asphodeli phaniceum, sive Livio-as phodeliu quibus-dam I. B. Lilium rubrum Asphodeli radice C. B. Lilium non bulbosum phaniceum Ger. The red Dap Lilp.

Non admodum absimilis est hac planta pracedenti, sed in singulis partibus major. Radix quippe confimiliter glandulis oblongis filo connexis strumosa, alba, gustu propemodum fatuo: Caulie digiti craffitudine, duos cubitos altus & major, fiftulosus, enodis, cujus fastigium in aliquot alas dividirur: folia majora, carinata, latiora quam lutei: flores in caulium ramis altero tanto majores, Liliaceis pares, colore truftiore rubent intrinsecus, lutea linea per medium decurrente ad ungues usque totos luteos: extriníecus folia ad luteum magis devergunt.

De loco ubi sponte exit nihil invenio apud Boranicos qui de eo scripserunt: Quòd semen apud ipfos non protulerit quotquot eum coluerunt confentiunt; non dubito tamen quin loco fuo natali producat. Radicibus adeo fe multiplicat & propagat, ut ob id hortulanis minus acceptus & gra-

Ob flores unum duntaxat diem durantes non ineptè Hemerocallis dici possic.

CAP. III.

De Asphodelo.

Sphodelon dictum volunt quafi and stars, that the offer usually with the most offer and the forum cinere. Etenim in tumulis Veteres Afphodelum ferebant, ne deeffet cibus mortuis, ut Porphyrius in quodam epigrammate scriptum reliquit, ubi tumulum his verbis inducit, Νώτο β΄ μαλάχω τε κζ' Ασφόδελου πολύροιζου, κόλπο 5 του δείνα έχω. Foris quidem Malvam Affbodelumque babeo, intus verò mortuum claudo.

Afphodeli notæ funt radices multis tuberibus uno capite dependentibus constantes, flores stellati, femina triquetra.

1. Aßbodelus major ramosus store albo J. B. major albus ramosus Park. albus ramosus mas C. B. ramosus Ger. The great white branched Asphobel.

Multa habet oblonga folia, angusta, triangula & veluti carinata, fungosa & lenta, mucronata': caulem rotundum, lavem, bicubitalem interdum, in ramulos superne fissum, quem à medio ferè furfum vergendo exornant multi, stellati flores, coloris intus albi, foris verò nervo purpuralcente fingula folia fecundum longitudinem quali diftinguente (ut Ornithogali flos virescente linea distin-tus eft.) sex staminibus medium occupantibus. Semen durum, lignosum, rugosum, atrum & figura triquetra, capitulo orbiculari ferè, sed tribus eminentioribus costis prædito, & ex viridi purpurascente continetur, quod illo per maturitatem dehiscente cadit. Floret per partes, ut verè dicit Theophraftus, & incipit ab imis. Radices ab uno capite numerofæ exeunt, oblongæ, exiguis Napis fimiles, fed inferiori fede craffiores, atque in fibras definentes, fucci plenæ candicantes, ingrati & acris

Istius (inquit Clusius) radices videre memini, dum Olyssippone Hispalim proficiscerer, aratro erutas, que 200, aut plures, ab eodem capite pendentes, cósque crassos admodum napos haberent, ut 50. aut amplius libras totam plantam pendule putem. Itaque nihil mirum fi Plinius, 80. fimul acervatis sæpe bulbis referat.

Liiii 2

Tembus.

Nos in montibus Meffanz imminentibus atque etiam in collibus faxofis agri Monspeliensis obser-Nos in montious rachiants minimalinate ages claim in controls salaris eggi exompeticinis objet-vavinius. Floret Martio & Aprili. At nos Autumno etiam florentem invenimus: unde forte Af-Locus & phodelus Autumnalis Cam.

2. Alfibodelor albus non ramofus C. B. Park. major albus non ramofus J. B. non ramofus Ger. 2. Clnf.

Pracedenti omnino fimilis est, exceptis caule, qui unicus est, neque furculosus, &c flore, qui omnino albus: Illius etiam radix non admodum numerola. In Sicilia circa Syraculas & albi obfervavimus.

Asphodelus purpurascens soliis maculatis C. B. major store carneo Park. store rubente Ger.

Cum nullæ præter eas quas tituli exhibent notæ hujus tradantur, nos varietatem præcedentis accidentalem, non speciem diversam arbitramur.

3. Affhodeliu minimus Cluf. hift. app. Ger. emac. minimus allow J. B. C. B. Park. Cluf. Cluf.

Minor est tertio jam descripto [Phalangio Cretz Salonensis] & ab eo plurimum disfert: nam glandulosas radicer habet insta secundi generis, lucet minores, è quarum capite prodeunt quinque eaut fex folis valdè angusta & longiuscula, inter que assurgi causienses rotundus, dodrantem aut peatur fex folis valdè angusta es ullis ramis præditus, in quo spices in modum nascuntur multi stares abi, singularis, nec ullis ramis præditus, in quo spices in modum nascuntur multi stares abi, singularis, nec ullis ramis præditus, in quo spices in modum nascuntur multi stares abi, singulis peralis internè & externé venà quadam secundum longitudinem noratis, perinde ac tertis singulis peralis internè & externé venà quadam secundum longitudinem noratis, perinde ac tertis singulis peralis internè & externé venà quadam secundum longitudinem noratis, perinde ac tertis singulis peralis internè & externé venà quadam secundum longitudinem noratis, perinde ac tertis singulis peralis internè & externé venà quadam secundum longitudinem noratis, perinde ac tertis singulis peralis internè & externé venà quadam secundum longitudinem noratis, perinde ac tertis singulis peralis internè & externé venà quadam secundum longitudinem noratis, perinde ac tertis singulis peralis internè se consideration de la considerat

Julii initio flores proferre incipit, quum reliqua genera finos abjecerunt. Hyeme folia amittit, & nova denuò acquirit circa Aprilis initium.

4 Affbodelus luteus Gor. J.B. luteus minor seve Hastula regis Park. luteus & flore & radice C. B. Bellom Alphobel, of Mings spear.

G. B. gettum antiquoti, ve analysis de femiores quam Afghod alisi majoris, colore luteo Radices ab uno capite multe nafcuntur, longé tenuiores quam Afghod alisi majoris, colore luteo Radices ab uno capite multe nafíventa fébodeli, ab ino incipiendo fucceffavé fe aperiantibus omati, laris, à medio ad fummum fierisus Afghodeli, ab ino incipiendo fucceffavé fe aperiantibus omati, laris, à medio ad fummum fierisus riques areas ingum ferè triquetrum continentia. Folia fol lutes, quos excipiunt pericarpia rotunda, lemes nigum ferè triquetrum continentia. Folia porto angulta, velui angulofa ut riquetra ferè videantur, fiftulofa, colore glauto pradita, à radice porto angulta, velui angulofa ut riquetra ferè videantur, fiftulofa, colore glauto pradita, à radice porto angulta, velui angulofa ut riquetra ferè videantur, fiftulofa, colore glauto pradita, à radice porto angulta, velui angulofa ut riquetra ferè videantur, fiftulofa colore glauto pradita, à radice porto angulta velui angulofa ut riquetra ferè videantur, fiftulofa colore glauto pradita, à radice porto angulta velui angulofa ut riquetra ferè videantur, fiftulofa colore glauto pradita, à radice protection de la colore de latis numerola oriuntur, & caulem etiam ad flores ulque crebra undique convefiunt. Radicibus undique diffusis multiùm se propagat.
In insula ad promontorium Pachynum & alibi in Sicilia eum invenimus.

Asphodelus luteus minor Gr. huic eadem species videtur.

5. Asphodelus Autumnalis C. B. Autumnalis sive major Cam.

CAP. IV.

De Phalangio.

Halangium fic dictum est Galeno 8. Simpl. facult. quòd demorfis à Phalangiis [Aranci genere] auxilietur : cui ut & Plinio l. 27. c. 12. Phalangues. Ab Asphodelo radicibus fibrosis differt.

1. Phalangium flore Lilii J. B. Allobrogicum Park. Allobrogicum majus Clus. magno flore C. B. Phal. Antiquorum Ger. emac. Spitter: most.

Quina vel sena producebat [Clusio] folia, carinata, satis firma, surrecta, viridia, summâ parte mucronata, inferna selse invicem amplectentua instar aliorum Phalangiorum: inter qua prodibat caulis pedalis aut amplior, viridis, teres, firmus, fummo fastigio inter singulares appendices denos aut came peuans aut ampuor, vinus, ceres, amines junino ratione met impunate appendice deinos aut plures geftans flores, prorfus niveos, majores quam in majore Phalangio vulgari, in anterioriem parte em propendentes, (ternis interioriems peralis paullo lationibus & crifpis, exterioribus verò viridi mucrone praditis) florum parvi Lilii formam quodammodo referentes, odoratos, è quorum umbilico fena gracilia prodibant famina unciam longa, terna tamen aliis paullò longiora, extima parte curva, 8: flavis apicibus donata, oblongiore gracili in medio ftylo, ut commodius mea opinione curva, ce navis apicious conata, outougiore graun in metao rivas, in commonto mas opinione comparari políe non videantur quam parvo Lilio albo. Floribus fuccedebant trigona capitula, fucum feenes é inacquale continentia. Radis in multas, craftas, candidas & longas fibras, aliorum Phalangiorum radicibus non diffimiles dividebatur, & adnatis fe propagabat.

In Alpibus Allobrogicis propè maximum Carthufianorum cœnobium fponte oritur. J. Bauhinus reperit florentem Junio in pratis montis Seprimi Burmii Rhatorum prope Kafest: atque etiam, Ge-

nevæ cùm effet, in monte Thuiri.

2. Phalangium

2. Phalangium pulchrius non ramosum J. B. parvo flore non ramosum C. B. non ramosum vulgare Park. parad. non ramosum Ger.

De Herbis bulbosis affinibus.

Foliss oft Phalangio ramolo panè fimilibus, latioribus paullò : caule codem, fed non ramolo: flo-ribus paullò majoribus, albis, multis, & ípicam repræfentantibus: fuccedunt capitula fublonga, in

quibus semina rotunda. Duplicem hujus speciem facit C. Bauhinus, majorem folio longiore & latiore, semine majore:

& alteram in qua omnia minora : Clufius adhuc alterius meminir, cujus folia longè ampliora, longiora & craffiora quam præcedentis, caulis etiam multo procerior, qui & flores longiore spatio ab invicem diffantes proferebat. Forte hæ omnes funt tantum præcedentis varietates. Reperiuntur in montibus Pyrenæis. Nos in monte Saleva prope Genevam hie descriptam observavimus.

3. Phalangium parvo flore ramosum C. B. J. B. Phalangium ramosum Park. Ger.

F. B.

E radice perenni fibris craffiulculis, candidis, fubdulcibus, glutinofis composità coulis furgit fingularis, tenus, lavis, teres, sesquicubitalis, cujus scapus in ramulos aliquot facesses, spere sustine trequentes, stellatos, emaculato candore Lilii conspicuos, quibus pericarpia globola succedunt, Lini capitulis aqualia, per matuntatem in tres partes dehiscentia, semine (ut vult Dodonæus) nigro, veluti Melanthii, non perinde tamen angulofo, referra: Felia graminea, porraceis tenuiora, angu-ftiora, carinata, pede aliquiando longiora, ac etiam cubitalia, statim à radice exorta in terram repanda parum attolluntur.

Circa Francofurtum ad Mœnum, Bafileam, Genevam & alibi in Germania, in collibus, paícuis Loca:

montofis, & cricetis copiosè oritur.

4 Phalangium Cretæ Salonensis Lob. Ger. Asphodelus folisi sistulosis C. B. minor folisi sistulosis

4 Phalasquium Cretae Salomensia Lob. Ger. Asphodelus solisis sistualosis C. B. mimor solisis sistualosis. J. B. albus mimor sive Fistualosis Park.

7. B. Clus.

5. B. Clus.

Ex fibrosis Phalangii (cui tota planta satis similis) radicibus, mediocriter crassis, non nodosis, ex uno capite numerosis solisis promit multa, angusta, rotunda serve, striata, sistualosa, tres aux quaturo uncias longa, Lin cultu planta etiama cubiro longiora] in acumen desinentia: è quorum medio sex un plures eadem radice assistante caules, cubitales, ramosi, quos sine ordine nascentes striatos forest, superioribus similes, sed minores, colore lacteo, linea ferrugne à Clustico purpurascente pant sores, purpurante estalum secondomi lonoritudinem percurrente. staminibus in medio lactoris actives fores. unumquodque petalum fecundum longitudinem percurrente, staminibus in medio lacteis, apiess ferrugineos fultinentibus. Vascula suboriuntur triquetra ferè, semen nigrum, triangulum rugosum clau-

ocotta.

In campo illo lapidoso supra Arelatem versus Massiliam, circa oppidum Salonam, Cretam Salo-Lecus:

In campo illo lapidoso supra Arelatem versus Massiliam, circa oppidum Salonam, Cretam Salo-Lecus:

Nascitur etiam, referente Clusio, plenis, regni Granatensis locis.

CAP. V.

De Pseudo-phalangio.

1. Phalangium Virginianum Tradescanii Ger. emac. Ephemerum Virginianum Tradescanii Park, parad. Allium sive Moly Virginianum C.B. app. Dirginian Syiber mort.

Radice fibrola, longè latéque sub terra repente hic illic folia protrudit, ex cinereo viridia, Radice fibrola, longa & quasi grabina aut terna simul, rarius plura, imà parte se mutuo complectentia, longa & quasi graminea, angusta, è latiore principio in acutum mucronem sensim definentia, per margines minea, anguita, e lature principio in actuum mucronem tenium detinentia, per marginea nonnihil afpera, nervofa, cauliculos fuperantia. Cauliculos inter folia exfurgit palmaris, rigidiuficulus, geniculatus, foliis ad fingula geniculat fingulis eum amplechenibus vefituta, è quorum finubus ramuli interdum exeunt. Caulis faltigium in duo plerunque folia difeccit, Cyperi fer è in modum; inter quæ firere emergunt plurimi velut in umbella, ad viginti interdum, tripetali, first ampli, puri entre ruface firere current rificiles pariere emissione de la companya del companya de la companya de la companya del companya de la companya del companya de la companya de la companya de la companya del companya de la companya de la companya de la companya del companya d puro-ceruleo faturo colore tincti, calice virente trifolio pariter ant. juan aperjantur inclufi, se cere tenuibas pedicellis penduli, qui flore se explicare incipiente productiores facti virguntur. Medium tenuous peutcens pentuan, qui une a consenio in inspentino peutcens pentuani procupation occupat umbo five capitulum, flaminulis fex ribentius, plumois, apicius luties infiginius (circumvallaum. Fla interdiu aperitur, fib veriperam fe claudit, deinde marcefeit, & contrahente circumvallaum. fe calice deorsum denuo nutat. Umbo medius, calice occultatus, in vasculum seminale turgescit. femina parva, nigricantia, oblonga continens.

E Virginia ab amico quodam in Angliam illatam accepit Joan. Tradescantius senior. Variat sforis colore albo & rubro; & foliis etiam amplioribus.

2. Phalangium ramosum Virginianum foliis latis, repens Jac. Zanoni.

Radice nittur longa, reptante, tenaci, caule non craffiore, nodofa, è fingulis nodis fibras emittente longe latéque lub terra repentes teretes, pallide luteas, qua facile delibrantur, medullà intus folidà, succulenta, sapore initio dulci tandem mordicante, Raphani amulo. Caulis è radicis capite exilit glaber, cubito paulò altior, lentus & frangi contumax, medullà densà, viridi, fucculentà re-Iiiii 3

Lib. XXI.

A. 2. Pseudo-asphodelus palustris vulgaris nostrus. Asphodelus Lancastrie verus Ger. emac. de-ser. Pseudo-asphodelus primus Clus. palustris Anglieus C. B. luteus acorifolius palustris Anglieus Lobelis J. B. Hantasthite Asphodel, of Bastath Asphodel.

Folia habet uncias duas cum dimidio, aut tres longa, ima parte latiora, in mucronem acutum fen-fim angustata. Caulis altitudinem pedalem raro, assequitur, lævis & foliolis paucis donatus; cujus summam partem spica occupat summa elegantium, stellatorum, sex soliolis constantium, colore stavo; quibus succedunt capsus, longiusculæ, trigonæ, interdum etiam tetragonæ & pentagonæ, se-para etile suffim combinense.

men exile, rultum, continentes.

In palufribus putridis & aquofis, multis Angliæ in locis, copiofiffimè oritur, & aftate flore.

Locati
Hanc pro Alphodelo luteo paluftri Ded. habemus, quantumvis nea, descriptio, nea, figura Dodonai ei per omnia respondeant. Differentia enim in magnitudine, & caule multis foliolis indute non tantielt, ut proprierca species multiplicandas putem, prafertim cum loco conveniant Dodonai de Ghabaltura habitus & padret.

Asphodelum Lancastriensem ad vulnera sananda mire efficacem esse aiunt. Vid. Philosoph. Transast. Vires. N. 117. p. 398.

Floribus lixivio maceratis puellæ crinem flavum inficiunt. Lob.

A. 3. Pseudo-asphodelus palustrie Scoticus minimus. The least Scotist Asphodel.

Triplo aut quadruplo minor est Pseudo-asphodelo palustri Anglico; saisi Iridis, angustissimis, secuniciam longis, in acumen definencibus: caule vix palmari, vel nudo, vel unico con minimo folicol donaco: spica solorum brevi; solocilis (quantum conjecio) albentibus; quibus succedunt capsulae breves & subroundes. Radices subsunt sibrolis, ut in Pieudo-asphodelo 2. Cius.

Hanc speciem juxta rivulum quendam non procul Bervico in Scotia invenimus.

pletus, succo tamen minime viscoso uti pracedentis, cortice, seu cuticulam mavis dicere, tenui viridi aut puprante, maximė verfus fundum, veftitus, lanugine fubili albicante obductus, raris nodis interceptus, mediæ parte longioribus intervallis diftantibus, fumma & ima fatts vicinis: E

quorum fingulis fingula enafcuntur folia, membrana ad exortum latæ caulem aliquousque obvolventi pediculo brevi lato adnexa, tactu mollia; nervo medium percurrente, infernè elevato feu venti pediculo brevi iaro annexa, tacu monta; nervo incumi percurrente, inferne elevato feu extante, fuperne in fulcum tenuem depreffo, cum alis fubtiliffimis nervulis, per totum folium excurrentibus; tachi afpera, fubfiantia carrilaginea, fuperne obfoure viridia; inferius albicantia, nonnihil lanuginofa, confimilibus lineis viridibus firiata, qua à bafi ad apicem ufque extenduntur, adeò exiles ut ægrè fint visibiles. Caulis in ramos satis crebros dividitur, & hi vicissim in ramulos fecundarios. In extremis ramulis nafcuntur pelliculæ [feu calyces] herbaceæ, fubftantia membranosa seu cartilaginea, quæ clausæ hemisphærii figuram repræsentant, quarum unaquaq, storem sustinet tripetalon, Phalangii præcedentis, hilarè cœruleum, tribus in medio staminibus apices flavos infinentibus: apertæ triangulum referunt. Flore delapfo reftant calices supradicta herbacei, lineis arcuatis adeo eleganter striati, ut luci oppositi velut reticulæ aut Aranearum telæ appareant. Hi undique claufi funt excepta parte superna, éque corum centro interius exoritur pediculus teres, tenuis, nodosus, in duos trésve pediculos tenuiores retortos divisus, quorum unus quilq conceptaculum suffinet capitis serpentini ore hiante effigiem affabre mentiens, cum lingua intus palato adnexa, quæ postea semen efficitur, linguæ, figura, colore obscurè cinereo, subrus flavescente.

Planta hac ob nimiam radicibus se propagandi aviditatem rarò slorem producit: nam si ficali coercetur quotannis plerung, floret. Phalangium Africanum Helleborines folio non descript. Hort. Lugd. Bat.

CAP. VI.

De Pseudo-asphodelis palustribus.

lustrem Scoticum & Lancastriensem, quem Anglo-Britanna mulieres, apud quas frequens nasci-

luftrem Scoticum & Lancaftienfem, quem Ango-Britannæ mulieres, apud quas frequens nafictur, à tingendis capilits @apptem-fair, i. e. virginum capillum, vocient, à fecundo Pleudoafphodelo Clef, non diverfum puter, fed variare parvitate & magnitudine ration natalis foli.

Quarwis enim alicubi forte in Angia proveniat (quod non credimus) Pleudo-afphodelus fecundus Clef, non tamen certo certiùs adeò frequens ulpiam oritur, ur rufficis & mulierculis cognitus,
& in vulgari ulu receptus fit. Verium Pleudo-afphodelus pallutirs noftras [& tu putamus, Dedonær]
magnă copià tum in feptentrionali, tum in Occidental Angilea pare, locis palutiribus & aquofis
oritur, ut nemini e medio vulgo incognitus effe poffit. Adde quod înc à floris colore flavo tingendis capillis aptus videtur, non autem Pleudo afphodelus fecundus Clufii, quis fos pallefecents
ex herbacco coloris eft. Lobelium fecut J. Bauhinus & Johnfonus Gerardi emaculator codem
errore tenentur. C. Bauhinus hos recè diffingut; att. nufiper Pfeudo-afphodelum paliftere A. errore tenentur. C. Bauhinus hos rectè diftinguit; atq, infuper Pfeudo-afphodelum paluftrem Anglicum à Pseudo-asphodelo palustri Scotico diversum facit: Hoc etiam rectè, si Pseudo-asphodelus palustris Scoticus noster ei cognitus fuerit, de quo est cur dubitem. Certè Lobelius Asphodelum

Ins paluffris Scoticus noiter et cognius ment, de quo en un unument.

Certe Locenus Aiphodelum fuum minimum Norvegicum paluffrem Scoticum cum Lancaftrenfi feu Anglico mifece e confundit.

Reftat adhue ferupulus. An fci. Pfeudo-afphodelus luteus paluffris noitras idem fit Afphodelo luteo paluffri Dod? si enim hic caulem pedalem habeat, prout eam deferbit Dodonaus, eunque non nudum, ed mults foliolis five vaginulis illum amplectentibus donatum, ut vult Clufius, à noftrate, qui humilior est plerunque, & caule folius paucis esque enguis induto diversus videtur, ut & ab alis nobis cognitis, adeóque quatuor erunt Pleudo-asphodeli species, quod non credo. Esto ergo Pleudo-asphodelus Ded. cum nostrate idem.

Nos equidem tres hactenus Pseudo-asphodeli species vidimus, inque locis suis natalibus collectas. ficcas adhuc affervamus, nec plures agnofcimus. Eæ funt

 Pseudo-asphouelus minor seve pumilio solio Iridis seve 2. Clus. Pseudo-asphodelus Alpinus C. B. minor folio Iridis Park. Asphodelus Lancastria Ger. descr. Cluf.

Numerosa sunt huic folia, sese mutuo amplectentia, ut in Asphodelo luteo palustri Dod. & Iride, Numeroia inne nuic foita, seis minuo attipatocintas, un majorostatuto patienti Dota, et Iride, angulta, hevas, viridia, dura, amaniuculi de caldi laporis: è quotum medio cauliculus gracilis egreditur, pedalis interdum aut major, aliquot nonnunquam fololis inharentibus, foicam foculorum ferens fex foliolis conftantium, alterus inflar, fed minorum, pallefcentis ex herbaceo coloris, & odoris expertium : quibus fuccedunt trigona capitella, interdum tetragona aut pentagona, minutiffimum ruffum semen continentia. Radin vix corpus habet, sed tenuibus aliquot fibris duntaxat constat.

Hunc Clusius Asphodelo luteo palustri Ded. per omnia minorem facit, foliis ei valde similem. Hanc speciem in Anglia sponte ortam nunquam invenimus, nec ab aliis fide dignis inventam audivimus: in transmarinis autem non femel, ur v. g. ad radices montis Saleve prope Genevam in aquolis, & alicubi in Germania J. B. P[eudo-a]bbodelm quitu[Jam dicitut, Johnsono apud Gerar. emaculatum perperam Afphodelus Lancastria verus, supra icenem inscribitur.

CAP. VII.

Loen Graci & Latini pariter tum & Officinz herbam ipfam ejúfq, fuccum denfatum appellant. Aloe autem dicta videnr quia maritimis gaudet. A Recentioribus Sempervirum marinum, quia Sempervivi modo diu durat appellatur. C. B. Floribus hexapetalis, vafculis feminalibus in terna loculamenta divisi fe ad hoc genus perinere oftendit. Folis craftis fucculentis, ad margines aculeatis, radice fuccum craffum, flavum, infigniter amarum fundente à reliquis congeneribus differt.

1. Also vulgaris C B. J. B. vulgaris five Sempervirum marinum Ger. Park. Common Aloes.

Folia bene multa è radice emittit, in orbem difpolita, ima parte le mutuo amplectentia, oblonga, fucculenta, digitum craffa, pallidè viridia, dentata dentibus rigidiulculis, in acumen definenta, quorum exteriora apud nos plerunque in terram reclinata aliquantulum, verum in loco natali erecta, aterni viroris, adeò ut per hybernos menses extra terram, in hypocaustis suspensa non marcelcant; fapore apud nos, (imò etiam loco natali autore Parkinfono) minimim amano, fed marcetcant; sapore apua nos, tinio etami toco natan autore rariamono/ nimititum amaro, toa potus refrigerante. Caulis è medio foliorum exurgit, craffus, in duos tréfve ramulos divifus, altitudine fesquipedali aut bipedali, à medio ad fummum usque plurimos foculos, lagenula figura, deorsum reflexos seu dependentes, apud nos albicantes sin calidioribus flavescentes] oris in sex lacinias divifis, sustinens; Quibus præteritis succedit semen in capsulis Asphodeli æmulis inclusum, Radix craffa, pedem longa, in fibras tandem crafficores foargitur, tenues & raras è lateribus emit-tens. Caulis foliorum delapforum veftigia retinet, ut in Braffica.

In Sicilia & Melita insulis, in muris & tectis frequentem observavimus. Clusius in Hispania. Locui. Succus ille inspissatus, Aloes nomine vulgo notus ex hujus planta foliis elicitur in Socotora infula, Persiae & India: Orientalis provinciis nonnullis, unde ad nos defertur. In Italia, ubi etiam Aloes eliciensponte & sata libenter provenit, ob cœli solive varietatem Succum hujusmodi non reddere olim de medu. creditum. Verum ingeniofiffimus F. Columna, Aloen etiam in Italia eliciendi modum à fein ventum in Historia stripium rariorum publicavit. Is autem hujusmodi est. Supposito lato sigulino vase viriato, multa supra illud ab radice statim avulla solia sispendit, aque ex illis sonateum succum luteum (quem in venis tantum contineri animadverterat) descendere & guttatim destillare permisit, manibus postremò etiam deorsum versus comprimendo folia, atque quod imis derimare perimin, mamous pontenno ettam deorium versus comprimento rona, aque quou mins foliorum oris concreverar radendo. Excepto itaque ex planibas folis copiolo fucco, vas illud tribus diebus Soli expolitit, ex circumferenta vafis quotidie quod harebas duriore (fatim enim quod paucum eft concretcit) abrafo & cum liquidiore commixto, idque pluries in die, noctíque repolito vafe, concretum pofitidie fuccum orinem atque friabilem habut. Color (inquir) ex citrino cum concrefeere incipir rufefeit, atque concretus mags nigreat, aque obteure pardur rubentem acquirit colorem, fanguinis concreti modo, vel potuis Hepati fimillimum, tranflucidus, levis, odore gravi aromatico, fapore amaro admodum ac abhorrendo ; & mirum quod manu tantum attrectanti illius vapore inficiatur aer, atque guttur amatum reddatur. In pulverem (ut Diofocnides notat) digits confricatus (ucus, qui probe fueri arefactus, ad minimum ufique ra-mentum facilè reducitur, & aquà infusà ftatim liquescit, dissolvitur, atque cirrino evadit colore,

quo ante concretionem præditus fuit. Omnes habuit notas optimæ Aloes, & cum præftantiffima Officinarum Aloe Succorrina comparatus, ettin excellere vifus eft : eaddem ettam vires obtinert, & ad eadem in medicina valere experientia didict idem Columna. Hæc cim ita fint verifimile of an eagern in meaning variety experiences and the common states of the large variety of the common of the common control of the con clici; non ex iis in frusta disservati a contrus exprimi, co modo quem describit J. Bauhinus. Saro quippe foliorum minime amarus est, sed portus leviter refrigerans; dissecto etiam plantae folio por quippe foliorum minime amarus est, sed potus leviter refrigerans; dissecto etiam plantae folio por quippe rotorum minime annatus ett, set pouto serstet ressignam; quiecto estam plante roto arque radice conciss (monente Columna) nihil fueci, neq amari, led mucofium qud, ac potitis infipidam guffu inveniebatur. Ex quo hac feripfi hodierum Aloes colligende modum è dictain D. Hernanni nobis communicavit amiciffinus vir D. Jofan Palmer M. D. is autem fic fe tis D. Hernanni nobis communicavit amiciffinus vir D. Jofan Palmer M. D. is autem fic fe

Ex folis à radice avulfis manu vel inftrumento leviter compreffis fucus deftillat in vas recipiens.

Subfidere debent partes craffæ per noctem [& poftea infolant] aliæ verò fupernatant. Poftero die in aliud vas infundunt & infolant ur concrefcat & exficcetur, in quo temporo fulvum acquirit colorem, quæ est Aloe Succotrina Officinis : crassa verò pars remanens estiunditur in aliud vas & infolatur, ut colorem hepaticum contrahat, que Aloe hepatica dicitur: craffiffina pars Caballina appellatur. Succus sponte ex foliis oblique incifs emanans aureum habet co-

Hic modus conformis est superius proposito à Columna invento.

Mineringius florem hujus planta in quinq, particulas obtase mucronatas non profunde dividi fer-Mineringius florem hujus planta in quinq, particulas obtase mucronatas non profunde dividi fer-bit. Verum fufpicor illum vel dividi affirmet; cumque verifimile non fit eum à reliquorum hujus generis norma abludere. Notabile est quod scribit idem Muntingius hujus plantæ slorem duabus interne tribúsve guttulis, ut in caune de quou action neun avanidique neque plante incerti quante interne interne culture guttums, ur in Corona Imperiali, limpidiffimis ac melle dulcionbus, deorsúmq, vergentibus, nunquam tamen decidentibus praditum effe. Idem confirmat D. Hermannus Leydenfis, qui & femina Sedi femilia ei

2. Aloe vera minor Munting.

Musting.

A przecedente differt foliis rectà magis furfum vergentibus, vix pedem, in Belgii oris, longitudine

A przecedente differt foliis rectà magis furfum vergentibus, vix pedem, in Belgii oris, longitudine superandbus, nee ultra digitum in medio latis, in angustum mucronem finientibus, colore non cinereo seu albescente, ut in illa; sed viridi saturo, neq tot tantisq, maculis albis ab utraq parte circundaris, fed paucis duntaxat minoribus, ifigue in extremo mucrone juxta fe pofiris condecoration fulgentials, finalis verò à parte utraq, frequentifimis, exiguis, craffiu(alis, lata bafi niterioribus, colore dilute albe(centibus vel è lateo candidis, partun aut nihil pungentibus fed molliuficials, and colore dilute albe(centibus vel è lateo candidis, partun aut nihil pungentibus fed molliufications). culis, atque quam in priori multò archite difpofiris, catera fimilibus. Nondum floruerat Muntingio.

3. Aloe vera costà spinosà Munting.

Munting.

Differt ab Aloe vulgari folis craffforibus, neq in mucronem adeò acutum, sed paulò latiorem

Differt ab Aloe vulgari folis craffforibus, neq in mucronem adeò acutum, sed paulò latiorem desinentibus, supernè planis, infernè ex obtuso triquetris, in dorso eminente non minùs quàm in lateribus fpinulis ejusdem coloris, at magnitudine atq, craffitie eadem superantibus, præditis, albidis maculis latioribus fimul & angustioribus undiq conspicuis; nervis internè ex albido lutescentibus, macus ratorios inimo o angunonous mana, orneros, a repetir raris, repletis. Flere in thylo rotundo, tres circiter pedes alto, digitum in imo, in fuperficie verò haud tai carifo, recto, folido, colore ex obícuro luteo quafi hepatico obfoleto fulgente, arc, fuperius in tres aquales partes semipedes longitudine superantes diviso inharentes; colore vulgaris Aloes florum diffimiles: Hi enim albefoentem non ingratum; Illi verò ex obfouro lutescentem; Alii verò luteum ftriis diverfis albicantibus diffinctum obtinent.

4. Aloe vera major Munting.

Munting.

Hunting.

Huntin lore donata, sed longè majora; maxima enim ultra quatuor pedes Romanos longa sinti: extera ta-men pro illorum serie paulò minora, atque magis ordinate disposta: in imo, ubi latissima, septem aut octo digitos lata, tres verò plus minus crassa: tantæ amaritudinis succo referta, ut eam degustatam Autor ferre non potuerit.

Harum plantarum succus, in aluta, utribus aut vesicis concretus, Solisque calore induratus hodie

ut olim Aloe dicitur.

Hujus in Officinis genera reperiuntur tria, 1. Succetorina seu Succetrina. 2. Hepatica. 3. Caballina. His addit Schroderus Lucidam, quam alii à Succotrina non distinguunt.

1. Succotrina ab infula Succotora denominatur (Est autem Succotora Indiz infula, ultra 128. m. p. à maris Erythræi freto diftans) Hæc omnium præftantissima est, 1. colore cum rubedine slape a mais expunsa meto que anno para communi para communi ve decess heparis in modum, nitida etiam, h. e. pellucida feu transparens. 2. Odore aromatico, ad myrrham ferè accedente, unde odoramentis & fiffiumignis olim adhibita erat. 3. Sapore amazor aromatico & adhiringente, amazore fugaci nee du morante in lingua. 4. Pondere levis, fishtranti tannen compacta. Trackando, in Sole etiam vel calore molletcens, frigefacta friabilis; qua Artifa tannen compacta. Trackando, in Sole etiam vel calore molletcens, frigefacta friabilis; qua Artifa tannen compacta. loes optimæ notæ funt

2. Hepatica, quod hepati tum colore tum confistentia fimilior fit vocitatur, pracedente impurior est, colore è citrino rufescente, non pellucida, odore graviore, amarore intensiore, magisque ad-

3. Caballina, quæ est Aloes crassamentum, seu pars impurior, arenosa & sordibus conspurcata, ideóque caballis feu equis exhibenda. Horum

Horum trium generum ex una eadémque planta, vel coadunatis earum speciebus, parandi rationem post J.Bauhinum tradit Abrahamus Muntingius in Aloid hist. sequentem

Folia ad unum omnia, radice in terra permanente, abscindunt, in frusta secant, atque plane contundunt, necnon per 30. horarum spatium in vase quodam sictili vitreato reponunt. Quo sacto supremam succi partem, ad ejusdem usque evidentem omnino differentiam demunt, quam in alutam vel vesicam, Solisque calore exsiccandam deponunt, eamque Aloen Succetorinam vocant tum Infulæ Succotoræ tum Indiarum indigenæ omnes.

Deinde in medio confiftentem succum, uterculis exsiccandi causa concredendum tollunt, quem

Tandem ex sola remanente illorum fæce Caballina vocitata, omnium sci impurissima, perficitur. Nos potius suspicamur Aloen è vulnere seu incisione in soliis sacta emanare: Aloe enim nobis videttir elfe fuccus planta effontalis & proprius, Sanguini analogus, in vafis majoribis contenus, in quintam, ut vocant, effentiam codione exaltatus, in quo tota vis planta quà talis nidulatur: non crudior ille & limpidus, qui fibri se parenchymati folionum ineft. Calore autem Solis concrefcit. Quà in opinione autoritas Plinii me confirmat.

Aloe vim præter purgantem obtinet & exficcantem calefacientémque; obstructiones aperit, meatus referat : Purgat autem biliofos & pituitofos humores.

Aloe pene sola medicamentorum que alvum solvunt confirmat etiam ventriculum, adeò non labefactat vi aliqua contraria. Galen. Plin. &c. Hoc castigatione opus habere scribit C. Hofmannus beractet vi anqua contanta. Sation 1 mm.co. 1200 campatonio opon matere ierrore C. Hormannus in De Medicam, Officia. Eft enim (inquit) purgans proprie dictum, quo iplo aftert fecum aliquid natura adverfum, quod dam corrigere volumus Maftice, Croco, Cinnamomo, tacité fatemur culpam. Quinetiam Aloe lota magis roborat ventriculum, minis purgat. Eluuntur enim fimul cum

fordibus partes quadam ignea acréfque, qua alioqui ventriculum laceffunt.

Quòd frequens Aloes ufus hamorrhoidum venas aperiat, ego (inquit Fuchfius) millies observavi; & vos ex 100. eorum qui Aloe ad excernendas faces uruntur, videbitis 90. hamorrhoidum fluxum pari, omiflo verò Aloes ufu venas illas claudi. Certe venarum orificia aperiendi vim habere in confesso est, ob id vitanda iis qui hæmorrhagiæ obnoxii sunt ex ore, alvo, utero; hinc noxia prægnantibus. Et Tho Bartholinus Act. Med. Ann. 1673. Obf. 64. exemplum adducit urinæ cruentæ ex nimio Aloes ufu. Dices validum adftringens effe. Invo externé applicatum, non intus fumptum. Non autem quod medicamentum facit foris, id protinus etiam intus facit.

Aloe ventris tineas & lumbricos enecat & expellit : cum aceto & felle bovino mixta, atque umbilico imposita idem efficit; icteritiam flavam depellit, omnémque putredinem arcet, necnon din cadavera corruptionis vel putrefactionis immunia, cum Myrrha præfertim alifique mista, conservat: Quare nonnulli Mumiz efficaciam omnino possidere contendunt, eamque prater Aloen humana pinguedine mistam nihil aliud esse assevant. Ejus verò pilula très per aliquot des exhibites men-tium abundantiam excitant. Habui ancillam (inquit C. Hofmannus) cui nulla aliá ratione pro-

moveri poterant menses quam usu pilularum de tribus.

Externè pulvis hamorrhoidibus infpersus sistit. In vino disfoluta Alopeciam curat. Collyriis indita viium acuit: Cum melle milta pudendorum ulceribus, necnon fifulis, orifque putredinibus omnibus medetur, & halitum emendat. Ova venarum claudit, fanguinem fiftir, denfat & ficcar externè admota; in pulvere vulnera recentia & que ægrè ad cicatricem perduci possint mirifice

In Aloe exhibenda cautiones quadam habenda funt. 1. Ne detur iis qui ex nuda intemperie fine materia laborant. Tales non indigent vacuatione, nedum medicamento tam fortiter ficcante, quódque loco vacuationis tabem inducit. Contra datur cum magno commodo frigidis & humidis. 2. Ne fenibus detur & quicunq, quacunq, de causa siccati sunt, nisi necessitas urgeat.

3. Ne fit usus ipsius nimis creber, adeoque quotidianus, ut quidam faciunt. Evacuatio enim que

fit per purgantia valde indigentibus & ex longo tempore utilis eft, Vide C. Hofman. 1. 2.

4. Quemadmodum Agaricus prohibetur gravidis, ita Aloe & Aloetica. Hinc ratiocinatus Helid. in pertinacissimis mensium obstructionibus dat Elect. de Hiera 3j. cum Scrupulo Croci integro. Hac omnia Hofmannus.

Tria funt (inquit Le Brun) in Aloe quæ correctione egent: 1. Quòd tardæ fit operationis: quod corrigitur additis aromatibus effentiæ tenuioris & acribus, ut funt Macis, Nux molebata, Caryo. phylli, Cinnam. spica nardi, Calam. aromat. Cubeb. Schananth. Crocus.

2. Quòd debilis fit operationis: quod corrigitur à Ruffo addita Terebinthina vel alia refina acri-orc. Alii abluunt eam in decocto Rhabarbari, vel infusione Rosarum, & fic reddunt robustiorem. 3. Quòd anastomotica sir, & orificia venarum aperiar. Quod corrigitur commiscendo Mastichen, Tragacantham, Bdellium & fimilia. Vel abluendo eam aqua Endiviz vel Cichorii : ut fuperius

5. Aloe Americana Clus. Park. Americana muricata J. B. Aloe folio mucronato Ger. folio in longum aculeum abeunte. C. B. Clus.

Multa funt illi folia humanam longitudinem attingentia, faturate virentia quidem, fed quibus in-fpersus videatur cineracei quidpiam coloris, ur in Tuliparum quarundam foliis, savia, circa infimam ipertus videatur cineracei quiopiam coioris, ur in i imparum quartunciam roms, izvia, erica intimam fedem trium au quaturo digiorom trainfverforum craffitudine, quodammodo carinata, valde lata, mutuo fe amplectentia, inftar foliorum Aloes vulgaris aut Alphodeli, fenfim in mucronem definencia, qui mini aliud eft quiam fpina, fufca, craffa, unciam cum femille interdum longa, &c adeò firma ut Americani pro fubula uti folerent, &c cufpidis ferrez loco ad fua tela adaptarent: foliorum latera tenuiora funt, & fpinis ejuddem coloris afpera, fed brevioribus, lata bafi pradicis, & deorium incurvis ut in Rhamno tertio; interiore parte fibrola funt hac folia & fucci plena, fed non amari. Ex corum medio caulis enascitur, brachiali crassitudine, & brevioris lancez altitudine. Ra-

Vires &

dix est crassa, longa, curva, veluti internodiis articulata, è quibus ad latera enascuntur alia planta

dix elt craffa, longa, curva, veunt internodus articulata, è quibus ad latera enalcuntur alia plantar alternis, ut in Arundinum nodis germina lett germina funt dilpofita:

Planta hac brevi interdum emporis fipatio, celerrino autitu, mira proceritatis caulem emittit.

Jacobus Fontanus in * Epifola ad D. Blaftum Capifula Avenionenfem gubernatorem, de quadem clufti tur-pel. Alocs planta Avenioni in horto D. Doins enutrita, que per 100 (ut credebatur) annos ibi manteres pecdem fonterat hac habet. Canlis ex ea qui credit Savas None. Mili Anos punta Avenue in the habet. Caulis ex ca orift cogris Exex Onons Mai 1759, que intra 47 dies crevit ad 32 palmos. A medio fere hujus caulis ad fummum ufque ramos five furculos emissi 29 perinde efformatos ac brachia candelabrorum qua illuminationis causa in aulis Magnatum suspenduntur, origine recti, tandem sursum recurvi, in quorum fastigio summo valgæ enatæ sunt pluring, Haftulz regiz valgis non abinilles, quibus fuprema parte harebant flores crocci, floribus Rojarun capillamentis inharentium non difpares.

Petrus Borellius Aloo planta caulen, cum per longun tempus fine eo remanferit, tandem erum-pere feribie cum fragore & strepiu, ut impetu facto tota in truncum ferè convertatur; & coram mirantibus hominibus incrementum tantum suscipere, ut etiam Quercum mediocrem aquet, & 30 circiter palmarum altitudinem, & femoris crassitiem acquirat, floribusque in summitate decoretur. Quodque magis mirandum intra paucos dies, [quatuor vel quinque] hanc molem attingere, adeò ui incrementum ejus eriam oculis percipi poffit. Tale quid vilum nuper apud Monipelienies, &c. Credat Judæus Apella. Nos anno 1663. Aug. 20. Monachii Bavariæ, in horto Illustriss. Ducis octo aut decem hujus generis plantas vidimus quæ jam, caules produxerant hastæ altitudine, brachii crassirie, summa parte plurimis floribus onustos, eodem serè modo è caule exeuntibus quo describit Jacobus Fontanus, nondum tamen planè explicitis: de caulium eruptione & celeri excunnos qui occitott digiofi nobis ab Hortulano relatum. Verum equidem est, intra unius assatis aut semestre spatum caulem erumpere inque cam altitudinem & craffitiem excrescere, ut arbor quadam videatur, quod quamvis mirum, non tamen si foliorum & reliquæ plantæ magnitudinem consideres omnino porcentolum & incredibile apparebit. Proinde in ratione hujus phanomeni exquirenda fruftra fe fatigant fupradicii autores. Flores hexapetali huic funt: femina tribus cellulis diftinca.

Planta hæc unica (inquit Franc. Hernandez) quicquid vitæ esse potest necessarium præstare facilè posset, si effer rebus humani modus. Tota enim illa lignorum sejendorumque agrorum ulum pratual ratule posset, si effer rebus humanis modus. Tota enim illa lignorum sejendorumque agrorum ulum pratual static caules tignorum, solia verò tecta tegendi, imbricum, lancium: corundem nervuli & sibra cundem usum habent ad linteamina, calceos & vestimenta conficienda quem apud nos Linum, Cannabis, Goffipium, &c. E mucronibus fiunt clavi, aculei, fubula, quibus perforandis auribus, macerandi corporis gratia Indis uti mos erat cum Damonum vacarent cultui; item acicula, acus, tribuli militares, & raftilla idonea pectendis subtegminibus. Præterea è succo mariante, cujus evulsis germinibus internis foliisve tenerioribus cultis [Yzelinis] in mediam cavitatem stillat planta unica ad 50. interdum amphoras (quod dictu est mirabile) Vina, Mel, Acetum ac Saccharum parantur. Succus namque destillatione fit dulcior & spissior donec tandem cogatur in saccharum. Vinum fit ex eodem succo diluto fontanà aqua, additis corticibus Malorum Medicorum Limonumque, & aliis. E faccharo dicto paratur acetum, nempe resoluto in aqua, & novem diebus insolato. Idem succus menses ciet, alvum lenit, urinam evocat, renes & vesicam emundat. E radice quoque restes fiunt firmissima. Crassiores foliorum partes truncusque decocta sub terra edendo sunt apta, sapiuntque Citrea frulà faccharo condita: quin & vulnera recentia mire conglutinant. Fit enim fuccus affa-tione glutinofus, qui fuapte natura frigidus ac humens elt. Folia quoque affa & affecto loco imposita convulsionem curant, ac dolores lemunt (præcipuè si succus iple calens bibatur) quamvis ab Indica proficiscantur lue, sensumque hebetant atque torporem inducunt. Radicis succus luem Veneream curat apud Indos. D. Palmer.

6. Aloe Americana minor Munting. An Theomest five Maguei divinum Hernandez?

Radice nicitur digito interdum craffiore, nodulis diversis geniculatim distinctà, colore piane albido prædita, necnon innumeris fibrofis, primò albescentibus, postea verò ad helvum declinantibus ra-

Folia protrudit sese mutuò amplectentia, pedum Romanorum duorum longitudinem nunquam excedentia, pro illorum autem brevitate admodum lata, sex nimirum octo aut novem digitos non rarò superantia, cateris obtusiora, & in brevem mucronem desinentia, reliquarum specierum more crasía, circa margines tenuiora, necnon frequentioribus ibidem atque exilibus planè fpinulis exornata.

Ex Hispania nova allatam Muntingio obtulit nauclerus quidam, qui ab Indigenis America Theomet vociari reculit: eadem videtur Theomet five Maguei divino à Fran. Hernandez descripto & depicto Rerum medic. Nova Hisp. lib. 8. cap. 19. namque & nomen & vires conveniunt: fiquidem ejus succum optimo cum successi trium quatuorve cochlearium mensura febricitantibus omnibus exhiberi prædictus nauclerus ab Hispana quadam mulicre edoctus est.

7. Aloe servata major umbellisera Munting. Meel seve Maguei Hernandez.

Radis: luuc brevis eft, craffa tamen, fubfulca, fibris frequentiflimis undique obfita; Planta infa pracedenteonnibus partibus major, * prima tamen ípecie minor eft, cique effigie ac foliorum difpo-titione pertimilis, nití quod folia paulo fint latiora ac magis canaliculata, attamen breviota/viridiora, atq, ab utrâq,marginum parte spinulis crassioribus horridioribus, & modice longis, ac ferræ in modum belle admodum, non ramen adeò arcte dispositis, necnon in apice seu horrido ac crasso quodam mucrone è purpuræ colore obscuro prædita, quatuor plus minus pedes longa, vix unum lata. E quorum medio Caulis in adultà planta brevi tempore, ad duodecim, quatuordecim, & non rarò sedecim pedum proceritatem affurgit, unicus, ima fui parte coxendicis humanæ craffitie, pyramidalis, numerofioribus quam in Mucronato folio majore foliolis cum arctius amplectentibus cinctus. E quo-

rum finubus in fuperiore parte ramuli undique enafcuntur, non adeò multi, umbella in modum dif-pofiti, quorum apicibus infident flores, pediculis brevibus & tenellis nixi, vix plures conjunctim, fed feparatiin dispositi omnes, ultra articulum longi, minimum digitum crassi, in imo juxta pediculum viridi quadam coronula externè cincti, in supremo verò in sex foliola divisi, quorum interiora tria virio quatatti quatat catis, interdum fele contorquentibus, fuifque prominentibus apicibus onuftis, emergentibus. Flores temporis progreffu nullo fuccedente femine in frigidioribus regionibus marcefcunt. Semen Afphodelino fimile. Herman

Hac planta esse videtur quam describit Gomara, (referente Clusio) nomine Metl, nonnullis Magnei allis Cardon. Cui ut eadem nomina ita ealdem fere virtutes ascribit, quas Hernandez; eas autem superius posuimus sub Aloc Americana Clus.

8. Aloe purpurea lævis Munting. Pati, seu Metl lenissimum Hernandez.

Munt. Radie: nittur copiosă, stramenti instar crassa, longa, externe fusca, interne candescente, sibris tenuioribus hinc inde emergentibus pradită. Felia duo, tresve pedes pro atate plante longa aut etiam longiora, tres, quatuorve digitos lata, ad basin angustiora, in medio latissima, indéque in anguiftorem ac modice longum mucronem spirula quadam è fusco nigricante vel purpuralcente ar-matum finientia, marginibus tenuibus, lavibus ac planis, nullisque omnino spirulis obsitis donata Yuccæ in modum carinata, externâ maximè ex parte è viridi purpurascentia, aut purpureis quibusdam maculis hinc indè contaminata, internè verò ad albedinem quandam vergentia, solida, rectà femper sursum tendentia, necnon permultis filis internè albicantibus, cæterísque Aloes speciebus omnibus tenuioribus ac pretiofioribus repleta.

Caulis octo, decem, vel duodecim nonnunquam pedes altus, unicus, rarò plures, foliis minoribus, carinatis, crebris ab utraque parte eum arcte amplexantibus septus supremo apice varios in ramulos umbellatina dispositos sparsos. Flores & semina non vidir Autor.

9. Aloe Brafiliensis Caraguata dicta Marggrav.

Radice cum Aloe Americana Dodonzi, foliu cum vulgari convenit: nimirum ex radice crassa, hevi affurgint folia viginti aut plura, craffa, fincculenta, acuminata, utroque latere dentata feu fpi-nofa, untum vel etiam duos pedes longa, pallide viridia, acque hino inde grifeo colore maculata. Inter folia prodit caula, tres aut quaturor pedes attus, in duos ramos divifus, quorum quilibet fufti-Inter iona proof mans, so au quature peops atus, in cours ramos civilus, quorum quinter nutri-net spicam florum flavorum: est autem quiliber flos cavus, digitum longus, ad oram sextupliciter scissus, continens totidem saminula flava apicibus slavis: insider quiliber flos ssio peciolo brevi, & apertus propendet deorsim, adhuc autem classifis directè ad latera: est inodorus.

Suspicantur nonnulli (qui de rebus Indicis scripserunt) Ambram-gryseam Anglice Ambergreece effe fucción concretum ciquidam Caraguara, Manquet, seu Meti laxis & focopulis copiole na feents, qui vi maris & pículos abrepus hue & illucagitatur, coagulatur, & interdum in magnam molem conglomeratur varia partibus coalefoentibus. D. Tacerca Robinfor, qui ulterius addit D. Trapham observatile in has fucculent platità materiam quandam viscosam, crassam, & biruminosam,

qua folia turgent, Ambræ-gryfeæ valdè fimilem.

10. Caraguata secunda Marggr. lib. 2. cap. 16. primo in loco descripta.

Marggr.

Ex radice filamentosa, super caudice & ramis arborum fundata, provenium novem, decem aut plura folia, ab uno ad quinque pedes longa, & craffa ut folia Nama, tres aut quatuor dig. lata, & cava inftar canalis, atque in ambitu dentata, aculeis brunnis, acutis, furfum erectis. In medio autem horum foliorum prodit caulis albicans, teres, minimum digitum crassus, duos circiter pedes longus, lignofus & medullofus, ad quem bina & bina capitula polita, in fummitate autem plerunque quinque, figura ut Cinara, magnitudine Nucis Juglandis, ex craffis atque aculeatis foliolis conftantia, elegantis coloris incarnati.

11. Caraguata guacu Marggrav.

Est major species, ex sabulosa radice, que magnitudine, figura & colore plane cepam emulatur, atque inferius multa habet filamenta, primo affurgunt tria, quatuor, aut quinque folia, craffa, fucculenta, viridia, cava; dein proveniunt plura, figuram habentia trianguli acutiffimi, ffántque erecta, in orbem adnata, octo, decem, quindecim pedum longitudinem aquantia, pedem lata, in extremitate acuminata, & in lateribus versus inferiora acutis denticulis rufescentibus munita. Ex una radice 30. aut 40. folia prodeunt. In medio foliorum, quando planta bonam atatem habet, affurgit caulis seu truncus, superioris tibiz humanz crassitie, rectus, spongiosus seu mollis, hinc inde triangularibus folits, minoribus vestitus, altitudine circiter octodecim aut viginti pedum; in summitate autem explicat tenerum & fastigiatum truncum instar arboris cum suis ramis; & rami iterum ramulos habent, & multa conica corpulcula, pæne digitum longa, quæ sese aperientia florem exhiberit, quino, pe-talis compositum, magnitudine slorum Ibabirabæ ex viridi slavescentibus, ac aliquot staminulis in medio; refert flos figuram ftellæ. Brevi tempore in fummam altitudinem excrefcit.

Ex foliis hujus plantæ optimus pannus confici poteft, qui præftat bonitate panno linco. Ex fub-

ftantia conicorum corpusculorum, antequam in flores abeant, alba filamenta, Gossypii amula extrahi possum. Radix aut etiam solia hujus plantar recentia trita ac aquæ injecta pisces ita exanimant, ut Itatim desuper natent & manu prehendi possum. Lignum siccatum instar funiculi sulphurati ardet;

ex eo ignis elici potest duriore ligno applicato.

Lib. XXI.

12. Caraguata acanga Marggr.

Marggr.
Folia è terra protrudit septem aut novem pedes longa, sesquais crassa. In extremitate acuminata, duorum lette viridia, & propie exortum ungues habentta miniatos, craffa, in extremitate acuminata, duorum tere viridia, ee prope exocutiu ungues nacontas municas, centra, in extentiada acuminara, querum circiter digitorum intervallo per ambitum aculeis munica. E medio foliorum proxima ad terram circiter digitorum intervallo per ambitum aculeis munica. circiter eiginorum mes raine per ambonium control multi florei parta fe in orbem politi provenium; ex ceruleo purpurei, & in medio alba ftamina multi florei parta fe in medio alba ftamina muiti pares parta e in occum pone protesman, ex centuso parpures, ex il medio ana tranina habentos: quilber flos digitum longus conflat tribus folis. Fructum fert edulem, quinque digitos

Hac planta plurimum accedere videtur ad Mexicol seu Maguei prunorum Fr. Hernandez, ut eandem suspicentur. Ad hoc gents minimè pertinet: verum ob foliorum similitudinem locum quem occupavit tenere permifimus, donce certius constiterit quò referenda fit.

13. Aloe ferox Munting. An Mexcalmest Hernandez?

Munting.

Hujus radicula cincreo erant colore obícuro, teneræ, modice longæ, plane fibrofæ, è bafi craffa,
Hujus radicula cincreo erant colore obícuro, teneræ, modice longæ, plane fibrofæ, è bafi craffa,
rounda, renufa, nonnihul firiata, acq, ex parte tuberculofa pullulantes.

Folia max. 22 pedes longæ
rounda, renufa, nonnihul firiata, acq, ex parte tuberculofa pullulantes.

Folia max. 22 pedes longæ
renufa, circa bafin lationa & crafficora, indeque Cupreffi modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf, circa bafin lationa & crafficora, indeque Cupreffi modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf, circa bafin lationa & crafficora, indeque Cupreffi modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf, circa bafin lationa & crafficora, indeque Cupreffi modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf, circa bafin lationa & crafficora, indeque Cupreffi modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf, circa bafin lationa & crafficora, indeque Cupreffi modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf, circa bafin lationa & crafficora, indeque Cupreffi modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf, circa bafin lationa & crafficora, indeque Cupreffi modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf, circa bafin lationa & crafficora, indeque Cupreffi modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf, circa bafin lationa & crafficora, indeque Cupreffi modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf. Circa bafin lationa & crafficora, indeque Cupreffi modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf. Circa bafin lationa & crafficora, independent modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf. Circa bafin lationa & crafficora, independent modo, in pyramidalem angultiam fenime
renuf. Circa bafin lationa & crafficora, independent modo, in pyramidalem angultima fenime
renuf. Circa bafin lationa & crafficora, independent modo, in pyramidalem angultima fenime
renuf. Circa bafin lationa & crafficora, independent modo, in pyramidalem angultima fenime
renuf. Circa bafin lationa & crafficora, independent modo, in pyramidalem angultima fenime
renuf. Circa bafin lationa & crafficora erant, circa patin iationa de cramora, mucque cuprem modo, in pyramioazent angurtam tenima tenimata, femipodem plus minus lata, ab utroq, gracili latere lipinis digiti unius transversi longitudinem aut circiter possidentibus, admodum crassis ac ferocissimis, colore è nigro purpurascentibus norm aut circiter pomocinious, autocumi cratus ac iciocumines, contre e ingro purpuratentinus horride confita, natura omnino atro-virentia, finq mucronem longitudine fua, latitudine atq. crafficie terribilem definentia, ore commania palato non ingrata, necnon filis quibuldam albelcentibus internè donata.

CAP. VIII.

Aloes Americana quadam species è Fr. Hernandez historia.

1. Metl Cozsli seu Metl luteum Fr. Hernandez.

* Metl sive Maguei

I acut.

NOliis est modicis si cum e pracedentis soliis comparentur, ad margines luteis, spinis parvis & nigris: caule bicubitali, digitum lato & rubro, cum flore cœruleo pallescenti cacumen ejus occupante, & radice surculosa. Campestribus locis Mexici nascitur, quamvis sola astate floreat. Seritur ex germinibus ortis juxta

Jus trium quatuorve foliorum, additis Siliquaftris ternis, frigentes ac crassos humores per secessum Vires & urinam paullatim vacuat.

2. Mexcal meil seu Maguei aptum ut assum comedatur Fr. Hernandez. Hernand.

Species est parva, valde spinosa, & virore admodum exaturato tineta; cujus folia eduntur assa, & funt præ cæteris gustui grata. Offenditur ea in montibus Tepoztlanensibus.

3. Mexocotl seu Maguei prunorum Fr. Hernandez. An Caraguata acanga Marggrav?

Planta est spinosa, fructu dulci, acido; Prunis simili, multiplici, & in orbem Indica Pinea quadantenus parem composito, eduli succo pleno & grati saporis. Folia sint Metl, aut ills potitis Pinez Indicz similia, spinosa, fulva ac veluti marcida. Caulis verò brevis, teres ac crassis: Radis fibrata craffiq. Pruna funt oblonga, glandibus fimilia, & ex candido pallelcentia, obduca membrana, intra quam continetur callus candens, ac ut diximus dulcis & acidus, Pinearum Indicarum sapore refertus; semine principio candido, ac postea nigro, obrotundo & duriusculo. Nascutur in saxolis regionum calidarum Tepecuacuilei.

Ad Nanas potiùs referenda videtur hæc planta ob fructum.

* Hift. Amer. Lib.17. c.7.

Locus.

4. Nequametl seu mellis potatrix Hernandez. J. de Laet depingitur & describitur.

Rará eft formá, folia namo, digito transverso paulò craffiora profert, aspera juxta latera, ac impense acuminata circa cuspadem: caulem brachi: crafficudine: cujus cacumen frustus occupat oblongus, Pyrorum parvorum formá, undio, sepiens caulem. Nascitur in calidis. V. J. de Laet Hist.

Sint & aliz quamplurimz species, quarum, quoniam facultate similes sunt, & forma parum differentes, nomina ac nonnullarum partium differentias subjiciam.

I. Mexoxochtli seu Metle viride.

3. Quameil, seu Maguei montanum, squalenti colore, fibrata radice, & longo crassoque infigni furculo. 4. Hoit4. Hoitzitzilmetl, aculeis longis, purpureifq radicibus & spinis.

5. Tapayaxmeil seu Maguei tapayaczin pracedenti simile. 6. Acamet, seu Maguei arundineum, albidioribus juxta radicem folis & rubescentibus spinis atque radicibus.

7. Maguei nigrum, ob colorem atrum, quanquam spinæ radicésq ex nigro sulvescant. 8. Xilometl, seu Metl pilosum, rubeis spinis & radicibus.

5. Tepemexcalli seu Maguei montanum aliud. Hernand.

Formâ Metl conftat fed tenuibus spinulis.

Montosis saxosisq, gaudet locis calidarum regionum qualis est Tepoztlanica, Contusa atque devorata, illitáve curat eos quorum artus motu privati sunt ob nervorum convul- Vires. fionem.

6. Tlacametl feu Maguei luteum. Hernand.

Eâdem pæne formâ & viribus est quibus catera, & eisdem quoq usibus, sed inter reliquos vigorem ac robur addit fœminis fyncope tentatis, aut imbecillibus. Nomen habet à magnitudine.

7. Theometl feu Maguei divinum Hernand. v. Aloe Americana minor Munting.

Eâdem pæne cum reliquis facultate est & formâ, longâ radice, fibratâq, & exilibus spinis: duas spithamas longa sunt tantum folia: succus verò epotus aut illitus febres extinguit.

Nascitur in frigidis & calidis locis editis atque campestribus. Pleniùs & exactius describitur à Mun-Locus. tingio, sub titulo Aloes Americana minoris.

8. Pati five Med lenissimum Hernand. Aloe Americana folis angustioribus absq. spinis.

Foliis est angustioribus, minoribus & tenuioribus, magnâque ex parte purpurascentibus, è radice fibrata craffaque. Parantur ex eo fila tenuissima, in magno habita pretio, pannisque lineis preciofis texendis aptissima.

9. Quetzalichtli aliis Metl Pita. Hernand.

Affurgit in arboream altitudinem; radicem fundit crassam fibratamq, & sensim gracilescentem; folia verò spinifera & Metle similia. Fit ex ea quicquid ex Metl fieri consuevit.

Xolometl feu Maguei fervi. Hernand.

Species est Metl tribus veluti orbiculis aggregatis; radice constat firmata & fibris aucta rufescentibus, unde proferuntur folia coccineis horrida aculeis, raris, & à medio ulque ad mucronem pro-cedentibus. Succus foliorum expressus ac bibitus decem unciarum pondere, universi corporis do Virei. lores & pracipue articulorum tollit : verum quo bibitur tempore corpus est magna cura operi-

Nascitur Haexovinci juxta fauces fluminum.

Locus.

Alteram

CAP. IX.

De Tucca.

Tucca sive Tucca Peruana Ger. Tucca nova gloriosè elata & opinata planta Lob. Ad. part. alt. Tucca five Jucca Park. parad. Tucca foliis Aloes C. B. Bucca, of Indian Bread.

Adice nititur crafsă, tuberosă, grandi, fuccessu temporis in multa capita protuberante, intus candida, foris rufa, Rapi substantia sed duriore, succi plenă, sapore subdulci, folia emitente plurima, in orbem se mutuo amplectentia, cubitum longa, dura, carinata, è cine reo virida, in acutum & fulcum mucronem convoluto uring, cacumine delinenta, zerno virore, lenta influper & fractu contumacia: in quorum medio, poftquam planta adoleverit, at ne tunc quidem fingulis annis, exurgit caulis tripedalis, teres, firmus, superiore parte in ramos divisus, quibus innascuntur flores plurimi, satis ampli, hexapetali, albi, deorsum dependentes, tribus exterioribus petalis venis multis dilutè rubentibus aversa parte firiatis, è petalorum unquibus ad mediam eorum peaus vein months and margines usq. Flores in Septentrionalibus & frigidoribus regionibus nullo fuccedente semme aut pericarpio increscunt & decidunt: verùm in locis natalibus, Indiz sci. Octuber semme aut pericarpio increscunt & decidunt: verùm in locis natalibus, Indiz sci. cidentalis provinciis plurimis triangulares capiulas in tria locumenta dispertitas producere dicitur, seminibus rotundis aut quodammodo angularibus repleta.

Abrahamus Muntingus in Herbario Belgico aliam depingit & describit Yucce speciem quam

Jucam Americanam & Brafilianam stellatam cámo, folio mucronato & folio obtuso. Kkkkk

Alteram Yucca speciem exhibent Muntingius & Morisonus que donatur foliis filamentofis, seu

potius foliis filamentis albis interspersis. Nullius in medicina usus, imo venenatus esse dicitur sed perperam; cum non solum ad vita fuffentationem conducat, fed etiam ex radice in farinam comminuta panis esculentus conficiatur. Radix insuper fine omni injuria, imò cum commodo comeditur abse, ulla ejus praparatione. D. Palmer ex dictatis D. Hermanni.

Non est autem hac planta ex cujus radice panis in America usitatissimus Cassavi dictus fit, ut nonnulli per errorem crediderunt.

CAP. X.

De Canna sen Arundine Indica florida.

Canna five Arundo Indica, quibus dam Flos Cancri J.B. Canna Indica ficre rubro & flore luteo
punitato Park. Arundo florida Ger. Arundo Indica latifolia C. B. Meeru Brasilianis
Marggr.

7. B. Nquilina orbi nostro caule geniculato, cubitum & sesquicubitum alto surgit : Foliis quam pro plantæ modo majoribus, cornicula chartacea convoluta primo pullulatu æmulantibus, quæ ubi expliantz modo majoribus, cornicula charta. 22 convoluta primo pullutatu amuliantious, que ubi explicantur infigniter apparent ampla, duorum palmorum latitudine, crium quaturore loagitudine, tenera, membranea, modicè in acumen definentia, à nervo medio (ecundum longitudinem decurrente exporrectis in margines agmine prædenfo venuls obliquis. Caulem fummum ornant fores minio fautratiore tincti, Gladioli haud tià ablimiles, capitello verrucofo infidentes, quod delapio flore grandeficit, triangulúmq, fit & veluti fipinofium (inquit Clufius) ut Ricini fructus, in quo continetur formo per maturitatem fufcum, artum & rotundum, Fabæ Vererum dicæ magnitudine. Radix nodofa & craffioribus fibris ftipata, alios radicis nodos adnafeentes habens, qui ftolones etiam

Frigidioris cœli impatiens hyemes nostras non fert, nisi in fictili deponatur & in hypocaustum

Marggravius plantam hanc in Historia sua rerum naturalium Brastiiae plenius describit. Caules sinquiens) in odto aut decem pedum alcitudinem assurgir succulentus, viridis, digitum crassus, quem per intervalla ambiunt solia solitarie postia. Flores tribus petalis linguasformibus constant, circiter duos digitos longis, ereccis, que circundantur ab aliis foliis acuminatus & convolutis, in medio autem fant duo angulta patululum contorta, & in horum medio adhuc umum, inflat ligula, habens ad latus stamen fuscum in quadam prominenta. Fin est indoorus. Frustin dividirui interiis in tres cellulas, habens in qualabet urplurimum duodecim grana seminum, durissima, que malleo contusa continent intus durissimam substantiam albam, qua cavitatem intra se habet instar vitri vinarii, & in illa corpufculum instar vermiculi casei, ex quo progerminatio sit. Radix humanam crassitudinem acquirit, longa, splendide ex albo slavescens, instar Cepæ squamas habens russas, atq. fucculenta: per intervalla autem hinc indè habet tubera seu prominentias fastigiatas, undè novos profundit caules. Observat Clusius è vetustis hujus stolonibus cum marcescentes in vaporario præscinduntur lachrymam exstillare albam, Tragacanthæ æmulam, subdulcem & lentam : ato, in

infis etiam foliis fenefeentbus exiftere tenue quoddam excrementum, nitri fapore.

Marggravius eam quæ flore flavo est specie diversam facir, & sic describit.

Foliæ est angusthoribus, magis acuminatis, ac utplumum circa imum caulis é vaginis erumpentibus: Floribus paullo majoribus, quorum unusquisq, tribus petalis cochleariformibus (puta Lusitanicis) constat, tres digitos longis, incurvatis, in quorum medio adhuc angustum foliolum, sef-quidigitum longum, instar cuspidis directè extensum. In postica parte floris post tria illa matora folia itidem talia foliola duo mucronata extant, ità ut totus flos octo constet foliis, & adhuc in medio, more Gladioli, staminulum flavum extremitate sua suscum obtinet. Catera cum prace-

2. Canna Brafiliensis conifera Paco Caatinga dicta Marggr.

Marger.
Caulem habet arundinaceum digitalis craffitudinis, rotundum, & intus continentem fucculentam Caulon habet arundinaceum digitatis cratitudinis, rotundum, & intus continentem fucculentam medullam fubduleis faporis, confiftentis éreè ur Canna Saccharifera. Hunc porto ambiunt fine pediculis hinc inde folia folida, feptem, octo, vel novem dig. longa, circiter tres lata ubi latifima, interdum & majora, figura linguae, nervo in medio fecundium longitudinem donata, nullis fecundium lattudinem venis, fed fubsilifimis lineis oblique difeurrentibus ur in folis "Meers; funto, fupertiis glabra & dilute virida, inferiis molli birfute practita, & fubablicantia. In furmintate caulis provenit cossus (ut in Pinu) octo aut novem dig. longus, in faftigio paulo acutior, fquamis practitus ut conus Pinds, quae in prominentibus extremitatibus autre fiunt coloris, in partibus ubi fibi invicem incumbum miniati. Succeffu autem temporis fquamæ illa à fe invicem daltaratur, & fub outa, a convert foliculus cavus. inflat alveola inazini dilute purpuraficentis coloris; fub foliculo de fute prominentimis conventione de la volume de la volum feminis nigri splendentis, magnitudine seminis ceparum, multangularis, sunto grana albis filamentis, quafi lineis involuta & illis adhærent.

Lib. XXI.

De Herbis bulbosis affinibus.

1203

Caulis hujus planta masticatus detrahit humorem è capite, calefacit insuper & frangit calcu-Vires. los ulurpatus, cifq intigne remedium contra Gonnorrheram, quam frequenter de die mufticata, deglurito lucco intra o tiduum ferè curat nullo alio medicamento adhibito. Acore fuo ventricuio intestus est, ideóque frequens ejus usus vitetur.

Repentur & alia hujus species, foliis inferius lavibus, flosculis rubris.

Item tertia, floribus cœruleis tetrapetalis.

Pilo radicem huic Arundini bulbofam attribuit, eamq, femper virere feribit.

2. Paco-Seroca Brasiliensibus Marggr. Pilo. Canna Indica ad imum caulem racemifera.

Marggr. In fex, septemve pedum altitudinem affurgit, caule recto, spongioso & viridi instar * Meeru; *Carna Inhabetq, folia codem modo alternatim disposita, & ejusdem magnitudinis, figura, coloris, ac simi- dicessoride. libus lineis striata, sed in summitate folium convolutum ut in Paco. Ad exortum autem caulis prope folium provenit pediculus crassus, verum brevis, in aliquot ramulos superius divisus, qui mulprope rottum provents concerns contains, return overs, in anquot termino tuperus divinis, qui mul-tos habent fares, felquidigirum aut crictere longos, cavos floribus Peco quidem finitiles, fed incar-nate rubentes. Flores hofce fequirum fruitu in uvam congeffus, Pruni magnitudine & figură, hanate rubentes. The short state of the state triangularis figura, & cortice Ausattu man cortica parte aquan cincuis, qui pponte finditur in tres partes, atque facilè leparatur, intus verò habet paucam pulpam, filamentodiam, magnitudine nucis Avellana; in tres titidem partes divifibilem per cuticulam flavam. Pulpa autem hacc Cinnabrii eft coloris, odoris vinofi forè ut noftras cydonium, in qua continentur fupra 30. grana feminis triangularia, fusca, cum macula cinnabria in acutore parte, magnitudine seminis Cannabis, & abissimum nucleum habentia: Cortex exterior succulentus, qui cutem tingir colore brunno, ut Cerasa nostratia nigra vel Viola Martia, atque ideo usurpatur loco atra-

Folia recentia, ut & caulis & fructus immaturus si fricentur odorem de se fundunt Zinziberis & fuavem admodum; ac proinde defectum aromatum supplent. Balnea quoque calida ex is con-

4. Bulbus Indicus squamoso flore. Tamoatarana Brasiliensibus Marggr.

Ex bulbo albo, splendente, triangulatis tunicis constante, figura & constitutione ut Tulipa, EA 04100 2100, i) pienucine, tranguato turnes containe, ngura & contruttone ut 1 ulipa, ovali vel etiam rounda, magnitudine ovi Anferini vel etiam minore, producit caellem duos aut tres pedes altum, inferius in longis pediculis duo vel tria folia habentem, ut & in funmitato unum aut alterum, foliis Coii trepoeba figură & aspectu fimilia, sed paulo minora. S.ib tolia aurem quod aux atterum, rous cont respose ngua ex aspectu minima, seu patino minora. Seo foita autem quod in fummo caulis elt pediculi duo, tres, quatuórve proveniunt, duos circiter digitos longi, qui quattor ferunt forest folendide albos, fefquidigitum longos, ex triangulatis obtufis fiquamis more pinez aucis compolitos, inodoros. Bulbus coquitur, & more Battate comeditur, boni laporis.

CAP. XI.

Agutiquepo obi Brasiliensibus Marggr.

Marger.

X radice superius rotunda, subrusta & esculenta, que inserius sex, septem, octove dig. in terra oblique distenditur, & multa crassa haber filamenta; provenit causia, tres, quatuor, quinque pedes longus, arundinaceus, rectus, digitum crassus, hinc inde habens in pedicalis duo, tres, vel etiam quinque aut sex dig. longis, faisa unum aut sesqui autuor dig. lara, acuminata, eleganter virida, siplendentia, ad tactum instar membranacus chartes, aut foliorum Paco-cira, nevo secundum longitudinem, & subristissimis obligatoria. quis decorata, & in ambitu linea rubra fimbriata. In fummitate caulis provenit flos instar Lilii, egregie incarnati & ignei coloris, tribus ved quattor petalis conftans; and quodiber folium tria, quatury, aut quinque famina exflant ejudem coloris, figură ut dens Apri.

Radix contusa ulceribus medetur, mundat ea & implet carne: assatz autem & cocta come- Ulue.

duntur tempore famis.

Kkkkk 2

CAP.

Vires & Ulus.

Vires &

CAP. XII.

De Curcuma.

Crocus Indicus, Arabibus Curcum, Officinis Curcuma Bontii. Crocus Indicus Garciæ C. B. Curcuma Park Cyperus Indicus sive Curcuma Ger. Turmerick.

Nolia lata habet hac planta, non absimilia foliis Hellebori, albi, nisi quòd non tam striata, sed levia funt. Radiero habet qualem ferme Gentiana. Flore est pulcherrime purpureo. Radiero habet qualem ferme Gentiana. Flore est pulcherrime purpureo. Radiero porro colore flavo tingit non fecus ac Crocum, unde Garcias et nomen indidir Croci Indica. Fructus hujus Curcumæ qui floribus succedunt echinati sunt instar Castanearum in Europa: aperti semen suum ostendunt, Pulorum forma rotundum; quod etiam coctum in jusculo gallinarum vel carnium hædinarum alimenti fimul & medicamenti præftantiffimi vicem obtinet.

Malai radicem cum piscibus & carmbus coquunt condimenti & fanitatis gratia; quod & Bata-Malai radicem cum piscibus & carmbus coquunt condimenti & fanitatis gratia; quod & Bata-yos (ab its ut credibile eft edoctos) etiam facilitare observavis D. Tancredus Rebujón cum in Belgio peregnareur: piles przertim ei munii incocti condire, inquidem & faporem gratum ei-dem communicare & colorem flavum afferunt. Catterum excellenuffimum elt remedium in obcem cummuneate a constant participation of the control of the cont carum, cum recommend autorier. & quod in ea caput rei eft peculiara & frecinitis mensfrus promoves, difficultarem pariendi aniers: & quod in ea caput rei eft peculiara & specific cum remedium est in idero, quod multoties feliciter expertus sum. Chinenses quoque eam propter um remedium est in idero, quod multoties feliciter expertus sum. hunc ulum przeipuè Saccharo condiunt.

Hanc cum pulvere Santali & aliis floribus odoratis in marmore subigunt in unguenti confistenranic cuit pure la compassam Viri quam Fermina inungunt. Quod quanvis infolitis afpectum ob flavum colorem fir, tamen adverfus calores febriles & Solis ardores, tum moleftiffimos quoque culicum morsus summum est juvamen. Summa hae radix inter deobstruentia medicamenta principem locum obtinet.

Nuperrimè observavi Chinenses etiam in sternutatoriis hac radice uti instar radicis Hellebori albi.

CAP. XIII.

De Cardamomo.

1. Cardamomum minus Bontii. Cardamomum simpliciter in Officinis dictum C.B. Card. sum siliquis sive thecis longis & brevibus J. B. minus vulg. Ger. Park.

Aulem habet Arundinis modo internodiis distinctum & certè folia non dissimilia Arundinis folis; & codem quoque modo catervatin crescie; primirinque intuenti vix differentia inter duas has fitipes videbitur, nifi quòd Cardamonum vix ultra duos, aut ad fimmium tres pedes in altitudinem affurgat; folia quoque contrita suavissimum odorem à se reddunt. Dum storentem cam primum conspexi Garcia errorem animadverti, &c. Nam circa radices primum emitrut spicam, qualis in Spica Nardi confpicitur, verum longe craftiorem, cujus calycibus (apernacunut flore pallid) potius in peripheria quam albi, in calyce verò flavum colorem oftendunt, funtque admodum fimiles floribus Mali aurei. Flosculis hisce decidentibus silique eorum loco succedunt, semen fragrans Cardamomi continentes, quale in Officinis nostris conspicitur: sed colore sunt flavo semina intus concluía, que ariditate & tractu temporis ex puniceo atrum, quem in exficcato Cardamomo colorem videmus, contrahunt

Gloriatur autem Bontius se primum esse qui Cardamomum exactè descripsit, & ad vivum deli-

Calorem habet blandum, natura nostra amicissimum, nullum empyreuma in visceribus relinquens, adeóque etiam folum abíque alio cibo maticari & comedi pofit fecus ac Piper, Zingiber & reliqua aromata. Urinas porto commodè cier, menfrun feeminarum blande mover, anhelirum commendat, tum obstructionibus Hepatis, Lienis & præsertim Mesenterii ad miraculum usque conducit, etiam in jusculis gallinarum, carnis hœdinæ & virulorum.

In cibus porro condiendis, præfertim carnibus & piscibus elixis, apud Malaios in summo usu est, & certe fragrantem gustum iis addit, concoctionique adjuvanda summe conducit.

2. Cardamomum majus Bontii, majus vulg. Ger. Park. majus Officinarum C. B. Ront.

Copiosè crescit in sylvis Javanis flore Hyacinthi modo fasciculato. Differt à minori specie. Primò, quòd ultra humanam altitudinem affurgat; quod folia quoque longe ampliora habeat, quod mo, quou mura numanam anutunemen aningar; quou roma quoque tonge ampaora natosa; quou caule non fit geniculato aut Arundinis inflar nodolo, fed qui Ceparum more foltatim à fe invicem feparetur; praterea flores non in fpicis è radicibus, fed Hyacinthi modo in faltigio gerit. Semen denique ejus vel filique oblongiores funt, digitali aliquando longitudine. Folia tamen odore condenique ejus vel filique oblongiores funt, digitali aliquando longitudine. Folia tamen odore condenique ejus vel filique oblongiores funt, digitali aliquando longitudine. veniunt, ut & flores; niti quòd folia majoris Cardamomi, praterquam quòd fint majora citra comparationem

parationem, etiam aversa parte, instar Verbasci sunt mollia. Tota planta pulcherrimo est aspectu. grato virore floribúsque albis cum purpureo limbo nitet. Viribus cum minori specie planè convenit.

C. Bauhinus in Pinace Cardamomi præter Meleguetam seu Grana paradisi quatuor species nimirum prædictas duas & tres. Cardamomum medium, Cordo in hist mediocre dictum, figura oblongum, triquetrum, utrinque acuminatum, colore in candido fuscum, quantitate grandi Avellanz nuci æquale, majore Cardamomo minus, minore verò majus, ideóque mediocre nominatum, intus dense in se farctis majoríque Cardamomo similibus granis repletum, cortice constans venoso, sed multo tenuiore quam majoris, in tribus fuis angulis quibus maturum dehifcit, fingulas commiffuras habens. Guftu Cardamomo majori grana ejus respondent.

4. Cardamomum minimum; de quo J. Bauhinus, Aliud affignant, quod fola magnitudine videtur à minore differre, est enim filiqua omnium minima, certerum quid differat præterea non

Cardamomum Officinarum an idem sit Cardamomo Veterum Græcorum ambigitur, aliis id affirmantibus, aliis negantibus; nobis verisimilius videtur idem esse.

Meleguetam Grana Paradisi Officinis dictam non esse Cardamomi speciem, sed fructum plante genere diversa affirmat Garcias. Cordus quoque errare eos ait qui dicunt Melegetam majus Cardamomum esse. Cardamomis enim tenuis miniméque servens, sed gratus ac jucundus est sapor, Melegetæ verò Piperis instar acerrimus.

Abrahamus Muntingius in Historia plantarum Belgica duas describit & depingit Cardamomi arborescentis species, primam vocat

Cardamomum arborescens majus Africanum. Secundam Cardamomum arborescens minus Africanum.

CAP. XIV.

De Cyclamine seu Cyclamino.

Yclamen dicitur مَمْ مَنْ مِعْلَى ab orbe seu circulo, tum ob solii circinatum ambitum, tum ob orbiculatum radicis bulbum. Vulgus panem porcinum vocat à forma radicum compressa panibus fimili, quódque gratum fuibus pabulum fint.

Cyclamini note funt, radix orbiculata, caules præter floris pediculum nulli, flos pentapetalos, petalis reflexis & ad ungues junctis, ut revera monopetalos fit.

I. Cyclaminum Orientale, Katmer Bouhour Turcarum Cornut.

Corn. Pro radice cortice nigro obductum tuber habet ampliffimum, quod infra supráque mediocriter subfidit, ut Rapum Hujus media fere parte vulgari fimiles fed longiores extant pediculi, teretes, car-nei coloris, quorum alii foliis, floribus ornantur alii: eodem enim momento ambo pullulant. Folium ederaceum est, nec angulolum, in ambitu tenuissimé serratur: illud atropurpurasent à terra, supernè pingitur diversa viriditate, in qua etiam albicant macula. Flos è calyce quinque foliolis composito exit. Varietas in co multiplex est; fere quadruplex apud nos observatur: nunc quippe foliis quinq tantum constat slos, (alias pure candidus, alias colossimus & ima parte elegantissime purpurascens) nunc foliorum numerus duplicatur, (quorum duplex quoque est differentia, aut enim flos iste totus albus est, aut hujus pars infima purpureo colore simbriatur.) Folia hæc longiora sunt multo & anguftiora nostratium: initio quidem dum è calyce erumpunt fimul intorta deorsum nutant, nec multò post latius diffula sursum reflectuntur, ac veluti corollam formant cui cavum odoratissimum subest, à quo fingula folia profluunt; nec enim unum feorfim decidere potest, quin & universa concidant. In eodem cavo quinque apices subatri aquali intervallo disjuncti apparent; eidem cavo ità agglutinantur, vix ut ab co divelli queant. Statim atque flos decidit, pediculi in spiram serpentium more convolvuntur, & semen progignunt rotunda capsula inclusium.

Floret Aprili. Semina Julio maturescunt, & ferè quod anni reliquum est foliis destituitur.

2. Cyclaminus folio rotundicre vulgatur J. B. Cyclamen orbiculato folio, inferne purpurascente C. B. orbiculato folio Ger. Autumnale vulgare folio rotundo Park. Round-leaved Hutumnal Sombicad.

E globulari radice, tenuibus nigricantibusque fibris prædita multa circinatæ propemodum rotunditatis profert felia, palmaribus plus minus pediculis hærentia, Afari foliis ferè respondentia, non adeò tamen craifa, lupernè atro-virentia, aspersis subinde maculis lacteis, infernè purpurascentia, nonnihil per margines finuata. Flores in longis pediculis nutantes, unico folio, sed in quinque profundas lacinias divifo, fic ut plura videantur constantes, que sese explicare incipientes surlum reflectuntur, coloris vel dilutiùs, vel faturatiùs purpurafcentis, odoris fuaviffimi: ii marcefcentes integri decidunt, capitulúmque subsequitur cum pediculo cui insidet in multas spiras se convolvens, donec terram attigerit, cui incumbens paullatim augescit, donec Violæ Martiæ seminarium vasculum magnitudine aquat, quod maturitate ab extremo mucrone aperitur, semenque ostendit inaquale, ex fulco fulvescens, quod terræ commissium in germen non abit, sed in tuberculum aut radiculam convertitur, præter reliquorum feminum naturam, unde postea foliola promit.

Kkkkk 2

Sub

Lib. XXI.

Tempus Locus.

Sub æstatis finem aut Autumni initium slores promit, deinde solia, que postquam tota hyeme perstiterunt, sub Aprilis finem aut Maio amittit. Nulli funt Pannonia & Austra sylvosi montes, nulli saltus, aut interdum in montium acclivita-

tibus uda prata quæ iis non abundent. Nos in montibus Stiriacis, ínque Allobrogicis propè Genevam observavimus, ubi Junio & Julio

norer.
Cyclamini hujus caput interdum in longitudinem excrefcit, & in duo velut cornua dividitur, ut
nos cum J Bauluno obervavimus cum in Alpibus Stiriacis ejus radices aliquoties crueremus, ideoque C. Bauhinus fru tra multiplicat species, cum Cyclaminum longius radicatum & radice instar capitis arietini Gefn. speciem ab hac distinctam facit. Consule, si tibi satisfactum non sit, J. Bauhini historiam.

Variat interdum hac species floris colore albo.

Cyclamen orbiculato folio infernè ex viridi pallente C. B. Cyclaminus odorato flore 2. Clus.

Priori plane fimilis est, pauciora tamen semper folia proferre conspicitur, cáque non purpurascentis subtus coloris, sed albicantis quodammodo aut pallescentis cui viridis mistus, ut in Asari aver-

Nos hanc à præcedente non separamus.

2. Cyclamen Hederæ folio C. B. Lob. Ger. folio anguloso J. B. Autumnale foliis Hederæ Park.

Foliss, describente Dodonao, viret latis, angulosis, ac hederæ similibus, ambitu leviter serratis, superiore parte in vivore nigricantibus, albicantibus tamen maculis variegatis, & umbilico (ive medio foliu fibalbido, inferiore verò ac prona parte purpureis, & fubinde colore faturato, aliàs dilutiore. Floculi è tenellis pendent pediculis, deori im nutantibus, folis corum furfum reflexis, & purpureo Viole nigræ colore, non tamen intenfo íplendent; odoris exigui; succedunt capitula seminifera, in sprins pediculis contractis. Radix bulbi aut Rapæ modo in orbem circumacta, & aliquantulum in latitudinem pressa, foris nigricat, intus candida, rugas inarescens contrahit.

In collibus sylvosis non longe a Roma abundat, Septembri mense florens. Nascitur & in Veromanduorum, Verocaffum ac Atrebatum finibus autore Dodonao.

Hac est illa species, que passim in hortis nostris in Anglia colitur, slore purpureo & albo, Autumno florens, cujus femen vix antea flatem sequentem ad maturitatem pervenit.

J. Bauhinus, quem non inviti fequimur, huc refert

Cyclamini odorati varietatem duplicem Clus. Cyclamen odoratum, aftivo Solfitio florens, folio ma-

Quarum priori folia albis maculis obscurè notata, aversa parte rubentia, aliquantulum angulosa, flores saturatiùs purpurascentes.

Alteri folia aversa parte virentia, adversa maculis albis, issque valdè conspicuis aspersa, rotundiora superioribus; flores saturatiores; utrosque autem suavissimi odoris, nares etiam procul ferientis.

Item, Cyclamen folio hederaceo mauarolis C. B. Byzantinum polyanthes Clus.

Magno & palmaris latitudinis tubere, quod flores tulit 20, 50, 00, fingulis annis.

Non aliter quam magnitudine omnium partium, & florum ab eadem radice multitudine, ab Hederaceo Cyclamino vulgari differre videtur, à quo nec pracedens aliter differt quam tempore florendi, & odore floris. Nos in Italia cum effemus tota affate florentes Cyclaminos obfervavimus, quos tum non aliter à vulgari folio hederaceo quàm florendi tempore differre arbitrabamur. Imò neq. quos verno tempore, initio sci. Aprilis, florentes copiosos observavimus in montosis, itinere à Massa ad Lucam, vel flore, vel folio ab Autumnalı vulgari folio hederaceo differre vifi funt, fed florendi tempore tantım. Verum quia plantas ipfas inter fe non diligenter contulimus, nihil certò definire audemus. Esto ergo (si cui videtur) Cyclaminus radice Castanex magnitudinis C.B.i.e. Cyclaminum Byzantinum Clef. a Cyclamino Autumnali hederæ folio specie diversum. Ejus autem radices (describente Clusio) valdè tersium expolitumque corticem habebant, quæ statim ante hyemem folia producebant, Cyclamini verni foliis fere fimilia, pronà parte pulcherrimè purpurascentia, & supina candicantibus maculis insignita, paucioribus tamen angulis prædita: Martio sequente slores tulit: Verum quoniam subsequentibus annis non tantum folia, sed nonnunquam etiam flores, mitiore przsertim aura, protulit, plurimum hasit Clusius, & an Autumnali Cyclamino an Vernali at-

Fyclaminus.

Lecus.

tribuerct, dubitavit. Pluribus in locis montis Capouladou fub buxis inter rupes reperiri hunc ait D. Magnol, pracipue à la côte de Sauvebelle & à las Cambrettes Martio mense cum floribus purpurascentibus & albis. Verum Clusius (ut vidimus) dubius hassit, an Vernus esset an Autumnalis, quem Byzantinum vocat, Cy-

Cyclaminus parva radice C.B. J. B. & aliorum quanam planta fit nos latet, & an à pracedentibus specie distincta. De ca certe contuse & obscure icribunt Botanici.

4. Cyclamen vernum Lob. Ger. folio anguloso C. B. Cyclaminus flore rubro graciliore vernus

Clus. Flores profert odoratissimos & vulgari saturatiores, paullóque graciliores: folia aliis minora, in ambitu ferè crispa, & foliorum Hederæ formam imitantia, teneriora tamen, supina parte candicantibus maculis aspersa, angulorum etiam mucronibus albicantibus, prona omnino purpurascentia.

Variat floris colore albo; cui Clufius folia attribuit circinatæ ferè rotunditatis. Lobelius commilitones suos flores luteos ad se attulisse meminit in Adv. p. 264-

5. Cyclamen Antiochenum Ausumnale flore purpureo duplici Park.

Folia huic subrotunda Cyclamini aftivi, minus angulosa, maculis albis plena. Flmes perampli, de-capetali interdum aut dodecapetali, colore florum Persica aut Cyclamini verni purpurei, ad ungues

Quod flores tot petalis luxurient accidentarium est; nam inveniuntur hujus generis usitato petalorum numero.

CAP. XV.

Ornithogalo affinis radice tuberofa, Cyclamini folio C. bonæ spei Breyn.

Adice nititur tuberola, craffa, pugnum pænè æquante, coloris purpurei obfoleti, infra in tu-bora alia, ut futuros haredes divila. Ex qua folia inter Cyclaminis & Dracunculi palu-ftris mediam faciem obtinentia, peciolis longis fuffulta prodeunt, atro-viridia: inter quæ caulis fesquipedalis, rotunda, viridis, gracilis & pentus nudus exturgit: quem à medio usque ad extremum apicem confuso ordine ambiunt longt pedicelli, floculus parvos, ab Ornithogrii Hisp. minoris Cluj. haud multo diversos, fustinentes, tenis è candidulo cœruleis & subviridibus foliolis obfoletis constantes. Fructus non vidit Autor.

CAP. XVI.

Flos Indicus è violaceo fuscus radice tuberosa Ferrar.

Ferrar. Adicis tuber effigie rapuli, colore est intus albo, extra subrufo, corpore binos ternósve digitos lato, superno infernóque umbilico angusto, & nonnihil introrsum acto. Septembri mense in fictili primum depositum, germinavit Octobri, tum verno tempore turgere cœpit in florem. Folia exeunt è tubere longa & sape cubitalia, lata, nervosa, striata, gladii modo in mucronem exacuta, diluto virore albicantia, propter humum candida, rubrifque guttis interstincta. Medius deinde scapus exilit, dense ramulosus, & bulbose iridis more articulatus, at brevioribus mucronatis foliis articulatim armatus: ut licet Iridem non nemo vocitet, Gladiolo tamen vioribis fluctoribis formatis of the state o velut fuligine obsitis, per ambitum cirris seu simbriis crispata & corrugata, atris albidisque unguibus maculosa, prominula linea intermeante distincta. Medium præterea stylum surrigunt ianthinis atque albicantibus maculis notatum, faminibus tenuissimis in imo violaceis in summo luteolis capil-latum, quaternis quoque majusculis bisidis crocis exteriorem in decussem demissius digestis coronatum. A medio caule ad cacumen ulque fummis è ramulis atque ex iplo foliorum complexu mente Martio atque Aprili particulatim existunt: Medicamenti cujuldam aut mellis excoeti inelegantem odorem expirant. Diem aut paulo diutius vivunt, deinde contrahuntur & decidunt

Mira est hujus tuberis fœtura; ex imo enim umbilico fibra prodit, modò longior, modò brevior, narciffine inftar candida & modice craffa, cujus summa pars & tuberculum paullatim sobolescit. Quare factum est non semel, ut ejus fibræ jam corruptæ soluto nexu procul à matre præter morem natus fœtus inoblervato adhuc miraculo inveniretur: interdum quoque brevioris fibræ ligamine adhuc integro foboles matri coherens & contigua, vel etiam de more adnata deprehenditur.

Vires.

Lib. XXI.

C A P. XVII.

Iris uvaria Promontorii bonæ spei Bod, à Stapel.

Lorem habet coloris phœnicei qui uvulis deorsum dependentibus capitelli vel cunei formam habet. *Caulis* bicubitalis, rotundus, fusci coloris. *Folia* longa, digitum lata, utroque latere

Nobis ad Hyacinthum botryoden accedere videtur, minime ad Iridem : verum ob imperfectionem descriptionis quò referenda sit certo definire nequeo.

CAP. XVIII.

De Aro.

E Ari Erymo ità Lobelius, Quin si è Graco non sit "Aeri icer, quasi Sacrum, ut in Iride factum; plebecula quæ Barbam Aronis vocitat, videtur agnoscere ex Palæstino vernaculo & ornamento Aaronis Pontificis iumptum.

Note Ari genericz funt rifillus in medio flore pro ftylo nudus, flos monopetalos fedi fructuum coherens, bacciferum effe, fructus enim pulpa humida femina ambiente conftat. Folis integris & minus diffectis à Dracontio differt.

Dracontium à caule Serpentini pellis instar maculato dicitur.

A. 1. Arum I.B. vulgare Ger. vulgare maculatum & non maculatum Park Arum 2. & 3. five maculatum macula candida vol nigris, & vulgare non maculatum C. B. Walte-Rubin,

Radice est tuberosa, teretiuscula, oblonga, transversa, fibras undiq, in terram demittente, intus candida, pollicem crassa, tuberculis è latenbus egerminantibus se propagante: è cujus altero extrecandida, politicem cratta, tubercuits e tateribus egerminantious te propagante: e cuius altero extremo folia una cum caule tria vel quatuor, tarius quinque exeunt, quibus hyeme marceficentibus
vere infecuente e contrario extremo nova folia germinant. Sunt autem folia oblonga, triangula,
Sagittz dicta, fed latiora, minufque alata, lavia, fupra infráque folendentia, fed hine minus, moè
magis viridantia, maculis nigras interdum refiperfa, guftu, ut & radix, acerrimo, & linguam aciós
inflar tranfadigente idque per longum tempus poftquam guftaveris: inter qua caulis exturgir palmaris, teres, firiatus, in cujus faftigio è membranca vaginà, longà prominet pitillum nudum, oblongum, atro purpureum, infima parte apicularum corona arcte cinetum, sub qua racemus baccarum, per maturitatem miniato colore pictarum, denso stipatu consertarum Vagina membranacea & pistillus quum aliquandiu duraverint, marcescunt & decidunt.

Ad sepes & in umbrosis primo vere exit ubiq ferè.

Arı cujulcung, led pracipue maculati, radıx inligni acrimonia pollet, ita ut lemel gultata verno Ant camacung acu pracuput macunati, saux imigin acumona ponce, na ut einte gantata verno tempore ciun fueco maxime turget, integro die linguain vellicet. Quantumiva auterm acris fit, fi penitus exticcata fuerti & aliquandia affervata, acrimoniam omnem amittit & infipida

Radices omnium dum teneræ sunt lacteum succum stillant incisæ.

Ari radices & folia, teffibus "Theophrafto & DioGorde, olim cibum præbuerunt satis gratum, fed prius in aceto coquebantur ad acrimoniam tollendam. Non credo nostrasis Ari radicem, qua

prope caudica est, ulla in Aesto maceratione fieri posse esculinam. Arun, quod * Galenus in Ægypto edule este ait instar raporum, proculdubio erat genus illud quod Colocaliam vulgò vocant: & tamen moniti me D.Tanredan Rebinfon ex observatione Helbigii ex India reduces, Ratincem Ari coctam ab Indis quibuldam loco panis haberi: maximam enim & craffiffimam ibi crescere. Forte intelligit Colocasiam dictam, quæ revera Ari species est, & in India Orientali copiose ortur, ex qua & India Orientali quantifica Malain, Chinenfes panem conficient; referente Bontio: qui hac de ca feripfit. Alpinus Colocaliam edulem effe air, quod quidem verum eft, fed cum cautione est intelligendum, ne ignatus quidam vitæ periculum incurrat, cum planta hæc natura fua venenata it. Itaq radices ejus crassas & in taleolas dicissas Javani per triduum aut quatriduum in profluenti macerant, ut mucilaginosa que in iis est substantia abluatur. Nam in hac mucilagine deleteria ejus vis confiftit. Tunc expressas torculari easdem radices Soli siccandas exponunt, & deineas in pollinem terentes, placentas ex iis loco panis & oryza conficiunt. Præterea dum hanc radicem coquunt, ejus decoctum abjiciunt, & addità aqua recenti recoquunt, & tam iis quoq vescuntur cum aceto & oleo nucis Indica & pipere: ut nos radicibus Betæ rubræ.

In Febre quotidiana continua loco digestivi palmam aliis præripit Fæcula radicis Ari. D. Soame è

Radix, ejus maximè quod maculata habet folia, five ficca, five recens, tufa, ac ad minus drachmæ pondere fumpta, remedium est præsentissimum ac minime fallax adversus venenum & pestem: quidam tantundem addunt Theriaca. Trag. & paulo post, ad pestem & Anthracem vix præstantiorem ac falubriorem herbam novi quam folia Ari recentia imposita.

Decocta radix melle excepta medetur pectoris morbis omnibus pituitofis: expectorat enim vali-

diffimè crassas lentásque exscreationes, adeóque asthmaticos maxime juvat: hernias curat, & uri-

Eadem ficcata infigne medicamentum est in Scorbuto; nec minus efficax in affectibus lienis & uteri, frigidis; præfertim in flatibus. D. Needham.

Ad Arthritidem, R fol. Ari, contundantur & cum stercore vaccino applicentur calidé. Valdè profunt, inquit Matthiolus.

Nostrates mulieres ex Ari radicibus stillatitias aquas ad fucum parant, quas ad faciem erugandum

Illustrandumque magnis laudibus efferunt.

Id quod etiam efficacius præstat infolatus radicum succus, cerussa speciem referens, quem Gersa corrupto ut videtur à Ceruffa nomine vulgo vocant : is fiquidem mirum in modum cuti splendorem & nitorem conciliat. Matth.

Hujus herbà & radicibus circa Maidfion Cantiani agri non ignobile oppidum ad linteamina mundanda saponis loco, aut certè eidem admixtis utuntur. D. Phil. Skippom.

danda iaponis idot, matteria cara alimata attata at

2. Arum venis albis C. B. magnum rotundiore folio Park. majus Veronense Lob.

Foliss est viridibus, venis albis distinctis, quam Arivulgaris duplo majoribus, & in hyemem usq. durantibus, alias Aro vulgari fimillimis. Acini, (observante Dodonæo) minus saturato, sed ad croci inclinante colore rubent. Catera Aro vulgari respondent.

Primo in infulis circa Venetias se nobis in conspectum dedit, etiam Novembri mense virens: Loca. poftea in Lombardia peregrinantibus occurrebat.

2. Arum Byzantinum Cluf. J. B. C. B. Park. Dracontium minus Ger. quoad icon.

Cluf.

Hujus folia, referente Clufio, primis duobus annis poftquam tuber Conflantinopoli acceperat, ad Arifan latifolii folia fatis accedebant, nec valde mucronata erant, fed poriis orbicularem figuram referebant, nec radis valde diffinilis. Verum poftquam ea augeri cepit, digitalem longitudimem adquifivit, multis tuberculis insequalem, & uncialem auz amplorem eraffiundinem, multafque pro-les adnatas habuti: folia item protulte longe majora, ad Ari foliorum formam plutimum accedentia, nec illis minus filendentia fupernè & inferné. Interdum ante brumam folia emicric. In vermis folia equandam differentiam observavit Cluftus, quod ad formam & figuram attinet, finne enim illa profus fimilis forme, fed inequalis magnitudinis: & in quibufdam plants licet ex eadem marce abuntoris folia era riireis aliquote exilibus maculis diffinêta, alia minime; tum eraim flos comatre abruptis folia erat nigris aliquot exilibus maculis diftincta, alia minime: tum etam flos co-lore variat, nam plantæ maculis nigris notata folia habentes penicillum purpureum folliculo inclufum habuerunt, aliæ verò candicantem, atq. postremæ folia ante hyemem plerunq germinare solebant, alterius novo vere duntaxat.

4. Arum montanum Alpin. exot.

Radices majores quam in hactenus descriptis Ari speciebus, radiculis fibrosis alissque prorsus parvis Colocafiis ftrongylorhizis perfimiles, lex septémve ad plus fingulæ folia producunt ampla, longis pediculis prædita, ad Personatiæ quam Ari vulgaris magis accedentia, elegantiorisque viriditatis: inter que caulis exit rectus, dodrantalis, craffine ferè digiti minoris, cum involucro Ari vagina: fimili, sed longiore & latiore cum flore Ari & fructibus, sed longè minoribus. Radix rotunda, & in germen ad acutum declinans, exterius tenui cute tegitur ad obscurum fulvescente, intus candida, eximiz acrimoniz: exterius etiam quoldam globulos parvos per totam superficiem sparsos habet, qui suo tempore germinant, non secus quam in Colocassis.

5. Arum maximum Ægyptiacum, quod vulgo Colocafia C. B. Ar. Ægypt. rotunda & longa ra-dice, vulgò Colocafia dicta Park. Colocafia Cluf. J. B. Ægyptiacum Ger.

Radix tuberofa, craffa, magna, Clufio & J. Bauhino duplex, altera alteri impofita, intercedente cervice ut lagenulam imitan videatur. [P. Alpinus radices duplicis figuræ observavit quasdam longas, qualdam rotundas, magnitudine mali Cotonei; ha exterius rubescunt, intus candicant, & gultu acres cum adstrictione observantur.] Vesca, intus alba, fibris adnatis se propagans. Folia terna aut quaterna Nymphæe foliorum figura, & magnitudine, longis, utrinque subrotundis alis similiter donata, crassa, lavia, sed aversa parte nervi obliqui in margines excurrunt crassiusculi, à nervo per longum discurlante producti, quos venulæ intercedunt undatim : pediculus autem crassus non ex-

tremo folio, sed aliquot digitos integro folio inseritur.

Hacin locis natalibus Ægypto, Creta & Cypro insulis, ubi sponte & copiosissim provenit nunquam shorre dicitur. Alprino, Bellonio allissque attestantibus se nunquam, licet sedulo perquisivennt in Ægypto shorentem vidisse, nec ab aliis observatam audivisse, Ægyptis eos deridentibus qui rogârunt ut flores fructusque Colocafiarum ipsis oftenderent, quod videlicet eam flore omni &c fructu destitutam esse se compertum habere crederent. Verum quòd in Italia interdum floreat, tum viri docuffimi Fer. Imperatus & Fab. Columna Alpinum monuerunt, tum experientia propria olum contra fentientem convicit.

Huic plante in secretion Alpini horto primum cauliculus exist rectus, rotundus, Asparagi cra sitie, cum folis ejusdem concolor, in cujus apice vagina seu involucrum longum Ari involucris timili-

mum cernibatur, minus qu'am in Aro, in fubtile admodum definens, undique clausum, coloris aurei cui viride sit permixtum. Quod biduo sele per longum explicait, florenza, excusit digiti minoris longitudine, macropiperis cardittie, colore candido, ac velusi serpentis caudam, quali serpentis linguam foris ex ore exortam fimulantem. Que Columna habet de hujusce plante floribus à us inguam rous ex de sou de la composition del composition de la composition de la composition del composition de la composition del composition del composition del composition del composition folliculi modo, quod à reliquis foliis distinguir periolus in imo ab aliis, nam qui flores editurus est ima parte folliculolis est: Proprium etiam habet quòd non unicum florem, sed plures emittir, ilma parte foncusous etc., soprani cuam most quota non miscar no sun, ter parte similar, il-lofa, ternos ex fingulis foliorum imis folliculofis portolis, effigie vulgaris Ari nostratis, cucullata, non ità cava, angultifolia Arifaro proxima, medium habentes julum erectum, in tenutatem abeuntom, semipedalem, & deinde in botrum acinosum ut in Aro, sed omnia oblongiora & angustitem, tempedatem, et deinde in outrum autonomia de in Alo, act offinite officiale a aguittora & laviora, colore etam dilutiore, ac doorata, grato odore inter Lillium & Narciflum, inclipientes ab imo florere, paulatimque emergentes unus p.,ft alium. Fructum actionfum pallentem in Italia nunquam ad perfectam maturitatem perduxalte audivit. P. Al-

Radicem Columna describit bulbosam, magnam, Scillææmulam in vetustiore, foris rufescentem, intus candicantem, bulbulis fe obliquè propagantem, non Arundinaceam, geniculis afperis,

fed lavem & orbiculatam

Alpinus radices forma differre observavit: ac alteram quidem manerificar, alteram sessionaescar, i.e. longa & rotunda radice præditam. Macrorrhizæ folia longe minora cernuntur, tenuiora & magis in acutum definentia, colorifq, virentis dilutioris; pediculi itidem funt longe subtiliores, gustus multo acrioris acutiorifique. Radix verò longe gracilior, exteritis obteriori nun in ia alba ur alterius; faporis itidem acrioris: quin & recta in terram defoendere videtur, veluti Betæ radix. Hanc speciem non admodum frequentem esse tradit, nec unquam, quod audiverit, in Italia slorem

Rotundæ à prioribus differre vilæ sunt, quod iis longè majores in latitudine quadantenus suerint, eveluti compresse unterto me unit, quoe in songe inspice in saturante quadantenna merint, & veluti compresse la late, qua id proprium habent, ut non omnes in apica radicis medio ge-minent, at circumcirca, nihil germinis in apicis radicis medio producentes: [priùs dixerat quod germinent harum nonnullæ in apicis radicis medio, ut omnes aliæ bulbose faciunt: Columnæ quoq,

radix hujus plantæ bulbofa eft.]

Hujus radix & tota planta cariseft, non also quam Ari modo, quamvis mitior, & ideo in cibo Kalise pus ufuseft. Differt ab Aro vulgari, quod Julus medius eft flocalis ornatus dimidia ima parte, & reliqua in tenuizarem abir, in vulgato verò Julus in imo tenuis & in fummo craffior, puftilli figura, abfque flofculis, fed lavis. Hanc ergo plantam non effe Colocaliam feu Fabam Ægyptiam Antiquorum manifestius est, quam ut contraria opinioni resutanda tempus insumere opera pretum fit. Vide fi placet F. Columnam de hac re. Nomen Ægyptiacum Culcas Recentiores utiá lentient induxife videtur.

Planta hæc in rivulis & aquofis apud Ægyptios sponte oritur, qui magna cura & diligentia eam colunt. At neq in Ægypto duntaxat spontanea est, sed & in Creta, observante Bellonio, & in Syria, referente Rauwolfio: atq, etiam in Cypro, & Sicilia ut alii annotârunt: quin & in Italia, agro Salernitano frequentem invenit in quadam vallecula F. Donatus de Eremita, aquoso loco de-

clivi supra portam dictam dell' Annunciata, ut refert F. Columna.

Radix in Ægypto, Syria, aliiíque regionibus Orientalibus in cibis expetitur, eaq, cocta frequenter vescuntur incolæ, nec minor hominum numerus câ ali dicitur quam in Germania rapis, (licet illis & flavå Paftinaca non careant) quibus tamen minus grata sit. Addit F.Columna radicem hanc Neapoli à Turcis & Africanis mancipiis expeti, atque in cibo celebrari. Bontius natura sua venenatam esse scribit nec nisi aqua per triduum maceretur, edulem esse.

6. Dracunculus aquaticus Ger. J. B. noster aquaticus Park, palustrus sive radice arundinacea Plinii C. B.

Non bulbolam, aliorum Dracunculorum Arique more radicem habet, sed digitalis craffitudinis, Avon outouani, autorum Luccuncuorum Arique more ratatem tabos, ieu augutane craintidinis, praelongario, geniculatam, transverio fitu limofo paluftrium locorum folio incumbentem, cui figium ex articulis demilla fibrarum lobole numerofa, boftrychi feu cincinni inflar. Folia ex eidem enaCuntur, pediculis dodrantalibus harentia, Hederaceis paria [imo majora] figura quoc, fimilia, nulis per ambitum angulis, in acutum definentia, polita, venola. In foli iniu quod fummo cauli innafertur racemus comprehenduur ei fimilis quem Aron profert. Dodonzo fructus initio quidem exiguis candidifque framinibus, que pro flore funt circundatus excrefcit, inde in racemum, primum vindem, cum maturuit rubentem. Nafcitur juxta rivulos & in folfis paludofis.

Nos in foffis paluftribus propè Sevenbuys Hollandiz observavimus.

7. Arum Orientale Ardabar dielum Zanon, hist. bot. cap. 12.

Harc herba (describente P. Matthao) facit radicem similem Aro vulg. cum aliquibus parvis rarace notos (oercinoente P. Maturiao) race rasucem minion no vois, cum anquiose parto la dicibus appenfis. Ex hac nafeitur virga aculeis viridibus circundata, que extolliur ad fex palmos: In vertice gignit pyramidem, ex baccis viridibus compositam ad similitudinem cupreffi, que dum funt mature rubelcum cum palla in medio. Foita sunt duo, & à radice unde habent originem, considere extra vol. and in the parto del distribution parto del viria vol. and in the parto del viria vol. and in the parto faith of the parto del viria vol. and in the parto faith of the parto del viria vol. and the parto faith of the parto del viria vol. and the parto faith of the parto del viria vol. and the parto faith of the parto del viria vol. and the parto del viria vol. and the parto del viria vol. and the parto del virial vol. an aqualiter extolluntur, unum in aliud infitum, ex quorum medio exit virga vel caulis habens folia ad formam femicirculi, coloris qui in viridi rubefcit, nigris maculis aspersa, & sunt pulcherrima visu, Fructus & radix funt calidiffima, quibus Indi utuntur contra morbos frigidos.

Lib. XXI.

De Herbis hulbosis affinibus.

1211

Pater Matthaus observavit hanc plantam in horto D. Salada in Artafa, in urbe Balfora, qua ad Euphratem sita est.

Ob insolitam & enormem foliorum figuram suspecta est nobis hac planta.

8. Arum Indicum Rumphal dictum Zanoni Hist. bot. cap. 92.

Rumphal vulgò dicitur Ignome; producit florem oblongum, unico folio, pictum ad modum Tuppe coloris flavi, ex rubro maculatum, odoris acuti, ex cujus medio exit lingua ad modum Serpentis, sed non pictum, coloris subflavi : truncus altus, aqualiter maculatus, coloris supradicti : succus ebibitus noxius est: utuntur radicibus ad sanandos morsus serpentum, ti vulnus est recens: quod Vires. fi non ferro vulnus iterum aperiunt & fic curant.

Est etiam remedium insigne trita & imposita supra partem morbo Gallico affectam: expurgat

enim & fanat.

9. Arifarum latifolium Park. Ger. latifolium quibusdam J. B. latifolium alterum C. Be item latifolium majus ejuldem. The broad leabed friars Colil.

Hedera aut Smilacis ferè folia habet, tria aut quatuor, viridia, mollia, fais tamen carnofa, acris faporis, oblongo pediculo innixa, anteriore parte quà pediculo adharent, utrinq, pinnata, Ari foliorum amula, fed obtufioribus & quafi orbiculata angulis: inter que pediculus duas uncias longus, multis rubris maculis diftinctus emergit, cui oblongus flos infidet, monachalis cuculli five Ariffolochiæ floris modo efformatus, amplior tamen, extrema parte fusci coloris, qui deorsum radiatim tendit, in cateris albus caninum olens, piftillum obtufum incurvum, & veluti ex cucullo profpiciens continens. Radix rotunda, globofa, Aro minor, foris nigricans intus alba, aliquando etiam tuberofa & oblonga, initio dulcis, deinde acris, minùs ramen Ari radice (licet Veteres contra fentiant) fibris aliquot supra eam expansis, ut in Orchidibus.

Aliud etiam ejus genus invenitur paullò amplioribus foliis, & rotundioribus aliquantulum atque Varietas. mollioribus, pluribus tuberculis se propagans, oblongasq, & crassas radiculas sapius in latum obli-

Fructum non describit Clusius, at neq nos observavimus. In aggeribus sepium & umbrosis, rithere à Massa de Lucamo copiosam vidimus, Aprilis initio florentem: postea etiam in Gallo-pro-vincia, non longe à Tolona portu, ad montium latera. Clusus in collibus Lustianie frequens, salebroso & lapidoso solo, ad sepes & juxta vias observavit, &c. Frigoris admodum impatiens est, neque in hortos nostros translatum floret.

10. Arifarum angustifolium J. B. Ger. longifolium Park. angustifolium, Dioscoridis fortè C. B.

Folia longa sunt & angusta, instar ferè Plantaginis angustifolia foliorum, viridia, splendentia, quina aut fena : post quæ sus feu cucullus longior & mucronatus, retrorsum inflexus & albicans prodit ; è cujus rima oblongus veluti vermis exilit, spithamæ interdum longitudine, inflexus, cofrom a typupuralcentis, aut ex purpura vireleentis, non ille quidem obtulus extima parte, fed mu-cronatus: Fracus, racemi inflar confertus, albus, vix terra emergens, fuo tempore fublequitur. Vivax magis est quàm fuperius, nea, tanta curà indiget. In agro Romano inveniri aunt fpontaneum Clufius ab Imperato accepit missum Neapoli: ipse Loui.

fponte nascens non vidit, uti neq nos.

Fructum in horto nostro vere tandem è terra protulit.

CAP. XIX.

De Dracontio.

Racontium five Serpentaria à caule Serpentinæ pellis inftar maculoso nomen traxit. Fo-liis multifidis seu in plures lacinias divisis, caule maculato, seu membranaceo folliculo maculose inferius vestito, ab Aro distinguitur.

1. Dracontium majus Ger. Dracunculus major vulgaris J. B. Park. polyphyllos C. B. Dagons.

Dracunculo majori profundè in terram depacta radiz eft, ferè orbiculata, volam implens, cujus lateribus parvi bulbi plures, quibus se propagat adnasci consueverunt, foris colore buxeo, intus candido, sapore servido. Caulis unicus, rectus, pollicaris & crassifor, cubitos duos altus, maculosa colubri tergora affabrè mentiens, è tunicis convolutis conftans: ipla verò folia pediculis dodrantalibus fungolis donata, in segmenta digitata finduntur, lavore & splendore Ari, craffitie & colore pari: è quorum medio eluctatus caulis vix digiti minimi craffitudinem aquat, è cujus scapo vagina pedalis exit, coloris foris herbacei, intus in purpura rubentis, è finu piftillum promens nigrum, Ari piftillo maius, in mucronem acutiorem definens; fublequitur fructus racemofus, granis per maturitatem rubentibus. Odor floris valde fœtidus.

Lacue

2. Dracontium polyphyllen caule nen maculato N. D. Hort. Lugd. Bat.

3. Serpentaria major seu Dracunculus major polyphyllos Brasiliensis Marggr.

Caulibra affurgit ad duorum pedum altitudinem, rotundis, digitum craffis, ex viridi, flavo & albo variegatis inflar Serpentis: quilibet folium gerit circumferental folii Paonia, in quatuor aut quinq, variegatis inital serpenus. Quinne ionani gent cheannasana and resona, in quaesti au quinq, lacinas diffectum, continerque qualibet lacinia nervum craffum, & varie in ambitum extêctum eft plufquam Hieracia aut Chondrilar folia; funt autem folia glabra & viridia. Inter folia exfurgit cauls florem fuffinens, ut in reliquis, è cujus fummitate prodit vagina, pedem aut amplius longa, cauls norem tuttmens, ut in reliquis, e cujus tuttimitate prout vaginta, potent aut amputs longa, plus quinque digit, crafla, in extremo acuminata, quæ se aporicus pediculum saits craflum monstrat, ad quem spicæ in modum, ut in Milio Indico, composita sunt grana, Mili magnitudine, striata, ad quem spicæ in modum, ut in Milio Indico, composita sunt grana, Mili magnitudine, striata, ad quem spicæ in modum, ut in Milio Indico, composita sunt grana, Milio Indico, striata, ad quem spicæ in modum, ut in Milio Indico, composita sunt grana, Milio Indico, striata, ad quem spicæ in modum, ut in Milio Indico, composita sunt grana. rotunda, fucculenta, quinque aut fex particulis composita, primò viridia, hine flava, & puncules rubris fubribus variegata, ubi maturuerunt rubra. In his granis continctur some figura ovalis, nuclei interios Cerafi magnitudine. Radix rotunda eft, ponum majus aquans aut etiam superans, caticula ex albo rufescente tecta, superius ubi caules erumpunt multa habens filamenta. Saporis est acris instar Ari.

4. Serpentaria triphylla Brasiliana C. B.

Imperfecce describitur à C. Bauhino in Prodromo. Nos ergo descriptionem ejus è D. Dodart sup-

Radix rotunda à capite seu summa parte multas tenues, albicantes fibras emittit. Caulis inferuis membrana laxa maculosa tegitur, Folia Ari similia. C. Bauhinus solia & sforem ità descriterius membrana laxa maculosa tegitur, terus memorana nasa macinesa tegitus, Folia fari munia. O basimisa konde kindem ta acieri-bit, Folii pediculus palmaris & lavis, in cujus finimo folium tenue, albide virens, fibrofum, fubro-tundum, trifidum, in exquifitum apicem definens, duabus partibus inferioribus, & quidem inferne finum obtinens, quorum quodliber uncias binas cum dimidia larum, longitudine verò uncias quaimum obtinens, quorum quodubet uncias binas cum ammota iarum, iongitueine verò uncias qua-tuor fuperat. Elos Sepentaria: majoris formà, firmilter pediculo triunciali donatus, longitudine unciarum quinque, latitudine fefcunciali, atto-rubens, firiatus, venis ablicantibus per medium maximè extriniecas excurrentibus, pithillo nigricante, oblongo, ex rufo fufco D. Dedart tres di-gitos longo, quod fipicam tandem producir è parvis rubicundis granis compositam membranis longis follogiste in after

Radix infipida est, reliquæ partes gustanti initio dulcia, verùm aliquandiu masticata acerrima.

Umbra gaudet per hyemem reponenda: à Canada missa.

CAP. XX.

De Orchide in genere.

Rchis i. e. Testiculus, cur dictum sit hoc Plantz genus, neminem qui ejus radices unquam eruerit latere potest: Quod si quem sore lateat, Spigelium artendat in Ispegge ad rem berbariam rationem reddentem sis verbis. Canst e brita que bulboja binas aus ternas babent radices inflat est leiculorum, seme bumanum quodammodo redolentes, Orchides consistente activitation de servicio del presentation de servicio del presentation del presentation de servicio del presentation del present

liquis bulbis. Satyria dicuntur quibus unicus est bulbus, Orchides quibus gemina, autore Dioscoliquis bulbis. Satyria dicuntur quious unicus eit omious, Orieniues quious geninte, autore Dioleo-ride. Spigelius, nelcio quo autore, Satyrium propriè dici ait quod terma hobet vadiete, Orchidum rei dicibus fimiles, unam que furfum erigitur ovirilis membri formă, duas alias inferius, ex eodem initio teficulorum modo dependentes. Quod fi verum fit, nulla fortafie, certe pauciffima, erunt Sa-

Caterum cum Orchidum historia magna confusione & obscuritate laboret, partim ob multitudinem specierum, & nonnullarum etiam similitudinem, partim ob earum apud botanicos detudinem ipecierum, et nonnunarum eriam immanuemem, partum ob earum apud obtanicos de-feriptiones, adeò breves interdum et generales ut et una pluribus, et plures uni alicui foecia accommodari possim: unde perspicacissimum quemque et in his studiis versatissimum persepe accommodari possim: un debe perspicacissimum quemque et in his studiis versatissimum persepe torqueant et perspicacion reddant necesse est: At neque icones nos expediant, vel quia minus di-torqueant et perspicacion. ligenter pictæ, vel quia notæ quibus cognatæ inter se distingui possent pictura exprimi nequeant: Nos ut lucem ei aliquam fœneremur, certa & clara, nobilque penitus perspecta ab ambiguis & obscuris, quæ Oedipo cuidam enodanda relinquimus, distinguemus.

- 6. 1. De Orchide testiculata, qua vel geminum, vel simplicem, vel interclum triplicem habet bulbum subrotundum in digitos minime divisum.
- A. 1. Orchis barbata fatida J. B. Tragarchis maximus & Trag. mas Get. Tr. maxima & Tr. vulgaris Park, Orchis fatida 1. feu bribata odore hirai, breviore lastorque folio C. B. nem 2. feu odore bires, longiere angustiereque folio ciusticm. The U13ard-flower, og great Boats flones,
- Hujus bulbi & reliqua planta partes, fi cum congeneribus conferantur, plerunque majores videntur, quippe cum bulbos Juglandem una cum fuo callo carnoso aquantes magnitudine observaveri-

mus. Folis multa, magna, Liliacea, levia, & a radice, & in caule ad iplam ulque ipicam fere nata.

Caulis craffus fpicam deniam fuffinet florum feetidorum: quorum finguli pediculo viridi (cui appofitum foliolum fextante longius) intorto, ventricolo infident, calcari admodum brevi & viridi, galea & alis foris ex albo virentibus, intus purpurascentibus punctis & striis notato. A labello exterius albido, interius purpurâ punctato aruncus demittitur, triplici cincinno viridanti compositus, quorum laterales crispi breviorésque & convoluti interdum, medius longior, bifidus propendet. Odor gravis

Retails thip to the first state of the first sperexignum. Installs folgot, small properties. Out gravis & virofus. Some in valvulis oblongis firstists perexignum. Solo pinguiffino nafcitur Libel. Floret circa finem Mail, & ferè ufique ad medium Junii, Pro. Tempu & venit in collibro mulcofis, preferrim inter umbrofas convalles. F.B. In Cantio vià que à Crayford Lecius. ad Derford oppidum ducit invenit D. Boulet. Cur Jo. Bauhinus, quem fequimum, non feparet Or.

chin foetidam 1. & 2. C. B. apud ipsum vide.

2. Tragorchis minor flore fuliginoso J. B. Tr. minor & verior Park. Orchis odore hirci minor C. B. Tragorchis famina Ger.

Geminum habet bulbum, mediocrem, rotundum, alterum fuperiùs, alterum inferiùs fitum, ut in altis feri fit. Caulis plerunque podalis, ab imo ad fummum ufque folis vefftius, longes, anguftis, acutis, carinatis, que finu fio pifum ampfectumer: in nonnalis plantas decem ved duodecim folis numeravi. Summo cauli infidet fpica florum congelta, duos digitos longa, obfoleta purpuerin indea. Singulis flofculis ad pediculi exortum apponitur folium fatis longum. Flofculi pfi parvi pediculis infident brevibus, adeóque contortis, ut calcaria velut amplectantur. Galea, ut in aliis, quinque componitur foliolis adeò arctè conniventibus & velut agglutinatis, ut una & continua lamina videantur. Labellum breve est, retrorfum flexum, magis etiam quam in ulla alia quam hactenus viderim Orchidis specie, in medio seu rictu ipso punctulis purpureis aspersum. Dividitur autem in tres lacinias fatis latas, quarum media longistima est: Color laciniarum ex herbaceo nigricans seu fuliginosus. Odor cimicum ingratus.

Florentem invenimus Maii 26. prope Genevam in pascuis trans Rhodanum. Orchis illa quam Clusius in pratis urbi Londinensi proximis eruebat, spica storum purpureorum,

teterrimi odoris, quanam fuerit ignoramus: nihil ejufmodi nobis unquam occurrit, neque in pratis circa Londinum neque alibi in Anglia.

Orchin Batavicam vi. Cluf. bift. quam ingrati odoris esse scribit, nec ineptè Tragorchin minorem nuncupari posse, caule dodrantali, tribus quatuorve angustis foliis cincto, spicam sustinente sforum elegantis exteriùs rubri coloris internè verò paulò dilutioris, trifido labro propendente, Orchidi nostræ serotinæ purpureæ spica congesta pyramidali eandem censco. Nam & ipse Clusius hanc in hortos translatam latius explicare florum comam, in metæ quasi formam desinentem scribit.

Orchis strateumatica Ger. strat major J. B. militaris sive strateumatica major Park, latifolia altera Clus. Cynoso Orchis militaris major C. B.

Caule est eminenti, [pæne cubitali Clus.] folio amplissimo, i.e. longo simul & lato, & subrotundo inter initia. Flos intus candidus, maculis purpureis interstinctus, soris velut sibris purpureis ac citrinis impensius rubens. [Clusius exalbidam Galeam Orchidi suz latifoliz alteri attribuit.]

Hujus (inqui J. Bauhinus) provenit uberior in fylvula Floridæ vallis. Erumpit mense Decembri, floret autem Maii auspiciis ad finem usque. In sylvis Nemethwywar oppido vicinis & in Leytano saltu supra Manderstorf observavit Clusius.

Meritò quarit J. Bauhinus cur frater C. Bauhinus Orchidem latifoliam alteram Cluf. bifoliam Mento quant patient con control to the control to t nymam facit, & strateumaticam Lob. (cujus icon eadem est cum Clusiana Orchidis latifoliæ alterius, ut diximus) Orchidis sua militaris majoris synonymam facit. Nos certe hac non intelligimus. C. Bauhinus per inadvertentiam Orchidem latifoliam alteram Clufii bis ponit, primò pro fynonymo Orchidis bifoliz alterius erronee; deinde pro Synonymo Cynoforchidis militaris majoris.

4. Orchis hifolia latissima C. B. Serapias hifol. latissima Park. 1. amplissimis foliis Clus An Orchis altera psychodes diphylla Lob? i. e. Hermaphroditica secunda C. Gemmæ.

Bina habet folia, Ellebori albi foliis magnitudine non cedentia, aliquot venis à pediculo ad extremum ufque folium productis fimiliter inlignita, supernè virentia, infernè dilutiora, profus tamen splendentia. Caulem cubitalem, paucis foliis sive involucris praditum, pentagonum; flores in summo spicatim coharentes, cujus autem coloris, cujusve forma ignoro, cum antequam aperirentur plantam duntaxat observaverim: Radices binas, crassas, & parvi Napi modo oblongas, supra quas infimo cauli inharent aliquot fibræ fatis craffæ.

inmino caun interent auguot note taus sente. In declivitate montis, cui inadificata eft arx *Greben*, inter Savum & Dravum amnes, binis ultra Locu. Waraldinum miliaribus, oblervavit Cluitus. Cum hujus descriptio apud Cluftum imperfecta fit, nec quisquam præterea, quod scimus, cam descripterit, quo referri debeat dubii sumus.

5. Cynosorchis prior Dodonæi J. B. latifolia biante cucullo altera C. B. major latifolia altera Park. Cynosorchis major Ger.

Dod.

Folis hibet lata, pingula, Lilii foliis propemodum fimilia: caulem pedalem aut altiocem, angulofum [Lobelio fefquipedalem, glabrum, nitidum, cavum in fummo] & in eo fores copiofos, ipicatim digeftos, colore rubentis dultas purpura, cueullo aut galeze patenti fimiles, ex quibus parte LIIII

Lib. XXI. De Herbis bulbosis affinibus.

1215

inferiore laciniofum quiddam canis aut alterius animalis quadrupedis exuvio fimile dependet, dilute & iplum purpuralcens, punctulis magis purpureis respersum. Lobelius florem odoratum, purpureum, maculis albicantibus atque pullis variegatum ei attribuit. Que de bulbis & fibris habent, omnibus ferè Orchidibus communia funt.

Quamnam Orchidis speciem describant Dodonaus & Lobelius nos nescimus, & an à quoquam Quannam Ortinos pessos destinante Douonicos e Louena nos necessos, et al a quoquan practera Boanico alio nomine descripa fris ceret notar quas tradunt generales funt, & nos incertos relinquint. Quid quod Lobelius in pratis riguis frequentiffirmm feribit: Ubi quado tetrarum? nobis in Anglia & regionibus transmarins plantas fedulo indagantibus mullibi confipeda eff. C Bauhins hac refert Cynoforchdem marem quartum Tragi: J. Bauhinus cam feparat, & fub

titulo Orchis alias purpureus, alias ex roseo candidus five quartus Trago proponit. Hujus sententia nobis magis probatur: inquirendum tamen proponit, annon Tragus forte intellexerit Orchin majorem totum purpureum, cui revera descriptio Tragi convenit. Magna confusio & obscuritas.

6. Orchis magna, latis foliis, galed fusca vel nigricante J. B.

F. B. Folia habet quatuor aut quinque, magna, Liliacea, palmaria, & fefquipalmaria, uncias circiter tres lata, firiata, nitida, & præter hæc diorum foliorum in terra rudimenta. Caulis firiatus, fefquicubita-lis, finjeriora versus purpurafeens, in quo fauum thyfita majufculorum, galea brevi, artopurpuraferitaria, quibus apprimuntur binz ale concolores, calcari parvo ad pediculium longiufculum contoritrata, quibus apprimuntur binz ale concolores, calcari parvo ad pediculium longiufculum contoritrata, quibus apprimuntur binz ale concolores. tum angulosumque appresso: Ex pediculo pendet labellum, exuvias Martis aut Zibellini expansas cum angunounque appetur. La pontanta pontanta pontanta accoming variante status and Zucenimi explanta egregie exprimens una cum crufculis & caudá, adverfa parte ex albo pruprafeons. Intima floris penetralia rubro candidóque variata funt. Odor levis non ingratus: fapor vificidus non influaris.

Ad latus sylvosi cujusdam collis propè montem Saleve non longè à Geneva invenimus, Maio

Locus Ed

A. 7. Orchis morio mas folisi maculatis C. B. Park. Cynoforchis morio mas Ger. emac. Orchis major, tota purpurea, maculoso folio J. B. The male fool-tiones.

Radices gemina, olivarum modo rotunda; una nova & plena, altera fungosa, rugosa & flaccida. Folia ad radicem sex septemve, & interdum plura, modice lata, lævia, Lalii foliis similia, superius maculis aliquot ex rubro nigricantibus fignata, nonnunquam iis carentia, quorum unum & fubinde alterum caulem quoque circumplectitur. Caulis dodrantalis aut pedalis, teres, firiatus. Flores in spica longa purpurei, numerosi, odorati & aspectui grati, circa umbilicum albidiores, & punctis paucis purpureis faturatioribus picti, posterius calcaneum habentes brevius & craffius. Folia illa augusta & acuta que à galez lateribus exurgunt, & in hoc genus flosculis alæ dici solent, nonnihil extant velut auriculæ quædam, & in acutum mucronem desinunt. Ad pediculum solculu uniuscujusque apponi-

auricuiz quecam, e in acutum micronem demini. Re peatum noci apparture folium acuminatum, purpureum. Flociuli in ficia non admodum arce flipati func. Floret circa finem Aprilis & initio Maii, éfique frequens in dumeis & pratis; & vel indè à reliquis hijus generis displocit porch, quod omnium que apud nos fjontos oriuntur prima floret.

Orchidem majorem totam purpuream non maculatam J. B. cum iple confiderandum proponat quá in re, demptis maculis nigris in foliis, differat à descripta, non nisi accidentibus quibusdam ab ca differre existimamus, non aliter qu'im Arum vulgare non maculatum à maculato: quanivis (ut verum fateamur) nonnullæ funt in descriptione notæ quæ diversam arguere videntur: v. g. flores conferti, odore ferè nullo, calcari satis longo.

A. 8. Orchis morio famina Park. C. B. Cynosorchis morio famina Ger. Orchis minor purpurea & aliorum colorum cum alis virentibus J. B. The female Fool froncs.

Radices gemina, rotunda, nucis myriftica parva magnitudinem aquant, altera superior, altera inferior, cum fibris aliquot superius adnatis, ut in hujus generis aliis. Folia quatuor aut plura summa tellure jacentia, non admodum longa, neque grandia, reflexa plurimum & quodammodo intorta; minime maculofa: in caule palmari duo plerunque exiftunt cum amplexa. Spica florum brevior est quam in Cynosorchi morione mari; sores pauciores, purpurei, & interdum carnei aut albi, suaveolentes, labello latiore punctis purpureis saturationibus notato. Alæ huic latiores, concavæ, *Consoferciais merume meris.

*Consoferciais merume meris.

*Description of the control of the c purpurascens. Floret circa finem Maii, & pro Veris constitutione interdum maturius. In pascuis ubique ferè obvia est.

Orchis calf. & hum. laporis eft dulcis. Ulus pracip. (ex fignatura lafciva) ad virilem fortitudinem reftaurandam: Sic & uterum confortare creditur 87 ad conceptionem difponere. Schrod.

Ad conceptionem juvandam & Sal Satyrion. Scrup. 6. cum vino Malvatico aut Aq. vitæ Mulieri sepius post Menstruorum fluxum. Multas feeminas hoc remedio curavit Hartmannus.

9. Cynosorchis latifolia spica compacta C.B. Park. Orchis sive Cynosorchis tertius Dodonai, Lobelio major alser J. B. Cynoforchis palustris.

Folia edit angusta, striata, Plantaginis angustifolia: foliis quodammodo similia: caulem dodrantalem: flores in brevi densâque spica copiolos, colore soris puniceo & obscuriorem purpuram referente, intus verò albicante, ejusalem cum * superioris forma sed tamen minores; dependente quoque ex ipsis rudi & informi exiguo Quadrupedis veluti animantis rudimento. Radices subsunt alioum Orchidum fimiles. Icon

Icon Ded. & Lob. tantam habet fimilitudinem (inquit J. Bauhinus) cum Cynoforchide majore Lobelii & priore Dodonzi, ut infigne aliquod discrimen statuere non possimus. Nobis idem vi-

In herbidis locis Valenæ sylvæ, viå quà itur ad pagum Viols, Maio mense copiosè storentem col-Locu & legit D. Magnol. Utinam notam aliquam characterifficam nobis dediffet, qua cam ab aliis omnibus Tempu.
certo diffinguere possemus. Mirum Dodonarum in Hist. Gal. magna & lata folia, Liliorum foliis pæne fimilia huic tribuere, adeóque fibi ipfi contradicere.

10. Orebidu genus parvum flore profus purpureo, odoris fuavissimi J. B. Cynosoreis montana, purpurea, odorata C. B. fort etiam Cynosorbis obscure purpurea, odorata ejusciem. Cynosorbis militaris purpurea odorata Park.

Folio vestita est, describente Trago, Lilio simili: Flore emicans purpureo prorsus, (nec enimullas oftendit lituras) eóque instar frumentorum in spicatum desinente cacumen, quod in hoc genere minimum existit suavissimo commendatur odore, & ad Caryophylleam accedente. Nascitur plerunque in asperis montibus inter Juniperos, terra forti & alba gaudens.

Hac binis bulbu craffis prædita eft: foliis longis, angustis: caule interdum pedali: spica florum elegante, odorata, quorum galeola obscura purpura niter: hiatus cum propendente labro candicant, purpureisque maculis infigniuntur.

J. Bauhinus perpendendum proponit annon hac pracedenti eadem fit. Differentia est in floribus quorum labellum in illà purum est fine maculis, in hac maculis purpureis infignitum; unde nos species diversas verum similimas existimamus.

A. 12. Orchis Pannonica 4. Clus. Orchis parvis storibus multis punttis notatis, An Clusio Orchis Pannonica 4 J. B. Cynosorchis militaris pratensis humilior C. B. militaris Pan. nonica Park. Cynosorch, minor Pamonica Ger. emac. Little purple flowered

Bulborum altero olivari, altero rotundiori fibræ adnascuntur ut in cæteris. Caulis sesquipalmaris & Bullorum altero (uvair, autor) roumnon norza annatentur u ne czeris. Camas jetquipalmaris ce dodrantalis, ou circiumjeścią folia quina, feperadique fequiuncial liatinduine, longitudine palmari, quorum aliqua repanda, alia caulem involvunt. Flores in fpicam fatis brevem conferrim digefti, ferrugincum conum in faftigio caulis antequam explicentur amulantes, odore melleo. Flores ingulares exigui, calcari herbido breviffimo, galeá ferrugincia, alis vel tosis herbidis, vel ex dimidio purpurantibus, intus rubro punctaris. Labellum fimile quodammodo Animalculo quadrupedi, tripartitum vel quadripartitum alatum, foris penitus albicans, intus creberrimis punctis faturate purpureis notatum; apicibus in rictu luteis.

Clusii descriptio melius congruit Orchidi apud nos in collibus ficcioribus & sterilioribus, præser- Locus. tim cretaceis, frequentifima, quam militarem Pannonicam appellare folemus. Filisi eft quinis aut fenis: fpica elegantium pufillorum florum, purpurafeante galea tectorum, prominulo labro, & in quatuor lacinias diviso, albo, purpureis punctis distincto, parvo calcari à tergo prominente, tenuis odoris.

Hzc à przcedente (quantum ex descriptionibus colligere licet) magnitudine przcipuè differre videtur.

13. Orchis parvo flore rubro sive phaniceo J. B. An Cynosorchis Militaris media C. B? militaris rubra Park? An Orchis 2. store rubro elegantissimo Clus? 7. B.

Palmo major eft; faliii pluribus, non magnis, caulem multim amplexantibus: floribus velut in fpica fescunciali longa, & pæne unciali lata, parvis, rubris, & pæne unius coloris.

Circa Montbelgardum mente Junio florentem vidit 7, 8.

Orchidi secundæ Clus. folia sunt plura quam latifoliæ alteri ejustem, angustiora; caulis gracilior, pedalis: stores rubri, pulcherrimi, quales sere in Belgico illo Orchidis genere videre meminit, quod è pratis Lovanio vicinis eruebatur.

Hanc olim habui pro Orchide nostra purpurea spica congesta pyramidali; verum in tanta de-feriptionum brevitate & impersectione nihil audeo definire: suspicor tamen me falsum suisse, saltem quod ad Clufium attinet, ni fortè bis eandem plantam tradiderit, fiquidem Orcheos Batavicæ vi. Cluf. descriptio melius videtur convenire Orchidi nostra spica pyramidali, quam secunda flore pulcherrimo fuperiùs posita. J. Bauhino descripta à Clusiana fortasse diversa est, & nostra spica pyramidali eadem.

A. 14. Orchis purpurea spica compossa priminalati. An Orchis Batavica vi. Cluss? An Or. par-cus store rubro spice phomicos J.S. An Cymosochis militaris spica rubente conglomerata Park? Durple late shoutering Deptis.

E gemino bulbo orbiculari, non palmato, caulis exoritur palmaris & major, erectus, folis multis, angultis, plenique eum amplexantibus non maculatis, pallidius virentibus cinctus: cujus fattigio infidet foica forum brevis, denfa, pyramidalis, pulcherrimis flofculis purpureis vel fuave-rubentibus nullis maculis notatis, cum longis calcaribus retrorfum extentis composita. Horum cuculli reliquorum more quinque folis constant, quorum duo velut alæ nonnihil extant : labellum propendens in-

Tempus.

dis alter Do-

Lib. XXI. De Herbis bulbosis affinibus.

1217

I ocus

feriore parte in tres lacinias dividitur, superiore duobus processibus albescentibus huic Orchidi propriis donatur, qui processus in finum exiguum seu cavernulam flexi auriculam quodammodo referunt. Variat interdum flore albo.

Floret mense Junio, omnium que apud nos sponte oriuntur Orchidum, Triorche & Monorche Temous &

exceptis, postrema: in pascuis siccioribus & cretaceis satis frequens. excepts, portuna: in parassi and price rubente conglomeratà. C. Bauhino in prodr. descripta huic Cynolorchis militaris montana fpica rubente conglomeratà. C. Bauhino in prodr. descripta huic eadem videtur, magnitudine fola differens. Orchis Batavica vi. Clus. huc referenda est, i.e. Orchis eadem videtur, magnitudine fola differens.

odore hirci minor fpica purpurafcente C. B.

15. Orebis globoso flore C. B. rotundus Dalechampii J. B. Cynosorshis capitulo globoso Park.

Radice constat gemină, exiguâ & oblongâ non exacte orbiculată: caule cubitali, rotundo, recto, gracili. Folia, ex noîtra observatione, longa sunt, angusta, carnosa, subglauca, tria vel quatuor in caule, ad radicem nulla: Flores summo cauli insident in capitula globosa & aliquantulum compressa coacti, non aliorum generum modo in thyrium longum & spicatum digesti: [Thalio in umbellæ parvæ fere modum explicati.] Descriptio Thalii plantæ à nobis in monte Jura inventæ & observatæ meliùs respondet quam Lugdunensis.

J. Bauhinus fratrem Caiparum reprehendit quòd in Phytopinace Orchidem rotundam Dalechampii luteam appellat, cum is, inquit, non fit flore luteo fed puniceo. Verum, quantum memini, luteus fuit in iis quas nos observavimus sloris color: at memoria non multum fido, cum in sicca, quam observavimus, color purpurascens & quasi carneus appareat, & C. Bauhinus in Pinace luteæ epitheton omilit; & inter notas de ea nostras hac verba invenio: Labella flosculorum saturatioribus punctis purpureis notantur.

Clivofis pratis montium frigidorum gaudet, ut rechè Lugdunenfis.

* 16. Cynosorchis angustifolia hiante cucullo C. B. prod. Park.

C. B. prod. Huic radices subsunt duz globola: caulis cavus striatus, cubito minor, foliis aliquot pallide virentibus, lævibus, ftriatis, uncias fex longis, femunciam latis infernè, & uno alteróve fupernè, amplexantibus: spicam habet oblongam ex floribus raris, candore purpurascentibus, ex oblongiusculis pediculis dependentibus hiantem cucullum referentibus.

Hanc in pratis Patavinis legit C. Bauhinus.

· 17. Cynosorchis militaris pratensis elatior floribus variegatis C. B. prod. Park.

Hæc priore [Orchide spica pyramidali] tesficulis est minoribus; caule breviore; foliis latioribus. uncias duas longis, etiam caulis fummum tubi inftar cingentibus: spica breviore, ex floribus priore longè minoribus, iísque ex albo & rubro eleganter variegatis.

In pratis humidis Michelfeldensibus & trans Rhenum reperitur.

* 18. Chamæorchis Alpina folio gramineo C. B. prod. Alpina flore viridi Park.

Planta palmaris eft, ex cujus radice gemina globofa, oblonga, felia angultiffima, utrinque quaterna, carliculum nudum, triuncialem, qui inter ea fertur, fuperantia exurgunt: fpica unciali, cui utrinque foliolum brevifimum fubbicitur. Fesseul viridas, galericulati funt.

In monte Helwetiorum Gothardo copiosè & acervatim Junio florens reperitur.

19. Monorchis Ophioglossides unifolia Mentzel.

Mentzel. Ex radicula bulbola, globola, parva cauliculum protendit tenuem, uncias duas longum, & unam cum dimidia latum, Ophiogloffi folio perfimile. Cauliculus in ípicam florum definit, foliolis florum minutiffimis, capillacets, figuram (fi per microscopium florem intuearis) Orchidum exacte prafentantibus, coloris herbacei. Spica hac cum suo folio adnato eminus intuenti Ophioglossum

In udis & paludofis Boruffix circa pagum Schreiclaken in ditione Samlandix mense Augusto;

item circa Gedanum urbem reperta. Invenitur interdum cum altero foliolo radici adnato.

* 20. Monorchis bifolia floribus viridibus Moschum olemibus Mentzel.

Hac unico radicis testiculo caule assurgit biunciali, quem inferius duo investiunt folia, unciam excedentia, firiata & in rotunditatem acuminata. Superius eminent flosculi Orchidum virides, odorem Moschi suaviter spirantes.

In Alpibus inter Trevisanum & Inspruck secus vias in scopulis nemorosis & umbrosis. Non video

quid differat ab Orchide vulgari odorata moschata, excepta parvitate.

Reperitur hac folis fimilibus, floribus pallide virentibus: item floribus lutcis prioris fimilibus, fuave olentibus, citra tamen Moschi odorem.

11. Monorchis

21. Monorchis foliis pluribus angustis, sloribus luteis ceram olentibus Mentzel.

Copiosè circa Berolinum sedem Electoralem Brandeburgensem in pratis provenit.

A. 22. Orchis odorata meschata sive Monorchis C. B. pussila odorata Park. parva autumnalis lutea J. B. The pellow, sweet, og mussik Ozchis.

Duobus aut tribus foliis, Plantaginis quinquenerviæ fimilibus, venosis, glabris, imum caulem complexis donata est: ipse verò caulis junceus pedalis, [nunquam vidi apud nos ea altitudine, sed plerunque palmarem aut sesquipalmarem] thyrsum gerit longum sosculorum pusillorum, tribus apiculis constantium, ex herbido colore in luteum vergentium, suavi Moschi ferè odore fragrantium. Flosculi ut in reliquis Orchidibus summis vasculis seminalibus insident, quæ eis marcescentibus augentur, & longiufcula evadunt, breviora tamen pro plantulæ parvitate quam in plerifque congeneribus, in finu folioli è quo exeunt nullo pediculo, seffilia, cauli appressa, conferta. Bulbus cauli imo adhæret unicus exiguus; supra quem longæ propagines exporriguntur, crasse, quibus unicus aut alter bulbulus pendulus adherescit. Bulbus quotannis marcescit & novus producitur.

In pascuis sterilioribus, maxime cretaceo solo, sed non ità frequens nascitur.

23. Orchis Frisia birsuta J. B. lutea birsuto folio C. B. Frisia literalis Patk. Frisia lu-

Duo habet folia Bifolio fimilia, paulò minora quàm Plantago angustifolia, aspera & hirsuta tactu: caulis palmum altus: Flosculi multi, ex luteo virides, ut in Hyacintho majore: Radices duz, parvz.

Orchis sive Triorchis lutea altera, nonnibil birsuta J. B. lutea altera C. Gemmæ Lob. Park.

Lobelio iplo autore videtur eadem aut congener cum pracedente. Folio est rotundiore & latiore: quam superior [Orchis spiralis alba odorata] virentiore & nonnihil hirsuta.

24 Triorchis lutea folio glabro C.B. Orchis minor Leodienssis, Triorchis lutea, store luteo C. Gemma, stve Bastisca minor Lob. Orchis Leodienssis Ger.

Terna folia angultiora Quinquenerviæ Plantaginis æmula promit, lævore & viriditate Auriculæ urfinæ. Flor italem in cauliculo exili Tefticuli odorati pari. Radix ternis & quaternis pufillis pendulis tefficulis subost.

C. Bauhinus ex hac planta duas facere videtur; Alteram Triorchin luteam folio glabro, alteram Triorchin luteam alteram.

25. Triorchis lutea tertia C. Gemmæ Lob. lutea radice oblonga C. B. Orchis sive Triorchis lutea tertia oblongioribus radicibus J. B.

Oblongioribus eft radicis olivaribus bulbis, nec plura habet Lobelius.

Nobis suspecte sunt tot Triorchidis luter species, presertim cum nemo hactenus Botanicus preter Gemmam & Lobelium eas accuratiùs descripserit, aut à se visas meminerit. Utinam eximerent nobis hunc scrupulum herbarii Frisi & Leodienses.

A. 26. Orchis spiralis alba odorata J. B. Triorchis Ger. Triorchis alba odorata misor atque etiam major C. B. Park. Triple Ladies traces.

Duplici radice mittur bulbosa, oblonga, villosa, ima versus acuminata, aliquot fibris donata, [imò per fape triplici & interdum etiam quadruplici.] E cujus fummo folia vaginato pediculo uncali firme gunt, viridia, pinguia, femunciam lata, unciam aut amplius longa, dorfo craffo averfa parte, quà ex atro virentes venulæ ab imo ad fummum conspiciuntur. Juxta hæc coliculus quoque erigitur dodranatti vinenas contra ratis aut pedalis, teres, foliolis acuminants ceu vaginis, veititus, sildem tamen vix ac ne vix quidem prominentibus. Floculorum odoratorum thyrfus, albidorum, claviculatimque harentium ica nutat, ut spirarum instar summa versus circumagatur. Hi interna parte ex luteo virent, ad latus verdu solio foliola candida yeluti ala harent. Utriculi succedum ut in reliquis fere Orchidibus, parvi, pulverulento femine referti. Thyrfus florum amaricat, & jucundi odoris eft.

Autumno floret, & in pascuis ficcioribus, arenosis & cretaceis, interdum etiam in humidioribus Locus &

27. Orchis anthropophora oreades Col. anthropophora oreades famina Park. flore nudi hominis effigiem repræsentans, fæmina C. B.

Hae nudi hominis aut potius mulieris effigiem integram veluti umbram imitari videtur, floribus caput habentibus tegumento quinquepartito tectum, [duabus laciniis angultis, nec nifi manibus apecaput naocatuna esgantanto quantegratura conferenda per la constanta a conferenda de la conferenda de la conferenda de la conferenda de la conferenda conf voluti arenulis aureis impressi micant, codérique quo in cateris modo in spicam per culis fatigium dipoliti circum dependent. Caulii sesqui pedalis, lavis, rotundus, duobus soliis interceptus,

Locus.

Locus.

I ocus.

cavis, illum amplexantibus: Reliqua ima folia quinq, oblonga, femipedalia ferè, atq, unciam vel minùs lata, virentia, supra humum clata & convexa, ex longa cervice propendent : cujus imo fibra exoriuntur, quadrantales, craffa, varie & oblique sparfa, quibus subtunt duo testes, quorum alter durus, lævis, albicans, justa olivæ magnitudine, alter verò rugosus, pullus, vetustior, ut in omnibus observatur.

Maio floret in montibus (ylvosis Æquicolorum.

Hanc esse puto quam nos circa Genevam invenimus, & Orchidis anthropophora flore ferrugi-

neo titulo hune in modum descripsimus.

Geminos habet ut reliqua bulbos, fatis grandes: Folia ad radicem quatuor vel quinq, nervola. Geminos haber ur renque vusos, aton grances: roma au raucem questos ver quinte, niervola, pallida, quatrou uncias longa, unam lara: in ma caulis parte duo vel tria, que ipfum complecturar. Caulis extera nudus ad fpicam ufq., que pralonga elt, numerofis fiolais exiguis, herbaceis, obiert camen obfoletá & quadi ferruginea purpurá tuntés, comporta. Galsa quinte, foliolis configirat, in tantum conniveratious ut unum & madivifum videantur. Labellum propendens praclongum fista, in tantum conniveratious au consideration. eft, & in quatuor lacinias longas divítim, quarum superiores duz utrinque ad commissiuram ga-lez & labelli brachiorum, relique in extremo labello crurum modo dependent. Flos ipse calcar non habet : pediculi flosculorum, ut in aliis ferè fit, contorquentur, cochleæ in modum, habentq, finguli ad exortum fuum foliolum perexiguum.

inigen ad execution initial touchain potential and fore viridi nobis dictam imitatur: nec affur-gri ad earn altitudinem, quam Columna Orchidi fuz anthropophorx oreadi tribuit.

* 18. Orchu ambropophora altera Col. ambropophora oreades mas Park. flore nudi hominis efficiem repræsentans, mas C. B.

Huic folia ex pallido virent, ex radice, ut in congeneribus, testiculara, primum bina, quorum alterum majora, longiora, latiora & unciali latitudinem fuperante; deinde alia quinque paula-tim fert majora, longiora, latiora & unciali latitudine, palmum longa, per ambitum undofa, primis exceptis, & quæ veluti folliculi caulem ambiunt, tria iterum decrefcentia. Caulis est podalis, tener, lenis & virefcens, in fummo fioret denfos in craftan fipcam & obelan, & florum ab imo dehifentium plenam congeftos habens, colore antequam dehifeant rubente, deinde aperti floridam carpen humanam gunulanes, fuave-rubentes, ac ficuit colore ita etiam effigir and hominis figuram exprimentes, brachiis incurvis velut amplexari cupientis, reliquă figură corpus, femora, crura, fextimq, initantes. Caput inter floris foliola fiperna includitur, et in congenerabus. Sata germinat Autumno. Aprili mente Columna floruit ex Afprenfibus allata. Oritur etiam ad radices Vesuvii montis. In Afprenfium collibus herbosis reperit Columna.

29. Orchu galea & alu fere cinereus J. B. Cynoforchis latifolia hiante cucullo minor C. B. latifolia minor Park. major altera Ger. Cynosorchis altera Dod. de floribus. The Man

Huic bulbi fibraque appensa haud aliis absimiles: folia duas uncias lata, quatuor aut sex longa, rune butan nurrque appenue hau anus abitmies: joisa duas uncias lata, quatuor aut lex longa, [in collibus apricis & flerilioribus, ex noftra observatione, dimidium iftus longitudinis latituding, non attingunt.] quaterna aut quina. Caulia dodrantalis, flores fuffinet in spicam congeftos, odoratos, quorum singuli pediculis semuncialibus insideates; calcar breve espirimunt, galea alisi, forsi cinereis, intus rubentibus. & fautarioribus puniceis lines striatis; quibus interjecta bina foliola oblonga, valde angusta, rubentia: labellum oblongum, in bis binas alas rubentes dissection intus albidum, punétis rubris piétum, foris ex albo ad purpuram declinans: in rictu apicos herbidi. Do-donæus dependere ait ex fingulis floribus veluti animalculi quadrupedis vel homunculi extensis bra-

chiis & divaricatis cruribus absque capite corpusculum Circa Monbelgardum abundat in collinis pratis florens Maio, inquit J.B. Genevæ itidem, & fatis copiosam, observavimus. Reperitur & in Anglia in collibus prope Thamesin st. ad pontem Cauhum non longè Redinga oppido, ubi eam indicante D. D. Brown observavimus. In hoc genere brachia etiam incurva terè funt.

Nos cum Geneve Orchidem hanc primum invenimus, eam Cynoforchin militarem spică purpu-rastenie conglomerată denominavimus, & hoc modo descriptimus.

Ad pedalem ferè altitudinem affurgit. Folia edit viridia, striata seu nervosa, non maculata, quatuor vel quinque digitos longa, sescunciam lata, in acumen definentia, in caule duo aut tria, quæ eum tubi instar circumcingunt. Florum spica summo cauli insidens densa, brevis, ex stosculis pal-lidiore purpura obiter dilutis composita: Singuli autem sex partibus seu soliolis constant, quorum quinque galeam conficiunt, in tantum conniventia ac si unum duntaxat forent, in tres lacinias fisquinque galeam connount, in tanum commenta de l'i mini duntata constitut de la finit; inter quæ & quinta brevis & exigua barbula seu lacinia cernitur. Tum labellum, tum alæ interius maculis purpureis perexiguis afperguntur. Barbulz autem faturatiore purpura quam reli-quius flos tinguntur. Calcar fübett breve & in extremo velut geminum. Quod ad exortum flof-culorum appointur folium vix perceptibile eft.

Maii mensis initio florentem invenimus juxta Rhodani fluvii ripas & alibi propè Gene-

Huic, ni magnitudo obstaret, eandem dicerem Orchidem Zoophoram Cercopithecum exprimentem oreade.n Columna, cujus ideireo descriptionem subjiciemus.

30. Orchis

20. Orchis Zoophora Cercopithecum exprimens, oreades Col. Park. Orchis flore Simiam referens C. B.

Hac superiori accedit, qua tamen omnibus sui partibus major est; qui nisi faciei magnitudine & oculorum deterreret animalis Cercopitheci cauda detruncată, quod referre videtur, maris hominis effigient repræfentaret. At quia curva brachia admountment acque insis habet, erectant Cercopitheci animalis iconem magis refert, ficut cuiani monffrofa facies. Eodem modo caput tegitur quo fuperioris. Huic testiculus vegetus rotundus est, digitali diametro pollicis, filluram Armeniaci mali mode habens, alter vero oblongior rugolus, ut in congeneribus. Fela huie in imo tria palmaria, duplo fuperioris [anthropophoræ oreadis Col.] latiora verum breviora, refugu tria minora caulem diffinguunt fere bipedalem, [forte bipalmarem] circa summum rubescentem. Florum laciniæ in totum purpurascunt: at media pars, Animalis corpus referens, atque etiam tegumentum guttis eodem colore insperguntur, nam dilutiora sunt multum.

Maio in Æquicolorum montibus observavit F. Columna. Ab hac etiam non video quid differat

Orchis Cercopithecum exprimens. Lusitanica prima Breynii, quam sic describit.

Hujus refticuli Orchidis Anthropophoræ alterius Col. plane fimiles, fupra quos, ut in aliis, fibræ aliquot expanduntur, foliolis adhærentes perbrevibus, caulis imum volut folliculi complectentibus. Ex foliolis dictis folia enascuntur Liliacea, nervosa, per ambitum undosa, Orchidis modo dictue Ex foliolis dichi folia enaicuntur Litacea, nervoia, per ambuum undola, Orchuts modo dictar folia admodum refpondenta, inter qua caulit effertur pedalis, minoribus folisis deputs, cujus fummum innumeri foras, ex purpureo rubentes, in fpicam denfam difpofiti exornant. Horum finguli è pediculo fubvindi, torofo, cantortóq, foliolum fub fede acuminatum habente, pendent; & ex galea è purpureo rubente, foliolis tribus acuminatis, nervoris, majoribus, guibus interpeda binaminora, confitant, in qua ponè calcar cernitur, infra verò foliolum rive labellum oblongum, galez infrate mad binaminora della conservationa della confita della c coloratum, punctulis purpureis inspersum, quod brachius, crurbus, caudda, & in superiore insuper-parte per extuberationem subvindem, carnosam, tanquam capite monstroso ità instructum, ut Cer-copitheci effigiem veluti umbra repræsentet. Floribus exarescasis podiculi corum tandem insumescentes, in siliquas maturitate secundum longitudinem rimis Helleborines in modum dehiscentes, & femine exiguo Scobis instar se exonerantes, excrescunt.

Differt ab Anthropophoræ alterius Col. flore quà corpus angustiore, cruribus latioribus & minus expansis, ac cauda etiam longiore.

Aliam hujus speciem observavit Autor in horto Beverningiano, Floris labello breviore, brachiis brevioribus, brevioribus itidem, angultioribus atque expansis magis cruribus, cætera similem.

Orchis strateumatica minor J. B. Lob. militaris minor C. B. Park.

Cùm hac species Orchidi galea & alis cinereis persimilis sit, proximum ei locum dabimus. Differt ab Orchide dicta, quod alz interius purpureis lineolis sint striatza, quode, labellum latius sit, superioribus laciniis brevioribus, inferioribus autem non brevioribus duntaxat sed multis etiam numeris latioribus. Adde quòd serius floreat, circa finem videlicet Maii. In monte Saleva observavimus.

* 31. Orchis Apem referens Lusitanica Brevnii.

Ex bulbo geminato Serapiadis secundas Dod. sapore subdulci & viscoso, Folia quadam angusta, striataque, Testiculi vulpini secundi sphegodis à Lobelio descripti soliis simillima emittit, atque caulem sesquinalmarem longioremye, binis vel ternis minoribus soliis circumjectum cujus summo flores tres, quatuor, quinquéve insunt, calcaribus Orchidum plerarunq, Serapiadum de more omnino destituti, galeam habentes è foliolis tribus grandioribus & duobus angustioribus brevioribusque, albicantibus vel carneis, imo & purpurascentibus constructam sub qua extuberatio quadam crassa, carnofa, subviridis, forma ex ovo prorepentis avicula, oculis eminentibus & rostro crasso adunco, curiosè adeò & lepidè fe oftentat, ut illa contemplatione non modò digna, fed fola etiam ad pretium & admirationem huic flori conciliandam lufficere videatur, nifi gloria ejus maxima in dependente veluti holoferico leniter & breviter villofo, ferrugineo (aut ex cinereo ferrugineo obfoleto) ac ventriolo constaret labio, quod Apis, mellificantis cadaverculum magnitudine & figura tam exactè, támque repræsentat venustè, ut propter bestiolæ dulcissimæ spiculum slores attingere verearis.

32. Orchis myodes galea & alis herbidis J. B. musca corpus referens minor, vel galea & alis berbidis C. B. myodes Ger. myodes minor Park. The common fip Dachis.

Folia era, quatuor, aut quinque obtinet, unciam lata, interdum angustiora, longitudine circiter palmari: Caulis tenuis palmaris, sesquipalmaris & major, stores sustinet ex pediculo surrecto, ventrioso, cui oppositum folium ad ipsius stores cacumen usa, pertingens, raros, nullo calcari, galea & alis colore herbaceo, reliqua parte musca corpusculum affabre exprimente, prona parte albida, oris ferrugineis, supina verò colore fuliginoso, zona subcœrulea septum cingente: in rictu geminis corniculis flipato apices lutei occuluntur.

In Anglia invenitur fed sparfim & rariús. Nos in Cantabrigierifi agro, Suffolcia & Effexia ob. Leeus, fervavimus, v. g. in aggere follæ iftius famolæ vernaculè, The Devils dueb dietæ, inq. pratulo quo-

Tempus.

Tempus & Locus.

Locus

Tempus &

I ocur.

HISTORIA PLANTARUM.

dam paludi illi seu marisco Tevershammor dicto adjacente, &c. Monbelgardi, autore J. Bauhino, abundat, florens Maio.

33. Orchu myodes shore grandinsculo J. B. muscam reserens major C. B. myodes aliera C. Gemme, folio laviore & flore grandiusculo Lob. myodes major Park.

An & quid differat à præcedente nescimus, D. Magnol in pratis inter pontem Castri novi & lucium Grammuntium fitis, & in aliis plurimis herbidis locis oriri & Maio florere scribit, in Botan.

34. Orchis muscam majorem caruleam repræsentans Breynii.

Radice, caule & foliss à priore Apem referente nihil aut parûm differt. Flos verò discrepat multima namq, ejus galea folis subvirdibus, angustioribus constat; excuberatio que galea subvirdibus de la constata de constata de la const nola non adeò diffince aviculam exprimit, & labium hirfutum, fature cœruleum, perbellè fpleudens, pilis circum margines fimbriatum jubruffis Muscam majorem tam accurate repræsentat corulearn, ut non tantum in admirationem summam rapi spectator; sed facile etiam decipi queat, quò putatitiam hanc fordidam muscam à planta abigere allaboret.

35. Orchis myodes lutea J.B. muscam referens lutea C.B. myodes lutea Narbonensis Lob. Park. myodes lutea Ger.

Hujus color, inquit Lobelius, luteus totus, nec alias notas addit. In aftuofis & aridis sterilibus, declivibus inter Ciftum marem & Ilicem cocciferam propè specum qua redeunti Frontinana.

Monspelium ad levam est, etiámque in herbidis aridis Gramuntia fylva vicinis observavit Lobelius. Variis in locis circa Salenovam, leu Tarral & pontem Castri novi invenit D. Magnol. Utinam hanc accuratiùs nobis descriptam & depictam exhibuissent.

36. Orchis myodes lutea Lusitanica Breynii.

Flores hujus præcedentis floribus non malė respondent, excepto quòd eorum labellum Fucum majorem luteum repræsentans, latius, brevioribus atque obtustionibus quam illius laciniis præditum, intenfioréq, aureo colore tinctum, ac maculà in medio holofericà, villosà, majore, magifque pur-purea, & spectabiliore et donatum: excuberatio galear ex slavo viridi subnata aviculam longe craffiorem ac Testiculi apud Lobelium vulpini majoris refert.

37. Orchys myodes fusca Lusitanica Breynii.

Thyrsum hac emittit aliquanto altiorem, colore obscurius virescenti, soliis nonnunquam latioribus interceptum; cujus fummo flores infunt nonnihil subinde majores, caterum ab Orchids myodis luteæ florum figura pænè nihil aut parum recedentes, præter foliolum holosericum demissum, quod pulli feu fuliginofi coloris, Scarabaum melius quàm Fucum exprimere videur.
In Phytologia Britannica duas adhuc invenio Orchidis myodis fpecies, Altera

Orchis myodes elegans purpurasceus denominatur, & in silva Brodworth à D. Stonchouse inventa fuisse dicitur.

Orchis myodes flore eoccineo elegans inscribitur & in sylva Swanscombe sponte oriri traditur. Altera

Neutra nobis hactenus in conspectum venit: posterior tamen hac amico cuidam nostro osten-

38. Orchis fucifiora galed & alis purpurafeentibus J. B. shbogodu sive fucum reserens Park.
Orchis sive Testiculus vulpimus 2. shbogodus Ger. Or. sucum reserens major, sololus superioribus candidas & purpurassentibus C. B. The common Humble Bee Satyrion, The Bec flower, i. e. Orchis melittias noftratibus vulgo dicta.

Foliorum hujus, quæ Plantaginis angustisfoliæ foliis respondent, alia reslectuntur, alia caulem ambientia furriguntur. In caule palmari & dodrantali fores rari, calcaris expertes, galea & alis pur-puralcentibus, linea virefcente à fummo ad imum decurrente: quod labelli loco est amplum exipuracennous, innea virenceare a minino a minino carriere fulginolo, & ad objectum lucis hilarori fit & pingue folium, fucum pulchrè exprimens, colore fulginolo, & ad objectum lucis hilarori vel trilitori, eleganti lucodarum linearum difcurfu variatum, fic ut areolat tres circulos, medio ferrugineo describant: rictu concavo, viridi, supra quem in rostello latent apices lutei; ima labelli ora luteola, ceu cauda, sursum reflexa: aversa parte albet, in ambitu ad ferrugineum declinans; pediculus incurvus, vontriolius, cui appolitum foliomo furrectum, felquiunciam circiter longum, angultum. Radas fubels genima, faits magna, dulcis, incculenta.
In pascuis ficcioribus frequens reperitur. Junio mense shorte.

39. Orchis five Testiculus sobegodes birsuto store J.B. Orchis sucum reserens colore rubiginoso
C.B. Orchis sphegodes altera Park. Testiculus vulpinus major sphegodes Gar? Dumbles Dec Satprion with green wings.

Galeam alifq, expandit virentes, triftioriq, & obfoletiore feliginofo colore fucum potiùs quàm apem prefert: folium infimum hiritutum, quod pro labello elt, in quo non luteatum linearum, ut in illa, diferiisullus conficieur, jed foliummodo livida due reliquo folio leviores deprefilorefq. transversa lineola conjunctæ H majusculam Romanorum efformant; aliàs verò duobus locis coeuntes infulam ovali figura hirfutam circumferibunt.

In Anglia fed rarius invenitur, folo ficco, in locis ubi fabulum feu glarea effoffa fuerit, ut v. g. Locus. in fabuleto quodam prope Shelford vicum non longe à Cantabrigia. Floret ante procedentem,

Hanc effe suspicor quam Orchin Arachnitem Herbarii nostrates vocitare solent.

40. Orchis alba calcari oblongo J.B. cujus descriptionem omnibus numeris absolutam mutuati sumus.

Or. Serapias bifolia vel trifolia minor Park. alba bifolia minor calcare oblongo C. B. bermaphroditica Ger. Butterfip Satprion.

Hermaphroditicam Orchidem hanc haud temerè dicas, ut quæ Cynosorcheis inter & Serapiades dictas medium quiddam obtineat, quod quidem ad formam radicum attinet: Radix enim duplici constat bulbo sublongo, pyriformi, productiore demissa fibra, qua in capite alias plures aquè crassas quaquaversum exserit: A qua in imo statim folia intignia prodeunt duo vel tria [rariùs tria] lata, plantaginea [vel liliacea] minùs tamen nervis infignita fuperna parte, lævia, pallidiùs virentia: Reliqua verò octuplo vel decuplo minora angustioraq, caulem nullo ordine decorant pedalem interdum aut altiorem, angulosum, striatum: Cujus summa slores spicatum occupant, odoratissimi, albi, [rarius dispositi] Papilionem expansis alis amulantes; quorum foliorum supremum leviter erectum obtulo mucrone sub se bina in summo, inclinatione quadam coeuntia, colore ex luteo herbaceo predita comprehendit: lateralia duo alarum inftar expanduntur; propendet autem lon-gum folium, angustius reliquis, album, ima parte ex luteo herbidum. Stylus obtusus galea occultatus, ut in aliis Orchidibus, medium florem occupat. Aversa floris parte prominet calcar longissimum, propè floris bafin album, catera ex luteo viride: Unicuique autem pediculo intorto herbidóq, appositum est folium acuminatum. Sapor foliorum amarus; Radicum aqueus insipidus. In dumetis, non rarò & in pascuis occurrit. Mense Junio apud nos floret.

Locus & Tempus.

Orchidem Serapiada trifoliam majorem C.B.

Ipfo non diffentiente Orchidi præcedenti eandem statuimus.

Orchis Hermaphroditica bifolia J. B. Hermaphroditica secunda C. Gemmæ, sive Orchis psychodes diphylla Lob. Ob. Orchis bifolia altera C. B.

Oblongis cruribus, folo gaudens paluftri, cujus flos erumpit mense Julio, omnino candidus, tener, qualis Oreadum; quantum & in quibus differat à præcedente perquirendum proponit J. Bauhinus. Nos antea ad Orchidem 1. ampliffimis foliis Clufii dubitanter eam retulimus. Certè C. Bauhinus eam perperam confundit cum Orchide latifolia altera Cluf. ut superius monuimus. Ego jam cum J. Bauhino à præcedenti non differre suspicor.

Orchis psychodes Ger. sphegodes five Testiculus vulpinus 1. Park. dicitur.

41. Orchis montana Italica, flore ferrugineo, linguá oblongá C.B. Orchis seve Testiculus maximo flore J. B.

C. B. Tefticulos habet parvos, rugosos. Caulis cavus, nonnunquam pede altior, quem folia angusta, paucáque, uncias tres vel quatuor longa basi sua vestiunt: at cuilibet flori solium breve quidem, sed latius & in apicem definens, subjicitur. Flores quini, seni, alternatim in caulis summo dispofiti, coloris ferruginei, obliqui tubuli formă, quorum lingua propendens oblonga est, & ex basi latiore in apicem abit, cui tegumentum pallidioris coloris, veficæ instar, impositum, etiam in apicem & communiter bifidum finit. Floribus utriculi semine pulverulento repleti, ut incateris,

In pascuis, variis Italiæ in locis observavimus.

42. Orchis macrophylla Col. montana Italica lingua oblonga altera C. B. Orchis macrophyllos Co-

Col. Hujus radix unico bulbulo feu tefficulo nobis inventa est, (nec meliùs an unico vel gemino bulbulo constet observare licuit) colore sulvescente, parim rugolo, supra quem sibræ codem colore, atq, etiam per cervicem altæ dependent, quod in alis non observatur. (Es forfan ibi bulbus novellus concipium.) Folia in imo duo, sed nec paria; plura per caulem disposta, citorum longiora lesquipedalem ferè longitudinem assequentur; reliqua minora pedalia, ac deinceps decrescentia, verum latiora. Caulis longus admodum, tripedalis ab radice, in cujus fummo florei infunt obliqui veluti tubuli, longam atque latam barbam habentes, fuave-rubentes; at circa tegumen-

De Herbis bulbosis affinibus. Lib. XXI.

1223

tum veluti folliculum magis purpurafeentes, per caulem in longam fpicam pedalem difponuntur: quibus utriculi magni luccedunt, aliis fimiles, femine fupervacuo pulverulento repletz.

43. Orchis Ornithophora folio maculoso Lob. ico. Ger. Park. Orchis papilionem referens soliis ma-

Hujus, tefte Lobelio, differentiæ accidentales plurimæ funt. Floribæ; purpureis, purpura/centibus, albis: Folin:, prægrandibus, parvis, ovalis figuræ, ex lato in acutum definentibus, ex acuto in amplum & rotundum.

m aupunion. Tabernamontano folia lata funt cum nervis apparentibus, multis maculis afperfa: flores avi vo-lanti fimiles purpurei. Sufpicor eum ex icone descripfisse.

44. Orchis Ormithophora floris colore berbaceo J. B. Or. papilionem expansum herbacei coloru referens

C. B. Ornithophora Ger. psychodes berbacei coloris Park. In hujus descriptione nihil invenio quo ab aliis omnibus Orchidum speciebus certò queat distingui, quod non ex titulo & icone statim possit colligi. Si tamen detur aliqua Orchis cause multis for guis, quod non ex titulo & icone statim possit colligi. Si tamen detur aliqua Orchis cause multis for lis et velut appressis cincto, store herbacco, papilionem alis expansis referens, distincta omnino

• 45. Orchis Ornithophora candida J. B. Lob. Ger. Orchis papilionem referens angustifolia alba C. B.

De hac præter iconem & titulum nihil invenio.

species est, nobis tamen incognita.

 46. Cynoforchis Delphinia maculosis feliu, slore purpuro-violaceo J.B. Orchis morio felius sessilibus maculatis C. B.

Seffilibus est & maculosis obtusioribusq, folius; flore purpuro-violaceo; Caule sesquicubitali, majusculo olivari gemino bulbo.

• 47. Orchis morio minor foliis maculatis C.B. Cynosorchis minimis secundum caulem spedalem & cubitalem] maculosis folius, storibus purpureu J. B. Lob. ico.

Plura non invenimus.

48. Orchis minor angustifoliss in suprema parte longis foliis J. B. Orchis Serapias 13, sive angustifolis C. B. Ger. emac. myodes angustifolis Park.

Hze non fats valido tibicine Tabernzmontani autoritate nititur, qui, ut ait J. B. more solito nullam exhibet descriptionem. Si icon ad plantam sacta, notable eft Orchidis genus, in co differens à cateris, quòd folia superiora juxta flores sint longa, cum aliis sint brevia.

Orchis melittias J. B. melittias seve Apis cadaverulam exprimens Lob. fucum referens, store subvirente C.B. Serapias secundus minor Dod. melittias sive apifera Park. melitias Ger.

Hujus descriptionem videsis apud Dodonæum. Nobis ab Orchidibus sucissoris superius descriptis non diversa viderur.

Orchis Araneum referens C.B. Arachnitis Park. Andrachnitis Lob. ico. Ger. Spider-Dithig.

In Ephemer. German. Ann. 2. Observ. 41. Orchidis Serapiadis seu Arachnitis iconem invenio, nulla addita descripcione, nisi quòd ejus slores Araneum purpurei coloris affabre exprimebant, quodq, in sylvis apud Patres Camaldulenses prope Warfoviam Poloniae eam invenerir Martinus Bernhardus à Bernitz; qui iconem Dodonzi secundam Orchidis Serapiadis Fucum referentis ab Arachnite sua parum declinare, into eandem se credere scribit. C. Bauhinus tamen ad Orchidem Melittiam eam iconem refert, ut superius vidimus. Cim ergo Dodonaus ad fucifloram eam retulerit, C.B. ad Melittiam, Autor hic noster, ut & nostrates Botanici ad Arachnitem: nobis equidem verifimile videtur, unam & eandem Orchidis speciem esse Melittiam, Fucissoram, Arachnitem

* 49. Orchis trifolia minor C. B. Ger. emac. Orchides, culices minores triphylla J. B. Lob. ico. Orchis minor culicem exprimens Park.

Vide descriptionem in hist. Belgica Lobelii.

* 50. Orchis Hermaphroditica C. B. batrachites J. B. Lob. Park. Serapias batrachites Ger.

Ranula à floris figura dicitur. Ex corum genere est qua sexus ambigui sunt, ut & Hermaphroditicum testiculum non male appelles. Sunt enim media inter Serapiadas & Cynosorcheis, maximè quoad formam radicum, Leb.

51. Orchis castrata C. B. Park. Serapias castrata Ger. Satyrion castratum seu Eunuchum Bernbardi a Bernitz. Orchidis genus, quibusdam Satyrion castratum I. B.

Martinus Bernhardus à Bernitz fic eam breviter describit. Planta est elegans, coloris purpura-Ephem. Germ. Martinis permatures from the mean and the control of the control o caule palmari & pedali, cum quatuor radicibus craffis, uncialibus & fesquiuncialibus, &c. ab hoc non diversum esse.

- 6. 2. De Orchide palmata, que geminum habet bulbum, velut in digitos divisum.
- A. 1. Orchis palmata non maculata J. B. palmata major mas, frue Palma Christi mas Park.
  Palma Christi mas Ger. palmata pratensis latifalia longis calcaribus C. B. Che maltehanded Ogehis, or male Satprion floval.

Radix gemino bulbo, in quatuor ferè digitos diviso constat, sapore fatuo. Caulis dodrantalis aut pedalis, ab imo ad spicam ferè folis vestitus oblongis sescunciam latis, mucronibus acutis, nullis maculis notatis, pallidiùs virentibus. Flores in spicas nec admodum densas, nec valdè productas congeffi, purpurafcentes, alsa utrinque erigunt purpureas; Folium quoque fupremum erigiur, que au-tem ei fubfunt cocuntia galeam amulantur: labellum lanm, tripartitum, lineis & punctis purpures faturatioribus striatum seu guttatum : calcar retro extenditur semunciale. Ad singulos ssorum pelattration to traction for guidant is called to the control of the dine femunciali.

In pratis humidis, & locis palustribus putridis, & ad aquarum rivos oritur. Mense Maio floret. Locus. Variat floris colore purpureo faturatiore & dilutiore, carneo, & interdum albo. Variat etiam

magnitudine & spice longitudine infigniter. Hzc est proculdubio quam * observavir Clussis in pratis urbi Londinensi proximis: quin & * Hist. lib 2.] Orchidis V. descriptio huic egregiè convenit, misi quod bulbos seu testiculos rotundos, non palma- cap.61. p. 263. tosiphappingat: quid intelligat per illam aliam grandiore paulò florum purp. spica, teterrimi odoris, quam in nidem pratis eruit, nos nescimus.

A 2. Orchis palmata speciassics thyrs, folio maculato J. B. palmata pratessis maculata C. B. palmata mas sive Palma Christi mas Park. Palma Christi mas Ger. The semales in anded Orchis, of semale Satyrion Royal.

Coulem Bedalem & interdum cubitalem aut altiorem erigit, viridem aut subpurpureum; in cujus fastigio spicatim dispositi stores rubentes vel dilute purpurei, calcari trientem policis circiter longo, cristis duabus crectis, galea è duobus foliis quibus tertium oppressum incumbit composita, labello in tres lacinias divifo, purpura faturatioris lineolis & punctis guttato, pediculo purpurascente aut viridi, cui semper appositum acuminatum folium viride aut purpurascens. Hujus flores observantur & intensius purpurei & penitus quoque albi. Folia plura, & à radice orta caulem ambientia, & è caule ipfo nata, inferna fublonga, faits lata, fuperna angultiora & breviora, alterno fitu pofica, cre-bris maculis nigris notata. Radix ex gemino bulbo lato, utroque in digitos ferè quatuor abeunte, composita, ad quorum conjunctionem propagantur fibra. Sapor radicis aqueus viscidus cum nonnulla amaritudine : folia multo amariora. Descriptio est J. Bauhini.

Spica florum in hac planta plerunque denfa est floribus confertis, interdum rarior. Statura & spicæ longitudine infigniter variat : nam in sylvis & pratis pinguibus maximo & vel palmum longo thyrio prodit, in pascuis sterilioribus (nam utrobique oritur) spica est dimidio minore & bre-

Mense Junio plerunque floret.

Palmata maculata J. B.

In paucis à præcedente differt, altitudine minore, folis evidentiùs maculofis, foliolis acuminatis ad flores appositis saturatius purpureis. Ha autem différentia non tanti sunt ut speciem diversam exi-

Palmata alba J. B. Serapias candido flore montana, maculatis foliis Lob.

Hanc quoque solo floris colore à pracedente (quam flore albo interdum variare observavimus) differre cum J. Bauhino suspicamur, ideóque nec ejus tanquam speciei distinctæ rationem habe-

Hanc C. Bauhinus Orchidem palmatam vicefimam facit, titulo Orchidis palmata montana maculata.

3. Orchis

Lib. XXI. De Herbis bulbosis affinibus.

1225

 Orebis Pannenica VIII Cluf. Or. palmata Sambuci edere C. B. țalmata, feve Ciclii Ferre-nica fleribus exalbidis J. B. palmata Pannenica 8. Clufii Ger. ciuac. palmata Pannenica Clufii Park.

Lilii primum enascentia folia tria aut quatuor habet, dilutioris & quasi pallentis viriditatis, nullaque macularum assergine notatis, ingrati saporis. Palmarem caulem amplecumtur aliquot filida, in cujus summo fastigio stores spicatim digesti nascuntur, exalbidi & quasi pallescentis coloris, nullis in cups immo antigo antis special agent anathum, comma to quan panetents cools, mills pundis diffined, antenits morionum haintibus cuculis finiles, utringue aurii, & latiniculio palido panetente, pofteriore verò parte corniculum habentes, ut Confolida regalis aut Linaria, fed labor propendente, pofteriore verò parte corniculum habentes, ut Confolida regalis aut Linaria, fed larius & obtufum, graviter odorati, florum Sambuci odorem referentes: ad horum exortum fingula foliola nafcuntur, pallentia, & floribus colore respondentia. Radices geminæ velut palmæ in binos

*Hot commètes aut plures digitos diffributæ funt: * quarum vetuftior fungola, nignor & flaccidior eft, altera can-Orebidum/pe- dida vegetior & folida, paucis supra earum exortum nascentibus fibris.

Variat floris colore purpurco. Locus &

v anac none some purpurco. In Leytano faltu fupra Manderftorf, ahifque Auftriz inferioris fylvis, ínque editioribus quibuídam pratis Viennenfi faltui proximis invenitur. Floret autem Aprili & nonnunquam eriam Maio.

4. Orchis palmata montana maxima C. B. Park.

Radices habet geminas, instar palmarum duarum sibi invicem junctarum, & velut in plures digitos divisarum. Caulis est bicubitalis, striatus, vacuus, quem folia pedalia primum, mox palmaria fesquiunciam lata, nervis distincta complectuntur: in cujus summo flores in spica palmari digesti, coloris dilucè purparei, qui parvi funt, galeolà tecti, labro exiguo propendente, in angultiffimas barbulas dirvifo, & à tergo oblongo, capillaceo calcari donati: ad quorum exortum foliola fingula, quafi in filamentum abeuntia, observantur : his capitulum oblongum, striatum, semen exiguum scobis instar continens succedit.

In montibus vicinis [Bafileæ] potissimum Muleto, copiosè Maio mense slorens provenit.

5. Palmata angustifolia maculata purpurea J.B. An palmata angustifolia minor C.B? Park? quam tamen ad sequentem refert J. Baubinus.

Foliis est angustis, maculatis & non maculatis, quinque vel sex alternatim per caulem provenientibus: inferiora latuicula, uncià tamen multò anguitora, retroflexa, quauor aut quinque unciàs longa, fuperiora breviora & valdè angulta: caule cubitali, allàs majore, interdum etiam minore. Flores multi, spicam breviorem exprimentes, purpurci. Radices pluribus digitis constant. In valle Griesbachiana, acidorum fontium florentem Junii principio observavit J. Bauhinus.

A. 6. Orchis palmata rubella cum longis calcaribus rubellis J.B. palmata minor calcaribus oblongis C.B. cui de candam (spipeatur]. Bushinus Fantaram angulfoliam minorem C.B. Serapias nitente flore Ger. Act handred Dechis, with long thurs.

Duplici nititur radice palmata, vigore viciffitudinario annuatim in iis pulcherrima observatione se exerente : nam ea quæ cauli pabulum pariter & fulcrum subministrat, tota flaccida apparet effœtaq, quæ verò sequenti anno caulem productura, plena succulentáque, sapore viscido: plurimis alioquin digitis uncias longis præditæ sunt: Observati sane nobis in utraque ad 24. [Rarum hoc nec nisi unitas micas iongo præma: min: Ooietvat tame noos in urraque au 24 [karum noc nee niti folo lætifimo] Supra palmatas radices (ut in reliquis Orchidibus) alta craffitudinis fisharum Hel-lebori. Felia prodeunt palmum longa, caulem complectentia, angufta, pallide viridia, non macu-lofa. Caulis pedalis aut cubitalis, quem parva & angufta quædam foliola ftipant: fuprema verò thyrsus occupat peramœnus, palmaris aut semipedalis flosculorum rubellorum, nec alis nec labello lineolis ulli: aut punëtis [atteratoribus notatis, calcari prælongo, tenui & unguiculis avium fimili, recurvo, præditorum, quibus fuccedunt urriculi firiati, feminio pulverulento ferrugineoque repleti. Odor non vehemens, nec ingratus. Foliorum sapor amarus; radicis viscidus, nescio quid hircinum re-

Hac species spica longitudine, flosculorum rubellorum unicolorum parvitate, foliis non maculatis, calcaribus flosculorum longis & tenuibus à reliquis palmatis facile diftinguitur.

Junio mense apud nos floret in pratis & pascuis humidioribus.

A. 7. Orchi: palmata flore luteo-viridi. An Or. palm. flore viridi Park. C. B? An Or. palmata batrachites vel myodes Lob. Park? Serapias batrachites altera Ger. emac? Etc. Frog Dichis. Danded Ogehis with a green flower.

Ex radicis duobus testiculis palmatis, in duos, [interdum quatuor] digitos divisis caulis exurgit palmaris, & nonnunquam semipedalis aut etiam dodrantalis, superiore parte striatus, foliis vestitus dilute virentibus, oblongis, modice latis, non maculatis; ficam in cacumine inftinens mediocrem pro plantula modo, fielanti ratius dispotitis, pediculis intortis, que in vaciula feinialia turgeleun; infidentibus. Ad exorum uniulcujuduse pediculi apponitur foliolum oblongum, acuminatum, ut in alis Orchidibus ferè fit. Elere ipfi (qui, ut & tota planta digitis comprella, odorem l'pirant gra-viorem) pro calcaribus veficulas obtinent pellucidas, in duas partes impresa linea divitas, adeò ut vinacea non male æmulentur. Galea five cucullus, ut in plerifque aliis, e quinque foliis conficitur, que a qualis ferè sunt longitudinis: bina interiora que supremo adstant exterioribus multò sunt angustiora. Pro stylo occultat galea quoddam quasi corpus insecti. Color galea viridis, marginibus & nervis ex fulco purparafeentibus. Subest labellum longiusculum retrorsum flexum, coloris ex fusco purpuret & interdum luteo-viridis (nam sepe variat) in tres lacinias divisum, quarum media longo brevillima. Universa floris facies Bifolii similis, nisi quod flores Bifolii vesiculis illis que calcarium loco funt omnino careant, & in is labium propendens in duas tantum barbulas dividatur.

Floret circa finem Maii & Junii initio, in pascuis siccioribus. Descriptio C. B. in plerisque huic nostræ convenit: differt, quòd flosculos in spica paucos habere dicit, labro in duas duntaxat barbulas diviso.

Orchin batrachiten ab Herbariis nostratibus dici solitam intelligo, unde & Lobelianæ Serapiadi batrachiti eandem existimo.

Orchis palmata minor odoratissima purpurea sive nigra J. B. palmata angustisolia Alpina Park. palm. angustif. Alp. nigro store C. B.

Folis constat Croci: caule dodrantali, junceo lavíque: in cujus cacumine flos emicat purpureus, Amaranthi amulus, qui recens odorem quam suavissimum reddit. In pascuiis montosis Jura & Saleva montium propè Genevam copiosam observavimus.

9. Orchis palmata pratensis angustifolia major C. B. prod. Park.

C. B.

Radice labet parvas, veluti palmas geminas, in binos digitos diftributas, fibris paucis annexis:

folia liliacea, angusta, lavia & palmara, per quæ veluti tubum caulis cubitalis cavus effertur, cui

spica ferè palmaris, angusta, ex storibus dilutè purpureis, brevi calcare donatis composita, quibus fingulis foliola oblonga, acuminata subjiciuntur, & capitulum oblongum, semen aliarum instar con-

Hæc in pratis udis Michelfeldensibus ipsa æstate reperitur.

10. Orchis palmata angustifolia minor odoratissima C. B. Park. C. B. prod.

Radice eft gemină, oblongă, angustă, palmæ simili, in tres, quatuorve fibras crassissimas divilă, supra quas ex imo caule fibræ aliquor ortæ expanduntur. Ex radice soiia quinque aut sex, oblonga, graminea prodeunt; inter quæ ceals unicus, palmaris, paucissimis & exiguis foliolis donatus, qui velut in spieam biuncialem abit, cui sores dilute purpure, odoratissimi intident, qui galeă recti, labor prominulo, in quatuor barbulas divisi sura, & parvo calcari à tergo prominente donati. In pratis humidis Michelfeldæ provenit & Autumno floret.

11. Orchis palmata caryophyllata J.B. C. B. Park. Serapias caryophyllata Lob. Ger.

Vide Lob. Hift. Belg.

A. 12. Orchis pufilla alba odorata, radice palmata. White handed mugh Dichig.

Ad latus montis Snowdon dicti in Wallia, secus viam qua à Llanberris ad Carnarviam oppidum ducit, hanc observavimus; non tamen, (quod dolet) descripsimus.

- 6.3. Orchides quadam palmata vel breviter & obscure descripta, vel quarum nudi duntaxat tituli aut icones traduntur absque descriptionibus: ut nobis incertum sit an à superius propositis & descriptis specie differant nécne.
  - 1. Orchis palmata palustris latifolia C.B. Park. palmata sive Serapias palustris latifolia slore albo subpurpurascente C. B.

Lobelius præter notas in titulo positas non alias habet, quam quòd sit folio lavi latóque, violacea pracocior. Ego equidem hanc non differre suspicor à vulgari Orchide palmata non maculata, quæ non alibi apud nos quàm in pratis humidis & locis palustribus oritur.

2. Orchis palmata paluftris altera C. B. palmata Serapias paluftris leptophylla, violacea maculata

Serius floret, coma violacea, foliis interdum lævibus, interdum maculofis.

Orchis palmata palustris tertia C. B. palmata angusto folio vilissima palustris J. B. Cynosorebis palustris lævi folio, seu leptophysla omnium vilissima C. Gemma Lob.

Icon Lobelii, observante J. Bauhino, non demonstrat folia angusta.

M m m m m

4. Orchis

Loous & Tempus.

Locus:

Lib. XXI. De Herbis bulbosis affinibus.

1227

4 Orchis palmata palustris tota rubra C. B. palmata storibus impense rubris J. B. Cynosor. Dracontias foliis & floribus impense rubris C. Gemma Lob.

Locus.

I ocus!

Floret circa finem Aprilis & initio Maii. Nascitur in humidis & uliginosis pracis, præsertim ubi nigrior terra est. Lob. Hanc etiamà vulgari Palmata non maculata specie non differre conjicio.

5. Orchis palmata palustris maculata C. B. palmata palustris nephelodes J. B. Cynosor. palustris lophodes vel nephelodes C. Gemmæ Lob.

Flos illi communis ferè cum cateris maculofis. Orchidi palmata: feemina in paluftribus nascenti

- 6. Orchis palmata Serapias montana folio lævi J. B. palmata montana altera C. B. palmata montana Lobelii Park. Serapias montana Ger.
- Orchis palmata pratensis maxima C. B. palmata, seve Cynosorchis macrecaulos galericulata C. Gemma: J. B. Cynosorchis macrocaulos, vel conospan, vel galericulata C. Gemma: Lob. Orchis palm. prat. maxima, Conospan dista Park. Palma Christi maxima Get.

Tempus.

Floret circa medium finémque mensis Maii usque ad Junii ferè medium. Flores in hujus icone, observante J. Bauhino, multum habent similitudinis cum Orchide palmata rubella cum longis calcaribus.

CAP. XXL

De Pseudo-Orchide.

 ${f F}^{
m Oliis}$ & floribus cum Orchide convenit, radice non tuberola fed repente aut fibrata ab eadem differt.

1. Pseudo-Orchis C.B. Orchis radioe repente J.B. minor radice repente Cam. Park. Palma Christi

Hanc fie describit Camer. in hort. Orchis minor flosculis albis, foliis craffis nigris: radice repente geniculata; & ubi folia emergunt apparent pufilla rudimenta, tanquam naturæ tefticulos efgere conantis.

Nascitur sponte in opacis sylvis in ramentis arborum quæ longa vetustate emarcuerunt. Ad hortos translatus durat, sed colorem acquirit magis pallidum, nec tam crassa manent folia.

2. Pseudo-Orchis rad. repente, foliis maculis nigris aspersis Mentzel.

Folia Cyclamini aut Fritillariz instar eleganter funt maculata: Hac raro in nemoribus temperatis circa Furstenwaldiam, Berolinum & alibi in Marchia Brand. crescir

A. 3. Pseudo Orchis bifolia palustris. Orchis bifolius minor sabuletorum Zelandia & Batavia J. B. Lob. Ad. in append. p. 506. Chamaerchis lilifolia C. B. latifolia Zelandia. Park. Dwarf-Ozchis of Zealand and Holland.

Radicem habet bulbosam, è squamis compactam, intus si dissecerur viridem, & Orchidum planè diffimilem; nam fibra è bulbo prodeunt infra, non fupra & juxta bulbum è caule, & praterea reptando fe propagat, fibris in novos intumefcentibus bulbos. Filia profert brina, pallide virentia, inter que caulis palmaris & major exurgit, angulolis, in fiumnitate foliculos tres vel quaturo & interdum plures fuffinens, dilute virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos, cum fylo in medio virides feu herbaccos, fex petalis compositos fex ridi, albà maculà in apice notato, & panlulam incurvo, ac fi ciculli vicem fuppleret. E petalis quod dependet labelli loco cetteris multo latius eft; è reliquis quinque tria ejufdem ferè funt longitudinis, duo longè angustiora alarum loco sunt. Vascula semunalia in Lobelii icone optime pin-

In aquofis paluftribus propè Hinten & Teversham vicos, non procul Cantabrigia.

Pseudo Orchis unrepuntos Clus. huic persimilis est, sandem dicorem nisi obstaret monophylli epitheton. Forte tamen Clufius non integram vidit.

CAP. XXII.

De Orobanche.

Robanche dicta est sim re ayxur rès lesses, quia Vicias strangulat. Florum figura ad Orchidem accedit, foliorum, viridium & herbaceorum carentia differt tum ab Orchide tum ab aliis plantis. Eft autem vel radice simplici non repente squamosa, Orobanche simpliciter dicta; vel radice denticulata repente, Dentaria; vel radice multis fibris craffiulculis implexis composita, Nidus avis.

A. 1. Orobanche stue Rapum genistæ Ger. Park. Orob. store majore J. B. major, garyophyllum olens C. B. 25200m Rape.

J. B. Cubitali altitudine exsurgit & majore, caule recto, tereti, hirsuto, pallido aut luteolo, aut subruffo, concavo: in quo non tam folia, quam foliorum rudimenta, angusta, longiuscula, seu ligulæ celerrimè marcescentes, raræ, quorum etiam singula singulis floribus sunt subjecta. Flores in thyrso Orchidum more, sed ex longioribus intervallis, Melissa Fuch. magni, impense hirsuti, colore ex purpureo obsoleto pallido, rictum effigiantes, è quo prominent apies nigricantes staminum albido-rum: labrum autem quod demittunt in tres lacinias est divisum, ipséque sionis fundus melleo succo viscido mader. Radix bulbofa, è squamis compactilis, non admodum altè demergitur: sapor ejus admodum amarus. Flores odorem spirant haud ità ingratum.

Geniftæ radicibus frequenter adnascitur unde & Rapum geniftæ vulgo dicitur : invenimus & Locut.

Herba condita aut ejus syrupus ad splenicos & hypocondriacos affectus usus est eximii; unguen. Virer: tum ex eodem cum Axungia ad tumores duros & scirrhosos. D. Bowle.

Orobanche flore minore J. B. adeò parum differt à præcedente, ut specie diversum esse mihi perfuadere vix poffum.

Orobanche magna, purpurea Monspessulana J.B. major Monspessulana Park. major Monspeliaca storibus oblongis C. B. Ger. emac.

Huic digitalis crassitudinis, altitudinis autem bicubitalis caulis adolescit, totus purpurascens, cui ferie quadam furfum verfum apprimuntur folia fatis brevia, amplexicaulia. Scapum obident forte purpurei, Orchidis floribus fimiles, calcaribus brevibus, finguli foliolo intecti. Radis: fuperiorem refert partem radicum Orchidis, nullis testiculis tamen aut bulbis donata. Sapor amarus, teter-

Prope Monspelium in sylva Gramont mense Aprili florentem observavit J. Bauhinus. Clufius hujus meminit sub titulo Pscudolimodori Monspeliani

Hanc loco prædicto se sæpus collegisse scribit D. Magnol Aprili & Maio mensibus: verum figu- Tempus: ras ejus quæ habentur apud Clusium & J. Bauhinum non probat: nam in figura Clus. labrum inferius bifurcatur, quod (inquit) in nostra non fit: in figura J. B. nulla est proportio caulis cura

3. Orobanche majore flore C. B. Ger. emac. Orobanche subcaruleo flore sive 2. Clus.

Cardui vulgaris, inter segetes nascentis radicibus inharentem olim eruere meminit Clusius cum

D. Magnol in herbidis maritimis fæpius collegit.

Locus.

4. Orobanche slore majore & caruleo purpurascente C. B. slore majore purpurascente Park. C. B. prod.

Radice est crassa, longa, fibrosa: caule semipalmari, foliolis paucis, brevissimis, crassis & acutis cincto, qui in quinque, sex, etiam plures pediculos, nudos, triunciales absumitur, quamvis etiam ex toliorum alis pediculi prodeant, quorum lummo calix uncialis, finuatus infidet, & ex quolibet flos unicus, cœruleo purpurafcens, longo pediculo donatus exit, qui magnus, uncias duas longus, formâ galericulatus, & velutt roftratus, ut in Alectorolopho, ex quo filamentum oblongum reflexum prodit: quod flori succedat non constat.

In Pyrenæis montibus collegit Burferus.

Locut.

5. Orobanche ramosa Ger. Park. C. B. minor purpurets floribus, sive ramosa J. B.

7. B. T.B.
Ramofo eft caule: farpe etiam plures, dodrantales aut breviores emittit caules, multo tenuiores quam Orobanches vulgaris, rigidioresque, duros, rutescentes, hirituos, in ramos subinde divisos, foliorum duntaxat vestigiis quibusdam ornatos. Flores spicati, minores, purpurei, oblong, hiantes, è multi-fido calice emergant, cui fingulo fingulum appositum foliolum acutum. Sequentur capitula turgida, pulvisculo plena. Radis: tuberosa Avellanz magnitudine, fibrarum propaginibus donata. Sapor plantæ aliquantulum amarus.

In arvis demessa segere primò circa Ratisponam Germania urbem observavimus, postea etiam in Louis. Italia & Gallia Narbonenfi.

CAP.

Mmmmm 2

6. Orobanche

7. Orobanche hypopitys lutea Mentzel.

Locus.

Locus.

In Pinastretis sub altissimis Marchiz Brandtzedis nascitur. Cum mensibus Maio & Junio erumpit corpuculum luteum in se contortum, tanquam esset fungulus orbicularis luteus, ostendit. Ac deinceps ultra spithamam longa exsurgit. Radix sapiùs ultra longitudinem ulnæ in terram demissa radici arbons inharet. Planta cum marcescit nigrum colorem acquirit, saporémque Ulmaria habet. Aliarum etiam plurimarum arborum radicibus infixam observavit Autor.

8. Orobanche quæ Hypopitys dies potest C.B. prod. Hypopitys Park.

C. B.

Vulgar fimilis est, sed humilior & nigricans, caule unciarum quatuor, quasi squamis contecto.

Vulgar similis est, sed humilior & nigricans, cangesti, Nido avis similes, albidiores rariores ac duriores.

Flores in summo velut in parvam spicam congesti, Nido avis similes, albidiores rariores ac duriores. Sub piceis, Abietibus & Pinastris provenit. Sapore est aliquantulum adstringente.

9. Orobanche qua Hypocistis dicitur. Hypocistis Ger. Park. J. B. C. B. & aliorum. Stape of

Hypociftis è variorum Cifti generum radicibus excrefcit. Orobanches seu Limodori quoddam genus videtur; craftum eft, pingue, carnolum, fucci plenum, ex mules velut Hyofeyami uriculis, aut Mali Punca cytinis totum conflans. Hachadami de Stapel. Multis, describente Parkinsono, exturgit caulibus erectis, soliis parvis crebris undique obsitis, vix pedem altis, multos in summitate solitures de la conflance de res confertos gestantibus crassos & succulentos, albentes, Mali Punicæ cytinis similes, relinquentes post se semina in capitulis duris pulveris instar tenuissima.

Clusius sub Cisto mare primo hypocistidem nasci refert elegantissimam omnium quas unquam Ciunus nuo citto mare pinno nypocitudent natei reteat ceganiminani onnuani quas inquami viderit. Nam quando primum è terra emergit, purpureum five Kermefinum fecione effe dicres, deinde paulaim affurgens & fefe explicars multum de priffiin coloris elegantia remitrit, & cytinos fitos profere candicantes, turgidos & lento fucco plenos.

Idem ad radices Cifti Halimi folio Hypociftin obfervavit omnino luteo feti ochræ colore ipfius

plantæ florem referentem.

Idem ad Ledi Narbonensis radicis adnatam inveniebat, multis veluti squamis, ut quod in aliorum Cisti generum radicibus crescit, compactum, pallescentis coloris, quibusdam tamen lineis purpuracentibus & nonnihil virelcentibus diftincti, cycinos fuos fumma parte proferens, lento & glutinoso succo totum prægnans.

Quin & aliarum etiam Cifti specierum radicibus adnasci hypocistidem in calidis regionibus veri-

Viret.

Admodum efficax remedium est ad oranes fluxiones purà fanguinis rejectiones, profluvia muliebria, celiacos dyfentericófque affectus. Quin fiquam partem roborare confilhum fit, qua viz, policulo humore exoluta fuert, robur & firmitatem illi non infrenuè addit. Sie fane fromachicis epithematis, hepaticifique committetur, & ex viperis confecto Antidoto inditur. J. B. è Gaino. Hodie ad hunc fere præparatur modum, Cytunum contundum recentem, ex codem clicium fuc-

cum, qui subinde insolatur ac densatur servaturque ad usum. Bod. à Stapel.

CAP. XXIII.

De Nido avis.

A. 1. Orobanche affinis nidus avis J. B. Orchis abortiva ruffa sive Nidus avis Park. Satyrion abortivum five Nidus avis Ger. Orchis abertiva fusca C. B. Withapen Ogthis, oz Birds neff.

Allem furrigit modò fingularem, modo duos vel tres, pedales aut cubitales, albicantes; folità veltitos concavis, pellucidis, ftriatis, neutrquam acutis, fed obtufis, fupernà parte quodam-modò cordis formam exprimentibus: quorum fumma flaram thyrfus Orchidum modo & formà occupat coloris helvi aut pallidis, qualis & foliorum tabidorum; ac occulti quidem è berina podrulis del quaem contro folicle parte finelle folia capati, politici del acutino della parte finelle folia capati, politici del acutino della parte finelle folia capati, politici della parte finelle folia capati que la capati della parte finelle folia capati que la capati que bus pediculis, ad quorum exortum foliola parva, fingula fele exerunt: ubi verò le aperiunt. Orchidum modo niant. Galea exigua fub qua piftillum breve cum apiculis albicantibus, quod utrinque al les pières feliale signi. ad lat is bina folola cingunt: Lubellam magnum, ima floris occupans, cavum intus: millus odor no-tat is Deln(cantibus floribus utricul) pulvilculorum fuccedunt firiati, angulofi, reliduis florum po-talis marcidis infigniti. Radiz craffis fibris, fucculentis, fragilibus tota perplexa, midorum avium fitucturam imitans, quorum extrema obtula oblervavimus. Sapor radicis ac totius planta amarus horridus.

In sylvis & opacis invenimus in Cantio prope Maidston oppidum, inque Suffolcia non longe ab Aldeburgo. In transmarinis criam in montibus & sylvis opacis reperitur,

A. 2. Orobanche

A. 2. Orobanche Verbasculi odore D. Plot.

Radix hujus plantæ obtusa est & squamosa, cui appenditur glomus aut velut fasciculus fibrarum complicatarum Nidi avis dicti fimilium. Caulem exferit tenerum, teretem, valde fragilem, vix octo digitos altum, foliolis parvis, brevibus, squamosis, tenuibus & ferè membranaceis, proximè admotis tagnos atunti, Journal par is decinios, quantons, tentuous et et memoranacios, proxime aamous feu apprefis oblicum. Propé faltigium causis forer exeunt parvi octo aut decem interdum, ab Oro-banches vulgaris floribus longė diverfi, petalis (ci. quatuor majufculis exterioribus, que totidem interius minora continent, compofiti. Valculum feunnale fundo globofo, collo angulto cum foramine in apice, ambium etamina tenuia purpureis apiculis infignia.

Tota planta caules, folia, flores cum florere incipit colore est pallide luteo seu stramineo; & fracta feu compressa odorem exhalat Primulæradicis æmulam.

Ad radices arborum in fylvis propè Stoken templum oritur, in Comitatu Oxonienfi

A. 3. Orobanche & Nido Avis affine Pseudo-limodoron Austriacum violaceum J. B. Orchis abortiva violacea C. B. Nidou avis purpureus Park. Nidou avis sore & caule purpuroviolaceo, an Pseudo-limodoron Clussi Ger. emac. Purple Dithenest.

Pedali affurgit caule, frequentibus fecundum radicem foliolis tanquam vaginulis involuto, fricam gestans florum tetrapetalon, superiore petalo in corniculum desinente, & promuscide quadam inter media folia prominente, cui adnata sunt dua tenues barbula. Floribus striata & longa subsunt capitula, femine exili & Orchidum fimili plena. Subrotundam radicem non habet, sed crassas longas & obliquas fibras quemadmodum Helleborine. Tota stirps sature purpura & plane violaçeo colore prædita eft.

In montanis supra Badenses thermas observavit Clusius. In Southamptonia comitatu prope Locus. Alton oppidum invenit D. Goodyer.

CAP. XXIV.

De Dentaria aphyllo.

A. 1. Orobanche radice dentata major C. B. Dentaria major Matthiolo Ger. Orob. radice dentata sive dentaria major Matthiolo Park. Anblatum Cordi sive Aphyllon J. B. The greater Cooth Wort.

X radies multiplici, mira squamarum denticulatarum congerie stipata, alba, molli & succosa, caulem etigit minimi digiti sere crassimuline, dodrantalem aut altiorem. endem erigir minimi digiri fere craffitudine, dodrantalem aur aliorem, teretem, fucculen tum, fragilem, tenui membrana veltuum, aquel pulpa abundantem. Juxta quem es longis intervallis auricules quadam membranacea, foliorum amula prodeum, adverla quidem, fed altera nterivans autous questant mentances, noncount ainter proteun, auvernz quoem, led atera tantillum eminentiore. Tertiam & lipremam cauliculi partern fører occupant plures, hiantes, co-dénque modo nuatres & autorolium [pedantes omnes, brevi pediculo appeni), à quorum tergo pediculorum quoque exortum foliola muninum. Floris color ex rufto vel purpura candicans. Illis fuccedunt valcula Avellana ferè magnitudine, à pediculo ad medium calice foliaceo, fubhirfuto, tenello, succoso & quadripartito vestita, lineis quibusdam ac canaliculis quadripartita, semine rotundo, ova pilcium minima æmulante denlissime farcta, quod maturum totum nigrum est, papaverinum, sed sextuplo majus. Tota caterum planta gustu est aquoso, acerbiusculo, non sine aliquo amaritudinis sapore, quæ tamen in semine magis conspicua.

In umbrofis sepium aggeribus & sub arboribus solo friabili in Anglia invenitur, sed rarius,

Locus.

2. Orobanche radice dentata minor C. B. Park. Dentaria aphyllos altera Clus.

Clus. Tota tenella est, radicémque habet candidam, è multis veluti denticulis congestam, cauliculum feu portis pediculum proferentem dodrantalem aut paullo majorem, fucci plenum, & quali transparentem, candicantem, foliorum expertem, quibufdam tantum velut articulis diffindum; qui fores fummo faftigio gerebae binos aut ternos, alternatum difoloftos, ex albo purpurafcentes, nigræ Violæ aut verius Orchidis feu Limodori florum æmulos & valde tenellos.

Florentem Augusto mense invenit Clusius ad radices Etscheri jugi sub Abietibus alissque hujus Tempus & generis arboribus, quo Sol vix unquam penetrat, nullaque alia stripes nascuntur: Ampliorem & Locus. pluribus floribus onustum in sylvula Francosurto ad Mœnum vicina Junio mense.

3. Orobanche radice coralloide C.B. Dentata aphyllos minor Tabernamontani J.B. Dentaria coralloide radice sive aphyllos 3. Clus. Dentaria minor Ger.

Huic flores funt quinque aut fex, minores, Orchidis pumilæ floribus pares, fimiliter ex herbaceo pallescentes (labro tamen propendente exalbido, & circa umbilicum purpureis venis infignito) in-odori, spicæ in speciem in palmari pediculo enascentes, foliis carente & subfuscis velati vaginulis recondito. Radix illi ramola Corallii inftar, prorsus alba, succi plena, nullis fibris contexta, amariufculi faporis.

Mmmmm 3

De Herbis bulbosis affinibus. Lib. XXI.

Hanc duntaxat observavit Clusius Maio mense florentem in sylva recens casa paullò supra Ent-

4. Orobanche radice dentata, altius radicata, foliis & floribus purpureis Mentzel.

Mentzel.

In Boruffia & Marchia frequens terra erumpit fertili, sub Fagis umbrosis, primò instar crista ad terram retortæ, postea maturior erigitur, spithamam exsuperans. Radix squamata & altissimè radicata, superius surculos emittit, qui intra terram emorantur, medio & supremo surculo extra terram tantum se erigente.

5. Dentaria aphyllos flore purpureo.

Denso cespite terram operit Sempervivi majoris in modum. Ex singulis squamis singulos promit stores, pediculis semuncialibus insidentes, è calyce amplo, striato, turgidulo, quinquepartito, galeatos, magnos, purpurascentes, cum staminulis intus plurimis.

In Italia locis humidis & umbrofis fecus fluvium quendam medio circiter itinere inter Maffam & Lucam observavimus. Plurimum differt à reliquis Dentariis. Nos ob sestinationem in ea obfervanda & describenda minus diligentes fuimus.

CAP. XXV.

De Helleborine.

Foliis nervofis Hellebori albi quadantenus fimilibus nomen fortita eft. Radice fibrola, foliis nervolis ab Orchide differt, cui quoad flores & vascula seminalia

1. Helleborine latifolia montana C. B. Helleborine Dod. Gcr. Elleborine Dodonæi J. B. An Elleborine flore viridante Park. Che molt common balfard Belleboge.

Numerofis fibris radicatur, albidis, quam Ellebori habitioribus, & ad Rusci radices accedentibus, Interioris itoris anticaturi, diousis, quanti anticon according to a train activate a fapore amaricante: caulis modo uncus, modo plures, pedales aut etiam cubito altiores, nullis ramis donati, tercees, & farina quadam afperfi, quibus fine pedicilo adnaticantur folia, Hellebori albi inflar nervofa, fed multis numeris minora, & vix ad foliorum Polygonati masquindinem pertingentia, sapore itidem amaro. Caulis à medio ferè ad summum usq. fastigium, per intervalla alternatim storibus ornatur, Orchidum storibus non multum dissimilibus, quos constituum folia bina albida, terna herbacea, utraq, expansa, quorum medio ceu exenterarum musca cadaverulum ex albo purpurascens conspicitur. Flori subest canaliculatum capitulum, pediculo inharens brevi, quo aucto semen clauditur minutiffimum & pulvisculi instar.

In fylyis caduis, lucis & opacis sapius occurrit. Æstate floret. Variat floris colore hac species: nobisobservata flore erat herbacco, *D. Plott & Oxoniensibus botanicis, flore purpureo, etiam saturatione quam Helleborines flore atro-rubente dictae. Hinc nonnunquam dubitavimus an Elleborine quam nos invenimus fapiùs tum in Anglia, tum in regionibus transmarinis sit Helleborine
Dod. nécne, & non potius Damasonium flore herbacco, intus nonnihil candicante J. B. necdum

nobis plane conftat; Hujus idcirco Synonyma & descriptionem proximo in loco dabimus.

2. Damasonium flore herbaceo, intus nonnibil candicante J.B. Elleborine recentiorum 3. Clus. Helleborine angustifolia palustris sive pratensis C.B. Helleb. slore viridante Park.

Pari est cum præcedente magnitudine, paullò latioribus foliis, minoribus floribus, qui etiam quinque petalis constant, & galeolam cum prominente labro amplectuntur, colorísque sunt herbacei, interius nonnihil candicantis, nullius odoris: quibus torofa contortaq capita iublunt. Radix nominatæ fimilis.

Invenitur in quibusdam Austriæ & Pannoniæ siccioribus pratis, & in Norimbergensi sylva urbi vicina ad latomias

Miror cur C. Bauhinus hanc angustifoliam appellet, cum Clusius folia illi latiora tribuat qu'am fine Helleborines Dod. quam tamen idem C. B. latifoliam vocat.

Sufpicamur hanc non differre specie ab Helleborine Dod. uti nec sequentem.

3. Elleborine flore carneo J. B. C. B. Elleb. flore purpurante Park. forté. 4. Clus. Clus.

"Huic minor est altitudo, similia nonnunquam folia, interdum multò latiora; fores aut omnino purpuralcentes, au prope carnei, Helleborines Dod. floribus prorfus similes, nec radix differt. Cresci in montanis pratis in excluis fylira Justina.

4. Elleborine montana angustifolia spicata C. B. J. B. Elleborine 5. Clus.

Cubitalem altitudinem fuperat, & ampliffima omnium funt illi folia, atq. oblonga purpurafcentium florum spica.

Nascitur in multis Pannonia & Austria sylvis, & ad montanorum pratorum margines, &c. Hanc non differre specie suspicamur à sequente.

5. Helleborine altera atro-rubente flore C.B. Elleborine flore atro-rubente Park. Elleborine botryodes five Alifma racemojum J. B. Wild, og Baffard white Delleboge.

1231

Sesqui-dodrantalis est planta: caule geniculis discreto: ex quibus continuo ordine folia sua exserit, Plantaginem majorem fere imitantia, sescunciam lata: flores verò racematim quasi in longo recurvóq, scapo dependent plurimi rubicundi

Species illa Helleborines quam nos pro Hellebor, flore atro rubente habemus, quamq, fapius in montosis Anglia & regionum transmarinarum observavimus, ab Elleborine Dodonai nobis credita differt, foliis angustioribus, in caule crebrioribus, florum colore atro-rubente, quamvis hoc non sit perpetuum, & tempore etiam florendi, menstruo minimum spatio serius quam illa, ut nos mo-

A. 6. Helleborine flore albo C.B. Ger. vel Damasonium montanum latifolium. Damasonium Alpinum sive Elleborine floribus albis J. B. Elleb. minor flore albo Park.

Radices ei fibrofæ, tenues: Caulis modò dodrantalis, modò major, modò minor, gracilis folis, alternatim amictus, Plantaginis lanceolatæ, angustis, alias ctiam uncia latioribus, sed Hellebori albi ternatum amictus, yiantaginis ianceolatea, anguius, anas cuam uncia ianonous, tea trellebori albi modo firatis, nitidis. Flore per caulis fiumna foicatim & velut Orchidum modo difiorii, è finu foliorum exiguorum, fingulares, majulculi, lactei, longi calyces capitulo impoliti, tribus in ambitu folius practiti, nitrà qua duo alia minora, his verò opoficum tertium hians & labellum luteum velut alis quibidadam munitum; ex hijus hiatu pifullus albus, nitidus, brevis, capitulum fuftinet nitidiffimum, tenerrimum, oblongum, fimma parte per longum hili imprefitione no-

In sylvosis prope summitatem montis Salevæ Genevæ vicini invenimus. J. B. in montibus ad Lecus. S. Urlinum florentem Maio, item prope Tigurum urbem. Reperitur etiam in Anglia, viz. in sylvis propè templum Stokense agri Oxoniensis, non procul vià quæ Londino Oxonium ducit.

 Helleborine angustifolia montana purpurascens C. B. Damasonium purpureum dilutum seve Elle-borine 6. Clussi J. B. Helleborine angustifolia 6. Clussi Ger. Eleborine angustifolia spicata versicolor Park.

Cubitali caule, tenui, rotundo, geniculato, quem in fingulis geniculis alternatim ambiunt angusta folia, Elleborines Dod. foliis non diffimilia, eruere meminit Clufius: cujus summus caulis definebat in spicam sex, octo, aut plurium interdum florum, quinis soliis, elegantissimi dilutique purpure colors confrancium; inter que latebat quedam veluti galeola, mulcarum probocicii fimilis, labrum inferiore parte adnexum habens, aqualis ferè cum folis longitudinis, candicans, intus ftriatum. Sustinebantur ii flores anguloso, tortili, hirsutón nonnihil capitulo. Radix illi fibrosa, fparfa, fubrufescentis coloris.

Ad radices montis Salevar versus Genevam copiose oritur. Floret Junio nonnunquam etiam Julio. Locus & In Ungaria sylvis Zollonock vicinis observavit Clusius.

8. Elleborine ex albo sublutea J. B.

J. B. Caule fürgit recto, fesquicubitali plus minus. Foliis vestitur pluribus, alterno fitu positis, persoliatis, latioribus quam Elleborine, flore albo, venosis & striatis ur Ellebori albi, sed multis numeris minoribus, fature virentibus. Caulis fumma thyrlus occupat florum ex albo luteorum, galea alba, labello luteo & subcroceo praditorum: è quorum sinu pistillus firmus, crassus cum apiculis farinaceis. Ad quorum pediculos femunciam longos fingula extrorfum conspiciuntur foliola parva, angusta acuminata. Radix fibrata, ad Elleborum accedens, valde profunde radicata. Sapor amarus admodum in foliis & floribus.

In sylvula quadam monti Saleva versus Genevam vicina invenimus. J. Bauhinus observavit flo- Locus & rentem mense Maio in limitibus Montbelgardensis ditionis versus Mathai arcem in vepribus & in Tempus. monte dicto Montbar. Florer omnium quas novimus hujus generis prima.

Hαc & pracedens pauciores proferunt fere quâm refique pleraque Helleborina, cófq, (quantum meminimus) majores & fummos caules occupantos: nec multim à fe mutud differunt practer quam floris colore.

9. Elleborine tenella, tribus in caule foliis prædita J.B. Helleborine 7. Clusii C.B.

Hanc ficcam tantum vidit Clufius. Erat autem pedalis ferè altitudinis, gracili caule, tribus fohis prædito, Elleborines vulgaris foliis forma fimilibus, & quinq, nervis per longitudinem eorum excurrentibus, sed longe minoribus, ut quæ circiter unciam longa finr duntaxat, temunciam lata. Summus caulis in spicam steram definir, Orchidis & Elleborines vulgaris stores instantium, sed minorum. Radix fumma quafi tellure sparsa crassiusculas succulentasq, fibras egerat.

A. 10. Helleborine paluftris noftras. Marth Dellebore.

Radix oblique sub terra reptat, fibras albas crassas subinde emittens. Caules dodrantalem & interdum pedalem altitudinem affequuntur, teretes, non ramofi, fumma parte purpurafcentes. Felia

* Hift. Nat.

Lacur.

fex spremve in caule, ad fingula genicula tingula, bafi sua caulem amplexa, glabra, nervosa, quam Helleborines Dod. angultiova & acutiora. Flores in surmis caulibus in spicas laxas dispostit, infirmis pediculis ferè penduli, è quinq, partibus sou foliolis componuntur, que quoddam quasi cadamica de la calculation de l nus podiculis tere penaum, e quine, parionis ieu romons componuntur, qua quoddam quaficada-vernium mulca exenteratum ambiunt. Horum exteriora tria exterius purpura obfoleta tinguntur tantillo viridis & albi coloris admixto: interiora ex utraq, parte interna & externa albicantia, purpureis lineis feu striis notantur. Stylas ille, quem muscae corpusculo comparavimus, capite est lupures alles, pectore albo, purpureis firiis intus fulcato, ventre albo tenui commissura pectori adnexo. Latoo, pectore albo, purpures trus intus juicato, ventre aloo cenu commutar pectori aduexo. Labilum propendens amplum eft, album, & ventut finbriatum in margine. Singuls florum pecialis fingula admafeuntur folia exigua, acuta, & in fupremo caulis fathgio tria quatuforve minutiora, apicem quendam confitruenta. Superior pars caulis ubi flores ei appenduntur, uti etam florum calios feu tria externa folia, farina quadam albicante afperfa funt.

Nusquam apud nos quàm in palustribus (quod unquam viderim) occurrit. Mense Julio sloret.

11. Damasonium Alpinum floribus luteis J. B.

Logd.

Radice et nigra, modice fibrată, altius descendente: făliii oblongis, angultis nervolis, lanceoRadice et nigra, modice fibrată, altius descendente: făliii oblongis, angultis nervolis; sort fibrată late Plantagini minori similibus, aliquanto longioribus, acuminatis: caulibus pedalbus: sort caulibus comparate le proprieta de late pedalbus comparate ce le proprieta de fibrată laterna, que nondum cornu quadam meta apparett, apice pigo (upereminente, eleganti fanè figurá laterna, que nondum comu charáve obducia eft, clatia, fimili & huic plante peculiari.

In Alpium umbrofis convallibus gignitur.

I some 3

Tempus.

I ocue:

Tem; us.

Helleborine flore resundo five Calceolus C.B. Elleborine major five Calceolus Park. Dama-fonii species quinislam five Calceolus D. Maria J. B. Calceolus Maria Ger. Our Habies

Imper.

Folia huic venola, fubbirfuta, Hellebori albi, alternatim per caslem pedalem, firmum, aliquantulum lanuginofium dilpofita, quatuor aut quinque, fapore amaricante. E folioli quod extremo cauli
infidet, nonnunquam & ex proximi finu prodit flet unicus, longo pediculo nixus, quatuor petalis
atro-purpureis, decuffati, oblongis, acuminatis, funero & infero majufculis, lateralibus anguftis
& interiore parte lanuginofis, conftans. Ex horum umbilico emergir membranaceus quidam, tunens concavifque utriculus, columbiratum ovum perte aquans magnitudine, fuperiore parte feculparte de la conferencia d dùm umbilicum apertus & hians, lignipedum Francicanorum calopodia imitatus, cui color aut ti-teus, aut pallidus, internè nonnihil villofus, infernè autem purpureis quibufdam venis fecundum teus, aut pallidus, internè nonnihil villofus, autem purpureis quibufdam venis fecundum teus, aut pallidus, interne nonmini viliotus, interne autem purpureis quibuldam venis tecundum longitudinem difinctus: hiatum tegit duplex anfula, quarum luperior alba, tenenior, purpureis longitudinem difinctus: hiatum tegit duplex anfula, quarum luperior alba, tenenior, purpureis maculis consperfa, inferior verò denfa, herbidi coloris, & veluti Cancrorum cellos in lateribus habilitatis per la propriata de la periorum annorum caulis veltigia impressa retinens, extremitatibus semper in novum germen extuberantibus, amariusculi gustûs.

nuoerantipus, amarinicum guitus. Reperir aiunt flore albo, & utriculo purpureo: Habetur in Anglia fed rarius: v. g. in ſylva quadam prope montem logleborough, Helkruvood dicta. In montibus Helveticis ſatis frequens eft: Nos diam prope monten logleborough, Helkruvood dicta. In montibus Helveticis ſatis frequens eft: Nos diam fylvolis ad latera montis Salevæ propè Genevam invenimus. Clufius in ſylvis & ſylvoſis locis

Pannonicis earn observavit, quem consule.

13. Calceolus Marianus Canadensis Cornuti.

Figura nullo modo sed magnitudine & colore differt à vulgari : Folia siquidem longè majora sunt, & ferè tantùm gemina nascuntur. Floris verò utriculus candidus est, lineis rubentibus hinc indè diftinctus. Radicem quoq transversam habet & Ellebori modo fibrosam.

Floret Maio. Flore elapso apud nos semine vidua tota planta præter radicem hyeme tabescit.

CAP. XXV.

De Bifolio.

NOtam hujus characteristicam nomen Bifolium indicat.

1. Bifolium majus free Opbrys major quibusdam J. B. Bisolium sphuefire vulgare Park. Opbrys bifolia Ger. C. B. Common Chap blade.

Quin ex Orchidum sit familia Bifolium ambigi vix posset, nisi radices multiplices sibrosaq ob Quin ex Orchidum in tamilia Bitolium ambigi vix polite, niti radatet multiplices fibroliza, oberlarent; fiquidem foret eleganti thyrio difipoliti, quàm proxime accedunt, herbacet; culcium febrama exprimentes, fex foliolis compoliti, nimirum labello longo bifido, galeà ei adversà, alis duabus, auriculis duabus, quibus galea incumbit. Calcare carent: Utriculis infident hexagonis, brevioribus 8 trumidoribus quam in Orchidubus plerifique, in fex partes per mauritatem dehificentibus, pulvificulo feminali Orchidum fimili. Ad florum pediculos ingula muntifilma; 8 non quales Corbidibus e della figurate e proprieta pura producti politica quali figurate e proprieta pura producti pura della considerate e producti pura della considerate productiva della figurate productiva della figurativa della figurate productiva della figurativa della Orchidibus. Coulis fingularis, teres, modo vix sefquipalmum altus, aliàs pedalis aut etiam cubralis, hirfatus. Folia verò duo folummodo habet nervola, plantaginis latifolia circa medium caulem, alLib. XXI.

De Herbis bulbosis affinibus.

1233

tero ex alterius finu prodeunte. Sapor radicis subamarus cum aliqua acrimonia non fine visciditate: Caulis verò & foliorum sapor viscidus.

In sylvis & dumetis, non rarò etiam in pratis & pascuis udis occurrit. Junio mense floret. Ophrin trifoliam Ger. & aliorum pro specie Ophryos degenere habeo. Ophris bulbosa Dod. si de-Tempus. tur ejulmodi, radice sola bulbosa à descripta differt.

A. 2. Bifolium minimum J. B. Ophris minima C. B. The least Twan blade.

A radice subflavescente, fibrosa & Orchides redolente cauliculus simplex trium quatuorve unciarum (lib foliolis prodit, cui foliola duo Ophrios vulgaris modo apponuntur, que parva fint, gla-bra, splendentia, coloris Unifolii, & nonnihil in cordatam effigiem è rotundiuscula figura discedentia, quibus cauliculi altera pars, fimiliter trium quatuorve unciarum supereminet, cujus summo sos culi parvi, herbacei infident, ab Ophris vulgaris floribus exilitate fola recedentes, quibus vafcula

Julio mense potissimum floret loco natali, sed in hortos cum gleba soli natalis citiús. In cricetis udis, in opacis inter Ericas observavimus in Anglia, sed rarius, & in Septentrionali Locus. parte infula duntaxat, ut v. g. propè Almondbury vicum in comitatu Eboracenfi, in monte Pendle dicto Lancastrensi, &c. In opacis muscosssq, sylvis Broccio & Offmannino vertici dicto intervenientibus nascitur C. B.

2. Ophris minima floribus purpureo-croceis. Mentzel.

In scopulo Alpestri Mittenwaldensi, media via inter Inspruck & Munchen.

A. 4 Bifolium paluftre Park. Marth Ewap blade.

A Bifolio vulgari differt parvitate fua & quòd interdum etiam trifolium fit, virore infuper & glabritie foliorum ; florum ípica multo minore, flosculis fingulis alias fimilibus & concoloribus : tandem radicibus sub terra reptatricibus.

In palustribus oritur. Hac planta à D. Dent hoc anno 1684 in palustribus propè Gamling ay in Locut. agro Cantabrigienfi inventa ad nos delata est à D. Dale, stirpium indagatore diligentissimo. Parkin-fonus non in udis & humidis locis propè S. Albani oppidum & Hatfield in agro Hartfordiensi inventam scribit sed in palustribus Romanensibus in Cancio plurimam.

CAP. XXVI.

De Pyrola.

Foliorum cum Pyri foliis similitudine nomen sumpsit. Florum spica & semine pulvisculi instar minutissimo cum hoc genere convenit, radicibus fibrofis & foliis semper-virentibus à reliquis speciebus differt.

A. I. Pyrola Ger. J. B. nostras vulgaris Park. rotundifolia major C. B. Common Winter-

J. B. Quinque aut fex folia humi spargir, subrotunda, Pyraceis paria, crassa, atro-virentia, glabra, ni-tidag, facie superna, pediculis, palmaribus ferè inharentia: inter que caulis nascitur dodrantalis, angulosus, parvis & acutis foliis aliquot donatus, nullam ramorum divisionem agnoscens, thyrsum augunts, para se acus roms anque contaus, immu fattiouni agriotens, drytum gerens amenorum forum, pentapetalen, albidorum, Ortchidum fermé modo, fupernis duobus [pentals] galeam, imo verò labellum bifulum referentium, multu umbilicum oblidentibus spicibus croceis, ex quibus piftillus recurvus prodit, & ima verfus refexus, & quandam veluti prodoctidem referens. Flores capitula fequuntur angulofa, pulvifculo minuto plena. Sapor totius planter amarus, non fine infigni affrictione.

Hac, observante Clusio, flore est vel ampliore mollíque, vel minore & duriore. Nos etiam in flore differentiam observavimus.

In Septentrionalibus Anglia varus in locis invenitur. Propè Halifax oppidum copiosè oritur. Locus In montosis propè Genevam collegimus; inq, sylvis montosis, plurimis Germania in locis, Apud nos in ericetis muscosis inter Ericas sapius occurrit quam in sylvis

Vulneraria est usu interno & externo celeberrima. Vide Chirurgiæ scriptores.

A. 2. Pyrola folio serrato J. B, folio mucronato serrato C. B. tenerior Park. secunda tenerior Clusii Ger.

7. B. Tenerior est altera, radice repente, caule breviore, infirmiore, foliis circa imum ornato, dimidio minoribus, tenuioribus, oblongis, acuminatis, tantillum in ambitu crenatis. Flores per caulem thyrsoides, præcedenti similes, minores, capitula relinquunt angulosa, stylum ex umbilico prose-

In montibus Genevæ vicinis, íng, fylvis montofis non longè à Constantia urbe Scaphufiam Lecun. versus nobis inventa & observata est.

1234

Hanc este suspicor quam in sylva Haselwood in Comitatu Eboraccusi nascentem observavit nobifq, oftendir D. Witham: nam & folia minora erant quam in Pyrola vulgari, & mucronata & circum oras leviter crenata, & in umbrolis oriebatur.

3. Pyrola fruticans J. B. Park. Clus. frutescens, Arbuti folio C. B. 3. fruticans Clusti Ger. emac.

Elegantissimum est hoc genus, interdum quodammodo fruticans: nam novelli brevesq ramuli, fingulis annis succrescentes, aliquot annos firmi viridesq, permanent, & supra tellurem eminent, angues anno nuccententes, anque anno mini vancene, permanent, ce mora tenurem eminent, donce tandem pondere fuo depretti humi procumbant & mufco fe condant, fibrida, interdum agant. Folia, urplummum ad fingula internodia, ubi novi ramuli fucerefcunt, bina, terna aut quaterna habet, carnola, fuperne l'aturatità virenna & fiplendenta, Laureola folis formà & magnindian acoda fonti. nitudine propè fimilia, in ambitu tamen ferrata, gustu admodum exsiccante, deinde amaricante, mtudine prope imilia, in ambitu tamen ierrata, guitu admooum exiticante, deinde amaricante, ut reliquarum. Ex horum medio folent Aprili nova germina prodire, qua foliois veluti fquamilis prædita, in virgulas tandem definunt, quibus terni, quaterni, interdum etiam quini infident fisers, vulgaris Pyrolæ floribus fimiles, paulò tamen majores, ex albo purpurafentes; quibus excuffis fuedunt pentagona capitula, tenui femine infitar feolis plena, quæ cum fuis virgulis hyeme exarefum. Radis five potius cauliculi fub mufco latentes longe lateq, firmma tellure fparguntur, &c fubinde fibras agunt.

Abunde provenit in sylvis Entzestorf arci vicinis, vulgari interdum permixtum.

HISTORIÆ

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS SECUNDUS.

QUI EST

De Herbis Graminifoliis flore imperfecto culmiferis & non culmiferis.

LOREM imperfectum voco qui merc ftamineus est, hoc est, solo calvec se ftaminibus constat, foliis illis fugacibus coloratis, que petala dicimus, caret. Calvois nomen hic laté accipio pro glumis etiam accross, é quorum sinubus stamina exeunt, quaxque semen aliqua saltem ex parte te-

Cùm autem Graminifoliæ flore imperfecto duorum fint generum, culmifera: scilicet & non culmiferx, Librum hunc in duas partes dividemus, quarum Prior aget de culmiferis, Posterior de non culmiferis.

Herbe Culmifere sunt que caulem teretem geniculatum & plerunque concavum edunt, foliis cinctum ad singula genicula singulis.

Hæ vel funt grano majore, vel grano minore.

Culmifera grano majore, frumentacea & Cereales dicta, sint vel grano homini

(Esculento, quæ propriè Frumenta, súntque vel

(Spicatæ, grano itidem vel

Majore & oblongo

(Nudo, glumis vel

Triturando facile abscedentibus, seu quæ grano est

Turgidiore & lucidiore, sulcato, farina candidiore & leviore nutrimenti optimi:

2 Strigosiore & fusco, farina crassiore nigriore & viscidiore; SECALE.

Arctius adhærentibus, ut eas triturando non deponat ; ZEA.

Cortice craffiore tecto, Spica

SCompacta fimplici ; HORDEUM. Laxa & ex pluribus composità, ORYZA.

Minore & rotundiore : PANICUM.

Paniculata seu jubata, grano

Oblongo, seu nudo seu gluma crassiore tecto; Avena.

Majore, nigro plerunque aut fuíco, culmo arundineo sex septémve pedes alto; Son-Mimore & splendente ; MILIUM.

Paniculate fimul & spicate, Panicula in cacumine cassa, spicis maximis è geniculis ad culmi latera executibus; MAIZIUM, Frumentum Indicum.

Non esculento,

Spicata:

Spicata; Spica

\$ Longa compressa, striggesa, semine caput tentante & vertiginem inducente; Lolium. Breviere & babitiore e squamis compactili; PHALARIS.

Paniculata, glumis cassis, seminibus à glumis aliquantum remotis, perforatis, maximis, politi lavoris & invictor durities, culmo & toliis arundineis; Lachryma Jobs.

Herba culmifera grano minore sunt vel

Majores & clatiores; ARUNDINES. Minores & bumiliores; GRAMINA: quæ vel

Spicata; que in plura adhuc genera subdividi solent, à similitudine denominata, nimirum Triticeum, Secalinum, Hordeaceum, Phalaroides, Loliaceum, Paniceum, Typhinum, Alo-

aniculata; qua pari modo vel à fimilitudine cum frumentis vel à loco natali aliifve accidentibus, in plura adhuc genera subdividuntur, nimirum, Pratense, Miliaceum, Avenaceum, nemorosum, aquaticum, &c.

PARS PRIMA.

De Herbis Culmiferis.

Ulmiferas vocamus herbas quæ caulem teretem, geniculatum,& plerunque concavum edunt, foliss cinctum ad fingula genicula fingulis, longis, angustis, acuminatis, quarum etiam semina glumis acerofis tecta funt.

Culmiferæ sunt vel grano majore, vel grano minore.

Culmiferæ grano majore Frumentaceæ & Cereales dicuntur, quia earum grana hominibus in ci-bum veniunt, fi non omnium certæ plurimarum, cujufinodi funt *Triticum, Secale, Hordeum,* &c.

SECTIO PRIMA.

De Culmiferis grano majore, seu Frumentaceis & Cerealibus.

CAP. I.

De Tritico.

Riticum inde dictum creditur quod ex spicis triturando facile excutiatur, Gracis wees quasi wee's à mee's semen. Pro qua Etymologia facit, quod Herodianus scribit, à Syraculanis noi meès dictos susse meès quasi meès. Quibusdam me's dicitur ab acutie & pyramidali spi-

Est autem Triticum frumenti genus, grano majore in hoc genere, oblongo, nudo, hoc est glumis non archè adharentibus, sed triturando facile abscedentibus tecto, turgido, lucido & flavescente, ab uno latere sulcato, farina candidiore & leviore, nutrimenti optimi.

A. 1. Triticum spica mutica Ger. Park. Triticum bybernum aristu carens C.B. vulgare, glumas triturando deponens J. B. 10hite og fich 10heat without awns.

Ex radicibre multis, remuleus, culmi plures, geniculati affurgunt proceri, trium cubitorum & non rarò humana altitudine, quatuor plerunque geniculis nodoli, fatis craffi, intus concavi. Summo culmo firea infidet paimaris circiter, arifits carnes, aut brevibus almodum cincta; circa feftum S. Joan. Bapnifer fiorens. Ubi defonuti grama fibrotunda fuccedunt, per quorum longitudinem rimula dificurrit, fuperiore parte hirfuta, qua altis candida, altis fubrula, figura ettam & magnitulina recentant les operatible seriore selection solici delivaria qua calification verbese desposit valles. dine pro genio loci nonnihil variant, triplici glumarum, quas tribulorum verbere deponit, vallo claufa, ità ut gibbus duabus, fulcus una muniatur.

Provenit

Lib. XXII.

De Herbis graminifoliis culmiferis.

1237

Provenit in omnibus ferè orbis culti regionibus, folum lætum & pingue amans ide apricum magis & ficcum quam humidum : pro terræ enim bonitate & diligenti cultura mirè luxuriat. Tritici munici seu aristis carentis duz apud nos in Anglia species seruntur, nimirum

A. 1. Triticum spica & granis rubentibus

Quod & ponderofius est, & farina cum furfures excussi funt candidiore.

A. 2. Triticum spica & granis albis.

Quod levius est pracedente, & grano plerunque turgidiore: fortè Triticum filigineum C. B. cui granum mollius, levius, extrinfecus nitidum, medulla laxiore & candida, farinam omnium candi-diffimam & levem faciens. Noftrum quoq, farinam omnium candidiffimam reddit, dum recens est à mola ; verum postquam fursures diligenter secreti suerint pracedentis farina seu potius farina flos candidior habetur.

Has duas species in se invicem nonnunquam transmutari non inficias iverim.

Utraq, autem spicam aristatam interdum, sed rarius, producit; quod quidam, (C. B. verba sunt) frugis proprietati, quidam agri conditioni tribuunt, ità ut in pingui & flercorato agro ariftis care-ant, in macro & non flercorato iildem horreant. Addunt & cœli flatum, quo feges adolefcit, humidiore ariftis carere, ficciore ariftis muniri. Sunt qui fegetis denfitatem raritatemo, ad id facere velint, denfiore segete spicis muticis, rariore verò cum aristis prodire.

Nos in its que ordinarie & naturaliter (picas feu muticas feu ariffatas producunt, id frugis pro-prietat alcribendum effe, non agri conditioni, non cultura, affirmanus. Quid verò que natura-liter (picas funt vel muticas, vel ariffatis, nonnunquam varient & diverfas producant, son indiaut luxuriei imputandum censemus, aut alii cuidam nondum nobis cognitæ & compertæ causæ aut

Alias præterea Tritici rubri varietates observavimus, alteram nimirum spica mutica albicante, aliam spica aristata albicante.

Not. Nos in Anglia Triticum Autumno semper serimus, nunquam Vere: nisi quis animi aut experiundi causa aliter faciat. Minime autem dubium censemus, quin Triticum quodcung Vere fatum tum proveniret, tum semen persiceret antè Autumnum; vertim id Autumnali infirmius esset. Quodcunq enim frumentum hyemem tolerat Autumno fatum multo latius & uberius, grano quoq.

firmiore & copioliore evadit quam fi Vere fereretur. Nos cum Columella & Bapt. Porta Triticum aftivum feu trimestre proprium genus non esse opi-namur: verum agricolas si quando Autumnus malè cesset, hanc sationem pro subsidio commentos namur : verturi agricolas il quano Antanimo in inate cunti, nanci fatoriem pro inbitato commentos effe. Et apud Saminitas, alialque gentes Alpinas, quia Triticum hyenis rigores & umbres neutrquam perferre poffit, fationem in vernum tempus differri; non quod exifiment, fi alibi ubi celum indulgens fit feratur non provenire, vel quod proprimum genus fit. Et alibi, Genus trimeftre Theophrafti vel Italizi incognitum eft, vel Triticum pluribus annis Vere fatum quoddam genus conffiruit. Nam continuatio unius rei ejus naturam mutat; unde non specie, sed imbecilliore quadam constitutione hoc trimestre Triticum à vernaculo differt.

2. Triticum rufum grano maximo C.B. rufum grano maximo, Far five Adoreum Veterum outa-

Spicam fert muticam, granum maximum & ampliffimum, fed ad conficiendum panem minus utile, ex quo decorticato cum lacte puls fit, in cibo rufticis gratiffima, quare ad eas delicias

Haud procul Lugduno in pagis monti alto seu aureo propinquis colitur, & ob incolis Blé rune, Locut. & Gros blé vocatur. Lugd.

Cum non alium babeat autorem præter Lugdunensem, nobis suspectum est : forte ob ubertatem soli & cali temperiem iis in locis Triticum vulgare grano majore & targidiore proveniat.

3. Triticum rufum hexastichon C. B. J. B.

Ex eadem est Officina: Spica est rigidistima & firmistima, sex ordinibus distincta, cum in aliis quatuor tantum reperiantur.

Circa pagum Erium in Allobrogibus habetur, ubi Blé reguet, id est frumentum rigidum dicitur;

alit froumenta six quarrès, i.e. sexangulum vocant.

Notatu dignum est, Triticum quamvis omnium frugum præstantissimum sit, & in cibo tum sapidiffimum tum saluberrimum, utriussque extremi frigoris & caloris patientissimum esse, nec in re-gionibus tantum temperatis provenire, sed hinc in frigidis & Septentrioni subjectis, Scotia v. g.

Inde in fervidis & Meridionalibus, ut Ægypto, Barbaria, Mauritania, India Orientalis provinciis, Guinea, Madagascar, &c.

Nec minus observabile est, & cum Divina Benignitatis agnitione commemorandum. Tritico (ut rectè "Plinius) mihil fertilius esse, quod et natura, [rectiùs Natura Parens] tribuit, quoniam * Lib toc. 10. co maxime hominem alit: utpote cum è modio, si & aptum solum, quale in Byzacio Africa campo, centeni quinquaginta modii reddantur. Misit ex eo loco Divo Augusto procurator ejus ex uno grano (vix credibile dictu) 400 paucis minus germina: milit & Neroni fimiliter 360 stipulas ex uno grano. Verum de Tritici fertilitate libro primo, dixi, ad quem locum Lectorem re-Nnnnn

Notau-

Notandum praterea solum pinguissimum & opulentissimum Tritico aliisque frumentaceis persiciendis non convenire, uti nec pauperrimum & gracillimum : ejulmodi enim in folia & stipulas vim fuam totam effundit, que mire luxuriant & excrefcunt, fpicis interim gracilibus & fore vacus vim mantotam entiana, qua male nutritis & ffrigofis. Herba fellicet & culmi allimentum pretripium & fpicas defraudant, forte etiam propitios Solis radios accent, qui fueco nutritio excoquendo & in materiam semini idoneam evehendo necessarii sunt. Hujus rei experimentum habuere nostrates, cum Triticum vulgare in America ubere gleba ubi & cœlum favebat, primo sererent, in hasta enim altitudinem furrexit, spicas tamen fermè vacuas & semine cassas produxit. Quocirca Agricola tam Veteres quam moderni sata latiora pecudibus immissis depascere & coercere solent. Luxuria segetum castigatur dente pecoris, in berba duntaxat, & depasta quidem vel sapiùs nullam in spica injuriam fentiunt. Plin. l. 18. c. 7.

Notandum denique humorem nimium frumento nocivum esse apud nos in Anglia, non æstum & ficcitatem: unde diverbio jactatum est, Siccitates in Anglia annona caritatem nunquam efficere: quod experientia nupera confirmavit, cum Anno 1664. attate omnium memoria nostra ficciffima, Triticum aliaque frumenta satis feliciter adoleverant, & granum protulerant plenum, &

1238

Locus.

4. Triticum multiplici spica C. B. Ger. Park. Trit. cum multiplici spica, glumas facilè deponens J. B.

7. B. Radicem fibrosam, culmum geniculatum, foliaque cum vulgati usus Tritico habet communia: at spicæ facillimum discrimen, quæ in hoc præter quatuor illos versus aristatos, qui in summa spica solitarii, circa medium complures undique fibi adjungit, multiplicique congestione in ventrem crescir: granum etiam multò candidius & delicatius. C. Bauhinus Tritica rufi speciem facit. Hoc Neapolitani, quibus familiare est, ut catera genera serunt & colunt, referente Portà.

5. Triticum speciosum grano longo J. B. An Triticum oblongo semine C. B?

In ípicam exit ípicá Tritici vulgati longè majorem, fex, aut feptem unciarum, ariftis dodrantalibus, pedalibúfve plus minus. Gluma unciales fer è granum oblongum, uncia triente, & quàm vulgati duplo ferè longius continent, è glumis facile separabile, in quo cum vulgato & cinereo con-

Ex horto Stutgardiano habuit J. Bauhinus.

A. 6. Triticum arifiis munitum, rubentibus granis & spica, glumis lævibus & splendentibus. Red:eared hearded ubheat. An Trit. arifiis circumvallatum Ger. & Park.

Hæc species apud nos in Anglia seritur, est spicis minoribus quam Triticum cinericeum, glumis lavibus & splendentibus, castanei quodammodo per maturitatem coloris seu rufi, granis enam rufescentibus. Hac species aristas sponte non deponit etiam postquam maturuit, verum ex pertinaciùs adhærescunt quam in Tritico cinericeo.

7. Triticum cinericeum maximis arifis donatum, glumas triturando deponens J. B. An Triticum ty-phinum fimplici folliculo C. B? Triticum typhinum Ger? Typha Dodonæi Park?

Speciosum visendæque magnitudinis est, calamis procesis geniculatis, foliosis, spica maxima, ferè sesquipalmari, duobus granorum ordinibus compacta, glumis hirsutis, cinericeis, in longissimas asperrimasque aristas definentibus, quibus tribuli verbere in area facilè excutiuntur semina. Huic nobis

A. Triticum aristatum, spied maximd einericed, glumis birsutis, noftras. Stap Pollard, in some places Duck-bill wheat.

Hoc genus apud nos in Anglia frequens seritur: Tritico spica mutica majus est & elatius, spicis majoribus habitioribus ariftis longis circumvallatis, quas tamen non rarò ante maturitatem amittunt, glumis cinereis hirfutis.

Nostrum hoc non simplicem habet folliculum, qualem Tritico suo typhino tribuit C. Bauhinus; ideoque si detur ejusimodi Triticum typhinum quale describit C. Bauhinus nostrum hoc esse non potest. Verum Historiz plantarum Ebrodunensis Auctores C. Bauhinum erroris insimulant multiplicis in fynonymis hujus aliorumque Tritici generum, quos confule.

Triticum longioribus aristis, spica carulea C. B. Triticum lucidum Ger. Park.

Spica est eleganti & magna, & cum maturuit aristis densis longis horret, cœrulei aliquando coloris secus quàm in aliis frugum generibus, quarum spice flavescunt: grana sunt magna, dura, atropurpureo colore nitentia, cujus coloris & farina.

Tragum frumenti genus ípica cœrulea Lugd. quod hujus fynonymum facit C. Bauhinus ad præ-

cedentem speciem refert Histor. Ebrodunensis: quod & nobis etiam placet.

Lib. XXII.

De Herbis graminifoliis culmiferis.

1239

Triticum longioribus aristis, spica alba C. B.

Priori fimile est grano excepto, quod pulchrius est & album, ex quo farina alba & delicata fit. Tricium quo ponderofus carteris paribus eo melius. Hine apud nos Londinenses instituces pondere Tricium emunt: habet aliquid lentoris & obstruentis nature.

Notæ optimi Tritici funt quòd recens, & perfecte maturum fit, quòd colore luteum, quòd denntimum & ponderofifimum, quòd aquis maceratum citillime & maximi mum et quot copre luceum, quod acquis maceratum citillime & maximi intuneficat, quòd copisifiimam farinam prabeat, quod ab omni vito immune, ut Lolio, Melampyro, uftilagine, &c.

Triticum inter omnia Cercalia tanquam praffantifimum commendatur, non folum ob infignem nutriendi yim, fed quòd etiam adversis multos morbos & intrinfectis & extrinfectis utiliter ufurpe-

E Tritici farina probè fermentata optimus conficitur panis. Verum & Amylum ex ea fieri Pli-Vireis nus afferit. Pultes quoque infantibus commodiffima ex ea in aquá au lace decoca funt, que & Vim. optime nutriunt, & in canina appetentia & Veneris defectu commendantur. Exdem in fauctum & pectoris affectibus, Renum & Vesicz exulceratione, fluxionibus alvi, prafertim dysenteria, perutiles sunt, vel ex jusculis cum butyro confectz. Crudi Tritici esu alvus inflatur; nec facile confectur. Galenus Tritici elixati in cibis ulum damnat; verum nos ab ejus butyro conditi, & Saccharo edulcorati, usu frequenti nullum damnum aut noxam sensimus.

Granez Triticez confectio apud Catonem, (fic vocat ptilanam triticeam pultémve ex ea paratam) parim differt à preparatione pulsa trinces apud nos in Anglia ufitate, Frumentte dictz.
Schivam tritici pari in mortarium parum indat, laves bene, corticinque detrabas bene, clustque bene, poste in ollam indat & aquam puram, coquátque, ubi coctum erit, lac addat paulatim ulque adeò donec cremor

Extrinsecus ad visum & debilem & obscurum & ad maculas tollendas collyrium quod Triticum ingreditur vide apud C. B. in Theat. Ad maculas tollendas fuccus è Tritico expressus valet. Faciern erugat farina Tritici, fi cum aqua Fabarum calida folvatur.

Ad lichenas recentes in mento aut alia faciei parte Crispi apud Galenum è Tritico medica-

mentum.

Tritici grana multa in incudem imponito, deinde laminam æris [aut ferri perinde enim est]
igne calesactum Tritico superponito, & resolutum ab eo liquorem calidum adhuc afferto ac super
lichenas linito. Hoc solo multos curatos scimus, nec solum ad lichenas faciei, sed experientia noftrå ad omne genus herpetas & impetigines valet. Idem ad ulcerum finus, pedum & manuum rimas à frigore, & cutem asperam lævigandam facit.

Farina cun oleo mixta Se in forma cataplafinatis impofita, fed melius in aqua cocta, oleo addi-to, mammarum duritiem emollit. Eadem Apostemata hepatis, lienis, aliarumque partium ma-

Nervorum contractionibus & mammis dependentibus ex aceto cocta & impolita prodest.

Triticum crudum commanducatum & impositum commorss à Cane rabido auxiliari dicitur. Idem oculorum apostemata maturat,

Ad alvum irritandam, è farinæ partibus duabus & una salis cum albumine ovi pasta conficitur, in formam suppositorii reducitur, oleo vel butyro inungitur & ano inditur. Podagræ conferre dicitur pedes ad genua usque in Triticum mergere, quo levatus est inopinato Sextus Pomponius referente Plimo: melius succedit curatio, si Triticum conquassatum in vase ad ignem calescat.

Adomnes quotamentque artuum doines mitigandos valee cataplain ex faina Triticez & ep. 25.
Hordeacez, florum Chamæmeli & Rofarum, fingulorum unciis duabus, in aqua decoctis, dein obei Chamæmelini & Rosacei singulorum uncia una additis, ac in modum cataplasmatis calidè parti

Permentum ex farina triticea calefaciendi, extrahendi & maturendi vi præditum est, privatim callos in plantis pedum extenuat, & cum alia tubercula tum etiam furunculos ex fale maturat atq,

Furfurum multiplex usus est. Inservium manibus purgandis saponis vice, si aquæ in qua abluuntur immisceantur, quin & manus molles albásque reddunt.

Furfuribus purgandis inservit aqua in qua calefacta per diem & noctem infusa fuerint. Gargarifma ex decocto faucium asperitatem & dolorem lenit.

In aqua decocti & facculo inditi omni humore expresso si calidè applicentur, Pleuriticorum pun-ctiones mirigant, modò facculus refrigeratus in eadem aqua calefactus & expressus sappli-

Alia præterea multa juvamenta præstant quæ si placet apud * C. Bauhinum vide. De Pane.

* Theatr.lib.1, Self.4. cap. 2.

Panis multiplex Etymon adfertur. Vel enim deducitur à Panis, i. c. Tonom five fili glomus ad ratio munipoc Expirion actional. Volume accusion a Lama, i.e. Lama avec my min giomus an cupis finithindhem panes fingi folent. Veran-v. Vel dictur Panis quafi paícinis à paícendo. Vel est panis à Deo Pane, quòd Pan primus consparías fruges coxiste perhibetur. Cassindor. Vel ab Adjectivo mo, quasi è com mirro sessione. Panis dictus quòd cum omni cibo apponatur, vel quod omne animal eum appetat Isidor. Vel quòd instar omnis cibi sit.

Sed omnium (inquit Vossius in Etymolog.) horumce sententias diluit Athenaus, ex quo discere est Romanis panem vocari quod Dores dicunt murios. Vel dutous panem à relevant deducere li-

Panis, definiente C. Bauhino, est cibus ex frumentaceis molitis, aqua maceratis, pinsitis ac coctis apparatus.

Triticum

Nnnnn 2

Quatuor

Lib. XXII. De Herbis graminifoliis culmiferis.

HISTORIA PLANTARUM.

Quatuor panis genera apud antiquos à tritico fiebant. 1. Siligineus panis, margolius, ex filigine, id est, flore farina, five puriffima, molliffima & tenuis fima parte, ab omnibus furfuribus exactiffime repurgata.

Tener & niveus mollique siligine factus. Juvenal.

2. Similagineus, ouudusins, ex fimila seu similagine, id est, farinæ parte tenui quidem, sed siligine impurjore, utpote ex quo non omnes excussi sunt furfures, sed crassiores tantum. gine informers, appear on quo non onines executi funt furtures, sea cransores tantum.

Confusares, arthuro & aspaires, ex farina onines frumenti partes in se continente, cui nihil vel storis, vel surfurum decessis.

vel floris, vel turturum decetiti.

4. Charitis, gregarius, fordidus, apoates, portes, è furfuracea farina coactus, ex quo molliffima puriffimaque farina excufia elt. Nonnulli his addunt quintum genus, quod furfaraceum vocant, moletari E thi ex Tritici extis confitar, qua Latini furfures, cancas & apludas vocant. Gebat: E thi ex Tritici extis confitar, qua Latini furfures, cancas & apludas vocant. Fichat & olim (Marcello fides) è polline frumenti tenusifimo, ad mola parietem adharescente

indéque multis cum fordibus deterfo.

ındéque mults cum lordibus decerio.

Optimus ac faluberrimus panis eft qui concoêtu facillimus; talis autem eft, monente Galeno, qui plurimum eft fermentatus, & pulcherrime fubactus, quique in clibano igne moderato fuerit aflatus. Plurimum eft fermentatus, & pulcherrime fubactus, quique in clibano igne moderato fuerit aflatus. In furma (inquir C. Bauhinus) panis optima commendatio conflat Tricici bonitate, juffaque jus moliura ac piltura, cribi tenutate, militone plurima, fermenti, fallique modico; dein apparatu fubactioneque exacta, & proba cochura, de quibus copiosè differere noltri non eft infitutti.

Notandum tamen in Anglia [pumam Cerevilia concretam ufitatifimum fermentum effe, nec noftrates alio ferè uti, nifi in hujus inopia. Hoc autem fermenti genus (tefte Plinio) apud Sepnoftrates alio ferè uti, nifi in hujus inopia. nontaces ano tere du, am in nujos inopia. Fioc autem rermenta genus (terre Pinno) a pud Septentrionales olim in duf fiit. Galiae & Hilpanie framento in patam refolato, quibu disimug generibus, franca ita enercita pro fermons utentur. Qua de cauja levior ilsa quam ceteris panis est. Plin. hift. lib. 18. cap. 7. Eft. ergo. Plini tellimonio, laudatifimum hoc fermenti genus.

Certum est furfur vires abstersorias obtinere, quibus intestina, si intus sumatur, ad dejectionem stimulantur. Hinc panis qui fit ex farina cui furfures omnes excussi non sunt, modò probe ferruntuantat. Finite pairs qui ne ex tarma un tuntures omnes excent non tunt, moto proce re-mentatus fit falubrior nobis videtur, fapidiorque ettam qu'am qui ex mero flore feu filigime. Ex-trinécis mica panis ad eadem fere utilis est ad que farina triticea. Galenus feribit cataplafma ex pane factum magis digerere, qu'am quod ex Tritico fit, eò qu'od Panis falem & fermentum adjuncta

pane Tactum mage ugertet, quant quoc ex I moo me et quo expansion en mentan aquitett habeae, quis fenentia rationi confentanes videtur, & experientia etiam cam confirmat Chendrus & Alica quid fint diximus in explicatione terminorum quantum fufficere videtur. che enim jam in defueudimem abierint, non eft cur de corum preparatione aut ufibus in cibo & medi-cina admodum foliciti fimus. Qui pleniorem corum explicationem defiderat C. Bauhini Theatrum

& J. Bauhini hiftoriam petat.

Amylum enam quid fit ibidem dictum est: cujus vires & usus vide apud Bauhinum utrumque. Far duplex est, naturale & factitium: naturale est certum quoddam frumenti genus: factitium Plinius pro Farris farina, five pulte, five grano decorticato sumpfisse videtur, cum ex Verrii sententia scribit Populum Romanum farre tantum è frumento trecentis annis usum susse. Far ex Aetio ostenditur esse quodvis frumenti genus, decorticatum, & ab utriculis repurgatum ac deinde in partes aliquot confractum & ficcatum.

Athera, puls & gluten confiftentia tantum differunt, Athera enim pulticula liquida, est, infanti-

Athera, puls & gluten conditentia tantum differunt, Athera enim pulticula liquida, eft, infantibus conveniens que ex farina tenuiore cum cerevifia tenui alióve liquore coquitur.
Atherà craffius & folidus eft gluten, Gracis xiosa, ex fimilagine & farina Tritici, quo charte
glutinantur: quod proper eam quam haber glutinandi vim fanguinis excreationibus prodeft.
In utrutique medio xiosa, five puls eft, folidoir quidem ac ipiffior Atherà, liquidior verò Glutine, proinde minis glutine, plus autem quam Athera vificar ao bifruens. Athera sul protiss pulis
genus eft, edullum quod Galenus ex multa Tritici farina lacti permixta fieri feribir, quo hac atace
universa inferior Germania frequentifilme utitur. [Pultem puto intelligit quam nos \$\mathbf{pit}\text{putotitur yocams}\$ Clubs boni ficci & multi alimenti. Idee os qui eo affidue tunturu Grindens. Nam

10 production de l'accidentification de la giorni de l'accidentification de l'a bing vocamus] Cibus boni succi & multi alimenti, sed eos qui eo affidue utuntur offendens. Nam in hepate obstructiones parit, & calculos in renibus gignit, autore Galeno. J. B.

m nepare contructions pain, et carcutos in remois agains, accord Caustio. J. 2.

Tragu est res factita. Fiebat autem ex diversis Frumentorum generibus, ut ex Dioscoridis, Galeni, Pinni locis ubi de eo agant inter se collaris patet. A Chondro & Alica præparatione potissimum disfert. Chondrum siguidem gypsum & arena perficient: Halicam creta emundat, Tragus solå

aquá maccratus excorticatur.

. 8. Triticum Creticum Park. Sylvestre Creticum C. B.

Herba est Tritico fimilis, folia & caules Tritici ferens, spicásque aliquantulum asperas, nigriores & aristas breviores, cujus grana Tritico sativo minora sunt & altera parte obtusa, ità ut Secales grana potiùs quàm Tritici, amulentur.

Frequentiffime in Creta inventur, & negligitur unde Honorius Belli ejus semina ad Clusium misit Agrisfari, quod Triticum fivefire fignificat, nomine. Quare non abfque ratione Cretenies, Diodoro Siculo referente, fibi perfiaferunt Triticum primò à Cerere in Creta inventum fuifle.

· 9. Triticum Tripolitanum Park. Zea Theophrasti forté.

E semine Tripoli allato in Anglia satum culmo surrexit bicubitali, foliis quam Tritici nostratis latioribus cincto, spicis palmum longis, aristis prælongis circumvallatis, granis Secales instar nigriCAP. II.

De Secali.

CEcale à secando dicitur. Nam cum duo sint genera frugum, Frumentum & Legumen; legumina quidem manu leguntur velluntúrque: Secale ac frumenta alia secantur. Voss. Etymolog. Secale à Tritico differt grano strigosiore, tenuiore & nigriore, glumis non operto sed nudo: culmo elatiore.

A. 1. Secale Ger. J. B. vulgatius Park. hybernum vel majus C. B. fic.

C. B. Radicibus est multis, tenuibus, fibrosis: folius cum primum prodeunt rubcicentibus, dein ut reli-quorum frumentorum virentibus, Tritici tenuioribus, longioribus; culmis numerosis, senis, septenis, etiam pluribus (fi enim ante hyemem à pluviosa tempestate illæsum radices egerit, & in cespitem quasi evalerit, magni proventus spem facere solet: quæ plerunque adeò non fallit ut ex uno grano duodeni & plures quandoque spicati culmi exeant) qui Triticeis graciliores, at firmiores, longiores, & ex vagina alpera graminea Arundinaceave, quaternis urplurimum, nonnunquam quinis internodiis distincti prodeunt, spicis in versus digestis, aristis brevibus, nequaquam innocentibus cinctis, & aliquot quasi hamulis ferratis (caveat ergo quis ne ori spicam indat) quod & in reliquorum frugum aritis notavimus. Flore est luteolo, qualis in plerisque frumentis observatur; & diu storet, adeò ut quadragefinmo tantum die à flore maturescat, postquam enim dessonit septimanis quinque maturatur. At spica cum sloret erecta est, quare rubigini cum imbres retinuerit opportuna: Semine verò prægnans procumbit & deorsum propendet quia longior. Granum est oblongum, strigossus, tenuius & nigrius Tritico, glumis non opertum sed nudum, ideò caducum & sæpenumero sponte exiliens.

Duas hujus species constituit C. Baultinus, bybernum sci. seu majus, & vernum seu activum & mispecies seu
nus: quas sationis duntaxat tempore, & accidentibus indè ortis differre putamus.

Varietates.

hicunque folo, ciam gracili, macro & arido (arenolo fabulofo & levi] in fecundiore tamen & latiore melhis & praffantius. In Germania, Gallia, Anglia, alissque regionibus, porissimum Septentrioni subjectis nascitur qua. Locus.

Apud Anglos feritur Atuunno, nunquam (quod sciam) Vere, etiam ante æquinoctium; quo maturius co melius & uberius evadit.

Proximum inter frumenta à Tritico locum vendicat. Panis ex eo factus ater & ponderosus est, Vires & lentoris arque obstruentis natura nonnihil habens, concoctu difficilis & ventriculo gravis, prafertim Ujus. fi furfurum expers fuerit; quin iis qui non affueti funt alvum plerunque movet non fine torminibus. Agricolis persuasum est hujus panis usu corpora validiora fieri. Bruyerinus asserit in Lugdunensi tractu & vicinia mulieres qua pane Secalino utuntur validas, & bene curatas, formaque egregias conspici, qui tamen admodum spernendum alimentum hominibus præstare censes

Panis secalinus ob humiditatem suam à nonnullis præsertur et qui vel ex Tritico vel ex Zea conficitur, cum non ità facilè & subito ab aere exsuccus & aridus reddatur.

Solent nostri tantundem Triticez vel ex Zea confectz farinz admiscere, ut panis teneritudinem fuam diutiùs retineat, leviórque & gratior evadat: sícque paratus etiam medicorum confilio ad alvum emolliendam etiam Magnatibus in usu est, maxime astate. C. B.

Apud nos in Anglia, & ut Ruellius refert, apud Gallos etiam, Secale non tantum folum & fimplex seritur, sed cum Tritico mixtum, aquis fere partibus. Miscellaneam hanc segetem Latino nomine Miscellane appellamus, & alicubi Mung-com.

Quæ de Secalis ejulque partium viribus & ulibus in medicina traduntur vide apud C. Bauhinum Que de Secaus ejunque partunir vintouse dinois in menocina traduntur vine aput C. Baimmini Theat. Botan, Lib. 1. Sect. 4. cap. 17. Quibus adde è Sim. Pauli Quadripartit. 1. Illud veriffimum & experiennià confirmatum, quod fanna Secalina confusanea diuturniores capitis dolores le niat, in linteo capiti circumligata; qua etiam delirantibus profuiste observatum est, prasfertim si ei remisti fuerint absinthii corymbi. Sim. Paullus.

Vulgus doctum est ubi Erysipelate infestatur siccam farinam Secalinam indere mundo linteo, ac loco affecto applicare, idque successi satisfelici discutere. Idem. Habui ex excerptis D. Hulfe.

Per frequentes pluvias grana spicarum inferiora in Secali per maturitatem in grana atto-purpurea excrescunt [C.Bauhino semina quadam longius ex utriculis suis seu glumis protruduntur, ac in mediocrem etiam craffitiem excrefcunt, quorum quadam in corniculi modum curvantur, qua omnia nigrum colorem foris contrahunt, intus verò candida farina denfioris materiae continent,] que fubftantiæ farinaceæ, saporis Malti, Noricis Mutterhozn, i. e. Secalis mater dicuntur, & fingulare præfidium ad compescendum lochiorum fluxum habentur. Secale hoc modo degenerans Secale luxurians C. Bauhino appellatur, Clavi Siliginis Lonicero. Annon infecti alicujus punctura originem debeant hujufmodi excrefcentiæ inquirendum.

2. Secale latifolia peregrina C. Bauhini J. B. Secale latifolium Park.

Culmis exurgit candicantibus, rotundis, striatis, quibus spica palmum longa, crassa, aristis longissimis,& ut in vulgari, tenuissimis denticulis asperis armata, intidet : Folia habet cubitum longa,unciam lata, & per marginem leviter exasperata: grana non vidit, spicam & folia habuit è Contareni Veneti Sen. horto.

Uffilago Segetum five frugum, præfertim spicatarum, Secales, Tritici, Hordei, atque etiam Avenæ vitium eft. Iplis autem accidere folet, antequam è gramineis vaginis penitus fele explicant ac Nanna 3

Amy um.

Focus.

1242

in culmum attollunt, idque cœli conftitutione crebro inconftante. Quando enim Aprili & Maio menfibus, post Solem ardentem subitæ pluviæ succedunt, & soli continuo ardentes radios spargit, spicæ adhuc teneræ ac latentes, humore madida à Solis servore correpte, sic aduruntur, ut quam-

ipica anhue tenera aci atentes, manore manare a sons icrore correpts, ne adurantur, ut quam-primium è vagina prodeunt, nigra & veluti pulvere inico aut atro obfire appareant. Lois cavis (docentibus Theophralto & Plinio) & à flatu filentibus pracipue fegetes arugine sports infeltantur: motu enin excurtur & decidit humiditas aruginis caufa. Aufuginnt hoc vitum qua frant non erecto fed prono cacumine. Quamobrem fpicam inclinari utile est, ut imbres tunn que trant non escou sa provo exeminero decidant, ne errore seccip polític. Hine artigo, quantis frumentorum omnum commune vitium fit, mags tamen infefat Triticum, quòd tunicis integatur pluribas, & folium fitica grant provincia unde frugem fitam efficialis: enfeder enim in eo humor purtefactiva qui aruginem creat. Adde quod fixem greet erectam denforémque unde humor minas poseft defluere. Ha forte cauda proquod fixem greet erectam denforémque unde humor minas poseft defluere. Ha forte cauda proquod fixem greet erectam denforémque unde humor minas poseft defluere. catarética & externa uftilaginis esse possunt: quòd si non adsit interna dispositio in grano ipso seu femine, caufæ externæ effectum suum non sortiuntur. Hinc agricolæ nostri maxime cavent à femine legetis ultilagine infectar, & praterea ad pracavendum hoc malum femen antequam terracommittune lixvio ex cinere per 24, horas infulum calce viva afpergunt, adeóque firmum efficient adversus hujus vitii causas.

CAP. III.

De Zea.

Ea Tritici quoddam genus est, glumis adeò arctè adhærentibus ut eas rriturando non depo-nat. Zour aut (tear and via Com dictam volunt, quòd e à ante inventum frumentum homines vitam tolerabant. Antiquiffimis autem Romanis (teste Dionysio Halicarnassensi) Zea Far dicebatur. Farris tamen vox ambigua & æquivoca.

1. Zea sive Spelta J. B. Zea dicoccos sive Spelta vulgo Par. Zea dicoccos vel Zea major C. B. Zea sive Spelta Ger. Spelt.

Tritico haud abfimilis est, radice multiplici culmis tenuioribus, numerosis, geniculatis, firmis, Hor-I moo naud addinuius ett, radice muitiplici cuims tenuionibus, numeroitis, geniculatis, firmis, Hordei altioribus, ar Tritico brevioribus. Spisa, quae cira feltium S. Joannis Bapt, filoret, palmaris aut felquipalmaris, incondita, compreffis, plerunque mutica, interdum ariftis circumvallata, longioribus brevioribifity, gemino granorum verfu, vel ica dipfonis granis u alternatium unius principio medium alternis respondeat, multiplici folliculo archè incluss, & geminis turiculis geminis granis uniterationi principio medium chemis respondeat, multiplici folliculo archè incluss, & geminis turiculis geminis granis uniterationi, que Tritici femine longiora, dorso dacuto, colore ruffo, pertinaciere harentai, ne cribiul iche semen relinquentas, quo nomine (inquir J. Bauhinus) à Tritico vulgari diffinguas licet, alioqui glumis & tunicis exuta grana vix internoscas.

In multis Italia, Gallia & Germania locis provenit, qualicunque solo etiam humidiore, lato ta-

men pinguique meliùs proficit.

men pingunque meinis pronici.
Eodem cum Tritico tempore feritur, floret & demetitur. Zea, fi pilta ac purgata feratur anno tertio in Triticum mutatur, "Theophrafto autore. Et Plinius, Tradami inquit, Zeam ac Tiphen, chm fin degenerer, redure ad framenium, fi pile feramiu, nec protinus, fed tertio amo. Nos non negaturus accidere interdum posse ut Zea in frumentum transeat, verum ut hoc semper eveniat si pista seratur nobis non videtur verifimile; penes autorem fides esto.

3. Zea monococcos, Briza quibusdam J. B. Zea Briza dicta seu monococcos Germanica C. B. Zea monococcos, five simplex, sive Briza Park. Briza monococcos Ger. St. Peters Com.

Culmis est & spicis dicocco brevioribus, angustioribus, tenuioribus & depressis: spicis duplici ordine Hordei modo digeftis, ariftis subasperis armatis: seminibus duplo minoribus, singulis utriculis (qui læves, candicantes & modicè depreffi) incluss, à quibus in mola, non in area exuuntur. Folia angusta sunt : radix fibrosa.

Nascitur asperis & montofis plerisque Germania locis, solum tenue & aridum amans. Autumno cum reliquis frugibus seritur, serius tamen, ac subinde Septembri demum mense maturescit.

Panes ex Zea Germani conficiunt, non minus albos quam ex Tritico, leviores tamen, minusque nutrientes. Recens suavis est & concoctu facilis, antiquus non ità gratus & concoctu difficilis.

Ex eadem pultes cum lacte, vel Amygdalato, vel vino, vel cerevilia & faccharo fiunt & fanis & ægris utiles. Pulticulæ ex farina adftringunt, unde ad eadem valent ad quæ pultes ex Oryza, hæmopryfin, dylenteriam, diarrhœam, &c. præcipuè cum pedibus vervecinis & vitulinis decoctæ: exterius quoque ad eadem utilis eft.

Not. Veteres uno quasi ore panem ex Zea damnare. Quare maniseste (inquit C. Bauhinus) patet Zeam illam aliam effe ab ca, quam Plinius semen Romanis vocari tradidit, ex quo tam præ-

clarus cibus Alica fiebat.

CAP. IV. 1. Zea verna J. B. Zea Amylaa seu Olyra C. B. theatr. Olyra Park. Triticum Amylaum Ger.

Alamos habet tres cubitos altos, quatuor, quinque aut sex geniculis donatos, & planè triticeos. Folia plusquam semunciam lata. Spica duorum est verluum, sibi mutuo æqualiter respondentium, ariftis multis vallata, ut catenus ad Hordeum accedat: in fingulis autem verfibus centum, aruns muurs vainata, in caterinis an rioneumi accetat: in inguis autem veribis ordines duo feminum majulculorum, quæ gluma involvint valida, alias albicantes, alias quafi ferrugine infecta vel rubentes, binæ quidem undique, extima verò externa tancim parte. Grana glumis exuta Tritici granis fimilia funt, unde nobis femen ejus Londino miflum elf fub titulo Tritici fied Hordei. Seminis nondum plane maturi aviculæ appetentiffimæ funt, ut difficile fit illud ab carum rapinis defendere.

In Germania locis aliquibus feritur, & quidem verno tempore circa festum S. Georgii. Tardè Locus. metitur scilicet primum Septembri.

Hac planta inter Hordeum & Triticum quodammodo ambigit, spicam enim habeat Hordei, granum Tritici.

2. Zeocrithon sive Oryza Germanica C. B.

C. B. Cum Oryza nihil affinitatis habet, sed potius medie inter Zeam & Hordeum natura est: radicibus, foliis, culmis geniculatis Zeæ fimilibus: spicis Hordei modo asperis & acutis aristis armatis, fingulis tamen majoribus: grano candidiore, utriculis ut Amylæum incluso, quod Zeæ modò à cortice in mola repurgari postulat.

Est ex æstivarum frugum genere; quare apud Mediomatrices cum aliis trimestribus seminibus in optimis agris feritur.

Si hac planta à C. B. recte describatur nostrum Smat Barlen esse non potest.

CAP. V.

De Hordeo.

Ordeum Velio teste, prius fuit Fordeum, unde per adspirationem scribendum liquet. Vi-deri possit Hordeum dictum ab borreo, est enim horridum ob aristas hispidas & mordaces. Sed malim statuere fordeum & forbea ejusdem esse originis, nempe à oigeo alo, nutrio, unde alimentum à quo forbea, sed in fordeum b in d convertitur. Vossius Etymolog. ubi plura vide. Hordeum à reliquis culmifers foicate grano, corrice craffiore undique arctè adherente, nec ullis præterea glumis, tacho differt; ab Oryza Ipica fimplici compactiore.

A. 1. Hordeum diftichum Ger. J. B. Park. C. B. Common Barley.

Breviore culmo est quam vel Triticum, vel Secale, sesquicubitali tamen interdum, & in latiori folo bicubitali, quinque plurimum, interdum sex geniculis intercepto, ad quæ singula folia culmum aliquousque obvolventia, ima Triticeis angustiora, superiora nonnunquam, æquè lata, & quousque anquousque covorcius, mia Triticos anguntoria, imperiora nominanquani, acue saca, ex quonique culmos obverbiunt glauco quodam polline plerunque obducka. Spise longis afperique horret arifits, qua fingula è fingulorum granorum capitibus exeruntur: grana vero gluma tenui, limplici clauduntur, quam nullà triturà deponunt, nifi vel molarium confriêtu, aut facculi afperioris, calidà prius macerata, aut denique pila. Diffichon nominatur hoc genus quòd duos habeat granorum ordnes, quibus tamen interjectà & aliorum rudimenta, fed que nihil aliud fint quam inutiles glumae.

Stipulæ per maturitatem molliores funt, minusque fragiles quam triticeæ, unde & succulentiores funt, & pabulum bobus & vaccis alends commodius & pinguius luppeditant. Spice ob longitudi nem & gravitatem plerunque nutant & deorfum incurvantur, & vel viginti interdum grana in fingulis verlibus continent. Radices ut in reliquis culmiferis fibrofa. Ab codem grano plures ftipula:

Seritur hoc genus Vere, nec enim hyemes nostras asperiores tolerat.

Tempus

A. 2. Hordeum diffichum spica breviore & latiore, granis confertis. An Hord diffichum minus Park. Hord diffum Germanis Oryza J. B? Zeocribon sive Oryza Germanica C. B? Speat Barley, og Battle-boog Barley.

Hoc à præcedente differt statura plerunque breviore; spica breviore latioreque, granis magis confertis, & à scapo medio extantibus, ariftis quoque brevioribus nonnihil: quin & ab avium iniuriis tutius esse creditur, quia grana ejus ante perfectam maturitatem à spica disficiliùs avelluntur.

Hac duo genera apud nos in Ánglia hyemem non ferunt, ideóque feruntur Vere. Frace and genera apparation in Angus hydrical non-terms, accoque seruntar vere. Incre germinos granoum versus duo alii utrinque, i.e. quater gemini intercedunt, paleacei, nullum granum continentes, mollicellis & brevibus ariltis donati. J. B. Hi & in Hardeo culgari babantur, fed confectiores sant in boc genere.

A. 3. Hordenna

CAP.

2 bift, c. 5.

I neus Es Tempus. Ulus.

Vires & Ulus.

rit, quadrupe-dum tradidit

refectibus.

Lib. XXII. De Herbis graminifoliis culmiferis.

A. 3. Hordeum polyftichen J. B. & ut mibi videtur hexastichum pulchrum ejustem. polyftichum ndeum possificious 3. 10. 0 m. omociur vecaginosum puncerum cituwilli possificioum hybernum C. B. forte etiam vernum citidem, polyfichum vel hybernum Park. 10in-ter of square Barley, of Bear:Barley, & in montosis septentionalibus Anglia

Hujus spica plerunque tetrastichos est, aliquando plures granorum ordines obtinet, unde Hordeum hexaftichum pulchrum J. B. ab hoc non differre putamus. Quin & polyftichon vernum & hybernum solo sationis tempore & accidentibus inde ortis distare.

Hanc speciem, quia frigoris patiens est, & asperiores hyemes tolerat, in Septentrionalibus Anglia

montois regionibus ferunt; ubi Hordeum diffichum ad frugem non perveniret.
Notandum hic Veteres eolque fecutos Recentiores nonnullos errâfie plurimum cum Hordeum & reliqua frumenta extremo utroque pullulare seriberent, ex altera grani parte deorsium germinante radicibus exeuntibus, ex altera surfum tendente herbà: Ab eadem enim grani extremitate, tam in Hordeo quam in aliis frumentis, tum culmus seu solia, tum radices exeunt, ut in Tritico manifeflum eft : in Hordeo & Avena, quæ glumas non exeunt, folium fub gluma craffiore reptans è fummitate grani egreditur; quòd errori occasionem præbuit: Quam rem ità se habere facilè animadvertes, ii granum poltquam germinaverit cortice exuas.

Hordeo quomodocunque parato eo utaris nunquam corpus calefacit, sed varie pro modo præparationis tum humectat, tum ficcat, coctum veluti in Ptifana humectat, toftum veluti in polenta ficcat. Differt à Tritico quòd fuccum mitem & deterforiam generet, cum Triticum craffum ac len-

tum sit, & nonnihil obstruentis nature obtineat.

Ex Hordei farina olim apud potentissimos populos ut v. gr. Athenienses, panes fiebant & hoc etiam seculo fiunt, verum in annonae caritate & ad sublevandam tritici inopiam à tenuioribus præ-* Paniem ex cipue. Apud nos certe, non minits quam apud * Romanos olim, nullam habet autoritatem, ad panificia intellige, nam ad conficiendam cerevifiam valde expetitur, & quotidiano usu frequentatur: aque necessarium populis Septentrionalibus pro potu praparando, ac Triticum pro pane.

Vanis modis Hordea parantur vel ut Alimentum fint, vel ut alimentum medicamentofim, quos

videsis apud C. Bauhinum Theat. lib. 1. Sect. 4 cap. 18.

Anodynum est contra omnis generis dolores cataplasma è farina Hordei & butyro paratum. Si Polenta Hordei decoquatur in aceto, ac id percoletur per linteum, eóque os proluatur, aut po-tils alquandiu in ore retineatur, facpe id intolerabiles dolores dentium mitigat. Sim. Pauliu.

Affinis quidam meus vehementiffimis calculi doloribus,& intolerabili ischurià laborans,post usitata Affinis quidam meus vehementifiimis calculi doloribus, & intolerabili ifchurià laborans, poit ufiata remedia incaffum ufurpata, ei quod fequitur applicui; Recipiebam arbitrariam quantitatem probectonufa polenta, ex aheno calida, & tattundem Lupuli, qua frigebam addita bene magna quantitate butyri (commendare quoq, eum in finem oleum poffumus) ex quibus parabam cataplafma, quod tam calide pechin & peringo applicabat implicatam linteo quam ferre poffere: & vir hie intra quadrantem hore ad votum familite à recenfins fymptomatis liberatur; cui fimile cataplafina poft pluribus dein agris calculo & dyfuria laborantibus felici fucceffit imperavi. Idem. Pleuritides populariter graffantes folo decocho Hordei fanavit Th. Bartholinus, Ephemer. German. An. 2. Oferv. 2.

Deffina Intrastra, dich est am sei criticus rundendo desinbero feu decorticare, quod cuantivi con proposition.

ptissanam Hordeaceam fignificat, qua 1817 1502/w Ptissana dicitur: nam cum pro aliorum frumentorum Ptislanis accipitur, frumenti nomen semper adjictur, ut Ptislana Tritici, Zez, &c. Ptislana Veterum decantatissima, variis in locis describente Galeno, hoc modo parabatur. Hordeum in aqua maceratum dum extumescar in Sole siccatur; mox in pila pistillo ligneo tantisper tunditur donec corticem exuat. Hoc in aqua lento igne decoquitur donec fucculentum reddatur. [Aliqui decorticatam molebant & farinam in facculo coactam diutiffime discoquebant atque reficcatam & in offas convolutam ad lorbitionum usum servabant, & cùm usus exigeret decoquebant] Uni parti Hordei decem partes aqua admiscet Oribasius, 15 Paulus. Qua inter coquendum citisimè amplissiméque intumescir optima consetur. Cum in chylum seu cremorem redacta est Aceri momentum infundendum, dein olei (vel butyri) exiguum, quod tamen etiam per initia injici potelt. Poliquam ad exadam coctionem ventum eft, iub edendi tempus fal friatus infpergendus. Egregiè humectat, refrigerat, & decreget, edultiunque est in acutis morbis omnibus frumentaceis praferendum.

Datur etiam commodissime tabidis & hectica aut marasmo laborantibus.

Antiquorum Ptissanà liodie non utuntur Medici, sed ejus vice Hordeum suspensà molà decorticatum, quod mundum vocant, tantisper in aqua decoquunt donec pultis speciem referat, deinde tundunt & tenui incerniculo percolant, saccharum addentes, aliaque deinde admiscent pro varia me-

aut nihil retinens. Fit enim ex Hordeo mundato, Glycyrrhiza rafa, & uvis paffis, quandoque prin na & dactyli & pijubo zlišque fimilia adduntur. Hze potio in Gallia frequentifiima elt zitivo tempore, ubi in omnibus fere pharmacopoliis venalis prostat, vix biduum servari potest antequam aceicat & corrumpatur. Usus ejus est ad refrigerandum & humectandum. Iis qui inflammatione pulmonis partiumque respirationi inservientium vel renum vesicarque exulceratione aut inflammatione laborant proficuus censetur.

Polenta, Gracis AAgim, Hordei tofti feu frixi farina est. Praparandi plures modos docuit Pli nius lib. 18. cap. 7. Graci perfulum aqua Hordeum nocte una ficcant, ac postero die frigunt, dein molis frangunt, reliqua apud ipium vide. Euftathius è Pherecrate praparandi modum brevibus ab-folvit. Τείε πρώς δι πίστης, εψύης, ἀπιδερίδες, ἀμίν, ἀλέπω, μέζω, περιθήνω. Οροπει Hordeum pinière, frigere, torrere, in cerniculo cribrare, aspergere, molere, manu subigere, mandendum appo-

Rusticos pro pane alicubi ea usos olim legimus. Veteres etiam Graci militibus polentam prabe-bant. Romani tamen milites ipsius imbecillitatem damnarunt. Maza est Polenta cum aqua sola, aut cum aqua & oleo permixta.

Bim Actio Hordeum est madesactum, quod germen emisit, & deinde una cum enatis ligulis to stum est. Maltum recentiorum ex quo sit Cerevisia describere videtur.

Maltum apud nos in Anglia ex Hordeo difficho potiffimum conficitur, quanquam apud Septentrionales, ubi distichum non provenit, è polysticho fiat. Modum conficiendi breviter describit Lobelius, cujus idcirco verba adferemus.

Hordeum biduo & tribus noctibus aquá maceratur, deinde effulá aquá in horreum acervatur, loco ventis minùs pervio, quoad perpufillos radicum cirros & pullulationes (hyeme quidem tardiùs, vere autem & æftate biduo aut triduo) emiserit. Mox priusquam nimium incalescat in area complanata autem & attate biano au triano) e iniceir. Mos prinquam finimum incaeciar in area compianata fulcatim disperium lesquipalmari denstitate, ter quatérve die ac nocte aperto aere subverticur: octo vel decem [imò plures] dies continuos versando persiciriur. Tandem in tabulato persulo ingue subdito, vel calatho vimineo acuminato texto fornaci aptato, & Hordeo superstrato, igne lento è palea, cremiis vel arido ligno, [palea seu stramen huic usui aptior est, nam lignum, dorem & sa-porem fuligineum Malto & Cerevisia inde consecta communicat] fornacis oltiolo admoto, sesuipalmari intervallo ab imo interposito, exsiscatur quoad molis frangi queat. Hyeme & Vere lauda-tissimum efficitur. Qui vero Malti faciendi modum accuratum scure desiderat rei rustica scriptores consulat. Nam de his prolixius agere instituti nostri ratio non permittir; & consulat Transact. Philosophicas N. 142. p. 1069.

Biera five Cerevifia ex Malto & Lupuli Salictarii floribus seu potius fructibus, modo proportioneque certis aqua dulci permixtis coquitur. Et fimpliciffima quidem ac propriiffima talliseft: Proxima que Triticum, Zeam aliafque fruges una cum Malto hordeaceo admittit. Que verò præter fru-

synthetic process and the state of the state tionem (1900 appellarunt, Theophrasto & Plinio testibus: Hispani, autore Plinio, caliam & ceriam, Galli cerevijiam. Ex issaem Erunio erunio: Hupani, autore Pinno, ecitam & ceriam, Agypto, calia & ceria in Historia, cerevijia & plura genera in Gallia altisque provincius, 1, 22. c. 25. Dioscorides unum Hordeacei potus genus Zythum, alterum Curmi nominat.

potus genus Ayroum, attenun curm inonuna.

Hze autem omnia, inquit J. Bauhinus, five fimilia fint genera diversis appellata nominibus, five proprietate aliqua discrepantia, cum Bera five Cerevisia nostra in eo convenire possinir, quòd ex hordeo & frugibus componantur, præparationis tamen modo, vel alia qualitate aliqua ab ea fortasse

Dioscorides & Galenus Zythum Antiquorum multis nominibus damnant & improbant : verum fulpicamur non fatis perspectum illis fuisse zythi præparandi modum. Quicquid sit de zytho, nos fidenter affirmamus non dari potum falubriorem Biera five Cerevifia hodierna, fi modò ex bonis frugibus ritè præparata, & probè decocta tandémque idoneè fermentata fuerit : Copiolum bonique fucci alimentum præbet. Nos verò generofiorem fortiorémque Cerevisiam in quotidiano usu improbamus; ut & nimis tenuem & aqueam, mediam inter has eligimus, & faluberrimam existi-

Modum conficiendi Bieram seu Cerevisiam breviter describit Lobelius in Adv. part, ult. his verbis.

R Malthi mollis, leviter contriti modios Britannicos octo: cui superfunde aquæ siuvialis limpidioris ferventis, in qua aliquot manipuli furfuris triticei incocti fuerint, quantum satis sit implendo dolio Aureliano aut Aquitanico & semissi. Exactè mixta, infusa calidè perstent tres horas; deinde foraminulo palea operto aut duplicato fundo apto subterfluant. Id quod transmissum est s Belgis & Anglis 1902t vocatum] recoquitur femihoram, fesquihoram, aut aliquot horas ut melius confervetur, adjectis unc. duodecim florum Lupuli Salictarii : mox longo latoque lacu, depreifis labris vix pedem alto perfrigerantur. Et hujus decoêti frigefacti libris octo vel decem, fermenti five fa-cis Biera vel Alæ potentioris libra aut fesquilibra adduntur exactè agitando, loco tepidiore permiscencs neize vei hie poeinions not aut requinou autimut exact agiantuo, joro repinoro perimicen-tur, ftrangulis operiendo, fensimque reliquum liquorem affundendo, ur commodiüs fermente-feant. Quibus abfolutis tranfoolantur; vala adimplentur, demúnique fermentatione abfoluta, ex-actiffime occluduntur, cidem Malto novam affundum fervidam, tranfoolant, eóque tenuem Cere-vifism concinnant. N. Quo diutius liquor Malto impregnants, 1002t dictus decoquitur, eò durabilior est Cerevisia, & ætatem melius fert, cæteris paribus.

2. Quò Maltum magis exficcando toftum & adultum fuerit eò Cerevifia indè confecta coloration & rubicundior evadit, particulæ enim adustæ hunc colorem communicant, Cerevisia è Malto lento

igne exficcato pallidior est seu candidior.

2. Lupulus Cerevifiæ incoctus eidem diutius affervandus & ab aciditate tuendæ infervit, quod 31. Lupinis Cerevina nocesia citetti nituta antivarius et ao aduntate tierius iniervit, quod efficit amarore infigni quà pollet, quin & candem l'apidorem falubrioremque reddit, nimium Alaz lentorem attenuando, apenendo, abftergendóque; Ala, præfertim fi generofior fit, corpus nims obefum & pigrum reddit, Cerevifia lupulata calore fuo diffipat pinguedinem, corpulque vegetius & ad motum aptius efficit.

4. Lobelius, quamvis natione Belga, fatetur Cerevifias Britannicas quallibet Septentrionales bonitate longe superare: idoneus testis, qui in plerasque regiones ubi in usu est Cerevilia, peregrinatus

4. Hordeum exoticum causticum C. B. Cevadilla sive Hordeum causticum Americanum Park.

Planta est à Nicolao Monarde propositz, que in Hispania nova Cevadilla, id est, Hordeolum vo-catur, à fimilitudine quam cum nostro Hordeo habet, in spica & vaginulis quibus semen includitur,

catur, a imitutudine quam cum nortro rioreso naver, in ipica ce vaginuis quiots einem includitur, fed co minis 8 Lini femine neutiquam masus 8 longé alis facultatibus praditum. Hujus femen adeò urente vi praditum eft, ut in gangrenis, putridis 8 impuris ulceribus cofden quos fublimatum 8 cauterium i ginitum effectus prebast : pulvis fenfin mitperfus vermes in ulceritus necas, ulcera putrida expurgas, pro ulceris magnitudine, majori minoréve quantitate inferfus, bus necas, ulcera putrida expurgas, pro ulceris magnitudine, majori minoréve quantitate inferfus, de la companio del companio de la companio del companio de la companio del com modò præservativa, quæ in horum remediorum usu usurpari solent, adhibeantur. Ad hujus facultatem infringendam pulverem aqua rolarum aut Plantaginis excipiunt, & Linum intinctum ulceribus & gangrænis imponunt, dein medicamenta farcotica adhibent. Hæc omnia Monardes.

CAP. VI.

De Oryza.

Ryzæ ut semen ex India primum fuit allatum, sic & indidem nomen Lobelio ascitum vi-Oryza gluma seu cortice crassiore aretè adhærente granis, spica laxa, è pluribus compofita a reliquis frumentaceis distinguitur.

Oryza J. B. C. B. Ger. Park. & aliorum omnium. Bice.

Radicibus est triticeis, culmis bicubitalibus & tricubitalibus, striatis, triticeis & hordeaceis, crassio-Readitions of trincess; cutimis becunstaints & Crimontaints, trinces, and carrier fibres acrobidifyrins, agencialats: falia longis, arundinacsis, carnofis, Porraceis haud abtimilibus: in culmi cacumine non fpica fed juba, Milli aut Panici modo, in ramulos dività, in quibus femen utrinque impari ortu & alternatim provenit, corrice fibblavo, afpero, & angulofis firiis in longitudinem donato, fippernè villofo, ori figură, techum, & afpera ariftă armatum est, quo exuso granum quovis præstantifiumo Tritico candidus, pellucidum, durum, Avena bravius & craffius confipcitur.

Flores ut in Milio purpureos esse. & eodem tempore slores & semen proferre dicunt.

Oryza przecipua omnium Indiz Orientalis regionum annona est, indeque primum allata in Grzciam & Italiam. Hoc etiam feculo in universa India frequentissimus ejus usus est, ut in omnibus fere ejus regnis, provinciis, infulis copiolissimè seratur & colatur, ut Bengala, Pegu, Cambaia, Ceylon, &c. Quinetiam in Ægypto magno proventu seritur, alicubi etiam in Syria, & Fortunatis insulis: inque Hispania & Italia, ubi nos in Ferrariensis ditionis locis palustribus satam observavimus.

Humids loci delectaris, un no in ferrariems curcum such partitions again to occur return the Humids loci delectaris, & in jofis aquis credix. In infula Zeilas aquas in feagras refervant ad Oryzz fata irriganda: & Ibidem, (aiunt) terra pinguis perpectuis exundacionibus ità molleficit, ut Oryzz mellem facturi ad dimindium genu in aqua verientur. Sic, autore Porta, in Selaritano agro, ubi patenti, uda planitie maximo proventu feritur, euripis & ilicibus & fluviis ductis quoties opus eft rigant, aliàs nullam aut caffam fegetem laturam: ità ut mirum fit tam ficcum & extuccum granum tam humidum requirere solum; terrámque humidam & uliginosam tam præstantis saporis & salubris nutrimenti tamo, ficcum frumentum procreare.

Maturescit astivis Solibus, ejúsque messis serotina est circa aquinoctium Autumnale: quare Septentrionales regiones, licet humentes magis, tamen ut alfiofas respicit, nec ibi ad frugem per-

In cibis Oryza admodum est familiaris, apud omnes nationes Orientales pracipua apud Indos; concoctique facilior evadit & ori gratior, ubi ex lacte bubulo aut Amygdalarum cremote, aut car-nium pingui jure decocta fuerit. Datur utiliter in cibis dysentericis, coeliacis & diarrhoeâ affectis, præsertim ubi priùs torrefacta, in lacte, in quo igniti calculi fuerint extincti, decoquatur. Matth.

Oryza Indis panis loco est, variis modis praparata; Praparandi modos vide apud C. Bauhinum Theat. Bos. lib. I. Sett. 4. cop. 29. Potum quoque in multis India locis ex Oryza conficiunt. Vide C. B. loco cit. Turcæ quoque ex Oryza pultes efficiunt, & multa ex ea fercula parant. Varios Oryzam ad cibum præparandi modos in Europa, ubi Triticum in panem venit, vide apud prædictum autorem loco laudato.

Vulgi animos opinio pervafit Oryza frequenter vescentes obefiores reddi; quare in quibusdam locis fœminæ graciliores & macilentiores ea frequentiùs utuntur ex lacte & largiore faccharo affumentes. Sed Veterum medicorum sententia contradicit: ut qui inter alprese seu leviter alentia, mentes. Sea vecetum menterorum intenenta contraduct: ur qui inter «soprope leu teviter aienta), & l'interel live que difficulter conficiuntur eam retulere. Obbis alter orbateur, & vulei positis opinioni accedimus, nec audemus demarre chalium tot gentium, tot seculorum usu apprebastum: Alvum modicè afrimgere concedimus: unde & in bepasico suore & mittione sangunea, inque sussi stile esse altiu adstrin-gentibus additis non abusimuse. Farina etiam cataplasmasts repellentibus admistectur, & its que mantinarium it cipientem instammationem arcent sorbus Chamazmeli & rosarum additis. In ha-ponorus laudet Helmonius. Comun Na val Lesta, baladous code sur Doll 4. C. 8. 5. 16. moptyli laudat Helmontius Oryzam Aq. vel Lacte chalybeato coctam. Dol. l. 3. C. 8. S. 16. D. Soame.

Oryzæ tenuius d 200ctum, in aqua, ufitatiffimum est apud Indos multorum medicamentorum ve-

Liquerem vinosum ex Oryzá extractum Arak aliqui vocant.

CAP. VII.

De Panico.

Anicum, Gracis "Exuu Marim, Etymon Plinius adfert, lib. 18 cap. 7. Panicum, inquit, a paniculus dictum. Ac paulo post ait, quoddam Panici genus esse à pano parvis racematam pani-culis. At Panicum non autous à panicula dicitur : 'Assanja, enim repugnat, sed à panus cujus diminutivum panicula, ut panicum & panicula ejusclem sint originis. Panus autem à mo pro quo Dores & Eoles mu autem autem

Panicum spica laxiore, & velut è racemis composita, granis minoribus à reliquis frumentis spi-

1. Panicum Germanicum sive panicula minore C. B. Panicum vulgare J. B. Ger. Panicum album vulgare Park. Panicik. In Gerardo emaculat, icones dua ultimæ (unt transpositæ, C.B.

Radice nititur valida & fibrofa, è qua plures erigit culmos, Arundinaceos, duorum plerunque cubitorum (folo tamen fœcundo proceriores) rotundos, folidos, geniculis tumentibus, decem non-nunquam, pracinctos, ac fenfim extenuatos, cacumine languido & nutante: quibus adnata folia arundinacea, Mili afperiora & acutora, tritica latora, unciais(, altimine, Arundinaceis non multimitia), è geniculis excuntia, plerunq cubitalia. In caulis fimmo fista oblonga, dodrantalis, rariùs pedalis, teres, craffa, non ut in Milio divulfa, fed racemi infrar compacta, ex grants Milio numerofioribus & minoribus, rotundioribus, fplendentibus, folliculis quibufdam fubluteis obvolutos. In eo differentia quod quoddam flavis, alterum purpureis aut nigris spicarum fastigus emicat, & hoc quoque avicularum injuriis obnoxium est.

Increscente spica à duobus geniculis inferioribus culmi undiq in orbem excrescunt, & in terram fibræ descendunt, quibus culmus fulcitur ne pondere spicæ nutantis sternatur & humi pro-

Seritur in agris in Germania, Gallia, Italia. Solum & terram qualem Milium defiderat, nimi-Locus. rum levem folutámo, arenofam item & fabulofam, modò humentem. J. Bauhinus hujus varietates duas describit & depingit : nimirum

[I. Panicum puniceum vel rubrum

Quod, uti provenit in horto, radices habet fibrosas, sed validas, subrubentes; caules verò duum aut trium cubitorum altitudine loco foecundo, firmos, ex viridi rubescentes, crebris geniculis interceptos, ramosos & læves præterquam sub spica, quæ sesquipalmum longa, spiculis compluribus densè congestis componitur [in minoribus plantis spica non apparet ità ex spiculis composita] in quibus tonigue to componita i in minoriose peantes iprae una apparet na ex specuis componita i in quibus femen Panici vulgaris copiolum; gluma etiam non alia, fed ariftis que inter grana plurima emicant purpurafeentibus. Folia Arundinacea, frequentia, vaginis longis caulem involvunt, adeoque & inferior vagina fuperiorem excipit, tactu alpeta.

2. Panicum spica insigniter divulsa.]

2. Panicum Indicum panicula villosa Park. Panicum Indicum Ger. Panicum Italicum sive panicula majore C. B. Indian Panick.

Hoc radice, culmis, foliis priori, ut & Milio per omnia fimile, sed omnibus sui partibus foecundius existit, maximeq, paniculà differt, siquidem in hoc pedalis longitudinis est, & duorum digiaus cantus, maanices panicus autors, inquisein in nos postais songratums ett, octubrim digi-forum craffa, ad terram verfa, granis numerofis hirfuiti, color paniculæ ettam variat, in quibuf-dara candicat, in aliis nufefeit, in plumbus verò flavefeit: fic & feminis color variat.

Ego hanc speciem potiùs Indicarm qu'am Italicam dicendam puro; squ'idem à quodam chirurgo

Briftolium Anglia, cum Lobelius ibi commoraretur, ex novo orbe delatum est; & iple eam in horto colui è femine pro Panico Indico misso ortam.

3. Panicum caruleum Ger. caruleum vel Indicum J. B. Indicum caruleum Park. Indicum, spica obtusă caruleă C. B.

Radicibus est validis, fibrofis, amplioribus quam fint vulgaris: culmu harundinaceis, rectis, crebrò geniculatis, & veluti articulis præditis, lanugine oblitis, vulgari Panico longè & quidem digito craffioribus, firmioribus, altioribus, humanam altitudinem sæpe superantibus, & juxta radicem coesuleo eleganti & nitido purpurascentibus, medulla fungosa, pallente farctis, & velut in ramos dirineo creganta e, mano parputarentosos, incoma trangosos, paraturo acuto, e venta in ramos al-vilis: fiquidem inter folia è geniculis alli breviores culim prodeunt: filir veltiantra arundinaccis, ex ingulis geniculis prodeuntibus, magnis, longis, latis ac duris, medio nervo divifis, & per ambi-tum levillime inftar Milii Indici (iis non valdè diffimilibus) dentatis: culliber culmo spica craffa intidet, que aqualis ubiq, propemodum craffitudinis, inftar clava: Typhina dense compacta, aliquan-tulum hirfuta, nonnunquam digitalis, interdum folum pollicaris longitudinis, specie cylindri seu coni, fastigio retuso ad effigiem Mayzu, subcœrulei coloris, & in regionibus calidioribus saturatioris, fiquidem stamina florum ex cœruleo diluto nitent : Semina petiolis oblongiusculis & gracilibus mnixa, capillaceis utriculis, qua ipfam spicam hirsutam efficiunt, inclusa, qua extima parte è glumis prominente vulgaris craffiora magifo, rotunda, lavia & fubccerulea funt. Locus.

E Pernyia in Europam pridem fuit allatum.

4. Panicum

1246

Vires.

Tempus.

Vires &

CAP.

Viree.

Vires.

De Graminibus.

1249

4. Panicum Indicum spică longissimă C. B. Americanum spică longissimă Ger. emac. Americanum sosquipedali spică J. B.

Spicam habet sesquipede longiorem, crassam, firmam & compactam, non ut in priore aqualem, fed paulatim ex ima parte gracilescentem: semina pracedentis Panici similia, nec multum majora,

fed plura fimul juncta, & gluma hifpidà inclufa, breviq pediculo innixa.

Londino à Jacobo Gareto primum accepit Clufius, postea fimiles ex Guinea. Tres Panici Indici species depingit Parkinsonus, quorum iconas apud ipsum vide.

Guffu, qualitate & viribus Milio responder, quare in cibo, pane & medicina ut Milium usur-Gurtu, quantate & virious Mino reiponoer, quare in cibo, pane & medicina ut Minium ultir-pari potoft; unde magni per univerfam Germaniam, Ungariam & Bohemiam, perhibente Clufic, usis eft : ceraim in alimentam cedit ac patles ex eius femine deglumato funt non ingrati faporis. At, inquit C. Bauhinus ex Vererum fententia, mali fucci eft, difficulter in ventre conficitur, fla-tus paris, alvum affringit, ficcat arque refrigerat: ideòque Millum Panico ad omnia præfar-tis. Lac elamificare in nultel falinare inventum fint, colli exim art falsen, minuti passidatius. Lac ei admiscere [in pulte] falutare inventum fuit, tollit enim aut saltem minuit prædicta

Puls cum lacte in capitis doloribus à bile caufatis, hæmoptoicis & pollutione nocturna com-mendatur. Ventris fluxus, ceu ipíum etiam Milium, nonnihil fiftit Galeno; in lacte caprino cocum & bis die hauftum, Plinio, cui & fic prodeft ad tormina. Foris in cataplaímate illium exficcat & refrigerat.

Apud Iralos ad Gallinarum, columbarumq, faginam potius quam ad hominum alimentum feri-Nos etiam non dico cum C. Bauhino, illud rufticis folforbus & melforibus, fed jumentis & avibus cortalibus comedendum relinquamus, & melioribus frugibus Dei gratia repertis utamur.

CAP. VIII.

De Phalaride

Pica è squamis compactili, culmo tenui, granis lucidis à reliquis frumentis spicatis untett.
Phalaridis nomen accepit อัลที่ ซึ่ง รู้องลอลัง, quod femen fplendidum candidumque reddat.
Spicam fpumā alba obductam effe non femel obfervavi. Bed. a Stapel. in Theophr. hift. lib. 8. cap. 2.

1. Phalaris J.B. Ger. vulgaris Park major semine albo C. B. Canarpograss, i.e. Gramen Canariense, quia ex insulis Canariensebus delatum est, & Posseribus Canariensebus alendis

California adolescit fesquicubitali, Hordeacco [C. B. Zeæ non dissimili, graciliore tamen] quatuor aut quinque geniculis nodolo: folisi Hordeaccis, [parvæ Arundini aut Tritico similibus C. B.] radice habitiore [parva, multifida & fibrata C.B.] Unicuique culmo (qui ex una radice plures prodice habitiore [parva, multifida & fibrata C.B.] nascuntur) spice singulæ insident, sesquiunciam aut unciam longæ, turbinatæ, foliaceis glumis striatis squamatim scandularum ritu compactiles, è quarum sinu tremula flosculorum pallidorum filamenta promuntur, issdémą, postea loculis semen reconditur lubrico nitore Milii, candidum, forma

menta plontuniui, interna porta accura para Lini, fed magintudine liuppar. Sponte oritur non in Canariis tantum infulis, Fortunatis olim dictis, fed & in Hetturia, autore Anguillara, inter fegetos, & in Hilpania, & in Gallia Narbonenfi circa Monfpelium. Phalaridis semen, & herbæ succum, & folia pota ad vesicæ dolores & cruciatus commendant

Alimento esse & nonnullos panes ex eo pinsendos curare, esitaréque ad calculum farctúsque ve-

ficæ perhibet Lobelius. 2. Phalaru major semine nigro C.B. J. B. Phalaris semine nigro Park. Canary grafs, with black feeb.

E radicibus fibrofis, majulculis, fibellis tenuibus rubentibus ciratis, tres quatuforve aut plures pro ratione foli *culmus* erigit, bicubitales, quunq, vel fex geniculis interceptos, ad quorum fingula lin-gula filas, femunciam lata oblonga, Triticeis ferè parta, nee folia tantim, fed ex inforioribus articulis rami feu culmi fecundarii exeunt. Spicæ quam præcedenti longiores & graciliores nonnihil, viridiores, è squamis lineis virentibus & albidis striatis compactiles: floscali albidi, è tenuibus silamentis penduli: Semina minora, per maturitatem fusca, seu nigricantia, ima parte albicantem quandam hirfutiem habere videntur.

Circa Messanam in Sicilia, Baias & Neapolin in Italia, & Monspelium in Gallia Narbonensi fpontaneam observavimus.

3. Gramen Phalaroides Lustranicum.

Ex semine Londino misso succrevit nobis hoc genus Graminis, annui & supini, culmis vix dodrantalibus, ad terram reclinatis; cui Spicco breves, craffa, Phalaridis, è folliculo vix exeuntes. 4. Gramen

4. Gramen Phalaroides minus C. B.

Folia est oblongis, angustis, viridibus, quorum unum vel alterum culmos cubitales tenues tubi instar cingit: In culmorum summo spica Phalaridi similis, sed angustior, trium unciarum insidet. Nec radicem nec semen vidit descriptionis autor C. Bauhinus.

5. Phalaris bulbofa femine albo Park.

Crescendi modo Phalaridi vulgari similis est, culma tamen tenuioribus tenerioribus, clatioribus. Colected modo repaired sugari minio et anno saliest compositores repaired estatorious. Polis tum que ad culnorum genicula, tum que ad radicem molliora lenioraque: 5pice minores funt & nonnihil longiores, nec perinde compacae, ad tactum etiam molliores, femame minora fed candidiora producentes. Pro radicibus bulbuli fublunt multi, coacervati, fibras longas in terram canoniora producentes. Fro transcous substantinuos sociatanta, mos nongas in terranti profunde demittentes, quibas firmiter ei inharente, nec quotannia alarum specierum modo emoriun-tur, sed in multos annos durant in magnos denloss, cespiese excrescentes.

In Hispania inventam attulit Boelius.

Lib. XXII.

Park.

Locus.

6. Gramen phalaroides spica Panicea Siculum.

Culmo est procero, firmo: foliis longis & modice latis, spica palmari Panicea, hoc est, è multis brevibus & consertis spicis coagmentata, glumis aceross è viridi albicantibus, nullis omnino aristis donatis. Semen nondum maturum erat, cum observavimus: In Sicilia.

CAP. IX.

De Frumento Indico Maya dicto.

Ec planta infignibus notis ab aliis omnibus frumentaceis differt : Est enim paniculata fimul & spicata. Panicula scilicet cassa, acerosa summo culmo insidet, spicæ crassæ tres quatuórve è foliorum finubus excunt.

I. Trüicum Indicum J. B. Frumentum Indicum Mays diëtum C. B. Item Frumentum Indicum Mays diëtum alterum ejustlem. Milium Indicum maximum Mays diëtum, seu Frumentum Iudicum Park. Frumentum Turcicum & Indicum Ger. Jindian IOBcat.

Radicibus nititur numerofis, duris, fibrofis, sed minimè crassis, & albis: quibus ab imo caulis geniculo fulcra quædam in terram demittuntur, quibus culmi à vento agitati sustineantur, qui Amento nucra quescam in terram communatu, quinos comm a vento aguas minureamur, qui a-rundinei, feprem vel odo pedes alti, rotundi, policem craffi, rigidi, multis geniculis articulati, in-ferna parte purpuracientes, qui paulatim extenuantur, folidi, densi & alba medullà, inflar Arundinis Saccharine, fareti, qui dum adhuc virides & facculenti funt, dulcedine funt Sacchari, Folii et Arundineis, cubito plerunq, longioribus, tres aut quatuor uncias latis, venofis, marginibus aliquantum asperis: paniculus summo caule dodrantalibus, gracilibus, raris, juba modo multiplicibus, adiquando in 15, 20, & ctiam 30 fpicas procumbentes divils, arificis carentibus, & flori tantum emittendo natis Etenim flores summo culmo nutant, non feeturæ destinati, non umbræ, sed ortical divide destination divide destination destinatio candid, nunc lucie, nunc purpurei colors, prout videlicer fructus give frugiters. Dict candid, nunc lucie, nunc purpurei colors, prout videlicer fructus give frugiters. Dicz colorate erunt. Et quod singulare huic plantæ videtur esse, quòd alia parte slorem, alia fructum serat, & non reliquarum frugum more in panicula semen fructúmve proferat, sed à latere ex culmorum geniculis, medio foliorum & geniculorum finu spicæ aristis carentes, longæ, crassæ, rotundæ, cylindracea effigie, fructum ferentes, & ab uno culmo tres quatuórve alterno ordine exeunt; at à fingulis nodis fingulæ, quæ multis foliaceis tunicis vaginæ instar obvolvuntur, in summo tam arctè convolute ut ne aquam quidem transinistant, qua spicas corrumpere possir: & spica cum ad justam magnitudinem pervenerint Picea arboris conos tum longitudine, tum crassitudine acquant, & e vaginularum verticibus filamenta capillacea eodem cum granis colore dependent, quo ab avium & ginuarum verticious niamenta capinacea couem cum giams conoceo-pomenta, que a activita vermium injurius tutæ elle polítint. Vaginis cum exaruerint dentuatis grana apparent Pili magnitudine, omnino nuda, nullóq, folliculo incluía, lævia, fubrotunda, & quæ mediathno fuliginolo undia, hærent ; propter comprelifonem angulofa, frequentia, quæ fæpe in uno racemo apud Indos 700 (apud quos expe ex uno grano 300 modia colliguntur) coacervata, at arctiffime juncta, ac in octo, aut decem, rarius duodecim ordines, in longitudinem rectis lineis digelta: que ratione colons variant, modò candida, interdum lutea, modò purpurea, nonnunquam fuíca aut rubra, medulla tamen candida, & sapore cateris frumentaceis dulciori ac suaviori.

Interdum paniculæ, Camerano monente, etiam grana adnascuntur, ubi nondum plenè sese explicavit, potillimum circa imam partem, quà tunicis vestitur, quasi soccunditas nuditate evanescens pereat, cademo, : tempettatum injuriis operimentis integra conservetur.

Qued paniculas floriferas infacundas à semine seu fructu remotas gerit non buic frumento proprium est, sed & Lachryma Jobi dicta commune.

Quòd verò paniculæ b.c omninò ad generationem inutiles sints & ad spestaculum seu luxus natura osten-

Tempus ೮

Vires &

Lib. XXII. De Graminibus.

tati. wen de seenat comparat c, Baubino non affentior : Verifimile enim est apiecs sloridos spermatis masculini tati. non di scienti computat e, riauno non agenur : è esquini enin est appet parios permati majentini vitem prefaire, & fonce fecundan redate, ut in Parte Generali decume colore frecies multiplicat, chim ex Frafra Genrichi mafini. Tabernamostanum ficutus, pro granorum colore species multiplicat, chim ex

Evafra Gerordus nagras, eductramonianum (ecunis, pro granorum colore species multiplicat, cam ex calen (cuino plerca), he contrates baberi possini. Evanorum bus India Octamalis indigenam esse (se em cuins omnibus sere regionibus reperitur) india, in Francis Afran, & Europin delators, Matthiolo consentants; quicquid contradicendi studio vepugnar. Adversariorum autores: Milium autem Indicum Plinii, quod Nerons principatu in Italiam suit convectum,

Melicam seu Sorgum esse minime dubitamus.

Accinem jew origina (page 18 ferobes, inter fe paffum unum diffantes, quaternis quinifve granis Conjectis. Nafeitur paueis diebus, & quarto in India menfe demetitur. Apud Germanos fori in agris observavimus; ubi terram probe stercoratam, pinguem & humidam experit. Frigoris & pruinarum impatiens est. Tempus serendi pro regionis qualitate & temperamento variat : alibi serius, alibi citius serendum. Alibi etiam breviori temporis spatio semen perficit & ad maturitatem peraun cum scottaum. Anne cam to con treports paux scient person ca maturitatem per-duct, alibi longius requirit. Eft genus trimeftre; eft quod duobus trantum menfibus & feritur & mentur. Quanciam aliud eft quod 40 tantum diebus à fatione maturefeit; fi Autoribus fides. Quòd in altitudinem excrescat, & plures spicas producat, vel soli fertilitati, vel cœli temperici

Quidnam hoc frumentum in Medicina possit nondum satis constat (inquit J. Bauhinus) qua autem dulcedinem & lentorem quendam grana præ se ferunt, haud dubie idem cum Tritico habebit comperamentum, ac proinde casdem etiam facultates obtineat necesse est. Grana itaq teruntur in candidiffimam farinam, quæ in panificia fubinde cogitur. Panis tamen ille lentoris quiddam & consummant and the state of the candidus eft, abíq furfuribus concinnatus, fed durus ac ficcus, veluti bifcoctus, mhilq lentoris habens; concoctu cas ob caufas difficilis, corporia, nullum aut omnino exiguum alimentum prabens, tarde defcundens ac alvum conftringens, vekin ex Milio aut Panico factus.

Franciscus Hernandez frumentum hoc valde celebrat: Temperatum est (inquit) aut ad caliditatem humiditatéma, paulisper declive, substantia mediocri, concoctu facile, pracipue his qui co victu uti consuevere, non crassa, aut, veluti quidam opinantur, obstruenti & viscola, quod vel Indis ipfis, qui ex eo pane in placentulas formato vivunt, nec tamen obstructi, aut decolores conspiciuntur, periclitari licet: issdem affirmantibus, nullam in ventriculo gravitatem sentire post epulas, imò post paucas horas rursus ac si nihil ingessissent esurire, & magna aviditate, si adsir copia, repetere nutrimentum, nec vel de nomine solo ad adventum usque Hispanorum lithiasin novide: quin quòd nullus est apud Mexicanos celebrior ægritudinum acutarum & commodior victus, qui etiam Prisanæ præfertur, quod mille experimentis comprobatum confirmatumo, est: Celeriter utique (aiunt) coêtum defcendere, corpora quantum fat oft nutrire, nullum inferre gravitatis fenium, mollire ventrem & peccus, calorem fubrilem demulcere, (præfertim fi pulvis ejus ex aqua permittatur brumali tempore gelare) urinam evocare, viáíq, omnes extergere. Reliqua apud iplum vide, ut & varios modos illius parandi tum fanis, tum morbo aliquo affectis.

C. Bauhinus, nescio à quo edoctus, scribit Indos si nimium utantur hoc frumento in cibis, tumidos & scabiosos reddi. Imò (inquit) pueri Guineensium, qui hoc frumento sæpe panis loco utuntur, videlicet granis è spicis excussis, if que nonnihil tostis & præustis, si paulò frequentius utuntur, à scabie sele vindicare non possunt, cum sanguinem nimis calidum & quasi adustum

Panis & Vini ex hoc frumento conficiendi apud Indos modum vide in Hiftor, C. B. lib. 1.

Sect. 4 cap. 31. Farinæ ulus eft ad cataplasmata mollientia & suppurantia, nam suo lentore meatus obstruens apostematibus suppurandis peridonea est. Foliorum nem recentium succus refrigerandi facultatem obtinee, & Eryfipelatibus, fi panni intincti applicentur, conducit.

2. Frumentum Indicum Mays dictum minus C. B. Indicum alterum sive minus Park.

Quod, mediam pracedentis altitudinem vix attingat, cujulque spice frugifera non ad culmo-rum latera prodeunt, sed paniculis cum dessoruerint succedunt catera ei fimilis, cum invalido tibicine solius Tabernamontani fide & autoritate nitatur, nobis quidem dubium & suspectum est.

Pro cultura & usu frumenti Indici Mays dicti consulantur Transact. Philosoph. N. 142. p. 1065.

CAP. X.

De Milio.

Thum, Gracis xiyas, ut Varroni placet à Graco derivatum est, nam illud prius mini, polt wish dicebatur feu westen communi cum Panico nomenclatură. Verum probat, Vositus westeius vocem apud Dioscoridem, Galenum aliosque veteres pro Panico dunraxat accipi. Probabilior ergo quibuídam videtur Fefti opinie, Milium dictum a copia feminum, quali millelimum ferat granum.

Milium autem effusi juba, granis minoribus, fubrotundis, lucidis ab aliis frumentis paniculatis

1. Milium J. B. Ger. Milium semine luteo C. B. Milium vulgare album Park. Willet mith

J.B. Radiese crebræ, fibrolæ, validæ, albicantes. Pluribus culmie, craffiusculis sesquicubitalibus, brevibus internodiis geniculatis surgit. Folia Arundinacea, uncià latiora, hirsuta, præsertim qua parte culmum obvolvunt densa lanugine obsita sunt, & evidentius striata, postquam à culmo abscesserint lavia & glabra paulatim evadunt. In fummis ftipulis juba explicatur ampla, atro-purpurea, deorsum reflexa, ad longa tenuián flamina inermibus glumis comprehenía grana, lubrico lævore lucida,

parva, colore fulvo aureóve appenía obtinens.

Levem folutámque terram defiderat, nec in fabulofo folum, fed in arenofo quoque provenit. Locus. modò vel humido folo, vel riguo, nam ficcum cretofumque reformidat. Ante ver commodè feri non potest, quoniam teporibus maxime lætatur. Ultima parte mensis Martii commodissime terræ committitur. Nec impensa gravi sationem cultoris onerat, quippe Sextariis ferè quatuor (quinque Palladio) jugerum implet Columella. Si denfiùs feminetur nocebit. Tertio post sationem mense perficitur: est autem ad annonæ caritatem & famem remedium permaximum. Contra tempestates enim universas aerísque malignitates resistit, & nullo tempore deficere potest, licet frugum cæterarum sterilitas invalescat.

Habumus aliquando hujus varietatem femine aureo.

2. Milium semine albo:

Hoc quamvis ab omnibus Botanicis cum præcedente ad idem caput reducatur, ejusque tantum varietas habeatur, est tamen reverà species distincta: siquidem non tantum granorum colore ab valleda habeath of the third that are the condition of th niculis pluribus intercepto, foliis latioribus longioribusq, multò, pallidius virentibus, coma magis inflexa, albicante

Serius deniq paniculam explicat, nec ferè in hortis nostris ante exitum Julii.

Hæc species esse videtur quam describunt Joan, & Caspar Bauhini.

3. Milium semine nigro C.B. semine nigro spadiceove J.B. Milium nigrum Ger. Park. Black

Caule est altiore, tenuiore, non hirsuto sed glabro; jubă latiore; semine nigro oblongiore, medullă quàm in priore albiore, illóque deterius, non minus tamen aviculis, ut columbis & gallinis nutrien-

In Argovia Helvetiorum frequenter feritur Milium nigrum, quod foliis est vulgari latioribus, caule non adeò alto, juba sparsa & minore, semine aliquantum majore & rotundiore, & ad pultes conficiendas altero longè utiliore. An à pracedente diversum?

Milium refrigerare & ficcare Veteres & Recentiores confentiunt. Mali fucci est, difficulter con-Vires & coquitur, alvum cohiber, & flatus generat. Attamen hoc multis gentibus in cibis gratiffimum fu Ulur. ise, & hodie quoque esse, inter omnes constat. Meliorum frugum inopià in panisicia olim cogeher, or trothe questions. Plinius, Diofcorides alique è Veteribus. Apud Italos (inquit C. Bau-hinus) vidimus frequenter panes ex Milio confici, qui flavent, quiq calidi devorati fua dulcedine placent, & amultis, etiam non urgente necessitate, expetuntur. Cum verò panis ex Milio obduruit planè nigratus est. Ex farina quoq, ejus & lacte Itali lagana & placentas parant: quæ nisi mox cum coctæ fuerint edantur, in mandendo glutinosæ & ingratæ sunt. Pultem candidam ex Milio olim factam fuisse testatur Plinius. Sarmatarum quoq, gentes hac maxime pulte aluntur, & crudà etiam farina equino lacte, vel sanguine è cruris venis, admixto. Hæc puls etiam Germanis hodie in ulu est, cum lacte cocta, butyro addito, & saccharo plerunq, asperso: Hujusmodi etiam pultes in Angliam pridem introducta & in ulum recepta sunt.

Caterum Milii farina olim usus suit in fomentis ad tormina, capitis quoq. & nervorum dolores.

Foris impositum fuit in sacculis; nam in cataplasmatis ob friabilitatem difficilis ejus usus est. Qui plura de ejus facultatibus & ufibus desiderat, C. Bauhini theatrum Botan. & J. B. historiam

Si membrana cerebri fuerit vulnerata, egregiè ipsam conglutinat (inquit Archigenes) Calaminthæ succus infusus, & farina Milii arida inspersa.

Ad fudorem provocandum, R Decoct. Milii cum paffulis & ficultus. Nobile fudorificum & diu-reticum vocar Otho Heurnius. Vel R Decoct. Milii ad crepaturam cocti 3iii. Vini albi 3ii. Exhibe calidè agrotanti. Vocatur fyrupus S. Ambrofii. Chesneau.

4. Milium Sabaum C. B. An Milium exiguum argenteum ex Cayro J. B?

C.B. Granum est parvum, rotundum, Milio ut nomine, ità & forma non absimile, sed gustu dulcius.

Hoc in Guinea, in regno Sabo Millo vocitant, & hoc frumento incolar pracipuè vescuntur, ex hoc panem conficientes: granum probe maceratum lapidi plano feu lateri imponunt, hócque alio lapide manibus suis affidue terunt, non secus ac pictores coloramenta sua comminuere solent, comminutum aqua subigunt, & ex eo rotunda liba aut globos conficiunt, quos linteis aliisve scrutis, pannisve involutos coquunt, quantum ipsis sufficere videtur. Panis hic ingrati gustus non est. Ex O0000 2

Locus.

Vires.

I cour

Lib. XXII. De Herbis graminifoliis culmiferis.

1253

codem grano porum efficiunt coquendo aut aliter mifcendo, guftui gratifimum & faluberrimum.

Addit. ad Clufti car. poft.
Milium fuum argenteum ex Cayro J.B. fic describit, Vulgari Milio magnitudine cedit, magsi-

Milum fium argenteum ex Cayro J.B. fic deficibit, Vulgari Milio magnitudine cedit, magifque rotundum in acutum umbilicum terminatur: tenni, argenteo, valdéq, lucido cortice & à Medulla levi attacti feparabili. Medulla Milii vulgaris, alba, infipida ferè, dentibus friabilis. Romà ab anico acceptam attulit Cherlerus, nomine Milii ex Cayro.

CAP. XI.

Milium arundinaceum, multu Lachryma Johi J. B. Lachryma Johi Ger. Park. Lithofermum arundinaceum C. B. Jou's tears, 02 Geedsmillet.

T. B.

Ulmis donata est cubitum unum aut alterum altis, geniculatis: folia autem habet Turcici frumenti, cubito subinde longiora, uncias duas lata, quibus minora sunt illa qua in ramis macuntur, ex quorum alis petioli emicant, quibus transadiguntur fingulis grana uptunim singula, rarius bina, levoris polissifimi, nitida, ante maturiatem flavescentia, matura ex nitido rubelcentia, durtie lapidea, Cicer aquantia, superiore parte turbinata, unde exit inanium glumarum spica mutica.

martini post interest. In Antis colitur. Parkinfonus in Creta infula, Rhodo, Syria aliifq, Orientalibus regionibus sponte provenire air. In Anglia & frigidioribus semen ægre maturat.

Semine maturo & aqua ferventi intincto globulos parant quibus funiculo trajectis utuntur ad

Est etiamnum, si expertus hac scribat Lobelius, ad calculum renum & vesicæ saburram polline & decocto prasidium vulgatum.

CAP. XII.

De Sorgo seu Milio Indico.

Oc genus Italis Sorgo vel Surga dicitur (auctore C. Bauhino) à proceritate, qua inter sua cognatas fruges, Milium su. & Parucum, surgir : Insubribus Melegua, Melica di-

Citar.

Culmi crafficie & altitudine, granorúmque magnitudine inter frumenta paniculata eminet. Deferipcio Milli Indici Pliniaha notas ejus charaĉterificas continet. Milium (inqui) intra bes decem amos ex India in Italiam invectiune sp. nigram colore, amplium grano, frandinaceme culmo: adolesci altitudine spetem, pragrandisha culmis, lobas vocant, omnium frugam fertilissimum.

1. Sorghum Ger. J. B. Melica free Sorghum Park. Milium Arundinaceum five Indicum semine subretundo C. B. Antian Millet.

C.B.
Tota planta Arundinem tam formå, quam proceritate refert, ità ut agri in quibus ad maturitatem ufque adolevit procul diffantibus Arundineta effe videantur. Math. Hoc radicibus fibrofis multis ac validis nicitur: culmis eft quamor, quinque, aut pluribus cu uno grano affurgentibus, octo, decem, nonnunquam tredecim pedes altis, digitum craffis, fufcis, utplurimum novem geniculis tuberofis intercepts, medullà candida, fubdulci, Sambuci modo, farcitis, & maturefeente femine rubentibus, folis Arundinacus è fingulis geniculis cubito longioribus, tres, quatorore digitais, fioperioribus mucronatis, per ambitum minuttifimis fed acuts dentibus armatis, ità ut il deorfium mulcantur, teneros entam digitos vulnerent. In fummitate juba erecià adorante plerunq longior, latitudine quatuor aut quinque unciarum, plurimis paniculis conftans; que Junio Julióve menfie è graminetà vaginà emergens flores luteos, exiguos, oblongos & pendulos proferr, quibus defluentibus fipicar rubeferre incipunt. Succedunt grana numerofa, Milii aut Cannabis femine duplo majora, oblonga rotunditatis, colore urplurimum fibrubra, vel in rufo nigricantia, rariis fubalbicantia & Iurea, duplici tunicà involuta, quibus excedifis pentoli, quad craffa filamenta, ex quibus feopas concinnant, remanent. At increfecentibus caulibus & tipicis turgentibus, radix ex inferioribus geniculis undiq quafi fulcra demittit, que in terram figurur librafa, agunt, quò culmos fuftineant, ur facilitis vento refiftant.

Solum amat pingue & humidum, unde à nonnullis in ejufmodi folo ad agrorum Inxuriam caftigandam feritur. Ex India primùm adductum est in Hispaniam, Italiam, aliásque caldiores regiones. Nos in Foro Julii Italiz copiosè fatum observarimus. Ex activis fementibus est. Autumno

Semen Panico sapore & temperamento simile est. Italix infima plebs & Patavini rustici ex granis in farinam molitis panes conficiunt, qui friabiles sant, & parum alimenti subministrant, nigri, dure concostonis & alvum confirmigentes: ex farina cum lacto pultes conficiunt frequentius. At in Herruria gallinarum, solumbarúms, sagina seritur potius quàm ad hominum alimentum. Suum & boum & equorum pabulo etiam fervit. Si boves, autore Carlalpino, herbam virentem depafeantur, intumefeunt & pereunt, fi culmos exficcatos proficiunt.

Ex culmorum medulla medicamentum ad ftrumas præftantiffimum fit: cujus conficiendi modum Vien. vide apud Matth. J. B. & C. B. Idem Matthiolus flores ad fluorem muliebrem & dyfenteriam commendat. Vide locum.

Ex (furnits Sorghi viticulis rigidioribus arefactis (copas Itali conficiunt, veltibus & capiti detergendis, quibus in varis Gallia & Italia, nune & Germania, Jocis utuntur C. B. Hujulinodi fcopas Venetiis venales observarimus culm in Italia peregrinaremur.

2. Milium arundinaceum semine plano & albo C. B. Sorgbi album, Milium Indicum, Dora 1. B.

C. B. Hoc radices fibrolas & duras habes, terram à fummo petentes, esque infixas, quo plantæ moles firmitis contra ventorum impetum firmetur: quare quindenis diebus fingulas radices è geniculis profert, è terræ proximioribus incipiendo gradatim furfum ad quartum tendens: culmit Mayzio vel potitus Canna Saccharina fimilibus, qui fex vel odro cubitorum) medulla albà, dulci, Arundinum Sacchariferatum modo, fardis: quorum fummitati pasicula (peciolà, Milio prædicto major, alba, semipedalis longitudinis infidet: ex qua pott flores delaplos è filamentis capillaceis exiguis & rigidis grana dependent, folliculo albo incluia, candidifima, Lentis modo compressa, (Orobi magnitudine in Arabia) fractu duriffima, nigro puncto, quo spicæ vel petiolo, è quo ægrè divelluntur, harcent

In Arabia circa urbem Anam, cum Babyloniam veterem flumine peteret, utrinq, ad fluminis ri. Locus. pas agros confitos Rauwolfius oblervavit; & quidem folo arenolo, tenui & fairs profundo, quod Octobri mende jam maturum & partim collectum erat. Et Bellonius in Cilicia & Epiro, ubi ruftici margno fucos refertos Corcyram in forum develunt, notavit.

magnos luccos refertos Corcyram in forum deventuri, notavi.

Hze planta Dora Arabum cenieur; que fica elt, parum nutrit, & ventrem stringit. Grana Ufuz. candidistima farinam panisticis aptam promunt, ex qua, ut Rauwolitus habet, panem bene sapdum cinericeum conficiunt, placentarum formá, circa digitos quaturo transferios latos, sex longos, & duos crassos: & ut Bellonius, molas habent domi, quibus grana conterunt, & ex faina massam duram pinsunt, quam tenuiter admodum complanatam radus Solaribus coquunt: aut veteri Romanorum militum more, qui tegulae ab igne calelacta, & el apidubs utrinque futentata, massam familiam pintam complanatam imponentes coquebant: eadem ratione rustici panem coquunt; at urbani in clibano. Incole ax culmis, eo quo ex Cannis Saccharinis modo, massiteasis, liccum suavem & dulcem eliciunt, qui in his magis in superiore parte, in Saccharinis autem in inferiore continerur. Corcytz infulz incole hoe columbas alunt: in Cliica ob lignorum penuriam serunt, cujus calamos pollicari crassificadine incole diligenter colligunt, & ex illis ignem servant.

C A P. XIII.

De Avena, seu Bromo.

T ab habeo est habena, sic ab aveo (inquit Vossius) videtur esse Avena, sive ab occupandi aviditate, quod Agratius feripsit: sive pottis quod aveant illud edere pecudes ac equi.
Avena panicula sparsi, lemine angusto oblongo nunc nudo, nunc gluma craffiore tecto, in locustis bindis, à reliquis frumentaceis dittinguitur.

A. I. Avena alba J. B. vulgaris seu alba C. B. vesca Lob. Ger. Park. White Bats.

C.B.

Radicibus copiolis nititur: ex quibus culmi aliquot ex gramineis vaginis prorumpentes affurgunt, geniculis diffuncti, ac triticeis nodoliores [quatuor aut quunq, articulis in codem culmo:] foliu Trucia aut Zex. In cacumine panicula fe explicat ceu juba Arundinis, ex qua foliucial veluta parve loculta bipedes, longis ac tenuibus pediculis dependent, flore candicante, in quibus femen Hordeo longius, tenuitifique, acutum 8c fubalibicanis continetur, quod geminum (altero tamen femper grandore) 8c fuperiori parte exiguis capillis hirlutum eft, glumis craffis ac duris involutum, 8c incluium: at in maturitate membrana defulcentes maxime nudum femen offendunt: medulià eft molli, candidà 8c dello. Anflas habent grana laterales, interdum tamen iis carent.

Que fata nalcitur (inquit C. Bauhinus) culmo est crassiore & proceriore: que sponte tenui stipula & spica jepuna sterila est.

puia o spica jejuma nemisere. In omnibus regionibus tam calidis quàm frigidis feritur: apud Germanos [& etiam Anglos] Loui & communiter initio Martii, aut etiam Februario exeunte. Virgilius Avenæ segetem campum urere Tempu. & emaciate adnotavit.

Urit enim Lini campum feges, urit Avena.

A. 2. Avena nigra J.B. C. B. Black Bats.

Hze ipfa (inquit C. Bushinus) albâ afpectu fylvestrior est, stipulă quinetiam crassiore & folio nigriore: granum huie strigosius, longius & pilosius est quam przecedenti, glumă pilosă & nigră tectum, è cujus dorso arista intorta nascitur.

O0000 3

Parkinsonus

A. 3. Avena nuda J. B. C.B. Ger. Park. Paliet Gats, & in Cornubia, ubi copiote feritur. Pillis & Pill com.

Hujus femen durum corticem non habet ut Avenæ vulgaris, sed plures glumas tunicasve tenues, paleaceas; porro autem granum ipsum habitius est & ex albo fulvescens, quodarmmodo simule

Quod J. Bauhinus Avenæ nudæ granum minùs pertinaciter glumis hærere affirmat nobis non

probatur, quin potius contrarium videtur. In extrema Cornubia prope Belerium promontorium copiosè seritur ubi non minori pretio venditur quam Triticum ipfum.

A. 4. Ægilops quibussam arissis recurvits seve Avena pilosa J. B. Fessuca utriculis lanugine standerentisus C. B. Ægilops bromoides Got. omac. Æg. bromoides Belgarum Park. Beatcheb milb Gats, og Haber.

Folia funt Avenar foliis artula, spica verò siqua alia ejus generis Cerealium, admodum speciosa, pedalis, ramis tamen, glumis stipata: he quippe alias binas, alias ternas, longis & trium unciarum pediculis harent perquam elegantes glumis utrinq, muniter oblongis, lucentibus, fraitas, pallice partim virencibus, partim virectoentibus, latioribus quam in vulgari Avena, cui similia grana, intus bina um viennous, patinti vienezinous, accornous quain in vingari Avena, cui inimia grand, inicis ona communiter, ratius fingularia, fulvo ac pene miflo colore pradita, piús favelecentous, ac pulchre Byffi inflar lucentious, oblepta, que ferè Avenz granis longiora funt: fecus quas artitæ excunt gemellæ, initar incentions, obiepta, que i est avente grains songora inite; i ecus quas arinte exeunt gemella, longes, diazum aut rumu unciarum, atque incurves, uti crura Locultarum fylvelfinium, rigiduficular. Spica Avenz ípicam pulchré amulatur; nam ad ejus modum, ex granorum, uti conjicere est, pondere, pedicillorumq, fubbilitate ità pendula atque tremular harent gluma, ut nec pendulas nec furdere, pedicillorumq, fubbilitate ità pendula atque tremular harent gluma, ut nec pendulas nec furdere, pedicillorumq, fubbilitate ità pendular atque tremular harent gluma, ut nec pendulas nec furdere. rectas quis simpliciter dicere queat.

Inter segetes nimis frequens est; nec agri qui ea semel infecti sunt facile hac peste liberantura etenim ante messem maturescens, semen in terram essindit, quod per hyemem ibidem restans, aut

etenim ante mettem maturetiens, teinen in terrain entianti, quoto pei nyonten notean retails, aut per integrum annum fi faito intermitatur, cum fegte demou fucerfeit.

Avena in qualitatibus primis temperata elt; deficcat, mediocriter digerit, & adfiringit nonnihil: in uli frequentifilmo elt apud nos cum in cibo, tum in medicina. Seritur quidem pro equorum pabulo, quin & anferes ea fagriantur, & galline aluntur: Ex ea tamen non folium pro rufficis, fed etiam pro magnatibus farina optima & variar pultes & forbitiones 'conficientur: Ex ejus farina, fermit alegorativitativitationes del sum field & ruffilis acus incodé del fermientification una cum care. Granis decorticatis) interdum fola cum fale & paffulis aquæ incoctà, fed frequentiffime una cum carantus; jucia & forbitones paramus; nece alia ferè jufcula apud nos in Anglia in ufu funt quam avenata tam apud nobiles quam plebeios, quæ fane tam ægrotis quam fanis faluberrima funt, facilè concoquuntur, & optimum alimentum corpori subministrant. In annonæ caritate tenuioris conditionis homines hisce jusculis praccipuè victitant: & tamen meliore valetudine fruuntur, quàm qui delicatissimis variaque arte confectis cibis utuntur : bene nutriunt, floridumque satis colorem infantibus eftifiums variaque arte contects cus utunuit : bein leguminum ad concoquendum accommodara ficunt. Orbafio quoque Avena maxime omnium leguminum ad concoquendum accommodara eft, & ejus optima eft forbitio. Recké ergo Plinius (inquir C. Bathinus) Germania populos Avenam ferere forbits, quibus frumenti inflar fit, cujus eraam pulce vivuum.

Solent & Saxones farinam Avena craffiorem, quam ipli Grote vocant omnibus ferè obsoniis unà cum sale aspergere & sic simul coquere. Nos quoque in Anglia Avenæ grana deglubita integra

Gotes vocamus, ilíque utimur ad farcimina & botulos cruore diftentos parandos.

In montofis Septentrionalibus Anglia, inque Cambria, ex Avena decorticata & molita panes & placentas varii generis conficiunt, nec alio pane utuntur rustici, & tamen optima valetudine fruuntur, & maxime funt longævi. Et fane minime dubium est, quin panes hi saluberrimi sint, quamvis non affuetis ob amarorem minus grati.

Cerevisiam quoque ex Avena non secus quam ex aliis frugibus Angli non minus quam Lithuani

conficiunt: que hordeacez bonitate non multum cedit, alique ciam repectu ej prafertur.

Walli ex Amylo Avenz in aqua ad gelatina craffitiem decocto ferculum parant LLummery corum lingua dictam, quod magno, non in Wallia tantum, fed per totam Angliam in pretio eft. Gelatinam hanc Amyleam Avenaceam seu Flummery, calidam in taleolas dissectam cum lacte, vel cum cerevifia aut vino albo faccharo edulcorato mixtam comedunt.

Cremor Avenæ non minus utilis eft ægrotantibus quam Ptilanæ ex hordeo. Medici noftrates in morbis acutis non aliis ferè l'orbitionibus ægrotos alunt quam Avenatis. Farina Avenæ extrinscuis ad cataplasmata non minus utilis est quam Hordei, desiccat & digerit mediocriter, ac sine morsu.

Avena, dum colica nos affligit, ceu medicamento potifiimum utimur, quæ conspersa pugillis aliquot Salis communis torretur in fartagine, tosta verò facco tenuioris telæ indita abdomini ægrotantis applicatur, & plerunque nifi colon & intestinum rectum excrementis fint referta, ingens levamen ab illius usu percipi solet. S. Pauli.

Then at hinds une percept note. S. Famil.

Qui calculo renum laborant is commendandum balneum ex polenta trita, Lupulo & Avenæ framino, quod infigniter mitigat dolores nephriticos, calculum & urinam ità pellens lumbis, firamine
calente & probe percodo cucumdato, in vanno confidentes maturiant: & Engicule fine dolore calcalente & probe percodo cucumdato, in vanno confidentes maturiant: & Engicule fine dolore calculum excernunt. Quod Euporiston lubens publici juris facio, quod jam per 30. & amplius annos compluribus commendavi ægris, multis aliis remediis incassium adhibitis. Simon Paulus.

Lib. XXII.

SECTIO SECUNDA.

De Culmiferis Grano minore seu De Graminibus.

Ramen à gradiendo seu progrediendo, serpendóve, quod geniculatis viriculis per terram mi-rificè repat, nomen habet: vel à gignendi secunditate, siquidem crebro à se novas ra-I dices spargat, idque non tam ut terram amœno virore ornet, quam ut ejus perenni proences pargar, adule non can ut certain ainento vintro orner, quam it cius perenni pro-ventu bous è jumentis pabulum fuppeditet. C.B. Vernin non onne gramen viticulis serpit, sed caninum practipue, quod ob id Gramen simpliciter & ver i ser i servit dictum. Gracis Aprone dictur quasi Agrestis and prim en quo quo in agris ubique sponte, quovis

coelo, & folo etiam non fatum, nec cultum luxuriet.

Gramina in duo genera dividemus, spicata nimirum & paniculata.

Primum Genus

Gramina Spicata continens.

Hac à fimilitudine cum Frumentis alifque rebus à Botanicis in plura subalterna genera dividuntur. Nos à Graminibus caninis dicus partim ob spicam Triticeæ similem, partim quia Graminis nomen à gradiendo seu rependo dictum is praccipue & maxime proprie competit, incipiemus.

CAP. I.

De Gramine canino.

A. 1. Gramen repens, Officinarum forte, spica Triticea aliquatenus simile J. B. An Gramen ca-ninum Get? caninum vulgatius Park? caninum arvense, seu Gramen Dioscoridis C. B. Common Dogs grafs, oz Quich grafs, oz Couch grafs.

Rocerum est gramen, interdum tribus cubiris altius; Foliss è longa vagina, plerunque asperis. rariùs glabris, quatuor vel quinque in eodem culmo, è totidem geniculis exeuntibus. Spica fummo culmo infidet duorum versuum, eodem cum Triticeis situ, sed omnibus modis strigofior, cum ariftis perbrevibus subrubens, semine oblongo susco. Radices pro Graminum ratione cras-fiuscula, longe latéque reptantes, extremis germinibus acutis, duris & pungentibus, sapore dulci

In agris & hortis reptatu suo & importuna luxurie odiosum, molestum, & extirpatu difficile est. Locus. Hujus aliam feu speciem, seu varietatem observavimus cum aristis multo longioribus, circa Settle Varietat.

oppidulum in agro Eboracenfi, & alibi in Septentrionalibus Anglia. Si C. Bauhinus eandem nobifeum plantam intelligat, spica minùs rectè picta & descripta est.

Gramen viride, non tantum 🚧 👣 Officinis dictum, sed quodcunque, dissolvit calculos præ- Vires. fertim biliofos: Oves & boves calculis vexati in hyeme Verno tempore liberantur à Gramine recenti, ex Observ. Fran. de la Boe Sylvii, p. 300. Idem jampridem observavit D. Glissonius in libro de Anatomia hepatis.

A. 2. Gramen caninum marinum Ger. caninum maritimum spicatum C.B. caninum geniculatum maritimum Spicatum Park. Gram, repens marinum Spica exigua J.B. Sca Quich grafs.

Ex radicibus oblongis, tenuibus, albicantibus, lignofis, levissimè capillatis viticelli plutes, repentes, rotundi, laves, pedales, cubito etiam longiores, frequenter geniculati, unde ramuli plures feliolas arundinaceis, brevibus & anguftis cincti, prodeunt, quorum fuperioribus spica triuncialis, ex cinereo

In toto litore propè Monspelium frequens invenit D. Magnol.

Hac descriptio minime convenit Gramini nostro canino maritimo spica triticea, ideóque alte. Leew. rius, et nobis inobscrvatæ plantæ sit oportet: nihil tamen sidenter affirmo. Nam Johnsonus Gerardi amaculator Gramen geniculatum caninum marinum Lob. i. e. Gramen caninum maritimum spicatum seu 8. C. B. idem esse conjectatur Gramini nostro canino maritimo spica triticea, quamvis icon minus proba fit.

A. 3. Gramen caninum longius radicatum marinum alterum Lob. Gr. can. maritimum spica soliaced C. B. can. marin. alterum Ger. can. marit. alt. longius radicatum Park.

Ex fingulis radicibus oblongis capillatis, priori fimilibus culmus unus & alter tenuis brevifque inter Ex inguis rancios onoings capitates, pitor immoss curins unas se after terms returned inter-folia fempalmaria affugit, qui in ficiam craflam, foliaceam, yelut fiquamolam & duram abit, & fapore cum priore convenit. [C. Bauhinus in Theat. Botan. cap. 2. duas habet species Grammis ca-

Locus.

Vires & Olus.

SECTIO

Locus.

Tempus.

Wiret.

nini eodem titulo Graminis canini maritimi spicati donatas, nimirum VIII, & XI. Octavam speciem (ut diximus) Johnsonus pro Gramine nostro canino maritimo spica Triticea habet; cujus opinio-

nem Botanicorum peritiorum judicio relinquimus.] em notamorum pentromin paneto remiguintos. I Hano speciem in maritimis Merseix insula prope Colcestriam nuper invenit nobsísque ostendit

4. Gramen caninum maritimum spica echinata C.B. oaninum marinum asperum Pack, parvum echinatum J. B. Kough cared Sea Dogs grals.

Longis, albicantibus fibris radicatur, culmis, pluículis donatum palmaribus aut paulò longioribus Longis, allocantious noris radicatur, cuimis punctus soniaturi panientos atu pauto iongoritous [dodrantalibus C. B.] duris, rubentibus, crebro nodorum interceptu diffinetis, quos fobia ferè to tos obvolvunt, vix unciam ab is recedentia, hirtis per margines pilis donata, alioqui glabra. Spica-tunciales & longiores [interdum eam longitudinem minime attingunt] denfo glumarum pulchris denticulis muricatarum ftipatu contexta, Jemen echinuli meditullio continentium pufillum, oblon-

In arenofis circa Monspelium copiosè provenit. Vidimus etiam Florentize in Arni fluminis al-C. Bauhinus in litore Veneto & maritimis circa Anconam.

Serius & post Solstitium æstivum spicam producit.

A. 5. Gramen caninum maritimum spica triticea nostras. An Gr. can. 8. seu maritimum spica-

Fibris plurimis ex imis foliorum agminulis emiffis radicatur, obliquis etiam seu transversis geniculatis germinibus Graminis canini in modum sub terra reptans. Folia modice lata, striata, glauca, lateribus coeuntibus per vetuftatem convoluta. Culmi sesquicubitales, bicubitales & altiores, tenues, tribus quattiore geniculis intercepti, & totidem foliis amich, [picem in fummo geftant Tritici mu-tici fimilem longrudine ettam part, verum minus compactum & flrigofiorem.

In fossis palustribus maritimis frequentissimum est.

6. Gramen bir futum repens Spica simplici molli J. B. Creening rough grals, with a lingle foft fpike. An. Gr. caninum vineale C. B?

Importuna luxuries est radicum albentium, mitidarum, geniculatarum, sapore subdulci, quibus in Importuna iuxuries est rasicum ausentumi, mutatum, gemetuatrum, aport muture, quinos in immenfum fe propagat. Folia longa, hirfuta, mollia, vagina longiffima culmum nodolum, tenuem, cubitalem obvolvunt: paincula mollis, contractior, palmum circiter longa, ex viridi purpurafens. Abundat in vineis Montbelgardi florens Junio & Julio. Nos habemus in arvis pracipue Graminatori del propositione pro

nis canini speciem Gramini lanato Dalechampii adeo simile ut pro co fallat, quod huic idem esse fuspicamur.

• 7. Gramen canarium longius radicatum latiore panicula majus Lob. Adv. part. alt.

Nobis nondum innotuit. Alii Botanici qua de eo habent è Lobelio mutuantur. Vide fi placet hiftoriam ejus apud ipfum: ut &

* 8. Graminis canarii latiore panicula minoris ejusdem eodem in loco.

Quod C. Bauhinus Gram. caninum longius radicatum minus vocat, uti præcedens Gram. can. long.

Gramen caninum supinum paniculatum dulce C. B. Idem videtur Gramini nostro Miliaceo aquatico suavis saporis. Color albus panicula non responder.

9. Gramen caninum supinum Lob. Ger. caninum supinum minus C. B. caninum supinum arvense

Nobis nondum observatum est. Que de co habent, si placet apud Lobelium & C. Bauhinum vide.

10. Gramen caninum supinum paniculatum folio varians C. B.

Thalii eft, apud quem descriptio ejus requirenda, vel apud C.B. in Theatro. man ent, aput quent usciențulo epis requientulă vei aput loi. În Africator Graminis radices pracipue Officinis în ulu funt, rativis folia, ranffilme femen. Refrigerant & fic-cant moderate, aperium (partium enim tenuium funt) & fubaltrungunt. Hinc egregie conducunt in obtructionibus vicerum, icero, calculis renum & verice, &c., paritim quod fine calefactione again hoc opus filum, quod profesto rariffmum eft, nam diuretica & lithontriptica modicamenta pleraque calida sunt, partiru quòd ob adstrictionem suam tonum reddant partibus. C. Hofm. Ad lumbricos infantum necandos & expellendos commendantur : necnon ad expuitionem fanguinis,

Non minus faciunt contra febres malignas vi fua exticcatoria, ut & contra fluxus alvinos, præfertim puerorum. In hos fines utimur fere aqua ex tota planta destillata, (inquit C. Hofmannus)

non quidem nostratis, sed nodosi seu tuberosi.

Extrinsecus in dolore capitis leniendo, in oculorum inflammationibus ac defluxionibus compescendis, in naribus purulentis, in odontalgia, in tumoribus podagricis discutiendis usus carum est.

Adhibetur autem vel aqua stillatitia ex radicibus Maio vel Septembri collectis diligenter mundatis & concisis NB. elicita; vel decoctum carum in vino: vel Infusum in musto. Reliquos ad usum

præparandi modos vide apud C. Bauhinum in Theat. Bot. Radices Graminis ad obstructiones hepatis, lienis, maxime fi febres ex iis scaturiunt, item ad calculos renum pellendos valent, & ubi est insignis dyseratia viscerum calida, cum eorundem obstructione, vix exoptatius medicamen quam radices Graminis ars nostra nobis suppeditat, atq, ut Hofmannus observat sine calefactione opus sium perficiunt, quod profecto rarissimum est, & simul cum adstrictione tonum addunt partibus. Simon Paulus. Ex excerptis D. Hulfe.

Aqua radicum Graminis ftillatitia commodiffima omnium est aquarum qua pulveres contra lumbricos verminantibus pueris diluimus, præsertim si una vel altera gutta sp. Vitrioli cum tantillo sy-

rupi acetof, citri infulletur.

Gramina quædam Triticea è C. Baubini Theatro Botanico.

1. Gramen latifolium spica Triticea compatta C. B. Park. An Gramen caninum primum nostrum?

C. B. Culmo est sesquicubitali, uno alteróve geniculo distincto: folis frumentaceis, pedalibus; spica Triticea palmari, lata, glumis ariftis carentibus.

Basilez ad agrorum margines: Norimbergz verò spica occurrit angustiore, magis sparsa, & utri. Loca.

Nibil invenio in bac descriptione quod non conveniat Gramini nostro canino repenti vulgari spica Triticea, primo in loco descripto.

2. Gramen latifolium 'spica Triticea divulsa C. B. Park.

C. B. Hoc à priore spica potissimum differt; qua in spicas distinctas & angustas divulsa est. Ha sibi invicem in culmo alternatim subsequuntur, earumque utriculi brevissimis aristis armantur. Locur In Italia ad agrorum margines.

3. Gramen angustifolium spica Triticed compacté C. B. Park.

Hoc folise est angustioribus, sesquipalmaribus, rigidis, acuminatis & albicantibus : culmo lavi, rotundo, striato, sesquicubitali: spicis palmaribus, compactis, utriculis rigidis & acuminatis. Basilea ad sepes, locis aridioribus extra portum Blasianam.

4. Gramen angustifolium spica Tritici mutici simili. C. B. Park.

Radicibus oblongis, geniculatis, nodofis, candidis ferpit: culmis est sesquicubitalibus, rotundis, folisis junceis, oblongis, duris, in acumen faftigiatis: spica oblonga, triticea, glumis paucis, oblongis, ariftis

Arenofis circa Bafileam, ut ad Cliben provenit.

Locus

CAP. IL

De Gramine cum spica Briza.

BRiza Germanis dicta Zea species est.

1. Gramen spicæ Brizæ majus C. B. J. B. Ger. emac. Park.

Radicibus & culmis est frumentaceis, foliis angustis, /pics palmatibus, multiplicibus, utriculis ariftis brevibus armatis, flosculis ut in Tritico luteolis. Tota planta ad viri altitudinem assurgit, & apud nos locis acclivibus ad Rheni ripam & ad montis Crentzacentis ascensum provenit. In satorum marginibus circa Salenovam Monspelio non longè invenit P. Magnol. Locus.

2. Gramen spied Brizze minus C. B. J. B. Park:

Tota planta palmo minor est, radice exili, fibrosa; foliolis ad radicem brevibus, mollibus, canescentibus; spied unciali, quæ modò simplex, modo gemua & terna, utriculis ariftis armatis. In agris Monspeliensibus invenitur.

Locus.

Locus.

CAP. III.

HISTORIA PLANTARUM.

De Gramine Secalino.

 S^{Ub} hoc titulo comprehendimus Gramen illud, Hordeum fpurium dici folitum, cujus fpica Secalis non Hordei fpicam refert.

A. I. Gramen Secalinum & Secale filvosfre Johnsoni apud Gerardum. Hordeum spurium vulgene Park. murinum J. B. Gramen bordeaceum minu & vulgare C. B. An Herba Phomica Graceum Plinto lib. 22. Cap. 25; 28th Afric, 9 thic grafts, 2001li Barlep. Verum Spica propiùs accedit ad Secale quam ad Hordeum. Wap Bennet.

Radise eft capillata, parva, candida: folius gramineis, & quidem primis palmaribus, angultis, non-nunquam articulatis: culmis frequentibus, fe[quipalmaribus, & interdum cubitalibus, geniculatis: ficis longis, Hordeo fimilibus, [aut potius Secali] at tenuioribus, mollioribus, frequentibus ariftis horridis, glumi[que manibus.

Ad muros, macerias & femitas plerunque oritur.
Hae species differt à proximè lequente brevitate sita, ut que dodrantalem altitudinem rarò excedat: spicarum aristarumque longitudine, quæ in hac multium superant: loco denique nimirum in siccioribus ad muros, macerias & semitas, cum illa in pratis & pascuis plerunque humidioribus duntaxat proveniat.

A. 2. Gramen Secalinum Ger. emac. lib. 1. cap. 22. n. 4. Gr. Secalinum majus an minus Park?

Rite-grafs. An Gr. (pica Secalina C. B.

Culmo affurgit tenui, bicubitali, tribus quatuorve nodis diftincto ad quos fingula folia, culmum ut in aliis ima fui parte involventia, à quo ubi recedunt, in palmarem longitudinem, extenduntur. Caulis fastigium spica occupat sescuncialis, Secalini zmula, aristis paulo brevioribus quam in przcedente, purpurascentibus, circumvallata.

Flosculos exferit oblongos, luteos.

In pratis frequens oritur. A præcedente proceritate sua & spicarum aristarúmque brevitate præcipuè differt.

A. 3. Gramen Secalinum palustre & maritimum

A vulgari Gramine Secalino seu Hordeo spurio differt spicis brevioribus, pyramidalibus, è latiore sci. basi in angustum apicem sensim tenuatis, squamis crebrioribus & magis confertis compositis, iifdem & ariftis magis extantibus, imis longioribus, fuperioribus ordine brevioribus omnibus purpura-fcentibus, Radices quinetiam vel quòd minùs firmiter terram apprehendant, vel quòd in laxo & spongioso solo plerunque oritur, faciliores extirpatu sunt. In palustribus frequentissimum est.

* 4. Gramen bulbosum ex Alepo J. B. C. B.

Ex olivaribus, multis laceris tunicis vestitis, bulbis pendent fibra robusta. Culmi pedales, crassiuculi, folisi infignes angustis, palmaribus. Summo scapo gerit spicam Hordeo murino similem, palmari munorem glumis densis, longis, calamo appressis, sursum specantibus, in brevem aristam singulis definentibus.

CAP. IV.

De. Sparto & Gramine Sparteo.

Uoniam horum pleraque spicam habent Secalinæ similem, ideóque proximum Secalinis graminibus illis locum dedimus.

Spartum à verbe orniere dictur, quòd non tantum rerre femen mandare, fed & texere aliquid vel inter se nectere fignificat. Emigra & orniera funiculi vel linea sunt, sic dicta non quòd ex herbis sativis nectantur, sed quod ad vinciendum idonea sint à orniera nectere, complicare. Hinc herbas quæ funiculis, retibus, storeis, aliísque rebus texendis aliquem usum exhibent, inter quas principem locum obtinet de qua nunc agimus, hoc nomine donârunt Veteres.

I. Gramen

1. Gramen sparteum Plinii, seve sportularum sicuum J. B. sparteum primum panicula comosâ C. B. Spartum berba Plinii Clul. Spartum Plinii Clusio Gor. Spartum Plinii, sive Juncus Hispamens Park. The true Mattweed of Pliny.

Numerofa, tenuia, viridia, junceáque habet folia, cubitalis longitudinis, ex eadem radice prode-untia, qua dum novella funt latiulcula confinciuntur, & interiore parte canefcentia, fueceffu verò temporis contrahuntur & convolvuntur, fiúntque juncea, dura, flexibilia tamen, & marginibus ita conjunctis ut vix rima appareat, nisi diligentius observes. Inter hæc culmi exiliunt, ipsis foliis paullò longiores, qui vere & affate parvam, Arundinaceam paniculam ferunt, fimili propernodum pauno iongiores, qui vere es ariate parvairi, Arimonacean paricusam returi, minu propernodum cum illa ratione florentem: deinde oblogiqui foren, ut nonnulla Graminis genera. Radachor intuti fibrofis & perennibus, è quibis multar fimuli enafcuntur planta contigua. Junci modo, ut interdum una planta, five multarum fimul congestarum cumulus, duorum pedum spatium, vel illo criam amplius, in ambitu occupet.

Frequens nascitur collibus arenosis inter Vaena & Alcala real, atque aliis Batica locis, sed omnium Locus. abundantiflime ab initio Granatenfis regni five Baticae limitibus usque ad Murgin urbem, vulgò Murcia dictam, ut non fine caula totus ille tractus Veteribus appellatus fit Spartarius campus; quo ctiam Nova Carthago, vulgo Cartagena, urbs maritima continetur: hacctiam a nonnullis Spartaria cognominata est, ob Sparti (ut credibile est) eo agro nascentis abundantiam. Nascitur & Valen-

tino regno, atque illud quidem superiore longe uberius & latius.

tino regino, aque mua quaeri inpeniore ronge querius e textus. Est vero Spattum hoc, quod Hifpanis, apud quos nafettur, ettam nunc Spatto dicitur, illud ipium quod Plinint, lib. 19. cap. 11. defenbit. Eodem enim in ulu nunc est apud Hispanos, quo suit Viu. Plimi tempore. Nam ex crudo & exficcato tapetes seu aulara, storeas, corbes, rudentes aliosque funes conficiunt: Corbes etiam illi in quibus ficus & Uvæ passa advehuntur, ex Sparto contexti funt. Sed ex illo aqua instar Lini macerato, deinde siccato & tuso calceamenti genus, quod ipsi Alpergates appellant, paratur, funes etiam & alia fubriliora opera. Præfertur autem id quod Valentino regno crescit.

2. Gramen sparteum 2. Clusso J. B. Gr. sparteum secundum, panicula brevi soliteulo inclusă C. B. Spartum alterum Plinii Ger. Spartum Plinii alterum mollius Park. Boobed Mat-

Superiore tenerius, ejúlque valdè rarus eft ulus, ut quod ftoreis aut hujulmodi operibus conficiendis minus fix idoneum, plurimus autem ejus ulus eft Murciano regno ubi nalcitur, ad lineos faccos, quos lectis substernunt, implendos, ut nos stramine uti solemus, quoniam molliore tenuioreque sit junco quam primum genus, paniculam fert brevem, & pericarpio quodam, five membranaceo folliculo inclusam, ut Narcifforum & fimilium ferè flores.

Nascitur eodem quo superius modo, paullò tamen maturiùs flores producit : nam Martio suis floribus onustum conspiciebam.

A. 3. Gramen sparteum spicatum foliu mucronatis, vel spică Secalină C.B. Sportum spicatum șungens Oceanicum J.B. marinum nostras Park. Anglicanum Ger. English Sea-Matweed, 02 Marram. Flandris Halm.

Culmis affurgit cubitalibus & altioribus, duobus tribuíve geniculis interceptis, totidémque foliis vestitis, qua cos aliorum Graminum in modum aliquousque involvunt. Spica in summo teretiuscula quatuor aut quinque uncias longa, craffitie in medio digiti minimi ferè utraque extremitate minore, seu tenuiore. Semen Canarino non majus, verum teres, altera extremitate acutuuscula. Secalinam quadantenus refert, è glumis tamen non ariftatis componitur. Folia non rarò culmos iptos longitudine aquant vel excedunt, natura quidem plana & graminea, verum ob ficcitatem contractis lateribus adeò convoluta ut juncea videantur, in mucrones acutos & pungentes definen-

In arenois tumulis & aggeribus ad maris litus copiofiffime oritur, ubi late ferpit Graminis modo, Lecus. cruribus eorum, quibus per eos aggeres fine ocreis iter est permolestum, pungunt enim & cutim

penetrant ejus folia.

Usis cjus eft, ut laris suis cespiribus & valde confertis, atq, oblique spargentibus ses radicibus are- Usis, nam firmorem reddat & colliget in aggeribus, ne tam facile marinis undis & slucibus eluatur, & ut facilius refillant tempestatibus, qua Oceano crebra; ut rectè Clusius.

Hae species elle videtur de qua loquitur J. Cargillus apud J. Bathinum, Tom. 2, p. 47. Gramen maritimum pungens vulgo Scritt vocatur, & copiosè in arenoso maris litore nascatur, coq, Angli conclavibus stratis aftate quidem virenti conciliant frigus, hyeme siccato calorem sovent, Alia res eft que apud nos Bent-grafs nunc vulgo vocatur, ninnrum Gramen capillatum J. Ban-

* 4 Gramen sparteum spicatum foliis mucronatis brevioribus C. B. Gr. Sparteum primum Tabernamontani I. B.

Radice nititur fibrola, longa: folia rigida, tenuia, pedalia, nervo medium percurrente. Culmi cubithes & altiores, teretes, leves, rollis multis amicti. Spicæ digitali longitudine, interdum longiores, colore fotco obteuriore.

De proventu, Tabern annotante, nafeitur in squalidis locis circa Hertogenbosch in sabuletis, va- Lema

1 ... a is Brabantia locis.

Moum

Forus

Locus.

Mirum nec nobis per loca illa peregrinantibus, nec alii cuiquam præter Tabern. boc genus Sparti observa-

5. Gramen Sparteum spicatum latifolium C. B. Spartum maritimum seve Oceanicum latifolium J. B. Spartum marinum nostras alterum Park. Spartum herba 4. Batavicum Clus. Spartum 4. five Anglicanum alterum Ger. emac.

A Sparto loco penultimo descripto minimè differt totà plantæ forma, radicésq sub terra condendi latéq, spargendi licentia; ejus tamen spicæ breviores videntur, & Phalaridis potius quam Secalis paniculas imitatæ.

Id Batavis, quibus valde familiare, iisdemq, usibus servit quibus jam dictum, etiam Dalm ap-

J. Bauhinus Spartum nostras alterum Leb. 100, huic idem putat, quod in fabulosis collibus Walla-chriz & Hollandia: reperitur, spica, radice, magnitudine, semine aceroso ad Spartum 2. Clus, proximè accedens, foliis iolis differens, qua pulchra, Frumentaceis & Graminis striati sulcati foliis latiora, coloris glauci.

Quamvis Parkinforus hoc genus Sparti nostras, & Gerardus Anglicanum vocat, nos tamen nondum adeò felices fuimus, ut in litoribus Anglia plantas indagantes in illud incideremus, at nec ab alio quoquam fide digno inventum vidimus aut audivimus.

6. Spartum maximum maritimum Hollandicum Spica Secalina. The greatest Holland 20at-

Hoc duplo majus est & elatius Sparto maritimo Anglico spica Secalina vulgari. Spica laxior eft, & glumis minus confertis.

In arenofis ad vicum Schevelingam uno ab Haga Comitum milliari invenimus, & quoniam tum ab aliis proditum putavimus, describere negleximus.

7. Gramen pennatum, aliu sparteum J. B. Spartum Austriacum pennatum Clus. Spartum Austriacum Ger. Gramen fparteum pennatum C. B. Feather grafs. Gramen plumarium Park.

Felia obtinet pedalis longitudinis, gracilia, viridia, numerofa, plana initio, fed quorum limbi tandem coeunt, unde Junci modo lævia, teretiáque fiunt, Sparti Hispanici foliorum instar, quibus non dem oceunt, unde Junei modo izvia, teretaque nunt, Sparti Hilpanici foliorum initar, quibus non multim abfimilia funt, fed minora & gracilos, foliorum fatigium non fuperantes, qui fpicam ferunt aliis diffimilem, fed tribus aut quatuor oblongiufculis granis, longă contortăque caudă infignitis duntaxat conflantem, que in dodrantalem, imò pedalem interdum velui pennulam, temioribus alartum Avis illius Mamuodiaste five Paradis (vigê) nuncupata: pennulis fermê refipondentem definit. Radis fubeft è multis capillamentis gramineisque fibris composita: Hispanici Sparti radicis instar.

Semen maturum Junio vel levissimo aura flatu excutitur, atq, cum sua pennula, paululum volans.

ubi decidit, statim per gramen arrepit & terrà se condit.

Abunde provenit in monte Badenfibus thermis imminente totaque illa catena montium, qui inde ulque ad Danubium procurrunt, præterea ad fylvulam Lachs, aliifque apertis & gramineis locis Austria & Ungaria, sed omnium uberrime in vivario illo Neapoli Austriaca urbi contiguo, in quo uberius latitique provenit. Cluj.

Habetur & in Italia apud Taurinenses & Goritienses luteo colore. Inter Viterbum & montem

Fiasconem albo colore reperitur. C. B. hift.

8. Gramen sparteum juncifolium C.B. Spartum parvum Lobelio J.B. Spartum nostras parvum Lobelii Ger. emac. App. Spartum parvum Batavicum & Anglicum Park. Small Mathreb.

Duras crafsáfq, fibras demitrit (inquit J. Banhinus, qui ex ficco descripsit) [Jonsonus tenues, fi-brosis repentes radices ei attribuit.] Culmi numero plures, imà parte foliorum circumpectorum vo-luminibus crafscunt, alioqui fili inflar, tenues, enodes, dodrantales, quos à medio ad summum usque conscendunt, altera duntaxat parte erumpentes, codémq, vergentes gluma, durz, tenues, longuisculz. Folia ubi fitipulam non ampliùs involvunt admodum tenua & ferè rotunda, trium quatuórve unciarum longitudine.

Folia (annotante Johnsono in Append. ad Gerard. emac.) è radice erumpunt, tria quatuorve fimul membranula albicante involuta, inferius craffiora, & furfum versus paulatim gracilescentia, ut in Schoenantho, donec altitudinem semuncialem adepta è membranula involvente emergant, & in terram reclinentur: Sunt autem viridia, juncea, eorumo, longiffima vix duas uncias excedunt, inter quæ culmus gracilis, palmaris aut altior exfurgit, fumma parte reflexus, duplicem feriem glu-

marum acerolarum suftinens. Circa initium Augusti perficitur.

In palustribus præsertim montosis frequens est. Parkinsonus aliam speciem producit, quam Spartum minimum Anglicum vocat, Entia (ut mili videtur) fine necessitate multiplicans.

Gramen sparteum Basileense, sive capillaceo folio C. B. Spartum Basil. cap. folio Park.

Cum imperied è describatar, nulla nec culmi nec spica facta mentione, omittimus.

* 9. Gramen

* 9. Gramen sparteum Monspeliaeum, sive capillaceo folio minimum C. B. Spartum Narbonense

C.B. Radicem habet ex fibris albis, oblongis, capillaceis compositars, folia capillacea, uncialia: culmo tenuissimos nudos, trium quatuorve unciarum, pamicular parvas, è locustis minimis compositas, &c per maturitatem rufescen

Monfoethuli in agris aftivo tempore reperitur. Frequens est (inquit P. Magnol) in siccioribus Lecus. fatorum marginibus.

Gramen sparteum Hollandicum capillaceo folio minus C. B.

Sufpicor & hoc non differre à Sparto nostrate parvo superiùs descripto. Videsis descriptionem ejus apud C. Bauhinum.

Gramen fparteum variegatum C. B. Spartum variegatum Park.

Cui pars una folii viret, altera rubet alternatim, cum nec paniculum nec culmum describat

* 10. Gramen sparteum setas equinas referens C. B. J. B.

Hoc album eft, & ex radice alba, fetarum inflar, folia cubitorum quatuor longa producit, qua forma, & tenuitate & robore caudam equinam epida, fetas referent, ex quibus Javæ infulæ incolæ tapetia texunt. Hujus viderur facta mentio apud Cluffum, ex deleriptione navigationis Scephani tapena texum. 171918 vioetur racta menno apud Clufium, ex descriptione navigationis Stephani van der Hagen versis Guineam his verbis. Ambonenses funium genus torquere solent ex herba quadam Sparto Hilpanico non absimili, quam alioqui feras equinas quis este judicaret: qui funes multo meliores sunt quam quos ex Cocci sive Nucum Indicarum cortice conficiunt, & melius aquz injuriis & putrefactioni resistum.

CAP. V.

De Gramine Paniceo.

A. I. Gramen paniceum spica simplici lævi. An Gramen paniceum spica simplici C. B. Ger. emac.
Panicum silvostre spica simplici Park? Panich-grales, with a simple spike.

Ibris non admodum multis, tenuibus & brevibus capillamentis cirratis radicatur. Culmi inde exeunt, nunc finguli, nunc bini terníve aut plures pro foli fœcunditate, sesquicubitales aut altiores, pluribus geniculis, ad sex usque, intercepti, ramosi, ramulis ex inferiorum foliorum altores, piurnous genicius, ao iex uique, intercepti, ramoit, ramuits ex interiorum foliorum fiinubus egreffis, in fipicas terminais ; tres quandove in codem culmo ramulos fipicatos feu culmos fecundarios oblervavimus. Sunt autem culmi graciles, ad nodos interiores nonmhil reflexi. Folia, ui in alias culmiferis, ad genicula fingularia, culmum aliquoufque obvolventia, à que polfquam abfedienir ad fefquipalmarem aut bipalmarem longitudimem portiguntur, latitudine dimidii digiti aut majore, hilare viridia, in longum & angustum mucronem fensim coardata, si deorsum stringanum control de contr ad tadum afpera. Culmus tandem in Ípicam exit angultam, tres unciaslongam, eodem modo è feminum racemulis fquamatim incumbentibus compositam quo in Panico vulgari sativo, aristis brevibus purpura(centibus undique circumvallatam, quin & spica ipía in apricis & soli expositis purpura(cit nonnihil, alias viridis est. Grana Panici sativi similia sed minora, per maturitatem e viridi albentia, interdum etiam purpurascunt ab extremo soli exposito, minimè autem flavent. Spica compaction eft quam in lativo Panico. Nulla in arilits aut glumis nobis tractambus femini alperitas, at neque vestibus adhærescunt; proinde diversum est à Gramine paniceo spica simplici C. B.

In exteris regionibus frequentissimum est : in Anglia rariùs invenitur, in arvis demessa segete.

A. 2. Gramen paniceum fiica divisa C.B. Graminis genus quibufdam Gallis Deus canu fecundus, five Panicum fifveltre fpica divulsa J.B. Panicum vulgara Ger. fifvestre Herbariorum Park. Panick grale, with a bivided fpike.

Calamos è radice fibris compluribus craffiusculis constante locis humidis emittit duos trésve cubitos altitudine aquantes. Folia Arundinacea in acutum mucronem definunt: Juham explicat palmarem & fesquipalmarem, subrubentem aut è rubo nigricantem, rechis spics compostam, denso granulorum Panicorum, glumis mucronaris subhirstutis, nune muticis, nune aristats, idque interdum in eadem planta; inclusiorum stipatu consertis, libero tamen costæ dorso ut in Gramine

Variat interdum ludente natura, spica nuda & aristis carente, aut aristis longis armata, ut in

Table inventum assents fraction, space and a superior and article strong annual and the deferiptione innumus; under C. Bauhinus duas (pecies non necellario facir.

Locis paluftribus defectaur, inc. Germania, Italia & Gallia paffun provenit. In Anglia ranus Locus inventur. In eidem cum fublequente locis observavit D. Newton.

Ppppp

A. 3. Gramen

Lib. XXII.

De Graminibus.

1262

A. 3. Gramen paniceum Spica afpera C. B. Hough cared Panich grafs.

J.B. Radices habet tenues, frequentifiimas, eoq. nomine evulfu difficiles: Culmi plures, palmares atq. Radier habet tenues, frequentumines, cod normal ertum demandes en partes, parmarés atq, etiam dodrantales, geniculis paucis articulari, obliqué eriguntur, aut per terram repandir reclinantur, denué, adis radiculis artolluntur. Singuls calamis finguls infident /piese, Panici minores, aspera, veltibus adarrentes, per maturiatem ruffecentes, brevibus, pungentibus arititis obléptez; inter quas veltibus adharentes, per maturiatem ruffecentes, brevibus, pungentibus arititis obléptez; inter quas vennous aunariemes, por inici quas femina parva Panico minora. Folia graminea, albicantia, hirfuta, aspera, partem culmi ceu vagina

impicacinus. Invifa olitoribus herba, annua quidem: oritur æstate; semen maturat Augusto, perit Au-

tumno.

In agro quodam inter Rapas ultra Putneiam vicum, ad femitam quæ inde Roubempon ducit; item ultra ædificia Neutosafes, id eft, botum stabula dieta, juxta Tametin sluvium eundo à Trajecto equorum ultra Westmonasterium ad Chelseiam pagum copiosum observavit D. Neuton.

C. Ranhinus hujus fynonymum facit Gramen geniculatum Tabernamontani, & Gerardi. Parkinfonus Panicum sfylvestre Dalechampii vocat. J. Banhinus describit sub titulo Panici sylvestris & Dentis canis 1. desti verum Gramen geniculatum Tab. ab hoc distinctum facit, & Graminis patient pages destination facit, & Graminis particulatum facit. nicei vulgaris lavis synonyma huic accommodat: erroneè nostro judicio: descriptio enim (quam adhbet) no convenit Gramini paniceo vulgari ípica lævi : fed ípeciei illi quam intellectum volumus, quæ eft ípica aípera, veftibus pertinaciter adhæreícente: pro qua ergo nos eam ufurpavimus.

CAP. VI.

A. 1. Gramen Avenaceum dumetorum spicatum. An Festuca graminea nemoralis latifolia mollis J. B? C.B? Spikeb Debge Gat-grafs.

Adix huic fibrola: Culmus cubitalis & alcior, gracilis, geniculatus, inferius nonnihil pilofus, fuperius lavis. Folia lata, pallidè viridia, ftriata, pilofa, tractantibus afpera & aridiufcula. inperius Ievis. Point lata, painter vinua, interes, puote, quatrichia fine pediculo medio feapo adnatis conftans. Sunt autem hz partiales quas dixi spicze totalem componentes oblongs, firigosa, è plurimis glumis squamatim incumbentibus, & in aristam longiusculam definen-

Tardius & post Solstitium fere astivum spicam producit & semen perficit: estque in sepium

aggeribus inter vepres & in dumetis frequentiffimum.

Huic non multum diffimile eft

2. Festuca dumetorum C. B. Theat.

Radice eff fibris capillaceis nigricantibus composită, ex qua culmi plures, geniculis distincti, pau-cistimis pilis aspertis, duorum, truumve cubitorum, foliis oblongis angustis cincit extirgunt; in quo-rum summo sirea oblonga, locustis raris oblongis, cauli proximis & aristis armatis constans. Bassilez circa Birsam in dumetis julio mente reperitur: verum etiam in vepribus locis siccioribus

In omnibus ferè, exceptà foliorum angustià, cum nostro gramine Avenaceo dumetorum con-

CAP. VII.

De Lolio.

Olium Ates Grzeis, quafi Mono, hoceft, adulterinum. Eteri enim creditur è corruptis Tri-cie is Hordei femnibus. Da attem in L abit, ut ab Ecolico Odossus Uloffer, à Mayon La-deryma, vel dictiur se di sa dian bini, i al ett, fogtem perdere; five quafi nello bino, i del ft, fogtem

noxia. Ita Martinius & ex eo Vessus.
Lolium autem spica strigosa, compressa, granis cum glumis utrinq, ad scapum in eodem plano fitis à reliquis graminum generibus distinguitur.

1. Lolium album Ger. Park. Lolium gramineum spicatum caput tentani J. B. Gramen lolia-ceum spica longiore C. B. Dattiel, Ivray Gallis, quoniam inebriat.

Radicibus est fibrosis, tenuissimis capillamentis cirratis, stipulas habet cubitum unum, duos, tréfre altas, Triticeis pares aut paulo minores, quaturo et quinque nodis diffinités, ad quorum fingulos, ut in reliquis culmifens, fingula folia, Triticeis angultiora & viridora, nitentia, glabra, pingula, flriata, culmum ad proximum ferè geniculum obvolventia, à quo poftquam recefferint in felquipalmarem aut bipalmarem nongiundinem producuntur. Culmus in fpiam definit pedalem, figura peculiari, fiquidem ex culmi lateribus alternatim grana terna aut quaterna & quina, imò non rarò iena aut ieptena, pufillæ spicæ forma pediculis nullis exeunt. Singulis spicis foliolum oblongum eas finu suo excipiens, exteri'is adjungitur. Grana Triticeis minora sunt, glumis seu cortice fusco & fimplici inclusa, que in acutam & tenuem aristam, quà tamen aliquando destituuntur,

Inter segetes, præsertim Triticeas nimis frequens habetur. Que de degeneratione seu transmu-Locur. tatione Tritici in Lolium, aliorumq, frumentorum & leguminum in sua vitia, à Veteribus & Recentioribus dicta sunt, superius in Parte Generali consideravimus.

2. Gramen loliaceum latifolium spica angustiore C. B.

Ex radice alba, arundinacea, fibrola culmi aliquot cubitales exsurgunt, folisi paucis, latiusculis, oblongis cincti, quorum summo spica angusta, uncias quatuor vel quinq longa, Phœnici vèl Hordeo marino fimilis infidet.

Basilea circa Cliben, ubi longioribus & brevioribus foliis variat.

Dallier Circa Concessi, un fongorious se description sons variet.

Lolium calefacit & exfocat, attenuar reloivit, abferget. Frugibus ex quibus Cereviña paratur Viren.

permixum ebrietatem promovet. Quod fi pani copionus addatur ftuporem & velum termulentiam esitantibus parit. Hinc nonnullis Triticum temulentum, Gallis Ivray quasi ebriosa di-

Triticum in Lolium degenerare Veteribus plerifq, & Recentiorum multis videtur : quod tameri à curiofioribus & naturali scientia penitiùs imbutis meritò in dubium vocatur : qua de re superius lib. primo, cap. de specierum transmutatione egimus. Quamvis autem Lolium intro affumptum celerrime vertiginem inducat, foris tamen cum axungia

(adipe anserino Plinio) admotum idem incommodum tollit. Theoph.

(adipe anterno remo) admoutin usun incommount usunce target.

Oculis officit, caliginem adferendo propter Vapores acres in cerebrum elevatos: unde Lollo victure dicuntur proverbio, qui vita funt imbecillo, ut lufciofi & Myopes.

Lolli farina allis medicamentis idoneis admixta, ad ulcera putrefeentia, impetigines, lepras, firu-

mas, gangrænas, dolorem ischiadicum, &c. à Veteribus commendatur. Consule Dioscoridem &

3. Gramen loliaceum angustiore folio & spica C. B. Lolium rubrum Gev. Lolium rubrum seve Phanix Park. Phanix Lolio similis J. B. Red Darnel grass.

Planta est perennis, radicibus geniculatis è geniculis fibras demittentibus se propagans: eulmis cubitum aut sesquiculations interdum altis, perquam tenuibus, rarsis, geniculis, [duobus tribus et etiam quattior] donatis faitu angultis, oblongis, firatiais, pingubus, oblicaré virentibus cincitis. Exinterioribus geniculis ramulos non raro emitti hec species. Spica loliacea, spithamam longa, interioribus geniculis ramulos non raro emitti hec species.

interioribus geniculis ramulos non rato emitrit hac i poccies. Spice loliacex, Ipithamam longes, aliquando punicose colore rubentes, non rarò tamen alba, minores de renuiores quam Lolia albi, escore modo ex ípicis partialibus, fitrigofioribus, pluribus tamen glumis confiantibus compositex.

Duplicem hujus varietatem obferavinmus, alten fipice partiales (fi ita loqui liceat) totalem com-Varietates. Popieta est estre propieta de fe invicem admotex, paucioribus glumis compositex, & Capo medio apprella: alteri rarius & à fe invicem remotitis fires, pluribus glumis conpositex, & Capo medio apprella: alteri rarius & à fe invicem remotitis fires, pluribus glumis con-

ponte, e tatpo incuo septembre anti faire e a la farrichi rismosi ince puntos guinis contexte, è latiore basi in murconem actuum fastigiate, & de facion medio extantes.

Ad vias & semies inque pascuis pinguioribus frequentissimum est hoc genus. Locis nonnullis Locate. pro jumentorum pabulo feritur, est enimpingue & ponderosum adeóque jumentis saginandis ap-

4 Gramen phænicoides foliis convolutis junceu ac pangentibus J.B.

Cubito altiorem calamum attollit, internodiis longis geniculatum, foliis amictum sesquipalmaribus circiter, duris, rigidis, acutis, mediocriter latis: fummo culmo spice insidet, sesquipalmum longa, alternante glumarum muricatarum squammatim compactarum pohtu, ad eum ferè modum quem in Phenica animadvertimus, sed majorem multo, colore ex viridi in flavam vergente: radicem apparete es fle perennem, obliquè actam, fibrofam, duram, albam. Ita ex ficca planta.

In maritimis Narbonensibus observavit Cherlerus. Duplicem differentiam notat P. Magnel, alte. Lossi.

ram foliis viridibus, alteram quafi argenteis.

5. Gramen parvum marinum spica leliaced Ger. emac. lib. 1. cap. 22. n. 8. An Gramen lo-liaceum minus spica simplici C. B.? Diwart Sea-Darnel-graff. An Phanix derrosa aculeura Park?

Fibris plurimis, subluteis, tenuibus radicatur, unde exeunt cauliculi numerosi [plures viginti inuria planta numeravimus] sesquipalmares interdum, plerunq breviores, & quod notabile est in hoc genere, & ferè fingulare, valde ramofi, tribus quatuorve geniculis nodofi; totidemq, folis vestiti, qua cum à caule abscefferint, vix producuntur in longitudinem uncialem. Cauliculi autem summa parte in spicas desinunt, duas tresve uncias longas, teretes, nec ipso caule crassiones ut agre distingui poffint, articulatas, recurvas: ad fingulos fcapi articulos alternatim nunc ex hac, nunc ex illa parte, binæ glumæ cauliculi scapo ita coaptati & appreffi, ut nisi cum eleventur inter florendum, rotunditati ejus nihil officiant, semen continent. Ad maris litus, & in paluttribus maritimis plurimum oritur, ut loca indicare non fit opus.

Ppppp 2

6. Gramen

Lib. XXII.

6. Gramen Loliaceum minus (pica simplici C. B.

c. D. Ex radice capillacea couliculi plures rotundi, duri, duarum unciarum & etiam femipalmares, folio paucis, angultis & brevibus cincti, exfurgunt, quibus spica duarum unciarum, angusta, Lolio simipaucis, angusta de brevibus cincti, exfurgunt, quibus spica duarum unciarum, angusta, Lolio simipaucis, angusta de brevibus cincti, exfurgunt, quibus spica duarum unciarum, angusta, Lolio simipaucis, angusta de brevibus cincti, exfurgis con contraction de la cont

In agris Monspeliensibus frequens est.

7. Gramen loliaceum minus supinum spica multiplici C. B. Poznix multiplici spicata panicula Park.

Cauliculus est multis, majori parte reclinatis, unciarum quatuor: folius paucis & spica multiplici, cujus utriculis semen parvum oblongiusculum includitur.

Apud Monspelienses reperitur; ubi in maritimis herbidis se sapius legisse refert P. Magnol. qui

Gramen maritimum paniculă loliaceă, ramosă ejusdem.

Quod in litore propè Perauls non longè Monspelio legit, aliorum tantum varietatem esse con-

Gramen phalavides exile, humi fparfum Danicum Lobelii Gr. loliaceum fupimum C.B. Loliaceum fupimum Lobelii Casp. Baubini J.B. phalavoides minus fupimum Danicum Lobelii Park.

Ad Gramina Loliacea refert C. Bauhinus, Pufillum est, humile, humique sparsum, radice suirosa, culmis quamplurimis, duarum truimve unciarum, torulis spicatis, assuse saltigatis, & exilibus apiculis praditis: foliolis latiusculis & uncialis longitudinis: Tota herba per franisecium

CAP. VIII.

De Gramine Alopecuroide.

Spica caudam vulpinam referente nomen accepit.

A. 1. Gramen Alopecuro simile glabrum, cum pilus longiusculis in spica, Onocordon mibi denominatum J. B. Alopecuroides majus Ger. Phalaroides majus Park. Gr. Phalaroides majus, sive Italicum C. B. & forte etiam Phalaroides spica molli, sive Germanicum C. B. Park. The molt common for tail grafs.

Radix huic fibrofa: calamus cubito altior, non rarò bicubitalis, internodiis longis diffunctus, quem inoffensè fufque deq, contrectes licet, duobus tribufive folisi donatus, faiteam fuffinens fefcunciaem aut duarum unciarum, mollem, canciroco colore fibendenten, brevibus & mollicellis piofis glumis compactilem, ariftis mollibus longiufculis cinericeis fingularibus donatis. Folia non ad-modum longa, glabra, glauco quodam polline, avería præcipue parte obducta, quæ facile detergi potest.

In icone Gerardi & Lobelii spica justo brevior & crassior pingitur.

Miror Getardum & Parkinfonum noftrates de planta adeoq, ubiq, obvia & vulgari, in pratis & palcuis per totam Angliam frequentiffimà, tam obscure & consuse scripsisse, ut cam nescivisse vi-

Inter prima mense Aprili, aut ineunte Maio spicam producit.

2. Gramen aquaticum geniculatum spicatum C. B. fluviatile spicatum Ger. aquat. spicatum Park. Spiked flote grais.

Spica perfimilis est præcedentis spicæ, mollis pariter, unico ex fingulis squamis eam componentibus exeunte pilo seu arista brevi; nec bicornes sunt squamula ut in typhino dicto. Spica duntaxat gracilior eft & minus lanuginola quam in pracedente. Caules infirmi funt, crebrò geni-culati, & ad genicula furfum reflexi, procumbentes, & ad nodos, ubi terram attigerint, radices agentes, quibus locum idoneum nactum immensum se propagat : è geniculis ramulos emittens. Folia modice lata, palmaria aut sesquipalmaria, lævia, superiora glauca.

In aquosis frequens oritur.

Historiæ Ebrodunensis auctores Gramen cum parva cauda muris, radice nodosa [male imprimitur non nodola] repens J. B. huic idem faciunt, & C. Bauhinum notant, quasi ex una specie duas feciffet, quòd hoc ab illo feparaverat, ipfi porius reprehendendi, cùm Gramen aquaticum ge-nicularum fpicatum, revera fpecie diftindtum fit à Gramine cum parva cauda matis radice nodola repente f. B. ut rede illa diftinguit C. Bushinus.

A. 2. Gramini

A. 3. Gramini caudæ muris purpurascenti aliquatenus simile I.B.

De Graminibus.

J. B.
Oblique radicem agit crassam saits, tenuibus fibris donatam, veteri præteritorum foliorum cæspite amictam; ex qua è terra statim pluscula prodeunt folia, graminea, vix triuncialia, raris pilis ad latera oblita, striata. Culmi surriguntur aliquot pedales, cubitales aut etiam altiores, teretes, rigidiusculi, paucis internodiis, versus ima potiffimum, donati: quorum fingulos oblongo intervallo fejuncta paucis internionis, versus inta portinatarii, sonatat. Guorini miguos obiongo intervato repunta amiciant foliola fefcuncialia, aut ad lummum duas uncias longa, infernis alioqui fimilia. Summitati inherent spices, que primulàm prorumpentes Caude muns purpurafecintis spicam aliquatenus amulantur, tum figura, tum colore, pracerquam quòd ariftis nullis sit septa. Mox divulsa & aperta elegantem glumarum purpurearum aut xerampelinarum & pulchré foliadentium thyfum exhi-bet. Ex guibus floseuli vel potius apiculi utrinque bifidi (dum nimirum floret) dependent, pulchelli, oblcure purpurascentes, tremuli: gluma caterum cassa, inutiles. Sapor Graminis vulgaris.

Sicco gaudet cespite, arenosis item, squalidis & saxosis viarum marginibus arvorúmque oris incul- Zoeus: tis. Junio floret.

A. 4. Gramen Alopecurinum minus Ger. Alopecuroides spical longd majus & minus Park. typhoides V. seu spica angustiore C. B. cum cauda muru purpurascente J. B. The lesser baltard for tail grafs.

J. 5.. Ex denfo foliorum gramineorum, glabrorum agmine aliquot emergunt *eulmi*, quorum alii pedales, alii cubitales aut feliquicubitales, interdum purpures, foliis infernis latioribus velkiri, paucis arque exiguis atticulis diflindi: in fimmo foliam geltam purpura/fentem, palmarem aut breviocem, terem, caudæ muris formå, fed confulo glumarum flerillium ordine refertam, ex quibus breves & te nellæ profiliunt ariftæ. Flosculi ejus sunt apices luteoli pallidi, ex tenuissimis filamentis penduli. Radix meræ funt fibræ.

Inter fegetes plerunque apud nos provenit.

Legus.

A. 5. Gramen pumilum birsutum spica purpuro argentea molli, nostras.

Hoc genus graminis observavit nobisque communicavit D. Dale. Radices et pro more fibrose. Folia ad radicem longitudine digitum aut duos digitos longitudine raro superant, suntque perangusta & hirfuta. Culmi tenues, erecti, uno alterove folio cincti & geniculo nodofi, altitudine sesquipalmari interdum semipedali aut majore, colore purpurascente, in summo spicam gestantes uncialem aut sescuncialem & longiorem, è purpura argenteam, mollem, & laxiorem, nullis aristis donatam. In montofis & campeftribus fed rarius.

6. Gramen Alopecuros spica brevi J. B. Gr. Alopecuroides spica rotundiore C. B. Alopecuros Ger. Alopec. genuina Park. Short carco For tail grafs.

Herba mollifilma eft, brevi spica, utpote dutim plus minùs unciarum, sed rotundiore, propiùs ad vulpinam caudam accedente, coloris alib 8 rari, glumis tomentofis via apparentibus propere tomenti denstraem, artilis longiulculis, mollicollis circumcirca radiatis. Celme geniculaus cubitalis & felquicubitalis, folia amictus gramineis, parvis molliffimis pilis albis hirfutis. Radix parva, alba.

In Sicilia, Italia v. g. circa Baias, & Gallia Narbonensi propè Frontinianam oppidum, præsertim Locus. in arenosis observavimus, verum & spica brevior erat, & culmus humilior, nec pedalem altitudinem excedens, quam ei recte attribuit C. Bauhimus; erat etiam fumma parte prætenuis.

7. Gramen Alopecuroides spica aspera C. B. Alop. spica asp. brevi Park. Gra. cum cauda leporis aspera, sive spica murina J. B. Rough-carco for tail grass. Alopecuroides spica aspera Baubini Ger. emac.

Pluículos furrigit calamos, graciles, rigidulos, pedales aut sesquipedales, in quorum summitate spice sunt breves, magnitudine & figura cauda vulpina haud diffimiles, sed cristis asperis, utrinque quoque muricatis cum ariftis longiulculis & leviter recurvis, & qua ex brevi reflexu in fummitate culmi nutant: in quarum finu gluma latent parva, inutiles. Folia mediocris longitudinis, rigidiufcula, glabra. Radix densa saris numerosam hirsutarum fibrarum prolem demittit.

Circa Monspelium in marginibus siccis satorum copiose provenit. C. Bauhinus hoc genus rectius deferibit caule palmari fummum pedali; nec enim altiores nobis

Gramen Alopecuros fpică lorgă tomostosă candicante J.B. Alopecuros major fpica longiore C. B. Gr. Alopecurostes alterum radice repene. feu Pfeudo fichozunthum Monfpelienjium Park. Schemanhum adulerium Gec. Optat long-tarto ffor-tail grather.

Culmo est bicubitali ferè, gracili, geniculato; foliis gramineis, glabris, ad tactum non asperis, fqualida Schoenanthi folia quodammodo imitantibus; Spica palmari, mollicella, tomentofis, candicantibus cum nitore velleris holosericei glumis emicantibus tremulis; radice fibrosa infirma.

In maritimis Monspelio vicinis observavimus & collegimus. Pro Schenantho a Pharmacope's Locus. Venetis & Monspeliensibus fibi obtrusum fuisse Pena scribit.

Ppppp;

Lacue

Locus.

I ocus.

A. 9. Alopeuros maxima Anglica Park, altera maxima Anglica padulosa Ger. emac. Altera maxima Anglica paludosa, seu Gramen Alopeuroides maxirum J. B. Lob. Adv. part. al. Great Englith Separch For-tail grads.

HISTORIA PLANTARUM

Lob.

Culmos cubitalis, fesquicubitalis, bipedalis & quandoque procerior, geniculatus, & folia illi Graminis aut Tririci; fed quinque uncialis sape speciolissima, habitior, sericea, spicata, caudatáque paninis aut Tririci; fed quinque uncialis sape speciolissima, habitior, sericea, spicata, caudatáque paninis aut Tririci; fed quinque uncialis sape speciolissima, habitior, sericea, spicata, caudatáque paninis aut Tririci; fed quinque uncialis sape speciolissima, habitior, sericea, spicata, caudatáque paninis aut Tririci; fed quinque uncialis sape speciolissima, habitior, sericea, spicata, caudatáque paninis aut Tririci; fed quinque uncialis sape speciolissima, habitior, sericea, spicata, caudatáque paninis aut Tririci; fed quinque uncialis sape speciolissima, habitior, sericea, spicata, caudatáque paninis aut Tririci; fed quinque uncialis sape speciolissima, habitior, sericea, spicata, caudatáque paninis aut Tririci; fed quinque uncialis sape speciolissima, habitior, sericea, spicata, caudatáque paninis aut Tririci; fed quinque uncialis sape speciolissima, habitior, sericea, spicata, caudatáque paninis aut Tririci; fed quinque uncialis sape speciolissima sape spicata sap cula Monspeliensium Pseudo scheenanthi.

ua nonupalation Comitatis Southamproniæ proxime falinas & antiquas ædes Drayten vocatas, cis In riguis kerbidis Comitatis Southamproniæ proxime falinas & antiquas ædes Drayten vocatas, cis nn ngus actionis Cominaus Southamproniae proatine faintas ecaniciques acues *traspim* vocatas, es mare, duobus mill. Anglicis à *Portfim-ath*, ex adverfo Vectas infulae planima: irémque in udis foffis lacuftribus Effexienfis Comitattis, juxta Thamelis ameniffima 'fluenta.

10. Gramen Alopeuroidi accedens ac Phalaridi, spica longinscula, folio lanuginoso J. B. syphoides molle C.B. Alopecuroides minus Ger.

Duras & frequentes satis ab infimo culmo pendentes habet fibras, easque candicantes. Culmus Duras & requentes taus ao infinito cumo periocites maos periocites materiales. Cumini autem cubitalis, propret terram rubeficens, folis pro geniculorum numero obfeptus, palmo longio-ribus, Hordeaccorum latitudine totis molli canaque lanugine techis. Spica fingularis, uncialis aut etam fextantalis, argenteo nitore micans, turbinata, glumis acerofis, gracilibus, mollibus, tomen-

C. Bashinus aut potius Lobelius, pattim ad femitas repetiri ait. Si differat à Gramine Onocordo, con la company de la constitución de la constituc Monspelium collectum & allatum, diversum facit, cui subscribimus.

* 11. Gramen cum cauda muris foliis birsutis J. B. typhoides culmo reclinato C. B. Alopecurinum majus Ger.

J. B. Culmi aliquot cubinum excedentes, internodiis circa imum nonnihil rubescentes, densis; rarioribus & ferè nullis fuperiùs, foliorum vagina multum involutis, que ubi à culmis recesserunt brevia fatis funt, & angulta, hirluta. Spica trium unciarum, nirida, denliffimis tenuibus glumis compacta, luteola ferè; fingulz glumz planz, angultz, in acumen unicum definunt; tota autem spica nominil divulla conspicitur. Radix capillaris, alba, tenuis, ex capite crassifusculo; an repat non observavi-

C. Bauhinus in cultis fecus vias reperiri afferit,

12. Gramen Alopecuros altera, Lobelii J. B. C. Baubinns idem boc facit Gramini Alopecuro Spica rotundiere, seu Gram. Alopecuro spica brevi J. B. Locus tamen diversum esse spica potundiere, seu Gram. Alopecuro spica brevi J. B. Locus tamen diversum esse spicalet.

Aliud (inquit Lobelius) genus quoddam est caudæ vulpinæ Theophrasti, spicis tamen minoribus ac brevioribus, nec ita lanuginofis ut Monspeliensis. Culmos quoque multo surrigit altiores, bicuhislas: Folia graminea; radix fibrola.
Sefquimiliari Brugis diftantibus campeftribus juxta Merkireb copiosè provenire ait Lobelius.

C. Bauhinus hic nomina confundere videtur; aut forte Chabraus apud J. Bauhinum.

* 13. Gramen Alopecuros minor spica longiore C. B. Cauda vulpina Monspeliensium Ad. Lob.

Tota planta pedem alta est, radice fibrosa, culmis multis, geniculatis, recurvis: foliis quam Alopecuri spica rotundiore longioribus, angustioribus: spica trium unciarum, rariùs minore, albida, Graminis panicei effigie, sed lanuginosa, qua compacta est ità ut simplex videatur, cùm tamen ex multis spicis sit composita, qua in re potissimum à prædicta differt, & quòd ea minus speciosa &

Frequens est locis maritimis Monspelio vicinis ad Magallonam & Aquas Marianas. Copiosè oritur, inquit P. Magnol, in fossis circa stagnum, qua affate calore solis siccantur. Nos in Sicilia circa Messanam invenimus. Spicarum arista qua molles sunt & numerosissima flavicant.

14. Gramen typhoides maximum spica longissima C. B. typhoides maximum Park. typhimum tertium Ger. emac.

Ex raise parva, nodofa, cui fibræ exiguæ & plurimæ adnatæ, eulmms rectus, fefquicubitalis, internodis rarioribus diftinctus exfurgir: qui in fpicam rectam, tererem, palmarem, virefcentem, in maturitate albicantem, tactu mollem definit: cujus utriculi copiosis & oblongiusculis aristis arman-

Hoc copiose inter fruters and acidulas Gapingenfes Wirtembergies ducatils fullo menfe primum observavit C. Bauhinus: dein non longe Basilea in sepibus agrorum, & in salicetis Michelfelde

Non multùm differe à prima specie seu Gramine Onocordo, viz. spicæ longitudine & loco inter fruteta, ut ego ilem esse suspicer, non tamen afferere aulim idem esse.

CAP. IX.

De Gramine typhino.

Ramen Typhinum dictum ab Alopecuroide differt spicis asperioribus, squamulis spicas componentibus bicornibus.

1. Gramen cum parva cauda muris, radice nodosa repens J. B. Gr. nodosum spica parva C. B.

E radice fibrola & veluti bulbulis nodola aliquot emergunt culmuli, cubitales aut lesquicubitales, tenues, laves, & ab internodiis reflexi, quos ab imo statim pluscula comitantur falia, glabra, brevia, tenues, arreste au mentanta tanta que a un retaun para contante de l'un proposition de l'un angulta. Ex fingulo ceterium internodo fingulum prominet foiolum; jummitata firei findet parva, hirioidula, Tobelli Typhini graminis figurà, bicornibus fiquamulis denfiffime farêta.

In dumetis propè Beffordiam diei intinere à Bafilea diffantem reperit J. Bauhinus Augusto cum Louis-

Huic synonymum faciunt Historia Ebrodunensis auctores, sed erronee, Gramen aquaticum spicatum Lob. ut superiùs monumus.

A. 2. Gramen typhinum majus seu primum Ger. emac. medium svoe vulgatissimum Park. cum cauda muris majoris longa majus J. B. typhoides asperum primum C. B. ex sententia J. B. The arcateli Cats tail grafs.

Radices tenues; culmi habent principium bulbo oblongo simile, cubitales altiorésque interdum, quatuor aut quinque geniculis intercepti; ad quos folia aspera [asperitas vix sensibilis est] latiuscula, canescentia, palmaria, [quæ è radice exeunt longiora funt] vagina longiore stipulam circumplexa. Summum cacumen palmarem, sepe etiam longiorem spicam sufficient, teretem, cauda magni Muris similem, mollem si sursum versus manu demulceas, asperam si contra, coloris cinericei, innumeris squamulis in binas breves aristas definentibus, dunidiatos solenas, aut lateritias cannulatas fcandulas imitatis, conftantem.

In pascuis frequens est & agrorum marginibus, ad semitas item & sepes, solo præsertim humi-Locus. diore.

A. 3. Gramen typhinum minus Ger. Park, Gramen cum cauda muru minus J. B. typhoides asperum alterum C. B. Che lesset Cats:tail-grass.

Varietas potius præcedentis esse videtur quam species distincta. Differt ab eo statura minore, & fpica breviore, angultioréque. Deferriptionem ejus videis apud J. Bauhinum tom. 2. pag. 471. C. Bauhinus fibras quafi ex bulbiculis promanantes et adforbit & appingit. In sabulosis reperitur, inquit C. Bauhinus, quod potius sequenti speciei convenit.

A. 4. Gramen typhinum maritimum minus. An Gr. typhinum Danicum minus Park? Sea Catg

Hac species esse videtur quam Lobelius sabuletis & maritimis natalibus gaudere scribit. Verum noftrum pedalem quam illi attribuit altitudinem rarò affequitur, sed palmare ferè est aut sesquipalmare. Spica uncialis turgidula, ima parte plerumque anguítior. Locus. In fabulofis maritimis frequentiffimum eft.

Gramen typhoides spica multiplici C. B.

Graminis cyperoidis species nobis videtur. Parkinsonus Cyperum typhinum hoc genus appellat.

5. Gramen supinum aculeatum J. B. aculeatum Italicum Park. album capitulis aculeatis Italicum C. B.

Brevibus fibris radicatur: rames verò terræ apprimit in orbem, multos, palmares & sesquipalmares, aliquando pedales, aliquos verò duntaxar unciales, rigidulos. Ad quorum genicula utriculi in-flar folium firiatum glumas numerofas, conglomeratas fquamarum foliaccarum complexu comprenends claudi, chiences in nucronem rigidum & actum, uncialem & breviorem, rech in latus protenium delinit. Extremo verò cauli hujus generis * plura folia, & utriculi glumis gravidi echi. * C. Bubino nati aliquid offentant.

Trinere inter Liburnum & Pilas, deinde circa Monspelium copiosum observavimus. Graminis aculeatus

evoluni species videtur.

CAP.

CAP. X.

De Gramine echinato.

Gramen spica subrotunda echinata C. B. Gr. perpusillum capitulo rotundo spinoso Cherleri J. B. Gr. echinato capitulo Park. echinatum 4. Ger. emac.

C. B. Adice est geniculis nodosa, capillacea, alba: folis paucis, angustis, primis duplo minoribus iis que media sua parte festucam cingunt, que tamen vix uncias tres superant, & per que lineæ secundum longitudinem excurrunt, eamque subasperam reddunt; inter hæc culmi festucarum instar tenues, laves, geniculati, uno alterove folio è geniculi nodo incipiente cincti, se quidem tres vel guatuor, altitudine inaquales, duarum, trium, guatuor, etiam sex uncarum efferuntur; quibus singulis capitulum unicum, subrotundum (quod secatum pallet) insta Tribuli echinatum, spinosum ac pungens insidet, quod fructibus densis compositum, quorum corpus in stellam fpinofam inaqualem, radius quinque vel feptem præditum definit, quorum medius fuperior oblongus, laterales minores funt. Flores ut in alis ftaminibus pallentibus tremulis dependentibus Maio

mense emittir. Semen parvum, diaphanum, triticeum Melampyri vulg. concolor.

Locus sterilibus circa Monspelium crescit: inque Æquicolorum collibus: Wemausi etiam ad mo-

Gramen tenue duriusculum & panè junceum J. B. Gramen foliolis junceis brevibus minis C. B. minus duriusculum Ger. exile durius Lob.

In rupibus & muris hæret ita firmiter *radicibus* tenubus, capillaribus, nigricantibus, ut vix evelli poffit; cohærentibus fimul multis plantis. Foliorum marcidorum veftigia demonstrant non annuam plantam. Folia alioqui vegeta funt, longitudinis quinque vel fex unciarum, quadam etiam breviora, peanam. Fona anoqui vegeta uni, ionguciants quinque vei sa unicarum, quavam etam oreviora, convolutionis ergo Junci inflat teretia, nonnihil rigida, cinerei fere coloris, refantabus Octobris fine calamis valde tenuibus, dodrantalibus & pedalibus, cum veftigis parva: [pica. Montbelgardi idem aut valde finiile oblevavir, cui falia virentia, tenuia, comprella, viridia, glabra; eulmi plurimi, tenues, pedales vel cubitales, laves, in quibus unum geniculum, præter illud quod ad radicem, & foliolum ex longa vaginula: juba uncialis, fpicer fere limilis, virens, vel nonnihil purpuratens, in qua quadam partes ad phenicem nonnihil accedunt, & in parvas ariftas definunt: in is flofuili vel apices minimi, albi, toti plantæ sapor subdulcis; in cæteris similis præcedenti. Lobelius Gramen suum exile durius orin sabulcis & squallido andioreque agro Galliæ, Angliæ,

Germania & Belgii afferit. Quam plantam intelligat nobis nondum fatis constat.

CAP. XI.

Gramina spicata miscellanea complectens.

A. 1. Gramen vernum, spica brevi lana, an anthonanthon? Gramen anthonanthon spicatum I.B? Gr. spicatum pratense 3. seu spica flavescente C.B?

Adıx tenuibus, albis fibris constat. Folia brevia, modice lata, hirsuta, præsertim supina parte. Caulis dodrantalis, interdum pedalis, tenuis, geniculatus, quem folia amplectuntur aversa parte nonnunquam purpurascentia. Spica brevis, digitum aut summum sesquidigitum longa, subrotunda, rarioribus glumis nonnihil extantibus, in acutos apices fastigiatis, non aristatis composita. Flocali seu apiculi purpurascentes è renuibus filamentis tremuli dependent, bisidi utrinq.

Floret vere inter prima fui generis, & in pratis ac pascuis ubique frequens oritur.

Icon Graminis Anthoxanthi spicati huic bene convenit. Nomen ettam C. B. in pin. nimirum Gramen spicatum pratense III. sive spica flavescente.

Hoc genus pro Gramine cum cauda muris purpurascente aliquatenus simili J. Baubini aliquando habuimus: verum descriptio ei non bene convenire videtur, ideóque nunc mutatâ sententia diver-

Gramen pratense spica purpurea, ex utriculo prodeunte, vel Gr. folio spicam amplexante C. B. Gr. spicam folio ampletens J. B.

Radiculus est prioris similibus, culmis multis, dodrantalibus, etiam pedalibus, pediculis nigricantibus diftinctis: foliis multo quam in illo anguitioribus & viridioribus; spica quinetiam breviore & craffiore, purpureis floribus ornata; folio quod ex ultimo geniculo produ, fic caulem obvolvente ut non aperiatur (quod in priore non fit) & veticæ ipeciem oftendat. Sapor dulcis eft & a-

In humidis pratis non longe Monspelio & Lugduno, & circa Matisconam provenit.

A. 3. Gramen eristatum J. B. eristatum Anglicum Park. eristatum Baubini Ger. emac. p. 29. pratense eristatum, seu Gram. spied eristat læve C. B. Stmooth crested grass.

J. Bauhinus ità describit, Sesquicubitalibus assurgit calamis, perquam tenuibus, geniculatis, non fine folias, qua vagina inftar fatis longo intervallo culmum complexa, palmum longa ab eo recedunt, angusta. Spica quadrantalis aut paulò longior, duobus versibus in unam partem vergentibus, glumarum pallidarum, cristatarum fimbriatarumve, socialismum luteorum fuscorumve tremulas fibrillas explicat, dorso spicæ glumis vacuo. Radices tenues & cirratæ. C. Bauhino Radicum capillamentis plurimis oblongis albicantibus, abundat, qua in unum veluti cespitem coeuntia deorsium re-

Parkinsonus Gramen cristatum Anglicum à cristato C.B. diversum facit. Verum descriptio 7.B. Gramini criftato Art fico bene convenit, excepta longitudine spicæ: icon equidem spicam nimis la-xam repræsentat, & læ de radicibus habet C. Bauhinus criftato nostro Anglico non respondent. Verum cum quod describit C. Bauhinus, idem sit quod Lobelius misit, quodque in pratis circa retum cum quot uccioni. Caminina, judici mi quot concini mini, quotici in piato circa Hackneum propè Londinum provenire feribit. Adv. pari, ali, minimé dubium eff. Gramen crifiatum C. B. & crifiatum Anglicum Park. unam & eandem specie piantam effe. Nec enim aliud genus circa Hackneum frequens eft.

In pratis & pascuis ubiq, per totam Angliam abundat, & circa Solstitium aftivum spicas promit. Locar. Hujus aliam seu speciem, seu varietatem proponit C. Bauhinus titulo Graminu spica cristata subbir furi, radicum capillamentis rufescentibus, culmis tenuioribus, parte inferiori levi kanugine aspersis Socies altera. & humilioribus; foliis longioribus, spica candicante, minus compacta, nec ita eleganter cristam

exprimente, à præcedenti differt.

4. Gramen geniculatum Tabernamontani J.B. Paniceum spica aspera C.B.

Radix ex pluribus fibris composita multos protrudit nodosos seu articulatos culmos, in alios subinde divisos; folia longa, angusta, acuminata, nervo per medium elevato; spicam longam, tenuem, villosam, glumis albis constantem, in quibus Jemen parvum.

C. Bauhinus hoc genus ad Gramen paniceum spica aspera refert. V. supra in capite de Gramine

5. Gramen Avenaccum montanum lanuginosum C. B. montanum Avenaccum Clusis Park. Gramen cum locustis parvis candidis, semme Avenaceo J. B. montanum Avenaceum Ger. emac.

C. B. Radice eff ex multis fibris duris, rufefcentibus composita, fingulis annis anterius serpente: unde culmi cubitales, tenues, laves, geniculati exturgunt: quos folio oblonga, angusta, palmaria & acuminata cingunt. In culmorum faftigio spica oblonga & nutans, ex glumis brevissimo filamento insidentibus composita, qua exterius candicant, nec lanuginosa: at interiores utriculi lanuginosi funt, grana nudz Avenz fimilia continentes.

Monspeffuli sponte provenit. Clufius secundum vias, in montanis umbrosssque, sylvis Pannonia, Locus & Austriæ & Bohemiæ nasci scribit, & semen Julio mense maturum observavit.

J. Bauhinus semen nitida lanugine obsitum scribit, quali Carduorum semina sunt prædita.

6. Gramen Avenaceum lanuginosum glumis rarioribus C. B.

Ex radice fibrola folia juncea, oblonga, culmique juncei plures, cubitum fuperantes, paucis folia ifique brevibus, culmum circa geniculum veftientibus exfurgunt, in quorum fummo gluma rariores, alba, lanuginosa, utriculum continentes, cui semen nigrum splendensque inclusum est.

In asperis circa Monspelium provenit, & cum Clusiano confundi non debet. In incultis vià Letti,

montis Lupi sæpiùs vidit D. Magnol.

7. Gramen Avenaceum lanuginosum ramosum C. B.

Radicem habet fibrosam, unde caulis unus vel alter, cubitalis, geniculis multis distinctus prodit: folis est multò quàm in prioribus latioribus: spica palmari alba, nonnunquam flavescente, ramosa, glumis Avenaceis compacts & lanuginofs; cuius utriculis femen parvum oblongum, utrinque acti-minatum, felendens, pulicis feu feminis Pfyllii colore & forma, fed minus, includitur.

Circa Monspelium ad radicem montis Calcaris legit C. Bauhinus.

A. 8. Gramen spica gracili, aristis brevibus recurvis.

In vis publicis, locis udis provenit, nec ante Autumnum aut Æstatis finem spicam producit. Culmus tenuis, dodrantem altus, uno alterove articulo interceptus, & folio inde enascente cinctus Spica parva, uncialis aut major, teretiuscula, glumis rubentibus in aristas prætenues, breves, recurvas exeuntibus composita. Folia ad radicem pauca, anguita, brevia.

Invenit & ad nos attulit D. Dale, à quo pleniorem ejus descriptionem expectamus.

9. Gramen

Lecus.

Plantarum. HISTORIA 1270

9. Gramen arvense paniculá crispa C. B. Park, minimum rubrum seve xerampelinum Get. Gramen cum panicula muli rubente J. B.

7. B. Confibratis capillaribus radiculis sub cespite foliorum ima prodeunt, tuniceis involucris compacta: connorate capitalis oblongi capitulum efformant, quæ à radicibus flatim multa pronafcuntur, quadraninter qua mioni, ocione apramentalia, mollia, glabra, in culmis pauciora, minora, in fingulis tamen genitalia & trientalia, peranguita, monia, giauna, in cunino paucoria, manora, in iniguis tamen geni-culis fingula. Culmus pedalis, minor interdum, fubinde major, tenuis paniculam gerit uncialem & fecuncialem, divullam ex viridi purpurafeentem, glumis crebris exilibus, in breves interdum torti-les ariftas, molles & quali fericeas definentibus; [potius virides & foliaceas feu grammeas.]

les aritas, mones oc quan retries unmentates ; promot risplits urbis, albi etam in Germania & Gallia. Simile elt hoc Gramen Gramini nostro montano spica foliacea graminea, nifi quòd panicula crassior & magis conferta sit.

10. Gramen montanum spica foliacea graminea P.B.

Hac species spicam pracedenti similem habet sed laxiorem. In fummis altiffimorum Cambriz montium Snowdon, Caderidris, &c. verticibus inter faxa, ubi nulla fere alia planta præter muscum provenit copiosum observavimus.

* 11. Gramen Camerarii repens J. B.

J. B. Radieem adipifcitur longam, tuberofam, fed æqualem, articulis præcinétam, & hinc indé reflexis, non tamen profundús radicatam, filaments confrantem pluribus. Suum prorrudit hec ab uno-quoque articulo aulmum, continuò fe innovans & multiplicans. Folis longa, acuminata, dura, Aurundinis inflar parrye, lata. Culmus duarum ferè fipithamarum alus, admodum angultus, & tenus runquis initat parve sata. Comme qualitates paradiant acts paradiant anguntus, oc tenus more flaminis, tribus quatiovre nonnunquan articulas praedius, figeam fuperori parte proferre patularn, que parvum continet femen. Folia cum radicibus faporem habent dulcem, cum adfirictione quadam & acredine.

* 12. Graminis primi Dioscoridis species minima Thalii J. B. Gramen caninum supinum paniculatum folio varians C.B.

Nobis incognitum, nec alii prater Thalium Botanico descriptum, nec icone illustratum cum sit. Lectorem qui plura de eo velit ad Thalium remittimus.

13. Gramen versicolor J.B. Avenaceum glumis variis C.B.

Reptantibus graminibus accenfendum, radices duras, geniculatas, longe latéq, spargit, fibris pro-Reptantibus grammibus accenlendum, radicet duras, genuculatas, 10tge latéc, lpargit, fibris profunde demiffic, fatis craffis, vic evelli potelt è rupium rimus: culmi folia crebris veltiti, dodranta-les, fisicam finguli geflant graminis anthoxanthi, paulò breviorem, modo purpuream, quæ colore ad objectum lucis variante placet: parvum, fomen longiuficulum, ad femen Graminis Mannæ accedens, rufeficens externè, internè albéfeans, involutum parvis glumis.

Adde ex C. Baulnino radicem albà rugosà membranà integi, culmum fragilem & levem effe. Generve: in collo la Baftin, & circa S. Hippolytum Burgundiæ. Solet inter rupes provenire

loco foli exposito.

14. Gramen panicula aurea I. B. Gr. panicula pendula aurea C. B. i. e. paniculatum arvense 2.

Tenuem surrigit dodrante majorem culmum, per cujus sastigium conscendunt quinque vel sex auricolores paniculae splendidae, semunciales, graciles, teretes, acerosis glumis contextae. Folia perangusta vix culmo cedunt longitudine.

Argentinæ habuit J. Bauhinus: in ficcioribus & squalidis locis provenit, ut testatur Hist. Lug-

15. Gravien minimum Dalechampii J. B. minimum paniculis elegantissimis C. B.

Est veluti gleba ampliuscula, rotunda, radiculis plurimis brevibus, candidis: foliis digito non longioribus, teretibus, spica valde gracili, parva: flosculis rubris.

Februario statim ad primam aeristemperiem exorientibus, sapore initio dulci, deinde amaro.

Nascitur in arvis, circa Monspelium frequens.

C. Bauhino Radix plurimis cirris oblongis albicantibus componitur: Folia unciam, rariùs duas uncias longa, capillaria, cafia, teretia copiola: Culmi multi, uno alterove nodo diffincti, duarum, trium, etiam quatuor unciarum.

16. Gramen minimum J. B.

Capillorum inftar tenues radiculæ cæspitem mordicus obsident: culmi numerosi, plus minùs unciales, enodes, molles, tenuissim in spicam definunt, alternis glumis graminis pratensis obsitam. Felicla stipulas à radice aliquouss, comitantur, tenella, perpussila.

Propè fontem illum magnum templi Dianæ propè Nemaulum collegit Cherlerus, nec alibi uspiam

observavit.

A. 17. Gramen

A. 17. Gramen minimum (pica brevi habitiore, nostrum,

Fibellis plurimis capillaceis terra adharescit, è quorum capite plures emergunt cauliculi, sescunciales aut duarum unciarum, tenues, rigidi tamen, duobus plurimum geniculis, (interdum tribus) intercepti, & foliolis è fingulis ortis fingulis aliquoulq obvoluti, foicam in faftigio futfinentes perbrevem habitorem, è locustellis, laxiùs fitis, glums canescentibus brevissimis aristis donatis compositam. Folia non admodum numerosa è radice exeunt, angusta, vix trientem unciz longa. Imi culmi plerung, purpurascunt.

Secundum Genus.

Gramina paniculata.

CAP. L

De Gramine Dadyloide feu Ischæmo.

Oc genus graminis inter spicata & paniculata ambigere videtur : panicula enim è pluribus spicis composita est, unde & Gramen multiplici seu composita spica, seu polystachyon

Dactylon appellatur eo quòd panicula in quaternas, quinas, senas & plures partes divisa, quasi di-gitos manús expansos referat. "I paspar verò à sistendo sanguine nomen invenir.

A. 1. Gramen repens cum panicula Graminia Manna J.B. datiyloides radice repente Gest. cana rium ifchami paniculu Park. datiylon folio arundinaceo majus C.B. quod nomen buic nostro utpote minori & Supino minime convenit. Crecping Cocks:foot grafs.

Duûm generum folia & culmos profert. Primum enim lentis longifque ad cubitum unum aut alterum coliculas, folidis, crebrò geniculatis, levibus, caducis nafcitur, qui ubi terram artigerint, ftatim per fibras è nodis demillas comprehendit, radicaturque; arque ex cidem geniculis folia mutuo amplexu fitpata furgunt, brevia, angulta, hirfuta : deincas adultus culmos producir erečiores, vel-uti fuperiorum ramos, pedales, tenuiores, filis amicos longioribus, hirfuta, & rarioribus geniculis interceptos, quorum fummitas in foicas finditur, quatuor, quinq, fex, fpicis Graminis Manna fimiles, sed minores, concinniores, imbricatos, non tamen circumcirca, perinde ut jam dicto Gramine, cui pars spice interior nuda, hoc discrimine interim, quòd ea pars Graminis Mannæ sulcata sit, in hoc verò in cristam elata. Elosados fert atro-rubentes. Radice nititur geniculata, reptante, fubdulci, alba.

Hoc Gramine (quod legitimum vocat Clusius) nihil vulgatius tota Hispania & Gallia [adde Lecu. etiam Italia] in arvis, vinetis, atq etiam in maritimis, in quibus multò lætiùs & uberiùs crescit: nam ejus radices interdum digiti craffitudinem aquantes eruere meminit Clufius. C. Bauhinus etiam hoc Theophrasti Gramen esse credit.

Hujus minor species seu porius przecedentis varietas habetur apud C. Bauhinum cujus descriptionem in Theat. Botan. p. 113. vide. Hzc varietas eadem videtur nobis visz in Gallia & Italia.

2. Gramen daelylon Siculum multiplici panicula, spicis ab eodem exortu geminis. An Gramen bicorne, seu distractorphoron Bocc? An Gramen distractyophoron Col? Two-ented Cocks-sootgraff. An Festuca junceo folio, spica gemina C. B?

Radin huic est perennis, innumeris fibris quasi reticulato textu implicitis compacta. Calamus pedalis, longifora, geniculatis, paucis foliis cinetus, ex quo ad inflar juli recet triuncalis longitudinis exit è folliculo/piea, rubente colore pradita, que per maturiatem Gramunis datății modo, în fur-am dividutur. Ejuldem foice glume în ariflas tenuifilmas & longas abeun.

Floret vere, & ulque ad finem æftatis.

Hæc eft descriptio Graminis bicornis Bocconiani, quæ nostro Gramini dastylo Siculo distachyophoro non convenit, ut nostrum ab illo specie diversum arbitremur; nam in nostro spicæ vix un-ciales sunt, & hirsuræ. Quin & nostrum multa in eodem culmo habet spicarum paria è soliorum alis peculiari modo exeuntia. Nam è foliorum supremorum sinubus exeunt pediculi seu ramuli, tenues, longi, nunc unus, nunc duo trefve fimul, quorum unufquifque media aut inferiore parte g niculum seu articulum habet, è quo exit folium pediculum obvolvens ad spicam usque. Atque hoc modo duplici vel triplici gradu panicula affurgit.

Feffuca junceo folio Ipica gemina C. B. culmo est fesquicubitali, rotundo, geniculato & ramoso : cujus summitati joiae vix uncam nonga, mollas, rufelcentes, arifiti solionga armata. Ischarmo gramini villos similes, insident; semper, due simul uni oblongiori tenii pediculo adharentes jungumi tur. Folis habet juncea, longa, inordinate polita.

Hzc descriptio in omnibus przterquam foliis junceis plantz nostrz convenit.

2. Gramen

Vires &

Vires.

Locus.

3. Gramen crucis froe Neumel falit Alfim J.B. Boricii, Gram, dact flon Agyptiacum C. B. Park. Ægyptian Coths foot grafs.

Gramen quoddam nafcitur exile, vadicios rependibus, albis, geniculatis, dulcibus cam aliquad acri-monia, communi Gramini proximus, digiti abduddine, geniculatus ranidis affarigens, fedis-comutumi Gramuni fundibus, fed minoribus: Statibuli habent quaturo fificas, Helsemi vel Grantinis faragumarn fimiles, perfectam crutesin figurances, etam reque omnes uno modo formane: ex que iplim Respect Neism el falto vocant, quali distrint Gramen crucis, in quibus fiunt femma minutalima; feminibus communis Graminis fimilia.

Maximum ulum semina apud omnes habent, Ad eos sez qui tum remim, tum vessez calculis laborant, atque ad frangendos lapides in vesica concretos: quod genus morbi ibi est familiariffimum & quasi endemium. Mulieres radicis decocesm tum ad pueros variolis atque morbillis correptos maxime sequuntur, turn ad seipsas, ubi cupiunt interceptas menstruas purgationes rursum evocare. Sunt aliqui qui pro secreto auxilio habent decoctum ex seminibus modice contusis paratum ad juvanda exanthemata in febribus pethlentibus, quas peticulas nostri appellant. Adusum quoq, vulnerum & ulcerum non parvum apud eos tota herba, præcipue radices habent ulum. Aiunt radicem frigidam atque ficcam effe, tenuiffmarumo, partium: Quamobrem non defunt multi, qui ad movendum sudorem ejus decocto familiarissime utuntur.

Abundantissime in infula Java crescit non secus ac in Ægypto, Jac. Bontio autore, ubi & sequens

stellatum Veslingii reperitur.

4 Gramen stellatum Ægyptium Vestingii. Dactylon Ægyptiacum Park. qui in descriptione pracedentis bujus meminit.

Vefling. Affurgit altitudine pedali, culmo rotundo geniculorum aliquot internodiis diffrincto, curca que angusta saits, & in acumen attenuata folia producit. Fulcitur radice firma, candicante, & in a grant guna laus, & in acumen attenuata joine producit. Fulcitur reaties hima, candicante, & pagesticulis abquot nodofa; fubduici quadara acrimonta gultum perlitnigit. Calami in quants finalque appariculas dirimunturi, longitudine dispares, Réharme gramine breviores quidem, fed longé dentro-res: Avería facte in longum excurrente valida carina, & porrectis à latere framinibus muniturur, quibus sipanagarim compacilis spicae florem congeries; viore flavefectne reindens, fuperius infitrata est. Congenera itaque hac gramina funt. Nec mirum ullum in stellas aliquid abire posse quum crucem tulit.

Usum item medicum eundem obtinent, quamvis calculisintra vesicam duratis frangendis vires pares non possideant: Qui lapidosum alias vesica synagma citra sectionem eduxerit, in alibi Prosp. Alpinus feripüt in magna Ægyptiotum Memphi, quanvis curiosè inquifiverim; neminem depa-hendi. Hominem tamen religiofim à monte Sinai, calculos extra velicam in urethra fublifitennenal. Fromment ramen reaground a monte sinat, carcino carra venentin dictina control tes, compress fuppoliro digito vefica, & meatu urliario per immifium penna Antenna tubulum valide inflato, coderii extroritim propulific, ab agris iphs acceptum fata & cognitum habeo.

Circa Heracleam oppidum five Roffetum primum compexit Vellingius.

Gramen da Eylon Africanum Park.

Pracedente paulo altius exurgit, paniculis tantillo longioribus & craffioribus, granis ordinate difpolitis, catera limite.

5. Gramen Bon yospoem Col., Gram, spica gemina Millepela simili C. B. spica gemina Columna Park.

Radice admodum tenui, aqualiter fibrofa, capillari, ex albo pallente nititur: ex qua plures culmi exeunt, Iupini, dense geniculati, folis gramines parvis, in filimmo binas femper proferentes spicas, ex una parre dorfo per medium discurrente utrimpue pliniatas, ex alia verò quaturor angulis per longum, & in medio canaliculus tribus aut quatuor fonaceis fructuum ordinibus emicantibus constructis, in quibus parvum semen, fulvum, angulosam, manus anagallide sungulis commentur. Spica verò c dorfi parte Millepedam seu Scolopendram ferè æmulari videtur.

Campettris eft; Anagemoses appellavimus, quia binas semper in culmine spicas speciosas pro-

6. Gramen daciylon latiore folio C. B. Gramins gensé, Deni Caminas 3. five Gramen primum vel Galli crus J. B. Ifebenion valgare Ger. Ifeb. fylvestre latiore folio Park. Cockes tout-

Collines ex radice fibrofa plures promit, tribus quarurre articulis nodofos, fubinde etiam ramofos, fubrubentes. Falia Tricicis breviora, latiora, hirfuta, culmos longuifcilà vagina involvunt. Jula fingulis inflder culmis, palmouri aut feßquipalmith bonga, quattion, quinteie aut plumbus letts co-mara,quorum alteri parti fecundum longradinem bonga, quattion, quinteie aut plumbus letts co-parte nuda, fideata: force inflorm glums conclusium, Patrici grants longrus

Annua eft planta, criam horris valde odiofa Dens carmus fylvelfirs tertins, qui Julio apparere incipir. Ab hoc fattrum, quod privatini gramin Manne vocatin, non miti cultura differre videtur, incipir I Bulbinis. One incipir I Bulbinis. inquit J. Banhimis. Quocirca ad hoc capit full into the codem tuttil referr Gramen echmanum & aculeatum 3, the album capitulus aculeatum (2, Bunhimis aculeatum 1, The album capitulus aculeatum (2, B. quaim reché videnti pile. Gramen darblon folio lucros sufficient (2, B.) dactylon folio latiore ejustem, itémque Gramen dactylon esculentum ejustem C. B.

Cacumina

Cacumina pueri naribus inferunt, extrahúntque, ut fanguinem eliciant, & hinc ab effectu He. U/w. trulci Sanguinellum vocant. In Germaniæ locis feri ac coli audio (inquit Matthiolus) non minore cura quam cætera frugum & leguminum genera, fiquidem ejus femine frequenter vescuntur in cibis, quod în jure carnium pinguium decoctum non minorem cum palato inest gratiam quam Oryza, cui ego facilè praposuerim. In pila autem ipsum tundere oporter ut à suo resiliat putamine.

A. 7. Gramen digitatum hir sutum J. B. dactylon angustifolium spicis willosis C. B. Ischæmon sylveftre fpicis villofis Park. Pairp perennial Cocks foot grafs.

Perenni radice & firma nititur, ex qua culmos emittit cubitales & bicubitales, tenues, rubentibus geniculis nodolos, frequentius fingulares, alias ramolos: felia tres quatuórve uncias longa, angulta, & raris longis pilis hirfuta, fubinde rubescentia, statim à radice partim, partim sed minora (exceptà vaginà) ex culmis oriuntur, paniculà jubatà, quaturo au quinque fipits comara, Gramini Manna fimilibus, minoribus, purpuraleentibus, molli lanugine villofis, ex glamarum mucrone arifta molli ruffà prominente. Floculorum flaminula faturatiore purpura tinguntur. In exteris regionibus frequens est locis ficcis & fqualidis,

Ab hoc non diversum specie esse suspicamur Gramen Ischæmi paniculis Gallicum Lobelii, cujus

descriptionem subjiciemus.

Gramen dastylon scoparium C. B. scoparium Ischæmi paniculis Park. scoparium Ischæmi paniculis

Figura ei graminea Ischemi vulgaris; gracilis culosus, rigidus, geniculatus, cubitalis, in quaternas, quinas, interdum senas & plures elegantifilmas, lucidas spicatas caudicellas Ischemo gramini fimiles, falfigiatus: Folis item non diffimilibus, gustu Graminis, dulcioribus.

Copiosè provenit in Galliæ fabulofis vicinis caftri Insulani. locis vocitati (vulgo Chasteau de l'Isle) Locus.

propé Auréliam. Ex hujus prætenuibus rigidísque cubitalibus & longioribus radicum cirris concinnantifi U/m. Ex hujus prætenuibus rigidísque cubitalibus & longioribus radicum cirris concinnantifi U/m. Gopule illæ vulgarifitmæ, nitentis comæ conciliarrices, friefonibus capitis accommodatissimæ & usitatissima. Crema in Lombardia Italia hujusmodi scopula laudatissima fiunt. Gramen ex cujus radicibus scopulas faciunt ibidem Capriolam vocant, quo nomine in Hetruria Gramen Manna vocitari scribit Matthiolus. Fortè Capriola nomen commune est omnibus hujus generis Graminibus; vulgus enim non diftinguit. Gramen autem quod nobis pro Capriola oftenderunt non videbatur differre à Gramine digitato hirsuto : idem tamen prorsus esse non audemus fidenter asserve.

8. Gramen exile durius Norwegicum aut Danicum, Gramini scopario cognatum J. B. Gram. foliolis junceis, radice jubata C.B.

Leb. Adv. p. 2.

Saxorum interveniis, levi terra, sterilis petraze Norvegia, imisque marcidis rimosis caudicibus, sylvarum Danie hoc gramen viget, densistimo, sparfoque rigidorum, junceorum, sesquiunciais abitudinis, tenussismorum foliorum stipatu, sesquipalmaribus, numerofis, cirratis, geniculatis, ftamineis calamnis, quorum fumma folia latinfeula vaginula: inftar fpicatas, unciales paniculas claudunt aut amplecatuntur. Jubata cincinnatáque dodrantalis radix buxei pallidi coloris, totáque profixior planta, uti Graminis scoparii, cujus cognata videtur.

9. Gramen dactylon aquaticum C. B. aquaticum geniculatum Tabern. digitatum, atro-purpareum J. B. geniculatum aquaticum Ger. geniculatum majus Park.

Tah. Radice est fibrosa, ex qua plusculi mascuntur teretes, geniculati, sesquipedales circiter calami, foliis ad articulos gramineis, brevibus, latis, acuminatis amicti, calamorum fastiguis spicæ innascuntur longæ, tenues, digitalis Ischæmi spicis similes, breviores, atro purpureæ Tabern.

Paffim in lacustribus & palustribus nascatur. Quòd si ttà sit, mirum alios Botanicos hactenus la-Locus. tere, qui quicquid de co habent Tabernamontano debent.

Ab hoc non diversim, aut faltem ei valde simile esse suspicatur J. Bauhinus,

10. Gramen paniceum spicis nigris C.B. Panici effigie Gramen 3. Lob. Graminis Dentis canini spical divulsa temiorem nigram speciem J. B. Gr. paniceum 3. Tab.

Descriptio (inquit) mihi convenire videtur, nec figura multum discrepat. Culmis est tenuioribus [Gramine Dentis canis primo & fecundo] geniculatis; foliis minoribus: spicis Ischæmo vulgari fimilibus, nigris; femine glumis exuto albo.

De Gramine tremulo.

 $\mathbf{H}$ Ujus ípicx è quibus panicula componitur pulcherrimè, íquamoíx, è filamentis tentibus dependent, ut vel levifiimo flatu agitatx tremilicant.

1. Gramen tremulum minus J. B. tremulum minus, paniculd parva C. B. Park.

J. B. Ex radice rufescente & quaquaversum reptante culmos surrigit pedales plus minus, graciles, vix Ex radies nucleonte & quaquaverium reptante camos indige pocase por interest parte actor, into vel altero diffunctos arreculs, judos fufftinentes parvas è folio vaginaceo, fuperan parte actor, & judam ipfam fape fuperante, media parte fui prominentes, que ex fquamulis delicatulis, rotundis, pallidis aut flavefcentibus & ſplendentibus, ex brevibus pediculis pendulis, tremilis, fed in numerantim latus plurimium nutantibus confiant. Folia caterium inferna graminea, pallidè virentia,

În pratis montofis Bafilienfibus provenit; & vulgo Pes leporinus dicitur.

2. Gramen tremulum minus paniculâ magnâ C. B. J. B. Gr. Amourettes alterum Clus. cur. post. tremulum minus alterum Park.

In cacumine aliquando tres aut quatuor ramulos exiles fundit, seménque triangulum habet. In luco Grammuntio frequens nascitur, autore P. Magnol, quod minor figura Graminis tremuli majoris C. B. optimè repræsentat.

C. Bauhinus in Theat. Bot. ità describit :

Hoc radice est minori [quam proxime sequens] culmo palmari, tenuissimo, uno alterove geniculo distincto: folis tribus vel quatuor angustissimis: in culmi fastigio duo triáve filamenta, quo rum fingula paniculam squamatam sustinent, squamis inferioribus atro-rubentibus, reliquis pallidis, quintuplo quam pracedentis majoribus.

A. 3. Gramen tremulum J. B. tremulum majus C. B. Phalaris pratensis Ger. Gr. tremulum seu Phalaris media Anglica, prima an fecunda Park. Qualing grals, Colo qualtes, and in fome places, Ladies hair.

Radix fibris tenuibus, non valde numerofis, obscure cinereis, aut fuscis terram apprehendit : non multum se diffundit, sed uno alterove præter culmum germine emisso perennem plantam se esse prodit. Culmus autem tenuis, cubitalis, duobus plerunque geniculis interceptus. Felia magna sui parte culmum ceu vagina complectuntur, reliquam surrigunt breviorem, rigidam: à summo culmo multi, tenuiffimique rubentes petioli glumas suffinent rubescentes, è squamulis pulchro ordine digestis compactiles, levissimo attactu tremulos, minores quam tremuli majoris, forma conoide, compressa. Folia quæ ad radicem modicè lata, & palmum interdum longa, plerunque tamen bre-

Hoc genus in pascuis per totam Angliam vulgatiffinum eft, nec aliud (quod sciam) apud nos invenitur. Maio mense paniculam explicat. In omnibus quas unquam lustravit Clusius regionibus prata multis locis vestit.

In horto Medico Leydensi habetur quoddam Gramen tremulum perenne n. d.

4. Gramen tremulum maximum J. B. C. B. trem. maximum Hispanicum Park. Phalaris pratensis altera Ger, emac. The greatest quaking grafs.

Radices ut in plerisque graminibus fibrosa, fibris albis. Folia qua à radice exeunt, semunciam lata, palmum & dimidium, vel duos palmos longa, glabra, glauca, & plerunque intorta. Culmi cubitales aut sesquicubitales, non admodum tenues, quatuor vel quinque geniculis nodosi, totidémque foliis eos aliquot ique obvolventibus amicti, in fummo paniculam gestant sparsam, è pulcherrimis aliquot spicus figuarnosis compressis, pendulis, è bino squamarum ordine compositis, dimidium digitum longis aut etiam longioribus, latitudine subdupla, contextam. Squamæ ad basin spicarum spadicea, relique à viridi albicant, faturationibus lineis viridibus firiate, per ficcitatem albicant aut ru-

In hortis nostris Vere fatum non ante Angustum mensem paniculam suam explicuit. At quod Autumno exit Vere floruit.

Prope Mellanam Siciliæ in pascuis spontaneum invenimus.

5. Gramen paniculatum elegans Ger. Gramen amoris dictum J. B. Gr. paniculis elegantissimis, five Eragroft's major C.B. Phalaris pratenfis major, five Gramen tremulum maximum Park. Love grals. 7. B.

Fibre numerole, satis crasse in unum caput cocunt: è quo surgunt pedales culmi, graciles, lavibus vestiti folia, Calamorem fastigia occipant panicula longe pulcherrima, albicantes, è spicis plurimis unciabbus circiter, culmi luttudine, compressis, gemmo versu squamulatum contextis, ansta omni piloque carentibus, non tamen pendulis, quantum nos observare potuimus. Prima

Lib. XXII.

De Graminibus.

1275

Primo nobis obviam suit Francosurti ad Moenum, deinde passim per Germaniam, Italiam & Locus, Galliam Narbonensem.

Hujus varietatem circa Florentiam & Monspelium observavimus paniculis multò minoribus magisque sparsis. Gramen tremulum propriè dictum non est, nec enim spicæ filamentis tenuibus appeníz lzvi flatu agitantur, cùm potius erecta fint, & pediculis rigidis infideant; Verum ob spicas squamosas elegantes non diffimiles, ei non immerito subjungitur.

CAP. III.

De Arundine.

Rundo, Gracis Kanapato, ab areo dicta est, eo quòd citò arescat, ut volunt Grammatici. Arundo planta est inter culmiferas maxima, paniculà lanuginosà, aquosis gaudens. His adjungimus plantas nonnullas Indicas, à Botanicis Arundines dictas ob similiudinem aliquam, quibus an notæ prædictæ conveniant nescimus.

A. 1. Arundo vallatoria Lob. Ger. vulgaris palustris J. B. vulgaris stve phragmites Diosco-ridu, ushau@ neguins Theophrasti C. B. Harundo vulgaris stve vallatoria Park.

7. B.
Obliquè geniculatam agit radicem, novos fubinde furculos oculófique continuo auctu protrudens,
continuo describiradorem rouantes, aur altero tanto majores, minimo digito ex quibus culmi furgunt, hominis altitudinem aquantes, aut altero tanto majores, minimo digito tenuiores, geniculati, inanes: ex quorum nodis fingulis ferè culmum involventia folia excunt, rigida & aspera nonnihil, uncias duas lata circiter, cubito longiora, venosa. Scapus summus in comatam, mollem, purpurascentem jubam, tandem villosiorem, molliorémque, coloris cinericei redditam, nutabundam effunditur; qua ventis ludibrium debens fine seminis spe abripitur, glumis videlicet cassis contexta. [Rectiùs C. Bauhinus semina non conspicua dixit.]

Nascirur in aquis resedibus, veluti in fossis, piscinis circa fluminum laxiorum & lacuum ripas, Locus. ubivis regionum notiffima.

In omnibus anno primo fiftula latior, corpus gracilius, contra sequentibus annis: nam increscente corpore angustior fiftula redditur. C. B.

Utilis est ad tuguriorum tecta, itémque ad valla & sepimenta, unde & vallatoria dicitur. De Arundinis ufibus eleganter Marcellus, cujus idcirco * verba adferemus, Si Arundo juxta ufus * I il. I. in bonorumque suorum aftimationem etiam maximis arboribus comparetur, nullibi quam in ea natura Dioscor. cap. liberalior fuisse videbitur: nec aliunde major illi meritò laus erit, quam verò hoc fragili & inani 99. frutice omnes ferè toto orbe gentes ad omnem fortunam & vitam infruxisse: quando una hæcsa-crificiis, epulis, theatris, funeribúsque tibias multiplices dederit: Una hæc subinde humanas voces percuntes retinet, & ad alios confilia & cogitationes nostras transfert : hæc una ad propulsandas injurias, & longè arcendos hostes militem etiam nunc in Oriente armat: & in rustico opere invenitur, in auo modò tuguria tegir, modò ftores materiam prabet, modò vitem fulcit, modò hortum claufum à pecore tuetur, & nè voluptati etiam defit, aucupio per hyemem infervit. Qua omnes parentis omnium naturæ in frutice hoc non contemnendæ laudes funt. Rectè ergo Plinius, Arundines belli pacifque experimentis necessarias atque etiam deliciis gratas scripsit.

Arundines etiam fiffa & folia earundem vinculorum quoque vicem subeunt. Utuntur & textores cannis, ex illis inftrumenta fulosque conficientes pro filis glomerandis: & chirurgi offibus fractis colligandis adhibent.

Urinam mensesque movere & ischuriz succurrere radicis tam sylvestris quam sativi in vino vel Vires. aqua decoctum propinatum scribit Matthiolus. Ejustem in vino decoctum surfures ausert, si eo caput abluatur. Erylipelati aliifque inflammationibus (etiam testium) folia virentia tusa & imposita medentur. Æstivo tempore hæc per sebricitantis conclave refrigerandi gratia sparguntur. Maculas ex variolis relictas fuccus radicis cum fero hircino & melle pari dofi delet. Sudores potenter movet medulla contula fyncipiti & pedibus adposita siquis in lectum se componat & cooperiat. Spicula aculeósque corpore extrahit radix contrita tum per se, tum cum bulbis imposita. Qua praterea habent Veteres de Arundinis viribus apud ipsos vide.

2. Arundo sativa seu Donax Dioscoridis C.B. Harundo Donax Park. Ar. maxima & bortensis J. B. Arundo Cypria Ger. Che great Spanish, or Coppius fixed, or Cane.

Radice nititur dură, longă, crassă, contortă, nodosă, geniculis multis, radicis Chinæ æmulâ, quâ tamen albior, latè huc & illuc fubtus humum porrectà, fibrifque auctà, quæ quotannis nova germina protrudit, cujúlque teneri turiones cum grata dulcedine elitari poffint. Calamis est duris, firmis, vacuis, decem cubitorum, militaris hafte craffitudine, & non raro etiam proceritate, denfis nodis diffinctis, cortice squamoso, qui facile detrahitur, aspero & flavescente vestitis: circa quos folia longa, lata, crassa, superficie ob fibras copiosas aspera, & circumferentia acuta, quæ membraneo corrice usque ad medium internodium calamum vestiunt. Paniculam seu jubam elegantem habet, densam, Milii modo sparsam, mollem, & lanosa cæsarie nutantem, & purpurascentem, quæ bet, deniam, Muit moto ipariam, moitem, & tanoia extante mutantem, & purpurateentem, que hyeme fine ullo teminum veltigio in auras abit. [In frigidioribus fortasse regionibus, aut loco incommedo sate, Nam loco natali proprio, abi sponte orism, quin senen producat & estam persicat minimal dubium ess.] Calami quotannis humo tenus secantur, sed illico regerminat è radicum geniculis.

I acut

Locus.

Locus.

Hispanica

Ulus.

Locus.

7 Sec. 3

Lib. XXII.

De Graminibus.

1277

Hilpanica dicitur quia ex Hilpania ad nos primum delata sit. Seritur in Italia ad colos mulicrum, & Vincarum ridicas: in Gallia ad fepes. Nostrates ejus calamis utuntur pro baculis & virgis piscatoriis.

s pucatorus. Ex ufta hujus radice Arabes fpodium parant, tametfi ut non necessario, ità non magno incom-

Arundinem Anglicam foliis in summitate dissectis C. B. multisidam Park.

Pro prima speciei varietate & lusu natura: habeo, non pro specie distincta.

3. Arando scriptoria J.B. Ger. scriptoria atro-rubens C.B. Harundo minor sive Elegia Park.

Radicibus & folis est Donaci non absimilibus: calamis concavis, crassitie indicem digitum, vel reactions of tous ere Double nous administers of the second section of the property of the property of the second section of the section of the second section of the section of the second section of the section

Provenit (autore C. Bauhino) locis humidis & pinguibus in Provincia Galliæ; in Corcyra infula & Grecia. Reperitur etiam, monente Amato, apud Hifpanos & Italos, pracipie apud Faven-os, circa eam vallem quam Ammonis appellant, quibus literati pro calamis characteribus pingen-dis, & adhuc hodie Arabes, Perfæ, Armeni, Graci & Turcæ (quibus pennæ Anferinæ in ufu non funt) utuntur, unde & calami noftri ex pennis Anferins aut Olorinis facti nomen obtinuerunt.

4. Arundo fareta Rheni Bononiensis Plinii Zanoni.

Radicibes longe latéque sub terra reptat, flavicantibus, calami ipsius crafficie, foramine seu cavitate in medio admodum parva pertufis, frequentioribus tamen nodis interceptis, (è quibus fibras demittunt tenues, longas, lignolas, Hellebori albi fimiles) dulcibus & fucculentis. E prædictis nodis gemmas protrudit, figura conicas, è multis squamis compactiles, quæ exsurgente calamo in folia abcunt. Calami multi, teretes, graciles, lenti & plicatiles viminum modo (Propè terram, tamen, ubi magis farcti & pleni sunt, facilè rumpuntur) crebris nodis distincti : è quorum unoquoque oriuntur folia, ab imo ad fummum totum scapum contegentia, eleganter sulcata, nervis subtilibus elevatis, que ea reddunt visu pulchra, tactu aspera; interiore parte glabra, colore argenteo ut aliarum Arundinum, multo tamen illis angustiora, duos circiter palmos longa. Calami isti cavitatem intus habent angustam, ima parte strictiorem, summa ampliorem, súntque intus candidi, cortice, qui facile à lignola parte abscedit, tecti, qui postquam delibratur omnino viridis manet. Summi calami Mense Augusto in jubam seu paniculam terminatur ex multis parvis & plumosis spicis compositam, dodrantalis longitudinis, coloris varii, h. e. viridis, albi & purpurei.

5. Arundo fareta vallium Ravenne Zanoni. An Arundo fareta geniculata sive sagistalis C.B?

E radicis capite magnum faliorum celpitem emittit, duas circiter ulnas [braccie] longorum, angulforum, ut vix duos digitos transversos latitudine adaquent, nervo medium percurrente albo, inferius elevato, superne successos estados latitudines darquent, nervo medium percurrente albo, inferius elevato, superne successos estados con la companio de la companio del companio de la companio del companio de la companio del companio del companio de la companio del companio dum aut plurium ulnarum altitudinem affurgunt, recti, teretes, solidi, & medullå intus albå, spongiosa repleti, flexi aut complicati neque rumpuntur, neque finduntur : nodis prope terram una parte crebrioribus, fumma rarioribus & longius diftantibus, ad dimidiam ufque ulnam : Ad quorum unumquemque folium scapum circundans, non tamen cousque ut margines cocant aut uniantur, parte interna lave, nervolum, viride, in cervinum postea colorem transiens: reliqua pars foli à scapo disjuncta, un nodo adjungitur lanuginem multam argenteam obtinet: Externa ejus facies afpera eft, nortulis rubentibus punchtat a; nervo craffo, inferne viridi, longitudinem ad apieem ufique percurrente. Sunt autem hujus folia longiora & anguftiora multo quam reliquarum Arundinum vulgarium. Summum calamum occupat Juba aliarum Arundinum fimilis, plumis albis cum purpurascentibus mixtis, & in summitate, profloribus apices flavicantes obtinens. Radix craffiuscula est, tuberola, cortice exteriore aspero, tenui tecta, lignosa, dura, è qua oriuntur multa: aliæ radiculæ craffiusculæ, longæ, undulatæ, fibellis subtilissimis capillatæ.

In fylvis & vallibus Ravennenfibus invenit Jacobus Zanoni.

6. Arundo fareta maxima atro-rubens C. B. Ar. nastos sive fareta, crassa & major J. B. Arundo nastos Clusii Ger.

C. B. Calamo est recto, crasso & robusto, enodi, lævi, splendente, atrorubente & solido.

Ex India & Syria adfertur. Usus ejus-est pro scipionibu s & baculis: quos Architriclini etiam in aulis Principum argento cir-

7. Arundo farcta geniculata sive sagittalis C. B. Ar. nastos sive farcta, toxica, figurata J. B.

C. Bauhino prioris species est, culmis exilioribus & crebris geniculis cineta, aliàs similis: ex quibus Scychæ, Afiatici & Syrii tela conficiunt, aliqui & pro Scipione utuntur.

Hoc genus in Italia, etiam in Rheno Bononiensi provenire autor est Plinius: ibidem & Amatus observavit. Caterum si hac pracedentis species seu varietas est, ab Arundine Rheni Bononienfis superius è Zanoni historia descripta, toto genere differt : quamvis utraq, eidem usui inservire

Arundinis farcta, toxica, figurata bacillus quem vidit J. Bauhinus enodis erat, craffitudine vitis furculi mediocris, ferratis impreffionibus eleganter donatus, qua ferra eminendores reliqua parte, faturatiores ac ferè spadicea, laves, superficie tenus lucentes: reliqua pars pallidior est; tota quoq. zonulis nigris denfo ordine positis cincta est. Lignosa alioqui esus est substantia, circa meditullia secundum longitudinem porosa. Odorem nullum in sicco & evanido frusto deprehen-

Quæ Rauwolfius habet de quarta specie Arundinum vide apud °C. Bauhinum.

* In Theat.

8. Arundo fareta flava C.B. Ar. nastos seu fareta, seu toxica, gracilis & plicatilis J.B. Arundo

C. B. Culmis est lavibus, splendentibus, flavis, medulla farctis, qui si parvi & graciles sint, flecti & plicari possunt.

Adde è Lobelio, rectis, lignofis, duris, farctis, craffitudine calami aromatici, aut Arundinis criptoriz, [imò multo craffiores vidimus] genicula duodenis, terdenis & quaterdenis pollicibus invicem diftant. Superficies squamata serpentium dorsum æmulatur. Nec odorem, nec saporem habet ullum.

Quid Lobelius intelligat per squamatam superficiem nescimus: necdum vidimus ejusmodi cannas. Rectiùs Rauwolfius Cannas Indicas apud nos frequentiffimas delcribit. Arundo (inquir) à mercatoribus ex India adfertur, valde longa, flexilis, intus farcta, foris lævis & flavescens, ejusdem per totum pane crafficiei, paucis geniculis, longè diffantibus & vix conspicuis, cujus dua potiffi-mum species, major & minor. Ex majoribus robustiores in senum & imbecilium sulcra cedunt: minoribus, quæ tamen aliis formâ planè fimiles pro telis utuntur, quæ Turcæ Serico variorum colorum involvunt.

Ex India Orientali defertur.

Minoris speciei nunc dierum frequens usus est ad cathedrarum sedes texendas.

Locus. Usus.

9. Arundo Indica versicolor flexilis C. B. J.B.

Gracilius est & succinctius Arundine Indica versicolore simpliciter dicta sou sequente, ad modum viminis flexile, ex quo calathi & alia multa pulcherrima conficiuntur. In Bengala reperitur, ubi Rota vocant.

10. Arundo Indica versicolor J. B. C. B. Park.

C. B. Hæc Arundinibus Hispanicis crassitie similes, paulò tamen tenuior, medullà plena, foris punctis versicoloribus notata, haud secus ac si arte sta picta soret, que adhuc viridis ad stanni modum aut Salicis instar lente inflecti potest.

In regno Bengalæ crescit, & vetulis pro scipione inservit.

11. Arundo repens vel Chamæcalamus C.B. Arundo bumilis, rara ac inustrata J.B. Harundo ramosa sive epigeios Lugdunensis Park

Calamus eft, autore Lugdunenfi, humi sparfus Graminis modo, cortice fulvo contectus, lineis squamatim cingentibus diffinctus, cauliculos alios mulcos utrinque producens, densa congerie ftipatos, fimili cortice, fimiliterq, squamoso virgatos, qui rursum & alios gignunt, prominentium veluti nodorum, aut oculorum modo exertos, plures superiore parte, qua terram non attingit, pauciores inferiore qua terra inferintur, aspectu pulcherrima densissima illa tenuium causiculorum, surculórumq, congerie, cam cæteræ arundines folia tantum hinc inde mittant, nullos autem præterea vel furculos, vel calamos: folium nostræ Arundini simile à nodis exoritur, sed numerosius magifq, multiplex, & plures complexu involucrorum per ambitum tunicas inducit.

Hæc Arundo pumila in faccis magnis Costo Arabico & Zingibere plenis aliquando reper-

12. Arundo Indica punicea mollis C. B. I.B.

Arundo, vel Scirpi potius genus, punicei coloris & mollis, quam parumper contortam arcui pro nervo adaptant, in regno Congiano & in regno Bengalæ ad Gangem fluvium nascitur.

12. Arundo Indica fluitans C. B. J. B.

C. B. Arundineta fluitantia five Trombas in Bali infula Linfchottus observavit: & figura ab eodem exhibetur, ut videre est in Ind. Orient.historia lib. 12. cap. 8.

Qqqqq 3

14. Arundo

Lib. XXII. De Graminibus.

1279

14. Arundo Inasca volubilis C. B. J. B.

Arundinis Indicæ admodum mirabile genus, variè se circum arbores vinciens & contorquens Artunanis ininta animonis continui, docentini ino trecentini accordinatori e continui ininila Sunatra reperitur, centum, ducentini ino trecentini mo funituri organizarum longitudine, ità ut ejus origo ac finis vix deprehendi poffic; quod circulis vafariis conficiendis valde accommodum eft.

Hac ad Clusii curas posteriores addita sunt.

15. Arundo Saccharina J.B. Ger. Arundo Saccharifera C.B. Harundo Saccharifera Park. The Bugar cane.

Medius inter Miliaceas atque Arundinaceas plantas videtur Saccharatus calamus. In quinque, fex, septemve pedum altitudinem assurgit ordinarie, exceptis foliis (quamvis viderim decem pedes longam, & sex supra quinquaginta juncturis conflantem Marg.) crassitie quatuor digitorum urplulongam, & tex tupra quinquaginta juncturis contraintem Marg.) cratitute quatuor digitorum teptirimum; mittas habet juncturis sei un doss, quorum quilibete circiter quaturor digitorum imerfitico diftat ab altero: & quo magis diftant nodi, seu internodia longiora funt, eo melior judicatur Arrundo. Faita superius multa gerit, longa, acuminata [bicubitalia ac interdum longiora, furfum erectà, Arundins saitva angultiora, paluftri Typha tam figură, quàm postru similă, seara & secundam longitudinem striata, stolones amplectentia c. B.] Parinculam producti, possquam longo tempore stetic, aliquo modo Melica similem [Margaravi instar Vales, i.e. Arundinis segurarie]
Color Arundinis ex viridi vergit ad flavedinem: ad nodos ex una parte albescit, ex altera shavelori, qualiduo anulli, alter shava; altera shavelori, comadrator nodum, mi inde selvatori est. & cancelli excusive et et excusive et excusive et excusive et excusive et excusive et et excusive et exc quali duo annuli, alter flavus, alter albus circundarent nodum, qui ipfe elevatus eth. & canefeit vel nigrefeit. Medulla Arundinis folida, fucculenta, dulcis, alba. Radix craffa, geniculata, obliqua, & per transferium se propagans, ad Donacis radicem accedens, sed dulcior, succulentior,

minula, Ignofa.

Arundo Saccharina fronte oritur in utraq, India, tam Orientali quàm Occidentali. Seritur etiam albi multis in locis, ut in infulis Canariis, Lufitania, Hispania, Sicilia, Creta, Cypto.

Solum amat pingue & humidum: cujulmodi obtinent plani campi ad fluviorum majorum ripas,

qui hyeme inundantur.

Optimum tempus plantandi [in Brafilia] est mense Januario vel Augusto, aut circiter. Planratur autem hoc modo, In terra elaborata fulci fiunt paralleli operâ ligonis; in hos fulcos ordine recto ponuntur Arundines, ità ut initium sequentis attingat finem antecedentis; hoc sacto talez hæ inhumantur. Adfingula internodia germina sua protrudit hæc canna plantata, ità ut quodvis internodium det novam Arundinem.

Postquam sic progerminaverit Arundo, singulis tribus vel quatuor mensibus, pro ratione soli, ab herba kuxuriante purganda est, nè illa plus incrementi capiat quam canna ipla; isq labor tandiu repetendus donec Arundo in aliquam magnitudinem adoleverit.

Spatio octo, decem vel duodecim menfium à plantatione Arundo hæc justam adquirit magnitu-dinem, pro ratione soli, ita ut tunc apta sit ad saccharum ex illa conficiendum.

Sacchari conficiendi modum Piso sic describit.

Sectori con.

Cannæ maturæ facæ circa fundum, ac in ipfo geniculo abfeinduntur, quòd in eo aqueus quifucendimedur, dam humor contineatur. Mox amputatæ, frondibulque quibus maximam partem vertiuntur refertis, in fasciculos coguntur, & currui imponuntur.

Molendina tribus graviffimis axibus, [erectis] ex folidiffimo ligno confectis, circulife, ferreis obductis nituntur; inter quos arundo continenter inferta, & Axium se contingentium angustia compressa, liquorem fundit dulcissimum. Molæ vel aqua, vel jumentis versantur. Illæ aquæ longiffimo canale deducta, lapíu impetuofo ex alto in supernos eximiz magnitudinis lintres decidentis vi circumaguntur, ha boum aut equorum opera, quorum contentione exactius & fidelius

Cæterum liquor hic, qui in Saccharum iplum postea abit, ad 24 duntaxat horas durat, móxq, acescit, & ad conficiendum Saccharum prorsus fit inidoneus, sed si diutius servetur bonuna inde

Axes afferesq, per quos succus shuit, tum & alveus per quem decidit bis spatio 24 horarum, vel una Tareffa (Tareffa est spatium terræ cujus quadra viginti circiter est passuum, & tot cannas profert quot per diem naturalem meti possunt) lavari debent.

Canna primò à tergo axium excepta vicino denuo immittitur, ut fiquid fucci in ea fit reliquim penitus exprimatur, tunc Bagasso vocatum, quod tanquam inutile excrementum igne absu-

Succus, quem Caldo vocant Hispani, per canales & ductus ligneos in ampliffimos areos cacabos derivatur, in quibus continenter, nunc vehementius, nunc lenius, toto quo mola agitantur tempore fervescit, frigidaque aspersione intensior ebullitio coercetur, ut substantia minus consumatur. Ab hoc succo in primo aheno consistente, modicóque substructo igne, paulò faculentior &

copiolior spuma aufertur, vocaturo, Cagassa, quæ solis pecoribus escam potumo, suppeditat. Sublatà Cagassa liquor sou Caldo in proximum ahenum, Caldera de mellar Lutitanis, esfunditur, in quo coquitur & pragrandi cochleari, crebris foraminibus pertufo à fordibus liberatur. Ut exquilituis immundities secernatur, forte quoddam lixivium affunditur. Hunc per linteum percolatur, ac tandem fuccus eo pacto novissimum excrementum, siquod habet, deponit. Hæ faces mancipiis victum sufficiunt. Vinum quoq, exinde, vulgò Garapa dictum, conficiunt, intermiscendo aquam, quod avidifiime appetunt incolæ. Rum aliqui vocant.

Porro minores qui fublequantur Cacabi, Tachar appellant, alii funt ad concutiendum, alii ad coquendum parati i in quibus fuccus jam dictus tantifer condenfatur, donec Serapii, & mox Sacchari confiftentiam acquirat. Adhæc vehementi & affiduo labore, primum in majoribus, tum minoribus ahenis inter coquendum capaciffimis cochlearibus agitatur quatiturq, & ad altitudinem viginti plus minus pedum attollitur, unde rurfus in vafa prolabatur.

In cacabis minoribus ob ignem intenfiffimum vehementioris ebullitionis habenda est ratio, statutifq, temporibus olei modicum guttatim instillatur, ne ignis vehementià Saccharum aliquid detrimenti capiat.

nienti capiat.

Obfervatu dignum est, Si oleum majoribus inderetur ahenis, in quibus liquor, primo Calde dictus, purificatur, Saccharo conficiendo plane foret inepus. Vicistim si minoribus lixivium sicut
majoribus infundatur, aque impossibile Saccharum conficere. Si denic, momentum succi Limonii vel acidi quid injiciatur, Sacchari confistentiam nunquam acquiret.

Formæ porro fictiles innumeræ, quando succum fluidum acceperunt, ordine afferibus perforatis in ampliffimis ædibus (Caja da pargar vulgo) imponuntur, mox superimposita luto hamefacto, dicta vasa à melle, quod subsusco antea colore Saccharum tingebat, repurgantur. E formis excusfum candidum à nigricante, Mascovado dicto, separatur, & in frusta redactum Soli sereno exponitur, probéq, exficcatur donec ciftis recondatur.

Marggravius Sacchari conficiendi methodum & processum fusius quidem sed & confusius deferibit, quem si placet consule, ut & Franc. Hernandez qui non minus confusus est. Videatur etiam D. Hugefii Angli tractatus Anglice conscriptus Medicus Americanus dietus, & D. Ligoni Historia Infulæ Barbado's dictæ.

Lutum, quo utuntur in Anglia ad Mel Saccharinum Melaffos dictum pracipitandum, vel ideni est ei quo ad fistulas Nicotiana sumo hauriendo destinatas conficiendas utuntur, vel similimum. Lutum aquá temperatum Saccharo in formas infuso superimponitur operculi modo. Aqua è luto defluens & per massam transiens Saccharum in granula cogit & condensat, mel una secum devehens eluit & expurgat, ut in Saccharo coquendo & purgando exercitati quidam opinantur. Recténe hi an secus sentiant mihi non constat : illud autem experientia certum affirmat Marggravius, nec aquam folam, nec limum feu lutum folum Saccharum purgare, fed utramque junctam: nam feorfim quælibet materia illud corrumperet. Caterum Lutum ad Saccharum dealbandum utile esse Gallinarum indicio compertum aiunt, que cum lutosis pedibus fortè Saccharum calcássent, & argillà infecissent, deprehensum suit partes illas latius candicare quas contigerat

Sacchari facultates & usus in cibo & medicina, quin & præparationum modi adeo numerosi vires & funt ut fingulos recenfere & accuratiùs expendere vel justum volumen requireret. Sic breviter Usu

Usus ejus ad condimenta, obsonia, & alimentorum sapores edulcorandos, ingratos, etiam instipidos suaviores reddendos; imo nullum nunc epulum magnificum, vix quotidianus victus, sine Saccharo placet. Acria fiquidem lenir, acida retundir, auftera palato gratiora efficit, & faporibus omnibus majorem gratiam conciliat. Equidem cum aliis cibis moderate fumptum fatis laudabile alimentum fubminiftrat: colorem floridam reddit, urinam provocat, & alyum moyet & if find adlacidine ac learore praftat: in nonnollis concoctionem promover, fi post largius assumptum cibum parum ejus in fine comedant: sed fi largius sumatur, capits dolorem exciata qui difficulter, & quidem melle difficilités concequieur. Verum & pistores & coqui in frequentifismo usu habent: placentas inde & massas panis (ut vocant) effingunt ac torrent: omnis generis ani-malia & aves & pisces & quadrupedes ex eo scite efformant, vel integra, vel eorum partes, ità coloribus fucantes, ut vera effe videantur: fic & fructus omnis generis, naturalibus fimiles & forma & colore concinnant : in fummo Saccharum non aliter quam farmam in omnem formant com-

Sic & Aromatarii ipfa aromata ut Cinnamomum, fructus feu nucleos Pineos, Amygdalas, Avellanas, Pifacia; feminum varia genera, Coriandrum, Anifum, Femiculum, Carum, Papaver album, illo, modò corticis craffitudine, modò cutis tenuitate, contegunt & includunt.

Quin & innumera bellaria, dulciaria, scitamenta ad mensas secundas instruendas ex omne genus fructibus cum Saccharo conditis liquida & ficca forma parari folent.

Nec minus frequens est Sacchari usus in Officinis, ad Syruporum, Conservarum, Conditorum, Electuariorum, Tabellarum & aliorum confectionem

Est autem Sacchari in medicamentis componendis ut & Mellis triplex usus, r. siccitate & lentore fuo conservare; imò Saccharum Salis quoddam genus est, unde à nonnullis Sal Indicus dicitur, eodémque modo quo Sal corpora confervat: 2. ficcitate eadem abstergere: 3. sapore dulci condire: & hoc cum suavius sit melle, condimenti gratia sape additur: nonnunquam quibusdam medicamentis præter Saccharum, & Mel, ut magis abstergat, admiscetur.

Norandum, rectte å multis fieri dum Saccharum melli in medicamentis guæ mulieribus exhiberi-

tur, sibstituunt; siquidem mel utero valdè inimicum est.

Tandem è Saccharo cum aqua fontana, cum pulpa variorum fructuum, Prunorum, Cerasorum; Citriorum, Groffularum, Ribium, &c. varia potuum genera parantur, quibus enumerandis & de-feribendis immotari opera produm non ducimus.

Antiquiores medici qui superiore seculo vixerunt unanimi fere consensu Saccharum ad pertoris & pulmoum vitia, raucedinem, tuffim, gutturis afperitatem, lateris & thoracis ulcera commendant. Caterum apud nos in Anglia non ità pridem in crimen adduci, & magna infamia laborare copit, medicis tum onoftratibus, tum extraneis Scorbuti & Tabis popularium morborum prater folitum www.minui & graffantium nuperas furias, immoderato in cibis & potu Sacchari ului imputantibus. Et nè quis hu- Somm Paulli, undiori potràs acris constitutioni eas pestes deberi suspicetur; in Lustranta (atunt) regione calida

Lecus

I actus.

Locus.

ob eandem rationem, Tabes epidemica facta est. Lustrani enim plus Sacchari consumunt qu'am

quævis alia gens præter Anglos. De Scorbuto autem idem antiquiores quos diximus medici cum recentioribus confentiunt, cum à Sacchari nimio usu produci, cum dentibus valdè nocuum, nec eos nigros duntaxat reddere, sed a Sacchari minia via protosto, como sontosto de la como de la companio de la como de purefere e vacillare e excider facer Saccharim ficinant, que certa Scorbuti figar & (simpostata finit. Saccharim enim falem acidum & maximé corrolivum continere ex defillatione patet. Scorbutus autem Sali fixo in sanguine redundanti debetur, proinde iis quæ Sale volatili abundant fanatur.

16. Arundo graminea aculeata Alpin. exot. Park. .

In Creta infula, locis prafertim humidis, nafeitur, fupra terram ferpens, mirz longitudinis, [plus quinque cubitis] multis ramie calamos amulantibus, ab una radice exeuntibus, digiti craftitie, rotundis, arundinaceis, geniculatis, inter quos medius, cæteris tanquam caudex, craffior eft & longior, qui hinc inde utrinque longis intervallis à fingulis geniculis caules producit longos, graciles, geniculatos, quorum majores ex una parte à fingulis trinis geniculis cauliculos parvos, graciles, quatuor numero, vel etiam ad lummum fex, itidem promunt, qui à fingulis geniculis folia utrinque emittunt, inferius lata (qua latitudine undique calamum à geniculo ad geniculum veftiendo occulum? & (uperius gracuiles, parva, graminea, dura, pinarum modo in duros caulos definentia; ex quo hac planta tota aculeis multis inftar (pinarum horret. Caules etiam alii omnes à radice prolilientes eodem modo & furculos producunt, & ad folia se habent. Planta an onnes a rauce promotion, neque fructum, neque femina producens. Hoe mibi vix perfuaferit Alpinus. Nutitur brevi radice, digiti pollicis craffitie, à qua pauculæ radiculæ, itidem breves.

Calamis duris ad Arundinaceam potiùs substantiam quàm ad Gramineam accedit hæc planta: fo-

his è contra magis ad Gramen quam ad Arundinem.

CAP. IV.

De Gramine paniculato arundinaceo alissque aquaticis.

A. 1. Gramen harundinaceum aquaticum Park. aquaticum majus Ger. emac. paniculatum aquaticum latifolium C. B. Item Gr. palaftre paniculatum altissimum ejuldem. majus aquaticum Lobelii J. B. Bzeat water Reeb:grafs.

Nete gramina vulgaris notitiz est istud (inquit Lobelius) copioseque reperitur ad aquas & rivos in Gallia, Anglia, Germania, Italia & Belgio, potifimum verò in Batavia, ibi etam seatur optimo pabulo vaccarum. Folia habet pollicem lata, selquicubitum aut cubitos duos longar culmi guatuor aut quinque pedum altitudine ett: possicia miliaca; radix fibrofa. Ex inferioribus culmi geniculis intra aquas fibras frequentes emittere animadvernimus.

Vere scribit Lobelius, in Anglia copiosè reperiri ad aquas & rivos. Huic idem esse suspicatur J. Bauhinus Gramen aquaticum harundinaceum paniculatum Tab. i. e. Gramen palustre paniculatum altissimum C. B. cum quo & nos sentimus.

2. Gramen arundinaceum ramosum, plumosum album C. Bauhini J. B.

Radice & foliss est arundinaceis, & in arundinis altitudinem excrescit: caule anguloso, albo paniculam arundinaceam, ramosam, palmarem, albam, mollem, splendentem instar Serici albi su-

Non longe Monspelio circa Perauls & Magalonam reperitur (inquit C. Bauhinus) ubi & nos quoque illud observavimus.

A. 3. Gramen arundinaceum acerosa gluma noftras Park. Steat Reed-grafe, with chaf-

Radicibus geniculatis, è geniculis fibras albas, innumeris fibrillis capillatas emittentibus, in limo Reducibus geniculatis, è geniculis ibras abas, innuments nonus capinates eninciandes, a mais-reptat & ce propagat. Culme exfirgit Arundinaccis, humanam alriudinem non rarò inperant-bus, crebris geniculis, [fex feprémve] interceptis, ad quos folia, pofiquam à culmo, quem ima fui parte involvunt, recellèrint unciam aut fefcunciam lara, dodrantem longa, glauca, fupina parte gla-bra & plana, prona fi deordirun digitos ducas afperitatem aliquam fenties, fummà Arundincorum planè amula. Faftigium occupat Spica feu potus panicula non multim farfa, plerunque purpurascens, interdum albicans, sesquipalmaris aut longior, glumis acerosis Graminis asperi ferè simili-

Ad fluviorum ripas nullibi non obvium est, fossis palustribus frequens.

Lib. XXII.

Locus.

Gramen arundinaceum Calamogrofiis dictum, (pica multiplici C. B. Gramen Calamogrofiis Lo-belii J. B. Calamogrofiis five gramen barundinaceum majur Park. barundinaceum panicu-laium Ger. Accu-grafis, buith a manifold fipike.

Babylonio apprime respondet, ac quam caninum Gramen altero tanto majus est, calamii & foliii rigidioribus, scabris, quibus ad harundinem vallatoriam non parum accedit; radice geniculata, alba, promiffiore & long reptatu vagatà, compreffiore tamen & craffore, Canario gramini fimili, fed vallatoriam equante: [picata Panici aut Sorghi comofa lanugine.]

Icon Lobelii (ut rectè J. Bauhinus) non respondet descriptioni: at optime plante à nobis obser. Locus, vates, in arenosis maris litoribus, circa Magallonam, non longe à Monspelio copiose nascenti.

Pabulo haud cedit (inquit Lobelius) nifi multum efuriant, & penuria melioris admodum labo-Vires. rent veterina, nec eo greges vescuntur, quippe quibus non modò ingratiffimum, verùm etiam maciem, fitim & tabem conciliare creditur, linguam & cefophagum vulnerare & arctare, fanguinem in ventriculum elicere unde rumefactio & inflammatio & mors plerunque subsequitur. Quòd fi Babylone fuit natum, ubi id maleficium adferre proditur, ficcius & rigidius, grex verò imbecillior & alvo duriore, minus mirum illius esu jumenta illic enectum iri.

C. Bauhinus huc refert Gramen harundinaceum majus Tab. Ger. J. Bauhinus fatetur descriptiones ambas convenire, quamvis figura: fint diverla, Lobelii autem icon non respondet descriptioni,

Gramen Arundinaceum fpicatum C. B. harundin minus Tab. Ger. non aliter à pracedente dif. Gr. Arundinaceum finaceum minus fert quam quod per omnia minus fit & spica simplici oblonga.

5. Gramen harundinaceum enode J. B. arundinaceum enode majus montanum C. B. Scirpi primum genus Trag. Calamagroftis montana enodis, sive Scirpus primus Tragi Park.

Inter foita bicubitalia, femuncià angustiora, rigida, ex radice sibris validis crassissque, fundata culmus surgit teres, homine procerior, cavus, enodis, nudus: In fattigio summo paniculæ palmo longiores, in tenues spicas desinentes, rubentes à se invicem interdum longè diffitas.

Copiose provenit prope pagum Colombier savoureux & in ssivis inter Lure & Laumont: item Lecus. in monte prope Krentzaeb & Leuraeb, ac in monte Saleva; in dumetis & humidis. J. B. In altis simis asperis & humectis sylvis, necnon sub Juniperorum fruticibus apud Mediomatrices nascitur.

Junio mense caules emittit, qui Augusto slaccescere incipiunt, ac firmi planè & rugosi evadunt. Tempus. Qua de causa à rusticis mulierculis leguntur, quibus caseos recentes & præhumidos in aere siccandos imponunt: sed & ex iis nassæ piscatorum conficiuntur,

6. Gramen barundinaceum enode minus J.B. arundinaceum enode minus Sylvaticum C.B. Calamagroftis montana enodis sive Scirpi alterum genus Tragi Park.

Multo tenuius, brevius & magis exiguum est præcedente. Thalio Junci Lychnanthemi species media, Juncus λυχνάτθιμ@ tenuis major dicenda, ftylos continens multo tenuiores teretéfque, sed non ità perpendiculari rectitudine se sustollentes, palmo longiores, brevem & vix uncialem spadicei coloris ipicam exhibentes. Broccenbergo familiaris eft.

Ex hoc nonnulli pileos quibus aftate adversus Solis radios & calorem utuntur, conficere solent. Usu.

A. 7. Gramen aquaticum cum longissima panicula J. B. sluviatile Ger. emac. Park. aquaticum fluitans multiplici fpica C.B. Flote grafs.

Colami craffiulculi, bicubitales, fibris è geniculis demiffis radicantur, crebris geniculis nodofi, & ad nodos foliis amicu latiulculis, dodrantalibus & longioribus, mollibus, vagina longa calamum complexis; à medio verò fummo tenus gracilescunt culmi, paniculam cubitalem & minores numerosas proferentes, quarum fingulares unciam aut fescunciam aquant graciles, alterno glumarum non aristatarum situ contexta: singulæ glumæ circa margines cinereæ sunt aut potius argenteæ, ut spicæ verficolores ex viridi & incano colore appareant. Radix plurimis fibris albis constat.

Ubique in rivulis & fossis aquosis cernitur.

A. 8. Gramen paniculatum aquaticum minus. Gr. Miliaceum fluitans suavis saporis D. Merret. The leffer Water grafs, with fine panicles. An Gramen caninum fupinum paniculatum dulce C. B. J. B.

C. Baultinus fic describit, Ex radice oblonga, capillata & nigra, folia pauca, lævia, viridia, angusta, unciarum trium vel quatuor longa, prodeunt: inter qua calamus tenuis, internodiis distinctus, foliis paucis, obiongis cinclus, parte inferiore fupinus, mox palnaum longus, erigitur, & paniculam tenuem, albam, glumis exiguis donatam fuffinet.

Agris Londinentibus udis gaudet, unde Lobelius ad C. Bauhinum Graminis dulcis nomine milit. Locus.

9. Gramen friatum Ger. Park. feris pictum J. B. paniculatum folio variegato C. B. Stripet grafs, Ladics ribband.

In hortos ut deduce etur fecit foliorum grata varietas, que Arundinaceis minora, rigore tamen non cedentia, ficiis albis & è viridi glancis alternatim virgata funt. Paniculus fummo calmo fusti-

4. Gramen

10. Gramen Arundinaceum maritimum acutissimum C. B.

Hoc radice est fibris capillata, caule cubitali, Arundinis modo viridi, geniculato & striato: foliis nou rauce en monscapmant come cuoncan, aumanim mono virian, genicuato ex irrato: folia alternatim et in Arundine prodeuntibus, uncias quinque (inperantibus, arundineis, in aculeatum & arociner pungentem apicem finientibus: Caulem non vidimus.

In maritimis Monipelii provenit.

1282

11. Calamogroftis altera Norwegica Park.

Præcedentis [Graminis Arundinacei majoris] magnitudinem non affequitur, durius tamen & asperius est tum culmo, tum foliis. Juba in summo amplior est magisque sparsa, tactu enam asperior. . Radix fimiliter plurimis oblongis fibris feu filamentis constat.

12. Calamogroftis nostras sylva S. Joannis Park.

Caule & foliis Gramen tomentosum nonnihil refert: culmi tamen duobus tribusve articulis intercepti sunt, duos trésve cubitos alti; foliis angustioribus, acutioribus, duos propernodum cubitos longis, & nonnihil etiam striatis. Panicula pedem aut amplius longa, in multas oblongas spicas divisa, serici instar molles, & purpureo obsoleto colore splendentes. Radix alba, fibris crassis, sub terra inter-

12. Calamogroftis torosa panicula Park-

Folia emittit longa, angusta, pracedentibus nonnihil leniora & tactu molliora, qua tamen jumenta son attingunt. Panicula rotundior, torofior brevioribus & denfioribus magifve compactis & conflipatis capitulis feu fpicis composita, ab uno tamen larere nonnihil compressa, flosculis seu apicibus ex luteo purpureis. Radices subsunt parvæ, fibrosa. Paniculæ interdum longiores & angustiores obfervantur.

14. Gramen Arundinaceum maximum Bayonense Park.

Culmis craffis, robustis ad humanam altitudinem assurgit, ad summum usque articulatis, foliis cincampling lating lating lating and manufactured and graph and an anomal advances. First the campling lating latéque reptat circa S. Joannem de Luce, ubi sponte oritur.

15. Gramen Arundinaceum sericea molliore spica Park.

Pracedenti [Gr. Arund. acerosa gluma noftrati] nonnihil fimile eft, sed minus, angustioribus & brevioribus feliu; culmis humilioribus, articulis & foliis paucis donatis. Panicula Schœnanthi adulterini nonnihil fimile, in pappum abeunt, qui venti arbitrio fertur. Radices fibris multis, tenuibus, longis, ad caput junctis constant.

CAP. V.

De Gramine Miliaceo.

1. Gramen miliaceum Lob. Ger. J. B. szlvaticum, paniculâ miliaceâ sparsâ C. B. Gr. miliaceum vulgare Park. Millet grafs.

Grorum venti spicæ fimile est admodum culmo & radice (inquit Lobelius) sed panicula miliaceâ

C. Bauhinus ità describit, Radice est satis crassa, rufescente, multis sibris longis capillata: ex qua calami plures rotundi, læves, striati, geniculati, bicubitales, cum foliis viridibus, oblongis, striatis exurgunt : paniculam habet Miliaceam, pedalem, rariorem, glumis exiguis donatam.

Oftendit nobis D. Taner. Robinson Graminis miliacei speciem a D. Doody, peritissimo Botanico & Pharmacopæo Londinensi observatam in sylvosis ad latera montium circa Londinum, quæ huic forte eadem eft: Affurgit ad altitudinem tricubitalem, culmo fatts gracili, quaturo ver quing, agoniculis intercepto, longis internodiis. Ad fingula genicula, ut in omnibus fere graminibus, fingula felia culmum aliquoufq, obvolvunt, à quo postquam recesserim ad sequipalmarem & majorem longitudinem extenduntur, latitudine semunciali. Panicula in summo sesquipalmaris, sparsa, è lo custellis plurimis minime squamosis composita. Sonima ad Milli seu Phalandis accedunt, longius culta. è virula albicanti hacid. Milicaris minera cula, è viridi albicantia, lucida, Miliaceis minora.

Lib. XXII.

De Graminibus.

1282

2. Gramen montanum paniculâ miliaceâ sparsâ C. B. prod. & theat. Miliaceum alterum Park.

C. B. prod.

Ex radice fibrola, rufelcente folia pauca, angusta, uncias quatuor vel quinq, longa, una cum culmo tenuissimo cubitali, uno alteróve folio vestito exurgunt, in cujus summo panicula sparsa, ex locustis minutiffimis composita.

In monte Crentzacensi provenit.

3. Gramen arundinaceum panicula miliacea C. Bauhini J.B. Park.

Ex radicibus fibrofis albis unus & alter culmus cubitalis exurgit, quem parte inferiore folia Arundinacea unciarum trium cingunt, ad partem supernam, duobus nodis distinctam, folia duo angu-Riora longioraq, vestiunt: in cujus summo panicula trium unciarum, Milii panicula similis.

In agro Patavino reperitur, & à Gramine miliaceo à Lobelio proposito planè diversum est.

CAP. VI.

De Gramine Sorghino.

1. Gramen Sorghi effigie Lobelii J. B. Gr. Sorghinum Ger. Park. Gr. Sorghi panicula erectum C. B.

D fesquipedalem surgit altitudinem, foliis parvis, latis. Semen & spicæ Sorghi similes. Lobelius Gramen sonorum Flandrorum appellat, quia pueri ex ejus calamis fistulas effi-Ciunt.

C. Bauhinus fic describit, Ex radice parva fibrosa eulmus exsurgit cubitalis, geniculatus, foliai paucis, acutissmis ventius: paniculam habet Sopii estigie, ex uriculis pluribus, aliquibus in aristam finientibus, compostram, quisus some album, plendenici, includitur.

In agris ficcioribus & incultis reperitur.

2. Gramen arundinaceum Sorgbi paniculâ sparsa C. B. Theat. Gr. Sorgbinum alterum Park.

Hoc culmis est cavis, magna parte inclinatis, ità ut capillaribus radicibus terræ affigantur, qui per folia (quæ longiora & angustiora quàm in priore) veluti per tubum transcunt, & in summo paniculam ferè palmarem, sparsam, parvis utriculis donatam sustinent.

CAP. VII.

Gramen segetum panicula speciosa Park. segetum altissimum panicula sparta C.B. Gramen capillatum J.B. segetale Ger. Che fair panicled Com grass, oz Hent-grass.

Lures ex fibrofis radiculis tollit culmos cubitales, bicubitales & altiores, aliàs ex viridi in lu-Lures ex norons radicinis route cumos cuoracies, picuoracies ex actores, anta ex vintui in un term tampia entre, alias tubentes, duodus plerunq, interdum tribus, geniculis interceptos, ad quos felia longifilmà vaginà flipulam involventa, se poftquam à culmo abfeelferunt in dodrantalem aut pedalem longitudinem producta. Summum cacumen in jubame explicatur pedalem criciter, aque Arundinaceam; panicula ex intervallis radiatim dilponuntur, nune flavelfentes, nune viridantes, fepius rubentes, ferici inflar filendentes; in tenuium pedicellorum flaminulis, nune flavelfente productiva flaminulis, acces politic carillars so obstituto ferici. theculis pufillis semen claudentes minutum, subfulvum, acere molli, capillari & obtutum serè fugiente donatum. Locustellæ paniculas componentes perexiguæ sunt, sociali purpurci utrinq, bi-fidi. Folia è radice densis cespitibus oriuntur, suntq, in lætiore solo cubitum longa, angusta, obscurè viridia, pulchrè striata striis plurimis, tenuibus, secundum longitudinem decurrentibus, asperiora quam quodvis aliud gramen nobis observatum, quod facile percipitur, si digiti deorsum du-

Inter fegeres, locis præferrim humidioribus invenitur, nec rarò in fylvis & paícuis locis aquofis. Lectu.
Ex huus culmis cum paniculis feriatim funiculo vel junco connexis ruftici craticulas quaddam Viur. conficiunt, Anglice Dents dictas, quibus aftivo tempore caminos ornare solent. Huic usui adhibetur etam Gramen agrorum venti spica Lob. teste Johnsono apud Gerardum, & Gram. cristatum, teste Lobelio in Adv. part. alt.

Viret.

Locus.

Locus

Lecus.

CAP. VIII.

De Gramine nodoso.

1. Gramen caninum nodosum Ger. nodosum J. B. can. nodosum bulbosum vulgare Park. nodofum I. feu Avenacea panicula C. B. Anotty-rooted Dogs-grafs.

Tolis huic lata, pilis destituta, nonnihil tamen aspera sentiuntur, si in contrariam partem, senting decossima si immo ad inium digiti discantur. Que ad caulis nodos orinuntur, culmum al alterum fere nodum involvunt, deinde dilatata abloedunt, sestunciam fere lata, palmum longa. Culmi bicubitales & altiores paniculam in summo gestant bipalmarem, nonnihil sparlam, non rarò etiam deorsum nutantem, vel saltem ad unum latus slexam, locustis avenaceis minusculis compositam, glumis argenteo nitore splendentibus cum mixtura quadam purpura. Singulæ autem locusta fingulis aristis purpureis, brevibus, mollicellis pradita sunt. Radices bulbis catenatis tuberosa, creberrimis fibris longis capillata, sapore parum subacido.

Nascitur in segetibus, non rarò etiam in agrorum marginibus ad sepes; in dumetis quoque fre-

Saporis amari & accrbi funt radices, quare valentiùs obstructiones expedire, & urinam ciere aiunt quàm vulgare. Herba, inquit Marcellus, qua Gramen dicitur, nodorum 27, ex vino ad medias decocta & expressa, atque colata, potuíque strangurioso ex vini cyatho uno mixta data, adeò potenter succurit, ut ubi fine tormento urinam facere coeperit, dari non oporteat : sed febricitantimine proprie dicto seu Agrosti habitum, & adversus calculum & Vessez morbos commendatum quoq, fuille. J. B.

2. Gramen gemmeum seu nodosum alterum C. B. J. B. Perlara vulgi Cæsalp.

Prædicti species est, radicibus gemmeæ rotunditatis, unionum instar candidis, quatuor aut quinq fimul, ac fi flylo effent transfixæ, junciis: culms cubitalibus, geniculatis, folisi Tritici, panicula feu jubâ Milii, feminibus Avenæ, fed brevioribus & tenuioribus ariftis ut Oryzæ. Graminis modo radice propagatur.

Circa Patavium in montibus Euganeis legit C. Bauhinus.

CAP. IX.

De Gramine paniculato pratensi & arvensi.

1. Gramen Avenaceum pratense elatius, panicula flavescente, locustis parvis. Meadoin grass, with a pellowith panicle.

Uorum nonnunquam pedum altitudinem affequitur. Calmi graciles, geniculati, fubhirfuti: Folia angusta, ex utraque parte hirfuta. Panicula in summo caule sparsa, non tamen deorsum nutans, trium digitorum longitudine, pallide viridis seu flavicans è locustis parvis composita. Singulæ autem locustæ duas habent aristas, ità ut bisurcæ appareant. In pratis & pascuis satis frequens occurrit, & astate paniculam explicat. An descriptum sit ab aliis mihi non constat.

Gramen agrorum Lobelii J. B. agrorum venti fpica Park. Arundinaceum Ger. segetum pa-niculă Arundinacea C. B. Com-Heed-graft, og Bent.

Agrorum venti spicam diximus (inquit Lobelius) quòd spicam habeat latam, comosam, pansam, & à ventis communiter in alterum agretam latus. Fossis alloqui & radice magnitudine sere aquale est segetum gramini. Juba caterum Miliacei graminis juba haud absimilis est. Inter fegeres aliquoties observavimus, v. g. in agris prope Notinghamiam eundo ab Albeia oppido, necnon prope Barton-mills in Suffolcia. Attulit Th. Willisellus collectum circa Londinum.

A. 3. Gramen pratense minus seu vulgatissimum. An Gram paniculatum minus album & rubrum J. B? Gr. pratense paniculatum minus C. B? prat, minimum album & rubrum Park? The moff common Mcabow grafs.

Eibie albentbus, tenuibas, innumeris terram firmitor apprehendit, & novas affiduè in ambitu aggenerans, germinda, emittens paullatim fe dilatat, & denio cetipite folum occupat. Felia ei palmum longa, angulta, hilate viridat, glabra, tenera & fucculenta. Lulmi femipedales aut dodrantate, tenues, tribus aur quatuor geniculis intercepti, non erecti & firmi, fed plerunq, turram versis pau-lulum reclinati, & ad genicula recurvi, paniculam in fummo gestant sparsam, non tamen propendentem, unam pracipue partem spectantem, cujus portiunculæ seu paniculæ singulares è duplici

glumarum squamatim incumbentium, non aristatarum versu compositæ, non multum dissimiles funt paniculis Graminis tremuli minoris. Tenerum & fucculentum est hoc genus, gratissimunq, bobus & jumentis pabulum, quo impensè delectantur & pinguescunt.

Pingue folum amat, nec quantris conclucatum afternatur, ideóque ad femitas & agrorum limi-tes perfarpe reperitur. Vere in culmum abit, & paniculam explicat, & deinceps per rotam

A. 4. Gramen pratense paniculatum majus C. B. pratense Ger. pratense vulgatius Park. Che areater Meadow grafs.

Fibris innumeris, tenuiffimis filamentis capillatis, & variè implexis radicatur. Culmi pedales aut fesquipedales, tenues, quatuor vel quinque geniculis intercepti, foliss, totidem vestiti, angustis & tactu nonnihil asperis, in summo paniculam gestant sparsam & in omnem partem extensam, erectam tamen nec nutantem aut dependentem. Nimirum in ima ex uno caulis latere quioq, vel fex fimul pediculi locultas feu spicas suffinentes exeunt, deinde paulò superius ex adversa seu opposites. scapi parte totidem vel pauciores, adeóque pari modo ex hac & illa parte alternatim oriuntur, sed pauciores semper donec ad summam paniculam venum ett, que in loicam simplicem terminatur. Octo interdum pediculorum gradbus seu ordinabus panicula assurgir. Locustellæ seu spice minimæ sunt, breviores quam in præcedente, squamosæ tamen pariter, non aristatæ. In pascuis ubiq, frequentissimum occurrit.

5. Gramen pratense paniculatum majus angustiore folio C. Bauhini J. B.

Ex radice capillacea rufescente folia capillacea, quadam brevia, quadam palmum superantia, prodeunt: inter quae culmi tenues, geniculati, cubitum superantes, uno alterove folio brevi cincti, in quorum fummo panicula leviter expansa, uncias quatuor longa, quæ ratione loci strigosior vel

In pratis & dumetis ad ripam Wiesæ fluminis Basileæ reperitur.

Locus.

6. Gramen prateuse paniculatum medium C. B.

Ex radicibus albis, fibrofis, duas uncias longis culmos profert plures, internodiis aliquot diffinêtos, dodrantem vix superantes: folis est oblongis, angustis, nervo elato per medium diviss, utrinque acutis. Culmorum summis spice plures, binis sibi respondentibus, insident, in quibus semen. Variat foliis angustioribus & latioribus.

In audioribus pratis, collibus item ficcioribus provenit.

A. 7. Gramen pratense paniculatum molle C. B. Park. lanatum Dalechampii Lugd. J. B. Gramen 6. capitis 22. lib. 1. Ger. emac. Soft tufted Meadow grafs.

Totum mollicellum eft, tomentóq, obfita non tantum folia longiufcula, fed & calami eorúmq, genícula: panicula: mediocriter divulse foicam menciuntur fescuncialem [cum primo è thecis prodeunt] Izpe palmarem & longiorem, colore plerumq purpurafcente vel ex purpurafcente & cinerco mixto, interdum cinericeo, vix ullis donata pilis, molles tamen non minis quam folia, glumis laxioribus, brevibus, ariftarum expertibus, plurimum ftria unica obscuriore donatis, florum apiculis luteis.

Culmo est pedali aut altiore, quatuor plerunque geniculis intercepto, totidémque foliis cinercis

Circa finem Maii aut Junii initium apud nos paniculam promit, inque pascuis abunde oritur.

A. 8. Gramen Caninum paniculatum molle. Boft tufteb Dogg-graff.

Hoc præcedenti adeò fimile est ut diu pro eodem habuerim, verùm in multis manifeste differt, siquidem longe majus est & elatus; culmi quatuor aut quinque geniculis intercepti; panicula minus pulchre colorata : fed przecipua, & maxime confpicua differentia eft in glums, quæ & huic majores multò, & in breves ariftas terminatz. Quin & è radicibus Autumnali przecipue tempore germina emittit, & sub terra reptans Graminis canini vulgaris modo infinitum se propagat, & ex-Itirpatu perdifficile eft.

In arvis inter fegeres nimis frequens Junio mense paniculam promit.

A. 9 Gramen pratense, panicula duriore, laza, unam partem spectante. Deadow grafe, with harder fparfed panieles.

Radia fibris nigricantibus constat. Folia ad radicem, saltem in sterilioribus, angusta & ferè capillacea, vix palmum longa. Culmi dodrantales & pedales, tenues, duobus ferè geniculis intercepti, folis obvoluti latioribus its quæ ad radicem, paniculas in summo gestant laxas, unam partem spectantes, è spicis oblongis, squamosis squamis in aristas brevissimas desinentibus compositas; colore plerume, obscure purpurascente, interdum è viridi albicante. In pascuis frequentissimum est, & sub finem Maii paniculam explicat.

Hoc genus cum in sepibus vel frutetis oritur folia edit longistima, (pedalia aut cubitalia) angustis Tempus fima & ferè capillacea, faturatiùs viridia.

A. 10. Gra-

Locus.

In bortis

Locus.

Altera Spe-

Locus.

culti Semipe-

Locus

A. 10. Grumen paniculatum elatius spicis oblongis, runticis squamosis. Paniculate Accadelle grafs, with oblong lythes without alons.

Præcedenti fimile est, sed majus & elatius multo, spicæ etiam squamosæ ex quibus panicula conflatur longiores sunt, squamis non ariffatis, circa margines cineralcentibus seu incanis, reliqua fere purpurantibus, composita. Panicula interdum palmaris, non multium sparsa, versus unum latus plerunque flexa, leviter etiam nutans. Culmus pedalis & non raro cubitalis aut altior, tribus fere geniculis interceptus, gracilis : folia etiam angusta, glabra. Radix fibris tenuibus capillata.

In pascuis locis humidioribus plerunque oritur.

A. 11. Gramen caninum maritimum paniculatum. Paricled Sca-Dogs grafs.

In arenofis maris litoribus denfis cespitibus nascitur. Fibra quibus terram apprehendit & alimentum exugit, breves cinerea: prater quas emittit etiam germina seu flagella sub terra, quibus longe lateque reptat & se propagat, quorumque ut in Gramine officinarum extrema dura sunt & pungentia. Folia pro magnitudine & altitudine culmi fatis lata, obscure viridia, semipalmaria & longiora, carinata,duriuscula & rigida, in acutos apices definentia,ima parte se mutuo amplectentia, ut totum germen ad exortum planum & compressum sit. Culmi sesquipalmares aut semipedales, in culto altiores una alterove nodo intercepti, paniculam in fummo geltant brevem, nec multum plerunque sparsam, è locustis parvis squamolis, muticis non nihil interdum purpuralcentibus Graminis pratentis fimilibus compositam.

A. 12. Gramen paniculatum maritimum vulgatifimum. The most common panicled Sca-grafe.

Radix fibris albis tenubus constat, unde plura exeunt germina. Felis brevia longitudine vix palmari, perangusta, carinata, lateribus ità adductis & quali complicatis ut teretia, seu juncea videantur. Calmi fatis firmi, pedales, duobus tribusve geniculis interceppi in summo paniculam geltant palmarem, non multum diffusam, purpurascentem, è locultis seu spicis oblongis angustis, squamosis, non ariffatis compositam.

In palultribus maritimis ubique frequentiffimum eft. In palultribus maritimis ubique frequentiffimum eft. Huns alia fecies occurrit major & clatior mulcò, ad bicubitalem altitudinem affurgens, ftipulis, crassis etiam triticeis majoribus, quam nobis ostendit D. Newton,

A. 13. Gramen pratense panicula fere arundinacea J.B. Meadow grafs, with a ficed like paniele. An Gram. montanum panicula spadiced delicatiore C. B?

E radicibus fibrofis, albis plurima & conferta, ut in aliis graminibus exeunt stipula, pedales & interdum cubitales, tenues, in terram plerunque reclinata, tribus quatorive genicicli sintercupta, & ad nodos firm incurvata. Felia angulta, pro tenuitate tamen ftipula fats lata, longitudine postquam à caule abscesserim, (quem ur in caxeris graminibus aliquousque involvum) vix palmari. Panicula palmaris aut sesquipalmaris, purpurea, cum primo egreditur minus sparsa, summitate inflexâ Arundinaceam amulatur, politquam explicatur, non amplius nutat, fed erigitur, & in omnem partem diffunditur, numeroliffimis & crebertimis locustellis non squamots, sed duabus duntaxat glumis compositis constans.

In pascuis ubique vulgatissimum Junii initio paniculam promit.

Nescio an huc referendum sit

Gramen parvum repens purpurea spica J. B. Gramen caninum supinum Lob. supinum minus C. B.

Descriptio satis convenit nisi quod radicem sub terra huc illuc vagari scribat.

A. 14 Gramen paniculatum locustis parvis purpurc-argenteis annuum. Small annual paniculate grafs.

Fibra radicis alba funt: Folia perangusta & ferè capillacea. Caulis semipedalis aut dodrantalis, interdum altior, geniculatus, gracilis: Panicula sparsa locustis parvis, purpuro argenteis bina semina totidem ariftis perexiguis & brevibus armata continentibus. Summitates caulium & locultarum pediculi per maturitatem purpuralcunt. Scapus culmi ubi primus paniculas emittit non rectà deinceps affurgit sed reflectitur nonnihil. Evulsu facile est hoc genus, & annuum.

In iterilionbus plerunque occurrit,

A. 15. Gramen murorum spica longissima Ger. emac. Spica nutante longissima Park. p. 1162. Capons tail grafs, i.e. Gramen 'Aneurquorums.

Radio paucis fibris, tenuibus, rubentibus constat, unde exeunt folia brevia, angusta, inter quæ cauliculi plures tenues & infirmi, duobus plerunque, rarius tribus, geniculis intercepti, totidéma, folia, aliorum Grammum in modum, obvoluti, ficam in summo sustinent sesquipalmarem aut sempedalem, ftrigolam, angultam muantem, è l'picis pratenuibus [quamotis, glums in oblongas, tenues, pur-puralcentes, ariltas definentibus compolitam. Planta videtur esse annua & semine ad maturitatem perducto radicitus exarefcere.

In muris & sterilioribus provenit Junii initio spicam producens, cujus arislæ versus unum plerunq

A. 16. Gramen paniculatum bromoides minus, paniculis aristatis unam partem spectantibut, Small panicled Dat grafs, with awns.

De Graminibus.

Hac species cum pracedente in multis convenit, nimitum radicibus sibrosis, culmis tenuibus, paniculà anstata unam partem specante, folis angultis, altitudine pari. Differt spica seu panicula breviore latioreque, locultis squamosis eam componentibus multo majoribus & latioribus; caule pluribus geniculis, tribus nimirum aut quatuor, intercepto. Itidem cum fuperiore in locis inventur: & interdum altius latiori folo affurgit.

A. 17. Gramen exile dariusculum, in muris & aridis proveniens, minus duriusculum Ger. mini-mum Monspeliense J. B. quod Monspelis Gr. exile durius appellari scribit. Gr. prateuse panicula multiplici C. B. Park. Small hard grass.

Dura radicum fibra, culmi paucis geniculis distincti, palmares & selquipalmares folisi stipati pratenuibus, culmo altioribus. Paniculæ in metam fastigiantur, & versus unum duntaxat latus sle-

In muris & aridioribus provenit. Radicum fibra tenues, albentes, culmi tenues, duobus ferè geni- Lonn. culis nodosi. Spica paniculam componentes angusta, oblonga, squamosa, pediculis insidentes, quo à scapo medio aliquantulum extant.

A. 18. Gramen exile duriusculum maritimum. Small Sca hard grafs.

Plurimis prælongis fibellir, tenuifilmis filamentis capillatis, & varie implexis radicatur: è quibus multi excunt culmi lefiquipalmares aut majores, crafti fatus & rigidi, uno alterôve felis angufto cincti, & geniculo intercepti, finguli in fattigio fijeam fuffinente duas uncias longam, è plurimis elegantisti quamofis, oblongis, non ariffatis paniculis, linic inde alternatim, duabus tribufive fimuli, nullo ferè pediculo scapo adnascentibus compositam. Folia angusta, modice longa. Planta est annua. In arenosis maris litoribus provenit.

A. 19. Gramen asperum J. B. spicatum folio aspero C. B. pratense, spica multiplici rubra Park. Rough Grals.

Culmo est sesquicultati, interdum etiam bicubitali & altiore; tribus serè geniculis intercepto, aspero, portifimum sub nodis, & in fastigio. Filia longa vagina culmum involvunt, (ut aliis Graminibus) in acutum pungentemque mucronem definentia, à quo deorsum si digitis stringas aspera fentinnur: Panicula tudem afpera, rigida & craffa, albicats vel ruben, fape minis fparfa, alisi etiam magis, cum parvis paniculis, è pediculis longis afperis, antrorfum duntaxat vergit, ex latiufculis ceu mulcariis composta, flofculos luteos vibrantibus. Aliorum Graninum modo densis ceu brithus terram occupar, & innumeris fibris tenubus oblongis radicatur. Folia que ad radicem non multum latora funt folis graminis patentis, longitudinis palmaris, femipedalis, aur dodrantalis. In pratis & pascuis sub finem Maii & Julii initium floret.

A. 20. Gramen spicatum montanum asperum. Spiled mountain rough grafs.

E rupium fissuris in monte Ingleborough exit densis cespitibus. Folia ei longa, modicè lata, carinata, marginibus asperis si deorsum digiti ducantur. Caulis tenuis, cubitalis, spicam in cacumine gerens brevem, semina longa, nigra.

A. 21. Gramen dumetorum paniculă acerotă, semine papposo. An Gramen plumosum Lob? a-rundinaceum paniculă spadicea molli majus C. B? spică candida, & serici modo lucem J. B? Gr. tomentosum arundinaceum Ger. Calamagrostis sive Gramen tomentosum Park. Buth grafs, with a pappole panicle.

Foliss est duris, rigidis & aridis, ad Schoenanthi folia non parum accedentibus; culmi fimiliter rigidi, sesquicubirum aut does cubitos ald, spice longe, dense, ex purpureo rubentes, paleacex, per maturitatem candidas, & lerici instar micantes.

Locis nascitur senticosis sylvarum quarundam Flandria & Anglia, jumentis inutile. Huic fimile, si non idem, collegimus in dumetis quibusdam agri Northamptoniensis & Essexienfis: Ad basin seminis lanugo papposa in circuitu adnascitur.

A. 22. Gramen Mariæ J. B. paniculatum montanum 2. seu paniculatum odoratum C. B. Gramen paniculatum Germanicum odoratum Park.

Radicibus candidis, geniculatis, fibris craffis demiffis ferpit: culmo est bicubitali, geniculis paucis Radicione canolos, geniculatos, noris craim occinius ierpir: c_{inmo} est occumant, geniculas paters diffundo; f_{piis} angulfus, longifirms, parieculam fuperantibus [coeuntibus marginubus rate convolution] ut teretem junceum culmum imitentur, rigidis, firmis, pungentibus f. B.] fixavem odorem (pirantibus, cujus culmo panicula parva, levitérque fiparia infidet. A Regiomontanis (unde è Boruffia miffum) Gramen Mariæ dicitur, quod in fasciculos colle-

caum propter odoris fragrantiam vestibus adjiciant.

Rrrrr 2

A. 22. Gramen

24. Gramen longissimum J. B. sphvaticum paniculatum altissimum C. B.

Duorum triumve cubitorum altitudinem nonnunquam superat, foliss & caulibus tenuibus, trian-Duorum trumve cuotorum ancument normanyama ruposas, form ex campus tennuous, trans-gularibus, pluribus, ex radice craffiufcula, perenni, nigricanter, fibrofa: panciule parvay, vix unciales, in aliquot velti parvas foicas divifa. Flofculi ex apicabus luceolis: fapor nullus infignis. In montibus circa Genevam cubitum excedit: Montbelgardi in fylvis duos & tres cubitos.

Montbelgardi utuntur hoc Gramine rustici ad equorum torques, quibus aratra trahunt. Essiciuntur etiam ex eo Chlamydes pastorales, quibus opiliones adversus pluviam utuntur.

A. 25. Gramen serotinum arvense spica laxa pyramidali.

Radix fibris non admodum multis è cafraneo albentibus, constat, unde culmi emergunt plures ad fex feptemes, dodrantales, rarius pedales, tribus quatuorve geniculis diffinêti, graciles, folia velliri la tiulculis, brevibus, palliduls virencibus, ad tactum afperis fi deorsum fitringas. Faftigium occupar pamicula molis, angulta, pyramidalis, tres quatuorre uncias longa, non multum [parla feu explicita antequam flore, pofiquam maturuit adeo contracta, ut fpica potius quam panicula videatur, & conum valde acutum repræfenter, in quam formam Cupreffi ab Hortulanis compingi & detonderi folent. Locusta fingulares minime squamosa sunt, verum fingula granula continent, glumis in mollem ceu ariftam exeuntibus.

Inter segetes multis in locis copiosè provenit, Julio mense paniculam promens. Annua videtur

A. 26. Gramen pratense seroinum panicula longa purpurascente. Gr. pratense sfică Lavendula D. Merrett. Late-flowing Meadow grass, with a long purple panicle.

Radieu fibra: craffiores funt, alba, sapore fatuo. Folia modice lata, raris pilis pradita. Cauler pedales aut cubitales, unicum tantum geniculum habent à radice non longe, ad quod duo aut tria oblia orinunt; caulem aliquodque amplectentia, quod hinc ípecia peculiare elle videtur. Ex his autem folis exterius & caulem & reliqua folia ad lefquidigium ferè amplectur, medium (fi adfit) interius ad alterum sesquidigitum, & interius caulem ad idem spatium. Panicula in summo non multim sparfa, tres aut quatuor digitos longa, purpurascens. Flosculi utrinque bifdi purpurei. In pratis humidioribus frequens Julio menle storet. Monspelii sub finem Augusti observavi.

CAP. X.

De Gramine Avenaceo.

A. I. Gramen Avenaceum parvum procumbens paniculis non aristatis. Small supine Datgrafs, without awns.

Olia ei pilofa, maximè inferiora & propè terram: Caules tenues, non furrecti, sed terram versis reclinati, dodrantales & pedales, in cacumine panientam autori de la cacumine panientam autori sùs reclinato, dodrantales & pedales, in cacumine paniculam gettant parvam, è locustis tur-gidulis, nullis aristis donatis compositam. Locusta si curiosè examinentur tria quatuorve grana duabus glumis obvelata continere deprehendentur.

In pascuis non rarò occurrit.

A. 2. Gramen avenaceum capillaceum minoribus glumis C. B.: Anglo-Britannicum avenaceum Danico nemorali simile Lob. an Gr. aven. rariore grano nemorense Danicum ejustem ? nemorale avenaceum alterum, ex susco serampelinum, & lucidum Danicum J. B. avenaceum nerampelinum Danicum Park. fied Gat grafs of the 100ods.

In sylvigeris Dania collibus & montibus (inquit Lob. Adv. p. 2.) perelegans exiléque Gramen oriundum toliolis creberrinais, rigidis cirratifque uncialis & binarum unciarum altitudinis radicibus. Pedales & sesquipedales, exiles, lucidi & nitidi, aspectu jucundi culmi ex susco xerampelini, in quibus è longiusculis paniculis Avenacca semina. In Anglia locis umbrosis, sylvosis, prasertim petræis.

Gramen hoc à Lobelio descriptum diversum videtur à Gramine nostro avenaceo nemorensi glumis rarioribus ex fuico xerampelinis, quod propius accedit ad Gramen montanum avenaceum locustis rubris C. B. prod. Suspicamur tamem omnia hac Gramina, unam & candem speciem esse. Gramon

Lib. XXII.

Gramen avenaceum rariore gluma nemorense Danicum in sylvis non procul Croneburgo castro Regio Sclandiæ Danorum collegit Lobelius, arido íolo.

3. Gramen montanum avenaceum locustis rubris C. B.

Ex radice tenui, repente, alba, fibris capillaribus utrinque donata, culmus fimplex, lavis, pane cubitalis, (rarius ex una radice plures exfurgunt) circa radicem purpuralcens, qui quasi in spicam tebitalis, (rarius ex una radice plures exfurgunt) nuem definit, cujus glumi utplurimum ab una parte fiti funt, & foris ex nigro purpurafcunt, intusque albi sunt; in quorum medio uriculm parvus, candidus, pedicello donatus semen minutum continet: folia donatus paucis, anguitis, acuminatis, circa radicem brevibus, at circa culmum, quem duo triáve cingunt, longioribus, communiter spicam superantibus.

no triáve cingunt, longiorious, communica apacam apacam a recomerciamente in monte Muteto Locus & Julio & Augusto hinc inde in montolis & umbrofis, ut circa arcem Richenstein, in monte Muteto Locus & Tempus. Balilienlium, & monte Crentzacenfi, reperitur.

A. 4 Gramen avenaceum nemorense, glumis rarioribus ex susco xerampelinis, nostras.

Culmi semipedales aut dodrantales, tenues, duobus tribusve folisi, semunciam propemodum latis, dimidium pedem aut spithamam interdum longis, tactu aridis, asperis, & Graminis Avenacei duamidium pedem au ipidianiam mercain longis, dada anus, aipens, ex Graminis Avenacei di-metorum fimilibus, fpicam ipfam longitudine æquantibus; Paniculam in fummo geltant raram, fe-fquipalmarem & longiorem, è locutits raris compositam. Singulæ autem locustæ glumis duabus, exterius ex rubro nigricantibus seu ex fusco xerampelinis (ut cum Lobelio loquar) interius finu suo exterius ex ruoro ingrammon seu ex ruoco actampenino (ut cum Loceno roquar) interius mui uco utriculum unum continentibus, in quo femen, non ariftatis confiant. Radice el repetrice.

Invenitur hoc genus in aggeribus fepium umbrofis juxta fylvas, verum non ità frequens apud nos. Locus.

A. 5. Festuca Avenacea sterilis elatior C. B. Bromes berba sive Avena sterilis Park. Bromes fireilis Ger. Ægilops Matthiolo sorte J. B. Ægteat milb @at-grass, og Epank.

Radices fibrofz, implexx: Calmi plures, cubitales aut longiores, geniculati pluribus geniculas [quinque non raro] tenues; panicalam ferunt finguli mulcifariam divilani, cujus portunculae e longiores de la companya de gis & tenuibus velut filamentis pendula, (quamatim è pluribus glumis compactiles fpicam parvam mentiuntur, locustis Avena non multum diffimiles, aristis donara mollibus longis, interdum purpurascentibus Folia modice lata, hirsuta, & ad margines pilosa. Cum planta in culmum abit que ad radicem funt exarefcunt.

Maio mense ad sepes, secus vias & in agrorum marginibus reperitur. Adversis infantum vermes tanquam fingulare auxilium radicis in vino albo decoctum diebus aliquot continuis potum commendat Tragus.

Festuca Avenacea sterilis humilior C.B.

A priore differt, quòd humilior fit, culmis striaris, molli lanugine incanis, foliis brevibus, angu-His, langinofis: juba minore, mollioce minifque sparsa, fic & aristas non multis nec aspers armata: An specie diversa sit aliis judicandum relinquimus.

A. 6. Festuca Avenacea birsuta paniculis minus sparsis. Gramini murali Dalechampii simile si

Radicibus fibrofis terram apprehendit: è quibus culoni multi, cubitales & altiores, pro ratione foli in quo crefcit, geniculis plurimum quinque intercepti, folio hirfutis & ferè canefcentibis veltiti.

Juba difficion habet partium texturam, fpicas breves imitatam, ima parte latiores, in acutum definentes, ariftis mollibus brevibus glumas etiam molles, striatas, plurimum hirsutas [non raro tamen laves] armantibus. Ariftæ purpureæ funt, gluma circum oras canefcunt aut cinerafcunt.

Spice partiales in has fpence erects plerinque funt, non pendula aut maintes, ut in Gramine du Gres Montbelgardeni J. B. cum quo plerique Botanici hoc genus confundere videntur. In muris & aggerbus inque agrorum marginibus & tunulis ficcioribus paffim provenit, & circa Leeu. finem Aprilis aut initium Maii paniculam producit.

A. 7. Festuca graminea spicis babitioribus, glumis glabris, Gramen Gros Montbelgardense J. B. Festuca graminea glumis glabris virians C. B.

A præcedente differt culmis elatioribus, spicis habitioribus & latioribus, magis sparsis & dependentibus glumis glabris: loco etiam inter fegeres: extera fimilis. Descripciones C. Bauhini huie non mepte quadrant, quos si placet consule.

A. 8. Gramen Avenaceum dumeterum panicula spared. An Festuca graminea nemeralis laisse-lia moliis J. B. C. B? Duss, or 10000-Oat-grass, with a sparsed Pa-

Pluribus fibris craffiu culis, albentibus radicatur. Culmi sesquicubitales aut bicubitales, tribus plerunque nodis articulati, totidémque féliis ima internodia aliquoulque obvolventibus velliti; qua quarenus flipulas obvolvunt longuiculis pilis crebris hirfuta, & ftriata, funt, postquam a culmo abquatenus triputas opvolvane ionigiaticans pais creents initiata, ce terrata, mure, portquam a cumio as-feefferint, in longitudinem femipedalem extendinture, latitudine femiunciali, è viridi flavicantia, feriata, rarioribus & brevioribus pilis, ifique ad margines & mediam coltam praccipui, donata, ut

Locus 🗗 Tempus.

I ocus.

Locus &

fumma foliorum partes glabra fint. Summum caulem occupat panicula sparsa, inflexa raris spicis, tummæ foliorum partes glabra int. Summum cautem occupat pasieula Iparia, inflexa raris ficies, tenuibus pedicellis appentis, compolita. Singulæ ficie longiufenlæ funt & fringofa, è pluntius glumis fiquammatim incumbentibus, & in breves purpurafectnes ariftas definentibus conftantes.

In fylvofis & dumetis ubique frequens eft. Perfimile eft Gramini Avenacco dumetorum spicato, nili quod stipulis str majoribus & elatioribus, panicula sparsa.

• 9. Festuca graminea glumis vacuis C.B. J. B.

Ex radicibus fibrofis fimul junctis culmi aliquot, geniculati, pedales, ad radicem lanugine pubescen-LEX PROBLEMS INCOME THE INFORMATION OF THE INFORMAT

Hæc apud nos in tectis & muris crescit (inquit C. Bauhinus) & cum glumi longiffimis filamentis appensi sint, facile à quovis vento agitati tremunt. Hinc Monspeliensibus Gramen tremulum di-

In hortorum muris & juxta sepes passim reperitur (inquit P. Magnol.) Nobis incognita est.

10. Festuca graminea effusâ jubâ C. B. J. B.

Altius exurgit caule viridi & rotundo, qui in jubam pedalis longitudinis effunditur, cujus glumi angustiores & longiores, brevibus ariftis cincti, pediculis capillaceis oblongis insident qui per maturitatem albicant. Inter segetes reperitur.

Descriptio hac bene convenit Festuca cuidam à nobis observata Geneva inter segetes, nisi quòd juba non adeò longa erat in plantis à nobis visis. Fortè in latiori solo longiorem paniculam pro-

In nostro locustæ seu spicæ partiales ex quibus juba componitur, oblongæ squamosæ, squamis in breves ariftas definentibus, ferius paniculam promit.

A. 11. Gramen Avenaceum montanum, spica simplici, aristis recurvis.

Radix oblique acta fibras crebras demittit; Folia vix palmaria [in latiore folo eam longitudinem excedunt] non admodum angulta, carinata, fatis dura & rigida. Culmus semipedalis, tenuis, purpurascens, uno duntaxat nodo in iis quas observavi plantis propè terram interceptus, unoque folio eum aliquoníque obvolvente donatus, cetera nudus; fpicam in furmo fuftinet duas tréfve uncias longam, raris glumis alternatim fitis duo vel tria grana ariftis recurvis purpuralcentibus donata obte-

In summis cumulis seu colliculis Bartloviensibus manu quondam aggestis, in ipso limite agri Essexiensis versus Cantabrigiam inventum ad nos attulit D. Dale medicus & pharmacopœus Brantrienfis: idem inter Novum Mercatum dictum oppidum & Exning vicum, in agrorum limitibus, invenit. Hinc transferendum est ad Gramina spicata.

12. Gramen Avenaceum maximum utriculis cum lanugine alba, & ariftis longissimis Botan. Monfp.

Botan, Monfo.

Boism, Normy.

Radies fibroße sint, è quibus plures culosi bicubitales, nodis diffinêti oriuntur, foliss angustis veftiti: Spisa Avenacea ost, cujus utriculi oblongis pediculis infidentes lanuginem albam habent, & longistimis aristis donantur, quæ sesquipalmares sint & dum siccantur in modum spiræ convol-

Maio mense invenit cum spicis in sylvæ Valenæ locis herbidis D. Magnol, præcipuè circa Caravettes. Huic non longe diffimilis eft

13. Festuca longissimis aristis C. B. Ægilops bromoides Tab. Ger.

Qua ex radice pluribus tenuibus cirris pradita multa parva, angusta & oblonga folia promit : inter qua tres quatuorve culmi, tenues, cubitales, quibus spica Avenacea infident, glumis vacuis, spa-dicci coloris, ariftis longissimis armata, qua ex solliculo soliaceo prodeuntes in unum latus rocli-

Nos in Germania hanc observavimus non semel. Tabernamontanus inter Wormatiam & Franckenthalium notavit. Ariftæ tenues cincinnorum in modum non rarò intorquentur.

A. 14. Ægilops Narbonensis Lob. Festuca sive Ægilops Narbonensis Park. Festuca Italica Ger. Gramen Festuca XIV. sive Festuca altera capitulis duris C. B.

Radice est fibrosa, alba, pufilla: culmos tenues, breves, communiter pedales profert; folia paucis Tritici & Hordei amulis, sed mollioribus micioribusque per latera pilosis. In culmorum fastigio spicæ parvæ ex duobus vel tribrs capitibus duris, utriculísque striatis compositæ, quibus semina Hor-

prize parte extudios set intels exploits utilis, interninque manas component, quides journal fron-dei fimilia (ed paulo minora at latiora, esque terna, glumo tenuiorira includenteur. Ab utricculis, (non autem a feminibus) tenues, oblongas, & acuta arifta candida eminent. In Sicilla, Italia & Gallia Narbonenfi vulgatifilian ed, aftuolis & glareofis locis [in agris inter fegeres triticeas & hordeaceas Lob. C, B,]. In hortis culta elatior & major evadit, foicis ex quinis fenilve capitibus compolitis. In Sicilia aliud genus candidum, aliud nigrum, & arutis magis furre-Ais habetur. Caf. Nobis ibidem non observata est talis differentia.

Lib. XXII.

De Graminibus.

1291

Ægilopi morbo potius ficri cœpto quam jam longius progresso, non semel periclitati sumus pro Viren. fuiffe. Exficcat enim adftringendo citra calcfactionem multam. Potui Cereali etiam addita femina cerebrum temulentum faciunt. Lob.

15. Festuca junceo folio C. B.

Ex radice parva, fibrola, alba folia pauca, juncea, femicubitum longa, & culmus rotundus, cubitalis exfurgit, qui in paniculam avenaceam, sed angustiorem, albam definit; que ex oblongo folliculo (à folio constituto) paniculam longe superante prodit, cujus glumi rari aristis longissimis & argenteis donantur.

In Vallesia ad urbis Sedunensis paludem copiosè provenit.

* 16. Festuca graminea arvensis minor C.B.

Cauliculus est tenuibus, striatis, folius brevioribus: in cauliculorum summo utriculi quidam parvi, membranacei & paleacei, palmi longitudine, racematim dependent ex tenuisimis & vix visu perce ptibilibus pediculis, quorum exteriores membranulæ rubent, quibus dehiscentibus flos candidulus

Passim in agris Harcyniæ Saxono-Thuringicæ provenit. Thal.

Locus.

* 17. Festuca pratensis lanuginosa C. B.

Ex radice capillacea, metecente folia multa, angusta, pedalia, una cum culmis tenuibus, bipedali-bus, foliaceis, molli & pauca lanugine (culmis potiffimum) aspersis exsurgunt. Spica est oblonga, angusta, ex glumis oblongis aristis donatis composita, & quasi in paniculam parvam expansa. Locus. Bafilea paffim in pratis.

• 18. Festuca dumetorum angustissimis & pilosis foliis C. B.

Radix eft albicans, ex durioribus fibris composita : ex qua calami aliquot tenues, uno alteróve geniculo diftincti, & pxne nudi, exsurgunt. Falia sunt brevia, angustissima, lavvi mollique lanugine hirfut. Culmorum furmitati pariente, ex fpicis plurimis compofita, quarum queibet capil-laceo pediculo infidet, multis glumis ariftatis & candicantibus constans. Bafilex in dumetis circa Clyben reperitur.

19. Gramen Avenaceum panicula longissima.

In Sicilia observavimus hoc genus. Panicula erat longissima, bipalmari nimirum aut dodrantali, modice sparsa, è plurimis locustis tribus quatuorve glumis oblongis, acutis, non aristatis constantibus composita, colore rubente: nec folia nec radicem observavimus.

CAP. XI.

De Gramine nemoroso hirsuto. .

Mbigere videtur hoc genus inter Culmiferas, & Graminifolias non Culmiferas: culmo enim terete, geniculato cum illis convenit, verum flore seu potius calyce hexaphyllo, seminibus , angulosis, paniculá junceà ad has accedit.

A. I. Gramen exile birfutum Ger, nemorofum birfutum minus angufiifolium Park. birfutum capitulis Pfyllii C. B. Gramen Luxulæ minus J. B. Small hairn 1900b-grafs.

Radice est rufa, oblonga, repente, pluribus fibris capillata: ex qua folia plura, semidodrantalia, modò latiora, modò angustiora, acuta, villosa prodeunt: inter que canticul u palmaris, levis, tenuis, viridis exsurgit: paniculam brevem ex pluribus floribus compactam, rusescentem suffinens. Flores quando aperiuntur in foliola sex atro rubentia lateribus pallidis expanduntur, è quorum medio stamina flava sex, & tria filamenta pallida prodeunt.

J. Bauhinus calamum duobus articulis diratum feribit, ex quibus folia duo, uncias duas longa emergunt, alterum in medio, alterum in supremitate, ubi coma in tres vel quatuor (ceu capitula) dividitu partes.

Floret sub finem Aprilis & initio Maii in pratis & pascuis frequens.

Tempus &

A. 2. Gramen bir sutum elatius paniculă junceă compactă. An nemorosum bir sutum V. seu bir su-tum angusti folium majus C. B? nemorum bir sutum majus angusti folium Park? Dairn: grafs the greater, with a more compace Ruth-like panicle.

Duplo elatius est quam præcedens: folio duplo triplóve longioribus, duobus ctiam tribúsve in caule: panicula multo majore, magila, compacta, ex plurimis veluti globulis coacervatis. In palulitribus provenit. Sufpicabar aliquando hoc non differre specie à pracedente, sed ratione loci duntaxat variare: verum nunc aliter fentio.

Focus.

I ocur.

Locus.

A. 3. Gramen nemorosum birsutum vulgare. An Gramen nemorosum birsutum Lob? Ger? ne-morosum birsutum latisosum majus Park? nemorosum birsutum majus latisosum C.B? Common hairy Bood: grafs. Si boc intelligant perperam majus dicitur.

Dodrantali est altitudine. Radix è fibrarum tenuium caspite constat. Folia pedem dimidium Dodrantai eri antusunic. Asana e norasum tentunin carpine control. Feita pesein dimininin longa, pallide viridia, latiulcula, ad margines pilofa. Caulculi feu culmies cadem radice pluese gentualis tribus pluribitive intercepti, ad quos faita brevia, culmum aliquoufque amplectentia; in fatigio paniculam geltat sparfam, in eo a Gramine exili hirsuro diversam, quod stoscul esse que luccetigio pamentam genea ipariani, in el a Giannie e sin initio diversiri, quod inocian eliferiale denia vafcula feminalia non plura finul congesta unicum capitulum feu globulum componant, fed fingula feorfum nafcantur, alia feffilia, alia pediculis longis tenuibus appenta, qui non rarò deorfum reflectantur. Flor ex illis fex foliolis, qua calycis loco vasculum feminale amplectuntur, & totidem intus apicibus constat.

In fylvis admodum frequens est, prasertim montosis.

Gramen rore lucidum nemorense sive Luzula J. B. nem, birsutum majus latifolium C. B. item nem. birs. latif. minus cjulden, magnitudine potissimum differens, ex sententia Chabræi.

Differt à descripto, 1. Radice magna, fibrola, geniculata ruffa J. B. quamvis C. Baubinin expluribus fibris nigricantibus compositam ei attribuat. 2. Culmis sesquicubitalis C. B. cum J. Baubinus dodrantalem altitudinem eis attribuat. 3. Folis cubitalibus C. B. J. Baubiuo quadrantalia aut palmaria, rigidiulcula, acuta, furrecta, extrorium firiata, glabra, at in lateribus longa, cana, teneraque lanugine, in folium etiam totum utrinque incurrente, obfra: Ifta lanugo vel pili, qui facile decidunt tacti colligunt rorem, qui splendet noctu, irradiantibus stellis vel Luna, ità ut sit admiradecidunt tacti coligiunt rorem, qui pientei noci, intantantos tenis vet Lenta, tac un autinationi videntibus. Herbam perquientes decidente rore invenire non possum. Descripto Graminis hirsui latifolii majoris apud C. B. in Hist. in omnibus serè excepta magnitudine, qua excellit, Gramini nostro hirsuo nemorensi vulgari convenit.

Gramen ejidem hirsuum latifolium minus convenit meliùs descriptioni Graminis rore lucidi nemorensi apud J. Banhinum. Hac autem duo Gramina (nemorense hirsuum I. & H. C. B. intelentationi proprieta descriptioni proprieta descriptioni con la conservationi descriptioni descript

morenni apud J. Bainnium. Taxe autem duo Gramina (nemorene ninitum L. & H. C. B. Intelligo) fipecie convenire, feu unum & idem fipecie Gramen effe Chabraus vix mihi perfuaferit: nec enim magnitudine fold differunt, fed & foliis, & culmo, & paniculis, ut descriptiones conferenti patebit. Minor species feliu rigidiusculis, acutis, surrectis, ex radice inftar cespitis prodeuntibus cum

gramine hirfuto maximo nostrate convenit.

A. 5. Gramen nemarojum birjutum latifolium maximum. An Gr. nemarojum birjutum latifolium minus juncal panicula Park? 6 boc intelligit, male minus appellat. An Gr. burjutum latifolium minus C B? An Gr. Luxulu maximum J. B? Panicula convenit: folia minis long a pinguntur. Che greatest beoad-leaded hairp 1000d-grass.

Folia huic gramini qualia Gramini rore lucido nemorenfi attribuit J. Bauhinus, nimirum pal-Folia hue gramını qualia Gramını rore lucido nemoreni atribuit J. Badininis, himirum par-maria atti feliquipalmaria, rigidinicula, acutu, furreda, femunicanı lata, extrorfum firitat, glabra, at in lateribus pilis longis, canis mollicellis donata. Juba amplifima & late diffufa, qualem Gramıni Luzule maximo appingit Jo. Bathinus, junca: Semina ut in alis generibus fipaticea, triquetra. In Gram Luzule maximo J. B. folia uncamı latitudine ferê aquant, longitudine cubitali: no-ftro, quantum hadenus obfervavimus, folia breviora funt, perinde tamen interdum lata.

In umbrofis faxofis fapius observavimus. Reperitur etiam Hampstedii non longe à Londino

Gramini Luzula: maximo J. B. Radix crassa, obliqua, nigra, numerosis fibris capillata.

6. Gramen nemorojum birjutum anguftifolium minus paniculis albu C. B. nem. birjutum minimum Park. malè. Gramini Luxulæ affine flore albo J. B. White panicled Wood grafs.

Perennis vitæ gramen foliu est ad Graminis Luzulæ sive nemorosi folia accedentibus, consimiliter pilofis: at culmi majores, cubitales: florum manifestum discrimen: Ii siquidem in summo fastigio pauris. a. camm inajores, cuoixaies: norum manifertum diferiment. Il fiquidem in fummo faftigio albi funt, feftucacei, cum in alero non in feftucas, fed in capitula definant, feu parvos calyces femina claudentes, efeque nigricantes, cum hujus feftucæ albefeant. Luzulæ modo quofdam haber pilos, qui etiam facile decidunt.

Plantam hanc quam describit J. Bauhinus, ad latera montis Salevæ & in colle la Bassie propè Genevam observavimus. An idem sit quod C. Bauhino describitur sub tutulo allato dubitamus, cum ille flosculos singulos expansos senis donatos foliolis suo attribuat, unde totidem staminula prodeunt

PARS

Lib. XXII.

De Graminibus.

PARS SECUNDA

De Herbis graminifoliis non culmiferis flore stamineo.

CAP. I.

De Gramine cyperoide & Cypero.

Ujus nota funt prater folia graminea & stamineos flores toti generi communes, caules triquetri in omnibus, & in plerifo, etiam femina. Horum spice seu panicula in nonnullis alla supra alias è foliorum sinubus exeunt, qua Gramina cyperoidea polystachia dicimus; in alias summos caules terminant, qua vel spicata, vel paniculata. In utroque genere maxima, modò radicibus tuberofis donata fint, Cyperi fimpliciter

Carterum Cyperus Konnet à radicis effigie pyxidulam aut vasculum pusillum imitata dicipur.

§. I. Gramen cyperoides polystachyon.

1. Gramen cyperoides cum paniculis nigris J. B. cyperoides majus latifolium Park. cyperoides Ger. Cyp. latifolium fred ruffa, five caule triangulo C. B. Breat vernal Cuperus:

f. B.

Geniculatim incedunt & profilm radices craffiufcula, Cyperi longi radicibus fimiles, à quibus
pendent fibra craffiufcula. Folia cubitalia & fesquicubitalia, lata, carinata & striata, Cyperi paria.

Caulis duobus cubitis interdum altior, concinnè triquetrus, solidus, imà parte uno vel altero solio ceu Caulis duobus cubris interdum altior, concinné triquerus, foldus, imà parte uno vel altero folio ceu vaginà cinchis, cæteroqui nudus, per falfigia folis alequot, ipfius cacamen haud multium fuperantibus donatur; è quorum finu fine quadam emicant, duûm triúmre unciarum, ex obsendar propuratinitio nigricantes; deinde è squamarum singularum sinubus singule exeunt utriculi, è viridi fiaricantes, acuminat, singula inus semna triquera nitida per maturiatem nigra, continentes. Summum caulis fastigium occupant tres, quatuôrve spica, è spadiceo nigricantes, contigua ferè, habitiores, semine casta, è mollibus glumis contextar. Quin & spicarum seminiferarum summa pars non rarò paleacae elt & semine vidua ad modum supremarum mox dictarum. Caulis extera enodis, ad exortum foliorum è quorum sinabus spicae exeunt nodosis est.

In aquofis, inque aquis ipis ad fluviorum ripas non raro oritur, & Maio menle, aut etiam Aprili florer & spicas producit, inque multos annos durat. Per totam Angliam frequentiffi-

A. 2. Gramen cyperoides majus angustifolium Park. Graminu nigro-lutei verni varietat major J. B. Dieat narrow-leaved bernal Copperus grass.

Hoc genus præcedenti perfimile est, sed per omnia minus, in parem tamen altitudinem assurgit, eaule concinne triquetro, solido, imá parte folius aliquot cineto angustioribus, brevioribus & minus friatis, cereta & nudo, & enodi ad fallingum fore, ubi ad intervalla duo triave folia, è quorum finubus spica exeunt angustiores & graciliores multo quam in illo: utriculi etiam semina continentes minus turgidi erant, verum compressi in plantis nobis descriptis, (forte ex matura non erant.) Summum caulem terminant spica similes palcacea & semine cassa, verum pauciores & strigosiores

Hanc plantam iildem cum præcedente locis unà nascentem observavimus multoties, unde specie Locus. diftinctam effe minime dubitamus.

· A. 3. Gramen cyperoides foliis Caryophylleis vulgatissimum. Graminis nigro-lutei verni minor varietas J. B. Many fpiked Coperus grafs, with July flower leabes.

Radix fibris magnis rubentibus constat, aliis etiam minoribus rubentibus intermixtis. Caules inde attolluntur locis humidis & letiori folo non dico dodrantales, fed pedales & fesquipedales, triquetri quidem non tamen adeò concinnè & manifestè, soliis circa infimum duobus tribusve cu totidem vaginis, altera alteram excipiente, obvoluti, deinde nudi ad faftigitum ferè, ubi duo aut tria habentur, è quorum finubus totidem ipicæ spadiceo-virides exeunt, pediculis longiusculis tenuibus nabentar, e quorum minutos torteal piace i partecevintos e centr, pententis tonglutcuis tennibus appenfa, prim generis fimiles fed minores. Summum caulem terminant fipice graciles, elegantes è fquamis obtufis, è fquamis feu glumis corruleo fpadiceis, flavà per mediam longrudinem lineà litriats marginulis cinerafcentibus, compaêtes. Folia Caryophylles latitudine & colore glauco parta & fimilia, longiora, retroftim flexa. N. Spice femine caffe in fimmo caule in prima specie minus concinne funt, è fquamis in acutos cuspides exeuntibus compositae.

In pratis humidis verno tempore & ad rivulos copiose oritur, & spicas producit.

A. 4 Gra-

1292

I ocus.

I ocus.

Locus.

Locur.

 A. 4 Gramen opperoides polyβacilyon lanuginofum. 20βατημ-fipiketh hoary Cupertus-grafs. An Gr. op. Norwegicum parim lanofum Park? pag. 1172.

Hujus tum folia, tum caules, tum etiatu spicæ in apricis lanuginosa funt: Nonnunquam tamen folia ad genicula duntaxat quà caulem amplectuntur lanuginosa funt. Magnitudo ei Graminis Ca-

ryopnyuet.

In fummo caule duas aut tres spicas habitiores gestat semine cassas; & inserius ad magnam distantiam 13. Miliognitus.

ribus abunde diftinguitur.

In pascuis locis humidioribus oritur. Figura Graminis cyperoidis Norwegici parum lanosi apud Parkinsonum aliam plantam demonfrare videtur, quam Botanicis Londinensibus circa altam Portam inquirendam relinquo. Ut & Gramen cyperoides Norwegicum alterum ejusaem in udis Sylvis apud nos nascens-

A. 5. Gramen operaides polyfiachyon flavicans, spicii brevibus prope summitatem caulis. Mellowish Expectus grass, with short spilles.

Altitudine est dodrantali & interdum pedali : Radice alba, fibrola ; foliu angustis, subrus interdum pilosis, caule brevioribus: caude triquetro, duobus tribustive folius internus cincto, deinde aliquousque nudo, prope summutatem duastressive piezas promente, ex singuis sci. foliorum alis singulas,
breves, habitoroes, stavicantes, è pluribus granis rigidiusculis, non exeuntibus in acutum mucronem ut in Gramine palustri echinato, compositas, unica in supremo majuscula, acerosa, singuis despuesas singuis de despuesas singuis d

In pratis & pascuis frequens oritur per totam Angliam.

A. 6. Gramen cyperoides spieis teretibus crectivis Cyp. angustifolium spieis longie crectiv C. B. Cypertus grafs, with many erea futhers.

Sefquicubitalem altitudinem affequitur. Fibis angulta, concava, glauca, caulem aliquoufque amplectuntur, longitudine Inperant. Caulis triquetrus quidem, fed ità ut vix poffit difeerni; in cacamine fipicas gent tres vel quatuor, aliquoufq, dispinetas, etnues, longituclas, femine caffas, ad quatum infimam apponitur foliolim. Inferits è foliorum finubus exeunt duz aut tres spicze, habitores, teretes, erecat, duas uncias longza, è membranaces subrounatis urrulis, pallidè virentibus, mucrone donatis compositize.

In aquosis & stagnis vadosis observavimus in agro Warwicensi.

A. 7. Gramen eyperoides spicatum Ger. emac. spicatum folis Caryophylleis Park. Caryophyllata folisis, spica divulsă C.B. Gramen eyperoides vernum minimum. Enc Icast vernal Capycrius-grail 9.

Radix ei longa, fibrofa: Folia angusta, glabra, viridia: Caules trianguli, foliis nudi, palmum &c dimidium non excedunt, in summitate spicas tres quatuorve gestantes, brevinsculas, puxtim positas &c sere contiguas, non è foliorum alis egressa un pracedentibus, squamvis interdum observaverim unam è folii inferioris sinu excuntem) superiorem accrossa & semine vacuam, reliquas seminibus sottas.

Spicam producit & floret primo vere, ante reliqua genera, in pascuis sterilioribus passim.

A. 8. Gramen cyperoide: ſpied pendulá breviore C.B. Cyperus ſive Pſeudo-cyperus ſpied brevi pendulá Park. Graminu cyperoidus gemus, Pſeudo-cyperus Lobelin, ſpieu vel paniculis pendemibus ex longis pediculis J. B. Pſeudo-cyperus Ger. Bastart € prperus with short pendulous fynikes.

C. B.

Radice est candida, nonnunquam nigricante, crassa, frequentibus fibris capillaceis obseptă, & verum Cyperum geniculis emulante, sapore herbaceo, inodora: foliis Cyperi: cause cubitali, in curum Cyperum plures oblonge [cylindraceæ] singulæ ex singularibus pediculis oblongis dependentes, que squamosa & stavescentes.

In palustribus & aquaticis, stagnis vadosis, rivorúmque marginibus reperitur, non tamen ità fre-

Hujus spices non exeunt omnes ex eodem caulis puncto, sed ex singulis foliorum sinubus singulæ; caule in spicam strigosam, acerosam, semine cassam terminato, ut in aliis hujus generis.

A. 9. Gramen experoides spick penduld longiore Park. spick penduld longiore & angustiore J.B. C.B. Many spiker Spikers.

Magnitudine & statura aquat vel etiam superat Gramen cyperoides cum paniculis nigris. Spica in summo caule semine cassa singularis & habitor. Qua secundum caulis longitudinem e sinubus foliorum singulis singular excunt longa sunt, angusta, pendular, staturates : quinq, plurimim in codem caule semine pregnantes prater cam qua in fattigio est accrosam & vacuam. Spicar he perdular sint non tam ob longitudinem & tenutatem pediculorum quam ob ipsarum spirarum longitudinem & tenutatem ob crassistem summa pararem ob crassistem sum penderosiorem; ex imnumeris autem vessculis seminalibus exiguis, acuminatis compositar. Caulis infra spicifera solia, quaturo vel

quinq, non fpiciferis cum obvolventibus vestitur, ut exigua admodum pars caulis à folis inferioribus ad fuperiora nuda lit.

In fossis Notleiæ prope Brantriam in Essexia copiose.

A. 10. Gramen cyperoides spicis parvis, longissime distantibus.

Locus.

Csule est bipedali & longiore, & pro longitudine tenuissimo. E foliorum alis ad longissima intervalla spica exeunt, ut in hujus generis reliquis, singulares, podiculis tenuissimis uncialibus aut longiores penesa, sipia graciles, sinterdum habitores) unciales aut longiores. Spica paleacea femune vacua, singularis cautis fastigium occupat. Folia ad radicem multa caules singulos circumstant, modice lata, carinata sessimania aut semipedalia, quorum duo triàve inium caulem ceu vagina amplectuntur, deinde ad longitudinem pedalem caulis sere nudus est, Spicas plerunq, tres prater summam strigosam & semine cassami singulis cauliculis producit.

Hane speciem primus mihi oftendit D. Martinus Lister, postea ipse observavi loco putrido & palustri propè molendinum Machini mili dictum sesquimilliari a Witham oppido versus Camalodunum.

A. 11. Gramen eyperoides silvarum tenuius spicatum Park. Lob. in Illustr. sirpium p. 60. Slender-earch wood Epperus grass.

Radix satis crassa oblique incedit demissis fibris albentibus terram firmiter apprehendens, germina obiter promulens multa, unde planta si dilatat, & commodum locum nacta densis celpitibus terras superficien occupat. Pala que è radice exeunt sempodala, nondoci elaz, glabra, pallideviridia, in medio carinata, & utrina, lateribus secondum longitudinem reflexis, duobus interné sulcis, superme eminentobus porcis exarata, ut in Cypero Officinarum. Caulac cubitates & longiores, versis curram plerumque reclinats, cruues, triquetri, ima parte uno alteróve folio cincti, deinde longis intervalis duobus tributive alins, è quorum finubus singulas singulas exeunt spica longiuscula, graciles Rirgissis, e viridi lutecences, pratenuibus (& interiores enam pratongis) pedicalis pendular, fiapremo caule in simplicem, cenuem lemine cassam varampelinam spicam exeunte.

12. Gramen cyperoides polystachyon minimum, spicis per maturitatem albicantibus.

Radix oblique incedit, fibris fubinde demiffis, per ficcitatem rubentibus. Folia ad radicem plurima conferta, palmaris longitudinis, angulftífinia, &c in ficco ob convolutionem ferè juncea. Cauleul plurimi, femipedales, tenues, recurvi, ima parte velut vagina quidam cincit, certera nudi, ad faffigium ferè, ubi è folioforum feu vaginularum quarundam finubus binæ utplurimum fpicæ (h.e. è fingulas fingulas) perbreves, ex utriculis aliquot turgidis & fubrotundis femina triquetra continentous compolitæ exeunt, fummo caule in fpicam tenuem accrofam, femine caifam, femuncialem, albicantem definente.

Sub monte Salevæ propè Genevam invenimus.

Locus?

Lesus.

A. 13. Gramen esperoides palustre leucanthemum, junceum leucanthemum Got. emac. lib. 1. cap. 21. n. 7.

John/
In palultribus putridis & cœnofis, **Yogs** dichis, in Occidentalibus præfertim Angliæ fæpiùs occurrit fiib finem Juli paniculam promens, pedali altitudine aut paulo majore; caule duro, rigido, jun-coo, [D. Newton observante traquero] tribus circiter articulis diffuncto, ad quorum ununquemquerin alis graminibus apponitur folium. E fuperiorum autem duorum foliorum finubus exit furculus fen pediculus tenus, duas tréfee uncias longus, cujas fiurmitati innacticut quadam veluri unclus felula, è flociulis fun porties glumis accrofis, elegantulis, albis composita: in fummo autem caudiculo aut propè eum existunt duæ tréfve simul equinodi umbellulæ confertæ, brevibas & tenuibus pediculis indicatres.

Affinitatem quandam habere videtur cum Gramine junceo aquatico Ger. junceo polyftachyo C.B. inferios inter Gramina juncea deferipto.

A. 14. Gramen eypereides anguftifolium fpicis soffilibus in foliorum alis. Parrow-leaved Epperus grafs, with those felsite fpikes.

Fibris albentibus tennibus radicatur, & in denfis plerunque cespitibus nascitur. Cauliculi tenues, pedales intendum & altiores, triquert, inferiore parte folis tribus quaturove angulitis, longis, caulem ipsium longitudine non rato aquantibus, reliquorum hujus generis in modum, obvoluti q deinde altiquoulque nudt, superiore parte folis iterum versiti tribus quaturove, infina caulem excedente, in quorum alis fisce parte, squamosa, cujusimodi etiam nullis adnascensibus foliolis summum caulem occupant dur trefive, proximė, admota, & veltut spicam compositam efficientes.

In aggeribus fossarum plerunque oritur, præsertim umbrosis.

Locu

A. 15. Gramen

T cour

Locus.

Locus.

Locus.

15. Gramen palastre echinatum J. B. Ger. emac. palustre aculeatum vel minus Germanicum C. B. aculeatum Germanicum Park. Marth Bedge: hog grafs.

Palmari & interdum (efquipalmari eft altitudine. Cauliculi ima parte propè terram tribus quatu-órve folis non admodum angustis, breviusculis, obscurè virentibus, reliquorum hujus generis in modum, obvoluti, deinde ad fastigium propè nudi, summa iterum parte duobus tribusve foliis ve-Riti, quorum finus occupant spicæ sessiles, teretes, echinatæ, semuncia breviores, è triangularibus trut, quorum imus ceupan piece nomes, ceremente continentibus compositee, quibus supereminet summum caulem finiens imperfecta spica rutestens, longior fere duplo, vix quartam crastitudinis partem acquans, mollis, menis squamulis contexta. Radies prorium agit nigricantes.

Parvitate sua & spicis compactis habitioribus muricatis in foliorum alis sessilibus à congeneribus

In paludosis frequens occurrit.

6. 2. Gramen Cyperoides cum spicis aut paniculis in summitate caulis.

A. 1. Gramen cyperoides paulifre panicula sparia Park. cyperoides panicula sparia majus C. B. cyperoides vulgatius aquaticum Ger. J. B. Water, or Marth Epperus grafs, with fparfed heads.

Ex radice longa, nigra, digitum crassa, Cyperi longi forma, geniculata, huc illuc se diffundente, multim fibrata caulis sesquisis, tribus angulis asper exturgit; quem folia Cyperi vel Arundinis ex radice prodeuntia vestiunt. Caulium summis spicæ cirris brevibus villosæ, ex aliquot paniculis compositæ, subluteæ, & per maturitatem rufescentes, insident, quibus solia terna aut quaterna sub-

component, montes, es per industrial minima (escape de la composition) pricumer; quorum quedam lata & palmum longa, quedam brevia & angulta.

In foffis paluftribus Elienfibus, ing. fluviis majoribus, ur Thameli : J. Bauhino ubiq, in aquofis, paluftribus & fagananibus reperitur. Verum non adeo frequens habezur in Anglia.

A. 2. Gramen experoides paluftre spica longiore land, Marth Cyperus grafs with loofe

Caulsi huic sesquicubitalis, triquetrus, angulis ad tactum asperis, si deorsum digiti ducantur, infirmus, nudus, enodis, in cacumine spicam laxam seu potuis paniculam longam minus sparlam, lucidam gestans, è pluribus spicis secundaris compositam, quæ ex alia saduce exiguis, subroundis, squamosis constant. Densis, sirmis ex arctè compactis cespitibus nacionale cenus, radicibus adeò implexis Juncorum in modum, ut eildem tutò infiltere possis. Ad initium spica aut nullum apponitur folium, aut perexiguum. Qua è radice exeunt folia non admodum lata funt, caule tamen nonnunquam longiora.

In palustribus putridis & aquosis oritur.

Hujus aliam speciem per omnia similem sed minorem, spicis angustioribus & gracilioribus, sparfim nascentem, non in ejusmodi densis cespitibus, iisdem in locis observavimus.

A. 3. Gramen expercises (pica è pluribus spicis mollibus composità. Cypetus: grass, with a lost compound spike.

Cauliculi huic dodrantales aut pedales atque etiam altiores, triquetri, concavi, enodes, imá parte quatuor vel quinque foliis, eos vaginæ instar aliquousque obvolventibus cincti, cætera nudi, spicam in faftigio gestantes quatuor, quinque, vel sex spicis brevibus subrotundis, ad tactum mollibus, ex utriculis compressis squammatim incumbentibus compositis coagmentatam. Folia brevia vix quartam caulis partem longitudine æquant, latitudine Graminis pratenfis minoris.

In pascuis locis humidis copiose provenit.

An hoc idem fit Gramini cyp, ex monte Ballon J. B. dubitamus, ob altitudinem minorem, folia nimis brevia, nullum spicæ subjectum folium. Verùm hujus generis plantæ pro loci genio

Ex quo hac scripfimus oftendit nobis D. Jacobus Newton amicus noster, rei Botanica peritiffimus ipliffimum.

4. Gramen cyperoides ex monte Ballon spica divulsa J. B. cyper. palustre majus spica divisa C. B. cyp. palustre minus Park. cyp. parvum Ger. ico.

Quod à pracedente differt altitudine majori, cubitali sci. aut sesquicubitali; caulibus tamen gracilioribus, neq adeo manifeftè concavis; fisieis partialibus minoribus, non tamen minus crebns éc conferts; corrigato foliolo oblongo foice fuloètedo, quo interdum rectà fupra paniculam affurgente caulis Junci Piecem refere; folis longioribus, angultiroribus.

In pratis propè Hitham Colceftrensem in Essexia. Alibi etiam sapiùs idem observavit D.

A. 5. Gra.

5. Gramini cyperoidi ex monte Ballon simile, sfica totali è pluribus spicis composità. AnGr. cyp. elegans multifera /pica Park. Eppering grafe, with a fost mege compound

Præcedente majus est & elatius, ut quod cubitalem altitudinem assequatur. Spicam habet è spicis multò pluribus & denfiùs ftipatis compoticam, nec ejustem magnitudinis omnibus, ut in illo ferè, fed furfum versus cacumen minoribus, donce tandem in unam implicem majufculam spicam ter-

In paluftribus & aquofis Maio floret.

Spica in hac specie coloris est ferruginei, & initio ad tactum mollis. Caulis concavus est, mimis ramen quam in pracedente.

A. 6. Gramini cyperoidi ex monte Ballon simile, humilius, in maritimis & arenosis nascens. Sea: Epperus grafs, with a compound fpike.

Radices crassa, crebris geniculis articulata, éq geniculis fibras tenues capillatas emittentes, huc illuc vagantur. Folia angusta, semipedalia, carinata, ima parte, seu vaginà caulem amplectuntur. aliorum hujus generis in modum, semipedalem, tenuem, nudum, enodem, triquetrum, in summo fpicam fuffinentem è multis spicis compositam, paucioribus tumen quàm in superiore. Singulis se-minibus (qua velut totidem squamæ spicas partiales componunt) duos plerunq tenues & contortos pilos emittunt, unde tota spica velut ferrugineo quodam capillitio hirsuta videtur. Ob tenuitatem caulis, & gravitatem seminum spica plerumq, deorsum nutat.

In arenofis maritimis frequens occurrit.

Locus.

7. Gramen cyperoides elegans fpica composita asperiore. Clegant Cyperus grafs, with a rough compound frike.

Radices huic albx, fibrofa: Folia angusta & vix \(^1\) digiti partem lata, pallide viridia, caulém aliquous amplecentia, dodrantem longa. Cauls pedalis, triquetrus, nudus, enodis, in cacumine spicam gestans colore herbacco seu ex viridi slavicante, \(^1\) sinciparis partici propietrum, brevibus, teretibus, squamossis, squamas (quae nitri) aliud sunt quam utriculi semina continentes) compressis & acuminatis. Ad spicam autem nullum apponitur foliamential sunt sunt propietrum continentes).

In stagno quodam non longe à Middleton vico versus Coles-bill, in agro Warwicensi, prope Locus. Wrexham in Wallia, & alibi variis in locis observavimus.

A. 8. Gramen epperoides palufire majus spica compatid C. B. palufire experoides aquaticum spica integrá J. B. palufire experoides Ger. eyp. palufire majus Park. The greater spiked Cp.

Triquetrum Cyperi tollit caulem, cubitalem & sesquicubitalem, solidum, enodem, ima parte quatuor aut quinq, folis, eum vagina inftar includentibus, cinctum, catera nudum; cuus faltigi-um ornat fpica, [Panici quodammodo similis J. B.] sescuncialis & major, è squamis compressis, acuminatis & quodammodo aculeatis composita : Sunt autem squamæ hæ nihil aliud quam loculi triangulares, semen continentes, Milio fere aquale, compressius. Radices fibrola, ex deciduorum foliorum fibris comofa, Folia mediocriter lata caulem ferè longitudine aquant. Ad basin spica plerung, apponitur foliolum angustum oblongum, aliaq etiam sed breviora ad bases spicarum particularium totalem componentium.

In aquosis frequens nascitur.

A. 9. Gramen eyperoides spieatum minus. Gr. eyp. spieis minus compactis Park. eyp. parvum Ger. deser. eyp. spieis minoribus minus g. compactis C. B. J. B. Che lesset spieite Epperus.

Præcedenti fimillimum est hoc genus, sed multis numeris minus. Radie obliqua, sibris crassius rufescentibus donata. Cauliculi pedales, terram versus pletunq, reclinati, ima parte soliis aliquot [fex, feptemve] eum vaginæ instar obvolventibus aliquousq, cincti, cætera nudi ad spicam usq, qua minus compacta est quam in pracedenti, è spicis minus arcte stipatis composita. Utriculi & somina illius fimilia. Folia angusta, carinata, modice longa, multo tamen caulibus bre-

Extra aquas plerunq, oritur, in pascuis humidioribus.

Locus:

10. Gramen cyperoides (picatum minus, spica longa, divulsa seu interrupta. The letter friked Coverus grafe, with a long interrupted fpike.

Radix obliqua fibris craffiufculis demiffis terræ firmiter adhærefeit. Cauliculi dodrantales aut pedales, tenues, triquetri & striati, terram versus plerung, reclinati, ima parte sex septemve folisi angustis, carinatis cincti, enodes tamen. Folia etenim omnia caulem ad tertiam ferè longitudinis partem ceu theca obvolvunt & includunt, & interiora etiam superiora, omniaque è radice unà cum caule exeunt, adeò ut ima pars caulis sex septemve velut vaginis integatur : quod & ali's etiam hujus generis Graminibus commune est. Spica in summo cauliculo longa, divulsa seu interrupta, è fex nimirum feptemve fpicis parvis, fquamofis, feffilibus, ex utriculis aculeatis compolitis, longuis diffantibus [inferiores intellige] coagmentata. Folia interdum fefquipalmaria funt & longuira, caules ipfos longitudine vel aquantia, vel eram excedentia, quo à reliquis hujus generis fpicares de acusto de la conference de la conference de acusto de la conference del conference de la conference del conference de la conf catis differt. Spice inferiores ad exortum folium viride, angustissimum capillaceum obtinent.

In pascuis locis humidioribus nasci amat.

Ulus.

A. 11. Gramen operoides spicatum minimum, spică divultă aculeată. Gr. spivaticum 3. Tab. parvum tenusolium cum spica aculeata]. B. nemorosum glabrum 4. sve spicis parvus asperus C. B. The least spickly spiked Cyperus grass. An Gr. operoides echinatum montanum Park.

Radicum fibra craffiulcula, pro plantula modulo, nova in ambitu germina emittentes herbam propagant. Folia angulta, brevia, imos calliculos ut in pracedentibus cingun; funt autem ii pal-pares & interdum felquipalmares, tenues, triquetri, fpicam in fummo fuftinentes tribus plerunq, glomerulis folliculorum aculeatorum femina includentium compositam. Utriculi per maturitatem extrorsum magis reflectuntur quam in præcedentibus, unde & spicæ magis aculeatæ sen-

In locis palustribus, solo putrido & spongioso plerunq, oritur.

A. 12. Gramen cyperoides seminibus deorsum reflexis puliciformibus. Flea-grafs.

Hujus cauliculus palmaris in fummo spicam gestat brevem, raram è seminibus paucis, puliciformibus deorsum reflexis, spadiceis compositam.

In palustribus putridis oritur. Parvitate sua, figura, colore & situ seminum à reliquis hujus generis facilè difunguiur. Semina quantum memini triquetra funt: Plantulam accurate describere quando ejus copia facta erat negleximus ; in palustribus tamen non valdè infrequens eft.

* 13. Gramen typhinum Tab. spica multiplici nigra J. B.

Nobis cum J.B. ad Gramen cyperoides accedere videtur, verum quodnam genus fit nondum conflat. Confule fi placet L Bauhinum lib. 16. cap. 181. & C. Bauhinum Theat. l. 1. s. 1. c. 12. 11. 7- cui Gramen typhoides spica multiplici dicitur.

• 14. Gramen cyperoides latifolium spica spadiceo viridi majus C. B.

Quod in humidis ad Sellam novam Monspessuli primuim vidit, quoda *P. Magnol* abundare juxta Ladum amnem scribit, an nova species sir de ab omnibus superius à nobis descripcis diversa nescimus. Si *D. Magnol* accuratius descriptum nobis dedisse, hunc scrupulum exemisse. Nec minus incerti fumus de

- * 15. Gramine cyperoide angustisolio spica spadiceo-viridi minore ejustem.
- 16. Gramen cyperinum nemorosum Tab. J. B. nemorosum spica sublong à recurva C. B.

Radicibus fibrofis, folius angustis, dodrantalibus, acuminatis, caulibus rotundis, pedalibus spicas duas tréfue et lateo purparafentes, trium unciarum futtinentibus, nobis incognitum, circa Mon-fpelium pratorum & fatorum margines ornare ait P. Magnel.

Præter has & alias adhuc quatuor Graminis cyperoidis species novas, & à nemine ante se proditas proponit & describit Parkinsonis in Theatro sio Botanico. Ez sint
I. Gramen cyperoides Danicum glabrum soliis caryophylleis.
2. Gramen cyperoides picata fusca elegantissima panicula Bayonense.

3. Gramen cyperoides paluftre Bayonense.

Gramen cyperoides Bayonense Ischæmi paniculis fuscis. Quod ad fingula genicula è foliorum finubus duas trésve plerunque spicas promit : quod si ve-

rum sit, huic generi peculiare esse videtur, quantum hactenus observavimus. Horum descriptiones è Parkinsoni historia petas : nam quia nobis incognitz & suspectze sunt piget eas huc transferre.

1. Gramen caryophyllatum nemorofum spica multiplici C.B.

 Gramen caryophyllatum montanum spicâ varia, ejusalem: Item,

3. Gramen spicatum angustifolium montanum ejusdem, Graminis cyperoidis species esse videntur: quorum descriptiones in C. B. prodromo habentur.

17. Gramen marinum cyperoides J.B. cyperoides maritimum C.B. Juncus cyperoides maritimus Lob. maritimus Narbonensis Park.

Radice nititur lignofa, longâ, rufà, nigrâve, geniculatâ, prolixiùs serpente, fibrisq, capillata, multis villosis cirris additis, sapore grato: foliis longis, pallidis, crassis, porraceis, lentis, sparsis & inflexis caulem pedalem, rotundum, levem nudum superantibus, cujus summitati caput globosum, Ampeloprasi magnitudine & figura infilot, corticolum, squamisque farctum, ex luteo ruffescens []. Bauhino rectius ex nigro rubescens] splendénsque: cui folia plerunque terna, [duo utrinque Dale-champio] aliquando quaterna, triuncialia & veluti cornua prominente subjictuntur. Seminibus est rufescentibus, triangulis, mediocribus.

In arenosis litoribus propè Neapolin copiosè provenit. Habetur etiam ad mare Monspelii.

4. Cyperi Botanicis dicta.

Hi majores sunt plerisque aliis hujus generis, radicibus tuberosis. His tamen ob convenientiam in paniculis squamatis species nonnullas è minoribus accensemus.

A. 1. Cyperus longus Ger. longus odoratus Park. odoratus radice longa, five Cyperus Officina-rum C. B. panicula sparia speciosa J. B. The opininary flucet Experus, og English Galingale.

Radicibus est oblongis, geniculatis, multis internodiis, fibi implicitis, ut funt radices Arundinum, & Graminis modo summo cespite serpentibus, fibris multis capillatis, è puniceo nigricantibus, succulentis, carne vero in subluteo albicante, odoratis, subamaris, cum ob nimiam locorum humiditatem amaritudo non rectè persentiatur, vel subacribus cum quadam adstrictione. Radiculæ quinetiam in Olivares portiones extuberant atque ità continuata funt ut in Filipendula. Folia habet Arundinacea, porraceis longiora, graciliora, duriora, dorso eminente & acuto, ut tanquam acies manus evellenportaces nongones, a samones, camera, come come come come un unquam actes manus evelentum feindat. Caule eft cubtalis, nonunquam etam altiore, erecto, enodi, glabro, friato, trique tro, medullà albà, ut in Junco, referto: In cujus cacumine folia minora, quadantenus ftellatim difiolita, coma, quam etam fuperant, fubieta. Passivale feu juba Junio, Julio, & Angulfo fubrufa, & dum floret Agallochum ferè oleme) lata laxique ex cacumine dependet; in cujus glumis exiguam femen durum, corrice nigro vestitum & triangulum includitur. Quod semen (ait Fallopius) infestissimum in nostra Oriza, in nostris regionibus, & si comedatur inebriat ut Lolium.

In pratis circa Monspelium, inque Sicilia & Italia observavimus locis cultis & palustribus. D. Locus. Newton in insula Purbeck dicta Dorcestrix Anglix eum invenit prope Sacellum quoddam, à latere

Portlandiam infulam spectante.

Stomachica est, & uterina hujus radix: Usus pracip. in urina & mensibus ciendis, cruditate ven-Vires & triculi consumenda, hydrope inchoato præservando, colica ac vertigine discutienda, intellectu robo- V/ur. rando: masticata oris fœtorem emendat. Cocta vel macerata in oleo, contusa & imposita renibus ac pectini calculum depellit & urinam proritat.

ac pectrin caronam appears or mann promate.

Si radicibus pulverifaris faccharum & mel addatur, & cum pauco vino fimul coquantur, dein in taleolas diffecentur, & jufculum affundatur Gingiber conditum amulabitur.

Scipites cum radicibus fole exficcatos & aceto consperios frustatim rundunt, & vestibus interponunt ut sua odoris gratia commendent Galli. Ruell. Sic & Hispania & Italia muliercula radices aceto paratas pro odoramento ac fuavi fuffitu recondunt: aliqua etiam exinde pulveres conficiunt.

Radix pulverifata ad 3 j. cum spica Lavendulæ optime foetum expellit, ut & secundinas. D. Palmer ex dictatis D. Hermanni.

2. Cyperus panicula eraffiore minūs sparfā J. B. An Cyperus rotundus inodorus Germanicus C. B? Cyp. rot. littoreus inodorus Anglieus alter Park?

Culmum tollit triangularem ad cubiti & felquicubiti alcitudinem, quem flipant felia graminea, firiata, carinata, acuto dorfo, gibba: in culmi fumnitate felia duo aut tria breviora, anguftiora oriuntur, quorum finu paniculas fe explicant fuíca, floculis pallentibus. Radar è plumbus olivaribus glandibus confrat, colore foris fuíco, intus albo, fubitantia dura, dulci. filamenta, glandiúmque inter se connexus per filamenta sit culmum craffitudine æquantia. Virens odore destituitur.

Floret Junio & Julio suo nimio reptatu molesta.

Plantam cujus descriptionem è J. Bauhini historia mutuatam dedimus eandem esse quam C. Bauhinus Cyperum rotundum inodorum Germanicum appellat, minimè dubitamus. Nam & descriptiones per omnia conveniunt, & C. Bauhinus le eam vidifle ait copiosè in horto Montbelgardenfi à Joanne fratre cultam: cui etiam idem est cum eo qui in scrobibus & rivulis ad Scaldæ amænissima fluenta provenit, Lobelio monente, cui Cyperus aquaticus Septentrionalis: at Camerario Cyperus rotundus, nigras inodoras radices habens dicitur.

Chabræus apud J. B. hunc Cyperum rotundum odoratum vulgarem C. B. facit. Verùm fi rectè pictus sit, nec panicula, nec radices conveniunt. Notandum tamen P. Magnol observare in Planta prope Monspelium nascente, quam pro Cypero rotundo vulgari C. B. habet, caules ex radicibus rotundis exire, ut in icone Cyperi rotundi inodori Germanici ejuldem C.B. pinguntur, non autem radicibus fibrolis appendi rotundas, ut in icone Cyperi rotundi odorati vulgaris. Nos certe in plantis noltris licis Monipoli: collectis invenimus Cyperi pancial crafficer minis (parfa cultum & pancialm. Force igitar Cyperus rotundus odoratus vulgaris C. B. & Cyperus rotundus inodorus Germanicus una & eadem planta sunt; de quo tamen ob iconas tantopere diversas dubitamus.

Cyperus rotundus Orientalis major C. B. Cyp. Syriaca & Cretica rotundior J. B. Cyp. ro-tundus odoratus Syriacus Park. rotundus Syriacus Ger. emac.

Radicions est rotundis, Olivæ craffitte, multis, medià quadam fibrà tanquam filo, Filipendulæ modo, connexis, variis striis aspersis, foris subrusis, aliquando rubentubus, aliquando etiam nigris, intús SISIS 2 albidis,

Lib. XXII.

albidis, aromatici odoris, & acuti faporis. Folis est porraceis, longioribus tamen atque angustiori-bus ; caule cubitali, anguloso, in cuius cacumine solia aliquot, stella: in modum disposita, è quibus spica aliquot herbacci coloris, semina continentes, prodeunt.

In Ægypto circa urbem Bagadet in muscosis humidis copiosè Rauwolfius vidit: in Nilo slumine & pluribus Ægypti lacubus vel locis paluftribus copiofifime provenit Alpino monente.

- 4. Cyperus rotundus Orientalis minor C.B. Cyp. rotundus minor Adv. rot. odoratus Syriacus minor Park. minor Creticus Ger. emac.
- Hic illo duplo minor est; cortice fusco, villoso, priori sapore & odore similis, qui non modò à Syriz montofis udis, sed ettam Illyriz & Apulix, ubi sponte provenit in Italiam defertur. Huic fimilis Cretica, radice Oliva minoris rugola, foris nigra aut fusca, odorata, aromatica &
  - 5. Cyperus rotundus minimus Hispanicus C. B. rot. odoratus alter bumilis Hispanicus Park. Cyperus rotundus pumilus elegantissimus pede humilior Clus. cur. post. quem in sportulis Gulielmi Boelis
  - A. 6. Cyperus rotundus littoreus inodorus Lob. J. B. rotundus inodorus Anglicus C. B. rotundus littoreus Ger. rot. littoreus inodorus Anglicus Park.

In Angliz Borealis & Belgii fluminum littoreis, lenéque fluentium rivulorum, & maris alluvioni-bus Cyperi genus non inelegans, radicum longè latéque sparla sobole, multis & bicubitalibus imple-xarum flamentis Cypero rotundo parium oritur. Folia angulola, caulis cubitalis & sessionidas, traquetrus, in quo racemosa juba congesta. Gustu subastringit. Radiv frigida & sicca, odoris & saporis expers. Libel.

Felicior nobis fuit Lobelius qui hujufmodi Cyperum in Anglia Borealis litoreis invenerit. Nobis enim plantas ibi indagantibus non comparuit, ab aliis tamen observatum audvimus. Alias adhuc hujus generis plantas describit & depingit Parkinsonus; nimirum

I. Cyperum rotundum litoreum inodorum Anglicum alterum. A superiore capitulis aliquot

squamosis nigricantibus, tribus vel quatuor simul junctis differt, catera similis. 2. Cyperum rotundum inodorum aquaticum. Radicibus nigricantibus, rotundis, fibras inter reptandum emittentibus; paniculis oblongis seu spicis è summitate caulium una cum soliis exeuntibus

à reliquis distinguitur. 3. Cyperum rotundum inodorum aquaticum alterum. Radicibus oblongis Olivaribus fibras multas emittentibus cum pracedente convenit; foliis multo longioribus, caulibus elatioribus, capitulis brevioribus eminentioribus foliis longis intermistis, ab eodem differt.

A. -. Cyperus lengus inodorus silvesfiris Ger. longus inodorus vulgaris Park. longus inodorus silvesfiris Lobelio J. B. longus, inodorus Germanicus C. B. Gramen opperoides altissimum, foliis & carina ferratis P. Boccone. Long-rooted baltard Cuperus.

Calamus hujus arundinaceus,, rotundus, geniculatus, hominis quandoque proceritatem æquans. Folia in fingulis geniculis Cyperi vulgaris more carinata, pede longiora, femiunciam lata, fuperne angustiora, utroque margine & media costa Serratulæ foliorum modo exasperata & serrata: In cacuguntona, utroque masgine et menar como activame romani moro campanato birlata: in cacti-mine & foliorum alis Jubs Mili vel Junci panicula fiparas contractiores, fuccedentibus etiam femi-mbus minoribus & nigricantibus. Radix fubelt longa, fibrata, perennis, Graminis canini feu dactyli

In palultribus provenit v. g. ad pagum Hinton propè Cantabrigiam; in loco quodam paludoso ad maris litus inter Pensantiam & Marketius oppida in Cornubia; & in loca salustribus ad fluvium Tame sub Dossibill vico non longe à Tamworth oppido agri Warwicensis. Observavimus etiam in Lado amne juxta Monspelium. Monspelienses pro non descripto habent : nobis descriptus videtur & depictus sub titulo allato quamvis imperfecté.

Cyperum longum inodorum sylvaticum C. B. Park:

Cum à C. Bauhino in Prodromo imperfecte descriptus sit, ut qui caulem & paniculam non viderat, omitto.

8. Gramen cyperoides panicula nigricante Park. cyp. minus, panicula sparsa nigricante C.B. Gr. parvum pulchrum panicula compressa nigricante J. B.

Proxime describendæ speciei paulò major est, dodrantem interdum excedens, tota habitior; folia latiora, longiora: culmi trianguli crassiores, similiter enodes; panieulæ haud secus distichæ, squamatar, ur numero ferè superiores ita magnitudine inferiores, colore nigricante. Folia paniculis subjecta eundem habent positum, candémque inter se proportionem, sed majora quam alterius.

In paluftribus non procul Monspelio collegimus, item in Italia ad ipsos Florentia muros in fossis.

9. Gramen eyperoides paniculă foard substavescente Park. cyp. minus panicula sparsa substavescente C. B. Gr., palebrum parvum paniculă lată composită J. B.

Plucelli hujus graminis radices capillares funt, colore rufte, palmum longe: Folia parva, unciam unam, duas trefve longa, tenuia: Culmi triquetri, enodes, frequentes, palmares & fesquipalmares: quorum extremis sessions, fincque pediculis utplurimum (licet ciam interdum è medio productus pediculus brevis plures alias fulneat parioulas) impolite panicula, umbellam quodammodo men-pediculus brevis plures alias fulneat parioulas) impolite panicula, umbellam quodammodo men-tientes, fipeciolis, Graminis amoris dicti non ità diffirmles, comprefite, femunciam circiter longæ, culmum lata, binis versibus squamatis compacta, colore ex viridi rusescente nitido: Semen minutum, nigrum. Subjecta funt terna folia graminea, quorum unum reliquis multò brevius semper conspi-

In humidioribus & ubi per hyemem aquæ stagnårant per Germaniam, Italiam & Galliam Nar- Locus. bonensem abunde provenit.

A. 10. Cyperus gramineus J. B. gramineus Miliaccus Ger. Pseudo-cyperus miliaccus Park. Gramen cyperoides miliaccum C. B. Millet-Cyperus-grafs.

Triquetrum cubitalis altitudinis caulem surrigit, quem folia comitantur, ejus imum medio tenus ferè complexa, ubi à caule recefferint ejus cacumen superantia, carinata, duplo Gramineis latiora, aliogui non ità diffimilia.

Sumuio caulis faftigio Milacee in latum diffiunduntur panicule, granis confertis Junci gravida, quorum exortui folia lubjiciuntur, inferioribus nifi minora effent fimilia.

Variis in locis obfervavinus: v. g. ad ripas fluvii Tame prope Tamwerth oppidum in agro War-Loen, wicenfi, in amne non longe ab Haverford-Weft in Penbrochia Walliar; in fluvio Blackwater ad molendinum paulo infra Bocking vicum, in Effexia à D. Dale oftenfum, & alibi. J. Bauhino Genevæ, Basileæ & Montbelgardi frequenter & copiosè Maio Mense florentem observavit.

Gramen cyperoides sparsa panicula Altæ Portæ Park.

Quenam planta fit Botanicis Londinenfibus inquirendum relinquo: an Cyperus fupra deferiptus, An Cyperus VII. feu longus inodorus fylveftris. An forte Graminis juncci quoddam ganus. An nova & non descripta Cyperi species: quæ tot curiosos vestigatores hactenus effugit, & soli Para kinfono se conspiciendam præbuit?

Cyperus efculentus C. B. Troft J. B. Cyperus dulcu rotundus efculentus Troft dulce vocatus Park. Cyperus efculentus five Troft Italorum Ger. cmac. Stucet Cyperus, og Stuß-

Radicibus est tenuibus, fibrosis, à quibus globuli rotundi, velut exigui bulbuli, ut in Cypero, dependent, qui ex aliqua parte magis extuberant, extremum divifum habentes, ut Mali Punici fructus, Mespili coronam amulantes, paucis lineis per obliquum circumductis ac si pluribus partibus conjunchs confiarent: aliquando cicerum, aliquando fabarum magnitudine: vel ut Columna, magnitudine se forma ad fructum minoris Mespil, ex genere Setanea accedentes, cortice scabro & rugolo, cum exficcatur per transversum ut Arundinum radices striato, exterius rufescente, qui excorari nequit, ideo fine cortice dici possiunt: carne candida, solida, nec odora, nec medicara, sed sapore grato, alimentoso, dulcique & Castaneis proximo: foliis Cypero amulis, arundinaceis, oblongis, dorso eminente triangulis & acuminatis caulibus cubitalibus, angulosis, in quorum cacumine alia folia minora, stellarum modo disposita: inter quæ slores Julio exeunt spicati, sive panicula Cyperi subflavescens. Omnia verò quam in Cypero rotundo breviora ac minora.

Nascitur in agro Veronensi; & alibi etiam, quicquid dicat J. Pona: in Siciliæ extremis areno-Lecus, sisque oris Austro expositis, autore Columna. Nos etiam in Sicilia collegimus & afferyamus hujus ut luspicatuur caulem cum panicula, qua bene respondet iconi à Columna exhibita, differt autem à panicula Cyperi longi Monifectillam quot minus iparla fit, quod fipici fiquamote eam compo-nentes multo latiores funt, & plus duplo longiores, quodque magis conferta & plures fimul in uno pediculo communi: colore tamen non diffant. Radices ob feltinationem non eruimus.

Hanc speciem caulem nunquam proferre aut florere nec Jo. Pona, neque Gesnerus ipse mihi persuaserint : alicubi fortè, ut in Veronensi agro, rarius profert. Nullum plantam perfectam flore & femine carere concesserim.

* 12. Cyperus Indicas Bontii.

Herba hae in fumma quantitate circa fluenta Java crefcit. Radices ejus tuberola funt non fecus Vires. ac Chamzbalani, odoris plane aromatici & Caryophyllos referentis. Unde earum decocta per aliquot dies sumpta nervorum frigidis affectibus summe conducunt, inprimis multum adserunt levaminis in tremoris feu Paralyfeos ifto genere quod Beriberii Indis dicitur. Indæ mulieres hanc plantam etiam ciendis menfibus adhibent, nam diuretica admodum eft. Ideo hydropicis quoque con-Sal ex cineribus utile est consumendis excrescentiis in ulceribus præsertim tibiarum & pedum.

Cyperi cineres pernionibus ctiam inspergi solent. an & quid differat à suprascriptis Cyperis neque ex descriptione, neque ex sigura certà colligere pos-SIIII 3

In arenofis cumulis ad Occidentale Cambria litus Merionethense copiosissime oritur. C. Bauhi-Loun.

CAP. II.

De Papyro.

PApyrus nifi nomen peculiare fortita effet, ob caulem triquetrum Cypero potuiffet accenseri.

Papyrus Nilotica Ger. J. B. Antiquorum Nilotica Park. Nilotica five «Ægypitaca C. B. Item Papyru Syriaca vel Siciliana epillem & Park. Nos enim non diftinguimus. **The Papyrr**

Hanc ità describit eruditiss. Veslingius: Assurgit ab Arundineis sibrosisque radicibus [Casalpinus radices lignofas, crassas, Harundinis modo geniculatas, numerosa sobole in obliquum tendentes, saradices lignolas, cranas, Harunduns niodo genediadas, nunición dodor in conquant refluencis, la-pore & odore Cyperum armulantes, fed infirmiús, fubrufas Papyro Siciliana atribuir Jeirca Nili Hagnantis ripas caule numerolo, triquetro, non raro feptem cubitorum mensuram speciosa proce-ritate cum aquante, tum superante. Felia circa utrumque scapi extremum, infenis ampliora Sparritate cum zquante, tum tuperante. Fella circa utrumque icapi extremum, interius ampliora Sparganii Cyperive inflar repanda, fupernė minora, quæ radatum veluti calycem innafenti jubæ fubicium. Denfo flaminum ordine ftipatum caulis faftigium cafariem exprimit, & circa fummum hujus prominuli florei apices obligatum circumplicată hedera thyfum effingum. J. Bauhinus fic floraream comam delcribit. Floribus est perquam speciosis & luculentam in ambitu cezariem effigiaream comam delcribits rhyfulis, denfo & zquabili comarum stipatu, & apicibus prominentibus, sumerofis graciibus thyfulis, denfo & zquabili comarum stipatu, & apicibus prominentibus, ferulæ in modum collectis, non ut Cyperi sparsis: nimis ornate & minus clarc. Cafalpinus comam latam, ex numerofis parvis juncis triangulis constantem, in quorum summo flocci ruffi, ei ascribit; magii perspicus. Papyrus, quam Cafalpinus in horto Pisano aluit, ex Siciliz palustribus delatam, guam, codem

autore, in Sicilia vulgo Piperum vocant; quam J. Bauhinus in horto dicto Carlalpini benevolentia vidit, nobis non aliter differre videtur à Papyro Nilouca Veterum quam magnitudine allisque accidentibus à loci diversitate ortis : neque J. Bauhinus aut etiam Casalpinus ipse distinguunt; aliter

quam magnitudine. Ex Papyro olim chartæ fiebant ad scribendi usum, conficiendi modum vide apud Plinium lib. 1 2. eap. 11, 12. Hac ante repertas fruges Ægyptiis alimentum [omnes enim Ægypti incolæ & crudam & elixam & affam manducabant, & succum devorabant, manducamentum autem expuebant] stragulas, navium contextum, yaforum utenfilia, florem ad coronando Boos, & calcos forum face-dothus præbebat. Radix in ufum ligni cedebat. Chirurgi, referente Alpino, foliorum medullà utuntur ad ulcerum ora dilatanda. Ex fcapique combufto enere recentia ulcera curant, qui etiam maligna augeri (fi sape aspergatur) non sinit. Ex scapis recentibus aquam destillant ad oculo-

maugna augen (n respe aporgam y non min. La saya scenarios aquain cominda at oction rum diffusiones, caligines ac obscuritates maxime proficuam.

Chartre ex Papyro in desteendanem obserunt; novo chartarum artificio circa Annum 1470. (quo tempore ex Gallicia duo viri Antonius & Michael in Germaniam & Bafileam venerunt, & secum artem illam antea Germanis ignotam attulerunt) invento; Lintea scilicet usu detrira & slaccida tandiu tudunt machinis agui motts donce in fuecum diffolyantur: hune optime agui difloltum, non fine glunne, & conturbatum, cribris excipiunt, qui fueci craftitiem retinentes, paginam reddunt fuper stramenta ad usum parata, qua ad prioris imitationem Papyrus quoque nominatur, eò quòd eundem nobis ulum præftet quem olim Ægyptiis Papyrus præftabat.

CAP. III.

De Junco & Gramine junceo.

Uncus caulibus teretibus, fungosis, panicula vel in summo caule existente, vel ex ejus latere inferiùs excunte, & multis feminibus majufculis composità à reliquis graminifoliis distinguitur. Gramina juncea à Juncis distinguuntur caulibus foliosis articulatis. Folia etiam in his non femper teretia funt, sed in nonnullis speciebus compressa, in omnibus tamen fungosa.

Notandum etiam nos communem Botanicorum sententiam secutos nonnullas species Juncis admiscuisse, que ad hoc genus proprie non pertinent, ut v. g. Juncum acutum maritimum Cambrobritannicum, Gramen tomentosum, &c.

Juncus autem à jungendo dicitur, quòd cùm flexilis sit, res eo jungi possint.

d. 1. Junci.

A. 1. Juncus acutus capitulis Sorghi C.B. maritimus capitulis Sorghi Park, pungens, seu Juncus acutus capitulis Sorghi J.B. Phitking large Seco-Huff.

Dense fripatos tollit culmos, sesquicubitales, craffiusculos, rigidos, cortice spisso, medulla solidiuscula, alba, quos statim à radice, craffis fibris contexta, involvent foliaceæ vaginæ, rubentes, dodrantem circiter longa, comitantibus pinnatis criftis, Sparti Austriaci forma non autem colorem, qui

exiliunt florum seminunque glomerata capitula, [subrotunda, splendentia, fusca, Sorghi æmula, se-

men minutiflimum, oblongum, & fubfuscumcontinentia] quorum exortui subjectum est folium, in-

didem erumpens, ex latiore principio vaginam imitata, in acumen definens.

nus circa thermas Aponianas frequens esse ait, ut & non longo Monspelio ad pagum Perauls, imò in tota illa ora maritima paffim provenit.

Lib. XXII.

A. 2. Juneus acutus maritimus capitulis rotundis C. B. acutus maritimus alter Park.

C. B. Hic multò procerior est [præcedente] inquit C. Bauhinus, [imò nobis observantibus nihilo pro-cerior:] radice crassa, lignola & nodosa, fibris capillata, russo cortice obducta: calamis sive scirpis permultis, duos cubitos superantibus, ad exortum rufà tunica opertis, fungosa medulla farôtis, in vertice mucrone pungente duplici, altero sepe unciis quatuor capitula superante, altero breviore, deorlum reflexo: inter quos scapus diffilit, pediculi prodeunt, foris laves ac teretes, intus veluti canaliculati: capitula parva, rotunda, aspera, Spargami formà sustinentes: nonnunquam verò capitula plura, aspera, conglobata sine pediculo proxime caulem amplectuntur; quibus mense Junio star capillaceus & candicans infidet, feu lanugo mollis, nivea & tomentofa inftar barbulæ propendet.

In Sicilia, Italia & Gallia Narbonenti ad maris litus valdè frequens est. Nuper etiam in Anglia Leem. detexit, in comitatu Somerseti D. Stephens.

Ex medulla & ellychnia & alia à circulatoribus fiunt, unde columbas commentitias volitantes, Ujus. atque aere sese librantes conflatas vidit Lobelius. Adv.

A. 3. Juncus acutus maritimus caule triangulo C. B. Park. I. B.

Radice est repente, fibrosa: à qua aliæ radiculæ prioribus exsiccatis nascuntur: hinc culmi, quos ad radicem brevia folia cingunt, pedales, trianguli exfurgunt, & in extremitatem pungentem desinunt, & paulò infra fastigium à latere floccus racemolus ruses cens, ex granulis tribus lateribus donatis constans, exit.

In maritimis propè Frontignanam & Perauls oritur. Apud nos ad ripas Thamesis fluvii tam supra, Locus. quam infra Londinum, ut a fide dignis mihi relatum est: quamvis ipse nec ibi, nec alibi cum ha-

A. 4. Juneus acutus maritimus Anglicus Park. English Sca hard Aush.

Eodem modo radicibus fe propagat quo alii Junci. Sunt autem scapi seu calami sesquicubitales aut altiores, teretes, laves obscurius virides, duriores & solidiores multo quam Junci lævis vulgaris, medullà densa & solidà farcti, alioqui magnitudine illis non multum cedunt; ad imum tribus quatuórve thecis squamosis ex rubro nigricantibus cincti. E scapo in sinum excavato, & in duo cornua, tuores tucats (quamous ex tuno ingitamuos cincer. E teapo in muni exervaco e in duo cornita, altero admodum brevi, diducto, feliquajamari aut dodrantali ab apice difiantia, erumpit positicali ampla, in plures partiales paniculas divifa, una præ alisi longo pediculo infidente & fupra reliquas eminente ac fi feparata effet. Panicula in latitudinem minus diffuía eft quam Junci lævis vulg colore albi spadicci tantillo intermixto, vasculis triangularibus composita. In maritimis palustribus copiose oritur, ut, v. g. circa Camalodunum in Essexia & ad Occiden-Lecus.

tale Cambriæ latus.

A. 5. Juneus aeutus Ger. aeutus vulgarus Park. aeutus panieula sparsa C.B. An Juneus foliaceus J. B? Common hard Ruft.

Radix propè terram superficiem oblique incedit, fibris frequentibus sucsis demissis firmiter depa-cta; Plummi inde conferti junci è capitulis seu gemmis crassis et velut bulbosis squamis membraneis spadiceis splendentibus obvoluti exeunt. Hujusmodi membranosi folliculi, spadiceo colore splendentes, ac si politi essenti, intimo reliquis multò longiore, imum juncum ad palmi & amplius longitudinem involvunt & obvestiunt. Junci sesquicubitales sunt & altiores, graciles, teretes, striati, cortice crasso, medullà intus pauca, non tamen inanes, è radicibus omnes oriundi, nulli (quantum nos observare potuimus) ex aliorum sinubus, ut scribit Dodonæus, eumque secuti alii plerique Botanici. Forte alium & à nostrate vulgari Junco acuto seu duro diversum describit: in acutos mucrones excunt; infra quos ad dimidii plus minus pedis distantiam crumpit panicula sparsa, rufescens,

In pateurs & ad vias publicas folo humidiore paffim provenit. Junci panicula arundinacea descriptio apud J. Bauhinum in multis ad Juncium nobis descriptum accedit.

A. 6. Juncus montanus palufris. An Oxyfelwnos five Juncus acutus Alpinus Cambrobritannicus Park? 90018-Hillh, Goofe-toon.

Fibris majusculis rubentibus radicatur. Folia numerosa, non erecta, sed plerunque supra terram expanía ffella: in modum, brevia, dura, acuminata, non exactè rotunda, fed luperna parte canalicata, unde rectius fortaffe ad Gramina quim ad Juncos referendum et hoc genus. E medio foliorum exurgit caulis dodrantalis aut pedalis, firmus, medulla farctus, uno tantum folio propè terram cinctus, catera nudus, junceam in summo paniculam gestans, è pluribus particulis compositam, qua fingulæ è tinu foliis, quod in caule ad earum basin consistit emergunt. Flor Graminis hirsuti exilis,

Vius.

hexapetalos, cum totidem in medio staminulis fimbriatis luteis. Succedunt capsulæ majusculæ, subro-

tundæ, semen continentes. In montofis paluftribus folo spongioso & putrido per totam Angliam copiose nascitur: ut loca indicare non fit opus. Propè Londinum in ericeto Hampstediensi.

Figura & descriptio Graminis juncei maritimi majoris apud Parkinsonum huic nostro convenit. Parkinfonus speciem hujus minorem habet, quam vocat Oxyschænum sive Juncum acutum minorem, p. 1192.

A. 7. Juneus aquaticus maximus Ger. lævis maximus Park. max. boloschanos J. B. Juneus maximus feu Scirpus C. B. Bulerufh, oz great Water rufh.

C. B. Hic magnitudine & craffitie reliquos superat, & proceritate Typha aqualis est: ex radice craffitudine ferè cubitali, gericulata, hino indè per terram repente, cortice atro-rubente intecta, intus candida scirpi seu junci hominis altitudinem superantes, minimi digiti crassitie, virides (qui exsiccati albefcunt) rotundi, enodes, medulla candida, molli & fungosa farcti attolluntur: quorum cacuminibus scirpis reclusis petioli intus canaliculati, foris teretes extenduntur, qui summo apice floccos seu paniculas rustas, inequales, squamatim compactas metæ figura, inferne latiores, superne acuminatiores sustinent. Semen Milii magnitudine, triangulum, altera parte compressum, altera dor-

Hic ob fungosam & foraminulentam medullam levissimo vento facile hinc indè, instar Arundinis vulgaris-agitatur.

In fluminibus, pifcinis & ftagnis majoribus, aquas femper habentibus invenitur.

Juncorum multiplex usus est, ad tegetes, scabella pedum, ad cathedrarum sedes, sportas, &c. Inter Indos ad tapeta, ffragula, pileos, &c.

Juncus seu Scirpus medius C. B. Park. sylvaticus Tabernamentani J. B.

A przecedente magnitudine potiffimum differt, & in sylvis sed locis aquosis provenit; unde Juncus sylvaticus Tabernamontano dicitur. Pleniorem descriptionem videsis apud J. Bauhinum.

A. 8. Juncus levis vulgaris paniculà sparsa nostras. An Juncus paniculà arundinaced J. B?

Jun. levis paniculà sparsa major C. B? Park? Juncus levis Ger? Common soft

Ad bicubitalem aut majorem altitudinem affurgit, scapis teretibus, erectis, minimė nodosis, cul-mo crassioribus, vindibus, glabris se nitentibus, medulla folidiore & densifore quàm in sequenti specie, unde ad ellychnia aptiores sunc, in mucrones acutos desinentibus. Dodrantali cis apicem spatio erumpit panicula sparsa & latè diffusa, saltem in locis ubi humor abundat, aliàs enim paulò compactior est: in petiolis tenuibus vascula propendent, multo quam in sequenti Junco minora, pallidiora, quamvis planta ipfa major fit. In aquis ipfis aut juxta aquas.

Hujus medullæ ufus est ad ellychnia. Ex cortice texunt funes in agro Staffordiensi, vide D. Plot.

A. 9. Juncus lævis vulgaris panicula compactiore. An Juncus lævis vulgaris Park? An Junc. læv. glomerato flore epildem? Juncus lævis panicula non sparsa C. B. fiound head:

Hic à præcedente differt caulibus striatis, medullà rariore & spongiosiore, unde ad ellychnia inutilis est, paniculà compactiore & vasculis seminalibus majoribus, superiùs seu cacumini propins erumpentibus, tempore denique florendi maturiore.

In paícuis & fylvis locis humidioribus copiose non raro oritur, cum superior plerunque in aquis tantum aut juxta aquas: locis certè humidioribus quam hoc loco descriptus.

Junco Matthioli figura apud J. Bauhinum huic convenit, non item descriptio.

* 10. Junci genus medulla prorsus nivea Hist. Lugd. J. B. Juncus lævis alter C. B.

Parùm differt à Junco lævi vulgari paniculà sparsa: ut nesciam an planè distinctus sit.

" 11. Juncus cacumine reflexo major C. B. J. B. Park.

Radice mititur capitata, & qua parte alia aliis adhærent & incumbunt, leviter compressa, cortice nigro obducta, fibris plurimis deorlum & ad latera emiffis, & in unum cespitem coacervatis; Seirpis est sesquicubitalibus, ad exortum tunica atro-rubente & splendente tectis, qui infra cacumen incur-vatum, pedis ferè spatio, ad latus scirpo fisso, plures pediculos emittit, qui soliacea, membranosa & oblonga vascula, in quinque apices fissa suffinent : qua fructum angulosum, nigrum minuto semine, eoque flavo, refertum continent. Vel, ut Ruellius, Melancranis seu Atriceps dicitur: fructum gerit uvarum coharentium modo, in quibus cuspidatum semen clauditur. Aquei & subau-

Nascitur in aquosis & pinguibus locis, sed pura & præterlabente aqua ferè madentibus.

* 12. Juncus

* 12. Juneus acumine reflexo alter C.B. J. B. Park.

Caule est sesquicubitali, rotundo, lavi, aphyllo: panicula umbella simili, atrosplendente, pediculo carente, filamentis cœruleis, (ut in Aphyllante cœrulea) donata: quam caulis duarum triúmve unciarum, acutus fed mollis, parúmque reflexus fuperat.

In Provincia Gallia provenit.

Locus.

A. 13. Juncus trifidus J. B. acumine reflexo trifidus C. B. Park.

Ex radice nigra, geniculata & fibrofa, longiulcula scirpi producuntur plures, dodrantales, valdè tenues, quorum finguli per extrema in tres stylos palmares, tenuissimos, acutos finduntur: intérque hos ad exortum fedentes paniculæ paucæ, exiguæ, ex rufo fuscæ.

In monte Fracto Lucernatum, inque Pyrenais & montibus Moravia provenit.

A. 14. Juncellus emuium minimus, Châmasschaos Ad. Lob. Juncellus Lobelii Park. An Juncus bumilis J. B? An Juncellus inutilis sive Chamasschaos C. B? The Ieast Rush.

Transversam agit radicem, in superficie terra repentem, è qua obiter hinc fibra albentes demittuntur, inde surriguntur Junci crebri, qui paniculas producunt, tres uncias aut interdum palmum al-ti, enodes, unico vel altero ad basin foliolo cincti, setx equinx crassitudine aut etiam tenuiores, erumpentibus, propè apicem ad latus, ut in aliis juncis, paniculis brevibus compactis habitioribus (ut mihi videbatur) squamosis, absque pediculis, plerunque duabus, interdum unico, rariàs tribus, colore primum virentibus, tandem nigricantibus in cinereo. Imi junci & transversa radix spadiceæ

In arenofis & glareofis humidioribus oritur.

15. Juneus exiguus montanus, mucrone careus C.B. Park J.B. An Juneus lychnanthemo tenuis Thalii?

Radice est pufilla, nigra, capillacea: cauliculo quatuor vel quinque unciarum, cujus summo capitulum parvum, ex fusco purpurascens, quadrifidum, in exiguum, rigidiusculum filamentum abiens insidet: foliola ad cauliculi principium tria, juncea, unciam longa. In Taurero Raftadiensi Austria monte provenit.

A. 16. Juncus lævis panicula glomerata nigricante C. B. lithospremi semine Hort. reg. Blzl. & Paris. Botan. Monip. Mound black-peaded Marth-Huth, oz Bog-Aush.

Radicem habet ex multis fibris nigricantibus, in unum cespitem coacervatis, compositam, unde plurima folia palmaria, triangularia producuntur, inter qua plures oriuntur scirpi cubitales, quorum unusquisque capitulum spadiceum producit, scirpo adhærens, ex variis folliculis compositum, in quibus femina alba, splendentia, Lithospermi majoris seminibus minora continentur. Folia & scirpi versus radicem colorem habent atro-rubentem.

Provenit apud nos locis paluftribus, putrido & spongioso solo ut v. g. Hintonia & Teversham Locus. mariscis propè Cantabrigiam. Reperitur etiam circa Monspelium: unde à P. Magnol pro nondum edito depingitur & describitur.

A. 17. Juneus parvus calamo supra paniculam compactam longiùs producto.

Semipedali altitudine affurgit, scirpo tenui, gracili, paniculà compactà, tertia circiter totius longitudinis parte à fummo fcapi mucrone erumpente.

Tribus hisce notis, 1. parvitate sua; 2. paniculà compactà; 3. scapo supra paniculam longisfimè producto, ab aliis Juncis facilè discernitur.

In Westmorlandia non procul ab oppido Ambleside dicto invenit D. Newton

A. 18. Juneus capitulis Equiseti C. B. aquatiens minor capitulis Equiseti Ger. Park. capitulis longits, seve clawatus J. B. Cluberush, og Ansterbeaded Auth.

Radice est geniculata, Graminis aut Arundinis modo serpente, & innumeris fibris implexa: scirpis cubitalibus, aliquibus tamen ad radicem duarum & trium unciarum, ad exortum subrubro cortice tectis, tenui & fungosa medulla planis, quorum verticibus capitula exigua, rufescentia, aliquando rotunda, aliquando oblonga, Asparagorum Equiferi vel clava instar insident : flores candicantes & villosos, in latus exporrectos Maio & Junio mensibus emittic. Septembri mense in hoc, quemadmodum in Secali luxuriante grana, oblonga, nigricantia, dura, intrinfecus alba vidimus.

Varietas objervatur in stylis vel scirpis, alteri enun triplo latiores, alteri angustiores sunt. In rivulis frequentifimus est: reperitur etiam in aquis stagnantibus.

A. 19. Juncus capitulis Equiseti minor & fluitans C. Baubini J. B. Juncellus capitulis Equiseti fluitans C. B. Park. Floting Club ruth.

Ex radiculis capillaceis juncus tenuiffimus recurvus prodit, qui in pures Juncellos duarum triúmve unciarum fubdividitur, quorum aliqui crecti, aliqui reflexi capitulum minimum fuftinent, & Juncellis fingulis foliolum tenue, capillaceum adponitur.

Wis.

Lague.

Lacus

Lecus.

Locus

Locus.

In Angliz aquosis fluitat autore Gillenio. Hanc speciem nos nondum vidimus: sed aliam à D. Rob. Plot. in historia naturali Oxoniensi ti-

A. 20. Juncelli omnium minimi capitulis Equiseti.

Oui è radicibus capillorum instar tenuibus exurgit setæ equinæ crassitie, altitudine tres uncias non excedens, clavam in apice parvam aliorum hujus generis in modum, fustinens. Notandum autem Juncum hunc non ramosum esse in modum præcedentis, sed simplicibus scapis è radice exsurgere.

In pascuis communis Binseii humidis fossis prope Isidem sluvium. Hunc nobis communicavit amiciffimus vir reique herbariæ peritiffimus D. Dodfworth.

A. 21. Juncus Alpinus cum cauda leporina J. B. Alpinus capitulo lanuginoso sive Schanolagu-ros C. B. a capitulo baud multum leporum cauda dissimili. Gramen juncoides lanatum alterum Danicum Park. Pares tail ruff.

Crebros ex parvis radicibus furrigit culmos, dodrantales, interdum cubitales, firiatos, folis prop-ter terram ftipatos, quæ & ipfos culmos aliquousque involvunt, alioqui juncea folis in ftylum exeunt acutum, pauloque supra radicem rufescentia sæpe in fibras comosas fatiscunt. Cæterum finguli culmi in echinatam caudam, canescentibus, tomentosis squamis compactilem fastigiantur, mollitie holosericum provocantem. Radicatur denique fibris aliquammultis fragilibus.

In paluftribus putridis & coenolis quas Apolleg vocamus, ut v.g. in Pilliti molg in Lancastria, Ellesinerre meerg in Salopia, provenit. Inque montibus solo spongioso, aque bibulo & coe-

A. 22. Juncus parvus çalustris cum parvus capitulis Equiseis. An Juncus montanus parvus cum parvus capitulis luteis J. B? Dinart Auth, with small Aglet heads.

Plurimis fibris crasciusculis subluteis, altè in terram demissis, crispis & velut undulatis radicatur. Imam juncorum partem squama crebra pellucida, nigricantes obvolvunt, ut in aliis fit. Styli pal-mares tenues, satis firmi & rigidi in ipsa summitate capitulum exiguum gestant ex spadiceo nigricans, unde stamina seu filamenta numerosa sordidè slavicantia exeunt. Folium in singulis caulibus unicum perbreve.

Maio menie floret.

* 23. Juncus Alpinus bombycinus C. B.

Ex radice aliorum Juncorum fimili folia juncea exurgunt inter quæ culmi plures tenuissimi, palmo minores, qui capitulum parvum lanugine alba ornatum sustinent.

In montibus Moraviæ: & in locis udis vallis Grindelwald Bernatum.

A. 24 Juncus parvus palustris cum parvis capitulis Equisti. Juncus parvus montanus cum parvis capitulis luteis J. B. Divart-Aush, with small heads.

Longistimis fibris Juncus hic montanus issque crebris demissis radicatur. Stylos emittit palmares aut dodrantales, tenues, multis foliorum propter terram involucris obsitos, qui catera aquabiles enodesq in summo fastigio capitalum gestant duplo triplove brevius quam Juncus clavatus, inter squamas longiores emicantibus slosculis luteis.

Descriptio ha & figura J. Bauhini saris aptè respondet Junco à nobis sapius observato in pratis udis & locis palustribus circa Middleton in agro Warwicensi, & alibi in Anglia. Fibra duntaxat radicum vetustiores non rectæ sunt, sed huc illuc resex, & veluti undulatz. Imam Juncorum partem íquamæ crebræ, pellucidæ, nigricantes obvolvunt.

Juneus foliatus minimus J. B.

Cùm mihi dubium fit quo referri debeat, omitto ejus descriptionem apud J. Bauhinum requi-

6. 2. Gramina juncea.

1. Gramen pratense tomentosum panicula sparsa C. B. tomentarium Ger. Gnaphalium Tragi, sive Juncus bombycinus J. B. Gr. junceum lanatum, vel Juncus bombycinus vulgaria Park. Cotten grafe. C. B.

Radise nititur crassa, fibrola, rufa: feliis est gramineis, inter que caulis teres, enodis, junciformis cubitalis es bicubitalis exurgit. [Eam altitudinem apud nos in Anglia nunquam quòd ego viderim assequitur, at ne dimidiam quidem] ex cujus summitate panicula tomentola, Gossipio mollior & tenerior, niveo candore lucens ex pediculis, aliquando brevibus, aliquando oblongis, qui ex pericarpio quodam five membraneo folliculo, ex rufo nigricante, cóq, bifido vel trifido prodeunt, Junio & Julio mentibus dependent. Inter tomentum ad pediculum femina oblonga, triangula,

In paludofis inque humidis & uliginofis pratis oriur, & lanugine tomentofa à longè conspicua se prodit.

Lib. XXII. De Graminibus.

Vi pollet aditringente & condensante, quare in vino nonnulli decoquunt propinante, alvi pro-Virei & fluvio ac colica ab eadem causa exorto laborantibus. Lanuginis copia si haberi posset, textorio Viu. operi forte non incommoda foret.

Islandi lanuginem pappúmve nere aut in ellychnia contorquere nôrunt, super quod dum liquefactum sebum concrescat, aut id sebetur, conficiunt sibi domesticos in usus candelas pracipua claritatis, que ellychniis goffipinis & candelis cereis anteferende funt: imò tomentum hujus graminis in ellychnium contortum hoc peculiare habet præ Gossipino, ut cum quis bipartito aut tripartito candelas Islandicas cum socio partiri gestat, non opus est cultro ad illas in frusta scindendas, quippe illæ instar fumo induratarum Lucanicarum Lubecensium aut Brunswicensium sapidiorum aliis vulgaribus, vel caulis aut raparum Burtfeldensium in modum facile diffringi aut decerpi queant. S. Pauli Q. Botan. Clas. 3. p. 325.

A. 2. Gramen junceum folio articulato aquaticum C.B. junceum aquaticum Baubini Park. aquaticum Tab. Ger. Junem foliaceus capsulis triangulis J.B. The lester Ruth grafs, with jointed leabes.

Magnitudine non parum variat, aliàs palmaribus, aliàs plufquam cubitalibus cuimi, nodofis, compreffis aliquantulum, fungofis, ramofis, firiatis. Eslia & à radice ftatim, & ad genicula culmos compretts anquantumly rungous; rannous interest. Provide a ranno rating of an general culmos aliquould, amplectenita grammea, acuta, articulata: furculis, è culmo divido exactis, & ad divari-cationem infident capfellar quinque, fex, plures paucioréfre fimul jundaz, triquetre, oblonge; mucronate, ex rufo nigricantes, nitidaz, firmias claudentes perpollila, ruffa. Sed & culmulis aliàs perbrevibus, oblongis aliàs fpica: quaedam velut excrementicae, & ex foliaceo quodam genere figuamate. rubentésa, insident : udis præsertim & apricis hoc crebrò evenit locis, ut circa Montbelgardium & Basileam in palustribus Michelfeldensibus: [apud nos etiam circa Camabrigiam & alibi] Radie qualis Juncis, fibris admodum capillata, ifique longis & juxta terræ faciem coeuntibus ferpit, adeóque fi culmi terram artigerint ex articulis fibras demittunt terram denuò comprehendentes. In udis & palustribus ubiq, ferè reperitur.

3. Gramen junceum caplulis triangulis minimum. Graminis juncei varietae minor Ger. emac. The least Austrigrafs, with triangular Seed Pettels.

Præcedenti fimilis est panicula pariter sparsa, capsulis triangulis spadiceis, sed multis numeris minus, ut quod palmarem altitudinem vix affequitur. Folia juncea, capillaria, an vero articulata in tanta parvitate difeernere non potui. Fibris pro plantulæ modulo majufculis albentibus ra-

In locis palultribus udis, & ad rivulos frequens reperitur, ut in aquosis Ericeti Hamstediani Locui propè Londinum.

4 Gramen junceum aquaticum magis sparsa panicula Park. An Gr. junceum sylvaticum Ger?
junceum solio articulato sylvaticum C. B? Water-Rush grass, with a sparsed panicle and jointed leaves, the greatelt.

E radice transversa, in summa tellure jacente & repente, tum deorsum multas emittit fibras alias craffiores, alias tenuiores; tum furfum multos erigit caules, sesquicubitales, solidos, tribus plerunq geniculis interceptos, totidemo, foliis cinctos, que infima parte vagine inftar eum includunt, deinde cum ab eo abscedunt ad semipedalem longitudinem extenduntur, suntque intus concavi, & crebris articulis intercepti. E caule paulo cis apicem erumpit panicala, cum planta in aquofis & humidioribus nafcitur magis sparfa & pluribus capsularum agminibus composita quàm in præcedente. Quamvis autem planta ipla major elatior & sit quam illa, capsulæ tamen seminales minores sunt, nec adeò obscurè nigricant.

In aquosis provenit, non rarò etiam in sylvis humidis.

5. Gramen junceum capsulis triangulis cauliculis tenuibus, foliis ad nodos & panicularum divaricationes prælongis.

Radicisus est tenuibus fibris capillatis, obliquè actis. Folia & cauliculi non adeò densa & conferta oriuntur ut in plerisq, juncis. Cauliculi tenues & infirmi, longitudine semipedali, ad nodos superiores folia praelonga emiturut. Panicula varié sparia, capitulis longius à se invicem remotis: è mediis paniculis seu capitulis egerminant foliola multa capillacea, alia timplicia, alia capitulas seminales sustinentia seu singulares, seu multas simul, è quorum medio, iterum erumpit alia foliolorum congeries, pari modo se habens. Capsula seminales, quantum in tanta parvitate discernere pottu, trid quetra sunt. An foliola articulata sint nécne me sugit.

Observavit D. Dale loco paludoso propè Braxted magnam in Ericeto de Tiptre in Essexia: item Locut. L loco confimili in ericeto prope Burnewood oppidum.

6. Gramen junceum maritimum Lob. Ger. ico. Gramen junceum foliis & spica Junci C. B. junceum maritimum majus Park. Juncus parvus cum pericarpiis rotundis J.B. Rush-grafs, with round fced beffels.

Palmares sape, aliquando cubito nequaquam minores, profert culmes junceos, foliis circa imum multis gramineis, statim è radice obliqua, juncea, fibrata exortis donatos; quorum scapus in umbelI orut.

Locui.

În pratis humidioribus & paluftribus provenit, non maritimis tantum, quanivis ibi copiolissime, sed etiam à mari procul remotis.

A. 7. Gramen junceum spicatum seu triglochin C. B. triglochin J. B. triglochin Dalechampii Park. marinum Spicatum Ger. cmac. perperam, cum procul a mari reperiatur. Arrow headet

Ex capire pendulis fibrofis tenuibus complicatis radicibus nititur, culmos tollens nudos, enodes, junceos, cubitales & fesquicubitales [rectivis C. Bauhinus pedales, rariùs cubitales, quin porius apud longa ferie socialitates] interdum in locis squalidis palmares fere; spicam à medio gerunt summo tenus longa serie socialitates urbinati, forma ferè capitulorum Pyrolæ delaptis primulum floribus, non item magnitudine, [ex albo sublutei C. B.] quos excipit series mucronatorum fructuum, qui acumine continui, inferius in triplicem barbulam alati, inftar tridentis sagittave distilium. Folia ab radice orta culmos comitantur palmaria & dodrantalia, perangusta, plana.

In paluftribus frequens habetur.

A. 8. Hyacinthi parvi facie Gramen triglochin J. B.

9. R. Oblongum habet connatumo, bulbum Allii Alpini in morem, fimplicem aliàs, alias multiplicem, à cujus imo demiffis fibris radicatur. Folia tenuffima, glabra, palmaria, interdum majora, tria aut quinque fiatim à radice oriuntur. Cauliculus duriuculus, teres, gracilis, nuclus, enodis inter folia furgit, palmaria & fefquipalmaris, longam gerens foicam, floculorum luteorum (nifi fallie in fioca planta color) exiguorum, è quorum medio protruditur flylus longiusculus, ità ut cum eo flos re-ferar rudimentum capituli Pyrolæ delapsis floribus: Hinc flylus ille satis longo nixus pediculo triangulus apparet; inque tria spicula superius coherentia subrus dehiscit, ut in pracedente gramine. Ego nihil serè video in hac descriptione quod non conveniat gramini triglochini.

In fqualidis maritimis Gallia Narbonenfis.

9. Gramen marinum spicatum Clus. aquaticum spicatum Ger. spicatum alterum C. B. marinum flicatum alterum Park. Sea fpikeb graff.

Fibris plurimis majusculis, cum primò erumpunt albentibus deinde luteis radicatur. Folia ut in reliquis graminibus agminatim nascuntur, juncea, supernè plana, inferne rotunda, sesquipalmaria & longiora. Inter folia exeunt spica palmares interdum & longiores, flosculis crebris purpurascentibus compositza, singuli brevibus pediculis sulti; quibus succedunt capitula brevia, striata, per ma-turitatem in sex partes seu semina distilientia. Cauliculus spicam sustinens duriusculus, teres, gracilis, nudus, enodis, palmaris, & fefquipalmaris.

In falsis maritimis ubique fere invenitur.

Malè inscribitur hoc Gramen à J. Bauhino Gramen spicatum cum pericarpiis parvis rotundis. Pericarpia enim non exactè rotunda funt, sed oblongiuscula & striata.

* 10. Gramen montanum Avenaceum spicatum C. B. montanum spicatum Clusis Park. marinum spicatum alterum Ger.

Ex radice digitali, bifida, interdum trifida, multis tenuibus fibris fuperne donata capita multa prodeunt, quorum fingula folia fex, aliquando decem & plura, oblonga, craffa & nonnihil carinata, infima fede fese invicem complectentia, gustu amariusculo & calidusculo proferunt: Ex quorum medio cauliculas palmaris, aliquando pedalis, firmus, rotundus, lavis, nudus & enodis prodit: qui in summo fastigio multos slosculos, ordine ab una caulis parte dispositos, herbaceo colore praditos,

In pratis montofis Austria & Harcynia reperitur. Similem autem in Flandria markimis frequenter legisse se meminit Clusius. Ego maritimum ab bic descripto diversum suisse suspicor.

A. * 11. Gramen junceum montanum subcœruleâ spicâ Cambrobritannicum Park.

Nobile hoc Graminis genus plurima tenuia, delicata, juncea folia, cubitum paulo minus longa emittit: inter qua duo tréfve cauliculi graciles dodrantem circiter longi, folis multo humiliores, exfurgunt, in faftigiis gestantes paniculam seu capitulum parvum spicatum, squamosum, pulchrè cœrulescens, in sinu seu medio duorum foliolorum membranaceorum, ima parte latorum, versus apices tenuium, uno tamen semper altero longiore, situm.

In altissimo quodam monte Cambrix Berwin dicta, qui caput inter nubila condit, imbribus fere perpetuis riguus, etiam cum valles & depreffiora in circuitu fereno fruuntur colo, Sole illucefcente, à Lobelio observatum, qui (ut refert Parkinsonus) Nardi Gangiti spuria: similis capillaris planta:

nomen ei imponere in animo habuit.

* 12. Gramen

De Graminibus. • 12. Gramen junceum speciosum minus Park.

Præcedenti perfimile est, verùm foliis multò minoribus, tres quatuórve uncias longitudine non fuperantibus, è duro leucophæo folliculo seu vagina radicis capiti innascente exeuntibus; inter quæ cauliculi aliquot exfurgunt, articulati, confimilibus foliis vestiti, capitulum parvum, Castanei coloris lucidi, quam pracedentis minus, promodo plantar, duobus, etiam ei ut in illo appolitis foliis, ge-ftantes. An Juncus femine Lithofpermi?

> Gramen junceum sylvarum minus articulato folio Park. Item, Gramen juncoides Junci sparsa panicula ejusdem.

Et alias quas habet varietates Graminis Juncei seu Holostei Matthioli apud ipsum requirendas omitto. Cum enim sylvas & prata circa Altam Portam pierasque eas varietates alere scribat; alia autem periti Botanici & curiosi Plantarum indagatores Londinenses iis in locis Graminis juncei nullas prater superius à nobis descriptas species invenerunt; Parkinsonum deceptum puto, & pro novis graminibus habuisse quæ jamjam ab aliis descripta fuerant.

13. Gramen junceum parwum frve Holosteum Matthioli, & Gr. busonium Flandrorum Park. Gr. junceum Ger. Gr. nemorosum calyculus paleaceis C. B. Holosteum Matthioli junceum J. B. Coad grafe.

J. B. Matthiolus Holosteum vocavit plantulam, in palustribus obviam, palmum aut sesquipalmum altam, coliculis frequentibus, tenuibus, nonnihil rubentibus, & in ramulos plurimos divifis. Folia acuta, duas aut tres uncias longa, angusta, sforibus secundum ramulos adeoq & in extremitatibus crebris. Succedunt vascula putillum semen ruffum, pellucidum claudentia. Radices subsunt ca-

Anglice Coat grafs, i.e. Gramen bufonium dicitur, quia provenit in locis ubi bufones stabulantur.

* 14. Gramen foliis junceis oblongis, radice albå C. B. Gr. junceum Dalechampii Park.

Radice est ex pluribus tenuissimis fibris albicantibus contextà: ex qua folia multa virentia, Junci modo rotunda, longa, etiam sesquipalmaria prodeunt : ut & culmi tenues geniculati : Juba arundinacea, è parvis utriculis conflata.

junceo Dalechampii, qui suo slorem Arundinaceum in paniculis purpurascentibus, gustumq subduleem tribuit. In frigidis & aridis reperitur, nonnunquam inter faxa ad moenia Bafileenfia. Simile eft gramini Locus

* 15. Gramen foliis junceis brevibus majus, radice nigra C. B.

Cum descriptio hujus brevis fit, nec icone illustretur, nec planta aliunde nobis cognita, que C. Bauhinus de co habet apud ipsum Lector curiosus videat.

16. Gramen junceum polystachion C.B. junceum minimum aquaticum capitulo squamoso Park. jun-

Radicem habet digitalis craffitiei, per transversum latam, multis fibris capillatam: culmos tenues, cubitales, quatuor aut quinq, folis oblongis, angustis, ex internodiis prodeuntibus vestitos: Inter caulem & folium spicæ parvæ, ex atro flavescentes, quaternæ, quinæ & plures, sibi invicem succedentes, prodeunt

Humidis & paludibus gaudet. Forte Gr. cyperoides leucanthem, superius descript.

* 17. Gramen junceum marinum denie stipatum J. B. Park. Lob. junceum, soliis & spica Junci minss C. B. junceum marinum Ger.

Radice & folis est Graminis marini spicati Zelandici similibus, duris & rigidis, cujus culmi spicas gerunt Junci aquatici: alioqui maritimo Gramine haud melius est aut utilius.

C. Bauhino Radice cum Gramine Junceo pericarpiis rotundis convenit: Culmis est pedalibus, foliolis angustiffimis, junceis, duris, firmis, quatuor unciarum. Culmorum summis spicar parva ut in Juncis infident. Ad littus Middelburgicum reperiri refert Lobelius.

• 18. Gramen junceum montanum capite squamoso C.B. Park. junceum ex monte Baldo J. B.

Imum culmum amiciunt folia pauca, dura, cæteroqui nudum, enodem, dodrantalem, glomeratum è glumis candidis capitulum summo cacumine gestantem; cui ad basin subjecta bina foliola acuta, adverla, alterum altero longius, parum tamen femunciam superans. Hac J. Bauhinus ex ficca. Caspar frater sic describit, Radice Ttttt

Locus.

Lib. XXII. De Graminibus.

Radice est parva, fibrosa, circa quam folia bina ternave, semipalmaria: culmus junceus, lavis, enodis, mudus, pedem superans; cujus summo capitulum instar Phalaridis squamosum, in apicem definens, ex albo leviter rufescens insidet: cui utrinque folium rigidum subjicitur quorum longius unciam superans deorsum vergit; alterum (quod triplo brevius) recta effertur.

Provenit in montis Baldi fummitatibus.

Gramen junceum minimum capitulo squamoso C.B. J. B. Gramen junceum minimum alterum ejustdem I.B. Item, Gramen junceum minimum maritimum ejusaem J. B.

Cum nec nobis, nec alii cuiquam Botanico quod scimus post C. Bauhinum innotuere, omittimus. Eorum historias siquis curiosior scire desiderat, C. Bauhini Prodromum, Historiamve adeat.

> Gramen junceum maritimum exile Plimoftii Park. Gramen junceum magis exile, paucifolium ejusdem. Gramen junceum minimum Holosteo Matthioli congener ejusdem.

Horum icones & descriptiones apud Parkinsonum videantur.

19. Gramen junceum clavatum minimum, seu Holosteum palustre repens foliis, capitulis 🕹 Ceminibus P(yllis.

Cauliculis tenuibus, infirmis, in terram refupinis, crebris articulis interceptis, indéq ramulos emittentibus ulterius adhuc divifos & fubdivifos, fe propagat. Ad articulos foliola frequentia, Pfylli femper virentis foliorum amula, fed breviora, ut qua fefcunciam aut duas uncias vix excedant. Una cum foliis exeunt etiam pediculi nudi pari cum foliis longitudine vel etiam majore, spicam seu capitulum parvum, squamosum, Psyllii zmulum sustinentes. Radices numerosz capillacez tenuitatis è geniculis demittuntur.

Ad nos transmitti D. Dedfworth: Invenio etiam inter Gramina ficca D. Philippi Skippon hujus fpecimina, à nobis collecta in Cambria propè Madern & alibi, quamvis per oblivionem in Cata-

logo Plantarum Angliæ illud omifi.

A. 20. Gramen junceum, sive Holosteum minimum palustre capitulis longissimis filamentis donatis. The fmallett Marth Plantain.

Fibris albis majoribus & pluribus quam pro plantula: modulo radicatur. Folia in orbem spargit crassa, sinceulenta, angusta, in terram reclinata, duos vel turs digitos longa. Caules ex eadem radice plures vix digitum alti capitulum seu slosculum in summo gestant exiguum, compressum, unde exeunt quatuor longiffima filamenta apicibus donata.

In palustribus & uliginosis sæpiùs inveni, propè Cantabrigiam, Glasconiam, Pensantiam, &c.

CAP. IV.

De Schanantho.

Schananthos five Juncus odoratus J. B. Schananthum Ger. Juncus odoratus aromaticus C. B. Juncus odoratus tenuior Park. The tweet-smelling Rush, or Camels-hap.

Adicibus nititur albicantibus, parvis, lentis, duris, lignofis, multis fibris exilibus fummo cespite sparsis [interdum adsunt radices paulò craffiores, dense, geniculate, gustu valentiore reliquis] Folis est palmum excedentibus, triticeis, robustis, crassis, ad radicem latis, convolutis, & squamatim intersitis, qua in tenuem rotunditatem, mucronatam, firmámq definunt, colore ad radicem albidiore vel subslavo, propè verticem viridi, aut purpurascente, qua culmos ut in Arundine multis veluti tunicis arctè cingunt. Culmi multi ex uno radicum cespite, rotundi, noin Artinanie minist veitui tumita artie cingimi dis longe ab invicem diffantibus diffiniti, aliquando lignofi; non cavi intus, fed medulla fungosa juncea farcti, & in funmo graciles affurgun; quibus fecundum caulem gemina ferie Loli modo fibres spicatim harent, decidui, in quorum glumis aure alculuis foris rubellis papposi remelég, fosculi odore & fapore codem cum foliis infident. His femina (è quibus fape apud Germanos planta

Ubi recens est hac planta, manibus confricata, jucundi est odoris & saporis non ingrati, licet videatur aliqua adefle amaritudo cum acrimonia, luculenter linguam mordicante; qua tamen folet efficacior esse in quibusdam soliis remistis Gramineis, valdè tenuibus & carinatis. J. B. Parkin-sonus etiam observavit solia illa tenuia, juncca, qua in Officinis nunc passim habentur, multo acriora esse magisq aromatica, quam caules, flores, aut radices: proinde, cum in desuetudinem abierunt hae apud practicos, à mercatoribus rarius adferri-

Qui apud nos ex semine succrevit multos protulit velut cespites seu capita è longis junceis foliis dense stipatis, se mutuo ima parte amplectentibus, composita, exterioribus majoribus & craffioribus, interioribus pedalibus, tenuibus, rotundis, duris, rigidis, paulò supra radicem quovis apud nos nascente Junco gracilioribus, fapore acri & aromatico non injucundo, odore fuavi leni & delicato.

Nascitur, autore Dioscoride, in Libya & Arabia, laudatissimus ex Nabathara, proximus Arabicus, Locus. Adsertur & ex Ægypto. In Campania & Apulia reperiri aiunt.

In Arabiz provinciis, referente Garzia, Mazcate & Calayate tantà copià nascitur, quanta in Hispania Gramen vulgare quo Animalia pascuntur. * Sici i qui terra Sanche visende grantà in Ori- Cordu in entem proficiscantur retrantur negotiatores ex Syria Alexandriam ducere Camelorum greges, quo Caravannas vocant, merces impolitas serentes : cum antem in solitudines inter Syriam & Ægyptum Carsonmas vocant, merces impoitats refences: cum autem in iolitudines inter- yutam & Engyptuin ad Arabiam fitas pervenerint, nea, pabuli, nea, aque copiam invenire: attamen fects vias ubiq, aridas veluri ftipulas, eaíque numerolas, denías & ftipatas, ex uno radicum cefpite admodum odoratas nafci, quas inter eundum aut alias quiefeendum "Cameli depafeant: so etam pabulo came: ribus 6 aliri. His onerare, ne în fterilioribus locis jumenta deficiant: quod verò fiporfit Alexandras & Alcarii.
vili admodum vendere. "Apud incolas licet in nullo fit pretio, cum gens fit rudis & fylveltris, i.e. Fernam quam ut eo & se & sua jumenta lavent, attamen à nautis in Indiam defertur: hi enim aliquot Camelorum fasciculos secum devenentes ibi in usum Medicum vendunt, cum eo Medici Arabes & Perse qui in dicitur. India degunt utantur, Adeber vocantes. Sic & mercatores equarii maxima copia in fasciculos col- *Garcias. ligunt, & in naves adiumunt, ut equis fulbernant, ne fercoris & urinz feetore offendantur: nam fimulato, maduent in mare abjetiunt, & recentern lubfternunt.

Monachi in Mesuen & Anguillara Squinanthum officinarum non esse Veterum Schoenanthum seu Juneum odoratum contendunt: quorum rationibus respondent tum Joannes, tum Caspar Bau-

Tenuium est partium: calfacit, subastringit, discutit. Usus pracip in obstructis mensibus, epate, Vires. liene; in Ventriculi inflatione, vomitu ac fingultu; in urinz difficultate, Renum, Vesica ac Uteri dolore. Extrinsecus corrigit fœtorem oris, roborat caput (lotione) discutit uvulæ tumorem, roborat ventriculum, &c. Schrod. Exhibetur autem vel pulverifatus 31. pondere in vino calido; vel in aqua decoctus aut jure Gallinaceo. Vini Squinanthini ad prædicta utilis; duplicem præparationem vide apud C. Bauhinum in hiftoria: ibidem & aqua ftillatitiæ.

Memini (inquit Sim. Paul. in Quadrip. Bos) Henricum Meibomium, ceu specificum ad vesice ulcera, Schomanthum herbam & Cyperi radices adhibere; à quorum ulu tophus nucis Juglandis forè magnitudine ex honestussima matrona naturalibus locis per urinas suit excretus, qui dui sais agram

ulcere vesicæ vicinarum, partium confectam lecto affixerat.

CAP. V.

De Sparganio.

Parganium and Manaparor, i. e. falciis dicitur, quòd foliis ejus latis & virilium modo lentis pro falciis mutrices urebantur C. B. pottus quod falcias latitudine lua & flexibilitate referrent: unde à Rufticis ad storeas & tegetes texendas in usu fuisse auunt. Pilulis suis echinatis, sphæricis, Platani pilulas æmulantibus à reliquis hujus generis abunde di-

A. 1. Sparganium ramojum Park. Ger. C. B. Sparganium quibusdam J. B. Butomos dissettat panicula vulgo Platanaria, quia pilulas babes Platani pilulas similes. Jo. Bod. in Theophr. hist. Branched Burteet.

Radicibus est nigricantibus, fibrosis, adnatis radiculis serpendo longe latéq se disfundentibus: falia a radice furrectis, utrino, gladii inftar acuminatis, Cyperi lationbus, cubitum superancibus, dorso sic prominente & alato ut triangula videantur, stringentis manum infesto vulnere scindente: oono ne promuente os dato us changuas vuoentui, mungento mantan interio vuonere tandente at que in caule alternatim disposta, pauca, multo inte angultiora & reflexa. Cauler è foitorun medio prodeunt, leves, fubrorundi, alquando obruss angults prediti, pallidè virentes, alba medul-la, que in tenusisma filamenta deduci porest, farciti, bicubitales, alquando altiores, tortuosi, in ramulos, quorum fingulis folium fublicitur divili. Flares tuberculis ramorum nullo pediculo danat cuntur, afpergillum imitati, radiatis in orbem ftaminulis albidis apiculos fufcos, fuftinenabus conftantes, mullo relicto fructu feminéve caducis; alibi enim nafcuntur pilulæ echinatæ Platani, ex conulis fingulos acinos continentibus glomeratæ.

Ubique ferè in aquis ad fluviorum ripas, & in paluftribus nascitur.

Granien bulbosum aquaticum C. B. mihi aliud esse quam hujus plante radicem & folia, antequam in caulem abeat eruta & depicta, nos docuit D. Dale; & plantam ipfam in hoc evulfam

oftendit C. Bauhim iconi perfimilem.

A. 2. Spargemium non ramojum C. B. Park. non ramojum, five latifolium Ger. Spargen. alteram, B. Sour-reed, not bijanched.

Radice est priori fimili, foliis paucioribus, caule fimpliciore non ramoso, minori. Non tantum paniculis harentes pilulas fert, fed & caulis alias earum rotatim circumpolitas transadigit, quibus mollities mitiumbarbularum contrectabilior muricatis Sparganii primi echinis: à quibus & illud Ttttt 2

Ulus.

Locus.

Lib. XXII. De Graminibus.

1313

dispescit, quòd in orbem alti firres glomerati subsequentibus capitulis aquales, tremulas staminum luteorum sibras vibrant; eo in summo scapo ordine, ut verticillorum series apparear.

Listem cum priore locis reperitur, non tamen petinde frequens.

A. 3. Sparganium minimum C. B. J. B. Park.

Plantula eft unciarum quatuor: è radicula ex fibellis oblongis composita cauliculus unciarum duarum effertur, qui in espitulum exiguum subrotundum, cui aliud minus infidet, herbacei coloris ac forms, ut in Sparganio minore definit: circa quem solia utrinq, quaterna vel quina, angusta, espitulum supregantia.

Northufii in lacunis quibufdam cœnofis, quarum partes superiores per æstatem exsiccantur.

Sparganium gustu est adstringente & exsiccante.

Que de viribus ejus habent Veteres & Recentiores, quoniam nobis suspecta sunt, omittimus. Con-

fule fi placet C. Bauhini historiam.

Ex hujus foliis tegeres & floreas olim ruftici texebant, quò & Ruelliusrespexit & Gesnens, dum Buromum herbaris & Officinis hodie Juncum cabacinum vocari tradunt: namq, corbulas quibus sicus & uras passas recondunt cabas appellare folent.

CAP. VI.

De Typha.

Yphz florum effigies turbinata & in clavam composita (quz & plantz nota characteristica est) quasi Typhonis sele gyrantis turbinem, aut gigantis staturam minacem signaret, nomen dedisse videtur. C. B.

A. 1. Typha Ger. paluftris major J. B. C. B. paluftris maxima Park. Beat Cate tail, og find mace.

TB.

Altitudine procerum hominem æquat vel etiam fuperat, caule fæpe fingulari, eft ubi pluribus, rechis, rigidis, teretibus, kavibus & velut perpolitis, æqualibus, folidis, longis geniculis articulatis. Folia cubitos aliquot longa, unciam lata, ancipiti acide fringeneme vulnerant, triangula, craffiuf-cula, fibitantia fpongiola, longiffima vagina caulem involventia, fapore futbulici, quorum alia Ratim à radice oriuntur, alia e culium geniculis. Carerum caulis fatigium tomento in cylindri formam rufeciente, in pappos tandem abeunte obvolvitur, morionis clavam imitatus, mucrone palmari aut longiore præpilatus [caulis cacumini fpica primim tenuis, mufcofos flores proferens, infidet, qua arida & decidente fluio & Augusto panicula clava fimilis, ex denfa lanugine compaca, punicei & obfcuri coloris, politicis craffitudine, palmari aliquando & pedali longitudine fuocedit, qua tandem in pappum cunereum ventis abrepta evanefici C. B.] Radix obliquo actu ferpit, novo fobolis pullulatu fe propagans, ex albo rufeficens extrinifecis, intus vero nivei candoris, veluti ex finicilis multis compacta, à qua frequentes dependent fibra concolores, fapore denig, fatuo eft. Oculi verò ex radice primulum emergentes fubdulese & tenericulula funt.

In stagnis & piscinis majoribus, inque urbium fossis & ad sluviorum lentè fluentium ripas

A. 2. Typha palustris media J. B. palustris clava gracili C. B. Typha minor Park. Ger. The lester, or middle fort of Cath-tail.

Folisi eft multo anguftioribus qu'am Typhæ vulgaris & graciliore clava. Alioqui à majore non differ pullo illo tomento in clavam compacto, & florum oblongă fpica, tenui flavo polline respect. figure clavam enascente.

Cam priore nec minus frequens oritur. Utramque speciem simul crescentem vidi in rivulo quodam juxta zeles nobiliss. Comitis Warwicensis Leez besse dictas in Essexia. Priori folia latora, glauca, spica major, nigrior; serius etiam storet. Posteriori huic folia angustiora, pallidus vienta; spica gracilior, minusque colorata, maturius quoque exeunt spica se uclava: Altinusime tamen en non costir.

Supra clavam Junio mense (observante C. Bauhino) florum spica oblonga, clava paulò brevior tenui slavo polline respersa enascitur.

Gerardus hujus meminit in loco Typhæ.

3. Typha paluftris minor C. B. Typha minor J. B. minima Park. Aittle Catsetail, og Acedemate.

E radice obliqua, geniculatim incedente falia promit graminea, longa, striata, angusta, acuminata, aliquantulum rigida; & inter hac caulem sesquinitati duorum cubitorum altitudine, lavem, junceum, rigidum, enodem, cupus simmus seapus devam parvam, angustam, farpe duplicem, modica inter se distantes intercapedine sufficie, quarum inferior minor, rotundior (contrarium Advantum).

Adversaria observarunt) superior verò major, duabus unciis ab inferiore distans & longior, cui fo lium Triticeum, aliquantum intortum subjicitur.

Hanc nos codem in loco ubi olim Lobelius & J. Bauhinus obfervavimus, nimirum ad fluvium Arve qua Rhodano confluit, propé Generum. Cum cam primum vidimus perexigua fuit, clava gracili & rhigofa, un non dubicaverimus dilitincam fipetieme effe: potdea verò caput cylindraceum clavatum in tantam intumuit craffitiem ut fufficari corperimus parvitatem loco pottus (fiquidem extra aquas crevit) quam plantar natura deberi. Quod vero clavas geninas in codom fcapo procherat perpetuum non eff, & accidentarium effe videtur: nec minus quòd clava fuperior inferiorre major fit, et qui minor.

CAP. VII.

De Acoro.

A Corus quia * 1601, id est, pupillis sive actiei oculorum caliginose medeatur, dicitur.

Spica quam profert simplicem, elegantem Iuli specie, cam ab omnibus aliis hujus generis distinctioniats, si aliza notze deessent.

A. Acous verm foe Calamio Officinarum Park, verm foe Calamis aromaticus Officinarum C.B. verm, Officinis falio Calamis Geo. Calamis aromaticus vulgara, multis Acoum J.B. Che Uncerefinellting Flag, og Calaming.

Radix longa [quincuncialis C. B.] multis geniculis inæqualis, fummå terrá obliqua feu tranfverfa herrens; texmén parte candicans cim filo terra later, fupra terram extans vireícens, interna parte candiciffina, firma atque amara, innumeris inferna parte adnatis fibris craffis & ablicantibus, cuam odoratis donata. Serpit autem & fumma tellure fele diffundit, e lateribus & fingulis ferè atriculis feu geniculis propagnisa alternatim in obliquum fargens, ub brevi tempore magnum fipatium occupent: folia furgunt cubitalia & fequicubitalia aliquatenus Spatula festida, angultiora, colore herbacco, margine fubinde rubente. & proper terram penitus rubentia, mediá cofta elatiore [Clutio fridis renuifolae majoris ferè, fed multo longiora, fapore fubamaro, acri & aromatico, trictique jucundo & aromatico fipirant odore, quem etiam reflecata & exfueca vel poft multos annos retinent.] Sub hyemis initium marcefeunt & fincantur, ineunce autem vere nova germinant, ut in Iride angulfifolia. Pro flore iulum feu nucamentum profert, rigidum, & oblique furrectum, teres, fenfim in acumen definens, fuguamulis imbiraciats virentolus compacile, apicibus exerris multis linesi: prodiens è finu medii foli, fiatim à radice cum alis exorti, ut reliquis anguffioris breviorifique explicate pallidis, mufcofis inodoris quadrifolis plenus: is paulatim deinde incrementum fumit, donce thumani ferè digiti longitudinem crafticudinemque acquirat, frequencibus tuberculis virentibus am elegant feire disposits ut recentem Planktir conum gamulari videatur.

Plantam hanc non effe verum Calamum aromaticum feu odoratum Antiquorum Botanici eruditiores confentiunt, fed Acorum verum Dolfornidis, quibufcum & nos fentimus. Eorum argumenta, & refponfiones ad rationes contra fentientium vide apud J. Bauhinum Hift, plant. lib. p. cap. 18. In fluvio Hiera five Tare Nordvicum urbem allueme, non longè ab ipfa urbe, à Clariff. Viro Locus.

In lluvio Hiera five Tare Nordvicum urbem alluente, non longè ab ipfa urbe, à Clariff. Viro. D. Thoma Brown Equire aurato & M. D. oblervatus, nobifique ante viginti annos oftenfits eft. Alibi ettam in Anglia fionte oritur, nimitum circa Hedly vicum in Surreia, à D. Brown S. T. B. Collegii Magdalenenfis, in Academia Oxonienfi focio inventus. Quin & D. Niedbam M. D. in agro Celtrienfi eum copiosè provenire nobis retulit: ut non opus fit nobis eum à Macodie, Tartaria, Lituania, Ruffia, Bithynia arceffere: Humidis locis gaudet & fecundum fittenta longè felicitis proventi. Junio, Julio & Augulto liulm, producti. Su generis planta eft, nec operofa deferiptione indiget cium ab alis omnibus nobis cognitis duabus flatum notis diffinguatur folis Iridis feu Xiphi & nucamento feu Iulo Pinaftri coni recentis armilo.

Vim habet Acori radix excalefactoriam & ficcantem.partium est tenuium. Usus pracip, in obstru- Vires & thone mensium, in dolore colico, in ruptis & controlis. Ad urna deductionem commendar Fallo- Usus. pius in vino tenui decockam radicem cum succo Boyaginis. Schrod.

pius in vino teniu ecoccani radicie dun iuco borginis. Aerira:
Radices conditae gultui funt jucunda & ventriculo gratae, eáfque Turcæ manè jejuni adversus corrupti aeris contagia manducare folent. Quin & radices Acori Antidoris utiliter admifceri feribit Diofcorides. Tartaros quoque eas circumferre folitos, & aquam non bibere quin prûs Acori radix in ea fuerit macerata Clufio referebat Bernhardus Paludanus.

Radices ficcate gratiorem spirant odorem; nam (ut recté Plinius) recentium virus majus. In catarrhis exficcandis, praccipuè convultivis, inque Apoplexia iplà magnam habet laudem condita radix.

Ad anorexiam, Radix Acori quo acrior eo melior, five recens ufurpetur minutim incifa cum cochlear Junjeri, yel eadem in loco umbrofo ficcasa, de non preparata in pulverem redigiur, feligendo fubftantiam intermediam acrem, & cum dimidio extracit Tormentillæ mifcendo egregium fuggers pulverem flomachalem contra anorexiam. D. Hufe ex Emulureri praxi. Aliquotes (unqur) obfervavi cum in declinatione morborum occatione falivæ vificikæ ac glutinofæ (male haberent ægri] quod ex infutione radicis Acori & Helenii recentiam in vino optime brevi habuerint, dum fre falivæ vorreda & appetitus egregië provocatus fuerir.

Vires &

Lib. XXII.

CAP. VIII.

De Zingibere.

Ingiber, Zifice Gracis dictum, nomen accepit ab Indorum vocabulo Zengebil. Omnibus Botanicis eodem nomine dicitur. C. Bauhinus fic describit : Radice est ad ternos vel quaterpostantes souten nomine under the profundum acta, inaquali, modice plana, frequentibus geniculis in laterales partes divifa, quoquoverfum reptante, longitudine fefquiunciali, noninquam majore, pollicis craffitudine ac minore foris albicante autin candido subfusca, carne alba, friabili, tenera, per cujus longitudinem venæ nervolæ feruntur, gustu Piperis modo, fervida, acerrima, odore aromatico, qua teste Acosta, etiamnum viridis leviter adurit, minusque quam cum sicca est mor-

aromatico, que teite recorta, communi virusi rotte audas miningue quant cum recei en mordicat, & quo loca in quibus nafcitur magis humida funt, eò minius actimoniar retinet.

Folis eft, (ut Garcias feribit) fimilibus Iridiaquaticæ aut Gladiolo [non Arundini] At Acofta folia Lachymæ Jobi folis fimilia ei attribuit; alin Arundinacea, ut Linfchotanus & Ruellius quod nobis verifimilius vident; cum Lobelius & Jo. Bodeus à Stapel, qui plantam infam virentem viderunt, folius & calamo norellam five nuper enatam arundinem præ se ferre dicant: & G. Piso folia admodum similia esse foliis Arundinum testetur, ut qui nunquam viderit crescentem hanc plantam, Arundinetum veré dixeri quod primum è terra furgit. Unde jeum Marggravius & Fr. Hernandez folia Iridi aut Gladiolo fimilia faciant, minus exacta comparatione ufi videntur. Caulis ei haud craffis in pedalem aut etiam felquipedalem altitudinem affurgit, Arundini fimilis, in faftigio capitulum Steechadi quadantenus fimile geftans. Hernand.

Duplex est, femina, quam descriptimus, & mas, Anchoas Mexicanis dicta: cui, describente Pi-sone, folia non ultra tres pedes in altitudinem excrescunt, asperiora sunt & crassificra vulgari Zingibere, unico nervo recto in longitudinem excurrente conspicua, caulibus hinc inde sine pediculo, inferius solitarie, superius frequentiori coma, adnata Radice majore & crassiore, sapore acriore cum quadam amaritudine: Hernand. Radices diversi sunt ponderis & amplitudinis, omnes tamen imbelles & tuberofæ, atque in superficie terræ sicut Arundineta expansæ.

Nascitur in omnibus India provinciis, excultum satúmque semine aut radice: nam quod sponte provenit flocci penditur. America non videtur naturalis, sed ex India Orientali aut insulis Philippinis in Brafiliam & Novam Hispaniam translata. Malabaricum autem habetur laudatissimum: Pingui folo, stercoratoque & probe exculto feritur (radice cui superfit unum alterumve internodium in scrobem depacta) & statim à satu aqua dulci plus minus pro terræ siccitate rigatur. Proximo anno à fatu radix eruttur denuo, ipfum fci. Gingiber. Vindemia ejus fit arescentibus foliis, quod juxta initium Januarii accidere solet. Paulò exficcatæ limo obducuntur, nè evanescente nativa humiditate teredine, cui alias maxime obnoxiz funt, afficiantur. At Linschotus afferit evulsarum radicum certam molem argillà figulina tegi, & tumulum exquifitè contra omnem aeris & ventorum vim obliniri: fic enim & recentiores radices servari, & à vermium erosione promptius desendi. Apud Aromatarios radices reperiuntur albæ & rubentes; sed diversa genera non sunt : rubrica infectæ funt rubentes, creta alba, quo à teredinibus præserventur. Stapel.

Siliqua à Lobelio depicta & descripta non videtur esse Zingiberis, saltem illius speciei, que à Franc. Hernandez pro fœmina describitur, cui capitulum seu spica Stœchadi fimilis.

Ut condiantur radices, priùs decorticantur, móxque in muriam vel acetum conjiciuntur, & macerantur per horam unam atque alteram, dein aquali fere temporis momento sub dio probe insolantur, ac denuo stragula sub tecto cooperiuntur, donec omnis humiditas exhalaverit. Si aliunde transferendæ fint radices, tunc thecis inclusæ & aqua irrigatæ noctu terra openuntur, interdiu cœlo patent. His omnibus ritè inflitutis ab exercitato agricola, postea Saccharo non solum, sed muria ve aceto condiuntur, nulloque tunc insigni calore palatum afficiunt, nec filamenta ulla ingrata in ore relinquunt. Si nimio tamen mangonio, nimissque lotionibus fatigentur, pars quoque aromaticæ ejus acrimoniæ evanescit.

Viride conditum faccharo ex India affertur, fenibus & pituitofis ac frigidis & malè concoquentibus stomachis accommodatum, præsertim quod recens conditum suerit: valet etiam ad lentam in

Indi foliis Zingiberis in jusculis & coquinario usu atque acetario utuntur. Radices etiam virides cum aliis herbis minutim concifa ex oleo, fale & aceto acetarii loco illis funt. Praterea Zingiber recens etiam remedio illis est præstantissimo ad Colicos dolores, Cœliacam & Lientericam passionem, Diarrhœas diuturnas è frigore natas, flatus ventrisque tormina, & gravia his similia accidentia, ut multotes in India se feliciter comprobasse testatur Bontius. Ea tamen perpetuò adhibenda cautela, ut qui sanguine sunt servidiore, sive sani, sive agri, parcissimè eo utantur, quia Zingiber serè omne sanguinem accendit & orificia venarum aperit. Piso.

Zingiberis ut & Piperis major in culinis quam in medicina usus est, cum hac duo inter omnia aromata plurimum acrimonia: & parum aromatica qualitatis habeant. C. B. Galenus Zingiber minus tenuium effe partium quam Piper indè colligit, quòd calor ejus, quamvis aquè fortis, non primo statim occurfu fentitur. Caliditas autem quæ proficifeitur a Zingibere diutius perfeverat, quam quæ à Pipere, unde infert substantiain ejus & crassiorem esse & humidam seu aqueam. Nam ut ab aridis calamis flamma celebertime accenditur, atque etiam undequaque dispergitur; quæ autem ab humidioribus, ceu ligna sunt viridia, & tardiùs accenditur & durat diutiùs; stà etiam in medica-

Dioscorides Gingiber alvum leniter emollire scribit, sed intelligendum, si tenera & adhuc recentes radices edantur, multa in eis adhuc humiditate alvum lubricante & emolliente refidua: ut videmus in Iride, nam vetustiores ficcant porius & sistunt alvum, facta sci proba concoctione Addi solent interdum hæ radices medicamentis catharticis ad corum vim augendam. Datæ autem cum purgantibus vehementioribus eorum malitiam corrigunt. Zingiber Ventriculi & pulmonum farctus abstergit & diffipat, supervacuo humore absumpto, cerebrum & memoriam roborando juvat. Hebetudini etiam visus quæ ab humiditate provenit prodest. Venerem stimulat & slatus difcutit. Quocunque modo sumptum, five recens, five ficcum, ventriculum roborat, & concoctionem promovet; Antidotis admiscetur.

Zingiber fuscum C. B. Zingiberis species Mechinum dieta J. B.

A vulgari Zingibere differt non tantum quòd immaturius aut improbius fit, fed quòd confiftentià fit compactiore, duriore & paucioribus fibris intertexta, colore ex cinereo nigricante, acriore guita fit compactiore, duriore & paucioribus fibris intertexta, colore ex cinereo nigricante, acriore guita fit compactione, duriore & paucioribus fibris intertexta, colore ex cinereo nigricante, acriore guita fit compactione, duriore de la compactione ftu, nec teredine exedi solita, quod etiam conditur & in quibusdam Officinis prostat.

Zingiberi affinis cortice squamato C. B. Zingiberis Mechini rara varietas J. B.

Radix est Zingiber vulgatum aut Mechinum referens sed elegantiore aspectu, multis nodis dihinea, & ferè veluti Doronicum articulata. Corticem habet Gingiberi fimilem, coloris fubotri-ni, policari craffitie, fibrifque caret: gravis est ac folida, fracta venas albas oftendit: sapore est acri, aromatica, & fi carie non exela fit, gustu Zingibere multò acriore & ficciore

Pona Doronicum Arabum nominat, & pro Doronico legitimo agnoscit, fiquidem nota à Serapione & Arabius Doronico adérripas conveniant, que estam pro Doronico utendam cenfer cupie loco multi hactenus Aconico Pardalianche minore, quod facultatibus Doronico plané contrariis fit,

CAP. IX.

Arundines quadam omissa, suis locis disponenda.

Arundo Mambu Pilon. Arundo arbor in qua humor lacitus gignitur, qui Tabaxir Avie & Ara-bibus dicitur. C. B. Tabaxir fove Mambu arbor J. B. Canna ingens Mambu vel Bambu dicita. Park. Ily H. M. P. I. T. 16. The Bambou Cane.

Adices geniculata è geniculis fibras agentes, & praterea germinibus multis emissis reptantes & subinde surculos erigentes, hanc plantam ad Arundines referri debere demonstrant. Rectius autem Arundo arborescens quam Arundo arbor dicitur.

Cautes in excellam altitudinem attolluntur, ipfam Tenga fuperantes, funt autem teretes, cortice viridi, durus geniculati, é geniculais novos ramos furculolque emittentes, & ad geniculos fpinis oblongis rigidis, una, duobus, pluribúfve muniti, intus filfulofi fiftulis fubrilibus, ad duorum triúmve hominum altitudinem affurgunt priulquam ramos emittunt; cim teneri ac novelli funt, ferme foli-di, & uno tantum angusto tubulo pervii, vetultiores intus cavi, & ad geniculos interfepimento ligus, or uno camuni anguno unano por in recursive minesari, or au generare antereprintent ag-nofe claufi, èt intenis membranà tenui albicante obducti, contianque lignofis, duris, ablicantibus filamentis. Cim teneriore ex fulco virides funt, nullo cortice à lignois filamentis diffinéo ve-filamentis. fiti, cim vetuftiores ex albo flavi & nitentis coloris; intus quodam calcis genere in cavitate obdu-

cuntur, quæ usui medico reservatur. Piso Arundines adolescentes medullà levi, spongiosa & liquida (non adeò farcta ut vulgares canna Saccharifere) refertes esse scribt, quam vulgens, grati saporis gratis avide exugit. Novissimi astem folomes qui maxime succulenti sunt de saporos, magni sium in Indiu, apud Advensa aquè ac Indigenae, spolones qui maxime succulenti sunt & saporosi, magni sunt in Indiu, apud Advenas aquè ac Indigenas, quod bases sint celebris ssius compositionis McMat dista, que in Europan investa in delciuis babetun palatum doctis, & à me quoque non send cam volospate gusta e la A. voerò abi bac Arundina procesa & andos sunte sustanti pronos satura successi substantia, color, sapor & efficacia mutantun, asque paulatum pronos saturativo sono, e sace sucrenos suntenti vi solis caegulatur, ac inspensar pumicis abis inderescis, mox natura truditor sono sono sus sustanti acquirit, vocas sucrenos suntenti suntenti expers salla, peculaturem saporma cultirissione, chorus ussi amutantun acquirit, vocas sirique apud indigenas Sacar Mambu "qui qua levior, albicantier ac glabrior eo pressantior quò magis « Tabaxir inaqualis asque cineris coloris evadit, deterior habetur.

Garcie & inaqualis asque cineris coloris evadit, deterior habetur.

Fossa a que contra coloris evadit, deterior habetur.

Fossa a que contra coloris evadit sinsident. sonihamam lonoa, latitudine ad neriolum dioirali deale.

Folia ad genicula breviffimis petiolis infident, foithamam longa, latitudine ad petiolum digitali, deofia. versus apicem sensim strictiora, venis in longum striata, nervo inferius conspicuo medium percur-

rente; oris si inferiora versus stringantur, aspera, viridia. Flores in spices squamosis, tritici similibus, nisi quod minores sunt, que nodulis caulium congregatim infident, flaminei filamentis renuffimis, dependent. Sexagefimo à l'atione anno (ut ferunt) flores fert per unum ferme mensem. Proxime ante florum exortum primum omnibus foliis spoliatur, &

poltquam deflorus emoritur. Hæc nobis minus verifimilia videntur. His adde è Garcia, ramos erectos esse, misi quòd pulcherrimos quosque interdum incurvant ad

pergulas & deambulacra, apud Indos frequentia, conficienda. Piloni Ligni seu materia craffities trientem uncia sape superat, circumferentia sexdecim, diame-From Light for material statuted in the test appears, streamer test account, matter aliquando quinque est unciarum. E Clusfo bus/st; qui aliud fragmentum décribit 747 pedes lorgum, cupis craffitudo infina parte vigimi uncias ambitu comprehendebat; fingulorum internodiorum longitudo circumferentie partis inferioris utplumnum respondebat.

Dum

De Graminibus.

Lib. XXII.

Dum adhuc tenellæ & virides funt Arundines ab Indis inflecti & incurvari folent, ut magis aptæ evadant gestandis lecticis pensilibus, Palankins ipsis dictis, quibus insident tuni viri, tum seminæ dum aliquo transferri cupiunt.

E truncis cymbas faciunt Indi, quæ binos viros capere possunt, non quidem illas excavantes, sed ce trunca somme annual memoria per medium fecantes, quas conficendure bin mud, federets finguli in earum extremitatibus junctis cruribus, tenentefque fingulis manibus remos, tres aut tes ingui in catuni cat camanas pantas camanas cantinoque iniguis manios termos, tres att quartor palmos longos, quibus cas cymbas impellunt tanta dexteriates, u et ciam adverio rapidoque finamine fumma celentate navigare poffint. Atque in his vectos fe fecuros effe arbitrantur à Crocodilis. Acofta: apud quem reliqua vide.

Quin & ex hisce Arundinibus Indi nonnullis in locis domos suas adificant, ut in Terenate, quas

findunt & fingulari industria intorquent,

Tabaxir Persis lac lapidescens significat. Gerardus Cremonensis in Rhasi Tabaxir Arabum erronee per Spodium reddit, cum Spodium fit Tutia Arabum, cujus in externis remediis solum usus est: Tabaxir verò in Arabum compositionibus intra corpus sumatur, C. B. Verùm J. Bauhinus * Gerardum excusat, nam ille, inquit, reliquit nomen Persicum, & Bellunensis spodium vertit: Sed quid Auctor notes rum in Garcie alteruter aut ambo peccârunt fi spodium esse putarunt, cum Avicenna ipse dicat spodium esse cinebilt. epud rem cannarum, vi venti inter se confricatarum, & ignem ex eo concipientium, & proinde ex illo igne Clus. in Exx. exustarum.

Tabaxir ad ulus medicinæ aptiffima, ab Arabibus & Perfis summo studio quæsita,, auro & argento ponderatur. Indi advulnera tefticulorum & virge utuntur. Valere ettam dicture contra cholericas paffiones & dyfenterias; Garcias internis & externis ardoribus convenire feribit, eóque etiam in biliofis febribus & dylenteriis, præfertim autem in biliofis fluxionibus utuntur: ínque stranguria & urina cruenta. Corticis & foliorum decoctum epotum fervit ad fanguinem in corpore ex vulnere retentum expurgandum, confértque etiam puerperis, ad materiæ sanguinolentæ post partum reterta excretionem. H. M. Arundines ha amputata & igne cremata fertiliffimum prabent cinerem; cum autem cremantur ingentem edunt sonitum, & fragore centum aliquot sclopetorum explotiones amulantur. Aer enim intra cancellos internodiorum ope conclusus, dum rarefit ampliusque spatium desiderat, parietes quaquaversum disrumpit, & vi sibi exitum quarit. D. Arn.

Nascitur in arenosis maris litoribus.

2. Beesha H.M. part. 5. Tab. 60. Bambu species altera.

Arbufcula humilis eft, seu potius frutex arborescens, sedecim circiter pedes altus, ramulisque teretibus, glabris, nodosis medulla farctis donatus.

Folia arundinacea, Ily foliis fimilia, at glabra. Ad ramulorum nodos interdum spicæ proveniunt coniformes, acuminatæ, quibus infident flotculi albicantes, staminei, medium occupante globulo oblongo, è quo stilus exit viridiusculus.

Flosculis succedunt Fructus oblongo plano-rotundi, acuminati, carne intus densa, albicante referti. Provenit variis Regni Malabarici in locis sylvestribus, prasertim in Betsjour, Corremaloer, & Tecken-

Vires 18

Ex hoc frutice Indigenæ fagittas conficiunt & corbes. Ex ramulis arundinaceis calami fiunt scriptorii. Folia si in aqua decoquantur, e ique decoctio exhibeatur menstrua obstructa provocat : eodem decocto fi os colluatur erofas gingivas fanat, & odontalgiam tollit.

3. Nola-Ily H.M. Arundo Indica Bambu dicta tertia.

Est insuper tertia Bambu seu Ily species, Malabarensibus Nola-Ily dicta, præcedentibus persimilis. præterquam quòd internodia tenuiora funt & longiora.

Crescit in Culicolan & Teckenkour.

4. Arundo Rotang dicta Pison.

Hujus ftolones, grato ut Mambu succo turgidi, vel crudi manducantur, vel condimento Achar induntur. Hz minus concavz sunt quam Mambu, sed substantia spongiosa instar herba ferulacez farctz. Baculi exficcati attritu mutuo seu collisione multas fundunt igneas scintillas. Fructum sert hac Arundo edulem & saporificum, cum aciditate quadam grata, rotundum, parvæ pilæ magnitudine, tectum spadicei coloris putamine, duriusculo, fragili, striis perpetuis cancellatim ornatum. Ex fingulis Arundinis nodis ad fummitatem usque sarmenta funium modo intorta & tenacia, foliorum quasi loco, emergunt, hisque fructus globulares, rarò solitariè, sape copulatim adnascuntur. Nucleum porro intus ferunt durum, ex quo contulo exprimitur oleum, non edule solum, sed in medicamentis topicis, præfertim in ungendis nervis, utiliffimum.

Crescit passim, in sylvis circa fluenta hac species, in omnem partem flexilis, eóque ad omnia liganda utilis. Nam incola: [India:] funium loco ea utuntur, & ades suas ex magnis Arundinibus constructas clavorum ferreorum loco ligant; & mireris tenacitatem hujus Arundinis, quæ craffitie digiti humani ferme cum sit, tamen in quatuor partes dissecatur, unde & corbes, & cunæ infantium ex ca confarciuntur; anchorarum etiam pro navibus funes in Javanis; & fane longius durant in aqua falfa quam funes, imò deficientibus funibus nos iis anchoras quantumlibet graves li-

5. Tubuli

5. Tubuli Arundinacei ad Asthma C.B. Tabaci Haytinorum, quos Mexicani vocans Pocyelt. Fr. Hernandez.

Tabacos vocant Arundinum cava perforataque fragmenta, sesquidodrantem longa, pulvere carbonum extrinsecus illira, intrinsecus vero Telt, i. e. Tabaco, Liquidumbra, Xochicozotl, & inter dum alis quibufdam calentibus plantis atque odoribus referta. Horum incenforum ea parte qua Virei-pleni funt fumo ex altera tracto deroratoque, velut quodam fuffimento, formaus inducitur, & om-nis laboris atque laffitudinis hebetatur fenliss. Quinetiam dolores omnes, ac pracipue capitis, fedantur, pituita fluens ad pectus expuitur, juvantur asthmatici, & corroboratur ventriculus. Cavendus autem est nimius eorum usus, alioqui jecur intemperiem calidam contrahet: inque cachexiam & alios affectus inciditur incurabiles.

Quæ de tubulis hisce habet Monardes cap. 15. eadem ferè sunt, eorum tamen compositionem ignoravit.

6. Arundo Japonia flava, internodiis brevissimis, surculis nodos stellatim cingentibus.

E minorum genere funt, craffitie pollicari aut paulo majore, colore flavo, internodiis brevibus palmaribus aut lesquipalmaribus, in medio gracilibus ad nodos crassis & protuberantibus. Unumquemq, autem nodum virgæ seu surculi multi stellatim ambiunt.

CAP. X.

Gramina quadam Brasiliensia à Marcgravio descripta, & per oblivionem omissa, suis Locis inserenda.

1. Gramen parvum, ad Cyperoides accedens, granulis Avenaceis. An Gram.nemorost birsuti species ?

X radicula capillata multi prodeunt caules, teretes, tenues, spithamam alti, ad terram uno foliolo acuto veftiri, è quo tanquam vagina prodit caulis. Summitatem autem caulis in orbem circumftant leptem foliola angulta, acuta, duos circiter digitos longa, viridia quidem, sed ad partem ab exortu interius albissima. In horum foliolorum medio aliquot granula interi Avenæ, fibi invicem funt appofita, in queis semen latet. Caulis & folia pilis albis & mollibus ve-

Foliis multis fimul in fummitate caulis unde panicula exit cum Cyperis convenit, caulis rotunditate & foliorum pilis ab iifdem differt, & ad Gr. nemorosum hirsutum accedit.

2. Gramen cyperoides Brasiliense capitulo quadraugulo. Graminia secunda species Marceravio.

Caulem habet triangularem, 15, 16, aut 20 quoq, digit. longum, supra terram longis, angustis & venosis folis praditum. In summitate caulis capitulum est quadrangulare, quasi è quinq glandibus compositum, magnitudine passiular majoris, ad cujus latera quatuor foliola graminea extendibus compositum, magnitudine passiulare majoris, ad cujus latera quatuor foliola graminea extendibus compositum. duntur. İpsum capitulum odorem habet quasi Chamæmeli.

2. Gramen cyperoides Brafiliense multis capitulis albis. Graminis tertia species Marcgrav.

Itidem caulem habet triangularem, circiter pedalem, atq, juxta humum duobus aut tribus foliis gramineis vestitum. In summitate autem in brevibus petiolis proveniunt sex, septem, aut octo capitula alba, juxta se posita; quorum quodlibet circumstant sex soliola viridia, acuta.

4. Gramen cyperoides Brasiliense, panicula umbellata, granulis aculeatis. Graminis quinta species

Inferius triangularem habet caulem, qui ad quatuor circiter pedum altitudinem affurgit: Folia autem quatuor aut quinq, sesquidigitum ferè longa, Arundinacea: superius umbellas multis acutis granulis, quafi Echinorum aculeis onuftas.

5. Gramen Brasiliense cyperoides paniculis squamosis in umbellam compositis.

Exiles radiculæ, seu rectiùs filamenta, emittunt quatuor aut quinq, caules gramineos, angustos, circiter tres aut quatuor pedes altos. Quilibet autem caulis superius dividitur in umbellam, ut Gramen cyperoides capitula squamata continentem.

6. Grames junceum Brasiliense Jacape diclum. Graminis decimatertia species Marcerav.

E radicula geniculata, juncea, alba, longè laréque fub terra ferpente exfurgit caulis ad trium pe-dum altitudinem, primum fimplex, inflar culmi filiginis, teres, qui poftea in aliquot folia finditur graminea, angulta, in medio album nervum fecundum longtundinem habentia. Nullius eft odoers, nec florem gerit nec semen [rectius dixiffet neutrum sibi observatum.] Solo utplurimum effecto Viret

Vires

Vires

Valere dicitur contra serpentum morsus, si membra eo ligentur supra vulnus instictum. Piso experientia sua commendat radicum juncearum decocta ad venena.

7. Gramen digitatum plumosum Brasiliense.

Caulis teres, tenuis, cavus, gramineus in 18 aut 20 digit. altitudinem assurgit, in medio habens Caulis teres, tenus, carus, granineus in 10 aut 20 ugit. antioniem antigit, in medio nacens nome, & infernis tres, luperius autem flupra nodum nunim folumi actium, granineum: in fummitate caulis quinque aut lex foicas tenues, duos circiter digit, longos, craffo filo haud craffores, coloris argentei, à quibus parvuli è cinereo ad purpuro coeruleum colorem vergentes flocculi dependent, tremuli, & qui vento abripiuntur.

8. Gramen elegans plicatum Paniceum aut Miliaceum.

In trium, quatuor, aut etiam quinq, pedum altitudinem affurgit, ex radiculis filamentofis Arundinis modo. Folia circiter unum pedem longa, eleganter plicata, viridia, figura pæne ut Palmæ nuciferæ majoris, in caule plura. Caulis fuperiùs fert spicam, fesquipedem longam Milii spicæ vel Panici fylv. figurå & magnitudine.

Emolliendi vim obtinet internè & externè, malvæq, vices supplet: in fomentis etiam tenesmo conducit. Pife: qui Gramen hoc Amongeabæ nomine pingit.

9. Gramen florens capitulo squamoso, Jupicai Brasiliensibus Pison.

E pilofis radiculis caules protrudir perquam multos, tenues, junceos, pedem aut fesquipedem longos, qui inferiore parte gramineis foliis veftiumur. Quilibet caulis gaudet capitulo ovali, squamolo, fplendenti, coloris fublutescentis & ex pallido variegati; his superius flosculus insidet tribus quantore folis compositus. Si be sit verum, plant anomalum est bec genu Graminu. In pascus riguis, mensibus preserum pluvus luxuriat.

an patone rigues, menimus peacettu purim sanatat.
Ad curandam impetiginen fimilefiq, cutaneos affectus, à colore & acrimonia natos fucco refrigerante quo fearet, parti affrictum conducit; multúmq, folatii & levaminis adfert pruritum intolerabilem mitigando. Pison.

10. Gramen striatum Brafiliense.

Ex una radice quatuor ant quinque folia enafcuntur, & affurgunt in fex pedum altitudinem, fi-milia Gramini Hifpanico ftriato, praterquam quòd in unico folio una tantum ftria fit alba.

11. Gramen dactylon plumeum, Capuupeba Brafilienfibus, Lusttanis Pes Gallinaceus dictum.

Ad duorum aut trium pedum altitudinem affurgit, caule tereti, geniculato, folis ad genicula plus fesquiped. longis: qui in summitate in 20, 24, & interdum 30 tenuiores caules dividitur, quorum quilibet versus summitatem, ad duorum, trium quatuorve digitorum longitudinem argentea vestitur quante versus juminicatoris, ac usosi un traini quaturi vo ugasi un nongatument algentea vertuur paniculâ, que in medio femen gramineum continent. Caules egregis trufcium. Radicem ad quodvis venenum in quovis convenienti liquore propinatam commendant Brafili-

12. Gramen dactylon altissimum Brasiliense.

Bicubitalem vel tricubitalem fortitur altitudinem, caule & foliis gramineis. Panicula superius in duodecim, quindecim aut plures divisa, quorum quilibet octo aut novem digitos longa, coloris

Duodecima Graminis species Marcgrav. hujus varietas esse videtur, panicula longiore & panè pedali subtiliúsque composita, atque coloris viridis.

HISTORIÆ

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS TERTIUS.

QUI EST

De Herbis anomalis & incertæ fedis.

Lib. XXIII.

ERBAS anomalas voco que ob fingularem partium firucturam feu conformationem ab aliarum norma abludunt, nec notis characterificis cum precedentium Generum aliquo conveniumt. Incerte felsi fun quarum nore Characterifice adeóque Genera quo referenda funt ob imperfectionem descri ptionum ignorantur.

ptionum ignorantur.

Has ad confusionem vitandam, & memoriz juvandæ causå, in quatuor Sectiones distribuemus, nimirum in 1. Anomalas aquaticas. 2. Anom. filiquofas. 2. Anom. quæ ob convenientiam aliquam in partibus præcipuis ad superiorum generum aliquod reduci possunt. 4. Anom. incertæ sedis.

SECTIO PRIMA.

Herbæ Anomalæ aquaticæ.

CAP. I.

De Nymphæa.

Nymphis dicta putatur. 🗠 ๑๓ต์ รู๋ อาจเมลัส Nouspala ปล ก รายประช จุเมลัส การกล, quia aquosa amat loca. A rympins dicta pusatur. A selection and the selection mortus, que in earth randifformate fuir; unde inquir Heraclion vocant aliqui, alii Ropalon à radice clavæ fimili; ideóque eos qui biberint cam duodecim dies coitu geniturâque privari, lib. 25. cap. 7.

1. Nymplas lutes Ger. J. B. major lutes C. B. Park, Nenuphar luteum Brunf. Water-Rifp, with a pellow flower.

T. B.

Haud temere herbam aquaticam invenias, quæ majore radice nitatur quàm Nymphæa, quippe quæ humani cruris craffitudinem nonnunquam affequatur. Harum quæ lutea elt radicem labet foris virentem, intus albam, fungofam & porofam, fapore fubamaro præditam cum quadam affiritione, cui multa appenfa adnata, craffitudine digitali, foris nigricantia, fibrifi, multic sapillata pelia que innatant, forthamam aut fefquipalmum longa, lattudine palmari, formå foleæ equinæ, propemodum rotunda, paullò oblongiora quam candidæ, pinguia, lentóq, virore fiplendentia, fuperiore parte glabra & levia, inferiore verò fibris alqueo diffinda, padeulis digitali craffitudine, cultos duos aut tres longis, aut estam longioribus, tereibus, medullà fungosà, creberrimis rechts canaliculis pervià: quibus ad exorum interdum concurrentibus pluribus pediculis langua candidiffican, qua esta folia nondum explicara. Infat mucronem æmulantia extenore varte obveftit. Flores canaliculis pervià: quibus ad exortum interdum concurrentibus pluribus pediculis langue candidiffi-ma, qua & folia nondum explicara, hafta mucronem æmulanta extenore parce obveftir. Elme-pediculis confimilibus infident, fapore cum dulcedine aliqua fireme adfringence, odore Sifymbrii Cardamines, quinq, foliis craffiufculis confiantes, colore luteo prædit, exceptis ungulus; qui ex-terna parte virefcant: intra verò feptum foliorum quinq, duples eff corona, prior minutifiumorum foliorum, qua externis apprefía rugofa confipiciontur, & fimiliter lutea, quo etiam colore prædita eff interior, fed dilutiore, ex complaribus ligulis retroaciós, & apicibus priorem coronam confingen-elbus; medium occupat pericarpii rudimentum ex luteo viride; quod delapíis coronis, foliique florum, totis jam viridantibus, fauro virore fed nitente tingiur, papaveracei capitis magnitudine, fed forma urceim affabre exprimens, turgido ventre in angultam cervicem definente, qua fenfim dilatata margines urcei effingit, firris extantibus afperatos, & orificii loco aliquoufque perufos: in his feme contineut, fichendos, maiss odam alba, Triticeo grano minus. unateat unagunes urca entige, actios seasons apotatos, or antifa too automorphism his forest continetur, filendens, maiss quan albr, Triticeo grano minus.

Flos hijus finitum illum ardentem feu liquorem deftillatum, quem Aquam vitæ vulgò vocant,

odore referre nobis vilus eft.

1320

I ocur.

Locus.

In fluviis & foffis palustribus majoribus, inque aquis stagnantibus majoribus crebrò reperitur.

A. 2. Nymphaes lutea minor flore fimbriato J. B. C. B. The Icifict pellow Water Tilp, with a fringed flower.

Radiculis multis uliginoso cœno infixa est, capillaceis, è caulium nodis prodeuntibus; folis multis, longo rotundoque pediculo nixis, guftu amaris, aqua innatantibus, demis, caulibus reretibus geniculatis; floribus luteis flori Cucur bitas perquam fimilibus, quinque tantum foliolis constantibus, niculats; nonus ures non cacciones porquam minimos, quando cancari consideraments, non it in lutea majore numerolo ftipara congellis, aur multos apices intus gignantibus, per ambie menutifilme fimbriatis: calyculo oblongo, lato & compreffo, feminibus pleao oblongis, latis, in ambitu pilosis. Atriplicis ferè modo, gustus quoque amari.

In fluviis & stagnis majoribus nascitur, non tamen admodum frequens. In Insulâ Eliensi

A. 3. Nymphæa alba Ger. J. B. alba major C. B. White Water-Lilv.

Lutez ante floris productionem fimillima est, rotundioribus tamen foliis, [Dod. & foliorum & florum pediculis rotundis.] Radix craffitima, corrice tegitur nigrore, intus candida & fungofa, unde plurime exeunt fibra; quibus in fundo hæret: flores autem longfilmis, aquas trajicentolus pediculis harentes, candoris emaculati, nonnihil odorati, Laliaceis floribus fimiles, multiplici foliopeticulis harentes, candoris emaculati, nonnihil odorati, Laliaceis floribus fimiles, multiplici foliopeticulis harentes, candoris emaculati, nonnihil odorati, Laliaceis floribus fimiles, multiplici foliopeticulis harentes, candoris emaculati, nonnihil odorati, Laliaceis floribus fimiles, multiplici foliopeticulis per candoris emaculati, nonnihil odorati, Laliaceis floribus fimiles, multiplici foliopeticulis per candoris emaculati. rum agmine stipati ; verum extima folia exteriore parte ex albo virescunt, ut Ornithogali: medium occupant famina numerofa. Dodon, autore post florem capitulum prodit rotundum, in quo semen nigricans, splendens, Milio majus.

Jemes memans, ipienseris, svano insipo-Nymphaza Brafilientis flore albo, Afguepe indigenis dieta, non videtur specie diversa. Flos (ob-servante Marggravio) duodecim constat folis, oblongis acutis, angustis, albis, & quatuor soliis vi-

ridibus subtus, suavis odoris.

In fluviis oritur sed rariùs apud nos in Anglia.

4. Nymphea alba minima C. B. alba minima five Morfus rane Park. Nymphea minim five Morfus rane J. B. Che icast white Water-Uisp, or Freg-bit.

In aqua fluitans multiplicat se flagellis suis tenuibus, in quibus veluti parva capita, unde foliorum an aqua matan manquente nageun na camono, in quoto ventu par a capita, unice romorim exortus, & radices tenuitime, finadum versis tendentes. Folia circinatar rotunditatis, teneris, un-cialbus, interdum duplo maioribus, Afari folis feré fimilibus, fed minoribus, pediculis nixis palmaribus. Flores veluti è vesica prodeunt, majusculi foliolis ternis albis constantes, Dod. medio-

Varietas.

Vires.

Locus

In aquis pigrioribus & cœnofis tardè fluentibus.

Hujus varietatem flore pleno odoratiffimo observavimus in fossa quadam palustri ad latus aggeris

Seu calcett Audrey eassifyer dieti, propè pontem ligneum, in insula Eliens.

His addit Lobelius, &c xe o Gerardus, Parkinsons, & Bauhinus uterq, Nymphaam luteam minorem, quam juxta amenistima Thamesis thenta in udis scrobibus frequentem scribit: Item Nymphaam albam minorem, quam in Anglia, vià qua Londino, Oxonium, ac Briftoliam ducit fecus & trana aquas viarum pigriores minúfq, profundas reperir afferit. Ego & amici diu utramq, quafivimus, necdum invenimus in Anglia, aut ab aliis fide dignis inventas audivimus, tantum abest ut frequentes fint apud nos. Ego certè Lobelio non multum fido: nam & alias aliquot plantas sponte in Anglia oriri tradit; quas post ipsum nemo quisquam hactenus invenire potuit, nec puto inventurus eft. Nymphaa lutea minor flore fimbriato in Anglia satis frequens est; forte hanc intelligit Lobelius, Nymphaæ luteæ minoris Septentrionalium titulo. Nymphæa alba minor nobis hactenus incognita est. D. Magnol Monspeliensis in stagnantibus aquis circa Lateram eam astate sapius occurrere scribit : utinam accuratius descriptam nobis dedisset.

errirere terioti: utinatin accuratus seterinata nons desatrica. Nymphax utinufi, alba & lutex radix, folia, flores, femen in ufu funt adversus fluxus, przecipuż vero gonorrhezam & pollutiones nocturnas, feminis acrimoniam, fanguinis aftum & tenuitatem. Extrinfecus fape adhibentur folia & flores ad febriles aftus & vigilias fopiendas [in lotionibus pe

dum, in importione foliorum feil. lumbis, remporibus, plantis pedum.] Schrod.

Multi ab hujus plantz ufu cavent, eo timore ne iis coeundi tum vires, tum defiderium minuantur: compertum enim aiunt ufum feminis acque radicis homines reddere ad Venerem valdé frigidos & tardos. Plin. lib. 25. c. 7. coitu genituraque privari feribit qui biberint eam duodecim diebus.

Radix Nymphaz candida vino nigro decocta & pota mensum muliebrium abundantiam sistit efficaci remedio, etiam its qui de omni auxilio desperârunt. Idem de Semine intellige. Trag. Henricus Petraus radicem Nymphaæ albæ vino coctam & potam commendat in nimio mensium

fluxu, è Dolzi lib. 5. c. 4. fect. i 8.

Turcas perhibent per noctem flores Nymphax in aqua macerare, qua fi nares inungant, vel eandem bibant, putant le à multis gravissimis morbis immunes futuros, & le ab iis præservari posse. Nos ex floribus albis conservam & syrupum conficimus quæ somnum conciliant, segnius tamen quam

Papaver. Simon Paul. Quadrip. Botan. Claff 2. p. 94, 95.

Experientia foio in excoriatione palati vel Uvulæ & Linguæ à materia calida adulta Aq. Nenupharis cum Cafura conducere, ex observationibus Marcelli Cumani ab Hieronymo Velíchio editis.

° 5. Nimohaa

* 5. Nymphæa alba major Ægyptiaca five Lotus Ægyptia Park. Lotus Ægyptia Alpin. exot.

Foliss constat numerosis, magnitudine colore atque figura Nymphax alba folis proximis, undiq. crenatis, pluribus lineis seu nervulis per folii superficiem varie discurrentibus, pediculis è radice exeuntibus nixis ut in illa. Ac nec folia tantum Nymphæz fimilia habet, sed & capita, & radicem, & flores etiam magnitudine, figura, & colore albis Nymphax floribus fimiles, fingulis fingulos pediculis seu caulibus viridibus, rotundis infidentes, aliquantum odoris levissimi, ad Violæ odorem inclinanreu camous vinnous, roums inneemes, anquammusous sevinnin, au vioue doorem inclinan-tis respirantes. Floribus fuccedunt capita rotunda, Melpilo magno magno, furciuli Nymphæ albæ fimilia, cortice vindit contecta, intus veluti longos parvo(6, folliculos habentia, quæ fomes continent minutum Brafficæ femini fimile. Pedicali tum florum unm foliorum long funt, digitum mininum circiter craffi, tercets, cavi, decem ferè alterutrorum ab eadem radice. Radix rotunda in oblongum, magnitudine & figura ut Pyrus parva, exteriùs nigra, intus flavescens, pulpa sanè carnosa & dura, gustu adstringens & subdulcis. Prorsus verò aucta non superat magnitudinem ovi gallinacei. Indigena ex jure coctam libenter comedunt. Videtur coctu intus colore ovi rubrum imitari. Ab hac radice craffa & torofa innumera fere fibrofa, tenues, colore albicantes radiculæ procedunt.

In locis nonnullis aqua Nili fluminis, æstate de more solito aucti, inundatis, ac velut lacunis effe. Locus. ctis (quos locos Birchas Ægyptii vocant) adeò abundat, ut tota aqua superficies foliis contecta occultetur, plantæque tandiu vivens supra terram cernitur, quoad tota aqua terra fuerit absorpta, atq. siccata; quod fieri folet Novembri menfe, quo tempore Loti plante ilub terra occultantur, marceleratibus tum foliis, tum floribus, tum fructibus, cum totis fus plantes: quo conftat Lotum annuam

lib. 4. cap. 11.

Id proprii hæc planta (inquit Aipinus) habere videtur, quòd quantacunq, fit aquæ altitudo usq, ad illius superficiem crescat, floresq nunquam intra aquam aperiat sed semper supra superficiem ejus,

non multum tamen, attollat.

Qua Theophraftus & Plinius habent de mirabili hujus planta ad Solem conversione, quòd scil. slores ejus fole occidente se comprimant, capútq integant, ad ortum aperiantur & supra aquam assurgant, se in Nymphæa alba observasse affirmat Prosper Alpinus, Ipsam nempe occidente Sole slorem claudere, deinde se totum cum foliis sub aqua occultare, eoq oriente florem primum extra aquam promere, aperire, atque paulo post cum omnibus foliis supra ipsam afsurgere: Nobis certè incredibilia videntur.

CAP. II.

De Tribulo aquatiço.

Ribulus dicitur கால் ரி ரல், தெல்லை, quòd fructu suo tria vulnuscula infligat, vel quòd cuspidatum trifariam feriat. Bod. à Stapel.

Tribulus aquaticus J. B. C. B. Ger. aquaticus major Park. Water Caltrops.

F. B. Ex uno capite in the faisa multa, fefcuncialia, duobus quadrantibus fuperioribus ferrata, fupra Ex uno capite in faisa multa, fefcuncialia, pediculo palmari & fefquaplamari, fungoli glabra; fubrus rugolia, Populneis quodammodo firmita, pediculo palmari & fupra fungolia properti proper glabra; lubtus rugola, Populneis quodammodo imiua, pediculo paimari & telquipaimari, tungolo & paullò infra infertionem tuberolo hartentia. Fiere parvos albos fequuntur muricati frudus, * fipt. * fi promunt, partim in aqua natantes, partim limo harentes.

Pollum, patient a qualitation patient and the state of th Junio. Matthiolus in plerisque Italiæ fluminibus & lacubus provenire ait, præsertim in agro Mantuano & Ferrarienfi: neque folum in dulcibus aquis gigni, fed etiam in mari, quod non credimus.

Nos fructus Venetiis venales vidimus. Pleniorem hujus planta descriptionem videsis apud Jo. Bod. à Stapel, Comment. in Theophr. hist.

CAP. III.

De Faba Ægyptia.

EC planta à nonnullis Nymphææ species censetur ob conformitatem in foliis caule & radice. Flos etiam catera Nymphaz fimilis solo colore purpureo differt. Pracipua differentia est in fructu.

Faba Ægyptia Bod. à Stapel. Faba Ægyptia Dioscoridis & Theophrassi, cujus radix Colocasia dicebatur Park. Faba Ægyptiaca Dioscoridis assinis C.B. Fructus valde elegans, Faba serce Ægyptia Dioscoridis J. B.

Hujus fructum fic describit Clusius, Prægrande Papaveris caput, cujus summum fastigium transversim fuisset practium, referebat; membranacea enim & rugosa constabat substantia, subsusci coloris, levi admodum, licet ejus circumferentia suprema parte novem esset unciarum, sensim tamen derefecens, usque ad pediculum qui flarem cui fructus successerat sustinuisse videbatur; apparebant enim quadam ubi flos inhæssiser vestigia: superior porro fructus pars prorsus crat plana, 24. lacunis five cellulis serie quadam dispositis pradita, instarfavi Vesparum; in quarum singulis singularia Gemina, five parvæ nuces, instar pumilarum glandium continebantur, pæne unciam longæ, unciam in ambitu crassa, quarum suprema pars fusca erat & in mucronem definebat illi similem qui extimam glandis partem occupat. Infima pars exiguam lacunam habebat, vestigium videlicet ubi pediculus illam in cellula retinens inhæfiffe videbatur: nucleum autem continebat rancidum & fittu

Hanc ipfam plantam in infula Java invenit Justus Heurnius M. D. & verbi Divini minister in India Orientali, qui eam Nymphax glandiferx Batavicx Javorum nomine descripsis his sere verbis.

Ejus [fructus] sungosus rugosus calyx est, globum dimidium referens, viridis coloris, qui duodecim, vel feptendecim loculis diftinctus est; loculorum quivis glandi fimilem fructum continet, ex violaceo nigricantem intus albiffirmum, corculo viridi, adftringentis saporis & subamari ut Glandium, ficcamgreament mus aominiant, corcao virus, autorigants agors de mosanes a Grandum, fieca-tum ut Avellanarum. Caulis bicubitalis fæpe, rotundus, afper, fungolis. Folia ingentia, Batavicæ Nymphæ plane fimilia. Flos etiam noftratum fimilis, odoris validi ut olei Anifi. Nafeitur in paludofis & ad ripas fluviorum. Hace è Jo. Bodæi à Stapel notis in Theophr. hift. &

Parkinsoni Theat. ubi plura vide. Hanc plantam veram & genuinam Antiquorum Fabam Ægyptiacam esse nemini dubium esse potest qui descriptiones inter se contulerit.

Jac. * Bornius plantam hanc titulo Nymphæe Indice flore purpureo fic describit,
Nostrati Nymphæe in omnibus tam in latis, quam rotundis folius, caule & radice plane convenit: flore verò disfert, qui in nostrate vet albus, vet flavus est, hi cautem pulchrè purpureus, odore
gratissimo nullo modo nostrati cedens. Fructu quoque & calyce longè à nostrate Nymphæa disfert; qui in superficie hic planus conspicitur, tanquam si per medium cultro diffectus effer: verrucas parvas, in orbem diftinctas super oftendens circiter 30. numero, qua paulatim grandescentes calveem fibi unaquaque effingit, donec maturescens nucem Avellanam dempto putamine cum forma, cum nucleo valde referunt; saporem quoque ejus non male amulatur, qui tamen fatuus aliquo modo & aqueus est, naturam redolens elementi in quo crescit.

Viribus cum Nymphaa nostrate convenit, ideóque decocto hujus planta, à Malais edocti, utimur in calidis morbis, Febribus ardentibus, Phrenitide, Cholera, & in mortifera dysenteria. Hacte-

nus Bontius.

Locus.

CAP. IV.

De Millefolio aquatico.

t. Millefolium aquaticum minus Park. J. B. aquaticum floculus ad foliorum nodos C. B. My-riophyllum aquaticum minus Clufü Ger. Small Water-Milfoil.

Atè se fundentibus scapis præditum est, qui rotundi, virides, frequentibusque nodis intercepti funt; è quibus tenues, capillace aque fibras spargir, quibus telluri inharet: superior scapo-rum pars palmum supra aquas eminet, quam ad singulos nodos quinæ tenuium, parvisque soliolis præditorum foliorum alæ ambiunt, vix unciam longæ, virides admodum, quæ fenfim circa scaporum summitatem minuuntur, sic ut in pyramidalem quasi formam scapi definant, qui summo faffigio totidem flosculos quot foliorum alas in tingulis nodis ferunt, putillos valdè, octonis candidis foliolis fimul junctis, nec fefe explicantibus, præditos, qui deinde in quadam tubercula, quatuor radiolos in capite habentia transeunt.

In lacunis secundum rivos fitis, nec profundis, observavit Clusius, Flore & semine mense Junio onustum: nos in rivulis circa Cantabrigiam copiosum satis invenimus.

A. 2. Millesolium palustre galericulatum Ger.emac. aquaticum flore luteo galericulato J.B. Park. aquaticum lenticulatum C. B. Pooded Water Milfoil.

Tenuiffimis filamentis totum est contextum, ifque ferè indigestis; appensis hinc inde crebris emblematis orbicularibus, Lenticulam aquaticam amulantibus. Caulis tenuis, dodrantalis, nudus, in ramulos aliquot parte superiore divisus, flores gerit luteos, majusculos, cucullum referentes

Irr fossis palustribus Lincolniensibus & Eliensibus reperitur. Duas species observavit D. Dent,

Vocavi (inquit C. Bauhinus) lenticulatum, quia vesiculæ parvæ Lenticulares non tantum ultimæ foliorum parti adhærent, sed infinitæ omnibus foliorum partibus subjiciuntur.

Hanc plantam quoniam alis imperfecte descriptam oblervavimus, ipi pleniùs accuratius & descri-bere conati sumus. E radice limo inharente cauliculos emittit infirmos, teretes, creberrimis geniculis diitinctos, in aquis fluttantes, in ramulos rariores divisos. Ad fingula genicula fingula exeunt folia, ramo-

la,ramo ad exortum hinc inde infigniori: Tum folium reliquum,tum rami dicti ramulos alternatim ab hoc & illo latere emittunt, in tenuia & capillacea segmenta subdivisos, quibus accrescunt vesicula, pellucida aqua plena, qua cùm vetultiores funt nigricant & fragiles evadunt velut turbinatorum telta: has lenticulares appellat C. Bauhinus. E centris divaricationum ramorum exeunt fubinde eauliculi craffiusculi fatis, firmi, dodrantales interdum, aut longiores breviorésve pro aquarum profunditate, foliis nudi, [versus fummitates tamen quædam foliorum rudimenta apparent] in fastigio flores gefrantes quinque, fex, septémve, pediculis sescuncialibus aut longioribus, purpurantibus infidentes, tractice is a periente, periodic production becomes periodic perio ditur. Vasculum seminale parvum, subrotundum, figura seminis Lithospermi, unicum intus includens femen, rotundum, fuscum. Folia juniora virescunt. In extremis ramulis, nunc [Julio mense] gemmæ infignes cernuntur, ad tactum admodum vifcidi.

Floret Julio & Augusto, & semen brevi maturat. In piscinis, inque fossis palustribus occurrit, sed rarius.

Lib. XXIII.

Tempus. Locus.

CAP. V.

De Cotyledone aquatica.

A. 1. Cotyledon aquatica J. B. aquat. acris Septentrionalium Lob. palufirii Ger. Park Ranuvculus aquaticus Cotyledonis folio C. B. Marth Pennymogt, White fiot.

Iticulis rotundis, crebris geniculis interceptis, vel sub terra, vel in superficie terræ reptando se propagat. E geniculis tum fibrillæ seu radiculæ albæ creberrimæ, tum folia, tum eriam pediculi flores sustinentes exeunt. Folia circinata: ferè rotunditatis, crassa, digitum lata, per margines leviter crenata, glabra, pediculis semipalmaribus aut majoribus summa parte hirsuis, eo-rum centra occupantibus insident, sibris indè in foliorum margines velut tot radiis ductis. Ex alis foliorum exeunt cauliculi seu potius pediculi digitales, tenues, infirmi, in summitate flores aliquot glomeratos [octo interdum aut plures] sustinentes. Singuli autem flores quinque perexiguis, acutis, dilutè rubentibus foliis componuntur, & fummitati feminum fingulorum, feu fortè binorum, conjunctorum, nudorum infident, velut Thlaspeos cujustam compressorum. Interdum in eodem caule bini habentur, alius super alium, florum & seminum glomeres: bini quoque non rarò ex ejus-

dem folis finu exeunt pediculi florifers. Sapor plantæ mihi potitis amarus quàm acris vifus eft.

In paluftribus frequentiffima est hace planta: polt mediam æstatem floret.

Panta est singularis & sui generis: folio quidem Cotyledonem veram exactè refert, verum caule, flore & femine immane quantum ab eadem differt.

2. Cotyledon repens Brasiliensis, Erva do Capitaon Lustanis Marggr.

Marggr. Radix recta, teres, geniculata, alba, sub terra serpit, & ad genicula unius aut duorum digitorum intervallo diftantia, multa agit filamenta tenuia, & ibidem caulem [rectius pediculum] duo aut tres, etiam octo aut decem digit. altum protrudit, exilem, teretem, fiftulofum, ex albo purpureum, inferiùs in medio filum lentum habentem: quilibet autem caulis fert fuperiùs unicum folium rotundum, lætè viride ut Nymphæ, non ità solidum, in ambitu crenatum more folii Umbilici Veneris: caulis in centro folii aut circiter inferitur, & ex centro infertionis tenues vena ad circumferentiam disperguntur. Radix contrita odorem & saporem habet radicis Petroselini.

CAP. VI.

De Stellaria aquatica.

A. Stellaria aquatica Park. Millefolium aquat. 13. sive Stellaria aquatica C.B. Alsine aquat innataus folius longiusculis J.B. Water Startwort, or Startheaded Water Chickmeeb. 7.B.

Enticulæ modo aquis innatat, longis, tenuibus, teretibus, infirmis coliculæ, pedalibus & cubi-talibus ac etiam longioribus, in ramulos fubinde abeuntibus: è quorum geniculis non tantum demittuntur fibræ tenuissimæ & albidæ quibus radicatur, verum etiam bina solia per ge-niculos oriuntur, Allines, semunciam serè longa, ex angustiore principio sensim parum dilatata: extrema autem ramulorum supra aquam coronant folia multa, alia aliis imposita, latiora radiatimque digesta, decrescentibus semper interioribus. Ad singulos caulis articulos sposus bini oppositi, hinc inde unus, è foliorum finubus exeunt, duobus foliolis albis, ad fe invicem flexis compositi, cum stylo albo pro flosculi proportione longiffimo, luteo apice infigni. Flosculos excipiunt vascula feminalia ex rotundo paululum compressa, quatuor lineolis altius impressis in quatuor partes distincta. In vasculorum summitatibus emergunt pili aliquot nigri velut apicem constituentes.

Unnnn 2

Locus.

* Lib. 4.

Lib. XXIII.

CAP. VII.

A. Militaria Aizoides Ger. Stratiotes sive Militaris Aizoides Park. Aloe palustrio C.B. Aloe five Aixoon paluftre J. B. Water Sengreen, og Fresh water Soulbier.

Nolsa habet Aloes herbæ fimilia, sed breviora & minora, per ambitum duris quibusdam, brevibus aculeis spinosa; inter quæ vaginæ quædam erumpunt, cancrorum forcipulis similes, quibus dehiscentibus flores exeunt candidi, trium foliorum, Ranæmorsûs perfimiles, luteola exion scancemon pare seems canoning train reductions, rather most performers, interest experiments in medio genentes. Pro radicibus fibre longs funt, rotundez, candidez, craffloribus ly-rarum fidibus, aut longis lumbricis perfimiles, que ab iplo folia promente brevi capite descendentes aque fundum petunt, quem tamen rarus assequentur. Excunt ab codem & alia: oblique fibre, quibus uti Ranz morfus multiplicatur.

In fluentis pignoribus, stagnantium aquarum lacubus, & fossis palustribus majoribus non rarò in-

mi neume i gramme, negramma aguami accesso; co mo panatinus magnitus mol ritorius venitur, maxima foliorum parte unà cum floribus aquas fuperante; refliquis firrips parteins fub aqui conditis. Junio, Julio & fubinde Augusto floret in Infula Elieni.

Carerum fibras, quas pro radicibus habet, feclerati Agyrta, in aqua plena phiala, quò majores appareant, mulierculis oftentatas impudenter mentiuntur vermes este, quos medicamentis suis ex intestinis eduxerint, teste Dodonxo.

CAP. VIII.

Stratiotes Agyptia J. B. Strat. aquatica vera Dioscoridis & Agyptiaca Park. Lenticula palustris Ægyptiaca sive Stratiotes aquatica folius Sedo majore latioribis.

Rope Pelufium, nunc Damiatam dictum, Ægypti urbem, in foffis aqua Nili decurrente ple-nis copiose provenit hac herba, aqua Lenticula paluftris modo fupernatans, fine caule, folis Cynoglosa, brevioribus, latioribus, densioribus, durioribus, hirsutioribusque ac albidioribus, à quibus pro radicibus exigua & rara quedam lanugo pender. Sedo majori fimilis eft; Nullo odore prædita, eo excepto quem ab aqua accipit; sapore tamen adstringente ac sicco linguam ferit, non fecus quam Acacia.

Hanc plantam Antiquorum Stratiotem effe minime dubium videtur. Stratiotes enim, teste * Dioscoride, fluviatilis cognomen ex eo traxit, quod in aquis nascatur, inque iis supernatans fine radice vivat, quamvis folium habent Aizoo fimile, ac majus. Plinius verò tradit cam in Ægypto tan-tim ex inundatione Mili nasci; Aizoo etiam similem esse, ni majora haberet folia.

Stratiotes Ægyptia Dioscoridis Vellingii.

Cùm in eodem loco, nompe in Nilo propè Pelufium observata sit ab Autore Cl. Veslingio à præcedente non diversam esse suspicor, quamvis nec descriptiones nec icones per omnia conve-

Folia hujus, describente Veslingio, Aizoo quidem, sed majori illi & arborescenti fimilia diceres, ni majora multo forent particique latiora. Surrecta pleraque videntur, roscóque concessi fitipata, & citra male aratis dispendium plicis in longitudinem rugsique non ineleganter crispata. Circa exortum, ut folet, angultiora folia paulatim deinceps dilatantur: extremorum altero non in acumen exeuntia, sed reflexis leviter oris paulatim diducta sunt: extera dilutiùs virescentia, Verbasci instar molliter utrinque hirsuta. Flores non observavit. Planta tota sessili base Nilo incubat aquis innatans citra radicem, quamvis radicum vicem demissa terram versus tenuissima fibrarum veluti filamenta fustineant.

CAP. IX.

Lens palustris latifolia punctata Park. Lenticula palustris latifolia punctata C.B. Lens palustris Pata-

Dunam costam longiusculam adnascuntur utring, in alæ modum folia denso agmine mutuò se plurimum tangentia, ex oblongo rotunda, semuncialia superius punctis minutiffimis notata, inferius muíco obducta. His inferne copiose Lenticule, aliquando singule, aliquando terme & quaerma, rugofo pratenui cortico donate adherent, quibus femen copiolifimum min-tiffimum & flavelcons includitur. Sapore ell aque de la companio del companio del companio de la companio del companio del la companio del compan

Hæc planta rectiùs fortasse ad Capillares refertur.

CAP. X.

Graminifolia paluftris repens vafculu granorum piperis amulis. Pepperigtals.

PErexigua haz planta per terram repit foliis tenuiffimis; in alis foliorum globulos feffiles profert granorum piperis magnitudine ferè, seminibus albis refertos.

CAP. XI.

Gramen Offifragum Norwegicum & Cimbricum.

Æc planta impropriè Gramen nominatur à S. Paulo & Bartholino, quia non est flore stamineo. Radix ejus crassa, nodosa, instar radicum seu raparum Rothfeldianarum folia longa, acuta instar Iridis, flos flavus colore saturato. Locis paludosis & humidis crescit inter alia dumet a programmes villas colonorum; primum gramen eft quod vere prodit; une avida fint pe-cora ad decerpendum; ex (il hujus pecora and le fabent, macie confecta, finid dorft extra pro-tuberance (unde ruftici dicunt quod dorftum fit fractum) pedibus offibiolis, debilibus, ur ærgerimeincedere queant. Pro Antidoto Ruftici semper habent ossa exiccata in promptu, in parva frusta confracta, que quotannis magna copia colligunt, & conservant ad hunc usum; hac avide devorantur ab arthriticis bovibus, vaccis, ovibus, equis, porcis, &c. & in minima dentibus comminuuntur, & deglutiuntur unde falivatio sublequitur, & pecora convalescunt: aliqui pro remedio utuntur radice Tormentilla, omnes ferè tamen offibus acquiescunt.

An hac phanomena producuntur à fodinis mercurialibus vel plumbeis, eorumq, effluviis, vel à fuperflua humiditate vernalis plantæ, contendant Philosophi.

Notandum eft variare plantas pro diverfitate foli, loci, & Climatis, in quibusdam enim regioni-bus hac herba innoxie à bestitis consumirur (adnotante Bartholino) & à Chirurgis usurpatur pro Cenpus ites in a lis very tamperición pecoritos se odiola rufticio, ur ilta loca circumfepiunt in quibus copiosè luxuria. Vide D. Joh. Frid. Treubleri Obferv.

in quitus copios taximas. The Domains Transcolor Officerations of Supreatur D. Taxicredia Keinijon, (qui onnes has observationes de gramine Offifrago collegit) hanc plantam effe vel Cantaurium paluftre luteum minimum noftrum Catalog, plant. Angl. vel Ranunculi graminei aut potius Asphodeli speciem.

CAP. XII.

Gladiolus lacustris Dortmanni Clus. cur. post. p. 40. Leucoium palustre store subcaruleo C. B. Glad. lacustris Clussis, seve Leucoium palustre store caruleo Baubini Park. 19ater-

Ujus folia dodrantalem longitudinem rarò excedunt, crassiuscula & concava sunt, interstitión, discreta instar filiquarum alba Viola & similium, viridia alioquin, & dulcis saporis, anathus urinantibus gratum pabulum; nam ad aliquot uluarum altitudinem fib aqua la-tent, quam ramen caulis inter illa emergens (uperare conficiente, floribus albis onuftus, Leucoi flore tens, quant union causinos insecues repeate compensar, nontre ano situatos. Lettora flore amplioribus, cava illa scinima parte, periodo a quo dependent proxima fubocculei coloris, formam parte references Gladioli, non prortus tamen fimiles, quinque folius conflantes, quorum duo fupe-parte references Gladiolis, non prortus tamen fimiles, quinque folius conflantes, quorum duo fuperiora ad pediculum reflectuntur, tria reliqua, que latiora, propendent. Floribus succedunt turbinata vaícula, rufo femine plena.

nata vaicuus, 1400 tollius puro fabulo fubfternitur, nullam alioqui plantam præter hanc Naicitur in flagnis quorum fundus puro fabulo fubfternitur, nullam alioqui plantam præter hanc alente. Sub extremum Julium florentem fe observaffe feribebat Dortmannus apud pagum Noreb & Westerveld in Drentia, nusquam alibi. Nos in lacu parvo aut stagno Hulswater dicto non longe à Pereth Cumberlandiz oppido copiolum observavimus.

SECTIO II.

Anomala Siliquofa.

CAP. I.

De Acantho.

Canthi pueri in florem sui nominis versi fabula nobilis quem Pzderota à puerili, uti suspicatur Kyberus amore Graci vocant. Melamphyllon etiam non inepte à Gracis dicitur here herba, quod folium faturato virore nigrefeat. Planta est fingularis & anomala, quam Botanici vulgò ob folia in Sylvestri genere spinola Carduis annumerant. Uuuuu 2

Lib. XXIII. De Plantis Anomalis.

Dicitur verò Branca urfina à fimilitudine quam folia habent cum anterioribus urfi pedibus. Acanthi folia veteres Architecti ob figura venustatem & elegantiam epistyliis seu columnarum capitulis insculpere solebant. Frondibus Acanthi (inquit Vitruvius) columnas Corinthias veteres Architecti coronabant, quarum effigies adhuc hodie nostris frequenter oculis offerunt. Vestibus etiam prenolis figuram Acanthi foliorum circumtexebant: unde Virgilius,

Et circumtextum croceo velamen Acantho.

Verum an Branca urfina vulgaris fit verus Antiquorum Acanthus merito dubitatur, quia Plinius Acanthum topiariam herbam facit, Branca autem urfina operibus topiariis omninò inidonea eft, nec Acantum upsatisti neutomi neutomi neutomi neutomi pranto del propositi di mandicilis de fequax, de in Animalium allarimure returni formas de fetigies fingi apaa. Ex altera tumen parte Acanthi deferiptio apad Diofeoridem Brance urfine perbellè quadrat. placet Jo. Bod. à Stapel. Comment. in Theophr. hift. lib. 4. cap. 3. p. 308.

1. Acanthus Sations Lob. Ger. Park. Sations vel molles Virgilii C.B. Carduns Acanthus sive Branca urfina J. B. Brank-urfine, or Bearg breech.

7. B. Acanthi folia humi fula, pedalia, profunde laciniata, mollia, intenfo virore splendentia, pilosa. Inter here larget caulis duum triumve pedum, recus, firmus, folis nudus, minime ramosus, qui à medio ad immum ufque fatigium thyrium gent florum candidorum, quorum folia richum imitata, oblonga, foliis coercentur vindibus, per extremum laciniatis nonnihil & ipinofis, medium occupanoutonga, rous coercentur vincious, per extremum lacinitato noninni ce ipinonis, medium occupantibus faminibus crafficiulis. Some in oblongis continetur pericarpiis, latum, planum, rotundum, rotundum, rotundum, rotundum, rotundum, rotundum, rotundum, serificiale literum. Radices longé, latéq, vagantur, foris nigra, intus alba, fapore glutinolo & visicido, ut & folia: adeò vivaces ut vel minima particulà in terra relicta germinabit; fingoris tamen minus patiens est.

In Italia meridionalibus circa Baias & Neapolin, inque Sicilia infula copiosè provenit.

In Italiz meridionalibus circa Baias ex Neapolin, inque sicula inula copiose proventi.

Il teliz è quinq, herbis emollientibus. Ufus potifiinum externus eft in clyfteribus altifque paregoricis, quarumcumque formularum & utplurimum in cataplafmatis. Radices, autore Diofcoride, ambuftis & luxatis commodant in cataplafmate impofitaz. Potz urianni ducunt & alvum filtunt. Podagris caldis tritz & calefactæ utiliter illinuntur. Plim. Porfunt etiam tabidis, fanguinem fipuentibus, ex alto delapfis, ictu alique aut conaum fupra vires læfis [ruptis atque convulfis Diofc.] non minus quam Symphyti majoris radices, quas fubfiantia, lento fucco & qualitate proxime refert. Dod.

2. Acanthus aculeatus C. B. sylvestris Park. Carduns acanthus sive Branca ursina spinosa J. B.

Sylvefiris Acanthus caule, faftigio acuminato, floribuíque cineto, florum colore ac ípecie, tum & femine fativum refert, fed tamen brevior ac humilior: [folia fimiliter ampla, multis incifuris la ciniofa, sed haudquaquam lævia, verùm frequentibus, asperis, duris spinis circa marginum crepidi-

CAP. II.

1. Leontopetalon Ger. Park. C.B. Leontop. quorundam J.B.

Adix pugnum implet, rotunda, tuberibus multis inæqualis, cortice cinereo, pulpa virente in luteo, sapore amaro. Hinc exeunt pediculi pedales, trifariam divisi, quorum singulæ divisiones bina aut terna gerunt folia, circinatæ ferè rotunditatis alia integra, alia laciniata & veluti crifpa, colore ex glauco flave(conte, venofa. Inter folia caule extrigit, lines pallide purpreis firiatus, in mulcos ramos divitis, folis minoribus minifique incifis ad genicula donatus. Flores res triatus, in mutor ramos uvius, tous interiores minarque mans as generale dollates in unciablus specialis foils oblongis interjectis, in caulbus piecatim congetti, lutei, Ranunculi fiorum magnitudine, quinq ftellaris oblongis foils confiant, spicibu luteolis umbilicum circumfantibus; quibus marcefeentbus prolongantif pediculi in palmarem longitudinem, in extremo utriculum venofium Halicacabi fultimentes. Semen nigrum, Canna Indica femini perfimile. Parkinium venofium Halicacabi fultimentes. fonus filiquas parvas floribus succedere scribit, crassiores & breviores quam Fumariz bulbosz, alioquin nonnihil fimiles, semma parva, rotunda continentes: quin & totam plantam Fumariam bulbofam quodammodo æmulari-

Circa Halepum Rauwolfius reperit. Matthiolus in Hetruriz arvis aliiso, Italiz locis se vidisse ait, nascique frequentem in Apulia.

Radix usurpatur in Halepo ad detergendas vestium maculas.

2. Chrysogonum Park. Chrysogonum Dioscoridis quibusdam J. B. Leontopetalo affinis foliis quernis C.B.

J. B. Kanouel.

Altitudinem Leontopetali adfequitur, éstque huic caule, floribus, radicéque rotunda (quæ interna parte rubra etl) haud abfimilis. Cauliculi tamen graciliores, in terram repandi, & ab origine fili modo tenues, in varios ramulos divis, quorum extremis floculi adhærent conspicui, lutet, denforeq. Ripatu politi, quatuor communiter foliolis constantes. Folia coliculorum dorso adharent gemina utrinq, & tia sibi invicem opposita ut crucis figuram positu suo efficiant; atro-virentia, in extremo latiora, diffecta ad inftar foliorum Quercûs. CAR

CAP. III.

De Sesamo.

TEsami nomen inditum videtur amo vie en su, quod quandoque en denotat concutio, impello, & sinda meto, quod fubito & quafi impetu ad messem propelleretur. Porius nomen exoticum est, ab Ægyptiis sumptum, quibus Semosim dicitur. f. Bod.

Sesamum J. B. C. B. Park. & aliorum Lusitanis Girgelim. An Gangila sive Sesamum Africanum Piloni & Marcgrav ? Bilp purging Brain.

J. B. Velling.

Per caulem cubitalem, rectum, firmum, crassum & pinguem folia habet semuncialibus pediculis hærentia, crassus quantitate inferiora latiora & promise, crassus quantitate inferiora latiora & promise. fundioribus incisuris serrata, superiora integris oris angustius patentia Vesting.] è quonum alis stores emicant calathi forma, oblongi, magnitudine eximia, monopetali, restexis labellis, intus albidi, exemicant calathi formá, oblongi, magnitudine eximia, monopetali, reltexis labellis, intus alboti, externis Violac Colorem induti, tenuiq, reíperfi lamugine. Silique rech fecundium caulem afcendentes, non quaternis tantum fed etiam quinis feníq, laterbus angulola, fiellatum occupant editem, oblongum illud, comprefium, pingue, favefecinq, femes inclusium cutodientes.

Ægypris tum in ciòo, tum in medicaments uitratifirmum eth, quod cum reliquis frugibus, post- Virta Quam arentes campos featebris sius temperavit Nilus, celeri proventu sirgens sisqua minime fallaci Viju. cultorem sium locupletat. Parkinfonus, nesico quo Autore, éstatum in India Orientali sponte nasci ait, in Ægypro, Syria, Græcia, Creta, Sicilia, in agris duntaxat, seri & coli.

Oleum seminibus expressium sur legado Zest aisi, i.e. Oleum bonum Arabes nuncupant, quod ad cibos in frequentissimo usu eth, maiorique pretio quam Olivarum oleum in Ægypto ven-

ad cibos in frequentissimo usu est, majoríque pretio quam Olivarum oleum in Ægypto ven-

Marggravius radicem teneram, rectam, multis filamentis praditam, exterius ruffam, interius albam huic planta attribuit, si modo eandem plantam describit.

Plantam hanc non esse verum Anuquorum Sesamum nobis cum J. Bauhino & Stapelio videtur, ideóque an vires à Dioscoride Sesamo adscripta ei conveniant dubium est. Ils ergo omissis, quas proponit in libro de Plantis Ægyptiacis Prosper Aspinus, adferernus. Plantæ (inquit ille) decocto utuntur in fotu ad ophthalmias, ad tusses, anhelicuse, difficultatem, pleuritidem, peripneumoniam, & tumores duros scirrhosos: Mulieres pro uteri duritie insessiones faciunt, & utuntur ad capitis surfures livores aciei: planta & seminibus cochis cum melle ad exsiccatos nervos, ad combustas partes, ad calidas inflammationes: Decocto in clyfteribus ad colicos dolores, & ad emolliendam alvum : Ad movendas menstruas purgationes. Oleum fæcémo, ejus bibere ut impinguescant mulieres in balness familiarissimum habent. Oleo etiam ad multa alii Ægyptii uti consueverunt, viz. ad cutis pultulas, asperitatem, atq, omnem defoedationem ex humore melancholico tum epoto, tum in cibs frequentato, vel ipfis affectis partibus inuncits. Secretum apud quofdam ad cutis pruritus, ensequence uncias multis diebus bibendas exhiberi, ad anhelitus difficultatem, pleuritim desperatam, parpneumoniam, ad movendos menses, atq, ad vehementes stomachi, intestinorum, uteria dolorum cruciatus demulcendos intus & extra.

CAP. IV.

Balfamina famina C. B. Ger. Park. famina Perficifolia J. B. The female Balfam Apple.

Adice fibrosa & candida nititur: Caulem autem habet enormis crassitiei, cum altitudo cubitum sæpe vix æquet, rarò autem & parum superet : est is verò corrice aut rusto, aut ru-bescente aut herbido tectus, ad genicula nodosus, succo fatuo prægnans, glaber fere, cum interim rami, quos nullo ordine emitti tomento levi vestiantur, folia dense stipati Salignis aut Perficz, acuminatis, per ambitum ferratis, fucculentis, fapore amaricante practis; è quorum alisfora-fimul plures Pericaria filiquola profiliunt, calcari longo, ex carneo colore herbacco, reliquus vero flos rubefcit, pediculis brevibus infidentes. [Eft autem flos hexapetalos, folio fupremo lato, infino huic oppolito concavo & in corniculum incurvum producto, binis lateralibus inferioribus oblongis, latis & propendentibus, latóque appendice velut génunis; fuperioribus duabus brevibus, parvis. J'entir figura fere Ballamine maris, acuminans, verrucolus, in plures partes fe contorquentes fi digius levicer prematur dehificens, semine ejaculatur parva rotunda ex ruffo fusca seu

De loco natali nihil certi traditum invenio. Tenella est planta : semen rariùs apud nos perficit, nifi diligens cura & cultura accedat; quotannis ferenda.

Lecus.

CAP. V.

A Persicaria ssiiquosa Ger. Noli me tangere J. B. Mercurialis ssivessifris Noli me tangere dista, sva Persicaria ssiiquosa Park. Balsamina lurea, sive Noli me tangere C. B. Cooded Arts finart, Quick in hand, Couch me not.

Viens, set im imo purpurafeat, lavis, inanis, translucidos, copiosum fuccum infipidum prestu viens, set in imo purpurafeat, lavis, inanis, translucidos, copiosum fuccum infipidum prestu viens, per intervalla genicalis, ad que rophorum podagneorum amula sunt tubera, interceptus. Folia alternatim pofita, Mercuriali hortenfi fimilia, majora parum, latiora, & circa pererceptus. Fono antennaum toutus, prescuman norteum munas, majora parum, sautora, ec circa pe-tiolum longioribus acutioribus dentibus ferrata, magifq, lunata, bafi latiore. Ex fingulis foliorum alia petioli exeunt longi, tenues, in terram inclinant, tribus vel quatuor ramis divifi, ex quibus flores, cim parri & inexplicati virides, & Balfamina floribus fimiliores dependent, per dorfum binis foliolis viridibus colligati, maritimum monstrum magno hians ore repræsentantes, parvo corpore, &c cauda tenui, brevi, recurva, & acuta, bubulino cornu fimili, ad Fumariæ bulbofæ flores accedentes, quadruplo majores & magis fanguineis guttis resperfi, carvi, inanes, hantes, diviliuris five batbulis ced dilindi, (ed inferioribus longioribus J. Bauhino Nashurui Indici floribus affimiles, minores, ex flavo rubentes, punctulis rubris faturatioribus guttati, in quorum medio exalbida stamina. His fuccedunt filique duas uncias longa, tenues, nodofa, ex albo virescentes, lineis virentibus striata, in terram nutantes, que cum perfici incipiunt, dirumpuntur, citam ante maturitatem, vel vento impuliz, vel manu tacta, & finima ejaculantur etiam imperfecta, que oblonga, comprella, virenimpuliz, vel manu tacta, & finima ejaculantur etiam imperfecta, que oblonga, comprella, virenimpuliz, vel manu tacta, & finima ejaculantur etiam imperfecta, que oblonga, comprella, virenimpuliz, vel manu tacta, & finima ejaculantur etiam imperfecta, que oblonga, comprella, virenimpuliz, vel manu tacta, & finima ejaculantur etiam imperfecta, que oblonga, comprella, virenimpulization etiam etia tia primum, deinde cinereo & fusco colore evadunt. Autumni initio floret, & illius fine perficitur.

Umbrofis, humentbus, uliginofis locis oritur. In Anglia rarius occurrit, ad ripas lacús Winan-demere dich prope Amblefide oppidulum in Westmorlandia observavimus: in transfinarinis sylvosis & umbrosisudis ad latera montium secus Rhenum in Germania sapius invenimus.

Miram hujus herbæ vim in cienda urina pluribus experimentis confirmat Gesnerus. Aqua destil-Agua maga neces vin a testas una gantos experimento communicationes. Aqua certificata in hac parte adeò efficax eft, ut fi coposfus bibatur diabetem inducat. Hanc Yatullavie in calculo regum mirificè pradicant. Nonnulli herbam hanc per vomitum & fecessium purgare aiunt. Cuti imposita cam consore. Facultate fertur perniciosa, ac inter deleteria habenda. Ded.

CAP. VI.

1. Hypecoon legitimum Clussi Park. Hypecoon C.B. Hypecoon siliquosum J. B. Cyminum corniculatum sirve Hypecoon Clussi Ger.

Adix et fimplex, interdum bifida, longa, annua tamen, exterius fuica [Cluso fibshava] paucioribus fibrillis capillata. Folis multis incisiuris divisa, Fumariz ferè, pallide viriditage nonnthil glauca [Cluso figurà, colore & aspectu Rute folis valde simila, mollioration of the state folis valde similario, militagari Caulicusi complures, nonnthil compress, aliquous usque folis destituti, ubi stores energunt foliosi. Flores pediculis insidente, parvi, lutei, (& quantum memini) bisolii, aut faltem folis dobus adversis, triangulis, grandoribus & conniventibus diationatio. Clustus solitor est pediculis majora, nervo viridi sons extrema parte (qua obussior est & velut consessation de petala habent reliquis majora, nervo viridi sons extrema parte (qua obussior est & velut consessation de petala habent reliquis majora, nervo viridi sons extrema parte (qua obussior est & velut consessation) and petala habent reliquis majora, nervo viridi sons extrema parte (qua obussior est & velut consessation) and petala habent reliquis majora, nervo viridi sons extrema parte (qua obussior est & velut consessation) and petala habent reliquis majora, nervo viridi sons extrema parte (qua obussior est & velut consessation) and petala habent reliquis majora, nervo viridi sons extrema parte (qua obussior est estato quo pecata napem renquis majora, neavo tana non extrema pare que sommor en ex veint com-prella) pradita, quatuor alia perexigua funt, & vix nifi flore expando conficioa. Comicula fuce-dunt in fingulis ramulis quaterna aut plura, longa, plana, articulis diffinêta, & falcis inftar incurva: Somm in fingulis internodis nigricans, longuificulum, quod difficulter admodum eximi poteft, con-

Reperitur in Gallia Narbonenfi, v. g. non procul Monspelio, ad ripam stagni, non longè à thermis Ballerucanis ante sacellum, & alibi: in Hispania copiosè agro Salmanticensi, Granatenfi, &c. Nos èam in lingula illa inter portum Messanensem & fretunt Siculum invenimus.

2. Hypecoum alterum Park. Hypecoi altera species C.B. Hyp. alterum Dioscoridis siliquosum Ad. Lob. Cuminum siliquosum Ger.

Lon. Aa. Hac minus cognita, exigua & pulchra, non procul Aquis Sextiis oriunda, complura gerit comicula, filiquofa, adunca, Scorpiodis didex modo, fed craftiora, femine intus prafepolis diffitndo colore flavo, oblongo: cauliculi graciles, teneruifucila, & folia parva Carui aut Scandicis. Pectinis Venerei Funnariave incilturis profundis: exigua radix: lutei flores, Maio menfe Chelidonii majoris aut Erucæ, sed minores.

Diofcoridi, Plinio, Galeno natura Hypecoi eadem quæ Papaveris fucco. Ejus fuccus inftar Opil fornnum inducti ex observatione D. Hermans, D. Palmer.

CAP.

CAP. VII.

Clematis tetraphylla Americana Zanoni, Bocconi, Moris.

Ara hæc & peregrinæ elegantiæ planta à Radice perenni, lignosa Caules promit plurimos, quorum qui vetultiores lignofi quoq, funt, novelli verò teneriores, prolixi, geniculati, ro-tundi, graciles, juncis, lyrarum fiditimve chordis pares, quibus tanquam capreolis & viticulis usa (leguminum & bacciferarum scandentium more) pergulas aut pedamenta proximè astual, hortenséla, scenas scandit, quibus facil negotio innechture asta, convehi: Folis squipe luxuriat, quum e singulis geniculis bini pediculi contra se positi nascantur, binaq, singuli falia sustineant longa, pulchre virentia, ad Mali Persice sive Hemionitidis vulgo excitumate sincem colore fuo accedentia, inter qua medius exit capreolas intortus, quo adminiculo qua que propè affiftentia apprehendit. Flores secundum cauliculos ad foliorum exortum è pediculo unciali pendent, decenter incurvi, oblongi, cavi, rotundi, formâ atq magnitudine florum Digitalis luteæ minoris, per oras similiter incisuris quinq, variè divisi, colore qualis in Avellana: nucis cortice, vel Cannella aut Cinnamomo vulgò dicto confpicitur, quatuor intus stamminus, singulis apies binos gerentibus folia-ceos, nigricantibus maculis notatos. Subsequuntur silique figura Smilacis hortensis, quibus semen

Hyeme superest, frigoris (ni acerrimum fuerit) patientissima. Florentiz videtur in hortis

CAP. VIII.

Caa-ataya Brafilienfibus Marggr. Euphrafiæ affinis Brafilienfis filiquosa.

Tenui redicule, alba in pedalem affurgit altitudinem, caule quadrangulari, pallidè viridi,
geniculato, tenui, qui partim terræ incumbit, partim erectus fiat, ad genicula quæ terram geniculato, tenui, qui partim terra incumbit, partim erectus ftat, ad genicula qua terram attingunt iterum radices agens. Ad quodlibet geniculum duo foliola fibi opponuntur, Nummulariæ magnitudine & figurâ, seu rectius Veronicæ aut Chamædryos, in ambitu serrata & pallidè viridia. Ad quodlibet par foliolorum flofealus minimus provenit, quafi galeatus, albus. Post hunc nascitur filiqua grani Avena magnitudine & figura, qua sponte se aperiens semen essundit minimum, rotundum, obscurè flavum, minus semine papaveris minimi. Nullius odoris est planta, sed

Hac planta contula, coĉta in aqua ac pota purgat egregiè per fuperiora ac inferiora.

Feliis in caule oppolitis, ferratis, floribus galeatis, femine vafeulis inclufo cum Euphrafia convenit, quo etiam poterat referri.

CAP. IX.

Micambe Angolensibus Marggr. siliquis incurvis. Pentaplylum siliquis incurvis Angolense.

Marggr. N pedalem circiter altitudinem affurgit caule tereti, contorto, quem circundant foliola parvula, & hinc inde ramuli circiter duos digitos longi, quorum finguli fustinent floculos ex abo subluteos. Sequuntur dein filiqua incurvata, obrotunda, tenera, in quibus multum feminis mgri, rotundi, majoris quam Papaveris. Usurpatur à Nigritis in cibis.

Hujus plantæ, semen e Brasilia aliquoties missum nomine Mosambes d'Angola J. de Laet felicitrijus prainte, jeinette e fistania anaquotes minima nomine postaniose a raigota j. ne Essei relucter pullulavir, nec tantum folia & caulem produxit, fed & floruic hierarliere, & femen tulic, quod ramen à levistimo frigore, initio Octobris, cum ipla planta corruprum fuit. Est autem (inquit) elegantifstima planta, foliis fimilibus Pentaphyllo, flosculis fingularis conformationis, fed minutis admodum; filiquis contortis.

Ex Africa in Brafiliam translata putatur.

CAP. X.

Trifolium filiquofum Barfilienfe, semine cochleato Marcgrav. Caapomonga III. Pisonis..

PErba hæc, que copiose nascitur in sinu omnium Sanctorum ex radice recta, paucis filamen-Erba hæc, que copiose nalcitur in finu omnium Santierum ex radare recta, paucis hlamentis pravita, arbulculæ pæné figură ad unius aut duorum pedum, altitudinem affurgir, in multos ramulos expanía. Súntque caulis ramuli lignofi, atq, hinc inde acutis fonnis munti. In pediculs propriis in quoibet ramulo tria foliola fibi invicem funt oppolita, more Trifolii. Hinc inde provenunt in pediculis digitum longis, folicule svividi albi, magnitudine florum Anagalitidis, fubicilia frantinula in medio habentes. Floculos fequuntur filiqualæ tercees, circiter duos digitos longæ, in quibus femen rotundum, referens Limacis concham, coloris epatici. Quando semen est maturum tiliquulæ sponte distiliunt & estundunt semen. Herba odorem habet inftar Fænugræci.

Suspicor

Lib. XXIII.

De Plantis anomalis.

1331

CAP. XI.

De Epimedio.

Pimedium Dioscoridis & Plinii quanam herba sit inter Botanicos non convenit: Discrepantes sentencias vide apud J. Bodawn à Stapel Comment. in Theoph. hist. & Parkinsonum. Cur it diddum sit produtum non invenio.

Epimedium Ger. Park. C. B. quorundam J. B. Barrentwogt.

Radix obliquè agitur, nec altè demerfa, gracilis faits, longè latéque fub terra reptans & se propagans. Hinc surgun pediculi dodrantales, atque etiam cubito altores, renues, politi, rigiduli, retronos surculos divisi, quorum singuli rurium in alsos ternos dividuntur, ità ut unicuique solium hereat unum, haderaceum, ex rotundo oblongum, rigidulum, acuminatum, nervosum, averfa parte glancum, siperius ex vindi pallelcens, sutxa pediculum pinnis duabus subrotundis, quarum altera, altera songior donatum, circumcirca mitibus denticellis crenatum, enue & velut membranaceum. Peculiaris quadam ramus paulò infra primam ramorum divisionem exit, palianris aut dodrantalis in ramulos divisits, quorum unussquisque plures. [res Park.] geit sfores, privats peticilis hirtuits nixos, structure singularis quadripartitos irà ut etrapetali tantum videanum, cum revera octapetati sinn. Petalis enim exterioribus qua latiora sunta sche subreinuda, exterius tamen ex luteo rubentia, & lineis albis striata, interiora minora & lutea archè superincumbunt, unde inferiorum petalorum margiabus cumoricas dos obtendentibus, sios negligentitis intuenti tetrapetalos videtur, medio stavo marginibus luteis. Medium siorem occupant apices etiam lutei, Florbus sicceclunt sissue contentes, oblongar, cornutes per sema continentes. Florum descriptio Parkinsoni est, verimi i adhuc cunossis observari desiderant, nece enim de interioribus petalis savis mili saitsactum est, an evera pertad dicenda sint, & an quaterora; quantum enim memini, mili conspecta singularis cujustam substantia erant, & unicum corpus constituebant, in quatuor tantum obtusa lacinias divisium.

Cæfalpinus in montibus Liguriæ provenire ait. Camerarius propè Vicentiam in Italia. Bauhinus uterque in montibus Euganeis inter Balneum Aponenfe & Arqua, in Romania, locis humentibus & umbrofts. Nos in Alpibus non longe à Panteha oppido, quod territorium Venetum & Imperiale differminat observavimus, unde montium incolam esse apparet. Floret Aprili aut etiam serius in regionibus frigidioribus. In hortos translatum ob importunum radicum reptatum coerceri requirit.

De viribus nihil traditum invenio, nam quæ Veteres de Epimedio habent an huic herbæ conveniunt non magis certum effe poteft, quàm quod hæc eorundem Epimedium fit.

CAP. XII.

Guaiana Timbo Pison.

Omine & noxia qualitate reliquis Timbo speciebus similis, exterum diffimilima apparens, que sola in Medicos usus recepta est, nee frondibus destituta sicut pleraque Timbo; sed storibus, folis magnis, glabris, acuminatis hinc indè vagatur, aque in caulis extremitate tenubus siliquis, lavibus, cubitum longis copulatsisque ornatur, que meritò à Lustianis Faisans d'Impige, sive Fabe impetiginis appellantur, quò earum cortex succum piscibus quidem infestum, sicut & aliz Timbo, sed impengini & puerorum scabie, extersique hupus generis affectibus cuaneis, proficum continet. Mensibus enium pluviis immaturz, filiqua & virides succe turgent præstantissimo, eòque frigido & acri, quo si fricetur qui impetigine laborat curabitur, modo aliquoties iteretur remedium.

Quando maturavenunt filique tempore aftivo, mox exficaantur, túneque non folum tunicam externam, fed & fuccum atque femina quibus feacen paulatim nigrefeere & aromaticum odorem fpirare comperies: veruim tunc przeddeis malis minis apez judicantur.

CAP. XIII.

Volubilu siliquosa Mexicana folis Plantagineis. Aracus aromaticus, Tlikxochiel, seu Flos niger Mexicanis dielus Hernandez. p. 38. Vapnillas Hispanis à vaginarum similitudine, Prio, Mantis. Arom. p. 200. Latbyri Mexicani species Amman. The Bantilla's, oz Pantilles.

Olubilis herba est, arbores conscendens & amplectens Hernand. Folia undecim uncias longis, fex latis, figură Plantaginis sed pinguioribus & longioribus, viroreque infectis saturato: imgulis ex utrata, parte caults alternatim exorientibus; sieribu migricantibus; siliquisi longis, angustis & parte teretibus, nigris, olentibus muscum aut Ballamum indigenam.

Calidis

Calidis regionibus, humentibus locis provenit, & filiquas verno tempore profert.

Silique bine aqui refolute & pote urinam cient, menftrua evocant, cum Meessebit partum ac Vuerant, activation de consistent de c

SECTIO III.

Herbæ anomalæ ob convenientiam aliquam in partibus pracipuis ad Juperiora genera referendæ.

CAP. I.

Trifolii spica Crithmum marit. non spinosum Brasiliense. Caaponga I. Pison. Perexyl Lustianis Marcgrav.

Emipedales aut paulò longiores centes adipiciciur, teretes, nodofos, rufefcentes, partim humo incumbentes, partim nonnihil fe exigentes. Ad fingulos nodos duo aut quatuor folia habet, Hyfforj emula, fed craffiora & nonnihil carinata, oppofita: l'ipperità autem capitulum oblongum five ovale eft, album ur in Trifolio ferè pro flore, habens in fe aliquor framinula parva crocci coloris.

Folia & breves ramuli decerpti ac parum cocti fuperfufo aceto condiuntur, & eduntur cum carnibus aut pifebus pro acetariis: excitant enim appetitum, movent urinam, & aperiunt viferum oppilationes.

Hæc planta, quantum conjicio, ad Corymbiferis affines, Scabiolam, Eryngium, &c. pertinet.

Anonymos Brasiliana Limonio congener. Marggr. Ad Lib. 9. cap. 5.

Margg.

In lefqupedalem aut paulo majorem aktivudinem affürgunt caules multi, striati, pluribus ramis onusti, quorum quilibet eo loco quo è caule oritur nodum habet: rami inordinate positi; silia ad exorum solitaria, oblonga, sattigiata, venosa, ad tactum mollia, foliis Oxylapathi similia; interdum majusculo folio minutulum junctum, dista tunum ab altero circiter sesquigitum. In summitate caulis & ramorum extremitate nascuntur multæ spicæ, parvulæ, virides, quatuor aut quinque dig, longæ, quæ ses aperientes suscensia promunt minimos, stavos, tantæ parvitatis, ut foliolum quodvis storis non sit majus cuspide acis. Radix albicat, lignosa, nullo manisesto sapore. Perenns est planta & novos producit caules.

CAP. II.

Caapeba Brassliensshus, Lustianis Erva de Nossa Sennora, aut Cipo de Cobras Marggr. Pison. Lib. nono adjicienda. Convolvulus Brasslianus store octapetalo, monecoccos.

Marger.

Canhlis est planta, caulibus teneris, rotundis, viridibus, admodum lentis. Folium quodibet feorsum postum in caule, in suo pediculo rufescenti, duos digitos longo, & in exortu paululum incurvato, orbiculare, vel cordo latoris, tui pingitur, squa², consistentia folio Persolatze simile, superius dilute virens, inferitas albescens (in quibusdam planus folia para omnia sunt rotunda.) Pediculus autem foli: quidene on inferitur in simbriam seu extremitatem folii, sed plus dimido diguto ab ora versis medium folii, ut fit in Nasturio Peruviano. Ad pediculos foliorum eriam pediculus proventi sesquitum longus, ssignali suffurios pallide stavescentem, octo petalis constantem nos modo: Quatros superius adoptira sunte parva, obrotunda, his ssibest amplum, obrotundum, adhuc magis interius tria parva alternatim posita. In summitate pediculi inter quatuor superiora folia granum provenit, magnitudine pavvi Pisi, figura ovalis, interius viride, hinc rubrum, Radis longa, quasi contrort.

Planta hae nullum habet odorem præter herbaceum. Folia contuía & imposita contra morsus venenatorum animalium singulare sunt remedium. Radia: contra calculum excellentissima est.

CAP.

Vires.

CAP. III.

Dipetalos Brassliana foliis Gentiana aut Plantaginis. Lib. 9. capiti decimo subnectenda.

N pedalem aut etiam majorem excrescit altitudinem, caule nodoso, partim incumbente terra, partim le surrigente; pars que terre incumbit crebras agit radiculas. Distant nodi circiter 1 trium digitorum intervallo, ex quibus prodeunt foles, unum aut duo minimum digit. longa, nervo & quinque aut sex venulis secundum longitudinem ut in Plantagine, superius viridia, infenevo ex quanque aux sex ventus recunsum congramment un matarague, auxenus vitota, interiis partum cinerefcentia. In fiummitate caulis duo folia parva fibi applicata inventuntur, figura conclula quam mifellam vocant, ex quorum medio fue enafettur, eleganter coeruleus, foliis tantum duobus obrotundis conftans, aliquot framinula habens coerulea flavis apicibus. Tota planta Gentum duobus obrotundis conftans, aliquot framinula habens coerulea flavis apicibus. tianam aliquo modo repræfentar. Radix teres, tenuis, longa, fine fibris, hepatici coloris.

CAP. IV.

Erva Cidreira Lustanis Marcgr.: Citrago seu Melissa citrata Brasiliensis. Ad Lib. 11. cap. 22.

N quatuor aut quinque pedum altitudinem affurgit, caule striato, geniculato. Ad quodlibet ge-niculum duo rami sibi oppositi nascuntur, & itidem duo solia opposita, tam in caule quam in ramulis. Folium quodlibet duo aut tres dig. longum, acuminatum & in ambitu ferratum, brevi infidens pediculo. In fummitate caulis & ramorum (bica provenit duos aut tres digitos longa habens flo[culos minimos, dilutè cœruleos multo albo mixtos. Tota planta maximi odoris, nec ante annum quamvis ficcæ odor minuitur, gratior quam Melissæ cum Citro mixtæ.

CAP. V.

De Myofuro.

MYofuros ad Ranunculum accedit, idcirco Lib. 12. cap. 10. fubnectenda.

A. Myosuros J. B. Cauda muris Ger. Holosteo affinis Cauda muris C. B. Holosteum Louiceri, Cauda muris vocatum Park. Moulestail.

J.B. The summerofas pro radicibus habet: unde folia germinant multa, graminea, fpiffa, angulta admodum, versus extremum latiora, tres quatuórve uncias longa. Cauliculi ex eadem radice plures altitudine folia excedunt, enodes, teretes, nudi, non ramofi, floseulos in cacumine gestantes singuli fingulos, mulcolos, quinque foliolis compositos, herbacei coloris, pluribus intus staminulis cum apicibus subjuteis, succedente clava unius duarumve unciarum, tereti, mucronata, granulis multis compactili, caudam marinam affabrè mentiente. Ranunculis cognata est hac plantula, sapore acri. Aprili mense floret, Maio semen maturat & exarescit radicitus.

In arvis, hortis, ad vias, & inter fegetes sponte oritur, sed rarior.

CAP. VI.

De Ananas seu Pinea Indica ad Herbas Pomiferas referenda, Lib. 13. part. 1.

Nana Brasiliensibus, Ananas Lustanie Marggr. Nana froe Strebilus Peruvianus & Ananas
 B. Cardaus Brasilianus folis Alees C. B. Anana [eu Pine Park. Matracili feu Pinea Indica Hornandez. Pinea Inda Hispanis J. B. n.t. 1-9, c.7. Cip. Pine Apple.

Marger.
X gadice Carduo eduli perquam fimili proveniunt quindecim aut plura folia, Aloes foliis anula [Aloes aquatice foliis non valde diffimilia, minùs tamen craffa Cluf.] duos ava etaim X radice Cardio eduli perquam inimi procenium quinocam accipanta del mula [Aloes aquatica folis non valde diffinilia, minis tamen carfa Cluf] duos atq. etaim tres digitos longa, unum aut [efquidigitum lata ubi latiffima, versus extremitates angultiora & acuminata, craffa, faturate viridia, in ambitu denticulis practita inflar dentium Lucii: in medio horum capitulum provenic instar Cinaræ fructûs, ejusmodi foliolis acutis compositum, insignis Cinnabrii coloris, quod successu temporis augetur, figura instar Strobili, unde Pinez nuces & Pini apud omnes fere gentes dicuntur hi fructus: & dum augetur inter foliola ejus prodeunt flosculi cœrulei, tribus foliolis finguli constantes. Fructus quando maturuit magnitudinem obtinet majoris Melonis
* Outedus Co- yulgaris [Alii autores minorem faciunt] figura: ovalis, exterius eminentiis constants, quasi umbilicis tones odern humanis, qual in toum flavelecentis coloris, per oras autem incarnat, qualt umbilicis neighbor de designation follor habet triangulatum, ferratum, grifeum. Fructus oderis eft fuaviffimi [adeo ut præterente de attributs] tes dignoscere queant ades in quibus sit] saporis ferè instar Fragorum gratissimi [Linschotano qualis Mali Perfici bene maturi, Parkinfono vini cum aqua rofacea & faccharo permixti unanimi om-

Locus.

Lib. XXIII.

De Plantis anomalis.

1333

nium conleniu delicatiffimo sapore reliquos omnes fructus longiffime superar] apprime succulentus. Cortex ille abscinditur, & fructus secundum longitudinem in partes secatur, & comeditur. Medium illius quod relinquitur inter secandum, instar pias quadrate, etiam ambeditur, & pro optima parte habetur; in sui medio habet medullam duram & lentam instar Pastinacæ, que abjicitur. Continet fructus in se granula seminis. Fructus maturus superius plantam juniorem habet, qua decerpitur, & ria fine radice (nullam enim habet) terre imponitur, que equenti anno fructum fert. Una-quarque planta femel & unicum fructum profert annuo spatio, & fructus novam simul plantam, que cum plantatur vetus eradicatur & abjicitur utpote inutilis.

Ex fructu hoc fuccus exprimitur & cum aqua miscetur, datúrque in xgritudinibus à Brasiliensibus, prout nos Hydromel damus.

Ex provincia S. Crucis in Brasilia primum in Occidentalem Indiam, deinde etiam in Orientalem Loon. delatus est, autore Acosta.

deatus ert, autore Acora.

Exhibetur frectus (inquit Fr. Hernandez) febrientibus refrigerii causă, & ad excitandum appe-Virez.

titum, retineturque ore, ut firim mitiget, & linguam humectet. Pifo febricitantibus, tum vulneribus aut ulceribus infesfatis prorsus abstinendum ab hoc fructu monet; adeò enim inquit humores accendit, ut non solum impediat restitutionem agrorum, sed & in pejus cos disponat. Ego potius cum Hernandez senserim etiam in febribus moderate sumptum non inutilem esse.

Jac. Bontius fructum hunc in taleolas dissectum aqua aut vino paululum macerare necesse esse ait, ut erodens vis ipfi infita extrahatur, aliàs calore fuo palatum & linguam exulcerat, bullafque in is excitat. Quapropter omnibus & fingulis fuaferim, ut his fiuctibus moderate utantur, ne decepti

à gratiffimo sapore incurabilem dysenteriam incurrant.

Mirum el quod de hoc fructu referunt Acofta & Linfchotanus, nimirum cultellum ei infertum, fi unius diei aut nochis fpatio [hora media Linfchot] relinquatur, ferè confumptum iri totam falicet partem que in vulnere hæsit. Hoc si verum sit succum hujus fructus valde acrem & erodentem esse convincit; atque ideirco non sine causa Bontius ab immoderato ejus usu cavendum moner; nec Linschotano affentiendum, qui fructus hosce communi usu hominibus vix nocere scribit, nifi supra modum fumantur ufque ad gulam.

Aizoi majoris ortu perfimilis exotica planta Lobel. J. B. nihil aliud eft qu'um Anana: germina. Adde ex Pisone, , quòd tum recens fructús liquor, tum vinum inde expressim uning suppressioni & doloribus nephriticis succurrat, tum quoque venenis, in primis succo Mandiboca adversatur; quod idem illius radix fructu deficiente præstat.

Omnia hac efficaciùs operatur liquor stillatitius è fructu vi ignis extractus, si modica quantitate exhibeatur, largiùs sumpta nocet ob corrolivam qualitatem.

 Ananas Işlvestrüs, felio Alees, frudiu Cuprossino J. B. Carduss Brasilianus splvestris C. B. Nana brava, s. ε. [şlvestris Brasiliansibus] Marggr. Che wilb Đine: Apple. Acosta.

Aluis affurgit quam pracedens, námque transum habet haftæ magnitudine, lævem admodum, rotundum, & Mali aureæ craffitte, ípinis horridum. Folia ípinolis culpidibus prædita, & per ambitum mollibus ípinis íepta. Singulæ arbores secundum radicem summa tellure magnam foliorum comam fundunt; majorum quam que in arbore sunt, que que procul intuentibus Aloes soliis simillima videantur, tenuiorum tamen, pluribus spinis horridorum & dilute virentium: Adnatis se propagat, aliaque stirpes ex aliis enascuntur, præsertim in sepibus & hortorum ambitu quos egregie muniunt. Rami foliorum finnul glomeratorum capita proferunt, flaventum admotu quo egioge imanulatimi doris, que ninil aliud funt quam flos ipfe: Ex hordm fingulis fpica prodit, Arundinis fpica non absimilis, sed crassior, compactior & elegantior, odore Cedri. E ramis dependent fructus, 4nanas brava, i. e. sylvestres dicti, quia cum domesticis nonnullam habent similitudinem, Melonis magnitudine; coloris rubri elegantis, toti in partes divili quemadmodum Cupreffini ftrobili feu nuces exficcata, ied tuberculis foris obliti, ut procul spectantibus magni Pinei strobili appa-

Marggravius hoc modo fructum describit. Ovalis est figura, Citrulli magnitudine, compositus è quadrangularibus cylindris, in extremitate quadrate pyramidalibus, per maturitatem flavescentibus, qui separari ab invicem possunt. Cavi hi sunt, continentes granula ovalia innumera pallidè flaventia, papaveris majoris femine majora, fuavia & dulciffimo rore imbuta instar mellis. Quodlibet corpus cylindricum separatum exprimitur digitis in os, & granula illa rore melleo imbuta absorbentur. Fructus etiam transversim discinditur in taleas.

Succus Ananæ ferrum corrodere dicitur non fecus ac Aqua fortis.

Vires.

CAP. VII.

i lerba lanuginosa Brasiliensis Piso:

Erbam hanc aspectu egregiam Lanuginosam appellare placuit, quòd caulem & folia, eaque exigua, pulchra, longa, & molli lanugine obducta habuit. Fructum fert rotundum & viridem, lanuginofum, fatuum. Radicem habet patvum & tenuem, non ingrati, fed fubamari saporis, cum quadam adstrictione, in qua sola parte plantæ qualitatem medicam latere com-

Contra fluxus ventris à frigore natos, apud mediterraneos Brafilienses familiare est remedium.

Xxxxx

CAP.

CAP. VIII.

Lib. XXIII.

De Plantis Anomalis.

1335

Ambuyaembo Brafilensibus Marcgrav. Pison. Convolvulus Brafilianus, store ventriculo lumano smiti. Ad Lib. 15. cap. 4.

Plantis & fruticibus vicinis fe circumvolvit caule fuo farmentofo inflar Clematidis. Hinc inde ad caulem enafcantur folia unum atque alterum, in quorum medio pediculus longus, continens foliam foliame pofium. Sunt autem folia figură cordus, lata, nervo crafio in medio, & venus obliquis decorata, dilure fen fere pallide viridia (quafi paululum albedinis viriditati effet admixium) Hinc inde quoque fert florem egregia & perne mirabilis furndure; plabet enim figuram veniculi humani, & eft magnus, quippe longus abique procefii & caule lex digitos ferè: pediculus floris curvatus eft, fipitharmal longus, viridis & firnofus, reprafentans dextrum fei inferius orificium ventriculi humani Pylorum dictum; a bali ac extremates procefiium habet quaturo digi longum, figura ventriculi le iu fuperius, Cardiam dictum. Secandam longitudinem autem procefiis el fuperius apertus feu fiffus eft. Ventriculo buic annectitur feu deluper incumbit tenuis membrana obrotunda dupla latitudinis quam Imperialis, innumeris venulis rubus varie interexea, haud male referens hepat humanum, ventriculo incumbens. Totus flos coloris eft ex albo flavelcentis venis rubro-purpureis, majoribus fecundum longitudinem, minoribus fecundum latitudinem intertextus, & inter venas quafi rubro purpureo punchulatus: unllius tamen eft dooris manifeth.

Fructum non describit; proinde quo referenda sit planta nescimus.

CAP. IX.

Rapunculus Brasiliensis tuberosus, seu Battata Tajaoba Brasiliensibus Marggr. Pison. Lib. 15. Cap. 5.

PRima (pecies, ut & fecunda, folio est lacte(cente, radice orbiculari, non tamen bulbosa, exteriùs incarnati coloris, interius flavi, cepa magnitudine aut porri, multa filamenta inferius obtinente, tres vel quatuor dig. longa: Caulem habet brunnum seu fuscum, folia parne orbicularia, & nervos foliorum rufes centes.

Ex fecunda radice prodeunt caules quatuor, quinque, fex, & interdum plures, rotundi, foongiofi, fucculenti, virides, craffi, novem aut eriam duodecim dig. longi. Cuilbet autem cauli infidet folium unicum, Sagittaria figură & magnitudine, quando junior adhue eff planta, alias triplo aut quadruplo majus, & Petafitidis herba foliorum magnitudine, nervos habens conspicuos, viride & ad tactum molle ut Braffica, aci na mobitu cinctum duabus venus.

Radix cocta vulgo comeditur ur Battata, éflque dulcis, fingularifque, quafi mofchati aut floris violacei faporis. Utriufque fpeciei folia cum caulibus craffiffimis etiam inciduntur, & pro olere in aqua coquintur; mollecfum fatim & optime fapiunt.

Terna folio est non lactescente. Caule cum prima specie convenit ut & Radice: Folia habet Sagittaria ut secunda, sed angultiora, pedalis circiter longitudinis, supernitis alturate viridua, infernitis albeanta, nervo & venies ev ruidi slavescentistus, & in centro folio purpurascentistus. In caule longo (qualem quodque folium habet) florem habebat unicum [quæ Marggr. sforut] longum seu latum quinque digit, monoperation, equis superior meditera sala instra croprosi elliptici per meditum seundim longitudinem sedit, & veluti in seapham excavati: inferior medietas instra vulvæ, viridis coloris, magnitudine Juglandis & ejuldem figura, aperturam habens. Uno verbo totus so singura est Cucrotite in medio vintæ dum crescere; per albam autem medietatem floris multæ discurrunt albe regulta, quarum pars circa extremum soli quodammodo purpurascit. In medio storis stamen est cressifiue pennæ ansferina, cylindraceum, in extremitate saftigiatum, longitudinis paullo majoris 13 dig. constans corpulculis chypeiformibus ac vestitum brevibus villis luteolis, qui stacile abstregunta. Ita autem composita sind sho corpusculas chique preceptibili; calus adduce cotas versescit.

CAP. X.

Caapomonga Brasiliensibus dista, Lustranis Erva do vina Marggr. Campanula Brasiliana storibus minimus. Ad Lub. 15. cap. 5.

R Adicem habet semipedem pænè longam, lentam, tenuem, ræstam, aliis radiculis interdum prædicam, exterius eroceam (cim primò erutur) sed poltes adilutu umbra coloris evadit, interilis candiditisma (libulolles saporis : è qua prodeunt cales tres vel quatuor; octo aut novem digitos longs, rotundi, nodosi, virides, ex parte russi, partim humi serpentes, partim surrecti. Ad nodos autem prodeunt ramuli; in quibus itidem ad genetual duo, tria vel quaturor fola sibi apponuntur, aut opponuntur, digitum longa, mollia, superius saturate viridia, inferiùs incana; quodibet unidet suo educulo, semigentum longo, nervis conspicuis prastimum. In summitate caulium rani situt, continentes sigleular parvos, unibellatim politos, dilute rubro-purpureos, quorum conformatio ob exiliatam com-

perius dentatos, habentque in medio duo *flaminula*, rubro purpurea, figura ut Campanula habere folet, paulum extra flofculum prominentia duobus apicibus. Erumpunt è conico cylindraceo corpulculo viridi, quod antequam fe aperiat hifpidum eft & pingue, ità ut vestibus facilè adharescat.

CAP. XI.

spici non potest; sed adhibito Megascopio apparet hos slosculos esse instar florum Campanulæ su-

Rofmarinum Stæchadus facie Alpin. exot. potiùs Euphrafia Stæchadus facié. Ad Lib. 15. cap. 7referend.

Eddiee lignola, tenui, multifida caulem emitriti propè radicem in tres aut plures furculos dividum, longos, furfum obliquè actos, qui hinc inde inferius ramulis ex adverlo pofitis ambiuntur, à quots eodem modo alii furculi parvi recht exeunt; fuperius verò caules primarii utring, & ipfi & furculis aliis, veluti teneirs germinibus ex oppofito ordinatim pofitis, & felia vell'unntur, tenuibus, in acutum definentibus, furculis abique petoilo harentibus, crebris utrinque, oppofitis, in obleurum albicantibus, odoratis, Stechadis maxime fimilibus: torâque planta Stecchadita confipedu fimilis videuru, ut omnes Stechadem effe diecrent. Flera verò in finmimitatibus inter folia emicant, finguli ex folis fingulis excuntes, parvi, & magnitudine, & figura, & colore floribus Rovifimarini coronarii fimilibus, à fuis periolis pendentes. Quibus deflorefeentibus fuccedunt fingulis chece fingule, parva; rotundez, Piperis magnitudine & etiam minores, ex viridi albicantes, intus minuta femina continentes. Tota have planta obfourum refipirat odorem, foliorum Stechadis proximum, fapore verò altrinigi, aliquantulum amarefeora cum obfoura caldiate. Perpetua eti planta.

Ex seminibus è Creta missis Alpino orta est.

Locus.

CAP. XII.

De Polygala Ad calcem Libri XVI. adjiciend.

Polygalon dicitur à copia & ubertate lactis quam vaccis & pecudibus depascentibus facere creditur. Est autem herba place anomala, vasciulo seminali cum Thlaspi conveniens, cui iddico subjecienda, store singulari & sui generis.

A. I. Polygala Ger. minor Park. vulgaris C. B. Polygalon multis J. B. Milks west.

Polygala lutea seu vulgaris flore luteo non aliter quàm floris colore differre videtur à vulgari Po-

In pascuis, præsertim siccioribus, ubique frequentissima est; maximè montosis.

Si manipulus ejus per noctem in vino maceretur, idq, bibatur, bilem per alvum mirè dejicit nullo Fires.

Periculo; experientià Gestieri.

2. Polygala fruticescens Capitis bonæ spei Breynii.

Bryn.

Radicem possidet contortam, & pro plantæ proportione crassam, extrinsecus cineream vel albam, intus candidissimam: exinde virgula assurgant dodrantalia, juncea & viridia, Spatiti Hispanic Clus. Virgula non abssimila; Foliu raris, angulis & canumiansi, vix uncara artingentubus, nullo ordine possius vestita.

Flosculos fert spicatos, Polygalæ vulgaris plané similes, quorum cobor ex viriditate suave-purpurascit. Nee fructum, nee semen vidi, haud tamen à vulgari differre existimo, inquis Brynnus.

2. Polygala vulgaris major J. B. Cluf. major Park. C. B.

Ex eadem interdum radiee prodeunt quinq, aut fex virgulæ duriuCulæ, pedales, graciles, lentæ & oblequiotæ, folis nullo ordine dufpofitis oblitæ, angultæ floris interoris, aut vulgaris Hyflopi angu-flíolii & minoris foliorum armula. Floras conferti & fipicatim nafentes finmas virgulas occupant, Funnariæ floribus non multum diffimiles, longiores tamen & dilutioris purpurei coloris elegantifimi, five dilutiore rubore pulcherrimo nitentes: his fuccedunt penduli locali plani, Burfæ pattoris val vulis pærne limiles, quos membranacez quædam veluri alæ integunt, femina bina plerunque continentes, nigucantia, hisfuta, longiufeila, quæ aperientibus fele ad latera maturicate burfulis decitivation de la latera maturicate burfulis decitivation decitivation de la latera maturicate burfulis decitivation de la latera maturicate burfulis decitivation de la latera maturicate burfulis decitivation de la latera maturicate de la latera maturicate burfulis decitivation de la latera maturicate de la

Locus &

Tempus.

I nous.

Lecut.

dunt. Radix craffiuscula, brevis, dura, lignosa, vivax, aliquot fibris donata est. Tota planta ama-

ncat. In montofis Austria: & per Pannoniam inter amnem nusquam non occurrit. Floret Maio &

4. Polygala vulgaris coloris obsoleti, foliss argus ssais J. B. An Polygala acusioribus foliis Monfeeliaca C. B.

Paucis aliquot adfurgit coliculis, aliquando etiam fingularibus, pedalibus, altoribus, magna parte nudis; circa ima fere foliolis veltitis quam in reliquis Polygalar speciebus angustioribus, acuminatis, propet terram tamen existentibus latuficulis 8c hervioribus. Ramorum extremis quoq, fissati coloris obsoleti, 8c post hos vascula membranea, binis foliis lucencibus obducăs, linessque virentibus notata harent, fed rariore stipata, eaque serie ut alterum post alterum rick postumu este victoria palmum fere adaquat. Radicula simplex duriuscula, alba, nullis pane fibris praedita. Facies plantulae, h. e. partium figura & color facile eam à reliquis Polygali speciebus difficientis.

In Galliz Narbonenis locis faxolis, collibus prasfertim sterilibus propè Monspelium, astate prorumpentem observavit Cherlerus: sat alioqui frequens loco suo natalito, qui tamen ramis occurrit. D. Magnel in Indice suo plantarum circa Monspelium nascentium Polygalam annuam, erectam, angustifoliam storibus coloris obsolett, carnets lines virgatis eam appellat: rariumque esse feribit & pancis Bocanicis notam.

CAP. XIII.

Verbenæ facie planta Brasiliensis Marggr. Tetrapetalis anomalis ad sinem lib. 17. adjicienda.

Morger.

X radice recta, haud craffa, multis radiculis prædita ad latera, alba, guftu amaricante, adfurgire caulis angulofus ac nodofus in fefquipedalem altitudinem; ad fingulos autem nodos duo nationntur folia fibi oppolitis, fefquidegitum longa, per latera in medientate exteriore ferrata, ad oofdem quoq, ramula duo excunt, fibi oppoliti, cum minilibus folias ad nodos oppolitis, fed non foliam duobus, fed tribus aut quaturo folis minoribus femper junctis: & in hice ramulis ad nodos etiam multi pediculi, breves, quaturo urpuirimum ad quemilher nodum; quorum quilber haber apritulems rotundum, cum parva prominentia inflat culpidis aciculæ, quod fe aperiens protrudit flojalum lacefecentis coloris, tetrapetalon, habeta, in medio multa parva framinala, erecte flantia, quæ repræfentant plumam, tå ut fifolculus quafi plumatus appareat.

CAP. XIV.

Spica trifolia Alpin. exot. Spica trifolia festucacea mirabilis Park. Ad lib. 18. cap. 8.

Alpin.

Alpin.

Trabilis hec planta non una quidem, fed duz diverfi generis plantz fimul effe videtur. Prima eft planta feftucacea, fpicis multis ramorum inflar ab radice exeuntibus, colore fubruffo; flores oblongos, magnitudine acque figură Hyacinthi floribus fimiles, albos, interfeptos ferentibus, dum recentes funt luaviter olentes; a quibus fiunt fomina alba, rounda, minima. Ab radice verò ex fpicarum feftucis capillamenta Cufcutz fimilia, fubdilora tamen, albicantida, ità innumera ferè exeunt, fpicas ex toto occulentia, definenticia, infolia parva, elegantiffimi Trifolii pratenfis folis fimilia, minora tamen, & circumcirca perpulchrè crenata. Tota hacplanta lata eff, in orbem veluti acta, exterius Trifolium fimular, interius, nimirum in parte convexa terram specante. festucacea tota este videtur; & finorles, minum elegantiam præ se ferre.

In Creta infula nascitur.

CAP. XV.

Verbena Indica lanuginosa Bod. à Stapel. Ad fin. Lib. 19.

Polia habet oblonga, ambitu inciía, in extremo obtusé mucronata, lanuginofa, inodora, propè radicem crebriora; caulem rotundum, femicubitalem. Cauli affurgunt flofasii parvi, coloris obscuré phenicei, quinque foliorum,racematim ex calyculis sublutes protrus, inodori. Radix fibrosa.

CAP.

Floret Aprili, id est, Autumni in illis regionibus initio. Justus Heurnius, qui ex India Orientali misit plantam descripsit. Lib. XXIII.

C A P. XVI.

Caa ponga II. Pison. Portulaca Brasiliensis repens.

Aule Portulace, tereti, geniculato humi serpit & quibusdam fibris se firmat in terra, atque circa maritima luxuriat in infinitum. Ad quodlibet autem geniculum quinq, aut sex faita apposito, figure solorum Lavendule, verum crassa & succenta ut Portulace. Inter folia in singulari pediculo sert sessentimo diluce purpureum, quinq foliolis constantem, deorsim incurvats, & multis epitdem coloris stamulis in orbem dispositis, que in medio adhue stamen viride ovale continent. Radices hinc inde unicas agis, pennam antennam crassas, innumerabilistos situatificamis filamentis circundatas, & caule serpente fibra ex illo varis locis prodeuntes se terræ infigunt.

Folia muria & aceto condiuntur, & in acetariis usurpantur, sicut Crithmum marinum & sir Viun.

C A P. XVII.

Viola spicata Brasiliana.

Aguara ponda Brafilianis Marggravii. Hattensteert Belgis, i. e. Myofuros. Ad Lib. 19. Scit. 2.

Margy.

Th felquipedalem aut majorem quoq, altitudinem affurgit, caule geniculato, tereti, viridi. Ad fingula autem internodia folia habet quatuor, quinq, aut plura, angulta, ferrata & faftigiata, viridia, inaqualis magnitudinis. In fummitate caulis spicam unum pedem longam, teretem, fosculis undique eleganter ceruleo-violaceis plenam, colore Violæ Martia nostratis, quinq, petalis subcoundis compositus. Integer soloculus non male refert Violam Martiam, & paululum entam ejus odorem. Radax illius recta, mediocriter crassa, & multas parvas radiculas adjunctas habens, adhze silamentos.

Reperitur & alia præcedenti planè fimilis, nifi quòd fpica florum lata est, cubicis foveis infignita, loricam repræfentans, viridis: ex foveis aurem illis prodeunt flosculi cœrulei ut in præcedente.

CAP. XVIII.

Acetosa Bulbosa Bod, à Stapel.

Pithamæ altitudinem habet; Folia dilutè viridis coloris duriufcula & complicata, longa, & angufta, que quinq, vel fex, vel vario numero ex fummo cauliculo exoriuntur, caule cæterim lutea.

C A P. XIX.

De Galanga, quæ ad Iridis genus pertinere videtur.

Alanga, recentioribus Græcis 「عمارة», Vocem Arabicæ originis esse minime dubium est; sed corruptam mirifice, ut sudandum fuerit illi qui legitimam eruere vesit. C. Hofman.

Quidam radiceme Schemanthi esse volta ili qui legitimam eruere vesit. C. Hofman.

dem: Nè desir (inquit C. Hofmannus) quod esse ditti Acorum Dioscordis; a lii Cyperum ejusidem: Nè desir (inquit C. Hofmannus) quod esse distinuont estam majorem à minore : ego nihil video quò minits ab eadem plata sit utraq, quæ Iridis forte sit. At peritissim Botanici distinguum; & pro diversis habent. Iridis tamen cujudam radices esse se se nom Hofmanno & Cluso opinamur, quod pari modo foliorum vestigiis, ceu zonulis circularibus cincte

Utramq, Galangam Veteribus ignotam fuisse, & Arabibus non satis perspectam Botanici pleriq, fentiunt.

1. Galanga minor Ger. J. B. C. B. Park.

Radice est geniculata, & in quossam nodos crassiores, (& juxta nodulos ex intervallis) nonnihil intorta, inaquali, lævi, & adnatis in transversim & in obliquum tendentibus brachiata, crassitudine minimum digitum equante [unde junceæ crassitudinis apophyses pronascinutur, est êres formă qua Cyperi radices conspiciuntur J. B.] foliorum vestigiis ex intervallo ceu zonsi circularibus cincta, foris rusta & substuca, intus autem stava, [imò tam intus, quatm foris rubens] dura, soluda, venosa cum frangicur trutu dificulis, [matrice parva solida, sapore & odore longe vegetiore generosfored, quam major, & servore aromatico totis sauces abunde implente.] odore valde acri, aromatum modo jucundo, & Cyperum quadantemus tum formâ, tum odore imitante: Foliis, autore Garcia, Myrti. Duarum palmarum altitudine fruticat.

Sponte nasci aiunt in China, unde in Indiam defertur.

Xxxxxx 3

2. Galanga Lo:us.

Vires.

Locus.

Vires

2. Galanga major J. B. C. B. Ger. Park.

Radice est pollicem, & duos interdum pollices crassa aut majore, crebris pollicaribus apophysibus Annue en pourceit, ce cuos meccum poness cana que menos secons ponicarios apopiyables (ubinde donata [nodola, incquali; quali ramis brachiata C.B.] cortice fais extendo, criculanbus zonis (que foliorum veftigia lum) cincto, fulco aut rubente, fubftanția folidiufcula cincrea albizonis (quz toliorum veftigia tunt) cincto, tulco aut rubente, tubitanta folidulcula cincrea albicantéve, punctulis (quz extrema funt fibrarum) nocata, venofa.Zingiber fimili, matrice magis fulca,
ingosáque: odore acri (non tamen aguè ut prior odorata & fragrante) flernutamenta provocante: fapore acerrimo, ingrato, ventriculum fubvertente. Caules Anundinacei ad Zingiberis fere
alitudinem diffugunt [Garcie binum cubitorum, Javanenfis verò quind, fipribamarum] Folia longa,
mucronata, fuperiis faure, inferiis dilute viridua [Iridus aut Xyridis, nigricanta, angulfiora tatanta Dana! Elorge allicarges inadoi: [5 Edia & Rose florger litidis zimularuti fame f. Ind. Oriental. men Penæ.] Flores albicantes, inodori. [* Folia & flores florem Iridis amulantur] semen sa-

Acofta folia Orchidisei attribuit & appingit, caulem è foliorum involucris constantem. In Java & Malabar sponte oritur; sed in Java copiosissimé. Scritur radice in terram desossa, ut

Zingiber. Neque Acoftz, neque Garcias ab Hort. Cluso fatisfaciunt in Galangz majoris descriptione, pra-fertim si ea qua Europz officinz utuntur legitima sit Galanga major; etenim ejus radices multo majorem habent similirudinem cum Iridis quam cum Asphodeli aut Zingiberis radicibus. Et certè omninò fibi perfuadet Galangam nostram majorem Iridis genus esse. Jo etiam Bauhinus cum Pa-tavii esse in horto Cortusii Galangæ majoris nomine plantam vidit Iridi valdè fimilem soliis &

Radix Galangæ majoris ad omnia utilis eft ad quæ Zingiber, atq. codem modo quoq. condiri folet: in ufu etiam eft ad orexin excitandam, non fecus ac cappares & Olea furdus apud Europæos. Recens quoq, utriulq, Galangæ radix in taleolas diflecta cum carhibus piscibusq, coquitur in eundem finem. Sic quoq cruda fale & aceto & oleo inípería cum pifcibus & carnibus affis commodé edi-tur ad juvandam concoctionem. Malabareníes & Javani non folum contra hominum fed & jumentorum mala frigida magni faciunt. Polentas seu panes è farina radicis confectas in frequenti usu habent, quas cum succo nucum Cocos præparant contra uteri & vesicæ mala exhibent. Vide Bontium & Acoftam.

Galanga medicamentum est cephalicum, cardiacum & stomachicum, ad frigidos affectus magni nus. Ventriculum roborat & concoctionem promovet. Acidis ructibus commanducata libvenit, flatus dificutit, haltum oris emendat. Colice opitulatur. Renes calfacit & Venerem excitat. Saccharo condita ad frigidos cerebri & nervorum affectus, Cephaleam, & artuum dolores con-

Cordis palpitationi cum succo Plantaginis utilis est, & ad lipothymias si à frigore causentur pulvis cum vino generolo aut aqua Meliffz, vel fucco Boraginis: quare confuevere Germani iis quibus vena fecta malticandam prabere.

CAP. XX.

Radix Ninzin Pisonis Mantis. Arom. Quibusdam Ginseng & Gensing.

Olia Pastinacæ sativæ Geel-peen Belgis dictæ similia sunt. Radix magnitudine Pastinacis multùm cedit, ut quæ digitalis tantùm fit longitudinis & craffitiei, in fine filamentofa : colore ex flavo albeícente, fapore fubdulci, non ingrato, pingui.

Nullibi quam in Regno Corez crescit, inq, mediterraneis ejus partibus, 200 plus leucis à mari

Hujus decantatæ Panaceæ usus est non solum apud incolas Regni Coreæ, sed & Tankinde China & Faponie, adeóque ad illam tanquam ad facram anchoram confugiunt, qua tamen non femper fola & fimplici utuntur, fed utcunque aliis remediis nativis mixta, manente Ninzin Compositionis basi. Illa autem medicamenta quæ adduntur Coreæ incolæ celant & tanquam arcanum fibi reservant. Quando autem animus eff expugnare magnos aliquos natura hoftes, ut motus Epilepticos, Vertigi-nes, Spafmos, Hydropes, Lipothymias, Choleras, &c. cunc medici robur addunt huic radici ex va-lido aliquo addinameno por vehiculo. At verò nulli alteri mixta omnibus languidioribus & cachecticis non folum in ufu eft, fed eam tanquam prasfervans contra malignos & venenatos affectus domi forísque perpetuò ad manus habent, atq. bis térve de die exiguam particulam recentis radicis masticant: unde mirifice virium restaurationem, cordisq, refectionem omnes se experiri testantur. Hacrenus Piso. Ob Similitudinem ad Pastinacam referri potest, lib. 9. cap. 19.

De Plantis anomalis. CAP. XXI.

Radix S. Helenæ Park. Rad. S. Helenæ, Galangæ species J. B. Cyperus rosundus inodorus ex Floridæ C. B. Apoyomatli seu Phatzistranda, Cyperus Americanus Hernandez.

X portu S. Helenæquz eff in Florida radices quædam ad nos importantur teretes, oblongæ, nodis diftindæ, quibus diffectis perforatifque funt sphærulæ precatoriæ, quæ siccatæ rugantur, ossangue acquirunt duritiem: extrinsecus nigra, intus candidæ. Cortex adeò adhæret medullæ ut unum fiat continuum. Sapor ejus aromaticus est & gratus, ut Galangæ quædam species esse videatur: Pollicari sunt crassitie aut circiter. Herba verò parum habet caulis, & humi soareit ramos. Folia fert ampla admodum & viridia. Locis humidis nascitur.

Si Folia recte descripta & depicta sunt Cyperi species esse nequit, ut ex descriptione & faculta-tibus colligi posse putat Clusius. At Icon & descriptio Hernandez Cyperum esse convincum.

thus couling pone putae Chinas. At teorice occurption remained cypeating are convincing.

Herbam Indi lapidibus terunt, edg. univerfum corpus balneaturi fricant: aiunt enim aftringere, Vaz.

membraque roborare odoris gratia: Hócq, fæptus facunt ob infignem utilitatem quæ inde iptis refultat. Pulverem tenuissimum ejus tam Indi quam Hispani in vino infusium ad ventriculi dolores fœlici cum fuccessu hauriunt.

CAP. XXII.

Drakena radix Get. Contrayerva Hispanorum sive Drakena radix Clusii Patk. Drakena radix J. B. item Contrayervæ radix ejustem. Cyperis longus inodorus Peruanus C.B. item Cyperis longus odorus Peruanus einsdem.

Adicem Hispanico Contrayervæ nomine in Officinis notam periti Botanici Thomas Johnsonus & Joannes Parkinsonus eandem esse affirmant cum radice Drakena Clusii; siquidem radicis Drakenæ descriptio Clusiana radicibus ex Hispania ad nos allatis Contraveryæ nomine examuffim convenit. Ea autem est hujusmodi:

Semunciali magna ex parte erat craffitudine & prælonga, subinde in nodos & inæqualia capita Schunteral mague to parte est transforme or practices, manner in notice to insight activity services and present a first for in gircans, rugola & dura, quia reficiencia, interiore parte alba: tenues fibras line inde adnafements habebat, qualdam craffinciales & majufciales, duras & lentas, è quibus afin nod dependancement mague and present a discourant parte alba; tenues fibras line indefendancements habebat, qualdam craffinciales & majufciales, duras & lentas, è quibus afin nod dependent. debant. Nullo manifesto odore præditam esse observabam, sed saporem habere deprehendebam nonnihil adstringentem, diutiùs verò manducatam tenuem suavémo, acrimoniam relinquere. J. Bauhinus in radicibus Drakenis diutius manducatis acredinem molestam adhuc sentiebat; unde non deest radicibus hisce caloris gradus quem Clusius desiderabat, quò minùs esse possent radices veneno refistentes seu Contrajerva Monardi, quibuscum facultatum ratione valdè convenirent.

Monardus quidem radices hasce Iridis radicibus valdè similes esse serio seri

Montatus quient radicis later Inter factions water finishes ethe faction teal infinishes of Flourier foliodore. At Parkinfonus nullam cum radicibus Indis in forma convenientam observare pourie in radicibus pro Contraperva ex Hispania huc allatis, imò in multis differre oftendit. Petrus de Ofina Folia Plantaginis quinquenervise Plante attribut. Deeft eitam Aromaticus Ispor in Contraperva Officinarum cujus meminic Monardus. Quicquid autem fit de Contraperva Monardi, Officinarum Contrayervam nihil aliud esse quam Drakenam radicem Clusii certum est; qui id nominis ei

narum Contragiervam mini anua ene quanti renariamentanti.

indidit in gratiam D. Francis Draci, qui ei illam donavit.

Contragierva, quasi dicas Alexipharmacum, appellant Hilpani, quoniam earum pulvis ex albo Virex. vino simptus adversus omne venenum, cujuscunq, tandem fir generis præsentissimum est remedium, uno sublimato excepto, quod sola lactis potione extinguitur, vomitione illud rejicere faciens, aut per sudores evacuans; sed & amatoria pocula eo pulvere hausto educi ferunt. Ventris etiam animalia pellit. Febrium etiam quotidianx, tertianx & quartanx ante acceffionem sumpta paroxyl-mum minuit, ejusque usu continuato planè tollit. Plura de ejus viribus videsis apud Parkinfonum.

Drakenæ affinis radix J. B. Clus. Cyperus longus inodorus Orientalis C. B.

Radices ha tuberofa erant, & quantum ex earum forma colligere licebat fumma terra fuperficie repentes, multifq, villis & fibris obitta, fuliginofo colore præditæ, nonnihil tamen ad flavum tendente, falivam dum manducabantur inficientes & amaræ, foliorum quidem aliquos particulas adhuc retinentes; qualia verò illa fuerint nemo facile dixerit. Caterum magni usus apud Indos suisse verisimile erat, quandoquidem Prorex Hispanus eas referret cum nobilibus alus medicamentis in India Orientali natis.

CAP. XXIII.

De Zedoaria, quæ fortè ad Arundinis, fortè ad Cyperi genus pertinet.

Edoaria Gracis Veteribus incognita; recentioribus, ut Actio & Actuario Zashep, ZasNess & Zadica dicta est, ab Arabibus mutuato nomine Foliss est Zingiberis, sed majoribus, longioribus & latioribus, ut & radice; sapore etiam Zingiber amulatur, unde in Calcent Zingiber fylvestre, Garcia autore, vocitatur.

CAP.

Lib. XXIII. De Plantis Anomalis.

Hujustres species faciunt, quas tamen omnes unius & ejusdem plantæ radices esse peritiores Botanici existimant.

Zedoaria longa C. B.

Radicem habet longitudine sextantali, trientali aut quadrantali, craffitudine minimi digiti, quæ utrinque in obtusum mucronem desimit: soris candida, intus ex cinereo in suscum colorem vergen-te: cujus substantia densa, solida, pinguis & ponderosa: gustu atque odore tenni, subamaro, mete: cujus inbitantia cenia, ioitas, pinguis e poneeroia: guita adue conte cuin; inbitanto, me-diocriter acri cum gravitate quadam, ac valde aromatica fiavitate, dum tunditur aut manducatur fipirante, minima portione halitum commendante & in caput penetrante. Eligenda est magna, denía, plena, non rugola; fibifantia veluti pingui, lenta, dentibus propter

soliditatem aliquantulum repugnante, odoratissima, nullis foraminibus pervia.

Ut diutiùs servetur loco sicco reponenda est.

Sponte nascitur in sylvosis Calecut & Cananor Regni Malabarici. Zerumbet Arabum esse putatur; Anguillaræ Costus Arabicus.

Zedoaria rotunda C. B.

Substantia pondere, soliditate, colore, sapore & odore longa Zedoariz omnino similis est, soli-que figurà differt, que globosa, unciali magnitudine; superficie aliquantulum inæquali, ac preci-sarum sibrarum vestigis suberosa. Ari bulbo similis, nonnunquam in brevem mucronem definens, quo terræ adhuc harens germen fundere consuevit.

In Java & Sunda copiosè nascitur.

nn java oc sunda copiose naictur:

A priore non videtur aliter differre, quam quòd radicis partes fint diverfæ. Rotundam autem
parten Zedoariam; longam vero appendicem Zerumbeth, veluti res effent diverfæ nominafle Avicennam exilimat C. Bauhinus, signorantem, viz. ex qualinam planta, aut qua regione ejufinodi
radix provenires; fed cum vidifet in frufta rotunda, interdum verò in oblonga concifam ad Sinum
Perficum vehi, duo genera exifiantafle. Reliqua vide. Radix refecta & ficcata faccharo conditur:
cujus tulus prættantor & commodior quam Zingiberis exiftit. C. B.

Zedoaria tuberosa foris nigricans C.B.

Rotundum hoc genus instar Aristolochia rotunda, foris nigricans, interdum cinerei coloris, intus candicans, guffu usualis Zedoariæ apud quosidam Aromatarios Antverpiæ inveniri scribit Clu-fius. Block Zedugr iosis dictum. Lobelius cum vulgari rotunda junxit.

Zedoaria Geidwar Avicennæ Garciæ C. B.

Radix est magnitudine glandis, ejusdémque ferè forma, colore sublucido. At dicimus rectius Anthora, vel Asphodeli bulbo minori similem esse, foris cinericei, interius verò slavescentis coloris, duram & folidam, guftu acrem & excalefacientem.

Hanc Garcias in regionibus Sinenfium provinciz vicinis, magno emi, nec facile inveniri scribit, nisi apud circumforaneos quosdam & circulatores quos Indi Jogues appellant. Idem Zedoariz vo-

cabulum corruptum esse putat, & Geiduar dicendum.

C. Bauhinus Arabes triplicem plantam Zerumbeth nomine propositisse putat, 1. Zedoariam Officitarum longam, quæ Zerumbeth Avicennæ, ut ex ejus delcriptione patet. 2. Zedoariam rotundam dictam, que Zerumbeth primum Serapionis, & Zedoaria Avicennæ. 3. Egregiam illam arborem in Libano foliis Salicis, odore Citri, que Zarnabo Avicennæ, hodie incognitam nifi fortè

sit Sassaf Syrorum Rauwolfii.

Vires.

Zedoariæ radix calida & ficca censetur, corpus impinguat & imbecillum reficit, ut volunt Arabes, flatus discutit, Odorem sumptorum Alliorum, Ceparum & Vini aufert; morsui venenosorum confert, alvum sistit, uteri apostemata resolvit, vomitum reprimit & Colicæ ventosæ confert. Confert, grani initi, incir apraientata control young young the property of the Noftrez stats Medici contra peltilentis cell contaggia unntur, & permulsi medicamentorum compositionibus miscent. Ventriculo utilis eft concectionem juvando, etim & reliqua viscera celefaciendo, Germanie ce a Vinum Zedoriatum conficient ad ultis pradictos, Zedodaram control fam & facculo inditam in doliolo mufti coĉti pleno fuspendendo.

SECTIO

SECTIO IV.

Herbæ anomalæ incertæ sedis.

CAP. I.

De Pipere.

Arum que ambigue sunt & incerte sedis principem locum sibi vendicat samigeratissimum Aromaticum Piper, omnibus seculis, omnibus terris ad cibaria condienda experitum. Cim enim qui plantam descripserunt de storibus ejus altum sileant, incerti sumus an eos impersectos & framineos, an vero perfectos & peralodes obtineat, adecque an algenus earum quæ flore funt im-perfecto, an positis ad earum quæ flore perfecto, femine nudo folitario, referenda fin.

perrecto, an portus au carum que nore perrecto, termine nuos ontario, retretenoa in.

Timas vocem ano matigan. Le cincepare Etymologus deducit. Verifimilius tamen est πίπει
peregrinum & barbarum vocabulum este, ut κέμω & κάν & pleraq, in ε definentia: à Perfis profectum docet Galenus, qui proculdubio ab Indis hauserunt, quibus (teste Garcia) Piper longum

Que de Pipere ejulque speciebus habent Veteres Græci & Latini manifeste ostendunt Plantas piperiferas iis prorfus incognitas fuife, cófque rumores incertos & vulgi fidem fecutos in ejus deferi-ptione Ruellius pro Piperis specie Smilacem asperam proponit, ut existimat J. Bauhinus ; Matthiolus Ribes nigrum. Nos incertis & suspectis omissis descriptionem Piperis è Cl. Car. Clussi Exoticis

Piper longum à rotundo genere diversum videtur: verum quia viribus conveniunt, & Botanici ad idem caput utrumq, reducunt; nos etiam de illis unà agemus.

1. Piper rotundum nigrum C. B. Piper nigrum J. B. Park. Sound black Depper.

Cuij.

Valdé farmentosa eft Piperis nigri planta, & adeò imbecillis atque caduca, ut nifi pedamentis fulciatur, aut juxta arborem aliquam, circa quam se convolvere possit, pangatur, humi procumbat ac sagragatur, perinde ac Lupus salidarius: lenta verò ac sfexibila sunt ei sarmenta, frequentibusa, ac fjargatur, perinde ac Lupus falicharius: Ienta verò ac flexibilia funt et farmenta, frequentibusque nodis five geniculis distincha, & cup humi sparsa multas sibras ad fingula internodia agunt, quibus se humi figurat, quemadmodum Clematidis aut Periclymeni fagella, ut in illorum nonnullis observabatur que fibras adhuc retinebant. Sarmenta porro ad singulos nodos singulare solium proferunt alerenatim, Hederacea quodammodo forma, vel ejus Cyclaminis quod hederaceo constat folio; cui tamen anguli defint, nea, adeò crassim, verum multo tenuius, quaturor interdum uncias latum, formæ quasi orbicularis, mis quòd in mueronem definat; plerunq, tamen binas duntaxat uncias latum, quaturor longum, Tambul sive Bate folio adeò simile, ut alterum ab altero viu discerni quest, nis Piperis folium paulo durius, & nervos illos per solii longitudinem excurrentes crassifores habere videretur: nec illud in ambitu serratum est, ut quidam prinzere, sed prostus æquale, & nihil similitudinis habens cum Mali Assiri folio. Omnia verò folia quint, nervis sun prædita, quorum medius & crassifor medium foliorum per longitudirem secar, reliqui quaturo minus crassi ab illo oriuntur, utrinque bini, in latera secundum solin pærè longitudirem expansi, & silli quidem in nonnullis tur, utrinque bini, in latera fecundum folii parnè longitudinem expansi, & illi quidem in nonnullis foliis aqualiter ex opposito nascentes, in aliis verò inagualiter oriuntur, neq, istam proportionem fervant. Caterum folia omnia prona parte dilutiora funt quam supina, atque per universum folium venula obliqua transferim evagantur. Uvar porto ad ramorum internola naforma venula soliqua transferim evagantur. Uvar porto ad ramorum internoda naformur teretes & oblongs, multis granis orbicularibus, nunc majoribus, modo minoribus, ipfi feapo fine petiolo adnexis confiantes, & illa quidem non è foliorum finubus, fed ex altera farmenti parte, folio pediculo viz. oppofita. Non modo folia ficea acrimoniam retinent, fed etiam ipfa farmenta, atque (quod

viz. oppoitta. Non moto fona nicea acrimoniam retinent, jeu estatu i pia anutente, maje minim pia naisti qua filo terra laturit.

Piperis folia à Bede folia effigie altifque non parum differunt. Piperis enim folia, que non tribus tantum fed quinq, nervis per longum foli ferè Plantagineis diffinguntur, camofora & folidora famt foliis Bats, magifque ad ovalem figuram accedenta, & inde in acutum definentia: Bete verò ildem nervis tenuioribus molliora & delicanora funt admodum, & circa petiolum latiora, verò ildem nervis tenuioribus molliora & delicatiora fint admodum, & circa petiolum latora, aqu, in lummo finuofa, ut ipfus Coni ponits quàm ullam ovi effigiem exprimere videantur. Piper is folium majus quod habumus (inqut Columna) latum in medio erat uncias quatuor, & dupla longitudine, quamvis aliqua oblongiora ac etiam obefiora reperiantur, nec tamen in imo ità lata ut in Clufii figura, fed acutior circa pediculum, qui non lignolis, fed nervosus eft, dimidii folii longitudine, Piperifique fapore. Hac Columna noti in Receb. pag. 876.

Nafcitur in plerifique Indize provinciis: verum in quibufdam regionibus vix tantum redundat ex cultura quantum ipfis incolis fufficiat: alits autem in locis, precipuè in Malaca, Java & Sumetra, adeò luxuriat Piper hoc Aromaticum, ut indè per totum orbem diftrahatur. Seritur non procuì à mari, & ad radices arbonum. orzefettim que Paurla apoellantur, vel apoofitis pervicis quibus admirium pome.

notation de la company de la marche commonde de la marche commonde de la mart, se an radices arborum, predictim que Faufel appellantur, vel appoints perticis quibus admittur more Vitis. Altitudo ei par cum ea arbore aut pedamento cui advolvitur. Sepe cium veterafeit se cincribus fimóque flerecoratur, excedir altitudinem fulcrorum fuorum, ut Lupuli inftar cum feandere altiùs non potest, se demittat. Piso,

Lib. XXIII. De Plantis Anomalis.

1343

Vires.

Finetus seu uve leguntur ante plenam maturitatem, in colorem prasinum achuc inclinantes [aliis cim jam plene maturuerint] & in tegetibus palmeis expansos Soli exponent, cujus calore intra triduum nigrescunt & corrugantur.

Repentur ettamnum in genere nigri Piper quoddam, nutrimento defectum, caffum feu inane ac leve quod Brafma Diofeorides vocat. Hoc non dubitamus nos afferere Piper effe immatu-

2. Piper rotundum album C. B. album J.B. Park. 10hite round Pepper.

7.B.

Magnitudine videtur nigro cedere, utrinque umbilicello tantillum prominente exiguo, albido five cinericeo. Subftania ejus interior bicolor eft, quemadmodum Piperis nigri, & cava in meditullio cinericeo. Subftania ejus interior bicolor eft, quemadmodum Piperis nigri, & cava in meditullio • (prater albam pelliculam quam haber) apparet; cortex quo grana integnium ingricans facilè de-trahitur, quod non fieret i effet immaturum, ut Galenus & nonnulli alii volunt. Sapore non mi-nus fervido præditum eft quam nigrum; imo eo calidius & odoratius eft, Lobelio tefte.

Inter plantam que Piper nigrum fert & eam que candidum tam exigua est disferentia (inquit Garcias ab Orta) ut à solis incolis discerni possint, monulla omnino, cam Piper nigrum & albumana eadémque res sint; quemadmodum Vitem que uvam fert nigram ab ea que candidam fert, non digno fcimus nifi dum uvas habent & illas quidam maturas. Candidi autem plantæ rariores sunt, nec nifi

certis Malavar & Malacæ locis raræ nascuntur.

Gulielmus Piso in mantissa Aromatica Piper album nihil aliud esse quam nigrum ante insolationem decorticatum affirmat. Decorticatio autem illa fit bene maturo Pipere ex marina macerato. mem decorrecaum ammat. Decorrecand astem in an object matter a product of the Macratione enim cortex exterior niger declinic tumefectndo, atque na facilimo negotio, granum quod intra illum includitur album eximitur, & ad modum Piperis nigri exficcatur. Quem laborem laboris impatiens natio nifi fugeret, non tanta effet Piperis albi fi cum nigro compares inopia.

Piper Dioscoridi vim habet in universum calefaciendi, urinam ciendi, concoquendi, atrahendi, discutiendi, exterendi ea quæ pupillis tenebras offundunt. Commodum etiam cst ad rigores per circuitum in febribus repetentes, tum si bibatur, tum si illinatur; & commorsis à bestiis venena xiliatur. Educit etiam fœtus. Putatur & conceptionem impedire fi post contum apponatur: Tuff quot, & commbus circa thoracem affectibus commodum est tum fi delingatur, tum si in potu accipiatur, Angmis item convenit illium cum melle: Tormina quoq, difolvit cum teneris Lauri foliis potum. Pruutam à capite detrahit cum uva paffa manducatum. Dolores fedat, & in fanorum ufu multum est, ac appetentiam movet, & ad intinctus admixtum concoctionem adjuvat. At pice exceptum

ftrumas discutit. Deterget & vitiligines cum nuro. Piperis radix costo similis est, calesacírq, gustum & humores provocat. Eadem si cum aceto bibatur sple-

repeintant coro minis ericanzacing guarante interpretario de la compania pre-nem minuit; Piutian mero a capite detrathic cum Saphide agreft commanducata. Hafetons Diofort-Ulus ejus przepius eft in frigicitate & cruditate ventriculi. Magna differentia in eo eft, fi vel inegurun fumatur, vel in pulvere. Pulvis in ventriculo ingultum facie, hepar autem & relique vifeera valde inflamma. Qui ergo ventriculo confulere volunt deglutium integra grana, ut rechè monet C. Hofmannus. Prættat etiam carnes elixas & in furno coctas in artocreis, &c. integro Pipere condire quam trito & comminuto, cum cibis enim coctum & maceratum fatis acrimonia iis communicat, quod & fact integrum degluttum, nec tamen ventriculo noxam aliquam aut mole-fliam: cum pulvis interiori ventriculi tunica muco oblita adharefcens aut in ejus rugas feinfinuans, vel cardialgiam, vel fingultum in nonnullis constitutionibus excitet.

Extrinsects in apophlegmatismis, gargarismis, sternutatoriis ulurpatur; sedat odontalgiam, columellam tumidam imminuit, nervorum affectibus frigidis conducit. Sebrod.

Vis piperis (codem adnotante, & ante cum Galeno) volatilis valdè est. Vitentur ergo, inquit, praparationes in quibus volatile vaancleit. e.g. Extradorum.

Piper ejúsque oleum egregiè decantatur in febribus quartanis à Zacut. Lustano, Langio, Kun-

Oleum Piperis extrinsecus in Paralysi egregium est medicamentum. C. Hofman.

Vulgus Piper longum in paroxysmo februam exhibere soler: id quod non nisi in principio locum habere potest. Schrod.

Non bacca solum, quod proprie dicitur Piper, acrimonia præditæ ignea sunt, sed & tota etiam planta. Nam & folia virentia, farmenta & radix, fi masticentur, prorsus linguam faucesque urunt ac falivam, haud fecus quam Costi Pyrethrive radices, movent.

Piper longum Indi linimentis addunt, quibus adversus dolores artuum à frigore utuntur, & ità ut bais hoc Piper lit, corptique addat Santalum rubrum. Utuntur & contra venena, vertigines, catarrhos, oculorumque nebulas & cum successitu

Indorum plebs adversus diuturnam stomachi languiditatem bibunt aquam cui infusa est satis bona Piperis copia: In eundem usum quoque eliciunt ex Pipere recenti spiritum mirè igneum. Utrumq. cum adhuc viret, Piper, longum æquè ac rotundum, condiri muria aut aceto folet, & condi in penum ad usum familiarem mensaque delicias. Ejus usus frequentior mensibus pluviosis & in phlegmatica corporis constitutione.

3. Piper caudatum J. B. caudatum racemosum Park, racemosum caudatum ex Guinea C.B. Pepper, with a cluster'd tail. J. B.

Nomen partim à fapore, partim à forma invenit: grana funt Pipere & albo & nigro plerunque minora, quadam aqualia, ex rotundo oblonga, & pediculum versus turbinata, &, ut vulgare nomen prafert, caudata, coloris nigricantis vel fulci, inter Piper album & nigrum medii, cortice craffiusculo, extenso, interdum nonmhil vel rugoso vel crispo, medullam comprehendente Piperis vulgaris modo bicolorem, duriusculam, in cujus tamen medio non conspicitur vacuus ille scrobiculus.

Sapor idem qui Piperi vulgato, magis aromaticus. Grana hæc racematim cohærent Uvæ modo. Uvæ hæ aliæ breves & unciales funt, nonnullæ tres uncias longæ, tenui ftylo inhærentes, longuicu. lo petiolo grana rotunda, vel minora, vel crassiuscula continentes, vicena, tricena, interdum plura, legitimo quidem Pipere minora, non minus tamen fervidi faporis, duráve & folida, ejusdem etiam pane coloris. An porro ipía planta perinde arbores ac perticas fcandat, ut ejus quod ex Orientali India adfertur hactenus Clusio intelligere non licuit.

4. Piper caudatum seu Nhandu Marcgr. Pison.

Suffrutex est instar arbusculæ, excrescens ad trium, quatuor, quinque & interdum sex pedum altitudinem. Caulis illius lignofus, teres, viridis, nodofus, ad aspectum fere ut caulis Solani. Folia fingulatim funt polita, quorum quodlibet fuum habet pediculum qui ad nodos oritur: Sunt aut illa guiatm tunt pouta, quorum quoquote nuum naoet pediculum qui ad nodes oritur: Sunt aut illa lata, figură cordis ut pingiur, vel vomeris, mulcis venis arcuaim fecundum longitudinem elegandime notata. Ad nodos indem proveniunt multi Juli, quatuor, quinque, aut fex digit longi, incurvati, figură ferê ur muris cauda, vindes, qui mente Octobri aut Novembri decerpuntur, & in Sole ficcati nigreficunt, continéndrupe granula rounda, nigra, magnitudine feminum Paparevis, arcte juxta fe in uvam compofita, acris Iaporis, inflar Piperis optimi Orientalis. Radix in alias phires tenues dividiur, fucios, infignis doors inftar Thymi & ſaporis qui linguam vellicat.

Aliud habetur genus à Pijme & Maregrav. deferiptum folis angulfioribus & oblongis, fructu

grandiore & meliore, cauda Piperina longiore, in fylvis Brafilia mediterraneis frequentif Folia hujus plantæ medentur ulceribus tibiarum : radix valet adversus apostemata. Utraque, cum Vires. fumme fint fortia, etiam exficcata & diu reposita ad balnea calida contra mala frigida usurpantur. Decoctum radicis & stolonum discutit atque incidit crassos & viscolos corporis humores; sanat hy-

dropem pedum. Aquaxina Pisonis.

Folis precipue à precedente differre videtur, que Tilir fimilia funt, paulò tamen grandiora. Descriptiones harum plantarum micent & contindunt vel Pilo vel Marcgravus. Caterum Piper caudatum dicitur hæc planta à figura Juli caudam muris referente. Radix calida est & acris, atque inter Antidotales habita; reliqua vide apud Pisonem.

5. Piper longum J. B. longum Orientale C. B. Hong Griental Depper.

Piper longum nucamenta Betulacea amulatur, unciam aut fescunciam longum, teres, aliquando planum, coloris fusci vel cinerei reticulato vermiculatur plexu, in superficie asperum, cujus pro numero grana, pelliculis feorfim privatis inclufa, Sinapi granis paria, foris nigricantia, intus subalbida, gustu non cedente nigro vel albo, quanquam non itatim apparente : pendent autem hi juli ex

pediculo gracili, unciali, alteri fini inserto. Plantz è Java allatz ramulos cum fractu fic describit Clusius. Botrorum maxima pars duarum unciarum longitudinem rarò excedit; nullus vero minimi digiti crassitudinem aquat, sed gracilior est & zqualis pane ubique craffitiei, plurimis granis Milii repurgati granorum instar oblique se cundum longitudinem difpolitis conftans, cineracei quodammodo externa parte coloris, interna albi, efferidi faporis. Planta ipla non longè diffimilis videtur Piper nigrum proferenti plantæ: folia à Pipers nigri folis non multum differre Clufio vifa funt, mit quòd paulò teneriora, dilutiorèque viriditate pradita effent, tum etiam breviore pediculo fundina, atque etiam pluribus nevis infignita-nam à medio illo nervo folium à pediculo per longitudinem fecante non modo quaterni alii nervi exoriebantur, fed utrinque quini & fent, interdum etiam & plures pro foliorum videlices amplitudine, illi tamen minus eminentes quam in nigri foliis, & inaquali ortu nati, multis etiam obliquis venulis per folium transversum evagantibus; & licet reficcata effent folia, ac per multos menses inter chartas adfervata, non levi tamen acrimonia erant adhue prædita. Fruetus qui Juli quodammodo formam æmulantur, ad fingula internodia oruntur non in folii ala, fed quemadmodum in Pipere nigro ex ipfius folii oppolita parte, in altero videlicet ramuli latere, atq, etiam alternis, perinde atq, in Piperc nigro.

Piper longum intensa mordacitate præditum est, & subamarum quoniam immaturum, antidotis Vires. item & theracis medicaminibus opportunum. Diejč. Nonnulli fatam ab initio curationis urulg relaxata ab inflammatione pulvere Piperis longi auxiliari conantur; quod quidem periculo non vacat. J. B.

Piper langum Monardi. Longum Occidentale, dimidii pedis longitudine C. B. An Piper ex Florida J. B? An Tlatlaneuray Fr. Hernand.? Buyo buyo Philippinarum incolis.

Toto Continentis tractu, in quo Nata, Carthago, atque etiam in novo regno magnus est usus Piperis cujuldam oblongi, quod majori acrimonia praditum est Orientali, magilque aromaticum & jucundiorem odorem spirat quam Axi sive Capsicum, quinetiam præfertur Piperi nigro cum saporis tum suavitatis causâ.

Altæ cujuldam plantæ fructus est oblongus, crassitudine quidem funiculi, ad dimidii pedis longitudinem, constans veluti multis granulis circa pediculum oblongum conjuncto & continuo ordine dispositis seminis Plantaginis modo, quibus ademptis pediculus nudus conspicitur. Recens viridis est:

J. Bauhini Piper stylis erat palmum plus minus longis Myosuri spicis non absimilibus, crassitudine pari, fulcis, verum pulvere crasparis, nudis tamen & politis circa imum, obsequiosis, sapore acriusculo ad Piper accedente. C. Bauhinus

Viret

Tempus &

C. Bauhinus Piper longum angushissimum ex Florida à Pipere longo Monardis diversum facit & Piperi longo seu Felfel Alpini eandem, ut & Plantula peregrinz Clussi, quam describit Cauliculo uncialis longitudinis aut amplioris, valde gracili, fuffinente utplurimum binas oblongas graciles quincunia longuamus au ampinors, varie grani, ministra upprantini unias obionigas granies quincuncialeque veluti foicas, longo pediculo fubrixas, adeò oblique quaquaverfium firiatas & quincunia funcia de la compania del compania del compania de la compania del co rugolas, ut exilum Lumbricorum iccatorum, aut tenuum limularum formam quodammodo referant, coloris fufci & fuliginofi, fubacris & calidi faporis, odore autem Melilorum pane referent.

Filfel Alpini Junci foliis est sed craffioribus, è quibus sectis succus quidam slavus, valdè acris ac eturens, rotaque Planta est calida in quarto gradu, magis quam Piper exurens. Ea utuntur empla-frri modo impostra ad coxendicis dolorem, necnon ad frigidos articulorum dolores. Calorem ejus oleo Rolaceo vel Myrtino temperant.

Ex particulis bisce plantarum muilis & imperfectis vix quicquam certs colligi potest, de ipsarum genere & formâ.

7. Piper inane C. B. Canarinum à Canara loco natali dictum

Nostrati Fegopyro simile est, coloris cinericei, intus cavum & repletum granulis aliquot exiguis. Manducatum pari pane acrimonia cum prioribus deprehenditur, sed minus aromaticum. Ejus nifi apud infimam plebem nullus est in Indis usus. Hac etiam diversi generis planta est à Pipere vulgari, nec fcio quo referenda.

CAP. II.

Limonio congener Clus. congener Clusii Ger. emac. Park. Limon. peregrinum foliu forma storum Aristolochiæ C.B. Incertæ sedis est.

Class.

Anc plantam ficcam & mutilam Ulyffippone accepit Claudius Conier pharmacopœus Luterianus, à quo iconem ejus & folium reficcarum habut Clufus.

terianus, à quo iconem ejus & folium reficcarum habut Clufus. Sunt verò, inquit, ei (Claudio teste) folia novem, decem, aut plura, à summo radicis capite prodeuntia, formá florum Ariftolochia, tumente alvo & velut paleari prædito, gibbo dorfo, infima parte angulto, sensimo, in laxitatem crescente, suprema parte laxiore & aperto, quassque nnma parte angunto, icusinica in instantani cicionate, inspenina parte in materiali in termicyclum formacă: totum folium durum eft, & tanquam cutacem; fuprema folii pars aperia, interne inultis craffis venis, ex arto purpureis diffinea. *Radix non valde magna, & in quoldam ramos divida. De loco & tempore florendi, deg, flore ipfo nihil perferiptum.

Infiffmam hane plantam, referente Parkiniono, Joannes Tradecantus junior in Virginia in-Infiffmam hane plantam, referente Parkiniono, Joannes Tradecantus junior in Virginia in-ventam cum caule & flore, domum [in Angliam] deculit, & in horto fuo Lambhithano plantavit, rolls longiora funt & angultiora, mindique extumefoentia feu ventricofa quam in icone Clufana. Flores summo fructui seu vasculo seminali subrotundo insident; quod tamen Parkinsoni icon (qui flores appinxit) non exhibet. Flos tetrapetalos aut pentapetalos pingitur.

CAP. III.

Tribulus terrestris J. B. Get. Park. terrest. Ciceris folio, fructu aculeato C. B.

Adicem agit prolixam, albam, simplicem, paucis fibris capillatam. Coliculos emittit plures. tim polita, in summitatibus tamen ramulorum bina ex adverso, Papaveris erratici in modum pilosa. Flores pediculis satis longis è foliorum sinubus ortis insident, lutei, pentapetali. Succedunt muricata capitula, fpinis majusculis harentia, ad Spinachia accedentia (inquit J. Bauhinus) Nobis capitula enplaire, pains imputeus incremes, au opinionia accordante (impus, positionia) acord capitalia ex quinque velut triangulis conflata videbantur, quorum omnium culpides in centro concurrunt, recliqui angulis in longam & acutam ſpinam exeunt. Sunt & aliæ ſpinulæ breviores quæ pediculum liqui angulis in longam & acutam ſpinam exeunt.

Sub Maii finem exit, Julioque & Augusto cum flore & semine in calidioribus regionibus, Italia & Gallia Narbonenfi, passim conspicitur.

Cuscuta sive Cassuta J. B. C. B. Ger. Park. Dodder.

Hanc plantam ad Appendicem referemus.

CAP.

CAP. IV.

Melanthium odoratum Alpin. exot. Nigella Cretica odorata, folius Lini, seminibus bisormibus

Radice parva, tenui, fibris tenuibus multis prædita cauliculos plures producit, graciles, teneres, Accumdos, palmum altos, folias Lini ex opposito vesticos. In candium furminatations fines for corrulos, Papaveris similes, à quibus fliques quinquepartitis femina nigra, inimiza, colorata continentur. At in cauliculis etiam alia femina minuta, rotunda, racemorum modo, albicantia pendent. Quibus hanc plantam nature summopere curz suffic constabit, quod earn ne deficeret duplici seminis genere donavit.

CAP. V.

Jaborandi prima species Marggr. Incertæ sedis: Si flos perfectus sit ad Lib. 9. partem primam pertinet.

Marger.

D duorum pedum altitudinem affurgit, caule lignolo, tereti, per certa intervalla nodolo, tortuoso & inaquali, coloris grifei, quorum unus, duo vel etiam tres ex una radice prodeunt, & in ramos le pandunt. Radix autem haud crassa est, sed in multas radiculas & filamenta dividitur, exteriis ex albo flavescens, interius albicans, odoris acriusculi, saporis acris ut Pyrethrum. In fingulis ramulis ab internodiis pediculus prodiens, digitum longus tria habet folia sibi crucis modo oppofita, ad takum ut Tilia folia molia, partim pilota, nevo conficieno & venis oblicutas, ab uno oppofita, ad actum ut Tilia folia molia, partim pilota, nevo conficieno & venis oblicutas, ab uno ad quinq, digitos longa, totidemo, lata ubi latiaffirma, inacquais quippe magnitudins, pallide virentia, inferne paulum candea, no extremitare ramulorum multa foliola parva venabuli figura fibi in vicem confertim funt opposita, in duos ramulos quasi cornua diducta, in quibus siosculi albi, tetrapetali, quos sequitur semen duplici palea tectum ut in Cannabi, suscum, compressum, parvulum cordis figura, cui ab uno latere pars abscissa videtur.

Radix valet contra venena.

Tires.

CAP. VI.

Capreolata Bryoniæ nigræ folio Brafiliensis tricocca Marger.

Aule haud lento serpit, & aliis plantis se implicat: folia fert in pediculis, duo, tres aut quatuor digitos longis, cordis ut pingitur figura, mollia, dilute viridia. In pediculis autem duos aut tres digitos longis, & superius in quatuor aut quinq, divisis nascuntur totidem fores, Smilacis florum æmuli, albi, & ad medietatem extremam dilutâ purpurâ mixti; in medio floris extat stamen album purpuralcens: in ambitu verò interiori flos egregiam stellam quinquangularem repræ-sentat, quasi in illum impressa essenta essentia e fcum, subrotundum, in tres capsulas divisum, in quorum qualibet granum seminis est successivamag-nitudine & figura medii Pisi inaequaliter dissecti. Flos inodorus ut & planta, sine sapore manifesto.

CAP. VII.

Trifolio affinis India Orientalis Xanthii facie Breyn.

Breyn. Ruticis cujusdam (ut credit) ex India missi, qui Indis Daon Lacat Lacat appellari perhibetur, ramum describit Autor. Is pedalis ferè erat longitudinis, lignosis, sed valdè tenuis; cortice incano, subviridi, & quibussdam in locis obsoletè purpurei coloris, tectus. Huic alterna serie ancano, juovinat, & quibuldam in locis oblolete purpurei coloris, tectus. Huic alterna lerie adatata funt folia, pioren, pociciulis longis appenfa, tenera, lata, anguloda, leniter crenata & pracfertim fubtus incana, Xanthii quodammodo amula, vel mediam quandam figuram inter pampineam & Rola Sineniis Ferr. folia obtinentia; in quorum fingulis ab iplo fitatim pediculo cofta fubtiviides pallidaque feptem expanduntur, & ex allis cundis laifi quidam nervi, venas plurimas cum enterrimis fibris, in foliorum carne latentibus, fundentes. Carerum e fingulis pane foliorum alis Frudius emicat, é petiolo parvo prodiens, qui basin plurimorum foliorum stellatam habet, constâte, è quinq, conceptaculis lappaceis, Trifolii flosulis longis albis seminum involucirs fermè æmulis, nisi quòd duplo majora effent, dura, ac pilis rigidis quafi aculeata: Horum quodlibet perfectum à fummo finditur, & femen unicum Anonis montana praecocis purp. frutefcentis Morifoni magnitudine, forma, colore & brevi incanâque lanugine perfimile continet.

Vires.

Vires.

CAP. VIII.

Dentaria affinis Echii flore, capsula Anagaliidis Hort. Reg. Paris. & Hort. Lugd. Bat. capsula retunda Morif. præl.

Moris.

Ec planta incunte vere folia promit, sub exortum Astrantia aut Diapensia similia, tan The planta incunte vere folia promit, sub exortum Astrantia aut Diapensia similia, tan**The planta incunte vere folia promit, sub exortum Astrantia aut Diapensia similia, tan**The planta incunte vere folia promit, sub exortum Astrantia aut Diapensia similia, tan**The planta incunte vere folia promit, sub exortum Astrantia aut Diapensia similia, tan**The planta incunte vere folia promit, sub exortum Astrantia aut Diapensia similia, tan**The planta incunte vere folia promit, sub exortum Astrantia aut Diapensia similia, tan**The planta incunte vere folia promit, sub exortum Astrantia aut Diapensia similia, tan**The planta incunte vere folia promit, sub exortum Astrantia aut Diapensia similia, tan**The planta incunte vere folia promit, sub exortum Astrantia aut Diapensia similia s de Dentaria folia referentia: inter que exit caula palmaris (imo femipedalis) flores de fifthens quinos fendive aut etiam plures, Echii floribus fimiles le quibus exeunt flamina fufficie que etiam plures, Echii floribus fimiles le quibus exeunt flamina fufficie que etiam plures. longa, renuia, apicibus donata, cum ftylo tenui, bicorni, qui flore delaplo in longum excrelcit.] Floribus fuccedunt capiulae rotundæ, Anagallidis capfularum æmulæ, semina solida in se continentes,

Afperulz odoratz feminibus quafi paria.
Plantam lanc uvam mihi nondum videre contigit; ficcam curiosè affervatam, in horto Regio Parifiensi collectam ad me misit sapius in hac historia memoratus D. Hans, Sloane.

CAP. IXs

Caacica Brasilianis, Herba Colubrina Lusitanis Marggr.

X radice parvula, filamentosa multi proveniunt caules juxta se, semipedem aut etiam pedem longi, ex viridi rufescentes, paulum hirfuti, & unius digiti intervallo habentes podes se di fingulos bina salta apposita. I radice parvula, niamentola muiti proveniunt causes juxta 16, jemipeaem aut criam pedem longi, ex viridi rufeicentes, paulum hirfui, & unius digiti intervallo habentes nodos, & ad fingulos bina falsa appolita, fubilites ferrata, magnitudine & figura Veronicæ folis amula, aliquantulum hirfuta, fuperne viridia, inferne albicantia. Inter folia ad nodos multi prodeunt foliuli, viridis coloris cum aliquantullo rubore mixti, in umbellam compositi. Tota planta fundit

Præfentiffimum est remedium contra serpentum morsus herba hæc contusa & imposita. Valet lacteum fuccum. etiam ad alia vulnera.

CAP. X.

Embjajembo Brasiliensibus Marggr. Lingua cervina caulifera Brasiliensis Marggrav.

Adicem habet digitum crassam, interiùs medullam lentissimam continentem, variè contor-Aduem habet digitum crattam, interius mequitam tentitumam continentem, varié contortam, exterits fuícam, interius albicantem: E qua producit caulem lignofum, teretem, virié dorn, feiqui aut etiam duos digitos longum, folis hinc indé onuftum, que infident pediculis digitum longis, tenuia, tenera, duos aut tres dig. longa, læta viriditate folendentia, nervo is digitum longis, tenuia, tenera, duos aut tres dig. longa, læta viriditate folendentia, nervo is transpirated parties. Per relició di crite. Sapor radicis est acris.

CAP. XI.

Nhambi Brasiliensibus Marggr. Videtur esse Herba corymbisera acris store nudo.

Margy.

Aule est satis crasso, lignoso, tereti, geniculato, qui Portulacæ more serpit, & hinc inde fibras in terram demittens radices agit, partim quoq, se erigit. Expanditur varie in multos ramulos, genicularos, binos fibi ubiq, oppositos, in issque habet ad singula genicula bina foia oppolita, interdum etiam plura, inaqualis magnitudinis: in extremitate autem ramulorum quinq, fex, septem folia fibi invicem appolita, oblonga, figura cordis, in ambitu leviter ferrata, interdum & laciniata, dilutè viridia. In extremitate quot, ramulorum enascuntur stores solitarii, magnitudine Cerafi majoris aut minoris, constantes solo umbilico rotundo & crasso, flavo, sine soliis. Semen in umbilico fusco per maturitatem, ovalis figura, plane compressum, ex fusco gryfei coloris splenden-tis. Radin deniq, filamentosa, tenera, alba. Folia masticata linguam pungunt instar Sinapi aut

Folia vel semen affrictum Bubonis dorso quantociùs illum enecat. Præstantissimum est reme-Nasturtii. dium contra quacunq, animalia venenata 3/s, pondere è vino pota, vel fi decoctim illius fumatur cum media parte vini. Solet hæc herba cum piscibus coqui & optime convenit.

CAP. XII.

Herba lanuginosa Distamni æmula Pison. Nobis potius Gnaphalii æmula videtur.

N fylvestribus terris siccioribus luxuriat tenella herba ex radice exili, filamentosa. Ad pedis circiter alciudinem affurgit caule uno aut altero, tereti, ex viridi albicante, adob lanuginolo, ut totus goffipio alperlus videatur. Pro vario nature lufu ramuli longi hinc indè à terra furgunt totus goffipio alperlus videatur. Pro vario nature lufu ramuli longi hinc indè à terra furgunt expanduntur. Folia folitariè pofita, inaqualis magnitudinis, quadam tres, duos, etam tantùm unum digitum longa, in ambitu crifpata, figurà ferè folii Senecionis; que omnia cum ratantùm unum digitum longa, in ambitu crifpata, figurà ferè folii Senecionis; que omnia cum ratantùm unum digitum longa, in ambitu crifpata, figurà ferè folii Senecionis; que Lib. XXIII.

De Plantis anomalis.

13+7

musculis more Dictamni Cretici, lanuginosa instar mollis serici ad tactum apparent. In extremitatibus caulis & ramorum flores proveniunt, spicatim congesti, parvuli, splendentes, ex argenteo subslavi, figura ferè florum Absinthii; quibus decidentibus stellulae splendentes argenteae remanent. Folia odoris sunt singularis proximè ad Dictamnum Creticum accedentis si vel levissimè confricentur.

Succus recenter expressus & leniter aspersus culicum & muscarum non solum puncturis, sed & Pirce. aliorum infectorum ictibus malignis medetur virus extrahendo.

Cum nec flores nec semina hujus plantæ accurate describantur, ad quod genus proprie pertincat certo definire neanimus.

CAP. XIII.

Cururu Ape Brasiliensibus Marggrav. Pilo. Leguminosa Brasiliensis fructu ovato costa folii appen-

Aule est sarmentoso ac lento, qui se arboribus ac fruticibus implicat, habens multos ramulos. & in quolibet quinq, folia, bina & bina fibi oppofita, & quintum in extremitate: fuperius / viride splendentia, sex incisuras habentia ut Serra majoris dentes, estque inter hac folia ramulus urrinq, alatus, five ambitus cordiali folio ut in Ingea arbore. In extremis ramulis proveniumt longæ fipicæ, ontile Infeatie ta salbo & viridi luteficentibus; post quos lequinatur aefiale, triangulatæ in fiammitate, propé exortum cylindraceæ, & tabi maturiores ovalis figuræ, externis rubicundæ, quæ sponte in tres partes dehiscunt: cortex autem exterior rubicundus, par craffitie cortici Mali: interius eximic est ruber, contincto, quilibet fructus duas fabas Hispanicis albis magnitudine pares, éstque quælibet involuta materie molli, alba, nuci consistentia simili, ad tactum frigida: ex illo albo involucro Faba secundum longitudinem eminet, nigerrima macula splendens, seu potius semicirculo tali secundum longitudinem notata, reliqua pars Fabr fusci coloris. Continet deniq, Faba interius carnem Fabaceam flavam

Aquis injecta necat pisces. Folia viridia, contusa vulnera prima, ut vocant, intentione sanant.

CAP. XIV.

Utricaria Cap. bon. spei, Bod. à Stapel.

*Uic folia quæ bina habet utribus inflatis fimilia funt & nervosa: radix bulbosa, ex duobus bulbulis compacta [icon Stapelii unum tantum exhibet] ex fingulis uno prodeunte folliculo. A Justo Heurnio habuit.

CAP. XV.

Camara miri Pisonis.

Wibitum longa eft, caule tenui & lignolo, flore unico, exiguo, lutei coloris, qui (quod mi-randum) quovis anni tempore se aperit, de die hora undecima, manetq, expansus ad secundam pomerdianam; ard, onnes fimal tunce cadem hora clauduntur (use, popular diem; quod ficur veriffimum, ità & rarò oblectamento existit; milique per deserta peregrinanti horologii defectum ex parte supplebat.

CAP. XVI.

NORus, Kos Gracis, nomine, ut volunt, ab Arabibus mutuato, quibus Cost aut Cast dicitur. Veteribus, ut Dioscoridi triplex erat, 1. Arabicus, candidus & lævis, eximio suavique odore produts. 2. Indus, craftis, levis ac niger ceu Ferula. 3. Springen, gravis, colore buxeus, odore feriens. Arabes etiam plures species faciunt. Hinc magna disputatio orta est, an Costus legitimus habeatur.

Seplatiæ, Arabes secutæ, Costum in dulcem & amarum divisere, quæ tamen hactenus nihil fere habuere, quod veri legiquique Cofti faciem fine controversia referat. Nec mirum, cum nulle nobis fere sint planta peregrint delineationes: into tanta rerum est confusio, ut is quem dulcem vocant amarus, & quem amarum Aminant dulcior gustius sentatur. His rationibus plerique moti Costum legitimum nobis este negărunt, & solum radices vel in Hispania, vel in Italia ortas pro Costo legitimo in Officinis ostendis. Denic, Garcias & Acosta unum duntaxat Costi genus essecutivos dunt, & recentem incorruptimque dulce effe & candidus; ubi autem corrumpi incipiat vetuftate amantudinem contrahere fierique nigricans. Hzc omnia C. Bauhinus.

Costus Arabicus C. B. Zingberis effigie, Costus Syriacus & Arabicus Ad.

Radice est Zingiberi cognata, substantia & figura candida, lævi, pollicem crassa, unciam &

Vires.

HISTORIA PLANTARUM.

sesquiunciam longa, hine inde tuberibus oblongis donata, intus fibrola, sed pallescente, etiam ad lureum inclinante, odore intenso ac jucundo, ad Cupresti aur Cedir Libani odorem accedente, guftu acri, interdum & buxea vistur, uti vulgata, odore & sapore similis, subamara (eximiz amaritudinis utraq, Clusso) extera similes. Teredines cuam ut Zingiber senti.

E veria & Rourgo Venerias servinis George adventive que Zedorire que Zingiber de officio.

E Syria & Ægypto Venetias maxima copia advehitur, quæ Zedoariæ aut Zingiberis est effigie.

Costus Iridem redolens C. B.

Hujus radix facie & concretione Centaurea majoris vel Gentiana radici fimilis est, gravis, solida, cortico pullo feu cinerco recta, fubfantie candicantis, interdum ex cinerco flavescentis coloris, que viole feu radicis Iridis odorem, prasfertim dum manditur, spirat, tantilla hirci graveolentia mixta,

violz teu radicis indis doorem, praiertim dum manditur, ipirat, tantula nirci graveolenia mixta, guftu peramara (Gilicet fenelcens) parte qua extra terram eminet caulis fragmentum inharet, quod Ferulaccium quiddam refert, & medullam fungofam continet.

Convenire videur cum Cofto à Garcia proposito, Sambuet effigie, & Arbuti aut Azimbri magnitudine, flore odorato. Pracellit, inquir, is qui intus candidus est, cortice cinerco, invenitur etiam odore buxi, cortice pallescente, tanta odoris fragrantis praedius, su plerisque nares feriat, & capiti doloren excitat. estuti missima della capital con estudia della capital con estudia della capital con estudia della capital con estudia capital con estudia della capital etiam outore pura, corrace pauericante, tanta oports fragrantia pizatus, ui pierinque nates teriare, de capitis dolorem excitet; gulfut minime amaro, nec etiam dulci, tameti jam fenelens interdum amarefeat, nam recens acri gulfu eft, utreliqua Aromata, (& ut Camerarius, fubitantia intus albā, laxa, rarā & friabili: facilē in pulverem abeunte Acofte') caule foris firiato, intus multā me-

uma auoa intarcto.

Macirur in Guzarate aliifq, Indiz Orientalis provinciis. Indiz medici eo in multis medicamentis atunnur. Inde in Pertiam, Arabiam & Turciam quin & Chinarum regionem tranffertur quibs in locis ejas ulis permagnus eft Exigua admodum ejus quantutas in Luftianiam deferur.
Nobs cum Clufto videtur Coftum hunc non etie Veterum Coftum, cum ille, ut ex Diofcordis.

descriptione facile colligium radix fuerit, quod Planius confirmat eaun radicem different appellans: a hic [Garcia: Coftus] radicis minimum habet, & ferè nihil est nifi lignum suo cortice contectum.

Costus Moluccensis corticosus C. B. Ad.

Hic majorcest, & arboris majusculæ cortex videtur : figurâ Sambuci adultioris & cineracei, rugis & plicis frequens, sapore & odore vehementi.

Costus Moluccensis lignosus C. B. Ad.

Przcedente minor est, radici Solani sylvestris valde similis, colore diluto pullo, gustu urente ut vix ardorem lingua ferre queat.

A Lunaio Medico Rupellenfi utrumque accepere Adversariorum Auctores, qui à naucleris è Moluccis reducibus habuit.

Costus amarus Officinarum C.B. Helenii facie Officinarum J.B.

Radix est nostro Helenio per omnia similis, densior tamen & solidior, & ob cœli calorem magis realm en nome retenno per omina minus, uenno camero e solution, e coefficialment magis percocta, quapropter diffecta minus in exficcando flaveficit, minufa, in rugas noltrà contrahtur, que in concocta humoris plus habet, quo inter exficcandum exhalante flaveficit, & in rugas contrahitur. Colore candicat recens; antiqua, vel intermpethivè effoffa, aut negligenter ficcata livet aut fuíca est: lineis in cortice transversis, medulla alba & magna, sapore amariusculo, ut & nostra, non tamen adeo acri: inveterata ingrato admodum & virolo est sapore, medicato tamen.

E Comagena Orientis regione advehitur, & pro candido, i.e. Arabico Costo usurpatur.

Costus dulcis Officinarum C. B. dulcis Officinarum Centaurio magno cognatus J. B.

Hie radiee est crassa, solida, ponderosa, lineis multis à com radicis ad superficiem ductis, qui Centaurii majoris species videtur, esti ejus odorem non habe de sapore sit subdulci.

Costus adulterinus insipidus C. B.

Hujus descriptionem videat qui volet apud Camerarium, aut C. Bauhinum in Theat.

Costus Officinarum ingratus sive Thapsia species C. B. J. B.

Radix per transversum in taleolas, secta craffitudine plerunque manum complet, foris susco, ir Kaux per transverium in tateoias tecta cratitudine pierunque manum compiet, fors ruico, if tus candicante colore: cortice craflo, fubfiantia rara & levi, que cim teriur rancidam aliquam pinguedinem olet, guftu fupra modum acri, naufeofa, rancida, falivanciens, & strangulationem comminans. Est autem Thapfiæ majoris species, in monte Gerano effosfa, quam Agyrtæ communi nomine cum Italis Cossen, quafi Costum amarum vocant. Cord. in Diosc.

Costus Dioscoridi vim habet excaliaciendi, [adeò ut etiam exulceret Galen.] urinam ciendi,menfes ducendi, & aduren affectiones auxiliarem, & in pestis & in perfusoribis ac fomentis. A visear mossis foccoris sometica pandas come convolici sindarpassicativis cum vino & Abstinction.

per morfs (accurité femundre pondere pous, convulis inflammationibus de Johnston). A Vi-pera morfs (accurité femundre pondere pous, convulis inflammationibus quam vino & Abfunthio, Sed & Venerem ftimulat ex vino mulfo. Pellit etiam lumbricum latum cum aqua, ob amaritudi-nem que illi ineft. Illinium quoque cum oleo in rigoribes ante februm acceffions item, reloutive Vina cuis (ut contractas ex Sole maculas) aquá vel melle illitus emendat. Additur etiam in malagmata & Antidotos.

DENDRO.

DENDROLOGIA, HISTORIA Arborum & Fruticum.

Υγγγγ

PRÆFATIO.

PRÆFATIO.

VUM Arbores ob infignem magnitudinem & flaturam confipicue, cuiufvis etiam ex itino-rantium vulgo oculis occurrerent: nonnullarum etiam flores inimitabili colorum varietate & Initore artifici natura penicillo depicti, aliarum fructus in elegantifilmos schematifmos ejus. dem digito nourrenoriro efformati, intuentium vifibus adblandientes, manus etiam ad se decerpendem aigno production de contract, incuentant vinues audianuentes, manus cuam du se decerpendos invitarent: i hinc factum eft, ut quanvis herbarum ad arbores, non in Europa tantum fed (at ventimule eft) per totum terrarum orbem decupla fere proportio fit, Indicarum tamen & exoticarum arborum plures etam quam Herbarum species Clusii & Bauhinorum temporibus observate norma arborum plures etam quam Herbarum species Clusii & Bauhinorum temporibus observate norma arborum plures etam quam Herbarum species Clusii & Bauhinorum temporibus observate norma arborum plures etam quam Herbarum species Clusii & Bauhinorum temporibus observate norma arborum plures etam quam Herbarum species Clusii & Bauhinorum temporibus observate norma arborum plures etam quam servante exoticare norma arborum plures etam quam servante estam quam se

Verum cum earundem observatores & descriptores pleriq, Botanices minus gnari, nec in plantis describendis satis versati essent, breves, obscuras & ambiguas specierum historias reliquerunt; unde maximam in iis distinguendis, reducendis & rite ordinandis persape difficultatem experimur. In tanta enim rerum & nominum varietare, brevitaren & ambiguitate descriptionum exercitatissimus quisque non rarò hareat, suspensusque & incertus fluctuer necesse est, & vel nihil omittendi studio specierum numerum supra modum augeat, vel entia multiplicandi metu eundem nimis contrahat &

Hisce difficultatibus superandis, rectumque inter extrema cursum tenendo me omnino imparem fateor : ideoque ficubi in Arboribus exoticis Indicis & Americanis disponendis erravero, sapius autem erraturum vereor, Lectoris veniam imploro, quam me facilè impetraturum confido apud æquos rerum judices, qui rei difficultatem perpendant.

De ARBORE.

A Rhor prout eam Lib. 1. cap. 28. Jo. Bodzi à Stapel verbis descriptimus, est Plana lignofa, altitudine & crassification inter omnes maxima, cui caudex pro superficie est peremis & natura simplex,
qui in mustou ramos majores, & deinder ramus[quis multipliex] finditus.

Hac destinito nimis structa est nec omnibus Arboribus convenit.

Datur enim genus Arborum

Hze dehnitio nimis firieta ett nec omnibus Arboribus convenit. Datur enim genus Arborum & ramis & firiculis carens, minirum Palmæ iliq, affines.
Frates ett firipi inter lipolja aliitudine & crafjinadine mediacria, cui pro superficie stipes perennia, natura mutiplese, quita, featie in naturam arborum fiolonum abscissioner surgiculati.
Verum quoniam difficile ett certum aliquem magnitudinis limitem inter Arborem & Fruticem conflinere, qui hunca ab illa differminet; cuim ejulmodi limes non natura, sed arbitrio humano then estima proparatione surgiculation. conftet: cimq, Arbores & Frutices præcipus notis conveniant, quod utræque feilicet gemmiparæ funt & fubltantia fignea conftant. At neg, fimplici caudice affurgere omnibus Arboribus, neque multiplici omnibus Fruticibus conveniat, ut alias rationes, Lib. 1. cap. 28. adductas omittam, hos

ab illis minimè separandos duxi, sed omnes unà tradendas. Met hodum autem illam quâ in Arboribus & Fruticibus disponendis alibi usus sum, cum minus proba & naturæ consentanea, in nonnullis eriam vitiosa & erronea videretur, rejeci, aliámque

ejus loco, & meliorem, ni fallor, fubstitui.

HISTORIÆ

Arborum, sub quo nomine imprasentiarum & Frutices complectimur, Tabula Generalis.

Arbores sunt vel Caudice

Simplici, non ramo[ο, μονοτικέρει & μονοφούς Theophrafto, qux etiam μονόκλουν dici possunta et rum pleraque & μονόκλουν hoc est, unicam tantum una vice in summo fastigio gemman maximam producentes, funtque vel folio

Arundinaceo seu irino, hoc est, striato & nervoso, nervis secundum longitudinem productis, flore tripetalo, & pleræque eriam Spathiferæ; Palma, Lib. XXIV.

Lato, nervis à media costa vel à pediculo ad latera excurrentibus, seu

Circumscriptione subrotundo & in lacinias secto; PEPO ARBORESCENS, Papaya &C (Longissimo & maximo, caudice annuo; Mus A. Ibidem.

(Ramofo ; Hæ autem funt vel fructu

[A flore sejuncto seu remoto; que vel

"Nucifera; Nuces autem voco fructus majores putamine duriore nucleum claudentes, eóque vel

SOffee & fragili; Juglans & Avellana. Lib. XXV. Sect. 1. Corraceo & molliore, exterius vel

Tegumente echinate undique incluse; CASTANEA & FAGUS. Lib.XXV. Sect. 1.
Caiyce seu cupula excepto, superiore parte nuda; QUERCUS & ILEX. Hz
Glandiferz dicuntur. Lib.XXV. Sect. 1.

Conifera, Conos voco fructus squammosos duros & siccos, polyspermos, in coni seu meta formam plerumque pubinatos: Hoc etiam nomine comprehendo fructus pluri-bus partibus crustaceis aut lignolis per harmoniam coaptatis & maturitate dehiscentibus conftantes, quamvis Conoides non fint; vide Tabulam sequentem. Lib. XXV.

Sect. 2.

Lanigera, quarum Semina lanugine involvuntur essve lanugo adhæret; ut Salix & Populus. Lib. XXV. Sect. 4.

Vasculis membranaceis aut membranis auckis semina claudentes; Betulus, Carpinus. Lib. XXV. Sect. 5.

[Flori contiguo, quæ vel

Flore fructure aggregato, seu ex pluribus in unum cocuntibus composito, ut FICus, &cc. Lib. XXVL Part. 1. Plore fimplici, nec è pluribus flosculis confecto: in quibus Flos vel

Summo fructui infidet, unde fructus à calyce floris plerunque refiduo velut umbilicatus

[Humidus; pericarpio seu pulpa humida Semina vel universa simul, vel singula seorsim ambiente, éstque vel

Polypyrenus seu plures nucleos continens. Arbores autem ejusmodi fructu donate Pomifer & umbilicate nobis dicuntur, v.g. Pyrus, MALUS, &c. Lib. XXVI Part. 2 Sect. 2.

Monopyrenus, seu unicum nucleum claudens; cujusmodi fructum producunt Indicæ nonnullæ arbores, quæ exinde Pruniferæ umbilicatæ dici possunt. Lib. XXVI. Part. 2. Sect. 2.

Minor, qui itidem vel Polypyrenus, vel Monopyrenus; Horum omnium matres productrices arbores Bacciferarum umbilicatarum nomine comprehendimus, Lib. XXVI. Part. 2. Sect. 3.

Siccus, ut in Pipere Tavasei & Caryophyllo aromatico Lib. XXVI. Sect. 4.

Limo mediove fructui adbæret; Hz vel funt fructu [†]

Subrotundo

Subrotundo breviore, eóque vel per maturitatem Humido, [Majore, Monotyreno, seu unicum intus nucleum aut officulum includente; PRUNIFERÆ dictæ. Lib. XXVII. Polypyreno, seu plures nucleos continente, Cute membronacea seu tenuiore testo. Lib. XXIX. Sect. 1. seu fructu conoide squamoso. Lib. XXIX. Sect. 2. Corticoso seu cortice traffiore non tamen duro obducto, cujusmodi sunt Malus Cirris, Arantia, Limonia, &cc. Pom i-fer & E dici solitze. Lib. XXIX. Sect. 3. Cortice per maturitatem duro & crustaceo munito, cucurbitæ aut melonis forma, unde hujulmodi arbores Cucurbitiferas Minore, vel nudo, vel calyce excepto, vel monopyreno vel polypyreno; BACCIFER &. Lib. XXVIII.

Sicco, quæ vel muciferæ, vel bacciferæ, vel lanigeræ, vel fructu alato membranulis aucto, vel multifliquæ. Lib. XXX.

In longitudinem producto, vasculo plerunque bivalvi & seminibus rachi seu dorso adnascentibus; quæ SILIQuos Æ appellantur. Lib. XXXL

His addimus Arbores & Fratices vel anomalas, vel minus cognitas & imperfecte descriptas. Item Partes Stirpium minus cognitarum, Cortices, Ligna, Folia, Flores, Fructus, Succes & La-

Arborum Coniferarum Tabula.

Arhares Conifers Sunt mel

Resinifera, fructu

chrymas. Ibidem.

Squamoso, binis sub fingulis squamis seminibus, foliis

(Perpetuis,

(Sparsim undique è surculis exeuntibus, issque vel

Longioribus & binis ex eadem theca seu tubulo exeuntibus; Pinus. Brevioribus & fingulatim enascentibus; A B I Es, quæ duplex, mas & fæmina. Brevissimis, & Tamarisci vel Cupressi similibus

Duris & pungentibus, conis minimis; SABINA vulgaris. Mollioribus, ramulis compressis, conis paulò majoribus è paucis squamis compactis; ARBORVITE, Thyia.

gminatim in tuberculis, in penicillos velut coaggestis, conis magnis sursum ipectantibus; CEDRUS Libani.

Latioribus, salignis similibus; Arbor Conifera è Carolina.

Deciduis, Cedrinorum in modum nascentibus, conis parvis, LARIX.

LE clavatis tuberibus per harmoniam coaptatis composito, soliis brevibus in squamas degenerantibus; Cu PRESSUS.

L Succo aqueo præditæ,

Soliis minoribus Populi, virgis tenuibus lentis rubentibus, ramis adultioribus & caudice albicantibus, cuticulas annuatim exuentibus, conis minimis; BETULA.

Foliis majoribus Coryli, in aquosis nascens, conis aliquanto majoribus; ALNUS.

Myrtum Brabanucam dictam ad hunc etiam locum pertinere fulpicor. Examinent curioli quibus plantam florentem & fructu onustam videre contigerit.

Inter pag. 1350. & 1351.

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS QUARTUS,

QUI EST

De Arboribus caudice fimplici non ramofo.

OC genus Arbores à Theophrasto (2016 per disc) & (2016 per disc) pellantur. Possent etiam pleracy, si non omnes, (2016 per disc) quia unicam tantum una vice in immo faftigio gemmam, eam tamen maximam producunt, que in Palmis international de la Cerebrum dicitur, quaque decisà arbor interit.

Hujus autem generis præter Palmas paucifilmæ arbores funt, nimitum Pepo-

rauja auteur genera pracue rannas pauciuma arbores iunt, nimirum Pepo-nifera quadam, Mamoeira dicka. Musam arborem dickam, quamvis revera & propriè loquendo nec Arbor sit neq, Frutex, Botanicos secuti, & quòd caulem habet pariter simplicem non ramofum, his fubjunximus.

CAP. I.

De Palmis in genere.

Um in Methodo Plantarum à me non ità pridem edità Palmas arbores congeneres à se invicem diftrahi, & ad diversa genera, Pruniferarum scilicet & Nuciferarum, relegari animadverterem; absurdum illud & à ratione alienum ratus, methodum illam ad examen denuo revocandam, & certiores Generum notas investigandas statui. Et imprimis Palmas dictas inter se conferenti, quibusque in rebus & inter se convenirent & ab aliis arboribus differrent consideranti occurrit illico, id genus omnibus commune, & folis ferè proprium esse, caudice simplici & individuo seu non ramoso affurgere, & gemmam una vice unicam, eam tamen ingentem, concipere. Quocirca proprietatem hanc pro Palmæ characteristica, natura ipsa dictante, adhibendam censui.

At inquies, Botanici uno ore Palmas ramofas esse pronunciant. Agnosco: verum eorum Autoritas me non multum movet, cum re non satis perpensa, vera & genuina folia pro ramis ab iis habita fuisse noverim. Ramos autem illos quos vocant revera folia composita esse, non difficile est

1. Nam primò, Deciduum esse folio non ramo convenit. Ramus enim utpote ipsius trunci di- Nam primo, Decamani encono non ramo constante. Naminas sunti appete prime structi dividi quadam productio, para est fitabilis. Se perpetua; a Rami autem illi dichi, feu ramaltri in ple-rife, fattem finon omnibus Palmis fitatis temporibus decidunt: proinde rami genuini effe non possunt; fed mera folia funt.

2. Secundò, Partem pronam à supina diversam obtinere folii nota est, nontrunci. Ramus enim teres & undiq uniformis est. At in Palmarum frondibus costa media: supina canaliculata sunt aut planæ, pronæ convexæ.

3. Tertio, Nunquam germinare seu gemmas protrudere solium arguit, non ramum Ramus enim quotannis semel aut sapius germinat, & surculos producit. At ramastri illi Palmarum cum semel expliciti funt nunquam gemmas edunt, aut partes aliquas aggenerant. 4. Quartò, In folium definere seu terminari folii compositi proprium est, à rami natura alienum.

At ramastros palmarum in folia terminari notum est.

5. Quinto, Accodi leviras infignis, que ramaftros hofce lighex naturæ, (que plerunque folidior eft & ponderofior) minime participes effe arguit. ert ex ponderonor, minime participes ere argunt. Nee quem ab hac fententia deterreta ingens illa & ramorum æmula magnitudo: Nam in Palma folio flabelliformi, que folia & funt & ab omnibus vulgo habentur, nihilo minora repe-

runtur.
Objicies, Palmas nonnullas (id tradente Theophrafto) bifidas exire, ut in Ægypto, staréq, ità bifurcatas. Tradunt & Cretensuum plures bifidas esse, quasdam & trissidas : in Lapza verò genus quoddam guinqueceps nasci. Observatum etiam est ab Horti Malabarici Auctoribus in Palma Japonensi Todda Panna dicta, ex uno trunco quatuor aut quinq, vertices interdum enasci.

Respondeo, Rarum illud & insolitum este, & singulis arboribus simplicem plerunque esse verti-cem : unde non datur genus hujusinodi Palmæ bisidæ aut trisidæ,quæ semine sata speciem suam constanti naturæ lege propagat. Sed ut Palma multiceps sit, præter ordinem & institutum naturæ accidit, & quodammodo monstrolum est.

Y y y y y 2

Notan-

Notandum tamen folia decidua obunere Palmis omnibus commune non effe. Si Theophrafto & J. Bauhino fides. Nam Dadylifera vulgaris inter adepuba à Theophrafto recenfetur, & Jo. Bauhino obfervante, in normalis arboribus in Gallia Narbonenf à fe confpectis, folia fionte non decidum; del precidenda ea funt à cultoribus ut arbor ad feandemdum opportuna fit; alioqui fi derelinquandum opportuna fit; alioqui fit alioqui fit; alioqui fit; alioqui fit; alioqui fit; ali

tur impenetrabili vallo scandentibus aditum intercludunt.

Palmam dictam elle quòd ramis in expansis in modum palma hominis tradit Hidorus, l. 1.7. c. 7.

Palma humili di nominis initio impostium videtur, cupis folia palmam humanam cum digitis extensis referunt.

**soirus Graci & arborem & fructum simul dixerunt, à colore pomi facto turoque nominie; soirus espansiante unite colore rubere est, quo maturi in hac arborer structus videntur. Phemicia autem regioni à Palmarum multirudine & parsfantia nomen inditum volunt chertur.

Palma apud Latinos sape catam videniam significat. Ciccro Orat, pro Rossio Amerino Alter pluriarum palmarum vottus ae nobilis gladiator habetur. Caussa locutionis est, quòd victori certaminis damarum palmarum vottus ae nobilis gladiator habetur. Caussa locutionis est, quòd victori certaminis da-

ranna palmarum vitus ae nubitis gladiator habitur. Caussa locutionis est, quod victori certaminis daretur corona ex Palma. Rationem ejus monts aperit ex Plutarcho Gellus, sih. 2, eap. 6. Preptres ai net certaminism Palmam signum este placuit veistoriae, quaniam ingenium ejusmodi ligni est, nt. negentisms opprimentisis sun estat. Palma trutus Antiquis Latinis Palmulæ dicti sunt: posterior xtas Dackylos appellavit, quoniam

rating industrial and a second of the second

Vagna notes et indes Dactylus immaturus men feu feu mena dicitur, maturus recens sennet base, ficcatus response.

Palme fructus respectu dividi possent in cas quarum fructus pericarpio seu pulpa molli ossiculum ambiente constat, & cas quarum fructus materia sicciore nucem includente componitur. Nos postus foliorum respectu dividenus in eas quæ folio sunt composito, cóq, vel pinnato, vel ramoso; & cas quæ folio sunt simplica plicatili & flabellisormi.

Palmarum autem notze prater caudiciem fimplicem non ramofum reliquis hujus generis commurem, funt Folia hybere friata & velut Arundinacea, flores tripetalos. Spathiferas etiam effe omnibus convenit, ni corte Codda panna excipias.

CAP. II.

De Palmis folio composito.

1. Palma Ger. C. B. vulgaris Park. major C. B. daciylifera major vulgaris Johnst. Che tommon Palmo Tree, of Date Tree.

Rbor eft fimplici caudice in rectum se attollens, viginti passium & amplius altitudine, ima & humo proxima parte gracilior debiliórque quam superiore: cercie densis gradatisque policibus, que mihal altud funt quam solorum un abscedentum vertiga extanta, scabro & inaquali, unde arbor ad scandendam facilis: sola inter arbores nullis ramis constans, autore Theophratho, at posterior atta alias prater Palama non ramosa quamvis paucissimas observavis. Rami catem Bozanicis dicti sunt reverà folta maxima composta. Ramus (seu postis solium) J. Bauhino descripus tricubitali erat longitudine, minimi digiti crassifiudine & ampliore, prasertim crea infitinam, sensima di suma tud, cenuauri, tut multum de crassitudine decedar, solas, fere latitudo pristinas nontibil fungosius, & quasi ex longis flamentis, quorum spatia farcit medulla quadam, compastus. Huic solis complura utrinq, adnascuntur, arundinacea, rigida, semunciam lara, (imprimis superiora, infina enim dimidio funt angustiora) in acestissimum mucronem definenia. Adhesis ad ramum [rectius folii costam] est observativa quadrum compastus. In conjunda, relicto inner conpugationes duorum tristime digiorum intervallo, at riperiora agminatim pari serè passi pinnatimo, excirgunt. Id autem quod spathà involutum frudus sustitute, non male scopis comparaveris, à manabiro si quideme compressi, sessional atos, sensiti sustitute, non male scopis comparaveris, à manabiro si quideme compressi, sessional atos, sensiti menta mentantur: singali autem bacili pare inferiore, que muda est, quadrati, tanquam cultro praccit apparen: superius paulo inaqualiter torqueri, & crebris tuberculis, quibus sfuctus adherert, afotera in cocipiunt.

Dachyli figura oblonga mediante calyculo feffili bacillis adhærent, cortice externo per maturitatem fulvo, cui fubeft pulpa pinguis & dulcis, huic verò fubrenduir membrana alba, in tenuu filamenta dividua, proxime officulum contegite ejudlem ut videur portto, colore cinereo albido aut
fulvo. Ipfum officulum oblongum, nodo tenue bruchi inflar, modo craffim beneque habitum,
rugofum, altera parte fecundum longitudinem fulco profundo exaratum, adverta parte fuficensa lineola notatum, in cujus medio impreflus umbilicus, cui intrinfecus responder antrum exiguum, conceptaculum germinis albicantis & mollis. Detracêta ultimă membrană fubfantia apparet rubra, varum acinis concolor, fuperficialis, nist quod ex fulco penitus se intinuat in intimam
officuli seu nuclei substantiam, albam, duram ut cornu, adeoque vere ossem, ut marmoris fragmenta fractu imitetur; esusdem duritam & colorem cum durita & colore conneum mistam gerens, sapore subdulci, & haud instrenue adstringente, in cujus visceribus medulla latet, que pene
cartulagmis refert naturam. Mirum quòd satum in terra ità emolliatur, ut decorticar quest pare
carterro offica & lapiske & kasterra bi interrore medulla.

Plinius

Plinius succincte & eleganter more suo ossiculum, quod lignum vocat, ita describit, Est illud oblongum, non ut olivis orbiculatum: pratterea cassum à dorso pulvinatà fissird, cò in alvo media plerisa,
umbilicatum, unde primum spargitur radix. Multis candidiss, lignum bec à carnibus discernitur tunica,
alis corpori abberentibus, lavia, distant suntum cacumini sha adharet. Flores numerosis, tenuibus quibusdam villis appensi harent, in magni racemi modum, facie Crocinis similes, sed multis numeris

Lib. XXIV. De Arboribus Caudice simplici non ramoso.

minores, colore albi.

Ipfa verò vagina, Elate & Spatha prifcis feriptoribus dicta, flores & fructuum rudimenta primò claudens, mox hians, divitias reconditas oftendens, qualem J. Baubinus habuit pedale quiddam erar, tres uncias latum, modice compreffum, fed in medio ninilominus protuberans, utroq, extremo arguftius, intus cavum, flubfantia corticosa, Arundinaceam diceres. Hac novo accedente vere, cium novi in hac arbore fructus appeunts, tumes veluti in frugibus picarum vagama, aut in Aro feminis corticofium involucrum, tenera primium, mox lignosi materia, qua ufi, dum floras prodeunt cum latitudine aliqua in longum procedit, prolatis deinde floribus, & poft flores racemolo Palmularum fructu, arefeit.

Infervit hac vagina ad flores & fructus dum adhuc tenelli funt fovendos & ab aeris externi injuriis defendendos.

puris cerenciations.

Palmæ quandam imaginem refert Braffica capitata, tum caule, ima parte propè terram graciliore multò quam fuperiore que flenfim craffectat, necnon veffigia foliorum delapforum extianta oftendente, tum capite, complicats folis truchus germen foventibus. Palmæ 'pafaeav' dictum, mintante. Hinc Palmæ quædam species nostratibus **Este Cabbage**-trret, id est, Braffica capitata arbor, dicitur. Quò altus assurgir Palma eò minus ramulorum abscedentium nodis horret, annosfor eos penitus obliterat.

Radicibus brevibus Palmæ omnes donatæ funt, iis tamen denfis & valde implexis intricatifa, inter fe, ut mirum fit Palmarum altiffimos vaftiffimófa, caudices posse fic brevibus, tenuibus, paucifa, radicibus in aere substifiere, nea, sia multa gravitate, ventisa, etiam vehementibus sepe iplas quatientibus humi concidere. Alpin.

Pars illa in vertice Palmæ tenera & medullola, 12 sipat 9: i.e. Cerebrum Theophrasto dieta, Diofooridi improprie 2 sipat 9: in est. Media trunci, nihil aliud est quam gemma grandis, inde enim, Theophrasto ipso docente, & folia de structus exeunt, eamque siquis auterast sterilescia arbor & brevi penius interii. "Galenus quoque i zipat 10 senerum germen appellar, quod è summa ipsa * Lib. de arbara productur. Hanc partem esculentam esse multis Vecerum telitimonis constata. Kenophon sen. wik.rat. lib. 2. expedit de Cyri, Milites co primum in loce Palmarum cerebrum essistant, omnibas cui detrastium is si pulse exares (entibus. "Galenus etiam eam citra famem à nonnulli estrair commemorat: & Niacander in Georgic, wor actumes vistassos illum vocat. Diphilus Siphnius appad Athenaum, plenitudinem corporis efficere, largius nutrire, ventriculum gravare, vix distribus, sittim inducere,

arvant concert satistic.

C. Bauhinus etiam in Alexandria ed vefci Ægyptios ait, & quidem crudâ, Cinaræ etenim faporem referre: [olere etiam Ægyptios rufticos Palmas abortivas requirere, quarum cacuminibus excifis medullam eximunt & venalem proponunt.

cais medulain extension de Criscopio Polorime. The ophraftus mares flores tantum fine fructu proferre, feeminas fructus fine flore scribti, inquir J. Bauhinus. Verium Theophraftus utrama, tam marem quam feeminam fructifieram facer nobes videure, chim inquir, fire gazinim script dipti dispress, al 3 showa, shapipar 3 doublar gazin didit, shapina shapi shipu disposa di shipu di

Tradit præterea Theophraftus pulverem florum maris fæminæ afperfum eam fææundiorem reddere, nec fructificare iplås fæminæs, nili juxta iplås mas confitus fit. Et Hift lib. 2. cap. 9. Dum mafæula, inquit, floret, fipathå ableiså quå flores emergunt, protinus ut lanuginem, & pulverem & floren omeninet, fuper fructum fæminæ decutiunt. Illa fic ea afperfione afficitur, ut fuos fructus nullo modo amittat, fed cunctos conferver. Et in fecundo de canfis, ad hoc illustrandum & probandum appofuit exemplum in natura picium, in quibus Ova edita à fæmella fequutus mas afpergit fito femine, arq, ita demum fœcunda funt ac vitalia.

Idem confirmant Plinius, S. Ambrolius, Cafffanus Baffus, Ammianus Marcellinus, alife, è Veteribus: Quibus altipulantur è Recentioribus Guilandinus & Profiper Alpinus, quorum ille afferit Palmarios etiamnum in "Egypto, Syria, &cc. ad cavendum ne fremina fertellecane aut fructus ante maturitatem amittant, ità ordinare utrinfuue fexis Palmas, ut mares eo faltem intervallo à forminis differit, quo pulvis ventorum flatabus à folis [rechits floribus] mafcularum fublatus, in forminarum folia, feu potius fructus incidant: idque fatis ad frecunditatem & fructus maturationem facere compertum effe: Hic [Alpinus] Ægyptias hodie ut forminas frecundent, pulverem intra maris involucrum invenum fupra ferminarum ramos atque cor forargere tradit, & ni hoe fecernit fine dubio fecenimas vel nullos fructus laturas, vel quos ferent non retinebunt, neque hi maturefecent. Et ad objectionem, quòd in Arabia defetris fylterfuim Palmarum fylvar reperiantur, que fine hominum cultu aut equimodi observatione optimos fructus ac copiosos producunt, retinent ac maturant, responder, Palmarum fecunditatem in Arabia defertis, licet arte non fiat, adjuvare ventos, marium elloribus pulveres ad ramos ferminarum afportantes.

Atque hac sanè nobis verisimillima videntur, nec audemus tot gravissimis autoribus fidem derogare. Nam ex sententia nostra, primo in libro proposta, spica in siroibus straminbus incumbentes spermatis masculi in Plants vicem prestant, & tleminbus recundandis inferviunt. Unde quamvis Plinio illissue quos diligentissimos natura vocat non consentinus, Arboribus herbisque etiam omnibus sexum etle Individus discretum) omnes tamen plantas in eadem spocie, vel sexu distrere vel saltem androgynas etle seu utinsque sexus participes suspicamur. Nec tamen hine sequitur carum que sexu different feeminas structum omnino non proferre nisi mas adsit, sed quem profere ylyyyy 3

De Arboribus Caudice simplici non Ramoso.

runt infecundum este. In avium enim genere femina nonnulla ova absque maris interventu aut coitu aliquo non tantum concipiunt sed & pariunt, verum ea subventanea, ut vocant, & irrita; in piscibus autem plerisque coitus nullus observatur, sed seminæ ova primum edunt, deinde mas superveniens lac vitale iis inspergit.

Verum que predicti Autores habent de Veneris intellectu in palmis, quòd fœminæ in marcs nutent blandioribus comis, quodque vehementi se mutuò prosequuntur amore, quem variis modis testantur, ut fabulosa & falsa rejicimus, & Lectorem qui ejusmodi scire desiderat ad J. Bauhini histo-

Quod ad locum attinet. Nulla est, autore Plinio, in Italia sponte genita Palma, nec in alia parte terrarum nifi in calida: frugisera verò nusquam nifi in fervida. Et Theophrasso i psaque experientia teste, caloris est avida, & frigidum serre nequit; unde nè in Gracia quidem fructum ma-

In Ægypto nascitur, ubi large suavitérque fructum progenerat, atque etiam magis circa Babylonem ac Syram fructu pracellit Theoph. Provenit etiam in Arabia ad oram maris rubri; in Æthiopia Ægypto contermina, in Judara, ut circa Hiericho copiosè, que ideireo in facris literis urbs palmarum dicitur. Idumza à Palmarum copia poetis celebratur : Syria quoq & Perfia Palmis fructiferis a-

Vidimus & nos Monspelii infignem illam Palmam quam J. Bauhinus, & florere & dactylos ferre scribit; & se etiam ex arbore decerptos habuisse tam slores, quàm dactylos satis magnos refere; unde & reliquas Palmas quæ Nemausi, Arelatæ, & alibi in Provincia & Gallia Narbonensi visuntur haud dubie fructus laturas ubi ad atatem pervenerint affirmat : Nam & Monspeliensis illa centesimum annum superare creditur: Et vulgo ibi persuasum, ante grandem atatem fructum non proferre, &

vix ante quinquagefimum annum. vix ante quinquagement annum.

Amat loca falla, argumento quod ubi Palmarum copia est folum tale spectatur, ut in Africa, Syria, &c. quo fit ut ubi falsugo non sit ope proxima falis subveniant. Theophr. Idem & Plinius confirmat inquiens, Gignuntur levi fabulosaque terra, majore in parte & nitrosa. Ergo ubi solum

non est tale, salem aspergunt, non radicibus, sed longius pauló.

Garcias memoriæ prodidit Palmas tota India nulquam reperiri, & fructus earum deferri ex Arabia in Indiam, ubi magna quantitate siccas edi, similiter & in massas compactas, abjectis nucleis.

Palmarum differentias non persequar, cum eas inter se non specie, sed accidentibus duntaxat, quemadmodum Pyros & Pomos, distare existimem, proinde & infinite esse possunt. Consule de his Theophrastum & Plinium. Libet tamen de differentia colorum respectu adnotare, quod Prosper Alpinus cum Theophrasto consentit dari palmites alios candidos, alios flavos, alios rubros, alios virides. At Veslingius slavos tantum & obscurius purpurascentes meminit à se observatos in Ægypto.

Palmarum excelsam sylvam in Arabix deserto Rauwolfius transivit, referente C. Bauhino, & tres Dactylorum species observavit, 1. Quales ad nos adferuntur. 2. Penitus rubros. 3. Flavos, primis minores, fed fapidiores.

Palmam medullà omnino carere autor est Theophrastus: Arborem maximè longavam esse con-

fentiunt Botanici quotquot de ea scripserunt.

Palmam pravalidam effe ad sustinenda pondera scribit Theophrastus: non enim slectitur deorsum ut cattera ligna, sed ponderi retinendo sirim incurvatur. At non tantim Theophratius sed & re-liqui Veteres magno consensia tradunt. Verium Veterum autoritati, in re qua rationi & natura analogiz repugnat, Amati Lufitani & Antonii Mufæ Braffavolæ experientiam oppono, qui se falfum comperifie testantur Palmæ lignum contra pondera innuti aut recurvari, imo experientiam indicare lignum hoc debile esse. Nec me mover, quod Hustoria Ebrodunensis Auctores tot Classicorum Autorum consensum unius experimenti putati specie rejicere, prudentis non esse dicant. Forte enim Amatum rem non ritè expertum, vel in ligno non fatis adulto, aut non ritè fecto, vel non adhibita mora temporis competente. Hac inquam me non movent, cum ratio etiam experientia Amati suffragetur ; & vis sursum tendendi, siqua ligno ei inesset, majori vi & pondere proculdubio possit superari.

Hæc autem & alia multa à Veteribus tradita, incerto primum autore prolata, & in vulgus paradexorum credulum fpara, avida aure ab o haufta, & Pro vers ibneuter admifia crediderim; qua poftea eruditi, partim experiundi tadio, partim quod paffim cognitis & confessis fidem derogare nefas ducerent fine ulteriore examine feriptis fuis inferuerunt, alique alios fecuti, non quà eundum esset, sed quà iretur, magna sententiarum phalange veritate oppressa errorem confirmarunt.

Palmæ ligna ad ædificia & architecturam nihil valere feribit Bellonius: verum Alpinus Ægyptios ex truncis domorum trabes facere ait. Utri potius fidendum? Alpino favet Theophrastus.

Palmæ folia, Plinii feculo, cum primum novellas demonstravere gemmas, ad funes vitiliumque nexus & capitum levia umbracula findebantur. Ad storearum & sportarum texturam ut alba & idonea fiant viridia adhuc à ramis avellenda funt, & sub tecto deponenda ad quatriduum, & postea rursus roribus exposita, ad quatriduum complui sinenda, & à Sole resiccari donec alba evadant.

Finnt & è Palma; folis feopa; qua verò ad nos ex Hispania adferiuntur, & in pracipua aftima-tione funt, è Palma humilis non è Dactylifera folis fiunt, qua tamen fortè non minùs commoda ad hunc ulum forent, fi haberi possunt. Flabella etiam & sporta ex is texuntur; E caudicis autem cortice funes pro navibus.

Palmulæbene maturæ non nimium pingues ventriculo gratæ funt, plurimum nutriunt & corpus pinguetaciunt verum concoctu difficiles elle, & capitis dolorem inferre medici veteres pleriq omnes consentiunt. Unicus Aretaus omnia bellaria caput dolore infestare scribit præter Palmulas, ficus &

Veteres vinum è Palmulis aqua infusis faciebant; cujus praparandi modum vide apud Diosco-

Palma fructus, codem tradente, acerbus est atque adstringens & contra alvi profluvia fluxúmque mulichrem in vino auftero bibicur: Hamorrhoidas quoque fiftit, & vulnera illitu conglutinat, recentes autem plus ficcis aftringunt, sed capitis dolorem afferunt, & copiosiores in cibo sumpos ine-briant. Siccæ autem languinem excreantes, stomachicos ac dysentericos chiate juvant; necnon & trita cum Cydonio & cerato cenanthino vesica vitiis utiliter illinuntur. Maxime verò caryota si comedantur faucium asperitati medentur. Thebaicarum decoctum potum causonem sedat, & cum hydromelite vetusto sumptum vires recreat : Quin & ipse cibo idem præstant. Fit etiam ex iis vinum ejustem cum fructu facultatis. Decoctum earum per se potum & gargarisatum vehementer ad-

Palmarum nuclei cæterorum omnium more in fictili novo cremantur, deinde restincti vino lavantur, & tanquam spodii vicem supplentes ad ornandas decorandasve palpebras conducunt. Vim habent adftringentem, & Ipiracula cutts obstruentem, ad oculorum putsulas, staphylomata, cilio-rumque dessuvia addito Nardo essicacem. Supercrescentem carnem cum vino reprimunt, & ulcera

Lib. XXIV.

ad cicatricom perducunt, &c.
Palmæ ípathá unguentarii in unguentorum ípilíamenta utuntur. Optima habetur odorata, adstringens, ponderola, praclusa, interna parte pinguis. Vis ei adstrictoria, qua ulcera depascentia fistit, laxatosque articulos committit, si trita malagmatis & cataplasmatis admisceatur. Prodest & pracordiis, & stomacho imbecilli, necnon & jecinoris affectibus convenientibus mista cataplasmatis.

practouris, ce romaino infectini, neutrorio pennoria accounte contentino initia catapitatina. Esia decoctum fubinde affrictum capillos denigras: Potui vero datum renum, vesica, aliorumque viscerum vittis confert; alvi uterique fluxiones sfisit: ipsa vero scabiem sanat, dichus viginti, si adhuc tenera cum resina & cera decocta imponatur. Ad eadem etiam valet fructus intus contentus Elate & Borassus dictus præterquam quòd ad unquenta non sit utilis.

Que de vibrius & ufibrius Alpinus fructuum in medicina apud Ægyptios ulum enarrat his verbis. Ex fru-E Recentioribus Alpinus fructuum in medicina apud Ægyptios ulum enarrat his verbis. Ex fruechibus tria funt practipice quibus fanitatis gratia quantur, quipupe fanta, pulvis fanta concentus, atq. adatyi. Spathæ igitur niembranā tum pulvis fadat auuntur, tum ex ea parato decodto. Pulvis maximum ulum habet per os fumpta ad alarrhoam, lienteriam, atque dylenteriam; nec minus ad omnes alias vel fangunis, vel alterius humoris non naturales rejectiones fiftendas j. practipue verò ad hepaticum fluxum, hamorrhoidum atque uteri cruentam vacuationem, atque ad sputum sanguinis. Hoc pulvere quoque utuntur ad firmanda ulcera depascentia, ad uva relaxationem, atque ad dentium commotionem. Decocto ad omnia pradicta quoque utuntur, fed sape cum eo misto pradicto pulvere. Articulos debiles aptósque fluxionibus mirum in modum ipsum juvat, cos firmando & roborando. Pulvere verò albo in involucro veris tempore invento, quando fci. palmæ florere incipiunt utuntur familiarifimè ad faucium rancedinem, tuffim & ophthalmias cum faccharo mifto; effque iple dulcis, subaftringens : mulieres eum habent familiariffimum ad firmandos menses retinendúmo,

Eundem quoq usum habent Dactyli immaturi, tum in cibum usitati, tum corum decoctum, ad spurum sanguinis & quamcunq, sanguinis vacuationem cohibendam, & ad lienterias, diarrhoeas & dysenterias, ad vomitum sanguinis, harmorrhoidas exticcandas arque ad ulcera vulneraque simplicia perlananda: in frequentiflimo ufu ad nuper dictos affectus habent syrupum è dactylis immaturis confectum. Iiddem dactylis utuntur probe maturis, qui tunc admodum dulces existunt, cum obscura adstrictione; ideoque eas frequentant ad faucium raucedinem, tustim, dyspnœam, pleuritin ac peripneumoniam; nec minus iplorum decoctum frequentant ad adjuvandas variolarum in pueris excretiones. Hactenus Alpinus.

Caterum Palma officulo feritur. Seruntur autem, docente Theophrasto, officula plura [Plinio bina juxta se composita, & supernè totidem] juxta se in codem foramine deposita, bina supernès totidémque inferne colligata, quoniam infirma fingulis planta est. Horum radices mutuo amplexu connectuntur, & statim primæ germinationes ita coalescunt, ut unus ex omnibus stipes gig-

Officula sata etiam apud nos in Anglia facilè germinant, foliumque emittunt unicum, nervosum & arundinaceum; quod hyemes etiam nostras non rarò tolerat, & sequenti anno alterum vel etiam tertium edunt, non tamen multum proficit, nec diu durat enata planta, sed post duos, trésve annos tabescit & interit.

Notandum autem quòd non ex fiffura, sed ex opposita seu gibba parte ubi ocellus seu umbilicus cernitur germen emittat; quódque unico & fingulari prodeat folio, cum aliz plerzque plantz (non tamen omnes ut perperam existimavit Jo. Bodaus à Stapel) bina primo ortu folia è semine pro-

Plinius in Palmæ foliis olim scriptitatum tradit. Verum Palmæ vulgaris Dactyliferæ folia ob asperitatem duritiem & nervos crebros huic usui inepta videntur. Hoc ergo vel de Palma Indica coccifera, vel de Palma Lantor dicta accipienda funt, in quorum foliis etiamnum hodie scriptitari testantur Rerum Indicarum scriptores.

Annotavit Plinius Elephantes Palmas excelsiores fronte prosternere, ac ita jacentium fructus absumere.

2. Palma Guinea: J. B. Palma coccifera ex Guinea C. B. Nucula Indica altera Park. Cluf.

Altrudine & craffitudine funt hæ Arbores navalis Mali, fummo faftigio geftantes folia, deorfum infloxa, duodecim aut quindecim pedes longa, Arundinum ritu incifa. Sub his foliis naticuntur, brevibus pediculis inharentes uwa humani capitis magnitudine, in quibus congesti fructus Prunis majores, coloris aurei, quorum nucleos incola eximentes contundunt : Ex his exit liquor olei limpidi instar, oleum de Palma ab inquilinis appellatus, quem eduliis miscent ad odoris colorisque gratiam conciliandam. Is liquor huc delatus frigore concrevit butyri inftar, colorémque aureum contraxit. Eum liquorem five oleum qui retulerunt, recentibus vulneribus & artubus contortione læsis vel afflictis illitu levamen attulisse deprehenderunt. Incolæ terebrå perfossis arboribus ligneum

Vius.

Vice.

In Guinea circa metallicas auri venas abunde crescit. A Fr. Penino habuit Clusius.

Hujus Arboris synonymam facit C. Bauhinus Palmam Ady Roelsio in Epist. ad Clusium; quam I. Bauhinus diversam statuit & seorsim proponit sub titulo Palmæ Ady, insulæ S. Thomæ, &c. cujus

idcirca descriptionem subjiciemus.

Arbor est valde celsa & procera, Pinum altitudine superans, trunco crasso, nudo, erecto, ames-Ensro. materie rara, fisco prægnans, folis Palmæ coccifere fimilibus. In vertice plurima excre feunt germina, quibus præcifis vel cæfim læfis vas aliquod idoneum appendunt, in quo lacrymantem colligant fuccum, qui vini vicem apud Indos tenet, & facile inebriat. Dulce hoc vinum est, verum post paucos dies acescit: nec ideireo fructus suos facere desinunt ejusdem arboris reliqua germina, que à ferro intacta manserunt. Hujus autem Palme germen non edunt incole " istius in-

fulz; quemadmodum Indi Palmz cocciferz.

Integer fructus Lusitanis dicitur Carpoces & Carposso, indigenis nigris Abanga. Cortex ejus exterior letess eft; huic fubeft pulpa feu caro fulvescens, quam pullum putamen oftem fequium; hoc vero intus nigrum continet nucleum efui aptum, qui ademptă pelliculă candidus eft. Fructus integer forma & magnitudine eft Mali Limonii. Edunt pid hos fructus inafficas, frequenter etam crudos. Nucleos integros inter edendum miscent Mandiocz farinz. Hos credunt pifi mirum in modum reparare languentes ex morbo vires: adeò ut suis agris bis térve in die confortandi causa tres quatuorve Abanga nucleos exhibeant. Præterea ex hoc fructu oleum conficiunt : nempe ut carni à nucleis avulsa adjiciant aqua ferventis bonam partem; deinde jubent ut pulpa in lebete diu agitetur commiscaturq, exacte super ignem, deinde remotum ab igne labetem tandiu stare sinunt, donec amurca omnis in fundum subsederit; tandem oleum aquæ supernatans cochleari excipiunt: quo exhausto aqua fervente iterum affusa operationem repetunt. Olei color croceus est; frigore concrescit, alias liquidum est, esculentum etiam, & ad eosdem usus ab incolis adhibetur ad quos apud nos oleum olivarum vel butyrum, quibus tamen & odore & sapore inferior est.

Olei hujus usus apud incolas vulgaris est ad inungendas partes corporis rigidas atque contractas. imprimila, nervos diftentos relaxare dicunt. Exercitatos etiam & quovis labore fellos toto corpore inangunt: nempe quòd exercitiis fimilares corporis partes exhalant & exficcantur, quod ipfium humectatione sua impedit hujus olei perfunctoria ac lubrica frictio. Hoc ipsorum acopon est & in-

figne laffitudinis remedium esse prædicant.

3. Palma vinifera Theveti J. B. C. B.

Arbor est speciosa & procera, perpetuò virens. Fert parvos dactylos austeros & acidos, ut non facile edi posint. Caudicem ima parte duorum pedum altitudine à terra persorant sylvestres. Æthiopes indeque exfullar liquor guitu fiaviffimo, colore vini albi Andegavenfis; quem vafis terreis exceptum ad ufum refervant, & Miguel vocant, & the facilità a corruptione praferveur fale aliquantium condunt, aliquui facilè acciett. Apriffimum et al odorem & fitum. Ægyptios olim mortunation of the color of the col tuorum cadavera antequam Balfamo condirent hoc fucco ter quatérve abluebant, ità tutiora futura existimantes à putrefactione: quod unde hausit nescimus.

Abundat Promontorium viride hoc genus Palmis, quod annon idem poffit effe præcedenti cogitandum proponit J. Bauhinus.

De Palma Indica nucifera Coccus dicta.

Coccus five Cocus dicta est hac arbor à vocabulo Lustanico Coquos, quod Simiam aut Cercopithecum fignificat, à tribus fructui impressis foraminibus Cercopitheci faciem aut larvæ alicujus ef-

figiem amulantibus nomine indito.

Nos in ejus historia describenda optimos autores, Gulielmum Pisonem, Georgium Marggravium, sed præcipuè accuratissimos Horti Malabarici conditores sequimur; omissis iis quæ vel supersua vel incerta putavimus. Lectorem etiam ad Hortum prædictum aliquoties amandamus, quoniam omnia

 Palma Indica coccifera angulosa C. B. Palma Indica nucifera J. B. Palma sive Nux Indica vulgo, serens Coccos Park. Inaia guacuiba, vulgo Cocos Piloni & Marcgravio. Nux In-dica & Cocciq. Coyoli Mexicanis Hernandez. Tenga Hort. Malab. The Cotto, op Cohernut Eree.

Marggr. H. M.

Caudice est raro, recto, sed plerunque incurvato, quatuor, quinq sex, aut etiam septem pedes cras-10, 30, 40 & interdum 50 alto [Hortus Malab. pedalem tantum crassitiem ei attribuit, & in ima parte, ubi maxima, ferme bioedalem: at Piso affirmat partem caudicis humo proximam non crassiorem aut strini-orem este quam quae in summitate existat.] Cortex cinerous est instar Juglandis, & quasi vibicibus viero sige quam que in juminitate estifat.] Cortex cinercus est initia jugitatios, ex quait vincibus hine inde transferiim per ambitum notatus. [Hor. Mal. cortex nigricans qua deglui nogui, femiam nalaribus circulis ac nots, quibus pedes foloroum infederum, friatus] Liguum ejus non multi est usus: constat enim ex meris filamentis, ex est dulce, quasi lacteo succo turgens, unde arbore casa à formicis appetitur [intus mollius, ad corticem durius, per vetustatem arboris etiam multo durius & magic nigricani; aeri extositum intra duos treswe annes corrumpitur, in aquis durabilius est.]
Caret ramis, sed in summitate quindecim, octodecim, viginti aut plura habet folia, magna, alata,

in orbem dispersa, partim surrecta, partim protensa, partim dependentia, grato aspectu. In exordio

Lib. XXIV. De Arboribus caudice simplici non ramoso.

fuo hæc folia alata quadam textura vestita sunt naturali, obscure grisei coloris, quasi crudum textum cannabinum effet, & successi temporis hac textura se solvit, subsequente altera, & à vento circumagitur. Quodlibet folium alatum longum est circiter sedecim pedes, ac in exortu pedem circiter crassum, diffectum in folia sive alas ordine juxta se positas aut oppositas. Quodlibet tale folium tres aut amplius pedes longum est, duos digitos latum, & versus extremitatem angustius, acumina-tum, habens in medio secundum longitudinem nervum ossem, flavescentem, ac transversim ordine subtilissimas strias virides (ut & ipsum est) ac totum carinatum cavitate sursus, substantia instar folii Gladioli, latè viride ac splendens.

Folia bæc Hort. Mal. ramos foliaceos appellat, minùs recte, siquidem, ut affirmat, decidunt alter post alterum temporibus ordinatis dum alii ex summitate caudicis de novo erumpunt; quod folso non ramo con-

Inter folia alata ex fummitate arboris oritur * filiqua feu vagina 24 circiter pedes longa, craffà * In arbore in medio novem aut decem digitos, faltigiata, viridis, striata, que successi u temporis fuscessit, ac ordinaria sinti in medio novem aut decem digitos, faltigiata, viridis, itriata, qua ineceilu temporis ruiceieti, ac duedecim fafponte rumpitur. Antequam autem rumpatur, eleganter intus compositus reperitur caulis, pedem fine [medigo longus, tres aut quatuor digitos craffus, in plures ramos pedales aut sesquipedales diffinctus, qui ità cassa se cassa s aprè à natura in theca complicati magnam spicam representant. Rami hi onusti sunt triangulari-gina bus corpusculis magnitudine Amygdalarum albis, quæ rudimenta sunt florum, & hinc nucum: nam rum. H. M. rupta vagina rami hi se explicant instar arbusculæ, & slosculos exhibent luteos. Hinc succrescent fructus, quilibet infidens suo pediculo, pennam anserinam crasso, & cupulæ squamis constanti ex

ruffo flavescentibus. Hort. Mal. fruktus à floribus disjungere & removere voidetur : nam in bifee fureulis in capsis slores & fruktus eo ordine provenire asseri; ut fruktus in inferioribus partibus prodeant quam gemma slorum, & surculis arctè insideant. Flores autem parvis & flavo-albicantibus calycibus, trifoliatis excepti, ipsi tripetali funt, petalis ad imamoram rotundioribus, 👉 in vertice cuspidatis, duriolis, rigidis 👉 crassiolis, habentque in medio sex stamina slava, quæ oblongis, crassiolis, primum surrectis, dein decumbentibus apicibus dotata funt, ac ex unquiculis petalorum prodeunt, ac cum is stylum brevem, crassiolum & albicantem, supernè Juni, u communication production production in trifidum, finque odore grato velut Lilia, licet debili, qui postquam è capsis eruperunt confessione decidunt. Tertio à saisone anno solia incipium dessurere, nec enim antea justam magnitudinem adipi-

scuntur. In arbore grandi ordinariè 28 plus minus conspiciuntur folia.

Constat fructus totus primum exteriore tegumento, secundo cortice, tertio nucleo, & quarto aqua. Exterius tegumentum externè glabrum, in totum constat è filamentis crassifiusculis, longis coloris rufescentis instar Lini, referens stupam cannabinam, crassam ac crudam, estque in ea parte quà nux pediculo adharet supra duos digitos crassum, in reliquis lateribus circiter unum. Cortex est crassus instar cranii humani, & ca extremitate qua adhæret ramo tria habet foramina nucleum Cerafi capientia. In cavitate hajus corticis seu in interiore ambitu ejus adheret nucleus, qui & ipse sua cuticula veftitur, in sua convexitate (inter corticem ac se) russi coloris, ad visium ut nux moschata. Nucleus nuce matura crassus est a digiti, albissimis, lacteo succe turgens, sapore instar optimarum Avellanarum: denique in illa cavitate nuclei continetur aqua; pauca quidem quando plenè maturùit nux, nec ad potandum grata, fed quando mediæ ætatis elf, nimirum quando tegumentum flavescere incipit, cavitas illa est plena aqua suavissima, continet enim pintam Hollandicam aut amplius, pro magnitudine. Aqua hac tum gratiffima eft ad potandum, dulcis, frigida ac clara. At hinc cum aqua abundat, nucleus adhuc mollis, nec ità gratus eft. Ergo pro aqua haurienda eliguntur mediz maturitatis, pro nucleo edendo planè matura. Ex nucleo maturo exprimitur lac, cui incoquitur Oryza pro pulmento.

Notat H. M. Fructus cum teneri adhuc sunt, & ex capsa cum spicis erumpunt calyce slavo-albicante, qui ex rotundis folius mutuò circumvolutis constat arcte & in totum obduci. Interna cavitas in fructu quomodo augetur bîc vide. Nucleus seu medulla fructûs cùm vetustissima est maxime oleosa evadit, ac ex oleo carulescens, odorem fortem oleosum, qui ingratus est, spirans. Pro diversa medulla conssistentia fruitus varisi nominibus sunt donati, qua bic vide; & qua babent de mutatione gustús & consistentia in liquore. Aqua in fructu nonnibil duro id proprium habet, quòd ut liquor dictus Suri, fermentatione ad oculum notabili cietur: cum medulla dura est, ac fructus exsiccari incipit, in ollam infusa & aeri exposita saporem dulcem illico amittit & subacida redditur, saque ocyus si vento moveatur, sine ulla tamen fermenta-

Magnitudo fructus interdum capitis humani, forma externa oblongo-rotunda & Peponis æmula, tribus angulis obtufis, ad partes futurarum, quæ in interiore cortice funt, coeuntibus.

In Coccis vetustis ad partem eorum inferiorem intra medullam seu nucleum oculus oblongo-rotundus albicans, qui postea flavescit se prodit, éstque tenerum germen fructus [plantula seminalis] qui eo terræ mandato ex superiore parte per oculum operimenti minus durum seu latius surculum novellum extrudit, atque ex inferna parte pirum dictum Lufitanis Pingo, quod magis & magis increscens dum aqua interea exsiccatur totam cavitatem adimplet. Surculus autem novellus ex oculo prodiens extra operimentum emicans, paulò reflexus corticem exteriorem perterebrat, ac inferiori parte emittit radiculas, que per corticem exteriorem primum oblique decurrendo, tandem eo perrupto se terra hine inde affigunt. Pirum quod in cavitate nascitur albicat & in strictiore parte, qua ex oculo prodiir sufflavum, exterius rugis in longum striatum, & granulatum, ac oleo inunctum, intus fungosum, humidum, molle & albicans, esculentum, sapore multò dulciori quam medulla, verùm nonnihil fastidioso.

Radix crassa, cortice rufescente ae nigricante, interiùs ligno molliori, fibras latè transversim diffundens. At Piso mirum esle ait truncos adeò proceros posse sic brevibus & tenuibus & vix terra coopertis radicibus in aere subsistere, neque suo multo pondere & fructuum mole, ventisque criam vehementioribus eos sæpe quatientibus humi concidere.

Cacumen arboris, quod à teneris ramis circundatur, cum altior ac vetultior est in conum fastigiatur, ac molli & albicante pulpa seu corculo, dicta Lustranis Palmita, Pisoni Palma, quod exte-

I ocur.

De Arboribus Caudice simplici non ramoso. 1 259

rius è varis tunicis fibi mutuo superinjectis conflatur, ac intus densum est, constat : hoc cum tenerior est Tenga, & altitudine unius cubiti, est dulcis ac grati saporis; cum majoris atatis saporis minis grati ac aditringentis; cum vetultior eft saporis dulcioris & gratislimi, amulans juglandes nostrates, que non cruda folum sed & coca inter epulas apponitur, & cum Brassica Cyprina certat: ab elephantibus maxime expetitur qui ut ea fruantur arbores hasce eradicant. Ea ablata arbor moritur; quò fit ur qui ejufinodi germen edit non immeritò Pel nam vurare dicatur. Arbor toto anno fimul flores, fructus immaturos & maturos continet.

Amat autem loca maritima & arenosa propè sepes & macerias: in mediterraneis non, aut rarò. reperitur, aut si plantetur infructuosus est, nec ibi justam magnitudinem assequitur. A 25 ad 30

atatis annum in lummo est vigore: 100 circiter annos durat.

Ex hac arbore elicitur liquor Suri dictus, qui potus ut vinum inebriandi vim obtinet, saporis grati, fibdules, fiblalli & fibacidi, cum primum exceptus est majori dulcedine, cum ventifior acidior, coloris ex albicante subcerulei & pallidi, &c: Ex eo defillatur aqua ardens sen spiritus : Acetum etiam & Saccharum quod Jagra vocant ex eo fit. Modum educendi hunc liquorem accurate deferibunt Horti Malabarici Auctores; Capla florifera feu fructifera, quam Mammam arboris vocant, cuspidem incidunt, eiq, ollam appendent, atq, infra cuspidem intervallo quatuor digitorum corticem capía oblique fecant, fectúmq, versus cuspidem elevant, barbam, ut aiunt, efficientes, ut liquor ex cuspide inciso per corticem capsæ dimanans, ex barba in ollam appensam infundatur, cuspidem autem incisum, &c. Reliqua quia nimis longa sunt, omitto, apud Auctores ipsos requirenda.

Bis dedie, mane & vesperi, ollas cum Suri detrahunt, interdum etiam meridie. Qui medio die detrahitur in ollis mane appentis dulcis eft, qui vesperi subacidus, altero die acescens, tertio autem die liquor acidus redditur, Iuum dulcedinem prorfus amittens. Ut acetum ex hoc liquore conficiatur, ollas in quibus exceptus est in calce per 15 dies imponunt, quo ad fermentationem vehementiorem excitatus, multam spumam ebulliendo, ac in fundum ollæ materiam albicantem seu cinere-

um demittendo, mutatur in acetum.

Saccharum Jagra dictum hoc modo conficiunt : Ollis induunt momentum calcis, quantum infficit ad liquorem instillatum rubedine tingendum, nec plus, nec minus debito ob rationes ab Autoribus dictas; dein hunc liquorem coquunt continuè eum cochleari movendo donec inspissetur. habetúrg, tum Saccharum rubrum, quod album iterata folutione ac coctione reddunt : modum vide. E villosa materia tegumenti hujus nucis exterioris rudentes & funes navibus necessarii fiunt. autore Garcia, qui incorrupti manent in aqua marina. Sed & ex iis villis fiunt nodosa ĉingula maeni usus inter omnes ferè tenuioris fortunæ mulierculas Ulyssipponenses.

Exterior hic cortex circa initia edulis esse dicitur, & Cinara spiniferos resipere aculeos, verum dulciorem esse, aptissimumque cohibendis diarrhœis, satietati curandar, & ventriculo instau-

rando.

Ex eadem materia stupæ loco nares obturantur ac stipantur, ipsisque adeò stupis præstat quòd putredini minus fit obnoxia, & aqua marina imbuta infletur denseturque. Offeus cortex diligenter politus, & argento decoratus apud plurimos hodie speciosi poculi vice in convivia venit; sed vim antiparalyticam ei denegat Garcias.

Liquorem seu vinum Suri phthisicis mire conferre aiunt & valde opportunum esse urinæ, renúmque vitis laborantibus. E nucleis contufis atque expressis lac extorquetur citra ignis operam, lumbricis enecandis utilissimum ad 3viii, addito sale, manè potum, præsertim in pueris.

Quin ex ramentis nuclei (addità aqua opportuna mensura) fervefactis ac multum agitatis oleum supereminere solet, dulce, liquidum, splendidum, & oleo Amygdalarum dulcium non dissimile gustu, quod sex aut octo unciarum mensura potum, addita aqua in qua Tamarindi aliquandiu maduerint, ventriculum intestináque leviter purgat, humores pracipue melancholicos & pituitosos evacuans, cum tamen nucleus dicatur alvum coercere; at recens extracturn fit oportet; vulneribus mirè opitulatur, nam & fanguinem fistit & faniem exterget, coercétque dolorem, & tandem cicatricem inducit. Quin ex frustulis exsiccatis nuclei, quæ in longinquas regiones transferri folent, extrahitur oleum utile lucernis, Oryzæ parandæ, nervis contractis laxandis, & necandis

Liquor nucleo contentus siti sebribusque extinguendis, calorique contemperando idoneus est, medendis extergendisque oculis & emundanda mulierum cutt. Emundat sanguinem, ventriculum Redstauriner purgat, medetur poctori, ac pergrato conftat gultu, plurimum præber nutrimenti, de adversis biliolas febres eft poto mirabilis. Hernandes. Multer prærece vires & ufus in medicina aliarum hujus arboris partium habentur in Horto Ma-

labarico, ad quem Lectorem remitto.

At non reticendum quod de medulla hujus arboris habet Jo. Linschotanus, nimirum eam [Palmito vocant] magno in pretio loco muneris ad opulentiores potentioresque mitti. Chartæ autem tenuitate ac candore forma plicatili crescit, ut subinde 50 aut 60 plicas habeat toga: muliebris inftar. Ex hac Indi chartam & libros inftaurant; ex ea etenim charta tenuis ducitur. Virentibus inscribunt plicis, quæ tum ficcatæ literas indelebiles habent, stilo ferreo ante notatas.

Indis Ollam vocari refert supradictam chartam; constantque ex eadem materia omnes gentis Annales, libri & volumina, quam & fignare norunt in epiftolarum ufus. Idem tradit & confirmat D. Mandelfo in relatione peregrinationis sua in India Orientali.

Maffeus Folia tum Librariis pro Papyro esse ait, (de quo tamen dubito, eumque per errorem folia Lanter pro hujus foliis habuisse sulpicor) tum etiam in vestes forma facili simul ac spisso con-

Idem unam hanc arborem omnia prorfus ad rem nauticam instrumenta ac materiem præbere scribit : quippe truncum & ramos in malum, assamenta, clavósq.: comam in vela; * Cuyrum in funes omnium optimos, filique ad laterum futuras; postremò Cocum ipsum, quaq ex eo confici-Quibus Quibus fi addamus, przbere eam & vinum, & lac, & oleum, & laccharum, & acetum, & cibum folidiorem, & filum, & acus, & lintea, & veltimenta, & pocula, & cochlearia, aliique vaſa, & floreas, & fportas, & umbellas, & chartam; omnino fatendum eft arbovem effe many press, cui que fimilem & æquiparandam vix in toto terrarum orbe reperias.

5. Palma Javanensis longissimo folio C. B. Palma Indica genus Lantor dictum J. B.

Fructum fert exiguum, magnitudine Cerafi, colore qualis Aurantiorum, nucleum intus continentem quem Geces nuncupant.

Ex hoc fructu perelegans fit oleum, colore Aurantii, elui jucundum, admodung, falubre affueris. Sunt qui hanc [peciem Palms precedents ferninam facunt.

Hujus folia quam reliquarum Palmarum ad [cripturam aptiora commendabilioraq, funt, unde Indi

iis utuntur chartz loco. Folia autem viri longitudinem zquant.

Lib. XXIV.

Similia folia, cum integra, tum per medium secundum longitudinem secta, Malacensibusq, characteribus inscripta, ab Hollandis ex Java sunt relata. Ex his habuit Clusius cubitum longa, extremitatibus tamen recifis [nam integra bicubitalia aut longiora funt] secundum medium nervum per longitudinem excurrentem complicata, & binas ferè uncias lata, utroque latere exteriore secundum longitudinem tribus versibus inscripta: videbat & qua quatuor versus inscriptos haberent, præterea librum 76 foliis conftantem, non integris quidem, fed quæ extremitatibus recifis, per meplates insum de de la companio del companio de la companio de la companio del companio de la companio del companio de la companio del c culo trajecta, aptatis utrinque binis afferculis, quibus contracto funiculo tegerentur. Sed & ea folia quæ nanciscebar, & aliquot alia quæ apud diversos conspiciebam, ab una extremitate pertula erant, & charactere quopiam in capite notata, ut funiculo connexorum series dignosci posset. Intelligebam porro ex ipfis Indis hos characteres noftro more exarari, hoc eft a finifira ad dextram ducto ftylo, &c. Ea autem folia Palmæ cocciferæ non erant. Sed peculiaris illius generis Palder mæ, quæ Javæ incolis Lanter appellatur.

6. Palma coccifera figura ovali C. B. Coccus de Maldiva Park. Nux Indica ad venena celebris, sive Coccus de Maldiva J. B. Quibusdam Tavarcaré.

Niger est Coco de Maldiva cortex, & mitidior vulgari Coco seu Nuce Indica, figura ovali magna ex parce, nee ità rotunda ut vulgaris. Medulla five pulpa interior, qua ficcata dura admodum est & candida, nonnihil tamen ad pallorem inclinans, in fuperficie rimofa est & valde porola, nullo ec canqua, monthin cancer as pariorent mentales in injectice financier excellenti. J. Baubino fungolo, confiferatis quam videnus in fungis nucum, colore foris in lucco cinerco, intus pallido, fibris variatum fubinde ferrugines & croccis, guilta inforis in lucco cinerco, intus pallido, fibris variatum fubinde ferrugines & croccis, guilta inforis in lucco cinerco.

Integræ quas vidit nuces J. Bauhinus pedem longæ fuere, rotunditate quantam vix ambabus ma nibus amplecti potuit: pars comprefla erat fex uncias lata, in qua amplum foramen apparebat ab alio fruetu leparatum, ità ur gemellus fuerat fruetus: conjunctorum fruetum " ingentem fuille magnitudinem apparebat; utriulq, capacitas erat infignis: cortex durus & spissus qualis aliis nucibus, * Capite huexterne ftris obliquis longis excavatus, colore nigro, pulfatus ollæ modo refonans. Sic corticem mano multo

etiam villosum habet ut alix Nuces Indica.

Vulgari famâ accepimus (inquit Garcias) infulas Maldivas aliquando continentem fuifle, sed inundatione maris submersum has insulas effecisse: in quo obrutz Palmz suerint quz hos Coccos protuliffent, qui terrà indurati in hunc modum conspiciuntur. Suntne verò ejuschem generis cum nostris facile judicari non porest, cum hactenus nemo folia aut arboris truncum videre potuerit; sed nontris facile patient i non potent, cui i naccento nento funa aut arroors truncum vinore potuent; set foli Cocci in litus ejiciantur, nunc bini conjunctim, interdum verò finguli feparatim. Sed has ne mini colligere licer infi cum capitis periculo, quoniam Regis effe afferunt, quicquid de mari militus ejicitur, que res majorem autoritatem huic Nuci conciliavit. Eximitur autem ex his Coccis pulpa five medulla, deinde exficcatur atque indurescit eo quo ven-

Commendatur ab ipsis incolis & à Malabarensibus (ut testatur Acosta) non modò à plebe, sed à regibus & principibus viris, ut in omni fere morborum genere ad eam confugiant tanquam ad Vires. facram anchoram: verum præcipuè adversus venena valere creditur: Fiunt & in eam gratiam ex illo pocula, que auro vel argento excipiuntur ad aquam bibendam, in quam ex catenula medulla ipfius Cocci fragmentum pendere finunt, fibiq, certò perfuadent illi qui aquam ex his poculis hau-ruunt rullum venenum nocere posse, futurosa, immunes à multis morbis. Verum cum hac aliaque que de nucis hujus viribus traduntur vulgi poutis perfusione quan certis experiments conflant : & medici nontuli fe nullo fuccettiu ad pradictos affectus its ufos effe affirment : ali noxam potius cormedici nontuli fe nullo fuccettiu ad pradictos affectus its ufos effe affirment : ali noxam potius cormedici nontuli fe pori inferre, quam juvamen aliquod aut emolumentum conferre se experientia didicisse dicant; iis recensendis & expendendis non immorabimur.

recentenais & expenaenais non immorauniur.

Quod attinet ad Ipecificam qualitatem promovendi partum difficilem, & refuftendi infultibus
Epilepticis epis non unam experientiam habent [pectatriflimi aliquot apud nos Medicina Coryphas,
& reftari de feliciflimis fucceffibus queunt, inquit Gul. Pifo: apud quem plura vide in Manuffa

Aromat. cap. 19.

7. Todda

7. Todda panna H. M. Palma Indica caudice in annulos protuberantes distincto, fructu Pruniformi. H. M.

In arborem excrescit justes magnitudinis, 40 circiter pedes altam, caudice crasso uti Tonge, qui

* Dues trifer circularibus & exteberantibus * annulis undiq, circundarus, & cortice crasso, cinereo, squamoso, dinien lati intus purpureo obdudus est ; lignum albiens, molle, quis matrix lavericens. Cim vero abro hac primum e terra erumpit, nullum caudicis fundamentum fub dio obinett, fed Conus prodit foliaceis intus purpureo oscanica e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum intrus purpureo oscanica compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum è terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum è terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum è terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum è terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obunet, seu causa compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obuneta compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obuneta compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obuneta compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obuneta compofra primum e terra erumpir, nullum caudicis fundamentum fub dio obuneta compofra primum erat coni apex, acutius fenfim, tandémo, rotundum acquirat cacumen, ulquedum obtegentia illa folioctat com apex, acutus tennin, canocinq, roundum acquira a cacumis anjuvation notice that in 1016-la transfutum concedere cogantur foliois furculis, qui, quo magis adolecunt eo magie explicantur, foi foinfunque illa operimenta versuis latera diducunt, arq, ità foliosi surculi majon spatio indigenes magis reclinant et ad latera vergunt, donec tandem ipsam caudicis peripheriam circumvestiant, lanmagis recuinant & ad latera vergunt, donectandem iplaim caudics peripieriam crecumvettiant, languidis tunc & marcelcentibus eorum primis tegminibus, qua dein decidunt & fui fligmatar relinquendo circularibus prominentibufiq, angulis eam cingunt. Poft hac inter iplas arbons frondes novus orium conus, priori plane firmilis, è quo novelli foliorum alatorum rami [potius nova folia primara] denuò prodeunt, que foliorum productio toties renovatur, quo di fructibus entrendis apra fir arbor: quo tempore conus in humani capitis magnitudinem augetur, ac undique fele aperiendo apra fir arbor: quo tempore conus in humani capitis magnitudinem augetur, ac undique fele aperiendo autor: quo tempore como in muniant capas magnatument agrata, ac anaque rea aperiendo plures ramufculos reflexos fructibus ornatos exhibet, & fimul ac aperitur noves ex ejes cavitare emergit foliogerus comos, qui cum denno augetur aperitur, ac novellos foliorum ramos undiq, emiritt, ecce novus intus adelt fructipromus comos: quæ foliopromi & fructiperi Con vicifitudines toties fund quonfq, viger arbor. Contingit quoq nonnunquam ut ex uno trunco quatuor aut quinq, vertices readount plumiques and a fruction contingit quoq nonnunquam ut ex uno trunco quatuor aut quinq, vertices readount plumiques and a fruction contingit quo quon contingit quo quo quota quo quo que contingit quo quo quota quota quo quota quota quo quota quota quo quota quo quota quota quota quo quota qu enascantur, quum caudice ad viginti circiter pedum altitudinem aucto fructipromus conus non unum fed plures includir novellos conos, è quibus totidem prodeunt arboris vertices; id tamen rarò obfer-varur, & ingulus arboribus fimplex plerunq adelt vertex.

Quoties folia cum foliaceis coni tegminibus marcefcentibus decidunt (quod femel intra annum

aut sesquiannum contingit) toties circulari prominentíque annulo caudex cingitur & augetur. Conus constat è plurimis, oblongo teretibus, crassis coriaceis, densaque lanugine vestitis soliis

lanugine verò detrita viridi fuscis; qua aperto cono erumpentibus foliis pinnatis (ut diximus) de-

Folium pinnatum integrum octo pedum mensuram longitudine haud raro superat, ejus pediculus saturate viridis est, ac in superiore limbo exiguis spinis munita: pinnæ autem seu solica mediæ costæ adnexa atro-virescentia supernè splendent, infernè nequaquam.

Fructipromus conus è multis linguiformibus involucris, veris fructuum loculis componitur, folia-

um tagrimmus invoinces. Sunt autem frucius oblongo-rotundi, prunis majoribus haud abfimiles, quos tegit cortex glaber, viridis ac nitens, postea substavus, & dein rubescens, grati dulcis, saporis, cui subjectus cortex ru-viridis ac nitens, postea substavus, & dein rubescens, grati dulcis, saporis, cui subjectus cortex rufus ac lignosus, nucleum continens candidum, sapore castaneis haud absimilem.

Ubi transversim dissectur caudex guttas expromit pellucidas, quæ radiis Solaribus incandicans

crystallinumo, gummi inspissantur.

Creleit hae arbot loeis montanis, petrofis & arenofis, in Triffiour & Couronnada Provincia Ma-Labar, necnon in Japonia infulis Ronkiou & Leguas. Indifferencer quocunq, anni tempore viciffitudines suas patitur, & foliipromos fructipromósque profert conos, atq a quinto sextóve circiter sationis anno ad centelimum & ultra frugifera est.

Cæterum arboris hujus tanta est fertilitas, ut recisus ejusdem ramus terræ vel levius commissus in novam arborem progerminet: quinimo experimento compettum dicitur, rejectum trunci fruftum novas radices emittere & in arborem denuo renasci; quódo magis adhuc mirandum, si vel per annum, vel per plures annos è terra evulsa servetur sicca arbor, & postea terræ committatur revire-Quæ de sympathia hujus arboris cum ferro habent apud me certè fidem non inveniunt.

Fructibus vescuntur Malabarenses cum saccharo Thomao, alioquin alvum relinquunt astrictam. Succus è novellis folis exprefits atq. exhibitus inteffinorum cruciatus compelcit, formachi ardorem chadat, & vomitui cruento medetur. Frucigerus conus contufis, & in cataplalmatis formam redadus, lumbifque applicatus dolorem nephriticum tollit, & involuntarium feminis in gonorrhea effluxum mitigat. At verò è fructibus tenerioribus in aqua decoctis medicamentum paratur, quod votuxum mitigat. At vero e fructious tenerioribus in aqua decoctis medicamentum paratur, quod vo-mitum ciendo ventriculum egregié expurgat. Infius arboris gummi affumptum quibulcunq, venenis refifits, atq, cum gallina flercore mixtum & locis applicatum viperatum morfits mirificé lanat. Ex-arboris trunco Japonenles farinam, ex eàque panem conficiunt Sagosi ipfis dictum. Deniq, ii Ma-arboris trunco Japonenles farinam, ex eàque panem conficiunt Sagosi ipfis dictum. Deniq, ii Ma-labarenles qui a D. Thoma de converfos profitentur, templa fia diebus feffis folis hujus arboris ex-ornant atq, hanc ab caufam arbor hxc Palma d' Igrefia, five Armateria das igrezias à Luftanis recellas consecuences.

Cum Auctores nostri è farina trunci hujus Arboris Japonenses panem conficere affirment, Sagou ipsis dictum, non video quid obstet quo minus arbor ipsia possit elle Palmam reserona arbor sarinista. C. B. seu Sagu Amboensum ? nihil tamen affirmo; forte enim è variis Palmarum speciebus diversis in locis fiat farina Sagou feu Zagou dicta. Variant etiam peregrinationum conscriptores in historia Zagon. Alii enim farinam eam fieri aiunt è medulla capitis cujusdam Palmæ in Ternate insula nafeentis, cous fummum faltigium in orbiculatum caput inflar Braffice capitate extuberat: allie xiplo trunci ligno, malleis Arundunaceis contufo. De hac farina plura vide in capite de Palma folio fimplici plicatili flabelliformi.

8. Pindoba Brasiliensibus Marger, Pindova Pison, Inaia Brasilianis. Palma Brasiliensis caudice glabro, fructu ovi gallinacei magnitudine, & figura.

Palma nucifera species est, caudice utplurimum crassiore quam Palma coccifera, proceritate aquali vel etiam longe majore. Caudex enim crassus ad quatuor, quinque, aut sex pedes, cortice gryfeo seu cinereo, glabro, in quo vibices vix apparent, secus quàm in Coquetro. Folia fert ut illa alata, sed quæ non ità in orbem dependent, sed maximam partem stant surrecta. Propè foliorum exortum etiam rami proveniunt dependentes, qui proferunt racemos, quaturo au quinq pedes longos, plenos flosculis: post quos etiam racematim proveniunt fructus, vel centum in uno racemo. ovi gallinacei figura & magnitudine, aut paulo etiam majore, fastigium habentes acuminatum, altera extremitate infident calyci vel cupulæ, folis triangularibus conftanti. Maturus exterius è viridi flavescit, vel enam brunnescit. Cortex exterior filamentosus est ut in Coco, verum haud crassus, sed duplam tantum crafftirem testre ovi gallinacei habens, qui incisus detrahi potest: illo detracto apparet pauca caro crocci coloris, nullo manifesto sapore, que ab Æthiopibus cum farina comeditur: hæc ambit nucem duriffimam, ovalem, ejuldem ferme craffitudinis cum Coco, veruna caret tribus illis foraminibus: hac discussa apparet intus in cavo, per interstitium more juglandis distincto nucleus magnitudine Juglandis, candidus, duriusculus, saporis ut Coco, sed paulò siccior, neo, tam suavis. Colliguntur per totum annum.

Ex carne crocea fit oleum croceum, quod in lucernis ufurpatur, è nucleo limpidiffimum per ex Ujut. preffionem ad condiendos cibos quandiu recens eft, & itidem ad lucernas quando vetus. Utrumque

qualitate frigidum, & illud è nucleo expressum loco Rosacei olei usurpatur.

Lib. XXIV.

E folis arboris frunt tecta domorum, storez, corbes & alia. E fastigio arboris gummi pellucidum, odoratum & pulcherrimum sluit, quod in locum Arabici nonnunquam venit.

Postremò medulla coloris albicantis, & recentem Juglandem resipiens in vertice ligni continetur, optimum alimentum fi cum fale & pane comedatur.

Lignum albicans & scabrosum corticis loco habet hac arbor, ligni autem loco fungosam & intus filosam medullam, facilè combustibilem, è qua sane & fortissima lixivia norunt conficere.

9. Palma Brafilienfis quinea seu Tuchm Pisoni. Pal. Brasil, aculeata, fructu Pruni Damasceni mag-nitudine & figură.

Arbor est mediocris altitudinis: si frondes spectes Pindovam, si cætera, Palmam dactyliferam repræsentat. Truncum, ramos, atq. folia habet aculeata: lignum verò nigrum & durissimum, quo indigenz fagittas exasperant. Fructus producit rotundos racematim, Pruni Damasceni magnitudine & nigura, 200, 300, & plures aliquando uno eodémque racemo. Sues & Simiz us faginanam. Oleum exinde limpidiffimum exprimitur, iidem utibus quibus nuces Pindovz dicarum, magnique fit apud omnes paffini incolas. Fructus hi externis nigricant: nucleo funt albo non infiavi, præferim recenti. Ex filis Brafiliani filum deducunt tenuissimum & fortissimum, rubicundo Serico persimile.

10. Palma Brafiliensis Septima. seu Aquè Pisonis. Palma Brafil. vinifera, folizi cinereis.

rueint, dulciffimi saporis, nucleo albo ac pergrato, ex quo incolæ vinum conficiunt. Nigritæ illam appellant proprio idiomate Carolè. Familiaris est hæc arbor Brasiliæ Septentrionali non Australi. Arbor est mediocris, folis cinereis. Fructus fert racematim Pruni magnitudine, flavos ubi matu-

11. Palma Brafiliensis octava Iraibà ditta Pisonis. Pal. Braf. farinifera. An Yri Lerii? id est, Palma Americana fructu racemofo C. B.

Przeedentibus major est, familiaris in Piratininge sylvis. Ad summitatem illius circa ramos medulla continetur candidissima, qua cruda vel etiam coca cum carne vel oleo inter bonos cibos numeratur: Substantia verò durior, candida, quæ contusa cogitur in massami farinæ similem, unde placentulæ non ingratæ siunt; ex succo verò illius pulmentum admodum dulce & suave. Fruetus quoq producit fapidos & dulces: remedium contra famem illis qui per sylvas eas & vastas solitudines

Lenus Iri fructum rotundum tribuit, Prunellorum specie, sed in racemum congestum tanta magnitudinis ac ponderis, quantum homo vix una manu attollere queat. Sed meri funt nuclei, & quidem Cerafi nucleis minores, quorum quidem fit ulus. Sed & teneram quandam gerit summitatem inter folia [juniorum arborum] quam in cibum cædebat cum Sociis.

Fructus racemis præcedentem Palmam referc

12. Palma nobilis feu Regalis Jamaicenfis & Barbadenfis. Palmilte Franc. D. Rochefort. Che Cabbage-tree, or Palmeeto ropal.

Arbor est grandis, recta, altitudinis " immensa. Radices supra terram astollit in circuitu caudicis " Ad 250. pead doorum trumve pedum altinudinem; func quidem ex parvz respectu proceritatis arboris quam dum attridifiatinent, verum adeò consus ès dense inter se implicitar ès interrezze, ut es firmanda es l'abbi reatures de la consus est dense inter se implicitar ès interrezze, ut es firmanda es l'abbi reatures de la consus del consus de la consus de la consus de la consus de la consus de l circulis distinctum, unde atas arboris innotescit, novum enim quotannis acquirit circulum. Verum

*Ifoi.arum

Summittas feu faffigium multis * ramis pulchellis, cannulatis & politis exornatur, qui utrinq, foliis

compositorum

cauliculo 14liant. Ramuli teneriores, necdum plane expansi, in medio arboris rectà attolluntur, dum interim

met 1964.1.

reliqui qui circumeirea incurvati dependent pulcherrima corona specie erectos cingunt. Singulis ferè mentibus unum aliquem è ramulis [rectiùs folis] abject hac arbor, & corticem singulis ferò mentibus unum aliquem è ramulis [rectiùs folis] abject hac arbor, & corticem quendam exuit, qui ab infra primò abscedit, éstque quatuor vel quinq pedes longus, duos circiter latus, craffitie corii praparati; Indigena Tache vocant, eumq, ad culinas integendas adhibent, aliaq,

fuarum ædium conclavia, quemadmodum & folia ad domus operiendas.

In summitate trunci medullam quandam continet, albam, tenerrimam & sapidissimam, gustu nucis fi cruda comedatur, verum cocta & condita cum foliis multis tenellis & albis, qua eam undiq contegunt & obvolvunt, inter delicatiora Antillarum fercula locum non postremum fibi vendicat. Galli, & nostrates etiam, substantiam hanc medullosam cum foliis eam involventibus Chou de Palmiste, id cst, Caulem [B:afficam] Palma vocant, quoniam eam jusculis incoquunt Caulu &c alıarum herbarum loco.

Siquis hujus arboris truncum bifariam in longum findat, eximátque (quod factu facile eft) fubflanuam interiorem filamentofam & molliufculam, quod erfat lignum tie accaratum, policem craffum, canales longos, aqua deducenda commodiffimos & ad durandum firmos praftat. Ex codem nigricante colore naturaliter imbuto, quodq, polituram facile admittat, multa & rara vascula

aliaq, utenfilia detornantur.

E summo scapi cacumine eminet slorum & fructuum involucrum, Spatham vocant, exterius canescens, intus è rubro deauratum fosculos innumeros flavos arbusculæ ceu scopæ cujusdam virgulis adnascentes continens: quibus decidentibus succedunt frudim rotundi, ovi gallinacei magnitudine. Spatha feu vagina ad florum & fructuum dum adhuc tenelli fint tutelam comparatu uraq, extremitate acuta eft, medio craffa, ab uno latere rimă în longum fiffa, è qua, cum maturescere încipiunt flores & expandi requirunt, ramulus seu arbuscula cui accrescunt foras egreditur in dias luminis auras. Arbor hac circulis annularibus caudicis cum Todda panna convenit, fummitate esculenta cum pracedente specie. Capite detruncato arborem perire affirmant nonnulli, negant alii.

12. Urucuri-iba Marggr. & Pil. Palma Brasiliensis sarinifera, fructu Pruni, cupulæ insidente.

Palmæ species est, dactyliferæ per omnia similis, excepta magnitudine minore, & quòd solia non fint spinola. Flos ut Giocara. Frudus (qui & Urusuri vocatur) fert racematim ut Pindeba: quillibra autem habet magnitudinem Pruni, & cupula squamosa insidet, cuticula grisea, pulpă luteă filamentosa, pauca, dulci conftans, intus continet lapidem durum, in quo nucleus candidus, edulis.

E corrice nuclei applicato tubo fit instrumentum ad hauriendum petum. E ligno hujus arboris (quod filamentosum plane est) caso & contuso, sine alia opera fit farina, Lustranis Farinha de pao dicta, Brasiliensibus Urucuri, coloris rusescentis, qua utuntur in desectu farinæ de Mandiocu ad pa-

Rami hujus arboris, feu potius folia lentiffima funt, unde ferviunt ad tegendas casas, & ad vin-

ciendum, ideoq, magni usus funt itinerantibus. E fructu fir oleum ut e fructu Pindopa, valde medicinale, imprimis adversus Raiarum puncturas venenatas; nec puto præstantius remedium uari contra illud malum.

In ipia arbore nascitur Polypodium Caraguata, quæ aquam præbet ad bibendum.

14. Palma Brasiliensis nona Miriti dista Pisonis.

Familiaris est præsecturis Ceara & Maranhan. Fructum sert unicum, edulem atq, dulcem, ovali etiam magnitudine. Cortice est rubicundo nigris maculis; intus verò rubro. Folia illius magni fiunt ab indigenis, ut illis tegularum vice utantur.

15. Palma Brasiliensis decima, Miraiaiba dicta Pison.

Familiaris est præfecturæ S. Vincentii, cortice spinis armato: materie durissima, ex qua fiunt arcus nigri coloris. Fructus fert ovi columbini magnitudine, edules & satis gratos. Nimis brevis est Piso in harum arborum descriptione.

16. Jocara & Jucoara Brasiliensibus Marcgrav. Giocara Pison. Palma coccifera minor Bra-

Caudice tenui, recto, glabro, gryleo exfurgit, more Palma coccifera, fed vix dimidia altitudinis. Flosculi parvuli, tripetali, ex albo subflavescentes, in ramo duos circiter pedes longo, in multos ramulos trapedales plus minis expanio, è filiqua flavelicente egretio numerofiffimi, in medio aliquot flaminula flava haben es. Flori fuccedit parvulus fruitme figură Ceo [Pifoni parvuli fructus, racemoli, inflar Palmarum] Supra filiquam (qua ambit fuo exorut, ceu vagind, abroris quafi cadicien) jolia in flummitate proveniunt alata ur in Palma coccifera, fed breviora, nec ale ità longe ac lata. In summitate arboris plerung, folium convolvitur, stans erectum instar fistulæ. Admodum lentus est floris ramus, & pro scopis, imò flagellis potest usurpari.

De Arboribus caudice simplici non ramoso. Lib. XXIV.

17. Palma Americana spinosa C. B. Palma Hayri Park. Palma facie Hairi J. B. Palma Brasilienfis fexta feu Ayri Pilon. The prickly Palm.

Arbor est ingens, trunco multis spinis armato tenuibus & pungentibus instar acuum, Rochesortio latis seu planis, digitum longis, dentiscalpii figură, politis, colore e rubro nigricante: feliu Palma fed longioribus, ligno marmori nigro fimili, quod serri modo in aqua fidit: quare Barbari ex co entes conficiunt arque monilia, adeoque durum ac validum eft,ut ex co fagitte qualvis ferreas loricas penetrare poffine. Fructum edit pilæ luforiæ magnitudine, altero extremo quodammodo acutum, Pisoni rotundum ut cæteræ Palmæ, sed non adeò racemosum] nucleo intus albicante, pingui, sed

Rochefortius arborem totam echinatam esse ait, per trunci ramulos & folia rigidis & acutissimis spinis, nec impunè tractandis obsitam, que si quem compungant periculosum nec facilè medicabile vulnus infligunt ni remediis idoneis tempestive succurratur. Quocirca Nigritæ antequam eam attingant igne in circuitu accenfo aculeos amburunt. Fructum grifeum durum, rotundum, nucleum esculentum claudere. Facta sub ramis incisione vinum quoddam inde esiciunt Nigritæ.

18. Areca sive Faufel, sive Avellana Indiana versicolor Park. Faufel sive Areca Palmæ foliu J.B. Palma cujus fructus seffilis Faufel dicieur C. B. Areca five Faufel Gor. Caun-

Arbor est procera, altitudine Tenga seu Cocci, radice nigricante, oblonga, spithamam crassa, ra-

Arbor est procesa, altinuaine Tenge fue Cacci, radice nigricante, oblonga, spithamam crassa, radiculas albicantes & ruías, que inus lignoso filamento sint, ex se disfundens, candice ad radicem spithamam crasso, in summitare paulo minore, cortice obducto viridicalero.

Rami [verius folia] ex caudice deculsami bini ordine prodeunt, ex se mutuò emergentes, cum Remi [verius folia] ex caudice deculsami bini ordine prodeunt, ex se mutuò emergentes, cum pede summitatem caudicis instra vaginas sentencionales ac caudica circumplectentes, extentionales interiores circumdantibus, ac simul caput oblongum in summitate arbors quod crassins elipso corpore caudicis inferiore, constituentibus: ram exteriores pede sind ac ruppo post siccessiva summitate del constituente decidium. Sunt autem rami hi seu sola pinnata pectinatave, costà media cui ninna se la folia adnetuntur successi nonnibil caval, inferius rotundà colore utrina vindi: cui pinnæ seu folia adnectuntur superius nonnihil cava, inferius rotunda, colore utrinq viridi: pinnæ feu folia bina ordine oppolita, tres quatuor pedes longa, quatuor plus minis politics lara, con cut interfabellorum in duas trefve, etiam quatuor aut quinq, plicas complicata, & cum plicis ex oris ramorum producta, in parte interiore in plicarum angulis eminentibus coftis viridi-claris oblita, & intus venis in longum striata, contextura rigida, superficie plana, viridi-fusca & nitentia

In lumma arbore è foliorum finubus exeunt vaginiformes capfæ, quatuor plus minus feithamas longæ, è fingulis folis fingulæ, furculos floribus & fructibus onuffos includentes, interiore latere songe, e imiguis ionis iniquie, inclusis inolatos e intancos cinturos intanterites, internore latere concava, exteriore convexa, fuperficie glabra 8 e aqual, in medio parties cave firis accumos inicatare fecundum quam rumpuntur feu aperiuntur, exterius primum è viridi albicantes, post atate flavefcentes, exterius candida. Excrefcente theca folium è cujus finu ext vi detruditur. Ramuli feu Surculi capsis inclusi, ima & craffiore parte fructibus teneris dotati sunt, & in surculis tenuibus fipicis folis feu genmis firum in duabus oppoints partibus obducti; funt autem gemma iltæ parvæ, angulofa, albicantes, in tria folia rigida, culpidata ac craftola fe aperientes, continento, in medio stamina novem, albicantia, tenuia, fine ullis apicibus, tria longiora ex flavo albicantia, qua à sex

minoribus magis flavis cinguntur. Innuonous mage name unguntum.

Fitti in juliam magnutumem adepti oblongo-rotundi funt, in ima & fuperiori parte ftrictiores, cortice crafto tecti, pulpa rufo-rubelcente, intus in medio medullam albicantem [nucleum feu fomen] continente.

Cum autem teneri funt hi fructus candidi funt ac nitentes, albicantibus furfomen] culis appenfi, formă non rounda fed angulata, maxima parte folis calycis oblongo-roundoiis de nutruo circumvolutis comprehenfi. Quemedo fruitwo paulatim mutantur pro variit maturitatu gradi-bus die voide. Com tener finn humorem multum & clarum, japoris addringentis, in medio pulpo continent, pulpă paulatim auctă humor minuitur donce nulla fuperfit, dein medulla albicans nafe-continent, pulpă paulatim auctă humor minuitur donce nulla fuperfit, dein medulla albicans nafecontinent, puipa paulaim aucra numor minutur oonee nuita iuperiti, dein medulla albicans nalcetur pulpa indurescente, & cortex tandem aureo-flavus fit. Est verò pulpa cùm tenera & humida est colore albicante substavo, forma oblongà, angustà & ad summitatem cuspidata, dura, colore ex rulo rubelcente, forma minus oblongà, craffiore ac magis ad conum accedente cujus basis est in ima parte fructis. Pulpa seu dura, seu mollis cum Betel addito momento calcis manditur, maxime autrem mellis.

Cortex pulpam circundans corticula exteriore denfiori & duriori, qua superficie plana & glabra est, ac primum albicans, dein viridis, post cum pulpa ac medulla dura est aureo slavi coloris, obductus est: reliquam corticis descriptionem, vide in H. M.

Quatuor plus minus capfa in ejusdem arboris capitulo fimul reperiuntur. Septimo à satione anno arbor hac fructum edit, aut si terra ferax sit quinto: vivit 50 annos, 30 in vigore durat, post languescit. Frustus post unum mensem quo è capsa erupere aquam recipiunt, post tres menses

anguetto.

Aqua repleti funt; pott fex menfes pulpà durà.

Cluftus feribit arborem hanc corrice adeò lavi integi, ut nullum afcenfum præbeat, nifi aptatis ad pedes compedibus ac laqueis, aut cincto per intervalla caudice vinculis quibusdam, ex sparto

aliave materia confectis. Mirum autores nostros non meminisse interiorem nuclei substantiam candidis rubentibusc, venis respersam esse Nucis moschatæ in modum. Linschotanus ad captum rudiorem bene describit ramum floriferum & fructiferum vagina in-

dulum, Fructus, inquiens, ex longo crassoque ramo in petiolos scopæ instar diviso dependent, magnatudine haud pari. In Zzzzz 2

In arenotis & maritimis tantum locis nascitur, mediterranea respuit.

Maximam hujus arboris fructui famam conciliavit quotidianus ejus apud Indos magnates ufus, qui eum cum foliis Betle affidue masticant.

Vires & Ulus.

Locus.

Arecca ac Betela libum ex ligno five arbore quam Kaatam vocant ctiam admifcent, iplaque Beteix folia calce ungunt ex oftrearum testis adustis confecta, que tamen ob exiguitatem corpori nocere nequit. Hanc confectionem pariter deglutiunt, succum nempe, nam catera exfpunt. Valet (ut aunt) adversus fœdum oris halitum, firmat dentes ac gingivas, oscedinem, five (ut vulgò vocant) Scorbutum avertit, atq, ideò experimentis conftat, Indis os nunquam male olere, nulli dentium dolorem esse, aut stomacacces feeditatem, vel hujusmodi alia vitia, ad summam senectutem usque inviolato dentium ordine, cum interim os velut cruore delibutum fordo aspectu squaleat.

Ejus esu ventriculum roborari, nauseam arceri, appetentiam excitari aiunt. Siccatum fructum (Garcia teste) fic parant, Contusam nucem Faufel in tenuissimas partes cum

Lycio & folio Betel cui exemptus fit nervus masticant.

Multa funt hujus fructús varietates; tria genera è Linschotano proponit C. Bauhinus. 1. Latere uno preffius, altero latius ac majus 2. Minus, nigricantius, durius, Checanyn dictum. 3. A cujus mafticatione homo aquè ac à vino inebriatur. At scribit Garcias immaturum fructum stupefacere

Fructum quem forma oblonga Arecz subjungit Clusius, Palma-pini suz nucleo idem existimat

Lobelius, affirmat D. Sym commentar. in H. M.

Palma Babii Copolli dica Franc. Hernandez, lib. 3. cap. 42. huic eadem nobis videtur.

1. Describit * Jo. Bauhinus Nucleum quendam nuci Moschatæ & Fausel similem hisverbis, Forma erat & magnitudine Nucis Molchatz, non seffili & turbinata ut plerunq, est Faufel, unciam longus, durus, sectioni resistens qui injectus in aquam sidit: in una parte pulcher umbilicus, in medio nonnihil protuberans : ab umbilico exoriebantur nervi nonnihil elati, albi, qui per nucem fuscam feu

cap. 189.

Faufel modo, sed suo particulari, cui alioqui ferè similes habet sulcos pænè reticulatim distinctos: corticem duplicem, unum tenuem, nigrum, lucentem; externum fuscum cum aliquo rubore, fimilem cortici Nucis Moschatæ, durum fragilem tamen habet magnum umbilicum album.

Hune fructum à Clusio traditum putat Exot. lib. 2. cap. 22. primo in loco. 3. Faufel accedens nux J. B. Exot. lib. 2. cap. 23. fecundo in loco à Clusio descriptus, sescureialis erat longitudinis, uncialis craffitudinis, cutaceo putamine præditus, cineracei foris coloris, in-terne multis fibris constans, pæne instar involucri nucis Faufel, inferna parte gemino & veluti duplicato calyce munitus, extimá five supremá mucronatá: nucleum, five verius nucem, continebat nigram, valdė rugosam duram, Faufel non diffimilem; ad cujus genus non inepte referri posse arbitratur Clus. Similem deinde accipiebat, cujus officulum erat durum, nigrum, multis villis obsi-

tum, nucleum continens rugolum, durum, infipidum.

4. Nucleus pyramidalis Indicus, ad Faufel accedens venis. Pyramidalis erat, unciam longus, externa parte nigneantibus venis pictus, ad Faufel accedentibus, pulpa alba, dura; in medio aiqua cavitas, eodem modo quo in Nuce Indica magna: faporem manifeftum in eo non experiebatur

Siri gata Gamber Indis sunt Pastilli ex Faufel, Lycio, Caphura, ligno Aloes & Ambari momento compositi, quos potentiores apud Indos esitant. Sunt autem circinatæ prorsus rotunditatis, plani, Nucis Vomicæ magnitudine & pæne forma.

19. Katou-Indel H. M. Palma silvestris Malabarica, folio acuto, fructu Pruni facie D. Com-

Quatuordecim circiter pedes alta est, cortice nullo, sed crustá cinerea solummodo obducta, ligno albicanti præduro arctissimè unitá.

Radix albicans, fibrata, odoris fylvestris, saporis unctuosi.

Folia pinnata ordine decuffato è caudice erumpunt, è vertice folum prodeuntia, novellis autem erumpentibus veruftiora decidunt. Horum pediculi seu costa media virides sunt, glabra & nitenreturn periodi e control a occasion a return periodi p

Flores rigidis, viridibus ac coriaceis capsis primò occultantur, è quibus deinde apertis emergunt exigui, plurimi uni pediculo inhærentes, tribus rotundis è viridi albicantibus foliolis, tribus albican-

tibus lanuginosis staminulis dotatis constantes; odore nullo, sapore austero.

Fructus oblongo-rotundi, exigus, prunellorum sylvestrium ad instar, cuspide duro ac lignoso in vertice dotati, ad balin verò calyce viridi, in tres lacinias secto excepti, primum virides, dein rubicundi, maturiores verò rubro fulci, nigricantes & nicintes, cortice tenni & fractur alcili obducti, ac carne albicante, dulci, farinacea referri; intra quam officulum continetur oblongum, rufum, fulco profundo in longum friatum, nucleum continens albicantem & amarum. Hi verò fractus ramis proveniunt viridibus, glabris & nitentibus, duos ferme cubitos longis, duofq, digitos latis, planis, rigidis ac lignofis, nullóque cortice veftitis, quorum tenerioribus abfeiffis liquor effluit pellucidus, austerus.

Provenit hac arbor locis montanis, petrofis & arenofis ubiq, in Malabar, imprimis circa Warapoule & Trevanceor: quovis anni tempore floret fructusque fert, estq. non rarò ad sexagesimum an-

Lib. XXIV.

De Arboribus caudice simplici non ramoso.

1365

Fructus hujus arboris, quemadmodum fructus Faufel (eu Areka cum folio Betel & calce viva à Vires & pauperibus manducantur: avidè quoque ab Elephantibus expetuntur ob Palmito, hoc est, medul. Usu. lam suavissimam ramulis quibus fructus adharent inclusam. Caterum folia, fructus, aliag, arboris partes validiffimè aftringunt, & fluxus quoscunq, potentissimè sistunt. Insuper è foliis pileos con-

20. Palma facie cuciofera J. B. Palma cujus fructus Cuci C. B.

Theophrafto Palmæ fimilis eft; fimiliaudinem habens in caudice & foliis. Sed differt abea: Nam Palma individua limplexq, allurgit, hac autem ubi plufculum adoleverit dividium & fit blida, ang uterq namus rufum fubdividum. V jirgas breves, nec mulas profert; Fruchum fert magnitudine qua manum impleat, rotundum & oblongum, colore flavicante, succo dulcem & gratiffimum, non congestum ut Palmæ, sed per singula discretum, nucleo magno vehementérque

Ex hac Theophrasti descriptione constat arberem cuciophoram Palmæ speciem non esse: Verùm quia Botanici omnes ad Palmam eam referunt, & pro Cuciophora fructum describant, qui for-

taffe Palmæ cujufdam fit. Nos quoq, eos fecuti eam Palmis fubjungemus.

tatle Palmz cujuidam iti. Nosquod, eos lecut eam Palms liubigneemus. Fruchs quem Cucioferum vocant, deferiente Jo. Bauhino, pugliari eft magnitudine, coloris fere melini, altera parte latiore, altera magis turbinata, Cydonium malum aliquatenus referens; Cortice polito, punctis notato, duro, cui tungola fubert fiublantia, medium digium fere crafla. Nucleus minor quam figura Clufii [lub nomine Bdellii fruchus] exprimit, Piri parvi forma turbinata, nonnihil rugofus, fecunciam fere longus, unciam latus, cortice undiquaq, obtectus, nonnihil rugofu, rufo, tenui, pelliculæ interiori Avellanarum aliquatenus fimili, fub quo ihmnetiare fub stantia candida, cornu instar dura [in sicca nostra] gustu sapido & suavi, ut Nucis Indicæ pulpa, aut Amygdalarum dulcium nucleus, semunciam crassa. Cavitates duas habet; alteram in totius fructus medio oblongam, fructus formæ respondentem, inæqualiter tuberosam, pultis ex Oryza fa-cie, sed cornea duritie, cæteroquin inanem; alteram in parte turbinata, paulò supra priorem incipientem, & ad corticem definentem, oblongam, exiguam, quam exactè complet corpusculum quoddam, ruffum, molle, dulce, quod germen existimamus, a quo per majorem cavernam filum demittitur, duritie, colore & sapore cum nucleo conveniens.

Cordi Nux Indica minor, Theophrasti Cuci in omnibus præterquam magnitudine & figura, cum

Nuce Cocos dicta convenire nobis videtur.

Arboris Cuciophoræ descriptionem apud Recentiores non invenio. Fructus tamen Palmæ Indicæ speciem esse arguit, & quidem cocciferæ angulosæ C. B. De loco nihil certi traditur.

CAP. III.

Palma Indica folio bicomposito, fruetu racemoso, Schunda pana H. M.

H.M. Rbor est procera, nascens in arenosis, radice ex ruso obscuro cortice tecta, medio ligno molliore, fibris hinc inde vestita. Caudex duorum hominum amplexum implet, cortice seu potius crusta cinerea obductus

que deglubi nequit, ligno extenore ad corticemd uriore, incimo feu medio molli.

Folia (ramos vocant) bina ordine decullato è caudice prodeunt, pedibus fius eum ambientia * h.e. pedicuqueinadmodum folia Tengae, & reticulato cortice, cujus filamenta ex oris pedum originem fumunh larum bafilmi. circumvestientia, sunto, ad pedem seu bases suas pediculi hi tenues ac cavi, tomentosa rufa lanugine exteriùs obfiti, ac tactu velut coriacei, interiori superficie albicantes seu ruffi; inferiùs latiores, parte superiori, quà à caudice reflectuntur, rotundiores sunt, & duabus lacunis latis interius utrinparte luperiori, qua a caudice renecutiuri, futuntiorie min, co utatori saturi nata interiori su unif-que in longum firiati, ex quibus versus oppolitas partes furculos foliaceos emittune, qui angulari, de interius firitati futur [furculus bujufmedi in folisi compositi aramafres appellas fungius] ad exortum ex-tuberantes, exterius virides ac pulofa lanugine, quæ facilè deteri potett, obstit, intus filamentis lignosis laxè pertexti, ob lignum paucum leves.

His versus superiorem partem adnascuntur folia, bina ordine opposita, oblonga & velut triangula, exteriore latere longiore, interiore ad scapum seu costam breviore, que concursu suo ad exortum folii angulum acutum efficiunt: tertium latus folium anterius terminans, & prædicta duo latera connectens, cum interiori & breviori angulum obtufum, cum exteriori & longiori acutum efficit. Folia ifthæc cuspidibus acutis eminent, suntq, contexturæ rigidæ, venis ex angulo exortús prodeuntibus, quæ certis intervallis velut nervi eminentes, in averfa parte extuberant, fuperficie utraq,

glabra ac viridi-fusca, & valde nitentia.

Blanna av vindi-riuca, oc vaiue iniciata.

Flores & fruitm in capits oblongis, qua ex caudice fupra originem furculorum foliaceorum exeunt, ac unum brachium longa finit, & quatuor vel quinque viridibus, fcutellaris corticibus conflant, fimul proveniunt furculis numerofis, qui capits apertis ex its erumpunt ac ramo medio craffiori coronatim circumpofiti, octo plus minus cubitos longi evadunt, & graves fascias constituunt, denso ordine arcte infidentes.

Flore fpicei, bini ex adverfo, dipetali aut fummum tripetali, petalis furrectis, cufpidatis, duris, rigidis, craffis, nullis venulis ftriatis, intus concavis, colore primum viridi, post rubescente, dein flavescente, alii aperti, alii claufi, atque adeò diversi coloris, alii rubri, alii cœruleo-rubri diluttùs aut

intensiùs, alii flavi.

Zzzzz 3

De Arboribus caudice simplici non ramoso. Lib. XXIV.

E medio horum spiceorum soliorum emicat penicillus angustorum, slavorum, surrectorum ac siviatorum foliorum, quæ instar staminum sunt.

Gemma fructuum juxta spiceos flores sita sunt, minores quam flores, rotunda ac in ventre cuspidata, & cum cuspide anteriora versus restexa, qua floribus deciduis remanent ac in fructus excrefcunt; ingenti numero cum jam adulti funt ramum onerantes, plano-rotundos furculis striatis fine petiolis adnatos, dum immaturi funt duros ac virides, dein flavos, iubicundos & per maturitatem rubicundo-obícuros & nitentes, constantes cortice tenui, & carne intus molli & rubra, linguam acerrimè pungente ac lancinante.

Intus semme seu nuclei duri duo sunt, totam forme capacitatem fructus replentes, formá oblongi, una parte gibbi, altera qua fibi mutuò accumbunt plani, ftriis lacunofi, colore exterius rubro, ac

carne intus cœrulea, albicante & rubra. Chamarhiphen peregrinam Cluf D. Syen nihil aliud effe suspicatur quam sasciam seu racemum cui adhæserunt hujus arboris fructus; cui opinioni ut probabili nos etiam consenimus.

Palma vinifera fructu ex arboris trunco spinoso C. B.

Hujus arboris fructus ex ftipite pendent, Pineæ Nuci feu Ananas non diffimiles. Ad me feripfit D. Tantredus Robinfon Arborem istam, cujus elegans Icon ex India Orientali ad Regiam Societatem Londineniem transmilla fiur fub nomine arbors Sogawer, effe hanc palmam, vel ei valde imi-lem, quod fructus ex arbors trunco pendent, ut in Arbore Jaca dictà, & folia funt pinnata, ex ad-lem, quod fructus ex arbors trunco pendent, ut in Arbore Jaca dictà, & folia funt pinnata, ex adverio bina. A flore vulnerato extillat Vinum: me monuti idem Amicus hanc Arborem esse veram Palmam ob ramastros Arundinaceos, folia acuta, pinnata, palmacea; & ab hisce notis facillime

ramani or animano Animanaso, sona care primare, primare, delifingui à Jack, & Arbore Indica Mamie, Momin, & Toddy dicka.
Hac Arbor à genuinis Palmis differt fine fructus, qui in hác è trunco nudus, in illis è capite seu gemma prodit vagina Spatha dicta inclusus.

CAP. IV.

De Palma folio plicatili flabelliformi majore.

1 Palma coccifera, folio plicatili fiabelliformi famina, Carimpana H. M. Palmeira brava famina

Adice est superne fibris capillata, rectà descendente, ac ramos transversos obiter emittente, cortice ac ligno nigricante.

Caudex ligno ex rufo nigricante constat, corculo in medio molli, exterius cortice seu crusta nigricante, que deglubi nequit, ut Tenga, obductus, ligno ad crustam duriore.

Filie (ramos vocant) decullato ordine fummum caudicem coronant, pediculo quatuor fermè cubitos longo, fuperne plano & nonnihi cavo, inferius roundo, ac in oris ob culpides eminentes aspero & incidente, ima parte spithamam sermè lato, summa strictiore nec palmum latitudine excedente, prægrandia, in latum expanía, ac veluti flabellum plicata, in plicarum oris eminentibus costis asperis obducta, in anteriore parte incisa, ac in plures cuspides stricta, textura densa ac crasa,

in longum venis denfis striata.

Fructus externá formá similes sunt fructibus Tengæ, sed minores ac rotundiores, & in vertice nonnihil plani, calvce arcto & majori, & foliis arctè circumvolutis excepti, prodeuntes ex capfis que umit pals solis arête circun volus confiant, ac lupra ex exortu foliorum erumpunt. Frudus hi exterius cortice rafilo confiant, cui corticula denía obducta est, in frudibus immaturis vindi fuíca, nitens ac cortice grafilo confiant, cui corticula denía obducta est, in frudibus immaturis vindi fuíca, nitens ac glabra, in maturis inferios supra calycem nigricans & nitens, sulcis & fissuris in longum striata, superius in vertice ex viridi slavescens seu prorius slava; ipse autem intus pulpam habet densam, qua primim mollis & alba eft, dein cum fructus probe maturi funt, filamentis lignofis, tenuioribus ac mollibus, dense pertexta, ac fuccuienta, faporis fubdulcis & non ingrati, odoris fortis ac ejudem cum carne fructus dicta Schacea. In medio hujus pulpa dua tréfve nuces, oblongo-rotunda, &c planz, pulpa intermedia à se mutuò sejunctz consitz sunt, constante, exterius operimento crasso aclignolo, cum vetustiores sunt poroso, ac nonnihil duro, quod in exteriori superficie filamentis lignofis albicantibus arctiffime obductum est, adeò ut minus glabrum sit quam operimentum lignofum in fructu Coccs. In hisce cum teneriores sunt intus medulla est certalea & transparens, crassa, mollis, gelatina consistentia, ac esculenta, saporis dulcis hand ingrati, que tempore valde indurescit, adeò ut mandi nequeat.

Non est hac arbor Talagaba seu Talipot, i. e. Arbor umbrosa Cingalensium, ut opinatus est D Syen

Nascitur in arcnosis.

2. Palma coccifera folio fiabiliiformi mas, Ampana H. M. Lustranis Palmeiro bravo macho.

A przecedente in eo tantim differt, quod loco fructuum, capitula teretia & florifera proferat, quz ex capitul accedentis finnibus exeunt è foliorum finubus pariter emicantibus, duas forthamas plus eximp locas. minus longa, & nonnihil incurva, primum cum caulibus albicantia, dein virescentia & fractu facilia, in superficie plurimis squamulis, que ex intortione aporta si munitatem corum respiciunt, ob-

Flores quos ferunt inter squamas ex suis oculis emicant in tractibus spiralibus at non signatis ac fibr mutuò parallelis confiti: suntque stellula, constantes tribus parvis, interius cochleato-cavis ac rigi-diusculis foliolis, qua primum cum capitulo albicantes, deinde viridescunt, constantes; continentque in medio quinque vel sex tenuia stamina, qua apicibus albicantibus, subflavis & grandiusculis ac striatis dotata sunt.

1367

In hisce capitulis floriferis intra carnem proximè ex adverso oculorum florum Gemmæ oblongorotundæ, ad superficiem erectæ, quæ glabro loculamento occlusæ sunt, continentur, quorum oculis

Capitula isthec & figura & textura sua se genuinos julos seu nucamenta esse produnt : unde erboreminua ifenee O figura O excinar jau je germinos jauo jeu nucamena uje povaum: unua expor-rem haue à proceedente liberie difuntiam esse non conoccious. Stantibus ergo natura legibus d Morisono exhibitu non necesse est un arbore distingantur, chim altera sporifera tantum sit, altra frucsistera; sexu distincta, non specie: quad idem O Salici O Palma dadylisera, o alisi praterea arboribus accidit. At verò fi fructum respicias secundum leges sitas Palmæ ad diversa genera reducenda sunt. Aliæ scili-cet ad Pruniferas, quarum fructus pulpa humida molli ossiculum ambiente constat; Aliæ ad Nuciferas, quarum fructus pro exteriore etiam tegumento materiam habet ficciorem. At neo, figura conveniunt Palmarum fructus, ut carum descriptiones attendenti manifestum siet, neg officulorum seu seminum numero: Alii,enim & quidem pleraq, fimplex officulum habent, alii,geminum aut ctiam plura.

3. Palma montana folio plicatili flabelliformi maximo, semel tantum frugifera. Codda-Panua, sive Palma montana Malabarica H.M. Cingalensibus Talagas & Talagaiia, & Talipot. An Palmam referens arbor farinifera C. B?

Panna Malabarensibus generale nomen est, quod cuiq Palmæ speciei attribuitur.

Magnam habet quoad folia fimilitudinem cum Carimpana & Ampana. Folia autem, cum arbor in summo vigore est, latitudine quatuordecim, & excepto spinoso pediculo longitudine octodecim

Postquam arbor hac intra annos triginta quino, aut sex ad 60 vel 70 pedum altitudinem excrevit, nullis interea floribus aut fructibus prolatis, è medio ejus apice novum quali caudicem emittit, qui trium quatuorve mensium spatio ad 30 circiter pedum mensuram assurgit, quo tempore folia pleraque decidunt, ac arbor altiffimo ac levigato malo plane fimilis est. Dem novus hic caudex, duodecim aut tredecim circiter hebdomadum decurfu, undiq longos, rotundos ac leves ramos, nullis folis aut ramulis lateralibus ornatos emittit, quorum inferiores viginti pedum longitudinem obtinent. Atq, ex his ramis demum plurimi ramuli prodeunt, qui copiolissimis ac exiguis albicantibus flosculis, in fasciculos quasi collectis, ternis quaternisve contiguis, tribus foliolis sexque staminibus dotatis, instructi, jucundum exhibent spectaculum. His autem flosculis post tres quatuorve septimanas decidentibus exiguæ succedunt baccæ, quæ indies augentur, & sex circiter mensium spatio perfectos ac maturos exhibent fructus: quibus delabentibus novus hic caudex emarcefeit, totaque arbor emoritur. Sunt autem fructus exacte sphærici, cortice glabro, viridi, carnoso, aqueo, succulento, subpingui ac subamaro vestiti ; nucleus verò qui hoc fructu continetur, satis magnus, rotundus, albicans ac eburneus, carne dura & offea infercitur: medullare autem corculum nunquam induratur, sed tempore consumitur, & cavitatem relinquit.

Hujus arboris ejúlque partium omnium in initio & prima germinatione, in incremento, in statu & vigore, inque declinatione delineationes accuratifimas, duodecim tabulis æneis comprehenías,

exhibent Horti Malabarici auctores.

Nascitur hac arbor locis montanis & petrosis in Malabar, nimirum Mangatti, Tintsjour, Katour, Loca. 8c pluribus aliis locis. Crefcit quoq, in infulæ Zeilan provinciis Menda Cerla; Agras & juxta Bhou-dou Malee, seu Adams pico. Floret indisferenter quocunque anni tempore, quanquam in Augusto non rarchi floculi obleventu, qui intra quatordecim menfes vix maturos exhibent fructus. Una autem arbor plufquam viginti milha fructuum producit.

Foliorum hujus arboris apud indigenas frequentissimus usus est ad homines inumbrandos: inte-Usus. grum autem folium iftius magnitudinis est ut decem pluribuíve hominibus umbraculi loco inservire queat: quem in finem incola extremas folii lacinias consuunt, ut rotunditatem quandam acquirat quo facilius sub ejus tegmine aliquot homines ab imbribus radissque Solaribus defendi possunt. Insuper folia adium tectis inserviunt; necnon pro chartaceis philyris Malabarenses iis utuntur, adeò ut corum libri non ex libris, hoc est, arborum corticibus interioribus, ipsi ligno adhærentibus, sed ex hujus arboris foliis conflentur, admodum durabiles, & fi bene afferventur pæne perennes: quibus ferreo stylo suos characteres imprimunt, unde superiore cuticula dehiscente litera insignata remanent. E fructibus autem globuli ad armillas, brachialia, moniliaque pro Domicellis [virginibus & matronis] tornantur, iique lævigati & rubro colore tincti, pro genuino rubro corallo imperitis facile obtruduntur.

Caterum arbor hac in Medicina vix ullum habet usum: nihilominus tamen succus è surculis fructiferis expressus vomitum excitando conducit ex morsu serpentis vertiginolis ac delirantibus. Fructuum theca tenella adhuc fi discindatur liquor exstillat, qui radiis solaribus in substantiam du-

riorem condensatus, ac mulieri gravidæ exhibitus foetum necat & potenter expellit.

Arbor hac à Roberto Knox Navarcho, qui viginti annos in insula Ceylon captivus detinebatur, in Historia quam publicavit istius insula satis accurate descripta est. Hujus arboris (inquit) folium admodum tenax est & molle pergameni instar, & ut commodè circumferatur ab itinerantibus mirabiliter conformatum. Quamvis enim cum extenditur tantæ latitudinis fit ut vel viginti homines rabilite conformation. Quantile sinim cuin extenditur dante factualitis la civel viginti nonimes protegat & inumbret, eft tamen flabelli in modum plicatile, ulque adeò ut in magnitudinem brachio humano non majorem contrahi poffit, & praterea levifimum eft, ut in partes diffectum in manibus facile gesterur. Integrum folium expansum circulum propemodum implet; verum partes quas fecum circumferunt triangulares funt, eas autem capitibus superimponunt, acutiore angulo an-

Locu.

trorfum directo, quò facilius arborum & fruticum densorum ramos obvios penetrent & viam aperiant. trorium unectorium faculus attorium ce muncum demorum tamos obras peneriem ce viam aperiant. Milites ea perpetuo fecum circumgeftant tum ad pluvias defendendas, tum ad tentoria fub quibus internochu quielcant. Flores graviter admodum olent, & propterea Cingalensibus adeo ingrati funt & odiofi, ut fiqua arbor eorum domicilis vicina crefcat, florendi tempore eam exfeindunt, nulla fructuum ratione habita.

Medulla arboris antequam floret, (est autem tota ferè medulla pauco ad corticem ligno) esculenta est. Pinsunt earn in mortario, ut veteres frumentum solebant, & è farina panes seu placentulas conficiunt, que in clibano aut fub cineribus cocae, panem fimilagineum fapore referunt.

In inopia Oryza ante messem frumenti vicem indigenis supplet.

Hinc forte Arbor hac Palmam reserens arber sarinifera C. B. fuerit à Clusio descripta exot. thin totte Anor use raimam rigers aron jaringes a. b. there a Chillo descripe con-lib. 1. cep. 2; que in Ternate infula Æquatori proxima provenir, cujus fummum faffigirum in caput obiculatum infar Braffice capitate extuberar, in cujus meditullio farina, è qua panes fiunt, ficut ciam apud Amboenfes & panes & alia cum lacte fercula conficiuntur: Quamvis descriptio hec minime quadret nostræ huic arbori, sed positis Palmæ nostili sen Regali Barbadensi, sed cujus me-dulla farina non sin. De eadem arbore farinisera C. B. accipienda esse quæ Clusius habet Exot. lib. 1. cep. 16. vel locus indicat. Arborem quandam in infula Ternate nafci, quam recilam in multas partes findunt, quas malleis ex crafía arundine factis contundunt, atque inde diciunt velut farinam quandam, iplis Segre appellatam, footi lignorum qua ferrà refecta funt fimilem, ex qua panis fatis albi placentas quadrangulas conficiunt Palmi magnitudine, quibus non modò vescuntur, ted magna ferè ex parte mercimonia sua exercent.

nen magua ren ex parte menumona ma exercent.

De farina Sogu facta ex medulla Arboris Palmam referentis, ex qua panem Amboenses conficiunt gustum & boni nutrimenti. Vide Additamenta ad curas Clusti posteriores. Distores depsime

hanc farinam cum lacte ex ipfa arbore hautto madefactam, quod pani multum gratiz addit.

Arbor adeò mollis est materia: & corticis ut eam cultello mensario parie transcindere potuerunt nautz. Huc referendam putat Clufius arborem eam cujus meminit M. Dolus Venetus lib. 4. fui

In ea (inquir) provincia valtarum arborum genus eft, quas duorum virorum ulnz vix amplecti quant. Harum adempto cortice, qui tenuis eft, fuccedit ligni materies, tres digitos per totum arqueant. Harum adempto cortice, qui tenuis eft, fuccedit ligni materies, tres digitos per totum arqueant. Harum adempto cortice, qui tenuis eft, fuccedit ligni materies, tres digitos per totum arqueant. Harum figuroris ambitum craffa, medullam in fe continens farinaceam, fimilem cariei lignorum. Harum figuroris ambitum craffa, medullam in fe continens farinaceam, fimilem cariei lignorum. linum vas aqua plenum injecta baculo agitatur, ut furfures & relique fordes supernater, puráque fannum vas aqua piennum injecta bacano agratun, ur initures et renquar iones repetitates, puraque rar rina fubfidat. Effula deinde aqua fit è repurgata farina mallà, ad varii generis edulia conficienda idonea, pani hordeaceo colore & fapore fimilia. Illius arboris lignum ferro conferri potett, nam in aquam injectum illico fidit & mergitur, directéque ut Arundo Donax finditur. Ex eo incola

lanceas fibi parant, &c. Cæretim & Palmarum Brafilienfium Iraiba Pifonis & Urucuri-iba Maregrav. medullæ farinam

fuppeditant.

Cim ergo tot fint Palmæ fariniferæ species, an Amboensis illa sit Todda panna Malabarensium, and the control of th

nomum comac inni vaco aucin an inni come de la come de Zagu, non esse Coddam pannam folio plicatili slabelliformi Hort. Malab, sed potius Toddam pannam H. Mal. foliis pinnatis, fructipromo cono è multis linguiformibus involucris (veris fructuum loculis) composito; & caudice in protuberantes annulos distincto.

4- Palma Brasiliensis prunifera folio plicatili seu slabellisormi, caudice squamato. Caranaiba & Ananachicarivi Brasilianus Marcgrav. Pison.

Arbor est Palmæ dactyliferæ magnitudine & altitudine, ligne duro, rufo seu brunno, crassis nervis intus constante, nullius usus; certice exterius gryseo, & cartilagine à terra ad quoddam spatium fquamato, fquamis ordine cochleatin pofitis, que primo longiores, fucceflu breviores fiunt, imo tandem decidunt, fuperne initio facto; nam arbores adultiores caudicis medietatem fuperiorem habent glabram ut Coccère, inferiorem solim arous acunus exacutus interactarin inferiorem na-bent glabram ut Coccère, inferiorem solim squamaram, squama autem mihi aliud funt quam reilu-quie ramulorum [foliorum verius] qui decidunt arbore in altum assurgante nascentibus alius. Ra-mus quiliber [reckius pediculus soli] duos vel tres pedes longus, compressius, in utroque latere acuto mus quilibet [rectus pedicujus toin] duos vet tres pedes longus, compressus, in utroque sacre acuto duris lpinis nigra armatus, figură denticlapium reterentibus: unum in unuicujud, rami [foli pediculi] extremitate folium rotundum figură, & ita plicis donatum ut manuarium feminarum flabel-lum reterar, viridis coloris, ab extremitate ad medicatem fere introfum fectum in multa carinata lum reterar, viridis coloris, ab extremitate ad medicatem fere introfum fectum in multa carinata lum reterar, viridis coloris ab extremitate ad medicatem fere introfum fectum in multa carinata plant pediculum pediculum reterar, viridis coloris plant pediculum reterar quodiber ex his fectis folius circa duos pedes longum eft. Arbor in fummitate ramos fuos, [rechius folia] quaquaverfum in orbem expandit, furfum, deorfum reterar pediculum reterar pedi & ad latus, ut Palma dactylifera.

La usaus, ut rauna userymeta.

Inter ramaftros feu folia ramuli prodeunt longiores, quatuor, quinque, aut fex pedes alti, in multos furculos, lanugine ablecente obductos expanii alternatim, & quafi è vaginula prodeuntes, in his exiftunt fosculi pallide flavi fine pediculis, tribus folis conftantes. Post hos provenium fructus, figurà & magnitudine Oliva, dum virides amari, nec edules, nec ullius usus; at maturi nigrefount, & indigenis efculenti evadunt. Seda hac arbor nunquam renafcitur è caudice; tarde quinetiam

crescit & longo tempore opus habet ut grandescat.

Folia serviunt ad tegendas casas & corbes faciendos. Pifo duas species pingit, & fibi notas scribit, fibi invicem multum similes, nisi quòd mira foliorum

& corticis conformatione discrepent. Utriusque arboris scapus interior egregiè flammam concipit, & instar facis diu fovet, ità ut mihi (inquit) per deserte peregrinanti solatio fuerit, non solum ad illuminandum, sed ad abigenda quavis infecta, & serpentes nocte vagantes.

Huic valde fimilis est si non eadem Palmæ tertia species, Latanier dicta Rochefortii. Folia expansa ad pediculum rotunda sunt, extremo plicatilia slabelli in modum, pediculis magnis adnexa, qui è filamentis quibusdam trunci caput cingentibus exeunt. Hac in fasciculos colligata casis integendis Usur. serviunt : membranæ seu cuticulæ pedunculis detractæ, cribris, canistris seu sportulis, alissque vasculis curiofis texendis idonex funt, quæ Indi inter rariora fua & pretiofiora fupellectilia habent. E ligno ipfius arboris, ut & Palma Franca dictae, arcus efficiunt, & clavas quibus enfium loco in conflictibus utuntur, Zagayas etiam, quæ funt lanceolæ quædam, quas in hostes suos manibus projeciunt; quin & fagittarum acies eo muniunt, quo non minus penetrantes evadunt quam fi chalybe cuspi-

1269

CAP. V.

De Palma Humili.

1. Palma humilis Hispanica spinosa & non spinosa J. B. Palma minor C. B. Palmies sive Chamerbiphes Get. Palma humilis sive Chamerbiphes vel Palmites Park. Palma folio plicatili (eu flabelliformi bumilis. The Dwarf Palm.

Rucus Chamarhiphes quos habuit J. Bauhinus magnitudine erant & figura olivari, triplici cortice obtecti : extimus colore castanea, in rusto nigricans tenuis est: huic alter subjacet craffior, colore cinereo, in fila ductilis: tertius ad nucis moschatæ colorem accedit, nucleum obvestiens duritie cornea, sapore dulcem, album, quem percurrunt linear rusta breves, ex issque una cateris longior ad centrum pertingit.

Folia, que ficca adservavit, ità erant digesta ut muscarii instar ex pediculo uno seu manubrio triangulari, non multum crasso foliorum dense stipatum agmen assurgat, quorum singula semunciam

lata, striata, bisida aliquando, longitudine cubitali in cultratum mucronem definebant. Folia nobis observata in locis natalibus, & è scopis vulgò venalibus exempta cuivis observatu facilia, ad pediculum palmi unius spatio integra sunt, deinde finduntur in folia qualia describit J. Bau-hinus; ubi autem tela folii integra est ad pediculum, flabelli in modum in plicas componuntur, plicaque foliorum diversorum speciem exhibent.

Hoc & J. Bauhinus alibi expreffit, Quadam inquiens folia dividuntur, fed aliqua tantum ex parte, non ex toto, ut relinquat Palmæ manis latitudinem pratter digitos, ut in humili genere apparet. Planta ipfa ad cubin altitudinem & amplius affurgit, inferiore parte (ut aiunt) craffior, fupe-

riore tenuior. Flores edit ex obliquo è capillacea quadam coma emergentes, & racematim coharentes, quibus fructus succedunt Palmulis vulgatis minores. Pars radici propinquior in globum exnuberans internum germen quoddam, quad Cerebrum vocant, innumeris feri involucirs circumfeptum habet, tenerimum, fapidum, fuavi Carduorum gultu, proinde fecundis menfis pro bellanis estur cum Pipere & Salis momento, & ad Venerem excitandam haud parum præstare creditur. Bellonius Alexandriz in Ægypto crudam mandi ait.

In infula parva ad Promotorium Sciller Pachynum, inque maritimis Etruriz observavimus non hanc speciem sed que soliorum pediculis spinosis et : eandem etiam esse puto que in Hispaniz maritimis oritur: nam foliorum ex quibus scopæ illinc ad nos allatæ fiunt, pediculi spinosi sunt.

Bellonius duas distinguit species nimirum, 1. Hispanicam non spinosam, quam à J. Bauhino descriptam dedumus; 2. Creticam spinosam. C. Bauhinus unam tantum agnoscit speciem: Et revera quotquot nos oblervavimus vel in Italia, vel in Sicila, vel ex Hifpania allata folia gediculis erant fipinolis. Scope tamen Hifpanicæ è duum generum foliis, aliis majoribus & mollioribus, aliis minoribus & durioribus compositæ videntur, ambobus tamen pediculis ipinolis insidentibus. Verum hoc curiofiùs observandum propono.

Folia ad sportulas, tegetes & scopas parandas incisa sunt: sunt enim ad verrendas domos non Usus. solum peridonea, sed etiam utilia, quod non confringantur, neque deterantur nisi tempore longo.

Baccæ sua adstringente vi dantur contra omnes corporis fluxiones. Chamarliiphe peregrina Cluf. vide Palmam Indicam folio bicomposito, fructu racemoso sive Schunda pana H.M.

2. Palma humilis spinosa, Atitara Brasiliensibus dicta Marcgrav.

Marcgr.
Folis eft Sigilli Solomonis. In septem, octo aut novem pedum altitudinem affurgit, caudice satis crasso & acutissimis spinis ubique munito, unum etiam atque alterum de se spargens ramum majorem: Per intervalla autem ambiunt ramili fruitem, duo, tres aut quatuot pedes longi, aduntis jorem: Per intervalla autem ambiunt ramili fruitem, duo, tres aut quatuot pedes longi, aduntis & deorfum verfis [pins viridibus cum cufpidibus brunnis [plendentibus: in his ramulis pits funt, interdum bina oppofita, interdum unum (olitarium, inodora, fe[quipeden longa, duos & femis circlerer digitos lata ubi latiffima, foliis Sigilli Solomonis aur Lilii convallium confritentià & colore planè fimilia, & in medio nervum lecundum longitudinem habentia: tres aut quatuor etiam acutissimæ spina recta muniunt folium inferius. Extremitas autem ramulorum ad unius circiter pedis longitudinem caret foliis, itidem spinosa, & in modum sagittæ tripliciter figurata.

Folia hujus plantæ antequam le pandunt arcte sunt complicata in modum foliorum Palmæ, ramulo adhærentia, deinde se explicant. Hinc inde in hoc frutice provenit siliqua, pedem aut quindecim digitos longa, teres, duos aut tres digitos crassa, & in utraque extremitate acuminata, paulumq,

Ujus.

incurvata, ubique per ambitum acutifiimis spinulis obsita, primo viridis, dein nigrescit, & sponte se aperiens promit ramum ex fe, more & modo Palnæ nuciferæ in mukos ramulos diffributum coloris ex flavo albefeentis, cui flofeuli multi, hine copioli globuli fiunt, qui in fructus abeunt, querum formam & consistentiam Auctor non descripsit.

Vera & genuina Palmæ species esse videsur : nec obstat quod unum aut alterum ramum majorem de se (pargat: boc enim Palmæ etiam dattyliferæ interdum accidit, ést que insolitum & merè accidentarium, na-

ture aut lascivientis aut deerrantis effectum: ut aliquoties etiam monuimus

Alias adhuc Palmarum species partim è Jo. de Laet India Occidentalis Descriptione; partim è Purchafii noftri Navigationibus product Johnstonus Dendrol, lib. 2. Verum quoniami imperfects admodum deferiper funt, ur nefciam an à pracedencibus diffinêtae fint nêcne, omittendas censui. Earum quas meminit J. de Laet in infula Maragnana nascentium nomina barbara sunt, 1. Messentiami productiva de la lactual de lactual de la tual de lactual de la tual de lactual de la lactual de la lactual de la lactual de lactual de lactual de lactual de la lactual de la lactual de la la ruty-uve. 2. Thaia. 3. Carana-uve. 4. Ovacurii.

Palma Manicam Hippocraticam referens C. B. Palma saccifera Clus

An hac planta in America Insulis nasci dicta sit genuina palma, multum dubito; cum nulla pars describitur ab autoribus præter folliculum seu fructus thecam.

CAP. VI.

De Arbore meloniferà Mamoerà & Papaia distà.

Mamoera mas & famina Ger. Park. Marggr. Arbor Platani folio, fruitu Pepena magni-tudine C. B. Item Ficuum foccie fruitus Peruanus cutidem. Papaia Peruanis J. B. Pa-paia H. M. Pino guatu Piloni. Papaya Orientalis, five Pepo arborefeens Col. Annot. in Recchum. Mamoeira mas Marggr. Ambapaia H. M. Che male Papa Cree.

Adix rectà in terram descendit, constans cortice & carne albicante, humida, pingui, fine Marggr. H. M.

ligno, saporis & odoris oleofi, gravis & ingrati. Candex affurgit ad altitudinem vigini & plurium pedum, pedem circiter craffus. Cortex cincreus effs, faits lavis & Joglandis zmulus, in furumitate autem, ubi folia circumftant, aliquantu-

lum ruffus: denfus, viridis H. M. Folia pediculis infident rotundis, cavis, rufescentibus, satis craffis, ferè directè à caudice extensis. furfum interdum & deorfum vergentibus 1, 2, aux etiam 2½ pedes longs, ambitu orbicularia, pedem lata, in fex aux feptem lacinias incifa, quæ fingula anterius culpidatæ funt, & feptem iterum incifuras habent, textură tenuia, mollia ac tenuia, & late viridia.

Folia nova è summitate caudicis semper erumpunt, vetustioribus quæ in inferiore parte stirpis sunt deciduis, & notas albicantes in ejus cortice viridi relinquentibus, ut inferior trunci medietas nuda fit.

Flores petiolis tenuioribus teretibus, tres spithamas longis, dilutè viridibus, in medio tubulo pertufis, ex alis foliorum ortis infident, mult, conferti, pedicellis bervibus, alicentes, odoris grati percuis, ex alis foliorum ortis infident, mult, conferti, pedicellis bervibus, alicentes, odoris grati, quinque petalis oblongo-rotundis, in ftella formam expansis compositi, calyce parvo, arcto & e viridi fulco excepti. Margravius colorem pallide flavum, cerz amulum flori attribut. E medio flore emi-cant faminula decem breviffima, ad unguiculos petalorum in duplici ferie affixa apicibus totidem, oblongis, pallidè flavis infignes.

Floret toto anno, fructus fert nullos. At Marggravius fallum elle scribit fructum ferre nullum, uti & fæminam non ferre fructum nifi mas aditet. Contrarium enim, inquit, me multiplex expe-

Tempus.

Locus

At nos utrumque verum credimus: possunt tamen fortasse nonnullæ arbores androgynæ daria quæ & flores & fructus proferant; quomodo urticis accidir, quarum nonnullæ mares flores fine fructu alize fœminze fructus sine flore, alize androgynze turn flores turn fructus sed à se invicem sejunctos & remotos proferunt.

Nascitur in arenosis; H. M. ubique in sylvis obvia est; Marggr.

2. Mamoeira famina Marggrav. Papajamaram H. M. Arbor Melonifera Bontii. The temale Papa Erce.

Mari fimilis est caudice & foliis, [minùs excelsa & caudice graciliore H. M.] foliis plurimum majoribus. Florus fert non in pediculis longis, sed ad ipsium caudicem ex alis foliorum egressos, magnitudine storum Gladioli, quinque petalis oblongis, stavis [albicantibus H. M.] ligulæ unstar anguntudine storum cum cuspide reslexis & contornis constantes, stavis obodis jucundistimi. In mediculis stames caude set analizad stames caudic service and set petalizad stames caudic services constantes. odoris jucundissimi. In medio stamen ovale est, pallide slavum, magnitudine nuclei Pruni, cui infidet corona egregia flava.

Calyx quo continentur quinque brevium cuspidum est, qui petalis decisis fructum inferiùs com-

E medio cujullibet floris nascitur fructus, nec petala decidunt antequam fructus Juglandis magnirutudinem confecutus est, manente quoq, ad tempus stamine storis in umbilico fructus.

Fructus

Fructus ita caudici adnati referunt mammas, unde & nomen meruerunt apud Lufttanos. Magnitudinem acquirit Mali cotonei aut vulgaris Melonis, & ejusdem figura: immaturus est viridis, & incifus exfudat lac, maturus ex viridi flavus, carne lutea instar Melonum, densa & solida. Cortex codem modo separatur & fructus dividitur, grandi intus cavitate.

Semina in interiori superficie inter fungosam carnem numerosa, in quinque series disposita, ad 120, 130, aut plura in uno fructu, ovalis figura, magnitudine Coriandri, luperficie rugola feu afpera, fusca, nucleo intus albo, fingula involuta in membrana albicante, transparente & nitente, qua detrahenda est fiquis semina velit servare. Saporis sunt ejusdem cum Nasturtio aquatico nostrate.

Pulpa eadem est quæ Melonum tum colore, tum sapore, sed inferior. Fructus crudus edi potest, fed utplurimum folus, aut cum carnibus coquitur, fed non magni fit ob abundantiam.

Arbor toto anno fructibus onusta cernitur, & semper etiam floret.

Lib. XXIV.

Ex quolibet semine annuo spatio habetur Arbor fructifera, nulla autem durat ultra quatuor annos. Signum mortis est quòd cacumen sponte corrumpatur.

Rarò reperitur arbor habens plus quàm unum aut alterum ramum, maxima pars ramis caret, atq.

Arbor cucurbitifera Ficus Nigritarum Theveti J. B. huic eadem videtur.

Papaya Orientalis fructum Petrus de la Valle ità describit. Column. Annot. ad Recchum.

Vulgari nostro Melopeponi similis est, sed minor, ovali effigie, lavi & virente corrice, nullis aut vix apparentibus ftriis. Interna parte carnem habet Aurantii colore faturo, sapore dulci, nostratibus simili, sed quid amplius aromanci præ se ferente. Fructifera etiam satis est arbor, & semen cofore nigrescente dum recens, & postea ad castaneum dilutum inclinans colorem, quod Coriandri semen aquat craffitie, verum oblongius & densè asperum; medulla candicante, sapore dulci, ad

Rochefortius duplicem Papayer diffinguit, unam quindecim aut viginti pedes altam & pro altitudine fatis craffam, minimè ramofam foliis tripartito divifis Ficus ferè in modum, pediculis longis appensis, qui digiti crassitudine sunt & intus concavi: Fructu mali Cydonii magnitudine, è summo trunco in circuitu enascente.

Alteram huic similem in insula S. Crucis nascentem pulchriorem, foliis crebrioribus onustam, fructu Melonis magnitudine, nec minùs delicato gustu, cortice exteriore slavo, lineis quibusdam viricantibus distincto, innumeris granulis rotundis glutinosis & molliusculis, sapore acri & aromatico

Nonnulli fructibus crudis vescuntur, verum delicatiores cum Saccharo praparatis. Ventriculum Vires. rotorant & concoctionem promovent.

CAP. VII.

Varias arbores Meloniferas seu Cucurbitiferas continens.

1. Guanabanus Scaligeri J. B. Park. Baobab Alpini. Baobab sive Abavi Clusii J. B. Abavo arbor radice tuberofa C. B.

Anc arborem Scaliger stipite proceram esse ait, folio magno, oblongo: fructum ferre Melonis magnitudine, cortice coloris viridis, Iplendore Cydonii, digitalis craslitudinis: carne intus candida, dulcedine lactis coacti: femuna continere falcolacea. J. Bauhinus fructum à Bern. Paludano missum pro Guanabano Scalig. sic describit.

a Bern. raudatio minum pro Guarabanio Scalig in Gostava.

Fructus eff. Cucurbitæ formå, cubitalis fere longitudinis, pugillaris craffitudinis, cujus cortiee cucurbitino minimum duro detracto medulla in conspectum le dat, ex albo tantillum pallescens, non ingrata aciditate prædita, in pulvisculum vetustate fatiscens, cui semina immergiantur, pertinaciter hærentia, turgidula, renum figuram imitata, cortice fi ungue radatur obducta nitidiffimo, coloris nigri, quibus nuclei insunt candidi, callosi, saporis strobili dulcis, tenui pellicula obvoluti. Carterum grana adhuc medullâ involuta filis appenduntur tenuibus, quanquam semina sola nequaquam observavimus filis illis annexa.

Alpinus arborem quæ fructus Baebab dictos fert, foliis esse ait magnitudine ac figura Arantiis valde fimilibus: in Æthopiæ inflammatis locis nasci.

Fructus recenter ab arbore excisus gustui admodum gratus est, acido sapore, quem contemperant Vires & divites faccharo: fitum valenter extinguir, multimque refrigerat. Ib oc utuntur ad omnes calidos d'un affectus, febréque putridas, pracipie petilientes, tum ejus pulpam cum faccharo comedentes, tum facchum cum faccharo potantes, vum experilum cum faccharo potantes, vuel exe o paratum fyrupum accipientes. Cayri pulpa in pulturem em redactà tuntur ad pradictos affectus & ad Lienteliam, dyfenteriam, aliófque fluxus alvi

Huic cum C. Bauhino eandem specie esse opinor

Abavum Æthiopicum fructum Bello J. B. quæ Abavo arber radice tuberosa C. B. Baobab seve Abavi Cluf. J. B.

Pulpa friabilis in pollinem facilè resolubilis, acida ori grata, semina renibus animalium similia conveniunt : differt corticis duritie cucurbitina, que ab etate esse potest, & pulpe colore subrubro, qui etiam forte vetustate mutatur. Locus utrique Æthiopia. Abavi fructus pediculo crasso & firmo arbori adhæret, ad quem sulcorum rudimentum cernitur, in quibus lanugo quædam inest, ut in cotoneis malis; reliquo corpore, in quo nulli excurrunt sulci, lavi.

1373

I ocus.

Plantæ è semine natæ Bello prima solia habuerunt mali quidem Citrii solis similia, nullo pedi-culo subnixa. At ubi caudex pedalem altitudinem acquisivisset in ramos spargi ccepisse ait, soliaque protuliffe longiore pediculo pradita, & illa non fingularia, fed initio bina, deinde terna, quaterna, & tandem quina ex codem pediculo prodeuntia, quemadmodum in Pentaphylli, Lupini, Caftace cancern quina ex couchi peuteuro proteintia, quenaumount in e enapirii, Lupini, Calta-nez equine folis videre licet, quorum medium reliquis majus est, deindeili lutrinque proxima. He infoleni mo ofi in alia plauti folia compoliti donata, ut prima que exeun folia simplicia sint & singularia, deinde paulatim foliarum partialium numerus in eodem pediculo augustur, donce ad justam summann per-

Radice firmabantur fingulari in arborum genere, nimirum rotundâ, tuberosâ, ovi magnitudine, appendicibus paucis & tenuibus urinque exeuntibus, cortice tenui vestita, quem tenuissima pelliappendicibus paucis & tenuibus utrinque exeuntibus, contoc tenui vettuta, quem tenuiuma peliciula fuliginei coloris tegebat, qui facile digiti attriu detergitur, ut unc radix alba appareata, carnola, telbaltantia Rhaphano fimili, fed tenerior, in qua per traniverium fecta multa linea à centro ad circumferentiam duche confpiciuntur, ut in Rhaphani radice. Premanfa tota ferè in aqueum fuccum exteritur, fubblucem, terrei coloris, quique in ore affrictionem quandam relinquit, non line exigue caloris fenfu, fallvánque copiosè elicit. Ligni materies faits infirma effe videtur, quaproper inter esa labora bare exempleadou midico que hemi incaracamen (imput. & forestila adout particular desarrola del material de la considera de la considera del considera de arbores hanc recensendam judico quæ brevi incrementum sumunt, & fortasse etiam brevi sene-

Baobab five Abavi Clussi, (quæ huic proculdubio eadem arbor est) descriptionem vide apud ipsum

Hzc arbor congener eft & valde fimilis Mamoerz diezz feu Papayz Orientali Columne notis in Recchum, specie tamen diversa; nam & pulpz colore differt, & pediculi longitudine. Fructus etiam Baobab five Abavi Clusii brevi quadam lanugine seu slore virescente obsitus erat; cujus in Mamoerz fructus descriptione nulla mentio.

2. Higuero Oviedi J. B. Arbor Indica fructu Cucurbita forma & sapore C. B. Che Calibath

Arbor est prægrandis veluti Morus nigra, fructum ferens Cucurbitæ rotundæ, interdum oblongæ, fimilem. Ex eo pateras & alterius generis vafa conficiunt Indi. Materie est robusta atque apta feimilem. Ex eo pateras & aiterius generis vaia conniciunt indi. Materie etr robuita aque apra fe-dibus, fibléllus Ephippis, alifique operibus fabricandis, Mali etenim Medice aut Punice materiam effe diceres. Cortice facilè delibratur. Folio eff longo, angusto per extremum latiore, à quo ad pedicalium usque paulatim angustius fit. Indi in aliorum fructuum penura interdum hujus carne vescumur, que Courbite carni cum adhue viret similis est, Corticis estam color & forma Cucur-lium. Maviene sur finale libram pare continere rosest. minimus marnum non excedit magnibita. Maximus ejus fructus libram aquæ continere potest, minimus pugnum non excedit magni-

Vulgaris est in Hispaniola, reliquisque insulis & America continente.

3. Chivef Theveti J. B. Ficui Nigritarum similis fructu magno Meloni pari C.B.

Si modo recte describatur folio eximie viridi, exquisite rotundo, aureo nummo Gallico pari : fructu magno Meloni pari, fiavissimo, cum manditur Manna modo in ore liquescenti, seminibus Cucumeris nostratis, cortice cum maturuit croceo; à pradictis arboribus Cucurbitiseris specie diffin-

4 Choyne Americana J. B. Laurifolia Americana pomis capitis magnitudine C. B.

Fructum fert magnitudine mediocris Citrulli, qui quamvis elegans non tamen edulis elt, figura ovi firuthio cameli, ex quo Indi pocula conficiunt, & infrumentum Maraca dictum quo in superstitione sua utuntur: Folia Laurinis similia.

Frequens est in regione Americanorum quam Morpionem vocant. Clufius hujus fructus historiam non male Guanabano convenire videri tradit.

5. Arbor folio Lauri, fruciu Cucurbitæ ex Guinea J. B. Laurifolia Guinenssis C. B. Clus.

Juglandis arboris cellitudinem aquare, nec diffimili cortice tectum effe ferunt: Folia Laurinis ha-bere fimilia; ad quorum exortum fructus in ramis nafeeretur, initio quidem viridis, per maturiiatem ex flavo spadicei coloris interdum etiam nigris maculis conspersi, interna parte fuliginosi, & nihil continens prater nigrum quendam pollinem. Mali magni fimilis erat, & orbicularis pane formaz, craflo fatifque firmo cortice præditus; levis admodum pro lua magnitudine.

Hac Arbor & pracedentes an ad hune locum pertineant neces, non fairs fcio: fulpicor potitis non pertineer. Verpun cium fruchas Melonum aut Cucurbitarum figură & magnitudine amulas proferant Manimoera dicha imprafentiarum fubjungendas duxi. Ad Arbores pomiferas forte re-

CAP. VIII.

Ambaiba Brasiliensibus Marggrav. Pison.

Rbor hæc elegantem nanciscitur altitudinem, & ferè rectam, utplurimum & fine ramis; quadam tamen & ramos habent, fed in summitate tantum. Correx exterior fimilis ficui, constans primum cuticula tenui & cinerea, & sub ea crasso, lento, ac viridi cortice. Lignum album est instar Betulæ, verùm molle, & quod facile potest fcindi

Caudex mediocris crafficiei, & totus intus cavus à radice ad fummum ufque, & cavitas illa per interstituia semidigiti ubique distincta est transversali membrana, in cujus medio foramen rotundum magnitudine Pili. In hac cavitate reperiuntur semper formica rubra; ipsa coloris est hepatici. Versus furnmitatem folia circumpolita ut in Mamoeira, quodlibet innitens suo pediculo, satis crasso, unum, duos & plures pedes longo, exteriùs rufo, interiùs spongioso. Ipsum folium latum, rotundum, magnitudine integri folii charta: expansi, aut etiam majus, in novem aut decem lacinias sectum, quarum centro infixus pediculus, à quo per fingulas lacinias nervus rufus tendit per longitudinem, & venæ eminentes per obliquum; superius sunt saturate viridia, & inferius cinerea, & videntur colorem in toto habere qualem fanguis cum aqua mixtus, hilpida ut folia Ficus, in extremitate laciniarum linea cinerea funt fumbriata. In fummitate arboris cavitas continet medullam albam, fucculentam & pinguem, quâ Nigritæ vulnera sua feliciter curant.

Incrementum autem sumit arbor hoc modo: in summitate arboris existit theca oblonga, soliacea, incana, qua continet in se unum folium, & duas, tres, vel quatuor minores thecas. Exteriore theca se aperiente arbor folio augetur, & sensim fit altior; folium autem hoc in theca adhuc abfoonditum orbis menfalis magnitudinem habet; cum theca natura fua aperitur, egregie complica-tum ac reconditum jacet, & quod jucundiffmum fpectaculum novum illud folium plane incanum eft inferius, ac dilute viride, superius plane rubrum, ut aluta Prutenica, & eo modo splendens. In centro autem folii, ubi pediculus inseritur, in superiori superficie ceu stella rubra, è viridi subsava conspicitur, nimirum quasi centrum omnium nervorum dilute virentium & subflavescentium, qui per onnes lacinias fecandum longitudinem extenduntur. Exteriore theca operta reliqua minores faccessive fe aperiunt, & similia folia exhibent.

Flores prodeunt hoc modo; in brevi pediculo ex caudice superiori, ubi solia stant, enascuntur quatuor aut quinque, juxta se pendentia, farciminum instar, cylindracea corpora, sex, septem aut novem digitos longa, pollicem humanum craffa, intus cava, & constantia gossipio, mollia, externis autem acinis brunni coloris, ut flores filiginis nostratis: his decidentibus acini illi augentur, den tibus detrahuntur-ac comeduntur. Cito admodum hæ arbores in eximiam aftitudinem afcen-

Ignem fine pyrite & chalybe ità eliciunt Brafilienfes: Fructum ligni aut potius radicis hujus arboris fumunt exficcatum, in eo faciunt foraminulum, huic immittunt bacillum faftigiatum ex duro aliquo ligno, & quasi terebrando circumagunt, pedibus frustum illud immotum tenentes, ac applicantes folia ficca arborum feu gosspium, sic eliciunt ignem. In sylvis rarò reperitur, sed in arvis quondam excultis.

Pinguis è fummitatibus hujus arboris expressus succus non solum recentibus sed & inveteratis ul-Locus. ceribus medetur. Folium quoque tenerum & recens, aut levior hujus arboris cortex fi apponatur Vires. temperat & mundificat partem affectam.

Succus è gemmis expressus, qui facultate refrigerandi atque adstringendi pollet, pulti de Tipioca inditus calidam ventris proluviem fiftit : menfes denique nimium fluentes tum & virulentum genitalium profluvium compescit. Idem puerperis nimio menstruorum profluvio laborantibus, in modum cataplalmatis umbilico impolitum infigniter prodesse experientia sua confirmat Piso.

Ambaitinga Pisoni & Marggrav.

Ramo est rubicundo & ligno minus cavo, foliis verò superius saturate, inferius dilute viridibus, adeoque asperis, ut loco lima quadam cum is possint lavigari. Liquorem continet oleosum ejusdem cum succo Ambaibæ usus & efficaciæ. Fructus sert magnos, tenues, palmæ longitudinis: maturescentes dulcescunt & edules sunt.

CAP. IX.

De Musa seu Muza arbore.

·Uía Arabibus dicitur, Pala, ut putamus, Plinio à voce Bala, quâ hodiernum, ut olim, Malabaribus innotescit. Cateriun quamvis ab omnibus Botanicis arboribus accenfeatur, vix tamen frutex, ne-

dum arbor, cenfenda est, cum caule annuo sit.

Nos quoniam Planta hac ad modum Palmae unienna Greft & non ramola, ei subjungendum duximus, quamvis revera ab eadem genere differat.

CAP.

Oviedo

Oviedo aliíque Platanus dicitur; à quo fonte nomen nostrum Anglicum, Che Plantain-tree profluxisse videtur : ni potus à Plantagine ob folia nervosa Plantagineis similia ità dicta

Our Pacceiram Marcgravii & Pilonis à Mula Clufii, Alpini & aliorum separem rationem non Cur racoenam marcgravii ex rijunis a muia Cuiti, Aipini e anomin sparen i attoriem folitivideo. Male etiam, noftro judcico, C. Bauhinus feparat Ficum Indicam fruêtu racemofo, folito oblongo à Mufa, quam Palmam Indicam humilem latis longifq, folitis vocat: quanwis Bonanam à oblongo à Mufa que present action. Marcgravius, Rochefortius, Hughelius, vulgus ipfum, inter quas magna tamen intercedit fimilitudo.

1. Musa arbor J. B. Park. Musa Serapionis Got. Palma bumilis longis latisty folis C. B. Pacceina Pison. Marggr. Bala H. M. The Plantaint tree.

Hujus radicem Horti Malabarici auctores sic describunt; crassa est, duas aut tres spithamas longa, ambitu rotundo, plurius fibris inus lignofis capillata, exteriùs nigricans, carne intus albicante, que faporis aquei, fibidulcis & fubaftringentis eft, & incifa humorem albicantem nonnihi unctuofum, fubdulcem & valdè aftringentem extillat, brevi in fubrubrum feu Perficum colorem abeuntem.

Intervallo fermè policari ab ambitu annulo feu circulo tenui & parum lignofo ac etiam molli in orbem pertexta conspicitur, ex quo fibra radicis filamenta accipiunt, ac plurima filamenta lignosa, tenuissima versus corticem hinc inde deducuntur, rarissima autem ac brevia versus interiores an-

nuli partes. Reliquam descriptionem è Marggravii historia mutuabimur.

Ex radice propagatur: hoc modo, Primo eumpunt folia duo aut tria, in fiftulam convoluta, ex radice propagatur: noe mono, rinno erumpunt jente uno auc tris, in intuam convoluta, (ad modum foliorum Canna Indice, quibus finita funz) paulò poft fecundò fe produnt ad quod-liber latus unum, in medio del fiftula foliacca, & fic fenfum planta trium aut quatuor Menfium faptio in quinq, fex, feprem pedum altitudinem adolefcit, caudice tibiam humanam craffo aut paulò craffiore, fpongiolo, folia convolutis fimilis, & uno ichi facile dicindi poteff, fiuperius octo, rougen grisandadedem folia revendit, quadibies quatron mino intendum & octo paulo craffore. novem, etiam duodecim folia expandit, quodlibet quatuor, quinq, interdum & octo pedes longum, novem, etam duodecim tona expandit, quodinet quatuor, quind, interaum et octo pedes longuin, quatuordecim aut quindecim digitos latum; in utrag, extremitate paulo angultus, neuro fecundum longitudinem digitum humanum craflo, qui etam fexau feptem digitum humanum craflo, qui etam fexau feptem digitorum longitudinem fe exferens è folio pediculi vice fungitur. Nervus hic in fiperiori fuperficie tanquam canalis excavatur, & transferrim lines fubiles à nervo ad latera extendintur: funque filia eleganquisidis ad expun lumis schild inflae dearm membrances. & codem media cu folia eleganter viridia, ad tactum lavia & foliad, inftar chartz membranacez, & codem modo crepitant: ideò non diu integra manent, fed à vento agitatz dilacerantur fecundum ductum firiarum, & strepitum excitant commota.

Ex fummitate caudicis hujus spongiosi seu è medio foliorum prodit ramus seu brachium, qui primò cùm quafi femipedem longus eft, tener & policem humanum craffus, in extremitate fuz continet corpus turbinata figura, magnitudine firobili majoris, circa quinq, dig co longum, concontiner corpus turinnare ingura; inaginatame mona mapris; artes quant que os sanguir, obretans é folis latis elliptica figura; brunnei coloris oblenti, firatist, quibus quafi pulvis cinercus aforentes aforentes de la complicata invicem confistuunt illad corpus turbinatum; fingulis autem diebus unum : duo fix: hec complicata invicem confistuunt illad corpus turbinatum; fingulis autem diebus unum : duo aut tria folia se pandunt, sursum versus se convolvendo. Subter folias hisce expansis apparent sex, aut tria folia le pandunt, iurium versus le convoivendo. Subter foiis nitice expaniis apparent lex, feptim aut octo fores, ordine juxta fe pofiti, ex albo favefecntes, quibbet duos circiter digitos feptem aut octo fores, ordine parve feaphs, cujus pars que indide exorui fio dir prora, altera extensias puppis, ex qua prominent quind, foliola angulta, figuram habenta illus inframenti quinturnurariate in humectanis velis: eminent autem è puppi floris digit longitudine, ex albo fiavefecntia, & in ambitu lateritio colore fimbriata: in medio porro corum framen luteum craffiufculum inflate fouris hardine prode in expansiva conditions della financia della conditional della cond lum infidet, figura baculi cum nodo in extremitate, quali incedunt Nigritæ: Dimidia autem parte scapha regmine subtenditur à prora incipiendo, ut in scaphis nostris lusoriis : sub hoc tegmine intusin (capha manna feu lentus humor continetur, ad tactum frigidus, faporis mellei, confiftentia & colore fimilis albumini ovi recentis: in hoc humore ortum fumunt quinque illa foliola cum ftamine: delectantur admodum formica illo nectare.

Flores hosce sequuntur fructus, ordine in quibusdam quasi verticillis, arcte inter se positi, quilibet brevi pediculo nitens, & oftentans primò in umbilico suo florem, qui postea decidit, fructus autem indies augetur. Continentur plerunq, in uno ramo 10, 12, 14 aut 16 numero, (imo 18 aut 20) ita indies augetur. Continentur pierunq, in uno ramo 10, 12, 14 au 10 inunero, (uno 10 aut 20) ita ut una planta proferat 70 aut 80, (imò 100, 150, aut 200.) Erudus autem jultum magnitudinem nachus Cucumerem nostratem zquat, oblongus & triliaterus quass, scapitoles, corio craffiore tectus, quod facillime in tres partes se dividi sinit deorsum caulem versus nutans. Pulpa mollis est instar butyri, medullam quasi Cucumeris per mediam longitudinem habens. Boniest sports, & frequentissim et considera vest scapitos est desputadore de considera vest scapitos est desputadore de considera vest scapitos est desputadore de considera vest scapitos est de considera vest scapitos est scapitos est de considera vest de considera tiffime comeditur vel solus, vel cum farina Mandiocæ, vel coccus & frixus in oleo aut butyro.

Ramus autem ille fructibus onustus interea dum illi maturescunt augetur, & ad duorum pedum aut majorem longitudinem excrescir, florésque semper extrudit ex corpore illo foliaceo, sed qui decidunt fine spe fructus: Nam una planta non facit plus fructuum quam nutrire & ad augmentum per-

Maturis porro fructibus ramus cum illis abscinditur, ut & tota planta, nam unum tantum vivit annum, & lemel tantum facit fructum. Sapiffime autem accidit ut antequam fructus maturi fint planta cadat ac pereat ni fulcris sustentetur; sive autem cadat, sive præcidatur perinde est; nam antequam fenches plants filius unus aut alere ex radice natus eft, & adftar parenti, morientig, fuecedit, & fic in infinitum propagatur. Toto anno fructus habetur venalis.

Ita Marggravius, & quidem prolixe faris, hanc plantam describit, & tamen Horti Malab. au&o res in ea describenda multo sunt prolixiores, quos consulat cui nondum satisfactum est.

Fructus hi in deliciis habentur, nec ad fatietatem comesos ullam unquam noxam cuiquam intulife aunt. Linchotanus eos gultu farinam & butyrum dulci mixtone reprafentare ati, ideo panis calacticnii loco ferviunt, fimplici victu, quo corpus hominis abfq, alio cibo facile poffit fultentari.

Varios modos eos præparandi ad efum vide apud Garciam.

De viribus fic Alpinus, Fructus substantia mollis, lenta, pingus, dulcis, atque apprime suavis eam Vires. comedere affuetis, multum nutrit, fed stomachum gravat, difficulter concoquitur, succum generat crassium ac lentum quo viscera obstruuntur, prasfertim hepar. Opitulatur tamen tussentibus & suspiriosis ex calore sactis. Ejus decocto utiliter utuntur Ægyptii ad tussim ex calidiorum humorum destillatione genitum, atq, ad pleura & pulmonum inflammationem, atq, ad inflammatos renes, & ad urinæ difficultatem: aiunt & commanducatum vel decoctum Venerem incendere.

Horti Malabarici Auctores hac habent, Radix contrita ac epota in lacte vertiginem fedat; ents aqua cum Saccharo mixta proficue bibitur pro ardore renum; quin & eadem aqua fimpliciter epota pro doloribus ex urina obortis confert, daturq, proficue is quorum corpus argento vivo infectum est. Corculum arboris seu medulla albicans qui fructum sert, tritum & cum melle intus sumptum malis oculorum convenit, ad quod etiam servit butyrum, in quo fructus seu fici in frusta secti tosti

Pro diverfitate fructuum varias dari hujus arboris species aiunt : verum has varietates non sufficeroutermus ad diversitatem specierum inferendam, non magis quàm in Pyris & Pomis, quorum fructus sigurà, magnitudine, colore, sapore, florendi & maturescendi tempore immensium variant, nec tamen ob id specie differre concedimus.

Omnibus India: Orientalis ut & Occidentalis provinciis inveniuntur, necnon in Africa.

Ficum Indicam Linschotani Musz varietatem esse opinamur, non speciem arboris distinctam. Eandem certè effe quam Horti Malabarici auctores describunt ex Synonymis colligitur, ut & à locis natalibus Malabarenfibus enim Palan, Bengalenfibus Quelli dictam scribit, que nomina ad Bala H. M. & Keli accedunt: inter species etiam seu varietates tum in Hort. Malab. tum apud Linschotanum unam invenio Cadalin dictam.

Folia hujus quæ ulnam longa, tres spithamas lata (Lapathi aquatici, sex pedes longa, duos lata Lerio) in variam fupellecifiem Indis in Goo cedunt, quibus & Turca paprii loc outnuts. Uncluding lependent of the Control of t fæpe in tantam molem grandescunt, ut à binis bajulis transversa pertica vix gestari possint. Toto anno fructifera est, & Indis commeatum quotidianum largitur.

2. Banana Marggr. Bananiera Pisonis & Hist. des Antilles. Arbor folius amplissimis, fructu Cucumeru forma C. B. The Bonana tree.

Marggr. Tota planta est ut Pacceira; at turbinatum illud floriferum corpus paulo minus est: & flores parum differunt, sunt enim duos circiter digitos longi, & albo-luter coloris, & dulcis odoris, éstque floris fcapus non instar scaphæ, sed rectus, attamen cavus, repræsentans Canoam Brasilienssum: sex nons tages not mean tageing to the control of the c

Fructus ut in Pacceira, octo, novem, aut decem digitos longi, plerung, tamen non ità crassi, & sunt curvi five lunati; substantia quoq sicciores & meliores ad concoquendum.

Historia Antillarum Bananieram à Musa in his differre tradit. 1. Quòd fructus ejus duodecim vel tredecim uncias longus fit, versus extremitatem paululum recurvus, brachi propernodum craftie; cim Muse dimidio minor fit, fex pollices tantum longus. 2. Quòd in fascia seu scapo non ultra 25 aut summum 30 fructus producat, qui non sunt ideo dense inter se stipati, cum Musa aliquoties 100 aut 110 ceta, ado conferos & arch finatos, ut agre à le inviscen feparature. 3 Quot fructus carnem habeant firmam & folidam, apram ut fub cineribus aux in olla coquatur, aut ut ficcetur in sole aut ad ignem, quo melius conservari queat : cum Musa fructus substantia constet molliore quam ut his ufibus inferviat.

In calidis Regionibus, & Infulis America frequens reperitur.

Pacoveram Thereci huic candem effe estitimo, nam folia Pacovera quam Mufæ (quam in Ægy-pto vidir) duplo longiora effe fenbit, fructum maximum pedalem, craffitudine Cucumeris, ad quem etiam figură fatis bene accedit. Crefcunt autem 30 vel 40 fimul, in glomerem feu racemum congesti, & sibi invicem proxime juncti.

Fructus magnitudo Cucumeri respondens, & nomen commune Paccera aliquem facile inducere poffix ad crednum Pacceiram Marcgrav. & Pacoveram Theveti man & candem arborne elle-proinde & Pacociram Marcgrav. non elle ipfiffimam Mufam, fed arborne fipecie diffinêtam, & for-

taffe Bananieram Rochefort. Repugnat tamen nomen & descriptio Bananæ apud Marcgravium, ut arboris à Pacoeira di-

Arborem Manicongo nuciferam apud J. Bauhinum, lib. 3. cap. 181. figmentum effe fuípicor. Muíz affinisin regno Catay C. B. Photel, nonnullis Ficus Pharaonis Thever, quænam arbor fit nos

Muse affinis altera C. B. i.e. Banam fructus in regno Congiano, formá & gultu Muse Ægypti-acz, part. J. Ind. Or, lib 2. cap. 1. Nomen ad Bananam accedit & etiam forma, proinde eandem arborem esse verisimile est.

Arbor pomifera Ægyptia Giraudeti à J. Bauhino proposita, Hist. lib. 1. cap. 75. Nos cum J. Bau-

hino suspicamur à Musa non differre, vide J. B. loc. cit.

Eloxochid Recchi, quam Jo. Terrentius describit ex imagine picta, Foliis Muzz, ex una parte Europeant Recent, quant le centralina calcianne en inagure piece, roins reuzz, es una parte faturat, ex altera vaide diluti coloris, quemadmodum Olez fola; Ramo nodolo bis folia defere, venis frequentibus in infesiore foliorum parte, folisis in immitate rami valdè conglobatis; à Mula diverta fortaffe eft, fed imperfecté descripta, ut nihil certi de ea statuere possimus.

Aaaaaa 2

HISTORIÆ

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS QUINTUS,

De Arboribus quarum fructus à floribus remoti vel sejuncti sunt.

Æ in quatuor genera dividi possunt. Sunt enim vel, in quantor genera avivai poinum.

""" some enim vei, "Nuesa utem voco fructus majores putamine duriufculo nucleum claudentes. Ha vel funt nuce duro & fragili putamine techt, "Jugimu v.g. & Λονείαπα, vel nuce molliore & coracro tegmine obducki: guar indem in duplici funt differentia, nimirum vel 1. nuce tegumento qua indem in duplici funt differentia, nimirum vel 1. nuce tegumento cuz icidem in duplici funt differentia, nimirum vel 1. nuce regumento exteriore echinato undia, inclusă, eóa, vel finis minis rigidis hipido, nuce triquēra; u în Fago, vel finis ingidoribus magito, pungentbus munito; ut in Caftanca: vel 2. nuce calyce feu cupula exceptă; ur in Quercu, Subere, lice, quod genus arbores glandifere appellantur, 8 dividi poffunt în eas que folio funt entore 8: moliore ur Quercum varia [pecies; & eas que folio funt aculeato, eóque vel femper virente ut in Iliee; vel deciduo, ut in Subere.

2. Comifere; de quibus vide Sectionem fecundam, his adjungimus qualdam bacciferas ob notas illis convenientes.

illis convenientes.

3. Lanigera; vid. Sect. tertiam. 4. Seminibus vasculis membranaceis, vel membranis extantibus auctis inclusis, vide Sect. quar-

Librum enim hune pro hac divisione in quatuor Sectiones partiemur.

SECTIO PRIMA.

Arbores fructu à flore sejuncto Nucifera.

CAP. I.

De Juglande.

Uglans quibusdam dici videtur à juvando & glande, ut Macrobius refert ; tamen non dubitan-dum quin sicvocetur quass Jovis glam. Nempe câ ratione à Jovislam est Juglans, qua à Jovipater Jupiter. Nam ut dicitur Marssirer & Diespiter, sic & Jovipater seu Jovissaer, ubi Jovis est antiquus nominativus.

uni Jovis eit antiquus nominativus.
Non est tamen Juglans and Rober Theophrasti, cum ea potitis Castanea sir, sed ut nonnullis videtur, Nux Persica ejudenu, ut aliis, Nux Enboica. Nux Bassica seu Regia Dioscoridi & Galeno diotur: Persica etiam & Bassica pinio. Nucem Caryon (inquit Plinius) à capitis gravedine, propter odoris gravitatem convenit dictum.

Nux Juglans J. B. Ger. Juglans vulgaru Park. Juglans sive regia vulgaru C. B. Che

J.B.

Tocca arbor est, multis prziongist, nixa radicibus, trunco ad binúm ternúmve cubitorum complexus sepus crassectore, materie ampla, rusta vel subsules, multis exiguis segmentis scarificata, quibussam partibus undularim crispa, robusta: firmis vastista, ramis brachiata, cortice cineraco, crasso, lavi, per senium hiulco, & in rimas alas dehictente. Folia pinnatim disponuntur, conjugationes claudente solio impari, quorum singularia ampla, sesquipalmum longa, palmum seri lata, principio & mucrone angustiora, venis obliquis à medio nervo deductis, cum tenera adhue sunt pilicantis, lagaviero, alevitia: chm adolevento nulche viridantia odore ucundo. Serà Laureo. sed rubicantia, suaviterq, olentia, ctim adoleverint pulchrè viridantia, odore jucundo, ferè Laureo, sed

graviori & vehementi, sapore adstringente. Julum profert longum, multiplici callo compactilem, cujus flavescentes paniculæ brevi decidunt: tum flos emergit herbaceus, sego pro vero & genuino flore Julum habeo, ut qui è staminibus & apicibus componitur] totidémq, calyculacea tegumenta quot flores petiolo contrahuntur, quibus fingulis fingulæ includuntur nuces. Nucem five fructum, quales simul multi confertim ex eodem pendent pediculo jam perfectiorem tegit pulvinatus calyx, acerbi & amari saporis, nec sine acrimonia, nigro colore manus inficiens, cui subjectus cortex ruaceris & amarı saporis, nec tine acrimonia, nigro colore manus inficiens, cui iutojecus correx rugofus, lignodis, in duas carimas apertitis melesum continens in bians partes ad medium ferè filium,
& pane quadripartitum, revolutionibus cerebri fimilirer inxqualem, primò mucofum aci infipidum
ferè; deinde per maturitatem callofum, candidum, dulcem, cuticulà pallodà cedum, exortum trahens ex candida, & exacido-amaricante quadam fubfantia pulpola, cipis terrefitro portio in lignea, vel ex ligno membranacea quadam nucleorum diffepimenta abir, qualibus tenerioribus interior
offis cavitas magna ex parte obduda el. Incegni & maturi magnitudine minoris bus interior
offis cavitas magna ex parte obduda el. Incegni & maturi magnitudine minoris sut mediocris
Perifici, & pulpa viridi, feu integumento externo pulvinato [quem Feltus vocat culculum quali extiresume cultural parte carefol dempto, questi fere l'ariges. Se hez in la tarquine fonziones ex rotundo guum culeum] atq, carnoso dempto, uncià ferè latiores, & hac ipsa latitudine longiores, ex rotundo in oblongum subtumescentes, sed delumbata utring, quà valvularum commissiva est circinatione rotundi. Nucleus duplici cuticula seu membrana tegitur, exteriore slavoicante & subamara, quæ dum nux adbuc recens est sacilè deglubitur, cum arescit arcsè adbæret nec potest separari; interiore tenuiore &

pellucida.

Nuces juglandes magnitudine, figura, duritie, fapore multimodis differunt. Recentiores fex po- Juglandium tiffinum differentis adnotărunt.

1. Nus juglant, five Regia vulgară. Hanc à duro cortice & fectura frangendi mora Meraciam & Maracillam vocari tradit Hermolaus.

Non facile à putamine purgari potett. Surdam nominat Carlalpinis.

2. N. J. fruelu mazimo. Caballinam Dalechampius vocat. Noftrates The french 19balinut, i. e. juglandem Gallicam. Bonitate & pondere ad proprionem reliquis codunt: non enim inus oppleter, fed magna ex parte vacus funt, minis fapida, Malis magnitudine fere aquales, è quarum cuppis feu valvis marfupia pueris geftanda funt.

3. N. J. fruelu tenero & fragili putamine, à Dalechampio mellucia dicta, quod cateris generibus mollior fit; ejidque putamen vel digitis facile rumpatur. Tarentina vel cadem eft, vel firmilis.

4. N. J. bifera: cuius generis Hermolaus in Silvatiano Patavini agri viculo provenire fais conflaterardit. Er Pliequique putament ven anguis racine 'unimpatur'. Institute vel acutent et, veriminis. 4 N. J. 900-20.

cipus generis Hermolaus in Silvatiano Patavini agri viculo provenire faris conflare tradic. E Plinius nuper (inquir) Confularem virum audivi biteras & Juglandes nuces le habere proficentem.

S. N. J. Findiu feretima. Nuces S. Joannis dictæ, quia ante diem S. Joanni factum nea, folia, nea, nuces oftendunt; cum verò id tempus adest, pares reliquis nucibus quoad fructum & folia existunt; quales Tragus Valonia: ad Rhenum, binas etiam Giengenbachii extare refert; J. Bauhinus circa Tigurum aliquando vidit; Dalechampius circa Lugdunum observavit. Has ego non peculiare genus fuisse existimo, sed differentiam quandam seu varietatem accidentalem & præternaturalem. 6. N. I. folio ferrato. Hujus nuces teneritudine & longiori forma à vulgaribus diversa ab Hogelando satz non modo germinarunt, sed etiam folia protulerunt, vulgaris quidem Juglandis similia, His adde Virginianarum Juglandium duo genera: Unum forma & fapore parum ab Anglicis dif-

His adde Virginianarum Juglandium duo genera: Unum forma & Iapore parum ab Anglicis difert, putamine craffiore & duriore : alterum majus, cortice fasho & duro, nucleo magno, dulci & oleaginofo, ex quibus contufis lac conficient cum fuis cibis milcentes. Harum arborum nonnullæ 80 pedes longæ. Parkinfonus duas Juglandium Virginenfium species describit, quæ ab his videntur diverse. I. Prior, Nux Juglans alba Virginensi eidem dicta, arbor est erectior & munis patula, nuce rotundiore, minore, putamine multo craffiore magsique albicante quam cuijuvis ex prædicts, nucleo exiam multo minore, aqué tamen candido & dudci. 2. Posterior N. J. nigra Virginensis de nominata fructu portissimum à præcedente differt: qui niger est & rotundus, asper seu rimonis, putamine de la child est de la child est est est control est proposition de la child. tamine adeò crasso & duro ut validis mallei ictibus vix possit confringi, nucleum intus minimum

Ubi foonte proveniat Nux Juglans nelcimus: in Italia, Gallia; Germania, atque etiam Anglia Lαm. in viridariis & agrorum marginibus paffim plantatam observavimus. Amat loca montana, humida & frigida, plerunq, lapidofa, Autore Palladio. Quod in Italia & calidis regionibus fortaffe verum est, at in frigidioribus, ut Anglia & Germania, summitates ejus sæpiùs gelu peruruntur, si praecociùs germinaverit: In Germania juniores arbores interdum perduntur, prafertim si loco

præcocus germinavert: in Germania juniores arbores interdum perduntur, prætettin i loco humidiore plantatæ fiterint, tefte J. Bahino, quod in Anglia nunquam observari evenire.

Julos genmafa, protrudit Martio, ant initio Aprilis. Fructum ante initium Septembris apud nos Tempus, non perficit. Differunt camen arbores hoc respectu, aliæ enim præcociores sunt, aliæ seroime, nee ante Octobrem mensem maturantur. Diu est antequam fructum ferat hæc arbor; vigimti plerung, anni prætereunt à prima fatione seu germinatione è semine ad fructisticationem. Multos annos supervivit, ac mitum in modum grandescit. Cariem (ut annota Tragus) veutstatemque non sentit. Teneram esse arbor, se in calidorobus regionibus locisque apries seliciter provenire serbit. I subjunte avoid ut vecum se i festidora rame non aversure. scribit J. Bauhinus, quod ut verum sit, frigidiora tamen non aversatur.

De fatione & infitione hujus arboris confule geoponicos. Nucibus feritur Juglans, nec inferi vult ut alia arbores. Trag. Raell. quòd fanè nobis verifimile videtur, quamvis Palladius aliíq, contra rium affirment. Utut res sit, nos cum J. Bauhino insitionis multa cura non opus esse judicamus, siquidem nucum satu facilè ac feliciter proveniant.

Ur nuces in proximum annum copiofiùs proveniant, mos est hodie apud rusticos quoídam, ut nuces perticis decutiantur. Hinc non inconcinnè quidam alludendo cecinit,

Nux, asinm, mulier simili sunt lege ligata: Hec tria nil fructus faciunt si verbera cessant.

Verum hic mos, quantumvis apud nostrates etiam inolevit qui & suum rhychmum habent, A Spaniel.

A Spaniel, a Woman, and a Walnut-trec, The moze they are beaten, the better fill then be.

rationi repugnare videtur. Quid enim aliud ab hujulmodi verberatione sperandum est, quam ut

gemmæ futuri insequenti anno proventus spes decuterentur?

Umbram Juglandis noxiam esse pleriq, assirmant & capiti inimicam: Johan Muis in Podalirio redivivo, p. 57, 58. Decubitum sub hac arbore dolorem capitis inducere experientia D. Boyle probat. Hic autem dolor (inquit) non provenit ab umbra (ut vulgus arbitratur) fed à vaporibus ex foner. The amount work (higher host proteins at a mine a last mine and in the first mine a quid est de muscis, haud facile id mihi persuaserint, imò cum D. Evelyno non tantum innocuam, fed & amænam, & falubrem existimo ob odorem gratum quem folia expirant, & deceptos suspicor

qui se contrarium expertos affirmant.

De viribus Dioscorides & Plinius hac habent. Nuces Regiæ in cibo sumptæ concoctu sunt difficiles, stomacho nocent, [bilem gignunt] capitis dolorem inferunt, suntq, tuffientibus inimica [Plinius de ficcis, que unguinosiores sunt, hac tradit; Recentes enim (inquit) jucundiores sunt,] utiles verò in cibis jejunis ad vomitiones concitandas. [Pro his Plinius habet inimicas esse vomituris ums veto in cito popula at vinetimo folo; trahunt enim pituitam.] Venenis quoque refiftunt cum ficulus & Ruta prelumpta, ac etiam poft ipía Venena hauffa comefta, addit Plinius anginæ proficio Ruta prelumpta, ac etiam poft ipía Venena hauffa comefta, addit Plinius anginæ proficio Ruta prelumpta. desse cum Ruta & cleo. Largius estrate latos lumbricos pellunt. Imponuntus & mammarum inflammationibus, abscettibus, luxatisa, cum mellis exiguo & Ruta. Cum Capa autem melle & sale contra canis hominifque morfus proficiunt. Ezdem cum calyce fuo perufæ & umblico admore tormina fedant: Putamen verò combuftum tritúmque in vino & oleo puerorum capite perunêto capillos condecorat, & Alopecias replet. At qui intra iplum est nucleus tritus & cum vino appofitus menses sistit. Perveterum autem nucum nuclei commanducati & impoliti gangrænis, carbunculis, Ægilopibus & Alopecius præsenti sunt remedio. Alis miscentur ad acrimoniam ipsorum eximendam : Plin. Capis.

Cortex Juglandium lichenum vitio & dysentericis prodest: Folia trita cum aceto aurium dolori Plin. Antidotum Mithridatis ipfius manu descriptum constabat ex duabus nucibus siccis item Ficis totidem, & Rutz foliis 20 simul tritis, addito Salis grano: qui hoc jejunus sumat nullum venenum

Coquitur bac nux, autore Galeno, facilius quam Pontica, i. e. Avellana, ftomachóque est gra-tior, & multo magis guando cum Caricis mandiur. De recenti nuce hac accipe, nam ficca in

fuccum pinguem transmuratur ur cibo profus fit ineptaCorricis nucum exterioris fuccus expressus vel crudus, vel cum melle decoctus ad dandam confiftentiam, in ore gargarifants, ad urula relaxationem, tonfillarúmque & gutturis inflammationes vi fua adfritêtoria cum tenuitate partium conjuncta utiliffimus eft Galeni experimento.

Virides seu recentes Juglandes ventrem cient. Galen. Aet. Veteres & sicce potius astringunt. Concoquuntur probè in Ventriculis frigidis, in calidis in bilem vertuntur.

Cortex interior arboris ficcatus vomitum ciet valide; Juli five nucamenta lenius.

Tinguntur cortice illarum [nucum] lanæ, & rufatur capillus primum prodeuntibus nuculis, Plin.

Ineft quo, Juglandibus nucibus propria quadam ac peculiaris facultas ad remoratos menses ciendos, alias medicamentis nihil proficientibus.

Macerantur in aqua donec nuclei membranis possim po nudari; deinde nuclei ita expoliati macerentur in Aqua vitæ per biduum, eorumque duo vel tres quotidie mane jejunæ exhibeantur per decem dies ante tempus menstruæ sluxionis.

Succus radicis violenter purgare dicitur nonnifi rufticis exhibendus.

Aqua etiam Juglandium immaturarum destillata ad multa commendatur, v. g. ad dissolvendos thrombos concreti fanguinis, ad vulnera & ulcera calida, ad anthracem pestilentem foris imposita. Ad eadem valet & foliorum Juglandis aqua. An verò aqua Juglandium refrigeret, adeóq, Anthraci conveniat meritò dubitat J. Bauhinus.

Nuces Juglandes post pisces sumptæ eorum coctionem adjuvare creduntur, unde illud Scholæ Sa-

Post pisces nux sit, post carnes caseus esto.

Certum est etiam eas venenis repugnare præsimptas in cibis unde saviente pestilentia Proceres pariter ac plebs insima, quineciam rura tostas jejuni mandunt.

In transmarinis regionibus Juglandes teneras & immaturas, cortice exteriore acuto cultello de-ciso atque etiam putamine duriore, in aqua frigida maceratas aliquandiu & deinde ad mollitiem coctas in syrupo è saccharo praparato leviter bullitas & in eundem demersas reservant pro Bel-

Juglandes virides decerptæ Maio vel Junio appetente, antequam earum putamina obduruerint, faccharo adfervatæ ftomacho utiles evadunt. Imò ex nostra observatione Juglandes, dum virides adhuc & immatura funt integra unà cum corticibus & putaminibus faccharo condita, five (ut moris est) in aqua saccharata decoctæ donec tenerescant, deinde eidem aquæ ad syrupi consistentiam coce immisse ut serventur, si due vel tres sumantur sub vesperam à cibo sumpto, alvum le-

Decoctum corticum exteriorum nucum Juglandium terræ superfusum lumbricos è foraminibus fuis vel elicit, vel exigit,

Tragus scribit quosdam exteriorem corricem nucum Juglandium arefacere, ínque pulverem redactum Piperis loco in condiendis cibis usurpare: cui ad saporem commendandum nonnulli pul-

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

verem foliorum Salviæ adjiciunt.

Juglandis materies mensis & utensilibus laudatis dicatur, & operi tectorio. In Gallia plurimi sit nogratium inaction months & atominios tautasts utastati, or open tectorio. In Quint pitrim it hoc lignum pro menfis, featmis, lectis, cathedris, ferini abacis & alias ejufimodi, quas tela creat repe; fic egregie poliuntur, & midum fplendorem acquirunt. D. Evelynus fabros noftros oleo fuo calido affrico lignum hoc expolire folere air. Maxime autem æftimatur ob colorem fuum

otoo no cano amno ngama no expone rote e alla razanta auten auten attenta de contrela indina varium, venas undulatas aute crifapa, & materias foliditatem.

E nucibus tufis, calefacis & expreffis elicitur oleum, quo nonnulli ad gangrænas, carbunculos, zgilopas & nervorum uleera tunntur. Influem auribus furditata prodeft, & idem utile calidis dolomis illitum. Matthiolus nullius in Medicina usus effe feribit, fed ad lucernas & lampadas præcipuè expeti, quod durabilius sit oleo olivarum. Præfertur etiam pictoribus ei quod è Lini semine exprimitur; fiquidem hoc cerussa admixtum tractu temporis colorem immutat, illud verò incorruptum perpetuo affervat. At alibi flatus potenter dissipare, & in coli affectibus à flatu genitis pluritum perpetuo anata Anata mana poetes umpays e non ancianta a natu gentis purrum afferre auxilii tradit. Actius eandeme i vim tribut quam oleo Amygdalino, impérque hos privatim habrer tradit, quòd inaurantibus au inurentibus conducit. Siccat enim & ad multum tem-

privatini naciones & inuftiones continet & addervat.

pus inaurationes & inuftiones continet & addervat.

ficæ [izwa] Paulo funt ípongiola quædam corpora in Quercubus & Nucum Regiarum arborihis Lamo and pongon queent or por all Queens of Mucin Regiarum about-bus nafeenes, Fungos, puto, intelligir que Barbari magis in ulu habent. His inter extera cau teriorum genera ulos fuille Antiquos idem Paulus teflatur, in longis ftomachi defluxiombus, inque Hydropicis. Quomodo autem ifcis ad ultionem uterentur fic demonfitar Cælius Aurelianus. Fungos lignees inferius ac fuperius angultos formantes [convenientius inferius latos efficerent, quo melius cuti infifterent] patientibus apponunt locis, quos iummitate accensos sinunt concremari donec cine rascant atq sponte decidant. Id hodie imitantes Turcæ sarmentum vitis bene aridum parti malè affectæ applicant & summitatem ejus accendunt. Hoc modo Moxa dicta utuntur nunc dierum, ad Podagram & alios morbos. Caterum creber est usus Fungorum Juglandium sclopetariis ad ignem conservandum: modum praparandi fungos ad hunc usum vide apud J. Bauhinum in historia hujus arboris.

Arbor vulnerata initio veris antequam folia emittit liquorem effundit copiolum, minus tamen dul-

cem quam fit Betulz fuccus.

CAP. II.

De Corylo sive Avellana Nuce.

Orvli vocis Etymon non invenio. Avellanam ab Avellano Campania oppido ubi abundat dictam putat Servius. At Plinius Avellanas antea Abellinas patrio nomine dictas feribit, lib. onceam putta savius. As Funus Aveitatias aincea Acciuntas patrio nomine dictas Icristi, lib. 14, cap. 22. Abella igitur oppido nomen. Pontice dicke funt he nuces, quontam in Alfam Graciamque è Ponto venère. Auctor Plinius loco citato. Porius, crediderim, quia in Ponto abundant; nifi de Sativis feu barbatis intelligat, quibus forte Pontus patria; nam fylvestres pattim fpontulation. cant; nui de Sauvis reu variorus menungas, quiusi roter rotitus parria; nam nivertres pattini pion-tanez funt. Theophrafio Heracleotica ed Heraclea Ponti urbe, cui & ασφα fimpliciter, uni pro-bat J. Baultinus; Alisi praenellina dicuntur ab Agro Praeneltino, ubi affatim proveniunt; vel quia bat J. Baultinus; Alisi in Acomi it Craene relevantica. Prenestini olim à Pœnis obsessi iis famem toleraverint. Hippocrati de Diata usqua maria, teste Casp. Hofmanno, dicuntur.

A. 1. Corplus fativa J. B. item filvefrie. The Filberd, and the Haleb But. . F. B.

7. B. Folio est Alni, sed acutiore, nec eum in modum viscido, hirsuto, modice serrato, rugoso, siaviter odorato. Flas è genmula erumpir coccineis filamentis compositus; simúlque Juli longi, tenuiores quam Nucis Juglandis, qui priusquam decidant savi fiunt. [Ego Julos pro gonuinis & legitimis shorthus habeo, non filamenta illa coccinea] Frastas simula diquot juncti, involucris callotis, succosis, herbaceis, barbatis, hirsutis, addringentibus & acids obsept, magnitudine dimidio minores urplurinum mental production and producti nernaces, parcats, nutures, autringentous cacuts outerfuttaginatum entities autrino introde superatural fuglande, oblong viet globof, putamine umbilicato, per maturitatem flavefente aut ruffo, leri, lignofo aut duro latis: cui fisheft pellicula, in domethois quibuldam coccinea, in aliis fubruffa, nucleum obveftiens albidum, firmiticulum foar Amygdali nucleus, ejudfemque lapore duici, Jaceum ermittentem fuccum. In Avellanis nuclbus antequam nucleus formetur aut perficiatur ambiens pulremittentem fuccum. In Aveilanis nucibus antequam nucleus formetur aut perheiatur ambiens pul-pa est candicans, singo(a, faporis acidi. Ipsi verò nuclei plutrimum ohnosti funt vermibus, qui omni ntus nutrimento confumpto ipsium etiam putamen pertundunt ac prorepunt. Ipsa Corylus arbor est radice crassis late se diffundente, nodola atque crispa caudies magna ex parte aliquot emit-tens, in multos ac robustos ibidalvisos stolones, virgáque lentas se obsequosa quales quotannis emit-tut novas, nec ramonar reducir un nos triam observarimes. lævi, & viscum nonnunquam producit, ut nos etiam observavimus.

Nuces Avellanz primaria divisione distingui possunt in sativas sen barbatas, nostratibus Filveros

dictas, & fylveftres feu calvas, Anglis Dalei mits.

cuctas, ex prientus icus carvas, augus some anterior callola, totam nucem contegit, ultraq, eam 1. Sativa: feu barbate dicke, quia membrana exterior callola, totam nucem contegit, ultraq, eam fimbriola in barbae modum protrabitur. A vulgaribus feu calvis diffinguuntur quòd majores funt & longiores, umbultoo majore & elatiore, oppointa parte acutiore, putamine minus crafto, fractur faciliore, guitta nuclei gratiore.

Harum duas feu foecies feu varietares obfervarimus, Alteram nucleo cuiore, guitu mucie giantic.

rubrà vel purpurante tunica contecto, que fairiur rubra 7. B. Sativa fructu oblongo ruberte C. B.

Sativa fructu longo Park. Alteram nucleo albà pelliculà techo, cuius meminere ettam C. Baubinus & Parkinfonus, qui præcedentis nucleum guftu gratiorem & delicatiorem esse ait quam hujus, quod

& nobis probatur, unde & illud genus præ aliis lautiorum mensis adhiberi selet.

2. Nuces fylveftres seu calva dieta, quod putamen extensis totam nucem non contegat, sed superiorem ejus partem nudam relinquat. Harum innumera fere in figura, magnitudine, putaminum crafficte, nucleorum sapore, maturescendi tempore differentia sunt. Duz pre aliis maxime observationes de la contenta superiorem superio crattute, nucieo um rapore, maturoscinu tempore uniorinae unio. Lose pre anti maxime obtervabiles: 1. Sylveftres vulgares, que in fylvis & fepibus paffim groveniunt & minores fere funt. Pafet-utter Anglis dicta. 2. Maximi Hispanica nobis dicta quia ex Hispania ad nos advehuntur. Ha nuces Avellanæ fattivæ albæ maximo fructu. Park. & fativæ fructu rotundo maximo C. B. aliis Lugdunenfes & Italicæ dicæ, unciali amplitudine, rotundæ, putamine ligneo cæteris omnibus duriore. Latiores ferè funt quam aliæ, umbilico feffili, leviter compreffo, nucleo duriore cæteris, guftús fuavitate facilè cum fativis certantes.

E fylvestrum genere sunt vulgate ille [in Germania] quas passim in hortos & viridaria translatos colunt, sylvestribus arboris & fruetus facie similes, sed duplo fere majores speciosores que, utring, ferè obtainers, nucleo habitioni fuaviorique, pellicula abicante tecta. Arbor hæe C. Bauhino Co-rylus fativa fructu albo minore five vulgaris dicitur.

Alterius adhuc elegantis Nucis sylvestris varietatis meminit J. Bauhinus, in hortis etiam cultæ, cujus nuces graciles admodum funt, & quædam calamum scriptorium crassiorem crassitudine, præsertim circa umbilicum, non superant, Cylindriaca atq, torosa ferè figura, nisi parte inferna modicè di-

At specie forte à vulgari Corylo differt genus illud quod in Macedonia nascitur, Arbore non quemadmodum apud nos multiplici caudice frutcoso, sed singulari, proceso, & justam arborem æquante, solus latis, Nucibus in grandem racemum pugni magnitudine congestis, cujus Paulus Rubigallus é Buda ad Constantinopolin legatus historiam Cordo retulit.

Specie etiam differre videntur Nuces que è Virginia ad nos adferuntur nostratibus minores, acu-tion vertice, putamine scabriore seu minus aquali, duriore etiam & minus fragili, nucleo non perinde dulci & grato. Arbor quæ has nuces fert Corylus Virginenfis Parkinsono dicitur.

Avellana Byzanina J. B. pamila Byzantina Cluf. Ger. emac. peregrina bumilis C. B. Nun Avellana Macedonica five Byzantina Park. The filterth of Confrantinopie.

Supra cubitalem altitudinem rarò accrescit, sed pumilam semper persistere referunt. Crassos verò admodum magnósque fert tenuibus pediculis calyces, extrema parte in multas, crassas, longásque lacinias divisos, sede etiam multis laciniatis appendicibus obsita. Sunt autem ii calyces foris valde dură asperaque lanugine hirluti, interiore parte laves, continenta, fructum Avellana sylvestri & sponte nascenti fere similem, breviorem tamen, duroque putamine ut illa constantem. Felia quam

vulgari Corylo oblongiora paulò, perinde tamen rugosa nullo ordine virgis adnexa. Corylus in sylvis & sepibus per totam ferè Europam frequentissima est: At sativa illa barbata apud nos sponte non oriuntur, nec scio unde primum accersitæ. J. Bauhinus in Alfatia non infrequentes effe scribit. Juli primo quoque tempore erumpunt nondum soluta hyeme: deinde Martio atq, Aprili succrescentibus foliis flavescentes abscedunt. Fructus Augusto mense maturescunt, non-

nulli tamen ferius.

Nuces Avellanas stomacho infestas esse & difficulter concoqui, necnon caput gravare præsertim largiùs sumptas Medicorum Veterum & Recentiorum communis est sententia. At Lacuna id experientiz & communi opinioni reclamare scribit: bonz quippe matronz Hispanicz tostis vulgariter utuntur ad gratificandum fromacho, cerebrúmq, confortandum non fine fucceffi. Ego cum Bruyerini matronis apud J. Bauhinum tostas infalubriores esse existimo quam crudas. Recentes & ma-

turitatem exactam non adeptas vetudis & ficcis tum gratiores tum falibiriores cum isidem centeo. Quòd alvum fiftant & dyfentericis profint nonnulli feribunt: Alii & verius Dyfenteriz aut DiarrhϏ obesse pouis quam prodesse tradunt, ideòque in ejusmodi morbis ab its omnino abstinendum. Intestinis infestas esse experienti docere conatur Tragus. Pueri namq, (infit) si Augusto mense Avellanas nuces avide devorant facilè in dysentericum morbum incidunt. Ad dysenteriam etiam

pestilentialem nocuas esse vulgo persuasum est.

Quòd Avellanz Juli, & cortices astringant & ventris fluores fistant affirmant qui de iis scripserunt. In Plinii fententiam quòd nues Avellanz pinquedni corporis conferant, et am plus quam fit verifimile,non folum poftenor medicina, fed & vulgus jolum manibus pedibufque defcendit: Anhe loso same as a filmaticos efficere ad faietatem eis velcentes vulgò persiassum eft. Dioscordes ta-men tritas & in aqua mulsa potas veceri tussi mederi tradit. Quod Dioscordes putaminibus uftis ac cum oleo tritis, glaucas in pueris oculorum pupillas demigrari prodidit, hoc illultri experimento facto aliquoties le cognoviile & veriffimum effe comperiffe gloriatur Cornarius. Credat qui

Oleum nucum Avellanarum efficaciffimum effe ad tuffim veterem & destillationes scribit

Cur Avellanæ tantopere obnoxiæ fint vermibus, Juglandes verò rarissimè iis insestentur rationem duplicem reddir J. Bauhinus. 1. Ob nimiam earum, præfertim cim recentes funt, humiditatem: humor enim Ariftoteli putredinis mater. 2. Quia parùm olei habent, quo Juglandes abundant. Verum ego potius existimo vermes in Juglandes non penetrare, præcipue ob amarorem corticis externi. Vermiculos enime strinfecus irrepere non autem intus fionte nafci affirmo, cium nec generacionem ullam spontaneam è putri materia in animalibus agnosco: in nucibus autem illud patet, quoniam cortex frucciùs illius in quo vermiculus latitat semper perforatur, & in putamine exterius vestigium aliquod seu cicatricula foraminis apparet.

Vulgus Metallicorum ad Virgulam Divinam seu Divinatoriam (ut vocant) qua venas metallorum inquirit, præ cateris furcam eligit colurnam. Verum cum ex impuris fontibus incantatorum Lib. XXIV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

primò in metalla defluxerit; Metallicus (utpote vir bonus ac natura peritus) e a non utrur, led alia naturalla venarum figna obfervat. Schwenskild. Agricola. Qui plura de ea velit. J. Bauhini Hiftoriam petat. E fiolonibus seu ficreslis hujus arboris funt virga picatoria, è ad equos pigirores incitandes flagellorum vice. Ex ilidem intoris falcium vincula: Mirum autem (ut faccèt Plinius) contuso ligno alicui majores ad vincula esse vires. Ex issdem, cum satis excreverunt per medium in longum fillis circuli doliares efficiuntur. E contextis crates viminea, Durdics nostratibus dicta, ad varios ulis parantur, u. v. g. ad lepta quibus internoctu ovium gregos includant efficiends, Ex ligno etam carbones parant pictores, [culptores & aurifabri ad delineationes & præludia figu-

rarum ducenda commodos. Ex hujus etiam ligni carbonibus pyrius pulvis confici solebat, antequam

Alni carbones ad eum usum commodiores esse comperti suerant.

Ex radice nodosa & undulatim crispa vasa & supellectilia varia formantur, que ad longos anno durant, nec facilè corrumpuntur.

3. Avellana purgatrix C. B. Park. purgatrix Novi Orbis J. B. Nuces purgentes Ger.

Monardes has colore & forma nostratibus fimiles esse feribit, putamine tenui, coloris spadicei, triangulares, medullà interiore alba & dulci, fic ut multi dulcedine illecti decepti sunt. At quam pinxit Clus. lentus & mollis contegebat cortex, partim ex cinereo candicans, partim nigricans: phiate Cau, tettus & mous contegena cottes, parant ex unette canacians param ingreams; Hunc fequitur putamen minus folidum quàm in vulgaribas Avellanis; id nucleum continet Avellanis lanz magnitudine candidum, folidum, Avellanz vulgaris aut Ilignez fapore, tenui membrana obductum. Integra Nux altera parte feffilis est, & conjunctim binz nasci videntur, ut interdum Caductum.

In Hispaniola infula nascitur. Pituitam & bilem infernè & supernè purgant. Earum vehementiam assatione infringunt. Coli Vires. doloribus præsens sunt remedium, flatus discutiunt, & clysteribus injectæ mediocriter evacuant. Doss

est à 3 s. ad 3 j. sed assanda. Quamvis mihi non conftat, an Nuces ha fint genuina Avellana necne, quoniam tamen ab omnibus qui de iis scripserunt hoc nomine appellantur, huc referendas censui.

CAP. III.

De Fago.

Agus à Dorico هوی pro های که پس id est, edo: sive quia ejus fructu homines vescebantur ante fruges inventas, ut Eustathius aut, sive quòd vulgò saltem hoc cibo uterentur, quia exiguo labore pararetur, contra qu'am fruges, ut is rudioribus seculis ditiorum tantum cibus suisse videatur. Cave autem credas Latinorum Fagum eandem esse arborem cum Gracorum 0874. Hac enim Quercûs species est.

A. Fagus C. B. Ger. Park. Fagus Latinorum, Oxya Gracorum J. B. Che Beeth-Tree. J. B.
Arbor est magna, patula, ramis disfusa, caudice crasso, & process; materie stima, alba, maculata, cortice lavi, subconerco, mediocriter crasso. Senio consecha cavatur, sicus & Quercus nonnullar cortice lavi, subconerco, mediocriter crasso. Senio consecha cavatur, sicus & Quercus nonnullar control consecution of the control consecution of the control c Ante omnia notatu digni in Fago oculi, seu longæ & squamatæ illæ gemmæ, quibus facilè vel media hyeme omni nudata fronde, à cæteris omnibus arboribus distingui potest. Eæ unciam circiter plus minus longa, angusta, exacutz & pungentes, ut & dentificationum vicem viatoribus non in-commode prabere possint, involuta tunicis crassis ac lucidis, continentes foliorum primordia, quibus emergentibus intumescum gemma, & tunica illa fatiscentes decidunt. Folia ad Populnea, ut plerique volunt, potius ad Ulmea quodammodo accedunt, firmiora, lavia, & nonnihil lucida, integra (exceptis nonnullis in quibus aliqua ferratura, seu eminentia longe à se invicem distantes apparent) apparent Jui, ex iongis peaceus pencenes, rotundi, ac mutis apiciois interis contantes, canda ut Nucis Juglandis. Hos cum Trago veros & genuinos flores elle affirmamus, quiequid contradicat. Bauhimus Sequiuntur adjete echinati, angulofi, hifpidi, jed non rigidis ſpinis, interna parte lanuginofi, carnofi fatis & fucculenti, guita ando, qui adaperti quatore zquis portionibus dividuante; in quibus muclei trangulares, levi & ſpadiceo cortico, qualis ferè in Caftaneis, intra quem pratet renuem curiculam medulla alba, fiabidulcis, pinguis, cum exigua tanen additrictione, eclutament grate. His fructus, sib maturnari se cafuce echinato fiis florent dendis, uni fi norcorum & muticulari. ta. Hie fructus, ubi maturue it ex calvee echinato sua sponte decidit, qui si porcorum & murium gulam effugerit, vere apperente germinans è terra erumpit binis per exortum latis & pinguibus fo lis, ut quivis facilè observare potest. Radices nec multas, nec altas agit, pro arboris proportione, sed summe terræ obhærentes.

Arborem hane Oxyam Gracorum effe, non (1979), Bellonius, Dalechampius, J. Bauhinus abunde probant, quos consulat Lector. Ex collatione descriptionum Oxyz apud Theophrastum, & Fagi apud Plinium, que in multis conveniunt, (ut hunc ex illo descriptife minime dubium sit) id colligunt : cui accedit, quod Bellonius etiamnum hodie in monte Atho Fagum vocari Oxya, & in Mace-

donia Oxyas adnotaverit. Amat montes sed precipue humentes, nec aspernatur plana, Solo gaudet cretaceo aut petroso: non minus in Anglia quam in Germania multis locis provenit, præfertim in Meridionalibus; unde miramur Cularem in Comment, fagum Britanniæ denegaffe.

Usus.

Folia Fagi recentia tusa & imposita calidis tumoribus prosunt, eósque discutiunt, & torpentia membra corroborant, teste Matthiolo, qui & esitata labiorum gingivarumq, vitiis mirifice opitulari

Aqua que in cavis Fagis & annosis Quercubus quandoque reperitur singulari remedio ad omnis Agna que m carb rago co antonio secucione quancoque repenant mitguari remento at omnis generis feabiem 8t importigines. Lichenfider facit, quod feipfum in pecorbus & hominibus experim feribit Tragus. Et lanè ob vim adfirictoriam vehementem ad hoc utile esse verifimile vi-

cetur.
Fagineas glandes uftas & admixtas cum exungia porcina calidè applicatas lumbis conferre calculofis nonnulli affirmant.
Trag. Marth. Glires Fagina glande maximè delectantur ac pinquescunt: quamobrem cum ejus advenit maturitas, tefte Marthiolo, innumeri capiuntur in Carniole, Suria & Carinthiz fylvis; ut incolas mane videas faccos plenos una nocte captos ferentes. Nec Glires tantum eam appetunt, sed & mures, & sciuri, & turdi, & merulæ aliaq, multa Volatilia. Sues etiam in Germania & Anglia iis faginantur. At nobis fane (inquit J. Bauhinus) Fagineam glandem, poriffimum virentem & nondum exficcatum, fi paulò copiofins comedatur Lolii inflar caput tur-bare observatum, ac ipsos etiam sues asserunt ejus esu turbulentos reddi, & tandem obdormiscere. bare oblevaturi, act pios control for the feeture et al. (1997). Ferture et am pinguedo fuum ejufmodi glandibus faginatorum mollior, qua que dum coquitur magis liquefaat; quod idem de Querna glande vulgo traditur. Aversa folionum parti rubicantes, concavæ & acuminatæ pilulæ fingulis pænè annis subnascuntur, verrucarum modo extuberantes, in quibus vermiculi procreantur.

Facilis & in opere Fagus, quanquam fragilis ac tenera. Eadem & fectilibus laminis in tenuia flexilis, capsifq ac ferinis fola utilis. Apud Antiquos & inde vafis honos. Plin. Miramur fanè (inquit J. B.) Fagum olim in tam nobiles ulus vocatam, maxime ejus materiem, quam scimus facilè putrefcere, nili sit perpetuo tecta, aut in aqua semper mersa, quòd sape nobis observatum in lignis ad urendum scetis. Si enim sub dio maneant non tecta & madescant, facilè corrumpuntur, & ad ignem inutilia redduntur: alioquin inter nobis nota ligna ad focum & carbone suffilima, & prae aliis expetita. Nec concedimus Plinio capís & feriniis folam utilem. Multa alia hodie præferuntur. Quanquam ad craffiora opera fatis firma videtur, ut ad plauftra & fimilia: noftrates ad fol-lium majorum quibus in fornacibus ferrariis utuntur valvas tabulas Fagineas adhibent, quia vix aliæ daris late haber politint: Navium etiam carinas ex ea ædificant, quia in aquis perpetuò merla in-corrupta durat, ut & Theophraftus olim observavit. Multa quoque utenfilia è Fago fieri consueverunt, & pleraque instrumenta agricultura; non quia materies aliis prasstat, sed quia copia ejus

Suppetit.
Sed non postremus eius usus eft quòd in tenuiffimas laminas flexiles dissecta ensum vaginis firmandis interseritur, unde & cultrariis bene nota; Quin & pyxides chartæ superinductæ ad linteamina tenuiora recondenda, & Galerorum capíæ, aliáq fimilia ex ea fiunt.

CAP. IV.

De Castanea

Astanea, Theophrasto Ais Canaro, non à castitate dicta est, ut quidam opinantur, ut à Plinio jejuniis ferè dicatas dicente innui volunt: sed à Castanide terra nomen habet. Nicand. in Alexipharm.

To Kasavis Ereioty Lia.

Plures autem fuerunt hujus nominis urbes, ut videre est apud Bodæum à Stapel in cap 10. lib. 3. Theophr. hist. A quanam harum dicta fir Castanea non multum interest, proposito nostro sufficie quòd ab aliqua. Nuces etiam "Aura, & Aomus Gracis dicta funt, & (ut nonnullis placet) Euboica. At Theophrastus diversis in locis reseua Eucornes, & Aide Canaror nominal

Castanea corticoso seu coriaceo putamine cum glande convenit, echinato calyce, totam nucem tegente, ab eadem differt.

A. I. Castanea J. B. Ger. Sativa C. B. vulgaris Park. The Chesnut-tree.

Arbor est procera & magna, Quercuum annosarum crassitudine, tantæ nonnunquam amplitudinis vifa, ut runcum ejus res homines vix complécti potuerint. Rams extendit plurimos: furculos fert tenues phœnicei coloris. Cortice veftitur lavi, maculofo, fubnigro. Est ubi & in cinereum vergat, fed potiffimum in ramorum extremis & junioribus arbufculis. Materies robufta, non fentiens gar, ieu pominium in Tantonium caronia of juntante al tumbro de l'acciona de l'acciona de protectiones, que tamen ab oncer incurvatur, in igne multum crepitat: cujus carbones flatim extinguuntur, proinde fabris ferrariis expetiti. Folia gerit ampla, uncias duas plus minis lata, quatuor aut quinq, longa, tenuia, ferra: inflat incida, nonnibil ngola, trantiverstis multis venis, in dorfo eminençibus, à media inligni cofta extensis. Fructum pracedum mucamenta dependentia, infignis longitudinis, luteolis apicibus confiantia, & Juglandis julis quam fimillima. Fert calyces echinatos, pungentes, erinaceis fimiles, qui intus villofi ferici inflar tactu molles funt, in quo continentur binze aut terna nuces, alias unica, ex lata bafi in acumen definentes, compresse, altitudine unciali plus minus, ab uno latere planae, ab altero plerunq, in ventrem extuberantes, cordis formam quodammodo, ut vulgo pingi solet, amulantes: cortice exterius obductæ non crasso sed veluti coriaceo, duro, ac lento, exterius spadiceo ac lavi, excepta basi scabriore & subcinereo (qua parte adhasit)

Lib. XXIV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti. internè incana lanugine molli pubescente: cui subjacet alia tenuior cortex five membrana, ruffa, crispa, & fissuris glandis sese infinuans; fragilis, amaricans & aftringens, nucleum sirve glandem

continens albam, callosam, solidam ac duram satis, qualis glandium fere Quercus, sed dulcem & gratam palato, præfertim fi coda fuerit.

Castanez in triplici sunt differentia fructuum respectu, qui magni, mediocres & parvi.

Castanez autem magnz & mediocres (observante J. Bauhino) revera non differunt, sed illa: ab his quæst sis causa à mangonibus duntaxat seliguntur. Minores vix ungues digitorum & rarò pollicis æquant aut superant, quarum vix decem aut duodecim unam magnam pendeant. Videntur & callo effe folutiore, gultuq prædictis longè inferiores. Hujulmodi fructus producunt castaneæ vel sylvestres, vel etiam latæ apud nos in Anglia; unde cultum vel locum potius hanc nucum differentiam facere opina-

mur, quam eas specie inter se differre. Gaudent in genere montibus & acclivibus; Septentrionali clivo (ut tradunt Veteres) regionum Lowa, tamen non figidiorum, nam cœlum Aquilonium non ferunt. In Italia abundant, ubi plebs montana magna ex parte iis victitat. Habentur etiam in Gallia, Germania, atque etiam Anglia nostra fylvestres. Incunte Vere germinant, nec multo post florent. Fructum circa finem Septembris maturant. Maturo fructu echinati calyces rumpuntur & hiant, castanezque decidunt. Nonnulli paulo antequam plene maturuerint prælongis perticis, ficut nuces Juglandes, arboribus decutiunt. Alternis ferè annis agricolam uberi messe exhilarant. Aquas odisse dicuntur. Integrarum nucum probatio est ut in frigidam mittantur; siquidem bonæ & incorruptæ merguntur, vitiosæ super-

De satione castanearum Columella & Palladius fusè, Plinius suo more succincte & eleganter præcipit. Quæ radicibus exempta & deposita est Castanea biennio reformidat : propter quod compertum est, commodius nucibus quam viviradicibus ejusmodi sylvas institui. Columel. Idem aliis verbis tradunt Plinius & Palladius. Quod non provenire aiunt nifi quinis acervatum fatis experien-

Castanea, teste Ruellio, Juglandi, Fago & Robori insita comprehendit. Ego Juglandi insitam vix comprehensurum crediderim ob fructuum diffimilitudinem, at Quercui facile, ob convenientiam

corundem. Fructum inde meliorem evalurum promittunt; quod verifimile est.

Materies arboris adificiis, atq, aliis domesticis utensilibus admodum apta est: siquidem ex ea non Vires & modò trabes, tigna, afferes & pedamenta; fed & cadorum coftæ, & corum cinctus fiunt; verum Ufaz. igniariis inepta, teltibus Matthiolo & Lacuna. Apud nos fpondæ, cathedræ, menfæ, ciftæ, aliáq, fupellectilia è Caftanea fiunt.

Castanez in cibos veniunt: aliquibus in locis ubi abundant molitarum farina ad panificium & ad pultes utuntur, ut Bononiæ in Italia observavimus. Verum ejusmodi pultes palato nostro non

fanion: & recête Plinius, præfhant jejunis quandam imaginem panis, ponits quam paniem.

Integrævel in aqua coquantur, vel igne torrentur, idq duobus modis, vel in la fartagine aut perforata patina ad ignis flammam, vel fub prunis & cineribus candentibus. Prüts tamen quam cinerirata patina ad ignis flammam, vel fub prunis & cineribus candentibus.

Prüts tamen quam cinerirata patina quam quam cinerirata patina q alioqui ubi flagrantes incaluerint, concepto intus spiritu magno cum crepitu profilient, non sine adstantium periculo: consumitur etiam melius flatuosa illa humiditas que iis inesse putatur, & zequaliter torrentur. Præfertur posterior coquendi modus: nam in sartagine tostæ vel patella ferrea, ut in cauponis fieri consuevit, partim comburuntur, aut certè aliquid fuliginosi empyreumatis con-

In Italia urbani & lautiores Castaneas sub cineribus tostas & decorticatas cum succo Arantioum aut Limonium & cantillo Sacchari menfis fecandis inferunt, & fie preparatas Pifacia Italias vocitant. Pro plebeits vidimus aliquoties in plateis urbium publice, in fartagine fornaculæ portații inmicz, vicerum infarctibus opportunz, colico dolori obnoxis, & is qui ad calculum proclives funt minus commodæ, imò noxiæ.

Castanez glandes aftringunt similésq przbent effectus cum cateris glandibus, sistunt utiq, vehementer stomachi & ventris fluxiones & languinem excreantibus profunt, unde & aqua in qua inregrz decockz funt bibita collacia, dyfenterios & fanguinem excreatibus utilis cenfetur. Cockz quibus diximus modis & cum melle jejunis datæ tuffientibus prodeffe dicuntur : ut & Electuarium

cum earum farina ex melle paratum. Interior membrana rubens quæ corticem & fructum discernit præcipuè commendatur ad omnes alvi fluores & languinis rejectiones seu in aqua ad tertias decocta & pota; seu in vino austero 313 pondere: quinctiam cum pari pondere ramentorum eboris alba freminarum profluvia cohiber ex aqua alba Nymphæ haulta. Dod.

Emulio Castanearum cum decocto Glycyrrhizz extracta, addito pauxillo seminum Papaveris,

confert iis qui ardore urinz laborant. Camerario communicavit Crato. 2. Castanea humilis Park. humilis racemosa J. B. C. B.

Matura [nux] nucis Avellanz est magnitudine, echinato calyculo, corio, membranaque teginur. Sola nunquam suo calyculo includitur. Multæ simul racematim cohzrent. Gustu est

Humilem hanc Castancz speciem non longe à Pilatino monte invenit Jo. du Choul, ante eum Locat. nemini notam, at neg, post eum, quod noverim à quoquam observatam.

31 Castanella

3. Castanella peregrina, an Gor arbor? J. B. Fructus peregrinus Castanea similis C. B.

Figura & facie Castaneam non male repræsentat, niss quod ea parte qua sessilis est Castanea, rigura es lacte Catalacia (non mais representas), imi quoti es patre que femin eft Catanea, ha en imbum elata fir, & concolor, confinili corio univerlam integente, corrice fipadiceo, Caffanea fimili integente, mái quod paulo faturatior fir, & plufculis firiis inacquali : à cujus fummo ad nex min megan, in the data pane and the property of places in the macrone hyli face linea latifical cinera, firarum itdem eminentia sleptata protendir. Supern parte (five infernam dicere lubeat) linea coronali cingitur, intra quam pars claufa nigrior, nullisque striis donata. Impressio arguit alteri cuidam adhæsisse. Sapor pulpæ, ex albo in fuicum inclinantis (fortè ob vetuftatem) ac firma, amaricans ac ingratus. Caterum oleaginofa, ut impressa aciculæ acies prodidit: juxta enim oleaginofum quid exsudabat haud secus ac Nuci mo-

Chatæ ab acu punctatæ.

Gor arbor * Scaligero juxta fluyium Nigir oritur, cujus fructus Caftaneæ fimilis sed amarus. Jo. 181. part. 20. Leo tradit has arbores miranda esse procentatis, satis procul à mari in continente.

4. Castanea Peruana Clus. Park. Peruviana J. B. leporino reni similis C. B. Castanea Peruana

Soharica pene est figura, nifi haberet latera paulò depreffiora, præsertim ubi pediculo inhæssir, coruce satis crasso, i fragili tamen & velut fungoso, obduda, coloris ex susco aliquantulum slavescentis. Huie subsunt innumeræ, tenues quidem, sed firmæ spinæ, putamini quod nucleum includit tenaciter inharentes. Ipsum putamen fuscum est, non densum, sed lentum & fractu contumax, interiore pare lave & fjelendidum, quo continetur nucleus Amygdalæ [fuo putamine liberæ] mag-nitudine ac colore, forma autem Leporino reni fimilis, intus albus, fapore dulcis ferè ur Amygdala aut Castanea vulgaris.

5. Castaneæ purgatrices J. B. Castanea purgatrix C. B. Americana cathartica Park;

Fructus est arboris cujusdam vasta, Castanea: similis, sed calyce lavi, non ut earum echinato. Eo calyce fructus continetur Castanea: non admodum absimilis, sed sine cortice & ferè quadratus, in duas partes divisus, medium intercursante, & totum deinde ambiente pellicula.

Ex maritimis Nicaraguæ invehitur in Novam Hispaniam. Editur hic fructus viridis, aut contusus vino exceptus: si siccus, ejus pulvis ex vino aut gallinæ jusculo sumitur. Datur etiam tostus, ut minùs purget. Quocunq, tandem modo fumptus fine moleftia purgat, corpore ritè praparato, debito modo exhibita. Pellicula illa exterior interno folicitè detrahenda & abjicienda eft, aliàs nimis violenter purgat & gravia fymptomata inducit.

* P. 3. T. 32.

6. Castanea * Malabarica Angelina dicta. Ansjeli H. M. Angelina Zanoni Acosta. An Angelina arbor C. B?

Arbor est vastæ magnitudinis, sedecim pedum mensuram crassicie non rarò superans, multisque ramis, rotundis, geniculatis, hirfutis, fubasperis & spadiceis donata. Lignum solidum, prædurum, albicans, intus subrufum, crasso, viridi, ac intus albicante cortice tectum, qui insuper cincrea & austeri saporis crusta squamosa obductus est.

Radix crassa, albicans, fibrata, cortice crasso, candido, cuticula rubicunda & squamosa obducto tecta, odoris & faporis fylvestris & ingrati.

Folia brevibus rotundis ac hirfutis pediculis ramorum geniculis ordine decuffato inharent, oblongo-rotunda, denfa, glabra, longitudine spithamam, latitudine palmum æquantia, supernè colore ex atrovirescente nitentia, infernè viridi dilutiore, necnon brevibus ac lanuginosis pilis obsita, adeóq, aspera, & manui tangentis adhærentia. At vero tenella folia è vertice ramorum prodeunt, spadiceo-viridi, villoso involucro inclusa, ut in Tilia cernitur: ipsa verò arbor cum tenerior est, in tres plerunq, lacinias incifa funt folia.

Florum loco supremis ramis julos arbor hæc producit virides, intus albicantes, teretes ac lanuginosos, longitudine spithamam, crassitie digitum æquantes, sique siccati candelarum instar à pueris

Finctus Angelica dicti rotundis, craffis, spadiceis ac lanuginosis pendent petiolis oblongo rotundi, cortice crasso, aculeato, seu potius echinato viridi & dein flavescente obducti, fructibus Daturze haud absimiles, at pugni magnitudinem superantes: intus verò, uti in Jaca cernitur, alii minores fructus, oblongo-rotundi, ac lulcati intra corticem & medullam occultantur, fabarum aut caftanearum ad instar, saporis acido dulcis & vinosi, odorísque fragrantis: necnon integro fructu discisso lacteus fuccus exstillat.

Crescit locis petrosis & arenosis ubique in Malabar, imprimis in sylvis Kalycolan. Singulis annis mense viz. Decembri fructus profert maturos, ac integrum seculum fructifera manet.

Folia exiccata calefactáque artubus imposita eorum dolorem ac rigiditatem demulcent. Eadem testiculorum intumescentiam ex contusione vel quavis externa vi ortam, ut & v sextitu i ardua-Tourista discutiunt, at in pulverem redacta, & cum unquento albo caphurato forinfecus applicita Bubones venereos curant, vel cum radice curcuma trita, atq indies parti affecta affricta, vi lua aftringente valorum orificia consolidando invereratum hamorrhoidum fluxum plane reprimunt. Fructus verò immaturi aviduis comelti diarrheam facilè excitant, quam arbonis radices e cortices pari fa-cilitate fedant. At oleum è fr. chibus coche syreffium, vel un tu fumptum, vel foris aplicitum ap-petitum excitat ac alimentorum in ventriculo fermentationem luvat: Idem cum affato et trito Allio, necnon coagulato lacte frixum & podici admotum hæmorrhoidum dolores potenter sedat.

Ex ligno ingentes cifta & naves fabricantur, & ex hujufmodi arboribus excavatis naviculas Indi conficiunt quas Mansjous appellant, quarum nonnullæ longitudine 80, latitudine novem pedes fuperant. At verò naves ex ligno hujus arboris, quamvis duro, constructæ vermium putredini obnoxiæ funt in aquis fluminum minime falfis.

Lib. XXV.

CAP. V.

De Quercu.

Δ PM Græcis generale nomen eft, omnes arbores glandiferas complectens, quas una voce comprehendi posse Latino sermone negat Plinius. Quercus enim inter Δ pm differentias ab codem recensetur. Verum quoniam Quercus nomen à vulgo extenditur ad omnes glandiferarum species fignificandas, nos non inviti, cum J. Bauhino, (ne quid novi fapere velle videamur) Quercum loco genericæ vocis ufurpabimus. Quercus Jovi facra erat, quòd vitæ caufa in hac primum arbore mortalibus fuit, qui primum glande vescerentur.

Et quæ deciderant patula Jovis arbore glandes.

Hujus enim fructu suos populos primum aluisse dicitur, ante fruges inventas. Civica corona, militum apud Romanos virtutis infigne clariffimam, è Querna fronde fiebat, de qua differentem lege Plinium. Civica dicta est quoniam dabatur ob civem servatum.

Quercus vox vel primitiva est, vel ignota originis. Vossius forte à xeres o quod valet durus, after, dictam putat. Est enim ligni duri & corticis asperi : quòd non verifimile nobis.

1. 2. Quercus vulgaris brevibus ac longis pediculis J. B. vulgaris Gcr. latifolia mas, qua brevi pediculo eft C. B. item Quercus cum longis pediculis cjuidem. The Common Oak.

Vix ulli genti Europaza (inquit J. Bauhinus) incognitam putamus Quercum vulgarem, recto, craffiffimo, vasto, ac valido caudice, nec minus firma materie; crasso, intus ruso, rimoso, scabróque cortice [in caudice & ramis majoribus, nam in furculis & ramis minoribus lævis est & nigricans aut cinereus] brachiis longè latéque luxuriantibus magnam innoxiámque umbram loco inducentibus: foliss longis, fumma parte obtufis, ad latera profundis anfractibus & crebris finuatis, præfertim in vetustiore arbore, minus in ea que cesa novam frondem emittit, glabris, nitidis, obscurè virentibus, pediculis brevibus nixis, costâ media utrinque elata & eminente, sed magis aversa parte, singulatim nascentibus. In hac arbore nucamenta seu juli observantur, in quadrantalibus tenuibus pediculis ex natennous. In nac arnore nucamenta leu jau oblervantur, în quadrantalibus tenuibus pediculis ex certis intervallis mufcofi, ex apiculis felfilishs herbidis, codem pundeo pluribus exortis compoliri, fic ut interdum verticillatim ligulam cui adharent coronent. Observantur quoq, 8c glandium rudimenta, tanquam globuli minimi purpurantes 8c hirifut (qui mihi J. Bauhino "Inclusus") privatis pedi- Non julot culis indentia. Glandes in calyculus fuis sice cepulis seffiles, vel furculo proxime adharent, vel lon pro faribus gis tenuibifque pediculis appendiuntur. Arque esti magnitudine varients, unciam tamen communiter babenus. longæ funt, corticosa membrana tectæ punicea, [potius leucophæa feu Bætica] nucleo callofo, acerbo & austero, quemadmodum & cupula exterius asperiuscula, interius lavis, pradicto cortice multò denfior, vix tertiam glandis partem capiens. Aculeus in fummo glandis fastigio eminet, brevior & minus pungens. Specterne glandes fimul coharent, authina, rarò unica prodir: pediculus eas fuffines inde nafcitur ubi ramo folium adhæret.

Arbor hac in Anglia fylvis & sepibus ubique vulgatistima & nemini non nota; nec in Anglia * Species ea tantum sed per totam etiam Europam: nec ullum fere solum refugit. Ejus aliquot seu species seu va- que tietates observantur. Dalechampius in Hist. Lugd. duplicis meminit, nimirum maris, quam descri. Pediculis. pfimus, & famina, in faxofis & asperis locis fere nascentis, mare humilioris, cortice in tenellis surculis rubescente, non ut in illa albescente, folio minore, breviore, angustiore, antrossum magis acuminato, tam densis laciniis sinuoso lateribus, ut eminus crispum videatur; latiùs & nitidiùs virente, glande pufilla & strigosa: quin & sœminæ varietatis in aliis quercetis provenientis, folio quàm maris breviore, antroffum latiore & magis obtufo, inferne pallido, cortice ramorum nigriore; glan-dibus minimis, in ramorum & furculorum vertice prodeuntibus; interdum fenis aut quinis, fape ternis aut quaternis, rarò binis, rariffimè fingulatibus, quafi digito retufis, aculeo minimo, parum e calyce prodeuntibus, sed ci firmiter annexis. Verum non species diversa, sed varietates potius accidentales à loco aut semine ortum ducentes nobis videntur hæ differentiæ; ut & aliæ ab aliis Botanicis proposita. At Quercum cum longis pediculis J. B. ab ea qua-glandem cum brevibus fert pediculis revera specie differre existimamus. Hæc enim glandem non brevibus tantum pediculis hærentem fert, sed nullis, ipsis calycibus earum ramis immediate adnascentibus. Harum gemina conspicitur varietas, una cum majoribus glandibus, binis aut ternis; altera cum minoribus, ternis aut quaternis. Istarum Quercuum differentiam vix ponere possumus; nisi quis earum que brevi aut nullo pediculo sunt folia inspicere velit splendidiora & paulo firmiora.

Quatuor primas Quercus species in Pinace C. B. hoc capite comprehendo. Ex sunt, I. Quercus laufolia mas, quæ brevi est pediculo.

II. Quercus latifolia fœmina, i. e. platyphyllos fœmina Lugd. superius descripta. III. Quercus latifolia perpetuò virens, qualis in Thurino agro ubi Sybaris fluit, Theophr. & Plinius meminere; qualem etiam Glufius in montibus Calpi freroque Herculeo vicinis virere femper

Lacus Vires

ait. Lugdunensis quoq, Hist. in Appennino & Andium Gallicx gentis agris reperiri refert. Nec enim has arbores à reliquis latifolis Quercubus specie distingui exiltimo.

IV. Quercus cum longo pediculo; quæ est nostra vulgaris Anglica; quæque sola, quod sciam, è Quercus speciobus in Anglia sponte nata reperitur. Nam quas D. Evelynus in Sylva proponit pro e Quercus ipecueus in rangua iponte inata resonant. Assau que. Se seriorm au syrva proponti pro varietatibus potus quam pro diffrincis Quercus feccebus habeo. Glandium autem respectumnumere funt Quercus differentia. Nomina & descriptiones variarum Quercus (peccerum à Veteribus, etc.) Propositiones descriptiones variarum quercus (peccerum à Veteribus, etc.) re unt Queuemunicum.

Theophrafto & Plinio, propolita, Quercubus hode notis accommodare difficillimum judicamus, quod Theophrafto & Plinio, propolita, Quercubus hode notis accommodare difficillimum judicamus, quod y inde patet, quod doctiffimi Botanici, qui id tentarunt inter se minime consentant. Quocirca vel inde patet, quod doctiffimi Botanici, qui id tentarunt inter se minime consentant. Quocirca vel inde patet, quod doctiffimi Botanici, qui id tentarunt inter se minime consentant. cum nec nos quicquam certi habemus quod adferamus, de its omnino tacere malunus quam nihil dicere, & Lectorem adhuc incertiorem dimittere.

Quercus latifolia ampliffima circa Viennam Clusius meminit, cujus omnes glandes oblongis pediculis dependentes quasi viridi quadam excrescentia, multis inaqualibus angulis prædita & scabra inclusæ erant, quæ reficcata gallarum modò dura & firma erat. Hæ excrescentiæ proculdubio accidentaria erant, & insectis originem suam debebant; & proinde in enumeratione specierum Quercis nulla

earum ratio habenda est.

1386

3. Quercus parva, seve Phogus Gracorum & Esculus Plinii C. B. Phogus vel Esculus J. B. Phagus sive Esculus Park.

Fagus Theophrasto dicta, vocis argumento Latinis Esculus, quòd glans ejus esculenta & dulcisfima esset: Brevis est arbor, in orbem comola, non erecta, caudice crassissimo: folio quam Hemeris angustiore & breviore, obscuriùs virente, infernè candicante, glande dulcissima, terete, longa, è brevi crassoque pediculo subrecta, calyce multum ejus complectente, tenacius harente in ramorum furculis, ad exortum fingulorum propernodum foliorum unica, rarò gemina, graciliore quàm in Latifolia & magis acuminata, aculeo fuo magis pungente.

Reperitur & in hoc genere arbor, que glandem fert superiori omnino figura similem, sed cras-

fiorem, altiorem, pleniorem, ob molis sux pondus è calice facilè deciduum.

Esculus, si Virgilio credimus, quantum vertice ad auras Ætherias tantum radice in Tartara tendit.

Bellonius Quercus cujusdam meminit in Trachonitide provenientis, quam Esculum vocat, & Græcis antiquis, erroneè, platyphyllon statuit, qui fert glandem, magnitudine ovi columbini, qua posfent victitare homines tempore famis, ad gustum enim (inquit) Castanea accedit. Hac Scaligeri Ouercus peregrina feu Mauritanica videtur que grandem fert glandem, oblongam, fapore longe dulciore & delicatiore quam Caftanea. Nam Hilpani, qui arborem Euzimam vocant, glandes verò Vellotas has ob suavitatem sub cineribus tostas mensis secundis apponunt.

Arbor hæc diversa videtur ab Esculo Dalechampii, cujus descriptionem dedimus. Veleniæ nomen, & quòd glandium calyces pro coris præparandis usurpantur, Cerri speciem esse arguit. Aliam præterea Quercús speciem memorat Bellonius à nostris diversam, quam Veteribus ignotam

arbitratur, cujus glandes minoribus Fabis haud funt majores

Nos cum C. Bauhino sentimus Robur primum Clusii Phagum seu Esculum esse Dalech. Nos can C. Sammo istitutus recom printing sant sagain et recom the Barcoll behavior possible une quaque multer hujus posifirmum glande intelligendus est Plinius, cam air, Glandes opes esse une quaque multerum gentium, etiam pase gaudentium, confar: net modo inopia frugum arefactii melitur farina, spillaturque in paniu usum; quin & bodie per Hispanius secundus mensu glam; insertium. Dulcior cadem in citation particular descriptions and confirmum secundus particular descriptions. nere cotta. Esculi tamen glande, vel sub prunis cocta, vel in aqua elixa, cum vescuntur rustici gravitate capitis tentantur & velut inebriantur, non aliter quam qui Lolium pani commixtum edenat,

Ego equidem suspens Esculum Dalech. non differre specie à Quercu latifolia vulgari. Bellonii Esculum pro specie distincta habeo.

4. Robur II. Clusti J.B. Quercus folius molli lanugine pubescentibus altera species C.B.

Quercus ferè magnitudine in Austria, Stiria & Pannonia crescens, strigosius est Quercu, ligno duriore, folio minùs amplo, altera parte nonnihil incano; exiguam glandem fert. Confiderandum proponit J. Bauhinus, quantum hoc Robur differat à Quercu vulgari cum glan-dibus fine longis pediculis minoribus. Ego libenter eundem fenferim, ne species temere multiplicen-

5. Robur III. Clusii J. B. Quercus gallam exigua nucis magnitudine ferens C. B.

Clus. Humilior eft, & interdum humanam altitudinem non excedens, alioqui priori omnino fimilis, tum facie, tum foliorum formă canitiéque, ut videatur illius pumilum genus effe. Fert hac prægrandem gallam, exigui Mali magnitudine, copiolissimam ramo ferè contiguara, &c.

In multis Castellæ veteris montibus frequens est, & plerunque numerosis ab eadem radice stolonibus fruticat. Harum ramis contortis, deinde fissis & exsiccatis tædarum loco rustici alicubi

6. Robur

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

1 287

6. Robur IV. Clusti J. B. Quercus folius muricatus non spinosis, glande superiori simili C.B.

Clus.

In arborem excrescit pusillum: ejus item folia minora sunt, duriora, angustioráque, nec adeò profundè incisa & finuata, sed veluti aculeatis denticulis tantùm serrata, infernè quidem candican-tia, sed nulla molli lanugine aspersa.

Frequenter etiam ista alit gallam superiori similem, & tuberculis acutis ornatam, pallidiore tamen

7. Robur V. Clusii J. B. Quercus foliis muricatis minor C. B.

Priori ferè fimilis est, sed stolonibus brevioribus, & magis contortis, rugosioreque cortice : gallæ item extremis ramulis nascuntur, aliis minores, læves & sine tuberculis, colore ex ruso nigricante. Nascitur utruma, hoc genus in Lustraniz solitudinibus, itinere Ulystipponensi, non procul Ebora, Local. & ab incolis Carvalla nuncupatur.

8. Robur VII. Clusis J. B. Quercus pedem vix superans C. B.

Cluf.

Adeò humile est hocgenus, ut rarò pedem magnitudine superet: ramuli tennes & flexibiles, vulgaris Quercûs virgultis fimillimi. Folia ad proxime descriptas accedunt, sed aliquantum majora & molliora. Hoc fert glandem Quernæ vulgari brevi minorem interdum etiam craffiorem, calyce planiore, admodum amaram. In reliquis generibus nullas observavit glandes Clusius, præterquam

Inter Riofrio & Aldea Galega solo arenoso, non procul Ulyssippone invenit Clusius frequen. Locus.

9. Robur VI. Clusii J. B. Quercus bumilis gallis binis, ternis aut pluribus simul junctis C. B.

Humile est, nec humanam altitudinem excedit, fruticis potius quam arboris nomine donandum, tenuibus & lentis ramis; foliis secundo ferè similibus, sed minoribus, nec adeò sinuosis, minorum gallarum, quæ plerunq binæ, ternæ vel plures fimul nascuntur, admodum ferax.

Nascitur in Austria & Pannonia, ubi Rustici cum secundo confundunt. Mirum Clusio tot Roboris species observatas cum nobis in Germania & Italia peregrinantibus nè una quidem occurreret. An ex diverfitate Gallarum certo colligi possit specierum diversitas dubito.

Ægilops froe Cerrus mas møjore glande Park. Quercus calyce echinato, glande møjore С.В. Агфан- Ідеочип, Аfrи Мангонип, Latimorum Сеггив ерибет, Сетги Ægilops, Аffris Тheophrafis putata J. В.

Hujus glandium calyces Venetiis vidimus, ubi Vallonia dicuntur, ab Apollonia Dalmatiæ urbe hodie Vallonia dicta unde adferuntur, nomine accepto. Eorum usus idem est qui corucis Querni apud nos, nimirum ad coria denfanda.

Glandis hujus calycem à Valerando Dourez Justinopoli allatum fic describit J. Bauhinus : Cavitas ejus sescunciam in diametro habuit, paulo minùs alta, quem undiq, crassa, rigidáque cre-

berrima spicula obvallant, præruptæ rupis fragmenti æmulum, non minus ternis unciis in diametro habentem, internè hirsutum: squame late sunt, in cinereo candicantes. An arbor ipsa à quoquam descripta sit nescio: nam quæ visuntur itinere à Pesaro ad Romam, quas describit Lobelius, easdem esse puto cum nobis visis circa lacum Volsniensem, hæ autem Cerri minore & mitiore minúsq echinato calyce erant.

Nec alia videtur cujus rami ad J. Bauhinum missi à Dalechampio. Folia habuit vulgaris Quercus, sed ut longiora, ità in tenuiores altioresq, lacinias divisa, superne lucida, subtus autem cinerea. Caterum proxime ligno adharent fructus, calycibus hispidis & senticosis, unciam latis, glande tamen nondum matura, fimilibus planè calycibus Quercûs Burgundicæ echinato calyce,

Folia Cerri nobis observatæ circa lacum Volsiniensem in Etruria omnino talia erant qualia hic

describis J. Bauhinus, sed glandium calyces diversi à calycibus Cerri Vallonia dictis.

Usus calycum est ad inficiendos atro colore pannos Gallarum vice: Sed illis tinctura dilutior, Usu. fugacior, viliórq, eft. J. B.

11. Glandis magnus calyx Cluf. exot. J. B.

Quem ex Wingandecaew Virginiæ delatum habuit Clufius parum admodum differt à supra descripto Valloniæ calyce; non tamen eundem affirmare audemus ob loci natalis distantiam. C. Bauhinus Glandem Virgineam vocat.

12. Haliphlaos five Cerrus famina minore glande Park. Haliphlaos putata, & Cerrus famina Dalechampii J. B. Quercus calyce hispido, glande minore C.B.

Clusius sic describit, Eadern altitudine qua vulgaris Quercus, atq, etiam celsiore assurgit, caudice erectiore, corticéque craffiore & magis scabro; Folia frequentioribus incisuris, sed minus altis divisa habet quam Quercus [at à nobis observata in Etruria Cerrus folia habuit profundiùs sinuata seu potius faciniata, quam vulgaris Quercus] longioribus tenuioribus, pediculis inharentia; ramulos breviores frequentibulque nodis oblitos, gemmas minores, & aliquot gracilibus foliolis, ceu staminibus aut villis, septas: Calyon brevi crassoque pediculo annotinis ramulis adnatos, non in soliorum Bbbbbb 2

Facult.

Vires & Ulus.

De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti. Lib. XXV.

1289

alis, omnino hispidos & molliter echinatos, in quibus glans est querna, paulò brevior & obtusiore mucrone pradita, qua Autumno maturitatem consequitur. Adharent interdum inter folia multis fquamis constantia capita. [Hac excrescentia quadam funt, quales in Salicibus frequenter cernuntur, Rolæ dichæ] Materies ejus candidior, laxiórque & ad opera minus apta à Rusticis cen-

Non modò in Viennensi saltu, sed eriam in plerisq. Pannoniz sylvis frequens est.

Quod habet de fragmentis hujus arboris in lapidem commutatis, non natura ligni fed ingenio foli in quo sepulta erant, aut vapori cuidam petrificanti qui in ejus poros se infinuans totum lignum permeavit, tribuendum arbitror. Nam & alia etiam ligna præter Quercinum alicubi lapidescere deprehenduntur.

Quercus Burgundica calyce hispido J.B. C. B.

Quam uterque Bauhinus præcedenti eandem esse suspicatur J. B. sic describit,

Quant mesque pountins precuentin sanioni ett angleatur j. D. no ostenny, Glandes non multo vulgaribus majores erant, aut certe pares: Calty, paulò major, interim echinatis spiculis, non rigidis tamen, fatis, longis horret, aut ternas & quaternas proxime junchas, non tantum singulares extremitati ramulorum adharrentes. Folia verò partim nobis à vulgaribus differre apparet, nisi quòd accedere videantur ad colorem foliorum Quercus pediculo brevi vel sine differre apparet, nisi quòd accedere videantur ad colorem foliorum Quercus pediculo brevi vel sine

Copiosè nascitur in Apennino, & in Burgundia, quà itur Vesuntio Dolam.

Hemeridis cujusdam seu Quercus pumilæ in Nova Anglia nascentis.

Mentionem factam invenio in D. Evelyni Sylva, inq. Actis Philosophicis Londinensibus.

Δροδ materies, autore Theophrasto, spissa, dura, adeóq, slexum nullum recipit, tam navibus, quàm

domibus commoda; necnon in terra obruta durat.

Hujus foliis præ reliquis omnibus conservatum debemus melleum liquorem rorémve ex aere de-Laujus torns pra trasque summos somme accomes months against notative as are deficendenterm, ex quo apse mella conficunt. Butter. Trati. de Apitus, cap. 6. n. 40. 6º Theophr. lib. de melle. Plumius ciam lib.16.e.8. Conftat, inquit, rores melleos è coelo cadentes non aliis magis infidere frondibus.

Aliquando idem præftant Acer minus & Corylus, sed parcé. Idem Busler. iirid. Mirum sanè melleum rorem harum tantum arborum non aliarum folis insidere. An quòd harum solia denfiora funt, adeóque rorem facilius reflectunt & condensant, qui in aliarum arborum folia, (que nora lunt, aucuque ruenn tacuns renecuan ex contennans qui ni anatum abotum tona (que rariora & fpongiofiora funt) facile penetrat & fe infinuat? Adde quod fuperficies horumes comm glabra & velut polita eft, adeòque conducir ad humorem incidentem fiftendum & congelandum; quemadmodum videmus speculi superficiem affantis halitum ilico denfare, & in guttulas brevi cogere. An forté fimilitudo quadam & quafi cognatio intercedat inter particulas forum hujus arboris, corúmve poros & roris mellei, quo hic iis facilius & promptius adha-

Mirum eriam nobis videtur quod apud Cordum legitur, Constare omnibus, qui usq, ad extremam senectutem apum naturam scrutati sunt rusticis, apes ipsas mellificaturas tantum è floribus colle-Etum liquorem in favis reponere, rorem verò melleum cùm decidit haudquaquam ad favos convehere, quod ipfi quoq (inquir) verum esse deprehendimus. Hinc quamvis mellito rore delapso ad eum frequentes convolant apes, minime tamen ut eum in alvearia convehant, sed tanquam ad cibum & pastum, quo adeò se replent, ut prorfus inertes & ignavæ reddantur, multæque moriantur. Iraq, ruftici dicere solent, mellitos rores bonum quidem pastum apibus prabere, sed ad mel-lificandum minimè conducere. Hxc Cordus. Nobis tamen planè contrarum videtur, issq qui apum naturam, actiones, totamq œconomiam diligenter & curiose observarunt ingeniosis & eruagum incutant, actions, tocath, economian ungented to embot out attaining the deficiency of the definite quibts plus fidendum quain rufficorum vulgo, qui receptas majorum traditiones fine examine fequi & amplecti, ifique mordicus adhartefeere folent. Obfervavimus enim rore melleo delapfo sequi co ampiecti, inque morticios aniacreaces notata. Concertariamo sinti otre inetto detaplo integra fere apuni examina, pancifiamo domi relicito, evolare, miráqi induftria & maxima fettinatione fife melle onerare, & ad alvearia convehere, multoties eundo redeundóq donec calor folaris rorem vel diffipaverat vel condensaverat.

Folia Quercuum nascentium circa ripam rivuli percelebris ad oppidum Smolnicium in provincia Hungariæ Zepusiensi, non procul à monte Carpatho siti, Autumni tempore delabuntur in rivum, & sic metamorphosi quadam in as mutantur, sicut ferrum in hac aqua infusum in cuprum transmutatur: Ex observatione Wolfangi Wedelii Ephem. German. Ann. 6, & 7. & Itine-

rar. D. Brown. Communicavit D. T. R. Quod ad vires attinet, Quercus omnis (poffis & dicere omnibus suis partibus) autore Dioscoride, adstrictoriam vim habet; maximè verò astringit membranacea tunica qua corticem & caudicem ipsim interjacet, similiter & ea qua circa glandem est sub putamine. Harum autem decoctum datur celliacis, dyfentericis & fanguinem exterantibus: Ezdem tritas fluxione laborantibus feminis in peffis fubduntur. Sed & glandes eoldem effectus habent, urinam quoq, cient [miratur Jo. Bauhinus qua id facultate præstant. Respondeo adstrictoria, qua sanguinem velut coagulando serum ab co separant, adeóg, illud copiosius per renes excernitur. Non alia serè ratione quam alumen aliáve aditringentia pituitam ex ore eliciunt, nam partes folidiores constringendo & comprimendo humorem in iis contentum exprimunt.]

Si comedantur capitis dolorem inducunt, & flatus gignunt. Difficilis sunt concoctionis, tardius delcendum & crudos humores gignunt: propterea eas porcis faginandis relinquimus: hoc enim pe-cus diffusium & grandistimum faciunt, ut Varro scribit, & testatur experientia

Glandium & corticis decoctum contra toxica prodest ex lacte vaccino potum. Non probat hoc J. Bauhinus contra toxica assumpta, potissimum in principio: Si tamen vomitus vel alvi sluxus multum vexent, rejecto toxico per vomitum vel alvum, prodesse tunc posse existimat. Crudæ ac in tritæ inflammationes illitu leniunt; vulneribus etiam recentibus utiliter imponuntur Galeni experi-

Aqua è foliis Quercus juvenis destillata præscribitur ad album mulierum profluvium, ad dysente-

Quidam glandes aridas adversus calculum exhibent, nescio quo successi, inquit J. Bauhinus. Bartholinus de Medicin. Danorum domestic, refert Norwegos aliosa, Septentrionales in inopia

frumenti conficere panem è glandibus quercinis. Folia tenera & rubicunda, vino decocta colluta ac gargarifata dentium dolorem fedant à fluxionibus ortam, sed sape hoc decocto calido os colluendum; quo experimento nos sape felicissimi usos suisse testamur, etiam in inveteratis dentium doloribus. J. B.

Ut verbo dicam, Quercús partes omnes, cortex, folia, cupular, glandes, ac etiam lignum ipfum, ad fluxum omnem alvi, uteri, feminis, fanguinis fiftendum utiles funt, & ad omnia quibufcunq, ad-

Lithotomi ad vulnus urethræ inflictum sanandum & consolidandum utuntur balneo è cortice Quercus in aqua decocto.

Corticis in scobem commoliti infignis & frequentissimus usus est coriariis ad coria preparanda: & ad hunc usum aliis omnibus adstringentibus antecellere nobis videtur. Coria enim Anglica, quæ eo densantur, reliquis Europæis soliditatis & durationis respectu palmam præripiunt.

Carbones optimos è Quercu, tanquam materia spississima fieri auctor Theophrastus, solidissimos etiam effe ait & firmiores cateris.

Ligni usum nemo facile declaraverit. Vix enim aliud habeas in hoc nostro orbe perennius. quódo, ad plures ulus necessarios accommodari possit ac soleat, ut ad adificia, naves, & instrumenta, tam ea que interra, quam aquis usui esse possunt. Fiunt ex eo dolia vinaria catteris omnibus

praftantiora & íola ferè bona. Hactenus J. Bauhinus. In adificiis immensum durat, modò ab humore nimio defendatur, imo vetuftate ita indurefcit, ut chalybis aciem retundat, imò ipfius propemodum ferri foliditatem & renitentiam acquirat. At nec aliud lignum adversus viciffitudines humoris & ficcitatis magis firma & pertinax, & ab iifdem difficiliùs corruptibilis.

Navigiis extruendis præ alia quacunq, materie idonea est, quòd tenax & flexuræ patiens, quòd firma nec tamen nimis ponderofa, quòd aquam difficulter admittat, quòd percussa aut globis tormentariis trajecta non facile findatur aut rimas agat.

Quercus autem Anglica ad naves fabricandas præcipuæ æstimationis est, aliiso, omnibus præstare cenfetur.

Quamvis autem alia nonnulla ligna, ut v. g. Buxus, Cornus, Ebenus, Lignum Brafilianum, aliáque Indica, duriora, folidiora & ponderofiora fint, pleraq, tamen fragiliora, nec ponderibus incumbentibus sustinendis adeò apta & commoda observantur.

bus intimentos accorações comminado contratinatorios exercimentitios producir fructus ac Quercus. Mulla eft abor que prater genuinum tot figurios & excrementitios producir fructus ac Quercus. Hi à Theophratho enumerantur, Hill. Plant. lib. 3, cap. S. item à Plinio. Vide Verulamii Nat. Hill. cent. 7, exper. 63; Hi fructus arboris non flunt, fed exercifecntia quadam & cumores prater nature. ram infectorum morfibus, lancinationibus aut afflatibus venenatis originem fuam debentes. Infecta enim hujus arboris gemmas, folia, furculos teneriores pungentes, humorem aliquem venenofum per vulnus instillant, qui tumorem præter naturam excitat. Fortè etiam ova duntaxat venenato & fermentativo humore delibuta, nullo vulnere inflicto ibidem deponunt, qui sufficit contagio solo succo nutritio alterando & in motus irregulares compellendo. Hi autem tumores & excrefcentiz quamvis arboris respectu præternaturales sunt; à natura tamen destinantur ut sint velut matrices & uteri, insectorum eorundem ovis excipiendis, tuendis, fovendis, fœtibus excludendis, editisa, alendis inser-

Horum autem excrementorum notiffima & utiliffima funt Gallæ, Græcis unides dictæ. Harum multæ funt species, magnitudine, colore, lævitate aut asperitate superficiei, pondere, figurå differentes de quibus prolixius agere magis curiosum esset quam utile. Placet tamen Gallæ Ossicinarum descriptionem è J. Bauhini historia petitam subjungere.

Gallæ Officinarum vulgatiffimæ rotundæ funt, leves, foraminulis pertufæ, læves, paucis interdum tuberculis asperatæ, interdum multis & angulosæ, magnitudine variæ, unciam amplæ, quamvis magna ex parte infra substiftant; sunt etiam majores, rotundar, interdum turbinata ac pyriformes, colore ruffo, levi mallej ictu fragiles, intus ungue friabiles, cavernosa, fungosa, guitu adstringente

C. Bauhinus has species recenset. 1. Gallam maximam orbiculatam, que duplex Orientalis que fortaffe Galla maxima exotica J. B. ori gallinacei magnitudine, & Provincialis aut Ilyirca. 2. Gal. oblongam. 3. Gallam minorem. 4 Gal. galericularam. 5. Gal. angulolam. 6. Gal. umbilicatam. 7. Gal. Bratilianam quinquangulam. Alias adhuc varietates habet J. Bauhinus, quas apud ipsum vide. Variant enim hoc genus excrescentiz pro natura arborum è quibus oriuntur, insectorum quorum matrices sunt, & forte etiam locorum in quibus inveniuntur.

Quòd Theophrastus & Plinius scribunt Gallam confertim & subito noctu oriri, unaque die augeri nobis non videtur verifimile.

Quæ glandem ferunt (inquit Plinius) omnes & gallam. Alii Robori duntaxat proprium effe volunt, gallam proferre; Nos potiùs Plinio affentimur Quercum nimirum omnem gallam producere, ar non omnibus in locis : in Anglia enim nullus unquam auditus eft gallarum proventus : quòd infecta illa quibus ortum debent in Anglia non inveniantur, ut nobis quidem videtur. Gallas enim Quercui latifolia nostrati simili, & specie (ut putamus) eidem in exteris regionibus adnascentes vi-

Bbbbbb 3

Gallæ tinctoribus magni usis funt ad pannos auto colore inficiencios: Ex iis etiam cum calchantho, gumni, & vino atramentum feriprorium optimum paratur hoc modo,

Gallarum 3iiij. Calcanthi 311

Gallas craffiulculè contritas in vini Gallici rubri, (quod Claretum nostrates vocant) Sextarus duobus [a quart] infundas per novem dies, vas prope gener collocando, & liquorem quotidie tudicula agrando aut commovendo. Deinde Calcanthum & Gummi immittas; & cum unum amdicula agrando aut commovendo. plus dem Acterit, atramentum ufui idoneum erit. Litera hoc atramento exaratz in charta diuturnitate temporis colorem non mutabunt.

mitate tempora concretii non mutatumite.

Galla vehementer adfiringunt: Tritz, autore Diofootide, gingivarum & Columella fluxiones infuperq, oris ulculcula cohibent. Quod verò in earum medio eft, dentium cavernis inditum dololat. Cœliacis & dylentericis in aqua aut vino tritz, seu illitæ, seu bbitz, conveniunt, necnon obsoniis additæ; Item crematæ & in vino aut aceto extinctæ, quomodo & menses sistunt & vulvæ procidentiam. In furma, ubi quid adfiringere, fiftere aut ficcare opus est, usurpandar funt. Tritarum pulvis intus assumption in vino austero aliove conveniente vehiculo certo experimento diar-

Ad bubonocelen, epiplocelen & enterocelen quidam pharmacopœus utebatur liquore stillato ex Gallis Orientalibus, & multos licet ztate provectos sanabat. Liquor non est oleum, sed aqua cum

qua Sal quoddam volatile ascendit. D. Hulse è Chesneau. Præter Gallas alia etiam multa excrementa seu tumores præter naturam in Quercubus observantur,

1. Pilulæ foliorum Quercus, J.B. aquosæ C.B. quæ aversæ seu terram spectanti foliorum parti plerung, adnascuntur, læves, fungodar pallidæ aut parte Soli oppofita rubentes, fapore fibacido & adftringente molles, exquitiré plurimim rotundæ, pifo non multo majores, & exiguam gallam rarò aquantes, vetuftatéq, corrugantur. Vermiculum intus alunt, qui in muscam figuratur, de quo con-

Plant. P. 2.

Ha in folis Quercum frequentiffima inveniuntur in Anglia.

Ha in folis Quercum frequentiffima inveniuntur in Anglia.

Ex addrictions argumento iffem viribus quibus Galla praditas effe non male quis dixerit. J.B.

Excrementum Quercuum fungosium J. B. @ais Annies. J. Bauhinus fic describit,

2. Excrementum Quercuum fungosium J. B. @ais Annies. J. Bauhinus fic describit,

Ouercoum vulgarium frondibus verno tempore etam fine pediculo adnafcuntur excrementa fun-gola, rara, laza, fucculenta, acida, infigniter adfringentia. Magnitudo nucis Juglandis aut circiter, superficie inaquali, tuberofa, pulcherrimo rubore plurimum ornata, reliqua parte albida, aut Pomorum instar luteola. In quibus vermiculi hospitantur, qui in iis multas cellulas callosas sibi pro do-

Inveniuntur Maio in Quercubus glandes cum longis pediculis ferentibus. In Anglia frequentif invernantui rotato in Quercuous grances cun tougo peacettis retentious. In Angia frequenti-firma funt & tenimi è vulgo non nota, nec minus copiola in arboribus nonnullis quan fructus ipir. Botanicis tamen noftratusso, su Parkinfono, ginota futile videntur, adeò confusè de illis feribunt, & cum pillus foliorum confundunt; quod & C. Bauhinus etiam facit. An Pilulz in alis ramorum

3. Uva Quercina, quam J. Bauhinus fic deferibit, Radicum Quercis fibris fib terra adnafcitur, & circumnafcitur, Juglandis magnitudine, ex pluri-Radicum Quercis fibris fib terra adnafcitur, & Circumnafcitur, Juglandis magnitudine, ex pluri-bus velut acinis racematim coherentibus (unde & Uva nomen) compacta, fibritantia durâ, intus bus velut acinis racematim coherentibus (unde & Uva nomen) compacta, fibritantia durâ, intus rubentis seu ferruginei coloris, meditullio nonnihil albo, sapore insigniter acerbo & adstrin-

Hujus pulvere nullum præsentius remedium in dysenteria, & in omni alvi fluxu.

Præter has à nobis observatas, & à quoquam facile observabiles Quercuum excrescentias alize berofum jufatem. 7. Foliorum Quercis gemma foraminulenta J. B. C. B. 8. Nodi feu Verrucz Quercum J. B. C.B. 9. Quercis albumen corundem. Excrementum taun caput referens C. B. Ouercuum J. B. C.B. 9. Quercu's albumen eorundem. Excrementum tauri caput referens C. B. Joannes frater Gallis annumerat. His adde è C. B. pinace, 1. Excrementum moro fimile, fed durum admodum, & fractu difficile, è Theoph. & Plin. 2. Excrem. pudendi vinil se figile è Theoph. 3. Pilulz capillata, ex iijdem. 4. Punex quercinus, ex iijdem. Hoc etiam in loco agunt de muíco Quercuum & aliarum arborum, quem Quercuis excrementum villoium appellat C.B. de quo nos libro fecundo inter alios muícos egimus. Hic etiam de Agarico Quercuum aliifque fungis tradents de muicos quercuim super por international de proposition de pro cant; de quibus nos inter reliquos congeneres; Hic denique de visco Quercis & aliarum arborum, de quo nos inter Bacciferas.

CAP. VI.

De Ilice.

Lex Isidoro visum ab illiciendo deducere, quòd mortales cam nondum repertis frugibus in victum elegerint. Sed hoc seguences. Magis verifimile fit effe ab Hebrzo 778 que à robore nomen habet, nempe ab 78 robustus. Vos.

1. Ilex arborea J. B. major glandifera Ger. major aculeata & non aculeata Park. IV. seu solio ro-tundiore, molli modicég; sinuato C. B. necnon I. seu solio oblongo serrato C. B. **Che Bol**me

Arbor est Mali aut Pyri magnitudine, multò frequentioribus brevioribusque ramis prædita quàm Suber, quos laté spargit. Folia perpetua, superne viridia, inferne candicantia, guitu adstringente, folis Suberis minora, & magis orbiculata, in adultis arboribus plerunq, sine aculeis, præter novella sonis primim enata, que aliquantulum incifa & aculeata funt: certe in tenellis arboribus, antequam glandem ferre inciperent omnia folia aculeata obfervabam. Multos in extremis ramulis fert oblongos julos, qui in flavos & muscosos flosculos, polline & tenui pulvere perfuso explicantur. Glandes è floribus non oriuntur (nam sunt inutiles) verum in aliis quibusdam separatis pediculis: ex autem Quernis glandibus funt fimiles; nune majores longioreíq, modo minores & breviores, quæ nonnunquam ante maturitatem nigrescunt, & gummi quoddam reddunt, gustu calidum, saporis tamen non ingrati. Maturarum cortex five putamen nigricat; nucleus candidus, firmus &c dulcis est, præsertim majorum: utræq, tamen à nonnullis maxime expetuntur, illisque non minus avidè vescuntur quam nos Castaneis & Avellanis. Hanc ob causam in foro Salmanticensi, aliisq Hispania locis venales mensibus Octobri & Novembri proponuntur; ut non immerito dixerit Plinius, per Hispanias glandem mensis secundis inferri.

I. Bauhinus brachia ramulósque Ilici incana lanugine obductos esse observavit : inque foliis & ramis excrementum per vernum tempus nigrum & rotundum adnotavit. Theophrastus præterglandem granum quoddam puniceum ferre scripsit.

Differentiz Ilicum mihi accidentariz potiusesse videntur, quam (ut cum Philosophis loquar) specificæ. Nam in arbufculis junioribus folia finuata, aculeata, lata & Agrifolii æmula observavi, in

ctitez. Nam in arbuicuis juniorious foita finuata, acuieata, lata & Agrironi amuta obiervari, in veruftioribus oblonga, aliàs aculeata per margines, aliàs acqualia, neque ferrata neque finuata, & Oleagineis fimilia, prout ea rechè describit Marthiolus, quicquid ali contradicant.

In Herturia alifiq, Italiæ provinciis, præfertim ad mare inferum, inq. Gallia Narbonenfi & Hi. Loui. In Anglia vidi-pania, in fylivis, collibus, & campeltribus martinius paffim & copiosè provenit. In Anglia vidi-mus arbores annofas & grandes quattor aut quinque in Horto D. Francici Williaghby, Wollettoni mus arbores annofas & grandes quattor aut quinque in Horto D. Francici Williaghby, Wollettoni prope Notinghamiam, quæ tamen glandes suas ad maturitatem non perducunt: quoniam hoc genus arbores, etiam locis natalibus, fructum (uum tardiùs perficiunt.

Phellodryn Theophrasti (quam & alio nomine Ariam eidem dictam probat J. Bauhinus) Plinius videtur eandem existimasse cum Subere, quod & Phellos dicitur, siquidem ea omnia Suberi tribuat

quæ Theophrastus Phellodryi.

Phellodrys five Cerro-fugaro Matthioli, cùm nec ab eodem descripta fit, neque Clusio, neq, J. Bau-hino, neque nobis in Italia peregrinantibus usquam conspecta, an ab Ilice specie distincta fit me-ritò dubitamus. Si liceat suspicari exicone (inquit J. Bauhinus) ea accedit ad Smilacem Dale-

Phellodryos quinque species proponit & describit Historia Lugdunensis: verum cum in collibus Rhodano vicinis, aut non procul ab eo diffitis, eas provenire dicat: nos autem libi loi llicis dun taxar varietates qualdam, non species diffinetas, observavimus, Phellodryas illas non arbores vel à fe invicem, vel ab llicibus specie diversa esse sulliciamur; sed llices majores soliis Indenres. Force tamen Phellodrys nigra J. B. species distincts fuerit, quam sic describit,

Phellodrys nigra id nominis à ramis nigricante cortico verhisis & glabris adepta eff. Folia ab Phellodrys. Ilignis differunt, quòd rotundiora multò & latiora, à Smilacis folis quòd longè breviora pro latitu-Ilignis ditterunt, quod rotundora multo x tatora, a amitacs roins quod longe previora per latticine, mindique candida infernis; à Suberis nobis traditi, quod duriora, fipnis mordaciorobus magis horrida. Calyx glandis, tradente Dalechampio lavis eft. Forte hac eft llex folio Agrifolii D. Magnel, quar folia habert pinola Agrifolii, obleure virentia; quam tamen iplamà vulgari Ilica arborea afpecie diverfam effe se nolle statuere att, quotifo, cultura innovarit.

At neq. Smilaces Dalechampii apud historiam Lugd. ab Ilica arborea differer putamus: culm priama proprieta proprieta affect poi sulla present licena qui segonica.

man genus magro Monfpelienti frequentem provenire affeiri, ubinulla prater Ilicem ejus generis arbor, nea, a nobs nea, a D. Magni observata: alterum in collibus Rhodanum respicientibus, totoque co tractu qui a Vienna Allobrobogum Arelaten usque ducit, (ubi nihil aliud prater Ilicem

nobis occurrit) observavit. Aria & Phylica Bellonii quomodo ab Ilice differant, cum eas non describat, nescimus, quæ de iis Aria.

habet collegi; in unum Jo. Bauhinus lib. 7. cap. 3. Hist. Plant.

Ilicistum folia, tum glandes cum Quernis viribus convenium. Hx autem fuibus faginandis utilio-Ujus.

res habentur. Usum in cibis in descriptione artigimus. E ligno fiunt carbones ad metalla fundenda utiliffimi. Matthiolus Hetruscis in pretio esse tradit, non modò quòd ignem diu foveant, sed etiam quòd (ut aiunt) caput minimè tentent. Arborum trunci ad molarum fabricas & alia opera fervantur ob materiæ firmitudinem & durabilitatem, tefte Clusio: Plinius rotarum axibus Ilicem duritia sua utilem esse ait, ut & malleis majoribus.

2. Hex coccigers J.B. Ger. aquifolia five coccigers Park. aculests cocciglandifers C.B. The Scatlet Oak.

Magnitudine multum cedit aliis Ilicibus, ut que non temere ftolones duobus cubitis altiores proferat, eofque non admodum craffos: Folia Aquifolie proxima, minora, muricata, utring, glabra, verum non ità hilari virore nitida. Flores vel potius Julos copiosè fert, mulcolos: glandem verò werum non na imais vinote initia. Eures vei potius juito copiose tett, mucotos: glanoem vero maximam, quod in pumila arbufcula mireris, etiam lligna altera majorem, calyce afperiore. At prateer hac omnia triplicia excrementa in eis oblervantur.

1. Unum Maio & Aprili apparet, quod nihil aliud est quam grana in foliis rubra, parva, rotunda, parium oblonga, ex ipli foliorum lubitantia nata, Pitis parvis finulia, fubitantia intus alba, non ità abinmili fubitantia fructuum Oxyacantha Matth. guftu nonnihil acido, grato, in quibus tandem

vermiculus nascitur.

2. Alterum huic cum Ilice majore commune, Maio mense apparens, ramis adharescit, sed satis bleviter, copiolum, rotundum, nigrum, layi nitidaque superficie, satis durum, intus liquore albido plenum, cui vermiculi innatant, tandémque inarescit, circa quod servent sæpe formicarum

operas. 3. Tertium denia, eodem cum jam dicto tempore confipicitur in foliis, reliquis notius & celebra-tius, Coccum putà infectorium: grana funt rubra, faltem pulvifculo albo quo resperguntur abster-

fo, liquore fanguineo plena cum concoloribus vermiculis. Clufuu putillam & valdè amaram glandem Hifpanicæ fuz Ilici tribuit; cum ex J. Bauhini observatione llex pumila Narbonensis glandem etiam quam arborea majorem proferat: quod & nos

Arbuscula hac in collibus faxosis circa Monspelium, Nemausum, Avenionem, & alibi in Gallia Narbonensi oritur, ubi przecipius cocci proventus: necnon in Provincia, &, Lobelio teste, etiam in Italia, præfertim in Herrusco, Romano & Senensi finitimo agro, locis montolis, glareosis, sterilibus, inter varias Ilices, Smilaces asperas, Terebinthos, Lentiscos, &c. Attamen, observante Clusio, nous, inter varias luces, smilaces alperas, Lerebinthos, Lentilcos, &c. Attamen, oblervante Claffo, non ubique coccum gerit. Nam iis folium regionibus quæ Mediterranco mari vicinæ funt, & mag-no Solis ardore torrentur orni animadveriti. Sed neg iffic perpetuò fert; còm enim frutex adeò adolevir ur glandem alere incipiat, coccum non gignit: ideòque folent incolæ quadriennes aut adultores frutices urret, ur proximo anno novelli relurgant, qui deinde fingulis annis aliquoc fubblequentibus coccum ramulis inhartentem inflar exiguorum Piforum coloris cinerei gignit.

Onomedo einestur coccus. * Cuincarava dedare. Vesa (incui) media caractica incipi.

* Lib. de lau- Quomodo gignatur coccus * Quinqueranus declarat, Vere (inquit) medio rorati imbribus frudibus Provin- tices Coccum hoc modo ordiuntur. Ubi imus feirpus fe in duo brachia partitur, in horum medio primum omnium increscit rotundum quiddam magnitudine & colore Pfü; hoc Matrem vocant, quod ex eo cartera grana producantur. Matres ineunte æftate æftúque minutifimorum vermiculorum catervam profundunt, fatiscunte, in summitate. In animalia prorepit nova soboles, colore candida, pro fe quilq, in fiblime. At ubicano, verniculi geminantis furcili avillis occurrerint, defi-dent & increments außi milli magnitudine funt. Inde liberitis adolefcentibus albus color in cinericeum transit, jámq non animal sed pisum rursus apparet. Túmq ea grana maturitatem adepta

colliguntur, jam coloratis vermiculis fœta.

Alu grana non in divaricatione duntaxat ramulorum nasci perhibent sed etiam in soliis ipsis. Grana hac à Philosophis & Botanicis spurii quidam seu excrementiti fructus Ilicis pumila, & quidem solius proprii habita sunt. Verum eruditissems & ingeniosissimus Vir D. Martinus Lister, amicus noster summus, ejulmodi grana etiam in Anglia Cerasorum aliarumo, arborum surculis tenellis adnascentia observavit, eaque non excrescentia esse judicavit, sed insecti cujusdam opus, socibus suis excipiendis & fovendis domicilium seu nidum efformantis, ab eodémque virgulis affixa: guod & nobis etam (quibus Eboraci grana arboribus adharrentia oftendit y videur, cium infectis adulris & egreffis à furculis facile adecedant & dilabantur. Adeo autem fimilia funt hæc grana coccis baphicis, ut agrè queant discerni, eisdem etiam in locis, eodémque modo surculis adnascuntur, unde ab codem infecti genere efficta effe verifimillimum eft, quanris fucus irregando minis idoneus fix ob diversitarem alimenti. Qua è Quinquerano attulimus huic nostra opinioni de ortu horum granorum, quod (clicet infecti opus sunt, non arboris excrescente, favent. Putamus tamen inlectum istud ibi loci ubi granum effingit & surculo agglutinat, ejusdem corticem pertundere, & succum inde exugere quo cusculium repletur, quiq vermiculis in cibum sufficiat. Verum hac ex

Matthiolus fe coccum in Bohemia in Quercubus copiosè nascentem observasse scribit. Quod quamvis nonnulli carpant & videant, verum tamen esse potuisse quæ à D. Lister observata promis-

mus declarant: imò verum esse non dubitamus.

Omiffis iis quæ Quinqueranus aliíque habent de modo colligendi & præparandi coccum ad usum tinctorum, ea producemus quæ D. Verchand Monspeliensis Botanicus & Pharmacopœus insignis ex

propria observatione nobis communicavit.

Coccus baphica, inquit, duobus ufibus inservit, nimirum medicina, & lanis tingendis. Pro medicina usu oportet ut in mortario marmoreo tundatur, & deinde per cribrum trajiciatur, ut pulpa inde separetur, aquali Sacchari quantitati permiscenda. Mixturam hanc Conservam appellant, è qua addito Saccharo, Serico crudo, pomorum succo & aquê rosacea fit syrupus de Kermes, qui in-

fervit pro bait confection illi tantopere celebrate de Alkermes Meluz difez.

Pro tinctorum ulu granum maturitatem adeptum colligitur, deinde in area complanata, linteis fibltraris, Soli exponitur. Initio, quandiu humore abundat, bis térve in die verlant, ne incabite manuel complanata, linteis fibltraris, Soli exponitur. Initio, quandiu humore abundat, bis térve in die verlant, ne incabite reinvert. letcat ninnum. Cum pulvis rubicundus in superficie apparet eum cribri ope separant, & grana denuo linteis insternunt, usque dum similis pulvis iterum percipiatur, quem secunda vice per cribrum transmittunt, atque hanc operationem toties repetunt donec grana nihil amplius pulveris red-

Notandum autem quod primus pulvis è foramine illo exit quo pertunditur granum ab ea parte qua plantæ adhæssit: Postremus autem qui sub finem undique in grani superficie apparet, constet èvermiculis intra folliculum animatis etimque penetrantibus, quoniam foramen dictum plerunque obturatum eft.

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

Quamprimum autem granula illa pulveris rubentia se incipiant movere, aceto acerrimo irroranda funt, & manibus confricanda, deinde in pilulas formanda, quæ Soli expositæ siccentur.

Si quis pulverem hunc rubicundum restare sinat, nec aceto aliove acido liquore perfundat, & ut illo quem antea habuerunt omnino privatæ.

Granum evacuatum seu pulvere penitus exhaustum vino lavant, dein Soli exponunt: Siccatum in sacco confricant, ut lucidum reddatur. Quo sacto saccis infundunt, jam venalem pulvere inde egresso uniuscujusque Sacci in medium immillo, ut innotescat scilicet pulveris ad grana proportio. Eo autem tingitur nobilis ille color quem Escarlatinum vocant. Coccus baplica virnhabet adstringentem, cujus ratione vulneribus nervisque sauciatis trita ex aceto convenienter imponitur.

Eximie conferre hoc granum mulieribus abortientibus cum pari thuris pondere in potu fumptum Fuchfius & Marth. teftantur. Noftro tempore mulierculas Monfpelienfes & Nemanienfes in difficili partu & collapsis viribus ejus pulveris scobem ex vino, aut ipsam etiam confectionem Alkermes non fine fructu lumpfifte fcirius. Medicis Monfpelierifibus in quotos calu practipità, & morbis acuttifilmis, Apoplexia, Paralyfi & fimilibus, minil prafentius effe fcirius. F. B. Melues earn ad cordis palpitationem, fyncopen, mentis alienationem seu desipientiam, & mœrorem sine causa manifesta celebrat. Quomodo autem Coccus baphica cor corroboret & exhilaret, cum præter adstrictionem & amaritudinem nulla qualitas manifesta in ea percipiatur nos fugit. Odorem quem fenserunt fragrantissimum in vermiculis & granis ipsis inter præparandum Lacuna & Quinqueranus, mirum cur alii aut non deprehenderint, aut non meminerint.

CAP. VII.

De Subere.

CUber Voffius à Suo dictum putat, quod calceamentis insueretur, sceminæ enim non tantum hyber-Ono tempore valetudinis causa eo utebantur sed etiam artivo, ut viderentur grandiores.

Suber latifolium J. B. Ger. Park. latifolium perpetud virens C. B. The Coth Tree.

Suber quod in Hispaniis nascitur, perpetuò viret, ut llex, cui adeò simile est, ut primo aspectu plerunque fallat, nisi cortex crassus & distrumpi solitus errorem detegeret. Majus est llice plerunque & caudice ubi adolevit longò crassore, cortice item denso, carnoso, cabro & rimoso, qui nisi suo tempore detrahatur dehiscit, alioque subnascente expellitur: eo detracto qui subest novellus ità ruber, ut pore aerranatur demicit, anoque nonatcence expenitur: so aerracto qui nuoet novenus ita riuset, ut procul aspicientibus arbores rubrică aut minio picke videaturi. Suberis rami llignis firmiores funți folia majora, longiora, molitora, gcfuperne magis virentia, interdum nonnihil dentata, aliquando minime, ut in Ilice. Glani magna, ubi maturuit nigricans, lligna longior & obtusiore culpide, calyce etiam majore, magis hispado, & per oras moliter echinato. Glans admodum adstringentis experimenti multic. Ilication multication multication and consideration processing administration processi & exficcantis guftûs, Ilignâ multo ingratior: magna ex parte conjunctim nascitur ur Pontica nux, fed crasso brevique periolo, & firmiore quam Iligna. Ramulis nonnunquam adnascuntur dura & lignofa quadam cinerei coloris tubercula, adeò firmiter inharentia, ut nifi fracto ramo eximi non

Clusius Suber in extrema Aquitania Pyrenæis proxima nascens folia non retinere sed hyeme abjicere observavit; ut mense Aprili soliis prorsus viduatae erant quatuor Suberis arbores circa Bayenam. Quare (inquit) Theophraftus non immeritò tribuit Suberi deciduum folium.

Matthioli Suber alterum oblongs angulvique bins, quod Piano ago naíci tradit, fibi nunquam vifum factur idem, Clufins. At quis alsus prater Matthiolum fide dignus illud confessit?

Plerisque Castellæ novæ Bæticæque locis, & tota Lusitania nasci Clusius tradit. Circa Fundos & Viam Appiam copiosè nascentem simul cum Siliquà Arbore seu Ceratià observavit D. Tangredus Rebim-son, qui affirmat folia Suberum rarò osse decidua. Ubernimè esiam in Olbiensi orà provenire auctor est fom, qui affirmat folia Suberum rarò effe decidua. Uberrime etiam in Obtenti ora provenire auctor ett Quinqueranus in libello de laudium Provincie. Que de triplici cortice habet Quinquer, nobis non probantur. Detrahendis corticibus hac eff ratio. Quà ftipes telluri commetitur circumfcinditur ad lignofam ufc, materiam, paritère, in fummis humeris antequam in brachia dividat fele, mox à fum-mo ad imum finditur, detrahitur triplex cortex: Non explanantur aqua fel igni, nec demuntur for prio men a proc Que di conoris disba à profutus lergi imbere funerengani a aboc interir, quod nifi tertio mox anno. Quod fi paucis diebus à tonsura largi imbres supervenerint, arbor interit; quod rarò accidit, nimirum regione calida & ficca, & temporum observatione rarò fallente. Clus. Quinquer. Alii ut Lobelius, & quidem recitiis. Correx geminus stipitem amicit; alter interior, qui perpetuò harret; alter crassior ad duos pollices, rugosius, perquàm levis, qui deglubitur & quolibet Correx tritus ex aqua calida potus fanguinis fluxum fiftit; ejusdem cinis ad idem valere dicitur. Viru

Usus ejus est ad anchoralia navium, pitcantum tragulas, cadorum aliorumq, vasorum angusti oris, 6 Usus ejus est ad anchoralia navium, pitcantum tragulas, cadorum aliorumq, vasorum angusti oris, 6 Usus ejus est ad anchoralia navium, pitcantum calcatum hybernum, alvearia, 8c in Estrema * plin l.16. dura Hilpaniæ ad tuguriorum tecta, referente Clusio. SECTIO

SECTIO II.

De Arboribus flore à frueta disjuncto Coniferis.

Onos voco fructus fquamolos, polyfpermos in coni feu metæ formam plerunque turbinatos; hoc exiam nomine comprehendo fructus pluribus partibus crustaceis aut lignolis per maturitatem dehifcentibus compositos, quamvis neq, fquamosi fint neq, conoides.

Conifera arbores funt vel Refinitera, vel succo aqueo scatentes. Relinifera sunt vel fructu squamoso, vel fr. è clavatis tuberibus per harmoniam coaptatis composito, foliolis brevibus, acutis, in squamoro, ver in e ciavam tuoenous per narmoniam coaptans componto, ronous orerous, actus, in qua-mas degenerantibus, ut Caprellia. Refiniferae fruchu fquamolo funt vel folius perpetuis, vel folius de-ciduis. Refiniferae folius perpetuis, funt vel esidem sparsim & singulatim undique è surculis exeumtibus; vel agminatim pluribus fimul velut in penicillos quosdam coaggestis, cujusmodi est Gedrus Li-

Quæ foliis sunt sparsim è surculis undique exeuntibus, sunt iisdem vel brevioribus & singulatim nascentibus, cujus generis est Abies, vel longioribus, binis ex eadem theca seu tubulo egressis, at

Conifera succo aqueo pradita sunt vel folis latis, majoribus Coryli Alnus, vel fol. minoribus Populi: Betula.

CAP. I.

De Abiete.

Bies ab abso Grammaticis dicta, putatur, ut à facio facies, à specio species, quod in altitudinem tendat: Essan pariter Gracis dictiur med no man, a con a faci de desaminada, teste Ecymologo. Notandum autem, vocem indum acquivocam esse, & pro involucro fructús palma arboris

Note Abiets characterifticæ in genere, prout Piceam Latinis dictam complectitur, funt folia singularia ramulos undique cingentia, seu non ex lateribus tantum sed etiam ex superna & inferna considere caracteristica experimental
rundem parte nascentia, brevia & angusta, proceritas eximia.

Jo. Bodzus à Stapel multis probat falli Botanicos qui Sepinum arboris speciem esse negant, statuuntque Sappinum, Plinii autoritate decepti, inferiorem ac enodem partem caudicis Abiegni, oftendique Plinum diftinguere Sapinum & Sappinum. Sappinus Piccar Sativa Species ett. Sapinus autem species Pini qua casa regerminat. Para autem inferior Abietts enodis Sapinus dictur non Sapinus. Sic autem vocabatur pars hee Abieris, quod enodis effer ut Sapinus. Recte ergo (inquir) Bello-nius Sepinum arborem dixt. Vide Comment ipfius in Theophr. hift. lib.3. cap. 10.

A. I. Abies Park. Abies famina store Ebarn India J. B. Abies mas conis sursum spellamibus C. B. Che Betteleaved firretree. Abies Taxi foliu.

* Traft. de Arboribus comifer#, &c. * Lib. 16. CAP. 33. * Bellonium

Descriptionem hujus accuratam * Joannes Conradus Axtius nobis suppeditat. Est (inquit) arbot procera & excella, Pinum alcitudine luperans. Caudex ejus rectus est, inferis enodis, acqualem ferè craftitiem habens usque ad ramos. Hace pars vocatur à * Plinio, & Virturio I. 2.c. 21. Sapinus; superior autem pars nodosa Fusterna. Errant itaque * Bellonius & alli, qui ex Sapino peculiare genus faciunt. Cortex ejus est albicans & fragilis. Rami in circuitu circa truncum crescunt, interdum quatuor, interdum quinq, interdum sex aut plures, & hoc continuant usque ad cacumen, singulis enim annis novam congeriem ità arbor protrudit, ut facilè inde colligere licet, quot annorum înt [Hor non peculiare eți buic îpeciei, țiel herisque arboribuse comferu compene licet, quot annorum îurum caram reflexi, quidam non, țed prius fieri puto à pondere muci albidioris, qui fapius copiofifime în ramis Abietum provenit. Urrinque surculos utplurimum habent înstar crucis, interdum tamen unus tantim surculus ab uno latere erumpit, nullus ex ad-

Scribunt autores quod folia utrinque ex lateribus ramorum emergant, quod tamen falsi autolia convincit: proveniunt enim non folum in lateribus, sed etiam in superiore & inferiore ramulorum convincit: proveniunt enim non iolium in laterinus, led etiam in iuperiore a inferiore raminorum parte, fed illa ità ad latera fe deflectunt, ut intuentibus rantim è lateribus emefa videantur. Sunt autem folia, non ut alii volunt dilutz, fed fature viriditatis in fuperiore parte, in averfa autem paululum candicantia [lineà viridi diffincia 7, B.] qua ex fuperiore parte erumpunt ibeviora fiunt lulum candicantia [lineà viridi diffincia 7, B.] qua ex fuperiore parte erumpunt beviora fiunt calladi parte la lateribus 8 interiore parte. Plimis feriori folia elfe infeita pelimus modo l'ieta el letteribus in lateriore parte. Sunt tamen folia ità feri diffolia, ut dente in pechie collici avei ficiali e misinte propositi a sociali en sociali e suntini e misinte propositi e tes in pectine, folis Taxi similia, minime pungentia, in acumine enim in minutiffimam furculam dividuntur, partes tamen illæ non ita acutæ funt ut pungant, in medio linea fecundum longitudinem notata. Lignum habet album, molle, & lave.

Radices non altè descendunt, ità ut facile à ventis validioribus radice tenus è terra ernantur. Coni quadruplo minores sunt quam Picez, squamis constant in superiore parte latis, sub quibus latet semen subalbum, superius alatum, plenum acri & pingui humore.

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

Matthiolus & Bellonius rectè negant Abietem ferre florem: Thophrastum autem, & Plinium, & alios qui Abieti tribuunt flores fefellerunt primum prorumpentes picez coni, qui ante Solftitium pro-veniunt, & aspectu sunt jucundissimi. Alii enim Fabz magnitudine, alii etiain minores aut majores apparent, tantà rubedine practitu et nili lipra: finguli fiquansi fini funt veftin, & progeffit temporis pullatim fiunt virides. Ego potisi illis accedo qui flores Abiest tribuune: nam ex fententia noftra florum framina, feu apices potisis, pulviculum feu femen minutiflimum fitippeditant femin mafculo in Animalibus analogum. Deinde J. Bauhinus altique autores fide digniffimi diferits verbis Abierem in Animatous analoguin. Deinimis anque autores note digitalimis anque autores note de filmant. Tandem autorem notrum de Pinu, cui flores catam ficinter negat, decoptum ficio, cum & ipfe flores observaverim in eo genere copiolos, quidni ergo & de Abiete fallus lit?

J. Bauhinus conos pleniùs deferibit: Conos (inquit) fert oblongos, ovatos ferè, Picez vulgaris

onis breviores & craffiores; Squama: verò latiores multo, breviores que en en la Pinu. Picca atque Pinastro.

in Pinu. Cembro dicta: neque enim harent, ut in Pinu, Picca atque Pinastro. Styli conorum medii, (quamis delapsis, diu interdum in arbore restant nudi, Clavos nostrates vocant, a fimilitudine.

Dodonæus, eúmque secutus Gerardus, de Abiete & Picea confusè scribunt, unde concludimus

cum J. Bauhino, Abietem & Piceam non bene notas fuisse arbores Dodonaro.

Quin & C. Bauhinum ex una specie duas fecisse opinamur, & synonyma consudisse. Abietem enim I. fea conis furfum spectantibus, five marem C. B. & II. feu albam, five feeminam ejuldem pro eadem arbore habemus. Certum enim est Abietem Plinii, & feeminam Theophrath Cluf, bift. quam Abietis sux secunda, i.e. alba seu semina synonymam facit C. Bauhinus, iptissimam esse arborem quam jam descripsimus. Abietem autem conis sursum spectantibus, aliam ab ea quam descriptam dedi, vellem quis mihi ostendat. Ego duas tantum Abieris species agnosco, alteram comis brevioribus, sursum spectantibus, foliis pectinatim Taxi modo dispositis, subtus albentibus, quam sci. descripsi, quamque Abietem seminam Theophrasti peritiores Botanici, Clusius & Joan. Bauhinus faciunt : alteram conis longioribus, deorsum dependentibus, folis nec pectinatim dispositis nec subtus cinereis, quam iidem Latinorum Piceam, Theophrasti Abietem marem eise statuunt.

Interim hic monere convenit D. Plot in Hiltoria naturali Comitatus Staffordiensis non rectè cepille mentem meam, cum arbores illas in Wrton nalcentes, seu mavis stantes, Picer generi à me addriptas dicat. Milit enim optime nota fuerunt illa arbores, quas non femel vidà Euftravi, car addriptas dicat. Milit enim optime nota fuerunt illa arbores, quas non femel vidà Euftravi, car rúmque femina collegi in horto noftro ferenda. Nota ergo tertia ad Abietem in Catalogo noftro el antarum Anglia ad Abietem cujus fynnonyma dedi referenda etl. [non ad Picasan ut opinatur D. Pole.] nimitum Abietem Park. Abietem feminam five "Endrius Stoden" f. B. cui criam, (ut fupenis dix) eandem puto Abitem III. i.e. albam five ferminam C.B. ut patet, tum ex epitheto albat, tum ex nonnullis (ynonymis; quanquam farcor C. Baubinum (ynonyma confudife, ab Autoribus quibus Abietis & Piceæ differentia minus perspecta essent seductum.

nos quitus notos oc ross untostate tuttus perspecte eitent featertim.

'Nos in Stevita & Bavaria fyivis, fed copoidis in Alphists Helvericis & Rharticis Abietem observa-Locus,
vinus. Axtius in Germania & Bohemia tylvis frequentifitmam effe feribir: albi etiam variis locis in montibus reperitur: Coni, teste Clusio, virent Autumni initio, & multam resinam fundunt: sub

Autumni verò finem, & hyemis initium maturitatem consequuntur.

Materies ad multa utilis est, præcipue ad navium malos ob levitatem & altitudinem suam: nam in Usus. Alpibus Helveticis inveniri nonnunquam 130 pedum altitudine afferit, ità ut ului adaptentur longitudine 110 pedum. Afferes & tabulæ abiegnæ multi apud nos usûs funt in Anglia ad tabulata domorum & conclavium. Ex ligno etiam Abiegno in Germania (teste Axtio) fiunt dolia qua picanrum ec conciavum. Ex ugno estam Aosegno in Germania (tente Axio) nunt dona que picatrur, cipe, capedines, true, capelle, alique quamplurima vala cerevifiana, aquaria, cuinaria: in frequentifiamo ufu est in Anglia ad pyxides, thecas, cifas, loculos, &c. Pondus fustiment valide Abies & Pinus, renicuntur enim, nec temere rumpuntur. J. B.

Hujus refina duplex in ufu est, 1. Liquida, quæ colligitur è tuberculis Abietum novellarum sed pauca. Hanc Officinæ Terebinibinam Venetam (at nostrates Argentoratensem.) falsò vocant [Inter corticem & corticem arborum juniorum oriuntur quædam tubercula, (Danblattern Germani vocant) ex quibus si vulneretur fluir præstantissima illa resina, Lariceæ consistentia similis, sed magis transparens, amaricans, valde fragrans, & sapore Citrii mali corticem proxime referens 2. Sicca, qua uti Thus figura ementitur, ità ulum ejus amulatur. Modum colligendi refinam liquidam vide apud

Refina hæc à Matthiolo alissque magnopere commendatur ad recentia vulnera, præcipuè capitis, Vires. Retina race a maximoto attique inaginopere commensatur au recenta vittiera, precipa capitas, finanda; ad calculum renum & arenulas, ad urinam ciendam (unice pondere pota) ad arthriticos & ifchiadicum dolorem. Ad gonorrheam etiam virulentam confert, fi aliquot diebus continuis matutino tempore fumatur.

Abietem Angliæ indigenam esse statuit D. Plot, nec ego sanè abnuerim, fiquidem Abietes illæ superius memoratæ in vico Worton crescentes ibidem sponte ortæ videntur; easque reliquias esse plurimarum in vicinia olim nascentium oftendit idem doctiffimus Vir: unde Casarem in utroque genere deceptum patet, cum scribit in Britannia Materiem omnis generis reperiri prater Fagum & Abie-

ince acceptant pages, and is locis provenire apid nos certum eft; Abietem aliquibus.

Abies, autore Theophrafto, provenir tantum femine, radix nullam penitus fobolem profert: de-Annes, autore a meopinance, provenne cantum renime, rantx muiam penjusi nootem protect? de-ció cacumine radicius inariectito edem anno. Nos verò quamvis hec varis in locistrere de inculeer Theophraftus, experientià docti affirmamus, ramulos Abietis decilos de terra implantacio, non ger-minare tantum, jed de radices agere, de forte ciami in abroes tandem adolectere polic: Siguidem oftendir nobis D. Francifem Wilhinghy arbufculas Picez feu Abietis maris lætas de vegetas, ex ramulis à seipso ante quadriennium depactis.

Hermannus in Catalogo Leydensi distinguit Abietem marem conis sursum spectantibus sive Taxi foliis ab Abiete formina Theophrasti 7. B.

A. 2. Abies

A. 2. Abies mas Theophr. Picea Lasinorum, five Abies mas Theophrafti J. B. Picea Park. Picea major Ger. Picca major prima froe Abies rubra C. B. The common fire-Erre, 0. Ditth-Erre. Abies consi don fum speciantibus.

Process est arbor, caudice recto uti Abies, cortice rubescente, nullo modo fragili, ut in Abiete. fed lento & flexili, Ramos habet Abietis ramis fimiles, & trà ordinatos, [decuffatim politos] non quidem in terram deflexos, fed ad coslum specantes: [è contrario ex J. Bauhini & nostra observatione plerung, in terram reflexos] Folia funt dilute vinditatis, nec ità ut in Abiete pectinum modo dispostea, sed ex duobus surculorum lateribus, & ex superiori parte prorumpunt, nec inferior prorfus eft nuda, sed illa ad latera flectuntur, ut intuentibus inferior pars nuda videatur, qua autem in fuperiore parte crescunt, non ità ad latera flectuntur ut inferiora, Abiegnis angustiora sunt, breviora, curviora, acuta & pungentia. Surculi ramorum Piceæ plura habent folia quam Abietis: In • L. 16. 6.25 ficcis ramulis folia admodum caduca funt, ut inter exficcandum experti furnus. Recte negat * Plinius Piceam exhilarari flore, & immerito hanc ob caulam à Dalechampio notatur, qui ficibit; Piceam exhilarari flore, & immerito hanc ob caulam à Dalechampio notatur, qui ficibit; Picea florem oblongum ac rubentem quivis oblervare poreft. Fefellit illum fine dubio color, putavitque conos tanta rubedine non effe præditos: sed si diligentius inspexisfet, sanè aliter scriptisfet, funt enim nihil aliud quàm conuli projumpentes & rubentes, & nihil omnino floribus fimile præter colorem reprzeentantes. Nos potius affentimus J. Baubino, Clusio, Dalechampio, gravibus imprimis & colorem representantes. Nos potus ajjenima J. naubino, Luijo, Dauchampo, gravibia imprima Gaganardus Audaribis affirmanibis extrema ramoum buju arbois inente agiate julos pretruder fingularis, palelecene quadam farina refetot, quam Axtio da neganti: prafetim am Gipf quimodi julos in Pinu, cui ille pariter flotes dengat; objervavatimus. Praterea nullam ominio in retum natura plantam dari contendimus cui nec flos fit, nec aliquid flori analogum; nec enim fine femine mallota in prafetim de prafet

HISTORIA PLANTARUM.

ículo qui in apicibus florum continetur planta ullius semen prolificum esse posse putamus. Picea conos fert teretes spithama longitudine, extremitatibus ramulorum annexos, & deorsum pendentes, quod propter pondus ipforum fieri autumo, ex meris squamis coalitos; in medio scapum habent longum, cui squama sunt adnata, qua in medio lata sunt, in superiore parte acuminata ac tenues, in inferiore autem parte, ubi scapo annecuntur, angustiores, crassiores tamen: mediæ majores funt, infimæ & fupremæ paulo minores: Etfi dehifcunt fquamæ non tamen excidunt, ut in Abiete fœmina. Singulis in latere exteriore annectitur longum & latiusculum foliolum, suut in Aoiete termina.

Singuis in latere exteriore annechtur illis geminum (nem, maprimen patiellum, in interiore parte annechtur illis geminum (nem, maprimudine feminis Cnici, fuperius alatum, colore fuso. Semen plenum est olei cujusdam fragrantistimi, linguismque acrimonia sua farierints.

Totus conus, si recens ex arbore venit, plenus est resină, & gratissimum

Nascitur in montibus & sylvis. Nos in Sueviz & Bavariz sylvis inque Alpibus Rhaticis & Helveticis observavimus & quidem multò copiosiorem quam Abietem seminam. Hanc arborem esse conjicio qua in Suecia, Norvegia aliisque Septentrionalibus regionibus copiose oritur. Mense Sep-

Ulus Lieni.

Materies ligno quidem facilis fabris, sed in opere deterior, ut quæ pro aeris constitutione intumescir, detumescire, subunde in adificiis crepitans. Ad omnia illa adhibetur, ad quæ Abies sæminescire. na, non tamen ità frequenter. Lignum accensum, imprimis refinosum, fumum edit atrum, & omnia ad quæ pertingit nigrore afficientem. Quando cortex vulneratur magna copia effluit refina, ex qua nostrates [Thuringi] picem destillant. Axius & J. B.

Que de viribus Picex Veteres habent apud iplos requirenda omitto.

Cerevifia diatetica dicta, in qua infuli fuere ramuli aut fummitates hujus arboris, in affectibus Scorbuticis bono cum fuccessiu fapenumero usus sum. D. Needham. Idem affirmat Mollenbrocius de Arthrit, vag. scorbut. Bartholinus de Medicin. Danorum domest. refert Norwegos aliosq, septen-

trionales mafticare corticem Abietis in inopiâ frumenti.

Ha arbores (ut diximus) copiolam refinam prabent, cujus eliciende modum apud Germanos his

*Tradana de verbis deferibis 'D. Conradus Axtius
Arbertus coMense Maio, decrescente Luna, corticem Piceis detrahunt nostrates hoc modo. Incipiunt in parte superna qua ascia pertingere possunt, & detrahunt corticem latitudine trium digitorum usq. in partem imans, ità tamen ut pedibus duobus à terra plaga abfit. Deinde finunt corticem in arbore na parten miant, ac tanto de persona a persona de persona de persona de la latitudine unius circiter palma, & tierum talem plagam inferunt, & fic pergunt donec tota arbor ità fit faucitata. Duobur aut tribus elapfis annis plaga illa ità funt replexa refinà, ut deradere poficia con controlla del persona de funt. Accingunt itaq, operatores sesse operi, & induunt tunicas lineas breves, ampliores tamen, ubique confuras praterquam in inferiore & Inperiore parte, ha pertingunt ad umbilicum, & relinam in rafura excipiunt, ne indufia operariorum ab illa maculentur. Faciunt deniq, vafcula quedam, in raint excipiinte, in muina operationin au in maturation ad latus arboris ponunt; quo feu fortulas è cortice Sorb fylveltris, figura comi inverti: has interra ad latus arboris ponunt; quo feu forunta cortice sorb fylveltris, figura comi inverti: has interra ad latus arboris ponunt; quo feu forunta cultura five radulis incurvis, ancipiitibus, longis infixis baculis, quam excipiint facto deradunt refinam culturs five radulis incurvis, ancipiitibus, longis infixis baculis, quam excipiint sportulis illis, & in accryum congerunt, donec in casas, in quibus pix destillatur, convehatur. Picem è Refina picea hoc modo conficiunt Germani; Faciunt in Officinis suis furnum quadratum, oblongum, in quo duobus ferè pedibus à terra ponunt duos canales ligneos, in posteriori furni parte tantum prominentes, unicuiq, canali imponunt tres ollas oblongas in fundo foramen digiti latitudine habentes, juxta ollas illas tria relinquunt foramina, in anteriore parte pedem unum circiter alta, & plus dimidio lata, in pofteriore furni parte minora funt, quæ loco fumariorum funt, ut eo melius sguis è foraminibus anterioribus flammam emittat. Furno ità perfecto implent ollas illas refina, & unamquamq, tegunt operculo: deinde accendunt ignem in foraminibus anterioribus. Cum itaq, refina calorem ignis percipit, iduelicir in ollis, & per foramina ollarum pix deftillar in canales iuditoso per quos in poteriore parte furni effluir. Canalibus ibi fupponunt vala abiegna, aut etiam alia vafeula è cortice Picer labrefacta; infee effluentem picem excipiunt & divendunt, Si nihil amplius fluat, residuum eximunt ex ollis, & implent eas iterum resina, seque pergunt donec omnis refina facta fit pix. Refiduum feu caput mortuum refinæ in frusta magna quadrata cogunt, ex quibus deinde fuliginem urunt.

Alius est modus excoquendi picem liquidam ex ipso Picex ligno, persimilis illi quem describie Theophrastus histor. lib. 9. cap. 3. Picex in Tadam conversa stipites assulatim carlos super area seu pavimento è luto ufto aut lapidibus antea præparato. & à centro undique ad circumferentiam paulatim declivi in struem aut acervum componunt, ei similem quem extruunt qui carbones faciunt. saum occuvi in triuem aut acervum componunt, et innitem quem extruunt qui carbones facune.
Streme hanc frondibus faginis pineifive undique contegun & deinde pulvere aut lutcomminuto
insperso curiosè loricant, ne qua funus aut samma eluctari possit. Ignem postea, foramine ad id
relicto, deluper accendunt, quemadmodum Carbonarii solent, qui liquorem ligni oleosium seu reinnaceum ad ima subsidere compellit: 18 autem ob pavimenti dechivitatem in canalem (qui acervum
undique corona instar cungit) ad id factum prompte delabitur, indéque per alsos ductus in lacus aut
vala ei recipiendo destinata derivatur. Ex ho ei no critinas injecto, & tandiu decodo donec omnis
humor absumatur, fit pix arida & raplita, Gracis stadiument dicta, Nostrates Picem liquidam Car

tandia de la completa de la com vocant, siccam seu aridam Ditch. Hinc patet Picem à Plinio recte definiri Resinz combusta fluxum.

De Resina & Picis usibus in Medicina & Mechanicis dicemus in historia Pinús.

In Nova Anglia pavimentum, in quo pineas taleas componunt ad excoquendam picem, norì a centro ad circumferentiam, fed è contra à circumferentia ad centrum devexum faciunt, & canalem inde ad circumferentiam, ad picem defluentem derivandami; ducinti. Ibidem etiam lignorum struem luto undique illito obducunt, & foramen in summa parte relinquunt per quod igne desuper immisso ligna accendunt; quibus jam penitus ignitis foramen illud obstruunt, & per foraminula a-liquot circumcirca in lorica lutea seu tectoria relicta aerem admittunt quantus satis sit ad ignem fovendum, cauto interim ne in flammam erumpat. Foraminula quibus ignem moderantur, & vel occludunt vel aperiunt prout res postulat, Registros vocant.

2. Picea pumila J. B. Park. pumila Clusti Ger. emac. minor C. B.

Nunquam valdè affurgit, sed pumila manet, fertque quadam nucamenta Nucis Pontica magnitudine, è fquamulis imbricatim compositis, sed in pungens foliolium desinentibus compacta, que maturitate dehiscentia concavas inanitates & veluti cellulas ostendunt; à summis verò & extremis nucamentis ramuli nonnunquam enascuntur, frequentibus, brevibus & pungentibus foliolis obsiti : fed tota arbufcula brevioribus & pallidioribus foliis quam fuperior prædita eft.

Neque florem, neque fructum observavit Clusius.

Pinum tubulum five tibulum Plinii Dalechampius vocare videtur-

4. Abies Mexicana Fr. Hernander. Avevetl & Aboehoetl indigense.

Hanc arborem Hispani Sabinam & Cedrum ob materiei rubrum colorem vocare soliti sunt : vérum ad Abietum genus omnino referendam esse præter fructum omnémque faciem, materia fuadet, qua mollis ac lenta est, corruptionique & vitio abundè obnoxia, maximè si terra de-

Sunt autem (inquit) quatuor, quod adhuc intellexerim, hujus arboris differentia, inter se magnitudine, colore & fructu distantes.

ruume, colore & ruccu ditantes.

1. Quadam fiquidem illarum altiffimas Pinus longitudine atq, amplitudine fuperant, & candide effe reperiuntur. Earum nonnulla 24 aut amplius pedes craffitudine aquant.

2. Aliz, quarum materia quoq, candens eff, & rubrum cor, fine medulla his cedunt, & nuces

Pineas refina refertas producunt, sed quæ vulgares Oleas minime magnitudine vincant.

3. Aliæ his quoq, interiores spectantur, sed rubra materie, & orbiculatiore coma.

4. Postrema & que omnium minime sunt, vix Malos Medicas vulgares vincunt magnitudine,

quibus materies rubra est & candens medulla. quots materies ruora en oc cametes incoma.

Cortice omnes regunum rubeo, folida, ferunt Abietina, effi minora & exiliora: Ex omnibúlque refina, fi non foonte, a filammis liquata fluit. Forma effet edaem que noftrata abieti, ni folia, ut diximus, tenulora, rami deprefifores & faltigia acuminationa affungeent.

Assulz in vasa sictilia conjectz opertzque igne supposito resinam fundunt: ea tamen sponte non

Quibulvis regionibus proveniunt circa fluenta, fragnantesve aut lente fluentes aquas uliginosave Locui, loca: etsi omnium minima longe ab aquis & nasci & servari toleat. Nullo tempore aut loco inveniuntur florere. Nimis temere boc pronunciavit Hernandez, nisi forte julos pro floribus non habendos

Refina hujus Abiegna vulgari longè acrior & calidior est & viribus vehementior. Corticis, Foliorum, Refinæ vires & usus, vide apud Hernandez, lib. 3. cap. 66.

1397

CAP. II.

De Pinu arbore.

Inus arbor Latinorum quo nomine Veteribus Græcis dicta fit non levis est inter eruditos con-

troverna.

16 de Veteres Græcos pro Pinu ufurpäffe J. Bauhino dubium non eft. Idem videtur Cafparo fratri, Carolo Clufio, Bodæo à Stapel. alifiq, doctioribus. Mihi Turneri noftri fententua probaur, nimirum Theophraftum πόθω appelläffe quam Latini Pinum: Plinium autem πίτων Græcorum pro Pinu accepisse, quod Plinius Pityocampas Pinorum erucas vertat, non Picea. Galeno etiam Pityn Pinum effe, ait enim Pityn maximos ferre conos: Verifimile etiam putat Galeni tempore Gracos & qui eum securi sunt semper Pityn pro Pinu usurpasse.

Hins Theophrafto que arbor fit nobis non conftat, J. Bauhino Pinaftrum seu Pinum sylvestrem

Nominum mutationis, & errandi ansam prabuisse videntur Arcades, qui (ut scribte Theophra-flus) quod cetteri arms, mistus, contra quod adistus arms vocarunt.

1. Pinus fativa C. B. fativa five domestica Ger. urbana sive domestica Park. officulis duris, folisi longis J. D. Che manured Pine-tree.

Excelsa est arbor, caudice recto assurgens, cortice scabro & subrubenti; materie robusta, subslava, odorata, pingui. Rami per intervalla eo ordine rotatim prodeunt quo in cateris arboribus coniferis. Ex tuberculis paffim in rugolo ramorum cortice extantibus folia enascuntur, bina ferè, circa imum connata, mox ab invicem abscedentia, quà se mutuo spectant canaliculata, Junci marini amula & aqualia, duorum triúmve palmorum longitudine, mucrone acuto & rigido. Coni magni, craff, turbinati, arctifitmo (quamarum contextu compactiles, quarum craffa, lignofa, lucida capita extantia tuberculorum agmine inquales reddunt conos: fingulares (quama unciam late, duplo longiores, à capite refinam albam, odoratam subinde fundentes, linesse, ex umbilico devexis donatz, paulatim haftam versus extenuantur, craffz, finu suo complexa natura bina unam aut alteram pityidem, oblongam, ferè uncialem, torofam, pulvifculo arro-purpureo respersam, osse crasso, arro, nucleo candido, pungui, dulci, pellicula rutila obvoluto.

Copiolissimè in Italia prope Ravennam provenit, quo in loco sylvam ex se facit amplissimam in longitudinem extensam ad maris litus: alibi etiam in Italia observavimus spontaneam. In Gallia Narbonensi ad aquas Marianas spontaneam perhibet Lobelius, & circa Massiliam; Incola Provincia

Radix nullam ex se penius subsessed. Radix nullam ex se penius sobolem emittit, ideóque trunco reciso prorsus emoritur, & semine tandim provenit. Proprium esse aiunt huic arbori ut salso solo lætissimé fructificet, quemadmodum eam terebrant pro refinâ eliciendâ.

apparet ex amœnissimo Pineto prope Ravennam. apparet ex autremnuno rueco propo Accomanio.
Pini cujulcunq, cortices & folia refrigerant & aftringunt, unde in dylenteria & fluore menfium profunt. Decocum aut infulum fummitatum Pinis in Cerevina aliove idoneo liquore ad calculum profunt. renum & verifice plurimium valere crediture, nection als Scorbutum allofeque thoracis affectus. A turionibus Pini mille hominum liberatos à Scorbuticis affectibus refert Hofmannus in Method.

Nuclei Pinei faporis funt delicatiffimi, ipfis etiam Amygdalis præferendi, ideóque in Italia menfis fecundis adjiciumur. Caliditate temperati funt & humidi; maturant, lenium, impinguant. Ufus præcip, in Phibifi & tabe, quia nutriunt bene, quamvis non omnino facile concoqui vult Dodonæus; in tussi & diuturna pectoria vitiis per se aut cum melle aliove eclegmate, quoniam exasperata leniunt; in nephriticis affectibus, ftranguria, acrimonia urina, &c. quos mitigant & dolores sedant. Augent iem & lac & femen genital, ideoque Venerem languentem excitant & naturam calefacinn, pra-fertim Saccharo conditi. Totus Conus feu Strobilus cum Marrubio recenti decoctus (inquit Galenus) si postea addito melle modico iterum coquatur, donec ipsum decoctum mellis accipiat craffitudin portes acuno mente mouto necuna coccani, consequente solution de medicamentum eft ad thoracis pulmonifiq, exferationes conveniens, veceri tutifit & tabitudin conferens, ut Dioleorides etiam teltatur. Aqua Strobilorum afringir, idéog, utilis eft ad faciei nigas delendas, mammarum incrementum impediendum, in procidentia matricis, &c. Noram dignum eft quod obferravit Carlalpinus, & nos etiam ipli, nucleos holce non biparti-

tos esse ut alis plurimis, sed velut in alveo novellum Pinum continere, cujus radix inferius

2. Pinus cui officula fregili putamine five Cembro J. B. Pinus splvesfiris montana tertia C. B. Pin. splve. altera fruitifera, Tæda arbor forte Park. Pin. splve. 2. Get. descr.

Pini foliis breviora funt Cembri folia, palmaria, itidem bina è tuberculo uno prognata, cannu-latiq, valentur acutiora tamen. Conus minor quam Pini, hoc commune habet cum cono Abieris, quòd (quam facile à pediculo diveliantur, in cateris differt. Squammis compactus est minis mulcò extantibus & comprellis, rugolis, non lucidis ur Pini fativi, nec firmiter compactis, extreman finestantibus & comprellis, rugolis, non lucidis ur Pini fativi, nec firmiter compactis, extreman finestantibus & comprellis, rugolis, non lucidis ur Pini fativi, necessitative finestic fin gularum marginem [non meditullium] occupante umbilico. Pityides binx ingulis fquamis occul-tantur, dumido minores quam Pini domeftica, offe triquetro, turbinato, rubente, tenui & fragili, adeò ut digitorum pressu haud ità violento dissiliat, nucleo crassiore, breviore, sapore & substantia cum Pityidibus domosticis eadem.

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

In Rhatia copiolissimè nascitur, ubi rustici ejus fructu vescuntur, qui quamvis, Bellonio judice, Locus. minus duro sapidioreq sie nucleo quam Pini vulgaris, adeò tamen vili venit, ut vecturà dignus non cenfeatur. Quinetiam in convallibus montis Juniperorum dicti & montis Senefii, per quos e Gallia Mediolanum iter eft, nullus est pagus qui earn fub Elvi nomine non agnolcat. Gefnerus in alris montibus Rhætorum & Vallesiorum nasci scribit, nec ullam arborem altius. Plinii Pinum Tarentinum esse volunt nonnulli.

Bellonius hoc genus Theophrasto incognitum esse ait, in Gracia enim aut Asia montibus non nasci. Dalechampius Tædam arborem Plinii esse vult, Theophrasto ignotam.

Pinus fylvestria C. B. Pinus fylv. vulgaris Genevensis, & Tada J. B. An Pinaster Austriacus
major, albus & niger epsidem? Item Pinaster, sive Pinus fylv. Hispanicus major Clut?
J. B? i. e. Pinus maritima altera C. B? Pinus fylv. Mogo Ger. 100. Etc 2000untain

Axtius. Caudicem habet * interdum distortum, sæpissime tamen rectum : cortex in inferiore arboris parte * Imo vicrum-Canadrem habet interroum autoculum, sepinime tamen recumi - correx in interiore around part plenus que'fi candem plenus eft rimarum ara, (caber, colore quodammodo cineraceus, in lugeriore tamen parte plenus que'fi candem fiquamatum & rubicumdus, in ramis tenerioribus Lauri modo liveleit. Surculos ramorum habet medicam artificam artificiam fragiles, qui fi frangantur apparent inter corticem & corticem minuti pori, ex quibus refina exsu-gat. dat. Adultæ arbores ramos habent minimè rectos sed sinuosos. Folia habent tenuia, rigida, multò longiora foliis Abietis & Piceæ, semper gemina ab uno veluti tubulo exeuntia, in ipso exortu connexa, in interiore parte, quà fese conspiciunt, concava, acuta, pungentia, gustu adstringentia, undiquaq, ramos vestientia.

Coni ex compactili squamarum acervo sunt turbinati; ramulis pediculo brevi, in nonnullis recto, in alis adunco, ad latera ità firmiter adharent, ut cum novi erumpunt anniculi adhuc in ramis har reant; quamprimum inatuerint dehifcunt. Squama: func oblonga, fub quibus femen latet nigricans, magnitudine Anifi, alatum, plenum alba medulla.

Arbor hac optimam fundit refinam.

Descriptio hac in reliquis bene convenit Pinui sylvestri à nobis in Suevia, Bavaria, Austria, & alibi in Germania passim observata, sola seminis parvitate differt. Nostra solia habet longa, in viriditate nigricantia, conos fatis grandes, minores tamen quam Pini fativi, oblongos, turbinatos, ra-morum alas spectantes & reflexos, nucleis parvis, nec Mali vulgans nucleis multo majoribus, quibus & figura sua accedunt.

Habetur in viridariis nostris frequens in Anglia, & ab Hortulanis vulgò, The Mountain Pine, id est, Pinus Montana, dicitur; excrescit autem in magnitudinem & proceritatem eximiam, quam-

vis cum sylvestris & sua spontis sit, plerung, pumila manet in Germania.

Hac proculdubio est quam Bellonius libro Coniferarum describit sub Picea nomine, caudice, cum in arborem excrevit, contorto, rubro cortice velftito, rimis huleo, finuolis ramis, fragilibus, coma in latum expansă, mediocri magnitudine, &c. vide, Pinafter Auftriacus major Cluf, duorum est generum, adeò inter se fimilium, ut pauci nisi materia casores discernere queant. Alterum tamen genus latiore & crectiore est caudice, laviore cortice, majore cono. Alterum verò craffiore plerunque est caudice, scabriore cortice, foliis paulò crassioribus ac minore cono.

Pinaster sive Pinus sylv. Hispanica major Clusio, in Aquitania, inq. Pyrenæis. & plerisq, aliis Hifpanie not the system of the s

vis fatis grandes & proceræ, minores tamen erant fativis

Sunt ergo nostrà sententia Pinus sylvestris vulgaris Genevensis J. B. Pinaster sive Pinus sylve-Bris Hispanica major eju/dem. Item Pinaster Austriacus major albus, & miger, una easdemque Pini feecies, ut & miger just eight of Bauhinus suspicatur. Quamvis, ut verum fatear, descriptio Pini sylvestris Genevens F. B. huic arbori non bene conveniat: nec enim coni in hac parvi & breves & non turbinati sunt, sed rotundiores, fragili & brevi pediculo adhærentes ramis, verum è contrario magni, & longi, & turbinati; ut superius diximus.

Ex hujus arboris inferiore parte, radicibus viciniore fiunt affulæ illæ pingues ad ignem accendendum v/u. & lumen præbendum idoneæ, magni per multas Germaniæ provincias usûs. Strangulat enim hu-

mor ad radices descendens ipsas arbores sic ut in Tædam vertantur, de qua assulæ.

De Tæda.

Transeunt in Tædam quandoq, Picea & Larix, sed raro admodum : Pini enim sylvestris pro-Tranteunt in Lædam quandoq, Picea & Larix, ied raro admodum: Pini enim syrvettra proprius ac peculiaris morbus est. In Tædam autem arbor conversa dictura, chin non modo oreiga est & reliqua subblantia in pringuedinem mutata est. Hinc (inquit J. Bauhinus) Plinius non absq. errore Tædam sui generis arborem esse estistimavit, & sexum Coniterarum genus statut. Plinium paritier erroris instinulant Matthiolus, Bellonius, Casp. Hofmannus, Bodavia s Sapel, silique. Ego posius cum Dalechampio, Classo, Parkinsono sentio, Tædæ vocabulum suinviver este, & nunc Pini resinosium & pingue lignum [ribi ækk] fignificare, quod lucerna candelæve loco uratur, nunc articus siliciarems. Thaoschafts inscense. borem sui generis Theophrasto ignotam.

Quoniam affularum Tædæ ad lucernas ufus est, hine tæda pro face quacunque, præfertim nuptiali, accipitur.

At tibi ego ignarus thalamos tædása, parabam. Ovid. Metamorph. 1.

Ex hoc genere in Aquitania, apud Cantabros & aliis Hifpania locis, indigenas refinam colligere obfervavit Cluftus, & nos etiam, nec in Aquitania folum fed etiam in Gallia Narbonenfi, ubi arbores vulnerantur ejus rei causa, fingulis annis novo vulnere fupra annotinum inflicto, donec ad Cccccc 2

Vires &

decem aut duodecim pedum altitudinem pervenerint, & humor ab ca parte manare deficit; tum demum fimili modo ex alia parte, ac deinde alia aperitur.

Pinaster latifolius julis virescentibus aut pallescentibus C. B. niger, latiore folio, julis pallescentibus

Pinaftri nigri genus interdum invenitur, triftiore arbore, contorto caudice, & in latum sparsis ramis, minore adduc quam pracedens cono.

Est tantum varietas Pinastri Austriaci secundi seu nigri Clussi: que nostra sententia non differt à secunda specie seu Pinu sylvestri C. B.

4. Pinaster Austriacus tenuifolisu J. B. Pinaster tenuifolisus julo purpurascente C. B. Park. Tada sive Pseudo pinus Ger. Pinaster 3. Austriacus Clus.

Crescit ad nonnullorum Austria: montium radices in scopulis, & supra Badenses thermas, quatuor fupra Viennam mill, in montium crepidine tenui gramine oblita, aliud quoddam genus, contorto admodum caudice, divaricatis ramis, quorum furculi multo graciliores tenuiorefq, funt quam in fuperioribus duobus generibus: folia irem habet illis longe tenuiora & breviora, tametsi bina semper conjunctim ex codem tubulo in virgarum ambitu nascentia. Extremis virgis botrus sive Uva exignorum julorum veluti nucamento tenuiorum (quamarum incluía adnalcitur, qui non virescunt aur flavent, ut in antedichts, fed purpuralcunt, deinde in tenuissimum pulverem abeunt, succrescente ex corum medio novo germine suis novellis foliis, membrana vel vesicula inclusis, onusto. Hujus conus etiam minor est, & obtuso plerung, mucrone.

Hujus arboris ramos solent nostrates Oenopolæ ante ædes suas proponere, ut Viennenses Abietis tenuiores ramos, & aliarum regionum incolæ Hederam C. B.

5. Pinaster conis crettis C. B. Pinaster Austriacus Ger. emac. pumilio montanus Patk. An Pinus Jevestris Mugoo stive Krein J. B? Pinus tibulus seu tubulus Plin? [slw., Mugo Matth.

Humanam non superat altitudinem, sed statum à radice in lentos & obsequentes, tamets crassos, rugoloque & denso cortice tectos, ramos dividitur, atq in latitudinem diffunditur: hos per fingulas squamas bina semper ex eodem tubulo simul prodeuntia & juncta folia ambiunt, quemadmodum in Pinu & vulgari Pinaftro, magis tamen carnola funt, craffiora, breviora, & obculiore mutone prædita, olored, faturatis virente. Strobili unciales, fquamatim compacti, Lariceis conis haud majores, fed magis turbinati rectiq, pediculo introrfum non inflexo ut in præcedentibus generibus, majores, fed magis turbinati rectiq, pediculo introrfum non inflexo ut in præcedentibus generibus, nucleus alatus ut reliquorum, & inter compactiles squamas latens. Radix crassa, lignosa, in diversa

Nascitur in summis Austriæ & Stiriæ Alpium superciliis inter saxa & scopulos,ut plurimum ubi nul-

læ aliæ arbores proveniunt.

Pinum fylvestrem Mugho five Crein sic describit J. Bauhinus, Parva & pumila arbor est respectu Gri Mago aliarum refiniferarum, & Pini fylv. Taier dicti, ramis bipartitis Folia prodeunt ex tubulo bina, tres digitos longa una parte rotunda & carinata, altera plana, finilia Pino íylv. Tædæ, fed colore magis digitos longa una parte rounda ec carinata, aitera piana, imuia rino iyiv. 1 acaz, ico coore magis viridi, pungentia Coni deorfum mutantes, paulò longiores quam Tacka aut Pini fyiv. Genevenfis, un rigiriores. Squama crafiz & exuberantes ui ni illa, fed manifeltè differentes, quia eminentis pulche furfum vergunt, cum dorfo evidenti, immediateque herent ramulis, à quibus facilè divelli poffunt: ubi folia decidunt funt tubercula crebra. Arboris correx nigrior, odoratior ettam videnti poffunt: ubi folia decidunt funt tubercula crebra. Arboris correx nigrior, odoratior ettam videnti salvo. Ramuli rectiores plumbus folisis ornati. Refina alba, ficca. Matthiolus & Carlaipinus aboris. Ramuli rectiores plumbus folisis cultivationes decisiones quantitativa desirabili participativa fundamentali programba decisiones quantitativa decisiones quanti hanc speciem describunt ramis procumbentibus humi, spatio cubitorum decem, quindecimq, utilibus ad cingenda vafa vinaria. Dubitat J. Bauhinus annon hare sit Picea nigra Corcyrensis Bellonii.

Pinum fylv. Mugo Matth. C. Bauhinus à Pinastro pumilione Austriaco Clas. diversam facit,

6. Pinaster tertius Hispanicus bamilis J. B. Pinus maritima minor C. B. Park. Pinaster marit, minor

Ejuséem ferè est cum superiore seu Austriaco quarto altitudinis, licet in lentos & obsequentes ranos divilus fit, non funt tamén adeò craffo rugofoque corrice tecti, neq, ita in fationem diffuir, virge etam grachiores, pela exilia, Laricis folus non diffimilia, non adeò tamen mollia, neq ut illa decidua, led immortali viriditate prædita, ut fuperiorum folia: Strobili exigui & graciles, nucleus etiam pufillus & nigricans, alatus ut reliquorum.

Solo Murciano regno hoc genus, idq. rariffimè, conípexit Clufius. Opinatur Lobelius hunc non differre à Pinaftro humili Gallo provincia & Narbonenfis collibus ad Lupum montem oriundo. Nobis Pinaster ibidem frequens idem videbatur Pinastro Austriaco primo Clufii, tertio in loco descripto.

7. Pinus sylv. maritima conis firmiter ramis adhærentibus J. B. sylv. altera maritima Lob. obs. An Pinaster 2. Hispanicus Clus?

Coni ex adve so bini, deorsum nutantes, crasso, lignoso pediculo firmiter harent (quo nomino ab aliis differt Pint & Pinastri Ipeciebus) trium digitorum transversorum longitudine, in acutum mediocriter mucronem definentes, quatuor in ambitu uncias ad bafin colligentes, squamis non multum extantibus compactiles, ad Pini domestica conos accedentes, nisi multò essent minores. Ligno materies alba, cui refina vehementis odoris sublutea.

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

In collibus versus montem Lupi plures funt fylvulæ ex Pinis hujusmodi compositæ, quarum aliæ Locue, arborescunt, alia verò pumila reperiuntur, inquit D. Magnol. Dubitat J. Bauhinus an hac arbor eadem sit cum Pinastro altero Hispanico seu minore Hispa-

Pinaster nobis observatus circa montem Lupi non videbatur differre à Pinu nostra tertia seu sylveffri C. B.

Pinus maritima major C.B. maritima major fructifera Park. sylvestris montana Ger. Pinus maritima Theophrasti Lobelio J. B.

Supite, ramorum & foliorum facie perfimilis videtur Pinastro montano, sed ramis glabris, caudice nigrioribus. Conus phœniceus, brevior & supernè latior. Huc refert C. Bauhinus

Pinastrum alterum Hispanicum vel minorem Hispanicum Clus. Pinum maritimam majorem fructiferam alteram Park. marit. majorem Ger.

Quem Clufius duorum hominum altitudinem rarò fuperare air, inflexo & contorto caudice, utplurimum ab imo ramoso. Folia illi majori Hispanico similia, sed breviora, dilutius virentia; com etiam minores, oblongi tamen, turbinati & candicantes, multa plerung, refina infecti, non admodum iis dissimiles qui Austriaco albo cognominato innascuntur; nuclei quales in majore, nigra membrana contecti.

Murciano & Valentino regno frequens.

1401

A. 8. Pinus fylv. foliis brevibus glaucis, comis parvis albentibus, bortulanis nostris, **Eție Scotch** Fît, i. e. Abies Scotica perperam dista.

Hac in proceram satis arborem adolescit, caudice recto, firmo & minimè contorto, cortice minùs fcabro quam Pinastri vulgaris, cinereo seu albicante, foliis brevioribus, latioribus, glaucis, conis parvis turbinatis, & acutis, albentibus, seminibus intus minimis.

Hanc aliquando habui pro Pinastro altero Hispanico Clus. Verum non convenit caudex inflexus & contortus: coni etiam majores pinguntur.

In Alpibus Stiriacis spontaneam observavimus. D. Evelynus in Sylva, hujus semina è Scotia Locat. à D. Marchione Argatheliæ ad se missa scribit, ubi propè lacum Loughbrun dictum inter lacum & montem vicinum sponte proveniunt e copia, ut ex is casu delapsis aut subversis, & ibidem jacentibus aliis supra alias ad hominis usque altitudinem interstitiis paulatim tracu temporis oppletis collis mediocris aggestus & elatus est. Ob elegantiam suam & pulcherrimum aspectum, nunc dierum in hortis & viridariis nostris frequens colitur.

Defcriptio Picez, que in Olympi Phrygiz montis jugo nascitur apud Bellonium in plenso, huic arbori convenit. Ea Abietis rectitudine constat, cortice, si ad alia comparetur glabro & subalbido:

cætera omitto apud ipsum videnda.

9. Pinus sylvestris, sive ut Bellonius, Picea. Sylvestris Idæ Troadu, cujus coni facilè decidunt J. B.

Piceam, quæ in Ida Troadis nascitur, plurimum ab aliis discrepare comperit Bellonius [Arb.conif.] Fiscally que in the Arona material point and an authorized compete to enter the Arona (Arona) figured in Ida Martio meric breves julos ut Corylus promit; que rempore coni a monti Olympi Piceis decidunt, quod aliarum regionum Piceis non accidir. Pediculus quo coni ramis adherent gracillimus est, quare cum maturuerint levi ventorum flatu deturbantur decutiunturq, ab arbore, aliorum fructuum modo, cum tamen in aliis ferè omnibus anniculi cum nuper nascentibus in arbore permanere comperiantur.

De Resina Pini, Abietis, &c.

Refina liquor est pinguis ac oleaginosus ex arbore sapius sponte, interdum ea vulnerata de-

nuens:
Refina proprie dicta in oleo prompte folvitur, in liquoribus aqueis nullo modo.
Refina respectu confistentia vel *liquida* est, subalbida & odorata, è Pinorum sylvestrium pracipuè generibus, vel sponte vel vulneratis effluens: vel *arida* è corticis rimis vel circa absolisso ramos, & quidem Piceæ vel Abictis exiens.

Strobilinæ refinæ nomen accepit, quæ circa conos leu strobilos concreta reperitur. E Refina liquida colo prius defæcata ut fordes fecernantur in duplo aquæ decocta, quousque omni lentore consumpto odorem amittat & friabilis reddatur, tamque arida ut tundi, teri, cribraríque possit, sit candidissima ac sere nivea etiamsi antea oleosa aut mellei coloris fuerit. J. B:

Spissatur etiam resina cocta fine aqua in cortinis aneis subjecto primum lento igne, deinde ubi coire cœpit, carbonibus liberaliùs aggestis, & aucto igne, ut quicquid serosi est exhalet: quod re-

quirit trium dierum & noctium continuam cocturam. Idem.

Haud absmills eft coquendi modus Chymistis ulitatus, oleum è Terebinthina elicientibus. Phia-lam ingentem luto oblitam, & refină ad dimidium usque repletam furno imponunt, & vas recipiens adaptant. Dein ea cautione qua dictum est ignem accendunt. Fluit primum liquidus sudor, Refinæ aquam vocant, Pillelæo veterum respondens, qui tanquam inutilis abjicitur, tametsi ad ea valeat ad quæ Pisselxum commendatur. Sequitur oleosus liquor, qui cum totus exitillaverit arida & Cccccc 3

De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti. Lib. XXV.

friabilis in Phiala fundo refina superest, Colophoniam hodie nominant, magni, ut & olim, in

Caterum Colophonia varia fignificationis est : vel enim Refinam crudam ex Picea Pinove ficcam, denotabat, Chiz Maftiche perfimilem, è Colophonia advehi folitam, vel refinam liquidam ex iidem arboribus ab eodem loco miffam. J. B. è Galeno. Pix Burgon. feu Burgundiaca videtur effe refina Piceæ fecundùm Parkinfonum.

Refina omnis confert pracipue tuffi aliífque pulmonum affectibus (cum melle) urina ac alvo ciendæ. Calculum pellit, Arthriticos affectus juvat, gonortheam fiftit.

Extrinscus Chirurgis ufitatissima est in Emplastris, movet enim pus, maturat, & scabiei me-

Sunt qui Terebinthinam vulgarem (est autem ea Laricis refina) in Cerevisia infundunt, atque fimul defervere finunt pro potu ordinario in præfervatione calculi, vifcerúmque obstructionibus.

Refina Abietina calefacit & humectat, confirmit & separat, articulos roborat, tumores duros diffolvit, dolores podagricos & ischiadicos sedat, emplastris juncta pus promovet: mundificat & incarnat renes, eosque à calculo purgat : specificum est in vulnenbus capitis: Inprimis emplastri modo clavis pedum aut manuum applicata dolores lenit, & partim ejulinodi tumores eradicat. Wagnerus, p. 297, 298. D. Hulfe.

De Pice.

Pix non tantum ex Abietis, sed ex Pinus, & aliarum etiam arborum resiniferarum lignis assulatim * Cap. De A- cassis & in struem compositis, eo quem * supra explicuimus modo, rudi quadam per descensum de-

Nonnulli ad usus subitaneos è Pice liquida, siccam faciunt hoc modo; Liquidam in cacabum ferstillatione, vi ignis excoquitur. reum infusam supposito igne fervesaciunt eousque ut flammæ concipiendæ apta sit, deinde accensam tandiu deflagrare finunt, donec abfumpto humore ficca evadat, cujus cum in parva quantitate experimentum fecerunt, imposito operculo flammam extinguunt.

J. Bauhinus Picis aridæ duo genera facit. Vel enim, it. Liquida eoulque tantim coquitur dum di vici craffindinem coacha fit; atque hac Borge; nominatur, fortaffis quòd in pellibus [1976 Consequence] pecudum conderetur ac venderetur; aur quòd pecudum fabiem fanaret, aur quòd illitu greges privatim fignaret. Officinis pis navalis, quod hac naves picantur: Hec ipla cum pulverilata injuictur aquis terventi, & trahitur, five (in loquuntur) malaxatur manibus fevo inunciis fit futorum illa qua fila cannabina inungunt. Vel 2. igne tam valido & tamdiu continuato coquitur, ut abfumpto prorius humore (per quem alias tenax eft) fragilis ac rafilis fiat: Hac Gracis free store, Latinis Pix ficca & arida, aut rafilis, dicitur.

Thorhand Dioscoridi fit è Pice separato quod in ea aquosum est, quodque eidem velut serum lacti supernatat. Excipitur porrò interea dum Pix coquitur expansis supra eam mundis velleribus, quar politquam halitu ex ea fublato permaduerint in yas aliquod exprimuntur, iteratúrque illud tantifper dum Pix coquitur. Unde patet Pisselzum nihil aliud esse quam serum picis seu aquam picis destillatam. Hoc Galenus Pissanthos slorem Picis vocat, Pisselatum autem picem liquidam cum

uenniaram. Hoc Galenus Filiantnos norem Filis vocat, Filicizum autem picem nquioam cum oleo permixtam. Ad eadem facit ad que Pix liquida.
Zopifla elt Pix novalis, ex cera & Freinia conflata, derala feil ex navibus, que diu in mari verfata e ellent, ac (ut vult Plinius) velut vitam illuc peregifent: Eaque per intentionem Zopifla, quafi efficacior dicha, & quòd abjecto falis marini callo firmulata fit, 'Amgue appellata finit. Multum discreptifica hac feculturi. Por fin purpurens & emplatine da Richard Control."

digerentis habet facultatis. Dol. in unguentis & emplattris ab 318 ad 31. & plures.
Picis ulum apud Veteres duplicem tuife Rei rufticæ (criptores tradunt: Unum ad dolia & ferias cæteráq, vala ante quadragefimum vindemiæ diem picanda: cujus ufus erat ad duratricem firmitatem vino præstandam (inquit Plinius) në corrumpatur, & sieubi rimosum vas sit në transsluat. Verum cum hic mos dudum apud nos exolevit in vafis saltem majoribus; qui modum scire desiderat quo vasa picabant, hunc ad eosdem RR. scriptores remitto.

Picis alter usus erat ad condituras, ut vina infirma durare possent. Picis autem odor sapórque Romanis olim fuit gratiffimus in vinis, qua ob id Picata appellabant. De modo condiendi vina cum pice opportunior erit dicendi locus cum de vinis agemus. At neq ad vina condienda nunc die-rum ulles, quod fciam, Picis ufus eft, unde nec de conditure modis opus eft ut admodum foli-

Pice illita olim pilos avellere folebant è corporis partibus quas natura is veftitas effe voluit, quod arfire & gramaffir Gracci dicunt ; qui mollium & effectionatorum mos erat.

Quin & pice corpora hominum torquebantur: unde umantir inter alia cruciatu & supplicio affi-

Facir Pix liquida, tradente Dioscor. ad lethalia medicamenta [venena Lugd.] phthissicos, purulenta exicreantes, tusses, anhelationes, & humores intra pectus contentos ægre exicreabiles, si cyathi mensura cum melle delingatur. Peruncta valet ad tonfillarum & uvæ instammationes, & anginas, itémq, ad aures purulentas cum rofaceo [Galeno concoquir duros & crudos tumores omnes pune, acunq ac aures puruientas cum roiacco (Caueno concoguir auros & crucos tumores omnes cataplaímais indica) neciono & ad ferpentium norfus cum trito fale adhibita: par verò cera danilla feabros ungues detrahir [& impetigines Gal.] vulva tubercula "fedifique duritias dificutir. Cum farina hordeacea urináque pueri decoda firumas circumquaq, rumpir. Cum fulphure, Pinco cortice, auf furfurirbus illica que ferpunt ulcera cohibet. Mannar Thuris ac cerato permixta finuo-fe fulcera aspathinar. Pedato fedifice shapadillistic commodà illinitur, ulcera renlet & cum melle fulcera aspathinar. fa ulcera agglutinat. Pedum fedifve rhagadibus commode illinitur, ulcera replet & cum melle purgar. Quin & cum uva paffa ac melle carbunculos putrefcentiáq, ulcera emarginat. Septicis quoq. seu erodentibus emplastris utiliter admiscetur.

Calefactoriam vim habet Pix arida, mollit, pus movet, tubercula panósq, discutit, ulcera replet,

ac utiliter vulnerariis medicamentis admiscetur. Pix liquida jumentorum & pecudum ulcera scabiemo, illita sanat. Nostrates certe ovium & jumentorem ulceribus & vulneribus Picem liquidam illinere folent; verum ad ea potissimum contra muscarum injurias tuenda quæ locis crudis & ulceribus, ubicunq, cutis deteritur & caro denudatur perpetuò infidentes admodum moleftæ esse solent, ovisque ibi depositis vermiculorum catervam ingenerare.

Norwegici Picem liquidam Abiegnam cum cerevifia mixtam in febribus malignis magno successu bibunt: Is etiam Pix arida podagræ præsentaneum habetur remedium. Th. Bartholin. Act. Med.

An. 1671. Obs. 131. Pulverem insuper & museum Abietis vulneribus periculosis inspergunt. In affectibus Scorbuticis medicamenta è Pice præparata valdè celebrantur à Claudero de Balfamandis corporibus p. 88. Ha-

Oleum Templinum dictum fit ex conis viridibus Piceaftri per descensum igne leni destillat. Oleum hoc cum olei Rosacei partibus duabus mixtum solamen est in omnibus vulneribus, pracipuè capitis cum fractura offis: impetiginem quinetiam fanat, verrucas confumit. Wagnerus Hift. Nat. Helvet p. 298. Transmist D. Hulfe.

Verum præcipuus picis usus, in quem ingens ejus copia quotannis ablumitur, est ad naves picandas earumque rimas & commissuras omnes obturandas & communiendas nequa se infinuare possit

Caterum Refina liquida quadruplex. Terebinthina nomine dicta Officinis nostris in usus est-1. Primò, Terebinibina Cipria, Cripur Tarpenine, qua genuina Terebinthi arboris lachryma feu Refina eft, quam in capite de Terebintho descripfinus. Terebinthia è Chio ex eadem arbore.

2. Secundò, Terebinibina Veneta, Denice Curpentine, qua Laricis arboris ad medullam tere-

bratæ latex est.

3. Tertiò, Tertinthina Argentoratessis, Strasburgh Curpentine, que ex ruberculis Abietum novellarum colligitur. Vide cap. de Abiette fremina. Hacca multis Terchinthina Venetz prafettu nec immento, certe triplo pluis veni. In quibas à Veneta feu Larigna differt Casp. Hof-mannus nos docet. 1. Abigna longo pellucidor est Larigna; Ideò quidam (air Matthiolus) Largnam colatam & ad ultimam claritatem perductam vendunt pro Abiegna. 2. Abiegna non tam lenta est & contumax, sed subitò abrumpitur si digito immisso attollatur. 3. Abiegna est odoration non Larigna tantum sed ipsa etiam vera Terebinthina. Est autem odor Thuris. 4. Abiegna est amarior, & quodammodo refert saporem corticis Mali Citrii. 5. Post annum incipit fla-

4. Quartò, Terebisthina communis feu vulgaris, Common Curpentine. Hae minus liquida & craffior eft reliquis, nec pellucida, albicans, confiftenția fere Olei frigore nonnihil denfați, Hanc Pinus montanz seu sylvestris C. B. liquorem esse existimo; siquidem a Massilia ad nos defertur; iple autem observavi non procul ab ea urbe montes hoc genus arborum sylvis vestiros, earumq, plurimas deciso non longe à radice cortice vulneratas ut resinam funderent, esq. excipienda siculia truncis appensa aut subjecta.

Thus vulgare Officin. nostrarum, Common Frankincense, og Parrofin Pineam refinam effe affirmat Parkinsonus in terram defluentem & brevi indurescentem; cui & nos facile assentimur, quia ab eodem loco ad nos adfertur, nec aliæ fint in vicinia arbores refiniferæ.

Picen Burgundicam nostratibus dickam, Burgundp, oz Burgonp Bitch, idem Parkinsonus Picez arboris Resinam esse existimat, cum primo effluir liquidam, tempore indurescentem, ut tandem friabilis reddatur: quod an verum fit nescio, necdum enim certi quicquam de ea comperi.

Suspicatur D. Tancredus Robinson, Thus vulgare Officinarum non solum è Pinu, sed è Picea, aliísque arboribus refiniferis effluere in terram, & saxa, ibiq, in micas indurescere parte magis oleosa evaporata; unde candida illa gemma cum refinis sapenumero mixta, & à Plinio annotata inter Mercatorum fraudes. Olibanum pretiofius, & rarius, hoc igitur fit Arabicum, Thus vulgare Euro-pæum. Atramentum illud fuliginofum nostratibus **Lamp black** dictum, nil aliud est quam fuligo refinæ vel picis concrematæ; propter quod Officinas adificant fumum eum non emittentes, olim ad atramentum feriptorium in ufu erat, & ad colorandum. Adulteratur fornacum, balinearumg. fuligine. Vid. Plin. lib. 35. cap. 6.

CAP. III.

De Cedro conifera.

Edrus, Kides megi to xistes, xurteidus pás bis. A megi to xolum jadios, quòd facile accendatur uraturque. Prius Etymon minori Cedro magis convenit, posterius majori : hac enim facilè ardet ob refinam Cedriam dictam.

Cedri nomine due diversorum generum arbores donantur: altera baccifera est folio spinoso seu pungente Oxycedrus inde dicta, quæ revera nihil aliud est quam Juniperi species major: Notandum autem, Lignum quod ad nos ex America defertur Cedrini appellatione, Juniperi cujufdam ibi nationniscaudice crasso & procero lignum esse: altera conifera, de qua hoc in loco.

Differt

1403

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

1405

Arborem hanc esse Cedrum Libani, in Sacris literis tantopere celebratum, cujus usus erat ad templum Salomonis ædificandum, minimè dubium est.

Cedrus conifera folisis Laricis C. B. magna, sive Libani conifera J. B. magna conifera Libani Park. The Cedar of Libanus.

Arbor est perpetuò virens, robustis ramis brachiata, orgyias aliquot crassa, ad summam Abietum nostratium proceritatem affurgens; quanto autem majores accreverint rami, quorum pondere gravatus caudex se inclinat, tantum de arboris rectitudine decedit. Rami (ut & coni, magni, rotundi) sursim spectant, longi, tam pulchro ordine dispositi, ac si artificis manus resectos aquatos q appositifet: sic ut eminus etiam circinatus aqualiter dispositorum orbis egregie appareat: ex quo etiam antequam cominus contempleris, facilè inter hanc aliáfque refiniferas arbores discrimen notes licet: antequam commus contempiers, racue inter nanc anauque reiniterat a trootes uncurrent notes incer-ceteroqui magna huic cum Larice fimilitudo, potifimum in foliolis, que parva, angulta, conferta, in exerto fulcello fulco clavis mufei terreftris longitudine & crafficie fimili, que (ut ait Bellonius) ab uno furculo exorfa, 40 vel 50 fimul, feric quadam in ordinem difpofita, furculum radiantia pi-cons penicillum referre videntur, odorata, fubacida & cum levi amaritudine adfiringentia. Sola inter arbores, dempta Abiete, conos in cœlum tendentes mittit; hos fic describit J. Bauhinus. Quatuor policibus altiores, octonos in ambitu circa bafin colligunt (quos nimirum ille habuit) paula-tim in obulum turbinem faftigiati, fquamis compacti fescunciam circiter latis, unciam altis, mediotim in obtilum turbinem ratigato, quamis compacti tecunicam circirei laus, unciam aus, mesio-crite craffis, rufis, per extreme extantia planis, alia alius innui ria ilubeunte, ur quot fine carum circumcirca agmina, totidem zonis pracinchi videantur: inferior autem umidicupido, ex his fqua-mis pars lambdoides mucrone fito halta adnafcitur, jugo elato medium percurrente, in valles latera-les deciri, totidem confimilibus ex adverío valleculis respondentibus, que totidem recipium nucrlas, pomaceis aut pyraceis granis duplo triplove majores, formá non ablimili, rutilante quadam re-fina, dura sed fragili, vehementer odorata, evidenter acri sarchas; quarum unicuiq uncialis, triquetra, tennisque membrana affigitur, papilionis alam egregie referens, ità quidem ut duz membranz uni squamz majori averso incubitu respondeant. Czeterum pediculus coni validus existit, uncialis & sextantalis longitudinis, craffitudine ferè extremi articuli minimi digiti, obliquus aut incurvus, cortice tantais fonguamis, crauticulme tere excermi articul minimi cupi, obilquis aut incurvis, cortice rugolo, & fugurulis exiguis (u in Pinaftro) fubinde loricaus, tam firmiter ramo adharens, ut di-velli non poffit nifi avulla arboris parte. Coni porro hiantes fe pandunt, ae paulatim diffifi roti-bus ac pluvis decidunt, relifeò in ramo pediculo (en flylo medio, cui fuamar adnafcuntur, firmo & terett, quod & in Abiete feemina observavimus. Pediculis autem squamas non priits exuit quam duos annos excesserit.

Ramus quem habuit J. Bauhinus pollice craffior, cortice erat craffo, rugofo, foris fulco, intus ruffo, materie dura, alba, in ramulos fatis crebros divifa.

Lignum colore erat undequaq, ruffo, (qualem in Pyri ligno subinde conspicinus) pectinibus re-etis fiffile, solidum satis, media tamen inter fibras spatia inania, ut lignum Quernum, ostendons. nullam cariem, nullam teredinem fentiens.

Theophrastus eam Cedri trunco crassitudinem attribuit, ut eam ulnæ hominum quatuor vel etiam

Theophraftus eam Cedri trunzo craffitudinem attribut, ut eam ulnæ homnum quatuor vel ettam plures nequeant amplecti. Melchior Leffy paud J. Bauhinum Cedros montis Libani tam craffas fuilfe ait, ut fex vel leptem homines vix poffent amplecti truncos. Dodonaus corticem inferioris paris trunci, quæ a terra ad primos portigitur ramos, afperiorem efile feribit; reliquiun vero lævem ac glabrum, inter ramos conficiuum. Dass profert refinas, quemadmodum & Abies, alteram in ubberculis albam, nihil profitis amartulentam, nec gravis odores; alteram fila figonte extiudantem, que câm retorrida fir, narbus admota, and ma macinismo del tri profitariore de companyamento de la companyamento de fraga redolet, odorataque gustatu percipitur, sed ità pertinaciter dentibus inharet, ut nonnisi cum difficultate auferatur.

In monte Lubani, ubi fonte oritur tantum 24 supputavit Rauwolfius; nec plures Melchior Lussy predictus: Bellonius circiter 28: qui & in Amano & Tauro montibus se Cedros vidisse refert.

An Cedrus Libani Recentioribus dica Veteribus cognita fuerit non levis est controversia. Hinc

enim, Theophrafto, Plinio, Galeno, Dioscoride auctoribus, Cedrus etiam major, baccas, Cedridas enim, Ineopiratio, Plinio, Galeno, Dioleoride auctorius, Cedrus etam major, baccas, Cedridas didas, fert, non Conos; proinde Cedrus montis Libani elle non poetet, que coniera ell. Ex altera autem parte, magnitudo infignis quam Plinius & Theophraftus Cedro majori attribuum Oxycedro, (que revera ninhi aliud ett quam Juniperi feecies) nullo modo convent: uti nec nomen Cedrelates, quod quidam, autore Plinio, Cedro majori attribuum. At neque, fi Bellonio credimus, Cedros minor in Syria reperitur, ubi Theophraftus mira magnitudinis Cedros nafeli feribir.

Cedros autem Libani Larices non esle, ut Guilandinus & alii voluere, inde constat, quòd Larici folia decidant, Cedrus magna perpetuò vireat: Rami Laricis deorsum dependeant, Cedri magnæ furfum spectent; tandem quòd Larix in Syria non reperiatur.

Magnam tamen fimilitudinem cum Larice obtinere Cedrum non est diffitendum, ut meritò congeneres cenfeantur arbores.

Cedriam antiquorum Cedri lachrymam seu resinam esse, non Picem, ut nonnulli volunt probat Bodaus à Stapel, quem confule.

Comment. Bodaus à Scapel. quem confute.

in Theephilif.

19-61. P 973

Lancem, Juniperum, Cuprellum, quarum omnium refinas defunctorum corpora fervare ficribit : quem hac de caulà Matthiolis non immerito reprehendit.

Viri. Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defuncta corpora incorrupta avis fervat, viri.

**Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defuncta corpora incorrupta avis fervat, viri.

**Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defuncta corpora incorrupta avis fervat, viri.

**Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defuncta corpora incorrupta avis fervat, viri.

**Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defuncta corpora incorrupta avis fervat, viri.

**Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defuncta corpora incorrupta avis fervat, viri.

Viri. Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defuncta corpora incorrupta avis fervat, viri.

Viri. Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defuncta corpora incorrupta avis fervat, viri.

Viri. Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defuncta corpora incorrupta avis fervat, viri.

Viri. Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defuncta corpora incorrupta avis fervat, viri.

Viri. Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defuncta corpora incorrupta avis fervat, viri.

Viri. Cedria autem ha facultates à Veterbus imbunitur. Defunctates autem ha facultates aute

ventia corrumpit, mirà differentià, cum vitam auferat spirantibus defunctis pro vita est. Vestes quoq, & pelles corrumpit, & animalia necat. Galenus 7. Simpl. septicam esse tradit, ob caliditatem cum substantia tenuitate conjunctam. Commoda est ad ocularia medicamenta, ut qua illita

visum acuat, & albugines ac cicatrices deleat; cum aceto verò instillata vermes aurium necat, & cum vium acua, o acuagnica con the second of the & dolorem sedat : idem facit etiam si cum aceto colluatur. Plinius dentes quoq, eo colluere timuerit. In anginis illinitur, & tonfillarum inflammationibus opitulatur. Hoc etiam, nec præter ra-tionem, improbat Plinius. Phthiriales eo inungere non dubtrârit idem, & contra porrigines. Ce-Quadrupedum, & canum ac boum scabiem curat, Ricinos etiam in iis perdit, & ulcerationes qua ex tonsura ipsorum oboriuntur ad cicatricem perducit.

Ex Cedro oleum nasci scribit Vitruvius quo libri alizve res perunctz à tineis & carie non læduntur. Ad quod pertinere videtur illud Persii, Satyra prima

---- Et cedro digna locutus,

Item illud Ovidii Trift. 1.

Nec titulus minio, nec cedro charta notetur.

Ego potiùs colorem aliquem cedri oleo temperatum poetam intelligere puto ob verbum "staria additum: nec oleo fimplici, quod propemodum decolor est, aliquid notari recte dicitur.

CAP. IV.

De Larice.

Aricis nomen à Germanico antiquo Larch vel Larich dictum effe verifimile est. Apud Cafarem voces Germanicæ in ich terminatæ, observante C. Hofmanno, mutantur in in. Laricem autem Theophrafto & veteribus Græcis incognitam fuille cum Bellonio putamus, qui normature i from a control from the cont contention sociales. Additional influence in penincipe in the vertex affirms. Matthiolo fuffragatur author d'inspired J. Bauhinus, qui non Autumno fed Vere folia decidua fe observatife feribit. Alli é contra folia Autumno decidere & aborem hyeme nudam effe afferunt; pra reliquis C. Hofmannus. Qui dautem? inquir, nifi omnes qui hortum medicum frequentavimus cæci fumus fingulis Autumnis folia decidunt. Ego J. Bauhino ut curiofo & veraci potús affentior. Observent & litem hanc determinent quibus arborum harum copia eft, & inspiciendi

Larix Ger. C. B. Park. folio deciduo conifera J. B. The Earth-tree.

J. B.

Caudice recto ac procero Abieti aqualis est: cortice crasso, scabro, suscoque S. I. Bodgo cortex inferiore parre que ramis fubelt craffus, afper, undiq, in rimas dehifcit, precilius interius rubere con-fpicitur, reliqua parre lavis, glaber, nonnihil fors inalbicans.] Rami circa fipitieur velut per gra-dus collocature, longi, graciles, deorium dependentes. Felia leniter odorata, ramos confuido ordine ambientia, è tuberculis umbilicatis duodecim, viginti, aut triginta fimul penicilli in morem conjuncta ambenta, e tupercuis umminicato autoceninyigiuta, aut triguita minia penicain in interna conjunta. prodeunt, tenera, peranguita, craffitudine porcinas fetas zquantia, uncialia & longiora, viridantia, Esapelio breviora, tenutora, molliora quam Pini, haud aculeata fed retufa, adventante hyeme pal-lida effecta, (quod & nos observavimus) ad flipitus radicem decidant.] non ante Hyeme decidenta quâm aliz initio veris fuccedant. Non igitur univerla fimul, fed fingula paulatim recedunt, aliis interim fucceffu ab ildem tuberculis prodeuntibus dilapforum vicem occupantibus, ità ut non defluxisfe folia, sed nova juventutis habitum induisse videantur. [At Stapelius alisque nudam hye-mem transigere Laricem affirmant.] Flosedi seu potius conorum rudimenta Stapelio rotunda, è tenermem cramigue Lancien aminatic. J rojent ica popula cono un rodum condecorar, importante actività in impugnam ardenter rubelcenta, comantibifque foliolis miro natura artificio annexa, viatorum ocubas on parium recreant, fiuntque odoratifima. Coni perinacire ramis hargen brevi, controrto, craffucialo pediculo, nutabundi, nucis Cuprellini magnitudine, fed paulò longiores, fiquamilis compacti latius culis compressis, obtufis, tenuibus [ex rubro, ut inque Clusius, purpurascentes, nimirum dum tenelli sunt, & nondum maturuerunt] qui dum novelli & recentes sunt ex issem tuberculis è quibus folia prodeunt, petiolo furlum reflexo nitentes, ut mucrone cœlum spectent: illosque intercedunt fquamulæ foliaceæ, tenellæ in stylum acutiorem definentes quæ fingulæ continent femina parva, alata, gemina, magnitudine feminis Cupreffi, foris cinericeo cortice, intus autem candido nucleo constantes, sapore dulci & Pineam nucem referente. Materies firma satis & solida, in recum fiffilis, fulva, crispantibus saturatioris coloris callis, pectinibus rectis, odorata, stammescens, odorem quoq, jucundum naribus afpirans.
In Alpibus Rhæticis & Vallefiacis abunde provenit. Nos in Alpibus Stiriacis & Corinthiacis co-Location

piolam observavimus, cum Vienna Venetias iter faceremus. In Viennensi saltu, tum aliis monti-

Vires

tia, p. 296,

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

1407

bus Alpibus vicinis, exceptis summis jugis, abundare Laricem scribit Clusius, Plinius, Vitruvium, Le videtur fecutus, Laricem nec ardere, nec carbonem facere, nec alio modo ignis vi confumi quam lapides scribit. Hoc tamen falsum esse experientia constat, nam apud Vallessanos quibusdam in locis, non alia ligna in usum foci adhibentur, ac alicubi etiam in Alpibus ad ferrarias fodinas car-

Nec verius est, quod hanc perpetuò virere dicit, cum Botanicorum omnium consensu folio sit deciduo: potest tamen hac in parte defendi Plinius; cum Larix (teste J. Bauhino,) non antè folia

amittat, quam Vere nova producat.

Erravit infuper Plinius Laricem nullo flore exhilarari, nec natales pomorum recursus annuos verficolore nuncio promittere affirmans, cum, observante Casalpino, sfores ineunte Vere emergant in cacuminibus, in purpura valde rubentes, odoraríque: Quòd fi hi nihil aliud funt quam conorum radimenta, non immerito Plinius arboren Horiferam effe negavir. Ego autem in hoc genere non minis quiam in alis coniferis dari flores à fructibus non tantum diffunctos, fed etiam disjunctos

At verò quomodo Plinium Laricis morbum esse ut Tada fiat scribentem excusem non video: in

hane autem errorem incidit quid adului Theophrafti, i.e. Pinum, pro Larice habuerit, & cuncta Laric (ribuerit que de Pinu Theophraftus feriplit, cujus proprius morbus elt ut Tada fiat-Larix (auctore Plinio) quàm Picca marcia prefitantio logogè, incorrupar vis, emori contumax. Finne ex ag (referente Clufio) vinetorum pedamenta, & pali circa Neapolin & fupra Badenses [Auftrize] thermas, ut que corruption imusin cohoxia: item longifismi canales, tectis fupponent de apparation of the control o diffimi; nam cum firmà & folidà materia constent, diutissimè Solis ardoribus, & aliis aeris injuriis resistere possunt, nec finduntur aut vitium contrahunt, eâque de causa non Picis aut alterius inductione egent. Structurarum pondera firmissime & diutissime sustinet, idque Baptista Albertus adnotaffe scribit, cum alibi tum apud Venetias ex vetustis operibus.

Folia ejus & cortices adstrictoriam facultatem obtinent: lignum magni fieri adversus elephan-

tiafin scribit Stumpfius, Simlerus contra lepram.

Colligitur ex hac arbore refina liquida, candicanti melli, veluti Artico aut Hispanico, colore & confistentia fimilis, que tamen non sponte effluir, sed ex arbors trunco emanar crasso oblongóque terebro ad cor ulq excavato; manantem inde Refinam valculis quibusdam è Piceo cortice paratis excipiunt. Refina hac Larix dicitur, in officinis Terebinthina appellatur, ejusque loco divenditur. Quod novum non est. Nam & sua atate Galenus rhopopolas Laricem Terebinthina loco vendidiffe refert. Vide Bod. à Stapel comment. in Theophrast. hist. lib. 3. cap. 10. ubi è Galeno ostendit eos citra errorem hanc illi substituere.

Parkinsonus & C. Hosmannus Resinam Lariceam esse quam Officinæ nostræ Terebinthinam Venetam vocant affirmant & C. Bauhinia han on tantum pro Terebinthina in ultim receptam effe, verium etiam folo Terebinthina cognomento cognitam ait; nec definit (inquit) qui in totum

Larcis refinam effs volunt quan pro Terebinchina Officine habent.

Ea (inquir Jacob, 'Wagneus) odore, gultu ac facultate eff præfantifima. Externus ejus ufus * Histor. Na- Ea (inquit Jacob. * Wagnerus) octore, guitti ac lactanatus ex executive (in ficable, plora, tinea, internus ad ardorem mitigaloum in ulcabe, plora, tinea, internus ad ardorem mitigaloum in ficable, por executive (in ficable, plora, tinea, internus ad ardorem mitigaloum in ulcabe, plora, internus ad ardorem mitigaloum in ulcabe, plora, tinea, internu ctione ad renes detergendos. Dilutum quoq, ex Laricez 3 j. cum vitello ovi & aq. Cardui benedicti egregiè purgat, inebriat pota, quod Rhætis lignatoribus familiare.

Pro usu Terebinthina vide refin. Pini & Abietis: & cap. de Pinu Sativa & de Terebintho.

CAP. V.

De Cupreffo.

tUpressus Gracis Kurdenoss કેન્જે રેક પ્રદેશ જાલાંગક વચેક તેમફેલ્ફાળાના à partu parilium ramorum dicitur, ut Openus Girecia Authensian et a com menos, res acqueres a partic paintium l'amortim cictur, tit habet Auchor I temminăr l. 11. c. 5.

Cupreffi autem nota: funt, prarer communes huic generi fructus è clavatis lignofis tuberibus per harmoniam in formam globosam coaptatis compositi: foliola brevia acuta in squamas de-

1. Cupressus J. B. C. B. Park. fativa & Silvestris Ger. The Cyptels Cree.

J. B.
Procero, recho, craßóque caudice furgit; cortice ferè fpadicco, materie firma, folida, odorata: fupra medium in ramos abit, metam concurfú fuo effigiantes, unde Ovid. Io. Metamorph. metaminata Cupreffin. Folia Cedi retule aux Sabine imbricatium connexa perpetuo virentia Linfunt camen (ut reche Cafalpinus) in nuper nafcentius foliola brevia, acuta, que in adultis degenerant in brevilfinas velut fiquamas rotos furculos convertientes. Galbuli Ligalands nuci pulvinato cortice techt aquales, contagofi, rimas aquut, in clavata tubera dehifectnes, inter quarum commiffuras fermina conjuncture melli bibliogra delera convenida dependentes. Interior patrior melli pulpora solori control processor control delera convenida (minima latiora me mina continentur ruffa, sublonga, altera parte rotunda, altera acuminata, semiculmo latiora, medullà donata. Sapor acerbus, qui potiffimum in pomo elucet. Lignum pallidum aut rubescens, nec cariem fentt, nec teredinem, firmum, durum, undulis nonnihil crifpatum, micis faturatioribus nunc longis transversifque, nunc parvis punctorum inftar variantibus. Illi odor fuavis, fapor verò vix ullus excellens, præterquam in cortice, qui evidenter linguæ offert aftrictionem cum amarore, eóq, haud ingrato in veteri quod excessit triginta annos.

Cupreffus

Cupreffus in Creta infula sponte provenire dicitur, ubi, Plinio teste, quocuna, loco terram moverit quispiam, nifi seratur alia hæc gignitur protinusq, emicat : maximeque [non aperto solo & sponte] in Idais montibus & quos Albos vocant, summisque jugis, unde nives nunquam ablunt plurima, quod miremur, alibi nonnifi in tepore proveniens, & nutricem magnopere fastidiens. Nunc dierum, tradente Bellonio Cupressorum sylvas nequaquam comperies, sed sparsim hic unam, ibi aliam in abruptiffimis locis, aquas enim odit.

Theophrastus, Plinius & Recentiorum nonnulli Cupressum fervida loca amare, nec nisi in te-pore provenire aunt. Alii, ut D. Evulyma, experientia sua Cupressum frigus non extimescere, nec pole professiona and a management of the profession of the profess plerasque Cupressos per totam Angliam crescentes perdidit & vastavit: nonnullæ tamen serocissimis pleratque Cupreinos per rotam Anglaim crescentes perusut ex vatavit: nonnulla tamen rerocultims equis infulcibus animosè refifiences evaferunt. Quid ergo dicernus ? Cuprefilum figiori moderato re-fiftere, acerrimo cedere! an cum Bodzo à Stapel Cupreffum frigida quidem natură înă odiffe, quódque alicubi in fummis montium jugis reperiatur, foli cesseque proprietati tribuendum effe? Ego fic censeo Cuprefilim montes & loca frigida amare, sel regionum calidiorum, proinde în frigidioribus foonte non provenire. At verò cum Brumze patiens sit, jin frigidis regionibus, ut Anglia noîtra, culturam facile admittit, & frigoribus spretis in proceram arborem adolescit.

D. autem Evelynus Hortulanorum nostrorum vulgarem illam praxin improbat, qua Cupressorum ramos vinculis & fasciis circumligant, ut in metæ formam coerceantur; quomodo, inquit, aerem nè liberè ad caudicem accedat, eumque circumfluat prohibentes, ventilationis defectu plures arbores interimunt quam hyemum nostrarum rigores; cum propositi sui facilius & felicius sine noxa aut detrimento arborum compotes fieri possent caudices decacuminando, & ramos in circuitu in eam

formam detondendo.

Atque hac occasione adnotabimus ex Plinio, Cupressum in quam velis formam duci & detonderi poffe, trahi etiam in picturas opere historiali, venatus classcíque & imagines rerum tenui folio bre-viq & virenti supervestientem, fieriq ex ea sepes tonsiles pulcherrimas ad hortorum & viridariorum ambulacra limitanda, distinguenda & exornanda.

Theophraftum abuti sensibus nostris recte scribit Scaliger cum Cupressi semina pratenuia, exilia & furfuracea effe feribit, nee excufandi Matthiolus & Lacuna qui Veteres temere fequuts, quam naturam ipfam confulendi laborem fubire maluerunt.

turam iplati comucino iadorem iadorem mone manerami. Cupreffium aquas odifie Veerers telfaniur; Aftipulatur Matthiolus, qui & flumina & lacus & omnes aquolos traetus averfari feribit, quo fit (inqui) ur in ejulmodi locis fata flatim inarefeat. Emorie tiam dicitur fi copiose movella adaquetur. Theoph. Theophrafti fenentiam (inqui: Stapelius) probat experientia; & hortuli noftri damno didici, Cupreffium & femine natum crebra rigatione periodicia. rire, modică ladi, pluvia etiam terrăque humida nimis nocet. At Cato Cupresso stata irrigare ju-bet quoties opus erit; consentit D.Evelynus, verum Aspergillo potius leviter irrorandas, quam large inundanda monet, cúmq, paulùm succreverint aquam parca manu affundendam, nam in levi, are-noso & calente solo melius proficere experientia constat, quicquid nonnulli contradicant.

Cupressus Diti sacra, & ideò funebri signo ad domos posita : cujus moris que ratio suerit videss

Jo. Bodæum.

A Veteribus in marem & feminam diftinguitur, quam diftinctionem & D. Eveljnus admitti, in Theophrqua metá est in fastigium convoluta semina appellatur: quæ spargit extra se ramos mas dicitur bist. L. 2. c. 6.

Plinio. Theophrasto mas est quæ omnino infæcunda.

Cupreffi materies ad durandum perpetua, unde ea ex qua valvæ templi Ephelini fiebant, referente Theophrasto, quatuor ætates reservata duravit : quin & valvæ Templi S. Petri in Roma, ex hoc ligno facta à temporibus Constantini magni Imperatoris ad Eugenium quartum Papam per fexcentos paulo minus annos non tantum incorrupta fed nitentes & novis fimiles permanferunt Mortuorum insuper loculi in Ægypto, in quibus cadavera condita (Mumias vocant) recondi solent multi ex hac materia facti observantur; quos in cryptis illis arenosis sepultos aliquot annorum millia incorruptos jacuisse verisimile est. Usus ejus est hodie ad mensas & tabulas & alveolos extornandos, necnon ad Organorum muficorum tubos, reliquáque instrumenta mufica. Sola etiam hac (autore Theophrafto) nitorem recipit, ideóque ex hac condere operum lautiora consuevere. Tanti autem fiebat hac arbor Antiquis Romanis, ut vulgo, referente Plinio, Dotem filiarum plantaria appellarent. Cupressi autem materies ex hoc maximè laudatur, quòd neq vetustatem, neq cariem fentiat, & bonum femper odorem spiret.

Quod advires, Cupreffi folia cum paffo [vino Matth.] & modica Myrrha pota veficze fluidæ & Vires, urina difficultati [involuntariæ mictioni & ftranguriæ Matth.] auxiliantur. Pilulæ verò contufæ & cum vino pota ad languinis rejectionem, & dysenteriam, alvi fluxionem, orthopnæam & tussim commodant. Sed & decoctum ipfarum idem facit. Molliunt ctiam duritias contule cum Ficu, & polypos narium fanant. Removent item fcabros ungues cum aceto coctæ & cum Lupinis tritæ. Comprimunt & intestinorum hernias impositæ. [Sed & folia eadem faciunt] putantur etiam culices sugare cum coma fuffitæ. At folia trita impofita vulnera glutmant, supprimunt & sanguinem. Cum aceto autem trita capillos tingunt. Imponuntur etiam per fe & cum polenta ignibus Sacris, Herpeti proferpenti, Carbunculis, & oculorum inflammationibus. In ceratum verò ammixta fi impo-

nantur Toborant stomachum. Dioscor.

Galenus omnibus Cupreffi partibus tribuit vim reficcandi abíq, infigni acrimonia. Amaritudo autem inlignis calidas elle arguit ; quæ & lignum à tineis intactum præftat. Nescio an verum sit quod scribit Bellonius de Cupresso, nimirum hoc peculiare habere in Creta quòd ab incolis succisa ex cespite tamen regerminet, ut nepotes stolonesque è radicibus cæduæ sylvæ modo procurentur, qui tandem in maximas arbores excrescunt: fiquidem Cupressum quocunq loco crescentem prope radicem etiam fuccifam regerminaturam fuspicor.

Ad (crophulas, R folia Cupreffi nec dunora, nec teneriora; tortivo vino consperge donec in corpus coeant, & applica super Scrophulas. D. Husse è Chespeau.

Cupressum refinam fundere superius annotavimus cap. de Cedro coniferà.

2. Cupressus Virginiana Tradescanti. Americana Park. Tradescants Dirginian Councis.

Hanc arborem ob fructum (ut puto) & in parte etiam odorem, Caprelli nomen adeptam, quamvis folia ab ea multim differat, Parkinfonus fic describit, Aliquibus in locis America Septentrionalis in processam & speciolam arborem adolescit, caudice ad 50, 60, imo 80 nonnunquam pedum altitudinem nudo seu ramis viduo, ima parte tres propemodum orgyias in ambitu colligente, summa ramos grandes unida protendente, in furcules divilos, folis multi sale in modum difforbits ob-fros, tenubus, oblongs, planis, lavibus, ad tadum mollibus, non ut in Cupreflo quadrats, rugois att placatilibus: quanwis autem ramulis hine inde adnafcantur, non tamen femper bina fibi directè opposita, sed inordinaté. Nuces Cupreffinis nonnihil similes sunt, sed majores, crassioribus squamis magisque hiantibus compositæ, semina intus majora claudentes. Lignum nonnihil odo-

Habhel fructus Paludani ab hac nuce non multum abludit, feu formam specces, feu squamarum amplitudinem; ob loci tamen natalis distantiam candem non aussim afferere.

Me monuit D. Tancredus Robinson se vidisse in horto D. Asimole speciem Cupressi huic valde similem, vel eandem, sub nomine Cupresti Virginianz foliis Acacia deciduis.

CAP. VI.

Arbor Vine Ger. Park. Vine, five Paradifiaca, unigò dicila, odorna, ad Sabinam accedens J.B.
Thuya Theophrafti C.B. The Exec of Wife.

Uanquam non inquilina elegans hæc arbor, facilè tamen cœlo solóque nostro assuelci, sic ut in justæ procentatis arborem excrescet: caudice recto, nodolo, cortice cimereo aut rubente, materie Abiegna, resinosa, ramis perpetua coma virentibus, & alarum modo expansis, qui in alsos ramulos planos, alternatim è latere succrescentes divisi, abeunt denuò in muta oblonga dalla numerosi fossibilita compressite contrata medium gibbolium completentia ex amulacum qui qui in alios ramulos planos, alternatim e latere luccreicentes divul, accum cenuo in muita osoniga folia, numerofis foliolis comprellis, quaterna medium gibbolum complectentia ex ramulorum extremis aut paulò cirra. Vere oriuntur faera, pullili, flavelcentes, quorum nonnulli deinde in conos parvos, fublongos, Pinci nuclei magnitudine efformantur, è lex tenellis fiquamulis compactos, initio virides, deinde pallecientes, poftremò ubi planè maturuentun rigirciantes, qui in quatuor carinas dehicientes, femina oftentant fublonga, quaterna, plerunq paleacea, medio paululum extuberante, in quo medulla acris 8è amariufculi faporis. Con in nonniti detrati fierò aut tabidi pediculo exciun quo meduna acris o amanutum japons. Com in nonnut detracti rete aut ratolit peticulio excident. Hujus plante odor nobis non eft gratus. [Mihi quamvis vehemens fit non tamen ingraus] de quo hac Clufus. Tota arbor graviter odorata eft; reliquas congeneres longè fuperans odore, quem, fi quis folium digitis nonnihil duntaxat confricaveric, facile eluere non pofit. Hunc autemportation de la configuration
quem, it quis toium nigitis nonnini duntaxat contricaverti, tactic disco in point. Author de tem non modò viridis ex se exhalat, sed etiam multis in annis excisa è reficcata retinet, Nonnullis Thyia Theophrasti aut Bruta Plinii censerur: nobis tamen verissimilius Veteribus profusi incognitam; ut redè Dodonarus, Novi orbis nova stirps habenda est. Galli Arbre de vir, si est Arbor vitz, cólque fecura relique fere gentes nucupant, nelcio qua ratione ducti (inquir Clufius) nufi forte ob immortalem ejus comam quam habet, aut odoris ejus vehementiam, quam falubrem

esse existimant, hoc nomen indiderunt. E Canada Septentrionalis Americæ provincia in Galliam primum illata, & Francisco primo Regi Arbera vitæ nomine donata est: inde in alias regiones translata, & in Germaniæ, Belgii, Anglæ hortis frequens facta. Facile enim rami depacti radices agunt, prafertim loco umbrolo, & fertih pinguique folo. Nafour etian ferine: Sed enelle plante, antequam in ramos dividantus ex-plicentur, Oxycedrum Juniperuma, majorem primum enatas admodum amulantur. Frigoris patientiffima eft; hyene tamen fulcum & fuliginofium colorem contrahentius folis; qua novo vere prifitnum nitorem & viriditatem recipiunt. Cluf. Non profundè radicatur, quin oportet majores

fulcire, nè à vento dejiciantur.

Ex fapore & odore facile colligitur hanc arborem temperiei effe calida, & partium tenuium, mode verifimile eff digerendi & abstergendi facultate prædatam effe. Parkinfonus folia tenera & cruda cum butyro pani illata & comesta ad tenaces & viscidos humores expectorandos nonnullis in usu esse scribit, verùm aliquibus qui teneriore sunt constitutione non convenire quòd nauseam facilè moveant. Elicitur ex ea aqua & oleum per Chymica organa, utile ad dolores podagricos

Hze arbor, si rectè describatur, flore fructui pravio & contiguo, in nostra methodo ad hoc ge-nus proprie non pertinet, sed anomala est: Verum quoniam Cupressum folis valde amulatur, &

quodammodo conifera est, huc referendam duximus.

CAP. VII.

De Alno.

Lnus, (Græsis Kadder) indè dictam putat Curtius quòd ab amne alatur. Quid fi dicamus, quòd ipla pottiis herbas alat? Paleit Jata (inquit Plinius) & fab Alm regmme berbas fuecalentieres nafei abservatum. J. B. Hoc de gramme fortasse verum esse pocess (quod tamen nobis non videtur) at nec frumenta, nec legumina, nec linum, aut milium & fimilia, receè & feliciter sub ejus umbra frigida proveniunt, ut observavit Aug. Gallus.

A. 1. Alnus Ger. vulgaris Park. J.B. rotundifolia glutinosa viridis C.B. The Common Als

Arbor est juste magnitudinis, cortice scabro, fusco, ligno molli, rusescente. Rami valde fragiles funt, ur vel digitales levi inflext frangas, (ob id frangula hea cabor dici posse), cortice es tiul discinerco, maculato, interne luteolo, amaro cum adstrictione, & ingrato, ligno intus albo & medicales internes successivas albo se medicales con consecuences and consecuences. dulloso: folisi vestiuntur latis Avellanæ vulgaris, rotundioribus, nervosis, crenatis, viridibus, splenden-tibus, lento & viscido humore oblitis. Oculi triangulares ex cinereo rufi, interdum & virides, aut in tibus, lento & viicado humore coduns. Oculi triangulares ex cinereo ruti, interdum & virides, aut in purpuram quodammodo vergentes. In ramulorum faffuigis nucamenta feu juli dependent, fimul multi, virentes vel rubentes, unciam circiter longi & fragiles, antequam fiffuir conferruminatarum particularum dehicant, que ubi fe expliciente, duas ettam uncias longitudine fuperiant, fapore adritingente cum aliqua amaritudine. Cæretum portunculas dictas ad mediam tanquam coffam alligatas ambiunt framinula multa, ut in Corplo. Menfe Septembri apparent ciam minimorum rudimenta. Eodem menfe veteres conos videas, privatis ramulis pendentes, binos, ternos, quaternos plus minis, pulche hiantes & apertos: item paulò ante, aut eodem tempore novos, magnitudine parvæ Avellanæ, primò virentes, ubi maturelcunt rubentes, & mox hiantes, ex imbricata fquamarum compage coaggeftos: è quibus & ante seminis maturitatem stamina purpurea prominula quedam observata, que fortalle florum loco haberi possum. Horum gustus valde aftringens cum aliqua ama-

colervata, que rortaite norum loco haberi politunt. Horum guitus valdé aftringens cum aliqua ama-rirudine: in quibus fémise ubi matura fierenti parva admodum, compreffa, inacqualia, rubentia, arq, in iis medulla alba, pauca, fapore manifefto delfrutu.

Geffierus, Tragus, C. Bauhunus, Bodensè à Sapel & alii Julos à Conis non diffiniquent, fed in co-nos contrabit flatuum: cim res fint diverfiffime Coni & Juli, exortu diffiniza, uno codema, tem-pore in hac above oblervabiles: unde pater non temere fidendum effe deferiptionibus florum, fluctuum confume, partium apud Botanicos, fed res ipfas infipicienda. At Julos effe flores, quicquid

contradicat J. Bauhinus, practical state in the contradicat J. Bauhinus, practical state interest quarter contradicat J. Bauhinus, practical state into an unit concedimus.

Gaudet aquis plurimum Alnus, ut hand ferè alibi quàm humachts & uliginosis nascatur locis, ad Locus, fluminum ripas, ínque palustribus ocenosis & ad aquarum featurigines. Fruchts communiter maurescia Septembri, quo tempore & novi exeunt Juli. Vidimus septifilmè Julos, conos veteres & novos

Folia Alni viridia imposita tumores discutiunt & inflammationes restinguunt: viatorum calceis Vires & rona ann vinua amponta cumore uncanant e matamiano returgiant. Vialenta insulativa immila dolorem & laffitudinem mitigant: vinida rore madeinta conclavibus insperla, breviq amo-Vinta, pulices is facilè adharentes tollunt. Trag. E cortice Alni cum ferro detrito & rubiginoso per aliquot dies aquà macerato color efficiatu niger, Atramenti fimilis, quo nonulli ad tingendum tumur, Sutores etiam ad coria denigranda. Cortex Matthiolo pro atramento scriptono conficiendo un rupidato de la coria denigranda. gallar vicem supplere porest. Dodonaro auctore cortex incipientibus inflammationibus utiliter impo-nitur, & ad oris & tonfillarum inflammationes ac tumores conducit.

Folia five viridia, five arida vetustis vulneribus sæpius imposita hæc ad sanitatem perducere fe-

Materies olim fabricandis naviculis inferviit.

Tunc Alnos primum fluvii fenfere cavatas. Virg. Georg. 1.

In adificiorum fundamentis sub terra posita in solo humido permanet immortalis ad atternutatem, & sinstinet immania pondera structura. Vide Virraviam ubi agit de lignorum materie: Plin. 1.6. c.37. Theophr. de caussi 1.3. c.17. Cur Alnus sub aqua non putrescat sed duret rationem readit Scalger. quod humidum habeat communis nature; non enim aqua min patrierat reu unio i latoriem rocani salimi monto qua mon enim aquam fub aqua purefieri, quòd mihil invohatur peregrini. Venetis magnis etiam limppibus Almis accerliri folet ad facienda palatiorum & adificiorum fundamenta: palis etiam ex Alno in terram adactis inachificatur pons ille famolifinaus unius arciis de Rialto dictus, canali magno impolitus, & duas partes urbis connectens.

Certum est & indubitatum (inquit J. Bauhinus) palos ejulimodi sub aquis infixos temporis pro

greffu lapidescere, &c. Verum hoc ned, Alno proprium, neque materiei eius natura tribuendum censemus, sed potius conditioni soli aut liquori cuidam vaporive lapidescenti, qui in eius poros se infinuat; nam nec ipfam ligni fubftantiam in lapidem mutatam effe facilè concefferim: nec Alno femper & in quocunq, folo accidit ut lapidefcat; & alia etiam lignorum genera in lapideam fubftan-

Experimentum Kentmanni, quod refert J. Bauhinus, de Alno in lapidem transmutanda nobis tentantibus non successit, nec cuiquam successurum putamus.

Dddddd

De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti. Lib. XXV.

1411

2. Alnus folio incano C.B. Park. birfuta Ger. emac. birfuta & incana J.B. Boarp Mic

Folia huic vulgari Alno fimilia, minus tamen rotunda: definunt enim in acumen, magis ferrata Esta nue vugan Anno minia, minia saman non virentia, nec etiam viĉosa. Color quoque ramu-ke pene laciniata, fubrus hifuta & incana, non virentia, nec etiam viĉosa. Color quoque ramu-forum diversis, non ità virens sed candidior. Julos & fructus uvulgaris fert.

norum uvenns, non na vitens ieu camunum. juuts ex mutus uvengaris ert. Circa Generam & Montbelgardum vanis in locis obfervavit J. Banhinus, fod humidis potifiimum uti przeceders. Alunt eam Auftria & Stitie montana ad flumina: etiam in Danubii infulis circa Viennam frequens est priori commixta, teste Clusio.

3. Alnus Alpina minor C. B. Park.

Hoc cum prima convenit quidem, fed per omnia minor & humilior est, nec folia ità lento hu-more aspersa funt: quz in Alpibus Stririacis provenit.

CAP. VIII.

A. De Betala omnium Autorum. Che Birch:trec.

D Etula, (Theophrasto Esquista) quibusdam sic dicta videtur, quod bitumine scateat. Plinius Gallias ex ea bitumen excoquere tradit l.16. c.18. Alii à batuere, i.c. cadere dictam malunt, q. Batula, quòd ejus viminibus cæduntur pueri.

Hze arbor omnibus ferè Botanicis Betula dicitur, nec plures ejus species hactenus observatz suere. Fructu fquamolo femina continente ad conferarum arborum genus pertinere le prodit: folio deciduo ad populneam accedente à reliquis speciebus distinguitur.

Arbor est fats procera, ferpe etiam fruticans; Ramos spargit tenues, flexiles, magna ex parte deorfun pendentes. Multiplici libro vestitur: in tenera atate rusum aut fuscum ostendit corticem; deorium pendentes. Multiplici noro ventuar: in tenera acuse muim au micum orientat corricem; qui cim illa adoleverit fabinde candidior apparet, in tenues philipyra duclisi, in adulta arbore candidus, rimofus: qui nici tubelt interior tenuis admodum, lavis, ac inflar membranze pellucidus. Crafforum ramulorum cortices etiam inalbicant, fed minimorum puniceus aut spadiceus eft, qui à ficaorum ramunorum correce etam manoram, neu minimorum panierus aci panierus ett, qui a fiocatis & aridis pellicula fpecie avelli, & ungue feparari poceft, quemadmodum & incansu ile in ramis majoribus levore inoffenfo. Falia que primo exeunt plicata ac crifipa prorumpunt, viridi pulchréque herbacco tinguntur colore, fingula fingulis; ilíque tenuibus, dependentia pediculis, ubi excreverint Populi nigræ ferè, sed minora, minùs lævia, saturatiùs virentia, paulò angustiora, subpinguia, odorata, sapore amaro.

Bert Julio leu nucamenta longa. Piperi longo vel Alni Julis fimilia, è fquamulis composita, in quibus femina parva, compressa ; Ego conulos seminiferos à Julis diversos esse sussenza parva, compressa ; Ego conulos seminiferos à Julis diversos esse sussenza parva composita ; Ego conulos seminiferos à Julis diversos esse sussenza parva con la composita de la composi

In frigidis, aquosis, inq. Ericetis humidioribus frequents inventur. J. Bauhinus in arenosis maxime Germaniz non infrequentem esle scribit. Apud nos in sylvis, ericetis & montosis provenit, sed

locis plerung, humidis, quibus tamen non rarò arena fubeft. Hujus viminum feu furculorum gracilium ulus ad magiftratuum olim, nunc ad pædagogorum vir-gas, ad equos domandos, ad foopas, vifo illitorum ad aucupia, ad fafeium vincula, &c. Pifeatores Northumbri corticem delibratum fiflo bacillo interpofitum accensiumque ufurpant ad

piscationes nocturnas, tridentéque adnatantes pisces confodiunt. Hinc è delibrato contortéque cortice faces ad nocturna lumina parant.

Laniones ex Betula verucula conficiunt. J. B. Nostri lanii Corno feemina utuntur pro veruculis conficiendis non Betula, quod sciam, forte quia rarior est, nec facile parabilis.

In Alfatia & alibi circulos ad dolia magna constringenda probatissimos è Betula parant. IT Agus, Lonicerus & C. Bauhinus teltantur Veteres ante repertum chartz ulum in hujus cortice candido fenber folitos. Pidimus no (inqui Tragus) Curia opida Rhetia faperioru nonnalla carmina in cortice Butula exarata. Er revera experientià teffe, non inepti funt huic ufiti exteriores illi candidi & membranacei cortices, qui veluti cuticulæ quadam in mediocris magnitudinis arboribus craffiorem corticem amplectuntur, cujulmodi quatuor aut etiam quinq diverlas nonnunquam separavimos: unde fufpicamur novam quotannis huis arbori cuticulam accederçe, ele xhumor qui paulatim per corticem transludat concretam, vel ex annua à cortice decedente tunica, spoili serpenus in modum exarefcente.

Folia calf. sicc. atten. abstergunt, resolvunt, aperiunt, amara sunt, hinc usus non minimi in hydrope, scabie, &c. intus & extus adhibita. Cortex quoq, quia bituminosus calf. & emollit, adhibeturque in suffitibus aeri corrigendo dicatis. Fungus ejus vi pollet adstrictoria, unde ramenta ejus hæmorrhoidibus inspersa ad miraculum fluxum cohibent. Schrod.

Hee arbor veris initiis, antequam folia prodiere, in trunco aut ramis vulnerata dulcem & potulentum succum copiose effundit, quem siti pressi pastores in sylvis sapenumero potare tolent: quemadmodum & nos (inquir Tragus) non femel eo liquore recreati funus cùm herbarum causi valtas peragraremus fylvas. Hujus liquoris vim & efficaciam in calculo renum & veficæ inq, firanguria & unna cruenta non immeritò celebrant Tragus, Helmontius, Charletonus, & alii.

Hare arbor interdum circa medium Februarii, cum fci. tempeflas elementior fuerit, fueco afcendente percuffa lach ymare incipit, interdum non ante initium Martii. Tragus ad morbum Regium

hunc liquorem commendat, alii faciem ea abluunt ad maculas delendas & cuti nitorem concili-

D. Gualter. Needhamus Medicus infignis & amicus nofter fummus hoc fucco partim mero, par-tim cum melle mixto Phthifin Scorbuticam non femel curavit.

um cum melle mixto ritului accompletam non ienne turavit.

Ventriculi pecorum è quibus coagulum ladis noftri parant, fucco Betulz conditi feu macerati cafeos omnes qui eo coagulo coeunt a vermibus afferunt, cerco id atrefante experimento. Treg,
Jonthis facici certo experimento medetur ligicus Betulz, interdiu, & praferirim mane & twelpen, si facies eo lavetur, atque sinat eum sponte sua non detersam siccescere. S. Pauli Quadrip. Bor. Class. 2. p. 27, 28.

SECTIO III.

Arbores flore à fructu remoto baccifera foliis angustis, perpetuis.

 $\mathbf{H}^{E}$ merito Coniferis fubjunguntur ob folia angustissima, creberrima, perpetua, succum etiam refinosum constinuiem.

CAP. I.

De Junipero.

Umperus à Junior & pario, quod juniores & novellos fructus pariat antiquis maturescentibus, ut Uniperus a Junior ce pario, quod jumores oc novemos riuccus parata antiquis matureficentibus, ut qui pariat tifiq, ad tertuim annum arbori fiuo inharente fruchu. C.B. Grecis "Apus 90" moò n'huò acon quod ejus odorem omnia repulla averfentur, vel bià n'i you mic alestosa unequadria. Idem.
Oftendir Anguillara Juniperum Diofcoridis & nofiram unam effe ex Cedris Theophrafti. Oxy-

cedrus etiam seu Cedrus Lycia nihil aliud est quam Juniperi species major. Lignum quog. Cedrini nomine ex America allatum Juniperinum est.

1. Juniperus vulgaris baccis parvis parpureis J. B. vulgaris Park. vulgaris fruticofa C. B. item vulgaris arbor ejuldem. Juniperus Ger. Che common Juniper tree.

J. B. Herung, denso ramorum stipatu fruticat duntaxat Juniperus, aliquando in justa magnitudinis arborem adolescis, "ita ur in Hispania supra Segobiam quà Madritium tur, ex ea trabes & adium * contignationes sibi incola fabricent; saudiet atmen non multum crasso, cortice scabro & deciduo, rubente; materie firma, nonnihil etiam rubescente, maximè si siccata suerit, odore resinoso, grato. rubente; materie irma, nominii esam rubetiente; maxime ii uccara tuerti, odore reiinolo, grato. Ramuli in funculos multos dividuntur, minacibis folia, femper virentibus, aculeatidi, arman, rigidis, finpernè glabris, inferne virentibus, fiplendidis, rarò uncià longioribus, fape brevioribus, valdè angultis, ternis plerunque fimul per intervalla. Batea per ramos fiparfe, numerofe, rotunda, umblico in tres radios, toridem feminum loculos oftendentes diffineto, donata, duplo majores granis Piperis, primum virescentes, per maturitatem coerulea aut nigra, in quarum fingulis grana tria oblonga, triangula, (nonnunquam quatuor Cæsalp.) pulpa nonnihil rusta involuta, sapore acri, refinoso cum quadam dulcedine, tactu quoque ubi inveterarint oleoso & glutinoso; pro flore tribus foliolis minutiffimis obseptum infidet future bacce rudimentum, tam exiguum, ut nonnisi à diligenter inspicienti animadvertatur.

Nos pro fructus calree bac foliola babemus, non autem pro flore, Pro flore cnim non agnoscimus quod sta-Nos pro praesus casyce usec jouosa usermus, romausem pro jure, evo jure comm mon agnojumus quad fra-minibus és apicibus caret, qual foris pracipus pars fant. Unad és muits fises petails je la folisis colorata fagacibus careton, nulli autem apicibus. Apices enim, nostrà sententis, sun vascula seu conceptacula se muits mascult in pitantis. Ada, ideireo Caslabinus vettè (criptis, Juniperum qua fructum sert non storere. Quad è Vetroitus observatum, Name, vesserunes Toeophrassis e ex eo Plum, Quidam Juniperorum duo genera tradumi; Alteram storere nec fructum serve: Qua verò non storen, ferre provinsus, baccia subma-

Jeentibus, que biennio hereant.

Per reliqua fimilis est huic Junipero que semina [rectiùs mas] dici potest, slores producens plurimos, aliàs quà fors tulit, sparsos per ramulos, aliàs confertos, conorum exiguorum instar habentes, purpura cum crocco nitaté picto, es pulmins corpulculis roundis, papavers femine minoribas, pulvificulo farinaceo farctis compacibles, intercedentibus raris quibuldam viridantibus acuminats formation de la compacible de la holis, squamatim corpuscula dicta obregentibus. Videas autem cum dehiscunt effigiem capituli Equiscti florentis, unicuique squamulæ adnatis apicibus ruffis. Cæsalpinus vocat flosculos amentacos exiles. Caterum tantum florum apparatum, quali ad oftentationem comparatum, nullus fructus Sequitur, sed in auras abiens pulvisculus vanam baccarum spem cludit.
Nostrà sentità (ut modò dictum) sosculi in non ad ostentationem tanum sed ad usum comparati : si-

quidem pulvisculus corum apicibus inclusus faminarum baccis aspersus spermatis masculini modo iis facundandis infervis. Consentit Tragus inquiens, Maio mense tenuissimus ac luteus pulvis è Juniperis in auras evolure conspicitur, quod semen illius esle animadverti [J. Bauhinus perperam pro semine florem [cribit.] Post hunc quem diximus pulverem baccæ prorumpunt exiguæ, virides, que altero

D d d d d d z

demunt

demum anno, Autumno appetente, quod illis tempus maturitatis est, cœruleo tinguntur co-

1412

Juniperus in ericetis agri Cantiani, Essexiensis, & alibi in Anglia copiosè provenit, sed pleruno. humilis & fruticofa; quonian Jumenta eam affidue carpunt & coercent, & fin arborem adole/cere non permituune; in hortis culta arboris modice magnitudinem & flaturam affiqueur. Inventur etiam non minus frequens in Belgio, Germania, Gallia, &c.

De tempore florendi jam dixinus. Fructus, notante Carlalpino, maturescit anno secundo, ut aliquando fructus trium annorum contineantur, cum is qui maturus est servetur ad tertii anni fru-

ctum nascentem.

Quacunq, in Junipero cernuntur (inquit Tragus) odorata sunt. 1. Humor qui ex ea, si lædatur cim in fucco fuo fuerit, effluit. 2. Radices & caudices aridi. 3. Baccæ recentes & maturæ. 4. Folia

Lignum præcipuè ob suaveolentiam commendatur (præsertim si Maio mense cædatur) unde incensum ad aerem emendandum, & odores noxios aut contagiolos arcendos suffumigatus

Juniperi arbor Maio mense cum pluviosa fuerit tempestas luteam è cortice sudat lachrymam, quæ magna in copia tanquam fungi exigui arbori adharet, nec magnopere odorata est.

Lignum vix senit vetustatem, & carbones dat tantum non aternum viventes: Chymista, tradente Matthiolo, affeverant carbonem Juniperinum accensum ac suo cinere obrutum ignem integro anno fovere. Trabes Juniperinæ fuerunt in templo Dianæ Sagunti, cui religione inductus Annibal pe-

percit, ut est apud Plinium.

Rasura ligni non fine causa in cucuphis adhibetur, quippe cephalicum est, nervosumque genus infigniter roborat. Sebrod. Fit etiam cinis ex ligno, per quem cinerem colatum vinum tam po-tens elf fudorificum, ut quibuldam exhauferit aquas vel pituitam ex toto habitu. Ex arido ligno destillatur & oleum per descensum vel retortam; melius tamen elicitur per vesicam. Extrinfecus ejus usus est in morbis nervinis, in tibiarum serpigine & cancro, vulneribus & ulceribus

Bacca in cibo efitata stomacho frigido utiles sunt, pinutámque qua in illo coit digerunt, contra inflationes & tormina faciunt, vitia pectoris purgant, tufsiq, medentur, urinam efficaciter ducunt, venenumg, à corde repellunt. Exdem mentes & coxendicum vitiofos humores ducunt. Súntque Tragi judicio, ad cibos condiendos Pipere salubriores. Utiles etiam sunt in affectibus capitis & nervorum. Differunt autem baccæ, aliæ enim dulces funt & edules, aliæ acres & aromaticæ.

Lapponii Baccarum Juniperi decoctiones bibunt quemadmodum nos Caova & Theæ, funtque precipua paul illo medicine pars, Scheffens Hift, Lepiandie. Earum vires fule traduntur à Scharfio de Junipero, & Joan, Michaele de cadem.

Succus extractus è baccis Juniperi ad prædicta omnia utilis est, & alia multa, si credere fas sir, quæ vide apud J. B. Theriacam Germanorum nonnulli dixerunt, tum quòd fit efficax contra venena, tum quòd Germanorum corporibus amicissima & maxime salutaris.

Oleum fit vel per destillationem e baccis contusis cum aqua mixtis, oleum enim cum aqua ascendit, vel per expressionem è baccis contusis cum oleo olivarum mixtis. Valet ad tormina aliaque multa. Guttulæ duæ vel tres puerulis verminantibus exhibitæ lumbricos quibus vexentur enecant

Vim diureticam in Juniperi baccis, eartimo, oleo (inquit Cargillus) in me expertus fum fæpiùs manifestam, & tum ex illis paucas devoratas, tum panem hujus guttulâ tinctum evidenter violarum odore urinas imbuere, non secus ac Terebinthinam vulgarem ejusque oleum stillatitium. Cum generoso vino albo decoquenda, & decoctum fingulo manè saccharo edulcoratum calculoss pro-

Ego fretus hac observatione complurimis commendavi baccarum Juniperi blandè contul. hiscente folum exteriore cortice infusum in vino, qui perbelle ab illius usu valuerunt, & à jugi nephritico dolore vindicati funt : exemplo fit Laurentius Rostochiensis professor : is enim quotidie circiter j pugillum groisè contularum aut dentibus comminutarum bacc. Junip. deglutiebat, quo fimpl. medicamento obtinuit, ut non solum arenulas, sed calculos minutulos, imò etiam Lentis magnitudine, fi non fine omni molestia, attamen dolore excrevit, cum ante usum harum baccarum sape oppidò male habuit. Sim. Paulus. Spiritus & oleum non modo contra calculum fed etiam pectoris vitia

Elixir Juniperinum admirandarum virium in calculo, quod insuper stomachicum insigne est, &c. R. Baccar, Juniper, maturar, & electar, q. v. contundantur crafse, digeranturq, affusà aliqua aqua diuretica. Hinc exprime, abstrahendoque inspissa ad consistentiam mellis. Hujus mellis Juniperi cochl. 10, 11,12, &c. misce optime cum aqua vitz Juniperina, digereq, aliquandiu lenissimo calore

(Solis aut fim.) Schrod.

cons aur mm.) serrou.

* Prater Vi* Trog. A noftris finnt & * aliæ Antidoti ex his baccis contra febres peltilentiales quals laudo vel terribus memideo quia medicamentum eft domefticum. D. Bowli. Baccas in acetto macertas, exficatas serias medicamentum eft domefticum. peltilifimas effe feribit, in observationibus ad nos transdiado. & in pulverem redadas in pette utilifimas effe feribit, in observationibus ad nos trans-

Afferit Clufius Narbonenses Gallos è Juniperi baccis oleum exprimere, quod ipsi de Cade vo-cant, capitis scabiei, ut pecorum etiam scabiei, & ulceribus, quibus à tonsione infestantur, ad-

Gummi Juniperinum sex Vernix sicca (Arabibus Sandaracha seu Sandarax, à Gracorum Sandaracha, que auripigmentum est, longe diversa) recens, pallida & pellucida probatur; cum inveteravit fit flava & friabilis, masticis modo, quam mentitur in multis: Sanguinem undequaque theentem fiftit, ulcera putria curat, cruditates ventriculi emendat, diarrheas antiquas fiftit, lumbriLib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

cos necat. Schrodero Ulus pracipuus est in nervorum affectibus, resolutione, frigiditate, contra-ctione, &c. & in capitis affectibus reliquis à frigiditate subortis.

etione, sc. ce in capitis afrectious relaquis a trigiditate lubortis.

Quod Vernix liquida feu Vernigo ficlachryma feu gummi Juniperi, falsò à Matthiolo, Lacuna, * Vernix
Caclapino, & alius afferitur, inquit Cornarius. Nam factina res elt Vernix: non tamen à lachryma quid.

Juniperi in oleo Lini foluto (tur "multi volum) fed ex feobe Succini in oleo dicto decocha ut post * schrederin,
Cornarium affirmat etiam Cafip Hofmannus. Ufus ejus est ad illustrandas picturas, ad nitorem ferro Perkinfomu.

conciliandum, ad tectoria oblinenda, fabris & pictoribus.

Daufe limit Juniperia in la Navarea de techno. Caniani & para o fil la linea una la linea.

1413

De usu ligni Juniperini in lue Venerea, ad modum Guaiasi, & pro co substituto, cum dubium

Le un ngm jumperni in me renerea, an inouni Ganasai, ex prio co uncitato, cum dibium fic an profit necue, nihil dicam. V. fi placet Hift. Ebrodun, ib. 9, cap. 23.

Umbram Juniperi noxiam effe verfus ille Virgili multis perfualti, funiperi gravis ambra, &c. Nonnulli etiam rationem ejus reddere conannur, quia fei, ob edinfitatem foliorum vapores è etra noxios exhalantes repercuatr & difflari non finit, unde jibdem flagnantes aerem prava qualitate inficiunt. Ego potius Juniperi umbram salutarem esse crediderim ob suavem quem arbor expirat

2. Jumperus major bacca rufescente C.B. Oxycedrus Park. Oxyc. Phanicea Ger. Cedrus Phanicea Bellonio, sive Oxycedrus, Quibusdam Juniperus major bacca rubra J. B.

Folia quàm Juniperi vulgaris duplo sun longiora, latioraca, rigida, infesto mucrone pungen-tia: bacca duplo aut triplo Juniperinis majores, coloris non ut illa: cœrulei, sed russi, sapore tamen & odore simili. Clusius sic describit. Junipero serè similis est Oxycedrus, magna ex parte contorto ut illa caudice, interdum etiam in arbusculam excrescens, tenui & rufescente cortice. Folia habet Juniperi vulgaris modo pungentia, aliquantulum tamen longiora & rariora, terna semper circa ramulos fimul nascentia, ur in Junipero min. Fructum initio viridem, deinde flavescentem, circa raminos inmu inacentas, cu in junipeo innui. Fransis innuo inneo inneo, cenne navecentem, portremo chim maturuti puniciei coloris, funiperi fructu multo maprem ui ineredima Avellanam magnitudine equet, & tuberculis quibuldam, veluri fiquamarum rudimentis obfitum, nucleos tres aut quatuor inæquales continentem, majores quam in superiore, medulla intus alba.

Floret Juniperi minoris modo, & codem tempore utriulque fructus maturitatem adipifcitur

In collibus circa Monspelium frequentem observavimus. Provenit (inquit Clufius) plerifo Hispania & Narbonensis Gallia asperis locis: nusquam tamen majorem videre memmi quam supra Segotiam & Guadarrama, itinere Madritiano, ubi arborum magnitudinem & altitudinem interdum æquat, trunco humani corporis craffitudinem æquante Cæ talpino. E fructibus Juniperi majoris cum maturi funt vino remollitis exprimitur liquor, qui Saccharo Vires. exceptus utiliffimus: utpote qui ex pulmone & pectore educit purulenta; ac tempore pestis præser-

varivæ loco effe porest. Observavit D. Tancredus Robinson in Gallia Narbonensi itinerans incolas ex Oxycedro elicere oleofam feu refinolam fublication, codem modo ut è Pinu, & Abice, ni tedam converso, deftilia-tione radi factà per descensium; qua utuntur in scabie, & ulceribus pecorum.

2. Juniperus major bacca caruled C.B. maxima Illyrica J.B. Park. maxima Ger.

Juniperi (inquiunt Lob. & Pena in Adv.) quaidam habuimus plantas non dispares fronde & figure acuter Junipero, sed fruchus erar teres oblongior, mediocris Olive par, cœrulei coloris. Videtur Dioscoridis major Juniperus.

4 Juniperus Alpina J. B. Clus. Park. Alpina minor Ger. emac. Mountain Dinart. Tuniper. Minor montana folio latiore fructuq, longiore C. B.

Cubitalem altitudinem non excedit, sed depressa est & quasi humi sparsa, multoque crassioribus & brevioribus conftat ramis quam vulgaris, lentis etiam fractuq contumacibus & contortis: tenellos ramos ambiunt terna folia, aqualiter semper nascentia ut in vulgari: verum latiora, breviora, craifiora, nec minùs quàm illa pungentia, colore interiùs ex cœruleo candicante, exteriùs viridi. Florem non vidit Clusius: fructum autem in ramulis gestat, vulgari similem, paulò tamen (ut es videbatur) longiorem, antequam plenam maturitatem consequatur viridem, ubi maturuerit nigrum, ejusdémy, cum illo saporis.

Crescit in scopulis Durrenstein & Esteber: quibus duntaxat in locis inveniebat Clus. Augusto mense Laur. pauculas stirpes fructu maturo & immaturo onustas.

In akissimo Cambria monte Snowdom dicto, inque montibus Westmorlandicis in Septentrionali Angliz parte sponte provenit: utrobiq, monticolis Sabine nomine infignitur: Et revera validum Sabnaz odorem naribus offert. Decochum fummitatum, vel etiam fuccum expressum equis vermi-Vires. bus ventriculo & intestinis harentibus, 25018 nostratibus dictis, laborantibus exhibent.

Juniperm major Americana Park Cedrus Americana vulgo diffa, Juniperm Virginiana & Barbadensi. Nostratibus Che Cedar of Pirginia, Bermudas, Barbados.

In magnam & proceram arborem adolescit [Parkinfonus afferit se vidisse tabulas ex ejus trunco cæfas vigini pedes longas, latitudine cubitali, è Bermada feu Sommeri injulia allacas Jamodam. Folia parra, breria, Juniperi vulgaris perfimilia, fed minora, codem modo ramulis adnaticenta. Bacca parva, vix Juniperi nostratis majores, nigro-coerulea pariter. Materia rubra, mollis, fragilis, odoratior etiam quam Juniperi nostraris; ligni color variat, ruber, flavus, albidus.

norator cum quan junipus i mutawa 1850. Mulis America locis provenit, v. g. Virgina, Bermudas, Jamaica, Barbadas, Scc. Autor deferiptionis Carolina affirmat Cedros istus regionis, quod ad pectinem ligni, odorem & Louis. Dddddd 3

Tempus.

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

colorem, Bermudenfibus Cedris. (qua omnium Americanarum praestantissima habentur) bonitate pares esse: unde & doliorum mandia & opercula ex iis facere solent, qua liquores acerrimi & sub-

Antillarum infularum & Jamayca Cedros textura laxioris, rudioris & minùs firma ac folida este, ut oleum & spiritum Vini vix contineant. E baccis decoquendo potum saluberrimum parant Bermudenses. E ligno mensa, sedes, scapha, capsula, vasa, opera intestina, &c. fiunt.

Pulvis & ramenta Cedrina vestimentis in arcis repositis interspersa tineas & omne genus vermiculos enecant, ipía autem nunquam putrescunt, neque vermes generant; ipíe etiam observavihic Londini, circumforaneos, & circulatores ob cadaverum condituram celebres, scobe Cedrina multa corpus undequaque integere; ut mihi pæne perfuadeam artis hujus fecretum (ut vocant) maximam partem in eo confiftere, fi addamus gummata nonnulla liquefacta ori, ano, auribus, &c. infuía. D. Tancred. Robinson have communicavit.

Postquam Juniperorum historiam absolvissem, ab ingeniosissimo Amico & studiorum meorum ronquam jumperonum minoriam adouvinem, ao ingenioniumo Amico es rucuorum meorum adjunore maxime induffrio, jum déco, es Espuis in decurio operis dicendo D. Temeréa Rebinfon ad me tranfiniffus est Herit Académie Lugdono Batevi Catalogue à Viro longe celebortimo D. Paulo Hermanno, Medicina & Botanices Professore composfius; in quo jumiperum Americanam Bermuden, (quam ego cum Virginiana & Barbadensi specie convenire existimaveram, nec aliter differre quam accidentibus nonnullis à loci natalis diverintate ortis) diffingui & feparari video : quocirca li-bet hic utriufque deferiptionem è prædicto Catalogo mutuatam proponere.

Juniperus Bermudiana,

In metam fastigiatam sua sponte excrescit hæc arbor Junipero vulgari tam facie qu'am viribus in mezant arugatam nua iponice execucia nue atroji jumpero viugant cam racie quam vintus fimilis. Eft verò foità anquittonibus, integidas & leviter pungentes culpidas defineribus, denfo elegantiq, ordine ramulos ambientibus, fuperne glaucis, inferne hilari, perpetuo virrore nitentibus. Flore fere culles, amentacos, purpuro-crococo: Baccar rotundas Avellanz magnitudine, ex fuíco phœniceas, figuamatis aliquot tuberculis obfitas, in quibus tres quatuórve anguloti arilli ritu congenerum continentur.

Feliciter propagatur per submersionem, circumpositionem, vel ramulos avullos & terræ infixos.

Tuniperus Virginiana,

Præcedenti formå & crefcendi modo respondet. Aft folia edit angustiora, molliora & omnino viridia. Eandem exigit culturam quam præcedens.

Ex his perspicio, Juniperum Bermudianam Junipero majori Europaza seu Oxycedro respondere, ideon, non temere aut imperitè nomen Cedri ei inditum ; Virginianam autem Junipero vulgari mi nori, ut ex baczarum utrufujue colore & magnitudine pate: Deinde Parkinfonum eudem nobil-cum errorem erraffe & utranam, in fa (cujus arbufculam vivam ex ea infula delatam in navigio aliquando vidimus) cum Virginiana eandem elle, fiquidem folia ejus Juniperinisminora erant, aliàs perfimilia, & eodem ordine nascentia; baccæ (nautis affirmantibus) cœruleæ; lignum rubrum, molle, fragile, odoratum; arbor prægrandis &c procera. Ata, hac est quæ à nobis superius describitur, non Bermudiana, quam nos per erro-rem pro eadem habuimus.

His addit D. Hermannus Juniperum feu Cedrum ex Goa, que ramis est magis patulis, gracilibus foliis glaucis, tenuissimis & brevissimis, cetteroqui superiori [Junipero Virginianæ] videtur si-

CAP. II.

 Cedrus Lycia retufa Bellonio diela J. B. baccifera I. feu folio Caprelfi major, fruitu flavosfeente C. B.
item II, feu folio Caprelfi medata, majoribus accesie citaleem. Nicomo III., feu folio Caprelfi
misor. Cedrus Dennices folio Caprelfi Parks. Orgeotrus Lycia Gen. Jumiperus major teleproliti. The Berry bearing Cedar.

Rbor est pumila, tricubitalis, [Clusio humanam altitudinem raro superans,] odore Cupressi A grato, fapore adfringent, amarefeante cum acrimonia, caudice contorto non recto, multitar tis ramis lenis & flexibilibus preditor, factor cortico. Folia habet carnofa, & ex continuo quaerenorum foliorum mutuo connexorum ferie composita, quemadmodum cuprefitus; Flore Junipero vulgari & Oxycedro fimiles, flavos, fed extremis ramulis infidentes, ut in Cupreflo & Thuia: quibus fuccedunt fructus magnitudine baccarum Myrti, imo ad Oxycedri interdum accedentes, rotundi, conos Cupreffinos tuberculis nonnullis quodammodo amulantes, primum virides, deinde ad phoniceum colorem tendentes, qui maturitate nonnihil mollescunt, sapore & odore Juniperi baccis fimili, qui terna aut quaterna vel etiam plura grana, parva, ftriata, oblonga, refinosa continent, in quibus medulla, alba, Oryza: quodammodo similis

Vere floret, fructumque diu retinet antequam maturescat, uti Juniperus. Primum semine natus hic frurex & adhuc tener folia habet omnino diffimilia, utpote quæ alterius Juniperi folia æmulentur, nili breviora & paulò molliora effent : cùm verò jam tertium aut quartum annum attigit rotunda & cupressea folia formare incipit, ut inferiores rami pungentibus & acutis foliis, summi verò obtusis & rotundis onusti interdum conspiciantur: quod & nos observavimus, & cuivis observatu facile est.

Hanc plantam non tantum circa Monspelium, sed & in Alpibus Stiriacis & Carinthiacis inveni- Leeus, mus, unde non miramur cam ad Matthiolum è Moravia montibus millam.

Cedrus baccifera fructu minore caruleo.

2. Sabina baccifera J. B. baccifera major Park. Sabina folio Cupressi C. B. à qua non separandam puto Sabinam folio Cupressi alteram ejusdem. Sabina baccifera Ger.

Tota facie Juniperum majorem referret, nifi latioribus ramis prædita effet & magis divulfis; & appendices multas in ramis ut Sapinus produceret, atq. eundem in nascendo quem Taxus morem fervaret. Transparentem resinam habet, duram ut Juniperi, velut fumo tactam. Arboris caudex funofis ef, raffior pleunq, quam ut vir in ulnas capiat. Corticem vitis habet, modicè craffium, materiam foris albam, intus velut gilvam, cui nullam aliam fimilem reperimus. Est enim velut indilutus quidam rubor, in fubnigrum degenerans. Perpetua comà virer: fuis fœtibus gravida in hyeme comperitur, fed Lendici naturam fervat quòd fructus perpetuo fuz arbori infideant, decidentibus (ci. anniculis cum alu jam ad maturitatem pervenerint. Fructus autem qui non perfectè maturuerint egregiè virent. Cum autem ad maturitatem devenerint ex atro in cyaneum degenerant. Arbor ipsa elegantissimo virore niter, quæ tota fructibus nigris sugillatur. Est autem fera-cissima, cujus baccæ vix Cedridibus majores: Amygdali bene magnæ altitudinem petit, multum ad Cupressum sativam accedens, ut à perito vix dignosci queat, è longinquo spectata; sed crassiori caudice constat. Folia omnino Cupresso corresponderent, ni frequentiora essent. Folia ejus gustatu amara sentiuntur, aromaque olent, resinaceum quid pra se ferentia. Os leviter calefaciunt bacca, quæ in hujus extremis ramulorum furculis oriuntur, ità ut perpetuò fingularis quivis furculus fuam ferat, eamq, rotundam. Hæ merulis & turdis gratifirmus funt cibus.

Hæc omnia Bellonius, & alia adhuc plura, quæ nobis dubia & incerta imò contradictoria, videntur, ut de folis Filicis in modum compreffis & applanatis, quodque Arbon vitæ coniferæ Sabinam fuam alteram, que baccifera est eandem faciat. Florem non promit fed statim sentinis udimentum apparet. De ligno que habet apud spilum vide in libro de Coniferes; vel apud J. Bauhnum Hift. Plant. lib. 9. cap. 21.

In montis Amani & Olympi Phrygiz cacuminibus sponte nascentem utramq Sabinam vidit Bel. Locus. lonius, ubi fylvas faciunt.

Que J. Bauhino, Lobelio, alissa, Sabine baccifere nomine descripta est à Belloniana diversa viderur: nec enim in eam altitudinem assurgit (quamvis hoc fortasse loco debeatur) neq solia seu furculos habet pariter compressos & complanatos, sed teretiores.

Certe arbor que nobis in montibus Germania observata, & alibi pro Sabina baccifera ostensa

est, adeò in paucis differt ab arbore "proxime descripta, ut pro eadem habuerim; tota siquidem « Cedro Lycia facie eam refert, solaq, baccarum parvitate & colore differt; quantum quidem ego observare potui: resusa Bellon. quamvis C. Bauhinus odore gravi Sabina, & extremis ramis in acuta folia delinentibus à Cedro

baccifera * eam diftinguat. Describente J. Bauhino, foliis est Cupressi, unde inostense se demulceri patitur, sapore acri. lio cupressi. Baccas fert Juniperinis aquales; quas virentes & ex albido coeruleo quodam colore tinetas tuber-cula quadam oblident, matura atroccerulea funt. Forte codem modo differt à Cedro Lycia retula Bellonii quo Juniperus minor vulgaris, à majore seu Oxycedro, baccarum sci. magnitudine

Alterius speciei meminit Lobelius, ramulorum exilitate & foliorum lenitate duntaxat diversa.

CAP. III.

De Sabina.

Sabina vulgaris Park. sterilis Ger. baccifera & sterilis J. B. solio Tamarisci Diescoridis C. B. Common Sabine.

Abina Latinis dicta à Sabinorum regione in qua multum nasceretur, Gracis Bezions, perpetua fronde viret, arbufcula humilis elt, in latum magis quàm in altum proficiens, odore gravi & ingrato, foliis Myrica Germanica pungentibus, fapore acri. Baccar fert Juniperinis pares, per maturitatem atro-coeruleas. Has baccas nulli pracedunt flores, sed duntaxat baccarum rudimenta, incurvis pediculis infidentia, ex tribus, quatuor aut quinq, viridantibus tuberculis inftar Myrmeciæ verrucæ parvæ composita.

Hæc planta sexu differre videtur: Est enim duplex, 1. Mas seu sterilis, quæ stores duntaxat pro-

fert, non fructum: cujusmodi se Montbelgardi vidisse narrar J. Bauhinus sapiùs florentem, verùm nullas unquam baccas in ea observasse; sterilem etiam mansisse variis in locis à se plantatam.

nullas unquam uscusa in ea uone vame i ternem cuam mantine variis in 100s a le plantatam.

2. Formina leu fertilis, que baccas profert non flores.

Botanici plerique Sabinam vulgarem omnino flerilem faciunt: Verum id natura analogia repugnat, 8. J. Bauhinus diferte affirmat eam baccas proferre. In noftro folo & ceelo raro, forte de la control de la c nunquam, fructum edit. At in loco natali, Amani & Olympi Phrygiz cacuminibus proculdubio ferax eft.

1415

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib, sejuncti.

Sabinæ folia ficcant & calefaciunt strenue, in pulverem redacta & cum melle illita stuentibus ul-Sastnar roma nocame de cantacidata ratente, in para forta tecada de com mene mua menmosa de ceribus medentur, pigra & fordida expurgant, nomas filtunt & collectiones mitigant. Cam flore lactis temperata feabiet capitis puerorum unicé profunt. Porro effentia tenuitate menfes quoque provocant, ut fiquid aliud, & fanguinem per urinas movent. Partum quoq, viventem interfict Saprovocant, ut fiquid aliud, & fanguinem per urinas movent. provident, la nome anno, le naugunem per unne movem. L'anom ques, vivencem internet sa-bina, & fœum mortum ejicit. Certe hoc nomine nimis nota est ejulque ulus frequentatus fœmi-

nis inhonestis & meretricibus. s minonentes. Agua è foliis Sabinæ deftillata maculas faciei absterget, & ut quidam asserunt, vertigini conducit. Oleum Sabinz ventri inunctum, aut frondes ejus tufa & umbilico impofitz vermes puerorum enegant. Decodum intro affumptum idem præftat: verim ufum ejus internum minis tutum pu tat Parkinfonus. Nos tamen novimus fucci expreffi cum lace mixti cochlear unum faccharo edulcoratum maximo cum fucceflu pueris verminantibus exhibitum. Effet fane medicamentum efficacoracum maximo cum nuccenu puens vernumantious extinitum. Ervel, iane mencamentum ettica-ciffimum & minimė periculofum, quod poft alia multa incaffum ufurpata optatum fæponumero, ne dicam femper fortuur effectum etiam in deploratis pæne. Equis etiam & bobus in candem ufum

CAP. IV.

A. Taxus Ger. Park. J. B. C. B. & omnium fere Botonicorum. Smilax Dioscoridu lik. 4 cop. 80.
Mis Precoperaft 1, hif. 10. Che Belta Cete.

T. B.

Axus perpetuz frondis arbor, proceso ftipite, Abieti & Picez fimilis. Falis Abietis foliis oru & numero fimilia, dimidium culmum lata, non tereta ut Picez, as Abiegasis in hoc difigelcuntur quòd infirmiora mintíque rigida, neutiquam explicata foliorum forent agmina, quin codem vergentia ferè coincidant: jam verò fi fingularia ficedes Taxi folia, fiant ea Abiegas acusiore mucrone donata, finpernè arro virore fiplendentia, infernè nicose definuta, unicoloria tamen & viridantia, nervo ficendum longitudinem decurrente; cium Abiegas elatorem avrefe parte habeant coltarn, coloréque glauco fiant prædita, guftu amaricante. Porrò autem in extreforta tamen & virinantia, nervo tecundum iongitudinem decurrente; cum Absegna elatiorem averfa parte habeant coftam, coloréque glauco funt pradita, gultu amaricante. Porrò autem in extremis ramulis circumquaque inter folia oriuntur perpufilla fed copiofa capitella, fubblonga, fquamata, ex quibus veluti foliculi emicant, luniperinis ferè limiles, & virore pallelicentes, qui deinde in meros & mufcolos apices fatifcunt. [Cafalpinus Taxum floiculos ferre amentaceos inter folia fine frue du tradit.] Circa menfem Augultum, ut observarious, ferr baccas ex calyce ità emergentes, ut finile multi babera videantia cum almate, soffenzare vera manuraceo. êtu tradit.] Circa menfem Augultum, uti oblevavimus, fert baccas ex calyce ità emergentes, ue fimile quid habere videantur cum glande; te postquam verò maturuere, quod se mente Novembri, nihil plane simile habent cum glande, ted siguarà quodammodo referunt si forem Vitis Idaze, quippe parvo, vienne avq. squamato calyculo, brevi podiculo adnato fructus inharete, grano jumperino major, siperne apertus avq. hians, velui er carnola cute constans, colore pucherramo & iplendenne coccineo consspicuos, intus carus, succo praxitus visicido ac dulci, in quo granum lactar Pipere micus, nec exactèr roundum, sed reivre compressilum, colore inter pullum & spadicum medio, cor nus, nec exactèr roundum, sed reivre propriettim, colore inter pullum & spadicum medio, cor cute durinculo, medulam continens saporis non ingrati. Hoc granum fructis capacitatem non adminet, sed undis, ferè intactum s'inchis pellicula in medio trum est, bacce; imo adherens, haud fecus ac ipla ex pediculo enatum. Sufficior ancem tum cim longiusculas sunt, & glandis formam siquo medo demonstrant nondum maturas esse; les im verò maturiores aperiris, & proprer histum figuram acquirere roundiorem. Materies biscolor partim rubet, partim ex albo stavesci. figuram acquirere rotundiorem. Materies bicolor partim rubet, partim ex albo flareficit.
Smilas Theophrafto arbor ett glandifera è genere Quercús, cavendum ergo nè confundatur cum

Smilace Diofcoridis feu Taxo. Taxus in montofis, faxofis & præruptis locis oritur: in occidentalibus & meridionalibus Angliæ partibus, in montolis fylvis & lepibus frequens eft. Majores nostri in cœmiteriis Taxos plantarunt, ob atternum (ut puto) frondis virorem, ut lymbolum effent immortalitatis & atterna vita, quam ibi deexernum (ur puto) frondis virorem, un tymbolum elden immortalitatis & exerniz vita; quam ibi depofita cadavera poft reflurrectionem expectabant. Hojus arboris fructus permiciofos felte & lethalas non
Veteres tambim, fed & è necorerics plurimi tradiderunt. Diofcorides eos qui baccas ederunt in alvi
profluvium incidere feribit: Idem albi Taxum potam frigiditatem tottus corporis inducere, fuffocationérique ac celerem mortem.

Refert Cxfar, lib. 6. de Bell. Gall. Cativulcum Eburonum regem Taxo (fucco epoto) se exanicific.

Vires.

Sunt (inquit Plinius) qui & Taxics hinc appellata dicunt venena, que nunc texics dicimus, quibus fagitte tinguntur. Verium oftendunt Voffius & Jo. Bodaus toxicum aliud venera genus fairle, Cervarium Festo dictum, quo Barbari sagittas inungere soliti erant, ut lethalia vulnera inferiesse. Toxicum ergo à notor dictum est

Matthiolus etiam affirmat in Tridentinis montibus non veterina folum (quod Veteres tradiderunt) sed ruminantia etiam animalia devorata Taxo interire: pastores etiam & lignatores cum

has ediffent in febresardentes incidife & alvi profluvia, non fine magno vite diformine.

Teltaur etiam J. Bauhinus à fide dignis hominibus fibi affirmatum in montibus Burgundiæ folioun tenam corticum eli mortuos boves è vaccas: è a Jo. Luzioo Pharmacoppeo Kirchenheimen el tamin in addus film Turturem album cum torque nigra baccarum eli peniffe, è in pago Obsentinges Afinum degultata Taxo fubitò mortuum.

Nos è contra Taxum immeritò in crimen adductum suspicamur : siquidem Lobelius ejus baccas innoxie peerulos in Anglia elitare affirmat, seque gultăfie lub hyemem non ingrato [apore, fed fano vel fibamaro, libique porcos paffim eas tanquam glandes comeile. Gerardus etiam noftras tum femericilim, montheres à condicionit de la condicionita del condicionita de la condicionita del condicionita del condicionita del condicionita de la condicionita del condicionita metiplum, tum plurimos è condicipulis suis eas ad satietatem use, sepiùs ingestisse narrat, nec sub umbra tantum arboris, led in ejus ramis aliquoties dormivisse, nec tamen minimum inde nocumentum

aut incommodum unquam sensisse. Sed & Camerarius Taxum innoxiam esse tradit: acinos ejus rubros avide expeti ab avibus, sed inde attonitas reddi, quæ facile postea capiantur. Vel ergo falla sunt oros avide expect ao avinos, ten mue atomas recont, que tente portes capatinus. Ver eigo santa um que de Taxo tradunt Veteres, vel aeris confitutio & conditio foli hanc in ejas qualitativos diverfiatem efficiunt. Fateor equidem arborem trifle virere, ejufque melancholicum (fi ita loqui licear) ad pectum malignam aliquam qualitatem ei ineffe fubinimere; ecqui etempore quo florere incipit & fuic co maxime pregnans elli jumentis noxiam elle polfe, pubil tamen affirmo. Nam & Veteres ipfi de qualitativos de la constante programa elli quamentis noxiam elle polfe, pubil camen affirmo. litate noxia & lethifera hujus arboris fibi parum conftant. Theophraftus fructum ab aliquibus homi-nibus innoxiè mandi (cribit, folia etiam jumentis lethalia, ruminantibus nequaquam. Plutarchus eo tantum tempore noxiam esse tradit quo slorere incipit. Dioscorides non ubiq, lethalem & venenosam esse innuit, cum de Italica & Narbonensi tradat lethales esse, illam baccis, hanc etiam umbra. Fructum edentes aviculas nigrescere mirum. Taxum etiam Apibus noxiam esse nos docet Virgilius,

Sic tua Cyrneas fugiunt examina Taxos.

& alibi jubet,

Ne propiùs tectis Taxum seras.

E Taxi ligno laudatiffimi arcus fiunt, erátq, olim in hunc ufum expetitum maximéque celebre.

Ituræos Taxi torquentur in arcus

Ligni porro materies, quòd rufescat quamplurimis intercursantibus venis, incorruptáque fit, lignariis fabris maximè expetitur, & plurimi fit, presertim concinnandis mensis & haftis relisque conficiendis. Germani hujus asseres ad sua construenda hypocausta non exigua fibi comparant pencennis. Gettima liquis actors a las commons representant non capta non comparant per cunis. Ex hoc etam ligno parare folent Saltzburgenfes optifices pulchros fetyphos, occurrbulas, epi-fformia, aliaque fubilità, elegantia & egregia utenlilia, que per totam Germaniam diffribuuntur. Ad dentes rotatum molendinarium, poltes torra infigendos, vehiculorum axes, nulli ligno fecun-dum effe affirmat D. Evelynus: Commendat idem ad mulica inftrumenta, teftudines, rotas, trullas,

Qua de alio genere Taxi, in horto Pilano culta habet, cujus folia Abiegnis fimiliora funt, arbor ipfa fruticossor seu frondossor, frondibus crebris à radice sursum instructa; adeoq, densa ut sepes po-lius quam arbor videatur, quamvis procera admodum sit, quamq, Taxum Antiquorum mortiferam effe existimat, cum D. Belluccius horti Pisani præfectus hortulanos qui eam interdum detondere solent, non ultra dimidiam horam una vice tondentes durare posse affirmet, tam gravem eis capitis dolorem arbor incutit; odore noxio & virolo quem casa exipirat; vide apud ipsum.

SECTIO IV.

De Arboribus flore à fructu remoto lanigeris.

H Arum duo genera funt, alterum folio latiore anguloso nimirum Populus: alterum folio angu-fiore & circumscriptione magis æquali: Salix.

CAP. L

De Populo.

Opulus à mous ob frondium multitudinem nonnullis dicta putatur. Martinius ingeniose à maine tremo, ob folia tremula deducit, quod tamen Libycæ proprium est. Semine julis lanigeris incluso cum Salice convenit, foliorum formâ latâ & angulosâ ab ea Gracis commune nomen non habet: nam nigra dynas privatim dicitur, alba Adam, tremula xexis, ut peritioribus Botanicis videtur.

A. 1. Populus nigra Ger. C.B. Park. nigra five cryuce, J.B. Che black Doplar. F. B.

In altum se attollit, cortice lavi, exalbido, ac incano obducta: sed ramuli potissimum albicant, materie dura, pallelcente, ac minis alba, minusque fiffili quam Populi albæ; quidam volunt aridam Relevifirmam. Radices profundiores quam in alba: Antequam folia erumpant oculos promudir mucronatos, odorato, luteo & pingui and et ancierta, cor pregnantos. Hine folia production finilia, fed minito crafta, ex rotundo mucronata, ferraf, acro pregnantos fininta, longes pediculis appenta. Producit & quali Julos, in longo racemo coacervatos, longis pediculis appenios.

Ad fluvios & in aquosis oritur tam in Anglia quam in exteris regionibus. Aprili mense aut etiam Locus & priùs odorate gemme prorumpunt: Maio racemuli seu uva, que Junio decidunt, aut certe paulà Tempus.

Auctus est celerrimi & ferè incredibilis, quòd ad aquas crescat. Consule D. Evelyni Sylvam,

Plinius

1417

Vsus.

Vires.

1419

Plinius eumque secuti è Recentioribus nonnulli Populum inter cas arbores recensent que nullos fructus pariunt. Theophrastus de Populo variam sententiam esse ait, an sci. pariat necne. At hodierna observatio fertilem esse convincit, ur ea de re nullum amplius sit dubium. Nonnulli tamen dierna observatio fertilem etile convincit, ur ca de re nullum amplius îte dubium. Nonnulli tamen etiamnum hodie, ut video, Veteres errantes otiosé fequi, quâm naturam ducem mallent. Si enim etiamnum hodie, at video, Veteres errantes otiosé fequi, quâm naturam ducem mallent. Si enim enture codicem, hoc eft, arbores iplas inflicare dignati effent, ad Lydium experientia lapidem Veterum historias exigentes, nec Populum sterilem este, nec abam in nigram spontanea Metamor-phos mutari, quantum yai de l'inius affirmer, hoc Theophrastus varis locis inculet, quanticunq autoritate suerint practical autores, unquam credidisfient. Qui tamen Salicem sterilem este persuati autornate menne prantet autores, inquain deciment de la comment de la co

Primum illud erumpens germen cujus in medicina usus est, Officina oculos Populi vocant, alii nmam Populi, Gracorum quidam arequa, unde erroris occasionem acceperunt, qui non prima illa germina refinosa sed julos in compositione unguenti ex Populo accipienda temere existimant, in

quibus nihil refinolum. J. B. quous min terinouin. f : fpa nonnulla calida immittere folent, non ad totam compositionem calidam reddendam, sed ad frigidorum vim deducendam, aut certè tandem retundendam. J. B.

Valet illud unguentum in omnibus calidis affectibus illitum: naribus inditum, & temporibus pulsantibusque arterus illitum somnum conciliat. Ejus quoq, usus est ad calidos dolentésque tumores. Quidam & feliciter podagris calidis illinunt. Sed ne inveterescat cautio est, alioqui eas vires

Oculi seu gemmæ adhiberi solent à sexu muliebri ad capillos exornandos promovendósque: utendi modum vide apud Matthiolum & Jo. Bauhinum. Nostra observatione gemma seu successione di modum vide apud Matthiolum & Jo. Bauhinum. tremi post mediam æstatem luteum, odoratum, pinguem & refinosum succum exsudant; non gemmæ tantum initio Veris antequam in folia explicantur: quantumvis Jo. Bodæus à Stapel nullam æthat estimant in hac arbore reperiri sidenter asserts. & erratum exscribentis esse putat in textu Aetii, pbi in descriptione olei Ægirini legitur Σκολάζεται δί ès το βέρα, ότι πολλή ποὶ το στερμάπου δή βρήγο.

ubi in delcriptone ole: Æginni iegrun assassa de la compania del compa funt, uti nec arcuum & fagittarum.

Quadam (inquit C. Bauhinus) floret & fructum non fert, quadam fructum fert & non floret; idesque arbor bæc est-è sexu distinctis: qued quanvis nobs nondum observatum, verum tamen esse mi distinamus, quoniam in Salice arbore congenere id dudum notavimus.

A. 2. Populus alba Ger. Park. alba, Adan J. B. alba (que adun ab albedine dicitur) majoribus foliu C. B. The white Popular, 02 Abelettree.

Plurimum differunt Populi alba folia à nigra foliis, totóque vultu aliam arborem docent: Sunt ea enim omnium maxima, Aceris majoris potius, in acuminatas circumrofas lacinias divifa, fuperne cum atro virore fortuita lanugine donata; at inferiore parte denfo tomento incano ceu Tuffilaginis cum atro virore tortuta lanugine donata; at inferiore parte denfo tomento incano ceu Tuffilginis folia, fed magis niveo, pubelcium, quo ettam obfiti funt cum pediculis longis rami. Folia obfervarimus mantis expanie amplitudinem facile zquantia. Quales fint flores vel fructus non obfervarit J. Bauhnus. Lobelus feribic catulos ferre ante foliorum exortum, & latifoliz Salicis modo edere. Taber. Icribis villofos effe, & è purpureo fucos. Ligno eff albo, quod facile finditur, cortice albo lævi. Et hæc, ut prior, genmas in primo foliorum germinatu fert. Plinus, ut & Theophraftus à quo haufit, Populi albe folia in juventa circinatæ rotunditatis effe forisit, vetuftate in angulos exire, quod & nunc etiam observari poreft; è contra Hederæ angulofa rotundantur, quod & a Theophrafto traditum.

Lildem locis provenit quibus nigra, nimirum in aquolis & ad fluviorum ripas, in Anglia etiam fed non admodum frequents.

* HJB. Plan. De hac arbore tradit * Theophraftus, & post eum Plinius, quòd partes foliorum pronas seu ter-lib. i. cap. 16. ram spectantes mox post assignment of the company of the compa

ram ipectantes mox pot entitutin ioniquam venta repaira, coque argumento funci fontiquim con-cetum intelligant: nobis nihil tale observatum, nec cuiquam, puto, è Recentioribus fide digno. Ex avullione, talea, ramo facilè germinat hæc arbor, & celerrimé crefcit, brevique temporis spatio supra sidem augetur, ut vel ob foci usum mereatur seri. Materies ad eadem utilis ad quæ Populi nigra. Commendatur etiam ad calopodia & calcamentorum calcanea.

Quod ad medicas vires attinet, has ei Diolocorides attribuir. Cortex unciae unius pondere potus

Cloud at inconce vires active, they are some some active active and the some pointere points (chandred for first gring profiber et cum mulino rene bibatur; fed & folia post purgationes cum vino pota idem preffare dicuntur. Tepidus foliorum siccus aurium doloribus utiliter inhillatur. Pilinia verò [vareia-] que primo foliorum germinatu erumpun triure & cum melle illitæ oculorum hebitudini medentur. Plinias foliorum fuccum calidum attrium do-

Populus alba humo tenus secta usque ad radicem, & aqua calida in qua fermentum dissolutum perfula fungos copiolos intra quatriduum edet, elui quoq, gratifiimos. Matth. in Diofcor. lib. 1. cap. 93. Dioscorides utriusq. Populi cortice in frusta conciso & stercoratis areolis insperso vim fungos edules producendi attribuit.

A. 2. Populser

A. 3. Populus alba foliis minoribus Park. C. B. folio minore J. B.

De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

Hæc non aliter ferè quàm foliorum parvitate à præcedente differt.

Lib. XXV.

A. 4 Populus Libyca Ger. Park. Libyca Plinii, Keenis Theophrasti J. B. tremula C. B. Che Asp, 02 trembling Doplar.

Facile & brevi tempore in magnam excreßit altitudinem, radicibúlque reptantibus laté se propagat. Cortex partim nigricat, partim albicat. Falia est continuè tremente, breviore & rotundiore quam nigra, per ambitum crenato, [inæqualiter & profundiùs dentato] superna parte virente, inferna ex cinereo candicante, ac propemodum glauco [Math. punctis quibuldam albis conspersam este nonterior armo interdum magis angulosa, & subtus incana ad Populi albæ quadratum excelatoris, quella inspiram dantenus accedentia, qualia minima.

Fert & nucamenta uncias quinque circiter longa, lanuginola, cinericei & fulci coloris, arundi-naceæ jubæ portiunculis fimilia, quibus subsunt verticillatim quodammodo apices, perpussilii, albidi. Oculi acuti, nitidi, spadicei.

E semine suo (inquit Tragus) quod Salicis fimile cernitur, revirescit.

In sylvis nasci amat, uliginosis tamen, & inter Betulas, estque in Anglia magis frequens quam Locus. reliqua genera, & passim cognita.

Materies candidiffima eft & leviffima, tornatoribus expetita. Ex eadem propter levitatem calo Ufur. podia parantur, & in imagines exsculpuntur. Cortex arborum juniorum detrahitur à nonnullis pro facibus nocturnis. J. B.

Gemniz veris tempore digitis contritæ gratiflimum ocorem exspirant.

5. Populus rotundifolia Americana C. B. Park. Pop. novis orbis 1. B.

Virgulta funt aliquantum flexuofa, & per femipalmum palmúmq, crebra, geniculata veluti infertione commifiuraque partium nodofa: inde exeunt è fingulo pédiculo fingula folia, ora exquifire rounda, noe tujam mit qui pediculus harere intercafa, craffa, ngida Arboris Jude; cui Populi alternatim exeunt prælongi loruli, stipati acinulis multis exiguis, planė Populi ritu, quare & hanc Populum Peruvianam vocare visum suit; gustu perquam adstringente, aliquantum calfaciente, sub-

CAP. II.

De Salice.

Alix Latinis à faliendo dicta putatur, quòd ea celeritate crescat ut falire videatur; Græcis pariter 'Iria megi ro livas, quòd citò in altum abeat.

Salix julis seu nucamentis è multis vasculis seminalibus compositis qua semen continent pappo involutum cum Populo convenit foliis longis aut faltem circumscriptione aqualibus & minimè angulofis ab eadem differt.

Salicum historia confusa hactenus & obscura nobis videtur; quocirca aliquam ei lucem fœnerari

Multa Salicum species in Anglia nascentes observata sunt, aliqua fortasse adhuc inobservata latitant. Has clarioris doctrine causi in duo genera diffinguemus. Primum ent earum quæ folio funt compactiore & folidiore, texture quiedem relipectu denitore, profundatais tamen tenutore faminis fpillo: Alterum earum quæ folio laxiore feu fungofiore, codem tamen craffiore feu fpiffiore.

Salix Folio compactiore & solidiore.

A. 1. Salix maxima, fragilis alba birfuts J. B. vulgaris alba arborefeens C. B. arborea angufifolia alba vulgaris Park. Salix Gcr. The most common white Willow.

J. B. Salicum maxima, in magnam excrefcens arborem, feliu eft alermatis, rarioribus, femunciam plus minus laris, fefcunciam aut duas uncias cum dimidua longis, utrinq, hirfutis & incanis (prioribus tamen nonnunquam glabris) potiffimium verò parte inferiore & in extremitatibus virgarum fupermarum. Eft & ubi fuperior facies plis propè defittuitur. Sad & in eo variant, qued interdum ferrata funt, interdum crenz vixdum apparent. Virgis adnafcuntur multæ florum spicæ molles & incana, qua maturitate in pappum abeunt.

incains, que maturiate in pappum abeunt.

At notos obfervantibus fisce de les Istil daim generum font, alies floriferes, alies feminiferes. Floriferes services feminis fum, & posiquam sores suos famineos explicación brevo dessum en marcos continiferes nullis servim staminions aut apicións exbilarantins, sed ex vasículas seminabious sobius, feminia paspo movolante claudantibus, & per maturiatem in daus cariants debientibus, considerant. Que bar producion arbores seminine seu fertiles merità appellantion. Que autem storiferas stantum, mares seu services. An archivos debase services managements de la fertile merità appellantion. vero bujulmodi arbores sexum suum perpetuo servent, hoc est, an quæ semel stores aut semina proferunt, singulis annis constanter id faciant, an subinde mutent, & alternis stores & semina producant mibi nec-

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

dum compertum est. Hanc Salicis alba feu Perticalis diffinctionem à C. Bauhino factam invenio in fuo Mathiolo. Salix (inquir) perticalar vel est feeilar flores ferens amentaceos ante iolia, vel est fruitifera ferens racemulos, Populi inflar, oblongis granulis.

Hec arbor est qua passim in Anglia oritur, quam Boxanic (ut suspicor) in plures distinguunt species. Nihil tarnen rheenter affirmo. Nou enim mibit cognitar funt omnes Salicum species; nec quia mibit incognitar funt, non dari epishnodi pronunciare debeam.

Salicum tamen reseam non estis speciesa è unleasi alba alstingum constituems del.

quia mini incognice iunt, non dari epitinodi pronunciare debeam.

Salicem tamen rejam non effe speciem à vulgari alba distinctam certifinium est. Nam capitula hec squamola, Rolas initiatinati in diversità Salicum speciebus observavimus, v. g. in Salice eliba vulgari, in Caprea latifolia, in Salice bimili folis angulis subcarulus; in Chomeitica, alitica, Wilni cama aliud sint Rola he quaim excrescentia quadam praterinariales, multis Salicum speciebus communiales, dinica solicum speciebus communia, abin dieterorum forte mortibus aut punctionibus, alióve nelsio quo, accidente excitate. Extremis autem virgis semper innascuntur, & reliquis foliss delaptis he quamvis exsicencem & nativum virgom penitus amitzan. Ese totam sange humano. wrorem penitus amittan, per totam tamen hymenn, citam ferilliman, tenaciter virgis adharent, & fe cuivis confpicienda prabent, quia fine pediculo is firmiter adnectuntur.

A. 2. Salix pumila angustifalia infernè lanuginosa J. B. pumila brevi angustique solio incano C. B. humilis angustifalia repens Park. Rarrom leaved Durare willow.

Hac gracilibus & cubitalibus interdum virgis affürgit, lentis, que à modio ad fummum ramulo-rum multas ferune exiguas firum fipicas, molles & incanas, maturitate in pappum & lanuginem abeunts. Folia quam pumilla anguilifolim prona pare cinerea breviora, angultiora, fuperre virida, inferne cana lanugine pubelcentia & fiplendentia. Radix digitum craffa eft & tenuibus fibris pra-inferne cana lanugine pubelcentia & fiplendentia. dita. Sed & virgulta secundùm summum radicis caput, quà telluri coharent, subinde tenues & ca-

pautas nute egun.

Inventur in Pannonia & Auftria depreffis quibufdam cxduis fylvis & uliginofis pratis.

Nec huic diffimilis, paulò tamen lationbus folis pradita, que paffim in labulois Hollandia aggerbus Oceano objectis inter gramina & Spartum nafcitur. Hant fiscerim feu varietatem eam effe
gerbus Oceano objectis inter gramina & Spartum nafcitur. Hant fiscerim feu varietatem eam effe
gerbus Oceano objectis inter gramina & Spartum nafcitur.

Estimo quam objectivari in atenofis maritunis circa Sandvicum oppidum copiosè nafcentem, que tamen folio erat utrinque lanuginoso & argenteo.

A. 3. Salin folio luto splendente fragilis. An Salin fragilis C. B. Path? Salin spontanea fragilis Angedalmo solio auriculata & non auriculata J. B. Cipt Crack-imiliom.

In mediocrem excrefeit arborem, corticem virgarum ex luteo rubente, glabro; ramulis fragilibus, unde vulgo Cantabrigenfi **The Crark-iniloto** dicitur. Folia habet omnium Saltuem quer folio compactiore funt ampliffuna, anguittora tamen qu'am Salcie Laurin; quatuor nonnunquam aut effenciona lata, in acutum mucronem definentia, brevibus pediculis nullo ordine ramulis adnexa, glabra, filendentia, in acutum mucronem definentia, brevibus pediculis nullo ordine ramulis adnexa, glabra, filendentia, in acutum mucronem definentia, brevibus pediculis nullo ordine ramulis adnexa, ad baim interdum auriculis, fed minoribus, furculis adnakentibus, donata, fepitus tamen is defituta. Jul Salicis arborec alba vulgars fimiles; florifer è thammulis feu filamentis lutes, apicibus poline luteo afperfis incumbentibus compositi; ad quorum filamentorum bafes foliola lutea, fingula bina flaminula amplectentia, apponantur.

Tum defigitivit tum finera H. Buist arbori quadazia, ut vis dubitem eandem effe quamille de-

Tum descriptio tum figura 7.8. hui antoni quadrant, ut vix dubitem candom esse quam ille describt. Synonyma adjecta non respondent descriptioni.

In aquofis & Salicetis frequens eft.

A. 4. Salix folio auriculato splendente siexilis. An Salix folio Amygdalino utrinque virente aurito C. B? viminalis nigra Park? The round-eard finning Willow.

Hac in arborem, quantum adhuc vidimus aut observavimus non adolescit. Cortex virgarum te-Hace in arborem, quantum adnuc vidimus aut obtervavimus non acoiestic. Cortex virgarum te-meriorum lucco-virdis eft, interdum ad rubedinem inclinans. Filia alternatim polita, duas aut tres uncias longa, femunciam aut unciam lata, à bafi ad mucronem femfim angustata, margimbus ele-ganter dentaits, fiperprich hilari virore fipendentia, faturatione tamen nominil quam fuperioris, fub-tus pallicitora. Illud huic speciei peculiare est (certé cum paucis commune) quod tlosq, ad basin foliorum utriruq, autriculas obtinetar amplas, librotundas, ecodem modo quo folia dentatas versis fo-liam in angulum executes. Juli floriteri muscosi, precedentis fimiles, nifi quòd tria staminula ex unius folioli lutei finu exeunt, non duo tantúm.

I ocus

Locus.

A. 5. Salix folio laureo, seu lato, glabro oderato. An Salix latifolia non birsuta cum gallis J.B? Bap-seabeb tweet Willow.

Hujus virgæ tenuiores nigricant. Folia inter Saligna latisfima, & Laurinis satis similia, glabra, supernè saturo virore nitentia, subtus dilutiora, duas trésve uncias longa, sescunciam & amplius lata, per margines denticulis parvis crenata, brevibus pediculis harentia, alternatim aut nullo ordine pofita, fuave-olentia. Flores non observavimus.

In montofis Westmorlandia pratis ad rivos frequens occurrit, & in montosa comitatus Ebora-

Salicis latifoliæ non hirfutæ descriptio apud J. Bauhinum huic plantæ satis bene convenit.

A. 6. Salix folio Amygdalino, utrinque aurito, corticem abjiciens,

Folia huic quam penultima: seu quarta: speciei longiora, angustiora, in praslongos & tenuissimos mu-crones producta, obscuro virore splendentia acsi polita essen, sigura sua Amygdali aut Persica: solia accedentia, circa margines eleganter dentata, appendicem etiam utrinq, ad balin habent magis con-ficicam quam alie Salicum foecies, praeer auriculas ad pediculorum exorum utrinq, virgis adna-foentes, que minores funt in hac quam prædieta quarta fecie; i nu traq, tamen allifique omnibus ante folia defluunt. Cortex caudicis & ramorum adultiorum cinereus, rimas agit, & à ligno sponte abscedit. Color viminum luteus.

7. Saliz: lutea tennior sativa viminea J.B. sativa lutea folio crenato C.B.

In pulchras arbores adolescit hoc Salicis genus, quorum vimine nullam nobis notum ligandis virbus fimilibusque aptius, tanta est, tanqq lenta, rupturæ secura stexulicas, ut mento viminea artikogas dici mereatur. Cortice integitur vitellini coloris, amaro. Folia rara, acuta, palmum circiter longa, semunciam lata, supernè cum virore splendentia, glabra, incana, [non video quomodo hac inter se conveniant habere solia cum virore splendentia & tamen incana] infernè nonnihil pilosa, potissimum superiora, exiguis per ambitum denticulis crenata, nullo manifesto amarore pradita; adfirictionem aliquam præ se ferentia.

Ab hac differre volunt illi per omnia fimilem, cujus tamen cortex tantum pallidior. & que non minoris usus etfi minoris commendationis.

Hac arbor in multis cum præcedente convenit, ab ea tamen differre videtur, quòd major & procerior, quodque folia breviora subrus nonnihil pilosa obtinere dicatur; nobis ergo incognita est.

 8. Salix rubra minimè fragilis, folio longo, angusto J. B. Salix vulgaris rubens C.B. angustifolia purpurea seu nigra Park.

J.B.
Magni usus est hac Salix hortulanis ad ligandum; cujus cortex intensè rubet; folia oblonga, acuta, utring, glabra, led fubrus nonnihil candicantia, argutis denticulis undique crenata: Vimen lentum, & ut liber oblequiosum.

Huc pertinet varietas illa quæ vulgatior, cortice minus rubente, fortè & foliis latioribus. Paffim in pratorum & hortorum marginibus colitur. Est & spontanea non infrequens. Basilez Loui. & Montbelgardi abundat. Nobis hac species circa Basileam non animadversa, si differat à quarta ípecie nostra.

A. 9. Salix bumilior folisi angustu subcaruleu, ex adverso binu. Salix tenuior folio minore utrinque glabro fragilu J. B. The pellom Dinart Willotn.

Cortex ramorum exterior cinerei coloris est, & velut politus: Folia oblonga, angusta, non auriculata, ex intervallis bina utplurimum adversa seu opposita, non crenata, vel saltem leviter, ejusdem Jara, Sx meterams but anyountains about a recognition and related, yet factor levines. Squares force ubique latitudinis, & rous a ball ad a green fentim angultara, ut in reliquis. Huiss Juli floriferi omnum minimi liunt five longitudinem, live crafficien fipedes, ex flaminulis den filamentis lacia & folisi lanuginolis compolira. Hace dentilis litigata corpus nucamenti efficant compactum faits

tons et roins ianuginiosi componia. The centus ripata corpus nucament emeunt comparum ians k lanuginolim, quod pediculo brevi folius ornato fuffentatur.

Obfervavir J. Bauhinus (pecien hanc excrementum producere in ramulorum faltigio, Rofæ æ-mulum folis confertim flipatis compactific, partim hirtus, partim glabris. Ejulmodi excrefeentisa Rofarum armlaş & nos quoq, in Germania ad ripas Danubii fupra Rausbonam extremis hujus (quæ Kotatun amula ee nos quoe, in Germania ad para Danuon inpia Atlasofrantearenia fujas qua bis copiose credici) virgis innafectures oblervavirus: nenon velecas illa siburbaentes, folis infiden-tes, quarum ille in delcriptione meminit, qualéfque in Ulmi folis reperiuntur. Hinc non imme-rito quarri idem J. Baubinus, Annon hac fir Salix angulfitoha Pannonca Clufi, quam fic de-

tenbit,

Craffo caudice & ramis in multò tenuiores frequentioré(que ramulos divifis pradita eft, quam vulgaris ea Salix, quæ anguftis alioqui foliis, prona parte incanis eft. Hujus infuper folia non modo fubrus camefcunt, fed licer fuperne viridia, quadam tamen alba lanugine pubefcunt, anguftiora funt, in longiorem mucronem definunt,frequentiorad, in ramulis nafcuntur. Flores aliis generibus firmiles, pallisi feménq, minutifimum nigrum, candida molliq, lanugine exceptum, levis aure arbitrio huc illue fertur. Solet etiam hac Salix alia quadam peculiari notà à cateris diffungui: Nam plerung, fubrubentibus quibufdam tuberculis, baphico cocco fere fimilibus onerata folia habere conficient.

Juxta torrentes & udis locis crescit. Vienna torrens sub urbe Vienna in Danubium influens ea Locus.

Hanc Salicem eandem esse cum nobis observata & descripta mihi pane persuadeo, quamvis folia

Hanc Sancem eanoem eine cum noois obiervata & defenpeta mini pane perluadeo, quamvis folia in noftra (quantum hackenus obfervavi) glabra fin, nec ulla larungine pubelcant.

J. Bauhimis in hoc genere foliofa capitula ramulorum vertici adnata delapfis jam foliis in arbore manentia obfervavit; quod nos im Salice vulgari arborea aliifque.

Quere annon hijus * Juli ipfiffimi funt quos deferibit idem pro excrementis bombycinis, uncià * Imo proculongioribus candidis, Janam rum fubblantifa fungos aum etim colore per omnia referentibus teretibus dabes lim. longionus cattoda, attantum canata tangus attini etam controle per ofinite eterentum teneritale eministra arq, ollongis, que fiquis apertir in fingulorum meditallio, infecti quoddam minimum genus reperiet albicans, pediculum capitis aquans, in co tamen diferens, quòd teres fit arq, oblongiufculum, depen meditalio la
mulliamque progrediendi vim in fe habers. Cateroqui notandum, quòd in exteriori parte nucamenti hijuis flofculorum, lurei apices toto fe proferant ambitu, exertique fuis finibus confpician-

A. 6. Salix

tur, fuis tamen longioribus petiolis excrementitix fubftantix toti involvantur obieganturque.

in aquofis propé Cantabrigam reperitur.

Cortex ramorum interior pulche luteus aquam in qua per duodecim horas maceratus fuerit, codem colore trigit, ut aqua inftar vini Hispanici appareat.

A. 10. Salix pumila anguftifolia, prona parte cinerea J. B. Salix pumila linifolia incana C. B. pumila anguftifolia reiga Park. Chamaitea five Salix pumila Gor.

Huic generi, describente Clusso, graciliores sunt einge, utplurimum pedales, nonnunquam dodrantales duntaxat, rectæ, lentæ, substavo cortice tectæ, uncialia fossa, sativi Lini foliorum modo angusta, supina parte viridia, prona verò cinerea, & cum novella adhuc sunt omnino cana. Flos ur in vulgari flave(cens, exigua, brevi mollique (pica ante folia nalcitur, ur in candidam deinde lanu-guem refolvirur. Radix dig talis craffitudinis, obliqua, nigra, & tenuibus fibris donata eft.

Crescit hoc genus in udis carduis sylvis circa Francosurtum ad Mænum. Hactenus Clusius. Huic nobis cadem videtur Saltx himilit reput anytifola Lie, que in ericetis Antverpiani agri palmaribus & fefquipalmaribus cauliculis repit folio Rhamni in floribus mulcofis, Saltcis guifu

Hoc genus Salicis in ericetis & paluftribus, præfettim montofis, frequens in Anglia provenit. Folio eft angufto, oblongo, fupernė latė virenti fubtus cinerco: virgis tenubus, interdum pedalibus, aut cubitalibus, fæpius humilioribus, & humi procumbentibus; radice reptatrice.

Salix latifolia folio utrinque glabro, supernè splendente. An Salix pumila folio utrinque glabro J. B? Salix pumila repent Lob? pumila latifolia prior Clus?

Rami per terram sparguntur minimi digiti crassitudine, corticis colore glauco in crassionibus; in temioribus virente, in plurimos ramulos divis, adeò ut terram cooperiant Uvae unsi dicta modo. Foliz in ramulis crebra, alternatim posta, pediculis brevibus fulta, utrinq, glabra, siperne fauro virore splendentia, nervola, ex rotunditate acuminata, unciam, 8 interdum, quanwis rarius, selcunciam longa, Globularia Monspeliensium folia quodammodo armulantur. Fultas profert creberrimos, brevinculos, quum Soli exponuntur purpurantes, è pluris valculis seminalibus, è latiori base nallatim selficiaries. 8 in biante carines consumitiva ficiali consumi superiori della consumi consumi superiori superiori se la consumi consumi superiori supe pulatim faftigiats, & in binas carinas, quarum committure facile cerunutr, per marintatem de-hilcenchus, & ternen papo involutum oftentanchus, compositos. Que floreos duntaxat Julos profert folia habet longiora & acutiora, non minus tamen splendentia.

In altiffinis montis Jura: cacuminibus invenimus. Salicis pumila: latifolia prima: Clufii descriptio ni auminis monto jurz cacominios inventios. Sanco pointe tautoras prime Catin consolidad huic nostre egregic quadrat: Locus eriam convenit, nimirum montionium herbola & a parta uga, huic nostre ego descripto ex illus supplenda. Raix admodum crassa est pro planta tennitate, crassisque de oblique sparsu spirata. Cur C Bauhinus Salicem hanc repentem faciat nescio. Clustus

enim id non dicit.

12. Salix pumila latifolia secunda Clus, latifolia repens C. B.

Similes fundit virgas, nonnunquam paulò longiores, magis scabro cortice tectas, & in frequen-tiores ramulos divisas; quas similia cum superiore folia ambiunt, magis acuminata, superne vindia, tiones ratinutos cuviass: quas timina cum inpentore rona amount, magis acuminata, inperne vindas, inferne fiplendentia, licet tenul lanugine pubeficant. Hujus florum fiplea five lullo affiliculus etil pene fimilis qui in latifolia Salice nafaitut. Radix cum fuperiore convenit, imò craffior quodammodo videtur, non minùs quàm illa disperfa, virgis ettam fecundùm radicis caput interdum fibras ágentibus.

Salix folio laxiore seu sungosiore.

A. 1. Salix latifolia infernè hirsuta J. B. Salix latifolia rotunda C. B. item solio ex rotunditate naci impone ingleme actiona 3.33. sono, impone rosuma C. d. tem fono ex rosunsistie acuminato ejuldem. latifolia rosunda di latifolia edengiro Park. cappea rosundifolia G caprea latifolia Ger. Che common broad and rosund-leaded Sallotu.

Huus folia interdum palmum aut fefquipalmum longa, latitudine quadrantali, aut etiam palmari, nervofa; funt & minora multo præfertim in arboribus adultis, prona parte incana & hirfuta, Jupina viridantia [magis fcabra & rugofa quam in Salice folio compactione] Japore aditringente fine morvindantia vinuantia [mags natura o migura quam monatic non compactors] apparatum giniem intofia aut amarore, pediculo femunciali, cui fæpe auricula caulem amplefentes adnata. Catulos profert framinulis crocantibus plenos. [At Juli feminiferi in receptaculis racematim coharentibus femina lanitio quodam candido involuta continent.] Vimina craffiulcula incano hirfuto cortice amaricante tecta, tuberculis aliquando ex dulcedine leviter adfiringentibus nodola, fragilia : Interdum correx velur fuligine obdictus videtur.

Salix hæc foliorum figura in tantum variat, ut non fatis feiam an fpecies diftinetæ fint néene ro-tundifolia & latifolia diétæ. Verum quoniam fpecies temere multiplicandæ non funt, J. Bauhini

potius sententiam sequor distinctas non esse.

Arbor hae in fepibus vulgaris elt, interdum etiam procul ab aquis.

Anno tamen adeò impatiens elt ficcioris foli ac reliquæ pleræq, Salices.

Flujus carbo citifirme ignem concipit; quaproper ad pulverem tormentarium experitur.

Præftar etiam delineandis iis, quæ Pictores ante accuratam operam imitanda fibi proponunt.

A. 2. Salix angustis & longissimu folius crissis, subtus albicantibus J. B. Salix oblongo, incano, acuto folio C. B. An Eleagnus Dalechampis, & Salicu 6. genus Lugd? The Ozier. J. B.

Virgas cortex virescens obvestit aut cineraceus [ex nostra observatione vimina teneriora que in Salicetis quotannis exoriuntur rubent nonnihil & hirfuta sunt] súntque ex longissima & simplices, nullis adnatis virgulis donatæ, obsequiosæ admodum. Folia quoq, longa admodum, angusta & crebro agmine ramos stipantia, superius virescunt, inferius cum nitore ad objectum luminis vario canescunt, à nervo medio obliquis in margines nervulis exporrectis, in ambitu crispa magna ex

Hac riguis gaudet locis, & ad aquas plerunq, exit.

Ex hac potiffimum, quod vimina proferat longiffima fine adnatis, & lenta, plectuntur quafilli, Visc. sportulæ, vanni, cathedra & anaclinteria. J. B. Hinc & peculiari nomine [The Dzier] nostratibus infignitur.

3. Salix folio longo subluteo non auriculata vimine subluteo, item vimine rubro. Che long-leaved pellowith and reddish Sallow.

Hac ctiam in Salicetis colitur ad vitilia, fi tamen permittatur adolescit in arborem mediocrem: virgis tenuibus subluteis; foliis unciam latis, tres uncias longis, acuminatis supina parte pallide virentibus, prona incanis, pediculis satis longis infidentibus, non auriculatis. Hoc genus interdum variat viminum colore rubro.

Hujus virgas annotinas summa parte sub Autumnum plures surculos emittere observavi-

4. Salix humilis repens rotundifolia.

Hæc in palustribus præsertim montosis oritur.

5. Salix humilis latifolia erecta C. B.

Hæc Salici latifoliæ aquaticæ acuto folio fimilis est, sed humilior, cum hujus virgæ rotundæ, striatæ vix cubitum superent. Folia minora sunt, ex rotunditate oblongata, in acumen desinentia, n-gosa, parte prona lanuginosa, tactu mollia. Juli rotundi, parvi slavi. Hæc (inquit) cum latisoha repente confundi non debet. Michelfeldæ in humidis.

6. Salix pumila mentana folio rotundo J. B. Round-leaved Divart-Willow of the

Mountains.

Vix humo fe attollit palmaris ista Salix, ramulis prædita rubentibus, isse, magnam partem nudis; quorum tamen fastigia plusoila coronant folia, valde concinna, ad Cotoneastri folia quodammodo accedentia, circinatæ ferè undiq, rotunditatis, nonnihil tamen in oblongum porrecta crassifuscula, rigidula, rugola, venis finuatis crebris à medio nervo exporrectis, glabra utrinq, fed inferna pare canefentia, fuperiore arro-virentia, pediculis faits longis; ad quorum imum animadwettere et fortuita capitula lanugine Saligna plena: fubinde verò & privato infidentem pediculo brevem fimi-

Hac à J. Bauhino in Rhaticis montibus collecta est. Nobis in rupibus à Boreali latere montis Locus. Ingleborough à Thoma Willifello oftensa & collecta est: necnon in monte Whernside è regione Ingleborough, trans fluvium fubterraneum.

Hac Salix rectius fortaffe ad primum genus referretur: erat enim (quantum memini) folio folidiore & compactiore. Verum quoniam J. Bauhinus folia craffiuscula & rugosa ei attribuit hic col-

Sequentes tres Salicis species a C. Bauhino in Prodromo descriptæ an à præcedentibus omnibus diversa fint, & ad quod genus pertineant me nescire fateor.

1. Salix Alpina angustifolia repens non incana C. B.

Ex radice atro-rubente cortice tecta cauliculi palmares, humi fufi prodeunt, qui capillaceis radicibus terræ affiguntur, ramulis tamen paucis sur sum elatis: foliolis oblongis, latiusculis, brevibus cincti: flores ut in cateris, quibus absentibus nullus Salicem esse crederet.

In Helvetiorum Alpibus & monte Fracto frequens est.

2. Salix Alpina Pyrenaica C.B.

Hæc ad femicubitalem altitudinem vix affurgit, virgá tenubus, ramofis ; folisi oblongis, parvis, per circumferentiam pilofis holoferici inftar ob minurifilmos pilos tactu mollibus. Spicæ florum angusta, unciales, molles sunt.

In summitatibus Pyrenzi montis collecta fuit-

3. Salix faxatilis minima C.B.

Hac duas uncias vix superat, quæ ex radicula caudicem craffiusculum, vix semiuncialem emittit. qui in binos ternósve unciales ramulos, terra incumbentes dividitur. Folia sunt parva, oblonga, subqui in onice cuttorio un construintes, terre interminentes avvaerant part y coronga, tito-rounda, atrovirentia, venofa; quorum medio capitulum partum, fubrontudim, velur cor multi-saccis compositum infider, quibus maturis spertis veluti ex triangulari capitulo mollis, candida & brevis lanugo effertur.

In Alpium Helvetiorum jugis faxis infidens reperitur.

Locus.

Vires

4. Salix Spriaca felio ologineo argenteo C. B. Ægyptiaca & Spriaca Park. Safiaf Syrorum, Salicis species J. B.

Magnitudine variat, Betule fimilis trunco, ramis frondibusq. Virga longa, graciles, molles, & ex pallido flavescentes. Surculis mollicellis folia harent Viricis. E ramis germina fipithamaa hinc ex pauseo navercentes, our cuis moniceuis roua narent vincis. E rains germus ipinamea nincinde prodeunt, haud fecus ferè ac in Ficu Cypriotica: E quibus primo vere flociuli molicelli ac langinofi pendent, pallidi, Populnocrum arnuli, naturà ficciores, jucundi odoris. Hos legunt nunfindissi incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam Cardiacam pretiofiffimam incola [Halepi] eo quòd "nullum ferant fructum, & ex iis aquam cardiacam pretiofiff

Institution de l'action de l'a Zarnabo & Arnabo vide apud J. B. hift lib. S. c. 21. versis finem. Est autem Arnabo exarmaticis, unde in unguenta milectur. Zurumbeth Arabum siccat & adstringit: Coreckniarat, & confiction of the confidence of fortat, compelcit vomitum, muliebria fiftit, flatus resolvit, venenatorum morfibus resistit.

Calaf seu Ban Alpini.

C. Bauhinus & Parkinfonus pro præcedentis fynonymo habent. J. Bauh. à præcedente separat. Et revera Alpinus foliis majoribus & latioribus depingit & describit, quocum etiam consenut eruditiff. Veslingius, annotat tamen varietatem eam potius accidentalem esse, & loco deberi: ait enim inter Syros vicinóla, populos angultioribus foliis contractam plantam conspici. Eam (pergit) nulla insidet lanugo, nec à medio nervo productæ sibræ ambitum foliorum divisuris interstinguunt, ut icon Alpini reprzientat. Ad foliorum exortum folliculi emergunt finguli, rubro leviter colorati, cor-Anjuni repræientat. An fonorum exorumi fonteum emergum inigum; tuoto eriket contant, con-difique dialtole fele firingentis figuram exprimunt, unde & nomins & virtutum ratio primitus de-ducha videtur. Caleb enim five Calub Arabibus cor denotat. Debilcens tandem folliculus floreum dicam an laneum partum excludit, interfuía candori flavedine pictum, quem in rectum exiens inclusus stamineus scapus fulcit.

E floribus elicitur aqua adorata, Macalef dicta Alpin. cujus frequens usus est in Affectibus car-E nomes curettu aque duo ace, a manufactura de la conferencia del la conferencia del la conferencia de la conferencia del la

praucant regypus, et in teorious petitionious poi teoreto navona tripini. Le vanosas ceimpans infantulis cum Bezoar aliquot granis utiliffimè exhibetur. Vefing.

Aquam my qua flores multi infufi vel bullir fiterint, exhibent ad dolores capitis, & ad reliqua ad que aquam deltillatam, éftque ad quofcunque febricitantes maximo apud illos in ufu. Alpin.

5. Salix Arabica foliis Atriplicis C. B. humilis Arabica foliis Atriplicis Patk. Garb Maurorum Salicis genus J. B.

Rauwolf. Ansurenti.

Arbor eft patula, haud tamen multùm affurgens, cujus furculi extremi teneriores fragilioréfque quam ut Salicum noftratium inflar vimineo operi infervire queam. Cortex ex pallido flavefett, ficut & folia, quæ oblonga palmum circiter, duos digitos lata, per ambitum velut Atriplicis folia finuata, modicé ficcante & aditringente facultate. Fructum & forem fe vidife negat.

Scribit Rauwolf, ex ea aphronitrum, Salem petræ vocant, optimum fieri ad pulverem tormentarium. Surculos (ci. extremos cum folis in cinerem combri, affusque aqua macerari, feparari & multa ebullirione coagulari. Sed pulverem illum noftrati haud aquivalere. Nihil certe aliud est quam Sal fixus istius arboris, quem ab alterius cujuscunq, plantæ sale fixo non differre specie

Caterum Avicenna, notante J. Bauhino, suo Garab casdem pane vires tribuit quas Salici.

6. Frutex Athiopicus conifer foliis Cneori, Salici amulus Breynii, cent. 1. cap. 9.

Ramois est valdè, ligno duro, fubalbido, cortice è gryleo rufelcente; Faliii frequentiffimis, craffis, durs, Cneori fimilibus; qua in furculis paulo minora, quò autem magis fuperiora versus tendunt, eò majora latioraq, fpetantur: donce furculorum tandem faftigia coronando finiunt, inq. fuo meditullio, partter ac inter furculorum divaricationes, Glebulum lanuginofum & penitus niveum, Salicis Caprea Tabernamontani catulo fimilem, fed minorem, & tuberculis subtiliffimis ftrobili intar immarii de Pinattro exalperatum continet; è que discreticente fajcati mufcoli, Salicis quo-dammodo fimiles, llaminulis pallidis conftantes, erumpunt. His deciduis globulus ille in conum fuscum, uncialem & majorem, squamis in extremitate sua albidis & lanuginosis, evadit.

Reperitur hujus species major, foliis majoribus.

Julus descriptus, fruticem bunc Salicis speciem esse demonstrat: cumg, storifer sit, sexu masculum. Capiris bonx speci inquilinus est.

Capitis bonz (pei inquilinus eft.

Nullius (ur rech: Plinius) tutior eft reditus minorilive impendii [quan Salidi] aut tempeflatum Locu.

Nullius (ur rech: Plinius) tutior eft reditus minorilive impendii [quan Salidi] aut tempeflatum Locu. fecurior. Tertium locum ei in astimatione ruris Cato attribuit, prioremq, quam olivetis, quamq frumento, aut pratis.

Inter primas arbores germinat Salix, Julos & flores initio Veris oftentans. Juli autem floriferi Tempu brevi decidunt; seminiferi ad astatem usque in arbore durant. Componiuntur hi è muleis vasculis feminalibus, oblongis, mucronatis, per maturitatem in binas carinas dehifeentibus, & lanuginem oftentantibus, cui femina involuta. Semina autem fata germinare & Salices edere à Trago obfervatum & proditum: idémque confirmat J. Bauhinus. Salix ergò ab Homero confirmat dicitur, non quod sterilis sit aut infrugifera, ut nonnulli opinati sunt, hoc enim experientix repugnat; neu, quoniam ocyffime amittat femen, antequam omnino maturitatem fentiat, ut Theophraftus, Plinius aliique statuunt. Nam Salices omnes semen perficiunt, nonnullæ etiam diu retinent : Sed sortasse quia semen virile infecundum reddit & conceptum impedit. Nam & folia Salicis contrita & pota intemperantiam libidinis coercent, & in totum auferunt ipfam fæpiùs pota. Plin. & sterilitatem in-

ferunt conceptung, impediunt. Diese.
Salicis cortex, folia, Juli refrigerant & astringunt; exsiccant etiam citra mordacitatem tum flo: Vires & res, tum fuccus expressus, quem medicamentis exficcatoriis reservant. Haud enim invenias quid ad Ulus, plures res utilius medicamento citra mordacitatem exliccante, quod paulum etiam adfiringat. Gal. Hinc fanguinem expuentibus profunt. Corticis è ramis primis cinis clavum & callum aceto maceratus fanat; vitia cutis in facie emendat, magis admifto fucco fuo.

Succus è plaga manans cum floret ad expurganda valet que obstant oculis; item ad spissanda que opus funt, ciendámo, urinam, & ad omnes collectiones intus extrahendas

Plura habent Veteres de viribus Salicis ejulq, partium, qua vide apud J.Banhinum. Folia cum ramis in cubiculis strata acrem intrigidant & febricitantium ardores mitigant. In quem usum haud infeliciter cuamnum in Italia & Gallia quibusdam locis adhiberi observamus a Folia cum alis refrigerantibus aque incocta ad lotiones pedum febriciantibus conductur. Ex especialigno & bacili rafori parantur ad abradendam linguam caufo & febribus ardentibus laborantium, notane Camerario. Hac omnia e J Baulini hiftoria.

Salicis arboreæ ramorum ufus eft ad perticas pro Lupulis & ad flipites pro fepibus ; ligni etiam olim ad feuta ; nam cum lentiflimum fit, plaga ei inflicta contrahit fe penitus, eludítque fuum vulnus, & ob id contumaciùs transmittit ferrum; & quod levissimum sit, utilitatem eandem ingemi-

D. Evelynus lignum hoc ad cultros mensarios exacuendos & poliendos alii cuicunq, non ligno

tantim fed & con prafert.

Pracious autem eff uffus viminum ad corbes, sportas, qualos, cunifira, fiscinas, clathros, vannos, cathedras, cunas, anaclinteria; aliáque utensilias innumera texenda; in omni vinci adeo necessarium tu non immento Caro tertium Salido locum dedisse videtur, ut superius diximus.

SECTIO V.

or Indicate Depth 1

Arbores floribus imperfectis, seminibus in vasculis membranaceis, aut membranis auctis contentis.

CAP. I.

De Ulmo.

"Lmi vox (ut videtur) primitiva est: siquidem nullum ejus Etymon apud Grammaticos aut Botanicos reperire potuerim. Gracis ITALE dicitur. Ejus notæ characteristicæ sunt folliculi seminales compressi Atriplicis hortensis folliculo-

rum amuli antequam folia erumpant pracoci maturitate decidentes.

Ulmi duo genera à plerisque Botanicis Theophrastum, securis statuuntur. At neq, hi in nomi-Ulm and genera a pierique boxanicis i respirationi, mibis aut defenționibus communit. Nos în Anglia tres oblevavirimis species, quibus addit D. Goodyerus quartam. Ee funt,

A. 1. Ulmus vunlgatissimus solio lato scabro Ger. emac. vulgaris Park. Che Common elim.

Abor eft grandis & procesa, multis ramis brachiata: cortice juniorum ramotum feu virgarum ex cinereo rubente, nunc levi, nunc profundiffimis fulcis eminentiffimis, porcis fecundum longe tudinem exarato, interiori albo, leino admodum & tenaci, ut in longum facile vine informat radii pottic. Cortex arborum adultiorum pro earum ventifate in rimas finding & admodia progolis & inacqualis evadit. Lignum interius ex luteo rubefcit, pectine in rabitlis lavigatos valdecon piccio. Eccece 3

Varietas

spicuo, cum penius exaruerit firmum admodum & lentum, nec findi facile, unde ad vehiculorum axes, quodque nodofum in co est ad rotarum modiolos fabricandos expetitur. Quod cortici proximum est, Alburnum dictum, in hac arbore præ aliis hoc nomen meretur. Ante cminia flores promit è ramulorum extremorum tuberculis in muscarium congestos, ex staminulis plurimis atropurpureis, quorum terna aut quaterna includuntur receptaculo oblongiufulo in viridi purpurante. Floribus fuccedunt foliaces utriculi, compretti, feminibus Attiplicas fimiles, multi ex oblongo rotunrionous necessant jources aureun, comprem, reminious Austreas minios, mant ex colongo recultidati, magni, tenues & in extremo parim filfi, in quorum medio forme parvum, tienerum, planum, candidum, fapore dulci: maticarum planimum redoit fuecum, ut & cortex. Tandem poft femina candidum, fapore dulci: maticarum planimum redoit fuecum, ut & cortex. Tandem poft femina fufficient faltigiis folia fe proferunt, latuis primum vientia, poft obfeurius, oblonga, crifoa, in ambitu ferrata, tres quatuorve digitos longa, duos trefve lata, (de media rius, obionga, cripa, in ambitu ierrata, tres quatuorve ungnos ionga, quos ucre laus que medita magnitudine intellige, alia enim longiora funt & latiora, alia breviora & angultura) utrinq, ex rotundo faftigiata, fingularia alternatini pofita.

Per mediam longitudinem redus, & à rergo magis confpictus, transit nervus, à quo alii mino-

res ceu costa, recti & veluti paralleli crebri excunt, in uno tamen latere plures, quo fit ut altera foliorum pars alteram longitudine vincat, ut ingeniosè primum obiervavit Cordus [Noftra obfervatione ho non eft perpetum] Pediculi foliorum brevillim:

Folis quotannis adnafcuntur folliculi cavi, tuberofi, fubrotundi, ac diverfarum figurarum, in qui-

bus primum glutinosus quidam haunor ex quo vermiculi exigur gignuntur, qui in minutos culicellos transsigurantur. In Anglia cusicula ba rarissime observantur in Ulmorum folius. Succus hic ad ulum

Maio mense colligendus, antequam vermiculos producat. An fructus à floribus sejuncet seu remoti sunt, nobis nondum certé observatum fatemur.

2. Ulmus minor folio angusto scabro Ger. emac. minor Park. The narrotu-leaved

Praccedenti fimilis est, multò tamen minor & humilior, felia plurimum duos digitos cum semile longa, num aut paulò ampliù lata, circa margines pari modo ac prezedennis ferrata. In re-liquis cum pracedente convenit. Flores & femina non obfervavit delcriptionis autor Jo. Gbod-

Inter oppida Christ-Chareh & Limmington in saltu dicto Foresta nova in Hantonia invenit, & plantulam in hortum fuum transtulit, ubi juxta Ulmum vulgarem sita diligenter intuenti facile po-

2. Ulmus folio latissimo scabro Ger. emac. Ulmus latiore folio Park. The Wych Hatel, og Boado teabed Elm.

In arborem prægrandem & proceram adoloscit, præsertim in sylvis & inter arbores nascens. Ortex exercits nigrior eft quam in prima fepcie, non minis tamen lenus et enaz, qui è ramis, cum fucco turgent, abque ruptions periculo detrahi poteft ad duodecim plus pedum longitudinem, & è quo non raro nectuntur funes. Materies colore prima speciei similis, minùs tamen firma ac tenax, nec ad modiolos idonea, quod facilius findatur. Rami majores funt & craffiores, magis patuli seu in latum diffusi, magisque dependentes quam illius: Flores & semina similia, ve-

Convenior In folo quocunque feu fieco, feu humido feliciter crefeit vigétq.; tam in altis montibus quàm in valilbus depreffis, non in Hantonia tantum fed ettam in aliis Angliz comitatibus.

Arcus ex hoc ligno olim factos fuifle affirmant senes.

Hujus ramulus à C. Bauhino miffus describitur in Historia Plant. J. Bauhini.

A. 4. Ulmus folio glabro Ger. emac. Park. Witth Elm, og imooth-leabed Elm.

Altitudine & craffitie primæ speciei æmula est; verum rami non adeò erecti siunt, sed ad præ-cedentis speciei modum in latum, disfini & deorsium dependentes. Folia primæ speciei formå similia, verùm utrinq, glabra & obscuriùs viridia cætera ei similis est.

Hujus varietatem habet Hiftor. Agri Oxon. D. Plett, sub nomine Ulmi solio angusto, glabro.

In agro Cantabrigiensi frequentissima habetur, & alibi etiam in Anglia. J. Bauhinus in Alfatia propè Polvillam arcem observavit Ulmi speciem, cui folia valdè crebra, parva, nec multo majora artículo postremo pollicis, plurima etiam minora, minùs rugosa, superna parte nonnihil lucida, nervis eleganti ac exquifito ordine dispositis. Fortè hæc varietas est præ-

Quòd Tragus Ulmum proceram nullo fructu prægnantem dicit, penes ipíum fides fit. Plinius

Atiniam semen nullum proferre prodidit.

Attamen Columella id falsum esse air, nam rariorem fructum sine dubio creat, & idcirco plerique ftenlis centerur. Affirmati potis qu'an negant cracedadum. Nec verifimile est dari ullam velu llumi, yel alius cupicune, arbori in retum natura speciem sterilem: forte aigua individua infœcunda observata fuerint, unde sterilitas toti speciei imputata. Semen autem Ulmi Samera Latinis dicitur; quæ circa finem Aprilis maturelcit. Ulmus,

Lib. XXV. De Arboribus quarum fructus à florib. sejuncti.

Ulmus, Theophrafto auctore, lucos aquasq desiderat. Apud nos passism in tepibus provenis, Locus, locis tam ficcis quam humidis, tam montosis quam planis. Confortio gaudere videtur. D. Evelinus suspicatur hanc arborem non sponte provenire in Anglia: mihi tamen contrarium videtur, quod D. Goodyerus in (vise & falcubus Ulmos frequents invenir affeit, quoda, in omnibus, paac ciffimis excepts, hujus Regni provinciis copiole crefcant. Nee fi alicubi non inveniantur, efficitur inde foontaneas alibi non effe: Nam & Fagi quas omnes pro indigenis Anglia habent, in multis ejus Comitatibus non oriuntur: nisi & has etiam autoritate Casaris è numero spontanearum exclu-

dere vent. Ulmus è radicibus copiofos ftolones emittit, unde iis avulfis & transplantatis propagatio ejus facilis. Seritur etiam talea, & commodiffimè semine seu Samera. Verum varios modos serendi & transplantandi Ulmos ad ambulacrotum ulmu vide apud D. Evelimum in Sylva, cap. 4. Nulla arbor, eddem auckore, transplantationis adeò patiens est ac Ulmus, posse emin removeri etiam vicennes, haud dubio successo, seque expertum esse in arbore cujus caudex suipsius corpore

Ulmorum oilm eximius ufus fuit ad vites maritandas, & ad pecudum cibaria: nam capræ & oves v_{lin} , libentifilmè hac fronde vefcuntur, itenque boves, fed magis Atinis; ideoque Veteres, & præcipuè Columella, quomodo Ulmaria facienda funt, reliquimo, harum arborum cultum fuse & eleganter

exponit: nunc dierum in honore minore funt.

Materia vel in ficco, vel in aquis diutiffime durat : at viciffitudinum ficcitatis & humoris minus patiens est: reliquas post Cornum firmitate facile vincere autor est Theophrastus. Nostrates (ut diximus) pro rhedarum & vehiculorum axibus ea utuntur próq, rotarum modiolis, ad quem ulum aptior est quæ verrucosis & nodosis excrescentus tota superficie obducitur, quibus hæc arbor præsertim detonía valdè obnoxia est, succo nutritio ob ubertatem, & quia exitum non invenit, perruptis vafis ei devehendo destinatis ab usitato tramite deerrans, & in irregulares motus, sexuolos, circulares, undantes, raptus hujufmodi tumores excitat. Hinc Theophrastus & Plinius Ulmum, quòd vigoarcs, innoarnos, rapus insuminos unimos exercat. Tains a insuparatus ex rainius o inium, quod vigo-rem fortiffinè fervet, cardinibus affamentifi, portarum utilem effe teribunt. Celebratur & ca do-res, præla & torcularia; utilis citam eft ad afferes pro tabulatis conclavium in domibus & ad alia multa, quæ vide in Sylva D. Evelyn.

Quod ad vires in medicina (autore Diofcoride) Ulmi folia, rami & cortex adstringendi vim ha-*Vires*. bent. Folia trita ex aceto ad lepram efficaciter illinuntur [Cortici hoc tribuit Galenus, Plinius & libro & folis] & vulnera glutinant; multo, verò magis cortex fi facicie boco circumvolvatur. Radices canden vim habent vulnera glutinandi; nam decocto earum [corticis radicum Diofe.] quidam perfundunt fracturas, unde eas celerius obducto callo consolidant

Idem decoctum articulorum duritias emollire, & nervorum convultiones refolvere dicitur: De-

noem accocum articumorum aurius emonire, ac nervorum convaniones rejoivere accuri: Decoêto radicum fupernatans pinguedo illist pilos definos refitinit. Cortex rad, contufs, & muriă
ufque adeò fubactus ur malagmati fimilis fit, illitus podagricos dolores mulcet.
Corticis denarii pondus [unciae pondus] in hemina aqua fingide [in vino aut aqua Diofe.] ponum
alvum purgas, pitutidă, & aquas privatum trahit. Plin. Dole, Mirum altringens purgare.
Lachrymame commendat Plinius ad collectiones, vulnera & ambufta; at Ulmus noftras nec fponte,

nec vulnerata lachrymam fundit. Cortex arboris fi in aqua communi decoquatur, donec aqua confiftentiam ferè syrupi acquirat, de-

cocto autem admisceatur tertia pars Aqua vita; singulare est remedium adversus dolorem ischiadicum, si pars affecta eo ad ignem aliquandiu foveatur.

Humor qui in folliculis foliis innascentibus reperitur faciei illitus cuti nitorem inducit, faciémque rumm que in tonicans tonis minaconosos toportura racio musiciantiform intenes, racionque gratioren præftat: Martholis pueronum enterocelis medeir freibi, fi liplenia in co madelada inguim (uperponantur acque (tib femoral) fibligentur.

Fallopius fe nihil reperifle opportunuis fernist in agglutinatione hoc liquore, seq, vidisse mirabilia in Villicis; modumq, ejus conservandi tradit. in agglutinatione not inquore, teq. viame intratina in villicis; modurinq eius contervand tradit. Plura vide apud J. Bauhinum, 1000. 1. part. 2. lib. 8. cap. 51. pog. 144. 145. 8. Semetrum in Paralipom, all hi. 1. Pract. cap. 19. Henricus ob Heeri in Objevous. Medic. duas narrat historias imprimis memorabiles de hoc liquore quorum priorem non pigebit huc transcribere.

Ante annos 29 multum maris & terræ emensus sum cum quodam Lithuano, Chemiam, variente anno se mantan manto consecuente un consecuente del conse tatione plurima collegerat. Inter alia gallum gallinaceum, utrăque illum manu tenens, mihi obtuitt, juffit me oculum ferpuis acutifimo cultello punctum, intérq, digitos preflum orbite crami re-ponere: Affadit illi liquoris guttas duas, obligatoq, capite cifte incluit, è qua post horas octo edupomer: Annua un inquenz guas quas ougaron, capiterine inciunt, e qua pori nota o oce estati, turcque coulo ira thi firmili, ut nec ego qui fecueram, nec affantium aliquis fectum oculum a fano poflet diffinguere. Altera hiftoria est de filia viri nobilis, cuius oculum acu punctum, pofiquam totus humor aqueus 8c pars vitrei effuserar, liquore hoc intra unuis nochis patium perfecte fanavi: manfit ramen lumino & vifu caffa: Verum iciş ut esam vigetimo poft anno nemo excecatum oculum à vidente, etfi curiosè indagabat, discriminare potuit, imò multos annos cum marito orbitatis ejus inscio vixit. Hactenus Ab Heers.

Verum ex recentiore & acuratione Observatione Franc. Redi, & Antonii Nuck colligitur liquorem predictum ad vulnera inflicta (ananda & humorem oculi aqueum exprefium refruendum mini contuilife, fed naturam folam totum opus perfeciffe : id quod cuivis manifeltum effe potent, (inquit D. Redi) cui placuerit oculos Hirundinum, aut alterius cuiuscunque Aviculæ acu vel scalpro quit D. Rem) cui piacucia ocuros illumanamin, au anoma capacinique il reduce actività sallo sollo delle receptare. Ego ejus rei periculum feci in gallinis, anieribus, anatibus, gallis noftratibus & Indicis, & animadvertendo omnia hac volatilia fua sponte minore quam 24 horarum spatio sanari, transce, ex annuacionate de la compania del compania del compania de la compania del compania de vel Hirundinis inungere, neq id fine causa fit, cum harum acies extrinsecus lasa, interposito tempore in antiquum statum redeat, celerriméque Hirundinis, unde locus sabule sactus est, aut per parentes, aut id herbà Chelidonia restitui quod per se sit. Amonius Nick in libello quem nuper evulgavit, De Dusta salivas novo, salivas, Dustibus oculerum aquests de binnere ceuli aqueo; Ductus evulgavit, De Dinin jauvani wenn, jauvan Ducum wannin wannin evolui Commer cent aques; Ductus hofce aquolos in oculi bulbum inferi obfervavit, quibus humor aqueus afficie finpletur, & effulus intra paucarum horarum fratium refituium: unde in vulneribus & puncturis oculorum non aliud medicaminis genus magis necellarium putat quim quod mucagine quadam labia vulneris oblinere

& viam quodammodo pracludere valeat.

ez viam quodaminoso practiocie varea. Quòd humor oculi aquest fonet refittuitur abfque ullius medicamenti ope, experientia probat. Expertus (inquir) novi, loco, faltem obfcuriore fervato animali (poft corner lationem & humoris aquei expressionem) decem horarum spatio, oculo humorem visumo, reddirum suisse, & nuperrimè in Theatro nostro Anatomico [Leydenti] publice idem demonstravimus in cane cui ex vulnerato oculo tam copiosè effluxir humor aqueus, ut flaccidus appareret oculis lefus: oblevatum tames elaplo fex horarum (patio oculi balbum humore fito iterum repletum fuifle, idque fine ulla medicamentorum applicatione. Ipsum Galenum hoc non latuit, Oculos vulneratos restitui posse; Carterum incredibile quiddam, nec fieri vulgò solitum in puero vidimus, qui stilo in pupilla loco fuerat compunctus; nam cum statim effluxisser aquosus humor, tum pupilla ipsa minor est reddita, tum tota cornea apparuit rugofior, exterum fanatus postea receè vicit, collecto sci. paulatim in eo qui effluxerat humore. Et si sides historia Byzantina scriptoribus, testantur hi Imperatores Confrantinopolitanos quosdam, quorum oculi pungente instrumento (qua de causa supervacaneum hic naminoponiano quorum, quorum com pangano instantano (qua ue cana appervatament) dixiffe) ità ladebantur ut aqua effueret, brevi tamen polta coulorum & vigorem & prater expectationem vigum recaperafle. Hoc fi minis verifimile videatur, teftem addico Jofephum Zambeccationem vigum recaperafle. rium, qui de Doctore quodam Nerio narrat sequentia, Canis (inquit) binos oculos scalpello chirurgico, quo venas aperire folent, dextrè confodit, & ex iis totum humorem aqueum expressit, ità ut oculi tanquam duo facculi vacui corrugati manserint: cane deinde sub solius benefica natura tutela relicto, post sex horas & breviori forsan tempore, ipsius oculos repletos suisse, & ad statum naturalem rediffe; cicatricis nota solum remanserat, & Canis latus & alacer erat, ac si nullo afnaturaem reume; cusatties note nount tenanticas of Cain lates care et al. et al. min ar-fectus fuild incommodo, & quod pluris interest, eccusion manité & acuté videbat. Idem expe-rimentum in varis alis canibus, fuper Cuniculis, Indicis porcellis & Agno rurfus tentavimus, fem-per onnes intra paucas horas feliciffine finant ium, & aceò incolumes evaferum, ur ne unus qui-dem ex pifs ex inflicto vulnere excus temanferit. Hac autem que Nerius expertus est veriffina funt, sed locum saltem habent in oculis quibus pungente acu, aut alio quopiam instrumento, sed tenello vulnera infliguntur exigua; si verò majusculum fuent vulnus, intimiúsa, adacum instrumentum pungens aur secans, sanandi methodum quam supra proposuimus observare præ-

Ex hoc liquore oleum paratur, tefte Sylvio, in vulneribus præftantiffimum. Nobis verò hactenus observatum, inquit J. B. Olea quaecunq, in vulnere simplici minus profecisse: nam & eis fere

fordefeir vulnus, & glutinatio, que imprims defideratur, impeditur.

Cæterum apes, ubi de polt hybernam famem Samera impleverint, profluvio alvi, nifi fuccurratur, intereunt. Hinc in regionibus Italia Ulmis confitis, raro frequentes durant apes; ut prodidit Columella. Nihil tale à nobis hactenus observatum at neq ab aliis fide dignis traditum acce-

CAP. II.

Ostrya Ulmo similis fructu in umbilicis foliaceis C. B. Ostrys sive Ostrya Theophrasti Park. Fagus sepium vulgo, Ostrys Theophrasti J. B. Betulus sive Carpinus Ger. The home beam, or Hardiseam tree.

P. B. Rocerior magna ex parte eft, quàm ut ad vulgatarum fepium humilitatem cogi poffit, atq, adeò in infignem altitudinem fappexcrefcat, condice craffo, cortice albido, aquali, materie duriffima & loliduffima, albicante. Folia per ramos ulmea, ferrata fed longiora, denticulis in ambitu actuioribus, & velut in fpinulas definentibus, utrinque glabra, fuperne hulari virore fplentibus, utrinque glabra, fuperne hulari virore fplentibus de la companio del companio del companio de la companio del companio del companio de la companio de la companio de la companio de la companio del compani dentia. Ex ramis primo vere nucamenta quædam ac Juli dependent, foliati, oblongi, foliorum agcentra. Ex rams primo vere meanicina quevani ne più dependent, tonado cotonigi, tonotimi ag-minibus densè flipati acutorum, membranaceorum, ruforum, aut ex vindi fufcorum. Fufair verò in longo pediculo fpicz: infrar, foliorum angultorum ligulis alatis obvallatus, pyramidali corculi effi-gie, ftriatus, compressus, lignosus: qui proveniens duo foliola Pomorum foliolis ferè similia pro-

Passim in sylvis & sepibus Angliæ, Germaniæ, Galliæ, & aliarum provinciarum occurrit. In hujus arboris nomenclaturis & historia admodum confust & obscuri funt Botanici, ut apud J.

Lignum candidum eft, folidum ac firmum, unde ad rotas molendinares, cochleáfque actrochleas, aliaque inftrumenta, que magnis ponderbus fuftinendis inferviunt expentur.

D. Evelynus commendat hanc arborem ad fepes tonfiles pro ambulacris in hortis & viridariis. Vere vulnerata lachrymam exhillar non fecus ac Betula.

Ad nos scripsit D. Tancredus Robin/on mirum quoddam corpus ramosum globulos fungosos seu ex-crescentias in summitatibus ferens observatum fuisse inter corticem & lignum Carpini à D. Dodario; & à D. Marchand gummosam substantiam instar laccæ & spiritu vini dissolubilem è trunco hujus arboris copiole extillare, & longis filis dependere.

DE MORO.

Morum huic libro subjungendam duxi, quòd & ipsa julifera sit : an vero fructum à flore sejun-ctum gerat mihi nondum constat. Vocis Mori multiplex Etymon adfertur, Qui Latinam esse volunt à mora seu morando deducunt, quòd arborum postrema frondes germináque producat. Verum Mora & Morus non conveniunt quantitate prime fyllabe. Alii à paneis, id eft, niger dictum volunt quia bacca ejus nigra funt. Alii & rectius à Graco deductum existmant. Nam & arbor infa Meria appellatur à Nicandro: Fructum vero Mage dici Ælchyli, Sophoclis aliorúma, autoritate comprobat Arhenaus libro VI alii 🛣 π μάρε, id eft, exitio, fupplicio, infortunio deductum putant, quòd exitii quondam causa fuit illis qui exscindebant. At quibus quasso au quando? Nec defuere Grammatici [qui literam pro litera ponendo] utien ust deriver ust deriver dictam arbitrantur, id est, stultam cùm ste sapientissima, Plin. lib. 16. c. 25. Novissima urbanarum germinat Morus, nec nis ex-acto frigore, ob id dicta sapientissima arborum. Idem 1.18. c.27. Cùm germinare videris Morum, acto ingue; ou occasi injectuation and an antimation of the Company of the Injuriant potter frigoris timeter nolito: a data fapientifitma fertur. Verum Exprologias illas ser artisem exploit Voffitus in Oratoriis.

Cim Mori albe Julos longis pediculis herentess obfervaveiri J. Bauhinus: cúmque etiam in Mori

nigra iconibus juli longis pediculis dependentes pingantur. Fructus autem utriulo, brevibus, nigra breviffimis infidere dicuntur, suspicamur julos à baccis disjunctos esse nec fructus iis succedere, ut nonnulli volunt, quamvis nihil affirmemus, sed rem observatione diligenti determinandam relinquimus: impræsentiarum autem, donec certius constiterit quò referenda sit, Morum huic generi sub-

nectendam duximus, & Ficui proximè præmittendum quacum in multis convenit.

Morus nigra J. B. nigra vulgaris Park, fructunigro C. B. Morus Ger. The black Mulberry.

Moro caudex fatis crassus, contortus ac nodosus: altitudo justa arboris; rami patuli; cortex rugolus, crassus, lentus: materies robusta & meditullitus flava: radices numerosa, magna ac robusta, non tamen altè descendentes, sed sese diffundentes, si Matth. credimus. Folia ex rotunditate in acumen definentia, interdum vitiginea, finuata, per ambitum ferrata, tactu nonnihil aspera, hirsta, fapore subdulci & viscoso. Pro floribus Dod. autore Juli sunt virentes, lanuginosi. Frustum sert brevissmo pediculo hærentem, majorem & longiorem quam Rubus, glomeratum similiter sed acinis minùs rotundis, primùm quidem virentem & austerum, post rubentem, acidum & adstringentem, per maturitatem nigrum, languineo dulci fucco madidum, manus & os inficientem. Marth. air modicam ubi maturuerit remanere aufteritatem.

Situm florum in hac arbore fructuum respectu, at neq, formam eorundem nos docent Botanici; neq ipfi hactenus observavimus. Theophrastus, qui omnium curiosissimè eos contemplatus videtur, lib. 1. cap. 22. de eorum situ, Gaza interprete hac habet. Etenim flores bac in totu fructuum integuno. 1. cap. 27. to columnus. Osea autopieco has nature. Estima ports out in ton practium mega-ments habet: at neque extrems feu fumms inflament, neque fingulatim parte ambientm, fel medis in-culcatum, mit forte conflict nequean proper languem. Verium has non fats clara funt, ut inde cer-to colligere possimus ubi disponenda fit has arbor. Scribit Caclajonus, non florere evidenter, fed fructum nascentem binis squamis tegi, quibus decidentibus velut flosculorum apices totis fructibus infidere, quæ fanè observationem merentur.

Morus alba Ger. Park. J. B. fructu albo C. B. The white Mulberry.

Tota delicatior est, ut à nobis quidem observatum, eaque propter bombycibus alendis, magis expetita: folia teneriora, angultiora firmáque, oblonga magis non minus Nigra folis ferrata, aliquando vitiginea fed tam concinna divifura, ut Gallici feeptri Lilia artifici pictoris manu facta ad certamen Provocent. Jules longinsculis pediculis harentes plures sape simul profert, ut in ramo spontanea Mori ex Italia delato observavimus. Fructus non ut pracedentis niger, sed per maturitatem albus, fapore (Matthiolo tefte) melleæ dulcedinis, quo fit ut minime cum nigra facultate conveniant, minor etiam, ante maturitatem viridis & fubviridis, aufteriusculo fapore. Radix in ingentem sele diffundit longitudinem, magis quam nigra, fortaffe quoniam amplior, altior proceriórque femper quam nigra habeatur.

Morum albam Veteribus non penitus incognitam fuisse fabula Pyrami & Thisbes apud Ovidium aliósque è quorum sanguine Mori baccis asperso qua prius alba suerant in nigrum colorem mutatæ anoque squorini augusta sono propositi di di signi agusta si propositi di si p tudine observatam diversitatem. Et Cæsalpinus candidam, quæ hodie frequentissima est & optima ad Sericum præftandum, peregrinam quondam fuisse in Italia putat, ut etiam bestiolæ, quæ ex ejus

frondis pastu sericum reddir.

Lacuna Morum hominum amicam dicit, & locis delectari que homines frequentant. Lobelio Alba Mora multò infipidiora effe dicit quam Nigra, ad nauseam potius quam ad alendum nata, caduca, fatuè dulcia.

Amat Morus loca calida, fabulofa & plerunq, maritima, planiora; nec temere in montibus Mo. Locus, rum vifam Plinius feribit. Frigidiora tamen loca facilè tolerat, & in Anglia noftra non infeliciter

Serotino germinatu floret, maturátque celeriter fructum Morus. In noviffimis florent, inter prima naturelant Plia. Ego, tu planimum (inqui J. B.) menfe demun Maio germina emitic, fructum maturat Augusto, aut etiam cinuis pro loci temperie. Tardiffimè fenefeere hanc arborem Veteres prodiderunt.

Ulus.

Car. Steph.

* Lib. 22.

HISTORIA PLANTARUM.

Seritur non tantum talea aut surculo sed commodissime etiam semine. Verum de satione cjus

& cultu confulendi rei rufticæ scriptores

& cultu conjulendi rei ruitica tempores

Morum albam fieri per infitionem Mori nigræ in Populum albam fabulofum pitamus: nam, ut
fæpius diximus, fruedus furendi naturam fæpiutur.
Foliorum Mori utis eft infignis in Italia, Sicilia, Hifpania, Gallia ad bombyces alendos, & in eum
foliorum Mori utis eft infignis in Italia, Sicilia, Hifpania, Gallia ad bombyces alendos, & in eum
falim Moros albas magno numero circa utibes & oppide-ferunt; harum enim foliis maximè delectantur vermiculi. Quidam Mori foliis deficientibus Ulmi folia & Urrica gentria fubbituunt: Alli Lafuren Feddiye sur Denie Loois felia enabest dan ochia & trac cappari furmare, fed umiculiafediane Feddiye sur Denie Loois felia enabest dan ochia & trac cappari furmare, fed umiculiatur vermiculi. Quidam Mori tolis deficientois Ulini tolia & Urtica germina inoticiunti: Ami La-ctuca, Endivae aut Dentis leonis folia prabent; que omina & nos experti fumus; edi junioribus cantinu danda funt, nam fi majoribus paulo, aut nimium des, alvo fiunda facile difiolvuntur & per-reunt. Quocung, autem pabulo prater Mori folia eos alas nunquam textinam inchoabum, & tela fericaa fe includent. Colligenda autem pootiis verera folia quam nova, manè cùm ros Solaribus ra-ridis diffipatus fuerit: aut fi maddad fuerint diligenter prius abfergenda aut ad ignem ficcanda funt; care a minita humanchadh hombarchus. Vering de Rombarchus & ferica aperte hiusis loci non eff. fed nam nimius humor obest bombycibus. Verum de Bombycibus & serico agere hujus loci non est, sed ad Historiam Insectorum pertinet.

au Fintonam iniectorum pertunet.
Fructus Mori nigra (Mora Celf Officinis dicti) immaturi refrigerant, ficcant & aftringunt valide, [Lui arcueri Galen.] Taque ad diarrhosas, dytenterias, affectiones celiaas, fluxus menftruos,
expunionem fanguinis accommodi funt. Extrinfecus in oris faucitimque inflammationibus & ulce-

Mori fructus Dioscoridi (de maturo loquitur) alvum solvit, [initio pastus & ante alios cibos fumpa] facile corrumpiur, [post alios cibos] & ventriculo immicia ed. Plino (cui etain ex-perientia fuffragaur) refrigerat, fitim fedant, appetentiam excitant, si non superveniat alius cibus intumeleuur: cui etiam adstipulatur Galenus. At è contra Horarius

Æstates peraget nigris qui prandia Moris Finiet, ante gravem qua legerat arbore solem.

Alii etiam ventriculo grata & amica esse Mora volunt. Galenus autem conjectatur, Mora exiguam in feiplis habere facultatem eighmodi, qualis magan medicaments purgantibus ineft, cupis beneficion on modo facile feccount fed corrumpuntur, eriam fi diu in ventre manferint; immo totam adeo arborem in omnibus suis partibus mistam aliquam vim obtinere putat ex restringente & purgante compositam. Attamen in radicis cortice purgatoriam cum quadam amaritudine exsuperare, adeò

ut & tatum lumbricum interiteat.

Maturorum faccis ad fromatica medicamenta utilis fromaticen quam Polychrefton vocat, fic deferibit, * Plinius fextarii tres fucci ex Pomo, leni vapore ad craffitudinem mellis redigatur: Polf feribit, * Plinius fextarii tres fucci ex Pomo, leni vapore ad craffitudinem mellis redigatur: Polf daditur Omphacii aridi pondus denar fit Myrrha denar.i. Croci unius, fimul trita mulcentur decocto. Neque eft alius oris, arteriz, uva, ftomachi jucundius remedium.

Alios modos ftomaticen componenti hisbam vide. componendi ibidem vide. Folia vel fola vel cum cortice cocta odontalgiam fedant (gargarif.) Schrod. eadem trita cum

rona vei loia vei cum cortee cocta ocontaigam iedant (gargain.) School, eauean tria cum oleo, [exaceto Schwenchf.] impolita ambultis igni medentur. Diofe. Syrupus moortum grata fua aciditate in febribus ad firm extinguendam & ardorem temperandum utilifiimus eft. & item ad inflammationes, putitulas feu ulcufcula oris, palati, uvæ, tonfillarum,

gutturis & faucium commodissimus. Marenes utilis eft operibus qua fiecti postulant; éstque solida, nec in aquis minùs durabilis quàm firmissima Quercus: acernam esse arbitrantur, tradente Theophrasso, & vetustate Loti modo ni-

Morus Virginiana Park. The reddift Dirginian Mulberry.

Hac apud nos celeri auctu in magnam arborem adolelcit, multis ramis & frondibus patulam. Folia przecedenis perfimilia, pulchra, ampliora. Fructus seu mora longiora, & per maturitatem rubicundiora, gustu non minus grata.

TIBER

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS SEXTUS.

QUI EST

De Arboribus flore fructuque aggregato.

Uoniam Arbores flore fructúque aggregato, feu ex pluribus composito per se Libro complendo non strificium, cum Arboribus flore simplici quarum sos surmos fructui infider eas copulabirums, adeóque Librum hune in duas partes dividemus, quarum

De Arboribus flore fructuque aggregato, seu ex pluribus composito. Posterior De Arboribus flore simplici summo fructui insidente.

PARS PRIOR.

De Arboribus flore fructuque aggregato seu ex pluribus composito.

X Arboribus quarum flos fructui contiguus est, aliz sunt flore fructuque aggregato, seu ex pluribus arcte stipatis composito, aliz sissem simplications & à se invicem disjunctis, nec pluribus in unum totalem florem fructumve cocuntibus.

Prioris generis nonnullæ sunt slosculis intra fructum occultatis, quas Ficus dicimus, quæ slore omni carer vulgò creditz funt; aliæ floículis apertis, ifique vel fingulis, fingulis feminibus infiden-tibus, vel fingulis, fingulis fructibus partialibus unum aut plura femina continentibus.

Ficus arbor (inquit Voffius) non inepte deducitur à overs, id est, Ficus novella. Sed malim ab Hebrzo Fag Be quomodo dicitur Ficus quæ nondum satis maturuit. At minimè audiendus ssidorus, qui lib. 16. cap. 6. Ficus Latinè à facunditate vocatur, feracion enim ess cateru arboribus. Nam ter

quantique per figuios amos general fraites, atg. alter materiques estre doritar.

Caterum Ficus ab aliis omnibus arboribus diftinguitur flore vel nullo, vel intra fructum edulem, dulcem occultato.

CAP. L.

De Ficu Europæa.

1. Ficus J. B. Ger. vulgaris Park. communis C. B. The common fig-tree.

T. B. Ujus caudex, licet fit ubi grandescat & contortus videatur, parum tamen est firmus, ut qui vitigimeo, levi tamen cortice, infernè cinerice, in ramulis vintid, sit vestitus, tum ligni partum, fungose verò medulle plunimum obieneat: Materie namque constat melli, rara, ampla intus cavitate, cuius inane crassa fungosaque medullà, sicut in Sambuco ferè, referrum est. Ipsa alsoqui arbor medicoris, Sambuci magnutudinem nonnunquam supera, pluvessque addem, radiocemitat ribones, crassificus evanantes & proceritate. Radiothes pintur multis, longis, firmis, lentis, evulsi contunacious, mulis capillamentis libratis, colore salvais atque. Rutur radiobes firmislibus, majoribus tamen multò, ut annotat Cordus. Abundant cortices, sicut & folia fructissque addo ipsi nondum maturi, lacteo copiosoque saits succo, glutinoso/colore ad Rutum accedente, quemadrodum & relique eius partes, siapore inbacti: qui tamen in fructu paulatim in dulcum exoquitur succum. Felia conspicuse sunt latitudinis crassa, in lacinas pleunque quinas profundas diviss, mints acutas quam Platani, aspera l'internada sidoneal pediculo mediocrase longo. minus acutas quam Platani, aspera [hinc Anguillis retinendis idonea] pediculo mediocriter longo, qui abruptus lac fundit.

Lib. XXVI. De Arboribus flore fructuque aggregato.

Flores (ut omnes hactenus tradiderunt) non fert, sed statim parva fructuum sudimenta, quos gresses Latini vocant. Piso aut Fabe aqualia : ea paulatim increscunt, donec Pyri mediocris figuram & magnitudinem consequantur. Cum ad mediam magnitudinem pervenerint, intra se fieres [quod fortaffe mireris] concipiunt, figura confertis staminibus fimiles, colore in candido purpurascentes, è carne exeuntes, & ad mediam fructús cavitatem se dirigentes : quæ sforum observatio Cordo de-

Fructus ex furculis Pyriformes nascuntur, basi latiore cœlum spectante, pulposi & molles, virides, Fructure ex initions rythormes nationature, oan lanore commit speciantic, pulpon oc monies, vindes, fed viroris quodammodo obfoleti, aut ex viridi rubentes, fufcive, quidam etiam per maturitatem ad favum inclinantes, melles dulcedinis, carne pallida aut fubrubra, innumeris granis luteolis, qua sufficientatus vocant, respersa; ex quibus seminabus nihil producitur, autore Camerario: odorem etiam spargit haud injucundum sibiq, peculiarem.

etiam ipargit naud injucundum libiq, peculiarem.

At non movet me Cameraris autoritas ut credam Ficum ex femine non nafei; chin illud prater natura ediumni fii, at quesciu planta lemen product toto genere infacundum. Semen cinim à natura definatum est ad plantam propagandam. Natura autem sine suo me excidit niste describem aliquem aut impedimentum interveniem. Sum & Geoponici plerig, antiquieres Ficum è semine nafei stantur. Es Cicero in Catome majora, Ex Fic (inquit) lantula grant tambo trancos procesta.

Ficus in toto Europao tracht temperationi calidioreva, Graccià, Hispanià, Italià, Gallia Narbonensi chini processore de conservatore de conser

obvia, in horts & pomariis culta. In Anglia etiam in horts frequens coliur, nec raré frudus admantatem perducit, modè loco idoneo Soli expolito & à ventis Septentrionalibus tuto feratur- Sylvestris feu Caprificus in Italia, Hispania & Gallia Narbonensi passim provent, in montanis & ediversi seu Caprificus in Italia, Hispania & Gallia Narbonensi passim provent, in montanis & ediversi seu Caprificus in Italia, Hispania & Gallia Narbonensi passim provent, in montanis & ediversi seu Caprificus in Italia, Hispania & Gallia Narbonensi passim provent, in montanis & ediversita de la caprificación de la capr

tislocis inq, vetultis muris & rudenios.
Ficuum multas ípecies, feu varietates potius, receníent Veteres, Theophraftus, Plinius, Athenæus, Ficuum multas ípecies, feu varietates potius, receníent Veteres, vel à maturelecandi tempore, vel à duis fumpis differentis vel ex ipla natura & nascendi modo, vel à maturelecandi tempore, vel à diverintate figure, coloris & magnitudinis, vel à regionibus in quibus nascuntur, vel ab Autoribus pissa qui prima vel invenerunt, vel observaturt, vel potucerunt, quas omnes persequi, (cum nomina jam evanuerunt ex usu, & difficillimum, ne dicam impossibile, fit Antiquorum appellationes mais in evanuerunt ex usu, & difficillimum, ne dicam impossibile, fit Antiquorum appellationes mais consultationes de la consultation de la consultatio tis locis inq, vetuftis muris & ruderibus. Ficultos hodie notas accommodare) non necessarium duxi. Consule si placet J. Bauhinum in Hist-plant. lib. 1. cap. 16. & Bodaum à Stapel notis in Theophr. hist.

Hodieà colore & magnitudine practipué Ficus distinguant, in albas sci. & coruleas, pallidas, vi-

rides, luteas, purpureas, fubrufas, nigras, 8c varias; in minores 8c majores; item à loco unde ad-rides, luteas, purpureas, fubrufas, nigras, 8c varias; in minores 8c majores; item à loco unde ad-ferantur. Verum cum mihi perfuafum fit, Ficuum non minus quàm Pomorum Pyrorúmq, varieta-tes à femine provenire, adeoi, ceruus earum in natura 8c definitus numerus non fit, fed novas indies satione obtineri posse, omnibus enumerandis & describendis nec animus mihi, nec facultas

Que de Caprificatione Veteres tradunt sic brevibus complexus est J. Bauhinus. E putrescente Caprifici fructu culices geniri in urbana fructus evolant, eclo, morfu aperientes superfluam hurni-ditatem depafcuntur, radiófa, unà Solares intromittunt, adeóa, non tantim impediunt ne decidant, sed & earundem concoctionem & maturitatem promovent & accelerant. Hinc (inquit Plinius) Ficetis Caprificus permiscetur ad rationem venti, ut flatus evolantes culices in Ficus ferat. Qui plura de Caprificatione velit Theophrastum & Plinium consulat. Nunc dierum nulla ejus ratio

Hictamen mos suspicionem mihi injicit, dari etiam in Ficubus, sexuum diversitatem, Caprisicos autem Ficus mares esse, earumque florum pulverem forminarum fructibus aspersum, non autem culices è fructibus evolantes, tum is perficiendis & maturandis, tum cenchramidibus fœcundandis conces e majores evoluntes, con la permeana e maturante, con electraminous recombines infereire; unde Plinius ad rationem venti Ficetis Caprificum permisere at, ut flatus non culices (ut ille vult) evoluntes, sed pulverem prolificum & seminalem in fructus ferat.

Ficum fulmine non tangi Veterum opinio fuit, at non minus rationi quam experientiz con-

Observavit enim à fulmine tactam Ficum Laurumque lib. 3. Stapelius. Carnes animalium, sed practipue Ayium, in Ficu suspensas tenerescere, arboris nimirum afflatu, iidem tradiderunt. Ejusdem notz est proculdubio hz cobservatio cum przecedente: Carnes tamen duriose teneritatem tempore contratunt in quacunque arbore suspensible. Aer enim carnem ad corruptionem disponit. Ejuschem commatis est quod fertur de Tauris, nimirum ferocissimum quemque huic alligatum

arbori mitescere subitò, tangique manu ac subigi tolerare, &c. Ficus recents, modo matura fint, à Ventriculo ocyfirme & facillimè conficiuntur, imò quovis alio horano fructu celerius concoquuntur. Quod vel inde conflat, quod non folum citra noxam

copiofius aliis fructibus eas ingerimus, feel entim quòd illis præfumpus fi confuetum & parem cibi modum addamus id nihil incommodet $\mathcal{F}_{\mathcal{B}}$.

Nes cert è in Italia ante pratium Tieus (apenumero sine ullo incommodo copiasè ingessimus, preus ibi moris ch. Galenus ut falubram vitam degeret ab comi sugazi pomo se abstinuisse tradit à 28, atatis como ad senestutem usq. exceptu exaste maturu Ficubus atq. uvis. Quin & amicos qui ejus monitu ab embeste fructibus abstinuerunt sine morbis fuisse.

Facultatem Ficulus glutinosam & salsam inesse probat J. Bauhinus, quòd ob lentorem manibus adhærescant, & illas tamen abstergunt salis lixivialis & nitri modo. Hinc alvi dejectionem moliunaumericant, Cuias camen apterguit tain invitation. Augent fallingo addito fale, quocum ferè recentes comedi folent etamnum hodie in Italia & Galloprovincia. Est autem post sumptas Ficos affactim bibendum, nè in ventriculo substitant sed facilius concoquantur & promptius descendant.

Veteres, Dioscorides, Plinius, Galenus in descriptione virium hujus fructús admodum sunt

Pectoris & Pulmonum vitiis, Afthmati, tuffi, &c. caricas conducere inter medicos convenit. In usu est duas trésve caricas macerare per noctem in aqua vita, & mane dare edendas asthmaticis. Verùm (inquit C. Hofmannus) exiguum est valde quod cum faliva in masticatione descendit ad pulmonem:

pulmonem : efficaciffimum est decoctum cum Hyffopo, quod magnum abstersorium dicitur à Mesue. Arenulis renum & vesice medentur & urinam ducunt svirides C. Hosinan, nam siccis hoc de-

1433

negat.]
Virides etiam hanc habent laudem quòd fitim fedent & calorem extinguant: ficca contra; pracipuè in biliofis, & cum natura ipforum convenientibus febribus affliguntur. Bilefcunt enim facile, ut Saccharum, Mel & alia dulcia.

Ficus maturrimas & ultimas cavebit (monente C. Hofmanno) quicung, humidioris est alvi. In-

primis carebit in prando, quod febres generent puridas, filo bin moran putreficant.

Hotie ulus fere ficaram fictum in duobus tantium cafibus est: in decocits pro perforum variolis & morbilles ; inque gargarifmis pro inflammationibus faculum & tonfillearum, C. Hafm. At fuperius diximus eas Afthmati, Tuffi, aliísque pulmonum affertibus, unanimi fere medicorum consensu, apprime conducere. Mulierculis nostratibus, appropinquante partu, ficuum tostarum esis ad partum facilitandum est familiarissimus. Quin & familiare est super ficus spiritum vini accendere, brodiúmque ad tuffim fedandam propinare.

Carica extrinfecus applicata maturant, molliunt, attrahunt. Cum fermento trita admixto fale bubones pestilentiales aliósque abscessus intra paucos dies rumpunt. Eodem medicamento Regem Ezechiam Propheta monitu ulum fuisse (2 Regum 20.) existimat Tragus.

Ficuum frequentem esum pediculos generare præter Galenum Paulus Ægineta, Oribasius, & Recentiorum quamplurimi fibi perfuafum habent. Qua opinio & apud vulgus noffratium viget. An experientia suffragetur dubito.

Fici fuccus, five is ex incifa arbore emanet; five è foliis expressus sit, valdè calidus est & mordax, ut sit inter caustica; debito tamen modo præparatus locum suum habere potest, in ulceribus malignis, lichenibus, lepris & aliis cutis fordibus abstergendis foris adhibitus: Verrucas etiam quas myrmecias vocant ejicit.

Idem judicium est de groffis five Fici, five Caprifici (inquit C. Hofman.) Nam hujus pracipuè habent non minus caustici quid quam arbores ipla; ut intelligere est ex illo quod in aceto soluti fanguinem taurinum dissolvere valeant.

Hac qui confiderabit, mirabitur quomodo fuccus tam virolus in Ficu matura poffit excoqui in tantam dulcedinem. De ratione hujus phænomeni Plutarchum in Sympofiacis disputantem videas. Aft hoc in aliis etiam arboribus multis accidit, Pruno sylvestri, Cerasis, Piris, quarum succi amari aut ingrati, fructus maturi dulces. Plantarum enim succi coctione mitescunt; fructusque ipsi ex acerbis dulces fiunt. Hinc tamen documentum tibi parabis, quantæ fit operæ pretium diffinxisse ficum per-fecte maturam ab impersecté: ut recte monet C. Hosmannus. De immatura habemus experientiam Bruyerini, 11. Cib. 37. In cibo usurpatum multorum sanorum valetudinem afflixisse. Tales autem fere funt Ficus qua in locis algidioribus proveniunt.

N Surculos Ficus, in fruftula incidantur, ad thi. decoquantur in vini thi. & aquae thi. B. Dosis

3 iii. mane in hydrope. Egregie sudorem movet, ut asseruit mihi vir quidam religiosus. Chesneau. 5 ini, mane in hydrope. Legregie unorem movet, ur auerur mini vir quidam religious. Chejman.

Litera que lache fen fucco turionum Ficis exarantur in charta, omnino inconficius funt, donec charta igni admota vehementer incalefeat, tunc autem velur uffulare fe manifeflant: quod etiam aceto, fucco limonum alifique acidis commune eff. Hinc & Lac fucco ifto coagulatur in cafeum, Plinio & Dioscoride testibus.

2. Ficus filveftris Diofesridi C. B. Caprificus Ger. J. B. Park. The Wild fig-tree.

Quidam Ficum sylvestrum à Caprifico distinguant; verum * non necessario, cum usu solum * Ficus sylvestris vel Caprificus, quod stris à sarro.

Caprificandi differat. At neque à Ficu sativa specie distert Ficus sylvestris vel Caprificus, quod stris à sarro. Caprificand direct. At fields a rich lativa specie differ theis lynchins to Caprillos, quod affice dif-hac ex illius grano nascatur, sed accidentibus tantum à cultura ortis. Sexu tamen (ut diximus) non alirer dif-ferre videtur forte differt Caprificus à Ficu turn in genere sylvestri, turn in sativo. orté differt Caprincus a ricu tum in genete lyiveitri, tum in iativo.

His addit C. Bauhinus † Chamæficum feu Ficum humilem, quæ omnium partium parvitate ex tanea ac in-

cepta, quodo, tenerior fit & frigoris minus patiens, à Ficu vulgari non differt.

Pro diversa specie proponit Parkinsonus Ficum nigram sive pracocem, que tamen non alia in re prescus à Ficu Pro diveria specie proponit Parkinionis ricum ingram two pracoccin, quae tanton non ada in to-à vulgari differt quam Fructus colore exterius nigro purpureo, coerulei tinctura obducto, intus ob-Liber hie adjucere que C. Bauhins de l'ichubs in Indis nafcentibus habet. Variant (inqui) risos mus l'ichubs in Indis nafcentibus habet. Variant (inqui) risos mus l'ichubs in India pro regionum diverfitate: nam in Provincia bona l'opi fructus perpetuò ferunt (part.8. femma. a l'ichubs per l scurè rubro seu atro rubente & quod bis in anno fructus producat.

Ind. occid.) & in Peru summa earum ubertas (part.9. Ind. occid. l. 4. c. 31.) Addit Josephus A + Chamasicus. costa in India Occidentali diversas esse vales, que integro anno fructus promant. Sic in Mala 13 milliariorum intervallo à los Rejes Ficus est, que parte dimidia, qua Austrum specar frondes ac fructus fert, quando in montanis aftas viget, altera verò pars contrario anni tempore, cum in

planis astas. Acosta l.4 c. 32. piants actes. Active 1-4. 6.44.
Ficus aboves, Monarde referente, ex Hispanica in Peruanas provincias delatæ plurimos & optimos fructus gestant: & ut folia ithic non deponant Deus fingulariter voluit, quò semper remedium præsens effer contra insecta qua, Araneæ appellantur, quorum schubus virulentis lac ex Ficús folis manans, bis etrev in vultuu instillatum remedio est.

Ficuum specie fructus Peruanus C. B. Papaie Peruvianis J. B. videtur esse Arbor Paponifera uno seλeχθές superiùs descripta.

J. D. Annotat Benzo Hift. faz I. 2. c. 18. Apud Peruvienfium Mantam peculiare quoddam fructuum genus (Indigenze Papaie vocant) Ficuum specie modicorum magnorumque nasci, quale nusquam in India praterquam in co regno vidit. Arbor quz illud Pomorum gignit procera & gracilis, fructus Ffffff

HISTORIA PLANTARUM.

Vel folum Pagaie nomen arguit hanc arborem elle superius à nobis traditam & descriptam inter eas que caudice funt fimplici non ramofo, F. Columna notis in Recchum Papaie Orientalis & Areas que caunce non ampas normanos y Somme nos in Account a spare Crientais of Arboris Paranti folio, frudu Peboris Peponifera nomine, C. Bauhino pro Platani specie, titulo Arboris Platani folio, frudu Peboris Poponifera ponis magnitudine, edulis, Luftanis Mamoera dictar propofitam. Unde eadem arbor à Bauhino bis pro duabus diversis proponitur.

o quasus civeris propositui. Benzo fructum pessime describit Ficuum specie, unde proclivis in errorem lapsus est.

Arbor cucurbitifera, Ficus Nigritarum Theveti J. B. Ficui similis arbor fruciu oblongo C. B.

Suspicor & hanc quoque ad Papayam referendam esse, nam & folia conveniunt; nec fructus practequam figura oblongà multum differunt. Solent autem Scriptores vetustiores & historici parum accurati effe tum in describendis tum in delineandis stirpibus.

CAP. II.

De Ficu Indica, Europææ analoga.

Neus Indice: tria genera funt. Primum Europze analogum voco, quia eodem modo cum Ficu-Lous Indice tria genera iunt. Frimmu Europez anausgam 1995, de terram demiffis, & ubi eam bus Europez's propagatur, nec funiculis è caudice aut ramis versus terram demiffis, & ubi eam artiserin radices aronthisse se multiplicat attigerint radices agentibus se multiplicat.

Secundum funiculis, quos diximus, è fummis ramis ad terram ufq, demiffis & radices agentibus

Tertium fibris ex ipfo trunco exeuntibus & deorsum tendentibus eidémque accrescentibus, & in se propagat. V. Cap. seq. terram tandem radicatis augetur. V. Cap. IV.

P. I. F. 25. annot. in H. M. P. 43.

I. Atty alu . H. M. Ficus Malabarensu folio oblengo acuminato, fruttu vulgari amulo D. Syen.

Arbor est procera densis & opacis frondibus, late sparsis, nascitúrque in arenosis.

Arbor est procera densis & opacis frondibus, late sparsis, nascitúrque in arenosis.

Radis: crasta radiculas laterales plummas fibrolas, tam subsus quam supra terram longe lateque diffundis, cortice lacteo, qui sub crusta nigricante ex albo rubescit, ac incisis seu derractus plemori diffundis, cortice lacteo, qui sub crusta nigricante ex albo rubescit, ac incisis seu derractus plemori rubedine celeriter perfunditur. Brachio incilo aquam limpidam & infipidam ac fubrubram faporisque frigidi ubertim exhibet.

Caudew ambitu unius hominis amplexum excedit, cortice crasso, radicis concolori; surculi tamen

teneri vinuos genicuiau.

Felia pediculis mediocriter longis & craffis infident, longitudine ad latitudinem, quæ in medio
maxima, ferè dupla, & petiolum fubrotunda, anterius in culpidem lenter contracta, tenuia, mollia, glabra, fupernè obleuriore virore nitenta, inbus dilutiore, Venarum per felia difcursis del criptomem guana, impetre obsentione vinore intentia, monto unitatore, remaria per juina alparito acteripinem vide. Sapor folis adfringens, odor nullus. In vertice furculorum corus oblongus & viridis inter foliofa involucra viridia folia tenella recondens: quod & aliis hujus arboris speciebus commune est.

Flores fert nullos: confpicus intellige.
Flores fert nullos: confpicus intellige.
Futta in lurculis pettolis curtis, craffis nonnihil incurvis plures unà proveniunt, plano-rotundi ac ad petiolum contractiores, nonnihil pilofi, cum umbilico in vertice, hand diffirmles noftris ficultus;

ad perionini contracuores, nominin puori, cum unonico in veruce, nada unimines nortra ficioris cimi immaturi funt virides, Et lacteo fiquore, maturi colore rubicinado & minis lactes, efculenti. Infinit is un Ficis grama parva, tenuia, oblonga, numerofa ferie, conflantia ex capitulo rotundo & recta caudula, quacum ordine cortici interius infident, sunque inftar folliculorum, in fius capitulis unum femen minutum nigricans continentia, primum albicantia, ex maturitate fubflave-

Fractibus cùm maturescunt formicæ innascuntur; hósque indigenæ habent in eduliis, non verò eos qui aliarum funt specierum.

Bis térve in anno fructus dat hæc arbor ut & cæteræ species.

Radicis decoctum, ut & ejuldem incifæ fuccus, vale fuppolito exceptus, fervit ad purificandum fanguinem, ad hepar malè affectum, ad falcos & fiffuras manuum, orts, aliarumque partium. Cortex ad eadem datur in decocto, tritus ulceribus proficuè imponitur, ut & parti laboranti morbo facro Lufitanice dicto Cobrella.

Fructus alvum aftringit, éftque proficuus pro pituita humorúmo, mala temperie corrigenda.

Are-alu * H. M. Ficus Malabarensis solio cuspidato, fructu rotundo, parvo, gemino, D. Sien. * P. I. F. 27. P- 47-

Arbor oft procera, denfis & opacis frondibus, late sparsis; nascens in arenosis & petrosis, atq, in

arboribus, ut Itty-alu. Radice cum Per alu inferius describendo convenit.

Caudex craffus eft, ad duorum hominum amplexum cortice ut in Per-alu. Surculi novelli virides,

geniculati.

Riliz longis tenuibus pediculis appenla cordis humani formam habent, antrorlum angulta, ac longis lanceolà culpidata, qua venuttora fiint ad petiolum rectioribus oris, qua teneriora rotundioribus circumfenpta, folida & denla, minùs crafla quàm l'tty-dis, fuperne obleuriore virore nitentia, fubus lucidore. Colta foliorum media in utraq parte eminent, nervi transverti ninde egreffi in fupina parte maximé - nervivam per folia defendita vide. parte maximé; nervorum per folia discursum vide. Fruitins

Lib. XXVI. De Arboribus flore fructuque aggregato.

Fructus ramis surculisque supra ad exortum foliorum in nodulis bini & bini, arcte juncti infident, parvi, rotundi, illis Ity-Alu plane fimiles, cum umbilico parvo in vertice; formicis intus carentes, continentes grana numerola Atty-Alu magnitudine, semen minutum nigricans in se recondentia.

Est hac arbor Deo Vistau facrata, quem sub ca natum esse & flores sustains fe fabulantur; éstque ex religione corum hanc adorare, muro lapidum cingere, eámo, feu lapides juxta politos rubro colore fignare, quamobrem ab incolis Christianis arbor Diaboli nuncupatur.

Quod ad vires non multum differt à reliquis Alu speciebus.

3. Ficus Malabarica fructu Ribesti forma & magnitudine, Tsjela dicta. Tsjela H. M. P. 3. Tab. 63. p. 85.

Arbor est vastæ magnitudinis 70 circiter pedes alta, caudice crasso, octodecim pedum mensuram in ambitu non rarò superante, multisque ramis in orbem diffusis donato. Lignum albicans, cortice crasso, scabro, cinereo, intus ruso obductum, cujus matrix prædura, crocea.

Radix albicans, flavescente cortice tecta, fibris suis crassioribus profunde terræ inhæret; sapor laeteus & subsalsus, odor nullus.

Folia rotundis ac subviridibus petiolis in novellis ramis densa congerie proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, communi virore supernè splendentia, infernè subviridia, insipida, inodora. Fra-Eus ipsis ramulis inter folia fine petiolis adharent, cum forma, tum magnitudine Ribesiis haud abfimiles; súntque exiguæ ficus, rufis granulis plena, uti omnes Alou ac Teregam fructus, infipida, in-

Nascitur locis sylvestribus, montanis ac petrosis Malabar, pracipue in Ambalakatti, atque per to-Locus. tum annum fructus fert. Vespertiliones, quoniam fructibus delectantur, in hac arbore frequenter

Ex radicis cortice cum Pipere longo in aqua communi decoctum paratur, quod tuffi inveterata Visa aliifque pulmonis affectibus mederur. Lacteus ex radice & fructibus expreitus fuccus efficax in ocu-

4. Ficus Malabarica semel in anno fructifera, fructu minimo, Tsjakola dicta. Tsjakela H.M. P. 3. T. 64. p. 87.

Arbor est procera, caudice crasso, candido, multisque ramis crassionibus in orbem disfusis donato, cortice nigricante, intus purpureo, obducto, quo leviter inciso succus extillat lacteus, acris, ino-

Radix fibrata, albicans, flavescente cortice tecta, incisa & vulnerata similem plane emittit lacteum

Folia rotundis ac viridi albicantibus petiolis in novellis ramis proveniunt, oblongo rotunda, acuminata, denfa, longitudine spithamam, latitudine palmum superantia, colore ut in præcedente, infipida pariter & inodora, nervis aliquot albicantibus ac eminentibus è media costa in latera excurrentibus. Fructus præcedentis fimiles.

Crescit locis montanis Malabar, pracipue in sylvis Parakaroo: Semel in anno, viz. Decembri & Locus. Januario menfibus fructus fert, atq. sobole sata ad quinquagesimum usq. annum non rarò frugisera

Ex arboris cortice peculiari artificio chorda torquentur, quibus arcus tenduntur. Necnon co-Ujus. lor paratur rubicundus, quo vestimenta panos de Cambaya ipsis dicta tinguntur. Eosdem habet in medicina usus cum Atti-Alou.

5. Teregam " H. M. Ficus Malabarica foliù rigidis, frustu rosando, lanuginoso stavescente, " P. 3. T. 60. P. 79.

H. M. Arbor est procera, triginta circiter pedes alta, caudice crasso, cortice atro-viridi, intus albicante obducta, necnon ramis lanuginosis ac asperis in orbem diffusis eleganter ornata. Lignum ex albo slavescens, molle, insipidum, inodorum-

Radix fibrata, albicans, cortice rubicundo intus croceo tecta, inodora, infipida-Folia rotundis, viridibus ac hirlutis ramulis fine ordine inhærent, foliis Mali Citrii haud abfimilia,

atro-viridia, denla, fpinulis quibuldam tenuibus & rigidis omm ex pare veltita.

Frudiru ad ramulorum exortum ramis inharent, Alau frudibus perfimiles, rotundi, lanuginof, Cerafi nigri majoris magnitudine, viridi primum, dein flavescente colore, ae granis pleni, infipidi,

Provenit locis sylvestribus Malabar, imprimis verò circa Cochin; per totum annum viret, fru-Locus, ctulque fert, ac diu superstes maner.

Folia usurpantur ad scrinia, ac quaccunq, lignea, cornea, stannea & argentea vasa fricanda, atq. Vires. scabritie sua polienda ac laviganda. Radix cum aceto è nuce Indica confecto contusa, & mane jejuno ventriculo affumpta viscerum ardorem compescit. Fructus itidem impensè refrigerant.

6. Perin Teregam H. M. Ficus Malabarica foliis asperis major, frustu itidem rotundo, lanuginoso majore. H. M.

Pracedentis species est major atque altior, candice crasso, candido, molli, multisque ramis geni culatis donato, qui cortice cinereo, libalpero atque hirturo cincit, institute midique medulia coccinei referti funt. Radia albicans & lactefeens, nigricante cortice obducta, necnon fibris fuis late per terrestation. ram diffusa, inodora, insipida.

Ffffff 2

1435

Vires &

Felia pracedentis fimilia, sed majora & crassiora. Fructus vel solitarii, vel plures simul juncti ramulis inharent, pracedentis speciei fructibus intus ac extus persimiles sed majores. Nascitur in ssivis Malabar, pracipue in Paros, per totum pariter annum viret, fructúsque ser,

I ocus. & integrum seculum frugifera manet.

Folia issdem usibus interviunt quibus folia Teregam. Fructus contust usurpantur ad aphthas; insuper ex iildem in lacte caprino coctis potus conficitur, qui hepatis obstructioni ejusdemque scirrho potenter medetur: Ex issdem in aqua coctis Balneum sit, quod endemiis corporis maculis leprosis

CAP. III.

Ficus Indica funiculis è summis ramis demissis, & radices agentibus se propagantes.

Ujus arboris speciem fuisse puto quam Veteres Ficus Indica nomine tradiderunt, quamvis nota alique ei non conveniant, v. g. 1. Folium pelta Amazonia non minus: cum omnes hujus species folia modicæ admodum magnitudinis obtineant, nifi, (ut vult Clussus) ad fimilitudinem potius referenda fit hac comparatio. 2. Crassities ingens marrum plantarum, ut LX P. pleraque orbe colligant, quod de hoc genus arboribus verum non eft, cum he trium hom-num complexum ambitu vix excedant, nifi de ípecie Atty mer-alea diétà, que omnium India arborem vastissima est, accipias; que ramen funiculis à ramis demissis se non propagat, sed fibris ex infixis; cum hæ fibris feu funiculis è fummis ramis exeuntibus ad terram ulque demiffis, & ibidem radices agentibus se propagent.

talles agentuare propaganter more suo hanc arborem describentem. Plinium attenuamus eleganter more suo hanc arborem describentem. Ficus ibi sin lindia sexilia poma habet: ipsa se semper serens, vastis diffunditur ramis, quorum imi adeò in terram curvantur, ut annuo spatio infigantur, novámque sibi propaginem faciant circa parentem in orbem quodam opere topiario. Intra fepem cam aftivant paffores, opacam pariter & munitam vallo arboris, decora specie subter intuenti procúlve fornicato ambitu. Superiores ejus rami in excellum emicant, sylvosa multitudine, vasto matris corpore ut LXP. pleraque orbe colligant. Foliorum latitudo peltæ effigiem Amazonicæ habet.

P. I. T. 26. p. 451. Itty-Alu * H.M. Ficus Malabarensis folio densiusculo nisente, fructu parvo rotundo coronaso.

H. M. Arbor est procera, sed minor cateris Alu speciebus, densis & opacis frondibus, latè sparsis.

Radice cum * præcedente convenit. * Atti-Alu. fen prima Fi-sûs Indica

Caudex amplexum unius hominis aquat, cortice lacteo, & cum detrahitur aut inciditur intus rubescente. Ex ramis hujus arboris filamenta seu radiculæ versus terram pendulæ demittuntur. Surculi teneri virides sunt & geniculati.

Folia petiolis digitalibus harent, minora cateris, oblongo-rotunda, rotundisque ad petiolum & anterius oris, ac parvá angultá & obtusa culpide eminentia, latiora paululum ad culpidem quam ad petiolum, crassa, solida, densa, utrinq nitentia, magistamen in adversa & saturatius virentia. Nervi à costa media infernè eminente conspicui, denti, parallelo ductu transversim ad marginem serè excurrunt, ubi arcuatim tlexi & fibi mutuo concurrentes folium cingunt. Sapor foliis adftringens &

Fructus vel solitarii, vel duo trésve simul, cum è soliorum sinubus, tum alibi hinc indè è ramis pediculis brevibus excunt, parvuli, rotundi, in vertice umbilico eminente coronati, cum immaturi lactei ac virides; maturi verò minùs lactei, colore flavo ac minùs rubescente.

Grana * pracedentis fimilia, sed minora, minimum nigricans semen in se recondentia.

* Atty-Alu. · Vires.

Lac in quo cortex tritus & infulus, (percolando priùs leparato cortice) datus vertigini capitis confert. Ulceribus curandis prodest toliorum decocum cum oleo, si cum eo corpus perungatur, quo cum præcedente, ut & in reliquis viribus, convenit.

* P. 3. T. 55.

2. Itti-Are-Alou * H. M. Ficus Malabarica folio Mali cotonei, fructu exiguo, plano-rotundo sanguineo D. Commelin. Arbore de Rais minor Lufitanis. H. M.

In proceram excrescit arborem, cujus Radix fibrata, albicans, nigricante cortice tecta, qui ubi inciditur lacteum succum stillat.

Caudex, ut pracedentis, plurimos undique diffundit ramos, qui (postquam annos 40 aut 50 vixit arbor) tenues qualdam ealque fingulares fibras seu filamenta rufi ac cerei coloris [qualia in Cuscuta confoicimus Clul.] deorlum mittunt, quibus ubi terram attingunt firmantur, novámque quafi prolem generant, & in novos arborum caudices transeunt, qui rurfus fumma fui parte novos ramos in latera spargentes novis denuò fibris deorsum missis sese propagant. Sic alia deinceps rami in infinitum, ut interdum unica arbor suis propaginibus milliare Italicum in ambitu occuper, fitque difficile quanam primaria arbor five illarum omnium prolium parens dijudicare nifi ex trunci crassitie, que interdum tanta est ut trium virorum ulnis vix apprehendi queat. Cæterum non modo inferiores rami fimiles spargunt fibras, sed etiam in arbore summi atque ideo unica arbor sylvam efficit densissimam, & non rarò plura superstes manet secula. Sub cas verò arbores aditum fibi parant incola, ac fibras jam in truncos conversiis, tenuiores sci. rescindere solent arque ca ratione velut concamerationes & umbracula faciumt, artus arcendi gratia, adeò enim denfis ramulis reliqui majores luxuriant, ut Solis radii nulla ratione penetrare queant:

Lib. XXVI. De Arboribus flore fructuque aggregato.

imò aliquot hominum millia sub tali arbore latere possunt. Hac omnia è Clusiana Ficus Indica bistoria mutuati sunt. Folia præcedentis foliis fimilia sunt, sed minora. Fructus exigui, plano-rotundi, colore primum viridi, dein foris & intus fanguineo, granisque pleni uti vulgares ficus, dulces quidem, minùs tamen grati saporis quàm illæ, quapropter avibus potius quàm hominibus cibo sint. Nascuntur inter folia quemadmodum vulgares ficus, hoc est, in novellis ramis, qua parte solia illis inhærent.

Nascitur ubique in Malabar, imprimis circa Warapouli; Viret per totum annum fructúsque fert. Lorui; Carterum ex arboris hujus cortice, radice & foliis in oleo decoctis Ballamum paratur vulnerarium. Vires. Ex cortice in lacte ebutyrato cocto fit oris collutio qua aphthas abstergit, flaccidas & erosas gingivas fanat, necnon vacillantes dentes firmat:

Descriptio maximam partem desumpta est è Clusiana Ficus Indica, cum qua (ut videtur) vel Operis hujus Autor, vel ejusdem interpres Latinus hanc Arborem eandem putavit. D. Commelino, & nobis aliter videtur. Magnitudine excepta non multum differt à præcedente.

3. Tijerou-meer-alou * H.M. Ficus Malabarica folio & fructu minore Comel.

* P. 3. T. 56.

1437

Minor est & humilior præcedentis species, eodémque modo crescit & propagatur quo illa. Folia similia sunt foliis sequentis; [Atty-meer-alou,] at minora & numerosiora. Fructus itidem fructibus Itti-are-alou perfimiles sed minores, brevibusque petiolis inter folia novel-

lis ramis inhærent. Crescit quoque hae species ubique in Malabar, pracipuè in provincia Warapouli: per totum etiam Locus.

annum viret fructusque fert. Vires autem hujus arboris ezdem funt ac przcedentis, przterquam quod ex radice cum calce & Vires. Curcuma in aqua decocta Balneum efficitur ad Epilepham & Lepram curandam.

4. Katou-Alou * H. M. Ficus Indica J. B. Indica arcuata PArk. Indica foliss Mali cotonei simi * P. 3. T. 57-libus, fructu siculous simili in Goa C. B. Arbor ex Goa sive Indica Get. Arbor de Rayx, P. 73. id est, radicosa Linschot.

H. M. In arborem excrescit proceram, imò altiorem quam reliquas filamentis è ramis demissis se propagantes; quibuscum eo respectu convenit: ut & ligno, cortice ac radice.

Folia oblongo rotunda, ac in mucronem definentia, denfa, fragilia, superne glabra, atro-viridia, splendentia, inferne albicantia & lanuginosa, insipida, inodora: è costa media insigni plures ner-

vuli ordinato ac parallelo ductu exeunt, qui ad oras arcuatim in se invicem incurrunt.

Fructus in novellis ramis, qua parte folia illis inharent, sine periolis proveniunt, rotundi, fructibus

Liti-are-alou perfiniles, sed majores, colore primùm viridi, dein flavescente, tandemue rubicundo, ac granis pleni ut vulgares Ficus, dulces quidem, sed minus grati saporis quàm illæ.

Crescit in multis locis Malabar, fructulque fert, & viret per totum annum, & aliquot secula su-Locus. perstes manet.

Viribus non multum differt à pracedentibus duabus. Jo. Commelinus, quem sequimur, hanc ar-borem ipsam Ficum Indicam Clus. Exot. lib. 1. cap. r. esse affirmat. At Auctores nostri descriptionem Ficus Indica Clufianam penultima speciei accommodârunt, nullâ interim Clufii mentione

5. Peralu H. M. P. I. F. 28. p. 49. Ficm Malabarensis folio crassiusculo majori, fructu gemino intense rubente D. Syen.

H. M.

Arbor est exteris procerior, densis & opacis frondibus, laté sparsis. Radix crassa propagines fibrosas tam subtus quàm supra terram longe latéque disfundens, cortice præ cæteris lacteo, qui incifus quoque rubefcit. Caudex quantum duo tresve homines Ulnis extensis amplecti possiunt, cortice ut in radice præ

cateris lacteo, &c.

Ex ramis, ut in Itty-alu filamenta seu radiculæ multo numerosiores versus terram pendulæ de-

Surculi teneri, virides, geniculati, pilofi feu lanuginofi.

Folia petiolis mediocniter longis, craffis harent, majora & craffiora funt caterarum specierum folins, oblongo-rotunda, versus pediculum latiora, textura densa & solida, utrinque lanuginosa, lanugine subtus densiore, holosericea, supernè obscuriore virore nitentia, subtus pallidiora. Costa folii media valdè crassa est & nervos laterales obliquè anteriora versus emittit, præter quam & binas hine inde laterales obtinet, pariter divisas: nervi omnes ad marginem folii arcuatim concurrunt, in aversa parte valde eminentes & conspicuz, in adversa etiam nonnihil. Sapor foliis adstringens, odor nullus. Fructus ramis surculisque supra ad exortum foliorum bini, & bini juncti & uniti, rarius solitarii arcte infident, magnitudine Asti-ala, at rotundiores, necono colore intefe rubelcente, feu incarato daturo; cum maturefcunt comentofa lanugine obducti, cum umbilico parvo in vertice; in quibus grana numerofa, magnitudine eadem cum illis Asi-ala, in fe femes minutum nigricans recondenta.

Liquor filamentorum que ex ramis deorim dependent, cun aqua fimplicater peuts, vel in de-cocto datus mitigat ardorem febrilem, purificatque hepar & fanguinem. Cortex, arboris tritus pro-

ficuus est pro morbo sacro parti affectæ appositus.

Ffffff 3

CAP.

Vires.

Vires

CAP. IV.

De Ficu Indica fibris ex ipso trunco exeuntibus esque accrescentibus augescente:

1. Atty-meer-alou H. M. P. 3. T. 58. p. 75.

H. Da.

After magnitudinis est hac arbor, caudice crasso, tenues qualdam & singulares sibras deorfum mittente, quæ ipsi caudici adhærescentes crassistimmum eum reddunt, adhæc essem fibris arbor certæ firmatur, muktssque ramis in orbem disfuss longe læseque propagatur.

Lignam albicans, molle & skeule, cortice subviridi cinereo obdustum, qui ubi inciditur succum stilles lostenum accessor odosaven.

lat lacteum, acrem, odoratum. Radix albicans, glabro & nigricante cortice tecta, necnon fibris late per terram diffula, la la

Reaux albicans, glabro et nigricante cortice tecta, necnon indis ate per terram diritia, lezia liquorem fundit candidum unctuolium, qui dein cum incifa radice purpureus evadit.
Folia folia Atti-Alos haud abfimilia beveibus petiolis novellis ramis inharent, oblongo-rotunda,
acuminata, denfa, communi virore nitentia, fupernè glabra, infernè nonnihil afpera, nervis aliquocè media cofta, in duas inaquales partes folium dividente, in latera excurrentibus: fapor amacorne Re accentos. Emilia beveibus coriolis inter folia campile inbegen. Fundibus Assalus perfiricans & acerbus. Fructus brevibus petiolis inter folia ramulis inhærent, fructibus Arealsu perfi-

Provenit ubique in Malabar, per totum annum viret fructúsque fert.

Initium fumit ex arborum quarundam caudicibus, aut è rupibus, vel antiquorum murorum rimis & filluris, è quibus Convolvuli inflar prodit; dein radix trunctique tenuia quzdam filamenta deorfum mittunt, quibus convoivuit initiat prodit, dem raus tumcinque tenua quicuam mamenta dott-fum mittunt, quibus caudex infigniter craffefeit, cúmque eifdem fibristerræ firmetur, longé latéque propagatur, adéò ut arbor è qua initium fuum duxit moriatur, hac verò evadat maxima omnium arborum quæ in Indis adhuc dum repertæ funt, necnon fecula aliquot superstes maneat

In Randenste regionis Cachin provincia, juxta templum Beykam hujimodi habetur arbor caudice craffiffimo, que in circumferentia 50 obtinet podes Geometricos, quamque incola 2000 annos ibi-

Foliorum fuccus febribus medetur ardentibus. Fructus quoscunque alvi fluxus sistit.

2. Hondir-Alou H. M. P. 3. T. 59. P. 77.

Arbor est procera, caudice crasso, candido, fungoso, cortice cinereo obducto, multisque ramis

latè diffusis ornato. Radix nigricans fibris suis latè per terram diffunditur, sapore acri, odore nullo.

Fisher fine ordine novellis ramis inharent, oblongo-rotunda, denla, glabra, fragilia, longindine fisher fine ordine novellis ramis inharent, oblongo-rotunda, denla, glabra, fragilia, longindine fishamam lata, quaturo ericiter pollices aquantia, fupernè atto-viridia, inferné fubbrirdia, fiplendentia, nervis aliquot in aversa parte eminentibus, è media costa ordinato ac parallelo ductu in latera excurrentibus: fapor aufterus, odor fylvestris.

Frudius iddem grants plant uni villagare ficus, ac frudibus Ani-Alu perfimiles. Ab hominibus frudius iddem grants plant uni villagare ficus, ac frudibus Ani-Alu perfimiles. Ab hominibus non comeduntur, fed à Simiis & cornicibus appetuntur, unde à Lufitanis Figos dos Buztos, i.e. Sinon comeduntur, fed à Simiis & cornicibus appetuntur, unde à Lufitanis Figos dos Buztos, i.e. Sinon comeduntur, fed à Simiis & cornicibus appetuntur, unde à Lufitanis Figos dos Buztos, i.e. Sinon comeduntur.

Maferur ubique in Malabar, præcipuè in fluminum ripis, & locis montanis ac petrofis Mangetti.

Naferur ubique in Malabar, præcipuè in fluminum ripis, & locis montanis ac petrofis Mangetti.

Viere per torum annum fructúfque fert, & aliquot feculis superfles manet. Ab avibus seritur. Eæ
namque cum fructus comedunt, exigua illorum granula (in quibus germinandi vis confistit) cum excrementis iterum deponunt, è quibus denuò arbores excrescunt.

Foliorum tenellorum ficcus exprefits ad erolas gingivas, fimilélque oris affectus egregium eft re-redium, fi os eo collutaur. Ex codem cum Buryor recent digettivum fit, ulceribus mundifican-dis & confolidandis perquam utile. Ex radicibus & foliis fimul in aqua decocus balneum paratur,

quod sananda Lepra & Epilepsia conducere dicitur.

Adnotat ad hanc arborem D. Jo. Commelinus, earn præcedentis speciem esse; filamenta namq, Adhorat 20 nanc arborein D. Jo. Commennus, cam pracocennes speciem ene; mamenta namq, non è ramis fed è caudice deorfum mittere, que ipli caudici adherenta, craffiffmum eum reddunt. Adhere magnam habere fimilitudinem cum Arbore pergrina fructum ficui fimilem gerente quam Clusfius perfunctoriè describit; cujus ideireo descriptionem subjiciemus: nobis autem alia arbor vi-

Arbor peregrina fructum Ficui similem gerens J.B. Clus exot. lib. 1. cap. 11.

Ramulus quem habuit Clufius cum suo fructu in uvæ modum quasi congesto, resiccatus durus Kamuius quem naoure Cumus cum no mueru in uvæ mocum quan congerto, renecatus curus erat, crafio cortice eccus, gracilis & digitalis longitudinis, coloris ex fulco cineracei, odo frue exiguorum ficum inflar, crafio brevique pediculo nixos fummo faftigio fuftinens, fuliginofi coloris, cineraceis maculis confeerfos, duros & fais folidos. Similem fructum habuit idem Clufius, non tamen tam copiosè ramo inharentem, sed singularem duntaxat, interdum geminum suis pediculis fimul connexum.

Quam porro (inquit) hie fructus Ficui vulgari valdè fit fimilis figură, & nonnunquam etiam adeò pufilis ur Ciceris magnitudinem non multum excedat, an ad Ficus Indices circa Acefinem amnem nascentes referri non possit, cujus Theophr. Hist. Plant. 1. 1. c. 12. & 1. 4. c. 5. mentio-

Nos commonesecit D. Tancredus Revinson Arborem Americanam nostratibus the apangrobe dictam ad hunc locum pertinere ob ejus fructum & funiculos e ramis demissos, radicesque agentes & le propagantes; suspicatur idem Amicus prædictam arborem esse admodum affinem (vel eandem) Paretweier D. Rochfert; in maritimis crescit, & ejus cortice utuntur in præparandis coniis, ex illåque funes, lintea, & lecticas faciunt. Ostrea interdum ramis adhærent, unde quibusdam Æße Onfier Cree vocatur. Alia species Arboris Mangrobe dicta reperitur in Mediterraneis India Occidentalis, quæ ad aliquam prædictarum speciem forte referri potest.

CAP. V.

De Sycomoro.

Y comori nomen adeptus est hic fructus à fimilitudine quam ad utrumque fructum, Ficum & Morum habet. Unde ridiculos cos esse ais Galenus, qui Sycomora dicta putant quòd μωρίτο σώσεις, i.e. fatuis Ficubus similes extistant; quibus verbis Diosconiden notare videtur; nec quenquam hactenus inter probatos autores Græcos vidimus qui per α scribat, inquit J. Bauhinus. Dicitur etiam hæc arbor Sycaminus.

Est autem Sycamorus nihil aliud quam Ficus genus fructu ex arboris trunco exeunte.

1. Ficus folio Mori, fructum in caudice ferens C.B. Sycomorus sive Ficus Azyptia Park. Sycomorus J.B. Ger. The Sprosthoze of Egypt.

Hujus descriptionem Veslingianam, quam exteris accuratiorem putamus, dabimus: Proceritate crassificque Morum albam adequac (inquit Rauwolfius) Dirimitur serè ab humili, sed lata stirpe, in truncos binos ternostre peramplos, è quibus deinde ramorum confernit migestorum vasta & robusta brachia opaci frigoris gratissmam scenam late astuantibus obtendunt. Folia magnitudine & stinuolo illo ambitu, quem Alpini figura exhibet, prædita non sunt: Mori quidem folis paria, mis quido diorum densitas major & aspentas discinuon inveniat. [Rauwossitus quoque folias Mori stimibus quoque folias Mori stimibus conservationes servatives estative protection in ambitu nullis insolitis conservationerative servatione. donatam, paulò tamen magis rotundatis, in ambitu nullis inciluris crenatis ferratilve foribit] Addo quòd Sycomori folia perennitate donata funt, que in Moro circa brumale folfitium penitus delapla vidi. Fructus cùm ex caudice, tum ex ramis in craffitudinem adultis, qua parte trunco propores funt enafcuntur, non autem è ramis fummis, quod fcire licet rectè negalle Dioscoridem. Fici ipfi in tam fœcundo proventu mediocre tantum corpus faciunt, nec ut noftrates laxius ventricofi. Pain am recurso provenus mesuocie camuni corpus raciume, nec un nortrates taxus ventricon. Pa-rúm extra natalem caudiciem vulneratum colla proferunic, cavitate quod, intus praédic, que fublisteo minutóras retrimento confipería, non naró vermiculis fuecrefeentibus hofbitium praedet.

Adde ex Alpino, Arboris hujus fructum tarde neq, perfecté maturefeere, atq, saporem aqueum & jucundum habere. Rauwolfius fructus bonitate nostris Ficubus inferiores esse ait, quo fit ut miconsistentiamentur, magnaque ex parte in pauperum ufus cedant. Bellonius recentes ficcis praffare forbir, ar nec hos maxime commendandos videri, quamvis in Ægypto magni fiant ex iis reditus.

Multis fructibus nunquam caret, quos tamen non producit, nifi prius multis verberibus sape laceretur, fic ut candicis quoque corpus vulnereur, ex quibus vulneribus lac continute extr. under armus parvus ficus ferens, interdum ternos, interdum quinos, interdum feptenos, & plures etiam.

Plinius, Dioscorides alisque è Veteribus fructum non maturescere aiunt nisi ferreis unguibus scal-Printis, Diocorios auque e vecanos riucum non maurience aum mit erics auguotis tainatur. Theophraftus lole quoque inungi debere air pofi calpuram, idque ni fat mauriratem adipifei non pofile, proper affluentiam pabuli, fiquidem fealpu aliquid humoris prolicitur. Frudum granulis carre tradiderunt Vecres; & Alpinis aque Rauwolfus, joi avastadou identimur contratium affirmant, nimirum Sycomori frudus plenos granis effe, Nos tamen Bellonio affentimur contratium affirmant, nimirum Sycomori frudus plenos granis effe, xxy x guides Græcis dictis; nec enim ullos Natura fructus producit tota specie seminum vacuos & infocundos, cum fructus seu pericarpia tutela seminum gratia pracipue esformata sint.

cundos, cim tructus leu pencarpia tutete tenunum grata precipue efformata int.
Plinus cum verultifilmis autoribus vere feripfir (inquit Vellingius) Sycomori lignum flagnis immerfum ficcefecre, hoc eft ex raro fungolo denfum magifique tractabile reddi, fubdudo quo priis fazerbat lacto fucco. Caretium quia Sycomorus arbores Ægypt, it on altitudine, certe craffitie plurimum excedit, jure quaftiveris, an hec arbori fali fiq quam Vecres in fylveftri circa Memphia regione naíci prodiderunt tante molis ur eam homines vel terni circumplecti nequirent. Sycomoros ego ea crafficie plures atque etiam ampliores circa Memphis villas prædiaque conspexi. Veteres tamen Sy-

cannium à valis ills eridenter fejungunt. Vfling.

Loui.

In Syria & Ægypto copiosè provenit : incolæ Cayri umbrz causé cam colunt.

Pomum Sycomori alvo utile eft, fed perquam exiguum przbet alimentum, flomachóque advermacho utiliter imponitur cum rofaceo. Galenus in curatione tumoris ex crasso vaporosóque spiritu

mirum in modum commendat emplaftrum & Zwagot.

Lachryma arboris vim habet emolliendi, vulnera conglutinandi, & ea difcutiendi quæ ægrè maturantur. Bibitur etiam, necnon & illinitur contra serpentum morsus, in scirrhum induratos lienes, stomachi dolores atq, perfrictiones: Celeriter verò teredinem sentit.

Fiebat antiquitus & vinum è Sycomoris, quòd facile in acetum acre degenerabat.

2. Sycomorus altera seu Ficus Cypria Park. Ficus Cypria J. B. Ficus folio Sycomori, fructum non in caudice gerens C.B.

Caudice, folio, fructu, admodum fimilis est præcedenti (inquit Rauwolfius) absque eo quod ut Sycomoro fructus inferius potius est in ramis majoribus ipsoq, etiam caudice, ità huic iidem nascuntur non in ipfis ramis, fed in privatis furculis foliorum expertibus; fpithamam longis plerunq, adLocus.

HISTORIA PLANTARUM.

modum conferti. Fructus ferunt ha arbores ter quatérve quotannis, parvos, ad cinereum colorem tendentes, ex oblongo rotundos Prunorum inftar, toto ferè anno in arbore fua inveniendos. In Cypro infula provenire vel nomen arguit. Nascitur etiam in Syria, Rhodo, &c.

3. Sycomorus folius minoribus C. B. Sycomoro similis J. B.

Similitudinem quandam habet cum Sycomoro. Foliis vestitur paulo minoribus quam Ficus. Frucus fert Ficubus adfirmiles, parvos, luteos, fine granulis aut femine. Trunco, ramis, cortice, fructu, fucco lattee, & foliorum acrimonia plane fimilis eff Ficui. Fructus ejus nunquam ad perfectam maturitatem pervenit. Arbor eft admodum fructifera, ut hand facile inveniatur absque fructu. Non provenit ex semine aut fructu, sed ex surculis aut taleis in terram depactis.

Invenitur in insula Mayo Viridium una. Linfeboten. Non placet quod habet de seminum carentia:

Nos non agnoscimus tales fructus in natura dari, ut aliàs & sepius diximus, nifi forte Arbor hac aliunde huc translata fuerat, adeóque ob cœli solive incongruitatem fructum non perficeret.

CAP. VI.

De Jaca Indica.

Ycomoro fubjungimus Jacam Indicam, non ob fructuum fimilitudinem, quæ exigua eft, fed quod ex arboris pariter trunco prodeant, nullo flore prævio: nulla certe floris mentio fit ab Auctoribus qui de Jaca egerunt: videntur ergo existimásse cam store carere. De store ergo diligentius inquirendum, quem huic arbori denegatum vix concesserim.

• P. 3. T. 26, 27, 28. P.17.

1. Jaca Indica J. B. Jacca vel Jaca Park. Tijaka-maram * H. M. Palma frustu aculeato ex arboris trunco prodeunte C. B. Che Jach tree.

Arbor est pregrandis & procera, caudice ex albo flavescente, variegato, crasso, præduro, multisq. ramis viridi-fusics, geniculais donato, qui cortice crasso, cinereo, ruro ac intus croceo obducti, ubi

inciduntur lacteum fuccum stillant. Similiter radix crassa, cortice crasso aqueo, ruso, intus verò ad medullam croceo-rubescente tecta,

Diffuncer yaux craigs, control quant aqueo, rano, apino seto au menumant orocco independent etcar, necono fibris fuis late per terram diffuía; fapore amaricante, odore nullo, inharent, ac longitufoia cologo rotunda, denía, glabra, brevibus ac rotundis petiolis ramulis inharent, ac longitudine fpithamam fuperant, fuperné colore ex arro-virefeente fplendent, fubtus viridi diluto; coftà media crassa, & in aversa parte alre extuberante: disfracta succum lacteum insipidum & inodorum

fundunt.

Fructus Jaca dicti ex ipso caudice & ramis craffioribus [non minoribus] enascuntur, & non raro cum imo caudice cui inhærent intra terram sepulti sunt, oblongo-rotundi, seu potius conici, raro cum imo caudice cui inharent intra terram iepuiti unit, oolongo-rotunia, teu potius conici, latitudine fpithamam, longitudine duas fpithamam, pondere 25 libras haud raro fluperantes: cortex namque viridis est, craffus, & fquamis denfis aculeatis, velut gemmis adamantius, bullatim exanameur intífque albicans & lacteus [Acosta fquamarum aculeos minima acutos aux pungentess efferaits, intífque albicans & lacteus [Acosta fquamarum aculeos minima acutos aux pungentess efferaits, intífque albicans & lacteus [Acosta fquamarum aculeos minima acutos aux pungentess efferaits intífque albicans & lacteus fundament minores, acumunem concens includentes fundament intrones hi chloratic carne finiti. Haveforus dulci fruchus intra communem corticem includuntur; funque hi oblongi, carne spissa, flavescente, dulcis gratifimique saporis & odoris, referti, qui singuli in medio unam continent callaneam, que intra carriem tanquam sacculum confitz, ac albá, tenui pelliculá, ceu tunica interiore, coopertæ sunt. Hz caftaneis nostratibus saporis. Porro in medio ingentis hujus coni stylus columnaris, crassus, albicans & lacteus adelt; cui tanquam communi basi fructus minores in orbem locati, inserti sunt una, & altera extremitate ipsi cortici è diametro adhærente, inter quos numerosa observantur ligamenta coriacea, albicantia & fubflava, qua & ftylo medio & cortici affixa funt, è quibus (difciffo integro fructu) ut & è stylo & cortice, succus lacteus glutinosus, terebinthinæ instar exsudat; quo aves

Nascitur ubique in Malabar & per totam Indiam : Singulis annis maturos exhibet fructus, mense viz. Decembri, atq à fexto circiter fationis anno ad septimum & ultra fructifera est. Propagatur autem huno in modum: Integer fruchus terraz committitur, omnéfa, finculis, quos finguli minores ricutus majori hucotoni olicifi emittunt, ab incolis vininibus colligantur, ità ut in unum excreficant caudicem. Id verò peculiare hic obfervatur, que arbores locis petrois nafcuntur craffiores funt & minùs altæ; quæ arenosis aktores sed minùs crassæ: ut radix arboris cùm aquis insistit nullos Arboris hujus ultra triginta numerantur species, ratione fructuum distinctæ, quæ tamen omnes ad

duo referuntur genera : quorum alterius fructus, qui carne fucculenta gratifimi mellitique saporis turgent, Varaca, (Acosta Barca) at alterius, qui carne flaccida, molliori & minus sapida referti

Usus in cibo

funt, Titaks, papa, (Acothe Papa au Girafal) nuncupantur.
Traks, papa, (Acothe Papa au Girafal) nuncupantur.
Traks, papa, (Acothe Papa au Girafal) nuncupantur.
Traks, papa, (Acothe Papa au Girafal) nuncupantur. Ab indigenis fructus teneri in eduliis Caril expetuntur, vel murià in Atsjaar condiuntur, vel etiam in frusta concisi coquuntur, aut in oleo de Palma friguntur.

Castanea affatæ castanearum vulgarium modo, dulcis saporis sunt, & inter bellaria ad secundæ mensa delicias habentur [& Venerem excitant, ob quam solam rem plebs frequentiùs iis uti solet Lib. XXVI. De Arboribus flore fructuque aggregato.

1441

Acoft.] verûm avidiùs comeftæ fauces pectifique ardore, ac dein raucedine infoltant: indigenæ quoq, in edulis Caril hifce utuntur, atque ex is Sole ficcats farinam, ex eaque placentas, Apar dictas, conficiunt. Necnon corticula, que Castanea pulpam proxime ambit vicem Areque sive Kanugæ iis præstat in manducatione Betel.

Præterea è fructuum teneriorum cineribus lixivium paratur, quocum lotrices linteamina eluunt. Adhæc arboris lignum operi fabrili inservit.

Acosta pulpam slavescentem, lentam, Castancas involventem grati saporis esse scribit, optimi Melonis pulpæ admodum fimilis, duræ tamen concoctionis esse & admodum gravare ventriculum, & si in ventriculo corrumpatur noxios ac venenosos humores generare; quiq frequentius hoc fructu vescuntur sacilè in pessimum illum & pessilentem morbum Morxi appellatum incidere.

E radicibus arboris decoctum paratur diarrhocam fiftens. E foliorum pulvere Bubali excrementis Vires. admixto cataplaria conficient quod callide maxillis appofitum (pafino cynico medetur. Lacteus fructuum fuccus cum pulvere Calami aromatici tritus, oculfiq, illius Nyctalopiz conducit. Tritum cum aceto lignum uvulæ relaxationi & faucium tonfillarúmq inflammationi prodeft. Radix cum fructus pulpa trita, & addito saccharo in emplastri formam redacta, ac loco dolenti imposita maligno ac vermiculari herpeti cum vermium nece confert.

2. Penga * H. M. Jaca minor sylvestris Malabarica D. Comelin. Tataiibæ Brasiliensium Pison. * P. 4. T.35.

Arbor eft procera, 40 circiter pedes alta, caudice craffo, preduro, cinereo, cortice furvo, glabro, inodoro ac infipido obducto, necnon multis ramulis, glabris, rufis, intus albicantibus ac duris

Radix rufa, inodora, infipida.

Folia fine ordine craffis, rotundis ac fuscis petiolis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, densa, glabra, colore atro-viridi superne splendentia, inferne viridi dilutiore, odor sylvestris ac gravis, sapor nullus.

voltin ac gravis napo inumo. Floris hac abor aut millos fert, aut faltem non conspicuos. Frustus verò ipsis ramis adhærent, & haud secus ac Tijaka proveniunt, unde Lustranis Tijaka do Mato, i.e. Tijaka sjivestiris dicumtur. Sunt autem calyces echinati pungentes, erinaceis fimiles, primum virides, dein rufi, in quibus continentur plurima oblongo-rotunda, acuminata, ac rufa semina.

Crefici locis arenofis ac montanis circa Cranganone. Semper viret & fructus fert.

E viridibus hujus arboris fructibus contufis cataplasma conficitur, quod tumoribus impositum co-Vire.

rum suppurationem potenter promovet. Talli imputational potential promote.

E cortice & radice in aqua cochi fomentum paratur, quod edematofis crurum tumoribus (malo Indis endemio, & P.e do S. Thome Lufitanis dicto) fupervenienti inflammationi medetur,

CAP. VII.

Arbores fructu totali (si ità loqui liceat) è pluribus partialibus aggregato, quorum singulis singuli flores insident.

1. Arbor Indica fructu aggregato globoso, Katu Tsjaka dicta. Katou Tsjaka H.M. P. 3. Tab. 33. p. 29.

H. M. Ructus totalis ex pluribus fructibus partialibus polyspermis aggregatus, quorum singulis singuli infident flosculi.

Arbor est procera, caudice crasso, praeduro, multisque ramis donato, qui cortice glabro, cinereo intus viridi obducti, atque medulla rusa & molli referti sunt.

Radix fibrata, albicans, ac fuíco cortice tecta, coloris faporífque ingrati.

Folia geminata brevibus, craffis, ac rotundis petiolis ordine decufaro furculis geniculatis inhæ-

rent, oblongo-rotunda, glabra, densa, supernè obscuro virore nitentia, subtus dilutiora, sapore act-

Summis ramis innafcuntur globo/a capita, queis denfa congerie in orbem flofculi flavescentes ino-dori insident, qui è calyce candido, in quinque lacinias secto prodeunt, & quinque oblongis, exte-riora versus reflexis foliolis constant, toudem in medio staminalis russ præditi, inter que oblongus, furrectus, albicans prodit fylut.

Flotulis verò decidentibus frudtu globoli, virides primò fuccedant, qui dein rubicandi, tandémque

Flotulis verò decidentibus frudtu globoli, virides primò fuccedant, qui dein rubicandi, tandémque

Folcults vero declerations from globoth visites printo necessaria, qui sean turnatura princentare ingiricantes & fragiles evadura, & fra aperiis tracherur facile folyuntar, ac in plares oblongos, virides, nitentes folliculos fecedunt; quibus numerofa, albicantia, exigua continentur femina: fapor intús aqueus, in cortice verò acidus.

Nascitur in locis sylvestribus Malabar, inprimis circa Cranganoor: quovis anni tempore floret Locus. fructúlque fert, ac diu frugifera manet. Ojus.

E fructibus expressus succus ventris cruciatus mitigat.

* P. I. F. 52.

2. Arbor Indica fructu aggregato conoide Cada-Pilava dicta. *
Cada-Pilava H. M. Arbor conifera, Macandou Bontii.

H. M. Radix cortice est è nigricante croceo.

Surculi superiore parte quadrangulares sunt & sulcis striati, nodulisq, extuberantes. Felia è nodulis binatim excunt petiolis crassis rotundis, grandia, oblongo rotunda, ad petiolum contractiora, inde oris rotundiulculis circumferipta in culpidem tandem definunt, textura craffa, mollia, plana, fuperne obficuro virore nitentia, fubrus pallidiora, fapore fubamaro. Cofta folii media craffa eff & albicans. Folia fuperiora in furculis minora fentim petiolis brevioribus.

Flores supra ex fructibus proveniunt petalis quaturo vel quinque, oblongo angustis, cuspidatis ita ftella formam expansis constantes, crassis, interius candidi, externis è viridi diluto albicantes, haz-

béntque pedem rotundum, longum, viridi-dilutum & albicantem. Stamma quatuor, quinque, fex, pro namero petalorum, brevia fubflava prodeunt: fylix vi-Stamma quatuor, quinque, fex, pro namero petalorum, brevia fubflava prodeunt: fylix vi-rofis, ad lumnitatem craftior, bifidus ac obscure rufescens, eftq, pes florum, per quem is trans-riols, ad lumnitatem craftior, bifidus ac obscure rufescens, eftq, pes florum, per quem is transmittitur, interius villo seu densis pilis obsitus. Gemmæ slorum oblongo-rotundæ & slavo-albi-

cance.
Frudtin in caulibus è nodulis ex adverso foliorum proveniunt, in petiolis longioribus, sesquancialbus, rigidis, viridibus & crastis, oblongi, conoides, ad petiolum crastiores, in summitate structiores, albus, rigidis, viridibus & crastis, oblongi, conoides, ad petiolum crastiores, in summitate structure de la crastica de la cra externs diffinct canceins extuberantions, ocuators, versus imminiatem immonioses, ex quotum ordi-lis genma; qua in medio oculate funt, emicant ac extuberant, funtque colore primim virid, [in genmis oculatis albicanted] dein cum maturi quoque albicantes intus carne albicante, odore cum maturi funt tetro & ftercoreo, fapore amaro. Flores qui fupra in hifce fruchbus proveniuns, cum fino pede gemmis ipfis infident, ac ex oculo qui in medio gemmarum est flylum fuum accipiunt, funtque flores semper maxime conspicui plures arche ad se invicem in summarate fructus, cateris ex gemmis inferioribus deciduis.

Semmas ex guinnis microstudo descenso.

Semmas formá oblonga & plana, ordinate jacent propius ad corticem, cum fua longitudine ad Semmas ex guina forma ex guina ferencia, ac carne intermedia à fe munio fejuncia, colore cum gemmas ex guina forma ex guina ferencia de carne intermedia à fe munio fejuncia.

Bontius fructum nucem Pineam plane referre feribit, nifi quod tam acute in conum non definat, Bontius fructum nucem Pineam plane referre feribit, nifi quod tam acute in forma Periclymeni neq, tam lapidea fir duritie, fed mollis plane, fapore fatuo aut infipido potius: flores Periclymeni ficca funt nigricante.

Malaii fub cineribus affatum comedunt ad dyfenterias & choleræ orgafmum fedandum & fiftendum; tum pectoris vitiis Athmati, Phthifi, Pleuritidi conducere aiunt, propter vim emplafticam

Bontus Confolidam Indicam arboream denominandam cenfet, quòd in Nofocomio vim fruêtis Bontus Confolidam Indicam arboream denominandam cenfet, quòd in Nofocomio vim fruêtis confolidancem in hemoptyfi non femel cum fixcess contonuantem in nemopy i non temet cum nuccena expertus ir. Fona quoq, arrotica elle air, & in vulneribis & ulceribis carnem egregiè generare & cutem cicatrice oduccre: in quam rein di quoq, ex folis arte Chymica elici potett, quod prater confolidantem qualitatem etiam quavis investrat & catoetho ulcera munda reddit.

Succus expressus cum oleo è folis Fici inferni decoctus podagræ convenit, si pars affecta eo perun-

2. Frutex Indicus fructu aggregato conoide Kaida dictus.

1. Kaida H. M. P. 2. F. I. p. r.

Frutex est spinosus & aculeatus, stipitibus numerosis, qui sepissimè transitum prebent, ac per

Fruex eit ipinolus & aculeatus, ttipitibus numerons, qui izepitime tranhtum prabent, ac per quos infpicienti celum pervium eft, terre impaêtus, nalceneft, în ripis aquarum.

Folia culpidata, longitudine quinque, fes, fepremve cubitorum, tribus ordinibus aculeorum, duobus in oris, uno in medio, munita, venis fubrilibus in longum fritata, colore viridi faturo.

Loco Florum facica ablicantes floculoles fupra exorum foliorum prodeunt, quarum flocculi feu

apites albicantes albiffimo farinaceo polline alperfi, perioli medii candidiffimi & nitentis ramulos

Fafeth he in folis oblongis, culpidatis candidis, quæ quoq, spinis in oris ac in medio munita sunt, primum involvuntur, ac soliis apertis se produnt, ex diuturniore apertione rubescentes, suntquins cum soliis involventibus odoris acris & fragrantis.

Fructus, qui fasciis flocculosis succedunt, oblongo-rotundi sunt & prægrandes, primum viridi-susce, dein vetuftiores colore rubicundo, in cortice confertis tuberculis exturgescentes, ac in fingulis tuberculis tribus aculeatis, ruffo-rubris, duris, lignosis papillis muniti, carne intus slava succu-

Folio super terram stratis indigenæ dapes imponunt. Floribus ob odorem amœnum mulieres se exornant.

Fructibus vescuntur gentiles dicti Poleas, uti & Elephantes. Foliorum fimul & radicis fuccus pro balneo maniacis fubministratur. Flores cum Santalo ac Cumino ad potiunculam aptati, fimulque comminuti atque hypogastrio inuncti genitales vires instaurant. Ex radice paratum apozema dysuriam tollit. Ex ejuldem succo deponitur coquendo oleum antarthriticum.

Lib. XXVI.

H.M.

2. Kaida-Taddi H. M. P. 2. F. 6. p. 2.

A priori hæc, ut & sequentes duæ species, in fructibus solùm differt.

Ap province, an exequencesus peeces, introductions tournated and interference frequency from a rounding specific profit p

nava; in mento caretta vacuta excetata; ac carine atoricine tarinacea; in mento noto cojunque unam rotundum oblongum [ones continentes.

E folis tenerie sexadus siccus cum faccharo fumptus dyfenteriæ medetur. Ex maturo autem _{Fires}, frucht prefilis liquor faccharo mixtus aphthis adverfaur.

3. Perin-Kaida-Taddi H.M. P. 2. F. 7. p. 5.

Fructus hujus oblongo-rotundi funt, ac minoribus nodis, qui fulcis quoq, profundis interflincti funt, extuberantes, ac in superficie cujus, nodi una papillà ruffo nigricante dotati: sunto, hi sluvo-rubescentes, ac odoris vegeti & haud ingrati.

4. Kaida-Tsjerria. H. M. P. 2. F. 8. p. 7.

Fruetus hujus haud diffimiles funt fruetubus Trjaka formā oblongo-rotundā & anguftiores, in fu-perficie bullis feu oculis extuberantibus dotati & oblongis nigricantibus rigidis fijinis in vertice bul-larum munit, cortice virid, a codoris vegeta ac grati. Sufpicor hunc fruticem florem obtinere à fruetu fejunctum feu aliquantulum remotum; proinde

& minus recte hoc in loco dispons, sed ad pracedens genus potitis pertinere. Verum quonam Au-tores nostri fructus fasciis slocculosis succedere in descriptione tradunt, impræsentiarum hic collocandum centur.

CAP. VIII.

Frutices flore composito seu aggregato è pluribus flosculis densè sipatis, quorum singuli singulis seminibus insident.

Alpum montis Ceti, five Herba terribilis Narbonenfium Lob, Al. Monspelienssum five Herba ter-ribilis Park. Al. Monspelianum five Frusen terribilis J. B. Thymeleas folius acustu, capitulo Succisso. B. Beth terribit.

Rusz est cubitum aut sesquicubitum altus, in multos divisus ramos, lignolos, foris tenues, rubentes, vel ex fusco purpuralcente cortice tectos: per quos folia concoloria ferè nascuntur, Myrto vulgari accedentia magnitudine sua, non ità penitus formà: Ex angustissimo Lut, Mytto vulgarı accedentu magnutaine lua, non ità pentus formă: Ex angultifilmo enim principio ad extremum ufu, propemodum diatantur, ubi interdum ma aut alera crena incifa obtulum mucronem efficiuht, craffa, folida, amara. Elficali extremis ramulorum plurimum, alias ad medios ramulos glomeratum congelti herent, purpurei, è tenubus (quamulis contexti. [Chiefo fimmis ramulis fingulares inharent calyces, fiquamatim compacti, interioris orbis florum Scabiofa aut Morsis Diaboli magnitudine, qui florem continent villofum & lanuginofum, ex ocruleoc candicantem in meditullo, at in ambitu omnino ceruleum.] Radix craffa, dura, nigra, lignofa. Cuncha planta (inquit Lob.) amara, & inamoeno Thymelæz aut Chamelæz guftu, aut webementiore etjannum à fexto anno.

venementiore enaminum a iexto anno.

In monte Ceti Frontiniana versis Auftrum oppofito & in mare procurrente provenit copiosè. Lecui.

Quin & in alis Natona & Gallo-provinciz locis ad mare & Auftrum devexis, & prartuptis
maximé (ut annotat Lobelius) natales fuos delegit. Nos in collibus faxofis juxta S. Chamas Galloprovincia oppidum copiofum oblevavimus.

Vim garbaricam vehemates obriaca est

Vim catharticam vehementem obtinet, nec minùs violenter purgat bilem, pituitam & aquas quam v_{Ireh} . Tithymalus. Quapropter non temere el utendum cenfemus. f.B.

2. Cattu-Schiragam H. M. P.2. F.24. p.39. Scabiosa Indica arborea.

Frutex est altitudine humana, nascens in arenosis. Radix brevis, recta, una fascia albicantium ac glandulosarum fibrarum, qua condensis pilis inter

se implexæ sunt, vestita, sapore subamaro.

ie natipie in mit retinas autorio sustanta.

Sipter, qui ex radice unus extragit, rotundus,pollicem fermè craftus, furculos è fuperiore
maxime patre emittens, corrice vinda diluto, ligno (abrubro, in medio corculo cavo, feu fungolo & albicante, corculo proximo molli, humido & fubviridi.

Foliz subinde parvis folis, qua ex corum origine oriuntur, comitata sunt, forma oblongo angusta, in inferiore parte lateribus strictis, sinq, mucronem acutum desinentia, ad margines dentata; excepta ni interiore parte tactiono mistra, ma maconimi acatanti usinizana, ao margineo deritada y ceopra parte anteriore ad culpidena, & inferiore da podiculum; i extura tenui, languda in injereficie raris, tenuibus pilis obita, utrinq, ad tactum fiibaípera, fuperné obfeuré virida, fubrus pallidiora, fapore

L'iret.

DITUCACUM. JOHNA, HOFES OROTS TURIUS.

Somina, que in foltoige capitulis numerola continentur, oblongo-retunda ac angulta, in longum
Frataz, infertis in culpidem fificita, cufpide bali capituli inferta, funque ingula iupernè in oibità
Prataz, infertis in culpidem fificita, cufpide bali capituli inferta, funque ingula iupernè in oibità
Prataz, infertis in culpidem su fisika vocum pilorum, ex cuius modio nuns fiofealus cum iuo
penicillo longui/culpirum, albentium & fubblavorum pilorum, ex cuius modio nuns fiofealus cum iuo pedunculo viridi diluto emergit, circundata. Semina cum ficca coloris funt ruffi.

Semel in anno fert flores tempore pluviolo.

Pro puffulis corporis, fi contrita cum oleo coquatur, & pars affecta decocho foveatur, conducir: in febre ex cholera orta confert delibutio capitis cum fueco qui ex ea trita expreffuseft. Semina in pulverem redacta, & cum aqua calida epota pro tuffi dantur, ac flatibus tollendis ferviunt, tuf & enceandis vermibus in infantibus, leniunque ventris dolores, ac urinam cient, partique affecta enceandis vermibus ex frigore obortis commoda funt facta ex iis perunctione cum aqua calida.

3. Scabiosa Africana anberescens seu Curresso pinulm Copiris Bona ssei Broyn. Scabiosa assimi ar-bujcula Africana cricoides, spharocephalos.

Breja.

Aror est pumila, semper virens. Virge à Breynio descripta pedales erant, teretes, penna scriptoria crassitiem pane atungentes; ligno subalbido, cortice tutelcente ex cinereo teclas, foliolisque angustifismis, triangularibus ac mucronats, Cupresses in la ramulorum, squamatr. His verò virgis argustifismis triangularibus ac mucronats, cupresses qui foliolis Erices vulgaris per-ranuli duas trés en custo gosti, praciles, valdeque steviles adnati, qui foliolis Erices vulgaris per-ranuli duas trés en customa positiva dense vestimatur. Quiliber ramulorum superiorium Strobilo, modò minulos, deculiatur positiva superiorios de più invata ramulorum densitivato. Establisco timilibes, decultatim politis densè veftuintur. Quilibet ramulorum fuperiorum Strobolfo, modò uno, medò pluribus, exiguo, orbiculari, lanuginolo & albo, juxta ramulum planiufculo, foliolífque firmiter adherentibus fibrillime feandulato onuftus, forma & magnitudine Fragorum, foquamisi autem innumeris, intus villofis, ac argenteo nitore fiplendentibus, in anteriore parte foliolum viride autem innumeris, intus villofis, ac argenteo nitore fiplendentibus, in anteriore parte foliolum viride autem innumeris procedit temporis dilaturur. Ligumon una Corretz rami faporem 'laffum & nonnihli adfiringentem, fed foliola cum ramulis ingratum, fipeline fipleme into dilatura intriblo amarore præbent.

In Aboendice huns hisforam ulteriba profecuitur & illuffrat, ramulum tum desidatum tum desi

sibaditringenem cum tantillo amarore præbent.

In Appendice hujus historiam uiteritis profequitur & illustrat, ramulum tum depičtum, tum sicum ad se ransimistum à D. ten kbyne, nomine Erica nodaligrae capitulis birtis ex parpureo sulcioris describers. Hic, inquit, affinitatem aliquam cum Scabiosis prætendere videtur. Namque Strobilorum inter squamulas Pericarpia lanuspiosa & de dura occulantur, Scabiosi arborsfecentis Cretica haudrum inter squamulas Pericarpia lanuspiosa & de dura occulantur, Scabiosi arborsfecentis Cretica haudrum inter squamulas Pericarpia lanuspiosa, se dura occupanta mora interesta praesa p

Hæc Arbuícula non ineprè mea sententia, denominari possit, Scabiosæ assinis arbuscula Astricana

ericoides, sphærocephalos.

LIBRI VIGESIMI SEXTI

PARS POSTERIOR

De Arboribus quarum flos summo fructui insidet.

Rbores, quarum flos fructui contiguus est, sunt vel eodem summo fructui insidente, vel basi fructus coherente. Quarum flos summo fructui insidet, fructu sunt plerunque ex residuo calvec umbilicato seu coronato; & dividi possibinte in eas quarum fructus pericarpio seu pulpà humidà semina vel univerla simul, yel singula seorsim ambiente constat; & cas quarum fructus materia per maturitatem sicciore & seminibus inclusis componitur. Prioris generis arbores sunt vel simulta polypyreno, vel fructu monopyreno. Quar siructu polypyreno sunt dividi possibunta in proprieta dicumus, & minore fructu praeditas, quas Basciferas cum vulgo appellamus. Quar fructu monopyreno idiem vel codem majore sunt, quas Pruniferas, vel minore, suas Bascifera anoellare liceat. quas Baccifer as appellare liceat.

 Primò ergo in loco agemus de arboribus fructu umbilicato, polypyreno, majore feu Pomifera umbilicata. His autem necessario admiscenda funt nonnulla fructu minore quarum fei, fructus cum majoribus notis genericis & characteristicis convenium. Sic verbi gratia Oxyacantha vulgaris seu spina alba, quamvis fructu parvo sit, ob convenientiam in reliquis nois ommibus cum Melpilo Aronia dieta, quantus incent patvorit, no convenientam in resiquis nois ommibus cum Melpilo Aronia dieta, ab ca minime separanda eft. Idem dicendum de alis multis speciebus Serbi & Melpili, &c.

2. Secundo, de ils agemus quarum fructus pericarpio donatus monopyrenos major, seu de Pru-

3. Tertiò,

3. Tertiò, de ils que fructu minore sunt seu monopyreno seu polypyreno, hoc est, de Baccife. ris umbilicatis pericarpio donatis.

Quarto tandem in loco eas trademus quarum fructus umbilicatus materia per maturitatem ficciore constat.

SECTIO I.

De Arboribus fructu umbilicato humido polypyreno majore, seu

De Pomiferis Umbilicatis.

Ac Sectione comprehendimus omnes arbores fructu polypyreno majore quarum flos fum-mo fructui infident quamvis vel nullum calycem habeat, vel calyx flori fuperites non fit, nè quis cavilletur arbores hic infertas quarum fructus umbilicatus non est.

CAP. I.

A. De Malo fativa. The Apple Tree.

Alum priore producta à Dorico & Holico Man pro man est, quod non modo pecus & mammillam, sed & Pom genus significat. Arbor ipsa Malus, Gracis massa. Voss.

Pomi vox latius pares quam Mali: nonnulli enim Nucem estam, qua Gracis accidium. Toms vox iacrus paret quam raass: nonnam ennu ruueni etaan, qua circes ae-prop, hoc nomine complectunut. Alii Nucerni Pomon ita diffinguant, ur Pomom ita quicquid foris habet quod edendo eft, durum inus includit, Nas quicquid foris duriore corio tegitur, intus habet quod edendo eft. Sed vulgo genus pro fipecie accipirur. Pomum auterna missi propuis misso fram & hoc invenitur) dictum arbitratur Julius Scaliger: quia fitim tollerent eorum plurima, fi-

múlque effent cibo & potui.

Malus autem, cim fit arbor tota Europâ notiffima, prolixa non indiget descriptione. Quin fi indigeret, nostram in eodescribendo operam superfluam reddit accurata J. Bauhini descriptio, quam

nonnihil auctam Lectori proponemus.

nonnun auctaun Lectori proponenno.
Arbor eli mediocris magnitudinis, ramis magis patula plerunq, guàm alta, cortice fcabro, fæpe mulcofo, obtecta, fons cinerco, intus flavo, ac lavi potitis quam afpero, materie alba, vel candicante, fragili, mediocriter dura, & variis utentilibus preferitim domeficio; parandis, ang ad torni artificum hand incommoda : radice non valdè multa, nec admodum profunda, fed in fummo ferè informa parandis cana de la fummo ferè informa de

Felia ex rotundo oblonga, vel obtufa, vel acuminata, infernè villofa magis qu'am supernè, præ-

Frins OA DOMING, See ORLING SEE ACHIMINASE INVESTED AND MARGING USERIES PER-ferrim nos, in ambitu crenata, alternatin potia.

Flores firmul multi, ex brevibus tomentofis pediculis, fiave-ofentes, candidi vel purpurafcentes, pentapetali, apicibus in medio fubflavis.

taperali, apicous initieuto nuotavis.

Infa vero Mala adeò variant forma, magnitudine, colore, fapore, maturefcendi tempore, ut dinumerare haud fit facile. In genere tamen Malum fructus est magnitudine & figura varius; quippe
merare haud fit facile. In genere tamen Malum fructus est magnitudine & figura varius; quippe
aliud rotundum, aliud turbinatum, aliud fessile, quadam etiam angulofa. Sunt etiam que ad pugni
aliud rotundum, aliud turbinatum, aliud fessile, quadam etiam angulofa. annu rounoum, annu un manarim, annu renne, que annu annu annu annu que au pugni gemni magniudinem accedum, fiun te para & mediocria, tunica omnia contecta vel pallida, vel flavelcente, interdum rubră, au ex toto, aut ex parte, rarius fubcinerea, aut ad glaucum vergente, cui caro feu pulpa fibelt miris, odorat in maturis, in immauris & fylveltribus durior: l'apore vel duici, vel fubacido aut vinoso, vel acido-dulci; in fylveltri austera att, acerba. Pediciulo suo quoda, cuici, vei inuscuo au vintoro, vei actoro-tuicii i invivettii antera ani, acerra, recutto ino quoda adharet, eo pio longitudine de craftitudine divero, è pare inferna, aque ur pluminim cavata, ranis prominente emerio: in cuius oppofito, pare nimrum fuperna, effi id quod πληθόε quidam vocant ex Polluce, alis νεφελευ umbilicus mempe feu cavitas guardam, cui intuite illiali floris refutum, ploris calys) inflote. In ipfo fructus medirullio, feu Volvas Scribonio dicta, femime latitant oblonga, Lioris catyx i innoce. In 1910 tructus medicinio, teu rorus schandino dicea jaman santani concepta altera parte obtula, alterà acuta, quà periolum (pectant, inns latenta, per maturiatem nigra, membranacis quibuldam atq, daris pelliculis (carrilagineis potitis) ceu parietibus intergerinis, fejuncta, icà ut fingula in fingulis latitent cellulis, interdum ettam gemina, quorum medulla candida, fapore

Mâl unam duntaxat speciem agnosco: nam quæ feruntur species varietates tantum sunt accidentibus quibussam, magnitudine, figura, colore, sapore, maturescendi tempore differentes.

Has autem varietates ideirco specie differen non existimo qua fationi originem sum debent,

funtque infinitæ, nullo certo aut determinato numero, cum ex semine sato novæ indies exori-

Bauhinus uterque Pomorum varietatem ex infitionum maxime, varietate ortam esse asserunt: Nos è seminibus faits varietatem hanc provenire existinamus; cum (ut * albi dixmus) in infitionibus *Lib. 1.6.19. fruchs sirculi su genme naturam sempre ferè sequatur. Non tamen negamus fruchum infitione emendari & velut cicurari, succo ex acerbo aut acido in mitem evecto.

Gggggg

Vives

Vires & Ulus.

Locus.

Mali apud nos in Anglia florent fub exitum Aprilis, & initio Maii: Fructus fuos maturant aliæ citius, aluz tardius, pracoces Julio mense & Azgusti initio, serotina non ante finem Septembris,

Amat quavis ferè loca Malus, si serventiora excipias, sed maximè temperata, aut etiam humidiaut Octobris initium. ora (ut recte J. Bauhinus) non tamen frigidiffima. Rara funt in interiore Italia & Gallo provinora de recce i namemos) non camen regionalità. Acce sait in incisco renat de Gano-provide cia ob cell fervorem J. B. Abhorrent ettam loca maritima, nec ufpiam nobis vifa in ejufinodi locis; ac nè in vicinis quidem commodè coluntur. Idem. Concludit tandem Malos temperata loca quærere, quæ tamen nonnihil ad calorem & ficcitatem vergant, ut nascantur sapidiora. Genera illa Malorum quæ C. Bauhinus in Pinace pro peculiaribus habet nobis non aliter differre

Genera III Maiorum que C. Baunnis in Pinace pro pecuniarios habet nom maior videntur quam relique varietates. Ex funt
1. Maius pumila, que potius frutex quam arbor.
2. Malus exigua pallidis floribus.
3. Malus fine femine interioris in fructu.
4. Malus non florens fructificans tamen; quæ duæ fipecies funt degeneres feu monftrofæ.
4. Malus non florens fructificans tamen; quæ duæ fipecies funt degeneres feu monftrofæ.

Malus folio Pyri. Malus flore pleno. Natura lufus est, ut in Ceraso.

Mala fylvestria, Persica, &c. quæ & alba & rubra, & majora & minora. De his tamen paulò

Vires Pomorum variz funt pro saporum varietate: Acida, acerba & austera aftringunt ac pro-inde alvum fistunt; verum cum butyro coeta cibum sebricitantibus przebent commodum, inquit

Dulcia funt naturæ calidioris & laxantis.

Subacida seu vinosa naturæ sunt mixtæ, conveniúnto, ventriculo & cordi.

J. Bauhinus Aristotelis sententiam probat, ut Poma ante cibum sumantur. Sumpta enim, inquit, ante cibum facillime alvum folvunt; at si post cibum, nihil sere aliud quam instant, & status excitando molestiam creant stomacho, ut proprio periculo didicimus. Nostra experientia commodiffimum tempus edendi poma non est matutinum ante prandium, cum ventriculus plane vacuus eff & jejunus, ob cruditatem & corem, uti nec ante comam ob candem rationem: at nea, flatim à pranto aut cena, fed dus au tribus ribus, quattorve horis post utraiblet refectionem, cum ventriculus nondum penitus exhaustus est, nec nimis repletus. Poma fané funt fungosa & spongiosa, que injecta aqua innatant, contra Pyra refidunt, unde Poma difficulter in ventriculo conco-

Pyra five cruda five cocta faciliùs fero, meliúfque digero, inquit Idem. Quamvis autem Poma ventriculo frigidiori & hamidiori fortaffe noceant, calidiori tamen & bi-Quamvis autem Poma ventriculo frigidiori lioso apprime conveniunt, & alvum facilem reddunt.

Omnibus ferè Pomis commune est, quòd succus expressus admixto pauxillo Croci ebibitus veneno

adversatur, & ventris animalia pellit.

Punctionibus lateris Camerarius inducit cataplasma ex pomo dulci, cui thus contusum inditur, at finul affentur. Idem ad pulveris pyrit empyreuma extinguendum pomum dulce in Plantaginis lat-folke aqua coquit ad tabitudinem, dein cum lacte facto cataplalmare vulneri inducit.

Nos in quoridiano ufu habemus, ac magni facimus experimentum quod è Pomis in aqua coctis paratur, & pulmenti feccie oculorum inflammationibus imponitur. Poffiint & ex lacte ocqui, yel caprino, vel muliebri, vel ex aqua rofac cuphraf, vel ex alia aqua fiigida. Ego tamen feliciter taprino, vel muliebri, vel ex aqua rofac cuphraf, vel ex alia aqua fiigida. Ego tamen feliciter taprin some medicamentum expertus fium, etiam fine lacte. 7. B. Noftrates non minore comtapris of the company of t

modo pomum putridum oculorum inflammationibus & tumoribus quibulcunq, imponunt. Memomodo pomum putridum oculorum inflammationibus & tumoribus quibulcunq, imponunt. Memorabile eff experimentum quod refere Simon Paulus, Quadrip, Botan, Claffa, p., 82. Recordor inqui honeftilimam matronam mihi faffam, fibi à Lithotomo quodam Strallundenfi femur gangraria correptum, omnino reflitutum effe poltquam illius fualti poma patrida contufa, & fine ullius liquoris affilione cocha, cataplafmatis forma femel art, iterum applicunifer.

Gelnerus in vinis pulmonis & dylpnea Malum affum excavatum, & drachmâ thuris repletum, felici cum femelia, consedendum delir.

felici cum successu comedendum dedit.

Denit, poma comelta, fyrupus, de pomis fimpl. & compositus cor exhilarare ejus(q, palpitationi & fyncope conferre, inq, morbis Melancholia: summopere prodesse creduntur. [Casp. Hofmannus, quod tantis laudibus par fit fyrupus de pomis fe vix credere scribit.] Pomorum etiam usus est ad

nobilem illam confectionem Alkermes.

Caterum Poma commodiffime affervantur in loco frigido,& ficco potius quam humido, in acervum eriam congesta. Verùm ne à frigore nimio congelentur diligenter cavendum: ideoq cùm gelu vehementius ingruit, vel ffragulis injectis, vel copiolo ftramine, (quidam Avenaceum pracipuè commendan) contegenda lunt, vel in cellam fubterraneam profundiorem recondenda; ubi a gelu ettam veltemenufilmo ura & illafa latitant; ur plurimorum experientia conftar.

E Pomis consulis & prelo hispects fuccus exprimitur, qui pofiquam fermentatus & partibus he-terogeneis fecrets probe defrecatus & clarus evalerit, potu idoneus redditur, nec vino multim infenor fapore aut viribus. Variat autem pro qualitate & ingenio Pomorum ex quibus efficitur, ut

Pomaceum parandi modus fimpliciffimus nobis omnium optimus videtur. Succum expreffum vale fatis capaci & aperto exceptum tandiu restare sinas, donec faces craffiores subsederint, & efrate lans capat e aperto exceptunt canon retate intas, softe rates transfer introducing ex-fervedore incipat; deinde in dolum claufum & opercularum, cervifiari aut vinanti finnle infun-das; ubi cum fele purgaveru & partibus heterogenes fecretis & ejeĉis clarus evalerit, (quod men-fis unus minimum fipatium poftulat) in ampullas vitreas tellacedive angulti colli & oris exhaurias, casa, bene obturatas in cellam aliúmve locum frigidum recondas. Hoc modo paratum & asservatum Pomaceum in multos estim annos durabe incorruptum, nec in vappam aut acetum degenerabit; qun fi ex Pomis electis, & boni fueci fiat, generofum & lene experiens, quoque vetufitis

Lib. XXVI. De Arboribus quarum flos summo fructui insidet.

eò ferè melius. Nonnulli ut liquor clarior & defæcatior evadat, è doliis exhaustum in nova transfundunt, & aliquantisper denuo restare faciunt.

Infinitus essem si omnes Pomorum usus in cibo & medicina enumerare aggrederer. Sufficiat dixisse omnium apud nos nascentium arboreorum sætuum longè utilissima esse, nec sine insigni detrimento iis carere posse humanam vitam.

Pomorum Anglicorum laudabiliorum varia genera.

Quamvis Pomorum numerus (ut diximus) incertus & indefinitus fit, celebriores tamen species feu porius varietates, qua pracipuo apud nos in honore & pretio funt, recenfere non ab re fuert. Cum enim Poma Anglica, palato nostro arbitro, bonitatis & nobilitatis palmam Europæis omnibus Cum enim Poma Anguca, pataco notito annuo, contatus e nomitats paimam Europass omnibus praripiant, cur non & nos aliorum imitatione Patria noftra in hoc genere divinia explicemus, nec minore quam alias terras optimorum fructuum proventu eam abundare oftendamus? At nec initilis erit ejulmodi enumeratio iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum, ut vilituitis erit ejulmodi enumeratio iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum, ut vilituitis erit ejulmodi enumeratio iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum, ut vilituitis erit ejulmodi enumeratio iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum, ut vilituitis erit ejulmodi enumeratio iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum, ut vilituitis erit ejulmodi enumeration iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum ut vilituitis erit ejulmodi enumeration iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum ut vilituitis erit ejulmodi enumeration iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum ut vilituitis erit ejulmodi enumeration iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum ut vilituitis erit ejulmodi enumeration iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum ut vilituitis erit ejulmodi enumeration iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum ut vilituitis erit ejulmodi enumeration iis qui Pomaria conferunt ad delectum fiirpium faciendum ut vilituitis erit ejulmodi enumeration ii ejulmodi enumeration ii ejulmodi enumeration en bus & fattuis fructibus rejectis, nobiliores duntaxat, & opimo fucco prægnantes, quæ pari facilitate, utilitate autem multo majore plantantur, admittant.

1. Poma molliora & fugaciora, mensis secundù instruendù idonea, quorum nonnulla præcocia.

1. The Ginetting, of Juneting, Pomum Ginettinum, quod unde dictum fit me later. Eff illud omnium apud nos nascentium Pomorum initium, ut precocissimum ità ferè minimum, quibus notis ab aliis discretu facillimum.

2. The Margaret, og Magdalene. Margaretz feu Magdalenz Pomum; mihi ignotum, hoc faltem nomine.

usem nomme.
3. Æle King-Apple, Pomum regium.
4. Æle Kromatick, og golben fiusketting.
5. Æle Flav: Apple. A Lino denominatum, neścio ob quam rationem.
6. Æle Egite: Apple. Fomum Aromaticum ab odore & lapore. The Summer Queening. Pomum reginale aftivum, nonnullis Caryophylleum. The Gil-

Ip: Hower apple, ab odore dictum 8. The no no further, of Cate head, i.e. Caput felinum à figura & magnitudine denomina-

tum; Omnium, mihi falem cognitorum pomorum maximum, nec tamen fucci illadablis.

9. Che Golben Dippin. Pippinum aureum,chryfomelum. Multa funt apud nos Pomorum genera Pippini nomine infignita à Gallis fortè mutuaro. Quodnam autem genus Londinentes hortulani, qui Catalogum hunc dederunt, hoc nomine intelligant non fatis (cio: nam quod apud nos in Effexia hoc Catalogum hunc dederunt, hoc nomine intelligant non faits (aio: nam quod apud nos in Effexia hoc nomine colitur, pomum eff exiguum, fublongum, luceo aureóre per maturiatem colore, unde & nomen, ni forre ab excellentia aut dignitate & pretro fino ità dictum fit, carne firma, folida, & ad ver ufiq durabili, unde pomis affivis feu fugacibis accenferi non debet, quamvis etam inino hyemis crudum efculentum fit. Ad omnes culma ufus praffantifimum habetur, & Pomaceo conficiendo egregium. Hoc nonnelli GEP Sarfotto 9 injunit vocat. Certe faita frecies eff quam Parkinionis Che Sarfotto 9 injunit vocat. Certe faita frecies eff quam Parkinionis Che Sarfotto 1 initia (prese effective proprieta de consideration).

us quam optumum icrum. 10. Eft. Good Bouletnife, of Bontrabue. 11. The Biant-apple. Gigas, ob magnitudinem forte dictum. 12. Efte Bonnemater. Pomum aqueum, olim apud majores noftros celebre. E majoribus eft, exterius albicans, succo pragnans, acido, grato, & nonnihil una amaricante.

13. The Summer Pearmain; quod nomen Pyrum magnum aftivum fignificat, cujus rationem non assequor. Magnitudinis media est, exterius rubro striatum, carne firma, sapore de-

14. Che Kirton Dippin, or Bolland Dippin. Pippinum Kirtonianum five Hollandicum. Parvum eft, deprefium, & in latitudinem diffulum, umbilico lato, unde & Dipade en in Suffexia dicitur, dalci & pungenti acore inprimis commendabile.

15. The Orange Apple. Pomum Auraniacum feu Orangianum.
16. Dummer Delle boon. Bellum & bonum affiyum, ut nomen ità & fructus Gallicz originis

est. Aspectu pulchrum, media magnitudine, colore slavicante.

17. Che Parabise Apple. Pomum Paradislacum. Visu pulcherrimum & speciosum, colore

17. Che Parabile Apple. Pomum Paraditacum. Viu pulcherrimum & Ipeciolum, colore flavo, verum carne levi & Ipongiola, fapore dulci amaricante, minis laudabile.

18. Che Famaguiffa, & Cypri infula metropoli nomen adeptum, force quid inde translatum.

19. Che Gobling. Pomum cochle. Externe albicat, è latere foi obverio rubore perfutum; cuticula lavi, quam à cochione facile extui. Crudum vix editur ob duritem & acditactem, fed cochum vel cum cremore lactis, vel cum aqua rofacea & faccharo comefhum inter laudatiffium fercula halaterate a valificare vel actual devide Greiting & facile comprehendir.

habetur. Avullione vel ramulo decifo feritur & facilé comprehendit.

20. At nec omittendum est in hac Catalogo Epe Coffart apple dictum, quod tanta olim zstimationis fuit, ut Melopolis per antonomasian quandam id nominis inditum suerit. Nam Costartimongers' eriamnum hodie dicuntur.

mongress examman nous un canan 1. Tandem nec nobs reticendum, nec à pomario excludendum Pomum **The Song in tuine**, 21 eft, Offe vino intinces, dictum. Quamvis enim carne fir molli & fungola, nec lapore precipuo,

Lib. XXVI. De Arboribus flore fructuque aggregato.

1449

2. Poma quædam provinciis nonnullis peculiaria; quæ locis suis natalibus laudatissima habentur, & aliò translata ferè degenerant.

1. The Stockin apple, og Stoken apple ab oppido Stoke nomen forte adeptum, in Herefordia celebre

2. The Golden fienet. Pomum renatum aureum, Hartfordie proprium.

The Darling. Pomum delicatulum Ceftriz. The Angels bit, i. e. Buccea Angelica Worcestriz pracipuo in honore.

5. The Darbep apple. Pomum Harveianum ab inventore Gabriele Harveio Doctore nomen fortitum, Cantabrigua îuæ delicia. Grande est, colore è viridi albente, maculis plerunq, nigris infecto; vix ultra natalitia Christi durat.

6. The Quarrington Devonix.

3. Poma Hyemalia, & durabilia.

1. The Winter Queening. Pomum Reginale hybernum, è lata basi in rostrum acutius produciur: carne sirma & solida, sapore Caryophyllum redolente. 2. The Quinter Apple. Pomum cydonites seu cotonei fornă. 3. The Winter Pratmatin. De cognomine zslivo diximus superius. 4. The Done-stuth. Pomum incomparabile. 5. The Petaling. 6. The Meather-toat. Pomum duracinum seu duricorium, si tâ loqui liceat, cupus non curis tantum sed & pulpa toa dura chi: nonnullis The Winter Applin, de st. Joanninum hybernum dictur. 7. The Done-stop. Velus Rex Pomorum. 8. The Lugining. 9. The Julia superium dictur. 7. The Done-stop. Velus Rex Pomorum. 8. The Lugining. 9. The Julia superium sup carne firma, & folida, succo pauco & bene concocto, sapore optimo, per totam durant hyemem, & saporis gratiam retinent. 15. The Winter Fillet of Wiolet. Pomum violaceum hybernum. 16. The Winter Belle & bonne. 17. The Baken pin. 18. The John apple, or Deur ans, i.e. Ponnum Joanninum seu biennale. Pomorum omnium durabilissimum eit, & cum alia ang, i.e. Pomum Joannium seu biennale. Pomorum onnium durabilismum ett. & cûm alia poma mollescre & corrumpi incipiunt, maturescit & csiu opportunme vadit. 19. Afte BOcht. Burry. 20. Etg Binter Arch. 21. Etg Flower of Bent. 21. Etg. Binter Chent. 23. Etg. Binter Chent. 24. Etg. Binter Chent. 25. Etg. Binter Chent. 25. Etg. Binter Chent. 26. Etg. Binter Chent. 27. Binter Chent. 26. Etg. Binter Chent. 27. Etg. Binter Chent. 28. Etg. Binter Bestevant in Ecundum, sive magnitudinem, sive saporem, sive durabilitatem spectes, Pomum Pippinum simpliciter & Pippinum album dictum, Fiscariem Renatum [the finet, j. d. Gallis mutuato nomine: deoque non omittendum suit, at nee ultimo in loco ponendum. 30. Locum etam aliquem, ne dicam principem, sive vendicat Pippinum Canianum, quod practico majus et & sicuculentus, pythemee profindius deperfo, saporis tamen gratia nostro judicio ei cedit. 21. Nec prostis rejiciendum Pippinum Gallicum, Etg. Etg. Binter Bin The French Pippin. Pippinorum dictorum maximum, quod quamvis carne molli & fungola fit, sapore tamen grato palato arridet, & quod mirum diu durat.

4. Poma Pomaceo seu Cidra conficienda maxime idonea.

1. The fied-Arcal, i. e. pomum rubro striatum, omnium optimum habetur, quanvis gustui minds gratum it, & ad sylvestrium ponits naturam accedat. 2. The Whomsberry (rad). 3. The Golden Pippin, de quo iam dictum. 4. The Genmet-moil. 5. The Woshibura-apple. 6. The white and red Hastlapples. 7. The John apple. 8. The Onderleast. 9. The Montre fillet. 10. Elliots. 11. Stocken apple. 12. Vinter-Scale. 13. Clarethancapple. 14. Artica Apple. 15. Richards 9, O Zange Apple. 16. Coling apple. 17. Divide apple. 18. For which 19. Pippins and Hearmains mixt. 20. The Gilly Source and

Catalogos hosce Pomorum, ut & Pyrorum, Prunorum, aliorumq, fructuum, nunc dierum præcipuè celebrium ad me transmisse D. Tancredus Robinson, quos dictantibus peritissims nonnullis & expertissims hortulanis Londinensibus à se consultis in nostram gratiam conscripsit.

A. 5. De Malo sylveftri sive agrefti Anglis. The Crabtree, or Wilding.

Arridet nobis Scaligeri fententia, quam ex Platonis Timzo haufit, nimirum fativas omnes arbores olim fuiffe feras, neq à feipfis mifi cultu differre, translatanq, Malum agreftem ex feris locis cultu miteleere, quod non ineret, inquit, fi natura effet fera aut fterilis. Verum hoc intellectum volumus de arboribus quales nunc funt postquam, Adamo è Paradiso excluso, terra maledicta est, non quales initio à Deo creabantur.

Quicquid tamen de hoc sit, neq enim mordicus hanc sententiam tuemur, Malus agrestis atque ejus fructus in tantum differt à mitium genere, ut meritò velut distincta species haberi possit. Eam

autem J. Bauhinus sic describit,

Minus ferè procera est quam lativa, tortuosior, ramosior, strigosior, materie, ut putatur, duriore firmioréque. Multiplex illa ramorum & furculorum incondita divifura agreftem & incultum habi-tum facile oftentat. Sed & ftolones tam è caudice quam e radicibus luxuriantes ut neglectum cultum, ità & propria rigiditate fylvestrem naturam produnt. Folia quam fanvæ magna ex parte minora, contrictiora. Flores fativis fimiles, fed fere minores, egregie odorati, interdum fubrubelli. In fructu differentia pracipua, qui parvus & raro Juglandem aquans, magnitudine ferè Melpili, fed

figurà rotundior, longiusculo ac tenui pendet pediculo, cortice scu cure viridi, tandem & flavescente quorundam eriam pulchrè rubente. Sed nec substantia mollitie, nec saporis convenienti à unquam ad fativa accedunt, ac nè quidem ad infimæ notæ acidiffima vel austera : tanta pollent adstringendi

Malorum agreftum non minis quam hortenfium & cultorum plures habentur species, quæ pariette enumerari nequeunt, nec si polient operapretium de cultorum plures habentur species, quæ pariette enumerari nequeunt, nec si possen operapretium id foret.

Florent cum hortenssibus serè, aut paulo ettam serius: tardius ettam maturantur, nempe Octobri. Tempur. In sylvis & sepious frequentes occurrunt non in Anglia tantum sed ettam in regionibus transsmentes. Leur.

Flustus webengenes authorus est neithus 82 adhi ingen per minis service de consults recolorumes. Fructus vehementer aufterus est, acidus & adfringens nec minus fucus é contuis pralo expres fis, cuius ulus frequentissimus est in Anglia, Gallia, Germania, Acesi loco, Agrésam nonnulli vo-cant. Repositum per annum aut etiam plures asservant. Psices eo codos firmiores sieri & sapidi-ores existimant Galli & Germani, quod nobis etiam probatur; inquit J. Bauhinus. Succum hunc Dertjuiter, i.e. viridem succum appellant nostrates, à Gallis mutuato nomine. Cum sore cerevisse successive si inconsecutive de devents income focum esticine si inconsecutions quantities.

sperjuire, i.e. vindem incourt appellant notitates, a Gallis mutuato nomine. Cum nore cerevitize mixtus & impoltus utilis et adversis ignem factum, (achiem, inflammationes qualcunq, Oculis inftillatus eorum inflammationes & lippitudines (pecifica proprietate fanare creditur. Ad Scrophulas, R Succum Pomorum agrefitum calefactum, ulceribus diligenter eo lotis & purgatis lanam nigram oleo è petibus bibulis priis humectatam impone. D. Hulfe è MS nondum edito.

Malsu Indica pomo angulojo Carambolas dičla. Tamara-tonga feu Carambolar H. M. Caram-bolas Park. Carambolar Atoffa: J. B. Mala Geonfia fraitu ečtangulari pomi vulgaru mag-nitudine C. B. ervonei, Futuku enim quadaragulari efi, aut penatgonu.

Ad duodecim aut quatuordecim circiter pedum altitudinem excrescit. Caudex pedis mensuram in ambitu vix superat, multisq ramis in orbem diffusis donatus est, cortice scabro & susco obdu-

&us. Lignum albicans, medulla intus albicante & molli refertum.

Similiter radix albicans, nigricante cortice tecta. Folia ordine parallelo ramulis inharent. oblongo-rotunda, acuminata, craffa, mollia, glabra, viridia, fuperné filendentia, infernè nequaquam: Odore fylvestri, sapore amaricante & adstringente. Flores racematim ipsis ramis inhærent, atq. è calvee rubicundo in quinq, lacinias secto prodeunt, quinq, tenuibus, oblongo-rotundis, purpureis foliis constantes, quinq, in medio albicantibus staminulu, stavescentibus apicibus dotatis præditi: sapor iis subacidus, odor nullus.

Fructus oblongi, umbilico exiguo, at eminente, in vertice praditi, quinque angulis crassioribus fulcati, qui tamen in medio eminentiores funt, juxta utrumq, caput non tam evidentes, cortice tefulcati, qui tamen in medio emmeniores lunt, juxta utrumo, caput non tam evidentes, cortice te-mui, undo, carria rachifime dahrente, glabro, nitente, primum viridi, dein flavefenne cindi; carne primum albicante, deinde eddem flavefenne, tenera, fucculenta, faporifque primum acerbi, dein acido-dulcis & fuavis inus referti. In pentagono ejis meditullio decem latitant (emisa oblonga, altera parte obrufa, altera acuta, rufa, glabra, membranaceis quibufdam arq, duris pelliculis, feu pa-rienibus intergerinis, uti in malis, fejunda, ità ut gemina in fingulis latient cellulis. Garcias & Acolta fructum quadrangulum faciunt, in quatturo velut partes divifum, majufculi ovi

gallinacei magnitudine.

In hortis & pomariis seritur: ter singulis annis sloret & fructus exhibet maturos, Sobole aut se- Locus. minibus fata à primo triennio ad annum quinquagelimum ufq, trugilera eft.

Succus è radicibus expressus & assum quinquagelimum febrilem competici. E folisi contusts cum Oryzæ Virez.

Succus e raducios expreuses e anumprus artum reoniem competer. E foiss contuits cum Oryzz infuío cataplasma conficitur, quod tumores quolcuna, posenter emolit à resolovir e se cisidem in Oryzz infuío decoètis aut maceratis egregium sit decoètum vulnerarium. Succus è succition in Oryzz infuío decoètis aut maceratis egregium sit decoètum vulnerarium. Succus è succition sexpression superium, pioram, similesque affectus cutaneos sanas, fi lineis parti affecte subinde admoveaur; idem, si cum adulto Nucis Indica vino (quod vulgò dragae dictium) propinetur, alvi cruciaus lenis, & diarrheam fistit. Insuper è solis sis contus se cum succo e Palmæ storibus expessiones melantes. E metitione serviceus se succition successiones melantes que dissensationes melantes. presio cataplalma paratur, quoi inflammationibus quibicinon, medetur. E fructibus exficatis, & cum foliis Beele contus pulvis fit, qui cum Nucis Indica vino adulto propinatus dolores parturientium promovet, necnon fœtum mortuum & secundinas expellit. Fructus maturi in deliciis comeduntur, immaturi verò saccharo vel muria & aceto condiuntur.

E fructibus immaturis fuecus exprimitur, qui in vestes incidens suo acore colores exedit; atq, adeo ad maculas quascunq, è linteis delendas frequenter usurpatur: colores etiam ad lintea tingenda ex eo parantur: necnon cum fructibus immaturis Auri-fabri vasa argentea decoquere & depurare

Dux sunt species, qux inter se vix distinguuntur, nisi quòd altera dulcissimi plane sit saporis. Folia in bac arbore pinnata esse videntur, plaribus pinnarum conjugationibus media costa aduexis cum impari in extrema costa folio.

7. Malus Indica fructu pentagono, Bilimbi dicta. Bilimbi H. M. Billing-bing Bontii. H. M.

Arbufcula eft humilis, octo aur decem circiter pedes alta, caudice tenui, ramis in orbem diffufis eleganter ornato, qui cortice atro-viridi, primàm hirfuto, & finins tenuitimis fubafpero, dein glabro obducti, atq, molli & albicane medulla intus referti funt. Lignum tamen prædurum, albicans, infipidum, inodorum. Redis fimiliter albicans, rufo cortice tecta.

Folia pinnata; pinna seu soliola singularia oblongo teretia, crassa, mollia, viridia, supernè splen-

dentia, inferne nequaquam, odore suavi, sapore subacido.

Flores non furculis foliofis, at ipfis ramis, necnon toti candici inharent numerofi, & quafi in fascias spithamam longas collecti, atq, è calyce rubicundo, in quinq, lacinias acuminatas secto prodeunt, quinq tenulus olongo tentelus, inperio color purpure, inferire palliciore intentibus re-flexis foliis conflantes, decem in medio rubicundis flaminibus, albicantibus opicibus ornatis mediam Gggggg 3

Vires.

Locus

Vires.

Lib. XXVI. De Arboribus flore fructúque aggregato.

floris cavitatem & albicantem umbilicum occupantibus, quorum quinq, clatiora extra florem prominent, quinq, verò breviora funt: odor violaceus, fapor fubacidus & gratus.

nent, quinq, verò breviora funt: odor violaccus, lapor tubaccus & gratus.

Fruthes, qui etiam plures finul floribus fuccedunt, fruchibus Tomer-tenge planè fimiles, oblongorotundi funt, von gallinacco magnitudine respondentes, quinq, angulis craftioribus fulcati, corrice
tectundi funt, von gallinacco magnitudine respondentes, quinq, angulis craftioribus fulcati, corrice
tectual un illa, nifi quod hace primitin viridis elle dicatur & twarum carin haud abtimilis, ille
femper vitidis fit. Semira in fingulis callisis latienti fingula, interdum etiam gemina.

France for the composition of the proposition of the proposition of the forest proposition of the proposition of the proposition of the forest proposition of the proposition of the forest proposition of the forest proposition of the proposition of the forest pro

ret fructúlque fert, atq, à primo lationis anno ad quinquagefimum & ultra frugifera est.

Eaflem vires & usus habet cum præcedente. Fructus autem quanvis maturi subacidi gratique sint saporis, immaturi tamen acerbi, adeò ut stupor dentium ex acidorum est contractus hise truentre 140013, minimater autori accompany de Bontius adnotavit : qui fe ex ejus succo syrupum conficere solere Gribti adverfus hepatis intemperiem calidam, & fanguinis phlogofin.

Lo etiam utimur (inquit idem) cum Oryzz non decorticata decocto, quod Padii vocamus, egre
Eo etiam utimur (inquit idem).

gio juvamento in febribus ardentibus & continuis; tum fiti fedandæ optimè confert, choleræ quoq.

impetum fiftit.

8. Neli-pouli seu Bilimbi altera minor H. M. P. 3. T. 47. p. 57.

Duz sunt hujus spècies (potius sexus) quarum altera quanquam floret, nullos tamen fructus sert, & peculiari nomine Ala pouli dicitur.

Ad octo aut decem circiter pedum altitudinem excrescunt.

Candex albicans, pedis menfuram in ambitu vix fuperat, multifique furculis foliofis, glabris, viridibus, in orbem diffuis donatus, cortice craffo, furvo, intufque purpureo obductus.

Radix purpurea cinereo tegitur cortice, ac fuccum fillat lacteum; fapor acris, odor nullus.

Folia foliis Bilimbi plane fimilia, pinnata,

eous nous pausses munas, puntasa.
Sim nous pausses munas, puntasa.
Sim nous pausses munas pausses paus pausses pausses pausses pausses paus pausses pa purpureis, atq, in ftellar modum expansis foliolis constantes, octo aut decem in medio albicantibus fibras praditi. Odor suavis, sapor subacidus.

пете режип. Соот посто, наст письения. Fructus qui floribus fuccedunt, ramis lignofis quoq, racematim inharent, plano-rotundi, Cerafo migo majori magnuudine refpondentes, fex octove angulis fulcati, glabri, fubvirides, nitentes ac migo majori magnuudine refpondentes, fex octove angulis fulcati, glabri, fubvirides, nitentes ac nigro majori magnitudine respondentes, sex octove anguiss tulcats, glabri, tubvindes, antentes ac pellucidi, umbilico concavo exiguo in vertice ornati, necnon carne fucculenta (Prunorum carni haud absimili) sibacidi gratique saporis insus referri, ac pelliculatemi, undiq, carma arcè adhærente, cincti. Intra carnem officulum continetur, quod nucleum includit callolum, oblongum, è sex, octévos seminibus, tenuis cuticulæ ope inter se junctis confiantem, que detrada ha ce pellicula configicament, oblonga, superné rotunda, inferné plana. Hi autem fructus subacidi & grati in deliciis habentur, & in edulis usurpantur, necnon faccharo aur aceto & murià condiuntur, vel in furno excessival de la considera de la servicio de la considera de la consider ficcati ad varios usus servantur.

Crescit ubig, in Malabar & Canaria, sobole aut seminibus in hortis sata: per totum annum

Creter uneq, in Manual Contains about a substitution and quinquagefimum usq frugière est.

Radix hujus arboris cum semine Sinapis & cumini contusa atq. exhibita womitum ciet, alwimque Mann migo atomo com real Tames-tongo la fulfrepeur, nimium alvi flaxum compelcit de dyfineam fanat: a trerò cum frudu Tames-tongo la fulfrepeur, nimium alvi flaxum compelcit de dyfineam fanat: E folis cum aqua communi decolum conficiur, quod fudores movit, ac variolas expellit. lanat. E tonis cum aqua communi accocum connectur, quou nuores intoris, ac variotas expellit. Ex eifdem etiam cum Croco Malabarico (quam Manys-Cove indigenz vocant) in aqua decodis balneum fi, quod quibulcunq, membrorum doloribus potenter medetur. Ipfi autem fructus fum-mopere refrigerant, atque ideo ad fitim ingentem in febri continua compelecandam perquam utiles

nunt.
Malus Indica Aeofre, Ber Gerzie, quam C. Banhinus Malum Maluccensem nonnihil spinosam
vocat, ad Prumierum potius genus pertinere viderur. Fruetus enim ejus Zizyphis similes esse

Mala Guianenlia C. B. Pinas, quæ totius mundi poma fuperant, nec ullibi meliora quàm in Guiana. Part. 8. Ind. Occident. Qu. annon fructum Ananas intelligant.

Mala Americana Pyri specie C. B. ad Prunorum potius genus pertinet, & Prunus Americana pyriformis nostra sententia rectiùs dicitur.

CAP. II.

A. 1. De Pyro Angl. The Pearstree.

Pyrus à not, id est, ignis dicitur, quod fructus ejus slammæ instar è lato in oblongum fastigietur, v in i transit ut à sou est sio. Verium quomodo seribendum sir Pyrusine cum y, an Pirus cum i, inter eruditos non convenit. Optima Plinii exemplaria ubique Pirum habent cum i. Alii Pirum à Graco **ano deducunt, truncato capite, ut in multis aliis, se infero R. quomodo à usianu est coriandrum, à soin slagro, à nose pures. Sed unde **ano an ab Apia regione, id est, Peloponneso, an hace à **ano quo que restinativa videnti.

Ur Mali i de Pyru unam duntaxas speciem agnosco ob rationes in capite de Malo dichas.

Est autem Pyrus stava, (describente J. Bauhimo) crasso eque resto se simplici caudice. Altius gulm Malus affurgit, sed minus sit patula, ramis, is foue olumis. surrectis pocius quam laterorsim

quam Malus affurgit, sed minus fit patula, ramis, issque plurimis, surrectis potius quam laterorsum extensis, cortice quam Mali scabriore est, materie firma satisque tractabili, præsertim ad typos &

sculpturas apta, item ad tornum & alia, ex pallida rusescente, quæ siccata magis etiam rutila sit. Folia circinata ferè, vel excircinato oblonga, marginibus æqualibus feu minimè incitis aut crenatis, eorum figura pro specierum diversitate variante, longiusculo pediculo harentia, superne lavia, splendentia, infernè asperiuscula, albicantia, alternatim polita. Flores ferè quales Malo, pentaphylli, albicantes, apices purpurei. Fruitsus, hoc est, Pyra pane omnia, turbinata, circa pythmena crassiora, & velut in Pyra-midem fastigiata, in qua tamen figura multum variant, simo non onnes cam observant carne quam Malorum denfiore, satis succosa, sed plerunque acerosa, prasfertim circa media, ubi semina foris nigra, intus alba, qualia Mali, cellulis coriaceis distincta continentur; pediculo ferè quam Pomorum longiori. Colore multum variant, quemadmodum & sapore: In genere non tam vividus his color qu'am Malo; neque cute tam lavi contecta, fed aliàs virenti, alias araneofa, alias fub-flava, tarnis rufeficente, utplurimum obloleta, & leviter feabra. Sapor ved duicis, vel acidus, vel au-ferus, vel acerbus. Arbor caret [pints. Radicem haber profunde àctam (ut feribit Theophraflus.)

Pyrus in senectute fœcundior, autore Theophr. & experientia toste. Пасобласний dicta est, h. e. è radice emittens pullum: huic enim longè etiam fubter terram productis radicibus stolones enascun-

tur. Salfis offendi aiunt.

Pulpa in hoc aliisque fructibus esculentis quibus data est, non tantum ut Animalibus in cibum cedat à natura concessa est; sed etiam ad seminum præsidium: quæ etsi coriaceo amictu donata fint, melius tamen & felicius intra pulpam, vel putridam etiam, tota conservantur hyeme quam ex-

Pyra pleraq, calculofa funt, ideóque à nonnullis calculo in humano corpore generando idonea putantur & ob id in cibis damnanda.

Pyrorum non minus quam Pomorum genera, seu differentiæ numerosissimæ sunt, aut verius novis quotannis productis & aternum producendis infinitæ: nec tamen omnes quæ etiam nunc extant varietates enumerare cuiquam facile nè dicam possibile suerit, cum unusquisq ferè pagus quadam genera peculiaria habear. Sunt quadam fateor in unaquaque regione aliis celebriora & paffim cog-nita, in Gallia scilicet, Hispania, Germania, Italia, Anglia, qua recensuere Curtius, Dalechampius, indiellius, Martholus, Carlapinus, Aug. Gallus, Cordus, J. Bauhinus, Parkinfonus, Hortulani Gal-lici auche, Agiique, ad quos Lectore qui ea fre fedificara remiano. Duo tamele pare a inipore in auche, Agiique, adatexat, Gel & Gallos, & Ealos & Garnanos dudum celebria, net minore in pretio & honore hodie etiam habita, indicta præterire nequeo: Ea funt,

1. Bergematia, à Bergamo Italia urbe denominata, fucco saporeque egregia, rottindiore forma, colore herbaceo, qui nec dotem referat. Autumno appetente maturescunt, verum non diu durant, nifi paulo ante plenam maturitatem colligantur, & commodè reponantur, five cocta five cruda edantur utriq, esui jucundissima sunt, inquit Curtius. Verum inutilem operam navant qui ea coquunt, fiquidem crudorum fuccus omnium non dico pyrorum, sed fructuum in Anglia nascentium, palato nostro sapiditsimus est, & ut ita dicam, ditissimus.

2. Boni Christiani dicta. Serotina hac, uti in Autumnum durent, amplissima, cucurbita figura, herbaceo colore, subnigro, succo dulcissimo, ut etiam cum senuerint crudæ per orbiculos in latum tenuiter dissecta, addità aqua rosacea & saccharo edantur. Per summos enim calores refrigerare perhibentur, ut ægris etiam contra ardores præbeantur. Curt.

Pyrus loca temperata amat; in californbus, ut Ægypto, referente Theophrafto, pauca oritur. Leen. Leto folo gaudet, noc tamen glarofolum afpernatur, ubi Mali non proficium. Nihil frequentius Germaniz, Galliz, fed preferim Septentionis plagis, Belgio, Northmanniz, Angliz.

Pyrus, ut recte Tragus, ante Malum plerunq cum cerafo florem edit, Aprili mense aut tempestate

frigidiore etiam Maii initio. Æftate & Autumno fructus maturescit.

Pyrorum vires ex saporum generibus metiendæ sunt, Dulcia emolliunt potiùs quàm astringunt, acida & acerba adstringunt.

Pyra esu stomacho grata sunt, & sitim extinguunt, etiam cruda, utiliora, autore Matthiolo, si po- Vires. ffrema in pastu comedantur. Unanimi tamen consensu medicorum cocta crudis præstant. Dececta mirè salubria sunt & grata. Plin. Crudis semper cocta utiliora & ad corporis nutritionem meli-

Cruda gravant stomachum, relevant pyra cocta gravatum. Schol. Salerii.

Nos pyra cruda bene matura, boni fucci & melioris nota, non infalubria putamus: ejufmodi enim multoties copiosè ad satietatem usque ingessimus, nec tamen unquam vel levissimum inde nocumentum aut incommodum sensimus. Non tamen receptæ sententiæ adversamur,nec cocta crudis salubriora esse negamus. Ad coquendum tamen aptiora sunt nonnihil acerba & austera; & à coctione sapidiora & palaro gratiora evadunt, quam dulcia & mitiora: Arida & reficcata pyra ventris fluxus sedant, & sanguinis quoque fluores sistumt. Cum Fungis cocta eorum malignitatem corrigere dicuntur.

E Pyris non secus ac Pomis sit vini quoddam genus Apiites Veteribus dictum, Latinis Pyraceum, nostratibus **Perry**. Dulce admodum est, & palato mire blanditur, verum apud vulgus nostrum malè audit quòd affiduè eo utentes pro potu ordinario scabiosos efficere solere credatur; quod an verum sit necne nobis incompertum. Non diu durat, sed prima zestate acescit.

A. 2. De Pyraftro feu Pyro fylveftri. Wild Pear Tree.

Pyrus sylvestris (describente J. Bauhino) minus procera ferè est arbor quam sativa: verum furculofa admodum, & ramorum extremis ípinofis, caudice rimofo, & hiulco cortice, materie rutila & quam fativa duriore, ideóque discos & tabellas ex eo conficiunt. Primum emergunt stores initar umbella, ex eodem surculo seu nodulo multi, lanuginosis pediculis insidentes, pentapetali, peralis albis, rotundis, cochlearis modo concavis, inter quorum fingula intercedit fubjecti hirfuti umLecus.

Vires.

De Arboribus flore fructuque aggregato.

1453

bilici radius, in viridi canelcens: spices in medio multi, purpurei. Felia fiorente arbore fubtus & in muci radius, in vinci canciccia di mar Coronei instar, superne virentia, splendida, alias utrinq, gla ambitu cana lanugine obsitta, foliorum Coronei instar, superne virentia, splendida, alias utrinq, gla bra, lucida, fubrotunda, craffinícula. Frudius non uniformes, fed alias rotundi & modice compreti, ora, nunda, monotunta, cianuncius. Eriacis non uninos poi anos locunta e monec compreti, alias ex rotando leviter turbinati & longiufcult, aufteri & acerbi valde, nec edules donec fracealtas ex rotunao teviter turonau ex ionguicui, auten ex accord sancy nec cuius doner frace-ficant, quod fere fit Octobri, femen intus continenta Pomorum feminibus finillimum. Extima reant, quou iere ni Occopi, iemen mus commenta a constant sammos minimum. Extima alloqui facie Pyri (peciem facile reprafentat. A radice numerofos emitis folones, valde pinolos, anoqui acole 7 y i rocacii i scine representati a contre rubicando veftitos: Copia & rigiditate finarum facile diferentuntur à ftolonibus Malorum cortes rubicando veftitos:

An Pyrus fylvestris cultu mutari possit in mitem seu hortensem quastio est. Theophrastus di-An Pyrus fylvestris cultu mutari possit in mitem seu hortensem quastio est. Theophrastus di-fertis verbis id negat. Scaliger affirmat Pyrum feris translatam locis adhibito cultu deponere agre-fem illum habitum simul cum aculeis quos adulta tulisse, simulque & laxatur illa densitas qua-stri de la cultura de la cultura de la cultura su cultura de la cult videtur in eius popularibus, unde transportata fuit ad naturam meliorem. Quod an verum sit

nécne vix ipíum Scaligerum expertum credo. Pyrorum fylvestrium non minus quam sativarum plurimz sunt differentiz: passim occurrunt in fylvis & fepibus, locis præfertim montofis: loca calidiora refugiunt, unde in Ægypto nullum profus

Iyivis es iepious, iocis praietum montoris: ioca caudiora retugiunt, unde in regypto nuitum prorius filvefiris Pyri genus; mitis etiam rara.

Florent finul cum fattivis, fed fruchus tardiùs perficiunt, viz. non ante Octobrem menfem.

Pyrum fylvefire ['Asgèr] ficcat & aftringir valdas; longeque efficaciús quam fativum: concidirur ('inquir Plinius) fulperulumq, ficcatur ad fiftendum alvum, quod & decochum ejus potum pratur ('inquir Plinius) fulperulumq, ficcatur ad fiftendum alvum, quod & decochum ejus potum pratur ('inquir Plinius) fulperulumq, ficcatur public fundum alvaria; Fundus prature alvaria fulperulum alvaria prature alvaria fulperulum alvaria

Veteres & Recentiorum nonnulli Pyraltri fructum adversus Fungorum venenum commendant, veteres & Recentiorum nonnum Fyratri i rucum aovesus rungorum venenum commendari, veter i mul cum Fungis codum, vel à Fungis comefis confeitin fumptum. His refragatur J. Bauhinus, & cuditis confiderandum proponit an tuns fir tulis Pyroum fylveltrium cum Fungis; cim Pyra valide addringant vomitume, & alvi fluxum compelcunt adeòque impedium, ne Fungi per Pyra valide addringant vomitume, & alvi fluxum compelcunt adeòque impedium, ne Fungi per ryra vanoc antringant vonutunich e arvi nuturi compensant accoure impensant, ne rungi per vomitum rejiciantur aut per alvum promprè descendant. Fungi autem, cujulcunq tandem generis funt, quò citiùs a natura dejiciuntur & extra corpus pelluntur eò salubrius, cum ventriculum grafunt, quò citiùs a natura dejiciuntur & extra corpus pelluntur eò salubrius, cum ventriculum grafunt, quò citiùs a natura dejiciuntur & extra corpus pelluntur eò salubrius, cum ventriculum grafunt. vent, aut lancinent vexentve. Reliqua apud ipsum vide.

Pyra Anglica celebriora.

1. Muris applicanda, aut ad pumilionum modum & staturam coercenda.

1. Bon-Christien Summer & Winter de quibus superius diximus. 2. Che Bory de Roy, 19 Buttet-pear. 3. Che green Burp. 4. Che Violet. 5. Che Dobe. 6. Che green Burp. 4. The Violet. 5. Che Dobe. 6. Che green Burps. 7. Amador. 8. Kouletet. 9. Aprilier Jean. 10. Speak Soherigin. 11. Wiodrepear. 13. Greenfeld-pear. 14. Dionier. 15. Speak Bergamot. 16. Birgalous. 17. Kothea. 18. Keb Catherine. 19. Double-stobered-pear. Pyrus flore pleno.

2. Pyra menfalia scu esculenta, in viridarius serenda, & ut adolescant sinenda.

1. The Pill-pear. 2. Che Primating. 3. The white and red Geneting. 4. Green Chiffel. 5. Sovereign. 6. Grange. 7. Katharine. 8. Anthony. 9. Sugar. 10. Abmus pear. 11. Pinip. 12. Settp. 12. Popering. 14. Ocad-mans. 15. Scallet. 16. Koyal. 17. Konflich. 18. Kingspear. 19. Kohies-duttock. 22. Milleta. 22. Alcedent. 22. Georgear. 23. Calcingur. 24. Sergamot. 25. Winter Popering. 26. Little Dagobert. 27. Great Katrbille. 28. Nong Bergamot. 29. Slipper-pear. 30. Lewis-

3. Pyra cottilia, aut vino Apiiti seu Pyraceo conficiendo idonea in agris serenda.

In clibano coquendo, 1. Che Modwich prax. 2. The black Worteller. 3. Che Muince-prax. 4. Che Bishops peax. 5. Che Arundel. 6. Che Bell peax. 7. Che painted peax. 8. Wardens of seberal sorts.

Pro Apine feu Pyraceo. 1. The red and white horfe pear. 2. Che Choah pear. 3. The pear. Bogberty and Bareland pear. 4. Che Curgotian pear.

Catalogos hosce ad me transmitt erudicissimus & amicissimus Vir, de hoc Opere déque ejus

Auctore optime meritus D. Tancredus Robinson.

CAP. III.

De Malo Cydonia feu Cotonea. The Quince-Tree.

Rhor hac Cydonia à Cydone Cretae oppido, etiamnum habitata, à quibuldam dicta putatur. Plinius lib. 15. c. 11. Cydonia mala Gracu ex Creta insula advetta scribit. Et Serenus,

Aut quæ poma Cydon Cretæis misit ab oris.

Hoc Erymon improbat Goropius, cujus rationes vide apud J. Bauhinum Hift. plant. lib. 1. cap. 3.

Cotoneum malum primus Cato, dein Plinius nominavit: quia (ut putat Lonicerus) lanugine [que ut ille ait Coton Gracis est] tecta sint; quod etymon Cass. Hosmannus etiam addere. Verum apud nullum hactenus probatum autorem legimus, Coton vel cotonem aut cotona effe lanuginem, fed barbarismo ex voces deberi, ex Gallico & Italico munuata, videntur, quibus Coten Gossipium est, quod nee ipsium quidem quis proprie lanam dixerit. J. B. Hujus arbors frudus Aurea Hesperidum Mala tantopere Veteribus decantata fuisse multis probat Gorojus, & post eum J. Bodaus à Stapel, quorum argumenta apud ipsos vide.

Lib. XXVI.

Goropius, & post eum J. Bodawa à Stapel, quorum argimenta apud ipso vide.

Malus Cotonea pusilla abor est, igno contorto, intru pallente & albicante, firmo satis & zquabili, cortice obtecto mediocri, non rimoso, nec valde scabro, inferma parte subfusco, superne subreco, laviore arq, glabro. Fola gerit Malo vulgari equalia, nullà in ambitu crenà incustrave diffecta, prona parte cana lanugine ubertim obsta, supinà verò viridanta & levai estre, tartius E & nonni tenellis folias J lanuginola, que lanugo facile affrictu digiti deraditur. Flores non multi simul tri malais, led in sircusis ingulares, Ross siyveltribus persimiles, quan, folias sibrotundis ac semantia altioribus, carneo colore pradutis constantes; in quorum medo stamma multa purpurafeentia, apicima luteolis: sfora autem toi substant quinc, folia, ex viridi canescentia, villosa, que pottmodum strastia modela del sibrotuno discination, solia canescentia, apicima con canada del sibrotuno sibrotuno sibrotis incrementum casessita chones fructus fructus rediscination, ando cadentibus florum foliosis incrementum casessita chones fructus perficiatur mare rudimentum, quod cadentibus florum foliolis incrementum capeffit, donec fructus perficiatur magnitudine Mali, figurâ varius, turbinatus, & torulis eminentibus tuberosus, parvus, magnus, mediocris, ntidime Mail, ngua vains, utomato, ectotano siminantas ectotano par con magino, mentodo denfa lanigine rafili obductus, pulpa melina, odora, addringente & fubacida. Semina in 1j60 Pomi centro, quinq, cellulis diffinedo continentur, cortice spadiceo, medulla albà. Pyri seminabus non multim diffimilia, viscido quodam lentore lubrica, quem in aquam dejecta deponunt, & ipfam mucilaginosam reddunt. Radix copiosa, fusco cortice vestita, aliàs recta, aliàs oblique acta, è cujus fummo multi stolones virgati sese exerunt.

Seritur avulfione, infitione, viviradice, ramulis & taleis. Ipfe verò fructus ex arbore pendens incurvatos trahit ramos,prohibétque crefcere parentem, ut Plinius: habétq, hac arbor omnium Malorum infima omnium Malorum maxima, ut annotat Goropius. Cydoniorum hortenfium duo genera describit Jo. Bauhinus.

1. Cydonia minora, Mala cotonea minora C. B.

Minora (inquit), qua omnium vulgatissima, pugnum vix aquant, nam quatuor uncias rarò sa perant, circa pediculum turbinata, juxta pythmena latiora & quodammodo fessilia, angulis torofis înæqualia, & veluti per longitudinem fulcata, colore primum quidem virente, fed mox maturata, fature aureolo, copiosa lanugine obducta, odore grato quidem, fed vehementi, se into matuata, capita ità percellit ut ipfis dolorem moveat,præfertim fi conclavi aut mufeo inclusa habeantur. Caro flava, firma, atq, quovis Pyro compactior.

2. Cydonia majora, Mala cotonea majora C.B.

Hæc ut prædicta magnitudine superant, ità & sigura variant ab iis & inter se quoq. Omnia verò circa pythmena videntur angultiora, circa pediculum verò aliàs acuta, alias feffilia, imò & utring leftling vidinus. Cortice has long leaviore test, exiguo aut ferè nullo corone obducta; dilutior etiam eorum color five flavum spectes, five ex slavo viridantem. Caro minus firma quam minorum, nec tam vehementem ut illa de se odorem spirant. Hac Struthea putamus Veterum, illa verò Cydonia simpliciter dicta, & anima Dioscoridis, si modò nobis sint ea ipsa genera Cydoniorum quæ Veteribus descripta sunt.

His addit tertium genus quod miscellaneum vocat; C. Bauhinus Mala cotonea media, quæ provenium è Cotoneis quæ Strutheis, vel è contra, infita fuere. Parkinsonus quinq, recentet Mali Cydoniæ genera.

1. Malum Cotoneam vulgarem seu Anglicam.

2. Malum Cydoniam Lufitanicam, quæ duplex habetur, 1. Fructu Maliformi, magno & flavo, qui plerunq, rimas agit, gustu adeò jucundo, ut crudus mandi possit instar Pomi vulgaris; vulgari cotoneo quovis modo coctus multo delicatior. 2. Pyriformi fructu, pracedenti fimili, qui tamen non ut ille crudus esui aptus est, sed coqui requirit; nostrate tamen mittor est, & pauciori Saccharo opus habet ut palato arrideat.

3. M. Cydoniam Barbaricam, The Barbery Quince, Bonitate & saporis suavitate præcedentis amulo fructu, verum minore & non rimofo.

4 M. Cydoniam Lugdunensem; fructu est mediocri, Cydonio Anglico simili, nec ità flavo ut Lusitanicum.

5. M. Cydoniam Brunswicensem; pomo pæne rotundo, nec Malo, nec Pyro fimili.

Præter hæc & alia proculdubio habentur alibi, & haberi adhuc possunt Cydoniarum genera: nam harum etiam non pauciores fructuum respectu à satione varietates qu'am Pyrorum & Pomorum ob-tineri posse minime dubitamus. Siquis sua interesse putaret ut id tentaret.

Cydonia autem in Anglia, Gallia, Italia, Germania, &c. in hortis & viridariis passim coluntur. Locus, Amant in genere loca frigidiuscula, tam plana, quàm declivia, humidiora tamen potius quàm ficca: Nos enim in Anglia ad fluviorum & fragnorum ripas & fecundum rivulos & aquarum decurius eas plerung, plantamus.

Florent unà cum Pyris circa finem Aprilis, serius citiusve pro tempestate & loco in quo nascun-Tempus. tur. Poma maturescunt Septembri & Octobri mensibus. Barbarica & Lusitanica menstruo spatio

Hortulani nostri in Anglia nunc dierum Pyros Cotoneis inserunt, ut & planta & fructus firmiores, durabiliorésque evadant, horum etiam sapores emendentur. Prunus Armeniaca, Malus Cydoniæ

Vires.

infitæ vel non comprehendent, vel faltem ad frugem non pervenient: oportet enim ut arbores cognatæ fint, quæ in fe mutuð infitæ proficiant, cumfinodi funt Cydonia & Pyrus, item Oxyacantha & Pyrus, Prunus & Armeniaca, Perficave: Prunus & Cydonia minime.

Mala Cydonia ftomacho commoda (unt; ob aditringentem facultatem, quà infigni pollent, utilia funt celiacis, dyfentericis, cholericis, languinem exferentibus, & in genere fluxu quocunque laborantibus. Plinius non idem poffe decocta feribit quoniam amittant conftringentem illam vim fucci. Nos cum Jo. Bauhino coctione remitti adfrictionem illam concedimus, amitti nequa-

N. Ante cibum fumpta alvum conftipare creduntur, è contra à paftu laxare. Si deglutiro ladatur ab exficcatione in febribus internè, muclago femin. Cydon. cum aqua fpermar, ranarum extracta est egregia. Etmuller, in cap de degluticione la fa communicavit D. Halfe.

Celtiberi Veratri luccum, quo lagittis illitis feras immedicabili vulnere conficiunt, fi ubi Cydonia mala fuerint, resonatur, elanguefeere & vini fuam maleficam exuere ufu deprehenderunt. Addit Currius præstanti suo odore lethalium venenorum vires retundere, & eorum vehementiam hebetare, ficut venenum vendentes rem ità fe habere deprehenderunt. Cydonia quamvis alvum affringunt, ramen urinam cient; proinde in ardore urinam culture vel fine eo ab eis cavendum.

tamen unnam cient; proinde in ardore urina cum ulcere vei fine eo ab eis cavendum.

* Recentiore: Ex Cydoniis tufis & expreffis fix vinum, fed quo perduret quindecim fextariis fucci unus * melfaccharim fe: lis adjungitur, alioqui in acorem degenerat. Adftringit, fomacho commodum eft, dyfentericient. Bis adjungitur, alioqui in acorem degenerat. Adftringit, fomacho commodum eft, dyfentericient. Miva Cydoniorum nihul aliud eft quàm decorricatorum Cydoniorum, & ex aqua & melle vel faccharo, addita etiam parte vini ad fuavitatem decoda caro atque condita. Vel ex fucco fit Cydoniorum autorio caste addita parla existing. & deformato.

rum cum vino cocto, addito melle optimo & despumato. Cydoniatum feu Marmelata cydoniorum in ufu eft frequentiffimo in bellariis ad fecundas menfas inflruendas Sic autem paratur, Segmenta à feminibus & fungofis eorundem conceptaculis repurgata ato, decorricata, diutius in aqua elixa, addita facchari q s. donec tabefcant, deinde exempra, vel in mortario ligneo tundas, vel cochleari in vale idoneo premas & comminuas, donec in pallam (eu pulpam mollem aquabilem redigantur: Comminuats liquorem iterum affundas, deinde finul denuo coquas donec debitam confiftentiam acquirat, tandémq, in scutulas, fictilia vitreata, aut etiam vitrea vala effundas, & ad usum reserves.

Si Marmelatam rubram defideras Cydoniorum segmenta in vase occluso seu operculato, & diutius coquenda funt: Operculum enim igneas particulas qua ruborem conferunt detinet nè avolent aut evaporent. Si Cydoniatum album velis in vafe aperto res peragenda, nec tandiu coquenda

Ante cibum nucis magnitudine sumptum alvum cohiber, post cibum vero solvit. Ventriculo ap-

Multi medici condita Cydonia mala gravidis commendant, flatuentes non modo feetum corro-borari, fed quo, ufu venire, fi sape iis victitent gravidæ, ut scitussimi in lucem edantur liberi venusta facie vultuq, ingenuo. S. Paulius Quadrip, Botan. Class. 2, 8, 83;

Sunt & alii modi varii Cydonia præparandi vel ad cibum, vel ad medicinam, quorum descriptiones omitto, in Pharmacopæis requirenda, aut etiam apud rei coquinariæ scriptores. Consule fi

placet J. Bauhini Hift, plant. lib. 1. cap. 3.

Paravi non femel mel acidulum, jyrupum, vel potitis mivam Cydoniorum ex folo fucco ad fyParavi non femel mel acidulum, jyrupum, vel potitis mivam Cydoniorum ex folo fucco ad fyrupic confiferinam blando igne decocto, cujus effectum laudabilem & fepe valdè differentem miratus fum fepenumero. Hujus fi cochi. E. infanthus, vel plus adultoribus exhibetarur, pitutam
glutinofam incidit, & nunc tuffi ex plumonibus educit, nunc vomitu è ventriculo tenufique inteffino,
nunc dejectione ab infdem partibus expellir, quo'dque maxim riccindum, robur final affert ægis,
adeb ur bor uno remedio, butter refinerent ægrus à olicifone melicaments abboratore. Principale adeò ut hoc uno remedio plures reftituerim agros à plerisque medicamentis abhorrentes. Pituita autem inprimis conducit tum evacuandæ tum corrigendæ. Sylv. de le Boe Method, Medend.

Est & leminibus sua præstantia. Ea siquidem cum aqua rosacea madesacta ac mollita lento craslib. 2. cap. 10. D. Hulfe. foque humore ambuftis igni, & linguz gulzque ardori illita medentur; ad dolorem hæmorrhoidum (in clyfter.) ad feiffuras mammarum.

Caterum Marmelata seu Marmelada ab Hispanico Marmellos, quo nomine Mala Cydonia ap-

Cum medici (inquit J. Bauhinus) Cydoniorum fuccum atque etiam fubstantiam stomacho familiariffimam adverterent, qui ferè purgantibus lardi solet, medicinas purgatrices ei adjecerunt, & Diacydonium laxativum dictum vel purgans confecerunt, cujus confectionem & usus vide apud Practicos, & etiam J. Bauhinum loco prædict

Diacydonii purgantis lucidi & non lucidi, quod in fecretis habere dicit fecretorum suorum buccinatores, vide apud eundem J. B.

Malus Cotonea sylvestris J. B. C. B.

Sativa per omnia fimilis existit, à qua ramis distat minoribus tantum, caudice surgens rectiore, juxta terram minus fruticolo, led fingulari frequentius. Eadem numerofioribus fcatet Horibus & largiùs fructificat. Fructus serò perficit, qui etiam sativæ fructibus multo sunt minores.

Nafcuntur in Danubii periofis ripis & collibus plurimique fupra Ratifonam & Keylhemium oppidum ufque ad Petrasa fauces, per quas Danubius labitur, frequenter inter petras, & vinearum oppidum ufque ad Petrasa fauces, per quas Danubius labitur, frequenter inter petras, & vinearum sepibus, autore Cordo.

CAP.

Lib. XXVI. De Arboribus quarum flos summo fructui insidet.

CAP. IV.

Pomifera Indica Maliformis Guayava dicta

I. Guayava Park. Ger. Guaiabo pomifera Indica C. B. Guayava Indica fructu Mali facie J. B. Pela H. M. P. 3. T. 34. p. 31. The Boano-Tree.

Rbor est justa magnitudinis, 20 circiter pedes alta, eaudier recto, præduro, selquipedali crassifundien, multique ramis donato, sim Mali siguram excrescens Maregraev.] qui cortice glabor, ulvor-virente, saportique aultei obdecti sunt, novellis tamen omnino virentibus. In arbuscula ex insula Barbados in Angliam delata & a nobis visa, virga rubescebant Cornus samina vir-

Radix rufo cortice tecta fibris suis latè per terram diffunditur.

Folia decuffatim brevibus crafsí que pediculis ramis, furculí que coherent, craffa, oblonga, acuminata & nonnihil crifpa, [nervo & venis parallelis lunaribus oblique discurrentibus & subtus milita de formation comparation de l'acceptant de l titudo digiti aut sesquidigiti aut duorum digitorum.]

In exortu binorum foliorum alius pediculus brevior nascitur, qui florem fert magnitudine floris Cotonei, quinque petalis albis, oblongo-rotundis conftantem, ac in medio multa staminula villosa,

alba habentem, figura criftæ Pavoninæ, apicibus flavescentibus ornata.

Fructus nostratibus pyris haud absimiles, [magnitudine & figura Pomi nostratis Marcerav.] in vertice umbilico praditi Jacunoso, ac tenui & è viridi albicante cortice cincti. Pulpa pallidè sanguinei est coloris, (aliis albicantis) dulcisque ac grati saporis & odoris etiam per maturitatem; intra quam numerofa, subrotunda ac prædura observantur grana.

Fructus pro diversitate temporis triplici sapore participat. Maturescens enim antequam mollescar ac stavescar austerus ac astringens est, túncque coctus ventriculo prodest. Mox paulò maturior media natura & optimus evadit: melius tamen fanitati consulit qui eum five coctum, five faccharo conditam, quam qui crudum menfis infert: accedit quòd odoris & faporis fit gratioris & palato magis adblandientis. Ubi verò flavedine & mollitie integram maturitatem acquifiverit, odore & fapore est instar fructús Rubi Idai, alvum movens, nec ità salubris paulò largiús assumptus, quia facilè corrumpitur & vermes producit.

In multis America provinciis necnon in India Orientali oritur. Seminibus fata tertio anno fru-Locui. Aus fert, manétque frugifera ultra 30 annos.

cus rers, manceque in oggerea turta yo annos.

Radix hujus arboris quinque aut fex ulnarum longitudinem Iæpe fuperat, extus rufi, intus albicantis colors, fubitantus fucculentæ ac fubbulcis. Hæc cum cortice aftringente in aqua cocta ac pota minficè medetur dyfenteriæ; quando indicatio eft aftringendi & roborandi. Folia funt acida & adstringentia, odorata, balneisque dicata. Montibus & sylvis non innascitur sed planitiem

& campos amat.

Addit Fr. Hernandez folia in lotionibus feabiem curare: corticis decoctum tumentibus cruribus fren opem ferre, & fiftulofis ulceribus mederi, furditati quoque conferre, & dolores ventris tollere. E foliis etiam fir fyrupus utiliffimus adversus fluxum alvi.

Duas species describit Hernandez. Alteri fructus sunt longè majores, neq tam malè olentes ac

delicatiores: alteri minores, cimices quodammodo redolentes Hortusetiam Malabaricus duas exhibet species, quæ à se invicem vixaliter differunt quam,

1. Foliorum & fructuum magnitudine.

2. Quod altera fructu fit rotundiore & Malis fimili.

2. Quòd fructus incus carne punicea, acidiufului praditi fint in un specie, in altera albicante.
Qua fructu est majore e jusque pulpa albicante, Pola simpliciter dicta H. M. Piloni draga guaça
dictur. Que fructu minore, carne l'anguinea Malacha-Pela H. M. Piloni ett Ganyous.

2. Pelou sive Guayabo sylvestre H. M. P. 2. Tab. 36. p. 35.

Arbor est mediocris magnitudinis decem aut duodecim pedes alta, caudice mediocriter crasso, multísque ramis in orbem diffusis donato, cortice crasso, lignoso, scabro, furvo ac intus rubro obducto. Lignum albicans, denfum, ponderofum, infipidum.

Radax itidem albicans, cortico fuíco, intro turbo techa.
Fala oblongo-rotunda, craffa, mollia, lanuginola, in ambitu crenata, craffis, brevibus, albicantibus petiolis ramorum extremis provenium rubicunda, quat amen pofitea fuperne atro vindia, inferne fubrindia evadunt, longitudine tres, latitudine duos palmos facile fuperantia, infipida, in-

Flores brevi pediculo extremis furculis multi fimul juncti infident, atq è calyce viridi quadripartito prodeunt, quatuor craffis oblongo teretibus, flaccidis, viridi-firiatis petalis conftantes, numerolis flaminulis albicantibus, flavescentibus dotatis apicibus, mediam floris cavitatem & umbilicum occupantibus; inter quæ fylus prodit oblongus albicans. Odor gravis ac fœtidus, fapor

Fructus Pyris haud abfimiles, ac viridi, glabro, nitente ac duriore cortice cincti, intúlque carne denfa & abicante referri: intra quam obiongo rotunda, glabra, rufa, denfa, fapore Caftaneas a-mulantia locantur (emina: fructus verò immaturi valdè duri funt, fortidi, faporifq, ingrati; & quan-

Vires.

quam maturiores saporis subdulcis evadunt, non tamen ob venenatam, quæ prædita sunt, qualitatem

contecuntur. Crefeit arbor hac ubique in *Malabar*, inprimis circa *Cechin & Parka*: menfibus Majo & Junio foret, & antiquis decidentibus novis frondefeit foliis; fructus verò fequentibus fert *Octobri* & No-foret, & antiquis vembri, diúq, frugifera maner.

Cortice Apri delectantur, quem in finem venatoribus in usu est.

2. Araca-miri Pison. Marcgrav.

Fruese el ligno, foliis & floribus ut Guayaba. Locis gaudet apricis; raróque in fylvis autumbrofis nemoribus conficieur. [Marcgravius fylvas in Brafilia Inice fruticibus plenas effe air.]

Florer habet albicantes, penapetalos, cum multis framinibus longis. Florer bis quotannis; bis quotannis rum de riminibus longis. Florer bis quotannis; bis quotannis ruminibus framinibus longis. Florer bis quotannis; bis quotannis ruminibus framinibus longis. Florer bis quotannis; bis quotannis ruminibus florer fructum, menie nimirum Martio & rurius Septembri. Pruna coronis Melpilorum inflar, quotannis ruminibus florer fructum, menie nimirum Martio & rurius Septembri. Pruna coronis Melpilorum inflar, quotannis ruminibus florer fructum florer florer fructum florer florer fructum florer fructum florer ornata, innumerisque acinis turgentia profert, que ubi maturuerint flavent, musteámque habent in fe dulcedinem, atque Fraga quodammodo referenti fapore. Cruda pottus quam coña appetuntur, fuavifimique odoris exiftunt & faporis. Oporter autem ut tempefitive decerpantur; nam propter intensissimum Solis ardorem non minor injuria fit, si paulò tardiùs quàm si citius avel-

Conditus qui ex hoc fructu fiunt, jucunde refrigerant, astringunt & corroborant, locoque carnis

Cydoniorum, conservæ rosarum, &c. exhibentur.

Ex folis & gemmis optima balnea componuntur, tam contra internos quam externos corporis articlus: Cum or genum aditingentia, fed precipier adats, que & dylenteriz medetur; atq, hoc peculiare habet, quòd fit diuretica, partiúmq, fubilium.

CAP. V.

De Sorbo.

Orbus Latinis à Sorbendo nonnullis dicta putatur, quod caro matura forbetur. Et fanè fracidorum illa pulpa vix commodius quam forbendo affumitur, nè fimul cutim & fiquid intus feminum aut calculofi deglutias 3. B. Græcis 0. & se dicitur. Meritò à J. Bauhino proximè post Pyrum collocatur ob fructuum similitudinem in facie externa.

Sorbus fructu acribo cum Meßpilo convergir, folip sinnais, Fraxineorum zmulis, & floribus eofq, fequentibus fructu acribo cum Meßpilo convergir, folip sinnais, Fraxineorum zmulis, & floribus eofq, fequentibus fructibus umbellatim congestis ab eadem rechè diffinguiur, à C. Bauhimo, quem nos fequuti duas tantum Sorbi species facimus, nimirum Sativam, & Aucupariam, seu Fraxinum bu-

1. Sorbus J. B. Ger. fativa C. B. legitima Park. The true Serbice: Tree, 02 Sogib.

Procera est arbor & ramosa, cortice rugoso, vel (ut ait Matthiolus) scabriusculo, colore ex Process est avost co rationa, corrue rigiono ves que la manimono reacture, contre est. Alexo albicante, radice rata, crafá, folida aque deficendente, materie rubente, folidiffirma arq, compacta. Folia pinnata pediculo unciali, feptená aut novená foliorum uncialium, angultorum, in ambiru ferratorum, costa per longitudiem decurrente, hiritorum, inpuna pare virefencium, prona canefencium conjugatione, imparique uno alis confimili alam claudente, omnibus ad coftam incarefencium conjugatione, imparique uno alis confimili alam claudente, omnibus ad coftam incanetcentium conjugatione, imparique uno ains continui alam ciauciene, ofinituois ac cortam in-canam villofama, alligatis confrantia, facie quodammodo Rhois, fapora ecerto. Elera eidem fini-culo cum folis influêne ex pediculis uncialibus & fextantalibus fimil multi juncti, quafi in umbellar formam, albidi Erudius Pyrum mofantellinum parvum aquat, turbinatus, umblicatus, magis minúlve rubens, prout Solem fenfit, (Scal rubiginofum dicit) carne flavescente, & ante maturitatem adeò austero succo ut strangulet, (teste Czsalp.) colore in rutilum transeunte: At ubi velut fermenactione quadam emollia fuerit [vix mutato interno colore, quod tamen in Pyris fit] dulci fatis & velca non fine adstrictione. Semina Pyri sunt, compressa, latiora, medulla alba, ejusdem saporis, folliculo membranaceo inclufa, tria numeravimus.

Frequens est in Italia & Germania; in montibus etiam Helveticis frequens teste Gesnero. Amat loca humida, montana, & frigidis proxima, & folum pinguissimum. In Anglia sponte non

Locus.

Vires &

Sorba præfertim immatura aftringunt valide, & fluxus quoscunque alvi, uteri, &c. sistunt. Ad hos usus ante maturitatem collecta vel in clibano, vel in aere ad solem suspensa ficcante, & in pulverem redigunt, vel aqua calida molliunt, vel vino decoquunt. Nonnulli melle condiunt. Condita aliorum fructuum modo, h.e. cortice & offibus mundata & in aqua cum fufficient quantitate Sacchari decocta confortant fromachum, appetitum excitant, & frequenter compefcunt fluxum &

Sorba matura seu fracida minus astringunt, & alimenti loco edi possunt iis quibus alvus laxior. Amatus adeo parum aftringere ait, ur meritò non constringere aut constituere sint dicenda. Minus constringere quam Mespila concedimus, non tamen prorsus non constringere.

Extrinsecus vulnera constringit pulvis exticcatorum.
Ligni materies solidissima est ac compacta, ideóque ad mensas parandas lignariis fabris expetitur, quemadmodum & virgæ à bubulcis ad ftimulos parandos. Matth. At. 2. Sorbsu

A. 2. Sorbus [glvesfris foliu domestica similis C. B. [glv.] sve Frazinus bubula Ger. aucuparia
D. B. Ornus sive Frazinus [glvesfris Park. Anichen-tree.

Arbor est mediocris, humilior plerung, stipite recto, ramolo, quem cortex tegit spadiceus, pun-ctis notatus, cui alius subjacet luteus, pundus, amarus, [cortice fusco instar Alni. Lugal] Folia pin-natim digesta, Sorbi domestica majora, quarenus observare licuit, eodem modo serrata, acutiora, rigida, non tomentola au piolo ur illa, fed glabra, fupra virentia, infra candicantia: Hac ità variè ludunt, ut aliquando diversa extifimaverimus plantas, donce in eadem arbore diversitas nobis ware manifi, the anguarino unverse extramazorinus prantas, conto in escentiación acomo agrita. Sunt enim el interdum folia nonnihi utrique hititata, 8 utrinque ejidlem coloris ferè, molia, profundus incifa, porifimum in arbufculis adole/centibus, fapore amaricante. Elores umbellatim coherent multi, candidi, odori : quibus fuccedunt bacce, acinis Sambuci aquatice pares, ex flavo miniate, fapore acido infuavi, in quibus femina aliquot oblonga. Oculi faus magni, longi, atro-purpurei, quorum squamis intertexta est incana lanugo.

tro-parjures, quorum quamis interessa en mema ramugo.
Sorbum aucupariam vocitavimus quòd ad acuepia conferat, illiciendis avibus.
In montofis & uliginofis oritur, in Wallia & Septentrionalibus Angliae plurima.
Aucupes Germani fructu ejus avibus infidiantur; Baccze enim ejus à Merulis, Turdis & ejulmodi Ufut. avibus magnopere appetuntur. Sapore sunt nauseoso & ingrato, ut non solum gustantem caperare frontem cogant, fed in plures edantur vomitum etiam cieant.

D. Needhamus Medicus infignis & vertus Amicus nofter Baccas fuccum acidum hydragogum egre. Virt.

gium præbere ait, irémque Scorbuto sanando aptum, Wallis in frequenti usu, ubi vice diætæ purgan-

tis quotannis exhibetur.

Liquor ille qui verno tempore è vulnere inflicto exstillat affiduè potus ad Scorbuticos & Spleneticos affectus à nonnullis commendatur. Verùm ex conjectura potius opinor quam expe-

Nobis enim arbor vulnerata lachrymam nunquam fudit. Forte non adeo hactenus felices fuimus ut eam horâ opportună feriremus.

CAP. VI.

De Mespilo folio laciniato.

Æc duplex est vel major non spinosa Cratagus Theophrasti, & Sorbus torminalis Plinis credita; vel minor & spinosa, eáque iterum duplex vel mitior, fructu majore, Mespilus Aronia dicta, vel spinossor, fructu minore quam Oxyacantham vocant.

 Mespilus Apii solio solvestris non spinosa, sive Sorbus terminalis C. B. Sorbus terminalis Ger. terminalis sive vulgaris Park. terminalis & Cratagus Theophrassi J. B. The common Service tree, oz Sozb.

Figura differt à vulgari Sorbo, fiquidem folia Sambuci aquaticæ folia amulantur; acutius ta-

Figura unteri a viugari Sorio, inquadem poia Samouci aquatoce folia zemulantur; acutius tar-men & argutius incila arq, ferrata, pedis anfierini forma, eccurrente in fingulos angulosi nervo, urrinque pene glabra, pottilimim Autumno; apparent tamen pili in pediculis uncialbus & fefcun-cialbus, fapore fubathringente, fitu alterno fingularia. Florum difpofitio que in vulgari: hi ex pallido candidi [Cordo favacei, candidi] qubbas fuecedunt fruitur totundi [non rato pyritornes] umbilicari, quales Oxyacanthe vulgaris, coloris ferruginei, punctulis albis nocati; cium funt mollos, faporis primum aufferi, tandem ubi mollefunt aciduli, grati: punctulis aios notat; cuis iuni niones, tapons primumi autest, tancent un monscoura accusa, s'acci, in quibus callus, vel crufta hina vel terra ferime continens. Pyri feminibus fimilia, minora, pezne triangula, coloris ferè caftanca, nonnihi fubauftera, medullà albà. Cortie tegunur rami spadico fibbitorior, affringente, amaricante; caudex verò albicante, lavi. Excresci in magnitudinem & staturam Pyri amulam. Materies alba, duráque. Oculi imbricatas conorum feandulas imitantur, rotundi fere, non acuti ut in Sorbo Alpina. Nos cum J. Bauhino & aliis putamus hanc arborem esse Cratægum Theophr. & Sorbum quartum

seu torminalem Plin. nam descriptiones ei conveniunt.

Fructus maturi & jam fracidi eam acerbitatem quam cruda habebant ex parte deponunt, & fub Vires. acidum acquirunt, nec injucundum faporem, relica tamen etiamnum aliqua acerbitate in callo qui es inelt. Alvum altringum ficut Melpila, es canquam fingulari & pratient renedio contra tor mina [dyfeneram] tuntum; qui Harcynios montes accolunt rultici, ut reflatur Cordus. Matthiolus eandem etiam eis vim tribuit; quam inesse nos quoque in parte experti sumus.

Rob. Sorbi, speciatim torminalis est nobile specificum in diarrheeis epidemicis, item in diuturnis,

que ab usu fructuum horariorum superveniunt. Etmuller cap. de Diarrheea. Communicavit D.

Eadem omnia possunt qua Sorba domestica sed inefficaciós, eodem autore; imò, me judice efficaciùs, certe febricitantibus aptiora funt cùm refrigerent non minùs quàm affringunt.

Locis sylvestribus & in sepibus proveniunt frequentes apud nos in Anglia, nec minus in trans-Locat marinis regionibus. Fructus ubi molles fatis suaves sunt & gustui grati, pueris & mulierculis expe-

Scribit J. Bauhinus, In Comitatu Montbelgardico fusos ex ligno parari optimos, & arbores in eum ufum conquiri.

Hhhhhh

Locus

Ufus.

Mespilus Aronia Ger. Aronia Veterum J. B. Aronia seve Neapolitana Park. Apii solio laciniato C. B. Lazarole Italis.

Foliss ad Spinum album accedit, sunt ea tamen majora, craffiora, in tria plerunque segmenta primaria divisa, aliquando in plura, profunda, altioribus incissuris & rarioribus subdivisa quam ut serrata dici possint. Rami & solia nonnihil pilosa sunt, magis tamen his illi. Frustum sert rotundum, rubrum, umbilicatum, Melpilo vulgari minorem, in quo nuclei terni, Cerafi nucleis paulò majores,

triquetri, durinsculi, oblongi. Flores albi.
Arbor hae adeò similis est. Oxyacantha. vulgari, ut sola fere foliorum fructusque, magnitudine, hujus etiam fapore suavi acido & grato differre nobis visa eft. Spinosa est, sed ubi magis domestica

hujus ettam Iapore Juavi acido & grato differre nobus viia ett. Spinola ett, led ubi magis domeftica fipinis caret, etam Theophrafto monente. C.B.
In fylva Valena prope Monifelium provenire eam feribit Lobelius Adv. & D. Magnol confirmat, qui ex vicinis pagis, Septembri menie, fruchus copiole Monifelium deferri feribit, qui faccharo conditi fibmacho grati funt, alvimque confirmiguate.

Erichus maturi ab Italis pro deliciis crudi apune peribune in cibis: nec tantim crudi fed etiam faccharo condito & affervati eduntur. Latanoli autem Italis dicti funt ab Arabico Altanor. Nobis certè crudi grata aciditate placent hi fructus, & Meßpilis delicitatiores vifi funt, moderate admodum aftringunt. ilfune uni alvo lunt haziore colus funt utilifitmus. aftringunt, issque qui alvo sunt laxiore cibus sunt utilissimus.

A. 3. Mespilus Apii folius sylvestrus spinosa sive Oxyacantha C. B.

Oxyacanthus Ger. Oxyacantha vulgarie sive spinus albus J. B. Spina Appendix vulgarie Park Che Whitethorn, or Hatter thorn.

Firma est sique alia materies Oxyacantha vulgaris. Caudex mediocriter crassius, & ramis lentis Firma est fique alia materies Oxyacantha vulgaris. Caudex mediocriter crassi, se ramis lentis firmisque, operi topiario maximè idoneis brachiatus. Spinis horret rigidis èt acutis, multò etam ligno durioribus. Cortex surculorum juniorum rubet, adultorum cineracsis. Folia Apis seu Meniori, Aroniz, gusti visiculos. Fiera dotaratsimi, conferrim nascuntur ex sesquincialibus fere pediculis, albi, pentapetali, apicibus ur in Pyro rubentibus. Baeze per maturitatem rubra, velut ex umbella pendent, Myrti baccis majores, umbilico nigro, pulpa glutinosà pauca, molli ac subdulci, singula, osficulum continentes unum vel duo. Unum si suent cotundum, at si duo, per medium divis gloficulum continentes unum vel duo. Unum si suent couradum, at si duo, per medium divis gloficulum continentes unum vel duo. Unum si suent caveolam offendunt incurvam. Durissima Durissima Durissima Caronicomodum offica. Ravitis tria in una bacca inveniuntur. Variant & sigura sed communication. funt & propernodum offea. Rariùs tria in una bacca inveniuntur. Variant & figurâ, fed communiffima orbicularis.

Mirum Parkinsonum nostrum Tragum & alios securum fructum exiguis nucleis, aspera candidâque lanugine involutis refertum scribere. Hoc in Rosz sylv. fructu deprehenditur, non in Oxva-

Locus &

In fepibus paffim provenit, tam in frigidis quam calidioribus regionibus, nec ullum ferè folum aut cellum refugit. Maio mense floret. Fructus Septembri maturescit, & in multam hyemem ramis sohis jam viduis pertinaciter adherrescens cernitur.

Arbufcula hac ad vivas fepes commodiffima eft, 1. Ob denfitatem ramorum & acutiffimas fpinas, un quòd frigoris patientiffima fir, tum denique quòd radice non reptet, adoque noc folum larè occupat, & quoridanam agricolz moleltiam creat Pruni fylveftris modo. Eft infuper ad fepes

tonfiles & opera topiaria præ alus opportuna. rumes occupation practice programmer ; quamvis nonnulli odorem eorundem minùs falubrem exi-

ftiment nelcio quo experimento.

Que de hujus fructis viribus tradunt Tragus, Matthiolus, Schwenckfeldius, quòd fci. aftringit
Que de hujus fructis viribus tradunt Tragus, Matthiolus, Schwenckfeldius, quòd fci. aftringit
80 onnis generis fuxus fiftit non probat J. Bauhinus, nec enim fubaufterus eft fur vult Lobelius) fed
80 onnis generis fuxus fitti non probat J. Bauhinus, nec enim fubaufterus eft fur vulta Lobelius) fed
90 princip su diquis probate.
91 Necessaria de la companio del la companio de la companio de la companio del la companio del companio del la c ferre adversus arenulas & calculum confentiunt Botanici.

terre auversus attenues of consumer contentions of conference for fruities modum plerunque Quarwis Oxyacantha frutex pottis qu'am arbor cenfenda fit, cùm fruities modum plerunque Quarwis Commodum tamen locum nacta, fi permittatur, in processam & juste magnitudinis

Parkinfonus duas adhuc alias Oxyacanthæ species seu varietates producit.

Parkinfonus duas adhuc alias Oxyacanthæ species seu varietates producit.

Primam è Dodonzo. Spinam acutam humiliorem, cujus folia angustiora sed oblonga: Baccæ luteo Croci colore rubentes: Spina pola humilior est, nec ita facilè arborescit, rara quoque & in

luteo Croci colore rubentes: Spina ipla humilior eft, nec ita tacilé arborelcit, rara quoque & in paucorum tantummodo hortis apud Belgas reperitur. Dod.

2. Secundam vocat Spinam billoram Britannicam, que quotannis circa natalità Chrifti Domini
10. Secundam vocat Spinam billoram Britannicam, que quotannis circa natalità Chrifti Domini
10. Populo derius circitive pro hyemis temperie, quibus etiam fuccedunt bacca antequam folia etumfloret, paulò ferius circitive pro hyemis temperie, quibus etiam fuecedint bacca antequam folia etumpunte i teritura, quitaro tempore, Maio viz. mente, denno firett, actò ut frudus virides fimul &
maturos eodem tempore habere conficiatur. Hugus Generis arbor habetur propè Glaffenbratam
Sumpfles condition. Sciac Christi, Alia ficial secure researches in solidati Remannificiale. Somerseti oppidum, Spina Christi dici solita, altera reperitur in paludis Romaniensis vico Digh street dicto. Nos tamen fruticem hunc à vulgari de l'Oxyacantha non differre fiecie extiturants: fed vel cass, talen initio extitisse, vel arte aliqua tactum. Solo enim hoc accidente à vulgari dif-

Frutex hic Oxyacantha Theophrasti esse non potest cum solio sit deciduo, nec Spinas Mali Medica similes habeat: at descriptio Oxyacantha apud Dioscoridem ei satis aptè convenit. Mespili

Lib.XXVI. De Arboribus quarum flos summo fructui insidet.

tertium genus Plinii videtur C. B. qui eum recte Mespilis annumerat: Siquidem Mespilo Aroniæ dictæ adeò fimilis est ut fructus magnitudine & sapore tantum differre videatur.

Materie ejus (inquit J. Bauhinus) nihil magis expetitum ad tornum, propter duram & firmam atque tenacem ejus aquabilitatem, quá proxime ad Buxum accedit. Oxyacanthum baccis albis in Agro Oxon. crescere affirmat D. Plot.

CAP. VII.

Sorbo affines foliis integris.

A. 1. Sorbus Alpina J. B. Sylvestris Aria Theophrasti dicta Park. Aria Theophrasti Ger. Alni effigie lanato folio major C. B. The white Beam-tree.

Rigidi cœli amasia egregiè adolescit recto & robusto caudice, atq. cortice rubente, potissimum extremorum ramorum, materie alba & firma. Oculi primum emergunt sublutei, acuti, squamati cum fimbria nigricante. Folia Alni ex oblongo rotundata, rugofa, prona parte incana, fupernė viridia, ferrata, fapore adltringenti, multis nervis parallelis hinc inde à cofta media ad la-tera excurrentius, pediculis bevelvius, langinosis. Flore: conferti Sorbi to ornimalis modo, umbeliz quodammodo inflar, [tertapetali Park.] candidi, odorati: quibus fuccedunt Poma parva, Avelland minora, rubra, pauca quadam lanugine obducta, umbilicata, pulpá luteolá, fapore acerbo primum, que tamen mollia reddita gratiore sapore incipiunt commendari; in quibus semina aliquot spadicea, Pyri ferè, minora, medullà albà, eodem pæne sapore, cortice quodam duriusculo obtecta, ut in

Non placet J. Bauhino hanc arborem pro Aria Theophrasti sumi, quæ eadem videtur Phel-

Gaudet præaltis & frigidis montibus, iisldéma, fylvosis. In montibus sylvosis & petrosis in Anglia Lorus. frequens occurrit, præsertim in Occidentalibus Insulæ partibus.

Fructus non ingrati sunt, nec perinde adstringentes ut Sorbi torminalis, unde rustici in Burgundia eis avide vescuntur ubi molles evaserint, & ad hyemem. Fugaces enim non sunt si bene asserventur. Tuffes non aliter quam Ziziphi baccæ leniunt, & sputum adjuvant.

E ligno firmi & solidi fiunt baculi, item carbones qui diu retinent ignem.

2. Sorbus filveftris Anglica Park. fied Chefs:apples, og English wild Service. Park.

Fruticis modum & staturam non excedit, stipite & ramis incano seu cinerascente cortice tectis; folisi latis ad Viburni accedentibus, per oraș minime inciss aut dentatis; floribus coloris muscosi obsoleti, quibus succedunt fructus Pyri sylvestris magnitudine, exterius rubente, saporis acerbi Sorborum immaturorum. A rusticis tamen matura, meliorum fructuum inopia non raro comeduntur, postquam enim decerpta & aliquandiu reposita fuerint mitiora evadunt.

In agro Westmorlandico nasci dicitur.
Saspicaru D. Tamerdus Rebinson hane forbum este forbum pyriformem Label. observatam in agris
Worcettrensbus & Seassoniensbus à D. Pas & D. Plas, vel sobum pyriformem horum Autorum esse sativam C. B. superius descriptam, quam Angliæ Indigenam esse denegavimus.

Clariffimus Hermannus in Catalogo Hort Leydenf aliam fociem recentler this nomine Sorbi Virginiana foliis Arbuti Breyn, item Bontus forbi, feu potius Corni Javanenfis speciem. Idem Hermannus habet Mespilum spinosam five Oxyacantham maximam Virginianam; & Mespilum spinosam five Oxyacantham maximam Virginianam; & Mespilum spinosam five Oxyacantham maximam Virginianam; fam five Oxyacantham Virginianam nigram; Vide ejus excellentiffimum Catalogum Hort. Lugdu-

3. Pyracantha Park. Pyrac. quibusdam J. B. Oxyacantha Theophrasti Ger. Oxyacantha Dioscoridis five Spina acuta Pyri folio C. B. Eber green Chon.

7.B. Fruex est spinosus, cortice nigricante tectus, cujus per ramos aculei, alii unciam longi, alii breviores, sursum fere spectantes, rigidi; Folia juxta aculeos, Arbuti soliis quodammodo similia, alia sessione fescuncia longiora, alia unciam longa aut breviora, semunciam aut unciam lata, leviter acuminata, quadam rounda, pulche per ambitum ferrat glabra, porlimitum inferiora, fiquidem fipperiora interdum nonnihil lanuginofa funt, nitore illo, quem fuperna facie oftentant inferiora, defituta fere flerse pentapetali acervatim congefti es luteo rubentes. Fredis Oxyacamba vulgaris perfunils ex aureo colore ad coccineum vergit, denfius & velut racematim coacervatus, acidi guftis grana aliquot continens, Parkinsono granula quatuor vel quinque, ex luteo albicantia, triangula, nonnihil

In Gallo-provincia & Italia sepibus visitur sed non ità frequens Lob. Nascitur etiam in Alpina. Locus, rum gentium Bramovicum & Ebrodunensium saxosis convallibus, maximè quà torrentes praccipiti cursu vicinas terras glarca & arenis obruunt.

Quamvis Bauhinus uterq, hanc Dioscoridis Oxyacantham esse velint: nobis tamen potior videtur sententia Parkinsoni Oxyacantham Dioscoridis nostram esse Spinam albam: figuidem Dioscorides Mespilum Aroniam Oxyacanthæ folio (quamvis alti Pyxacanthæ legant) esse tradit: Mespilus autem Aronia seu Anthedon Theophrasti Apii solio est, quæ quidem sigura Spinæ albæ soliis convenit, non autem Pyracanthæ vulg.

Hhhhhhh 2

Vires.

Lib. XXVI. De Arboribus quarum flos summo fructui insidet.

CAP. VIII.

De Mespilo foliis integris & congeneribus.

Meßilus vulgaris J.B. vulgaris froe miner Park. Germanica folio Laurino non ferrato, five Meßilus lytvofris C.B. The Medilat Ette.

P Arva est arbor, soliis quam Pomi longioribus, angustioribus, Laurinis ferè paribus [Matthiolo Cerasforum] inferné incana lanugine pubescentibus, superné quoq, nonnihil pilosis, sed faturatius virentibus, aliàs serratis, aliàs non serratis. Flores singulatim nascuntur candidi seu dilute rubentes [quinq, peralis amplis, obtufis, in medio bissids composti] Cotonee mali: quibus fiocedunt poma exigua, situlya, perquam acerbi saporis, Pyris sylvestribus paria, hirsuta, ex angusto principio in umbilicum latum exevatsimque delinentia; ex cups supercisio emicant quint foria con la completa comple principio in unionicam fatuni excavatunique ucinicitat; ex cipis injectiva consist quan force oblonga, anguita, acuminata, qua florem antea tegebant. In fingulis autem ponis quina fere of ficula, comprella, triangula. Caro dura, alba, aditringens valde: qua tamen fracida reddita aciduficula, comprella, triangula. lum suavema, acquirit saporem, & mensis secundis instruendis inservit.

Paffim hodie colitur in hortis & viridariis Germaniæ, Italiæ, Galliæ & Angliæ. In Germania exism none contain in nous or vinasin Germanis, name, dante or manuscribe contains exism fights. Que non inifica funç fipinola fere lunt & parvos edunt fudus: Sed major, & præfiantor nonnifi culturá comparatur; fipinola fere lunt & parvos edunt fudus: Sed major, & præfiantor nonnifi culturá comparatur; inseriturque aprè Pyro Sylvestri aut Spino albo. Floret Aprili & Maio. Fructum perficit Septembris fine aut etiam tardius.

C. Bauhinus eumque secutus Parkinsonus quatuor genera diftinguunt.

1. Mespilus Germanica folio Laurino non terrato, five Mespilus fylvestris C. B. Mespilus vulgaris five minor Park.

2. Mespilus folio Laurino major C. B. maxima sativa Park.

3. Mespilus Italica solio laurino terrato C. B. minor folio serrato Park.

J. Bauhinus in Mespilo

3. Menpilus Italica fouto laurino ierrato C. B. minor 1010 terrato Fark. J. Bauninus in Melpilo vulgari minore le utriufque generis folia, ferrata & non ferrata, observatife feribit.

4. Mefpilus fructu albo C. B. fructu albo magno Park.

Mefpila ejuddem temperamenti funt cum Sorbis, & ad eadem valent, vomitum, dyfenteriam & omnes in genera alvi fluxus. Ventriculo noxia effe atunt, pracipue dum duriufcula & acerba adluc fint; nam emollita & fracida facha adfiringum minus. Si decodto immaturrorum colluantur os securitos fluvios descriptos fluxus decodto immaturrorum colluantur os funcios. nue inte; nantemonita or tracioa racta autringuin minus. Si accordo initiata vidat contanti o Se fauces, reprimit fluxiones in fauces, dentes are, gingivas. Paratur quod, ex Melpilis ficcis, fueco forfarum, Caryophyllis, pauco Corallii & nuce Molchata cataplalma, quod applicatum regioni orificii ventriculi potenter compeliri vomitum ciborum. Melpila virid. in magna quantitate devorata multos diarrhea pertinaci laborantes sanaverunt, aliis remediis nihil proficientibus. Forestus.

Folia fimilem cum fructibus vim obtinent. Herbariorum plurimi officula in pulverem detrita tam ad renum quàm ad vesicæ calculum conterendum& expellendum commendant. Nec Herbarii modò, fed & Practicorum pars major id faciunt & passim in suis libris calculosis præscribunt; atque ità quà primum data porta est, ceu impetu quodam runt onnes, inquit J Buhimus, nagno meherele 8 artis 8 rationis ludibrio; qui ideireo its fremit le opponit; 8c mults probare nititur contrarium. Ipfum fi placet confule,

2. Chamamespilus J. B. Cotonaster folio oblongo serrato C. B. Cotonaster Gesneri Gen. emac. Ap-

Hanc ex ramo ficco fic describit I Bauhinus. Rami craffiores fuere qu'am vel Cotonastri, vel Diolpyri, cortice nigricante striato obducti. Folia plerunque indidem plura oriuntur, non ut Cotonastri, con la companio de companio de la companio de la companio del companio de la companio del companio del companio de la companio de la companio del compan Diolpyn, cortice nigricante itriato oducti. Feita pierunque indoem piura oriuntur, non ut Cotoneafiri rotunda, fed oblonga, alia palmum longa, fefunciam lata, alia fefunciam aut unciam lora,
semunciam lata, utralbuerin acumen definentia, per ambitum ferrata, utrinque glabra, nervofa,
arro-virentia, pediculo faris brevi herrentia. Flore denfi velut in umbellam, Sorbi Alpina more degelft, pediculis lanuginofis, modò bervibus, modò longis, in extremis ramorum harenti quibus Fruder fucreficunte codem dipofiti ordine, Sorbi torminalis fructibus fimiles, oblongi, rubri, umbilico
mediocri, in quibus grana continenur oblonga.

Clufius plantæ quam Cotonaftrum Gefneri putat
doce putrus legenes reservantes atribus. flores purpuralcentes, pentapetalos attribuit.

Hunc fruticem in summitate montis Jura non longe à Geneva invenimus spontaneum: Clusius in Snealben jugis.

Lata Guinea, Mespilum, officulo Lavi, Spadicei colorio J.B. Pyro similis ex Guinea C.B. Clus exet.

Hujus officulum à Mespili forma non erat valdé absimile, præsertim prægrandium Mespilorum, Hujus otticulum a Metpili torma non erat valde abtimile, pirefertim prægrandium Metpilorum, & læve, & ſpadicei coloris, in medio nonihil tumens, & paululum ab uno fatere ſcabrum & ſubal-bidum. Fruckus exqui Pyri eft magnitudine, magis tamen rotundus, coloris ex aureo flavi, inter-dum etiam rubentis inftar Pomi, tenui corrice preditus, qui detrachus in renuia famina fili modo abit: Sapor cum dulecdine aftringens, tà ut valde refrigerer; unde Luftani iffic degentes in febri-abit: Sapor cum dulecdine aftringens, tà ut valde refrigerer; unde Luftani iffic degentes in febri-ditus des la comparti de la comparti de la continent, que and modum Mefpila, eáque vícicla. Sugul autem fructus quan famina ſurreda: continent, quenadmodum Mefpila, eáque ſeparatim tenui mvolucro tecta, Serico crudo candido ſmili. Arbor Pyro ſmilis felt, humanam ſeparatim tenui mvolucro tecta, Serico crudo candido ſmili. Arbor Pyro ſmilis felt, humanam tamen altitudinem non superans, cujus folia ex atro viridia sunt, & Pyri foliis magis orbiculata.

4. Mespilo similis fructus Americanus J.B. Mespilo similis fructus venenatus C.B.

Observavit Lerius in Brasilia in maris ripa multas arbusculas fructus ferentes Mespilis nostris similes, quorum esus perniciossissimus. Sylvestres si videant Gallos & alios peregrinos monent ut hos fructus vitent, dicentes Poebi, id est, non sunt boni.

5. Mespilo non valde absimilis fructus ossiculis spadicei coloris splendentibus J. B. Fructus 3. cap. 14. 1. 2. Exot. Cluf.

Melpilo Setanio non erat valdè absimilis, ejusdémque pænè magnitudinis, capite tamen non plano ut illud, sed in angustum contracto, venustate rugas contraxerat, & fatis fragisi cute constabat, suso, nullius ferè saporis, qui tamen ore retentus nonnihil adstrictionis cum pauca acrimonia conjuncta possidere videbatur: quina introrsum ossicula Mespili instar continebat, majora autem & non rugosa ut illa, fed valde lavia & splendentia, spadicesque coloris & nucleum continentia.

Mespilo valde similis fructus sine granis J.B. Mespilo similis fructus suscus C.B. Fructus octavus ex navigat. Batav. Clus. Exot. 12. 6.15.

Mefplo valdè fimilis erat, uncialis magnitudinis, teríus ac politus, fuíci coloris, adeò autem fra-gilis ut paululum comprefius difrumperetur, valdè levis, materiam continens fragilem & fipogiofam, valdè falsi faporis, in qua nulla grana observare pomic Clusius. Corona autem illa fuperan funmum fructum occupans alis carebat, quibus Mespilum est præditum.

CAP. IX.

Diospyros J. B. Alni effigie lanato folio minor C. B. Vitis Idea tertia Clusii Park. Vaccinia alba Ger. Amelanchier Lob. Pyrus cervina Italis.

T. B.

The reft frutex, & qui multos à radice flatim ftolones edat, homine etiam proceriores, eófq, etiam ramofos, cortice intectos spadieco. Fessa primo pullulatu plura finul ex oculis proveniunt, incana lanugine fibuts pubelcenta, luperie viridia, que adultiora decellà penitus lanugine utrinque glabra funt. Piri folis fimilia, magnitudine varia, unciam aut sescundian longa, latitudine semunciali, aut etiam plusquam unciali, per extremum rotunda, circumquaque certana, pulcims frequentioribus nervis obliquis à medio recto donata. Flores inter lanuginosorum foliorum pucinis requestions revisions quality and interest order domain. The first interpation rendered to reduce the reduced and reduced became exciption violaces vel nigra, umbilicate, quinque lacinis coronate; fapore dulci, fizivi, in quibus femina plura, [dena & interdum plura Cluf.] oblonga, nigricantia, Pyrorum feminibus fimilia. Fructus Gefinero Cerafi elt magnitudine & rigura: At bacce Mytro potitis fimiles funt quam Cerafo, & umbilicatæ. Variat foliis obtufis & acutis.

Locis montanis, præruptis & faxofis potiffimum gaudet. Sic Helveticis, Austriacis, Sabaudicis, ac Locus. Burgundicis, aliifque montofis variarum regionum provenire folet. Nos in montibus circa Genevam, inque lateribus montium Rheno adjacentium observavimus copiosam. Suavis est ejus fructus. atque ità aptus fromacho ut qui copiosè etiam ingesserit non gravetur, ut testatur Gesnerus.

CAP. X.

De Malo Punica.

Alus Punica, Gracis 'Poud, Dioscoridi & Theophrasto 'Pod, quo nomine & fructus donatur. Flores fative Punice winner dicuntur Diofcoridi l. 1. cap. 152. & Gal. 6. Simpl. At Gal. 6. 2012 10705. Cytinus fructus rudimentum est, quod deciduo flore primum apparet & formatur. Et Plinio I. 22, c.6. Primus hujus pomi parus florere incipientis Cyrinova vocatur Gracis: & in hoc ipfo Cyrino floculi funt, antequam faliciet malum ipfum prodeat, etumpentes, que Balauftia vocari diximus. Verum Bazadow flyvefiris Punice flos eft Diofocrid. I. r. 154. Officinæ Plinium fequentur, & Punicæ tam Sativæ qu'am Sylvefiris flores citra diffunctionem Balauftia vocant, quibus Cytinorum appellatio de fativis ignota est. Cytinus Theophrasto Calyx est slo-

is, quo flos continetur: adeo ut Cytini fignificatio apud Græcos ambigua fit.

Malt Punici putamen, quod anaquam corium fit, cortice durius, nucis involucro tenerius Malicorium vocant, quod Gracos nunc Σίδου, Diofcorde monente, nunc πίτ fit faite λέωμε, διά διλεικ. i. e. decorticare dicitur. Plinius I. c. vulgus ex Punicis acerbis coria perficere novit, ob id Malicorium appellant medici. C. B.

Malum Punicum à Carthagine, ubi laudatissimum proveniat,, nomen accepisse volunt, à Granis verò que intus continentur Granatum, non à Granata Hispanie regione, ut nonnullis videtur, cum jam ante Catonis & Varronis tempora ità fuerit nuncupatum. J. B. Hhhhhhh 2

4. Mespilo

Locus.

1. Malus Punica J. B. Punica fativa C. B. Park. Granata five Punica Ger. The Pomenta-

Humilis & haud magna arbor vel potius frutex est, ut recte J. Bodaus, quamvis interdum culta, stolonibus abscissis in justam etiam arborem excrescat, ramis tenuibus, angulosis brachiatam, quos armant spinæ rigidæ aliquot, oblongæ, subrectæ, cortex obducit rubescens. In his folia incondita, Myrti vulgaris æmula [vel oleæ] vel etiam majora, non ità acuta, ex viridi in levem quandam rubedinem vergentia. [J. Bodzo nitidi viroris, pediculis annexa rubentibus, rubrifque intercurfantibus venulis prædita] aversa parte nervosa, odore gravi, præsertim si manibus contrectata naribus admoveantur, [J. Bodao canum halitum, feliúmque urina graveolentiam aliquo modo refe-

Ex ramorum lateribus flores emicant punicei, pentapetali, quorum medium occupant complura stamina cum suis apicibus, cytino insidentia sive calyci, qui puniceo etiam colore sulget, uncià lon-gior, corticolus in plures lacinias mucronatas, totidem scil. quot flori solia, facessens, qua umbilicum postea Pomi succedentis coronant. Est autem Pomo magnitudo varia, omni ferè ampla, & maximis Malis aqualis, rotunda ferè, nifi quòd utrinque leviter comprella. Cortex mediocriter crassus, durinsculus, fragilis tamen, ante maturitatem viridis ac lævis, post puniceus & rugosus, qui tandem etiam ad spadiceum accedit, intus luteus, gustu adstringens, numerosis acinis plenus, vino abundanti ebriis, dulci aliàs, aliàs acido, interdum medio, favorum modo dispositis, carnosis membraneisque dissepmentis, ceu parietibus intergerinis, circumceptis, amaris, modò candidis, modò purpurascentibus; ipsis verò granis gigartorum vitis similibus, qua constant ligneo cortice & nucleo amaro, non tamen line adstrictione

Reperitur fingulare quoddam hujus Mali genus, quod nullum in acinis femen continet : Verum hoc accidentarium est, & ex lusu quodam natura.

Distinguuntur Mala Punica saporum respectu in dulcia, acida & vinosa, seu in dulcia, vinosa & media: quæ genera aliter etiam diftingui dicuntur, ut v. g. magnitudine: Dulcia enim funt multò majora & speciosiora, & granis majoribus. Perhibentur etiam dulcia cæteris magis scabro esse cortice. 'Amiglua dicuntur non quibus nulla inest granorum duritia, sed quibus minor.

Amat hac arbor folum cretofum, macilentum, fed in pingui quoque provenit. In calidis Meridiem versus regionibus sponte exit, velut in Gallia Narbonensi, Balearibus insulis, Italia & Hispania, ac pracipuè in regno nunc appellato Granata; qua à frequentia Malorum Punicarum nomen acceptife creditur. [In finibus Granatæ parcè, quicquid scribat Matthiolus; nam hac in parte majorem fidem habemus Lacunæ Hispano. J. B.] In frigidioribus regionibus, ut Germania & Anglia in curioforum duntaxat hortis culta cernitur, ubi etiam hyeme curiosè contegenda aut reponenda est, nè à frigore violetur. Et tamen umbras amare aiunt & rigationes.

Poma omnia in genere cenfentur boni fucci, ventriculo convenientia, fed pauci nutrimenti: tum & Vires, omnia (autore Dioscoride) Veneris impetus excidunt, ea præcipuè quæ frigidæ temperaturæ sunt.

Dulcia eorumo, syrupus exhibentur in tussi chronica & pleuritide: in febribus minus commoda

funt, quia inflationes, calorémo, augent. Acida frigida funt & adftringentia: ftomachica: unde eorum ut & fyrupi ex iifdem confecti usus est ad sitim, febres biliosas, gonorrhœam, picam gravidarum, oris putredinem & similes af-

Vinola (acido-dulcia, Granata muzæ) mediæ funt naturæ inter dulcia & acida, cardiaca & cephalica Usus pracip, in Syncope, vertigine, &c. Ex malis hisce ad usus supradictos succus exprimi-

tur & fermentatus depuratufq, vinum dicitur. Varios modos parandi vinum Granatorum vide apud J. Bauhinum. Simpliciffimus videtur fe-

Acini maturi diligenter à cortice & membranis repurgati prælo committuntur ac exprimuntur. mox vinum faccis ad id accommodatis percolatur, & in vasculis id excipientibus desidere finitur, defacatum reponitur affuso oleo ne vappescat aut acescat. Utilis est potus ad sitim febrientium extin-

Potest etiam ex succo expresso & defacato, admixto saccharo, & decocto, deinde fermentato parari vinum generosum & inebrians.

Flores, tam Balauftia, quam Cytini, naturæ funt terreftris & valde adstringentis, unde creberrimus eorum usus esse solet in omnis generis fluxionibus, v. g. diarrhœa, dysenteria, fluxu uterino, &c. Extrinsecus in pulverem trita & inspersa intertriginibus aliisque ulceribus celerrime ad cicatricem abiq, erofione producunt: fanant etiam oris ulcera, tonfillas, uvulam,&c. in collutionibus. Scorpionibus etiam adversari dicuntur.

Cortex (malicorium, psidium) ejusdem natura cum floribus est; Utilis etiam ad coria praparanda, & ad atramentum vice gallarum. Addit Constantinus, Malicorium vino decoctum & potum omnes ventris tineas necare, maximè eas quas Afcaridas vocant.

Nuclai indem refrigerant, aftringunque, imprimis qui ex pomis acidis collecti. Breviter flores, cortex, nuclei [adde & folia] ad ea conducunt quibufcunq, adfirâtione opus eft. Ex Mails Puncis contufs cum fuis corticibus exprimitur flucus qui purgar bilem flavam, ut feirbir Carlalpinus. Hoc de Punicis dulcibus accipir J. Bauhinus, & corticis amaritudini tribuendum cenfer.

2. Malus Punica Silveftris C. B. Geragreftis J. B. The wild Pomegranate.

Domestice & cultæ per omnia similis est, asperior tamen & spinosior. Passim hac sua sponte luxuriat in sepisus Narbonensibus. Nobis non videtur specie disserre à sa-3. Malus 3. Malus Punica sylvestris major, sive Balaustium majus Park. Balaustium slore pleno majus C.B. Balaustia Hispanica J. B. Balaustia Ger.

Balaultia flores sunt ampli, Punice cujusdam sylv. densistimo foliorum purpurascentium farctu flipati, gustu adstringentes, non Cytino oblongo ut in sativa pomifera Punica seu simplici, seu multiplici flore, (qualis nonnunquam reperitur) sed compresso, lato suffulti, cui color ex slavo purpu-rascens, corium durum, lignosum, in lacinias quoq divisum. Adeò multiplici folio interdum confrant, ut Rofæ videantur centifoliæ colore faturato

4. Balaustium minus Park. Balaustia store pleno minore C. B.

Foliis atro-virentibus, calice crassiore, flore minore, tristiore, saturata purpura punicante à priore differt, inquit C. Bauhinus.

Cortex Granatorum menses movet, & febres intermittentes sape sugat, ab experientia Tachenii; abundat enim quodam Alcali aperitivo, quod patet multis experimentis. D. T. R.

CAP. XI.

Malus Limonia Malabarica fruelu umbilicato.

Katou-Naregam H. M. P. 4. T. 13.

H.M.Rbor est procera, caudice crasso, candido, multisque ramis donato, qui cortice cinereo odorato obducti, ac fungosà intus medullà referti, necnon ípinis fuscis, nitentibus & aculeatis insuper muniti funt.

Radix flavescens, fusco cortice tecta, amara, odorata. Folia perfimilia funt foliis Mal-Naregam, præterquam quòd nervuli è costa media exeuntes crasfiores fint, & inferne magis emineant; quo fit ut in plicas ea ac rugas crifpentur.

Flores plures fimul juncti extremis furculis proveniunt, & calyci viridi in quinque lacinias acuminatas secto inharent, viridi-flavescentes, odorati, subamari, quinque subrotundis foliolis constantes, framinulis candidis octo aut decem medium obfidentibus; inter qua frylus prodit exiguus, itidem al-

Fruttus Limones pufilli funt, tenuioribus fulcis striati, ac in vertice calvee florum surrecto coronati, atro-virides primum, albis interstincti punctulis, dein aurei, cortice Limonum cortici haud abfimili cincti, carnéque candida, acidi ac vinosi saporis, intus referti ; intra quam numerosa continentur semina oblongo-rotunda, plana, candida & nitentia, duplici ordine locata, ac membraneis quibusdam pelliculis seu parietibus intergerinis sejuncta, ità ut singula in singulis latitent cellulis.

Crescit frequenter locis arenosis & petrosis circa Parakaro & Kaymaal provincias Malabar : Semel Locus. in anno maturos fert fructus, menfibus viz. Decembri ac Januario.

Succus foliorum egregium capiti expurgando habetur errhinum. Idem cum Pipere longo, Zinzi-Vires. bere, & saccharo exhibitus tustim sedat, cæterósque pulmonis affectus è causa frigida natos potenter sanat. Insuper è foliis hisce in aqua coctis Balneum fit, quod lassitudini, necnon artuum doloribus tollendis mirifice conducit.

CAP. XII.

De Ficu Indica Tuna dicta seu Opuntia.

Uamvis Frutex hic Theophrafti & Plinii Opuntia non fit, cum illa, ab Opunte oppido circa quam provenit nomen foritta, herbula fit non frutex nedum arbor, merito tamen Copunta Indica arborea, aut frutocio di circ poffit, quia infigni proprietate è folio radices emittendi cum Opuntia Theophrafti convenit, nec alia quevis prære eam, quod hactenus audivimus, arbor aut herba. Quintesam Opuntiam hodie (ur puro) in Loccide fruttra quaffivers. Cum dico Tunam è foliis radices agere apparentiam points & opinionem vulgarem (equor, quàm ri pfins veritatem. Qua emin folia videntur revera non funt del ponis rami. Nan, i. Folia non germinant, aliáque ex fe folia emittunt, fed rami. 2. Folia intra annuum faltem fipatium in unidam magnindimem extenfia nodes non aprentur. In hes autem fitire qua dicumus tola mora

justam magnitudinem extensa postea non angentur. In hac autem stirpe que dicuntur folia quotannis augentur & incrementum capiunt, & in nonnullis speciebus lignescunt. 2. Addit Gul. Piso, Folia contigua tantum effe arbori, è contra omne quod rami vicem subit continuum: Se autem in quibusdam Ficubus diffectis radices immediate continuatas vidisle frondi. Tandem, 4. Folia plerifq. omnibus plantis, etiam semper virentibus, tandem decidunt; at in hac propriè loquendo perpetua funt. Verum argumentum hoc non concludit quoniam dantur nonnullæ v.g. epiphyllospermæ in quibus folia durant quandiu caules: ut neg, quod hac fructum è foliis dictis emittat; nam epiphyllosperma quoq, idem faciunt.

Forma tamen externa lata & compressa cum foliis conveniunt, & à ramis different, qui in omnibus aliis stirpibus teretes funt.

Dicitur autem hic frutex Botanicis Ficus Indica, ob aliqualem fructûs cum Fico familitudinem.

1. Ficus Indica major Park. Indica Ger. Indica felio spinoso, fructu majore C.B. Opumia vulgò Herbariorum J. B. Che Prichly Pear-tree.

In magnum interdum evadit fruticem, cui folia magna, longitudine nonnunquam plusquam in magnam menum evanu mucem, un josa magna, pospecarse inormandam pinduam pedali, latitudine fedquipalmari, ex oblongo rotundara, politem craffa, infime etam multo craf-fiora duriorda, fupremis, foris membrana cecta, plurimis tuberculis afperata, e quibus fipinule albæ, nota uniona, motioni, nota inciniona access, parinno data a special, quanto princio dibe, acute, facile contrectanti adherentes, infitôq, aculeo flationem nativam delerentes, fueco intus ungenta, colore herbacco, tactu vicido, falivofo, qui exficatus granulofus arenz tenuffina: intugenta, colore herbacco, tactu vicido, falivofo, qui exficatus granulofus arenz tenuffina: intugenta, colore herbacco, tactu vicido, falivofo, qui exficatus granulofus arenz tenuffina: intugenta, colore herbacco, tactu vicido, falivofo, qui exficatus granulofus arenz tenuffina: intugenta, colore herbacco, tactu vicido, alivofo, qui exficatus granulofus arenz tenuffina: intugenta, colore herbacco, tactu vicido, aculeo fuente del colore del c tempenta, toute inclused, factu titeato, anivoto, qui extrectus graturotto areas comunita inflata artinu digiorum refolvitur, per quem dicurrant nervorum plarimorum mediocriter crafforum refolulat plexus; atque hac quidem folia ex aliis foliis jucundo connexu fucerefeunt, quibus etiam plarimum pro caudica tuticu; & in brachia diductiru. Pofthec cum tempore incraffantur magic & funt roundiora, imo ligneam tandem fubfiantiam acquirant, preferrim inferiora, túmq, & fpinas magnaex parte amittunt. Femori erafficien interdum acquart, ut nos in Scilla oblervari mus. Foliorum pinnis infident fructuum rudimenta multa, fimiliter [pinofa, è quorum umbilico forest emicant, calathi Balauftii quadantenus effigie, fucculentiore magnitudine, multi, lutei, multis folius ungue latioribus, Rofarum folius fimilibus confitantes, quibus marcefcentibus fruitus maturatur, Ficam magnam adacquans, fuperne umbilicatus, pulpi fanguineo colore manus tingente infetur, remu magnam aucquans, napera umorucaus, poper augmente conte manus ungene inte-drá, gultu fubdulci, led quàm Ficuum influviore, grammulis farchi. Lentis fere magnutudine, fed funuatis & marquali ambitu donatis, inflémq, concoloribus in finu. Gefnerus in fruêtu gravem quendam odorem effe annotat.

Cum primum exit hæc planta foliola duo emittit crassa, succulenta [aliquod Sedi genus emergere diceres] mucronata, è quorum finu conjugali ceu pili quidam candicantes & purpurantes, futurarum foimularum primordia finul extenutur, quos non mulci polt foium fequitur ifdem veritum & hirituam rotum, nee latum fed teres fere, quod tamen temporis progreffu paulatim in latitudinem comprimitur, fiúntque aculei cum tempore etiam durinsculi. Radicula novellæ plantæ sim-

Exftillat & gummi hac arbor, Succino flavo colore & substantia, si duritiem eximas lapidosam, admodum fimile, & glebulis concretum, & Tragacantha ferè in modum verniculatum, adeo darum, ut dentibus comminuere vix fit. Candela admotum flammam non concipit, fed comburitur, nec tamen ullam odoris spirat fragrantiam, masticatum quoq nullum saporem esfatu dignum

In omnibus ferè America provinciis & infulis, exceptis maxime Borealibus, provenit. In Europæ etiam calidioribus regionibus facile comprehendit & in magnitudinem proficit. Vidit Camerarius Neapoli altero tanto majorem quam hominem, caudice duro & lignoso. Vidimus & nos Romæ in horto Pontificali Vaticano Belvedere dicto non minores.

Observavit D. Tancredus Robinson hanc ficum Indicam producere fructum maturum in Gallia Narbonensi, & Regno Neapolitano, ubi instar sylvestris plantæ loci Indigenæ ad vias, latera montium,

& inter scopulos copiosè crescit.

Tam vivax est hac planta, ut cum seminulo sato, tum folio humi medio tenus defosso crescat facillime. Frigoris impatiens eft, jiedoque hyeme reponenda, attamen '& loca initia occlula oft. Humore minio corrumpitur. & putrescir: ideoque ab Autumnalibus imbribus & qui verno tempore cadunt persape laditur. Multæhujus fruticis species in America reperiuntur.

In Mexican provincia Fr. Hernandez oblervavit fequentes.

1. Prima, Tabae-Noebili vocatur, quod albus fructus ejus fit: Folia fert rotunda, parva, lavia rarile, horrentia aculeis: Florem luteum: Fructum spiniferum & candentem; & in fruticis attollitur

2. Secunda, Coz-Nochtli dicitur, quòd pallentem proferat fructum. Foliis constat amplis, orbicularibus, multisque & prolificis, horrentibus aculeis; flore coccineo, per extrema pallescenti, &

pomo luteo ac raro.

- poino uteto ac 1440.

  3. Tertia, Atlatos-Nochili, feu Tuna ex albo in rufum colorem inclinans. Folia fert angulta, oblonga, impense aculeata, & nonnihil purpurafeentia, quod est huic tantum generi peculiare, cum cetteris onnibus viridia fint: fructum non valde spinosum: florem extra luteum, intra verò ipsius
- 4. Quarta, Tlapalnochili, id est, coccineum. Folia sert tenuia, angusta & oblonga, sed breviora przecedentibus, ac minus spinosa; shorem ex albo rubescentem & parvum; pomum non adeò spinosum, sed coccineo stammatoque colore przeditum.

5. Quinta, Tzaponochtli, ob fimilitudinem quam habet cum fructu Mexicanis dicto Tzapotl, folia fert squalentia, ovi figura, quibusdam horrentia spinis, & flores in his luteos ex albo in coccineum

6. Caca-nochtli, seu herbacea sylvestrisch Tuna, in arboris magnitudinem attollitur, multis alis concava est, folissa, constans rotundis, parvis & spinolis, sylvestri fructu vix Juglandem nucem magnitudine superante, sed spinis horridiore & pallidis sloribus.

7. Eft & Xocobonechti, fimilis forma pracedenti fed tam foliis quam fructu acida. Suns & aliae prater dictas hijus fruticis feu species seu potitis varietates, pro diversitate regionum in quibus oriuntur, quemadmodum apud nos Pyrorum & Ficuum.

Ficus Indica lavois pilosa C. B. diversa species viderur. Hac ex Creta missa; eaque duplex, altera folio rotundo, altera oblongo.

Ficus Indica humilis C. B. Ramis est reflexis, & veluti repentibus: flore magno luteo. An Eicus

Indica spinosa minor Park? Ficus Indica solio spinoso fructu minore C. B? Species Lib. XXVI. De Arboribus quarum flos summo fructui insidet.

Species illa quam primo loco descriptimus eadem est quæ in Insula Jamaica & Barbados, The pricklip Pear-tree, id est, Pyrus spinosa dicitur, quarque in Europa frequentissima est, como fru ctus aliquot comesti rubro sanguineo colore urinam tingunt, ut admirationi sit.

Tum fructus tum folia refrigerant & humectant, salivosaque sunt, quo fit ut eorum succus ex-Virten pressus ardentes maxime extinguat, & sitim expleat. Grana sicca & adstringentia sunt: Hinc Poma cum granulis loco cibi sumpta alvum sistere dicuntur: gratum præbent alimentum refrigeransque, etfi flatuosum, & corruptioni obnoxium si largiùs sumantur, quemadmodum alii horarii fructus, zestuantibus jucundissimum, Succus planta: aut aqua stillatitia admirabilis est adversus biliofas febres. Auxiliantur radices ejus cum Hieracii quadam specie Enterocelis, & Erysipelatis medientur. Indi succo expresso pro aqua utuntur; & D. Hughes se fructibus hisce in inopia aqua persæpe fitim sedasse refert.

Experientià constare aiunt folia eorumve succum vulnera recentia mirabiliter sanare. Tumores etiam & apostemata, que nautis plerunque accidere solent in Americam trajicientibus, potenter discutiunt. D. Hughes folia charta madefacta involuta, & fub cineribus tofta ejufmodi Apoftematis cataplasmatis formà applicare solebat, successu supra spem & expectationem prospero, ut nullum vel præftantiffimum medicamentum compositum ad hunc usum æquè commodum & profi-

Montanis magna ex parte in locis proveniunt referente Hernandez : at Hugesio in depressis præ-Locus. cipuè ad maris litus. Gummi plantæ renum & urinæ calorem temperat.

Species illa Tunæ quæ vermiculos Cochinillæ dictos producit & alit Nocheznopalli, sen Nopalwebezsii Ali Mini yak etimologi e Godalina e tuttu product e an evenetampati, jan e popula mebezsii Indis Mexicanis dictiur. Hermani, Indiose coliur, 8x a pecorum armentorimque injuris diligenter defendium: Interdum Iponte natura, interdum hominum indultità vermiculi hipis femina [[inperiors anni] feu ova tunis admoventur, qua brovi animalcula excludum, chim adolevemina [[inperiors anni] feu ova tunis admoventur, qua brovi animalcula excludum, chim adolevemina [[inperiors anni feu ova tunis admoventur, qua brovi animalcula excludum, chim adolevemina [[inperiors anni feu ova tunis admoventur, qua brovi animalcula excludum, chim adolevemina [[inperiors animalcula excludum, chim adolevement animalcula excludum chim adolevement excludit excludum chim adolevement excludum chim adolevement excludum chim adolevement excludit ex rint & ab incolis exticcata fuerint Grana perperam dicta. Hac toti Europæ inferuntur ditiffimo commercio, quinquies mille sexcentas septuaginta arrobas, anno 1587. una classe in Europam tra-ductas resert Acosta. Curam & culturam grani tradit Herrera his verbis. Est illud [Granum dichum] vivum animalculum vel potiùs insectum, à cimice forma non multum abludens, cum primum plantæ se applicat pulice paulo minus, è semine erumpit Acari magnitudine, & arborem integrum atque adeò totum hortum implet, & semel atque iterum quotannis colligitur. Arbores certo ordine instar Vitium disponunt, atque studiosè colunt, & repurgant à zizanis; quo recentiores sunt plantæ eò copiosiùs & præstantius serunt granum : inprimis autem necessarium est ut à variorum infectorum injuria defendantur, nec minus à gallinis que granum devorant. Utuntur vulpinis caudis ad plantas detergendas, nè novella infectorum feminaria lædant; ubi autem iam satis adoleverunt, magnà curà eximuntur, necantúrque aqua frigida aspersa, atque in umbra siccantur & conduntur fictilibus. Eadem & cinere injecto enecant, deinde abluunt, atque aliis insuper modis suffocant, frigida tamen enecta cateris præstant. Plurimis modis granam à mercatoribus adulteratur. Optimum longè granum dat Tlascallam, cujus indigenæ præftantiffimam tincturam ex illo conficiunt, hoc modo, Comminuunt & macerant in decocto aluminis, & ubi relederit cogunt

in rabellas, quas Hifpani vocant Grans en pan. Hane Tune fpeciein deferibunt Pifo & Marggravius, Jamaceru V. nomine. Ad nos feripite D. Tearestan Rehnifor Infectum illud, leu Vermiculum exiccatum Cechinil dictum & Ficum Indicam depascens, evadere Hexapoda, & propriè nominari posse Scarabæum Mexicanum punctatum seu maculatum nostratibus Laby-tom dicto similem; cujus elegantem Iconem exhibuit ingeniofissimus vir D. Edwardus Tyfon M.D. in Philosoph. Transact. N. 176.

2. Ficus Indica seu Tuna prima, seu Jamacaru Brasiliensium prima Pisonis.

Adeò inter se variant Ficus Indicæ Tunæ dicæ, pro natalis soli diversitate, ut nisi flore & fructu, tum interna qualitate convenire deprehenderentur, ad diversa genera pertinere viderentur.

Prima species Fruticibus aut arboribus adnascitur, tenues radices habens, quibus se illis inserit. Folia ejus craffa, folida, inftar Aloes triangularia, vario modo fibi invicem oppofita, utin Ficu Indica. Folia viridia, turgentia fucco viscido, sed infipido; in extremitatibus angularibus foliorum rudimenta fructuum funt, & spinulæ acutæ juxta se positæ quatuor cinereæ.

Provenit in ejus fummitate flos fuavis odoris, caterium Nymphæ majori fimilis, exterius conftans multis foliis viridibus, anguftis, oblongis, & in medio horum columna flava, rotunda, fuperius in multas partes diducta.

Fructus ovi figurâ est, & plus minus magnitudine, triangularibus eminentiis conspicuus, cute te-Etus instar corticis Mali Aurantii, internè & externè colore elegantissimo ceu lacca & cinnabrii mixto. Caro interior alba, fucculenta, saporosa, seminibus nigris, splendentibus referta, quæ simul

Præterquam quòd ob delectabilem fructuum fragrantiam & ob succum ex acido dulcem, abæstuantibus expetuntur, febricitantibus imprimis & biliofis conveniunt recentes, quod grato acore palatum afficiant, & fium fedent, cor ac ventriculum mire reficiunt. Succus denique ex hac planta extractus febribus ex bile ortis medetur.

2. Famacaru |eu Ficus Indica 2. Pisonis, prima Marcgrav.

Frutex est arborescens, mediocris magnitudinis, caudice tereti, grisco & stellatis aculeis obsito: superiores rami deorsum propendent, quorum exortus sunt longi processus, teretes, stellatim aculeati ut caudex. His ramis versus exteriora infident folia Tuna modo, ovalia, compressa in ambitu aculeis fingulatim politis. In superficie utraq foliorum eminent tubercula quædam: color autem ramorum illorum & foliorum viridis est. Fert florem albicantem, qui ex illis tuberculis foliorum enascitur, & in multa stammula definit. Frustus haud multum à pracedente differt sed minor, caterum gustu & dignitate illi par.

4 Jamacaru. III Pilonis. 2. Marcgrav.

Arbor est magna & procera admodum, Caxabu etiam Brasiliensibus dicta. Primum erumpit è terra folio uno octangulo, cujus anguli teretes sunt, aqualis omnes crassitiei, quali exsculpti essent, terra rono uno occaniguo, cojus angun tercess unit, aquans omires catantes, quan excenpu ejent, ordine finulis in fiellulæ modum poficis armati, & inter qualibiet duas tales fiellulæs tranfverfalæ quadam lineola eminet. Huic folio alia plura Tunæ more adnafcuntur, in altum crecta, brachium crafta, quodibiet ab uno ad fex pedes longum. Succeffu autem temporis folium inferius corticos polium constituires co ticem grifeum acquirit, ac in caudicem lignofum & craffum abit, spongiosum tamen & facile ceduum. Folia verò qua caudici proxima, ramorum vicem subeunt; catera foliorum. Caudex vetus, & ramosa illa folia spinas deniq, amittunt. Flos caudici huic solitarius provenit, albus, magnus, fequitur fructus ovo anserino duplo major, ovalis figuræ, exterius obscure ruber, qui comeditur esta, grati saporis & refrigerantis qualitatis.

5. Jamacaru IV. Pisonis tertia secunda sfecies Marcgrav.

Teretibus est ramis & nodosis, ad quos nodos sunt spina ut in cateris. Trunco est admodum fpinoso, eog rectiffimo, verè Pinum diceres, si altitudinem & rectitudinem consideres, verum in parato, etc. rectamino, vete rinam unecess in amenantum construction quan ramis in arboris fimmitate decoratur, que rotunditate & craffitie palmam, longiffimis fipinis digitos manús amulantur. Fructus Aucton non innotuit. Caudicis medulla eft Sambucina facile mollior, qua fecta arbore continuo exficcatur, abitq, in leviffimum pulverem, qui decidit, móxque ablato ípinolo cortice relinquitur canceaur, aore, m resonantum pareceru, qui ucacut, mosque aorato printo concer temiquitur feapus concavus, arundine levior, miris cancellis, quafi ex arte fabricaus; qui fi ab gine accen-datur, filimmam luculenter fover, facifique loco Audon iter facienti de nocte inferviebat. Varietates Ficus Indice feu Opunite in Horto Leydenfi cultas fic diffinguir clariffimus Hermannus.

Vanetates Ficus Indicæ feu Opuntærn Horto Leyeenti cuitas ne cultingut ciantitimus Hermanna.

1. Opuntia major folio fipinis longiffimis & validiffimis armato.

2. Eadem folio fipini rotundion & compreficior.

3. Opuntia maxima folio fipinolo latifitimo & longifilimo.

4. Eadem folio fipinolo longifilimo & angulto.

5. Eadem folio oblongo media.

6. Ficis Indica minima folio fibiotiborundo. Hifee addi pofilimi Opuntiz laves feu non fipinolos, alizque varietates à firor & fruttu delimptæ. Vide addi pofilimi feu Ficus Indica primæ Hilloriam. Ab Amico quodam admonitus fum aliam fecciem in horto non procul à Londino inventri folio triangulari enfiformi (profundè canaliculato)

6. Jamacaru V. Pisonis, 4. Marcgrav. Nocheznopalli Hernandez. in quo Coccus Indicus

E radicibus tenuibus, in terra haud profunde latentibus nalcuntur triangularia aut etiam quadrata E radicibus tenubus, in terra haud protunde latenthus natcuntur triangularia aut etiam quadrata folia, viridia, unum, duos, tres, quaturore pedes longa, quibus alia hine inde adnafountur ut in Ficu Indica e; quodibles corum latus duos, tres, vel quaturo digitos latum, funtque duplo craffiora quàm famacara qua frutcibus & arboribus adnafcitur, fed illius longiora funt : in angulofis extremitatibus acudes munita, unum, duos, tréfve digitos longis, flavefentis feu lignei coloris, fex, feptem velo cho acudes munita, unum, guata fe pofitis. Florem fert ut pracedentis, fed minorem. Frudus figura oblonge, tres circiter digitos longus, quaturo in ambitu craffus, contants cutte craffs, fucculenta, egregiè rubra, comprefia per longitudinem facile findicur & derrahi poetti, continei qui pulpam albam, focculentam, frabilem, & quali in multos globulos conglobaram: hac multis feminibus nigris, fplendentibus permixta eft, Aquilegiæ fimilibus sed minoribus. Pulpa cum seminibus comeditur, esto, boni faporis, dulcis, Ficum vulgarem superans.

Succus è cortice rubro expreffus acidi addringentis faporis eft, ut fuccus Ribium immaturorum. Folia autem hujus plante fucculenta funt, & fuccum dant herbofi faporis feu Brafficæ fimilem, qui fi amarus esset, planta hac Euphorbium esset: nam per omnia convenit cum ejus descriptione. Euoborbium verum alia & diversa est planta, qua ab Horti Malabarici auctoribus describitur & depingitur (ub nomine Schadida Calli.

Hac species Tuna in Nova Hispania profert Cochinillam, qua tamen hic locorum sedulò indagantibus nunquam apparuit. Piso.

7. Famacaru VI. Pison. Brasiliensibus etiam Urumbeba dicta.

Caudice est recto, solido, spinis validis, inordinate positis armato; cui in summitate multa folia crassa, spinis horrida, palma figura, ramorum vicem subeuntia adnascuntur.

In desertis mediterraneis tantum reperitur.

Icon genuinam Ficus Indica speciem non demonstrat, ut neg, descriptio nimis brevis & succincta.

Omnes Jamacaru Ipecies mon acmonyrau, in mtg acyripiu immo oreus o Jucemeia.
Omnes Jamacaru Ipecies frigidas & humidas, licèt gradu differentes, comperi, exceptis granis que funt fisca & adfringentia. Quamobrem gummi quod ex illis defitilat, fructus, folia, radicas febribus alifique malis ex intemperie calida natis five affiumpta, five extus admota me-

8. Ficoides

8. Ficoides seu Ficus Americana Cerei esfigie spinosa & angulosa Hermanni Hort. Lugd. Bat. Corem Peruanus spinosus, frustu rubro Nucu magnitudine C. B. An nostratibus, Espe michi in Corch-plant.

Hzc superius Lib. 17. cap. 6. pro Euphorbii specie descripta est. Verum rectius puto à D. Hermanno ad Ficus Indicas refertur.

Idem Euphorbium Dodonzei ab hac planta diftinguit, cum qua Bodzeus à Stapel eam mis-

Idem Euphorbium Ded. pro ipfiffima planta ex qua Euphorbium Officinarum proponit, contra fententiam & affectionem D. Commelini, quem nos sequuti Schadida Calli H. M. pro Euphorbi planta tradidimus, nimis ut videtur fecuré.

Altera varietas Cerei Americani in Horto Chelseano propè Londinum à D. Watso colitur. Hac planta sicut Tuna seu Opuntia plurimas varietates seu distinctas species producere solet. Ficoides feu Cereus angulofior & spinosior in Hort. Levd. reperitur.

9. Melo carduus echinatus Penæ & Lobelis Ger. Melocarduus Americanus Park. Melocactus India Occidentalis C. B. Echino-melocactos J. B. Ad. Lob. Clus. Pomum spinosum Opuntiatum Munting. Ficoides Occidentale spinosum Melonis facie sulcis rectis Hermanni.

Planta hujus generis mediocris quam descripsit Clusius, 12 uncias longa erat, infimaz partis ter-ræ insidentis ambitus 25 unciarum a qua in metam assurgebat, 16 profundis sucis, totidémque ela-tioribus costis prædita, quarum singula novem tomençola tubercula habebant, è quibus decussatum acutiffima firmiffimaque & tanquam cornea decem fpina, unciam utplurimum longa, interdum etiam ampliores prodibant, inter quas bina, (in majoribus terna, in minoribus fingulares) furrectæ erant: ex autem feffili parre planta, qua viz. fupra terram incubuerat, & veluti fornicis inftar curva erat fusca & nigricantes, media parte ex spadiceo candicantes, superna cineracei coloris, cuspides verò purpura(centes. Summa parte planta (qua foliorum expers erat, & radice tantum mieba-tur) denfiffimum tomentum emicabat ad uncia altitudinem, trium verò latitudinem in diametro, cineracei coloris, exterior ejus pars viridis erat, qualis ferè foliorum Tuna, parte tamen terra proxima in albo pallescebat: interna pars sive pulpa candida, spissa & adeò lenta, ut in tenuissimas etiam laminas secta & digitis extensa vix frangi posset, Cucurbita quodammodo saporem referens: Pulpæ meditullium & iplum corminùs album erat, nullámque cavitatem habebat : fuprema autem pulpa pars, cui tomentum inharebat nonnihil purpurascebat : ipsum verò tomentum tenuissimum instar lapidis Amianti, & candidiffimum erat, in quo latebant multæ exiles spinulæ purpureæ, quæ supra tomentum se exserentes, rigidiusculæ erant. Ab extima pulpa rari quidam prodibant in tomento latentes folliculi membranacei, five vagina, coloris fanguinei elegantiffimi & floridi, unciam longi, superna parte crassiusculi, infima aqua videlicet pulpae adhaserant angusti & tenues pleni semine exili, nigro & splendente, instar seminis Amaranthi purpurei : Summo horum folliculorum capiti inharebat oblongum quidpiam tanquam flosculi rudimentum, quod supra tomentum capiti extulise videbatur. Radices craffiusculas, longas, lentas & fibrosas, insuper alias in ambitu minores adhuc retinebat, ex infima fede productas.

In infula Maio appellata & vicinis circa maris litus crutæ fuere.

Abrahamus Muntingius in Herbario Belgico exactiorem exhibet hujus planta tum iconem, tum descriptionem. In icone repræsentatur fructus Tunz formå supra tomentum eminens cum flore ei infidente: quid descriptio oportet novi, cum Belgicam linguam non calleam, me later; inter-

Sunt & aliæ præter dictam hujus fruticis seu species seu varietates, quemadmodum Ficus Indicæ; in Horto quodam Hollandia, & in illo Reverendissimi Episcopi Londinensis D. Compton apud Fulham (plantarum & ingenuarum artium Mecanatis in aternum celebrandi) Echinomelocacti alteram varietatem cultam observavit D. Tancredus Robinson. Sulcis seu canaliculis, rectis, & obliquis spinis, flore, tomento, fructuque variat, quoàd situm, figuram, magnitudinem, colorem, sapo-

CAP. XIII.

De Rofa.

Ofa à Graco HAV fit, & in I mutato. PLAV autem, si Etymologum audimus, nomen habet Cua a crezco pour ne, s' ni n'unitato. "Pour autem, il Etymologium audimus, nomen habet habet quali feiro se grato edore. Plutarchus melius, lib. 2. Eugenes cap-ule, ubi feribir tai vocari, quia seignes mad métablist abun. Cende ergo Plutarchus melius, lib. 2. Eugenes cap-ule, ubi feribir tai vocari, quia seignes mad métablist abun. Cende ergo Plutarchus fieri à seigne de solo el de de code gratuats. Voffus puta fluta de ca dor gratus. Voffus puta fluta de ca dor gratus. Voffus puta integrum el fe se seigne nodo Aidea poi se side diction. Selfor verò dici cender se service pro Bechs seu. Bechs, idque à Chaldaico NTT hoc est Rosa. Voff. Etytologica de canada
Rolam omnem initio candidam fuisse fabulantur Poeta & Turcas, illi ex sanguine Dei alicujus seu Veneris, seu Cupidinis, tinctam erubuisse; hi ex sudore Mahumetis rubedinem contraxisse libi perfinadent, ac propterea ejus folia humi jacere non patiuntur.

1467

Vires.

Locus.

Caterum Rosa tum ob venustatem & amplitudinem floris, tum ob ejuseem fragrantiam, omnibus feculis, omnibus terris fummo in honore & pretio habita est, omnibusque floribus & odoribus

Rosam Pomiferis accensuimus; quoniam fructus in nonnullis Pomi magnitudinem assequitur, in

Rosam Pomiferis accenfuiruus; quomam tructus in nonnuus roum maginuumnen antequiuri, minubus figuri potuis ad Pomum accedit, quam ad Baccam, maginu potus potus ad Pomum accedit, quam ad Baccam. Rosam in genere ite deferibit J. Bauhinus, Eft (inquir) frutex infirmus, Carl. & citò senescena Rosam in genere ite deferibit J. Bauhinus, Eft (inquir) frutex infirmus, Carl. & citò senescena Rosam in redductur, ut cum fuffruicibus ambigere vidactur, ramis aut potitis virgis duris, lignosis, & urplairimum hispidis mordacibis(que aculeis horrentibus, non recitis, sed modice recurvis, frequentibus, foliam) productura de la compania del compania de la compania de la compania del compania de la compania de la compania de la compania del compania rentibus, not mittem opponus, supremo ingulari; portus primum neroacco incuns caryce, qui tumelcentes in virides alabaltros faltigiantur, quibus dehifentibus floret panduntur (vel fimplices, yei multiplices) in calycis fili medito flamma quedam capillacca, lutes spicibus donata complexi: femine in oblongs capitulis, quæ calycibus & floribus fubfunt, per maturitatem rubentibus, & an quibuldam migricantibus, duro, lanugine involuto: radicibus duris lignofis, in diversa tendentibus, ftolones cre-bose emitrentibus

Porro Role parces Medici numerant octo. I. Capitulum illud folidum, lanugine quadam refertum, floribus lubltratum, ceu bafin totam Rolam futtinens, Calyx vocatum, que namine tamen tertum, nontous montatum, ceu cami totam kotam kotam kuntens, cenya vertum yar interestiva kunten yar interesti kunten yara interesti kunten yar interesti kunten yar interesti kunten yara interesti kunten yar interesti kunten yar interesti kunten yara interesti kunten yar interesti kunten yar interesti kunten yara interesti kunten yara interesti kunten yara interesti kunten yar interesti kunten yara interesti ku tia. 5. Folium, Amer, cujus 6. Ima pars candida anguis appellatur. 7. Lana in capite contenta. 8. Semen lanugine inclusum. Cortex cum lana & seminibus inclusis Fructus recte dicitur, quarum

maturitas tum ex colore ruffo, tum ex mollitie æstimatur.

1. Rosa rubra Ger. C.B. rubra, sione valle pleno, & semipleno, & simplici fere J.B. Rosa rubra Anglica Park parad. The red Rose.

Role rubre frutex minor est quam albe aut rubelle, virgx non ità crasse, spinze multo rariores & minores, nec ità mordaces; aliqui rami etiam sine spinis: falia ex longiusculo pediculo, cui in principio velut auricule, foliola sunt terna vel quina, [pleruno, quina Park.] utrinque glabra, supernè magis virencia, subrotunda. Flores sive Rosa rubra, magna, quadam plena admodum, coloreintense ruisi free purpure, quadam paucifolia, odoratz omnes e posifimim ficez. Flores fequantur freder five capitula fublonga, rubra ubi matuta.

Flores colore plurimum variant; aliu colore funt intensè rubro fanguineóve feu in rubro nigri-cante, plenz admodum, foliis omnium Rofarum amplifilmis; alii pallidores funt & ad Damafcenarum detarum colorem accedentes: alii adhuc dilutiores Rola canina ferè colore; omnibus tamen folia seu petala ampliora sunt quam Rosa Damascenae vulg. apices etiam crocei in medio multo plures. Odoris gratià & fusiciate quamvis Rofam albam fuperat, Damafcena neutiquam conferenda eft. [Odor quamvis fatis validus eft, nobis non admodum gratus videtur.] Folia probe exficcata & repolita tum colorem, tum odorem diutrùs retinent quam Damascenz folia, quantalibet cura & dili-

gentia affervata.
C. Bauhinus huc refert, 1. Rolam Milefiacam flore fimplici rubro, vulgo Rofafina. 2. Rol. ex rubro nigricante flore pleno. 3. Rolam Milefiam flore fimplici rubro. 4. Rolam rubicundam Saccharinam dictam, Grzeulam Plinii. Cam.

Ebrodunensis historiæ auctores huc etiam referunt Rosam rubram pallidiorem C. B. item Rosam Eurodaments mitorize auctores mue catant reteriant. Aosiant undan pantatorient c. b. trem Rollam faturatüs rubentem ejujdem. Verum turamque erroneé: Pofterior enim eft Rofa 1. Praneftinz filmils Euj. Quam & piñ ditirnétam fipeciem paulo poft faciunt: Si autem per priorem intelligat Rolam hokofericeam dictam, nos eam pro diverta fipecie habemus.

Rofe Damafeena Ger. Park. Sativa IV. five purparea C. B. rubello flore majore multiplicate five pleno, incarnata vulgo J. B. The Damash fiole. Clufo Pramifina diction.

Rose hæ fruticis sunt præalti ut albæ, spinosiores tamen iis multó. Ejus rami abundant spinis aduncis & mordachus. Folis non viene tu in rubra, nec polita finut ut in alba, terna, quina aut etam feptena, panè rounda. Flera multi fimul, ex longis pediculis hifpidis, calyce etam hifpido, magni, pleni, mearnati, odoratiores dum viener tubris & albis, imò omnium non dico Rofarum, fed inorum in genere longe odoratifimi, ut quæ halitu fito fuaviffimo fenfam mirificè oblectant, citra ullam omnino offensionem aut satietatem.

Damascenæ dicuntur quoniam ex Damasco Syriæ urbe advectæ creduntur. Per totam autem propemodum Europam in usu frequentissimo sunt ad Syrupum ex multiplici earum insussione pa-

Hyemes nostras etiam asperrimas facile tolerant.

Rofæ cujusdam meminit Clusius, cujus flos multo dilutior erat, Prænestina, & serè albicans, perinde tamen magnus & plenus, in quo nonnalla etiam folia oblervavit media ex parte candicantia, altera purpuralcentia, vel limilis coloris venis aperfa.

Alterius [aut ciuldem] Prænchina fimilis forma & magnitudine, qua utplurimum dimidia ex parte candida folia haberet, reliquià rubra, aut tertia duntaxat ex parte alba, vel nunc integra alba, modò integra rubra inter le commixta confpiciantur.

Hanc J. Bauhinus in urbe Provins Galliæ se vidisse scribit valde plenam & rubram, quæ inva-Hante J. Daummus in unce Provins Gaines se vinine scripti vance, pensant oc tuorant, que nivas Gallie partes exficetat diffribuitur, quia valde odorata. Ex hac conferva ficca ubique paratur, Huic flos denfishmis farctus foliis multo minoribus quam in vulgari rubra, odoratior ettam quam illi. Calyx spinulis horret. Folia duum ordinum, duo semper sibi ex adverso opposita sunt, quintum verò in summitate medium inter ordines locum occupat, omnia in circuitu serrata, glabra, supernè viridia, infernè canescentia.

Frutex ipse paulò minor est quam Rosa Provincialis Damascena, cortice viridiore, nec adeò rubente. Folia magnitudine paria: Flores paulò minores, petalis non usque adeo confertis & nume-

rofis, colore minus faturo quam in Rubrarum optimo genere.

4. Rosa rubra humilis sive pumilio Park. parad.

Rosa rubra vulgari minor est & humilior, alioquin ei non ità distimilis, spinulis paucissimis vel nullis. Flores multiplicibus confertis, arêtê ftipatis foliis conftant, minores, minúfque expaníi 8c passis. Judin judin judie vilgaris, petalis adelo aqualibus ao fi forfice refecti effent; colore rubro minús faturo quàm Rofa tubra Provincialis, odore languadore rubra vulgaris.

. 5. Rosa bolosericea simplex & multiplex Park. R. rubra pallidior C. B.

Virga hujus vetustiores cortice obscuro seu migricante teguntur, stolones novelli viridi obscuro, paucissimis vel nullis omnino spinis muniti. Folia saturatius virent quam in aliis plerisque Ross. septem plerunque eidem costa seu pediculo communi adnexa, cum in aliis plurimum quinque duntaxat observentur. Flos aliàs simplici quinque petalorum latorum serie, cum multis in medio apicibus croceis constat; aliàs duplici, exterioribus latioribus & majoribus, interioribus minoribus, colore rubro faturo seu sanguineo, holosericum cremesinum dictum referente: interdum etiam flos magis multiplex est, sedecim aut pluribus foliis compositus, magnitudine ferè aqualibus. Omnes odore infirmiore quam Rola vulgaris rubra.

Hæc C. Bauhino rofa rubra vulgari minùs rubet & flore fimplici plerunque est, & foliis latiffimis, cuius frutex spinis communiter caret.

6. Rosa pumila Pannonica flore rubello J. B. Sylv. 14. seu pumila rubens C. B. pumila rubra

Pedales atque aliquando cubitales etiam ex eadem radice profert virgas, virides, lentas, infernè paucis, supernè multis spinis rigentes; foliorum alas rubræ simillimas, quinque aut septem foliis, superne viridibus, inferne candicantibus constantes: summis virgis & ramulis innascuntur saris magni calvoes, five alabastri, hirti barbatíque, quales in Rosis rubris simplici soliorum ordine constantibus; ex quibus deinde fese explicant magnar, non omnino odoris expertes rosa, pentapetalar, initio rubra, deinde paulatim remittente & evanescente rubedine, carnei fere coloris, multis luteis staminibus floris umbilicum, quemadmodum in aliis Rofis occupantibus. Fructus ruber, rotundus, omnium maximus, & Pyri in modum turbinatus, fulvescente pulpa, inæqualia alba semina continet,

Floret paffim in cardus fylvis, alianum fylvarum marginibus, fubliminofbus & defertis agris per Lexu & Austriam inferiorem & universam Pannoniam Junio: Fructus maturescir Augusto.

Hace cadem videtur Rose versicolori Park, parad, quam Anglic. The Book and Lancaster

Hole vocant: est autem Rose Damascena varietas potius quam species distincta. Odor Damasce-

Nec diversa videtur Rosa crystallina Parkins, parad, qua non aliter à præcedente differt quam Rosa crystal-colore virgarum in flore pallente saturatione seu intensiùs incarnato.

Rosa Provincialis sive Hollandica Damascena Park. parad. Hollandica sive Batava Ger. ma-xima multiplex C. B. Hollandica rubella plena, quibus dam centifolia spinoso frutice J. B. The Damask Province Role.

Ad staturam & magnitudinem Damascenæ amulam assurgit; cortice rubente tum à Damascenæ frutice, tum ab aliis Rofis facilè discernitur. Folia etiam majora & rubicundiora aliis. Rofa colore incarnato cum Damaicenis conveniunt, duplo triplóve majores, folis numerofiffimis dense fli-patis compositae, extrinsecus majoribus, intrinsecus pufilis, staminum locum explentibus, & in infirm calycem reflexis, adeò ut *fiamina & apices*, fiquos habeat, vix compareant. Odor Damaícema ad albam nonnihil accedens, Damaícema certè longè inferior, non tamen ingratus. Variat interdum

Antequam plene explicatur flos admodum concinnus, venustus & speciosus est.

A Gallie urbe Provins, in cujus agro provenit, nescio an sponte, an aliunde translata, nomen accepit. Videtur equidem species Rolæ distincta, verum de eo mihi non certò constat, cum reperiantur ejufmodi & rubra, & alba, & lutear, ciunque framina & apices in flore nondum obfervave-rim. Forte arte aliqua & mangonio talis initio effecta est.

Hujus varietatem observavit Clussus, priore aliquanto minus, hoc est, media inter Prænestinam & centifoliam magnitudinis, alioqui colore, odore & formà conveniens, quæ Rosa centifolia Bata-

vica altera J. B. multiplex media C. B.

Locus &

Tempus.

Locus:

Laciu.

8. Rosa sine spinis, store majore C.B. sine spinis Get. sine spinis simplex & multiplex Patk.
Rosa acanthos, store pleno, coloris rubelli J.B.

Mults fratim à radice affurgit virgis, humanam altitudinem interdum æquantibus [Rofa intense rubefeentis altitudine, figura & effigie [F.B.] Si fertili folo & loco umbrolo pangatur, utpluminum ruocicenus auruaine, ngura ce emgie f. B. J. 51 terun 1000 e. 1000 minoto piangatur, teplarimum verò longè infra eam magnitudinem, & cubitalibus duntast aut fediquicubitalibus, lavibus, & fine finis, virdibus, flexuofis, m varios ramos diductis; [quarum tamen fummi proper floris calveem, & folia furculi horridulculi funt, ex denfiffima apicularum nigrarum & afeeriufcularum congerie J.B.] Folia habet alata, hoc est ternis aut quinis uni costa (que subaspera est) inharentibus, hins femper inter se oppolitis, extremo impari faits ample confiantia, finde vinditate liperne ni-entai, inferie cancienta. Extremo ramis infident fores, oblongis hirfutisque pediculis inharen-tes, multiplici foliorum numero constantes, Pranestinis [Damascenis] majores, medii inter illas & rubras coloris [quem ornar varia vagáque venarum purpura centum delineato, fubras verò folia ex incarnato candicant omnia J. B.] jucundi odoris: frudu brevis craffus, pane orbicularis, maturitate rubens: inæquale femen lanugine involutum continet. Radix repens, lignofa, dura, alia-

Aliud genus Rofæ fine spinis inventur, non valdè diffimilibus virgis, quod minores & rariore foliorum texturà constantes flores profert, colore pæne fæcum vini rubri, quod C. Bauhino Rosa fine spinis flore minore: J. Bauhino R. fine spinis colore pane facum vini rubri.

Florent hæ cum reliquis mense Junio.

9. Rosa rubella sive incarnata similis J.B. Rosa prima Pranestina similis Clus hist. C.B.

Præneftinæ, quam vulgus Provincialem vocat, valdé fimilis eft [Rofa prior Clufti præter vulgares] nec illa minits alté affirget : in folo flore diferimen eft, qui circiter quadragenis aut plunbus folis, paulo amplioribus & fauratitis nonnihil rubentibus confrat, multis ffaminibus flavis umbilicum occupantibus, alabastróque multo craffiore ac breviore: odor minus suavis & albæ ferè pro-

nuo. Valdė frequens est Viennensibus hortis & totā Austriā, nullius tamen apud illos usūs, quàm ad eliciendam aquam stillatitiam. Floret cum cateris Junio, interdum etiam Maio.

10. Rosa folio crispo rubello seu incarnato J. B. Rosa folio subrotundo & crispo C. B.

Rose Damascena varietas esse videtur, cum non aliter ab ea differat quam folio subrotundo & crispo, flore rubello five incarnato.

11. Rofa silvestria rubella parvo frutice J.B. An Rofa silve odoratissimo rubro store C.B? Rofa silve terium gense Trag?

Hijus frutex parvus est, cubitalis utplurimum, formā fimilis Rosæ intensè rubre, curvis nonnun-quam spinis, sed raris: folisi ut in illa quinquepartitis, rarius in septem foliola distributis, seratis, glabris, superme parte obscurius virentibus, denique ejussem sere 8c coloris & formæ, sed rotundio-ribus & minoribus; store non parvo, coloris rubelli sire incarnati, ut vocant, quinquesolio, jucun-dissem odoris, cui succedit capitulum cum pediculo insipido.

In collibus circa Genevam, v. g. la Bastie, Champe, &c. observavimus Junio florentem.

12. Rosa rubello store parvo simplici, non spinosa J. B. splv. minor rubello store C. B. quæ vulgò à mense Maio Maiolis divisur.

J. 8. Mitior hac nullis horret spinis, pediculo duntaxat sforis nonnihil aspero: foliorum autem glabrorum conjugationes prater extremum impar tres sint vel quatuor, ferratorum, superius virencium, rum conjugationes prater extremum impar tres sint vel quatuor, ferratorum, superius virencium. inferiùs albicantium, glabrorum: rofæ sunt parvæ, quinquesoliæ, odoratæ, coloris rubelli. Fruëtus rotundus, parvo Mespilo paulò minor, per maturitatem rubens, grana tomento involuta concinet. In hortis sæpe altitudinem hominis excedit.

In montibus propè Generam fonte provenit, nobis & J. B. observantibus. Ad radicem montis Albii prope Tigurum 64/6. Colitur etiam in hortis.

A. 13. Resa solvestris inodora free canina Park, canina inodora Ger. solve vulgaris, store odorato incarnato C. B. solve, alba cum rubore, solio glabro J. B. The common with Briar or Dogs Role. Cynosbates & Cynorbodos Osficinarum, quibusdam the Pepetree.

In magnos have excrescit frutices, magnis armatos spinis. Folia sunt satis magna, utrinque glabia: Flores simplices, quinquesolii, albi cum aliquo rubore, in medio stamina lutea. Succedunt capra longa, primum viridia, deinde Coralli modo rubra, que ubi planè matura mollia redduntur, Sapidi gustus cum aliqua aciditate: à pilis quibus semina involuta sunt inter edendum cavendum. In hujus virgis fpongiolæ villofæ fæpe vifuntur.

In lepibus pallim invenitur, omnibus in terris.

Ab hac ego specie diversam non puto

A. 13. Rosam silvestrem odoram Ger. sjiv. solin odoratus C.B. solin odinasis Egleminam distam J.B. spiv. odoram sive Eglemeriam store simplici Park. The stocet States.

Non alia quippe in re quam foliorum odore ab ea differt: neque in ejus descriptione Botanici qui diversam velint consentiunt, aut notas distinctionis certas adserunt. Cúmque inter alias Rosas caninas hujus generis una vel altera sparsim & rariùs in sepibus occurrat, & nunquam plures simul, verifimile est has ab earum semine nasci. His adde quod Rosa Eglenteria transplantando interdum degeneret & odorem amittat, ut observårunt Gesnerus & Lobelius.

Nobis suffragatur Turnerus, inquiens, Ego hanc nihil aliud quam suaveolentem Cynosbati speciem existimo.

Ab hac non aliter quam flore multiplici seu pleno differt Rosa Eglentina flore pleno J. B. sylv.

flore pleno feu multiplici C. B. & aliorum.
Rofæ fylveftris flore odorato incarnato varietatem observavit nobisque oftendit D. Dale, quam & nos quoque dudum observasse meminimus pomo spinulis sed rarioribus obsito, rotundiore quam Cynorthodi vulgaris & hilaris tubente, quodque barbulas feu calycis radios non abicit, quemadmo-dum vulgaris Cynorrhodi pomum, fed in hyemem ufque retinet donce fructus maturefcunt.

A. 14. Rosa splvosfris altera store albo nostrus. Rosa splv. solio glabro, store plane albo J. B. An Rosa splv. 4. species Trag? i. e. Rosa splvosfris 17. seu arvensis candida C. B? An Rosa canina humilior frustu retundiori D. Plot.

Differt à vulgari Rofa canina virgis gracilioribus, fpinis rarioribus & multò minoribus obfiris ; floribus albis, longioribus pediculis infidentibus, pluribus que fimul in umbellæ formam se componentistructure and the structure of the struc

J. Dammus Rosam mann tyventent rotto grant in controls, a rottous of many many periodic Rosam mann mann tyventent rottour grant periodic Rosam R

nofis. Floret Junio & Julio, paulo tardinis quam relique flyvelries.

Rofa fylvelfris Caefatp. virgis humilioribus & minus fpinofis, floribus albis, nobis eadem cum hac nofira videtur.

C. Bauhinus ad Rofam humiliem flore albo Clufti refert, minus rede noftra femtentià: diversam enim speciem putamus. Videndum quid differat ab hac Rosa campestris repens alba C. B. pumila campestris alba Park,

Cynosbati flores qualitatibus convenire videntur cum Rosis sativis, sed majorem vim adstringendi Virei. habent, proinde in profluvio uteri rubro & albo fummæ funt æftimationis.

Fructus vi lithontriptica maxime commendantur, in qua tamen excellunt exempti arilli. Schrod. Pulvis iste in Antheris Cynosbati reperibilis, crocei coloris & summè volatilis, est genuinum sulphur vegetable ab Archaro fublimatum, egregis dotatum poseltarbus: cui confanguier finat pul-veres, viz. Alcool ex Julis Coyli, limitatubu, Piri, muíco terrefri clavato, & in Antheris Lilio-rum alborum. Habent egregam vim anodynam, Joporferam, cardiacam. Hagendermuc Cynoba-toleg: p. 43: idem tradit Wedeline de Julpbure plantum. Ego in phthificis & convultivis affectibus, in phrenefi, & Golorbus leniondis utiles etie existime. D. Tamerel Robinform

In acinis seu seminibus Cynosbati reperitur oleosa & balsamica substantia, egregiz efficaciz in Lithiasi; slammam citò concipit,& continet ipsam essentiat plantez. Hagendorn. Cynosbatoleg. p.70. Duo Hydropici pro desperatis habiti ad integram valetudinem restituti sunt à diuturno usu decoct. fructuum Cynosbati integris cum arillis in vino. Hagendorn. Cynosbatol. p. 154. Idem affirmatur de his floribus à Wedelio.

Hujus poma cum maturuerunt pulpam continent saporis cum aciditate grati, ad appetitum excitandum & aftum febrilem compescendum perutilem.

Ex hac pulpa cum Saccharo Officina nostra Conservam parant, non modò ad febriles aftus,

fed & ad Scorbuticos affectus calidiores utiliffimam: ventrem etiam leniter aftringit, & defluxiones fiftit, ut taceam palato admodum gratam esle, ventriculo acceptam, & concoctionem promovere.

Ex hac etiam pulpa bellaria & scitamenta multa, parare norunt coci & matrona honesta ad mensas secundas instruendas.

Infanabilis ad hofce annos (inquit * Plinius) fuit rabidi canis morfus, pavorem aquæ potúfque * Hift. nat. omnis afferens odium. Nuper cujufdam militantis in prætorio mater vidit in quiete, ut radicem iyl- £ 25. c. 2. 3 vestris Rolæ blanditam sibi aspectu pridie in frutecto mitteret filio bibendam. In Lustrania res ge. 1.8. c. 4rebatur, proxima Hispaniæ parte: casuque accidit, ut milite à morsu canis incipiente aquas expa vescere superveniret epistola orantis ut pareret religioni, servatusque est ex insperato, & postea quisquis auxilium simile tentavit.

Iu hujus ramis, fractis præcipuè alitérve læsis, vel ab insecto aliquo compunctis per æstatem mu-In must rams, tractis practiple alterve latis, vel ab intecto aliquo compunetts per affatem muscolium quodadm corpus herbacei & rubelcentis coloris ficpe excreticir, quod * Bedgarar Lobelius, *Bedguar Spongiolam alii appellant, vulgus [Germanicum fci. circa Norimbergam] quod fuppolium Officini per fomnum incumbentibus provocet, *Den *Epflaff; cipus cineres ad dyfuram, tinesa ad vermes *perma dicini expellendos Camer, laudat. Spongiolam hane fri incuders, vermiculis exiguis albis intus refers. Lee excretion than invenies, qui per totam hymem in cellulus finis latitantes, mente demum Maio infequentis Bedgua dranni umiCarum forma prodeum: quarum nonnulla aculeo feu [piculo è cauda femper prominente bum Cardui armantus & ad Moufferi forcinquis referir nofiliura alias d'aminus dell'acuntoris. *Ci. la Lac. Lee une le Bennantus & ad Moufferi forcinquis referir nofiliura alias d'aminus dell'acuntoris. armantur, & ad Moufferi Seticaudas referri possunt, aliaz ea omnino destituuntur; & in hoc forte genus J. B. sexuum differentia. Descriptionem muscarum vide in Cat. Cantab.

liiiii a

A. 15. Resa pumila spinosiffima feliu Pimpinella glabriu, store alvo J. B. Item, Resa spice, pomifers Acea pummus youngigma pains rumpineus ginos n, porteuso 3. D. Itim, Koja 1500. pomijers Lobelio, flore rubello, fine spinit, pumile ciuldem. Item, Rosa arvina Tabernam. spinosa ciuldem. Rosa spino, pomijera minor C.B. R. Pimpinella seve pomifera minor Park. Ros. Pimpinelle folio Ger. The Pimpernel folc.

Frutex est parvus, humilis, cubitalis aut summum sesquicubitalis, virgis spinositimis, foliis minimis, Pimpinella foliorum amulis, unde ei nomen quatuor conjugationum: Rofis exiguis, candidis,

[inodoris Park.] Fructus rotundi satis grandes, per maturitatem nigri.

In fabulofis & poetrofis frequens nascitur. Reperiri aiunt cum & fine spinis, C. Bauhinus se utramque habuisse de Datoins inequeis naiotur. Repeins autre cuit et me spinis, et batantis le unair que habuisse ait, & Parkinsonis in eodem agro utranique simul septius inveniri afferit. Nobis in Anglia speciem illam que spinis caret nondum videre contigit, nec puto apud nos oriri nist ex accidente: at nea, dari inter has duas effentialem feu fpecificam quam vocant differentiam. Hinc tamen non immeritò C. Bauhinus ad idem caput reducit Rolam pomiferam Ad. Lob. qua lavis, & Rolam non immerito C. Bauhinus ad idem caput reducit Rolam pomiteram Ad. Leb. que levis, & Rolam arvinam Tab. que fpinofa. Rofa pomifera titulo Lobelium defenibere Rofam Pimpinoliam noftratem cum Camerario & C. Bauhino fentio, quid eam Angliæ perquam familiarem effe diece, quamvis negligenter ne dicam falso eam deferiplerit, & fine fpinis depiniserit, aunon Rofam fiam rubello parvo fiore timplei non ipinofam intelligence. Bofa pomifera Leb Camerarius eandem facie Rolam campetrem odorate Clufti; cui & ego. Rofa pomifera Leb Camerarius eandem facie Rolam campetrem odorate ficulti ; cui & ego.

Rose pointere Lee. Camerarius canceni nate Rosini camparitent onoratani Cuin; cui e ego libenter adfituilor; quantumvis tum J. Bathinus, tum Calparus frater diverfam faciant, & Cludius ple videatur didinguere; fiquidem deferiptio ejus Cludiana, excepto floris odore, Rose notive Pimpinellæ egregie conveniar, quam adponemus u Lectori judicijum permittamus.

Rola campeffris odorata, infit ille, cubitalbus aliquot, aut ad fummum, fed traiffime, bicubitalbus, affurgit virgis, firmis, duris, lignolis rubefcentibus, denfiffimo fipinarum vallo munitis; ex quibus frequentes confuío ordine oriuntur spinosi ramuli, virides, singuli sium siorm sufficientes, album, contratorum, penapetano, Licer aut Canella Rose vulgaris aqualem, capillaces quibusdam samion, cum sus apicibus luteis, medium sloris umbilicum occupantibus. Fruitur rotundus, brevis, nom; cam uns aparons meets, meanant nons minoneum occupantons. Erant formans, previs, initio viridis, deinde plenam maturtatem adeptus niger, crafta, angulola, dura forma continet. Folia funt inter cum que luteos fimplices fort flores, & cam que ab aggeribus in quibus fponte prorolla funt inter cum que luteos fimplices fort flores, & cam que ab aggeribus in quibus fponte provenit, tive à Pimpinella foliorum limititudine nomen apud Belgas accepit (Summen roofen & Pimpernelle roofen enim appellant) ferè media, per ambitum ferrata, & nullius splendoris. Radix dura, lignosa in diversa tendit.

Invenitur multis circa Viennam locis, præfertim editioribus & montofis. Floret Maio, quo tempore ruffica mulieres plurimos ejus faíciculos, ob odoris gratiam, venales in forum deferunt. Fructus

Rofa fpinofiffina pumila flore rubro J. B. quæ circa Monspelium in luco Grammuntio repentur hujus taratum varietas eft, colore floris differens. Besan. Monsp. His adde

16. Rosam campestrem spinis carentem bistoram C. B.

Flore est languide rubro, vere & autumno prodeunte, quæ duplex, alia odoris expers, alia foliis exiguis suavissimi odoris in monte Pilati Lugdunensium.

17. Rosa sylvestris pomifera major Park. C.B. Rosa pomo spinoso, folio hirsuto J.B.

Foliis est palmum ferè longis, quinquepartitis, ad rubellam plenam panè accedentibus, minus rotundis, longioribus, ferratis, fubtus hurfurie quadam lenibus tactu. & panè cinereis, capitibus five fructibus spinosis, magnitudine Avellanæ rotundæ ex pediculis brevibus, spinosis: per ramulos sunt

panie autores. C. Bauhinus Rofam fuam fylv. pomiferam majorem fylv. pomifera Lob. majorem facit, altiorem, ramofiorem, paucifiimis aculeis, folis majoribus pallide virentibus; & Bafilez locis humidis in Alnetis provenire scribit: quam describit J. Bauhinus à monte Calcari allata est. Ab hac diversa vi-

A. 18. Rosa pomifera major Park parad. b. e. fylv. pomifera major nostras. The greater Apple Rofe.

Hujus virgæ craffiores funt, cortice obscuro canescente tectæ; teneriores surculi rubescunt nonnihl, spinis crassifusculis actutis hie illic armati, verum nec tantis, nec tam crebris quam Rosæ Eglanteria. Folia pallide viridia, quinque fimul in eodem communi pediculo, rariùs pauciora. Flores ianteria. Fota pamoe viriota, quinque inma in couesti communi pediciosi, riori parvi, fimplices, pentapetali, indotri, aut leviter odorati, Rofa Egianteria parvim anjores, codem colore rubello perfufi, capitulo finiolo infidentes, & alabaltris barbatulis aliarum rofarum influr cincti. Capitula floribus delaptis in formam & magnitudinem parvi Pyri excre(cunt, barbulas) in Vertice feu umblico geftantia, & finulas etiam retinentia, per maturitatem pulche rubentia, femina multa, alba, dura, fubrorunda, lanugine involuta, pulpa molli inclufa continentia. Pulcritudo hujus plantæ in pomorum rubentium decora specie & jucundo aspectu potitis quam florum forma altúfve alicujus partis confiftit.

In Septentrionalibus Angliæ montofis. Westmorlandia puta & Eboracensi territorio copiosè pro-

Lectus.

19. Rosa cinnamomea multiplex Park. cinnamom, slore pleno Ger. odore Cinnamomi, slore pleno C. B. minor rubello multiplicato slore, asperis spinis armata J. B. The bouble Cinna-

Descriptio Jo. Bauhini quamvis brevis huic stirpi apprime convenit, & ad eam ab aliis Rosis distinguendam fufficit.

Frurex (inguit) eft asperis, duris spiais armatus, in altitudinem satis magnam, multis virgis ru-bentibus valde excrescens. Rosa hite sparve, ex brevbius pediculis, plenæ, odoratæ. Adde ex Chiler Foliorum alz quinis aut septosins sossii seveni senti sente se spato distantibus constitant, uno hite, altero Follottum aiz quants aux reprents foils aquait inter to partic uncattions contrain, uno mine, attern inde geniculatium conjugatimque femper adhierente, unoque in cacumen exeunte, coloris fuperna parte viridis, inferné candicantis. Flos multiplici foliorum pufillorum glomeratione conflext, colore rubello, Cinnamomi odore remiflo, unde nomen. Radix laté admodum ferpit, & vivax est, novas virgas fubinde producens.

Maii mensis initio, omnium Rosarum prima sloret, in hortis nostris frequentissima est, unde pri-Tempus. mum delata, aut ubi sponte proveniat incertum

Huic specie eadem est, accidentibus nonnullis diversa,

20. Rosa Cinnamomea simplex Park. cinnam. simplici store Ger. odore cinnamomi simplex C. B. cinnamomea storibus subrubentibus spinosa J. B. Ethe single Cinnamon Rose.

Parkinfonus virgas hujus minùs rubere ait quàm ejus quæ flore est multiplici. C. Bauhinus hanc habet pro Rofa Mail [fine fojins] Albii montis ropoe Tigurum $6g_{fi}$. qu. an recté. J. Bauhinus Rofam Mai Albii montis $6g_{fi}$. diversam facit à Cinnamonea simplici.

21. Rofa filveftris Ruffica Park. The wild Brier of Mulcoby.

Stolones crebros, luteo-rubentes è radice emittit, tuberculis hic illic erumpentibus inaquales, quibus infident spinæ ut in Cynosbato vulgari. Folia non admodum crebra, parva, quam in illa minora. Rofæ fimplices, parvæ, colore incarnato faturo.

22. Rofa fylveftris Virginiensis Park. Che Dirginia Brier-Rofe.

Stipitum & ramorum magnitudine & crafficie nulli Rofæ cedit; Virgæ & furculi novelli virides funt, vetultiores cancicunt; plurimis aculeis tenuibus, cum crassioribus aliquot intermixtis, obsitæ. Folia in viriali oblicuro nitentia, parva & propennodum rotunda, multa uni cofte conjugatim adnexa, Rofe luter fimplicis folis quadantenus fimilia. Flore fimmnos ramos occupant, parvi, pentapetali, pallide purpurei feu faturatus incantais, Cynorrhodi vulgaris floribus fimiles, caduci.

Rosa alba Ger. Anglica alba Park. alba vulgaris major C.B. candida plena & semiplena J.B. The white folc.

J. B.
Virgis assurgit longis, lignosis, fungosis, in quibus spinæ acutæ, aduncæ, raræ, cortex alioqui politus & lævis: Foliola quina vel feptena, crenata, glabra, fublonga, quædam pænè rotunda, pediculi dorso spinoso interdum: Extremis ramis calyces plures ex pediculis non minacibus inhærent: quibus apertis apparent rofæ pulchræ, odoriferæ, albæ, multorum foliorum: (interdum cum negliguntur pauca producunt folia, nifi aliud genus fit) quorum interiora minora, exteriora verò majora & ampliora, in medio apices luteos includentia. Succedunt fruttus rotundi, rubri ubi maturi, in quibus grana dura, lana involuta. Odor huic languidus.

Duûm est generum, altera flore majore & pleniore, que in umbrofis interdum ad octo aut decem pedum altitudinem assurgit, stipite in hoc genere crassissimo; altera store minore & simpliciore, Rosæ Damascenæ altitudinem vix excedens: illius stores ima præcipue parte versus fundum aliquam ruboris tincturam oftendunt; hujus candidi purioris & impermixti coloris funt. Hæ tamen duæ non videntur specie differre, sed accidentibus duntaxat quibusdam à Soli aut cœli aut culturæ diversitate

At neque Rosa incarnata ab alba minore differre specie censenda est, cùm solo floris colore incarnato, ejufdémque majore expansione discrepet.

24. Rosa lacteola J. B. alba minor C. B.

Elegans est, non magna, folis multis, densè stipatis: que singula si evellantur candida sunt, cum verò simul calyci inharent in slore integro, videtur quiddam diluti ruboris cuiicare. Et hec prioris varietas esse videtur.

Confiderandum etiam quantum ab eadem differat

Cluf.

25. Rosa humilis flore albo Clusii J. B. Iylv. odorata albo flore C. B.

Qua humilis eft & fruticofa, foliis illt que album florem fert perfimilis: fed ejus flores, licet albi, longè minores, neq, unquam planè fefe explicantes, guidem cum alba vulgari odoris & coloris, qui tamen, plus carnet admixtum habet. Paulo feribis illa floret. Pluminum accodere videtum ad Gracu-

Lib. XXVI. De Arboribus quarum flos summo fructui insidet.

Rofa alba Pro- Datur etiam & Rofa Provincialis alba, cujus mentio in Parkinfoni horto, inque Catalogo horti

26. Rosa moschata minor flore simplici J. B. mośchata simplici store C. B. Ger. mośchata simplex Park. The MOUSH Mosc.

Magnos habet ftolones, rectos, crassos, fratim à radice prodeuntes, decem interdum aut duodecim pedes altos, in quibus spinæ raræ, interdum à trunco rubræ ac robustæ: Rami tactu essent laves, niss interdum spinæ intervenirent, in quo quiddam habent commune cum Ross albis sativis, ac differunt ab Incarnatis vulgo dictis, quarum rami undique valde ipinoli. Folia satis rara, qua non ferunt ab Incarnatis vulgo dictis, quarum rami undique valdé [pinoti. Folia fais rara, que non mulcim differunt à Rofis albis & incarnatis, mif quod mimis rugofa & magis acuta, glabra, fupere cum vriditate, inferné albidora cum pilis vix apparentibus, in circuitu ferrata, que tuplanimum habent (eptem foliola, interdum novem majori ex pare fibi invicem oppofita. In foliorum pediculis parte inferna fipine valde adunce. Rami extremi divifi in alios, minores, qui quadam quafi lanugine obducuntur & rubent: pauca habent folia, abundàntque multis forbus fimul coharentibus, qui prius quam fe expandant longa apparent capitula, molia & brifuta. Aperta rofa vix dem durant, & mediocis fiunt magnitudins, albæ, [habent nonnunquam ungues rubentes qui lutei fiunt antequam expanduntur] pentapetals: Apiet lutei foliolis decdendibus nigre(cont, relicto in medio uno magno hirituo, clavam alquatenus exprimente. Odor cum fuavitate infignis, mofchum proxime referens, fapor amarus, aditrictionis non magnæ particegs, aliquam acrimoniam in faucibus reliqueuss. bus relinquens.

De loco natali nobis non constat. Frequens in hortis colitur; frigoris vehementioris impatiens est; unde colligitur calidiorem aliquam regionem ejus parentem esse

Quæ flore est pleno, hujus duntaxat varietas nobis censetur, non species aliqua distincta.

27. Rosa mojebata major J.B. Rosa mojebata: spacies major Ger. Rosa Hispanica mosebata sim-plex Park. parad.

J. B. Er hanc C. Baubinus pro præcedentis varietate habet. Frutex est robustus, rectus, spinosus, ut Moschata minor; in ramorum summitatibus ex pediculo raris aliquibus spinis aculeato Rosa enafeuntur, plerunque quinque aut feprem folis constantes, magnæ, albæ, cum aliquo rubore, qui po-tiffimum detegitur cum exficcantur, odore suavissimo. Floret Junio.

Hac ex florendi, tempore vera & genuina_Rosa moschatæ species vix est censenda: illa enim non ante finem Æftatis & Autumni initium floret.

Aliam Rose moschatæ speciem spuriam, fortè præcedentis varietatem, proponit Parkinsonus, in-

scriptione.

28. Rose moschatæ multiplicis alterius, aliis Damascena albæ, vel verius Cinnamomeæ store

Hac stipite & ramulis brevioribus, foliis paulò amplioribus pallidiùs virentibus, sloribus itidem tantillo majoribus, odore multo remiffiore, florendi tempore priore seu præcociore à Rosa moschata vulgari differt, catera et fimilis.

Tempus florendi & odor diversus, specie à Moschata distinctam arguunt.

Caterum Rosa moschata odore caput tentant, & potentissime alvum subducunt, non minus, autore Manardo, quam Scammonium, ità ut si sex vel octo folia acctario miscueris, totum purgatorium reddas. Idem confirmat Amatus, historiam recitans mulieris, qua ex gustato condito harum rofarum faucium & linguæ excoriationem cum stomachi rofione contraxerit. Quapropter ab ea tanquam à pernicioso medicamento abstinendum suadent.

29. Rosa semper virens Park parad. semper virens Clusii J. B. moschata semper virens C. B. The ever green Role.

Multis statim à radice luxuriat sarmentis, flexibilibus & caducis, nisi quis palo sustineat, aut ad parietem applicet; nam non valde crassa sunt, sed lenta, viridia, spinis rubescentibus, hami instar aduncis, & mucrone versus terram converso obsita, ut pleraque ferè omnia Rosarum genera, eaque alternatim ambiuntur à foliorum alis, septem interdum, sed quinq, utplurimum folis præditis, ex adverso sesse spectantibus; horum duo, que laxiori alæ sedi, quà ramum amplectitur proxima, minora sunt, bina alia quæ succedunt illis duplo pæne majora, quintum extremam alam occupans, & imparem numerum faciens omnium maximum: fingula autem à nervo medium folium occupante aliquot venas habent ad folii oras excurrentes: in ambitu funt ferrata, & præ viriditate splendent, nec defluent ut in alies rofes fed etiam hyeme permanent. Novo vere ex flagellis iftis five farmentis è foliorum alis multi oriuntur novelli rami, initio quidem cum foliis nonnihil purpurascentes, deinde verò colorem viridem contrahentes: quorum nonnulli fummo fastigio ternos aut quaternos gerunt flores, uncialibus, gracilibus pediculis subnixos, quinque foliis pane uncialibus constantes, prorfus nivei candoris, è quorum medio plura framunula prodeunt, candida, flavis apicibas infignita, & inter illa capitellum hirlutum albicans. Floris odor fuavis est, & ad Rose molchatæ flore fimplici odorem valde accedit, fed noc ipfius floris forma valde diffimilis.

30. Rofa

Huius femen Patavio miffum.

30. Rosa lutea Ga J.B. lutea simplex Park, parad. C.B. The fingle pellow fofe.

1475

Rarior & speciosa est Rosa lutea, spinosis virgis, foliolis glabris, quinis vel septenis, vix tantillum horridis; storibus luteis, simplicibus, cum gravitate odoratis, pomo breviore, ventricosiore. Repit & multùm se propagat.

Parkinsonus sarmenta crassa & lignosa ei attribuit, paucis aut nullis spinis in veteri ligno super-Aitibus, junioribus seu novellis virgis & ramulis, creberrimis spinulis, pilorum instar tenuibus, oblitis; folia minora, rotundiora, pallidiùs virentia, eleganter tamen circa margines crenata, plura denique ad unam costam adnexa [septem aut novem] quam in alia quacunque Rosa sativa: Florem minorem, quàm Rosæ moschatæ majoris, majorem quàm Eglanteriæ.

31. Rosa lutea flore pleno J. B. lutea multiplex Gcr. C. B. lutea multiplex sive flore pleno Park. parad. The noutile pellott, or pellott Province-Rose.

Non alia ferè in re quam floris multiplicitate à præcedente differt. Flos autem peramplus est, & speciosus, tum multiplici foliorum dense stipatorum serie compositus, ut Rolæ provinciali Damascenze seu centifoliæ Batavicæ hac in parte vix cedat. Florum adeò ferax est, ut dimidiam eorum partem ad maturitatem non perducat; imo paucos admodum perficit & integros expandit, plerifq, ob humorem nimium, (imbribus plerunq copiofis florendi tempore decidentibus) corruptis aut vitiatis. Oportet ergo fi flores integros & perfectos defideras, ut flirpem juxta parietem plantes, & florum gemmas tenellas plerafq, amputes, paucis relictis, quas nè hac quidem cura adhibita facile explicat in flores undequaq, perfectos.

Hinc nonnullis duplex habetur hujus generis Rofa, quarum altera florem totum expandit, altera

vero femiciaulo flore permanet.

32. Rosa subviridis & carulea C. B. J. B.

Si in teneras Agrifolii arbusculas Rosa inserantur virides flores producere scribunt aliqui apud Camerarium. Quamvis interdum anni constitutione frigidiore & humidiore herbacei coloris Rosa fine calvee proveniant.

Est & jamdiu videre, ut refert Lobelius, Cœruleas Rosas in hortis Italicis. Sed optârim ego scire hortos, si extent, ubi proveniant, & qua in re disferant à reliquis Ross. J. B. Imò ego nullibi extere puto, cum à tempore Lobelii altum sit de eis filentium.

33. Rosa sylvestris Austriaca flore Phaniceo Park, punicea Cornut.

Virgæ hujus novellæ tenues, rubentes, adultiores obscurè cinereæ, spinis aliquot obsitæ non admodum crassis aut acutis: Folia paulò majora Rosa lutea, simplicis folis, aliàs non multùm dissimilia. Flos fimplici quima foliorum ferie conftat, colore intus puniceo, à tergo croceo: quæ coloris diver-fitas varium fæpe florem reddit, lineis quibusdam flavis per colorem phæniceum ardentissimum difperfis, jucundo spectaculo. Hujus Rosa umbilicum tenet pappus atropurpureus, mille filamentis & apicibus luteo pallidis cinctus. Capitulum flori subjectum rotundum est, ut in sylvestri Rosa. Odorem habet veluti mellis. Floret Maio. Parkinionus pro Rosa lutea specie habet; ast diversa est.

34 Rosa omnium calendarum vulgò dicta: Italica flore suaviter rubente perpetua Ferrarii. Che monthly Role.

Rose Damascenz vulgari non multum diffimilis est: nec odore valde inferior. Per maximam æstatis partem slorere perseverat, non tamen singulis calendis sloret, ut nomen innuere videtur. Ferrario observante densioribus sevit aculeis.

35. Rofa rubro & albo variegata Rofa mundi vulgo dicta. The Mundp-Rofe.

Rofæ rubræ vulgari excepto floris colore fimillima est, ejúsque progenies videtur, procerior tamen aliquanto & ramolior. Flos coloris respectu omnium Rosarum longe pulcherrimus est, albo & rubro elegantissime virgatus seu variegatus. Figura, magnitudo, odor Rosa rubra. In eadem stirpe inter multas variegatas una vel altera non raro Rosa penitus rubra apparet, quo originem suam fatetur.

36. Rosa Francosurtensis Park, parad, inapertis floribus, alabastro crassiore Hort, Reg. Paris. The Franktord Rose.

Virge hujus juniores cortice pallidè purpurascente obteguntur, spinulis numerosis pilorum instar tenuibus oblita: vetustiores pauciffimis spinis donantur. Capitulum quod stori subest esque pro basi inservit majus est quam in quavis alia Rosa sativa specie. Flos ipse mulciplex est, & crassius, decoque intumefoit dum albue in gemma et, antequam explicetur, ut calycem rumpar lerunque & prapropero ortu exeat: Color inter Rofe rubræ & Damascenæ medius: umbulicum floris occupat glomus latus & densus ex staminibus & apicibus arcte stipatis compactus. Calycis segmenta in hoc genere præter aliarum omnium Rosarum ordinem nullis ad latera barbulis aueta sunt.

Lib. XXVI. De Arboribus quarum flos summo fructui insidet.

37. Rosa Hungarica Park. parad. The hungarian Gofc.

qua mins, nos camm vires ex minates quas minato corpori paranta del crimus. In ulu fint rubra praccipui & incarnata, vulgo Damalcana dieta; erimus. In ulu fint rubra praccipui & incarnata, vulgo Damalcana dieta; non tamen able, humido quodam permistro, quod quidem ipfis adhue virentibus melt, in reficeatis vero dependium eft. Succus ergo hac de causa & dilutum earum ad alvum subducendam quoque facit, minùs tamen quàm Damascenarum. Resiccatæ autem hæ rosæ humiditate jam absumpta, adstringunt & resiccant. Dod. quocum peritores medici consentint. Nam (u recké Langius) virus Rolarum laxitus & odoriera in lapenis ejus partibus consisti [unde & facile evaporar] at adstrictoria & roboris altrix in tera in supernis que parubus conlultir Lunde & tacise evaporat J at aditridoria & roboris altrix in internis delitescit. Het de Ross rubris intelligenda sent; nam Damas enarum folia etiam respecata carbariteam cum retinent, se ci psi experi summ. Pergit Dodonzeus, Robur cordi conciliant, ac tremori & palpitationi cjus succurrunt, hepar, renes & alia viscera debilia consortant: ventriculum flaccidum, debilem & humidum liceam & corroborant: shorem mulieberem, & superstuam men-flaccidum, debilem & humidum liceam & corroborant: shorem mulieberem, & superstuam men-flaccidum, debilem & consortant; and superstuam men superstuam per sup camentis, five foris adhibendis, five intra corpus assumendis, quibus adstringens ac corroborans ali-

Iple expertus sum (inquit Simon Paulus) pulverem Rosarum ex atrorubentium 3 ii. pondere fingulis vicibus bis quotidie in aqua Plantaginis propinatum ex sententia contumaciffimam dysente-

iniguis vicious ois quoridie in aqua riantaguis propriaum ex iementia comuniaciminam dyiente-riam perfaridie. Quadripart. Botan. Claf. 2, p. 181. Apices crocic, Officin. Anthera dietj. refocant imiliter & aftringunt, & potentius quidem quam pfarum Rofarum folia: Exficcati immifeentur dentificis ad gingivarum adfiridionem, fluxionumq,

apiarum Koiarum tolia: Exticcati immincentur dentiricis ad gingivarum actirictionem, fluxionumq, exficcationem: cum aqua Cydoniorum deftiliata dantur utiliter imino menfium fluxu. Calyees quinetiam & alabatiri iildem viibus pollent, unde ad dentes à corruptione fervandos, & gingivas roborandas fiimitur aceti Scyllit. & aqua è calycibus Rofarum deftiliata aqua portio, & eo fepe os collutur, annotante Monardo Hifpal. Sed (inquit Dodonzus) cum his odor defit, missibilite in humanostica patres missibilite attica. nus utilia funt, humanæque naturæ minus amica-

N. Rofe, præfertim recentes, adnotante Mesue, coctionem nullam sustinent; facultas enim ea-An Aous, practicum recenses aumonte activity, remanet addringers manifeftor; unde etiam pace vim catharicam in fiperficiaria & facile refoliabili ac feparabili parte confiftere.

Notatu dignum est, quòd quamvis Rosæ decerptæ celerrimè exficcentur, atque inter ficcandum fuavillimum odorem expirent, tamen in horto (entibus adhuc harentes, nullum ad aliquam notabilem distantiam de se fundant odorem, quemadmodum Caprifoli & Caryophyllorum nonnullorum flores, adeò ut in Rosario flores especiales e con la companio de companio de la companio de la companio del companio de la companio del companio de la companio del companio nores, adeo ut in Kolario Horibus explicitis pieno deambulans tragrantam nullam naribus percipies, ut fi oculis claufis eo introductus effes, e un Rofacio vertaria plane nefecires; quod argumento eft odo-em Rofa in vapore aqueo facile refolubili & diffipabili confiifere.

Folia Rofarum renibus fibilitrata copiam feminis miminuere feribis Galenus; feque in nocturnis
Veneresi inaginationibus cuidam fualtifie Rofas experiri, qui ex his fibilitratis levamen fenfit, citra
ullam renum noxam. Ex folis etiam aridis & exprefifis (referente Plinics). Disapinata olim fiebant
uld fubbre conceande un habans inacche fenere corone, dain fineled abbuseante.

ad sudores coercendos, ut à balneo inarescerent corpora, dein frigida abluerentur.

E Rofs multa parantur medicamenta, ut v. g.

1. Aqua defillata. Matthiolus vafis vureis in MB. elicitam pracipuè commendat, eique qua in 1. Aqua defillata. Matthiolus vafis vureis in medicamenta. Nam & empyreuma omne hoc modo vafis metallicis deftillatur longifilmè prafert: nec immerito. Nam & empyreuma omne hoc modo caverur, nec aqua pravam aliquam aut noxiam qualitatem à vafis contrahet, ut in metallicis deftil-

para totet.

Refrigerans est & cardiaca, spiritus languentes recreat & confortat, vel odore suo, naribus admotat, vel in cibis & jusculis usurpata, vel temporibus ea fotis, vel in suffirmigiis: Valet etiam ad rubotrem & instantationes oculorum exterius applicata, necnon ad capitis dolorem.

Damascenarum aqua multo odoratio est, purgateriam larga dost, ad \$x\$. exhibita, Costavo teste. Tragematis, placentus, condimentis & allis, que voluptatis excitanda: gratia conficientur multis admixta, saporis gratiam conciliat, adeóque frequentis usus est in culina ut vix ullum sibi locum in modeline allismente.

1. Conserva rolarum, que fit tundendo rolarum exunguium partem unam cum duplo sacchari folidi in morario marmoreo pittillo ligneo, Adstrictoria est & Cardiaca, post biennium pravalet vis cardiaca, recentior magis adstrictora est, unde cum Michridato mixta destillationes in nares & defluxiones humorum in oculos cohibet: utilis etiam est ad alvi fluxus sistendos. Conserva vetriffor cum Darrhodo Abbars mixta ad lipothymias, deliquia & tremores feu palpitationes cordis utilis eft, venericulum ciam languentem & infirmum excitat & roborat, concoctronem promover, and the promote of the control of the contr

vomitum competier; & annique and surface a

4. Syrupus ex Rofis ficcis paratus ad eadem valet, atque infuper fanguinis fervorem temperat, & fobricirantibus utiliter exhibetur. 5. Mel rosarum, quod fit ex succo rosarum expresso & folis contusis cum melle mixtis, fervesactis, & expressi & deinde colatis, colatura decocta ad consistentiam mellis. Hujus usus infignis & fre-

& experiens & usuase contacts of the contract as continuous and the contract as a cont folent; usurpatur etiam in clysteribus ad refrigerandum & detergendum.

6. Diarrhodon Abbatis ut & Aromaticum rofatam in obstructionibus viscerum calidis locum ha-

bet, estque cardiaca insignis & ad eadem valet ad qua pradicta praparationes.
7. Acetum Rosarum instammationes omnes sedat, incidit, purgat, roborat. Multi etiam usus est ad fomnum inducendum, vel aquâ rosaceâ mixtum, & naribus admotum vel cum aliis hypnoticis temporibus applicatum.

8. Oleum Rofarum calores omnes sedat, inflammationes mitigat aut prohibet : membra debilia confortat, digestivam saculatem & calorem naturalem excitat & corroborat, alis etiam unguentis & medicamentis admifcetur quæ refrigerando & adstringendo inserviunt. Fit autem ex rosis recen-

& meacaments aumicetur que reingeames ex autompono mei riamo. En autom ex rois recontibus contulis in oleo olivarum cochs in MB. & expreffis.

9. Unguentum rolaceum ilidem ferè ulibus infervit quibus oleum. Plurimum valet in principio apostematum; repercutit enim materiam, sedat dolores eorum, & capitis febricitantes, & inquietudinom: refrigerat febres ardentes, epar & ftomachum calefacit: cum unguento Populeo mixtum, & fronti ac temporibus illitum fomnum provocat. Papulas, ulcuscula, & eruptiones quascunq, cali-

das refrigerat & compescit.

10. Syrupus rolarum folutivus fit ex rolarum foliis viridibus modò per infusionem modò per deco-10. Syrupus rolarum folutivus fit ex rolarum folus viridibus modo per infutionem modo per deco-citonem. Per infutionem iteratam multories, hoc eft, ex infutio in quo pulires Rofarum vientuum folia multa macerata funt, nobile & fecurum purgatorium medicamentum paratur (inquit Amatus) quod & pueris tuto exhiberi poetel; tuilifimum quando expurgatione alla potensioni aut opus non-eft, aut uti non expedit. Humochta porro & refrigerat, ideo ettiam febrium ardentium calores ni-mios felat, & viterum inflammationes mitigat & litim extinguit, ut air Dodonaux, & experientia confirmat. Eft fane medicamentum lene, benignum, tutum, multi usis, & magni in morbic calidis præcipué folaminis, quódque ob vim adftrictoriam in dyfenteria & aliis alvi fluxibus non fecus ac Rhabarbarum cum agrorum juvamento ufurpatur.

Parantur etiam ex Ross Damascenis Conserva & Mel rosatum earundem cum Syrupo virium. Utimur etiam (inquit C. Hosman.) succo rosarum incarnatarum ad Electuar, ros. & de succo

vol. Urtura etanti i quala e Frontania i incoma romanta maratum an Eucettus vol. & as juce vol. Urtura etanti i quala e Frontania i Scammonium eadem quantitate. [At Parkinfonus E-leitamin vol. è ficco rofarum ribarum fieri ait.] Exploratum et (inqur. J. B. hift.) contra guttam calidam, & malot tumores calidos & turilos; Fortere purgat; fanat etertanas fimplices & duplas, & reliquias malorum humorum in convalefoentibus exquiited evacuat, potenter folivit, & etf. calcar aliarum mediciantam. Alia adduce mediciamenta e rofis parantur, quorum vires ex dicitis æstimari possunt.

Folia Rosarum Damascenarum exficcata in odoramentis non postremum locum obtinent, à matronis nostris valde expetita ad pulveres Cyprios quos vocant & ad Sacculos cum aliis suaveolentibus inferciendos, quos in arcis inter vestes & linteamina recondunt, ad ea odore suo imbuenda. Eadem vel in infulo vel in pulvere exhibita satis feliciter purgant [Costanis in sero lactis caprini bibenda præscribit] Unde constat vim catharticam, saltem in hoc genere, parti tenui & volatili quæ inter ficcandum exhalet & evanescit non inharere: at neg, in parte illa qua tincturam & colorem communicat, cum Rofarum Damascenarum color, quamcunq, curam adhibeas, magna ex parte sicccando evanescit.

Rosa autem, pracipiente Sylvio, mediocriter aperta sereno colo manè lecta, codem die ut suns ficcentur Sole, si potes, sape vertendo. Nam vix umbra siccaverit, quanquam id esserendo optatius; ficcatas avelle, & vase terroo reconde.

Rosas proprietate quadam testes ladere scribit Fuchsius.

Rolæ albæ non minus refrigerant & exficcant quam rubræ aut incarnatæ; non alium tamen in medicina usum habent quam ut ex se aquam stillent, quæ specifica proprietate oculis prodesse, corúmque ruborem & inflammationem lenire & fanare creditur. Albas Damascenas cateris in purgando excellere scribit Manardus.

Semina dura que capitibus Rosarum insunt in pulverem redacta, ac è vino pota calculum pellere (Trago teste) tradunt. Eandem facultatem nonnulli spongiolis qua sylvestribus adnascuntur Rosis, fi in pulverem redacta aut in vino decocta calida fumantur, tribuunt. Verum cum Dodonao confentit J. Bauhinus nec femina, nec spongiolas, ob eorum adstrictionem & ficcitatem ad calculum genre 3, baminto ne tentina, ne pongolas, oo cottan autreconne recentant at cacatana de Cacatana (Cara cuma difficultatem quicquam valere, ni per accidens, renes corroborando, & refrigerando.
Cum enim nonnifi calidi renes gignant calculos, & verò illi durettisi validioribus valdè debilitem ur; mirum non eft roborari indèrenes ur pellendo calculo apriores fin. Reliqua vide apud Dod.
Succus è fruêtu rubro maturo torique fua fublitantià tufo expreffus, pofletique ficcatus, demúmq.

in pulverem redactus gonorrhow, & tam rubris, quam albis mulierum profluviis fingulari experi

meino medetur.

In genere Medicamenta è Rofis prasparata multum celebrantur in curatione phthificorum, tabidorum, 8c pulmonarium affectuum à Riverio, Sennerto, Rofenbergio aliifque.

Egregias vires & officaciam medicamentorum è Rofis preparatorum in phthifi, podagra, calculo, canum rabidorum morfu, capitis doloribus aliifque morbis, in fluxibus alvi altarium, partium; in febribus, hæmorrhagtis, vulneribus, inflammationibus, infectorum puncturis, Scorbuto, mobilitare dentium. Vide apud Carolum Rofienbergum in Rhodologia fua.

Carcrum odorem Rofacum vifui nocivum effe ab exemplo probatur in Ephem. German. An. 12.

Observ. 140. quod sane nollem, cum nihil odore illo naribus nottris gratius & acceptius sit.

Pro Medicamentis è Rofis Perficis seu Alexandrinis, aliiste, vide Monardum apud Car. Clus. SEC.

* P. I. F. 17. p. 27.

Vires.

Lib. XXVI.

SECTIO II.

De Arboribus fructu umbilicato humido monopyreno majore, seu De Pruniferis umbilicatis.

CAP. I.

De Arbore prunifera Indica fructu pyriformi, Jambos dicta.

Prunus Malabarica fruitu umbilicato Pyriformi Jambos ditta minor. Jambos Park. J. B. Pifon. Malacca Schambu * H. M. Perstei ossiculo fruitus Malacensis C. B.

Rhor est, describente Acosta, procera & vasta, maximam Malum auream æquans, multis & denfis ramis in latum expansis, multámque umbram præbentibus brachiata, aspectúque pulcherrima. Caudex ambitu brachii unius amplexum paululum excedit, cortice cinereo puncierinis. Canaca aniona oracini unica ampiesami patinimi excens, cortice cinerelo tectus, ut & rami majores, fed magis fuico, furculi teneriores viridi. Folia bino ordine ex adverior mafeuntur, periolis curtis, cutfisti viridibus infidentia, pulcherima, lavia; cufpidata, ad petiolum quoq, flirida, foithamam [palmum aut amplius Acoftes] longa, duos tréfre pollices lata, crafia & denia, parte fuperna faturatiuis, inferna dilutiùs virentia, fapore aftringenti ac nonninii fubiación un viriofo divisitis mufficare, adortic mullius, metro moderni longiminare percurrante inferniscenti uema, pante inperna jaunanus, miema ununa rituttus, japote antingent at tromain inseria aut vinolo diutius mafticata, odoris miliiss, nervo mediam longitudinem percurente infernis emi-ente, à quo multa vena obliqua & ferè parallelæ in latera excurrunt. Flore in petiolis fpithanente, à quo multz venz obliquz & ferè parallelæ in latera excurrunt. Flure in petiolis fijithamam longis füpra ex origine fobiorum oriuntur [pictura furculos terminantes flores, feu in furmisi
furculis plures fimul ad tres, quatuor, vel quinque un petiolis brerbus cathiot.] etrapetali, [ex rubro
furculis plures fimul ad tres, quatuor, vel quinque un petiolis brerbus cathiot, petrapetali, [ex rubro
furus concavis feu cochieatis, rigids, latinicule dittannibus, &c. H. M. E medio flore ad petalorum
ungues orus exit dendus peniculius flaminum conferrorum, longiufculorum, candidorum, apicilus ex
albicante flavefcentibus infignium; & in orum medio fighus ablicans cardilous, furrectus, &c in
apicem definens. Calyx floris quatuor brevibus, latis & fubroundis folis conflat. Sun autem flores, dum in visore fluti nodori. cilm autem flacce(curt clus nemoco è viniti flaveficunt) acida feragreem deinnens. Lays norm quanto normos, and so innocument onns contact. Sunt autem nor res, dum in vigore funt inodori, cum autem flaccefcum (quo tempore e viridi flavefcum) acido feur vinofo funt odore: [guthu Aosse expreolorum vitis simili funt.] Fruitur rotundi, primum virides, cum ad maturitatem accedum ex albicante substant poblematum magis flavefcumt. In vertice umbilicum feu corollam habet ex quaturo calycis folis refiduis ad modum Pomi aut Pyri: Conftar attem exteriis cuirculá feu membrana tenutfima, carne humida, intus magis albicante, lata cavitate in medio, ac ad interiorem carnis superficiem filamentis nonnullis sungosis & albicantibus obducta, in qua nucleus latet rotundus, cavitate minor, laxus & liber, qui cortice exterius est ruffo, ac spaun qua meteus tatet rotunous, cavitate minos, taxus et meet, qui cortice externs est rinto, ac spa-diceo diluto, interius densà ac viridi-dilutà pulpà, faporis aman, & additringentis, qui we li implex-est, vel in done tricle nucleos angulatos reiolvitur. Acostx officulum album, darum, non admodum rotundum, officuli quod in Perfico malo est magnitudime, læve, & canàdida bir fatiga, membranà testium fra-Etum continere scribit.

Fructus sapor dulcis est & gratus, ac odoris Rosacci, valde amœni, quem etiam in sapore expirat; frigidus est & humidus atque admodum tener Acosta.

Radix crassa est & ramosa, altè in terram descendens, cortice cinericeo, intus ruso, ligno albi-

Post quartum annum fit fructisera. Fructum sæpus eodem anno perficit, & nunquam sine slore For quaturn annun in nucleus. Fluctuit sepais cocont anno jeritut, or annupan me nore se frucht confpicitur, chin idem rami forbus, frucht vitud & maturo femper fine touffi, alis decidentibus, alis maturefentibus, alis fubnafentibus. Comprehenfi verò rami ad fructus colligentibus. dos facile ab arbore revelluntur; unde constat lignum esse fragile.

Fructus ante reliquos cibos initio mensa edi solent. Condiuntur etiam tum fructus tum flores, atque ità affervantur, succosa frigiditate sitim in sebribus extinguunt, spiritusque vitales con-

2. Jambos prior Acosta. Nati-Schambu * H.M. Prunus Malabarica fructu umbilicato Pyriformi * P. 1. F. 18.

Here quoque arbor excella eft, A præcedenti differt, I. Condicis craffitudine, ut qui ambita unius hominis amplexium implet; cortice externis feabro, ex rufo virefeente ac molli, aftringentis, acidi Н. М. rousique faporis. 2. Falir grandioribus, se pro longitudine latioribus, Japoris magis acidi. 3. Falir grandioribus, se pro longitudine latioribus, Japoris magis acidi. 3. Farir penicillo famineo breviore, apicibus flavis (eu lubrufis, & floribus iptis purpureo-rubro nitentis pulcherrimi ac vividi coloris. 4. Fruttibus majoribus, pyriformibus, cum maturi funt ad unam partem candidis, ad aliam rubescentibus, candida etiam parte lineis rubris striata: nucleo cavitatem

Bis in anno fructus fert. Fructus autem delicatior est quam præcedentis. Cortex arboris tritus, & in lacte acido epotus dyfenteriam fiftit.

Tambos

Jambos arborem ex Malacca piperifera in diffitas qualque regiones ob florum fragraviam & fructis fuavitatem translatam ferunt, inquir Gul. PMo: Inprimis autem ob perpetuam florum & fructuum vicifitudinem, quòd altera arboris medietate frondibus & floribus orba, altera pars fructibus maturis & immaturis oneretur, donec frondes recuperaverit, ità ut iis perpetuo, tempore remali fimul atque autumnali, frui concessum sit.

Flores & fructus Jambos frigidæ & humidæ sunt qualitatis, insigniter fragrantes, ac proinde nter vires & Fructus enim crudi. & flores faccharo conduit ab æftuantibus ægris cum fuccesssu un protestatus enim crudi. & flores faccharo conduit ab æftuantibus ægris cum successsu ulturpantur, quod succosa frigiditate sitim in febribus extinguant, spiritusq vitales confortent.

Blatti seu Jambos sylvestris H.M. P. 3. Tab. 40. p. 43. Hujus loci non est, sed ad Pruniferas slore imo fructui adnascente referenda.

Mediocris est magnitudinis, 14 circiter pedes alta, crasso, cinereo, lignoso cortice tecta: lignum albicans prædurum. Rami ac furculi geniculati, necnon teneriores quadranguli & alati, primum ruatoticatis presument. Associa mini gentrolares, incentori tensamores quaurangum ec, aiari, printum rubicundi, dein figalicati, evutlitores verò alis privati ac roundiores. Radias ingicantes corrice tecla. Folia brevibus, planis, purpureis ac alatis petrolis, ex adverfo utplumum ramulis inhazent, oblorgo-rotunda, glabra, denla, vitroe mienti, longitudine fex, latitudine quatoro fermé pollices fuperantia a odor mullus, fapor auftenus. Flores inodori ac acidi, floribus Nati-jambus haud abfimiles, fex tat y cuor mutus, papor attentus "tontos modori ac acidi, floribus Nati-jambou haud abfimiles, fex oblongo-tereribus, acuminatis, tenuibus, purpures confitant folis, finguli brevi ac quadrangulo pediculo extremis ramulus innaicentes, necnon lato, profundo, craffo, viridi, in fex lacinias fecto expert calvee, qui plurima influper emitti famina robulfa, eminentia, oblonga, purpurea, rubicundis falcatis apicibus eleganter ornata. Frudus mala funt plano-rocunda ac lata, obfcuro virore nitentia, in vertice flylo oblongo, fubriridi dotata, ad bafin verò calvee plano, lato, crafio ac avrita excepta, qui oblongos fuos culpides latè extendens, ac exteriora versius reflectens ftellam exactè refert. Caterum fructus hi, quanquam maturiores, duri funt, carne intus albicante ac fucculenta, faporísque valdè acidi referti, intra quam plurima angulata, albicantia observantur semina. Insu-per fructibus hisce transversim dissectis seminum folliculi eleganter in speciosa arboris formamper carnem dispositi albicantes se offerunt; qui tamen ab aeris attactu mox plane nigrescunt, ac si atramenti liquore effent imbuti.

In fluminum ripis alissque locis aquosis plurimum hac arbor nascitur: semel in anno, mense viz. Locus & Augusto, maturos exhibet fructus, & à sationis anno tertio aut quarto ad vicesimum circiter fru. Tempus. gifera manet.

Fructus autem hujus arboris ab indigenis coquuntur, & cum aliis cibis comeduntur: fuccus è fru- Vires. &tibus expressus & melli admixtus aphthis medetur, necnon febricitantibus æstum potenter compescit-E foliis contulis cataplasma conficitur, quod capiti raso in febribus continuis impositum somnum conciliando delirium folvit.

3. Jambos sylvestris Malabarica Samstravadi dictus. Caipa Tsjambou H. M. P. 3. T. 11. p. 15.

Arbor est valta magnitudinis, caudice crasso, ramis cinereis, saporis amari, odorsso, subscidi, hinc indè in orbem disfusi donata. Lignum ex albo slavescens, densum, corrice viridi, intus albicante cinctum, qui crusta nigricante, scabra ac aspera insuper obductus est. Radix crassa, furva, albicante cortice munita, necnon fibris suis longe lated, per terram dissus : sapor acris & amarus, odor ingratus ac terrestris. Folia stella in modum plura limul juncta, crassis, brevibus, atro purpureis onor ingratus at terreturis. Four terms in modum puirs inmit juncts, cratts, brevious, arro purpures petiolis, ramulorum extremis provenium, bolongo-rounda, acuminata, craffa, denfa, in ambitu crenata, fuperne colore atto-viridi filendentia, interne viridi dilutions, fipithamam ac amplius longa, palmum lata: colfa media é viridi albitat. Sapor anarus & acris, donf indavis ac Pomum vinolum maturum redolens. Vetustiora autem folia vitri instar fragilia fiunt & decidunt, atque sui stigmata maturum reacciens. Vecuniona autem rous non mica tragina mine coccasion, aque no regime in ramis Returnicis relinquendo, varis tuberbus cos cingune. Flore i nodori ac amari, floribus Natis-Schambu haud abfimiles, indem ramulorum extremis inter expanfa folia provenium, canilibus minimum roundis, flexibles, purpureis, glades, intentibus, ac dusa, tres, quatorier ulmas falicas longis, quibus plures hine inde adhærent, an, è calyce crafto, roundo, virid; purpures, bipartiro aut rripartito prodeunt, quatuor oblongo-rotundis, acuminatis, craffis, ex viridi albicantibus, ac pellucidis foliis constantes, numerosis staminibus purpureis, slavescentibus apicibus dotatis, mediam slonection forms contraction, management animation purposes, interesting agreement agreement of the contraction occupantibus; inter que flylur profit oblongus, purpureus, é fructus infrus vertice demum eminens. Fructus l'yris noftratibus haud ablimiles, at infentis latiores, fuperius angultiores, quatuor angulis craffioribus fulcati, & in vertice calyce forum furrecto coronat, contraction and contraction of the di persimilis.

Nascitur locis sylvestribus ac humidis in Parce Oediampere alisseue provincis Malabar: perpe- Locus; tuo fronder, florer, ac fructus serr, quamobrem Brachmanis Sada-pala, i. e. fructifera arbor nun-

Ethnici Jogues seu peregrinatores surculis hujus arboris floriseris & fructiferis sese exornant, eóso, Vires. ut facros de collo suspendunt, & ad preces numerandas utuntur. Porro folia in eduliis sunt : succus è folis expressus, & cum oleo Palmæ in unguenti consistentiam coctus scabiem sanat, si eo pars affecta ungatur. Nuclei fructuum in pulverem rediguntur, ilq, diarrheam fanat, fi cum fimo caprino, faccharo & lacte ebutyrato mixtus exhibeatur; fi verò cum zinzibere & fucco Limonum fumatur, tenelmo medetur: urinæ humanæ fi admilceatur, quibulcung, venenis antidotum est: cum

Locus &

Locus & Tempus.

Lociu & Tempus,

Vires.

Lib. XXVI.

vino fi proinetur colicam paffionem fanat; cum aqua mixtus & exhibitus, vel foris applicatus hæmorrhidum dolores placat; tandem cum lacte muliebri epotus vomitum excitat, necnon icterum alisque morbos biliosos curat; at oculis adhibitus corum affectibus conducit.

4. Jambos Sylvestris Samstravadi dictus alter.

Tsjeria Samstravadi H. M. P. 4. T. 7. p. 15.

Præcedenti perquam fimilis eft, nec proceritate cedit.

Radix tamen ex albo flavefcens, fibrata, amara, inodora.

Flores purpurei, fructus quadrangult, faporis primo dulcis, dein amari & ingrati.

Provenit in variis provinciis Malabar, locis nimirum uliginofis & aquofis. Singulis annis maturos exhibet fructus, menfibus viz. Januario, Februario, Martio & Aprili.

Arboris hujus lignum durum est ac solidum, atque operi fabrili accommodum: Catera verò partes eundem plane habent usum cum Samstravadi.

5. Jambos sylvestris montana, Malla-katou Tsjambou H.M. P. 4. T. S. p. 17.

ATLIA.

Arbor eft mediocris magnitudinis, 14 circiter pedes alta, caudice albicante, variis ramis in orbem diffilifs donato, qui cortice leabro, primum rufo, dein cinereo, faporis adfiringentis, odorifique fylvefiris obducti funt.

Radix flaveleens, rufo cortice teeta, unctuola, infipida, inodora. Felia geminata brevibus petiolis ordine decuffato ramulis inharent, oblongo-rotunda, acuminata, craffa, denfa glabra, atro virida, fupernè nitentia, infernè nequaquam; nerva alquot e cota media al-bicante, aci na verfa parte altè extuberante, in latera excurrentibus: fapor acidus & aufterus, odor nullus. Flores exigui Tiliæ florum magnitudine æmult, purpurei, inodori, acidi, numerofi furculis tenerioribus proveniunt, acq. calyee virid in quinque rotunda, cochicars inflar concava foliola fecto inharent, quinq aur fex craffis, mollibus, jubroundis, ac exteriora versus reflexis petalis confecto inharent, quinq aur fex craffis, mollibus, jubroundis, ac exteriora versus reflexis petalis confecto inharent, quinq aur fex craffis, mollibus, jubroundis, ac exteriora versus reflexis petalis confecto inharent, quinq aur fex craffis, mollibus, jubroundis, ac exteriora versus reflexis petalis confecto inharent, quinqui aurent petalis confecto inharent petalis con flantes; in quorum medio sylus prodit, itidem purpureus, superius tripartitus. Flosculis pari fertiliate fuccedunt fraits subrounds, indem purpureus, superius inpartius. Fiolentis pari ferti-liate fuccedunt fraits subrounds, magnitudine Pruns haud absimiles, umbilico lato quadriparitio in vertice fractifit, cortice viridi cincht, carried, deida, acidi ac ingrati faporis, intus referti; intra quam nucleus locatur albicans, indem acidus & austreus.

Nascitur frequenter locis montanis in Paroe aliisto, provinciis Malabar: quotannis maturos fert

fructus, mense viz. Augusto.

CAP. II.

Prunus fruttu umbilicato, pyriformi spinosa, racemosa. Idou-Moulli H. M. P. 4 T. 18. p. 41.

A Rbor est procera, 70 circiter pedes alta, caudice crasso, multis, ramis longè latéq, disfiusis donato, intus viridi; necnon surculis numerosis, rigidis, fusos, glabris, ac nitentibus spinis insuper docatis, undique ornati sint. Isgnum albicans sibrosium, densium, cortice cinereo, intus ruío a cibiviridi, saporis subamar techum, cujus matrix rubicunda, praedura. Radix albicans ruso cortice cinera, saporis amari, odoris terrestris. Fessa circa ramulos spinosos brevibus ac rotundado estables, superantina del control estables. dis petiolis proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, craffa, denfa, glabra, fuperne atro-virida, inferne fubvirida, cofta media rufefcit, odor & fapor millus. Flofesti indem circa fipnofos ramulos atro-rubentibus ac alperis petiolis numerofi proveniunt, purpure, quinq, oblonge-rotundis acuminats foliolis conflantes, quinque in medio flavefcentibus fibrs, apicibus dotatis praditi; inter minans roused contraines, quinque in mouto marchenitude in 1915 aprilems on any present, inter-quos fimilis prominet fylur unbicundus, exiguus: fapor ingratus, odor mullus. Folcules part fertili-tare fuccedum fruitu priformes, fubrindes ab una parte, ab altera verò rubicundi, nitentes, exiguo in vertice umbilico coronati, carnéq, viridi, densá, fucculentá amará mus referri; intra quam officulum haret rubicundum, Nucleum includens candidum, guftu primum Avellanæ haud abfimilem, dein tamen ingratum relinquentem saporem.

Provenit locis campeffrubas & arenofis in Palorti alifiq, provinciis Malabar. Quotannis femel, nomunquam bis, maturos fert fructus, Januario, viz. & Martio menifibus, diúque fuperfles

Cortex, flores, fructus valent adversus Maniam, Phrenitidem aliósque cephalicos affectus. E cortice in aqua communi decoctio fit, quæ icterum, hydropem, aliosque chronicos morbos po-

Radicis cortex cum Santalo rubro in pulverem redactus, ex eóque cum lacte muliebri cataplasma confectum ac inguinibus impofitum bubonibus Venereis medetur.

CAP. III.

Prunus Brasiliensis fructu umbilicato Pyriformi, ossiculo Cerasino pari.

Ibiruba Brafilienfibus Marceray, Pil.

Mareer.

Rbor cortice, ligno & nascendi modo Gusiabe similis, ramos tamen habet ut nostra Cerafiss. Falias fert duos aut tres digitos longa, [teretia Pi/.] membranacea, superius saturate
viridia, inferius pallida, uno nervo secundum longitudinem, nullis venis transversis, duo
un certematate duo fructus sibio opponuntur, in suis within mercins patient, and new or recultural tringularities from the transfers, and emper fish invicem opportias: in ramorum quoq, extremitate due fructions fish opponeutur, in fuis pediculis digitum longis prope opportia folia enati; flavi fen aurei coloris, magnitudine pruni, fed roundi & versis pediculum turbinati, umbilicati, umbilico e flore religio, cuitoila tenui veftiti, carne fucculenta fulva, faporis acidiufculi ac paulatim amaricantis, haud ingrati, odoris fubdulcis & vinosi. Continet lapidem, (sape duos, in uno latere planos & conjunctos, catera rotundos) magnitudine Cerafini, qui continet intus nucleum album, amaricantem. Similis est lapidi Ubapitanga, nec facile dignoscuntur.

Magna copia fine noxa comeditur hic fructus, & ab incolis venum exponitur. Per taleolas transplantatur; ob excellentiam fructuum ex sylvis in hortos translata.

Inter folia hinc indè caudici flores cum pediculo adnascuntur, albi, ut in Guaiaba ferè. Pilo.

CAP. IV.

Prunifera Indica fructu umbilicato sulcato, Grossulariæ simili,

Bella Modagam H. M. P.4. T. 59. p. 121.

Rbor eft speciola atque przeelsa plurimum; caudice crasso, albicante cortice obducto, ra-mussis, viridibus, sungosa intus medulla referits plurimis donato. Radis albicans, slave , scenec cortice cetca, sporsa acris. Polis Modagam folis cum format um magnitudine smilia. Flores suaveolentes, insipidi, plures firmul juncti, extremis ramulis proveniunt, calyciq, viridi in quinq lacinias acuminatas secto inherent : constant ii ex unico folio oblongo-rotundo, bissido & in quinq jacinias acuminatas (ecco interent) e contrait il ex unico 2010 0000 0000 ortuno), bindo & dalquando triftodo, (iuperia dibofritato & langinolo, inferne virida-libicante, quinque tennibis faministi medium occupantibus, inter qua fiylas prodir candidus, oblongus, capitulo rotundo. Fractis fubroundi, virides, glabri, uvis cripis haud ablimilas, ac quinq, anguis fulcati, & calvee florum furredo in vertice coronati, tenni pelliculà cinciti, carnée, virid & adfiringente intus referti, in-Tra quam officulum locatur candidum, nucleum includens albicantem.

Crefeit locis montanis & arenofis in Mangatti: Semper viret, floret ac fructus fert, diúo, frugi-Locus.

Ex arboris foliis cataplasma conficitur, quod tumoribus impositum potenter eos emollit & ma Viren turat. Ex iildem in aqua coctis Apozema præparatur, quod urinam movet, & menstrua obstructa

CAP. V.

Prunifera Brasiliensis fructu umbilicato, octies striato, seu sulcato.

Ibi pitanga seu Cerasus Brasiliana Pisonis & Marcgrav.

Rbor est figura Cerasi nostratis acida, nisi quòd truncus contortior hinc indè cum ramis A floor ett ngura Ceran noutaus acues, mit quod truncus contertor anne mee cunt ramis directe opporta. Ad follorum exorum mulos fer flores, in pediculis cerainis, albos, quantor folius conflantes, & multis faminulis. Flores fequitur fradu miniatus, magnitudine verticuli fen bacce Mort, rotundus & ocios profunde flriatus, umblitoo practius; curicula veftirur miniata, and mortis de ocios profunde flriatus, umblitoo practius; curicula veftirur miniata, and midiatus de ocios profunde flriatus, umblitoo practius; curicula veftirur miniata, and midiatus de ocios profunde flriatus, umblitoo practius; curicula veftirur miniata, and midiatus de ocios profunde flriatus, umblitoo practius; curicula veftirur miniata, and midiatus de ocios profunde flriatus de ocios profunde flri ien bacez mont, rotundus e coens profuner triatus, uniquito pratitus; cuncuta venturi infinitari, cerafina, pulpa quoq, minitari fuculenta, faporis calida Kubamari, crimuge gravi acore addringentis lapidem continer rotundum, paulum comprefium, albicantem, haud durum, in quo nucleus deprehenditur albicans, amar faporis : Qui lapis degnofici non poteth à lapide fructus Majarandita. Fructus fecundar menta deliciis non folum fed agris prodeffe folent : ventriculum enim langui-Virui.

dum mire reficiunt, flatus discutiunt, nauseam stomachi reprimunt.

Kkkkkk

Olim sylvestris tantum erat hæc arbor, nunc ob usum & elegantiam in hortis Lusitanorum

CAP.

CAP.

Locus &

Vires.

Lib.XXVI.

CAP. VI.

Prunifera Indica fructu umbilicato racemoso Avellanæ magnitudine.

Katou-Theka H. M. P. 4. T. 28. p. 59.

Hekæ species est minor & humilior, crassitie Pruno haud absimili caudice, cortice obducto Hekke ipecies ett minor & numitor, craftine Pruno naud antimui camacie, cortice obducto cinereo, necnon ramulis viridbus, quadrangulis, ac fulcaris, plurimis tidem ornato: Ligamizalbicans, inodorum, infipidum. Radix purpurea. Filia geminata ordine parallelo ramulis inhærent, oblongo-rotunda, craffa, denfa, glabra, fuperné colore atro-viridi nitentia, inferie viridi dilutiore, fipithamam longa, tres quamotre circiter digitos lata, infipida, inodora, coftà medià flaveforne. Floras è furculorum extremis inodori ac infipidi oriuntur in Juba formam la facilita de la considera de la consid tona mous navercence. For e mecuorum excetem moos et impate origination place format dipoliti, numerofi, quorum finguli ad flore. Lilac accedere videntur, oblongi, candidi, quinque et retabus, craffis, mollibus, & extrorium reflexis foliolis conflantes, quinque albicantibus, erectis & acuminatis faminalis medium occupantibus. Frafits. Nacum Avellanarum magnitudine amuli, oblongo-rotundi, exiguo in vertice umbilico præditi, glabro ac flavefeente cortice cincti, necnon carne viridi-flavescente, succulenta, dulci referti; intra quam officulum continetur, nucleum includens candidum, dulcem.

Nalciur ubiq, in Malabar, præsertim circa Warepoli: semper viret, quotannis sloret, fruðtúsq. fert, menssus, viz. Augusto, Septembri & Octobri, at diu frugsser non est.

Fruðus loco Arequæ seu Kaungæ cum folio Betel frequenter manducantur. Arboris cortex exic-

catus & in pulverem redactus ficq, exhibitus bilis ardorem compescere dicitur.

CAP. VII.

Amygdalæ affinis Indica, fructu umbilicato, nucleo nudo, cortice pulvinato trifido tecto.

Paenoe H. M. P. 4. T. 15. p. 33.

Rbor est przecella & speciosa plurimum, 60 circiter pedes alta, caudice 16 pedes plus minus A coorder praceità ec ipeciola piunimum, eo circiter pedes attà, caudice lo pedes pius iminus candicion, multific, manislonge lated, diffusis, ac corrice craflo, cinerceo, intus rito, obductàs, acrem ac amaram, que radis folaribus randem flavelici, fipificir, & viri inflar fragilis evalut. Lignum denfum, ex albo flavelcens. Radix nigricans, refinofa, amara, graveolens, necnon fibris Lignum denium, ex albo naveicens. Kaaix nigricans, remiosa, amara, graveoiens, nection nons fusi longè latéq, per terram diffula. Folia fine ordine craffis, rotundis ac cinereis petiolis ramilis adharent oblongo-rotunda, acuminata, craffa, denfa, glabra, Iplendentia, longitudine fiithamam, lattudine palmum fuperantia, fuperne viridia, inferne è viridi flavefcentia; fapor amarus ac refinofus, odor nullus. Flores circa ramulos teneriores candidis petiolis glomeratim non sparsim producuntur, sensimo, porrectis columellis umbella specie panduntur; constant è quinis, oblongo-teretibus, crassis, candidis foliolis, atq, calyci albicanti in quinque lacinias acuminatas fecto inhærent numerofis fla minulis flavescentibus medium obsidentibus; inter quæ stylus prodit albicans, surrectus, apice rotundo acstavescente: odor suavis ac liliaceus, sapor amarus. Frustus nucum Juglandium viridium magnitudine amuli, petiolis craffis, longis ac rotundis proveniunt, oblongo-rotundi, at superius latiores, inferius angultiores, & calyce florum versus caulem reflexo ornati, quos tegit pulvinatus cortex, corraceus, atro purpureus ac tribus angulis fulcatus, qui fructu maturo dehifcit planè, & trifariam finditur, ac nucleum exhibet majorem, oblongo-rotundum, candidum, rufâ cuticulâ tectum, uti in nuce Avellana cernitur, saporis subamari & subastringentis. Hic autem pulvinatus calyx qui fructum ambit levibus incisurs vulneratus, similem fundit lachrymam resinosam uti incisus cortex, que aeris attactu protinus Saccharicandi inftar spissescit, ac dein rusescit.

Locus &

Vires &

Crescit ubiq, in Malabar; perpetuò frondet; singulis annis maturos profert fructus, mense viz. Aprili, & non rarò 200 frugifera manet annos.

Ex arborum teneriorum truncis mali navales fiunt : ex iífq, cum provectiores funt excavatis naviculas majores (Mansjous) Indi conficiunt, quarum nonnulla 60 aut plures homines vehere

Retina quam radix, cortex, fructus, aliaque arboris partes fundunt cum oleo copioliore vel parciore excocta picis liquidæ vel duræ loco usurpatur, insuper Ethnicis in sacrificiis thuris loco

adoteuit.

E foliis discos conficiunt gentiles in quibus arboris gummi seu resinam excipiunt & servant.
Fruchum nuclei contusti, & cum aqua calida super Porphyticem lavigati ventruculum roborant,
nauseam & vomitum tollunt, ventris cruciatus mitigant, Choleram sanant. Exatboris resina cum
Sesami oleo cliquata prastans sit bassamun vulnerarium. Eadem pulversiata & exhibita gonorrhæam aliaq. Venerea accidentia potenter fanat,

CAP. VIII.

Arbor Indica Prunifera fructu umbilicato corticofo Persici simili.

Kara-Angolam H. M. P. 4. T. 26, p. 55.

A Rhor est procera, alcitudine 40, crassitiet verò sex circiter pedum mensiram æquans, multise, ramis sinbeinereis ac viridibus, in orbem longe l'acte, distus, donata. L'agnum albicans, densim, cinerceo cortice obductum; cuius matrix purpurea. Reduix crassis, densa, slavelcens, furvo cortice tecta, necnon profunde terrai inharens, fibriss, sinà larè per cam dissus, fapore velcens, turvo cortice cecta, necriou projunice terra timaseus, norm, nus sac per cam unium, napore acri & amaro, odore gravi. Falis brevibus ramulis inharent, oblongo rotunda, glabra, mollia, fuperne viridia, fubtus fubvinidia faporeacri & amaro, odore nullo. Flora brevibus acri vinich-fulcis petiolis circa eofdem cum foliis ramulos provenium, viridique ac profundo calvei infident, è fex teretibus, craffis, denfis, acuminats, candidis foliolis confantes, que extrorfum reflexa apicibus circa pediculum constantes, acuminatic dentinale mediam flora cavitatem occupantibus. cente, acuminatos, cuintos sonos contrativos, que exterirum tenesa apinosectica pomentar acum; acem aut diodecim candidis 8 acuminatos faministis mediam floris cavitatem occupantibus, inter que fylus prodit albicans, apice ornatus oblongo-roundo; Odor fiuavis, fapor amanus. Floribus fuecedant prátis globolo, pomorum minorum magnindine amuli, exiguo in vertice praditi umbilico, cortice crafto, molli, tomentofo, purpureo, intúfque albicante cindi, necino carne rubicanda filocalesta vilidad con contrativo de contrativo de contrativo de carne rubicante con contrativo de contrat bicunda, ficculenta, viicida, tenaca, caicique faporis, intra eferti ; intra quam officulum locatur ob-longo-rotundum, rubicundum, sucleum includens candidum, amaro-dulcem.

Nascitur locis petrosis, arenosis & montanis in Kandenate alisso, provinciis Malabar. Semper fron- Locus. det, flores, frugequ, ac diu liperfles manet.

Ex arbors folis cum oleo cochis unguentum conficitur vulnerarium. Radix cathartica eft, humo. Vires.

resq serosos ac picuitosos per alvum educit. Fructus autem rarò comeduntur, quoniam impensè

CAP. IX.

Lotus arbor Park. Ger. Losus arbor fruitu Cerafi J. B. Lotus fruitu Cerafi C. B. Che Rettle-tree: id est, Urticæ arbor, afigura foliorum. 7. B.

Otus dicta arbor magna eft, caudice craffiffimo, ramis Cerafi inftar brachiata, fed in latitudinem magis quàm in altitudinem extenfis, cortice lavi fabalbido (ut Cæfalpinus air, ut Matth.

in ceruleum nigrefeente) folis Ulmi longioribus, & magis in acutum definentibus, infenore parte nonnihil lincaris, injerna viridamiongoniones se mage in automatorio more parte nonnihil lincaris, injerna viridamiones, more parte nonnihil lincaris, injerna viridamiones, in automatorio more definentibus, que nihil nobe cum line videntur habere commune. Ad unumquodq, ferè folium eft bacca today que num noto contra la contra de la contra tota fiociffina, ur vix ca quis fariari poffic. Folculi, refte Cxfalpino, ex inis foliolis conftant, fium-mo fructui infidentibus: Baccænigræ; officulum durum, veluti quadripartitum, intus unica feminis medulla dulcis.

Si floris fitum rectè describit Casalpinus, in nostra methodo ad hoc genus pertinet.

Multis Italia in locis reperitur spontanea: nos circa Romam in sepibus observavimus, necnon in Locus. Gallia Narbonenfi circa Monspelium.

Gaina rearonnemi circa recompenium.

Arbor hac effe non pouti cujus fructuum dulcedine capti Ulyffis focii, cum Lotophagis permanere ut eis fruerentur quam ad focios reverti maluerum. Que enim gratia effe potuit tam ficci & exfucci pomi, nifi forte in ils regionibus carnofior acque etiam fuavior quam in no-

Arborem hoc in loco à nobis è J. B. deferiptam ipfiffimam Theophrafti, Plinii aliorúmque Veterum Loum effe pro certo affirmare non aufim; adeóque an vires Loto ab iis adécipte huic conveniant neció. Fuedus additiniquent & alvum fiftum, maturi miniús. Ramentorum decodum Vetuvel infulmi dyfentericis feeminfique profluvio laborantibus confert. Rufut flavófa, etiam reddit capillos (quod præter Dioscoridem & Serapionem nemo tradit) eosdémq defluentes continet.

Kkkkkk 2

SECTIO

SECTIO III.

De Arboribus fructu umbilicato humido tam polypyrenis, quam monopyrenis, seu De Bacciferis umbilicatis.

CAP. I.

De Uwa criffa five Groffularia. The Boosberry buff.

Va crispa dictus est hic frutex ab intortis & veluti crispis foliis & acinis quos producit. va cripa utetts en nie nuex ao intorus oc venut cripis ionis oc acinis quos producit.
Groffularia verò à dura illa membrana feu cuticula, quá obducintur acini itifi, fiquidem
anducati crepant inflar membrana que difumpirur J.B. Aliis ità dicta putatur quòd
fructus Groffos referat. Certè vox est Gallica Groffelier Latina sacta: cur autem Gallis ita appelle-

Groffulariam Veteribus tam Græcis quàm Latinis incognitam, certè indictam opinamur.

Groffulariam fic describit J. Bauhinus.

Frutex est bicubitalis & tricubitalis, ac etiam major, numerosa stolonum segete luxurians, variéq, Fruex est bicubitalis & tricubitalis, ac etiam major, numerosa stolonum segree luxunians, variéq, in ramulos studivistus, cortice purpurante [in adultioribus ramis, nam in junioribus virgis & circulis ablocal] materie ferè buxoc colore pallescence; spinis longuiculis, acutis ac rigidis ad foliorum exortum passim armatus, singularibus, binis aut ternis. Folis unguem lata, nonnunquam ampliora, nonnishi rotunda, modice divisa [Anji modo dissea Reas] supervis aturo virore splendenna, inonishi rotunda, modice divisa [Anji modo dissea Reas] supervisa staturo virore splendenna, incensis dilutoria, utrinque hasira [pilis ratioribus] sapore acido, ex brevbus pediculis. Folicali pulchenis dilutoria, utrinque hasira pulsa ratioribus sapore cardo ex benebus colia prodeunt, chellis, parvi, suavi sed nonnishi gravi odore, simul multi ex ecodem tuberculo ex quo folia prodeunt, chellis, parvi, suavi sed nonnishi gravi odore, simulante sua suavi multi experimenta, extrostum reflexis, utradatam stellam experimant, quæ totidem adantas quasi lingulas albicantes, intus hirstus sturigentes, sforem reliquam concavum efficiunt: inter singulas autem lingulas singula stamina rectà se tollunt, à rubris illis sforum folis similiter orta: ex globulo autem stylus virefeens, abla langines circa infinam partem bolstius. Becce succedim rotunde [aut orates] interdum hirsuta, plerunque glabra, ante maturizarum tous imminer orta: ex guosino autemi ryuns vireicens, ano sanigure erica minisam partem oblitus. Baeca fuccadunt rotunda [aut ovales] interdum hirfutas, plerunque glabra, ante maturita-tem acida, matura dulces, in quibus grana multa exigua.

Hujus fruticis multa funt fructus respectu varietates: nimirum,

1. Grossularia simplici acino spinosa sylvestris C. B. que variis Germanie in locis sponte pro-

2. Groffularia spinola sativa C. B. Groffularia majore fructu Clussi, uberius nascens, majoribus

2. Gronusara spinosa tatwa C. B. Gronusara majore tructu Ciutii, uberius nafcens, majoribus folis & baccis pradita; que (ur puto) cultură evadit talis.

3. Grofultara frudu maximo, hilpido, margaritarum fere colore. Noftrates Grofultariam albam maximam Belgicam vocant. Folis eft amplioribus, pinnis longioribus & validioribus, frudu maximo ablicante, aut Margaritarum propendum colore, (unde à nonnullis, Æfte Petrit Grofultaria de la color de la consultata de la color de

- Comput onjuver to meminus Groffie.

4. Groffularia fixino a fativa atera, folis lationibus C.B. Hoc genus (describente Clusso) ampliominus Groffie.

1. Hoc genus (describente Clusso) fim ramis cortice ex fusco purpurascente tectis innascentes : fructum dum immatura est vulgaris inthat virentem, qui maturus pripurafcit, plena autem maturitate ex purpura atrum colorem contra ht, perinde ac nonnulla pruna. Triplicem hujus varietatem deferibit Parkinfonus. Nimirum, nn, permoe ac nontunae prima. I ripinciati napa variceaxim centrum ratinitiem, section international ratinitiem, accis minoribus, rubicundioribus acidis cum dulcedine. 2. Tertiam vulgari fruden luteo per omnia fimiliem excepto baccarum colore pulcher rubente. Forte Grof vulgaris fruden tubo Cala, quem Ungaros minoribus, ruem marinam uvam appellare foribit. 4. His addit potett quam pro specie distincta poput Parkinsonus Groffularia cœrulea, cui folia majora & primo exortu rubicundiora attribuit. quàm funt fecunda Groffularia cerulea, cut tota majora ex primo exortu rusicundora attribut, quam funt fecunde varietatis pracidex, baccas in ramulis rarius fitas, minores etiam quam pracidex Groffularia rubraminoris, colore ceruleo Pruni Damafeeni inflar, qui pariter deergi porett. 5. Groffularia viridis hirfura Park. Spina huic mitores: fructus virides etiam cum plene maturi, fpinulis feu fetis innocuis obiti, guttu pra reliquis omnibus dulci ex grato. Ex hujus feminibus enater funt plante baccis lexibus ex minime hifiodis. 6. Groffularia fimplici acino ceruleo non fpinofa, quam in horizie nume hebra int. C. Bambines.

tis nunc haberi ait C. Bauhinus. Amat frigidos tractus, nec ullum frigus reformidat : in Gallia Narbonenfi, Italia, reliquisque ca lidioribus regionibus minus frequens nec nisi in hortis ferè reperitur; per totam Helvetiam in se-

Sepibus hortorum imprimis commoda est. Facillimè enim nascitur, densè fruticat & propagat se-

Fructus

ipfam, & spinis suis transitum prohiber, & acinis jucundi saporis placet. Gefn. Veris initio pubet ac virefcit Martio, supe etiam ante.

Floret Aprili: Fructum fert Maio, quem Junio & Julio perficit.

Fructus immaturus adhue & acidus coquitur cum carmbus & pifcibus, nam iucco fuo iubacido Virsi & cibos commendat. E baccis immaturis probè coctis, contufis & faccharo edulcoratis cum cremore Ufin.

lactis lautissimum ferculum parant nostrates. Placentæ etiam omnium delicatissimæ, quas Tartas

Iple autem maturus fructus (inquit J. Bauhinus) pueris, pauperibus & gravidis mulieribus faris ex-petitus, imò apud nos ditiores & delicatiores meliora genera non afpernantur. Sunt autem adeò innoxiæ & ventriculo amicæ hæ baccæ, ut nemo unquam, quod equidem audiverim, ex earum esu quamvis ad satietatem usq ingesserit, vel minimum nocumentum senserit.

quamvis au auceatent un megeneris, vet mannant nocumentant remerit.

Immatura pideulis incodes febrientibus non fine utilitate exhibentur. Frigidæ namque funt & adfiringentis qualitatis.

Quaproper diversimodè administrari possunt cholericis, calidis, & bile refertis corporibus, tam sans, quam ægris in intinctibus & condimentis.

Valent contra gravidarum picam: Appetentiam cibi excitant. Omne ventris profluvium, potifimum verò Diarrhoam & Dysenteriam & Iliacam passionem compescunt, ut tradit Matthiolus. Commendantur etiam ad hæmorrhagiam quamcunque, Gonorrhæam & fluorem album. Utiliter etiam applicantur inflammationibus calidis & Erylipelatis.

Rectè autem monet Parkinsonus immaturarum esum largiorem, quomodocunque præparentur, ventriculis frigidis & flatibus obnoxiis non permittendum, ne dolores colicos aut tormina inducant. Nobis equidem liberior earum esus in quocunque ventriculo improbandus videtur, non tam quòd flatus excitent, quam quod ob exsuperantem aciditatem intestinorum tunicas interiores corrodere & violare aptæ funt: in condimentis autem & embammatis, si modus adhibeatur, egregiæ sunt: in cibis etiam probamus modò non feorfim & nimia quantitate fumantur. Matronæ nostræ cum Saccharo conditas affervant pro Bellariis; febricitantibus autem conveniunt.

Vinum etiam è maturis parant nostrates hoc modo, Baccis in dolium injectis aqua ferventis q.f. affundunt, & vale exacte clauso per tres quatuorve hebdomadas reftare finunt, donec liquor baccarum succo & spiritu penitus imprægnatus fuerit, baccæ autem planæ exsuetæ & intipidæ reddantur; deinde exhauftum cum saccharo in ampullas vitreas infundunt, quas probe obturatas ad tempus refervant, donec liquor cum faccharo intimè mixtus & fermentatus in generofum & vini æmufum Jaricem exaltetur

CAP. II.

De Ribefio.

Ribes vulgaris fructu rubro Get. vulgaris acidus ruber J. B. fructu rubro Park. Groffu-laria multiplici acino, sive non spinosa hortensis rubra, sive Ribes Officinarum C. B. Reti

Ultis ftolonibus, parum craffis, bicubitalibus & tricubitalibus, aut etiam altioribus exurgit, cortice spadiceo aut cinereo, materie instirma, virente, cum ampla matrice seu medulla, fa-fai ulva crispe foilis similis, de multo latiora, sinuata, mollia, superne virenta, glabra, infernè molli lanugine canescentia, sapore sibastringente, acido & nonmhil acerbo. Flores racematim coherent plurimi ex pediculo rensi, uncial & sessipuitante, acido de nonmhil acerbo. Flores divisonables, orie extrorsum reflexis constantes [recitis unico foilo in quinque lacinias profundé diviso, nucli, b. e. nullo calve excepti s'amminias sex sessibiliss, exiguis unbilicum medium, qui colore obsoleto est, & s'ilo virenti minuto bisso al cumam aperit, ambientibus. Succedum s'sustinate in terre de la constante de sono de la constante de sustinate de sono de sono de sono de la constante de sono de la constante de sono de la constante de la c tore optojeto ett, ec prio virenti minuro bindo lacunam aperit, ambientibus. Succedunt frudus parvi, rotundi, fordilaris minores, initio virentes, per mauritatem rubri fucco acidulo grato turgidi, pluribus feminulis feeti, florem in vertice gelfantes.

Paffim in horits colicur, Aprili mende aur ferus pro Veris conflicutione florens, Julio femen maturans: ibb i ponte provenit nondum disticimus: humidis tamen delectari videtur.

Ribes Arabum effe non poteft; fiquidem neq, capreolos profert, neque folia obtinet rotunda, que Serapio Ribis notas facit. Veteribus Gracis incognita & indicta videtur.

High Structus omnium confenfu utlier exhibertur is qui artentius februbs laborant, neque non vint. High Structus omnium confenfu utlier exhibertur is qui artentius februbs laborant, neque non vint. Alia qui calidas alvi fluxiones patiuntur, auxore Tiago. Namque hi acini, ficonfifentiam, de ferapia, de feorim, nata, aqu, Rob (ut vocant) de Ribes (hoc eff, ficcus infigliatus ad mellis confifentiam, vel cum faccharo) fitim immenfam reflinguant, vomitiones fiftune, cibi appetentiam invitant, choeleram morbum reprimum, dyfentericis ex calida caufa profium. Quidam saccharo has baccase condiunt ficut & Cerala: baccas etiam in Sole ficcant & affervant ad ealdem affectiones. Reliquas cum Oxyacantha easdem vires obtinet.

Ribes grata sua aciditate ardores febriles restinguit, bilem temperat, & sitim sedat: adstrictoria vi ad choleram morbum aliásque biliosas alvi fluxiones, ad hæmoptysin, uvulæ tumorem, &c. usui

Matronæ nostrates Ribium baccas in ollam inditas in balneo Mariæ (ut vocant) coquunt, donec Matrona instance resonant cum Sacchari q.f. *decoquunt ad gelatina confiftentiam: (Gelati-nam Ribium vocant) & produlciario ad menlas fecundas infruendas refervant. Eft ea palato gra-Duedam tiffima, & ad omnes ufus supradictos commodifima.

Ex ildem cum Saccharo vinum parant, eadem methodo qua vinum ex uvis crifpis, post fermenta-tionem & ztatem debitam, generosium satis, & palato, nec minùs ventriculo gratum.

Folia vehementer aftringere testis est Fuchsius.

Kkkkkk 2

2. Ribes

Ulus. Tempus

Vires &

2. Ribe: vulgaris acidus, albae baccas ferens J. B. vulg. fruitu albo Ger. fruitu albo Park. Grof-fularia bortenfis fruitu Margarita simili C. B. White Currants.

Baccis albis, pellucidis, Margaritas pænè referentibus sapore vinoso jucundiore; cortice fruticis candidiore, stolonibus [Parkinson] elatioribus, reactioribus, craffioribus, à præcedente differt. Ego pro pracedentis potius varietate quam specie distincta habeo.

3. Ribes fruitu rubro majore Park. Grossulaia bortensis majore fruitu rubro C.B. An Ribes store rubente J.B? Great red Currants.

Hanc fic describit Clusius, Amplioribus est foliis, & majore fructu, licèt acidi saporis ut vulgaris. Hujus etiam flos variat; quia qui in vulgari herbacei coloris est, in hoc eleganter rubet & puniceus est. Ad hanc speciem annotat C. Bauhinus, culturá aliquando in arborem abire, & acinis Aveland mainte account amount of the maintenance of the leto rubore præditis, quorum fimbria quinquepartita albefcit, fapore subacido.

4 Ribes monocarpos J.B. Grossularia distinctis baccis C.B.

Fruchum fert vulgari fimilem, paulo majorem, confertim tamen in eodem pediculo non nafcentem, fed fingularem, ut in uva critipa, referente Jac Gareto.

Ex Anglia accepit Carolus de Taffis Uvæ crispæ rubro fructu appellatione. Et sanè verisimilius est Uvæ crispæ quam Ribis speciem fuisse, cum in Anglia ejulmodi Ribes nobis nusquam visa aut

A. 5. Ribes Alpinus dulcis J.B. An Grossularia vulgaris fructu dulci C.B? Grossularia silvefris rubra ejustem.

Fruticat ut præcedens tenui vimine, cinereo cortice contecto. Folia ex alternis tuberculis excunt fimul aliquot, cùm floret, plufquam dimidio minora vulgaris Ribis foliis, uvæ crifpæ æqualia, in tres acutos angulos exeuntia, in ambitu ferrata, leviffime hirfuta, fuperne atrovirentia, inferne læto tres acutos angulos exeuntia, in ambitu ferrata, leviffimè furfuta, fupernè atrovirentia, infernè lato virore fiplendentia, excurrente in angulos fingulos nervo fatis elato, gultu fubdulci, ex pediculis femuncialibus furfutis. Flerse ex tuberculis ejufdem racematim coherent, numerofi ut in vulgari, herbacci, fed floribus Ribis vulgaris magnitudine multim cedentes, foliis tamen quinis perinde & apiculous confidantes, odore gariffimo. Singularibus fioliculis ad pediculum adnafactur foliolum concolor, tenue & oblongum. Uva breviores quàm vulgar, acani minus rubri, fiubdulces & ferè infipidi. Nos in montubus circa Benfleam. In agro Eboracenfi invenit D. Dad/wartb.

J. Bauhinus hujus fynonymas facit Ribes candidioribus folis acuns dulcibus Lib. ob. Groffulariam vulgarem furch udici C. B. Ribes genus quoddam quod Auftriæ & Suriacæ Alpes alunt, inhil vel minimum à vulgari differens, fruchu tamen non acido fed dulci. Verum hac i pectes in multis differ à Ribe vulgar acido furctu, non in fapore acido tantúm. Dari autem quimodi vanciatem

minimum a vingan unicions, much tanica non actor icu unic. Verum nec species in muits dif-fert à Ribe vulgari acido fructu, non in fapore acido tantúm. Dari autem culmod varietarem Ribis vulgaris, fructu (ci. dulci verifimile eft: proinde Groffulariam vulgarem fructu dulci C. B. plantam ab hac diversam & Ribis vulgaris fructu acido varietatem esse puto. Suspicor tamen Cli-fium verbis modo allatis hanc nostram intelligere ob locum natalem, quamvis malè eam nihil vel

minimum à vulgari differentem faciat. Groffularia 10. feu fylv. rubra C. B. Groffulariæ rubræ five Ceanothi lævis genus circa fylvas Gefneri Lugd. huic eadem videtur.

A. 6. Riber nigrum vulgo dittum folio olente J. B. fructu nigro Park. 3. Ger. emac. Groffularia non spinosa fructu nigro C. B. Black Currants, Squinance berries.

Frutici huic folia vitiginea, lata, aversa parte leviter pilosa, odore fœtido. Flores ex eodem tuberculo plures, aut racematim digesti, Uva crispa floribus persimiles, concavi, quinq, foliolis rubentibus extrorsum reflexis, totidem surrectis pallide virentibus, alternante cum quinis fibris concoloribus ficu: stilus in medio viridis; odor, qui & foliis, gravis: baccæ oblongæ, colore nigro, quæ

inve maturz, five immaturz acidz func, cum fapore partim grato, partim ingrato.
Ad rivorum ripas in Anglia nafeatur, fed non admodum frequens. Observavimus Abingroniz in ago Cantaboigienft: Blunhamiz in Bedfordienfi, in Cumberlandia quoque & Warwicenfi ago Ganacogami. Maintaine infra Brantiam defluentem prope pontem. Hopper dickum, agor; necnon in vicinia nofità ad rivum infra Brantiam defluentem prope pontem. Hopper dickum, femper juxta aquas, unde Gefinero in Catalogo Ribes fylv. aquaticum Sabina ferè odore meritò denominatur. Oliroribus Gallis Piper hortente dicitur, tefte Ruellio, quòd artum Piper colore &

Nonnulli, teste Parkinsono tum baccis, tum foliis in intinctibus usurpant: Anginæ utiles esse nomen Anglicum arguit.

7. Ribes

7. Ribes verum Arabum J. B. Ribes Arabum foliis Petasitidis C. B.

Hunc Rauwolfius fic describit, Vera Ribes Arabum caules habet asperos, longitudine ferè cubitali, craffitudine pollicari, colore viridi, infernè (ut etiam meminit Serapio) rubescente vel purpurascente. Autumno inveni Septembri mense fine flore & semine duobus tantum foliis præditum, tanquam primum prorumpentibus, rugofis, rotundis, Petafitidis foliis æqualibus, ex pediculis craffis, brevibus, qua etiam grato illo acido fucco ficut & caulis plena funt.

Huic eandem putat uterque Bauhinus pro Ribe à Bellonio descriptam lib. de Coniferis, quamvis Huic cancem putat tuerque pauninus pro Kube a Beilonio eticriptam lib. de Coniteris, quamvis descriptiones non conveniant in omnibus. Hace Spice Celtice nafecenti modo aliquo packo naturam refert; fiquidem fub nive ferè perpetuò degit, folio Lapathi acuti praxita, ni grandus effer & rotundus, & ad Papyrum accedens. Baccas Fert ex finu medio foniorum tubies, ut in Lauro Alexano, rum medio firedus voltar cancentario dependente, ex quo si fucus qui exprimietur turbidus eft, lactifique albedinem habet, ideò aliquantifiper fini & infolari debet done clarefaat & depuretur.

In Libano naciour, fu a Cedra paulò altisu fique ad practipitum monta alcenderis.

In Libano naciour, fu a Cedra paulò altisu fique ad practipitum monta alcenderis novir Rauwolfius Rob de Ribes ex veteri nomine & acido fapore, ubi non parva ejus quantitas apparatur aliò mittenda, præcipuè ad Conftantinopolin. Viribus convenit cum vulgari Ribe.

Cæterum hæc planta nec arbor est neque frutex, sed ad Herbas epiphyllospermas referri debet.

Ribes Norwegicum fruitu umbellato. Chamaemorus altera Norwagica J. B. Cluf. Park. Cha-marubus folio Vitis C. B.

Ribefium (inquit Hoierus qui historiam hujus Clusio communicavit) foliolis & fructu pro sua proportione adeo amulatur, ut non dubitem tertium Ribelii speciem appellitare. Dodrantalis est, cortice petiolorum nigricante, folis latis, discess y its foliorum modo: Baccæ in cujusque pediculi apice quamplurimæ conjunctæ tanquam in umbella, non ut in vulgari Ribefio è multis oblongis ra-

cemulis pendentes, rubent; acidula, faporis valde grati. Incola Teleberen nuncupantur.

C. Bauhinus in Prodrom. recenfet Ribem montan. Oxyacantha fapore. Duplex Ribes in Helvetiorum Alpibus reperitur : altera, quæ frutice & foliis, sed minoribus vulgari convenit : fructum habet rubrum, hortensi duplo ferè majorem, sapore Oxyacanthæ fructui respondentem, in Valesianorum montibus reperitur: altera humilior est, & per omnia minor, baccis vulgari minoribus, minusq acidis, in Bernaram montibus provenit.

CAP. III.

De Vite Idea seu Vaccinio, Officinis Myrtillo.

criti Hyacinthum esse, & de flore dici luce clarius est : unde ineptè id nomen hujus fruticis fructui

At neq, Vitis Idaze Theophr, descriptioni satis aptè respondet ulla hujus plantæ species, ut often-dit post Dodonæum Jo. Bodæus à Stapel. Verum cum Veteres in describendis plantis non valdè aceurati erant, hæc autem planta ad Vitem Idæam accedat, non video cur ad id genus non poffit referri, eodémo, nomine generico infigniri. Myrtilli autem dicuntur hi fructus ab eorum fimilitudine cum Myrti baccis.

A. 1. Vitit Idaa magua quibuldam, sive Myrtillus grandis J. B. Idaa folisi subroundis, exalisidis C. B. Idaa solisi subroundis major Get. Vaccinia nigra fruitu majore Park.

Ebe great Bilbertp-buth.

F. B. Fruicosior est hac, virgulis sesquicubitalibus, teretibus, ramosis [Clussus ramos habere scribit.] Control fooding [made cinereo, mode rubescente Class] obduinterdum humi diffulos, lentos] cortice spadiceo [modò cinereo, modò rubescente Class] obdu-ctos; materie satis solida & densa: in quibus folia Vitis Idaze vulgaris angulose magnitudine paria, chos; materie laus folida & denla: in quibus folia Viris Idaze vulgaris anguitolar magnutudine paras, oblonga, magis tamen rotunda, glabra, ne ullo modo ut illa ferrata, inferiore parte nonnihil glauca [extalbida Claf, venofa] fapore addrinigenti & nonnihil acido prædita, decidua. [Flor vulgari fimilis, ex candido purpura Gens, concavus, labris in quinq, creana divilis & externis reflexis, luis intus flaminulis Claf.] Bacca [uniperinis vel Myrti Tarentine pares umbilicum habent latiorem, ex cujus medio apex prodit, quo tit ut quam Viris Idaze angulofa bacce minuis rotundae fint: harent autem pediculis longiquiculis, fapore præditer gatos, 'úbacido & vinofo, quibus continentur grana aliquot ninuta, fublutea. [Radix eft dura, lignofa, multis fibris capillata.] Sarmenta five rami procumbentes fubinde radices agunt.

Montolis frigidis gaudet. In Alpibus Austriacis & Stiriacis invenit Clusius, in Burgundiacis & Locus alibi J. Bauhinus. Nos in montosis Cumberlandia, medio itinere inter Hexam & Pereth oppida, observavimus. copiosius autem propè vicum Gambleiby ad sextum ab oppido Pereth lapidem, via quæ Novum Castellum ducit, utrobiq in pascuis palustribus.

Baccis

Lib. XXVI. De Pruniferis umbilicatis.

1489

Baccis inebriandi vim inelle referent venatores & aratores; testantur Du Choul, Camer. alisque, præsertim copiosius devoratis. Folia & virgulta eundem Silesiacis usum præstant quem Ledum Alpinum infectoribus Alpinis.

A. 2. Vitis Idaa fruitu nigro J. B. Idaa foliis oblongis albicantibus C. B. qui fynonyma nomulla praecedentis speciei buic attribuit. Vaccinia nigra Parnomica Patk. Vac. Pannonica seu Vitis Idaa Gor.

Ramis eft flexiblus & humi diffufis, gracilibúlque, mulus germinibus, vix è mulco, (quo rami occultantur) prominentibus; in quibus nullo ordine digefta funt folia, prioris Ledi Alpini folias panè fimilia, paulo tamen longiora, angultiora, teneriora, minúsc, crassa, admodum venosa, supernè vientia, inferné dilutiora, l'evier per oras creata, ex molibus quibudam villa infura, longo pediculo inharentia, guftus valde adftringentis. In fummis germinibus pracedentis anni baccar fert rotundas, Cerafi nonnunquam magnitudine, oblonijs & tenuibus pediculis dependentes, coloris initio viridis, deinde rubri, poftremò nigri, fucculentas, non ingrati faporis, nulla officula continentes, fed plana duntaxat semina, alba, numero utplurimum quina. Radix lignosa, quibusdam fibris donata, & rami per terram sparsi similes fibras nonnunquam agunt.

In units Senelben jugi [juxta Ericam haciferam alteram nafcentem] fupra Newberg foopulis menfe Augusto eruebat Cluffus. Florem non observavit.

Hanc effe Infipior cuips in Cetal, plant. Angl. mentionem feci nomine Vaccinii rubri foliis Myrtinis cifipis D. Merret. quam mihi oftendit Thomas Willifellus, prope Widop vicum feptem ab Heptenstall milliar. saxo magno innascentem ad fluvium Gorlp in Comitatu Lancastria.

A. 3. Vitis Idaa angulosa J. B. folius oblongis crenatis, fruitu nigricante C. B. Vaccinia nigra Ger. nigra vulgaria Park. Black Whotes, or Whotele herries, or Bilber-

Virgultis fruticat plerunque pedalibus, interdum cubitalibus, fatis crebris, virentibus, angulofis, &c fraedu contumacibus, in multos ramulos divifis: in quibus folia crebra, tenera, virentia, caduca, unciam circiter longa, pluíquam iemunciam lata, acuminata, glabra, per ambitum argutis denticel lis crenata, fapore partim acido, porifimum primum emergentia, partim auftero. Flore in lingulis [pediculis] herent inter folia bullati, five urceolum referentes, colore ex albo punicante, flylo L pedicuits I nærent inter rona bunati, nve inceodum i actionics per maturitatem violaceæ po-croceo. Succedunt baccæ fingulares quoque, Juniperinis ferè pares, per maturitatem violaceæ pocrocco. Succedunt bacca: iniguares quoques, jumpenno fere pares, per mauntatent vibucca: pot-tius quàm nigra, umblicata; fapore grato & acido primulum degufiatas, qua tamen paulo polt, necico quid naufeabundi in ore relinquunt, purpuro-vibaceà, fatíque pertunaci tincturà, cui grana immerguntur multa, parva, rubentia. Radix tum recta, tum obliqua quaquaversum agitur, è lupina

minus ginda diudse emittene etiam parte folones emittene Nafetieu tam in Alpibus, quàm in valtis, defertis, uliginofis & tenebrofis vallibus alifíque humeêtis locis Germania;, Gallia; Angula: Apud nos in montofis udis inter cricas, & alibi in ericetis & fylvis locis Germania;, Gallia; Angula:

humectis, folo putrido & spongioso, aquas retinente.

Floret Maio. Fructus Augusto, interdum etiam Julio maturos edit. Baccæ hæ, Dodonæo tradente, frigidæ funt, & cum manifesta adstrictione resiccant. Ventriculo Temperanen- Bacca na, Dodonao tradente, frigua tante, ce cam calores mitigant, alvum reprimunt, vomitum tum & Vires. affuanti conveniunt, fitim ledant, ardentium febrium calores mitigant, alvum reprimunt, sed ad hos zrusanti conveniunt, intimi teatifi, arcineum reorium caores insigant, arvant reprintuit, vollidim fiftunt, dyfenteriam à flava bile ortam curant, advertus choleram morbum profunt. Se da di hos ultis Rob five fuccus cum Saccharo vel melle infpiffatus ipfis baccis longè præferendus, quoniam frigida cum fint, crudæ fi edantur ventriculum debilem & frigidum offendunt, alvumque perturbant pottis quam adfiringunt. Cafo, Hofman, Myrtillos loco aprico natos & bene maturos nullatenus eò frigidatais afendere putat ut alvum frigidam crudiame fina perturbent, &c.

Idem Myrtillos nigros recte & ex ordine Myrtis fiablitut polife putat cum his conditionibus. 1. Si

fumantur Septentrionales, non Italici & Hifpan. 2. Si non exacte maturi. 3. Non virides feu recens decepti, fed exficcati. 4. Non fuccus crudus, qui ob aquofitatem multam multum refrigerat, ad-

stringit parum, sed in Rob densatum. Partes tenues huic succo inesse, eumq, etiam vehementer adstringere ostendunt notæ pæne ineluibiles manibus & ori manducantium impreffæ. Hinc eo utuntur tinctores ad inficienda lintea-

mina & chartas cœruleo colore. Pastores & montana plebs baccis hisce libenter vescuntur: nam suavitate sua cum aliqua acidi-

tate conjuncta gustui placent. Myrtillorum vires & usus in Scorbuto apud Norwegos vide apud Sim. Pauli. Quadrip. Botan.

Cluf. 2. p. 406, 407. A. 4. Vitis Idea semper wirens frustu rubro J. B. Idea, foliis subretundis non crenatis, frustu rubro C. B. Vaccinia rubra Ger. rubra buxeis soliis Park. Ach Whootes, of Whootes

Ramis hac fruticat rotundis non angulosis, dodrantalibus, quos vestiunt folia satis frequentia, crasfor quan Vitis Idazu angulofiz aut magne, oblonga, mod oper extremum rotunda, mod leviter acummata, non ferrata, in quibus nevri fubus potifimum apparent, gultu adfiringente & amaricante. Flores racematim coharent in vigularum extremis, Lidi convallium floribus finules, albi, interdum blande rubentes: quibus delapsis baccae similiter racemosa succrescunt, sex plus minus racemulo uno, Pifi minoris magnitudine, ex albo luteóve rubentes, fapore acido valde jucundo, carne fimili Vacciniis paluftribus, cui immerfa grana parvula, lutea. Radix obliqua ferè, tenuibus capillamentis fibrata. Camerario

Camerario describente Baccæ in summitate ceu corona quadam denticulatæ sunt.

Gaudet & hac locis fylvofis, faxofis & opacis. Apud nos in Anglia una cum priore in ericetis Locus. provenit fed multò rarior. Copiosam observavimus in montibus Eboracensibus, Staffordiensibus, Derbienfibus, &c. inter Ericas.

Floret Maio & Junio: fructus Septembri demum mense perfecte maturatur.

Cum bacce fint acide magisque adstringentes ceteris, nec perinde succulente ut Myrtilli facul Vire. tatem utique frigidam siscame, habebunt. Quapropere ad eos ulus ubi adstrictione opus est accom-modari possum, ut v. g. ad Darrheam, Dysenteriam & pracideos peleros, affectus.

Possis & ex harum succo Rob conficere addito Saccharo aut melle ad viscerum calores & sitim in febribus calidis. Quidam ad embammata commendant additis aromatibus. Hac omnia I. Bau-

5. Visis Idea foliis carnosis & velut punctatis, sive Idea radix Dioscoridis C.B. Radix Idea putata, & Uva Ursi J.B. Uva Ursi Galeni Clusto Park. Vaccinia Ursi seu Uva Ursi apud Clusium Ger. emac.

Viti Idaz rubræ affinis est, à qua tamen manifeste differt, siquidem folia habet densiora, ad Buxum accedentia, ex oblongo rotundata, angustiore ad pediculum cervice, utrinque rugosa, nec nervos ut illa præter unicum qui secundum longitudinem decurrit exhibentia, gustu cum amarore adstringente, quemadmodum Vitis Id. fructu rubro. Hærent autem ea ramis lignosis pedalibus, cortice tenui & facile cedente tectis. Flores racemofi, concavi, rubri. Fructus ut in Vite semper virente racemosus in extremitate ramulorum.

Dubitat J. Bauhinus an Uva urfi Cluf. eadem fit huic plantæ, præcipuè ob iconem, in qua pin-

guntur nervi transversi, qui in Radice Idea nostra non apparent.
Nois montibus jura, & Saleva, necnon in colle la Bassis dicta prope Genevam hanc stirpem Louis,
observarimus, ubi & J. Banhinus, qui etam in Vegamis Narbonz montibus se candem legisse as-

Vitis Idea rubra Bavarica baccis insipidis sine succo Cam. Idea soliis longis acuminatis, baccis rubris insipidis C. B. Vaccinia rubra longioribus soliis Park.

Fruiculus est supinus crassiore caudice quam vulgaris [ea forte que rubro est fructu] que apud nos passim cum nigra [forte angulosa] in sylvis crescit, & atein beer im vocatur: folis nem oblongioribus, angustioribus, acuminatioribus, per Autumnum rubentibus: baccis rubris, insipidis. Crescit circa Monacum in campis asperis inter Ericas.

Hanc plantam refert J. Bauhinus ad Roffmarinum (vlveftre minus noftras vulgo dictum; i. e. ad Viti Idze affinem Polifoliam montanam. Verum cum Rofmarinum illud (ur puto) bacciferum non fit, fed Ecice modo femina producat, proinde & Erica Rofmarini fulio nobis dicatur, eò referri non debet, fed poutus ad Vites Idzea.

Vitis Idea Cretica elatior Park. Cerasus Idea Cretica Alpin. exot.

Fruticulus ifte plures emittit virgas, tenues, lignofas, nigricantes, ligno duro, albo, inodoro, guftu linguam nonnibil excalefaciente, in ramulos plures divifas, ad nodos, inæqualibus intervallis, folia veltitas, fingularibus nonnunquam, plurimum tamen binis, rarius ternis quaterní (ve fimul, duriusculis, subrotundis, circa margines nonnihil dentatis similitudine quadam Agrifolii foliorum, minimè tamen ità duris & aculeatis, supernè obscurè virentibus, infernè canescentibus. In summis ramulis & ad nodos è foliorum alis exeunt flores multi, albi Cerafinorum fimiles, finguli longis infidentes pediculis, quibus succedunt fructus parvi, ex rotundo oblongi, rubentes, gustu jucundo, Fabre magnitudine corolla in vertice villofa infigniti, per ficcitatem nigri.

Vitis Idaa Cretica humilior Park. Chamacerasus Idaa Alpin. exot.

Præcedente humilior est multò, surculis pluribus, tenuioribus, brevioribus; in quibus ad intervalla fulia terna quaternáve interdum fimul, propemodum rotunda præcedentis modo, verùm minora, molliora, leviora, mindique dentata circa margines; color etiam minos faturo injerne parte, nec adeò incano inferné. Ad nodos parier unà cum foils exeunt pediculi long, fluidus multos albos, racematim compactos futrimentes, quo excipiunt baece minores, atroutentes, ad verticem villoiz, Myrti baccis nonnihil fimiles, à pattoribus & montana plebe vulgo comefte.

CAP. IV.

Casia Poetica Lobelii Ger. Poetica Monspeliensium Park. lignea Monspeliensium J.B. Osyris frutescens baccifera C. B. Osgris Plinis.

MUbitalis est aut etiam bicubitalis hic frutex, in multas virgulas variè divisus, suscas, striatas, lentas, virescentes, interdum etiam nigricantes, præsertim cum novellæ sunt. Folia purpurascentia, angusta, satis longa, interdum foliis Linaria proxima, saporis amari. Flores ut Ribes vulgò dieti, odore jucundo, plane Gallium referente præditi [Lob. ex viridi flavescente

Locur:

Locus.

Vires.

Tempus.

Locu Ed

Cluf, adstrictoria facultatis, in codem pediculo congesti | Bacca latis magna, per maturitatem rucont. autrituorie racintatis, in cuoem posiciono conferi il constanti di materiale il brez, dulces [Lob glutinole valdé; Cloft fibiodulces, lente tandem nonnihil acrimonie exuentes] in quibus offeus nucleus medullam continens albam, fubdulcem. Camerario baccæ funt fapore &

Totus frutex adstringentem nonnihil facultatem habet. Radix dura & lignosa, subrusto crassoque cortice valde adstringente tecta.

rence vans autringenic cours.

In Italia ad mare inferum multis in locis, itémque circa Monspelium copiosam observavimus.

Floret Junio, interdum etiam Aprili & Maio. Fructus Octobri, yel ante maturescit.

Cùm totus frutex, ut diximus, aftringens sit, convenire in alvi fluxu aut similibus affectibus verifimile eft.

CAP. V.

De Periclymeno seu Caprisolio.

Ericlymenum dici putatur quali menuntishon, quia adminiculis se convolvit & scandit. Caprifolium quòd folia fint extremis flexibus capreolata. Lob. Adv.

Tolum quoa 101a inne extremus nexuous capperolata. 100. 420.

Delcripto Perichymeni apud Diolognidem, excepta radice, quam crassiam ac rotundam dicit, Caprifolio nostro vulgari sats bene convenit. Verum ob radicem disparem ambigitur an nostrum Perichymenum non its positis wowdamo vines Diolo. 12. c. 195. quam woodsburga att woodsports. Verum de nominibus disputare, nostri non est instituti. Sufficit nobis Caprifolii & Perich voitant. riclymeni nomina pro hac planta ulu recepta esse.

A. 1. Periclymenum seve Caprifolium unlgare Park. non persoliatum J.B. non persoliatum Germanicum C. B. Periclymenum Ger. Common Bony suchie, 02 10000 bind.

J. B. Hujus radis lignofa, reptatrix cum fuis adnatis: flagella plura, alienz opis indiga, tenuia, longa, lignofa, & in ramulos partita, furfum repentia, cauliculis & geniculis intercepta leviter pilofa [juniora intellige antequam lignefeant.]

Folia ad genicula ex intervallis bina, longiufcula & acuta, molla, dilue vientia, inferiore tamen pare magis incanefcientia. Flore in furmitis ratulis complutes pariter emicant, oblongi, ameniffimi, fuavi odore, tuba bellica directa aut promufcidi fimiles, ex corniculato angusto principio in latius orificium fatiscentes, laciniatæ fimbriæ ligularumq, pulchritudine spectabiles, intus cavi, staminibus aliquot è medio exeuntibus. Color albus, ac interdum flavescens. Fructus acinis Sambuci fimilis, conglomeratus, per maturitatem rubens, in quo semen duriusculum. Succo abundant acini saporis ingrati.

Eigna quibus se circumvolvit tam arche & pertinaciter ligat, ut sæpe vestigium is imprimat, imò interdum recto succi motu ligatura impedito frusces quos vincit monstrosa figura in cochleam con-

tortos & in clavas turgescentes vidimus.

Hæc species in Septentrionalibus regionibus, Germania, Anglia, Belgio, &c. in sepibus frequens eft. Per totam fere arkatem floret, Maio, Junio, Jalio, Augulto, inquit J. B. apid nos nec adeo mature florere incipit, nec tandiu durat in flore. Primo vere, imo Februario interdum menie folia edere incipit. Fructus filo Autumnum maturefeit.

2. Periclymenum five Caprifolium Germanicum flore rubello Park. Dutch Donn fuchle.

Major est & elatior, magisque ramosa & patula quam pracedens, alias similis eodémque modo fruticibus aut adminiculis vicinis se circumvolvens: Felia quoque similia habet, paulo majora: Flores etiam, Parkinfono describente, majores; nobis tamen flores singulares non videntur majores, fed potius graciliore tubo, at plures fimul congesti; dum adhuc in gemma sunt antequam explicantur rubentes, expliciti etiam rubent exteriùs, intus candidi funt.

Germanicæ originis effe scribit Parkinsonus; quocirca mirum nobis videtur neque J. Bauhinum, neque Casparum ejus meminisse.

3. Periclymenum perfoliatum J. B. C. B. Ger. perfoliatum seve Italicum Park. Perfoliate, oz bouble Poup-suchle.

A vulgari nostro & Germanico differt foliis pane glaucis, rotundioribus, & pediculis brevissimis, quorum quadam sunt sape continua, & a viniculis trajecta, pertusave, suprema autem acetabuli instar modice concava, sapore subacri, ex quorum cotyla sfores prodeunt pracedentibus similes, amenifimi, fuavi eriam odore, colore ex purpura albescente, aut in luteum languescente, superioris similes, breviores camen & minores: ex tubulo eminent stamina albida. Semen giomeratim nascitur, colore rubro dilutiore, acinorum Sambuci magnitudine.

Clusius modum quo tlores nascuntur distinctius & plenius describit; Foliis est latioribus, & binis aut ternis acetabulis extremos ramos ambientibus, in quorum fingulis feni plerunq, flores exoriun-tur, precociores & minis odorati quam in prima foece ; folia farplitime variegament. In Italia & Gallan Narbonenfi oritur! Monipelli florens oblevavir J. B. Aprili & Maio in

Locus &

A. Peri-

4. Periclymenum perfoliatum Virginianum semper virens & florens Herman, hort. Lugd. Bat.

Eleganti perpetua coma viget ac floret. Periclymeno perfoliato pracedenti videtur conformis, fed omnibus partibus minor & gracilior. Felia funt paulo roundiora, lucida, inferna parte magis incana. Flores ad fummos viticulos ordine quafi verticillato prodeuntes, odore equidem nullo eridenti fin, al colore amendifino, fulgenti occoo plendente, efficieque tubum venatorium per videnti fint, al colore amendifino, fulgenti occoo plendente, efficieque tubum venatorium per bellè exprimunt, orificio in quinque aquales crenas laciniato. E medio profluent famina luça neue exprinaurs, orinato in quinque aquaes cenas iacinato. E mento ponuin gamma auea apiculata cum pfp pallido longiore. Singuis fiorbius lidpicieur capitulum parvum herbaceum, luteum, fructus inchoamentum, quod in baccam abir more congenerum. In Horto infructifiimo Reverend. Epicopi Londinent. D. Cempter appt Fulbam.

Vehementer calefacit & deficcat, id quod guffu etiam iplo deprehendium, fiquidem folia in Vires.

Vehementer calchact & dehicat, id quod guitu etam ipio deprehenditur, inquidem folia in ore aliquandiu retenta & degulfata, ardorem & acrimonia fenfum lingue imprimunt, unde rectè colligitur ca attenuants, digerentis, diffolventis qualitatis effe: tantum abeft ut comun decoctum ad oris fauciumq, tumores & inflammationes incipientes in collutionibus & gargarifinis utile fitziportu, inverenta oriori, enquiciquam reclamantibus medicis, à vulgo hadenus ea ufurpante creditum eft. Idem dicendum de aqua foliorum aur florum deftillata, que ad eodfem utile à vulgo frequentatur, non in Anglia tantum fed & in Germania; forte locum habere poffit in tumoribus faucium à frigidis humoribus orris.

Recentiores autem easdem ferè vires Caprifolio suo tribuunt quas Veteres Periclymeno. Exsiccare enim ipsum tradunt ulcera humida & fordida, sanare impetigines & alias cutis fœditates, lienem absumere, difficultati spirandi conferre, partus celeritatem facere, calculos pellere, faciei maculas abstergere, &c. J.R. Carterum Matrisylva in corum unquentorum usum venit qua ad capitis vulnera parantur. Vide Matth.

Liquorem Periclymeni fullatitium cum semine Lavendula: solitus est ad partum facilitandum ad 3ij. vel iij. propinare Rondeletius.

E Caprifolii floribus conficitur oleum Jaimini succedaneum. S. Paullus. Quad. Bot. Class. 2. p. 39, 40.

CAP. VI.

De Periclymeno recto.

1. Periclymenum rectum fructu rubro Park, rectum fructu rubro & nigro J. B. rectum Germanicum Ger. Chamacerasus dametorum fructu gemino rubro C.B. Digight Dony-luctile, with

Uo caudice, nullius fuleri indigum furgit hoc Periclymenon, fruticibus annumerandum, cul fulta Corni femina vulgo dicte, molliora, minus nervofa, utrinque hirfuta, bina oppofita: quo numero quoque piere, uni cidenque pediculo infidentes, ex foliorum als erumpunt, ex luteo pallefeentes, Periclymeni vulgaris formá, minores tamen, fuperiore folio furfum reex lineo paneteenice, retrayment vingans torinta, minore camen, inperiore tono intium re-fexo, fimbrato, inferiore demifio angulitore, integro; quibus decidentibus bacca gemella füb-nafcuntur, eidempediculo teftium inflar appenta, per maturitatem rubentes, Sambuci aquatica, fa-

pole naucono.

In locis ubi sponte ontur baccæ perpetuo æqualis fere magnitudinis sint: at in Belgicis hortis
cultum (observante Clusso) vix unquam æquales ad maturitatem perducere deprehenditur, at cim

una excreteat & turgida fat, alteram femper exilem, plenam tamen remanere.

In Germania ad iepes & in dumetis vulgatifimum habetur. Fructus Julio maturelcit.

Nullus hujus aut aliorum Periclyment recti generum (quod hactenus novimus) in medicina

Periclymenum rectum fructu nigro Park. Chamecerafus Alpina fructu nigro gemino G. B. Periclymenum rectum folio ferrato J. B. réctum Sabaudicum Ger.

Periclymeno recto vulgari multò humilius est, humanámque altitudinem rarissimè attingit: multò Pencymeno recto vulgari muto numius ett, numananque autounem raminie acungi; muno graciliores & rariores haber ramos, albicanto cortice rectos, fulis priore tenerora, longiora, in ambitu nomihil ferrata, superne virenta, inferne minus incana quam primi. Tenellis germinibas enalcuntur inter folsa graciles pediculi, unum interedum, foe binos tuplumum fores difficientes un illi, fed purpuraleentes, quibus succedum generores minores & teneriores, non pallefeentes un illi, fed purpuraleentes, quibus succedum generores de considerations de consideration de considerat melli fractus, aquè magni ac in priore, etiam aquales, nigri tamen, non rubri, succulenti, gultu ingrato.

Rarum est inventu. Nos in sylvis juxta sacellum Brunonis supra primarium Carthusianorum Locu. cœnobium observavimus: Clusius in montibus Sabaudicis, Austriacis & Stiriacis. Floret cum aliis Periclymeni generibus, semen Julio maturescit.

Baccas Chamæcerasi Alpinæ vomitum movere affirmant nonnulli,

2. Pericly-

3. Perielymenum rectum fructu rubro Ger. rectum fructu rubro fingulari majore Park. sed perperam, nam geminum obtinet, nist ex accidenti in unum coalescant. Chamæcerasus Gesneri, vel Chamapericlymenum quoddam Alpinum J.B. Chamacer. Alpina, frusu rubro gemino, duobus punctis notato C. B.

HISTORIA PLANTARUM.

Fruex ligni medulla alba, facie tota ad Xylofteum aliquatenus accedir, brevis ille quidem, licet fit ubi quatuor cubitos acquet, ramis adverfis fragilibus, cineraceo cortice obductis. Felia Xyloftei fit ubi quaturer cubitos aquet, ramis advents traginous, cinesacco octice octices. Faila Xioffel jam dicht, fed majora multò, acuminata, hirfuta, potifitimim fubus, nec ufquam ferrata, bina oppofita. Flores longuificuli, ad florem Periclymeni recti feu Xyloftei accedentes, rictu patulo hian-pofita. Flores longuificuli, ad florem Periclymeni recti feu Xyloftei accedentes, rictu patulo hian-pofita. Flores construires, probentes, ex adverso fitti pediculis, longis, ex alis foliorum orus infidentes. Frailles ruber, expendented constitution for the constitution of interdum geminus, tanquam ocellis notatus, ex longo pediculo, Cerafi fimilis, fucco infuavi & amaro

interdum geminus, tanquam occilis notatus, ex iongo pentuo, Ceran timius, iucco inituavi & amaro plenus, in fe continet grana fore fex feptenave, aut plura, alba, lata. Perickymenum IV. Cide, quod Botanici pro jam deferipro habent, fructum habet plerunque unicum, raro geminum, tametri gemino fioni fuccedat duplici in fiummo ubi flores inhaferant frigunate notatum, fed unicum granum continentem. Ar Chamacorrafus Gefineri prout abiplo deferimate notatum, fed unicum granum continentem. Ar Chamacorrafus Gefineri prout abiplo deferimentem set a nobis estima oblervata eth, fructus obtinet gemellos, fingulósque tanquam occilis aut

pupillis notatos, & femina fex fexémve aut plura continentes, non unicum duntaxat granum. Xylofteum nonnullis quafi lignum offeum ob ligni duntiem dictur. Frequens est, teste Clusio, in montibus Pyrenæs & Allobrogicis, sed omnium abundantissimum in Pannonicis, Auttriacis & Stiriacis. Floret Aprili & Maio, tructumq, Julio & Augusto plerunq, perficit. Nos in montibus Jura & Saleva Geneva: vicinis fatis frequentem observavimus,

4. Periclymenum rectum fructu caruleo J. B. Park. Ger. Chamæcerafus montana fructu singulari ca-

Ejusdem cum Periclymeno (erratis folis altitudinis, sed craffiusculo est stipite, multos in ramos Ejudem cum Perictymeno lerratis toins attituanns, led cramuiculo ent tipite, multos in ramos diviso, nigricante cortice obducios, qui feaber elt, & plerunque multis locis hat; interdum fattim diviso, nigricante cortice obducios, qui feabre elt, & plerunque multis locis hat; interdum fattim diviso, multos ramos fofe dividir: tenelli ramuli purpurafcunt, & incana lanugine pubefcunt. Folia contrario fitu inter fe disposta ut in reliquis Perictymeni generibus, illi quod baccas rubras. Folia contrario fitu inter fe disposta ut in reliquis Perictymeni generibus, illi quod baccas rubras. For non diffinilia, excitacionatis di maria di cetterorum inixios, pullo, pallefcentes, cavos & in otiminale la contrario di contrario di maria inherentes proteri geminos, rudimento fructus ur exteriorum innixos, putilios, palleleentes, cavos & in quinque lacinias divilos, ur reliquorum Periclymeni furrecti genorum fores, è quorum umbi-lico prodeunt quinque fiamunula flava, appendice infignita. Fructus fingularibus baccis, utrinque inter folia brevi pediculo dependentibus conflat, Chamemelpilo Gefineri magnitudine aqualibus, fed longioribus paulo, coloro secrulei, que vinofo & acidurfeulo fueco plene manus rubro colore inficiunt, & multa plana grana continent. Radix late diffunditur & multis fibris predita eft. Crescit sponte ad radices cujusdam montis pago Malitz vocata contigui, ad sinistram viæ quæ

ad Taurum superioris Stiria: Saltzpurgensem ditionem pertingentis pracellum montem ducit. Incole fructum diligenter colligunt & in tinctorium ulum reponunt.

Videtur nobis habere multa communia cum Chamæceraso Gesneri, inquit J. Bauhinus.

CAP. VII.

Pimpinella fpinosa Park. Petrio affinis, folio Pimpinella spinosa C. B. Poterium quibus dam steve Pimpinella spinosa J. B. Petriosa Lobelis steve Pimpinella spinosa Camerarii Ger. Pimpinella spinosa nosa seu sempervirens Morison.

Aulibm cubitalibus densè fruticat, multis in terram procumbentibus ramis: plerique verò omnes ftolones fratim ex radice rubente faporis ficei & nonnibil amaricantis oriuntur, coronnes ftolones fratim ex radice rubente faporis ficei & formatica de la companya del companya de la companya de la companya del companya de la rice recti exteriore incano, tenero, cui alius subsit rubens. Folia tenella, longiusculis in petice techt exteriore incano, tenero, cui anus inont ruoens. Fout eneila, ionguitculis in pediculis ordine ex adverlo potita, liuperna utrinque virentia, inferna cinerca, noftræ Pimpinellæ Sanguiforbæ fimilia. Flores primo vere confipciuntur, herbacci coloris, ftellati, parvi quibus fiuccas dunt baccæ exigua, albicantes cum pauxillo rubere, ordine quodam ad ramos feffiles, Ribis noftri baccis haud ablimiles, confipcuo adhue in uniufcujulque baccæ umbilico flore. Rauwolfii deforibaccis haud ablimiles, confipcuo adhue in uniufcujulque baccæ umbilico flore.

ptio eft à J. Bauhino Latina facta.

Planta hac in Creta perpetuo viret & multos annos durat. Aditringendi vi pollet, vulgaritérque
Planta hac in Creta perpetuo viret & multos annos durat. Aditringendi vi pollet, vulgaritérque
in tota Gracia Extincia seppellatur. In declivi montis Libani parte naíci vidit Rauwolñus. Sub
finem stfatis floret; Autumno femen maturefeit, clim folia primium erumpune, qua tum in fefinem stfatis floret; Autumno femen maturefeit, clim folia primium erumpune, qua tum in fefinem stfatis floret; Autumno femen finem proprieta Scalesa effi contradit.

Autumnos de la latina proprieta Scalesa effi contradit.

Autumnos de la latina proprieta Scalesa effi contradit.

Autumnos de la latina proprieta Scalesa effi contradit. fum, qui plantam hanc legitimam Dioscoridis Steeben effe contendit. Argumenta quibus id pro-

In (anandis alvi fluoribus indiftinéte à rufticis Cretenfibus ufurpatur : nam ejus in aqua decocto bare nititur videfis loco citato. jejuni bibunt, & a morbo ut aiunt liberantur. Bellus.

CAP.

CAP. VIII.

1. Baccifera Indica fructu umbilicato quinque-capsulari polyspermo. Kadali H. M. P.4. T. 42. p. 87.

Rutex est seu arbuscula humilis, caudies tenui, nodoso, ramulisque quadrangulis, viridibus, lanuginosis & asperis, ceu frondibus umbrosis, in latum disfusis ornato: Lignum ex albo slavescens, pradurum, densum, furvo, lanuginoso, asperõo, cortice cinctum, necnon singosa intus medulis, ut in Sambuoco, referum. Radas fibrista, albicans, ruto cortice testa, modora, faporis adstringentis. Folia bina 8t bina sin invicem opposita, superne atro-viridia, infernê subviridia, folis Malabathri haud absimilia, praterquam quod fint aspera, esquisi ssinuis horrida, maculata & in ambitu leviter crenata, inodora, adstringentique sapore pradita: A pediculo ad apicem folii tres nervi crafficres transeunt, è quibus transversim multæ venulæ parallelæ excurrum. Fines summis ramis innascuntur, calicique croceo, hirsuto, prosundo, & in quinque lacinias divisi inharent; Rosa instan ampli, elegantes, quinque oblongo roundis, ceruleo-purpurascentibus ac nitemibus foliis constantes. Ex umblico prodeunt decem summis, quinque vivi viridi savescenta, apicisus lucies plumatisque ornata; quinque verò longiora, infernis siava, superius purpurea & arcuatim infeta, inter que stylus prottu purpures: color nullus, sapor astringens. Firatis roundis & in flexa, inter quæ stylus prodit purpureus: odor nullus, sapor astringens. Fructus rotundi, & in vertice calyce florum surrecto coronati, croceo crassoque cortice tecti, qui fructibus maturescentibus dehiscit & aperitur : intus referti sunt carne molli, cœruleo purpurascente, dulcis gratique saporis, atque in quinque diffinctos loculos per membranulas intermedias nonnihil divifa, intra quam minutissima albicantia continentur granula, adeo ut fructus hi Arbuti fructibus aut Fragis nostratibus haud abfimiles videantur.

Nascitur locis arenosis & montanis, prasertim circa Cochin: Semper viret, floret, fructúsq, producit. Locus Ligni hujus carbonibus utuntur in præparatione pyrii pulveris. Floribus Gentiles litare solent in templis Veneri dicatis, ipsisque Mogeni dictis.

Fructus maturi ab indigenis comeduntur: hisce quoq, panni Gossypini purpureo tinguntur colore. E folis tenerioribus in oleo coctis unguentum conficitur aphthis fimilibulque oris & gingiva-Vires. rum affectibus sanandis conveniens. Foliorum succus cum Oryzæ insuso exhibitus colicam paffio-

2. Ben-Kadali. H. M. flore albicante, fructu viridi, pulpa albicante. Præcedenti valde fimilis est: Flores tamen albicantes decem filamentis erectis uniformibus luteis, albicantibus apicibus ornatis, medium occupantibus. Fructus vero cortice viridi cincti, carnéq, albicante referti, intra quam minutiffima purpurea continentur granula. Ab indigenis comeduntur, ut in medicina nullius funt usus.

3. Katou-Kadali H. M. P. 4. T. 43. p. 91. floribus minoribus, fructus cortice aspero. H. M.

Caudice est tenui, spinulis exiguis horrido, necnon ramulis purpureis asperis ac hirsutis donato. Folia Kadalı foliis fimilia, at majora, afpera, & per folii longitudinem non tres, fed quinque nervi craffiores transent, equiusu transferfin multa vonula excurrunt. Flores inodon, calvique afpero ac hirdino inharens, Kadalı florlous haud abfimiles, ied minores. Fradir ololongo roundi, afpero ac hirluto cortice tecti, carnéque intus fucculenta, purpurea, dulcis gratique saporis referti, intra quam numerofa, minutiffima fatitant granula.

Crescit locis montanis, quotannis floret fructúsque fert. Folia contrita & cum Piperis foliis ficcatis in pulverem redacta, atque cum faccharo exhibita, Vires, tuffim fedant, ac phlegmata è pulmone ejiciunt.

4. Tsjerou-Kadali foliis, floribus & fructibus minoribus.

Humilis est frutex, cum Kadali prorfus conveniens, nifi quod foliis, storibus fructibús, fit minoribus. Nascirur locis montanis & petrosis circa Kandenater Semper slover, fructússque producit. Lecur. Ex arboris corrice, foliis, storibus, fructibús que in Selam, oloc coçtis oleum conficitur, quod Fran. Apthis, lingua filluris, necnon palati gingivarúnque puthuls ac phlychenis potenter medetur: idémque Epilepfiam, Spalmum cynicum limilélque affectus curare dicitur, fi caput eo illinatur.

CAP. IX.

Frutex Indicus baccifer fructu oblongo polyspermo. Belilla H. M. P.2. F. 18. p.27.

Rutex est altitudine sesquihominis, sinuosis ac tortuosis ramis etiam arbores scandens, in arenosis nascens. Radix ruffa, fibras capillaras emittens. Caules lignosi, nodulati, ac in supremis partibus quadrangulares, fusci [vetustiores cinerei] emittunto, hinc indè ex nodulis surculos paffim binos & binos, se mutuo decussantes, ac anteriora versus incurvatos, qui dum teneri adhuc funt, rotundi, virides ac pilofi spectantur. Folia in nodulis bina fimul, atq, etiam terna vel annic unit, rounat, rates de puon peccanant. Pois in notatis onta initial, aci, etiam terra vel plura petiolis languidis fefcuncalibus initident, oblongo rotunda, oris ad bafin feu pediculum fubro-tundis, in culpidem anguitlum terminata, tenuia, pilota ac velur lanuginola, fuperne faturtatiis viri-dia, fubrus dilutiora. Costa media in supina parte nonnihil eminet. Folia sapore sunt nullo nisi

I ACIU

Locus &

Locus

L'ires

Vires.

Ulus.

culis natis in fomentis adhibentur.

Lib.XXVI. De Bacciferis umbilicatis.

1495

fylveftri. Flores in funmis furculis umbellatim provenium ftellati, quinq, petalis, rotundo-cuspidatis compositi apicism albicantibus, ruga in medio uniuscujusq, extuberante, interius contracta, ac versus inferiorem partem oris nonnibil inflexa sunt, interius pulchre rubicumda son carlatina, ad versus inferiorem partem oris nonnibil inflexa sunt, interius pulchre rubicumda son carlatina, ad versus sunteriorem partem originalis. versus inferiorem partem oris nonnihil inflexa funt, interius pulchrè rubicunda seu (carlatina, ad margines & exterius albicantia & subflavescentia, pilosa at magis exterius, cum pilosa ac subvenibileo in medio: insident stores cum pedunculo oblongo, viridi-diluro & piloso, vertici fructus tenelli seu calvici qui oblongo-rotundus sele ur carssous est, ac quaturo vel quinq, parvorum, angusto-rum ac capillaceorum foliorum, odoris nullius. Fractiu oblongo-rotundu, & minutulis pilis obstir, cum ac capillaceorum foliorum, odoris nullius. Fractiu oblongo-rotundu, & minutulis pilis obstir, cum ac capillaceorum foliorum, odoris nullius. Fractiu oblongo-rotundu, & minutulis pilis obstir, cum vatio maturi da surum vergentes, intus carne densa viridi, spore subatringenti & subsacido. Est antem in eis congerias seminum minutulorum, in quaturo series per subsacina subcantem distinctorum, coloro viridi cum in ma serie coadunata, se considera viridi-distina ablicantia & transparentia instar arenularum. cim macras considera viridi-distura ablicantia & transparentia instar arenularum. cim macras consideration subsacination subsacinatio orfim autem fingula conspecta viridi-diluta, albicantia & transparentia instar arenularum, cum matura funt colore nigerrimo. Ex umbilico fructus qui calyce quadrifolio tantum est emergit solium vice quinti calycis folii cujus descriptionem vide, ego pro monstro aut naturæ lusu habeo ejusmodi

Strævadi ling. Bram. est candidum, quod nomen huic plantæ datum est quòd foliis fit can-

Mirabilis eft (inquit D. Commelinus) lufus nature in hoc frutice per varios colores, quibus flores exornantur. Eorum aliqui funt pulchre-rubicundi, alii verò albiffimi: qui flores albi apud Indos tam frequenter comedi folent, ac apud nos lingulatum Blitum vel Beta.

Radix in decocto data hepati refrigerando humoribúlo, pituitofis expurgandis commoda est. Eadem trita cum aqua & peruncha corporis dolorem fedat, oculorume, rubedinem tollit ins applicata: eadem digesta & decocta in oleo proficaci bibitut ab infantibus pro pultulis in ore, ad quod etiam fervit decoctum corticis in oleo intus fumpuum. Foliorum decoctorum fumus feu vapor partium externarum dolorem in is exceptus fedat : Succus foliorum & fructuum fimul oculis inditus nube-culam feu etiam pelliculam vidum obtundentem tollit.

CAP. X.

Frutex Indicus baccifer floribus umbellatis fructu rotundo polyspermo.

Cupi H. M. P. 2. F., 23. p. 37.

Rutex est altitudine lumana, nascens in arenosis. Radix ei albicans & suscession, fibrosa, Truttex et autituume numana, nateen in aleitois. Robin de alonatus et interieris, norotas, cortice fubamaro. Stipites & rami teretes, cinencei, nodulati, ligno albo, corculo intus flavo, ramis & circulis ad nodos conjugatim binis. Folia petiolis uncialibus harentia, ex adverfo ramis & circuis ao nodos conjugacim umb. Fuesta pestude interanta, ex adverlo bina alterno ordine prodeunt, oblongo-rounda & angulta, anteriora versis roundia soris in culpibina alterno ordine prodeunt, oblongo-rounda & sucura dende interaction contracta, textura dende, inperficie plana, fuperné faturo virore nitentia, fubrus diludentiora, lapore fubaditringente & amaro, odore jucundo, nervi è media cofta bini adverti ordine extende a contraction de la contr eunt, transverso, obliquo parum, annulari & parallelo ductu. Flores in fummis furculis velut umbelatim dispositi, in petiolis bino ordine exeuntibus, albicantes, ex vetustate stavecentes, odore fragranti, quinque vel etiam fex peralis conftantes oblongo-roundis, & leniter è roundo cufpidatis, angustis & crassiolis in stellæ formam expansis, & deorium reflexis, tubo ceu collo brevi calyci augunto ec camons in neuse romain expansión de Sunt autem petala in medio in longum quinque angultorum & cuípidatorum foliorum infidentes. Sunt autem petala in medio in longum pilis interius oblita, in unguiculis quoque interius pilofa, ad orificium colli orbiculare; unde emicat pilis interius oblita, in unguiculis quoque interius pulota, ad orinterium colli oribiculare; unde emicat fijus albicans cum oblongo albicante ac libifavo capitulo in fummitate: in interfittis petalorum figurationale eminia & lubifava, quinq, vel fex pro numero petalorum, longiufculos & crafifolos apitamuncula tenuia & lubifava, quinq vel fex pro numero petalorum, longiufculos & crafifolos apitamuncula tenuia & lubifava, quinq vel molitori flaveleente rubră linea firiati funt, gelfantu, ces evalbicante fubdiavos, qui ettam in flore ventifiori flaveleente rubră linea firiati funt, gelfantu, ad inflar baccarum Lauri, maturi nigricantes, nullo excepti calyce, fed in vertice umbilico quinque culpidum coronatim cincli; faporis fubdulcis, & in

In hisce fructibus sunt septem, octove plus minus semina, intersepimento, quod fructum per medium in longum secat, in duos ordines diffuncta, figuræ triangularis, duobus lateribus & uno rotundo circumscripta, primum colore viridi, dein rubro-susco ac post nigricante.

Bis in anno tempore pulviolo & æstivo dat slores. Folia & fructus inmul crita & permuxta cum lacte mulieris pultulis in pedum & digitorum arti-

C A P. XI.

Baccifera Indica, floribus (picatis fructu rotundo, nigricante, polyspermo.

Ben-Kara H. M. P. 5. T. 35. p. 69.

H. M.

Umilis est arbulcula, duodecim circiter pedes alta, caudice tenui, abbicante, multisque ramis in orbem diffusis donato, qui cortice cinereo 8e furvo cineti, ac spinis insuper oblongis, duris, aculeatis muniti funt. Radix fibrata, albicans, atro-purputacente cortice tecta.

Folia bina oppositra ramultis inharent, oblongo-toutnda, acuminata, crassia, densa, glabra, supernè atro-viridia 8e splendentia, infernè subviridia, Nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus,

lapor lubaltringens, odor nullus. Flores fuaveolentes, viridi-purpuraficentes è foliorum alis fum-mifque caulibus fircatim exeunt (viz. fingulis furculis flores multos in foicas difpolitos fuffinentibus) quinque plurimum oblongo-rotundis, acuminatis, tenubulque foliolis conftantes, atque calyci viridi, in quinque lacinias acuminatas secto inharentes; totidem brevissimis, tenuissimis, candidisque faminula, oblongis ac cinereo-striatis apicibus ornatis mediam sforis cavitatem occupantibus; inter qua strius prominet viridi albicans, planus, capitulo oblongo albicante. Floribus succedunt bacca rotundæ, exiguo in vertice umbilico præditæ, virides primum, dein purpurascentes, hinc nigricantes & splendentes, craffiore cortice cineta, carnéque intus densa, humida, saporisque subdulcis & subdulcis & subdulcis es subdulcingentis referta, intra quam semina continentur scabra, angulosa, membranaceis pelliculis, ceu parietibus intergerinis sejuncta, ità ut tria quatuorve plerunque in tingulis latitent cellulis.

Nascitur circa Cochin, semper viret; maturos bis quotannis sert fructus, Martio viz. & Septembri Lacu &

Radix ficcata, in pulverem redacta & exhibita, fœum mortuum ac secundinas post partum in Vires. utero relictas expellit, necnon menstrua obstructa provocat. Fructus immaturi diarrhœam compescunt, & nimium mensium fluxum imminuunt.

CAP. XII.

Baccifera Indica fructu cum quadripartito in vertice ambilico, quadricapsulari.

Pee-Ponnagam. H. M. P. 5. T. 24. p. 37.

Rbuscula humilis est, duodecim circiter pedes alta, caudice mediocriter crasso, multisque ra-A routicua familis ert, quoquem circute peuse and, comente incuror returno, mutanque i amilis in orbem diffuits donato: Ligunum ablicans, cinereo a la nungimolo cortice munitum. Radis: Ponnagam radici fimilis: quemadmodum & folia pracedentium arborum foliorum amula. Flora circa extremo ramulos solongis & florigeris petiolis conferim proveniunt, finta, finica foice feu potitis virgulæ plumofæ, viridi-flavescentes. Fradim fubrorundi, quaturo angulis constantes, virides, quadripartito in vertice umbilico coronati, quatuor distinctis loculis (emina continent exigua; oblonga, rufa, nitentia.

Provenit in Mangatti, semper viret, quotannis floret, fructumque profert, mense viz. Au-Locus &

Ceterum ex radicis è foliorum succo cum melle cocto linimentum paratur potentissimum ad Viru-versus venenatorum animalium ictus morsus practicum. Idem praestat balneum, quod ex foliis hisce cum Allio decoctis conficitur.

CAP. XIII.

Baccifera Indica ad foliorum alas florida, fructu umbilicato & calquulato tricocco.

Katapa Part. 5. Tab. 47. H. M.

Rbor est humilis, 12 circiter pedes alta, haud ità prasso caudice, multisque rotundis viridi-A búsque ramulis donato. Lignum albicans, densum, rufescente cortice cinctum, necnon molliore intus matrice refertum. Radin albicans, survo cortice tecta, amara, graveolens. Folia subrotunda ferè, acuminata, in ambitu leviter crenata, mollia, lavia, supernè atro-viridia & fplendentia, infernè subviridia, costà media rotunda & albicante, odore nullo, sapore amaro. Flosculi ad foliorum alas bini ternive fimul juncti proveniunt, inodori, amari, pentapetali, stelliformes, virides, disco medio diversi à petalis coloris, flavescente, viz. staminulus quinque viridibus, flavescentibus apicibus ornatis, ac inter petala expansis umbilicum occupantibus ; inter qua stylus pro-

Flosculis succedunt Bacca rotunda, tricocca, umbilico trifido in vertice coronata, calycíque exiguo arcte inhærentes, subvirides, albicante cartilaginosóque cortice cinctæ, qui tenui pellícula insuper obductus est; intus continentur femina tria, triquerra, albicantia primum, at per maturitatem nigra, amara, membraneis pelliculis ab invicem sejuncta, ità ut singula in singula latitent locula-

Crescit variis Regni Malabarici locis, prasertim in agris Oryza cultura dicatis, quos immunes Locus. servare fertur abiniectis cujuscunque generis, tenerioribus plantis summopere noxiis. Semper viret, quotannis floret, fructúmque fert.

Ex arboris radice decoctio conficitur, que Maniacis medendis summè utilis perhibetur.

Llllll 2

CAP.

CAP. XIV.

Baccifera Indica floribus spicatis, fructu umbilicato tricocco, lacte acerrimo manante.

Cammetti H. M. P. 5. Tab. 45. p. 89.

Rbor est vasta magnitudinis, 40 plusquam pedes alta, caudice crasso, multisque ramulis cinereis in orbem disfusis ornato. Lignum albicans, matrice rusescente, ac cortice obdudum cinereo, qui vulneratus acrem lacteum succum fitillat. Radix sibrata, rusa, stavescente H.M. cortice cincta, qui incisus itidem acrem lacteum succum stillat. Folia oblongo-rotunda, acuminata, craffa, denfa, glabra, fuperne arco-virkita, inferne fubvirida; intsu acri lacte rurgenta, media cofta e viridi albicante. Floculi fuaveolentes, viridi-albicantes, in ípicas dispositi, extremis dia conta e virtui aidicante. Esignas inaveolentes, vinturanicantes, in i pres disponit, extremis furcidis proveniunt: Sunt it germular exiguar, lacteo fueco turgentes, medium occupantibus fiaminals tribus furrectis, esicibus ornatis. Flofeniis fuecedum baceae tricocca, virides, umbilico in vertice coronatæ exiguo, tripartito, arro-vindi, acerrimo lacteo fueco turgentes, intulq, continentes femina terna, dura, albicantia, rotunda. Nafcitur in vanis Regni Malabarici locis uliginofis, præfertim circa Cochin in Rapyn & Pa-

E foliis in aqua coctis balneum conficitur anti-arthriticum. Eodem decocto fi ulcera antiqua & verminofalarentur, vermes necantur, ac ulcera potenter mundantur. Ex lacteo arboris fucco & pulvere Carcapulæ pilulæ fiunt quæ in hydrope miris laudibus extolluntur.

CAP. XV.

Baccifera Indica fructu glabro tribus loculis terna semina continente.

Ponnagam H. M. P. S. T. 21. P. 41.

Rbor est procera, 30 circirer pedes alta, caudice mediocriter crasso, multifique ramulis in orbem diffusis donato. Lignum densum, albicans, cortice cinereo obductum. Radia: rubebem dutulis donato. Lignum oculum, autocuis, outroe unerce oculum. Naziar fineficens, albicante cortice cincla. Folia petiolis longis, rotundis, fubrubefcentabus circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, craffa, denfa, glabra, fupernè colore viridi-fufco
fiplendentia, infernè fubvindia: à pediculo ad apicem folii confipcuus nervus decurrit: odor & fapienenna, interne inovinua: a penciaro au apiceni rom compienos nervos accurrie: 000 re/la-por ingratus. Elme: inodori extremis fuciatis fincatim proceniunt, calycique exigio fibribalecienti inherent, ribus, rarius quazior, oblongo-teretibus, virideficentibus, intúlque lanuginofis ac firiatis conflantes follolis, que globulo rubicundo, oblongo-terundo prodeuntia ac late expanfa jucindum inquentibus adipectum extilibent; niedium occupantibus faminulas tenuifimis, previfimis. Singulis mmennous acupectum extruent; meanum occupantous parimens tenuminis, oretumnis. Singulis flofenlis finguli fuccedum frailw, roundi, tribus, interdum quaturo, angulis conflantes, virideficentes; toridem diffuncis loculis femina folida continent, cuticula nigranea ca nitente interta, medullà alba, ex roundo oblongà, fapore adfiringente cum fubfequente ardore. Protenti in Parte: temper vires, flores, fructumq, fert.

erroveme in range: nemper vines, nores, nuceumis, nore. E folis & fructibus cum melle contrust cataplalma paratur, quod ichibus ac morlibus Serpentum dilorúmq venenatorum animalium impositum cos potenter fanat. Radix trita, & cataplasmatis formal locis contruss imposita sanguinem coagulatum dissolvit & contusiones curat.

2. Baccifera Indica fructu lanuginoso, cum ossiculo tribus loculis terna semina continente.

Tsjerou-Ponnagam H. M. P. 5. T. 22. p. 43.

Ltera Pomagam species est, sed minor. Radix ei furva, aromatica, acris. Folia præcedentis similia, at minora & suave-olentia. Similiter Flores Ponnagam flosculis haud abstimutation. les: præter quos tamen alii exigui insuper adsunt flosculi, quibus Ponnagam destituitur. Floribus fuccedunt Fruttus rotundi, in vertice umbilico trium filamentorum fubviridium ac lanuinform coronati, teni prurufacente ac lanuginolo cortoc cindi: Nucem continent abicanten, tria diffinchi loculis includentem [mima, nigricantia, nitentia.

Crescit locis arenosis in Baypin; semper viret, quotannis maturos exhibet fructus, mense circiter

Viribus cum præcedente convenit.

CAP.

CAP. XVI.

Arbor Indica baccifera fructu umbilicato rotundo Cerasi magnitudine dicocco.

Angolam H. M. P. 4. T. 17. p. 39.

Recella est arbor atq, speciosa plurimum, altitudine 100, crassitie verò 12 pedum mensuram circiter equans, multisq, ramis in orbem longè latéq, dissus donata, qui cortice viridi obducti, ac spinis lignosis, crassis, longis, ac rigidis muniti sunt. Lignum albicans, prædurum, cortice glabro, cinereo, albis interstincto punctis, saporis acri-amari, odoris aromatici tinctum. Radix fungofa, rufa, cortice flavescente tecta, odorata, amara. Folia brevibus petiolis circa ramorum fpinas (qua tandem in ramulos excrescunt) proveniunt, oblongo-rotunda, crassa, mollia, glabra, ipmas (que tancein in tamona caccionary por commissionating accounting accounting to the interpretable in the following the interpretable in the following the interpretable in erpretable in the interpretable inte nas tectos, caecent feteuros, varias voluntes autoriantes and caecentrato de la contrato del contrato de la contrato del contrato de la contrato del la contrato de la contrato de la con cortice cincti crasso, purpurascente, qui maturo fructu sponte dehiscit, carnéque succulenta, dulcis, gratíque saporis, intus referti, intra quam duo trésve, atri, glabri, plano-rotundi, intus candidi con-tinentur nuclei. Hi autem fructus avidè expetuntur & in deliciis comeduntur.

Crescit locis petrosis, arenosis & montanis in Mangatti alissique provinciis Malabar perpetuo fron. Locus. det, frugéla, fert, ac diu superftes manet. Emblema Regiæ Majestatis Malabarensibus habetur hæc arbor, quòd slores diademati imperiali

haud abfimiles rigidis inhæreant spinis.

Succus ex arboris radice expressus vermes necat, necnon biliosos & pituitosos humores per alvum Vires. expurgat, & aquas hydropicorum ducit. Radicis pulvis antidotum habetur venenatis morfibus ferpentum, aliorumq, venenatorum animalium.

CAP. XVII.

Baccifera Indica flosculis ad foliorum exortum confertis, fructu dicocco.

Tsjerou-Kara Malabarensibus H. M. P. S. T. 27. p. 72.

Rbufcula humilis est, seu potius frutex, sex septémve circiter pedes alrus, caudice mediocriter crasso, multisq ramulis cinereis, spinis rigidis munitis, ac in orbem disfinis donato. Reter craito, muntiq ramuis cinereis, ipinis rigius muntis, ac un oreem diffuis donato. Ra-diar tubelicens, fuave-olens, amara. Filia bina, terna vel plura finuli junda cirica ramulos proveniunt, oblongo-orounda, craffa, denfa, glabra, fuperne atro-vinida, filendentia, inferne fub-vinida, hirfuta, è cofta media craffa, rounda, & in averla parte extuberante, plures alla fuperiora versite exoriuntur coffules, que in fe invicem arcuatim deferuntur: fapor fubamarus. Flores imodori, subvirides, exigui, plures simul juncti ad foliorum & spinarum exorum ramulis inharent, pentape-talodes, (è quinque viz. foliolis acuminatis & stellæ in modum expansis constantes, quæ tamen fimul decidunt) calycíque exiguo viridi, in quinque lacinias acuminatas fecto inharentes, framinummu eccueur.) Caty-agus exigos vinas, in squarque teatinas eccuminas destinations planning la quinque vinità albicantibis, havo-rufelcentibis apianto naris, mediam floris cavitacem de umbilicami occupantibus; inter que #plue prodit craflis, albicans, inferne pilis candidis obfinis, fisperne caripidans, nodulo rotundo haveleente. Floficilis baces fueccedunt vindes, plano-rotunde diococza, umbilico lato in vertice coronata, intúfq, carne viridi, humida ac amara referta; intra quam duo locantur semina oblonga, seorsim locata.

Provenit in variis Regni Malabarici locis, presertim in Bellange; Semper viret, floret, fructum- Locus,

E foliis in aqua coctis fit oris collutio contra aphthas. Radicis contusa in aqua decoctum hepatis Vires. obstructiones aperit, sanguinémque purgat, & exhilarat patientem.

CAP. XVIII.

Bruxaneli H. M. P. S. T. 42. p. 82.

Baccifera Indica flosculis umbellatis, baccis umbilicatis dicoccis,

Н. М. 1. Ad. Rhor eft procera, circiter Mali magnitudine, multifque viridibus ramulis in orbem diffuís donata; Lignum albicans, molle, cortice cindum fubcinerco, adftringene, gravoelente. Radis fibrata, rufa, futvo cortice cinda; fublafil, nucleofa, gravoelens. Folia oblongorotunda, acuminata, craffa, denfa, glabra, fuperné atro-viridia, inferné fubviridia, odore gravi. 11111 3

Locus.

Vires

Locus.

Locus &

Locu &

Vires.

Locus &

Usus.

Vires.

Lib. XXVI.

De Pruniferis umbilicatis.

1499

gravi. Flores exigui, purpurei, fuaveolentes, fpicatim extremis ramulis proveniunt, calycíque exiguo, rotundo, viridi purpureo arche inharent, quaturo acuminatis expaníliq, foliolis confiantes, totidem faminulis tenuibus, purpureis apicibus ornatis, medium occupantibus, inter qua fizius prodit craffior, oblongior. Flosculis succedunt bacca dicocca, nonnunquam tricocca, exiguo nigricante umbilico oolongior. Producto naccounts back a book of the cartilagnosis of the ca dissepimentis ab invicem sejuncta.

Provenit locis montanis & fylvestribus Regni Malabarici, præsertim in Paracaroo & Mangatti. Floret Julio & Augusto mensibus, Novembri autem & Decembri maturos fert fructus, diuque

Ex fucco foliorum cum recenti butyro mixto linimentum paratur, quod in carbunculorum cura usurpare solent. Decoctio corticis ipsus arboris diuretica habetur. Ex radicis cortice cum Zinzibere & curcuma in ebutyrato lacte latamentum conficitur, quod ad Arthriticos dolores tollendos fummopere commendatur.

CAP. XIX.

Baccifera Indica fructu umbilicato racemoso, monopyreno Patsjetti H. M. P. S. T. S. p. 9.

Rbor est Pruno magnitudine fimilis, candice haud ità tenui, cinereo, saporisque amaro dulcis cortice munito, necnon ramulis subvindibus in orbem diffusis ornato. Radis fibrata, albicans, nigricante cortice cincta, saporis amaro-dulcis. Folia oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu ferrata, denfa, craffa, glabra, nuentia, fuperné arrovirtida, inferre fubririda, faporiamaro-dulcis. Fiefait albicantes ac fluevolentes, racematim furculis inhartent, quinque oblongo-roundis, cufpidats foliolis confrantes, quinque flavefeentibus fluminibus medium occupantibus. Flosculis pari modo succedunt frustus rotundi, surrecto florum calyce in vertice coronati, primum virides, dein cœruleo nigricantes, ac nigricans continentes officulum, quod nucleum includit albicantem, ducis adftringentifi, faporis.

Nafettu locis arenots ac petrofs in Coleampere & Candenate, femper viret, quotannis floret, ac mense Decembri maturos exhibet fructus.

Arboris folia oleo incoda oculorum vitia corrigere feruntur. Radicis cortex cum Cinnabaris pauxillo & lacte muliebri tritus ophrhalmie medetur. Ex codem cum Zinzibere & fermine Cumini in aqua cocto potus conficitur, qui ventris doloribus placandis mirificè confert.

CAP. XX.

Baccifera Indica umbellata, fruttu umbilicato, striato, monopyreno. Kare-Kandel H. M. 🔨 S. T. 12. p. 25.

Rbor eft 40 circiter pedes alta, caudice crasso, denso, cortice obdueto crasso, cinereo, intus rubescente, multisque ramulis nodoss ac geniculatis donato. Radix titdem crassa, fibrata. Folia bina aut terna fimul junca extremis ramulis inharent, oblongo-rotunda, glabra, L'étis bina aut terna imul juncia extremis ramuus innarent, oblongo-rotunda, glabra, denla, fuperné atro virore filendenia, fubrus diutora. Fiere umbelle in modum longis ac viridiratis penolis circa foliourum exortum proveniunt, inodori, exigui, funca quafi gemmula, è feptem acummats, viridibus[que foliolis constantes. Ex umbilico prodeunt filentinula quatuordecim; quorum feptem albicantia, spicibus crific candidisque ornata, foliculi foliola interecedunt; septem verò longiora, rotundis flavisque nodulis dotata, mediam flosculi cavitatem occupant, altissque eminent; inter qua fipisus prodit albicans, supernè velut stellula candida septem cuspidum exornants. Fructus confimili modo frequentes succrescunt, sintque bacca rotunda, umbilico exiguo in vertice præditæ, primum virides, dein rubescentes, tandem rubro-nigricantes, ac resinosis albicantibusque striis obductæ, carne intus rubicundâ ac subacida refertæ, intra quam officulum locatur atro-pur-

Nascitur ubiq, in Malabar; semper viret, quotannis floret & fructum sert.

Arboris follis agri stercorantur: Etiam ex isidem tenerioribus in Oryzæ infuso coctis oris collutio fit aphthis curandis fummè utilis.

CAP. XXI.

Baccifera Indica fructu umbilicato, racemoso, candido monopyreno, rotundo. Pelluta-Kanelli H. M. P. 5. T. 20. p. 39.

Rbor oft mediæ magnitudinis, caudice duro, albicante, furvo cortice munito. Nonnunquam verò plures caudices unica è radice excrescunt. Radix rubescens, odora, aromatica. Folia geminata ordine parallelo circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, craffa, densa, glabra, splendentia: costa media albicans, & inferne eminens è qua nervuli plurimi

parallelo ductu versus superiora excurrunt,qui in se invicem arcuatim deferuntur; odor & sapor aromaticus. Flores racematim in furculis proveniunt, fuave olentes: constant ii unico viridi-albicante foliolo seu calyce, sed in quinq leves incisuras seu lacinias diviso, numerosis sibris candidis, subslavescentibus ac rotundis apicibus ornatis, medium occupantibus, inter quas stylus prodit albicans, surrectus. Floribus succedunt frustus rotundi & in vertice calve, seu foliolo storum surrecto coronati, virides primum, dein albicantes, tandem candidi, tenui pellicula cincti, intúsque ablicante molli subdulci, adstringente, odorisque aromatici carne referti, intra quam tenue continetur esseu.

lum. Nucleum includens rotundum viridem, aromaticum.

Provenit in Coeroernade vicinisque locis montanis & petrosis. Semper viret, floret & fructum Locus.

Folia ejus ficcata, & in pulverem redacta, atque cum lactis fero exhibita diarrhosam fanant. Ex Vires. foliis in aqua coctis Balneum paratur contra quoscunq, artuum dolores.

2. Tsjerou-Kanneli H. M. part. 5. Tab. 50.

Præcedentis species est, esque haud multum diffimilis, præterquam quod humilior sit, octo circiter Practicular species sty. September in the state manning practicular species and a caudice haud its craffo, ramulique & furciuls teneriorisms in orbem diffus donato.

Radix pariter rubefcens, amara, aromatica. Folia oblongo-rounda, acuminata, craffa, denfa, glabra, filendentia, nervis aliquot è media cofta albicante in latera excurrentibus: odor & fapor aromatica.

Folia in furciuls mulci fimal juncti proveniunt, inodori albicantes, hexapetali, numerations. Folia del consecuence del consecu rofis firm candidis, substaves centibus apicibus ornatis medium occupantibus, inter quos sylan prodit albicans, surrectus. Floribus succedunt Bacca tricoccae, virides primum, dein albicantes, tenui pellicula cinctæ, intilíque carne molli, acido-amara ac aromatica refertæ, intra quam tria continentur semina, dura, rotunda.

Crescit variis Regni Malabarici locis, præsertim in Baypin, Aroe & Bardette: Semper viret, flo. Locus. ret, fructumq fert.

CAP. XXII.

Baccifera Malabarica fructu umbilicato Pruniformi, unico intus nucleo. Perin Niara H. M. P. 5. T. 29. p. 57. H. M.

Rhor est justa magnitudinis, 40 circiter pedes alta, candice crasso, candido, cortice obducto survo, multisa, ramulis vicidibus, ceu frondibus umbrosis, in latum dissus, donato. Radix rusa, Vo, muttini, raminis virintinis, cen ironiciosi unifordis, in lacum cintuis, conato. Kadar rula, ingirciante cortice teceta, aromatica. Folias geminata, ordine parallelo, extremis raminis inharent, oblongo-rotunda, aci in muteronem definentia, denfa, glabra, atro-viridia, fiplendentia, nervulis plurimis è media costa in latera excurrentibis; fapor amarus, odor aromaticis. Flores pediculis oblongis circa ramos teneriores proveniunt, terni, quaterni aut plures fimul ferè con-Flores pediculis obiongis circa ramos teneriores proventunt, terni, quaterni aut plures fimul herè congefti, inodori, amari : conflarant i è calyce exiguo rotundo, virida iblicanten, numerois faminula i albicantibus, luteis apicibus ornatis, medium occupantibus. Florios ficcedunt fraits prunorum 2muli, oblongo-rotundi, exteruis gibbi, intentis leviter finuofi, exiguo juxta verticem unbilico pradiri, atro-purpurei, glabri, nitentes, carne inus fucculenta, albo-nufeicente, amaro dulci & aromatici afeferti; intra quam Muchaes continetur viridis, rufa pellicula inches, faporis acris & amari.

Nalcitur ubia, in Malabar, prafertim circa Porka; femper virex, quotannis fructus fert, Augusto Losse &

S. Casardobri, menditus aro pre foliusificulum non acri, frusifica marbati, martinis aro pre foliusificulum non acri, prafertim area.

viz. & Septembri mensibus, ard, per sequisculum non raro frugusera manet.

Ex arboris cortice in aqua cocto sit oris collutio pro Aphthis. Radix siccata, pulverisata & exhi. Vires.

bita diarrhœam, dysenteriam & Tenesmum curare dicitur. E fructibus in aqua coctis gargarisma conficitur faucium affectibus tollendis utile.

CAP. XXIII.

Baccifera Indica umbellata, fructu umbilicato nigro, officulo intus unico. Niara H. M. P. s. T. 27.

Rbor est procera, 30 circiter pedes alta, caudice mediocriter crasso, cinereo cortice munito, ramulisque in orbem diffusis donato. Radix crassa, fibrata, nigricans. Folia bina & bina fibi invicem opposita, oblongo-rotunda, ac in mucronem definentia, crassa, densa, glabra, supernè atro-viridia, & splendentia, infernè subviridia; costa media albo-flavescens ac protuberans, è qua nervuli transversi plurimi superiora versus excurrunt, qui in se invicem arcuatim deferuntur; fapor aftringens & fubacidus, odor nullus. Flores candidi, inodori, circa extremos ramulos glomeratim, non sparsim producuntur, sensinque porrectis collumellis umbella specie panduntur: constant ii quatuor rotundis, concavis foliolis, numerosis simmulis albicantibus, process paraditions of the control o tes, umbilico in vertice stellisormi coronati, tenui contice cincti, carneque intus succulenta ac subdulci referti; intra quod officulum continetur Nucleum habens viridi-albicantem. Nascitur montanis Regni Malabarici locis: quotannis floret, fructúmo, perficit.

Radia variis modis usurpatur ad oculorum palpebrarumq, affectus curandos,

Locus Vires.

CAP.

Locus &

C A P. XXIV.

Baccifera Indica racemofa frustu umbilicato rotundo monopyreuo. Mail-Ombi Malabarensibus H.M. P. 5. T. 26. P. 51.

Rbor est Mali magnitudine, caudice mediocriter crasso, multisque ramulis in orbem disfusis donato: Lignum molle, flavescens, survo cortice munitum, cujus matrix dura, rufescens. conato. Legisian inace, increases, taro control maintain, capa inace, increases, and control feet college college college college control accountant, capa (and a glabra, finere) envirida & fiplendenta, inferne fubviridia; colta media craffa, & in averfa parte protuberans, è qua nervuli transversi plures superiora versus excurrunt, qui in se invicem arcuatim deferuntur: sapor subacris, odor nullus. Floseuls viridi fusci ac nitentes racematim surculis inharrent, calycique exiguo, rotundo arctè infident : funt Gemmæ rotundæ, exiguæ, in tres quatuórve leves incifuras seu lacinias divisæ. Flosculis succedunt Baccæ subrotundæ in vertice umbilico, in totidem quot Gemmulæ incifuras feu lacinias divifo, coronatæ, viridi-fufcæ, carne intus aqueâ ingrati ac fylveftris faporis refertæ; intra quam semen continetur solidum, oblongo-rotundum.

Provenit multis Regni Malabarici locis, præsertim in Cranganoor: Semper viret, quotannis bis maturos exhibet fructus, Aprile viz. & Septembri menfibus.

De viribus nihil constat.

CAP. XXV.

Frutex Indicus baccifor, floribus verticillatis fructu monopyreno. Nedum-Schetti H. M. P. 2. F. 15.

Rutex est altitudine duorum hominum, nascens in arenosis & petrosis, cortice exterius russo, Rutex eft altitudine duorum hominum, natcens in arenois & petrolis, cortice externis rutto, intus albicante. Sarculi novelli virides & alari, quaturo fedicet alis fubliticit. Felia conjugatim bina ramos amplechuntu, diverfo fitu, alia antrorfum furrecta, alia deorfum infleza, alia transferetim polita; funtque oblonga, ad bafin latiffima, indè ad apicem fensim contractiora, acutuminata, versis interiora fe claudentia, & laterum oras versis exteriora contrahentia, craffiora acutuminata, versis interiora fe claudentia, & laterum oras versis exteriora contrahentia, craffiora acutuminata, versis interiora fe claudentia, & laterum oras versis exteriora contrahentia, craffiora acutuminata, quatuminata, craffiora fora fensional proprieta distributional proprieta de la contrabilitational de la parvi congregatin brevibts furredti ac tembiss petrolis, parvo culpidato calyce excepti infident, è foliorum alls egreffi ad ramorum nodulos verticullatim, atq, etam hinc inde ex ipfo ramorum vel rollorum alls egreffi ad ramorum nodulos verticullatim, atq, etam hinc inde ex ipfo ramorum vel roisorum aus egreiu ad ramorum nodulos verticulatum, ang etam hine inde ex spio ramorum vel caudicis corpore: proveniúnto, finul cum germinibus fructuum in inforum vertice, conflantes quaturo folius culpidaris, colore nibro ac ceruleo-purpureo, qui in aliis eft magis purpureo-cuteleus, in aliis verò magis albicans, colorique mullius. Stamina in floribus octo cerulea feu purpureo purto, furreda, apieibas albicantibus donata, ac cum hifee fiylar cerulei feu purpurei coloris, acuminatus rigidus & furrectus, ex umbilico calycis enticans. Frudius fiunt parva ac rotunda bacca, coronata: in vertice umbilico, qui calyx florum eft, colore primium vidid deja albicante. feu fluidavo i nofles purpura fectore intimo in rotum piericante ac nisente. ridi, dein albicante, feu lubflavo; poftea purpurascente, ultimo in totum nigiciante ac nitente; carne inus (accosa, cærulea, quæ fapors dulcis & nomitili adfringentis, continenta, in se nucleum ununa, rotundum, qui cortice est rufeicente seu spaciceo diluto, intus pulpa viridi, Japore subamaro & aftringente.

Flores fert tempore pluvioso.

Ejus decoctum cum oleo servit pro pruritu in unctione partis affectæ.

CAP. XXVI.

Arbor baccifera Brasilieusus, store Rosa, fructu umbilicato, polypyreno, Cerast magnitudine. Ibabiraba Brasiliensibus Marggr. & Pilon.

Rhor est caudice contorto, cortice cinereo; folisi dilute virentibus, (quæ multas costas habent, & quas rugola sunt) tres circiter digitos longis, directé fibi invicem oppositis: digitist rita (pirant odorem Majoranæ cum Rosmanno mixtæ æmulum. Inter hæc sparim provenit pediculus, duos fermé digitos longus, siperitis tripliciter velut in crucem divisio, ferens tres stores, sigura, odoris & molis terè sylvestris Rosa, pentapetalos, albos, mense inprimis samanario integros campos fragrantia replens. Mense autem Maio succedit strustier rotundus, Cerasi manuscipili, a inflar puri acchange expensive coloris brunni cum multilica quanqualche. magnitudine, inftar pyri pediculo infidens, exterius coloris brunni, cum umbilico quinquefolio rufescente, reliquis nimirum floris emortui: continet pulpam mollem, pallidam, cui aliquot nuclei coloris incarnati, obrotundi, compressi, molliusculi immixti, qui unà comeduntur; sapor autem illius dulcis aliquid refinoti admixtum habens; & post frequentem usum imprimit tandem gutturi ardorem

Arbor hæc in confragolis Brasiliæ nemoribus vasta est & altissima, ligno durissimo & contra putredinem optimo: in colibus verò & campis ad longè minorem molem aflurgit, viz. Prunum adz-

quans, foliaque multo minora, fructulq, fert minus agreftes.

Lib. XXVI.

De Bacciferis umbilicatis.

1501

Folia & flores cum Camara utiliffime adhibentur ad lotionem pedum, in dolore capitis. E floribus Ufuc. manè adhuc rorulentis collectis item è foliis aqua destillatur, que refrigerans presertim & mundificans oculorum inflammationem optime temperat.

Pulvis ligni in carbonem redacti oculis inflatus confert in nubecula, &c.

C A P. XXVII.

Muiva Brasiliensibus Marggrav. Pomifera Brasiliensis fructu rotundo, cum pulpa molli polypy-

Rbor eft mediocris magnitudinis, elegantia habens folia, bina & bina fibi invicem oppointa, fimilia foliis Malabathri venis, confiftentia & figura, mimirum tres nervi infigniores fecundum longstudinem folii transeunt, & adhuc in quolibet latere unus tenus, ut quinque sint in univerfum: transferfim autem multæ venæ parallelæ rædæ currunt: folia infertus funt alba, lanuginofa, fuperius faturate viridia, fplendidiffima: ramuli juniores incani & ad tactum molles; ficcata eo latere quod virebat evadunt nigerrima, pulchro adípectu. Flores Autor non descrites; incoate or tare quot vitezat evacuiri ingerinia, puiento ampecia. Printa retuin infidens, cute tectus lenta, quando maturuir purpureo-ruffa, umbilico quinquefolio ex floris manubiis. Pulpam continet mellis craffioris confiftencià, pallidam feu abidam, plurimis acinis minimis refertam, dalcis saporis. Fructus enim quando maturus mollis est, & cum digitis premitur prodit pulpa quæ deglu-

Brafilienses non gaudent vesci hoc fructu, sed avibus devorandum relinquunt.

C.A P. XXVIII.

Baccifera Indica trifolia, racemosa, acinis umbilicatis tricoccis. Tijerou-Theka. H. M. P. 4. T. 29. p. 61.

Rbuscula est humilis, septem circiter pedes alta, caudice pedem crasso, albicante, cortice obducto cinereo, amaro, multisque ramulis viridibus, triangularibus ac geniculatis donato. Radix albicans, faporis amari, odoris terreftris. Folia terna fimul circa ramulorum geni-Radix allocatifs japoris attiant, occidente service central films descarational general culos provenium, oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu creanta, fueren colore arro-virid intentia, interné fubvirdia à tromentofa; cofta media craffa & nervi indé exeuntes inferné lanuginofi; docf fuivis, fapor acris & amaris. Tenericar verò hujus abrois folia riplicunda funt. Fare haud fecus ac Katon-Theka flores furculorum extremis racematim provenium, carulei, foliolorum fipanti. obvallati, viridique & acuminato calyci inharent, è quinque oblongo-rotundis ac introrfum reflexis foliis constantes; quinque cœruleis staminibus, flavescentibus apicibus ornatis, ac extra florem latè expansis, mediam ejus cavitatem & umbilicum occupantibus, inter qua sylus prodit ex albo cœruleus & in acumine divisus: odor suavis, sapor subamarus. Fructus subrotundi, triquetri, in vertice exiguo umbilico præditi, glabri, nitentes, primum atro purpurei, dein furvi, intus molli carne re-Ferti, cui tres includuntur muelei exigui, virides, sapore sabaceo.

Crescir logis arenosis ubiq, in Malabar, præserium in Provincia Moutan, semper viret, quotannis Locui.

floret fructufe, fert.
Ex hujus foliis oleo butyróve incochis unguentum conficitur, quod Cephalalgiz, Ophthalmiz & Viter. aurium tinnitui medetur.

E radice cum Zinzibere & Coriandri semine aqua incocta Apozema conficitur, quod exhibitum, coctionem promovet & naufeam fanat-

Fructus contusi & in lacte ebutyrato cocti vel infusi alvum movent & aquas hydropicorum ducunt.

Myrtum & Hederam ultimo in loco post Indicas bacciferas ponimus, quia cum earum fructus pauca carne fint, & per maturitatem ferè ficci, ambigere videntur inter eas quæ fructu ficco funt & quæ fructu humido.

CAP. XXIX.

De Myrto.

Yrtus, Gracis Moréin & Molitim à Myrfine Atheniensi puella, pulchritudine & robore in-figmi, amica Palladi, quam juvenis ab ea cursu & palaestrá superatus interemis, invidia in demortuz locum successiva de la constitución de la cursu de in demortuz locum successiva, sempre Minerva ut Olea chara. Sunt qui velint sic vocatam propter Myrrhæ quandam æmulam odoris gratiam, quâ pollent bacculæ, ut annotant Adverfaria: quamvis dubium adhuc fir, utrùm Græcis innotuerit prius Myrrha an Myrtus. Nobis fanè (inquit J. Bau-

Locus.

Locus

I ocut.

Locus.

hinus) longe penta videtur nominis derivatio, & Myrrhæ odorem longe diverfum à Myrti baccis

Myrtum Veneri sacram dicatamque Camerarius ideò judicat, quia multos habeat usus in morbis Myrtum veneri jacram dicasimque Causcarius ueo joucas, quia muicos naodat uius in motibs mulberibus: Sane in quibafeung, fluxionibus rite adminifrata plurimum poete. 7. B. Nos potibs is alfenimur qui ob cuoris fuavitatem Veneri dicatam putant: Veneri enim concilianda odores & unguenta plurimum valent: ut è contra ad appetitus Venereos refranandos & excinguendos nihil efficacius est odoribus tetris & ingratis.

Myrtus foliis perpetuis, suaveolentibus; baccis umbilicatis cum pluribus intus seminibus albis in-

curvis ab aliis arboribus congeneribus diftinguitur.

curvis au aius arounuus congenerious aiumigutur. Plures ejus feui faciesvieu varietates habentur. Clufius annotat fe in Hispanica fua peregrinatione allique locis multa genera Myrtorum observatie, nec dubitare quin ex fatione major adhuc varieamque non mine genera arytoniani constante, me automate quin est anome mapor atmic vante-tas orin possit. Nos pro spocie diffinicis agnoscimus Myrtum Seminuem Italicam, Myrtum Italicam, Myrtum Italicam, Myrtum Italicam, Myrtu

Myrtus communis Italica C. B. item Myrtus splvosfris folia acutissima ejustem. Myrtus lati-folia vulgaria Park. item Myrtus Besitea splvosfris ejustem & Ger. Myrtus vulgaris ni-gra & alba, sativa & splvosfris J. B. Che common supertie.

Hujus generis fativa: in arbores facile adolefcunt, ramis flexilibus ac lentis, rubro cortice, foliai longiulculis, perpetuóque virentibus, Punica amulis, quanquam in mgrs nigriora, in candidis candidi didiora spectentur. Flores omnibus insident candidi, odorati. Bacca oblonga, agrestes Oleas quadantenus referentes, multò sanè sylvestribus majores.

Inter sylvestres quoq alba & nigra reperitur-Myrti quartum genus sive Barticam sylv. huic eandem putat J. Bauhinus, quod & descriptio & Myri quartum genus ner percentan 1911 interest para de la constitución de la companya de la constitución de

Hac autem Myrti specie universa fere Tyrrheni mars libror vireleunt; nec Tyrrhena tantum fed etiam Romana & Neapolitana. Nos certe nullam aliam Myrti speciem in Italia observavimus.

Provenit etiam in Gallo-provincia, proje Baffetum in fepibus copiole.

Scribt Anguillara in epift. Myrtum albam non effe speciem separatam à nigra, differre tamen co-

lore, notiffiniam effe utramo, in Italia.

Secundum maris Alexandrini littus iter faciens Bellonius pumilas myrtos nigras observavit, sed humiles, quòd perpetuò à ventis marinis affligantur; maritimis gaudent Myrti, eam ob causam Veneri dicatz, quam Poetarum fabulz mari natam referunt.

2. Myrtus Bætica latifolia domestica Clus. J. B. latifolia Bætica 1. vel foliu Laurinis C.B. Bætica latifolia Ger. latifolia maxima Park.

Clus. Ramis ef latis craffis; folis duplici ferie rarius difpolitis, magnis, ac interdum ad Lauri tenuifoliz aut Arbuti foliorum latitudinem ferè accedant, dilutuis paulò virentis coloris, odoratis. Rarius hæc floret aut fructum fert, quia texendis fepibus, quas tondere folent, ea plerunq, utuntur.

Nusquam hoc genus vidit Clusius nisi in monasterio quodam Hispali, & in latissimis Mauritanorum Granatæ viridariis, in quibus piscinas & lacus claudebant sepes illo Myrti genere constantes, & ex alio quodam non multum huic distimili, minoribus tamen & paulò densioribus foliss.

Myrtus latifolia exotica Park. latifolia Batica 2. vel foliis latis confertim nascentibus C. B. Myrti Bæticæ latifoliæ secundum genus J. B. exotica Ger. quoad descr.

Cluf. Alcius fruticat, & à radice plurimos densos, crassos firmósque ramos promit: folia superioris secundæ species similia habet, sed adeò confertim nascentia, ut pane mutuò sele contingant petioli, duplici interdum ferie, fapius triplici, valde dontata: Jise ejus candidus, pentapetalos, Ceráfiorum floribus ferè fimilis, albis villis plenus, odoratus; cui fuccedit paulò oblongior fruit me quam in Tarentina, initio viridis, deinde cum maturescere incipit purpurascens, tandem plenam maturitatem adeptus niger, vinosus, grati saporis, candida incurváque grana in se continens.

In Complutenfis arcis horto, inq quibusdam hortis Cordubæ hanc speciem vidit Clusius.

4 Myrtus latifolia Belgica C.B. latifolia Belgica fortè Romana J.B. laurea maxima Ger. latifolia vulgaru Park. Cluf.

Latifoliæ Belgicæ prima varietas amplo est folio, quod tamen latifoliæ Beticæ primæ magnitudinem non aquat, viridi, rariore ordine & eo duplici circa ramos disposito.

2. Alia paulò minor est, interdum vegetiore, viridioréque folio, quandoque pallidiore & tri-

3. Tertia denfiore est folio & magis mucronato, codémque nunc vegetiore & latiore, nunc etiam

4. Our medio est folio non multum absimilis est quarto generi Clus. i. e. Myrto Baticæ (sylv. Clus, quam pro prima nostra specie seu Myrto Italica communi habemus; sed minus nigricantibus & quodammodo pallescentibus, longiore etiam fructu.

Parkinlonus hanc pro Italica communi Camer, reputat : cujus fententia & nobis etiam probatur. Suspicor enum omnes hasce varietates è semine Myrti communis Italica initio oriundas & plures adhuc alias: nam Lobelius fex hujus varietates proponit.

5. Myrtus

5. Myrtus angustifolia exotica J. B. Park. Batica angustifolia C. B.

Eâdem est foliorum densitate & serie quâ Bætica exotica latifolia Clus. Verum minore folio & faturatius virente; fructu etiam majore & magis orbiculato, qui reliquorum Myrti generum fructus inftar alba & inflexa grana fert, minora tamen quam Myrti Bæticæ latifoliæ.

6. Myrtus minor vulgaris C. B. minor Park. Ger. Tarentina I. B.

J. B.
Nostro cœlo soloque reliquis notior est Myrtus Tarentina duplici triplicive serie dispositis soliis, crebris parvis, hilari virore nitidis, fragrantibus. Flores quinq, foliis candidis aliorum more constant, quorum medium occupant numerola stamina, odore grato & amabili. Baccæ (per maturitatem haud fecus ac aha) nigrescunt, semine plena inflexo, albo.

Hæc omnium frequentistima est in Septentrionalium regionum hortis, quia facilè propagatur ramulis aut furculis depactis.

Hujus duas species seu varietates proponit Parkinsonus, alteram folio acuto, alteram rotundiore Buxi pumilæ folio, non alia in re diversam.

7. Mytus domestica fructu albo J.B. fructu albo Ger. domestica minutissimis foliis fructu albo Park. foliis minimis & mucronatis C.B.

Satis altè fruticat tenellorum & rubentium ramorum frequentia denfa, foliis omnium minimis, angustioribus & magis mucronatis, quam in ulla Myrto, saturatius virentibus, fragrantis odoris. Flos par reliquis, tum etiam fructus, qui initio quidem viret, maturitate autem non nigrescit ut reliquorum, sed exalbidus manet.

In Afia hanc Myrtum observavit Bellonius.

Hujus aliam inveniri speciem ejusdem formæ sed per omnia teneriorem, exiliore folio tradit Clufius. Hujulmodi Myrtum angultiore & minore folio apud Robinum vidit J. Bauhinus. His addunt Parkinfonus & Cornutus

Myrtum flore pleno. The bouble-flowered Murtle.

Hac Matricaria modo multiplici petalorum, subrubentium tamen, ordine flores compositos habet, Hac Matricans modo multiplici petalorum, lubrubentium tamen, ordine flores compositos habet, que in medio densitus congesta levitérque crispaa oriuntur ex fuipedo acquinul golobo. Foita que colonga tent & in acutilimum mucronem definunt majors Myrti speciem hanc esse destarant. Porro ut mulla species Myrti pluribus sinorbus luxurias, ità nulla est flores dicuminate commendation. Nec enim geminum exadi mensis spatium sorem decauti, sepe trimestre durat, nec gelicidiis terretur, quorum inclementiam innost sufficient. Tanta fertilirate sforet, ut nunquam sine flore deprehendatur: priorum squidem desecutum occupant novi. Rarò in semina profilis, quod plenique plantis flore multiplici donatis commune est.

Nos hanc (ut plerafq, alias plantas flore pleno) pro varietate tantum [Myrti communis Italicæ] habemus non pro ípecie ab alis omnibus diftincta, quæ ob pulchritudiaem & ornatum à cu-

riofis expetitur, & studiose colitur.

riots expentur, & tudiote colitur.

Myrtus in caldioribus regionibus Italia, Hiſpania, Gallo-provincia ſponte & copiosè provenit:

in frigidioribus minimė durat, nè in hortis qudem culta niſi per hyemem reponatur. Ob perpetua Leur.

frondis honorem, & dodrem ſpasvifimum in pretio elt, & quidem merito. Ad opera topiaria minil
aptius, minil ſequacius est, terte J. Sauhino. Ur magna ſrigora ſerre nequi, ità ſpasi êt Sois æftu
pati experientia didicimus ? B. Florent Myrti pro ratione loci, calità ciciis, frigidà sardis, comnuniter æftate, Junio & Julio menibus.

Fractum apud nos in Anglia rarò aut nunquam perficit ɪmpau. Myrtus. Surculo depacto feritur, facilè enim comprehendit, præfertim Tarentina, nam latifolia paulò morofior est.

Gaudet Myrtus jugi repurgatu: ità in altiorem proceritatem adolescit. Degenerat in fruticem

mfi crebro purgetur.

Myrtidanum * Diolocrides vocat id quod Myrto adnalcitur, inæquabile, verrucolum, intume- • L. 1. cap: feelique, quod perinde quafi manus Myrti caudicem amplectitur. At Hippocrati iple arboris fru- 136. etus, quod aliter minee vocat, ità appellatur. Sed * Plinio Myrtidanum est vinuta ex sylvestris * L 14 e. 16.

Vis tum ipli Myrto, tum etiam fructui adstrictoria. Galeno valenter desiccat. Tum folia, tum Vires. germina, tum fructus, tum succus non parum inter se in astrictione dissident. Folia arida viridibus Plus deficcant. Reftringendi tamen omnia vim habent tum foris impotia, um intro flumpta in corpus, unde in cibo dantur fanguinem excreantibus, veficaque erofione laborantibus. Virentibus baccis fuccus exprefius Romacho utilis eft, urinimque cier. Prodeft cum vino à Phalangio demorfis & à Scorpione icits. Fructus quoque decoctum capillos tingit. Is iple cum vino flublervefactus & impofitus ulcera in extremitatibus corpors nata fanat. Cum tenutifium overò polente polline impolitus oculorum inflammaciones lenti: quin & ad egilopas illinitur. Vinum porro Myruies, quod exprefilo & aliquantum fervefacto fuctu fit (alter enim paratum accici) prefumpum crapulam arcet & ad eadem ad qua fructus valet. Utile quoque iplum in defefficionibus vulvarum & fedis procidentia, irémque feminis fluxione vulve laborantibus, detergie etiam furfures, ulcera capitis mantia, & papularum eruptiones, fluentes quoque capillos continet. Additur & in emplaftris lenibus que Liparas vocant, veluit citam quod ex ipfius foliis conficitur oleum. Quin & foliorum decodum ad infelfisco conventi; eoque laxati & ægre folidefocentes articuli, irémque fracta que non conferbuere utiliter foventur: vitiligines quoque emaculat. Ad aures purulentas denigrandofa, capillos infunditur. plus deficcant. Restringendi tamen omnia vim habent tum foris imposita, tum intro sumpta in

infunditur. Sed & corum fuccus eadem efficit. Ipfa verò folia trita & ex aqua illita humidis ulceribus & partibus omnibus fluxione laborantibus, cerlacifque profunt. Siquidem admifto cloo omphacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino, aut exiguo rofaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipacino cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipaceo cum vino valent ad herpetas, Eryfipelata, teffum inflammationes, epipaceo cum vino valent ad herpetas, epipaceo cum vino valent pnacino, au esiguo o accomenta verò folia trita paronychiis & pterygiis, iremque alis feminibulq, nychidas & condylomata. Arentia verò folia trita paronychiis & pterygiis, iremque alis feminibulq, humentibus, adeoque tetrum virus fpirantibus, utiliter infperguntur, & cardiacorum fudores prohihent. Caterum cremata aut etiam cruda cum cerato, ambuftis, pterygiis, & paronychis medentur-Exprimitur & folis fuccus affulo vino vetere aut aqua cœlefti, cujus recentis ufus eft: nam exficcatus fitum contrahit, viréfque amittit.

recatus num contraunt, ricique aintitut.
Myridanum magis quam Myrius aftingit. Tufum verò & vino auftero addito coactum in pa-Myridanum magis quam Myrius aftingit. Tufum verò & vino auftero addito coactum in pa-fillos, ficcatimque in umbra reponitur. Efficacius porro eft tum fructu, tum folis, ceratis, pelfis, trutos, recatunque in universidade de la confirmación de la confirmaci

cap. 1.

Usis internus foliorum aut baccarum nunc dierum rarior est. Adhiberi tamen possunt in diar-

rnea ex expunone langums.

Sympi ufus est ad catarrhos calidos, tenues præcipue cum pectus occupant.

Sympi ufus est ad catarrhos calidos, tenues præcipue cum pectus occupant.

Oleum duplex est in Office alterum fit ex baccis Myrti, alterum ex folisi odeo communi infuss.

Oleum duplex est in Office alterum fit ex baccis fit Myrtinum vocatur; quod ex folis Myrtillorum. Ego (inArque ur differentia fit, quod ex baccis fit Myrtinum vocatur; quod ex folis Myrtillorum. Ego (inquie da dinerentia in, quota de sacción sa, sentin docata. I quoe de loss sixtuations. Eso difequie Casp. Hofman.) non magni facto, & ficubi opus elt illo extrinécus, in fluxibus alvi, ambutits, intertriginibus debilitate generis neivoli, &c. utor potitis melino.

Facultates Myrti omnes dependent à vi ficcandi, adstringendi, & suavitate odoris. Myrti/que

mendat oris odorem. Seren.

Aqua è floribus Myrti destillata ob odoris suavitatem myropolis plurimum expetitur.

Phus a pud Antiquos, antequam Piper reperietur Myrit baccas illus obtunuife vicem tradit, quodam citim generofi obtoni nomine inde tracto, quod etiam nunc Myrtatum vocatur. Eadem-quodam citim generofi obtoni nomine inde tracto, quod etiam nunc Myrtatum vocatur. Eadem-

quodam etiam generoli oblonii nomine inde tracto, quod etiam nunc Myrtatum vocatur. Eadémque origine aprorum fapor commendatur, plerunque ad intinctus additis Myrtis. Varios modos faciendi vinum Myrtitis, & Coleum Myrtinam apud Veteres vide apud Plinium, Columellam, Diofeoridem, Catonem, Palladium. Confule etiam de his & corum virbus fi placet. I. Bauhinum, loco modò citato. Bellonius referr Illyricos Myrti foliis coria perficere, quemadnot dium Macedones Rhoe; Ægyptios Acacis filiquis; Afiz minoris incolas glandium Æficuli calycibus; Gallos Quercis libro; Phryges fylveftris Pini corticibus. Cluf. hift. lib.2. cep.12. In Myrtis coccum nafci unico animali vivo veincula incluso præditum observavit Bellonius.

8. Cambus seu Myrtus Americana sylvestris Pison, Marggrav.

Duz hujus feccies in glebofis terris, lento utraque ligno & coruce cinereo, luxuriant : quz ob fragrantiam, altrictionem foliorum, florum & fructuum, Myrii fylveltris nomen merito obtinent.

1. Prior arborescens, latifolia, Cerasum nigram per omnia externa amulatur, si ramos, folia, flores & fructus confideres: cæterum interna qualitate eam superat, quod folia & slores optimi non solum odoris, sed fructus nigri admodum sunt saporosi, grata accedente adstrictione, omnibus pa-2. Poferier ell ruccus migri aumosum nunt taporon, grata accedente aditrictione, omnibus pariter incolis experiti, & in foro publico venales.

2. Poferier ell rubra, quantimque magnitudine prædickæ cedit, tantúm dignitate illam fuperat, ac proinde fructus inter delicias Pharmacopeus habentur. Frutex hic eft foliæ folidis, læte viridibus, oblongis, alternatim fibi appofitis, fed raro oppofitis.

Dolongs, alternatim no appoints, leu lato oppoints.

Semel per annum floret, Sole ad Scorpionem accedente, tam grato odore olfactum, quam niveo colore vilum reficiens. Flor entim terrapetalos totus albicat.

Frudus crocci baccarum funt magnitudine, taroi loltarii, fed Ceraforum more copulatim pofiti, ernam croca oaceanum una magantume, rato omaan, see Ceraniam inos copinatin poitt, & pediculis fuis innitentes, rotundo umbilico papillari praditi, qui fi empefitivà englantur, fucco urigent optimo, led tandem fauces, fi multum illis velcaris, conftringunt. Continent intus nucleum tenui cortici inclusum. Caterium stomachum reficiunt, corroborant, astúmq, sedant: Succi & fomenta foliorum & fructuum tibiarum imprimis ulceribus, atque aliis malis adftringendo & mundificando medentur. Balnea integra tam fluxibus alvi quam uteri dicata cum felicifimo fuccessi ad-

hibentur. Aliaque præftar quæcunq, Myrtus vulgaris.

3. Tertia Myrti fpecies hic reperitur, quæ Myrtus alba appellatur, fed infrequentior eft.

9. Myrtus Zeylanica odoratisfima baccis niveis Monococcis Hermanni. Maranda Zeylanensibus.

Ligno est candidissimo eboris instar, solido, ponderoso; cortice scabro, tenui. Ramis numerosis, fornicato ambitu perpulchrè orbiculatis; Folis rigidis mucronaus, jucundo viridi lavore intentibus, odore citri fragrame, Japore aromatico leviter adtringente. Ad immos ramos prodeunt urceoli candidi diaphani globoli, florum unedonis instar, è quorum umbilico profluunt innumera apicanomi diapnami gioroni, norumi unecomis antar, e quorum unnousco profiunti innumera apriculat aconcoloria Itamina. His emarcidis urceoli tranfenut in baccas piti majoris magnitudine, molleculas, niveas, dulcis aromatici faporis, includentes acinum unicum fufcium angulofium. Baccas pueruli efitant; foliorum decoctum, obfervată tenut diată, Luem Gallicam vigorose expugnat. Ligrand decoctum (Carlotte Carlotte). num ad capías, scrinia, aliáque utenfilia experitur.

Alias varietates recenfe Hermannus, ur Myrtum foliis Buxi contortis, Myrt. minimam foliis felendentibus. Myrt. balfamicam foliis Mali granate craffiufculis, pingulbus, lucidis. Myrt. fol. Romanni. Myrt. foliis odore Nucis Mocharte, cauliculis rubentibus vulgo odore Cirri. Myrt. foliis col lucto variegatis. Myrt. Africanam humilem foliis Myrtilli crenatis, cauliculis nigricantibus, foliis col lucto variegatis.

seu Fruticem Æthiopicum bacciferum foliis Myrtilli Breyn.

CAP. XXX.

De Hedera.

Edera, Græcis Kiwes, nonnullis ab hærendo dicta videtur, sed male cum antepenultimam corripiat, unde etiam in antiquis & melioris notæ codicibus malè scribi per æ nemo non videt. Alii edera scribunt, & ab edendo dictam volunt. Etenim arborum importuna amafia & velut affentatrix, cortice rimofo impacta macerias vetultiores demolitur, & radicatis propagationibus arbores amplexa enecat & exedit, prasertim illa species qua major & arborea dicitur. Et mihi sanè (inquit Vossus) hac posterior placet *πμανομά. Neque obstat quòd in antiquis codicibus per H scribatur. Nam additur ea, quemadmodum Pontanus quoque sensit, ut in accusativo utroque dativo atque ablativo plurali à verbo ederam, ederas & ederu diffinguatur.

Kioso Græcis dictum putant à Ciffo, quem pufionem Liberi patris fuiffe Græci fabulantur, & in nominis fui fruticem conversum, dum administer cum eo Deo seliens allifus terra perint. At probabilior etymologia est and xiòs, i. e. verme seu curculione, qui in frumento, hordeo & tritico maxime nascitur, cui natura est semina illa cuspide potius, quam ore exiguis foraminibus terebrare, unde Moneis Pumex ob fistulosas ac porosas cavitates dicitur. Eodem modo planta hac none vocatur

à porola textura, & innumeris spiraculis pervia, qua vinum transmittit.

Planta hæc è nonnullis non inepta Parasitica appellatur, quòd aliena quadra vivat, & partem faltern alimenti ab arboribus quas amplectitur extugat. Partem inquam alimenti : non enim (ut vult Theophraftus) apud nos nascens ulla hederæ species si inferius succidatur durat, nec emoritur, quin contrarium experientia constat, & nostra & aliorum. Miramur autem tot Hederæ species in Gracia inveniri quot recenset Theophrastus, aut ubi eas viderit, cum in omnibus quas nos luvolutam & fferilem, à majore arborea & fertili non aliter differre cum Trago, Cafalpino & J. Bau-hino putamus, quàm vel ratione atatis, vel loci ubi crefcunt: hinc enim folum fieri quòd aut formâ differant aut fructu.

A. Hedera communis major & miner J.B. arbores C.B. stem major sterilis ejuschem. Arbanea frue scandens & corymbosa communis Park. stem Hedera belix ejuschem & Ger. Climbing, oz berried Top; also barren, oz creeping Top. J. B.

Sarmentis tenuibus longo & errabundo reptatu proximis arbotibus aut parietibus innixa alta petit, iis quæ femel apprehendit pro ridicis ufa, barbetio fibrarum propagatas radices in alieno folo agens, cortice magna parte rugolo, cinerco, in novellis ramis viridi, materie alba firma. Folia nullo ordine pedicilis femipalmaribus & palmaribus appentía, magna, nervofa, rigida, fuperné ex aro virentia & fipendentia, infernè ad luteum tantillum ex virore declinantia, finuofa, triquetra, aliàs rocas de financia. tunda, in mucronem exacuuntur, sapore siccante & acri. Flores in sarmentorum extremitatibus, sex herbaceis foliis radiatis constant, totidémque luteis apicibus in orbem circumacti multi umbellæ inftar. Corymbi succedunt per maturitatem nigri: acini finguli semuncia longioribus pediculis infident, baccis Juniperinis æquales, seffiles & quasi utrinque compress, circulo umbilicato, cui abest neem, paccis jumperants equates, tenues ocquan terrique comprens, accinit ominicato, cui acete lile reliqui acini nitor, inferiret, velut opercula impofita urecolo, ciuja centrum defignat prominu-lus niger ftylus: intus diftinctis fepimento membranco, nonnihilque pulpofo. Loculis continentum femina, unum, duo, tria, quatuor, quinque, oblonga, gibba, turgidula, curciloni convolus fimilia, curicula tenui contecta, intus pulpofa, contracte Oryze cum gluma fias, aut pulticulæ è pane fyncomisto non absimilia.

Observante Casalpino, cum ad eam atatem accesserit Hedera, ut fructum ferre possit totam mutat saciem naturamque, nam per se engitur, & quidem in tantum aliquando, ur nullum relin-quatur conjunctionis vestigium cum repente hedera. Quamdiu enim affixa est folia sert in angulos quatur conjunctionis veringium cum repetite necese a Quanton cuma anaza extrola fertir anguios definentia, ad fummium quinos, quorum duo utrinque prominent, unus in fummo folios: quo autem magis adolefeit, folia & pauciores edunt angulos obtulioréfque & ipfa majora fiunt & virentiora, & unicolora, cum ab initio eadem pufilla fint, nigra & maculis albis [fecundum venas] diora, e, uncotora, cum ao mino cacem punta nir, migra e, macuns atos [recumum venas] minota; aliquando inferné fubrubentia, cum autem erigitur folia rotundantur, obliteratis ex toto utring, angulis omnibus, folo eo qui in fummo eff relicto.

Hedera paffim nafeitur ad arbores, in fylvis, campis & hortis, & ad ædificiorum muros. Sylva-

rum opaca, arida & faxofa perreptat, ut rectè J. Bauhinus.

Hedera Dionysias Dalechampii J. B. poetica C. B.

Lugd. Ex congeneribus nigris folium habet minùs atrum, minimè angulosum, crassium, carnosum, venosum, in acumen fastigiatum, nec admodum densum, in corymbis acinos luteos, aureo nitore fulgentes, ex congeneribus aspectu maxime pulchros. Hac radicosis brachiis reliquarum modo vicinas arbores enecat, succo eorum exhausto. Rarò in Gallia provenit: nec rariùs puto in aliis regionibus; est enim, ut mihi videtur, varietas quadam hedera, baccarum colore a vulgari differens, quemadmodum & Agrifolium baccis luteis ab Agrifolio communi: quod rarius etiam occurrit.

Omnis hedera, autore Dioscoride acris est, astringit, nervos ladit. Internus hedera foliorum Vires. usus (quia capiti nervoloque generi adversatur) rarus est. Externus creber in ichoribus exsiccandis & sanandis: in fonticulis ab inflammatione tutandis [imponitur quotidie folium] apertis conservandis, bumoribusque illuc fluentibus eliciendis vi sua attractoria; in ozanis curandis; in aurium Mmmmmm

purulentarum dolore fedando. Veteres folia cum vino cocta ad ambufta & ulcera maligna commendant, & maculas folares: cum aceto cocta aut cruda cum pane trita lienofis profunt. Arthritici quidam dolenti parti imponunt cruda folia Hederaz, quibus aliquis imprafentiarum levamen fe fenfite natras, adeò u per multos annos non allis topicas fulls fit. Antenima de Hejde in Centuria obfervationum Obferv. 5. Florum ficcatorum palvis quantum trium digitorum apicibus comprehendas, ex vino bibitus fluxum dyfentericum fiftit.

das, ex vino onous muxim opicament mari. Acini drachmiz pondere cum vino afinmpti mirifice calculum pellunt & urinam movent. Ad ments toppellos minime fallax traditur remedium, fi acini tres Hederæ arboræ in pulverem triti, cum aqua fullattita Pulegii & pauxillo Croci bibantur calida, ídque manè, diebus aliquor conti-

Ouinque aut fex acini ante poculorum certamen comefti ebrietatem arcere dicuntur.

Baccz purgant per superiora & inferiora, unde à nonnullis contra febres exhiberi solent. Schrod.

Pulyis baccarum hederaz plenam maturitatem adeptarum larga dosi exhibitus arcanum est con-Puirs nocearum necerz pienam maturiatem aceptarum larga con exinoitus arcanum et contrapeltem. Remedium est Alexis Pedemontani. D. Boyl. De stilitart Philosophie sergeiment, ad medicinam. R grana Hederz que vergunt ad Septentrionem bene matura: in umbra siccat: in pulverem redigantur. Dos 3; in vino albo provocando sidorem. Expertum sept eremedium. Ejusem meminis & J. Bauhinnis è Camer. Corymborum pulveratorum scrupulus unus ex aqua Mentra aut simili efficax est ad ventriculi dolores: Alicubi & peste correptis exhibent, quibus sudores eli-

Oleum è baccis destillatione elicitum præstans est ad frigidos articulorum morbos; menses ciet,

calculos pellit, fordida ulcera extergit. Hedera hoc à natura peculiare habet, quòd prima ejus folia fint angulosa & varia, posteriora & fumma rotunda. Solet enim natura aliàs scindendo procedere à simplici ad varium, inquit C. Haf-mamms in De Medicam. Officinal. lib. 2. cap. 102. Idem tamen (quod pace illius dixerim) obsermannum in De Dataceam, Officinas, in S. Cap. 105. Ioun tainen (quos pace inicia data in Agrifolio, in Sinyrino Cretico, in Sio aquatico maximo, Thlafpi vero Dofcoridis Zamori, alifque quarum folia ima & ad radicom finuata aur laciniata, finperiora integra funt.

Vulgo jacatur & Wecherus ex Euonymo & aliis refert, Vinum ab aqua feparari, fi vas ex he-

dera conficiatur, eíque vinum infundatur cui aqua permixta, brevi enim permanente vino aquam extillare. [Veteres Cato, Varro, Plinius, vinum extillarurum aiunt, remanente intus aqua, quod verifimilius est, cum vinum spirituosius sit, & tenniorum subtiliorumque partium.] In hujus expeventumulus ett, cum visuum iprinuoinus itt, & cenuorum tubeitiorumque partuum. J în hujus experimenti veriatem ut inquierem, ex ligno Hederæ (cum mihi furlutum obageiri brachi magnut-dine) pocula confeci curabam, quorum maximum liquoris libram femis capiebar; cui vini duas partes, aque unam infundebam; que per tres dies mixa ubi fettifent, paulatim una franfundabam. Ex quo de experimenti veritate pudicium ferre quivis poterit. Worm. Muf. lib. 2. cap. 17, p. 171.

Lignum Hederæ de radice difiedum, ubi craffus elle confueivi, à fluoribus in eum ufum parari folet, ut politquam cultellos fios ad corium difficandum idoneos ad corem exacuerint, afperiores

etiam tunc illos æquales lævigatófque reddant ad dictum lignum ultra citraque ducendo: quod præ aliis ad hunc ufum idoneum judicetur, forrè ob molliciem fubftantiæ ipfius, quæ etiam fenfu perci-

Grana baccis exempta, triticeis nonnihil fimilia, cum à Sturnis aliisque avibus in areis & templorum tectis sparsa à nonnullis inventa fuerint, occasionem iis dederunt, & sibi imaginandi, & in

vulgus prodigiorum credulo rumorem spargendi tritico pluisse.

Habenur in Officinis Hederz lachryma seu gummi ex saturo virore ferè nigrescens, vitreo nitore, sed non pellucido, durá satis compaccaque consistentia, non tamen uniformi, rubiginosis intercurfantibus micis: haud difficulter in pollinem redigitur, faporem imprimens ficcum haud injucundum, cum levi quadam amaritudine, salivam crocco colore tingens. Candelæ admotum claram & pertinacem edit flammam, nidore ferè thuris, & nè tum quidem liquescit. Hujusmodi resinam I. Bauhinus rubram, odoratam, pellucidam guftu acrem, chartam inbuentem olei inftar, igni admotam flammam concipientem ut catera refina, in castello L' Abatie propè Genevam. Nec diffimile ad nos mifit amicus quidem Worcestriz in Anglia collectam : rarius tamen apud nos

In setaceis stylus fabricari potest è ligno hederæ, novúsque imponatur semel in mense. Experior id quoque in meis fonticulis, quibus loco piforum globulos ex hoc ligno hederaceo à Torniario concunatos impono: commodiffimi funt, egregie enim attrahunt, & nonnifi femel in mense eos mutare necesse est. Hildanus Cent. 1. Observ. 41.

SECTIO

SECTIO IV.

De Arboribus fructu umbilicato sicco.

CAP. I.

Amomum quorundam odore Caryophylli J. B. Amomum aliud quorundam & Caryophyllon Plinii Cluffo [ufficatum Park. Caryophyllon emonaticus fruitu rotundo, Caryophyllon Plinii C. B. Piper odoratum Janusicenfe (notratum). Someticentente Alamatica Perperg. vg. 3411-(print).

Ructus, Piper odoratum Jamaicense dictus, nunc dierum copiosè infertur in Angliam, estque Aromatum inflar effet, appellatur. Orbicularis eff, Piperis grano plerumque major, interdum tamen zqualis aut eriam minor, cortice fuíco, rugolo, umbilico feu corollà fummo tenus przeditus quadripartito, duos continens nucleos (ut recêt J. Bauhinus) nigros, atro-virente membrana teckos, qui intergerino pariete dispelcantur. Tota fere fructus figura externa pulchrè Mali

brant etects, du miesgamio partee dipercuriur. Tota rer increts figura externa punctire Manigranati, colore excepto, refonder. Sapore est accidicalor, aromatico, ad Caryophylolo accedente. Cultana fructis descriptio minis exacta est: ait enim eum apertum semen continere in binas partes scielles, cum nother fructus non num in duas partes scielles, ded duo conineate femina, duo-bus diffunctis loculamentis seu cellulis à se mutuò separata, seu pariete intergerino disclusa: practera umbilitic seu corollar in summo fructu nel verbulo quidem meminist, ut dubiertem an eundem

fructum describat nécne.

Nos plantam ipfam nondum vidimus, neque quisquam post Clusium, quod scimus, eam descripsit, reliquam ergo descriptionem è Clusii exoticis mutuatam dabimus.

Fructus hic botri in modum nascitur, ut ex multis granis, que petiolos suos adhuc retinebant, & binis ternisque granis, uni ramulo inharentibus conjecturam facere poteram: his adjecta erant 86 inns ternique grants, uni ramulo inharenthisis conjecturam tacere poteram: ins adjecta erant folia units quidem formas, fed magnitudino valde differentia: nam quedam fepteme uncias erant longa, tres lata, nonnulla quinque duntaxat uncias longa, duas cum femifie lata, alia trium unciarum longitudinem non excedebant, 86 via duarum latitudinem attingebant; quadam eriam iis longé minora & angultiora, præfertim qua cum granis permixta reperta fuerant, pro loci quam in ramis aut ramulis occupaverant ratione: nulla autem interi illa repert qua ferratas haberent oras, fed aquales omnia, 8c multis tenuibus venis à nervo folia per longitudinem fecante in latera obliqué excurrentibus prædita, eorum mucrone nunc angustiore, obtuso tamen, nunc latiore & quasi orbiculato, cineracei ex spadiceo coloris, & satis acris saporis: ramuli qui additi fuerant, tenues, quadranguli, cineracei co-loris cortice tecti, annotini videlicet, qui verò postea nati spadiceo, retinentes adhuc vestigia ubi folia adhaserant, qua utplurimum ex adverso nata demonstrabant; & illi etiam acriusculi saporis perinde ac folia, nec ingrati odoris. Radix unà ad Clusium transmissa que hujus fruticis serebatur materie erat valde dura & firma, interna parte alba, externa & sub cortice latente susca sob vetustatem forsitan erat autem gemino cortice rectum, interno quidem fatis denfo, fulcíq, coloris & acris faporis, externo vero breviore, ex cineraceo flavescentis coloris (quam ex argillacea terra in qua planta nata contraxisse verisimile est) acerrimíque saporis. Eam porro radicem multis tenuibus fibris firmatam fuisse. quædam adhuc adhærentia, & aliarum quæ abruptæ vesttigia apparentia satis innuebant.

Hunc fructum Clusius Caryophyllon Plinii esse sentet ; consentit C. Bauhinus, nec nos repug-

Nullus ejus hactenus in medicina ufus est: verum calfaciendi, adstringendi & exficcandi vi pollere odor sapórque demonstrant, & reliqua præstare posse qua Caryophylli aromatici: nec inepte ob odorem consimilem & umbilicum quadripartitum ad Caryophyllorum genus à C. Bauhino re-

In infula Jamaica copiosè provenit, & compositionem Chocolate ingreditur.

1507

Xocoxochitl seu Piper Tavasci Fr. Hernandez lib. 2. cap. 5. Piper Chiapz D. Redi.

Huic idem putatur, est autem Arbor magna, Mali Medicæ foliis, storibus coccineis Mali Punicæ formå, sed odore florum Mali Medicæ, acque adeo jucundiore, quod etiam folia ipla vincutur, frucku orbiculari, acinolo, racematim dependente, primô viridi, mox fullvo, ac tandem in nigrum colorem inclinante, acri odorato, & ordine tertio ficco atq, calido.

Piperis vicem supplere porest, & pro Carpobalsamo aur Carpesio substitui. Roborat cor ventri- Virai, cultimque, utero confert, statum dissipat, obstructiones aperit, urinam & menses evocat, frigus pellit, colicis & iliacis opitulatur, venerem excitat, crassos & lentos humores incidit & concoquit,

aliaque præstat quæ apud autorem vide.

Folia hujus Piperis seu Caryophylli Americani habent saporem acrem & valde Aromaticum; Piper odoratum Jamaicense nostrum esse hoc Amomuni seu Caryophyllum, & Xocoxochitl seu Piper Tayasci Fr. Hernandez, & Piper Chiapa Franc. Redi à D. Tancredo Robinson primum edoctus sui.

Alterius cujuldam fructûs in infula S. Laurentii nascentis meminit Garcias, Avellanæ magnitudine, aut ea majoris, qui Caryophyllum redolet, sed incomperti adhuc usus. Caryophylli odore fructus exoticus C. Bauhino dicitur.

Mmmmm 2

G. Pife.

* At ne per

Gatim enim

CAP. II.

1. Caryophyllus aromaticus fructu oblongo C. B. Caryophylli Park. Caryoph. Indici J. B. Caryoph. veri Clufti Ger. Cloves.

Aryophylli vox Nucis folium fignificat, verum cur id huic aromati nomen impofitum, aut quid fibi velit, me nescire sateor. Nostratibus **Esotes**, Gallis etiam Clou, & Hispanis **Esote**, A Latino Clavus, quia Clavi in modum capitatus est, Belgis etiam Nagbel codem fignificatu & eadem de causa dictus est.

fignificant ce eacom ce causa cocus ent.

Arbori magnitudo noftratis Cerafi [C. Bauhinus magnitudinem Pyri aut Mali ei attribuit, Garcias Lauri formam & magnitudinem] Caudici craffitudo quanta pane humano corpori. Cortex Olea: Folium Pyri noftratis [Cum Pifone confentit C. Bauhinus & Bodzus a Stapel. Linfchotanus, Maffeus, Clusius aliíque folia Lauri ei ascribunt, nervo singula folia per mediam longitudinem ms, manages—come analyse to the activities and results, nervo impute tous per mediant longitudinem fecante, & nervolis inde multis ad latera urinq excurrentibus] Folio persolus et longitucius. Rami plures & multim fruicantes, quorum plurimi definant in tenues valde furculos.

Surculos J. Bauhinus fic describit fructiferos. Ejus (inquit) ramuli aut surculi five pediculi quos oblervarimus coloris funt fuliginofi, longitudinis duarum circier unciarum, cortice fais craffo, gultiq, noninhil aromatico. His adharent fape Caryophylli alquot: partes inferiores, qua craffiores, quadrangula apparent. Ex pradicis ramulis (quotum advertis fitus) ceu prapilati clavi runores, qual fitus) cup rapplati clavi qualification de la difficultura fundamental longiores, externé fuliginofi coloris, interné dilutiores paulò, originales de la difficultura de la qui quatuor denticellis radiatis decuffatim coronantur, quorum medio capitulum Pifi parvi magniqui quatto contratto de la con rimar junciones, o men na sa caritate quataria guarria folis conftans, intro albicans, deinde virel-hil aliud eft quam flos nondum explicitus, quaternis folis conftans, intro albicans, deinde virel-cens, poftremo rufefcens (tradente Garcia) fragrantia infigni omnes flores fuperans. [Clufius ab autricular, intellexit, formâ non diffimiles effe floribus Cerafiorum, non tamen candidos, ded elegantis cœrulei coloris, quorum fingula petala tribus candidis radiis seu venis essent distincta; staminula verò medium florem occupantia purpurei coloris.] Sapor recentium [Caryophyllorum] fervidus non fine amarore, valde tamen gratus & aromaticus (Cordo astringens quoque) & nescio quid stuporis lingua imprimens. Succo olcaginoso & rubente. Flore autem excusso cauda clavi in ventrem turgelcit, longa tamen semper remanens, inque corticem degenerans; nucleum ventre concipit, alias fimplicem, alias geminum, ut duriorem dentibusque difficulter fragilem, ita parum illius gratize aromatica fervida retinentem, nigrum, in duas partes sic oruza commissas, fissilem. Maturus ille seu tumidus Caryophyllus tam medicis quam Pharmacopolis Antophyllus appellatur. Hic in arbore remanens insequente anno sponte cadit, ise languescente licet vi aromatica in pretio habetur, & loco seminis plantationi dicatur, Matrem fructuum appellant. *Horum aliqui ab agricolis neglecti, deebs quiden | lapfi, & terra gremio except, loponte germinant, aque coto intra vel novem annos, juste interesadar maria interesadar interes

vari possunt Anthophylli; Ramulus quem Clusius cubitalem nactus est in ramulos alternatim ex adverso nascentes dividebatur : infima parte cineracei coloris cortice techus erat ; graciliores tenellique ramuli eum candidum habebant, præter extremas feltucas ipfum fructum fultinentes, quæ fuíci coloris erant, & ternæ ple-

runque junctæramulos terminabant. Hinc apparet errásse Acostam, Matthiolum aliósque corum sequaces, qui fructus sparsim ramis inhærentes Myrtinorum modo describunt & depingunt.

Caryophylli in Moluccis infulis sponte proveniunt. Molucca autem juxta Æquatorem sunt sitæ. ut fe à Borea in Auftrum exporrigant, à se invicem non amplius vicents leucis diffita. Earum maxima altra senas leucas in ambitu non habent. Omnibus solum est adeo aridum & siticulosum, ut non folum cœlo lapsos imbres momento imbibat, verum etiam à montibus descendentes aquas abforbeat antequam colligere se in slumen aliquod, atq, ità in mare delabi queant. Quin aliquot locris è terra sponte ignes & magno strepitu erudantur. Unde catera que que mi riale color que su conserva su a su maio color que ma que ma su color se cera sponte ignes & magno strepitu erudantur. Unde catera que quidem streite foloc Catyo phylios profesunt. Certe que ad victum necessaria ea incolæ coguntur omnia petere à vicinis infalts. Porro ex infulis que Moluccæ dicuntur sub unus Reguli imperio sunt Ternate Makian & Marier. Quarta quæ Baciam alium fibi Regulum habet. Hæ quatuor olim abundare Caryophyllis folebant, nunc penitus iis destituta, culpa non novercantis natura, sed largissima & benignissima matri invidentis fortunz,imò Batavorum avaritiz, à quibus reguli aliquot millenis imperialibus excecati ex pacto omnes ibi Caryophylliferas arbores eradicarunt. Batavi enim, ipío Pilone fatente, ut uni lucro student, sua interesse putarant, nè tam nobile Aroma vilesceret copia & fertilitate Divina. Ità Avaritia lege, modo, ratione carens audet ipfi naturæ Auctori, omnisque boni largitori tantum non suam exprobrare benignitatem & liberalitatem. Moluccensium interea catera Tidor & Marigeron, quas sui juris Hispanus fecit, Caryophylla satis abundanter ferunt: Quemadmodum & Amboina, que Batavorum commercio paret, eorundem arboribus & arte confita est, & natura beneficio frequentibus locis dotata. Hactenus Pilo.

Tempestate sicca admirabili luxurie sape fructus quam folia numerosiores. Neque tamen per annos constante tempestate omnibus par ubertas: nam altero, tertióve anno, aliquando septimo

Leguntur semel duntaxat in anno ab Octobri ad Februarium. Pars manibus leguntur; pars Arundine longa aut è funiculis flagello discutiuntur. Ab his periculum tamen est, nè non satis aut provida aut experta manus furculorum extrema quaffet, cum certa in fequentem annum vindemiæ ctiam spe atæ jactura. Mirum nobis videtur Caryophyllos, cum fructus rudimentum sint, & proculdubio

virgis tenacissimè adhareant, ulla quantumvis violenta stagellatione decuti posse. Cim "vindemiandum" h. e. cim est, universum sub arbore solum exherbatur, quò saciliùs legantur decutla Caryophylla, [alii tege. bacce è viridi tes aut lintea arboribus substerni aiunt.] Recens lecti rusi sunt, & leviter nigricantes. Qui ut pror-aut pallido rusus evadant nigri & f siccantur & infumantur, atque ne teredo invadat marina tepida aliquantum macerantur, iterumq, ficcantur: itaque præparati per universum orbem distrahuntur. Quò appel- † Collecti cramacerantur, iterumq, uccantur; naque preparat pet universum oucent unitaminat. Que apper 1 caette sea unut ibilitat pleturing, purgari à petulis confuerum, & hi feorifin vendi; qui Luftranis Baffen, vulgo ribut imperentie de la confuerum Hanton quaque nullam mordicando palato triffitiam inferunt. Folia quinetiam ac cortex non quot destin tanta odoris gratia fragrant ac ipíum Caryophyllum, non tamen profius odore destituuntur, sed jumo mace-Caryophyllos nonnihil redolent, atq, etiam corum faporem referunt.

Caryophyllum deliges nigrius, folidius, panderofius, & copiofiorem liquorem divulfum ungue, in Sole Jiccanvel acu punctum exfudans, odoratum, frangi contumax ac lentum, recens linguam mafticant tur. Rumpauna cum faucibus pæne adurens, acre & aromaticum. Annos quinq, fervari posse air Sylvius loco

Carvophylli calefaciunt & exficcant. Et fane, Calor tam est huic Aromati essentialis & genuina, Vires. ut cum in India emendatur, fi vas aliquod cum aqua alióve liquore adftet (teffe Linfchot.) id omne intra duos dies, etiam aliquatenus diffitum, ingenti ficcitate Caryophyllorum exhauriatur, ut fapenumero experimentis comprobatum ait. Hoc nobis quidem minus verifimile videtur: confirmat tamen Guil Pilo his verbis, Indi vendituri aut vendita [Caryophylla] tradituri biduo ante folent in horreis five Caryophyllorum conditoriis apponere magnum & fatis capax vas atque hoc retotent in nortes two Caryopinional conditions appointed magning to latis capax vas atque hos re-plere aqua. Què omnis brevi exhalans libit in Caryophylla, & ponderofiora reddit, certo lucro; Quin invenitur ferè Caryophylla in tantum pondus auctum, quantum fuit aque appofitz. Quiss experimenti noftratium aliqui haud ignari, adulterium hos Facile & licrofum, non femel imitati funt. Hec aque è vale fuga feu evaporatio, fi folio celerior fit, calidis fortaffe arabination Caryophyllorum debetur: attractionem ullam proprie dictam dari non concedimus.

Caryophylli oris halitum commendant, ideò mulieres Indorum frequenter manducant in eundem

finem, alixque aliarum gentium. Ad oculi aciem conferre, & nubeculas exterere dicuntur: Ventriculo robur addunt & hepati; vomitum compescunt & nausez adversantur. Veneris incentivum funt Serapioni. Conducunt porro contra morbos omnes Cerebri frigidos, Apoplexiam, fpaímum, paralysin, lethargum, stuporem. Isdem sive suffimento, sive esu faciunt contra aerem pesti-

Pracipuus autem Caryophyllorum usus est culinaris ad condimenta & embammata: adeo autem experuntur & placent ut fine Caryophyllis dapes ferè despiciantur. Nec eorum tantum pulvis omnibus propemodum ferculis & intinctibus admissetur, fed & gallina, capones, galli Indici, bubula linguz, vaccarum ubera, aliaque ejuímodi Caryophyllis transfixa affantur: quin & iis fructus transfigi, & condituras, ut Mala, Pyra, Cotonea à mulicrculis consueverunt. Usurpant item ad olfactoriola & vestium odores: in quem usum Mala Aurantia Caryophyllis infixis siccare

Quidam Cerevifiæ aut vino Caryophyllis incoctis, aut eorum pulvere nodulo incluso & in vase sulpenio, odorem & saporem jucundum conciliant. Usus est etiam in ventriculo dicatis scutis & sacculis tum ad vomitum, tum ad ventriculi do-

lores à causa frigida

Quidam pulvere Caryophyllorum caput spargunt contra capitis dolores ac gravedines.

Caryophylla viridia aceto & sale apud Malucanos condiuntur, teste Garcia, sed his teneriora faccharo aflervantur in magnam palati amcenitatem. Nostri quoq, (inquit J.B.) Caryophylla faccharo incrustare solent, non inconcinno ad placendum palatui, & calefaciendum frigidum stomachum invento.

E Caryophyllis quoq, destillatur Oleum, quod quidam pollere Balsami facultatibus asserunt tam

interno quam externo ufu. Estramen proculdubio calidius multo.

E storibus & Caryophyllis adhuc viridibus Indæ pariter ac Lustranæ sæminæ destillando eliciunt aquam vel spiritum, mira odoris suavitate fragrantem, & cordis & cerebri affectibus singulari po-testate convenientem, inprimis autem Paralyseos illi speciei Beribery dicta.

Magnates insuper acetum ex infusione Caryophyllorum viridium parant, durabile valde, & cibis condiendis ac ventriculo roborando atque concoctioni promovenda aptiffimum: Achar id ap-

Annotat Garcia craffiora illa & annotina Caryophylla in Java infula expeti, tum ad obsonia condienda, tum ad medicamenta.

Arbor hac gummi quoddam seu potius Resinam fundit, crocei coloris [ex atro rusescentem Clus.] fragilem admodum & ticcam, nullum gustanti saporem offerentem [niti forte id vetustate accidit odore tamen ubi adoletur suavi, Caryophyllorum: facile ardet, claraque incendia dat. De hujus viribus nihil certi traditur. Si fit eadem de qua Avicenna prodidit, quod suspicatur Clusius, Terebinthinæ facultate respondet.

Caryophyllus ramofus vel dentatus Jo. Bod. à Stapel. spicatus, Tshinka Popoua Indis Pison. Caryophyllus Regins Wormii.

Batavis Caryophyllum Regium vocatur, quia Moluccenfibus regulis & magnatibus ad superstitionem usque in pretio est, non cam ob gustum & fragrantiam, etsi eam præ cæteris habet excellentiorem, quam ob fingularem formam, imò raritatem fummam. Hactenus enim præter unam & alteram arborem negant repertam, & quidem in sola insula Makian. Arborum harum altera altera elt ma-Mmmmmm 3

1510

jor, utraq tamen cateris supra descriptis similis, excepta proceritate. Fructus etiam codem sunt odore

ex tapore.

Ego arbores hasce à vulgaribus Caryophylliferis non specie differre puto sed ad monstrosorum VeEgo arbores hasce à vulgaribus Caryophyllim aromaticum vulgarem,
geaculium ordinem pertinere fructisme, nihil aliud else quam Caryophyllum aromaticum vulgarem,
in plures culpidulas sensim enatas sed spharmals storsfera carentes divisum Unde speciem ejusdem jans interiisse haud est mirum, ut Autoris Scholii in Ephemer. German. An. 11. Obs. 21. verba usurpem.

2. Caryophyllo Aromatico similis fructus J. B. Fructus fuscus formâ Caryophylli aromatici majo-

In binarum unciarum longitudinem, vel etiam ampliorem, & uncialem crassitudinem excreve-rat fruetus septimus, cap. 15. lib. 2. Exot. Clussi. Totus suscus actat, nec valde levis, superne qua-tuor alis decustatim crucifve forma dispositus practicus instar Caryophyllorum Aromaticorum, inferne angultior & pertulus, prodeunte ex foramine voluti cauda traisi au trenui pro frudtis mag-nitudine, que nibil aliad est quam nuclei extima pars, qui in fruelu continetur, in majore craffior & cava, & veluti articulis diffincta, in minore angusta & mucronata: Fructus ipse denso duróque cortice erat præditus, ut cultro vix aperiri posser, & utrumq salsi saporis. An verò hic fructus salsedinem ex aquæ marinæ aspersione contraxisser ignoro, inquit Clusus, qui etiam se vidisse ait hujus generis fructum Caryophylli aromatici vetuftioris, in fructum jam fe formantis duntaxat magnitudine, cui sanè valde similis erat, ut primo intuitu ipsi imponeret.

CAP. III.

De Caryophyllo spurio seu Lysimachia fruticosa Indica, non papposo. D. Herman.

* P. 2. F. 49 P. 95

1. Carambu * H. M. Caryophyllus spurius Malabaricus store luteo minore D. Commelini. Lysimachia Indica non papposa, store luteo minimo, siliqua Caryophyllum aromaticum amulante D. Hermanni.

Uffrutex est altitudine sesquipedali aut bipedali, nascens in arenosis ac udis. Radix sibrosa Uftrutex elt aitutudine letquipedali aut bipedali, nalcens in arenolis ac udis. Radix hibrola eft, & valdè capillane, externis albo, fungolo, molli, craffiolo ac humido corrice obducă, un ut & fibra, intus lignola & humida, colore viridi claro. Caulet qui ex radice prodeunt parum angulati, virides seu eciam rufescentes, glabri, intus humidi. Surculi teneri valde viridi-diluti caldifiinătiva angulati. Pala nullis vel breviffiinis periolis harent, parva, angulto-oblonga, cufpidata, ad periolium quoque contracta, textură tenui, valdê mollia, superne viridia, sibus dilutinia. Costa media albicat, & in supina parte nonnihil eminet. Flores fructibus insident, suntque valde parvi, colore in totum flavi (sel lutci, quatro petalis oblongo-rotundis, unguiculis ab unvicem di-fiantisus, tenuifimis, ac in medio in longum nonnihil firiatis compositi. Stamma surrecta, brevia, albicantà ac flavinella, agichia fubbats: inter que figlia callolus, vinid-albicant dotatus. Calyx folis viridibus, oplongis, acuminatus, in ftellæ formamex-craftiori, viridi-albicante dotatus. panfis constat.

panns contact.

Sunt autem fruitu quibus flores infident oblongi digitum aut fefqui æquantes, quadrilateri, anSunt autem fruitu quibus flores infident oblongi digitum captulo extuberantes, formá haud diffiniles
gulis ob rounditatem minus diffundis, ad umbilicum captulo extuberantes, formá haud diffiniles Caryophyllis, cum cuspide eodem modo quo Caryophylli, caulibus supra originem foliorum instdentes, colore primum viridi ac nitente, postea rubro-fusco. Semina parvo-rotunda, primum ex virdi Hava, dein colore fanguineo-uno, polt rubro-nigricantia, feu eriam nigra. Floret hie fruex tempore pluviofo.

Planta trita & in lacte acido epota fiftit fluxum dysentericum: capiti admota ejus dolorem sedat. Ejus decochum epotum flatibus diffipandis, urina cionde, ventri purgando, ac lumbricis enecandis fervir. Succus cum lacte dulci fumptus proficuus eft pro renum calore feu ardore. Semina in pulvere cum melle data tuffi profunt.

2. Cattu-Carambu H. M. Lyfimachia Indica non pappofa lutea flore fructúque majore Caryophyl-

Cum pracedenti in plurimis convenit : verum radix hujus & flipites craffiores funt. Folia fermè eadem, nifi quòd longiora & angultiora. Flore codem fitu, petalorum numero, forma & colore, flaminibus citami & flylo conveniunt, verum majores funt. Frudus quibus flores infident, quadruflum quadruflum quibus flores infident, quadruflum qu plo fermè longiores sunt & craffiores quàm in prima specie, formà & colore is fimiles. Semina pro magnitudine fructuum nuulto numerofiora, funtque etiam rotundiola, primum albicantis, dein

Floret etiam tempore pluvioso.

3. Caryophyllus spurius Malabaricus pentapetalos aquaticus repens. Nir-Carambu H. M. P.2. F.51. p.99.

Lysimachia Indica non papposa repens store pentapetalo, fructu Caryophylloide.

Est plantula nascens in aquis, ac in ripis aquarum cum caulibus super fundum repens. Radices, quæ ex caulibus hinc inde ad exortum minorum cauliculorum exeunt, fibrofæ funt, albicantes ac Lib, XXVI. De Arboribus fructu umbilicato sicca.

151I

rubelcentes, aquez & fiftulofz. Caules craffi, fungoti, fiftulofi, teretes, laves ac nitentes, in parte foli obverfa rubelcentes. Folia pediculis aliàs brevibus, aliàs longioribus, planis ac viridi-albelcentibus nixa, oblongo-rotunda sunt, anteriùs rotunda ora, ad petiolum stricta, textura mollia, obfeuro virore nitentia, in finubus suis plerunque germina surculorum foliaceorum continentia. Flores hine indè è foliorum alss proveniment petolis fermé fefeunciables, frucibles infidentes, ma-jores exteris, quinque petalis, oblongo-rotundis, tenuibus, colore albicante & ad ungues crocco, venuils obliquis fritaits, composite. E medio flore feu unbilicio frucida i, samira furreda, viridi dultus decem cum apicibus fubilavis emicant, ac cum is fylus medius, viridi-dilutus ac albicans, craffiolus, qui nodulo plano subslavi coloris, ac quinque striis radiato dotatus est. Calyx quinque soliis ob-longo-cuspidatis, tenuibus, viridibus, & inter solia expansis constat. Frustus quibus stores innascuntur, non ipsis caulibus immediate insident, ut in præcedentibus speciebus, sed pediculorum tenuium interventu adhærent, suntq, longiores quam in Carambu, minores verò quam in Cattu-Carambu, craffitie majori, intus duri, ac filamentis lignofis pertexti, inter qua semina seriatim in longitudine confita funt : Semina autem nonnihil oblonga & albicantia ac majulcula.

HISTORIÆ

ISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS SEPTIMUS,

OUI EST

* Hoc & de

De Arboribus Pruniferis, quarum flos * Basi seu imo fructui adhæret.

Rbores Pruniferas voco qua fructus majores proferunt officulum intus unicum, rariffime geminum, pericarpio feu pulpa enam per maturitatem humida undiq, cinclum continentes. His exiam annumero unam vel alteram arborem fructu Pruniformi cum nu-

cleo intus nudo, seu nullo officulo tecto. Hunfmodi arbores diftinguo in eas quæ fructibus funt ad fingulos flores fingulos flores pluribus, cujulmodi est Theka

Prioris generis arbores funt vel fructibus in fingulis pediculis fingulis; vel in eodem communi pe-

Prioris generis arbores funt vel tructious in iniguis peacetuis iniguis; vel in eodem communi pediculo pluribus, quas Racemofas appellamus.

Quæ fruccibus funt in finguis pediculis inigulis funt vel iiídem pediculis breviffimis donatis, vel pediculis paulò longioribus, vel pediculis longiffimis.

Prioris generis funt, Malus Armeniaca, Malus Perfica, Amygdalus, Nucc mofebara: Secundi funt Prioris generis funt, Malus Armeniaca, of the decidio pediculis pediculis in casa qua fruccio funt Quae fruccibus racemotis aut umbellatis funt dividi poffunt in eas quæ frucci nudo funt, & quæ

frudu Calyce excepto.

Que frudu nudo funt dividi iterum poffunt in officulo fragili donatas, & officulo ligneo & lento: utrumque tandem genus in eas que officulo funt monospermo seu nucleum intus unicum clauto:

dente, & eas quæ officulo polyspermo seu multinucleo. dente, & easquæ omcuo possipiermo led maninació.

Officulo lento & ligneo donatæ funt, Mangæ feu Ambæ dictæ & affines, item Perfea arbor & congeneres.

Officulo fragili præditæ funt Olivæ & affines, Padus Theophrafti, Machaleb, Lauro-

ceralus, &c. Officulo fragili multinucleo est Myxa sive Sebesten, &c.

Arborum Pruniferarum Tabula.

Arbores Pruniferæ quarum fruetus, majores cum fint, pericarpio feu pulpa molli officulum unicum rarissimè geminum ambiente constat sunt vel fructibus

Ad fingulos flores fingulis, iffque vel

(Solitariis, feu in fingulis pediculis fingulis, quæ vel funt pediculis

ſ Brevissimis, fructu vel

Compresso seu pulvinato, ossiculo

Lavi aut aquali, folio rotundiore; Matus Armentaca. Inequali, fulcis aut scrobiculis exarato, folio longo serrato, officulo

Retundiore rugis scabro fructus pulpa copiosiore, molliore & esculento seu lanuginoso, ut Malus Persica, sive glabro, ut Nucipersica. Sproductiore & scrobiculis exarato, pulpa per maturitatem ficciore; Amygda-

Rotundiore & minus compresso, sen nucleo aromatico, venis flavo-rubentibus vario, triplici putamine tecto; Nux meschata, seu nucleo duobus tantum tegumentis incluso; PONNA Horr. Malab.

Paulò productioribus, flore

¶ Albo speciosiore, officulo fructús compresso & minús crasso ac duro, pulpa molli; Luteo aut herbido minus pulchro, officulo duriore, arbore ipla

Non spinosa, fructu tereti, oblongo, valdè acido, officulo etiam tereti, duris-simo; Cornus mas. Spino[a, foliis trinerviis, per ambitum ferratis, fructu Olivæ figura, officulo pariter, & ut Olivæ fcabro; Z1219811s.

Longissimis in hoc genere, fructu breviore & ad basin latiore, rotundioreque quam sint Pruna, & officulo pariter breviore ac tumidiore; CERASUS.

Racemosis aut confertim nascentibus seu in eodem communi pediculo pluribus; issque vel offi-

[Monospermis seu unicum intus nucleum claudentibus, quæ vel sunt fructu

Nudo, calyce unà cum flore deciduo, officulo

Fragili; fructu iplo vel

Pruniformi, liquore pingui, Oleo dicto scatente, foliis salignis subtus in-Cerafiformi, folio

Perpetuo, lato, oblongo ferrato, fructu majore dulci; LAURO-CERASUS. Decidus, seu fructu amaro, Cerasi officulo, folis Betulaceis Maha-Les; seu quæ fructu ett dulci, officulo oblongo scabro, folis longioribus subtus incanis; Papus Theophr.

Lento & ligneo, nervis seu sibris lignossis exterius undequaq, velut tomento ob-sito; fructu ipso seu renisormi ut in Manous sive Amba; vel Pyrisormi, ut in Persea; vel Prunisormi ut in Acaja, &c.

Calyci insidente, ut in CINNAMOMO, Vidimaram, Karyl, Elengi, &c.

Polyspermia, seu plures nucleos continentibus cujusmodi sunt, Myxa sive Sebssen, Myro-balanus Emblica, &cc.

Ad eundem florem pluribus, THEKA H.M. Kyati sive Bontii.

His addimus duas arbores pruniferas fructu majore bina intus officula continente: item duas fru-Aus nucleo nudo, seu nullo officulo tecto.

CAP. I.

De Malo Armeniaca. Che Appicock-tree.

Ala Armeniaca ab Armenia dicta Romanis, autore Dioscoride, Praecocia dicuntur, quòd Ala Armeniaca ab Armenia dicta Komanis, autore Dioleoride, Przeccia dicuntur, quod ante aliao fiquese fructus matureficant; nominantur & Przecoqua. Galenus etiam ficribit verus hujus arboris nomen [Maska Pachinear] vocare enim omnes tum firudam, tum Arboris moren geodesars; licet *alibi Przecoqua ab Armeniacis diffinguere videtur, chim illa his præftantiora * 2. De Aliafacia. Bezoscare vos qua recentioribus Grezis hi fructus dictifunt proculdubio à Latino Przecocia ment, fac. corrupa ett : à quo fonte noftrum Appiroch, & Gallicum Abricto proffuxic. Plinius Przecocia ment, fac. mala inter Perica numerat, & corrum duo genera facit, Supernas amplum & magnum, & vulgare narvum & firisofium, etiam Armenium Addition.

Differint autem Precocia à Perficis, qu'el dills folia latiora, Pyrum aut Populum nigram refe-rentia: offa plana & lævia, cùm Perficorum rugofa fint & cavernofa.

I. Armeniaca mala minora J. B. Malus Armeniaca minor C. B. Ger.

Magna est arbor, Persicæ aliquatenus affinis, cortice nigriore, caudice crassiore, firmo, ramis magis pa-Magna eit arbor Pericæ aliquatenus atinns, coruce nignore, caudice cratinore, tirmo, ramis magis pa-tulis brachtars. Fula haber Pericæ folisi latiora, breviora, ad Populnea aut Betulacea quodammodo ac-cedentia rubedine fubinde fecundum nervos resperta, acuminata, denticulara, & pinnulis fubinde ad pediculum auriculata, sapore acido. Flores ex roleo rubore pallent, Pericæ floribus perfimiles: Nobis Prumi patis fivins finistis vidaturu, fed majores: Fructus verò pracocior citius maturatur, Pruno aqualis, imo plerunque major, incus florifa, luteus, carine folidiore ficcioreta, quam Perfica, necnon magis da pida, [quamvis aliqui divertum fentiane, & reverà optima Perfica, Nectarea nostratibus dicta, Arme-

Lib. XXVII. De Arboribus Pruniferis.

niacis etiam optimis noftro palato fapidiora & delicatiora videntur: in genere tamen verum eff Armeniaca Perficis sapore excellere] gultu vinoso, que ob officulo facile abscedit, non ità rugoso ut Perficorum, comprello modicè, nihilominus ut urrinque promineat, nucleum claudente ad officuli Perisorum, compreno monce, numonimus accumque promineas, nucieum casucine ao onicuit proportionem, fed minis longum quam Perfici, & pro proportione crafforem, fapore minis amaro quam illus, & nonnihil ad Amygdalam accedente, non fine impressione Aromatica. Martholus os in quibusdam amarum reperiri scribit, ac Parkinsonus se id nunquam observare po-

tuiffe ait. Quamvis tamen ille non observaverit, non video cur res ità se habere non possit, cum A-

mygdalus cognata arbor fructum nucleo amaro interdum producat.

2. Armeniaca mala majora J.B. C.B. Armeniaca malus major Ger.

Hac paulò minora Perficis, faltem utplurimum, impressi lacuna fulcata [quod minoribus etiam commune et] altera parte nonnitul interdum rubentia & maculosa, altera ex luteo pallida, carne commune ett J attera parte nonninii interdum rubentia & maculola, alteră ex luteo paliida, carne tenera fed callofiore quam Armeniacis minoribus, dulciore, grata, odorata, quz officulum facile relinquit, Amygdalino aquale, latius, lavius, comprefium, ab uno latere crifitatum, fractu haudquaquam facile. Harum noratum pleraq, etam Malo Armeniaco minori conveniunt. Iofa quoque arbor è predicta nonnihil evariat. Nam praterquam quòd infitione hac comparata credatur, raro in procesam excrefeix arborem. Matth. & Dalech.

an proceram excreact arborem. Manto. 6º Dateco.

Folia Populi nigra amula, quam pradictar rotundiora quaterna quináve fimul emergunt. Flos
albus, Cerán florum figurá, cui fuccedunt froctus Perficorum quadantenus fpecie, aureo colore cum
albus, Cerán florum figurá, cui fuccedunt froctus Perio, Herbariorum duas has differentas agpurpura mixto, unde Christophem florum apportante processor differentes, palmam tribuentes majorbus,
nofeunt, non tantum magnitudine fed & faporis fluavitate differentes, palmam tribuentes majorbus,
Orde vere harpulla à magnitudine forma motors bales polle avidiment experientis feli convincio. Quod verò nonnulli à minoribus infitione majora haberi posse existimant experientia falsi convincit: nam minora quamvis infita Pruno (ut mos est in hoc genus arboribus) aut alii Armeniacæ aut in-

oculata, minora semper producunt.

His addit C. Bauhinus tertiam speciem, nimirum Mala Armeniaca majora nucleo dulci, qua

Gefinero Mala Arm. candicantia, guftu fuavifima, nucleo oblongo, dulci ut in Amygdalis.

4. Armeniaca alba Park. parad. folia habet multa fimul complicata. Fructum raro & parcè admodum profert, qui à vulgaribus Armeniacis non aliter differt quàm colore albidiore, nec per maturitatem ullatenus rubente.

5. Armeniaca maícula Park. Folia habet viridiora & tenuiora quàm vulgaris Armeniaca : fructus rarò admodum, nec copiosos sert, non alia in re quam sapore paulò delicatiore à vulgaribus di-

vertos.

6. Armeniaca maſcula longa, à pracedente non aliter differt quàm fructu paulò longiore.

7. Armeniaca Algerina, fructu est minore quam cujulvis pracedentium, non minùs tamen delicato, slavo, officulo intus nigricante, Ceras Lacutariz nucleo paulo majore.

At neq. Parkinsonus enumeravit species omnes que in curiosorum hortis aluntur, cùm ex quo ille vixit nova varietates producta fint. Nec si quis omnes enumerare positi hodiernas, ille rem conficeres, cum producendarum numerus sir potentia (ut loquantur Philosphi) infinitus, novis indies ex seguinte si quallo cera sur definito numero expensible. Se exceintificato de la constanta de la con ex semine sato nullo certo aut definito numero exorientibus & exorituris.

In hortis & viridariis Italiæ, Galliæ, Germaniæ, Angliæ magno numero coluntur. Martio aut Aprili, citius seriusve, pro tempestate anni slorent; fructum Junio Juliove maturant.

Ex nostra observatione Poma Armeniaca Anglica Italicis & Gallicis, quotquot nobis degustare

contigit, longè sunt præstantiora.

Vires.

Bonitate Perfica superant: neq, enim, ut illa, in ventriculo corrumpuntur, neq, tam facile acescunt, vulgò etiam suaviora habentur, unde & fromacho sunt gratiora. Febres tamen causare dicuntur non minus quam Perfica, verum eas breviores & quæ facilè folvuntur. Cum Saccharo condita & affervata, five liquida, five ficca inter præftantiffima dulciaria feu bellaria à matronis noftris habentur, ex iis etiam Scriblitz, Carts dicta, ornnium optimz fiunt, five maturitatem adeptis, five immaturi, Oleum è nucleis Armeniacorum expressium miriscè valere tradunt inunctum ad inflammatas hamorrhoidas, & ad ulcerum tumores & lingua impedimenta, & pariter ad aurium dolores. Item potum §v. pondere cum vini Cretici § j. calculos pellit, & colicos juvat. F. B. è Mat-

Muniacus arbor Petri Crescentiensis nobis Malus Armeniaca videtur. quo jam diximus. 2. Majculinum dutum generum, cujus nominis rationem me nefcire fateor, de quo etiam fupra. 3. Turcicum. 4. Aurantiacum. 5. Album fupradictum. 6. Romanum.

CAP. II.

De Malo Perfica.

Atio nominis obvia est, siquidem Mala Persica dicta sunt à Perside, unde primum ad-Malus Perfica ab Armeniaca & reliquis congeneribus differt foliis longis angustis. Fru-&us officulo rugis & fulcis profundioribus exarato. Nuciperficæ autem a Perficis fructus glabritie differuntMalus Perfica J. B. & aliorum. The Peach-Tree.

Juite magnitudinis arbor est Persica, caudice satis crasso, ramis brachiata, cortice rubente & subtulco. Flores profere pulchros, dilute rubescentes, odoris exigus, è quinque foiis latis compositos. fubfuíco. Eines profert pulchros, dilutê rubefcentes, odoris exigui, è quinque foliis latis compositos. Medium occupant famina mulea, longiuscula, purpurantia aux alba, cum paris magnitudinis fylo. Insidente autem slores, sine pediculis ramorum cuberculis adanti; calveibus rubentibus; in quinq, foo liola acuta sese exidente. Demonstration de monitali control villo tomentosa, ex luteo herbacea, alias pulchres favar, alias puniceà area decorata, carne alba vel pallida, interdum stava, ratis rubente penitus, aut sanguineis guttis cruentata, sapore dulciusculo, pertinaci adhassi officulum vix derente, in quibussi dama in prosente profundationale profundationale si successiva de la considerationale profundatis sulcis se scolicis passim se insimuat. Est autem officulo crassiticis insignis, durnies fore invista, fed interna facte lavor politus, externa multis ssicis profundatis sullo ordine canaliculata, binis values considerate in nuo nucleus callossis. oblonous executivas. albas sa excente mulcis sullos solitores. red hierar face ecto Ponco, xxoria muno auco promouncum muno quante canancutara, omo valvis conflants; in quo nucleus callonis, oblongus, exacuta, albus, flavelcente cuticula vefitus, qua derracta geminus, h. e. è duobus folis feminalibus compositus, conspicitur, amaricans, non tamen gustu insuavi. Folia oblonga, Salicis, acuminata, crenata, Anygdalinis, quibus persimilia, majora, sapore amaro qualis in Perficorum nucleis, ingratiore tamen. Materies ruffa, & circa media fere punicea, satis firma, ob id ad torni artificium præ aliis expetita.

Hex arbor non multam extern acquirrs, ut enim cito & prompte adolelcit, & ad frugem pervenit, ra non multa annis polt fenecens tendit ad interitum.

Malus Perfeca Theophrafic indica videtur: nam que de Perfia aut Perfea habet huic arbori mi-nime conveniunc: & Plinius Perfeam à Perfica manifelté diffinguir.

Malorum Persicorum multæ species seu varietates tum à Veteribus, tum à Recentioribus memo-Differentie. rantur. Differentiz autem sumuntur vel à loco natali, vel à figura, vel à consistentia seu soliditate carnis, quo respectu alia duracina dicuntur, alia præmollia; vel à sapore, vel à colore pulpa, vel à

Duracinis, autore Plinio, quem sequuntur multi è Recentioribus, caro firmiter adhæret offi, nec Diacoms autore rumo, quem ocunitam mante recommonats, caro immere aumere out, nec facile aveili aut feparari poseth. At verò rem ipfam intuentes, inquie J. Bauhinus, contrarium utplurimum deprehendimus. Enimverò fanè hactenus in Gallia, Italia & Germania obfervarimus, magna ex parte Perfica quibus pulpa harret offibus, carteris fere effe molliora, ac interdum penitus magna ex parte retired quantifications, section feet one monoto, a intention permits mucoda & functionary of minor even pulpe a cui non adharet: quod & noftra experientation confirmat. Commodiffirma autem divisio Perificorum, me judice, est primo in ea quorum corpus pertinacter ligno adharet, & ea in quitous facile & (ponte à ligno ablecest; urumq, autem genus vel magnitudinis, vel coloris, vel figura; vel superficiei respectu in plures species subdividi pocest: quibus non immorabor. Species tantum celebriores quæq, hodie pracipuo in honore sunt, è C. Bauhini pinace, J. B. historia, & aliis recentioribus proponam.

J. B. mitoria, oc. and reconstitution proposation.

1. Perfica minima alba J. B. magnitudinis parvorum Malorum Armeniacorum, alba, hirfuta, pulpă albă, adharente offi, Julii fine & Augusto maturescune, gustu fapida. Osfa funt valde parva, oculata tamen. An Perfica aftiva, Armeniacis fimilia, five Perfica S. Johannis. Non probat J. Bauhinus, quòd frater saporem pane similem cum Armeniacis habere scribit: sua enim non ha-

J. Bauhrus, quod trater laporem para imitiem cum Armeniacis habere icribit: lua enim non habere eum faporem, nec criam qui de parvis Perficis foribunt talem tradunt.

2. Perfica parva alba J. B; carne facilé feparabili à nuce, fapore commendabili, officulis nec tam profundé, nec icà frequenter fulcatis, fed frequentioribus pundis & foraminulis refertis. Hoc genus eft, ni fallor, quod nofitaibus, Est Estuttung Practh dicitur.

3. Perfica mediocria albida J. B. Tumca veftiuntur ex luteo pallefcente, carne alba, facilè ab officulis feparabili; prædicis magnindine fuperioris.

niculis reparatint, practice integrations in processing in the process of the pro

5. Perfica lutea mecuocria 7. B. externe nuca tunt, un punta triumana anua costa de fig. faporis gratit minis rounda funt cateris, profundiore etam finu fulcata.

6. Perfica maxima lutea 7. B. fapidà & durufculà funt pulpà, qua facilè abscedit ab osse i pfunt pomum fatura flavedine, & propernodum crocea, & magnitudine infigni, qua cotoneum ferè

7. Perfica alba mucosa & succulenta J. B. Pomum adapertum & sevirer pressim facilè in liquo-rem diffluit, ex acido ac vinoso aliquid amaricantis habens, præsertim circa extima. Pulpa mor-

dicus offibus adheret, unica nota non probate bonitatis. Meminit etiam Perficorum porcinorum, que fuibus projici folent. Prædicta omnia (inquit) cute funt tomentofa, quamvis alia minús.

8. Perfica Hispanica, Melocotonea quorundam J.B. Malus Perfica melocotonea Park. Perfica dura carne candida, aliquando ex albo subrubente, item carne lutea C.B. The Defocutions

Folia & flores Perfica: Fructus majores, tardiùs maturescentes, sed diuturniores, pulvinato calyce, Folia & notes Fernet. Tracus majores, arous maturetectures, rea unaturnotes, purvitato carye, forès inbente, aque ex una parte maculis ingris notato: pulpi intus Pomi, difficulter os deferente [officulo in ipio Pomo fapius dehifecente, in quibuldam etam ita in fruitula diffracto, acfi id malloo effet factum, quod afpectu mirable quomodo id evenerir, fructu nondum aperto J. B.] Os iploo ellet tactum, quod atpectu miraoue quomoo ia evenent, rructu nonoum aperto J. B. J. G. spem comprelliss quam catterotum Perfocurum, altera practierum parte, adedque figura ipía evarians, fragilius quoque fi integrum fit. Caro firma, & qua dentibus trita firepitet ficut Pomorum, alba & circa extrema fubrirdis interdum, quà offi adhere tuprpure a aque fanguinea, guftu fitavis, fabida, vinola; cute dura, villofa. Totius porto figura fuibologa, & quam reliquorum angulofior. Parkinfonus Melococoneum à reliquis Perficis differre ait, quòd extremitatem feu apicem habeat

incurvum, & guftu fit reliquis delicatiore.

Lib. XXVII. De Arboribus Pruniferis.

1517

9. Perfica parva glabra J.B. caro nucleis adhæret & non admodum fapida eft. 10. Perfica magna & fieciola, carne usque adeò rubra, ut Carotarum instar tingant. Perfica 10. Pernea magna oc apoctors, carre unque accordons, in Carocatura mutar ungant. Perne fueco quali fanguineo C. B. Hace nucleo funt alias foris rubente, alias nigro, inquit C. Bauhinus.

C. Bauhinus in pinace septem enumerat species. I. Perfica molli carne & vulgaris, viridis & alba.

I. Perlica molti carne ex vuigaris, viriois ex atoa.

II. Perlica fucco quafi fanguineo. 9 7-8.

Hz duz foccies (inquit) lanatz funt, carnem fuccofam & flaccidam habent, quz communiter hauce forta recedit, & alia funt magna, alia parva, quadam prorfus virida, quadam alba, quzdam naculis rubris picta; alia carne alba flavefeentee, alia rubrâ ut fanguinolenta videantur.

III. Perfica dura carne candida, aliquando ex albo subrubente. Hac sunt Melocotonea J. B. Duracina (inquir) ob carnem duriorem fic nominata, que Rhodacina dicta, aut ob odoris fuavi-Duracina (inque,) do cament unioren in notiminata, que notosanta unea, aut ou donis nastretatem, aut quod plerunque rubor colore altera fui parte niteant, aliquando pugri magnitudine, & fructu angulolo, circa os rubente, quod aliquando per medium divilum, aliquando in partes difruptum repertur. & à noftris Perfica Molchata dicuntur. Horum, ut & fequentium caro dura &

nucleo tenacissimè adhæret, que aliquando etiam intus faturate rubet.

IV. Perfica dura carne buxea. Et hrc Melocotonea dicuntur. V. Perfica aftiva, Armeniacis fimilia, five Perfica S. Joannis. Hac funt minima alba J. B. V. Perica zitiva, Armeniacis imilia, iive Perica S. Joannis. Hace unt minima alba J. E. Eorum que apud nos hodie pracepio in honore & precio inti., i. C. fie bujite stuttineng, Pericum a nuce moléchata denominatum album. 2. Che reb shurmeg, Liem rubrum. 3. Che crops auche Gallica. 4. Che ffabeila prach, i.e. Trojanum aut forte Trecenie à Trecis, i.e. Cropes unbe Gallica. 4. Che ffabeila prach, i.e. Frojanum aut forte Trecenie à Trecis, i.e. Cropes unbe Gallica. 4. Che ffabeila prach, i.e. Frip Sabup, Sabaudeum. 6. Che Sburtbeaux, Burdegalenfe. 7. Che carip zetts figure problecum problecum 10. Perform. 1. Movingroin. Novingroin. 10. Perform. 1. Movingroin. 10. Perform. 11. Movingroin. 11. Movingroin. 10. Perform. 11. Movingroin. 11. Movingroin. 12. Rum. 11. Movingroin. 12. Rum. 11. Movingroin. 12. Rum. 11. Movingroin. 12. Rum. 11. Movingroin. 13. Movingroin. 12. Rum. 11. Movingroin. 13. Movingroin. 13. Movingroin. 14. Rum. 14. Movingroin. 14. Movingroin. 14. Movingroin. 15. Rum. 14. Movingroin. 15. Movingroin. 15. Movingroin. 16. Movi ingrun, Novingromenie przezoz. o. e. ge um zezoningron, Promigron volus y. perioriz aguir tate, Mufcatum violaceum. 10. Perficum. 11. Mutinenie, Modena. 12. Morello. 13. Run buliam. 14. Bellice. 15. Stariet 19. 16. Che Aopal, Regale. 17. Airfact 19. 18. Moodp

VI. Nucipersica, qued nucum Juglandium faciem reprasentes C. B. Nucipersica Park. parad. J. B. Che Bettartine à sapore delicatissimo nectureo.

Nuciperfica arbor est humilis, Perfica plerunq minor, trunco & ramis majoribus albicante cortice tectis, virgis & furculis tenerioribus valde rubentibus; foliis Perficinis adeò fimilibus ut difeerni nequeant, ni forte minora fint [Amygdalæ, fed majoribus Ruel.] flore Perficæ, puniceo. Pomum emicat, viride, carnofum, fucculentum, minus & rotundius quam Perfici, nullà ad latus rima fulca-tum, nec ullà exteriùs lanugine pubelcons, carne firma & folida, fapore delicatifimo, dura intus & scabra nuce in qua nucleus Amygdali aut Perfici amarus.

Nuciperfice septem species seu varietates recenset Parkinsonus in Paradiso. 1. Nucipersica moschata ab odore fructus dicta: carne est rubra, optimz notz. Nonnullis eadem

2. Nuciperfica Romana ruora, seu racemosa. Florem habet amplum, purpurascentem, Persica, fequenti putatur. fundo exterius rubente, interius viridi: fructum exterius pulchre rubentem, agminatim nascentem

2. Nuciperfica rubra notha, florem habet minorem minúsque apertum quàm præcedens, petalis 3. Nuciperfica rubra notha, florem habet minorem minúsque apertum quàm præcedens, petalis filamentorum ferè instar tenuibus Fructus exterius rubens & ad singulos nodos singuli nascuntur :

præcedente etiam cum plene maturuit gustui crudior videtur.

4. Nuciperfica flava, que duplex est, alia fructu teneriore & sapidiore, alia fructus carne duriore

& minùs probà.

5. Nurippifica viridia majora & minora. Hac à nonnullis omnium præftantifima habentur.

6. Narippifica viridia majora & minora.

16. Narippifica albia, que non vidit Parkinfonus.

16. Narippifica albia, que non vidit Parkinfonus.

17. Precodente etiam quando matura exterità albi
18. Preter prædicta in Catalogo Nuciperficorum

18. Preter prædicta in Catalogo Nuciperficorum

18. Preter prædicta in Catalogo Nuciperficorum

18. Preter prædicta in Letture.

18. Preter prædicta in farita in venio,

11. Algerianum, à loco dictum. Caterium Nuciper
11. Algerianum, à loco dictum. Caterium Nuciper
11. Algerianum, à loco dictum.

12. Algerianum, à loco dictum.

13. Algerianum, à loco dictum.

14. Algerianum, à loco dictum.

15. Algerianum, à loco dictum.

16. Algerianum, à loco dictum.

18. Caterium Nuciper
19. Caterium Nucipe dine quàm fructus glaber & viridis habet cum Juglande, cortice exteriore viridi adhuc tectà.

VII. Amygdalopersicum J. B. Park. Persica Amygdaloides C. B. The Mimond Peach.

Arbor eft inter Amygdalam & Perficam ambigens materie, folio, fructu. Folia enim oblonga, ferrats, pediculo plutquam femunciali, virentia, fapore amaro. Flos quinque conftat foliolis rotundis, colore carnes, ungue fanguineo, ftamimibus multis purpurantibus ex umbilico calycéve quindis, colore carnes, ungue fanguineo, ftamimibus multis purpurantibus ex umbilico calycéve quindis que artito rubente. Carris pulvinus denfior se conjoinor quam Amyadalis; minis copiolis quant que partito rubente. Carris pulvinus denfior se copiofior quam Amyadalis; minis copiolis quant Perficis. Os licet Amyadalarum, ut Perficis tamen tugolium: nucleus qualis Amyadalis. Tene-riorem fructum antequam durefeat putamen condiunt. Nucleus verò edulis ut Amyadalarum, à quibus vix gultu difeerni queat. Spurium genus elle videtur, de quo J. Bauhinus fic rhetoricatur. Hac foboles mediam inter

utrumque progenitorem naturam, ut (pero, contraxit: atulitor, infitionis, ut arbitror, diligentia, aut
fatorum mitio novum adulteri genus, ità ut ex Amygdalo feu Nuce Graca & Perfico progenies invifa prioribus feculis exorierur, utrufu, parents ingenium referens, & effigiem fimul adoptars: hoe eft, Malum quod fors ænula facie Pericum Pomum mentitur, intus dulcem Amygdalam & facie & gustu repræsentet, ipsum recte uterque parens Amygdalo persicum nominabit.

Ex vulgatis institionis modis hanc varietatem initio ortam non puto, cum fructus surculi aut gemma naturam perpetuo sequatur.

Præter enumeratas alias adhuc Perficorum species proponit Parkinsonus,

1. Perfica alba majora; cuticula funt & carne alba, boni faporis. 2. Perf. alba minora; parvitate sola à præcedentibus differunt.

3. Perf. incarnata trium generum, bina rotunda, tertium oblongum: omnia colore funt albicante: rubro perfusa: rotundum minus vulgatius est & magis serotinum.

4. Perf. incarnata grandia, pracedenti rotundo fimilia funt fed majora, & ferotina.
5. Perf. ferruginea aut ruffa, omnium frequentissima in Anglia, gustu non adeò grato aut lau-

6. Perf. Islandica, pulchra & palato grata.

7. Perf. Novingtonensis, The Arthuington Dearth; colore exterius è viridi albente, è latere tamen soli opposito rubicunda, sapore optimo, circa festum S. Bartholomai matura. 8. Persse du Tross; magna sunt & oblonga, ex albo slavicantia, extrinsecus rubentia, pracocia.
9. Persse Reginalia, pulchra & grandia è slavicante susca rubro saturo velut obumbrata, sapore ju-

cundo, circa festum S. Bartholomai matura.

10. Perf. Romana; inter laudatiffima habentur.

11. Perl. Hispanica; colore sunt exterius ex obscuro rubro flavicante, intus alba-

12. Pers. nigra; colore extrinsecus obscure brunneo, sapore aqueo; tarde maturescunt.

13. Pers. Alberzana; serotina sunt, & saporis non contemnendi.

14. Perf. Monensia duorum generum longa & breviora; utrumq, laudabile, brevius tamen sapidius eff

15. Perf. Cerafina ob parvitatem dicta, boni funt saporis.

16. Perfica flore pleno Ger. emac, in curiosorum hortis frequens. Multa adhuc alia Perficorum genera a curiolis in hortis aluntur, qua, ut fulpicor, non fecus ac Pira & Poma, fationi originem luam debent, unde novis quotannis enalcentibus eorum numerus infinitus aut incertus cst, ut omnibus enumerandis nemo sufficiat: Quocirca nos jam dictis contenti

Perfice quibuscunque locis proveniunt, ut tradit Palladius; Sed & pomis, & frondibus, & dura. Locus. bilitate pracipua funt, fi cœlum calidum, folum arenofum & humidum fortiantur: Frigidis verò, & maxime ventofis, nili objectu aliquo defendantur intereunt. In Italia, Hispania, Gallia, Germania, Anglia & per totam Europam in hortis & vineis frequentisfimæ funt. At in frigidioribus, ut ad frugem perveniant defendi postulant : unde juxta parietem Soli meridiano oppositum Persicas plantare mos est, tum ut parietis objectu à ventis Septentrionalibus defendantur, tum ut Solanum radiorum calore ex reflexione geminato fotae fructus ad maturitatem perducant, qui aliàs frigore perufti ftatim à flore explicito tenelli & invalidi interirent & deciderent. Quinetiam ramis superfluis amputatis reliquos extendunt, parieti applicant, & vinculis, adactis clavis, affigunt, ut libero radiis aditu facto, rami, furculi, gemma omnes eorum beneficio fruantur, & tepore exhilarata tum flores explicent, tum fructus percoquant.

Florent Martio & Aprili, tardiùs aut citiùs pro natura loci. Fructus magna ex parte Septem-Tempus. bri perficitur. Pracocia passim Augusto maturantur, & in calidis regionibus etiam citiús. De fa-

tione, infitione reliquâque cultura confulantur rei Rusticæ scriptores.

Galenus & Paulus Perficorum omne genus damnant, ut pravi fucci, & que noxam ventriculo in-Vires. ferant; Suadent itaque & ut initio refectuum ante alios cibos fumantur, & nè aqua fuperbibatur, fed vinum meracum. Addit Paulus eos qui crebrius iis ad fatietatem velcuntur febre corripi; lædere & nervos proprietate quadam.

Ego tamen non video cur Plinii & Dioscoridis sententia, Persica sci. ventriculo utilia esse, & alvum bonam præstare, nec alium is innocentiorem cibum, omnino damnetur & rejiciatur. Nec enim verifimile est, fructum adeò l'apidum & delicatum, qui nostro quidem palato præ omnibus fugacibus arridet, ità ut à natura ipía nobis ad edendum commendata videatur, noxum prorfus & infalubrem effe. Oportet tamen ut delectus Pomorum habeatur, & ut modus in iis ingerendis ferretur. Hinc qua de Perlicorum noxa à Galeno & aliis dicta funt, de pramollibus intelligenda effe credit Hinte que sus resineman nova a cuerio se anis usea um, ue prantomos intenigenca elle creair Amatus: fecus enim aut effe de Duracinis, ex quibus opinus pirar dos, fiavis, gratus & spirum recreans: nam corum lapor delicatifitmus eff, cum quadam authentate, qua mediante Romacho conduci: & fipium roborat. Imò omnes princips Hilipainarum & viri delicatifitmu et polt victum

Conseint, nonnili vino pritis infula, è unilam inde noxam evenire perfentiant.

Difficulter adfervantur Perfica, quia non aliud pomum fugacius, ur rechè Plinius, unde à matronis noftris, aut Confedoribus ques vocant, rarò condiuntur. J Baubinis condiendi modum hunc praferibit; ritie lecta manua decorricatique & officulis exemptis optime purgata cum aqua & faccharo decoquantur ad confiftentiam fyrupo debitam. Mirifice placent ægrotantibus, præfertim fiti & linguæ ariditate vexatis, refrigerando corroborant, & in omnibus calidis morbis apprime condu-

Brassavola sub cineribus coctum unum vel alterum Persicum ægrotantibus suis offerebat. Cibum

verò delicatifimum effe & ægris perquam gratum affirmat Amatus. Folia ob amarorem fuum in cerevifia aut lacte decocta & pueris exhibita lumbricos intestinorum enecant & expellunt. Galenus trita & umbilico impofita id præftare att. Parkinfonus enam alvum leniter folvere feribit, fi lufficienti quantitate exhibeantur.

Idem præftant & flores, efficaciús etiam quam Rofæ Damascenæ, in quem usum ex isidem cum saccharo contufis fit conserva, manè potiffimum jejunis exhibenda; sed & syrupus paratur ad prædictos cifectus aptiffimus. Recentes, autore Matthiolo, non tantum alvum dejiciunt, fed & vomitiones cient, & Hydropicorum aquas pellunt in acetariis efitatæ, fed non abique ægrotantium labore. Aqua deitillata forum maculas faciei delet.

Nnnnnn

thet.

17res

Locus & Tempus.

Lib. XXVII. De Arboribus Pruniferis.

1519

Gummi arboris commendatur ad alvi fluxum, calculum, imperiginem, tumorem faucium, asperitatem atteriz, spurum sangunis, vita pulmonum, dyfeneriam commendatur. Varios utendi modosa dpradictos affectus vide apud J. B. in hilt. e Valeriano, Matthiolo, Gesnero.
Nucleos commendat Matthiolus ad ventris torminas ad ebrietatem prohibondam [fex septembe

prasumptos] ad Alopeciam [tusorum & in aceto decoctorum pulticulam.] Oleum contusorum ad formum conciliandum, ad hemicraniam temporibus illitum; ad colicam tam potum quam clyfteribus infusum: ad iliacam paffionem & calculum, quatuor uncus potum. Aquam è nucleis Perficorum 50. Ceraforum 100. florum Sambuci manipulo in vini Crefici libris tribus maceratis, fictili per decem dies in fimo sepulto, destillatum mirum in modum renum calculos pellere scribit Matthiolus.

Perfica malus Africana naua flore incarnato fimplici. Amygdalus Africana vulgo Hort. Lugd. Bat.

Complures emittit virgulas lignosas flexiles, rubentes, quibus alternatim harent folia semidigitalia, in obtulum tendentia mucronem, Malo Perica angultiora, pallide virenta, per ambitum leviter ferrata, orrebrionbus venis & rugis inferipta, prodeuntibus ad fingulorum exortum binis ex adverfo tenuiffimis corniculatis villis, velut in communi Perfica. Ad fummitates virgularum oriuntur flores, parvi incarnati, rosei coloris, infidentes quinq, radiatis calycibus, modò multiplici aliquando simplici petalorum serie referti, coloris, ut dixi, incarnati Rosei jucundissimi, odoris languidi. Hos excipiunt Fruither roundi, fubbirfuit, Perfice quidem hand ablimiles, fed triplo minores, Iaporis non adeò grati. Reperit hoc arbuftum D. Hermannus sponte luxurians ad promont bonze spei. In horas nostris frequens habetur cultum.

3. Umari vel Camarinhas Pison. Marcgr. Arbor Prunifera Brasiliensis, frutiu Persici instar

Pison. Marcgr.

Arbor vix mediocris altitudinis, in campis gramineis amplè ramis suis expanditur; caudice quidem mediocriter crasso, nam plerunq, tres, quatuor aut plures juxta se nascuntur, ligno albo, Betulinum meniocitier craiio, nam pietunq tres, quantor aut piures juxta le naticintur, jigno aioo, Betuinium fere referente: in ramis autem ramulos habet, tres aut quatuor digitos longos, perpetuis fipuis oditos, &t ini s feliala cylindracea, Caffie ferè fimilia fed paulò angultiora, vel directe, vel alternatim oppofita, faturate viridia, nervo fecundium longiudinem & venis obliquis, vix digitum longa. Polf floren (quan dattion mon defenis) parvum, flaveum, fuccedir fruttim forme ovalis, magnitudine Pruni, ad vitium & ad tactum referens Perficum noftras, coloris autem ex viridi pallide flavelenti production.

vescentis, carne quoq, flavescente, pauca, dulci, que ambit lapidem magnum, ovalem, albicantem,

qui continet nucleum edulem. Maturus fructus mense Martio iponte decidit. Crudus comestus turbat ventriculum, & facile excitat vomitum: idcirco integer solet coqui, &

unà cum nucleo contundi, atq, cum carne vel pilcibus loco panis vel farinæ comedi

Frequentissima est hac arbor in campis graminosis juxta fluvium Cunkae, Mopebi, & Rio grande quoq. Mense Martio fructus sponte decidit & colligitur.

Alterius Umari speciei meminit Piso, minus alta, fructu pracedenti non diffimili, sed nigricante colore & sapore acidiore, qui stomachi astum temperat & à febricitantibus expetitur.

4 Persicæ affinis in Taprobana C. B. Arbor Gebuph sive Cobban J. B.

Thevet. Folis est parvis, quemadmodum & arbor, que filiquam catharticam fert, ramis brevioribus, cortice flavescente sive crocco, fructu crassituculo & roundo pile lusorie instar, in quo nux Avellanæ par coercetur, quæ nucleum includit valdè amarum, qui linguæ ad modum radicis Angelicæ sapo-

Fructus ad sedandam sitim commodissimus est. Eo tamen nucleus, quamvis amarus, longe præstantior, è quo oleum eliciunt Sumatrani (apud quos hæc arbor nascitur) ad Hepatis & Lienis dolores valde proficuum, five intus sumptum, five foris inunctum: quod & articularis morbi, cui hujus infulæ incolæ valde obnoxii funt, fummum est remedium.

Ex eadem arbore manat gummi utiliffimum ad affectus prædictos cum mediocri oleo solutum, &

cataplasmatis forma partibus laborantibus applicatum.

Hanc arborem Perlica affinem esse ex descriptione non constat, quia tamen C. Bauhinus, nescio quo argumento, eò refert, & fructus breviffimo vel nullo pediculo arbori proxime adhærens depingitur, nos quoq, eam Perficis fubjunximus.

CAP. III.

De Amygdalo.

Mygdalus, Gracis 'Αμογλαλία & per contradionem 'Αμογλαλία vocatur: Fruchus 'Αμογλαλία & 'Αμογλα

Latinis enam, ut Catoni, Nux Grxca vocatur, quamvis Columella Nuces Grxcas ab Amygdalis videtur diftinguere,unde Ruellius eum per Græcam nucem tantùm Amygdalam amaram intellexisse Navia

Naxia Amygdala, à Naxo infula dicta Veteribus Gracis maxime commendantur: Secundas par-

Name antigement a reason initial and a verification of the state of th maturitatem ficciore, officulo longtore, lavi, & scrobiculis insculpto.

1. Amygdalus sativa C. B. Amygd. dulcis & amara J. B. The Mintondetree.

F.B. Tam arcta foliis Amygdali eft cum foliis Perficæ fimilitudo, ut difficulter diffingui poffint, oblonga, angusta, acuminata, crenata, valde obscuro amarore, majore autem lentore prædita. Flos quoq, non abinilis niti majore candore participaret [Alibi dicit, le Patavii oblerváfie flores ulç, adeò floribus Pomorum fimiles, ut facile ets, qui prius non viderint, imponant, nifi tempus florendi diverfum, & corex Perficorum cortici fimilis difcriminarent [foila prati. Pomum Perfico non inepte compares, fed comprefium & in arcum tenfum pulvinato callo, minus fpiffo, eduli, acidulog, dum tener est, sponte in maturitatem tendente fructu dehiscente, & facile officulum læve superficialibus ferobiculis pervium relinquente. Putamini alias fragili alias duro nucleus inest dulcis, cuticula tenui, rufa, veluti pulvisculo respersa obductus, tam in culing quam in Seplafig usum: vel amarus Officinis magis expetitus. Lachrymam quoque plorat in gummi concrefcentem arbor ipfa. Radix quæ ex medio trunco descendit (autore Theophrasto) prægrandis est, & altè demissa cirò

Amygdalarum plures sunt differentia, maximè celebris est in dulces & amaras. Matthiolus Dulcium plures facit differentias: magnas, parvas, mediocres, compreffas, rotundiores: quarum nonnullæ duriffimo integuntur operimento; aliæ fragili. His addit J. Bauhinus Amygdala lanugine carentia: item Amygdalas, vulgaribus per omnia fimiles, triplo tamen aut quadruplo minores, & ad proportionem gracilem nucleum continentes, eálque ex oblevatione Cordi duúm generum,

dulces & amaras.

Amygdalæ fragili & flexili putamine, infit J. Bauhinus, multiplici ratione à vulgatis differunt. Amygdalæ Primo putamen nullis foraminibus habent punctatum aut (carificatum, fed quodammodo fulcatum fregili putapotius, cui extrinsecus venulæ albæ ex carne separata residuæ adhærent. Latitudo uncialis ferè, lon-mine. podus, cui extriniccio ventus anoz ex catte reparata rentuta autoriani. Latitudo unciana soci, sorregitudo unciá major, correx quàm Juglandis aut Amygdala fragillor, ut levilfimo digitorum preffu vel quamvis hujus generis puer decenins facile frangar, nihilominus pulchros & bene fucculentos intus continet nucleos, nefcio quid in ipfo etam guftu, fi rectè judicamus a vulgatis difcriminis ha-

Amygdalorum maximorum, mediocrium & minimorum descriptiones vide apud J. Bauhinum.

hinum.

Apud nos maximi æftimantur Amygdala Jordanica dieta, quæ & majora funt, & longiora, & angultiora, craffiora tamen & teretoira, vulgaribus Valentianis, guftu etam delicatiore.

Loca amat Amygdalus calidiora; unde in Belgio, Germania fuperiore, Anglia fructum rarò per Leeu, ficit & maturat. In Italia & Gallius parte Meridionali abundat: in Gallo-provincia Delphinatique Amygdalis confire fint planties patentifilmez. Durum, ficicum, calculotimque folium (ur air Pallacus) cuclumque calidiffimum, Amygdalis longe commodius et quam humidus; nam fi folium al-

dius) celturique calicitimum, Amygalais longe commodius et quam humicuits; nam it lotum at-tum fit & pingue, nimia pabuli ubertate lafcivientes fereliciant. Rauwolli tradit circa Tripolim in fepibus fylveltres provenire Amygalais, quas C. Bauhinus à faivis specie diffunctas facit. Amygalai omnium prima florer in calidioribus, ut Italia, auctore Plinio, menfe Januario, Martio Temput. verò pomum maturat; Mirum inquit J. B. intra: menfem matura fieri Amygalai; unde placet Jecho Plinii, non maturat, feribentis. Si quistamen dicat tenellos fuchus qui eliu apti funt dici posfe servicia gene leser model concedet improprie id dici. Non prospic founcie founcie founcie. maturos, per nos licet, modo concedat improprie id dici. Nam proprie loquendo Poma tum de-mum matura funt cum ex Arboribus decidunt. Amygdalæ autem, Matthiolo teste, etiam in Apulia, regione calidiffima, Augusto demum leguntur.

Verum in Amygdalis uti & Perficis aliisque arboribus pro climatum diversitate variat florendi tempus. In Italia enim & Gallia Narbonensi Februario aut etiam Januario florent Amygdala. Patavii & Lugduni Februario & Martio, Genevæ Aprilis principio, & ità Bafileæ, aut Martio fi mitius fit cœlum veris. In genere tamen flore funt præcoci, aliarumo arborum flores præveniente, qui si per tempestatem licet mense etiam Februario se aperiant.

De satione & cultura Amygdalarum nihil dicam. De his consulendi Theophrastus, Plinius, Co-Iumella, Palladius, aliíque rei rufticæ scriptores.

De usu Amygdalorum in cibo & medicina si fusiùs agere vellem, omniáque quæ ab aliis dicta sunt & adhuc dici pollent persequi, vix integrum volumen sufficeret. Brevitati ergo studens multa omit-

to penes Botanicos eosque qui de materia Medica scripserunt requirenda. Amygdalæ dulces multum nutriunt & corpus pinguefaciunt; quantumvis Galenus eas leviter alere Vires. feribat. Galeno opponimus Dioclis apud Athenaum, Simeonis Sethi aliorúmq, auctoritatem, & quotidianam ferè experientiam. Humorum acrimoniam leniunt, semen genitale augent, unde

tabidis & macilentis conveniunt. Exhibentur autem præcipuè in emultionibu Lactis Amygdalini parandi modum describit J. Bauhinus his verbis, Amygdalarum dulcium à cuti-cula expurgatarum (quod fit aqua tepida, non servence, ne oleosa substantia provocetur in actum, sicque lac non bene album fieret) quantum voles, 3ii, vel iiii. Addi possunt semina Melonum & Cucurbitarum itidem decorticata ad 3i. seminum Lactucæ & Papaveris albi (si refrigerare magis voles, somnumque placidum, non violentum, quod fit opiatis, accersere) fingul. 3j. vel ij. Contun-

dantur in mortario marmoreo, quod omnium optimum ad hanc rem, sensim affusa aqua cocta, aut decoctionis hordei vel etiam sero lactis pro ratione scopi; trajice per linteum, & in loco frigidiusculo reserva; nam citò acescit. Possis cum solo hordeato & Amygdalis parare. Sunt qui moti autoritate Avicenna, dicentis Amygdalas ob luam unctuofitatem commovere cho-leram, fibi perfuadent non tutum cremoris feu lactis Amygdalini ulum febricitantibus, & is qui fto-

Nnnnn 2

machum biliofuni habent, racile inflammare, mittere ad caput vapores, vulnerato capite iis non utendum, excitare dolorem capitis. Nos in cremore unctuofitatem illam non observavimus, nec urendum, excusar conscient copins. And in control encountern main non observatimes, for quiequam nocumentorum jam dictorum, licet in febribus & calida morbis fapius uf forms, ut utaquiequam nocumentorum jam indites, extam in noftro corpore $\mathcal{F}_{i}B$. J. Bauhino noftra extam experientia fuffragatur, mut ipfi indies, extam in noftro corpore $\mathcal{F}_{i}B$. J. Bauhino noftra extam experientia fuffragatur, mur pu mues cuam in anno cupote (1.5). Datamito inotra cuam experienta iutragatur, qui Lee Arnygdalinum maximo folato & levanine, in febrious fepe potavimus, nec ullum inde vel levifitmum nocumentum aut incommodum fenfimus.

Oleo Amygdalarum dulcium, in raucedine & faucium asperitate nullum novimus præstantius remedium. Pulmoni & pectori utiliffimum esse nostra experientia multorum commodo sapissimè remedium. reumont expectori uniminium ette indita experienta finatoriati. Confincio aprilite exploratum inquit I. Bauhinus. Ad Orthopnocam, R. Olei Amygdalarum 5ji, Sacchari candi 3ji. Fisia eclegina. Chejnosu e Thonero. Nos recens exprellum fyrupo aliquo Thoracico, ut Hyflopi aut Hederz terreffris, affulum una agitare & milicere adeóque bibendum præbere (parva quantitate una Heorez terrettris, amumi una aguare ex finitere accordo constanta passo de la fivipo facile recovice) folemus, fed faguis repetere illus ufum, denuo agitantes vas, nam oleum a fivipo facile recodit, efque fupernatat. De hoc oleo J. Bauhini funt qua fequuntur. Eff fanê medicamentum veretomboros, 8 ad multa efficas, blandum, gratum, 8 cuidant veluti typus discum oleorum ejufdem getomboros, 8 ad multa efficas, blandum, gratum, 8 cuidant veluti typus discum oleorum ejufdem gemeris: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus, ab humore acri, in quibus tutto 8
eners: Sciamus quid poffir in colico dolore ab induratis facibus por acrimatis facibus por acrimatis por acrimatis facibus por acrimatis por acrimatis por acrim maximo fuccessu multories exhibuimus. Sed recenter oportet esse expressium. Dos. a 3ii ad Ββ. vel per se, vel in jure carnium. In constipata alvo mite, tutum & probatum medicamentum, etiam renum dolore divexatis. Est etiam infigne anodynum, & unicum propemodum infantium medicamen : quibus etiam recens natis exhibetur ad tormina ventris compelcenda cum Saccharopenidiato ad 5ij. Mesuesoleum hoc duritiem omnem & siccitatem juncturarum & aliarum partium emendare, impinguare, conferre hecticis, semen augere, ardoriq, vulva & urina injectum commodare feribit. Convenit etiam mulieribus post partum difficilem ad dolores leniendos. Extrinscus vel per se inunctum vel cum oleo Tartari mixtum [cum melle Diosc.] maculas faciei, à Sole aut etiam frigore peruftis medetur, & cutem erugat.

Gummi Amygdalinum ad multa commendat Diofoorides: quod verò illud aftringere & calefa-cere feribit, J. Bauhino verum non videtur. Facilè tamen concefferit aftringere per accidens, nempe glutinando, viscido liquamine in humore aliquo diffolutum, qua ratione dysentericis quoq.

Magma reliquum post expressionem olei ad extersionem manuum & faciei & cutis lævigatio-

nem quovis sapone præstantius est.

Amygdalæ amaræ calidæ funt & ficcæ, atten aper. extergunt, diureticæ funt, obstructiones jecoris, lienis, mesenterii, uterique reserant. Extrinsecus lentigines tollunt si masticatæ illinantur, capitis

dolori subveniunt (in frontalibus.)

Amygdalas amaras quinæ senæve si præsumantur ebrietatem arcere Plinius & Dioscorides tradunt, reing, exemplo confirmat Putarchis in Sympol. 1. 1, quaff. 2. Ipfe quoque Dioforides in Eupor-mularum Amygdalarum amatum cyathi unius menfura ebricatem arcere feribit. Novimus tamen (inquit J.B.) qui amuletum illud adversus ebrictatem in ulu habentes nihilo secius à Baccho obruuntur, ac nimia sui remedii fiducia decepti ità prosternuntur, ut nec manus, nec pedes suo ampliùs fungi

Amygdalas amaras vulpeculis fi comedantur lethales esse tradunt. Marcellus Virgilius in fele, feptem aut ocho exhibits, mortferam erum vim expertise et: Jo. Lutzius in gallinis, quæ ex efu magmatis pofi olei expreffionem projecti interierum. v. J. B.

Experientia compertum est, oleum Amygdalarum amararum præ omnibus oleis, auribus esse con-

Qui de facultatibus Amygdalarum disserere vult (inquit C. Hofman.)

1. Hoc imprimis debet præ oculis habere quod Galenus monet 6. Simpl. etiam dulces habere aliquid amaroris, qui tamen à dulcedine vincitur. Hoc clarum facit aras, ob quam amarefcunt ac mel. Hinc omnes deterforia & abstergente facultate pollent.

2. Deinde & hoc debet animadvettere, ut five dulchos, five amaris velit uti, utatur recentibus non rancidis, nam vetuftate aquea humiditas abfumitur & evaporat, adeóque evadunt pror-

3. Ab hoc pendet tertium, quousq, progresse sunt illæ quæ nondum sensibiliter sunt rancide. Oux emir recentifiams funt, quia plurimum habent fublicanties illus aquez, que anarorem illarum obfcurat penitus, ventriculo funt amiciores, five alimenti five medicamenti loco rorem illarum osicurat pentus, ventriculo initi ameiores, ince aminent ive inectanienti nor ollupres minifique caput tentante. Quò magis autem progredimuture de fiunt deteriores. Recentifitma autem funt, qua extus fluvifitma, plana & non rugofa; intus albiffima.

4. Et illud non videtur pratermittendum, femper & in onnu fui detrahendum effe corticem illum flavum immediate obbarentem nucleo. Ille enim quia terreftri fua fubfiantia obtundum funtionale de la contra del contra de la contra del contra de la contra de la contra de la contra de la cont

dit & mitem calorem dulcium & acrem rancidarum, quivis videt causam. Hactenus C. Hof-

Amygdalas tenellas antequam officula induruerint menfis secundis inferunt, & integras una cum

Amygdalas tenellas antequam officula indurtenin menis iecunais interunt, o integras una cuir teguments efinant Itali, funtuque revera fabacido fapore palazo & ventriculo accepti.

Ex Amygdalis contufis cum Saccharo & aqua rofacea funt delicatifiima illa placenta Marciparati dicka, que palato mirifico gratificantur, & principem noftro judicio inter bellaria locum vendicant. Ex ifidem cum Amylo & ovis conquaftats debita proportione mixtis & contemperatis paranur lagana illa noftratibus tantopere experita & in pracipuo honore habita, que Macarmora parellant. Hac autem un clibano coquint. Ex ifidem ittdem cum Saccharo & aqua rofacea ad pulpellant. Hac autem un clibano coquint. Ex ifidem ittdem cum Saccharo & aqua rofacea ad pultis confistentiam aut paulò crassiorem comminutis fit Butyrum Amygdalarum dictum. Aliáque insuper multa dulciaria, pastæ & cupediæ ex iisdem efficiuntur tum sanis tum agris grata & sa-

Integra cum ficubus aut uvis paffis comeduntur, & Saccharo etiam incruftantur. Quocunque autem modo lumptæ gulæ blandunntur, & ventriculo etiam fi probè comminuantur conveniunt. Aliàs enim fi non penitus atterantur dentibus, àdeò denfa & compacta eft earum fubfitantia, ut particulas deglutitas integras rejectas videas, quod observavit J. Bauhinus.

particuias degiuntas integras rejectas vinces, quoto observari, j. Batinnus.
Vanilebius in Itinerario fuo Ægyptiaco observat, inundatione incipiente aquam Nili primò viridescere, deinde rubere valdeque nurbidam & cœnosam sieri ad accessium Æthiopici diluvii; que res
valde incommoda & nociva calide issus es sicce regionis incois foret, ni callerent artem aquam
facili negotio depurandi & clarificandi; que hujusmodi est. Aquarii nempe & bujusti quamprimum
hydrias situs seu cancharos aqua repleverint, interiora corum patte ex Amygdalis concuis parata deland athiomatica que canche seu fecchie secreta seu recessione provinciatario. friêd oblinunt, quo aqua brevi facibus fecretis, seu ut Chymici loquuntur, pracipitatis, clara & crystalli instar pellucida evadit. Anygdalarum defectu aut inopià ex Armeniacorum nucleis pari modo contusis pastam parant ad eundem usum. Quin & farinam Fabarum eundem effectum praftare Vanslebnis ab Ægyptiis edoctus est.

2. Amygdalus Indica nana Hort. Reg. Par. Hort, Lugd. Bat.

Herman. Arbuscula est fruticosa, radice tenui, alba, reptatrice: Caudice digitum crasso, trium quatuorve pedum altitudine: ramis crebris, gracilibus, quos pallidè flavescens tegit cortex; Foliis, floribus & fructibus ab Amygdalo sativa nonnisi parvitate disferentibus. Floret vere, fructus Autumno perficit.

3. Adamaram. * H. M. Amygdala Indica Jo. Nieuhoff. itiner.

Tempus.

Pracella est arbor & speciola plurimum, ramis decussatim in alios minores diviss brachiata, ità relacinate a non or pectora purimoni, rainis uccunianti in anos minores divins bracinata, na in velut ale spanfa videanini, ac, uti in Abiete, Pinu & Panja, furfum versus magis maglin, gar-cilefcant frondes, donec pyramidis ferè formam attingat. Lipus est albo, præduro, cortice glabro, extus cinereo, intus rubicundo munito; ramulis verò tenerionbus, viridibus ac lanuginoss. Radix cinerea, rubicundo corrice tecta, inodora, infipida. Folia brevibus, rubicundis, ac villofis petiolis plura fimul juncta, ac in orbem expanía, ramulis utrinque inharent, oblongo rotunda, fplendentia, puta minujuncea, ao no orem capama, tanuns unique minerem, oconigo roumas, prenuenta, glabra, longiquine fequipithamam, lacindine foithamam circiter æquantia, fuperne virida; inferne è viridi flavefcentia ac lanuginofa: fapor amarus, odor nullus. Florus exigui, inodor, ac infipidi, tenuibus, rubicundis ac hirfuits periolis intere expanía folia ramulis (uti Ribium flores) racematim contractina de minas pessos inter capatita cua santina qui risputti notes) ra-cematim cohrerent, quinque acuninatis, denfis, intus alberantibus, extus viridibus foliolis conflan-tes, decem in medio tenuibus, albicantibus fiaminibus, tot apicibus dotatis, mediam floris cavitatem se umbilicum occupantibus, quinque minirum fellula im nodum inter foliola expansis, quinque verò erecis, inter qua fizius prodit viridis, hirfutus, ipfius fructus rudimentum. Fratus oblongo-roundus, compressus & in arcum tensus, Amygdalæ persimilis at major; cortice primum viridi, glabro ac nitente, dein ruso, scabro & duro obductus, eo verò in maturitatem tendente dehiscente, & facilè officulum leve, oblongo-roundum relinquente, putamini duro nucleus ineft albicans, fapore Amyg-dalæ, præterquam quod inter masticandum, seus ac Amygdalæ, penins dissolvatur, nulla rema-nente infus nuclei substantia. Hie autem nucleus duobus consta albicantibus ac rotundis foliolis, fpiraliter convolutis, qua in medio juxta longitudinem patens foramen relinquunt, uti apparet fi forraliter convoluts, qua in meano juxta longituationem patens toramen reanquant, un apparet in nucleus in aqua calida tantifiper maceretur; tunc enim convolutione hác laxata & folita, nucleus in duo foliola rotunda candida, qua pedunculo brevi albo infident, fe expandit.

Nafcitur hac arbor in fylvis Malebar, locis prafertim arenofis, plarimúnque in hortis colitur. Loca Ter ingulis annis maturos exhibet fructus; cimque floret antiqua decidunt folia, iis pracipue in locis ubi flores erumpunt, atque ab anno tertio ad 80. non raro frugifera manet.

Ex folis arboris placentulas conficere normat indigena, quas comedunt. Poliorum fuecus cum prate & Cama infinite mismas ex vicibines humose biliofás temperata, capitá adorem ex lest a limentorum titas.

Oryze infulo mixtus & exhibitus humores biilolôs temperat, capitis dolorem ex læfa alimentorum V/a in ventriculo fermentatione ortum fanat, necnon acertrinis doloribus colicis medetur. E follis respectively. arvoninceae cemorateae out analyse constructions of the second of the control of necnon oleum exprimitur oleo Amygdalarum perlimile, præterquam quòd nunquam rancorem contrahit.

· 4. Amygdalus Athiopica fructu bolosericeo Breyn.

Hujus ramum duntaxat ad fe a D. Beverning miffum describit D. Breynius his verbis, Is ex virga rotunda, recta, digiti min. crassine, pedali, per duorum aut trium digitorum intervalla geniculis protuberantivus diffincta, consta; ciquis lignum subalbidum, haud durum ac ferè infipidum; erritec rasso, observatore cinerce, multis punctulis Ferrugines guataca, ac per longum subalitier strato, on consumo do, summo ordine, plantarum stellatarum more circundant, vrida, surfum spectanta, Oceandri sgura, magnitudine, duritie, acq, crassitie persimilia; pediculis eriam semuncialibus & longioribus inharentia; sed venuis shivita, crassition persimilia; pediculis eriam semuncialibus & longioribus inharentia; sed venuis shivita, crassition persimilia; pediculis eriam semuncialibus & longioribus inharentia; sed venuis shivita, crassition persimilia; pediculis eriam semuncialibus and selection verò geniculorum inferiorum, spra foliorum exortum, sprise videntur crassiti, signei, ex suscensi entere se uncas longi; squi circum vigam stellarum forma in orbem aguntur. Himitum in modum frugibus multus, periolos breves, crassos & lignos habentibus, ornazi, vensis pediculum angustioribus, in medio crassitionbus, tumidis & ventrosis, anterius nonnihil resensi, aut in recurrum similemque papilis apicem exenutbus, cernantur. Careterum fructus sili floxis, aut in recurvum fimilémque papillis apicem exeuntibus, cernuntur. Cæterum fructus illi Nnnnn n 2

Locus.

cum Amygdalis Europæis formå funt pari, quibus magnitudine quidem nonnihil cedunt, sed venuftate maximè antecellunt, ob pulcherrimum densis villis subtilistimis sericcis, colore ad Cinnamultate maxime antecenunt, op puederfiniant denns vints noorminins ferices, colore ad Cinna-momum vergentem pulvinatum callum, quo adeò feirè à Natura funt veffut, ut addu non folium tam lenes ac molles, feὰ adipectu etiam & fplendore tam αquales holoſerico villoſo, ut nec pra-tam filmi confe∂toris Holoſericorum manus elaborare illos elegantiores poſſet. Sub pulvinato hoc mirabili callo officulum latet, non nimis duro inftructum putamine, nucleum continens mediocrem, cujus saporem odorémq, observare accurate non licuit.

Oritur in Promontorio bonz spei.

5. Amygdala Guyanenser Clus. exot. l. 2, c.6. C. B. Amygdala Guianensis quodammodo trianeula cum tuberculu J. B.

Valde crafto & duro putamine erat praditus, ut non immerito Nux appellari queat, triangulæ quodammodo forma: infima enim parte ferè rectilinea erat & depreffior, binas uncias longa, de inde ab ejus lineæ duobus extremis in orbem trà affurgebat, ut femicirculum formaret, quinque pane uncarum, qua parte longè denfior erat & magis tumbat, multis tuberculis por univerlium corpus sparits, coloris ex rubelcente spadicei. Ea in binas partes secta magnum nucleum continere corpus spariis, cotoris ex rusencente i pastince.

La in timas partes secta inaginari nucleum continere deprehendebatur, ejindem cum nuce figura, pelle five membrana opertum rufa, foi interiore parte andidiffium, atq, in binas partes feparatum, inflar Amygdala, cui etiam fimilem faporem habebat: quá de causa, inquit, non inepre forfan Amygdala Guyanenfis five Guyanica dici poffit.

6. Amygdalæ Peruanæ C. B. Fr. 2. cap. 18. l. 2. Exot. Cluí. Amygdalæ Peruvianæ cortice triangulari rugoso J. B.

Huic Amygdalæ Peruanæ nomen inditum, quia forte operimentum quo tecta fuit illi fimile quod Amygdalam tegit, aut quia nucleus quem continet Amygdala nucleo non est dissimilis: certe (in-Amygdalam tegit, aut quia nucleus quem continet Amygdalæ nucleo non est distimilis; certe (inquit Clusius) hujus quam, aperiebam nucleus &t fubstantia & fapore Amygdalæ nucleum valder referebat, fed ossis sive lignet corticis qui nucleum continebar forma distimilis, nam triangulariet, dorfo lato, in bina latera angulola desinente, valde rugolo, quemadmodum & utrumque latus: supina pars etiam rugola, fed angusta & cuneiformis. In aquam conjecta hace Nux non mergebatur, luet nucleum adeo integrum haberet, ut totum ligneum corticem expleret.

Tres ultimas arbores veras & genunas Amygdali species esse non assimo, nec cnim scio an character genericus ils conveniat; quin postus contrarum suspicor. Verum quoniam à Botanies peritoribus ad Amygdalos referuntur, nec mihi constat quò referri debaant, receptam sententiam sequi mallem, quam absque probabili ratione aliquid innovare.

CAP. IV.

De Nuce Moschata.

"Ux moschata five myristica Recentioribus dicta, Veteribus incognita, nonnullis (ut C. Bau-Os monatar ine injunca Accention assessed in the information for the Sathino) crediture. J. Baubino, u. & Gallandino, Comacum Theophrafti, Cimanum & Cayopon Plinii effe videtur. Idem & Chryfobalanon Galeni effe fulpicatur.

Ob florem fructui contiguum, & fructum lanuginosum, pulpa densa aliasque convenientias, arborem hanc ad Pruniferas potitus quam Nuciferas referendam censeo, & Malo Perfice non Nuci Juglandi fubjungendam. A religuis autem hujus generis diffinguitur triplic frudtis integumento, nucleo orasto, exterilis rugofo, pulpa interiore venis flavo-rubentibus varia, aromatica.

Nux moschata C.B. Ger. Park. Aromatica vulgò muschata J. B. The Autmentree.

Nucem moschatam conditam, prout ab Indis adfertur, sic describit J. Bauhinus,

Perficum nalum mediocre açuat, primirque pulvinato integitur, Juglandis au Perfici in mo-rem, calvee: huic fubeft mediocris craffitudinis putamen feu correx lignolus, nullo nec odore, nec fapore, intus cinereus, foris er nigro fapadiceus, valleculis hinci indé deprells inacqualis, quas ex-tuno & huic jam dicto cortici interiecta. Macie dicta explet, reticulato plexu certis locis durum illum corticem obvolvens, pertinacius circa pediculum adhærens, alioqui liber, & incubitu duntaxat levi appreflus, facili negotio avellendus, coloris ex rubro flavescentis, saporis jucundiffimi aromatici, acriusculi cum amarore quodam, velut oleaginem quandam punctura remittens, quem & acu punctus reddit nucleus, quem vulgo omnes Nucem moschatam vocant, Oliva magnitudine, coloris panata reun motera, quem rugo omnes rucom moteratam constituent magnituding constituent extra recommendation and recommendation of the constituent extra recommendation extra recommendation extra recommendat fapore & odore aromatico & subastringente.

Duùm maxime generum funt Nuces aromatica feu moschata: unum figura Olivari, quod famina

I. Nux

dictur alkerum longius minúlo, rotundum, quod mat. C. Baulinius tres huiss arbors species diftingut. 1. Primam vocat Nucem moschatam fructu rotundo. 2. Secundam N. M. fr. rot. parvo. 3. Tertiam N. M. fr. oblongo.

Nux mofehata fructu rotundo C. B. muscata rotunda sive famina Ger. Nux aromatica fami-na J. B.

Descriptionibus aliorum imperfectis omissis, accuratam Gul. Pisonis adhibebimus. Arbor est Persicis Malis aut Pyris haud dissimilis.

Cortice cinericeo est, ligno medulloso, medulla ex fusco rusescente. Folia parvis pediculis è ramis quibis arbor luxuria, alternatim & ferê catervatim, rarô fingula dependent, larê viridia & tenuia, glabra, & nervo unico recto cum plufculis venulis obliquis praclita. Ea non recentia tantim contrita manu fragrant, fed & cim exaruerint actimoniam fervant, & vim Aromaticam infignem, ut este ctiam usui Indigenis queant. Flores floribus Pyri Cerasive sunt & magnitudine pares & colore fimiles, quique facile cadant & parum fragrent. Fructus succedens circa pediculum nonnihil turbifimites, quique facile casant ex parum tragrent. Fruitin luccedens circa peticulum nonnihil turbinaus, cetera orbiculatior, non pips ramorum faffigis nacidaru, ut Nuces Juglandes, neque in foliorum alis, fed in ipifs hinc inde ramulorum articulis. Quà deflorut fiammum Nucis opermentum
virens & rugofum, villofumq primo, fatifa, denfum eft, deinde maturefcens interfitinguitur multis
lucis, purpureis, aurefique maculis, ficut apad nos Armeniaca Perficave Mala. Villus ifte mox fiffits & hans Nucem oftentat fito Maci quafi reticulo amicham, &c.

has e, mais ruteem ortenan en marca quan retream en menan ecc.

Nafeitur arbor sporte, & frequens admodum, & fine cultura, in insula Banda, [quam nonnulli Locur, Moluccenstum unam faciunt, plerique à Moluccenstum etitandam] & quidem sola, si Prioni credimus. Alin in Molucces inveniri tradunt & in Zeilan, sed infruestieras. Banda autem insula juxta dimus. All in Mollicos inventit tradunt & in Zeilan, led intructiteras. Banda attem infula juxta Rejuatorem fixta, a Septentrione ad Auftrum fei incurvans, equinan veluti foleam conflicture videtur, longa tres leucas, unam lata. Eft hec arbor annofa, & perpecuò virens & florens, perpetuoque nuces gerens, alias alias maturiores. Prointe femper quidem bis, interdom ter fructum fumm retru uno in anno. Vindemia prima fix Augufto & Septembri; altera Martio circiter; Tertta alio atque Tempir. alio mente, prout favorit tempefas cell. Legi nuces infi benè matura no debent, aliter minis funt durabiles, Lecke, corticibus exempre ficcarur primitim ad Solem. Siccatis administra Mates. Postea Nuclei, quos Nuces vocamus, lavantur calce. Hac enim sola tuta: præstantur contra corruptionem, & omnem etiam externam injuriam, & aptæ per universum terrarum orbem longis navigationibus transferri. Optimæ sunt quibus color est ex ruso cinereus, sed interpolatus stris quibus

Hunc fruckum varix quidem aves depafcuntur, fed maxime Columbæ genus album & parvum, quæ dehicente nucamento, illecta fuavirate Macis hunc cum Nuce cripiunt & devorant, nec nifi repleta ingluvie capaciffima faginam deserunt. Nostrates ibi mercatores Columbis istis Neut-eeters five pleta inguire establishin in politeration. Quas autem vorant Nuces post integras per alvum reddum. Redditz citius deinde germinant, utpote præmacerate fervore ventriculi. Arbores inde natæ, ceu pre-cociores, facile lunt corruptioni obnoxia, tructum, ferunt cæteris multo viliorem, & hae causa

cociores, racine tunt contrapioni contoxas, inaccumia, tertunt execus munto vimorenia, ex nac causa neglechum incolis contemputuma, prater Macin, quem ad adulterandum meliorem adhibent.

Clutio Arbor est excella, Pyro haud minor, folius Laurinis, minus ramen duris, se paulò interdum latioribus, versus Arantii folius propioribus, si appendices demas, alternatim se non ex adverso nascentibus, in ambitu non ferratis, pediculis brevibus. Fruitus fingularis utplurimum ex tenuioribus ex-tremis ramulis depender, interdum bini. Exterius denfum fruêtús operimentum fulci cujufdam illud in binas partes aquales dividentis forma praditum, eaque etiam parte maturum dehifcit. Macis co-lor initio adeò rubens & elegans est ut admirationem pariat, sed aeri expositus paullatim illam elegantiam amittit, & flavescentem colorem tandem contrahit.

2. Nux moschata fructu oblongo C.B. myristica oblonga seve mas Ger. Nux aromatica I.B. Pala Metfirs Moluccenfibus.

Non ideo mares dicuntur quia dignitate & facultate antecellunt, quasi natura majoritatem & longitudinem fecifier notam præcellentiæ. Quippe (inquit Pifo) fecus fe res habet. Nam quantum mole cæteras fuperant tantium ab his fuperantur virtute aromatica, omnibusque docibus Muschatæ nuci genuinæ & nobiliori concessis. Nomen verò à plebe habet, quæ sibi persuadet non ratione aliqua, sed superstitione mera, oblongam Nucem in cibo viris datam potenter eos ciere in Venerem, & facere solito strenuiores. Macis tamen ejus quamvis elegantissimi quoq, coloris sit, adeò est infirmis viribus, ut etiam nullo apud suos sit in pretio. Unde & arbor ex qua nascitur inter degeneres & fylvestres habeatur negligaturq.

Arbor ipsa foliis eft longioribus (ut quæ interdum pedem Romanum æquent longitudine, latitudine tres aut amplius uncias) crassifioribus, nervossoribus, prona parte canelcentibus, supria viridibus & splendentibus. Nuces majores sunt, non solum oblonga, sed & quadrata feré. Ex non è ramorum interstitiis ut priores excrescunt, sed summis, & Juglandium instar simul ternæ quaternæve, Macis etiam reficcatus elegantioris coloris est.

Nux moschata subastringit, stomachica est, cephalica & uterina. Flatus discutit, coctionem pro- Viret. mover, halitum feetidum oris emendat, feetum recreat, lipothymiz ac palpitationi cordis fuccurrit, Lienem minuit, alvi fluores compelcit, vomitum fiftit, Urinas ciet, vilum etiam acuit. Aëtus pulmonibus officere scribit.

In dysenteriis aliisque fluxibus Nux Moschata meritò celebrari potest, quandoquidem diversas facultates, omnes in hoc affectu necessarias continet. Ejus oleola substantia illinit intestina, nè radantur ab acribus humoribus, & dolores lenit; aromatica qualitas, in aereo ípiritu conflitens, partes nobiles penetrat, & minficè corroborat; terreftris pars adfiringit & exficcat ulcera, cicatricémq, in-

ducit. Fab. Hildan, lib. de Dyfenter. c. 10.

Nuce molchara faccharo condità utuntur Brachmanes in omnibus frigidis cerebri morbis, Paralyfi & aliis nervorum & uteri affectibus, quin & Cardiaca lenfetur. Jam a multis annis ad nos adferri

Lib. XXVII. De Arboribus Pruniferis.

1525

eceperunt ex Indis Nuces mofchatæ faccharo conditæ pro bellariis ad epulas lautiores. Delicatiores etiam nucamento feu exteriore cortice viridi delectantur folo, etimq, ipfi Nuci præferunt dum plane eft immaturus, tam propter odoris fuavitatem, quam propter faporis addiringentis, arq, ob id ftomacho amici jucunditatem. Docuit interea ufus non omnino innoxias esse istas delicias, neq tantum quanannu pumunatur. Access in the first state of the fi dit D. Tavernier, nimirum, cum hæ nuces maturescere incipiunt Aves Paradisacas harum vescendarum avidas magnis gregibus ad Moluccas infulas convolare, non fecus ac Turdos vindemia tempore in Galliam; Nec tamen deliciis suis impune fruuntur, nam cum fructibus hisce ad satietatem se ingurgitârunt, vertigine correptæ in terram velut ebriæ decidunt, ubi jacentium crura formicæ brevi

Nuces iplas ficcatas [immoderate fumptas] eadem facultate donatas esse comprobat historia quam narrat Lobelius; nimrum, fe in Anglia vocatum ad generolam matronam prægnantem, quæ cum fummo defiderio aride duodecim Nuces mochatas tanquam panem commanducáffet, incidir in delirium vel potiùs ebrietatem, sed post impetratam quietem & somnum copiosum, repellentibus

capiti admotis, convaluit.

Vulnus cujuídam militis citò confolidatum ab ufu Nucis Moschatæ internè sumptæ refert TacheVulnus cujuídam militis citò confolidatum ab ufu Nucis Moschatæ internè sumptæ refert Tachevumus caputeam mines eco contonuatum ao una ruccis moderate interne simpler refere i acine-nius in lib. de morborum principe p. 110. Hic fructus estam celebratur à Le Februs & à Wedelion in vulnerbus confolidandis. J. Bauhinus cum in Apenninis montibus frigidam avidius bibiffet fu-bitò incidit in infignes veficæ dolores flatibus in feroto vexantibus accedente tumore, fine tamen ulla hernia præcedente aut subsequente. Cum existimaret se in monte præ doloribus periturum, itineris focius Ofwaldus Gabelekover amice obtulit Nuces moschatas, quas secum habebat. Devoratis quatuor fubito per D.G. & hoc remedio liberatus fuit à doloribus, atque iter perfecit sospes & incolumis. Memorabile inprimis experimentum.

Ad paralylin partium deglutitioni inservientium Nux moschata masticata & deglutita est egre-

Exprimitur ex nucibus recentibus contulis & in Sartagine fervefactis eleum 1 communi, ad mul-ta unie v. g. ad ventris tormina & dolores nephriticos (in liquore calido exhibitum) ad tormina infantium umbilico inunctum, ad nervorum articulorumo, diuturnos dolores à frigore excitatos, Extrinsecus conciliat blande somnum temporibus illitum.

Macin seu secundum involucrum Nucis Myristicæ cum Macere Græcorum confundunt è Recentioribus Botanicis non pauci, vicinitate nominum, ut venimile est, inducti: cum tamen hec duo multim inter le differant. Macer enim cortex est radicis in Malabar nascentis, substantia frimunum nuter is unterant. Muster emit contre est reacte in remuser materials, institutes frigidioris & terrethioris, & ob id fiftendis alvi fluxibus definants. Macis è contra regumentum Nucis Indice. & quidem egregie aromaticum eft, multóque & fpirituofo calor plenum, unde & adversus frigidos afrectus, irtenq, venenatos folet ufurpari. Macis agent mile printiquam ex pleno maturuit, & adhuc colore eft elegantiffimo coccineo, con-

maiors auten me pinuquan ex pieno maturu, ce anno cono en cascantama occuriere, con-diri apud fuos fale & caeco fole, & inferri pinum menfe ad excitandum appetitum. Pofteaquam verò maturuit Macis, adimitur Nuci & exficcatur ad Solem, collectifque cum cura reponitur, fervatúrque. Olore semper quidem grato est, sed recens mirè jucundo: Sapore aromatico. & suavier amaro, & qui quandam à se siccitatem ori relinquat. Eassem vires qua Nuci ei adscribuntur; qua amaro, e qui quanoiani a se incenacem ori semiquat. Eaucem rice qua ricei e autoromicir; qua tamen partium cenurorm extititi, ideo & operando efficacio, & magis penetrants habetur. Macis oleum ut oleo Nucis quantitate cedit fic qualitate antecellit: magisque commendatur in nervorum affectibus & aliis frigidis morbis: quin & Podagram (mirabile dictu) pedi oblitum sa-

nare Cronemburgius refert.

Ad ventum utero inclusum. Accip. Nucem Moschatam non vitiosam, decid. in partes iiij, Projice unam fuper carbones accenfos, & fumum accipiar mulier per infundibulum, térq, di faciat. Hoc remedio Bonnæ mulierem juvenem curavit Hartmannus. Communicavit D. Hulfe.

* P. 4. Tab.5.

 Nux myrifica major spuria Malaberica. Panem-palha "H. M. Avellana Indica genus oblon-gum Clus." Nux Indica oblonza, intrinsecus similis Nuci moschata J. B. Palma cujus fructus oblongus Faufel similis C. B. male Palmam vocat. Areca sive Avellana Indica versicoloris genus oblongum Park. H. M.

Arbor est procera, caudice crasso, multisque ramis densis donato, qui cortice sulvo obducti, ac Anor ett process, ennate etatu, munique tains uenns uenns unitat, que concentrario unitat, au medillà inute molli, haud fecus aci in Sambuco oblervatur, referti funt. Lignum albicans, ponderofum, innodorum, infipidum, cortice obductum fradiceo-rubro, intus albicante, qui cuticula tenui, nigricante insuper munitus est. Radin itidem albicans, cortice cinereo, fragrante & subamaro nigricante iniuper numus en. Karin ideem auseans, cortoc cinerco, iragrante oc iudamaro cineta. Felia oblongo rotunda, acuminata, denía, glabra, mali Aurantiz folis haud abfimilia, expeta illa appendice, quá hijus arboris folia carent, brevibúlque ac rotundis petiolis ramulis inhærentia, jupernè colore atro viridi filendentia, infernè viridi dilutiore: Sapor fylveftris ac acerbus, renia, juperne colore atro-vindi piendentia, interne vindi diutiore: Sapor jyiveitris ac acerbus, odor fiavis. Fierte xigii, circa ramulos teneriores ubic, inter folia brevibus, rotundis ac viridibus petiolis glomeratim non fiparfim producintur, fensimque porrectis columellis umbella: fipecie parduntur; confiant unioci fibralevelcente folio feu caleyce, fed in tres quamore leves inciliaras aut facinas divifo, in cuipis medio (fylus prodit albicans & brevis; odor nullus, fapor fylveitris. Fruitris bini, terni au plures conjunctum ramulsi inharent, oblogo-rotundi, ac ovo Anferino cimi forma, tum magnitudine haud abinimiles, extus è viridi flaveficentes, corrice craffo, carnolo, molli, ac pulvinto. Bonosis geleka-dill'immente chaeffice insenti tadi. Undelde in academ. Line fichieffi entre vinato, Japonis acido-aditringentis, odorífque ingrati techt, Juglandis in modum. Huie fubelt pura-men feu cortex lignofus, nullo nec fapore, nec odore, intus cinereus, foris ex nigro spadiceus, valleculis hine inde doprefits inaqualis; quae extimo & hine jam dicto cortici interesta quaedam fidheliculis hine inde doprefits inaqualis; quae extimo & hine jam dicto cortici interesta quaedam fidhelicular, vera Maci limilis, explet, reticulato plexu certis locis durum illum cortexem obrolvens, colors ex rubor farefectus; odoris ac faporis haud til gratal ac vera Macis: perupto verd costice lignoso nucleus adest oblongus, dactylum tam magnitudine quam figura referens, coloris ferè cinerei, ac rugosus, necnon Nuci Moschatz mari perquam fimilis, præterquam quod vix ullus sapor odorve

Crescit ubiq, in sylvis Malabar; semel aut bis quotannis maturos profert fructus, Junio viz. aut Locus &

Crefcit ubiq, in fylvis Malebar; Jemel aut bis quotannis maturos protert tructus, Junio viz. aut Lecut Decembris & Januario menfibus, diúque frugifera manet.

Nuces hæ nullius in medicina usús funt. Verum Mercatores Turcæ & Judei nuces Mofchatis intellectus maribus, & macin veræ maci admifcere folent & emptores fallere. Similiter è nucibus hifce earundénque maci oleum exprimunt, & genuino nucis myrifice coleo admifcent.

Cæterum notandum eft (ut in hiftoria Faufel etiam monuimus) Lobelium in Obfert. Avellanæ

Indice: genus oblongum Cluf. idem effe cenfere cum nucleo Palmapini quod (inquit J. Bauhinus) an et concedendum confiderandum eft. In eadem fententia eft & de Arn. Syen notis in Hort.

Ponna H. M. P. 4. T. 38. p. 79. Prunifera seu Nucifera Malabarica folis Nymphaa frustu ro-tundo, cortice pulvinato. H. M.

Arbor est vastæ magnitudinis, altitudine 90, crassitue verò duodecim pedum mensuram circiter Artor et vate magnetum, accessor 25, seines voc competent prime viridi, aquan, muldique rams in obem longe latege diffusi donata; qui corrice glabro, primèm viridi, deinde rufeicente muniti, ubi inciduntur abicantem fhillant liguorem : lignum abicans, cortice obdefine therefore minity, no inclusion anotative makes induced in figure anotatis, concessor defermed in figure many indicates and preparation in the properties of the propert fibrata, albicans, flavescente cortice tecta, odoris gravis, saporis adstringentis. Folia geminata ordine norata, aioicans, naveicente cortice tecta, usoris gravis, iaponis autirnigents. Fora geminiata oriotise paraillelo circa ramiulos brevibus petiolis proveniunt, oblongo-tounda, Nymphæe bolis haud abfimilia, craffa, denfa, glabra, filendentia, fuperné atro-viridia, inferne fubviridia, in ambitu deaurata, coffa media craffa ke in "adverfa parte alté extuberante, é qua innumeri extles ke parté invifibiles "Ego partia nervuli fuperiora versús excurrunt, ke ultra foli medium omnino evanefcunt; filepor audus. Ellent servina dinervin inperiora versus exempline, co unta forn incumul onimino evanicium; japor acious. Estret averjan racomatim cinca extremos ramulos petiolis longis provenium, Trifolii hepatici floribus cum forma, artim, tum magnitudine haud ablimiles, octo candidis, craffis, rotundis ac intus concavis foliolis confiantes, denfa viridium flaminulorum, flave(centibus spicins ornatorum congerie mediam flofculi cavitatem

denia virganin intimunionum, navocentious spinosi biladorium congene mediam noicum cavitatem & umbilicum occupante, inter que ablorans emergit fêylus; odor fuavis, fapor nullus. Simili planè modo fruêtus ramulis adnafcuntur, rotundi, glabri, virides, nitentes, maturiores verò rufescentes, corrice crasso, carnoso, molli ac pulvinato, saportique acido amari techi nucis Juglandis in modum; huic subest putamen seu cortex lignosus, albicans, Nucleum includens, oblongo-rotundum, ex albo stavescentem, saporis primùm dulcis, deinde valde amari; qui dissectus (haud secus ex arboris cortex) lachrymam fundit citrinam ac refinosam.

Borts cortex y lacin yindii tunuu curinain ac teamosain.
Proventi bidque in Malabar, locis arenofis, przfertim circa Areganii: quotannis bis fructum fert, Loca.
Martio viz. & Septembri menfibus atq. 300. non raro frugifera manet annos.
Ex fructuum nucleis ficcatis oleum exprimitur ad lucernarum ufum: idem illitum membrorum Virus & dolores tollit. Insuper ex vetere hujusmodi oleo cum cera slava unguentum consicitur quod scabiei 🕬 ...

Ex arboris cortice & foliis in aqua communi coctis egregium fit collyrium. E cortice radicibus detracto & in aceto macerato extractum paratur, quod cephaleam sanat, si caput eo fricetur. Lachryma ex arbore & fructibus stillans, collecta & exhibita, vomitum ciet, alvum movet, adeóque humores vitiolos furfum deorfúmo, vehementer expurgat,

CAP. V.

Cerasus Brasiliensis Masarandiba dicta Pisori.

Albor hec Cerasum altitudine non solum, sed & ligno, solus, fructibusque æmulatur, esque si è longinquo conspiciatur, simillima apparet: olim splvestris solum erat, nunc in hortis Lustianorum colitur. Floret mensibus hybermeis, móxa, fert fructus infinitos, Ceras quedem Europei magnitudine, sed figură nonnuhi distimiles, quod hi non exactê splarule instra rotunut sint, sed paulo compressiones, & pediculis brevionius, crassitoristique ipsis ramis adnascantur. Accedit quod pelleulai vertiantur tenaci, crassită prius rubescene, sed ubi materurent miniati & tristis coloris. Prater duriorem quem continent lapidem lacteo turgent liquore dulcissime, céque non ingrato, ideóque ab omnibus pariter incolis inter epulas experito.

grato, necoque ao ominous partica incomo inter como experio.

Quia temperate calduse fri lei fuecues, & nutriendi facultate pollet, expreffis emultionis inflar ex. Vires.

hibetur; tum inprimis contra frigidos pectoris affectus, vel folius, vel aliis pectoralibus remediis admixtus: guttur deniq, & alperam arteriam malè affectam maximopere mulcere compertum est.

Runus Afraticæ originis esse videtur. Nam Prunus sylvestris in Afra, auctore Galeno, 25640 rocatur. Vel à Greco résta dicitur, que vos occurit audit Theophraftum, fi modo cadem print sampanhe, ut verifimile effe oftendit J. Bauhinus Kozzupanhar kiri si sistem et la planta dici perinadet hemifichum illad Nicandri in Georgic. (1800 v 1800) C 1800 v 1 vocantur.

1. Prunses fativa C. B. Che Plum-Tree.

7. B.
Notior est Prunus quam ut longa verborum serie describi debeat. Mediocris est altitudinis &
Notior est Prunus quam ut longa verborum serie longique & angultiora l nigriora, glabra, craffitiei: Folia Pomi [imò minora, & pro magnitudine longiora & angultiora] nigriora, glabra, crenata. Flores ut in fylvestri candidi, majores, pentapetali. Caudex satis firmus, crassus, materie crenata. Flores ut in fyiveitri candidi, majores, pentapetali. Caudex latas hrimus, craffiis, materie rubeficente aliquanulum, fed pulcirie rutila circa interna, preferim ventifiorum, duri mediocriera ke tradabili, cortice fufico, feabro, ex quo extidat gummi fulvum, pellucidum, ori gratum. Fruckus nihil aliud funt quàm fucculenta quardam pulpa, tenui tunica obducta, magnitudine, figura, colore, callo, fapore, infinite propemodum variantes. Os comprefium, magna parte oblongum, dennibus fragile, nucleum fubamarum guftu continet. Pruni, auctore Theophrafto radice nituntur longa, nuraeco de rebello accompri merofa, robusta ac mori contumaci.

merola, robulta ac mort contumaci.

Prunorum (inquit "J. Bodzus à Stapel) infinita funt genera, & inexplicabiles differentia, vario cultu & fudio inferendi inventae, chm Nuci & Malo & Amygdalo inferantur, quæ faciem parentis, fuocum adoptionis exhibent, ut ingeniose Plinius. Celevir respectu, funt alba, viridia, cerea, lutea, rubra, nigra, cerulea, ex ceruleo nigricantia: Saporá, acida, dulcia, medií faporis, aufleriora: Magnitudine funt magna, media, parva: Figurá, longa, rotunda, ovata, acuminata, pyriformia: Sub-Autica acidii daya medicas; in quibilata exa fuciorio facile à hoft ablécatic. & hoc in omni

fanta, mollia, dura, medioria: in quibuldam caro ficcior facile à olfe abicedit, es hec in omni genere bonitats nota et i, milia humidior perinacios adharet. Prunorum differentias è varis autoribus quà Veteribus, quà recentioribus descriptas proponit J. Bauhinus quem confule. Nos celebriores tantum species, que nunc dierum in pracipuo honore & pretto sunt breviter perstrin-

Inprimis autem ingenue fatemur nobis nondum conftare, an que vulgo habentur Prunorum ſpo-cies revera ſpocie differant, an accidentibus tantum nonnullis à ſatione, & forte etiam cultura ortis varient. Verisimile equidem videtur differentias hasce ad modum Pomorum & Pyrorum satione obtineri, quòd adeò numerola fint, novaq, & majoribus incognita indies in lucem prodeant; quódocuner, quoa aceo numerous intr. novael, ex majoriosi neogenica muiss in accian processir, quo que Schwenchfeldius, autor fide dignus Prunidactyla oblonga & cerulea ex Prunorum cercorum femine nacic affirmer. J. quidem Bauhinus se opponens profecto, inquir, nobis hoc nunquam perfuaserii Schwenchfeldius. Considerent Agricultura studiosi, an ex Prunorum Gercorum majorum femine, hoc eft, à specie distincta, posse no la faction de la species, nempe Prunidactyla cœrulea; quod nobis non fir verisimile. At summus Vir pro confesso sudubitato sumit, quod nobis dubium & incertum videtur, nimirum Pruna hae specie distincta este; imò contrarium ex hoc experimento col· ligimus, ca sci. revera non differre specie, sci accidentibus tantim quibussam à satione ortis intra ejustdem speciei latitudinem variare. Verum nihil affirmo, sed rem curiosis determinandam relinguo.

i. Pruna omnibus seculis à Veteribus & Recentioribus celebrata, sunt Damascena dicta, à Syrize Damasco cognominata; quanquam suspicor non idem Pruni genus esse quod apud varios Auctores hoc nomine venit. Ruellius nigram cutem, carnem, suavem, rotundum lignum, exilem nucleum is attribuit. J. Bauhinus Pruna in horto Montbelgardico Ducis Wirtemberg. pro Damascenis cieum is attribut. J. Bauhimus rruna in norto nontecisaturo dues i internetiga pro vanateriis habita purpurea effe ferbit, valde rotunda, quibus pulpa ab officulis facile abfectit, ex brevi podiculo pendentia, corrulea quadam nebulà relperla, tota concoloria, etiam adhuc immatura, valde acida, officula continentia, parva, fimilia officulis Ceraforum. Ejulmodi ferè funt que in officinis noftris officula continentia, parva, fimilia officulis Ceraforum. exficcata prostant sub nomine Prunorum Damascenorum: quanquam Parkinsonus Pruna illa magna qua ad nos ex Gallia ficca adferuntur magna copia pro Damascenis habet. Et C. Bauhinus Damafena que ex Syria Venetias ficea adferuntur Pruna magna, dulcia, atro-cerulea vocat, & undeo effe longo & plano potius quam rotundo feribit, Bellonio monente: que autem nucleum partum non multum Cerafo majorem habent & à fuis Damafeenula vocantur ab his diffinguit & Pruna parva dulcia atro-virentia appellat. Cæterum Pruna Damascena olim Palladii ætate, non minus quam hodie, ficcabantur in Sole per crates loco ficciore disposita. Hæc quamvis Dioscorides siccata ventrem sistere dicat; Galenus tamen & ipsa palam etiam subducere scribit, quod omnium seculorum experientia confirmat.

2. Pruna Briolenfia aut Brignolenfia. Pruna ex flavo rufescentia, mixti saporis, gratissima C. B. ea derraca cute, & uvarum paffarum modo, velut in unum glomum compacta ficuum inftar adve-huntur, aut in featulis. Colore funt dilute rubello, ad flavedinem temen inclinante, carne fi miufcula qualis cortics Citri conditi au Cydonii mali. [Nobis tum colore tum confilenti ad Armeniaca fucata magis accedere videntur] [ubacida arque vinofa, febricitantibus cruda, vel ex aqua leviffine coda mire expetita, nullo officulo, quippe eximum incola qui reponum. Figura caricas pingues egregie referunt fi colorem demas, [imò nec colore ab is multum abludunt.] Eadem cum officulis Lib. XXVII.

De Arboribus Pruniferis.

1527

accepimus: oblonga erant ficut & officula, qua parva, duriffima, nucleum continentia modice ama-

Hace à Brigolis Provincia oppido, loco fuo natali dicta funt, nostris corrupte Prunellas. Dama-feenis olim omnium præstastistimis Brugnolensia hodie palmam præripuerum bonitate, salubritate

& fapiditate, inquiunt Adversariorum auctores.

3. Prunus Myrobelanus dicta J. B. Pr. fructu rotundo, nigro-purpureo dulci C. B. * Facile ado- * Clof. d. Gr. lescit hac arbor, & in vastam excrescit amplitudinem, majoresque ejus rami subinde in alios divisi opacam admodum præbent umbram. Caudex multo læviore gratioréque oculiscortice præditus est quam reliqua Prunorum genera; teneriores rami, graciles admodum, tenerrimo cortice vestiunent quam renqua rumorum geneus; tenenous ianu, giasute aumouum, enerium cortae ventuur. Fiis quodammodo meda inter Punum & Ceralum, tenella, per ambitum ferrata funt. Fiss candidus, tenuior quam in vulgari. Fratus, cujus alternis annis feracifimus eft, roundus, oblongo tenuique pediculo inter folia pendens, adfpectu jucundus, per initia viret, maturitatem adeptus puri pura nigro commixta nitet: carnem succulentam ac palato gratam, & nucleum non admodum magnum habet.

Floret cum aliis ejus generis novo vere; fub Julii finem & Augusto fructus maturitatem adipifici-tur. In Cæfarei palarii horto crevit, unde primum eò delata incertum.

Cur huic generi Pruni Myrobalani sit appellatio data, fatetur se nescire Clusius: nam, inquit, nec fructus fimilis eft, noq, officula, que reliquis Pruni generibus fimilia habet, licet parva, cum legit-morum Myrobalanorum officulis five nucleis, que canaliculata funt & firitat, quicquam commune habent. Ex hujus nucleo natum est aliud genus minore fructu & dulciori pulpa, catera similis.

Prunus solo læto gaudet & humido. Cœlo tepidiore melius adolescere putatur, quamvis & frigi- Loeis & dius possit sustinere. Non temere in montibus visa Prunus, inquit Plin. Locis glareosis & arenosis, Tempus. nifi juventur latamine, caduca Pruna & vermiculofa non grandescunt : autor Palladius. Gignuntur hodie in omnibus cogniti orbis regionibus, sed potissimum ubi terra sit soluta & hortensis. Florent plerung, cum Cerafo Aprili, aut etiam citius, ante Piros: Flores autem folia antevertunt. Frutelm divertinode maturant, Julio, Augulto, & Septembri menfibus: eftque contumates vice Prunus, F. B. Seruntur offibus, aut ftolonibus seu viviradicibus. Reptant enim radicibus, & fubinde fo

Pruni fructus esculentus est, sed ventriculum male afficit, alvuma, solvit. Plinius Pruna stomacho Vires. utiliffina effe feribi, fed brevi momento. Alii fuce mediocriter boni effe aiunt, facilè corrumpi & egeri, parumq, alere. Nos quidem Pruna fi praematura funt & humida, in ventriculo corrumpi apra putamus, ideoque non fine periculo copiofus ingeri: verum nondum plene matura, dum acidi & acerbi nonnihil retinent, ventriculo grata effe, & fine noxa edi polle. Diftinguendum etiam eft de Prunis, nam quò dulciora funt eo magis medicamentofa funt, magift, purgant, fi plenè matura de Fruins, nati que unicora intre e magis meucamencota unir, magini, jungan, il piene matura fumantur. Hec autem cuim matureleare incipiunt maximè alimentofa lunt de ventriculo gratiora commodioráque.

Diftinguendum & de conflitutionibus: Qui enim frigidiore finir ventriculo fatta offenduntur ab ufu Prunorum; qui calido non item. Pruna recentia faccharo condita & affervata, ut moris est apud matronas nostrates, przefertim si ex acidioribus sunt, ventriculo convenire, & agris vel febricitantibus permitti posse sine ullo nocumento putamus.

Pruna onnia, etiam ficcata, alvum folivunt, fed magis recentia ex fententia Galeni & omnium ferè medicorum; quod tamen experientia noftra in univerfum non confirmat. De plene maturis & mollibus, fucco dulci abundantibus id concedimus, non de acidis & acerbis, necclum plane maturis. Priora quia abundant multa humiditate, & corrumpunt tonum ventriculi & flatus gignunt : quod & Damaicena ficcata faciunt, quod quivis in feiplo facile experiri potest, si ea copionus inge-

Damascena passa aquà decocta donec turgescant, & pulpa eorum tenera evadat modico Saccharo aspersa mensis secundis inferuntur. Frigestaciunt & humectant, alvúma, leniter solvunt, unde & in febribus conducunt modò parcè sumantur, æstum enim febribem leniunt, & sitim extinguunt. E Prunis fit Electuarium Diaprunum dictum, quod ad omnes calidas & ficcas febres unice facit,

E Fruits in Lineatantia Parliagrand vi polleat.

Pruni folia, Plinio & Diofe tonfillis, gingwis, uve profunt in vino decocta & fubinde ore colPruni folia, Plinio & Diofe tonfillis, gingwis, uve profunt in vino decocta & fubinde ore colluto: in lacte decoctis cum lacte ad puerorum aphthas colluere præcipit Apolloníus apud Galenum. Ex floribus Pruni sylvestris, (quidni etiam sativa?) per iteratam infusionem, ut in rosis, sit apud nos Syr. purgans, quem audaculi quidam substituunt etiam Syrupo Rosarum solutivo simplici.

Gummi Prunorum agglutinandi vim habet, & in vino potum calculum comminuit, auctore Dioscoride, quòd nec J. Bauhino, nec nobis probatur. Ex aceto verò illitum lichenas infantium sa-

Pruni lignum vulgò operariis ad tornum, ad sclopetorum thecas, & ad cultrorum manubria expetitur: idque pulchello mangonio praparare nôrunt vel cum lixuvio decoctum, vel cum calce viva & urina aut lixuvio effulo maccratum ad clegantem rubedinem, fi natura non habeat redigere.

A. 2. Prunus sylvestris Ger. Park. J. B. C. B. Acacia Germanica Schrod. Emblas Theophrasto: Spinus Virgilio. The black Thorn, or Slovettre.

7. B.

Arbor fiuticola eft Prunus fylv. (epibus notiffima, radicis multiplici reptatu se propagans, multis ramis donata, & minacibus spinis horrens, cortice subpurpurco & cinerco. Flores ante folia è ramulorum tuberculis profert confertos, niveo candore infignes, teneros, amaros, odoratos, fi fepes iis refertos appropinques, alioqui fi fingulares naribus admoveas odoris ferè expertes, pentapetalos, in quorum medio fibræ albæ, apicibus intensè croceis,cum stylo viridi longiore. His ortu proxima sunt folia, Pruni sativi foliis similia, sed multò minora, in ambitu serrata, sapore adstringente. Flosculis para fertilitate succedunt fructus, parvi, ex rotundo oblongi, Cerasis vulgatis minores, primo virides, paulò ante maturitatem glauci, tandem maturescentes atrocœrulei, infigni adstrictione præditi, ofLacut.

I ocus:

Lib. XXVII. De Arboribus Pruniferis.

1529

ficulum continentes, Cerafi officulo par, aut paulò minus, sed longius, similem nucleum majusculum continens. Radice nigra est; sæpe in tuberes & nodos media radice se relaxat.

lum continens. Radice nigra ett; izpe in tuberes & nodos media radice lo relaxat.

De loco non eft cur multa dicamus, quòd paffim fore provenata, in lepibus, fylvefinbus, fylvis, dumetis, collibus & planis. Incommoda eft ad feps vivas ob nimium reptatum; commodior multo Spina alba verum lentè crefeit. Ad feps mortuas Spina alba præfertur, quèd durabilior fit. Floret Spina alba, verum lentè crefeit. Ad feps mortuas Spina alba præfertur, quèd durabilior fit. Floret Aprili & Martio, feriùs cituitve pro Veris conftitutione. Septembri & Octobri fructum maturat.

A. Prunse filosfris major J. B. Pruna silvestria pracocia C. B. Che black and white Bullactetret, fruitu nigro & albo.

Hac in hortos transfertur, inque justam Pruni magnitudinem excrescit, nec tam frequentibus spinis horret, fructuque est duplo triplove majore, succulentiore mitiore, suaviore, quique aliquanto citiùs maturatur.

A. Prunus sylvestris, fructu rubro acerbo, & ingrato,

Nec caudice, nec folis, nec flore à Pruno sylvestri majore nostratibus Ehe black Bullace tree dicto differt. Sola divertitas est in fructu, quem hoc genus obtinet subrotundum, rubrum, polline quodam cœrulescente, qui digitis facilè detergi poteth, obduchum, magnitudine jam dictar Pruni fru-chus, fapore acerbo & amaricante quique comedentem ferè frangules.

cuis, sapore acerbo ex amaneante quique comeaentem returranguer.

A D. Dale observata est hac arbor in sepibus secus viam publicam, uno minus milliari trans oppidum Chelmesfordiam versus Brantrian in Estexia. Item propè Backing vicum, ad viam quæ inde Coggeshalliam ducit. Tandem ad dimidii milliaris distantiam a Clara Sussolica ospido iti-

nere Brantnano, in Iepidus.
Prum fylveftris fructus, fi deflorescente arbore imbres contigerint, mutatur in oblongum quodam & inane corpus quod Itali Turcas vocant. Cas. Cam. At hoc non peculiare est Pruno sylveftri, ut volunt Cas. & Camer. sed aliis etiam Prunis accidere observavimus. Debetur autem cui-

itri, ut volunt Carl. & Camer. led alus ettam Pruns acquere observarimus. Debetur autem cuidam infecto, quod fructum tenellum compungit, & ova fua bidem deponit.

Pruna fylveltria refrigeraneme & adfiringentem vim obtinent. Ob immensam acerbitatem edendo non funt msi vel aqua coquantur, vel igne usfulentur: nonnulla tamen gelu tacta mitecunt adeò ut edi possimi. Melle condita non tantum compliationibus nocaturnis proponenda sinnt, fed userneticis signas se alli insoftuni proponenta sinnt, fed userneticis signas se alli insoftuni proponenta sinnt fed auco u cui poutire, prefere cottuna non cancini contratazionina inoccuria proponenta tunt, ted dyfentericis ettam & alvi profitavis laborantibu exhibenda. Ad eadem facti & decoctum & vinum ex his fructibus confectum, quod ad Julium & Augustum usq, menses diligenter adservare con-

Aqua è floribus destillata & data, ad laterum dolorem fingulari facit experimento. Ea verò efficacior fuericii flores recentes per noctem vino forti & optimo macerati in MB, destillentur. Trag. emacior ruent, il nores recentes per noctem vino tora oc opumo inacerati ili nais, defitiientur. I rag. Adversils vini penduli vità nihil effizacius Prunis fylveltribus reperitur. Pruna antequam flavo tingantur colore leguntur, 8c in mortario tuda, pro magnitudine valis multa aut pauca vino injecituriur, cumque probe vino agitatione crebra commixta fuerint, obturatur vas per dies octo vel decem: tum intra paucos dies vinum refititutur. Carterum poffunt Pruna fyl. tufa 8c in aere ficcata ad cos

ulus per totum annum confervari. Flores cathartica vi pollent, unde ad alvum subducendam in vino macerati, aut in Syrupo crebris

infulionibus parato, exhibentur.

Fructus ad ea valent ad qua adftrictione opus est. Consule si placet Matthiolum, qui totam sylveltris Pruni plantam addringenii facultate praftare ferbir, quo cum etiam confenit Schwenckfel-dius. At flores excipere oprotut. Folia, fructus, corex refrigerant, exficant & addringunt, unde ufise corum in hamorrhagia narium, in profluvio alvi, uteri, &c. frequens.

Prunellorum fuccus inspissaus Acacia succedaneum hodie habetur, qui refrigerat, siccat, astringit

non secus ac Veterum Acacia.

Germani nobiles & ditiores Vinum Prunellorum parant, ex Prunis sylvestribus maturis, vel gelu fracidis in fornace coctis, & contuits in multum conjectis, aromatico fapore, quem à granis contulis acquirit, haud ingratum, in fluxionibus & alvi profluvis ubi non admodum suspectus sit calor Hujus Arboris gummi quod sponte exsudat in aceto solutum & illitum herpetas sanat. Vide quæ de seijso narrat D. Beals, Philosoph. Transact. N. 43.

Caterum ut sciant nostrates, quanam hodie delicatiora habentur Prunorum genera, succoque eccum un mant nomans, queman mone constants natural l'informit genes, incoque mitiore & generofiore maximé commendata, adeóque quibus hortos (nos & plantaria practipué infrituere debent qui Prunis ferendis & colendis operam dant; Catalogum generum præftantiorum exhibebimus.

The red, blue, and amber Primordian. Hae omnia memorat Parkinsonus.

Che Diolet plum, red, blue, and amber. Pr. violaceum.

The matchiefs, i. e. Prunum incomparabile.

The black and green Damaftene. Damafcenum nigrum & viride. Addit Parkinfonus album & cœruleum.

The Mococco. Prunum Maurocenum à locum dictum.

The Barbary. Prunum Barbaricum, ex Africa Barbaria.

The Myrobalane plum. Duum eft generum, album & rubrum.

The Appicerh plum. Prunum Armeniaciforme.

The Cimiamon plum. Prunum Cinnamomeum. The great Mogul and Calony plum.

The white, red, and black Pear-plum. Prunum pyriforme.

The green Offerly plum. The Multle plum. Horum tria genera recenset Parkinsonus, 1. nigrum, 2. rubrum, 3. al-

The Catalonia plum. Prunum Catalonicum.
The white and black Prunella. de quibus superiùs egimus.

The Bonum magnum.

The Wheaten plum, i. e. Triticeum, quia circa messis Triticez tempus maturescit.

The Cluffer plum. Prunus racemola.

The Queen-mother plum; aliis Prunum Moscharellinum, aliis Cerasinum.

The Marble plum. Prunum variegatum, marmoreum.

The Imperial plum. Prunum Imperiale. The Peach plum. Prunum Perficiforme.

The Pealcod plum of leveral colours.

The Date plum, white, pellow and red. Prunum Dactyloides.

The Putmen plum. Nucis molchatz zmulum. The Turkey plum. Prunum Turcicum. The Printe plum, last ripe. The Lammas plum. Prunum Calendarum Augusti.

The white Pear-plum, The Damalons og Damalcens.

The Derbork and Mullace are good for preferring, hoe oft Prunum pyriforms, Damasco-num nem Derbork & Mullace dicha pre aliis idones funt ur Saccharo condita afferventur. Hae ferê comnia & plura adduc alia Prunorum genera reconfet & bewirer describir Parkinsonus in Paradifo, quæ apud ipfum vide l. c.

Prunis annumerant varios fructus exoticos J. Bauhinus in Histor. Plant. & C. Bauhinus in pinace p. 444. nimirum

1. Pruna Congiana lutea. Ogegha arbor fructu luteis Prunis fimili Pigasetæ in descr. Regni Congiani ; quæ Prunorum flavorum formå fructus profert odore & sapore amœnos admodum. Ex huju ramis ferie quadam contextis fepimenta efficiunt, ut apud nos ex spinarum virgultis. Etiam ex iifdem porticus & viridaria exstruunt, ut à Sole tuti fint.

2. Prunum Brasilianum Hyvourabe Amer. Pruni fructu J. B. Arbor est procera, cortice crasso, [½ dig. crasso, elui satis grato, potissimum ab arbore recenter detracto. Leriss] coloris argentei, ligno rubescente, gustu sere salso aut ligni Glycyrrhizz, qui recens colorem lacte ejus maceratio aut infusio coloren vini rubelli acquirit. Fructus Pruni nostri mediocris magnitudine, auri obryzi co lore, nucleum concludens mire suavem & delicatum, egris & ii agubus dejectos est appetitus utill-simum. Hac arbor (fi India assevarenta states) quindeno quoq anno fructum profert. At nos ne juratis quidem id crederemus.

Hujus lignum codem eft in pretio apud Americanos quo Guaiacum, & nonnullis idem putatur, Virei. quod tamen non probat Thevetus. Americani ejus decocco utuntur ad curandum morbum illis dicum Piaui, qui non minus malus quam Lues Venerea his regionibus. Lignum recens in aqua decoquant per tres quatuorve horas, donec aqua vini rubelli colorem acquirit. Decocto quindecim aut viginti diebus continuis utuntur cum tenui victu.

3. Pruno similis fructus Chinensis C. B. i. e. Manylkara H. M. de quo infra.

4 Pruno fimilis corrice & nucleo cinereo. De quá nos inter fruêtus exoticos.
5 Pruno fimilis oblongis fixadiceus, pulpá alba C. B. de quá etam inter fruêtus exoticos.
6 Pruno fimilis fructus fubrufcus ex Gumea C. B. Hic fruêtus polyfipermos eft, & proinde Po-

mum potiùs quàm Prunum. Pruni figura fructus Guinensis C. B. Inter fructus exot.

8. Pruno Cereo fimilis fructus Africanus C. B. Ergen arbor foliis Myrti, fructu Pruni cerei, oste Amygdalæ magnitudine, binis lineis distincto.

Pruna infana foinofa C. B. Nuces infanæ, Belgis Prunula infana, putamine fusco, osficulo membranacco nigro cum macula alba J. B. Infanæ nuces Clus. exot. lib. 2. cap. 26.

Erat hac nux prorsus orbicularis forma: nam ejus ambirus, sive à pediculo per longitudinem, sive Letat nec nux prorus oriocularis forma: nam ejus attious, inve a peaucito per iongulatinemi, per transferefium metirents paulo plus quàm binarum unicatum erat, putamine non valde denfo, fatis tamen firmo constans, foris fubfulco & non lavi, interna autem parte spadicia coloris & lavi, officulum membranaceum continens, nigrà quadam pulpà tectum, pruno spivestri nec formà, nec magnitudine abfimilem, infina & sessili parte, que petiolo respondebat albà macula fais amplà infigurum, sub quo nucleus cineracei coloris, durinficulus latebat. Ipla nux brevi crafficiculoque de la continua del continua de la continua del continua de la continua del continua del continua de la continua de la continua de la continua de la continua del continua del continua del continua del continua del co pediculo prædica erat, quam maxima ex parte fingularem, interdum autem geminum fimul conjun-dum nafci intelligebam in arbore Cerafi magnitudinem æquante, cui folia effent longa & angufta, Mali Perfice foliis non diffimilia.

Occasionem cur istum fructum nautæ Eelgæ Prunula fatua seu insana Malle Pruynkens vide apud Clufium Exot. lib. 2. cap. 26. Quotquot scilicet eos vorârunt, capitis vertigine & mentis alienatione correpti sunt, mirásque imaginationes & phantasmata habuerunt pro natura cujusq temperamento; correpti unit, initialque imaginationes ex pinantalmata napuerum pro natura cupius, temperamento; fomno evanuerunt imagines. Reperta funt hire pruna ad finum quendam (in Africa ut puto) 11. gr. 45 fcr. ab Equatore versis polum Archicum, ubi Cercopithecos its vefei conficielbant nauta, qui cum alimentis non abundabant, id animadvertentes, corum exemplo idem facere animati, ea legerunt & comederunt.

Hermannus in Catalog. H. Leyd. habet Prunum Zeylanicam spinosam foliis & fructibus rotundis. His adde

Ongoog

10. Valli-Teregam H. M. P. 3. T. 62. p. 83. Convolvulus Indicus arborescens fructu Pruni a-

Convolvulus est arborescens, humilis, sex, septemve circiter pedes altus, caudice tenui, candido. cortice furvo obducto, ramis tamen lanuginois late undiq, aliorum Convolvulorum in modum proferpentibus donato. Radix itidem fibrata, albicans & lactefcens, rubicundo cortice intecta, inodoserpendous unitato. Assiss interior inoscoj austrain de sacerceros, turbanas contre interta, inodo-ra, infipida. Folis deculfatim ramulis inharent, denfa, primium profunde incifa, dein oblongo-ro-tunda, acuminata, fojinulis undiq, veltita, ac Perin-Teregam foliis fimilia fed minora. Friedri tum magnitudine tum figura Prunorum amuli, intus & extus Teregam & Perin-teregam fructibus haud

Crescit in sylvis Malabar: per totum annum viret, fructúsque fert.

Folia issdem usibus inserviunt quibus folia Teregam & Perin-Teregam. Succus è radice expressus & affumptus alvi cruciatus lenit; fimiliter è foliis cum lacte dulci contufis expressus dysenteriam curat. Radicis cortex cum Coriandri semine in pulverem redactus & exhibitus tuffi, asthmati, similibufo, thoracis affectibus medetur-

11. Nhua Brafilienfibus Marcgrav. l. 3. c. 4. Prunifera Brafilienfis fructu rotundo albefcente.

Marger,
Marger cuticula pallida, carne alba, saporis subamari. Intus autem habet lapidem durum, oblongum, suscescentem. Maturus decidit, colligitur & comeditur.

11. Iva Umbu Brasiliensibus Marcgr. Prunus Brasiliensis, fructu slavo, nucleo Amygdalæ sa-

Marcgr.

Arbor est cortice susco ac hinc indè in ramis spinosa. Folia sert oblonga, latè viridia, crassiuscula, ad tactum mollia, nervo secundum longitudinem & aliquot venis obliquis, plerunq retrorsum in-clinatis: in junioribus ramulis quibusdam solitarie fibi opposita, in adultioribus & plerisq, aliis alternatim polita, duo vel tria juxta le, brevi pediculo innitentia. Ad pediculos foliorum nascuntur flosculi, minimi, vel solitarii, vel duo aut tres juxta se positi, quinq soliis constantes.

Hos sequitur fructus, pruni nostratis slavi magnitudine & figura, slavus quoque, cuticula & carne

ut Prunum, saporis boni, subacidiusculi, & cui admixtus sapor Amygdalarum amararum. Intus continet lapidem figură baccæ Lauri, durum, sed non ità crassum, & qui facile dentibus frangitur: continens nucleum Avellanæ mediocris figura & magnitudine, substantia & sapore similem Amyg-

Fructus eft edulis; maturus Januario & Februario sponte decidit & colligitur.

Datur & alia species Umbu cujus radices aquam præbent ad bibendum, à Pisone descripta.

12. Umbu Pison. Prunifera Brasiliensis fructu magno, radicibus tuberosis.

E longinquo (inquit) prospicienti, magnitudine, structura, & fructu, parva Citrus vel Limonia videtur. Trunco est breviore, nec crasso, sed ramis multis tortuosis, imbelle quidem fabricatis dividitur. Folia fert haud magna, lavia, latéque virentia, guitu autem acida & adfiringentia: forem albicantem; frudum ex albo flavescentem, Pruno majori similem, sed carne duriore, licet pauca, quod intes magnum contineat lapidem, ficut fructus Acata, qui ubi maturuerit mensibus pluvis, laporis fit gratifiimi, ex acido dulcis: fin minus, adeò est austerus, us suprorem dentibus inferat, proindéque tunc eidem usui cui folia, scilicet ad refrigerandum & adstringendum refervatur. Radix autem cui peculiare quid præ cæteris arborum radicibus concessum, imprimis est notanda; quod longe latéque in diversa & crassa, ponderose moiss unbera sub terra luxuriet, si pondes, siguram atque colorem, exterius cinereum, confideres, majores radices Battatæ aut L'nbyamæ diceres; ram arque colorem, exterius cinereum, commeres, majores radious battate aut *L nejama* diceres; à quibus tamen ablata levi pellicullà, differiunt; quippe interius conficiuntur invei coloris, molli turgidaque medullà, Cucurbita plane fimili, qua manducata in aquolim frigidum fuccum, eimq. delicifimum arque palato gratifimum folvitur. Febricitantes, artuantes, peregrinatores mirifice reficit; ut ipse quam pluries sum expertus: neque aquæ dulcedine & salubritate Citrullo quicquam cedit.

CAP. VII.

De Myrobalanis. Mprobalanes.

Yrobalanus Arabum inventum esse putatur, à quibus ad Gracos recentiores, ut Actuarium, ejus cognitio derivata videtur. Ex fententia Arabum, ut oftendit J. Bauhinus, quatuor duntaxat earundem genera funt : posteri verò Chebulas & Citrinas differentes secerunt : quales tamen vix essentialiter differre (faltem

(saltem ut in Offic. hoc nomine habentur) quis existimaverit, qui eas inter se exacte contulerit. Hujus fenencia funt Monach in Melium, qui Chebulas & Circinas verifilmé ex una & cadem arbore effe affirmant, Citrinas immaturas, Chebulas verò maturas: Jouberrus, Cordus in Diode. Pena & Lob. in Adv. alique. Quibus fe opponit Garcias, inquiens, Felluntur tam it qui onnua Myrobal genera in eadem arbore nafci putant, quim qui flava & Chebula tantúm. Nam quinq funt diverla arborum genera, & quod magis mieris, in regionibus 60 aut 100 leucis inter lédifantibus nafcuntur. De reliquis facilè illi affentior, diverlas arbores esse illi allarum productrices; de Citrinis & Chebulis 2002.

Balanus myrepfica Gracorum Veterum ab his diversa videtur.

Officinis quinq, habentur Myrobalanorum species, que hoc disticho comprehenduntur.

Myrobalanorum species sunt quinque bonorum, Citrinus, Chebulus, Bellericus, Emblicus, Indus.

Caterum Myrobalani dicta quamvis nomine conveniunt, non funt tamen omnes ejufdem generis. Emblica enim, faltem in methodo nostra, ad Myxa sive Sebesten genus pertinent.

Myrobalani à reliquis Prunis differunt costis aliquot elatis secundum longitudinem dactis & officulis majoribus craffioribusque nucleis minoribus.

1. Myrobalanus Indica Park. Ger. Myrobalani Indæ, nigræ, sine nucleis J. B. nigræ octangulares C. B.

Ha dimidio minores funt citrinis five Bellericis, graciliores, nec ut illa ventriofa, rugofa, turbi-nata, picea nigredinis, fubftantia ubi franguntur fucci concreti Hypocifitidis, aut potius Bituminis Judaici modo nitente, sapore evidenter acido, minimum acerbo, nullo intus vel putamine, vel nucleo, vel femine [Arbor folis est Salici fimilibus, fructu octagono.] His admiltz inveniuntur ali-quando in Officinis alix angulosa magis, paulò majores, nucleo donatz, qua an exdem cum Indis non aufim affirmare.

Cordus Fructum ideo nucleum intra se nullum habere scribit, quòd immaturus est & adhuc adolescens, sed quoddam cavitatis secuturum nucleum exceptura rudimentum; quod verum est, Nuclei enim rudimentum nos etiam in nonnullis observavimus, & quivis facile observare potest.

2. Myrobalanus citrina Park. Ger. Myrobalani citrinæ J. B. teretes, citrini, bilem purgan-

Citrinz, à colore flavescente, qui tum in superficie, tum in substantia penitiore conspicitur dictar, ex rotundo oblonga sunt aut turbinatae, nucis Myristica magnitudine, aut majores, rugosa, protractiore sibinde apophysi donatae, qui arbori sue videnture adhafisse, necono quinq, costis, quas seperitoridem alix intercedunt, per longum decurrentibus. Cuticulae exteriori statim subest pulvinatus calyx, fragilis, gummofus, fapore mixto acerbo cum obfcuro quodam colore & acore: Sequitur de-inde putamen infigniter craffum, coftis donatum, per totam fubftantiam veluti foraminulentum, probeuis perpufilis, concreta quadam melligine pienis, nucleum claudens longum, purpurane pellicula rectum, album, minus acerbum, oleaginofum.

Arbor Sorbi folio effe dictur. Expendat Lector (inquit J. Bauhinus) an fortè à Chebulis differant tantum maturitate, unde coloris divertitas fortaffe pendeat.

3. Myrobalanus Chebula Park. Ger. Myrobalani Chebula, citrinis similes, nigricantes J. B. Myrob. maximi, oblongi angulosi pituitam purgantes C.B.

Citrinis fimiles, majores, magilque turbinatæ funt, in quinq fimiliter costas elevatæ, rugosæ, colore foris obscuriore, & ad fuscum inclinante, penitius ex ruffo nigricante, sapore consimili, pulpa craffiore, cui putamen subest angulosum, crassum, cavernosum ut Citrinarum, nucleum continens pinguem, oblongum, sapore confimili præditum.

Arboris folia Perficæ fimilia esse dicuntur. Parkinsonus officulum in hac specie minus esse scribit quam in pracedente, nucleum etiam minorem intus continere: unde eadem cum illa esse non potest (ut multi opinantur) maturitate sola differens. Nobis nondum constat.

Chebulorum conditorum major est gloria, que tamen rariùs ad nos adferuntur, & nonnisi dura & male condita, teste Clusio.

4 Myrobalanus Emblica Park. Ger. Myrobalani Emblica in segmentis nucleum habentes, angulofa J. B. Myrobalani Emblica C. B.

Emblice seffiles sunt, pulvinato calyce omnium copiosissimo, nigro, sed non nitido, more carnis Indarum striato, etiam in penitiore substantia pro costarum ossis commissuris sponte dehiscente, qualia plurimum carnis fragmenta adferri solent; sapore Indarum acido, parum acerbo. Os lave, turgidum, hexagonum, fubitantia lavi, folida, non foraminulenta, ut putamina Citrinarum & Chebalarun, financia de la contra del la contra del la contra del la contra de la contra del contra del la contra d

Arbor est Palma magnitudine, foliis minutim incilis & nonnulla fructu minimo nascuntur. Hanc crebro integram cum nucleis pediculo donatis conditam observavimus. J. B. & Parkinso-

nus crebrò ad nos adferri conditas scribit. Hic fructus Myxx feu Pruni multinuclei species est & ad hunc locum non pertinet; verum ob nomen commune, & quia ab omnibus Botanicis Myrobalanis annumeratur, non feparandam duxi. 0000002

Dlus.

5. Myrebalanus Bellerica Park, Ger. Myrebalani Bellerica rotundiores J. B. Myrebalani rotunda Bellirica C. B.

Bellericis, que altera parte feffiles ferè, altera turbinatæ, & in apophysin ceu pediculum crassium definentes: magnitudo qua Citrinis, nisi magna ex parte essent rotundiores: superficies quoq, lagennemes: magninos que Saltina, nationata en parte de la parte de la contracta de la contracta contracta de la contracta contracta de la contr tamen angulofum, brevius & rotundius, cavernulas non habet gumni receptrices veluti Citrina & Chebulæ: cavitatem autem poffidet longè capaciorem, triplo puta quadruplóve, in qua nucleus plerumo, marcidus.

Arbor est foliis Laurinis, subcinericeis.

Arbor en roms Laurinis, musiniericus.

Myrobalani omnes refrigerant, ficcant & aftringunt, ut vel fapor indicat, acidus cum tantilla acrimonia, ut in Sorbis. Propterea ulus eft ipfarum in affectibus oculorum (inquit C. Hofmannus) qui cum frigidi fint, facile laborant morbis frigidis, in defluvio capillorum, in dentium mobilitate que tant regui mit, acte autoran motos rigais, in dentro capital entrata in quibus tantopere (questamen denigrant) in ventriculi, hepatis, omnium adov vicerum emisso, in quibus tantopere à Melite commendantur, ut dicat corpus floridum & juvenile fervare, exhilarare, colorem cuts, odorem ons & fudoris commendare. Sunt etiam è numero purgantium. Purgant autem Chebula, Belrem ons & uwors commencare. Sunt cham e numero purgantum. Purgant autem Chebulz, Bellerice & Emblice picultam: Citrinæ bilem flavam; Indæ aram.

Myrobalam (forfim & in fibflantia exhibitæ (qui modus exhibendi chim purgare volumus nunc non eft in ufu) minimum purgant, fed vehementfilme aftringunt, & hoc eð magis quo tenniús pulveifiantur, ut Mellen, seil longius decoquinumt, ut Mellens in Dispenfactorio.

Toftæ etiam (quomodo quidam in Dyfenteria dant, ut & Rhabarbarum) exiguum purgant, fed

Acide addringum [ima aftringum tanum (... Hofm]] Hoc ampluis faciount ultr. In influid felicitis purgant & parcitis aftringum quam in decocto.

Tamen, ur Garcias feribit, Indi in purgationibus purgant & parcius autingunt quain in decocto, fed in don majori quam nos. Conditæ etiam minus purgant, imò a-Aringunt. Condiuntur autem vel recentes fi fructuum est facultas, vel ficce & industria humectate. Illa valde activa funt, ha contra languida. Chebula etiam praferuntur Emblicis: Ha condita, autoro Melie, ventriculum firmant, appetentiam invitant, coctionem promovent, rationalem anima partem vegetam reddunt, vilim acuum, &c.

Tria funt qua in Myrobalanis correctione indigent. 1. Vis adfrictoria quá obfructiones faci-unt, ob quam exhibendi non funt iis qui obfructionibus obnoxii. Corrigitur hoc incommodum admixtis aperientibus acribus 6 diretticis, uffun femina odorata. 2. Acrimonia, quá harent ven-triculo rá u non descendant, sed nimis tardé operentur. 3. Quòd corrugent subflantam ventriculto na ut non celecinam, sea minis arue operentur. 3. Quoa corrigen, apriantami ventri-culi & inteftinorum: que duo incommoda corriguntur per pinguia, inungendo fci. Myrobalanos plos oleo Amygdalarum dalcium vel buryi dum atteruntur & comminuuntur, velmificendo cum ipfis paffulas aut Califam fiftulam. Hac'è Mefue F.B.

C. Hofmannus à Myrobalanorum dul libenter abfinet etiam in is febribus in quibus obliructionium puris milles. Debiare influere Anno Murch etiam condition de fabilibre bebasant dividi

num metus nullus. Dubitat infuper Annon Myrob, etam conditæ in d. febribus habeant aliquid malefici? neq modicum earum ulum fecurum putat.

Quoniam in substancia minimè purgant, Medici ità non dant, nisi cum aliis, v.g. in Elect. Elefcoph, Hamech Tryphera Perfica, &c. idq. propetera ur retundant vim allorum purgantium. Fallopius inful & decoêti (utriufque candem vult effe rationem) fummam dofin effe ait siv, ad quam nunquam ascenderit, contentus 3ij ad 3iij.

6. Myrobalani species Rauwolfio. J. B.

J. B.

The fructus Myrobalani quandam speciem præ se serre videtur, & Rauwolfius qui misit quossame centere Myrobalani speciem elle scripti; sibi arborem videre non licusse, reperiri tamen in Palatina. Magnitudine & sorma Olivam Hispanicam æquat, aut glandem Quernam magnan, coloris buxei, verrucis raris asperatus, alioqui lavis, nonnihili canulatus, spiris circularisus pracendus; qui arbori suo hasfir, calyculi vestigium, ut in Dachylis ostendit. Fragili huic cortici subest caro sungosa (vestustatis ut videtur ratione) sapore amaricante, ossi asprenas canulato adherens. Nucleus osse continetur magnus, ut in Myrob. Bellericis, utrinq, turbinatus, canaliculatus, Amygdalini nuclei consistentia, pinguis, coloris melini obscuri, pellicula intectus abicante.

7. Myrobalanis flavis similis fructus C. B. Hobus seu Hovus Indica Pruni facie J. B.

Arbor est præalta & patula, umbræ salubritate apud Indos commendatissima maximéque expetita; quippe lib ea dornientibis capit nunquam gravari aiunt. Folia ei modica. Fructum ferc, Pruns Damascenis fimilem forma, craffitudine 8c (apore, pauca carne, grandiore ligno [Fragolo Myrobalanis flavis adeò fimilem, ut pleríq eundem effe contendant.]

Est Vilipaniola adeò peculiaris ut ejus fructibus porci faginentur. Ex arboris cacuminibus & cortice odorata fit aqua ad crura roboranda, & fucandam faciem utilis, cutem etenim constringit & densat, in quem usum etiam balnea fiunt ex ea itinere defessis falutaria. Ejus radix vulnerata multa aqua manat, potui apta.
Fructus falubris est, & facilis digestionis, sed dentibus molestus & noxius ob fibrarum co-

piam.

8. Fructus

8. Frutius Myrobalani nigrae officulo fimilis nucleo fubfulco C. B. Fr. 10. cap. 15. lib. 2. Exes. Clus. Myrobalani nigrae officulo non valdè difimilis frutius exoticus J. B.

Myrobalani nigræ officulo non valdè diffimilis erat, major tamen, inæqualis, fuo externo cortice (fiquem habuit) aut pulpa denudatus, & duntaxat (ut fibi perfuadebat Cluffus) fruêtis alicujus officulum, quod confractum fais craflo putamine præditum effe observabat, & nucleum continere fubfuscum, atque in binas partes divisum.

9. Frucius Myrobalani officulo fimilis, niger acerbus C. B. Fr. minor 10. cap. 20. l. 2. Exot. Cluf.
Myrobalani officulo fimilis angulofus J. B.

Officulo Myrobalani neq magnitudine, neq etiam forma dispar erat, cum suo officulo ab una parte hexagono aut heptagono, nervis oblique per universum dispersis. Is autem nigra cute versus quam pulpa rectus erat, acidi saporis: Officulum autem duro putamine constabat, in quo nucleus ex rubro fulvescens, non insipidi gustûs, sed Amygdalam dulcem vetustam referentis.

10. Myrobalani facie fructus Indicus J. B.

F. B. Extima facie ad Myrobalanum quodammodo accedere videbatur. Magnitudine est pane Nucis juglandis, figura quali Myrobalanus Belierica, aut Firus, aut Pyrum, del paulò ventriofior, an-gulofus, colore ex pullo rufefeente, ea parte qua adhæfit in turbinatam apophyfin extenuatus. Pondus leve fatis, substantia carnosa fere, colore cinereo, nullo sapore manifesto prædita. Quid in ejus visceribus lateret nescivit J. Bauhinus.

11. Myrobalani urentes Aretoæ dictæ. An Palmæ cujusdam Myrobalaniseræ fructus?

1

In initial S. Mariz proveniunt pulcherrimz Myrobalani, quas Aretca vocant. Obscure rubent, & lapidem continent infignem. Gustatz linguam & fauces adurunt in modum. Piperis. Area of Palmæ Indicæ [Faufel dictæ] species.

12. Myrobalano citrinæ aliquo modo similis fructus cavus I.B.

7. B. Aliqua huic fructui fimilitudo erat cum Myrobalano citrina. Unciam tantùm longus, Parvi Piri modo formatus, parte una latiore, altera angustiore. In eo costa notabiles sex, interpositis aliis minoribus, inæqualibus: aciculâ perforavimus, cavus repertus est. Color sordidus cum virore. Apud C. Bauhinum vidit.

CAP. VIII.

De Zizypho.

Izyphi vox peregrina esse videtur. Zizyphi autem notz quibus à reliquis congeneribus di-funguitur sunt folia trinervia, flores herbacei vel luteoli, fructus Olivares, seu nonnihil

Zizyphus sive Jujuba major Park. Zizyphus sativua & sylvest. J. B. Jujuba majores oblonga.
 C. B. Jujuba Arabum sive Zizyphus Dodonai Ger. The Hujuba tree.

Qua in Officinis notas Jujubas fert, arbor est domestica, sed in fruticem spinosum facile dege-Que in Omanis notas jujuoas tert, arnor en comientes, toa in transent punemente nerans, telle Cafalp, aliqui fais magna, flipite recto, in ramos plures brachiato, quibus in tennibus furculis quafi pediculis alternatim adnafeuntur folia, unciam aut felcunciam longa, femunciam aut unciam ferè lata, in obtufum mucronem definentia, [plendido virore nitida, tribus fecundism longitudinem decurrentibus nervis, per ambitum ferrata; ad quorum ortum rami spinis horrent, aliis aduncis brevioribus, aliis rectis longioribus (sed cum senesci aculeis caret, inquit Casalp.) eodéma loci flores, plures ferè simul exeunt, pediculis brevissimis ut sere sessiles videantur, Ribes flodéma, loci fores, plures teré fimul exeunt, pedicults brevifilmis ut tere teluies videantur, Rubes tio-ribus perfiunites, colore herbacco, apicults concoloribus. Holce frailue excipiunt, formă & mag-nitudine Olivari, Corno craffiores, per maturitarem rubentes, vel, ut air Cefalp, ex pallido ni-greficantes, quafi fumo infecti, pelliculai craffiuficulă, plupam fubablidam, mollem, fungodam, mel-lez dulcedinis contegente, cui immergitur officulum oblongum utrinq, acutum, rugolum, in quo nucleus comprefius, Lentis majoris infart, rufă pelliculă tecfus, fapore amaro. Gaudet cœlo & folo calidiore, aut cerrè temperato: in Hifipaniae, Italia & Gallia: Natbonenfis Lenis Controllis Colivis Colivis colivis municume fontes autoreama à for sicilor. Essen vibilis autoream for sicilore de la colivis colivis.

Gaine cuero ex not camone, auc cette temperator in rimpante, toute et came tearonnems horts colture. Cluffus ferbite inanquam fionene nafentem à le visam. Forte nullibit terrarum Jujuba majores fativa: fionte nafeuntur: Sylvestres nos in Italia spontaneas vidimus. E sylvestres Monspelti frequentes verò fatione, infitione & cultu fativas initio factas existimamus. Sylvestres Monspelti frequentes occurrers ferbit: At noise carea Monfelium non observatæ sunt; neq. D.Magnol in Botan. Monsp. earum meminit. In rupibus & clivis maritimis propè Tropiam Calabriæ urbeculam sponte & co piosè crescentes vidimus.

O00000 2

Florent

Vires.

Florent Maio & Junio: fructus leguntur Autumno vel port, una cum furculis, & in manipulos riorent maio o junio: muetus reguntur Amunino ver port, una cum urcuns, oc in manipulos colligati polt aliquer dierum infolationem laquearibus fuipenduntur: Poltremò decerpti in capiulas reponuntur ad medicos ufus.

Sun: qui decerpta Zizypha, & cratibus tegetibulo, inftrata tandiu insolant quousque rugosa ibidem fiant.

Nos Venetiis recentes apud Melopolas abunde venales vidimus, quamvis palato nostro non mul-

tum armoeant.

An hac arbor Veteribus Grzeis cognita fuerit ambigitur. Vide apud J. Bauhinum concertationes de nominibus. Inclinat (inquit ille) multum animus, Theophr. fub Loto, & Plinium fub offea Loto de Loto Athenzi locutos, ac Lotum Athenzi effe Jujubas.

de Loto Atnenzi iocutos, ac Louin Atnenzi ene jujuoas.

Serica Galeno (que plerio, Jujubas putant) vix quicquam ad fanitatis tutelam pertinent aut morborum profitgationem. Multerum enim aut infanum effizenatorum funt edulium, quod exigui eft borum profitgationem. Valuerum enim aut infanum effizenatorum funt edulium, quod exigui eft borum zocata dinenta & concoctu difficile. Verum recentioribus Gracis & Arabibus in ufum Medicum vocata funt. Moderate calidas funt & fundate, ideoque febrium ardentium calores lenium in Julepis aut decocitis. Granupuita acordinem fedares: ad nedocitis & multinosis virio conferum. mifes aforeas arredecocus, fanguinis acredinem fedant: ad pectoris & pulmonis vitia conferunt, tuffes afperas, arteriz aspentatem, spirandi difficultatem; necnon ad renum & vesicæ vitia, urinæ ardorem, &c. nz apencarem, prantu unicuncarem; necioni au reinum o vonce viat, mine acosteni, or J. Bathinus, fyrupum Jujubinum in Pulmonum vitus non à calida tantium caula, fod & à frigida oris concedendum putar; contra Matthiolum & alios, qui in folis affectibus pulmonum calidis locum habere putant. Sunt enim dulces & moderare calidæ. Ratio & experientia dicit (inquir C. Hofmannus) Jujubas habere vim contemperandi calidos & acres humores.

2. Zizyphus sieve Jujuba minor Park. Jujuba minores rotunda C.B.

Jujuba minores, Plinio Tuberes appellata ex sententia Cordi, colore, nitore, carne, molli lentore, fapore & nucleo majores imitantur, iis tamen minores funt, nec oblongæ (al rotundæ, atque fimiliter flaccidæ.

Afferuntur hæ quoq, ex Italia.

3. Zizyphus sive Jujuba sylvestris Park. Zizypha sylvest. J. B. Jujuba sylvestris C. B.

Frutex Paliuro fimilis eft, non folim folis, fed rams & fpinis, quatuor aut quinq, cubitos altus, cuius rams fe terram versus contorquent ad formam femicirculi, fpinis abundantes craffioribus & cuius rams femicirculi, finis abundantes craffioribus femicirculi, finis abundantes contracticuli (cuius femicirculi) abundantes craffioribus femicirculi (cuius femicirculi) abundantes craffiori fimiliter acutis, binis fimul dispositis. Folia disposita sunt ut in Sorbo. Frues similes Jujubis domelticis, nifi quòd multò minores, & fimiliores Oxycedri aut Lauri fruchibus, qui ubi maturuerint rubent, & efui apri funt: non tamen nuclei qui offei, ideóq, rejiciuntur. Quibufdam in locis fruchibus, qui ubi maturuerint ctus hi in vinum immittuntur ut fuavius reddatur.

Reperiuntur in agris Veronenfibus referente Pona : Nos (ut diximus) in Calabria prope Tro-

R. Zizyph. Macerentur in sp. vini donec valdè turgeant: Accipe j. aut ij. manè & sero. Mirabilis eis vis inest præservandi à tuffi. Hartman.

4 Oenoplia fijnofa & non fpinofa Ger. emac. ap. C.B. Nabca folio Rhamni vel Jujuba J.B. Oenoplia fpinofa & non fpinofa, five Napeca five Σίκτρδων alba Park.

Arbor est (inquit Bellus) Piri mediocris altitudine, [Loti magnitudine Alpino; vidit Veslingius Cayri Ægypt trunco tam enormi, ut homo quamvis procerus can amplest cingre non polici quis candeme ramos tegit cortex exalibidus ad cineraceum tendens. Folia Paliuri Theophr. aut Zizyphi rutila foliorum armula, [cordis figură Velling.] binas uncias longa, unam lata, à quorum LONJONI IGUIE TOURGUII ERIDUS, LONGUI REAL VERINGEL DURS URLES GUIGE, CHRIS LEAS, A QUOCUM petulo nervi tres craffiulculi in totam longitudinem porrigunur. Horum ille qui medius urina, propagnes minores fubmiciti, reliqui duo externo porfilmum latere, fuperna parte faura viridizate intentia infenè ad cineraceum aliquantulum tendentia, que ramos alternis inordinate ambiunt [Denfitas folii vix noftrate Piro minor eft. Veling.] Flofeul; ad foliorum exorum copiofi nafauntur, ex virore quodam albicantes, floculorum Olea instar [Jujuba floribus plane similes Alpino] pecuex virore quodam albicantes, notcinorum Otez mitrar Lujioze notivos piane nimies zaipma) petu-liaribus longis petulis fingula nitentes. Fraña fuccedis pomune siguem [fyvelfre] tota habitudine quam exactifimè referens [ut pro altero alterum quis fumpfeiri Bell.] puraréfa, per oculos utos Me-fiplium Aroniam te confpicere, folo nucleo quem Nebas contient gemellos hos differiminante, mag-nitudine utplianium. Cerafi, interdum tamen Nucem Juglandem etiam zquante. [E fpinola nitudine utplianium. Cerafi, interdum tamen Nucem Juglandem etiam zquante. Nabea poma vidi majora, quæque flavam maturitate corticem eleganti rubore purpurabant. Vessing.] tuaris gultus cum acore grati, officulum in fe continents Oliva inflat. Bifera autem eft; nam & novo vez & Autumno fingulis annis frudum profert. Vernalis tamen plerunque ad frugem non

pervenic do imbrium copiam, fed a vermibus corrumptium.

Cenopla fpinola dempris fpinis à non fpinola minime differt: nam reliqua facies utrique fi-

In Ægypto folia per totum annum retinet. Alpin, at in Creta, observante Bello, per hyemem

Fruchus ante maturitatem aftringunt, unde corum usus frequens est ad stomachi alvíque relaxa-tionem firmandam, jucco vel per os jumpto, vel cum Clysteribus injecto. Qui in putrida febri ægris ea indulgent, blandimentum sanè certum afferunt, emolumentum nullum, inquit Veslingius, Succus perfecte maturarum optimus est ad purgandam bilem è ventriculo. Alpin.

Esui summe jucundi sunt hi fructus, pracipueque maturi; tamen parum nutriunt, facileque ut Cerafa in ftomacho coriumpuntur, fi corum esui immoderatè indulgeatur. Apud primariostamen Ægyptics & Turcas in deliciis funt & magno in pretio habentur-

Alpinus

Alpinus Connarum Athenzi effe exiftimat hanc arborem, cui consentit Clufius. Verum notze non conveniunt. Veslingio judice, quz inter Ægyptias arbores de Coccymelea scripsit Theophrastus, & pracipuè quòd fructum ferat magnitudine & natura Mespilis proximum non coacte huc deduci possunt. Plinius autem hanc Prunum Ægyptiam vocat. An sit Lotus Polybii apud Athenæum inquirant quibus animus & otium eft.

5. Perin-Toddali seu Jujube Indica C. Bauhini H. M. P. 4.T. 41. p. 85.

H. M. Arbor est procera, caudice crasso, candido, fibroso, furvo intúse, rubicundo cortice cincto, nec-non ramulis, primùm viridibus & lanuginosis, dein rubicundis longe latec, in orbem diffusis, donato, qui ad foliorum exortum acutum cautis & rigidis pinis insuper munis sun. Endor fibrata, albicans, cortice tecta purpureo, intus furvo, inodora, inspida. False petiolis rotundis alternatim circa ramulos juxa pinas provenium, oblongo-rotunda, craffa, denfa, fuperné atro-viridia, & splendentia, inferné sub-viridia & lanuginosa: odor & sapor sylvestris. Flosculi plures simul juncti, ad foliorum exortum dium occupante viridi ac bifido flyle; odos gravis & feridius. Frufits un formă, tum magnitu-dium occupante viridi ac bifido flyle; odos gravis & feridius. Frufits un formă, tum magnitu-dur olivis haud abimiles, at expusă acutique fijina in vertice dotati, primitm virides, dein ma-turiores facăt inbicundi, fimile quoque ut Oliva officulum continentes, maccho inus albicante; fapor acidiusculus & gratus.

Crescit locis arenosis circa Paleerii. Quotannis bis fructum producit, Martio viz. & Septembri men-sibus, atque à 10. sationis anno ad 100. non rarò frugisera manet.

Fructus maturi ab Indigenis comeduntur, minus maturi verò sale & aceto in Atsjaar condiuntur. Viru & Arboris folia ufurpantur ad gemmas quascunq, fricandas & poliendas.

E foliis in lace dulci cochis potio paratur, que Gonorrheze virulente medetur: ipía verò folia cocha umbilico cataplasmatis in modum imposita dysuriam & stranguriam toilunt.

Corticis expressus succus aphtharum perhibetur remedium.

Succus è radice expressus, atque cum Ricini semine & lactis sero exhibitus potenter ventrem subducit, vinolófq, humores expurgat. E radicis pulvere cum Oryza fativa & butyro Cataplasma sit. quod fronti admotum delirium compescit & somnum provocat. E radice in Sesami oleo cocta
Ballamum conficitur, quod membris dolentibus illitum, arthriticum dolorem mitigat.

Hanc arborem pro Jujuba Indica C. B. habet D. Commelinus, qui in Hortum Malabaricum commentatus est. Et revera descriptio bene convenit. Miror tamen in historia hujus arboris nullam Lacce ab Autoribus mentionem factam. Jujubz ergo iftius hiftoriam è C. B. Pinace & Acoftz fub-

nciemus, ut Lectori integrum sit de eis judicium ferre.

Jujuba Indica C. B. item Malus Maluccensis nomibil spinosa ejuscem p. 433. Ber Indica fructu Ju-jubino J. B. Malus Indica Lusitanis, Ber & Bor Acostie Park.

Acost. Magna est arbor, multis soliis & sforibus prædita, & copiolo fructu. Folia minus rotunda sunt Mali soliis, tametsi ea amulentur, superne sauruate virent, inferne candicant & pubescunt ut Salvize folia, gustu addringente. Flore exigui, candidi, quinque foliolis constantes, inodori: Fructus Jujubis simules, alii aliis majores & suaviores, nunquam vero tam probe maturescentes, ut conservarique. ant & in alias regiones transferri uti Jujuba, & perpetuò nonnihil adstrictionis retinentes: unde colligitur minime pectori utiles esse, quemadmodum Zizyphz.

Confipicitur hac arbor affate alatis formicis perpetuò onufta, qua in ramis ejus Laccam elaborant: Hoc quamvis à Garcia etiam confirmatur, à multis tamen in dubium, nec immeritò, vocatur; & Lacca potius lachrymarum & reliquorum gummi modo sponte exsudare & concrescere

Reperitur hac arbor in Malacca, Malabar, Balaguate, Sumatra, alissque India provinciis. Lora. hijuba Indica C. B. huic proculdubio eadem est, nam & descriptio & nomen Indicum Bora con-

Folia (inquir) hujus fubrotunda ut vulgaris Jujube venofa, fefquiunciam lata, duas longa, per marginem crenis exalperata, patre averfa molli, rufefcente larugine teeta Boræ nomine cum ejufdem ramulo, cui Lacca adnata erat. Ex India D. Terentius milit.

Lacca gummi, ut in Officinis habetur, concretione bacillis pertinaciter circumnata adhæreſcit, fuperficie rugofa, inæquali & veluti granulata, pellucida, colore rufo, flavo, aut ex rubro nigri-cante, intus cavernofa, nefcio quid nigri friabilis fubftantiæ in antris continens, fapore nullo evidente: fratum colore rubro tingit, qui longe apparet floridior fi cum aqua mifceatur. Prunis im-pofita bullar primo, levem odorem refinolium lightmas, tandemat, flammedici. Vi detracha bacillis corticem ferè fecum rapit, & canaliculata qua adhetit apparet. Bacilli duarum triumre unciarum aut longiores cortice teguntur fatis crasso, melino fere: materies ut Coryli, sed medulla copiofiore farcta.

De hujus generatione & fiendi modo non conflat. Nam quod Garcias refert à magnis formicis alatis eam elaborari, ut apes mel conficiunt, materiam ex ipsa arbore exsugentibus, nobis non videtur verifimile, sed porius (ut J. B.) ex ipsamet arbore, vel ejus ramis & surculis, statis tempo-ribus exstillare liquorem illum, & demum Solis vi in eam quam videmus formam concrescere.

Lac legitimum hujus gummi nomen eft. Sic autem dicitur quòd hoc medicamentum ubi ejus ufus eft, in Lac five Loc, id eft, Mellis craffitiem diffolyatur: in Pega vero & Martaban, ubi praffantiffima est, Tree nominatur.

Vires.

Lib. XXVII. De Arboribus Pruniferis.

Duplex habetur : ea quæ cum bacillis, vix enim fine eis adfertur, quam Laccam Sametri vocant, quia ex Sumatra infula, nonnullis Taprobana Antiquorum credita, habetur : ut eam quæ in glebis fine surculis affertur Laccam Comberti nominant; & altera factitia, qua infectores utuntur, qua & fuas differentias habet. Quadam ex face Brafilii & Cocci conficitur, five ex gummi & liquore Brafilis. Lacam veram refins & creal interface beamin to occur connecting the ex gammi ex aquore bra-filis. Lacam veram refins & creal interfactua adulterari annotavit Acofts. Lacam veram refins & creal interfactua. Nec enim corum fententiam probare poffumus qui

Cancamum Dioscoridis esse existimant. Cum Lacca non sit odorata, nec sufficionibus apta, ut Can-

Lacca attenuat & aperit, sanguinem purificat, sudorem ciet, diuretica est. Usus pracip. in ob-And Lienis, veficz, ellis, earts, & hinc in hydrope, idero, althmate, apofemate pulmonum in expellendis variolis, morbilis, atque peltilenti contagio, in ciendis menfibus, &c. Schyol.

Adoppilationes tam hepatis quain fplenis, ut & in diverge & idero à pleniq, medicis unanimi omieniu preferibuntur trochifci Dialacca didi. 7. in hydrope & idero à pleniq, medicis unanimi omieniu preferibuntur trochifci Dialacca didi.

Ex Lacca eriam bacilli parantur ad obfignandas epiftolas, Ceram Hilpanicam vocant. Alutas & coria vervecina Lacca contusa & urina veteri macerata rubro colore infici ex altera

parte tradit Clufius ex quorundam fententia. Cum Lacca in Ceram Hispanicam redacta, & Conchyliorum splendicantium in minutissimis

fragmentis ligna, tabulas, arculas, &c. incrustant ad elegantiam. Pictores, aliique Mechanici utuntur Lacca ut Vernice, eamque variè colorant, & dissolvunt in

fp. Vini, vel ol. Terebinth.

CAP. IX.

De Corno.

Ornus Latinis dicta videtur quod duritie & rigiditate Cornea, vel potius à Graco Kearnie per metathesin literarum. Regina autem dieta est quod Calvariæ instar dura sit Notæ ejus sunt flores luteoli; Fructus oblongus teres seu cylindriacus, officulo intus tereti duriffimo angusta cavitate, spinis carere.

1. Cornus mas Ger. Park. hortenfis mas C. B. sativa seu domefica J. B. Che Conclian Cherry.

Arbor procera satis est Cornus, & multis ramis brachiata, cortice subrubro vel cinereo, materie alba, firma, folida & dura (corticem feabrum & adftringentem valde dicit Matth.) Flores primum omnium profert in ramorum furculis extrems infidentes, numerofos, brevifimo pediculo appenfos, è quatuor foliolis, extra vel intra purpurantibus, aliàs subluteis, intus convexis, luteolis: intra quæ alia concoloria foliola incerto numero, teneriora & minora, ex quorum concurfu apices attolluntur octori, noveni, deni, hirfuti, qui in quaterna crocca fioliola explicantur, faminiale exigua lurea continenta. Subfequentur frazimo blongi, ad Olivam accedentes, graciliores, primum virides, poftea rubri, fanguinei, majores, manus purpura rutilà inficientes contrui, formà fuà ad Jujubas accedentes. rea rubn, jangunet, majores, manus purpura rutua innoentes contriti, forma tua ad Jujubas accedentes, guftu primum acerbo, at ubi maturatione remolita fuerint acido-dulic & finavi cum quadam tamen addirictione, offa continentes oblonga, teretia, qualia fere in olivis, duriffima, in quorum anguffis cavitatibus nuclei latitant exigui, lubdulese, graciles, quíq, vix integri eximi queant. Folia qualia Virge fanguinez feu Corno fremune, glabra, venofa, per oras aqualia. Cornum marem in hortensem & fylveltrem diffinguunt.

Cornum marem in hortensem & fylveltrem diffinguunt.

Hortensis fructis colore variat: nan compunitation particular des colores acidentes establication.

communiter ruber eft & officulo longiore; aliquando ceræ colore, rariùs albet: faturatius etiam ruber officultumq, habet craffius & brevius, & hoc eft, inquit C. Bauhinus, Cornus maris aliud genus Cluf, Hiffs. to Lamen ramulos quam vulgaris maris longé fragiliores tribuit (Luffus, folia vulgaris fo-lis latiora. J. Bauhinus quoq. Corna obtervavi Baflea apud Fel. Platerum magnitudine & colore pur lui manus inficientia, gultu minoribus non minus fapida. Sunt & colore rubro manus non

Vires

Cornus sylvestris multis in locis invenitur, in Misnia, Austria, Pannonia. Nos in agro Pedemontano & Mediolanenti in fepibus eam observarimus, ubi foltum fruesfer; fed cultura in arbormem pulchram evadit. Quod Hermolaus è Theophrafto haufifie videtur, immrum Fructus fylveftris Corni maurinores fiusioriefique esse quantum un matare. & plerunq, etam majores, ut Corns omnem cultum respuas, & negligi desideret, nobs non videtur verissimile: ideòque antequam de respia & corner for majores and corner for majores and corner for majores. experimento constiterit, de ratione ejus reddenda non erimus soliciti.

Floret primo vere antequam folia erumpunt, Martio, & in calidioribus Februario mense; pro Veris constitutione & temperamento, serius citiusve in eodem loco: Augusto, Septembri, interdum

etiam Octobri demùm fructum maturat.

Corna refrigerant, exticcant, adltringunt, conftipant quomodocunq fumpta. Hinc conveniunt practipue in diarrhea ac dyfenteria: ardorem febrilem ac fittim grata fua aciditate leniunt ac refluentement. itinguunt.

Condinutur murià ut Olivz; fit etiam ex jis fapa quemadmodum ex Cerafis: itémq, è pulpa Electuarum at febres, ad fluxiones biliofas, ad fitim, ad excitandam appetentiam utilia. În diar-theas & dylemenia exhibentur frechiu exficenti è pulverifiat ad 3). Corna

Corna ficca contrita, & cum oleo Myrtino aut omphacio mixta in Emplaftri formam, prafenti auxilio funt ad vomitiones ventriculo imposita: contra fluxum autem alvi abdomini inducta, contra menses immodicos pectini ac coccygi applicata.

Cornum arborem caveri oportet circa alvearia, nam flore ejus degustato alvo concita moriuntur

In Hetruria abstinent demorfi à cane rabido per integrum annum à quorundam lignorum, præfertim Corni maris & fœminæ contactu: Siguidem (ut teftantur ii qui rem experimento compertam habent) fi harum virga tantisper manibus teneantur donec concalescant, illico demorsi rabie exagitantur. Matth. quem vide.

Folia quoq & germina gustu acerba sunt, valentérq desiceant : itaq maxima vulnera glutinare poffunt.

Hujus lignum omnibus lignis durius perhibetur, ad radios & dentes rotarum utilissimum.

2. Tsjerou. Ponna H. M. P. 4. T.39. p. 81. Cornus Malabarica foliis Nymphaa.

Onanquam minor Ponnæ species habetur, tamen æque procera est, frondibus umbrosis in laturu disfusis: signum prædurum, rubicundum, crasso a nigricante corrice cincum, ut Ponna. Radia rusa, untuis, ingitui pribicando cortice tecta, adoris gravis, faporis adîtringentis: ea verò difficta la-chryeram fundit flavescentem ac refunosam. Folia Ponnæ similia, at minora. Similirer store Ponnæ floribus similes, præterquam quod non ex octo, sed è quatuor plerunq, constent soliolis. Fructus oblongo-rotundi, glabri, virides primum,, dein rubicundi, acido dulces, Cornis noftratibus cum fi-gura tum magnitudine & fubstantia haud absimiles.

Crescie locis arenosis; quotannis fructus sert, Augusto viz. & Septembri mensibus, diúque superstes Locus &

Fructus hi ab indigenis comeduntur: E nucleis quoque eorum ficcatis oleum exprimitur ad lam. Ufur. padas. Ulus in medicina nullus.

CAP. X.

De Cerafo.

Erafus Riega Theophr. 3. hift. 13. fructus regima Diofe. I. 1. c. 157. Cerafia & Cerufa; dicta autem à Cerafunte Pontico municipio, unde Lucullus Romanorum imperator, Mithuradae debellato, primbu in Italiam arborem intult, & fructum gentilitio nomine Cerafum appellavit, Athenaco lib. 2. & Plinio 1. 15. c. 25. auctoribus.

Ac vero ante id tempus, imò à mundi ipfius primordiis Cerafos in Italia spontaneas fuisse, quamvis fortasse neglectas & incultas

Ceraforum multa sunt genera, seu potius varietates, quas C. Bauhinus in Pinace explicat, Cerasa, inquit, alia sunt sativa, alia sylvestria. Sativa fructus forma, colore, sapore; [adde & magnitudine] inquit, and une lateral, and systemical Sanwa metastionina, cooper, papers; i aude se inaginutuonine j variant. Sunt enim pomi girara, turbinatiore, longiore, rotundiore, cordie etiam figura; se daia pediculo longiore, alia breviore, fingulis vel pluribus unà coeuntibus, ità ut ex uno periolo vel fingula, vel terna, quata dependeant, vel in racemi modum coacerventur. Colora albo fed rarius, partim rubro, partim candicante, & quaedam in maturitate partim ex candido rubent, quaedam maturiante partim ex candido rubent. gis, quædam planè cerea, quæ Pruno insita sint; rabro, rufescente, nonnunquam in atrum ver-gente, nigro etiam, quædam nigerrimo, & succo sanguineo labia & manus inficiente. Sapore dulci, liore & teneriore five aquola conflant, & in quibuldam caro pertinacius nucleo adharet, qui in aliis fragilior, & nucleo non infuavi est. Sylvestria etiam variant magnitudine, figură & fapore.

Nos ex sativis pro specie distinctis habemus, 1. Cerasum vulgarem fructu rotundo, acido, rubro. 2. Cerasum fructu cordato dulci. 3. Cerasum acidissimum sanguineo succo. 4. Cerasum majorem fructu nigro parvo, subdulci, nigro colore inficiente. Fortè etiam & alix nonnulla specie differunt. Ceralum tamen flore pleno, pro natura lufu aut varietate quadam accidentali habemus.

Cerafa fativa rotunda, rubra & acida, qua nofirii Cerafa fativa C. B. Cerafa acida rubella
J. B. Cerafus Anglica Park, vulgaris Got. The common English Cherry-tree.

J. B. Cerajus Anglies Park, vangaris Ger. Sept tolimion Conging Specific St. B. Ex majoribus Cerafis funt que acida, rubro colore dilutiore [nonnulla ex his per maturitatem faturatuis rubent] carne haud admodum dura vel compadta. His fapor valdé gratus, preferrim probe maturis, non nimium acidus, fed quodammodo vinosus; quamvis alia aliis in hoc genere acidiora, quod cultui dicandum judicamus. Fructus brevi prodir pediculo, & quâm reliquorum ferè craffiore [in noftraribus pedicula fusi fongi fum] Arbores pite haud procera, nec recta, mulis ramis brachate, humilioras multo quâm dulctum, quarum & minime, arque adeò paucorum annorum fructum ferre consueverunt : ramuli etiam non tenues sunt & flexiles ut in acidis nigricantibus. Ipla quoq, folia rotundiora funt. Gummi ex fe fundit lucidum, aurei pane coloris. Huic radix reptando latè se diffundit, areásque & vicina loca suis stipat stolonibus, qui transplantati & culti in arbores excrefcunt. Lignum quoq, & rami multo fragiliores, minúlque flexuofi quam exterorum; proinde periculofum has arbores confeendere.

Cerafus Flandrica nostratibus dicta à Cerafo Anglica, fructu majore & dulciore differt. Forte hac funt Cerafa fativa majora C. B. i. e. Cerafa Hispanica Lab. Ger. Geneva tamen & alibi in Gallia Cerafa fativa vidimus Cerafa Flandricis multo majora, & nostratium vulgarium fere dupla.

2. Cerasa acida nigricantia solidiora, tardiùi maturescentia J. B. An Cerasa acidissima sanguineo fucco C. B. D. Herman. in Hort. Leyd. bæc duo separat.

Inter lautiora quidam hoc Cerafi genus habent, cùm ob vinofum faporem, tum ob carnis foliditatem, ut equidem cenfemus. Non est his ea arborum altitudo quæ fylvestribus Cerafis. Ab arboribus acidorum multum quoque differunt. Non enim folent in magnos ramos dividi & extendi, sed ramulis tenuioribus quam catera omnes donata sunt, pendentibus serè & ad Betulam quodammodo accedentibus. Fructus ex longiusculo pediculo magni, nigri aut ex nigro spadicei, suo succo insicientes, carne firmiore, acida valdè, multum adstringente.

An Cerasa acidissima sanguineo succo C. B? quae in altiore arbore proveniunt, & longissimum

Demonate and the property of the control of the con

Hoc genus Cerafi pediculis longiffimis, fruêtu acidiffimo, fucco fanguineo ab alus omnibus facilè diftingutur. Morella nostratibus dicitur, quamvis Parkinsonus pro Morello aliud proponat.

A. 3. Cerafus major ac fylvosfiris, fruitu subdulci, nigro colore inficiente C. B. Cerafus fylvosfiris fruitu nigro & ruivo J. B. Black Cherry itte. Massarbs.

Lemma C. Bauhini huic Ceraso apud nos sponte nascenti apprime convenit. Est enim arbor grandis & procera, fructu parvo, carne pauca, succo nigro colore inficiente, pediculis longis & quantum adhuc observavimus aliorum Cerasorum tenuioribus.

quantum annue concreavamus autorum Ceratorum temuorious.

J. Baubinus Cerafum flyveltrem fructu rubro & nigro quam vocat fic deferibit,
Vulgaris notitize arbor est, procera, recta; cortice extenore spadiceo aut cinereo, maculoso, lavi:
Vulgaris notitize arbor est, procera, recta; cortice extenore spadiceo, aut cinereo, maculoso, lavi:
Vulgaris notitize arbor est, procera, recta; plendida, subamara. Henes ex acdem quasti vagina plures timul junchi, pediculis temulosa efesquiuncialibus aut sextantalibus, nonnihal rubentubus, ex folis quinque, candidis & un in Procerica, in cucurum modio canalizamenta multi- alba articista cucció donne, quibus leconos della rectantalibus. vis, in quorum medio capillamenta multa, alba, apicibus croceis donata, quibus longior fiylus in imo calyce surrigitur, oris in quinque lacinias reflexas, nonnihil purpurascentes divilis. Ex hoc flylo observavimus hortulanum ingeniosè pradicere solitum futurum Cerasorum proventum: sub eo enim latet fructús rudimentum, quod frigore affectum facile nigrefcir, remanentibus nihilominus aliquandiu integris, nullaque injuria tactis florum petalis. Fructus succedir rotundus, unciali amplitudine inferior, dulcis, magnitudine & colore diversus, in quo officulum orbiculatum lave, durum, dentibus tamen fragile, nucleum continens album exacutum, amaricantem, flavescente tunica contectum. Gummi itillat flavum, ruffum & denium.

Hac (pergit J. Bauhinus) quadruplici varietate potiffimum differentes fructus gignit: Rubrum & mgrum, & utrumque vel majorem & carnofiorem, vel minorem & macriorem. Major cam raber, quam niger dulctor eft exteris, cultu talis, ut equidem cenfemus, effectus. Minor nullius unpor, quant inges outson en excelles cana auts, un equation community and active mainte infraquam cultis ginarus, tam toher quant inger pletrunq, amaricar, fed extensus un pravalente duloculme haud fit ingratus. Videtur describere Cerajum nostram sylvestrem fruitu nigro, quae apud nos munquam

(quod [ciam) frudum rubrum profest.

Ex hoc positimum genere meliora nostri torrent, & Electuar. conficiunt pro puerorum cibo &

4 Cerajus major fruitu cordato magno. Ceraja duracena oblemga J.B. An Ceraja crasja carne du-ra C.B? Che Heart Chetty.

Speciolus hic Cerasorum fructus magnus est, oblongus, ad cordis figuram aliquatenus accedens, carne dura folidaque, dulci, coloris ex albo rubelli, nucleo magno. Folia majora funt quam Cerafi vulgaris acidi, ad Castaneze folia quodammodo accedentia, deorsum fere dependentia.

In hortis fatis frequentia funt. Variant colore rubro, albo, nigricante. Horum Aviculæ appe-

Cerasus store pleno J. B. Cer. bortensis pleno store C. B. item Cer. bortensis store rosco equidem. Cerasus store multiplici Park. parad. Cerasus multistora fructus edens Ger. item Cer. multissiona pauciores fructus edens ejusclem.
 The bomble stower's Chetty.

Non alia in re differt à Cerafo vulgari Anglica aut Flandrica quam florum petalorum multiplicata ferie. Duum autem generum est, Alterius flores minus multiplices funt, hoc est, paucioribus pe talorum ordinals, doubs innirum tribitive conflant; alterius plentifum fint, & è plantionius petalorum coninbas, doubs innirum tribitive conflant; alterius plentifum fint, & è plantibes feriches petalorum compositi. Prior Cerafiis flore rofco, posterior Cerafus pleno flore C. Bauhino dicitur. He arbores fructus interdum fed pauciores & se sparlos proferum, illa autem qua pleno flore de traritis. Gerardus in arbore hujus generis per multos annos à se in hotto diligenter culta & parieti ritis. etiam affixa, ut Solaribus radus foveretur, nullos unquam fructus observare potunffe scribit.

6. Cerasus pumila C.B. J. B. Park. parad. Chamacerasus Ger. The Divart Cherry. Clus.

Varia alkitudinis invenitur Chamacerafi frutex: nam interdum in cubitalem, bicubitalem aut ampliorem magnitudinem attollitur, umbrofis videlicer locs & tenui folo; ficcioribus autem locis & juxta femitas plerumq, fupra pedalem altitudinem non affurgit. Tenues & lenos haber ramulos feu virgas, nigricante ex cinereo corrice obductas, que ex intervallis quadam tubercula & velut gemmas proferunt, unde tanquam ex Cachrye aliquot exigua foliola, Myrti Tarentinæ foliis æqualia mas protecturis, urace tariquam ex cauchye anquot exigua routoa, jonyru a atentune noma aquama prodeunt, finnique flores bini, terni, quaterni aut quim (fee explicant, candidi, pentapetal), multis in medio ftamimulis praditi, Ceraft vulgaris floribus perfimiles, ninores tamen: infra hos flores auquetam in extremis vurgis ex allis tuberculis exeunt fine floribus folia (apperioribus majora), Ceraft vulgaris acerbo fructu foliorum formam imitantia & in ambitu fimiliter crenata, longe tamen minora, miltis delibusi garis accibo rucur fotorum fotorum fotorum funciana en manua minima cremata, nonge cuma funcia, ex atra viriditate filendentia, fubarari guffus; His fuccodi exigus fruidu, fotorulus, carnoficis, maturitate ruber, exficcantis minifique grati faporis quàm funt acida Cerafa, offeo intus nucleo. Radix craffa, longa, dura, puncis fibris practica, profundom petens, & qua difficulter etti poffit.

Paffim in Pannonia, Aultria inferiore & Moravia editionbus ficcifique locis nafcitur; ad vineto. Leutr.

rum etiam in collibus fitorum marginibus & ad publicas vias.

Not. Non peculiare est Chamæceraso gemmas alias storiferas minoribus soliis vestitas, alias surve oses tantum producere, sed Ceraso, Piro, Pomo, alissque nonnullis arboribus commune.

A. 7. Cerafus sylvestris Septentrionals Anglica fruitu rubro, parvo, seroimo. The wild Rose them English Cherry, with finall late-ripe fruit.

Materies Cerafi nigræ fimilis. Caudex in infignem magnitudinem excrescit, adeò ut Orgyiam non-Materies Certain ingre timitis. Catudex in mignem magnitudinem excreticit, accourt vrgytam normunquam fieu dusa ulnas ambitu excedat. Felia quiam Certain ingra longiora latiorique & acutioribus denticulis incila. Findus parvus, rotundus, ruber, quíque ante initium Septembris plenam materiatem non affequitur, quamvis arbor cum primis fili generis florear, tunc quoq, acerbus ut vix edendo fit. Officula fata prompte germinant, quaque inde energunt virga feu arbufcula Certafs hortenfibus inferendis aptifitima cenficiari; furcius in arbores proceras celeri auchu adolefcentibus, frudus etiam pracoces & gulfui gratos edentibus.

Ad ripas fluvii Telæ, propè Bernards-castle oppidum copiosè oritur, observante D. Johnsono, qui

& descriptionem ejus transmist.

Lib. XXVII.

Cerasus uno pediculo plura ferens J. B. Cer. uno pediculo plura Ger. Cer. racemosa bortensis C. B. Cer. corymbisera Park parad. The Flanders Clutter-Cherry.

Hoc genus modò duos, modo tres, sape etiam quatuor aut quinq, uno pediculo profert fructus, nec aliter à Ceraso vulgari differt.

Nos pro luxuriantis natura: effectu aut partu monfroso habemus, nec speciem distinctam consti-tura per puamis, cim in eadem arbore plures dentur fructus solitaris, seu in singulis pediculis singuli, cumque speciem suam non semine sed stolone aut instituon producat.

Cerasus racemosa J. B. Ger. & aliorum.

Non diversa videtur à præcedente, etiam C. Bauhini judicio, quædam (inquit) racematim uvæ modo dependent; cum de præcedenti dixisser, Aliquibus terna, quaterna, quinave poma esse in uno pediculo.

Cerasus amat cœli statum frigidum, solum verò positionis humectr. In tepidis regionibus parva provenit. Calidum non potelt luftinere. Montana vel in collibus conftituta regione latatur. Pal-lad. Per totam Europam frequentiffima eft. Nufquam meliora habentur Cerafa quam Lugdum, inquit Amatus, cui aftipulatur J. Bauhinus, seu hoc loci naturæ, seu potius culturæ diligenti de-

Florent omnes in Germania, atque etiam Anglia Aprili mense; in calidioribus haud dubie citiús. Fructum maturant Junio & Julio pro specierum diversitate. Est apud nos pracox quoddam genus quod Maio mense maturescit, Cerasa idcirco Maialia dicta.

De satione, insitione reliquaque cultura Cerasorum consulantur Rei rustica & Horticultura scri

Cerala recentia alvum laxant, ficca restringunt. Item dulcia alvum subducunt, sed minus grata Vires. funt stomacho. Acida & austera pituitosis excrementosisque ventriculis sunt apta, sed astringunt.

Aqua acidorum stillatitia, & cerasa ipsa in intinctibus febrilem ardorem compescunt, sitim extinguint & cibi appetentiam conciliant. Cum Saccharo condita ventriculo grata funt, & inter præ-flantissima dulciaria à matronis nostris habentur : verùm ob humorem aqueum abundantem diu asfervari nequeunt.

Decoctum Ceraforum acidorum & arefactorum in affectu hypochondriaco fummopere valere, imò hoc unico remedio complures convaluisse liquidò asseverare non veretur Fernelius Consil. 43. ad

Cerafa dulcia in morbis capitis, Epilepfia, Apoplexia, Paralyfi, peculiariter proficua confentur. Riffius apud 7. B.

In balburie & alis loquelæ viciis lavetur os læpitume cum 5p. ceratorum metorum, pare-figniter cephalici, fummopere roborant mufculos linguæ & Sp. ejus ufui deftinatos. P. 7p. Faber. Dulcium l. 3. c. 14.

Dulcium nigrorum recentium aquam ftillattiam à nonnullis ad Epilepfiam mirificè commendar ait J. B. in iplo paroxylino in os infulam dol. 5 iv. aut amplius. Hae valdè celebratur, & apud mattonas nolfras in frequenti ulu eft ad motus convultivos, practipuè infuntium. Lego apud J.Baumatonas nolfras in frequenti ulu eft ad motus convultivos, practipuè infuntium. Lego apud J.Baumatonas nolfras in frequenti ulu eft ad motus convultivos, practipuè infuntium. Lego apud J.Baumatonas nolfras in frequenti ulu eft ad motus convultivos. matronas noftras in frequenti uiu ett ad motus convunivos, præcipue infantum. Lego apud J. Bau-hinum, Praffans hac habetur à quibinflam adversits puerortum convuliones, Aquæ Ceraf. nigr. & florum Tillæ aquas partes mifce. Dol. 3 j. aut 3 ji. pro attate. Ex Cerafis vina feu potiones variis modis parantur, vel per deftillationem, vino Cerafis Alembico Ex Cerafis vina feu potiones variis modis parantur, vel per deftillationem, vino Cerafis Alembico Ex Cerafis vina feu potiones variones parantum de consumenta de la consumenta de l

Infinition action of the infinite load, the kind of the action of the infinite action of the infinite load. In Italia ex Cerains recentibus potionem parant Marafo dictam, quam bibunt antequam fermenteur.

Acuta ex Ceraiis recentious potionem parait outrage outcam, quam bibunt antequam fermentetur. Æftivo tempore în tabernis venalis extat, & ad refrigerandum utilis centeru.

Oleum è nucleis Ceraform per experficionem elicitum maculas & lentigines cutis auferre dicitur illiu ; utile quoc, habetur Arthritidi, necnon calculo renum & vefica.

Gummi Ceraforum cum vino dilutum diuturnæ tuffi medetur; colorem quoq, commendat, vifum

acuit & appetentian invitat. Celebratur etiam vi lithontriptica ex vino potum. Diofe. Galen.
Nonnulli ut minus nocean Cerafa fi ad fatietatem edantur, officula unà deglutire jubent. Ve-

Nonnulli ut minus noceant Cerala is ad satietatem edantur, osticula una deglutire jubent. Verum nobis tentantibus id malè cessit. Nam plurisus Ceraforum unà cum pulpa officulis deglutiris per aliquot post dies gravitatem, & dolorem sensimus in fundo ventriculi, ex efficulis ibidem reflantibus ortum, qui agge nec hisi plurium dierum spatio expulsi nucleis sensim tandem evanusa Fortè il quibus ventriculi tonus robustior est & validior totidem vel etiam plura sine noxa devorare

Videmus Passeres qui plurimum Cerasis delectentur eo tempore quo Cerasa matura sunt longe majora habere hepata quam alias. Unde colligiur Cerala hepat augere & corroborare. Esperimentum et Arnoldi Villanovani, de cujus vertate dubito: nec tamen fi verum effet inde fequitir quod ille deducit. Nam fortè magnitudo hepatis morbolam potius quam fanam ejus conflitutio-

nem arguit.

Ceraforum que hodie in honore & pretio funt Catalogus.

Ceraforum que hodie in honore & pretio funt Catalogus.

1. Cerafum precox Maiale dictum. The Man Gerry, quia Maio mense maturescit. 2. Cer.

1. Cerafum precox Maiale dictum. The Man Gerry, 5. Cer. Archidecale. The Mrth-Dulle Cherry. 4. Flandricum, superius dictum. The Flanters Cherry, 5. Cordatum rubrum. The Partic Cherry.

6. Cordatum fanguishum. The bierbing Beatt. 7. Neapolitanum. The Partic Cherry.

17. 11. Aurelianense nigrum. The black oftenses. 12. Nigrum vulgare. The rumnon run. 11. Aurelianense nigrum. The black oftenses. 12. Nigrum vulgare. The rumnon black Cherry. 13. Lucz Ward Cerasium. Tulke Duarts Cherry. 14. Cerasius racemos. The chuller Cherry. 15. Cerasius man. The Duart Cherry. Vino conficiendo præstantistima habentur Cerasium Mediolanense magnum & Cerasium Morellum. The Morellum. The Morellum. The Morellum. The Morellum. The Morellum. rp; à fucco Mori amulo. Paco-caatinga Brafileenfibus Marcgr.

Ad Cerafa referri poteft. De hac tantùm habet: Fructus ferre in uvam congeftos novem, aut decem digitos longam, Magnitudine Cerafi fylv. nigri coloris, & nucleo Cerafino, adfitringentis faporis: à columbis avide devorari, ab hominibus non, ufurpari ad tingendum colore cœruleo; baccas ficcari posse & diu servari.

Ibipitanga seu Cerasus Brasiliana Pisonis & Marcgr.

Ad hunc potius locum (ut suspicor) pertinet; nec enim calyx floris residuus esse videtur umbilicus de quo loquitur. Mourouve J. De Last. Ind. occid. lib. 16. C. 11.

De hoc duntaxat ícitur, non multùm abludere à Pruno ; flores ferre luteos, fructus inflar Ceraforum, longis pediculis, officulo exiguo, carne crocea & fuavi.

Copalxocost Tepeacensium J. de Laet. Ind. Occid. L. S. C. 17.

Arbor est inquit Ceraso valde similis fructus fundens exiguis Pomis similes, qui salivam quandam valde glutinosam fundunt, & ideo ab Hispanis Cerasa gummosa appellantur.

CAP. XI.

De Olea.

Lea Gracis 'Endus, Latinum nomen à Graco factum est, a diphthongo in e abeunte, sic ab These ocean. Entire at the street of the str Olea prunifera arbor est foliis perpetuis, fructu racemoso, pulpa liquore pingui scatente, officulo

i. Olea

1. Olea fativa J. B. C. B. Ger. Park. The Dlive-tree.

J. B. Mediocris magnitudinis arbor eft, quandoque procera & pragrandis (ut recte Stapelius) ramis in latum amplumo, diffusis [J. Bauhinus haud valde patulam esse ait] trunco magna ex parte no-doso, materie aqualiter spissa, satis solida, alicubi & crispa & intorta, gustu amaricante, colore inter flavum & spadiceum ferè medio, nonnunquam etiam maculis utriusq, coloris invicem convolutis conspersa, præsertim cum ad justam ætatis consistentiam pervenerit, teste Cordo. Cortex tam trunco quam ramis obducitur coloris cinerei, lavis, glaber. [Cordo in his flavus] Folia oblonga & angusta, Salignis ferè fimilia, acuminata, incifuris ac manifettis venis, (excepto unico nervo infigni à pediculo ad acumen oppositum excurrente) carentia, crassa, pinguia, ngida, supernè coloris atro virentis, certè saturatius virentis [rectius Cordus, in viridi slavescentis] inferius canescentia, nullis tamen pilis oblita, tam brevibus pediculis harentia, ut surculis quasi inserta videantur [ex adverso utplurimum bina Stapel.) ex quorum alis proferuntur pediculi, quibus flores racematim coharentes fustinentur, albicantes, Sambucinis fimiles, è quatuor foliolis fructús rudimentum complectentibus contexti, ex herbido candicantes, qui non omnes ad frugem perveniunt in Europa: in iis verò locis quibus propria est hæc arbor perveniunt ideóque congestæ ejus baccæ confertas uvas æmulantur. Flosculis succedunt fructus figura ovalis, aut glandium ferè, magnitudine varia. Nam in Hispania nascentes, quos Olivas Hispanicas vocant, mediocre Prunum aquant; Italica pleraque & Narbonenses vix mediocrem glandem superant, quamvis ea smr habitiores rotundioresque, primum virides, postea savicantes, per maturitatem purpurascentes, tandem & nigricantes, quædam etiam ex pur-pureo punicantes, sed rariús: Sunt & quæ in Hispania albæ fiunt (ut annotat Clusius) sapore valde acri & amaro, & nescio quid acerbitatis & nauseosi admixtum habente, etiam in maturis & mollibus, carne primum dura, maturitate molli ac pingui, officulum lignofum, oblongum, utrinq, acuminatum, & in hoc proportionatum nucleum unicum habente. Qui vero in ils continetur luccus pinguis oleum fit dulce, aquofus, qui amarus, amurca. Foliorum quoq, fapor amarus est, non fine acrimonia tamen. Radicibus nititur (inquit Cordus) partim rectis, partim obliquis, in summo caspite obharentibus, materià trunci modo solidà.

Luftanice Olea (inquit Clufus) minores Olivas proferunt [ità quoq, Lucenfes quarum Oliva Differentia. apud nos laudatiffune, altaque Italica:] [de multum olei, ejifque praftantiffini prabentes. Sic etam nonnulla qua in Gallia Narbonenfi & Barica nafcuntur olea minorem fructum ferunças quo plus olei exprimitur, alteri quod de majoribus Olivis elicitur longè præferendum.

Decerpuntur mense Novembri, Decembri, Januario & Februario in Granatenfi regno: namque Tempus. antea non maturescunt. Sternuntur deinde in pavimentis donec rugosæ fiant : deinde molæ supponuntur, & torculari exprimuntur, affula fervente aqua; ità enim oleum reddunt. Nonnulli olivas perticis decutiunt, quod alii improbant, qui potius admotis scalis manu legunt, nè sequentis anni spem decussis germinibus præripiant. Vehementer enim laborant Oleæ percussa & detrimentum capiunt. Olivantibus lex antiquissima fuit, Oleam nè stringito neve verberato. Plin.

Immaturas plerumo, condiunt per Hispaniam & Galliam Narbonensem: interdum etiam maturas & nigras: condimenti loco apud nos cum carnibus affatis præfertim vervecinis, efitantur, in acetariis etiam usurpantur. Itali mensis secundis inferunt, & cum pane edunt. Excitant appetitum, movent alvum, humentem ventriculum exficcant & confortant.

Olea Minervæ dicata facráque erat, vel quòd Minervæ munus effet, vel ut Martianus Capella, quòd artes & disciplinæ, quarum illa Dea est, Oleo ac lucernarum lucubrationibus perdiscantur.

Olea quoq, veniæ pacifque index erat, proinde veniam pacémq, supplicantes Olea ramulos ma-nibus gestare soliti erant.

Olearum differentia desumptæ sunt vel à forma, vel à colore, vel à succo, vel à magnitudine, vel à loci varietate, vel ab inventoribus, quas omnes perfequi infiniti laboris effer. Veteres varia tradidere genera, quorum nomina fipeciebus hodue cognitis accommodare perdifficile effet: quociron sis non immorabimu. Colymbades * Plinius diffinêtum genus feculfe videut: 1. aligui olivas * £16.15.c. 2. conditas oleo fuo puras innatantes effe volunt, & Halmades, i. e. muria conditas ab iis diftinguunt. Alii Halmades & Colymbades confundunt.

Olearum autem tot differentiæ non observantur quot Pomorum, Pirorum, Prunorum, vel quia arbor naturá suá minus apta est ex semine nata variare; vel quia agricolarum non intersuit in iis serendis, colendis & quoquo modo immutandis adeò industrios & diligentes se præbere. His adde arborem ipfam, cum frigidioris cœli minus patiens fit, Gallicis, Germanicis, Anglicis Hortulanis, qui in variis fructuum speciebus producendis & procurandis maxime curiosi & occupati sunt, se colendam non permittere.

Celebriores olivarum differentiæ à C. Bauhino & Joanne fratre recenfitæ funt,

 Olivæ maximæ Hilpanicæ, prunis mediocribus æquales, & figurå fimiles, quæ etfi fucculentæ funt & carne multa, amaritudinem tamen infignem habent, unde & olei minus reddunt, amurcæ plus, ideóque nonnullis minus probantur, minoréque is sapore præferuntur.

2. Oliva minores, Genuenies, Lucenies, Provinciales, eadem Lufitanica, Narbonenies & Batica Clusio. Ha dulciores funt & plus olei fundunt.

3. Oblonge, attrovirentes, ad lacum Comensem natz, quarum uterq, Bauhinus meminit, quibus conditis nihil lapidius & siavius, quarwis & mastra funt, & propennodum respectu maximarum Hi-japamacarum extinces videantur, addit C. Bauhinus carnem duram esse & offi firmiter harves.

4. Olivæ albæ, quarum & Plinius meminit.

In Herruria habentur Matth. & Caf.

1. Minores & rotundiores, plurimum olei habentes, quæ Olivella vocantur Cæf. quas prægrandes arbores Juglandium instar ferre scribit Matthiolus.

Pppppp

Locus

Lib. XXVII. De Arboribus Pruniferis.

2. Majufculæ & oblongæ, oleum pareius fed dulciffimum reddentes, quæ nomine à radiis defumpto Raggiariæ dicuntur Cef. Has Oleæ minores proferunt, iffq, in cibo utuntur.
2. Majores & pulpofiores ad condituras tantium quæfitæ, quas Regias Cæfalp. vocat. Non videntur differer ab Hifpanics maximis: nam Matthiolus eas multo plus amurez quâm olei fundere feribit.
3. Sunt quædam quarum caro ab ofte recedit cûm franguntur, virides quæ conditæ gratiffimæ fiunt,
4. Coltrabade Cæfalpines genfuir

quas Colymbades Carlalpinus censuit. Varietates Olivarum in Gallià Narbonensi cultas recenset D. Magnel. in Botan. Monspel.

1. Oliva major oblonga, angulofa, amygdali forma, vulgo amelkau, ad condituram maxime expetitur, suavissima enim est, & rosæ habet odorem.

2. Oliva media oblonga angulofa, vulgo oulivoiere, vulgariffima ifta eft.

2. Oliva media oblonga, fructu corni figura, vulgo ornian, in multis etiam olivetis vifitur, frucum habet oblongum magnitudinis ferè & figura corni fructus.

4 Oliva minor oblonga; vulgo pichouline, in variis etiam locis ista reperitur: in cibis multum

5. Oliva major subrotunda, vulgo ampeulau, inter olivarum species ista maxima est, & ad condi-

tuam pracupus servatur.

6. Oliva media rotunda viridior, vulgo verdalle, ifta fimiliter ad condituram colligitur; cujus species reperitur, que albidior est, & vulgo blancas dicitur.

7. Oliva media rotunda praccox; vulgo mossas, citò maturesci, & ab arbore cadit.

8. Oliva minor rotunda racemola, vulgo bosteillas, in racemulos veluti congesta est, unde noturam præcipuè servatur.

9. Oliva minor rotunda rubro-nigricans, vulgo salierne, non omnino nigra est, sed rubrum colo-

rem habet commixtum.

10. Oliva minor rotunda, ex rubro & nigro variegata, vulgo pigau; aliz plurimz variis in locis nafunturi, fed ifter, tum ad oleum, tum ad condituram meliores cenientur.

Olea neq, frigidum, neq, prafervidum cebi flatum amat, ideòque trans Alpes & Cebennas montes non invenitur nifi in hortis culta & à frigore munita. Quin & frigidiores hyemes etiam in Provincia & Galla Narbonenfi cam adurunt. Cum in Gallia peregrinaremur, Anno 1665, pracedens hyems afpertima aliquot Olearum milla in Provincia corruperat inaffimabili incolarum damno, placaque reme à radice remulbelsare. Modicos chies amaz, anno aventorestidos fulcinoras, oleanos estamentos de constituires de la constituire de la consti uens nyens aperima anquo. Acarum mina in Frontica cortupera marimani in Doaum canno, pleraque tamen à radice repululabant. Modicos clivos anat, quod ventos tepidos lúcipans, olegor run autem natura flatus defiderat. Nos in valle ampliffima Fuliginensi in Italia, inque Terniensis extrema parte, in accensi collium convalles dictas terminantium ampliffima omnium que in Italia vidimus Oliveta observavimus przegrandibus arboribus densa, ubi Februarii initio rusticos Olivis decutiendis & colligendis occupatifilmos observavimus. Lucos quinetiam Olearum denfiffimos Gal-

Solum Oleis commodiffimum nonnulli effe aiunt cui glarea subest, aut sabulum pingue : sed & densior terra, si uvida sit & lata, satis convenit. Humidior sanè floridiores & pinguiores olivas pro-

Hanc arborem multi exiftimant, ultra milliarium fexagefimum (quadragefimum Plin) a mari

aut non vivere, aut non elle feracem; quod amen experientat repugnient de Quercum & Olean tam pertinaci odio diffidere ainnt, ut altera in alterius (crobe depactæ mori-

antur. Plin. Nobis non videntur verifimilia qua feruntur de hujufmodi antipathiis. Junio mente magna ex parte omnes Olea florent, inquit J. Bauhinus, sed in Germania & locis Septentrionalibus tardius, ubi quamvis diligentiffime colantur nihil præter florem producunt. De tempore & modo colligendi (uperus ontre diximus. Optima etas addecerpendum inter copiam bonitatémq, incipiente bacca nigréfere; tunc autem Drape feu Druppæ vocantur.

Olivas etiam decerptas fed pracipue excussa aqua calida lavare convenit, inquir Autor Isomensia.

Constantino Casari attributorum.

Olea lente admodum crescit, Theophrasto & Virgilio autoribus, sed quam diutissime vivit. Pli-Onea tence administration in the phrasino extragalor anno 200, and quantitation in the internation of the in his agit: cujus de putandi tempore confilium an praceptum praterire requeo. Quinetam (in-quir) pluribus annis interporis olivetum putandum elt. Nam veteris proverbii meminisse conve-nit, etim qui arat olivetum rogare fructum, qui stercora exocare, qui cadit cogere. Quod tamen fatis erit octavo anno fecifle, ne fructuarii rami subinde amputentur. Cui potius obtemperandum existimanus, quàm alis qui ingulia anni putrae pracepiunt; clum & Males oblevaverimus à putratione aliquandiu laborantes malè affectas & infocundas fuille. Scipitem Oleæ etiam aridum & levem terræ implantatum & germinare & radices agere Fortunii Liceti experimentum est, quo confrimaur illud Virgili Traditir è ficor addi clegim ligno, v. Lib. I. cap. 18. p. 35.

Ex cadem Oliva differunt fucci: Primum omnium è cruda atq, nondum inchoate maturitatis,

Omphacinum vocatur. Hoc præftantiffirmum; Quin & ex eo prima unda præli laudatiffima, ac deinde per diminutiones. Quanto maturior bacca tanto pinguior fuccus, minifique gratus. Optima autem attas ut jam diximus ad decerpendum inter copiam bonitatem, incipiente nigreficere bacca, Amurcæ color est qui Olivam cogit nigrescere, ideóque incipiente nigritia minimum amurcæ, an-

te eum nihil. Plin.

Olivam collectam in tabulatis servandi nec priùs quam sudet premendi, morem improbant Cato, Plinius alique, chin onni mora oleum decrefact amurca augeatur. Addit oleum non tantum minui fed & deterius fieri. Oleum quidem inde deterius fieri non denegovurim, quid Olea in acervo corradescant pravia quadam ad putredinem alteratione, & amurca forte si in bacca remanserit clei saporem corrumpat: at verò mora in tabulato oleum minui, amurcam augeri noutiquam concesserim, cùm amurca aqueus fit Lumor & calore facile evapores; Oleum autem cum fit succus pinguis & tenan, non item; sed magnam caloris vim exigit ut elevetur & ascendat, aut dissipetur. Quapropter

Quapropter (inquiunt) dubitare non debemus, Olivam lectam primo quoque tempore premendam. Ergo ut primum diftricta fuerit Oliva, fubftratis tegetibus aut pannis expandi debet, quo dam. Ergo in primini mitrica i ment Onea, montanto negambo ante parimo casanta accesa, que aquofias ex tejo reficetur, se à folis a ovigalis repurgetur. Hac en mi committa olei dintumitati obfunt. Tum diligenter mundata protinus in torcular deferri, & integra in filcinis novis includi, tati oblunt. Ium diugenter mundata protinus in torcular deterrit, o integra in nicinis novis inciudi, priedougi fublici, it ugiantum poffit paulifiper exprimatur. Poftea refolutis corticulis emoliri debbunt, adjectis binis fextariis integri falis in fingulos modios. Quod defluxenti in labrum protinus deputator depleata, ke in ficilia labrat, huic ufui praparata defundat. Hoc enim fiasviffimum eff cenniffimum. Nam aneis 8c plambeis vitiaturi oleum. Longè melioris faporis effo eleum quod minore vi prali quafi lixivium defluxenti. Nam fin nuclei confringantur olei faporem vitiant. Deterius est quod ex reliquis fracibus premitur, sed paulò graviore pondere. Hoc tortivum non malè dixeris oleum. Sed tertiatione multo deterius oleum exit.

De vitus olei emendandis consule R R. scriptores.

Olivas condiendi soliciti fuerunt Veteres (verba sunt Cherleri) quanquam revera nihil aliud sunt Olivas condiendi foliciti tueruni. Veteres (verba unit Unerieri) quanquam revera inhii aliud lunt quam palativis blandimenta. Tami ingeniolis fuit venter ut & amara, neca bi pla nazura percoda fuz quoq, voluptati placere coegerit. Quid quaeso gustu horridius Oliva five matura, five immatura, at fiavitatem invenit ars, quam non potuit natura. Platimos eas condiendi modos tradiderunt columella & Palladius, quos apud iplos requirendos omittimus. Nam nunci derunt umoto tantim, eòq, fimplicissimo modo, muria exactos & sale parata condite ad nos fere adferuntur. Oliva quamvis per maturatem nigre funt, sapore quoque acri, amaro & nauseoso, oleum tamen quod inde exprimitur fere pellucidum est, nonnihil flavicans, sapore dulci & grato, unde pater facusto piene.

faporem hune & odorem parti aquez feu amurca inharere. Laudatifimum autem aqud noftrates habetur olcum quod coloris omnis & faporis maxime expers eft.

Olivæ mantre æv Veterum fententia temperate calada funt; vertum facile corrumpuntur, ventirculóq, oculis ac veticæ nocent; torrefactæ tamen & illiæ nomas fiftunt & carbunculos emarginant: immatura exficcant & aftringunt. Colymbades adftringere, ventriculum roborare, appetentiam excitare dicebantur. Qua ad nos adferuntur condita funt antequam maturuerunt, intelligo tamen Italos maturas & nigras etiam interdum condire.

Olearum folia refrigerant, exficcant & aftringunt, Ulus externus & pracip. in fluxu alvi, menfium, in herpetibus & fimilibus, Oculi medicamentis (autore Diofcoride) ob vim fuam mitiorem convenientiora funt Oleaftri foliis. Quod intra fructús nucleum est cum adipe & farina scabros angues excutit. Succus fruticis accenfi recentis destillans fanat lichenas, furfures, manantia ulcera.

Plures foliorum usus vide apud Plinium.

Olex materies pracipux commendationis est apud operarios pictores, & statuarios, à quibus ad præstantes operas' desideratur, cum Ebeno, propter densam & tractabilem ejus substantiam. & colorem subruffum & varium (quem tamen Aqua forti affusa inducunt) quem ductus & nervi intorti referunt. Ad nos allata non mensura sed pondere venditur. Lampadibus, alusque usibus me-

Olei ulus adeò multiplex est tum in cibo, tum in medicina, ut omnes explicare plus temporis & olei requireret quam instituti nostri operis ratio patitur. De his consulendus Galenus, tum Dio-

scorides, Plinius alique tum è veteribus, tum è neotericis.

Pollionem Romulum, referente Plinio cum centefimum annum excedentem D. Augustus hospes interrogaret, quanam maxime ratione vigorem illum animi corporísque custodiret, respondisse intus mullo, foris oleo. Cardanus etiam tria præcipue ad longævitatem facere affirmat, nimirum Lac, mel, oleum: intelligit autem non foris inunctum, sed intro assumptum & in cibis usitatum. Oleum & salem emere oportere Aristoteles autumavit, utique quòd utrumque ad prorogandam vitam quàm

Oleum nature aereze particeps effe videtur, unde aque innatat, nec cum humidis aqueis permifec-tur, fed quamvis finul cum illis agiteur ob levitatem litam brevi fe expedit & furfum afcendit. E-jufmodi autem humida [oleo]a & aquea] fimul agitata, conquaffata & per minima milta colorem

album contrahunt & lactis speciem exhibent.

Oleum ad usum per sanitatem optimum (inquit Dioscorides) quod ex immaturis Olivis exprimitur, unde omphacinum dicitur. Excellit in hoc genere recens, minimè mordax atq, odoratum. Tale ad unguentorum compolitionem utile. Quinetiam propter adstringendi vim stomacho accominodatum. Ore fi contineatur, gingivas contrahit, dentes firmat, fudores cohibet. Refrigerat, ficcat, astringit, adeóque multas compositiones ingreditur.

Oleum ex Olivis maturis expressum calfacit & humectat moderatè [Vetus calidius est recenti] emollic, digerit, vulnerarium est, alvum laxat [cum Cerevisia calida assumptum 3j.] ariditatem pectoris corrigit, tormina ventris mitigat, meatus urinarios laxat, erofos abstergit & confolidat. Extrinscus creberrimi usus est in clysteribus, tumoribus calidis, &c. Cum aqua tepida assumptum mo-

vet vomitum, unde exhiberi folet contra venena.

In patria mea Westphalia (inquit Schroderus) usitatissimum est vulneratis quotidie exhibere oleum olivarum cum Cerevifia calida, quo adeò large utuntur, ut quoq, fudor oleum redoleat.

Ad alvum laxandam fegmentum panis tofti oleo intinctum & bene madidum quotidie manè co-

medendum commendatur: quod pracipuam fuavitatis gratiam nobis habere videtur, inquit Cher-

lerus. V. P. Borelli observat.

Oleo odores maximè conservari testatur Plinius. Oleum etiam membra recreare eidem dicirur. Et membra recreans olei liquor. Et fanè Veteribus ufitatifimum erat oleo corpus inungere, quod vigorem & robur ei addere existimabant, & tonum conservare. Verum hic mos jamdudum obsolevit, nec immeritò nostra sententia, partim quod ejusmodi inunctio res sordida nobis videtur, partim etiam quod cutis poros obstruat, & transpirationem impediat, qua nihil sanitati corporis tuendæ utilius magifq, necesfarium fit. Pppppp 2

Hypom. I.

CAD. S.

Lib. XXVII.

Oleo quidem non Apes cantum, sed & omnia insecta examinantur. Plin. l. 11. c. 19. quod Clariff. Vir M. Malpighius in Bombyce aliis, experiundo verum invenit. Ratio obvia est, quia sci. oleum meatus piracula sive poros quibus aer attrashirur & reddirur obstruit, ob cujus defectum animalaulum ilico moritur. Nec enim minimis hisce insectis respirato minis necessaria est. vitam quam majoribus animalibus, quin potius magis, cum vafa in his aeri excipiendo deftinata majora proportione, plura, magifq, per omnes corporis partes dispersa in his sunt quam in persectio-

Oleum picem è pannis extrahit, quod aqua non facit. Plin. Vulgatum est (inquit *Sennertus) ut fiquis manum pice inquinaverit, eam aqua non mundet, sed oleo aliquo aut pinguedine qua picem

Inquestacia.

Olei (inprema regio melior est, nam ima ab amurca turbatur. Summum verò optimum, quòd remotifinium si à nociva parte, nec sua spissitate ab aere laditur. Plutarch. Sympol. Idem legitur apud Macrob. in Saturnal. qui & vini mediam regionem, mellis iman optimam estle ait.
Oleum dealbandi modum vide apud Dioscoridem: item modum parandi oleum Sicyonium

Oleum etiam ex olei surculis paratum ad multa utile meminerunt Dioscorides & Galenus; quanquam ille ex olea furculorum pinguedine illud oleum fieri dicat, hic in oleo illo conficiendo tan-

tum addi folita germina illa fcribit.

De Amurca quid fi (upernis diximus. Multiplex ejus ufus defcribitur à Catone, Varrone, Pli-nio, Galeno, Columella. Amurca fubigi areas terendis meffibus, ut formica rimeque abfint, & ne Curculio noceat, neve mures lædant. Quin & lutum parietum ac tectoria & pavimenta horreorum frumenti, veltiarium etiam contra teredines ac noxia animalia amurca alpergi. Commendatur rumenta, venamun cuam commo a creamine ac nosa animana anima a appea. Commentina attir maximè ad ulcera inveterata. Reliqua vide apud autores citatos. Cim entin ranoris hodie in medicina usis fir, nec à nobis facile parabilis, non erit opera pretium plura de ea dicere.

2. Olea fylvesfris Ger. filv. folio duro, subtus incano C. B. Oleaster five Olea fylvesfris J. B. Park. Che mili Glivestre.

Cum Oleam sativam à sylvestri cultura tantum differri agnoscant Botanici, & sativam si negligatur in sylvestrem abire, & sylvestrem ex sativa nucleo nasci; sane Oleastrum ab Olea non specie sed accidentibus tantum differre statuendum est: proinde in ejus descriptione non opus est ut

nmus proux.

F. B. Unut caudicis & ramorum magnitudine Olea fariva non cedat, horum tamen frequentia fuperatur, adde quod & spinas per ramos possidet [quarum tamen Clusius in descriptione Olea fylv. Lustranica non meminis] Folia minora, non distinuiti interim figura. Ità quoque & stere reematim compacti fructum precedunt, Oliva similem, sed minorem, strigosforem, succo purpurso mordaci practium. Adde è Clusso corticem huic quam sativa lavivorem esse, fructum mucrone recurvo. Tota arbor infigniter amara est.

Caudex Theophrasto peculiaribus quibusdam cavernulis ut in Olea sativa dehiscit. Gongros

hoc malum vocant.

Oleastri corona Olympiorum victores coronari solitos apud Gracos tradit Plinius; & Oleastrum Olympia: ex quo primus Hercules coronatus eft, ad fua ufq, tempora durâffe cuftoditum religiose, quemadmodum & Oleam Athenis, qua traditur edita in certamine à Minerva.

Caterum Oleaster aquè argillas & calculos amat ac Oleum, & eisdem in locis provenit. De viribus foliorum Oleastri multa habent Dioscorides & Plinius, que apud ipsos legi possunt : nos non multium hoc respectu differe putanus ab Olex fativa folis, nili quod in operando efficaciora fint; nec oleum ab omphacino diffat, nili quod calidius fit, potentius aftringat & tamen extergat. Hoc in cibos non venit, fiquis tamen eo quotidie barbam vel capitis capillos inunxerit caniriem morabitur.

Amatus ex Dioscoride. Quin & defluos capillos inhibet, furfures & capitis ulcera manantia, sca-

biem & lepras extergit. Blaconeli Plinio & Diolcoridi, in Syriz maritimis Plinio, Palmyrenâ Diolcoridi, ex Oleis manat Plim. ex quodam caudice Diolc. pingue, craffius melle, refinâ tenuius, fapore dulci [mellis Plim.] non fine nausea, alvum solvit, bilem przcipue detrahit, duobus cyathis in hemina aquæ datis. Qui bi-

bère torpelcunt, at citra periculum, crebrò tamen funt excitandi.
Elaomelius hiltoria maximam lacem attulerunt Pena & Lobelius in Adv. cùm inquiunt, Oleas
Monspelii in vinetis mel five Elaomeli (quod mirum dictu sed verissimum) caudice vulnerato fundere: nimirum ex Olea arbore vulgari perquam amara tota & ingrata, cortice, caudice, fructu nondum sale condito, emanare vere melleum non solum colore, sapore, sed enam duratione incorcum iale conoito, emanare vere meiteum non tonin conore, apone, ret cutati dutatione incor-ruptum se expertos affirmant, sea e innois corticibus partim scapello sauciaus satas exceptife non modo ad explorandum sed etiam ad amicis impertiendum. Verum nonnis propenodum matura oliva ac nigricante quisquam reperiet mel istud. Lunellæ autem plurimum exfullabat, præsertim fectis majoribus truncis, è quibus initio melle liquidior latex glutinolus effluebat, postea inibi refidens aliquandiu, frigore denfior evadebat, atque non tam Mel quam Mannam præ se ferebat, ípecie, guftu, sapore, concretione, omnium judicio qui degustárant. Hac & plura Lobelius,

Olea Æthiopica Strabonis, Diosc quæ lachrymam fundit Scammoncæ similem [Paulus lachrymam non Scammonio fed guttæ Ammoniacæ alfimilari quam Cafalpinus gummu Elem effe fulpi-catur, quænam arbor fit, & an diverla ab Olea vulgari nos latet. Cæterum lacrymam illam ad oculorum cicarrices albuginefique & visits hebetudinem illitum facere, urinam & menfes ciere, eroforum dentium cavis inditam eorum dolores lenire, partus pellere, impetiginibus ac lepræ mederi

Olea

autor est Dioscorides. In medicamenta quoq exitiali vi pradita refertur.

Olea Aristotelis Callistephanos cujus propaginis frondibus Olympiorum victores coronabuntur si modò folia ejus forma reliquis oleis contraria, supinam non pronam partem habebant viridiorem, quod tamen præter eum nemo prodidit, monstrosa potius varietas, quam nova Oicæ species

Elaostaphylos etiam Geoponison Autoris Oleam uvámq, exactè resipiens ejusdem farina esse videtur: nec tamen putaverim hujusmodi fructum produci co institunis genere quam ablactationem vocant, nec alio quovis vulgari, ut ille vult.

Viscum baccis rubris & purpurascentibus in oleis nasci observarunt Bellonius & Clusius, quod eas steriles reddit, unde Olivetorum Domini ramos integros & maximam partem cædere coguntur, nè vitinm latius ferpat.

3. Jambolones Garcia C. B. Jambolonis Indica folio Arbuti J. B. Jamboloins Park.

Frutex est Myrti effigie, cortice ejusdem ferè coloris cum Lentisci cortice; foliis Arbuti, sed Myrti virentis soliorum sapore. Fert is fructum majoribus Olivis [Cordubensibus] similem, sed gustu admodum adstringentem, & sauces contrahentem. Muria conditur Olivarum modo. Nullum ulum in medicina obtinet, sed editur cum Oriza coctus, nam appetentiam excitat; non Usus tamen admodum salubris æstimatur.

4. Olea Malabarica Nimbo dicta, fructu racemoso oblongo.

 Aria-Bepou feu Nimbo Acostæ H. M. P. 4. T. 52. p. 107. Arbor Indica Fraxino similis, Olea fruttu C. B. Nimbo solio & fruttu Olea J. B. v. 1. l. 6.c.8. Azederach storibus albis semper virens Herman.

Arbor est procera, caudice crasso, ex albo flavescente, cortice cincto nigricante; necnon ramulis rufis, ceu frondibus umbrofis in latum diffusis, ornato. Radix crassa, albicans, atro-purpureo cortice tecta, graveolens, amara. Folia numerola circa teneriores ramulos proveniunt, oblongo rotunda, acuminata, in ambitu profundė ferrata, tenuia, glabra, nitentia, graveolentia, amara; nervis aliquot è media costa infernè altè extuberante, & folium per longitudinem medium inæqualiter secante, in latera excurrentibus. Flores petiolis oblongis racematim proveniunt, exigui, candidi, inodori, calycíque exiguo, viridi, in quinq, lacinias acuminatas fecto inhærent, quinque teretibus foliolis conftantes, medium occupante calyce fimbriato, exiguo, fubflavo, framinula decem continente, necnon longum tenuéma, [[r]lum, extremas calycis oras quodammodo fuperantem, haud fecus ac in Narciffo juncifolio observare est. Fructus similiter racematim proveniunt, oblongo rotundi, Olivis minoribus formă haud abfimiles, primum flavescentes, dein purpurascentes, tenui pelliculă cincti, carnéq oleofa, acri ac amarâ intus referti, intra quam officulum locatur oblongum, nucleum

Crescit locis arenosis circa Trevanceor, necnon in Tutucoryn, Jassanapatuam, alissque insula Zeilan Locur. locis. Semper viret. Quotannis floret & fructum dat.

E fructibus Oleum exprimitur, è quo pictores colores conficiunt pannis goffypinis pingendis. E foliis in aqua coctis balneum paratur, variolis expellendis, & articulorum doloribus mitigandis Ujus.

Ex iisdem foliis siccatis, pulverisatis, & cum Oleo è fructibus expresso mixtis unguentum conficitur, quod partibus dolentibus, convulsis & spasmo affectis utiliter inungitur: & vulnera, puncturas & contractiones nervorum curat.

Foliorum fuccus five per os fumptus folus, aut cum vino, aut aqua, aut gallina jusculo mixtus, five umbilico impositus aut solus, aut cum fellis bubuli, aceti aut Aloes tantillo, ad omnis generis lumbricos expellendos perutilis eft. Quamobrem familiare admodum & perquam falubre eft medicamentum omnibus Malabar incolis, quoniam lumbricis valde funt obnoxii

Garcias & Acosta Nimbo arborem Fraxino comparant tum magnitudine, tum specie externa procul intuentibus, quamvis folia Fraxincis diffimilia fint.

5. Olea Malabarica Nimbo dicta, fructu racemosorotundo.

Karibepou seu Nimbo altera H. M. P. 4. T. 52. p. 109.

Arbor est pracelsa & speciosa plurimum, caudice pracrasso, albicante, corrice obducto nigricante, graveolente, amaro; necnon plurimis donato ramulis rubicundis ac lanuginofis. Radix albicans, atro-purpureo cortice tecta. Folia Aria-bepou foliis haud abfimilia, at minora, odoris ingrati & fulphurei, saporis acido-amari. Flores haud secus acillius flores racematim provenium, exigui, candidi, graveolentes, calycíque exiguo, rufo, in quinque lacinias acuminatas fecto inharentes, quinque foliolis acuminatis compositi: Foliola hac intercedunt decem framinula candida, rufis apicibus ornata, medium occupante ftylo tenui, albicante, capitulo viridi. Fructus Aria-bepou fructibus fimiles, at rotundi & intensiore purpura tincti.

Provenit pluribus locis in Malabar, præsertim circa Angiecoymaal: Semper viret: quotannis bis Locus. floret & fructum edit.

E fructibus hisce oleum exprimitur. Ex arboris foliis tenerioribus in lacte dulci coctis & contu-Vires. fis cataplasma conficitur, quod serpentium aliorumq, venenatorum animalium morsibus medetur, si affective parti applicetur. Ex issue cum Aria-bepon toliis in aqua coctis Apozema paratur, febribus pestulentialibus altisch morbis malignis perquam utile. Radix quoquo modo sumpta alvum movet.

6. Olea sylvestris Malabarica, fruttu dulci. Perin-kara H. M. P. 4. T. 24. p. 51.

H. M.
Andre est vastæ magnitudinis, caudice crasso, cortice crasso, cincreo, intus purpureo, cincto; necnor namulis viridi succes, plurimisque virgulis pullulantibus donato; lignum albicans, densum, fibrosum. Radix itidem albicans, rubicundo obducta cortice, qui cuticula nigricante insuper tectus est: fapor subamarus, odor terrestris. Folia, quæ primo exortu rufa ac plicata circa ramulos teneriores proveniunt, ubi excreverunt oblongo-rotunda funt, acuminata, in ambitu crenata, denfa, glabra, atro-viridia, splendentia: sapor acidus primum, dein amarus. Flores suave-olentes, candidi, extremis furculis inter folia proveniunt, caulibus nimirum spithamam longis, quibus brevibus petiolis admis turculis inter tolia proveniunt, caulibus intimum lpithamam longis, quibus brevibus petiolis adharent, quinque oblongis, ac in plurina tenuia filamenta, coma: inflar, circa extremitates divisi foliolis conflantes, anç, calviç viridi in quinq lacinisa acuminatas fecto inherentes; rufis aliquot fisminitis erectis mediam floris cavitatem occupantibus, inter que fijus prominet viridi-albicans, cujus bafis globulus exiguus, croceus. Frufius pari fertilitate floribus fincedunt, cuin formia, tum fiolifantis de magnitudine olivis majoribus fimiles, fimilem quoq, continentes nucleum: Maturi cœruleo-purpurei, acido dulces, gratique faporis, immaturi vero flavefentes, aufteri, fubamari.

Proventi in Mangati alifque provinciis Malabar; quotannis bis floret fructifque fert, Martio viz. & Octobri mentibus, difque inperfes manet.

Caterum fructus hi in delicis comeduntur, necnon saccharo condiuntur, ac utì Oliva in muria & aceto servantur pro Acham, iíque cum cibis inter prandendum & cœnandum comesti ventriculum roborant, ac alimentorum in eo fermentationem potenter juvant.

Icicariba Brasiliensibus Marcgr. Arbor Brasiliensis gummi Elemi simile sundens solisu, pinnatu, slosulu verticislasu, frutsu Olivee sigara & magnitudine.

Arbor est alta, caudice haud ità crasso, cortice glabro, ac griseo. Crescit ferè ad modum Fagi. Faint et ana, canuce nature a cano, control grants, a grant in fine: [rectus folia pinnate file folia pinnate dixers, è binis, interdum ternis, pinnatum conjugationibus compolita, cum impari foliolo in extramaris, e omis, meroum terms, puntarum conjugatomois compona, cum impari rondo in extre-mo] pyri folis fimilia, res digitos longa, anternis acuminata, inflar pergameni crafta, laevivirida, folendenta, cerofo focundim longitudinem, & venis oblique difcurrentibus. Ad foliorum exortum provenium copioli foliculi; accemanim (eu verticillatim conogeth, plane parvuli, quatoro folioli sviri provenium copioli foliculi; accemanim (eu verticillatim conogeth, plane parvuli, quatoro folioli sviri dibus conflartes, fiellatas figură. Foliola autem illa virida in ambitu abă lineolă funt circundata, & in medio flors funt aliquor framinula flavescentia. Post florem sequitur fratus, magnitudine & signard Oliva, colore Mali granati, habens intitis pulpam odoriferam, un est & lachryma arboris. Cortex quippe vulneratus una noche refinam fundit odoratiffimam, odore Anethi recentis contust. qua poffridie colligi poteti : confifentiam habet Mannar, colorem ex viridi pallide flavefentent; ac commode tractari manibus potest. Infignis est ad vulnera capitis, & ad omnia ad quæ gummi

Corticem exteriorem non incifam fi manu mulceas paululum, infignem mox spargit odorem.

Concern extendem non incutain i main interes peatenting, imagent not a party extended. In annoth's & effects nemoribus repertitur. G. Pilo hujus gummi Elemi plane limile effe ait; quod tamen noftro Officinarum, utpote recentus, odore & qualitate efficacius. In omni topico, five fimplex fit, five compofitum, ad vulnera querta, & ad interiora mala adeò expertium, ut vix ulli unquam emplaftro ftomachali vel cerato adeò fum fifus inquit quam huic.

Vilcera enim roborare, flatus diffipare & doloribus feliciter medicati interior from expertis. deri aliquoties fum expertus.

* 8. Azedaraeth arbor Fraxini folio, flore caruleo C. B. Azadaracheni arbor J. B. Azadarach Avicenna: Park. Zizypha alba Ger. The Bead-tree.

Juste magnitudinis est arbor, cortice in novellis lavi, in adultioribus scabro & rimolo. Folia pore nullo, ex quinq, foliolis expanis confantes; in quorum medio velui calyx longuiculus, ex prepure o nigrcans, in quo framina. Floribus fuccedunt bacce multa, lutez, magnaz, amarz cum dulcedine quadam, inito vitales, maturiate candicantes, magnitudine Melpili Aronia, fetide, ingrani laporis, in quibus nuclei duri, eleganter angulofi, nunc pentagoni, nunc hexagoni medullam continent albam, valdè ingratam.

De loco natali hujus arboris, ubi sci. sponte proveniat nihil certi traditum invenio. In hortis ta-

when & virialis Italia, Hilpania, Gallia, aque etiam Anglia frequena coltur.

Vires que huic arbori (fi modò Azedarach fic) ab Avicenna tribuuntur, vide apud J.B. Sed quicquid Avicenna trabit (inquit ille) nolimus hercle tam venenata planta interne uti, quandoquidem non defini infinite propemodum alia ad ejufnodi vitia utiles. Meritò fuadet Matthiolis ut compos cargane mi huac advanta della chia della della della composita della considerationi de omnes cavanat, qui hanc arborem in vindariis alunt, ne forte imprudenter feipfos, aut liberos, vel domelticos in pernicem agant. Nam & Raiwolfius teftatur fructus admodum noxios effe, corfund, of contents and the content of the con esu canes mori, cósque observat Clusius tota hyeme in arbore durare nullis degustantibus avibus.

Ex nucleis precatorios globulos Monachi conficiunt, ad preces dinumerandas, hinc Aibor de gli Patre noftro Italis, Arbor Sancta Gallis, noftratibus Beat tree dicuur.

CAP. XII.

Prunifera Malabarica fructu racemoso parvo, cri, succo tinctorio Katou-Tijeroe seu Chern H. M. P. 4. T.9. p. 19.

Н. М. Recella est arbor & speciosa plurimum, caudice crasso, multisque ramis longè latéque disperfis, ac cincreo cortice tectis ornato, ramulis tamen tenerioribus viridibus. Lignum albicans, densum, furvo ac lanuginoso cortice munitum, isque vulneratus lachrymam fundit rubicundam, glutinosam, graveolentem, acerrimam ac urentem, quæ radiis Solaribus tandem nigrescit. Radix albicans, furvo cortice tecta, inodora, saporis unctuosi, necnon acris & urentis. Folia inordinatim circa ramulos proveniunt, spithamam circiter longa, & pollicem aut sesquipollicem lata, supernè colore atro-viridi nitentia, subtus dilutiora. Costa media utrinq, altè extuberat. Sapor acris & urens, fuccinnq, continent rubicundum, itidem acrem & urentem, cutémq, exulcerantem ut Ranunculus. Flores è ramulorum extremis racematim profert, petiolis oblongis, viridibus & hirfureamentums. Fuere e tamuorum extrems racemann protect, perions onlongs, viriations & Inflatis, candore infignes, teneros, fiaveolentes, qui tamen odor in fingularibus vix percipitur, faporis acris ac urentis, è quinq, petalis acuminatis, lanuginofis, & in orbem expanfis compositos, in quorum medio fibre albar rubicundis & nigricantibus spicibus ornate, quarum nonnullæ inter foliola expansia, nonnullæ verò erecta cerunturu. Foliolus pari fertilitate fuccedunt fruitum parvi, ex rotundo oblongi, uvis ceruleis majoribus, que Gracio Béqueso dicuntur, cum formá, tum magnitumos del portuguido de la compositate de la constanta del participa de la constanta de la constanta de la constanta del participa de la constanta del participa del partici dine perquam fimiles, primum virides, paulò ante maturitatem glauci & lanuginofi, tandem maturescentes atro-cerulci & glabri, intúsque carne subfusca, succulenta, necnon glutinosa, acri ac urente referti; intra quam officulum locatur oblongum, nucleum continens albicantem, unctuolum, amariusculum & subacrem, formâ Avellanæ haud absimilem.

Datur hujus arboris varietas fructu rotundo, nigricante, cætera fimilis. Nascitur ubique in Malabar, locis tum sylvestribus, tum montanis, necnon in fluminum ripis: Locus, pereuto fronder, floret au frucus fern, manétique fuperfess ad 200, non rarò annum. Colump plerunq, in agris ubi Oryza aut frumentum provenit, ad aviculas deleterià ejus qualitate pellendas.

Caterum ex ligno navicula fiunt minores, Indigenis Mansjous dicta. Lachryma è cortice, necnon fructuum fucco acri & glutinofo, admixta calce, pictores utuntur ad Gira Lina goffipina variis figuris indelebili colore pingenda. Fructuum decocito in lacte dulci pota Sca. biei, lepra, capiris dolori è caula frigida, vertigini, colicis cruciatibus, alifique affectibus è viscidis, pituitofis & flatulentis humoribus natis conducit. Succus è fructibus & arboris cortice expressus. ac dentibus admotus odontalgiam sanat; necnon tumoribus frigidis applicatus cutem erodendo ac vesiculas excitando, eos aperit.

Reperiuntur inter Indos quibus arbor hac noxium est venenum, atq ex levi ejus attactu totum corpus mirum in modum intumescit; quod symptoma lacte, butyro, aut oleo assumpto protinus mi-

CAP. XIII.

Prunus Indica racemosa, frutta pyriformi. Tani H. M. P. 4. T. 10. p. 23.

A Rhor est procera, coudice crasso, ramis glabris, viridi-cinereis, hinc indè in orbem dissussi donato. Lignum ex albo slavescens, corrice crasso, glabro, cinareo, intus croceo tectum, cui smatrix dura, e ruio striatta. Ressia ablacans, furvo cortice cinata, inodora, insipida, necuno fibris suis longè lateque per terram dissus. Fessa juxta ramulos extremos rotundis, viridinecnon hors Ius Ionge Iateque per terram ditula. Feise juxta ramulos extremos rotundis, viridinitentibus ac oblongis petiolis, plura firmul juncha proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, denfa,
glabra, Jongirudine İpithamam, Jafrudine palmum facili fuperantia, fuperne bolcuro virore fiplendentia, fubtus dilutiora: odor nullus, fapor fylvelfris. Flores tidem extremis furculsi inter folia
proveniunt, in pediculis communibus fipithamam longis, quibus racematim adharent exigui, fiaveolentes, infipidi, quinq, oblongo-rotundis è viridi ablicantibus fibiolis vix apertis conflantes, adeò
ut gemmis non minus quadm floribus affimiliari queant; decem ex abbo flavefoemibus fiamimals,
apicibus ornatis, mediam floris cavitatem occupanibus. Flofculis pari fertilitate frathus fucculum,
proviformes. Prunis maioribus maprimdine hand abfimilies. contice remui, undiane carri adherenre apierus ornatis, mediam noris cavitarem occupanionis. Floricius pari fertiniace pratim necedinit, pyriformes, Prunis majoribus magnitudine haud abfimiles, cortice tenui, undique carri adherente, glabro, nitente ac rubicundo cinetti, carne viridi, fliccullenta, infipida, insus referti; intra quam of ficulum locatur oblongo-rotundum, nucleum continens candidum, grati faporis, ac Nuci Avellanz

Crefeit locis arenofis in Padinjate, Bardelle, aliifique provinciis Malabar; semper fronder, storet, Leeu. fructifique fert, aug. non raro duo frugisera manet secula.

Hujus lignum operi fabrili accommodum, ex eóque ingentes ciftæ & naves fabricantur: necnon Usu &

Hajis ngmun open taonin accommonant, ex coque ingeriose vance ce naves taoricatuur i necione ex arboribus excavaris Naviculas Indi conficient, quas Manijous appellant.

Fructuum nuclei in eduliis funt, sique in pulverem redacti endemiz illi Cachexia (quaz Pino Luftantis appellatur) medentur, atq. caulorum vitia emendant: Adhee exprefilum ex itildem oleum capillos firmat capiti nunctum. Arboris cortex Antidotum habetur noxio veneno, quad ex arbore capillos firmat capiti nunctum. Katou Tijereu, ejulve fructibus quocunq, modo contrahitur; isque minutissime contritus, addito Ala fatida pauxillo tunc exhibetur. Insuper corticis hujus & radicis succus, cum Oryza & lacte deco-Aus & exhibitus colicum dolorem lenit.

Vlus.

CAP. XIV.

* P. 4. T. 19.

Ufis &

1. Prunifera fructu racemoso parvo, nucleo saponario. Poerinsu * H.M. Arbor saponaria. Nostratibus The Soap tree.

Rbor est procera, caudice admodum crasso, multisque ramis in orbem diffusis donato; qui cortice atro-purpareo, intus viridi obdudti, ac medulla intus fungosà & albicante referit funt. Lignum flavelcens, pradurum, cortice phomiceo, intus rufo cindum, inodorum, infipidum. Radin flavescens, albicante cortice tecta, necnon fibris suis longe latéque per terram diffula; sapor subdulcis. Folia bina & bina sibi invicem opposita tenerioribus surculis proveniunt, obruia; rapos moduros. Formo una esconia ino inviento opposita teneriorious iniccuis provenium, ob-longo rotunda, acuminata, denfa, feptem uncias longa, tres quaturore lata, atro-viridia, fuperna fiplendenta; inferenè nequaquam: odor fiavis, fapor fudulcis. Flofculi in racemum oblongum di-gelli, extremis ramulis convenium, ftellati, Sambuci floribus forma haud abfimiles, quinq, tenuibus, sent, externit sames contenting totals games formed that again of single confinence, quant terms of solongo-tereibus, e rufo viridibus, nitratibus, intrus candidis & langianosis foliolis confinence, framinis aliquot albicantibus, aureis apiaibus dotatis, mediam filoculi cavitatem & umbilicum occupantibus; inter que firsus prodit flavelenes, exiguus, joins fructus rudimentum. A verò exigue froum genmulæ vix quaruor mensimum spatio in floculos sese expandunt, sunreque rotundæ ac virides, necnon calyci viridi in quinque subrotunda foliola diviso inharent: odor nullus, sapor subastringens. Frudus pariter racematim frequentes succrescunt oblongo-rotundi, duo plerunq, trésve arctiffime simul juncti, virides primum ac lanuginosi, maturiores verò subflavescentes & rusi, at siccati duri, rugofi & fusci. Teneriores autem hujulmodi fructus carne intus albicante, molli, ac viscosa referti, quæ tandem mutatur in nucem rotundam & fuscam, Nucleum intus continentem exiguum, candidum, durum, acrem, inodorum.

Crescit variis in sylvis Malabar; perpetuò viret, quotannis maturos exhibet fructus, atque à de-

cimo fationis anno ad centefimum non rarò frugifera est.

Ex arboris hujus ligno citharæ & pectines fiunt. Fructus pannis lavandis & abstergendis inservi, faponis vice; & equi esi lixivalisi ad vala argentea decoquenda & depuranda. Ejufdem aquæ fpuma temporibus illita cephalalgiam, necnon febrem tollere dictur.

Fructuum in aqua communi infusio aut decoctio spumescens, si exhibeatur, colicos cruciatus mi-

tigat, necnon variis modis ad alios affectus intrinsecus & extrinsecus usurpatur.

E folis in aqua communi decochis balneum fit antarchinicum. Ex iis pariter & recenti Zinzibere ac Cumini femine in aqua communi decochio fit ventris tormina fedans, flatifique difcutiens. Radix cum Oryzæ infuso trita & exhibita paralysi, necnon sævis articulorum doloribus medetur,

Arbor saponaria Americana.

2. Quity Brasilienssbus Pilo Marcgr. Nucula saponaria non edules C. B. Saponaria spherula arboris ssiciosia J. B. Fr. exoticus 16. cap. 16. lib. 2. Exor. Clus:

nuargergo.

Pumila est arbor, cortice cinereo ut Fraxinus, ligno molli & fragili, ramis contortis instar Rusci.

Folia late vincia, oblonga, non ferrata, splendentia, quatuor, quino, aut sex digitos longa, opposita, vel solitarie posita, nam inordinate ponuntur.

Floribus est exiguis. In fingularbus ramulus multos fert fructus; quilibet proprio pediculo insidet, duplicem rotundam eminentiam habens instar natent fractse; quinost proprio pencicuo innoet, oupnicem rounaam eminentam nabens initar na-tium aut mammarum, magninudine globuli luforii aut majore, rotundus, fiavus, inflat cera: Ipleness et traflejendens, ità u globulus niger qui intus later videri poffie, qui fructu commoto firepi-tum edit, nam ampla est cavitas: caro circumjecta hand crassa, curicula tecta, lenta & glutinosa, saponis vicem explens, eodem enim modo spumam excitat: amarissimi saporis, nec ab ulla are gustatur; ideò & creber ejus usus vestimentis nocet. Globulus in fructu contentus niger, durissimus, rotundus, magnitudine Cerafi, ac in eo nucleus albus, pellicula rufa instar Avellana tectus, figuram capitis Pfittaci cum fuo rostro habens, sponte divisibilis-

Ex his perforatis (phærulæ fiunt precatoriæ, Ebeno præftantiores & leviores.

Fructus mense Octobri maturescit.

Nun purgatrix similis spherulæ saponariæ fusca J. B. Fr. 16. cap. 16. lib. 2. Clus. exot.

Ciaj.

Non valdè diffimilis erat officulo superioris fructus, qui Nucis purgatricis appellatiene mittebatur (inquit Clussus). Erenim orbicularem, ut ille habebat formam & eandem magnitudinem; huius tamen color non adeo niger, sed fuctus potitis, in quo apparebant substaves centes quadam vena. Alio autem fructu comprehensum fusife, & nucleum duntaxat alicupus fructus effe apparebat; nam sectus versicolore substantia constare deprehendebatur, magnis maculis albis susce fubstantia & faits molli (UR una culeba son differente modit order). Nemvivier (ut que cultello fine difficultate incidi posset) permixtis.

CAP.

CAP. XV.

De Arboribus Pruniferis.

Cerafus Sylvestris amara, Mahaleh putata J. B. Cerafus XV., sive Cerafo assinis C.B. Macaleh Gesneri Ger. Machaleh Germanicum Park. qui C. Bauhinum reprehendit, quòd consiundat Machaleb Matthioli & Gefneri. foch Cherry.

Rbor est Ceraso satis similis, ramosa & surculosa, caudice, teste Dal. plerung, intorto, cortice rimolo, scabro, subcinereo, ramorum verò cortice ex cœruleo nigricante, lævi, colore oculis non ingrato; radicibus craffis, multis, brachiatis. Folia Betulaceis fimilia aut Populi nigræ, minora, paulò minùs lata quàm longa, concinnè in ambitu crenata, Pruni sylv. lætiùs 8t pallidius virentia, venosa. Flores odoris grati, pentapetali, crebris staminibus medium occupanti-bus, seu filis intus candidis, apice rubro coronatis, Cerasorum floribus similes, albi, minores, pediculis brevibus, vix uncialibus, pluribus ab uno pediculo longiore & ramoso propagatis: quibus succedit parvus fructus, effigie Cerafi, rotundus, niger, amaricans, tinctura sua manus inficiens, officulo Cerafi, & nucleo amaricante, ejuldémque saporis cum Cerafi nucleis. Bacca (inquit Dal.) succo plenæ purpureo, qui expressus lintea coriáque munda & candida floridissima purpura tingit, colore

In petrofis montium & collium locis nafcitur, non infrequens per Pannoniam, Helvetiam, Gal-Locus. kam & Germaniam: Unde Gesnerus Chamacerasum petream aut Petrocassum in senerus putavit. Nos in sepibus propè Gratianopolin, quà itur ad maximum Carthusianorum cœnobium.

Parkinfonus Machaleb Syriacum à Germanico separat, & C. Bauhinum reprehendit quòd ea misceat. Verùm Dalechampius Arbusculam quæ Arabibus Machaleb dicitur; & ex Syria advehitur ubique circa Lugdunum per sepes nasci afferit, sed arbore humiliore, fructu minus habito, nucleo & femine tenuiore & graciliore, folio rotundiore, flore albo, &c. Bellonium tibi retulitie, femi-nibus ejus, qua odorata funt, uti Lugduni illos qui Chirothecas odoribus imbuunt. Unde conftat Bellonium, cui Machaleb Syriacum optime cognitum fuit, à Germanico circa Lugdunum nascente non diverfum existimâsse.

non unertum extinutation.

Baccis maturis Turdi, Merule, alizeque aviculte avidiffimè vescuntur. Nuclei hujus fructus calfa. Virenciunt, emollium, saponarios globulos ingrediuntur, pilóque horroridores & duriores emollium & artenuant affirito crobro. Matth. quahr necké confiderandum.

An Theophrasti Aures for leu Lacara sit, ut vertit Gaza, An Plinii Vaccinium, ut nonnulli existimant, omnino incertum est, neq ex eorum verbis utrumlibet colligi aut concludi potest.

CAP. XVI.

A. Cerasus avium nigra & racemosa Ger. racemosa frustu non eduli C.B. Cerasus racemosa quibusdam, alia Padus J. B. Cer. avium racemosa Park. The with Cluster-Chetry, 02 Birds Cherry.

Audice, ramis, cortice, crenatísque folia ad Cerasum quam proxime accedit : verum folia maturescente fructu, aut eo maturo, infra redduntur candidiora, supra aliquanto nigriora, ut longiùs à Cerafi folis abesse videri possint. Flores autem privato surculo palmum longo, racematim cohærent, ut in Laburno, Cerasorum sloribus similes, nonnihil odorati, candidi, pentaperali, apicibus luteis, pediculo femunciali. Fruttus nigri, dules, non tamen admodum gratt, offi-culo duro oblongo, feabro nucleum continente. Dalech. feribit flores fuaviffimè redolere, nec minus olfacienti gratos quam Mali Citriz flores: Fructum guftanti acerbum, Mespilacesque saporis, grave quiddam cum manditur naribus afflantem. Id ei admirationem parere : rarò quippe accidere solere, ut suavissimi floris odorem fructuum molestus foetor excipiat.

In Westmorlandia & montosa Comitatis Eboracensis parte, inq, Derbix sylvis montosis inveni- Locui, tur; In montibus Basilex vicinis, inque Lotharingicis, item circa Genevam & Lugdunum pro-

Semina Germani commendant ad epilepfias puerorum appenía collo. Schwenchf. Fructus cibus Vires. aviculis gratus, quo & pueri delectantur, verum gustui ingrati sunt, & facilè nauseam movent.

CAP. XVII.

Lauro-cerasus Get. J.B. Clus. Cerasus folio Laurino C. B. Cerasus Trapezuntina, sive Lauro-cerasus Park. Cht Cherty-Bay, commonip called the Naurel.

Eramena est arbor Lauro-cerasus, frondis æternæ, Citriorum folia æquantis, palmaris aut sef-quipalmaris, duorum triúmve digitorum latitudine, obiter per margines crenatæ, hilari vi-rore micantis, kævis, pinguiusculæ, cujus medium percurrit nervo craffiusculus, aversa parte elatior, unde fine ordine in oras excurrunt venæ haud ita multæ: sapor subamarus, aftringens, situs in ramulis alternus. Ramulorum cortex viridis est, lignum internè album. [Oblongas in summis Locus.

Viret.

De Arboribus Pruniferis. Crescit sobole aut seminibus sata in multis provinciis, uti in Malabar, Goa, Guzarate, Balagate, Bengala, Pegu, Malacca, Ormuz, alissque India locis.

Lib. XXVII.

Arbor hac perpetuum frondet, fingulisque annis semel aut bis maturos profert fructus. Colli-Tempus. gendi tempus est in calidioribus regionibus mense Aprili, in serotinis Maio & Junio; interdum etiam Octobri & Novembri : atque à fationis anno fexto vel septimo ad centesimum usque frugi-

Caterum fructuum horum haud secus ac Pomorum & Pyrorum nostratium variat dantur species. quæ pro regionum natura & diverfitate plurimum variant.

Species autem illa fine officulo, palato admodum grata, varietas tantum feu degener fructus nobis videtur. Editur hic fructus in laminas fectus, aut fine vino, aut cum vino maceratus; conditus etiam Sac-

charo ut commodius affervari posset : atque interdum cultello adaperitur, & in ejus meditullium Zingiber recens, Allium, Sinapi, Sal cum oleo & aceto insperguntur, ut vel cum Oryza edant, vel Olivarum conditarum modo.

Atque hoc modo conditi hujus generis fructus hodienum ad nos adferuntur; nobis etiam obfervantibus oblongo rotundi, plani seu paululum compressi, ad latus leviter sinuati, renali sorma haud absimiles; quales eos describunt & depingunt Horti Malab. Auctores.

Quod ad temperamentum attinet, frigidus est & humidus hic fructus, quamvis Medici Indi con
Viret G trarium affirmant. Utimur hic conditaneo pro carnium affatarum condimento, codem modo quo U/ss. Cucumerulis conditis Gurchens dictis. Ejus officulis affatis alvi profluvia fifti aiunt, quod verum effe deprehendit Garcias.

Lignum arboris cum Santalo in usu est comburendis Gentilium cadaveribus, utpote huic ritui facrum: hinc & ex eo ciftæ fiunt ferales, in quibus cadavera recondunt: materies autem mollior

Caules vicem Arequa feu Caunga subeunt in manducatione Betel; ildémque calcinati ac in pulverem redacti vertucas tollunt. Ex foliis tenerioribus corticibus Avanacee, hoc est, Ricini, semine Cumini, & Parpadagam decoctio fit, quæ tuffi, afthmati, aliífque thoracicis affectibus fummopere prodeft. Arboris cortex in pulverem redactus, & cum infeulo gallinaceo exhibitus fanguinem ex cafu alicubi extravafatum & coagulatum egregie diffolvit. Expreffus è cortice fuccus cum albumine ovi & tantillo Opii assumptus præsentaneum contra diarrhœam, dysenteriam & tenesmum est remedium: fimilitar ex arboris gummi & floribus Oryzæ, addito Opii & Piperis pauxillo pilulæ conficiuntur, quæ cuicunque alvi fluxui medentur.

E nucleis ficcatis farina fit, ex eaque varia ciborum genera conficere norunt indigenz. Hic fructus describitur à Clusio Exot. lib. 2. cap. 16. fruct. 4.

Amygdali facie fructus exoticus hirfutus J. B. Hift. lib. 2. cap. 10. vel ipfo judice, nihil aliud eft

2. Ambalam H. M. P. 1. F. 50. p.91. Mangæ affinis flore parvo stellato, nucleo majore offeo

Arbor est procera, ramos in altum minus, late in transversum distundens, nascensque in areno-sis: Radice longa, permultis fibris capillata. Candice crasso, ad unius hominis amplexum, cortice veftico craffo, ligno molli: ramis vetuftioribus cinereis, tenerioribus viridibus & cœruleo rore confoerfis. Filia composita ex duplici pinnarum fea foliolorum pari, cum impari in extrema costa. Sunt autem pinne oblongo-rotunda, longitudine ad latiudinem fermé dupla, anterius parva ac contraca cuípide, textura denía, mollia, glabra, utrinque nitentia, virore superne saturo, substituidilutiore. E costa media nervi transverso recebo ac parallelo ductu exeunt, &cc. vide. Flores in surculis teneris, è vetustiorum ramorum summitatibus egressis, plures simul provenium: Súntque hi surculi (ut & folia) saporis acidi & parum amari similis ei qui in fruccibus Manga, odore quoque forti & acido. Sunt autem flores parvuli ac albi, velut ftellulæ quinque vel sex petalorum cuspidatorum, que oris rotundiolis in cuspidem contracta, necnon rigidiuscula & nitentia. In medio flore conculum off shavum, fruetus primordium, quod framms circumfant decem vel doodecim, pro-corculum off shavum, parva, tenula, abicantia, spiedom favis. E medicullo corculi quinque vel lex minute culpides vel Hyblid eminent. Calyx quinquefolius, vel hexaphyllos pro numero petaforum, foliis abicantibus ac brevi-culpidasis. Cum Borum gemmæ erumpun omnibus fuis foliis nudatur arbor, ac quandu florer, is dell'ituta eff cum fruetibus rurfus nova folia reflumens. Fradam in fire-ture for the control of t andos, ac quamma notes, in eternización mineconstituira nova total fediciente. Transmir na cultis floriferis petiolis longiufculis craffis, languidis, pandis & cinerco-filici plures finul pendent, oblongo rotundi, duri, fimiles fructibus Manga, colore per mauritarem viridi claro, dein liubítavo, ac aciditate jucunda gulful & Codoratui, pulpi eliculenta; duro ac grandi in medio offe, quod totam ferè fructús capacitatem replet, ac exteriús nervis lignofis albicantibus retiformiter firiatis contextum est ac hinc indè sub contextura lacunosum ac punctioni pervium, intus durum. Bis in anno

Fluxum menstruum suppressum promovet radix pudendis indita. Cortex ejus tritus, & in lacte Vires. acido epotus dyfenteria confert, ad quod eram juvar fuecus ejus miftus cum Oryza, ex qua genus panis, communi nomine Apra dictus conficiur. Ligni decochum proficie datur in gonorrheza. Foliorum fuecus cum fructu arboris trito auribus indutus eorum dolorem fedar.

HISTORIA PLANTARUM.

vetultis ramis fert haltulas inter superioris anni folia, digitalis longitudinis, crassiusculas, in quibus brevi pediculo numeroli, & racemi in modum conferti nascuntur stores, candidi, pentapetali, multis in umbilici ambitu staminulis præditi, odoris tamen expertes Clus.] Succedit fructus, gratus, tis in umbilici ambitu itaminulis præditi, odoris tamen expertes Cini.] Succedit fruidin, gratis, dulcis, Cerafo paulo major, fiublongus, ex ceruleo rubelcens. Sub pulpa, non femina bina aut terna plana (ut in fruetu Confinatiniopoli ad Clafium millo) plurimium accedentia ad Loti Africanz femina, fed officulum unicum Ceraf officulo fimile, longus tamen, fapore amaro, ad Cerafi nucleos accedente, neg, fimile quicquam habet cum Guiacana vulgo dicta. A Trapezunte primium Confiantinopolin allata dicitur; inde in Italiam, Galliam, Germaniam, Anglam, ubi frequentifitma habetur in hortis & viridariis, felicitera, adoletici, floret, frudumque anglam, ubi frequentifitma habetur in hortis & viridariis, felicitera, adoletici, floret, frudumque espositir, ed prim frioros patientifitma. % hvennes nofitras etiam expofita contempit.

perficit: eft enim frigoris patientiffima, & hyemes noftras etiam expofita contemuit. Facilè comprehendit, citiffimè crescit & in arborem justae magnitudinis brevi evadit: operibus topiariis minus commoda ob ramos subirò crassescentes & lignosos, nec foliis tectos sed nudos in conspectum

Ego cum J. Bauhino existimo Clusium duos fructus confudisse, nempe Lauro-cerasi cum Guiacana. Nec enim mihi verifimile videtur unam eandémque arborem fruêtus tantopere differentes

De viribus hujus arboris ejúsve fructuum in medicina nihil traditum invenio.

CAP. XVIII.

Capollis Mexicanorum Hernandez seu Cerasus dulcis Indica.

Rbor est mediocris magnitudinis, folisi Amygdali aut Cerasi nostratis, minutim serratis, florisus racematim dependentibus; ex quibus acini fiunt Cerasis nostratibus forma, colore, risus racematim dependentibus; ex quibus acini fiunt Cerasis nostratibus forma, colore, risus racematim dependentibus; ex quibus acini fiunt Cerasis nostratibus forma, colore, risus racematical particular services acini fiunt colores acini fiunt cerasis particular services acini fiunt cerasis particular s

magnituoine omous & nucies immes. Nam immaturi painiami natacio ex autringentes, exquifitam maturiatem affecuti dulces & gulthis grafifimi.
Floret vere, fruchun verò per univerfam affatem largitur. Temperato cœlo gaudet, & apud
Mexicanos in horits campefiribifique locis & fiapten natura, & humani diligentià provenit.
Mexicanos in locis campefiribifique locis & fiapten natura, & humani diligentià provenit.
Germinun liquor aut (incus linguam affu aridam lenit. Jus corticis decodit per quindecim dies
infolatus, & 3; pondere fimptus, dyfenteriam curat. Pulivis inflammationibus optiulatur. Ex fructu
fir in annora caristee ponti & rocio. ed a lineatum melancholicum prebet. & halitum fromes mioiatus, ex 51 pondere iumpius, dylenteriam curat. Puivis innammatonious optiulatur. Ex fruchti fit in annona caritate panis & potio: fed alimentum melancholicum przebet, & halitum frequeniore ufu gravem conciliat, tum dentes nigordine inficit, emendari tamen dentifriciis malum potefit. Triplicas funt tales arbores, fed frucht tantum differunt, fiquidem Xitoma capolin fruchtum fert Prunorum circiter magnitudine: Helecapolin paulo minorem; ac omnium minimum Tolacapolin; puniperfitus verb omnes sacrapium despedantes. universim verò omnes racematim dependentem.

CAP. XIX.

Manga Indica fruitu magno reniformi. Mangas Park. Mangas five Amba J. B. Perfice fimilia patamine viilofo C. B. Amygdalam referens fruitus bir/utus J. B. Etje si@augo-tree.

Afta est hac arbor, altitudine 40, craffitie 18 pedum, multish ramis in orbem longè latéq, duffulis donata qui cortice glabro, arro-viridi, ac nitente muniti, ubi inciduntur liquovicidam & tenacem, que radis folaribus ingummi confifentiam tandem fundit fulcam, fuverolentem, acrem, amarum. Lipuma albicans, molle, ac leve cortice obductum caflo, festoro, & nigricante; ifque vulneratus indem lachrymam fundit fulcam, vicidam & tenacem, que radis folaribus ingummi confifentiam tandem fpifelcit. Radis craffa, viícidam & tenacem, que radii solaribus in gummi confitentiam tandem spisses. Radix crassa, abicans, cortice crasso, pur pues o, a intus croceo techa, necnon shor's suis alex pet terram diffusa, abicans, cortice crasso, sodo a romaticus. Filia bina, terna aut quaterna simul ex eodem pediculo ramulis in-harent, oblongo-rotunda, densa, glabra, longitudine spirhamam, latitudine palmum superantia; harent, oblongo-rotunda, densa, glabra, longitudine spirhamam, latitudine palmum superantia, ser institution superantia exigui, uvarum lofoquis haud ablimiles, è calve viridi in quinque lacinias fecto prodeuntes, quinque tenuibus acuminatis candidis foliolis, flave/cente maculà intus notatis, conftantes, quinque intus albicantibus fibra, flavescentibus apicibus dotatis, ac stellar in modum inter foliola expansis, præditi, in quarum medio (\$\textit{splus}\) prodit albus : odor favis ac melleus, fapor aromaticus. Freizo oblongo rotundi, plani, ad larus leviter finuati, renali formæ haud abfimiles, ovum anferinum magnitudine finerantes, galori, nientes, primim virides, albis interflincii punctulis, dein viridi-flavefcentes, tan-demque aurei, carne flavefcente ac fucculenta (Mali Perfici aur potitis Pruni carni haud abfimili) acidi primum, deinde acido-dulcis, gratíque faporis intus referti, ac pellicula tenui, villofa ac to-mentofa aucti. Intra carnemofficulum continetur oblongum, comprefium & lanuginofum [undequaque tomento aut duris fibris transversim & oblique excurrentibus opertum Garc.] tenue, prædurum tamen & valde tenax, quod nucleum includit, callolum, oblongum, Amygdalæ perfimilem oblonga, eadémque magnitudine, [candidum & candida cute tectum Garc.] amaricantem non tamen guftui infuavem. Crescit

155İ

Lib.XXVII.

2. Cat-Ambalam H. M.

A priore differt folis minus grandibus ac minus oblongis: Fructu minus oblongo, nonnihil rotundiore ac paulo minore, saporis acido amari; ob quem minùs sunt in eduliis, nec tam uberi proventu in furculis.

Viribus cum præcedente convenit.

CAP. XX.

Manga fructu venenato, officulo cordiformi nucleo gemino. Odallam H. M. P.I. F.49. p. 71. Mangas fructu venenato C. B.

Ltitudo ei duûm triúmve hominum: Radix fibras capillatas in latum subtus terram emittit, Limdo ei duâm triúmve hominum: Radir fibras capillats in latum fubrus terram emittr, cortice albicante fubdulci & fubramaro. Caudav hominis amplexum implet, ramos tortuca fos diffundens, ligno molliffimo, medullà intus rufa, cortice laĉteo-cinereo-fuíco, amaro & mordaci, in furcults terreirs vindis fuíco, medullà viridi & humida. Folia petrolis craffis albicantibus infident, anguíta, oblonga, linguaformia, ad petiolum ffriêta, antrofum latiora, in cuípidem brevem & anguítum contraêta, texturá craflá, folida, laêtea, mollia, lenia, glabra & nitentia, maximé fupina parte, qua & sobciur virida ; lapore amaro & pungente. E cofta media craflá & albicante nervuli valde fubtiles traníverío ac parallelo duâtu exeunt, venulis fubriliffimis intertextis. Flores umbellatim, petrolis longis, craffis, languidis nixi in fummis ramulis erum punt, quinque petalis albifimis, cuípidatis, ima parte contractioribus, uno latere rectiore altero in arcum inflexo, unguibus croceis, compositi calvec quinq, folis oblongo angeftis cuípidatis, craffolis interios albicantibus, externis dilute viridibus conflante except. E medio forum emicant na acum mucos, unquous coces, compone carve quint tous cotongo anguets cuproats, crai-folis, interius albicantbus, exterius dilue viridius conflante except. E medio forum emicant faminula tentua, quinque craffiolis, flavis, ftratis ac furrechis apicibus dotata, cumque iis flying faminula renuta, quinque craffiolis, fiavis, fitnatis ac furrechts apicibus dotata, cúmque is fylus tenuis, liber, albicans, cum nodulo craffo ac pyriformi in vertice ar primordio frudus, qui infra calvem eft prodiens. Frutum floribus decifis incecdunt pediculis craffiolis, longiuículis, languidis ac pandis appenfi, grandes Pomorum infrar, oblongo-roundi & nonnihil plani, tenui fulco in parte magis comprefla, per longum firiati, pondere valdé leves, cortice exteriore tenui, glabro ex virid flavefeente, ad corticem intus pulpa tenui, albicante & ladeto, faporis aque.

In medio o eft grande, nonnihil cordiforme, durum, excritis ful pulpa mali lato interfluio, filamentis lignofis & albis reticulatim pertextum, ac inter cancellos fungofa albicante pulpa, flipatum, includique nucleos duos albos, interfepimento craffo, duro ac cartilagunolo à fe mutuo fepindos, oblongo roundiolis, qui interfepimento adiacent planis, altera parte convexis. Inonitudine ad

oblongo rotundiolis, qua interfepimento adjacent planis, altera parte convexis, longitudine ad longitudinem officuli parallela, & majori crafficie ad ejus bafin, fapore amaro.

Acosta hanc speciem sic describit, ni forte diversa sit.

Sylvestre genus Mangas bravas nuncapatum, dilute viret, aliquantulum splendet, lacteo sacco abundat, paucaq, carne præditum est: nam crasso cortice solummodo integitur, officulum prædurum & cartilagineum, Cotonei tamen mali magnitudine eft.

Adeò prasentis est veneni, ut indigenz illis sese mutuò perimant: nam si quis paululum ederit ilico moritur. Interdum oleum admiscent ad exacuendam ejus vim, ut celeriorem perniciem afferat. Sed quocunque tandem modo sumptum adeò celeriter perimit, ut hactenus nullum sit repertum antidotum ad illius vim compescendam.

CAP. XXI.

Persea C. B. J. B. Persea arbor Ger. arbor Clusii Park. Laurus Indica Aldini.

Yro similis est, in latum diffusa perpetuóque virente coma, ramulis ex viridi pallescentibus. Folia illi Lauri latifolia; inperna pare vientia; inferne cientei coloris, firma, nevis aliquot per obliquum difenrentibus, odore & fapore quidem commendata, cum addirictione tamen linguam mordicantia. Folia Lauri fere, copiolis, racematim compactis, pallidus, let foliolis conflans. Frue a printia Pruno firmilis, deinde fucceffu temporis Pyrini modum oblongus, nigro colore, jucundoque sapore; nucleum cordis effigie continet, gustu Castanea aut dulci Amygdalæ haud abtimili.

Solo Valentino regno unicam arborem vidit Clufius, in monafterio D. Virginis cui cognomen de Jefu, primo ab urbe Valentia Iapide, ex America, ut ferebatur, eò delatam. Vere florentem conspexit Clusius, Autumno maturum tructum ferre intellexit.

Persex arboris meminerunt è Veteribus Theophrastus, Strabo, Plinius, Dioscorides, Plutarchus,

Galenus. Perseam cum Persica malo eandem esse nonnulli volunt quos Scaliger abundè refutat, licet Theophraftus utramque ruggio nominet. Perfea, deferibente Theophrafto 4Hift 2. foliis, floribus 8 ramis, rocique adeo torma Pyro imitis eft, led folio perpetuo, 8cc. Fructus Pyri magnutulne, fi gură oblongus, Amygdal (pecie, colore herbidus, nicera intus laber quenadinodum Prunan,

sed minorem & molliorem, carnem valde dulcem &c. Multæ ex his notis non convenient Perfex lad minorati a tininorati a tin

quoque venenatam cum cruciatu in Perfide gigni, & pænarumcausà à regibus translatam, terrà mitigatam de Persea diligentiores tradidisse affirmat: quod tamen eruditiores negasse refert; sed à Perseo Memphi satam: quibus & nos subscribimus; non tamen negamus dari in Perside ejuspodi arborem venenatam à Persea Ægyptiaca specie distinctam : præsertim cum & Rauwolfius scribat, Persianum quendam mercatorem indicasse sibi de venenato fructu Persea eis noto nomine Sepha; propterea ab iis negligi. Laurum Indicam Aldini cum Persea Clussi candem arborem esse à D. Tance, Robinson, admonitus sum; ideoq, ejus descriptionem subjectam,

Laurus Indica Aldini

Ex Indicis quibusdam seminibus, quæ racematim brevi pediculo quinq, vel septem simul coharebant, baccarum Lauri vulgaris formam habentibus, verum non rotunda erant, sed oblongiuscula & parum acuminata, parvæ Olivæ figurâ, ab extra nigra & rugofa, ut Lauri baccæ; enata est & parum acuminata, parva Oliva figura, ab extra nigra & rugola, ut Lauri bacca; enata ett planta, brevi in magnam alicudinem adolefens: folia aurem odore & figură Laurum nontratem non parum amulabantur, inter Lauri vulgaris & Regii dicka media, vel potub Cedri foliis fimiliora, non enim ità dura ac lucida funt ficut Lauro. Colore funt fubviridi; Hyeme (qua funt veutifiora & cafura) cirineficunt a rubent; longitudine aliqua excedunt palumum, alia femipalmum trattum aquant, latitudine verò nonnulla fex uncias excedunt. Manfa amariufcula primo fint, poftea and particular acume ameliation folia. cum dulcedine pauca mucilaginofa, & odorem nostratis Lauri referunt. Foliorum autem pediculus, qui craffior est, arque etiam ramorum lignum subdulcia sunt: sed mirum quanta mucilago in ore sentiatur viscida & lenta his manss: id nullà alia in re unquam observavi, quanvis ultra mille plantas degultaverim. Sed neque talis apparet unquam manis communibus mucilaginofis femini-bus, ut Cydoniorum & Pfyllii, &c. nec radicibus Althæx, &c. Huc ufque apud nos florem non

Persicae nuci similis fructus nucleo venenato Monardis J. B.

Catheretica vel verius septica est hujus fructus facultas, quo Indus quidam Æthiopissam (ut refert Virni. Monardes) cujus crura malignis & inveteratis ulceribus scarebant in pulverem redacto atq, insperso curabat, exesa carne putrida. Eundem pulverem cum ellechnio esidem impositi ulceribus ad gecurrant, exera carrie puttrai. Intern purverent cum entrenno enuem impolit tucerious ad ge-nerandam carrenn & cilous ad cicatricem perducendum. Eft is fructus in infula Margaria cidata admodum vulgaris, quo eriam in cibo frequenter utuntur, magnitudine Mali Affyrit vel Auranti, nucem Pertici mali officulo fimilem continens, cujus concremati pulvis ad ca que modo dicta utilis eft. Nucleus qui mus continetur adeò noxius eft, & deleteria facultate praditus, ur five homo, five bestia eo vescatur prasentaneam mortem sibi moliatur, cui nullo remedio occurri potest, tanquam fublimatum aut corrolivum aliquod medicamentum fumpfiffet-

Verifimile est fructum hunc eundem esse cum fructu Mangæ sylvestris seu Mangæ brævæ ab Acosta descripta. Quòd si Odallam eadem sit arbor, mirum deleteriæ hujus fructus nuclei qualitatis

nullam ab Autoribus Horti Malabarici mentionem factam.

CAP. XXII.

Schageri Cottass * H. M. Cornus Malabarica, folio cuspidato, ossiculo tomento obsito D. Syen.

*P. 1. F. 56.

Rbuscula est humilis, humana altitudine, nascens in arenosis. Radix surculos fibrosos spargit, cortice sub cuticula nigricante sanguineo, ligno albicante, saporis adstringentis. Caudex brachii crassitic: Surculi verustiores cinerei, teneriores spadiceo-clari. Folia petiolis curtis nixa, quam prima: speciei multò majora, oblonga, cuspidata, ad petiolum lata cavitate, crispa, superne saturo virore parum nitentia, subtus clariore: textura crassa, & in prona seu inferna parte ob nervorum eminentiam valde scabra. Præter costam mediam, è petiolo laterales dua, hinc indè una, exeunt. Flores in fummis furculis plures fimul proveniunt ac tres plerunque juncti, quatuor aut quinque petalis, oblongo rotundis, angustis, surrectis, ex viridi albicantibus & subflavescentibus aut quinque petalis, oblongo-rotuntis, anguits, iurrectis, ex virial allocantibus ex iudiavelcentibus compoliti, intus concavis: habérique in medio congerior numeroforum faminum, renultum, faction produced petalitum, ac fijulum viridi-dilutum, ex globulo, qui primordium fructus elt, emergentem: Calyers foliis angultus ac flaviulculis fucciondit. Fractive fiunt bacca olongo-rotunda, ac nonnibili pyriformes, ad petiolum finctar, per maturitatem nigra & nitentes, fapore primum acido, qui ex maturitate dulceleir, arque indigenis eft in eduliis. In medio durum, ex albeante fubilavum & grandulculum ac pyriforme officulum eft; quod in torum filamentis denfis, que in arcus varios ad fe invicem ordinate conducta funt, eft observed.

Ardori membrorum reftinguendo servir Succus expressus, ac cum saccharo sumptus: Decocto os Vires. abluitur pro columella tumefacta relaxatione. Foliorum fuccus cum faccharo epotus conducit pro hepate ac fluxu ventris; ejus lotio pro oris pultulis: in angina cum eodem fucco mixto cum aceto guttur commodè abluitur.

Qqqqqq

CAP.

Vires

Vires & Ulus,

CAP. XXIII.

Prunus Brasiliensis fructu racemoso, ligno intus pro ossiculo.

Acaja Pisonis, Acaja quæ & Irametara Brasiliensibus Marcgrav.

Marcgrav. Pif. N altitudinem & magnitudinem procera Tilia affurgit, cortice rugolo & è cinereo albicante in-N attrudinem or magintument protest analysis, or the state of the stat figura & magnitudine similia, pauxilla cute, acidi saporis, lapidem continentia magnum, ex filamentis lignofis constantem, nec durum, verum dentibus cedentem, qui nucleum continet ex albo flavescentem.

Folia hujus arboris (imò & lignum) faporis est egregiè acidi & adstringentis, ac ad appetitum pro-firatum revocandum & strim sedandam in sebribus utiliter utirpantur.

Fiunt & intinctus adcarnes assas ex junioribus foliis tritis, gratissimi saporis.

Ramus arboris decifus & terræ implantatus brevi radices agit, & in arborem adolefcit. Lignum rufum & leve ut Suber, cujus loco ufurpari poteft. Fiunt & opercula ex eo ad obturandas lagenas.

Fructus grati est acoris, & inter tragemata locum fibi vendicat, maturus statim decidit & suavissimum odorem spirat.

Inter refrigerantes & aftringentes habetur, usque adeò ut immaturus dentibus afferat stuporem, qui ex mandicacione duriori siliciusi ligiri tollitur. Naudebundis & affuantibus proint, & contra fanguiris alvi fluxus in pretio habiti. Vinum ex iis conficitur, quod vetus inebriat.

Gemmæ & fummitates hujus arboris sanis & ægrotis in acetariis exhibentur, ex quibus contusis centing ex juntilitates jugis alons fains e agosts in accentin extinuentur, ex quotos officins cinara fipuma fortis & tenuium partium, que oculis india inflammationes arcet, vifum clarificat, nævos & nubeculas oculorum tollit; dolor quem primò infert facile evanefeit.

Folia, fucci, oculi & correx externis juxta & internis affectibus medentur, que omnia in garga-

rismum contra gutturis inflammationes & similia mala præparantur, vel in lavacro contra multos externos pedum & corporis calidos affectus adhibentur.

Peculiare habet hæc arbor, quòd volucres Picæ magnitudine, nigris & aureis plumis eleganter vesticæ in extremitatibus ramorum affabrè & concinnè pendulos suos nidos construunt, ut insidias ferpentum, aliorúmque noxiorum infectorum declinent. Pilo.

CAP. XXIV.

De Guity sive Guitys arboribus Brasiliensibus dictis.

Aria: (inquir Gulielmus Pifo) arbores excelfa: Guitys, ejufdem generis fructus producunt, pauca carne, magnoque lapide ovalis figura intus refertos, quorum fructuum ad minimum mihi tres vidiffe species contigit.

1. Guiti-iba Pilonis & Marcgrav. Arbor prunifera Brafikensis, fructu maximo, officulo ligneo.

Cujus fructus Guity-coroga dicitur: altitudine, foliditate & duratione ipsam Quercum superat, lignúmque à fabris in pretio habitum eft: cortice tegitur gryfeo. Rami folia habent alternatim po-fita, oblonga, lingua ferè figurà, ad tactum inftar coru Hilpanici [novem, decem, duodecim aut nta, outonga, inigua rete ingua, au tactuni inital con Impanie (novem, queen, quatuordecim digitos longa, quatuor, quinque aut (ex laza Margraw) Juperius diluir vitidia, infernus ochrae coloris, nervo eminente fecundum longitudinem, & venus obliquis, partim æqualibus, partim inæqualibus diftineta, hinc indè molli lanugine obdueta.

Flores in longam quafi ípicam congesti, inodori, parvi, slavi. Floret Januario, & Maio aut Junio fructum maturat. Subinde alterum arboris latus uno anno, alterum secundo fructus profett maturos,

tertio quiescit, quarto demum tota fructifera est.

Fructus pomum vulgare magnitudine excedit, informis rotunditatis & tuberosus. Color cutis est instar panis secundarii aut atri, vel corticis fusci Betulæ: pulpa mollis, slava, grati ac dulcis sa-poris se odoris, panem recentem armulans. Lapis intus contentus magnitudine se figura est ovi Anserini, cortice lignoso hirsuto, continens nucleum albicantem, non edulem sed medicinalem, confistentia nucis Cocòs adstringentis qualitatis

Drachma ejus plus minus rafa optimo cum fuccessu ex liquore datur convenienti contra dysenteriam. Idem præstat nuclei infusum duplici quantitate exhibitum ad sistendos quosvis sanguinis

2. Guiti-toroba Pisonus & Marcgr. Prunifera Brasilieus, minor, fructu Aurantia magnitudine,

Quantum præcedenti altitudine cedit, tantum elegantia eam superat : Aurantia tamen major, Folia fert in frondes congefta, femipedem longa, faurate viridia ur Lauri folia, fiplendenta & craffa inftar Pergameni, ad tactum levia, figuramicis Juglandis folis non diffirmilia. Intercopiolia folia ad frondium extremitates in ipis ramulis copioli flores proveniunt, flavi, odore & magnitudine form Tiles, Previbus pediculis, è calice rotundo] cavi ut nola ac rotundi, unico folio confiances, fexque in circumferentia fcifluris ad medietatem ufque, que floris globulum in fex veltui foliola diferente in medio cavitatis framen inflar pilæ quod alia fex framinula circumftant, ex medio cujusque segmenti prodeuntia, & spongia forme corpusculum gestantia.

Fructum fert rotundum, Aurantia magnitudine sed non figura, verum superius paulum turbinatum, abfque corona, flavefcentis è purpureo coloris, inodoris quando integer, fed conciis validum odorem [pirat, naufeabundum, came flava & folida, dulcis faporis. Lapis contentus Juglandis eff magnitudine, sed figură compressiori, altera parte grysei, altera umbra coloris splendentis, cui nu-cleus inclusus est, iidem usibus dicatus ur supra. Decidit sponte quando maturus est, alias edulis non est, nam lacte acri plenus est antequam decidat.

Diu floret, tardéque fructificat idque mensibus æstivis. Caudex vulneratus lac acre exsudat

3. Guiti-iba Pilonis & Marcgr. Prunifera Brasiliensis Mangæ affinis.

Pracedentibus Guitis minor & tenuior est [Tiliæ magnitudine, sed caudice non ità crasso.]

Folia fert linguz figură, circiter quinque digitos longa, fesquidigitum lata, larte viridia, splenden-tia, inferne alba lanugine obducta (quæ digitis abstergi poselt; juniora tota lanugine obducta sfla-vescum alternatium posta in ramulis, sc ad quemiliber pediculum brevem foliorum uvula proger-minat una, dua vel tres juncta, vestitas globulis parvis albicantibus, qui se aperientes produnt spla-culos albos, sex parvis foliolis constantes, in medio multa staminula alba cum apicitus pallidis instar scannum seasanum sona procesa. scoparum setacearum stant erecta.

Fructum fert ellipticæ figuræ, magnitudine ovi gallinacei, interdum & majorem, initio viridem, Fricams retrempacte ngame, magnitudine or gamman, facile feparatur, techum. Pulpa ejuldem ubi matururi favum externis, citrina ciucidi cenui, que facile feparatur, techum. Pulpa ejuldem coloris, mollis ut pyrum emollitum, filamentofa, ob filamenta que externis lapidi frictis adherent, qui magnus, ovalis, exteriùs ex albo flavescens, villosus, mediocriter durus, nec crassus, magnum nucleum ex flavo incarnati coloris continens, ficcum, amaricantis saporis. Caro autem fructus intus pauca, dulcis saporis, quasi moschus dulcedini admixtus effet.

Julio ferè & Augusto floret: Martio fructum maturat.

Tempus,

C A P. XXV.

1. Myna seve Sebesten J. B. Mynos seve Sebesten Park. Sebestena, Myna, seve Mynara Ger. Sebesten et an adomestica, an equant? Athenao C. B. The Scheften, or Asyrian Plum.

Thus dictam volunt hanc arborem and mi sulfan, i.e. humore lento è naribus destillante:
nam & hunc fructum simili mucoso lentore referrum este. Sebesten Arabbus & Officinis dicta est, vel à zécaso Augustus, in cujus honorem ità denominata est: vel à Sebafta Samariæ metropoli, ubi olim crescebat: nam è Syria in Ægyptum translatam refert Al-

Sebestena, describente J. Bauhino sunt fructus parvis serotinis Prunis pares, nigricantes, turbinati, in acumen definentes (in rugas contracti que in Officinis habentur) calyci influente facile recedenti, qualem in Dachylis videnus, fed longe majori, & acetabuli inflar concavo, cinerci fore coloris. Horum pulpa atra eff, viícida, ducli fapore prediata, pertinaciere officulo adhæricans, quod aliàs tribus coftis donatur, aliàs compreffim Pruni noftratis officulum imitatur; in cuns urrolbot fine foraminulum annater, atrans esi inferiore quod miti alla matrica via cuns urrolbot fine foraminulum apparet, atque ex inferiore quoq, qui vel in geminos, vel ternos mucrones acu-tos finditur, germinis veluti rudimentum exfilit. Nuclei tribus loculis (corfim tres continentur, obton inatura german vertat rainformation and the construction of th plena, majora, pinguia, carnosa, quaque situm non redolent, calyci adharentia, teredine non

Arboris ipfius duo (inquir Alpinus) funt genera: Alterum fylvestre, Pruno simile: alterum dometticum, foliis latioribus ac crassifications à sylvestri disferens. Utraque arbor stores fert albos, parvos, Geranii proximos. Sylvestris fructus sert minores, tardius maturescentes, imperfectiores iis quos domestica Sebesten profert.

Folia Sebesten, adnotante Veslingio, extremis suis ovalem magis rotunditatem quam angulosum roma comercina aumorante voningos externa nua oracuni nago comercina de ferunt, fuperiore ambitu per fipatia inaqualia vanis incifuris dentata, 8c nonnunquam fegmento veluti fubducto mutilata. Fructus brevi infidet calyculo, rotundus tenui fipino sóque umbilico leviter adstrictus, maturaq, jam ætate pellucidus, non insuavi glaucedine inclusa semina manifestat.

Vere floret, Autumno semen maturat. In Ægypto,& Asiâ.

Qqqqqq 2

Myxa

Viret.

2. Guiti-

fuccum expressum excellens præbere remedium catarrhis ad fauces labentibus sistendis tradit. atque lavantes. Sunt auqui qui manticanuo punant ao oue expuentes vitenti parant, quantitatem horum fructuum in vafe collectam, parum quoad aquea humidiza abumatur bullientes. Vifco tunutur omnes emplatfri modo ad omnes feirrhofos tumores, refolvit enim eos & emollit omnem duritiem. Aliqui ad tuffim ex eo paratos bolos cum faccharo cando, & radicis liquiritie pulvere

multis diebus fumunt. Pollent fructus (teste Matthiolo) dejectoria facultate non secus ac Pruna, tam Gracorum quam Arabum testimonio, id quod etiam comprobatur quotidiana experientia. Eorum pulpa drach, 10. pondere devorata, aut ad summum 12. eosdem ferè prabet effectus quos Cassia vocata. Utiliter

datur ex bile febricitantibus. Eadem confirmat Amatus.

2. Nilicamaram * H.M. Acaciæ folis Malabarica fructu rotundo, semine triangulo D. Syen. An Myrobalanus Emblica?

Arbor est altitudine quatuor hominum, ramis densis, transversim disfuss, nascens in arenosis & pe-Arbor etr attrumus quaturi nommun, tamb comba tranventin unione materia it arenois et pe-trois. Radix crafla, plurimis fibris capillara, cortice exterius ingricante, intus nonnihil rubelcente. Cuadex ambitu ad unius brachii amplexum, cortice nigricante, ut & rami. Folia pinnata, plus fpithamam longa vel solitaria, vel bina, terna, quaternave ex codem nodulo exoriuntur: pinnæ sen tianiani nonga vei ninanas vei nina como quae restante de continua de primis feli foliola brevillimis petolis cotta mediaz admeza, parva linto, oblonga, angulta, latitudine aguali tubi que, plana, tenuis, folide feu denfe textura, uno tantum per medium decurrente nervo, fupernè que, panta, tenua, jouez eu cente cames, uno canotin por minimo contro nel vos imperies oblemins, fubrus dilutis virentais, nobtuno tempore opportirs ad fe mutuo addictés claufa. Flores qui foliorum coftis, feu cauliculis, foliacesi maxime in corum inferiori parte, ut & ramis, plures juncti infident, parvi, fex petalis angustis, albicantibus compositi, cum stamine in medio albicante, nodulo seu apice slavo infigni, odoris nullius. Gemme slorum rotunde & albicantes. Fruetus à slomount et ague navo migni, sont manas, ribus delaptis ramis & furciais arcèi infident, plano-rotundi, duri, dilute virides etiam clim maturi, ac nonnihil transparentes, sex subtilibus venulis, que in vertice concurrant, in longum firiati, carne fucci plena, rantparente, av trind ditura, fapore grato acido & fubalfringente, unde in edulus func. Surcul foliacei, quibus fructus infident, parte intériore folis nudantur. In medio fructuum officulum eft, durum, lignofis filamentis obfum, fex lateribus rotundiolis, quorum trat oppoftar magis prominent, conflans, ac per fex intermedia interfitia, quæ angulis adfirica funt, in fex capfulas diffinctum, in quarum fingulis unicum contineur femer, parvum, triangulare, duobas lateribus reciss & uno rotundo circumfenpum, primum albicans, deinde obscure rubrum ac nitens.

Folia ejus tenera, ut & fructus exficati & in pulverem redach; cum laco acido fpifo Tayr dicto exhibit; fluxui dylemerico conferunt. Iidem in decocdo dari proficui fint in febre calida; cum Sacethioti; fluxui dylemerico conferunt. Iidem in decocdo dari proficui fint in febre calida; cum Sac charo decocti & epoti vertiginem sedant. Aqua ex fructibus destillata ardori jecoris restinguendo

convenit.

Myxa pyriformis officulo trispermo. Tsjem-Tani H.M. P.4. T. 11. p.25. H.M. 3.

Antor est vasta magnitudinis, caudice crasso; cortice itidem crasso, scapro, cinereo, intus rubi-cundo, odoris aromatici, saporis acriusculi obducto; necnon pluribus donato ramulis viridibus ac non raro hirsutis. Lignum albicans, matrice viridescente. Radia rubicunda, cortice tenui flaveinternation internation in automation in a control con viridia, inferna fubviridia, tactu nonnihil aspera, hirsuta, sapore subamaro & adstringente, odore aromatico, nervis & venis crebris intertexta. Flores inter foliosos surculos cauliculis spithamam longis proveniunt; quibus racematim petiolis lanuginosis adhærent, tribus oblongo-rotundis, candidis, mollibus ac exteriora versus reflexis foliolis constantes, atq oblongo rotundo, albicanti, hirsuto, & pediculo viridi tricuspide subnixo calyci inhærentes; tribus slavescentibus staminibus, nigricantibus apicibus ornatis, mediam floris cavitatem & umbilicum occupantibus, inter quæ stylas prodit itidem flavescens: odor nullus, sapor amarus. Fructus hujus arboris pyriformes sunt, tribus angulis craffioribus fulcati, olivarum magnitudine amuli, exiguo in vertice praditi umbilico, cortice viridi, aspero, & exiguis spinulis obsito cincti, carnéque densa, surva, odorata, amara intus referti; intra quam officulum haret oblongo rotundum, triquetrum, tres includens nucleos candidos, amaros, fimiliter triquetros, ex ligno membranaceis quibuldam, viridi albicantibus diffepimentis ab invicem fejunctos.

Provenit locis sylvestribus, petrofis, arenosis, montanis in Parabaroo, alisssque provinciis Malabar: Perpetuò frondet, semel in anno floret fructusque fert, Decembri viz. & Januario mensibus, diuque

Cortex arboris calefacit, viscidos ac pituitosos humores incidit, attenuat, debilitata viscera roborat, necnon aquas hydropicorum ducit. Idem cortex cum fructus pulpa in pulverem redactus & exhibitus febrem tertianam intermittentem tollit. Fructuum nuclei comesti alvum laxant.

Arbor trifolia prunifera Brasiliensis ossiculo trinucleo. Ibaparanga Marcgrav.

Marcer. Arbor est cortice ac ligno Sambucino. Fert folia in pediculis duos digitos longis (qui bini oppo-nuntur) & in quolibet terna more Phafeolorum, superne viridia filendentia, inferne è viridi abicantia, superius etiam pilosa, inferius magis hirsuta, nervo & venis conspicuis. Ad quemlibet pediLib. XXVII.

De Arboribus Pruniferis.

1557

culum foliorum provenit etiam pediculus qui fert flores pentapetalos: post quos in quolibet pediculo longo congesti conspiciuntur quatuor aut quinq fructus magnitudine Uvæ spinæ aut Avellanæ nucis, rotundi, immaturi, virides & splendentes, maculis albicantibus conspersi; maturi verò obscurè purpurei, nigrescentes, punctulis albicantibus ubique notati. Detracta cure subjacet caro, sub ipsa quidem purpurea seu brunna, interius alba, & in medio lapis durus, figură & magnitudine Amyg-dala, continens tres nucleos, albos, parvos. Comeduntur detracta cure, & sinnt saporis dulcis parim manifefti.

Fructus maturescit mense Februario.

His ob officula in pluribus cellulis plures nucleos continentia subjungemus fructus quosdam minores qui baccarum modum non excedunt.

CAP. XXVI.

Arbor baccifera Malabarica officulo fructus trispermo. Parili H. M. P. 5. Tab. 2. p. 5.

Rbor est procera, caudice crasso, albicante, cinerco cortice obducto, multisque atro purpureis ramulis in obten disfusi donato. Radix shavelens, subablicante cortice cineta, ama-ra, gravoclens. Fala geninata, brevibas co rubescentibus periolis circa extremos ramulos ordine parallelo protenium, oblongo-teretia, acuminata, & in ambitu in terrata, crafta, denfa, glabra, nitentia, fiibviridia, coftà medià purpuralente: lapore amaro. Flofesti ramorum extremis racematim provenium, Vitis vinifere flofestils hand abtimiles, quaturo randisis & caminatis foliosi conflantes, inodor, amari. Flofestis decidentibus fuccedum bacca, rotunda, tripartita, viridi-rubefcentes, glabro craffoque corrice cinctæ, carne intus fucculenta, adstringente, ac inodora refertæ. intra quam officulum continetur albicans, tria continens semina oblonga, candida, amara.

Crelcit in variis Regni Malabarici locis, prefertim circa Mestan, semper viret, floret Augusto, Leen & fruckimt, maturat Novembri & Decembri mensibus, atque non rarò bis in anno maturos exhibet Tempu.

Radix & folia fanguinis conflitutionem melancholicam corrigunt, ac acidos falfósque humores Vires.

Ex foliis cum foliis caretti in lacteo Nucis Indica succo coctis potio conficitur, qua cum externarum, tum internarum hamorrhoidum doloribus mitigandis conducit.

CAP. XXVII.

Frutex baccifer Malabaricus floribus umbellatis simplici ossiculo tetraspermo. Beénel H. M. P. 5.

Rbuscula humilis est, duodecim circiter pedes alta, caudice tenui, ramulis in orbem diffusis A eleganter ornato; qui cortice primum viridi, dein fubcinereo, faporifque actris ac aromatici obducti, arq, molli & albicante medullà intus referti funt: Lignum ramen prædurum, albicans, infipidum & inodorum. Radix fimiliter albicans, rubescente cortice cincta, aromatica. Foneans, impreum e incomum Americanime anomais ruperiente cortice circa; aromate. Po-lia ordine decuffaco petiolis craffis, fibridibus, circa ramulos provenium, oblongo rotunda, acu-minata, craffa, glabra, fipernè colore atro-viridi fiplendentia, internè viridi dilutiore, cofta media viridi, & in avería parte valde extuberante. Odor & fapor aromaticus. Flores suave-olentes circa vindi, & in aventa parte vatoe extuperante. Odor ce tapor aromaticus. Flores tuave-olentes circa extremos ramulos glomeratum non fiantium producuntur, fenifund, porrectis columellis umbella fipecie panduntur: conitant iis quattur oblongo-rotundis, culpidats, rigids, interius concavis & albie cantibus, exterius vindefeentibus, arcq in flelle modum expanis bioloits, octo candids, furrectis, latis ac influite expanis framulas medium occupantibus, inter que globulus prodit viriedeens cum bafi flavefeente. Floribus fuccedunt Frudius fubbroundi & ferè quadrilateri, cum culpido brevi in distributivo correctional de contrata de la contrata de vertice, crasso viridique cortice cincti, carne intus viridi-fusca, odoris saporisque aromatici referti, intra quam officulum continetur quadripartitum, quatuor candida ac oblongo rotunda in diffinctis loculis continens famina.

Crescit arenosis ac montanis Regni Malabarici locis prasfertim in Baypyn: semper viret; quotan- Locus nis floret & fructum perficit.

Ex arboris radice in Sefami oleo cocta linimentum paratur contra cephalæam artufunq, dolores Vires.

C A P. XXVIII.

Arbor baccifera trifolia Malabarica simplici ossiculo cum pluribus nucleis. Mail elon * H. M. Lust * P. 5. T. 1: tanis Carilha.

Н. М. Rbor est procera, 50 circiter pedes alta, caudice crasso, multisque ramis cinereo viridibus, supernè quadratulis ac geniculatis donato. Lignum ponderolum est, ex albo rubescens, cortice munitum cinereo, intus flavescente. Radix crassa, albicans, flavescente cortice Qqqqqq 3

Vires.

Vires.

Locus.

Vires &

Vires &

De Arboribus Pruniferis.

cincta, inodora, infipida. Felia terna finul juncta, oblongis ac alaus petiolis circa extremes ramulos cineta, inodora, inipica. Feira cinia minui pinesa, sonorigo ac anto periori circa extremes ramides provenium, oblongo-rounda, acuminata, & nonnunquam in ambitu teranta, inperne atro-virida, intenta, glabra, flexibilia, digitis confricta fuaveolentia, at infipida, etneriora tamen fubalpera & rugofa. Fleculi odori, infipida, circa extremes ramules oblongis, ficbviridibus, quod interius corruleum, exterius corruleo-albicans, & quatuor minoribus culpidatis, albicantibus quod interius cornicioni, extenius commoniologia, ex quattor immonios componios, anotaminis extenius, interius viridi dilutis cum bafi purpuralente, haid focus ac in *Haba Trimitats* didas floribus ridere eft, quattor framinibus albicantibus, fulcia *apicibu* ornatis medium occupantibus, interibus ridere eft, quattor framinibus albicantibus, fulcia *apicibu* ornatis medium occupantibus, interibus ornatis medium occupantibus, interibus ornatis medium occupantibus, interibus ornatis medium occupantibus, interibus ornatis medium occupantibus, interibus ornatis medium occupantibus, interibus ornatis medium occupantibus, interibus ornatis medium occupantibus, interibus ornatis medium occupantibus, interibus ornatis medium occupantibus, interibus ornatis medium occupantibus, interibus ornatis ornational occupantibus ornatis ornational occupantibus ornatis ornational occupantibus ornatis ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus ornational occupantibus occupantibus ornational qua fylm prodit candidus, capitulo flavescente. Flosculis pari modo succedum Fresim rotundi, Vaccinis haud ablimiles, glabri, nitentes, viriede primium, dem nigreantes, tenti politudi cinéti, in-tíque carne molli, aqued, atro-viridi infipida ac inodora referti, intra quam officulum locatur oblongo-rotundum, glabrum, tres quatuorre albicantes, unctuolíque faporis nucleos continens.

Provenit in multis Regni Malabarici locis, prasfertim circa Mangatti, semper viret, quotannis

Provenit in muits Regni Maiabartei iocis, praterimi circa atangati, iemper viret, quotannis femel, nonnunquam bis, floret, frudtimq, fert, ac dur fuperfles manet.

Catervim lignum arbors operi fabrili accommodum. Ex folis & cortice contufis, ac in Oryza-infuso cockis apozema conficitur, quod doloribus post partum potenter medetur, necnon secundinas in utero relictas expellis, & lochia expurgat. Idem infuser viris pariter ac mulieribus prater modum craffis ac observe forther pro-post, ut feofim attenuentus & grandlesten. craffis ac obelis exhibit often pro pout, ut fenfim attenuentur & gracileicant. Succus e vindicorrec cum mature. Nucis Indica lacte exhibitus diarrhoram fanat, ac colicos dolores tollic. Ex hujus arboris, uti & Paal-valli ramulis tenerioribus fimul contulis & in aqua coctis Balneum fit contra febres inveteratas, Arthritidem & quoscunq, artium dolores.

CAP. XXIX.

Arbor baccifera Malaharica, folio pimato, flor umbellatis fimplici officulo cum pluribus nucleis. Katuu-mail-elou H. M. P. 5. T. 2. p. 3.

Rbor eft vaftæ magnitudinis, Mail Elos altior, ramulis viridibus, quadrangulis atque lanugi-nofis, in orbem diffulis ornata. Lignum albo-friatum, cortice munitum furvo, intus ruto. H. M. Radix crassa, albicans, rubro intúsque flavescente cortice tecta, odora, insipida. Folia geminata brevibus petiolis, ordine parallelo longis, rotundis, crassis ac lanuginosis ramulis inherent, geminata orevious petions, orume paraueio iongis, rotuntos, crama at tanuguious raminus inserient, oblongo rotunda, craffa, mollia, tomentofa, fuperne arro-viridia, inferne inbviridia, cofti media; craffa, fapore auftero, odore mullo. Elocale inumerofi circa extremos ramulos ubiq, inter folia glomeratim non [parfim producuntur, fenfimq, portectis columellis umbella specie panduntur, Mailment of the foliation and absimiles at majores. Frudu, calycibus fuis except, pari fertilitate flosculis fuerness and the first part of the fundamental foliations. cedunt, Mail-Elou fructibus fimiles.

ceunts, mant-tens retention attitude.
Nafeitur montanis ac patrofis locis Regni Mahbarici, præfertim in Candenate & circa Carbin: femper vires, quotannis floret & fructum dat, ac ducentos ultra annos fuperfles mantet.

Lignum arboris opera fabrili accommodum. Adhac infignes ejuldem vires extolluntur in diarrhœa, dysenteria & tenesano. Ex folius cum pipere & semine Cedda palæ in Oryzæ infuso coctis antidotum fit Serpentum, Scorpionum, aloramque venenatorum animalium icibus. E cortec contulo & coêto medicamentum conficitar ad fanguinem ex cafu in corpore coagulatum diflo-

CAP. XXX.

Perin-Nirouri seu Ma Nirouri H.M. P.5. Tab. 45. Frutex baccifer Malabaricus ossiculo fragili cum fex intus nucleis.

Edia: magnitudinis arbor est, quatuordecim circiter pedes alta, caudice mediocriter crasso, come magnimumms auton ent quaturnecum entere pears aus causar memoriter craino, albicante, duro, cortico oboltro glabro, futro, multing, viriabus ramulus in orbem longe larique diffulis ornato. Radio: rufa, adltringens, odoris ingrati ac fylveftris. Felia exigua, oblongo-rotunda, crassa, mollia, numerosa circa surculos proveniunt, supernè atro-viridia, infernè virida & fplendentia. Flores estgui, fibrirdes, exquis brevibique petiolis ad folioum exorum hine inde circa ramulos proveniunt, fex rotundis foliolis conftantes, numerofis intus tenuibus fiaminula, in quorum medio rotundus produ globulus, qui fenfim incrementum fumens ae auchus in Fridam excelect, marcelectne interum fore, adeo ut flos emarcidus fructui pro calyce inferviat. Sunt autem Fructus hi rotundi, tribus angulis fulcati, & lato cavóque umbilico in vertice coronati, autem Fructus hi rotundi, tribus angulis fulcati, & lato cavóque umbilico in vertice coronati, purpuralcentes, tenui pellicula cincti, carréque intus denfa, albicante, fibidulci referta, intra quam Nucula continetur fragilis, nivci coloris, fex includens forima oblonga, triquetra, triplici ordine locata, ac membranaceis quibusdam pelliculis, ceu parietibus intergerinis fejuncta, ità ut bina in fingulis latitent cellulis.

Nascitur in varis Regni Malabarici locis, prasertim circa Granganeer: quotannis floret & fructus

fert, diúque superstes manet. E folis, fructibus & radicibus in aqua cum Pipere longo & Cumini semine codis potus conficitur, qui in Afthmate, tutti, phthisi, similibusque Pulmonis affectibus valde commendatur. Folia cum cortice in Oryze infulo codta, & in cataplasmatis formam redacta, ac tumoribus imposita poLib.XXVII. tenter eos maturare feruntur. Ex arboris cortice cum lacte, melle & butyro cocto ballamus paratur,

quem intus sumptum & foris illitum pleuritidem sanare dicunt.

Tsieria Nirouri

Præcedenti (inquiunt) perfimilis est, nec ullas distinctionis notas adducunt; nec figuram addunt. Crescit abunde circa Cochin.

CAP. XXXI.

De Cinnamomo, Cassia & Canella.

'ON levis est controversia inter eruditos, an Cinnamomum Veterum, Cinnamomo hodierno seu Canellæ eadem res sit, an diversa, & hodie penitus ignota. Revera si Cinnamo-mum Veterum suerit quale ab illis describitur, surculi seu virgulæ tenues fruticis non magni, in Arabia nascentis, Canella nostra esse non potest, ut ex descriptione patchit.

Verum quoniam fabulofa, varia & incerta funt qua de Cinnamomo & Cassia à Veteribus Gracis & Latinis traduntur, ego potius in Garcia ab Horto, Monardis, Scaligeri & Amati sententiam propendeo, Veterum sci. & Recentiorum Cinnamomum necnon Cassiam corundem unam & eandem rem effe. Diofcorides ferbit, Caffiam effe virgula craffi corticis, Piperis foliis: Cinnamomi verò deferipionem pordis omitit. At Theophi: Caffiam & Cinnamomum magnitutdine Viticis, mulos ramos lignofos labere ferbit. Plinius Cinnamomum dicti fruitem effe, duorum cubitorum alti- * L. 12. 6.19' tudine ampliffimum, palmíque minimum. Galenus 1. Antid. arcam Romam delatam è Barbarorum regione tradit, longitudine cubitorum quattuor cum dimidio, & licct Cassiam & Cinnamomum di-versas arbores esse statuat, scribit tamen Cassiam sape in Cinnamomum transmutari : sic Cassia surculos Cinnamomi prorfus perfimiles. Qua cum ita fint, ego cum Garcia sentio, tam longa diffici líque via olim petita fuisse hac aromata, ut perfectam corum notitiam consequi Veteribus haud facile fuerit. Hinc factum ut innumeræ fingerentur fabula, quas Herodotus pro veris refert. Et quo-niam ingens eorum erat pretium, majórque in hominibus lucri cupiditas, adulterabantur aromata, & hac ratione fiebat, ut diversa illis inderentur nomina, tametsi plerunque ejusdem essent generis. Propter locorum igitur distantiam, & minus frequentatas hasce regiones à mercatoribus, probè cognita Cassia historia Veteribus non fuit. In loco etiam ab illis erratum: Nam neque Cassiam, neque Cinnamomum apud Æthiopes aut Arabes nasci multis probat idem Garcias; quæ apud ipsum

vide.

At inquies, Veteres latere non potuit quid ad se pro Cinnamomo adserretur, cortéxne an virgular, illi autem express affirmant virgulas fiusse; proinde Cinnamomum seu Canella nostra Veterum Cinnamomum este non potest. Imò hoe non impedit quin idem fuerir. Nam (ur recèt Cass. Hofmannus) Quod magnam in planta ipsa nobis affert difficultatem, est quod mutata sit ratio afferendi ad nos. Antiquitits enim tota planta, correx cum ligno afferebatur: at cinn animadoressim este lingunum tantum non inutile este, correx tantum situ altaus: 8 st in hodréque. Hac quanvis nobis maxime vertimilia videantur, non est tamen retucenda opinio so Bodar à Stapel, quan's nobs maxime verninna viocanus, non en tanton reucenta opinio 30. doces a cores, quan à Dodonco haufi, Magni (inquir) nominis Botanicus Dodonco Caryophyllorum tenues ramulos Cinnamomum Veterum efle, Pempt. 1. lib. 5, esp. 19, feribit.

Samenta feu virgulat tenuis, que eum earyophylis inferantu legitimum Veterum fun Cinnamomum. Hanc approbo opinionem; Omnibus enum notis Veterum repræfentant Cinnamomum. Sunt nigra, ex vinolo in cinercum vergentia, colore ei quem descriplit Galenus omnino simili; sunt etiam lavia hac virgulta, tenues ramuli, frequentibus latis nodis cincti, perquam olentia, odore Baccharis, sapore acri ac mordaci cum calefactione & falfedine quadam, neque (ut Galenus observavit) mordicando palato tristitiam inferunt, rutam etiam ubi manducantur manifeste præ se ferunt: Cum franguntur ac f.iantur pulverulenti quid emittunt, & nonnihil lanuginosa videntur. Quare nullum est dubium cur Cinnamomum Veterum esse non credam. Inferet quis, cur traque hodie negliguntur? Respondeo, hoc fieri, quòd Caryophylli ipfi in locum ramulorum fuccefferunt, qui Galeno, Dioscoridi, Theophrasto incogniti fuerunt; & ad hos non fuere delati, vel quòd in Zeilan, ubi suam mercaturam agebant, Mölucce enim ipfis incognite fuere, (que plusquam 200 milliaria à Zeilan tite funt) arbor Caryophyllorum fructum non fert, vel quia temporibus Veterum incognitum fuit Indigenis tam aromaticum ac præftantem ferre fructum, vel quod perpaucum tulit, quem incolæ tibi fer-vårunt, quod magis probabile videtur, &c.

Verum rationes ifta non perfuadent: Cum enim Recentiores qui judicio valent (C. Baubino fatente) Cinnamomum Officinarum, vulgo Canella dictum, legitimam Antiquorum Callam exiftiment. Galenus autom Cinnamomum prorfus fimile effe optima: Caffa affirmet. Et alibi, Caffam Cinnamomo genere proximam ufque adoò effe, ut ex ipía Cinnamomum quandoque oriatur, fpe-Connamono genere postumant inque auto ente, in ex pia Connamonant quantoque oratum, per dennúrque interdum Califar arbores integra in quabus alqua Cinnamoni virgulta è Califar ramis prodeant, Califam denique in Cinnamonium transinutari. Cúmq, Theophraftus aliique Veteros corticom in Cinnamono tantim utilem elle feribant non lignum; probabilità inde infurri existimo, Cinnamomum nothrum hodiernum, Cinnamomum Veterum, eorundemque Casilam ligneam unam candémque rem esse, nec aliter differre Cinnamomum Veterum à Casila corundem, quim Cinnamomum five Canellam Officinarum nostrarum à Cassia lignea ipsis dicta; que Garcie sententià non aliter à se invicem different quam nascendi loco & accidentibus indè ortis : tiquidem Cinnamomum seu Canella cortex est Arboris Cinnamomifera Zeilanica; Caffia lignea cortex esti-

I ocus.

Vires

German. An. 4 & 5. Obs.

dem specie arboris in Malabar nascentis. Garcia verba sunt. Verum cum mercatores eam que in Rein pecie aports in aximour nate and Salawar fumplement differre confpicerent, diversa illis indidere nomina, cum tamen cjustem generis estent cortices, pro soli coclique varietate solium differentes, ut plerunque idem fructus pro regionum & soli varietate suavior fieri aut à naturali bonitate degenerare folet.

Officinæ noftræ Caffiam ligneam à Cinnanomo seu Canella distinctam faciunt. Cassiam enim tamen Cinnamomo imbecilliorem & minùs vegetam esse, ex accurata observatione Tho. Johnson.

Tamen commandino minocomorem et manus vogetant ette, ex accurata concretation e to. Jobnjon.

Est ergo meà sententià (ut jam dixi) Califa lignea offic. Canella: Malabarica: cortex; Cinnamonum seu Canella carandom, Zeilanica: Non tamen id fidenter affirmo, cum J. Bauhinus serimonum seu canena caranaem, Acutantea: Acut anten la mentea attinno, cum I Bauhinus Icribat Caffiam ligneam faporem faum aromaticum (qui in Cinnamono feu Canella paulatim exancicit) confervidie etam polt triginta annos, & Jacobus Breynius utramque harum [Caffiam ligneam & Canellam] peculiarem arborem agnofeere fe dilucide demonitraturum promutat

Diversas Recentiorum de Cinnamomo & Cassa sententias omitto. Cum cnim plena & accurata Cinnamornifera arboris descriptio & historia ab autoribus autoribus de fide digniffimis tradita fit, supervacuum planè esser iis recentendis, & vel confirmandis, vel resutandis immorari

t, supervacionin pranc ence no recombinate of the continuous of resident similarity. Carrerium Calliam live Caliam ஊரும் ரி ஜன்ய dietam volunt, quali கரையீண சில் ரீக் ம்கரும்வு சில் விகி-

t. Cimamomum free Canella Malavarica & Javanensie C. B. Canella see Cimamomum vulga-re J. B. Canella Ger. Carua H. M. part. 1. Tab. 57. Este Cinnamon Erre of Malabar.

Arbor est ad quatuor, quinqueve hominum altitudinem assurgens. Radix crassa, rectà se in terram demittens, ac hinc indè fibris transversis se affigens, cortice in exteriore crusta ruso-cinerco. sub ea rubescente, qui fortem camphoraceum odorem spirat, maxime tritus: ligno est duro, solido & albicante, odoris nullius.

Caudex ambitu amplexum unius brachii implet, diffunditque numerosos ramos & surculos, éstq. cano ex amortu ampiexum umus oracmi impiet, intruncinque inimicolos tantos curcinos, effeq cum ramis cortice veltitus viridi, qui dein cum atate rubefeit, ac cum pellicula tenti lignum am-bit, & cruftà inerea doluctus eft. Effq, is cortex fuo tempore deglubitus, & in fole exficcatus ipfum Cinnamomum. Verum quod in Malabar habetur eft minus acre Ceylomenfi, ac velut fylvelfre-Corrice omn in ex parte deglubito arbor emoritur. Lignum intus durum eft, album, inodorum. Folia tum foliara proveniunt, petiolis curtis, fermie femipollicaribus, craffiolis, & interius latè striatis, sunt que forma oblongo rotunda, longitudine ad latitudinem fermè dupla, in summitate culpidata; media parte latiffima, at cum minora & teneriora funt prope petiolum. Longitudo maxima forthame & amplius: fuperficie funt plana, in oris albicante zonula fun prop. petiotum. Longitudo maxima forthame & amplius: fuperficie funt plana, in oris albicante zonula fen nervo, que ex periolo excurrit prescricha; fuperne vitoris vegeti & vividi, fubrus dilutiora; cùm tenera funt coloris hepatici; prout vetuftiora ficciora, & magis rigida ac fractu facilia funt, & in minorem ambitum contracta, & versia internot crifica.

E petiolo tres cofte virial-dilute ac flaveficentes extratives in the second of the contractance of the amonum contracta, et versus internora cripa. Le pectoro des ontes muranne ac navelcentes ex-currunt, media lateralibus nomihil craffiore, in refta. 8c averfa parte exantes; laterales dua pri-mum brevi intervallo recis tractibus meantes, ac ad mediam junctæ, inde obliquo ac annulatim inflexo ductu anteriora versus alte afcendunt, ac proxime ad culpidem progrediuntur; jubi in venulas subtiles, que versis cuspidem deseruntur, disparent : ex costis extantibus plurima fibra seu venæ intimo tractu per ipfum folium transverfim egrediuntur, subrili cancelliformum venarum contexta comitata, funtque in majoribus folis nonnihil eminentes, maxime in recta parte. Folia funt forti ac aromatico odore, praccipuè trita, ipfum Cinnamomi odorem spirantia, & sapore quoque Cinnamomi, sed minus vegeto.

cannamom, rea minus vegeto.

Flores petiolis viridi-dilutes, qui fupra ex origine foliorum prodeunt plures congregatim feu umbellatim provenium, funtque ftelliformes ac parvi, conftantes fex foliolis, è viridi dilute albicantibus, parum oblongis ac rotundis oris, anteriora versus contractis, ac brevi collo feu pediculo dodris ameni; in medio corculum eft, conftans ex duabus flaminum fericbus, in exteriore ftamina fex, ameni; in medio corculum eft, conftans ex duabus flaminum fericbus, in exteriore ftamina fex, antenir, in meuro coccumi etc. contrais et autore primire de la metro et interior italiana lex, viridi clara, fupra alia emicantia, in fuperiori parte plana ac latiora; in interiore italian fex, tenua ac parva, cum nodulis feu apicibus flavis ac craffiufculis: atque in ea ferie ex is infuper tria flamina, cum illis que in extenore ordine fimilia paribus intervalles emicant, completentia plyime renuem ac viridem, in vertice nigricantem, qui ex capitulo viridi oblongo, quod primordium fructús eft, ac in pediculi fuperiore parte continetur, egreditur. Floribus ad pediculum adeft calyx arctus & exiguus. Gemmæ florum rotundiolæ.

Frucius funt bacca oblongo-rotunda, terete forma instar glandis quercina, arcte inclusi in caprincipal de la contra de la contra contra contra contra la contra la contra cont ttavisiculum, unctuolum humorem exiudat, & laporis lubaeris, autringentis ac unctuoli, conti-nicitque fish pulpa corticis unum grandem nucleum, oblongo-rotundum & glabrum, qui cortice renui, cartilaginofo obsectus eft, & pulpi densi, ex albo rubelcentis, ac incarnati coloris, & humore unctuolo, qui in filamenta protrahitur fuffilia, & faporis magia acris & minus adfiringentis eft, con-fact; dein cum maturi fun cerulico-fuici & intentes, qui color eft in tenti extenore membraria, intus estam pulpa viridi, faporis aromatici & fubamari & acris, ac pulpa nuclei ex rubro cerule-focuse conflictes.

Flores hac arbor semel fert in anno, sc. Januario. Huic specie eandem esse existimo

2. Cimamonum seve Canellam Zeilanicam C. B. & aliorum. Laurum Zeylanicam baccis calyculatis Herman. The Cinnamon: Tree of Cepton.

Quamvis omnibus suis parubus longe nobiliorem & præstantiorem: nam (ut loquuntur Philosophi) magis & minus non mutant speciem. Zeilanica quippe Canella non secus ac Malabarica solium habet tribus nervis insignibus secundum longitudinem decurrentibus præsitum, & fructum etiam profert cum calyce glandi quercinæ fimilem, ut & D.Knoxius,qui in infula Zeilan 20 annos captivus detinebatur, in fua arboris hujus deferiptione difertè affirmat & D. Hermannus innuit, cum Canellam Zeilanicam,

Laurum Zeilanicam baccis calyculatis, ex qua Cinnamomum, inferibir, literis ad D. Syen datis. Ex hac etiam Huftoria, Cordum recte deferipfule turn folia turn fructum Caffiz, à quocunque

Ex nac etam rincora, Coronin rece description cum tona cum tructum Came, a quocumque tandem edochum, conflat, quantumvis invito Jo Baubino.

Folia, inquir, habet denia, Laurinis fimilia, multo tamen majora. [D. Hermannus pariter & D. Knoxius folia "Laurina ei attribuunt] ad Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia, utrinque faftigiata, ter- * dur Laurentin de Citri potitis folia accedentia de Citri potitis folia accedentia de Citri potitis folia accedentia de Citri potitis folia accedentia de Citri potitis folia accedentia de Citri potitis folia accedentia de Citri potitis folia accedentia de Citri potitis folia accedentia de Citri potitis folia accedentia de Ci nas individualo, venas per longitudinem transeuntes habentia, quarum media crassior, rectaque est, cerasi. relique due lenter curvantu, eaque à tergo eminent, & evidentiors fun quam intus. [In deferi-ptione nostra string, eminent] Fructus fert Laurinis baccis similes, calycibus seu cupulis glandium modo infidentes, qui rariffime adferuntur.

innicientes, qui rarimine aucuntui.

Que Garcias habet de duplici hujus arboris cortice ad modum Suberis, nobis fuspecta funt, quæq, de deliberatione semel triennio factă, nec enim, puto, renascitur cortex semel detractus. Verum est autem, exemptum corticem cinerea illa tenui & scabra exteriori pellicula delibrari, in laminas secari, atque ita convolutum ut trunci unius rami integer cortex videatur, in sole siccari. Minores duntaxat arbores decorticant; quamvis majorum cortex non minus suavi & aromatico sit odore &

fapore, ut nos monet Rob. Knoxino

Ex cortice radicis Oleum cum Sale volatili, Camphora dicto per destillationem extrahitur, éste, aqua, cum qua simul ascendit, levius, constitenta clarum & transparens, ac coloris substaves centis, odoris fortis ac vegeti, faporis peracris & profunde penetrantis, conftans ex particulis tenuibus, & odoris rottes ac vegent, saponis persecutive proteinute petiterature, continuis ex particulus tenunous, oc facile fe diffipantibus in libero & apertic aere. Camphora candidiffima eff, & in odore Cam-phora communi excellentior. Ejus particulæ in oleo primitim deffullato natant, ac ejus partibus in-fentibiliter permixtæ funt, olei transparentiam ac claritatem minime obfuscantes; dum autem oleum refrigeratur, particulæ Camphoræ natantes ac sejunctæ; unæ aliis forma satis irregulari se affigunt, constituentes primum hastas oblongas, quibus partes alia de novo accedentes, velut transgunt, continuentes printum narias cotoligas, quious partes aux ce novo accedentes, velut trani-verti acus ad rectos angulos fe affigunt, atq, ità graviores facta decidunt, atq, ad fundum olei fub-fidunt. Verum hie notatu digniffimum eft, quod dum fe affigunt in duos vorticofos motus, qui per horizontalia plana feruntur, cieri, ac primum quidem tardiùs, dein fenfim velocius, atq, oleum ad fuam fuperficiem ubi prius refrigeratur, & ad fundum plummis particulis Camphora, qua ejus tran-fparentiam adimunt, imbutum, cum in medio adhuc fit clarum feu magis transparens; quin & particulæ Camphoræ, quæ se sibi mutuo affigunt, partes oleosas primum intra se includunt, eas visui subducentes, qua dem particulis salis ad angustius spatium versus inferiora detrusis, se ab iis resolnuoducentes, que cum particum lan au anguntus partinit versos mieriora acertuis, le ao is retoviunt & leparant, fuperiora pur levitate petentes. Efi autem Camphora hac maximé diffipabilis,
& filimma celeritate flammam concipiens, ac nullam facem post deflagrationem relinquens.

De Oleo quod cum hoc Sela attollitur thac notanda occurrunt. 1. Quod odore & fapore Camphoram maxime amuletur, aque adeò facile diffipabile fit, ut licet in pannos incidat colore aliquo

tinctos, nullà relictà maculà evanescat ac diffletur. 2. Promptiffimum quoq, eft, ut ipsa Camphora, in flamma concipienda, in eo spiritum vini ab aqueis particulis depuratum referens, totumque in flamma concipienta, in eo Ipirium vini ab aqueis particuis depuratum reterens, totiumque brevi tempore depafciur flamma albicans & corrulea 3. Super igne pofitum & calefachum eitam cirò confunitur, abitq, in fumum albicantem, qui igne admoto flammam promptiffimè concipit. De co quoque expertum elt, fi linterum eo madefachum inendatur, linteo remanente illefo, plurimas ejus partes ignem depafci : extincto autem igne linteum illud primò acrem Camphora-eum odorem exhalat, co autem debilitatos & evanelente, gratum aliquem Cinnamomi odorem fipirat.

5. Praterea Oleum hoc in Sulphur vel Sal-nirtum, vel ciam in illos fale fini mixtos confunitation de configuente spersum, iis prorsus illibatis ac illæsis, à flamma in totum consumi ac depasci; quòd si pulvis tormentarius eo imbutus fit, flammam concipit eo accenfo, fed nonnifi tardius & poftquam multæ particulæ Olei depaftæ funt. 6. Singulare quoque experimentum eft, quod fumus Olei, qui ex particulæ Olei depaltæ unt. 6. Singulare quoque experimentum elf, quod tumus Olet, qui ex eo calefacho (ipper ignome exhalat, per pannum triplicatum feu quadruplicatum exceptus, ad ejus fuperficiem in falem candidum concretens, quod ipfamet Camphora esf, se affigit. Quin & hoc oleum ut purum & calarum fit, cum temporo particulas quadam camphoraceas demictis. Relatum quoq, nobis est in locis frigidis, quo erat advectum, de sino shore remittere.

Oleum quodex hoc Malabar. Cinnamomo extrahitur, transparens, clarum, stavum, rutilans, ac fraggantis quoq, odoris, & aquæ innatans; cum ex Cinnamomo Evylonensi, præter oleum inna-

tans etiam extrahatur quod aquæ fundum petit.

Oleum ex foliis primum turbidum est, cum tempore flavescens, ac transparens, coloris viridescentis, éstque sapore quoque dulci & acri, odorem cinnamomi renuem spirans, in aqua subsidens

De Camphora & Oleis quæ ex variis hujus arboris partibus vel destillantur, vel excoquuntur D. Paulus Hermannus literis ad D. Syen datis fic infit.

Mira nature diversitas in hac arbore conspicitur. Destillatur ex radicis cortice Camphora, ejusdéma, Vires & oleum. Ex trunci cortice oleum Cinnamomi; ex foliis oleum Caryophyllorum; ex fructibus oleum. Ufus. Juniperino simile, cum pauxillo Cinnamomi ac Caryophyllorum mixtum; ex his & excoquitur oleum pingue, crassum instar cera, ad emplastra, unquenta ac candelas conficiendas commodiffimum; medicamentum itidem internè & externè usurpatum summè anodynum. Oleum hoc, referente D. Knoxio, confiftentia & colore sebum refert, aquè enim durum & candidum esse, odore fragranti,

2. Сіппатотнт

Lib. XXVII.

quo in unguentis utuntur indigenæ ad dolores leniendos, & ad lucernas, non tamen ex eo candelas conficere, quoniam nemini prater Regem licitum est candelis uti. Quinetiam folia contuía Caias connecre, quomam nemini pieter regeni netium en canaciis un quinetiam ryophyllos podus quam Cinnamomum redolere ferbit idem.

De Canella: viribus placer adferibere quae tradunt Horti Malabarici Auctores.

De Canella virbus placer adleribere qua tradunt Horti Malabarici Auctores.

Radicis correx in decocto datus, vel in pulvere cum melle fer faccharo fervir pro tuffi & phlegRadicis correx in decocto datus, vel in pulvere cum melle fer faccharo fervir pro tuffi & phlegmate expurgando: idem contrius & permixtus cum aqua confert in podagra, facta perunctione.

Cortex fliptum in decocto datus confert quoque flatbus. Idem in pulvere datus cum aqua calida
dolores ventris fedat fluxiumq, ex fiigore obortum filiti. Noffrates non fine fuecelli aclifi; vul expisgale, vul Corevifa Cimamonum incopunt ad diarribasam fiftendam. Decoctum etiam Cinnamomi
recents in vino rubro nimios menfium fluxus cohibet, Ephem, German An. 10. OSferv. 25,
Falionom fiecus cum inpere & faccharo datus pro doloribus ventris, & renum flatulenta materia
ferviant. Folia in pulvere data cum faccharo conferunt in vertigine capitis, uti & Flores in pulvere
cum faccharo & avun frienda dati.

cum saccharo & aqua frigida dati.

Oleum quod ex cortice radicis, cum Sale volatili Camphora dicto, per destillationem simul extrahitur, inlignium & multarum eft virium: optime confert in omnibus affectibus paralyticis extramou, imaginum et muicaturi en volumi. Opatire confert in folimious antecious paragricas exterius in tempore applicatum; in podagra lummium ac prafentaneum eft remedium, yehnemetes parajum affekarum dolores illico fedans iis inunctum, ad quod etiam confert intus fumptum in afthmate aliifiq, affectibus pulmonaribus fanandis intus fumptum etiam maximè confert, uti & ad afthmate aliifq affectibus pulmonaribus fanandis intus fumptum etiam maximė confert, uit iš ad malignitatem febrium corrigendam, éftque fudorem pellens, in gangrana & sphaelo, alissifq, affectibus; ilueribus malignis optimė quoque prodest, juvárque etiam pro imperiginibus, doloribus artuum, ventris, oculorum, necnon tumoribus membrorum ex frigidis & pituutofis humoribus obortis; praterea in pedum contusione ut & vulneribus, sensum partium stupefactum reparants; prodessque illico ex utiliatione stermutationem quam rheuma ciet stilito; in stanibus discutiendis quoque efficax est intus sumptum; appetitum quoq, excitat ac calculosis prodess. I sum sumptum illico ex utiliatione stermutationem quam rheuma ciet soloris prodess. Campbera servit in affectibus uterinis ad provocanda menstrus, utilores quoca ciet.

tons plotter durage, ludores quoq, ciet.

Oleum corticis anboris confert in affectibus ventriculi, in torminibus ventris à frigore ortis. Aqua
Oleum corticis anboris confert in affectibus ventriculi, in torminibus ventris à frigore ortis. Aqua
Oleum corticis arboris confert in affectibus arabiteits. Forum aqua conducit in affectionibus riùs applicatum in Colica; fummum remedium paralyticis. Eorum aqua conducir in affectionibus

rius applicatum in Colica; iummum remeaium paratyticis. Lorum aqua conducir in affectionibus faidacis frigidis, daturque in potionibus fudoriferis.

One Antiqui & Recentiores habent de Cunnamoni viribus, non multum differunt ab his quar recommendation in the configuration of the co

In India Zeilan non minus frequens est Arbor Cinnamomifera in sylvis & sepibus quam Cory-las apud nos, nec ab incolis pluris aftimatur, sed sine delectu unà cum aliis arboribus ad focum in-lus apud nos, nec ab incolis pluris aftimatur, sed sine delectu unà cum aliis arboribus ad focum in-

struendam vel alium quemcunq, usum cæditur. Suspicantur nonnulli Cinnamomum ad nos ex Indiis delatum olei sui maxima parte ibidem fpoliari antequam navibus huc deportandum imponatur, quippe quòd hic destillatum paucissimum

3. Canella silvestris Malabarica. Katou-Karua H. M. Part. 5. Tab. 53. The great wild Cinnamon-Tree of the Mountains.

Przecedenti haud ablimilis est, tum odore, tum fapore, nifi quod major fit & altior. Folia iti-dem przerandia, oblongo-rotunda, longitudine duas fpithamas, latitudine duos palmos circiter a-quantia: à pediculo ad apicem folii tres nevi craffiores transcent, è quibus transverse multe vequanua: à pediculo ad apicem tolli tres nervi crattores tranteunt, e quibus trantverte multe venule excurrunt. Filefuli in umbellas expanti extremis ramulis proveniunt, niodor, viridi-albicantes, pentapetaloides, quinq, viridibus brevibifiq, fiaminulis, viridi-flavis apiculis ornats medium occupantibus. Flofculis fuccedunt bacce exigus, Ribium noftratium inflar.

Provenit locis montanis in Berkeweny - Richewoor alifiq, vicinis provinciis, semper viret; Julio & Augusto mensibus shoret, Decembri autem & Januario maturos sert fructus, diuque superstes

Tempus-Vires.

Locus &

maneu. Ex Arboris foliis in aqua coêtis balneum fit contra quofcunq, articulorum dolores. Ex radicis cortice cum Cardamomo & Nuce mofchata in aqua coêto potus conficitur ad ventris tormina fedan-cortic cum Cardamomo & Nuce mofchata in aqua coêto potus conficitur ad ventris tormina fedan-

Multas Canella & Caffia species adducit J. Bauhinus, ut, Canellam seu Cinnamomum vulgare, craftiore cortice.

2. Canellam ad vulgare Cinnamomum accedentem.

Caffiæ Molyliticæ nomine datum corticem.

Caffiam ligneam fulcam aromaticam, Cinnamomum ex Sarmatia dictam.

Caffiam ligneam fuscam aromatici & glutinosi saporis.

Caffiam ligneam fuscam aromaticam acriorem.

Cassiam externa parte insipidam. Quarum descriptiones apud insum videantur. Nobis enimut diximus, omnes ejustem arboris cortices esse videntur pro loco natale aut atate arboris disferentes.

4. Mala.

4. Malabathrum & Folium Indum Officinarum J. B. Folium Indum seu Malabathrum Park. Tamalapatra Ger. Tamalapatrum sive Folium C. B. Cadegi Indi, id est, Folium Indum Ara-

Cùm Folium Indum seu Tamalapatra, (observante curiosissimo Fab. Columna) à Canellæ folio, excepto sapore, vix possir dignosci nervis illis tribus & folii reliquis signis similesus, ut non ovum ovo magis simile sit; non est cur in eo describendo laboremus, cum in Historia Canella janijam abunde descriptum sit.

aounde oescriptum nr. Scribit Diolorides Folium Lentis paluftris modo aquæ innatare, nulla fulrum radice. De Mala-bathro (inquit Scaliger) Veteres fomniarunt. Qui enim omnes Arabias & univerfas Indias pene-tramus hodie nufquam folium illud mirabile compertum habemus.

Garcias quoq, Gracos in hoe falli affirmat, Folium enim Indum on aquis innatare, fed in pro-cera arbore nafet, procul ab aquis, tum multis alis in locis, tum in Cambaya. Tamalapatram vo-cant, quam vocem Graci in Malabathrum corruperunt.

Cant, quant vocan Greet in retainment of the Montage of the Canter of th Amato aliique doctis fentimis Foitum Indum Umcinarum Canizo quorate romum ene, aut antoni Canelle fylveftris Malabaricae proximé descripte. Com enim da ffirment Ruellius, Cordus, Amatus, Lacuna, alii; Cùm Garcias feribat Folium Indum Caryophylla quodammodo redolere, quem odorem Canella Zeilanieze foliis tribuum D.Hermannus & Kanxius; cum jole J. Bauhinus (qui contrariam fententiam tuetur) in noftro felio Indo, ejifq, parubus quadam effe que respondere videntur Cinnamomo Veterum fateatur; cum illud jolum Canelle folium à plerifque etiam doctis contrariam de la contrariam de la contrariam de la contrariam de la contrariam fententiam tuetur) in noftro fine Industriam Canelle folium à plerifque etiam doctis contrariam co dentir Ammanonio y eterum ratezaur i cum mun pium camenes totum a preinque eterni oocca credi ferbat valerius Cordus ; cim denin, frudeum legitima Canella; (uti jam confita) interdum una cum Folio Indo vulgari ad nos adfern fe intellexifie refert Clufius, unde & Jo. Bauhinus illum pro Folii Indi frude haber; & Clufius Tamalapatra feu folii Indi ramulo eum appingat. Folium Indum dictum feu Malabathrum ipfiffimum Canella: feu Cinnamomi folium effe, vix ullus fupereffe videtur dubitandi locus.

Malabathrum viribus cum Spica Nardi convenire dicitur, urinam potenter ciere, oris halitum Viren emendare, vestes ab erosione vermium tueri,

5. Cinnamomum five Canella Peruana C. B. Canella Peruana fructu Pileo fimili J. B. Laurus Americana odorata. The American Cinnamon-Eree.

Arbor est à Cinnamomifera genere diversa, describente Monarde. Mediæ magnitudinis esse fertur, & immortali coma prædita, ut reliquæ Indicæ arbores, foliáque habere Laurinis fimilia. Fructum esse parvo pileo seu petaso forma similem ea latitudine qua Thalerus nummus dictus, interdum etiam majorem, extrinsecus & intrinsecus ex purpura nigricantem, interius levem, foris asperum, cuius margines craffitie jam dictum nummum aquent, fiimmitas verò longè fuperet, & pediculo pradita fit, unde ex arbore dependeat. Guffattum candem faporis fiavitatem & odoris fragrantiam habere quam legitima Canella ex Ocientali India delata, cùm nonnulla adfrictione conjunctam. In pulverem rittum & edulus infperfum eandem illis faporis & odoris gratiam conciliat quam Indica Canella. Arboris corticem qui craffus eft nullum Canella fipirare odorem, aux faporem referere sinter. Edit ritta tenuem quendam Canella edorem fivera ferunt, fed nrimata vie rem referre aium. Folia tria tenuem quendam Canella odorem [piera ferunt; fed primarla vis in folo fructu confifit contra quam in Orientali Caffia. In Provincia Sumaco nafcitur. Diverfam abovem quis crederet quam ex Historicis Indicis describir Clussus, folio Laurino, fructu racematim coharence, qui calyee Suberino firmili contineatur, ampliore tamen & magic cavo.

colore nigricante. Hujus arboris fructui, foliis, cortici & radicibus, [licet Canella faporem & odorem habeat] longe calyces præferuntur, quorum duntaxat pulvis in ufu eft. Nam Canellæ modo cum cibis decoquantur, tantum abest ut suavitatem eduliis concilient, quin potius eorum facultas & faporis gratia decoctione evanescit.

Verum Locus eandem esse suadet, ex sententia Clusii commodius descriptam ab his Auctoribus. Calycum pulverem tum ad alia, tum praccipue ad Coli, intestinorum & stomachi dolores pro- Virei, pinant. Ventriculum roborat, status discutit, oris fætorem corrigit, cordi prodest, & colorem faciei commendat. Ad eadem utilis est ad que Cinnamomum.

CAP. XXXII.

Vidimaram H. M. P. 4. T. 37. p. 77. Prunus Malabarica fructu racemoso, calyce excepto.

Rbor eft mediæ magnitudinis, caudice craflo, albicante, cortice obducto craflo, fquamolo, furvo, ac lineis purpureis ftriato, odorifo, gravis, & faponariam aquam referentis; necanon pluribus ornato ramulis cinereis. Radia albicans, furvo cortice tecta, inodora, infipida. Folia inordinatè circa ramulos longioribus petiolis proveniunt, oblongo rotunda, acuminata, ex parte leviter in ambitu crenata, denía, supernè colore atro-viridi splendentia, infernè viridi dilutiore: nervus folii medius craffus, & praterea in quolibet latere unus tenuior secundum longitudinem excurrit : odor ingratus ac lixiviolus ; sapor unctuosus. Flores candidi ac suaveolentes, petiolis longis circa ramulos racematim proveniunt, viridíque oblongo & acuminato calyci inharent, fex oblongo-rotundis, acuminatis, craffis & extroríum reflexis foliolis constantes, totidem albicantibus Vires.

Lib. XXVII. De Arboribus Pruniferis.

1565

faminulus, flavescentibus apiarbus ornatis, medium occupantibus; inter quæ globulus consistit virididutus, è quo sex, septémve tenuia acalbicantia filamenta plerunq, prodeum. Floribus pari fortilitate frustus (luccedunt; calyciq, rotundo, crassoque inhartent, oblongo-rotundi cum cuspide in vertice, aloqui glandibus nostratibus tum formă, tum magnitudine haud absimilos, subvirides, glabri, molles, renui pellicula cincti, carnéq, albicante, pellucida, mucilaginola, viscida, saporist, primum subviridi, deinde dulcis intus referri: intra quam officulum locatur trutum, oblongum, quadratum, pureleum continens albicantem, amaro dulcem.

ննծումե, demde duies mus retent : ուսե դրան արտաստ հետան աստեր օսեսայան, quadratum, nucleum continens albicattem, amaro dulcem.

Crefeit variis in locis Malabar, prafertim circa Bardella, paluftribus & uliginofis. Semper viret, quotannis maturos fert fructus,menfibus fci. Julio & Auguito, acq ad fexagefimum annum non rarò

ugitera manet. Fructus hi sale & aceto condiuntur in *Atsjaar*, maturiores verò comeduntur, at alvum relinquunt

attrictam.

Ex arboris cortice fuccus exprimitur, qui cum Oryzæ infulo & concreto Nucis Indicæ fucco exhibitus vehementes alvi cruciatus (quos Tripas Jubidas, hoc eft, inteffuoram frafmum vocant Lufitani) ledat. Idem fuccus pedum clavus admotus coldem emollut fensimq, tollit.

Radix quocunq, modo (impta alvum movet.
E folis aqua communi additis alhi specificias cochis apozema fit, quo indigenæ plerique quotannis
E folis aqua communi additis alhi specificias cochis apozema fit, quo indigenæ plerique quotannis
per 40 dies continuos uti folent adversis vifcerum quorundam obstructiones & artuum dolores. Succus è folis exprefitis & cum conchylit cujuldam pulvere in linimenti forma mixtus fœdas facei totidifi, corporis maculas delet, fi eo illinantur.

CAP. XXXIII.

Prunus pentaphyllos Malabarica fructu calyci insidente.

Kariil H. M. P. 4. T. 36. p. 75.

A Rbor est vastæ magnitudinis, 50 circiter pedes alta, caudice crasso, denso, albicante, cortice obducto crasso, cincereo, saportíque aftringentis, necnon ramulus tridicablicantibus, suntererei. Festa terna vel quina simul juncta petiolis longis circa ramulos proveniums, oblongo rotunda, aci in mucromen desinentia, densa, glabra, superne arto-viridia & splendentua, inferie fubrividia, sapore subamaro. Fleres simulicer petiolis longis circa ramulos proveniums, cocules successo, viridica ac rotundo calyct inharent, quinque sibrotundis & exterorsum reflexis foliois constantes, carice medium occupante fysio. Fradus pari sertilitate storbus succedunt, calyciq glandium instar inharent, oblongo-rotundi, Prunorum sylvestrium zemuli, subvirdes, glabri, caracteque molli, huinday alcida de albicante referri, que fractibus dicissis mox inspissar ac purpurea evadit: odor ingratus, sapor amarus: intra carnem ossiculum locatur oblongo-rotundum, nucleum continens candidum, amaro-dulcem.

Provenit variis in locis Malabar, prafertim circa Moutan: Semper viret; quotannis florem fruettimque perficit, Julioviz. & Augusto mensibus.

ecumque pernes, punoviz. Ce. Augurto memious. E radice, folius, fructibus, abifq, hujus arboris partibus in aqua coctis balneum paratur quibufcunq, articulorum doloribus tollendis utilifimum.

C A P. XXXIV.

Prunus Malabarica fructu calyculato.

Elengi H. M. P. I. F. 20. p. 23. Olese affinis Pyrifolia Malabarica flore odorifero stellato. D. Syen.

Rbor eft procera, frondibus denfis & opacis, latè ſparfis, in arenoſis naſcens. Radix ei craſſa, altè deſcendens, ramóſq, tranſwerſos ſubus & ſupra terram latè extendens, cortice latêto. Caudex quantum duo homines lutin extenſs amplecti poſſtina, cortice raſſo, exteriſs ſulco & ſcabro tectus, ligno lacteo, ſiſſlili.gravi, in aquis ſummè durabli, cxtra aquas putredini ſacile obnoxio. Foʃia in parvis viridibus petiolis, polongo-rounda, rotundis ad petiolum oris, brevi anteriins cuſpide, versis sexteriora reflexa, craſſa, ſolida, plana, glaba, ſuperne obſcuro virore mitentia, infernè lucidiora, odore foliorum Pyri noſtratis. E coſta, ſupina etiam parte eminente, venæ tranfverſa fibrilis sa ceſnſſa excurrunt. Fora è foliorum ſinubus exeunt quinn, vel ſes ſſminl, pediculis uncialibus, è viridi ſlave-ſcentus nixi, primo albicantes, dein ſſaveſcentes, ſeu ex ſſavo ſnice ſlaveſcentes, ſeu lati è i 6 petaſſs oblongiṣŋangutſs, culpidatis compoſſti, quorum duo & duo aretiis juncħa ſſun, odore ſragranti. In medio ſloro coʔo alba ſurreta ſſolia, odo ʃamina ſſurreta, curta, craſſa, albicantia ac piloſa circumflant, versis ſummattæm in culpidem ſſtrata, ac fava, capitulo ablicanti flavo, quod germen ſſtratās eft, circumpoſſta, ex quo /frjan viridi-dilutus & albicants quattor ſſavecentolus culture flaveſcentolus & mulcoſſs, interioribus canteta centrolus albicantibus. Genme ſſtrata eft florum conícæ ſſtrat & mulcoſſt coloris. Ex floribus ſcra ſſtrata corollas efformant. Frusītus calyce inferiûs comprehenti ſſguri ſſun olivarum, primim virides, deinde ſſtrat ac rubeſcentes, carne tilo corice flava ac fannacca, feculenta, intus continentes unant deinde ſſtrata ac rubeſcentes, carne tilo corice flava ac fannacca, feculenta, intus continentes unant

ac etiam duo grandia officula, oblongo-rotunda, nonnihil plana, spadiceo-fusci & nitentis coloris. Bis in anno floret.

E floribus aquam ftillatitiam indigenæ eliciunt, quæ odorata est, & epota melancholicis ac se Virete bricitantibus proficua.

Gravidis in difficili partu fructus triti commodè dantur in aqua calida.

CAP. XXXV.

Prunsıs Chinensis duplici in fructu osiculo.

Manyl-kara * H. M. Prunus Chinensis Belgis. An Pruno similis fructus Chinensis C. B.

* P.4. T.24

H. M.

Abor eft procera, caudice craffo, multifque ramis longe, latéque diffuis donato; qui cortucte atro-viridi obduêti, ubi inciduntur liquorem extudant unetuofum, infipidum, inodovefeens, faporis acris, odoris flyveftris. Evide craffis, tocundis, ac vindibus penolis circa extremos ramulos numerofa provenium, oblongo rounda, atro-viridia, craffis, denfla, glabra, filendentia: media cofta folio craffis, rounda, ac viridi flavefeens. Manibus fi conficientur hac folia vicidum, lacteum ac acrem fundunt liquorem, quo mediante eadem teneriora actèt complicata funt. Fleret magnitudine Tilise floribus haud abfimiles, itidem circa extremos ramulos inter folia roundis, laminginofis ac purpureis pettolis glomeratim, non fiparfim producunur, fensimque porrechis columellis umbella focie panduntur: triplici confiant ordine foliorum acuminatorum ac ruforum, quorum finguli ordines fex continent foliola, ac medius planè erechus eft; inharéntque cadre craffo rufo ac lanungnofo, in fex lacinius acuminatas fecto, fex candidis flaminius rufis aprilus dotatis mediam floribus cavitatem & umbilicum occupantubus, inter qua firius prodit, infus fuelts trudentumir odor fuavis ac melleus, fapor nullus. Frates um forma, tum magnitudino Olivis fimiles, immaturi vindes, mitentes, fuelcoch, vificido ac lacteo referri, maturiores verò puppreti, intefiq, rufa, fueculentia, ac acido-dudic carne referri, intra quam bina, (rarifis unum) locantur officula, oblonga, glabra, rufa, intentia, aneleum continentia album ac amarificulum.

Arbor hac nullibi, nifi (obole aur feminibus in horts stat; provent in Malabar: Chinæ & In. Lowi, fularum Philippinarum indigena eft, indeque in Malabar illata; hinc Manyl-Kara quafi Kara è Manilbas infulis appellatur. Quotannis maturos fert fructus, Augusto, viz. & Septembri mensibus, semper viret, diuque frugifera manet.

Fruelin maturi inter bellaria comeduntur, appentum augent, & concoctionem promovent.

Exarboris folius cum radice Curciama & Zinziberis folius coctus & contufis cataplafina conflicitur, quod tumores quod cumores potenter maturat.

Ex isidem in Sesami oleo coctis, addito cortice hujus arboris pulverisato, litus paratur, qui affectui paralytico endemio, Indis Beriberi dicto, sanando summopere conducit.

CAP. XXXVI.

Ibacu-rapari Brasiliensibus Marcgrav. Prunifera umbellata fructu reniformi cum duobus ossiculis.

Margr.

A Rhor eft mediocris, cortice grifeo. Folia fert in frondes congefta, ab uno ad quamor digitos longa, larè viridia, foliis Perficæ haud abfimilia. In cujulliber rami extremitate umbella enalcitur, plerunque in quatuor brachiar hombi inflar expanfa, quodibet brachium iterum in multos pediculos, in quorum quolibet foliais proventi, calice albo, digitum longo, fuperiàs in quinquangularem stellam divisis, coloris obscuré ceruleo-purpurei, inodorus. Sequitur fradus Pruni equin magnitudine, figurà erus ovilli, in superiche glaber, cuticulà lucea, & internius carnem luceam habens, odoris ut Sapo Hispanicus.

Carni autem involuti duo lapides figura elliptica, compressifi, dair. Fructus non comediur.

CAP. XXXVII.

Prunifera vesicaria fructu multiplici, ossiculo in singulis quadrato.

Theka * H. M. Kyati seu Quercus Indica Bontii.

*P.4. T. 27.

A Rhor est przcessa, atq. speciosa plurimum, caudice przcrasso, cortice crasso, scabro ac cinerco obducto, necnon ramulis viridibus, geniculatis ac quadrangulis plurimis donato: Ligimum albicans, durum, glabum, friatum, quercino tigno haud ablimile. Radis: rufa, saporis adstringentis & subamari, odoris subacidi. Folia geminata ordine parallelo ramulis inharent, oblongo-rotunda, acuminata, densa, crassa, superne splendentia, inferne nequaquam, duas spiritamas aut amplius longa, spiritamam lara: odor acidus, sapor austerus. Manibus si confricente superne

Locus.

Ujus & Vires.

P. 9.

Viret.

centur hac folia fuccum fundunt, qui illico fanguinis inftar atro-purpureus evadit. Flores exigui, fuaveolentes, circa ramulos teneriores ad foliorum exortum petiolis longis, quadrangulis ac fulcatis proveniunt, sensarique porrectis columellis umbellæ specie panduntur: constant quinq, vel sex fubrotundis, candidis & extrorfum reflexis foliolis, inharento, exiguo & acuminato calyci: foliola hae intercedunt totidem staminula alba, apicibus luteis donata, medium occupante stylo subviridi, nece intercommet concern framenes and program accurring to the content occupants from movined accurring to Tradem fuperveniunt velices magne, virentes, fuperius apertes, in quibus tres quaettorive, (ligneo camen fepimento ab invicem fepiment) locantur. Fruitus, fubroundi, virides, larutorive, futero de la contenta del contenta de la contenta de la contenta del contenta de la contenta del contenta de la contenta de la contenta del contenta de la content ginofi ac hirfuti, necnon carne viridescente inodora, saporisque amari & adstringentis, referti, intra quam officulum continetur quadratum, ex albo rufescens, nucleum includens exiguum, albicantem.

Crescit ubique in Malabar, at præsertim in provincia Atsjen coyl & Calicolan, ubi integræ sylvæ ingentium harum arborum reperiuntur. Semper viret, quotannis floret fructumq, fert: mensibus,

viz. Augusto & Octobri.

VIZ. Auguro de Octobi.

Lignum hujus arboris Quercino ligno haud abfimile eft, operi fabrili accommodum, atque naupegis ad navum fabricam in ulu, fed in aquis, præfertim dulcibus, teredini facilè obnoxium.

Gentiles, nefcio qua fuperfitione ducti, hoc folummodo ligno fua vel conftruunt vel reparant templa: Et retulit Princeps Calicolan se integrum templum ex unica hujusmodi arbore adificare

E folis tenerioribus purpureus conficitur color, quo panni fericei & goffipini tinguntur. Etiam tenera hac folia in deliciis indigena comedunt, ex ilique coctis cum faccharo fiyrupus fit, qui aphene this medetur. Ex floribus cum melle coctis medicamentum paratur, quod affumptum aquas hydropicorum educit. Radix ficcata, contufa, & in pulverem redacta, sícque exhibita fanguinem ex casu alicubi concretum dissolvit. E fructibus tenerioribus contusis unquentum conficitur herpeti sanando perquam utile.

C A P. XXXVIII.

Prunifera racemosa Malabarica fructu compresso, nucleo nudo. Panel * H.M.

* P. 2. F. 9.

Rutex est altitudine quinque sexve pedum: Radice capillata, cortice cinereo aromatico tecta. recurse, en amunante quanque recyc peaumi : nome capinasa ; cortato antece atomatico tecta.

Folia in brevibus & crafts periolis oblogo-totanda, ad periodum contradiora; in medio latifima, cufipide modò obtulo, modò anguftiori, utrinque adverfis extantibus nervis ex cofta titima, cufipide modò obtulo, modò anguftiori, utrinque adverfis extantibus nervis ex cofta striata, ac inaqualis superficiei ex grosso plurium nervorum undique decurrentium cancelliformi contextu; coloris viridi furdi. Flores in racemis longis hinc inde è foliorum finubus egreffis concontextu; coloris virids furdi. Flores in racemis longis hine inde e toliorum finubus egreffis con-fiftunts, candidi, quinq, petalis rotundis ac anteritis rotundo-cuípidatis compofiti, odoris haud inju-ciundi. Stamina decem, veltut angulfa foliola albicantia, opicibus parvis flavis dotata: [3]tis in me-dio craffis & fubriridis, in fummitate habens caprulum flavo-albicans, éftque principium ac germen fruchts. Flores fequature fruttus, qui funt bacce plano-rotunde, in vertice habentes (piculum feu nodulum, qui flyli germinis fui caprulum conflituebat, funtq, odoris aromatici, amulantis odorem Piperis dicti Capo Molago, & gingiberis viridis, cum immaturz sunt colore viridi albicante, ac corriperio dica Capara de l'ince qui caffiolis eff, aforo feu minis flavo, ob gemmulas viriduiculas hinc inde eminentes; ex ince, qui craffiolis eff, aforo feu minis flavo, ob gemmulas viriduiculas hinc inde eminentes; ex maturitate primium albeicunt, dein cùm planè matura funt colore albicante eburnoe & ad perfimiente primium albeicunt, dein cùm planè matura funt colore albicante eburnoe & ad perfimiente primium albeicunt, dein cùm planè matura funt colore albicante eburnoe & ad perfimiente primium albeicunt, dein cùm planè matura funt colore albicante eburnoe & ad perfimiente est colore e cum vergente, corticéque glabro nitente ac nonnihil transparente, carne succulenta & subdulci: funtq ha in edulis.

Inus unum rotundiolum, planum ac grandiufculum femen continetur, quod tenuiffimo ac viridi cortice eriam cium maturum, ac pulpà albà odoris aromatici ac faporis fubacris.

Flores fert toto anno.

Totius plantæ tritæ & decoctæ vapor in parte affecta exceptus fedat dolorem arthriticum. Radix humoribus evocandistrita, & cum aqua in qua Oriza macerata fuit in lottone adhibit infervit: eadem trita & in aqua fumpta appetitum acur, in decocho data flatus difcuit. Folia in capitis affectionibus conferunt, ut praccipue in phrenefi: eorum fuccus cum oleo decoctus & auribus immiffus, earum dolorem sedat : decoctorum vapor ore attractus dentium dolorem mitigat.

C A P. XXXIX.

Oepata H. M. P. 4. T. 45. p. 95-

Arbor Indica fructu conoide, cortice pulvinato nucleum unicum, nullo ossiculo tectum claudente.

Rbor est pracella & speciola plurimum, altitudine 70, crafficie verò 16 circiter pedum men-Rhor est præ-essa & specios plurinum, altitudine 70, crafficie verò 16 circiter pedum menfuram aquans, multisque ramis cinereis, longé latea, in orbem diffusi, odnara. Lignum albicans, cortice munitum cinero. Radis fibrata, rubicunda, rufo cortice tecta, inodora, mucolagimosa, s'aporsía, fisblis geminata ordine parallelo bereibas peciolis circa ramulos provenium, oblongo-rotunda, craffà, denià, glàbra, nitentia, supernè viridia, inferné subcinerea, inodora, inspida. Flores racematum proveniumt, exigui, siave-olentes, calycía, viridi in quinq, lacinias acuminatas secto inharent, quation o'blongo-rotundia, acuminato, luceis, acq, in ambitu albicantibus petalis constantes, inter quæ totidem albicantia, bissis apiciem ornata s'aminulas intercedunt, medium occupane s'ple exiguo, candisch. Pari ferristitate fibribus frader sincecdum coniformes ac plani, cum cuspide in vertice, cortice viridi, crasso, carnoso ac pulvinato tecti Amvedala. Amygdalæ

Amygdalæ in modum: huic includitur nucleus fabam majufculam cum formå, tum fubstantiå & odore referens, & saporis amari, qui dum in involucro suo adhuc continetur, germinare incipit; ac radicis foliorumo, primordia emittit.

Proventi locis arenofis ad ripas aquarum falfarum præfertim circa Ceebin. Singulis annis maturos Leeu, fert fructus, Augusto viz. & Septembri mensibus, arq, per seculum non raro frugifera manet. Lixivium è cineribus præftans est ad pannos eluendos; Pictores etiam coloribus admissere solent, Virus:

ut picturis adhærere firmiùs queant.

Fructuum nuclei in eduliis Caril ab indigenis expetuntur, amaritudine per diutinam macerationem & coctionem in aqua fublatà. Infuper è fructibus hifce viridibus, cum foliis Adamboe coctis & addito butyro contufis cataplasma fit, quod tumoribus impositum potenter eos emollit, & maturat: eundem in finem cataplasma lioc variolis & morbillis imponi soiet, ut citiùs vel maturentur vel dis-

Fructus magnam cum Anacardio habet fimilitudinem.

CAP. XL.

Prunus Icaquensis Rochesortii.

Rbuscula est fruticis in modum sparsa, perpetuz frondis honore gestiens; *foliis parvis longiusculis, bis quotannis sproibus innumeris, pulchellis, albis aut violaceis, interstinctis, onussta. Floribus sincecdunt frustus parvi, rotundi, magniudine Pruni Damascemi, qui maturiate albi aut violacei evadunt ad modum sorum. Valde autem dulces sunt hi frustus, Indis quibussam qui juxta sinum Hondure degunt in delicis habit; qui eorum adeò avidi & amantes sunt, eaque tanti faciunt, ut ipsi scapuenses inde denominentur: Proinde quando maturescum pruna excubis agunt, & armata manu vicinos arcent, nè furtim aut aperta vi ea rapiant, aut fruteta depopulentur.

Prunus de Monbain Rochefort.

Præcelía est arbor, pruna longa, flava odore satis grato producens. Verùm cùm officulum grande, pulpam feu carnem paucam habeant, non magni fiunt, ni forte ab iis qui potui Onicon vel Mobby dicto ea admilcent ad faporem gratiorem communicandum. Quo tempore maturitatem adepta in terram decidunt hac pruna, Porci in sylvis degentes ex eorum esu, quo multum delectantur pinguescunt admodum.

Hæc Arbor gummi exfudat flavum odore intensiore quam sit ipse fructus. Ramuli avulsi aut decifi terræ impacti facile comprehendunt & radices agunt, unde ad sepimenta vivariorum quibus pecora includunt frequentiffimus eorum ufus est.

Refere 2

HISTORIÆ

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER VIGESIMUS OCTAVUS,

QUI EST

De Arboribus Bacciferis flore imo fructui cohærente.

Accam voco fructum minorem pericarpio seu pulpa humida donatum, cuì femina seu nuclei includuntur vel solitaria, vel bina, terna, quaterna aut

Ouz fructu lunt monopyreno, hoc est fingulari seu unico intus officulo aux nucleo, sola fructum parvirate à Pruniferis distinguintur. Bacciferæ arbores sunt vel fingulis acinis fingulis floribus succedentibus, vel

plantones autorios mun vet iniquis aumis iniquis actinous aucoccarinous, vet iniquis actinis conferires ad finquio fifores, ut Robuta.

Primi generis plante funt vel baccà calyculată, hoc eft, calyce à flore fuperitire exceptă, vel bacca înuda, calyce falicie tună cum flore deciduo.

Que baccă funt nudă funt vel eidem monopyrenă feu unicum intus nucleum claudente, vel po-

lypyrena, nimirum vel duobus intus nucleis, vel tribus, vel quatuor, vel pluribus. Draco arbor quam ad hoc genus refero infigui nota foliorum gramineorum ab aliis omnibus dif-fert, ut per fe genus unum fubalternum conflituat.

Librum ergo hunc in quatuor Sectiones partiemur.

Prima erit de Bacciferis fructu calyculato seu calyce à flore residuo excepto. Secunda, De iis quæ fructu funt nudo & monopyreno, feu unicum intus nucleum feménve

CIRIAL PLE is quæ fructu funt nudo & polypyreno, five duos nucleos femináve contineat, five tres, De is quæ fructu funt nudo & polypyreno, five duos nucleos femináve contineat, five tres, five quaturo, five plura, quibus admifeco eas de quarum nucleorum numero nondum tres.

Quarta denique de iis quarum fructus eidem flori fuccedens ex pluribus acinis componitur.

SECTIO I.

De Arboribus bacciferis fructu calyculato.

CAP. I.

Axima: hujus generis Pini funt magnitudine & formà: nam præterquam quòd funt trunco AMINE Injus genera e un non magantomie ex torina: man praceiquam quos unit trunco unico, & Palmæ inflar non ramolo, valido & recto; ramos in cacumine habent corona inflat ornate expansos ad inflar Pintis repurgata. Cortice funt tenui, glabro ex gilvo nigricante [craffo, fulvi coloris, alio tenuiore cinericoto tecto] veluti odore, ità & sapore admodum migricante [craffo, fulvi coloris, alio tenuiore cinericos tecto] veluti odore, ità & fapore admodum aromatico, ad Femiculaceum accedente. Ramis harent folia viridia, tenuia, ficulneoum aut Visialbæ mulla, odorata, multóque magis exficeata: Tenera adhue Pyri folis fimilia funt, vixque ullum angulum oftendunt, inquit Monard, quòd confirmat Tho. Johnfonus in Gerardo fuo emaculato: qui Saffarsa arbatculea à fe vita in horto D. Galiel. Cyri Straffordiæ propé Londinum ramulum deferibis & depingit folis infimis integris & propemodum Pyriformibus, furmis in tres cufpides divifis; in eodem utq. ramulo. Perpetua fronde eft, floribus & fruchtus Monardi & Pilori Incognitis. At C. Baulnius truchum oblongum, rugofum, longiflimis pediculis donatum ci attribuir. Parkinfonus ex relatione Jo. Tradefeantis. Flores, parvos, luccos, flamineos Corni maris floribus perimiles pertimiles esse tradit, quibus succedunt pro fructu baccæ parvæ, nigricantes, calycibus parvis exceptæ, multæ simul racematim congestæ, pediculis longis insidentes. Radicus nunc crasse, nunce tenues, ad terræ superficiem expansa, unde arbor exstirpatu facilis, quarum corrices arborum corticibus ut odoratiores ità & in medicina præstantiores, Fœniculum recipientes Clusius Draconis

ticions ut dooratiores na ec in medicina prenantiotes, reminimum recipientes cianus Diacons hei ag glutiu affimiat.

G. Pifo Monardis descriptioni circa lignum Sassafras non acquiescendum esse dispiratatis est principal lignum decorticatum vix ullius dignitatis esse, virtumis habeauri, acque a cortice liberatum in aliquot annos immune servatur: Duas adhuc alias hujus arboris species describir Gu. Pifo: 1. Prior albicante & flavescente est ligno, ac pronince Lustianis Cedio branco vel Carella ob odorem dicitur, Brassilienses Anbuipitanga vocant. Foliis oft parvis, angustis & tenuibus.

2. Altera seu tertia species, Anhuibamiri, quantum duabus prioribus magnitudine inferior, tantum virtutibus (inperior, omnibus pariere Brafilienfibus in quodidianos ulis reporta. Folio est Lauri, feu minori, fructu odorifero & nigro ubi maturuerit, eoque fimul cum cortice, ligno, foliis & radice

intense canus.

J. Bauhinus lignum Saffafras fic describit. Cortice tegitur interius fungoso nonnihil molli: materies subjacet alba, vel ex albo rufescens, aliqua interdum-etiam ex parte ad cinereum vergens, mollitie & pectinibus Tiliaceis, odore & sapore suavi, aromatico, acrusculo & subdulci quodammodo Anifi.

Nascitur in maritimis locisque temperatis [in vastissimis & dissitis saltibus Pison.] non tantum Locus. in Florida, sed & in aliis Americæ regionibus, etiam Brasilia ipsa

Folia contulis imponunt Indi, ficca etiam in medicos usus affumunt. Ligni decoctum, led maxime radicis ejúlque corticis, multi usus est, quod vel meracius vel saturatius pro agri viribus, atate aut temperamento fumendum elt. J Bauhuma chim Monfelle algere ligni cum fuo cortice derali \$15. in tribus tantum aquæ fontara libris à medicis Monfpellentibus infundi folere air per horas 12. deinde ad hb. ji. confumptionem decoqui & de colatura lib; mané fumi calidé. Meliusque censemus (inquit) cum celeberrumis ejus loci medicis in duas tantum dose

fic parari quam in plures, tum quia affervatum gratiam odoris amittit, tum quod facultas illius facilè evanescit. Est enim tenuissimarum partium.

evanecici. Eft enim tenuiffmarum partium.

Refidentiam prædičil decočti infundebant per tres horas in lib. 16. aq. font. decoquebant ad lib. ii. confumpt. colaròque per manicam Hippocrat. Saccharo, Boßcheti titulo, aut fine eo, pro potu ordinario utebantur, liberaliori adhibito victu quam in decocto Guaiacino, quo nomine frequens ejus ulsis in corporbus macilentis. Hac ratione magno fucereffi prafecibeant ad podagras, ifchiadas, veteres fluxiones, obstructiones confirmatas, febres nochas & antiquas, & fingular propenodum experimento ad feedos virginum colores. In lue Venerea idem præftat quod Guaiacum, China, Sarfaparilla, fimili uli & utilitate. Valet & ad membra refoliut. Ventrem folvic cyathus mané calidé fumptus: Paffionem ceditacam diuturnam fanat, fluxus uteri & cruditates confumit certo experimento: manles mirlice brovocat. Retrillatem ettam emendat. Macilentis confert & carnem perimento; menses mirificè provocat, sterilitatem etiam emendat. Macilentis consert & carnem auget: Multi etiam ad pestis & morborum contagiosorum præcautionem aquâ vel decocto ejus utuntur.

Monardes ad frigidos ventriculi affectus & flatus commendar, necnon ad concoctionem promovendam, & vomitum compeicendum. In morbis thoracis frigidis efficax eft; inque capius doloribus tam novis quam inverteraits. Calculofis utiliter datur ifique quibus arenulæ gignuntur in renibus. Adversa eft iis qui urinæ ardore laborant. Halitum denique ons emendat. Hæc Monardes ad quem Lectorem qui plura velit remitto. Notat Schroderus instar Panaceæ in catarrhis haberi.

Ligno Sassafras dicto subjungit J. Baubinus Lignum Anisi.

A Tho. Platero medico communicatum, odore Anifi & quam Saffafras suaviore minoréque, materie folidá, subfusca, pedines rectos, maculis transversis ac splendicantibus intercipientibus, quales ferè in Fagino ligno videri solent. Facilè finditur. Flamma admotum facilè adolescit, & luculentam flammam præbet; sed odorem gratum non reddit ficuti Sassafras.

2. Saffafras arbor folio crenato Munting.

Hanc depingit & describit Abrahamus Muntingius in Herbario Belgico, quem consulat Lector, Nos enim linguam Belgicam non intelligimus.

CAP. II.

Tinda-parua H. M. P. I. F. 48. p. 87. Arbor Malabarica baccifera, cortice albicante, glomerate flore D. Syen.

Rbor procera est, nascens in arenosis. Radix, quæ sibris terræ se affigit, cortice est crasso, substance, molli, lactescente, saporis adstringentis; ligno albicante. Stipte ambitu hominis majetumi implement, cortice est cinerco, sublacteo, ut sunt & ramis & surculi. Felia brevibus periolis hinc inde insident, oblongo-rotunda, nonmili culpidata, ad petiolium estam contracta, in margine denticulata, intus sublactea, textura rigida seu dura, superne obscurius viridia, substance denticulata, intus sublactea, textura rigida seu dura, superne obscurius viridia, substance denticulata, intus sublactea, textura rigida seu dura, superne obscurius viridia, substance denticulata, intus sublactea, textura rigida seu dura, superne obscurius viridia, substance denticulata, intus sublactea, textura rigida seu dura, superne obscurius viridia.

fubrus lucidiora. Nervorum duitus & divissients in solits nibil babent singulare. Descriptionem si placet vide. Flores in capitulis plano-rotundis, petiolis simplicibus, curtis infidentibus, per surculos hinc vide. Flores in capitulis piano-roulinis, peanos impucatous, curtos ininearious, per jurculos hinc inde, ut gemma plures unitæ prodeunt, quaturo petalis cufipiatis, dilute virentibus compositis. Sentina quaturo, ex foius longe emicantua, apiete gestant albicantes, grandiusculos. Stylau in medio brevistimus cum capitulo albicante. Frustus sunt baccæ rotundiolæ, calyce quadrifolio primum arêtê brevistimus cum capitulo albicante. previninus cum apparent principal de la princi

bicandi & parum nitentes Unum capitulum gemmeum nonnifi unum fructum profert. Sab cornicunal de partini unus nucleus rotundus, viridis continetur, qui proprio, nonnihil cartilaginofo, rufescente cortice tegitur.

Radix trita & cum aqua Oryza in lotione adhibita morbo facro confert: eadem trita Apostematis imponitur. Folia decocta in fomentis aut cataplasmatis quoscunq, dolores leniunt, & in puerperis juvant.

CAP. III.

Frutex baccifer Malabaricus fructu calyculato, rotundo, monopyreno. Mystax dictus. Modera-canni H. M. part. 2. Fig. 19. à Modira, i.e. myfrace ditia. Canitam species est descrips. P. 1. F. 37.

H. M.

Ruter sel abrudine duum hominum, nascens in arenosis. Radix crassa, exterius cortice slavo seu russo, qui albicante farina seu calce obductus est, intus ligno fusco-ruso, & grati ac aromatici odoris. Rami cortice sunt cinereo, issue spina unciales, lignose transversa hinc inde innascuntur. Folia in brevibus surculis qui intervallo ab exortu fermè unciali ad utramque partem lignosa & spiratim intorta barba muniti sunt. [Hinc planta Modera canni dicitur. Nam vox modira ngnoia ex ipraum muorta oane munti mit. L'inte pinna mortaremmi uncui. Nami vez manta in lingua Malabarica myftacem denotat. Proveniunt, 8 in iuperiore corum parte que fipra ba-bam elt, 8: infra quoque ad corum exortum brevibus pediculis appenia, funtque obiongo-rotunda, Dani eri, oc inita quoque au comi exorcana nor mas pennosa appenna, nanque colongo roumda, ancerius obtusè culpidata, ad petiolum nonhili firicha y irore turnque claro, inpernie parum niterate; ad exortum duobus folis culpidatis angullis velut auriculis comitata. Flores in furmis furculis to; ao exorum cuonos roms cuipacas angunto vena auricum cominata. Juste in numinis infecilis pediculis vix femuncialibus infidentes, duo tréfue finul prodeunt, confit in calyoe viridé flavelcente quinque culpidarorum follorum, funque colore flavo & parum nienne, confitantes quinque petatorum follorum, funque colore flavo & parum nienne, confitantes quinque petatorum fundamentes quinque petator lis tenubus, olongorroundis, & venulis tenuirime in longum firiatis, ungubus albicantibus. Stamina in medio 10, longiufcula, (ibhfava confpicuntur nodulis flavo-rubris dotata, inferiis albicantia, que in calyce muno unita capitulum nedium albicana circumambunt; è cujus vertice prodeunt que in calyce muno unita capitulum nedium albicana circumambunt; è cujus vertice prodeunt alia quinque famins parva, (ubflava, cum viridibus nodulis feu epicibus. Futtur rotunda bacca funt, inferiori parte in calyce arcto profunde indentes, galari, nicenses, per mauritatem flavi èc tibrubri, file sextroiri pellicula carne valdè rubra, denfa, humida conftantes. In medio officulum albicans, durum, in longum venis striatum, parum nuclei continens.

In lotione corporis adhibitus humores evocat. Radix inflammationibus fedandis & tumoribus re-An notione corpor) authoris mathors or our analysis inflamination relations retained tumorious re-folvends confert tria & impolita: eadem præfentaneum remedium elle pro idtu virtulento collobri a durpatur quoque pro febribus, præcipué infantium, intelfunorum torminibus, dolore colico & ver-mium enecatione; cfique fudorifera, urinam ciens artifique corroborans. E radicis cortice Alexipharmacum contra venena formatur.

CAP. IV.

Baccifera Indica fructu cuspidato monopyreno, calyce residuo excepto. Basaal H.M. P. 5. T. 12. p. 23.

Rbor oft mediocris magnitudinis, caudice tenui, albicante, cortice cinereo fusco obducto, necnon pluribus ramulis fuburidibus ac flucinereis donato. Radix albicans, crafto, fuburidopue cortece recta, faporis amaricantis. Folia circa extremos ramulos brevibus petiolis protoque cortuce tecta, Japons amaricants. Petia circa extremos ramutos previous perious perious provenium, oblongo-rounda, acuminata, mollia, flaccida, arro-vitida; coftà media crasis. Sapor amaris, odor acris. Flofadi numerofi racematim provenium, candid primum, deinde ex albo rube-ficentes, finaveolentes, calycique exiguo, fibriufo, in quinque lacinias acuminatas fecto inharent, quinque oblosgo-roundis ac feller in modum expanifs, foliolis conflantes, qua voidem intercedunt. Haminula alba, furrecta, filbruifs epicibus ornata, médium occupante flyle exiguo. Flofaulis funcedunt. Bere pruntade, productiva confedit in acumination informatica infentire college cultivatural procession. fuccedunt Bases rounds, tuesdes and an elipide in retries, interias calves quinquello excepts, carrie fucculenta ac fubdulci intus reforte, interia quam officulum locatur ablicans, plano-roundum,

nucleum continens candidum, amaro duicem.

Provenit loci arenofis, praeferim fertili lolo circa Cochin: quotannis floret fructúmque profert, atque à primo lationis anno ad decimum quintum frugifera effe folet.

E tenerioribus folis; addino zimzibere in aqua cochi gargarifina paratur faucium affechibus utile.

E baccis in butyro frixis unguentum conficient, quod front ac temporibus illitum phrenetics valde prodefle dicitur. Nuclei vero earundem affumpti lumbricos necant.

CAP. V.

Lib. XXVIII.

Baccifera Indica fructu oblongo, calyci incidente monopyreno, osficulo compresso. Kaka-Niara H.M. P. s. T. 28. p. 55.

Plaræ species est sed humilior, quatuordecim circiter pedes alta, caudice tenui, albicante, cortice munito furvo, intus flavelcente, necnon ramulis viridi-fulcis, in orbem diffuls, dona-to. Radix fibrata, nigricante, intus fibrubeccente cortice cincta. Folia oblongo-rorunda, crassa, densa, glabra, supernè atro-viridia, infernè subviridia: sapor subacido aftringens, odor nullus. craffa, denfa, glabra, tuperné atro-virtida, interne tubrunda: tapor tubacuto-attringens, odor nullus. Florge extrems furculas proveniunt, incidor, quinque oblongo-roundis, acuminatis, rigida, craffis, colorifque carnei folis confiantes, totidem framinula albicantibus, flavor-tubefoembus spicishus ornatus medium occupantibus, inter que from proventi intidalbicans, ipitus fructis rudimentum. Floribus fuccedunt basea oblongo-roundae, calycique exiguo, viridi, in quinque lacinias fecto inharent, virides primitm, dein albefoentes, pôft rubefoentes, tandem nigricantes ac nitentes, carne intus fubrubefoenta is fudulatic refertes, officulo albicante plano-roundo.

Provenit in Pares & Moutan; femper viret: quotannis floret, fructúfque fert, menfe viz. Au-Levis.

Expressus è foliis succus, & cum lacteo nucis Indicæ succo exhibitus lumbricos necat; & cum Vires. muria potus cosdem expellir.

CAP. VI.

Peragu H. M. P. 2. F. 25. p. 41. Frutex baccifer Malabaricus, floribus pentapetalos, binis, una bacca nigra in calyce stelliformiter expanso.

This pedali est altitudine, in arenosis riascens, radice fibrosa, flava seu rufa, saporis & odoris nullius. Sopres & surculi tereres, verum in summo quadrangulares, verustiores cinerei, tenerores ex viridi spaticei & comentos. Fosta petiolis roundis, tenuiter pilosi sei tomentosis, bina conjugatim, & alterno ordine surculis adnascuntur, cordiformia, cuspidata, crassa pilosal. nugine obducta & veluti inftar lenia, viridia, fubus dilutiora, sapore subamaro, descripcionem ductus nervorum vide. Flores bini una provenium in petiolis rigidis, oblique surrectis in surculorum superiori parte hinc indè supra ex origine parvorum ac se mutuo ordine decussantium foliorum, quae quidem parte inne inne lupra ex origine parvorum ac is mutuo ordine decuffantium foliorum, que quidem cum majoribus formă conveniunt, at longe minora manent, & minora funt quò apici funculi propioria. Sunt autem flores candidi, quinque petalis compoliti, oblongo-angultis, ad unam magis partefin firis, que in medio una venâ firitat funt, inflicênte, pediculo albo [tubo fen collo] fubflavo calyci amplo, laxo, quinque foliorum cufpidatorum, que in medio anteritis nervulis firiata funt. Stathina è medio exeunt quatuor, tenuia, candida, longa, cum apicibus migricantibus lumilatis incumbentibus : intem firia tenuis, candidas, in fummitate viridis ae birdus, è primordio frucătis, quod ex calycis orificio se exferit, prodiens. Flores odoris funt gravis male-ofientis. Floribus delapfis fucedunt hacco finentis. A calycis laxo primimi in norun comprehente, dei in Acupe Statification. officio de exterti, prometis. I rosa sootis tant gravis mascantina constitue consideration beace fingular, à caltyce laxo primium in rotum comprehente, dein è calyce Stellifornitier expandio, ac exteriora versus reflexo emicantes; funtque primium virides, deinde ex viridi-fulco corruleicentes, post cum planè matura nigra ac nitentes, cortice tenui, intus parum succulenta, ac comesta nonport cum pane manure mera ac inicentes, concer centa, muso parun necessaria, ac contenta nomini adurunt. Semina que tructus in totum replent, ac in fingulis duo, tria, vel etiam unum continentur, una parte rotundiola funt, alterá plana,, vel duobus planis lateribus conflantia, in latere rotundo nervulis eminentibus cancellatim firiata, ac colore chim ficca ex rubro nigricante.

Radix proficua eft pro lienteria & inteffinorum torminibus & dolore colico, in la de acido vel Virez. etiam vino data. Eadem in pulverem redacta ad puffularum exficcationem confert. Foliorum fuccus epotus lumbricos in ventre enecat.

CAP. VII.

Baccifera Malab. racemosa, tripetala fructu oblongo tricocco, calyce excepto. Tsjerou-Poeam H. M. part. 5. tab. 56.

Rbufcula humilis est, caudice tenui, albicante; cortice cincto nigricante, intus viridi, multísque ramulis geniculatis donato. Radia flavescens, rufo cortice tecta, odoris ac saporis ingrati. Folia oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu leviter crenata, lenia, supernè atroviridia & splendentia, inferne subviridia ac lanuginosa, nervis àliquot è media costa abicante, & in aversa parte extuberante in latera excurrentibus: Odor & sapor ingratus. bicante, oc in averta parte extruoratine in sacia excurrentuous: Cour oc inportingrams. Finest inodori, viridi-albicantes racematim ad foliorum alas in furculis provenium, calvefuue viridi tripatito inharent, tripetali, è tribus viz. oblongo-rotundis, acuminatis expansifique foliolis confiantes,
medium occupante globulo viridi, è quo exfurgit fiylas tenuis oblongis, è viridi flavescens, capitulo rotundo. Floribus pari modo succedunt bacca oblongo-rotunda, tricocca, virides, calycibus excepta,

Vires.

Vires.

E floribus, fructibus & cortice in oleo cochis linimentum paratur, quod capiti inunctum cephalalgiam fanare fertur. Folia recentia contufa & parti eryfipelate laboranti impofita id tollere dicuntur.

CAP. VIII.

Frutex baccifer Malabaricus fructu calyce excepto, fulcato tripyreno. Katou-Patsjotti H. M. P. 5.

Rbulcula humilis est, caudice tenui, albicante, cortice obducto cinereo rubescente. Radix fubalbicans, rufo cortice cincta, grave-olens, unctuosa. Folia oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu crenata, crassa, superne colore atro-viridi splendentia, inferne subviridia, mollia ac tomentosa; nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus. Flores ad foliorum exortum racematim furculis inhærent, tribus rubro-flavescentibus, subrotundis ac intus concavis folis confiantes: odor nullus. Fratīus calycibus quinquepartitis excepti floribus pari modo fuccedunt, fubrotundi, anterius in acutum mucronem definentes, tribus angulis fulcari, craflo viridique cortice tecti: in medicullio tria latitant semina, oblongo-rotunda, triquetra, purpureo-nigricantia, membranaceis pelliculis sejuncta, ità ut singula in singulis latitent cellulis.

Provenit variis Regni Malabarici locis, præsertim in Candenate, semper viret, quotannis fructus

fert, Septembri sci. & Octobri mensibus. In re medica nullus ejus ufus eft.

CAP. IX.

Frutex baccifer Malab. fructu calyculato, tetracocco, umbellato. Tsjocatti H. M. P. 5. Tab. 48.

Rbuscula est humilis, duodecim circiter pedes alta, caudice tenui, multisque ramulis lignosis donato : Lignum albicans, rufescente cortice cinctum, matrice viridescente, molliore. Radonato: Lignum albicans, ruteicente corrice anctum, matrice virideicente, molliore. Redit ablicans, amara, aromatica. Felia oblongo-rounda, acuminata, in ambiut eviter cenata; cardia, denfa, glabra, folendentia, fuperné atro-viridia, inferné fiabviridia; cofta media craffa, è qua plure estigui nervulu ordinatim ad prominentes dentatáfo, oras exeunt: lapor amarus. Florat flavelcentes, inodon, umbellatim extremis furculis proveniunt, calyvíque rubro flavelcenti, in quinq, lacinias oblongo-roundas fecto inharent, quinque oblongo-roundias eftellat in modum expanits for lois conflatres, luteis aliquo flaminulis flurrectis acuminatifiq, medium occupantibus: inter que capitolis conflatres, luteis aliquo flaminulis flurrectis acuminatifiq, medium occupantibus: inter que capitolis conflatres, luteis aliquo flaminulis flurrectis acuminatifiq, medium occupantibus: inter que capitolis conflatres, luteis aliquo flaminulis flurrectis acuminatifiq, medium occupantibus: inter que capitolis conflatres, luteis aliquo flaminulis flurrectis acuminatifiq, medium occupantibus: inter que capitolis conflatres, luteis aliquo flaminulis flurrectis acuminatifiq, medium occupantibus: inter que capitolis conflatres, luteis aliquo flaminulis flurrectis acuminatifiq, medium occupantibus: talum prodit planum albicans, quinquepartitum, è cujus vertice fylus exit tenuis, albicans, longus, ac fu-pra flaminula eminens. Floribus deciduis fuccedunt Baeca tetracocca, aliquando pentacocca, fubvirides primum, at per maturitatem rubentes ac nitentes, calycique atto-rubenti inharent: fapor acido-amarus. Intus continentur femina quaterna plurimium, albicantia, renalis figura, faporis amaro-dulcis. Provenit variis Regni Malabarici locis, præsertim in Candenate; semper viret, floret, fructúmque

E foliis cum fero lactis decoctio conficitur, quæ in Cardialgia valde commendatur. Ex ii/dem cum floribus & fructibus in aqua communi coctis oris collutio fit ad eroías gingivas lanandas, dentésque vacillantes firmandos. Ex radice cum Cumini semine in lacte cocta potus conficitur, qui potenter vomitum fedat. Eadem radix tanquam amuletum ventri appensa colicos dolores mitigare perhibetur.

CAP. X.

Baccifera Indica fructu calveulato, subrotundo, cuspidato, quadripartito, tetrapyreno. Acara-Pats-jot-# H.M. P. S. T. 8. p. 15.

Umilis est arbuscula, Katou Patsjotti amula, Folia tamen minus lata, & in ambitu non crenata. Flore candidiffimi, fiaveolentes, ramilorum extremis numerofi proveniunt, atq. calyci viridi, in quatuor lacinias fubrotundas fecto, inharent, quatuor oblongo-rotundis, ac versus exteriora reflexis foliis constantes, staminulorum albicantium, carneis ac subrotundis apicibus ornatorum congerie mediam floris cavitatem & umbilicum occupante: inter qua globulus prodit oblongus, acuminatus, quadripartitus, quatuor feminum, in fructu dein fuccrefcentium rudimentum. Fructus subrotundi, cum cuspide in vertice, quadripartiti, virides primum, dein atro-rubentes ac niLib. XXVIII.

De Arboribus Bacciferis.

1573

tentes, è calyce florum occluso constantes, quatuor oblongo-rotunda, subviridia, ac distinctis suis pelliculis inclusa semina continentes; sapor ingratus & sylvestris.

Provenit etiam locis montanis & petrofis in Candenate: semper viret, Septembri & Octobri men- Locus, fibus fructus fert.

Ex ejus foliis in Oryzæ infuso coctis gargarisma paratur, quod aphthis potenter medetur.

CAP. XI.

Baccifera Malab. fructu oblongo, tetracocco, calyculato. Niir Notsjil Malabarensibus H.M. Part. 5. Tab. 49.

Rbuscula humilis est, seu potiùs frutex, sex circiter pedes altus, caudice tenui, albicante, cortice cincto cinereo, intus viridi, surculisque rubro pupureis ac nitentibus pluribus donato. Rediri lignola, fibrata, albicans, flaveCente cortice techa, graveolens, amara. Felia fine ordine ramulis inharent, oblongo-rotunda, craffa, glabra, lenia, nervis alignot è cofta media albicante in latera excurrentibus: fapor acris, odor gravis. Flores petiolis longis, tenuibus, rubro-purpureis, in ramulis & extremis furculis proveniunt, candidi, pentapetaloides, perianchio excepti purpures, in tanians de extensi autous provenium, canoun, pentaperanoies, periantino excepti quinquepartino, vindé-purpuro, fâmmial quinque tenuibs, longis, purpurá-foliendentibis, croceis falcats spiciba ornats, medium occupantibus: inter qux fijias prodit tenuis, longus, purpurafcentes Floribis luccedunt Baseco hongo-rotunda, eteracocca, virides primitim, dein purpurafcentes ac ni-tentes, calycíque profundo arcte inharent, carne intus fucculenta ac fubamara referte, intra quam

semina continentur quaterna, oblonga, triquetra, dura, nucleis albis, amaris. Nascitur locis aquosis & fluminum ripis circa Cochin, Porca & Paroe.

Folia ficcata in pulverem redacta, ac quotidie exhibita cum Saccharo & Oryzæ infuso luem Vires. Veneream sanare feruntur. Ex issdem foliis coctis & pistis cum ovi vitello cataplasma paratur, quod bubonibus inguinum Venereis impositum potenter iis prodesse statuunt. E foliis & radicibus in aqua coctis balneum fit, quod Phrenitidi, mania, aliífque cephalicis affectibus perquam utile cenfetur. Ex radice in oleo cocta linimentum fit antiarthriticum.

CAP. XII.

Mail Anschi * H. M. Rhamnus Malabaricus fructu racemoso calyculato.

* P. I. F. 40.

Ltitudine est trium hominum, ramis densis & opacis, late sparsis: radice crassa & profunde se demittente, fibras hinc inde exserente, cortice tecta cinereo sub cuticula rubescente, albicante ligno. Stipes paulò minus hominis amplexum implet, cortice cum ramis cinereo, ligno duro & albicante. Folia in furculis tenuibus, qui bini, terni, quaternive firmul ramis, craffioribus erumpunt, bina & bina, vel folitaria, breviffimis pediculis infident, funtque parva, oblongo-rotunda & angusta, cuspidata, ad petiolum stricta, textura tenui, superficie plana & glabra, virore communi nonnihil nitenti, sapore subamaro, odore nullo. Flores in summis surculis, plures vefcunt, compositi.

Stammas in its octo, albicanta, apicibus granditulus, apicibus granditulus, que poleta magis flavefcunt, compositi.

Stammas in its octo, albicanta, apicibus granditulus & fubflavis dotata, que bina & bina è foliorum intervallis emicant: in medio fe prodit globulus dilute viridis & rotundus. qui primordium est fructus cum stylo albicante in vertice. Calyx quatuor foliis cuspidatis & viridibus constat. Floribus deciduis succedunt in racemis bacca rotunda cum spiculo in vertice, & c calyce suo inferius arctè contenta, seminibus numerosis repleta, & carne inter semina, saporis adstringentis, primum virides, post rubescentes, tandem nigricantes. Semina sunt oblonga, cuspidata, angulofa, cum bafi rotunda ad corticem fita, ac alia in parte superiore, alia in inferiore baccarum, cum strictiori parte seu cuspide interiora baccarum respicientia, primum subflava; matura fusca aut

Flores fert semel tempore pluvioso: nascitur in arenosis.

Radicis decoctum conducit in podagra: Foliorum cum Saccharo in ictero; item folia fimpliciter Vires, in lacte pota: Eorundem fuccus expressus & in lacte vaccae cum Saccharo epotus urinantibus materiam albam & purulentam prodest.

CAP. XIII.

Fruten baccifer Malabaricus fructu calyculato, rotundo, rubro, polypyreno. 1. Schetti H.M. P. 22. F. 13. p. 17. н. м.

Rutex est unius hominis altitudine, in arenosis nascens, & petrosis. Radix profunde in terram fe demittit, cortice exterius rufo-obscuro, uti est & stipitum & ramorum majorum cortex, interius rubescente, cum in illis albicet: Ramorum superiorum cortex exterius cinereus, intus albescens, ac teneriorum castaneo-fusco-rubescens. Folia in ramis & surculis bina, cuspidibus ad se

I was for

Locus.

Vires.

E floribus, fructibus & cortice in oleo coctis linimentum paratur, quod capiti inunctum cephalalgiam sanare fertur. Folia recentia contusa & parti erysipelate laboranti imposita id tollere di-

CAP. VIII.

Frutex baccifer Malabaricus fructu calyce excepto, fulcato tripyreno. Katou-Patsjotti H. M. P. 5.

Rbulcula humilis est, caudice tenui, albicante, cortice obducto cinereo rubescente. Radix Romenta minimo ett, caumae tenua, amezante, contre usuació entreto-ruscicente. Radio fibalbicans, rufo cortice cincha, grave-olens, unetuola. Folia oblogo-orounda, acuminata, in ambitu crenata, crassa, superne colore acro-viridi splendentia, interne subviridia, mollia ac tomento[a] nervis aliquot è media cofta in latera excurrentibus. Fiera al foliorime exortum racematim furculis inharent, tribus rubro-flavefecentibus, fibrotundis ac intus concavis fotilis confiantes: odor nullos. Fratas calculus quinquepartitis excepti floribus pari modo fuce-dunt, fubroundi, anterius in acutum mucronem definentes, tribus angulis fulcati, craffo viridique cortice tecti: in meditullio tria latitant semins, oblongo-rotunda, triquetra, purpureo-nigricantia. membranaceis pelliculis sejuncta, ità ut singula in singulis latitent cellulis.

Provenit variis Regni Malabarici locis, præsertim in Candenate, semper viret, quotannis fructus

fert, Septembri sci. & Octobri mensibus. In re medica nullus ejus usus est.

CAP. IX.

Frutex baccifer Malab. fructu calyculato, tetracocco, umbellato. Tsjocatti H. M. P. 5. Tab. 48.

Rbuscula est humilis, duodecim circiter pedes alta, caudice tenui, multisque ramulis lignosis donato: Lignum albicans, rufescente cortice cinctum, matrice viridescente, molliore. Radix albicans, amara, aromatica. Folia olongo rotunda, acuminata in ambiu leviter crenata, cralla, denla, glabra, folendentia, fupernè atro viridia, infernè fubviridia; cofta media craffa, è qua plures exigui nervuli ordinatim ad prominentes dentatas, oras exeunt: saporamarus. Flores flavescentes, inodori, umbellatim extremis surculis proveniunt, calycíque rubro-flavescenti, in quinq, lacinias oblongo rotundas secto inharent, quinque oblongo rotundis ac stellæ in modum expansis soliolis constantes, luteis aliquot staminalis surrectis acuminatis, medium occupantibus: inter que capinuma continuinos, nuese anquos paramana un tecta accuminating incentin occupantonis : inter que espi-tualem prodit planum albicans, quinquepartitum, è cujus vertice flyate exit tentus, albicans, forgus, ac ti-pra flaminula eminens. Floribus deciduis fuccedunt Baece tetracocce, aliquando pentacocce, fubvipra trammula emmens. Florious occanus necessame necessame certacocas autoriante pentacocas, inter-rides primim, at per maturitatem rubentes ac nitentes, calycíque arto-rubent inharent: fapor acido-amarus. Inus continentur fomma quaterna plurimim, albicantia, renalis figura, faporis amaro-dulcis. Provenit variis Regni Malabarici locis, prafertim in Candenare; femper viret, floret, fructúmque

E folis cum fero lactis decoctio conficitur, quæ in Cardialgia valde commendatur. Ex iisdem cum floribus & fruccibus in aqua communi cochis oris collutio fit ad erosas gingivas sanandas, dentéfque vacillantes firmandos. Ex radice cum Cumini femine in lacte cocta pous conficiur, qui potenter vomitum fedat. Eadem radix tanquam amuletum ventri appenfa colicos dolores mitigare perhibetur.

CAP. X.

Baccifera Indica fructu calyculato, subrotundo, cuspidato, quadripartito, tetrapyreno. Acara-Pats-jotti H.M. P. 5. T. 8. p. 15.

H. M. Umilis est arbuscula, Katou Patsjotti amula, Folia tamen minus lata, & in ambitu non crenata, Flores candidiffimi, fuavolentes, ramulorum extremis numerofi proveniunt, atq. calyci viridi, in quatuor lacinias fubrotundas fecto, inharent, quatuor oblongo-rotundis, calyci viridi, in quatuor lacinias fubrotundas fecto, inharent, quatuor oblongo-rotundis existentes. ac versus exteriora reflexis foliis conftantes, flaminulorum abicantium, carneis ac fubroundis specibus ornatorum congerie mediam floris cavitatem & umbilicum occupante: inter que globulus prodit oblongus, acuminatus, quadripartius, quatuor feminum, in fructu dem fuccrefcentium rudimentum. Fructus subrotundi, cum cuspide in vertice, quadripartiti, virides primum, dein atro-rubentes ac niLib. XXVIII.

Н. М.

De Arboribus Bacciferis.

1573

tentes, è calvce florum occluso constantes, quatuor oblongo-rotunda, subviridia, ac distinctis suis pelliculis inclusa semina continentes; sapor ingratus & sylvestris.

Provenit etiam locis montanis & petrofis in Candenase: semper viret, Septembri & Octobri men- Locus,

Ex ejus foliis in Oryzæ infuso coctis gargarisma paratur, quod aphthis potenter medetur.

CAP. XI.

Baccifera Malab. fructu oblongo, tetracocco, calyculato. Niir Notijil Malabarensibus H.M. Part.

Rbuscula humilis est, seu potius frutex, sex circiter pedes altus, caudice tenui, albicante, cortice cincto cinereo, intus viridi, surculisque rubro pupureis ac nitentibus pluribus donato. Radin lignosa, fibrata, albicans, flavescente cortice tecta, graveolens, amara. Folia fine ordine ramulis inhærent, oblongo-rotunda, craffa, glabra, lenia, nervis aliquot è cofta me-dia albicante in latera excurrentibus: fapor acris, odor gravis. Flores petiolis longis, tenuibus, rubrodia abicante in latera excurrentibus: japor acris, odor gravis. Eteru petiolis longs, tenubus, rubro-pupureis, in ramulis & extremis furculis proveniunt, candidi, pentapetaloides, perianthio excepti quinquepartito, viridi-purpureo, faminulis quinque tennibus, longis, purpura-felendennibus, croceis falcatis apicibus ornatis, medium occupantibus: inter qua fiylus prodit tenus, longus, purpura-feens. Floribus fuccedunt Bacceo folongo-torundas, terracocca, virides primtim, dein purpura-feens ac ni-tentes, calycique profundo arche inharent, carne intus fucculenta ac fubamara referta, intra quam semina continentur quaterna, oblonga, triquetra, dura, nucleis albis, amaris.

Nascitur locis aquosis & fluminum ripis circa Cochin, Porca & Paroe. Folia ficcata in pulverem redacta, ac quotidie exhibita cum Saccharo & Oryzæ infuso luem Viret. Veneream sanare feruntur. Ex iisdem foliis coctis & pistis cum ovi vitello cataplasma paratur, quod bubonibus inguinum Venereis impolitum potenter iis prodesse statutu. E soliis & radicibus in aqua coctis balneum sit, quod Phrenitidi, maniæ, alissque cephalicis affectibus perquam utile censetur. Ex radice in oleo cocta linimentum fit antiarthriticum.

CAP. XII.

Mail Anschi * H. M. Rhamnus Malabaricus fructu racemoso calyculato.

* P. I. F. 40.

Ltitudine est trium hominum, ramis densis & opacis, latè sparsis: radice crassa & profundè se demittente, fibras hinc inde exserente, cortice tecta cinereo sub cuticula rubescente, ablicante ligno. Sigue paulò minis hominis amplexum implet, cortice cum ramis cinereo, ligno duro & albicante. Folia in furculis tenuibus, qui bini, terni, quaternire firmi ramis, craffioribus erumpunt, bina & bina, vel folitaria, breviffimis pediculis infident, funtque parva, oblongo-rotunda & angusta, cuspidata, ad periolum stricta, textura tenui, superficie plana & glabra. virore communi nonnihil nitenti, fapore subamaro, odore nullo. Flores in summis surculis, plures virore communi nomini incenti, secon instanto ocore muso. Fuere in unimis incens, piures racematim junch, parvis, renuibus, rubris petiolis infident, odoris haud injucundi, quatuor eetalis ex albicante fubflavis, crifpis, latiufculo intervallo à fe invicem diffantibus, que poftea magis fave vefcunt, compositi. Stamma in iso cito, albicantia, apicibus grandiufculis & fubflavis dotata, que bina & bina è foliorum intervallis emicant: in medio se prodit globulus dilute viridis & rotundus. qui primordium est fructus cum stylo albicante in vertice. Calyx quatuor foliis cuspidatis & viridibus constat. Floribus deciduis succedunt in racemis baccae rotundae cum spiculo in vertice, & calyce suo inferius arctè contenta, seminibus numerosis repleta, & carne inter semina, saporis adstringentis, primum virides, post rubescentes, tandem nigricantes. Semina sunt oblonga, cuspidata, angulofa, cum basi rotunda ad corticem sita, ac alia in parte superiore, alia in inferiore baccarum, cum strictiori parte seu cuspide interiora baccarum respicientia, primum subflava; matura susca aut

Flores fert semel tempore pluvioso: nascitur in arenosis, Radicis decoctum conducit in podagra: Foliorum cum Saccharo in ictero; item folia fimpliciter Vires, in lacte pota: Eorundem fuccus expressus & in lacte vaccæ cum Saccharo epotus urinantibus materiam albam & purulentam prodeft.

CAP. XIII.

Frutex baccifer Malabaricus fructu calyculato, rotundo, rubro, polypyreno. 1. Schetti H.M. P. 22. F. 13. p. 17. н. м.

Rutex eft unius hominis altitudine, in arenolis naſcens, & petrolis. Radix profundé in terram fe demittit, cortice exteriis rufo-obſcuro, uti eft & ſfipirum & ramorum majorum cortex, inequilis home feet in illia libice. Bananum feet illia radix profus moderante. Cum in illia libice. Bananum feet illia radix profus moderante. Cum illia libice illia profus moderante. Cum illia libice illia profus moderante. Cum illia libice illia profus moderante cum illia libice illia profus moderante. Cum illia libice illia profus moderante cum illia libice illia profusi moderante cum illia libice illia profusi moderante cum illia libice illia profusi moderante cum illia libice illia profusi moderante cum illia libice illia profusi moderante cum illia libice illia profusi moderante cum illia libice illia profusi moderante cum illia libice illia profusi moderante cum illia libice illia profusi moderante cum illia libice illia profusi moderante cum illia libice illia profusi moderante cum illia libice illia pr terius rubelcente, cum in illis albicet: Ramorum superiorum cortex exterius cinereus, intus albelcens, ac teneriorum caltaneo-fulco-rubelcens. Folia in ramis & furculis bina, cuspidibus ad se

Vires.

Locus &

Vires.

invicem inflexis oblongo-rotunda funt, ad petiolum oris rotundis, in fummitate parum acuminata, craffiola, textura denfis, lonia, fuperne glabra, & obscuro virore valde-nitentia, fibbus dilutiora, fapore adfiringenti & amaro. Tum cofta foli media, tum nervi transversi in fupina parte nonpore adfiringeriti & amaro. 1 um corta roui meaus, cum nervi traniverit in lupina parte non-nihil eminent, hi autem recto & parallelo ducto crebri versis marginem folii excurrent. Flores in fummis ramulis umbellatim congetti, petalis quaturo (raribs quinq.) oblongo-angultis conftant, quz anteriis & ad petiolum rectis oris firica & velut cancelliformia funt, coloris utrinque incarnati, inanterius oc au perioriani 1000 o 101 traca de l'accelcunt dilutioris ac flavescentis, infidéntque pediculo terius autem magis intensi, ac postea ubi flaccescunt dilutioris ac flavescentis, infidéntque pediculo terius autem magis intenfi, ac pottea ubi Haccelcant dilutioris ac Havelcentis, intidenque pediculo tenui longo ac furredo, incarnato faturo, feu rubro Corallino, ac nicare calvoj arvo quaturo culpicami dum minutorium; odoris nullius. E medio flore fylas parvus emicat cum nodulo fupernè bifido rubro-obfeuro & nitente, infernè globulo vindi in calvo qui un minutorium fuetdis eli infidens, ac i noribro-obfeuro & nitente, infernè globulo vindi in calvo qui infamentum fruetdis eli infidens, ac i noribro-obfeuro eliminatori un ungues quaturo lingula feu framuncula parva rubra infita funt que infecio pediculi, inter petalorum ungues quaturo lingula feu framuncula parva rubra infita funt que infecio pediculi, inter petalorum ungues quaturo lingula feu framuncula parva rubra infita funt que infecio pedicula di control della control della parva rubra infita funt que infecio pedicula di control della control funt baccæ calycibus fuis arcte infidentes: cortice glabro, per maturitatem formæ rotundioris, ac colore rubro obscuro fusco, dein rubro saturo ac nivente, suntque carne albicante ac parum humida.

HISTORIA PLANTARUM.

In hisce baccis, qua dulces ac in eduliis sunt, duo, tria, quatuorve officula albicantia insunt, quà in time baces, que duces ac in equins luns, quo, tria, quadiorre official albicantia infinit, quà fe muno continguir plana ac dutim laterum, in alia autem parte rotunda, ac nucamento offeo ministuro confiantes, pulpa intus viridi.

Flores & fructus tert toto anno.

Flores hujus fruticis Gentiles Deo Ixora in facris offerunt.

Radix trita & in aqua frigida epota fervit pro febre calida ac ardore manuum, & prodest expuentibus sanguinem; cum aqua frigida in perunctione adhibita sedat dolores capitis; epota in lacte emious anigument, cuin aque ingue au perincipa de manare actual acque parte y esta de la decensión de la composa grada in acte vaccé ardoribas renum efiniquendis confert, ut & gonorihece; cum liquore Sari in perunctione corporis affecti variolis prodeft; arque eodem modo ufurpata cum lacte Coqui Indici fervit pro pucorporis affecti variolis prodeft; arque eodem modo ufurpata cum lacte Coqui Indici fervit pro pustulis, aliisque morbis cutaneis exficcandis Ex cortice, folis & floribus extrahitur fuccus, qui mixtus cum oleo Sirgelim intus fumitur ad mi-

nuendam plethoram.

2. Bem-Schetti H. M. P. 2. F. 14 p. 19.

Hujus folia quàm pracedentis longiora funt, anterius magis culpidata, & ad petiolum nonnihil firica, & minus cralia. Flore, albicantes & tibflavi, pede autem quo calyci infident nonnihil quoq, nticta, & minus crana. Furrer anoteantes os monava, peuse autem quo caryet intioent nonnihil quoq, rubefeente, ac în is set fizilar fuperie bifurcatus, ex orificio alté emicans, & fiamine quatuot remia, longiuficula, apicibis flaviufuluis donata; fruitu magis oblongi, ac colore primum viridi, deinde viridi diluto & fubilavo, carne intus fucculenta & abicante, necnon officulis albicantibus. In reliquis cum præcedente convenit.

Fructus funt in eduliis, ac saporis subdulcis farinacei.

Flores hic frutex in anno rariùs fert.

CAP. XIV.

Guaiacum Patavinum laifolium & angufiifolium Ger. Guajacana J. B. Arbor Guajacana feve Guajacum Patavinum Park. Lotus Africana latifolia & angufifolia C. B.

Uaiacanz proceritas quanta arboris magna: in ramis folia alternatim polita Nucis [Jug-Valacanz procentas quanta arooms magna: in tama jous atternatum potita Nucis [Jug-lands] folis fingularibus zequalia, acuminata, atro virore splendentia superius, sibusus malandis] folis fingularibus zequalia, acuminata, atro virore splendentia superius, sibusus malandis superius, supe tuti, quos nullus sequitur fruttus, qui tamen maris florem sessibit, magnitudine & colore Pruni fylveftris, fapore dulci fuzzi, n quo femine aliquot, Pomorum feminibus paulo majora, ejuf-dem cum illis colors, tanta dunice ut vix dentibus atteri poffint. Cortice veftitur hac arbor tenui, rugolo, fusco. Materies ei spiris in orbem circinata, colore cineraceo vel subcœruleo, in omnibus à Guaiaco valdè diversa.

Parkinfonus force huic arbori attribuit tetrapetalos, ex purpura oblcure rubentes, calyce pariter quadrifolio exceptos, qui & fructum etiam ima parte obducic adinflar Sebelten. Fructum fubroquantimore exceptos, qui oc intecnit cuam mar parco cococci acument società in ritoria morphica tundum cum parvo acuminein faltigio. Africana originis effe dicium: Scribit tranen Gefineris fe audivifie nafci cam in monthus circa Veronam, & e ramis ejus aqua maceratis rufticos Vifcum advivife nafci cam in monthus circa Veronam, & e ramis ejus aqua maceratis rufticos Vifcum parare. Quod non videtur verifimile, cum Guaiacana tenerior fit quam ut montium istorum frigus per hyemem toleret. Nos tamen itinere à Lericio ad Lucam in descensu montium non longe à Luca Etruriæ urbe arborem invenimus quam tum pro Guaiaco Patavino habuimus, ipfammet tamen fuisse non audemus sidenter asseree, sed duntaxat similem. Qui per ea loca in Italia peregrinan-

tur diligentius observare possunt.

Matthiolus iiidem cum Loto viribus pollere tradit.

CAP. XV.

Fruex Indicus baccifer fruetu calyculato menopyreus, Negundo dieta. 1. Negundo mas & fami-na Park. Negundo arbor mas & famina J. B. Pipers fimilis fruetus friatus C. B. Cara-nosi * H. M. Negundo famina Acosta:

De Arboribus Bacciferis.

* P. 2. F. 11.

Rutex est sesquihominis plus minùs altitudine [Persicæ magnitudine Garciæ, Amygdalæ Acoftx.] nascens in arenosis. Radix fibrosa exterius fuscescens, intus albicans, cortice tenui & subamaro, diutius autem manso subacri.

Folia in communi pediculo plerunque terna, bina fibi mutuò opposita, unum in extrema costa reliquis majus, oblongo-rotunda, anteriùs cuspidata, margine aquabili, textura crafficiei mediocris & mollia, superficie lenia, supernè obscuro virore nitentia, subtus pallidiora, sapore amaro & acri. [Acoftæ & Garciæ folia Sambuci fimillima videntur procul intuenti, fimili modo per ambitum ferrata, in mare arbore Acoft. superne virentia, inferne lanuginosa & hirsuta foliorum Salviæ modo]

odore grato Lavendulz amulo [Acotte folia Salviam odore & fapore referent.]

Flores multi fimul in pediculis communibus feu furculis, è nodulis fupra exortum foliorum binis & binis ordine decussate ogressis proveniunt brevibus pediculis harrentes; purpuro-cœrulei, codem codem quo folia odeculato egreus provenium orevipus peaiculis harentes; purpuro-certulei, codem quo folia odore fed magis vegeo, quinque petalis difformibus è collo Campaniformi, quorum unum furrectum eft & latius, interius concavum & pilofum, uni & collum floris quod ad ejus folii partem eft interius eft pilofum, quaturo reliqua petala in latum fermè expanfa, & magis inter se fimilia funt, nifi quod que folio surrecto proxima sunt, parum latiora & rocundiora, duo reliqua anteniora.

versis contractions.

Stamina quatros tenuia, furrecta, purpuro-cerulea, cum nigricantibus & arcuatis apicibus; interq, ea frylus tenuis, purpuro-ceruleus, versus folium ceruleum cum cuípide bifido inflexus, qui ex rudimento fructus, quod inter calycem eft, originem fumit.

Calyx, qui floris collum inferius arcte arripit, quinque brevibus, viridi dilutis, cuspidatis foliis conflat, ac costulis tenuibus in longum striatus est.

Fructus sunt bacce rotunde, parum oblonge, ejusdem cum floribus odoris, maximam partem à Francis unit dece routines paint sources, quantity of the routines of the routines and the routines and the routines and the routines and the routines and the routiness of the rotundum officulum, durum, carne viridi & dura, quæ etiam ex maturitate fructus minus mollescit, involutum, continens nucleum albicantem, qui sapore est nullo,

Oleum ex radice per destillationem extractum clarum est subviridescens, saporis dulcis, acris & penetrantis, odoris grati.

penterantis, our le grau.

Ado frequens ett (inquit Acofta) hujus arboris ufus ad medendum in his regionibus [Malabar, &c.] ut nifi Deus recufos ramos multiplici feetura renafci faceret, jamdiu fuilfent confumpta arbores, aut certè maximi pretii nunc essent. Sed quo magis præciduntur rami eò seliciùs renascuntur, & perpetua fronde virent.

tur, or perpetua tronce victus.

Rami teneriores, folia, flores, fructus contula aut in aqua decocta, vel in oleo fricta aut elixa utiliter imponuntur omnibus doloribus ex quacunq, caufa provenientibus; præfertim verò in articulorum doloribus ex frigida caufa natis, acque in tumoribus contufionibus mirabiles præbent affectus. Non defunt qui fupra vulnera admoverint, unâque nocte dolorem fultulife materiamque digeffife

Ulceribus etiam vetustis folia trita imponuntur felici successu, quandoquidem eorum materiam digernite deur veunts fous that impontant tents income, quantoquistin ou un interior digernite dayage emundant, & ad cicatricem perducant. E fane in valientibus, apoficinatibus contunionibus adeo utilem experiuntur, ut chrurgorum operam minime requirant. Mulieres hocontunonous aceo uniem experiment, ut uniturgorum operam minime requirant. Muiteres no-rum foliorum decordo omni tempore univerfum corpus lavant, tantaque invafit perfuafio apud illas, Negundo flores, folia & fructus utilia elfe ad juvandam conceptionem, ut eum qui contarraim per-fuadere conetur lapidibus fint obrutura. Mafticata folia oris halitum emendant. Hactenus Garcias & Acosta.

2. Bem-nosi H.M. Negundo mas Garciæ & Acostæ.

Hujus folia in petiolis terna & paffim quina proveniunt, fiinque oblongo anguftiora, in cufpidem anguftam contracta, ad petiolium rotundiora & latifilma, in anteriori parte magis minifive tenuiter centaac, colore vindi minis fulco, fiiperni clairore; quodi in extrema colta eth folium maximum eth, bina illi proxima majora pediculis paulo minoribus pollice, cofta media harentia: duo reliqua ett, oma im proxima majora pouteum patta maronas pouteu, case modas caracteristical valde parva funt & periolo communi infedentia. In reliquis cam pracedente convenit. Folia ferrata Sambuci zmula hanc speciem Negundo marem Garcia & Acosta esse indicant.

SECTIO II.

De Arboribus bacciferis fructu nudo monopyreno.

CAP. I.

Olea silvestris folio molli incano C. B. Oleaster Cappadocicus Park. Ziziphus Cappadocica, quibusam Olea Bobemica J. B. Zizypha Cappadocica Ger.

A. B. Bor eft justæ magnitudinis [Salicis magnitudine Dal.] radicibus multis, craffis, huc illuc diffusis & loci plurimum occupantibus, per summant terram vagis, stolones multos mittentibus, qui inst avellantur matrem emaciant, avulli verò & depadit vivunt & arborescuntibus, qui inst avellantur matrem emaciant, avulli verò & depadit vivunt & arborescuntibus, partis patulis. Cerest abicat, in stippite valder rugosius & Zuzyphi fosiis recedunt, Saran Bandit quadram lanugine pubelcens. Fosia mollia, longuis à Zuzyphi fosiis recedunt, Saran Bandit quadram lanugine pubelcens. Fosia mollia, longuis à Zuzyphi fosiis recedunt, Saran Bandit allo de la companie de la felcunciam circiter longa, uncuam teré lata & anguittora, tota albicantia, potitimum parte interiore, brevíque & molli lanugine prædita, modicè obtufa, brevi pediculo harenta : E quorum alia plouli emicanta, argenteo palore renitentes, in [ex culpides diffeêti, odorati, vel ur Clufius ait, gravem non tamen injucundum odorem spargentes & caput ferientes. Bacce sublonge, exiguis Olivis aut Zizyphis similes, alba; fungosa, & calcia carne sire pulpa, [apice in summitate accicula simili Matth.] Japoris aciduli, osse in unu sucleo, canaliculato. Rami interdum spinosi sum. Materies flavicat, non admodum firma.

ttavicat, non admodum turma.

In Syria nafcitut, fique Æthiopia & monte Libano, notante Rauwolfio. Sponte etiam provenire in Bohemiz fylvis autor elt Matthiolus: In fepibus cum Rhamno & Visice juxta urbem Guadix in Regno Granatenfi Cluf. Floret affatis initio, frudus Autunno maturefcit. Non dubito (inquit Dalchamp, apud 'J. B.) quin et hujus floribus præftantiffuni odoris aqua defillari poffit, oleumque parari odoris eximi & fragrantis.

In icone hujus arboris apud J. Bauhinum velut corolla feu umbilicus multorum culpidum fummo In icone hujus arboris apud J. Bauhinum velut corolla feu umbilicus multorum culpidum fummo fructui apingitur, unde fufipicor florem fummo fructui innafci: corolla enim videtur effe calyx refiduus. Verum Matthiolus non umbilicum feu corollam, fed apicem in fummitate aculeo fimilem esse scribit; ut dubius sim de titu floris in hac arbore, adeóque de ipsius loco in nostra methodo.

CAP. II.

A. 1. Arbutus Ger. Park. Arbutus, Comarus Theophrasti J. B. Arb. folio serrato C. B. Che Stramberry:tree.

te Atho, te-ftante Bello-

Rbutus, quamvis * locis nonnullis in justam arborem adolescit, plurimum tamen frutex est, contortis folonibus (cabro cortice intectis, in quibus perpetui viroris folia, Laurinis fimilia & paria fere, crassa, virentia, per extremum tantillum purpurascentia, circumquaque eleganter crenata. Flores tanquam ex amento racematim penduli, pulchri, fimiles ferè floribus Lili convallium, concavi, albi, odoris jucundi. Hos excipunt fraide Fragis fimilies, fed multo majores, exacê rotundi, acerofi, ante maturitatem lurei, maturi autem rubentes, fapore valde grato & dulci præditi. Semen (ut ait Clufius) Milio non multo majus, inque fructus meditullio contentum, nihilominus tenui obductum membrana.

tentum, nimiominis tenti totuccioni niculosana.
Hujus fiuctus Plinio Unedo dicitur ex argumento unum tantum edendi. At verò Galenus Unedonem fructum Arbuti non effe, fed Epimeluis arboris feribir. Hinc in diversa abeunt Botanici, alii Plinio adversantur, alii eum defendunt. Nostra cententi Unedo Arbuti fructus est non Epimelidis; Suspecta fiquidem nobis cum Jo. Bauhino videtur Galeni sententia, quem scimus in Italia suisse pe-Sufpecta fiquidem nobis cum Jo. Bauhino viaetur. Galeni tententia, quem termus in Italia fuille peregrinum, ideóque Plinio, qui Italia fuir, citiùs falli pottiffe. Si autoriatem fipectes utrinque fere par pondis. At profectò non placet (inquit J.B.) Galenus Epimeldi Unedonis facultates & vires prapondis. At profectò non placet (inquit J.B.) Galenus Epimeldi Unedonis facultates & vires tribuers. Nam fi Epimelis fit Melpilus (ut plerifque doctis perfuatum fixims) quis dicat ejus fructum noxam afterre capita aut flomacho del femolettum, quem pleria, medici flomacho familiarem dicant. At forte Galenus ce fructu nondum fracido locutus eft, quo tempore vere Unedo dici polific; nam ne unus quidem ejulmodi fructus ablque difficultate & strangulationis periculo tunc temporis edi potest, Arbuti autem fructus plurimi fine noxa vorantur à nonnullis.

In Sicilie, Italia & Gallie Narbonenis (fyirs & duments paffim & copiosè provenir : quin & in Hibernix quoque occidentali parte reperitur fpontanea. pere prifeis celebrato vallibus vicinis Arbutos (qui utplurimum aliis locis fruticant) in vaftæ magnitudinis arbores evadere. Variat autem fructus magnitudine & sapore.

Arbuf frutus, Memerylon Gracis dictus, ventriculo incommodus eft, & capitis dolorem inducit, uti tradunt Veteres Diofeorides, Plimius, Galenus. Mihi fanè (inquir J. Bauhinus) quoties comedi dolorem causarunt ventriculi in fruetus. At Clufius e multos femel line ulla noxa edific air, & rovera fapore funt non ufque adeò grato ac Fraga, dulci tamen, cum proprio & peculiari quodam romanio del multos e come del come de

De Arboribus Bacciferis. gustu acerbo, quem vix exprimas, ut rectè J. Bauhinus. Patavii in foro venales vidinius; & a te-

nuioris fortunæ hominibus non minus in Italia quam Hispania appetuntur Amatus ex Arbuti folils & floribus aquam vitreis organis elici tradit, eamque servari tanquam sa-

cratissimam adversus pestem & venena antidotum. Matthiolus pulverem ossis de corde Cervi ei admiscet. Eam verò aquam statim ipso morbi initio propinandam aiunt. Fructu delectantur Turdi miles. Exhi gan etam carbones optimi funt.
Scribit Plinius hoc folum Pontum fimile fructu terræ gigni. Verum non adeð fimilis eft hie fru-

ctus frago cum Fragum semina habeat in superficie pulpa, hic autem in ejus meditullio: & aliæ arbores fructus edunt Herbarum fructibus fimiles; v.g. Morus.

2. Adrachne Park. Adrachne Theophrasti J. B. Arbutus folio non serrato C.B. Bell.

Frequens provenit in Creta, montibus Leucis & alibi inter saxa, fruticis potius quam arboris mo-do: perperua fronde viret, foliaque habet Laurinis adeò similia, ur solo odore dignoscantur: nam Adrachnes folium odore caret. Caudicis & ramorum omnium cortex adeo lævis, rubens & splendens est, ut Corallii rami esse videantur: æstate rumpitur cortex, & in tenuissimas bracteas decidit; dens ett, ut Colaine stellens, neque follendens cernitur, fed medium quendam inter palldum & de-neraceum colorem adquirit. Florem & fructum bis ut Arbutus profert, & hunc quidem adeo finilem, ut alterum ab altero nullo modo dignoscere queas. Differt tamen arbor hac ab Arbuto; quotem, it allectual as active fundamental uniformed quees. Amount camera artor necess Arouto; quo-niam tancium provenit in montibus, neque folium ferratum habet, neque corticem caudicis fea-brum. Ligni materies duriffima eft, fragilis tamen, que flecti non poteft. Rufticis igni ffruendo fervir, & ad verticilla conficienda, mulierum fufis appendenda.

Theophrastus recenset hanc arborem inter eas que detracto cortice non intereunt, & perpetua fronde virent, hyeméque in cacumine folia retinent, quod ità le habere à me observatum est.

Vocatur hac arbor in Creta, & tota sere Gracia Adedada. Hac Bellus.

Hanc arborem Bellonius multis locis in sua peregrinatione observavit; scribitque iter facienti Halepo Antiochiam in tumulis nafcentem fibr confipedrum, cujus ramos fito fructu onuftos quilibet eorum qui comitabantur abstulerar, ut in innere ederet, maturus enim erat, elegantique suo colore fingulos ad edendum invitabant: Racematim autem coharebant, magnitudine & colore fructus Rubi Idzi, mollísque ut Arbuti fructus.

Quin arbor hæc à Bello descripta sit 'Adedum Theophrasti nemini historiam ejus apud Theophrastum legenti dubium esse potest: altipuiatur etiam nomen Græcum hodiernum 'Adedara. 'Asegum monente Plinio ab 'Assegum differt, cum hac herba sit, Portulaca Latinis dicta, illa

Arbuti autem vox vel primitiva est, vel incertæ originis. Nam ab "Agrado fieri non placet, cum "Aguados Juniperus fit non Arbutus.

Hane Arborem D. Wheelerus observavit in Achaiá propè Montem Pentelicum non procul ab A. Locus. thenis; fructúlque vidit Smyrnæ.

CAP. III.

1. Terebinthus Ger. J. B. vulgaris C. B. angustiore folio vulgatior Park: The Curpentine:

Rbor est Terebinthus, sed qua, Clusio teste, magna ex parte fruticat, ramis longis, raris, cine eo cortice tectis, nec ea quidem, quantum animadverterimus, frondis sua per hyemem tenax. Primus ferè est florum verno rempore apparatus, quos è ramulorum tuberculis cotenax. Prima fere en norum vento tempore apparatus, quos e raminorum tunercuis co-polos in longo racemo product, mens flamineis fibris purpurafeentibus contextos. Hinc fe expli-cant in alam folia, quanquam non femper æquali litu, Laurinis fimilia, fed magis obtufa : Prifta-chiis, & ejuldem odoris Clay] conjugatum ur in Sorbo nafeentia, quae crebris obliquis nervulis percurruntur. Frudin delaplos flores excipiunt, parvi ex rotundo oblongi, rubentes, Carpobaliamo Offic. pane fimiles, refinolo lentore vilcidi, nucleum continentes [ex cæruleo virefeentes, tactu pingues & refinofi, manúsque dum colliguntur inficientes.]

feenes, tactu prigues & reimon, manuque aum conguntur minternes. I Ferr etam vindemarum tempore concavos quodiam foliculos leu veticulas, foliis & ramulis in-hærenes, quales ferc in Ulmi folis nafcuntur, fed pallido au purpurafcente colore: interdum etam extremis ramis oblongas & cartilaginea cornicula [rubentia, quaturo, quinque, aut fex digi-tos longa, aut etiam longiora J. B.] varia forma excrefeentia, concava, que (un etam follicul) aperta lentorem quendam continere deprehenduntur, cui permixta cinerea & fuliginosa excrementa, atque exigua animalcula alata. Horum Corniculorum meminerunt omnes fere qui de bac arbore scripserunt : nibil autem aliud sunt quam excrescentiæ quædam ab insectis folia & surculos compungenti-[cripterin: into autor account account of the properties of the control of the C jurcuse companyents.

Subject to the control of the control

graturs, folio deciduo esse affirmantibus omnino absque hæsitatione credendum.

Terebinthus libenter provenit locis siccis, lapidosis & Soli expositis, ut testatur Matthiolus. Autore Leen.

Terepintains incenter protein nots inces, septembres con expones, ut tenaut materinous, autore Diotocride in Judea, Stria, Cypro, Africa & Cycladibus infulis. Clufius in plurimis Lutiania, Hifpania: & Gallia: Narboneniis locis, Iponte nafei tradit ubi interdum in arborem adoletici, fed maxima ex parte fruticat.

Addere potuitife & Italia; ubi nos eam observavimus. At nufquam, quod novent Clusius, commemoratis locis refina è Terebintho elicitur. Lobelio tamen Terebinthi ar-SILLL

Vires &

bores in Valena fylva Monfpelientium, ferro vulnufculis inflictis fæpius non paucam Terebinthinam exfhillarunt lucidam. Bellonius in Syria & Calicia copiolam inveniri, ex qua gummi colligitur, quad vendendum ferunt Damascum: quod verò in Cairo venditur adferri ex regione Turcis dicta Afa-

mia, i.e. Mesopotamia & Assyria. Aprili: Septembri cum fructibus legit J. Bauhinus.

Tempus. Vires &

Terebinthi folia, fructus & cortex (tradente Dioscoride) qua pollent adstringendi vi ad eadem, ad que etiam Lentifeus conveniunt fimili parata modo, fumptaque. Ejus fructus efculentus eft, at ad que etam Lenticus conveniant munt partat intodo, iminados. Eles frictes etculentis etc, at fromacho noxius: urinam verò ciet & excalefacit. Eft & ad excitandam Venerem aprifimus. Ex vino verò porus contra phalangiorum morfus prodeft, Semen Plinio in capitis dolore bibitur. Bellomis teltatur veterem morem in comedendis feminibus Terebinthi nunc adhuc durare in

Cilicia & Syria fibiq, aliquando rufticum Arabem occurriffe ducentem Camelum Terebinthi fructi-

bus onustum, ut Damasci venderet.

pus onuncini, ut Daniaci venicite.

Species funt Galla, magnitudine Avellanz, intus cavz, provenientes ex excrefcentiis foliorum
Terebinthorum mafculorum. Has circa finem Junii colligunt Ruffici Thracize & Macedoniz, &
care vendunt ad tingenda Serica fubtilia diverifs coloribus in urbe Bonree, i. e. Prufa Bithyniz. Colliguntur autem vere, cum primum efformatæ Gallarum magnitudine sunt: quo tempore nisi colligerentur in longitudinem semipedalem excrescerent ad formam cornu. Eum duntaxat in usum 6000 pondo quotannis infumi. Terebinthina vocata, describente Cordo, est Terebinthi arborisresina, colore candida, subslava,

vitrea, aut candida cœruleum colorem affectans, interdum pellucida, que friata in plurimas micas teritur, mox lentescit & glutinosa fit: odorem habet acrem, suavem, aliquantulum gravem, & Laricee relina non distimilem, prafertim manibus tractata & prunis imposita, gustu modo amarescit, ** Any if Per- & inter dennes lentefart, its dum mafticatur ** adhærens. Deftillat hær primtur liquid, deinde fa, attere Bel pulation arefeit. Siecam impolores Thus feu incensium vocant, & pro thure vendunt: Thus antem tems, markur verum Olibanum vocant, non intelligentes hær duo vocabula, alterum Gracum, alterum Latinum vocant.

binthi- ejustdem rei nomen esse. nam, ut CreRefinas omnes (autore Dioleoride) antecedit Terebinthina, proxima huic Lentifeina. Galenus
tenfes Muftichen, nee den
Lentifeinam prafert. Quomodo hi conciliandi vide apud J.B. in hift. pl. lib. 3. cap. 20. & C. Hof-

nes in mer dif-feri dit. gandi. Tuffi ac tabi convenium in eclermate, per fe aut ex melle: cureure ex perfore educi-Transcriptions country (Concornal) montening canassering intention uniqualities, or exper-gandi. Tuffi ac tabi conveniunt in eclegrate, per fe aut ex melle; quæque ex pectore educi oportet expurgan. Urnam quoq, movent, cruda concoquunt, & ventrem emolliunt: ad agglutinandos palpebrarum pilos conferunt, icémue ad lepras cum arugine, futorio atramento ac nitro ad aures denique faine manantes cum melle & oleo, necnon ad gentalium pruntum funt utiles. Emplastris quoque, malagmatis ac acopis admiscentur, & per se illitæ aut impositæ laterum dolo-

Galeno cum adstrictione moderata adjunctam habet amaritudinem quandam Terebinthina, per quam magis etiam quam Mastiche digerit: Ob eam qualitatem inest & abstersio, tanta quidem ut

& ploras lanet: Lisdem facultatibus & ventrem movet. Recentioribus, purgat thoracem ab omni immunditie, item jecur, fplenem, renes & veficam. Confert veteri tuffi, spirandi difficultati, sputo sanguinispurulento, vertiginosis, calculosis, & peculiari-

tert vetert tutti, ipiranoi dineutati, ipeto languinisputuienno, vertiginolis, caciolisi, & peculiari-ter etiam lichiadicis, Podagricis, Chiragricis: aperit, mundat, calfacti & roborta nervyos. In fpocie utilifitma et nephriticis & calculofis. Hine Practici in curatione arenularum poliquam mitefactum eff fyimptoma, pracautionis ergo utuntur terebinthină, fed coctă ut dicunt, ut minus calefaciat, magis aditringat. Idem fit in itchiade, paralyti, arthritide data bis in feptimana, vol la-lord, vel lock in aqua Cichovci. Hefm. Magne autem ipfius laudes in Podagra & omnibus articunota, ven tota in aqua Alentoren, reijm. Magnie autoni pinus autores in routegia et cominious articul-laribus mals, fi accipiatur, ut dooet Avicenna, quantitas nucis Avellane ingulis matunis a je-juno. Nec mirum quod calculo confert etiam Podagre prodeffe, cum cognati fint hi motib, & candem caufam confunentem feu materiam habent, unde non raro in fe mutuo tranfimutantur. Exhiberi poteff 1, Per fs., placentulis quas oblaras vocant Involuta. 2. In aqueo liquore adjecto

tantillo vitelli ovi, fie lacteum (ci. exhibet liquorem. 3. Infpiffata aliquantulum, & in pilulas redacta. Verum ob evanescentiam spiritus prestant modipriores. Schrod.

N. 1. Terebinthiram veram Officinis esse ignotam : Officinalémq, esse vel resinam Lariceam, vel

refinam Abiegnam è tuberculis Abietum novellarum collectam.

N. 2. Odoris vim manere etiam in urinis utentium, quæ violas quodammodo redolent. Audivi (inquit C. Hofman.) qui diceret, in doloribus partium genitalium prafentiffimum effe ano-

Verno tempore ramulorum pullulantia tenella Terebinthi efiracta flagella, ipío etiam Narbo-nenli aut Monipeliemi agro inftar Ficulnea arboris lac filllant, quod conchis exceptum & adiervaturs in Impidiffinum, tenacem, reinodum laticem abri, qui dum recess eft, id eft, in multo (ut Plini) verbis utar) in lateam avet mundis mediam face, neque fi eluatur veftigium aut notam relinquit; fenescens tempore crasses, nec abluitur nisi ovi vitello addito. Lob. de

Terebinthina destillata, seu oleum Terebinthina proximum est oleo Balsami, vel parum calidior,

& confero multisus agritudinitus friguisis, fed pracipue nervorum.

Oleum Terebinthinæ destillatum fingulare foladium præbet in doloribus nephriticis intus sum. prum : exterius illitum, & calida manu diu affrictum parti dolenti in nervorum contractionibus, renfonibus aut relaxationibus egregium auxilium praber, praferium ficum fipritu vini defacanfilmo mifta & conquaftara adhibeatur. Modum elicienti hoc oleum vide apud Ebrodunentis Hift plant, autores lib. 2, cap. 20. vel etiam in Pharmacopeis vulgaribus.

Sunt qui Terebinthinam in Cerevifia infundunt, & fimul defevere finunt pro potu ordinario in bulba deference additional deference ad

calculo, viscerumque obstructionibus. Schrod.

Dioscorides etiam vinum Terebinthinum parare docet è bacciferis ejus ramis tufis & in multo fervefactis: quod quoniam in desuetudinem abitt, omitto. Apud Veteres tam commendabiles erant Asparagi Terebinthi, ut etiam in hyemem reservaren-

2. Terebinthus major Pistacia folio Ad. Lob. latifolia Ger. Park.

Huic folia multò latiora & rotundiora quam vulgari Terebintho, vicina Lauro & Pistachia adeò ut eminus intuentem fallant. Aft non solum folia latiora & rotundiora habet quam vulgaris Ter. sol & fructum duplo aut triplo majorem, quicquid dicat Lobelius in Adv. Rarò autem cum fructu videtur quia sylvæ Valenæ ubi oritur arbores certis annorum intervallis exscinduntur, ità ut ad juviceturi qua syvae vaene un oricur anoures certis annorum intervaius extendintur, ria ut ad ju-faam magnitudinem pervenire non polfint, ut fruchum producant. Hanc idicirco, quia fine fruchu paffim cernitur Terebinthum Narbonensem fterilem vocavit Hort, Reg. Paris. uterque D. Magnis. Hanc C. Bauhinus cum Terebintho Indica sequente Rauwolsii miscet. Veriim quamvis fructus re-fipondeas: folia tamen roundiora Pistacia differunt.

3. Terebintbus Indica major fructu rotundo J. B. peregrina, fructu majore, Pistaciis simili, eduli C. B. Terebintbus latifolia Ger. Park.

Hujus nuculæ Pistaciis bonitate non cedunt; in quibus præter saporem salsum inest mediocris quadam ficcitas: Pistaciis etiam satis fimiles sunt, sed breviores & rotundiores, ex racemis pendent quardan nocias; i macini cuam auxi minute auni, sei nicriore e foundatores, ex racemis pennent ur illa, vel potiis ut bacca Terebinthi, pro qua etiam nonnullis habentur, potiffimum quia arbores fuis maxime foliis longiufculis Terebinthi foliis faits fimiles, qua nota facile quoque a Pilfacia ar-bore diffinguuntur, cui folia rotundiora speciosioraque, ut restatur Rauwolf. His inquilini perinde ut nos Avellanıs vescuntur.

Copiosè proveniunt in Agemia aut Perfia, Mesopotamia & Armenia. Hanc J. Bauhinus pro Terebintho Indica Theophrasti habet; quam plerique botanici Pistaciam effe volunt.

4. Terebinthus Indica fructu parvo, ad corculum accedente J. B. peregrina fructu minore & caruleo eduli C. B.

Terebinchi Indice alterius nucular cum fus putaminibus magnitudine ferè funt Pifi, rotundi-tate accedunt ad corculum aut Doram, id eff. Indicam Miliam; in caretris firmiles pracedenti. Ibidem ubi & pracedens nascitur. Rauwolff. cui Bel. Serap. Avic, & Rhas. Botin Souger

Incola perinde ut nos Pineos nucleos comedunt. His Pería pluíquam bis mille annis ante panis ulum vitam sustentarunt, & etiamnum totius Syriæ incolæ cum pane vescuntur, & propter colorem inter viridem & cœruleum medium Arabes veteres Granum viride, Bellonio atteffante, appellârunt. C. B. Alii hæc de Terebintho vulgari accipiunt.

CAP. IV.

De Lentisco.

Entifoum dictam putat Ruellius quòd liquore quodam lentefeat: Lentorem quippe foliorum attrecatu quilber percipit, inquit Lob. in Adv. Vel fortè Lentifeus ob virgulorum lentitudinem dicitur: ut Stapelius: vel potius quòd ipla lentefeat arbor, dum refinam fundit, ut Volliur. Graccis Σχίσθο, son κζων feindo, quòd ligum epis facile findium; quòdque epis κρίκε, hoc eft, legmentis fen fragmentis è ligno feiffis folerent uti ad dentifealpia, ad nitelam alborémque dentium, ut etiammum fit hodie.

Maftiche καθ τῶν μακάδζε, i. e. maftichando dicitur; nam & olim & hodie in mafticatoriis ufur-

Certe Graci in infula Chio eam perpetuo in ore habent, & ad multa utilem effe ejus affiduam masticationem sibi persuadent.

Lentiscus Lob. Ger. Park. J. B. vulgaris C. B. The Mallichtree.

Mulis fruticat Lentifens folonibus, mediocriter craffis, flexilibus ramis brachiatis, cinereo cortice obductis. Interdum in jufta magnitudinis arborem excrefcit, ut observavit Clussus. Foliaminora quam Piftaciorum aur Terebinchi, Glycyrrhizar folisis paria, fed Buxeorum foliditate [Nobis observantibus Glycyrrhizze foliis minora erant] ex viridi nonnihil rubentia, conjugatim sine ullo impari ad costam canaliculatam rubescentem annexa, in spinulam plerumque definentia, inque impari au Contain cuater de la condiciona de la configuración de l haud secus quam in Terebinthinis aut Ulmeis. Ad alæ imum exoriuntur sosciuli, veluti racemuli rubentes, vel colore ex herbaceo pallescentes, nonnihil purpurascentes, qui in fructus abeunt, dimidio ferè Pis minores, in ítylum minutum definentes, rotundos, rubentes & per maturitatem nigri-cantes, acidos, nucleum continentes parvulum, durum, nigrum, medulla intus albâ. • Fructum Cafalpinus oleaginofum dicit, nucleum viridem.

Vires.

In Italia, Sicilia & Narbonentis Gallia faxotis collibus, orâ præfertim maritima, Lentilcum co-In Italia, Siguiz & Naroonenia Gaina 142018 Comous, ora practicum marituma, Lennicum co-piofiffimam obfervavimus: nec mimis frequent, tefte Clufto, nafeitur in Luftania, Bartica, regno Valentino, & toto illo tradu ad mare Mediterraneum obverfo: ubi nunquam (quod equidem vi-Valentino, & coto ino traccia au maio promotinamento contrato, un muniquant (quon equincem viderim) juftam arboris fitaturam & magnitudinem affequitur; forte quia ab hominibus ceda aut à jumentis departà & coercia non permittitur adole[cere. Nam quando non cacitate fed negligipuments appara de cost car non permittura account l'account de negagi-tur (it plerique locis ad Anam flumen observavit Clusius) in arborem justa magnitudinis ex-

In fola infula Chio, Bellonio autore, refinam fundit Mastichen dictam. Alii in Italia quoque In 1012 muna clino, penonia accordination de la martinolis, (qui tamen fibi contrarius in Maltichen prabere, fed non copiolan tradint, ut v. g. Matthiolis, (qui tamen fibi contrarius in Hif Germ. dict, in fola infula Chio Lentifeum Maftichen fundere) Caralpinus & Lacuna. Nos Hilt Germ. diest, in 1012 muita Cano Lennicum waarstenen united Castaphina & Lactina. Nos cum in Italia & Gallia Narbonenfi peregiraremur indiquam Maffichen fundentem vidimus hanchorem, neque quis fide dignus nobis unquam retulti fe vidifle. Idem dici J. Bauhinius. Argumenarborem, neque quis fide dignus nobis unquam retulti fe vidifle. Idem dici J. Bauhinius. Argumenatum tamen ab Autoritate negativum rishil concludit, un loquintur. Neq, enim fequitur non dari in Italia arbores Maffichen fundentes quia ego aut mille forte alin non viderimus. & plus valet unius in Italia arbores Maffichen fundentes quia ego aut mille forte alin non viderimus. & plus valet unius testimonium se vidisse affirmantis ad probandam affirmativam, quam vel mille negantium, ad nega-

twam stabiliendam.

Verüm nonnullis Terebinthus resinam sundens ab Italica specie distincta videtur. Qui in Chio aliquandiu haferunt Clusso reculerunt Lentisci arbusculas ab iis quz in Italia nascuntur nonnihil aliquandiu haferunt. Clusso reculerunt Lentisci arbusculas ab iis quz in Italia nascuntur nonnihil assignation. Sunt, inquit, qui velint Italicam Lentiscum à Chia in eo tantum differre, quod affutucios sir illa, hec verò arboresca, etiam sine cultu. Audivi ex quabussam et chio oriundia arfutucios sir illa, hec verò arboresca, etiam sine cultur. Audivi ex quabussam et coden sorse, quz Mattichen servicio proprieta del proprieta sir proprieta del proprieta sir proprieta sir illa sir illa sir proprieta sir illa sir proprieta sir illa sir proprieta sir illa sir proprieta sir illa sir proprieta sir illa sir proprieta sir illa Lentilcos qui in Provincia & Italia proveniunt, fimiles dicit nascentibus in Chio; Mastichen ta-

Floret Lentiscus magna ex parte Aprili vel Martio. Fructus Octobri & Novembri primum maturescit. Ter autem fructum ferre tradunt, forte quod tribus distinctis temporibus eundem perficiat. Cicer. ex Arato.

Jam verò semper viridis, semperg, gravata Lentifeus, triplici solita est grandescere fatu: Ier fruges sundens, tria tempora monstrat arandi.

Ciceronem nonnulli infeitix accusant quod 🚧 Lentiscum transtulerit, cum vox 🕬 apud Theophraftum & antiquiores Gracos Scillam fignificet. Ciceronem quomodo defendat J. Bauhinus, aut

potius Cherlerus, apud ipsum vide.

Lentifcus, autore Diofcoride, omnibus fuis partibus, germinibus & foliis, fructu, ramorum & radicis corrice adstrictoria est. Exprimitur & succus è corrice, radice aut folis in aqua decoctis, aut team à folis viridibus trits, qui valet ad languins rejectiones, alvi produvia & dyfenterai mi potu, irémque contra languins ex utero experiones, atque turn ipfius uteri, turn fedis procidentias. In fumma denique Acacia & hypociftidis vice eo uti licet : nomas arcet, urinas ciet, dentes mobiles collutione firmat arque stabilit. Eadem ferè habent Plinius & Galenus.

Porro dentifcalpia è Lentifco parata tum prifcis, tum hoc feculo, magnatibus & delicatioribus præ-

fertim, in usu quotidiano habentur.

Cherlerus fibi aliifque studiosis saltus & colles aridos Narbonz peragrantibus inserta in os folia non

modò suaviter spirabant, sed etiam sitim arcebant & fauces humidas tuebantur.

Oleum Lentiscinum similiter atque Laurinum è maturo fructu confectum, ac priùs inspissatum. scabiem jumentorum canumque sanat: Peffis, acopis & ad Lepras tollendas accommodatis medicamentis aprè se utilier admisceur se fuolores quoque obbiet. Gal. in delivio capillorum Lennicionum oleum valde commendat, habere namque adtrictionem, fontéque natura tale existere quale ment offentiale commentary more transque autocoment, portecte faute date extrere quale eft ipfum Ladanum. Quare neq, expertura fe, neq, mente concipere pofie ultum praffantius pharmacum ad definos capillos quam quod ex Ladano & Lentifeino oleo permixtum conflat. Oleum hoc ad gingivarum inflammationem summopere commendat Actuarius, si moderate calidum ore continetur. Ab Hispanis oleum fructuum Lentisci in maximo habetur usu.

Itali lignum Lentifcinum in diarrheis laudant, & decochum exinde paratum. Transudat nempe ex hoc Mastiche: unde in ejus locum decochum Mastiches ceu stomachicum nobile in diarrheis

usurpari poteti ; quod etiam quorundam medicorum fuit secretum. Etmul. prax. Lentisci varietas habetur in hort. Lugd. Bat. soliis minoribus & pallidioribus.

De Resina Lentiscina Mastiche dicta.

J. B. Hujus grumi, quales ad nos importati in Officinis habentur Oryzæ granum æquant, longè etiam interdum majores, candidi, pellucidi, fragiles, qui ftatim fibb dente diffiliunt, mox tamen friatura omnis denuo coti continuata mafficatione, lentefeitqi, mollitie ceræ [line adhæfionis ad dentes metu] quan rufus evuti fimul ac aerem fonfir. Prints imjecta flammam concipie, promptus tamen fumar quam flammefeit, contra ac Thus, guttafiq, affarim deftillat, id quod Thuri negatum, odorémq, non ingratum finits. Spore leviree addenneers, eme calvas modific.

nigratum spirat. Sapor leviter adstringen cum calore modico.

Olim adulterabatur Thure & refina strobilina, sed odore fraus deprehenditur, aut sapore gummi dente lentescentis. Scimus (inquit J. B.) inter Massiches glebas non raro reperin glebulas gummi

Præfertur pellucida, ceræ Tyrrhenicæ candore fimilis, denfior vel plena, arida, friabilis, odorata:

Galenus lib. 2. ad Glauconem Ægyptiacam Mastichen commendat : hoc autem tempore scimus in sola Chio reperiri; ubi Lentisci arbores tali diligentia & curá excoluntur, ut non minores in eam

rem fumptus fiant quàm apud nos in vinetorum culturam; nec immeritò cùm potiores incolarum hujus infulsa opes in Maftiche confiftant. Nifi enim diligenti cura colerentur exiguum gummi proventum darent. Mastiches proventus in Chio insula tantus est, ut singulis annis Turcico imperatori pro 4000 aut 5000 ducatorum pendunt, in deductionem ejus summæ quam illi tributi nomine dare debent, i. e. 12000 ducatorum fingulas centenas libras 105 ducatis aftimant. Quicquid ejus superest libi reservant. Mercatores Galli Mastiches pretium idem perpetuo esse considerantes, existimant atq etiam referunt incolas collecta ejus certa quantitate reliquum abjicere. Sed falluntur. Nam, uti dixinus, magnæ impensæ in Lentisci fruticibus colendis & curandis faciendæ. Quia verò Turcico Imperatori fingulis annis pro quatuor aut plurium millium ducatorum æstimatione pendent, ejus pretium vel augere vel imminuere non licet. Belloniu Observe.

D. Thevenot Peregrinat. part. 1. p. 95. mira nobis de Lentiscis in Chio cultis narrat, nimirum tor-D. Inevenor Feregrinat. part. t. p. 95. mira noise de Lentitics in C. Ino cultis narrat, immunu noruolas ess effe Vitumi inflata, & humi provolvi, selu per terram repere. Repeanes hacke arbores
mensibus Augusto & Septembri compungunt, ét, foraminbus in corrice facitis Mastiche extiudar,
se'in terram definiti, ubi in frustlua plana inducretic; Haccinidigenz colliquint, & in critoro dai do comparato [a tanging biete] agitant ut pulvis separetur, qui operatorum faciti accè operinaciter adharret, ut abig, doe o clui nequeat. Viginti duo in infulta pagi funt quorum agri Lentifics constit, ut
numerus arborum per onnes finul cultarum sit circiter toopoo, pro quibus annuatim Turcarum Inparatori pendera too Mastiche scibta come simul efficient arone deservationes consistential. peratori pendent 200 Mastiches cistas, qua simul efficiunt 27000 Oguas singulis cistis nonaginta

ogus attributis. Ogus autreu unica 400 dashmas conrinet.
Vindemia (fi ita loqui licear) tempore omnes influia aditus vigili cura cultodiunt & observant, ne quis Mastichen suffuratus effugere possit. Quicunq, autem deprehensus suerit istius criminis reus ad triremes illico ablegatur.

Matthiolus etiam Mastichen ex arboribus defluentem in terra circumpavita concrescere scribit. Mulctantur autem inquit, secta manu qui Lentiscum Mastichen fundentem in proprio vel alieno

Mastiche pota sanguinis rejectioni & veteri tussi utiliter adhibetur. Stomacho quoque est utilis, ruccima, movet: additur etiam in dentifricia & faciei illitus: quippe qua nitorem cuti conciliet. Quin & pilos oculorum fluentes gluținat & cohibet. Commanducata oris halitum commendat, gingivásque contrahit.

Oleum unguentúmve à Veteribus è Mastiche Chia confici solitum est. Modus præparandi du-Orlean unguenciume a veterious e Maintene Cina connet ionium est. Motous preparanti on-plee extra taler fimplex, alter compoftus. Prior Maffiches §iii, no leis Senimi fexario coquantur in vale duplici, alter, Maffiches §iii, Vini boni albi şiv. alii viii. Oi. rof. îti, in vafe duplici coquan-tur ad vini confumptionem. Cerebrum, nevros, jundurus, ventriculum, hear corroborat, tumo-res duros lenit, dolores fedat. Pofterius hodie ferè tantum est in usi, quod perafantius est pri-

ore J. B.

Ad omnem ventriculi dolorem (ut refert Matthiolus) vomitum & nauseam magni faciunt hoc remedium Altarabius & Mattheus de Gradi. Ik vitellum ovi n. j. Mellis de spumati coch l. ji. Maremedium Altarabius & Mattheus de Gradi. Ik vitellum ovi n. j. Mellis de spumati coch l. ji. Maremedium Altarabius & Mattheus de Gradi. Ik vitellum ovi n. j. Mellis de spumati coch l. ji. Maremedium Altarabius & Mattheus de Gradi. Ik vitellum ovi n. j. Mellis de spumati coch l. ji. Maremedium Altarabius & Mattheus de Gradi. Ik vitellum ovi n. j. Mellis de spumati coch l. ji. Maremedium Altarabius & Mattheus de Gradi. Ik vitellum ovi n. j. Mellis de spumati coch l. ji. Maremedium Altarabius & Mattheus de Gradi. Ik vitellum ovi n. j. Mellis de spumati coch l. ji. Mastiches gr. xv. Contrita & commista indantur testæ magni ovi Anserini si haberi possit, & in cali-

dis cineribus affentur. Ad dolores ventriculi topicum.

In pulveren redigieur Maliche infergendum linto aut alutz, poft calefacta impofita ventri-culo vomitum & dolorem compefcit. Vel R panem toftum, tere fubilifilme, cui admifice Mafti-ches 3j. Sacculo immiffa & calefacta ventriculo imponantur. Contra omne alvi profluvium, pracingo and supercatharin. Cingitor archiffine, mox pruits injecto pulvere ex aqualibos partius Maftiches & Thurs fufficum ano excipito, extemplo fiftit. Egregium & probatum ad inveteratum coxencius olorem. R Martha & Maftiches ana part aguales contriat coquantur in oleo Chamamelino. Eo calido inungatur locus dolens. Emplaftrum ad archifitidem à frigida caula. R Mafrich. Cymini, Puleg. Salv. Bacc. Lauri ana partes aquales. Subacta cum melle calide applicentur. Hac è f. B.

Coquitur 5/6 Mastiches in aquæ th. iij vel iv. & datur pro pott ordinario in Diarrhea. Schrod. Extenda super alutam Mastiches frequens usus est in defluxionibus ad dentes, temporibus applicità alutà. Cum enim in vasis cutaneis ferè eat materia, ipsa quidem intercipitur, vasa autem clauduntur. In iisdem malis frequentatur suffumigium, præcipue si non succedar affixio, & argumentum præbeat de via intrinseca. Casp. Hofman.

Carterum Chinenses tam viri quam fæminæ & pueri Mastichen fere semper in ore habent, ad roborando cinternes & gingvas, necnon ad haltum oris emendandum Panibus etiam & bilcoctis im-mifeere & incoquere folent, ad eos gultui delicatiores reddendos. Summi Mattiche in omnibus affectibus in quibus adstrictione opus est, præ aliis medicamentis

commendatur.

CAP. V.

Pavate Park. Acostw. Pavetta seu Malleamothe H. M. P. 5. T. 10. p. 19. Pavate arbor foliis Mali Aurea J. B. lib. 15. cap. 4. Arbor Malabarensum frustu Lentisci C. B.

Rbuscula humilis est, seu potius Frutex, trium circiter pedum, [octo aut novem Acosta] altitudine, caudice tenui, albicante, cortice cincto cinereo, ramulifq, viridibus, in orbem diffusi ornato, [Acostæ non admodum ramoso.] Radix fibrata, albicans, faporis amari, odoris aromatici [Acoftæ alba & infipida cum noanulla tamen amaritudine, odoris propemodum expess.]

\$\int \frac{\frac{1}{1}}{2} \quad \text{Folia} \quad \text{Folia}

Locus.

Vires & Usus.

Vires.

Lib. XXVIII. De Arboribus Bacciferis.

Felis geminata parallelo ordine ramulis inharent, oblongo-rotunda, acuminata, crafia, molia, viridia, fupernè splendentia, infernè nequaquam, media costa è viridi albicante, odore gravi, sapore acido vinoso. [Acostæ folia rara, Mali aureæ folis minoribis similia, excepta appendice qua

carent.

Elori in umbellas expanfi extremis ramulis proveniunt, odori, quatuor candidis, accuminatis, ac
Elori in umbellas expanfis foliolis conftantes: folia hac totidem intercedunt flammais alba fimiliter
felle in modum expanfis foliolis conftantes: folia hac totidem intercedunt flammais alba fimiliter expansa, medium occupante tenui longo candidóq, fylo. [Acostæ floris odor Periclymeni florum

amuus. Jorobus fuccedunt Baccer rotundas, glabro, viridi fusco ac nitente cortice techa, carnéq, intus aques, viridi saporise, subacidi refertae ; intra quam nucleus continetur rotundus, dura cartilaginosaq, pel-

Crescit multis Regni Malabarici locis, præsertim in Warapouli: semper viret, quotannis sloret, ac

maturos extinues tructus.

Ex arboris radice cultrorum capulæ conficiuntur. Foliis fhercorantur agri. Adhæc ex foliis in Ex arboris radice cultrorum fit ad tollendam impetiginem & variolas exticcandas: Ex iífdem in aqua communi cochis fomentum paratur ad hamorrhoidum dolores placandos.

Radix cum zinzibere & croco in pulverem redacta, & cum Oryzæ infuso exhibita, hydropem sanat, serositates superfluas per vias urinarias potenter educendo.

nat, ferofitates superfluas per vias urinarias potenter educendo.

Acosta ad duo praccipue hunc fruticem commendat.

Adoresia al duo praccipue hunc fruticem commendat.

1. Adversia salvi profituria, in quibus tamen siftendis multis aliis medicamentis imbecillior est.

2. Ad omnis generis Eryspelata curanda, prefertim è mera bile orta. Truncum aut radicem trium Oryza decodo macerant, & aliquot horas quiescere finant ut acessat huc aqua, Eryspelas deinde ea inungunt, bibendame, propinant sufficiente quantitate bis in die purgato printi sventriculo; candem aquam prabent is qui jecoris inflammatione laborant & sebrum ardoribus: eadem addito succi foliorum Tamarindi momento vulnerum labia circumquaq, inungi solent ad inflammationem problibendam. nem prohibendam.

CAP. VI.

Lemiscus Peruana C.B. Lemisci Peruana similis Molle dicia Park. Molle J.B. Molle froe Molli Clusii & Lobelii Ger. Aroeira Marcgr. Aroeira sive Lentiscus Pilon.

The Olle arbor eft procera & patula, folis Lentifci, longioribus multo, angultioribus, acuminats, lavibus, obliquis venulis à nervo per longum decurrence exporrechis, conjugatim ad coffam laciufculam comprefilam alligatis, per ambitum aqualibus tantillum nonunturquam per extremum ferrats. Folia in tenella incifa funt, in adulta nec differàt, nec crenata, ur in Sorbo aucuparia adolefcente & adulta obfervatur.] Fibres peculiari ramofo furculo harrent numerofiffium perpufilis, fellatis, vitigniesi peres, [Marcgravius Arestra effolculos tribuit ex albo fubluteos, quinque foliolis acuminatis conftantes] quos bacca excipium Afparagi baccis ferè pares achimists, propues, rupofimo dificultum nucleatum continentes, fapore & odore baccarum lumiperi acri uneos, quinque roitoits acuminatis conitantes] quos bacca excipiunt Alparagi baccis terè pares acti-miles, pingues, rugolim officulum nucleatum continentes, fapore & odore baccarum Juniperi acri cum amarore aliquo. Folia trita Ferniculi odorem reddunt Claf.
Arbor vulnerata refinam fundit fragrantiffimam inflar Lentifci. Refinam hanc feu gummi de-ferribit J. Bauhinus, additque magnam habere fimilitudinem cum eo quod in Officinis profitat nomine

Gummi Elemi, nisi quòd paulò videtur candidior.

Liem, am ques peater regard and angulari.

Localius Mollem arborem veri Balfami feccim effe vule, verim erroneé. Odoratum illum laticom errogensis melius dixifér Balfami fimilem liquorem, quam Mollem arborem veri Balfami

Abundanter nascirur in convallibus & locis planis Peruana regionis, ut referunt omnes qui Occi-dentalium Indiatum descriptionem dederunt. Bacex maturescent mense Julio.

Corticis decocto crurum dolores & inflationes summa cum utilitate soventur.

Ex ramulis fiunt dentifcalpia utiliffima.

Ex fructu cum aqua decocto pro coctura modo fit aut vinum seu potio admodum bona, aut ace-

tum, aut mel. Foliorum decoctum doloribus ex frigida caufa ortis auxiliatur.

Gummi lacte diffolatum oculorum caliginem abstergere dicitur. Corvinus Romanus ejus 51/3 egregiè alvum ciere propria experientia J. Bauhino testabatur.

Pulverem corticis vulneribus inspersum ea mundare & sanare scribit Monardes. Dentes eodem

fricati stabiliuntur & gingivæ abscedentes sanantur.

Folia contrita inlignem & nobiliffimum odorem emittunt: in eorum decocto intincti paini, & calidi vulneribus, aut pulvere corticis illius insperso impositi curationem eorum accelerant & humo-

nun co cenusum promeen.

Granum maurum babes in fuperficie parum admodum carnis fuavis & palato gratar, reliquum
amaricat egregié. Conficient ex its potionem confricando blandé inter manus in aqua calida donce
dulcor omns defriceure, cavendum enim ab amaro quod poum corrumpie. Percolant hanc aquam
fervánto, aliquot disconce faces fubfideant: pous eft limpidus, gratiffirmis arq, adelo falubris, porferrim illis quot disconce faces fubfideant: pous eft limpidus, gratiffirmis ard, adelo falubris, porferrim illis quot disconce faces fubfideant practice florois Mazzis deliciatur. Aucu codem
ferrim illis quot disconce faces fubfideant practice florois Mazzis admicatur. Aucu codem rum eò defluxum prohibent. norman angun use unice reces iuniceme; pous en impians, gratimus aus accidente differit illis qui affectiu illis qui affectiu illis qui affectiu illis qui affectiu illis qui affectiu illis qui affectiu illis qui affectiu illis qui attendi a colta cultur in optimum mel, & Soli expolita, additis nelcio quibus rebus vertitur in optimum colta cultur illis qui affectiu illis q

Tempore paroxylmi febrickanti, Empiricorum more, exhibent cum fuccessu oculos seu gemmas arboris ex aqua nocturno rori expositos. Piso. CAP.

CAP. VII.

De Visco.

Iscum seu Viscus ab Æolico sieno pro tes, quod idem significat. Latini Æoles sequuntur, Unde est quod ii non tantum asperum spiritum in V convertunt, quo modo ab see set Vesiner sed & lenem, ut in "Ono" vinum, see vomo, seno vinulus, see video, The street of th

A. 1. Viscum Ger. vulgare Park, baccis albis C. B. Viscus Quercus & aliarum arborum J. B. Milleltoe and Mittel. Aureus Virgilii ramus Aneid. 6. nonnullis existimans.

Multis stolonibus fruticat, cortice tectus coloris herbacei, ac interdum slavescentis, minimi di-Multis troinflots intuiers, outcome rectus cours introduce, as intercutin navenents, initiation en gui fer certification, nonnunquam crafifor, quos intercepiunt genicula, è quibus rami frequentes propagantur, nodofi & ipfi, fimilemq, fibi fobolem procreantes ramulorum. Falia bina oppofita, Portulaca foliorum formă, oblonga, per extremum rotunda ferè, coloris herbidi, craffa, nervis rechis Plantaginis pentaneura modo secundum longitudinem donata, saporis subdulcis & subacris. Flores tum ad genicula, tum extremis ramis hærent parvi, lutei, quadripartiti, qui in baccas abeunt confertam an genticias, tam catternis tamis nation party, inces, quantipatus, qui in secessa accumi conter-tim coacervasa, uva cripte (inpares, [imb multo minores] codémque modo ftriatas, albicantes, pellucido, lento ac tenaci liquore plenas, odore quodam grato, vinofo; fapore jucundo, quibus im-mería funt grana, non tamen nigra, ur vult J. Bauhinus, fed poitus argentea, fingulis fingula, lata,

meria unt grana, non tamen nigra, ut vuir J. Baunnus, seu ponus argentea, ninguis iniguia, iata, comprella, cordis effigie.

Vifcum multis arboribus innafeitur. Vidinus in Acere minore & Fraxino in viviario feranun Lecus. Parcum vocanti D. Francisi Villuelph Middletoni in agro Warwicenfi, in Corylo, prope Brantiam in Effexia, in Tilia, Ulmo, Salice, in Sorbo Aucuparia, & Rhamno cathartico. Malis & Pyris necnon Oxyacanthe frequenter, a litis arboribus raruis malcitur. Apud nos raniffime invenitur in Quercu. Ar Quercus latifolia, selle Claffo, per multas Pannoniz fylvas Vidic feracifima eft. Et Bellonius inter montem Athon & urbem Ceres & Tricala nullam effe Quercum feribis, in qua non researchis vidigum compion durefum a he gund pafrisire in Peris Pomis & abis arboribus, as non proveniat viscum, omnino diversum ab eo quod nascitur in Pyris, Pomis & aliis arboribus, at non indicat in quo differentia consistat. Multas alias arborum species enumerat J. Bauhinus in quibus viscum nasci à se & aliis observatum.

victum natul a re et anis opervatum.
Victum Annydale innacic (inquir Tho. Bartholin, Act. Med. An. 1671. Obf. 67.) nemo hactenus opinor animadvertit; id tamen frequens est in Provincia Gallicana, pracipue ad urbem Cifteronem, & in montanis, ubi ad vias publicas in Buxis & Amygdalis Victum alte progerminat & co-

piosé. At J. Bauhinus in Amygdalo femel observasse se scribit. Theophrastus & Plinius Hyphear & Stelin à Visco specie distingui statuere videntur: Verum erroneé. Si enim res distinctæ sunt, cur a tor seculis, à tot post Theophrastum autoribus, non ab aliquo declarata? mirum tandiu curiosos Botanicorum oculos latuisse & diligentissima scrutinia elulisse. At neque distinctionem illam Visci probamus quæ desumitur à differentia arborum quibus innascitur, ut specie distincti sint qui arboribus specie differentibus accrescunt. Quódque Theophrastus prodidit perpetuam frondem agere in arboribus despissos nascentem, adnatum verò arboribus que amittunt folia, in iis quoq, sentire dispendium, experientie repugnat, siquidem quod Pyro, Pomo, Amygdala, altique multis que folio deciduo funt, mnafetur, perpetua fronde viret, necun-quam folia amittu. Matthiolus Quercui, Robori & Caftanez innafeenti appetente hyene omnia folia decidere affirmat, penes quem fides effe. Nobis certe in nulla hactenus arbore observatus foliis omnino ulla anni parte viduus. Quinetiam disflinctio Visci pro baccarum numero in fimples & polycoccon nobis minus arridet. Nam & nos cum J. Bauhino in eadem arbore aliquando binis vel

ternis, aliquando plumbus baccis racematim coaggeftis Viscum observavimus. An hujus frucius semen (perfecum cum fic & maurum) sii generis plantam aliquando producat neene controvertiur. Affirmativam partem tuentur Aristoteles, Plinius, & universis Antiquorum cœtus; Viscum nempe ex ipsius baccarum semine, per alvos turdorum, Palumborum cæterarúmque id genus avium, postquam acinorum pulpam concoxere, reddito nasci. Hæc est natura (inquit Plinius) ut nisi maturatum in ventre avium non proveniat. His se opponunt, & pro ne-(Inquir Pinnus) ut nit maturatum in ventre avium non provenia. His se opponunt, or pro usgativa depugnant Jul Scaliger esimque fecutus J. Bauhinus & pleirque recentiores multis argumentis, quorum tamen nonnullis facilè respondeur. Difficilior est responsio ad argumentum quod defumitur à fitu Visci in ramis. Quomodo enim femen Visci consistere pocus in ramis tenuibus,
eredis in quibus aves vis possume consistere, nique ventis agatans, & crebrs imbribus complusis?
quomodo in prona seu terram specaner arium parte? Cui tamen non fine aliqua probabilitatis
consistential resolution approache in proposition de citis nature partecipation. specie responderi potest, excrementa avium visco pastarum de ejus natura participare, & proinde semina iis delibuta ramis agglutinare posse adeò firmiter, ut non facile ventorum impetu aliave tempestatum vi dejiciantur. Nos sanè non libenter, spontaneam aut aquivocam generationem admittimus: cúmque, ut rectè Theophraftus, omne femen sit propter generationem, absurdum nobis videtur, nec verisimile naturam semen aliquod perfectum magna etiam copia creasse tota specie ad generationem inutile & infœcundum.

Viscum Veris initio floret: Baccae tamen per totam hyemem in frutice durant. In quacunque Tempus. autem arbore nascitur noxam ei affert, ut etiam interimere politi teste Theophraito.

Viscum

Lib.XXVIII De Arboribus Bacciferis.

1585

Viscum ad aucupia ex hujus fruticis baccis tum olim tum etiam nunc dierum aliquibus in locis vicum ad aucijua ex injun truucio pasoo tuni oim tum etam nunc dierum alquibus in locis parabatur. Baccas in aqua decoquant donce difumpantur, poftea contundunt & tandu lavant in aqua quosfique furfuracea excrementa eximant. Paratur optimum ex Caftanea: Vifco. Quod apud nos in usu est Viscum è cortice Agrifolii fit. In Damasco è Myxis sive Sebesten paratur, quod Ve-

Viscum seu gluten ad aucupia paratum multi apud Veteres in medicina usus erat. Vim habet emolliendi & discutiendi tumores, parotides & abscessis resina parique cera admixtum : Epiny&i-das guoque in splenio sanat. [Strumas siccat, comittalibus medetur. Plin.] reliqua vide apud Diosco-

ridem, Plinium & Galenum.

Ligni usus pracip ac specific in Epilepsia. Prascribitur etiam contra Apoplexiam & Vertiginem, Lugin unus przecija ze ipecinic in zapiepina. Przecinosta estanticonia Apopeasania Verliginenia, tum inus epotum, tum verò collo appenium: Quibus in morbis multum przefare tum verecentum tum recentorum medicorum unanimis eft fententia. Scimus quodam (inquu J. B.) Vifci ligno in vino macerato non inucliter ufos contra Vertiginem. Pulvis Vifci (maxime Quercini) non Epilepfia tantum medetur fed & menfes movet. Arcanum etiam eft contra Pleuritidem femel atque iterum & tertoi in aqua Cardui & Papav. exhibitus. D. Bewle.

J. Bauhinus contusum & aquis convenientibus maceratum adversus vermes intestinorum, in pueris

aliquos suasu suo usos scribit.

Visci Oxyacantho innascentis pulvis vino albo aut Hispanico infusus, & duabus ante paroxysimum horis exhibitus, doss subinde reperita si opus fuerit, febrem quartanam non rarò sugat & persectè

Commanducatæ fruticis frondes & depaftæ à jumentis & vaccis à rufticis nostris ad secundas re-

morantes ejiciendas utiles censentur.

morantes enteneus unes comentur.
Quòd Vilcos Quercius prez alis in honore & pretio fit, Druidum fuperfititoni tribuendum autumo, qui Vifco & arbore in qua nafeebatur, (fi modò ea Quercus fuerir) nibil habuere facratius.
Plin. lib. 16. esp.44. Aiunt & Druidas folitos fuffe per adoletentes fuos vituem fuum anni principio
mitteres, quo vifo clamarent omnes Annum effe novum: atque hinc manaffe quòd juvenes hodièque mutter, quo un considera di Carrentes, Hipénque carmine posentes appellent id aguilment quasi anni principio ostitatim discurrentes, Hipénque carmine posentes appellent id aguilment quasi A gui Lan neaf, i. e. Ad Viscum annus novas. Foss. Espondos, Fecundateum en porto dari cuicunq animali thenil arbitrabantu Druidze, contras y enena omnia esse remedium. Pins. apud quem plura animali thenil arbitrabantu principe.

Est Viscum Corvlinum in Epilepsiis & aliis capitis affectibus longè efficacius Quercino: Sed non nascitur in Corylo mis post centessmum annum ex opinione Henrici ab Heers. Job. Helf. Juncken in Chym. experimental. curiosa. p. 618. Utrovis utaris perinde esse puto.

2. Viscum baccis rubris C. B.

Clusius non procul Hispali in Hispania Viscum copiosè in oleis nascens observabat. Habuit verò id baccas non albas, quales in aliis arboribus natæ, sed ex rubro purpurascentes. Bellonius quoque Observat, cap. 82. fimile viscum in oleis Hierosolymitano agro crescere scribit.

An hoc à vulgari baccis albis specie differat nobis non constat.

3. Viscum Indicum Ger. J. B. Park. latifolium senis circulis utrinque insculptis C. B.

Ex Indicis plagis accepimus, (inquit Lob.) hanc nuspiam nisi in ramis & truncis arborum ena-EX Indicis piaga accipitios, (unitar bos), international indicator international facilitam, ritu Viici, quod quia multium adumbrat, Indicum Vijeum vocavimus. Settlij, fed tranfverfim excurrente elt radicis celpite, grammies genicellis, & Polypodii quadantenus fed albicantibus: Calmis item ex pallido virencibus, à medio funmo tems crafficiolus, fungofis, fratasis, fedquipedem longis; in quibus fulsa femper virentia, Vifci effigie, fed duplo majora, fungofiora, & fecundum nervum medium folium intercurrentem circulis utrinque senis, non parum admirationis moventibus, veluti scalpro insculpta.

Plantis Capillaribus potius affinis videtur quam Visco, tum ex radicibus, tum ex circulis foliis in-

4. Viscum Indicum aliud J. B. Viscum Peruvianum Ger. Park. Visci modo arboribus Indicis adna-Cens C. B.

Eidem cœlo & natalibus ramorum arborum Indicarum debemus hanc; cæspite latiore sessilis caudicibus incumbit, fibrillis Cepaceis radicata, unde proximè surgunt solia invicem convoluta, tunicea, inferius ferè palmum lata, numerosa, quadantenus Aloes aut Scyllæ, & supernè in ligulas prætenues mucronatas definentia, purpureum, firiarum, concavum, alis donatum fcapum Haffulla Regise aux Alos, duorum aut ruim cubirorum ambientia, que multis glumofis filiquulis ficiantur, Avens fitu, magnitudine verò & fericeo tomento candido Apocynum & Afclepiadem reprefentante, & femine, sed Conyzæ exili; gustu salfo, ingrato, nitroso, forte quia in aura marina adolevit, ut Aloes illic in

Planta est Graminifolia, à Visco diversissima.

5. Viscum Oxycedri J. B. Clus.

In Hispania (inquit Clus.) in Oxycedri ramis mense Octobri observabam plantulam digiti longitudine, ramolam, geniculatam, viridem, interdum flavelcentem, ramulis Myricæ recenter enatis, sive Salicorniæ nonnullis dietæ, sed paulò minoribus, constantem, quorum extremis interdum veluti fructus inhæret Musci qui in arboribus aut saxis nascitur fructui persimilis. Acido autem & perquam adstringenti gustu tota plantula hac est, Oxycedro velut Viscum in aliis arboribus innascens.

6. Sedum arborescens Bontii. Frutex parasiticus baccifer Sempervivi æmulus store odoratissimo.

Arboribus Mangiferis & Quercus cuidam speciei, quam Indi Kiati vocant, Visci instar, accrescit. Foliis est oblongis Persicaria, sed craffioribus longe & succelentioribus, qualia sunt Sempervivi ma-joris. Radices edit mirabiles, teretes, ex guibus sibras demittit, quæ vel lapidem, vel arborem apprehendunt, & fine limo vel terra fic affixa crefcunt magnitudine glandium, formâ & figurâ tali quale est manubrium hasta vel lanceæ quibus Persa & Turcæ equites etiamnum utuntur. Florem profert parvum, Anagallidis flori fimilem, sed album, & tam aromatici odoris, Citri amuli, ut me in vita nil quicquam odoratius percepisse sciam. Unde etiam apud Malaios nil ad cerebri & nervo Virei: rum præternaturales affectus æquè conducere fertur. Hinc quoque in spasmo & cholera conserva ex floribus & foliis hujus plantæ fingulare est remedium. Comperi quoque egregios ejus effectus in dysenteria: habent enim folia qualitatem astringentem, & saporem planè talem qualis est in Acetosa patria, sed palato longè gratiorem. Flores quoque conditi non minus cordiales sunt quam Bugloffæ aut Boraginis. Fructus medium digitum longi, sapore mucilaginoso & fatuo, & per medium transversim dissecti semen ostendunt paulo majus quam Milii, itidem mucilaginosum, quod decusfatim fitum est, ut fermè arcem repræsentet, quatuor suis & propugnaculis exornatum. Conducere dicitur ad venenata vulnera, unde & ad iœus venenatorum animalium utilem esse conjicere

CAP. VIII.

De Phillyrea.

Hillyream Dioscondis multi cum Philyra Theophrasti consundunt: alii & rectius (ut existi-Philyream Diotoondis multi cum Philyra Théophrath confundunt: alii & réchtis (üt exiftimo) cas diffinguant, Masales autem Arabum Philyream effe Diofoordis J. Banhinus pronon ità manifeftum eft. Rauwolfus (cribit fe vidife Halepi apud aromatrios parva femina alba,
Machaleb, qua duro cortice continentur, longiufcula, acuminata, obducta tenui tunică, Piffachiorum modo, quibus utunut ad coloratum faponem. Er Monachi qui in Metieme commentati
funt ferbunt Mabaleb effe arbufculam in Syria noriffimam, fipinofam, folis Oliva fimilibus; ferre
grana quafi racematim in ramis, ut Lentifosta; paulo cardiora tamen, è quibus Syrio leum exprimunt
valdè odoratum, ex quo conficiunt fapones, olfactu fuaves aliáque plura. Hate commia quanto conmente offer Philosope viulicati im muldo. venire possint Phillyreæ vulgari non video.

1. Phillyrea anguliifolia J. B. Ger. Lob. angultifolia prima C. B. Park. i. e. 4. Clussi. item augustifolia secunda corundem, i. e. 5. Clussi. Rarrow-leaved Month-privet.

Humanam altitudinem aquat aut etiam superat, ramos tamen minores & frequentiores habet quam Phillyrea latifolia ferrata aut lavis, nigriore cortice tectos [cortice cinereo, materie alba Folia ex adverso respondentia, Oleastri, angustiora, viridiora, amaritudinis non expertia. Flores ad Folia et autenti leighteini. Green in angulori, rindori, annutudin indi expetit. Empetit. Emp quaque officulum parvum, durum.

In Erruria copiose provenit, necnon circa Monspelium, in locis Garrigues dictis. Magnitudine Locus infigniter variat, unde Phillyream quartam & quintam Cluf. specie à se mutuo distinctas non arbitramur. D. Magnol etiam suspicatur Phillyr. quintam Cluf. nihil aliud esse quarta varietatem quarta.

2. Phillyrea latiusculo folio C.B. latiore folio Ger. latifolia, foliis ferè non serratis Park. folio Ligustri C. B.

Minor eft utplurimum Phillyrea folia Ilicis, duorum tamen hominum altitudinem æquantem fe vidifle ferbit Cluf. Ejus rami (inquie) exalibido cortice regunur, aliquantulum rugolo. Felia habet ed que folio eft Alaterni aut Ilicis angultiora, nullis censi ferrata, equidem ut in præcedente coloris, adstringentis gustús. Flores Olex similes, pusillos, ex herbaceo candicantes, confertim inter foliorum exortus nascentes: fructum deinde rotundum, superiori similem.

Desertis Bæticæ locis nascitur, imò circa Monspelium frequens est. Rectè Lugdunensis in Gram-Locus.

muntio luco, ac in ejus tractus faxofi glareosíque rupibus crefcere notat.

Hoc genus foliorum figura, colore, magnitudine mirè ludit, unde Phillyream arborem Lobelio F. B. i. e. latifolium lavem C. B. ab his non diftinguo: quanquam in eam magnitudinem excrescere non observaverim.

2. Phillyrea

Locus.

Locus.

Vires.

Locus.

Varietas.

3. Phillyrea latifolia spinosa, seu 1. Clusti C. B. item folio leviter servato, seu 2. Clusti ejusdem. Phill latifolia caudata Park. item folio lato servato ejusdem. Phill. folio Alaterni J. B. item folio Ilicas ejusdem. Nam has duas specie disserve non puto. Clus.

HISTORIA PLANTARUM.

Ctuj.

Ctuj.

Period. Arabeta altius affurgit quam Ilex coccigera, *rambique* habet pollicaris, vel criam amplioris craffiudinis, cortice viridi fed candicantibus maculis afperio tectos: *Folia* Ilicis coccigera: majora, viridiora, craffiora, in ambitu nonminil fpinofa, adfiringentis quidem gulftis fed non ingrati. Hujus fles Clusio non conspectus, sed fruitus Lentiscino aqualis, è foliorum alis dependens, maturitate niger, officulum continens.

Frequens est in Lustraniæ incultis circa Eboram.

Secunda varietas præcedentem magnitudine superat, multis ramis, candicante cortice obtectis prædita: foliu Alaterno priori pæne fimilibus, firmioribus tamen & minus nigricantibus, faporis qui-dem aliquantulum acris, fed in quo amaritudo fentiatur. Neque iftius florem conspexit Clufius, ipsum autem fructum racematim inter folia propendentem, magnitudine granorum Piperis aut fructus Myrti, rotundum nigrum, calidi guftûs, offeum & durum nucleum, candido & fragili cortice obductum continentem.

Variis Lusitania locis in sepibus crescit: nobis observantibus in Etruria copiosissimè locis asperis & faxofis: item circa Monspelium in præruptis clivis non longe à specu Frontignana, ad montem

Foliis magna varietate ludit, ut à multis in diversas species distracta sit.

Phillyreae folia, tradente Dioscoride, proinde ac Oleastri adstringunt, proinde ad ea prosunt que astrictionem desiderant, maximéque ad oris ulcera commanducata, tum etiam si decocto ea colluantur. Quin & potum decoctum urinas menseque ciet. Qua Arabes habent de viribus Mahaleb, (quam Phillyrez Dioscor. eandem esse ex sententia J. Bauhini superius dictum) vide apud J. B. Apud Recentiores nullum habet Phillyrea in medicina usum: ob perpetua frondis honorem expetitur ad sepes tonsiles in hortis, viridariis & ambulacris.

CAP. IX.

Sambuens aquatils sive palustris Ger. palustris sive aquatica Park. aquatica J. B. aquatica sica store simplici C. B. Water Giber.

Quarum amafia hac Sambuci fpecies, indéque cognominata, arbuícula eft quinque aut fex cubirorum altitudine, caudice craffitudine fua manum complente; ligno tenero, candido, Contoctum antiquine, caudical antiquine, control region and fragili, fungosi inus modullà, polito cortice cinereo obecco, genicalatis ramlis gemellis, ordine utrinque uno brachiato: ex quorum geniculis fisia exeunt lata, angulofà, rugofa, Aceris minoris, vel Sorbi torminalis foiorum amula. Flores monthil odorata, in umbella candidi, tam lati nors, versorot torminais roundum armua. Fures nonnimi quorata, in uniociata canudi, tam lati aliquando, ut pollicis unguem æquent, quinquepartiti, fed circa umbillicum continui: maximè verò qui extimi in ambitu funt expanduntur, mediis intra umbellam exiguis conclufis, feriufque fe expandentibus, flavescentibus. Acini rubri feu sanguinei, magnitudine baccarum spini albi simen con-

paneancious, naveicanious. Acini ruori eti ianginiei magnitumie baccatum ipini aioi teme continent planim, laturi, rubrum, cordiseffigie. He bacce, autore Trago, ingrati plané funt faporis, ich in degulfianti naufeam & fafficia continua pariant.

Ad aquas & fluviorum ripas, inter alno in Germaniz, Galliz, Angliz, Italia pratenfibus udis, convaliumque marginibus vifitur. Umbella cum floribus Maio latra conficientur: Autumno baccioni de la contralitatione de l cæ perficiuntur, nihilominus integra hyeme durantes, quo tempore tum reliquæ, tum potifimum Bonola aves, summopere eas expetunt, ut non rarò etiam illis inescata capiantur, notante Trago, cujus judicio in eclegmate exhiberi possent ad vomitiones ciendas. Hujus bacca ad 5 ji, in in pripingui alterato coma Absinthii serositates per vomitum benigne evacuant. Prævos. Medic. Pau-

2. Sambucus rofea Ger. J. B. Park. aquanca flore globoso pleno C. B. The Belberland

Amabili florum candidorum, magnorum, quinquepartitorum, unaque se expandentium, glomeratorum pile nivea (unde nomen apud vulgus Germanicum invenit) inflar, spectaculo horos de-corat frugiperda ista aquatica Sambucus. Floribus parvis destituitur, catera pracedenti similis, nisi quod flores propernodum odore destituti videantur.

quoa nores propernocum otore certatul vaccantur.

Colore floris purpureo interdum sed rariùs reperitur, quæ Sambucus rosea flore purpureo Ger.

Tota hortentis creditur hac (inquit Dod.) & culturæ mangonio talis facta: quod & nobis videtur. Colm enim fructum proferre à nemine hactenus observata fuerit, non speciem à præcedente distinctam, sed ejus tantum varietatem natura ludente effectam verisimile est.

CAP.

Ob florum in corymbos conglobatorum elegantiam in hortis colitur.

CAP. X.

A. Laureola Ger. Park. Laureola semper virens store luteolo J. B. semper virens store viridi, quibus dam Laureola mas C. B. Dwarf-Taurel; Spurge-Taurel.

D cubitos duos & altiùs grandescit stipite lento, aliquando simplici, aliquando in ramos aliquot divilo, quem fibeimereus feu allocans esgri cortex, & finatu contunuax, & fectuolis, folisi fere nudum, que citre faffigium potifimium geri, esque fais frequentia, adeò ut in orbem umbella infard diradiari videantur. Laureorum amula, nec per homis alperitares caduca, ex angultiore principio ceu cervice fenfim dilatata, craffa, glabra, nigricantia, filendentia. E foli-orum finubus egrediuntur pediculi unciales, craffulculi, foliolis aliquot concavis velut totidem fquamis vestiti, in fastigio flosculos plures gestantes confertos velut in umbella, ex herbaceo luteolos, è tubo oblongo in quatuor lacinias acuminatas, foliorum amulas expansa, fructuum rudimenta intimo receffu complectentes, quæ in baccas excrefcunt Juniperinis pares, nonnihil oblongas, primum virides, per maturitatem nigras, nucleo intus duro, Cannabis femine paulò longiore, medulla interiore candida. Radix subest in aliquot partes divisa, longa, crassa, lenta, quæ difficulter evelli potest. Toti plantæ fapor fervidus.

100 plante lapor terrotus.

In filvis & fepilus, praefertim umbrofis, fatis frequens eft. Februario & Martii initio floret. Fru: Less & Tempus.

Rus Æftats fine & adventante Autumno maturitatem confequentu & nigri fiunt.

Daphnoulis Diofe, & Plin. yirs hiuc conveniunt, fiquidem folia guttatu os faucésque vellicant yirus.

& inflammant. Eadem seu arida, seu etiam recentia potu pituitosa per alvum dejiciunt; vomitus quoque ac menses cient: quin & commanducata pituitam è capite extrahunt, & menses movent. Caterium quindena pissus bacca: [quina denave Plinio] purgationis causa sumuntur.

Folia commanducata os & fauces (ut diximus) inflammant: intus fumpta ventriculum admodum fibrertunt, vomitum cient, partes internas lædunt & adurunt: Empirici nonnulli tum folia tum baccas exhibent hydropicis ad humores ferofos evacuandos. Caterum, inquit J. Bauhinus, non temere hanc plantam aut aliquam ejus partem præscripserimus ob insignem acrimoniam, que tamen in aceto macerando corrigi potest.

Pulvis hujus in aceto maceratæ, exficcatæ & comminutæ cancris inspersus prodest. Frigida & repellentia conveniunt in Cancro occulto, in ulcerato non item. D. Bowle.

CAP. XI.

De Chamælea & Thymelea.

Hamælæam & Thymelæam eodem capite comprehendo, quia & flore & fructu & facultate Ratio nominis Chamzlaz manifesta est. Thymelæam dictam volunt quasi Tithymælæ-

am, quòd Olex ferat folia, & Tithymali inftar alvum solvat: certe tum folis tum qualitate Tithy-

Hujus generis notæ Characteristicæ sunt flores monopetali in quatuor lacinias acuminatas expanfi, baccæ monopyreni, vis acris & cathartica. Huc etiam referri potuit imò debuit Laureola.

Chamalica Germanica free Mescreen Get. Germanica, free Mescreen vulgò Park. Laurella folio deciduo, store purpureo, Ossicinis Laurella famina C. B. Laur. fol. decid. stree Mescreen Germanicum J. B. 2002.

Frutex est ad trium cubitorum interdum altitudinem excrescens, radice in aliquot partes divisa, Fruex et a trum custorum intercum altituainem exceteoris, radice in aliquot partes divila, minimi digiti craffitudine, vel etiam craffitores, longà, aléque le demittente, alba; ex qua affurgunt virgule plerunque fingulares, lentes, teretes, tenues, oblequiole, cortice duplici techa, exteriore cinero, tenue, fragili, interiore exteriis virente, interiis albicante, valde lente & fractu contumaces, langinem quandam bomboyciama dum divelluntur oftendentes, cui fubel fignum candidum, folludum, medulla pauch praditium. Flores ad ramulorum latera fine pediculo, nunc fingulares, nunc la state fine parte la praditiva praditi a graballa companya aliance. plures fimal juncti ex nodulo ante folia prodeunt, palliduli, ex rubello purpurascentes, colore ad flo-res Perfice accedentes, oblongi, in quatuor foliola mucronata, reflexa divis, odore suavi, in medio res remitte accuentes, outonig, in quattor tonor interoritar, remea duvin, outor mart, in meato faminala aliquot crocea. Folia ex tuberculis plerunque plura fimal, colore herbaceo, Laureola folio perpetuo accedentia, molliora, nee ur illa fiplendicantia. Bacca cum maturitate rubentes, qua refic-cate nigricant, quarum interior nucleus Cannabis femini fimilis, medulla candida. Tota planta, ut odore gravi est exceptis floribus, ità sapore accrrimo & urentiffimo.

Amat loca fylvatica & montana. In Germania & montibus circa Genevam & alibi observavi- Lecus. Anna roca system con monata. In Communa con monator and conference and conference mus. Flores (ut in deforptione dictum) folia antewerunt, & Martio mente exeunt. Bacca in virgis diu durant. In Anglia non habetur foontanea; fed ob florum pracocium aspectum pulchrum & fuavem odorem noftratibus in pretio eft, inque hortis & viridaris magno ftudio paffim colicur. Variat floris colore pallidiùs rubente, & albo. Hujus baccæ Officin. Coccignidii sc. grana Cnidia vo-

cantur. Schrod. Cord.

1587

Vires.

Mezerei vis elt ignea, acerrima, exulcerans & mordens; commanducatum fauces & œsophagum Mezeret vis et igues, acertina, somestate et notation, commanuatant natues et eriopnaguin adurit, dit multimique vexante impreffione, Lobelio & experienta tellibus. Febres accendit, cordis pracipuarimque partium vires exfolvit, validiffimé bilem biliofálque ferofitates purgans. Corrigitur macerando hor 24. in aceto (ut Elleborus ac Elufa) fucco mali Punici aut Cydonii, Portulace, mucilagine fem Piyllii. Alii corrigiunt infundendo in vino & iterum exficando: Ali tridianami macerationem in aceto requirant. funentis diebus novum affindendo. 8 tandem acus bene alema de macerationem in aceto requirant. muchagine tent 13 mm rates and management of the carried of the ca Verum Folia, cortex, baccæ quomodocunq, præparatæ & correcte ob malignitatem rarifime in

usum veniunt, nec nist in tutiorum medicamentorum mopia & casu aliquo desperato exhibenda sunt,

idque magna confideratione.

2. Chamalaa Sabaudica folio utrinque incano, flore albo.

Ad pedalem & felquipedalem altitudinem affurgit, virgis in plures ramulos tortuosos & ad geni-cula seu divaricationes restexos divisis & subdivisis. Ligrum ejus supra modum fragule est, cortex cinereus. Folia Mezerei Germanici, sed multò minora acuminata, utrinq, hirsuta, glauca summos ranereus. 20110 Meteore Germanne, rea mano minos accuminas, quente, minos general minos famulos occupant: in quorum etiam extremis Flores exiftunt quaturo art quinque aur plares fimil conferti, pediculis nullis, nullo calyce excepti, è tubo longiufculo in quaturo foliola acuminata, alba expanti, framinula crocea intús continentess. Floribus fuccedunt bacca longiufculæ, quarum rudicapanis, mainimus ciocca intus continentes. Fiorious inceccunit bacce longuicular, quarum rudi-menta tantum vidimus; nam planta Maii initio cum eam invenimus in flore tantum erat. In fylvols ad latera montis Saleva prope Genevam. Folia ficca degultata etiam post vicennium, fervorem & acrimoniam manifestam prodebant.

3. Thymelaa Ger. Park. foliis Lini C. B. Monspeliaca J. B.

Fruex eft policaris interdum craffitudinis, cubitalis verò altitudinis aut amplior, & in multas virgas divifus, cubitales, tenues, pulchras, rectas, que fepiunt perpetuò virentia felia, Lini ferù, fed majora, latora, non obtuda culpide ut Chamalera, nea, adeò fragilia, fed mueronata, lenta, & gumnofum quiddam fi dentibus atterantur prabentia.

Florer ferr in extremis virgis copiolos, tetrapetamolum quiddam fi dentibus atterantur prabentia. moum quodam u centinos atteratante pracestria. Esser set su extrems vigis copiolos, terrapetalos, Olea ferè fimiles, candidos, racematim ferè propendentes; dende fruition baccarum Myrti interdum magnitudine, paulò longiorem, initio viridem, poftea Coralli modo rubrum, came fucci
plema Ceraforum inflar; fub quo late u micum feme, nigra fragilique pellicula obductum, & fe
periodi faporis medullam obrolvens. Radix lignofa del & dura, in tenellis plantis Raphani modo efforvidi faporis medullam obrolvens. Radix lignofa del & dura, in tenellis plantis Raphani modo efformata, craffo cortice tecta, sed quemadmodum tota planta lento & admodum tenaci.

In Italia & Gallia Narbonenfi agris depreffioribus inter alios frutices passim provenit. Clusius per

totam Hispaniam locis asperis nasci tradit.

Huis friedum occum feu Granum Cnidium Antiquorum Botanici peritores existimant. Offi-cinis Mezerei Germanici bacce pro cocco Gnidis habentur. Cocco Gnidis vis ardens & fauces adurens: unde nitramur Perdices & aviculas Thymelex baccis avidime velci. Ast grana non funt bacce integre rubce (que forré esculents func) sed semina que baccis celantur. Rustici Hi-funt bacce integre rubce (que forré esculents func) sed semina que baccis celantur. Rustici Hispaniarum fingulis annis propè infinitas aviculas hoc semine curvatis virgis & quibusdam lineis dif-positis venantur, testibus Amato & Clusso.

Cavendum monet Camer. nè quis radice vescatur, quia paucis horis perimit.

4. Thymelaa foliis Polygala: glabris C. B. Sanamunda glabra J. B. Sanamunda Monfpeliaca glabra Patk.

Lentis & obsequiosis est ramis, cortice tectis flavescente, in fila Mezerei Germanici in morem ductili, per quos agminatim conscendunt folia crebra, Myrteis similia, unciali plus minus longitudine, vix femunciam lata, in acumen definentia, glabra: è quorum finu per integrum ferè ramum farer oblongi, parvi, ex luteo herbacei, quatuor foliolis decuffatis conftantes. Succedir granum ro-

tundum, fingulare.

In maritimo tractu Narbonensi prope Agdes oppidum collegit J. Bauhinus. Mycono autore vis purgandi ei vehemens, & quam in Chamalaa valentior: nam 5 \beta. pondere potentissimè alvum movet ac aquas evacuat, non fine torminibus & magno cruciatu.

Thymelæa foliss candicantibus, Serici instar mollibus C.B. Tarton raire Gallo provinciæ Lob. Ger. Massiliensium Park. Massilien. Sanamunda 1. Clusii J. B.

Frutex est cubitalis, valdè ramosus, radice nitens altè actà, crassa, quem cortex tegit mirè obsequiosus & lentus, in minima stamina non sine sloccis quos lanam dicas carptam, ductilis, quali etiam cortice vestiuntur rami, sed superstrato denso tomento albido, & quasi argenteo. Folia Myrti Tarentina magnitudine, nifi quòd per extremum fint paulò latiora, in acumen tamen obtufius defineratia undique lanuginola & tactu mollia, albida vel argentea, lucida; inter qua fleres excunt, Olex

fimiles, City, folongi, in quaturo floilo aper extremum divifi, colore lateo. Friedrus [quemadmodum ex relatu accept Clul.] Thymelax ferè, fed nigricante colore. Idem Chins foia carnota effe dicit, aliquantulum hirtura, gummofa, fi mordeantur amara initio, deinde acria & adurentia a ramos cortice exteriore nigreficente, obduci, alio interiore lento; quar nora non been convenium change a change in more non been convenium change a change in solution and home in Salerno in the convenium change in the formation and the convenium color of the convenium change in the formation and the convenium color of the convenium change in the formation and the convenium color of the convenium color of the convenium color of the

note non bene convenium plantæ à nobis obferatæ in ruplus martinis non longé à Salerno m notæ non bene convenium plantæ à nobis obferatæ in ruplus martinis non longé à Salerno m Italia: unde non mirum Lobelium feparate Tarim raire Gallo-provincæ à Sanamunda 1. clinf. Circa Maffiliam locis ad marc devexis, praferting, collem Mont rand vocatum, fqualdium, ari-dum, glarofium plurima fruitaet. Frequens quoq, eft (inquit Clulius) rognis Granatenii & Valen-tino, in apricis & Sole illustratis locis. Verno tempore, hoc eft, Martio & Aprili tioret; filtate in-tended in the control of the control of the control of the control of the control of the control of the collection.

Folia sunt adurentia, uti dictum: ob purgandi facultatem rusticis Hispanis magno in usu. Sed ef- Vires. frænis & exuperans ejus purgandi vis, (inquit Lob.) non rarò dysenterias sluxulque immoderatos accersit: ideoque non nili robustis & cum cautione exhibenda.

6. Thymelæa foliis Kali lanuginosis salsis C. B. Sanamunda 2. Clusii J. B.

Cubitalis altitudinis frutex est, ramis lentis, flexibilibus, carnoso & denso cortice intectis, qui sublata exteriore cute per totam plantam, prafertim circa radicem, Lini aut Cannabis modo in fila di-duci potest. Superiores ramusculi densorum, confertorum, lanuginosorum, & velut tomento quodam oblitorum foliorum comam pariunt, superiore minorum & mucronatorum, salfi nonnihil gu-ttus, sed deinde acris & calidi. Exornatur hac coma slavescentium flosculorum, Olea similium, numerola fobole. Radix crassa & lignosa superiori similis est. Fructum hujus observare non potuir, quandoquidem Februario florentem inveniebat petroso & salebroso loco, maritimis Batica, inter Calpen & Estepona, montibusque Granata proximis,

Drachmæ pondere cum decocto Cicerum fumpta mirificè purgat per inferiora. Circa Calpen, Vires & ubi vulgo Burhalaga appellatur, nullus illius ufus præterquam ad excalfaciendos fornaces.

7. Thymelaa tomentosa foliis Sedi minoris C. B. Sanamunda tertia Clusii Ger. Park. Sesamoides parvum Dalechampii Sanamundi 3. Clusii J. B. Cneorum Calalp.

Nos fruticem hunc in infula parva ad promontorium Siciliæ Pachynum dictum fic breviter descripfimus. Folisi est Illecebræ; caulibus & ramulis incanis, ut & fupina foliolorum parte : Flos parvus, luteus, quadrifolius, feu potius monopetalos in quatuor lacinias fectus: Folia in crucis formam disposita-

Clufus fic describit, Superiores duos magnitudine excedit, candidioribus & multo lentioribus virgis. [Rechè J. B. Ramos farctim densa, candida, cineracea lanugo obvolvit, quæ in majoribus virgs. I Acces J. D. Aninos iarcum uema, canona, cineracea ianugo obvoivit, que in majonbus vir-gis parcior, I quarum cortex fupra modum lentus est & frangi contumax: extremi ramuli frequen-tes, & ferè omnino tomentosi, procumbentem comam habent, & frequentibus folialis obstit funz, carnosis, parvis, Illecebra valde similibus, urentis etiam facultatis. Flore superioribus similes, interdum herbacei funt, aliquando pallentes. Sed neque iftius fructum Clusio observare licuit.

Floret cum superioribus: invenitur autem toto illo tractu maritimo, Meridiei objecto, qui ab Her- Locus.

culeo freto ad Pyrenzos ufq excurrit.

Carfalpinus fructum Thymelax fimilem, tenuiorem, femine nigro huic frutici, fi modò ipfius Cneorum fit (ut putamus) attribuit. Viribus cum præcedentibus convenit,

8. Thymelaa Æthiopica Pafferinæ foliù Breyn. Cent. 1. cap. 6.

Hujus Fruticis ramus dodrantalis à Promontorio bonæ Spei ad D. Beverningh allatus tenuis erat, in ramulos duos alios diductus, quorum finguli rurfus in virgulas tres aut quatuor rectas dividebantur. Lignum hujus niveum, cortice obductum rubicundo, qui in candidiffimam lanuginem fericeam, cortrigioni in Sanamunda: Clufii, diferpi poefi; aque ao filia, vix lemmanidata, angulta, craffiulcula atq, acuminata, Pafferina quodammodo amula, gultu initio paulifera addirinate, pafferina quodammodo amula, gultu initio paulifera addirinate, via dalqua manfa mucilaginem abunde reddenta. His foliolis ad extremitatem ufque densè & undiq, flipata: funt virgulæ, ubi tandem circinato congesta, acuminibus suis sursum tendentibus illas concludunt, & ex centro fuo furculos duos aut tres perbreves tenucíque emittunt; quorum finguli pariter fuperiore parte minutioribus quibusdam foliolis coronati. E foliorum medio flosculi tres aut quatuor, pallidi, in lacinias quatuor per extremum diffecti, Thymelax fimiles emergunt, in ima parte velut album, tomentofum calyculum oftendentes:

Thymelææ affinis facie externa C. B. Cneorum Matth, suffrutex J. B. forte etiam Thymelæa minor Cordi cyusem. Thymelæa minor sivve Cneorum Matthioli Park.

Suffrutex est elegans, cui multi rami, graciles, flexibiles, lenti, surculosi, ab ima protinus tellure emergentes & humi diffusi. Folia nullo ordine disposita ramulos ambiunt, viridia, cutanea, Thymelaze veræ proxima, ingrati primum, deinde amarī faporis, nullā aut perexiguā (quantum quidem guftanti deprehendere licuit) acrimoniā prædita. Flores in fummis furculis fex, feptem, aut plures, conferti, tetrapetali, ex rubro purpurascentes, Centaurii minoris florum pæne æmuli, ingrati etiam & amari saporis, aspectus tamen pulcherrimi, atq, odorati, caput si diutius naribus admoveantur tentantes. Iis succedit fruttus exiguus, Thymelae fructui haud dissimilis, non ruber quidem, sed candidus, oblongiusculus, semen continens cinerea membrana tectum, rotundum, Thymelax grano par. Radix longa, minimi digiti utplurimum craffitudine, interdum nigricans, majore verò ex parte flavescens, lenta, superna parte nonnunquam gracilior, unde rami flexibiles & humi dispersi emergunt, & subinde secundum alarum cava latis crassas fibras slavescentes agunt.

J. Bauhino folia circa virgultorum fastigia conserta, virentia, Thymclaw multo breviora, obtusi-

ora, glabra, que note optime conveniunt.

Provenit in multis montibus Viennæ Austriæ vicinis tanta abundantia, ut rusticæ mulieres dum Locue. floribus abundat multos ejus manipulos in forum venales afferant exornandorum tricliniorum gratia; alibi etiam in Pannoniæ fylvis, & ficcioribus pratis prope Francofurtum ad Mœnum. Aprili plerunq, Tempus floret. Fructus Junio maturescit. Floret interdum ter in anno. Floribus candidis variantem conspexit Clusius inter Ericas prope Francofurtum loco dicto.

A Cneoro Matthioli J.Bauhinus diversam facit Thymelæam minorem Cordi: C.Bauhinus aliique hanc illius synonymam facunt. Nos in descriptione Cordi nihil fere invenimus quod non conveniat
Ttttt
Cneoro,

Locus.

Vires:

Vires:

Cneoro, nifi quod Radicem guftu ad aliquot horas fauces & palarum Coccognidii inflar excalfa-ciente & fearificante effe ferbat. Nos circa Bafiliam & alibi in Germania fruticulum obfervavimus, quem pro Thymelea minore Cordi habuimus, verum radicem non degustavimus, Mirum tamen aideur saporem radicis & foliorum tantim distare.

10. Chamelas incana & lanaginosa J. B. Alpina incana Park. Alpina folio subtus incano C. B.

Recho (holone fruticat, ramóiq, habet admodum flexibiles, tenaci cortice & qui difficile difrumpi poeti obductos: folia admodum conferta, carnoía, Daphnoidis foliorum formam imitantia, multo poteit obductos: Jain aomodum comietra, carnoia, napunotos notorium formam imitanta, mito tamen minora, & incana laungime, inferné prafertim, pubeficentia: firent finul congeltos, tetra pretalos, dilutifime purpurafcentes, è laungimofis colorifa, argentei calyculis prodeuntes. Fruitum non tricoccum fed unicum, oblongiufculum, tenu, miniata membrana techum, fucculenta carne, & fervidum nucleum in fe continente præditum. In hortis Belgicis cultam vidit Clufius, bifa, interdum in eodem anno florentem. Frigoris im-

patiens: Clufius Vienne, Auftria, aliquoises epis femen terræ credidit, & natas plantulas diligenter funmad, curá confervare voluir, fed fublequens hyems femper corrupit.

Italiæ originem fuam debet.

CAP. XII.

A. Viburnum Park. vulgo CB. Lantaus five Viburnum Ger. Lantaus vulgo, aliis Viburnum J. B. Che pliant Mealp-tree, Che Mapfaring-tree, Ger.

The frutex arborefcens eft, grandis quandoq, licet in amplitudinem magis diffundatur quàm in altum affurgat, lignóq, conftat fungolo & medullolo. E radice funmo expire vagante ramos digitali craffitudine emitti bicubitales exianq, longiores, cortice rufo farinacco pulvificulo confeprio, materie pauca ac viridi, medulla ampliffima ac albă. Falie ad Alnum vel portis ad Sorbum Alpinam accedentia, oppofita, lata, fublonga, craffitudula, in ambitu crenata, hirate, & pulvificulo albo, maxime inferna parte, que ob id etnam magis candicat, confepria, guftu addiringente. Electi in umbella, odore florum Sambuci, candidi, caduci, quinque petalis, extrortim modios refereix conflantes finesti. in cuonum medio faminia quina furriguntur, longa, abicantia. modice reflexis, conflantes finguls, in quorum medio ftamina quina furriguntur, loga, abicantis.

Quice excipiunt (uperrementes bacce, primum virides, deinde rubra, per maturitatem nigra, com-Quos excipiunt lupervementes bacca, primum vruets, dennde rubra, per maturitatem migra; com-preffer, dulces & viícofe, fapore tamen noftro palato minus grata; quamvis è utilisis multi is ve-fcantur, quos ut citius maturefcant fupra paleas aur feenum reponere alterno ftratu folent: Semen intus continent latum, comprefium & friatum, offeo cortice mechum. In fepibus non infrequente eft, folo maximè inculto & argillofo. Æflate floret, citius aut ferius pro tempethate codi, temperie & conditione foli. Magna ex parte acini rubefcunt Julio, Augusti feo demune & Sentembri maturefcunt. In tefferant. I. R

po temperator con, temperar o commune son.

Anagua ex pare acun ruscicum; puno, Augusti
fine demum & Septembri maturefcum, tu reflacur J. B.

Tum folia tum bacca ficcant & addringum, unde ad tonfillarum & gutturis inflammationes,
columellæ procidentiam, dennes vacillantes, alvi fluxiones commendantur. Folia in lixivio de
code acquilos denigranto, & codem fluentes fiftum.

Paratur è radicum corticibus fub terra macecode acquilos denigranto, & codem fluentes fiftum. ratis, & subinde decoctis ac din tufisiviscum ad aucupia hand inutile. Matth. Dod. Veremur cum J. B. ne Matthiolus multa tribuerit Viburno quæ funt Rhois, cum easdem aliquando putârit, Ruellium fecutus.

Rura nostra (inquit Ruellius) Viurnam appellant, fluxu ferè invictam, & ob id fascibus ligandis unturn; prout & albi fere passim ubi provenit; unde penitiores Botanici eam Spiream Theophrasti esse existimant.

Caterum Viburnum à viendo seu ligando dictum est: Viburnum enim non est alicujus particularis fruticis nomen apud Antiquos: à Recentioribus huic arbori ut proprium tribuitur, quia rami ejus funt lenti unde & Lantana dicitur.

CAP. XIII.

De Rhoe.

1. Rhus free Sumach J. B. Rhus felio Ulmi C. B. Ceriaris Dod. Ger. ebfenierum Lob. Clus. Sumach free Rhus obsenierum & ceriarierum Park. Common Sumach.

Hus arbufcula eft, aleitudinem hominis fuperans, parvulis ramis, fubhirfuto cortice, potiffi-mum circa faltigia veftitis; è quibus fulua alernatim exeunt alata, Sorbi, quinq, aut fex conjugationibus, ex intervallo longitucilo difonitis confiata, cofte tenui hirfute heren-tia; fingularia folia oblonga, acuminata, hirfuta ferrata. Ramulorum faftigia inter folia floris fultiment racematim congeftos, Sambucinis finnies [Cafalpino rubri & minutu] quos & racemola grana excipiunt, orbiculata, Lenticulæ modo comprelfa, rubentia, medullà exigua, curiculà acidi faporis obducta. Radix haud altè descendit, per summa caspitum harens.

In collibus circa Monspelium, prope Castrum novum, & Garrigues dictis copiose provenic Clu-Leux, fius magnum ejus provenum Salmanticensi agro esse, istica quartius grată diligenter coli obseva-vit. Multi (inquie) agri eo confiri, nec minore ibi cura quaim vineza, alioqui nec cana lezt assure. git, & si cultura absit degenerat ac sylvescit.

Carduntur fingulis annis enati furculi cubitales ad radicem ufq, aut fummam tellurem, deinde vier. deficcantur, in pollinem rediguntur, & in usum convertuntur ad paranda coria, qui usus in tota

Hispania celebratissimus habetur. Tardè fructus suos ad maturitatem perducit.

Rhis Ponticum, Syriacum, Obfoniorum, Conariorum, Rubeum apud Galenum non funt arbores fipere diverfa: Sea Rhis Obfoniorum nihil aliud eft quam fructus; Conariorum quam folia entruita ramufcult; Rubeum quam funt arbores fipere diverfa: Sea Rhis Obfoniorum nihil aliud eft quam fructus; Conariorum quam folia entruita ramufcult; Rubeum quam etus femen immaturum, cui major adfiringendi facultas ineft quam maturo, cujus acini quadantenus nigricant.

Folia & furculos teneriores hujus fruticis non minus olim quam nunc dierum ad coria foiffanda perficiendaq, celebres fuille nos docent Theophrastus, Dioscorides, Plinius: unde patet ea adstrin-

gentis & deliccantis naturæ esse.

Fructus ejusdem non minus usitati fuere ad cibos condiendos, vel salis loco, vel cum Sale mixti ut Veteres testantur, qui usus etiamnum hodie à Turcis frequentatus est, ut scribit Bellonius. Nam in Heraclea ubi in vicinis montibus abundat, magnos faccos venales videas hujus fructu plenos, quibus contusis cum sale & alliis suis cibis non insuavem gratiam conciliare nôrunt, asperso hoc condimento tam assis quàm elixis cibis.

Notat Sylvius Rhois fuccum effe vice Omphacii in Gallia Narbonenfi.

Cum ergo (ut diximus) Rhois folia & semen astringant, refrigerent & exsiccent, hinc fluxum Vires. quemcunq, alvi, uteri, mensium, hamorrhoidum compescunt, vomitum sistunt, bilem obtundunt, feu intus in jusculis & forbitionibus sumpta, sive extus adhibita. Dentes denigrant, putredini & Gangrænæ refistunt: utilia experimento se agnovisse tradit Galenus ad crustas & uvulæ inslammationes. Gummi dentibus inditum odontalgiam fedat.

Rhus nomen accepit à colore coccineo acinorum. A voce 60 Latinorum ruffum manâffe contendunt. Bod. à Stapel.

Rhus non videtur pertinere ad hanc classem ob paucam vel nullam pulpam nucleos ambientem:

Peritiores tamen Botanicis, quos sequimur huc eam referunt.

2. Rhus Virginianum C. B. App. Sumach five Rhus Virginiana Park. Dirginian Sumach, Bucks hom. C. B. Park.

Arbulcula est Rhoe vulgari major. Rami ex stipite pullulantes tenella cervorum cornua è cranio modò erumpentia adeò referunt, ut obiter intuentem fallant : fimiliter enim hirfuti funt, eunno moco crumpenta acco rectam, de conce intentent atalair: infiniteir cini miritit linit, cundem colorem, candem figuram habent. Cafí aut vulnerati lac pallidum reddunt, quod brevi in gummi formam craffelcit. Folia alata multo majora quam vulgaris Rhois, octo, decem, aut pluribus foliolorum conjugationibus composita, impari extremum nervum seu costam mediam terminante. Foliola hac multò majora funt, acutiora, molliora, viridiora quàm Rhois vulg. per margines ar-Rollosi hac muto majora ium, acutora, motitora, viridora quam Rhois vulg, per margines argute denticulata; quodiblet uncias quinq, aut fex longum. Folia fuperiora Jafmini albi foibis fimilia fiunt. Spices in lummis ramis multo majores quàm Rhois vulg, ad tactum molles &t comentofa, eralfa, fatora, è multis brevibus floccis composite; inter quos se produm multi figlenti, minuti, floccis longe tubicundiores; quos fequantur numerofa "femina densé ftipata, valde rubra, orbiculata "Frañtus comprella Lentum inflar, quibus & minora funt, fullo corrice exteriore cutaneo nuclaima parvam patius. migricanton habentes, teltà duriufculà nucleum album claudentem. Radix longè latéra, fulb terra reptat, stolones subinde emittens, etiam procul à matre.

Hujus species humilior habetur in Horto Academico Leydensi.

3. Rhus angustifolium C. B. in Prod. descriptum. An Rhus Virginianum humile Herman. Hort. Lyd.

In paucis differt à præcedente foliis, brevioribus nimirum, angustioribus, minus profundè crenatis, & minus viridibus. Forte convenit cum Rhoe humili Virgin. Hors. Leyd. Brasiliam agnoscit

CAP. XIV.

Cornus famina Ger. C. B. Park. Cornus famina putata, Virga sanguinea J. B. Che female Cornel, og Dog-berrp-tree, og Batter-tree, og Prichwood.

X fruticum familia est quam Cornum forminam vulgo vocant, multis stolonibus luxurians. ramis plurimum oppositis, cortice spadiceo, sed ramorum sanguineo, odore vinoso prædito, ramis plurimum oppositis, cortice spadiceo, sed ramorum sanguineo, odore vinoso prædito, materie alba & dura. Folia ad Corni sativæ quamproxime accedunt, atrovirentia, nonnunquam rubore asperso, bina ex opposito nascentia. Flores in umbella gerit odoratos, candidos, quatuor foliis radiatis constantes: in medio obliquè surgunt totidem ejusdem coloris stamina, stylo recto fubviridi. Bacca Hederaceis vel Juniperinis pares, languineis petiolis appenta, primum virides, per maturitatem nigricant, lacuna in umbilico parva perfossa, in quibus ossiculum pulpa virente, acerba influavi, nec fine amarore immerfum, striatum, nucleum continens album, amarum. Ligni materies, autore Matth. dura offeáq, Corno minime cedens, virgis Corno tenuioribus, robustis, nodosis, cortice sanguinis modo rufescente. Tttttt 2

In

Cafal-

Locut.

Less:

Víus.

Carsalpino fructus niger, ut in Ligustro rotundus, osse binas cavitates habente, in quibus singula

femina continentur. In fepibus & fylvis seu frutectis passim provenit tam in Anglia quàm in exteris regionibus. Æstate

floret. Baccæ Septembri maturantur. oret. nacca: Septembri maturantur. Lignum lanionibus ad verucula conficienda in frequenti ufu eft; nam durum admodum eft & renitens, ideóq, carnes facilè penetrat exacuttum. Tragus ad utenfilia & ruftica inftrumenta, po-

tiffimum verò ad carros pertinentia conficienda expeti scribit ob durabilitatem. Camer, tradit Italos ex hujus ligno aquam stillatitiam elicere, qua sola strumas (siqua id sieri

possit ratione) penitus discutiant; fin minus maturare parum & diminuere.

Fructum ingustabilem omnibus animalibus producit Cornus fœmina. At Cæsalpinus à turdis multum expeti afferit: cui contradicit Dodonæus, baccas sapore ingratas, & volucrem nulli desideratas esse scribens.

Ananienna rura in agro Tridentino oleum ad lucernarum ulum conficiunt è Cornus fœminæ

baccis decoctis primo in aqua, deinde torculari expreffis. Matth. In demorfis à cane rabido eundem habere effectum dicitur hujus lignum quem habet Corni

Modestinus in I. penult. ff. ad legem Pompon de parricidis, antequam sacco parricidæ inderentur, oftendit in more fuiffe positum, ut virgis sanguineis cæderentur, nempe ex hac arbore sumptis, tus, ottenar in more tunie poutuant, ut vingo languaries excuerentur, mempe ex nac arbore imptes, non, ut quidam legunt, fagmineis, aut, ut ali interpretantur fanguine rubentibus, quoniam inteli-ciffmum haberetur & maximė infame. Magins, & ex co Dalechamp.

Hinc fortafie Veteribus Virga fanguinea dicta est hac arbor; ni potius quod virga ejus magna

ex parte rubeant sanguinis instar.

CAP. XV.

De Rhamno.

 ${\bf R}$ Hamni nominis etymon non occurrit; its vocant Frutices quoídam Bacciferos ípinofos, quorum nonnulli fructu funt monopyreno, ípinis longis validis qui hujus loci funt.

1. Rhammus spinis oblongis, slore candicante C. B. cortice albo Monspeliensis J. B. primus Clusii slore albo Ger. secundas Monspeliensium, sive primus Clusii Park.

Fruex eft magnus, totus spinis armatus, in caudice quidem magnis ut Oxyacanthæ Matth. in ramulis minoribus, cortice albicante: & quod observatione dignum, grandiores illi aculei, palmum ramulis minoribus, cortice albicante: & quod observatione dignum, grandiores illi aculet, palmum circiter longi, rigidi, acuti, ex ramis enati, alios pariunt aculeos parvos, non minis rigidos pungentes, decidene, loco fulta magnitudine varia. Rami unà cum spinis cortice teguntur cinereo, folia sultinentes Salicis, terna aut quaterna, indidem orta, fragilia, candicanta, fucculenta, nullo inligni spore pravita. [Vere natorum ramorum folia magna, spinae parva] Florei pauci, Laureola folio deciduo similes, parvi, longiusculi, candicantes [lubcœrulei f. B.] extremis oris in quinque cronas drvis: quibus decidentibus seminis quoddam rudimentum relinquitur (inquir Clus) At Casalpino observante baccas fere parvas, Oleæ figură.

Nascitur multis Hispanie, Lustianie & Gallia Narbonenfis locis, autore Clusso. Nos circa Monfelium & Florentiam Heterura urbem copiosim observavimus. Floret Martio, pariter atque Autumno. Autumno nova succrescunt folia, interdum decidua.

Liuis folia Sultanitice & alisis multidam Casalello cios, autore Clusso, cum turionibus ex oleo

Hujus folia Salmanticæ & aliis quibusdam Castellæ locis, autore Clusio, cum turionibus ex oleo & aceto edune primis mensis: nonnullam enim acrimoniam cum aciditate conjunctam habent, qua faporis gratiam conciliat.

2. Rhammi primi Clussi species altera J. B. Park. Rhammus alter Clussi slore purpureo Ger. emac.

Hic, observante Clusso, primò fere similis est, sed humilior, & frequentioribus ramis fruticans; minoribus s'alis & magis carnosis, salfoque gustu, superiore candidior: Floribus ejusdem planè cum

illo formæ, sed purpureo planè colore. Uno tantum loco invenit Clufius juxta Horivelam urbem, Orcelim Veteribus dictam, ac flumen Setabin Vet. nunc Seguram appellatam, Regni Valentini extremis limitibus.

3. Rhammus Salicis folio angulto, fruitu slavoscente C. B. secundus Clussis Ger. emac. primus Dioscoridis Lobelio free litoralis Park. Rhammus vel Oleaster Germanicus J. B. Sallotto Chozn, oz Sca-Buchthozn.

Frutex est tricubitali altitudine, quibusdam in locis arborescens, at ramis rigidis & frangi contumacibus; Olea foliis sed angustioribus, superne viridibus, inferrus candicantibus, perpetuis. Floseuli totis ramulis adnascuntur ad foliorum exorus herbacei, muscost, quibus succedunt bacer leu acini rotunditate & magnitudine Myrti, in se numerosa congerie racematim compacti, ac ramis acrète applicat di naggiutunne myrtt, in se numerota congente racentatini compassi, si marche applicati affixiq, peresiguo pettoli appendice, colore flavefecente ac lutteo, maturitate crocato, fapore acido ac peracerbo, unico intus nucleo aut vinacco, non lapidofo ur Corni, fed quæ dentibus facile atteratur. Bacce per totam hyemem virgis adharescunt. Radice nititut multifida, diffula. Totus autem frutex pulvere respersus videtur.

Lib. XXVIII.

De Arboribus Bacciferis.

1592

Provenit in arenous maris littoribus prope Sandvicum? antii oppidum & Delam. Item in mari-Lucun; timis aggeribus Lindleize Lincolnize copiole. In Gallizectiam & Hollandize maritimis plurimis locis provenit. Nos in arenosis propè Augustam Vindelicorum observamus; inq. glareosis ad Rhenum & Rhodanum amnem

Floret Junio, post Autumnum demum baccas maturat, quas subinde (ut diximus) tota hyeme Tempus; retinet.

De viribus nihil certi traditur. Scribit Camer. acinos purgatricem habere facultatem à quibul-Viner. dam affirmari. Addit tamen, parari ex eis Rob, quod vehementur acidum fit, & attenuans & incidens ut Berberis fere, commendaríque ad dyfenteriam: quæ quomodo conveniant inquirendum.

4. Rhamnus niger Theophrasti Park, tertius Clusii Ger. J.B. tertius, slore herbacco, baccis nigris C.B.

Fruncoits est, frequentibus ramis, Spini in fepibus nafcentis, & Pruna fylvestria ferentis magnitudine, cortice nigro rectis, & longis spinis armatis. Folia ex quibussam tuberculis ut in priore multa simul enascuntur, longa & angusta, carnola, vincia, faporis adstringentis, & Rhabarbari faporem ucunque referentis, perennia. Flav veris intito parvus, plurimus, & confercim juxta folia nascens. Æltare nigrum frudum sert, parvo Pruno fylvestri similem, rotundum, acerbum.

In incultis Granatenfis & Murciani regni locis invenit Clufius inter alios frutices frequentem: Locue. ad quem postea missias est ejus fructus ex Hispania Lycii nomine, ex quo natz plante.

Lycium Hispanicum Leb. Historiz Ebrodunensis auctores conjectantur non diversium esse ab hac

Rhamni specie, cum Clusius unam tantum plantam ex suis Lycii nomine donatam in Belgio provenire tradat (nimirum hanc) non duas. Vide locum.

Fructûs decocto membra relaxata & dissoluta, atque etiam podagræ dolores utiliter foveri incolæ vires

CAP. XVI.

Copiiba Brasiliensibus Marggr. Arbor baccifera Brasiliensis, fructu monopyreno, folio sesquipedali.

Rbor est alta, cortice cinereo, superiùs in ramos dispescitur, habens folia sesquipedem longa, majora minorave, bina sibiinvicem opposita, in extremitate tria junguntur; sunque oblonga, acuminata, nervo & venis paulum rufelcentibus, superius viridiora, inferius diluta. ▲ longa, acuminata; nervo & venis paulum rutelcentobus, tuperius vindiora, interius auuta. In extremitate ramorum multi funt congelti ramuli, quibus folia infident; ibidem & provenium rami florum, (quos ramen Audior non deferipfir) quibus fluccedit fruditus bacca: Lauri magnitudine & figura, initio viridis, per maturitatem niger, paucifilma carne fiabilici, à qua cutis craffiul facile derahitur. Lapidem continet ovalem, haud durum, mede albo, farinacei faporis finone dulti; frudus tamen comeditur: exfugunt Brafiliani fuccum & expuunt cutem. Maturus eft menfe la—cli

Folia huic arbori pinnata funt è pluribus foliorum fesquipedalium conjugationibus composita.

CAP. XVII.

Arbor baccifera Brasiliensis fructu Piper resipiente. Pindaiba, nonnullis Ibira. Pison.

TUxta Olindæ promontorium speciosè utplurimum nascitur, ob acrimoniam fructús cæterásque qualitates Piperis Brafilienfis amula. Folia fert exigua & acuminata, & Oliva foliis fimilia. Lignum ejus tenue. Procera est admodum arbor, & in summam altitudinem rectà assurgit. Meniibus pluviis acini illius virent, fed maturescentes meniibus Decembri & Januario rubent, Tempui, atq, decidunt: qui si fuerint desiccati nigrescunt, uruntque linguam, & aromaticum quid sapiunt,

ablato semine nigro oblongo, quod in illis continetur, quod Juniperum redolet.

A jejunis manducati stomachum debilem corroborane, & discutiunt slatus. Tum contust & ap-Viret. plicati morfibus serpentum medentur. Ex eisdem fructibus in pulverem redactis & exsiccatis garga rilmata conficiunt contra frigidos gutturis affectus. Excoquuntur ut reserventur in Officinis. Culinis quoq, vicem Piperis præstant.

Ex arboris deniq corticibus funes igniarii, quibus milites ignem fovent, conficiuntur.

CAP. XVIII.

Baccifera Indica trifolia, fructu rotundo monopyreno, pediculo longo. Molago-Maram H.M. P. s. T. 25. p. 49. Ceraso affinis.

Rbor procera est, ecundies crasso, multis, ramulis rotundis, viridi-flavescentibus ac tomentos donato: Lignum densum, albo-flavescens, corrice muritum crasso, cincero, aspero, Radia: mila, graveolens, inspida. Fasia terna firmil juncha petiolis longis, rotundis ac tomentos provenium, oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu crenata, superne langinosi, miteme inferne

Torut.

Viret:

Locus.

Locus.

1595

HISTORIA PLANTARUM.

infernè lenia, nervis aliquot è cofta media, viridi- albicante ordine parallelo in latera excurrentibus: odor & fapor ingratus. Flo[culi numeroli petiolis longis ac lanuginofis infident: conftant ii unico, rufo & pilolo foliolo feu calyce, faminulis tribus candidis spicibus ornatis medium occupantibus. ruto ex puolo romono neu caryce, pammunos unous canonos apierous ornatis medium occupantibus. Singulis floiculis fingular fuccedunt bacca, rotunda, atro-virentes primum, dein vindi albicantes ac' lanuginola, carne intus vicofa ac fubdulci referta; intra quam fimen continetur folidum, albi-

Nascitur sylvestribus Regni Malabarici locis, præsertim in Paroe: semper viret, floret & fru-

Usus in medicina nullus.

CAP. XIX.

Frutex Indicus baccifer hexapetalos, fruitu rotundo monopyreno nigro. 1. Tsjerou Panel H. M. P. 5:

Rbufcula humilis eft, atque tertium genus Narum-panel fuperius deferipter, cui tum caudice, rum radice & crefcendi modo familis eft. Folis fine ordine ramulis inhartent, oblongo-tum radice & crefcendi modo familis eft. H. M. tum radice & cretcendi modo fimilis ett. Fotta fine ordine ramius inharem, oblongorounda, acuminata, craffa, denfa, glabra, finperne atro-viridia & fiplendentia, inferne fubviridia, coftà mediá crafsa, è viridi flavefente. Florer roundis, viridius ac langinofis
viridia coftà mediá crafsa, è viridi flavefente. Florer roundis, viridius ac langinofis
periolis circa extremos ramulos provenium; rubefentes, calycíq, exiguo, fubviridi, ac tripartici inharient, fex oblongo-roundis, culpidais, ac fiella in modum expansis foliois conflantes, medium ocrent, fex oblongo-roundis, culpidais, ac fiella in modum expansis foliois conflantes. rent, 1ex opiongo-rotunus, cuipasaus, se neuse in noutun expanis consos contraines, medium occupante espitulo globolo, albicante primùm, dein rufelcente, punchi simutifimis infugerficie notato, quòd ipfins fructis rudimentum eli. Floribus fuccedunt fructus rotundi, nigricantes, glabri,
carne intus fucculenta acido-dulci referti, intra quam officulum continetur rotundum, nigricans, macleum includens albicantem.

cum monucus announcement. Crescit multis Regni Malabarici locis, przesertim in Angiecaimaal; semper viret, floret, fru-

Caterium expressus è foliis succus, & cum opii tantillo in initio febrium intermittentium exhibitus illarum paroxylmos mitigat. Ex iildem in aqua communi coctis femicupium paratur ad arthriticos

2. Katsjau-Panel H. M. P. 5. T. 18. p. 35. Pracedentis frutigis minor species.

Arbuícula est humilis, quatuor circiter pedes alta, caudice tenui, multisque ramulis subviridibus Arbuicula ert numins, quaturo circier peues aira, cauace ceiun, munique ramuis inbirincious donato; Lignum albicans, cortice cinereo, intus viridi, faporis acris & caronatici municulum; necono rufeficente ac fungosà intus medullà refereum. Radis verò infipida, inodora. Falia oblongo-rotunda, acuminata, craffa, denfa, glabra, fuperne atro-viridia & folendentia, inferne fubviridia, nettuda, acuminata, craffa, denfa, glabra, fuperne atro-viridia & folendentia, inferne fubviridia, nettuda, acuminata, craffa, denfa, glabra, fuperne atro-viridia & folendentia, inferne fubviridia, nettuda, acuminata, craffa, denfa, glabra, fuperne atro-viridia & folendentia, inferne fubviridia, nettuda de funcionale umus, acummats, cianis, uemas guema aupente auto-vinea ex piennenia; interne luovaridas, net-vulis aliquot tenuoribus ac vix confipicios è cofta media viridi-albicante in latera excurrentibus; odor gratus, fapor fibactis. Florate & Fruiku Tsjereu-panel floribus & fruicibus fimiles. Nafcitui locis montanis circa Mangatti; femper viret, floret & fruicibum fert.

De viribus autem nihil constat.

3. Kaltsjerou-Panel. H. M. P. 5. T. 17. p. 33. Panella minor foliis minoribus aromaticis.

Arbufcula humilis eft feu potius frutex, atq, quarta Narum-panel species, pracedentibus haud ab-fimilis, praterquam quod folia minora fint, oblongo teretia, acuminata, suave-olentia, aromatica. Provenit locis montanis & petrofis circa Paracare; femper viret, floret, ac fructum profert. Viribus cum Narum-panel convenit.

CAP. XX.

Corinti-Panel H. M. P. S. T. 14. p. 27. Frutex Indicus baccifer, flore hexapetalo, fructu rotundo,

Rbufeula hæc Narum-panel luperius deferiptæ altera species est, similique modo, ac pari altitudine excrescit. Radix albicans, cinereo ac lanuginoso cortice tecta; sapor acris, odor aromaticus. Folia fine ordine ramulis inharent, oblongo-rotunda, acuminata, crassa, densa, glabra, nitentia, supernè atro-viridia, infernè subviridia, costà medià crassà. Flores racematim provenium, contéante, inventes, indemens, interne movimes, onte media evais. Froir l'accoment provenium, contéante, iex viridibus, oblongo-roundis, ac extrorfum reflexis folis, nedium occu-pante globulo plano-roundo, viridi, qui iplus fruêtis rudimentum eft. Floribus fuccedunt bacca-rounda, primum virides, dein rubicunda, carne fibblulci intus referta, intra quam officulum locatur rotundum, pubo fulcum, nuclean continera slicantent.
Crefci tuba, in Malabar, & praferim locis arepois ac petrois in Candense: quotannis flores,

fructúla fert, menfibus viz. Julio & Augusto.

Viribus cum Narum-panel convenit.

CAP. XXI.

Arbor baccifera Indica racemofa tetrapetalo flore fructu rotundo monopyreno. Kasjavo-maram H. M. P. 5. T. 19. p. 37. H.M.

Rbor est justa magnitudinis, caudice mediocriter crasso, multisq ramulis nodosis donato. A Lignum predutum, albicans, furvo cortice manitum. Radiss fibrata, albicans, rubicando cortice cinêta, inodora, fubaftringens. Folia geninata ordine parallelo ramulis inharent, oblongo-rounda, cuminata, glabra, intentia, fuperne atro-oriida, inferne fubridia, fub-acido-aftringentia. Flofadi inodori, fubcerulei primum, dein purpurafcentes, ad foliorum exoracido-attringenta. Polar incontra protection con parametric del parametric del protection con qualification funcilis proventiunt; calipcia, exiguo, rubicundo ac quadripartico inharent, quattor fibrotundis foliolis conflantes, octo fiaminulis, rotundis apicibus ornats medium occupantibus, inter qua Fibru Prodit tenuis, furrectus. Fivrius rotundis, glabri, nientes, virides primitum, dein albicantes & fubcocrulei, tandem corruleo-nigricantes, carne intus corruleo-albicante, fucculenta dulcíq, referti: intra quam officulum continetur, nucleum includens albicantem.

Crescit locis sylvestribus circa Cochin: Semper viret, floret, & fructum producit. Ex arboris foliis cum viridi curcuma in oleo coctis linimentum conficitur hyatidibus pellendis utile. Vires. Foliorum fuccus cum linteis ponè aures politus lippitudinem curat. Ex radice in oleo cocta litus paratur contra Arthritidem & Cephalæam.

C A P. XXII.

Baccifera Malab. floribus spicatis dipetalis, fructu monopyreno. Watta-Tali H. M. P.s. T. 32. p. 63.

Rbor est justa magnitudinis, 20 circiter pedes alta, caudice mediocriter crasso, multisq, ramulis in orbem diffusisdonato: Lignum albicans, densum, cortice munitum crasso, survo, inodoro, saporis unctuosi, necnon medulla intus refertum flavescente. Radix itidem surva, subsalla, mucilaginosa. Folia subrotunda, acuminata, oblongis rotundissa, petiolis circa ramulos proveniunt, supernè eleganti virore splendentia, infernè subviridia, inodora, inspida. Nervis aliquot è media costa viridi albicante, hirsua, & in aversa parte extuberante, in latera excurrentibus. Flosculi ad foliorum exortum spicatim proveniunt: Sunt ii gemmulæ rotundæ, muscosæ, viridi-flavescentes, que aperte duobus constant foliolis, binis stammulis transversis, exteriora versus reflexis, pluribuích flavelcentibus apicibus ornatis. Flosculis succedunt Bacca rotunda, viridi-flavescentes, inodoræ & insipidæ, unicum intus includentes semen rotundum, viride.

Provenit variis Regni Malabarici locis, præsertim circa Cranganoor. Semper virer, quotannis Locus & floret, fructumq, fert, Januario viz. & Februario menfibus.

Arboris folia cum viridi Tabaco & Oryza infulo trita, ac ulceribus inveteratis & verminofis im Virei, polita, potenter iis medentur. Ex iidem in aqua coctis balneum paratur, adversus algidas febres. E floribus & fructibus contulis, & in nodulum colligatis, lacteq muliebri incoctis conficitur errhinum, quod algidis febribus mederi fertur.

CAP. XXIII.

Arbor racemosa Brasiliana foliis Apocyni Breyn, Cent. 1. cap. 3. sine nomine Marcgravio descripta & depicta, Lib. 2. cap. 18. p. 134.

Rbor est Pruni altitudinem assequens, ramis peramoenis, umbram jucundam spargentibus, fed quodammodo deorsum inflexis, cortice cinereo tectis: Quibus Folia gemina in acutum led quodammoto deorium mnexis, cortice energo tectis: Quious zona genima in accumin cerminantia, directè fibi invicem oppolita, brevibus pediculis appendent, magnitudine & figura Apocyni 2. Claf, dintiora & rigidiora, fuperius lavia & Inlari vitore micantia, inferius pro-pter denfos & fubilifilmos pilos molliufcula inftar Serici, atque ex cincreo argenteós, colore fiplendentia, nervo conspicuo per longitudinem, & compluribus venis in latitudine pradita. Ramorum fastigia inter solia Flores in peculiari pediculo triunciali, brevissimis petiolis more Berberis, numerofos & denfos dependentes racematim fuftinent, è quaternis vel quinis foliolis flavis congestos, multis in umbilici ambitu staminulis pallidis & subtilibus praditos. Quos Bacce tandem excipiunt rotundæ Ribefii magnitudine, fed lutei coloris, quantum ex ficcis observare licuit. Materies est alba & lenta, Salicis ligno fimilis.

Locus

Vires.

I acur.

Usus.

CAP. XXIV.

'Arbor Baccifera Indica fructu cuspidato monopyreno. Mala-Poenna H. M. P. 5. T. 9. p. 17.

Rbor est procera, caudice flavescente, cortice obducto cœruleo-albicante, rugoso, necnon Andre de procesa, causace navenceme, contro contro contro caracteristic, rugolo, nector aramisis fuciareris aclanuginosis, in orbem diffusi, contro. Radis rubefectes, furvo corprovenium, oblongo-rotunda, crafia, denfa, galbar, pilendentia, fuperupe atro-vindia, infermé fubrida ac lamuginosa, media costé crafia, vinid-allocante, hirfura: Iapor amarus. Interim ipsis ramis ricia acianiuginota, inesua cona ciana, vindranocano, minuta, iapori antatu. Interim quis ramis Gemme proveniunt fubvirides, exiguz, rotunda, quadripartize, quibis apertis quinque prodeunt fide-culs, quatuor vel quinq, oblongo rotundis, viridi-albicantibus, ac inferius fubrubefeentibus foliolis finguli conftantes, octo vel decem albicantibus furrectis faminulis, flavefeentibus apieibus ornatis, medium occupantibus. Flosculis succedunt Bacca subrotunda cum cuspide in vertice, viridi-susca, glabra, nitentes, saporis subamari & aromatici, unum intus Nucleum continentes.

Nascitur variis Regni Malabarici locis, præsertim in Rapolyn: semper viret, quotannis floret, fru-

Folia cum ficcato Elephantis fimo in pulverem redacta, & relictis post curatas variolas ulcusculis inspersa, iisdem mederi feruntur.

CAP. XXV.

Frutex Indicus baccifer fructu racemoso, cuspidato, Ribium simili, monopyreno. Tsjeriam Cottam H. M. P. 5. T. 11. p. 21.

Rbuscula est humilis, caudice candido, cortice obducto cinereo, inodoro, acri. Radir albicans, acris, inodora. Folis craffis brevibuíque petiolis circa ramulos proveniunt, oblongobicans, acris, inodora. Foise craitis brevibilique petiolis circa ramulos proveniunt, oblongorotunda, crafta, denfa, glabra, fupernè viridia, inferinè fubriridia, cofta media albicat refapor addringens & fylvetiris. Flofeuli racematim proveniunt exigui, fiaveolentes, conflant il quinq, viridi fulcis, fubroundis ac expansis foliolis, quinq, è viridi flavelcentibus flaminulis
medium occupantibus: inter qua fyjus produ tenuis, viridi dilutus, capitulo fubroundo. Flofeulis
cucedunt bacce rotunda cum cufpide in vertice, primum viridi albicantes, dein rubescentes, carne
intus humida faporfique acidi refereza, Ribibus nostratibus haud multum absimiles, praterquam quòd
tratesta totturendo in femilia consideratio. mus nunmua naportique acici referze, Kidibus notrantus nauc muicum adifinies, prateriquam quòd unicum tantummodo in fingulis contineur officulum feabrum, albicans, plano-rotundum. Crefcir multis in locis regni Malabarici, praferim in Warapouli & Paleri: femper viret, quotannis femel, nonnunquam bis floret fructumque fert.

Ex arboris foliis in aqua coctis fit oris collutio, gingivis flaccidis ac pratumidis curandis utilis. Etiam ex cortice in fero lactis cum femine cumini decocto gargarifma paratur, quod aphthis potenter mederi dicitur.

C A P. XXVI.

Kari-wetti H. M. P. 4 T. 54 P. 111. Arbor baccifera Indica racemosa, acinis oblongis monopyrenis,

A Rhor est mediocris magnitudinis, caudice crasso, flavescente, cortice obducto cinereo, multique ramulis russ ac quadrangulis donato. Radix sibrata, albicans, cortice cinereo, intus ruso tecta, inodora, laporis acris. Folis bina te bina sibi invicem opposita, oblongorotunda, acuminata, in ambitu terata, crassa, densa, gabra, atroviridia, superne splendentia, primum subcinerea sunt, dein purpurea, tandemque arrovirida evadunt. Flosedi extremis tirculis racematire provinciante estimi fuscalestes infinish supernessi constant in primum subcinerea sunt. in a commente aum, una pupurta, tametrujue autvanna evanutti. Engent extremis urculis racematim provenium, exigui, fiarveolentes, infipid, pupurei: confant i unico foliolo, fed in quaturo profundas lacinias divido, fic ur plura videantur, binis flaminulis, luteis apicibus ornatis medium occupantibus. Flofodils pari modo fiocedum bacce, oblongo-rotundar, rubro-occulica, intidique carme fucculenta & amara refertar, intra quam officulum locatur candidum, glabrum, nu-

cleum includens albicantem, subamarum. Nascitur ubique in Malabar, præsertim circa Cochin: semper viret, quotannis fructus sert, mense viz. Augusto, diúque frugifera manet.

Succus è foliis hujus arboris expressius, & cum sero lactis exhibitus egregium est vomitorium, humorésque biliosos ac pituitosos per superiora educendo ventriculum potenter expurgat.

CAP. XXVII.

Calesiam H. M. P. 4. T. 32. p. 67. Arbor Baccifera racemosa, Vitis storibus acinis oblongis, compressis monopyrenus.

H. M. Rbor est pracelsa atque speciosa plurimum, altitudine 60, crassitie septem pedum mensuram circiter æquans, multísque ramis cinereis in orbem longe latéque diffusis donata; Lignum atro-purpureum, glabrum ac flexile, cortice obductum nigricante, crasso, molli, intus albicante, qui inciluris alicubi vulneratus illico purpureus evadit. Radis fibrata, albicans, furvo cortice recta. Folia geminata ordine parallelo tenuioribus ramulis inhærent, oblongo rotunda, glabra, mollia, supernè colore atro-viridi nitentia, infernè viridi dilutiore. Flores ramulorum extremis racematim proveniunt, exigui; Vitis viniferæ flosculis persimiles, inodori, inhærénta, calyci exiguo, subviridi, quatuor acuminatis ac viridi-flavescentibus foliolis constantes, octo stamenulis albicantibus, novinal, quactor acumnats as vinci-navercentous rottons rottons, octo framewar altocantous, affavefectus apicious ornais, medium occupantius, inter que fylus prodit flavefects ipfius fructis rudimentum. Fructim pari fertilitate floribus fuccedunt, ac ridem racematim prevenium, uvarum aut ribium adinflar, funcque bacca oblongo-rotunda, comprefix, vinides, tenui cortice cincha, intusque carne succulenta ac infipida refertæ, intra quam officulum locatur viride, oblongum, comreflum, nucleum includents candidum, ac pané infinidum. Infuper prater genuinos hujus arboris fructus qui floribus fuccedunt, alií arboris caudici & rams undique adnafcuntur, genuinis fructus majores, rugoli, forma renali, viridi-diluto cortice techi, carnéque viridi, denla, at humida, saporisque acerbi intus referti, intra quam exiguus ac rubicundus vermiculus subinde hospitatur. Hi fructus nibil aliud sunt quam Gallie seu tumores ex insectorum punctionibus excitati, ut sint ovorum receptacula & fatuum tenerorum alumna.

Proventi ubique in Malabar, locis viz. petrofis necnon in antiquiffimarum adium tectis: quo. Loui. tannis maturos exhibet fructus, Novembri (ci. & Decembri menfibus: cium verò floret antiqua decidunt folia, iis præfertim in locis ubi flores erumpunt; atque sobole sata ab anno decimo ad quinquagefimum & ultra frugifera manet.

Lib. XXVIII.

Ex ligno autem hujus arboris enfium ac cultrorum vaginæ conficiuntur. Cortex pulverifatus, & cum butyro in unguenti formam redactus spasmo cynico, alissque con-Usus vulfionibus è gravibus vulneribus ortis medetur; item ulcera quævis maligna dolorésque arthriticos fanat. Insuper corticis hujus succus aphthas curat, & assumptus dysenteriæ remedium est. Idem cortex cum cortice Codam-pulli in pulverem redactus & exhibitus alvum movet, humorésque pituitosos & atrabilarios ducit. E foliis & cortice in aqua coctis Semicupium paratur feeminis parituris, ut facilior & felicior fuccedat partus.

C A P. XXVIII.

Mallam-Toddali H. M. P. 4. T. 40. P. 83. Baccifera Indica racemosa, florum staminulis binis, acinis monopyrenia. Ex descriptione slos summo fructui insidere videtur, unde perimet ad genus corum quæ fructu sunt umbilicato.

Albor hac medize magnitudinis est, caudice crasso, denso, albicante, cortice obducto furvo ac glabro, necnon ramulis subviridibus & lanuginosis ornato. Radix albicans, rubicumdo cortoce cincta, sapor acris & amarus, odor aromaticus. Esta brevibus ac lanuginosis petiolis alternatum ramulis inharento, olongo-rotunda, acuminata, in ambitu serrata & hornenta, supernata cortoridata, inferné subvirida, nervis altiquot è media costa in latera excurrentibus; sapor acris & constituite. Esta destruite de la constituite d arro-frinta, miertre novama, nei ya anquee e mena conse in ancie a consenia altringen, odor fuavis. Floguis circa ramulos ad foliorum exortum racematim provenumt, fun-que gemmulæ parvæ, fubvirides, è verrice duo candidiffuna framinulæ pilis plumatim oblita, velut duo exilia cornua, transversim emittentes: odor nullus, sapor acris. Hæ verò gemmulæ maturiores fru-His conflituunt, ifque funt bacca exigua, virides, carne fucculenta & amara referra, intra quam exiguum locatur officulum glabrum, rubicundum cum nucleo intus, fapore Ceraforum nucleorum

Provenit locis montanis, attamen humidis ab imbribus frequentioribus, necnon in fluminum ripis Loemi circa Combotto: quotannis fructus fert, Septembri viz. & Octobri mensibus, acque per 60 non raro

Arboris hujus partes, radix, cortex, folia, fructus, specificum habentur adversus Epilepsiam, Phre-Vires, nitidem, fimiléfque cerebri morbos remedium.

CAP. XXIX.

Appel feu Nalla Appella H. M. P. 1. F. 52. p. 99. Arbor baccifera Malabarica flore umbellato odaro, fručtu rotundo monogyreno. Tetragonia indica.

Rbor est mediocris altitudinis, *radice* crassiola, plurimas fibras pi<u>lo</u>sas transversim emittente, NOOT CIT INCUIDED AUTUGUIUS, THAREE CLAIMOIR, PUBLINIAS INDIAS DELIVERIMENTE CHINCENCE, COLORE CONTROL STATEMENT CHINCENCE, CONTROL STATEMENT CHINCENCE, STATEMENT CHINCENCE, CHINCENCE, SUrcult teneri virides funt, quadrangudiffundente, ligno albicante, medulla ruffo fusca. Surcult teneri virides funt, quadrangudiffundente, ligno albicante, medulla ruffo fusca. Surcult teneri virides funt, quadrangudiffundente, ligno albicante, medulla ruffo fusca surcult teneri virides funt, quadrangudiffundente, ligno albicante, medulla ruffo fusca surcultura lares, & in unoquoq, latere fulco ftriati. Folia bina & bina petiolis brevibus rotundis infident, oblongo-rotunda, anterius brevi & angulta culpide, ad petiolum rotunda ora, in oris superiorioent, opinigo-rotunda, amerina previ oc anguna culpine, ao penonuni rotunda ora, in ora inperiori-bus minutis ac raris apicibus alia magis, alia minus eminentia, textura craffiufoula, folida, ac mollia, plana, glabra, superne obscuro virore nitentia, subrus dilutiora, odore acuto, haud ingrato, sapore amaro & subscrit. Costa & nevi sunt viridi-clarifsima. Flores umbellatim provenium, suntque amaro ocupacia. Conta e netvi una vinar-animum. 1975 uniocitatim provenium, iunque parvi, albi, fen ex viridi diluto albicantes, quaruor petalis, minutis & rotundis compolifo, uno majurculo & latus fe aperiente, magis etiam albicante qualur reliqua famina quatuor tenuia, albicanta pichim rotundis albicantohis dotata continent, ac fylum tenuen, albicantem, fet viridi-dilutum, bi-gichim rotundis albicantohis dotata continent, ac fylum tenuen, albicantem, fet viridi-dilutum, bi-gichim rotundis. furcatum, vindi globulo, qui ex calve rotundo emergit, ac primordium fructus est, infidentem, odoris fortis non injucundi. Floribus faccedunt bacce rotundæ, que cum immaturæ funt coloris viridi-diluti, matura antem magis fufci seu migri, intus officulum rotundum continentes.

Decocum totius plantæ in fomentis & lotionibus capitis totius corporis, & speciatim arthriticis

Radix contrita & epota cum aqua lienteriz conducit; item cortex contritus & mixtus cum melle

nadax contrica ex epora cum aqua marina coêta fedat dolores podagra; on cataplaímate. Radix cum aqua marina coêta fedat dolores podagra; Oleum ex radicibus, aut podiis earum corticibus extractum, tenue est & clarum coloris aureo-flavi Creum ex raucious, au pous en un correction extracount, tente et ce carunicomp aurebrave & ratilantis, odoris vegeti & pergrati, faporis fabacris & fabamari, prodeft in febre frigida, uti & doloribus ventris flatúfq, discutit unctum in partibus affectis.

CAP. XXX.

Draco arbor Cluf. Ger. J. B. C. B. Park.

Rocera est arbor, Pinum procul intuentibus referens, adeò aquales semperque virentes sunt kocera est atbor, emum procui incuentious reservens, acco æquates temperque virentes linit rami. Hujus trancus craffus, octo aut novem cubitales rams, æqualiter nafcentes & nudos, fultinet, qui in fummo fifti in alios ternos aut quaternos ramos, cubitales aut paulò amplifutes, qui in fummo fifti in alios ternos aut quaternos ramos, cubitales aut paulò amplifutes. ores brachialisque crassitudinis definunt, nudos item & fine folis, in summo gestantes capita plena cubitalium felierum, unciali latitudine paullatim in mucronem definentium, mediá costa densiore & emmentione, ut in Tridis folis, tenuum & rubentium in lateribus; mucronem planè repræfentant ea folia, sempérque virent, & Aloes vel Iridis modo invicem amplexando nascuntur. Truncus perquam scaber multis rimis dehiscit, humorémque fundit per canicular artus, qui in rubram laperquam icaner mutis rimis dennicis, mimoremique minut per camenta actività della rindra da-chrymam denfatus, Sanguis Draconis appellatur, ob quam fanc candam arborem hanc Draconem runcuparit Clufius. Materia trunci firma eff, ferrunque difficulter admittit, quòd veluti fibris transverim & obliquè excurrentibus constet: at rami cium multo succo pragnantes sint, satis facilè

Olyffippone primum vidit Clufius post monasterium S. Virginis à Gratia. Ramus fructifer ab hac arbore avulfus, & ad Cluftum ab amico quodam miffus, pedali amplioréve longitudine erat, cui inherebant alii ramuli multo fructu racematum compacto omulti. Fructui colonguadine erat, cui inhertebant alit ramuli multo tructu racematum compacto omulti. Fructui co-lori flavescens, capor aliquamulum acidus, maginuido exigui Cerafi. Eum in sumisi espicibis nascli verifimile eft, ur in Palma adayli nascuntur, spathà tamen ur illa includi non intellexi, inquit Classius. Hojus porto arboris recenaria capita tenella sunt, & humilium Palmarum sive Chamarrihi-phes modo, cujus cerebrum in delicis est, edi possen, in si maritudo prohiberet. In insula Provias spatis (è Canaris una est) propè Maderam provenire auctor est Aloysius Ca-damustus: in insula Madera Thevenus: in colore baccarum differunt. Nam hic stavum dicit, cui sulfisciale Classica elle Vengum is est consideration accompany consideration possibili

fableribit Clufius; ille Venetum, id eft, ceruleum; qua quomodo conciliari pofiunt, inquirant alii.

Sangai: Drac Caterium Sanguis Draconis Officinarum Gummi eft feu Refina obscure rubra, igni admota facile liquescens, inque eum injecta flammam concipiens, non tamen luculentam; compressu aut attritu colorem rubrum fanguineum, feu cremefinum vegetum, reddens; ægre tamen & difficulter liquore quoris, feu aqueo feu oleolo, folvitur five permificetur.

Addringendi vi pollet, ejúfque ufus non infelix eft ad muliebres & dyfentericas fluxiones, cruentas excreationes, firmandos commotos dentes & roborandas gingivas. J. Baubinus fe nullam infigences excreationes, firmandos commotos dentes & roborandas gingivas. nem vim animadvertisse seribit in legitima ad reprimendas sauras se inguinis. Autifabris & Germianis e inguinis apides pretiolos illustriores & nitidiores repræfentandos: Vitriariis etiam ad vitra colore cremesino tingenda, pro fenestris, &c.

Sanguinem Draconis Recentiorum Cinnabarin Dioscoridis esse docti pleriq, existimant. Cinnabaris recentiorum Antiquorum est Minium.

De Arboribus Bacciferis.

Plinius & Solinus, qui Cinnabarin Indicam fanguinem feu faniem effe Draconis elifi Elephantorum morientium pondere, permixto animalis utriulo, fanguine tradunt, mercatorum fabulis decepti ità credidisse videntur. J. B.

Aliorum erroribus refutandis non opus est immorari, cum veritate detecta sponte sua conci-

Tacori folia Draconis arboris fimilia describit * Clusius, cubitalis vel etiam bicubitalis longitudi- * Exot. 1, 2. nis, uncialis verò latitudinis infima parte, deinde paulatim in mucronem gracilefcentia. Incolas 6.21. [Kayana: & Wayapock, ubi nascebantur] aqua macerare dicebant, contundere, & in tenuia stamina diducere Lini aut Serici instar, quin & funes ex illis torquere ad tigna in suis fabricis colliganda

oncos. Arborífine an alicujus alterius planta folia effent non adferiptum. Pro fabula habeo cum Parkinfono & Lugdunenfi quod tradit Monardes de Dracunculi figura hujus arboris fructui à natura insculpta. Fructus Draconis arboris Olyffippone ad Clusium missus Cerafi erat magnitudine aut Oxymyrfines, rotundus, tenui pelle contectus; qua fublata offeus nucleus conspiciebatur, qualis est in fructu Rusci, sed is nullam animalis, nedum Dracunculi tanto artificio fabrefacti figuram referebat. Verum rotundus erat, & lævis, & totus offeus, uti dictum.

SECTIO III.

De Arboribus bacciferis fructu polypyreno.

MEMBRUM PRIMUM.

De Arboribus bacciferis fructu dipyreno seu gemino in singulis baccis nucleo.

CAP. L

De Jasmino seu Gelsemino.

Afminum priscis Botanicis incognitum flore ex oblongo tubo in quinque lacinias expanso toridem folia amulantes, perquam odorato foliis pinnatis, bacca dicocca ab aliis fruticibus bacciferis distinguitur.

1. Jasminum album Ger. Park. parad. vulgatius store albo C. B. Jasminum sive Gelseminum store albo J. B. White Assmine, of Aestina.

7. B. bulo in calathum quinquepartitum explicantur, colore candido. In frigidioribus regionibus marceonio in caastium quinquepatutum expircantur, coore camuno. In friguistius registius marie-cunt fiores mulo fuecedente fructu, unde normalis fructu profus defitius, fecure nimis affirmârum, quos en sos olim fecuti in Catalogo plantarum Cantaénigiunfiam idem tradidimus. Verium nunc melius edo-cti cum à Domino P. Hermanno, cum à Sr. Triumfecti Romano, fructum proferre, nimirum baccas subvirides semina rotunda, nigro circello notata continentes agnoscimus.

De loco hujus natali nihil certi traditum invenio, fed ut rectè Lobelius in hortorum angulis apri- Loca. cis & pro prædiorum cavædiis furculo pangitur, ádque ornamenta pergularum pedamentis erigitur

Jasminum album sicut odore fragrat, ità viribus multis pollet. Oleum ex sloribus consectum Vires. crudos discutit humores, frigidis ac catarrhosis confert, & hyberno tempore utile est. Quibus autem temperatura contigit calidior, his dolorem excitat capitis, & fi diutius odoretur, periculum adfert sanguinis è naribus profluvii. Præcipua ejus utilitas ad contractos induratosque artus, articulos, tendines, nervosque calesacir, emollit, aperit. Uteri morbos arcet non solum hypogastrio no, canunes, neroque cassaca, enomis, aperio. Cost monos acces non nomin programs. Se locis mulicipitus illium, fed etiam potu aut enemate uligratum. Simili modo prodeft & doloribus colicis quos frigidus & vilcidus humor concitavit. Præcipius florum ufus est ad diapaſmata & odoramenta, ad Chirothecas & linteamina odore ſuaviſffimo imbuenda.

2. Jafminum seve Gelseminum luteum J. B. humilius luteum C. B. Jafminum luteum Ger. J. B.

Ialmini vulgati ritu fruticat, virgultis viridantibus, angulofis, striatis; in quibus folia aliàs terna, Polemonii Monspeliensium ritu, sed acutiora, firmiora quam in albo, interdum duodecuplo majora, ad Trifolii bituminosi culti folia magnitudine accedentia, aliàs verò pinnata ex una duabuse conjugationibus costa annexis, impari semper uno alam claudente. Flores eo ordine & firu quo in

Vires.

Lib. XXVIII.

HISTORIA PLANTARUM.

Jahmino five vulgato, five Hitpanico, folis obtulis lutes. Fruelus mediocris magnitudinis, niger, oblongus, bina continens semina magna: nigra, oblonga, quà se mutuò spectant plana, altera parte

3. Gelfeminum Indicum flavum odoratiffimum Ferrar, horticult, Gelfeminum seve Jasminum Indicum flavium odoratiff. Park.

recornice, Amarantum referente purpurat: in duo fermè cubita attollitur. Ab imo caule ra-molis, plumbus virgis, ridem in ramulos brachiatis, fruticat. Folia viret laurato, filendidoque colore conspicuis, oblongis, Punicæ Mali foliorum instar duriusculis, densis, non incisis, non deciduis, binis ternifve in fingulos ramulos coeuntibus, alarum afpectu per virgarum latera explicatis. Floribus autem flavet omnino aureis, vulgaris Gellemini fimillimo pediculo innixis, per fummum ramorum in umbellam diffusis, Hispano Gelsemino minoribus, diutius vernantibus, invalescente cum stirpe majora quotannis incrementa capientibus, ejus floris, quem vulgo Saponariam vocant, facie, retulis, hagird quotanni de ciam è cadavere odoratam animam figirantibus. Post fiforum gemmas baccu graveficir, minufculas oleas magnitudine, primóque virore exæquantibus, à maturitate deinde flaventibus, maturæ instar uvæ translucidis, inclusumque nigellum & longulum, quale pyra includunt, semen indicantibus, hie præterea solitariis planeque unionibus, illie gemellis & coheren-

Culturam exigit cum Hifpano communem. Humorem imprimis amat & Solem. Gelidam Septemerionis animam odit, imo etiam quodeunque hyemale frigulculum in tantum reformidat, ut viridiffima folia luteo pallore tingat, corticem lavore ac rubore decorum minutim granosa luridaque scabie asperet ac decoloret, proserpente demum aritudine citò senescat & pereat. Nec frigora tantum horret, led per æftivos fervores fitientibus herbis cateris expetito guttatimque propinato rorantis cœli nectare læditur. Etenim floris folia vel levissimo roris aspersu pallescunt, assiduo etiam infusu exalbescunt.

Ramis submersis propagatur: modum vide apud auctorem.

4 Jasminum luteum vulgo dictum bacciferum C. B. Jasminum luteum sve Trifolium fruticans, alis Polemonium Park. Polemonium sive Trifolium fruticans Ger. Trifolium fruticans, quibusdam Polemonium, flore luteo J. B.

Vario implexu serpit radix alba, ac ex pluribus progerminat locis; unde tricubitales affurgunt ravano impusa i cipit tauta and, at ex punnos programma constituit un un mandato anni gant ra-mi, anguloli, virides, in quibus alternatim furculi furgunt, folia producentes lato viroro felandenta, terna fore, ur in Trifolio: fingula portiones ad Rutz vulgaris portiones accedunt, fapore ingrato &c fervido. In ramulorum extremis fores oriuntur Jafimin facie vel Arthritica five Primula veris, quinquepartti, lutei. Is decidentibus fuccedunt basea faisi magna, rounda, rubra, in quibus continetur jemen, fimile fere Pilo vulgari minori, intus album, ingrati saporis.

Circa Monspelium in sepista sobervavimus, necnon prope Scaleam in regno Neapolitano. Florentem vidimus (inquit J. Bauhinus) mense Martio, Aprili, Maio & Junio; baccas autem ferentem copiosè mense Augusto, que per Autumnum & hyemens durant.

5. Jalminum bumilius magno flore C. B. Hispanicum flore majore, externè rubente J. B. Catalo-nicum Park, parad. Candisforum majus Ger. Pitsjegam Mulla H. M. P. 6. T. 52. p. 91.

Ramis est paulò firmioribus, & Vitis modo luxuriantibus. Folia è contrario fibi positis surculis in fingulare folium latiusculum exeuntibus, innitentia habet tergemina, cateris minora, parum elongata, in cuípidem angustam deducta.

J. Bauhino foliorum conjugationes tres quatuorve cum extremo impari alam complent, at fingularia folia ex oblongo rotundantur, non in mucronem, vulgari more definunt, ifique latiora propius plerunq, se mutuo contingunt, extremúmque adeo folium impar contractius ac brevius quam in vul-

Foliorum superficies glabra & plana est, aversa verò facies costa eminente & in plurimos subriles diducta venulas dotatur. Sapor amarus, color è viridi nitentior. Flores septem octove è calyce quinquies inciso in cacumine furculorum erumpuns, quinque conflantes petalis, exangulor partils, non-nunquam ad oras purpurascentibus. Gemma oblonga è purpureo albicantéque colore rubent. Inter famina bina, putilla, albidula, flave/centibus ornata capitulis feylus candidus oblongo apice albo

erigitur. Odore fragrantiffimo omnibus præftat speciebus.
Arenarum amans in sylvis ad Ambalacatti non modò, sed & in hortis frequens est. Semper folia

Cortex cum foliss ex oleo butyróque coctus, donec in his unguenti craffitudo fiatulceribus & abscessibus phagedænicis medetur.

Sambac Arabicum free Gelfeminum Arabicum Alpin. plant. Egypt. Jafminum free Sambac Arabum Alpino J. B. Syringa Arabica folius Malis Aurantii C. B. ² Nalla Mulla H. M. H. M.

Frutex hic humi ferpit, convolvuli instar quavis objecta surculis rotundis, viridibus, lignosis, ge-

riculates, muntifilms & rars pilis obditis, obvolvens.

Alpinus etiam Fruticem hunc farmentofum esse ferbit, qui farmentiu serpendo altitu se extellit. At quomodo hac conciliori possum cum accuratis. Vessingii notu, qui cam adolescre assirmat stipite robusta quomodo hac conciliori possum cum accuratis. Vessingii notu, qui cam adolescre in altitum perriptius? Matth. atque adversiti fortuitorum impetum firmislima que tenis quaternisque cubitis in altum porrigitur? Matth. Cuccini literis ad Clusium, plantam hanc ad duorum cubitorum vel quatuor pedum altitudinem crescere

feribit, cujus stipes insima parte pollicari est crassitudine, solida materia constans, & quæ dissiculter scindi pollit: is duobus digitis super terram, aut paulo amplius, in tonues & longiusculos ramos dividitur. Ve-slingius etiam ramos slexus omnes facili obsequio admittere tradit.

Radix albicat. Folia latiora, in cufpidem exeuntia, contextu folida, rigida, glabra, virore utring, nitentia, numero bina, brevibus & craffis inherent pedunculis; intermedia costa venas è viridi flavescentes quaquaversum spargit frequentissimas. Odor ipsis nullus, sapor amarus est

Alpinus folia Muli Aurantii proxima ei attribuit. • Clusius non dissimilia Syringæ albæ foliis sibi videri scribit, teneriora tamen & in ambitu non crenata semper en adverso nascentia, alternatim.

Ex novies inciso calice angustissimo surculorum summitatibus innituntur ad tres numero aut plures flores albiffimi septem, octove, sapius decem constantes petalis, parte anteriori strictioribus & inflexis. Stamina duo flavo apice donata una cum ftylo parvo virenti eminent. Ipfi autem flores altero ab apertione die inarescentes rufescunt.

Pr. Alpinus simplicem octo petalorum in flore ordinem excibet; at ego (inquit Vestingius) duplicem se-pius agnovi, nec octo, sed decem aut duodecim petala rosea serie breviore tubulo digesta. Caccini stores pun agnoti, necosos se antigrantes, o quando minimum novem, duplic fere dispositis observa-vit, odoratissimi Jasmini Hispanici odorem etiam superantes, vel quasi storum Mali Aurantis o storum Jasmini Hispanici simul permistorum odorem referentes; qua similitudine Vestingius etiam florum odorem comparans cum Caccini convenit.

Vespertino tempore ob gratissimum odorem in foro empti à mulieribus in corollas & varia ornamentorum genera colligantur, quinimo ethnici in facrificiis eos adhibere funt confueti. Maxima anni parte florifera, per universam Indiam in hortis colitur. Fructus vel rarò, vel adultiore demum atate ferre folet.

Florum ulus est magis ad ornatum corporis quàm adifanitatem, nihilominus parant oleum quo utun. Vires & tur mulieres in balneis ad uterum calesaciendum & laxandum: ut partum etiam saciliorem reddant Ujus. hoc oleum & bibunt calidum & iplo liniunt etiam extrinsecas uteri partes. Utuntur quoq, eo extenee cieum & ribiut; canantin e pin minut estant extinues utier pares. Untur quoq, eo exte-ruis inungentes thoracs regionem, tum per os iplum calidum bibentes ad ruffim anheirdique diffi-cultatem, & ad pleuritim lethalem, & ad peripneumoniam, arq, ad dolores vehementes ftomachi, intestinorum arq, uteri. Parant hoc nofiri unguentarii ex dulcibus Amygdalis, vel Sefami feminibus, ex quibas odore borum Jafinini inbutis olsum exprimunt valde odoratum. Alpin. Inferitur Iasmino vulgari.

7. Hudda Mulla H.M. P.6. T. 51. p.89. Gelseminum vel Jasminum Catalonicum multiplex H.M.

H.M.

Convolvuli more, unde & Convolvulus domefticus dicitar, ramis fuis in longitudinem mirabilem protenis, rotundis, ligno medullâque virente, & pilis brevibus obfits, vicina corpore amplecătur. Folia pis, arcationa, viroce utrăque parte nitentia fub obleuro, in obtufum definentia, coftis è vindi praçutar emmentibus, pedunculis craffis, curtis, interius planis ramis adharent. Flores polypetali, candidi, flosculis hic illic interspersis viridibus; ob gratissimum, qualem & flores Mulla vel Magari fundunt, odorem avidiffime expetuntur. Cultura & ufus Nalla-Mulla eadem eft.

Rabidi canis morfus contrita & oleo frixa externè applicata folia fanant. Veneno ferpentino ra-Vires dix cum Calamo aromatico ex Oryza aqua decocta occurrit,

Planta huc ex sententia D. Comelini, a proxime pracedenti nihil differt, nifi quod duplices vel plenos ferat flores. Idem & nobis videtur.

8. Tijeni-Mulla H. M. P. 6. T. 49. p. 85. Jasminum Indicum flore albo odoratissimo.

Frutex hic ramufculos decuffato ordine habet geminos, è spadiceo virescentes. Folia oblonga, acuminata, crassa, mollia licet, glabra, superne intense virentia, inferne dilutiora, utrinq nitentia, gemella pedunculis curtis inharent, media eorum costa viridi, supina in parte eminente. Sapor odórve nullus. Suavissimi odoris flores pentapetali, albi, quinis antheris grandiusculis erectis exornati confoiciuntur.

Crescit locis montanis ad Calare & Perate vidi. Ulus hactenus ignoratur.

9. Tsjiregam-Mulla H. M. P. 6. T. 55. p. 97. Jasminum Indicum store polypetalo exalbido, fructu minori.

H. M.

Frutex est hominis adaquans altitudinem, rotundos, duriolos, geniculatos latissimè dispergens furculos, qui novelli minutifiimis pilis obteguntur. Folia è viridi nitentia, glabra, lavia, costà in superiore corum parte uti Nalla-Mulla striata, gemina, sibíque è contrario immediate opposita in geniculis provenium: ilintque oblongiora, anterius in angultum contracta, in culpidem longiorem deducta, in oris crispata, ad petiolum verò strictiora: Sapor ipsis amarus, odor nullus. Flores exalbidi numero ternario aut quinario, è calyce sex plus minus incisuris distincto protuberantes, sex. feptem, quinimo octo constant sepe petalis, angustis, tenuibus, extrorsum in oris valde crispatis. Stamma duo breviora splusque eodem ac in præcedentibus sese habent modo. Frustan infidentes calvei. Ceraforum minorum modo glabri, nigricantes, pelliculá tenui, carne molli, è rubro nigra ac fubdulci confrantes, femen rotundum, ex albo internigrans & pilofum continent

Ob jucundiffimum & fuaviffimum odorem florum, è quibus mulieres coronas fibi conficiunt, in hortis colitur, nunquam flores aut folia dimittens.

Unnnnn

Folia

* P. 6. T. 50.

Vires.

Locus Ed

p. 87-

Vires.

Locus

Vires.

Locus.

Tilles.

I octa

Vives.

Lib. XXVIII.

corroborans: horum pulvis cum Croco ac pinguedine cuti illitus pruriginem ejus demit: ex radice ad peculiarem usum exprimitur oleum. 10. Catu Pitsjegam-Mulla P. 6. T. 53. p. 93. Jasminum Indicum store polypetalo, candido, oris

rufescentibus.

Н. М. Mullæ feu Jasmini species est, & similis Nallæ-Mullæ, surculis solummodo languido virore in suscum vergentulus. Foliæ diffimili magnitudine ac sigura, modò oblongiora, sine cuspide tamen, modò latiora, contrariis inter se semper pediculis opposita sunt, ante alia virore obscuro nitentia, sapore amara. Flores septem, decem, imò nonnunquam undecim petalis, è longo aculeatis, pra cateris quoque angultioribus, in orbem espanfis, è calve virenti, fenis inciliuris ditincto, candidfini, quamvis in oris elementer rufelcentes, paullò latiores quam Tijergam mulla prodeunt. Prater stamina duo colore ad virorem inclinato, oblongis, croceis, planis apicibus prædita, stylus intermedius albicans, elongato, viridi & craffiusculo ornatus capitello, è gemmula, qua huic flori conica & rufescens est, affurgit: odor jucundiffimus.

Arenoso crescit solo ad Cranganoor & Catoer, alissque locis pluribus. Sempiterna viret coma. Floret mense Junio Julióque.

11. Katu Tsjeregam Mulla H. M. P. 6. T. 54. p. 95. Jasminum Indicum store polypetalo candidissimo, fructu majore.

Arbuscula isthac caulis est subvirescentis & lignosi. Folia situm & figuram eandem ac Tsjeregam-Mulla obtinent. Flore itidem candidiffimi, inodori equidem, feprem, octove strictis, protentis, acu-leatifque petalis, ex perianthio angustiori & in summitate complanato, plures numero surculorum cacuminibus innutuntur, quod in Tsjeregam-Mulla secus sese habet. Fructus iidem ut in Tsjeregam-Mulla, fed majores.

Loca amat aspera & faxosa montanaque. In Cranganoor & Coilan plurima est; omnibus horis

frondifera fimul & florifera.

Hujus folia ex oleo cocta oculorum tollunt vitia. Radix verò cum Calamo exhibita aromatico optime cuiufvis ferpentis morfibus medentur.

12. Katu-Mulla H.M. P.6. T. 56. p. 99. Jasminum Indicum store pentapetalo candidissimo fructu Tsjeregam-Mulla. H. M.

Arbuícula est hominis altitudinem vix excedens. Rami duri, vetustiores è rubicundo susci sunt. Radix capillaris, rubra, in latum spatiatur. Folia longiora, anterius stricta, in cuspidem exeuntia, denía, glabra, supina parte è fusco nitentia, prona candida, vena recta in parte eminente : saporis fylveftris, odoris nullius. Flores albiffimi, quinque, uno è latere rotundis, craffiulculis, extrorfum re-There are a financial form of the first and financial form of the first configuration of the first co

Locis gaudet arenosis, & provenit in Oediampera & Ansjecaimaal; sempiterna fronde: Quintili autem Sextilique mensibus floribus exornatur-

Succus foliorum olei infervit coctioni, & præterea nullum præftat ufum-

P.4. T. 47s 48. 2. 99.

13. Rava-Pou * H.M. Seu Jasminum Indicum bacciferum slore albo majore, noctu olente, vel Arbor triftis de die altera. D. Comelin.

Arbor est procera, caudice crasso, denso, albicante; cortice obducto atro-purpureo; glabro, inodoro, infipido, necnon ramulis atro-purpureis, intulque fungolis, ceu frondibus umbrofis in latum diffusis, ornato. Radix albicans, ruso cortice tecta, inodora, saporis adstringentis. Folia geminata dithuis, ornato. Radix albicans, ruto cortice tecta, inodora, laporis adliringentis. Folia geminata ordine decuffato rotundis, rufis ac lanuginofis petiolis circa ramulos provenunt, oblompo-rotunda, acuminata, mollia, glabra, denfa, fplendentia, luperne atro viridia inferne fubviridia; colta media craffa, rotunda, albicat. Flores in ramis tenerioribus nafcuntur, pediculis oblongis, rufis ac lanuginofis, è foliorum interna fede prodeutubis inhierentes, copioli, hoc eft, terni, quaterni aut plures fimul ferè congelti, candidi, Jafmini aut potus Hyacinthi tuberofi floribus forma, magnitudineque pares, firmilibúfque folis, ut illi, conftantes, fed pleniores, multiplicique foliorum texturá, doois fragrantifimi, & haud multim à Jafmini aut Tuberofa florum odore diffimiles. Solent autem nochu in flores explicari, & oriente Sole, fimularq, ab ipfus radis illulthrat incipiunt, illico decidere, vel anfoathià quadam, vel ora nima fucci tenutiquate, mem radii Solares abdimune. nam dere, vel antipathia quadam, vel præ nimia succi tenuitate, quem radii Solares absumunt, nam quos Sol non attingit duttiùs in arbore hærent. Floribus fructus nonnunquam succedunt, globosi, quos on non artingit unitin in attoric therein. Frontis fraish inclination artificial gloom, virides, exiguo à latere umbilico praditi, ennique cortice cindi: huic ingnois fubelt cortex, nucleus includens oblongum, rotundum, ablicantem, faporis amaro-dulcis & addringentis.

Non provent fonte in Malabar, fed aliunde advecta eft. Semper viret, fragrantiffimóss, fere

flores, qui Sole occidente explicantur, & oriente decidunt.

E folis hujus arboris in aqua cocais potus conficitur, qui mulieribus parturientibus exhibitus parturi accelerare dicitur. Cortex in pulverem redactus, & ulceribus infperfus luxuriantem & fungo-

fam carnem exficcat & tollit. Hortus Leydenfis Herman. habet Jasminum Americanum trifolium odoratissimum flore albo. Et

D. Wasfius nuperrimè recepit Jalminum novum latifolium ab Infulà Barbados dicta. CAP. CAP. IL

De Liqustro.

Igustrum à ligando dici verisimile est, quia virgulta ejus ob lentorem & gracilitatem facilè flectantur & circumvolvantur Ligustrum vulgare non esse Cypren Gracorum probatur, quia nec in arboream magnitudinem unquam excrescit, nec solia ejus capillum rusent : quæ Cypri apud Dioscoridem notæ sunt. dinem unquam exerciet, nec rous e eus capitum rutent; quæ cypri apid protoridem notæ funt.

Unde neque Alcanna fen Henne Arabum effe poteft, cum Arabes pleraq, fua de Alcanna ex Diofoor, capite de Cypro transferipferint.

Floribus racemoss albis, baccis nigris dipyrenis, viminibus lentis ab aliis fruticibus diftin-

A. I. Ligustrum J. B. Ger. vulgare Park, Germanicum C. B. Dittet, v. Dzimpzint.

Fruex est elatior, radicem hinc indè per obliquum spargens, crebris virgis lentis & in ramos divisis constans, cortice cinereo obtecats; praferum vero stripies & rami crassiores tali cortice vestiuntur: nam ramuli virides sunt, materie albida, dura. Folia bina adverso situ ex intervallis oriftuntur; nam ramuli vindes lunt, materie albida, dura. Felia bina adverto itu ex intervallis orinutur, oblonga, angulta, figura ad Salios folia quodammodo accedentia, fed breviora, craffioráq,
atro-virentia, lavia, nitentia, gultu acri & fubamaro, non fine adfricêtione. Flore in ramorum fumnis profert fuavier olentes, candidos, racematum congeffos, quorum finguli quaternis, quinis aut
fenis folis conflant, apichis ex lutoo herbidis, qui decerpti fiatim flaceciount, quos excipiunt bacca,
racematim quoq, in pyramidis figuram aggelta; Hedera baccis minores, laviores ac nigriores, Juniperinis aquales, initio virentes, per maturitatem nigricantes, continentes bina grana, hine gibba, inde comprella, cortice patieto, carne exalbida, yel digitorum levi prefli fragilia; fapore amaro ac injucundo, quamvis quiboldam aliquid dulcedinis habere videantur.

Variat interdum, adnotante Trago, floris colore luteo; fed rariús. Folis argentatis & aura-

In fylvis, vepretis & sepibus frequens est Anglia, Germania, Gallia, Italia, &c. Floret tota Laur. ferè æftate.

Foliorum decoctum, eorúmive aqua destillata commendatur ad ulcera & inflammationes oris gar- Vires. garifatu, ad carbunculos, pudendorum ulcera, & ambusta collutu. Flosculi aceto macerati, frontic, impoliti capitis dolorem ledant.

Acinis Ligustri maturis quidam rubello vino nigrum inducunt colorem. Solent etiam illi tam nigrum quam Venetum colorem præftare, quo nomine ab his qui chartulas luforias aliasve picturas variis coloribus illuminant leguntur.

Hyeme baccis vescuntur aves, præsertim Merulæ ac Turdi. Frutex propter lenta & slexibilia vi-mina, surculóse, densos, & solia hilarè virentia ad topiarias scenas expetitur, quas non ineleganter convestit. Recte Laurembergius, Inter omnes frutices arbores & herbas nihil est quod in tot figuras & elegantias effingi, flecti aut formari tondendo queat ac Liguftrum. Horizult, 1, c. 20.

Vires à Matthiolo Liguítro traditas ab eo potius effictas rationabiliter, aut aliunde mutuatas cen-

fet J.B. quam experimento cognitas. Ex gultu (inquit) quivis facile vel mediocriter versatus uni-cuiq, plantæ vires probabiliter affignare possit. At pro vers & compertis prodere non debet.

2. Ligustrum myrtifolium Italicum C. B. Park.

Hoc ad Ligustri vulgaris modum excrescere & in ramos brachiari audio. Rami rotundi sunt, laves, nonnihil rufescentes. Folia atro-virentia, vulgaris foliis & latiora & longiora. Myrti Ligustri folio nomine Patavio habuit C.B. Ligustrum fol. laciniatis ad Syringas pertinet.

3. Ligustrum Orientale, sive Cyprus Dioscoridis & Plinii Park. Ægyptium, Cyprus Gracorum, Elbame Arabum J. B. Lig. Ægyptiacum latifolium C. B. item Lig. Ægypt. Angustiso.

Fruticis potius vegetioris quam arboris proceritate adultam in villis [Ægypti] inquit Veslingius, paffim compertam habui, confusa ramorum sylva, cultorum negligentia latius implicitam. Olivæ folis non absimilia producere vidi, sed latiora, & sub grato virore magis tenella, sapore acidulo subadstringente: nec ternis tantum quaternisve ordinibus tanquam alis, ied pro virgularum longi-tudine denis, duodenis, pluribusque ramorum latera stipant; sie tamen ut inferiora solia ampliora, ab his fucedentia deinceps ad extremum ufque rami paulatim minora confpiciantur, unreubay circa apicem vix ullo fuperstite. Flore Alpino coloris cinericei non albi, Sambuci floribus proximi, apicem vix ullo tupertitie. Flors Alpino coloris cinericei non albi, Sambuci floribus proximi, minores tamen; Rauwollio es lueto pallidi funt, odoris fuavis, admodum acuti, Mofchi: concolores floribus baccilli. [Semen ei pulchellum, fipadiceum, pyramidale trigonum eleganter exprimens, bafi iza equali ut furrechun latrunculu infrat fect.] J. Baubino Baccer nunerolittimar, noftratis Legultri baccis fere pares, magis feffiles, coloris cinerci fore [in facca] quatuor decuffatas imprefiiones oftentanes, femine refertae copiofiffimo, minuto, Melochia: & figura angulosi & magnitudine equali, coloris infft, faporis firenue adtringentis, idque citra omnem morfum.

C. Bauhinus Cyprum seu Alcannam Rauwolfii, à Cypro Alpini separat, partim ob diversitatem figurarum, partim quia Alpinus florem subcinereum Sambuci floribus minorem Ethannæ sux Unnunu 2

Vires.

tribuit. Verum quod ad figuras artinet, Alpini iconem damnat Veilingius & vitiolam effe oftendit; neque forum color auc magnitudo multum diversa describitur à Rauwolfio & Alpino; ut canditi; dem ab utroque plantam descriptam non dubitemus.

dem ab utroque plantam deteriptam non duoiremus.

Ægypti incola elt, ibidems, omnibus notifims.

A Turcis & Mauritanis ob fuavem odorem molchi emulum quem flores exhalant magni fit, & dilgenter custoditur, nè hyeme percat, molchi emulum quem flores exhalant magni fit, & dilgenter custoditur, nè hyeme percat, cypr folia ex Diole, adstrictoriam vim habent, quare oris ulcera, & aphthas ipfas commanducata medentur, [tem ulcera capite manantia, & collectiones & condylomata, Plin.] & illia turni cata medentur, [tem ulcera capita capitangule refugir.] cata medentur, Ittem ulcera capitis manantia, & confectiones & condytionata. Prim.] & illita tum ferviulis aliis indiammationibus, tum etiam carbunculis profunt. Eorundem decodum igni ambuflisi & lixitai applicatur. Rufant & capillos trite & illita folia, five in Struthii fueco maduerint. Flos ex accou trius & fronti inductus capitis dolorem fedat. [Folia aut eorum fiacus flomacho illinuntur & vulvæ concitatæ. Plim.] Idem combuffus in cruda olla nomas fanat, & pureficentia ulcera pre fi. & cum melle. Succus Cypri nervis, articulis, & algoribus prodeft. Acini contra phthiria-in, item contra intertrigines utilis: fanan & gallinaceorum pritias. Carerúm quod ex flore præparatur Cyprinum unguentum, (oleum vocat Plinius) odoratum est, ac nervos excalfacir ac mol-lit, fiquiden forventi natura praditorum medicamentorum misturam accipit.

Addir Paulus Cyprum apre remediis hisce admisceri quæ ad lienem conficiuntur. Hæc ex Ve-

Magni porro Egyptis (ut scribit Bellonius) ex Cypro reditus. Folia enim ficcata in pulverem redigunt ad uncturas flavas. Nam per totum Turcicum Imperium consuetum feminis manus, peredigunt ad uncturas flavas. Nam per totum Turcicum Imperium consuetum feminis manus, pedes, partesque pilosas flavo rusoque colore tingere, viris verò codem ungues rusare; additoque aludes ues, pareique puolas navo rintoque colore unigere, rins voo coorti unigues intare; accuroque atti-nine capillos pueris tam maribus quan fermellis inficient; necinon equis pilos pedes, mulcarium. Regionum illamm ferminis decorum habetur, femora, epigafrium partéfque pudendas flavo colore tincas habere, id quod hoc pulvere efficient balneo egreffæ: Tunc enim tinctura facilius im-

Vellingius flores Elbarme mulietum [in Ægypto] potiffimum delicias effe fcribit, caniftrífque plebis in bainea deferri, in quibus ille, lymphatæ, dicam an lymphaticæ totos dies inguini cuncularque perpoliendæ operam dant. Decocto foliorum in aqua fimplici crines defluentes firmant, & ingratum pediculorum fodalitium excludunt.

Eodem illo unguibus hemicycli forma diutius hærentem notam appingunt : atq, ut olim Conferipti Patres lunulatis caligis ordinem suum, sic illæ lunulatis unguibus nescio quod elegantiæ specimen

profitentur, aurantii mali colore confipeditores. Folia appolita in ulu frequentiffimo funt ad dolorem capitis. Alpin. Ex pulvere foliorum cum aqua mulia paratur emplatrum ad pedes exfudantes fereentéfique exficcandos efficaciffirmum, [pedibus appoinum & per horam retentum.] Pulvere etiam hoc ad ulcera oris gingivarumq, & puden-

Duas Ligustri Indici species proponit Bontius quem consule. Una est Alcanna, altera est Liguftrum Indicum Garciae Negundo dictum.

CAP. III.

De Alno nigra baccifera.

Foliorum fimilitudine Alni nomen adepta est, quamvis à vulgari Alno toto genere di-versa, cum baccifera st. Foliis lans subrotundis, baccis nigris, vi cathartica, ab aliis fruticibus discretu facilis est.

Alnus nigra baccifera I. B. C. B. nigra sive Erangula Get. Frangula free Alnus nigra baccifera Park. The black Mortstree.

Arbuscula est quæ complures à radicibus rectas edit virgas, sex vel octo cubitos plus minus altas, pollicaris craffitudinis, in ramulos tenellos divilas, cortice exteriore quidem fucco, sed glaucis mapollicaris craffitudinis, in ramulos tenellos divilas, cortice exteriore quidem tufco, fed glaticis maculis afperfo, quo detracto alius apparet crocoro tingem. Ligni materies candida & fraglis, medio enus rufeicente quadam medalla fareta. Folia ad Alnum accedentia, vel, ut vulc Marthiolus, Corni & Virge fanguinea, per ramos, ex obiongo rotunda, in mucronem obtulum definentia, Corni & Virge fanguinea, per ramos, ex obiongo rotunda, in mucronem obtulum definentia, corni attorio riore intida, nervola, ex quorum alis folculos ocacevratos profert, fed fingulis fingulos pediculis nixos, parvos, pallefcentes; bacis fuccedentibus, primim virentibus, dein rubris, demum nigris, ingrati plate faporis, [Tragsu malignum dicej] in quibus grana bina Lentibus majora, compretis, in quibus nucleus. Radix per fumma carfottum vagatur.

In fylvolis duis perfasor reportirut um in Anelia, tum in exteris regionibus. Floret Maio. Sentem.

In sylvosis udis persape reperitur tum in Anglia, tum in exteris regionibus. Floret Maio, Septem-

bri & Octobri fructum maturat. Flavus hujus arbusculæ & medius cortex, tritus cum aceto, & scabiei illitus, intra paucos dies ravis nupis aronicume of medius cortex, tritis cuni accto, oc. teaties much mare parces the illiam finate & exticaca. Effique hoc experimentum fingulare. Idemin accto decodus putridis deritabis collusione prodefi. Cortici vis ineft non modica tum exfolvens tum adfringens; ideóque Rhabarbari modo alvum ducir, & viferar roborat i idem bilem & pitutiam expurgar, quinctiam hydropicorum aquas ducir. Decoquilut cortex cum Eupatorio comm. Pontico Abfinthio, Agrimonia, Culcus, Lupulo, Cinnanomo, Ferniculi, Apii, & utrinique Intyl radiotius ad hydropen, malum corporis labitum & Ideritiam: datirque potandus ità affectis \$\frac{3}{2}\times pondere. Cortex ab arbore deliberari debet in pio fataim Veris principio, & in umbra faccari, fiquidem virids vomitiones moves. Quod ne facare etam decoctum diuobus tribufive diebus quieficat oporter, donce flavus color in nigrum vertatur. Casp. Hofmanno corruptio hic subolet.

Lib. XXVIII.

De Arboribus Bacciferis.

1605

Dodonzus ob violentiam purgationis corticem hunc Rufticorum medicamentum appellat: expur-gat enim (inquir) non modo per inferiorem sedem sed etiam per vomitum cum magna ventriculi

Novi (înquit Schwenckfeld.) ejus usu Agricolas hydropicos factos & pæne suffocatos suisse repentina malignæ materiæ repercussione. Eapropter ab ejus usu abstinendum suadeo, nisi probè fuerit evacuatum corpus.

Flores apibus grati. Folia lætum feruntur bobus ac præcipuè vaccis pabulum, quæ horum pastu lac reddune copiosius. Hoc nobis minime videtur verisimile : quomodo enim planta adeo vehementer cathartica idoneum bubus aut vaccis pabulum effe potest?

2. Alnus nigra baccifera rugosiore folio, seu major J. B.

J. B. Per omnia major est hac species, caudex, rami, reliqua: cortex exterior tenuis, foris cinereus, intus virescens, cui alius subest crassus, in plures dividuus, intima facie qua lignum attingit slavus; la-minæ verò in quas deduci potest, vel croco saturatæ vel versicolores, russo, flavo, filamentissa, albidis, sapore amaro. Folia quam in vulgari Alno nigriora, multò ampliora, palmo longiora, 23 uncias lata, subrotunda, rugosa, atro-virentia, splendida, crenata. Flosculi bini simul aut singulares ex petiolo non longo adherent, colore herbacco, in quatuor lacinias mucronatas divisi, totidem apicibus virescentibus interjectis, stylo in tria cornicula extrorsum reslexa dissecto.

In Burgundiæ montofis afperis prope S. Hippolytum, & alibi provenit. v. J. B. Carbones commendantur pro pyrio pulvereLocusi Usw.

CAP. IV.

1. Berberis dumetorum C. B. Berberis Park. Berberis vulgo, qua & Oxyacantha putata J. B. Spina acida five Oxyacantha Ger. The Barberry, of Pipperidge buff.

7.B. Nter arbores & frutices ambigit, modò humilior, densè fruticans, modò procerior caudice fatis craffo donata: tota tamen perquam minacibus finis est armata, duabus tribúsve utplurimum ex codem puncto emicantibus: quò loci & folia prodeunt, ad Pruni sylv. quodammodo accedentia, sed ex angusto principio latescentia, spinulis in coto ambitu mollioribus donata, sapore acido, sed qua prima germinatione sinuola videas, & pungentibus spinis horrida. Flores in ligulis racemos, tenis foliolis luteis constant, quibus totidem concoloria stamina respondent, pittillo viridanti, odore gravi: quibus baccae succedunt cylindraceae, tenues, per maturitatem pulchrè rubentes, sapore acido & astringente. Extimo cortici rimoso & subcinereo aut albicante subest liber ex viridi flavescens, & huic materia albida, satis fragilis, cui modulla ampla. Radix multifida, non

vinin naveicens, oc nue materia anosa, sato insgins cui inscuin ampia. Leas muturina, nori craffa, ne alte defendens, in terra funno fe continet, espegie flava ilub primo cortice.

Sponte nafeitur multis in locis, inculis, fylvofis, frutetis, campelfribus, montanis, ficcis & aquofis; Leas, & rivulorum ripis ac collibus etiam potifirimim gaudet. Quantum observatimus in Anglia collibus creatests pracipite provenit, ut in fepibus prope Walders oppidum in Effexia. In agro Bafileenfi, Alfatia, & alibi in Germania copiofiffimam in sepibus observavimus.

Bacce refrigerant & aftringunt, appetentiam excitant, ventriculum roborant. Proinde cum Sac Virei charo condita ufus funt frequentifilm in morbis ubi refrigeratione & adstrictione opus est, ut in Febribus, Diarrhœa, Dyfenteria, &c.

Quod ex acinis exprimitur vinum austerius acidiúsq est quam quod ex Mali Punici succo sit: utile autem est ventris fluxionibus à calore ortis fistendis : unde cœliacis, cibum rejicientibus, & dyfentericis exhibetur. In febribus fitim extinguit, & appetitum languentem recreat excitátq.

Scimus baccarum fuccum, quemadmodum & corticis decoctum item & foliorum contuforum fuccum cum aceto plurimum profuisse in calidis doloribus dentium à fluxione biliola vel serosa obortis J. B. In doloribus capitis à causa calida fronti applicata multum possunc.

Maturi acini vel per se vel cum ramis decerpti in umbra siccari solent, & ad intinctus, ad patiattauti acun ven per ne ver cum ranno occerpa in umora nicari totent, et ao inuncus, ao patriarum margines exornandos, & ad ufus medicos predictos refervari.

E folis vindibus tenellis Maio menfe fiunt intinctus haud fecus ac ex Oxalide ad appetentiam exci-

tandam, ad refrigerandum, febricitantibus & temperamentis calidis utiliffimi.

Cortex Inxiviso maceratus flavo colore tingit. Radicum cortex medicamentis adversus icterum admifeerur non fine fuccessi. Cortex interior flavus tam ramorum quam radicum, vel in cerevisia aliove liquore decoctus, vel potitis in vino albo aut Hifpanico infulius & potus experientia nostra in ichero remedium est præstantislimum.

Vinum album tenue, in quo medianus ille cortex Berberis, qui inter extimum & ligno adhærentem est, lineo panno involutus per trium horarum spatium maceratus fuerit, mirificè si bibatur purgare Clusio pro secreto communicatum est.

C. Bauhinus Berberin fine nucleo pro distincta specie ponit, quam nos pro accidentali varietate Berbern sine

Alitur autem in hortis curioforum, ut & Berberis acinis majoribus. Simonis Pauli elegans encheiresis parandi Tartarum è succo Berberum; Quadripart. Botan. ni majoritis.

R Succi Berberum th ij. Succi Limonum 3ij. milce, digere per biduum in arena calida, deinde fil-

ra succi percerum 10.11, 2000 Limbanan 311 mires, segere per sudum in arena cainda, deinde fil-ra, poltea evapora ad diminim, fed cave re plus julto incalefata, colatum hune fuccom ubi per aliquot dus in loco fubrerraneo recondideris, cernes Tartaro (no vitri fundum & latera incruftare: separa succum per vasis inclinationem, & iterum exhalare fac ad dimidium, ut residuum in co Tar-Unnunn 3

Vires

Locus.

Vires &

ocus Ed

tari compares; quem ac priorem vasi vitreo inditum blandissimo calore exsicca & usui serva. Ori & ventriculo gratum faporem conciliat, corruptioni humorum & æftibus febribus infigni-

Berberis vox est Arabica Averroi & Officinis usitata. Spinosus est frutex, fructu in racemos congesto, oblongo & cylindraceo rubente, acido.

2. Noela-tali seu Berberis Indica Aurantiæ folio H. M. P. 4 T. 56. p. 119.

H. M. Arbor est media magnitudinis, caudice mediocriter crasso, albicante, denso, cortice obducto cinerco, multifo, ramulis viridibus donata. Radis: rufa, nigricante cortice tecta, necnon fibris sus late per terram diffusa; sapor aftringens, odor silvestris. Folia sine ordine ramulis inharrent, obnue par teriam unitua, rapo attinguis, son syrenius. Folis haud abfimilia, except illa appendice, qua hujus arboris folia carent, craffa, glabra, denla, atro-virita, filendentia, inodora, infipida. Flosculi racematim coharent plurimi, ex pediculo tenui, unciali & sescunciali, aciduli, inodori; constant ii è gemmulis exiguis, pallide virentibus, fiaminulis tribus exiguis albicantibus, supereminentibus. Fiosculis succedunt bacca cylindracea, tenues per maturitatem pulchrè rubentes, iapore acido & subastringente, Berberis fructibus persimiles.
Crescit ubique in Malabar, præsertim circa Repolyn: Semper viret, & per 70 non rarò frugisera

Ex hujus cortice haud fecus ac è cannabe funes texuntur.

Fructus in deliciis comeduntur, iíque impense refrigerant, uti Berberes.

Folia antidotum habentur morsui colubri, Heretimandel Malabarensibus dicti, cujus morsu homines quidem non statim intereum, sed interim totius corporis carnes corrumpuntur, computrefeum, decidum, tandemq post tot milerias debitum naturæ persolvunt, msi utantur pottu qui ex foliis hisce cum salito Mangæ fructu in aqua coctis conficitur.

CAP. V.

Baccifera Indica floribus racemosis, fructu plano-rotundo, dipyreno. Kanden-Kara H. M. P. 5.

Abor eft justa magnitudinis, viginti circiter podes alta, caudice mediocriter crasso, multiss, ramis in orbern longe larsque distruis donato, qui cortice cinerco tecti, ac spinis instipper longis, crassis, acuminassis, uni sc caudex, muniti sint. Ha autem spina comunis virulentar ac malignutaris expertes non sunt, urpore vulnera ab esi inflicta non raro lethalia observari folent. Radus fibrata, albicana, saro-purpureo cortice cincita. Fessia oblongo-ortunda, tennuis, lenia, virulia, bina aut terma simul juncia, circa ramulos proveniunt, inodora, laporis ingrati. Fissial situational designations del construitation néque intus succulenta, dulci, gratique saporis refertæ; intra quam duo continentur officula furva. plana, carne intercedente à se invicem disjuncta.

Provenit in variis Regni Malabarici locis, præsertim circa Cochin: bis quotannis fructus sert, Martio, viz. & Septembri mensibus, ac semper viret.

Usus ejus in Medicina nullus.

CAP. VI.

Nyalel " H. M. An Sambucus Indica Bontii? Arbor baccifera racemosa, fructu corticoso, di-* P. 4. T. 16. 2.37.

Rbor est procerà, 40 circiter pedes alta, caudice mediocriter crasso, cortice cinereo obducto, multissa ramis rufelcentibus in orbem dissigni donato. Lignum albicans, inodorum, insipidum, matrice rubicunda. Radix rufa, furvo cortice tecta. Folia geminata, ordine parallelo brevibus petiolis ramelis inharent, oblongo-rotunda, acuminata, denfa, glabra, co-lore atro vindi inperne nitentia, infernè dilutiora, infipida, inodora 5 coftà medià lignosa, è vindialbicante, rotunda. Flores exigui, candidi, numerofi, racematim circa extremos furculos proveniunt, & finguli calyci viridi, in quinq lacinias fecto inharent, quinq tenuibus, lato-rotundis, ac in orbem expants foliolis confrantes, quinq, faminus ablicantibus, apicibus flavelcentibus falcatis ornans, medium occupantibus; inter que fylus prodit furrectus, itidem albicans, capitello flavelcente dodri ingratus ac feredus, fapor mullus. Folicilus flucedum fratis globoti, numerofi, ramis adherentes uvarum in modum, quibus magnitudime haud abfimiles funt, cortice craffo, flavelcente, in the candido & lampingle control tus candido & lanuginolo cincti, carnéque ex albo cerulea, transparente, fucculenta, subacidi ac vinosi saporis intus referti, intra quam duo continentur nuclei oblongo plano-rotundi, subvirdes, ex albo cœrulea cuticula obducti, iaporis è dulci adstringentis, membranaceo disfepimento ab invicem seiuncti.

Provenit

Lib. XXVIII.

De Arboribus Bacciferis.

1607

Provenit frequenter in infula Baypin, necnon in Caymaal, alifque provinciis Malabar. Perpe-Loui. tuò viret, quotannis bis maturos exhibet fructus, menfibus, viz. Aprili & Octobri, maneto, frugife-

Fructus in deliciis comeduntur. At nuclei cum zinzibere recenti contufi, & addito faccharo ex. Vires. hibiti alvum movent. Ex fructuum immaturorum fucco cum faccharo fyrupus paratur, tuffi, afthmati, altifq thoracis affectibus præprimis utilis.

CAP. VII.

Baccifera spinosa Indica racemosa acinis globosis, gemino in singulis nucleo. Wadouka H.M. P.4. T. 46. p. 97. Н. М.

Rbor est procera, caudice crasso, denso, albicante, cortice obducto survo, crasso, scabolo, necnon viridibus intusque sungoss ramulis plurimis donato, qui brevibus rigidisque insuper muniti funt. Radix rufa, flavescente cortice tecta, inodora, inspida. Folia oblongo-rotunda, crassa, densa, glabra, superne intensiore virore tincta, inferne subviridia; à medio illo crasso, viridi-albicante, in parte superiore sulcato, in prona verò altè extuberante, necnon folium per longitudinem medium inæqualiter fecante nervo plures alii tenuiores, penéque invisibiles oblique excurrunt. Odor nullus, fapor amarus. Flores petiolis longioribus racematim proveniunt exigui, Tiliz florum magnitudine amuli, quatuor fubrotundis, candidis, è purpureo ftriatis ac mollibus foliis constantes, calicique viridi quadripartito inharentes, odoris amœni, faporis subamari. Frudius Nyalel frudibus haud absimiles, globosi, glabri, rubro-slavelcentes, carne intus mucilaginosa, ex albo cœrulea, infipida, inodora, intra quam continentur duo nuclei, oblongo-plano-roundi, fubvirides, tenui pelliculà cincti, faporis fubaftringentis, necnon diffepimento membranaceo ab invicem

Provenit ubique in Malabar, præsertim circa Cochin. Quotannis bis fructum profert, Aprili, Loui. viz. & Octobri menfibus, diúque frugifera maner.

In medicina nullum habet usum.

CAP. VIII.

Sjouanna-Amelpodi H. M. P. 6. T. 47. p. 81. Frutex Indicus pemapetalos gemina bacca, calyce except. Al baccifer. calyculat. referend.

Rbufcula hac hominis affumit altitudinem. Stipes ac rami cinerei funt coloris. Radix fibrofa, corrice ruffo, gultu amaricane, veftita eft. Falia, quæ curris interiufq, planis anncétunur pediculis, oblonga, aculeata, denla, folida, lenia, glabra, fuperné vroris intensio
obfcuri, inferné clarioris, cottam habent in fupina parte paululum, in prona maximè eminentem, qua laterales, parallelas, incurvatasque emittit minores. Flores perfecti, compositi & uniformes, surculorum albicantium cacumini brevibus petiolis infiftunt, conflantes quinque petalis, è longo rotun-dis, tenuibus, clementer cuspidatis, stellam situ æmulantibus colore candidissimo: horum in collo, pollicari, purpureo, in nodulum circa medium extuberante, quinque framina flavis capitulis prædita confipiciuntur; qua comitatur fiilus candidulus, viridi gemma exornatus. Florum verò gemma, uti & calyx, in purpureum vergunt colorem. Odor iis deeft. Floribus fuccedunt gemina utpluriun ec cays, in purpareum vergani. Coloria. Coloria usera, Fornus succeaunt gemine urplurmum, & quali in unum colaite baeea, rarius fingular, calçoc archifime excepta, roundae, paululum oppido protenta, primum virides & glabra, fed ubi maturuere cortice funt glabro, ac nigredine nitenti, carne in cœruleum inclinata, official duo, plana & elonga fi coaliere, alisi fingula fingula fingula, confinentes. In ramulis umbella inferiorius fructus prodeunt, dum fuperiores gemmis adhuc aut floribus exornantur. Esto, ipsa umbella ob varietatem quod ad flores, gemmas & fructus,

vissi gratissima.

Montanis delectatur locis, provenitu, in Candenate & Mangetti. Arbor ipsa omnibus horis bac-Locus. cifera est: alix enim maturescunt, alix turgescunt, alix florent

Hujus radix solummodo ad Serpentium Scorpionumq, morsus valet.

Vires.

SECTIONIS

Ulus.

SECTIONIS III.

MEMBRUM SECUNDUM.

De Arboribus bacciferis fructu tripyreno.

CAP. I.

De Alaterno.

A Laternus à Phillyrea differt foliis în ramis & furculis alterno ordine fitis, non binis oppofitis ut in illa: baccis tricoccis, cum in illa monococcæ fint; quamvis externa facie fatis fimiles funt, & uterque perpetua fronde. Nostrates perperam Alaternum Phillyream vocant.

1. Alaternus major & miwor Park. Alaternus Plinii & Alat. bumilior Gex. Spina Bourgi Monfelienfium & Alaternus J. B. Philyea elatior & humilior C. B.

Cluf.

Alaermi fruticis femper virentis duo genera funt (inquit Clufius) Unum arborefcens interdum, longis ramis, non admodum craffis, neq, in multas alas divifis, flexilibus deinde virgulitis, quæ externo cortice candido, virefcente integuntur, larente fub eo membrana quadam flavefcente, quæ lignum ambit. Ramos veffiunt incondito ordine disposita falia, media inter Oleæ aque llicis folia, magnitudine, leviter per ambitum ferrata, craffiuscula, ex viridi nigricantia, guftu ingrata, & cum amaritudine paululum mordicantia. Ad fingulorum foliorum quæ in ramis nascuntur exottus flora collez fimiles, coloris ex herbido pallectentis, racematim ex oblongis pedicellis dependent. Vere, interdum etam media hyeme. Nullum in hoc fruetum vidi.

Alterum multo humilus oft, ramis brevioribus, cortice qui hos ambit ex albo viridi & purpurafeente coloribus fimul mixtis infecto. Felia illi fuperiore minora, magis circinata rotunditatis, in ambitu etiam ferrata.

Ex folorum alis flores longiusculis pediculis dependent, ut in superiore, illis tamen majores, & coloris magis herbacei; quibus succedit frustus racematim coherens Lentilcini magnitudine, initio viridis, deinde nonnihil rubescens, qui tribus nucleis constare videtur. Pleniorem & nigri coloris maturitate seri arbitror. J. Bauhino Bacce, parvæ, nigræ, rotundæ, in quibus semina tria, ità ut exfectate bacce tricocce videantur.

Primum genus Ulyftipponenfi agro locííque vicinis in Lufitania observavit Clufius: Alterum etiam ildem locis, præterea multis Bæticæ; tum Granatenfi regno & Valentino. Nos in Isalas, præcipie ad Mare inferum, necnon circa Monfpelium in collibus faxosis frequentem observavimus: Foliorum magnitudine, figura & inciliuris multium variat, quinetiam magnitudine & flatura, pro ratione loci in quo crescr: ut specie differre vix putem Alaternum primum & secundum Cluss

Fatetur Clufius utriufq, fui Alaterni millum fe ufum novifle: fed Lufitanos afferuifle ejus cortice in aqua decodo pificatores fua retia fubrutilo colore inficere: & tinctores è fragmentorum ligni, quod paller, decocione nigrefentem è cerruleo colorem conciliare. Quamris autem arbufcula hæc ob medicas vires celebris non fit, ob celerem tamen audtum, pe-

Quamvis autem arbufcula hac ob medicas vires celebris non fit, ob celerem tamen auclum, perennem nitidæ & velur perpolitæ frondis virorem; quódq, tonfuram facile admirtar, & hyemes etiam noffras, nonnimis afperas patienter tolerat, ornatis & ſpedaculi granâ, in vindariis noftris ſtudose colitur. Seritur autem ſemine commodifiime, vel etiam ramulo terræ infixo.

viris muiose contur. Serturi autem tennire commontante, vi attentantante. Vidimus olimin horto Regio Parifienfi duas Alaterni varietates, aleram folisi ex albo, alteram folisi ex luteo variegatis. Habentur & in horto Leydenfi D. Hermanni. Idem Hortus habet Alaternum feu Phylicam folisi angultioribus & profundius ferratis.

2. Alaternus latifolia Celastrus ditta Herman. Hort. Leyd. Celastrus Theophrasti Clus. cur. post. C. B. Park.

Claf.

Humanam fuperat altitudinem, firmóque & duro caudice conflat, atque in frequentes ramas
divifo, qui dum novelli finnt viridi cortice integuntur, annotin verò fufco. Numerola habet felia,
ex adverfo femper nafcentia, densique ferie congelta, finjan parte faturata viridiates pradita,
prondi attem dituora, perennia, hoc elt, que non decidunt núl novis & recentibus jam nasis, ut in
prondi attem dituora, perennia, hoc elt, que non decidunt núl novis & recentibus jam nasis, ut in
arboribus perpeutò virentibus plerunque accidere folet. Splendent verò præ lavore es folia, nec
Altarent folorum magnitudieme fuperant, inno pleraque funt tils minora, prafertim annotina, que
ramulorum infimam partem occupant five veffunt, nec in ambitu fint crenata, præfertim novella,
que crenarum quandam formam habete videntur, attamen verò crenata dici nequeant: amariufculi funt faporis. In novellorum ramulorum extima parte inter folia nafcuntur uncialis longitudnis petioli, futinentes quinque aut tex parvos fifedados, quaturo pletrunque aut quinque foliolis ex
flavo virefcentibus conflantes, fiaviter odoratos, racematum Lentici floiculorum modo dispoitos.

non ut Tini aut Sambuci umbella instar expansos, qui serò admodum aperiuntur. & nonnisi extremo Autumno aut Hyemis initio, imò etiam quanto mitior aura veus initio. Hachenus Clussis, quibus addit Per Pauawiis, Arbor hacin horto Levdensi Anni 161c. menle Junio fructis rudimentum ostendere cepit, producens bervem pediculum, cui 'therebat bacca, Myrti baccis magnitudine similis. Hac quandiu in accretione erat, viridem, justam adepar anganitudimen rubrum exhibebat colorem, qui paulitaim ex puniceo corallinus reddebatur, adeò ut Asparagi maturam baccam (de minoribus loquor) te videre dixisses. Arridebat grantsmo hoc colore ad Augusti usque
initium bacca; tunc etenim pauliatim corrugari incepti cutis sive exterior superficies, similique colorem mutare, ac ex rotundo oblongus fieri incepis, fuscedimen namque contrahebat, tandemque
adustam ingredimen. Possibet repertum intus semen unicum, oblongum, quodammodo triangulare, uvarum vinaceis admodum simile: cuius cortice (durior is erat & quodammodo
ossiles) diffracto proditi granum quoque unicum; tectum membraulia crocei coloris, eàque ablata
medulla sive caro, durior, albicans, es similis quam nux Avellana ostendere solet.

Ramis porro facilè pangi certum est. Hac arbor in horto Academico Leydensi colebatur, unde delata non dicit Clussus.

Si constans fit huic fructui unicum duntaxat semen continere ab Alaterno genere diversa erit ejus parens.

CAP. II.

De Sambuço.

Ambucus 'Asib Græcis à Sambuca musico instrumento, quod alii peetida, alii magadin vocant, dicha putatur. Alii ab autore cui nomen Sambyx denominatam malunt. Nobis vox
incerte originis esse videtur.
Sambucus store & fructu in umbellas aut racemos composito, foliis alatis, ramis medulla plurima
farchis pauco ligno ab aliis arboribus facile diffinguirur.

A. 1. Sambucus vulgaris J. B. Park fructu in umbella niero C. B. Sambucus Ger. Communo Clott.

T. B.

In arboream proceritatem excreícis, caudice plurima parte lignofo, in quo exiguum admodum medullar, tamen fais fragili findique facili, quandoque ramis fuis fruticola permanet, cortice factoro, mnofo, cinericoe colore fondecens. Rami tamen se baculi, preferrim junioros, geniculis el longialicalo intervallo articulari, materie pauca conflantes, medullà plurimà albà, esque leviffina farcti, quorum cortex levis, ditheè cinereus se quali argenteus, sed nuper exeuntium virdans. Cinereo fubett alius, lignum immediate investiens, Medianus Officins dichus, tonts herbidus ac virens, nervolis tamen, luis bròri neutqueste entres, quorum eriam materies caudici durite multium cedir, magsique exalbida; Ramos parulo obsitu foia vestimant, terna aut quina, interdum septena, rarò octona ad costam unam annexa, osbonga, acura, serrata, arrovirentia, gustu anaro, se nacio quo proprii ac naus (eoli habente, odore gravi, viroso, fed conquiorum gratiore. Flore in parula umbella, non ingrati odoris, albi, pentapetali, tordernque staminibus ad luteum vergentibus se umbilico, la, non ingrati odoris, albi, pentapetali, tordernque staminibus ad luteum vergentibus se umbilico, laquen continentes exigua, plana, oblonga, communiter terna. In extremitatibus ramusculerum, se ad pediculos silorum solorus se matico e radice.

Aquarum accola est, ut observat Theophrastus: Apud nos autem non tantum juxta aquas sed ad Lew & macerias & sepes, alissque ruderatis & incultis locis nalcitur, præserum hume&tis & umbrosis. Maio Tempur. storet, interdum adhue Junio: Baccæ maturescunt Autumno. Gemmas & solia tempestivitè admodum protrustic, numirum Martio & Aprillis initio.

De viribus & usu Sambuci integrum librum conscriptit Martinus Blockwitzius, cui titulus Anatomia Sambuci.

Tunones feu folia tenera in vino decocta, auc in acetariis fiumpta non perinde funt efficacia, & imbecilioribus magis conveniunt. Iidem in pulverem redacti, & ce jure Piforum pori duram alvum emolliunt. Cortex interior ambuftis impolius ad adorem igneum extinguendum utilis effe perhibetur: Diofoorides folia recentia molliaque illita ex polenta ad ambufta commendat. Actuarius eriam ad vecens ambuftum Sambucum immoriius laudat.

etiam ad recens ambultum Sambucum imprimis laudat.

Flores dilcutum, emollium & relolvum, fidoriferi ac amodyni funt. Ufus przecip, intrinfecus in Eryfipelate przezwendo & abigendo, quartana curanda.

Extrinfecus in colico dolore, in Eryfipelate combufti, &c. (impoliti) Schrod.

are connuur, e.c. (unyont) seeres.

Florum umbellaut (inquit J. Bauhinus) domeftici noftri polenta immergunt, frigunt, gratimq, inde parant edulium ac falubre. Poffunt etiam cibo aliquo permiferi, vel cum ovis frigit; nam blande dejectionem moliuntur. Reciccati verò flores fimul cum humiditate purgandi potentiam amitunt, digerend & atrenuandi retinent. J. B.

Acetum in quo flores macerati funt in cibis ventriculo gratum, appetentiam excitat, crassos crudófque humores incidir & attenuat.

Racca

Lib. XXVIII. De Arboribus Bacciferis.

Bacca ittdem Sambuci alexipharmaca funt & sudorifera. Spiritus è baccis elicitus inter pracipua est diaphoretica; itémque antifebrile nobiliffimum. Vinum ex eorundem succo vel mero, vel cum vino albo aut Rhenano composito mira prastat in hydrope. D. Needbam. Scribit Camerarius sucvino ano data admixtum jusculo gallina, in quo multum radicis Petroselini decoxerit, & expressum plurimum conferre hydropicis.

Nuclei tive femina Sambucina abstergunt ac per alvum & vomitum purgant vehementer.

Decoctum corticis mediani Sambuci vel Ebuli cum Syrupo Papaveris ad fudores movendos valet. N. Narcotica diueticis vel diaphoreticis addita fulores magis promovent, ut pater in theriaca & mithidatio cum opio. D. Bewle. Ad pedum inflationes. R. Folior. Sambuci q.v. coque in oleo cum

Ad Arthritin, R folia Sambuci, immittantur in ollam vitreatam, adeo ut fine plicaturis ollam impleant, optime sape premendo: tege operculo; per annum sub terra reconde: in superiori parte crulta deprchendetur, in inferiore oleum, quo nihil efficacius, sape probatum. Flores saccharo conditi ad idem valent. D. Hulfe è MSS. nondum edito.

Sambucus ventriculo minus nocua est quam Ebulus. Folia etiam non ità feetent, baccaque non

tantam evacuandi vim habent.

Succo inspillato è baccis Germani crebrò utuntur ad movendos sudores, & pueris etiam præbent cum pane: quo & quidam non infeliciter ufi sunt in iis qui ad hydropem proclives fuere. Coquuntur baccæ ex aqua, & cribro transmittuntur, denuóque coquuntur ad sapæ consistentiam.

Prunus in Sambucum infita, (fi Camerario credimus, qui se expertum ait) quamvis non facile comprehendat, fructus fert purgantes. Nobis neutrum verifimile, neque Prunum in Sambucum in-

compensation, frictus art purgantes. Noos nextuni verimine, neque retinin in Sanioucarinfitam comprehendere; neque it comprehendat fructum purgantem ferre.

Contra Eryfipelas apud noftrates in frequenti ufi eft fotus ex aq. Sambuci part, ij, & Sp. Vini part. Battone & experientia ejulmodi praxis initire; quippe Sp. Vini aptus eft in naturalem orient reducere fubulitate fia & particularum moru diffortos cuits tubulos & fibras. Porro Eryfinen reducere fubulitate fia & particularum moru diffortos cuits tubulos & fibras. fipelate affectæ partes hoc medicamento sæpiùs levamen notabile sentiunt. Antonius de Heyde injectare autorice parter not inconsultation reputs invanient inconsiste actional. Autorities to recycle Observ.16. Vulgare eff hor medicamentum Londini. Ego fespits utilis finn ag, flort, Sambuci cum oleo Sambuci mixta & conquaffacă, bono cum fucceffu; interdum addidi fio, è baccis Sambuci. Non rarò etiam oleo Sambucino & Vino Canarino mixtis & conquassatis Erysipelate affectos curavi.

Communicavit D. Hulle, krpe in hoc opere dictus, kape dicendus.

Ad febrem quotidanum, R Cortic, rad. Sambuci 31. Akari 5 iii, Cinnamomi 31. fl. coq. in lacte & propinetur paroxylmo incipience. Movet fimul & semel vomitum & sectium. Chejneau

è Quercetano. Idem.

Ad combustionem R cortic. Median. Sambuci, que viridis est, q. v. decoque in oleo quousq. contabescat, add. ceræ parum, ità ut unguentum maneat lucidum; quod pluries sum expertus.

Hortus Edinburg. Sutherland. habet Sambucum humiliorem frutescentem foliis eleganter varie-

A. 2. Sambucus fruitu albo Ger. Park. fruitu in umbella viridi C. B. Sambucus acinis al-

Jam descriptæ quoad frondem, flores & materiam fimilis est, nisi quod odorem attinet ad Ebulum quodammodo accedere videatur. At infignis differentia nota est, quod acinos ferat albos.

Tragus ex candido luteos dicit, ac in certeris vulgari fimiliem, nee mults vidan putat. Variat (inquit C. Bauhinus) baccis viridibus, in aliis albis vel ex albo flavescentibus. Sambucum baccis albis in Anglia observavit ingeniossifimus Vir & eximus Botanicus D. Leonar-

des Plucknet M. D.

2. Sambucus laciniata J. B. foliis laciniatis Ger. Park. laciniato folio C. B.

Folisis multifariam fiffis & valdè laciniatis à vulgari Sambuco differt. Flores alioqui & baccæ ei

Datur & Sambucus humilis five Ebulus folio laciniato C. B.

4. Sambucus racemosa rubra C.B. Park. racemosa, acinis rubris J.B. racemosa vel cervina Ger.

J.D. Quanquam cum vulgari Sambuco multa habeat communia, fic ut floribus & baccis vidua in re Botanica non verfato facile imponere poffer, folis tamen eft paulo minus fectidis. At in floribus & baccis clariffirmum diferimen. Flere enim nullam umbellam faciunt, ut in vulgata, dei in racemum oblongum digefti, flellari, colore ex albido in lurcolum languenne. Bacce confimili modo

cemum obtorigum digetti, reutari, concreta atous on intecontri tanguente. Sur continui raracematim frequentes fincretcunt ex rubentus pediculis, pia quoque per maturitatem coccinea; injucundi plane faporis, ex quibus novæ plantula fi ferantur progignuntur.

In Alpibus Carinchiacis, montibus circa Genevam, & fylvis juxta maximum Carthufianorum comobium obfervarimus. Nafectur enim in montolis & algentibus locis, maximè in opacis uliginofisque sylvis, Burgundiacis, Lotharingicis, Germanicis, &c.

Eosdem cum Solano situs occupare observat Tragus; unde intelligi potest fructus hosce frigidioris esse qualitatis. Camerarius quoq, testatur frigidas esse baccas, soporosos reddere edentes, multumque corum usum esse noxium; cui etiam subscribit Lobelius.

Cervam

Cervam Sambucum racemofam ficut & Solanum lethale magno defiderio inquirere fe didiciffe scribit Tragus. Ubi namque locorum eas stirpes provenire intellexit eò se confert. Hisce cervus unicè delectatur, folia utriusque non baccas decerpens, &c.

Præterea, (quod non minùs admiratione dignum est) observavi Cervum solum soliis harum plantarum vesci, non autem Cervam, nisi ea prægnans fuerit, & Cervum in utero getaverit, tum enim, &c. Trag. liv. 3. cap. 2.4. Sanè apud me fidem non inveniunt quæ Tragus hoc in loco scripsir, quamvis se expertum affirmet: nec video quomodo hæc potuerit observare.

A. 5. Sambucus humilis five Ebulus C. B. Ebulus five Sambucus humilis Ger. Park. Ebulus five Sambucus berbacea J. B. Dwarf Ciber, Wall-wort, or Danemort.

J. B. Arbor non est, at neque frutex, sed verius herba, adeò tamen Sambuci æmula, ut illius nomen, pumilæ adjectione, apud Græcos, sub voce zauadala promerueric. Rarò hominis staturam affequitur, magna ex parte sesquicubito non altior, caule herbaceo, striato, Sambuci ritu medulloso, hibernis mentibus contabescente: ad quam accedunt & folia ordinatius disposita, è tribus quatuorve conjugationibus ad rachim annexis, imparíque extremo folio composita; odore graviore; quorum fingularia Sambucinis longiora, acutiora: pares tamen umbellæ albæ flosculorum quinquepartitorum, odoratorum, & nescio quid nucleorum Persicorum magmatis spirantium, sed esu vix ferendorum, ferrugineis apicibas, quos stamina sustinent candida: quibus fatiscentibus acini succedunt, per maturitatem nigri & torulis multis angulofi ante maturitatem, & pænè trianguli, post verò magis rotundantur, fucco fuo manus rutila quadam purpura inficientes, semina continentes terna, altera parte gibba, altera angulosa. Radix longa, digitalis crassitudinis, non lignosa, latè sparsa.

Ad vias publicas, inque agrorum limitibus & cometeriis non rarò occurrit. Floret Junio & Julio: Lecut & Baccas Augusto & Septembri maturat.

Eastem dicitur obtinere vires quas Sambucus, easque efficaciores. Cortices & seminula vim ha-Vires. bent educendi aquam. Conferunt igitur in hydrope, arthritide, caterisque morbis à sero ortis. Ad hydropicorum aquas educendas ab omnibus fere botanicis celebratur radicis & feminum decoctum. Verum quoniam vehementiùs purgat, corrigi debet.

Infulum cort. rad. Ebuli valde violentum est, decoctum minus. Coctura, auctore Fernelio, vis ejus purgandi perit & exfolvitur. Post radicem (inquit Casp. Hofmannus) sunt acini & semen Ebuli. Puto asparagos & folia etiam mitiora esse.

Ebuli non minùs quàm Sambuci contufa folia & imposita ambustæ parti eam persanant.

Ad podagricos dolores leniendos valent & folia in lixivio cocta, atque exteriùs applicata in fomentis, ut nos etiam in parte experti fumus. Idem fed efficacius praftat oleum feminis per expreffionem.

Acini ejus, ut & Sambuci tingunt capillum.

Ad Lienis affectus, R Aq. ftillat. radic. Ebuli, Cape circiter 3 iiii per decem aut duodecim dies mane jejuno ventriculo. Est experiment. D. Du Val D. Medici in doloribus, inflationibus & obstructionibus Lienis. Chesneau.

C. B. habet Ebulum fol. laciniatis, quam Pona Ital. ex horto Nobiliffimi Contareni ad eum mifit. Vide Ponam. In Horto Regio Parifienfi hodiè culta est.

CAP. III.

Pee-Tsjerou-Ponnagam H. M. P. 5. T. 23. p. 45. bacca tricocca.

н. м. TAjor Ponnagam species est, altiúlque excrescit, cateroqui ei valde similis. Fruetus tamen à pracedentium specierum fructibus quodammodo differunt. Sunt iidem bacca tricocca, hoc est, ex tribus globosis lateribus constantes, ac si ex tribus globulis unitis sint formata, viridi-flavescentes, lanuginola, tria distinctis loculis semina continentes, subrotunda, nitentia, Nucleo intus candido.

Nascitur montanis Regni Malabarici locis, prasertim in Canjoer: semper viret, quotannis sloret Locus. ac maturos exhibet fructus, mense circiter Augusto.

CAP. IV.

Baccifera Indica floribus umbellatis, fructu rotundo tricocco. 1. Karetta-Amelpodi H. M. P. 5. T. 33. p. 65. н. м.

Rbuscula est humilis, septem circiter pedes Geometricos alta, caudice tenui, albicante, survo cortice obducto, ramulisque viridi fuscis & geniculatis pluribus donato. Radix fibrata, nicortace ocutenet, famining wither incise to generate pinnos contact. Rath motal, in-gricans, amara. Filia genifinata circa tranulos provenium, oblongo-torunda, acuminata, craffa, denfa, molita, glabra, fupernè atro-vindia de fipiendentia, inferné fubivitida, modora, infigi-da. Hofeufi candid extremis furculis numerofi provenium, porreétique columellis umbella fiscer panduntur, quinque craffis, acuminatis, intus candidis, extus rubescentibus lineolis striatis foliolis constantes, quinque staminulus albicantibus, subrubescentibus apicibus ornatis, mediam sforis cavitatem & umbilicam occupannbus, inter quæ fishe prodit purpureus, superne bisidus. Floribus marcescentibus aut decidentibus, eorum umbilica in frustre excrescent; Becces viz. tricoccas, rotundas, colore viridi-fusco striatas, ac nitentes, inodoras, insipidas.

Vires. I ocus.

Vires.

Facus 83

Vires,

Crescit locis arenosis & petrosis in Bessjour & Colecut. Semper viret, quotannis sloret fructimq,

fert, mense circiter Augusto. Foliorum in aqua communi decocum si exhibeatur, colicum dolorem potenter mitigat. Radix ronorum in aqua commun uscassimi i vanastani i vanastani pomorium pomorium initgat. Amandorum habetur adversis Set pentuni tiebu somofitive, fi in pera tantimi geratur. Ex foliis & ra-antidotum habetur adversis Set pentuni tiebu somofitive, fi in pera tantimi geratur. Ex foliis & ra-antidotum paratur, quod magnos tumores potenter digerir refol-debus in oleo Olivarum codis inimentum paratur, quod magnos tumores potenter digerir refol-

Pracedentis minor species

2. Katou Bellutta-Amelpodi H. M.

Superioris species est, sed humilior, alioquin ei valde similis, nisi quòd Radix albicans sit. Flores

Locus Ed Tempus.

Crescit locis montanis & sylvestribus in Perate vidi, ac aliis Regni Malabarici locis. Quotannis floret fructúmque fert, Julio viz. & Augusto mensibus.

CAP. V.

Frutex Brasiliensis baccifer fructu umbilicato tricocco, Juniperino simili. Manaca Marcgrav. Pison.

Maret.

Rutex est arborescens, cortice griseo, ligno mediocriter duro, sed fragili, qui in multos ramos dispergiur, & hi tidem in ramulos inordinate positos, in quibus sunt sola Pyri junioris foliis fimilia, dilute viridia, in frontes quasi disposita, nervo secundum longitudinem & venulis transversis vix conspicuis. Fert steem solitarie positum, è longo calves prodeuntem Sutieri Hollandici magnitudine, in quinque folia diffectum, stammisti parvis in medio: Elos coloris est dilute landici magnitudine, in quinque folia diffectum, stammisti parvis in medio: Elos coloris est dilute di magnitudine, in quinque folia diffectum, stammisti parvis in medio: Elos coloris est dilute di magnitudine, in quinque folia diffectum, stammisti parvis in medio: Elos coloris est dilute di magnitudine, promotiva di magnitudine in sultar "uva sipilate si principali per in contributi di magnitudine in sultar "uva sipilate si pre viridem. contudium. cortice eriseo testum qui superius quinque sissifica di magnitudine in sultar "uva sipilate si promotiva di magnitum per la contributi di magnitum per la contributi di magnitudine in sultar "uva sipilate si principali di magnitudine in sultar "uva sipilate si principali di magnitudine in sultar "uva sipilate si principali di magnitum sultari di m perminut, mayb ocors inter violente manataunt. Fraum oct insgnatums inter the pine, viridem, rotundum, cortice grifoe tectum qui fuperius quinque filluras hebet, ut fruchts per fiffirars fiellam quinquanqualerm repræfenter: continet in fe tria grana feminis, magnitudine Lentis vel etiam majores, figuræ ellipricæ. Radicem habet magnam, folidam & albicantem, cuis mediale folia. dullofa fubstantia in pulverem redacta magna in Medicina policetur & praftat: verum quoniam corpus nimis violenter fuperne & inferne moveat non fecus quam Scammoneum vel Efula non nife robultffinis homnibus eshiber fote; ideu addits correctorist um & jufta obfervata doft: ana-ros & acore non plane defituitur. Eadem in aquis macerata lavara fuppeditat, quibus vagis rore & acore non plane defituitur. articulorum dolonbus ex frigore potifitmum natis medentur. Inter vulneraria quoque à Brafilienfi-

CAP. VI.

Frutex baccifer Indicus spinosus, trifolius storibus spicatis, fructu plano-rotundo tricocco. Kaka-Toddali H.M. P. S. T. 41. p. 81.

Rbuscula humilis est, multisque ramulis rotundis, longè latéq, diffusis ornata, qui cortice atro-viridi cineti, & spinis insuper numerosis, brevibus, rigidis, acutisque muniti sunt. Raatro-viridi cincti, & Ipims inluper numerotis, brevious, rigidis, acutique muniti lunt. Redix fibrata, atro-purpurea, graveolens, urens, ac caufticam vim habens. Felia terna finul junda, longia se fipinofis petiolis proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu crenata, craffa, denfa, glabra, fiperne atro virida, inferne fibrinida; nervis aliquot è cofta media albicantee, & in averta parre alcè extuberante, fipinifque rigidis obittà, in latera excurrentibus: odorris, fapor manus, urens. Fisicali graveolentes, candidi, è foliorum alis & fummis caubbus ficatime excunt, quina, cauminatis ac expansis foliolis confiantes, totidem albicantibus framinula, rundicantibus choratis. medium accomantibus: inter ouz fedua prodit bervis. fiure chus, culoida-feconibles adiabatis. medium accomantibus: inter ouz fedua prodit bervis. fiure chus, culoidauni exeam, quina eximinate a expania noine commanes, consentante permanes, di-fecencibus preibus donatis, medium occupantius; inter que fifus prodi bravis, furcedus, cuipida-tis. FloCalli (accedum Baeca plano-rounds, tricocce, virides primum, dem fubfuíci coloris: intus continentur tria Semina oblonga, spadicea, saporis acris urentisq, membranaceis quibusdam pelliculis à se invicem sejuncta.

Nascitur in toto Regno Malabarico, locis viz. sylvestribus; semper viret, maturos fert fructus

Augusto & Septembri menfibus. Ex radice & viridibus fructibus in oleo frixis linimentum paratur contra dolores Arthriticos. Ex foliis in aqua cociis Balneum conficitur ad cachexiam, analarcam, pedum tumores cedematolos, similéfque affectus, ex abundante fero natos, tollendos.

SECTIONIS

SECTIONIS III.

Membrum Tertium.

De Arboribus & Fruticibus bacciferis, fructu tetrapyreno seu tetracocco.

CAP. I.

De Vite vinifera.

Tis non à vino, ut voluit Varro quatuor de L.L. sed ut * Donatus à Viere, quod Festus * In Eurach. alligare, Nonius interpretatur, vincire & inflettere. Sanè Vitis lenta est facileque inflecti. All. 4.4 tur, unde & ea centurionum erat insigne, quo milites cædebant, uti ostendit Vossius in

Exymolog.

Vinum à vi, ut quidem feribit Varro quatuor de LL. Sic autem dicitur quia vim inferat menti : unde Plinianum illud, Sapientiam vino ebambrari. Aliis placet Vinum dici quafi vitinum à Viti. Ego cum Voffio in Etymologico planè cenfeo Vinum dici ab 300, 300 verò effe à Punico & Hebrzo jain, quod & fenfit doctiffimus Angelus Caninius. Etymolog. Voff.

Notior est (inquit J.B.) Vitis Vinisera quam ut describi debeat, sed gratificemur frigido subje-Etis Septentrioni : ut vel lectione novisse discant notiffimi etiam ipsis nectarei liquoris parentem, De Vitium qua nihil abjectius intuenti videri possit, alienæ opis indiga, ridicarum & pedamentorum admi- magnitudineniculo innitens, tortuolo stipite, fusco rimosoque cortice hiulca, qua ubi tepidiorem benignioris coeli auram sensit gemmas protrudit, in Pampinos postmodum, ut familiari illis comparatione utar, Lupi falictarii abituros, minime tamen inamœna illa aspredine horridos, sed læto virore splendentes: ità uti diximus humo fublata, capreolorum beneficio adminicula fua complexa à contemptu vindicatum sese it; flosculorum suaveolentium quinque fibrillis herbidis, luteolos apices sustinentibus compactilium [Carlalp. flosculos parvos & candidos ut Olex ei attribuit] racemis divitem colono spem excitat uvarum, quas aliàs, nè colori putes obligatam generofitatem, ochra, aliàs rubrica, aliàs nigritie tinctas, aliifve coloribus infignes producit; tanta talíque faporum viriúmque varietate quantam-qualémque tam adversa quam sécunda valetudine quotidie experimur. Florem (addit Carsal-

tempore in magnati annuament ciocus, na ut ini ciocus amputatorie octau munitatime vincularum luxurians siyvolcat. Folia fert ampla, varie laciniata ut Ficus, quos Pampinos vocant. Vitis Theophrafto, ut & Varroni, arbor est. Verim cum alienz opis indiga, nifi in propinquo fint que arripat, humi provolvatur, Arboris nomen non meretur, quamvis caudex interdum in humani cruris aut etiam femoris craffitiem excrefcat. Prifci magnitudinis respectu arboribus annumerabant, qua revera arbores nonnullas vincit. Plinium attendamus id demonstrantem, Vol. 14. c. I. Jovis simulacrum in urbe Populonia ex una [Vite] conspicimus, tot avis incorruptum: item C 1. 3078 infuniacium in une requioma ex una l'ytej compitinna, ou avis incorruptum'; item Maffilia pateram, Metaponi templum Junonis vidgineis columnis fette. Etiam nunc faslis tedum Ephefia Diana feanditut Vite una Cypria, ur ferunt, quoniam ibi ad pracipuam amplitudinem excunt. Nec eft ulli ligno diturturior natura. Hue pertinent qua de earum proceritate, ramorum & palmitum mira extensione & densitate habet. Nullo (inquit) fine crefcunt. Villa & domos ambiri fingularum palmitibus & fequacibus loris memorià dignum. Una Vitis Romæ in Liviæ porticibus subdiales inambulationes umbrosis pergulis opacat, eadem duodenis musti amphoris fœcunda. Ulmos quidem ubique exluperant : miratumque altitudinem earum Aricia ferunt legatum Regis Pyrrhi Cineam facetè lusisse in austeriorem gustum vini, meritò matrem ejus pendere in tam alta cruce.

pinus) non in summo fructu sed in sede habet, ac plura semina in communi conceptaculo: Brevi

tempore in magnam altitudinem crescit, ità ut nisi crebra amputatione coerceatur multitudine viti-

De Vitium generibus.

C. Bauhinus Vitem dividit in sativam & sylvestrem. Sativa (inquit) alia major est, cujus plurima species; alia minor. Majoriu uva & colore & magnitudine differunt: Alterius namque acini aut virides albicante(ve, aur fulvi, aur fautrant oubore nigricant, aur cerulei, aur fautrabent soloris; allia acinis oblongis magnitudine & formă Prunorum, que Pergulama dici potefi: allia rotundis iffq. vel magnis, vel parvis : alia acinis funt frequentioribus, alia ratioribus. Sunt que granis aut vinaceis caront, interdum unicum vel alterum granum habent. Rarius uva barbata reperitur. Minor verò est acinis nigris, rarissimè albis aut fulvis, nucleo minimo ac molli. Sapore etiam differunt, ut dulci, acerbo, mulcato, que Vitis Apiana Plinio.

unici, accriso, mucato, quae y nos Apparta Finno. In folis quoque differentia est, alia majora, profundius incifa, ut Italica, folis ad pediculum usq, in lacinias acutas diviss, alia minora funt. Sic alia tenuiora, alia crassiora, alia viridia, alia rubentia, alia maculata, alia ad tactum duriora, molliora, alia lavia, alia denique subhirsura. Hactenus C. Bauhinus.

Xxxxxx

De uvarum generibus breviter *Plinius, Uvarum genera magnitudine, colore, saporibus acinis innumera, etiamnum multiplicantur vino. Hic purpureo lucent colore, illic fulgent roleo, nitentq * L. 14. c. 1. viridi. Candicans enim nigérque vulgares: Tument verò mammarum more bumasti: Prælongis dactyli porriguntur acinis, &c.

in confesso fuit, cum (ut rectè Plinius) totidem pane sint quot agri, & nova indies producuntur

Columella & Plinii avo celeberrima apud ipsos videri possunt. Utriusque autoris consensu principatus datur Aninais proprer firmitatem senioque proficientem ubique vini ejus vitam. Quinque harum genera, &c.

Proxima dignitas Nomentanis, rubente materia, quapropter quidam rubellas appellavere vi-

neas, ec.

Apiansi apes dedere cognomen, pracipuè carum avida, &c.

Apiansi apes dedere cognomen, pracipuè carum avida, &c.

Atque hactenus, inquit, potifiima nobilitas datur peculiaribus atque vernaculis Italia. Catera

Atque hactenus, inquit, potifiima nobilitas datur peculiaribus atque vernaculis Italia.

Catera

advenere è Chio Thatove. Verum cum Plinii & Columella exemplaria in omnium manibus funt,

non opus est plura huc transcribere.

Nomina Vitium antiqua speciebus hodie notis & ob nobilitatem pracipue cultis accommodare perdifficile foret nè dicam impossibile. Nos ergo, quibus nec otium nec facultas suppetit, id non tentabimus. Nonnullas tantum vites quas inter le & ab aliis omnibus species distinctas esse suspica-

Visi Corinthiace five apprine 1. B. Uvæ paffe minores, vel Paffulæ Corinthiace C. B. Uvæ Corinthiace Park. Che Curtant: Dine.

Foliis est (autore C. Bauhino) rotundis, crassis, subtus incanis, in pauciores lacinias obtusas di-

vits.

Lobelio Corinthia quæ vocatur uva, nomen patrium teftata, effigie nihil planè differt à communi. Sed algidioris coeli impatiens, gracilitate tancium racemorum & exviliate acinorum fuperatur, qui gigarus carent, funque emess ut quedam Mala Granata arillis vacua. Botri enim five racemuli upi conflantur acinulis Piperina aut Sambucina grana æquantibus.

Ebrodunentis hilforiæ auctores hue etiam referunt. Uvas palas Indicas gigartis carentes C. B. Our focumpus D. Georgia Whate European translate.

Quæ sequentur è D. Georgii Wheeler Itinerario translata sunt.

Uvæ à Corintho denominatæ circa urbem eam hodie non inveniuntur crescentes, ab incolis Ove a Cornino denominate circa divent can node non inventidare caccines, ao incons forte neglecta, quia definit mercatores quibus eas divendant, noc enim opera preintim forte vites colere, non permittentibus Turcis naves majores Sauma Carinbiacum ingredi. Vites quibus inna-feuntur aliarum fimiles funt, foliis duntaxat nonnihil majoribus. In Zacyntho, Cepbaloma, Nathaligo, Mesalongia & Patris præcipuè coluntur, ubi tum incolæ ex earum mercimonio quæftum faciunt uberrimum, tum Venetis ex earum vectigali ingentes reditus quotannis accedunt. Siquidem Zacynthi nmum, aum veneus ex earum vecugan ingentes recius quotannis accedunt. Siquidem Zacinhi infalie folius annua vindenia quinq aut ex navigiis majoribus onerantis fufficit c'Opialonia tribus aut quavor: Narbaliga, Melaingia & Patra uni. Pretium in mille pondo Thaleri feu Coronati plus minus duodecim; tantunden etiam Venetis pro ribus feu protroi dependitur; qui ex hac fola merce lucrari feruntu quotannis quantum Claffi fiæ infiruende & alenda fufficiat. Uvz que in his influis coluntur nigra duntaxar funt quanvis Placentia Italia hijus generis albas vidife merini. Sunt autem numes arraera. Auméto menfe cim magneticum decembra hijus fieras raises. mini: Sunt autem omnes apyrena. Augusto mense cum maturuerunt decerptas humi stratas rariore mun: ount autem omnes apyrena. Auguno meme cum maturerunt decerpes num irratas randre fitu exficant: ficatas & à fordibus repurgatas colligunt, & ad aportence (Serregile vocant) de portant eáque per foramen in tecto ad id relictum uvis defuper immiffis feu infufis ad fummum ufque replent, ubi fuopte pondere fubfidentes adeo coherefount brevi, ut quando eximende funt ferramentis acuminatis effodi requirant. Cum in dolia infercienda funt ut venundentur mercatoribus & alió ranfinittantur, nudipes aliquis in vas infilit, uválque fenfun inmilita conculeado premi & conflipat, ur in angultum coatis dolum plures capiat, & aere exclufo fructus diutius incorrupti durent. Hac de vite Corinchiaca ad nos transmustr D. Tancredus Robinson.

2. Vitis folio Apii J. B. laciniatis foliis Park. Che Parffen Dinc.

J. B. Peculiaris folii forma hanc Vitem facile ab aliis dispescir, quippe non tantum plerunque minus Vitigineis vulgaribus, sed & profunde dissectum, ex pluribus quodammodo soliis apparatum videri possit, singulis segmentis in Apii foliorum formam subdivisis, ità tenuiter, ut plurimis etiam vinitoribus, quibus obtuli, non agnoferentur pro folis vitium, rará fane divifură. Betros fert al-bos, donatos acinis fatis magnis, non multum compactis, fed paulò rarioribus, valdè dulcibus &

Varietas potius Vitis à satione initio orta quam distincta species videtur: verum quoniam ob elegantiam suam & raritatem spectabilis nec minis ob uva præstantiam jamdudum nobilitata & ab ommbus expetita fit, fine focali mentione & defeription pratermittenda non fuit. In Catalogo Vicium celebriorum a D. Tamer, Rabinfon ad me transmisso banc speciem Canadensem cognominatam invenio. Quod fi Canadentis originis fit, proculdubio non accidentibus quibusdam fed tota specie à reliquis vitibus differt. Forte tamen ideo Canadensis cognominata est, quia à Cornuto

Canadentium plantarum historix inferitur.

2. Uva passa major Chuas G Gracis forte C. B. an potius, Uwa acinis oblongis magnitudine & forma Prunorum ejusdem ?

Hæ magnitudine eximia, sed præcipuè forma Olivæ Hispanicæ aut Pruni æmula; ab aliis omnibus uvarum generibus sacilè distinguuntur.

Hæ sunt (ut puto) quæ ad nos ex Hispaniis Uvarum insolatarum [Maisins of the Sun] nomine deferentur. Eas autem hoc mode exficant, Boroum fei nacemorum quo ad hunc ufilm delftinant pediculos ad mediam partem transferrim incidunt, adedo, facci nutrial magnam partem intercipientes impediunt nead a uvas copiole affluat fed parce admodum derivetur. Racenos femi-intercipientes impediunt nead a uvas copiole affluat fed parce admodum derivetur. Racenos femifectos in vite pendentes relinquunt, donec paulatim calore folis & alimenti inopia exficcentur: cum sufficienter exsiccatos senserint demetunt & in vasa recondunt.

4. Vitis Sylvestris Virginiana Park. Sylv. Virginea Park. The wild Dine of Virginia.

Labruscis seu Viti sylv. Europææ cætera similis, acinis solis differt, qui minores sunt, pauco succo, gigarris verò duplo majoribus. Harum tres species seu varietates sunt, 1. Acinis albis minoribus. 2. Acinis majoribus ceruleis, acidioribus. C. Bauhinus è contra ex Hariot. descript. Virgin. Uvas tenues acerbas facit, majores dulces. 3. Vitis Vulpina dicta, cortice rugosiore folio parum dissecto fed duntaxat ferrato, acinis albis vulpem obolentibus & refipientibus.

5. Vitis sylvestris trifolia Canadensis Park.

Orcu & flagellis, necnon scandendo modo cum reliquis Vicibus sylvestribus convenit, folis differt, dimidio minoribus, tripartitò duntaxat divifis ad pediculum ufque cui infident oblongum, glabrum, pertingente incifione, adeò ut terna videantur in unoquoque pediculo folia, craffiufcula, obscurè virentia. Fructus ut in reliquis sylvestribus pauca carne, cute & vinaceis crassis constat.

Uvarum genera in Anglia hodie maxime celebria, quibus comparandis 🗗 colendis Vinitores præcipuè operam dant, sunt,

1. Moschatellinæ albæ & rubræ, The white and red Muscadine. Sapore dulci sunt, carne firma & folida, tum acini, tum racemi maximi funt. Parkinfonus racemos nonnullos fex libras pendentes observatos tradit, acinos dimidiam unciam.

2. Parvæ nigræ feu Corinthiacæ, Che fmall black Grape, og Clufter-grape, og Currant-

3. Uva Canadenfis feu Apii folio. The Canada oz Parfip grape.

4. Uvæ Frontinianæ duum generum, albæ & rubræ japore funt delicato, quod vel vinum inde expressum declarat generofissimum & moschum redolens.

5. Aurelianenle rubrum & nigrum, Æfte rrð and blark Øileans.
6. Üpe Haifin of tipe Stingrape. Uvæ infolando in vire pendentes exticcari folitæmaxims funt tum acinis, tum racemis; colore per maturitatem rubente.

7. The Burlet grave. E maximis est, alba, omphacio magis quam vino idonea. Æstate ta-

men fervida maturelčens mits & palaco grata evadit.

8. The Agapte & Rifbiss. Uva Arboliaca: rubræ five nigræ J. B. à loco in Burgundia ejus nominis dictæ spectandæ pulchritudnis sunt; acini magni, sublongs, ovales, carne firma, dulces tamen. Difficulter maturescunt, ideòque frigidioribus locis non conveniunt.

9. The Burfarohe grape. Uva est alba, dulcis, speciosa, præcipuæ æstimationis circa

Parifice

10. The Mulcate grape. Uvæ Moschatæ, Apianæ Plinio, C. B.

Dantur etiam Uvæ non tantum cuticula exteriore nigra, sed & succo interiore ex purpura nigricante feu fanguineo.

Quod ad locum attinet, Vitis (ut reché Dodonxus) celo calido latatur; zeltuoliffimum tamen Locat, non doliderat, frigidum verò & glaciale non fuftinet. Eleganter Columella, Vitem nos carteris fripitius jure preponimus, non tantum fructis dulcedine, fed ciam facilitate, per quam omni pame regione, & omni declinatione mundi, nifi tamen glaciali vel prafervida, curze mortalium relipondet: simque felix campis quim collibus provents, & in denfa non minita quam refoliura, tape etiam gracili atque pingui terra, ficcique & uliginosi. Deinde que cui regionis fatui celi folive retordi um genus Vitis, rum cultura convenia exonati uma soul siefum semuirande contro. spectu tum genus Vius, tum cultura conveniat exponit, que apud ipsum requirenda omitto.

At si voto (inquit) est eligendus vineis locus & status cœli, ut censet rerissimè Cessus, optimum

est solum nec denium nimis, nec resolutum, soluto tamen propius nec exile, nec lætissimum, proxinum tamen uberi, neo przeps, fimile tamen edito campo, neo ficerum, neo uliginolim, model tamen rolcidum, quod fontibus non in profundo terra featurat, fed ut vicinum radicibus humorem fabminiftre, etimq, neo amarum, neo falium, ne faporem vini corrumpac. Cedum porro neque glaciale vinea, neo profus æfluolium defiderat, calido tamen potuis quam frigido letatur, imbribus magis quam serenitatibus offenditur, & solo sicco quam nimis pluvio est anucior: perstatu modico lenique gaudet, procellis obnoxia eft. Hactenus Columella.

Quò regio calidior eft eò Uvæ feliciùs maturefcunt, & fucco meliùs concocto vinum generofius

prabent, modò calor non fit intenfior quàm ut eum vitis toleret, ut in Indiis, Arabia felice, Ægypto aliifo, regionibus intra vel prope Tropicos jacentibus. Hinc in Hispania, Gallia Narbonensi, Italia, Xxxxxx 2

Sicilia uber est potentis vini proventus: in frigidioribus, ut Gallia parte Septentrionali & Belgio vinum tennius est & oligophorium. In Anglia, ubi vites palmitibus luxuriant, & uvarum etiam feracisfime funt, ob defectum tamen caloris succus plerunque crudior est & acidior quam ut ex co vinum fiat; nifi vites parietibus affixa, hinc Soli meridiano expolita, radiorum tepore reflexione reduplicato foreantur, inde à ventis Septentrionalibus & Orientalibus parietum objectu defendantur; aliasve in colle ad Meridiem prono & à prædictis ventis tuto statuantur.

De Vineis instituendis, de seminum electione, deque Vinum pastinatione, positione, pampinatione, ablaqueatione, putatione, reliquique cultura prolixè agit Columella, aliíque rei ruftica forip-

tores, ad quos Lectorem remitto.

Vites autem, pro loci genio, vel 1. arboribus maritantur, ut olim Ulmis & Populis; Nunc dierum in Lombardia Italia agros frumentaccos adeò denfis arborum ordinibus conserunt ut desuper intuenti fylvæ videantur; juxta fingulas arbores vitem statuunt, quæ ramos ejus conscendat; Vitium autem palmites ab arbore ad arborem traductos fibi invicem connectunt. Inter arborem ordines tritipainties and about an apportent clause of the investment of the product of the cum ferunt, ut agri triplicem producant melfem, frument, uvarum, ligni. Hujufmodi vise strupti-cum ferunt, ut agri triplicem producant melfem, frument, uvarum, ligni. Hujufmodi vise strupti-cum ferunt fe tribus ugas incumbunt, quæ pedaments canteriique traniveris conftant, ifque vel directis tantum, vel in laimdinem etiam fulis, cujulinodi vites Compluviate dicuntur. Vel 4 palis perticifque firmantur; altitudine humana aut alicubi etiam majore: cujulmodi vineas in Germania fecus Rhenum & alibi plurimas vidimus; que lupuleta nostra apprime referrent, ni pertice humiliores es-

Denique nonnullis in locis, ut circa Monspelium, stat per se vitis sine ullo pedamento. Stipites vix excedunt cubitum, & palmites veteres fere omnes quotannis abfeinduntur. Novi autem herbarum modo vagantur per arva, & fuccum terræ paffim uvis bibunt, ut Phnii verba ufurpem. Hu-

jusmodi vinez Saliceta nostra zmulantur.

Notum est (inquit Palladius) majores uvas, pulchræspeciei, grani callosi & ficcioris ad mensam; feraciffimas verò, & cutis tenerioris, & sapore nobiles, & maxime quæ cituis deflorescunt, vindemus

esse servandas.

Vires.

Vitis viniferæ folia cum claviculis trita & impolita capitis dolores mitigant, itémque fromachi inflammationem & ardorem cum polenta. Id ipfum etam folia per fe impolita præftant, quippe quæ refrigerandi adltringendíque vim habent. Potus eorundem fuccus juvar dyfentericos, languinem excreantes, fromachicos, & mulieres malacia laborantes. Lachryma vitium, quæ veluti gummi eft, quæcreantes, fromachicos, & mulieres malaciá laborantes. Lachryma vitium, que velut gummi eft, queque circa illarum caudices concredeir. Jin viribus noftra huptímodi gummi ponte excludas no nin-venitur] ex vino pota calculos pelis, inunda lichensa ploras, lepráque nitro afritôto praparatas fanat. Eadem cum oleo fapira pilo sillitis pilothi effectum habes; maximéque liquor quent cacenfa farmenta vitium vindia extidávant, quo & perundez myrmecas tolluntur. Cinis autem farmentonum & vinaceorum circa fedem condylomatis & chymis illinusex aceto medeur, farmentonum & vinaceorum morfibus; quin & contra lienis inflammatienes facit cum Rofaceo, Prodef & luxatis ac viperarum morfibus; quin & contra lienis inflammatienes facit cum Rofaceo, relim clum circures floracomum enfumenti vivia non multum inner le differre nobis videntur. nifi ous-vitin clum circes lipnorum enfumenti vivia non multum inner le differre nobis videntur. nifi ousrum cum cineres lignorum eorumque lixivia non multum inter se differre nobis videntur, nisi quatenus falem fixum copioficerem aut parciorem contineant, eas omittimus. Uva, ex fententia Galein, quemadmodum inter fructus. Autumnales principatum obtinent, ità

fugacibus omnibus magis nurinint, minimimque pravi fucacibabent, praterim cim exadam naturinatem fint adopte. J. B. Qualibet uva recens alvum turbat & flornachum inflat, ideoque carum efiis in febribus interdictiur: qua verò decerpta aliquandiu pependit, propterea quò de centilatione mag-na humiditatis portio deceffic, innocentior eff, ac rum flomacho utilis eft, tun appetentiam ciborum restituit, atque adeò ægris languentibusve proficua; & alvum emollit. Cæterum magna est inter uvas differentia, dulces enim magis nutriunt & corpus pinguefaciunt, ventriculum inflant &

alvum subducunt: Austera è contra parum nutriunt & ventrem cohibent.

Memini me alicubi legisse Matronam quandam Germanam toto vindemiæ tempore per unum aut alterum mensem, quo uvis victitabat, nullum omnino potum haurire solitum, unde patet uvas

Uvz Paffer non à patientia dicte funt ut vult Plinius, quafi folem paffer, fed à pando quòd ad folem expandantur. Montpeffulani Uvas Paffas hoc modo parant, Racemos binos hinc illinc filis ligatos expandantur. vitiofis acinis forfice detractis, ferventi lixivio, addito olei paululo immergunt, quoad flaccelcant vanous acinis tornec ucutatus, reveni mario, acono oce parano miniciginis, quosa nacceicant tantum & corrugentur; deinde perticis imponunt ut ficcelcant, a copo fir induum quairidudimie infolant, ut Columella docet, F. B. Uvæ paflæ, vinaceis exemptis alvum leniunt; pedoris angultiæ, tulfi, exasperatis faucibus & renum vesiceque vicis maxime conveniunt, unde & Ptislanis dicits immilicentur. Zibebe diche h. e. Pafilia maxime feu Damafeene exemple iggartis in aqua fontana quel fullatia convenienti infula, potum agrotis exhibent fatis gratum, fitique convenientem. Pafic apyrenz Corinchiace dicaz aciditate grata commendabiles, refrigerant magis & febricitantium juf-culis utiliter incoguuntur. Gigarta vim habent addrictoriam, conveniunte, in vomitu & alvi fluxu, five intrinsecus, sive extrinsecus adhibeantur (torrentur sci. ac teruntur.)

Vinneas, id et, filique cum gigartis in expreffione multi refidua, magnarum virium perhibentur in arthritis doloribus fedandis, in membrum affectum vinaceis per le calefcentibus imponatur.

Uvz patiz caiore fuo acri & peneranti denes & gingivas vellicant, maleque afficiunt; & fre-

quenter comella eos ad putredinem disponunt.

Liquor ille generolus ex uvis, ut moris est, calcatis vel sponte effluens, vel torculari expressiva & Liquor ille generolus ex uvis, ut moris est, calcatis vel sponte effluens, vel torculari expressiva & disponte effluents & disponte & disponte effluents & disponte effluents & disponte effluents fermentatus vinum vocatur, quod nomen à Graco no factum est, spiritu leni in v mutato, disautem ab Hebrao jain, ut jam diximus.

Vini ulus & facultates explicare omnino supervacuum esset, cum non possint non omnibus esse notifimi. Liceat tamen hic inserere Observationem à D. Hulfe ex Antonii de Heide Centuria observationum quæ terria in ordine est descriptam & ad me missim. Ad Aphthas prætermittendum haud

hiud videtur, quòd in quibusdam agris aphthosa crusta non crassa lingua & palato adeò pertinaciter adhæret, ut lenientibus gargarifmatis feil. à decocto Raparum, Hordei, &c. quæ contra Aphthas ter adharet, ut tententious gargarimato icii. a ucoccio napatuni, a noveli, coc qua communi maxime conducunt, intra puoco dies abfergeri haud pouterat, agri licer à febre inmunites effent, brevi tamen fugatur potu vini Gallici: quia particulæ aphthofa fubinde acriore fiimulo ad fiu libe-

rationem egent.

Genera vini Veteribus celebrata recenfer Plinius lib. 14. c. 6. D. Augustus (inquit) Setinum cunctis pratulit, & securi Principes, confessa proper experimenta, &c. Nascitur supra forum Appi [Seata oppidum est in colle à Terracina quinque millibus dissum; hodte Sezze] Anca Cacubo erat generolitas, celeberrima in palustribus Populetis, sinu Amyclano, quod jam intercicit & incura coloni, locique angustità, magis tamen fossa Neronis, Sc. Secunda nobilitas Falerno agro era, & ex e o maxime Faustiano. Exolectic quoque hoc copie ponits quam bonitari studentium. Falernus ager à ponte Campano lava petentibus urbanam coloniam Syllanam, nuper Capuæ contributam incipit. Faustianus autem circiter 4 mill. à vico prope Cedias, qui vicus à Capita Continuatan integri. Austratius autori citete 4 min. a vice piepe Cottas, qui rines a Sinuefla 6, millibus abelt: nec ulli in vino major autoritas. Solo vinorum flamma accenditur. Tria ejus genera, Austerum, dulce, tenue. Quidam ità distinguunt: Summis collibus Gauranum gigni, mediis Faustianum, imis Falernum. Non omittendum autem, nulli corum que celebrantur. gigni, means rauntantini, mus raternum. Pron omittenuan autem, mun countin que cateonamus pucundum faporem uve este. Ad tertiam palmam variè venêre, Albana urbi vicina preducica ac rara in aultero. Item Surrentina, in vineis tantium nascentia, convalescentibus maximé probata propete tenui-tatem, salubritatémque. Tib. Cesar dicebat consensis medicos ut nobilitatem. Surrentino darent, alioquin elfe generolum acetum. Certant Maffica aquè ex monte Gaurano Puteolos Baiálque pro-fpectantia. Inter Graça vina maximè celebrata fuere Maroneum in Cherfonelo Thracize, Thafium, Creticum, Coum, Chium, Lesbium, Icarium, Smyrnzeum, &c. Inter Afiatica Cyprium, & montis Libani vina. Reliqua genera vide apud Plinium loco citato. Nostri enim instituti non est omnia Libani vina. Relique genera vide apud Plinium loco citato. Nostri enim instituti non est omniz vini genera quorum nomina apud Veteres & Recentiores cocurrunt enumerare. Sussidica aliqua corum que apud nos hodie in usi & pretio sunt berviter indicasse. Es sunt è Gallicis 1. Parisinum, tenue & oligophorum, ubi bene maturum grati saporis & studiosis apum, son le Paris, Champagne: 2. Campamm omnium Gallicanorum delicatissimum: 3. Bardegalense seu Gravanum. Commune Content son seu de l'actività della commune content su superiori delicatissimum, purgundiza autem primum locum obtiente Beaunense, secundum vulgare proverbium Vimum Belenes superiori superior

Ex Hilpanicis ulitatiffima & notiffima funt, 1. Canarinum, Canary Sack omnium laudatissimum, generolum & lene, natura amicum. 2. Malacense vetus, Malaga Satt, pracedatifimum, generolum & lene, nature amicum. 2. Malacenfe vetus, Mpalaga Bafti, pracedente etiam opimius & pringuius, at it copiosè limarur caput gravans. 3. Xeramm, Mptrtys
Bafti, auflerius & palato minus gratum. 4. Alesenfe, Mittanti Wine, rubrum & craffun, palato quidem graum, at formacho minus utile & caput gravans. Huie non mulcim diffimile eft gegenus illud, quod noftratibus, Cent-Muite dicitur. Nominis ratio mihi nondum cognita. Adfertur
etiam ad nos ex Lufitanis vinum Porumente Botto- gort Pilme, fed ratus. Vinum Madere Infulse
ex majori parte in Americam transfertur. Ex Italicis pauca importantur, ex Heturia Vinum Florentimun rubrum, florancho commodiffimum & in convicibus falibeririumus. 2. Verdea dictum, tiden ex
Heturia, album, dulce & lene, magis gratum palato, quam fromacho utile. In Italia pila celebrantur. Venetiv in Malacutium, Malacha Convicio servicious commoditie. reterrita album que ce cano, mago graum panar, quant tromazar une en tenta qua cercanir tur, Venetis l'en Malvaine, canarino proximum, non in Italia antum fed in Creta infula ; Vicentimum rubrum, dolte & piccante dictum. In Hetruria Falificiams five de monte Fias(con.; Rome Albaman olim celebre, & de monte Pucliane); Spraeus monte scicilia infula; Neapoli Vinum rubrum Lachryma Christi dictum, & Vinum Gracum ad radicas Vestivit montis ortum.

Vinum Moschatellinum rubrum ex insula Creta defertur. Red Mustadine.

Vinum Moſchatellinum rubrum ex infula Creta deterum: 1160 \$\frac{1}{2}\$\text{Mutanum.}\$. Ex Germanics Rhenana fola aut non procul à Rheno remotæ originis ad nosimportantur, ut Nicrinum \$\text{Mutanum.}\$\text{Patenta}\$ is potulentis quibufcunque Cerevifia, Melicrato, Pomacoo, Apitti, exterifique è fructibus factitis tum voltpatais tum falburitatis reflectu longà antecellit. Nunc dierum vina aufteriora quamvis palato minis arrideant, ventriculo tamen commodiora & cibo concoquendo magis idonea cenfentur; ut vina rubra Gallica & Florentina, que afperinfeula & flyprica languæ & palato fenriuntur; quàm alba, quæ lenia & dulcia. Verim fi omina quæ de vinis dicta func & adhuc dicenda reftant perfeçui vellem huic foli hiftoriæ non unum volumen fufficeret. Qui plura velir levar Andrea Receis entidiffilmum oous de Vini enencistos Anno 1596. Romæ imprellum, in quo legat Andrea Bacci erudisfimum opus de Vini generibus Anno 156 Roma imprellum, in quo quicquid ab Antiquis & Recentioribus de Hitloria Uva prodium occurri complexus est, una cum Observationibus plutimis propriis & animadversionibus in Vina Graca, Italica, Hispanica, Gallica & Rhenana, corundom culturas, locos, nomina, varios preparandi & tractandi modos, morbos & remedia, vasforum veterum & novorum multiplicem varietatem, cellas, &c. respicientes.

Omphacium Veteribus fuccus erat acerbæ & nondum maturæ uvæ, Sole reficcatus & denfatus ad consistentiam Rob. Recentioribus est succus Uva immatura expressus, colatus, in dolia reconditus, Se vale claufo affervatus. Utrumque refrigerat & ficcas; loca ron an embassicamenta rantim fed ad ciborum condimenta & intindats unie elf, naufeam ac cibi fafficiam tollis, appetentiam excitat, alvi figuores reprimita, ardores flomanchi aliorimque vificerum mitigas, non modo intus fumpum fed &

Dioscoride autore, Omphacium Veterum oculorum claritati confert, eorundémque scabritiz & angulis arrofis, quod hodie de pomorum sylvestrium agresta verum experimur. Schroderus Omphacium calidis morbis omnibus feliciori juvamento effe air qu'im acetum, quod

prater refrigerandi vim & caliditate acri pollet, secus ac Omphacium.

Sapa, Gracis 🍕 🎉 🏂 🏂 🏂 🌣 ingeniu non natura opus est, musto usque ad terriam partem men-

furz decocto. Plin. l. 14. c. 9. & l. 23. c. 2. XXXXXX 2

Lib. XXVIII.

HISTORIA PLANTARUM.

Defrutum Columella idem est quol Sepa Plinio, nimirum mustum ad tertias decoctum. Plinius Defrutum à Sapa distinguit, quod sit mustum ad dimidiam decoctum. His addit Palladius, Caranhm, quod air fieri cum duabus partibus deperditis tertia remanserit.

De viribus & usu Sapæ nihil attinet dicere cum jamdudum in desuetudinem abit.

Lora Gracis Juriesa feu vinum secundarium, fit ex maceratis aqua vinaceis. Tria ejus genera Plinio. Decina parte aqua adita qua mutti exprella fit, & tià node ac die madefates vinacis, rarfufique pralo hibedis. Alterum, quomodo Graci factitavere, tertia parte ejus quod expreflum fir addıta aquæ, expressoque decocto ad tertias partes. Tertium est fæcibus vini expressum, quod fæ-

catum Cato appellat. Spiritus Vini. Spiritus vini feu Aqua Vitæ est liquot è vino destillando in vasis idoneis elicitus. Calidus est & ficcus, penetrantifirmus: Eximi usus in animi deliquiis, ut vel naribus admotus odore fuo animam reficcus, penetrantifirmus: Eximi usus in animi deliquiis, ut vel naribus admotus odore fuo animam reficcus, penetrantifirmus: ficcus, penetrantifums: Eximu utus in animi detiquis, ur vei narious admodis odore tuo animam revocet,in cordis palpitatione ac tremore; refilir purtedini, in tantum ut carnesvel cadavera et immerja, diu fervan poffini incorrupta; finitus languentes refocillar, apoplecticos & comate oppreflos
juvat. Extrinectis refolvit tumores frigidos ac feirrhofos, arcet coagulationem fangumis in
contufionibus, cruorénque refolvit ac dificuit. Nimis copiose & frequenter pro potu ordinario
fumptus calorem naturalem paulatim extinguit, ventriculi tonium relaxat, appetitum profeteria, totamque natura economiam subvertens tabem & mortem inducit. Menstruum est (ut vocant

Chymici) hoc elt, folvens, ad tincturas extrahendas aliáque nobiliffimum.

Acetum fit ex vino vel in loco nimis calido detento, vel dituitis refervato, vel Soli exposito.

Arte fit cum vinum aut cerevifia coquitur, refrigeratisque fermentum, aut panis calidus hordeaceus [qui unus omnium pravalet] aut Pifa, aut Hordeum tostum imponitur. J. B.

Aceti ulus frequentissimus est & fere quotidianus in cibo & medicina : in cibo ad condimenta & intinctus. Apperentiam cibi excitat, & concoctionem promovet acidum ventriculi, quò cibi maximè

conficiuntur, roborando.

In medicina usus est ad aftum sebrilem contemperandum, putredinem arcendam, phlegmaticos & glutinosos humores incidendum, ut exscretioni & expectorationi habiles fiant. Extrinsecus scabiem, pruritum, herpetem, &c. calorem eorum contemperando, & malignitatem corrigendo íanat. Nervis, nervosifuge partibus iminimum eft. corpus guoque extenuat, unde macilentis ejus ufus incommoduselt. Mem. rabilis in hanc rem eft hilforra quam narrat F. Strada de bello Belgico 1.8. Chiapinus Vitellius generalis caftrorum præfectus sub mediam fere ætatem, increscente adeo mole, ut fascia è collo demissa sulfationens estet venter, videns inde quotide tardiorem se reddi ad belli munia, vino sua sponte sibi interdicto, acetum exinde bibere ad vitæ usque finem perseveravit, effecitque ut detumescente abdomine, defluentéque ventris pelle, qua ipse se thoracis instar involvebat, octoginta septem librarum pondo decrevisse compertus sit.

Ad suspensos aut susfocatos enamsi spumam emittant, da bibendum acetum mulsum cum Pipere,

aut Acetum cum pulvere Pulegii & Pipere. Tres servatos vidit Christophorus à Vega. Chesneau. Ad tineam R Zinzib. 5iii decoque in Aceti acerrimi & Butyri ana thβ quoulque Acetum fit consumptum: deinde contunde & cum Butyro fiat ung quo manè & serò tinea inungatur, & intra quatuor aut quinque dies sanabitur, (inquit lib. Arcanorum) Idem. Observationes è Chesneau ex-

cerptas transmist D. Hulse.

Vaporis aceti in peste usus est eximius de quo medici consulendi.

Pro Tartari Hiftoria, ufu, praparationibus, &c. vide chymicos scriptores; plenam uva hiftoriam scribere mihi nec locus nec opportunitas est. Tartarus est vel albidus vel rubescens; albidus magis æstimatur, ut purior & minus terrestris; optimus è Germania desertur. Ejus pærparationes habent facultatem attenuandi, incidendi, & aperiendi. Cremore Tartari ad 5β dato ardor ventriculi jam desperatus suit sublatus. Ettmuller. prax.

Ad fingultum ex inanitione R Vini Hispanici & Sacchar. q. f. f. Syrup. sumat æger frequenter. Ex Manuscript. D. Page, Medici Suffolciensis. Bulimos curatur optime per Vinum, quod quo vetustius eo melius. Malvaticum præ cæteris

In pica & malacia specificè commendatur à quibusdam aqua pampinorum vitis vere ex vitium surculis stillans.

Quidam fani fiti matutina funt obnoxii, hos optime curare folet hauftas vini Abfinthitis. Tumor cancrofus omnino curarus est in quodam viro mihi familiari ex ufu vini Rhenani lib. β.

cui infundebantur Raphan. Sylv. 3ij, per horas duodecim; in cujus uin perfeverabat per dies octo vel decem matutino tempore. Ex MS. D. Filher, M. D. communicavit. D. Hulfe.

Ad mixtonem fanguinis Re pulv.fol.Vitis quæ poft Vindemiam rubefcunt 51. cap. in Vino albo.

E lib. Arcanor. Cheffrau.

De Spiritu Vini illud adnotandum quod ille qui conficitur ex frumento multo magis anodynus fit

quam alius. Maii in Podalir redivivo p. 31.

quam alius. Maii in Podalir redivivo p. 31.

Ri Vus silipenias putridas, projec in aq. ferventem per horz dimidium; eas fupra ardentes prunas Ri Vus silipenias putridas, projec in aq. ferventem per horz dimidium; eas fupra ardentes prunas Ri Vus silipenias quam protection.

Mirabile (inquit Zacutus) quod in tam facili remedio tanta vis recondita fit, quod ego feliciter fum expertus,

que Zacuus / quoc in cam iacu cincustatum.

18.5 - Prax. Hitc. 17. Observ.

Spiritum Vini vulgarem (25/antbp, i. e. vinum ultum) cum pulverizat. Zingib. mixtum, &c

Spiritum Vini vulgarem (25/antbp, i. e. vinum ultum) cum pulverizat. Zingib. mixtum, ab experientia frequenti commendat D. Halfe in Odontalgià, cum alterutra ex gingivis afficitur abique ullà

dentium carie aut cavitate.

CAP. II.

The Sinensium sive Tsia Faponensibus Breynii. Chaa, Herba Faponia J. B. lib. 27. c. 1. C. B. p. 1.47. The Thee of Tea Plant.

He compluribus & denfis ramis elt frutex: Foliai obscure viridibus, per circuitum ferratis, non tam Chamælægni, quim Spirae Theophralit fubliantid & toto habitu æqualibus, fapora exticants cum quadam amaritudine: Flores proferens (quantim ex pictura, & duobus, at imperfechts, ex Japonia tranfinifis flofculis conjucere potui) Cilti feeminæ & Goffipii mediam faciem obtienntes, uberrimos, quinis foliois albicantibus aut pallidis confinenses, ftanimulis multis medium florem occupantibus. His demum fuccedunt fruttu, dum adhue vigent (ut ferunt) virides, reficerati autem cortice magis rugofo, ex fipadicco futo velttu; in quibas non minis quàm in Coccio Orientalibus mitabili variettee mutabilis Vortumnus ludit; quidam penius globofi funt inflat describement de la companio de la companio de la consecuente de la consecu dictorum Coccorum, eå etuam magnitudine, aut duplo pene aliquando majores, femen tantitu uni-cum continentes: alii contra geminati, five in duos loculos dispertiti, alii verò trigoni, forma & magnitudine à fructu Ricino fimili J. B. non admodum abludentes: Hi maturi ubi fe aperiunt in tres, illi in duas dehicunt partes, quarum qualibet semen continet, quod vel orbiculare plane ad Styracis, vel quia minus splendet, ad Fruetum exoticum 15 à Jacobo Gareto acceptum Clus, propitis syrans, vei quia minus spienote, ao Frinctum exoticum 15, a Jacobo Gareto acceptum Cial, propius accedens, vel in una parte foffilis, nonnunquam etiam triquetta eft nucula, tenui putamine & levi, fipadicei fei fubrufi coloris, exceptă bafi (qua parte adhefit) albida, conflans, quo nucleus fubalbidas pallidative, ac valde rugolus, guftu primum dutci, potimodum amaro & naufeabundo, tandemque calido & valide exiscante, curcula tenui & cinerca obductus, continetur.

Catalogum Autorum qui de hoc frutice (cripferunt vide apud Jac. Breynium Exst. Cenur. 1. cap. 51.

quibus adde D. Peebim Belgæ Træctarum de Thea anno 1684 editum, in quo historiam ejus plenam tradit, & contra Sun. Paulli usum ejus desendit. M. Du Four historiam Theæ, Lugduni impressam

1685. & Tractatum quendam Anglicè conscriptum Londini 1682. Verum omnibus quæ de Thea scripta ab aliis sunt Observationes D. Wilhelmi ten Rhyne, magni Imperatoris Japoniz medici, przeferendas censemus; quz apud Jacob. Breynium habentur in Appendice

Semen hujus fruncis circa mensem Februar terræ (ni nimio indurata gelu, vel nive altiùs tecta fit) mandant Japones sequenti methodo; In terra bona, dulci, non salsa, neque limosa, neque arenosa nimis, sed temperata, rotundum ad octo aut paulò minus pollicum altitudinem scrobem effodiunt, cui à 40, ad 50, feminales folliculos confertim injiciunt, exinde scrobem operientes, eundemque inhorrescente bruma stramineis storeis tegentes. Hæ autem seminalia capitula communiter in sex, octo, decem, ad quatuordecim, & quandoque plures paucioresve frutices propullulant, quos absque ulteriore cultura naturæ ingenioque suo relinquunt agricolæ, nisi quòd eos ab inutilibus herbis repurgent. Stirpes autem quo in spissius glomeramen altioremque apicem (rarius tamen supra quatuor aut quinque pedes) exsurgunt eò meliores judicantur, mollioribus utpote magisque benignis foliis, qua rarenter intra primum triennium decerpunt Japones: decerpunt autem plerumque mense suo tertio, qui ordinario juxta nostrum Aprilem est, nonnunquam adusque medium Maii procurrit (anno nimirum intercalari, quovis triennio recurrente) quando matres cum suis infantibus & ancillis folia hac calathis colligunt, novella & recens edita (fubflavescente suo virore & parvitate à virentibus foliis facillime diftinguenda) cum parum adoleverint ficca tempestate, quacunque diei hora, inprimis intensiore Solis aftu, avulsa circa vesperam portant domum.

Tum fingula folia fusa ex ferro patella Sinica, nitida, candenti atque obliquè collocata (ne manus comburant) injectant, eademque manibus affidue versant, usquedum flaccescant, mundis tunc ftoreis papyrove imponenda, ac perflanda flabello ut frigefcant; hinc in planis ex Arundine Indica confectis corbibus conteruntur, donec compacté crifpentur : hinc iterum in pura & modicé cande facta patellà uti antea manibus continuè verfantur donec mediocriter induruerint, deinde patella eximunt & flabello frigefaciunt, & in tertia a quarta patellis per gradus minus calefactis revolvunt, ut majorem ficcitatem duritienque contrahant. Tandem ollis intrinfecè vitratta bene claufa fervant, & in utbes pagófive venala transferunt. Postquam autem per Sextiduum direiter ollis referata fuere, eaddem aperiunt, foliorumque delectum, minora & teneriora à majoribus & durioribus feparando, faciunt, ultimâque vice in quinta patella fecuritatis ergo ficcant, in annos tunc durabilia, fi

accurate obturata teneantur.

Pro Imperatore & Magnatibus majore studio & cura colitur. [Prope Misko urbem locus Oasi dictus totius Japonie in hoc opere princeps est] Frutices nempe, à nimia pluvia, vel intenso ardore frigoréve, caterísque aeris, injuris & pravis purgamentis, volatilibus reptilibus insectis studiosè præmuniuntur, justo rigantur tempore, &c.

Congrua tempefrate scrupulosa foliorum sit electio: tenerrimi fruticum ramusculi primavis in apice foliis nudantur, qua eapropter cariffima potentioribus refervantur emptoribus; hac autem à mediocribus; hac iterum à majusculis, hornotinis tamen singulis, segregantur: omnia in umbra

Ruricola: & tenuiores folia eo quo diximus modo praparata promifcuè in aneo cacabo aquá repleto lentro coquant igne, & fic toto die pro communi potu in foco sussensitatione in ervant; donce iteratis tincturis solia illa debilitate rejiciantur, ingestis protinus novis. Primates autem & locupletiores cives nullum in re domestica opus majore diligentia, fastu atque nitore & artificio curant quam sui T'chia præparationem. Quandoquidem qui in cateris parciffimæ funt fupellectilis copiolo & fuperbo in-ftrumentorum famulorumque apparatu impensè imò ad fuperfitionem ufque geftiunt, Vires.

Inftrumenta funt ex electo Ophire mola (quali noftrates femen Sinapi conterunt) qua fuum T'ebia in tenuem pollinem commolant. Preterea fornacula, ex mixto cum aliis metallis are artifici se fusa, cui aqua plenam cucumam, ex eadem materia confectam superimponunt, ut semper nerse nes, en aqua penan escanano se season materia comeccari aperimporturi, ur iemper præflo fir Lympha fervens. Hine exigus cochlearibus (extelludineo cornu alivee pereitolo ligno, vei train metallis fabrefactis) viridem illum ac bene fragrantem pulverem *Tebia* calycibus fius infundunt, ac superfusă cum mundato haustro infundibulove aqua fervida pulverem hunc minutulis, ex dunt, ac apperusa cum munsao nautro muncionoro aqua rervica piuverem nunc muntius, ex Arundine Indica crenarum forma artificiosè concifis, fair tandiu quaffant donce in fipunam eleverur. Famulos qui in hoc opere occupantur omitto. Sinenfes autem (quorum methodum nostrates fequuntur) ferrefactam in cupreo cacabo aquam ficcis integrisque folisi Thee, fingulari ollæ prius injectis superfundunt, tincturamque extrahunt, quam limpida aqua ad gratam amaritudinem temperaampetan galde forbent, facchartunque utplurimum una mafticant, uti & noftrates, raribs autem Japo-nes, tametti xuzulanu. Deinde novà affusa aqua tincturam iterum extrahant fecunda vice, qua de-

bilior est prima, postea folia abjiciunt; qua sociis navalibus meliorum defectu acetariorumvicem supplent. Japones autem issem foliis rubentes papulasac cutanea sudamina curant; atque in tin-Atoria arte eadem (vetusta licet) usurpant Mauri. coria arte caoem (vecuta nece) uni parte Mauri.

Fruticis hujus natale folum varium eft in Taponia: plurimus in regione Fiften crefcit. Humo gaudet neque arenofa neque lutola nimis, neque declivi neque acclivi nimis, aprica & temperata plamitie latior: multis autem in locis interipfa frumenta in pulvillorum liris frutices Theae confitos in-

tuearis. In China etiam crescit. Pretium pro foliorum magnitudine variat. Quantum namque magnitudine sursum decrescum tan-Frequin professional maganatum value. Zummm hamque maganatum prima acerçum. Tana eth autem pretio differenta, u una libra hijus Thea pluris veneza quam cenum libra alterius: Foliorum verò bonitas in grata fragrantia (proxime autem ad Feeni accedents odorem, tantilper aromaticum accedit; color viridi, (nam parum mafficata frictique ubi fuerint, viror vividus emicare debet) fapore fubamaré dulci.

Has eivires tribuum Sinnes Sanguine purificat, horrenda pellit infomnia, vapores à cerebro arcet malignos; vertiginem capitifique dolorem, præfertim à crapula ortum mitigat; hydropicis conducit, egregiè enim diuretica est, capitis rheumata exficcat, humorum acrimoniam corrigit, obeucus, egregie enini uniocus eti, caprus meiniata enicata, maiorum acimonam corrigit, ob-fructiones vificerum tollit; vifum inflaurat; quippe quantum ego exifirmo, haz decochio Tebia primarium Japonenfibus elt antidoton contra vistis imbecillitatem ac oculorum, vitia illis frequenciffima, ac ex affiduo Oryza calida & fui Sacqui potu & ulu maximè contracta. Adoftos humores temperat, calidum emendat jecur, induratum lenit lienem; fomnum coercet, in iis præsertim qui rariùs Thee bibunt. Corpora porro reddit vegetiora; inprimis autem hebetiores à donno a ctorpore fenúte sepregefacit, cor exhilarat, timorémque propullat, inteftinorum tormina ac flatus compelcit, illosqui uterum infestant discuti: visicara viresque roborat, reminiscendi vim exsuscitat, ingenium acuir, laboratore analytical sellicitat control to a contr blem temperate include. These arresting to the control with extending the control blem temperate in ephritident follit medicamen hoc lithoutripticum; ego faltem nunquam in Japonibus vel minimum calculi, five renum, five vefice indicium reperi, fat fedulo licet inquifiverim; ac tandem dulces in amplexus vertit officium thori.

ac tandem duces in ampiexas veito diuduit duce.

Ad specifica son ampiexas veito diuduit duce.

Ad specifica son acceptante se a transportation de la companya de la calculo se arthride praservas, & capiti inprimis conveniers. Praservat ab ebrietate, & sommun arcet, & stomancho nunprimis confer. Estimaller, Pras. cap. de chylesos tassonious.

Que in Bontii & Pisonis historiis hujus plantae reprehendus en mediata apud Breynium vide.

Quòd in Europæis regionibus quædam fanitatis incommoda æquè efficaciter non arceat potus ille The quantum of Sinenles vel Japonas, non præparand utendive modo adeò imputandum cenfeo quam quidem affiduitati usis & temperatiori victus rationi.

De nocumentis hujus potus hæc apud Antonium de Heyde occurrunt in Centur. Observationum,

Obf. 76.

Tincturam è foliis Thee mediante aqua calida extrahi vulgo notum est. Ejus potum aliquando Tincuram è folis Thee mediante aqua calida extraîn vuigo notum etc. Ejus potum auquando quibuldam conducere negare nolo; tamen ut eum omnibus utilem purem adduci nequeo; quippe verifimile videtur emolumenta quadam Thee adforipta ab aqua calida potitis effe deducenda. Hunc potum quibufdam nocuiffe videtur experimento fagius probatum; inter alia hoc pater fequenti hilforia, multer vegeta & fana, potui Thee addictà, conquentur de frigore acri interiora concuiente, præferim nochu, quod à Thee potu derivandum putat hanc ob caufam, quia eo potifimum corripitation. Messin issas delivort apper virum choldium conqueltum effe de frigore. præserum nocus, quod a 1 me pou derivandum putat mais do causam, qua eo potimmum corripturu bi huis pous indulfit. Meminiante aliquot annos virum robultum conqueltum elfe de frigore acri in abdomine, quod etiam potui Thee, quem quotide fumebat imputat. Communicavit D. Halfe. De pout Theæ & Coffer, hare occurrunt in Muis Podalirio redivivo. p. 59.
Sed quid fentiendum de pout Coffæ & Cor? Ego chim Lugduni Batavorum studiis operam da-

sou quo iennenoum ce pout quitte ce «uee : ego cum Luguini Batavorum itudiis operam dabunte per totum annum Cephalza miferè laboravi, & poftquam potui copiofiori Te-& praccipuè quidem Ceffe quotidie fumendo affuevi, femper immunis ab ca vixi non tantum, fed & ab omni abo incommodo, quamvis anteà ità vixerim, ut mortis haberet vices lentè qua trahebatur mihi vita gementi, qui per totum quinquennium cum longa motborum feira acriere confideavi.

Etp 85. Ego nonnullos novi meorum familiarium antea haud parùm à nephritide cruciatos qui nullum incommodum inde amplius perfenferunt poftquam potum Coffæ fatis magnà copià affumpsère.

Caterum hac arbor rectius fortalle ad eas qua fructu ficco funt refertur.

Quidam ex Oriente reduces affirmant Magnates Chinenses & Japonenses decoquere gemmas & flores hujus planta, majores vires iis attribuentes quam foliis.

CAP. III.

De Euonymo.

Uonymus, i.e. boni nominis, τετ' αντηρεστι τι τετ' ευρμυσμέν, ut volunt. Euonymi autem de-feriptio apud Theophraftum & Plinium arbori ita vulgò dictæ per omnia non convenit. Quoniam tamen hoc nomen usurpavit per me retineat.

Adeo pauca pulpa nucleos oblinit, ut rectius ad Arbores quæ fructu ficco sunt referenda videtur.

A. I. Euonymus vulgaris Park vulgaris, granis rubentibus C. B. Euonymus Theophrafti Ger.
Euonymus multis, alis Tetragonia J. B. Spinble-træ og Prichtmod.

Ramofa eft arbufcula, aut certe frutex arboreus, altitudine quatuor aut quinque [imò feptem aut octo interdum] cubitorum: cujus ftolones lato virore perfufi, & nuper nati ramuli, propter corticem in quatuor angulos excurrentem, quadrangulares apparent, non fecus ac fi dolabra ars corticem in quatuor angulos excurrentem, quadrangulares apparent, non fecus ac fi dolabrà ars perpolivifier, ipó alioqui ligno interno terett, albo au flaveicente. Cortex viret. Rami crebrò intervallo in oppofitos ramulos dividuntur. Folia oblonga, acuta, crenata, è Periclymeni genere Chamzeerafi diche folis inmila 8: aqualia. Paulo poft versi intium l'fores profert pallidos, aut herbaceo cuodam colore conflantes, ex quatuor foliolis congefios, quibus totidem alternatim pofitic calyculi folia fubicienturu, pari numero paichim lutes umbilcum curvofum virdantem cum fijo concolore occupantolus. Singulis foliculis finguli fuccedunt frailm, feu fingule filique quadrangule, rubentes aut punices. I rarius albe C. B. I cotted mod diffinelis loculis [emma parva folida contents, curiculá croceá inecêta, medullá albá, figurá femini cannabino fimilia, hoc eft, ex rotundochlores del maiora, favore amaro, cum oblicura quadam dulcedine pantéshundo. Tofa etiam do oblonga, sed majora, sapore amaro, cum obscura quadam dulcedine nauseabundo. Ipsa etiam arbuscula tota gravem & injucundum habet odorem.

Materies ejus fic fatis folida, fiffilis tamen & æqualis est: ea cum adhuc succo turget cesa diluto croceo pallore etiam Buxum provocat.

crocco paliore estam buxum provocat.

Nonnulli Tetragonian Theophrafti esse volunt, quòd rami ob linearum quatuor rusfarum, dorsi modo extantium, rechà per viridem corticem porrecharum distorssima quadranguli appareant, quod huicarbori peculiare est. & quòd in frettago quadrangula filiqua sir. Quod o in Fettagonia sir. Euonymus non erit, nec enim verifimile est eandem arborem diversis nominibus & locis tradidisse Theo-

In Sepibus frequens est tam in Anglia, quam in exteris regionibus. Maio [in frigidioribus locis] Locus. floret: Autumno appetente filiquæ quadrangulæ purpureo tinguntur colore donec penitus rubescant, postea sua sponte decussarim quadripartitæ rumpuntur, ac hiantes ita pendent in hyemem usque cro-Ceas bacculas vel femina oftentantes non injucundo aspectu. F. B.

Euonymum pecori noxiam esse, ut Theophrastus tradit, se seire ait Matth. & Ruell. neque pecu-

dem, neque capram, novellarum etiam germinum avidam, hanc attingere scribit. E contra Clu-fius se in Pannonia observasse à capris maxime appeti, easque ejus soliis sine noxa avide vesci; quod nobis ob ingratum hujus plantæ odorem & vim catharticam minus verifimile videtur.

Hujus tres quatuorve baccæ tam per vomitum, quam per secessum purgant: Emolliunt etiam & resolvunt exteriùs appositæ.

In lixivio cocta capillos flavo colore tingunt.

Pulvis exficcatarum in usu est apud nostrates mulierculas ad pediculos interimendos & furfures

Ex ligno fun muliebri netu celebres in Germania & Gallia detornantur, unde & Fusanue & Fufaria dicitur. Nonnulli ad dentiscalpia utuntur.

Triplicem proditum est parari ex hujus fructu colorem, flavum, si post festum S.Joan. Baptistæ dum adhuc viridis est collectus cum tantillo Aluminis parum bulliat; viridem & fulvum.

2. Euonymus latifolius Cluf. C. B. Ger. Park latifolia J. B.

Virgas habuit cum id reperit Clusius cubitales duntaxat, lentas & fractu contumaces, quas ambiebant bina felia, ex adverso semper nascentia, leviter in ambitu serrata, Euonymi vulgaris foliis non abfimilia quod ad formam attinet, sed longè majora, Citriæ mali foliis amplitudine non cedentia, viridia, gustús ingrari & amari; Radicem digitalis crassitudinis, summa tellure in cubita-lem longitudinem excurrentem, multisque slavoscentibus fibris donatam. In horto culta post paucos annos ad humanam vel majorem altitudinem excrevit, ampliora folia nacta est, florésque ac semen tulit. Maio enim mense oblongi tenuésque inter infima folia pediculi nati sunt, è quibus aliquot dependebant Flo[cult, quatuor albicantibus foliolis & ad carneum quodammodo colorem accedentibus præditi, formå perfimiles Euonymi vulgaris floribus; quibus fuccessit fructus ut in vulgari uentiuss praeuti, ionne perintines accomptin vitigat principe; quioti intecutir triccuts ut in vilgari quadrangulis, interdum estam quinque angulis praeditos, major tamen & quafi alatus, maturitate dehifters, & alba grana, aurea pulpă inclufa, nonnunquam Augurto, fed potiffimum Septembri mense continens. Sub Autumni finem folia abjicit, & extrema ramulorum cuspide oblongam gemmam, spem suturz germinationis novo vere producit.

In Pannonia interamni, nunc Sclavonia dicta, uno tantum in loco invenit Clusius in sylva illa Locus.

qua ex Greben arce descensus est versus Warasdinum.

1621

* In Cantio

3. Euonymus Pannonicus Ger. Park. flore phaniceo J. B. granis nigris C. B.

Arbuscula est aut frutex homine altior, cujus caudex & rami tuberculis asperi, ac veluti punctis notati, & rami funt pulverulenti: folia ferrata Pruno [viveftri fimilia: foculi aliquor fimul ex longis petiolis quadrifolis, fimiles Euonymo vulgati, phenicci coloris. Cluf. fic fufus hanc deferibit.

ieribit.

Bicubitalibus, aut etiam majoribus ramis affurgit, digitali, interdum pollicari craffitudine, lentis & obfequiofis, denfo cortico obductis, viridi primum, deinde mulis nigricantibus maculis afperfo, qui in fummo dividuntur in plures ramulos, ordine & ferie quadam inter fe oppofitos, quos exornan folia, fimiliter ex adverio fita, latifolize Myrti folis paria, teneriora, levitérque in ambitu create activate para que in primum exferente deinde amenifentales. nata, gustu primum exficcante, deinde amariusculo & calido; è quorum sinu in oblongis gracilibulq pediculis unus, bini aut ad fummum terni flosculi, splendentes & purpurascentes dependent, buiq peateuis unis, oini aut ao iummum terni piquus, ipientientes ec purpuracentes dependent, tetrapetali, umbilico quadrato, & luteis framinulis quatuor angulos occupantibus, Coggygria flori non multim abfimiles, majores tamen. Frudiu fucedit in quadrangulis filiquis, vulgaris Euonymi fimilibus, fipongiofus, aurei coloris; iis dehifeentibus tenui filo propendents, in quo grana extima parte nigra & splendentia, Fraxinella granorum instar, bina interdum & terna eodem loculo & pulpá comprehenía.

Copiose nascitur in sylvosis utriusq. Pannoniæ montibus; sed qui Alpes attingunt eam alere definunt. Invenitur & in Moravia.

Dantur & alli Euonymi & ELonymo affines, qui ob feminum conceptacula per maturitatem ficca ad alium locum pertinere videntur. Ur Euonymus Virginiana capfulis eleganter bullatis D. Banifer. Euonymus Virginiana Pyracantha folio ejufdem. Euonymo affinis Ægyptiaca, &cc. C. B. Euonymo affinis Æthiopica, &cc. Herman. Hort. Leyd.

CAP. IV.

A. Agrifolium Got. Agrifolium five Aquifolium Park. Aquifolium five Agrifolium vulgo J. B. Ilex V. five aculeum baccifera folio simusto C. B. The Wolfpettee.

Licubi in justam arboris magnitudinem excrescit, sæpius pumilum ut ad frutices referri possit, perpetua fronde viret. Caudex & rami lenti, flexiles, læves, corrice duplici muniti, A extension viruli (in trunco uplurimum cinereo) interiore palido; odore cima relluminy, tum ciam fapore, ingrato, feetente: materie chlorá albáve, dura ac folida, ac circa interna nigricante, que pre pondere in aqua fait, Buyi aut Gualaci inflat. Felia faita magna, denfa, finuata, longe 8c ngidis in ambitu finits horrentia [interdum licet rarius fuperiora folia Laurinis innuari, nonge or appearance and parties aboribus copiofilis oblervatur] colore obfcure viridi, fplendente, ex pediculo brevi, lapore non rià ingratou trorrex. Piene pilchri, parri, chlori, quaterno foliolis, tofdemque apricibus conflantes (in quorum medio bacca rudimentum] conferri ut in Lauro, brevibus pediculis appenfi; quibus fuccedunt bacca parva, rotunda, rubra, umbilicata, gustu subdulces, cum tetro quodam sapore: intus continentur semina quaterna, triquetra, oblonga,

Qui Agrifolium folio leni diversum statuunt à vulgari, næ illi multum hallucinantur, nam vetulæ tantum arbori accidit ut talis fiat ; non tamen rarius (ut vult J. Bauhinus) sed sæpissimè & ferè semper apud nos. At neque propriè Agrifolii varietas est ; nam sape in spinosiffima Aqui-folia occurrunt ejusmodi folia non spinosa, ut cuilibet observare licet.

Fructús autem color in hac arbore interdum variat. Reperitur enim alicubi in Anglia Agrifolium baccis luteis quales nobis oftendit D. Dale ab arbore in agro Wiftoni Suffolcia: vici non procul à Buers oppidulo, loco paludofo nascente decerptas

In Anglia frequentissima est hac arbor in sepibus inq frutectis & saltubus potius quam sylvis, præfertim in lapidofis & glareofis, incultis & defertis. Reperitur etiam non minus frequens in Germania. Videtur etiam gaudere montofis & frigidioribus regionibus : in calidioribus rarior eft, & fruticis mensuram vix egreditur nisi colatur.

Hac arbor nonnullis 'Azela Theophr. 3. hift. 4. videtur, quorum sententiam refutat J. Bodæus à Stapel. Plinii tamen lib. 16. cap. 18. 21. 24. Aquifolium an fit necne in medio relinquit.

Arbor hac operibus topiaris, in Septentrionalibus præfertim regionibus præ aliis commoda & opportuna est : cum sit frigoris patientissima, & perenni nitentium foliorum virore aspectui grata, opportula etc; cum it figure specifications of personal montant broad and the more operation more appears more appears more appears more appears more appears more appears more appearance and the mor

Ex hujus arboris corticibus viícum parant nostrates hoc modo. Delibratis Junio aut Julio menfibus, quotquot videtur aut opus fuerit hoc genus arboribus, cortices detracti in aqua fontana per septem aut octo horas continuas decoquantur donec tenerrimi evadant Leousq donec cortex

cinereus à viridi abicedat aut leparetur, quod duodecim fere horarum ipatium exigit. D. Evelyn.]

Coctos in acervum humi cum Filice SSS componas, aquá priùs curiose leparata [frondibus aut herbis quibufcunq, fucculentis obvoluti & contecti ad aliquam craifitiem in cellam aliúmve locum frigidam recondantur. Idem] & per duas tréfve septimanas sermentari & computrescere sinas, donec in mucilaginem abeant: Exemptos deinde in mortario tandiu tundas donec fingi formariq, poilunt inftar master farinacex. Massam in aquam profluentem submersam manibus verses & diligenter subigas. Aqua brevi sordes omnes & recrementa obhærentésq, corticum reliquias secum auscret eluétq, visco residuo puro & defacato; in fiétili aliquo vase per quatuor adhuc aut quinq, dies despumando, donec se penitus purgaverit & perfecerit : deinde in novum vas translatum reservetur

Baccæ ad colicos dolores utiles funt; craftos fiquidem pituitofósque humores per alvum educunt decem aut duodecim numero sumptæ, ut ab his accepisse se ait Dodonæus, qui earum experimentum quandoq fecerunt.

Zythogalum factum ex cerevisia & lacte, in quo decocti sunt hujus foliorum aculei, mire conducit ad dolorem colicum & tormina intestinorum, ut in semetipla alisse, experta est matrona quaquet au ootorem concum oc toriuma intertinorum, ut in temetipa aliniq, experta est matrona qua-dam nobis cognita post alia medicamenta frustra tentata, à muliercula quadam vaga & circumfo-ranea edocka. Non video tamen cur non & foliorum ipforum decockum idem præstet. Bacce aviculis, præcipue Turdis Iliacis dictis, hyberno tempore terrá nivibus opertà in alimen-

Matthiolus radicum decoctum in fotu ad articulorum duritiem, tumores diffolvendos, offa fracta ferruminanda commendat.

Frondes & ramuli baccis onusti natalitiis Christi Domini parietibus & fenestris appenduntur ad ædes ornandas.

Lignum ponderosum, firmum, album, ad molendinorum fabricas utile est, ad ea quæ torno elaborantur, ad manubria instrumentorum rusticorum, scuticarum, &c. In Catalogo Horti Academici Lugduno-batavi, à D. Hermanno editi, hasce Agrifolii seu mavis

Aquifolii foliorum respectu varietates invenio, I. Aquifolium foliis ex luteo variegatis.

2. Idem foliis ex albo variegatis.

Lib. XXVIII.

- 3. Idem foliis oblongis spinis & limbis argenteis.
- 4. Idem foliis subrotundis, spinis & limbis argenteis.
- Idem foliis oblongis, spinis & limbis aureis.
- 6. Idem folis subrotundis, spinis & limbis aureis.

Aquifolium echinată folii superficie Cornut.

Hanc plantam observavit D. Tancredus Robinson in pulcherrimo horto Reverendissimi Episcopi Londinentis, D. H. Compton, inter multas alias novas & rariffirmas plantas cultam ab ingenioliffimo Viro & peritiffimo Hortulano D. Georgio London. A vulgari Agrifolio facile diftinguitur foliorum figura, quæ non ambitu modò sed tota superficie scabra sunt & spinis horrida.

CAP. V.

Baccifera Indica fructu tetraspermo in foliorum alis sessili. Scherunam Cottam H. M. P. 2. T. 16. p. 23. Corni seu Sorbi species Bontio.

Rutex est duûm triúmve hominum altitudine, nascens in arenosis & petrosis. Radix profunde in terram descendir, permultas oblongas, tenues sibras, capillamentis hinc inde vestitas, tam à latere quam subus emitros corres expendentes. tas, tam à latere quam faibtus emittens, cortice exterius rubicundo obscuro intus rufo, saporis adstringents, fulphurei & infesti. Stipites induti sunt scabro cortice, cinereo, interius viridi & rubelcente, intus ad lignum albicante, qui in plures tenuissimas planas corticulas (è quibus compres-fis & implexis fomites igniarios conficiunt) resolvitur, éste, adstringens; ligno intus albicante, ac proxime ad radicem cavo, aliàs folido. Tam flipites, quam rami longis craffis lignofis fpinis hinc indè muniuntur. Folia pediculis brevibus, rotundis, craffiolis fulta, oblongo rotunda funt, ad petrotum parum contractiora, a cui vertice roundo culpidata, fuperne plana, fauro viore nicenta, fub-tus dilutiora, faporis addringentis. Flores, qui in fummitate ramufculorum fuis petiolis ex origine foliorum proveniunt quafi fafciatim fine calyce, funt viridi diluti, odoris nullius, conftanta, duplici ordine foliorum, quorum quinq, quæ exteriora culpidata, furrecta, & interiora versus nonnihil inflexa funt, quino, qua interiora rotunda funt, & superiora versus punctulis eminentia. In horum medio ex umbilico fissua cuminatus exurgit, paulò infra acunen quinq tentia famma ftelliformiter ejiciens, que nodulis albicantibus, ac dein flave(centibus dotata funt. Florum petioli prodeunt in fua origine foliolis acuminatis. Fractus, qui furculis infident parvi & rotundi funt, adin star Pirorum Lauri, superficie glabra, primum virides ac nitentes; dein colore nigro cum maturi funt, & fapore subacido, continénto, quatuor grana seminis alba ac transparentia in propriis suis

Foliorum decoctorum vapor ore exceptus dentium dolorem mitigat, & vermiculos in dentibus Vires.

CAP.

CAP. VI.

Frutex baccifer Malabarious flosculis pentapetalis ramis inharentibus, fructu tetrapyreno. Perin-Patsjotti H. M. P. 5. T. 6. p. 11.

Rbuscula est humilis, septem circiter pedes alta, ac Patsjotti similis. Folia ordine decussato ramulis inharent, oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu crenata, crassa, densa, glabra, splendentia, nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus. Fiosculi non surculis soplendenta, nervis auquot e media corta in iarera excurrentibus. Esiquis non lurculis foliaceis, at ipfis ramis inherent quient, candidis. Solongo-roundis & acuminatis foliolis correlates, numerolis, flaminulis iblicantibus, flavelcencibus apicitus ornatis, medium occupantibus, inter que firm prodit exiguus, obtulis. Floculis fuccedunt Bacce roundes, quadripartite, viridifavelcentes, quaturo intus continentes firmia rubicunda, olongo-rounda.

Provenit in Candente, lemper viret, fructus fers Septembri & Octobri menfibus.

Ex hujus foliis in lacte vaccino & Selami oleo coctis linimentum paratur ophthalmicum & ce-

CAP. VII.

Frutex baccifer Malab. fruclu plano-rotundo piloso tetrapyreno. Pai-Paroca seu Couradi H.M. P. 5. T.46.p.91.

Rbuscula humilis est scu potius frutex, sex circiter pedes altus, caudice mediocriter crasso, cortice vestito spadiceo, ramulisq ejusdem coloris ac lanuginosis in orbem diffusis ornato. Corrice ventuo pautico, ramunica, ejutienti conota ac taniginosis in oberticimos intato.

Radix fibrata, rufelcens, nigricante corrice cincta, acris, aromatica. Folia oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu crenata, pinnilfiq, exiguis hinc inde obfita, craffa, afpera, atro-viridia, fupernè fiplendentia, infernè nequaquam: fapor amarus, aromaticus.

Flores inodori, plures finuli juncti petiolo longo in furculis proveniunt, quinq, oblongo-teretibus, acuminatis, intus albicantibus, extus viridibus ac fubasperis, & exteriora versus reflexis foliis constantes faminulis aliquot albicantibus, flavescentibus apicibus ornaris, medium occupantibus: inter quæ stylus prodit viridis, surrectus, capitulo plano. Floribus fuccedunt baces planorotundas, virides primum, dein flavefecntes ac crocea, longifa, albicantibus pilis obfur: intus continentur officula quatuor, dura, albicantia, macleos includentia, candidos amaros.

Provenit variis Regni Malabarici locis, prasfertim circa Porca, Cochin & Calicolan: semper viret, quotannis mense Julio floret, Novembri autem maturos fert fructus.

E foliis, radicibus, fructibuíque in aqua coctis Apozema conficitur, quod in Arthritide perquam utile perhibetur.

CAP. VIII.

Frutex Indicus baccifer floribus umbellatis, fructu tetracocco. Sondari H. M. P. 5. T. 40. p. 79.

Rhuscula humilis est, decem circiter pedes alta, caudice mediocriter crasso, ramulisq viridibus in orbem diffusis ornato. Lignum albicans, furvo cortice cinctum, necnon rufescente intus medulla refertum. Radix nigricans, odora, saporis haud ingrati. Folia oblongo rotunda, acuminata, supernè atro viridia ac splendentia, infernè subviridia; costa media crassa lignosa, viridi-albicans, ac in aversa parte extuberans, è qua plures exiles nervuli superiora versus exoriuntur, qui in se invicem arcuatim deferuntur; sapor sylvestris ac ingratus. Flores exigui, fuaveolentes, candidi, calycibus exiguis subviridibus, in quinq lacinias acuminatas sectis, inharentes, extremis ramulis umbellatim proveniunt, pentaphylli, è quinis fcil acuminatis foliolis, inferiùs jun-dis conftantes: totidem framinulis albicantibus, rufescentibus apicibus ornatis, medium occupantibus: inter qua fylus prodit exiguus, viridi-albicans, ac fuperne bifidus, cupis bafis el globulus exiguus, viridis. Flofculis fuccedunt bacce tetracocce, aliquando pentacocce, virides primum & nitentes, dein flavescentes, tandem maturiores nigricantes, carne intus referte succellenta, nigricante,

centres, our intercentes; cancer materiorismistantes sante in a torte accountes, ingreditor, aromatica, intra quam quatror plurimum continentur officiala feabra, triquetra, albo-ritefecentia. Credit in varis Regni Malabarici locis, præfertim circa Cranganor; femper viret, quotannis floret ac maturos exhibet fructus, menfe viz. Septembri.

In Medicina vix ullum habet ufum.

CAP.

CAP. IX.

Lib. XXVIII.

Frutex Indicus baccifer, floribus racemosts fructu oblongo, tetrapyreno. Perin Panel H. M. P. S. T. 15. P. 29. Н. М.

Rutex fen Arbuſcula humilis, quatuor circiter pedes alta, *caudiee* tenui, albicante, cortice obducto cinereo, intus viridi, *saronatico*. *Redia* denfla, albicans, furvo cortice tecela, faporis acris, odoris aromatici. *Polia* geninata ordine parallelo circa ramulos craffis ac (bivindibus periolis protenium, oblongo-rotunda, acuminata, entui, inperio color attovituolis centrolis de filovituolis periolis protenium, oblongo-rotunda, acuminata, entui, inperio color attovituoli (filondentia, inferio viridi dilutiore, coltà media craisà. Flores racematim provenium, candidi primulm, dein trafefenete, quinq, teretibus, acuminatis, ace extroftum refises folias contantes, tondem ablicantibus faminulis flavescentibus apicibus ornatis mediam floris cavitatem & umbilicum occupantibus; inter quæ sylus prodit surrectus. Floribus delapsis succedunt Bacca oblongo-rotunda, acuminata, crasso, duro & atro-viridi cortice tectas, pulpa intus albicante primium, dein subcerulea, aquosa ac insipida refertas. In meditullio decussatim quatuor latitant semma albicantia, dura, oblongo-rotunda, membranaceis pelliculis à se invicem sejuncta.

Nascitur Regni Malabarici variis in locts, præsertim in Berkenkour: semper viret, sloret & fru-Locus.

Etum edit.

E folis hujus ficcatis & prunis impositis suffumigium sit, quod paroxysmos hystericos potenter Virtus.

SECTIONIS III.

MEMBRUM QUARTUM.

De Arboribus & Fruticibus bacciferis, acinorum granis vel pluribus quatuor, vel numero nobis incognito, & nondum explorato.

CAP. I.

De Rhamno Cathartico seu Spina Cervina.

Uamvis arbufcula hac in fingulis acinis plura quatuor grana non contineat, quia tamen granorum numerus nobis nondum exploratus est huc eam retulimus.

A. 1. Rhamnus Catharticus J. B. C. B. folutivus Ger. emac. Solutivus, five Spina infectoria vulgaris Park. Buck thogn, og common Purging Choon.

7. B.
Celebravit Rhamnum catharticum usus in purgando multus & felix, arbusculam sepibus alicubi familiarem, cortice externo nigro vestitam, cui duo alii subsunt, alter viridis, alter luteus, materie pallida, dura, ramis fatis crebris, ifque ferè ex adverso fitis brachiatam, duris rigidísque & longis ípinis foliofis minacem, aculeis praterea aliis minoribus horrentem. Folia ad Pruni folia accedunt, acuminata, atro-virentia, crenata, nervofa, adftringenti fapore. Flores herbacei coloris, parvos profert, quatuor apicibus constantes, multos simul junctos. Succedunt bacca frequentes ad radicem spinarum, ex longiusculis pediculis, Frangulæ pares, per maturitatem nigræ, succo virente plenæ, in quibus grana terna vel quaterna, Pyrorum granis pænè similia, sigura ferè triangulari, cortice nigricante, medullà albà, non ingrati saporis, quæ facilè unque premente franguntur: sapor baccarum amarus, & aftringens, & qui facilè guftanti nauseam moveat. Habet & succus earum nescio quem fibi peculiarem odorem.

Locis senticosis, sepibus & sylvis non rarò occurrit in Anglia, Germania, Pannonia, &c. Bacca hujus fruticis tria colorum genera prabent. 1. Messis tempore lecta, arefacta & tula, Ulus, ínque aqua & alumine maceratæ luteum feu croceum potius reddunt colorem, ad chartas luforias & coria tingenda etiamnum in ufu. 2. Autumno cum maturitatem affecutæ nigræ evaferint collecta, tusa & in vale vitreo affervata pulchre viridem exhibent colorem, quem Sap green vocant pictoribus accommodatiffimum, & in magno ufu. 3. Circa Feftum S. Martini in arboribus adhuc hærentes fi legantur, Puniceum colorem reddunt (ut perhibet Tragus) iis qui coria inficiunt, & chartas pictas coloribus illustrant utilem.

Baccz purgatrices funt, atq. craffam pituitam & biliofos quoq. humores per alvum educunt, ut Vires. nonnulli volunt: Rectiùs earum vires æstimant qui ad pituitam tenuem & serosos humores educendos utuntur. Nos (inquit J. B.) peculiarem earum vim in fero & aquofis humoribus educendis experti fumus: quapropter non rarò earum syrupus ad uncias tres hydropicis præscriptus notabili cum successi datur, atq etiam exhibetur aridarum pulvis à 3j. ad 3is. nonnulli baccas numero exhibent à 15 ad 20. Verum ob vehementiam mollibus & debilibus in substantia non sunt exhi-**Ч**ууууу

Vires.

Locus. Vires.

Locus &

Locus &

Locus.

benda. In fyrupo verò (pergit idem) quo quotidie & frequente utimur, etiam in delicatiffimis naturis nullam moleftiam effatu dignam unquam deprehendimus, & folvendo corpori accommaturis nuliam moleritami sasau aguam anquam sopraterismino, ec anvento coppur accom-modariffirmum à multis jam annis cognovimus, etiam in nobis ipits. Syrupum parandi modus in Pharmacoperiis vulgaribus extat. J. Bauhinus fic fieri jubet. Succi baccarum maturarum extraéti & ritè depurati lib. V. coquantur cum mellis optimi & Sacchari fb β. ad Syrupi confiftentiam. Adde pro unaquaq libra syrupi Cinnam. & seminum Anist conquastatorum ana 311. in pecia ligata immergantur. De hoc tuto ab 3 j. ab 3 ij. sumi potest.

HISTORIA PLANTARUM.

2. Rhamnus catharticus minor C.B. catharticus minor Pannonicus Park. folutivus minor Ger. folutivus pumilus Pannonicus I. Clusti J.B.

Brubitalibus affurgit ramis, in multas alas divifis, cortice lavi, Spinæ infectoriæ fimili tectis, qui membrana fuperiore detracta ex viridi pallefeit & amariufculi faporiseft. Ramuli paucis fipinis horrent, fed ipfi in fipinas plerunque definere folent. Folia illi vulgari fere fimilia, minora, anguftora, ad Pruni filvi, five Spini folia plurimima raccedentia, guftu linguam exficcante: forem ut in vulgari congestum, ejuddem coloris & formæ, hoc eft ex pallido herbaceum, tetrapetalon, minorem tamen

habet: radicem ut in aliis fruticibus lignofam.

Exis frequens in Leytenberg & vicinis montanis fylvis. Maio floret & Julio fructum perficit. In planta ficca J. Bauhini folia ex eodem tuberculo plura oriebantur, brevibus pediculis harentia, unciam plus minus longa, femunciam lata, acuminata, circumcirca crenata, lævia, Baccæ ficcæ Terebinthi fructum referebant, tum magnitudine, tum formâ turbinatâ, in acumen definente, pediculis femuncialibus appenfæ.

3. Rhamnus folisi oblongis serratis C. B. Bavaricus Park. Bavaricus Dalechampii J. B.

Homins altitudinem fuperat, cortice est purpurascente, spinoso, foliis densis, pallidis, omnibus ferratis, fed aliis longioribus & angustioribus prima sci. ramorum parre, nec Ilici diffimilibus, aliis brevioribus & rotundioribus circa ramorum extrema, Rhois folia utcunque armulantibus, spinis multis, tenuibus sed acutiffirmis foliosis ut in primo Rhamno. Math.

Botanici Ingolftadienses orandi sunt ut hujus fruticis historiam illustrent & perficiant, addita slo-

rum & fructuum descriptione.

4. Rhammus Siculus pentaphyllos Boccon. ad baccifer. monococcos referend.

Elegans hic frutex compluribus virgultis Pruni sylvestris modo exoritur, & humanæ proceritatis modum nonnunquam superat. Huic rami multiplices, duris & crassioribus spinis armati. Folia in fingulis pediculis quinas, quorum fingul affamia luter folis finet angulfora, individa, versis extremum latiora arque roundiora hilari virore nitentia. Elere candidi, plures ab uno pediculo, tenui, longo, racemoso penduli; quibus fatiscentibus succedunt bacca, Myrtillorum baccis similes, alt majores per maturitatem rubræ, putamine offeo & duro præditæ, in quo nucleus tenui membrana ve-

Prope Panormum in agro dicto Fundaco dell' Abbate ad sepes. In Africa etiam nasci nonnulli di-

cunt. A colonis & villicis circa Panormum dicitur Zaccati.

CAP. II.

De Lycio.

Ycium Veterum quid fuit hodie ignoratur. Lycium autem à Lycia provincia unde allatum fuit dictum creditur. Lycii historia apud Botanicos recentiores valde confusa est & intricata. Nullam novimus Lycii notam characteristicam qua ab aliis spinosis fruticibus, Rhamno præsertim, distinguatur; quocirca frutices hoc nomine à Botanicis donatas Rhamno subjungendas duximus. Nec tamen puto, genere inter se conveniunt stirpes omnes Lyciz dictz.

Lycium Gallicum J. B. C.B. Paliurus altera peregrina Ad. Lob. item Lycium latifolium C. B. latifolium Monspeliacum Park. item Lycium Gallicum Avenionense equidem.

Spinis rigidiffimis horret Oxyacantha Matthioli fimilibus, circa quas flores parvi, multi fimul ex brevibus pediculis, quibus succedunt bacca, quæ maturæ sub pellicula continent semina oblonga, polita, firitar, exficcate biococe & tricocce apparent, baccis Spine Burgundice fic faits finiles, amare valde; Lugdunum adferentur nomine Grani tinitorii. Folia ad Prunum fylv. nonnihil accedentia, tenuia, minora, in ambitu aliquantulum ferrata, nervofa, decidua. In ficcis nullum deprehendimus manifestum saporem.

Nascitur in asperis & saxosis circa Avenionem & Carpentoracten.

Lycium Dalechamp, defenibium Spina tres cubitos alsa, cortice in cinereum pallefcente, radicibus multis lignofis, aculeis foliolis, fructu Piperis magnitudine, nigro, adnexo brevi pediculo, nunc triangulo, nunc quadrangulo, nunc cordis figura pro nucleorum numero, è cujus faftigio pilus duplex subtilissimus eminent, sapore ingrato & valde amaro. Baccis ad tingendum sericum aureo colore infectores utuntur & vocant Granum tinctorium. Hinc patet Lycium Dalechamp., eandem plantam

esse cum Lycio Gallico J. B. & C. B. Paliurum autem alterum peregrinum Ad. J. Bauhinus Lycio fuo Gallico idem existimat, & D. Magnol, qui illum prope Monspelium observavit, in eadem est sententia. Lycium ergo 4. sive latifolium C. B. & 5. sive Gallicum ejusdem una & eadem Planta

2. Lycium Italicam J. B. Park. item Rhamnus solutivus Pannonicus 2. Clusii ejusdem J. B. Lycium facie Pruni syl. sive Italicum C B. item Lycium Buxi folio ejusdem. Lycium vul-

Spina infectoria Pannonica 2. Clusii cubitales habet ramos, minimi interdum digiti craffitudine, plerunque minores, nigro rugofóque cortice obductos, fuperiore parte in ramulos divifos, qui tenuiore & laviore cortice tecti plerunque in acutam spinam desinunt. Folia Myrti aut Pruni sylv. potius, breviora tamen & minora, viridia, per ambitum nonnihil ferrata, gustu primum adstringente, deinde nonnihil amaricante. Flores inter folia herbacei, tetrapetali : Fruetus deinde Spinæ in-fectoriæ vulgari haud ablimiles: binis, nonnunquam etiam ternis, commissuris distincti, initio vitides, deinde per maturitatem nigri. Radix crassa, lignosa, dura, raras fibras in latera spargens.

Nascitur copiose in monte Badensibus thermis imminente, loco petroso & salebroso.

Confiderandum Botanicis proponit J. Bauhinus quantum differat hie Rhamnus à Lycio Gallico: Lecus; verùm oftendit J. Pona non differre eum à Lycio Italico; cujus baccas duntaxat à Cortuso missas

ex monte Baldo describit J. Bauhinus. Similes (inquit) erant baccis Lycii Gallici, colore tamen differebant: erant enim purpurascentes & serè nigra: Semina in baccis ad Berberin accedebant, breviora tamen, lucida, polita, colore subfusco, aut è puniceo in nigrum vergente, pane triangula, inter ea quædam sulcata: Saporem amarum non deprehendimus, sed alias ingratum. Quædam etiam baccæ angulosæ apparebant

Lycium Matth quod C. Bauhinus ab Italico diftinctum facit, & Lycium Buxi folio appellat, J. Bauhinus pro hoc habet, & rectè nostro judicio: iconem aurem Marih, quem & alii adhibent, ficti-tiam esse demonstrat. Vid. Hist. Plant. lib. 6. c. 26.

Lycium five Pyxacantham Narbonenfium Adv. quo pertineat tum C. Bauhinus, tum Joannes frater dubitant: hic ad Lycium fuum primum seu Buxi folio, ille ad Lycium Gallicum refert sed

3. Lycium Cretense, sive Berberis Cretica J. B. Berberis Alpina Cretica C. B.

Lycii Creteniis bacca differunt à Lycii Gallici baccis, non enim ficca menitrant angulos, nec etiam sunt amara. Differunt etiam à baccis ex Italia à Cortuso missis, sunt enim tales qua passulas Corinthiacas dictas referunt pellicula sua corrugata, argumento recentes succo refertas suisse. Madefacta: chartam purpureo ac violaceo eleganti tingunt. In his grana funt minora, nec ita lucida ut in Lycio Cortufiano. Folia quoque differunt à Lycio Gallico, funt enim angustiora, oblonga & circumferiptione ovata,nec in longiufculum pediculum ut illa definunt. Hanc plantam Bellus fic describit.

Frutex est ad quatuor aut quinque cubitos assurgens, totus spinis horridus, spinasque tres simul (ut in Berberi vulgari) referens. Folia habet parva ad Buxi foliorum formam accedentia, leniter ferrata: Flores copiolos, luteos inftar Paliuri, fed minores, quibus succedunt fructus, aliquantulum longi, ut Berberis fruitus, coloris autem nigri, saporis inter acidum & dulcem medu, in quibusvel unum, vel duo granula continentur. Cortex ligni non lævis ut Berberi, sed asper & pallidus est: materies ligni lutea atque radix elegantissimo luteo inficit.

Oritur in altissimorum montium convallibus. Differt autem à Berberi, cujus folia majora sunt, Lerm. & fructus racematim nascuntur. Legitimum verò Lycium non est, quia fructus neque rorundus ut Piper, neque amarus est. In Libano etiam monte frequentissimus invenitur.

Lycium Creticum alterum Park. Adapies & Tielesapicy Suna, i. e. Amygdala petraa, licet cum Amygdalis nihil commune habeat. Bell. Ep. 1.

Bel. Frutex est ad duorum aut trium cubitorum altitudinem assurgens, densus, folia parva sirmáque ferens; spinis totus plenus est, & frustum rotundum ferme, parvum ut Piper habet, cum ad maturitatem pervenit nigricantem. Radin lignosa est, maxima eaque firmissima. Hebrai ex hujus fructu elegantem colorem luteum parant.

5. Lycium Indicum folisis Pruni C. B. legitimum Rauwolfis Park. Lycium in Libano proveniens

Frutex spinosus peregrinus, Arabibus Hudhadh, incolis Zaroa Rauwolf. in plantis montis Libani.

6. Lycium Hispanicum folio Buxi C. B. Park. Lycium quorundam folio Myrti Tarentinæ aut Buxi J. B.

Frutex est spinosus, multas ab radice virgas proferens, cubitales, sapenumero ampliores, rectas, pulchras, tenues, rubentes, multis ramulis praditas, qui in acutam ipinam pierunque definant, tametfi alios hinc inde iparlos aculeos, breves interdum & infirmos, nonnunquam verò oblongos, firmos, & multis foliis obsitos, ut in Rhamno primo habeant. Folia nullo ordine digesta, Spini, sed multo breviora, Myrti Tarentinæ aut Buxi quodammodo æmula, guftu lenta, & cum aliqua aciditate mordicantia. Nec florem, nec fructum vidit Clufius.

Locus.

Apud Complutum altifque Cattella: veteris locis, & Batica parte, quam vulgo Extremaduram vocant, circa fluenta, & declivibus locis, hyeme exundantibus nascentem observavit Clusius.

Castellanis scoparum usum præbet : componitur etiam in fasciculos pistorum fornacibus calfa-

Lycium Hispanicum Lob. non huc refert cum Lugdunensi J. Bauhinus, sed ad Rhamnum 3. Class. C. Bauhinus eumque fecutus Parkinfonus pro diftinéta Lycii specie habent, & Lycium Hispanicum folio oblongo vocant. Judicent periti.

7. Frutex exiguus foliolis confertis C. B. Tamoxo Clus.

J. B. Pedali altitudine affurgit, frequentibus ramuſculis præditus, qui adeo exiguis & confertis foliolis onufti ſunt, ut ramuſculorum lignum vix conſpici poſſtit. Ea ex cineraceo virentia ſunt & extremæ onufti ſunt, ut ramuſculorum lignum vix conſpici poſſtit. amaritudinis.

In incultis nascitur.

8. Lycium Garcia sove Cate J.B. Lyc. Indicum putatum Garcia Park. Lycium solisi Erica C.B. Arbor spinosa en qua Lycium seu Cate exprimitur Bont.

Arbor ex qua fuccus Cate Indis dictus extrahitur magnitudine est Fraxini, folio minuto Erica vel Arror ex qua modas care mus social scattanta magnicame or realing solo minino price vel Tamarici fimilimo. Florere aiunt; fed fructum ferre negant: multis fipins horter. Materies ligni robufta, dura, denfa, ponderofa, nec (ut aiunt) putredini obnoxia, five Solibus exponatur, five

Porro succi extrahendi hac est ratio; Ramos hujus arboris minutim concisos elixant: deinde con-Foro inca extrained nec est and santo inpos attorned in minutum, fapore Secalis conficients potential manual tilli aut tabellæ formantur, quæ in umbra ficcantur, nè Solis ardore earum facultas evaporet.

In Cambaya, Basaim, & pluribus aliis Indiæ locis provenit: in Sinarum regionem & Malacam de-

Locus. Viret.

In masticatoriis, ad gingivas mollificandas & relaxandas confirmandásque plurimus illius cum Bein maiticatoris, au gingivas monincanoas ex reaxanoas cominamoaque purinnis inius cum Betre ufus eft. Medicamentum eft cum amaritudine adftringens & exficcans, a daivi profilivia canada, & oculorum dolores tollendos optimum, in quibus plerunque optimo cum fuccessu usus sum (inquir Garcias.) Ex ligno propter duritiem & pondus pistilla fiunt deglumanda Oryza idonea in Inquire Garcias / Ex igno propos unition to pointus partial num organization of 122 numeration mortains ligness, sex palmos in ambitu continentibus.

Carterin Cares Indicam Lycium Veterum elle non posse (ut opinatus est Garcias) facile esset oftendere: siquidem Lycium Diosc. folia Buxi habeat, & puilla fit arbor.

оменновое: перимент дучним дугом, кона рым наиска, се рашва на негон. В Boncius paulo plenius hanc arborem deferibi l. 6. с. 3. Creberrimis inquiens in trunco & ramis fpinis eft obticus, foliis ferè Sabina vel arbora Vita, fed non tam pinguibus & craffis. Caterrim Fa-finis eft obticus, foliis ferè Sabina vel arbora Vita, fed non tam pinguibus & craffis. bas rotundas fert, punicei coloris, in quibus tres, aut ad summum quatuor nuces clause latent, tanta durite ut dentibus frang nequeant: Hice pueri apud nos loco fibarricarum lateritarum in lulu fou durite ut dentibus frang nequeant: Hice pueri apud nos loco fibarricarum lateritarum in lulu fou utuntur. Sapor foliorum aftringens, unde eorum expresso in ulceribus utus est Bontius in aliorum medicamentorum defectu: idem è cortice & foliis multoties præftantiffirnum excoxit. Lycium Cupressi aut Arboris vitæ species videtur.

9. Lycium Indicum creditum Alpino Park. Indicum Alpino putatum J. B. Lyc. Indicum alterum (Uzeg.) C. B.

Atym.

At non venuncon, neu a contractuore utomo tenum ampatra amenten in muni muea nota concentr. Sinum intimum flavedine tingunt, purpureis aliquot punctis receffu foliorum inferipi, reliquo corpore hyacinti ferruginem Volis permificent, utroque tamen dapfili halitis gratiffimi exfpiratu longè fuaviores. Ex his fructus nigri, parvi producuntur, Ebuli fructibus prorfus fimiles, laves, guitu amari & adstringentes.

An succus ex hoc frutice paretur quem Lycium Indicum vetustissimi Auctores nominarunt ex notis plantæ facilius divinari licet, quam ex Ægyptiorum fermone colligere, inquit Veslingius. Supra ripas rami Nili Calig vocati decem milibus paffuum fupra Alexandriam urbem invenit Al-

Locus.

Qui ex vicinis Arabiæ atque Æthiopiæ locis huc in utribus affertur condensatus succus, saltem si riet paratus fit. Lycii Indici indolem minime obleturi ginis exhibett, inquit Vellingius. Alpinus adultetinum elle putat, quòd neque amaritudinem habeat, neque incensum rubescentem spumam edat. Hoc succo in omnibus ulceribus utuntur Ægyptii, præsertim oris, aurium, narium, ani, intestinorumque: ad sputum etiam sanguinis, ad dysenteriam & diarrhœam, aliósque fluxus alvi & uteri. Illitum quamcunque partem à fluxu humorum valenter defendit.

Modus præparandi Lycium Indicum ex Acaciæ quadam specie extat in Ephem. German. An. 13

Obf. 1. p. 9, 10, 11.

Lycio affinis Ægyptiaca C. B. Agiabalid Ægyptiaca Lycio affinis Patk. Agiabalid Ægyptium folio Buxi, an Lycium? J. B.

Arbor est magnitudine Pyri sylv. ramis raris non multis, in rectum inæqualiter delatis ordinatim acutiffimis multis spinis obsita; Folia præ se ferens Buxi proxima, tamen latiora, pauca, rara, singula vel bina [etiam terna plurave] aqualibus interstitiis adnata: Flores habet parvos albos, Hyacinthi Orientalis floribus fimiles, sed minores; à quibus prodeunt fructus nigri Ebuli fimiles, gustu subamari & adstringentes.

Mihi sane hac planta non videtur diversa à præcedente, siquidem magnitudine præcipue disferre videtur & foliis Buxi æmulis. At Veslingius præcedenti folia Buxi attribuit, quem nos in eo describendo fecuri fumus.

Quid quod frutex ille quem Vellingius Cayri in hortis ædibus Confulum Venetorum proximis vidit, Agiabalid Hortulanis dictus, quatuor vel quinque cubitorum altitudine, ipso judice Uzeg Alpini

CAP. III.

De Cappare.

Apparis Bodzo à Stapel dicitur non quòd in campis proveniat, ut vult Phavorinus, verùm, quòd furori & melancholiz medeatur, 😂 ते अवस्थित देशक.

1. Capparis spinosa folio rotundo Park. rotundiore folio Get. spinosa, fructu minore, folio rotundo C.B. spinosa J.B. Capers.

Importunius nihil Capparum luxuriantibus longè latéque radicibus Veteres prodidere. Iple autem frutex multis etiam ftolonibus præditus eft, quos aduncæ fpinæ deorfum ípectantes. Ruborum in modum armant. Folia alterno politu nascuntur, circinate rotunditatis, alias modice acuminata, uncias duas circiter lata, parum variante longitudine, saporis perquam amari. Ex horum sinu pediculi singulares exeunt, longi, quibus capitula infident viridanta, quz explicata florem exhibent candidum, Rolz parvula amulum, medium obtinentibus infinitis fibrarum cirris. Oliva aut glandis figura, clauditur, multum, parvum, [Parkinsono durum, fuscum, uvæ gigarto non-

Locis arenosis & ruderaus gaudet. Nos in muris & ruderibus Romæ, Senarum, Florentiæ & alibi Locus. in Italia observavimus spontaneam; cultam circa Tolonam in Gallo provincia, ad muros & macerias. In foraminibus sci. murorum lapideorum, trium vel quatuor pedum intervallo prope terram ad id factis, Cappares plantant. Gemmas florum adultas, antequam tamen explicentur, colligunt, & per taum, cappaies piannam. Cennina norum acuitas, antequam tanten expitenturi, congunt, & per trium quamórve horarum fipatium in umbra fiparlas relinquint, donce flacecfecer inciparia, ad impediendum ne fe aperiant. Tum vafi immittunt, & acetum fuper affundunt afferculo impo-fito vas contegentes, adeòque contectas octidium reflare finunt. Deinde exemptas leniter premunt, & recenti aceto infundunt per alterum octiduum. Eandem operationem iterum repetunt, expressis gemmis & novo aceto tertulum affuio. Quo peracho, es in doia cum aceto recondunt. Nonnulli falem aceto admificent, quod genus muna præftantus habetur & Cappares ad triennium integras & incorruptas fervat, nec colore nec fapore à recentibus discernendas.

Gemma hoc modo conditæ ad nos transportantur & in frequenti usu sunt ad intinctus pro carni. Vires. bus affis & elixis, nec minùs pro piscibus: appetitum augent, & concoctionem promovent, hepati & lieni conferunt obstructiones eorum reserando.

Lobelius in Advarf, majores Cappares quamvis pretto villores præ minoribus, quæ cariores fent, commendat, quòd minus combibant muriam majores, &c. Quas vocat majores neferimus, forte intelligit fructus, qui interdum condiri solent, & Capparum longarum nomine advehi, teste Parkin-

telligit tructus, qui interdum condiri folent, & Capparum longarum nomine advehi, telle Parkinfono. At nunc dierum ratus vel nullus eorum ufus eft in Anglia, proinde & importari defierunt,
Quantumvis autem Lobelius alivie in Capparum conditarum ufum declamitent, nobis non minus
ventriculo commoda quam palato grate videntur, nec ullam unquam in quotidasno earum ufu nocumentum percepiums, aut alios percepiffe addivimus.

Memorabile eft (fi modo verum) quod feribit Phinus, Ferunt (inquit) est qui quotide Capparin Italicam deunt Paralyti non periclitari, nec Lienis doloribus. Diofcorides Capparcos fructus
fiplenem liquaze afferit, fi duarum drachmarum pondere cum vino bibantur ad des 40. Coxendicum quoque morbo & refolutioni opitulatur, ruptis tient na econovelit & colluti.
Eadem omnia, autéroibus Diofcoride & Galeno, nerflat cortex, radicis imprimis. lienes fci. inEadem omnia, autéroibus Diofcoride & Galeno, nerflat cortex, radicis imprimis. lienes fci. in-

Eadem omnia, auctoribus Dioscoride & Galeno, præstat cortex, radicis imprimis, lienes sci. induratos fiquid aliud juvat, tum intus affumptus, tum foris impofitus, menfes educit, ulcera exterget &c deficcat: ad dolorem ifchiadicum valere dicitur & affectus arthriticas: Vitiligines etiam cum aceto discutit, & chœradas [strumas] & duros tumores digerit, idoneis ad ea medicamentis mistus.

2. Capparis spinosa folio acuto C. B. Park.

Non alia in re à pracedente differt qu'am figura foliorum, que acuminata sunt.

Vires.

Locus. * Eorum te-

rium fuaden-dum,

Vires.

Locus

3. Capparis non spinosa fructu majore C. B. Park.

Capparis vulgaris (auctore J. Bauhino) interdum fine spinis mitisque invenitur. Scribit Alpinus Cappares Alexandriæ majores quam alibi inveniantur provenire, quos Cappar quoque appellant, ex quibus cortices radicum in uíu habent frequentifiimo ad vermes necandos, ad movendos meníes, atq. ad quoscunque tumores duros, præsertimque lienis sanandos, pro quo indurato membro exhibent au quoreanque cambrid decoctum per os multis diebus, exterius ex corticis pulvere & aceto facto emplaftro. In Arabia arborescit & hyeme folia retinet.

4 Capparis arborescens fructu Juglandis magnitudine C. B. Arabica non spinosa Park. Cappares arborescentes J. B.

Cappares in Arabia invenimus pumilarum Ficuum altitudinem æquantes, ut nobis confeendendæ appares in ritator investigation of pallinación in actualità acquaires, in noncontinentes, proprie inflat calida: ipía Cappares Juglandibus magnitudine e non cedunt. Ut vero album Sinapi in vinum Vernachiam injiciunt, ne fervear, fed diuttus dulcedinem fuam retineat; fic Arabes istarum Capparum semina in suis Vinis commiscere solent, ut dulcia ea conservent. Bellan. Obs. l. 2. c. 20.

5. Capparis Sicula duplicata spina, folio acute Boccon.

Fiber.

Fibis et Paliuri, acutis in mucrone, fed medio fubrotundis, inordinatim dispositis & annexis cauli, colore ex luteo languescente, glutinosis; ad quorum exortum subtus gemina utplurimum faina adunca adnascuntur. Caulie Flor, capsula, Semen à cateris Capparis speciebus nihil discrepant. Planta est perpetua, prope Agrigentum frequens, atque oppidum dictum la Terra di Palmi, ubi fruricossum non arab vidimus. ticosum non rarò vidimus.

6. Badukka H.M. P.6. T. 57. p. 105. Capparis arborescens Indica Badukka dista, flore tetrauakkı petalo. H. M.

Arbufcula est caudice brachium crasso, in hominis plus minus altitudinem adolescens. Folia aculeata pilla, mollia, è viore fatura, eminente ab adverlo colfà, fapor e lyvelfri fun, alternatim brevibus pediculis ramis inharentia. Flore è calvee rigidiore, quadrifariam divifo, albi, bini ternive, vious peaceurs ramis innarentia. Eures e catyce rigidiore, quadriaariam divilo, aios, ioni terrive, aliquando finguli, brevibus, è viridi-fulcis pedunculis in foliacorum ramuficulorum finimitatibus infiftentes, quatuor confitant petalis, quorum bina digitum minorem longa, ab infima parte in latum, ubi divifura frequentiores, excefeentia, tenuia admodum, utrinque mollifilma obducta lanuque, venuils firitata, levireque ereda funt; bina verò ex angulto latiora, è currileo alba opponuntur. Stamina verò plurima, in correleum vergentia, fuperné albis, inferné cinercis exornata apiches comitations de la constanta de la co

chus comitair (plus long) or caffiorque, magis ceruleus, nuperne anos, interne cinetes exorinat aprebus comitati (plus long) or caffiorque, magis ceruleus, in conum definens.

Arenarum amans in Chanetti & Badeos vulgatiffitma, atque ob forum elegantam culta, domeftica eft, florens mente Januario, plané equidem, "teflibus Indigens, fertils, fed lemper frondens.

Folorum fuccus aprinae admixtus axungiz linimentum antiarthriticum, decoda verò cum floribus folia poum alvum purgatione follicitantem præfant, cyuis excepts vapor oris mundificat ulce-ra. Ipii denique fructus cum lacte affumpti Venerem extinguunt. Quomodo bec? cum fructus nulles plus apud me valet constans natura analo- ferat. gia ad contra-

Solda H. M. P. 6. T. 58. p. 103. Capparis arborescens Indica store pentapetalo Solda dista.

Arbufcula iffhxc ramis est spadiceis. Folia è lato in cuspidem exeuntia, supina in parte summè virentia nitentisque, in prona è cinerco rusta, è spadiceis enascuntur pediculis, costa subrus solummodo eminente, multisque divisa in venas, intertexta. Florum quina perala oblonga, crassa, carnola, intus glabra, albidula, poltremo in flavum vergentia, externis villola, é poltremo in flavum vergentia, externis villola, é pódiceo rubella funt; exalbo flavefcens, oblongior craffiórque flylar, in medio turgidus, ubi multa eum circumveftunt purpurea stamina, in spadiceum excurrit caput.

Solum diligit arenaceum; florum, quos mense profert Martio, medio stylo includitur semen perrexiguum. In Cochin utplurimum reperitur nunquam dimittens folia, quæ apposita testiculis eorum diffipant tumores, pulverifata medentur Enteroceli.

Hac & pracedens arbuscula, è genere Capparum sunt, monente D. Commelino, & videntur earum esse guas Bellonius Cappares non spirossas, & Cappares Arabicas frustu ovi magnitudine, simine Piperis instar vocat.

1. Erica eretla baccu candidis C. B. baccifera Lustianica J. B. baccifera frustu albo Park. bar-Clus.

Ruticola eft, cubitalibus affurgens ramulis, fragilibus, nigriore quàm relique corrice. Folia reliquis Ericis fimilia habet, fed nigriora & craffiora, trino ordine circum ramulos dipolita, callidado la ligidado de la contra de callidado la contra de callidado la contra de callidado de calli lidufculi cum quadam adtrictione gultds. Septembri & Octobri fructum à reliquis differentem fummis ramulis inhærentem gerit, pulcherrimum, candidum transparentem, obscuriores & inaquales uniones forma & colore referentem, succulentum, acidi saporis, tria grana dura plerunque continentem, qui Novembri exficcatur & sponte decidit. An floreat ignoro (inquit Clusius) incolæ negabant & fructum paulatim intumescere, grandiusculumque fieri donce maturescat affir-

Lib. XXVIII.

In una Lustania hoc genus observabam, non procul Ulystippone inter Rio frio & Aldea galega ubi qui Tagum trajicere volunt naves conscendunt, & etiam supra Ulyssipponem solo admodum arenolo copiolo fuo fructu albo onuftam, ut initio Mannæ grana ilti frutici inhærentia exiftimarem, adeò procul alpicienti impoluerunt.

Septembri & Octobri fructum fert, qui Novembri exficcatur & per se decidit. Fructus Septembri & Octobri mensibus Ulyssippone invenitur; febrientibus exhibent ad sitim qua premuntur exstinguendam: avide etiam fructus iste à pueris & mulierculis expetitur. Si Acacalis cst, aquam in qua maduerit ejus fructus ad collyria, qua ad excitandam oculorum aciem conveniant addi teltis est

A. 2. Erica bacifera procumbens nigra C. B. baccif. procumbens Ger. baccif. nigra Park. baccif. Mattbioli J. B. Berry-hearing heath, vy black-berried heath, Crake-berries.

Humi diffusa est, & latas occupat areas, multis ramis lignosis, stexibibus tamen, constans, ex atro rufescente corrice techs, qui interdum fibras agunt, ut latius serpere, & sufficiens alimentum attrahere queant: Assurgentes ramulos numerosa ambiunt foliola, ternis, interdum quaternis versibus uante queant: Anugentes raminos numerota ambunt routou, terms, internum quaerins veritous diponta, crafta & carnola, fuperioris fere fimilia, fapore primtu linguam exficcante, deinde acti & linguam vellicante. Pufili ad foliorum exortus flofculi, tribus foliolis conftantes, coloris ex herbacco fubalbicantis, purpura/centibus flaminulis præditi. His fuccedunt rotundæ baccæ, Juniperinis

ceo insalnicantis, purpuraicentious staminuis prauti. Fiis incodunt rotunde pacce, jumpernis haud minores, initio vindes, maturitate nigra, & perupuro fucco, un mora, plena, in quibus multa inaqualia, & veluti triangula grana. Radix lignola & dura elf.

In montibus udis Derbienfibus, Staffordienfibus, Eboracenfibus frequens eft. Observavimus etiliemin Ericeite elatoribus Warvicenfibus & alibi in Anglia, & tomberrita & & traffic herrita incola vocant. Clusus in Saeberg & Snadlen celhitimarum Austria & Scina Alpium jugis, mense Julio Changla. & Augusto florentem & immaturis maturisque baccis onustam invenit, &c.

abstinent, aliisque fructuum usum sancte interdicunt.

aoinnent, annque rruccuum uuun iantee interucuun. Fructum hujus plantæ in Dania innoxiè devoratum effe, & in alimentum plebeiorum codere fre-quentifiime teftatur D. Ol. Borrichius in Act. Med. Tho. Bartholin. Ann. 1673. Obl. 58. licet Matthiolus, Thalius, & Sennertus, necnon Schwenckfeldius, ut vidimus, feribant hafce baccas capiti noxias effe & deliras, getinalations inferre. Sed facultates rerum variantur pro folo, acre &c. D. Tamered. Robinfon. Ego tamen vix credo ullibi venenatam effe hanc baccam.

CAP. V.

Caa-opia Marcgrav. Pison. Pao de Lacra Lustranu. Arbuscula gummisera Brasiliensis, fructu Cerasi magnitudine, gummi Gutta-jemou simili.

Mareg.

Rbor est haud magna, cortice è cinereo rusescente, striis brunnis, ligno lento, in multos ramos se foargens. Folia habet solida, inserius ex viridi quasi rusescenta, superius dilute viridia ex splemdentia. Florum illius in umbellis congestorum exordia sunt globuli brunni, magnitudine Lentis, qui succedente tempore protrudunt flores, quinque foliolis constantes, ex viridi flavelcentes, interius tomento albo vestitos, & staminibus subtilibus luteis refertos. Floribus succedunt bacca, primò virides, cerafi magnitudine, rotunda, molli cortice tecta, qua dillecta è cortice fuo liquoris aliquid, eleganter flavi exfudant : intra corticem autem continetur pulpa alba, constans meris cylindris juxta se positis, qui invicem adhærent. In extremitate ramorum qui fructus serunt semper duo folia acuminata brunni coloris compacta sunt, & quasi semiglutinata, hastam seu venabulum figurà referentia, qua decerpta è pediculo fuccum emittunt croceum.

Floret potitimmin mentibus Novembri & Decembri : Januario & Februario maturz funt bacca. Tempus. Si cortex hujus arboris incidatur, przefertim quando incipit florere, & linquatur per unum atque alterum diem exfudat lachrymam croceo-rubram, qua coagulatur, initio mollis, fed fenfim indurefcit. Convenit colore & confistentia cum Gutta jemi, & purgat eodem modo, atque dissolvitur: est rufioris paulò coloris, crocei ferè, & tingit colore aureo paulò faturattitis. Diffolvitur in fpiritu vini. & tincturam reddit croceam.

Olim affrictu hujus refinæ in aqua dissolutæ impetiginem tollebant. Licet minoris efficaciæ sit Vires. quam Gutta gamba; quod an infitæ tarditati an præparandi modo fit imputandum dubitat Prío, tamen à 5ß. ad 5]. per integram noctem in aceto Scyllitico aut Sp. v. macerata, & ex vino propinata ventrem folvit, fortitérque per inferiora exonerat. Rectitus in pilulas conglobatum exhibetur, quam in formâ liquida, quòd ob tenacitatem difficillimè diffolyatur.

C A P.

Locus &

Vires.

Vires.

CAP. VI.

Fabotapita Marcgrav. Pison. Arbor baccifera racemosa Brasiliensis, bacca trigona prolisera.

ligno molli & lento: Folia fert alternatim oppolita, dilutè viridia, & in certis ramulis copiolos floculos, racematim congestos, pentapetalos, flavos, suavissimi odoris. Fruetus quoque, qui maturescit Martio menle, provenit racematim, nimirum in quolibet pediculo bacca, magnitudine nuclei cerasini, conica fere, vel quasi triangularis: cuilibet autem baccæ aliæ tres quatuorve insident sine pediculis, ovales, ejusdem cum inferiore magnitudinis; omnes colore nigri, quature annuar ma possesses or axes, specient cam mission magnitudines, offine contening, ut Myrtilli noftrates, & codem modo tingentes, carent actinis, & funt laporis addringents: eidem non folum ufbus dicati quibus myrtilli Europai, fed & oleum in quotidianos ufus pro acetariis receptum ex iis exprimitur.

CAP. VII.

Baccifera Indica fructu rotundo, cuspidato, Cerasi magnitudine, polypyreno. Anavinga H. M. P. 4. T. 49. p. 101.

H. M. Rbor est mediæ magnitudinis, altitudine viginti, crassitie vero sex circiter pedum mensuram æquans, multisque ramis furvis intusque viridibus donata: lignum albicans, densum, cinereo, glabro ac amaro cortice munitum. Radix rufa, fibrofa, nigricante cortice tecta, foetida, a-mara. Folia alternatum ramulis inharent, oblongo-rotunda, accuminata, & in ambitu quodammodo crenata, glabra, denfa, colore atro-viridi fuperne splendentia, inferne viridi dilutiore, quodammodo crenata, glabra, denta, colore atto-vinos juperne spiendentas, interne vindi dilutiore, nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus; sapor amarus, odor ingratus. Florat exigui, virides, inodori, saporsique amari, brevibus petiolis ad foliorum exorum ramulis inharent, atque è quattur rotundis, intus concavis constant foliolis; sex viridi-save(centibus staminulis, rubicundis apicibus ornatis medium occupantibus; inter quæ fylus prodit viridi-flavescens, capitulo rotundo. Fru-620 σημαίο πεσιμαίο συσηματίστες, απέα τως ρίγου ρουτίν γιαντίατουστης, εκριτίως τοιπήσο. Ενθεσίας globofi cum cufpide in vertice, Caraforum magnitudine amuli, virides, glabri, tenui peliculat cincit, carriéque viridi ineculenta, faportíque amari intus referti; intra quem numerola femina. rufa Mali Punici in modum disponuntur.

Provenit locis arenosis, in Malabar, præsertim circa Cochin; semper viret, quotannis maturos fert fructus, mense viz. Augusto.

Succus è fructibus expressus & exhibitus sudores movet, ac morbis malignis medetur, necnon laxam fervat alvum.

E foliis in aqua coctis balneum fit, quibulcunque articulorum doloribus tollendis utile.

CAP. VIII.

Baccifera Indica flavibus ad foliurum exortus, fruttu fulcato decapyreno. Pevetti H.M. P.4. T.55. P. 113. Solanum fomniferum Antiquorum Alpin. exot. fortè. H.M.

Rbor est justa magnitudinis, caudice crasso, candido, cortice obducto cinereo, multisque ra-A mulis caresis donato. Radis fibrata, albo flavefons, rufo, intus purpure, orocio tecta.

This geninata, ordine parallelo ramulis inharent, oblongo-rotunda ac in mucronem defirous gennitate, orano paratero raturus minaretti, conservantate an influencim deli-nentia, craffa, glabra, mollia, nitentia, fapore acido aftringente, dore nullo. Esolarii plares fimul inneti ad foliorum exorum ramulis inharent, exigui, inodori, infipidi; fex teretibus, acuminatis, fubflavescentibus, ac extrorsim restexis foliolis constantes, medium occupante sple exiguo, candido, capitulo flavo. Flosculis succedunt baccæ plano-rotundæ, acuminatæ, decem angulis fulcatæ, purpureæ, glabræ, nitentes, intúsque in decem loculamenta per membranaceas qualdam nicare, purpurea, giaora, nicence, nicence, nicence in coconi nocumento per incini nicesa qualdani pelliculas diffinêta, in quibus totidem locaniu (mina, oblongo-rotunda, triquetra, crocca, glabra, intus candida, amaro-dudea, ità ut fingula in ingulis latitent cellulis.

Provenit ubique in Malabar, præsertim circa Paloerti; semper viret, quotannis fructus sert, mense viz. Augusto, atque per octoginta non rarò frugifera manet annos.

Ex arboris foliis unquentum conficitur vulnerarium.

CAP. IX.

Arbor baccifera Brasiliensis storibus spicatis, Uvæ crispæ fructu. Murcci Brasiliensis Marcgr. Piso.

Maregy.

Ortice est cinereo, & ligno fragili, foliu multis, fere in frondes congestis, longis, & in extremitate latioribus quam in exortu, non serratis, colore & lanugine Verbasci foliis similibus, mitate attornus quam in exortu, non terrats, colore & tanignie Verdari fons infinite quinque petalis deorfium incurvatis, orbiculas, figura aunicalojii cum manubrio rubro: in medio autem flore extant flaminula multa, ex flavo albicantia. Fruftin fiint baccu magnitudine & figura. Lib.XXVIII.

De Arboribus Bacciferis.

1633

fructuum Uvæ spinæ qui comeduntur. Maturi gratissimo quidem acore palatum vellicant, sed stu-porem tandem dentibus inferunt, simúlque adstringendo intense refrigerant. Quapropter probè condiri folent, & loco Berberis quibus sapore & efficacia similes sunt agris ad restringendam sitim & Romachum recreandum exhibentur. Pifo.

Harum arborum quatuor minimum diversæ species numerantur. Earum duæ maximè celebres,

& in usu habentur Mureci-petinga & Mureci-guacu dictæ.

Arenola & filentia loca es producunt, qua omnes mediocris aktitudinis funt.

Lecut.

Primi generis [hiedelcripti] corticibus retia & coria tinguntur, & contra putrefactionem mu Viris & niuntur. Barbari ex iisdem potiones conficiunt ad purgandam alvum, quod à me nondum com- U/m. probatum eft. Pilo.

CAP. X.

Ben-theca H. M. P. 4. T. 30. p. 63. Baccifera racemosa acinis oblongis polypyrenis Areca.

Rbor hac licet nullam cum Theka similirudinem habere videatur, ejustamen species Indis habetur; estque procera, caudice denso, albicante, cortice obducto cinereo, necnon ramulis cinereis ac glabris, in orbem diffusis donato. Radix furva, odoris saporssque sylvestris. Folia inordinate circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda ac in mucronem definentia, supernè atro-viridia & niennia, interné livivridia & langunola, craffà, denfa, longiudine fipitalmam, latirudine palmum aquantia, indoora, infipida Flore exigui, è viridi abicantes & fiaveolentes racematim proveniunt, aque casse inharent exiguo viridique: confanti i unico foilolo, fed in quinque profundas lacinias divilo, fic ut plura videantur; quinque flavelcentibus & acuminatis fibris medium occupantibus; intra quas fylus prodit erectus, capitulo viridi. Floribus pari fertili-tato fuccedunt frudiu, oblongo-rotundi, virides primum, dein rubicundi, glabri ac nitentes, Areque fructibus tenerioribus haud absimiles, similíque carne intus referti, intra quam plura continentur semina, oblongo-rotunda, furva, glabra, nitentia, nec minus dura, duplici ordine locata, ac membranaceo diffepimento, seu pariete intergerino sejuncta: sapor austerus, odor nullus, Crescit locis montanis & arenosis in Teckenkour: semper viret, quotannis storet & fructum sert, Locus

ac diu frugifera manet.

Ex arboris foliis cum melle medicamentum paratur, quod exhibitum sudores movendo astum fe-Vires. brilem temperat & variolas expellit.

CAP. XI.

1. Vetadagou H. M. P. 5. T. 30. p. 59. Baccifera Indica fructu rotundo atropurpureo pentacocco.

A Ruufcula est humilis, septem circiter pedes alta, caudice mediocriter crasso, albicante, cinereo cortice munito, multisque ramulis viridirubescentibus, ceu frondibus umbrosis in latum diffusis, donato. Radix fibrata, albo-nufescens, inodora. Folias oblongo-rotunda, crassa, mollicadori, control de la control lia, glabra, folendentia fipernè, nequaquam infernè; nervis aliquot è media cofta in latera ex-currentibus: lapor fubamarus. Flo[euli albicantes, quinis fubrotundis foliolis conftant; odor nullus Floculis fuccedunt Baces rotunde, atro-prepuralcentes, quinque intus continentes semina folida, triquetra, albicantia primim, dein rubeicenta, tandem nigricanta.

Nalcitur variis Regni Malabarici locis, prafertim in Angiecaimal; semper viret, bis in anno Loca &

fructus fert, Martio scil. & Septembri mensibus. E foliis contusis & cum Sesami oleo coetis linimentum paratur, quod abdomini illitum difficili Vires.

partui succurrere, & retentas secundinas expellere fertur.

2. Kal Vetadagon H. M. P. S. T. 31. p. 61.

Præcedenti perfimilis est præterquam quòd folia minora sint & magis teretia; Flores rubicundi: Baccæ mali Aurantii coloris, acidíque saporis

Provenit locis montanis & petrolis in Teckencour; viret perpetuò, quotannis floret fructulque fert, Locus. mense circiter Februario.

Vires eadem funt qua pracedentis.

CAP. XII.

Arbor baccifera Brafiliensis cortice saponario frustu magno in quinque partes dissiliente, polyspermo. Ibcinuma Brasiliensibus Marcgrav. Psi.

Rbor est instar Cerasi sylvestris nostratis, etiam ejulmodi pæne folia per ambitum venuste serrata obtinet, cortice ex succo cinereo. Ad quodlibet solium, sive illius pediculum, brevis enalcitur pediculus continens folculus parvos, quinque conitantes folis flavis deorium flexis, quafi quinque uniones affixa effent; in medio multa flaminula flava extant: ſúntque Locus.

Viree

flofculi in umbellam congesti: Fruttum fert orbicularem magnitudine globuli lusorii, primò qui-dem viridem per totum fignatum tuberculis fuscis: immattarus adhuc concilus coatinet materiam len-

tam inftar visci: maturus autem nigrescit, & in quinque partes æquales sponte finditur, continens fimina fulca fuis cellulis incluta, magnitudine leminis Sinapis, figura ex rotunda quafi oblonga. Correx hujus arboris detractus glutinofus eft, & derafa exteriori cute fulca, feu recens, feu ficus Longe prefat fructui Sabaon seu Quity; ille enim acrimonis su nocet vestibus, hic autem ne-

Nascitur ubique in Brasilia, maxima copia.

CAP. XIII.

Frutex Indicus baccifer fructu rotundo Polypyreno. Courou-Moelli H.M. P. 5. T. 39. p. 77.

Rbuscula humilis est seu potius frutex, quatuor, quinqueve pedes altus, caudice tenui, cinereo routice cincto, nection ramilis viriditis, acutes ramats, plurinflighe virgulis pullulantibus donato. Radia fibrata rufescens, inodora, infipida. Folia in ramulis acuteatis provenium, oblongo-rotunda, in ambitut vix crenara, craffa, denfa, fuperné atro-virida se fipendentia, inferné fub-viridia, nervulis aliquot è media cofta in latera excurrentibus, fapor ingratus, odor nulius. Floculi fubrirides, graveolontes, quinque acuminatis expansifique foliolis conftantes; numerofis framunia viridi-albicantibus, flavescentibus apicibus ornatis, ac in orbem expansis, medium occupantibus. Flosculis succedunt bacca rotundar, virides primum dein rubrar, & per maturitatem nigricantes ac nitentes, carne intus succulenta & acida refertæ; intra quam semina continentur dura, ossea, aspera,

Nascitur in Bappin, alissque locis arenosis circa Cochin; semper viret, floret, fructumque fert.

Ex arboris folis cum radice in lacte vaccino coctis potus fit, qui Antidotum habetur contra ferpentum morsus. Ex cortice in oleo frixo linimentum conficitur contra Arthritidem. Fructus maturi in deliciis ab indigenis comeduntur.

CAP. XIV.

Arbor baccifera Brasiliensis sloribus umbellatis Tiliæ. Caagua-cuba Brasiliensibus Marcgtav.

Argue bacigita Inspirency less than the state of the rams: fuperius autem fingentibus vefitur folis, copiolis, felquipedem longis, plus quàm pedem latis cum infignibus venis, ad tactum mollibus & hirluits, fuperne vindioribus quam infernie. Flores fert parvos, umbellatim congeltos, Floribus Tilles fimiles, abos, quinque folis: conflantes, & in medio habentes umblicum luteum, odorem quoque florum Tilia. gile. Fructus maturus est niger, qui ab avibus comeditur.

Arbor trifolia Brasiliensis Populi tremula foliis. Iperoba Brasiliensibus Marcgrav.

Arbor est cortice cinereo, & punctulis albis variegat. Folia fert crassifuscula, ferè similia foliis Tremulæ noftratis, ex viridi cinerea, in quoliber pediculo duos aut tres digitos longo tria more Phafeolorum appoita. Lignum arboris album inflar Betulæ, ad varia utile.

CAP. XV.

Poutaletsja H.M. P.4. T.57.p. 117. Baccifera Indica baccis oblongis in umbellæ formam dispositis.

Rbuscula est humilis, caudice tenui, ex albo slavescente, cortice obducto survo, multisque ramulis viridibus, quadrangulis ac geniculatis donato. Radix albicans, cinereo cortice tecta, saporis unctuosi se subadstringentis. Fulia geminata ordine parallelo circa ramulos tecta, japons inaction e inicating the provenium, oblongo-tereta, acuminata, craffa, denfa, glabra, fiperne viridia, nervis aliquot è media cofta albicante in latera excurrentibus. Flores exigui, inodori, infipidi, extremis ramulis provenium. niunt, porrectifque columellis umbellæ specie panduntur, ac collo longiore inhærent calyci candido, lanugmolo, quadriparitto, quatuor corruleo-purpureis, acuminats extrorium reflexis foliolis conflantes; foliola hactoridem intercedunt framinala alba corrules opicibus ornata, medium occupante fiyle purpurascente. Flosculis decidentibus succedunt bacca oblonga, subcœrulea, intúsque feminibus numerofis ac furvis refertæ, aromaticæ, inodoræ.

Creteit ubique in Malabar, præsertim circa Cochin: semper viret. Julio & Augusto mensibus

flores fort; at diu superstes non est. Porro ex arboris foliis in lacte coctis potus paratur, qui fomnum prohibet, necnon Lethargo alióve soporoso affectu laborantibus prodest. E soliis, sloribus, cortice, radice, alissve ejus partibus in aqua coctis balneum fit Epilepfiæ aliifque spasmodicis affectibus utile.

Lib. XXVIII

CAP. XVI.

Nalugu H. M. P. 2. F. 26. p. 43. Frutex baccifer Malabar. Floribus umbellatus pentapetalis, fruttu nigricante polyspermo. H. M.

Rutex est ad altitudinem duum hominum assurgens, nascénso, in arenosis. Radix fibrosa, cortice rufelcente & fulco, qui intus albicat, corculo in medio ligni subrubro. Rami & furculi nodosi, Intercence of the property of brevibus & craffiolis pediculis mediæ costæ adnexorum, binis, ternisve aut etiam quinis conjugationibus, & impari costam terminante, composita. Sunt autem tum costa media, tum petioli foliorum punctulis asperi pinnæ ipsæ oblongo rotundæ, anterius parum contractæ, ac cuspide angusto brevi puncuis apparatus de la compania del compania de la compania de la compania del compania de la compania del compania de la compania del compania d tractis, textura ocins, univos, imperite oriculo vino inventes, invite carantes, indica catalogis, ind punctulis subasperi sunt, ac è nodulis caulium erumpunt, parvi, quinque petalis acuminatis, deorsum reflexis compositi, coloris albicantis ac viridi diluti. E medio flore eminet capitulum album, quod in vertice decem denticulis brevibus donatur, #jlum parvum cum globulo viridi-diluco ex quo prodit in fe recondens. Calya florum parvulus eft, conftans folis quinque cufpidatis, vii di dilutis, quibus an le contente contente contente fruit le forma plano-rotundi, per maturitatem ceruleo-nign, carne intus fucculenta, fucco cœruleo ac nonnihil unctuofo: cometti os adurunt punguntque: femina octo aut novem fingula continent, in orbem uno fimplici ordine fita, ac mediante carne fructús à se mutuo diftineta, suntque trium laterum, quorum duo plana ac unum rotundum, & coloris ruffi.

diffuncta, junique trium account, quorum accopina accumin rocumands occurent vium.

Bis hic fruex in anno flores fert tempore pluviolo & aftivo.

Radix in decocho data dolores flomachi compelicit, un & dolores colicos & intellinorum tormina. VirtaDecochum ligni epotum fedat fitum in agrosis.

Folia trita & igne tofta vertiginem & deshibitatem capitis tollunt iis apposita. Eorundem decoctorum vapor exceptus proficuus est pro dolore arthritico. Succus exfoliis teneris expressus & epotus stomachi concoctionem adjuvat.

CAP. XVII.

Baccifera Indica umbellata flore pallido pentapetalo, rarò fructus ferens. Ramena-pou-Maram H.M. P. 4. T. 61 . p. 125.

М. Н. Rhor est procera, 70 circiter pedes alta, caudice crasso, denso, albicante, cortice obducto fuvo, scabroso, ramultíque plummis, in orbem longe latéque diffusis, donato. Radix slavelcens, nigricante cortice tecta, odora, aromatica. Folia petiolis oblongis circa extremos velcens, nigricante cortice tecla, odora, aromatica. Fisia pettolis obtongis circa extremos ramulos proveniunt, oblongo-torunda, crafía, glabra, fisperné artoviridia, & feplandenia, inferné fisiviridia, odor fiavis, fapor fylveltris. Folia hae câm decidunt, had fecus ac Modagam folia, fitigmata fui relinquendo circularibas prominentibifque angulis arboris ramulos cingunt. Flores extremis ramulis racematam inherent, fiaveolentes, quinque acuminatis, pallide rubentibus, intus lanuginofis, ac ftella in modum expanis foliolis contlantes, medium occupante fisic candido, apice ornato tripartico, figureminente in extremitate plumula albicante. Floribus findim taro fincedunt; teflantur tamen Malabarenfes nonnunquam baecas ferre hanc arborem oblongo-rotundas, flavo-outoraciaentes. flavo-purpurascentes.

Crescit locis montanis in Berkencour.

CAP. XVIII.

1. Niruri H.M. Part. 2. Tab. 27. An Frutex Indicus baccifer Vitis Idea secunda Clusii foliis H. M.

H. M.

Ruex est altitudine septem aut octo pedum, nascens in arenosis. Radix in brachia divisa, ac fibris capillaceis vestita est, ligno duro, ac cortice astringente, qui sib cuticula fusca tuber est. Sepites ac rami cortice rusto, qui aporis subdulos & adstringentis est. E ramis hine inde prodeunt surculi fosiscei valde tenues, virides actenuiter pilos, quabus solia brevissimis petuolis hine inde alternatim adstrent, parva, oblongo-rounda, tenuia, plana, glabra, superne obsciuntis virida; fibris dilutiora, sapore nullo, nis quod diutis masticata levier pungant. Flere in surculis foliaceis vestis falsionium prodeum brevistis ac ternissimis recollis parvais impune persistime producti. inbus diutora, tapore mulo, min quod cinques maricata evine pungant. Fairer in inclusi contents ex alis foliorum prodeunt, brevibus ac tenuifilmis petiolis, parvul, quinque petaits conflantes, rotundis, inferiori parte rubris, anteriori ora albicantibus. In medio est splut viridis, craffiolus, primordium fruedis, cum duobus splutis ex adverso oppositis, ac cinclus ad orificium sorum quinque flavis nodulis. Fructus plano-rotundioli, caruleo nigri, sapore subdulci & subastringente, intus cum maturi funt fucco aqueo cœruleo repleti ; semine parva angusta continentes, trilatera, duobus lateribus planis & uno rotundo circumscripta, per maturitatem nigricantia, pulpa succulenta intus cœ-

Lib. XXVIII.

1627

Vires.

Locus. Vires.

Vires.

Radix servit pro inflatione ventris, vel etiam alicujus partis tumefactione, trita & imposita in mo-Rame let vi Do minionio Colombia de la colombia de la colombia de la colombia in moderni de la colombia del la colombia del la colombia de la colombia de la colombia del la colombia de la colombia del la colombi

2. Katou-Nirouri H. M. p. 5. Tab. 44.

Arbufoula humilis eft, præcedenti valde fimilis. Floret exigui, rubefeentes, tenuibus viridibúfque petiolis ad foliorum exortum, & extremis furculis provenium; fex oblongo-rotundis ac expaníis foliolis constantes. Succedunt Bacca plano-rotunda, tricocca plurimum, rubro-cærulæ primum, dein cœruleo nigricantes semina sex semilunaria intus continentes.

ran certures inguisantes jermon aex tenimunata fixus continuentes.
Provenit locis humidisa ca tenenosi circa Cochini: femper vivee, floret fructurique fert.
F folis in aqua communi cochis oris collutio conficitur ad erofas ginguyas fanandas, dentéfque vacillantes roborandos. Ex foliis cum fructibus, cortice ac radice coctis balneum fit antiarvacuations 1000 at 100

CAP. XIX.

De Fruticibus quibusdam exoticis Vitis Idea foliis aut fructu.

1. Frutex Indicus baccifer Vitu Idææ secundæ Clussi folisi, Breyn. Caju-manis Indis, i.e. lignum

Rutex videtur arboreus, pluribus tenuibus ramis diffusus. Rami, quos nactus est Jac Breynius, lignei erant, teretes, tenues & læves, utrinque ramulis inæquali ortu, plus palmaribus, Ingues erant, cereces, cenues oc seves, utrunque ramums insequan ortu, plus palmaribus, initar Filics plani alati: in quibus pariter, alternatim, tam plana dispolitione ab imo usque ad furmmum folia multa, rotunda, Vitis Ideze secunda Class, amula, solidiora, prons parte albida, supina viridas se fistuat. Ex foliorum singulorum sed vel Floscatas exiguus, mulcosis, Cassis Monfeliensium non abssimits, vel bacca jam eminet rotunda, nigricans, Piperis magnitudine, pythmene parvo, sex granulis triangularibus referto.

2. Frutex Æthiopicus baccifer foliis Myrtilli Breyn. Cent. 1. cap. 5.

strym.

Solitudinum incola non procul à Promontorio bonz Spei, lignum habet durum & album, cortice è gryfeo rufefcente obductum; in multos autem difpefcitur ramos, & hi in plurimos densè conflipatos ramulos, quos nulla ferie digefta fed confuía pósa, brevibus pediculis infidentia, per ambitum leniter ferrata, viridia, fuperne fipendentia, inferne nequaquam, Vitis Idaze angulola J. B. foliis paria, nifi quòd craffiora & folidiora ambiunt.

Baccas nigras, avibus maxime expetitus gerere

Altera species in eo potiffimum differt à descripta, quòd densioribus ac minoribus ramis, angu-Rioribus & oblongioribus foliolis præditus fit.

Hujus fruticis mentionem fecimus inter Myrtos.

3. Caaghiyuyo Brasiliensibus Marcgrav. Pis. Frutex baccifer Brasiliensis, frutlu racematim congesto

Suffrutex est instar Rubi Idzi quoad magnitudinem. Caulu est plane lignosu & hirsutus; Folia bina sibi semper opposita, hirsuta, ad tachum mollia, leviter serrata, tribus eminentibus nervis secundum longitudinem conspicua, transfersim autem multis venulis interrexta, superius magis viridi multi seriali en magis viridi multi seriali en magis viridi multi seriali en magis viridi multi seriali en magis viridi multi seriali en magis viridi multi seriali en magis viridi multi seriali en magis viridi en magis v cunoum iongiuounem conipicus, traniverim autem muitis venuis interrexta, fuperus magis viridia quam inferitis, ac praterea fuperiis tuberculis per totum, inferitis foroficulis featent; quodilibet tuberculium plum habet albefcentem. Fert fofcula in pediculis parvis duos, tres, quatuor vel quinque, in racemum fibi appofitos, albos, pentapetalos: poft quorum calum nafcuntur bacca nagra, magnitudine baccarum Juniperi, dulcis faporis, qua comeduntur ab Æthiopibus, & fuccum dant inflar Myrtilli feré.

Foliorum pulvis ulceribus ex caufa calida ortis inspersus optimè illa curat. Nascitur pluribus locis in Brasilia.

CAP. XX.

Frutex baccifer fruttu ad singulos slores multiplici. Narum panel. H. M. P. 2. F. 10. p. 11.

Rutex of altitudine quinque fexve pedum, ac etiam juxta arbores quas amplectitur ad dutum trutunve hominum flaturam afeendens. Radis fibris longis crafisisque terra le frimat, corrice nigricans internal control and control nigricante, intus rubescente, odore aromatico vegetiori quam præcedentis [Panel.] Caudies quoque ac ramorum cortices nigricant. Felia petitolis curtes rafficiles appenta, oblongo-angultiora funt quam prime (peciei, cufide acuto venulíque parim extantibus firiata, acque acéo in fuperficie returar aquabilis ae glabra. Vior folis magis faturus, ac etam cum nitore, jupina maximè parte: odor aromaticus, haud diffimilis folis Cinnamoni. Fleres brevibus petiolis inident,

fex, rariùs feptem, petalis compositi, rotundis, oris in cuspidem contractis, crassis, rigidis, ex um-bilico in planum explicatis, ac cuspidibus orbiculatim rigida flexione aqualicer interiora versus ins nutico in pianuni expuesto, ac cuiprinous orneunani rigua nexione aquanter interiora ventis ventis interiora ventis ventis ventis interiora ventis vent oculatæ ac planæ denso agmine in orbem consitæ sunt, substavo primum colore, e quibus multus sunc temporis humor unctuosus exsudat, postea, ut & capitulum medium, russe cente aut ex russo success. Fruëtus cum adhuc tenerrimi ac velut prima germina, funt oblongo angulta ac veluti spicæ in capitulo florum, genmis ejus oculatis insita, quo capitulum rotundum, spicatum repræsentant: cum autem in ju-Hortungsenims observations occurrent in the first particular from the first particular in other coronar inflat cinguin, lineque oblongo round, longitudin formè units policis, latitudine dimidi: per maturitatem ex flator rubelcentes, odoris aromatic nimits vegeti, gingiberis

De Arboribus Bacciferis.

Semina, quibus fructus in totum repleti, plana utrinque oris rotundiolis, exceptis iis quæ in extremo fructu funt, quæ ab uno latere convexa, ordine super se invicem velut totidem caseoli, lateribus suis planis in latitudine fructûs sita, membranis tenuibus ac ad oras carne tenui fructûs à se mutuò sejuncta, ac sub cortice fructus extuberantia, per maturitatem ex viridi subflava cum venulis fuscescentibus, cum planè ficca subrufa.

Oleum ex radicis corticibus per destillationem extractum cum aqua ascendens esque innatans, te- Vires. nue, clarum & viridescens, odoris minus grati, pingue & subamarum, restinguendo ardori jecoris conducit, inque dolore capitis, &c. cholera exusta; halitum male-olentem reficit, juvátque pro fulcis oris, ut & radix trita mixta cum aqua & inuncta. Eadem trita & in aqua epota addito momento Sacchari confert in febre frigida & in ardore jecoris: eadem trita in aqua falfa seu marina fervit pro vermibus ex putrefactione humorum natis, facta inunctione membrorum. Ejusdem cortex tritus & in aqua epotus proficuus est pro phlegmate & pro Angina, atque eodem modo juvat in febribus, ac in fluxu simplici ac dysenterico, ut & in ardore hepatis & oris aperturis ac scissiuris.

Hanc arborem pro Nimbo Garciæ & Acostæ habet D. Commelinus: verum tum icones tum descriptiones nimium distant : siquidem Nimbo Garciæ Fraxini magnitudine est, cum Narum panel quinque aut sex pedum tantum altitudine esse dicatur, nec fruticis modum excedat. Deinde slores Nimbo pentaperali sunt & albi, Narumpanel vero hexaperali, & rubro sangumei: tandem nec nomina conveniunt. Vires autem attribuunt Nymbo fuo Garcias & Acosta sequentes. Folia trita, & vulneribus cùm hominum tum jumentorum cum fucco limonum impolita miraculosè ea fanant. Foliorum item fuccus perutilis est five per os sumptus, solus, aut ex vino, aut aqua, aut gallinæ jusculo, five umbilico impositus solus, aut cum fellis bubuli momento, aut aceto, aut Aloe ad necandos & expellendos omnis generis lumbricos: ideoque familiare admodum & falubre medicamentum est Malabarensibus quoniam lumbricis valde sunt obnoxii. Magnus est etiam eorum usus, tum florum & fructus, in articulorum doloribus, tumoribus, membrorum debilitate & aposte-

Olei etiam ex fructibus expressi magnus est usus in nervorum doloribus, quo vulnera, nervorum puncturas & contractiones curant Malabarenses.

CAP. XXI.

Baccifera Indica flore composito. Mala-Elengi H. M. Part. 5. Tab. 55.

Rbor est juste magnitudinis, 20 circiter pedes alta, caudice crasso, slavescente, cinereo cortice cinero, ramulsíque viridibus pluribus donato. Radix albo-flavescens, amara, inodora. tice cunto, ramultique viriabus plurbus donato. Radix albo-llavelicens, amara, inodora. Felia oblongo-rounda, acuminata, cardía, glabra, lavia, fuperná acro-virida, inforné virida; inodora, media costa albicante. Flores inodori, albicantes, oblongis tenuibus fa periodis circa ramulos provenium, è quinq, floribus fistularibus compositi; fingulis florem tocalem componentibus floculis disprivatas calvicibus donatis flaminibus binis viridibus medium occupanibus; inter que capitulum prodit viridi-albicans, è cujus lummo flylus emicat cardifor, brevis. Flosculis decidentibus flocedum Fruitus oblogo-roundi, viridi-havelentes, cum culpide nigro in vertice, craffo ca amaricante cortice cindi, intra quem continetur nucleus albicans, fubamarus.

Carditi valis Regni Malbarci [olics confermin in Regni Manarus], de danie caimed. Import

Crescit variis Regni Malabarici locis, præsertim in Baypin, Warapouli, & Angie caimaal; semper Locus. viret, quotannis floret & fructum profert.

E foins cum Pipere & Calamo aromatico in Sefami oleo coctis linimentum paratur, quod in ver- Ulus in meditigine, Epilepfia, limilibúlq, cephalicis affectibus valde laudatur capiti inunctum.

Ex cortice cum thure & auripigmento unguentum conficitur, quod hepatis regioni inunctum affectibus ejus potenter mederi fertur.

Fructuum nuclei cum pipere nodulo inclusi è collo gestantur pro amuleto ad arcendam Epi-

Locus.

Tempus.

CAP. XXII.

Tangaraca Marcgr. Tangar II. Pilon. Erwa do Rato Lusitanis. Frutex baccifer Brasiliensis, store staminoso, fructu deleterio.

Rutex est magnitudine Ribesii, cortice cinerescente: Foliis oblongis, viridibus, multis costis ranfveris intertextis. Sunt autem ramuli & folia directé fibi opposita, & hac superné viridia, informatique contracte de la co raniveria interescua. June autom anima constante de la Opposita de extremitate ramorum fito principe canefeentia, ad teahun qual levi hirfute praedita. In extremitate ramorum fito prevenit, purpuro brunni coloris, magnitudine clavellinarum Indicarum, plemus, petalis quaturo extevenit, purpuro brunni coloris, magnitudine clavellinarum Indicarum, plemus, petalis quaturo exterioribus paulò longioribus quam reliqua, figura vomeris, quibus inferius adftant octo ejuldem figura nonous pauto ioniguo nos quant reaqua, nigura voincios, quious interios autento esco ejutierin nigura minora, & medium totum floris fpatium conftat foliolis parvis purpureis, more florum Scabiota, è quorum medio prodit una bacca corrulea, magnitudine Myrtillorum, ad vifum quafi gemma Turcois flori effet impofita, & flos ut holofericum brunnum, fed cave tibi ab efu, eft enim paefens ve-

SECTIO QUARTA.

De Arboribus & Fruticibus fructu ex multis acinis composito.

CAP. I.

De Polygono baccifero, Uva marina dicto.

 $\mathbf{R}$ Amulis & furculis Equifeti amulis, foliorum carentia, baccis Mori fimilibus ab aliis fruticibus abunde diftinguitur.

1. Polygonum bacciferum scandens C. B. Ephedra sive Anabasis Dod. Park.

Ad Equileti similitudinem accedit, verum major & altior est; caudice subinde assurgit brachii Ad Equiet imminiament acceur, verum major ex antor et; canate nomice aturgit orachi craffindine, in alas diffributo, à quibus tenues, deinde oblongae, plurimis geniculàs articulate vieula proveniunt, Equiferi cirris fimiles. Flofauli circa genicula mufofi, minuti, pallentes velut Corni, quos fractus excipiunt rubentes, acidi, fucci pleni, exiguis moris haud abfimiles, in quibus femen. Radix dura est & lignosa.

Affurgit in magnam sape altitudinem, quandoq, brevior ac humilior consistit: rariffime solita-

naturgie in maginature, actuamions, quantoso, notitot ac maninot comment : rarmine folita-ria, pone arborem vel fruticem ferè femper nafeitur, quarum etian altitudinem affequitur. Haz fi juvat arbufculam primum adolefcentem nafeatur prout illa crefeit etiam attollitur, co-mélq, in crefcendo illi fiet, etiamfi in immenlam altitudinem arbor attollatur. Vidimus enim Plameiq, in ereicento un nec, caanin in minientata antiquinen aroot acouatur. Vaintus enim Platanos non minus cellas Abietibus in Hæmo monte nafeentitus, que Epideriam ad furmamu nique făfigium deduxerant, fine davicularum, (quas nullas habet) ope aut adminiculo ramis incumbentolor volvo viib3, tem. Si verò juxta fruticem aut arbulcularu nafeatur, humilis manet, nec fupra eam attollitur.

Parkinsonus roster, nescio unde edoctus, afferit hanc plantam cirris seu radiculis è geniculis emissis, corticibus arborum hederæ modo se affigere, corúmq, adminiculo scandere. Hujusmodi cirrorum apud Bellonium aut Dodonæum nulla mentio, quod sciam.

Descriptio Dodonzi adeò convenit cum Clusiana plantz insequentis descriptione, ut mihi planè persuadeam unam & eandem plantam esse quam uterq describit; an eadem sit de qua scribit Bellonius mihi non constat, potius diversam puto.

2. Uva marina major Ger. Tragos froe Uva marina major J. B. Polygonum bacciferum maritimum majus C. B. Polyg. 4 baccif. froe Uva marina major Park. Polyg. Plinii majus Clul. The greater Sea-grape, 02 Shrub Hochtail.

Humana interdum altitudine fruticat, Spartii, quod Hispani Retamo vocant, modo, brachialis craffitudinis aliquando ftipite, oblongis ramis nigricantibus, qui deinde multas virgulas ferunt, pedales, tenues, multis internodiis distinctas, ut Equisetum ferè propendentes, sine foliis, admodum adstringentis saporis: florem secundum internodia confertum, minutum & muscosum, Corni floribus non abiimilem, pallidum: deinde fructum exiguis moris fimilem (ut quidem mihi retulerunt incola, nam florentem duntaxat videbam) rubentem, fucculentum, acidum, in quo pauca grana, Milio

In Sicilia propè Panto Cerciolo, observavimus humana altitudine, valde sruticosum. Clusius circa Velez el rubio in Regno Murciano, nusquam alibi sibi conspectam.

Floret Maio mense: fructus Augusto maturescit.

In plantis hujus generis quas in Sicilia observavimus color ramorum adultiorum cinereus erat, virgularum juniorum obscure viridis. Flores nodos seu genicula verticillatim ambientes, lutei, è staminibus compositi. Baccas nondum protulerat.

3. Uva marina minor Ger. Tragos sive Uva marina minor J. B. Polygonum bacciferum maritimum minus C.B. Polygonum bacciferum minus, sive Uva marina minor Park. The Iester Seagrape, oz Shaub Pogletail.

Frutex est parvus, vix interdum palmum excedens, nonnunquam cubitalis, stipite lignoso, simplici, qui post ex uno velut capite complures profest ramos viridantes, striatos, fractu contumaces, adfringentes, medullà viscosà [quæ reficcata rubescir] plenos, crebris geniculis interceptos, inque frequentes ramulos rursum dividuos, quibus ex articulis duntaxat est exortus: atque in his quidem nec folia, nec foliorum ulla comparent vestigia: Verum è geniculis Equiseti modo prodeuntes ramuli flore in summo suffinent glomeratim congestos, multos, parvos, luteos, in frustum abituros Rubi moris similem, ex acinis rubris compactilem, sapore dulci, nec ità tamen uti mora gratum, edulem tamen. Hisce semina insunt gemella, oblonga, quà se mutuò spectant plana, altera parte levirer in gibbum protuberantia.

In arenosis litoribus prope montem Ceti & Frontignanam, inque saxosis collibus vicinis abunde Locus provenit. Frequentem invenit Clussus in quodam colle secundo à Salmantica millari, tosuis ferè Hispanize medicullio, longissime à mari, quod saits mirari nequit, còm antea nusquam observasses instituation solos. Verbim nos alids aliquammultas maritimas plantas in mediterrantis interdum procul à mari nascentis observasivem sur alida siliquammultas maritimas plantas in mediterrantis interdum procul à mari nascentes observasivems, su v.g. Kali spinolum, Caryophyllum maritimum, Albekant vulga-

Equifetum montanum Creticum Alpin. exe. huic eadem planta videtur; quòd fi ità fit, fructum vel Bauhinus, vel (quod potiùs credo) Alpinus minùs recte describit, nihil tamen temere affirmare aufim.

CAP. II.

Arbor Baccifera Brasiliensis, fructu tuberculis inæquali, Mori æmulo. Tataüba Brasiliensibus Marger.

Rbor est cortice cinereo, ligno intus crocei coloris, partim & rufescentis. Folia sert acuminata & serrata, Betulæ foliis quodammodo similia, in ramis hinc indè posita. Frustum fert mediocris Mori magnitudine, rotundum, è tuberculis compositum, pallidi coloris, multa filamenta exteriùs habentem, fulca, non admodum longa. Comeduntur hi fructus ut Mora, vel per se, vel addito Saccharo & affuso vino: interius continent albicantia granula, per carnem

Lignum arboris valdè durum est, & diutissimè durat, tam intra, qu'am extra aquam & terram, Uss. semper viride. Optimum est inter omnia, & excellit ligno Masarandibae quomodocunq usurpetur. Ex ligno vetere parant tincturam egregiz flavam coquendo.

Nascitur passim in sylvis, prasertim maritimis: Fructus maturatur mense Maio.

I neue Ed

CAP. III.

De Rubo.

Ubus, Gracis Bár@, vel quòd virgulta ejus rubeant dicta putatur, vel quòd mora ejus compressa sanguineum succum reddant. Fructu è pluribus acinis arctè stipatis composito uni & simplici stori succedente, soliis in plura segmenta partitis, necnon parvitate & imbecillitate sua à reliquis fruticibus bacciferis di-

A. 1. Rubus major frustunigro J. B. Rubus vulgaris, sive Rubus frustunigro C. B. Rubus vulgaris, sive Rubus frustunigro C. B. Rubus vulgaris, sive subject major Park. The common Beamble, of Black berry buth.

Nihil vulgatius nôrunt dumeta Rubo, qui ex radice nodosa importuna feracitate se propagans, longe latéo, senticofis & mordacibus farmentis, angulofis, rubentibus vagatur. Si vicinis fulciatur in altum craffiores emittit virgas, quæ tamen & iplæ gracilitate & proceritate sua nimia in terram retractæ ac curvatæ, defixis in eam capitibus radicantur. Virgæ spinis aduncis & pungentibus aculeis vestiuntur; quibus prætereuntium vestibus sese affigunt, cosq, remorantur. Felia terna, aut quina in eodem pediculo ferrata, aspera, dorso aculeato, inferna parte candicantia, superiore nigricantia, ficco adfringentío, fapore prædita: hyeme vix decidentia nifi altera fuccrefcant. Flores albi, vel ex candido rofei, rofulæ inftar, apicibus concoloribus: Mora rubra per maturitatem nigrefcunt, ariftis quibufdam asperiuscula, acinis parvis, gustu grato, dulci. Magna tamen est in hisce moris saporis respectu diversitas: alia enim dulcacida sunt & palato grata, alia plane dulcia & nauscosa, alia amaricant nonnihil, alia fatua & aquea funt.

Frequens est ubique in sepibus & dumetis. Maio mense, & interdum etiam Julio & Augusto flo- Locus & res conspicui sunt. Fructus Augusto & circa Autumnum maturitatem assequitur.

Omnibus propernodum hujus planta partibus multas vires attribuunt Vereres, de quibus Plinius & Vires. Dioscorides consulendi. Galeno Rubi folia, germina, flos, fructus & radix qualitate adstringent: participant, eaque non obscura. Fructus immaturus astringit potenter, maturus temperatior est &

2. Uva

Locus.

Vires.

Inbaltringit; hine in quibateunq profiluvis, vomitui, fluxu alvi, uteri, narium, &c. utilis eft: Extrinsfects in aphthis alissa, ulceribus oris inq. vulneribus adstringendis. Commendatur à nonnullis, nec prater rationem, ad Scorbuum; squidem nec facie, nec qualitatibus multim differe viderum fructu Chamamori Alpina, qui ad hune morbum specificium est. Quoirca non est cur eorum fructu Chamamori Alpina, qui ad hune morbum specificium est. Quoirca non est cur eorum estis atmi fevere pueris interdicatur. Dices Galenum affirmare dolorem capitis inducere copiosit estis sature destructures. At Tragus feid neodum expertum estis fribit. Verium (inquies) rellatura iple Travelconibus. At Tragus feid neodum expertum estis peribit. Verium (inquies) rellatura iple Travelconibus obviere possis. E contra: J Bauthinis se septis comediste coposés, nec nocumentum fencionio obviere possis. E contra: J Bauthinis se septis comediste coposés, nec nocumentum fensitativa quarvis frigidam & humidum ac piumosim haberet ventriculum. Apad nostrates infames fine quod achores & tineam capitis caulare credantur, unde & & acalibertris dicuntur & hoc no finet quod achores & tineam capitis caulare credantur, unde & & acalibertris dicuntur & hoc no mine ab corum esti pueri deterrentur. Hoc ego pro populari errore habeo; nec puto eorum usum mine ab corum clu pueri deterrentur. Hoc ego pro populari errore habeo; nec puto eorum ulum hoc respectu magis nocivum esc quanti aliorum fructuum horariorum, qui si copiose nimis ingerantur noc respects mages noct and the quality and the interest inducere, in ventriculo putrescere apri sunt, & hujusmodi forte affectus inducere, E succo mororum Ruby vulgaris expresso & fermentato cum tantillo Sacchari parari potest vini

quoddam genus latis generolum & guftui gratum.

1000am genus sata generoum es ganta graunt. Flore indem virbus pollent quibus frodus immaturi. Folorum decoctum in gargarifinis & collutionabus ad aphthas & ulcera oris utilifamum cenfetur. Rubi vulgaris baccæ inccum exhibent, qui in forma fyrupi exhibitus maximæ efficaciæ eft in dy-

A. 2. Rubus minor fructu ceruleo J. B. repens fructu casto C. B. Ger. emac. minor, Chamarubus froe Hamirubus Park. Dein betry Bully, oz Small Bzamble.

Contractior hie Rubus, proxime jam dicto minor, parum aut nihil interdum humo fe tollit, reptam gaudens, farmentis longe lateque diffulis, Trago humi ferpentibus, tenuiffimis & aculeatis repeating audents, farmerius fonge interque uniturs, 17880 mini terpentions, communis ocacinears flagellis nunquam fe attollens, led protinus doorfum vergens, & folis minio. .us, miniofigue fentions, fits, Trago auctore Lupulo relpondentibus, mif quod magis nigricant, spinisque asperioribus horrent, films finnies, Trago ex candido roses, fledlati: at frustus, qui minor, primò exorm viridis, paulò prime innies, Trago ex candido roses, fledlati: at frustus, qui minor, primò exorm viridis, paulò primo exorm viridis, paulò primo exorm viridis, paulò primo exorm viridis, paulò primo exorm viridis, paulò primo exorm viridis, paulò primo exorm viridis, paulò primo exorm viridis, paulò primo exormatica della contra del post rubro, per maturitatem casso vel carruleo colore tingitur, pilosus tt Rubi præcedentis, gustu pari, non injucundo velut arboris Mori: radice nodofa.

Inter fegetes & in arvis demella fegete, inque fylvis cæduis frequens reperitur; ut interdum to-

tos agros occuper tam cultos quàm incultos.

A. 3. Rubus Idaus (pinofus frustu rubro J. B. Idaus fpinofus C. B. Idaus Ger. Park. The Rafty-berty-Buth, Framboile, or Binds-berty.

Rubus Idaus vulgari illo fenticoso minor & mitior, brevibus & ferè innoxiis spinulis horridus, interdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) in virgis primo anno profilientibus, sarinterdum iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, potissimum (inquit Tragus) iis omnino carens, p mentis tenuioribus, teretibus & plerunque rectis, tricubitalibus & altioribus. Folia terna aut quina in alg modum disposita, pediculo sescunciam aut duas uncias longo, lavi annexa, Rubi vulgaris ni are modum unponta, peniculo retenticani aucunas unuas jongo, azvi anineza, kuto vulgaris foliis fimilia, fed tenera & mollia, fiperitis atro-virentia, inferius incana, ur farina alepera videantur (inquit Tragus) fapore auftero. Fiores albos excipiunt mora, per maturitatem rubentia, inter acinos pilis donata, dulci vinosóque carnei coloris fueco ebria. Tragus air odorem uti fere Violam Martiam spirare. Radix est longa, per terram late se spargens, quotannis surculos producens, qui scundo anno stores frestifusque professurut.

Quin hec planta sit Rubus Idaus Dioscoridis minime dubitandum.

Ulignofis & umbrofis fylvis, locifque minime aprics, nocton rorulentis & arenofis faxis gaudet, ut redé J Bauhinus. In montibus Wallia, inque Septentrionalibus Angliæ udis & faxofis inventur. In fylvis etiam humidis agro Warwicenfi obfervavinus. Hujus bacca easdem vires obtinent quas Rubi vulgaris mora, magis tamen cordiales sunt, &

Aqua è moris Rubi Idzi destillata, vel eorundem conserva & gelatina, vel syrupus è succo paratus, ad febres ardentes conducunt, tum propter manifestam refrigerandi facultatem, tum proratus, ad febres ardentes conducunt, tum propter manifeltam refrigerandi facultatem, tum propter odorem flavifilmum violaceum quem exspirant, faporémque gratifimum inter dulcem & caidum, qubus & narbus & palato fe commendant, ofrque roborant & exhilarant. Gefinerus syrupum vel fapphyrinis & smaragdinis anteferre non dubitavis, idque expertus in seiplo & aliis Ex moris Rubi Rati exprim potel vinum ad ulus multos, minimum entriculum imbecillum, alvi situs, variósque gingivarum, dentium, uvula, palati, aliarámque partium affectus. Alvi fixus, variósque gingivarum, dentium, uvula, palati, aliarámque partium affectus. Qui cibos in ventriculo contiere nequent, & frequentibus vonicionibus infestantur, his fructus Rubi klai devoratus, & folia recentia tusa ac foris stomacho imposita mire profunt. Trag. Tum foliorum tenellorum decochum, tum folia ipsa trita & impositas, tum aqua deftilata pota & illita, infammationes suusfentomes defant. & referenoum tu Tragus & ali volunt.

flammationes quafcunque fedant & reftringunt, ut Tragus & alii volunt.
Folia Rubi Inxirio decoca, fi illo caput aliquoties abluas capillos denigrant. Vino cui infusa sunt Rubi Idai mora saporem & odorem gratum communicant. Ex earum etiam pulpa cum Saccharo laudatissima Bellaria fiunt.

Rubus Idæns fructu albo C. B.

Vix alia in re quam fructus colore à præcedente differt, unde nec specie diffuncta censenda est.

4. Rubus

4. Rubus Idæus non spinosus J. B. Rubus Idæus lævis C. B.

Gignitur frequens (inquit Lugdun.) in Allobrogum monte Gratianopoli vicino, quem vocant La Motte caulibus multis se(quipedalibus, ut Idaus Chamaebatus jure nominari possit, foliosis, fine spinis ullis, folio Rubo Idao simili, aversa parte candido & lanuginoso; fructu rubro, sed non ut in superiori rotundo & dulci, verum ex grans fic coagmentato, ut in metæ modum fastigietur, acido sapore etiam cum maturuit. Incolæ vocant Des Afnes, & ab Idæi Rubi fructu probe distinguunt, quem vocant Des Ampes.

Historia Lugdunensis hanc habet pro Chamabato seu Rubo Idao altero Tragi. At ostendir J.Bauhinus Chamzbatum illum effe Rubum Alpinum humilem Gefn. seu Chamzrubum faxatilem C. B.

Rubus montanus odoratus Park.

An & quid differat ab hac planta confiderandum vide descriptionem apud auctorem. Suspicor Parkinsonum aliquo modo deceptum: nihildum enim de tali Rubo in Anglia nascente aliunde

5. Rubus odoratus Cornut.

Hujus fruiticis sadis: Rubi vulgaris modo per filmma cespitum vagatur. Folia fert ex longo pediculo leniter hirsuta, latifilma, in angulos excuntia, sansanida, hoc enim vocabulo Theophrastus ductio lenter hirfuta, latitima, in angulos exenuta, anamani, hoc enim vocabulo i heopiraritus peculiarem itam foliorum fiquam, qua Viti, Aceri majori & Rubo communis et explicat. Ali-bi Theopiralius folium Rubo mbuir 'Ana In. Cett, Viticis figură, quacum revera Rubi folia conveniunt, quod adivificram attinet. Folia ilthue fragrazițifiina fuirt, parémque Agrimoniz odorate au Pimpinelle odorate firiant odorem: fine ordine circumpofita funt caulbus, qui pirimit e ramofi à radice fe attollunt, farmentofi, fexiles, medulla pleni, finin vacui, molliter hirdii. Nutanta folia August au propriate au communication de la constitucion de la constitución de la co inii oc Tanioni a radice le acontum, tanuentoni, inexues, meotuta pieni, pinis vacti, motiter infuti. Nudantur foliis Autumno, præfertim in cacumine; cymæ etenim in hyemen ufque prorogant moras, quo terr, ore & iplæ cadunt, unaque & arefoit caulis, nec enim hyemis inclementiam patitur, fed quotannis renovari folet. Flore fert in fummo magnitudine & figura Rofæ fimраздим, на цисланны галочат полек. Регов на пиштно magnitudine ex ngura кога lim-plicis quam Caninam vocant, pentapetalos petalis finutatis, colore diudifilme purpure violaces, in calicis füi medio mille luteos apices compledentes ut Rofa: fuccedirque tandem frudtus vul-garis Rubi hortenfis figurā, non adeò graus fapore, fed formā fimilis, κόνερος δε «Φεκλίνος πι περί βεξεί, h. e. quamplurimis acinis & granis rubris itὰ congeftus ut Malum Granatum exempto corzice perbellè referat.

6. Rubi facie senticosa planta Lobelio J. B. Park. Rubus exoticus C. B. Clava Herculis R. S. Mus.

Quem Lobelius bacillus hujus fruticis descripsit, carpi crassitie erat, longam hastam aquans, & cortice nigro denfo vestitus, tuberculis crassis, senticolis, creberrimis in clava modum muricato, solido, gravi & praduro ligno: unde Plantam à Rubo diversam esse paret. Observat D. Grevius Spinas mere corticales esse ut in Rubo, non ligneus, proinde & frangi faciles. Rubus Monococco: Hermanni in Cat. Hort. Lugd, Bat. Rubi vulgaris varietas esse videtur-

CAP. IV.

Champacam * H. M. An flos Indicus Champacca dietus Bontii? An Champe dieti flores Indici Gar- * P. 1. F. 19. ziæ J.B. C.B?

Н. М. Rbor est procera, densis frondibus, latè sparsis, nascens in arenosis. Radix cortice est rufo, faporis amari & peracris. Caudex hominis amplexum implens, cortice crasso cinereo to, laports attain & fubacris, ligno albicante. Surculi rotundi cinerei, in apice ubi novello germine expullulant spadicci coloris. Folia petiolis uncialibus infident, spithama & american petiolis della petiolis dell pliùs longa, latitudine quatuor aut quinque pollicum, in cuspidem oblongam angustam contracta, textură duriola, plana & lavia, superne obscuro virore nitentia, inferne clariore, saporis acris & amari: coltà medià crafsà, in averla folii parte eminente, à qua obliquo & parallelo ductu ner i anteriora versus exeunt, ac à margine reflexa arctatim in le invicem incurrunt, ut in alisi multis folia objevatar. Flores in funmis furculis è foliorum alla exeunt, periolis craffis, lenbus, furredis ac fecuncialibus, acut ac fragrantis odoris, petalorum oblongo angustorum triplici ordine compositi; petala in exteriori ordine octo, tripla ferme latitudine corum que in medio ordine componti; petata in exteriori ordine octo, tripla terme latitudine corum que in medio ordine octo etam plerunque funt, versis funminiatem magis rounda, 8 nonnihi cipidata, minis tamen quiam medii ordinis. Que in intimo ordine parvula funt, brevia, versis fumminiatem maxime cifijidata, dilute flava, ac veluti Stamina eraffiola, inferiis circumambientia flylum crafim, teretem, nonnihi conicum, spies parvis, viridibus, craffiolis, culpidatis funellatim circundatum, sineque spice in culpide, quo inferiora versis inflexa, rubelcentes. 8 rudimentum fructis continentes. Floribus quoque fapor affringens & actres et. Fratfur accumatin pediculo medio craffo & tortuolo petiolis craffis & curris circumfident, oblongo-rotundi, cortice craffiolo, primum viridi cim pratty funt flavo dibus abbiesus florote person odoce minis grato.

viridi, cim naturi fune flavo diluto albicante, fapore peracri, odore minis grato.

Stamina intus fe invicem proximè contingunt line ullo interfepimento, súntque uno latere rotundo, ad fructús formam, reliquis planis ubi fe mutuò contingunt : constantque cum matura pul-pà tenui, humidà, fublacea, quæ membranà incarnato-rubra est investita, intus osse grandiusculo Zzzzzz 1

Lib. XXIX.

1643

Flores bis fert in anno, fructum non dat nifi cum veruftior eft.

Radis: ejitfque cortex ficcaus tritus & cum lacte foifio, Day dicto, mixtus & impolitus apofter.

Radis: ejitfque cortex ficcaus tritus & cum lacte foifio, Day dicto, mixtus & impolitus apofter. matis maturandis & aperiendis infervit, in pulvere cum aqua calida exhibitus menftrua & foetum

expellit.

Først trin & cum oleo decoĉi faĉta inunĉtione cephalalgir, oculorum affectibus & podagra conducunt; idem in oleo per 40 dies inlolati eadem praftant.

Agua è floribus defililata odorifera elt, & cor exhitarat.

Agra è floribus defililata odorifera elt, & cor exhitarat.

Garcias formati florum Chompe dictorum, aut flirpem cui imafcuntur non deficribit, tantum dicti, corum in India magnum ulum effe, & odore graviori quam Lilium album.

Sunt (inquir) odoribus adeò dediti regionis illius incole, ut plerunque cibo abfitneant, quò ha
sunt (inquir) odoribus adeò dediti regionis illius incole, ut plerunque cibo abfitneant, quò ha-

sunt (inquir) ocorious aceo ocurti regionis illius incola, ut plerunque cibo abitineant, quò ha-beant unde odores fibi comparare possint, ideòque non immeritò proniores in Venerem elle cen-fentur. Munera que à tenuioribus offerri folent Regibus pradicti funt flores & Rosa nostrates, quibus folent cubicula Regis inference.

quots totent cuocuta Nego intentet.

Nomins affinitas, florum gratifimus odor, alixque que huic Planta ab Autoribus adferibuntur circumftantis non difficulter mihi perfuadent candem effe cum ca que à Bontio cap. 45. describitur, inquit D. Syen Comment, in hanc Arborem, quamvis fateatur ejustem descriptionem obscuram effe, mutilam, quin & forsan vitiosam: cujus sententia nos quoque subscribimus.

HISTORIÆ

ISTORIÆ LANTARUM

LIBER VIGESIMUS NONUS,

QUI EST

De Arboribus Pomiferis quarum flos imo fructui adnascitur.

Omiferas arbores voco que fructum proferunt majorem, pericarpio donatum, & in plerifque polypyrenum. In plerifque dico, quoniam pro Pomis habeo fructus omnes majores cortice craftiore aut duriore vectos, quamvis unicum duntaxat intus numero contineat, modo pulqum humidam femen ambientem habean. Ad Pericardo contineato, modo pulqum humidam femen ambientem habean. num enim constituendum requiruntur officulum intus unicum, pulpa seu caro humida illud ambiens, & cutis exterior tenuis ac membranacea.

Hujulmodi arbores sunt vel fructu membrana tenuiore tecto, vel cortice crassiore, cóque vel

SECTIO I.

Pomiferæ fructu cute tenuiore seu membranacea tecto.

CAP. I.

Sorbus Spuria Malabarica Katou-Kalesiam dicta, Katou-kalesiam H. M. P. 4. T. 33. p. 69.

Rbor est mediæ magnitudinis, altitudine viginti, crassitite verò septem pedum mensuram raro superans, multisque ramis nodosis donata, è quibus ramult foliosi in orbem eleganter raro tuperans, muttique ramis nodoits donata, e quitous ramuu rolloit in oreen eugement diffin demum emergent: [que ramula foliale voeam nibil aliad [aet quim folia competite pinnate.] Lignum albicans, prædurum, cortice munitum furvo, (cabro, craflo, molli, inus fib/rindi. Radix albicans, furvo cortice tecka, inodora, infipida. Falia Kalefam folis fimilia, ar denta, fragilia & in ambitu lerrata. Flores furculis oblongis racematim inharent, aque è calye diblfavo, in quinque lacinias acuminatas secto prodeunt, quinque crassis, densis, acuminatis, save sector sector densibilità densis, acuminatis, sector sect icennous, extroriunique renexis iousois contratics, occo it meuto carinis, actiminas paintais inter que plap prodit virididavelciene saptiulo viridi, globolo, fatira globoli, glabri, fabrirides, tenui pelliculà cindti, intúlque carne denla, fucculenta, fubriridi, faporfique adfiringentis referit : atra quam quinque locantur rula «figula», feu potius femina, formá fabrum amula, nacham continentia candidum, amaro dulcem, acrem.

Creliat locis arenolis circa Cechin; quotannis maturos exhibet fructus, diúque frugifera manet. Loca & Flores cum fort, Septembri viz. & Octobri menfibus, antiqua decidant folia.

CAP. II.

Arbor Pomifera Brasiliensis fructu bispido Pomi magnitudine, seminibus plurimis minimis. Apeiba Brasiliensibus Marcgr.

Marigr.

Rbor est vasta, acque in multos ramos expansa, cortice cinereo. Filia habet quasi in frondes congesta, longa, in ambitu autem leviner ferrata, superius saurate virida, inferius matages incana, & densa quadam lanugine veltia. Flerae fer fellalos, stavos, quinque folis contantes flavis, & quinque aliis ex viridi flavis, suavis admodum odoris. Findium product magnitudine Pomi aut circitee, orbicularem, competitim, hifoldum extercis, instru foungumarine & villosium, ex muscolo colore fuscum, qui ubi maturuit in tres partes sponte debificis, contantes suavis colores suavis qui ubi maturuit in tres partes sponte debificis, contantes suavis su

tinétque intus globulum magnitudine ficûs ficcatæ, conglobatum seminibus obscure brunnis, magni-

tudine grani Sinapis, sed compressis quodammodo. Fructus apud incolas nullius est usus, ligno utuntur ad Cinchas, i. c. lembos piscatorios & Jangadus, quibus utuntur in fluminibus trajiciendis, atque etiam in mari.

CAP. III.

* P. 3. T. 42-

Locus &

Vires:

Vires.

Pomifera Indica trifolia fructu Pruniformi caudato. Niruala * H. M. Tapia Brafiliensium similis. D. Comelin.

H. M. 4. 742. Rhor eft vaftæ magnitudinis, 30. aut 40. pedes alta, paucis ramis in orbem diffulis, cortice glabro, cinerco, albicantibus interfitindo punctulis, obductis; ligunun pradurum, flavefens. Radia albicans, cortice cinerco tecta graveolens eft at ferê inflipida. Folia terna fimul pedes de la constantibus de la tiolis teretibus, longitudine spithamam aquantibus, proveniunt, oblongo rotunda ac in mucronem definentia, glabra, virore nitentia, subacida, manibus confricta suaveolentia: E costa media, insigni plures nervuli ordinato ac parallelo ductu exeunt. Flores in ramorum extremis, tenuibus, oblongis, labris viridibus proveniunt petiolis, iíque quatuor oblongo-rotundis, acuminatis albicantibus ac Ariatis constant foliis, quæ totidem intus exiguis, acuminatis subviridibus foliolis sunt munita, numeross, viridibus ac rubris staminals, purpureis oblongis apicibus dotatis, mediam sforis cavitatem & tumbilicum occupantibus; inter qua viridis prodit stylus, oblongus, crassus, surrectus, apice rotundo, faturato viridi eleganter ornatus, è quo dein fruëtus emergit : odor suavissimus & vinosus. Fruëtus verò viridibus, oblongis, crassis, rotundis, lignosis pendent petiolis, qui articulatim sorum junguntur pediculis, uti & hi geniculatim ramulis inharent; funtque oblongo-rotundi, virides, cortice cinereo tenui obducti: intus carne humida, albicante, quadripartita, odoris saporisque vinosi referta, intra quam numerofa continentur semina flavescentia, prædura, angulata & plana.

Locis petrolis & arenolis provenit imprimis circa provincias Mangatti & Poiga in fluminum ripis: Mense Aprili folia decidunt, verum sequente Junio & Julio dum floret novis denuo frondescit foliis: at Novembri & Decembri mensibus maturos fert fructus, vixque annos 40. frugifera ma-

Poliorum fuccus linteis exceptus, & inguinibus adhibitus urinam ciet. Idem præftant fructus contusi & cum Sale, camphora & felis stercore in cataplasmatis formam redacti, & dictis locis applicati. Cortex in aqua maceratus, & cum zinzibere & pipere longo in lacte vaccino & olco Se-fami ad humidi confumptionem excocus, egregium praebet exficcandis frigidis humoribus linimentum. Semen cum Oryzæ infuso coctum, & dein cum butyro recenti contusum ac cataplasmatis formà abscessibus applicatum potenter eos emollit ac maturat-

CAP. IV.

Pomifera Indica flore Rhododendri, fruttu Pyriformi. Madagam H. M. P. 4 T. 58. p. 119.

Rbuscula hae altitudine duodecim, crafficie vero quatuor pedum mensuram circiter aquat, ramulisque albo-viridescentibus in orbem late diffuss donatur; lignum albicans, cinereo cortice cinctum. Radix albicans, furvo cortice tecta. Folia petiolis alatis circa extremos ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, crassa, densa, glabra, superne atro-viridia & splendentia, inferne subviridia, coste media albicante. Cum decidunt solia, sui figmata relinquendo circularibus prominentibus, annulis, arboris ramos cingunt. Flores plures simul juncti extremis ramulis proveniunt, odori, candidi, Rhododendri floribus fimiles, calicíque viridi, in quinque lacinias secto inhærent, quinque subrotundis foliis constantes, totidem albicantibus, luteis apicibus ornatis, framinibus mediam floris cavitatem & umbilicum occupantibus, inter que frylus prodit albicans, capitulo viridi. Fructus pyriformes, virides, intus fungofi, adstringentes, numerofi, minutiffimifque

Provenit ubique in Malabar, præsertim circa Candenate; Semper viret, floret ac fructus fert, fed diu frugifera non manet.

E cortice & radice in aqua coctis Apozema paratur inveterato capitis dolori tollendo utile. E foliis potio conficitur ad menstrua suppressa revocanda.

CAP. V.

Arbor Prunifera Brasiliensis fructu ovali, polypyreno: Mangaiba Marcgr. & Pison. Marcgr. Pi

Rbor est pulchra, crispa & fœcundiffima: magnitudine & figurá nostratem Cerasum acidum aquat, aut etiam superat [supra altitudinem Pruni Europaa non attollitur, quam fru-ctu, pracipue verò ligno & foliis amulatur] In multos ramos varie distribuitur, qui in alios tenues ramufculos feu furculos definunt, ut in Berula. Cortex coloris fusci cinere aspersi, ramulo-rum autem simillimus ramulis Betula junioribus: lignum lentum, exiguâ intús medullâ, fractum aut concisum lacteum fundit humorem. Folia fert parva, solida, egregie virentia, bina sibi semper

oppolita, nervo in madio lecundum longitudine n, transversim autem venulis sive lineis subtilissimis parallelis pradita.

Flores gi enit Jasmini modo dispositos, calycibus sesquidigitum longis, & superius in quinque foliola acuminata expansis, stellulæ figura, coloris albi, odoris suavissimi. Fructus magın quinque foliola acummata expanis, ifeliule rigură, colors alub, odoris luavitumi. Fruciu mag-nitudinem habet Prunorum nofferatum, aut ovi gallinacei, routundiculus aut ovisi, quâm Soli exponiur aureis, rubrifque maculis diffunctus [Marger, ex viridi flavus, ac in uno latere egregiis punctulis rubris infiginus, que in quibuldam plura funt, in quibuddam pauciori, in aliis nulla]. Tenuiffună cuticulă regirur, pulpam continet albam, mollem inflar butyri, gratiffini vinofa acidi-fini faporis, qua licet lequax ac ductilis videatur, manducando tamen nihi tale deprehenditur, or rique inferia flatim liquefeit; Semina lurea, comprellă fex, feptem, duodecim, aur plura continet, valis figure, in medio umbilicum habenta, cuci inflar Amygdalarum dulcium fed fenta, incus habentia nucleum albiffimum dulcis faporis, quare integra cum fruedu degliudinrur. Fructus non edulis mil foporte decidat, nam in arbore extitem plenus eft lade acerbo 8e amaro, adeò ut vix pecora quidem immaturum attingant, decidens in terram illico maturitatem affequitur. Maturi quotidie magna copia sub arboribus colliguntur, & qui non planè molles per noctem seponuntur & mollescunt. Probe maturus facilis est digestionis, ardores viscerum domat, & sebricitantibus auxiliatur. Porro haud facile hac poma noxam, etiam abunde jejuno ftomacho manducata inferunt, nifi quod frigida & humida fugaciáque alvum dejiciant, flatusque excitent.

Expirante hymne, menle nimirum Augustavia alirum deploating in adaque exacteris.

Expirante hymne, menle nimirum Augustavia, forcer incipit, ultraque novem menles prunis onera-Tempuic tur & ornatur. Seri non plantari amat in terra ficca, ubi nulla copia luxuriantium herbarum. In finu omnium Sanctorum integræ fylvæ fpontaneæ reperiuntur.

CAP. VI.

Su pim Arbor & fructus Smensis Mich-Boym Jonston. Dendrolog.

Pud Sinas tantum nascitur. Est & aurei & purpurei coloris. Magnus Pomum excedit : carnem mollem & rubeam cum fimili pellicula refert; Officula hinc indè interius abscondit; cum ficcatur Ficubus Europæis fimillimus est, & per multos annos conservatus à Sinicis medicis sepenumero in pharmacis adhibetur: Arbor onerata purpureis hisce pomis gratissimum exhibet aspectum, quæ nè ab avibus decerpantur continuis vigiliis custodiuntur

In calidioribus regionibus Januario, Februario & Martio; in Septentrionalibus Junio, Julio & Au-Tempur,

CAP. VII.

1. Arbor pomifera Brasiliensis fructu tripyreno Jito Brasiliensibus Marcgr. Pil.

Orrice est fusco, qui multa punctula, hinc indè sparsa lutea habet. Folia bina fibi opponumtur, sex, septem, octo, aut novem digitos longa, paulò plus quàm duos lata ubi latissima, non serrata, nervo conspicuo & prominente secundum longitudinem, venis in quibusdam fibi invicem oppositis, in quibusdam alternatim positis.

Post florem (quem Auctor non describit) sequitur fructus, magnitudine globuli lusorii, major aut minor, obscure lutei coloris, qui in se tria ovalia semina continet, magnitudine seminis Pomi vulgaris cuticulà obscure flava tecta, nucleus autem illorum albicat.

2. Jito prior Pison. Arbor baccifera Brasiliensis, fructibus in racemos uvarum simillimos congestis.

Pifo. Hæc arbor Pyri Europææ magnitudine est, undequaque obvia: Folias tenuibus, oblongis, acuminatis, nervo eminente secundum longitudinem excurrente, parvo pediculo cauli ordinate appositis. tis, nervo eminente fecundim Iongiudinem excurrente, parvo pediculo cauli ordinate appofitis.
Fruthur racematim copulatos profert. Abor ut ob fruchum ratum algochum multis nota, ità paucioribus ejus radicis qualitates probè conflant. Si ulli figura, colore, totaque profus facie racemi
uvarum è longinquo afpicienti videantur, hujus fanè arboris fructus funt; quorum tamen uvx inutiles habite, gineacque inute exiritum. Toro anno apparent, verno tempore larcè flavelcentes, mox
triftis miniati coloris fiunt, nihilque promittunt, ut neque folia, neque ligium ipfum arboris: fed
totum in cortice radicis, acti & calido, quod ad rem noftram faciat confiftur. Cupu efficacia indo Virei,
mita ad turbandum & purgandum corpus tam altè à natura pofita, ut non impunè ab imperito vulgo trafetur. In pulverem redadus ab indigenis & robitoribus agricolis Luftians contra inveteratas obstructiones capitur indifereta quantitate, femipugillus circiter. Mihi trafor fiut illus ufus,
tame si d'efficiente forte benginore médicamento, mediantibus tamen correctoris. & curv vim ídque nisi deficiente fortè benigniore medicamento, mediantibus tamen correctoriis, & quæ vim

purgatricem infringunt.
Ni idem huic cum pracedente nomen imposuissent Brasiliani, Bacciseris potius adnumeranda

effot.

CAP. VIII.

Cospuisa Brufiliensibus Marcegr. prima species. Pomifera Brasiliensis fructu cupulæ insidente, semi-minu singulis dapitei pelliculæ involutis.

Admert.

N fagr alciudinem & figuram excretcie, cortice cinereo, cui aliquid fufci admixtum, inftar undulari panni. Folia habet folida, oblonga, inferius dilute virentia, fuperius faturatiora & folendutta, infigrii nervo fecundium longitudinem, at nullis panè venis confpicuis: pediculus foliu decerpus fundra aliquid lactei. Flas innitium pediculo quifque fuo magnitudine Rofae, & folisi albis rofaceis conftat, fuave-rubentibus unguibus: medium occupat pro umbilico globulus refinolus, flavus, magnitudine Pti 7 refina illa clara eft ut Terebinthina, glutinofa, flava, odoris tamen injucundi; hunc circundant multa fitaminula rubra arche fibi invicem adharentia. Florem fequitur frutta capturation in the control of the cont fulzi infidens ferrè ut glass; immatura fuenda invocen asnarenna. Frorem tequitur pratire cap-fulzi infidens ferrè ut glass; immaturus ferendum longitudinem concisis multos feminium ordines continet, magnitudine & figură feminum Mali, transfverfim per longitudinem positorum; quodiliber autem femen includiru peliculae fuz rubrz, atque aleri pelliculæ miniatæ involvitur. Caro fructus eff flava, & fuccum extidae flavum.

Cortex licet craffus fir facilé le separat à ligno, quod fragile est, continétque in se medullam mollem que facilé extrahi potest, ità ut lignum remaneat instar sistuale.

Altera species.

Magna elt arbor, cortice gryleo, in amplos ramos sese expandens; foliis in frondes congestis, oblongis carinatis, foliis Marca similibus, sed non lanuginosis. Fruestu globuli lusorii magnitudine, rotundo, per maturitatem exterius viridi, interius rubelcente, & multis granulis Fici modo referto, ficco, saporis haud manifesti, ità ut comedatur quidem à quibusdam, sed nullius sit pretii-

CAP. IX.

Japarandiba Marcgr. & Pilonis. Arbor pomifera Brasiliensis, slore rosa, fructu rotundo segmente ĵuperiùs velut ablato.

Rbor est cortice cinereo, subnigiicante instar Alni; ligno duro, medulloso; ramis paucis. Folia fine pediculis ulls [cum pediculis Piso.] inordinate & copiosè circumposita, folis Folsa tine pediculis ulus [cum pediculis Pito.] inordinate & copiose circumpoita, folis fecundum longitudinem conficica, multique nervis eminentibus fecundum longitudinem conficica, multique nervis eminentibus fecundum latitudinem decurrentibus, tres tantum digitos lata ubi latifima. Flores fert infignem, orbicularem, diametrum fere trium digitorum habentem ocho craffionbus folis confianem, figura, magnitudinis, coloris & odoris rofarum: in medio fiant multa faminale erecha, in orbem composita & infiar Lunula incurio facilitati accidential accidential configuration. Flores accidential configuration accidential configuration of the second configuration accidential configuration. ns rotarum: in neuro name inture paramento etectos, in orden componto de inital Lomaca intur-vata, & quasi globum repræfentantia, apice flavo & tremulo. Flos autem inidet crafio ligneo pedi-culo / plerunque bini aut terni in tali bisido aut trifido pediculo). Florem fequitur fruitur Mali magnitudine & figura, fed fuperna parte planus, ac fi para abfeiffa effet, extus gryfer, intus flavi coloris, continens multos nucleos, fatuos, angulofos, hepatici coloris, fplendentes, magnitudine Avellanæ, cordis figurá.

Ramorum paucitatem foliorum frequentia compensat, quibus solis, quatenus hactenus consistit vis medicatrix infita est. Hac autem vel integra, vel contula, hepatisque regioni applicata durities hypochondriorum restituunt: eisläémque malis, si ritè ex arte præparentur, atque in apozemate exhibeantur conducunt, ac proinde aperientium numero adscribenda sunt.

CAP. X.

Descript: Ind. Occid.
 1, 1, c. 1.

Vires.

Arbor venenata Mancinello dicta; Macanillo * Jo. de Laet. Araticu pana Marcgrav. Piso. Franc. Redi Exper. natural. p. 76. Che Manchinello Tree. Ex fementia D. Tancredi Robinson.

'N arborem excrescit haud grandem, ramis Aratica peube, fimilibus, sed foliis longe minoribus, tres quatuorve digitos longis, sesquidigitum laris, figură ur folia Pyri nostraris; flore minore & ▲ in totum luteo, exceptis unguibus internè, qui languinei funt fructu minore, per maturitatem flavo (aliàs viridi) pulpà intus aureà, odore cafei putridi, nucleis multis ex flavo albicantibus.

Fructus propter frigidam finan qualitatem et venenatus. Profunde autem radices agir hac ar-ber, amplas craffitimas, longas, ligno levi inftar Saberis, ex quibus clypei formantur, quos fagittes con radiotempo il times.

aut gladiorum ictus penetrare nequeunt.

Juxta flumina germinare folet. Notatu autem dignum est (inquit Gul. Piso) ejus radicem in pa lustribus crescentem profunde in terram descendere, (quod tamen in aliis Brasilia: arboribus haud facilè conspicias), unde credibile noxiam ejus frigidimque qualitatem, qui fruchum nocere conflar, ex infelto terra frigore acquirere. Ejus autem fructus adeo venenata qualitate malignus eft, ut à Cancris terreftribus comeitus iplos statim eneces, ut testatur Jesusta qualam apud Francijeum Redi in Experim, natural. p. 76. Verum Rochefortius aliifque Cancros is impune velci scribunt. Mirum autem Pisonem & Marcgravium de venenata & maligna qualitate fructuum hujus arboris adeo perfunctoriè agere, ac si excessu frigoris ils tantum nocerent qui se ils nimium ingurgitarent; cum alii de funesta & perniciosa eorum vi admodum tragice declamitent. Hinc dubius aliquandiu hæfi An Araticupana Marcgrav. & Pisonis eadem esset arbor cum Mancinello Rochesortii & nostratium necne; verum cum legerem, ut mox dictum apud Franc. Redi Araticu pana in Brafilia ettam Can-cris terrestribus noxiam & lethalem nedum hominibus, omnis mihi scrupulus exemptus est, & in fententia D. Tancredi Robinson confirmabar candem esse.

Addit Hughefius noster Arbores hasce fructibus plerunque abundare ad morem Malorum Sylvestrium Europæarum, issque adeò pulchris & speciosis, ut à decerpendo vix se potuerit abstinere ad sitim restinguendam qua inter itinerandum interdum premebatur. De maligna & venenosa qualitate Manchinello arboris Rochefortius in Histor. Infularum Antilles prolixè agit.

Arbor eff. (inquir) afpectu pulchra, folisi Mali fylveltris, fructu Pomi Apiani [$d^{\prime}$ $dpa^{\prime}$] fimillimo, ab uno latere rubro firiaco, afpectu pulcherrimo, & odore perquam grato, ut facile ad fe guffandum invitaret facultatis noxim ignarum. Quamvis autem gufu dulcis fit, adeò malignat tamen & funefix qualitatis particeps eff, ut comedentem, non brevi aliquo 14 horarim, fed exerno & ex quo nunquam evigilaturus est sopore opprimat.

Crescunt non rarò hoc genus arbores ad litora maris & sluviorum ripas; quod si contigerit poma Louis. in aquas delapla à piscibus vorari, quotquot ea degustaverint mortem certam incurrunt. Diu autem in aquis incorrupta durant, crustam duntaxat è sale petre solidam lapidee ferè duritiei contrahunt.

Cancri qui sub hisce arboribus versantur malignam inde qualitatem participant, ut ex corum esu non pauci male affecti fuerint, & in morbos inciderint; quocirca medici quo tempore poma matura in terram decidunt, à cancris comedendis abstinere jubent, quotquot saluti sua consultum

Sub cortice trunci & ramorum continetur aqua quædam glutinosa, & lactis instar candida, vehementer maligna & perniciosa: cúmque in viis publicis plures occurrant Mancinelli, si forte ramum aliquem inter eundum manibus confrices, exfiliet inde lacteus ille fuccus venenofus, qui si forte in camifiam feu interulam inciderit, maculam illi inuret fordidam ægrè eluibilem; fi in carnem nudam, ni confestim frigidà illam abluas à loco tacto, cutim inflammat & pustulas excitat. Pracipue tamen timendum oculis, in quos fi fortè aque hujus cauftica & venenoliz guttula inciderir in-flammationem vix credibilem excitat, & per novem fere dies viul privat. Ros aux pluvis folis ar-boris infidera sliquandiu eundem producir effectum, cutim aqua fortis inflar adurent

Umbra hujus arboris homini noxia est, & siquis forte sub ea dormiverit totum corpus inflatum sentiet miro modo. Accedit ad malignas Mancinelli qualitates, quòd cibis igne exejus signis accenfis facto coctis aliquid noxii imprimit, quo edentium os & fauces urant. Harum qualitatum conscii Indi Antillani toxicis suis quibus sagittas illinunt ad plagas sethales in-

ferendas tum rorem foliis arboris desuper incidentem, tum succum fructuum perpetuo admiscent.

Remedium affectuum ab hujus arboris succo aut rore inductorum, quod pustulas excitatas brevi sanat, inflammationémque & inflationes sedat & compescit, est aqua quædam clara intra testam Limacis Militis dicti contenta loco affecto applicata, aut oleum fine igne ex codem infecto elicitum. Hæc & plura Rochefortius.

Hac etiam arbor effe videtur quam J. Bauhinus Arborem venenatam aliam vocat, quæ, describente Theveto, fructum fert Pilæ palmæ magnitudine, visu speciosum sed venenatum, cujus succo Barbari fagittas imbuunt, iis contra hoftes ufuri.

Huic eadem nobis videtur, quamvis minus exacte descripta,

Tetlatiam (eu arbor urens Nicremberg, Hift, exot, l. 15, c. 14-

Venenata qualitate cum Manchinello convenit. Lac enim (inquit) ita adurit, ut contactu mini-Venenata qualitate um Martinemo Oriventa. Ege entiri cupular la acuta, la Contactama mo ciam per umbram pilos defluere faciat. Corticis qui frigidus & ficus decodum articulorum dolores folvit. Ex materia que viorem Chalcanchi emulatur funt lectorum fulcra. Cimics qui-dem concipere non folent, fed fabrorum manus & ora ità inflantur dum illam contrectant, ut multis diebus non detumeficant. Noffrates etiam America coloni conclavium tabulata, fipodas, alidaque [apellettiliaex * boc lipno faciant quomiam infelia que aliam quameunque materiam arrodam de corrumpum bame * Mancinelli, liaex * boc lipno faciant quomiam infelia que aliam quameunque materiam arrodam de corrumpum bame * Mancinelli, liaex * boc lipno faciant quomiam infelia que aliam quameunque materiam arrodam de corrumpum bame * Mancinelli, liaex * boc lipno faciant quomiam infelia que aliam quameunque materiam arrodam de corrumpum bame * Mancinelli, liaex * boc lipno faciant quomiam infelia que aliam quameunque materiam arrodam de corrumpum bame * Mancinelli, liaex * boc lipno faciant quomiam infelia que aliam quameunque materiam arrodam de corrumpum bame * Mancinelli, liaex * boc lipno faciant quomiam infelia que aliam quameunque materiam arrodam de corrumpum bame * Mancinelli, liaex * boc lipno faciant quomiam infelia que aliam quameunque materiam arrodam de corrumpum bame * Mancinelli, liaex * boc lipno faciant quomiam infelia que aliam quameunque materiam arrodam de corrumpum bame * Mancinelli, liaex * boc lipno faciant quomiam infelia que aliam quameunque materiam arrodam de corrumpum bame * Mancinelli, liaex * boc lipno faciant quomiam quomiam quomiam que materiam arrodam de corrumpum bame * Mancinelli, liaex * boc lipno faciant quomiam quomia non attingum. Nieremberg. Arborem esse magnam scribit, materie sirma, Fructus virens, unedonis forma & magnitudine est. Nascitur in frigidis montossique locis Tepezlani, at calidiora non refugere ait, nam apud Haitinos invenitur.

CAP. XI.

Carandas Indica Arbuti facie J.B. Carandas Garciæ C.B. An Auzuba Oviedi?

Rbuscula est Arbuti magnitudine, foliis similibus, copioso flore, odore Periclymeni, fructu A conclus est Aroust magnatuante, tons minimos, copuno nore, cotto e restayment, retett exiguis Malis perimilit, nagricante per maturitatem, gratifimo uvarum lapore, ex quo à nonnullis vinofus fuccus experimitur. Fuctus autem virens magnitudine est nucis Pontice cum fuo putamine, interdum major, fuccum nonnuquam extillars visidama. & lacœum: Editur à nonnullis fructus maturus cum fale. Solet tamen cum viridis est muria & aceto condiri, &

ità adservari ad excitandam languescentem appetentiam. Nascitur tum in continenti, tum in Balagate.

Auzubam

Lozse.

De Arboribus Pomiferis.

Lib. XXIX.

1649

Auzubam Oviedus in hunc modum describit, In Hispaniola infula vasta est arbor, pulchraque, materie sirma & utili, Auzuba nomine, fructu quidem longe suavissimo ur sunt Pyra Apiana, (moschatellina vocant) sed qui lacteo succo, eòque viscido & glunnoso abundet, qualis est qui in Fi cubus immaturis, ideirço moleftus his qui eo velcuntur, nifi priùs fructum in aquam abjiciant, &c lacteum fuccum digits exprimant, qui in aqua fidit. Arborum procentas differt. Ergo an eadem fit vel diverfa arbor illarum regionum veltigatoribus

decernendum relinquimus. J. B.

CAP. XII.

Jacaranda Brasiliensibus Marcgr. Jacaranda alba Pisonis, fructu manus magnitudine & crassus.

Nodora & Pruno Europææ fimilis in apricis locis mediterraneis reperitur: Folisi parvis, acuminatis, directè fibi oppofitis in ramulis alternatim fitis, tres circiter digitos longis, non ferratis, fa-perne obfouro virore filendentibus, fubrus è viridi albicantibus fine fplendore. In quoliber ramo perme opicuro virore ipiendennous, iuotus e virina auocantinus inte ipiendore. In quointer ramo versus exteriora multi proveniunt ramult, qui quafi racematim per multos dies habens globulos nuclei Cerafimi magnitudine, coloro olivacci, qui fe aperientes in quinque finduntur rolia, deorfium inclinata, que internis tadou & vifu referunt holofericum olivaccium filendens: his infidet for dulcis odoris, que internis tadou & vifu referunt holofericum olivaccium filendens: unico folio luteo, dipototundo, ad latus explicato conflans; in medio autem flore eriginutir multa planta, alla, apicibur luteis faita magnis in fooparum fetacearum modum. Floribus fucedit fruitire, palmæ manus magnisudine & craffitie, afpectu rarus ob inuficatos naturæ lufus, quod gibbolis & finuolis manus magnisudine & craffitie, afpectu rarus ob inuficatos naturæ lufus, quod gibbolis & finuolis admodum & contortus appareat, arque ob gravitatem femper pendulus. Haud edulis eti, mit cotts. Incole exinde coquant pulmentum quoddam ftomacho imprimis amicum, quod Manipy vocant.

Alteri fpeciei lignum eft nigrum & bene olens atque durum. Frequens eft in Bahia omnium

CAP. XIII.

Jabuticaba Piso. Marcgrav. Arbor pomifera Brasiliensis frustu è tubere per totam arboris longitudi-

Rbor est recta, procera atque elegans, vastissimis ornata ramis. Fructum sert cinerei coloris, parem magnitudine Limonii, succo dulci, tenui pellicula, instar uva bene matura, nons, parem magnituoine Limoni, iucco onici, tenui penicuia, inicar uvz cene mature, qualitatis temperatza atque falubris, febricicantibus jucundiffirum. Non fert flores, fed fructus in tubere, qui abima radice ulque ad fummitatem ramorum ità per totam arborem conjun-

nucus in tuoere, qui as ima radice inque au imminatem ramorini na per rotani anoremi conjun-cim catervatinque extuberant, ut continuis potibis racemus quàm arbor videatur. Species quadam hujus arboris inventuri in spivis Pagi Tabucurana, sed fructus fert cum aliis mini-mie comparandos: ex quibus incolæ exprimunt vinum delicatum & duice, quod nifi statim ebibatur

Utraque hac arbor nonnisi in vastis silvis provenit, & frequens est in præfectura S. Vincentii, tedeterius fit & in acetum degenerat.

Quamvis fructum hujus arboris flore omnino carere non censeam, poterat tamen ficulsus qua fte Emmanuele de Morais. etiam flore carere vulgo creduntur subjungi, in memoria excidisfer.

CAP. XIV.

Arbor racemosa Brasiliana folisi Malabathri Breyn. Cent. 1. cap. 2. An Muiva Brasiliensisus Marcgrav. fructu rotundo, cute lenta, pulpa molli, polypyreno. Vid. p. 1501.

Rboris Canella mediocris ferè forma, iildemque concinna ferie positis ramis se effert, quo-A conse canena meunoris iere notina, mientique consanita en e points rains se circio, quorum minores denfo tomento obfiti, candidi ac lanuginofi, & partirin beveinoribus partiri lorigioribus articulorum dibantis intercepti. Ex quibus folia bina adverfa, & alternatim difipofita, pediculis uncialibus inharentia exeunt, Folio Malabathro Officin, valde amula, nifi quòd lationta, pediculis uncialibus inharentia exeunt, Folio Malabathro Officm. Valde amula, nitiquod latiorita, & parte prona, ficut pediculi, lanuginola & albaş; fupina verò atro virore filendentia cerunturi: ficcata auteme oo quo vireban latere evadunt nigerrima, inflar atramenti feriprorii; inde mira admodum nec alta apparent quàm fi ex corio Hifpanico confecta effent. Per uniulciquique foli longitudi nem grandesa cà tergo magis conficue tranfeunt colta quique; quarum maxima, medium folium tranfeurrens recta, relique autem omnes arcuum modo inflexe, inter quas vene minores recta, veluri parallelæ, per latitudinem nonnihil furfim tendentes, & ex his fibre soblique innumerabiles, par luti parallelæ, per latitudinem nonnihil furfim tendentes, se ex his fibre soblique innumerabiles par imperiativitienem medicinem medicinem nonnihil furfim tendentes. imperation per latitudinem, maxime verò per longitudinem pulcherimo fiperatuoli difcuritantes, apparenti per ramiuorun apicibus racemus fuam petit originem, pulcher, palmaris aut dimidio major, ex per longitudinem petit originem, pulcher, palmaris aut dimidio major, ex pediculo internodii femuncialibus diffinêto, & ramulis directé fibi oppolitis confectus, cupis ramulis, official internodii femuncialibus diffinêto, & ramulis directé fibi oppolitis confectus, cupis ramulis, official internodii femuncialibus diffinêto, accompanyo de la confectus de la co cicuio internodu iemuncialibus diltincto, & ramulis directé fisi opponits confectus, cigus familis, prafetrim inferiores, in minores iterum divifi, qui ut & reliqui plurimis utrinque granulis orbicatis, à Lunaria racemofa non abborentibus, aliquantulum modo majoribus, nec viridibus, del ex albo ad ferrugineum nonnihil tendentibus, onufti. Hie racemus, quomam plane lanuginolis, aque ac arboris ramufculi, cum prona foliorum parte, ad tactum tam mollis est quàm optimus ex Britannia nia pannus. An flores & fructus ex Botri granulis prodeant, enucleare non potuit Jac. Breynius. Hanc arborem esse iplammet Muivam Brasiliensium Maregrav. nobis minime dubium videtur, ob partium ab utroque [Marcgravio & Breynio] descriptarum exactam in notis adscriptis convenientiam. Vid. p. 1501.

CAP. XV.

Pomifera seu patius prunifera Indica nuce renisormi summo pomo imasscente, Cajous dista. Anacerdii alia sfecies C. B. Cajous Ger. Park. J. B. Acajaiba Pisonis & Marcgravii. Rapa-mar.s. H.M. P. 2, T. 5, p. 5, 5. C. f. e Cajous of Cassiu Cree. Anacardium occidentale Cajous distam osseulo reni leporu sigură Herman.

Rbor est mediocris magnitudinis [at Marcgravio affurgit in Fagi altitudinem & Pisoni Quan-Attor ou menta folem inter vibura Cuprelli, tantum inter extrast Patika arbores eminet. Forte in Brafilia, ubi indigena elf., ad majorum proceitatem attolliur, quàm in India Orientali, ubi advende cidi, faporifique adfiringentis; tecto, se ramis arroviridibus, eleganter in orbem diffilius donato. Redix albicans, cortice furvo, tenuibus filamentis pertexto, obducta. Folia fine ordine ramis adharent, oblongo rotunda, glabra, virore splendentia, nervis aliquot infernè eminentibus è costa media densa in latera excurrentibus. Tenella manibus confricta glutinosa sunto, & fragrantem spirant odorem; vetustiora autem priusquam decidunt plane rufescunt. [Piloni folia, si nervos, si figuram spectes, ventifora autem prinquam accionim plane institution. It institutions, in the vos, in aguram species, Juglandi simila. Flociali straveolentes, ace melleum odorem [pirantes, racematim ramilis extremis inharent, aque è calyce exiguo, viridi, in quinque lacinis acuminatis secto, prodeunt, quinque inharent, aque è calyce exiguo, viridi, in quinque lacinis acuminatis secto, prodeunt, quinque

mis inherent, aque è calyce exiguo, viridi, in quinque lacinias acuminatis fecto, prodeunt, quinque terreibus [angultis acuminatis Maregravi] reflexis, primum è viridi flaveficentibus, doin ruits tandémque purpureis conflantes foliolis, fluminulis quibuldant tenublus, flaveficentibus apriebus ornatis, mediam floris cavitatem occupantibus: inter que Ifilius prodit, qui ex ipfius fructus germine emergir. Fruits un figura, tum magnitudine Pyris noftratibus haud abimiles, gabri, folendentes, primum ruft, dein virides, tandémque flaveficentes, carne intus è viridi flaveficente, fungosă & aquosă reforti, ac tenui pelliculă cindit: odor fitavis, fapor vinofus, acris tamen & cutlerus, fi nondum probe maturi funt. Hujus verò fructus alteri extremitati Nav quazdam figura & magnitudine Leporinum renem referens, viz. altera parte gibbofa, oppolità lacunam impreflam habens, adnafeitur, que cincro regime cortico restre quiem allos Nucleuse comolectuur callidum, el forma of & torus eff fructus fire cortico restre quiem allos Nucleuse comolectuur callidum, el forma of & torus eff fructus fire. tur cortice, præter quem alius Nucleum complectiuur pallidum, eå formå qua & tocus eft fructus, fuc-culentum, Amygdalæ dulcis fapore, fubstantia molliore. At vero inter duos hosce cortices, qui culmi fere latitudine invicem ablunt, tophaceis cavernulis coercetur melligo, eraffinfeula & lenta, Jape Ceraforum colore & confiftentia, Japore primum adfringente, mox mingni acrimonia linguam & fauces vellicante, fervata tamen adfrictione.

[Post florem primò prodit Nux renis figura, qua incrementum capiente, inter illam & pediculum paulatim excretcit pomum oblongum, ovale aut etiam rotundum, nam in variis arboribus figura va-riat, atque etiam colore rubro vel flavelcente. Succus ferrugineo colore linteamina maculat, qui difficulter admodum elui potest.]

Provenitubique in Malabar: at Brafilia indigena censetur. Singulis annis, Augusto & Septembri Lorn. Mensibus, maturos fert fructus, manétque frugifera 30 circiter annos. In Bratilia, auctore Marcgravio, florere incipit circa finem Augusti, maximè autem floret Septembri, Decembri & Januario

gravio, note: meine circa inieni Augunt, maxime auteni note: osprennoti, Decemori & Januario maxima ef toopia functuum maximorum. Reperitur in Jamaică.

E fructibus hifce potus exprimitur, qui debito modo fermentatus vinofus fit & inebrians. * Fru. * Reniformi clus [toftus] caffaneis longè antecellit, faporémque non minis gratum habet qu'um Amygdalar. Vires & Viu Crudum nemo secure ore aperiet, quod continuò cutem abradat, magno dolore corum qui ignari temere eum reseant, ideo cultro aperitur. Guttur peculiari natura fructus hi cum degluti-untur [crudi] stringunt, gustu acri & austero: ideóque in orbes scinduntur, adjunctá aquá vel vino, saléque injecto, quibus modis acrimonia illa mitigatur, palato ità gratiffimi : ventriculum roborant, fermentationem juvant, necnon vomitum & nauseam tollunt; leviter toftis vescuntur Indi ad Venerem stimulandam. Succus verò è fructibus hisce expressus diarrhœam sistit, & diabetem fanat. Nuces flammæ admotæ flagrant.

Ex melligine, quam gemini cortices continent, copiosum indigenæ eliciunt oleum, quod pictori-bus ad linteamina quævis indelebili nigricante colore pingenda in usu est, eodémque oleo si lignum nugatur, contra pueredinen prafervatur. Influera civi ilo loco mili praffancius cele ferunt ad li-chenes, impetigines, (cabiem, vermiculos necandos, &c. exteriis ilito.

Arbor hac vulnerata fundit gummi pellucidum, confifentiti & colore plané fimile optimo gum-mi Arabico. Maregrav. An ex hoc fit confectio Cattet, feu Caffe, vel Catechu ?

Brafilienfes annos artaris fuz per Caftaneas Caju computant, ingulis annis unam recondentes: è ligno autem varia fiunt, est enim durum. Idem. Vermes non facile generat, unde navibus idoneum. Est hac arbor fructus respectu singularis: Poterat fortasse rectius ad Pruniferas referri.

SECTIO

Lib. XXIX. De Arboribus Pomiferis.

1651

SECTIO II.

De Arboribus fructu conoide squamoso aut reticulato Anona & Araticu dictis asperis & levibus, & congeneribus.

CAP. I.

De Anona, Araticu, Durione.

1. Pomifera Indica fruttu conoide squamoso, viridi. Ata maram H. M. P.3. Tab.19. p.21. Abate

H. M.

Abor est mediz magnitudinis ad viginti circiter pedum altitudinem assurgens: cortice tegiur sungoso, intus subro. Lignum albicans, prædurum, cujus matrix vinidor est, incolora,
gustu subamara a cibabattera: paucos diffundir ramos, quorum ut 8: ramulorum ac virgultorum cortex viridis est, cinereis interstinictus punchulis. Radin: suvelcens rubido tegitur cortice, graveolens est (sporis verò unctaos), 8c in plutimas divis fibras, quaz tamen per terram non late dirinduntur. Falia oblongo-cretita arque glabra, foliis Malakatijambus haud abstimilia, fibi tamen è
regione non respondentia, superne viridia 8c nitentia, fibbus subviridia, amalius confrata unctuofa, inodora. Florat singuli sun pediculis coluzient, foliis ornatis minoribus, quæ postea decidunt;
petalis constant ribus, crassis, triquetris, coriactis, intrinsecta absteantibus, extrinsectas verò dilute
viridios, odorem corio ulto amultum, si adoleantur, sprantibus.

Catervim è floris flamine fruitm emergit, feu pottis Gomes, qui matrus magnitudinem habet Cirri vulgaris, externis Vindia de firitatus, internis verò albicans, necono medullà fucculentà faporis grati, dorfique fiavis, refertus. In his autem fruithus, firmine dura, oblongo-tereira, glabra, nitentia, necono plana ac urriculis inclufa, locanur; esque fucculenta & albicante fichtis pulpà artificiofe obludta cernantur. At verò fructus ipfi immaturi decerpantur, qui fponte per fe Mefpilorum

instar mitigantur & comeduntur. Nullibi in Malabar sponte oritur, sed ex insulis Philippinis in Indiam delata fuit. Amat locum calidum & humidum, & timo equino subactum, atque rigatione & fervidis solaribus radiis gauder.

Porro post primum biennium aut triennium arbot hzc demum frugiera est, Aprili viz, Maióq, tum Augusto atque Septembri mensibus storet fructissque fett: shores namque qui mense Aprili emergunt, Augusto circiter maturos proferunt fructus; quique mense Septembri prodeunt proximo Februario perfectum exhibent conum. Non raro ad quinquagesimum annum & ultra frugiera est, modo conveniens adhibeatur cultura.

mono conveniens antineatur cumufa, & addito fale in cataplafinatis formam redacta, tumoribuíq, malignis impofita, potenter eos maturant. Fractus verò immaturi in aqua communi cum pauxillo zinziberis decochi vertigini medentur; at fufficienter mitigati, & in deliciis comefti valde refrigerant, alvimque reddunt laxiorem fi aqua fuperbibatur.

Hans, avunique resonan saxorem i aqua apponosam. Fructus huic fimillimus à "Reccho depingtur fub titulo Ahate de Panucho. At D. Hermannus Anonæ Maram H. M. fynonymum facit.

Li-ci & Lumyen arbores & fructus Sinenses

Michaeli Boym in Flora Sinenfi depictæ à pracedente non multum abludunt: Lici, inquit, frucus Pinifera arboris fructum refert, fed Lumyes læviffimam pelliculam habet, uterque fapit fraga & tuvas Junio & Julio mensibus maturefcunt. Sinenfes pulverem exillorum nucleis bibendum prebagorus. Siddi findus fint flyveftres nucleos grandes & de úbacida carne parum; fi transplantati nucleos exiguos & de carne dulci plurimum habent. Caro eft coloris unguium humanorum. Recens collecti in faliat aquá afpergantur per plures dies confervantur; abstractóque cortice recentium faporem praftant.

* P.3. T. 30, 31. p. 23.

Vires.

Anona Indica fruitu parvo violaceo Herman. H. L. Anona Maram, an Anon Oviedi, H.M.?
potitu Guanabanus Oviedi, fruitu [quamato]. B. Pyro fimila fruitus alter in neva Hispania
C. B.

H.M. Præcedenti haud abfimilis eft, nec proceritate cedit; Folis tamen angustiora, magista, acuminata, ac pluribus ornata nervulis, necnon altiori virore mitentia.

Flores à prioribus vix differunt. Fruêtus verò licet non, uti Atamaram, è compactili lignofarum fquamarum frue compossi, sed undique glabro, byacinthino, ac tenui cortice obduchi lint, nec magnitudine cedant, quoad extera tamen plane cum is conveniunt. Hac quoque arbor provincia Malabar peregina est, & è longinquis regionibus delata-

Viribus cum priore convenit.

Guanabani Oviedi icon quæ habetur apud J.B. Tom. 1. lib. 1. cap. 55. cum icone hujus plantæ in H. M. adeò exadet convenit, ut utramque ejufdem specie fructus elle minimè dubium sit.

Guanabanum autem Oviedus fic describit:

Procera oft arbor & formofa, folio ferè Mali Medicæ quam Limoniam vocant, fruêtu pulcherrimo, niediocris Melonismagnitudine, qui tamen interedum in capisis pueri magnitudinem excrefeit. Cortex huic fruêtui viridis, & qui certis quibuldam fquamis diffitinches videatur ut frobiblis, lexionibus tamen, neque ità tumentibus, quandoquidem totus cortex tenus fit, neque craffior quam in Pyris. Caro candidiffima, Jasorfique delicatiffimi, qua facile pinguedinis lactis infate in ore relobitur. Per ejus carnem sparsa funt semina magna, cucurbitarum seminibus aliquanto majora & nigricantia.

Frigidus est hic fructus, & per æstus utilis. Nam tametsi quis integrum Guanabanum devoret nullum inde sentiet nocumentum. Infirma est ligni materia.

Per universam ferè Americam nasci tradunt.

Proceritate, & fructus colore differre videur ab Anona-maram. Clufius ait cum Durionibus pla-Leeur. ne convenire Guanabanum Oriedi: Quod fita fit, Durio minis recte deferibitur à Garcia & Acofta fructu Melonis magnitudine, denfo cortec [epto, eòque mulas brevibus aculeis craffin, ac pungentibus horrente intus concamerationes quatuor fecundum longitudinem habente, fingulas tria aut quatuor receptacula continentes, quibus fingulis fructus infunt admodum candidi, magnitudine ovi Gallinacei, guittu fuavi, &c.

3. Anon Oviedi, Hispanis Mangier blanco, fructu minore luteo.

Adeò in paucis differt à Guanabona, ut specie diversam vix putem.

Anon (inquit) arbor est cujus fructus magnam cum Guanabona habet similitudinem, cum formâ, tum carne & semine. Sed & ipsa Anonis arbor Guanabani arbori similima est, & magnitudine, & formâ, & folio. Duabus verò in rebus different. Primum quod hujus fructus minor si Guanabano, corticique color luteus, qui in Guanabano viridis est: deinde quòd meo quidem judicio gratior sit palato Anon quàm Guanabanus, utpote sirmiore carne. Urrumque magno in pretio habent Indi America, & diligenter in praduis suis colunt.

Annonam à Guanabano ípecie diftinétam non effe Josephus Acosta 1.4. c. 25. affirmare videtur, Annona, inquiens, sive Guanavana Pyri et magnitudine, Pulpá butyri modo, cui grana plurima mi-gricanta includuntur. Nihila tamen temete affirmandum

Fructus hic Hispanis Mangier blanco dictiur, Manjer autem blanco Hispanorum eum fructum effe quem nostrates Americe coloni The Custant Apple vocant, D.T. morcelan Robinsone à quodam negociatore Americano edoctus est. Idem ingeniosis. Amicus nostre aliorum relationibus & historiis cum descriptionibus Aratica qua apud Pilonem & Franciscum Redi habentur diligenter collatis exinde collegit The Custant Amorum: cupis fontatium eundem proris fructum est cum Aratice tertia, seu Aratica ple corundem Autorum: cupis sententiz & ego libenter subscribo. Descriptionem autem quis & historiam paulo infersits adabums.

4. Anona Americana fructu majori, Soortsack parvum vulgo Herman. Hort. Leyd.

Nomine (inquit.) Scortfack parvi ex America huc invecta funt femina oblonga, angulofa, nonnihil depreffa, flavefcentia, Anona Indica majora, quæ fata protulerunt fobolem pedalis longitudinis, cui alterno ordine adfabant folia Lauri amplitudine, læté virida, lucida, glabar

5. Araticu prima feu simpliciter dicta Francisci Redi Experiment. natural. p. 75. Araticu penbe Marceravii & Pismis. Nostratibus Jameyca & Barbados insularum colonis, **Che Souver** Sop, st D. Robinsono videtur.

Andregrev.

Arbor eft caudicis & ramorum figură, ac colore corticis ut Malus Aurantia, fed foliis, flore & frucht differente. Folia habet circiter femipedem longa, alcernatim oppofita, elegantia, fuperius faturate viridia, crafia & at achum folida, duos pané digios lata, fingue humanse figură, & tin extremitate acuminata. Hinc inde for provenit magnus, egregius, magnitudine fuperans florem Friillaria, tous flavis, externito compolitus et ribus foliis cordiformibus, feliquidigitumi longis, & craffis infrar corticis Aurantii Mali, erectis, quae in fui medio continent alta tra minora, & dimidia craffitiei, quorum quodiliset femiglobum concavatum refer: tria autem hac tià compolita & extremitatibus fibi impolita funt, ug foloma integrum, internis cavum, & magnitudine Juglandis referant: globus hic in cavitate fiua Stamen habet globofium, magnitudine Avellana, luteum, & in famine anteem parvulum, rotundum. Sunt autem & famene & apex tuberculis exiguis luteis pradita, qua videntur ut pori in cute horminis algentis. Flos totus flavus eft, odoris fiuavis fed nauleabundi decudius; fingulis diebus multi fe aperium, & port aliquot horas fponte decidunt, ftrepium excitantess inter cadendum ac fi baculo aliquis ferirea traborem, gravus enum eft flos & grandis.

Florem l'equitur fruitur, qui maturatur prafortim Decembri & Januario. Non est autem edulis mis siponte decidat, tunc enim inster pulits mollis est: est autem sigure tutinates, quaturo aut quinque digitos longus, ubi pediculo adhatin septem au coto digitos crassis in ambitu. Externé coloris est ex albo & vindi mixto, vel plane pallide virens, & videur quasi cutis è squambet harum habet tuberculum in medio exiguum, fusicum, ita ut nucem pineam sert esperantes. Mollis est cum siponte decidie, ita ut instruction experimente digitis decorricari possis. Continet carnem seu pulpam substavam, quar quasi ex pyramidibus videur composita, filamentis quibustam intermixta & multis nucleis seu seminibus. Pulpa odore non male reter massam passis termentatam cui aliquid mellis admixtum; saporis ex duct subscidi & subacris est. Eo loco ubi pediculo insessi fruitas, durioris carnis corpus, suppositorii figură, in se continet, quod seordum extrahu potest, quod comeditur & polaturis subsculta baccella habetur.

Aaaaaaa 2

Semin

Procera

Vires.

Semina ovalis funt figura, compretfa, magnitudine Faba, glabra ac dura, coloris flavefcentis, fplendentis, quodibet pelliculà alba obductum; intus est nucleus albus, dura fubftantia, lapore non male referens radicem Helenii, ità enim in dulci amarefcit.

on maic research, ageriunt & optime fanant. Folia igne adufta, & cum oleo apostemati imposita maturare faciunt, aperiunt & optime fanant.

6. Araticu-Ape Pifo; Marcgrav. Redi experim. Nat. p. 77. Noftratibus The Cultard Apple. An Anona Ovieds ?

Describente Marcgravio, colore tantum seminis obscure brunneo a prima specie differt.

Pisoni ei per omnia similis est: utraque enim poma ex acido dulcia profert, esculenta, sed spletes se trigida, ac propterca quibustam non expetita, figura & magnitudine Nucis Pinex; substancia & carne intus molliore & flavescente, seminibus ex fulvo nigricantibus turgida.

Lufitanus quidam Jesuita apud Fr. Redi in Experim. natur. Fructum hunc melioribus totius orbis comparari posse ait. Quomodo boc convenit cum pracedente Pisonis descriptione? quamvis nulli alicomparari posse ait. Quomodo soc convenit cam pracedente Pijonis descriptione 3 quanvis nulli aliquo modo similis appareat. Segmenta ejus acutis quibusdam cuspicibus quasi dividuntur, licet omnes eodem cortice seu peliculai conjungantur. Semen ingrum est, aureo quodam suspor intescens. Remisso polle odore k uno migrato: cim jam perfecte maturuit, pallido colore suffusius, nigris maculis seu punctulis undique persisus est. Facilime fructus iste gladolo dificatur, Se partes jam cividentur ut duz capitale seu vasculai co cibo referta, qui vulgo ex carne gallina: cum sacchadivis videntur ut duz capitale seu vasculai co cibo referta, qui vulgo ex carne gallina: cum sacchadivis videntur ut duz capitale seu vasculai bando, suavi se frigidissimo, vel sicuti pinguior ros l'acte contrus para sacsi que supernatar, also saccharo permixta, ideo nonniti cum cochleari commode iplo vecantur. Cortex Inmerialis monetz crassitiem minime excedit. Truncus, folia & flores minite feuntur. Cortex Imperialis monetæ craffitiem minimè excedit. Truncus, folia & flores minus pulchra apparent quam primæ Araticu speciei.

Ex fententia D. Taneredi Reinfina, hac species est quam nostrates **Che Custatà Apple**-træ vo-can. Siquidem fruestre plapa (ux auur.) cremoris seu storis lactis saccharo permixu saporem & consistentam habet, ideoque nonnist cochlearibus excepta commode edi potest; quæ de fruestr

Cuffarb apple dicto narrant Coloni nostri Jamaicenses & Barbadenses. Fructus Araticu quem describit Franc. Redi Experiment. nat. corticem habuit catera lavem, sed Pructus aratica quem quem cucroni erane. Acos Experiment, non-content notice access a neverm, led conferrum finculis vel fipinis, raris, obtufis, non pungentibus, & à plano ipinis corticis oppido par vim affurgentibus. Color corticis hujus exiccati fructus in ferrugineum propendet, nigro miftus, qui ubi jam maturuit in croceum oblicuriorem, intermittis fubinde rubris maculis propendet. Intus ulque adeò seminum plenus est, ut 170 in uno numeraverim; quorum suis singula cellulis, ex te-

uique aoco ieminum pienus ert, ur 170 in uno numeraverimi; quorium iuis imquia ceititus, ex re-nuiffima membrana compolitis, & cortici quafi alligatis conftant.

Simina, fi figuram & magnitudinem focêtes, Amygdalas referiu. Folliculi feminum quoad
Subflantiam folliculis feminum Circeolorum perfimiles funt, extrinfecis leves, natidi, & coloris
ex flavo rubri, fed inus candidi, afferi & rigidi ob membranulas quafdam duras, que à fipientei est flavo rubri, fed inus candidi, afferi & rigidi ob membranulas quafdam duras, que à fipientei de ligitudium de finite researce. folliculorum affurgentes in ipfam medullam feminis penetrant. Semen ipfum candidum eft, &

figuram ellipticam habet, & à membranulis accuraté incisum est.

7. Durio Garcia & Acofta. Arbor pomífera fruttu aculeato Melonis magnitudine C. B. Duriones Acostæ J. B.

Pragrandis est hac arbor, materie valida & folida, crasso cinereóque cortice tecta, multis ramis luxurians, & copiolium fuctum prabens. Flores habet ex albo nonnihil flavefeenness: folia di midii palimi longindine, duorum aut amplius digitorum latitudine; in ambitu, tenuter ferrata, mum pantu iongutuume, utorum aut ampins uggortum sattuame, m amout, tennate teriata, parte externa dilutius virenta, interna verò faturatore viridiate, & guodammodo ad rufim tenparte externa dilutius virenta, interna verò faturatore viridiate, & guodammodo ad rufim tenparte externa dilutius virenta, internate parte viridia (entre predicta frutum Melonis magnitudine, denfo cortice feptum, eòque multis, brevibus craffiche ex pungentibus aculeis horrente, foris viridi & veluti firiis quibufdam quemadmodum Melo fecundum longitudinem diffincto: intus verò concamerationes quatuor fecundum longitudinem habet, fingulas tria aut quatuor receptacula continentes, quibus finguli fructus infunt, admodum canconstant in ladis pingue, magnitudine ori galinacei, gultu fiarviore odoratori eque quam ficondimentul in ladis pingue, magnitudine ori galinacei, gultu fiarviore odoratori eque quam ficondimentul in liud ab Hifanas Manya bianca appellatum, [ex Amygdalis contufis, farina, lacks, aqua rofacea & faccharo compofitum] non tamen acco molles aut glutinofi: nam qui candore illo non fun produit (64 de develore puredi ficer autoritation). function of practicity feet flavelennts, puriodi funct, aut aeris injuria pluviave corrupti. Optimi cenfentur qui tres duntaxat fructus in linguis concamerationibus, deinde qui quaturo obtinent: nam qui quinque habent improbi cenfentur. Non folent autem in fingulis malis plures quam viginit fructus continert; ique finguli inclusium habent nucleum, mali Perfici nucleo finilem, non rotundum, continert; ique finguli inclusium habent nucleum, mali perficie nucleo finilem, non rotundum, continert; ique fingulis inclusium april infonde nucleum, gratur professer, velus Mefesile visidis, proportera non sed oblongiusculum, gustu insipido, quíque guttur exasperer, velut Mespila viridia, propterea non

Qui edere volunt hunc fructum, pede leviter comprimere & frangere solent propter spinas quibus obsitus cst.

Qui nunquam hos fructus ederunt cum primum illos olfaciunt videntur putridas cepas odorari, sed postquam degustarunt præ reliquis cibis bene olere & sapere censent.

Est verò tanta in existimatione apud cos qui gulæ dediti sunt, hic fructus, ut putent neminem

Tanta tamen est hujus fructus in Malaca abundantia, ut finguli non pluris quam quatuor Maravedis veneant, præfertim menfibus Junio, Julio & Augusto: nam reliquis pretium intenditur pro

Admiratione porro digna est Betele cum hoc fructu antipathia, que prosecto tanta est, ut figuis in navem Dunonibus plenam, adesve aut concamerationem ubi adservantur aliquot Betele folia reponat, corrumpantur & putrescant omnes. Et si cui ex Durionum immodico esu ventriculus inflammetur & gravetur, folio Betele supra ventriculum impolito, subitò mitigatur inflammatio, tuLib. XXIX.

De Arboribus Pomiferis.

1653

mórque tollatur. Et fi à Durionum esu ingerantur aliquot Betele tolia, nullam noxam sentiet quantumvis multos ederit. Hac quamvis sidem meam strangulent à * D. Mandelslo tamen confirman- * Itiner. in

Anona fruttu [quamoso prisormi, monopreno. Fruttus [quamosus prisormis C.B. Baly insulæ talem. fruttus pris formå asper J.B. Baly insulæ fruttus aspero cortice * Clus.*

Tres uncias longus erat; ejus ambitus ea parte qua pediculo inhælisse videbatur sex pænè unciarum, superna vero parte angustior & veluti in metam desinens, ut quodammodo Ficus aut Pyri formam amularetur. Aspero tectus erat cortice & ab infima parte sursum versus densis ordinibus velut squamularum sibi mutuò incumbentium ornato, qua sejungi nequibant, sed cum integro cortice non valde denso eximi poterant, flavescentis coloris dum recens ex conditura exemptus, decortice non vaice cento exim poterant, naveterine colors dun recens excontinua exempting de-inde fubfuíci. Continebat porto ille fructus pulpam albam, odoratam, infata pyri formatam, fub-fantiá autem non valdé abfimilem albo illi condimento, quod ex Amygdalis repurgatis & contu-fis, lacte, farinx flore, aqua fullaticia è floribus rofarum & faccharo fieri foler [Mangier blanc] folidiorem tamen, nec adeò glutinosam, sapore (quia fructus muria conditi fuere) valde salso & linguam mordicante, continentem in medio officulum solidum, pænè uncialem & in metam affurgentem, formaque ipsum fructum referentem, inferna parte crassiorem, superna angustiorem; pulpæ autem integræ adjunctos observabam binos aut tres grumos, & velut ex crassiore fructús parte dependentes: Etenim corticem secundum longitudinem fissum facile integram à pulpa separare potuit Clufius haud fecus ac serpentis exuvium, quia pulpa non adharebat, nifi paululum ea parte

qua ex pediculo pependerat. C. Bauhinus ab hoc diversum facit fructum ex Baly insula Pyri magnitudine cortice instar piscis fquamarum aspero, nucleo uno vel altero Linscot, part. 3. Ind. Oriental. c. 39. & part. 4. c. 6. titulo Fructus cortice squammoso: quem Clussus & J. B. cum hoc conjungunt; quamvis enim au * Part.1. Hist.

tor quem citant alius sir, verba tamen descriptionis eadem sunt.

Nar. Bat. in Ind. Orient.

* Exet. lib. a. cap. 4.

9. Aratica do mato Pison. An Baly insulæ fructus aspero cortice *Clus? Excrescit ut Pana, & talia sert solia: Fructus congesti, oblongi, cepæ junioris oblonga figura, virides, qui interius finguli duo habent femina Amygdala figura & magnitudine, at in una extre mitate acutiora, coloris coracini fplendentia, in quibus nucleus.

CAP. II.

De Guanabanos

1. Guanabanus Javanensis Bontii.

* Lib. 6. c. 59.

IX, inquit, frutex dici potest qui hunc fructum profert, & vix ultra medium humana statura affurgit: sarmenta potius emittens quam ramos, quae egregié savos forus ferunt, quibus Guasambon fructus succedus, qui quanquangulus est, & rotidem commissifuras habet, prominentiores paullum, qua aperte femen offendunt instar Ciceris, quod vinde primium, mox maturescens ex cyaneo arum & splendentem colorem contraint; qualent videre est in Commission de la contraint production. rallo nigro expolito. Fructus hic in superficie lanosus est & pungens, ut in soliis Cardin bene-dicti etiam fit. Folia referunt plane pentaphyllum nestrum.

Apud Malaios eorum alius usus non est, quam quod inter cætera legumina ab iis coquantur cum Usus. jure gallinarum aut aliarum carnium, & ciam flatus excitant ur catera Pforum & Cicerum gene-ra, atque nefcio quid faftidiofi fapiant: unde etiam infuetis alvum movent.

2. Guanabanus Africanus Pison. in Bont. Guanabanus ficulneo folio Munting.

Planta est fruticescens foliis magnis, Cardui vel Acanthi non diffimilibus, cum profundis pro vario natura lufu incifuris, eaque caules farmentosos cingunt. Ex his superius emergunt stores slavi, quibus fructus oblongi, craffi succedunt, cum multis striis & eminentibus incisuris per longitudinem excurrentibus, definuntque in coronam ex octo foliolis tenuibus constantem; que corona his Guineensibus fructibus peculiaris esse videtur.

CAP. III.

Aninga-iba Pisonis & Marcgr. Arbor Brafiliensis aquatica folio Nymphææ fructu reticulato, pulpå albå bumidå.

Maregrav.

Uinque aut sex pedes ex aqua erigitur, unico tantum caudice fragili, quasi internodiis diUinque aut sex pedes ex aqua erigitur, unico tantum caudice fragili, quasi internodiis di-Uinque aut fex pedes ex aqua erigitur, unico tantim caudice fragiii, quafi internodii divifo, cinereo inftar Juglandis, in cuius fummitate aliquot fidue, magna, larté viridia, craft. Lavia, figuaf pente Nymphær aut Sagittalis, nervo recto & venis transversis configua. Que fingula pediculo inmituntur ultra pedem longo, fucculento. In eadem caulis fummitate interfolia exclipit figu unicus, magnus, concavus, folio unico, incarnato confitans, coloris palladé flavi cum fiamine craffo, flavo, in medio floris concavo. Huic succedit Julus, qui fructus evadir, Aaaaaaa a

perpetuis quadratis conftans, ovi Struthionis plus minūs magnitudine & figura, coloris viridis, intus refertus pulpā albā humidā, quæ maturdacta & exiccata farinacei fir faporis, & tempore famis comeditur. Cujus tamen excetlus cum evidenti vitæ periculo fit, quòd ob frigiditatem & flatulentiam, more Fungorum terrestrium suffocationem minetur.

Lignum earum qua ad arboream magnitudinem excreverunt ad varia mechanica usurpatur: cum enim levis sit, tenax, suberosus totus caudex, Indigenæ & Nigritæ exinde Iangadas potissimum conficiunt, id est, rates suas ex trilignio copulato ad fluvios raptim trajiciendos. Medica autem qualitas in bulbofa fua radice confiftit.

Aninga simpliciter dicta, seu I. Pisonis-

Eisdem locis stagnantibus, ejusdémque altitudinis conspicitur. Caudice itidem unico, sed qui dispescitur mox in varios caules crassifusiculos, molles & junceos, Muse arboris instar. Inde ex unoquoque caule folium prægrande, oblongum, raris venis conspicuum fastigiatur. Flore est unico, aque magno & candio, ex quo progremina fruita haud vulgars, primo vindis, mox excinereo Haveleens, olongus, craffus, compactus, ac veluti granis & punctulis diffinctus; Barbaris edulis defectu melioris alimenti.

Uterque Aninga radice est crassa, bulbosa, quæ sola soliis & fructui harum plantarum in medicina præferenda est. Quippe cum tenuium sit partium & deobstruens, in varios usus adhibetur à Lufitànis & Barbaris.

Contra hypochondriorum & renum inflationes ac obstructiones fomenta inde conficiuntur. Oleum expressum præstantissimum etiam habetur contra prædicta mala, atque olei Nymphææ & Capparum vices supplet.

Si ex radicibus denique in urina humana coctis balnea fiant, eáque aliquoties calida reiterentur, fummo existunt solatio contra morbos articulares tam inveteratos quam recentes.

Arbor fructu nucis Pineæ simili C. B. Pineæ nucis species Melenken J. B.

Thevet.

Magnus elt, Nucis Pinez specie, cortice luteo, quo spoliatam carnem in particulas dissectam si degultaveris, saccharum ore continere dixeris, cum pauxilla Nucis Moschatæ portiuncula permixtum. Hoc Barbari ad fedandam fitim utuntur.

Fruchui Name faits fimilie seft, nifi quod in arbore provenit, Mori ferè proceritate, nigro cortice vestita, solio quadantenus rubescente, longitudine & latitudine folii Angelica:

In Necumere maris Indici infula invenitur.

Pino similis Orientalis C. B. Pini forma Cibage I. B.

Ex Orientalibus regionibus Cibages nomine à Paludano delatum est semen, colore nigrum, acumine donatum, ex quo prodiit planta, Pini formâ, sed tenerior. Camer.

SECTIO TERTIA.

Arbores Pomifera fructu corticofo, floris calyce basi adharente.

Ruchum corticofum vocamus qui non membrana tantum tenui pulpam ambiente sed cortice craffiore eo tamen molliore cingitur, cujulinodi sunt Mala Citria, Limonia, Aurantia, &c. Horum plerique polypyreni funt, quibus ob convenientiam in reliquis unum vel alterum monopyrenum adjungumus. Nè quis autem objiciat hoc facto confundi Arbores Pruniferas & Pomiferas, fciat nos pro Pruni-

feris habere non omnes quæ fructum obtinent majorem pericarpio donatum monopyrenum, fed insuper requirere ut is tenui tantum membrana contegatur.

CAP. I.

De Malo Citria five Medica, The Citron Tree,

MAlus Citria, Gracis Malus Medica & Affyria dicitur, utroque nomine à regionibus, unde pri-mim in Graciam allata, ducto.

Cum Veteres feriplerint Mala Medica non mandi, conjectatur J. Bauhinus Mala aurantia noftra potius quam Citria Veterum Medica fuiffe. Tantium cnim abeft ur Citria hodic non comedantur, ut præ cæteris omnibus in maximis deliciis habeantur: nifi quis (inquit) malit probare rationem Athenzi, non idea abflimi Veteres à Circionum effi. guidd non fireir edulis, del quis in

ut pre extents omnibus in maximis deliciis habeantur: nuit qus (ınquır) maut procare rationicui. Athenzai, non ideò abfininife Veteres à Citriorum etid, quòd non fuerint edulia, ide quia in alium ufum, tanquam rem magni pretii, potitis affervanda duxerint.
Athenzus Citrii nomen extare apud Veteres Graecos negat. Sufpicatur ille Citrium à Cedro tanquam Cedrium nominatum fuiffe; propter odorem fortaffe, inquir J. Bauhinus. Hac conjectura Voffio improbatur. Palladi dilegentia Citrus in Italia primim coalust; hunc folers imitata poftentas eam Galliæ & Hifpaniæ, ubi nemora jam & campos occupar, communicavit. Caterùm

Lib. XXIX.

De Arboribus Pomiferis.

1655

Caterum Citri vox aquivoca eft & pro duabus arboribus accipitur, alterá in frugiferá è cujus ligno menla olim fiebant; alterá pomiferá, qua aliter Malus Medica & Affyria dicebatur, ut Plinius difertis verbis docet. Confule Etymologicum Clariff. Voffii

Citrus, describente Cordo, arbor est fruticosa veluti Cotonea, brevi trunco, longis ramis, crasfis, lentis & oblequiolis, viridi glabróque vestitis cortice, ferendæ fructuum moli valde imparibus, & ad terram pronis, ideóque subjectis per transversum hastilibus furcisque sulciendis. Folia Lauri-& at terram prons, ideoque tubjecus per transvenum natunuus nucique nuocinus. Louis imilia, denfiora tamen, multóque majora, & ad Juglandis magnitudinem accedentia, oblonga, utrinque acuminata, egregiz viriditatis folendorísque, præfertim fuperne; inferné enim palliditora funt, [per ambitum ferrata] totá hyeme arborem fuam exornantia, odoris acerrimi, late foirantis, multiple de la companya de qualis in Melissophyllo sentitur, cum gravitate quadam cimicem imitante, [junctura quadam pediqualis in Mehifophyllo fenture, cum gravitate quadam cimicem imitante, Lunciara quadam pediculo inharentia; Soli fi obliciantur, inftar foliorum Hyperici foraminibus vilum ferè effugientibus undique punctim trajecta comuntur. Bed.] Spinis armatur fub omnium foliorum annexibus longitudine uncialibus, rectis, acutis ac viridibus [J. Bauhino rigidinfculis, flexilibus tamen nec ita infeffis] Plares virentes gemmarum calvoli emitunt oblongos, candicantes [fapiufculé forinfecus purpurantes, calathi effigie, foliolos, odoratos, flaminibus in medio tenuibus ac capillaceis.] Horum "duplex eff genus; flerile & infecundum quod colo care; & fertile, quod in medio tiylum "Tirophr. duplex eff genus; flerile & infecundum quod colo care; & fertile, quod in medio tiylum "tirophr. duplex eff genus; flerile & infecundum quod colo care; & fertile, quod in medio tiylum "tirophr. duplex efficies con care accompany accompany complantes con care accompany tenti aupracium colo involutum armulantem, cuique à tergo fructus rudimentum annexum.
Fructus florem fequuntur finguli, longitudine non raro dodrantali, figură ovață, interdum etiam

globosa, superficie rugosa tuberosaque, colore primum viridi, in maturitate verò aureo seu citrino, gloods, inpernoe rugosa tunerusaque, conce primum vinas, in instantant con auto au consideration dotre foliorum finish. Corrice ambinunt renui, amaro de fervido, cui fibelt † caro cartilagines duraque confiftentia, colore candido, fapore acetofa, condire capitata Braffice truncos referens, and pulsas acetofa, condire capitata Braffice truncos referens, and pulsas acetofa, condire capitata Braffice truncos referens, and pulsas acetofa, condire capitata Braffice truncos referens. In medio malo cavitas quadam eft, fucco vehementer acetolo, fuin membranis contento plena, cui interiore immista funt oblonga & femuncialia femina, utrinque ferè acuminata, cute foris flavà fittataque, minama multinumicandida dunlecime nucleo, configuit, nucleo, accessorationes de configuit de configu intus candido duplicique nucleo constantia, quibus amarus, tenuis & mediocriter fervens est sa- pro cortice ha-

por, præfertim cutis, nucleus enim dulcedinem quandam admixtam habet. Radicibus nititur copio-beo. fis & tenuibus.

Fructus Citrii magnitudine variant: quidam enim in molem excrescunt Melopeponibus parem, ttà ut ad pondus librarum decem nonnunquam perveniant, hi nullo ferè succo sunt; adferuntur autem ex Liguria & Adriatici maris infulis: alii Limonum magnitudine funt: alii paulò majores, quæ à lacu Benaco asportantur. Formà etiam differunt citria ; nam alia praslonga sunt, alia rotundiora, alia in varias figuras hominum industria vasis figulinis inclusa formantur. Quædam sapore remissiore sunt, quadam vehementiore. In colore etiam differentia observatur, nonnulla dilutiora, alia saturatiora sunt; non multum tamen different natura & viribus. Nos omnes has differentias accidentales & à satione aut forté etiam infitione ortas suspicamur. C. Bauhinus quatuor distinguit species :

Malus medica fimpliciter ei dicitur Malus medica maxima, pulpâ plurimâ.

III. Malus medica fructu ingenti tuberofo, Citrangula quibufdam.

1V. Malus medica b Imperatore Carolo V. ex. Hungaria in Hifpaniam delata, quæ omnium
Mali medicæ generum acidorum fuayiffirmum, ur Cluftigs in faa hiftoria refert.

Parkinsonus noster in Theat. Bot. sex recenset & describit varietates: ex sunt

1. Malus citria major.

1. Agatus cutta inspor.

2. Citria malus minor, five Limonera, que à præcedente differt folis minoribus & brevioribus; floribus etiam minoribus & faturatiùs rubentibus: fructu minore longioréque, cortice mediocriter craffo, flavo, minùs scabro, fucco copiosiore cum paucioribus seminibus.

3. Citria malus five Limonera prægnans, alium fructum minorem in se continens. Fructus est monftrof.

4. Limonera dulcis; Hispanis Limones Imperatoris.

5. Limonera acida.

6. Limonera multiformis: Has quinque posteriores species, Limoneras Clusio dictas C. Bauhinus, & rectuus nostra sententia ad Malum Limoniam refert. His adde è Ferrario 1. Malum Citreum vulgare belluatum. 2. Malum Citreum Curibtinum vulgare. 3. Malum Citreum digitatum feu multiforme. 4. Malum Citreum dulciffimá medullá, apice non ità plerunque culpidato.

D. Tavernier in peregrinationibus fius per regnum Tangain duo citriorum genera observavit,

alterum flavum, alterum viride, utrumque adeò acidum & inimite ut mandi non poffint aut deglu-tiri absque insigni offensione ventriculi. Succus tamen, quemadmodum apud nos Aqua Fortis ulurpatur ad mundanda metalla, cuprum, frannum, ferrum, antequam deaurantur; ute &a d tincturas praceipue Serici. In ufu etam funt pro lixiviis ad candorem linreaminibus conciliandum, esque emaculanda. Quin & per totum Magni Mogoris Imperium fueco ifthoc Citriorum utuntur ad pannos lineos Calecuticos dictos candefaciendos, unde interdum adeo nivei & lucidi evadum, tut splendore nimio intuentium oculos perstringant & offendant,

Citrii Mali partes omnes, cortex exterior & interior, pulpa seu succes, & semina, eximii usus funt in medicina; & contrarios fibi invicem effectus producunt. Exterior cortex flavescens valde odoratus est & aromaticus, sapore amaro, exficcatus cardiacum est infigne & Alexipharmacum, ventriculum frigidum & flatuosum calefacit & corroborat, flatus potenter discutiens, humorésque crudos ibidem aut in inteffinis contentos concoquens & digerens; mafticatus halitum oris emendar: ciborum concodionem promovet, & melancholiæ conducir: in hypochondriacis morbis, ut in vaporibus, flatibus, palpitatione cordis, obstructionibus & imbecillitate viscerum plurimum commendanous, nanous, papitatione cottus, outrieconnais et infocuniate viaceturi puntinuii commenta-tura abexperienta. Herman, Grube de Malo Citres, p. 26, 27. Pulverem corucisexterioris Limonum & Aurantiorum ad eadem valere verifimile elf. Saccharo conditus inter bellaria menfis fecundis in-fertur; Electuariis etiam cardiacis admifeetur adversus contagionem & affectus pradictos. Quinetiam alvo laxanda conducit, in quem usum ex eo paratur Electuarium de Citro solutivum ad humores frigidos & pituitolos evacuandos utile; tutò etiam usurpari potest cum bilis phlegmati admissetur.

Lib.XXIX. De Arboribus Pomiferis.

1657

Interior & alba pars corticis panè infipida est, nec ullum habet in medicina usum; inservit tamen pro confectionibus dulciarus, & apophoretis.

Caro seu pulpa interior aut succus inde expressus quamvis succo Limonum minus acidus sit, vi tamen refrigerandi ei plurimum antecellit, inquit Parkinfonus: in febribus ardentibus & peftilentialibus apprime utilis est, ad venenum restringendum, æstum contemperandum, bilis effervescentiam & fanguinis orgafmum reprimendum, firim extinguendam, spiritus recreandos, appetitum acuendum : aiunt & ebrietati relistere & vertigini conducere.

Semina cardiaca funt & alexipharmaca, adversus ictus scorpionum aliorumque animalium venenatorum, necnon peftis & variolarum contagia cor munium; ventriculi & inteftinorum vermes enecant, menses provocant, abortum causant, humores crudos & serosos digerunt & exsiccant tam

internè in corpore, quam externè in ulceribus humidis & ichorofis. interne in corpore, quam externe in ucerious numinos occionorios.

Memorabilis inprimis elle hilforia, quam Athenaso narravit civis quidam fius cui Ægypti mandata fuerat administratio. In maleficio deprehentos quofdam ille ad ferpentum morfus damnaverat. Productis illis & ad theatrum eurotios destinatum latronum supplicio in via fortie caupona quae dam, miferiorodia commota, quod in manibus tum habebar Malum Cirrum dedit. Acceptum verò illi comederunt; & paulò pofi ingentibus ac ferocifitmis anguibus oblati, commorsique ab Afpidibus pibli la filiat cui randem cim illorum eurotadem miliem internosifer. nunomid labisflese activations de la commo del commo del commo de la bus nihil læfi funt: qui tandem cum illorum custodem militem interrogasset, nunquid bibissent aut ediffent, ut id comperit quod id acciderat, nimirum, absque dolo Citrium illis traditum fuisse, po-Arridie alteri rursum dari justit alteri minime: percussus hic confestim periit, illaso altero qui Citrium comederat: indeque multis & expertis cognitum est Citrium adversari venenis omnibus.

Citria innoxia & quasi recens collecta procali mitti posfunt, si arboreo musco singillatim invol-

vantur ramulorum caluris cerà vel cretà superlitis. Ferrar. Hesperid. L2. c. 19.

. CAP. II.

De Malo Limonia. Che Lemmon.

Alus Limonia Citriz feu Malo medicz congener est. Limoniz nomen haud temeré apud ultum probatum, vel Grecum, vel Latinum auto-rem invenias, videtúrque pofterioris feculi elle inventum.

Differt à Ciria Malo fructu mione, cortice tentiore, copiolore pulpà, câque acidiore.

Differt à Ciria Malo fructu mione, cortice tentiore, copiolore pulpà, câque acidiore.

Malis autem Limonia magno caudice affurgit, [Circa lacum Benacum in cam fele attollir proceritatem in quam alis in locis Salices & Ulmi Catedon,] ramófue habet renuiores, longe, firmis, longe, virmis, quo fitut ejus virge quandam Rubi imaginem tereant. Cord.] Foise per ambitum nonnihi lerrata, quo fitut ejus virge quandam Rubi imaginem tereant. Cord.] Foise per ambitum nonnihi lerrata, minora quam Cirria, confiniliter forannulenta, denfis, vinida, ac glabra. Fois purparafectes foris (J.B. purpareus) quam Cirria paulo minor, alias non diffimilis. Forma Pomo oblonga, turbinata, rugofa, & tuberculai inzequalis, fed minis quam Cirria; color pallicior, magnitudo minor: in eo cium differt à Cirrio, quod cortice pulpolo tenuiore, minisfique carnolo, fucco uberiore donetur, eoque acidiore, ut interdum nihil ferè nifi fuccum continea. Somen non multim diffinite amaricar. coque acidiore, ut interdum nihil ferè nifi fuccum contineat. Semen non multum disfimile amaricat. Hujus etiam arboris plurima species seu varietates habentur: Quatuor recenset Cordus.

I. Primum anserini ovi formam ac magnitudinem habet, odore inter Citriam atque Arangiam

2. Secundum globolum minúlque prædicto, utroque capite veluti eminente umbilico infigne cætera fui parte fruticofum.

3. Tertum oblongum eft Gallinarum ovi figură & magnitudine.
4. Quartum tertio aquale eft, fed globolium, & fuperficie magis aquali.
C. Bauhinus in pinace novem confittuit species.

I. Malus Limonia acida, de qua dictum.

II. Malus Limonia major dulcis: fructu minore & oblongis Limis fimili Clus.

III. Mal Lim folioferrato, fructu olologo corrice tentifftmo, que Limsp primum genus Cs/.

IV. M. Lim fructu rorundo orbiculato. Limas alterum genus Cluf.

V. Limones prægnantes, alium fructum minorem in le continentes Cluf. VI. Limones variarum figurarum, toti fere carnei Cluf.

VII. Malus Limonia minor dulcis, Limonis genus in Hispania, minimo fructu, vix nucis magnitudine, odore cæteris præstantiore, excelsiore arbore.

VIII Limonum Sylvestrium in Syria provenientium inque Ægypto & Africa meminit Scaliger, pomis admodum exiguis acidiffimis.

Limonum à Ferrario & Commelino descriptorum Catalogum sequentem D. Tancredo Robinson

Limon Liguificus, infigniter variat, ut Limon S. Remi, Cerielcus seu Citriformis, Genuensis, qui à fructu parvo rotundo Pufilla Pila nominatur.

Limones Neapolitani multum variant, ut Limon Cajetansa figura ultra vulgarem modum ovata, at cacumine faftigiata: Limon Amalphitanus forma oblonga, apice admodum eminente: Limon perpufillus Calabrensis fructu subrotundo.

Limon Romanus à Rio vel Rivo, infigniter cuspidatus, nonnunquam digitatus.

Limon prægrandis Dominæ Lauræ. Limon incomparabilis, figura inter oblongam & rotundam ovatå.

Limon Imperialis, exteris productior fatilque craffus. Limon medulla dulci duplex, vel vulgaris Italicus, vel Olystipponensis, qui foliis & fructu facile di-Limon Ringuuntur.

Limon Pyri effigie, vulgò Peretta sive Spatafora, isque major & minor, lavis vel striatus. Perettæ consimilis Limon, sed oblongior & angustior.

Limon Spatafora Rheginus, crasso mucrone faltigiatus, Aromaticus, cortice punctim lacunoso. Limon Rheginus fructu racemolo oblongo, paulatim extenuato in apicem culpidatum.

Limon striatus sive canaliculatus, summa parte muliebrem in papillam extuberante. Limon striatus Amalobitanis, Mali Citrii magnitudine, cortice perquam verrucoso & scabro.

Limon Shardonius subrotundus, manente floris apiculo velut rostratus.

Limon Rosolimus, umbone retortum in mucronem emisso bene fastigiatus Limon Florentinus Barbadorus, foliis serratis, viridi atrore pictis, & Hyperici modo punctim pertufis & translucidis.

Limon Scabiofus Lepræ facic.

Limones varii Citrati, lavos & scabri & alios Limones sape includentes. Limon Pseudo-citratus Barberinorum.

Limon citratus fylvestris. Limon globosus Ponzinus, isque quintuplex, Ligusticus, Rubens, Romanus, Chalcedonicus, Tripolitanus.

Ditanus.

Limon sponginus Calabria rugosus.

Limon sponginus (spongiosus) Liguria verrucosus.

Lima eft multiplex, dulcis, acris, agri Priventis Romana, citrata.

Lima Citrata oblonga, scabiosa & monstrosa, quandoque & subrotunda. Lima subrotunda spinis crassicio & longitudine vastissimis Piorum in hortis Roma.

Emia horocuma l'prins cranuce congrundire variantima princi in interesta conte de Gaudent Limones codem celo calido, curà ac cultu quo Citria. Ad nos deferuntur ex Hispania Lacur, & Italia, in quas regiones ex Media & Perfia primùm invedta, nec enim sponte ibi provenium.

Limonia cum gustru reliquis omnibus [Aurantio & Citrio] sint acidiora, ideò succo frigidiore Virte & Citrio and Emonia cum guiti reliquis omnious i Auranio et Cario i ini acunous, acci acco describe probabile eft. Valent ad coldem ufus ad qua Citria; ad venena tamen ut minus efficacia, ità *Ului* ad arltuantes morbos potentiora habentur. Et hac quidam comedant, non integra, (ut Jo. Bauhinus ait,) fed cortice denudata & in laminas concila, asperto multo Saccharo, quomodo magnetico de concile d

nam cum palato gratiam ineune, fitim potenter reltinguunt & febrilem ardorem compelcunt.

Succi Limonum funt admodum efficaces in diffolvendis calculis & detergendis partibus. Herman. Grube de Limon. p. 10. Idem scribit Crato, alique, ut M. Blegny in Zodiac. Med. Gallico An. 2.

Syrupus de fucco Limonum magni fit ad calculum & obstructionem renum; item ad fitim & aftum in febribus ardentibus: cordi & ventriculo robur addit, & bilis effervescentiam compessit: ideóque haud infeliciter imbecillitates, lipothymias, fluctuationes, vomitus & fingultus febribus ardentibus supervenire solitos curat.

Cortices Limonum non minùs quàm Aurantiorum Saccharo condiuntur pro bellariis, & ad eofdem usus valent. Condiuntur & parva integra ad varios usus.

Aqua è Limonum, ut & Citriorum succo destillata cosmeticum insigne habetur.

Succo Limonum scribuntur literæ occultæ, quæ igni admotæ manifestantur. Eorum acido succo tam elegantem purpureum colorem conserva Rosarum, aut etiam Violarum aliorumque multorum conciliabis, ut nihil supra. Hinc & tinctoribus utilis est ad colores multos transmutandos aut figendos, qui magnam ejus quantitatem infumunt.

Ad nephriticos affectus & Ligni querc. derafi 3 j. aq. font. th vj. fucci Limonum 3iiij. Infund. omnia per 24 horas supra cineres calidos, postea coq. ad tertia partis consumptionem: coletur. Dofis 3 vi. valdè prodest calida jecoris intemperiei, ulceribus renum, ardori urina, sed pracipuè pituitam salsam & viscidam è renibus & vesica evacuat. dysur. & strangur. causam. Potest ex hoc decocto vinum dilui. Mihi communicatum à patre religioso. Chesneau. Excerpsit D. E. Hulse.

2. Mal Naregam * H. M. Malis Limonia pumila sylvestris Zeilanica fructu monopyreno D. * P. 4. T. 12. Hermanni. H. M.

Media est magnitudinis, cortice glabro, cinereo, coloris saporssque aromatici & acris obducta, ligno albicante, dento, praduro, arctiffime unito; ramis foliaceis è caudice erumpentibus, spinis ri-gidis, è fusco flavescentibus obsitis. Radix albicans, subrubro cortice tecta, odoris aromatici, saporis amari. Folia juxta spinas circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, acuminata, densa, glabra, cum formâ, tum colore, odore, & sapore Limonum putillorum foliis haud absimilia. Flores plures fimul juncti extremis furculis inhærent, exigui, candidi, odorati, quatuor oblongo rotundis, acumination interference in the management of the management of the management of the management of the management of the medium companishes; inter que flylus producturallus, albicans, fuperius plants as rubbeforms. Florida ordales, tember fruitar ordales, tum figură, tum magnitudino olivis haud ablimiles, at in vertice existence ordanisment ord gua spinula dotati, colore primum viridi, in maturitate verò aureo seu citrino, uti Limonia: cortice ambiuntur tenui, gustu amaro, atque in mediis fructibus cavitas quadam est, succo acetoso ac subamaro, fuis membranulis contento plena; cui inclusus est nucleus oblongo rotundus, acuminatus, albicans, rufá obductus pelliculá, odore saporéque Limonum folia referens.

Nascitur locis arenosis ac montanis ubique in Malabar. Floret plerunque Junio, Julio, Augusto Lectu & & Septembri mensibus, atque dein maturos profert fructus.

Decocta in oleo hujus arboris folia, ac capiti applicata cephalxam tollunt; corundémque fuccus Vires. præstans habetur errhinum capiti purgando. Expressus è fructibus endemiæ illi cachexiæ (piao) mederur. E sola deniq radice pilulæ formantur antispasmodicæ.

Hic fructus quamvis in reliquis cum Limonio convenit, in eo tamen differt quod monopyrenos

3. Malus

1658

Malus Limonia Indica fructu pusillo. Tsjerou-Katou-Naregam H. M. P.4. T.14.

н. *М*. Aroulcula est humilis, ad sex, septemve circiter pedum altitudinem assurgens, caudice tenui, ramulis spinosis, cinereo cortice obducăti donato. Lignum flavescens, przedurum, inodorum, inspinulis spinosis, cinereo cortice dum. Radix fibrata, flavescens, saporis amari, odoris aromatici. Folia oblongo-rotunda, in ambitu cum. Kasax morata, havesous, and substitution of the foliofis circa ramulos geminata provenium; leviter crenata, odorata, aromatica, petiolis alatis feu foliofis circa ramulos geminata provenium; doobus viz. cribúlve panbus, cum fimplici plerunque folio in extremitate, adeo ut petiolos facile quis folia judicaret, & tria extrema folia simul juncta vulgare pratense trisolium non malè repræsentent. Flores brevibus petiolis ad spinarum exortum in ramulis proveniunt, & calyci viridi, in quinque laciriore newtone pennen an aprintant account as taments protein a partial protein and the management of t expanis romons present, expects, occordent meany amoramons are amingmons premiseurs, navercembris apicibis dotatis present, inter quae firfus emergit, indem albicans, capitulo flavefentene. Fruifus purilli Limons (inter, rotundi, magnitudine uvarum armuli, virides primum albis interftinchi punctulis, dein aurei feu citrini: cortice ambinutru Limonum cortici haud abfimili, aque in mediis fructibus umi atto ne cariato quadam eff lucco acetolo, fubamaro ac aromatico, fuis membranulis contento plena, cui immixta funt tria oblongo-rotunda, acuminata, & ex albo flavescentia semina, membranaceis pelliculis à se invicem distincta.

Provenir locis montanis ubique in Malabar, præsertim circa Candenate, sempérque floret & sru-

Hujus folia præfentaneum habentur curandæ Epilepfiæ remedium. Radix alvum movet, fudores expellit, necnon cruciatibus colicis ac cardialgia medetur. Fructus ficcati ftomachum roborant, ac alimentorum in eo lefam fermentationem refitiumt; adhec acir ex variolis febribique malignis & pelmentorus contagiolo potenter refitfunt, acque variis venenis præftantifitmum cententur anti-

4. Malus Limonia Indica, floribus umbellatis, fructu parvo. Moul-Ila seu Moul-Elavon H. M. P. 5. T. 34 p.67.

Abor et media magnitudinis, quindecim circiter pedes alta, caudice craffo, ramulifq, geniculatis, in orbem longè lateta, diffusis ornato, qui cortice viridir futo faporis fubacris 82 aromatica cincit, 82 crafform longè lateta, diffusi cornato, qui cortice viridir particular fis, duris, rigidis acutifq, fpinis influper muniti funt. Radix rufelcens, aromatica, fubaftringens. Folia is, durs, rigius acutita, ionis intuper munti iunt. κασίν ruteicens, aromanca, iuoatringens. Folia in ramis viridibus, roundis, bina oppofita, oblongo-rounda, acuminata, mollia, fuperne atro-viridia, inferne fubricità, fiplendentia: Nervis aliquot è media cofta albicante, ac in aversa parte extuberante, in latera excurrentibus: sapor subactis. Foliculi in umbella expansi extremis ramulis numerosi proveniunt, quatuor oblongo-rotundis, subviridibus ac unisformibus foliolis conflantes, totiden faminulis viridi-albicantibus, shavefeentibus spicibus ornatis, medium occupantibus; inneq que fylus prodit exiguus, viridis. Foliculis sincedume Fraier rotundi, cortice cincit viridi-sulco, crasso, inacquae, as accione 8ε archete, multique innus refersi succultanti productione. quali, odre corticum Citri, fapore quoque, at acriore & ardente, pulpaque intus referri fucculentà acidà. Quam ob caufam cibis incoquuntur Limonum & Piperis loco. Hinc & Saccharo vel melle condiuntur, & comeduntur ad ventriculum roborandum, coctionem promovendam & vermes ne-candos. Infuper murià & aceso condiuntur in Atijaer additis viz Allis, Sinapi, & Zinzibere. Provenit in Palattatsjirri, ubi in hortis studiosè colitur. Semper viret, floret, fructumque fert.

CAP. III.

De Malo Aurantia, Che @2ance.

Aradiforum nostri seculi, ubi id solum & cœlum concedit; deliciz sunt Medicorum malorum species, eterna frondis virore, & fructuum ubere quovis tempore proventu & luxurie, aliis primim é floribus eluctantibus, aliis adole/centibus, aliis maturis, atq, his quidem fimul omnibus plerunq, placentes. Notiflima vero reliquis(a vulgatiora funt Aurantia dicta, quibus aureus ille & rutlus corticis fulgor nomen dediffe potuit. Hæc aliis magis orbiculata, nonnihil compressa, parum rutlus corticis fulgor nomen dediffe potuit. golo & foraminulento luteo cortice, interius tamen albicante non multum spisso (feeminas vocant) vel crasso (mares dictirant) amarissimo & evidenter calido teguntur, quæ tamen ante maturitatem viridis tegir cortex. Sapor licco pro maturatas progrefita aut generis varietate acidos, delics au medius, feminibus aqualibus, multa medulla farctis, amaris. Folio peculiaris forma, femper virenti, & Hyperici inftar infinits propemodum foraminulis pervio, quippe quod gemellum videri poffit, majori Laureo, acuminato, nec crenato, alio ceu corculo lubjecto. Flas, ut & fructus, fragrantis odoris [qui Cordo cimicum virus nonnihil redolere videtur] coloris candidi, staminulis multis medium obsidentibus, pulchrior quam in Citro, & odoratior, intus fubcitrinus, per oram verò limbi purpuralcentes. Arbori, que multò major quam Citri, cortex viridis, spine rigide sed rare.

Aurantiam ab auri potius colore dictum puto quam ab @ange Gallia oppido, vel ab Arantia Achaiæ urbe. Aurantiæ enim nomen priscis incognitum, non ante in usum venit quam Aurantium

oppidum deletum est.

J. Bauhins Malum Aurantium potiùs quam Citrium dietum, Theophrafti & Plinii Malum Medicum effe (ur fuperius innuimus) Iufpicatur; quòd Auctores In Malum Medicum non comedi dicant, quod de Malo Aurantio verum eff; de Malo Citrio minimè, quod torum manditur. Verum pace tanti viri Malum Aurantium cortice excepto esculentum est, & vulgò comeditur pro cibo, & non in condimentis tantúm. Pulpa enim interior Aurantii multo mitior est minúsque acida quam

vel Citrii vel Limonii: & nos in Italia & Sicilia obfervavimus rufticos & nautas Aurantia mala cum pane pro refectione comedentes, nunquam verò vel Limonia, vel Citria. Dantur etiam mala Aurantia dulcia qua mandi posse ipse non negat. Est insuper in Europam nuper invectum Au-rantii quoddam genus, esculentum, Chinense dictum, saporis delicatissimi, cujus etiam cortex unà cum carne comeditur. Quocirca quod Domitianus Matianum malum super cœnam sumpsit, non obstet quo minus Malum Aurantium hodiernum vel Cestianum, vel Matianum Plinii sueric.

Requirit idem, ut Scaliger vel alius aliquis fubrilitatis professor respondeat inte cuncatione alteri argumento quo idem probare nititur. Aurania (inqut) exsiccata vel in multos annos odorem fuum retinent, ideóque vestibus interponi ad odorem communicandum & arcenda noxia aptisfima esse. Citria verò etsi exficcantur quoque, sunt tamen evanida, adeóque nec odore nec usu

Arantiorum plures species seu potius varietates esse nec pauciores quam Citriorum aut Limonum

C. Bauhinus ista genera proponit:

I. Malus Arantia major. Cujus plura genera esse ait ab insitione prodeuntia: pleraque cortice amaro, crasso, aureo: alia subvirente: alia cortice tenussimo, subrubente, medulla dulci: aliqua & cortice dulci: aliqua in uno pomo duo genera botrorum habent: alia abíque feminibus: Sic & pulpæ sapore differunt; nam alia acida, alia dulcia, alia vinosa, sive media sunt.

II. Malus Arantia humilis.

Lib. XXIX.

III. Malus Arantia cortice dulci eduli: an Chinenfe?

IV. Mal. Arant. unico grano.

His addit Parkinsonus Malum Arantiam sylvestrem, quæ tamen in Europa non invenitur. Ferrarius has habet varietates

Aurantium ficciore medulla hybernum.

Aurantium semine carens, quod vel subrotundum, vel oblongum Limonis effigie.

Aurantium geminum & crispo folio & flore duplici. Aurantium stellatum & roseum.

Aurantium virgatum & striatum.

Aurantium fœmina five fœriferum.

Aurantium hermaphroditicum five corniculatum

Aurantium callosum multiforme.

Aurantium Olyflipponene, Sinense nostratibus & Belgis, quòd è regno Sinarum Olyflipponen transvetum surri. Circinate est rotunditatis, mediocrem supra modum tumens. Caro cimi péa cute confunditur, & editur jucundiffilmé. Novem signarum medulla blande mortacis dulcedains tam vehementer slavesses, ut aurum in eam distabuisse credas. Corticis insuper seu portius caticular glabrine & feminum paucitate à reliquis generibus distinguitur. Adde quod in hoc genus fructu pulpam vitiosam, cariosam, aut corruptam nondum viderimus.

Aurantium Indicum ex infulis Philippinis. Aurantium dulci cortice & Sinenfe.

Aurantium omnium maximum.

Malum Aurantium Lauri angustis foliis.

Malum Aurantium umbilicum Rosæ instar gerens; fructus quidam monstrosus aut præternaturalis

Malus Arantia hermaphroditica, fructu medio Citrio, medióque Arantio, odoratifimo Herman.
Cat. infitionis ingenio producta videtur, applicatis ad fe munto Mal. Citriz & Aurantiz furculis per medium fecundum longitudinem fiffis, altóve aliquo artificio permiftis feminibus; ad eundem ferè modum quo Mulus Afino equam ineunte generatur.

Hujus arboris descriptionem vide apud D. Hermannum in Catalogo Horti Lugd. Bat. qui habet Malum Aurantiam Indicam fructu omnium maximo Pupelmum dictam medulla pallescente & ruf-

Gaudent Aurantia iisdem locis ac regionibus quibus Mala Medica, ubi passim abundant in hor- Locus. tis 80 viridariis, maritimis prafertim trachibus, ui in Liguria circa Genuam, & in influis Stocchald-bus Hierer dictis prope Olbiam Gallo-provinciz, ubi adeò familiarem effe Auranțiam feribit Lobelus, ut femper virentium lucorum amœnitate & Pomorum fœtura perenni neutiquam inquilina vi-deatur. Nos in infula Melita in Magni Magiftri viridario arbores fatis grandes & proceras vidimus malis majoribus aquales. Abundat etiam in Sicilia & Italia, nec minus in Hilpania. Hilpa-lenfia apud nos in maximo pretio funt. Peregrina tamen funt haz arbores in Europa & aliunde initio advecta, quemadmodum Citria & Limonia, nimirum ex Afia. Aurea Helperidum mala nonnullis creduntur, quæ verifimilius Cydonia fuere, ut alibi diximus.

Flores mali Aurantiz odoris gratia in przecipuo honore funt: decerpti etiam per maria in lon-Vires & ginquas regiones perferuntur, & aqua quoque fragrantifimi odoris ex iis paratur arte destillatoria Ujua. quam Nepham vocant: non tantum ad delicias, led contra pettern & morbos contagiolos utilem, & cordi amicam, que & fudores movet. Hifpani parturientibus in difficili partu propinant cum

pauxillo aquæ Pulegii.

Cortex amarior est ac proinde calidior Citri cortice, saccharo conditus verminantibus pueris utilis futurus ni amarorem respuerent. Per aliquot dies aqua infusus amarorem deponit & edulis evadit, deinde conditus saccharo non tantum mensis secundis inter delicatissima bellaria infertur, sed & medicum usum habet, in corde & ventriculo roborando, inque sis affectibus quibus Citria conducunt. Modum condiendi cortices Arantiorum & Limonum vide apud J. Bauhin

Pulpa interior seu succus mitior est minusque acidus quem Citriorum & Limonum succus, frigidus tamen & guftui gratus, & ad appetitum excitandum utilis, ut & ad fitim extinguendam in febribus. Nos certè in febrili ardore magnum inde folatium multories fenfimus.

Vires.

Locus.

Lib. XXIX. De Arboribus Pomiferis.

Mala Aurantia scorbuto sanando efficacissima esse perhibentur, ut quidam etiam solo esu crudorum diuturno percurentur

Malum Aurantium Hispalense integrum cum cortice & carne comestum ante accessum sebris intermittentis, præfertim tertianæ, perfæpe paroxysmum avertit, & febrem ipsam prosligar

Oleum è corticibus expressum ignez pane qualitatis esse comperti sumus (inquit J. Bauhinus) quod facile patebit ei qui corticem recentem juxta candelam prefferit, ut exiliant guttula: inftar roris, videbit strepitum & scintillulas flammeas excitari ac si pulverem sulphureum in flammam in-

jecisset. Sunt qui existiment eodem modo expressos cortices in oculos clarificare visum. E tenellis deciduísque Aurantus fiunt globuli ad monilia, & ad preculas numerandas, odore suo

commendabiles. Semina verminantibus pueris utiliter dantur. Ex femine terra commisso arbuscula primo anno prodeunt, que in acetail modum comelta, admodum palato funt grate, ventriculum infuper corroborant & appetium excitant, autore Dodonato.

Ad lumbricos, R Malum aureum, perforetur, & digitis comprimatur, ut fuccus exprimatur. Demido eloe Lini & fucco Abfinthii Rutzque paribus portionibus impleatur pauco Theriace & farinz Lupinorum addito, parámque bulliant. Hoc linimento pulfus, tempora, nares, ftomachus & umbilicus linantur, & videbis mirabilem operationem. Alexis. Hoc remedium semper mihi placuir inquit Chesneau. Habui à D. E. Hulse.

2. Arasynappil Malis Aurantiis parvis similis fructus J.B. Malo Aurantio parvis fructibus similis C.B.

His fructibus, quos binos videbat J. Bauhinus, fi non fuisset appensa schedula, cui erat inscriptum manu D. Paludani nomen drasynappil, nihil aliud judicasset quam parva Mala Aurantia; erant emm codem modo orbiculares, rugofi & nigricantes sapore eodem.

3. Arbor peregrina Aurantio simili fructu Clus. J. B. C. B.

Palmaris erat hujus ramulus, quam vidit Clufius apud Paludanum, è Nigritarum regione delatus, quadrangulus rugolus, nodis dittinctus fragilibus. Bim lemper ex adverfo huic ramulo innalcebantur furculi, iutimentes breri craffoq, petulo fructus, è calvec velut quatuor (quamis confiante prodeunnurcini, juttmenes brevi cranoq, pentoio rucius, e caiyoe veiut quatuor iquamis conitante prodeun-tes, uncialis utplurimum magnitudinis, orbiculatar formar, rugolos, ingros inflat Arantii parvi re-ficeati: intus plenos fungola quadam pulpă (cui commixta parva quædam grana, pane ut in Ficu-bus) adfrangents intito laporis. Nulla porro in eo ramulo foliorum veftigia apparebant, ut dubita-ri poffer, An hea erbor ex illarum fit numero, qua pediculo five ramulo 4000 tos flores & frin-chts proferunt, ut Aromatici Caryophylli. Grana Ficuum fimilia hujus fructus pulpæ admixta, ar-lesses ad lifetio existenciates arantum changa de la mana ficular pulpa de la mana de l borem ad Ficus porius pertinere arguunt quam ad Aurantias.

CAP. IV.

Malus Adami C. B. Poma Adami J.B. Malus Affyria vel Poma Adami Park.

PROXIMA Aurantiis funt Poma Adami nuncupata, fi fructum spectes, orbiculatum illum qui-dem & aureum, aquabili Aurantiorum superficie, sed multis numeris majorem, & nonnuneem ee aureum, sequabit Aurantoorum iuperirue, teo muuts numens majorem, ee nonnun-quam ad umbilicum velui ambelium, colore magsi Riivo quâm Aurantia, ee doore ignavio-ri, carne Citris fimili, fed guftu infinavi, multo interim fueco prægnante, fapore Aurantiis affini. Atverò folium in Limonum aut Citriorum familiam coopare inbet, it cu in uilla fubjeela pinnula, nam pori quibus pertunditur omnibus communes funt, veluti & spinæ virórque pertinacis vitæ folii.

Pomum Adami dictum volunt, quòd in superficie ceu infixorum dentium vestigia habere videatur, quafi ab Adamo primo homine commorfum fuiflet.

Ejusdem originis est cum reliquis congeneribus & in eisdem locis colitur, iis tamen minus obvia,

Viribus cum malo Citrio convenit: peculiariter autem ad scabiem valere creditur, si per medium sectum, & tenuissimo Sulphuris slore aspersum, deinde cinere serventi calefactum corpori scabioso Notat Clusius succum hujus fructus ut & Mali Aurantia brevibus folliculis comprehendi, cum in

reliquis generibus folliculi seu vesiculæ succum continentes oblongiusculæ fint.

Carterum Pomi Adami seu Paradisi, Lumia dicta, varia recensentur & describuntur species, ni-

Pomum Paradifi fructu oblongo.

Pomum Adami subrotundius, idque vel Rheginum, Neapolitanum, Romanum, vel fœtum sive alia poma includens.

Lumia five Pomum Adami Spataforum nothum.

Lumia five Malum Affyrium Ollulæ afpectu.

Lumia expers medulla.

De situ, terra, simo, satione, insitione, propagatione, translatione, collocatione, stercoratione, rigatione, injuriis coelestibus, morbis, remediis & usibus Malorum Citriarum, Limonum & Aurantiarum prolixè agit Ferrarius in Hesperid. & nuperrimè Commelinus, quos consulat Lector.

Olea expressa & destillata ex harum seminibus, floribus & corticibus, praccipui usus sunt in Mecha- Virer nicis & Pharmacia. Succi è medulla expressi juvant in febrilibus, scorbuticis & calculosis affectibus. Cortices ficcati & pulverilati in affectibus fromachicis & flatulentis (præfertim in frigida intemperie)

Turce populíque Orientales varias condituras ex hisce præparant, & suum Sherbet ex horum succis & Saccharo componunt.

CAP. V.

1. Carcapuli Park. J. B. C. B. fructu malo aureo amulo. Coddam-pulli H. M. P. I. F.24 p. 41.

Rbor est procera, densis & opacis frondibus, late sparis. Radin crassa brachia seu ramos subtus ac supra terram late disfundens, cortice albicante slavo, crusta nigricante obducto, ligno albicante & subflavo: incisa perviscosum humorem, qui saporis est nullius, exsudat. Caudex quantum duo homines amplecti possunt : cortice eodem quo radix, ligno albicante. Folia conjugatim bina furculis adna cuntur, petiolis brevibus, oblongo-rotunda, in medio latiora, ad utramo, extremitatem fensim contractiora, cuspide versus unam partem nonnihil inflexa, textura crassa spissa ac solida, superriè obscuro virore nitentia, infernè dilutiora, venulis à media costa oblique sursum tendentibus infernè apparentibus, & nullis præterea conspicuis; sapore acido. Flores in summis furculis breviffimis infident pediculis, incarnati & flavescentes, quatuor petalis rotundis, parum oblongis & concavis, craffis & denfis fine venis.

In medio florum emicat globulus viridis, rudimentum fructus, in octo latera oblonga per strias distinctus, in vertice capitulo seu umbilico, quod ex gemmis albicantibus constat, donatus, quem circumstant stamina surrecta albicantia, apices flavo-rubros sustinentia. Flores autem odoris sunt nullius & faporis subacidi. Calix quatuor pallidis concavis foliis constat. Fructus uncialibus petiolis appenfi, grandes funt, rotundi, octo, novem, decemve costis extuberantes, capitulo in vertice parvo, quod etiam costulis striatum est, primum virides, deinde slavescentes, cum maturi albescentes, fapore acido-dulci. In medio pulpa semina, oblonga, magnitudine unius articuli, compressa, colore cœruleo-nigro

Fructus Acoltæ Mali aurei cui cortex exemptus est, magnitudine & formâ, ex grumis pariter

constans, sed non ut in illo separabilibus, tenui levíque & splendenti cortice tectus. Siccus ex Malabar in alias provincias defertur.

Eo utuntur in cibis, magnaque apud incolas illius est laus in curationibus, sed inter omnes qua ex- Vires. perientià comprobate sunt eminet profluvii albi cujuscuno, generis constrictio, in iis presertim qui ni-mio Veneris usu hoc malum contraxerunt. Editur verò aut ipse fructus maturus, aut ejus succus cum oxygala fumitur aut illius exficcati pulvis: cum oxygala autem mixtus & cocta oryza mirificè appetitum dejectum revocat. Utilis etiam est ejus succus & exsiccati pulvis in oculorum caliginibus Republicant account a constant at the process of the constant and the constant and the constant account and the constant account m magna, ut aiunt, efficacia.

Carcapuli Linschotani, quem C. Baubinus cum præcedenti conjungit. Carcapuli de Bry.

Hujus fructus aliquot intus continet lapillos: gustu est admodum austero, magnitudine Cerasi, ipla etiam arbor Ceralo nostro fimilis est. Linschot.

De hoc fructu & arbore in Annotationibus D. Syen ad H. M. hac habentur, è D. Hermanni literis ad ipsum datis. C. Bauhinus in pinace utramque arborem Carcapuli Acosta & Carcapuli Linschotani sub eadem specie perperam comprehendit. Differunt enim inter se store ac fruetu, licet in reliquis conveniant. Prior fructu est acido, sulcato, aureo, mali magnitudine; altera fructu dulci, rotundo, Cerafi magnitudine. Prior Ghoraka Cingalenfibus fimpliciter dicitur, altera Kanna Ghoraka. Utraq, gummi Gotta fundit. Præstat autem illud quod ex Kanna Ghoraka.

Confundi autem non debet (inquit D. Syen) gummi Gotta hic descriptum cum vulgari, quod ab Esulæ Indicæ affini planta colligi testatur Bontius cap. 57. & ab Indis vocari Lonam Cambodja, quòd in

Cambodja, vicina regno India provincia frequenter proveniat.

CAP. VI.

Caniram *H.M. Malus Malabarica fructu corticoso amaricante, semine plano compresso D. Syen.

* P.I. F.37.

Rbor est procera, ramis densis, late sparsis, nascens in arenosis. Caudex ambitu amplexum duorum hominum implet, éstque ut & rami majores, cortice cinereo nigricante aut rubescente. Surculi teneriores ex viridi fusci sunt, nodosi, cortice amaro. Folia ex nodis oriuntur bina fimul, oblongo-rotunda, in medio latisfima, anteriùs rotundo-cuspidata, plana, virore communi, supernè nonnihil nitente, inferius surdo, saporis valdè amari. Præter costam solit mediamduz aliæ hinc inde è petiolo egrediuntur minores, in supina etiam parte nonnihil eminentes, ductu arcuato antrorfum excurrentes. Flores in furculis ex nodis umbellatim proveniunt, funto, parvi, quatuor, quinque, vel etiam sex petalorum dilute virentium, cuspidatorum & crassiolorum, Bbbbbbb

Tempur.

cum pedunculo craffo, parvo, viridi, calyci areto quinque foliorum cufpidatorum infidentes formă ex-ternă haud diffimiles Caryophyllis, odoris debilis, haud injucundi. Stamina quatuor vel quinque cum apicibas longis viridi dilutis e medio emicant, întere quz fijla viridi-dilutis tupra apices eminens, cum aprens guige inneutration inconstituents, inconstituents in the que pjus a nurvingute tupa apress entinens, qui è globulo viridi prodit. Flores chim in genmis promunant, omnibus folius veutiles arbor eft foot lata, ac um gemmis florum funul tenella foliola velut nova germina prorumpere con ficciuntur. Fruntata, ac um gemmis florum funul tenella foliola velut nova germina prorumpere con ficciuntur. Fruntata, ac um gemmis florum funul tenella foliola velut nova germina prorumpere con ficciuntur. taus, qui solitarii, vel etiam duo, tres, quatuor, plurésve fimul furculis periolis curtis adnectuntur, roettet, qui iontarti, vei ettaini quo, tee, quattora, pini etve ininti nitrons perioni cutta anticettinitar, ro-tunda mala finnt, glabra, ablique rigis, colore aureo-flavo, carno per maturitatem candida & mucilagi-nofa, cortice craffii(culo & fragili, funtque faporis valdè amari. Semina, que intra carnem fructis confira finit, formà rotundido plana ac comprefía, cum planis fusi fuperficiebus jacentia in longitu-dine fructus, cortice exteriori per maturitatem inftar velusi viridi, funtque pulpa valdè amara.

Tota arbor ob amaritudinem celebris est.

Flores fort tempore æstivo, pluvioso fructus.

Radix vel in decocto vel in infuso propinata cathartica est, prodesto, sebribus pituitosis, doloribus colicis, intestinorum torminibus, ventris fluxibus. Conducit in podagra fi cum ejus decocto pars affecta foveatur; in vertigine inque atrabile, si ejus decoctum cum lacte vacca mixtum ad delibutionem capitis adhibeatur. Cortex contritus & mixtus cum aqua in qua fuit Oryza flavæ bilis fluxum reprimit. Succus ex foliis expressus ac in decocto datus capitis dolores sedat, largius epotus veneni vires habet, mortem inducens, in stercore hominis comesto salus est.

nn vien naues, montein municous, in necessarium soments ameets. Misseminum in fructibus per duos annos continuatus, fumpto fingulis diebus uno aut duobus numero, efficit ut morfus venenatus Colubri, vulgo Cobra Capella dicti, nullas noxas adforat: fi credere

CAP. VII.

Laurifolia Javanensis C.B. Mangostans Garcia J.B. Bont. I.6. c. 27.

Ufilla est arbor (inquit Garcias) Malo vulgari fimilis, foliis Laurinis, floribus luteis [Clusius felia Laurinis majora & latiora effe scribit, ampliffimorum foliorum Mali formam magis referentia, sex aut septem craffioribus venis ex utroque nervi medii latere procedentibus prædita, intercurfantibus oreberrimis subtilifimisque venulis, ut qua parte attrita erant folia subtilifimis filis contexto rete constare viderentur, sapore acrusculo. Quædam porro folia quatuor, quinque, aut feu unclarum longiudinem habebant, rium lattudinem, ant ampliorem pro foliorum magnitudine, eáquein ambitu non dentata aut crenata.] Bontius folia hujus arboris, pro ronorum magineticine, eaque in amonta non centrata que cremata-j bontus rona mijus arroris, ut & truncum & ramos, nifi quod fipinofi non fint, Mali Citrei arborem emulari ais, & nifi odore diffinguerentur, qui in Mangefean follis millus eft, proculdubio afpectum fallerent. Fructus inter omnes India fructus longe fapidiffimus eft. Cortice refert plane Malum Granatum feu Medicum, codémque modo aftringic cum paulo majore amarore. In bafi sei inferiore parte vestitur circa caudam tribus vel quatuor, quasi separatis corticibus, minutioribus, ut in Rosa videre est. In vercaudam tribus vel quatuor, quasi separatis corticibus, minutioribus, ut in Rosa videre est. In vercaudam tribus vel quatuor, carne miss rea quatuos, quan repataus containes, immutorious, te in Nota vitere etc. In ver-ticevero coronam geftat, que quot radios habet tot nucleos in aperto Mangoftano, candidifirma carne missinfar vefticos reperies; ità aliquando fex, aliquando octo, pro radiorum multitudine indubitato intus occluduntur.

In Java infula circa Bantam emporium nascitur.

CAP. VIII.

Tapia Brasiliensibus Marcgrav, Pison. Pomifera trifolia Brasiliensis fructu corticoso multu ossiculis pericarpio inelusis pleno.

Rbor hac in Fagi aut Quercus altitudinem affurgit, cortice lavi, cinereo, ac multos habet Rbor hac in ragi aut Quercus autuunem anungis, cortice arti, cinereo, ac muuso habet ramos: folia autem in quolibet pediculo tria, hio oppoitat, larvia, foliaedenta, fuperné futuratius, inferné dilutius virentia, quatuor aut fex digitos longa. In extremitatabus ramorum 20, 30, aut plures pediculi funt Cerafini, in quibus fingulis fox conflatas quatuor foi loils albis, digitum longs; quodiblet habet fuum petiolum, digitum ferè longum, figura ferè venabuli, 8c nervum fecundum longitudinem, ac venulas obliquas virefcentes, ut folia alicujus arboris, 8t umb lie distenziti m pofit automos fiellole barvis u virefcentes: uter onnia hace enafactume flatas. Sc cum his alternatin politica quaturo foliola brevia, vineteentai: inter omnia hac enalcuntu re-minute multa, fubruffa, circiter felquidigitum longa: in medio denique horum erumpit pediculus duos aux felquidigitum longus. Find im fer roundum; magnitudine mediocris pomi, qui quando maturuit flaver inflar Aurantii, ac corticem illi zqualem habens; internis autem plenus eff capills duris, magnitudine seminum Cerasorum, oblongis, slavis & nucleum continentibus album: circa lapides autem eft pulpa alba, mollis, dulcis faporis ac nauleabundi odoris. Edulis eft fructus. Lignum hujus arboris fragile, medulla alba, Sambucina.

Folia hujus arboris contusa excellentissimum sunt remedium contra malum hic persamiliare, quod vocant Biches de cu si exterius applicentur; tadarumque instar ano indantur: omnes denique fervores refrigerio suo restinguunt, doloresque mitigant. Præter hæc auribus indita restituunt dolores capitis ex calore natos.

Duz hujus arboris reperiuntur species: Prioris lignum judicatur duriffimum, omniumque in his locis nascentium gravistimum; putredinis quasi expers omni corruptioni resistit, ac proinde navibus struendis dicatum. Arbor habetur infrugifera.

Altera [Piloni cognita] folio est glabro, magno, uno nervo recto & rarioribus venis obliquis pradito. Fructum fert Aurantio malo majorem, cortice crasso, duro, fulvo, cineressque maculis variegato, quo melleus quidam liquor continetur, dulcedine fua certans cum Saccharo, cui nuclei multi funt permixti, qui exiccato liquore Pomi strepitum edunt ut capita Papaverum. Pro pectoris morbis in usu habetur.

Vires

CAP. IX.

Karin-kara H. M. P. 4. T. 23. p. 49. Malus Indica, pomo corticoso Juglandi pari, monopyreno.

 M. Rhor eft mediocris magnitudinis, caudice mediocriter craffo, candido ; cortice furvo, fcabro, inodoro, ac amaro obducto, necnon ramis viridibus in orbem diffuss donato. Radix rufa, albicante cortice tecta. Folia fine ordine brevibus, rotundis ac fulcatis petiolis aix rura, aniocante cortue tecta. Pous inte oronie oterious, rounious ac nucato peacon-circa ramulos provenium, oblongo-rotunda, acuminata, denfa, glabra, fupernè atro virore folen-dentia, fubus viridi-flave/centia; cofta media albicat: lapor amarus ac aufterus. Flores albi-cantes, magnitudine Paenoe floribus, forma verò Geniflæ aut Laburni fimiles, aut in ramulorum extremis, aut è lateribus in tenui ligula dependent, atque calyci viridi, in quinque acuminata, extremis, aut e laterbus in teun ligula dependent, atque calyci viridi, in quinque acuminata, magnitudine inæqualia foliola fecto, inharent, quinque oblomo-terrebius, craffis, candidis foliolis conflantes, fupremo reliquis multo majore, lato, furfum reflexo, at inferius aperro hiatu debi-fecnte; è quo numerola prodeunt fiaminala, candida, apicibus ornata: odor fiavat, fapor amanus. Frattiu nucibus Juglandibus magnitudine fimiles, rotundi fittin, globofi, ac duabus protuberantiis ad verticem fittiat, viridi-favetecente cortice cindit, carreque intus albicante, primum denfa, dein molli, pultacea ac fubdulci referri, intra quam nucleus focatur rotundus, bifariam aut tritariam controlle in terres de la controlle divifus, fubviridis, rufà pellicula tectus, fabarum fapore amulus.

Crescit in locis sylvestribus Malabar, perpetuò viret; non rarò bis in anno maturos fert fructus, Locus. menfibus, viz. Aprili & Octobri: at non diu superstes manet.

CAP. X.

I. Pomifera Brasiliensis fructu tres nuces continente.

Ortice est griseo seu fusco, hinc indè ramos suos directè projiciens. Folia habet in ramulie Ortice ett grileo teu fulco, hine inde ramos luos directe projeciens. Felis habet in ramulis oppolitis oppolita, ad tactum dura & membranacea, longa, folida, folità Artaius pombe quodammodo fimilia. Fratius maturus flavius, rotundus, Pomi magnitudine, cortice paris ferè cum Aurantio malo craffitei, qui incilia facile leparatur : Continer duas aut tres Caftaneas, ovales, magnas, uno latere planas ubi invicem appofite funt: has pauca ambit caro, albicans, faporis acris & fibamaricantis, que comeditur. Caftanea non est edulis.

Arbor incila lac exoceum de fe fundit.

Propè finum Aquapetida invenit Marcgravius, fructu maturo mense Martio.

Locus &

* 2. Pequea sive Pekia secunda Pison. J. de Lact.

Folio est glabro, magno, uno nervo recto & rarioribus venis obliquis practito. Fructum fert FURGINE PROPERTY AND THE PROPERTY OF THE PROPE peregrinantibus fructus ob dulcedinem gratam experitus est: Europæis tantúm pro pectoris morbis in usu habitus.

CAP. XI.

Pomifera Brasiliensis fructu corticoso ovali, monopyreno. Pitoma Brasiliensibus Marcgrav.

Rbor grandis eft & ramofa, cortice gryfeo, coryli noftratis cortici haud abfimili. Folia inavqualis magnitudinis, à tribus, ad octo digitos longa, pediculis brevibus infident, & bina fibi opponuntur, quemadmodum & ramuli, hie illic tamen folum folitarium inventur: funt autem oblonga, anterius acuminata, auris Afininæ figurá, fuperne læte viridia ut Coju folia, inferius paululum pallida. Ad foliorum exortum duo ramuli enafcuntur oppofiti [interdum unicus] tres, quatuor vel quinque digitos longi, ficer modo in tourn unimerolis velliti filodui; quorum quiliber ino infidet pediculo brevi, parvulus, in quatuor crenas fectus, filamina novem, femidigitum longa, erecka, crocei coloris, speinhu tenulbus rubicundis, continer. Pediculus floris coloris est melini, flor iple ejudem cum pauxillo rubro mixti. Frudium fert unumquemque suo coloris est melini, floris iple ejudem cum pauxillo rubro mixti. Frudium fert unumquemque suo coloris est melini, floris iple ejudem cum pauxillo rubro mixti. Frudium fert unumquemque suo colors est mening nos tiple equation can parama rando man. A mening the status and pediculo innitientem, elliptica figura, unbilico autem inflar puncii eminente: estretius coloris el obfcure flavefcentis, cortice carneo, folido quidem, fed fragili ferè, majoris crafficiei quam cortex eft Caffances, fub quo latere pulpa, pauca, albicans, gelatina confiferantis, faporis acidi grafi 86 aftringentis, qua fponte à cortice fracto fe feparat 8c comeditur. Continet denique in medio fii Bbbbbbb 2

Viret:

Focus.

Altera

nucleum magnitudine Castaneze, ellipticz figurze, cuticula tectum flavescente; ipse autem incarnati est coloris, pulpa albicante, & facilè in duas partes æquales divisibilis; sapore est amaro & adfringente, miniméque edulis.

CAP. XII.

Cumbulu H. M. P. I. F. 41. p. 75. Nux Malabarica unituofa flore cucullato. D. Syen. An Adha-toda Zeylanenfum Herman? Append. H. L.

Rhor est procera, ramis ex medio caudice in altum, minus verò in latum diffusis, nascens in arenosis. Radix cortice albicante, crasso, molli ac subamaro tecta, ligno albicante, finarenosis, entre conservation de la conserv bras longas emittir. Caudex ambitti unius hominis ampletum excedit, cortice craffiolo, molli, albicante obduchus, intus abicans, odorem caleis amulum fundens. Rami nodulis difinati, concerci, furculi enteriors virides. Falis longis & craffiolis pediculis nixa, conjugatim bina, alterno ordine è nodulis egrediuntur, fipithamam & duos tréfre indigne pollices longa, palmos duos lata, ad petiolom maxima lattudine, indeque fenfim contrada in culpidem oblongam definunt: (cium minora formz rotundioris (int & minis oblonga) tomemofa lanugine oblita, maximé in averfa parte, fuperme virore faturo & nonnihil nitener, flutos dilutiora, fapore amaro, odore millo. Cofte & nervi foliorum in averfa folum parte eminent, & a margine reflexi arcatas multiplicibus duelbins in fe invicem incurrent; relicuam nervorum dificuntis per folia deferiroineme plicibus ductibus in se invicem incurrunt; reliquam nervorum discursus per folia descriptionem vide. Flores in fummis furculis plures firmul breviffimis pediculis proveniunt, flavi, cucullorum forvide. Flores in fummis furculis plures fimul brevitaims pediculis provenium, itavi, cucullorum formă, laciniis quinque rotundiolis, craffiolis, quarum una majufcula eft & latior ac cateris longiis propendens, quattor relique extrorfum reflexe, incifi, fuperne quâm parte inferiori latiores, coloris interius flavo-clari, exterius, ubi tenuiter pilof funt, flavo-fuici, odore nonnihil deblii & non injucundo. Stammas quattor flavo-albicantia ac nonnihi inflexe versis majorem laciniam, apicabi grandiculius fubflavis dotata, ac inferiori cuculli parte interius inferta. Stylas flavo-albicants, fupernis bifurcatus viridi captulo, quod rudimentum fruchus eft, infidet. Calyx brevitism oris eft cuffiditism activi flores includens. Fruchus culturis commis commis control control. est cuspidibus, arctè flores includens. Frudus, calycibus primum in totum & arctè excepti, oblongo-roundi fint, parte fiperiori craffiores, inic inde tuberculis extregentes, carrie intus fuculen-ta, flava, fibbulia & amara, cuis humor exprefits unetuolis flavo intenfo ac rubefcente colore manus tingir, cortice craffo, primtim virides dein flavo-diluti, odoris quoque deblis non injucundi. In medio continetur unum officulum, albicans, oblongum, durum, glabrum, pyriforme, ac acutis tuberculis hinc indè eminens, parum nuclei in se continens.

Bis in anno tert flores. Radix in decocto data addito pauxillo Oryza prodelt in febre symptomatica comitante arthritin. Eadem data in lacte acido vel in oleo Sarchelim proficua est in statibus & dolore thoracis. Ejudem correx contrius & in aqua decoctus juvas in febre frigida; per tostionem in pulverem redactus servis in podagra, facta peurucitone partis affecta. In lacte acido datus intestinorum sedatus fervis in podagra, facta peurucitone partis affecta. In lacte acido datus intestinorum sedatu comina, ad quod etiam confert succus soliorum epotus.

Hant, plantara chiferenti D. Turneria Rehiefus firmi con estis peur es

Hanc plantam obfervavit D. Tamerdam Robinfon finul cum aliis novis & ranffilmis plantis cultam ab ingenofiffino Hortulano D. Georgia London in Horto Reverendiffimi Epifcopi Londinensis D. H. Compton Præsilis nunquam satis laudandi: & ad nos scripsis hanc Arborem Malabaricam esse Adhatoda Zeylanensium Herman.

CAP. XIII.

Couronds H. M. P. 4. T. 50. p. 103. Arbor Indica frustu rotundo, corsice molti nucleum unicum madum glandi similem commente.

н. м. Rbor est procera, caudice crasso, denso, albicante, cortice obducto nigricante, scabro ac aspero, ramulisque plurimis intus sungoss donate. Radix albicans, cinereo cortice tecta, alpero, ramulique plurmus intus tungotis donato. Radis albicans, cinerco cortice techa, acris, graveolens. Pelia geminata, ordine parallelo circa ramulos provenium, oblongo-rounda, in ambitu leviter crenata, craffa, denfa, glabra, fiplendentia, fupernè viridia, infernè fibivindia, nervis aliquot è media cofta in latera excurrentibus; fapor aftingens; odor nulles. Fleres exigui, viridi fiaveficentes, vitis vinifera: flofculis haud ablimites ad foliorum exoruum circa ramulos provenium copiofi, hoc eft, terni, quaterni aut plures fimul freè congefti, quinque fluoroundis foliolis conflatness, numerolis framulais medium occupantibus, inodori, faporis adfiringentis. Floribus pari fertilitate frafius fuccedum rotundi, purpurei, craffo, carnofo, molli, intuigue crocos cortos cincit. Glandi finilem nucleum intus continentes, qui rufà pelliculà techus, odors ingrau, faporifque aftringentis eft.

Dacin Jagonique attringents en Nalciur lois montais est. Nalciur lois montais ac petrofis circa Paraeno; femper viret; fingulis annis maturos fert fructus, Decembri, viz. & Januario menfibus, didque frugirera manet. Succus è folis hujus arboris expreffus & cùm fero lactis calidè exhibitus diarrhere & dyfenteriz medetur: i dem præftant nuclei fructuum quoque modo fumpti.

CAP. XIV.

Arbor Indica Mamei dicta C. B. Mamay arbor J. B. Park. The Mannince, Momin, og Cob-

Ariant in hujus arboris descriptione historici Indici. Gomara arbor est formosa, simili modo virens uti Juglans, altà latâque coma, sed quæ in pyramidem aliquantulum definat, Cupreffi modo. Folium longius quam latum: materies ligni fungola: fructus rotundus & magnus [in infulis, in continenti longus & craffior & guftu jucundiore. Benzo] carne Malum Cotoneum referens, sed sapore Persici duracini: huic insunt terna quaternaque ossa, interdum plura, fimul juncta, valde amara.

Oviedus Arborem speciosissimam esse scribit, magnæ Nucis Juglandis proceritate, foliis paribus

aut majoribus, craffioribus, altera parte viridioribus, palmum longis & ad proportionem latis. Hujus fruëtus est omnium qui in insula Hispaniola proveniunt gustui suavissimus, quandoque Hujus fructur en commun qui in minus rinjamios proveniunt guttu itavitantis, quantoque perfecté, quandoque imperfecté rotundus, pugnos duos magnitudine aquans, aliquando minor; cortice contegitur fulvo, modicé afpero, Pyrotum fylveltrium ritu nist durior craffiórque effet. Sunt qui unum, alii duos tréfve concludunt nucleos, in Pomi medio, interfititis difunctos, acinorum ritu membranula tenui opertos, delibratz caftanez colore, quorum pulpam fi fecueris judi-cabis caftanez, przeterquam fapore fimilem, fed interior acinus fellis est amaritudine, delicatâ tunicula contectus; quam inter & priorem illam membranulam caro five pulpa intercedit ferè fulnicina confeccus; quant mici ex professi main memorantuam caro nye puipa intercedit rere sulva, Perfici Duracini gultu, aut meliore, non tamen tam fucculenta eft, neque tam odora. Pulpa filt digitalis eft craffitudo in majoribus, minor in minoribus pomis. Scaliger negat intra nucleum feu medullam alteram medullam latitare amariffimam; se enim in nucleo dissecto nibil tale oblervare pomiffe : Verdm Oviedo potius credendum. Hughelius rofter neque truncum, neque ramos, fed præcipuè ramos, hujus arboris admodum folidos este, sed teneros, spongiosos & discindi

E ramis autem incisis destillat liquor pellucidus copiosus, quem conscensa arbore, & ramo aliquo vulnerato, cucurbità appensa indigena excipiunt. Norunt illi ramum ità incidere, ut vulnus iterum claudere & obturare poffint, adeóque impedire nè liquor effluat : internocau ergò vulnus nerum claudere sc opturare potunt, accoque mipeaure ne inquor effusit: internoctui ergo vuinus apertum relinquum, interdui illud obturant, aliàs enim fi interdui permitterent extillare, folarium radiorum vis adeò copiosè fuccum evocaret, ut arbor nimis exhaufta mori poriclitaretur: quine-tami fugori interdui emanam mimis fallubris habetur, utropea cruda sc inconocôta.

Liquorem hunc Vinum Mammeyanum [390min oz Gobbp-110/inc] vocant: parcè autem il Virei. Ind bibendum eff, nec plus uno cyarbo una vice. Eff enim directicum infigne, facide penetrat ge incidit, calculo praezavendo & diffolvendo efficax. Mirum alios nullam hujus vini mentionem

E carne seu pulpa hujus arboris optimam efficiunt conservam.

Duim ett generum, alterum fructu majore cujus officulum falfo Avellanz Indicz titulo à * Clufto * Armet. in depingium & deferibium. Occurrit etiam elegans ejus & accurata icon in muleo Calccolariano: Garcia lib. 1. Hujus descriptionem interius inter fructus dabimus. Alterum fructu minore, cujus officulum descri cep. 26. bit Clusius Avellanæ Indicæ minoris nomine erroneo.

SECTIO QUARTA.

Arbores Cucurbitifer &.

Rbores Cucurbitiferas voco qua fructus proferunt Cucurbitis aut Melonibus fimiles, cortice per maturitatem duro cinctos, quorum plerique pulpam intus mollem, humidam, femi-na ambientem continent: quibus ob fimilitudinem in reliquis unum vel alterum fructu ficco fubrungimus

CAP. I.

Cucurbiifera trifalia Indica fruttus pulpa Cydonii emula. Cydonia exotica C. B. Covalam * H: M. * P. 3. T. 37i An Malum Cydonium Indicum Bontii ? Beli seu Serisole Bengalensum, Cydonia eorundem Gar- P. 37. H.M.

H. M.

Rhor est procera, caudice ex albo flavescente, variegato, crasso, præduro, multissue ramis donato, qui cortice crasso, lignoso bodueti, ac ipinis oblongis aculeatis muniti sunt. Rami autem veustitores spadiceo-fusci, teneriores ab una parte virides, ab altera, qui rami autem veustitores spadiceo-fusci, enteriores ab una parte virides, ab altera, qui rami cortice techa, odoris gravis, saporis dulcis, deinde amarusculi. Folia terna timus ex codem pediculo nalcentia, oblongo-rotunda, in ambitu cernata, nitentia, flaveoclentia, austra, manibus constricta unctuola. Flarer suaveolentes sex, septemve uni pediculo inharrent, acque e calyce esta la lecitus secto processor. Se cumpor oblongo-rounds. crassis: reflexis, exercia, si vindios. viridi in lacinias fecto prodeunt, & quinque oblongo-rotundis, craffis, reflexis, exterias viridibus,
Bbbbbb;

I arms ER Tempus. Vires.

Vires.

Locus.

CAZ.

Lib. XXIX. De Arboribus Pomiferis.

interius albo viridibus constant foliolis, multis in medio subviridibus staminalis, viridibus apicibus donatis, præditi, inter quæ fizlus prodit oblongus, craflus, furrectus, qui ipfius fructus rudimentum est. naus, prædita meta que por poste poste torioniques canais, nai eccusa qui ponte intectes rudimentum ett. Frudim mala rotunda externà formà referunt, quos tegit fubriritàs, tenus cortex, cui tubisedus alero prædurus, lignofus, Sc pene offeus, caraem continens vifcosam, fubriavam, humidam, saporis acidodules, intra quem semina plana, oblonga, alba, gummoso peliucido succo intus turgentia, reconducts, intra quem semina plana, oblonga, alba, gummoso peliucido succo intus turgentia, reconducts, intra quem semina plana, oblonga, alba, gummoso peliucido succo intus turgentia, reconducts, intra quem semina plana, oblonga, alba, gummoso peliucido succo intus turgentia, reconducts intra quem semina plana posterior de la consecución

Nascitur in Malabar inque insula Zeilan. Seminibus sata sexto vel septimo demum anno fructus fert; quos tamen fingulis annis Decembri & Januario menfibus maturos exhibet; ac integrum feculum frugifera manet.

Fructus teneri saccharo vel ceto condiuntur, maturiores verò in deliciis comeduntur : immaturi diarrheam ac dyfenteriam fiftunt.

Ex arboris cortice & radiculis cum aqua communi decoctum paratur, quod melancholiam hypochondriacam, cordis palpitationem & lipothymiam fanat. Ex cortice pulverifato & cum Melle mixto Electuarium conficitur, quod mane lumptum alimentorum in ventriculo fermentationem promovet, capitis dolorem ac vertiginem tollit. Foliorum decoctum afthmati medetur. Ex flori-

bus aqua destillatur Cardiaca & Alexipharmaca. Solent Guzaratenses medici (ut scribit Garcias) uti hoc fructu tenero adhuc & immaturo, aceto vel [accharo condito in inveteratis alvi profluviis fiftendis. Quocunq, autem modo præparati in dy-fenteria profliganda magno cum fuccessu exhiberi solent. Plura videlis apud Garciam.

CAP. II.

P. 3. T. 41.

Locus (9

Liver is

Pomifera Indica tinttoria Janipaba ditta. An Panitsjica Maram Malabarensibus * H.M. Janipegwa Brafilianorum, nucum foliu, five Genipat J.B. Janipa Rochefort.

Rbor est procera, aktitudine 80, craffitie quindecim pedes non rarò superans, multisque ramis donata: Lignum prædurum, albicans, nigricante austerique saporis cortice obductum.

Radix itidem albicans, nigricante cortice tecta, & fibris suis late per terram diffusa. Felia Acasis nuteri autocuis, ingricante contro ecces, ce inpos uns tate pet certain tuttula. Posts oblonge-rotunda, glabra, denfa, intenta, craffis, brevibus, viridi-flatis pettolis, rubicunda proveniunt, quæ tamen poftea fuperne arto-virida, inferne fubvirida evadunt; odoris & faporis fylve-firis ac ingrati [Marcgaravis folia Janipabe lingua blobula figură effe feribis, fed in utraq parte faftigiată, peden aut felquipedem longa, fuperius fplendentia ac dilute virentia, inferius fauratius & non fplendenta] A pediculo ad apicem folii nervus decurrit conspicuus, rotundus, viridi-albicans, inferne eninens, è quo plurimi exoriuntur nervuli, contortuplicati, exigui. Flore vel candidi, vel albo flavescentes, brevi pediculo extremis surculis multi simul juncti insident, atque è calyce viridi flavescente prodeunt: constant ii unico folio, sed in quinq, profundas lacinias diviso, sic ut plura videantur, numerofis fibris palliciis erectis mediam floris cavitatem & umbilicum occupantibus. Odor ocantur, numerous noris paintos erectis mediam noris cavitatem os umonicum occupantous. Odor fuavifilmus & aromaticus, necnon è longinquo nares feriens. Fruetus, qui etiam plures fimul florius flucedeunt, ac calyce viridi, grandiulculo excipiuntur, exacte rotundi funt, & pilarum obtinent magnitudinem, in vertice umbilico praditi, & corrice primum viridi, deinde rubro, villofo (cu lanumagnitudinem, in vertice umbilico praditi, & corrice primum viridi, deinde rubro, villofo (cu lanumagnitudinem). ginoso, tandem verò glabro & cinereo cincti, carne intus albicante, subviridi, & aquosa seu potius glutinosa, saporssque valde acidi primum, deinde acido dulcis referti; intra quam octo aut decem femina rubicunda, plana, oblongo-rotunda, fructuum Cacao æmula, ac utriculis inclusa in orbem locantur, eaque glutinos fructis pulpa articlose sobucta cernuntur. Av verò immaturi cum i fructus fint humore glutinoso, gunimolo, gunimo eus mit munos guinnos, gamnos e apos ponesso na administra contre puntas totaminus pertulo guttatim exfudet, qui radis folarisis in lubitantiam figiliorem concretens; ipfum fructum gunmi inflar oblinit : fructus autem cum indies maturefeunt, vi[cofitas hzc, ut & humor ipfe minuitur, donec tandem modico ac grato succo repleti, esui apti evadant.

Nascitur ubique in Malabar: quovis anni tempore fructus fert, quanquam Aprili & Octobri menfibus flurimum floret, atque à septimo circiter fationis anno ad centelimum & ultra frugifera est.

Arbors hujus folia tenella cum aqua trita (quam medicaminis formam pleriq, Alattei pro more abbent) ac potti data, vel eriam fucus è fructibus tenerioribus expreffius, egregium est ad aphchas & lingua fisfuras remedium, si ore contineatur. Idem succus oculis instillatus ophthalmize conducit. Arboris cortex in pulverem redactus, ac cum Oryza infuso, & expresso e matura nuce Indica lacteo succo mixtus, atque febricitantibus exhibitus, astum potenter extinguit : insuper decochum ex hoc corrice paratur, cui mel admifcetur, idque affumptum ventris tormina fedat. E fe-minibus oleum exprimitur, quod cum zinzibere & femine Cumini fumptum hydropicis fuccurrit, infuper alvi cruciatus lenit, eandemq, evacuat. Fructus verò maturiores cum incluiis feminibus feu nucleis ab indigenis comeduntur. Succus deniq, glutinofus, gummofus, pellucidus, qui è fructibus haud maturis exprimitur, radiis Solaribus concreicens ac rufescens, seu ex rufo nigricans, & velur virefeens, optimum evadit gluten, quo ad quecunq arctiflime conjungenda utuntur incolæ: quemadmodum Judzi & Luftrani in compingendis libris folo hoc glutine utuntur, quique ob id teredini nunquam obnoxii funt, &c.

Immaturus fructus [Janipabæ] concilis & cuti affrictus tingit colore ex nigro subcœrulescente; que nullo modo elui potelf, fed polt octo aut novem dies sponte evanescit. Lignum seu ramus decer-ptus codem modo tingit. Barbari in sympotis sus, & ad bellum turri solent se hoc siquore infecre ut terribiliores hostibus videantur. Mirum Horti Malabarici auctores nullam hujus qualitatis & usus mentionem facere, si modò eadem sit arbor Panitsjica-maram & Janipaba, cum omnes qui de Janipalea (cripferunt ejus meminerint, Clufius, Thevetus, Lerius, Pilo, Marcgravius, Hernandez, Ro-

chefortius. Ego cognatam potius quam eandem judico: quocirca Janipabæ historiam è G. Pilonis Hift nat. & medic. Ind. mutuatam fubiiciam.

Una ex procerioribus Brafiliz arboribus est Janipaba: qua figura convenit cum Fago. Conticem habet grifeum feu canum; lignum Fagile & medullolum. Rami foliis vestiri oblongis, linguae bubula figură, led in utraque parte fastigiatis, soptem, octo, ves novem juxta se dispositis, unum aut felquipedem longis, superius splendentibus ac dilute virentibus, inferius faturate viridibus, que simguls annis, mense imprimis Decembri, decidunt, nonomia quidem simul, sed pars illorum diverso. tempore: Mox nova prioribus multò latiora & majora acquirit, ídque fingulis menfibus-

Florem gignit exiguum menie Martio & Aprili, caterum Narcisso haud multum dissimilem, qui Florem gignit expand metho vanduo expany, second variation and object of the doctor and the second variation of the doctor and the second variation of è medio floris prodiens, deorsum incurvatum.

Fructus illius magnitudinem habet Mali Auraici, vel majorem, rotundus, * cortice tenui, lento, * Junipapperricts must map the properties of the properties & retrigerantes, occurs grant. In meano aucent nuctus ere cavitas repueta temminots montori puipe, denfo & dura, circundatas, equidem cum reliqua carne faporis. Seminis grana funt compretlà & chioorbiculata, in autem fiesas ferè ut Mangaiba, qua tunà comeduntur. Immatura poma viridia funt, mox matura, Mefpilorum in estat. Har, putrefeunt, arque efui apta fiunt. Cruda non cocta appetuntur, Saccharata & condita lautiora funt. Contra fluxum ventrus feliciter exhibentur. Ardores palati & flomachi compelcunt, fanique & aggis folatio funt, niti quòd fortioris fint odoris, caput afficients. Immatura poma trita, & in cataplalmatis formam redačta, ulceribus maliguis & clavis luis Veneres imponuntur. Vinum quod alli exprimitur in coldem ulis refervatur, fed vetus redditum calabius exifiti, minidque adfrine-es lits pom. nondum maturo vi igni liquorem extrahunt * indegena, quo adversis eadem * Brefilieni.

mala utuntur. Rochefortius narrat Fructus hosce inter decidendum strepitum edere bombardæ non absimilem; quòd indè accidere air; quòd fpiritus quidam feu flatus intra pelliculas femina involventes incluf, cafu illo commoti veficulis diruptis cum impetu egrediantur.

Fructus hujus tinctura sapone elui nequit, verum intra dies novem aut decem sponte evanescit. Cum poma decidunt non aves tantum sed etiam porci qui illa comedunt, carnes atque etiam adipes colore violaceo tinctas obtinent.

Clufius Exot. lib. 2. cap. 7. duos describit fructus Janipabæ similes.

Prior orbicularis erat pæne figuræ, è Brasilia allatus ; forma non valdè distimilis Junipappeeywa Brassilianorum, teneriore tamen cortice praditus, & superna parte planus, atque quodammodo in tenerum umbilicum desinens, continebat autem interna parte multa semina rugosa, Staphisagria: feminibus non diffimilia, nucleum continentia in binas partes divifum. Pediculus cui inharebat

truncians songruouns et al.

Alter, et aim ex Brafilia allatus, pæne ovali erat figurå, inftar Mali Citrii five Limonis, fuperna
tamen parte magis mucconatus, tres uncias longus, ejus ambitus fex unciarum erat, duro lento tamen
cortice practius: intus verò pulpa nigra continebatur, quae propter vestuftatem in pollinem prorfus
resoluta erat. Cæcerum hunc fructum lectum fuifie arbitrabatur Clusius antequam maturitatem adeptus effet, quandoquidem rugoso erat cortice & plerisque locis velut in lacunas contracto.

CAP. III.

1. Arbor cucurbitifera Americana folio subrotundo. Cuiete Marcgrav. & Pilon. vulgò corruptè Cochine. Higuero Oviedi J. B. Park. Arbor Indica frudiu Cucurbitæ forma & sapore C. B. Che Calebathetree.

Rbor cortice grifeo, ut Sambucus, contortè nafcitur, longos habens ramos, & in is folia frondatim & alternatim pofita; nimirum rami habent alternatim tubercula digiti intervallo, & ad quodlibet fex, feptem aut octo folia, arctè fibi opposita, semipedem plus minus Vallo, ex au quounoet rea, repenii au coor joins, arce inn opponea, reimpooni pusi innui longa, plane angulta versibs exorum, versis exeremiatem vero fenfii ampliantur, felqui digitum lata ubi lanfiima, in acumen quoddam obtufum definentia, fupernè faturate vindia & follendigitum fata un infilma, in acumen quousam oculuum acimenus, imperire iaturate virtuu e. piem-dentia, inferire didutora, nervo conficiou ex venis tranfverfis pradita. Non follom in ramis fed & ein caudice paffim provenium duo, tres vel quatuor flore; juxta fe pofiti, in pediculis digitum ferè longis, infi quoque duos & ferms digitos longs, figura parte Lilii, quinq, incifuris in quinq, acumi-nata folia dehifcentes, coloris ex albo & viridi nuxu, & fecundum longitudinem valde eleganghus nata for a definitiones, coloris ex and ex vinai man, ex rectination originalment value elegantous nervis, ac hinc inde venulis dilute purpureis variegati; in medio autem quinque framina ejuldem extant coloris, quorum quodque corpus in funmitatte habet flaveleens, ex lincolis nigris variegatum, quintum ex medium framen [ftylus] figuram habet auril(alpii; haic autem flos infidet ex detrahi potest, ut assum carnis frustum de veru: odoris slos est nauseabundi.

Post florem sequitur fructus, varia magnitudinis & figura, vel ovi Struthionis, vel rotundus & magnitudine capitis humani, vel oblongus, initio viridis, per maturitatem niger ac durus, intus continens semina Cucurbita modo, fusca seu obscure brunna, magnitudine seminum Cucumeris, ac nu-cleo slavescente; exterius autem quasi fascia simplici semen convolutum videtur. Immaturus fructus pulpam albam succulentam continet, odoris ferè ut Nasturtium, sed cui dulcedo quadam est admixta; per totam denique pulpam non in medio tantum ut in Cucurbita, femina illa dispersa sunt, quæ per maturitatem fusca fiunt.

Saccharo immaturus fructus conditur, & in febribus usurpatur: maturis utuntur incola patinarum, poculorum & lagenarum modo. Præparatur hoc modo.

Maturus

1667

Lib. XXIX.

Exot. 1.2.

HISTORIA PLANTARUM.

Maturus fructus aqua calefactæ immergitur, & plenè coquitur: hinc inciso foramine ligno duro excavandus oft; Sin fecare in patinas aut alias figuras illas velis, funiculo craffiore fectionem quam propofuifti circumliga cocto fructui, & malleo ligneo pulfa funiculum, fic sponte secubiteri; cultro fi rem tentes operam ludes.

Arbor hae certis anni temporibus omnia folia amittit, biduo autem post iterum foliis onusta cer-

nitur. Per ramos incisos, & terræ implantatos facile propagatur.

Familiarifima eft arbor omnibus infulis America, & pane toti continenti, & fub nomine IIIguero Oviedo describitur.

Pulpa fructús matura non est edulis, sed ad placandos capitis dolores, prasertim ex fervore Solis natos, infigne remedium : Si convenienter temporibus & fronti forma cataplasmatis appli-

Arborem hanc Calebassier titulo sic describit Rochesortius in Historia insularum Antillarum. Altitudine, magnitudine & forma Mali vulgaris majoris crescit, ramis crebris; quibus folia oblonga,

angulta, glabra, obfcurè viridia, per extremum fubrotunda agminatim adnexa.

Flores colore funt canescente (griseum vocat) cum viridi mixto, maculis nigris, aut interdum violaceis guttati, quibus succedunt Poma, brevibus pediculis nixa, magnitudine & figura adeò varia, ut difficulter invenias in eadem arbore bina paria & fimilia. Hoc habent commune omnia, quòd cortice integantur duro, lignoso, ea craffitudine & soliditate, ut pro vasis [lagenulis, calycibus, seyphis, cochlearibus] interviant. Materia intus replentur fungoli, per maturitatem violacei coloris, cui intermiscentur granula aliquot dura, alba, qua tardè maturescunt: quin & liquorem quendam continent, odore vini amulum, at sapore non perinde grato, quem tamen Indi bibunt. Fructus hi feu poma initio viridia sunt & mollia; adultis cortex seu crusta exterior Cucarbite modo indurefcit. Cuticula viridi derasa cortex interior albus; unde fi ftylo ferreo per cuticulam adacto aliquid fructui inscribas insculpásve, exsiccato eo pulchram & elegantem speciem sculptura exhibet. Fructu maturo pellicula exterior è viridi leucophæa evadit, magnitudine varia funt (ut diximus) hæc poma, à parvæ pilæ ad Melonis maximi molem; ut corum nonnulla; medulla omni & pulpa interiore per formen in extremitate parvum extracta, quatuor aqua fextarios [duas quartas Anglicas] capiant: quódque ad figuram attinet, alia oblonga lunt, alia rotunda, alia ovalia.

In fylvis copiose inventium ha arbors, funtque per totum annum fructiera, pomis aliis recens natis, aliis adole centibus, aliis maturis, aliis vacessus finul onuftx.

Indi fructus hosce expoliunt, variis coloribus pingunt, aut etiam figuris perbelle insculpunt, ex

iique omnis generis vala efficiunt, pyxides, lagenulas, calyces, parellas, cymbia, cochlearia, &c.

Chivof Theveti foliorum reficedu ad hanc arborem accedit: at fructus videtur effe Papayæ. Eft enim (inquit) is magno Meloni par, suavissimus & cum manditur Mannæ modo in ore liquescens, semina intus continens qualia in Cucumere nostro reperiuntur, cortice cum maturuit croceo, folio arboris eximiè viridi, exquisitè rotundo, aureo nummo Gallico pari. In insula Zipanga provenit: vide supra in capite 7. libri 24. p. 1372.

Hujus seminibus Canibales filum trajiciunt, cruribus alligant, & pro tintinnabulis utuntur. Higuero Oviedi, cujus descriptionem dedi loco jam citato, huc referendam censeo, arborémo, à

Mammoera toto genere diversam existimo.

2. Arbor cucurbitifera folio longo mucronato seu Laurino. Arbor folio Lauri, fructu Cucurbitæ ex Guinea I.B. Laurifolia Guinensis C. B. Arbor peregrina ex Guinea Chil. ex 1. 1. c. 9. 2. an à pracedente diversa, & Laurifolia Americana pomis capitis magnitudine C. B.

Juglandis arboris magnitudinem aquare, nec diffimili cortice tectam effe ferunt : folia Laurinis habere fimilia, ad quorum exortum fructus in ramis nasceretur: Erat quem Clusio misit Garetus, magni mali inftar, & orbicularis pæne formæ. Nam ducta à pediculo per longitudinem fructus mensura ad alteram partem pediculo proximam, decem unciarum fuisse repertum est; quam ca quæ fructum per medium transversum ambiebat vix superabat. Levis erat pro sua magnitudine, & crasso satisque firmo cortice praditus, foris lavi & splendente, ex slavo spadicei coloris, interdum etiam nigris maculis consperso, interna autem parte, fuliginosi, & nihil continens prater nigrum

Proxime ad hanc accedit, ut ego eandem suspicer, Chopne Americana Theveti & Lerii, fructum ferens magnitudine mediocris Citrulli [capitis infantis Lerio] forma ovi Struthio cameli, non edulem, cortice duro, quem perforant, & faciunt ex iis instrumentum iis Maraka dictum & pateras ad potandum. Arbor ipsa folio Lauri est. Idem suadet nomen vulgare corruptum præcedentis specici quod occurrit apud Pisonem, nimirum Cochine, non multum diversum à Chome. Hujus descriprionem [ng-pris dedirins pag. 1373. lb. 24. cap. 7. Hujus etiam arboris, aut præcedentis potilis fipeciei, fructum effe [nspicor Lagenulas Americanas Clus. exos. libr 2. cap. 8. descriptas, forma pæne orbiculari, duro, lavi, fipadicei coloris cortice præditas, extima parte funiculo trajectos & quodammodo connexos. Hæ fortè funt quarum meminit Americus Vesputius in Navigat. 2. quas viri de collo suspendunt, quarum una herba plena est quam mandunt, altera farina quam bacillo madefa-

Harum Arborum cucurbitiferarum mentionem fecimus inter Meloniferas & Papaias.

CAP. IV.

Macoeqwer Virginiensium forte * Clus. J. B. Fructus orbicularis, granis cordis effigie C. B.

Rbiculari prorfus formá erat, quatuor unciarum diametro, cortice duro præditus, foris lævi & subfusco, internè nigra membrana inducto, per quam sparsæ quædam fibræ à pedicule ad fummum; continebat verò pulpam nigram, (quia non recens sed ficcus & vetuste

acidique & quodammodo, iâth faporis, in qua plurima grana (qua non recens led niccis & ventite acidique & quodammodo, iâth faporis, in qua plurima grana unvoluta, lubbidici coloris, plana, & cadis (ut vulgo pingitur) formam referentia, medulla albicante prædita. Clufius facile fibi perfuaden fiverit, hune fruêtum illum elfe quem Virginienfes Macocquer appellant, & (magno aliquo periculo liberati, vel bello defuncti, in latitite fignum frucêo igni affidentes) pulpa feminibula, exemptis, implemt lapillis ant craffioribus quibuldam granis, ut mendre frepitum agitatus & commotus edat, batillòque aptantes manu tenent, perinde ac Braffinan fuum

Ego porius Macocquer Peponis speciem esse existimo nam Macock Virginiensibus Peponem denotat, & C. Bauhinus ex descripcione Virginia habet, Macocqwer peponibus, melonibus & cu- * Pin. 2.33. curbitis valde similem esse, cupit unum genus menstruo, alterum bimestri spatio maturescit. Fructus autem descriptus à Peponibus valde diversus est.

Idem Clusius fructum hunc non valde diffimilem videri scribit Higuero tetrasvllabo Ferd. Oviedi, quod ego non invitus concesserim: nam à Junipappeeuwya, quacum J. Bauhinus conferendam proponit, diversam puto.

CAP. V.

Arbores due cucurbitifere imperfecte descripte.

1. Arbor fructum Melonis facie proferens J. B.

Elfa est hac arbor in insula S. Maria Indica proveniens, ex qua crescunt fructus Melonis facie, cortice duro atq. lignofo, plurima intus continentes grana, viícida, lata, alvum cientia. Limfebot. ex brevi hac descriptione an hac arbor eadem fit alicui è Cucurbitiferis descriptis, an diversa colligi nequit.

2. Arbor Cucurbitifera Tabacensium * De Laet.

* Ind. Occid. L 17. c. 28

Folia ejus longissima sunt, sed angustiora & obtusa. Fructus trunco & majoribus ramis innascuntur, grandes cucurbitarum instar, & qui sape duas stopas & dimidium, ut Hollandi loquuntur, capiunt. Cortice teguntur non quidem crasso sed durissimo & penè ligneo, qui pulpam spongiosam optimi saporis tegit. Singulis prope anni mensibus funditur. Locis modice humidis nascitur.

Succus dicitur alvum & fanguinis profluvium fiftere.

An & quantum hæc à fupra descriptis differat considerandum.

Vires.

CAP. VI.

Juracatia Brasiliensibus Marcgrav. Piso. Arbor peponifera Brasiliensis spinosa, fruttu Mamao fimili, ramofa. 'Marcgr.

Rbor est alta, recta, caudice inferius crasso, qui versus fastigium magis magisque attenuatur, cortice grifeo, ligno molli & lactefcente. Caudex autem & rami armantur spinis brevibus, craffiulculis, duris. Et ramos quidem in orbem project, sed inordinate, superioress, inferioribus breviores, neq. ramuli magis ordinati, in quibus folia in frondes congesta, Mandibbe modo, figura & magnitudine, superius splendide viridia, inferius incanescentia, quinque, septem, vel nowen in flelle modum fibi appofita. Florem fert & fruckum ur Manmas max vel Pineguaes, petiolo longo dependentem, tres diguto nogum, craffitie duplici pollicis humani, ftriis haud profundis fe-cundium longitudinem, vel quafi lineis folium notatum, coloris exteritis & intentis crocei, ut Manmas faporis ejulmodi substantia, & simili modo granis refertum, magnitudine & figura grani Hordei, & carne haud manisesti: immaturus adhuc lactescit ac vellicat linguam, maturus autem sponte decidit & comeditur crudus atq, coctus.

Folia amittit fingulis annis, & mense Martio nova protrudit, hinc floret & fructum fert qui fine Tempus. Aprilis & Maio maturatur.

Formina dicta per omnia minor est mare, aliàs similis.

Vires.

CAP. VII-

Marotti * H.M. Laurifolia Malabarica, fructu osfeo, nucleos continente D. Syen.

* P. 1. F.36. p. A Rbor eft procera, ramis denfis & opacis, late transversim disfusis, nascens in arenosis. Radix A eje crassa est; ramos late spargens, cortice extensis nigricante, intus rubescente, saporis adfiningentis, ligno albicante. Candex quantum unus homo amplecature, ligno albicante, cortice extensis ex viridi nigricante, sub extensive crusta rubescente. Radici cineral, teneriores villosi, consideration de la candista consideration de la candista consideration. Surviles fo- ac spadices, seu muscosi coloris. † Folia petiolis brevibus insident, spithamam longa, quaturo vel liseer seam quinque polices lata, oblongo rotunda, cuspidata, circa margines denticulata, textura solida, crassa, quaturo, se in al anticoloris de constante de consta nasest sours quinque poutices lata, utrouge ricuttus, utipusas, etc., inferie clariora, odore nounihii gravi. Ner-chetur et di plana, utrique intentia, luperne oblicutius virenta, inferien clariora, odore nounihii gravi. Ner-chetur et di plana, utrique intentia, luperne oblicutius virenta, inferien clariora, odore nounihii gravi. Ner-chetur et di plana, utrique intentia, luperne oblicutius virenta, inferien clariora, odore nounihii gravi. Ner-chetur et di plana, utrique intentia, luperne oblicutius virenta, inferien clariora, odore nounihii gravi. Ner-chetur et di plana, utrique intentia, luperne oblicutius virenta, inferien clariora, odore nounihii gravi. Ner-chetur et di plana, utrique intentia, luperne oblicutius virenta, inferien clariora, odore nounihii gravi. Ner-chetur et di plana, utrique intentia, luperne oblicutius virenta, inferienta, inferience clariora, odore nounihii gravi. Ner-chetur et di plana, utrique intentia, luperne oblicutius virenta, inferienta, inferience clariora, odore nounihii gravi. votum ratis vorum in folius ductus & divifuras vide apud auctores. Flore in fuperiori parte ramorum, tum è la provision foliorum finulus, tum ex ipio corpore exeunt, feprem, octive plus minus ad cundem exorum, periori de la compartici de la compartici de la compartici de la compartici de la compartici de la compartici curis, traba petalorum ordinibus compositi, petalis in tingulis quinque, interiori ferrie petala minora funt, craffa, culpidata, villofa, fipadiceo-fuica & mientua inflar veluti: medie majora, romanda, interius cochicato-exay, fubrufa, a copiis candidis, maxime in oris; oduducă e servieris culpidata, viridia, exterius viridi-mutoca: Hee pre calyici fisiis babeo. Stamina quinque, infernis craffical, viridia & pilofa, fiperne tenuia & albicantia, apicibus rotundiolis albicantibus fubridavis praticular dita, globulum vardem, qui fructis radimentum eft, complextentia. Gemme florum rotunda funt. Fratis petiolis curis, craffis, jipis ramis ferme duplo craffioribus appenti, pandi funt, oblanco-constiti. in furmitate feccò curto feu oblongo nodo eminentes, cortice externis rufo ac mutocofunt. Frudius petiolis curtis, craffis, ipfis ramis fermè duplo craffioribus appenti, pandi funt, oblongo-roundi, in fummitate fæpè curto feu oblongo nodo eminentes, cortice exercits ruto ac mutoo fo & fazbro, intrus viridi, qui in fe includit os prægrande, durum, craffum & fubflavum, quod intus abbà, craffiolà & duriola carne obduêtum eft, capacitate in medio fatis grandi, nucleis decem, undeceim, plus minus, fine interfepimentis intermediis repletum; fúntque nuclei primitum cortice craffolo, mollis, abbicantes & fravuriculuis plis obliti, formai irregulares & angulofi, intus repleti medullà albà, que primitmi liquida eft & mucilaignofia, dein cum planè maturi obeedi funt nucamento ofico featro, fúntque tumformă oblongo angulto-rotundă & cuipidat intus oleofi.
Fructus ac prefertim nuclei gravis & fylvettris odoris funt, qui in foliis eft debilior.
Florer lace arbot toto antio uberi provenu fert, ut & fructus copiolos.
Oleum quod ex feminibus fructume educitur dolores feata. feabiem & orunitum tollit illitus coulis

Oleum quod ex seminibus fructuum educitur dolores sedat, scabiem & pruntum tollit illitu; oculis falsis humoribus infestatis confert: cum cinere mixtum vaccarum cæterorúmque jumentorum apoftematis commodè imponitur.

Icon fructum umbilicatum repræsentat. An verò sos summo fructui innascatur non constat, quin potius contrarium ex descriptione colligitur.

Ambigit quodammodo hic fructus, ut & sequens inter Cucurbitiferas & Nuciferas.

CAP. VIII.

Cacao Ger. Cacao frue Cacavate Park. Cacao America five Avellana Mexicana J. B. Amygdala fimilis Guatimalenfis C. B. Che Caes Cre.

Uatuor hujus aboris species habentur, (nonnulli quintam addunt) magnitudine inter se differentes. Omnes locis riguis, pingui & uliginoso solo gaudent: In nova Hispania, Guatimala, Nicarogua, Hispania, Caba, Jamoyea, &c. tum sonte proveniunt, tum magno magnitud coluntur. Omnium fructus epiddem fere funt facultates, minorum tamen potomibus mogist inserviunt, majorum nummis atque commercias.

Omnes Solarum radiorum ardoris, mogistri si program se magnitus program summis and commercias un froctange nonnis in validations. nocurni frigoris & ventorum temperlatum adeò impatientes, ut frontanez nonnifi in vallibus um-brolis appareant, culez patulam quandam & umbrolam arborem juxta plantari requirant (*Caesa*uananthis, five matrem Cacavifera appellant,) ut à cœli injuriis ejus veluti sub umbone tutiores sint. Omnes facilè cicurari se patiuntur ; Hispani certè integra ex ipsis arboreta & plantant & colunt, non fecusatque in Europa vineta aque oliveta. A † (scundo etatis anno fruchticant, & quolibet anno bis: vindemiantur enim primum & uberiore frucht circa Junium, iterum circa Januarium. Ab anno vigefimo devigefcunt & sterilescunt.

1. Cacava quabuitl.

Oinnium maxima, Arbor est mediocris, trunco Pruni nostratis crassicie, non tamen usque adeò Omnüm maxima, Arbor est mediocris, trunco Pruni nostratis crafficie, non tamen usque adeò procera, corrice glabro undique cineza, egregie fiondosa, ramis quaquaversim exentis Ceratim ructu cordiformi perchelle refert: et atumen, cum penius adolevis, aliquanto magis in circuitu patula, & tarullo elatior est. In folis ettam non magna est discrepantia; hujus enim pariter acuminata & tarullo elatior est. In folis ettam non magna est discrepantia; hujus enim pariter acuminata & tonti, verium circa margines aqualiora, obscurita in acuminata, in considera per acuminata, del angustiora (Eu enimentaria) est. Per estama del provincia per acuminata, que describa de la finalmenta. Est ins deinde proveniunt tructus circuitos con estama con func croce or k luteo abidi, incluris per longum varis: nuclei viceni, fape triceni, qui racemi in-flar medio flipiti adharent, Piftaciis aut Ricini majoris femini fimiles, paulò tamen grandiores, &

* Pediculus

pellicula fulva vestiti, qua sublata videntur non absimiles reni vaccino secundum incisuras quibus funt divisi. Substantia corum intus est tenuis, & spadicei ferè coloris, in dispares divisa particulas, sed quæ arctè inter se hareant, adeóque sit pinguis ut sponte humor, quantumvis sit lentus, aliquando exstillet; imò oleum ex ea abundantiùs quam ex Amygdalis exprimi possit. Pulpa hæc subamari, non ingrati tamen saporis, multi nutrimenti, temperamenti subfrigidi atque humidi. fubbanart, non ingrat tamen iaporis, militi mutimieria, temperamenta montigui acque minima. Hughefius noftras fructum accuratius deferbite, eft is initio viridis, qui prout magnitudine augeuti, ità figură & colore variat ad perfectam ufique maturitatem. Nonnulli fubrotundi funt Pomorum in-flar, allii oblongi Cucumerum forma, verum plerique ovati, Melonibus non abfimiles; magnitudine varii, à Mali İylvefiris ad Pyri maximi aut Melonis mediocris molem; ejulinodi etam coritee duro, minus tamen quam in Melone crasso, tecti: quo vel leviter inciso nuclei statim apparent. Praterea exterior pars fructus feu crustæ tuberculis quibuldam inæqualis est, secus quam in Melone, ve-lut ornatūs causa a natura factis, protuberantiis iis quæ in Pomis vulgaribus non raro cernuntur similibus, obrufis, extremi digiti magnitudine. Color fructuum pro maturitatis ratione variat, ad quam quò propiùs accedunt, eò colore rubente seu incarnato, ut vocant, magis sunt tincti & striati, praquo propus accentini, et con a la modum Pomorum vulgarium; unde & maturias cognofcitur.

Nuclei Cacao dicti membranulis finguli fingulis includuntur, gelatinam quandam lacteam inclu-

Nuclet Casas dich memoranuis iniguii iniguii iniculantur, gelatinam quandam laceam includentibus, quei no reillio iquecti: Nucleorum numerus pro fructuum magnitudine variat, à duodenario ad tricenarium & ultra. Magnitudine funt Amygdalarum vulgarium, non tamen adeo compreffi, membranà tenniffimà fau curiculà cindti, ante maturitatem albentes, clim plené maturuere oblicurius rubent; exficcati & Checolata conficienda idonci nigricant magis, & ad colorem renis bovilli accedunt, quem & incliuris fuis imitantur: in primis autem hisce feu fisfuris pinguis qui-

dam & oleofus humor invenitur.

Lib. XXIX.

Cim fructus collegerint corticem exteriorem (qui nullius ferè usis eft) incidunt, & nucleis exemptis abjiciunt. Hos pelliculis exutos & à mucilagine adharente deterfos, fuper ftoreis aut lin-

exemples adjustant 2009 penicuis extuato de a managuis autrateira decritos, imper itoreis aut interaminibis expaníos Soli exponent, donce humore omini evocato perfedè exticcenture. Nuclei probé (ut loqui amant) curati guffu (ut diximus) fubamani funt & pingues feu oleofi, calore temperati, ut nonullis videtur ficio & aditringentes, quod non probat Hughefus; uti nec Pifo, qui fubflantiam Casso ex crafficibis fimul & tenuioribus partibus compositam tribuit. Nami in pulverem (inquit) redigitur primum, & sola mox, ets frequenti tusione, pinsitur, & in massam cogitur: Quod cum stat sine ullius rei admistione ratio arguit aliquid ei inesse tenacis & bituminosi humoris. Multa insuper eidem, quibuscum suapre natura immisetur, insunt ignea, que necessario incidere & reserare debent corporis meatus, non verò practidere, ut quidam volunt, nis noc intelligatur de crudo, vel tosto, vel Saccharo condito, quo mulieres in Indis nimiùm vesci amant, unde uteri, alvi & hypochondriorum obstructiones incurrunt difficillimas. Verum totum hoc oritur, quod interior ejus substantia dentium incisione non exactè comminuitur, nec perfecte commiscetur : requiritur enim artificiosa molæ versatilis contritio, atque tunc demum siquid noxiæ supersit frigiditatis aliorum calidorum commissione temperatur. Hughesius negat ullam, mulieribus Indicis ex horum elu, noxam accedere; feque fapiùs efitaffe crudos magno numero tum in Jamayca, tum inter na-vigandum, nec tamen ullum inde nocumentum fenfille affirmat. Electione tamen utendum, nec efirandas mucidas, cariofas aut ullo modo corruptas seu viriofas: verum integras, pingues, benè affervatas & sapidas. Asserit tamen nuces hasce quantumvis diligenter curatas exsecutas & reconditas à marina tamen aura, inter vehendum, aerisque mutatione & humore nimio affici, situm contrabere & paulatim corrumpi, ut multz antequam huc appulerint cariofa, mucidz aut aliquo modo vitiofa invenianur. Reftat enim etiam in optime affervatis unctuolitas quedam, que eas cœlo humidiore ad mucorem & corruptionem difoonit. Hinc maffa Chocolatæ que in America conficitur longe premucorem & corruptionetti cuiponte.

Anne tinana cinconate que in America contenta information della financia informatione pretana Anglia paratur. Afferit autem tum Hipanos, tum
etiam Anglos arborum harum magna Pomaria inflituere, in quibus co ordine eaque diffantia, plantas
difponunt quo noftrates Cantiani Cerafos folent in Cerafests. Solum autem initio lavigant, & ab inutilibus herbis expurgant, quas etiam deinceps curiosè evellunt, nè arbores eis suffocentur, aut detrimentum capiant.

De Chocolata.

Chocolata Hispanis reliquisque Europais, Chocolati Mexicensibus, accipitur vel pro Massa nucleis Cacao vel Solis, vel cum aliis fructibus aut aromatis mixtis, consocta, vel pro potione inde facta. Simplicia alimentaria & aromatica qua Chocolata compositionem ingrediuntur hac recenfent Pifo & Hughefius.

fent Pilo & Hughetus.

1. Atuli, J. e. Mayaii five Frumenti Indici farina, in aqua ad modum pulcicular foluta.

2. Atulia, J. e. Mayaii five Frumenti Indici farina, in aqua ad modum pulcicular foluta.

2. Atulia de Calendaria

per terram repens, folia ferens magna, pinguia, obrotunda, odora & acris faporis, caules teretes, contortos, & præterquam unde pediculi oriuntur læves, per terram repentes, at circa fingulos fo-

contoros, se prateiquant unde possession annual teres, poi estanticipanto, at citca impuos io-liorum exorus radices oriuntur fibrate, capillifee pares. Fructus Piperi longo perfimilis est. Nafcitur humechis locis regionum ferventium, qualis est Quaubuabuacensis & Hociateosthensis. Locus. Calida est & sicca, ad Piperis longi species attinens. Bibliur cum Chocolata, cui gratum sapo. Vires. rem conciliat, corroborat, ventriculum calefacit, oris halitum emendat; crassos lentósque humores attenuat, adversatur venenis, iliacis & cholicis confert, urinam evocat, menstrua ac partus emortuos trahit cum Tlilxochitl, vivósque accelerat, obstructa reserat, frigora & ex iis ortos dolores tollit, rigoribus febrium opitulatur.

5. Xochinacatlis seu Flos auricula, Orejuelas Hughes. Oregioella Clus. ex.

Hujus florem folum Chocolatæ immiscent, [olim immiscere solebant] ad odorem & saporem

Auge install nead Second in the August of th

auximus.

8. His addit Pifo liquorem quendam refinofum, and census, quem Indi Helli, Hifpani Ulli nominarum, defliilantem ex arbore Halquahayıl dicka, feu Chilli, que flipite eff lavi, &c. Hic rarius admifcetur Chocolatæ, tunc potiffimum cum Diarrhœæ aut Dyfenteriæ mederi volunt, nucleifque quatuor Cacao uncia unica Holli milcetur. Verum Cacao nuclei ob pinguedinem, & gummi Holli ob tenaciffimum gluten primum debent torreri, ne viscera obstruant & cachexias producant.

oo tenacummum gusen primium uccent conten, ne viocra contuant ce cartexias producant. Hace alique vegetabila (inquit Pilo) Nova Hilfonnic patria, non ideirco putavi recenfenda, quòd omnis potio Chocolata fimul ea recipere debet, fed ut ex iis quifque fibi maximè conveniens eligat. Indi ante Hilpanorum adventum fimplici Cacco farind content a compositionibus abitinebut, famiatis potius tuenda foliciti, quam palato gratificandi.

In Jamayca Cacao nuclei crasse contriti in panes seu massas librales aut bilibres trilibres effor-In Jamayca Cacao nuccie craise constitu in paries sea manis nonees act inforce constituent and the manutar ablque ulla mixtura. Hanc paftam antequam pro poti utuntur radula in foobem feu pulverem temifimum comminuum. Arque hanc maftam à mercatoribus & nautis in Angliam farpe allatam, ex optimis esse pastis qua Chocolata haberi possunt affirmat Hughesius. Nec enim convenit, inquit, ut nuclei in tenuiffuns particulas comminuantur, hinc cim aersi impreffionibus magis obnova evadit maffa, & fpiritus folati facilius evolant, relicit pafta fatua & infipida.

aggs onnoxa evaut mana, ex ipirtus ionai racinus evolatis, tenea patta ratua ex impina. Varios Chocolatam parandi 8c componendi modos deferbinte Plo & Hughefius. I. Caesa nucleos probe curatos, & in Sole, vel fupra lentura ignem in vafe convenienti ficcatos, detrachis cuticulis in mortario marmore undunt & comminuum in particulas tenuitimas, parlam inde efficientes qua vel feorfim, vel addito ovo & farina Mayzitantillo in rotulos, pilas, trochicos, aliasse marias formari poteft, vel in pyxides immitti; quæ luper afferes feu tabulas aquals suppo-fito folio aliquo aut charta munda in umbra ficcanda, (in Sole liquescunt) adeóque brevi indu-

rescit pasta, & ad hebdomadam, mensem, anni dimidium, aut etiam integrum annum pro usu quo-

tidiano fervari potest. Si nucleos in fartagine supra ignem exsiccas cavendum tibi est nè adurantur. Nuclei non nimis tundendi funt, nè plus aquo oleofi evadant. Panes & rotula Chocolata curiosè compingi & lavigari debent ne rimis aut fissuris hient, adeoque aere se insinuante mucidi brevi fiant, nec diu durent.

2. Nonnulli fupra lapidem amplum aqualem, lavem 8c perpolium commount nucleos in tenuiffi-mam farinam. Supra alium deinde quem in promptu habent lapidem aut laminam ferream farinam extendunt, & fuppofito lento igne quantus fufficiat ad impediendum ne lamina adharefear,manibus extendunt, oc imponto iento igne quanto indicat al imponsibilità in talinia administrationali di indigiant occiormant in qualcunque placuerit figuras, vel feorfin, vel cum tantillo Mort, que car-diaca eft. Atque hac (inquir) optima eft Chocolata pafta, utpote fimpliciffima, quaque Indi olim ante Hilpanorum adventum un finnt. Tantum enim abett (ex Autoris noftri fententia) ut mixtura illa & varia ingredientia Chocolatam meliorem reddiderint, ut eam potius depravaverint & planè corruperint.

ce piane compreniu.

3. Hilpani & noffrates eos imitati nucleorum Cacao pafta adjiciunt vel Chille, vel Achinte, vel aliud quodvis à fupradictis ingredientibus, vel plura corum fimul, que haberi poffunt, pro guftu conficientis, vel pro utentium confitutionie, vel medentsi copo addita tandem facchari qi. Singula autem que mafta admificenta funt feorfim debent comminui & in pulverem fubrilem redigi. Me-

thodum conficiendi massam Chocolatae compositam hanc tradit Jul. Piso.

Cacacius cateráque ad mixturam hanc pertinentia pinfuntur lapide quodam Metatis nomine dicto, ad hujulmodi ufum excavato: Animadvertendum autem est 1. Ut omnia quo melius frangi possint ante torreantur ingredientia, præter Achiotem. 2. Ut diligentia adhibeatur në adurantur mgrumque contrahant colorem, aut nimto admota calori infitam fuam exhalent virtutem, amarumque acqui rant saporem. Præcedunt in comminutione Cinnamomum & Chille, quæ simul cum Aniso molunrant faporem. Precedent in comminutoire cumantomum ce conse, que innu cum Amo mointrur; poffremò autem loco Caccoiss ipic, qui paulatim confringendus reflat; fingulis quipe vicibus quoties quid de co mole fubicitur circumagatur lapis ut facilità diffiliat, melitifque conteratur; deinde in ahenum poff Caccoii comminuti ingredientim pulveres injiciuntur, qui lipae quadam (patula cidem permifectur. Caccai in unum maffa lapidi rurfus fubitia, cui dibipette candentes (Caccadum carrant eff. mè advergatir futeratura de la vice ad Ipatula encem permicertur. Coacta in unum mana iapun retrus tuotuta, cui inojecte candentes fuerint prunas, perquàm optime dilutur. Cavendum tamen eft, ne vehementoir luppopatur jenis, ut butyrofus nimio calore efferve(cens humor effundatur, Achiotem velim Cacacio admificas, ut cum eo molatur, colorénque mellús acquirat; cateri pulveres cribos antequam confinadatur (feerni debent. Quòd fi fufficiens facta fuerir contritio (quod videbitur cum nulla ampliùs putamina ap paruentn) fpathula mafte pars eximitur, que flatim fundetur in orbem, arque in arculas une reponitur; cúmque congelalcit dura conflitit. De modo exficcandi arborum frondibus aut chartà
mundà luppolita eadem habet que fupra ex Hughesso retulimus.

E nucleis Cacao oleum exprimi potest quemadmodum ex Amygdalis, & ad eadem utile ad quæ

Amygdalinum, atque etiam efficacius.

Iidem etiam nucleis Mexicani olim alizque nationes Americanz pro nummis usz funt, atque erianmum utuntur ;eósque imitati Hispani eos pro mercibus permutant. Modus quo ex massa Choco-Lar pous paratur Gil. Piloni duplex traditur. Primo quidem modo diluitur Chocolata cum aqua frigida, gua paratur Gil. Piloni duplex traditur. Primo quidem modo diluitur Chocolata cum aqua frigida, qua panetique o pius humor cuidam infunditur pollubro, id verò quod remanet igni admortur una cum Sauchato. Hoto poftquam incalutu cum fojumea illa à qua fejuncta fuit iterum confunditur. arque ita ebibitur. Alter autem modus vult calefieri aquam, & in vase repositam Chocola-tam quantum satis est haberi, supérque illam parum aqua fundi, ac versatili dispergi mola; tunc statim arque bene diluta est reliquum calida cum Saccharo in eadem Chocolata misceri & hauriri. Si placuerit frigidam potare Chocolatam, dilues Chocolatam in aqua, molaque versatilis subsidio spumam elicies, que magis augebrur quo diuruis Cacacius ipfe comminutur: effufam in æquali fpu-mam paulium fepones; id quod remanfit mifeebis cum Saccharo, fupráque fpumam immuttes, frigidamque potabis. Verum non convenit omnibus temperamentis hujufmodi potio ob nimiam frigidi-

Untatistimus hujus potionis præparandi modus pro vulgo, agricolis & servis in Jamayca alissque

infulis nostræ ditionis hic est, referente Hughesio.

inluis notire utions nie ett, reterente rtugneno.

Rotulos vel maffas Chocolatæ penitus exficeatas & aridas (nam duas fere feptimanas à prima compositione requirit, ut probè fermentetur & esti apra evadat) radula stannea in scobem subilem ducerunt quantitate sufficienti. Deinde aqua frigida clara quanti opus est (quam in hunc usum paratam habent) panis Castava dictæ aqualem aut paulo minorem quantitatem quam sit pulveris Chocolatæ infundunt; qui in frigida facilè liquescit & dissolvitur. Soluta Cassava quam silam sufficienti sidence infusiam supra quale mane quale material infusione. & cum bullire incipir. Chocolatæm derasam infundunt, & com para quale mane quale material infusione. ad horze pene quadrantem decoquant, fape interim liquorem verfando. Decocum in pelvim aut catinum effundunt, & pauxillo Saccharo edulcoratum, cyathis haurium & calidum ebibunt. Aque hoc quotidianum est jentaculum servorum & operariorum, sine quo labores suos improbos & arumno-

Sunt qui pro aqua Chocolatam cum lacte temperant, aut lactis & aqua aquis partibus. Verum Sunt qui pro aqua Cnocontani cuni racce temperatus, aut racci ca aqua exquis pationis. Per melius noftro palato fapit, minifque obstruit qui paratur ex aqua fimplici edulcorata, Chocolata comminuta, & ovo uno aut altero. Ora enim efficiunt ut aqua & Chocolata uniantur & in unum corpus quasi coalescunt. Alis Atolie seu farinam Mayzii, & Castavam contritam admiscent.

Alos potionis paranda modos vide apud Hughefium. Alos potionis paranda modos vide apud Hughefium. Caterum potus hie moderate admodum fumendus eft, quoniam obstruentis naturæ effe videtur.

Quinque vel sex uncix manè tutissime sorbentur omni ferè anni tempore.

Post sumptam potionem semihoræ aut horæ integræ spatio quiescere oportet & à labore cessare, nè concoctio impediatur aut turbetur : à cibo etiam aliquandiu abstinere convenit. Caterum Chocolata stomachum corroborat, ciborum concoctionem promovet, tussi & asthmati conducit, sitim colata fromachum corroporat, cioprum coneccionem promover, tum e attinuat coneace, actu mirum in modum refinguit, continuato ufu corpus pinguefacit, diaphoretica etiam eft & fu-dorifera, vaporibus blandis ad caput elevatis formum inducit placidum & tranquillum, adeò opiose nutrit & vires reficit ut commode faris abfque ullo alio alimento eo bis in die haufto vivi poffit. copimi nutrimenti pabulum, inquit Hughel & fupra aliud quodvis alimentum, prafettim inra li-imites Zonæ torridæ, corpus reficiens & pinguefaciens. Quin & (immè commendatur (inquit Schroderus) ad roborandum vitæ balfamum, & Venereem proritandam. Reverà omnium qui in America aliquandui vixere unanimi consensu ex ettimonio saluberirimus ett iis regionibus Chocolatæ potus, adeóque necessarius incolis & advenis, ut ægrè fine eo vitam tolerare, nedum labores

Medici ad varios morbos Chocolatam accommodant, medicamentis scopo suo convenientibus ad-mixtis, y. g. ad ventriculum roborandum Croco, ad fluxus alvi sistemdos Cinnamomo, nuce moschata, aut limaturæ chalybis tantillo; ad tuffim & raucedinem Amygdalis earúmve oleo, Saccharo aut

D. Quatremain M. D. Hæmorrhoidas seu ficos ani in seipso curavit, partes affectas butyro nucis Cacao inungendo. D. Stubbes de Nectare Indico, p. 180.

Phthificus fere deploratus robori suo & sanitati restitutus erat præter omnem spem à quotidiano usu

Printingus rete reportation from the Ce familiar retrititutes east practe, onlinem spent a quotidiano dia nucum Cacao, feu portionis Chocolatz. D. Mundj in lib. de potulentis.

Chymicam insuper analysin nucis Cacao, e Le Februre allorusque Chymicorum scriptis excerptam ad me transimiss idem erudicissimus Vir, D.T.R. Nucleorum Cacao non decorticatorum uncia octo in pulverem comminuta & Retorta indita, fub-Nucleorum Casca non accorricarorum uncae octo in puiverem communer co. Accorricamines, iur-fantis adeò fixa & difficulter refolubilis fee effe proddertum ut modes ignis vi nibil redderent prac-ter album quendam liquerem aqua inftar clarum & pellucidum, idque pauca quantiatae, quem pro phlegmate habuerunt : Aucto igne ad eum usque gradum qui spiritui vitrioli eliciendo sufficit septendecim horarum spatio elevatus est spiritus vaporum specie lactei candoris, qui præter aliorum spirituum morem in phlegmare subsidit ad fundum vasis recipientis; candem adhibito igne vehementissimo reverberii in vegetabilium destillationibus minus ustato, ascendit oleum intense rubicundum & velut sanguineum, verum pellucidum valde, quod refrigeratum crassesci instar olei seu butyri ceræ. Destillatione peracta Caput mortuum 3ij & 3vij. pendere deprehendebatur; Spiritus 3ij: oleum aiiffl. reliqua materia in operatione affumpta. Spiritus non admodum fervidus erat sed penetrantissimus, nec gustui, nec olfactui ingratus, quemadmodum esse solent è sanguine aut carnibus eliciti. Oleum pariter mirificè pungit & penetrat, sale volatili cujus magnam quantitatem continet nondum separato, éstque valde aromaticum & cardiacum. Spiritus brevi acescit, quo se acetum copiofum continere prodit,

Cacao similis fructus I.B.

T. B. Cacao fructum magnitudine pæne æquabat, membraná fuſcă tectus, per medium fecindum lon-cacao fructum magnitudine pæne æquabat, membraná fuſcă tectus, per medium fecindum lon-londes % fimiles. non oblique ut Cacco, quidem gitudinem divisibilis, ut Amygdalæ, Avellanæ, Glandes & similes, non oblique ut Cacao, ejusdem tamen cum illo saporis, & forsitan eius genus,

Cccccc

HISTORIÆ

LIBER TRIGESIMUS

QUI EST

De Arboribus Fructu per maturitatem ficco.

E autem dividi poffunt in 1. Nuciferas, quæ fructus majores producunt duro putamine nucleum continentes. 2. Bacciferas, Baccas voco fructus minores parvo-roundos. 3. Fructu alaro feu membranulis aucto donatas, cujulinodi funt Acer & Frazinas. 1 Langeras 5, Multilliquas 6. Dicoccas, 7. Tricoccas, &c.

Nos diobus prioribus qua numerofæ funt duas Sectiones affignabimus; reliquas una Sectione comprehendemus.

SECTIO I.

De Arboribus Flore ad imum Fructum Nuciferis.

CAP. I.

De Arboribus Fructu ficco squamosis.

Palma-pinus frue conifera J. B. Palma conifera ex Guinea squamis ad pediculum conversis C.B. Tecoti, Palma montensis Fruitses S.R. Muss.

Ujus fructum fic describit J. Bauhinus , Figurá ex magnitudine ovatus, cortice conflat fulvo in fpadiceum polito & splendicarne, duro satis, terragonis squamulis payxidatim coaggestis artificionsistima compage, per quarum media singulas ordinabus equabablis canaliculus per univers fiructiis longitudinem descendie, uno insigni exercisque ampliore canali endem ordine ac descensi unter exteros conspicuo. Parte superna apex eminer, circa quem longè minutiores siquamula reliquarum feriem claudunt, & in dictum apicem fastigantur, putchro prostis & visiendo artificio. Ipsé finchus concustu sonotenum nucleum prodie.

Fractum hunc cumisto abrore Lobel. & Penain Adv. the describunt. huiss arborem quasi curare.

do artificio. Ipé fructus concussu intus contentum nucleum prodic.
Fructum hunc cum ipía arbore Lobel. & Pena in Adv. sic describunt, hujus arborem quasi quandam hybridam ex Palma & Prima natura ludibunda constiláte videur. Est quippe lignum ipíum fungosa Palma profum texturá, in villos dehiscens & squamosa cute loricatum, fastigio termitis numerolis & in orbem exortis surculosi liguils 40 aus 70 compactili verticulorum & squamarum fine pyxiatum articulatis pedem longis, rotundis, parim compresse; quarum singulis commissirios fine pixiatum articulatis pedem longis, rotundis, parim compresse; quarum singulis commissirios internatura, riceni aut quadrageni, qui mediocrem conum Cedri ementinutur, pulvilis in quincuncem digettis, reticulatoque & imbricatim extuberante ventrios nucis cortice, susco, picto, prastitu ex concretione Nucis Indice; intis nucleum glandérive colongam se sus suscensis soneam la continente, practiuro, inque farinam con frioblongam [sesquiunciam aut duas uncias longam] continente, præduro, inque farinam ægrè friatili guttu Glandis & Caffanez, que funt ei genti panis fupplementum.

Fructus hi cum ramo cui undecim inharebant à Clufo in car, poff, defcribuntur, fub titulo exotici arboris autfruticis rami cum fructibus fquamofis: locumvide:

Lobel in Obf. Avellane Indices genus oblongum Cluf. idem cenfet effe cum nucleo hujus Palmærini, unud & D. Jainel & Samaffernet.

pini, quod & D. Arnold. Syen affirmat. Miror D. Grew in Descript. Mus. Soc. Reg. scribere nullum autorem fittis squamarum hujus fructus cum apicibus ici. ad pediculum convertis meminifle, fiquidem tum Clufius tum Bauhinus ejus

2. Palma

Lib. XXX. De Arboribus fructu per maturitatem sicco.

Clus. 2. Palma conifera squamis sursum conversis C. B. Fructus peregrinus Abiegna nuci persimilis I. B.

1675

Cial.

Cylindroide erat formå, tres uncias longus, binarum unciartum ejus ambitus, mulcis veliuti (quamis, imbricum modo difpolitis conflans, in medio nonnihil compreffits, oris tenuioribus & quodammodo villofis, inflar pene abiegni frobili, fed brevior colore faddicco, gravis & nucem vel nucleum continens, nam agitatus crepitabat & fonitum debast; brevi fragilique podiculo fubricus effe videum. Nucleus oblorge forme eff, durus, folidus, quique confradtus crebras venas oftendiq, quales nux Faufel & nux mofehata habent; Deterfus & Levigatus pro infigni aliquo & raro lapade ab impostoribus interdum obtrudi solet.

3. Fructus squamosus orbicularis major, Juglandis magnitudine C. B. Fructus alius peregrinus cle- * Exo. 1.21 gans * Clul. Fr. peregrinus elegans squamosus J. B.

Forma non diffimilis erat proximè fequenti, fed longe major, ut qui Juglandem externum il-lum viridem corticem adhuc retinentem craffitudine fuperaret, orbicularis pane figura, magis tamen depressa, & quasi in umbilicum sidentis suprema & ima parte, (inter quas trium ferè unci-arum erat interstitium) & pæne sex unciarum ambitu. Constabat verò veluti squamis eleganti serie in obliquum dispositis ab extimo versus petiolum tendentibus, illisque quodammodo sectis & lacunam habentibus per longitudinem : Squamulæ autem petiolo proximè furfum vergere nonnihil videntur : Nucis color fplendens & fpadiceus, eaque nucleum continebat: Nam commota & agitata strepitum edebat: valdè tamen levis erat pro ejus craffitudine.

4. Fructus squamosus orbicularis minor Avellana magnitudine C. B. Fr. exilis Canna de Bengala creditus Cluf. Exot. l. 2. c. 3. J. B. An Fructus Canna feu Arundinis Rotang dicta?

Parvæ Avellanæ nucis magnitudine erat, valdè elegans, orbicularis, nifi extima pars in mucronem abiisser: Petiolus cui inhærebat brevis, tribus appendicibus velut calyce fructum ima parte apprehendens, qui tanquam squamulis serie quadam in obliquum dispositis constabat, ab extimo versus petiolum vergentibus. Flavelcebat autem & inanis erat. Abdalu Guzaratensis Cannæ de Bengala fructum esse, sed exilem & immaturum dicebat; quod & nobis videtur, & forte Cannæ seu Arundinis Rotang dicta, de qua inter Arundines egimus.

5. Fructus squamosus orbicularis sulcis rectis, obliquis & transversis C.B. Guyanæ fructus elegantiss. Exec. 1.2.
mus * Clus. Nux Indica tessellata perelegans. J. B.

J. B.
Amplitudo ei quem describit J. B. sescuncialis, exactè propemodum rotunda, mst utrinque levitor festilis effet. Inferné sinum & pediculi vestigium habuit. In cortice docus praccipuum, qui culmum crassus & frimus statis, exteris la sves, s jelendidus, spadiceus, sonus tesses sulcis ac Arris impersis per singulas tesses sulcis ac Arris impersis per singulas tesses sulcis ac Arris impersis per singulas tesses sulcis ac Arris impersis per singulas tesses sulcis ac Arris impersis per singulas tesses sulcis ac Arris impersis per singulas de cadem pare que interioris corticis Castanea, tam colore qu'am substantis, sed dens pare muius villos Nucleum contieses avantivatios servicios sulcis ac sulcis de contrata un colore qu'am substantis, sed dens pare muius villos Nucleum contieses avantivatios servicios sulcis ac sulcis ac sulcis sulcis ac sulcis sulci continer, magnitudine ferè Juglandis, fed roundum aut certe roundo proximum, fuperne umbli-co pradicum fais infigni à quio per eus longitudinem filicus infignis delcendis, fibil fantai officia, qui ferrà diffectus cour politum colore, lavore & duritie refert, fapore quidem nullo manifetto, aut qui veutifate exoleverat.

qui veturate exoseverat.

In uno hujus generis fructu, quem vidit Clufius, fquamæ magis diftinctæ apparebant, & à fummo ad imum progredi manifefte confipiciebantur, non à pediculo ad fummam partem; quod in
duobus aliis observare non licuit adeò archè & firmiter coharebant, ut ipsum corium five integumentum fulcis duntaxat diftinctum videretur.

Locus Guyana.

CAP. II.

Malus Indica pomo cucurbitaformi monopyreno. Iripa H. M. P. 4. T. 31. p. 65.

A Rbor est procera, 60 circiter pedes alta, caudice crasso, denso, cinereo, cortice obducto nigricante, intus rubicundo, necnon ramulis cinereis & sciburindous plurimis donato. Radio,
rubicunda, fluve/cente cortice teda, necnon fibris suis late per terram distus, faspor acris, odor nullus. Folia geminata ordine parallelo ramulis inherent, oblongo-rotunda, glabra, denfa, fupernè colore atro-viridi nitentia, infernè viridi dilutiore; nervulis exiguis plurimis è media costa inporna parte extuberance, & folium per longitudinem medium inaqualiere fecantee, oblique în larera excurrentibus: Odor nullus, fapor fubaltringens. Elore inter folia circa ramulos fiparfirm proveniunt, exigui, candidă, inodori, è quaturo acuminatis foliolis conflantes, que intércedunt octo fiaminula alba, apieibus rubicundis donata, medium occuparte filo candido, qui ipfius fruiettis rudimentum ett. Findim oblongo-rotundi, comprelli, inaquales, ac fulco fitriati, cucurbiris formă haud abimiles, cortice crafilo, coniacco, necnon carnofo, molh, ac pulvunato reti, Anuședia in modum; qui frudtibus in maturitatem tendentibus, în utroque latere dehifcit, feléa, apetiti, ac Nacleum relinqui albicantem, tențiu pelletuli cinfum, denim, convorte un inpoleuri, ca Nacleum relinqui albicantem, tențiu pelletuli cinfum, denim, convorte un inpoleuri. nic, ac Nucleum relinquit albicantem, tenui pellicula cinctum, denfum, compactum, inodorum; saporisque adstringentis. Ccccccc 2

Locus & Tempus

Vires:

Crescit circa Repelyn, abilique in locis Malabar; sempet viret, quotannis sforet & fructum persi-

cit Augusto, wiz. & Novembri mentibus.

Arboris huius radices alvum movent: E foliis in lotio vaccino decocits addito melle potio paraArboris huius radices alvum movent: E foliis in lotio vaccino decocits addito melle potio paraArboris huius radices alvum movembri E foliis in lotio vaccino decocits appeara conficitur, quod ictero, afthmati, lafa in ventriculo alimentorum fermentationi, & inde nato capitis dolori medetur. E fructibus oleum fit contra scabiem aliói que

CAP. III.

Abovai Theveti Cluf. Park. Abovai fruitus venenatus J. B. Arbor America folius Pemi, fruitus triangulo C. B. Aboay Pisonis, qui duplex genus diftinguit Ahoay guauçu seu majorem, & Ahoay miti srve minorem.

7.B. Ructus triquetræ figuræ deltoides eft, mediocris Caftaneæ magnitudine, duobus cornibus compreffioribus, cæteroqui turgidulus, coloris rari, fuperficie aliquantum inæquali: ac interduo inferiora cornua rimam agit ad intima penetrantem: A fummo apice, in quo foraminulum persum, quaturo ducuntur fulci, in totidem quadrantes fructum dividentes, qui concusfii nucle-

um inette tettatur.

Arbort (inquir Thevetus) 'altitudo Piri, folium verò duos tréfve pollices longum, duos latum,
Arbort (inquir Thevetus) 'altitudo Piri, folium verò duos tréfve pollices longum, duos latum,
anali noftratis non abfimile, atterni viroris: Cortex albicat; rami vulnerati fuccum lacteum mamant: odorem alle socio urgani ne da di ginem quidem fovendum.

nant: odorem autem ipirant amputan imiginer actionin Linimanini recies receivemen jutindigena eo nullo modo utantur, nè ad ignem quidem fovendum.
Fruchus venenatus eft & pernecabilis, veréque deleterius, potiffimum nucleus; quo exempto fylferis illi putaminibus tintunabulorum more utuntur, quæ cruribus circundata nihilo remifiùs vertires illi putaminibus tintunabulorum more utuntur, quæ cruribus circundata nihilo remifiùs

fonant quàm Campanulæ nostrates.

Ahoay duplex est, mejor & minor, Hujus fruetus vix nucem Avellanam, cui multum similis est, adæquat : Illa plus quam Castaneæ magnitudine nuces profert.

Nucula quædam falsò Higuero & Ahovai putata J.B.

Fructus (inquit J. B.) quem Higuero nomine accepimus Phaleoli vulgaris elt magnitudine, nihilque aliud quam putamen quoddam leviffinum, nitidiffinum, coloris [padicei obscurioris, intrinfecus firstum, ruffum; gibbus foramine exiguo pertuise: Sima pars tota patet, ut lembum mentiatur. Collifu mutuo tumulum sonum reddunt. Foraminula arguunt ex funiculo trajecto pepenatur.

Rechè J. Bauhinus fruchus hosce à fruchibus Higuero Oviedi diversos facit.

Non video cur lignum illud festidum, humanum stercus olens, quod D. Philibertus Vernatti ex
Non video cur lignum illud festidum, humanum stercus olens, quod D. Philibertus Vernatti ex
Non video cur lignum illud festidum sterium al Regiam Societatem Londinensem pro Museo
infulus Solom & Timor, ubi sponte oritum petitum al Regiam Societatem Londinensem pro Museo
injustica in Desegnation sterium de odore suo nihil remittit, sed aque validum & vehementem
injustica. Desegnation sterium cumantis incenssium nullum odorem exhalet.

in, α per munos jam annos ret vacun de costo no mini content, tea aque vanoun et venementem fortat, D. Grevio attesfante, quamvis incensum nullum odorem exhalet. Nuclei Ahovai in pulverem redachi forupulus unus ore assumptus graviora facile symptomata, quam ab alis ullis venenis illata inducit. Pi_0 .

CAP. IV.

Arbor nucifera Brasiliensis fructu operculato, monopyreno. Ibiraba alba Brasiliensibus Marcgr. Pison.

Margr.
Relcit figură Pyri, cortice fuíco, ramis inordinate pofitis, foliti folidis, faturate virentibus, Relcit figură Pyri, pyri fimilibus, que pediculis innituntur. Fert flerem amplitudine Rofæ, alternatum pointis, Pyri fimilibus, que pediculis innituntur. Fert flerem amplitudine Rofæ, fiaviffimi odoris, & Rodam pærh disperantis, quinque folis conflantem, pallide flavis: In medio flore det corpus flavum femiliunare, more cochleæ in fe convolutum, caftaneæ magnitudine, quod cirò decidir, & magnă copiă fub arbore colligitur. Findium fert inflar poculi cum operculo fuo plano, in medio paulim urbinato: In circumferentia poculi exteriis eminentia fexangulares funt; magnitudo poculi eft quafi caftaneæ: Cum maturusi fuícum fit & operculum fponte difflir, & caftanea quam continet unicam, excidit, magnitudine nostræ Avellanæ; poculum adhuc in arbore pendulum ad tempus manet.

U∫us. Tempus. ore pendulum ad tempus mantet. Arramentum ex hoc fructu paratur. Nafeitur paffim: Floret menfibus Octobri & Novembri. Abirabam nigram non deferibit Auctor.

CAP.

CAP. V.

Arbor Brasiliensis nucifera, fructu geminum nucleum continente. Anda Pisonis & Marcgravii.

ON procul à litorenfibus, nunc mediocri, nunc furma altitudine pro terra temperie exfigir arbor Anda, qua ligno est lavi, raro & spongios, multique usis. Flerem sert magnum & concavum, aurei coloris. Folia nunc copulata, nunc inordinate & solitarià postia, in extremitate acuminata, nervo recto & venis obliquis conspicua. Fridum seu nucem sert cortice duplici, exteriore cinericeo [vindi instal piglands Marger], interiore ligneo praduro & perforato, [runa extremitate acuminatum, & uno latere sistiram habentem;] quo duz glandes continentur, jecinori leporino non valdè diffirmis, & nuces Castaneas sapor quodammodo referentes, sicer virtute & qualitate disferent. Una siguidem atque alera cruda manducata alvum ducit, quabuldam & vomitum excitat. Valda est operationis, quamobrem zens morbo fractis haud tuto exhibeur, nist corrigatus & in Electuari au pitularum formam redigatur. R duas vel tres Castaneas, contusa & cum saccharo despuriato excocas, addito Anis & Cinstamomi momento, gratissimum non solidim erit medicamentum, sed & tutissimum infantibus sisque omnibus qui à purgantibus solent abhorrere.

Luffami & Indigena: ex eadem nuce oleum expriment, quod lychnis affundunt, atque eo corpus inungunt. E cortice autem uffulato incolæ optinum & familiare remedium contra ventris fluxum, jilque quibus port affumptam nucem alvus immoderatius ruit, fubminifirant.

Barbari cortice illius utuntur ad capiendos pifces, aquâ enim in qua maceratus fuerit omnia animalia foporantur.

CAP. VI.

Iba-curû-parî Brasiliensibus Marcgr. p. 119. Arbor nucifera Brasiliensis fructu striato cucurbitiformi multos nucleos continente.

Marger,
Rbor folia habens in frondes congesta, pedem longa, duos & semis digiros lata ubi latissima,
Rbor folia habens in frondes congesta, pedem longa, duos & semis digiros lata ubi latissima,
lingue figura, ad pediculos acutiora quam in extremitate, sigura folis Janipube similia,
nervo subruto secundum longitudinem, & aliquot venis transferas conspicuis.
Fructus illius magnitudine respondet Auransio malo, sed siguras similis est parvo Peponi

Fruchus illius magnitudine responder Aurantio malo, sed figură similis est parvo Peponi autorulus Curribite; nam rotundus est, & paulum compressis, ac quasi striatus, or stria seu cavitates secundum longitudinem habens, quot intus Castaneas contines, nimirum quatuor, quinque, sex, aut septem, magnitudine nostrarum Castanearum: Cortex exterior vincis; interius in tot loculamenta dividitur. Quelibet castanea cutem fragilem habet, colore Isabellino dicto, seu slavescence & splendente: Nucleus albistimus edulis est.

CAP. VII.

Nucifera Brasiliensis cortice frustus ligneo quatuor nuces continente. Jacapucaya arbor Marcgr. Jaçapucaio I. Pison.

Maregr.

Litifina est arbor, cortice gryfeo, duro, & inæquali, instar veteris Quercis, ex quo atramentum senprorium conficitur. Falia juniora ruta sunt, verustiora viridia, Mon folis similia, in ambitu serrata, quodammodo contora & incurvata, alternatim in ramulis shi opposita. Post storem squem nondum videre licuti frastiu sequitur, quilibet sito pediculo carsso, ligneo dependens, magnitudine capitis infantis, figura elliptica, inferius veluti in conum obtusum fastigiatus, superius sive ad pediculum depressitus, referens poculum cum suo operculo; cortice ligneo & duro, ochra coloris: operculo autem remoto (nam ipsente fructus maturus se aperit) decidio operculum, & fructus interius in quatuor interstitua divisus viderur: & in quolibet loculamento cattanea inventura, pruni magnitudine, cortice ex flavo subcinereo, rugolo, qui contusu nucleum exhibet album, optimi saporas. Nuces pariter maturitatem confecutae excusso tegumento è calycibus sponte decidunt.

Semel in anno maturescunt, media videlicet hyeme:

Caterium arbor in Islicibus & mediterraneis locis adeò luxuriat, ut jufto exercitui fufficienti fu Lecut.
Rentaculo fructus ejus aliquando fuerint. Sapore & excellentià Piffaceis adaquantur, & Venerem fopitam dicuntur excitare.

Potiones & pultes tam ad Medicinam quam ad epulas ex illis comparantur. Oleum quoque pin- Virea gue ex illis exprimitur, Amygdalino calidius: Præflat affatis quam crudis vesci quod caput infeftent. Tantæ duritiei pyxides sunt ut Tepuyeris non modò vasa potoria, sed & discos & ollas sufficiant.

Duz reperiuntur (pecies shi smilles externa figura, sed qualitatibus internis discrepantes: nam <u>Abras fraina</u> altera species calices magis deformes producti, confunçue nuces diginates inferiores labentur, quippe ex immoderato illarum sus quibusdam capillos desthusis incola testantur.

Ccccccc z

17t infa

Utriusque lignum putredini mirè resiltit, unde ob summam simul duritiem molendinorum sacchateorum axes ex illo fabricantur, exterasque arbores multim antecellit. E coprice exteriore sicchate de la company de la contraction de la cato & contulo fit stuppa rufescens, quo ad obturamenta utuntur & naves.

CAP. VIII.

* I.ib. 17. c. 4.

Arbor Totocifera Orellanensium, indigenis Ademonie Totocke * De Lact.

Rbor est valde procera & ramola, foliis grandibus, & que forma non multum abludunt De Laet. ab Ulmi frondibus, oblcurè virentibus, nifi quod poltica parte nonnihil videntur candica-re. Nullos fert flores fed certas gemmas que colore nihil different à foliis, que fenfim crassescunt & protrudunt frustum grandem, mole interdum capitis humani, pæne rotundum, antica parte nonnihil comprefium, cortice ligneo, duro & admodum craffo, exterius firiato & tuberofo, coloris fufci & pane nigiri. Dividium intenits certis fattis in fex veluti regiones, in quarum fingulis continentur octo, decem, & interdum duodecim nuces, arcte inter se conjunctar, quat fingula iterum ligneo, duro, & fatis crasso cortice tectar sunt, & varia forma, pleraque ta men triangulares, una parte convexiore, cum tribus veluti futuris, valde rugola 8 cafpera, minus transquame exterior cortex, tres uncias longa, 8 fefquiunciam later, coloris roffi 8 interdum citatere quality of the configuration because and the configuration of nerei aut fusci. His continetur oblongus nucleus totas implens instar Amygdali, rubicunda membra-narei aut fusci. His continetur oblongus nucleus totas implens instar Amygdali, rubicunda membra-na tectus, carne candidiffima & folida, & nonnihil oleofa. Sapore videtur magis accedere ad Avellanas quam ad Amygdala. Horum tamen ufum in omnibus egregie poteft fupplere, etiam ad tragemata facienda, uti à nostris fuit observatum. Barbari attribuunt ipsi facultatem Venerem excitandi.

mata raciente, un anno material anno fruêtum ferunt adeò (unt alte, & fruêtus adeò gravis & durus, il-Quoniam arbores que hunc fruêtum ferunt adeò (unt alte, & fruêtus adeò gravis & durus, il-gis maturis non audent Barbari (ylvas ingredi, niñ validà parmà, aut alio tegmine caput teêti; nam

fructus decidentes instar filicis caput illis comminuerent.

CAP. IX.

De Camphora.

Amphora feu Caphura in panes fufiles ingentes coacta importatur, pellucidos & candidos totos, factitii Nitri inftar, qui pulsu etiam tinnitum edunt argutum, substantia pinguiuscula, & quæ facile flammam concipiat, quam in medis etiam aquis inextinguibilem pertinaciter resinet, fub dentibus lenefoens, & exugua portione totum os veluti inflammas, odore vehementi. J. B. control de la co

Non una ex arbore colligitur: nam ex cortice radicis Canella Zeilanica destillando elicitur, ut in Hilforia ejus arboris oftendimus: & ex radicibus arboris cupidam Japonice minutin conifis & in lebecem arisum conjectis, quibus aquam ea quantitate fuperaffundunt ut radices modicifis & in lebecem arisum conjectis, quibus aquam ea quantitate fuperaffundunt ut radices modicè obtegat. Lebeti autem imponunt pileum vel operculum stramineum, in acutum fastigiatum, ce oosegat. Leocu aurem imponunt pieum vei operculum itramineum, in acutum faitigiatum, móxque ignem admovent modicum, cujus ope partes radicis volatiles feparantur, adicendunt & dicho pileo cryhallorum inflar adharefeunt, qui viciffim aufertur, mundatur, rusulque superimineur. In insula Sumatra, ex alia arboris (pecie obtinetur; non tamen destillationis ope; sed ponteur. In initial sumata, ex aint anono ipone contrata, non tamen detinations ope; led fronte concretam ex arboris medulla eximunt indigena; qui, referente "Defrimm, objetuam extensions fignis, illis notis, percipiunt arborem divitem effe Camphorâ, foblant earn omnibus folis, cortice, nis fignis, illis notis, percipiunt arborem divitem effe Camphorâ, foblant earn omnibus folis, cortice, nes formation of the contrata of the c ma coagulata, instar tenuis crystallini soliati salis residet, que à medulla ab eis separatur. Nobis autem videtur ut & prædicto D.Grimm. arborem Camphoriferam Borneensem specie distinctam non el tem videtur ut & prædicto Dorumm, arnorem campioniteram norneeniem ipecie dutinetam non el-fe à Sumatrana. Siquidem modus colligendi Camphoram apud Borneenfes non admodum diverfis elt à prædicto Sumatranorum, ut legere est apud Breynium, Cent. 1. c.6. ex relatione Matib. Sladi, in Tractatu cujus titulus, Recherchet & Observation naturelles par M. Baccone, his verbis, Caphura de Bornacaru cuma natura para de la compania del compania de la compania de la compania del compania de la compania del compania de la compania del compan ri tunc temporis cum Caphura abundare, & quan turgere, brie Graci eleganter dicunt, norunt, full cum composition Caphina aumanae, ex quant original reprise design and adeath, mount, fib orium Solis aurem applicant, & notam dignum frepium percipium; deinde iglam amputam in partse diffecant, quas findunt, Solique ut ficcentur exponunt, ficcatas in particulas commitmum, embroque à fordibus purgant; fi majufcula fruftula offendenunt, & Caphura fruftula eximunt, cribroque à fordibus purgant; fi majufcula fruftula offendenunt, se commitment de la commitment rint, ils oculos leniter & leviter confricare solent. Hac autem Caphura plurimum à Japonica distat, magilque clara & perspicua est, nec ullo modo, ut Japonica, sponte evanelcit & continuitur.

Ceterum (ut rece annotar D Grimm.) si Sumatram & Borneense artem callerent destillatoriam

longè majorem quantitatem Camphorz impetrare pollent. Percepit enim ille, quod lignum illud, etsi odore Camphore videretur carere, multum tamen Camphore in sese adhuc continere.

enim transverlim (inquit) serrà disenditur, spirat odorem, & multum ostendit pinguesimis Mirum autem videtur quod serbit purificationem Camphore Japonenses adhuc latere. Marthio lus tamen etiam scribit, Camphoram omnem rudem Venetias importari, ibíque igne & arte vitreis organis fic ut candescat elaborari.

Camphora Veteribus Gracis incognita, Arabibus primo celebrari copta eft. Calidane fit an frigida non convenit inter medicos. Vetultiores frigidam effe fratuunt, eo argumento quod Vo-

nerem extinguat & libidinem compeícat, quódque ophthalmis & oculorum inflammationibus, tum etiam ambuftis imposita, nivis frigiditatem referat. Recentiores è contra calidam affirmant, quorum argumenta, Inflammabilitas eximia; odor aromaticus penetrantiflimus, ac fapor acer; facilis evanescentia ob partium tenuitatem; que sententia nobis probabilior videtur: Ad contrariæ autem argumenta facile respondetur. Dato enim quod Venerem arceat, non tamen propterea ne-cessario frigidam concludi argumento sunt Ruta, Vitex & sim. At nec Venerem arcere concesferit Iac, Breynius; fiquidem observatum plurimos Camphoram quotidie purificantes tamen feecundos & multa atque copiosa sobole felices existere: Nec scio (inquit) an multa in medium exempla adduci queant, Camphora purificanda operam navantes conqueffos, fe propter tractationem Camphora in opere conjugali impedimentum aut remoram aliquam fenfifle. Et quanquam forte non negandum, quofdum dari quorum vis natura Camphora penitus extincta, tamen non neminem novi, qui contra Veneris irritamenta hac refina ufus, queri folitus est, se multo magis ad talia openovi, qui contra veteris irritamenta na reina tuns, queri ontos etc, le muito mags au ana opera incitatum. Deinde, quamvis in muitis affectibus, ut in oculorum inflammationibus, Eryfipelate, aftu febrili, &c. refrigerantem poterlatem obtineat, attamen hoc (inquiunt) non per fe, fed per accidens folium evenut, ac eo ferè modo (ut vult Breynius) quo per ignis calorem candelaque flammam adusti membri inflammatio extrahitur, vel ut immoderato Piperis usu calor nativus foràs pellitur, intúlque debilitatur, eaque ratione corporis temperies in frigidam mutatur. Alii alios modos quo hac præstare possic comminiscuntur, quos partim quoniam non satisfaciunt, partim quoniam non omnino extra dubium est an in his affectibus conveniat Camphora, & annon potius

Camphora resultit putredini ac venenis; unde frequens ejus ulus est in peste, malignisque morbis, & febribus putridis. Suffocationi uterinæ subvenit Aqua Melissæ in qua Camphora extincta fuerit propinata. Usus externus crebrior est in Epithematis s. Frontalibus refrigerantibus & paregoricis, quibus ut commifceatur folvi folet in spiritu Vini, vel conteri cum nucleis seu semine ali-

quo oleaginolo, e.g. pineis, sem. Citrull. & sim. Schrod.

N. Spiritus vini Camphoram immissam brevi dissolvet, que in forma olci spiritus superficiei inmarabit.

Camphoram faponariis pilis admifcere folent ad cuti nitorem & lavorem conciliandum. Somnum inducit Camphora foris aut intus exiguâ quantitate usurpata: Siquis verò sapiùs odoretur & naribus adhibeat cerebrum exiceat & vigilias creat. Garc. Applicatur in inflammationibus & debilitatibus oculorum.

Camphora inter fortiffima Alexiteria non immerito à viris doctis numeratur; putredini mirum in modum refiftit, vapores putrefacti & corrupti membri repellit aut corrigit, in magnis tamen capitis & ventriculi doloribus hâc cauté utendum est. Fabr. Hildanus De Sphacelo cap. 12. Camphora mihi nihil aliud effe videtur quam Sal volatile oleofum, ut ex ejus analyfi mamfeffsm fie. D. T. R.

1. Arbor Camphorifera Japonica Breyn. cent. 1. cap. 6. & Hort. Leydens

Arbor hac exuberante copia in Satítuma Japonia: provincia, Tiliarum nostrarum instar speciosa procentate adolescir, materie firma, ponderosa, ex ruso substituca, multis suscis segmentis, ligni
instar Juglandis serme, scarificata, saporia amariusculi sc aromatici, odoris vehementioris, nescio quid ad Juniperi lignum vergentis, que non folum ciftis aliífque machinis, fed extruendis etiam palatiis in illo Regno infervit. Hujus ramus ex Japonia transmissus spithamex circiter longitudinis tenuis erat, rotundus, lavis, extrinsecus nigricans, intus albidus, sapore aromatico ad Camphora accedente. Huic alternatim, inaquali serie septena adnata sunt folia, semunciali & tenui pediculo, ex fusco spadiceo pradita, Lauri Leodinensis Batavorum, quà formam & magnitudinem non diffimilia, nifi quòd magis plerunque acuminata, inferiori parte albidiora, fubftantia tenuiore, cum Juglandis foliis melius conveniente: per cujulvis folii medium lubrufus vel flavescens nervus por-rigitur; ex quo alterno ordine, nonnullæ ejusdem quidem coloris, sed magis ad viridem tendentes venæ conspicuæ sursum in latitudinem sparguntur; inter quas venulæ rursus quædam teneræ, latitudinem folii transcuntes, ea quodammodo, si accurate observes, forma, qua linea transversa in folio arboris Canellifera apparent. Hac verò folia contrita odorem ipirant aromaticum, quemadmodum etiam saporem calefacientem, attenuantem & ad Camphora vergentem.

De floribus extremitati ramulorum innafcentibus nihil adhuc memoratu dignum percipere potui. Fructus autem his fuccedentes odore quam folia fragantiores, è calyculo oblongo, versus pediculum fastigiato, petiolum tenerum atque parvum habente emicantes; sub quo nucula orbicularis, ex nigro fusca, non valde dura occultatur, intus coloris nigri & splendens, Nucleum continens fubalbidum, bifidum & pinguem, faporis aromatici, & acrimonia haud ingrata linguam ti-

2. Arbor Camphorifera Sumatrana * Grimmii.

* Episemer. German. An. 11. Ob.

Prope Bares in Occidentali parte infula Sumatra crefeit hac arbor, magna & denfa, cujus lig. 153. num ob duritiem & firmitatem ad adificia perutile. Caudicem habet rectà ascendentem; ramos suos ordinate explicat, elegantis forme. Folia magna & carnola, anterius acuta: que contrita nios oranate expirata, eteganis ionine. Forma magina ce autoria, ancetina actual quae comma odorem figrant Camphora, qui tamen cellar, fi aliquantifiper contineantur ob volatilitatem Camphora. Formofos producit frudiu, parva nucis Avellana magnitudine, oblongo-rotundos, centi tunica induos, quae turilis, inflat Nucum Avellanarum altern eleganis format unica incluta jaccet, quae diversos habet colores, ut rubrum, purpureum, flavum & viridem; integrum fructum contegit, & instar Tulipa superius sese aperit.

An ab hac diversa sit Camphorisera Borneensis inquirendum, Liono insulanis dicta.

Hæc describente Matthæo Slado apud Breynum, arbor est minor glaciliórque Japonica (quæ interdum vashum Quercum æquat) ejúsque trunci diameter septem præterpropter digitorum lon-

An. 11. Obj.

Vires.

gitudinem obtinet; ipfi fungofa est, medulla Sambuci non valdė ablimilis; truncus ficuti Arundo variis nodis distingutur, illamque arborem, qux Pynak dicitur, xmulatur.

CAP. X.

Belutta-Ts; ampacam, sive Castanea rosea Indica H. M.P. 3. T. 53. p. 63. Castanea Indica storida.

M. Altr magnitudinis est, caudite survo, variegato, crasso, praduro, glabro, multisque ramis, Tiliarum instar, in orbem dissussi donato, qui cortice obducuntur crasso, glabro,
fiulvo; cdoris aromatici, saporis amari & acerbi. Radis: fibrata, rufa, glabro & slavescente cortice tecta; sapor amarus, odor aromaticus. Folia brevibus petiolis ordine parallelo ramu-Icente cortice tecra; Japor amants, ocor aromaticus. Fosta previous petious orante parateto ramul-hi inharent, oblongo-rotunda, glabra, denfa, fuperne viridai, inferne rore fubecculeo, (uti in wis cernitur) obducta, niternita, nervis aliquot fubtiliffimis & vifum pene fugientibus è media co-fità in latera excurrencibus; odor titdem aromaticus, fapor amantus & acerbus. Flores forma & mag-nitudine Rofs fylvelfrubus feu Eglentinis perfimiles, calyci quadripartito, exiguo, denfo, viridi in. harent, quaturor candidis, rotundis, ac teneris folis confiantes, tenuium ac albicantium flamentorum, flavelcentibus spicim dotatorum congeric mediam flori savitatem & unificamenti pamenta-rum, flavelcentibus spicim dotatorum congeric mediam floris cavitatem & unbilleum occupante: odor fluavis, rofaceus ac violaceus, fapor amarus. Frutus globoli, quatuor angulis eminentibus fulcati, in vertuce caminati, per initia cium maturelerer incipium glapris & fubrirdise, maturita-tem adepti rufi ac rugofi, cortice primum crafto ac molli, dein rufo ac duro, caftanearum cortici perfimili, obducti; intus autem tres quatuorve continentur nuclei, tum forma & magnitudine, tum Substantia & sapore Castancarum anuli. Fructus vero teneriores circa basin tenax & glutinosum

audanta ec apore cantaneatum anum. Anadas selo emenore cine sami tenax e guinnoum exudant gummi, cujus odor acris est és aromaticus. Arbor hec ubique in Malabar, pracipul in Provincia Mangasti, ob florum jucunditatem studiose colitur, quos Julio & Augusto mensibus sert. A fexto fanonis anno quotannis maturos fructus

exhibet, atque non rarò terna tecula frugifera manet. Radix cum zinzibere recenti contula, fi affumatur, fudores potenter expellit. Similiter arboris cortex cum assumptus, tum sub pulveris forma vulneri adhibitus, serpentum morsibus medetur. Ex soliis in lacte dulci coctis, & addito oleo Palma contusts cataplasma conficitur, quod vertici impolitum viscidos & pituitosos in cerebro collectos humores incidir, attenuat, & per nares expurgat: ipsum verò foliorum decoctum potum phlegmata incidendo, attenuando ac expellendo tufsim curat. Fructus recentes cum melle cochi alvum emolliunt & laxant, ficcati autem altringunt; ex issque oleum exprimitur, quod artubus illitum quoscunque illorum dolores jucunde tollit.

CAP. XI.

Styrax arbor Ger. J. B. Styr. arbor vulgaris Park. Styrax folio Mali cotonei C. B. Che Stozar

Audice eff Malo cotoneo fimili, candidiori cortice Cesalo. Fesio etiam est Mali Cydonia, mi-nore, subrotundo, vel in obtusum mucronem definente, subrus cana lanugine pubescente, Iuperius glabro & viridi. Flores fert in novellis surculis Arantii, candidos, plures & simul junctos, pluribus foliolis constantes, odoratos: Fructum magnitudine Avellana aqualem, incanum, puncos, purious ionous contrantes, onoratos: Fructum magnitudine Avellanæ equalem, incanum, callo fulco, amaricante, qui in duas, tres, quatuorve carinas dehicens exhibet lignofum officulum, buxei coloris, nucleum claudens aliquando unicum, quaturo lineis fulcatum, aliquando geminum angulofum, interdum & terrium: Hoe accidentarium ese puto. Nam natura unicum officulum unicum tantium nucleum induati. Medulla interna inflavis.

In Arm Romano & contra Therahum in Gardina & Gallaria.

In Agro Romano & circa Tusculum in sepibus & sylvis copiosè oritur; ubi & eam ante nos Ca-

laipinus obiervavit.

Cordus fructum ut reperitur cum flyrace exactius describit his verbis, Nux Styracina globose figuræ fructus eft, mediocris Avellanæ magnitudine, duplici cortice nucleóque constans: Exterior
cortex carnosa substantia, & in viridi casto colore, supremum Amygdalæ putamen restert, is in conex carnosa monamos, os in vintu ceito convo, imprentant Amygoate puramen retert, is in maturitate tribus rimis in tres partes dehifcit, alterum lignofum, durum, flavum auf libruffim corticem oftendens, quo contineatur nucleus pinguis, oleofus, guftu acris, odoratus, & refinofe Styracis qualitatibus refipondens, fed multo acrior & fauces fearificans. Que deferiptio adamuffim congruit Styracis fructui à nobis circa Tusculum collecto.

Styrax refina duplicis generis in officinis proftat, ficcus & liquidus. Siccus, Officinis Storax Calamita à Cannarum calamis sic dicta, in quibus olim, (autore Galeno) è Pamphylia apportabatur, est arboris descriptæ gummeus refinosúsque succus concretus, aridus, odoris luavistimi.

Non fine causa in calamorum internodiis occlusus advehebatur Styrax, siquidem Parkinsonus noster observatione & experientia propria Styracis gummi syncerum, arte & prælo solo à se de-puratum & sluidum essectum, non solum commissiones & articulationes dollorum verùm lignum etiam iplum aftivo tempore penetrare, & effluere affirmat, adeo ut vitreo vase probe obturato il-lud refervare necesse habuit. Cannarum autem internodia nullas habent rimas, nullas commissuras, ideóque ad gummi tam odoratum & subtile continendum commodiora sunt.

N. Styracis arbor in Italia lachrymam paucam fert, ut aliæ multæ quæ in fer ida regione multo fucco abundant.

Caterûm

Caterum cum Styracis simpliciter mentio sit, ea vox de Calamita accipienda est. Vim habet, telte Vires. Dioscoride, calefaciendi, exiccandi, emolliendi, concoquendi. Facit ad tusses, destillationes, gravedines & raucedines. Convenit etiam ad uteri præclusiones & duritias : Et menses potus & appoiltus ducit. Alvum quoque leniter mollit, si modicum ex ipso cum resina Terebinthina devoretur. Miscetur etiam utiliter malagmatis discutientibus & acopis. Uritur autem & affatur & corretur, & fuligo ex iplo fit velut ex Thure. Quod verò ex iplo præparatur in Syria Styracinum unguentum calefacit & emollit fortiter, capitis tamen dolorem inducit, & gravitatem ac foporem efficit. Invenio, inquit Plinius, potu modico [Styracis] triftitiam animi refolvi, largio e contrahi. Magni usus est in odoramentis & suffumigiis.

Prafertur Styrax pinguis, lentus, fragmentis albicantibus rufescens, vel flavo colore perseveranti, qui dum molitur melleum liquorem reddit: improbatur furfurosus, niger, ac inodorus.

Storax rubra Officinarum, C. Bauhino cortex est arboris, quem Thus Judæorum & Thymiama vocant, quo Judæi in suffumigiis frequenter sumnur: an Norman's sen Norman's Dioscoridi I. 1.02.1. quod ex India deferrur cortectionim, Mori libro simile, quod jucundi odoris gratis diffitur.

Styrax liquidus est liquor pinguis, insta Balfami crassus, graveolens. School J. Bauhino mellex

& tenacis substantia est, coloris susci, aut ex susco rubentis, aut ex cinereo fusci, odore valido, atque ob vehementiam fere ingrato, in quo tamen videtur apparere remissus ille Styracis calamitæ odor, multo tar en magis fi linguæ admoveatur conspicuus, dum in nares inde pauca quantitate anathymiafis afcendit, sapore autem acriusculo.

De Styrace liquida magna inter Autores diffenfio ett; Aliis, viz. nihil aliud eft quam Stacte, ise. Myrrhæ colamen. Quod faifum effe inde conftat, quod Myrrhæ lachrymæ ob iabstantiæ similitudinem in quovis aquoso liquore diffolvatur, Styrax autem liquidus minime, sed in oleoso & pingui, ut aliæ refinæ. Aliis, ut Cordo, factitium quid ex Styrace Calamita in vino ac oleo soluta, admiftáque refina Laricea excocta, que decoctio ubi refrixerit, Styrax liquidus ad fundum fe-cedere dicitur, ad fuperficiem mittens oleofam fubftantiam liquidiorem; alii exprefiu idem moliuntur. Serapioni Styrax liquidus est oleum ex nucleis arboris Storacifluz expressum; at cortex fruchus ex quo oleum expressum est, Styrax ficca eidem dicitur. Avicenna Styrax humidus fit per decoctionem corticis, éstque colore nigro.

Fex remanens eidem Styrax ficca dicitur, 1.6.c. 32. Facultates Styracis liquidi iidem sunt quas Dioscorides oleo Styracino attribuit, de quo supra.

Styrax liquida C.B. Styrax Aceris folio.

Ex radice rotunda, nigricante, rugolo, firiato, & quali articulato cortice tecto, folia terna etiam quina, oblongis, tenuibus, nigricantibus pediculis donata ex uno veluti tuberculo prodeunt, qua Vitiginea funt, foliorum Aceris vel Platani instar, in lacinias ternas, etiam quinas divila, nervola, per circumferentiam crenata, & mucronato cuspide.

Ab Honorio Belli habuit C. B. In horto instructissimo Reverendissimi Episcopi Londinensis D. H. Compton, culta est hac planta ab honestiffimo viro & ingeniosiffimo Hortulano D. Georgio London; transmissa fuit è Virginià à D. J. Banister. Q. an sit Acer odoratum Virginianum Herman? Fructum hujus Styracis Virginianz, conglobatz & echinatz figurz effe, qualem in pilulis Platani & Sparganii videmus, mili affirmavit D. Tameredus Robinjon, qui eum observavit in celeberrimo Museo Clarissimi D. W. C. Medii Templi ; ideoque quarit an fit Platano occidentali affinis, vel lanuginem seu pappum ferat ?

CAP. XII.

Staphylodendron J. B. Nux vesicaria Ger. Park, Pistacia sylvestris C. B. The Bladder But

Ensè fruticat Staphylodendron, nonnunquam in arborem adolescens, cortice virente aut ruffo, materie virenti, medullà amplà, albà, molli. Folia Sambucinis proxima, vel Fraxini, acuminata, argutè crenata, quina aut septena ad costam annexa, impari alam claudente. Flores longo & pendulo pediculo intervallis verticillatim oriuntur, ità ut eminus intuenti racomulum mentiantur, odore Sambuci, quinis folis radiatim expanfis, albis, mucrone interdum foris nonnihil rubente, totidemque candidis, item furrecits, cocuntibus leviter mucronibus, ut concavam urcooli figuram exprimere polie videantur, que intercedunt codiem fiamina alba, apicibus luteis donata, medium occupante f¹/₂/₂ abido, bifido. Superveniunt vefice magna, virentes, in duos locules ceu scrotum dispertite, in quibus due nucules conserons, putamine fragili & teniu [re-ctius Parkinsonus lento, duro & frangi contumaci] colore savo aut subruffo, in quibus nuclei corio virescenti obtecti, sapore nonnihil nauscoso. Ex nucleis calvaria commode exprimi possunt sculptura levi.

In Anglia sponte nasci hanc arborem pro certo affirmare non audemus, quamvis vidimus cir-Locus, ca Pontem fractum Eboracensis provincia oppidum in sepibus; & in Cantio circa Ashfordiam oppidum spontaneum inveniri apud Parkinsonum legimus. At in Helvetia variis locis nasci idoneos autores habemus. Provenit etiam in Italia & Germania. Videtur (inquit J. Bauhinus) udis & humidis gaudere locis.

Floret Maio, nucleos maturat Autumno, mense Septembri, J. B.

Tempus

Scaliger

Locus.

Vires.

Scaliger hujus nucleos sapore Pistaciorum esse, seque ex hac arbore Pistaciorum medullam estrasse feribit. Fruaturille, per nos licet, deliciis suis, tam lautum ferculum ci non invidemus: Quin veteribus contenti Piftacias novas Scaligero cedimus, quibus ad fatietatem ingeftis palato fuo quantum volet gratificetur. Nobis nauseam porius commovere & ventriculum subvertere apta videntur quèm chi idonex.

un nomee. Nullum, quod sciam in medicina usum habent. Pauperioribus tamen multis in locis globulos precibus numerandis ex iis conficiunt.

CAP. XIII.

t. Piffacia Ger. J. B. Nux Piffacia Park. Piffacia peregrina fructu racemoso, seve Terebirabus Indi-ca Thombr. C. B. Che Historiu og Fistick-nut-tree.

Istachia arbor, tradente Rauwolfio, trunco est crasso, ramis expansis, cortice obductis ci-Putatine anon, traueine reaumonio, tenno di ciano, rainis expantis, correct condicis cinerco: In longa cofta è ramis propagata folia conjugatim dispostita laber, quanquam non usque adeò exacè demper respondeant ingulorum foliorum ortus. Sunt ca verò nunc fubrotunda, nunc in mucronem acuminata, nervola, Terebinthi folis, nifi is majora effent fimilia. Fruitu Officinis notifimi, Avellane magnitudne, oblongi, acuminati, una parte in gibbum cristatum emificinis notiffimi, Avellana magnutudine, oblongi, acuminati, una parte in gibbum criftatum eminentiorem protuberantes, altera deprefifori, in acutum faltigiati, oppolita parte, quà pediculi quo
adhaferunt veftigium, obtufi; lignofo, lento, fractu contumaci, ac propemodum inter offeum &
cruffaceum medio cortice, fed tenui, lavi, candido teĉi, cui rugofis alius, ac ferè aridus, coraceus, tenuis & fragilis fuperflernitur, colore fupremo Amygdala putamini fimilis, in exoletis niger.
Lignofus cortex nucum modo in duas partes feparari lolet, interdum fua fponte hians. Nucleum continent ruffà pelliculà convefitum in flavo virefeentem, dulcednis fiustiffima, pinguem, halitum
etiam mafficatu commendantem, prafertim recentiores. Elest accendis pupurparantes Terebindhi. Ad.
Rauwolfus folia rotunda huic arbori attribute. & fanè is ouz ex nucum fatu nobis over funt rali-

etiam manticati commenuament, priestum recentiones. Forest racemon purpurantes 1 erebnich. Ad.
Rauwoffus folia rotunda huic arbori attribur, & fanè is que ex nucum fatu nobis orte finit talia
fenere. Sunt nobis (inquir J. Bauhinus) rami Pistacie in quibus folia acuta; & à Lobelio alissque folia acuta pinguntur. Quapropter diligentioribus considerandum relinquimus an site aliqua inter Pista-

cus giveritus.

Plerique Botanici hanc arborem pro Terebintho Indica Theophrafti habent. Et fane Terebin-thi Indice deferiptio apud Theophraftum fatis convenit Piftaciz. Verum cum in ipfa quoque Inthi Indicæ delcripto apud l'heophraftum lats convent l'utacæ. Verum cum in ipla quoque India reperiatur arbor correfpondens, & quæ nomine quoque conveniar, maluimus potuis eò refre quæ de Terebintho Indica Theophraftus ferbir, quam ad Pistaciam. Arborem autem illam demonstrat Rauwossius, capite de Terebintho à nobis proponendam. Pistacia Syriæ mulis in locis reperitur. Rauwossius narrat, clim tenderet ex Tripoli in urbem Damandt & Halepum , se vidisc circa urbem Sermin sylvas arborum Pistachiorum, &c. circa Halepum quoque admodum

yungatanı care atoucus. Piftacia flomacho grata funt. Eadem five edantur, five trita in vino bibantur contra reptilium befitarum morfus opem ferunt Diofe. Plin. alioqui cofdem effectus habere quos Pinei nuclei aiunt.

Galenus Pistacias tenuioris essentia esse scribir, subamari quid & odorati habentis: Obstructiones Galemus Partacias tennuoris enenuae eite icrioit, juoamiari qui oc ooorati naooritis. Oblituctiones icaque liberare, maximè Jecorès; veruntamen ciaim thoracis palmonique, partim nutrire. Verimi Recontiores plerique apprimè nutrire & Venerem finuulare volunt. Quibus de caufis Bellariis inflaurantibus & reficientibus admilicentur um ab Hispanis, tum ab Italis & Gallis medicis; imò inflaurantibus & reficientibus admilicentur um ab Hispanis, tum ab Italis & Gallis medicis; imò cantum illis tributiur, ut vis ullam fit medicamentum aneses, quinimo arbuola effe ait in calidori è contra fidenter affirmat falfam effe opinionem de marreses, quinimo arbuola effe ait in calidori bus non minis quam Amygeldas. At Venerem augent; & maximus earum ufus eff in Italia, teffe Braffavolo: Quicquid faciunt flatunado faciunt ob excrementiam humiditatem. Hactenus Italia, termentia in ur & Galeno & femacibus conopon quitotificam excrementiam & Medicinem sessione. mennus: cui ut & Galeno & sequacibus oppono quotidianam experientiam & Medicorum praxin; quibus plus ribuendum quàm Hofmanni auttoritati, aut ipfius ciam Galeni. Oleum Piftaciorum potum internos dolores fedare perhibet Matthiolus, quibus origo fit à pituita vi-

scida & flatibus: Idem prodesse contra spasmum & paralysin, & interno usu facere ad generatio-

Vires.

2. Nucula exotica Pistacii specie J. B.

Ad Pistacium suo clausum officulo accedit magnitudine & forma oblonga, nonnihil angulosa, & convexa, inaquali putamine fragili, fulco, rugolo nucleum comprehendente folidum, coloris obloti, pingui, rancido, [in offris faltem vetultiffimis] fapore prædicum, quem obvolvit tenerior quadam pellicula coloris cinericei.

3. Pistachia Virginiana sylvestris trifolia H. Blas. Staphylodendron Virginianum trifoliatum Her-

Foliorum terna dispositione, seminumque in Vesicis parvitate à vulgari facile distinguitur. Vesicas esse tricapsulares seu tripartitò divisas, & in unoquoque loculo seu scroto unam nuculam seu semen continere observavit vir in re Botanica maxime industrius D. Sam. Doody. Hæc Piltachia seu Staphylodendron referendum est ad arbores fructu sicco tricocco.

CAP.

C A P. XIV.

Castanea equina Gor. Park. equina folio multifido J.B. folio multifido C.B. The Dorte-Thesmit-

Agna fatis est arbor, quanta Morus, & valdè patula. Folia palmata funt, ex segmentis plurimum feptem composita, quorum singula Pinnæ marinæ quodammodo æmula, ex angusto admodum principio sensim dilatantur, tandem in obtusum mucronem desinentia, per ambitum ferrata, longitudine dodrantali, qua parte latifilma funt palmum circiter lata, à cofta media obliquis ordine nervis in ambitum directis, coloris fuperne atro-virentis, inferne hilarioris, fapore amaricante. Porro coeunt hac omnia in unum communem longum pediculum; eftque pediculorum fitus oppolitus. Flores multi fimul in ramulo ex ala folii extremam rami partem occupante prodeunte, longuiculis petiolis fubnixi, quatuor foliis non valde amplis conftant, candidis, quorum bina fuperiora reliquis paulò ampliora violaceas ex puniceo maculas orbiculatas in meun, quotami una unecada tenque pano ampuota volaces es puntero mactulas oriscitatas in me-dio impreflas haben, è florum autem umbilico plura flava flaminula prodeunt in aureos apices definentia. Fratissi pile non ità in contum definit ut vulgate noftre Caftanez, globofior, altera parte fpadicess, qui vero echino adheret impreffionem cineraceam oftenat, cui cortici nulla in-tercedente lanugine pulpa noftratibus Caftanes fimilis fubjacet. Echinus iple multò craffior & firmior quam dictae, exterius rufus, interne albus, durus, sed rarioribus brevioribusque pinis obsitus, firmis tamen & infestis, coloréque flavicantibus, qui per maturitatem in tres partes dehiscens Nucem oftendit, ipfius lateri infima parte inharentem, non à pediculo, ut reliqua. Hanc scribit Clusius Autumno cum folia amiste, protinus amentaceum quiddam extremis ramu-

lis gignere, & rui gidum quafi parturiret, pingui ac lento humore confperfum, in quo culices & huinfmodi infetta hareant, totaque hyeme na perdurare, donec insunte vere, & pramaturè admodum genma: in folia le explicent. Corticem ranis trabuit, novellis quidem virentem, adultis autem cinereum, fub quo lateat alius fucculentus, viridis, lignum ambiens, ut in Sambuco vel Ace-

Constantinopoli & in Creta nasci fertur: Certe Constantinopoli ad nos transmissa est, & ha- Laure betur in hortis nostris frequens. Frigoris patientissima est, umbrâque & aquâ ut Platanus dele-Statur. Equina dicitur quia equis anhelosis prodest, Matthiolo & Clusio tradentibus.

CAP. XV.

De Manihot sive Tucca ex cujus radice sit panis Cassava dicius.

Uamvis quem fructum proferat hac arbor mihi non constet, quia tamen folis digitatis Ca-Itaneam equinam amulatur ei fubjungendam duxi.

Manihot Indorum sive Yucca folisi Camabinis C.B. Manihot Theveti, Yucca & Cassavi J.B. Hi-ucca sive Mandioca ex qua Cassavi sit Park. Maniho & Manduha Brasslitenssibne, cuius radix Mandiboca. Pison. Marcgrav.

Frumento complures Indiarum regiones ad hæc usque tempora caruerunt: ea tamen quibus Frumento Companes intolaturi regiones au nec unque tempora cameriuri: ea tamen quiusi hominum & animalium inditentatur vita, frumentique vicem fupplem defideran benigna mater natura noluit. Radix enim fativa feu altilis, que Mandices Barbaris appellatur, in farinam redacta, & in panem coacta cum optimo pane fimilaginen certat. Quá plantá licer Angolæ & Hifpaniole, arque aliarum infularum incolæ gaudeant (ubi radicem hanc Tues, alia Mexicanis Quadratice).

paniole, aque aliarum infularum incolæ gaudeant (ubi radicem hanc Thea, alis Mexicanis Quaubcumuti), præparatam & in farinam redactam Callavi vocari Monardes teftarur) Brafiliæ tamen naturalem, iummboque fludio ibi cultam conflat. Alii omnis Americae populos à Firida ad Freum ulque Magellamicum boc pane ulfa alfirmani, quarvois Frumentum Mayz distam illu non deesse. Plures hujus fruitois dantur species, qua lete prima fronte inter le haud differre videantur, tamen ab experientibus agricolis dignitate, caule & cortice distinguintur. Prima species à maris accolis Brasilianis vocatur Mandiibi burara, qua albicantibus est radicibus & truncis: Mandiipota, Mandiipota, Mandiibimana, Aipi (que iterum plures habot species, quarum nomina vide apud Marcgravium) Tapecima, Aipipoca, Mandiipota, Aipimacaxera, que comnes rubentibus sinte & lacelecentibus radicibus & caulibus. Omnium harum stipum radicibus & caulibus (plum Mandiboea nomen indutum, & alimentosis, medicamentosis, venosisque qualitatibus, licer impari inter se saado nollent.

bus Joint Plantación inclusion inclusion de amendons inconstitutation, varianção quantaturas, licer impari inter fe gradu, pollent.

Fruez est ad quinque vel sex, ut Rochesorius & Parkinsonus, ad sex, sexem, vel octo, ut Marcgara, pedum altitudinem assurgas, caule lignos "tortuoso nodoso, fragili, medullam intra *rello Pisoni. se consinente instar Sambuci. Ejus crassinies pro secunditate soli cæstique temperie varia. Supete contentre intera Stituota. Less teatures poi recumitate ioni cerique tempere varia. Soperius in multos expanditur ramanos, qui iterum ramulos habent, atque in horum quolibet tria, quattoro, quinque, fex, aut feptem foiia angulfa, oblonga, in ftella forman difpofita, [ramuli quos vocat nihil aliud funt quam foliorum digitatorum praelongi pediculi. Folia enim ad Lupini aut Hellebori nigri modum ex pluribus foliolis digitatim dispolitis, aut ex furmitate pediculi, quafi ex eodem centro egressis componuntur] ejusdem ferè viriditatis cum Pæoniæ folio. Flesculos fert flavo-pallidos, pentapetalos, multis staminibus luteis in medio: Semen autem Ricini semini simile, sed inutile. Radicem Pastinacæ haud diffimilem producit, quæ lacteum trahens succum ab oculis prorumpentibus, è trunci internodiis natis hoc liquore egregiè intumefcit.

HISTORIA PLANTARUM.

Terra minime glebosa aut irrigua ut Canna saccharifera gaudet, sed sicca potius, sitiente & montosa, atque in tuberculos, quasi à talpis, egesta. Adeò humiditatis omnis inimica est, ut astivis duntaxat mentibus terra committi velit, idque locis apricis ac minimè umbrofis. Cum autem adeò acclive ac arenofum folum requiratur, malunt incolæ denfiffima demoliri nemora, demolita exureaccive ac arenoum nomn requiratur, maint more verifitum ucinomi nemora, demonta extrere, eque arvis & fegetibis (Chees Luftanis) definare. Extra terran diobus vel tribus furculis
germinant, qui ubi octavo, decimo arque duodecimo menfe liquefeere incipiunt pro femine funt.
Hoe frugum noftratium diferimine, quod Mandihocæ nihil de fructu decedar ad fui propagationem, rios ingun ionitami des minos que academento anima estado como a un propagationem, nofiris decedat, quibus sipli fructus feinentem faciant. Per radicem nulla potefi fieri transplantatio; nam es extracta è terra, &c taca fattim moritur.

Tres hujus plantæ trunci, frondibus (poliati, figurâ propemodum pyramidali, haud profundê fimul terræ grumis, trium circiter pedum inter se distantia inseruntur,prominentésque ad palmæ altitudinem fuperius se invicem amplectuntur. Qui foliis licet denudati, novis tamen illico vestiuntur, nec quic-

quam radix inde detrimenti patitur, modò caulis integer & illassis maneat.

Dignitate & mole excellit Mandiboca, fi anni terraque temperies ficca fuerit. Tum enim qualibet radix sesquipedem, vel duos,, interdum etiam tres pedes longa evadit, crassitiem habens brachii

vel etiam cruris humani quando satis adoleverit.

Ratio habenda, ut ager à zizaniis, quar valde suppullulant, ter quaterve repurgatur, donce plantæ adoleverint, ad octo numirum vel decem mensium spatium. Matunitatem affectuæ radices, quod annuo circiter à plantatione fieri folet spatio, ad tertium vix sub terra durant : altero tamen plerunq. anno pars illarum putrescit & corrumpitur: ideò ad summum linquantur annuo spatio, & de novo per taleas plantantur. Ingruente nimiæ humiditatis necessitate exscindi statim postulat sexmensibus ante justa maturitatis tempus.

Mandilo qua vocatur Mandilomana, omnium citifimè crefcit & maturefcit, atque optima indè conficieur farina. Hac planta maxime gaudet folo arenofo, & magis ambufto quam relique. Primaria omnium, inque quotidiano usu & lucro producitur promiscue in quavis terra, vocaturo, Man-

1684

E terra evulle radices vix per triduum durant, etiam fi fideliter horreis recondantur. Mundatæ & à cortice, quem tenuissimum habent, liberatæ, molæ trusatili, à duobus hominibus circumactæ admoventur, ferrique cuspide conteruntur, & contusarum radicum farinam excipit alveus. Rasura deinceps torculari vel prelo subjicitur, quo magna vi humor ille superfluus & noxius exprimitur; ut ficca atque absque ulla humiditate maneat. Mox cribro Urupeba dicto percolatur. Exinde planefacto fictili aut aneo injicitur, in quo substructo igne circumagitatur tantisper donec coquatur. Semicocta verò & adhuc mollis esculenta est, & vocatur Farinha relada, quod est, Farina cocta non exficcata. Reliquum quod fuperett, & refervare volunt, fupra majorem vel minorem ignem pro arbitrio mifcent, atque exacte ficcant. Farina enim hac quò plus exficcata & excocta cò durabilior est. Optime tamen ficcata & fideliter ab aere defensa, ultra annum vix servari potest; nam si vel leviffima uligo cum infecerit corrumpitur, unde non parvam militum firagem in caftris excitatam vidi. Quapropter nostri Barbaros imitati eam in bolos, quos vocant Bejus, pastillos & liba cogunt,

Experience and the latest and the looks queen conductive the latest the latest and the latest and the latest and the latest and the latest and the latest and the latest and the latest and the latest and the latest and the latest and the latest and the latest and the latest and latest a timi saporis. Tum Gummi quoddam seu potius Amylum ex ea fit, arque eidem usui inservit. Hic liquor Manipuera, quòd dulcis sie saporis ab Animalibus avidissime haustus vi quadam venenata ea

liquo: Adampuera, quod dules lis laporis ab Animalibus avioutime hautitis vi quadam venenata ca fladim extinguit: ex radice tamen non experfilis (quod mirum) cetrera animantia excepto homine nutrit. Praterea radice à fole exficcata alia fit farina & pollen albicans, imo & panis filigineis & bificoêtus, qualis è tritico (cui & fimillimus et) pinfitur. Hoc alimentum integrum & non comminutum pro jumentis & peccoribus, quibus in pabulum codit, refervatur.

A vermibus & integris formicarum cohorobus hace planta miliere folet infeffarti, magno agricolarum nocomodo : non folium folia arque cullem, fed ipfam quoque radicem depopulantur ferarum greges & animalia domeftica. Ipfi Brafiliani, Æthiopes & noftratum non pauci hijus planta folia empart ados ju contrile corfa & propis condita pra cibis l'admis appendix pauci hijus planta folia amant adeò, ut contufa, cocta & proba condita pro cibis & Lactucis apponant; que in massam efformata Manicoba nuncupant Brafiliani.

Porro radix hac quatuor aut quinque dierum spatio in aqua macerata & emollita Mandiopiba dicitur, que affata maxime ab agreftiori Indorum & barbarorum multitudine expetitur & manducatur. E sedimento hujus consistentia Farina mollis notaque melioris conficitur, quam Brasilianis Vipeba, Lufitani Farinha fresca cognominant.

Ex Mandihoca contufa, butyro & faccharo infignes fiunt boli vel paftæ ad edendum optimæ.

Pultis denic, genus paratur ex Mandiopeba, quod nomen accepit Mingau petinga.

Mandiboca illa mollis, illis Puba, igni impolita exficcatur, exficcata appellarur Carimà. Ex hac Afri panem optima nota conficiunt, quem Musam, vel Angu, interdum Enfonde appellant. Omnium autem præstantissimum pultis genus condiunt, quod vocant Mingau de Carima, cui aromatum loco momentum Piperis Brasiliensis, & sloris Nhambi admiscent, quod optimi cum sit saporis, sanatarique conducta; frequens in prandus effe folet, nec finavier e vivere extifirmant, nifi hoc alimento utantur. Sanis aqué arque argie spufmodi puites, emultiones, arque adeò pui anas faluberrimas inde confectas exhibent. Tripoca fiquidem & Carimo pota, vel Syrupi fipecie cum aqua florum Auriacorum & pauxillo Sacchari exhibita antidoti loco plerunque est. Tipoca, fi multa lotione defacata atque exticata probè ab omni humiditate refervetur, tabidis & dylentericis ex arte propinara medetur. Febricitantes, animo deficientes, veneno infectos reflituit. Prater hac violento exercitio fractis vires recuperat, sudorésque immodicos compescie Prisana illius simplex. Qualcunque hamorrhagias, imprimis ex vulnere inflictas tum intus affumpta, tum emplaftri modo applicata coLib.XXX. De Arboribus fructu per maturitatem succo.

Ex Macaxera optimum fit vinum, serum lactis sapore referens. Mandihoca rasa vulneribus & ulceribus antiquis imposita ea mundificat atque attemperat.

Manipuera cocta craffescit pultis in modum, alimentóque convenienti existir. Quod si Oryzam & faccharum cum aqua destillata ex floribus Aurantiorum superinfundas conserva gratissima formam induet, mutatoque nomine Marmelada de Mandioca appellatur.

Postremo illa species Macaxéra, præterquam quòd vicem farinæ prædictæ suppleat, igne etiam

affata abfque ulla alia præparatione comeditur, ac Macapera appellatur.

A cæteris radicibus abstinendum est, quod præsens int venenum.

Dantur enim quædam, quas citius combusseris quam ut virus suum deponant, & ad edendum idonez reddantur. Quin ipsi indigenz olim minus exercitati in separatione alimentosi & venenosi, aliquoties mortem oppetierunt, nunc eruditiores facti, non folum illis pracipuo existit vita sustentaculo, sed omnibus Europais in America degentibus: ídque pani triticeo præferre non verentur licet minoris habeatur nutrimenti.

Æthiopes & Brasiliani inter edendum pugnos farinæ plenos in os injiciunt, ut manu quoque ab recunques co pranisant inter everatuum pugnos tarinze pietus in os inipetunt, ut manu quoque an ore longuis remota vix tamen mica pereat. Rarò aut parum inter prandendum potu nuntur, quòd farina aquam nimis imbiba & fromachum inflet. Cum arattum ejulque ulus hie ignoretur, & improbi ac multijugi laboris tædia declinent, facilem hanc & minùs ærumnofam agriculturam, tam vitz ac rei familiari tuende, quàm ari corradendo egregiè adhuc amplectuntur. Quippe unius dun-taxat mancipii industria & labore centum tuberculos [monticulos] aliquando unius diei decursu abexax mancipi indutria ex iapore centium tuberculos [monnecilos] atiquando unius que decuriu ab-folvant. Hujus autem farina una, que viginic ancharos noftrates continets, aut felqui homini robusto & laboriolo in mensem integrum plerunque sufficir. Quem modium sex, aut septem, aut ad summum ocho sloidis comparaveris. Reobssirius unum terra juge-rum bet radice plantatum plantus persona alenda sufficer serviri qualm tra optimo frumento stata.

Hase funt que usu se sedulatu propria resci-

scere pouit Guitteinus Prio.
Câm autem que bujus farine tam latè pateat, ut non pauciores câ mortales vescantur quâm frumento ipso, vassifilmi nempe orbis Americanis plerique sucole, integrame cjus bistoriam bue transscriber non pigui; praser-tim câm alierum miniu accurata bistoria de descriptiones conferendi de reaminadi labore de tadio nus leves.
Alterius achuc Mandibose spivestris mennint; ciúsque iconem exhibet Psso, quam fruticem arbo-

rescentem vocat, caterum sativa simillimam, si caulem & folia consideres, verum dignitate longè

Notandum autem quod omnium qui de Mandihoca scripserunt consensu succus è radice expresfus omnibus animalibus venenum est præsentaneum; postquam tamen 24 horas steterit qualitatem fuam malignam & perniciofam amittit.

CAP. XVI.

1. Guaiacum Ger. Guaiacum sive Lignum sansium Park. Guaiacum magna matrice C. B. Fru-sius Guaiaci putatus & folia J. B.

Anc arborem plene & accurate descripsir Jo. Terrentius Lyrceus, notic in Res Medic. N. Hispan. Fr. Hernandee; acque idicirco ejus descripcionem mutuabimur.

Guayacan est arbor Juglandis vel llicis magnitudine, cupis cortex colore extrinscois cinericeo, Betulæ fimilis permixtis tamen multis maculis viridibus, intrinfecis verò fabruber, non admodum denfus, sed immodicè durus, craffinudinis nempe semidigitalis; is ligno recenter cæso adeò firmiter haret ut vix ferro separari queat, progressu verò temporis facilè sejungitur

Lignum in extremis colore qui in Buxo internè nigrescente conspicitur, & meditullium ejus est maximum, totúmque adeò lignum folendida quadam donatum duritie.

Pinguitudo ejus refinacem quid lpirat, unturq, odore non influxi, & ab accenfo gummi profluir, quod przedurum eft ubi refrixent.

Pondus ejus quale nulli praetreta ligno; nulla ejus quantumvis minima pars in aqua fluitat, fed mergitur continuò & fisbfidit, unde lignum est fortissimum, quod duritie omne robur superat, & ideireo quam minime hiat, neq, facile videas quòd rimas traxerit.

Sapor non ingratus, amarus statim, cum acrimonia miti palatum ac fauces compungens, qui se-

Decochum eins anna traum som a cumpunt mit patent it auces compungons, qui remel cognitus unnquam errare finit emptorem in cognoficerdo.

Decochum eins arlate ultra tertium diem non perdurat. Folium craffum, parvum, durum, viride,
multis venis ditinctum, quidam Arbuto comparant, ali Bxoc; in ramo fitum habet ex opposito alterius, ut in Siliqua vel Lentifico videre est quaerena vel fena ad medium nervum adnexa.

Flores multi, quasi umbellam vel corymbum constituentes, pediculis viridibus insistunt pallidè lutei hexapetali, multis è medio staminibus prodeuntibus; in quorum medio rudimentum fructus

Burlam pastoris effigie refert

Fructus à quibusdam Castaneis, ab aliis Prunis similis refereur, duobus Lupinis sibi conjunctis, aliganter referentibus; leviffima porro diftractione unum ab altero, ficut & Aceris fructus, dividitur.

Longitudo est transversi digiti, latitudo paulò minor; color totius corii castaneus aliquantulum corrugatus Pruni instar. In conjunctione cum altero fructu membrana est, densitate, odore, duritie persimilis et que Juglandis semen bifariam dividit. Corium externum corrugatum mollius est, internum verò nucis interno putaminum duritie & colore respondet.

Nucleus intus conclulus colore & variis venarum ductibus Nuci myriftica vel Buxi radici admodum fimilis. Hunc fi diu in ore volvas pulpam quandam abradis que acrimoniam manifestam

D d d d d d d linguæ imprimit, & nucleus in recenti tructu manet coloris caftanei, in aliis verò omnino niger. Nucleum fi fecundum longitudinem finada, duritem Dactylorum offendes, torúnuq, offeum, fla-

Nucleum it fecundum longituainem tinaas, duritiem Dactyrorum oftendes, tortimq ofdeum, flavum in recente, cincreum in obfoleto. Albe autem linea transferim paralleles torum pertransferim, tu admodum eleganter Lyncurium five Belemnitem radiis & splendore referat.

In medio ejus concavitas est longa à fiunmo ad imum pertingens, sed fine ulla ferè latitudine, qualis in Euroymo etiam conspicitur, ubi seminis duo ovalia sed plana, viridia quasi foliola sejuncta in summo uniuntur, cosque extrorium versis componunt, ad modum plane Euronymi, nisi quod cor in Euonymo versus pediculum fit constitutum.

Crescut hac arbor in Hispaniola, Jamayca, & in Continentis regione Nagrando dicta tanta copia

ut numero superent Pinus Hispania.

Guaiacum propemodum fine matrice C. B. Lignum Sanctum Tetrentio & alis. Guaiaci ge-nus alterum, quad Lignum Sanctum, illo prassantius, & ex insula S. Joannis de portu divite affertur, quo maxime utuntur. Monard.

Arbor est admodum similis Guaiaco, sed minor, magnitudine Populi, stipitibus magis spinosis: cortex magis quàm Guaiaci pultulofus, cartera fimilis, cinereus maculifq, confperfus, intrinfecus verò obfourè rubet, & in recenti ligno etiam facilè separatur.

Lignum à Guaiaco differt meditullio, quod in hoc est parvum & in ramis nullum. Ipsius ligni color magis albicat, & ad luteum quendam colorem vergit; meditullium porrò nigrum ad viride

inclinat evidenter, imò cyaneum est in viridi.

Tractanti nullus odor occurrit, amulatur tamen Guaiaci odorem, ut in decocto & oleo ejus defillato patet, qui tamen in integro non percipitur, adeò terreis pattibus permixta eft, ut ne ab in-flammato quidem nifi parum admodum defluat, cum tamen per deftillationem plus det quam à Guaiaco extrahatur.

Pondus Guaiaco idem est, æquè enim citò in aqua subsidit. Sapor amarus, sed acrimonia longè major & evidentior, adeò ut amaritudo ab hac oppressa non flatim percipiatur, ideóque Piperis inftar fauces pungit, mordicat, & pulvis ejus naribus inditus fternutamenta ciet, unde longè ab incolis ob vires Guaiaco prafertur tum in curanda Lue Venerea, tum in multis aliis morbis, quamvis immoderato ufu nimium calefaciat. Decoctum ejus & amarius est & magis odorum quam Guaiaci, & intensiùs flavet.

Folia exigua, Rutaceis paulò majora, Lentisci modo bina ex adverso posita & ità ordinata sunt, ut

nullum fit impar in extremo.

Flor Vinca-pervinca admodum fimilis eft colore & figura, fed fine aliqua longitudine, ejufq, foliola quafi duplicata fibi superposita apparent.

Nascitur copiosè in insula S. Joannis de portu ricco. J. Terrentius arbores hasce specie differre concludit, licet genere proximo conveniant.

Notat C. Banhinus hoc genus in plura alia genera dividi, eò quòd non unum colorem ha-beat; quoddam enim nigricat, quoddam etiam spadiceo colore flavescit, quoddam praterea omnes istos colores discretos habet: Quare Manardus & ex eo Matthiolus tria genera notarunt, qua licet colore, magnitudine & pondere inter se discrepent, unius tamen esse arboris, contra quam Fallopius credidit. Matthiolus statuit; & causam refert in ligni maturitatem, quo enim maturius eò nigrius, & quanto minus adoleverit tanto magis albicare afferit. Probatur maxime quod ruffum, spadiceum, flavum, lividumque colores fimul mixtos habet.

In lue Venerea curanda nullum est medicamentum decocto Guaiaci præstantius aut certius. Nam fi ut decet procedat curatio, suoque tempore decoctum illud propinetur, certissimum est huic morbo sanitatem perfectam adferri; nec recidivam pari qui simili luc laborabat, modò in idem cœnum se

non provolvat denuo.

Vires.

Convenit item hydropicis, afthmaticis, epilepticis, morbis vesica & renum, doloribus juncturarum, omnibus morbis ab humoribus frigidis & flatibus procedentibus & diuturnis, quibus inutilia fuerunt

ordinaria medicamenta, præfertim fi morbum Gallicum subsequantur. Monard.

Usum decocti in curanda L. V. Hispani ab Indis edocti sunt. Magnis doloribus morbi Gallici (quem ab Inda muliere contraxerat) Hispanus quidam torquebatur: ejus famulus Indus, in illa provincia medicum agens, aquam Guaiaci propinavit, quà non folum magnis illis cruciatibus li-beravit, sed pristina sanitati eum restituit. Hujus exemplo plurimi alii Hispani simili morbo intecti curati funt. Unde brevi per totam Hispaniam & universam orbem ejusmodi cura evulgata est.

Morbus ifte India Occidentali familiarittimus & endemius in hunc modum in Europam propa-

gatus tertur.

Anno 1493. co bello quod Neapoli geltum est à Rege Hispania: adversus Regem Gallia: cognomento magno capite Christoph Columbus, ex prima illa profectione, quam Novi Orbis inquirendi causă liscoperat, rediti, & detectis S. Dominici alifique infulis, inde Neapolin (ubi tum Rex Catholicus era pace cum Gallo facta) viros & mulieres deduxis. Commeantibus ultro citroque exercicibus, Hispani primum cum Indicis mulieribus, & Indicum Hispanics consucrationem habuerunt; deinde in Estable & Generole feositi bea malanti and a companya and a Callo & & Generole mulierus. deinde in Italos & Germanos serpsit hoc malum; postremò enam ad Gallos & sic per universum

Initio varia fortitus est nomina, Hispani putantes se à Gallis contagium hausific Gallicum morbum nuncupărunt; Gallic existmanues se Neapoli eum confecutos Neapolitantum vocărunt; Germani ab Hispanorum contubernio hanc scabiem ad se manăste videntes icabiem Hispanicam appellărunt.

Alu rectissimo nomine Serpiginem Indicam eum vocărunt, inde enim prima hujuş mali origo. Frustra etiam de causa & origine hujus morbi à medicis tune temporis disceptatum est.

Decoctum parandi modum & methodum eo utendi ad morbi hujus curationem non pigebit è

Monardis historia huc transcribere.

Ligni

Ligni minutim concifi aut ejus scobis 5 xij. corticis ejusdem Ligni contuli 3 ij. in sex aqua sextariis macerantur sictili novo, aliquantulum capaciore, 24 horarum spatio: sictili bene obturato lento & luculento igne coquantur ad quatuor aqua fextariorum confumptionem. Cocta aqua refrigeratur, colatur, & fictili novo affervatur. Statim supra idem lignum quod decoctum fuerat injiciantur denuo octo alii aqua fextarii, coquanturque ad duorum confumptionem: coletur hac aqua, &c feorfim affervetur. Sumitur autem hoc modo.

Infirmus purgato corpore ex medici confilio cubiculum deligit apricum, quo neque aer, neque frigus penetrare potest. Lectum ingressus diluculo aqua prioris calida 3 x. sumat, & egregiè operiatur ut sudare possit duarum horarum spatio: deinde sudore absterso linteamina mutet, & indusium calefactum induat; quatuor deinde post horis uva passa illi dabuntur & Amygdala, panisque biscoctus, neque affluenter, neque parce, & de aqua fecunda bibet quantum fatis erit, etiam interdiu. Octo horis postquam comederit ex priore aqua calente denuo uncias decem hauriat, sudabit item duabus horis & a sudore uti superius mundabitur. Una post sudorem hora de insdem passis, Amygdalis & pane bifcocto cenabit, & ex aqua fecunda bibet. Servabitur hic ordo quindecim diebus prio-oribus nifi vires nimium collabantur, quia eo cafu etiam præter fupradicta pullus gallinaceus affus concedetur. In minus robustis, qui extremam illam victus rationem ferre nequeunt novem dies sufficient. quibus elapsis pullus exiguus assus similiter concedetur. Si verò æger adeò tenui est valetudine,ut prædeban i dam victos rationem mullo modo ferre pofficialo initio pullus gallinaceus exigusus illi dabitur, cibi quantitatem fenfim augendo. Elapís 15 diebus, 16° purgabitur 3 x. pulpac Caffia fiftula per cribrum tranfimilië, aut alio imili medicamento, & co die tenuiorem aquam five fecunda decocitonis, bibet: 17, die ad priorem ordinem redibit, fumétique manê & vesperi aquam prioris decocitonis, functique manê & vesperi aquam prioris decocitonis de dabit, eadémque victús ratione utetur, mín quòd pulli loco dimidiam gallinam edere poterit, & fub finem diàtæ aliquanto plus; eámque victús rationem ad vigefimum uíque diem producet, quo tempore per cubiculum veltirus & bene amictus ambulare poterit. Quibus elapís denuò purgabitur, & per alios 40 dies aquam bibet, felectiffimam victús rationem observando in rebus non naturalious. mulieribus abstinendo & vino, cujus loco simplicem ejuscem ligni aquam, aut si cam fastidiat aquam in qua Anisum & Fœniculum decocta sunt bibet, erstque cœna sobria & sine carnibus. Hæc, inquit, methodus Luem cujuscunque fit generis radicitus extirpat. Alii aliter sentiunt, neque hanc pestem absque ope Hydrargyri extirpati posse affirmant, si penitius radices egerit.

Caterum de praparatione Decocti Guaiaci ejusque utendi ratione in curanda Luc Venerea confulantur Fernelius aliíque medici.

C. Bauhinus Guaiacum cujus ramulum cum floribus & fructibus pingit Clufius notis ad Monardem à duobus prædictis distinctum facit, & titulo Guaiaci foliis Lentisci proponit: quam recte inse vi-

Palmæ sanctæ similis arbor J. B. Guaiaco occiduo similis arbor Park.

Hujus furculi quos habuit Lobelius rami erant arboris grandioris, recti, cortice arboris Judz, folio Citri, carnofo, nudo, Lauro latiore, breviore, nervofo, horum in fummis hærent folliculi pallidi, coriacei, circinatæ rotunditatis, admodum compressi, nummo Coronæ Gallicæ pares; quorum medio insunt semina Lentis effigie & colore, compressiora, gustu amaricante.

Hanc C. Bauhinus Guaiací sui secundi seu Guaiaci propemodum fine matrice synonymam facit.

Palum sanctum Indiæ Occiduæ Ad. Lob. Park. Guaiacum Orientale C. B.

Species est hæc à Guaiaco diversa, quamvis similis, nempe non vasta ut Fraxinus, sed minor & ei concolor cortice: folia cujulmodi Plantago, fed craffiora, minora, pinguiora, breviora: fructus Juglandis magnitudine, alvo fubducendæ idoneus.

CAP. XVII.

Andira vulgo Angelyn Pilonis Marcgrav. Arbor nucifera Brasiliensis, fructu ovi sigura & magni-

Ux species sub nomine Angelyn in nemoribus conspiciuntur. Utraque externa facie inter ou inclusion nomine angein in nemonous configurantir. Urraque externa facie inter femilies, fed interna qualatae multim differentes, qua facile urique dignolicuntur, quod alterius correx, lignum, & fructus amariffimi fint, inflar Aloss; altera major nullius manifelti fit faporis, ex cujus trucibus fera piquelcunt. Urraque Igno el duro, & ca deste fabricandas apro, utraque corrice cinereo, foliis Lauri fimilibus, fed minoribus, oculis feu gemmis nigricantibus, for minoribus, oculis feu gemmis nigricantibus, apro, intraduc contre chretes, from Earth Immunis, led miniotis, claim incluso couls real gentine figitations, et quibus platinim forer fragrantes, copulati, purpareo & cerruleo colore infignes, prorumpunt. Fructum profert ori figură & magnitudine [figură Juglandis, ovi gallinacei magnitudine Marcgr.] primò faturate viridem, fed mox nigreficentem, qui uno latere quali faturat monfrat.

Fracto duro putamine nucleus apparet ex albo flavefens, amaricantis & ingrati faporis cum ad. **Viria.** frictione quadam, cujus pulvis ventris lumbricos expugnat, est amen cautione, ut infra forupuli

pondus exhibeatur, ne medicamentum in venenum abeat.

Ddddddd 2

SECTIO

I ocus.

Tempus

Vires.

SECTIO SECUNDA.

De Arboribus Fructu suco Bacciferis.

CAP. I.

De Lauro.

Aurus, unde Laurea (inquit Vossius) Graccum videri posset. Nam apud Helychium le-Aurus, unde Laurea (inquit voltus) i Gracum videri polite. Nam apud Helychium le-gas Ausur viu škelus. Sed fi à Gracis, portis putem effe à Pergas voce skers, que idem fignabat, Helych. Adem skem i Ituyales. Sin Latinis originem debet, fortaffe erat à levo, id est, perço, nam fenguinis pargenti balet potsfatem. Vel, si Veteres potitis audiendi, priis fuit Laulus, citque et à laude. Servius ad Eclog. 8. Cur tamen triumplantes Lauro coronation hae ratio off, quontiem apud Vetera à laude baluit nomen, nam Laudum diecham. Nec tantum laudum pro laure, col g pro laure o lim laudesm vel ludeam dixerunt.

Δάρτ pro laure o lim laudesm vel ludeam dixerunt.

Δάρτ Erymologo quad hases dictim, hoc eft is της δείδεω φώνδεω, quia nempe καθ καικόδεω, quod Erymon non improbat Voffius, apud quem plura vide.

Laurus Ger. J. B. vulgaris C. B. major sive latifolia Park. an minor ejusdem? Che common Bap:træ.

Laurus plerumque multis ftolonibus luxuriat, vel mediocris arboris altitudinem affecuta, alioqui Laurus plerumque multis ftolonibus luxuriat, vel mediocris arboris altitudinem affecuta, alioqui in jultz magnitudinis arborem excrefici, prafettim regionibus caldioribus, caudice enodi, cortuce tenui, materià rarà, ne multimu validà. Radieu habet craffus, imzquales & obliquas. Czecrum perpetui viroris eft, nitidi in junioribus, in adultioribus faturatioris. Felia ei oblonga, dura, a cuminata, fed mucrone aliàs acutiore, aliàs obutiore, feliconiciam aut duas uncias lata, palmo longiora, versus pediculum & mucronem paulatim anguftiora reddita, que fecundum longitudinem percurrit cofta recka, obliquos in margimes nullo ordine nervos exporrigens: fapor acer, aromaticus & fubamarios reddita, que fecundum longitudinem percurrit cofta recka, obliquos in margimes nullo ordine nervos exporrigens: fapor acer, aromaticus & fubamarios. Adherent autem folia ramis viridantibus brevi pediculo. Flores fecundum ramos exeunt conferti, hederaceis quadantenus fimiles, majores, albi [Lobelio flavefentes:] multis in medio apiciferti, hederaceis quadantenus fimiles, majores, albi [Lobelio flavefentes:] multis in medio apicipus: quibus flucedanta bacce. Ceratis munoribus pares, oblongx, colore primùm viridi, ubi matutern, neueracenquastiteme inimes, mapries, and Laborito inventences J minus in meno apici-bus; guibus fitocedunt bacces, Cerafiis minoribus pares, oblongs, colore primium viridi, ubi matu-ruenint nigra, que filo cortice tenni nucleum bifidum callofum ac durum, cum aliqua acrimonia

amarum ac pinguem claudunt.

Laurus (inquir C. Bauhinus) quardam floret tantum, flore copiolo, racemolo, (uvam Theophrafus vocat) & fruebum non fert; alia fruebum fert, in quo ettam differentia; alterius in rotundo modice dolongus eft: alterius oblongus, gracilis, & utrinque ovato mucrone turbinatus. Laurum fullmine non ici veteribus persasilmin fuit. Hinc Tiberius Imp, qui tonitura prater modum expavir fullmine non ici veteribus persasilmin fuit. Hinc Tiberius Imp, qui tonitura prater modum expavir fullmine non ici veteribus persasilmin mucro, contra fullminum metus, nunquam non Lauream coronam capito ge-flavir. Verum quam hoc falsim & superfitiosa credulitate fundatum experientia quam adhert Lacuna, elegamissima Lauri Roma: in paiato Ducis de Cafro fullmine icha luculenter ostendir.

Eadem superfituione mitiuri observatio illa de crepitu quem folia & virga Lauri inter urendum edunt. Nam si crepusifient abunde ac sonantiùs haud dubie portendi felicem eventum rebantur; quòd se cai ad elegarissime virgime & inansiotatum.

Laurum Apollini facram inde fabulantur poetæ quòd virgo Daphne quam deperibat in hanc arborem converfa eft. Vide Ovid. Metamorph. 1.

Triumphantes apud Romanos coronam Lauream gestabant, vel Lauri ramum dextra tenebant. Sed & aliter præterquam in triumphis etiam victoriæ nuncia fuit Laurus: nam & tabernacula, & falces, & licers, & naves militimque icala, lancæs, pila Lauro in ean fignificationem adornata funt, ut & Plinius affirmat, & Ebrodunenfis historiæ auctores adduchs exemplis oftendunt.

nunt, ut & Pinnus amrmat, & Lorodunenus nutoriae aucrores acoutens exempis ostendunt.

Latrus ceel frigidoris impatiens est, minus tamen quam Myrtus. In Germania, Anglia, Gallia
& Belgio nonnifi fata & diligenete culta provenit. Quòd fi in Germania hyeme tegenda & hypocaulto refervanda est, rectè feribit Turnerus in Anglia felicitis adoleticer, virersque quam in
Germania; apud nos enim eam curam & turelam non requirit, fed intecta & filib dio relictà hyemonthia provent feliume afforta fer feste alert. Cond to canada require a pour le provent de l'accompany de l'acco mem, nili præter solitum aspera sit, facile tolerat. Quod si quando frigore perusta & corrupta sit à radice denuo repullulat.

In Italia spontaneam observavimus non infrequentem in sylvis & sepibus. In monte Atho ingentes & prædez Lauri spontanee nascentes ardorem Solis omni tempore reprimunt, teste Bellonio, qui quinque species in Gracia notavit: quem consule pro usu olei baccarum apud Monachos.

Flore Mario & April. Bacca maturatur fub finem Autumni cum Olivis, & nit decerpantur per totam hyemen ad ver udque in arbore harent.

Laurus excalefactoriam [emollientémque Diofe, deficcantem Gal.] naturam habet, & foliis, & cortice, & baccis. Itaque decoctum ex his, maxime è foliis, insessiu vulva ac vesica vitiis convenit. Virentia folia trita & tillita vefarum, cristonimque a apum, item ferpentum venenis relittunt, maxime Sepis, Dipladis & Vipera. [Profunt & mentibus feminarum cum oleo cocta Pim.] cum polenta autem que tenera funt trita ad inflammationes oculorum, cum Ruta teftium, cum Rofa-

ceo capitis dolores, aut cum Irino. Non temere utendum folius Lauri existimat 1. B. in instammationibus oculorum & testium, aut etiam in capitis doloribus, pro inflammationibus ergo inflationes legi mallet. Eadem profunt suspiriis trita cum melle. Cortex radicis cavendus gravidis. Ipsa radix calculos rumpit, jecinori prodest tribus obolis in vino odorato pota. Folia verò pota stomachum gravant, Se vomitiones movent. In Graco Dioscor legitur σεμών, το σίμαρο, id est, mitigat, pro quo legit Cornar, βαρμών, i.e. gravat. Sanè in alterutro membro clausulæ errorem subesse ostendit corum Contain repugnantia. Verum is J.B. Judicio, non in primo, sed potitis in postremo. Certam enim, inquit, est tum experientia, tum ex Galeno, Laurum aromaticam esse totam, & antaricamtem cum nonnulla aditrictione, hepati amicam, qualia ventriculum tantum abelt ut subvertant, ut nauseabundum corroborent potius: hinc Lauri folia à Recentioribus non rai ò cum nonnullis cibariis, præfertim pilcibus coquuntur: nec ulla inde naufea accedit, fed cibus iftis conditas fapidior ac ris, prefertini pitensis conduntur; mee una mee mautea acceut, tea ciosi utis condurs; tapianor ac ventriculo gratior redditur; unde une vocam in textum irrepfille & expungend meffe, Plinium autem corrupto codice ufum exiftima. Verum nos Plinium Diofornid faltem consum, fi non antiquiorem, albi ex Salmafio oftendimus; proinde Plinium & Diofornidem ex alio antiquiore autoro qua cadem habent exforipfille, ideoque cum in facultate illa vomitus movendi Plinius & Diofeorides confentiant, posterius clausula membrum proculdubio sanum est, prius corruptum & per illud enendandum, ur reche fecit Cornarius: five veruim tic folia vomitum moree, five il res vera refuret. Cafo Hofmannus propofita quaftione, conferainte an Izdant ventriculum, relpondet, Tot autoritates faciunt, ut credam hoe pofferuis portis. Ideò cum Marc. Vergil. & Cornario pro esciona pand Diofcordem lego fermio. Pergunt Diofc. & Plin.

Brown resist and to felia al-

Baccar magis quam folia calefacium, menles trahunt appofita tritz, vel potz. In eclegmate tritz cum melle aut pafio profunt tabi, orthopneza & pectoris rheumatifmis; tuffi veteri detracho cortice in vino potze: nam & concoquum Pruitam & extrahum Plin. Noftra atas non ad pulmonis & pectoris morbos baccis utitur, fed ad ventriculi, jecinoris, lienis & vefica affectus tum baccas tum folia exhibet: refrigeratum ventriculum concalfaciunt; concoctionem crudorum hemorum pro-movent, languentem appetitum excitant, cibi faltidium pellunt; jecinoris ac lienis obfirucciones aperiunt, urinas cient, menses movent, & ad secundarum expulsionem faciunt. J. B. Ad juvandum partum deglutiantur septem bacca Lauriante somnum. Chespieau. Contra secrejonum i etus ex vino bibuntur, & vitiligines emaculant : [Addit Plinius, Epinychidas ex oleo illitæ, & lentigines & ulcera manantia & ulcera oris, & furfures. Cutis pruriginem fuccus baccarum emendat & phthiriafin.] Expressus ex iis succus aurium doloribus auditusque gravitati auxiliatur cum vino vetere & rosacco instillatus. [Perunctos eo fugiunt venenata omnia. Prodest contra ictus & potus bacca cum vino screentibus & scorpionibus & araneis resistunt. Ex oleo & aceto illinuntur & lieni & jecinori, gangrænis cum melle. Et in fatigatione etiam aut perfrictione succo eo perungi nitro adjecto prodest. Sunt qui celeritati partus multum conferre putant radicem acetabuli mensura in aqua potam, efficaciùs recentem quàm aridam] Dioscoridi cortex radicis calculos rumpit, partus necat & hepaticis prodest tribus obolis in vino odorato potus. [In remedio uva jacentis quadrantem pondo baccarum foliorumve decoqui in aquæ fextariis tribus ad tertias, eámque calidam gargarizare con-

Laurus folia trita olfactaque subinde pestilentia contagia prohibent, tantò magis si & urantur! Hinc Commodus Imperator, Herodiano tradente, tempore pestis, consulentibus medicis, ad loca rance Commonus imperació, fraculario causence, cempor e peins, continuención meaces, an noca Lauris abundantia laureatus fecedifi. Herbæ enim perpetuo vientes, autoribus S. Greibnt, Cardilicio alifique Helmontianis, funt peftis alexiteria, corruptioni refiftunt, feque defendunt contra affum & frigius Hende eligipario Deus, illas plantas perennes femper effe ad manum pro quordiano ufu generis humani, continent enim in fe ballamum, omnis corruptionis propugnatorem.

Adversus boum coriaginem, tradente Colum. proderit Laurum decoquere, & ea calida terga fovere, multóque oleo & vino confestim subigere, atque per omnes partes apprehendere & attrahere pellem; idque optime sub dio Sole fervente.

Medicamenta varia ad Lachrymas Oculorum, Ambustionem, Aurium gravitatem & sonos, Coli?

cani, Uvula relaxationem, urina retentionem, partum facilicandum, capins dolorem, hemicaniam, è bacets aut foliis Lauri parata vide apud J. Bauhinum Hift plant lib. 4, c. 1, p. 414.

Olei Laurin multiplies mentio fit à Veretnibus & Recentioribus. Alfiud è baccis recentibus contufis exprimitur, aliud è baccis contufis vel etiam integris, in aqua ferventebullitis: oleum aqua fuper-

natans in vafa colligitur. Aliud per destillationem elicitur fic, R Bacc. thij contusts super affunde aquæ tepidæ tbiji vel iv. Poftquam aliquandiu steterint destilla per Alembicum vel Vesicam. Sic piodibunt oleum & aqua per tritorium feparanda.

Dicitur criam oleum Laurinum quod fit è foliis aut baccis Lauri in oleo omphacino decoctis.

Olco Laurino vis inest excalfaciendi, emolliendi, spiracula venarum aperiendi, & lassitudines discutiendi. Quin & malis nervorum omnibus, doloribus aurium ac destillationibus confert : renum verò vitio ex frigore contracto laborantibus illitum est præstantissimum, & maximè siquid aliud utile. Ob vim ejus excalfactoriam Paralyfi, Spafino, ifchiadicis fugillans, capini olioribus invecaristi, de-fillationibus, auribus in calyce Puntici calefactum Illiniur. Colo dolenti clyffere infufum mire poleft, ut & horrori febrili. Vertum in califas ballofis temperaturis ab eo abitinendum. Vermes & pediculos tam agreftes, quàm domefticos & lendes enecat [imb bot facit oleum quodumque] In genere utile est in affectibus frigidis maxime exterius illitum; unus sumptum mausam movet,

Schroderus de oleo stillat. hac habet. Discutit infigniter slatus & ventofitates, pracipuè in spasmis gravidarum, ut & in colica. Siderata membra illitu restituit, auribus inditum dolores compelcit, auditumque confortat, delet impetigines, lentigines & qualcunque faciei maculas. Denique ichorofis capitis doloribus medetur: phthiriafin & tineas curat.

Emplastrum Laurinum ad Hydropen, ad dolores à flatibus aut causa frigida ortos, dolorémque

Electuarium etjam de baccis Lauri flatus diffipat.

Ddddddd 2

Lib.XXX. De Arboribus fructu per maturitatem sicco.

Si Lauri exficcata ramus ramo frequenter confricetur, fuperafperio lulphuris pulvere ignis flatim exfilier; quod mirum, cum Lauri lignumleve & foongiofum fit. Sed mihil Hedera præflantus que eximiet, quo immun, cum Lauro. Plin. cum attritio utriulque fit, qua teratur, qua terat Lauro. Plin. cum attritio utriulque fit, qua teratur, qua terat perinde eff, ut

nonsquaem vaceum. In Catalogo Horti Academici Lugduno Batavi à D. Hermanno edito has Lauri species seu va-

1. Laurus Indica Aldini. Laurus Regia Hort, Regis Paris. Hanc nonnulli Persex arbori Clus eandem esse volunt. Laurus cujus cortex Cassa lignez assimilatur Park.

2. Laurus latifolia, manries Dioscor. C. B.
3. Laurus vulgaris C. B. & aliorum.

4. Laur. vulgar. folio undulato Hort. Reg. Par. 5. Laur. tenuifol. mas Tab. In Tho. Bartholini Act. Medic. Ann. 1673. inter Plantas à M. Stolle Hafniam allatus à Pro-

mont. Bonæ Spei invenio. Laurum Africanam ferratis foliis: cujus folium Londino ad me milit D. Tancr. Rebinson. Erat id Laurum Anticatian icitata tolina, capa sonatu paratiro da Ramiliam etam ejulidem habec ex munere D. Petiver. An Euonymo affinis Æthiopica (emper virens frudtu globofo fcabro, folis munere D. Petiver. Salicis rigidis ferratis Herman. H. Leyd. Lauro ferratæ odoratæ Stapelianæ fimilis inodora Cap. Bon.

Spei Breyn. 6. Bod. à Stapel habet Laurum ferratam odoratam. Alia species Lauri inventur in Horto instructiffimo Reverendissimi Episcopi Londinensis D. H. Compton, sub nomine Lauri Tulipifene baccis calyculatis, quam ingeniosifiimus Vir D. Banister transmist è Virginià, solia ei integra, non tam viridia & crassa quam Lauro ceraso.

CAP. II.

Laurus Sylvestres seu Laurus-tini.

1. Laurus Sylvestris Corni famina foliis subbirsutus C.B. L. Tinus Lustranica caruleá bacca Park. Lauri Tini sylvestris primum genus J. B. Tinus I. Clus.

Agnitudine Cornum feminam aquat, virgásque habet oblongas, quadrangulas, ramosas;

Folia ordine distincta, perpetuo gemina fimul inter se adversa, magna, lata, Cornus ferous orome outnotes, perpetuo gemina intui inter ie aoveria, magna, Jata, Cornis formenta folis pene fimilia, ad Laurina tamen accodentia, perpetua, nigricatia & folorie dentia, nullo odore & amaro fapore predicta cum nonnulla addirictione. Summis ramis Fauna pentapetalorum umbellas profert, candidorum & odoratorum. Deinde fructus fuccedit Myrti baces paulo longior, planior, angulofus, cerulei coloris elegantifimi.

Malcium rearmisti & Jandiofic loris inter adire fruction. & in Gouleus circa caril. A recursi

Nafeirur praruptis & lapidofis locis inter alios fruitees, & in fepbus circa oppida Lufitaniæ Mantemar be novo & Tomar, ubi cum fuo flore & frucht collegit Clufius menie Novembri, tametfi aliàs Julio & Augusto sloreat, fructus Octobri maturus sit.

2. Laurus Sylvestris folisis vienossis C.B. Tinus II. Clus. Laurus Tinus alter vel 2. Clussi Park. Tinus altera J. B.

Cluf. Eadem que superior altitudine assurgit, frequentioribus & firmioribus ramis, cortice ex rubro virescente tectis: circa quos folia superiore aliquantulum angustiora & oblongiora; pluribus venis diftincta fibi invicem opposita ut in priore. Flores extremis ramis etiam umbellatim nascuntur. colore nonnihil foras purpura(cente, minus odorati quam superioris: fructus etiam minor est, ple-

Uno duntaxat loco in Lustania quodam monasterio Pera-longa dicto locis incultis supra Ulyssipponem recens extrudto oblervarit Clufus fecundum pifcans & dende Batice mariams. Hugus iconem habet Gerardus fub Tirulo Lauri Tiri Lufitanicz.

Lauri-Tiri fructum effe ficcum, Monococcum & umbilicatum observavit D. Sam, Doody: ideoque ad bacciferas umbilicatas fructu sicco re-

3. Laurm feboufris folio minore C.B. L. Tinus feboufris alter five terrius Park. Tinus III.

Arbulculæ magnitudine, minore est folio quam superiores, Laurino tamen latiore, Levi, nigricante, perpetuo, ramos ordine quodam per intervalla ambiente, ut in superioribus generibus. Umbellæ florum nonnihil foras purpuralcentium fummos ramos coronant; deinde fructus ex cœruleo nigricans, lavis, minor quam in aliis. Bis plerumque floret, Vere & sub hyemem.

În Italia circa Romam, Tybur & alibi frequens oritur. Oblervavimus etiam in Sylva Valena prope Monfpelmun. Ego cum J. B. sentio hanc speciem effe quam Lobelius in Adv. Laurun Tinum corruled bacci vocas, & in Valena nemore Norbona plurimam, & plerisque locis Ceti montis inter Cocciteras llices frequentem nasa sentin quamvis C. Bauhinus & P. Magnol ad primum milliones senting.

Bacca degustata non secus ac Mezereonis aut Laureola os & sauces inflammant, eo ardore & vehementia, ut nonnisi dutturno tempore aut lacte in ore detento leniri & mitigari possit: intro affumptæ purgant deorsum non lævi totius corporis perturbatione, auctore Parkiniono. Unde miror Lobelium scribere sturnos iisdem valde quam libenter vesci, turmatimque ad illas convolare.

4. Laurus Sylvestris Cretica Alpin. Exot. Park.

Naſciur in montanis Cretæ inſulæ, pumila, fruticoſa, ferens virgas oblongas, graciles, nigro cortico odductas, denís veluti nodulis inæqualiter utrinque & in medio potitis inſectas, ligno albo, duro, fereque guſtu inſpiolo prædies, utrinque ramulos producentes, broves, virgis plane finites, at graciliores, in quorum cacuminibus (pectantur folia Lauri Sylvethris figura, colore, crafficie atque duritie fimilia, fed paulo minora, in acutímque definentia, pediculis brevibus inherentia, numero quinque aut fex, aut plura etiam fimul in ramulorum cymis inordinatim posita, ferè omnino inodora, linguam excalefacientia cum levi adfirictione. Singuli verò ramuli habent unum aut duos aut tres brevifimos cauliculos, fubriles, duros, lignofos, tribus vel quinque pediculis minimis praditos, fingulis fruëtum rotundum ferentibus, Pipers magnitudine, in tres partes Lathyridis modo diffectum, cortice tenui, rufo vestitum, cujus qualibet pars continet semen unicum albicans, oblongum, magnitudine & figura Tritico valde fimile, substantia fragili, non expers odoris gravis, gustu amarescens atque linguam excalfaciens. Ex foliorum, virgarum & quadantenus etiam fructuum cum Lauro Tino similitudine, Laurum Tinum seu sylvestrem meritò vocandum censuit Prosp. Alpinus. Usus in medicina nullus hactenus compertus. Conjecturas Alpini de viribus omitto.

CAP. III.

Coffee Frutex ex cujus Fruclu fit Potus.

Bon vel Ban arbor J. B. item Buna, Bunnu & Bunchos Arabum ejusalem. Bon arbor cum fructu suo Buna Park. Euonymo similis Ægyptiaca frustu baccus Lauri simili C.B. male Ægyptiacam, neque enim spontanta, neque culta in Ægypto invonitur, sed in Arabia selice tantum. Bunnu Rauwolf. Buna ex qua in Alexandria fit potio Clul.

Rbor hæc (inquit Alpinus) cujus femina ex Arabia felice asportantur, Euonymo similis eft, foliis craffioribus, durioribus, viridioribus, perpetuóque virentibus. Nec flores, nec fructus describit. Vidisse se ait in viridario Halybei Turca. Vessingius cum in Ægypto

Tructus ocientos. Violitie le air in viridaris priese incirca vettinguis cum in Ægypto peregrinaretur in viridaris quas bia excedere licuit arborem hane non amphius confessit.

M. Du Far Mercator Lugdunenfis qui tractatum de potu Coffre edidit, omnium qui de co foripti extant optimum, arborem fic breviter & imperfedè deferibit. Cerafos noftrates minores proxime refert, tum ramis & folia, tum magnitudine, fiquidem Arbufculz modum non excedit. Rami ejus tenues admodum funt, folia parva, folia feu compacta, fpiffa, viridia, qua fubro decidiunt, alla funti in abbra multi Se folias exceptio al confession modularen arbara. Conden feur de contra feural contra unde fructus in arbore nudi & solibus expositi ad perfectam maturitatem restant. Qualem serat slorem à nemine traditum invenio.

Fructum fic describit J. Bauhinus, magnitudine æquat aut certè parum superat Ricini nostratis Fructum ne cescious i naumnus, magnitudine aquat aut cette parum imperat Kienn indittatis femen, olivari figură, una parte filicatus, vel utraque, cortice exteriore craffiore, nigricante, interiore tenuiore, & quà nucleum fipedat rutilo, altera facie cinericea. Utroque cortice detracto nucleum comperimus durum, Dactyli officuli effigie, lacună fecundum longitudinem fulcatum, pallentis cinerei coloris, saporis amaricantis & ingrati. Ab umbilico ad oppositum nucronem oftendit gemina grana.

Rauwolfius fructum hunc in duobus locellis totidem grana flavescentia continere ait. Verum falfus est, non enim binis locellis distinctus est hic fructus, nec bina grana aut semina continet, sed us et, non emm oms nocens unineus et inc ineues, nec onia grana au reinna Continet, sei unum & fimplex granum feu nucleum in binas valvas feu lobos, exteriore parte gibba, interiore quà committuntur plana, & in medio per longitudinem fulcatos, fulci feu foffulzi labris margini-büfve introrfum convolutis, ut finguli lobi feorim concham Veneram perbelle referant.

Ex his nucleis toftis, in pulverem redactis & aquá decochis tum Arabes, tum Ægptii quin &

Ex his nucleis tothis, in putwerem redacts & aqua accoords turn hardes, turn hardes, turn hardes and hardes an quarum aliquot mille, eodem teste, in una urbe Cayro habentur.

Quatum anquos name, eouem tente, in una uroe Cayro naoentur.
Utuntur autem hoc decocto, Alpino autore, ad roborandum ventriculum frigidiorem, adjuvandámque concoctionem, & non minits ad auforendas à vifcenbus obstructiones, inque tumoribus
hepatis & lienis frigidis, & antiquis obstructionibus. Uterum eiam excalfacit & ab obstructione liberat; unde in familiari usu est apud omnes Ægyptias Arabasque mulieres; ut semper dum fluant menses, ipsorum vacuationem, hujus decocti ferventis multum paullatim sorbillantes adjuvent: ad promovendos etiam in quibus suppressi sunt usus hujus decocti, purgato corpore, multis diebus utilis eft.

Pous Coffee celebratur maxime vi antihypnotica, ut nemo ferè fit ex cjus potatoribus qui virtu-tem ejus in fomno abigendo fatis efficacem in feipfo non fit expertus. Hujus phanomeni atto-logiam quam reddit Clariff Willifus, quoiam non ufque quaque mihi fastisaci, *apul opfum re- *placemetent.' quirendum omitto. Quz de ejus ufu obfervavit & pracepit addictibam. Hie posus communifiumo ration. Part. I. licet in usu, ac in quibusdam casibus apprime utilis & valde medicus sit, in aliis tamen forsan no 500.7.0.3. xius aut minus falutaris existit. Nam ex vulgari observatione Coffee potatores nimii macilenti sepe-

Vires.

numero, item paralyfi & Veneris impotentiæ obnosii evadant. Prior effectus ita frequens & pattim, notus est, ut pluribus Ceffee potum ideò tantum interdixerim, quòd ad macilentiam disponat. Quoad cerebri autem & nervoti generis affectus, existimo me ad eos interdum curandos hunc po-

Quoad corebit autem et nervon general auctus, estuanto me ad cos intereum curandos nune po-tum ado frequenter praferibere, ut non alius quilipiam magis. Profetto in agrutudinibus & morbis plenfque cephalicis, viz. Cephalalgia, Vertigine, Lethargo, Catarrito, &c. ubi cum pleno corporis habitu & temperamento frigido aut minus calido, aque fan-Catarino, ecc. un cam peno corpora monto compositiono rigado au ministratores que fati-guire aquofo adfint cerchum humidius. Se fiprituum Animalium feginites ac torpor, pous Ciffe fispè cum fructu fimitur: nam affidue hauftus urramque animæ partem miré clarificat & illuftat, fispè cum fructu fimitur: nam affidue hauftus urramque animæ partem miré clarificat & illuftat, atque functionum omnium nebulas dispellit: verum è contra qui graciles, & temperamenti biliofaut melancholici fanguinem acrem & retorridum, cerentum calcioni, & fiptima shimales minsi incitatos & irrequietos habent, à pottu ifto profus abfinere debent; utpote qui tum fipirius tum humores magis pervertit, & functionibus quibusque obeundis inhabiles prorsus simulque impares reddit. Observavi enim multos spirituum copia haud satis uberi præditos, ac insuper cephalalgia.

reach. Observed communicos pantamin copia mada nota user practico, as integer cepticalità, vertigini, palpitationi cordis obnoxios, artufunque tremori aut flupori, à potto Grife illico deterius habitife quoad iftos affectus, & flatim in toto corpore languorem infolium perfeniiffe.

D. Dufour jam dictus in tractatu fuo fupra laudato de viribus & ufu potus Ciffee magno cum judicio differit, observationes & theorias experimentis inadificans aut confirmans. Utilem pracipuè ese ostendit in digettione ciborum prava, appetitu languido, alissque viscerum affectibus, quo in calu memorabilem inprimis historiam narrat de ejus effectu in Marchione de Crillon, à quodam Profesiore Monspeliensi sibi communicatam: praterca in Arthritide vaga scorbutica, in calculo & arcnulis (cui populi Orientales idcirco minus obnoxii funt) in fluxibus quibuscunque, tulfi, phthifi, febribus intermittentibus, cephalalgiis, Sec. & in fingulis tills affectibus curionum exemple product à multis è celeberrimis Europa medica ad le transmiffa, addit infuper testimonia & suffragia concordia D.Spon, D. Thevent, D. Jo. Chardin, D. Bennier, qui in Oriente longe laceq, peregrinati funt. Tandem recenset constitutiones corporis quibus minus utilisaut etiam noxius sit hic potus.

Caterum bonitas Caova pracipue dependet à curiola & exquisita tostione. D. Bernier affirmat duos tantum hominas in urbe Cayor fuille qui Cayor rice preparande artem & mytherium callere reputabantur. Justum torretactionis gradum modumve pauci nôrunt; fi vel nimium vel parim torreatur corrumptur. D. Dufan totum pare pare modulity, in ver initiality vel parim totum procedium deleribis. Adulteratur cruftis panis adultis, fabis toffits & fimilibus. Ad Coffeam decoquendam vafis cupreis aut flanneis paffim utunsouths, fabis toins or imminous. An Comean accordonatin vain captes and returned paint unif-tin. Opinamur commodiora huic full fore figulina; judo diretalla non raro liquorem fuis qual-tatibus imbuere verifimile fit. Obfervat idem Dufos munde & probe Caova libram unan Lug-dum, cautá in vafis diligenter occlufis defiliatione § up b phlegmatis cum pauco volatili fiprint leu-podis fale admixto reddidiffe: § ji & 5 v craff & nigricantis olei, quod rectificando flavum eva-podis fale admixto reddidiffe: § ji & 5 v craff & nigricantis olei, quod rectificando flavum evafer: Caput mortuum quantum criciter uncias pendebat; adeò ut quarta reir para inter defiliandum abliumpta evanuerit, quantumvis vale exacté commilia & carmento, ut vocant, inducto claula effent, argumento non inefficaci Caovam multas particulas egregie volatiles & peneretativas in le continere, quibts ut verifimile eff fomnum arcet. Capti mortuum falis fixi drachmam fuppedi-

continere, quious us veriminie et commun acce capat increami ann ital ataminan importentabat. Excerpte hac è D. Dufon tractatu ad me tranfimit D. T.R. Muis in Podalirio redivivo p. 57, 58. hac adfert. Quid fentiendum de potu Coffee & Tei? Ego cum Lugduni Batavorum fludis operam darem, per totum annum Cephalazi mifere laboravi, & poftquam potui copiosiori Teć, & pracipue quidem Coffee quotides simendo assueri, se poftquam potui copiosiori Teć, & pracipue quidem Coffee quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quidem Coffee quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quidem Coffee quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quidem Coffee quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quidem Coffee quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quidem Coffee quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quidem Coffee quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quidem Coffee quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quidem Coffee quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, & pracipue quotides simendo assueri, se postquam potui copiosiori Teć, se postquam potui copiosiori Te mortis haberet vices lenta qua trahebatur mihi vita gementi, qui per totum quinquennium cum

longa morborum serie acriter conflictavi.

Idem potum Coffæ multum valere ait in Arthritide fixa.

Idem nonnullos inquit novi meorum familiarium antea haud parum à nephritide cruciatos, qui nullum incommodum inde amplius persenserunt, postquam potum Costa satis magna copia quotidie affumpfere. p. 85. Complures hodiernarum puellarum ad nitorem dentibus conciliandum fricant cosdem pulvere

Coffa toffa. Idem p. 45.

Quidam correptus est cholera atrocissima, convulsionibus valde dolorificis utrinsque cruris stipata, ac ab interna causa exorta, quem brevissime ac felicissime sanavi solo potu calido Costa copiosè assumpto, qui retinebatur in ventriculo; tinctura opii, aqua mentha, sero lactis, Cerevina,

piose attumpro, qui remitenatui in verifficuro; inictura opit, aqua mennae, tero iactis, Cerevita, vino per vomitum rurius ejectis ac fruftra ultirpatis. Idem p. 130. Communicavi D. Edo. Hulfe, Qualitatum (inquit Vellingius) quas manifestas vocant in hoc fructu harmonia dispar est. Cortex enim frigidi particeps cum excluperante tamen fiscitate, nucleus verò moderate calidus. Ille levi quadam aciditate, hic evidenti amaritudine linguz fensum haud inclementer afficit. Corticis decoctum inter aftivos ardores rectius febricitantibus exhibetur. Noftrates cortices exemptos an-

tequam nuclei torrefiant rejiciunt, nec ullius eis utus funt.

Arbuscula hac in ea duntaxat Arabia felicis parte qua intra Tropicos sita est provenire dicitur: Arabes autem in vegetativa feminis vi destruenda ieu coctione seu ustione id fiat, ne alibi sci. satum germinet, admodum diligentes funt. Nec ab re sane; siquidem immensæ opes ex unica hac merce Regionis Caovifera incolis accrefcunt; cum in eam ex hujus proventu & venditione aut per-mutatione totus fere orbis divitiz confluant. Unde hac faircim Arabia felicis pars vere especial. est, imò Felicissima nomen meretur. Nemo facile dixerit, & certe fidem omnem superaret si diet poller, quot hujus fructus milena modiorum millia quotannis divendantur & in exteras regiones exportentur. Per univerlas Imperii Turcici provincias frequentiflimus cius ufus est, adeo ut, teste eruditiss. Veslingio, mille aliquot tabernis decoctum ejus in una urbe Cayro divendatur. Nec minus frequentatur ejus potus in Baibaria magnaque parte Africa. Quin & Europam non ità pridem invafit, & in extremum usque Septentrionem penetravit. In Anglia certè nostra magni ex ejus vectigali & tributo reditus ad Principem accedunt : nee pauciores forte in urbe Londino

taberna: Coffearia: quàm in Cayro ipía inveniuntur. Nec in Londino tantum, sed & in omnibus per totam. Angliam urbibus & oppidis celebrioribus ejusmodi caberna: occurrunt. Mirum interim tantum thesaurum unius gentis peculium esse, támque lucrosa stirpis plantaria intra unius provincia: angustias coerceri. Mirum vicinas nationes extimulante invidia aut avaritia ea jampridem non vel vi depopulatos effe, vel femina aut viviradices dolo furripuisse. Mirum quem vigilem Draconem Caovetis suis tuendis præficiant indigenas qui omnes infidiantium technas & conatus frustretur aut eludat. Nec enim dubito quin in eodem climate eadem soli constitutione & temperie cœli gaudente sata, & feliciter adolescere & ad frugem pervenire posset. Mirum denique unius regionis messes totius Orbis expensis sufficere. Oportet utique ut & terra fertilissima sit, & latifundia arbufculis confita spatiosissima.

CAP. IV.

De Buxo.

B Uxus à Grezo #56, folis perpetuis parvis, odore gravi, materie folida ponderola flavicante, fructu triculpide & tricapfulari cum fex intes feminibus lucidis fipadiceis, ab alia quacunque arbore facile diftinguitur.

A. 1. Buxus J. B. Ger. arborescens C. B. arbor vulgaris Park. The Borstree.

Perpetuz frondis arbor eft, densis ramis brachiata, cortice scabro, albo, materie duristima, flava, nullà intus medullà, valdè aquali, ponderola, adeò ut aquz injecta rectà fidat, imò nec carriem sentire in aquis notat Matthiolus. Folio creberrima, vacreni viroris, lavia, Myrtinis obrusio. riem fentire in aquis notat Mattholus. Foia creberrima, *exern viroris, Ievia, Myrtinis obtulor-ra, firmiora, interdum concava, & quod notatu dignium duplicia, quarque diligent vel cultello ità à fe invicem feparari poffunt, ut renuffima & fere pellucida alerius plante elle exercitatiffuno cuique videantur: l'intique Buxi folia odore parum grato, fapore tamen ingratiore, quorum ortus, focut & ramorum ferè elt adverfus: ex quorum alis fecundim ramulos globuli racematim coha-rent, qui mox in flofculos flamineos flavefeentes explicantur, quo vafcula excipium, urceolis fir-milia, viridia, Myrti baccio paulò minora, fuperiore pare umbilotata, & tribus vel quattor veluri anfulis donata, in quibus femer continettu lucidum, Fraxinella femini fimile, flofculi pentapetali herbacei aut luteoli bafin fructús excipiunt, qui in immo rriculpis eff feu tribus anfalis donaus & in tres cellulas seu loculamenta divisus, quorum unumquodque bina semina oblonga lucida continet. Radix magna ex parte nodosa, tuberosáque, parte præserum superna & ex parte eminenin qua materies ejus crifa & elegans ad varia opera experira. Reliqua radix non magna, nec profunda, materie cum ligno eadem.

tunda, materie cum inguo eacein.

In colle quodam propè Darkingham Surreiz oppidum, 2501-hill indè dicto copiosè provenit, Leeu.

Amat frigida, aprica, montes. Nulla magis quàm hac glifcunt montes & colles in Delphinatu & Galloprovincia.

Quibuldam etiam alfiofis ad Septentriones, clivofis, incultis fruteficit & arborelcit. In Helvetir, Sabaudiz Birgundiaque montibus non infrequents J. B. Nobis intere à General va ad Lugdunum copiolium oblervavimts. Floret communiter Februario & Martio. Fructum fert Autumno, quo demum femen perficit, cum fructu diu arbori adhafurum nifi avellatur. Apri-

li nova germina promit: fed priùs lignum fecare confidum fi magsi Ravum cupis.

Durties ligni cum amarore teredines in eo nafci prohibet. Ejus materies pertinaciùs ferris refifit, earúmque dentes replet aqualitate inerti, qua de caufa artificas alterna inclinatione egerunt scobem. Imprimis verò (inquir Plinius) materies honorata Buxo est, rarò crispicanti, nec nisi radice: cætero lenis quies materiæ, filentio quodam & duritie ac pallore commendabilis, ipía verò arbor topiario opere, ad quod experientia tesse non alia accommodatior, ut qua ob dense submascentes surculos & frondes in animalisum alioramuse efficies componi & detonderi pra alia quacunque apia est.

Quidam (ut Amatus) erronee Buxum cum Guaiaco eandem esse arborem putarunt: in lue Venerea idem præstare decoctum ligni ejus cum decocto Guaiaci asserunt Amatus, Prævotius & alii. Lobelius quoque virgulta, lignum & folia decocta Guaiaci modo sudores elicere scribit, hujusque decocto famulam pauperculam Anglam à lue Venerea vindicatam. At Dinoribus propter ingratum & tetrum odorem rejicitur. Nunc dierum tam à pauperibus quam à ditioribus repudiatur, nec in usum medicum venit. Fernelius folia Buxi inter purgantia recenset, verum hodie ea nemo præ-

Alii ligni scobem astringere atque exiccare aiunt, unde decoctam in aqua alvi profluvia sanare tradunt, & cum vino rubro prodesse in doloribus dentium à frigidis fluxionibus.

Decochum Buxi in lixivio pilos mirificè generare ab experientia confirmatur, Ephem. German. An. 12. Obt. 155. Infusio foliorum teneriorum Buxi in vino albo, calidè colata & propinata citò sanat colicam

Intuito fondrum Elgen Zodiac An 2, p. 75.

Sunt qui oleum è ligen Zodiac An 2, p. 75.

Sunt qui oleum è ligen Bax dell'illant fummè narcoticum idque magnopere commendant in Epilepia, Odontalgia, dentibilique corrolis V. Querceam Pharmacop, refinat, force, imb & olim fic-

Hodie pectinum dote commendatur buxi materies ex qua laudatiffimi fiunt: imò & olim fiebant. J. B. Fiunt & pyxides, nomine etiam communicato, cochlearia, cultrorum manubria, latruncult, doliorum fifule, nucifrangibula, radii textorii, cochlea, trochi, radii Mathematici, amules, regula, Quadrantes aliaque infrumenta Mathematica & trentilia innumera.

Et ut uno verbo dicanus, inquir J. Bauhinus, ad ea quaecunque torno elaborari possum, nihil hoc ligno lautius, prastantius, sequacius. In hoc enim ligno sculptores exercent artem: nam politissi-

Tempus.

mas quarumcunque rerum icones, plantarúmque imagines ob infignem ligni lævorem, ut vel vivas non rarò repræsentent ex eo parant.

is non raio representences de paratre. Verum radicum tophi ob varias maculas & intortos linearum discursus ad lautiora opera præcipuè expetuntur.

Buxus aurata Park.

Natura lusus est, non alia in re à Buxo arborea vulgari differens quam marginibus foliorum per aftatem flavis & velut deauratis.

Buxus longioribus foliis in acumen lutcum definentibus. Herman.

2. Chamæbuxus minor Park. Buxus foliis rotundioribus C. B.

Ad duos aut tres pedes tantummodo attollitur, fed in latitudinem diffunditur: ramuli huic nume-rofi tenues admodum; folia valde parva Myrti Tarentinæ, rotundiora & dilutiús virentia quàm Buxi arborez, crebros continue furculos è radice emittit qui fubinde radices agunt, unde facile pro-

Magni fuperiore feculo usis erat in hortis ad areolas & pulvillos limitandos. Quoniam tamen quantum aterno virore & tonfili in elegantes Schematifinos facilitate vifui adblanditur, tantum quantum aterno virore & tonfili in elegantes Schematifinos facilitate vifui adblanditur, tantum odore quem exhalat tetro olfactum offendir, delicatis præsentis seculi naribus fastidita & facessere justa, à viridariis nostris exulavit.

CAP. V.

De Tilia.

Ilia, fi Papiæ credimus, quafi Telia, quod lignum ejus ad telorum usum sit utile ob levicatem ejus. At Martinius à nom penna, nempe ob foliola albicantia pennas referentia unde umbellatim flosculi efflorescunt. Caterum Arbor hac ligulis foliaceis oblongis communi flosculorum pediculo adnascentibus, flo-

ribus pentapetalis, fructu rotundo parvo monococco, cortice lento & ad funes texendos habili, à reliquis hujus generis non difficulter diffinguitur.

1. Tilis vulgaris platyphyllis J. B. famina Ger. famina major Park. fam. folio majore C. B. The common Lime, Line of Linden-Ctr.

Grata latè patentium, inque attegias fornicatorum brachiorum umbra placet Tilia, caudice mi-Grata late patentium, inque attegias tornicatorium brachiorum umbra piacet Tilia, caudice mirum in modum grandelcente; cujus cortici nigricanti & in vetulis craflo ac rimofo, in minorius nec craflo nultum nec feabro, fed lavi ac fubclinereo, fubelt renuis, lentus ac dulcis liber totius arboris nomen indepuis, fi non potius illa hujus: Philiyram dicunt. Materia alba, mollis, facile celo cedit. Extremi ramuli fragiles fiun. Felia lata, ex rontindo in acumen definentia, in ambitu ferrata, inferna parte minuls hiritat quam fuperna, qua fere glabra. Ex horum alis oriuntur ligula longa, albicantes, foliaceae, ex quarum cofla media pediculus emicat, qui in tres, quarum confinentia province praines abit morum finenti dozen futficient fusenciarem, quancia felia. unut ngune onige, auscances, ionaccas, ex quarum conta meura peaconas emeat, qui m tres, qua-tuor, quinquére petiolos abir, quorum finguil forem inflitient havecelentem, quinque folis ex-luteo abicantibus conflantem, apicibus compluribus luteis, fiylo albicante: totum florem obvallant calycis dehificentis quinque fegmenta, albida, pinguia. Fructus Pió majori æquals, roundus, ali-quantum in oblongum vergens, angulofis, hirituts, non durus, intus claudens femen vel nucleum

Folia seminalia in hac arbore (observante J. Bauhino) in quinque communiter divisuras veluti digitos diffecta, extremis & media cateras longitudine superantibus, quod rarum & singulare. Thalius excrementum seu vitium uvis Quercinis simile observavit in Tiliarum antiquarum radi-

cidus.

Botanici multi Philyram Theophr. cum Phillyrea Diofcoridis, qua longè alia planta eft, confundentes graviter lapfi funt, de quibus confule fi placet Joan Bauhini hiftoriam.

Tilia, Plinio autore, montes & valles diligit: item aquofis gaudet montibus. Pingue lattúmque folum defiderat, in feterorato optime proficit: in andis ac faxofis agrè adoletit. In toto Germaniz trachu, in urbium & menium arcis in deliciis habent, ob opacitatem, quam vel per fe, relia attacita i difestir, attamblantistic resupport profitte remores aftiro proper de Ra In Hollar. vel in attegias dispoita, deambulantibus recubantibusque tempore attivo prabet. 78 In Hollandia urbibus pracipuis Plateas ad canalium eas medias dividentium ripas Tiliarum ordinibus utrinque constras observavimus.

In Anglia etiam ad ambulacra experuntur: Sunt enim ad aspectium pulchra; caudicibus recits; cortice lavi & aquali [antequam vetulta] fotio amplo, ramas & fronditions (et al. 18 productive de construction) in the grave fuzziffum florum efflorum solding to the construction of the construction bus seu comà totá in conum fastigiatá; nec olfactui minus gratæ suavissimo slorum afflatu, codém-

Turnerum & Gerardum crraste existimo cum in Essexia Anglia hoc genus copiosè provenire aiunt, nam quamvis ipse Essexia incola sum, neque inibi neque alibi in Anglia Tiliam fæminam vulgarem platyphyllon (ponte nascentem vidi. Quæ frequens in sepibus & sylvis apud nos inveni-tur Tilia est minore folio f. B. & aliorum.

Floret Maio & Junio; fructum maturat Augusto, qui mox Septembri adapertus fatiscit ac sua

Hoc anno [1687] non ante finem Junii aut Julii initium florem explicuit, quinque petalis albis aut pallidis, latioribus paulò quam calycis segmenta (quæ pariter quinque crant, & in flore expanso

petala alternatim interjacebant) constructum, cum plurimis intus staminibus, luteis apicibus dotatis, & ftylo longiore fructús rudimento infidente

A. 2. Tilia folio minore J.B. famina folio minore C.B. famina minor Park. The Imall-Icanet og wild Lime, og Linden træ. Arbor Pfeudopiperifera Cat. Alt. an Tilia folis Ulmi C.B.

F. B. Non minùs patula eft arbor quàm prædicta : Folia tamén multò funt minora, ad Betula: accodentia, colore ferè Populi Libyca, nignora quam pracedentis, non perinde hirfuta, fed firmiora, rigidio-ráque, & glabra: Flores tamen fimiles nifi minores effent, coloris ejusdem, pallidi, odorati, forma raque, & glabra: Pierre samen inmes mi minios enem, contro claudit, paramente de accedente ad Berberin, umbellam fere efficientes, fex, feptem, octo, novem, aut etiam plures ex luteo foliolo feu amento prodeuntes, fapore acido cum lentore: quibus ficcedunt fructus parvis hirfuit, angulofi ut in alia. Materies fimiliter alba, lenis, fed cortice magis feabro obducta.

Hanc facile crediderimus practices firmiorem & duriorem: tota enim arbor torofior.

Hanc tache creuserinus praeuca minioren co custoren: consernin abor colorio.

Hac effella feccies quam in Effexia Anglia Sylvia Se lepibus frequentem diximus, nec minus in Leeu.

Lincolnia ubi à rufticis (ur nos monuir D. Marinus Lifer) Baff dicitur, quoniam ex ejus corticibus funes texunt; cui usui & olim adhibebantur. Invenitur & alibi in Anglia multis in locis.

Serius floret & fructum perficit quam superius genus.

Bacca seu fructus duplici tegumento, exteriore cutaneo & molliore, interiore ligneo & duriore, & nucleo intus contento confrat.

3. Tilia maximo folio J.B. montana maximo folio, an mas Theophrasti C.B?

C. B. Tilia mas, nova arbor, crasso caudice, ramosa, materia ut Tiliarum robusta [cæterarum alioqui materies mollis, etiam prifcis & neotericis Herbariis testibus J. B.] cortice lanuginoso subrufo: folias magnis que vix rotundantur, ut in femina fit, sed in acutum angulum desinunt, Mori sative foliis quoad formam fimillima, eo excepto quòd profunde fint ferrata, ex virore nigricantia, prona verò parte splendentia, Tiliæ fœminæ vulgaris foliis triplo & quadruplo majora : in qua hactenus nec florem, nec fructum videre licuit: quam tamen ab annis 17 nunc observavi in monte Muteto, vix horae spatio ab urbe Basilia distante. J. Bauhino folium hirsutius apparet in dorso, quod nervorum eminen-

Cortex & folia Tilia ficcant, repellunt, urinam ac menses cient. Corticis mucilago in ambustis ac vires. vulneribus magni est solaminis. [Cortex commansus & illitus Dod.]

Folia trita & aquá conspersa pedum tumores discutiunt, ad aphthas etiam & spasmum flatulentum in gravidis fingulare remedium habentur. Eorundem fuccus expressus, cum vino mixtus, & calidus artubus infrictus spalmo eidem bene facit.

Flores partium tenuium & cephalici func, eorundem odor perquam fuavis est. Aqua destillata in frequent ulu off ad Epilepfiam, Apoplexiam, Vertiginem. Commendatur etiam ad cordis temo-rem, uest idolores, calculum renum languinem contufione aliqua concretum. Aliqui tritos Tiliz carbones admifeent. Dolfs §j, aut §j/S. Quidam adverfus ventris tormina exhibent. Mulierculæ etiam eå utuntur ad faciei fucum.

Bacca in pulverem redacta in dyfenteria aliifque alvi profluviis fummopere laudantur; cum aceto tritæ & in nares inditæ ad hæmorrhagiam. Baccæ aliquot deglutitæ valide sanguinis è naribus profluvium compescere dicuntur.

In cortice Tiliæ interiore, Philyra dicta, recenti adhuc olim scriptitatum.

Sutores tabulis ex hujus ligno factis ad secanda coria utuntur, quoniam ob mollitiem cedit ferro nec ejus aciem retundit, contra ac veteribus visum. Quin & sculptores simulachrorum ex hujus materia omnia pæne simulachra exsculpunt. Levis enim est, tenax, facile secatur, diu durat, nec teredini obnoxia est.

Carbones hujus omnium optimi funt pro pulvere pyrio conficiendo, item pro delineationibus pictoribus expetiti.

E cortice funes (ut diximus) & corbes, lagenæ, & cunæ, ut Theophrastus, vel potius cistæ aliáq, vafa texuntur.

Basileæ & alibi pauperiores adventante hyeme Tiliæ solia recondere solent pro vaccarum & caprarum pabulo, uti refert J. Bauhinus.

CAP. VI.

De Vitice sive Agno.

Ic frutex 'Arr® i.e. Caffus Græcis dicitur, quòd iis à quibus eftur, aut bibitur, aut fubliernitur Caffutatem confervet, Goto fetto i fimpli autore: quare marone. Athenitenfium in Thef-mophonis Cereris facto frutewar i.e. caffutatem cultodientes folis ejus cubitus fibi fternere solebant, Dioscoride & Plinio referentibus. Officina inepte Agnum Castum appellant, non advertentes castum nihil aliud esse quam expositionem Agni. Adv & dicitur, quasi vimen, ob invictam virgarum flexibilitatem. Vitex Latinis à vinciendo aut viendo ob eandem rationem. Semen quibufdam à Piperis similitudine Piper Eunuchorum appellatur.

Folio digitato, Cannabis amulo, feminibus rotundis, calyce exceptis, nudis, viminibus lentis ab aliis arboribus diftinguitur.

Locus &

Locus &

Ulus.

Vires

Viret.

I. Agnus folio non serrato J.B. Vitex folis angustimibus, Camabis medo dispositis C.B. Vitex seve Agnus castus Ger. The Chastitetee.

The Abufcula eft frequentibus ramis brachiata, quos correx cinerei coloris tegit. Folia adverso ortu uncialibus & sexuntalibus pediculis harent, digitata, Lupini modo, in quinque fere lacinias seu folia particularia subdivisa, coloris subtus cinerei, superius kassici propemodum, per margines undique sub filmilia. Spicas fert Lavendular, nonfingulares quidem ur illa, sed ex singulis nodis conjugatim, some purpurascentium, quibus gransa succedunt numerosa, coriandrinis & rocunditate & magnitustrum per officerance programs. dine ferè paria, nec crifpa tamen, nec striata, saporis acris. Notandum grana isthæc storis calyce

In Sicilia & regno Neapolitano frequentem observavimus. Paluftribus locis gaudere Dioscoridi

annotatum. Floret Augusto. Vincem ad impetus Venereos reprimendos & castitatem tuendam utilem esse jam dictum: unde in abundantia seminis, & contra nocturnas Veneris per somnum imaginationes, & seminis inconti-

nentiam fanitati hominis non parum confert. Fruchus epotus demorfis à ferpente, fed & lienofis ac hydropics opinilatur; lactis abundantiam facit, urinam & menles ciet. Caput tentar vini modo, [foporémque infert,] nam & odor & fapor fimilis. Plin. Quod caput tentet omnes affirmant, & de ratione ejus reddenda Galenus solicitus est. Folia tum suffitu, tum etiam substrata venenata sugant, & contra venenatorum morsus adhibita auxiliantur. Teftium duritias cum butyro vitiumque foliis emolliunt. Rimas sedis semen cum aqua illitum mitigat; aliáque multa præstat, quæ vide apud Plinium & Dioscoridem.

2. Vitex latiore folio C.B. Park. Agnus folio serrato J.B.

Folio breviore & molliore, ut & latiore ac ferrato à præcedente differt.

cont organic cumulet, in ce anote at lettant a pressonine untert.

Therefore, the property of alium minorem.

Variat quinetiam Vitex floris colore, albido & cœruleo.

CAP. VII.

Cecepria five Cetimus putata J.B. Cocconilea seu Cogrygria C.B. Cogrygria Theophrassi, vel Cainus coriarius Plimii Ger. Cogrygria seve Cetimus coriaria, Park. Denice Sumach.

Une fruticem * Theophrafti Kerreparker effe, feu potius, ut Ruellius legit, Kerreparker, feu, ut Plinius, Kerreparker, consentiunt Botanici: Cotinum Plinii effe consensus non est adeò * 3. Hift. 16.

unanums.

Arbufcula est fruticola, contortis caudicibus, non craffis, ramis crebris, mediocris craffitudinis, quos rubens ruffúre cortex tegut, medullà multà farctos, quibus folia pediculis subrubentibus femuncialibus & uncialibus alternatim adnafountur, ex oblongo rotundata, Pistachiorum folis parta, glabra, nervola, odore quodammodo Lentificino, gultíque adstringente, non injucundo tamen. Subra, nervola, poten quodammodo Lentificino, gultíque adstringente, non injucundo tamen. Subrata finem rubefount, elegantifilmòque nitore oculos oblectant, id adnotante Clusio. Ramulo-rum faltigia infinito propernodum mazandros tenusifilmorum fel rigidorum filamentorum late diffurum ratuga minno propenionami meana o termano del mando loquitur.) Materies flava folida, pectinibus rectis, externis orbibus albicantibus, interna parte ulque ad matricem fungosa. Flores scribit Clus. esse ex herbaceo pallescentes: radicem duram, lignosam, raris fibris donatam, ut in Terebintho.

Propè pontem quem transivimus eundo à Gratianopoli ad fontem quem vocant ardentem observavimus. Copiosè nascitur in Italia Lombardica inter sepes, multisque aliis in locis. Vid. J.B.

Floret circ Viennam Auftriz Maio, calidoribu locis maturius fundus; maturefet lubio & Augusto.

Radicibus uuntur infectores, illifque pannum rufto [roffo] colore inficium. Foliorum etiam & ramulorum ufus apud coriarios in repurgandis coriis.

Ang. Cluffus annotar hos fruice ad parametra un coriarios non minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriarios non minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriarios non minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz, ibique etiam de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz de coria de coria un coriario sono minus quam Rhoe, cum alibi, tum circa Viennam Auftriz de coria de coria de coria de coria de coria de coria de coria de coria de coria de coria de c Rhois vulgare nomen Sumach indidisse.

Ations vingate nomen summer intending.

Corticibus decorricatis infectores ununtur; flavo enim colore tingunt. Cel, Camepar. de Airam.

Vis illà additictoria infignis, exticcans combenique: hinc foliorum decocto fanantur in collutionibus oris & linguæ ulcera, faucium & columellæ defluxiones, &c. Siccatorum pulvis ventri prius acc-

to rofaceo illito inspersus alvi defluxiones qualcunque compescit. Matth.

CAP. VIII.

1. Amomum verum Ger. emac. Park. racemo fum, quod verum credimus Amomum. C.B. Amomum novum, Cardamomi vulgaris facie, sive Indicus racemus I.B.

Ujus planta tota à nemine, quod sciam, describitur, sed ejus fructus seu uva duntaxat à Nic. Maronea M. D. in suo de Amomo commentario his verbis, Est ille parvus racemus, absque pediculis ex uno sarmento enatus, sibi ipsi arctè coherens & convolutus in uva modum, confians decem aur duodecim ad fummum acims, feu folliculis fibrofis fe mutud compri-mentius, tanquam de communi loco inter se decertantibus, adeò ut fibi invicem parvas cavitates imprimant. Racemum sustinet lignum teres pollicari longitudine, fibrosum odoratum, acre, folisconferrim exornatum, tum pufillis (quamarum ferie diftributis qua parte folliculorum est expers tum lon-gioribus foliis senis singulos folliculos ambientibus, quæ vicem quandam præstant calycis illius, quem in Nucc Avellana confincimus; ex longioribus foliis tria quidem conftant longitudine semunciali, tria verò paulò breviora sunt; eadem folia tenuia sunt, fibrosa, acria, odorata: sed quæ privatim folliculos complectuntur, amula funt foliorum Mali Punici, sius cacuminibus sape contracta, rarò integra, ut vix extra Amomi acinos emineant; quod evenire credendum eft, quia mutto atrirun foliorum fummitates confringuntur in longiffino itinere. Acinorum craffitudo & figura orbicularis exiltit qualis mediocris Uvei acini. Ornantur folliculi Amomi externis tenuiffimis filamentis, seu nervis quasi lineis per longitudinem ductis, ternis etiam præditi sunt parvis sulcis, totidemque intercedentibus exiguis eminentus, quæ triplicem internorum seminum seriem circumscribunt: fingulos folliculos replent tres seminum phalanges, tenui membrana ab invicem sejuncta, unaquara, autem phalanx pluribus constat seminibus angulosis eadem tenui membrana involutis, adeóa, strictim sibi conarentibus, ut trium duntaxat seminum longiusculorum speciem præbeant.

Racemi totius & ligni color idem spectatur, in aliquo pallidus, in alio candidus, in alio verò ex pallido ad subrusum vergens, sed in candido folliculo semina insunt plerunque evanida, in subruso semina solidiora & persectiora frequentissimò observantur: seminibus angulosis color externus ex rufo nigricans adett, internus albus. Semina interna adem folida funt quidem, fed frangibilas, non fractu contumacia ut Cardamomi femina. Racemo odor inest validus sea contenta internacia ut cardamomi femina. verò non ascititus, qui vulgarem Lavendulam quodammodo redolet, suavior tamen; exemptis à folliculo seminibus major odoris acrimonia inest, minor autem odoris gratia: eâdem ratione & racemus, & nuda femina acri sapore sunt prædita, sed in racemo hebetatur acrimonia, in nudis seminibus vehementior percipitur, que vulgarem caphuram quodammodo fapit.

Deinde oftendit Maronea omnes notas, quas tum Dioscorides, tum Plinius Amomo affignant, Indico huic racemo convenire, unde nunc dierum à peritioribus Botanicis pro genuino Antiquorum Amomo habetur, quamvis non defint in contrarium rationes, quibus recensendis & vel confirmandis, vel refurandis immorari non necessarium ducimus. Hic certè Cardamomi species videtur. Cardamomum autem & Amomum verum cognata effe vel nominum affinitas evincit. Aliorum opiniones, Amomum vel Rosam Hierichonticam, vel Cubebas, vel Piper racemosum, vel Piper Æthiopicum, vel Pedem columbinum vel aliud quid existimantium, refutatione non indigent.

Caterum, (inquit Maronea) Amomi uva, cujus notitia injuria temporum deperdita per aliquot secula latuit, denuo in lucem prodiit opera Cerchini Martinelli Veronentis Pharmacopcei, qui ex remotiffimis India regionibus verum & legitimum Amonium ad nos transmist.

Amomum (autore Dioscoride) vim habet calefaciendi, adstringendi, siccandi, somnum inducen- Vires. Antonium (autore Dolotome) vin more carraceniu, autoringenti, notatin, folimium induceri, di dolorem eximendi fi fronti imponatur, inflammationes etiam ac melicerides concoquit ac difeutit. A Scorpio iĉits cum Ocimo impofitum prodeft. Podagricis auxiliatur, ipfofique lenit: Oculorum item inflammationes & ces qua in vificeribus fun cum Uva pafia. Ad menfes & in pelifibus commodum elt. Decoctum verò ipfius potum convenit hepaticis, nephriticis, podagricis. Admiscetur etiam Antidotis & pretiosiffimis unquentis.

Amomum Galeno Acoro similem facultatem obtinet, misi quòd Acorum siccius sit, majore autem

concoquendi facultate Amomum. Pracipuus autem usus Amomi apud Veteres erat ad unquenta. Qua constant Amomo, inquit Plinius, omnia acutiora fiunt, maximéque nares feriunt: acerrima per le Amomo. Hinc Regale unguentum appellatum, quoniam Parthorum regibus ità temperatur, Amomo etiam constat.

2. Amonum spurium Ger. Park. Amonum spurium foliosum C. B. Amonum verum quorundam B.B. Hamama Arabibus i.e. Pes columbinus.

Amomi nomine à Valerando Dourez infigni Pharmacopœo accepi aroma quoddam magnitudi ne foicarum fleechadis Arabica; cujus tamen portiones feparata: his anguliores erart; duas finul jundas vidi Pedem Columbinam hirfutum exprimentes. Conftant autem foliolis multis fquamarum imbricato pofitu compactis, ex luteo albicantibus, fimile aliquid & colore & forma cum Origanum compactis, ex luteo albicantibus, fimile aliquid & colore & forma cum Origanum compactis.

An hæc fit Garciz Amomum quo se à Nizamoxa rege Decan donatum scribt, quia descriptionem ejus non adjecit, nescimus,

3. Amomis sive Pseudamomum J. B. Amomis Clus. ad Garz. C.B.

J. B. Ab codem Valerando pro Pícudamomo & Amomide mihi exhibita funt fragmenta feu partes quædam nonnihil Amomo præcedenti fimiles, inter quas ligneæ aliquæ portiones, nigræ, in quorum extremitatibus apparent partes fquamofæ, breviores quam in Amomo, minus albicantes, faporis vifcidi, ut nobis quidem videtur. Eccccc

I acres.

Ufur.

. . Amomum racemosum ligno Alpin. De Med. Egypt. 1.4. c.10. Ægyptiis Hamama.

Est, inquit, ramulus brevis, gracilis, multis obliquitatibus, atque parvis, denfis, contortis ramis praditus, veréque racemouvarum figura fimilis. Est tamen lignolus, durus, frangibilis, colore corticis quidem nigro, subrubente: ligni verò vel albo, vel flavo praditus, valdè jucundum & aromaticum odorem sprans, sed nullius saporis. Vide (inquit D. Jonthonus in Dendesleg.) annon poriusho po Amomo Dioscordis seu Armeniaco, seu Pontico sumere malis, fine verborum violentià. Non alium fuisse credo Garciae ramum quem collatum descriptioni Dioscoridis venustissimè quadrasse refer.

CAP. IX.

Rhus myrtifolia Monspeliaca C.B. myrtifolia Ger. Plinis myrtifolia Park. Plinis putata I.B.

Amulis quadrangulis bicubitalibus donata est, [caudice pollicem crasso, fragili, cavo Sambuci Amulis quadrangulis bicubitalibus donata eft, [caudies pollicem craffo, fragili, cavo Sambuci modo, cortice cinereo maculofo, membrana rufeficenes fubjecta, tecto Logd.] per quos orice dinereo de ferie quadam folia oriuntur bina ut in Nummularia & Jijubis I Jupibarum quoque foliis fimilia, fed acutiora & majora multo. Flores parvi, virides five chlori, racematim quafi congesti, cum apicubis multis, partim ingiciantibus. Frutiar Piforum magniturdine, pentagoni, cujus feminula (ut notat Lobelius) intra angulofam tunicam inclufa funt occhleata.

Circa Monfpelium copiesè provenit, prafertim ad ripas Ladi annuis.

Cim frutex fit, Rhus Plinii Myrtifolia effe nequit que herba. Verum qua qualitatibus fius Rhoem armulatur, & boc nomen fibi ufurpavit, per me licer etiannum illud retineat.

Ufus ejus mullus hactenus innounit prateriquam ad coria firmanda, quo nomine notifimam & ufitatifimam cunctæ Narbonæ dicit Lobelius. J. B. Verum D. Magnel ad colorem nigrum, vulgo Raudou, interforese à ul fichit. Baten. Magl.

Roudou, tinctores ea uti scribit. Botan. Monsp.

CAP. X.

* P 1 F 21 F-35-

Manjapumeram . H.M. An Arber tristis Myrto similis C.B? Arber tristis Garcia & Acosta? IB. t. 1. 1. 4. c. 54. Park.Ger.

н. м. Rbor est grandis, trium quatuorve hominum altitudine, densis & opacis frondibus, late spar-Root et granus, trum quautorve nonmum attuaume, uenns et opaus nonmuos sact par-fis, nascens in arenosis: Radix subrus supraque terram ramos spargis. Estes ambitu ample-xum unius brachii aquat, cortice cinerco. Garcias Arbori trifii magnitudinem Olea, folia Pru-ni tribuit; Acosta magnitudinem & formam Pruni; Fabric, Mordente apud Clusum altitudinem trium hominum, in quo pulchrè cum Autoribus nostris convenit: folia Myrti. Surculs quadrangulares, ac modulat, spaticeo cortice obduêti. Acos e rami tenus sont per modulat, spaticeo cortice obduêti. Acos e rami tenus sont, o certa e plati modula distinti. Folia modulat pediculis brevibus craffiolis per intervalla bina finul oriuntur opposita, ad pediculum lata curvitate, anterius in angustam cuspidem contracta, textura craffs, superficie alpera, superne observata contracta e contracta contracta e contracta contracta e cont on the same and th ione H.M. convenit. Fiores in incuius rigidis bino ordine ex ais toliorum egrelis, oblique extenfis, & in tres ranulos curtos brevélque divitis proveniunt, quini fimul in fingulis furcalorum ramulis.
Acofa quali alite; e fingulorum foliorum fede nafei ait pediculum, quinque capitula famma sui parte suffinentem, qua quaturo foliolis subratunda conflant, è quorum medio quanque sorte exiliunt, candidi, elegante,
Mail Aurea soribus magnitudine parte, tenuiret tamen, elegantires co denatives; pediculo magu alvutum quaim ad surum colorem tendente, quo indi edulia tingum, quemadmodum nos Croo. Flores odore
suavi sunt optimum mel emulante, albicante & aqueo colore, sex, septem, octove, petals composit,
ad unemos estribicorius vente anives distante suntante. ad ungues friédioribus, versus apices distatis, fummitate excavata in medio velut bicoribus, versus apices distatis, fummitate excavata in medio velut bicoribus, extura tenui & rigida, in Sole valde corufcantibus, venulis vix conspicuis, nifi ubi colore albicante attrito membranaceæ funt pelluciditatis.

Sunt autem pediculi florum, quibus è calyce oblongo profundo, viridi, ora fuperna rotundo, emicant, vaginula breves, semunciales, crocea, in quibus duo stamina flava, apicibus crassis, surrectis, flavo albicantibus dotata. Pediculi ficcati croceum colorem acquirunt, issque Indigenæ cum ligno Santali mixtis atque tritis corpus inungunt. Fructus funt rotundo-plani ac compressi, colore viridi, in medio una futura extuberante ad verticem utrinque perducta : inquibis duo rotunda compretia compretia jumina, qua utrinque perducta : inquibis duo rotunda compretia jemina, qua utrinque lub cortice extuberant, interfepimento medio à le mutuo diftincta.

Acofe E Pratius mognitudine Lupini est, vincicent, cordis esfigia, per medium secundam longitudinem secundam in utransportation de la continua de lupini est production de la continua del continua de la continua del la continua del continua de la continua de la continua de la continua de la continua de la continua de la continua del continua del continua del continua de la continua de la continua de la continua de la continua de la continua de la continua de la continua de la continua de la continua de la continua de la continua de la continua del continua de

Eus, continens in utraque parte quoddam receptaculum, in quo jemen occluditur, magnitudine seminu Cera-tii, cordis efficiem retinent, album, tenerum, membrand subviridi tessum, nominibil amarum.

Ego cum D. Syen Entio Arborem hanc eandem effe cum Arbore triffi Acoftæ & aliorum, ob no-tas multas communes, ut deferiptiones conferenti patebit.

Obstat tamen defluxus storum Arboris tristis de die, quamprimum Solaribus radiis illustrantur, cu-jus nulla hic sit mentio. Verum cum, Fabricio & Paludano testibus, illud eos duntaxat concernat flores ad quos Solares radii pertingere poslunt, minoris facienda videtur hac difficultas. Flos

Flos sapore est subamaricante, quem cor refocillare incolæ censent. Nam & Gentiles ibi medici semen ejus inter cardiaca referunt. Volunt etiam nonnulli aquam stillatitiam slorum oculis utilem esse, admoto lineo panno hac intincto: in quem usum, & etiam propter odoris fragrantiam studiosè colliguntur ab incolis.

CAP. XI.

Edera trifolia Canadensis Cornuti, trif. Virginiensis Park. Epimedium fruticans Canadense Londi-Corn.

Olia habet Phaseoli modo tripartita, palmaribus ferè pedictilis nixa, qui succo turgent lacteo dum rumpuntur, verum paullò post ità nigrescente ur atramentum videatur. Cujus rei gratià à plerifique habetur practipuus tingendo capilinio, confedifique ad di inclutis infettis, nuper ad miraculum ufque id praftuti. Ex tenui & pallido fore luteo-pallidos corymbos profert fparfiore racemo, in quo pulpa nulla eft, aut faltem adeò ficca vix ut compareat; fed in ejus acinis præter femen roundum, durifimum, cineracei coloris, membrand tectum andà & corrugata nihil contineri vilim eft. Lignum obtinet ederaceum (longè tamen mollius ac medullofius) quod mira varietate lafcivit, nunc enim viget ac fine adminiculo stat, nunc ortis ab radice stolonibus per summam tellurem errat, ac si proximo pariete conseratur tenaces in rimas ejus deducit fibras, ramulósque mittit qui helicis modo radicantur.

Floret Julio mense, semina maturescunt Septembri. Folia quotannis amittit.

Duplicem speciem distinguunt, alteram virgultis procumbentibus, alteram virgultis erectis. Jo. Bod. à Stapel notis in Theophr. hist. lib. 4 c. 5. p. 364 inter alias plantas exoticas & hanc describit titulo Apocyni trifoliati Indici vulgo Epimedii.

Activit titulo Appeym trijouati matet omigo Expinent.

Querit D. Hermannus in Cat. Hort. Leyd. An erectior hujus fruticis species sit Hedera trifolia Canadensi affinis Indica, Arbor venenata quorundam Hort. Reg. Paris; qua culta est in Horto opulentissimo Reverendissimi Episcopi Londinensis D. H. Compton, Rei Botanica Artiumque Maccenatis Il-

Hæc arbor à quibusdam nominatur Arbor Virginiana tinctoria.

CAP. XII.

Edera quinquefolia Canadensis Cornuti. Vitis seu potius Hedera quinquefolia Virginiensis Park, parad.

TOn enodi fruticat trunco, sed lignum habet sarmentosum, geniculis articulatum, Vitis more medullofum. Cute verius qu'am cortice obducitur, levi, fimilique novelle vits palmit, cùm teritur inter se, tardé friatur. Amplitudo fruticis tanta, quantus paries aut arbor quicum teritur inter le, tarce triatur. Amplitudo truncis tanta, quantus paries aut arbor quibus velus adminiculis fultinteur. Pediculi longiores ex alternis geniculis inaquali finu prodeunt, rubri : quibus folia quinque fingula per fingulos petiolos inferuntur. Adnafcuntur hinc indè ex altera foliorum parte claviculis, qui in plures fibras crifias fparguntur, quarum extremitates limofiore callo teguntur. His velus manibus proxima queza, comprehendir, & parattum afperiatubus illaquesa fefe, quos tam jucundo spectaculo obvestit, ut ad topiarium opus nihil commodius natura produxiffe relations. Des ceius niusofo oft addictive ur ledera control commodius natura produxiffe relations. videatur. Nec enim ruinosa est adificiis ut Edera nostras, quam ob causam eam à domibus procul arcent qui earum diuturnitati consulunt.

Sapor huic acidus ac parum acerbus. Nec florem, nec baccas vidit Cornutus. Folia ut præcedentis hyemem non fustinent.

Flores, oblevrance D. Hermanno, ut habemus ex Annotatis D. Palmer, corymbofi, mulcofi; bac-cæ roundæ Hoderæ in modum. Fructum oblevævie rendtieffum Vir & infignis Botanicus D. Les-madus Plucher, & capillas elle affirmat, multa minuta femina continentes.

CAP. XIII.

Spiraa Theophrafti Cluf, Ger. Sp. Theophrafti forte Clufto J. B. Park. Apilled Milloln of Theophraftus. Frutex spicatus solin salignus serratis C. B.

Uorum cubitorum altitudine affurgit, tenuibus ramis seu virgis, puniceo cortice obducits, per quos sine ullo ordine sparsa sunt frequentia, longiuscula & angusta solia, salignis proxima, per ambitum serrata, superne dilucire viridizate pradita, interne veluti grugine aspersa. exficcantis cum quadam amaritudine conjuncti gustus. Extremi ramuli digitalis ferè longitudinis sa tis crassam spicam ferunt exiguorum flosculorum, uva in morem congestorum, pentapetalorum, è quorum umbilico multa staminula prodeunt, coloris cum suo slore ex albo rubescentis sive carnei, nullo peculiari odore præditorum, nisi qualis ferè in florente Olea est. Illis evanescentibus succedunt pufilla, pentagona capitula, quae ad plenammaturitatem pervenientia tenuiffimum & quodammodo pulvereum femen flavelcens effundunt

A Briga Silefiz ad Clufium miffus eft. Mense Julio floret, sub Augusti finem semen maturescit. Tempus.

SECTIO TERTIA,

Arbores & Frutices Fructu succe diversorum generum complectens. Ut v. g.

Ruchi membranulis extantibus velut alato donatas; cujulmodi funt Acer & Fraxinus

2. Lanigeras, feu Floribus & Fructibus foicaris no Tamanican 2. Lanigeras, seu Floribus & Fructibus spicatis ut Tamariscus, seu in pillulas echinatas conglobatis, ut Platanus.

3. Coniferas, ut Myrtus Brabantica. 3. Congeras, ul Lagrino Diavamus. 4. Multifliquas, ut Syalita H. M. & Anonymos foliis Ribelii. 5. Frustu Petafoide donatas, ut Paliurus.

5. Fruitu Penjoue contacts, in Ammeri. 6. Fr. Bruelvi décocco précitas, Carim Carini. 7. Fr. Tricocco, in Codi-Avanacu, Tira-Calli qua funt Lathyridis feu Tithymali fruticescentis Indici species, Chamelaa tricoccos, Canschi H. M.

8. Fr. Pentacocco, Pocatsjetti H. M. 9. Tblafpeo amulia filenius, ur Rofa Hierichontica dicha, quz vera & genuina Thlafpeos spe-

10. Seminibus multis parvis in valculis ficcis, ut Cebipira Brafilienfium, Amoetti H. M. 11. Vasculo subrotundo semina parva continente in imo slore occultato, ut Erica.

CAP. L

De Acere.

Cer hæc arbor Vossio dicta videtur, quia acris, hoc est, duri admodum ligni sit, potius quà A ceris note fint folia laciniata aut angulola, femina bina junéta, yasfush alum membranis ex
A ceris note fint folia laciniata aut angulola, femina bina junéta, yasfush duris membranis ex
A ceris note fint folia laciniata aut angulola, femina bina junéta, yasfush duris membranis extantibus alatis inclufa.

A. 1. Acer minus Ger, emac. minus five vulgare Park. Campefire & minus C. B. Vulgare mi-mori folio J. B. Cipe Common Maple.

T. B.

Caudice ramíque est plurimum fulcatis rugosísque: materie alba, sais fragili, & fissili medulla farcha. Ramuli minores adverso plerunque titu conjugatim oriuntur. Ramorum centorum cortex tenuis, fuscas, qui unguibus facile abradiure, subert alere etiam tenuis flavescens [Ramorum cortex notis observantus cinereus est cum aliqua ruboris tinctura] Folia Hedera folia quodammodo similia, quintuplici divisura primaria incila, in principio tenera, molliaque, quo tempore lactei quiddam fundunt; temporis progressi regiudiucila, pediculis longis vitienibus aut rubentibus harrentia (bina sibi contraria). Plosais simul multi expediculis langunosi, interdum ramosis, miscosi, progressi esticativa coloris berbacci, divisi. Raminia vitelicania aut vitelicania aut vitelicania aut vitelicania aut vitelicania aut. in novem, decem aut undecim fegmenta hirfuta, coloris herbacei, divii, ftamina virefecntia aut rubentia apicibus luteis una cum flylo bicorni obvallantia. Semes conceptaculo gemino alis libelrusentia apicious iures una cum typio dicini di acciditur, in extremis membranco, qua coitus larum aquaticarum expanis figură fimili, infitoto occluditur, in extremis membranco, qua coitus eff alarum turgidulo & nonnibil elevato, intus duro & pario offeo, cavo, in qua cavitate fimen medullolum & virens vel pallescens latitat, saporis subadifringentis, non ingrati tamen. Aftringentior est sapor corticis & foliorum, nec fine amarore.

Notatu dignum eft quod quamvis Acer majus & minus arbores fint congeneres, plantula tamea feminalis longè aliter complicatur in unius quam in alterius femine, ur examinanti & explicanti

Tragus Aceris folium Saniculæ non male fimile effe fcribit; corticem incanum; arborem modò humilem, modò magnitudine insigni: rarò tamen apud nos in insignem vel altitudinem attollitur, vel crassitiem extenditur.

Arbor est passim obvia & nemini non nota. Gaudet præruptis & sylvosis (inquit J. Bauhinus) at apud nos in sepibus ubique occurrit, omni ferè solo. Floret Aprili & Maio, Septembri fructum maturat.

In vivario ferarum D. Fr. Willug bby in agri Warwicensis vico Middleson, non procul Tamwortha oppido viscum ferens observavimus.

Veteribus seri solebat ad maritandas Vites non secus quam Ulmus. Aceris radix, Plinio prodente, contusa è vino jecinoris doloribus utilissimè imponitur.

> Si latus immeritum morbo tentatur acuto, Accensum tinges lapidem stridentibus undis, Hinc bibis; aut Aceris radicem tundis, & una Cum vino capis, boc prasens medicamen babetur.

De Arboribus fructu per maturitatem sicco. Lib. XXX.

Acer operum elegantia & subtilitate Citro, non Cedro ut vulgò corrupte scribitur, secundum: cum maxime annofum fuerit undatim crifoatur: plerunque apud nos lautioribus dicatur fuppellectilibus, orbibus, mensífque, &c. J. B. Excrescentia tuberosa pracipue commendantur ad scrinia, pugillares, reliquáque curiofa, ob intortum, crifpum, & varie undulatum macularum discursum.

2. Acer trifolium C.B. Monspessulanum J.B.

Arbor est mediocriter procera, ramis (atis explicatis, cortice quodammodo purpurascente; folio Aceri vulgari simili, in tres tantum cuspides sive angulos diviso, crasso, venoso, ex longo pediculo pendente, parvis intervallis utrinque fito : fructu gemino, membranulis duabus coharentibus, alis

In Delphinatu non procul Gratianopoli eundo ad maximum Carthulianorum cœnobium obler-Locu: vavimus. Reperitur etiam in sylva Valena non longe à Monspelio; & in rupibus ad lævam Castri novi, juxta Ladum amnem.

A. 3. Acer majus, multis falso Platanus J.B. majus Ger. majus latifolium, Sycomorus falfo dictum Park. montanum candidum C.B. The greater Maple, commonly, pet falfly, the Spromoze Tra.

7. B. Arbor est speciosa & procera, rubenti cortice intectis ramis affatim brachiata, materie alba nec multum renitente: foliorum verò ampla latitudo, qua vitiginea, aut Aceris vulgatiffimi forma, licèt acutioribus laciniis quinque prædita, supra atrovirentia, infra pæne incana, utrinque glabra, sapore adstringente cum amaritudine. Ob foliorum amplitudinem & formam Platani amulam cum Septentrionalibus populis per aftivos calores praccipuam init gratiam. Flores muscosi, ex herbido albidi, calveulo continentur lanuginoso. At alati fructus ex vulgari cognitu sunt faciles, per omnia najores, ex longo pediculo pendentes plures, fed finguli bini foliacei bipennem expaniam & inverlam, aut Libella alas imitati, nucleos in medio qua ala coeunt itidem gemino utriculo duro fatis continent, magnitudinis feminum Arantiorum albicantes, guftui non gratos.

Humectis & altiffimis montibus gaudet. Nos in Saleva monte non procul Geneva observavimus. Locale. In Anglia non provenit sponte, quod sciam, adeò tamen frequens habetur in areis & cœmiteriis, hortorum ambulacris & circa nobilium ædes, ut merito pro indigena accipiatur. Nuper tamen minore in honore esse cœpit quam olim, ob folia decidua quæ cum initio hyemis primis statim pruinis decutiantur, in terra jacentia humore in putrilaginem illico folvuntur, hortófque & ambulacra inquinant & corrumpunt. Floret mense Maio: fructum maturat Septembri.

Matéries candidior ab arculariis & mensariis ad varios usus experirur. Quadra & orbes ex ea Usus. laudatiffimi fiunt.

Veris initiis cum germina novella turgescunt, antequam explicentur in folia, arbor hæc in trunco, ramis, autradicibus vulnerata dulcena. Reputante infocum copiosè effundit, non fecus ac Betula. Quin & Atummo quoque post delapsa statim folia, & per totam etiam hyemem: quod primum oblervavit & nobis indicavit Clariss. Vir, & charissimus amicus noster, D. Martinus Listen. Notandum tamen hoc ei non accidere quacunque coli constitutione aut aeris temperie, sed geldat. tantum & leviter pruinofa.

Succus hie Siccharum non obscure resipit, unde Canadenses Americani ex eo Arundinum liquoris in modum decocto Sacchari quoddam genus conficiunt, ab arundineo discretu haud facile, cujus portiunculam munere ingeniofiffimi & eruditiffimi Viri D. Francisci Afton R. S. olim Secretarii,

Est Aceris occidentalis species folio minore subtus incano, suprà atro-virente, qua Acer sloflorescens Virginiana audit; hac inodora est.

4. Aceris majoris varietas J.B. An Acer montanum Park? Acer montanum flavum five crifpum C.B? An Ac, mont, senuissimis & acutis folius ejuldem?

7. B. Pradicto foliorum amplitudine minime cedit, nec tam altis finuum divifuris, nullis item ferraturis, sed extremorum acutie exquisitissima, ut cum quavis etiam acicula certet, pari nervorum divisura, sed minus frequenti inferna parte: non incana sunt ut prædicti folia, sed dilute viridia, splendicantia; fuperna laturatius viridia, nori tamen adeo ut priora. Tota caterum folii facies mollior, delicatiorque, longioribus etiam harent pediculis. An in flore & fructu aliqua fit diverlitas non-

Habemus folia in montibus propè Genevam collecta, quæ descriptioni Bauhinianæ examussim

Acer montanum fæmina C. B. colore est magis flavo quam mas, ligno duriore & venosiore magísque crispo, citiúsque floret. Germani, inquit, ob flexuosos venarum discursus ad opera lautiora utuntur, lignum nobile vocantes; ex hujus radicibus cochlearia pulchra conficiuntur.

In horto Edinburg. Sutherland. invenio Acer Maj. foliis eleganter variegatis.

5. Acer majus folio rotundiore minus laciniato, an Opalus Italorum?

Hujus folia habemus in Italia & Sicilia collecta quæ magnitudine ad Aceris majoris vulgaris folia accedunt, longis pariter pediculis nixa, verum rotundiora, minus profunde lacimata, laciniis etiam feu legmentis obtufioribus.

Non pediculi tantum fed & venæ feu nervi foliorum infigniores rubent;

Eccccc;

Arborent

Ufus.

Vires.

fuiffe non dubitavimus

Arborem ipsam, quod piget, non descripsimus, quia à Botanicis ante nos pridem descriptam

6. Acer Virginianum sive Canadense. Virginianum odoratum Herman. Cat. app. An Styrax Aceris

CAP. II.

De Fraxino.

Naxinus Gracis Mile & 16/18. Tele etiam cognominatur, i.e. trinodis, quod ramos ordinatos & numero pares habeat. Latini nominis Etymon probabile apud Grammaticos non invenio: nam à Frago dici, quod in fragosis locis nascatur; aut à vestis sepimentum, quod ad sepes conficiendas utilis sit, minus placet.

Fraxini nota funt folia pinnata, folliculi membranacei oblongi, semine extremum inferius seu quod ad pediculum est occupante, non ante Autumnum maturo; flores staminei congesti, ante folia erumpentes, & brevi evanescentes.

A. I. Fraxinus vulgatior J. B. excelfior C. B. vulgaris Park. Common Affetra.

Speciolæ proceritatis arbor craffo, fimplici, erecto, celsóque caudice adolefoir, cortice cinereo, unde fortafle nomen Anglicum 340, materie alba, crifpo pedinum dicurfu undulată, validis ramis, binis ex adverso politis, brachiata. Folia itidem bino ordine inter se contraria, Sorbi modo pinnata, quadruplici, quintuplicive, aut etiam fextuplici pinnarum conjugatione ad costam anneva, quam impar folium terminat, lavia & interdum centat, ficco fapore fubamaro, acrique a mordaci predita; quem etiam faporem lingua imprimunt quoque fructus qui peculiari fuculo numerofi dependent, quod inversam avis linguam referant, inde in Seplasis nomen adepti. Ex his finguli fecunciam circiter longi, parim culmo latiores, infina parte [à petiolo remotiore] membranei, à medio ad pediculum medullà farch funt, alba, guftu acri X amaro. Radices funnant ellure gaudent, & in superficie terræ latè extenduntur ; unde & arbor emmadéfilia recte à Theo-

Scribit Dalechampius se globoso muscos, quales tradit Theophrastus, in Fraxino observasse, & collegiste hyeme jam definente: effe tuberolos, velut ex resiccato impensius glutinoso musco concretos, guiltu nonnihi addringente, lignofo intus nodo mufcolum corpus futtinente. Nec J. Baulinus neque nos quicquam tale in Fraxino hadenus observavimus. Si quod tamen ejumodi se, nihil aliud est quam excrescentia quadam à punctione aut afflatu venenato insecti cujusdam

Cum dicat Columella Ornum effe Fraxinum sylvaticam seu montanam, ac Theophrastus referat rupium Fraxinum colore effe luteo, & Germanorum Wald-escher montana sit, colore luteo, ut experientia fibi compertum effe scribit Turnerus, rectè nobis videntur facere, qui Fraxinum montanam & fylv. Germanorum effe Ornum Latinorum & Fraxinum fylvestrem Theophrasti statuunt.

Nascitur Fraxinus æquè in montosis (sed humidis) ac planis; nec minus in calidis quam in frigidis regionibus : in Ânglia ubique frequentissima est in sylvis ac sepibus. Auctu facilis est, & festinantius germinat.

Fraxinum duplicem faciunt nonnulli, marem seu sterilem qua flosculorum racemos nigros duntaxat fert, & faminam leu fertilem, qua lemen seu linguam avis dictum producit. Nos in Fraxinis exakt tert, oc. germann tet retuterit, quer tenten tet uniguant avis accum product. Nos in Fraxinis verno tempore ejufinosi i forum framinecum congettorum racemos obfervavimus; ante folia erumpentes, & brevi evanefecentes: nec tamen infrugitora; (quantum meminimus) fuerunt ha arbores, vertum post flores ectam fructus protulerunt, quod & Parkinfonsa affirmat. Igna Fraxim post vindemiam & Archarum cadenda præcipit Theophrastus: nam si vel citiùs,

vel serius quam par est cadantur, teredini obnoxia erunt.

Cortex interior Fraxini (ut refert Cæfalp.) aquam in qua maduent cœruleam reddit. Fraxinus Homeri praconio & Achillis halfa multum nobilitata eft. Plin. Porro tantus eft materiei ejus ulus, ut Fraxinum præ aliis copiofissimæ materiæ causa naturam generasse scribere non terne ejus mus, oc traximum præ anus conformante materiæ causa naturan generatie ternere from dubitart Plinius: quippe quæ obedientiffina fit in quocunque opere, tandémque pro hafts Cory-lo melior. Corno levor, Sorbo lentior. Eft fanè Fraxim lignum tenaciffimum ac duriffimum. Multim tamen intereft inter virgam feu ftolonem è terra enafcentem, & ramum è trunco arboris adultæ decerptum lentoris respectu; hic enim valde fragilis est, cum ille tenacissimus sit. Ad ephippia & famílas conficiendas expetitur; ad aratra & crates, rotarum canthos & modiolos, ad rhedas, vehicula & Celais, ad menfas, cochearia, pocula; a di criulos pro dollis, mambria & carpulos organorum quorumcunque, pugionum, &c. ad ligones & palas, aliáque ferè omnia infrumenta fabrilla commodifimum eth. Denique (ut pergig I, Bauhinas). Quicquid ex ligno fieri deber, ità ut fubile, faberfactum, etifunque force effe debeat ut magnam vim fuftinere queat, non recluit ex alle contro accidente. meliùs ex alio quam ex ifto parabitur-

Fraxini femina contrita & cum vino pota urinam ducunt. Hipp.
Cortices Fraxini in vino coctas per triduum da porcello, & in quarto die occide ipsum, & (fi credere fas fit) non invenies splenem. Gal.

Foliorum Fraxun olim usus fuit pro pabulo boum & caprarum: ficcant valide, curántque ictus serpentum, si Veteribus fides. De antipathia inter serpentes & hujus arboris ramos foliáque mira

refert Plinius, quæ quoniam se expertum affirmat adscribere non pigebit. Tanta est vis, inquit, *Lib. 16.0.13. retert rimms, que quoman se expertum ammara auctiorer non pigeon. Lama eg 201, inquis, un matutimas quidem occident/occ unimas quant fini longilipme, ferente giu arboris attingat, adoè cam procul fugit. Experti prodimus, si fronde se gyro claudatur ignis de ferente in ignem patitu quam in Frazimam sogere serpentem. Idem etiam se expertum prodit Ambrolius Parasus. At Camerarius contrarius se expertum serbite in serpentibus Germanicis: Se D. Charas in observa se experim. de viperis non ita pridem Gallicè editis affert se facto circulo è folis Fraxini, qui habuerat circa tres pedes dismerti vinceam vient in entri mimissis. The first has princing database cause anean to have considered to the relation to the periods diametric viperam vivam in eum immiffle, que follo (ut videur) nihil verita, illico (iib iis fefe occultatum ivit. Vel ergo deceptus erat Plinius à magico quodam impostore, vel aliam arborem intelligit.

Cortex & lignum Fraxini ficcant & attenuant; henis duritiem specificè emollire creduntur, un-de & in poculis ex ligno factis si quis affidue bibat henem extenuari aiunt, ecque nomine & corti-cis decocum quidam exhibent, quo etiam aliqui vice ligni Guaiaci felici successi utuntur. Corticem medianum Fraxini in exteris regionibus in Febribus intermittentibus frequenter præscribi obfervavit D. T. R. Eundem & in Anglia cum successu exhiberi audivisse retulit idem, in Observationibus nobis communicatis. Foliorum & fummitatum seu surculorum teneriorum succus quotidie mane pauca quantitate porus hydropicis conducere dicitur. Sal Fraxini sudores movet, diureticis medicamentis mixtus: idem efficit & decoctum corticum.

medicaments inacus: leant entro decocord no constante.

Semen, Lingua avis dictum, calfacit & ficcat valide; conducit epaticis, pleuriticis, calculofis.

Chymici moderni, & præ alis Glauberus, ad calculum renum & veficæ conterendum miris illed præconiis extollunt. Cum nucleis Piftaceis, Pineis & faccharo comeftus coitum juvat. Exiccati post plenam maturitatem pulvis non ad calculum tantum, sed etiam ad icterum & hydropem remedium est præstantissimum, attestante D. Bowle, medico insigni.

Semina Fraxini ad 3j. cum vino exhibitum ex Plinio Hydropicos curat, & corpore obelos ad maciem reducit: Arabibus etiam maximè commendatur. Epiphanius Ferdinandus historia 82.

Semina Fraxini viridia, seu potius fructus collecti ante maturitatem in Anglia muria ex aceto & Sale condiuntur pro acetario.

Fraxinus tenuiore & minore folio J. B. humilior seve altera Theophrasti, minore & tenuiore folio C. B. sylvatica seu petraca Germanorum Turnero sorté,

Varietas potius Fraxini est quam species distincta, cujus folia pinnata segmentis dividuntur te-Valieus pouts randi et quai poces autoribus, perinde tames ferrats ur vulgaris Fraxini. Rami pluribus & crebrioribus tuberculis, foliorum pediculo fedem daturis, inaquales.

Ex Lugduno vicinis montibus habuit J. Bauhinus.

3. Fraxinus rotundiore folio J. B. C. B.

Huic quoque folia conjugatim disposita, sed qua Pistaciorum folia referunt, subrotunda, minora quam Fraxini vulgaris, in ambitu ferrata, in quibus medietas interior ad nervi imum brevior quam exterior sape conspicitur, id quod in Terebintho & Pistaciis usu venire subinde observanus. Ex Italia attulit C. Bauhinus.

Ex huus arunt Calabria eftivis menfibus exfudat Manna, & in granula Solis calore concrefcit. Nam Mannam vulgarem Officinarum non efte rorem cœleftem aut mel acreum evidentiffimis argumentis & experimentis probat tum Altomarus, tum Pena & Lobelius, necnon Monachi qui in Mesuem commentati sunt, nequicquam reclamantibus Marthiolo, Casalpino & aliis. Quz enim evidentior potest esse demonstratio Mannam ipsius Fraxini humorem seu succum elle, gummi modo extudantem, quam quod è trunco aut ramis vulneratis extillat? quodve experi-mentum certius & efficacius ad id evincendum eo quod Pena & Lobelius tradunt, Ramos magnos

mentinicitus de cinciacus acta e rincomuni o quoti Fune e Documo naumi, namos magnos Laricis & Fraxim practios, aque in vinariam cellam, quo arfatis temporor Manna colligi folita eft, afportatos, Mannam poftero die, quanquam non perinde nitidam oftentaffle. Idem quoque mini cuim in Italia peregirinarer confirmarunt tum alia Calabri, tum practipue denditiffinms Vir & fedulus natura operum indagator D. Thomas Cornelius M. D. Neapolitanus, Conferince Calabri, cuim practipue de la conferince de la conferince de la conferince de la conferince de la conferince de la conference de la tià Calabriz oriundus, teftis avitans & omni exceptione major, qui in ramulis & foliis à feipfo experiundi causà linteo circumvolutis & curiosè contectis Mannam fapiùs collegit: quod experimentum ante eum ab Altomaro aliífque factum legimus. Fruftra ergo vel huic veritati confirmandæ argumenta accumularemus, vel ratiunculis aliorum in contrarium allatis refutandis tempus insumeremus. Que utrinque adducte sunt probationes responsionésque apud J. Bauhinum vi-

Mannam autem in Calabria fingulis annis circa vel paulo ante caniculares dies & Sextiles plu-vias colligunt; cum autem pluit celfat fluere.

Est autem Manna duplex : quæ è Fraxino colligitur.

1. Spontanea, eáque duplex, vel corporu, ut vocant, vel folii. 2. Coacta, quam Sforzatellam vocant Calabri.

Oblervant collectores in Fraxinis Mannam emanare ex ramis ea potiffimum parte quà foliorum pediculi eisdem annectuntur.

Notandum etiam, non manè priusquam Sol valdè perurat, ut quidam falsò retulerunt, colligi Notanoum etam, non many pranquam or and portain a gone in a quanti raiso iscuneture, comer Mannam, fed merutie Solgue fervidiffino; non enim a Sols calore rarefici, folyuru au evanefeit, fed pogius concrefcie, & durior ac candidior redditur. Arque hoc respectu, Altomar experilett, fet pouts obteients, couries à canadant reconstitue. Automat experimento, differt Manna Calabrina à Bombyina dicta, se, ut verifimile est, Maficialma, reliquisque Orientalibus, que fortalfe fun rores celestes concreti seu mella aerea. Hanc se ferro ac latering nito cum Calabrina granis quibuldam injecisse refert, tam ejus qua ex foliis, quam qua ex ramis

Vires.

Locus.

Notandum insuper colligi Mannam omnem quidem ex Fraxino & Orno; sed non ex omnibus individuis, unde in Calabria venduntur tales arbores quæ Mannam dant, ut (cribit Altoma-

Mannæ, referente Cæsalpino, usus est in tota Italia ad alvum leniendam dissolutæ jure aut sero, pondere duarum unciarum aut trium, mitiffimum enim est medicamentum, folum tenues humores educens, biliofos & ferofos. Turo exhibetur fenibus, pueris, freminis etiam prægnancibus & delicatis. Non ipse solus (inquit Altomarus) sed omnes ante me & juxta me in hac regione Medici hac Manna bono ac felici fuccessu citra ullam noxam usi sunt, præsertim ad alvum molliendam. Lenit etiam thoracem & asperam arteriam.

cam Leure teuan universein e apotant austraut.
Cautele in eius ulu (inquir C. Hofmannus) dux fünt. 1. Ne detur cruda fed cocta. Habet enim non mittis quam Caffia flamofum quid.
2. Ur detur cum acribus, Thymo, Hyflop. &c. ur

actio fit celerior.

Eligenda recens (anno non vetultior) granis minoribus & rotundioribus, qualis est Manna folii, candida, lucida, guftu dulcis, & cum his omnibus folida.

Jam fi quæratur, cur Fraxinus in Calabria Mannam fundat, in aliis regionibus non item, quæram & ego cur Lentificus in Chio infula Maftichen manet, in Italia alique regionibus minime Refpondeo autem id evenire vel ratione temperici celi, vel conditionis foli, vel utriufque, vel

forte etiam peculiaris natura & constitutionis ipsarum arborum, C. Hofmannus Mannam Orientalem & Europæam ejuldem generis esse opinatur, sed neutrum melleum quid, verum succum seu liquorem arboreum: cui suffragatur Garcias, in Hist. Arom. de Manna Orientali scribens, compertum fibi, esse eam gummi vel resinam arboris Persice dider, Augst. Deinde, eim certum fit Europeam (se aboreum quid, Orientals autem fit illi per omna imilis; quichi fit ejuldem natura? At verò fiejuldem natura fint, cur tanta diverfitas liquefactionis & indurationis respectu? Experientiam appellamus.

Observatie D. Tomerdus Reinfor in Regno Neapolitaino timerans multas cicadas fugere & depa-cere Fraxinum humiliorem, unde fuspicatur Mannam facilitis extillare per aperta vulnera seu toramina ab hisce animalibus perforata, ficut in India Orientali Lacca ex arboribus ab insectis exu-

gitur, & præparatur. Ante chartarum ulum veteres scripserunt res suas in interiori cortice Fraxini, Tilia, Fagi, aliarúmque arborum, in arundinibus, papyro Niloticà, palmarímque foliis; pofteà metallicis (præfer-tim plumbeis) laminis, in linteis, & ceris, in membranis feu pellibus animantium.

4. Fraxinus florifera Botryoides Moris Fraxinus Americana florida.

Hecè à vulgari Fraxino parum differt primo intuitu quoad foliorum difpolitionem & corticem; fed florum profert racemos, dodrantales, albos, pendentes, filiquas feminales nondum vidintus. Hujus plantam ficcam ad nos transmit D. Hanssus Slam ex Horto Montpelienti.

In Hortis reperitur Fraxinus Halepenfis; an ab Orno distinguendus?

CAP. III.

De Myrica five Tamarico.

Telest forte ஊ வேற்றத், quod fillo & fluo denotat, nomen fumplit, quod juxta fluvios nafeatur. Rechius கூற்றுள்ள guod lugare fignificat, quòd ut fabulæ tradunt, Cinyræ filia in hanc converfa fit. Hefreb. Erat autem Cinyras rex Cypri vel quòd improborum effet corona: quódque lignum ejus infelix habitum effet. Vide Jo. Bod. à Stapel. comment. in Theophe Hift. lib. 4. cap. 7. p. 408. qui plura habet. Ejus nota funt folia Cupreffi feu Ericæ vulgaris, flores spicati, multa semina lanugine involu-

ta, fimul conferta racematim in fummis ramis.

1. Tamarix major sive arborea Narbonensis J. B. altera folio tenuiore sive Gallica C. B. Tamariscus folio tenuiore Park. Narbonensis Ger. Myrica 1. Clus. Camarisk.

Magna ex parte tantummodo fruticat, interdum in vastam arborem adolescit [in Cotonei magnitudinem caudicémque abit] scabro caudicis cortice, ramorum verò punicante. Fila habet Cu-pressi aut Erice humilis vulgaris, coloris ex viridi ad cinereum tendentis: Flore extremis ramis in oblongis pediculis confertos & racematim compactos, exiguos, foris purpurascentes, cum expansi funt candidos, pentapetalos, qui deinde in exiguum femen tomento involutum efformantur, exiguis veluti valvulis inclufum; quibus maturitate dehicentibus effluit, ut in Salice, Populo & fim. Ter plerunque in anno floret, Vere, Æstate, Autumno; recentibus floribus semen jam evancscens semper subsequentibus.

Ad mare prope Monspelium abunde oritur.

Cura Edmundi Grindalli Archiepiscopi Cantuariensis Tamaricem Angli debent, quam induratan lienis palinome eximé juvare expertus, primis in Anglam transfulit. Cambden. Elifabeth.
Nulquam eam neque in Hispania, neque in Gallia perpetua comá virentem vidit Clulius, fed novo vere fingulis annis nova foliorum germina protrudentem. 2. Tama-

2. Tamarifeus folio latiore Park. Germanica Ger. Tamarix Germanica sive minor fruticosa J. B. fruticosa folio crassiore serve Germanica Ger.

F.B.

Aquas amat (inquir J. Bauhinus) Tamatifcus noftras, radice craffa, & quæ crus æquet craffindicus cortice craffindiculo, infigniter amato techa, quæ multam fitolonum veluti fegetem emitri, virgultorum fragillum, purpuralécente cortice obductorum, & in frequentes ramos diviforum ; per quos folia longa coharent ferie, Erica vulgaris, majora quam Tamaricis Monspeliensis, duplici versu ascendentia, colore serè glauco, sapore adstringente, longitudinis palmaris aut semipedalis. Flores spication in extremis ramulis digefti, foliolis constant externis virescentibus, aliis purpurascentibus, apicibus in medio luteolis. Sequuntur calyculi five pericarpia mucronata, quibus dehiscenti-bus pappus evolat delicatissimus, candidissimus, appenso semine minutissimo, coloris rari.

Lib. XXX. De Arboribus fructu per maturitatem sicco.

Clufius Myricam Pannonicam magnum fruticem effe ait, nunquam arborescentem, brumam tamen ferentem: Flores ex albo purpurascentes quinque foliis constare Gallica Myrica majoribus. Secus profluentes amnes ac quandoque exorbitantes fluvios, non rarò etiam circa paludes nasci- Lecus. tur, solo frequenter saxoso: humidiores siquidem & lapidoso amat tractus, ut recte Dodonzus. Nos locis consimilibus circa Augustam Vindelicorum, Lindaviam & Genevam observavimus.

Floret Maio & Junio, ac deinceps tota fere æftate flores & femen proferre non definit.

3. Tamariscus Agyptia Gallifera J. B. Tamarix Agyptia arbor C. B. Tamariscus Agyptia gallas ferens Park.

Tamaricis domesticum genus, autore Alpino, in Ægypto speciatur, proceritate figuraque admodum à splvestri Europea diversum, quod ad magnæ Olivæ magnitudinem crescat; audioque eriam, inquir, supra Ægyptum, in loco Sabit ab iis populis vocato crescere ad magnæ Quercis magnitudinem, cupie se tignis carbones faciunt, quibus tota Ægyptus & Arabita ututr, ex edope ligno multa vasa conficiunt, ad multorum ægrotorum usum. Felia fert splvestris Tamarisci foliis proximate avasa conficients. ta vala conficiunt, ad multorum agrotorum utum. Folia fert lytvelfris Tamarite folia proxima, tamen longiora & graciolora, apparêntique multa capillamenta viridia, quală in aliquibus Equifetis vilintur, ramo appenfa, femper virentia. Freizu fert paucos, raros, virides, nucum magnitudine, duros, lignofos, fine nucleo, & videntur ejudem fubftantia effe cum gallis: omnes verò figura inter le differunt, quanquam in omnibus superficies alpera & inazqualis observeur, quando alli long, ali breves, alii rotundi, alii lati, alii craffi, alique graciles estifant. Corpora bec mon veros fruitus arboni effe estifiuno, fe deverifentias praternaturales de gominas galas; quomodo ea vocas Bellomius, qui arbores base adad multas subinde è ramis Gallas ferre scribit, ut onere earum contrate fui besilone. gravatæ fere fatifcant.

Hac cuam species in Ægypto, autore Bellonio, locis humidis secus flumina oritur, non rarò Local etiam aridis & fabulofis.

Hujus Galle, ut & cortex, non paucam forticz funt aftrictionem, adec ut galle omphacindi Yerel, fint (inquit Galenus) nifi quia acerbitas evidens est in galla, at Myrice finefun temperatura in-eft inæqualis: immissa enim est naturæ ejus multa partium tenuitas, atque vis abstregendi, quod fane galla non accidit. Artamen ubi galla ad manum non est eå uti licet ad omma ad que illâ utimur, ad eadem & cortice.

Decoctum foliorum in vino potum lienem absumit. Diose. succus expressus cum vino bibitus Plin. Adeoque mirabilem hujus arboris antipathian contra solum hoc viscerum faciunt, ut affirment si ex alveo sacto bibant sues sine liene inveniri. Hinc ex ejus ligno, ut olim ità & nunc derum detornantur pocula, in quibus potus lienofis prabetur. Clufius Doliola e Myricz af fulis Francofurti ad Menum venalia memorat, quibus contentus liquor lienofis prodeft. Epidenodi ciam doliola et Epideopatu Salisburgenfia rifficiose confirmeta Viennam ufique venalia deferri feribit J. Bauhinus. Confimilium vaforum ufius eft etiam apud Ægyptios ad induratum lienem, autore Alpino. Eodem tradente Tamarisci ligni usus est tum in Ægypto, tum magis supra Ægyptum, ubi harum arborum copiosus est proventus, ad ignem major, quando fere nulla alia ligna ad comburendum habeant. Mulieres decocto ex cortice parato per os sumpto utuntur ad fiftendas menítruas purgationes, ex quo parant etiam infessiones, & clysteribus in uterum imiciunt decoctum: idem quoque fructus facere aiunt. Iis fiquidem utuntur in fouto fanguinis, in lienteriis, & in menstruis plus justo fluentibus, atque hamorrhoidum immodico fluxu: Dentes etiam commotos atque collabantes ipforum decocto firmant, atque in iis concitatum dolorem demulcent. Utuntur etiam ad oculorum lippitudines incipientes in collyris. atque ad oris ulcera. Cinis quoque corticum & fructuum ulcera curat. Atque he vires & effectus sunt quos Veteres etiam Tamarici tribuunt.

De ligno multi decoctum, non fecus quam nostri ex Guaiaco ad curandam Luem Veneream facere folent, quod exhibent leprofis, fcabiofis, atque aliis multis pultulis & ulceribus affectis, feliciori cum successu: idémque faciunt in melancholicis, ictericis nigris & hydropicis ex refrigerato obstructo atque indurato liene concitatis.

Luem impura Venere contractam verè scripsit Alpinus non secus Tamarisci quam Guajaci de-Leem impura venere contractant vere computation in recas relations quant varietae accocko profiligari. Non enim adeci gravia funt que in Rigypto infecti patiuntur. Excludir mali imperum purior corporum conflictuto, tum illa fudorum per- continuum aeris arlum & balneo-rum frequentifimum ufum confueta profusio. Vidi geptius peffine affectos, & in offa ipfa fre-de feviente morbo, cum extrema omnia frutra albi tentata fuillent, in lac regione citra magnam przsidiorum vim noxiam luem evasisse. Vesting.

CAP. IV.

De Platano.

De Latanus à manis dicta est, tum quòd folia habeat latissima, tum quòd ramis sit patulis & larè disfinsis. late diffulis. Notæ Platani characteristicæ sunt folia latissima, semina in pilulis lanigeris, conglobata.

1. Platanus Orientalis vera Park. alis autoribus simpliciter Platanus dicitur. Platan Orient. pilulis majoribus Herman. The Plane Tree.

Platanus, describente Cordo, arbor est magna, ampla & in latitudinem diffusa Nuci fimilis & equalis. Caudice affurgit robufto, non ità procero, led ftatim in ramos divilo. Cortice tegitur lavi, corio fimilis, lubinde fungulis menfibus exteriores & feabriores tunicas exuente, unde femper fub arbore hac adulta strati conspiciuntur cortices. Rami ejus nullo ordine in alios crebrò dividuntur ramos, furculi Nucis fimiles. Virgæ & furculi ex intervallo nodis & geniculis præcinguntur, ex quibus fingulorum annorum germinationes & accessus surculorum numerantur. Folia habet magna, quants iniginaturi attinaturi garanti plerunque quoquoverfus amplitudine, fefquiunciali, pediculo, aut longiore furculis adnata, in quinas aut fenas partes infrat palme humana divifa, hyeme decidua, aut longiore furculis adnata, in quinas aut fenas partes infrat palme humana divifa, hyeme decidua, aur iongiore utreuis aunara, in quintes aut seuss parce auras partie minante un artificial en cercitar, Aceri fimilia, nifi fingula e corum fibrz a in plures partes utrinque différée effent. Venz à pediculo ad omnes foliorum partes & eminentes angulos evidentes derivantur. Vere cum germinaverir, fecus folia etam globulos quodam producti, longis & gracilibus dependentes pediculas, unidique appearance, se vigil et al mugines fiolculis plenos, pantarim in majulculas pitulas excretientes, parto Caltaris, & veluti lamugines fiolculis planos, bandine si de la majulculas pitulas excretientes parto Caltaris. nez echino aquales. Sunt autem hirfutz ha pilula & lanuginola, atque tota ceu aculeis constantes, fed mollibus, Spargani fimilibus. Cum Autumno ad maturitatem perveniunt pilulæ totæ fatifcunt & diffolyuntur in totidem femina quot aculeis asperatæ fuerant: Singula enim semina in superficie pilulæ in acumen definunt. Porro ea femina parva funt & oblonga, undequaque flava, aspera & pappola lanugine involuta; quo fit ut confraeta pilula nihil aliud quam pappola lanugo effe appareat, Amianto commo fimilis: ea fi casu in asperam arteriam recepta fuerit strangulat, ideóq inter reat, Amianto commo munis . a man a para a transfer a far a quibudam verenom recenferur. Materia arbori fais robutta, mixta cum Fago & Quercu militudinis. Auctu facilis est arbor, si apuum naca fuerit solum, quale est pingue, rarum, riguum; nam in asperis & saxosis contumaciter adolescit, & tortuosa nudosaque evadit. Hattenus

Quod ad locum in genere attinet convenit inter omnes quòd gaudeat riguis & paluftribus, aqua-rumque npis. In Italia sponte non nasci testatur Anguillara; quod etiam e Plinii verbis colligitur. numque num. In numa iponte una lasta catatut rangunata; quot catatu e rimi verios congitur. Sed quis, infit ille, non jure mirtur arborem umbra graita tamino petitum ex alieno orbe. Platama illa 6\$, per mare lomium in Diomedia infilam, qiulden tumuli graita, primim irvedia, indi in Siciliam transgrufia, aque inter prima donata laliae, 8c. In Crean untula fonte proventi; tene in Lenno; an Monte Atho ubi magnitudine comparari poffint Cedris monta kibani, autore Bellonio; necnon in Monte Atho ubi magnitudine comparari poffint Cedris monta kibani, autore Bellonio; necnon in Castagna Macedoniz monte, inque Tauro Asiz & alibi. Quinetiam in Sicilia ad radices monis Ætnæ nasci aiunt. De quo tamen dubito; cum nullas in ea insula spontaneas observaverim, & Plinius Siciliae peregrinam faciat.

In urbe Roma multas vidi adultas & fatis proceras hoc genus arbores. In Anglia etiam propè Verulanium multa vifuntur, à Nobiliffimo Viro, & toto orbe celeberrimo D Francico Bacone, Barone Verulamii, Vice-comite S. Albani satz; ut à D. Francisco Willughby certior factus fui.

In Creta prope Cortinam urbem Platanus una est insignis utriusque lingua monumentis, nunnn Crea prope Countain aircuit a ann an ann ann ann ann ann ann an ann

Errant qui Aceris speciem majorem pro Platano habent: quamvis enim foliorum aliqualis sit fimilitudo, aliis tamen notis à Veteribus Platano adscriptis, ut v. g. fructus formâ, manifeste dif-

Sed minus adhuc ferendus (inquit J. Bauhinus) corum error qui Tiliam Platanum effeputarunt, nam in hac nec folia conveniunt.

Tenerrima Platani folia [&c cortex Plin.] in vino decoca mox illita oculorum fluxiones fiftunt.

a cum edermata, tum phlegmonas [vindla trita & tillta Gal.] levane.

Cortex in aceto cochus ad dentium dolores colluirur, è vino Scorpionum ictus reftinguit Plm. Sunt qui cum cortice combusto medicamentum desiccatorium & abstersorium efficiunt, ut cum aqua lepras sanet, per sese autem illitum ob humorem nimium ulcera vetera & sordida.

Pilulæ virides in vino potæ serpentum morfibus auxiliantur, exceptæ autem adipe igni ambusta fanant, vel frigore addit Plinius: tusa autem cum aceto acri, magisque Scyllite, sanguinem omnem fiftunt. Et lentiginem & carcinomata, melanias quoque [melandriásque] veteres addito melle emendant. Plin.

Foliorum pilularúmque lanugo (in aures & oculos) illapía auditum vilúmque labefactat: asperam etiam arteriam inspirata offendit.

Hac è Veteribus Dioscoride, Galeno, Plinio : Hodie nullus ejus, quod sciam, in medicina usus est. In monte Atho, ut observavit Bellonius, cymbas parant ex magnis truncis Platani excavatis, fine magno labore aut fumptu.

Caterùm Arbor hac quòd vasta esser, quòd patula, quod foliis amplissimis, umbræ faciendæ percommoda, à Veteribus Gracis & Latinis pracipuo in honore habita & literarum monumentis ce-Commond, à venende silecte externe propose de la commence del la commence del la commence del la commence de la commence de la amnichiar, agros longis obinens umbrus: ac nequid desti spelunca imagini, saxea intus crepidinis corona nuscoso complexa pumices: tam digna miraculo, ut Licinius Mutianus ter Cos. O nuper etiam provinciae milgio) compresso penneci: tam aggia mituture, in Litural valutumus er voj. O mupri titum provincia eju legatus, prodendum titum posferus patavoti, epulatum, intra eam se cui dadevicestimo comite, largè ipsa toros prabeme fronde, alo omni afflatu securum, ostantem imbrium per fosia crepitus, lativera quam mar-morum nitore, pistura varistate, laquearium auro cubusse in cadem. Aliud exemplum Casi Principis in Veliterno rure mirati unius tabulata, laxisque ramorum trabibus scamna patula, & in ea epulati, cum ipse pars esset umbra, quindecim convivarum, & ministerii capace triclinio: quam canam appellavit ille nidum.

Lib.XXX. De Arboribus fructu per maturitatem sicco.

Platanus Occidentalis aut Virginensis Park. Platan. Occident. pilulis minoribus Herman.

Hac etiam Arbor magna est & patula; folia pracedentis aqualia, non tamen adeò profunde incisa aut laciniata. Pilulæ seu echini sphæriceæ pariter rounditatis, minus tamen asperæ & aculeatæ

E Virginia in Angliam transfulit Joan. Tradescantius.

CAP. V.

A. Rhus Myrtifolia Belgica C. B. Myrtus Brahamica five Eleaguss Cordi Ger. Rhus sflves firis, five Myrtus Brahamica vel Anglica Park. Gale frutese educatus Septentrianalium Eleaguus Dod. J. B. Storet Willow, Gault, Dutch Myrtle.

Ignolus est frutex, sarmentosus Dod. cubiti altitudinem rarò attingens, [imò apud nos non rarò superans] in ramos multipliciter divaricatus, cortice rufo ad spadiceum vergente lævi- que. Folia quodammodo accedunt ad Vitim Idzam fruticosam, vel ad parvam Salicem, glabra, sed quodammodo incana: atque in quibusdam illorum serraturæ apparent. Ramorum extremis insident capitula veluti Juli, multo minores quam in Betula, squamati, perelegantes, quippe qui diluto spadiceo splendicent. Cortex amaricat non fine adstrictione; materies candida.

Lobelio flosculi sunt ex luteo pallidi, quibus succedunt seminum crebri racemuli, conferti & conflati quasi spicis, in quibus semen pingue, odore Steechadis citrina, sed vehementiore, & Trisolii

Radix, teste Dodonzo, subest lenta ac dura. Totus frutex cum gravitate quadam odoratus. Gaudet locis incultis & ericaftris, aquofis & paluftribus ut recte Dodonæus. Invenitur plurimus Locus & in infula Elienfi, locis udis & paluftribus, folo spongioso: alibi etiam confinuilibus in locis reperi. Tempus. mus, ut v. g. in Septentrionalibus Augliz, & prope Wareham oppidum in Comitatu Dorceftriz. Maio & Junio flores apparent, Julio & Augusto semen perficitur.

Sapor egregiè amarus infignem habere vim ficcandi & discutiendi monstrat; sed præsertim va. Vires. lere tam sumptum, quam admotum ad lumbricos necandos & pellendos Dal. prodidit.

Hujus foliis & ramulis adium conclavia per aftatem ornant noftrates, odoris gratia, quem flores & fummitates suavissimum exhalant : Eadem in arcis inter vestimenta recondunt, non tantum odoris gratia quem communicant sed & ad tineas abigendas.

Hujus ufu Polonos doctos effe enecare pediculos porcorum fibi relatum scribit Simon Paullus. Si enim fiabus in hars fabsternas Chamblagnum, fiant bi realaint anno simolt grant lus. Si enim fiabus in hars fabsternas Chamblagnum, fiant bi quot horarum pediculi inter-mortunur omnes, nec lendes polt dein antinantur. Quin & in fialobus in quibus Chamblagnum crefeit nunquam flabulantur aut cubilia faa haben ferpeness, imo n'e quiden accodere a doso, mulcò minùs eos perreptare unquam visi sunt.

Flores nonnulli Lupuli vice Cerevifiz incoquunt, qui caput admodum tentantem & citò temulentiam inducentem eam reddunt.

In tractu Bergenfi & aliis Norwegiæ locis vulgus parare novit unquentum ex pulverata Chamælæagno & butyro Maiali admodum efficax adversus contumaciffimam scabiem: S. Pauli, Quadrip.

Botan. Clas. 2, p. 45.

Nota funt hodie Thex arboris folia à Sinis usque ad nos delata, ex quibus in aqua communi decoctis addito Saccharocando conficitur potio non injucunda, & falubris credita, cui fimilem ex foliis hujus fruticis exficcatis parari aiunt. Quin Simon Paullus affirmat ipfius Myrti Brabanticæ folia effe Theæ dicta, tam longe petita, tantóque in honore habita. Verum toto cœlo errat, & Thea arbor tam longè à Chamælæagno differt, quàm China ab Europa distat,

CAP. VI.

Arber Indica flore maximo, cui multæ innascuntur siliquæ. Syalita H. M. P.'3. T. 38, 39. p. 39. H. M.

Rbor est procera, 40 aut 50 pedes alta, caudice admodum crasso, cortice itidem crasso munito, qui cuticula cinerea squamosa obductus, intus albicans, ac copiosam aquam adstringentem ubi inciditur exfudans. Similiter radix crassa est, & tenui, rubro-nigricante, squamoso, intus verò ad albicantem medullam purpureo cortice tecta, necnon fibris suis latè per terram diffusa; sapor acris, odor nullus. Folia oblongo-rotunda, singula crassis, intus cavis ac

Vires.

Caterum

lanuginofis, periolis inharent, longitudine spithamam, latitudine palmum superantia, supernè splendenianugionis periona american, nonganama procamarina paratusante paramati perior appetite i periori tia, inferire nequaquam, arrovivientia: Colla media craftà & in averfa parte alte extuberans, è qua nevi plures ordinatum fere bini & bini parallelo ductu ad prominentes dentatá (quo oras exeunt: [apor nervi piures oromanim ere uni ec omi parametoruaca as prominenta semananque oras exemir. Japon acidus. Inter ipla autem folia e valido, craffo, quadrangulo caule feu pediculo ca/py producți, qui ad malt Aurantii maginudinem auctus fele aperir, confrans è quinque cochleato cavis, viridibus, craffis, validis, niventibus foliis, feu potitis cavis involucris, continentibus formofiffimum & admirandum fluem, itidem è quinque albicantibus, glabris, cavis, rotundis, coriaceis foliis conflatum, plurimis in medio capillamentis albicantibus, aureis spicibus dotatis, przeitum, quz infuper albicante umblico ftella-to, eleganter è viginti angulis formato fupernis ornata funt. Poftquam verò flos ità apertus, fuavissimo ac Liliaceo odore, septem, octove dies elegantiam suam orbi exhibuit, quinque ejus albicantia folia ftellatum umbilicum, ut & albicantia capillamenta inftar fativa Braffica arctiffime conftringunt; dein crassa, cochlearis instar cava, viridia, nitentia calycis solia omnes illas storis partes ningun; uem crais occueans mitat ears, vinus, internat caryes total onines has horse free occludant comprehendunt que, quæ unita fingularum quæ in Flore funt partum complicatio Fraum efformat prægrandi malo fimilem. Hugus fruetus partum omnium accuratam delineationem & deferiptionem hic vide. Stellatus floris umbilicus ex pluribus albicantibus feminum folliculis, inter se junctis exigua, albicantia, rotunda semina continentibus conflatur. Semina autem tenaci glutine tanquam piscium ova cohærent, Tabaci seminibus haud majora.

Caterum fructus hi nostratibus Pomis vinosis ferè affimilantur odore, sapore & pulpa; meditullium tamen paulo aliter hic conformatur : etiam pulpa in fructibus hisce maturioribus factis mol-

Viret

Crefcit in multis locis Malabar, præcipuè circa Cochin & provincias Moutan: semel in anno, Decembri viz. & Januario mensibus fructus fert, & à sationis anno circiter quarto ad quinquagesimum

& ultra frugifera est.

Fructus hi ob nimiam aciditatem in deliciis vix comeduntur, sed in eduliis, præsertim indigenarum jusculis, usurpantur. Ex arboris foliis lixivium fit, capillorum unctuositati, ac capitis sordibus absumendis, necnon argento decoquendo adeóque depurando accommodum. Succus è radicibus expressus cum linteis applicatus tumores phlegmonosos ac cedematosos resolvit. E fructibus tenerioribus expressus succus cum saccharo miscetur, ac inde syrupus conficitur, qui phlegmata incidit & expellit, necnon faucium inflammationem ac aphthas tollit. Fructus autem maturiores laxam reddunt alvum, & diarrheam non rarò excitant. Denique arboris cortex cum Oryzæ infuso, (quòd indigenæ Ambatacansja nuncupant) tritus, partique affectæ illitus Arthritidi medetur.

CAP. VII.

Anonymos Ribesii folisis Icon. Robert.

Rutex est sui generis, foliis Ribis, floribus pentapetalis dilutè albidis in umbellæ ferè aut Corymbi formam in fummis ramulis coaggeftis, pediculis tenuibus oblongis infidentibus ; calyce pentaphyllo. Singulis floribus fuccedant binæ interdum ternæ capfulæ feu Siliculæ, ut in Confolidà regali, in horis noftris femine caffer, quantum hactents novimus, ob cell, su credible eft, inclementam; deferiptio eft D. Tancedi Robinson, qui hunc fruticem Paristis & in horis distifiums Reverendiffum Epitcopi Londinensi D.H. Compton observavit.

A Canada & Virginia delata fuit hac planta.

CAP. VIII.

Paliurus Lob. Dod. Ger. Paliurus seve Rhamnus 3. Dioscoridus Park. Rhamnus seve Paliurus folio Jujubino J. B. Rham. folio subrotundo, fruttu compresso C. B. Christis thom.

ON (emper humilis eft, verùm interdum adeò excrescit, ut arboris tueri nomen possit, ma-terie perquam dura: virgas emitti rectas, & ab his ramos parulos, deorsium inslexos, subrubentes, quos tenues, rigide & mordaces armant ſpina. Felia Jupibinis tam fimilia ur mihil fupra, quibus tamen nonnihil videntur minora, nec ità profunde per oras crenata, fed minimun upra, quuous ramen nominu vuestrur immora, nec na protunto per iosa certaca, od immorium ac interdum ferè nibil : cateroqui jupisni foli nervos tres per longitudinem decurrentes obtinent: Juxta quæ fieru emicant parvi, ftellati, orbiculati. Succrefcunt frudim lati, per marginem membranacci, compreffi, prominente utrique umbone lignofo, cujus medio pediculus inferiura, qui diffracti in geminas vel ternis loculis totidem oftendunt femina, lubrico lavore, & colore feminum diffracti in geminas vel ternis loculis totidem oftendunt femina, lubrico lavore, & colore feminum Lini, sed rotundiora, torosiora, pulpa dulci, coloris fere porracei.

Fruchus (to describit Called) deprefits, ex teniu pediculo pendet, pulpa quadam fungola circumducta, officulo intus duro, intra quem tria feminis conceptacula, fingulis feminibus donata, gue in

fuis alveolis tintinnabuli modo fonant.

Facile autem nobis cum J. Bauhino persuademus Theophrasti Paliurum esse hanc plantam: eandémque à Dioscoride uno capite dici Rhamnum 3. alio Paliurum. Consule Jo. Bauhinum.

Circa Veronam, Bergamum Rom. & alibi in Italia, necnon circa Monspelium in Gallia Narbon. Paliurum in sepious frequentem observavimus. Gaudet autem campestribus & incultis. Floret Maio & Junio; fructus Autumno maturefeit, & tota hyeme arbori adhætte. Hyemen ettam, mili fit admodum acris, ferre poteth, altoqui diligenter erit à frigore muniendus. J.B. Nonnullis Spina Chrifti dicitur, quoniam coronam spineam qua Servatoris nostri tempora violabantur ex ea nexam suifie autumn, quoniam coronam spineam qua Servatoris nostri tempora violabantur ex ea nexam suifie autumn. tumant; nec enim ullum genus Rhamni aliusve fruticis spinis acutioribus rigidioribusq, horridum nec impune tractabile temere reperias: Hinc & sepes vive hominum pecudumque incursibus arcendis commodiffimæ ex eo parari folebant.

Lib. XXX.

Addringunt, ventrem fluentem cohibent, digerunt & phymata curant Paliuri folia & radix. Fru-Frue, cas verò tantam obtinent incidendi vim, ut & calculos veffcæ comminuant, & pectoris pulmonifq, excretionibus auxilientur. Semina contula ad tuffim commendantur, iis etiam ad arenulas & calculum utuntur Monspelienses medici.

CAP. IX.

Carim-Curini H. M. P. 2. F. 20. p. 31. Frutex Indicus spicatus storibus galeatis, vasculo bivalvi dicocco.

н. м. Adix ei fibrosa, albicans, saporis in cortice subamari. Candex surculique viridi-susci, geniculati & supra singulos geniculos exmberantes. Folia petiolis mediocribus, viridi-suscis, languidis bina adverfa, alternatim fita harent, oblongo-rotunda, & petiolum contracta, antenus in cuspidem definentia, textura minus craffa, mollia, fuperficie leni, inpera oblicanius viridia, par num nitentia, subsus pallidiora, fapore nullo. Cofta media & nervi inde egreffi in sipina etiam parte eminent. Flores è finubus parvorum & rotundo-cuspidatorum foliorum, que surculos bina & bina, alternatim fita, dense & furrectim circumftant, exeunt, viridi-cœrulei, galeati, conftantes tribus foliis, viridi-cœruleis, quæ ex galea ad unam partem protenduntur, ac pedunculo candido, nonos rons, vinuecariues, que ex gara au main partein processamar, ae peuniculo canado, non-nihi inflexo, ac fuperius nodulato ae longuículo, que calyci quinque anguftifimorum, viridum & cufpidatorum foliorum, tenuiter piloforum & furiatorum infident, habentque in nodulo pedunculi cui galea cum îtriis ex transverso astricta est, bicornes eminentias ex viridi subcœruleas, & ad posticam galeae partem unam laciniam tenuem viridem, subcœruleam dependentem, suntque slores odoris nullius. Folia in medio interius striata, duo oblongo angusta, & parum cuspidata, medium quoque oblongum & latum, orâ anterius rotundâ terminatum.

Per pedunculum albicantem transmittitur stylus albicans, qui è vertice germinis capsulæ semina-Per pedunculum abscantem transmitutur tryus abscans, qui e vertice germinis capiule feminalis oritur. Floribus decidius è calyce prodeunt capiule feminales, que plano rounda ca cufipidate funt, ac hattformes, pediculo oblongo digitali conftantes cortice viridi, intus lignofo, ac in medio in longum firiati, ut & in oris una firia que urinque per mediam fiperficiem pedis excurri. In fingulis capiuls feminadou, ad urrumque latus unum, confia funt, per interfepimentum medium, quod ex oris capiulae ubi firiata eft inflar lare fimbriz excurri, à fe mutuò diffinda, valde competiti convolida, ac inflar condis confidera, cum fine confidera confideration. pressa, rotundiola, ac instar cordis cuspidata, cum suo cuspide capsulæ cuspidem respicientia; per maturitatem subslava seu subruffo-pallida, superficie ob punctula eminentia, maximè cum sicca sunt,

Radix decocta & sumpta servit pro doloribus arthriticis, decocta cum oleo & butyro vires adauget; Vires. Manie uconcia o, munica sei in pro unonina attunicas jecucia cantineo co nitriro vires adanges; acidem trita & cum oleo Sirgelim data mitigandis podagre doloribus fervit. Decocum er vadue & folius epotum frangit calculos, cadem quoque virtue funt fulia contal. & alligata (uper ventre. Sucfilie epotum frangit calculos, cadem quoque virtue funt fulia contal. & alligata (uper ventre. Sucfilie epotum frangit calculos, cadem quoque virtue funt fulia contal. & alligata (uper ventre. Sucfilie epotum frangit calculos). cus ex folis extractus servit pro calculo. Folia in decocto data in dyluria prosunt; eadem epota in aqua calida in tuffi & doloribus calculi conducunt, quam etiam virtutem habent, fi cum aqua calida ad perunctionem ventris adhibeantur.

2. Bem Curini H. M. P.2. F.21. p. 33. Frutex Indicus spicatus florum pediculis brevioribus.

A præcedenti non differt nisi in soliis & capsulis seminalibus. Flores in summis surculis è nodulis, ad quos folia quaterna, parva, albicantia, culpidata fita funt, exeunt [Sunt autem folia hactennia & nonnihil transparentia, costis viridibus, que ex costa media binæ ac binæ excurrunt, ac prope marginem in se mutuò arcuatim deferuntur, striata, tria magis juncta ad floris exortum] & quidem finguli è fingulis nodulis, albicantes, odore nullo, collo minus longiusculo, calyci, qui quinque viridium, culpidatorum foliorum est infidentes, quatuor petaliis tenuibus constantes, uno ex collo seu pede furrecto, quod latiffimum, interius concavum & in cuspidem constrictum, tenuissimum & transparens, costá media & duabus lateralibus versus cuspidem è collo inflexis exterius striatum; tribus parens, contained a current and unam partern expansis, quorum quod medium latius est, & sub-culpidate se collotransversim ad unam partern expansis, quorum quod medium latius est, & sub-rubris radiis ac undulis in colore albo temuiter variegatum; estque collum florum nervis tribus, quaad tria transversa folia excurrunt striatum. Stamina duo albicantia, folio surrecto ex adverso tractús costarum lateralium strictè adjacentia, ac cum apicibus subviridibus, quæ brevia filamenta tanquam appendices demittunt, arcuatim ad le invicem nonnihil inflexa; ac cum iis conficitur figure feu fi-lamentum albicans media cofta folii furrecti fracès accumbens, quod ex globulo oblongo viridi, qui in calyce est, excurrit. Floribus delapsis calyx se claudit gemmas oblongas seminales con-

Radix in decocto data infervit pro febribus, ac capitis corporifque malis affectionibus. Folia frixa Virer. in oleo, dein contrita ulceribus sanandis applicantur.

P. 2. p. 60.

* P.2. F. 44 p. 85.

Vires.

Locus.

Vires.

CAP. X.

Codi-Avanacu H.M. P. 2. F.34. p.63. An Lathyru fruticescens fruttu in foliorum alis echinato.

Uffruex est, nascens in arenosis, altitudine duum triumve pedum, ramis in latum disfluss.
Radix tenuis, sibrasque tenuissimas à latere ac sibbuts emittens, ac sibrusa. Folia, que hinc
inde in sircuits bervettimis petolis proveniunt, valde parva sunt, angusto-oblonga, plana, ac
tactum lenta, mullia, in margine minutissimis condensis, ac viridi-dilutis denticulis seu crenulis incitaRum lenia, mollia, in margine minutiffimis condentis, ac viridi-ciliutis denticulis teu crenulis inccfa, habénque coftulam in averfa parte eminentem, que & in recât conficiaca eft. Flore in brevibus periolis è foliorum alis oriuntur, fiinta, gemmulæ ex viridi-flavo diluter, petiolis circumpolite.
Fruña iis fuccedum fingulares, fruchbus Avanese fimiles, utpote tribus laerabus olongo-roundis
ricumforipis, in medio laterum ac utrinque a firiis uno fimplici ordine aculeorum feu minutifimorum fipiculorum munuti, verbim parvi funt. Semina quoque in fructibus tria continentur, intra fingula
latera tanquami ia propris capillais fingula forma oriindra, ex magicinerea, minufiq, de fipadiceo participantia, coloris furdi. Flores & fructus toto anno fert, fed tempore pluviolo uberiori multitudine.

Totius plante fucus cum vino epous fixuu filtendo proficusu eft: dem cum oleo codts uniture to
bibitur ad vires debiles reparandas. Oleum quod ex tota planta paratur capitis ablutioni commodum
eft ad eius versiriome noflemdam.

est ad ejus vertiginem tollendam.

Pandi-Avanacu *H.M. seu Ricinus vulgaris major.

A Vulgari Ricino in co tant'im differt quod altius affurgat, quodq, ftipitibus & ramis fit valde rubris seu ministis & nitentibus : Folis, sincus quota anus anus angus quota principal se nitentibus is reliabilità paulò majoribus. Seministi academ, sel majora & paulò planiora, & inter spadicco-fuscum & nitentem colorem cineris undulis rarioribus conspersa. Rarior est quam Avanacu sive Ricinus vulgaris.

CAP. XI.

Tiru-Calli * H.M. Tithymalus Indicus fruticescens.

Adiax tenuior fibras è latere emittit; Stipite affurgit fimplici, tereti, craffitie fermè unius bra-chii, minus lignolo, cortice viridi, fublipillo, ramulos emittente tenues virides, è nodulis, qui longiulcule ab invicem diffiti funt, fingulis fex feptémye, alios transversim, alios furfum, alios deorfum, qui in fummitate quoque ramulos minores ex eodem nodulo in transversum diffum, alios deorium, qui in lummitate quoque ramulos minores ex codem nodulo in tranivertum dif-fundunt, ach in alios teneriores furculos dividuntur. Sipes ut & rami teneriores vindi-fucli, venufi-cres vindi-clari. Folia hinc inde rariffime confita in cauliculis pracipue tenuioribus, vel fingula, vel in fummitate plerunque tria quaturore fimul, minufcula, oblongo angufta, longitudine unus fermie pollicis, plana, craffiola, in interiore parte in medio fulco firiata, colore vindi, fubusa dilutiora. Totus frutex, fipes, rami, cortex, folia lade acri, linguam adurente featent. Flores in vertice furcu-lorum proveniunt in ramulis craffits, curtis, vindi-fuicis, qui plutes finule 'extrice emicant, parvi, quatuor vel quinque petals rotundolis, magis arcèt anquam i unum nodum unitis, fiperius planis, intus lactes a viridibus composir. Frudur succedunt oblongo-rotundi, similes fructibus Ana-Parua

nice access as vincios compones. Emers accessos conorgenicames, mines recentes americanas forma & colore, includentes tra femina, filmila feminibus Naturuii notiri.

Radix in decocto data fervit pro comunibus ventris. Lac ejus cum butyro decoctum purgativum decoct est viribus quoque cum Schadida-calli, id est, Euphorbio iisdem.

Nascitur in arenosis.

Tithymali propriè dicta species est.

CAP. XII.

Chamelaa tricoccos J.B. C.B. Park. Arabum tricoccos Ger. Widoln wail.

Ruter est cubitalis ac bicubitalis, minor quam Thymelæa Monspeliaca, magis farmentosius, rugo-lius, lignosius, intorius, intamulos plures divisus: folius retusioribus, latioribus, & viridioribus, te-nusionam Phillyream referentibus: inter quæ flora parvi, luteoli, ringetali s, quibus succeduns/ must ricocca, primium viridia, maturitate verò ruborum induentia, pellicula amari ac servidi gustius obducta, in fruice suo perennia ut sunt Tithymali sive Heliotropii verrucosi, dura, dentibus fractu contumacia, medullam albam continentia, ubi exficcata fuerint fusca.

Inter Monspelium & Frontignanam in collibus saxosis plurimam observavimus. Squalidi, fervidi, faxosi & maritimi soli amasia est. Non in Gallia Narbonensi tantùm, sed & in Hispania à Clusio

inventa: at multò vegetior & viridior in Monspeliano agro quàm in Hispaniis.

Qualitatibus magna ex parte cum Laureola convenit, eodémque modo corrigitur. Cum dubium fit an Veterum Chamelea fit nécne, vires Chamelea à Diofe. & Plin, attributas ei non adferibemus. Magnus tamen (inquit I. Bauhinus) fucci totius plantæ ufus etiam hodie, præfertim Monspelli, ubi Pharmacopœi pressum siccatúmque habent, monente primum Rondeletio; cujus imitatione & nos sæpins densati succi recentis 3j. aut ij. dedimus per se & sæpiùs alis Catharticis hydragogis mixtas,

Lib. XXXI.

De Arboribus Siliquosis.

1711

perbono sanè eventu, sed non admodum multum excernit, nec aliquo effrani motu, ut solent Lau reola, Mezereon Germanicum, Gratiola & alia. Quin perparum aut nihil interdum movet, nifi remixtis quibuídam lenientibus aut fimilibus catharticis. Pueris etiam datus nec tormina, nec promitiones facit, sed aquas educit & serum: Admotum pubi & abdomini Hydropico, non ullum prastantius ad urinas proliciendas, quo modo libentiùs utebatur Rondeletius. J.B.

CAP. XIII.

Canschi * H.M. Arbor racemosa Malabarica fructu triquetro D. Sven.

* P. I. F.42.

Rbor est procera, nascens in arenosis. Radin crassa, ramos fibrosos quaquaversum ejiciens, cortice exterius cinereo fufco, intus rubefcente, ligno albo. Caudex ambitu unius hominis amplexum implet, cortice cinereo, intus viridi cum ramis majoribus tectus; furculi novelli virides. & nodulis distincti, medulla ramorum & surculorum fusca. Folia è nodis exeunt, petiolis virides, & noduits dittincti, meaulia ramorum o iurculorum ruica. resu e nodis exeunt, periois longis, lipitalmama & amplius longa, dioto fermie palmos latas, ollongo-rotunda, and peciolum laidifi, ma, anteriora versus in culpidem oblongam contracta, tenuia & mollia luperne oblicuritis, fubrus dilutilis viridia, utrinque parum folendentia, fapore adfiringente & amaro. E petiolo quinque coftæ feu nervi exeunt in fupina parte folii nonniall eminentes, quarum difundis diffributiones per folium & concurfus vide. E foliorum finulus exeunt furculi floriferi, in quibus florer racematim brevibus & concurfus vide. &concursus vide. Evoluorum tinubus exeunt turcuit sforiteri, in quibus sorus racematim brevibus & remibus pediculis insidentes nacionunt, petalis cussipaties tribus, ranius quator constituente, numerosi intus saminibus, viridi diluts, stylio viridi circumpositis, ac apicisus vindi-diluts, sue criam stavescentibus ac rufescentibus dotatis, haud distimilis so floribus sir-davaneas, adoirs nalliss. Sub tempus explicationis gemmarum in stores ormibus foliis spoliarur, quar tursus tempore fructuum resumit. Frastur, qua et ongius capitalis, virindibus percolis dependent, sunt plano-rotundi, trium latecum, qua finis dilluncta sura, acque in vertice ubi strice concurrunt gemmulai eminentia, carne densa, estam

per maturitatem colore viridi.

Intus in medio continentur tria semina, per tenue intersepimentum à se mutuo distincta, que forma trilatera funt, uno latere exteriori rotundo, ac duobus quibus intersepimenta contingunt planis.

CAP. XIV.

Frutex Malabar, flore pentapetalo stellato, fructu pentagono & pen:acocco. Pocatejetti H.M. part. 5.

Rbuscula humilis est, decem circiter pedes alta, caudice haud ità crasso, albicante, cortice obducto rubicundo, ramulisque viridibus, fungosa intus medulla refertis, pluribus donato.

Radix fibrata, albicans, ruso cortice tecta, amara: Folia sine ordine circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda, in ambitu leviter crenata, glabra, denía, fragilia, folendentia, inodora, amara: nervis aliquot exiguis & pæne invifibilibus è media cofta in latera excurrentibus. Flores petiolis oblongis circa plumofas virgulas proveniunt, inodori, quinque luteis, acuminatis, & flella in modum expansis foliolis constantes; quibus totidem alternatim posita calyculi foliola viridia fublicumtur, novem apicibus luteis umbilicum incurvum viridantem cum fiylo candido quinquangulo occupantibus. Singulis flofculis finguli fuccedunt fructus, feu fingulæ fliquæ quinquangulæ, rubenoccopanious migus insucus inigui inscription in it iniguiz juique quinquanguie; ruben-tes, totidem diffinctis loculis femma parva folida continent, cuticulà rufa intecha, medullà alba, figu-rà ex rotundo oblonga, fapore nauleabundo.

Provenit locis montanis & petrofis circa Kandenate. Quotannis bis floret fructumque fert, Mar-Locus & tio viz. & Septembri mensibus, at diu superstes non est.

Folia contula, in pulverem redacta, & ulceribus inspersa luxuriantem ac fungosam carnem tollunt. Eadem assumpts sudores movembo Febris intermittentis paroxysimum minuunt.

Ex cortice & radice pulverifatis ac cum oleo mixtis unguentum conficitur ad scabiem similésque cutaneos affectus.

CAP. XV.

Rosa Hierichontea vulgo dicta C.B. Park. Rosa Hiericho J.B. Thlashi Rosa de Hiericho dictum Moris. Hole of Diericho. An Myagrum Arabicum? Zanon.

Ignosis & confertis statim à radice natis fruticat stolonibus, palmaribus aut paulò majoribus, craffis, cinerei coloris, in numerofam ramulorum fobolem cancellatim divaricatis, fuperiore parte omnibus in globum velut cocuntibus per quos folia rara, unciam fescunciamve longa, semunciam lata, laciniata, cinerea, hirsuta. Flosculi intrinsecus secundum ramos ubique racematim quodammodo nascuntur candidi: quorum unumquemque sequitur vasculum duobus loculis membranula disclusis totidem semina orbicularia, compressa, rusta, acria continens, binis supra lo-

memorania inicialis coaleit leuria soficialis conferios, incluy ser controlles, possibilità calos extrinfecia velut auticulis prominencibus, ex adverdo pofitis; ex intergenno calycis pariete furgente fifo longiufculo. Ratin fatis craffa, lignola, fimplex. Morifonus fingulis ginculo fina adharere ait oblonga, angulta, olex foliorum zmula, è quorum finubus fingulis finguli excunt flofcult, tetrapetali ex herbacco colore albidi. Unde apparente financialis controlles de la controlle de la cont

ret eam veram & genuinam Thlaspeos speciem esse, & inter Thlaspi species reponendam

Absurdè admodum & præter rationem Rosa dicitur hæc planta, cum nihil cum Rosa commune habeat. Bellonius monachum quendam impostorem hujus nominis autorem fuisse refert, cum tamen circa Hiericho nulquam reperiatur, sed in Arabia deserta ad litora maris in sabulo. Sylvestrem tamen ejus speciem in Syria tectis & ruderibus invenit Rauwolfius. Hanc à pluribus annis in horto meo colo, cum facile & crescat & floreat (inquit C. Baubinus.)

Plantam hanc Amomum Veterum non effe, prout multi opinati funt, constat, quòd nec folia alba Vitis proferat, necullo seu recens seu vetus spirat odore.

Radice aqua calida immersa planta quamvis ficca & contracta expanditur, quocunque tempore, non natalitiis duntaxat Christi, ut impostores vulgo persuadere solent, nec pariendi hora tantum partûs tempore immiffa se expandit, ut illi fabulantur.

Rofa Hierichontea Sylvestris C. B. Park.

Parvitate sua & loco natali à præcedente differt.

Aphyllon Indicum J. B. Rosa Hierichuntica ensiccata similis C. B.

In infula S. Vincentii plantam Hollandi copiosè invenerunt, & vocarunt Blatterlos, quia nulla folia exacte habebat. Teneriores ramulos Scorbuti curationi abhibuerunt non fine effectu. Ind. Or. Part. 1. Fig. 21.

CAP. XVI.

Arbor Brasiliensis storibus speciosis spicatis, pericarpio sicco. Cebipira Brasiliensibus Matcgt. Cebipira-guacu, & Cebipira-miri Pilon.

Maregr.

Abor est grandis & ramosa, quæ lignum habet durum, aspectu ferè simile Fagino, ex quo rotz machinarum & curruum fabricantur, cortice griseo cum susce mixto. In ramis habet ramulos alternatium sibi oppositoss intervallo semipents fere), in quibus alternatium redèt fibi oppositume fossis parva, duos digitos circiter longa, & § digiti lata ubi latissiman, signitar for similia fossis Buxi, superne saturate viridia & splendentua, insterne quasi canescentia. Flares sent lisi olde Fision, in quoibbet ramulo quindectum, viginti, aur plures, suo quossiste pediculo brevi instincturale propositismos, casi ne quoibbet pediculo brevi instincturale propositismos, calvec, illique insident. Duo solia floris maiora sunta se constantes, que que per alla constantes, que que que calvec illique insident. Duo solia floris maiora sunt. & prope haze octo aur novem Marcgr. denné nigro calvee, illique infident. Duo foia flors majora funt, ée propè heco côto aut novem parvula famina alba, apicibas nigricantibus. Floris foliis decidentibus nafcitur è medio Siliquala, ex viridi fubdavetcens, in qua femen continetur. Foliola floris omnia funt corrugata ut pannus Goffyrinus Luftanus: Color illorum dilute ceruleus cum albo; fuperius floris folium prope calicem maculam habet rufescentem, & est inodorus. Floret menfibus Octobri & Novembri.

E cortice, qui amans est & aftringens, Balnea & decocta fiunt præstantissima adversus morbos a frigore natos, pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris tumores, dolorésque membrorum Curimentos Lustranis dictos i page 100 pedum & ventris dictos i page 10 sam denique Luem Veneream non invereratam forinsecus & intrinsecus adhibita restituunt, sudo-

Cum verò adftringendi facultate fimul & acrimonia quadam agant, scabiei, tinezque, & aliis eiusdem generis cutaneis affectibus medentur.

CAP. XVII.

Amvetti seu Vetti-tali H. M. part. 5. tab. 54. Arbor Indica floribus spicatis, seminibus parvis in

Ari-vetti & Po-vetti Tab. 54 & 55. part. 4 descript. Species est, atque arbor humilior, 13. circiter pedes alta, caudice mediocnter crasso, cortice cincto cinero, intus rufescente, ramulisque viridibus pluribus donato. Radix fibrata, rufescens, odoris & faporis fylvestris. acami. Filia oblongo-rounda, acuminata, craffi, defla, glabra, arro-virida fapore si repente & felenta, inferente fubrirdia; fapore amaro. Fiofauli inodori, viridi flavescentes, ad foliorum alas circa surculos spicatim provenium: constant ii unico foliolo, sed in quatuor profundas lacinias diviso, fic ut plura videantur; faminulus albicantibus flavescentibus apicibus ornatis medium occupantibus. Floculis emarcelcentibus semina perquam exigua, rufa, inodora, insipida, vasculis siccis per maturitatem inclusa succedunt.

CAP.

CAP. XVIII.

De Erica.

Ricam Martinius ab two frango deducit, quia calculos frangendi vi pollet.
Erice notz funt flatura humilis, folium perpetuum, flos mulus, & plerunque urceolaris :
Valculum feminale in imo flore ceu calyce claufum ; in fterilibus, fqualidis & paluftri feu spongioso solo vigere, quod paucissimis plantis conceditur.

A. 1. Erica vulgaris Paik. vulgaris five pumila Ger. emac. folio Myrica I, seu vulgaris globra C. B. vulgaris bumilis semper verens store purpureo & albo J. B. Common Death, v. Ling. 7. B.

Frutex humilis eft, raro fupra cubiti altitudinem affurgens: [vidimus tamen in montofis Septentrionalibus Anglize purido & [pongiofo folo que etiam duos cubitos superaret] radicibus longsistimis, fractu contumacibus, spadiceis: wirgultis numerosis, lignosis, duris, ramosis, colore itidem spadiceo praditis, vel in nigro rubelcentibus. Folia frequentia, semper virentia, quatuor versiculis squamatim incumbentium soliolorum minimorum constant, ut superne deorsium inspicienti cruces continua videantur: ad Cupreffum & Tharicem account, que (u air Chinu) tempora fuccella in ramilos ef-formantur. Flofadi velut fpicam exprimentes fecundum ramulos à medio ad furnmum usque propendent, bullar quodamnodo, terapeata, elganifilmo pupura dilutoris colore, interdum albi, perberubus petiolis appenfi, quorum nedium occupant apres ruffi.

Septentrionalibus regionibus, (ut redè Cluffus) maximé familiare eft, locis incultis: prafertim autem in montolis frigidis, folo putrido comolo & fpongiolo, quod aquas combibit & humore per-

petuo turget, ubi nullæ fere aliæ plantæ proveniunt, omnia latè occupat. Rarius in calidioribus

A. Erica vulgaris birsuta Ger. Myrica. solio birsuta C.B. Myrica solio tomentosis & incanis soliis Classis J.B. vulgaris birsutior Park. Common rough-leaved Beath.

Nostra sententia à pracedente non differt specie: cum, teste Clusio, prater hirsutiem ei per winds formente a precounte from unter toether combined for minds frequent occurred quam vulgaris glabra, non locis tantum incultis fupra Windeforam (ubi earn observavir Clusius) sed ubique in Anglia.

Tum fuccus Ericæ tum aqua florum destillata ruborem oculorum tollit & dolorem ritigat; quin Viree &

& colica laborantibus utiliter exhibera expertus est Tragus.

ec conca anorantionis uniter exinierri expertus ett 'Iragus.
Fomenta & balnen fuldatoria è floribus confecta podagricis & paralyticis membris conducere creduntur. Aqua, in qua vulgaris Ericæ folia decocta fune, fumpta tepide tam manet quam veficeri per triginta dies §v. pondere, tribus horis ante cibium valet ad vefice zalculos comminuentos & expelandos, experimento Mattholi. Verum id felicitis fuecadere idem notat, fit post id tempus malè affecti in balneum decoctionis Ericæ ingredi, atque ibidem morantes fliper Ericam decoctam federe jubsantur, idique pluries repetatur. Addit Mattholus fe noville alquos, qui fervata victús ratione, hujus tantum potu veficæ calculos in minimas partes comminutos ejecerum. Qui bec eredat?

Oleo ex Ericæ floribus confecto ad tollendos herpetes fœdos & inveteratos totam faciem occupantes Rondeletium magno fuccetfu ulum scribit Clusius.

Nec mel quod de Erica floribus legunt Apes in Anglia adeò improbum est, ut scribunt Dioscorides & Plinius, fed paulò duntaxat coloratius.

Ovium gregibus Erica hyberno tempore pabulum præbet, & ignibus fovendis inopia lignorum

In Scotia materiarii è terra pulla inculcato stramine ex aqua subacta leviter, & alternis Ericæ stratis, extrorsum utrinque speciantibus comis, concurrentibus în medio lignosis radicibus, parietes cum casarum rusticarum, tum hortorum artificiose extruunt: qui vinculo straminis & Erica nec pluvias metuentes, nec atterentium jumentorum affrictibus concussi in multos annos durant. Jac. Cargillus apud F. B.

S.oti montani pro lecto sape substernunt Ericam, radicibus deorsum, frondibus sursum versis: adeóque scite hac ratione lectos concinnant, ut mollitie cum plumis certent, salubritate longè superent. Erica enim naturali ficcandi vi pradita supervacuos humores exhaurit, nervisque corum molestia liberatis suum vigorem restituit, ut qui vespere languidi & fessi decubuerint, mane vegeti

& alacres refurgant. Quidam ex radicibus Ericæ calices affabre componunt. D. Sibbald. in Prod. Scot.

A. 2. Erica tenuifolia Ger. virgata seve sexta Clusii Park. humilis, cortice cinereo, Arbuti store C. B. ramulis ternis, floribus saturatioribus purpureis J. B. Fine leaved Beath

Altitudine est pedali aut culstrali, plures ex eadem radice eaules emittens, tenues, fragiles, cortice cinereo techos; germina, timen novella rube/cunt. Folia terno ordine per intervalla ramulos cingunt, minus crebra quaiste fin quadrifolia palufri mos deferibenda, peresgusa, angusta, actua, fature viridua, glabra. E foliorum finubus exeunt ramuli terno pariter ordine: versus caulium & furculorum furmataes Flores, longá interdum ferie, crebri, tres tanten plerunque finul, bevibus & tenuibus pediculis tubentibus appenfi, monopetali, concavi, urceolos imitati, faturatius purporei, è calyce quinque fegmentis angulfis composito. Flos quinque intus faminula occultat apicibus niceolos interes de la concavi de la Ffffffff 3

Vires.

I cent.

A. 3. Erica Brabantica folio Coridis birsuto quaterno J.B. pumila Belgarum Lobelii, scoparia nostrate Park ex rubro nigricans scoparia C. B. major flore purpureo Ger. cmac. quoad deser. Acm Dutch Peath, of Besome Beath. Er. Coris folio 13. Clus.

Humilior plerunque est quam præcedens, [Erica sexta Clus.] & in terram resupina, pedalibus ramen interdum caulibus, ramolis. Surculi minores rubefcunt, minus tamen quam pracedentis, funtque incanà lanugine hirfuti. Folia crebra, quam illius latiora craffioraque, hirfuta, quaterno ordine per intervalla fatis crebra caules cingentia. Flores in fummis caulibus & ramulis velut in umbellis conferti, & non fecundum longitudinem eorundem alii fupra alios longa ferie dispositi, ut in præcedente, brevibus pediculis hærentes, majores quam supradica, verum colore carneo aut rubro dilutiore, totidem framinula occultantes cum vasculo seminali simili: sylus quoque è floris osculo eminet. Capitula antequam flores explicantur admodum hirfuta videntur.

In palustribus putridis frequens est.

Huc etiam puto referendam Ericam Anglicam parvam capitulis hirlitis J. B. quam le à D. Petro Turnero ex Anglia ficcam accepifie fcribit.

Johnsonus apud Gerardum hanc pro quarta describit & figuram Ericæ secundæ Clussi pro ea exhibet, sed perperam. Quid velit C. Bauhinus per Ericam suam hirsutam Anglicam non intelligo.

4. Erica Coris folio bispido Cerinthoides Africana Breynii.

Ramum pedalem à Promontorio Bonz Spei acceptum sic describit Jac, Breynius. Lignosus erat, durus, cortice ex subruso griseo & reticulato tectus: quem exomni parte temere & fine certo ordine multa ambiunt folia, viridantia, crassa, nervo per longitudinem excurrente, Eriente o como muna annount pous, vinantia, tento, nervo per tongiamient excurrente, Errez bacciferz Matth. magnitudine & formă congruentia, nifi in ambitu pilis quibulcam rigidis, velui fipiulis, exalperata effent. Flores Cerintha: florum zmuli, in rami apice brevibus pediculis, deni & duodeni in orbem conferti, ex rubeo colore lepide purpura centes, hir futi, fiftulofi, ventriosique, in quatuor lacinias parvas ora divisa habentes, & ex totidem foliolis hirsutis acuminatisque, quasi ex calyculo provenientes admodum magnifice se ostentantes in quorum alvo stamma quadam apicibus parvis prædita cum stylo longiore occultantur.

Erica Africana umbellata flore purpureo Bartholin. Act. Med. An. 1673. Item

Erica Africana arborescens flore carneo ejusdem ibid.

Has non describit, sed earum duntaxat icones exhibet, quas apud ipsum vide. Prior harum præcedenti à Jacobo Breynio descriptæ eadem videtur.

5. Erica Cois folio maxima alba Park. folis Corios, flore albo J. B. major flore albo Clufii Ger. folio Coridis I, feu maxima alba C. B. Exteat inhite-showered Speath. Cluf.

Hac omnium quas unquam conspexit Clusius Ericarum maxima, humanam altitudinem interraze omnium quas unquam conspexit Ciulius Ericarum maxima, numanam autuquinem interdum siperar, frussico a domodum, ligra dero, ex rubro nigricante, folisi exilius & tevribus, quatermo ordine ramos obsidentibus, girsu amodum adstringente; fore copiolo racematim pares totos
ramulos occupane, ut interdum majores rami pedali longitudine omisti conspicianum. Est autem
flos concavus velut exiguum cymbalum, oblongus, odoratus, pulcher, albus.
Nacsitut in Lustraria e lostudinibus inter Ulystipponem & Conimbricam celebrem ejus Regni Academiam: inveniebam etiam, inquit, circa Tagum decimo ab Ulystippone Milliari. Floret

Novembri, Decembri & Januario.

6. Erica Coris folio maxima purpurascens Park, folis Corios quaternis, store purpurascente J.B. maxima purpurascens longioribus folis C. B. major store purpureo Ger. Execut purples

Ejusdem ferè altitudinis est cum præcedente, etiam fruticosa, tenuioribus tamen ramis, ejusdem cum eo coloris, exilibus fimiliter foliis quaternis ramulos fimul amplectentibus, quorum extremis oblongiusculi flores insident, superioribus similes, colore purpurascente.

Tota etiam adfirictionis particeps.

Provenit eisdem quibus superior locis: illa etiam frequentior, & eodem tempore floret; forte illius duntaxat varietas est.

A. 7. Erica folio Corios multiflora J.B. Erica Coris folio fecunda altera species Clus. Juniperi-folia deniè fruticans Narbonensis Lob. Rectius Erica Abietisormis diceretur. Finitice 02 Firre leaved Beath.

Hujus sanè folia Abietina dicas, multis tamen numeris minora (inquit J Bauhinus) [in Narbonenfi à nobis observată minora quidemerant, sed non totupliciter] nec enim multo longiora & latiora sunt quam in icone Ericæ secundæ Matth. In siccis superiori parte una velut costa apparet; in inferiore dux. Crebra admodum funt folia, qua in ramulis vettigia relinquunt qualia in Abiete,

1715 vel potius Pino relicta cernuntur: ramuli enim non manent politi illis decidentibus ut in majore Monspeliana. Extremitates ramulorum abundant copiofitimis flevitus, ulcra folia eminentibus. Hi flores plures velut ex parvis nodis erumpunt, è pediculis tenuibus, longiusculis pendentes, pur-Harris paret, calyculari, ex quibus apies multi prominent, oblongi, nigricantes. Hanc fpeciem à I Bulhino descriptam circa Pedenatum viá quá inde Monspelium tur copiosam observavimus: tem eundo à Monspelio ad oppidum S. Lupian secus vias. Eandem sed humiliorem in Anglia inveni-

etino a Montpeno at oppount of Lagran 1800 years. Establish to influence in Lingua inventions und aboptio Helifera ad Promontorium the Missard Bount dictum in Cornuba.

Hac planta dillineat eff ab Erica Coris folio II. à Clutio depicta, nec in parem alfindinem af furgit, fed pleunque intra cubitum au te defiquicubitum fibrifit, quanquam in regionibus caleits elatuor fit quam in Anglia. Cluffus hanc describere videtur pro altera specie Erice Coris folio fecundæ: non multum inquiens diffimilis, quæ Narbonensi agro frequens, longiore paulò & copio-Contact nonmitudin inquiens uninimis, que evationem agro requens, iongiore paulo ex copio-force eff folio; fine purputeco, minore, & extremis ramis confertim nafeente. Nullum, quantum nos in ficca animadwertere poffumus, certum ordinem in foliorum circa ramulos fitu obfervat. Sunt autem crebra admodum & conferta Abietinorum in modum ut ramulos occultent.

Huic similem sed minorem observavimus in rupibus inter Bolzanum & Tridentum mense Februa-

8. Erica major floribus ex berbaceo purpureis C.B. Park. Coris felio 3. Cluf. feliis Coris quaternis, storibus berbacetis, deinde ex albo purpurascentibus J. B. Strat Heath with purplifi

* Pracedentibus perfimilis est, sed paulo humilior: aliquantulum majora & latiuscula nigrioráque * Penultimé habet faile, quaternis ordinibus circum ramulos naicentia : plurimos fares per intervalla fecundum & anteporare ramulorum longitudinem nafecntes, fuperioribus formă fimiles, herbacei primum coloris, deinde ex time.

albo purpurascentes. Tota etiam adstrictoria facultate prædita. Supra Ulyffipponem frequens inter fliperiores, pluribus tamen locis occurrit, uti etiam circa Locus & Tagum. Floret Decembri & Januario.

Gerardus pro Erica majore flore albo Cluf. iconem habet hujus speciei.

9. Erica arborescens storibus luteolis vel berbaceis minimis J.B. scoparia Park. major scoparia, soliis cele. Desome Death.

Cluf:

Hac estam fruticola est, duorum cubitorum altitudine, nonnunquam amplior, fragili ligno, te mibus & minutis folisi, ut in Corruda prima ferè, viridibus, que in desiccatis nonnihil rams facile destuunt, & vestigia sui relinquant: istitus sor reliquis minor est, cavus estam & herbacci coloris. Extremis ramilis capitula è multis folis compacta nonnunquam gignic, his non multum abstituti annun altitudio confisicionente. Cestigia bese in la stonic è rost.

milia, que in vulgari & duriore Thymo aliquando conspiciuntur. Capitula bac in bac specie & nos etiam observarimus: ejusdem naturæ sunt cum ross dictis in extremis Salicum virgis; súntque nibil aliud

essam objervorumus: ejujaem nasura juna esam roju asess in extremis oaucum vingu; jumque mou asua quam folia depenemais ex Infectorum panetium; Vulgare est autore Clusso, toti Hispania & Aquitania: namque spatiosis illis solitudinibus & in-cultis locis supra Burdegalam, nullum fere aliud virgultum conspicitur: nota est etiam Narbonensi Galliz scops faciendis maxime idonea. Nos in luco Grammuntio propè Monspelium; suque ericetis propè Liburnum in Italia observavimus,

10. Erica arborescens Monspeliensis, store purpuralcente, ramulis ternis J. B. Er. ternis per inter-qualla ramulis Ger. C. B. Er. Coris folio 5, Clussi Park. Bearth with thre Branches at

Hujus ramuli cuticula tenui cinericea funt investici, terni sape majoribus circumpoliti, foliir non ubique præditi, iis tamen Corrudæ ferè fimilibus, longiufculis, tenuibus, deciduis: in ramulorum

ubique practic, in tainen Corruta etc immons, conginacins, tennous, uccionis: in randocum extremitate forte ex cerculo purpuralcentes, fats magni.

In montibus Liguriz prope Genuam oblevavimus hanc plantam infigni ?atura, humanam alti- Lour, tudinem longé fuperantem. Maxima eff ex omnibus quas nobis hactenus videre contigit Ericis, cortice cinereo hirfuto, folis parvis, brevibus; floribus diluta purpura obiter tinchis. Loco prato the contract of the party of lyffipponem in Luitania.

11. Erica procumbens dilate purparea C.B. Er. Coris folio 9. Clussi Ger. folisi Corias, store purpareo dilutioris coloris J. B. procumbens store suppina pallide purparea Park. Pale Purpite Clus.

Multos teretes humique procumbentes ramo: habet, pedales, interdum etiam cubitales, ex atro purpuralcentes. Hos plurima gracilia ambiunt foliola, Tertia Cluf, folio pane fimilia, paulo tamen longiora, quaternis plerunque, interdum quimis verifibus ordine difoofita, aditringente gultu. Flafta- $\dot{u}$ in fummis ramulis oblongi, concavi, purpurei dilutioris coloris, ex quatuor foliolis ejusdem ferè coloris prodeuntes; qui maturi & reficcati nigricans & minutum femen continent. Radix dura, lignosa, in diversa tendens: ipsi tamen procumbentes rami humsque diffusi tenues capillaresque fibras nonnunquam agunt.

bras nontrunquatu equia. Copiose admodum crefcir fupra Sethoft, in afcenfu Herren alken, magno mill. Germanico fupra Leon) Gamingam: invenit etiam Clufius in Stiriacarum & Auftriacarum Alpum præaltus ingis, ubi Junio & etiam ferius floret: inter Pragam & Noribergam etiam Junio florentem collegit. Nos hanc in Alpibus Stiriacis collectam habemus, locum non recordamur,

Locut.

Locu &

1716

HISTORIA PLANTARUM.

12. Erica tennifelia calveulata Ger. feoparia altera Park, birfuta Anglica C.B. ramulis & felius Cerios terms, floribus ex rubro purpurascentibus majoribus J.B. Coris folio 12. Clus.

Clus.

Cubitali pane oft altimine, fruticofa, tenuibus virgulis pradita, qua terme femper circa majores ex intervallus nafeuntur: folia fimiliter terna ramulis innafeuntur, esigua quidem fed latiora quàmin fiperioribus, inferiore & terram foedante parte nonnihi candicanta, hirfuta, guftis adfringentis. Summi ramuli ad foliorum esortus verticillatim exornantur per intervalla termis perpetub floribus. Summi ramuli ad foliorum esortus verticillatim exornantur per intervalla termis perpetub floribus. oumna rannui au conomin carras vertenname per convertis, majoribus quàm in reliquis gene-aquali inter se spatio nascentibus, & in unam partem convertis, majoribus quàm in reliquis generibus, concavis, ventre magis turgido, coloris ex albo purpuralcentis, numero lex, novem, duodecim, quindecim aut plunbus.

noaccim, quinaccini au piunous. Islem cum Erica, baccilera Lufitanica Lufitaniae arenofis locis crescit utplurimum. Floret De-

embri menle, & febinde semen exiguum nigricans profert.

Miror cur C. Bauhinus hanc Anglicam denominaverit, cum nullibi (quod ego unquam viderim aut audiverim) in Anglia inveniatur.

13. Erica procumbens berbacea C.B. supina berbacea Park, parva foliis Corios quaternis, store berbaceo, soliaceis capitulis J.B. supina berbacea Park. Er. cruciata Ger. Small green flowered Death.

Pelalem aktuudinem raro superat, magna ex parte humi procumbit, feliis quaternis ramulos contrario exortu semper ambientibus. Flores secundum ramulorum summam longitudinem inter folia dependent, cavi, pufilli, in quatuor angulos definentes, herbaceo colore pradiri, deinde femen. Radix etiam dura & lignola.

men. Kasix enamoura ce ngnota.

In filvis montolis non longè à Lindavia Germaniz urbe collegimus sub finem mensis Augusti,
In filvis montolis non longè à Lindavia Germaniz urbe collegimus sub finem mensis Augusti,
In filvis montolis non longè a Lindavia circa Monspelium nascenti similis est sed minor muljam tum florere incipientem. Erica scoparia circa Monspelium nascenti similis est sed minor mul-

to, foliis tamen longionbus & crebrioribus in caule & ramulus.

Maxima copia nalcitur (inquit Clufius) in alcenfu montis ilius qui fuperandus est iis qui Gamingâ ad Seebof vicinaque loca proficisci cupiunt.

14. Erica procumbens ternis foliolis carnea C. B. parva Pannonica folisi Corios ternis, flore carnes, capitulis Thymi J. B. fapina cornea Park. Coris folio nona Clufis Got. emac. Bluffs. Colocted Icaning Heath.

Clus.

Requali cum præcedenti excrefcit alnindine, tenubúlque virgulis prædita eft, humi diffusi, ex fequali cum præcedenti excrefcit alnindine, tenubúlque virgulis prædita eft, humi diffusi, ex purpura nigricantibus, quæ fumma parte in multos plerunque ramulos dividi folent. Folia in ordines & vertis digeffa ut in reliquis, tenutia admodum, Ericæ fextæ in Hilpania & Gallia nafcentis Folis similia, terna semper, quemadanodum in illa, acquali inter se fut uvigulas ambiunt: Summi ramuli onusti simi concavis & oblongis siglestis, extrema parte in quatuor angulos sectis, coloris cum quatuor illis foliosis unde enascuntur carnei, octonis staminulis nigricantibus, studio purpura quatuor illis foliosis unde enascuntur carnei, octonis staminulis nigricantibus. Raditem alis simifecente è medio flore emergentibus: Semes maturitate migricans exiguum habet: Raditem alis simifem, lienosiam. Adnascuntur interdum huius etiam ramulis virida capitula, è latioribus foliolis lem, lignofam. Adnafennur interdum hujus eriam ramulis virida capitula, è latioribus foliois

compacta, capitulorum Thymi modo.

Invenit Clufius apud arcem Sischfiain in fylva illa imminenti, quà ad Sneberg ex arce iter eft, alia item ad finifiram oppidi Neukirche fylva, & nonnullis montanis Pannonia fylvis. Floret utplurinum Aprili & Maoo, quo tempore afpechu venufitifima eft.

Hace eft illa fipcies quant nos ad latera montium eundo à Tridento ad Bolzanum & in rupibus Martio mente abunde florentem observavimus.

A. 15. Erica supina maritima Anglica Park. An Polygonum pussilo vermiculato Scrpylli folio Lob?

Caulicules fundit plures, dodrantales, teretes, tenues, ramolos, per veruftatem ligne(centes, in terram provolutos, jumores rubentes & interdum velut farina albicante respersos, crebris geniculis difinicos. Folia ad fingula genicula multa conferta velut in agminulis, vix tertiam unciae parem
longa, angulta, marginulos reslexis, glabra, obciure vindia, lapore nullo eminenti. Flores fatis
nagni, & quantum menini pentapetali, pulchrè rubentes [D. Goodyerus apud Gerardum emacnagni, & quantum menini pentapetali, pulchrè rubentes [D. Goodyerus apud Gerardum emacpolygono pussilo & Pene ramulosé finulos seu agminulis medis emergentes plures attributi, in quopolygono pussilone astrane fos unicus terranetalos. Dallidè purpureus: radicem extrinsechs moriranrongono pumo ce 1 cm i annose i muos cu agrimmons con encogenco puno actinous, in quo-rum uniufoquique faftigio flos unicus tetrapetalos, pallide purpureus: radicem extrinfecis nigrican-tem, interram altè delcendentem fapore valdè amaro & nonnihi excalfaciente] Fructum aut fe-

In palutribus maritimis, præfertim arenofis, fæpiùs occurrit : vidi in Lovinglandia Suffolciæ In palutribus maritimis, præfertim arenofis, fæpiùs occurrit : vidi in Lovinglandia Suffolciæ prope pontem. Yarmouth feu Hieræ oftii oppidi, item in palutribus Thurrington vici trans Colmen nondum observavimus. cestriam in Estexià, necnonad margines fossarum in aggeribus arenosis juxta viam qua Camaloduno

Goldhanger ducit, & alibi.

HISTORIÆ

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER TRIGESIMUS PRIMUS.

QUI EST

De Arboribus & Fruticibus Siliquofis.

ILIQUAS appellamus Folliculos seu seminum conceptacula in longitudinem producta, five ea membranacea funt aut coriacea, five crustacea aut lignca

Motandum autem non omnes in universum fructus quos filiquosis accen-femus in longitudinem productos este, sed nonnullos beveiores & tumidio-res, quos tamen quia reliquis notis cum filiquosis convenitura à bi sullu-ondo separandos duximas. Sic quacunque planta folliculos habent bivalves cum feminibus ad rachin annexis uno ordine firis, cuulicunque tanden feurze five longæ sivebrevioris & subrotundæ folliculi sunt, Siliquosa nobis

Centenua:

Notandum etiam non omnes in longitudinem productos fructus filiquis adferibendos, fed ejus duntaxat planta generis cuius pleraque & potiores fpecies iffuimodi fructus producant. Sie cucumeris anguini v. g. fructum filiquam non dicimus quamvis longus & angultus fit, quoniam Cucmeris vulgaris fructus ejufimodi non eft; femina autem in longo illo eodem modo disponuntur quo in breviore.

Siliqua autem nomen pracipuo jure & per antonomafian quandam nobis convenire videtur fol-liculis bivalvibus, quorum femina rachi adnexa funt, & uno versu in eadem linea disposita.

Librum autem hunc in quinque Sectiones dividemus. Prima erit De Arboribus filiquosis slore papilionaceo.

Secunda De Arboribus folio decomposito seu ramoso, cujuscunque forma flos sit.

Tertia De Arboribus filiquofis flore pentapetalo. Quarta De Arboribus fruticosis miscellaneis, seu anomalis & sui generis seu minus cognitis.

Quinta de Lobis seu filiquis quibusdam, quarum arbores minus cognitæ necdum quod sciam descriptæ funt.

SECTIO PRIMA.

De Arboribus & Fruticibus siliquosis store papilionaceo.

CAP. I.

De Arbore Judæ dicta.

Arbor Juda: Lob. Ger. Park. Judaica arbor J. B. Siliqua solv., rotundisolia C. B. Cercis prior
Theophrasti quibuscam, Colytea *Theophrasti aliis.

* 3. Hist. 14.

Rescii interdum in arborem juste magnitudinis locis cultis, sed neglecta & sponte nascens algebrary inter frustes potius quam arbores plerunque censenda est. Rariores fort ramos, alterna-nitimaece tim ex lateribus nascentes, corrice ex purpura nigricante tectos, qui primo vere ante quates son since parte tentos este tentos parte internativamente incipientabus inferiore parte tentos aut quaternos sers similar sunta primo germaniare incipientabus inferiore parte tentos aut quaternos sers similar sunta contrata sunta contrata primo de la contrata propenodom prounditatis, corrola admodum tradicional revista sunta sunta serior parte similar primo de contrata propenodom rotunditatis, nervosa admodum tradicional respectabilitatis, inferiore verò nonnini candicantia. Florius succedum temphranacec pur-na laqua esta sunta sunta sunta sunta serior sunta sun periore parte viridia, interiore vero nonnum canoicantia. Fromisi fuccedunt membranaces pur-us abjut are-purafecines flique, & quodanumodo transparentes, compressa, digitalis longitudinis [uncialibus ris offendas sea & longioribus pediculis pendula, palmari aur sesquipalmari longitudine, membranaces, purpura lum, siperius securiores, compressa, unciam fere latz.] in quibus semina coloris spadicei, dura, Lenabus majora, perala duna-

Locue

Lecus &

Aliud genm.

Vires.

Locus.

Aliud genus invenitur per omnia ferè fimile, prater florem, qui in hoc candicat, cùm in fu-Alund genus inventur per omnia aex mane, press novem, qui in noc candicat, cum in in-periore purpureus fit, & corticem virgilioroum, qui candicat potitis quam purpurafóci. Sponte nafatur primum genus Granatenfi regno, & quibufdam alis Hifpanie & Gallie Narbonenfis locis inter legetes. Nos in collibus Romæ vicinis Tiberi imminentibus, postea in Apenninis montibus, vidimus.

2. Siliqua sylvestris rotundifolia Indica C.B.

C.B. Semen nummi instar rotundum, planum, denarii magnitudine, crassiusculum, rustum, à Tetentio ex India accepit C. Bauhinus cum hac inscriptione, Semen Nummulariæ est arboris Judæ Indicæ, cujus flos magnus, elegans & odorus eft.

3. Arbor Juda Americana.

Hujus ramulum floribus onustum vidimus in Museo instructiffimo Ornatissimi Viri D. Gul. Courtine Armigeri; Folia ejus non perinde rotunda erant ac Arboris Judæ vulgaris, sed acuminata, flores longè minores brevioribus etiam multò pediculis infidebant.

4 Siliquæ sjlvestri similis C. B. Acacalis quorundam sive Kesmesen soliis Ceratiæ J. B. An Dio-(coridis Acacalis? C.B.

Ex octenni semine enata tenella planta instar Ceratiæ primum erumpentis, rotundis foliis quaternis, utrinque costæ annexis binis: Cauliculus subhirsutus: quæ sub Autumni initium rursus exaruit. Semen altera parte rotundum latiusculum, altera in mucronem collectum.

Semen hujus Cayrinæ & Kismesen nomine à Paludano ex Syria reduce accepit C. Bauhinus. Tam vulgare Constantinopoli ad oculorum morbos est remedium, ut tritum sit proverbium; Si doleant oculi habes Chesmesen.

CAP. II.

Siliqua arbor sive Ceratia J. B. Siliqua edulis C. B. dulcis sive vulgatior Park Ceratia siliqua sive Ceratonia Ger. Caroba Ossic Panis S. Joannis Germanis & Belgis. The Carobites.

*Vijing Florenda A Rbor (inquit), Bauhinus) cui fruchus cornu modo intortus filique & wesiwi nomen fection rubefeution ubefeution rubefeution rubefeution rubefeution rubef Rbor (inquit J. Bauhinus) cui fructus cornu modo intortus filique & mesti nomen fecit pices supersti- claudunt membranis distincta, seminibus Cassia solutiva serè aqualia, minora tamen, colore spates remanens, diceo obscuriore, compressa modice, altero fine in acumen leviter definentia, altero latiusculo, & ißi mastem pulpă buxeă, dură, & leguminosi quid respirente.

Quin hac arbor fit Siliqua Plinii, Messia & Messonia Gracorum, minime dubium est. In Sicilia circa oppidum Puzalla frequentem, & spontaneam seu sylvestrem observavimus.

In Apulia & regno Neapolitano vel fponte oritur, vel faltem frequens colitur. Itinere à Neapoli ad Romam observavit D. Tancredus Rebinson.

Veslingius paucas harum arborum in Ægypto vidit, frequentiores in Palæstina, plurimos in Judææ montibus, & circa facram ibidem urbem.

Siliquarum (ut rectè Plinius) cortex ipse manditur, éstque melleo ac dulci sapore. Virides sumptz, autor est Dioscorides & post eum Plinius, stomacho incommoda sunt & alvum solvunt. Ezdemsiccata alvum sistunt & stomacho commodiores sunt, urinámque cient. Quamvis omnes qui de his fructibus scripserunt, ficcatos alvum sistere affirment, nobis tamen contrarium evenit,

qui de his fructibus feripferunt, ficcatos alvum fittere affirment, nobis tamen contrarium evenit, fiquidem quotquot Venetis (ubi magna copia venales funt) de is comedinus, non folum nancham moverunt, fed & alvum fiubduxerunt non fecus ac pulpa Caffiz, ità ut ventriculus poftea ab iis abborreret. Non tamen negaverim poffe impunè iis vefci qui affueverunt.

Ægypti, tradente Alpino, mel ex filiquis extrahunt ducliffimum, quo Arabes Sacchari loco Caffias folutivas recentes ac parvas, Zingiber, Myrobalanos, Tamarindos atque alios multos frucus condiunt. Hujus quoque mellis ufus eft frequentiffimus ad clyfteres, & aliqui etiam per os fiumendum concedunt ad fibiducendam alvum: pife etiam alvus non minits quam pulpa Caffizi bia de excretionem movetur. Untutur etiam renum inflammationibus intus extraque appofito.

Ad tuffienes althmaticos infium non fecus maim Caffirm ethihem: valdénue infos uvers: noc

Ad tuffientes althmaticos ipsum non secus quam Cassiam exhibent, valdeque ipsos juvat: nec minùs decoctum ex filiquis eadem hæc præstat.

In ardore & dolore stomachi filiqua Ceratia comesta est egregia: item syrupus ex summitate Quercus. Etmuller. prax.

Lib. XXXI. De Arboribus Siliquosis.

1719

Siliqua purgatrix C. B. Caroba five Siliqua ex Guinea purgatrix Park. Pona Ital.

Hanc loco fuo naturali in arborem grandem excrescere; quamvis in Italia minor plerunque & humilior fit. Crescendi modo & foliis à præcedente non multim differt. Flos qualis fit à nemine hactenus (quod novimus) traditum aut observatum. Siliqua brevis, crassa, incurva, &, ut ait Pona, Anacardio Cajous dicto nonnihil fimilis, tres circiter uncias longa, exterius spadicea [brun-neam vocant] quemadmodum vulgaris Caroba: dorso per totam longitudinem convexo seu arcuato, linea in ventre seu concava parte elata quatuor vel quinque semina, rotundiora minusque comprella, fumma parte magis circinata, ima acutiora quam Caroba vulgaris, continens, sapore, acriore, quique guttur propemodum adurat. E Guinea allata est hæc species.

Hanc arborem florem papilionaceum proferre afferere non aufim: alii observent quibus ejus eopia facta est, & si loco alieno à me disposita est in suum transferant.

Siliqua Africana fructu minore.

Hujus filiquas duplo triplóve minores Carobæ vulgaris filiquis vidi apud generofisf. Virum D. Gulielmum Courtine Medii Templi, è Sancta Cruce urbe delatas.

CAP. III.

De Acacia Americana.

1. Acacia Americana folisi Colutea Monococcos, siliquis echinatis Hort. Lugd. Bat. Hermanni. Acacia Americana Robini Cornut. Pseudo-acacia Americana Robini Park.

A Rhor est caudice amplo & duro, cortice nitido & filheigro, nec (pinis armato ut Ægyptiace aut Cappadocice [Acacie] fed lavi. Firmiffimis radicibus heret. Cacumina longe lateque diffunduntur, multiplicibus didude ramis, teneris, medulfofis, aculeis crebris & acutis horridis. Observa tamen aculeos non rotundo stylo minaces, ut Rhammi, sed ex basi in amplam latitudinem compressa acute gracilescentes ut Rubi aut Sentis caninæ. Folia in eodem in ampiam tautomoment comprettia acute gradientemes ut Audi aut sents canine. Fosta in couern nervo finit utrinque dena aut octona, uno femper extremum nevi claudente. Peculiaris est in eis noctis sensis, statim enim sub velperum in se adducta per media plicantur, donce sequenti die Sol postiliminio reversus aperiar. Florer Augusto: sos abus est, Prio similis, in uvam compofitus, ut Cytifi, non adeò tamen fragilis, nec deorfum nutans, fed le in fiblime erigens. Succedunt femine Lenticulæ fimilia, quæ fingula fingulis nucleis, duris admodum, & ex omni parte

Totius arboris foliorum fuccus aut decocum vi fumma ad refrigerandum & adstringendum est. Vires. Todus arrors fonction necessary in mutuae at terrige anguant or antimigration of the Hzc arbor non (ut vult Jo. Parkininous), ad [partum Spinolum referende eft, [ed ad Glycy-rhizam echinatam pertiner, quacum & folis & filiquis monococcis, erectis, echinatis, plumbus in eodem surculo seu communi pediculo glomeratis, in tantum convenit, ut non immerito Glycyrrhiza echinata arborea dici posset.

2. Acacia Virginiana siliquis glabris. Arbor siliquosa Virginiensis spinosa, Locus nostratibus dicta

E Virginia in Angliam dudum translata est arbor huic non multum diffimilis, magnitudine & fatura eximia, cujus truncus corrice levi integicur, ramuli juniores virides sunt, & ad ununquemque articulum spinis acutudiculis obstit, unde & folia egrediuntur pracedentis similia, eodemque fitu da trachin annexa, impari uno alam plerunque terminante, quod tamen interdum dessi, breviora nonnibil & rotundiora. Nondum i tempore Parkinsoni J apud nos shortis, necum fractum proculit. Que tamen ad nos è Virginia allate sunt filique tennes erans, colonge & aliquamulum connectif. proteint. Que tanica de los e riginis antes un influe contro ciam, novinge o anquammino comprella, ad modum filiquarum Laburni, quibus tamen longiora, tenuiora & nigriora, femina parva, fibcinerea, fplendentia, rotunda, comprella claudentes.

Hac Arbor fapifilme falsò vocatur Acacia Americana Robini ab Hortulanis noftris, annotan-

te ingeniofissimo Viro D. Leonardo Plucknet, M. D.

CAP. IV.

De Colutea vesicaria.

NOluteam vulgarem Theophrasti waarien non esse contendit Jo. Bodzus à Stapel. Colutea autem velicaria infigni nota, filiquis veficularum instar tumidis, ab aliis omnibus arboribus fruticibúsve diftinguitur.

I acut.

Lib.XXXI.

1. Colutea vesicaria C. B. J. B. Vesicaria vulgaris Park. Colutea Ger. Bastard Sena.

F. B.

Arbor est non magna, in multos ramos divisa, materie sere Sambuci, duriore, intus non medul-Arbor ett non magna, in munos ramos urma, macine reto annoen, universita mon medul-lata fed cava; cortice gemino, exteriore cinereo, interiore vindi veltita. Felia multa; novem vel undecim ad unam coftam alligata, ut plurimum oppolita, Glycyrrhizæ, Hedylari, aut Senæ modo, undecim ad unam coftam alligata, ut plurimum conjem definentia, fuperne glabra magilque fed Senæ folis molliora, totundiora, nec in acutum mucronem definentia, fuperne glabra magilque ted sent rous monora, rotuneaus, net in activim macronein camerina, aupeire gaora magique viridantia, inferné albidora & chirdea, guldu marro. Fiere ex longo pediciolo multi, vi in Pifis & Coerculis, crocei, formá fimiles practictorum floribus, & Genifita angulofa ac rotunda: Quibus decidentibus fucerefeunt folliculi, membranacci, pellucidi, interdum rubentes, foirtu veluti quodam difendente turgidi, ica ur prefia digitorum cum crepitu, ello aere, diffiliant: in quibus continentur difendente turgidi, ica ur prefia digitorum cum crepitu, ello aere, diffiliant: in quibus continentur dittendente turgidt, tat ut prettu digitorum cum creptu, elito aere, dittitiant: in quious continentur fimitia ad folliculi futuram tanquam coftam, que maturo femine dehicite, pediculis brevibus appenia, formá renis, ante maturitatem lutea, í lapore Fabarum feu Piforum, per maturitatem minora, Lentes emulantia quodammodo, minora tamen, rotunda, nec itá nigra fere, dura, comprefía, lacuná in medio pradita, faporem prifitium retinentia; amaritudinem in is non fentimus, ut perhibet Matthiolus. Italia multis in locis invenitur, uno præ cateris notabili, in lateribus & prope fummitatem in lateribus de proper fummitatem in confidencia de cateriam più sulla fiera dia altra. Observatione sonni des Matthiolus.

montis Vesuvii, in ascensu ad craterem, ubi nullæ fere aliæ plantæ. Observavimus etiam circa Mon-

Hujus folia, sed pracipue semina, non solum purgant per inferiora, sed & vomitiones movent, veluti semina Geniltz; sunt autem ventriculo & visceribus inimica, ideóque nonnisi robustioribus exhibenda.

2. Colutea Zeilanica argentes tota D. Hermanni. Hort. Lugd. Bat.

Fruticat altitudine humana: radice pallescente, brachiata, lignosa: Caule simplici, aliquando multiplici: Ramis non incomptis, incano molli tomento obfitis: Folia perpetuis, fubrotundis, craffis, albentibus, lanuginosis, ut plurimum septendecim costam mediam binatim cingentibus, unico in albentibus, lanuginolis, ut plurimum leptendecim coltam mediam binatum cingentibus, unico in fummo impari: Floribus papillonaceis, luteis, Genithe Hifpanica amplitudine, in fipica plamari affatim coaccrivats, pendentibus lingulis ex pediculis parvis, incanis, marginibus crenats: Siliquis coriaceis, bivalvibus, teretibus, digitum longu, ventriofis, aliquote quali filthmis intercepts, deorfum fpedannibus, intus & extrus incani, albentis coloris, & in molliculum mucronem productis, claudribus parte qua protuberat fones globofim, durum, fulcum, magnitudine Ciceris.

Abundat in vepereis maritimis infulia Zeplan, dicha ab indigenis Manda Marunga, i. e. Murungu maritima. Videtut enim habere quandam affinitatem cum Moringa * Christoph. Acofte, quam Zeylanenfes Watsu Marunga, i. e. Muruneu horteufe vocant.

Zeylanenses Wattu Murungu, i.e. Murungu hortense vocant.

Czterum gustanti deprehenditur acris, amara, ingrata & nauseosa, virtute purgandi prædita, sed

ob ignaviam & malignitatem à foro medico proscripta. oo ignaviam or manginatem a two incurco protections.

Propagatur facile per novellos filolones à radice affurgentes, per fubmerfionem aut circumpositionem, ut & per femina vere terræ commissa. Frigori sinductat tota hyener viget & viret.

D. Hermannus Coluteam dividit in Vestcariam, & Siliquosam: Siliquosam deinde in duo genera fubdividit : quorum primum fert semina cylindracea, oblonga in filiquis bivalvibus articulatis : Alterum, cujus quatuor in Oriente offendit species fruticescentes, filiquas producit bivalves, ventriosas, quasi isthmo interceptas, seminibus intus rotundis; cujusmodi est planta descripta.

3. Colutea Æthiopica flore purpureo Breynii; Cent. 1. Colutea Æthiopica flore Phanicco Barbæ Jovis folius Breyn. Prodrom.

Brem.

Planta Autori nostro descripta ex semine Africano, circa Promontorium Bonæ spei collecto, enata, cautes plures sesquentes, lignosos, striatos, incanos, incales medullá candidistima farcos proferebat, sapore dulci: in quibus hine inde sparsa eran fossa, e complurabus incanis soloisos, Cicoris sylvestris angustionibus, uni costre quaturo unciarem utrinque inhartentibus, unoque extrenam alam occupante, composita. E singuis ferme alarum caris surculus prodibat, duorum aut trium digitorium transferforum longitudine, floribus Colutez vulgaris longioribus, & shorido colore ex suavenbente purpurascentibus à medio ad summum cacumen decoratus. Quilber verò illorum florum ex incano, striato, in muinoue sementa exvanso emergebat calvec: ex cuo store delados Fasticativa. rusente purpuratemente a meuno ao imminum cacumient occorans. Quinter vero inorum norum ex incano, firiato, in quinque fegmenta expanfo emergebat calyce: ex quo flore delapfo Felicialis Colurez vulgaris, tener, membranaceus pellucidifque fuccrefcebat: in quo femina ficuti in vulgari continebanqui compreffa, reniformia, futura folliculi fuprema: pediculis brevibus appenfa; qua tamen ad justam perfectionem non pervenerunt. In Horris frequens eft.

4. Colutea humilis vesicaria Syriaca store caruleo Breyn. Cent. 1.

Rarum hoc Colutez genus Syriz in locis editis prope Halepum occurrit : Radice fusca, ampla ad Rhaphani crafficien longitudinémque accedente; que Coliculor fundit palmares, terram versus re-flexos, quorum fupremæ parti novem aut decem Lentis adhærent fulis pennata: inter que fores emergunt Colutez Æthiopicz aft violacei coloris, inque orbem dispositi: quos folliculi excipiunt Colutez, sed paulò minores.

Hanc in Herbario Rauwolfiano observavit D. Breynius, qui eam pro Astragalo Dioscoridis, (cui apprime fimilis) in Herbario pag. 116. descripfic.

CAP. V.

Barba Jovis C.B. Jovis barba frutex Park. Jovis barba pulcbre lucens J. B. The Silbet

7. B. Rbuscula est fruticosa, altitudine humana [nos tam altam non observavimus] cujus materiem duram atque lignosam ferè incanus & lanuginosus tegit cortex Rami huic frequentes fais. Felia quinque aut lex, ait l'eptem etiam conjugationibis contexta, quartification la radio finda argenteo colore fulgent. Ex pediculi foliorum ala appendices fingulares exoriuntur, lanuginofa, quarum extremis inharent acervatim congelti foliculi lutei, quorum finguli non magnitudine fed forma Genitles flores amulantur. Succedunt filiapae angulte, breves, molles, cinerez, semina duo vel tria in rotunditate oblonga, ex cinereo nigricantia continentes. Radis dura, lignofa. Admodum tenera eft & frigoris impatiens.

In clivis maritimis Herruriae & Regni Neapolitani copiofam obfervavimus. In Promontorio Ceti Lecut.

prope Monspelium, ubi eam oriri tradunt, nec nos nec D. Magnol invenimus. De viribus aut usibus in medicina nihil traditur.

CAP. VI.

Arbor filiquofa trifolia Indica, flore papilionaceo filiqua grandi pilofa unicam intus fabam continente. Plafo H. M. H. M.

Rium hominum longitudinis est, unius crassitici, cortice exteriori cinericeo, sicco, fragili, qui è nigro rube i investitur tunica, interiore vero molli, quamvis crasso, quo inciso gummofus, Ianguineus affatum exidual fuquor, fapore fibiduleis. Radav fufca codem cum caudice liquore eft fuccida. Folia craffa, prægrancia, Brafficæ Sabauda hybernæ mitanta, è lato rottuda, lefqui ere fipithamam longa, albo nevwo obdudæ limbo, tædt ubiafpera, colore fuperné e viride fufco nitentia, inferné dilutiora, terna pedunculis rotundis craffis, cubitalibus furculis inhævitation. rent. Venulæ quæ è media majori erumpentes in recta duntaxat parte vifuntur, in se invicem revolutæ supinam superficiem striant, asperitatem dicto modo causantes; saporis expertia. Longiore volutz apinam inperriciem itriani, alperitatem dicto modo caulantes; Japoris experna. Longiore demoque è ramo, fupra foliaccomm exfingente, periodis fpiffis, fedqui ferè uncialibus, parumper tomenoris plures alterni provenium føres, papilionacci, grandufcult, tetrapetali, coloris coccinei, Marica adeo fimiles ur carera exinde peri queant: odor ipis acris. Calpici verò quinque cufpidati periolis parum tomentofis ell. Sidique permagna, fpithamam longa, tres pollices latra, nervis eminentibus, multis pilis dum adluo virent decumbentibus obtira, lateribus pane contiguis, perplana, corrice interiore cartilagineo, candido funt, odore fubacri. Harum in vertice una valde comprefla control in terrico cartilagineo, candido funt, odore fubacri. Harum in vertice una valde comprefla ac complana reperitur fabre, cortice tenui, rubro, pulpa in duas fe dividente partes, albà i maturis feminibus filique rubent, que priufquam fabr confpicitur in juffam excrefcunt magnitudinem, Fabr folitarize magne incluia filique perducis eff faporis, graveolens.

Crefcie in Grangamon, Bellanga, multifique allis Malabarici regni tam montanis, quam apricis locis

стекся и с энденто, решенде, писичуе ань манаванся геди кап полкань, quam aprics locis copiola, femper frondens. Bimula flores Septembri & Octobri; fructis Januario Requentibique fert menfibus. Quadragenaria emoritur. Alt rami terra impoliti confellim radicantur. Lignum & folia gentilium caremonis inferviunt. In pulverem redachi fructus affumpui lumbricos enecant;

cortex eo modo cum zinzibere exficcato, exhibetur in morfu viperino.

CAP. VIL

De Anagyride & Laburno.

Napper dictum putant à natali folo, ut Anagyrum pro frutice non fecus sumamus, quam Anticyramipro Hellebore. Stephanus de worten Anagyrum locum esse art in Attica, qui Ameyrampio recieoote, Sephanis *** *** Anagyrum focum ene at in Austa, qui ad tribum pertineat Erechtheidem. Duplex eft, non færida, quæ Laburnum Plini putatur, & feterens feu vera Diofcoridis. Poliis in codem pediculo ternis * floribus & filiquis in ob** ** Hae de Laburnum Plini putatur, burno tamium branca familian burno tamium familian burno tamium familian burno tamium familian periodici periodi periodici periodici periodici periodici periodici periodici periodici per

1. Anagris non fatida major, vel Alpina C. B. Anagris Ger. Laburnum arbor trifolia, Ana. G. gyridi similis J. B. Anagris non fatida, sive Laburnum majus Park. Bean trefoil-tre, not stimiting.

7. B.

Arboris mediocris magnitudinem affequitur, ramis brachiatum, cortice virente, materie dura, ut ruffici palis ex ea confectis agros suos sepiant. Folia ex uno tuberculo plura Trifolii Asphaltii, inferne subhirsura & ex virore pallida, superne glabra, satisfue saturo virore tineta, pediculo hirsuto, tenui, tereti; longitudine varia, unciali & palmari: Flores ex codem tuberculo cum foliis, aut in ramulorum extremis, aut è lateribus, in longa, tereti, tenui, hirfutâque & incana ligula dependent, **G**ggggg

dodrantali, interdum breviore, flavi, Genistella floribus similes, è foliis quaternis, supremo reliquis multo majore, lato, surfum reflexo, nigrore intus nonnihil maculoso; bina à lateribus, quartum romulto majore, lato, lurium renexto, nigrore mus nominum macunous, oma a naterious, quartum ro-fitratum, in quo apies crocci, complexu fuo coercent: Omnibus bee genus firipibus quas flore papilio-nateo dicimus, bujulmodi free flores fant.

Laburnum Plinii videtur elle hac arbor: nec obstat quòd Plinius florem longitudine cubitalem

effe scribat, que in hac arbore palmi longitudinem non excedant, ut objicit Matthiolus; Nam fide digni reíque herbariz peritiss. se in monte Jura cubito longiores florum racemos vidisse referunt, ut tradit Camerarius.

tradit Camerarius.

In montibus prope Genevam, Saleva & Jura, inque Alpibus Sabaudicis oblervavimus. Maio &
Junio aux etiam Julio mentibus grato in montibus fpecacculo floret. Ex femine facile provenit.

Silique Laburni, describente Solerio apud J. B. Piforum hortensium filiquis similes siunt, com-

Simple Laduni, electricate or april 2 normal and interminal ninguis timites funt, competitores, fractu contunaces. In extremis, ac nonnunquam intermedis fattis continetur feme Lents magnitudine, ex latitudine fubrotundum, ima parte, qua flique per petiolum heret, tantillum excavatum, renis profus effigie, quod antequam maturuent viret, post maturitatem varium, durum & cob levorem fishendidum est. Variat folits variegatis.

2. Laburnum spinosum Mauritanicum fol. Glycyrrhizæ, flore albo Breyn. Prod.

2. Anagyris non fatens minor C.B. Laburnum minus Park.

Præcedenti, magnitudine excepta, per omnia fimilem effe aiunt. Statura huic humilior. Folia. flores, femina dimidio minora. Non modo non ingrati, fed nullius eft hac planta odoris.

J. Bauhinus duo Laburna effe vix putat, fed duas figuras unius Laburni apud Matthiolum, qui

confudit Anagyridis historiam cum Laburno: cum quo & ego lubens sensissem, si non observassem in Catalogo plantarum Horti Leydensis à peritissimo Botanico D. Paulo Hermanno nuperrimè edito hanc pro diffincta (pecie propolitam.

Anagyris fatida C. B. Ger. Park. Vera fatida J. B. The ffinking Bean-trefoil.

4. Anagris fetida C.B. Ger. Park. Vera fetida J.B. @the timiting Zean-trefoil.

J.B. Laburno fimilis fruter eft arborescens. [Pruicoda stirps magis quam arbor est, inquit Marcellus, Nos tamen vidimus tonsiura putationscque coacham ad legitimam arboris altitudinen crefere.] ramis frequentibus satis donatus, cortice (inquit Clusus) ex viridi nigricante, materio pallida. Folia mis frequentioni sara onaturis, contre (inqua cianas) a vinan ingranate, materia pantula, roma terna, oblonga, acuminata, fuperius virentia, inferius albicantia, odore adeò gravi & tetro pradita, porifimimi i terantur, ut transeuntibus suo fexore caput offendant, in unius pediculi uncialis caput inferta. Ex foliorum sedibus & alis stores ex calve in quaturo lacinias sedto, glanco & velut argenteo emicant bini, terni aut quaterni, oblongi, quatuor foliis constantes, Genista ferè aut Cytisi genteo emicant bini, terni aut quaterni, osiongi, quatior rouis conitantes, Genuta: fere aut Cytuli modo, fed quorum (ipremium, quodque reliqua integri, brevius efi & mininè reflexium ti ni illi, colore intensè aureo, reliquis palle(centibus, è quorum finu apiculi puliciuli emicant flori concolores. Floribus fuccedum fijine digitali longitudine, policiari verò laturdine, cartilaginez, in quibus terna aut quaterna femma, nonnunquam plura, faits magna, exiguis phafoolis fimilia, renis forma, que initio albast, deinde colorem purpurafentem contrabunt, tandem per maturitatem ex cernico nigricant, ut aptifime Diofcordes musibus diseris, cim in codem fructu non bene maturo tres differentes colores conspiciantur, ut diligenter notavit Clusius.

Floret Maio & Junio mensibus, grato inter alios frutices per sylvas spectaculo. Nos in montibus supra Messanam, & alibi pluries turn in Sicilia, turn etiam in Italia observavimus. Clussus in saxoso colle propè Arelatem urbem in Gallia, tum frequentem circa Hispalin & alibi in Hispania,

Anagyris fatida altera rotundo folio C.B. Anag. Cretica à Clusi diversa Honor. Belli ep. 2. ad Clus.

De hac J. Bauhinus, Licet, inquit, Honorius Belli fe in Creta paffim, fecus vias differentem Anagyrin ab ea quam hic defcribo obfervéfie dicas, que rotundiora proteate folia; non tamen ob foola folia que parum variant, diverfame estfitimo facientam, cum præferim exofus odre & faculeates à Veteribus huic adferiptæ eandem esse clare demonstrent. Facilior ettam naturæ lustis in folis quàm in viribus.

Folia Anagyridis fœtidæ trita & impolita tumores reprimunt : ficca in passo pota menses ac secundas movent, fœtum mortuum ejiciunt. Semen commanducatum vomitiones movet, nec semen tantùm fed & folia, unanimi botanicorum confensu.

Accidit interdum (inquit Hon. Belli) ut capræ & oves in Creta fame vexatæ hujus folia depascant, licet odoris sit ingratissimi, & postea ex harum lacte caseus conficiatur: quo si forte ignarus aliquis vescatur aut lac bibat, statim excirentur tum vehementissimi vomitus tum fluxus ventris: Et cum hoc sapissimè accidat, multi in discrimen vitæ veniunt, quam ob causam frutex omnibus

Quod Laburni flores apes non attingant, Plinius etimq, secuti recentiores Botanici affirmant. Sapenumero autem Laburnum ob ligni duritiem & nigrorem pro Ebeno vænit, ex quo pulchræ fiunt pectinum theca. 7. B.

Phaleolus arbor Indica incana filiquiz torofis Kayan diffa. Thora Paerou H. M. Cajan arbor Indi-ca, folius Trifolis bituminofi, filiquiz Orobi Breyn. Prod. Pifum Arborescens quibusdam.

Arbor elf fruticola, radice ruffa, obfusco cortice, inodora, caudice sesquipedem crasso. Felia Salicum effigiem habentia, ex oblongo angusta, quinque pollices equantia, aculeata, nervis stria-

Lib. XXXI. De Arboribus Siliquosis.

1723

ta, numero terna, bipollicaribus firiatis etiam è furculis breviffimis pediculis dependent, fuperne le-na, è viridi fulca, inferne hyalina, odore fimul & gufuu haud ingrata. Florer hic illic in extremitatibus furculorum, propè foliorum exortum expullulantium erumpunt papilionacei, tetrapetali, tatous incusorum, prope rousorum exorum expunuanamini erumpunt papunonacer, terrapetari, quotum unum aduncum, venis firiatum, lateribus albicantibus & translucidis; intus flavum, circa medium oræ leviter finnatum exifiti. Duo ereĉta, oblonga, flava foliola proje latus incurvatum circumplectuntur. Stilus hamato incumbens folio, candidus in novem filamenta, eroceis apicibus donata, divilus, stamine quod filamentum slavo capite ornatum transmittit crocea gemma nodulato, obtegitur. Eorum calix venosus hirsurusque, odor autem nullus est. Succrescentes storibus siliqua, digitum auricularem tum longitudine, tum crafficie zmulantes, pilosz, maculis interffinctz, e viridi diluta funt, cortice subrubro, cartilagineo, ubi expanditur transparente, multis venulis intertextaunica unit, corrice mortoro, carriagmes, un expanutur tramparence, muits venuns metrecaes.

His includantur quaturo PR, carrilagmofis interfepimentis à fe mutuò diffineta, immatura virenta, glabra, nitentia, matura rubentia, quaedam ex albido flaventia, fitum transversum obtinentia, in edula do gratum saporem relata, quinimo propterea in agris pinguioribus sedulò excoluntur, & ubivis

Leguntur mense Januario. Frutex ipse semper frondens brevi emoritur. Apozema ex foliis affimptum hæmorrhoidum fluxum nimis copiofium retardat. Cum Pipere con-Virea trita folia gingivarum immundiriem, dentium tollunt dolorem. Decocta in Oryza lotura semina & cum butyro in linimentum redacta spontaneam ac dolorosam artuum propulsant lassitudinem. Paratur insuper ex iis quoque salubris contra variolas potio.

Hac Planta crevit hoc anno 1687, in Horto D.Doody.

CAP. VIII.

Cytifus spinosus Acacia dictus. Acacia trifolia C. B. altera trifolia Ger. secunda seu altera Diosco-rulus Park. Aspalathus secunda trifolia, que Acacia secunda Matthiolo trifolia J. B.

Uunc fruticem Hon. Belli sic describit, pro Aspalatho secundo Dioscor. vero & legitimo, quique in tota Gracia nomen adhur retinet. Ligm materies alba, durissima & gravis. est; medium autem ligni nigrescit, odore carens: flores habet luteos, Genissa amulos, Left; medium autem ligun ingreleti, odore carens: more haper turcos, Genitte amulos, parlim odoratos: vento autem fiprante corum odor faits fiavis mane longitis percipitur, fitocedant parva. Rispue in quibus tria quantorve feriima continentur. Folia Rutz imilia finat, terna fimul puncta, licer affate ipla amittat ut Anumno alisi industur. Spinis cous frutex feater, validis, duarum triature unciarum, quarum nomulia bridea aut trifac, fratare, reliquóque ramo concolores, quartimq, non commiliuris modo, fed ipfinnet etiam medietati ex longitufulis pediculis folia harrent. trifolia, exigua quadam ac vix quidem conspicua hirsutie pubescentia. Radice nititur firma, lignofa, odons experte.

13. Outor experte.
In Creta exp. foc fepes conficium, totaque fylvz ex eo conflare spectantur. Vere Lobelius univer-Losse, fum Tyrrhenum, Ligusticum atque Medicerraneum littus, uti pleraque Italiz loca hoc frutice scatere scribit. Eundem etiam in Sicilia circa Messama, & Gallo-provincia prope Tolonam portum observante.

Potuisset hee planta Cytiss annumerari, cum quibus in omnibus præterquam spinis convenit,

CAP. IX.

Cytifus adulterinise froe Alyffon frusicans Ger. Cytift facie quibuldam Alyffon frusicans Park. Cytift , facie Alyffon frusicans quorundam Lob. J.B. Pfeudo-cytifus flore Leucosi into C.B.

Voticus hic frutex floribus luteis Leucoii minoris zestate lucet, è sparsis, numerosis, anfra-ctuosis Polemonii striatis coliculis. Folia Cytis, habitiora, albida, hispida, setaceis pilis ri-d gida: Radice lignosa, duriore, & in solliculis semine.

CAP. X.

De Genista vulgari trifolia.

Enista à genu dicta putatur, vel quòd genu instar flexilis sit, vel quod genubus medeatur dolentibus. Foliis in eodem pediculo ternis, viminibus tenuibus angulosis confertis ab aliis siliquosis & flore papilionaceo donatis plantis diftinguitur.

A. 1. Genista angulosa trifolia J. B. angulosa & scoparia C. B. vulgaris & scoparia Park. Genista Gen. & cisav Chamagenista cysidem ex sentensia C. Baubins & Johnson, Com-

Fruitofa stirps est, frequenter in magnam altitudinem elata, hominis staturam attingens, interdum humilior multò, caudices habens tenues, lignofos, à quibus plurima tenues sparguntur virgula, angulofæ.

Viret.

Tempus & Locus.

1722

Locus

CAP. XL

De Genista humili.

1. Chamagenista folisi Genista vulgaris C. B. Chamagenista Pamonica Patk. Chamagenista Ger. Genistella pilos J. B.

De Arboribus Siliquosis.

Uffrutex est cubitalis & bicubitalis, radice longa, obliquè serpente, fibris aliquot donata. Vimina habet lenta, tenuia, teretia, in multos ramulos angulolos, striatos divisa, per terram ut plurimum se spargentia. Folia * admodum exigua, inferius lanugine cana pubescentia * Bina, terna, fuperius glabra. Flores ad ramulorum latera multi, crocci, ex hirfuto calyculo. Afpalathi Mon- aut quaterna fpelienfis, vel genifte vulgaris formă & odore, fed multo minores, exterius pilofi, intus glabri, abeodem exorsucedunt flique parvæ, unciales, latiufculæ hirfutæ, in quibus plura femina. [Cytifi generibus fi- tu Cluf.

milia Cissi, I m. ducau Wirtembergico & alibi in Germania; necnon in multis Pannoniz locis ad viarum Leeus & fylvarum margines, edits, ficcis atque defertis. J. B. Clef. Pluribus etiam in locis Garriguez di Tempa. dis propè Montpelium copiosè nacicur. Bean. Monfe. Floret Maio, quandoque etiam Aprili. Vel C. Bauhinus et una specie duas facit, cum Genistam minimam Lega. sub titulo Geniste ramose foliis Hyperici proponit, & separat à Genistella Pannonica Tole. cui titulum facit Chamagenista foliis Geniste vulgaris; vel J. Bauhinus duas species confundite, & ad idem caput reducir.

A. 2. Genistella tinctoria Ger. Genista tinctoria Germanica C. B. tinctoria vulgaris Park: Tinctorius flos J. B. Breen-weed of Diers weed, of Woodwaren.

J. B. E radice lignofa, per terram plurimum diffusa, densa viminum seges fruticat, tenuium, cubit. radice lignota, per terram plurimum diffuia, denia viminum leges fruticat, tenuium, cubitalium & longiorum, teretium, qubus alternatim adnalcuntur filia Hyflopi, majora, interdum
parta, fupra infraque atro-virenda, fatuo lentore mandentis os implentia. Floras in thyrifs lutei,
Geniftz anguloke fimiles, verum minores & nonnihi pallidiores: quorum fingulis appolitz filique unciam longe, latiufculz, glabre, in quubus multa femina parva.
In palcus inmis frequens elt; fiquidem vaccarum eam depalcentium lac amarore inficit, unde Locas.
& buyrum & calcus ex so facta amarefount.

co mayrum oc catego ex or races amareteeme.

Herba ejidve fos luteum vel flavum colorem prabet, Glafto autem fuperinducta viridem efficit.

Solent enim pictores ex ceruleo & luteo finul contritis viridem efficere colorem.

Variat folis latioribus & anguftioribus, ramulis modò erectés, modò procumbentibus.

Ur forma & temperamento Geniftze fimilis est, fic facultatibus haud dubiè cidem respondet.

3. Genista tinctoria latifolia Lucensis J. B.

Hoc nomine exhibita ab Agerio, in montibus Lucenfibus collecta, furculo est lignoso, denso, ftriato, nodulis ab ima præsertim parte contorto. Quem ad intermedia mox alii stipant minores, satis numerosi. Folia quam in vulgari tinetoria dieta multo latiora, molliora, brevioraque, alternatim pofita, viridia, & aversa parte subcinericea, per ambitum leviter hirsuta, nervo insigni per medium excurrente. Flos luteus, hians more reliquarum. In sicca nullus gustus notabilis.

4. Genista interia Hispanica Park. sinctoria fratescens folis incania C. B. Genistella tinctoria Hispanica J. B. infectoria Ger.

Ad duorum cubitorum altitudinem crescit interdum hic frutex, nudo stipite, enodi, recto, digitali craffitudine, candicante cortice tecto, qui in multiplices brevésque ramulos tenellos & fragi-les summa parte dividitur. Hos ornant folia Lini aut Thymelaea, frequentia, supernè virentia, infernè verò incana & argentei planè splendoris; gustùs initio exiccantis & nonnihil adstringentis, deinde subamari. Flores summis ramulis nascuntur, spicatim congesti, Genistæ tinctoriæ Germanicæ fimiles, lutei. Tota planta elegans est aspectu.

Quo tempore floret sub ea crescit Hæmodori quoddam genus elegans, pedalis altitudinis, brachialis interdum craffitudinis, multis floribus à medio scapo ad summum usque exornatum, magnis, oblongis, luteis, extrema parte hiantibus, & in quinque partes divisis. Totum humidum elf,

pingui oleaginosăque materia turget. Nufiquam huja fruicem confest: Clufius quam Murciano regno fecundum vias nafeentem, & Lacus & Martio menfe florentem. Nos in monthus lylvofis fupra Neapolin Italia: versus Camaldulenfium Tempus. conobium observavimus.

Hunc fruticem quamvis elatior fit quam ut humilis dici debeat, quia tamen Genistellæ tinctoriæ fimilis eft, hic locum habere permifimus.

5. Genistella montana Germanica Park. lagopodoides major Ger. herbacea, sive Chamaspartium J. B. Chamagenista sagittalis C.B.

7.B.

Herba est potits lignosa qu'am frutex, rarò cubitum excedens. Ramuli molles hirsuti, duabus flutinis latis mollibus ornati, internodiis veluti distincti; ac ad fingula internodia folium unum oblongum, obtusum, pilosum, fine pediculo, majus qu'am in angulosa, nec triplex ut in ea. In virgarum summitate stare parvi, lutet, hiantes, spicam sere efficientes, quibus succedunt filique valdè pilosa. Radis lignosa, cubitalis, in aliquot portiones magnas divisa.

Gggggggg; Clusso

De viribus Genita: ile previer Schoole us. Schille a ungain speriotate e inchinitae centeuri, nine & hepatica. Calculum pellit, ferofos humores educit, tam per vomitum, quam per alvum & urinas. Hine ufus ejus infignis in obfituacionibus epatis, lienis & melenterii, adeoque in Hydrope, catarrhis & arthriticis affectibus. In usu funt flores, semina & summitates. & arthriticis attectibus. In una unit nores, iemina ex iummitates.
Folia, ramuli & fummitates Genifitz, cocka in vino aut aqua, corúmve fucus utilia funt hydropicis, & omnibus obtructionibus renum ac vefica; partim enim purgant omnes ferofos & aquofos
ac fuperfluos humores per alvum, partim per urinas. Eadem præftat femen, fumptum circiter portdere drachmæ unius Dod. Purgar Genifitz femen on minis potenter fere quam Sparium aut
Vallature i fl. gendare av bedro melies ventriculo icinio funptum. Outra aim Sparium aut dere drachmæ unus 1004, runga Gonta fonton inima potentet rete quain spartium aut Helleborus 5j ß, pondere ex hydro melite ventriculo jejuno fungtum. Quare ejus magnus eft ulus hodie contra Podagram. Matth. Idem confirmat Lobe rus, femine Genifæ fcopariæ vomitum ulus nome contra rodagrant. Mario. Rolli Committat. Lous ulus, immine cuentra teoparia vomitum non fecus ac Spartio Diole, fapius 3ij decocto propinato citra magnam contentionem se moville feribers. Verum sforse rechas decerptos fapistime quamplurimes & per se acetanis inditos vorat (inquir) plebecula Arverna & Aquitania maxima copia innocuos non modò sed etiam admodum guffui fuaves; nec quicquam vomitionis naufeave, aut commotionis movere solent. Quin apud Brabantos, & Anglos non minus, germantes dum adhuc virides sunt condituntur sale & aceto sio-Brabantos, et Angios non initius, geniniantes una aunte vincios nan continuar sur et aceto flo-res, mentique inferintur, Capparum Olearúmve par commendatione. Creduntre rbim pon-modo cordivires, ac fonnacho appeitum augere, fed etany obstructiones referare ac calculum fram-gere. Idorro falluntur fallúntque qui hosce flores Officinis vomitioni ciende succandos praci-gere. Idorro falluntur fallúntque qui hosce flores Officinis vomitioni ciende succandos praci-

Per univerlam tere Germaniam, Gainam, Anguam auque Deigumi in paicuis, prariertim arenofis, glareofis & flerilionibus frequentiffima habetur. Sponte nafcentis (quod mirum) nulla veftigia obtervare potuit Clufus in Pannonia & Bohemia, neque tota Auftria & Moravia. Floret circa finem

prins et initio main, et intermini de las pos Genifa vulgaris splenetica & nephritica censetur, hinc De viribus Genista sic bieviter Schroderus. Genista vulgaris splenetica & nephritica censetur, hinc

Hinc patet diversas partes ejusdem plantæ diversis imò planè contrariis facultatibus pollere. Eadem differentia observatur inter Betonice radices, ejusque folia & flores, ut in ejus historia mominus. E contra Lapathi semen alvum obstruit, folia subducunt.

Aprilis & initio Maii, & interdum serius pro veris temperie.

mus. E contra Lapatm tenteu arum outturs, tota necessaria.

Electuarium florum Geniflæ pulverilat. & melle rolato except. ad ferophulás expertum, fi eo guis utatur continuté D. Hulf-é MS nondum edito. Ego non multum auxilii inde expectem. Pulvis feminum cum hydromelite exhibitus in liene tumido, hydrope, ictero utroque mira

Paratur ex Genista ramulorum ac virgultorum aridorum & combustorum cinere cum vino te Paratur ex Genista ramulorum ac virgultorum aridorum & combustorum cinere cum vino te nui albo lixivium quod ad cachexiam & Leucophlegmatiam à nonimulis valde celebratur, & potenter quidem aquolos & ferolos humores cum urina per veficam expellit. Cam. Ego non multo plus

sperem ab hoc lixivio quam ab alterius cujuscunque fruticis.

sperem ab hoc lixivio quam ab alterius cujuscunque truticis.
Verum iis quæ de Genista traduntur repugnat Cass. Hosmannus, si Germanica intelligatur.
Quia (inquir) de semine ejuscem scienus habere quidem tusus, se semine ejuscem teste se semine ejuscem scienus, se quidem in tripla aut quadrupla doss, quis non rimu ut Rhaphanus, Oleum, Ficus & alia calia, & quidem in tripla aut quadrupla doss, quis non rimu tusus de semina illa encer al que Genista enstra al gignaris dannur. Idem dicite de virgatum since. Summa, se liberate abstinere ait à Genista, quia omnia que seribuntur incerta & dubia since. Verum nos ei non penitus assentimur, cum que de summitatibas & feminibus traduntur tot since. Verum nos ei non penitus assentimur, cum que de summitatiba se seminibus traduntur tot graves & side dignos autores habeant: nec putanus Italicam Genistam tantum præstare Germanica quantum ille vult; imo vix omnino præstare cathartice facultatis respectu crediderim. graves de me un un practice de quantum ille vult; imo vix omnino præfiare catharticæ facultatis respectu crediderim.

er quantum me vun ; mno via ommuo præntare catnarticæ racuitatis relpectu crediderim.

Geniftà Arabicà, que à noftra diverfa, planities ad montem Sinai oblice funt, que etiam in
Arabisi folitudinibus nafetur. Bellon. b/s. Sed quid? (inquit C. Baulinus) qui hanc quintam fuam
Geniftæ non fpinofæ speciem facit.

2. Trifolium frutex Genistæ folio J. B.

J. B. Ex Italia allatus est quem descripsit J. Bauhinus hujus Plantæ cubitalis ramus, Genistæ facie, stria-Ex Italia allatus ett quem descripit J. Baumnus hujus Plantæ cubitalis ramus, Genifæ facie, fria-tus, fungolus, in alas alerno pointu divifus, quarum commifuris folia herent, ima pare trifolia, extrema imgularia, Genifæ apprime fimilia. Ramorum extemis velut ificiatim, fed majore po-extrema imgularia, Genifæ apprime fimilia. Ramorum extemis velut ificiatim, fed majore po-titu, floculorum capitula ex longiusculis pedicellis alternatim herent, flava (ut sieca ostendix) ob-longa, ad quorum infertionem minunsitima foliola adnascuntur.

CAP.

I solt.

Locus.

Vires.

Lib. XXXI. De Arboribus Siliquosis.

Clufio plano est eóque altero ex altero nascente folio, quod deinde in cauliculum convertitur. In pascuis Germaniæ sterilioribus abunde provenit multis in locis : item circa Genevam.

6. Genifiella pinnata altera Hifpanica Patk. Genifiella pinnata Get. berbacca platyphyllos J. B. Cha-magenifia caule foliato C. B.

Changenista peregrina Clus, vix palmari magnitudine affurgit, admodum tamen fruticola, faliir Chamelaez proximis, brevioribus, duris & carnosis, aliquantulum in ambitu sinuosis & crifpis, ngidiusculsque, uno ex alero è medio folii nervo prodeunte quemadmodum in superiore, interdum etiam binis ternifve fimul exorientibus; hic verò nervus paulatim intumefcit, & in ramulum convertitu; ficcum tota planta foliofa fit, & nonnifi folis conftans videatur, fit tandem admodum fruicofa. In extremis this folis quini fenire aut plures flores, finul ujunciti ex tilofas calyculis nafeuntur, minores quàm in Genifta, aurei planè coloris, nifi bina inferiora folia incana lanugine pubescerent.

Descriptio J. Bauhini nonnihil variat à Clusiana, quam vide apud ipsum. Chamagenistam peregrinam in solis Valentini regni locis incultis & asperis slorentem observavit Clusius mense Martio.

7. Chamægenista Cretica C. B. Park.

Hac virgulis est palmo minoribus, humi diffusis, tenuibus, rotundis, subcanis, in ramulos aliquot duarum triúmve unciarum diviss: foliolis oblongis angustissimis, binis aut ternis ab codem exortu, sed altero semper longiore prodeuntibus, incanis. Ex foliorum alis sosciali terni aut quaterni, parvi, lutei, Genillæ floribus æmuli. Siliquas non vidit descriptionis autor C. B.

E Contareni horto habuit. Parkinfonus hanc habet pro Spartio Cretico Alpini Exor.

. His addit C. Bauhinus

- 8. Chamægenistam folio articulato, i.e. Chamæspartium Narbonense Tab.
- 9. Chamægenistam montanam bispidam, i. e. Genistæ minoris speciem Tab.

CAP. XII.

De Spartio non Spinoso.

1. Genista Hispanica Ger. juneca J. B. Spartum Hispanicum fruten vulgare Park. Spartium arborescens seminibus Leni similibus C. B. Spantist Brown.

7. B. Rutex eft ad quatuor vel quinque cubitorum altitudinem excreícens, interdum minor. Vimura juncea, teretia, obsequiofa, viridantia; per quæ dum flores & novella adhuc planta eft. fparía funt rara quedam foliar, decidua, oblonga, ramis concoloria feré. Flores in virgularum funmitatibus multi, lutet, magni, aspectu lavo, fioribus fimiles Píforum & Cicercularum, guiftu dulces. Floribus fucedum, flipace furrecta, uncias quaturo vel quinque longa, compresse la magni, aspectual para en la magni, aspectual pa aliquantulum incurvæ, colore ferè Castaneæ. In iis ad 20 circiter semina, vel pauciora, compresfa, rubentia, lucida, Lente minora, non ità circinata. Lentem potius referunt quàm Ervum aut Viciam, quioquid feribit Matthiolus. Sapor leguminofus qualis piforum.

Hanc plantam Dioscoridis Spartium esse Botanici peritiores consentiunt. Nec obstat quòd Diofcorides Spartii virgas a posses effe fcribat: nam quamvis in hac primò exortu raris quibusdam folisi vestitæ sint, ea tamen brevi decidunt, ut maximam partem soliis vidua cernatur.

Cæterum ad Spartium Dioscoridis Plinii Genistam omnino reserendam esse existimat I. Rau-

In Italia, Sicilia & Gallia Narbonensi vulgatissima est. In hortis nostris ex semine facilè prove-

vir ne multam curam au culturam exigir, verim celeri aucht ad frugem bevir pervent.
Virbus cum Genifta vulgari convenit, qua tamen efficacior est. Pinutam & feroso humores vomitu & dejectione valence expurgat, unde hydropicis, ischiadicis, arthriticis opitulatur, urinam movet, & calculum in rembus frangit.

Hujus etiam flores, autore Diolocride, cum aqua mulfa obolorum quinque pondere poti vo-mitiones faciunt: Cum tamen Genifitz vulgaris flores plenis difcis multi in acetariis ex multo oleo vorent, nec quicquam nauleent. Oleum è floribus extrinsects illitum lienis tumores diffol-

vit. Flores quoque cum melle rosato aut ovo strumas resolvunt.

Spartium Hispanicum labis rotundiusculis, store luteo J. B. alterum monospermon semine reni simi-li C. B. Hispanicum minus, monospermon, store luteo Park. Pseudospartium Hispanicum

Cubitali plerumque stipite assurgit, pollicem crasso, scabro & striato cortice tecto, qui in plures cubitales, virentes & striatos ramos dividitur, & hi deinde in junceas, striatas, virides virgulas, que novelle adhuc & primum germinantes aliquot foliis exornantur, statim atque planta so-rere incipit deciduis, ut tota deinde appropriatur. E virgarum lateribus prodeunt longi pediculi, è quibus dependent aliquot exigui flores, Glycyrrhizæ vulgaris aut Trifolii pratenfis floribus penè finilles, lutei, inodori. Succedunt cartilaginei, rotundiufculi lois, vulgari Fake, que in ju-mentorum pabulum cedit perfiniles, ex flavo rufescentes; in quibus unicum maxima ex parte femen (rarò bina) continettir, durum, nigrum, exiguo reni fimile, quod in lobis agitatis aut con-culfis crepitat & fonitum edit. Radix dura & lignosa.

Variis Castella: utriusque locis crescit, arenoso solo, & Maio floret: Semen maturum est Junio. Locus & Tember.

Spartium Hispanicum flore candido J. B. Hispanicum majus store albo Park. tertium store albo
 C. B. Pseudo-spartium album aquinas Ger.

Præcedente longè majus est, & hominis altitudinem superans, virgulis quam illius tenerioribus, lentioribus & magis obsequentibus, stere ejuldem cum superiore formæ, sed paulò majore & omnino albo : lobi etiam conveniunt, fed minores funt & minus femen continent.

Gadibus duntaxat & locis vicinis aură marina perflatis Clusio conspectum est, arenolo & steri Tempus, li folo, fuis floribus onustum Februario.

D. Hermannus hanc speciem pro præcedentis tantum varietate habet. Hort. Lugd. Bat.

4. Genista Hispanica affinis C. B. Pseudo-spartium Hispanicum Park. C. B. prod.

C. B. prod.

Suffruex elt cubirum superans, caule tenui, tereti, candicante cortice tecto, qui in plurimas virgas tenuissimas dividima: quarum aliquæ palmum superant, aliæ minores sunt: circa quæ folia longuscula, angustissima & rarissima, icà ur virga pæné nudæ appareant. Summis virgis singulis unicum capitulum roundum, villosim, imolle insidete, ut in Caryophyllo maritimo, ex pluribus plantias Genistellas inchorias forma, sed minoribus, pallide luteis compositum. Nam quilibet flos mediate.

In montibus planè faxofis ad aquas blancas D. Albinus collegit.

5. Sparium triphyllon C.B. Chamæsparium montanum triphyllon Park. Genista radiata sive stella-ris J.B. An Sparium minimum montanum triphyllon Col?

J.B. Pulchra eft planta, ramofa: Caulis unus in tres dividicur ramos, hi rurfum in alios bis, aut ter, aut quater, femper ternos: internodia duas uncias longa: folia ad unumquodque geniculum fex verticillarim, cauli circumpofita, ut in Gallio vel Aparine, latiora quam Gallio & molliora, incana, hirsuta, uti tota plania. In viminum valdė tenerorum angulosorumque extremis sorte densi Genistarum, eo ordine quo in Anthyllide leguminosa, lutei si rectè memini.

Spartum four minimum triphyllon fic defcribit Columna, Fruex eff amplus, Æquicolorum montibus Comino faxofis nudis devexis, in imo lignofius, innumeris alis divifus, comam conficiens rotundam. Caules primum juncei velut Junci folia, qui deinde lignofi, striati, flavescentes ex viridi fiunt. E fummo verò tribus geniculis virefeentes, atque langune alba obfiti aque firiati: fingulis verò geniculis ale aut auricule harent craffa, dura, in imo nuda, lignofa, ex quibus cim tenerior esset anno priore planta foliola terna, utrinque admodum tenuia, albicantia, ac veluti capillaria, Abrotani maris minora producebantur, ficuti in plantæ cacumine conspiciuntur. Alarum verò fummum aut acutum est, aut in minima foliola definit; aut capitula quatuor vel quinque fimul congesta, in quibus sores lutei Sparto & Genistæ similes ex utriculis parum birsusi, minis que luteis albicantibus, ad invicem oppolitis: quibus suboriuntur siliqua, breves, uncia longitudine, hirfutæ, ex viridi albentes, in acutum delinentes gladi modo, pardim convexo dorfo circa aciem, in quibus quaturor includuntur femima dependentia, cordis figuram imitantia. Tota planta bicubitalis ad fummum, caudice craffelente fruicis inflar.

6. Genista sive Spartium purgans & B.

Duos ramos describit J. Bauhinus. Prior sesquicubitalis erat, firmus, rigidus ac penitus lignofus, cortice crasso maricante, ligno internè albicante, in numerosam virganum prolem temere
ac nullo ordine divaricatus. In virganum extremis aculei quidata apparent. Tous porrò ramus
virgulorum denso fitipatu Uvæ matinæ adsimilis quodammodo est, nist quod nusipam uno exarticulo gemini aut plures prodeant furculi. Ramorum extremorum potifimum geniculis folia harent parva, angusta, cineritia quadam lanugine vestita: Iidem quoque flores ex longiusculis

nerent parva, angunta, cine na quasani sanigino roccas. Insuin quoquo jores ex tonginiciais pedicellis harrent lutei, Gemita vulgaris.

Pofterior colore & ramorum divilura fimilis, verum quam illa fenticofior & ftrigofior, quippe numerofioribus ramulis veluti in foinas definentibus, qua facile rumpuntur, innumeris nodulis to-

rolis, vix pedalis, incurvo ligno, &c.

J. Bauhinus hanc Lobelio in Adv. descriptam putat nomine Spartii aphylli fruticofi junceis aculeis, lanatis capitulis; quam Lobelius perperam pro Erinacea Clufii habet. Confule J. Bauhinum,

7. Spartium Creticum Alpin. exot.

Planta eft procera, denfiffimé fruticans, furculofa; quippe ramulis à craffis veluti caudicibus ro-tundis, viridibus, densé maculis parvis albis puntôrium alborum modo infectis, nafcentibus, longis, fubithibus, furtium reché achs, flexiblus, rotundis, cortice viridi practiua. Hi deorfium ramulos mul-tos habent, utrinque inaqualibus intervallis inordinatim politos, & in medio ramis, folifique mulfunt, & postea sursum in spinis densè fruticant. Folia, stores & siliqua Aspalathi sunt.

Tenera germina, flores & femina valenter per alvum & vomitum pituitam & ferosos humores purgare dicuntur.

8. Genista

In horto Autoris Arbufculæ formå ad trium cubitorum altitudinem, trium quatuorve unciarum craffitiem excrevit, caudice ab imo ad fummum ufque ramofo, ramis valde lentis & flexilibus, cortice crafficiem excrevit, caudice ab timo ad furmium ulque ramoto, rams valde lents & flexilibus, cortice feabro ferrigineo, venis luctés obleuris friato, quique facile à ligno ablecedit. Lignum cortice de caudatum foris viride apparet, intus coloris paleacet. Rami in multos ramulos minores pariter lentos & plicatiles varie dividuntur, & hi demum in furculos folizis plurimis velticos, pavis, angulfis, oblonagis, craffis & carnofis, nullo ordine pofitis, cum marginibus reflexis, ut folia conche formam imitari videantur extremis tamen fubrocundis & retrorfum reclinatis, in aculeum foldum & durum, non tamen pungenem terminatis; lanugine infuger albicante tegantur hec folia & ad abfañ duas interdum appendicos ceu auriculas obtinent. E foliorum alis in fupremis ramulis exeunt furculi multi, least est deseguin pediguis bino ordine è furculis evacuntibus don tres, amandros femis lunga? Aulanginofi forei in pediculis bino ordine è furculis exeuntibus duo, tres quattore fimili juncti, flavi, valde exigui, odore admodum grato Genifita armulo, papilionacei. Floribus delaptis reftat in calivaldè exigui, odore admodum grato Genitta amuio, papunonacca. Promous deaptis fettat in catice una lola filma perexigua de brevis, è flavo rufelcens, apice acutos, unicum tantum femen contnens, rotundum, planum, lucidum colore obleuro. Sapor foliorum aftringens, acidus & exficcans;
florum fabas recentes refert. Planta eft perennis, folis perpetuis.

Differt autem multimodis à Spartio fijinofo Alpini, ut descriptiones conferenti patebit.

CAP. XIII.

Genista argentea J. B.

J. B. Utreulo hac adolefcit lignolo, multiplici, in multas alas transversas diviso, tereti, argenteo. Ad ramulorum exortum felia herent singularia, oblonga, angusta, argenteà histuse obsta. Fra-Bra sinculturum internodis aque extrems hares timusis Carpobalismi Officinarum vulgaris, calyculo foliato contentus, spadicci coloris, corticolus, in summo apicula acutà donasus: in quo fumen continetur nigrum, rotundum, rugolum, ac ferè evandum [in fica quam descriptir J. Bauhinus] ac proinde nullo sapore effatu digno prædirum. Surculi & folia modicè amaricant.

Vel hanc, vel ei fimilem plantam propé Monsfeilum in plantite quam transivimus eundo ab oppi-dulo S.Lupiani ad montem Lupi oblervavimus.

CAP. XIV.

De Genistella spinosa.

1. Genista aculeata Ger. Park. aculeata foliosa J. B. spinosa minor Germanica C. B.

Orridus frutex est Genistella aculeata, Genistà trisolià angulosa minor, densis tamen ra-mis fruticans, in quibus folia hirsuta alterno positu nascuntur, Genista vulgaris sorma, acuminata: sed præter folia longis creberrimisque spinis minacibus armatur, majorésque spinz minorum sobolem infesto mucrone pungentium è lateribus pariunt. Flores lutei, spicati, Geniftæ tinctoriæ vulgaris. Semen in exiguis filiquis. Radix lenta & fublutea.

Botanici nostrates (Gerardus & Parkinsonus) plantam hanc cum Genista minore aspalathoide imperité confundunt.

In Germania passim occurrit, præsertim in arenosis, secus vias, &c. Adstringentem cum amaritudine facultatem obtinet, ac proinde valenter & citra mordacitatem exficcantem. Ut rem in pauca contraham (inquit J. Bauhinus) idem Genistella quod Hippuris

2. Genistella spinosa montis Ventosi J. B.

F.B.

Final Properties of the Coujus ramus palmaris J. Bauhino datus) priores ramuli plures, duas uncias longi, finits Juniperinis ornati, alli longiores quatuor unciarum circiter, folio hirfutis, longiufculis & latiufculis, fed quàm in vulgari genutella foinofa angultioribus. Flores in fummitatibus aliquot aurei, majores quàm in prædicta Geni

Si hæc non est particularis Genista, certè egregia est varietas.

3. Genistella Monspeliaca spinosa C.B. prod. Spinosa minor Hispanica villosissima C.B. pin. An pracedenti eadem?

C.is.

Visiculis est palmaribus, in terram reflexis, quorum pars inferior in brevissimos ramulos ex parvis fisinulis constantes dividuur, à medio verò surfum villosi sunt, quandoque in ramulos brachiati, oblongs, viridabs fosis, minoribus scipe additis, verbiti, spinisque carentes. Summitanibus sinera palide lutei, formà Geniste spinosa vulgari similes, insident.

Hanc quidam Montipelisti Corrudam luteram vocabant, que etiam in Ventoso monte reperitur.

Rarius occurrit in incultis montis Lupi, copiosiorem vidamus ultra montem Esperm circa urbem Mersali, incuir D. Marcoli.

Merriols, inquit D. Magnol

Similem

De Arboribus Siliquosis. Similem fed per omnia majorem, caulibus pedalibus, foliis rarioribus, fipinis longioribus, minúfque pungentibus, floribus majoribus & aureis, quafi in fpica difpolitis. Ex Hilpania habemus, inquit

CAP. XV.

De Genista spinosa seu Scorpio.

A I. Genista spinosa vulgaris Ger. emac. spinosa major longioribus aculeis C. B. spinosa major vulgaris, seu Scorpius Theophrasti, quem Gaza Nepam transfulis. Park, Genistella spinosa assinus Nepa quibus dam J. B. 2013, 305 ints 02 B025.

Ubitali aut ampliore [fupra Burdegalam Bayonenfi itinere tanta altitudine affurgit, ut duorum hominum altitudinem æquare nonnunquam viderim, craffitudine verò brachium humanum Cluf: parem etiam in Anglia fi permittatur staturam & magnitudinem assequitur.] altitudine assurgit, multis virgis ex atro virentibus, striatis, densissimo spinarum vallo obsitis truticofum. [Ramuli adeo conferti funt, & spinæ densæ, ut totum caudicem & ramos contegant, & vix lumen ipfum nedum oculi aciem transmittant] Spinæ autem robustæ satis, viridantes, striatæ, glabræ fæpius, alias pilo brevi oblitæ, nova spinarum minorum è lateribus egredientium sobole sœcundæ. Folia nulla nifi primo vere apparent, brevi decidua. Flores Genista minores, pallidi, interdum tamen adeò rufescentes ut rubere videantur, præsertim sub Autumnum: Siliquæ deinde succedunt breves, cylindracex, magna ex parte inanes, aliquando tamen ferentes exiguum femen, pallidum aut subfuscum ut Genista vulgaris Septentrionalium. Radix singularis in alias tenues se spargens, & interdum latè

se propagans.

Non destituitur soliis hic frutex, nec spinam pro solio habet, ut nonnulli existimărunt, sed vere folia emittit in surculis tenellis, parva, ex rotundo acuminata, interdum longiora & angustiora, supernè ex cinereo viridia, fubtus argentea aut incana, quæ brevi decidunt. Floret Maio & deinceps per totam æftatem ad Autumnum & Hyemem usque.

In Anglia locis incultis, arenofis, squalidis & sterilibus frequentissima est, nec minus in Belgio, Gal-Locus. lia & Germania. Quin & in Gallo provincia regione aftuola ipfiffimum hunc fruitcem observavi.

Usus hujus est ad sepes, & exsiscatæ ad fornaces calefaciendos.

2. Genista spinosa arborescens Africana Bartholin. Act. Med. An. 1672.

A Promontorio Bonæ Spei Hafniam allata est à D. Stolle cum aliis multis quarum figuras ibidem exhibet Bartholinus.

3. Genista spinosa floribus rubris D. Wheeleri Itinerar. p.52.

4. Genifta spinosa major brevibus aculeis C.B.

Non videtur nobis à præcedente specie differre. Observavimus equidem in Anglia Scorpii varietatem priore humiliorem, spinis brevioribus, tenuioribus, pallidius virentibus, non tamen minus crebris, quæ sub Autumnum præcipuè storet, quando prior maximam jam partem storete dessir: verum que no Autumnum precupe note, quanto prior maximam jam partem notere centr. verum cum noverim quor cadem planta proloci diverfitate altifque accidentibus facies indust, hancab illa fiecie diverfam effe afferere non aufim. Urcunque five locte differant, five non, Hac cadem ompino eff Scorpio minori in Gallo-provincia nafcenti, hoc eff Geniftz fipinola majori brevibus aculeis C. B. nec enim ullam ego, qui utramque in loco natali florentem vidi, differentiam observare

Scorpium five Nepam Anguillaræ hujus Synonymam facit C. Bauhinus; verùm floris color non convenit. V. 7.B.

CAP. XVI.

De Afpalatho, & variu Spartii & Genista Spinofa Speciebus.

1. Aspalathus 2. Monspeliensis J.B. alter Monspeliensis Park. Genista-spartium spinosum majus store luteo C. B.

Ota planta cubitum non excedit, fruticosa admodum & ramosa, multis horrens spinis deorfum inflexis, firmis, acutis, in quibus enascuntur pusilla folia Lentis magnitudine, viridia, qualia etiam (sed teneriora) sert in novellis ramulis, quibus subsunt recens nati aculei. Flores in firmioribus & rigidioribus finissterni, quaterni aut plures firmi nafcuntur, Genittæ fimiles, minores, coloris nuce lutei, nunc pallefocntis: Semen in parvis filipus exiguum. Afpalathus fecunda nobus oblervata in aritis & fteriibus faxofis collibus circa Monspelium, Ne-

maufum & alibi in Gallia Narbonenfi, planta erat bicubitalis, ut rectè J. Baulunus : qui floribus odorem Meliloti Officinarum ascribit, saporem nullum manifestum.

Floribus cum Saccharo fermentatis ad firmandas & restaurandas collapsas vires ununtur Salmanticenfes. Cluf.

Lecus.

2. Afpalato Monspoliensi assinio Scorpius 2. Clusto J. B. Genista-spartium spinosum minus C. B. Park.
Genista spinosa minor siliqua rotunda. Get.

Pedis altitudinem rarò fuperat, totum denfiffimis spinis horrens, qua non confuso ordine, ut in superior [Genista spinosa seu Scorpio vulgari] nascuntur, sed seriem quandam servant, & semper contrario inter le exortubina nascuntur, virentes quidem, sed languidus qu'am superioris, neque a-liz ex aliis. Summis ramulis inharent, bini aut terni floras, superiori simules, lutei coloris, mense Martio, quo tempore exiguas brevélque fliquas, vel patius famma Ervi magnitudine, incluía membraná quadam multa incanaque lanugine hirfura deprehendebam, denfiffimis ipfius plantes fipins occultata, ut ex superiore assate deciderant : adeò verò canescebant, ut mitio Aranearum telas esse ex-

chitata, it experience and the control of the contr

2. Afgalathus alter fecundus Clufu Park. Genista-Spartium spinofum majus 2. stere paliido CB. Cluf. Afgalathuo altero primo Cluf. robustius & aliquanto sirmius est, nonnunquam altius excrescens: Flos perpenuò pallidior est, alioquin et non mulcum distimiis.

4. Afhalathus alter tertius hir sutus Pack. Abrotani facie incana J.B. Genista-spartium spinosum ma-

A. Alfalathus alter tertius birfutus Park. Abrotani facie incana J.B. Genifus-sparitum spinofum majus tertium birfutum C.B.
Clas.

Ad cabiti nonnunquam magnisudinem accedit, plerumque tamen minor est, & pedalis tantimt
altindinis, totum etiam tenerius: ramuli in multo plures spinas divisi, iste denuo in alius, sic ut singular spinae totidem Abrotani multisida folia visleantur, nisi acule: obsisterent, qui a negligentius
intuentius vix observantur. Vere ex ramulerum lateribus exigui alii prodeunt ramusculi meani &
hirdur, quibus adnata sunt molia & incana Lentis folia: majora quaim in primo genere: in summis
illis ramusculis sovre priori similes, priore majores, sunti nasicuntur.

In Cantabri duntaxa, tentrio à Victoria urbe milliari, ad radices Pyrenzorum, quà Hispaniam
spectant, observavi Clusus.

Genista erinacea J. B. Erinacea Hispanica Clusis Park. Genista spinosa humilis Gen. Genista-spar-tium spinosum, folisis Lenticula, storibus en curuleo purpurascensibus. C.B.

Plane nova & tota elegans est hac planta, dodrantalis, in orbem per folum disfula, multis spinis virentibus, sive aculeis horrida. Floras Genista, ex costuleo purpurascentes, minores, calyculis inclusi higidis, villoss, omnino ferè incanis, bini anterni simul semper conjuncti. Foliole interdum cum inipaus, vinois, ofiningo tere incans, um auterin timu temper conjuncia. Prosson incanutation flore producti, fed raro, é aque perpanea, Leniciale, fimilia, que cum brevi marceleant & decidant, tota planta maxima ex parte fine folis spechatur, & multiplici spinarum vallo Erinaceum in se convolutum repratentata. Rarás lignola & magna est pro planta proportione.

Naicitur regno Valentino, affluentera sucrea circa setar segue oppidulum, septimo ab urbe Valentia militari, Madritano itinere, asperis locis & secus vias. Aprili sforentem observavit Clussus:

Semen videre non potuit

Incola Erizo, hoc est Erinaceum vocant, ob rationem modo dictam.

Echinopoda Cretensibus J.B. Echinopoda frutex Creticus Pack. Genista-spartium spinosum aphyllon alterum, tribus aculeis semper junctis, floribus lutais C.B. An Scorpius secundus Clus.

Echinopoda (inquit Honor, Bellus) vulgatiffima in Creta planta eft, & multum cum Erinacea Clussi convenit, mis quòd folis caret, & stores luteos profert, totáque viridi colore cernitur in or-bem disfusa, & Erinaceum mirum in modum multitudine spinarum repræsentans. Spinæ ternæ simul in ramulis nascuntur. Flores in summis ramulis proveniunt, non tamen plures simul conserti, sed pauciores: quos apes nunquam attingunt.

Planta hac non in Creta tantim fed & in Chio infula & per totam Graciam vulgatifima eft. Fallitur (inquit H. Belli) Dalechampius Athenai interpres, quòd per Echinopoda Cardui Chii

genus intelligeret; cum ea revera fruncis genus fit non Cardui.

7. Genista-spartium spinosam salin Polygoni C.B. spinosam Syriacum Park. Agul & Almagi Arabibus, Planta spinosa Mannam resspient J.B.

Fruex eff cubitalis aut altior, denfiffimo spinarum acutiffimarum, gracilium, flexiliumque stipatu referus. Ex quibus plurimi pendent swer rubelli: queis decidentibus succedum stignee rubernes, quales in Scorpio Monspelensi me vidifie memini, semine concolori farcze. Ex hac Halepi incola novum quoddam Mannæ genus legunt, cupa grana Coriandro nostro majora paulò, adeóque figură & fapore Mannæ nostræ Laricez perfimilia. Surculis porro infinitis propemodum donatur, teretius, & à trunco eleganti ordine hinc indé fparfis, majori fere parte Culcutâ obsitis, velut in Thymo. Folia ad ipinarum exortum hærent oblonga, Polygoni figurå, cinerea. Radin latis longa,

Manna in hac arbuscula inventa Tereniabin aut Trangebin Arabibus dicitur. Provenit in Persia & circa Halepum: item circa Kacka urbem Mesopotamiæ.

Folia

Folia ejus calidæ funt ficcæque naturæ. Florum ufus incolis ad purgandum; quibus se purga-Vires. turis manipulus unus ex aqua coctus in fingulas dofes fufficit.

8. Spartium spinosum Creticum Alpin. exot. Park.

Scipite lignolo affurgit, nigricante cortice tecto, multos nigros ramos spargente, in virgas junceas subtiles, nigrescentes iterum divisos, quibus in cacumine spina dura, nigrescentes, triangula. In surculorum exortu solia in eodem exortu quina, parva, tenuia. Flores lutei, parvi, Spartii Cretici similes, quibus filiquæ parvæ fuccedunt.

9. Spartium spinosum secundum Alpin. exot. spinosum aliud Creticum. Park. Alpin.

Ramos possibet crassos, rotundos, asperos. Virgæ in spinas acutas, triangulos multos facientes definunt. Folis duplex ordo. Ad exortum surculorum ex ramis Spartii sunt similia, sed tenuiora, ex uno exortu trina, quaterna vel quina, post in virgis rectis utrinque crebra Tragacantha modo, usque ad apices fere virgularum, quibus subtiles, duræ & acutæ spinæ supersunt.

Nascitur in Creta cum priore.

10. Genifta minor aspalathoides seu Genifta spinosa Anglica C.B. Genistella minor Aspalathoides J.B. Genifta aculeata Ger. Geniftella aculeata Park. Dedle fur; 02 Dettp Whin.

Virgæ cubitales & altiores, ramofæ, cortice cinereo tectæ è radice exeunt. Folia glabra, glauca in furculis novellis & vegetis parva, fubrotunda, Chamælyces paria, in adultioribus aut vetuftioribus plantis angustiora & acutiora. Ex alis foliorum egrediuntur aculei, foliis aliquot minusculis vestiti, & ipsi interdum alias parvas spinulas [duas auttres] è lateribus emittentes. Flores in summis ramulis velut spicati, papilionacei, flavi, è singulis foliorum alis singuli, quibus succedunt siliqua breves,

In ericetis & humidioribus folo foongiofo frequens occurrit.

CAP. XVII.

Arbores & Frutices nonnullos exoticos Genista & Spartio assines completens.

1. Babel-Schulli * HM. Genista spinosa Indica verticillata, store purpuro-caruleo, seu Spartium spino- * P. 2. F. 45. sum siliqua geminata.

Rutex est spinosus, nascens in aquosis; radice fibrosa, capillata, albicante. Caules geniculati, superne plani, ac utrinque sulco striati, virides ac etiam rubes centes, pilis longis & albicantibus dense obsti, intus lignosi com corculo aquoe de viridi, sen etiam albicante, e geniculis ramos passim binos ac alternatum emittentes, ac in geniculis singulis spinis sex, hinc inde tribus, longistimis, lignosis, duris, ac leniter versus inferiora indirests, acules que à e mutuo averds muinti.

Folia, que in nodis plura simul ad spinas cauliculis circumposita funt oblonga & valde angusta, pilisone lourie albivaribles in utraque, aux estables. líque longis albicantibus in utraque parte obducta, parum aípera, in margine criípa, teneriora ex viridi rubeícentia: Cofta media viridi dilutior est, subtus eminens & crassius cula. Flores verticillatim è geniculis prodeunt supra spinas, octo plus minus simul, papilionacei, collo brevi albicante è calyce solis oblongis, cuspidatis valdè pilosis, viridibus ac etiam rubescentibus composito erumpentes, petala duo lateralia corrulea funt, subpurpurea; petalum, quod clypeum vocamus, in superiore ora in tres lingulas seu soliola, quæ versus exteriora reflexa sunt rectis incisuris profunde discissum est, colore cœruleo-purpurascente, maximè in lingulis; petalum quartum angustum, cœrulei quoque subpurpurei coloris eff, in duas lingulas seu foliola, qua versus exteriora reflexa sunt, recta incisura discissum est. Stamina quatuor albicantia, crassa, arcuatim inflexa, apicibm longis, surrectis & cocruleis dotata funt : cum ils se prodit filamentum longiusculum, albicans, è rudimento fructus ortum. Sunt autem flores odore nullo.

Semina in filiquis lignosis, nonnihil cuspidatis, in duo latera [loculamenta] per strias intermedias distinctis, ex siccitate rufescentibus, ac foliis calycis, qua etiam rufescunt, ferè obtectis, in singulis lateribus [seu loculamentis] tria quatuórve, forma rotundiolà, seu etiam longa, plana, coloris cùm

Est & alia species Babel-Schulli, nascens in arenosis, qua cauliculos & folia habet viridi-clara, stores Altera verò albos ad cœruleum nonnihil vergentes.

Radix in decoctodata urinam provocat ac suppressam ciet, unde & hydropem curat, præsertim si cum oleo Ficus infernalis decoquatur. Eadem præstant folia decocta & condita cum aceto. Ex foliis fit pulvis, qui cum oleo expresso ex sloribus Ficûs infernalis epotus tumori pudendorum virilium folvendo conducit.

2. Genistella spinosa Africana Laricis folia Breynii.

Suffrutex est lignosus & spinis horridus, Genistella minori Aspalathoidi J. B. quadantenus similis, qui in multos dispessitur ramos: horum minores incani, in quibus spinar acutar & tenues, semunciam longar, alterno ordine, aquali quodam intervallo circumpositar cernuntur. Singularum spinarum exortui Foliola viridia & tenuia subnascuntur, numero decem aut tredecim, plura paucioráve semper

Lacus

Lib. XXXI.

conjuncta, ex uno ruberculo, ut in Larice, aut Corruda 2. Cluf. quibus fimiliora, prodeuntia. Flores vero femper fuper infer ipfa foinarum fede, plerunque folitarii, fapenumero etiam bini oriuntur, neque quicquam à Geniftella aculeata recedunt. Hi in flique femuncialibus & incanis Spartii minimi quicquain a Gennesia autom mucrone furfum reflexis, semina tria vel quatuor flavescentia Genistella relinquunt.

Prope Caput bonx fpei oritur.

3. Myrto-genista Cap. bonæ spei Breynii, Cent. 1.

First.

First. et arborelcens, ramis multis, quorum juniores fragiles & Genista instar angulos: quos incondità ferie disposita, nullis intervenientibus pediculis ambiunt folia carnola, Myrti Laurez folis similia, vel majora, quorum medium in longuudine nervo sulcatur, ex quo venula complures ins inmus, vo mappes, ques entremitatible dis non procul à foli margine fingulari ordine & ferie diffinduntur, que onnes extremitatible dis non procul à foli margine fingulari ordine & ferie concurrent. E ramorum apicibles & ad foliorum fingulorum exortum petoli exeunt duo, tres au quator, ex quibus fires aureo colore fulgentes propendent folitarii, Geniffa au Cyrtii fo mu effigiem repræfentantes; quibus delabentibus fliquæ prodeunt longæ & comprefæ, Genifæ etiam respondentes, quantum ex nonnullis minùs maturis colligere licuit.

4 Genista arborescens Africano Styracis folio, store caruleo Breyn. Prodt. Arbor siliquosa Africana Genista semine Barth. Act. Hafn. Ann. 1672. Obs. 131. Crotalaria arbor Africa Styracis folio molli, incano, store caruleo Amman. Charact. Plant.

Malo Cotonez feu Styraci arbori fimilis videtur hzc Genifta, Radice lignofa, alba, caudice recto, politicem craffiori, lignofo, cortice in viridi pallefoente, ramulis frequentious, vinines, obsequiofis, politicem craffiori, lignofo, cartice in viridi pallefoente, ramulis frequentious, vinines, obsequiofis, ad cacumina incanis, quos denlo alternatoque ordine ambiunt folia Styracis facie, rotunda, craffiulcula, candida fericeà lanugine pubescentia; inter que erumpunt sores, plerunque singulares,

Et Synonyma & descriptionem D. Hermanno debemus, apud quem etiam iconem vide in Defcript. Hort. Lugd. Bat. Hare arbor culta est in Horto refertissimo Reverendissimi Episcopi Londinensis D. H. Compton.

5. Genista-Spartium caruleum Capitis Bona Spei Breyn.

Geniltæ vulgaris fermè facie nascitur hic Frutex, densis & crebris rame, angulosis, slexilibus, non omnino lanugine quadam destitutis, gustu aromatico; quos Folia vestiunt, unguem humanum ominio anuguro quassani sontinuos, guita atomatori, quos vona ventanti, auguen numanun ferè longa, angulta, in fruitci inferiore parte terna firmi umi petolo inharentia, in fiperiore verò foliraria, appendiculas juxta bafin angulfiffimas Trifoliorum ritu habentia. Ex ramorum lateribus, necnon aliquando fummitatibus furculi, densa lanugine adeò pubefcentes, ut canefcant, copiosinection anquanto infinitations information and participation of the first information fine propagation in the first information in the first infor timé pronaicuntur, foliolis incains ac carinats intitat Sabinae parie ramulorum iquamati. Flores in finimis ramulis veluti fipicatos, vel acervatim, ex ceruleo purpurafentes, & figurá qua Erinacea. Cluf. gent; & calyculis friatas gutartifique in quinque fagmenta definentibus, ac Hyperici foliorum inflar infinitis propemodum foraminibus perviis, emicaines. Holce filiaque excipiunt exigux, perberes, Scorpi 2. Cluf. [ed glabra & fipadici coloris; in quibus è filico fipadicium [mem, renis in-flar formatum, Spartii 2. Hispanici Cluf. perquam fimile, sapore visicido & leguminoso.

Genista affinis arbor Africana monospermos, store caruleo, folisi pinnatis Hort. Lugd. Bat. D. Her-manni. Genista-sparism caruleum Africanum folisi pinnatis Breyn. Prodr. Genista Rateri

Herman. Itelquis & marginibus rivulorum Promontorii Bonz Spei luxuriat hic frutex una cum przecdente, à quo & facie, & crescendi modo non multim abludit. Folia profert in principio terna, uni petiolo adstantia, in progressi verò pinnata, viridia, angusta, asperiuscula, ramulos densistimo ordine vestientia: quibus & ab imo ad summum usque circumstant spres coacervatim paplisonacei, pallide cerulei, prodeuntes ex utriculis oblongs, membranaceis, quinquisidis, subhirsutis, claudentibus singulis semen unicum, nigrum, lucidum, reniforme, tenut suscentia membrana, quasi peculiari Citalia e della superiori filiculâ, tectum.

CAP. XVIII.

Anonymus flore Colutee Clufit, Myrto genific quibus dam. Chamebuxus sive Chamepyxos quibus dam J. B. Chamebuxus store Colutee Ger. C. B. Psaudo chamebuxus Park.

Ultis virgultis, tenuibus, lentis, spithamam circiter longis præditus est, quæ ubi terram at-tigerunt fibris demissis radicantur: alioqui & radicem habet sepe non multo ipsis virgulis ugerunt nors deminis radicantur; anoqui oc radicem nace tage non monto open relia per ramos incondita, Buxes quodammodo finulia, magis acuminata, carnofa, pediculis brevifimis harentia [guftantibus primum ingrata, deinde amara & carie (zlu/2) amarciantia, ex quorum alis in ramulorum extremis fores emicant, Coluteæ foorpioidis floribus fimiles, finul plures juncti, quis other carnofa, pediculis control plures juncti, quis carnofa pediculis floribus fimiles, finul plures juncti, quis carnofa pediculis floribus fimiles, finul plures juncti, quis carno financia pediculis floribus fimiles, finul plures juncti, quis carno financia pediculis floribus fimiles, finul plures juncti, quis carno financia pediculis floribus fimiles, finul plures juncti, quis carno financia pediculis floribus fimiles, finul plures juncti, quis carno financia pediculis floribus fimiles, finul plures juncti, quis carno financia pediculis pediculis previole pediculis pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles functiones financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis previoles financia pediculis pediculis previoles financia pediculis pedi teste Clusio, odoris expertes, nonnullis verò locis odoratissimi, & Narcissinam quandam fragrantiam æmulantes, tribus foliolis constant, quorum duo alba sunt, & alarum modo sursum expansa, galeola exalbida eorum exortum integente: tertium folium in oblongum veluti tubulum convolutum est, surlum per lanuginem apertum, per extremitatem braccæ modo esformatum, atq, luteum, & vetustate interdum omnino purpurascens aut rubescens. Floribus succedunt latæ & compreste siliquæ, Thlaspi latifolii siliquis paulò minores, virides, quæ bina plerunque [interdum unicum tantum] continent grana, exigui Ervi magnitudine, colore ex cinereo nigricante, hirfuta, & veluti quoddam animalculum ementita, Polygalz vulgaris majoris rubrz feminibus haud abfimilia, fed minora, que aperientibus fese per latera loculis sponte decidunt.

Variat interdum floris colore ex purpuro-rubente & flavo vario. Fruitealum hune variis Germaniz in locis oblervavinus. 1. In fylvis montolis Scaphuliam inter Lucius. & Conflantiam: deinde in plantie quadam prope Augustam Vindelicorum itinere Monachiensi: tandem in montolis non longè à Tiguro Helvetiz urbe plutimum mense Maio storenem. Loca vid. apud Cluf.

CAP. XIX.

1. Frutex Indicus, flore papilionaceo sanguineo, folis pinnatis, fructu viduus. Tsjude Maram H. M. P. 6. T. 60. p. 111.

Rutex est humilior, ramis geniculatis, cortice candido, teneriore, ligno pauxillo, medullà fucculentà, è viridi diluto, in internodium ima parte quodammodo turgescentibus. Folia ex angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto in cusoidem exemnia plana alaba amendada angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto in cusoidem exempla angulto in cusoidem exemnia plana amendada angulto amendada angulto an angusto in cuspidem exeuntia, plana, glabra, crassiola, costa striaca utrinque eminente, è vi-rore cum teneriora sunt nitentia, dein obsusca, colore variegata slavescente, ubi vetustiora in album vergentia, ordine geminato costis crassis, interiùs planis & candidis, aliquando rubescentibus, ramis adhærent; saporis sunt non plane ingrati. Flores tetrapetali, in exortu in sanguineum vergunt colorem; unum eorum petalum retro incurvatum, interiùs cochlearis cavitatem exhibens, supernè bifidum est, costa intermedia eminente, cærerorum trium è longo angustorum, in transversum jacentium duo quæ ad latus sita sunt, magis coarctantur. Inter stamina duo, apicibus oblon, is rubris, striatis capitata, stylus procesior observatur.

Arenarum amans, oriundus ex China & Manilhas in Malabaricum invectus regnum est. Peren- Locus. nis in hortis colitur, vires ignorantur.

2. Tsjere-Maram H. M. P. 6. T. 61. p. 109.

Hujus fruticis ramus corticis rufi diluti flavescentis parúmque albentis est. Radix albicans, densa. Tripis futures tenius cortects fut unua ineventento partinique anostos out. Adam antectis, cella, fibrolique. Polici plane un Tijude-maran files haborts, excepto quod longe funt angultiora, ma-gique havefentia, 8c ordine confulo prodeum fi. Floribus fimul ac fructibus delitiutur; nobis non videtur hoc verum; potius quid peregrinus fit fruitum in Malabara rarò profers. Allatum è China Ma-abarenfesi in hortis colunt. Virium plane elt ignotarum.

CAP. XX.

Pongam seu Minari H. M. P. 6. Arbor Siliquosa flore papilionaceo: fabis longis & latis plana parte sibi invicem incumbentibus. H.M.

Rbor est excelsa, craffiore matre quam ut homo complecti queat, ligno candido mollioríque, cortice gemino, exteriore qualis in ramis vetultioribus, è cinereo obscuro, interiore è viridi læto, fragranti odore Glycyrrhizam recentem referente. Rami pæne inodori, teneriores corticem haberit pratinum. Radix villofa, nigricans, acris, graveolens. Felia grati odoris, nullius faporis, culpidata, mollia, glabra, fupina fusca, prona parte dilutiora funt, quina aut feptena, impari è furculi latioris summitate dependente, numero, passim prodeunt, mediana flavente costa intertexta. Flores tetrapetali, quorum gemma aculeata convoluti folii adinftar emicant, odorati, papilionacei, Cametti valli proximi, albicantes, digitalibus petiolis, furculis complures adhærent. Horum duo rosei coloris oblonga felia, tertium patulum, frequentissimis venis lineatum, quartum plane incurvatum est. Stilus densior, exalbidus in novem staminula rubellis apicibus dividicur; è quibus unum hirlutum eminet geniculatum, fructûs germen continens. Fabæ nostrarum æmulantes saporem, acres austeraque funt, duos admodum pollices longa, unum lata, ea qua plana sunt parte sibi invicem incumbentes, in longum fitz, ità tamen ut earum umbilicus filiquarum respiciat dorsum: primum virides, ficcæ rubentes, rugis transversis inæquales. Insuper quoque flores spurios fundunt fructus, qui funt noduli cinericei, candida pulpa, nunquam filiquas edentes.

Locis montanis petrofisque in provinciis Paracaro & Mangatti provenit; idque tam facile ut Locus &

Locus montains personates a provincia survey of nangamy provents, unque can racate the Lean of the care temporature rather than a non decimo quanto fructifera, ad quinquagefinum funcional perfess eft. Flores fructifique ab Aprilli ufque Januarium exhibet, frondes femper virentes.

Lignum foco infervic Balneum ex folis paratum flatus Archritidifique dolores, fuffitus febrim Free & depellit. Eorundem fuccus in tempore adhibitus venenatos curat ferpentum morfus.

Office.

Lib. XXXI.

CAP. XXI.

* P. t. F. 55p. 103.

Vires.

Colinil * H.M. Polygala Indica minor filiquis recurvis D. Syen. Nil sive Indigo spuria.

N duum triúmve pedum altitudinem affurgit; radice fibrofa, albicante feu ruffa, sapore amaro N duum triumve peaum artituoinem anungis, 7 sause motosi, atoricanie neu rura, japore amaro 8 fibacri, odore nullo; flipite quaturo dignos craflo, ramos tranfuverlos emittente, cortico cinerco amaro 8 mordaci, ligno duro. Filia pinnata, pinnis ad coftam mediam adnexis brevintes petitolis, parvis, oblongo-rotundis, ad apicem fubrotundis 8c latteribus, ad petitolium in angustum rechts oris contractts, superne viridibus, subtus hyalinis seu ex viridi subcœruleis, saporis subacris & subamari, ac languidi ardoris si diutius masticentur. E media costa seu nervo vene multa transverfæ obliquo ductu parallelæ versus marginem excurrunt, utrinque confipicus. Flore papilionacei funt, folio inferiore carinato ex viridi albicente; lateralia duo valdé faturo & rofaceo rubore tineta funt. Stylus viridis, cavus inftar theca, filamentum viride quod è germine filiquolo prodit [hoc nunt offine vision, caves initar meas, maintenum vision quoi o genime iniquoro pront [not proprie flylus eft] complectens, ac inperiori parte in parva actemia flaminucial apicies flavis dotate in filia, uno ad concavam partem filamento libero. Floribus fisceedunt filiame angultz, tenues, planz & ad unam partem nonmihil inflexa, duos trefve pollices longa, glabra, ex rubro fulcescentar. res, Semina intus sejuncta, oblongo-rotunda plana; Iongitudine sua ad filiqua longitudinem parallela, per maturitatem nigricantia.

Præter filiquas Fructus nothi, virides, tenuiter pilofi ac durioli furculis sæpe insidere conspiciumtur qui in vertice sunt foramine pertusi & intus cavi. Hi nibil alud sunt quam Galla quadam seu excrescentia tumorésve è puncturis insectorum orta.

Succus è planta extractus addito momento mellis fervit pro oris puftulis, ore cum eo peruncto. Radix trita & decocta in lacte Coqui Indici conducit in morbo sacro, facta perunctione.

CAP. XXII.

Noelvalli & Panni-valli H. M. P. 6. T. 22. p. 39. Siliquofa Indica flore papilionaceo. Siliquia planis brevibus duo aut tria femima ifibmis diffincia comunentibus. H. M.

IC frutex ramusculis suis proximas maritat arbores: cortice est nigricante, rubris insperso maculis, ligno viridi medulla perterebratos, radice subsilia atque inodora. Felia Fraxini fimilia sulcaris inharent surculis, craffiora, solida, glabra, nitentia, superne magis fusca, inferne dillutora, ubi & costa eminet lignosa, flavescens, sapor is subacris. Inodori superne consideration and consideration superne consideration and consideration supernet su interne dilutiora, ubi & colta eminet lignola, fiaveicens; japor is iubacris. Indoori parte e callyce monophyllo rubicundo papilionacei, longis è furculis dependent, candidi, tetrapetali, quorum unum latus rotundiúlque & incilum in cacumine leviter quodammodo inflectitur, duo lateralia oblongiora exteriora verius incurvantur. Stylus ut in Wellia Tagra, haud abfimilis exalbidus minorem in fe continet alium fubriridem è calyce erumpentem. In genmis compreffis unum latius fortuna describe de la completation. Calling logistique & caraciliante distribute per que que principal de la completation de la lum catera complectitur. Silique longitudine & gracilitate digitali, perplana, duo tria ifthmis di finca femina, fabarum rudimenta intus includunt. Ipfæ fabæ fole percoctæ cinericei funt coloris, ingrati saporis.

Augusto flores, permaturos fructus Decembri & Januario mensibus, frondes perpetuas promit. In

infula Baypin catterisque locis fluviorum ripas obvestiunt. Comeste immites sabe alvum cum toriminibus solvunt. Folia in cataplasma redacta Erysipelati conducunt. Cortex Cannabinum amulans in funes redigitur.

CAP. XXIII.

* P. I. F. 52. P. 95-

Tempus &

Vires &

Ulus.

Agaty * H.M. Galegæ affinis Malabaricæ arborefcens, siliquis majoribus articulatis D. Syen.

Uatuor vel quinque hominum altitudine est, trunco quantum homo amplecti potest: ramis è caudics fummitate & ex medio corpore furrectis in altum, in latum minis expansis, nafcitirque in arenoss. Radix fulca, fibras capillatas longe lateque diffundens, sapore adnalciturque in arenois. Kadix fuica, noras capinatas ionge inceque minintens sapore ad-tini, ari. Ligoum molle, corculum intus mollifilmum cortice incilo extillat humor tensis & aque-sa, qui poftea incraffecia & gummolis redditur. Felia pinnata, fefquifpithamam fermè longa, pinnis ad coftam mediam adnexis binis è regione adverfis, pediculis brevifilmis, anterius vergentibus, Funcque pinnæ parvæ, oblongo-roundaz, extrema ora etiam fubrorunda, felquipollicem ferme longar, digitum transversum latæ, a basi ad apricem æquali ferè latitudine, textura craffiola & valde mollia, superficie lenissima, superne saturatius, inferne dilutius viridia; odore si terantur fabacco. E costa media venula subtiles egressa folium permeant. Folia internoctu pinnis oppositis ad se mucotta media venula tubutes egretla tolium permeant. Folia internoctu pinnis oppolius ad 1e mu-tuo adduchis claudunur. Florei in furculo feu petiolo communi è foliorum alis egrefio quature, quinque, plurefve unà proveniunt, papilicnacci, [petala autem hoc peculiare habent, quod furre-citum & duo lacralia anguliformis curvatura fint, fintque craffiola, albicantia, ac in longum venis fritata : quartum latiffiumur, oblongo-rotundum, vennis fubtilibus numerofis ex unguiculo in lon-gum fintatum, colore primbim albicante, dein flavefeente, poftmodum rubefeente ac ex rubro pur-purationer il colore pullo. Sampa caractificare in financia migrate fiffum in filamenta anices flaves obpurafeente,] odore nullo. Stamen anguliforme, in flummitate fiftum in filamenta apices flavos ob-longos gedtantia divifa; reliqua non fatis capio. Calyx profundus eff, quatuor brevibus rotundiolis

foliis ungues petalorum circundans, colore dilute viridi. Floribus succedunt siliqua, quatuor spithamas roms ingues peranorum circuncans, conore quite virus. Florious inaccount integra, quanto intramas longs, digitum transvertum lara, teredicileular, recha, virdes, cortice crass in quibi s'ètée oblonge, fingula in propriis loculamentis parietibus carnolis sejuncitis, cum sua longitudine in longitudine insquarum confuc, nonnihil extuberances, spopris fabace, se similes plane Phassois nostris, instruction minores, per maturitatem albicantes seu ex abicante subvirides; sinique in edulis.

De Arboribus Siliquosis.

Flores & fructus fert tempore pluvioso duabus tribustve in anno vicibus, etiam toto anno, sed ra-

Radix mixta cum urina vacca & impolita tumores discutit. Corticis succus cum melle permistus Virei. in collutionibus angina & oris pustulis prodest. Cortex cocus cum aqua & comestus pro variolis conducit. Foliorum succus naribus attractus juvat in Febribus quartanis & inveteratis die paroxysmi. Decoctum foliorum pituitam & phlegma, necnon biliosos humores expurgat: in vertigine capitis & cholera conducit fi folia cocta in aqua edantur. Flores in decocto dantur pro catarrho, quomodo etiam ad luxuriam incitare ferunt. Eorum fuccus oculis immisfus pellit nubeculas & visum reddit,

C A P. XXIV.

Biti Malabarenfibus H. M. part. 5. Tab. 58.

Rbor est procera, caudice crasso, multisque ramulis in orbem disfluss donato. Lignum atro-rubescens ac purpureo-striatum, dersum, ponderosum, sibacidi odoris saportisque, corrice munitum cinerce. Radis: tidem atro-purpurea. Folia oblongo-rotunda, densa, glabra, sibperné coloris subcinerci, inforné cinerco-viridia, nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus, odor gratus. Flores papilionacei, flavescentes, racemis oblongis numerosi proveniunt, quibus Siliquæ fuccedunt.

Crescit locis montanis in Calicolan, Assencoil & alibi: semper viret, quotannis floret & fructum Locus; fert, diúque superstes manet.

Lignum ob fingularem ejus duritiem operæ fabrili accommodiffimum censetur, ex eóque varia *Ujui*. fiunt domestica instrumenta.

CAP. XXV.

Karin-Tagera H. M. P. 6. T. 25. p. 45.

EC species humilis est, Corylo simillima. Cum præcedente, quod ad folia, planè convenit, excepto quòd hujus rotundis oris leviter finuatis lunt. Flores papilionacei, disformes, candidi, tetrapetali apparent. Siliqua, cum cæterarum reche sunt, ha incurvate fabas furvas nitentes continent.

Montosis locis in Candenate alissque regionibus familiaris est, semper virentium habetur in nu-Lecus

Usus planè ignotus, msi quòd è radice paratum oleum capillorum resistat profluvio.

Vires.

C A P. XXVI.

Kedangu H. M. P. 6. T. 27. P. 49. Siliquofa Malabarica siliquis spithamæis angustissimis contortis.

Rutex eft duos homines altitudine aguans, trunco craffo, femipedali, ligno candente, medullà verò viridi; libro ubi ficcus eft cinereo, intus virente.

Rami autem cortice glabro nitente, venis rubentibus firiato, tenuiores hirfuto, obducuntur.

Radix perquam fibrola in transvervenis rubentibus striato, tenuiores hirsuto, obducuntur. Radix perquam fibrola in transfurfium diffunditur. Folia tenuia, lenia, è longo angusta, pollicem longa, anteruis rounda, supina
parte sufica, prona verò didutora, hirsuta, ubi talis quoque in cuspidem exiens multipliciter divisa
costa conspicitur; sipapangam modo communisus surculis adharent, decessogue jam die collabuntur: sapor ins sibaltringens. Inodori, slavi, papilionacci, plures ex uno prorumpunt petiolo Fileret tetrapetali; quorum unum exterios internigans, interius slaves collement, davo verò angufitora atque erecta, savo colore saura, quarum è viridi acque albido nients, situs ex albo nifitora atque erecta, savo colore saura, quarum è viridi acque albido nients, situs ex albo niflora atque erecta, savo colore saura, quarum è viridi acque albido nients, situs ex albo niflora atque erecta, savo colore saura, quarum è viridi acque albido nients, situs ex albo niflora quarus angustifitima valdéque contortar, dura ac spinosa cuspide donatz, virides primò
longiores, quamvis angustifitima valdéque contortar, dura ac spinosa cuspide donatz, virides primò
longiores, quamvis angustifitima valdéque contortar, dura ac spinosa cuspide donatz, virides primò
longiores, quamvis angustifitima valdeque contortar, dura ac spinosa cuspide donatz, virides primò
longiores, quamvis angustifitima valdeque contortar, dura ac spinosa contracta pelle productis senimenta se languideque funt, feminalibus loculis ab interiore carcilaginea contracta pelle productis fepimenta feminimum efficientibus, promberantes; aft veterafcentibus is evanefcunt ac fubfident excuberantis, 192 minum emciencious, producerantes; are receratementos in evanerem as momente excuoerantes, piae vero filique elongantur, rigidaque incurvatura inflectuntur. False primium è viridi niteentes, exticcate perquain parva funt; coloris è cinorco futici niteentis, faporis nullius, vel plane fylvedris.

Natale folum diligit timofirm udumque, ad urbem Coebim, Nari, alitique frequens cft locis, flo-Locus &

rens mense Martio: fructus Decembri leguntur. Balneum è folis confectum omnes discutit tumores. Epilepsià aphthisque laborantes pueri florum Vires. fucco facillimè curantur.

Hhhhhhhh 2

SECTIO

* P. S. T. 7

Vires &

SECTIO SECUNDA.

De Arboribus & fruticibus filiquosis folio decomposito seu ramoso.

CAP. I.

Siliqua silvestris spinosa, erbor Indica C. B. Coral erbor siliquosa J. B. Arbor Corallis Ferrar. Flo-ra. Siliquosa & spinosa trifolia Indica, Coral erbor dicta Park. Taimansiiba Marcgrav. Monticus H. M. Arbor sabisera Javanica Boa Timkring dicta Bontii I. 5. p. 134.

Rhor est cortice cinereo, ligno fragili, in Mali sylvestris amplitudinem excrescens; cui ra-mi decisi & terræ infixi novás progenerant arbores, ideóque ad vivas sepes ab indigenis u usurpantur. Juniores arbores spinis acutis in caudice & ramis armatæ sunt, adultiores amituturpantur. Juniores arbores Ipinis acutis in caudice & rams armate funt, adultiores amiterunt fpinas, & in ramos varie diffribunitur: ille nunquam floren, he contra: illa femper habent folia, he interdum nulla, fed tantim flores, minirum Decembri & Januario: poft flores demum remumput folia floribus decidentibus: urrarumque folia funt fimilia, fubrocunda, feu porius cordis fublations figură, inferius romentofa, finerne glabra & dilutiora, tria femper fibi appofita more phafeolorum, in podiculo femipedem circiter longo; & talium pediculorum tres, quatuor, quinque fibi appofita funt în frondis modum.

Flor magnitudine Iridis florem fermè aquat, unico constans folio, crenato, sursum erecto, ad cujus latus interius cum adjacente tunica è qua prorumpit dulcis liquor continetur, ut in flore Paco, forpus atus incerus cuis aquaente tunica e que protunipa tunica aqua considera y un interesa vocamicis gratifimus; & ex e adem multa labete famine carina in modum ad laus fenfini produntia, coir infigiis miniati, fine odore tamen: ffamina vergunt ad brunnum. Arbores florantes longè configici politini, inflar panni miniati expanfi.

Floribus cito & copiose decidentibus fequuntur fructus, viz. copiose filique, ubi maturuscunt fu-

Fioribus cito & copiose decidentibus iequiuntur rincus, viz. copioise jusque, ubi maturuscunt luficæ, ab uno ad quinque digitos longæ, digitum craflæ, tretes, & in tor ventres elatæ, & loculamenta divise quot continent phaseolos, quorum quibber magnitudinem habet nuclei Avellanæ aut Fabæ fen Phaseoli vulgaris. In totum est miniati coloris & prope hilum qua suscessiva Avellanæ aut Fabæ culam nigram: interius autem ex albo savedier. Nullus ejus usus apud incolas. Turdi, teste Routio, ex avidit vusquement. Bontio, eo avidè vescuntur.

Ex descriptione Marcgravii & figura & descript. Clusii folia hujus arboris videntur esse bicompo-La usucipione vialegiavii ce figura ce usucipi. Sunni nona nipis anonis viaetturi cue occompofita feu ramola. Privata feu particularia folia in arbore juniore, deferibente Ferrario, nullis incifuris interrupto, fed aquabili 8c prope rotundo ambitu circinata leviter fadigiantur; ipfus etiam
Hedera rotunditatem, amplitudinem; craffamentum, duritarinque referunt.

Mouricou H. M. in nonnullis differt à Tuinarmiba Marcgrav, ut dubitem an specie eadem fit.

Caterum Mouricon Malabarica Elephantis arbor Belgis dicitur, quia Elephantes fummopere hoc

exerum assuress restaurant acquiation attention begins under que acquiation delectature ligno, upote leni ac molli.
Lignum Malabarentes in enfium ac cultrorum efformant vaginas: unà cum critica ad verbium
Lignum Malabarentes in enfium ac cultrorum efformant vaginas: unà cum critica di verbium
Lignum Malabarentes in confeccionem Carris achiene. Carrerum foita pulverifata ac
Sarailas dictarum lotonem, flores in confeccionem Carris achiene. Carrerum foita pulverifata ac Saraffas dictarum lotionem, flores in confectionem Caryl adhibent. Carterum foia pulverilata ac matura cum nuce Indica cocta donce unguenti craffitudo fit, Veneris confumunt bubones, dolores offum fedam. Contrita temporibus applicata cephalature optulature & ulceribus. Mixta cum Saccharo Jara dicto ventris dolores, prafertim feemunis reprimunt, quod prafat cortex aceto lavigatus, & nucleus, pelliculai rubra deinudatus, fi deglutiatur. Foliorum fuccus cum oloe Sorgelim affumpus dolores levat Venercos; cum Oryze infutione hauftus fluxus tenet, cum foliis Batelene in pultem redactus vermiculos in ventifis ulceribus prafocat, ex oleo coactus pforam & paruinur ollit. Tres varietates Arboris Coral dicta recentle Hernames in Cat. Hort. Lugd. Bat. I. Spinis ex albo vientibus & feminibus rubentibus, Fabuda Zeylanenfium dictam. II. Minorem Joinis & feminibus nigricantibus, Jaccrabuda Zeylanenfi. III. Maximam Americanam.

Arbor Coral in Hortis frequens eft.

CAP. II.

De Brafilia arbore dicta.

1. Brasilia arbor Park. Brasilium lignum J. B. Pseudasantalum rubrum soce Arbor Brasilia C. B. bira-pitanga Brasiliensibus Marcgrav. Ibira-pitanga soce Laguum rubrum Psion. 232asis tunot.

mults mimenta ex quaern non extremitate que mecno four responter lea versus anciterum satus. Hac foliciram deferipio sibolique of exciterum tentes tame ex figura, tum ex description folia bicompe fita esse, in Filice aut Planta sentivos, primum ex surculis seu ramulis (alis tarsos vocams) deme pirmulis, ita us scapus seu costa media bine inde emittat seu-colos, & unusquisque surculos bine inde multa seu foliala, adoque impari tamen in existentis costis folio.

Hinc Hinc inde etiam in ramis prodeunt ramuli, felquidigitum & amplius longi, multis floribus quali in unum congettis onufti, pediculis femidigitum longis infidentes, quinque foliolis conftantes, quatuor vulgariter cavis, & quinto repando, quod rubrum, & in extremitate fua flavum, reliqua flava; duo repando proxima ungues habent rubros; in medio staminula flavo pallida, apicibus fla-

velcentibus: odoris ejuldem, at fragrantioris, quam Lilium convallium.

Sequintur flores filiapae oblonge, duorum circicer digitorum, plana, compreffe, exterius aculcata, oblicurè flores, in le continentes fabas aliquot exigus, fiplendente.

In locis mari vicinis non apparet, sed tantum in mediterraneis sylvis, unde magno labore ad li- Locas & toralia vehitur. Floret Decembri.

torain ventur. Floret Decembri.

Tinctura hujus ligiri tirbat oti orbi eft notiffima. Sed minima moles tam vaftæ arboris tin- Viret & Viat.

git, dempta enim magna parte ligni fuperioris fola matrix tibiam circiter craffa rubri eft coloris, & ad tingendum utilis.

et au ungenoum quiss.

Lignum eft frigidum & ficcum; mitigat febres, reftringit & corroborat inftar Santali. Maccrata in frigida inter collyria contra ophthalmias ulurpatur cum fucceffu.

Ligni ulus eft ad multa opera fabrilia, fibharas luforias, cultellorum & gladiorum manubria, ba-

cillos, &c. est enim valde densum & ponderosum, necnon politura capax.

2. Brafilio simile lignum Vernimbock Germanis dictum J.B. An Redund nostratibus?

Hoc lignum (inquit J.B.) à Brafilio nobis Genevæ pro Santalo rubro exhibito differt, quod non fidit, habérque quo cum Fagineo ligno nonnihil convenia: [fi colorem demus] prefertim maculis fatts, nabetque quo cum ragineo ingito nominiu conveniat [in cotorem cemus] pratertum macuisillis transversis atque crispantibus per substantiam ejus spartis neque dulcorem illium masticatum praesert. Ar superius paulo dixerat lignum Vernimbick ponderosium admodum este, sin aquam injectum statim sidere, solidum Ebeni instar, rubens; insectores eo uti ad tingendum: adduto gummi & alumine elegantem colorem rubrum pro scriptura præbere.

Vernumbock nomen accepit à Fernambuca arce Lustianorum in Brasilia constructa, ubi Brasilienses indigenæ cum ils mercimonia exercent.

CAP. III.

Ligno Brassliano simile, seu Ligno Sapou, lanis tingendis percommodum C. B. Tsiapangam H. M.
part. 6. tab. 2. cujus lobus Clusso sub nomine Lobi membranacet nigri describitar & depingitur. An **Logitudo** nostratum Rashaphout Belgis. Acacia tintsura Herman.

Ntra binorum hominum alcitudinem proceritas, intra palmam crafficies fubfiftic. Cortice est cinereo, intus fulvo, ligno admodum duro, rubello, matura atate ruffo: Ramis in line pronis, intro albicantibus, spinis intercurrentibus curtis & deflexis: Radice fibrosa, ex alba radice fibrosa, ex alb pronis, intro aioccancious, ipinis intercurrentious curris ce cenexis: xeasce notora, ex al.o. rubicunda, inodora, cortice crocco, nigricante obducto pellicula. Fedia policicul noga, degiuno la ta, roundiufcula, Orni more, craffore furculo, finnis privato, ex ordine appendenta, media coft ab averia parte multas venulas findente dividuntur. Odor is gratus, lapor vero diaceris & amaricans. Sole occidente inteffinis lateribus fe includunt contrabutique. Flore inodorf, flux; amaricans. Sone occioneme interiorius acerious se incinquint contranuntque. Hors mocori, fiavi, racematini e ramorum foliis defitutorum extremis furreulis erumpunt plures, i-caperali, petalis pane rotundus, tenubus, quorum quina exteriora culpidata parum ac libbiridai funt uno medianorum exifente, venulis trategistis rofeis, minufucilo, cui addate oblongum, viride, totum florem fuecingens folium. Emicant ex floribus decem geneculara, è flavo vindia famina, ngris femilumidats adulti accumpati influende a un 18 scale compani dans. gens folium. Emicant ex fioribos decem geniculara, é favo vindia fiamina, nigris femiliunulatis apicibis incurvatis infiturda, uti & pede communi plano, lanugine albido fruchts primordium continente. Æquabiles; comprefla, incereux filiapue, periolis adharentes pollicaribus, quaturo transfereros politicas longae, duos propemodum latar funt, dorso craftiore, cuspidato, ventre pauxillum incurvo; matura & ficca cortice funt duro & corneo, é furvo nitente, intrinsfecis candida obdicto cartilagine, qua tibi teneriores funt transparet, postea verò involvit atque dispungi femina oblonga, subplana, è cinereo fusca, è transferio linguis filiquarum dorso adharenta.

Arenarum cupida per universium Malabar ob ornatum usumque frequens colitur. Sponte in Leine & Trevancoor, orovincius Generale & Ellié & Senson, allistine montanis radicur locis. Ab Archi in Trevancoor.

Trevancoor, provinciis Goendre & Ellé de Soroan, alissque montanis nateitur locis. Ab Aprili in Tempas, Septembrem usque floret. Fructus carpuntur exeunte anno. Trima fructifera, vitam in 100 tra-

hens annos, quibus nunquam destituitur frondibus.

Ex ligno, quod ubique venale exponitur, rubro, aque incocto tinctura elicitur nigra (Atra-villat. Ex 1810, quot unique ventate exponent, morto, sque morto unique ad intea & ais rubello co-lore imbuenda in uíu eft, calce verò obfeuratur. Quòd fi furulorum lignum albicans calce perfrixeris ilico rubescir, quo existente molliori slavet. Ad opera pretiosiora magisque subtili elaboranda manu, hoc lignum adhibetur.

Figura exhibet folia bicomposita ad modum Acacia aut Fruticis sensitivi.

Hhhhhhhh 2

C A P.

Vires.

Ujus.

CAP. IV.

Glans unquentaria C.B. Nux Ben sive Glans unquentaria Park. Balanus myrepsica Ger. Nux unguentaria J.B.

TUces unguentariz dicta oblonga funt, nuclei Avellana magnitudine, aut etiam nuclei cum suo putamine sed minoris, figura triquetra: putamine teguntur albicante, mediocriter cum Iuo putamine lea minoris, figura triquetra: putamine teguntur albicante, mediocriter craffo, fragili, cui nucleus fuber faraffiucila finingosa pelliculà, invei coloris oductus, albidus, Avellane nuclei aur Amygdale confiftentià, pinguis, quique nobis jam in nucibus ante 30 annos repofitis non rancefezere, fapore tanchim amaro practitus. Hujus generis nucula alia feffiles, alia congegnagores, minores; effigies triquetra, fed rotundà & glandis armula huic nomen generis aptavit. Nafeirur autem in filiqua admodum eleganti, palmum longà, carinula bifori conflata, tereti, gracili, binifique loculis ventriofa, emper ima mediaque fui parte quà protubera; glandem fingular fingulo claudens, fiuntuma verò acuto ftylo rotti inffar, vel Rhododendri; vel Periploce repentante purcopern practifici, inniti fabruffo colore. Existentiale, cicarchiva & fetrandibus control.

tis, acutum mucronem protendit: intus subruffo colore, foris pullo, cinereóve, & secundum longitudinem strus rugísque exarata: coriacea tota, flexilis & corticosa, insipida, subastringens & sic-

Veteres in Descriptione arboris inter se non conveniunt : Theophrastus folia Myrti ei attribuit, Plinius Heliotropii, Dioscoridis Myrica. Ast dicendum, Myrti & Heliotropii folia, quod ad figuramatines non multim inter le different, & quotian mephros & preductor tona, quod an agu-ram etines non multim inter le different, & quotian mephros & produst voccs quod elemento-rum quibus feribantus formam affines & fimiles funt, facile à libraris have pro illa in Diofeoridis textu poni potuit: vel dicendum Dioscoridem inter ipsas arbores, non inter earum folia comparationem instituisse.

Arbor ipsa, tradente Bellonio, Betulam refert tum magnitudine, tum ramis similibus, & trunco albo, ità ut è longinquo videntes certò crederent effe Betulam. Tobias Aldinus, seu potius Petrus Castellus, arbusculam in horto Farnesiano è semine natam accuratiùs describit. Foliis autem erat bicompositis seu ramosis. Nam nervus seu costa media totalis folii surculos seu nervos hine inde emittit juncis non majores, quibus ad intervalla longiora bina conjugatim adma(cuntur foliola, nullo impari alam terminante fed nervulo medio in tenuem (etam exeunte. Foliola in furculis ima rotundiore cuspide sunt, Heliotropii foliorum instar, media acutiora & Myrtinis similiora, fumma minora & angustiora, ad Polygoni folia accedentia: Omnia hyeme decidua cum furculis etiam & cofta media.

Lacuna duas Nucis unguentariæ species facit, Majorem, magnitudine Avellanæ, cortice fragili, triplici costa, medulla alba, tenera, oleaginosa, acri cum levi amarore: Minorem, Ciceris magniudine, cortice ad nigrum accedente, medullà ingrata, quam perniciolam exitimari at: majorem folam effe in ufu. Forrè in hoc Mesuem secunus est. In magnitudine differentiam agnof-

rem noam eine in un. Forte in not meniuen recuius ert. In magnituation durieriniam agnotiums, at fpecies diverfis dari non concedimus, not camen parfiach engamus.

In Arabia prope Pharegew in itinere à Cayro ad monten Sinai nafcitur, autore Bellonio. Adeteur verò ex Syria & Égypto in Europam, atque illue putat Matholius ex Arabia advebi, & forte etiam adhuc ex Ethiopia, ubi air Diofcorides nafci. F. B. In India non nafci opinatur J. Bauhinus, quia neque Veteres neque Garcias inter Indicas plantas eam recensent, aut in India

Dioscorides alisque è Veteribus multas ei vires adscribunt. Purgat supernè & infernè, educitque

bilem ac pituitam. Melue Glans spla humiditatem habet excrementosam & acrem, qua ventriculum subvertit, nauseam excitat & viscera conturbat. Pituitam crassam & lentam vomitu ac dejectione purgat: quare confert colico affectui pituitofo fumptus, balano clyftere injectus, cataplafmate ex ipfius me-dulla, hordei farina & melle appofitus, & calore fuo nervorum frigidis affectibus, fpaímo, tetano, contractioni. Tumores quoque duros, strumas, nodos resolvit cum melle: Hepati aut Lieni ob-structo & indurato cum farina Lupinorum & spica confert imposita. Dioscorides tritam & ex posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum insusum insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum insusum insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere potam lienem ablumere scribit. Oleum auti insusum posca drach, pondere pondere pondere pondere pondere pondere pondere pondere pondere ponde and anumatur: Chambas trades, animents, apparent, vires dejicit, fudorenque frigidum mover, must ventriculo noceat facts affatio. Ea enim humidiratem excrementofam & acrem, horum frippromatum caufam coquit & refolivir, tiuneque folium dejectione purgat. Adduncur prateres ipli, przefertim coquendo femen Anifi & Fœniculi. Hinc etiam Mesue, & recte, Ben antiquam recenti prefert in ufu medico, quia in prædicha humiditas aquea evaporando conflumpta eft. Eundem in modum Afari etiam folia & radices violenter purgant per fuperiora & inferiora ubi virent, propter tale aliquod ferum acre; fi exiccentur amittunt vim illam malignam & vehementem. Quod

proper rate anquotu e traili ate; restriction and anticular managinari manginari disentence rate quoque Iridi, que virens unit & pungit violenter, exiccata non item J.B. Idem etiam observait D.Grevius de radice Ari, que exiccando acrimoniam finam amititi. Unguentario oleo utuntur pro conficiendo sodoratisfimis unguents; in que & moschum, ambram & zibethum addunt pro chirothecis & manicis, alissque sufficie perfundendis aut illinendis. præ omnibus aliis oleis hoc potiffimum celebrant unguentarii, non quod aliqua odoris præftan-tiå commendetur, fed quod folum nunquam vetuftate rancorem contrahat. J. B. Alii tamen eus loco addunt oleum expressum è nucleis Cerasorum, in quo solvunt Benjoinum. Heurn. in Med.

Zeylanensium Herman. Cat. App. Hujus descriptionem expectamus in Museo Zeylanico D. Hermanni.

CAP. V.

2. Nux Been Zeylanica, siliqua triangula, seminibus alasis, Moringeros Lustranis, Katu Murungha

Acacia Malabarica globosa Intsia dicta.

H.M. H. 10.2 Inorum hominum implet complexum: libro est cinereo, ligno candido, sulcis quinque, è quibus spinaz erumpunt striato. Radice est adstringente, sibrosa, nigro cortice, intus rubente. Radic cinerei, ligno abidiore, pronis sentibus duobus in sulcis frequenter obsiti. bente. Rami cinerci, ligno albidore, pronis fentibus duobus in fulcis frequenter obsiti. Folia Nilicamaram, nili breviora eslent, poterant videri, infernè striati, uno nervulo in exortu, ut & multis venulis donata, infernè dilutiora, superne summe sum vientia. Foret odorata, candidi, rubris è gemmis erumpentes, Acacia: Indica in modum foliorum acuminatorum, singuli, bini, nonnunquam errin; pedicellis pollicaribus in extremitate surculorum prodeuntes, penicilis tenuium filamentorum, qua minutissimis capitata apicibus versitis omnes ses extrematate partes, ornantur. Fructus perplana & longa sinti silique, utrinque cuspidata, cortice crasso, duro, sibpurpurascente nervo, obsepta, fingula aliquando gemina è sirculo dependentes. Ipsi autem fabre molle, sib-amara, oblonga & plana, transversaria bibiticanon imitantes in carne albicante includintur. Nasciaur. unamvis frastimi in multis arenosis perrossis mentines Malabar, una & Cranzareno loss, pune.

amara, colonga et piane, transveriante dolloteanon imitantesin carne anocante includuntur.

Nafeitur, quantus faarlim, in multis arenofis petroffique Malabar, ut & Cranganor locis, nun-Locut &
quam in caudicem adoleleens. Floribus induitur Julio & Augulfo, fruebbs maturis fub hyemem; Tampus,
frondibus femper virentibus, que decedente die fe complicant. Horum velut & corticis fincus cum pauxillo falis exhauftus ventris fedat dolores: ipfe cortex capitis lavamento utilis additur, qui in pulverem redactus fummo cum levamine ulceribus inspergitur.

CAP. VI.

Acaciae foliis frutex Mesopotamicus Columnae notis in Recchum p. 867.

Col.

Legans haz & rara planta, Acaciz folis & ramulis adfimilis, nec amarorem, acrimoniam aut Allii fretorem refert, nec manifeftam adfiringentiam obtinet; folisi eft pennatis, & fenis pennarum ordinibus utrinque diffedis, ac lobulis fere viginti admodum exiguis, ut vix pictura redè exprimi pouerint, incifis. Spinas ex lignofis ramulis ulmeo cortice vefticis non timul binas in exortu foliorum, fed diffiincas habet, & unicam tantum in illorum exortu. Semina pauca profett effigie Pyri fed majora, minora parum Ægyptiz Acaciae, comprefia, kavia, nitida & colore spadiceo, filiquis sive craffis lobis contorus, obelis, medulla pallente singosa turgidis, oblique difopita incilula; nec ut in Acacia Ægyptia vera, cujus ssiliqua est depresa latitudine contenta. Florem signoramus cujus signeneis, nam in faco ramulo non aderat. Fruitcem amplum, non arboterm subilimem esse peneris, nam in faco ramulo non aderat. Fruitcem amplum, non arboterm subilimem esse cedere, & juxta fumen Tigridem in Mesopotamia, & in deserta Arabia juxta Euphratem vel parum distro loco reperiri, cujus ssiliquam ab incolis ad sanguinis ssilicam dici, generico forsan nomine ssiliquarum dici, generico forsan nomine ssiliquarum dici, generico forsan nomine ssiliquarum dici, generico forsan nomine ssiliquarum dici, generico forsan nomine ssiliquarum. dici, generico forfan nomine filiquarum.

CAP. VII.

Uty Brasiliensibus Marcgr. Acaciae affinis folisis & floribus.

Planers Rhor eft faturatè virens & fpinola, Scorbo Aucuparia: nafcendi modo figuraque fimilisi in multos difeccium ramos, & ferè rounda eft, & in ramis etiam ramuli alternatim funt opmuios dipecteur ramos, se frei rotunda eft, & in ramis etiam ramuli alternatim funt oppositis. Felia habet minima, eodem modo disposita quo in herba viva, & in extremitate sua quasi bisornia quo differunt à foliis Tamarindorum, que pariter saurate viridia; & preterea caidi saporis, cùm hæ nullum saporem habeam manifestum. Si sapore essent acido & filiquas ferrent, cum Acacia conveniret. Non tamen semper agualia folia in lac arbore sibi opponuntur, sed interdum solitarium est in extremitate raspuli. Fert slosculos prope ramulos in uvan congestos, albos, longis staminulis, ità ut pilos seu spinosi videamur. Lignum album est ac lentum, cortice ex gryseo subsulco ut Sorbus aucuparia.

C A P. VIII.

Mimosa Malabarica store pentapetalo, siliquis lanuginosis. Kal-Toddavaddi H. M.

H.M.

D tres quatuórve pedes aflurgit. Radix ruffa & capillaris. Remis, qui primum rubel, deinde virdes, pilis non modo, fed etiam finnis diverfæ magnitudins innumeris, deordeinde virdes, pilis non modo, fed etiam finnis diverfæ magnitudins innumeris, deordeinde virdes, pilis funt; adharent furculi tere digitales, foliacei, ex adverfo gemini, rubefæntes, fipinulis quoque epitdem coloris hirti. Folia proxima Imfæ, per continut funt inna si pedenta anterius obtula, pertenuia, lenia, nervo fübrli artamen ramolo prædita, furdi funt viroris. Que fi tangantur illico, more Toddavodali, velluti complicanda manus fe demittunt, & cum oppofitis foliolis fede quali complicant, mox tamen ar luti complicanda manus fe demittunt, & cum oppofitis foliolis fede quali complicant. Flers, qui in periolis longiufculis, rigidis arque fpinolis, fubpurpures hie illie provenium, quinis conflata petalis, quorum quautor tentuia, lenia, latiora, ad unguiculos verò firictiora, circa ambitum exiguis rugis crifipata, flavi coloris, fed abutraque facie internigrantia funt: ex his duo anteriora explanata ad petiolum fefe reclinant, quo opoficiro ad oblique erectà fefe mutuo reficient. Quintum inter duo emicans rigidum crafsimque eft, ejufaem at dilutioris coloris. Ex medio prominentia flamina emicans rigidum crafsimque eft, ejufaem at dilutioris coloris. periolum fefe reclinant; duo pofteriora obliquè erecta fefe mutuò respiciunt. Quintum inter duo emicans rigidum craisumque est, ejustem at dilutioris coloris. Ex medio prominenta staminente area comparta et lanugine obstita albicante decem funt, è viridi albentia, supernè renuia, internigrantibus flavis apicibus dotata. Calyx quinques inidectus, permoliti se purpureus. Succrescentes Silvipae dinos digiti articulos longes, lanuginose, se atris intersperse maculis binas, ternar, araits unicam includent fabam, transferdaram, acerbam, subviridem, maturam in nigredinem vergentem. Sapore nostrates referunt.

Masci amat locis petrosis umbrosssque. In Candenate, Teckencour, alissque locis plurima est. Sem-

perfrondet.

Vires.

CAP. IX.

Guaibi-pocaca-biba Brasiliensibus Pisonis & Marcgrav. Arbor Siliqua tortuosa putrescente, Fraxinellæ foliis Breyn.

Abor est ligno, cortice, medullà, odore, & fragilitate Sambuci amula, elegans,, in multos ramos divila, qui in extremitatibus sius longa germina protrudunt, in & iis multos ramulos, ramos divila, qui in extremitatibus sius longa germina protrudunt, in & iis multos ramulos, ramos aut quatennos juxta se possitos. Bina folta semper sibi opponuntur, brevibus pediculis innitentia, ad tactum dura instra membranacea charte, exterius Salviz folis recentibus venis & viridiate simila, superius dalute viridia, duos aut paulo amplisa digitos longa. Inter ramulos etiam ridioinum prodeunt pediculi, duos aut rets digitos longi, qui 22 aut 24 sessito longa, dubte sibi si medio autem staminum loco propendent multa filamenta, sesquidum longa, que quoad medietatem lutea sunt, exteriore medietate Crocum Orientalem rusto colore & crispicusione referunt, se in extremitate ciussique visitur punculum flavum. Fosculi sunt stavissimi doris. Frasilm sert in Siliquis quatuor aut quinque digitos longis, anterius fastigiatis, extera parallelogrammis ac paullium compressis. In turaque laterale extremitate quasi futura fluorobus ultara sunt cas lucia ser la sunternitate quasi futura fluorobus ultara sunte a sunternitate quasi futura sunternita sunte calus [Pilo Arboromyessis]. comprefis. In utraque laterali extremitate quafi futură futoribus ufitată funt claufa [Pifo Arborem Siliqua dulci dicăz comparat, funt enim, inquit, illius Siliqua dulcs, tortuofa & deformes, primum quidem virides, mox maturitatem confecute funt nigra & purefunt.]

Apricis gaudet campis, minficeque pereginantes delectat florum eleganită & odore. Radicis medulla ex albo flaveficers, à leviori cortice liberata in taleolas difficatur, câque aquă fontană macerata per noctem fub dio, & aliquoties pota non uni malo medetur. Urinam enim cuncantem ciet, renum & vefica obfructionibus opitulatur, gifque decoctum vel folum gonorineas relitutife vidi. Succus corricis recens oculis inditus earum inflammationes tollir. Polia hiuis arboris accuratitis deferibi lac. Brevnius his verbis, Frondes feu folia ramofa milisse

rneas retrutume vin. Succus sorticis tecens ocums manus carta manimatorites come. Folia hujus arboris accuratitis deferibit Jac. Breynius his verbis, Frondes feu folia ramofa quibus obumbratur hea arbor à Sambucinis foliis longè funt diverfa. Quelibet enim illorum pediculo ro-otundo, firiato, leniter hirfuto, dilute viridi, dodrantalis longitudinis, candidiffina medulla farcto, tundo, itriato, ieniter inriuto, dilute viridi, docrantalis longituoriis, candidiluma medulla fareto, conflat: in quo Suffragines tres aut quatuor, holofericeze utrinque ex oppofito, per interfitia uncalia & felcinicalia, fummo ordine dilpofita cerimituri. Ex his fuffraginibus, infime plerunque rarò longiores uncià: fecunda duplò majores: tertiz tertia adhuc parte; fed que quarto aut ultimò locate breviores iterum se fistunt. Minimarum aut infimarum suffraginum unaquæque foliis uno aut duobus, subsequentium tribus aut quatuor; reliquarum quatuor aut quinque, Fraxinellæ figura & magnitudine æqualibus, utrinque sibi mutuo oppositis alata est. Reliqua videsis apud BreyCAP. X.

I. Palega-Paianeli * H.M. Arbor siliquosa Malabarica, cordato folio, fructu maximo oblongo * P. I. F. 43. plano, semine membranaceo. D. Syen. H. M.

Rbor est procera, nascens in arenosis, ramis minus in transversum diffusis. Radix fibrosa, ramos quaquaversum emittens, cortice crasso, molli, exterius rufo, intus ex viridi flaveramos quaquaverium crimetens, owitee cratto, molli, externus ruto, intus ex viridi invecente, lapore fubamaro, ligno albicante aa molli, quod facile in filamenta prortahium.

Caudex ambitu unius hominis amplexum implet, fique & rami majores cinerei, teneriores
virides, facibi & punchulis afperi, grandibus nodis, ex quibus ramulos transferfos binos & **Verbi* fibinos ejicium, extuberantes; medulla fungosă & albicante ligno pauco, atque adoò valde leves: **uentibus foicium ventifiores finri, decidum; notas relinquentes, in quibus etiam novi erumpunt. Folia pinnata **orum pinnatarami pinnata (cupi pinna feu foliola turirique adnechuntur, quinque, fexre cubitos plus
minus longă; pinnis in petiolis curtis adharentibus numero ternis, quinis aut feptenis, una fempe quibus pinna
extremam colla mocumente condis humani figură cicum ferioline ad prelidum commete assorii. minus longa; pinnis in periois Curias admeratibus numero ternis, quinis ant leprenis, una temper arrinque ad-extremam coltam occupante, cordis humani figură circumicriptione ad periolum rotundis, anteriuis beren deferi-culpide angultă emipientibus, textură tenuibus & molibus, fiperficie leni, fuperne faturatius, fubus bere vudenur-pallidus virentibus, fapore fubamaro, odore gravi. Cofta & nerio pinnarum in averda folum pare me- eminent. Florei în fummis ramis plures una proveniunt, în petioiis craffiufculis, grandes, campani-mi, neque in-eminent. Florei în fummis ramis plures una proveniunt, în petioiis craffiufculis, grandes, campani-mi, neque in-formes cum collo oblongo, 8c ad unam parem nonnihil inflexo, calyci oblongo-rotundo & pro- ia quaconque fundo infidentes, fex petalis craffiolis compoliri, quorum quatuor que ad concavam colli partem picani, felifunt, exteriora versus maximè reflexa, reliqua duo furrecta & minus inflexa, omnia fungofa non lia tantum. venosa, ad oras crispa, duabus tribúsve lirisprofundis exterius per longum striata, colore, maxime interiis ex albicante fibblavo; exteriis in colli convexa parte, folifique furrectis, que versis eam partem fita funt, flriis rubefcentibus incit; odore fericido. S'aminea quinque craffiola, & nonnihil reflexa, ex albicante fibblava, quibus incumbunt apices lati, flavi, bidl. Sylar tenuis, albicans, fummiste in planum extenuatus, è plano albicanre & fubflavo capitulo, in fundo calycis fito, quod rudimentum fructis eft, erumpit. Calyx craffiolus laxè collum floris excipiens, in ora parum culpidatus eft. Fratisu floribus decidus fuccodunt prægrandes, formá velut machæra, tres fipthamsel. longi, palmum lan, digitum ferme craffi, cum oris ad unam partem nonnihil reflexis, cortice craf-fiolo viridi, tenera ac humida carne, que dein in lignofam duniem evadit, in cortice extensis in medio in longum in utraque parte uno fulco friati. Membrana lara coriacea medium fructum, juxta ejus latitudinem in planum extensa, in duo loculamenta dividit, in quibus finguilis femina innumera continentur, lato-rotunda & valde plana feu compressa, cum umbilico longiusculo membra-naceo, albicante involucro amica, & lata membrana pellucida, albicante circumcinota, jacénique feriatim in planum in suis involucris, alia proxime ad anam, alia ad alteram oram: nudata suis in-

volucris viridia funt & denfæ carnis, faporis núllius.

Cortex arboris fervit pro confolidandis fracturis & feiffuris tritus & cum vino impolitus. Radix Virei. in decocto data in hydrope prodeft. Folia tenella trita & cum Croco Malabarico ulceribus admota

ad fanationem conferunt.

Pajaneli * H.M. Arbor filiquosa Malabarica, folio majore mucronato, fruttu maximo ob * P.1. F. 45. longo plano, semine membranacco D. Syen.

H. M. Est arbor procera, ramos in altum, minus in latum diffundens, nascens in arenosis. Radia: in ramos sparsa, ex quibus hinc inde circa cuadicem nova flirpes expullulant, cortice crasse ex cinerco nigricante, intus ablicante, stapers subamari, ligno ablicante, laxicor, quod in filamenta facile protrachitur. Caudex crassituse proceedents, ligno quoque fragili, & in filamenta se findente, corte cinerco-frieso. Folia è caudice grediculturu, ur in pracedente, pinnata, costa media longitudine pari, vindicidura, & nonnahil scabra seu punctulis aspera, rotundiolà ac in una parte, qua ambii. cum interiori petalorum convenit angulo acuto eminente, nullis extuberante modulis, ut in prima specie. Pinnæ seu soliola bina & bina adversa, multo majora sunt quam in prima specie, spithapecie. Prime ten rounte una coma auvers, inuto inspira una quant in prime aprese, remain se amplius longa, formá oblonga, laterium difformium, quorum quo caulium fatigium refipicit, duplo fermé amplius eft se roundioris ora reliquo, ac ex inferiore parce perioli egrediens, edoris maleolenis, textures craffioris, fuperne viridi-fuica, fubrus clara. Plane pracedentis fimiles, in quinque lacinias feu folia incisi, petala quam illius multò crassiora, magis fungosa, ac in oris pilosa, seu lanuginosa sunt. Stamina tantum quatuor apicibus albicantibus. Calyx spisso ac mucoso lacte, quo etiam florum exterior superficies inuncta, intus obductus: suntque flores, uti folia, odoris male-olentis seu scetidi. Fructus plane iidem.

Folis ejus piftis & tritis, & una cum Cardiaca, id est, Myrobalano citrino maceratis in piru-Vires

lis utumtur ad tingenda linteamina colore nigro, que in fuis extequis gerunt.
Radix trita & decocta in oleo pro capitis dolore & gravedine fervir facta perunchione: Cortex radicis in decocho datus tumoribus refolvenda sommodus eff. Decochum ex cortice & folis fimul

tritis in unctione corporis pro pufulis ac ulceribus fervir.

Quanvis arbor haz non li folio decompoint ce tramofo, quia tamen filiqua omnino cum pracedente convent, & codem nomine ab Indis infigniarty una tradendam duarraus.

Fructum huic valde fimilem, exceptă superficie scabră, vidi în Museo ditiffimo excellentissimi Viri D. Guilielmi Courtine Medii Templi.

CAP.

SÉCTIO

SECTIO TERTIA.

De Arboribus & Fruticibus siliquosis flore pentapetalo.

CAP. I.

De Sena Alexandrina & affinibus.

Uamvis Sena revera herba fit, non Arbor aut frutex, quia tamen à Botanicis fraticibus l'annumerari folet, & à nobis in historia herbarum per oblivionem omitla est, hoc in loco ejus historiam trademus.

Senæ nomen ab Arabibus fluxit, siquidem Sena Veteribus Græcis & Latinis incognita & indicta. Senze notas characteristicas facir Paulus Hermannus Stamina falcata è slore exferta & semina in filiquis bivalvibus unicapfularibus, quafi per articulos junctis.

1, Sena Alexandrina sive foliis acutis. C.B. Sena J.B. Ger. Sena Alexandrina Park.

Sena quam ex Oriente inflitores important primæ est notæ: caulibus cubitalibus aut paulò altioribus, lignescentibus ex quibus alternatim exeunt pediculi tenues, palmo longiores, ad quos ex mediocribus intervallis adnexæ funt foliorum quatuor aut fex conjugationes, nullo impari alam claudente, quod animaderterinus adute. Singularia auten filia ex viniquationes, maio impari atan catu-dente, quod animaderterinus adute. Singularia auten filia ex viniqui in falsum declinant, pro-ximeque cofte adhareficum, Giyeyrthiza folis fimilia fed acutiora, guiftis nonnihil vificid & amari, non fine nausea aliqua. Siliqua falcata, compressa, nigricant, semen continentes parvum, gi-

n, non nine induce angular companies and the companies in a contract of the companies for a contract of the companies for a contract of the co

esse adstruit, & Priscis ignotam.

Camerarius Senam Alexandrinam, nè quidem in Italia, ultra annum durare, ideóque pro frutice

haberi non posse ait. Nec scio an in loco natali longioris avi sit.

Amat calidas regiones, frigoris impatientissima est. In Septentrionalibus provinciis sata prove-Ania cannos regiones, regors impactamenta etc. In Septembrianous provincis has provenit quidem, verum ad frugem non pervenit, imo tantim abelt un rec filiques, nec flores promat. Seri aiunt in Syria, Perfia, Arabia, inde in Ægyptum deportari, ad Alexandriam, unde ad nos

F ocus.

defertur.

Purgat Sena non tantùm bilem utramque, fed & pituitam: imò in melancholia & atra bile creditur habere Prarogativam quandam. Vim ejus catharticam ad fluporem ufque extollunt plericur.

*Medic-Off
*Medic-Off
tobelius Matthiolum reprehendens, folia fi per fe, pulvere, infufo aut decocto dentur turbarum multum ciere, & intelfina flomachimque torquere afferit, ut vel plebecula conquertur. Hoc ratio etiam dictat: Vilcofum enim illud quod in lingua reliquot plane adfipulatur esterientia: affipulatur estam virofus ille odor, Cynogloffi aut Punica ferè fimilis; quale quid etiam tam in infufo quàm in decocto fentitur. C. Hoffman.

Onia calida & fico ae fte orreiteur flor. Viol. Boraé. Prun. & cuia flatulenta. cuò minus Ventri-

Quia calida & ficca est corrigitur flor. Viol. Borag, Prun. & quia flatulenta, quò minùs Ventri-

Cule cauda et contigua non von aporag rum o qua naturenta, quo minus ventri-culo obeffe poffit, Cinnamomo, Galanga, Zingibere. Quomnque autem modo datur, in decocho quidem minus flatulenta eff fed debilior; in infufo autem flatulentior fed fortior. Debet autem decoctio effe mediocris, ut Mesue precipit: nam

autem naturentor les nottor. Lecet autein excotato ene memoris, ut Menue precipit: nam cim facultas purgatoria fri in fuperficie diutina coctione evanefoit. Datur in fubrant. ab 5 ß. ad 3 ß. in inful à 5 ii. ad 3 v. vel ad 3 j. Exhiberi poteff (inquit Schrodents) omni etati & vel ipfis prægnantibus; debito modo corre-

Infignes ei vires adferibunt medici tum veteres, tum recentiores. Mirificè prodelt capitis dolo-ri, delirio, amentie, Epilepfie, refolutioni nervorum, feiffuris totius corporis, Phthiriali, feabiei, ri, delirio, amentiz, Epilepíze, refolutioni nervorum, icitluris totius corports, Phihiriafi, fcabici, puthtis, pruirui, &c. cor exhilarat, vitim acuti, &c auditum firmat quoquo modo fumpa, vificarum obstructiones aperit, auger inventutem, fentimque retardat. Folia in capitis perfutionibus utilitet decoquantur, praterium addata Anthemide. Folia exhientur a Hipitibus feu pediculis avuilla, rejectis flipicibus.

Ad Senz preparationem purgantem fine igne. It Folior-Sen. mund. q. f. Ponatur in lagena vittea faits capaca affundendo aquam virz, inchtura Cinnamom: impregnat. kā ur quatuor vel quinque digitis excedat, dein vale bene claulo finatur per biduum, & politea utero. Dois coch: ij. cum pifculo. D. Halfe è Chefineau.

jusculo. D. Hulfe è Chesneau.

2. Sena Italica Park. Italica fohis obtusis C. B. Florentina J. B.

Cass.

Caule constat cubitali; folisi similiter dispositis ac in Sena Orientali, sed multo majoribus, nervofioribus, non acuminatis, sed per extremum latis ac pæne cordatis, gustu glutinoso. Flores sere luteos, filiquas compressas & falcatas, angustiores Orientali, linea utrinque per medium inaqualiter extuberante, seminibus nigris compressis, figura cordis.

3. Sena Orientalis hexaphylla, Tala Zeylonensibus Hermanni. Hort. Lugd. Bat.

Herman Radicem fert albam, tenuem, fibrosam, annuam: cauliculos dodrantales, herbaceos, primum erccos, postmodum reclinatos: Folia in qualibet costa sex, bina sibi opposita, subrocunda, unguem lata, pingula, s saoris subacris, ingrati, ocâta verò Oleracci haud ingrati. Flora congenenbus similes, ast minores, pentapetalos, staminibus in medio concoloribus, & stylo falcaco, longiori: Siliquas comprellas, angultas, recurvas, unicaplulares, buvalves, quafi articulatas feu ifthms interceptas; in quibus femma oblonga, teretia, lucida, fufca.

Sennæ speciebus tum ob stamina falcata quæ ex flore exferuntur, tum etiam ob semina in filiquis bivalvibus, unicapsularibus, quasi per articulos junctis, annumerat D. Hermanner.

I. Paiomirioba primam speciem Pisous; quam vocat Semam Occidentalem, odore Opis viroso, Orobi Pannonici folisi mucronatis, glabram: Cujus descriptionem vide in llb. 18. p. 912. Hist. nostra.

2. Paiomiriobæ fecundam speciem Pisonis; quam Semano Occidentalem, odore Opii minus viroso, so-liis glabris obsusts appellat; cujus descriptio Hist. nostræ loco citato habetur.

3. Loto affinem Ægyptiam C. B. quam Sennam Orientalem tetraphyllum Absse dictam nuncupat. Describitur Hist. nost. lib. 18. p. 922.

4. Galega affinem Sopheram dictam C. B. quam Sennam Orientalem fruticofam Sophera dictam inferibit; & Ponnam Tagera Hort. Mal. Tom. 2. p. 101. facit. Descriptionem vide Hilt. nost. lib. 18. pag. 911.

5. Chamacriftam Pavonis Americanam filiqua multiplici Brejn. cui Sennæ Occidentalis siliqua multiplici soliis Herbæ mimosæticulum facit.

6. Chamacriftam Pavonis Brasilianam filiqua singulari Brejn. Cent. 1. p. 64. quarum duarum de-

scriptiones habentur Hist. nostræ p. 982, 983.

CAP. II.

Tagera, H. M. P. 2. F. 52. P. 103. Sena spuria Malabarica.

Lantula est altitudine trium quatuorve pedum, nascens in arenosis. Radix fibrosa, nigricans ac lignosa. Caules teretes, lignosi, virides. Folia in caulibus, qui ad exortum nonnihil extuberant, & interius striata sunt, brevibus pedunculis in duabus seriebus bina & bina proveniunt, oblongo-rotunda & lata, anteriùs rotunda ora, ad petiolum firiata, textura crassiola, superficie plana, ad tactum lenia, viroris surdi. E costa media que in supina etiam parte nonnihil eminet. nervi fermè paralleli, qui solum in prona eminent, annulari ductu exeunt.

Flores forma & colore * præcedentis similes sed minores. Calyx viridis quinque oblongo-rotun. * Pom:am Tadorum & viridium foliorum. Siliquæ floribus succedentes, recta quoque & oblonga, sed plani-gera uoc est ores & angustiores quam illius, septem pollicum. Fabæ quæ in is continentur, rotundiolæ sunt, Sopheræ. cum fua longitudine jacentes in longitudine filiquarum; faporis fubacris, primum virides, deinde cinerea & nitentes.

Folia trita serviunt pro ictu apum in inunctione partis affectæ. Semina trita ac cum croco usur- Vires. pata conducunt pro puffulis & ulceribus, & cum succo plantæ Vetla-Caitu servit pro malo nato in unguibus iis appofitæ.

CAP. III.

 Arbor exotica spinosa folisi Lemissi C. B. spinosa Indica muricatis sliquis Park. Lobus ixpridue
cum Pijo duro cimere coloris J. B. Lobus cebinatus Ger. cunca. Bonduch Indonum Pona Ital. * P. 2. F. 22.
Caretti ** H. M. Lebum cebinodem Clipit producent spina, Jaimby Brassil, Marcyr. . . ? 33. H.M.

D humanam altitudinem affurgit, inferiori parte caulium repens fuper terram. Radix ei fibrola, nigricante & tenui cortice, ligno intus albo, odoris nullius. Stipites virides, denfis aculeatis spinis in totum muniti, interes corculo fungoso albo. Folia pinnata, bina in ra-mulis ex adverso sita, è pluribus pinnarum conjugationibus, brevissimis petiolis harentium composita, duabus ad exortum spinis rubescentibus & deorsum inflexis. Sunt autem pinnæ seu focomponita, dianous ao exorum i prims rubescentinus & deorium i minexis.

Jiola parva, oblongo-rotunda, utraque extremitate ex rotundo culpidata, versius interiora nonnishi clauda feu cripa, restrud folida, crafficie mediocri, finperficie plana, glabra, fuperne faturanius viridia, fubus lucidiora, fapore amaro & fubacri, odore nullo, fubelifilmis nervis & venulus interetexa. Flores spicatim proveniunt in surculis propriis è foliorum sinubus solitariis, binis, vel ternis simul exeuntions, duas fermé forthamas longis, incurvis, aculeatis, inferius raris pilis obfitis, firiatis, viridi-dilutis, in vertice foicarum numerofis foliis angustis ac cuspidatis vestitis. Sunt autem sores statements vi, quinque petalis angustis, oblongo-rotundis & à se mutuò nonnihil distantibus, qua venulis oblique anteriora versus in longum striata sunt composita, unum quod minusculum & latiusculum est ac interiora versus nonnihil inflexum seu concavum lineis rubris transversis variegatum est. Stamina decem furrecta, albicantia, dilute viridia, pilofa, apices obscure flavos gestantia.

Lib. XXXI. De Arboribus Siliquofis.

Calyx quinque foliis oblongo-rotundis & denticulis nonnihil incifis, versus inferiora nonnihil reflexis conftat. Polt flores fruellus è calyce erumpunt echinati, oblongo-rotundi, valdè plani, exterius in utroque latere numerofis fpinis longis, acuminatis, rigidis ac furrectis obliti, primum virides, postea ex cinereo nigricantes, duri, interius ad corticem carne craffiola viridi, quæ plurimis gutulis hine inde circundantibus est irrigata obducti, ac lata in medio cavitate.

Fabe intus dux, tres, quatuorve ac etiam folitaria, umbilicis, tenuibus, albicantibus, echini dorfo annexa, oblongo rotunda primum virides, maxime versus umbilicum, cum matura ac ficca funt

to annexe, oniongo rotunes panettu vines, instante verses unturement, curi matera as ricce unit cortice duro, albo cinereo, venulífque nigris undulantibus firiato, inua albiffuma funturo Patamen adeo folidum 8 durum eft, ut fructus faxet videantur, & cum difficultate confringi pofint.

Hinc ex America miffum accepimus titulo fructus lapidei, funtue qui nucem Bezoardicam appellent. Nucleus guftu est impense amaro instar Lupini. Hic fructus J. Bauhino Hift. lib. 3. deforbitur sub titulo Fructus peregrini tanquam torno elaborati argentei: estque fructus 1. cap. 30. lib.2.

Exet. Class.

Mults in locis tam in America, quàm in India Orientali nascitur.

Mults in locis tam in America, quàm in India Orientali nascitur.

Fructus è filique exemptus, & à D. Georgio Wilmer Stratfordiæ propè Londinum satus, eadem æstarenon germanavit tantum, sed ad bicubitalem serè altitudinem excrevit, quaquaversum ramos spartegens; parvis, acutis, aduncis spinis tam per caulem, quàm per ramos obstrus, foliss alatis seu pinnatis, Lecau Virginiani armulis vestitus. Sequens hyems plantam corrupti. Park.

Hajus entam generis esse puto fruticem quem depingit & describit J. Baubinus lib. 3, cap. 47. sub titulo. Fructus omnino roundus luteus non splendens cum suo frutice.

Radis & Gestes. controli. necnon folis trita seu in decordo conta. Seu externò imposita si tren.

utulo, rruccus ominino rotunius tutcus nun spiements cum nuo nutuce.
Radix & Cortex, contriti, necioni folia trita feu in decocho epota, feu externè impolita; item
Fabz feu cum lade Copi indici trita & impolita; feu in pulverem rodactæ & cum vino epotæ herniolis tumoribus conducunt, ac infuper flatus diffipant, dolorem colicum fedant, flomachum debilem confortant, menses movent, &c. in calculo etiam prodesse dicuntur.

Johnsonus apud Gerardum fibi à nonnullis relatum scribit hos fructus venenatos esse; ab aliis,

vomitum valide ciere.

Hanc plantam Marcgravius fic describit: In Cynosbati magnitudinem excrescit. Caudex & ramuli pleni spinulis hepatici coloris, lignum autem intus medullosum instar Sambuci. Habet in quolibet ramo multos ramulos sibi invicem aucem mus meanmann mans samous and quantity and mans and mans and mixem opposities; in ramulis porto falis sidem oppositia, a quantodecim ad viginit in uno ramulo, qui interguodiliete par foliorum duobus munitur aculeis. Sunt autem folia late viridia, fiplendentia, ferè cy-Indracea, & unum circiter digitum longa. Flores fert in spicam congestos, luteolos. Hos sequun-Indracea, & unum circiter orgitum ioniga. Eurer in ipicam congertos, interios. Eros iequin-tur lobi, fipinofi, hirfuri, coloris cum maturuerunt hepatici, in quibas fingulis continentur duo glo-bul duriffitui, cinerei coloris, glabri & fipiendentes, qui quaffato lobo frepstum edunt: nucleus inte-rior ex albo flavus, amari faporis, inftar Lupinorum. Lobus autem per maturitatem diffilit & effun-

J. Bauhinus duas alias hujus fructus varietates describit lib. 3. c. 48. alterum titulo Fructus peregrini tanquam torno elaborati flavi: alterum tit. fructus Indici tanquam torno elaborati viridis.

2. Arbor spinosa Indica siliquis villosu monospermie, Ban karetti dicta. H.M. P.6. 7. 20. p. 35.

A præcedente differt, quòd hæc flores proferat fimplices, juxta surculorum exortus positos, decaphyllos è viridi lutos, filium rubrum emittentes. Silape Rakamula effigiem habent, corrice filim edento, fubrifuco duro, intus helvolo, foràs villofæ, non autem echinatæ, unicam duntaxat fabam

continentes, que perplana pilosáque eft, fed prædura & apud medicos in ufin.

Nafeitur propè montes denfiffimis in fylvis, in Provinciis Candamaa, Cottate, ut & aliis locis.

In hac alii maturefeunt fructus, alii turgefeunt, alii florent.

Fructus hujus arboris extat in Muleo refertiffimo Clariffimi viri D.Galielmi Courtine Medii Templi.

Lobus echimatus Molucenfis Ponz. Lobus orbicularis fu[cms, fpimofis tuberculis obfitus binos phafeo-los nigras continens C. B. Fručius 4, 1, 2, c. 15. Exot. Clul. qui Indis Samparantam.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cluj.

Cl Anagyrids formam & magnitudine, profits nigros, ut conjecturant facert ces lobes antequam pertunderentur, non adeo planos fuille, fed aliquatenus tumentes. Indi Samparantan appellabant: Quandoquidem autem filo trajecti adfervabantur, apud illos aliquo in ulu fuiffe necesse est, considerativa appellabanti. ted quali intelligere nequivit Clufius.

CAP.

CAP. IV.

Moringa Lentisci folio, frustu magno anguloso, in quo semina Ervi J. B. Arbor exotica Lentisci folio C.B. Moringa Ferrar. Flor. Park. Acost. Mouring ou H.M.

Uinos homines longa est, unius complexum crassa, cortice obducta nigricante, intus albido, odore & fapore Nasturtio aut Rhaphano rustico simillimo. Rami sunt ligno albicante, li-bro viridi. Radix vestitur cortice ex albo slavescente, trunci saporem referente. Folia bina fibi invicem oppofita, communibus petiolis spithamam fere longis, cubitalibus surculis ad verticem ulque adnascuntur, diminutis sensim petiolis: súntque è longo obtusa, tenuia, mollia na du vettectui qui catinatement, automats reinni persona, intique e tongo oncus, tennus, inoma tactu & lenia, media colta prominente, nervis aliquot in latera excurrentibus donata, supernè è prasino fulca, infernè ex viridi latiora : odor Fabis siyvestiribus proximus. Flores candidi, decapetali, petiolis incurvatis è ramorum cacumine dependent; quina externa foliola oblonga, extrorsum stella in modum expansa reflectuntur; quorum bina posteriora majori, trina anteriora minori distant intervallo. Intimorum lationum quatuor inferiora obtegunt, quinto ex inferiorum medio prodeunte, è regione arrecto. Hac inter, elevatum foliolum proximè, medianus se erigir, colus in prodeunte, e régione arrecto. Face inter, servatum fotosum proxime, meatanns ne erigit colus in docem flaminula èvirida albula extrofium infexa divisits, quorum paria uno grandiuclulo, flavo-fecente obteguntur apice. Foliola denfa, maxime interna rigida funt. Calicis latioris, ac è viridifici umbilico infider globulus, fruettis germen, oblongus, quadantenus pilofius, filamentum prodens albugineum. Odor iis grafiffimus & melleus. Deciduis fincedentes fiorbust fruettis funtus, process altoribus firiati, fequicubitales, cortice coloris herbacci, intus carne exalibida, /minibus repleti additio de desarrum fonosem babis rescribes, quines vemificose, emprengibus finații de la constitui de la constit candidis: in deliciis ob gratum faporem habiti, graciles; quippe vetustiores, eminentibus fingulis in lateribus costulis ligneis, crasselcunt, siccique rubent. Tribus fructus lateribus trigona inclusa funt semina, cartilaginea pellicula, nucleo intus albente, membranis alata tenuibus, secundum siliquarum longitudinem dispositis.

Acosta tum ipsum fruticem, tum ejus ramos valdè fragiles esse annotat, fructum pedalem, Rha-

phani craffitire, octo angulis infignitum.

Arenarum amans non modò in Malabariz, verum & in Zeyloniz, aliorumque Indiz locorum Lessa. Arenarum amans non modo in Maladara, verum ce in Leyjonie, aliorumque indiz locorum hortis ac villis do fructus folummodo colitur, qui Fabarum more venales quovis mituntur. Floret mensibus artivis. Fructus nunc in anni exodio, nunc exordio, aliquando in urroque leguntur. Septuagenaria vel octuagenaria extinguitur. Folia succrescentibus novis ei decidunt.

Septuagenaria vei ocuagenaria extinguiuri. Formi uncurenzimoni novi ei uccumin. Ex folis, radicibus, cortice & frucht parantur pilula antipfamodica. Hujus arbois radix (cefte Vivis & Uju. Acofta) Unicornu & Lapidis Bezaar vices fupplet, veraque cheriaca eft, qua vulgo Malabarentes ununtur cum adversus omnis generis venenum, tum ad monfus Septenium maxime nosiorum vulgo Cobras de Capellas dictorum, altorumque infectorum & virulentorum animantium, tum intro lumpta, tum foris applicata. [H. M. corticis faccum merum cum aqua & Allio commixtum hos ferpentes ex ædibus expellere tradit.] In cholerica quam vocant paffione fingularis efficacize effe deprehendit Acolta. Foliorum fuccus unà cum Pipere oculis immittiur contra vertiginem; qui Zinziberi fi addatur fugat febres. Radix probè nota eff elephantiafi laborantibus, quorum plurimos continuo

h addatur rugar robres. Kadux proce nota et etephantiati iaoorantous, quorum piurimos continuo ejus ulia fanan perhibent: «degli fuipolina aborum caulae H. M.
Alios ufus corticis triti ex aqua Oryzæ ad cedemara, & adjecto Cumino ad odontalgiam, ad venenatum glirum morfum, fucci ejus naribus haufti ad maniam; epoti ad lancinationes artuum ex frigore; Foliorum ad tumores Veneroes dificutiendos, ad pedum lumbricos; Succi arboris ad dolores Veneroes, foliorum ad vermes in ulceribus enatos,&c. vide in H. M.

CAP. V.

Siliquosa Indica flore Papilionaceo decapetalo filiquis latis monospermis. Kaha Mullu vel Kaka Moullou H. M. P. 6. T. 19. p. 33.

Rachium craffa eft, ligno candido, cortice leucophro & fcabiofo. Rami ejus foinofi, medulla perfoffi, alquantulum contorquentur. Radix odoratus vibrat, fiblafila. Rafia fpiffa, foilida, glabra, fummé virida, e longo aculeata, ex adverfo gemina, furculis, qui duobus fipnis gaudent affiguntur, primàm leniter confitritiva, ubi manduntur fubacità, inodora. E gemmi nis gaudent attiguatur, primum temter contiructiva, ubi mangannur iudearia, indooria. E geniums fulvis fores papilionacei, luter, furculis pollicaris longitudinis juxta florem inflexis è pedunculis adharefecturi polyphylli: Decem namque Mawingo haud abfimiles conftant foliolis, quorum ex inferiori-bus unum inflectitur, careris cochleari fimilibus, quaturo interiora è longo latora finit. Striju hirifutus ut Mawingo, nifi quod in novem findatur famina; odoris, licet languidioris gratiffim. Stijuqua latores, duro cortice, intus exalbido, lingula unam folummodo grandiorem involvunt fabam; avalba interioris fuberis separaticique all.

ex also nitentem, que faporis fubacris aromaticique eft.

Arbor palufirium cupida in Mali excrefcit altitudinem; vivit prope Chenstri, Parou, Warapoli, ali-Less & fique in locis ad fluminum ripas. Effloret Junio Julióque. Fruchts edit fub anni initium maturos. Timpus Frondbus nunquam mudatur.

Medicus ejus usus planè incognitus, nisi quòd cortex ex lacte contritus vaccino diabetem gonor-Virerrhχmque perfanet.

Hujus ut & præcedentis arboris flores decapetali effe dicuntur. Verum forte quinque exteriora petala dicta funt potius calycis quàm floris.

Iiiiiiii

Lobum

Vires.

Locus &

Vires.

Lobum huic valde fimilem vidi in Muleo instructifsimo eruditissimi & ornatissimi Viri D. Gulielmi Courtine fub nomine Bonduch lævis.

CAP. VI.

'Arbor Indica filiquosa flore pentapetalo, filiquis in spiram contortis lanuginosis. Katou-Conna H. M.

H.M. Rbor est pracella, crassiorque quàm ut duo homines complecti possint; ramis patulis um-prossíque, cortice & ligno spadicco, rubra medulla donato: radies longè aberrante, corti-ce ac ligno rubro, sapore intipido, odore gravi atque ingrato. Felia oblonga, cuspidata, ce ac igno ruoro, iapoce impaos, outore grant aque ingrato. Lenia obtoniga, cinipidata, tenuia, rigida, fupernè è fusco nitentia, inferinè dilutiora, venosaque, gemina utplurimum, paris incurvatifque periolis, furculis adherent. Flores candidi, odorilque expertes, è furculis ramofis, quinque oblongis conftantes foliolis, culpidem deorfum demittentibus, conjunctim enafcuntur. Horum è medio, flaminum vice, faiciculus filamentorum tenuffimorum eminet. Calix autem par-vus, quinque habens cuípides, florem archè involvit. Silique figură fipirales, contotte, craffioribus nervis extuberantibus firmil & languine oblitae, aperties oir criptae, internium è crocco rube-feenem oftendunt corticem. Fabre in filiquis proruberantes, latioribus intervallis à le invicem difjunctim gemmularum more dependent, glabro atróque cortice nitentes; pulpam habentes prafinam, duabus vifibilibus pelliculis diftineam. Odor iis gravis, fapor plane fylveftris.

In quovis proveniunt solo, pracipuè circa Parou & Repolin. Fructibus aut floribus semper virens

Foliorum decoctum canitiem avertit, lepram sanat, quod præstat & cortex cum Saccharo in pastam

CAP. VII.

Wellia Togera H. M. P. 6. T. 9, 10. p. 17. Siliquofa Malabarica flere pemapetake, filiquis longis, pla-nis, diaphragmatis femina secundentibus interceptis.

Н. М. 'N craffitudinem brachii, aktitudinem hominis adolescit, viridi involuta cortice, ligno admodum pauco, ramis rotundis atque viridibus. Folia è longo rotunda, permollia ac glabra, pluribus ve-♣ nis, media è cofta exordis firiata, glauca, foliis Tageræ proxima, communibus petiolis prafinis, fulcatis, contrariis, inter se pediculis adhærent. Flaritus, qui minores, foliola quæ arboris poterant videri, quina sunt, lutea, fingula tribus nervulis parumper eminentibus intertexta, & calyce pentaphyllo oblepiuntur. Horum in medio decem ex albo viridantia, oblongis majoribus, flavis, postpoyue onepumum. Forum in meno uscent va and varianama, conorge majorines, navis, potermodum obiticantibus donate apicibus, conficienturu framina, emmente uno viridetacto, oblongiore aque incurvo fabagineo germine. Succedentes floribus filipuse, duas palmas propemodum longe, perplana, digitum transfverfum late, laves, in transfverfum pofita includum (emine elonga, transverfus quoque interfepimentia à fe invicem feclufa, aliquantulum fub cortice extuberantia.

vento quoque interceptionale a la minorii coluna, acquatitatumi no contre exteriorii no Colum ob olam eleganitam in hortis, in quo e fyiris circa Panam ac Pettette traductur. Pracipiti flores exhibet aflate, feu menfe Sextili: Semen maturum Novembri & Decembri menfibus,

arenotos amantes 1000s, tempuerna virent coma. Si radicem excipias, quicquid ex arbore exhibeas, addito Cumino, Saccharo candido & lacte fi-nit gonorrheam virulentam. Folia lacti incocha vaccino vel in balneum parata articularem expel-lunt morbum. Cortex cum Saccharo & aqua lavigatus Diabete commodus eff. Radicis cortex cum arenolos amantes locos, sempiterna virent coma. Croco virente lacte exceptus Podagra nodosa Sonida badda Malabarensibus dicta succurrit.

CAP. VIII.

Cassia fiftula Alexandrina C. B. fistula Ger. purgatrix J. B. solutiva vulgaris Park, Conna * II. M. The opiniory purging Cassia of publing pipe tree.

A Rhor est procera, [Juglandi trunco, ramis, folisíque proxima Alpin,] Radix cortice est fusco, ramos transverios spargens. Candox ambitu unius hominis amplexum excedit, cortice co cinerço, ut & rami majores, obductus, surculi novelli virides sunt. Cortex adstringit & cortice con the contract of the fibamarus et ... Faita è quinque pinnarum paribus impari coftam finiente compofita, pinnis feu folis partialibus ad bafin latis, ad cufpides firictioribus & acutis, fecus quàm in Caroba, mollibus, denfis, mediocriter craffis, glabris; înparné faturatiore virore nitentia, fubrus pallidiora, fapore fubdulci & *Duas fricha- fubamaro. Flores * longis tenuibus, viridibus furculis feu pediculis harent e foliorum alis exeuntibus, plures junch velus racematin, eo modo quo fiores Laburm, finguli petiolis triuncialibus linic inde appenti, flavi, quinque petalis oblongo-rotundis & noninhil crifatis, anguftis inferius unguibus, ex vena media Jatore venis obliquis firiatis, compositi Medium florem flamina occupant decem, tria majora flava cum grandibus apicitus flavo fuficis, &c. feptem minora flava cum grandibus paritor apicibus fine funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavo funding flavor funding flavor funding flavor funding flavor funding flavor funding flavor funding flavor f cibus, feu femishidis flavo-fuicis linguis. Ex medio longmi filiquarum viride germen prodit, verum non ex omnibus floribus. Calyx quinque eufpidaris foliis conftar. Siliquæ floribus fuccedentes ad dudm cubitorum paulatim longitudinem excretcunt, forma cylindracca, diametro unciali, colore per maturitatem nigricante, cortice lignoso, seu potius cartilagineo duro constantes, interius distin-

êta in loculamenta per diaphragmata seu orbiculos cartilaginosos, transversos ac parallelos, qui cortici interiori affixi, & in medio rectà fiffurà, ad eandem cortis partem firiati. Orbiculi hi pulpa fubdulci, qua primum albicat, dein flavescit, post ex rubro nigricat obducti sunt. In pulpa sabe involutæ funt, oblongo-rotundæ, orbiculis adjacentes inferiore parte, & cum fua longitudine respondentes longitudini fissura; tenera cortice albicante sunt, pulpa intus viridi subacida, qua carne pellucida & nervofa circundata est, sapore nullo; cum matura & sicca sunt cortice duro, rubro fusco obducuntur.

In regionibus calidis, ut Ægypto, & omnibus ferè Indiz Orientalis provinciis, oritur. Reypui diluculo per Caffiarum loca deambulare sepius odoris causa consueverunt: quippe aura vires 3 à Cassis, eximium ac gravissimum, Oriente prasfertim sole, odorem spirantibus, ad ipsos delata vijus. oblectantur.

Quod ad electionem attinet, ca est vel Fistulæ, vel succi nigri & dulcis.

Lib, XXXI.

Filtulæ bonicaris notæ funt, 't. Ut fit recens, h.e. ut non diu reposita fuerit. Ægyptii autem non utuntur recentissimis, sed saltem post quartum mensem, quandoque juniores recentiorésque inutiles neque à noxa immunes observantur.

inuties neque a noxa immunes obtervantur.

2. Qui fitulam quò majorem eò meliorem pronunciant falluntur & fallunt. Alp. Eadem nigredinis ratio est. Verus color est cum rubedine nigrescere.

3. Alpinus, Quod aliqui cannas optimas maribus concustas sonum non edere aiunt, falsum pronuntiat. At erudisfirmus Vellingus crepitantes à concusta sistuas optimas este vendaces quossam Ægyptios. Alpinus perusas est concusta sistema est per la concusta sistema est per la concusta del concusta de la concusta de la concusta del concusta de la concusta de la concusta de la concusta de la concusta de la concusta de la concusta del concusta del concusta de se vidisse, & siqua fistulæ parte se distinctiùs offerant eatenus obrumpere: Arida enim intra septum

ie viaute, conqua nituue parce ie autinetuis ofterant eatenus obtumpere: Arda enim intra feptum femina continent, & pulpamento melleodefitiuta, humore temui quo redundabantidicaffo. Pulpa ipla tres notas habet, præ migredine fellendens & pinguis fit: dulcis ferè ut Pruna, fed cum aromatica quadam acredune. Que enim vel aceta ob immaturiatem, vel acida ob venthatem in vitio eft. Summá, Quecunque Caffia cum dulcedine quodam agnaliere afficir fauces, nullo modo mordicans, illa eft bona, qualifcunque fit fiftula. C. Hofman. Et paulò poft, quamduu dulcis eft, tanduc Generale finis rofe. diu securusest ejus usus.

At Fallopius maturitatem Caffia exaciditate dijudicandam esse ait: si enim mordicet valde fauces indicare quod fit matura. Nos cum C. Hofmanno fentimus.

Collectas filiquas Ægyptii continuò in opportuna loca fic claudunt, ut nullus aer ingrediatur,

cum ex minimo aeris contactu Caffiz corrumpantur. Alpin.
Pulpa Caffiz purgat bilem & ferofos humores, & convenit in ardoribus tum externis, tum internis, fanguinem concemperans & puriorem reddens. Affectibus pectoris à deftillatione, acutorum humo-rum concitatis mire fubvenit. Pulpă hác cum Saccharo cando & liquiritia pro fecreto uti folent Ægyptii ad renum vesicacq, vitia. Proinde ejus frequenti usu se à calculo præservant. Monardes & cum eo Marthiolus pro infallibili præservativo habent 3 iij quotidie tribus horis ante prandium.

Tamen monet Fallopius, intutum effe ufum ipfius in arfore urinz, quòd ducat ad locum affectum 8 morbum augeat. Idem observavit Fabric. Hildanus Epif. 35.

Habet Caffia hac duo mala, Humiditate enim sna dissolvit conum ventriculi, & slatus gignit:

Unde nec humidis ventriculis, nec hypochondriacis & flamlentis, nifi carminativis & flomachicis (v.g. Cinnam. Mastich. sem. Anis) correcta convenit. Schrod. Præstat tamen (inquit C. Hosmannus) abstinere ab illa in hypochondriacis ob intestinorum debilitatem

Caffia etiam utuntur (verba funt Alpin) ad tuffim antiquam, dyfipneam, afthma & orthopineam tum Agarico: pro calidis articulorum doloribus, maximéque in podagra, dolentibus partibus emplastri modo ipsam adhibent.

Saxoniam pro lectione dixisse meminit C. Hofmannus, Capitis dolores post cibum non curari fe-licius qu'am Cassa post cibum: quod postea invenit apud Helidzum; qui curasse se air hoc modo pertinaciffimam ophthalmiam.

Omnia lenientia & inter ea Caffia fumi debore aiunt modico ante cibum tempore, quod alii bihorio, alia una hora, alii femihora definiunt. Vid. C. Hofman.

Errare eos scribit Camerarius, qui existiment semina Cassa purgare, cum potius aftringant : cu-jus contrarium se expertum affirmat Fallopius. Garcias etiam Monardi idem asserui contradicir. Corrices filiquarum movere menies & pellere fecundinas quamvis Ambrofius Paræus, Sepulveda & alii affirmant, maxima tamen pars medicorum negat.

Siliquas Caffiarum, perinde ac Phaseoli, parvas, virides, in aqua prius parum bullitas, & mox in umbra ab humiditate ficcatas faccharo vel melle condiunt, atque ad ulum fervant puerorum delicatarúmque mulierum. Exhibent verò ad fummum eas ad 3iii, atque ad 3j pueris, ad fupradictos affectus.

Caffia fifiula Brafiliana C.B. Jolutiva Brafiliana Park. Caffia filiqua Brafiliana purgatrix com-prella Lob. in Pharmac. Rond. Tapyracoaynana Brafiliensibus Marcgrav. & Pilon, Caffia fifiula Brafiliana fiore incarnato Breyn.

Marcgrav. Pifo. Arbor est alta & magna, atque in plurimos ramos late expansa, colore exterius ex cinereo albi-Autor en atta et megna, arque in parimos ramos sac expania, conore exernis ex emerco albi-cante, Folia ferto ordine fibi oppofita, paularimque furredefim frantia, figure cylindracez, dios digi-tos longa, & è digiti lata, brevillimo pediculo innitentia inflar foliorum Senze, dilurè viridia, fibidire, hirfuta, ad tactum mollia, rubefcente nervo fecundum longitudinem, & venulis fecundum latitudinem ordine politis pradita. Flores fert spicatim congestos sine ramulis, pentapetalos, cum tribus lo indunaribus corniculis, qua cum staminius junctim positis surrecta stant, colore incarnato elegantimininarious cormicinis, quae cuini paraminina funciani pointes miserza tranti, conore meaniato eleganni-timo, ob quem à longe confipiciuntur. Succedunt fliques, immature quidem viriodes, mature nigre leu-fuiças, deorfum propendentes, duos circiter pedes longes, quinque digitos craffa [in ambitu] paululum incurva: in uno latere eminentia duplex elt fecundum longitudinem, in altero fimplex, quafi chor-Tiiiiii 2

Viret.

da agglutinata effet sub cortice; non exachè teretes sunt, sed paulum compresse, nam transversa incisso ellipsin describit. Cortice sunt dumssimo, lispnoso, qui un trangatur malleo concuti debet. Si-liqua porro intus multas habet cellulas, crassitte penne anserine, diaptragnata sissilincas, in quan qualibet nucleus latet Amygdalz magnitudine & figurà, coloris ex albo shavescentis, splendens, um qualibet nucleus latet Amygdalz magnitudine & figurà, coloris ex albo shavescentis, splendens, letting sunt propositione linea subrutà in uno latere divisus, medullà intus albà, cornex subratura, pulpa immersiu gelurino sa, nigricante, instar Castis: folutiva, sed ingrati & amari saporis, que ante maturitatem aftringit, post laxat alvum. Summitates foliorum vulneribus & pussulmi se pussulmi successi de particular de la supra su constituire de la supra su c

Foliorum & florum hujus arboris pletiiorem deferiptionem vide apud Breynium Cent. 1. cap. 2.1. Hujus pulpz uncia una, adnotante Lobelio, plus purgat quàm uncize duz alterius Caffiz, ninurum

2. Cassia Americana fabacea D. Syen. in Hort. Malab.

Siliquarum loco fabas longuiculas & vulgaribus non diffimiles profert, quibus continetur pulpa epidem ferme cum vulgari faporis & efficaciae. Ipfa arbor radies nittut craffa, rotunda, que in plurma filamenta cortice nigricante obducha definit. Caudes cinette eff coloris, feaber, fibbfantiagi, predullofa; quem ramuli inordinate ambiant, folias vertiti fibbrotundis, ex glauco viridibus, breviffimique podiculis donatis. Flores videre non contigit. Somes, quod pulpe involvitur fubrotundum eft, comprefium & nigricans, Pifi minoris magnitudine, ex Americae minits, quas Gali les Amilles vocant, allatur.

CAP. IX.

 Tamarindus Ger. Park. J.B. Siliqua Arabica que Tamarindus C. B. Balam-pulli, seu Maderanpulli H. M. P. 1. F. 23, p. 39. The Camarind Tra.

A Rhor est grandis, ramis densis, in latum disfiusis, Alpino Pruni, Garciæ Fraxini, Juglandis, Castanesve magnitudine, Marcgravio Tiliæ maximæ. Radix crass est, brachia late disfiurders, cortice rubescente. Sives crassis und udorum hominum amplexum equans, cortice crasso, concero in trunco & ramis verusticoribus, in surcuis minoribus viridi, materie firma non fungosa. Fossa pinnata, Fisicis formiane fossis firmilia Aoste, pediculo communi & costa cui pinnæ adneetuntur vix spirhamam longo, in que ordinate posta pinnæ sin este discipliana qua ma prima de longitudine su puls semidigutum longo Marcgy. I latitudine fermé semidigutal, aqualis indique latitudinis, paulo camen versius apicora angustirora quam ad pediculum; bina antem exacté fibi ubique opportunty. & nollis rede podeculis institutura, ac arche se matema attingunt, apicibus suboroundis. Sunt autem psisola tennia, extura soluda, plana, inferne distute vinida, ingerne faturatitis: ac inferne nervo secundum sungitudinem eminente, & venulis transfverts secundum latitudinem, fod valde exilibus praedita, que superne vix consspiciantur. Espergam accidatems fapore refrunt, & ideò in sebribus sitis extinguenche gravis mandacantur. Fibers in surculis seu pediculis e foliorum simubus egressis octo aut decem simul, Aneze Mali storibus admodum simile forma exteriore & codore Acosse aces quaturo exteriora candida postmodum parim substavelcum, oblonga, culpidata, tennia, nullis venis friata. A facoste quancor interiora alsa sinte & crafsioral tria interiora extremo rotundiora, m oris tenniter curipata, colore albo venis rubris variegato, duobus terrio longioribus & acosticio su estulia estudium en sucremo rotundiora, m oris tenniter curipata, colore albo venis rubris variegato, duobus terrio longioribus & acosticio su estulia estudium en concavum, culpide parvo a sinstituo eminens. Acoste pina e peralis exercioribus eleganti nervo radiata funt.

nonte uma e peums exteriorious eteganu nervo ramaa min.

E-medio fiore [Acoftæ quatuor] tria enalcantur famina tennia 8c incurva 8c viridia [Acoftæ enaida 8c corniculorum modo inilexa] primo in unam juncta, post versia folium furrectum divarienta, exteriora, apicibas primo flavis, postea ciam flores furbdavefcum rubro-fusicis dotata. Sylas tensibles coffee inter bece 8c folium furrectum protett, cui fishuodium eremen est.

cata, exteriora, apietima primo navis, potrea cum nores inotavelcum rubro-luics dotata. Stylus fitaminibus craftion, narer hace & folium furnecturus prodit, qui filiquotium germen eft.

**Proditas lignoris & crafficulestis petiolis ramis appenfi timi; filique oblonge, crafiz, in glandulas tres quaturori e extuberantes, cortice craffiolo, exterius rufo, interius viridi, fragili, pulpa per maturiatem molli, & flavo feu rubro-fufcia, ad corticem ex petiolo lignofis filamentis fed raris in longum perentete, acid faporis grariffirm; fito carne filique in membranacea loculamenta in quibus femina, diffendez funt.

entencez unit.

Semma quadrata funt & plana, Lupinorum armula, dum adhuc immatura funt cortice viridi, diluto &
mitente, amaro, pulpa intus alba, folida & denfa, fapore adfiringente, maturitatem confecutar in
offean duritiem cortice turbiorifico evadunt.

Floret femel in anno, menfe Novembri.
Folas Sole occidente ut in Acacaa aliifque fefe contrahere folens, côque oriente aperire, ut tradit
Alpinus. A vero fruedum five filiquam frigoris vitandi caula folisis fefe involvere ut Alpinus &
Acofta feribunt & miraculi loco habent, mihi cum D. Syen fabulam redolerevidetur.

Acotta icrioant & miracun icoo nacion, mini Cum Joyas Audotta Concidentali five America.
Creficit hac arbor in Arabia felici, inque India Orientali & Occidentali five America.
Tamanndi humorum acrimoniam temperant, bilem purgant, ejiqitue & fanguinis fervorem conspeleunt, febres acusas & ičebrum fanant, firm a comnem ventriculi hepatifique ardorem extinguant,

Turce & Arabes artate longinquum iter fuscepturi (ait Bellonius) Tamarindos coemunt, magni in Turcia usos, non medicinas, sed sitis restinguendas gratis.

Utuntur Ægyptii, referente Alpino, folis Tamarindi in pueris ad vermes necandos, atque ipforum vel mítio, vel decodo ad folvendum alvum. [Medici Indi (autore Garcia & Acofla) folia trita Arabes

Arabes condiunt filiquas parvas ac virides faccharo vel melle Carob, tum etiam grandiores factas atque maturas condiunt iplarum pulpam Saccharo, quam per titnera; que in defertis África locis conficiunt, fecum viatores deferunt. Quá Espe calefactá ac ex calore sinneréque inflammati valdé frientes refrigerantur, atque fitim reftinguunt, per alvum plurimum calidorum humorum fubducentes atque evacuantes.

In febribus verò peftilentibus, atque omnibus alis ex putridis extuentibus, aquam in qua multa copia Tamarindorum infufa fueri cum Saccharo ebibunt: potus fiquidem ex calore fitientibus jucundifilmus est, maximéque refrigerat & fitim extinguit. Praetera ad gonorrheean usum Tamarindi proposition de la companio de la companio de la companio de la companio de la companio de la companio de la copia del copia de la copia de la copia de la copia de la copia del copia de la copia del copia de la copia de la copia de la copia de la copia del copia de la copia de la copia del copia

rindorum frequentant. Fallopius etiam in gonorihea biliofa latekat. In bilis redundantia, fanguinis fervore & ebullitione, fiti infefta, morbis cutaneis & prefertim Idero fimplox medicamentum ex Califa fiftula cum Tamarindo, una cum Saccharo vulgo dicto

Jagra de canna ab Indis datur, quod leniter alvum folvit. H. M.
Affertur ad nos Tamarindi fructus, non integer, fed contufus, ut bene compactus non admittat
aerem externum.

Annos tres servantur in vase vitreato, structi oris, & bene obstructo, & in locum purum & perstatilem seposito, nisi externus vel calor vel humor putredinis initium ipsis attuleric.

Nonnulli Tamarindum Arabicam ab Americano diftinguunt. Nobis una eadémque specie Arbor videntur. Siliqua tamen Jusq sive Tamarindi Brasiliana Pilon, brevior & magis compressa este videntur.

2. Tamarindi facie fructus Indicus J. B.

Tamarindi feminis majoris ferè figura erat, unclam longus, tertiam unciae partem latus, compreflus, fulcus & paulò minus quàm niger, furche i qua adharifle videtur levirer umbilicatus, infernè actus, purinque linca ovata ad fructus figuram imprefa notatus:

CAP. X.

Carandas Garciæ C.B. Car. Indica Arbuti facie J.B. Caranda Bontii. An Auzuba Oviedi?

Abulcula est Arbuti magnitudine, foliis fimilibus, copiolo flore, odore Periclymeni; fructui exiguis Malis perfimili, nigricante per maturiatem, graiffimoque uvarum fapore, ex quo à honnullis vinolis (uccus exprimitur. Fructus autem virens magnitudine est nucis Pontice cum fuo putamine, interdum major, fuccium ionnunquam exfullans vificidum & lacteum. Editur à nonnullis fructus maturus cum Sale. Solet tamen, cum viridis est, murià aut aceto condiri; et affervari ad excitandam elanguescentem appetentiam:

Nafeitur rum in Continenti, tum in Baligane in procession.

Nafeitur rum in Continenti, tum in Baligane in imaßen quam describit Bontius hoc nomine. Folia, inquit, Ceradie Malaisi dicke cum Tamarindi arboris folis plane conveniunt. Friesus maturi nucibis tanquam nuclei incluit, finguli fingulis, seus ac in Tamarindis. Colore hic tructus est, aperto nucleo, aureo, quem Patingt nostrates vocant, & caro ejus exercior gratistimi est flaporis, nec que dentes tam acidos reddie quam Tamarindorum pulpa, sed de dulci sapore participat, nec laxativa facultate practis est ur Tamarindi.

hva izaculate przona et ur. I amantun. Clafus Auzubam Oviedi 1.8. c. 12. huic fere fimilent air. At illa vafta eft arbor pulchraque (eim hac pumila fil) materie firma & utili: fruæl longé fuaviffimo, ur funt pyra Apiatta, mulchatellina dicta, fed qui ladeto fucco, eòque vicido & gluinolo abundet, qualis ett qui in ficabus immaturis; idcirco moleftus his qui eo vefcuntur, nifi prius fructum in aquam injiciunt, & lacteum fuccum digiris exprimunt, qui in aqua falti.

Fructum huic fimilem observavi in Museo D. Gulielmi Courtine Armigeri sub nomine Tamarindi

CAP. XI.

Pala H. M. P. 1. F. 45. p. 81. Arbor Malabarica pentaphyllos latificiens, filiquis anguftis longifficine. D. Syen.

ST arbor valdè procera, ramis transversim latè spársis, nascens in arenosis. Radiz altè in terram descendit, radiculas latè diffundens, cortice ruso, lacistiuo, & valdè amaro. Caudez craffisa ad duint ritumes hominum ampletum cortice, uta & raimi, cincirce o ac lacfescente, ligno levi. Rami veteres è nods perunque tres quaturore surculos diffundent. Folia terra, quaterna, quintes simul limmis suculis in hodo insident, transversim in orbem expansia, oblongo-rotunda, extremo subrotundo aut etiam cufpidato, ad petiolum angulta, textura solidà, densa ca lacte turgentis, superficie plana ac glabra, su puerne obstono virore mientai, substudibutive de albicantei, supore ambaro virore mientai, substudibutive de albicantei, lapore amaro. E cosse crafta, viridà-albicantei, craffituscula & lata, etiam in supina parte nori-niul eminente Vene substitis numerose transversim recho ca parallel o tracuta proximé ad marginem progrediuntur, indéque reflexa in se invicem incurrunt. Flores fasciculatim proveniunt in surculis nodosis & viridibus, qui sipara foia è nodulis ramorum quos complechuntur recha procurriquat. Quatuor sci. vel quinque ramuli soniferi è singulis nodulis excunt, finguli quinque vel plures simul florise in fummitate gestantes è viridi albicantes, quinque petalis rotundiolis, versus unguicolos angustioristus, guistioristus, guistioristus,

Locus

Vires.

guftioribus, ad oras crifpis ac rigide extrorfiim inflexis, non striatis compositos, pediculo albicanti, inferne & (uperne craffiori infidentes, calyci areto quadrifolio cinetos, odoris jucundi & fortis, fed interne & iuperne cramori internet. Ser aput offendir. Stamina quinque tenuita, pilis albi-gravis, qui catarchio & grave dinem excitat, & caput offendir. Stamina quinque tenuita, pilis albi-cantibus oblita, apicibus flavis & liberis donata; intérque ea flytus albicans, tenuis & liber, nodulo albo capitatus, è capitulo parvo viridi quod rudimentum fructus est, & in calyce fitum, ortum ducens. Fruelus, qui plures timul in furculis nalcuntur, Siliquæ funt, cubitum fermè longæ, angultæ, compresse virides, lacte turgida, in se recondentes numerosa semina, parva, plana, oblonga, cum fua longitudine jacentia in longitudine filiquarum, ac ex anteriori & posteriori oculo penicillum argenteorum filamentorum ejiciunt, in unam feriem per filamenta implicita, colore viridi-flavo feu

Flores fert femel in anno, in Januario.

Cortex tritus & in decocto datus commodus est ventri leniendo, stamacho roborando, (addito momento salis, & piperis) flatibus discutiendis, ac ardoribus jecoris restinguendis: idem tritus & in aqua calida potus lumbricos enecat: cum aqua tritus & impofitus ulcera purgat & fanat, & dolorem arthriticum lenit: idem cum femine Cudu-Pariti coctus in oleo auribus inftillatus furditati confert.

CAP. XII.

Perin-courigil H. M. P.6. T. 24. p. 43. Siliquosa Malabarica pentapetala, siliquis tomentosis.

A. Rhor est Pruno simillima: Radice ligni albicantis arque in circulos distinca, libro quod ad colorem singuineo, crusta obducto arta, nullus odoras, saporis acris. Ramie ligno cardido medullato, corrice sipadiceis. Folis longiora, angustro cuipide aculeatas, filiperince glabra, spissa, rigida, Pyri paulò breviora, numero quina, virore supina parte saturo, prona dilutiora, utraque nitente lunt : venulæ utrinque conspicuæ frequentes per torum oberrant folium, cui sapor nonnihil pungens, odor lentifimus. Exigui perianthio quinquies incifo stellisormes, candidi, pentaphylli stores perfecti, in surculorum cacumine ramulis innati, dena nivea slavis decorata capitibus habent inotes perreca, in incuorrum cacumine ramius innari, cena nivea navis decorata capitibus naberit famina, quorum quina, petalorum ex unguiculis que exeune, paulo planiora fun; s'eyfum influera al-bentem, craflum. Silique verò cortice coloris aureoli, interno rigido, cano, externo tomentolo, ni-tente, indorfo, ubi maturuere hiantes; fabaceum includunt fomes è longo rotundum, pellicula re-nui, nigella, flendendi involutum pulpa conflans, in viridem inclinata, umbilico filique in anguido extuberanti, duos in lobos divitum, adharens.

Arenois Ange-caimal vicinis, alifque ut in infula Zejlon, Paniture & Alican pratis abundantifirme provenir: florifera Augusto, Decembri vero, nonnunquam bis in anno maturos fert fructus. Caterum è nimio rigentibus frigore membris motum restituunt contusi fructus, quorum è lobis exprimitur oleum aphthis convenientiffimum. Folia in balnet formam decocta tumores resolvunt cedematolos, incantatifque fuccurrunt hominibus; quod idem præstat ex aqua Oryza contrita radix, aliàs oleorum inferviens coctioni.

CAP. XIII

Padri H.M. P.6, T.26. p.47. Siliquosa flore pentapetalo, siliquis longis angustis, quadratis in-

Uic arbori decem hominum altitudo est, crassities unius. Rami teneriores virides, ligno fimilique medulla circa medium flava constant. Radix, cortex, folia, fructus plane infiinitique involuna circa instantini inara contratati Amari, cortex, toria, ritectis piane initique initia pida atque inodora. Folia è rounda bafi acuminata, foifiâ, nollia, prona parte dilutora, fupina finica, (ubi venarum porcis mediana lignosa è coftà aliquot numero diducis firiantur) gemella ubique, pedunculis è spadice nigris, communibus cubitum propemodum longis, spadiceis quoq. nicusa uoquee, pocunicum e i pastico i migros, cominiumos cuotum propernosum longas, pastices quoq, genicularifique adherent furculis. Alt propris furculo plutes ordine genirato tentubus pettolis ad figuntur perfecti fores lutei, Caryophyllos imitantes, quinque è calyce fubruffo prodeincibus folis, circum oras, ubi pallent, crifpatis, venulas in averfo latere habenchies, l'amugine cana ac molli obductis. Quartor in tennia, candida, longioribus crocets infirata apicitus framina funt. Stylus paulò eminentior è viridi albens, circa imam crassior, supremam strictior partem. E storibus prognata siliqua è longo angusta, longitudinis trium spithamarum quadrata sunt, angulis ipsis acutis eminen-

füigue è longo anguitez, longuainis trium ipitinamarum quadrate lunt, anguisi piis acutes enimen-tibus, contorte, cortice è fuito mitente, maculis interlepero, fibilitanta duro, filamentis intus per-texto ligneis. Semini ipia oblonga, lignolaque funt, infipida, odoris exfortia.

Monnofis frequens locis im Tetkessem, Caliciolang allifque provinciis exfurgit. Floret Januario; fruchis leganur. Aprili Maióque. Longava in pracellam excreficit altimdinem.
Foliorum decoclum vificerum rigorem intoferabilem excellit. Limonis hujufque commixti fucci medentur maniz. Corticis verò fuccas cum fructu pera fibactus immodicum inhibet fluxum menftruum. Radicis cutis cum calamo aromatico & zinzibere contrita, foliorumque Padri fucco admixta exhibentur morfis à putrefaciente colubro, Malabarenfibus Polenga dicto.

CAP. XIV.

De Mandaru seu Arbore siliquosa Malabarica foliis bisidis.

A Rhor hæc à Jacobo Zanoni Histor. sue capite 20. depingitur sub titulo Affirm sive Arboris S. Thoma: Lodem arboris S. Thomæ nomine primæ speciei ramulus à D. Paul, Haman. ad D. Arnold. Sym ex insula Zevylan transmissa et did a tantone, quod in storibus apparerent sanguinea stria, ab estus D. Thomas in Malabar & Zeylan. Haice autem arbores eastem non esse cum Arbore S. Thomas. Acoftæ five Macere Zononius & Svenius cenfent.

Chovanna Mandaru prima * H.M. Arbor S. Thoma D. Hermans. Arbor filiquofa Malaba- * P. I. F. 32-rica; folisi bifidis, flore purpusaficente sériato D. Syen.

H. M.

Arbor est alcitudine quatuor hominum, frondibus densis & opacis, late sparsis: Radice crass, in laum sub brachia disfundence, cortice sub exteriore crusta nigricante-rubro: Caudice unum ferme pedem crass. Sub petiolis brevious insident, extremo bisda, ut caprarum pedes, ob id Lustrante pedem crasso. Pede de Cepra dicta, interiora versus nonnihi clausa, lateribus oblongs ac rotundis, antrossum leniter contradits, rotundze ad bassin incurvaturz, superne plana, colore vindi-fistredo, subus viridi-subcerulea, ac in margine nervo subustivisid-subcerulea, ac in margine nervo subustivisid-subcerulea. Epetiolo nervi undecim, nimitum costa contradita in Estima paramiata. Red earn bein inde suincens structures. Estima paramiata in estima subcerulea subustivis subcerulea subcerulea subcerulea contraditation. nucia in filturam terminata, & ad cam hine inde quinque, flavelenere. Flava in petiols longiul-culis fupra ex origine foliorum provenium, odore fragranti ac rofaceo, petalis quinçue rotundolis & parum oblongis, ad unam partem magis fitis compositi, quorum unum quod majus est ac latius & rotundius cateris, furrectum, colore intus purpuro-rubro, ad umbilicum floris flavo purpureis ma-& roundus exters, jurrectum, conte mus purpure rubre, a unomente note nare purpures ma-culis hinc indè notato, & venulis purpureo rubris variegato; ad oras purpureo dilutiore tingitur, exteriori fuperficie magis albicante: extera quatuor oblongiora, colore intus rofaceo faturo, exteexteriori inperincie magis anocarne: extera quaturo cotonigora, conore intus fonacco laturo, exte-riis idiuto; horum duo quat majori proxima adjacent, interiis in ima parte funt colore albicante, reliqua duo interius in totum colore ferme rofacco: funtque venula media lation, ex qua venula; oblique anteriora versis excurrunt, firiata. Stamins in medio quinque vel lex, opiciba lurrecitis ac viridi diluto flavescentibus dotata, versus petalum surrectum restexa, quorum duo vel tria minora. ac magis incurvata colore candido, tria reliqua rofaceo, ac cum eis fitique germen in fuo petiolo ac mags incurvata colore candido, tria reliqua rolaceo, ac cum es plique germen in fuo petiolo fe prodit. Calty unifolius frians à parte petali furereti florem fuccingens. Post stores vialde compreste, rectæ, glabræ, septem aut octo circiter pollices longæ, prodeunt : spasse contineres planas ac oblongo-roundas, per maturitatem ruffas, seu savo rubescente obscuro colore ad spadicaum vergentes, in propriis loculaments longitudien sin ad filiquas transfersis, como ac duro intersepimento à se invicem sejunctas, cum parvo in vertice umbilico filiquarum dorso adherente positiones.

Toto anno hac arbor fert flores, tempore pluvioso uberiore proventu. In arenosis & petrosis Tempus & Flores cum Saccharo decocti proficuè ufurpantur loco facchari rofati pro leni purgativo.

2. Chovanna Mandaru secunda * H. M. Arbor siliquosa Malab. foliss bistidis majoribus, store in * P. 1. F. 33.

tensiùs purpurascente.

Haz quoque procera est arbor, densis frondibus, late sparsis, nalcénsque in arenosis. A pracedente differt reliss majoribus, profundiore fissua incisis, latenbus antrorsum paulo contractionbus, tactu lenibus, in aversa parte, ubi venulæ inter costas mediæ minus extant, colore magis hyalo, at in fupina parte faturatus viridi. 2. Floribus, qui unifolio, viridi-flavelcente & rubefonte calvee, craffiolo, plicato, & fegmentis in inferiori parte fenefitato fuccinguntur; petalis oblongo-angultiorībus, unguibus longiufculis & angultis conitant, colore purpureo valdē trubicundo, quo eorum qua-tuor tota fuperficie tam exteriori quàm interiori imbuuntur, unum ad unguem intus & extra firis albis venulas inter purpureas depictum ac variegatum est. Staminibus crassioribus, & ad exortum fex, septemve parvis filamentis comitatis, colore purpureo valdè diluto seu abicante. Gemmis fiorum quinquangularibus. Siliquis omnium longè maximis, 1½ aut criam 2 spithamas, aquantibus, laitudine pollicari.

In reliquis conveniunt.

Radix masticata confert in dentium & capitis doloribus; trita & imposita, in dolore podagrico Virea Kanax manucata contert in dendum ex capius outonous; tina ex imponta, in quore podagneo cum gingibere ficoro trita & in uncătone adhibita. Foliorum decoctorum vapor dolores corporis fedat in parte affecta exceptus. Flores fimpliciter comefti purgativi funt. Cortex forces & fructus fimul triti & mixti cum aqua in qua macerata fuit Oryza ferviunt apostematis aperiendis & matti-

3. Velutta Mandaru * H.M. Arber siliquosa Malab. soliis bissidis minor, store candido, striato. * P.1.F34.

Pracedentibus humilior eft & minor, altitudine unius hominis, Radice minus craffa, necprofunde in terram descendente, Caudice unum circiter brachium craffo, Falus profundius incitis, longioribus & versus summitatem in culpidem contractis, superne ad stras costularum nitentibus, subsus ex viridi flavescentibus, nervisque craffioribus extantibus inter costas striatis. Floribus, qui calyce fenestrato viridi & tenui succinguntur, albistimis, nullis maculis tinctis, inodoris, petalis quinque rotun-

Lib.XXXI. De Arboribus Siliquosis.

diolis, parum oblongis, venulis fubrilioribus firiatis compositis. Staminibus decem candidis cum api-ribus flavis ac nonnihi furrechis in fastigiis, inter qua tenerum siliquarum germen, è cujus vertice cibus Havis ac nonnihi lurrectis in tatrigus, inter qua cenerum iniquatum germen, e cujus vertice filamentum craffuiculum esit. Siliquis exteris minoribus, longitudine quator aut quinq, policium, latitudine quoque policari, nonnihil incurvis verfus unam partem, ac dorfo rotundo latoque circumlatitudine quoque poincari, nominim mentros verno unam partoni, ac unas rotunto actoque circum-feriptis. Fabr oblongo-rotundis, craffiolis feu minus compreffis iis Chovanna Mandaru, ac mulco minoribus, coloris flavi minus rubescentis.

Flores bis térve in anno fert, rempore pluviofo uberiore proventu. Viribus ferè convenit cum præcedentibus speciebus.

* P. t. F. 35.

Locus &

Vires

4 Canschena-pou H.M. Arbor siliquosa Malabarica, solis bissidis minoribus, store albo stave-scente striato D. Syen. Mandaru quarta species. Flus Divis Thoma.

Arbor est altitudine duorum fermè hominum, ramos quoque densos transversim disfundens:

Condice fermè lemipedem crasso.

Radix intus corculo est flavo. ***

Folia quam pracedentium, multò condice fermè lemipedem crasso.

Radix intus corculo est flavo.**

Total quam pracedentium, multò condice fermè lemipedem crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

Total quam pracedentium crasso.

**Total quam praceden causice terme termpedem cratio. Reasz intus corcujo et riavo, reuse quam prezcocentium, muito minora, antrorfum rotundiola, rectioribus ad petiolum oris, nullo fere angulo incurvatis urtinque valdé lenia & lanugiue pilofa, odore forti, maxime cum teruntur nocturno tempore duobus lobis addustis e claudentia. Fluer calyce unifolio viridi fuccinguntur, albo flavefecntes quinque petalis oblogo-rotundis, lateribus unguloss mutuo convolutis, compoliti; è petalis quòd magis furrechim. eft & angustus, & oris ad interiora contradis, ad unguem infignitum est macula purpureo rubicando-obfcuri coloris, que folium parvum in fummitate acuminatum repræfentat. Odor es nullus. Stamina decem, ut in reliquis, albo flavescentia, parietr incurvata, apicibus oblongis & flavis ornata;

uni germune maque un meuro. Suisque longitudine funt ut ille primæ speciel, exterius valdè lenes & lanuginose cum teneriores cum germine filiquæ in medio.

Fabe valde parvæ in loculis fatis latis interfepimentis diftinctis, codem fitu quo in fuperioribus. Flores bis terve in anno fert, tempore pluvioso uberiore proventu.

Que de viribus habent vide apud auctores nostros. In Horto Reverendissimi Epilcopi Londinensis D. H. Compton crevit hoc anno 1687.

CAP. XV.

Meullava H.M. P. 6. Siliquofa Indica flore pentapetalo luteo, filiquii lenibus tetraspermie

Uic fesqui-hominis altitudo, duarum palmarum crassities est. Graveolenti libro circumtegitur subtido; ligno est solido & albente, nusquam non spinis duris & acutis obstra: &gravi colore, tum sapore. Folia Buxo proxima, rigida, ex adverso gemina, lignia patre è virsii mitentia,
prond dilutiora sunt; mediam coltam emitentem sepius subdivisam habentia. Inodori, lutei, profundo è calyce prodeuntes sont series des indicatores de la suntina antitantibus constantes, oblogis, longa
ferie in modum corona sunteculorum sultaneous mumitatibus adhartescant. Stamma is quina
in. tumo e caryce proceuntes jures, quinque rous Hyacinthina initiantius contraintes, oblogis, jonga feritis in modum corone furculorum foliacorum filiminiatius adharrefount. Stammas is quina, inferitis alba lanugine, fuperitis apicibus oblicuris ornata. Splus ejudem, nifi quòd vertex albices, generia ce coloris ett. Sulgue autem fubpurpurez, tachu lenifitmas, lato è calyce, brevibus petiolis furculis inharrentes, quamor plus minus oblongas, furvas, infipidas, ingratafque transverfarias includunt febra.

In infula Boppin alissique arenosis, ast raris crescit in locis. Vernat ubi tempus hyemat: fructus inaturi colliguntur Novembri & Decembri mentibus: fempirernam habet comam. Medicum nullum præfat ufum, nif Poliss, id eft, pauperibus, qui foliorum fumo naribus admifo capitis dolores vertiginéfque fibi adimunt.

CAP. XVI.

Mandijadi H. M. Arbor siliquosa Indica store spicato pentapetalo, siliquis kongu, nodoste sabu coc-

Rocera est arbor, binorum hominum crassa complexum ligno duro, libro crasso, fusco, squa-Process est arbor, binorum hominum crass complexum ligno duro, libro crasso, fusco, squamoso, intus rubente, qualis serè radicem obvolvit, qui tamen proxime lignum albicat. Raminoso, è viridi fusco, glabro tamen nitent cortice. Folia obtusis oris obligno admodum pauco, è viridi fusco, glabro tamen nitent cortice. Folia obtusis oris obligino, mollia, lenia, supina i nettes virenta, prons parte dilutiora, alternatim viridibus surcuis, spithamam propemodum longis; qui binarii e spadiceo rubescentibus quoque alisi, interitis sulla constitution. Odoris sun Fabacei, gustis subamari, cot stratis, è sircuis prodeunt, appendentia consspicunum. Odoris sun Fabacei, gustis subamari, frequenti numero, tonubus simul a chrevibus pediculis, surculo duas palmas excedenti, agglutinantur, frequenti numero, tonubus simul a chrevibus pediculis, surculo duas palmas excedenti, agglutinantur, frequenti numero, tonubus simul a chrevibus pediculis, surculo duas palmas excedenti, agglutinantur, frequenti numero, tonubus simul a chrevibus prodeum det, decem us sun sur sur sur quoque exornata capitulis; odor melleus. Silvague tres palmas longez, transfversim digum latz, ser quoque exornata capitulis; odor melleus. Silvague tres palmas longez, transfversim digum latz, ser quoque exornata capitulis; odor melleus. Silvague tres palmas longez, transfversim digum latz, ser quo de sur consulta entre sur sur cortice primum e viridi fusco, sicce è spadiceo misgricante, nonnullis venulis pertexto. Semina rotundis spatis inter se distidentia, ossis ad instantistica. nigricante, nonnullis venulis pertexto. Semina rotundis spatis inter se diffidentia, offis ad inftar pradura, tunica craffa, coccinea, glabra mientia, sapore Fabarum similima sunt.

Arbor hac inter proceriores Regni Malabarici arbores caput extollens quocunque crefcit folo, Local, maxime tamen in Mangatti, Cochin, Perquencour altisque locis frequens. Anno demum à satione vigessimo slores Septembri mense; maturi fructus in sine atque initio, quamvis & aliis tempestatibus anni, frondes semper conspiciuntur. Usque adeò longava est, ut 200 annos perdurare pu-

In usu quotidiano lignum ob soliditatem variis operibus inservit. Foliis in pulverem redactis Eth. Uiu. nici in caremonis utuntur. Semina verò haud ingrati faporis, præterquam quod à plebeiis five cocta, five comminuta in farinam, comedantur, magnum præftant ufum aurifabris & gemmaris, quippe ob aqualitatem granorum vice in ponderandur, iniginum pereditu iumi animoris os genindusi, quigo ob aqualitatem granorum vice in ponderandis mercibus adhibentur. Singul namq, Magidina qua-uponden grana, quibus utuntur Aturifabri; qui quoque ex contulis hifee ferminbus aquă made-facis ună cum borace gluten ad eleganitora tum nova tum diffracta vala conglutinanda conficiunt. Medici vero è foliis contritis potionem lumborum sedantem dolorem parare nôrunt.

Hac arbor folio est bicomposito seu ramoso.

CAP. XVII.

Arbor Indica siliquosa, storibus racemosu, pentapetalia, siliquia foliaceis, ad singulos stores ternis. Pongelion sivo Perimaram H.M. H.M.

Liquando, priusquam in ramos se diffundit ad 50 longitudine, craffitie ad duodecim & plures excrescit pedes. Corrice est cinereo, scapro, propèradicem, ubi excepta craffitie qua illic major excretent peus. Joine de intercontacion, policie de la companio del la companio del la companio del la companio de la companio del la companio del la companio del la companio del la companio del la companio del la companio del la companio del la companio del la ta, interne paululum dilutora, talestormia, gemina pierunque previous peouscuis communious e furculis ignosis dependent. Costa verò intermedia averda, in parte fumme eminens ad oras usque extenta, arcuatim reflectitur, multas fibriles fundens vennias. Odor ipsius multus. Inodori, absque eatiyec pentapetali prodeunt exalibidi fibrer pluter saccematim petiolis viridibus rotundis inperne angulatis intiflentes. Stamina ut in Mandisadi colore & numero aqualia funt: (#plus in vertice triculpule plano ac viridi capitulo cornoatur. Siluque foliacez etnuciats é finguis florum petuloucius terna prodeunt, lateribus carne intermedia tenui & pauca conglutinatis, digiti ferme quattor articulos carne intermedia tenui & pauca conglutinatis, digiti ferme quattor articulos carne intermedia tenui & pauca conglutinatis, digiti ferme quattor articulos carne articulos carne intermedia tenui & pauca conglutinatis, digiti ferme quattor articulos carne articulos carne intermedia tenui & pauca conglutinatis, digiti ferme quattor articulos carne art longa, pollicem lata, subvirides, crassiori nervo, qui unà cum cateris suculum panè efficit, donan-tur. Hie locis fingulis in sliquis annectitut same è rotundo aculeatum, quod totum circulum penè implet, viride. Sapor leguminofus fed languidus, ipfi fructus perquam pituitofi funt. Silique omnes ad maturitatem perveniunt, externarum enim una vel altera decidit.

Crescit pinguiore solo circa Mousan, Parca & Bardelle, ut & pluribus aliis locis. Flores Maio Junioque, fructus verò Novembri & Decembri ferè mensibus, frondes semper, qua

te do se finibus erumpunt ramorum, qui exinde clongantur. Longavis annumeratur.
Lignum in cultrorum enfumque formatur vaginas. Folia contrita aquam eleganer tingunt. Virus et al. (1988). Contuso è cortice excoctum oleum corpori illium humores vitiosos educit. Extillans ex arbore suc View cus, cum lacte ebutyrato epotus, flatus discurit. Fructus cum Munja triturati. Oryzaque decocto immixti cephalalgia ac ophthalmia oculis injecti medentur.

CAP. XVIII.

Nagam H. M. P.6. T. 21. p. 27. Siliquosa store umbellato pentapetalo, siliquis digitalibus, spadi-ces, monospermis, ad unum storem pluribus.

Littudine quatuor, craffitie unius hominis est, ligno candido, rubea medulla trajecto, cortice cinereo: radice doore gustique fylvestri. Folia ejustem ac radic odors saporique, oblonoga, culpidata, denla, rajeda, in superiore parte glabra, subolicura, inferiore cinerea sunt, costa donata craffiori, in ligneos nervos portecta. Flores umbelluteri, pentapetali, rubei, succulis radicta includent superiore parte pentapetali, rubei, succulis radicta includent superiore. cotta donata cramon, in igneos nervos portecta. Fiores umocumeri, pentapetan, ruoes, iurcuis ra-mulofis infidentes, globulum rufium flylunque breviorem includunt. Floribus è fingulis quaterni imò quini exoriuntur fructus. Silique digitali longitudine, spadicez, cortice subamaro, unam fin-gulæ investiunt fabam, pelle candidam, intus mollem & fungolam, gustu amaram & adstrin-

Arenosis licet, paludosis tamen, gaudet locis, in insulis Bendurti, Aroe, alissque intra Crongonoros Locus & Erosta sitis frequens, Augusto, Septembri, Novembri slorisera, Martio & Aprili fructifera, perpetud Tempus.

Foliorum fuccus cum Nucis Indicæ oleo ventri illitus Iunaticam ejus intumefcentiam dispellit.

CAP.

Vires.

Lib. XXXI.

CAP. XIX.

Codaga pala H.M. P. I. F. 47. p. 83. Arbor Malabarica lattescens, Jasmini store odoro, siliquu oblongu D. Syen. H.M.

H.M.

Racedentis [Curutu-pala] altitudine est & craffitie, colore corticis in radice rubro-fusco, in caudice rufo, & sapore minus pungenti ab ea differt. Folia in surculis bina oppointa, peteolis curtis appendis. Curtis appendis of his simila, verulm majora, lationa, texturae minus folidus, a evenilis numerosioribus inter nervos transversos pertexta. Flores, qui supra ex origine foliorum uncialibus petiolis proveniunt, à Curutu-pala storbus different petalis extrura densfioribus, & in oris haud crispans, petiolis proveniunt, à Curutu-pala storbus different petalis extrura densfioribus, & in oris haud crispans, angustioribus, calvia rato indicentus, odoer fragrant. Sylas & samueala quinq parva, ut in store Pales, Silasuse quoque oblongo angusta sunt, Pala siliquis similes, sed crafficores ac minus compressit, virides, spirhamam plus minus longas. Somma, qua quoque numeros in se recondunt, sinne etam plana & oblonga, ac paulo majora Pala seminbus, cum sua longutudine jacentia in longitudine siliquarum, ac ex son anteriore oculo penicillum argenteorum silimentorum emittentia, pérque ea in unam seriem implicita, colore cum vexustiora sinn viridi-slavo seu rufo. Nascitur in arenosis.

in unam tertem migrates, cooks cam retained in lacte acido, alvi fluxum quemcunque, ut & ha-Cortes feu trunci feu radicis tritus & epotus in lacte acido, alvi fluxum quemcunque, ut & hamorrhoidum, fifit. Radis trita, & cum aqua in qua Oryza fiut lota decocta angina aliifque tumoribus corporis fotu conducit; dolori arthritico parti affecta: imposita, dentium dolori in ore detenta;

lumbricos quoque enecat.

CAP. XX.

Carutu pala H.M. P. I. F. 46. p. 83. Arbor Malabarica lactificens simbriato store, fruitu circa culpidem ressexo D. Syen.

H. M.

A Bufcula eft unius duorúnwe hominum altiuudine, caudece pedem craffo, cortice fuíco, la cefecene in ramis cineroo; radice mints alte demiffa, ramulos laterales lace à diffundente. Fisia periodis bervibus ac craffis inidente, cholongo rounda, ad petiolum contrada, & anterior in cafipidem oblongum definentia, texturà folida, lacifilna, fuperné faturo virore nitentia, fubrus pallidiora. Cofta media albicat, ac in fupina parte nonnilli eminet, unde plures nervi obliquo aniulari & faits parallelo duchu ad marginem ferè excurrunt. Flores in fuperiori furculorum parte proveniunt in peciolis rotundis, tenuibus, languidis, quam pracedentis majores, in totum albis, quince proteinuit in peciolis rotundis, tenuibus, languidis, quam pracedentis majores, in totum albis, quince & cupindais fuccindis; odoris grati & debiis. Stamina quinque apicibus flavo-albicantibus dotata, ac inter ea firsia vitudi didutus, bifdus, utroque culpide nodulo terminato, è globulo oblongo rotundio ac viridi, qui fructis germen eff, erumpens. Succedunt fructiu bini ac bini ex trantverfo fiti, oblongo-rotundi, extenis culpidati, ac deorium maxime ad culpidem reflexi, duobus lateribus rotundis, qua eauto margine cocunt, confantes, & fuperiori latere protuberantes, cortice craffo, dum immaturi funt lacte manante & oblcurè viridi, cim maturuer extenis flavo-auroo, imus flavo dilatore, aperintengue fe in fuperiore latere, ubi fatura per median longuidinem fitrata flavo dilatore, aperintengue fe in fuperiore latere, ubi fatura per median longuidinem fitrat flavo flavo minti deriva mentionale acteriore Corallina obducta, ac insus constantia officulo fufco minus duro, in quo nucleus albus continette.

Flores fert toto anno, maximè tempore pluviolo. Radicis cortex tritus & epotus in aqua calida fluxum ventris fiftir, ac prodeft in dyfenteria in Jacke datus. Hem tritus cum aqua & apolitematis appolitus ea refolvit.

CAP. XXI.

Arbor filiquosa Malabarica pluribos ad singulos stores lobis. Cavalam H. M. P. 1. F. 49. p. 89. Nux Malabarica sulcata, mucilaginosa sabacea. D. Syen. An Telabo Cingalensum.

H. M.

Roor elt procera, ramis denfis, transversim sparsis, nascens in pétrolis & arenolis. Radix Rhor elt procera, ramis denses, hinc inde, à latere ac subtus fibris veltita, cortice alborante crassifia, rechà in terram descendens, hinc inde, à latere ac subtus fibris veltita, cortice alborante crassifia ca minus duro, qui saporis est quei e stubamari. Caudex quantum homo amplecti poet, cortice crassi exterus cinericco, ac fubcinericco viridi, ligno albo, quod confractum in filamenta protrahtum. Felia petrolis mediocriter longis, ad exorum acque ad folium extuberantibus insident, spithamam, & duos trévie insigure politices longa, lattucine longitudinis extuberantibus insident, spithamam, & duos trévie insigure politices longa, lattucine longitudinis extreme subtripla, rotundis ad petrolum oris & tenuiter contractis, ac anterius in mucronem parvum, versis unam partem reflexum desinentia, crassitie mediocri, plana, lenia, glabra superne & nitera colore tririnque oblicur vindi, sed superne saturatione. Flores in furculis ramosis, viridibus accipilos, vel solitarii, vel etiam bini & bini in summis surculorum ramulis erumpunt, quinque petralis angulfis & cussificatis, vel etiam bini & bini in summis surculorum ramulis erumpunt, quinque petralis angulfis & cussificatis, quo rosam fenestratam reprasentant; ad oras extrorium reflexas pilis transversis longitulculis obstits, exteriis

exeriùs viridi-fuſcis ac ſubruffis, interiùs ex viridi flaveſcentibus, oris valdè lembus, rubro-fuſcis, que inflar rubri Velud ſūnt. E medio flaminulum viride exit, cum apice ſeu nodulo crafiſolo & flavo. Ubi ſlores in gemmis prorumpunt ſolis omnibus nudatur arbor, que cum frudibis runfis reſumit. Floribus ſuccedunc ſruffin duo, tres, quatuor, aut quinque ſſmel, ranis ſolitatii, initio in numu capitulum ſpadicum æ villoſum, totidem laterum quo frufuts ſunt arche junch; tandem cim juſfa magnitudine ſunt, relaxato capitulo in tranſverſum rotundi ac parum oblongi evadunt, cortice craflo ac duro, aureo, qui carne interiore albicante eſt, ac intus membran lacunoſa, cartilaginea ac ſubſava obductus, ab una parte dorſo emicantes, ab altera futur ac y pediculo in ventre per medium in longitudine ſulcata, quā pre maturtate laxata deſluit materia viſcoſa ſeu gelatina, que inflar muecilaginis exerciorem ſſemnium ſſuperficiem lubricat, eámque hinc inde obducit.

In hise fructibus, qui lata capacitate lunt, Fabe, novem circiter vel decem, oris futura umbilicis affixe funt, utrinque quatuor vel quinque, versis dorsim dependentes, crasse rotunde & oblonge policom ferè, a e glabre, cortice duplici tecte, exteriore instructuica tenui, & per fabe maturatem nigerimi, nitentis, adeò fragli ut in minuta frustula, velut cortices igne affari, ev attri-tione hiscar, interiore crassische dato, ac punico, exterius obducto pulpa mucilaginos & abicante, intus vestiro tenui & subrusta pellicula, que nucleum seu pulpam Fabe albam ambit; sinteriore crassische installicia.

Ego hosce fructus pro lobis potius qu'am pro nucibus habendas censeo ob filiquas bivalves & fimilem intus seminum seu Fabarum dorso filiqua annexum.

CAP. XXII.

Cara-Schulli H. M. P. 2. F. 47. p. 91. Frutex Indicus spinosus Capparis forma, Siliqua bivalvi brevi.

Ruex eft fpinosis, nascens in arenosis; radice fibrosa, capillata, albicante, dein rufescente. Caules lignosi, nodosi, pilosi, virides, corculo in medio albicante, fungoso, in nodis spinis lignosis, longuiculis, tennibus, acuto ac nonnihi inferiora versis instens munit; que bina gen esta prodeunt, ad diversa partes tendentes. Felia è nodis ad exortum spinarum prodeunt, parva, craffiola, rotunda, parum olohonga, pilos la nugine prona maximè parte obduda, la pore sibamario & fubacri. Flore in summis ramis ex origine foliorum, è medio duarum spinarum exeunt, pentapetali, colore plane cerulico, pede longisticulo candido & nitente calyci insidentes, odore quoque nullo: sun autem petala oblongo-rotunda, tennia, venulis situs oblique in longum striata. E medio florum emicant duo spanina candida cum apicibus oblongis, furrectis, fuso-ceruleis, & cum iis si-lamentum tenue, ablicans, è globulo viridi, qui capitus seminalis radimentum est, emergens. Calyx quatuor foliis constat, duobus grandusculis oblongo-rotundis, totidem minutis cuspidatis, utrisque pilosis, quorum pleniorem deleriprionem vide. Capsule temniales oblongea, quadriatera, & in planum compressa, in lateribus planis seu latioribus virid-siditi, in angustioribus virid-sidicoloris, corrice lignos o acturo, in duas camerulas oblongas, in quibus semina continentur, bina in singulis, plana, rotundiola, lanuginosa, primò argentea, deinde trustelentia, sapore sibamano, in certitico lignoso, ex medio angultiorum laterum producto, distinca.

Tumorishus resolventas, si in universem per inem redacta ac acceo permixta adhibeatur in per-

Tumoribus refolvendis, fi in pulverem per ignem redacta ac aceto permixta adhibeatur in per-Firei: uncătone corporis: In pulverem contrita & mixta cum liquore Surie dicto ex Coco Indico apoftematibus maturandis ac aperiendis fervir. Radix in decodo data urinam (ipprefilam mover; addito momento Oryzz proficue datur pro tumore ventris. Foliorum quoque decoctum cum momento Oryzz intus fumpum membris tumefacias extenuandis commodum.

C A P. XXIII.

De Balsamo.

B Alfamum dicitur க்கூ ம் கேல் ஜ் க்டிக்கூட, quòd cœleftem divinámque messem reddat. Hesychius கேல் ம்கு ஜ் ம்ஜூர், Solum, Celam. Rectiùs Balsamum est vox Orientialis, q. Belsamin, quod in Orientalibus linguis Principem aromatum significat; imò pura pota vox Hebraica este videtur baosun, Bal enim seu Baal Dominum significat, Somes pinguedo, oleum, unguentum, quasi unguentorum Princeps seu Dominus. An Balsamum hic rectè collocaverim nescio, qualem enim sorem producat nondum discre potui.

1. Balfamum verum J.B. genuinum Antiquorum Park. Syriacum Rutæ folio C. B. Balfamum Alpini Ger. emac. The true natural Balfom Tree.

Alpin.

Arbuícula eft viticofa, quæ excrefcit ad altitudinem Elbamne feu Ligustri vel Cytis, felia paucistima gerens, Rutz proxima, non tamen iis candidiora, ut Diosc. Sed positis Lentisci foliis similia, scil. colore virid-subalbido, perpetuóque virentia. Ejus lignum gummosum lenéque apparet, colore exterius subrobro, cojus ramuli eodem colore conspicui sun, longi, recti, graciles, paucis foliolis ordinatim referti, foliáque simul terna aut quina aut septena alæ admata, alquo paxto Lentisci foliorum armula. Sunt autem ramuli odorati, gummosi, digutísque contrectat eis tenaciter adhrenous.

De Arboribus Siliquosis. Lib. XXXI.

adharentes. Flores fert parvos, albos, Acacia floribus proximos, ternos fingulis alis appenfos, quafi in Umbella forma, fumme odoratos (odor paululo temporis refolvitur) à quibus femina promanant flava, folliculis nigris subrubescentibus contenta, valde odorata, intúsque humorem flavum, melli perfimilem habentia, fapore subamaro parúmque acri linguam ferientia, Opobalsamúmque mem peruminent nacentas, rapore nacentas partunque act impean contenta, oppositamentique redolentas, Terebinthi fructuum figure & magnitudinis amula, extrema aculeata & medium craf-

um oonnenua.

Opobalfamum, cum primum eductum, colore, ut audio, est albo, qui paulò post in viridem, estro in aureum. & demum in melleum muratur [longo tempore:] Ejus succi etam substantia intertiò in aureum. primis turbida cralsaque ut oleum flatim ab Olivis exprefium cernitur, poftea tenuifima atque clariffuna, demum Terebinchi modo craffeicit, odore eximio inprimis atque acutifirmo Terebinchum redolens cum suaviore odoris fragrantia cernitur, saporeque amaro, acri & adstringente. Levissimum redotens cum navione ouoris tragi anua cerritur, naporeque amano, acri ce autringente. Lestiminum est in primis diebus, atque usque adeò validi & acuti odoris, ut aliquibus inter odorandum fanguis è naribus eruperit, & præ multa ejus levitate in aquam filllatum non desidet, sed ex alto in eam projectum parumper in ipla mergitur, feréque continuò affurgens fupra totani aque superfieam projectum parumes in the ineignum, serque commind amagins appear again appendiction roum expanditur, eigne mifectur, & citifium in ea diffoliutur, ut ab again maxima cum difficultate léparetur : in qua paulò poft concreteix acque coagulatur, coagulaturinque flylo ocum ab aqua eximitur, quod tunc colore latefectir, feu album quale las vintur. Quò hie ficcus annofior est eò fit indoratior, atque ad motum fegnior, & fenio confectus craftus velut Tereannofior est eò fit indoratior, atque ad motum fegnior, & fenio confectus craftus velut Tereannofior est eo fit indoratior, atque ad motum fegnior, & fenio confectus craftus velut Tereannofior est experiments.

Bellonius ubicunque nascantur hi frutices duorum aut trium cubitorum altitudinem eos non binthina evadit. superare feribit, & pedali altitudine cum fint, in multos graciles ramulos, anserinæ pennæ caule haud craffiores findi. Alpinus in Arabiæ solo ad Lyci, Terebinthi & Pyracanthæ magnitudinem,

& majorem etiam excrescere audivit.

Bellonius folium accuratiùs describit, Folia utrinque in nervo nata, ut in Rosarum, vel Fraxini, vel Juglandis foliis videre est; Ciceris tamen foliorum magnitudinem non excedebant, sicque con-Aructa erat ipsorum series, ut postremum soliolum extremam illam occupans imparem numerum Miceret, erátque reliquis majus; facto enim ab illo progreffu aliqua fením minutiora fiunt. Quod ad locum Baliami attinet feribis Plinius Baliamum uni terrarum Judez conceffum, quon-

dam in duobus tantum hortis, utroque Regio. Theophr, parter in valle Syriz gigni feribir, in duobus tantum hortis, utroque Regio. Theophr, parter in valle Syriz gigni feribir, in duobus tantum, utrierunt, hortis. His etiam confentanea feribit Juftinus.

Diofeor, non folumin convalle quadam Judez fed & in Ægypto nafei teftatur, alique in eadem

Strabo, Paulanias aliíque non in Syria tantim fed & in Arabia quoque, Sabzorum tractu ma-ritimo provenire tradunt. Petrus Bellonius & Profiper Alpinus Arabiam felicem Balfami locum patrium femper fuisse, nunquam Ægyptum aut Judeam contendunt: quòd semper tum in Judean, tum in Ægypto planta hæc in hortis culta fuit. Non solent autem spontaneæ plantæ tantå diligentim in Ægypto planta hæc in hortis culta fuit. tia coli, neque enim es indigent: quodque in Judza dudum perit & evanuk; inque Ægypto fxca con, neque enim ea moigent: quoque in juieza usuam perin es evanus; inque ngypto iz-pius, novis plantis denuo ex Arabia advectis. Josephus etiam, Balfami plantam (inquit') cujus be-dus fraxs nights regie tif, Reginam Sabe in Judaam attulife siumt. Quo cum Strabone consentit. Sic rem expedit Bellonius, quanquam putant Theophrastus Balfamum inusquam fylvestre reperin; constanter tamen affirmare audemus, & olim, & etiamnum in Arabia felice existere, unde lignum constanter tamen affirmare audemus, & olim, & etaamnum in Arabia tence existere, unde lignum & fruchs ab omni antiquitate cum alisi mercibus Arabicis deferri folita, quod ex Mithridatica Ana-tidoto, ex Diofoco Diodor. Siculo, Paufañia, Strabone, Corn. Tacito facile effet probare, adeóque inflitores Cayrini de Ballamo interrogati relponderunt quicquid Xylobalfami aut Carpobalfami un quam vendiderunt, cum alis medicamentis Mechà Arabiz delatum; ubi crefcunt in monte quo-dam antipolo prope urbem: arbufculas autem quæ Matereæ Ægypi vifebantur, magnis fumptibus

Liquor hic preciofus incifione facta è virgis emanat Junio, Julio & Augusto mensibus, tradente Alpino. Incidira autem, ut vult Theophrastus, unquibus ferreis faciendo, quocum consentit Diosco-Alpino. Incidira autem, ut vult Theophrastus, unquibus ferreis faciendo, quocum consentit Diosco-Alpino. Aipino. Incitura autem, ut vuit Incopinatus, unguious retres statemon, quocum contenti Diofeo-rides. At Plinius, inciditur, inquit, vitro, lapide, offeilve cultellis, ferro ladi vitalia odit: Quod & Solinus confirmat. Ego cum recentioribus perinde effe existimo five ferro, live alia re quavis in-cifio fata, modò, ut Plinius, incidentis manus libretur artifici temperamento, nè quid ultra corti-cem violet. Alpinius partim sponte, partim stipite ferro scanificato opobalsamum destillare & in vitros volo escipi cultur.

vitrea vafa recipi feribit. Folia, ut tradunt Pena & Lobelius, exuit Decembri, quibus nonnifi mense Martio nova sufficiantur. Quod si verum, jam corruit omnium tam priscorum, quam neotericorum recepta opinio este perpetuifolium. Er sanè inter notas à veteribus proditas, quibus Ballamum dignosci possir, una

est, ut perpetuò vireat. J. B.

Opobaliamum, ad vulnera sananda omni avo celeberrimum, tantaque efficaciae habitum, ut aliis unguentis oleisque vulnerariis pretiosiffimis nomen suum communicavit; ideoque Empirici & Agyrtæ ut medicamenta fua commendatiora apud vulgus redderent ea Balfamorum appellatione honestârunt. Nec desunt exempla vulnerum etiam periculosorum brevi temporis spatio Balsami leguore perfanatorum. Quin & fordida ulcera expurgat, ut post Dioleoridem Alpinus feripfit cujus de vribus & ulu Balfami hodierno apud Ægyptios verba adferemus. In venenatis & demorrepus de rimus et un panami nouemo apua negypans vena auteremus. In venenaus et cemoris à ferpenibus arque ictis à feorpionibus tum epotum, tum illitum maximé juvat, quo de veteres Dioforo. E Plin. reliature. In pefte ut ab epus contagio défendantur, infini najus habent quo utilius et tutuis utantur, fingulis diebus ejus femidrachmam deglutientes. Malicique etam putridas febres co epoto i li fanant, largiore ab ipfo crumpente fudore. In Chronicis febrius à crudis fried diffuse lumoulus ablendicibiliste di comun publi utilius et rescharius executature quien Crobal. guidique humoibus oshtrucionibud, vicerum inhi unitus & praftantius experiuturu quiam Opoba-fam hujus binos ferupulos vel drachmam per os quotidie exhibere. Oculis vifum deperditum, at-que a inbus auditum inftillatum relituit, aurifumque dolorem aufert. Modefius Plimus oculorum cariatis i parimum conferes, caliginem difentere & auribus perquem utile effe feribis. Pratucea ad convulsos ex humiditate ac frigiditate, ad vertiginosos, epilepticos, resolutos, trementes, ad tulsimque ex frigido humore, orthopneam, & omnem spirandi difficultatem, pulmonum fluxiones, humiditates & dolores, ad stomachi frigiditatem, cruditates, atque ad omnes flatuum molestias, ad uteri frigidam humidamque intemperiem, ad præfocationes, dolores, sterilitatem, albos sluores, ad interceptam urinam ex frigiditate, flatu vel lapidibus, ad calculófque in renibus valenter frangendos ac abstergendos usus Opobaliami est apud omnes illos populos notifirmus, & ad hac omnia mala præstantissimum illi auxilium experiuntur. Mulieres verò Ægyptiæ steriles eo tum supposito, tum epoto, tum suffito feliciore successu sape ad removendam sterilitatem utuntur.

Pro Cosmetico etiam insigni à mulieribus habetur : utendi modum vide apud "Prosp. Alpin. In * De Plantis Æzyptiacis.

Gonorrhæa datur præmissis præmittendis.

Carpobalfami nomine in officinis habentur femina Terebinthi acinorum oblongâ formâ & magni- Carpobalfatudine, pediculo brevi donata, cortice rugolo fusco, quatuor costis in totidem quadrantes distincto, mum. cui fubelt tenerum putamen album, farpe culfum, interdum nucleo pingui, dulci, nifi vetultate nimia rancefeat, gravidum : alioqui fapor effects, cupidmod in officinis afervari folent grana, nullus; nulles odor. Alpinus duplex genus diffinguir, jam deferiptum, & alierum oblongius, & ca medietate folliculo tectum, odoratum tamen & aromaticum.

memerate romeuro certani, ouoriaum ammen et aromatusmi.

Xi labalfami nomine venditantur exoleti ramuli, qui nec laporem, nec odorem ullum evidentem Xilobalfati fenfibus ingerere folent, contorti, digitali craffitie, duplici cortice intecti, exteriore tenuiore, ru. mam. golo, cinereo, interiore craffiore, fulco, texturá fatis compactà: nodofi funt admodum, & multis golo, cinereo, interiore craftiore, tulco, textură latis compacta: nodoli iunt admodum, & mulei renuibus ramulis brachiat. Hos, ut & frudus pracidos, por falia, adulerinis & fipoploficiis habent plerique Botanici. Verum Profp. Alpinus, qui omnium optime novit, verum elfs Antiquorum um Xylobal[ammu mut Carpobal[ammu affirmat. Virge autem parvo tempore omni odore ac fapore defitiuuntur. Tanta eft enim (inquir) illius humide fubfiantia, in qua odor fapórque fundatur tenuitas, ut citò exfolvatur, fimulque cum ea fapor atque odor evanefaca. Cæterum formina & lignum Ballam ilidem facultatibus donata fiint quibus fuccus: verum efficaciffinam vim habet liquor, proximam huic fructus, minimam verò lignum. Diofe. Alp., Ad robur flomacho con-ciliandum horum pulverem cum decocto ípicæ Nardi ad binas drachmas exhibent: idem præftat

Apud antiquos Ballamum ob odorem præcipuè experitum ad unguenta. Plinius omnibus odori-

Apud antiquos bataniumi ob cuotien piezelpe expectum a inguenta. Finina ominiosa dotri-bus prelatum affirmat: unde & liquori ifte interdum duplo rependebatur argento. Qui plura de Balfamo velit, Lobelium confulta, qui integrum de eo libellum confcripfit; & Al-pinum, qui Dialogum de Balfamo reliquit. Et Vellingii Opobalfam. Vindic. Lobelius Opobalfami cujudfam craffi feu concreta à fe affervati meminis, Terebinthinæ Cypriæ

veteris five vieta aut Refinaceorum liquorum instar densati, gleba Benzoini fere concretione, sapore acri & colore fulvo, masticanti ut Mastiche lentescente.

Huic forte idem Opobalfamum folidum J. B. a Paludano ad Ducem Wirtemberg, milfum, quod ità folida est substantia ut slexioni interim non resistat, pellucida & digitis ductili, non friabili ut Colophonia, quam colore rutilo egregie refert, uniformi, odore suavi Benjoini, quem fragrantiorem cum adoleur adfeirat naribus, nec fegniter flammam concipit. Sub dentibus lenteficie acque is inharefeit.

Balfamiferæ Arbores Americanæ ad hoo genus non pertinent; quin & ipfæ inter fe genere differre videntur: aliæ enim filiquolæ funt, aliæ potius nuciferæ. Verum quoniam omnes Ballamife-

rarum titulo superbiunt, non separandas duxi.

2. Balfamum ex Peru J.B. An Cabureiba five Balfamum Peruvianum Pisoni? Cabui Iba Marcgrav. Forte differentia sola est in loco natali. -

Folio est exiguo instar Myrti, cortice cinereo, digitum crasso, tenui membrana miniati coloris exterius cooperto, sub qua savus liquor, quo totus cortex turgere solet, latitat, qui vetus gratiorem spirat odorem quam si recens sit, sitque consistentia craffioris & coloris punicei: Cortex contusus & in maffam redactus fuavifiimos efficir globulos & alia multa. Lignum illius fingularem usum præbet

Revirescente arbore circa Februarium & Martium Luna plena, ex laso cortice destillans pendulis vasculis excipitur Balsamum hoc fragrantissimum Cabureieica dictum.

Ædes non folum, fed lucos integros gratifimo odore, Peruviano perquam fimili, inficit. Sub-

stantia est compacta & tenaci, sed calefactum sequaci & ductili. Circa fluvium potiffimum Jeneiro, & in districtibus D. Vincentii & Spiritus Sancti quam in Par-Louis

Circa fluvium pocifimum Jemere, & in attrictions D. Vincenti. & Spiritus Sanca quam in Par Lexit, nambucenti crebrius reperiture.

Ad jacernos & externos affectus non inferiori gaudet qualitate quam Copaide, calidum eft & ficum, diffovir, digerit, confortat. Aliquot illius guttulat per os jejunis exhibita Athmati profunt, intemperiem quoque ventriculi, vificrum languores inveteratos corrigit; tepidum pechori & hypochondris illitum corum oppilationes & frigidiates tollit. Irrigatione & frictione capitis & cerebri expanno rubro corroborat cerebrum & prafervata i Spafino & Paralyfi, imò debilitatum omne nervorum genusin prifitumu vigorem refittuiffe fapiffime finnus expert. In nervorum puncturis acrimonium fainei, unde tot dolores & convultiones orini folien retundit. Carterium Lufitani acquè ac Brafiliani adversits vulnera. & morfus venenatorum animalium ineffe illi virturem quendam finnus considerationes orini folienti dolores de convoltante della professione derecentivate acceptante della professione derecentivate della professione derecentivate acceptante della professione derecentivate della professione derecentivate della professione derecentivate della professione derecentivate della professione derecentivate della professione derecentivate della professione della professione derecentivate della professione derecentivate della professione derecentivate della professione d gularem testantur: ad quam Animalia instinctu solo naturali confugientia, corticemque deterentia parti lælæ præfentiffimum inveniunt remedium.

Alia est species hujus arboris, rubescentis coloris, odoréque Cedro Brasiliensi, qua incolis Acaia catinga dicitur, non diffimilis. Hac omnia Pifo.

Kkkkkkk

Franc

Franc, Hernandez Arborem Balfami Indici, Mexicenfibus Hoitziloxitl dictam, id est, refina af-

fluentem, fic describit:

Mali Medicæ magnitudine eft, folisi Amygdali, majoribus tamen, rotundioribus & magis acu-Baljamom Main Macine Hilpsminatis, floribus in extremis ramonum flagellis luteis, initio loculorum oblongorum formâ, fed prominatis, persons in extensions random relatification and solution configuration forms, see proceeding tempore quorumdam veluti foliorum cateris longiorum & latiorum, in quorum extremitacoanne tempore quo ausam vene a constant constante constante extremetativa cavitate [emina incluía continentur, candicantia, & in quendam pallorem inclinantia, oblonga & paulifore contorta, feminibus Mali Medicæ fimilia, aut verius his quæ Haytini vocant Manier, & saccharo incrustare solent.

Incilo hujus arboris cortice stipitéve quovis anni tempore, sed pracipuè exactis jam imbribus. li-

quor ille nobilis destillat.

Regionibus provenit calidis, qualis est Pannucina.

Regionibus provenit caltdis, qualis est Pannucina.

Lem reprefentat : firem papitimasceum, cui proculdabio facedit filiqua fen lobus.

Lem reprefentat : fuerm papitimasceum, cui proculdabio facedit filiqua fen lobus.

Lea cabro cele videtur quam defeniti Monardes cap. q. fub finem, esque duplicem tribuit corticem, nunum crassum suberis modo, alterum verò tenuem; frudum Ciceris aut Psi grano non majorem in extrema filiqua, anqueltà digitum longà, alba, tenuitate regalis fimplics.

Ballami duo genera sunt, alterum quod ex incisa arbore essive cortice extellat, tenax, albidius discipuis estimato della considera modo la telis infrastissame elicitum estimato della considera modo la telis infrastissame elicitum estimato della considera modo la telis infrastissame elicitum estimato estimato della considera modo la considera modo la considerativa considera considera considera considera considera considera considera considera considera considera considera considerativa considera considera considerativa considerativa considera con

quod præstantius; alterum coctione, modo Indis usitatissimo, elicitur, ex rubro ad fuscum vergens, quod vilus Ballamum exPeru J. Bauhinus fic describit, Liquor est ponderosus, mellee consistentia, densus, lentoris refinacei: color ex rusto ad nigrum vergens: odor fragrantissimus Syracis, ad Bendus, lentoris refinacei: zoini suavitatem nonnihil accedens,& qui sua fragrantia totum adeò conclave perfundat, diúque perfeveret, sapor subacris, linguam mordicans. Dentibus attritus, lentus, nec illico separabilis adhaieveret, japor iuuseris, miguain muriuseris. Leinnus aurius, ierinus piet mico reparatuis adhe-refeit. Flammam facillime concipit igni admotus, finavireque olentem fimiliter numum fizzigi. Aque injectus mox fundum petit, in qua exiftens fi vel flatim digiris atteratur albefeit; nec ideo Aqua: Injectus mos cuntum peus, in que estatus in ver neum ungues atteratur aneieri; nec ideo fentorem deponit, fed mitar Refinz digits etiam magis qu'am dentibus adhæret.

Monardes etimque fecuti C Bauhinus altique Botanici duplex Balfami Indici genus diftinguunt, que forte non aliter qu'am eliciendi modo different.

 Balsamum Indicum ex arbore Punica malo majore, Xylo dicta, foliis Urtica: C.B. Balsamum Peruvianum Park.

Pro hujus arboris fructu depingit Parkinforus filiquam longam angustam, colore pullo, qui Balfamum Peruanum aut Benzoinum odore adeò referebat, ut fibi planè persuaserit ejustem arboris

Clusius eandem hanc Siliquam lib. 3. Exot. cap. 18. Lobi oblongi aromatici titulo describit, & in Cur. poft. ejus iconem à Joan. Pona ad se missam scribit pro effigie fructus Ballami Peruani, cujus

descriptionem vide inter lobos.

2. Balsamum purius Monard. Bals. album Park: Americanum C. B. Goaconez Oviedo.

Sunt (inquit Monard.) ex arbores ex quibus hoc genus elicitur in America: continente, vafta: magnitudinis & ad radicem ufque ramofa, duplici fepta cortice, altero craffo Suberini modo, altero et quitanteno, materiem abrois complecênte. Ex co quod inter turunque corticem el fipatio incifione Balfamum educitur, alba limpidiffimáque lachyma, fuaviffimi odoris, quod infignes facultates flatim prodit. Et cerum eff illius gututalam potorem effe alterius quod decortione extantium arrox et a. 2, libris, tamefi miraculofos ejus viderimus effectus. Fructus hujus Pifi magnitudio esta de la 2, libris, tamefi miraculofos ejus viderimus effectus. Fructus hujus Pifi magnitudio esta de la 2, libris, tamefi miraculofos ejus viderimus effectus. Fructus hujus Pifi magnitudio esta de la 2, libris, tamefi miraculofos ejus viderimus effectus. Fructus hujus Pifi magnitudio esta de la 2, libris, tamefi miraculofos ejus viderimus effectus. tudine, amarâ, qui alba filiqua digitum longa includitur fimplicis Regalis Hispanici tenuitate.

C. Bauhinus huc refert Lobum oblongum aromat. Clus. male nostro judicio, si modo hujus arbor

à præcedente distincta est, quod mihi non constat.

Balfami Peruani fructus . Cluf. J. B. * Exot. 1.2. c.

29. fr. 1.

Balfami Peruani fructus metæ formå J. B. fructus minor 3. Paludani Cluf. Exot. 1.2.c. 20. Item

Avellana Indica pro Balsami fructu missa, ejusque species alia minor J. B.

Nux five officulum Cypote similis Nuci Balfami Peruviani J.B. Clus. Exot. lib. 2. c. 18.

Horum omnium descriptiones vide inter fructus exoticos. Ex his autem alissque superius allatis descriptionibus constat Balfami Peruviani arborem siliquosam esse. Caterum de Balsami Peruviani viribus eadem habent Monardes & Hernandez, qua Piso &

multò adhuc plura, nam intus sumptum ad urinam educendam commendant, ad juvenilem vigorem diutius confervandum, quod exemplo confirmat Monardes, ad colorem emendandum: in pessulos efformatum ac vulvæ obditum, secundas & sectum mortuum trahere, & sterilitatem à frigida causa profligare affirmant, aliaque insuper juvamenta præstare, quæ apud ipsos vide.

3. Balsamum de Tolu J.B.Park. Tolutanam, foliis Ceratiæ similibus, quod candidum est J.B.

Arbores è quibus colligitur hoc Balfamum pumilis Pinis sunt similes, plurimos ramos quaquaversum spargentes, foliáque Ceratiz fimilia obtinentes, semper virentia. Inciditur tenuis & tenellus cortex serventissimo Sole (nam nocte ob frigiditatem nihil effluit) liquor effluens cochleanbus è cera nigra factis excipitur: colore est rubro ad aureum tendente, mediæ inter densum & liquidum confiftentia glutinosus admodum & ubicunque reponatur firmiter inharens, sapore dulci & grato,

nec si sumatur nauseam movente, quemadmodum reliqua Balsama, odore excellentissimo, & Limonum fragrantiam quodammodo referente. Earundem ferè virium est cum Balsamo Peruviano, quas prolixè describit Monardes, quem con-

fule: eas paucis complectitur Schroderus.

Advehitur ex continentis quadam provincia inter Cartagena & Nombre de Dios urbes fita Tolu ab

Antecellere videtur facultatibus ei quod è Nova Hispania adfertur (Peruviani nomine) efficanque pores. eft ad omnia ad quæ Balfamum Arabicum. Calf. & fice. attenuat, refolvit, vulnerarium eft, pectus expurgat, &c. Usus pracip. in Asthmate & Phthisi, in ventriculi cruditate & dolore. Extrinsecus expurgar, &c. Unis pracip. in Attimate & Prittin, in ventriculi crusitate & 6000°e. Extenieurs doloribus a caula frigida quibulcanque & inprimis capità, Arthritica & Nephritico: in defluxionibus ad oculos cohibendis, in paralyfi, in ventriculi imbecillitate, dolore, inflatione (imanchem cum oleo Nardino) in lienis imbecillitate, in tumoribus quibulcunque ac acdemarbus, in contradura; paroides infuper feu ferophulas cocasa curat. Inprimis autem celebrate: in vulneribus confolidandis, defendendis, preferum fioffa quoque funt confraêta (quippe fragmenta expellir,) in vulneribus articulorum, sectionibus nervorum, puncturis, contusionibus, &c.

4. Copaiba Pison. & Marcgrav. Arbor Balsamifera Brasiliensis frustu monospermo. Balsamum certetum quarundam plantarum quas Copaibas vocant [Brasiliani] J. B. e Masseo. An Fr. min. 3. c. 20. 1. 2. Exot. Cluf. ?

Maregr.

Arbor elf faits procera, cui lignum rubrum, quafi minio vulgari faturatè tinctum, duritie Fagino aquale, ex quo afferes lati funt ad varios ufus. Folia fert obrotunda, aut etiam ovalia, quattor aut quinque digitos longa, duos aut duos & femis lata ubi latiffuma, in pediculis digitum longs, craffis, uti funt & nervi, pofitca parte maximè eminentes. Florem fert mediocrem, quinque folis obrotundis confiantem. Frudu eff filiqua obrotunda, magnitudine units digit, fufea, qua fi digito prematur facile aperitur, continens nucleum Avellana nucis magnitudine & figura, cuticulai nigra embenance la techno qua de mediate sur sufficio para table lune de la continente al cast cui cui a continente a cont Marcgr. membranacea tectum, quæ ad medietatem vestitur pauca pulpa, lutea, lenta, molli, odoris instar Piforum contuforum: pie nucleus conflat carne lenta, inflat cornu emollic, cedence dentibus, fa poris haud manifelti, coloris aquei, qui comeditur. Silique maturæ decidunt. Simiæ has filiquas depopulari amant.

In densis nemoribus mediterraneis reperitur; in insula Maranhou valde luxuriat. Oleum seu Balsamum dat limpidissimum, confistentia & odore olei Terebinthini destillati. Ab * Candice. inciso ° cortice ad medullam usque Luna plena tanta quantitate destillat, ut spatio trium horarum ad duodecim libras olei effundat. Si nihil forte profluat, statim vulnus cera aut argilla obturandum

et, ne quid effluere possifi, & duabus post handomadis cum scenore moram compensasse videbis.

Non solum mirisca pollet vi mundificandi & consolidandi, & ad quavis vulnera, (inprimis ner vires, vorum) prima intentione restituenda, morsúsque serpentum curandos & cicatrices tollendas, sed & internè exhibitum infignem præbet utilitatem; quippe tres vel quatuor guttulæ in ovo forbili bis vel ter manè fumptæ dyfenteriam vel alios ventris fluxus fiftunt, fluxiones etiam muliebres & go-

Ejus falutares vires in circumcifione experiuntur Judzi, fanguinem ex crudeli illo vulnere, antea

non paucis exitiali, profluentem eo coercentes.

Plerique Americani, adnotante G. Pisone, communi nomine omnes Resinas odoratas & gummi vocant Copal; variasque illarum species peculiaribus distinguunt nominibus. Ita Brasiliani arborem hanc, refiniferarum facilè principem, Copaliba vel Copaiba nominant.

Hæ plantæ, Maffeo perhibente, cernuntur affrictu animalium attritæ, quæ à serpentibus venenatis aut à feris icta ad remedium illud nature instinctu se conferunt. Idem tradit Guil. Piso de

5. Balfamum fructu racemoso ex Hispaniola C.B. novum fructu racemoso J.B. Maripendam * de * Ind. Cecil.

Ad duorum hominum proceritatem interdum affurgit, caulibus cinereis, foliui viridibus, fuperiore parte magis quam inferiore, grandibus, cofta craftiore & elatiore per medium divifis, pediculis non virentibus sed rubescentibus. Fructus est racemosus, longus, instar manus digitata; acini ejus rari, virentes, & quandoque rubelcentes, qui maturelcendo magis ac magis rubelcunt. Succum ex eo vinentes, oc quantoque ruocicentes, qui maturescento maga ac maga noocicini. Succum ext el hoc modo extrahunt, Cymas & afparagos teneros colligunt, alir acemos addunt, & ex his fucum exprimunt, quem in aqua coquiunt ad dimidias, deinde magis ac magis ad Sapæ aut Mellis craffitudinem. Refidere finunt & ad ulum reponunt. Vulneribus & ulcenbus minitor medetur, ea extergens & fanguinem reprimens. Ex ejus fummitatibus deftillatur aqua, præftantior aqua vita, vulneribus utiliflima, & morbis omnibus qui à frigore ortum habent, uti dolori ventriculi aut partis alterius, fi aliquot diebus bibatur. Foliis Æthiopes loco fishularum ad hauriendum fumum Test

Maripendam seu Balsamiseram arborem III. Franc. Hernandez sic describit, Frutex est stipites ferens viginti fere dodrantum altitudinem habentes, ramósque suscos, ac solia haftarum mecanibus paria crafta lataque, fed fuperna pare virentiona, & featini purpurafeenta è rubco, & appenia pediculis in coccineum colorem inclinantibus; fructu racematim dependente, e turo, se appoint peutents in common construir de la common del la common de la common de la common del la common del la common del common de la co

Superior descriptio ab hoc fonte profluxifie videtur.

Kkkkkkk 2

SECTIO

Locus.

SECTIO QUARTA.

Abores siliquosas Miscellaneas, vel anomalas, vel ob descriptiones imperfectas nobis nondum fatis cognitas & perspectas, complectens.

CAP. I.

De Locusta arbore nostratibus dista, cujus filiqua Lobus ex Wingandecaomo Clusio, ex sententia eruditi Botanici D. Leonardi Plucknet, M. D.

Ualem ferat florem hæc arbor nondum difære potui, culta eft in Horto inftructiflimo Revo-rendifimi Epifcopi Londinenfis D. H. Comptim.

Arbor sliquosa ex Virginia lobo susco scabro C.B. item arbor ssiquosa ex qua gummi Anime elicitur C.B. Stetaiba Brassliensshua Pison. & Marcgr. Arbor Brasslienssi ssiquosa & gummistra, gummi Anime smili. Lobus ex Wingandecaouw J.B. Che Loculi Ctr.

Pife.

Ligno eft duro, albo, ædificiis& machinis aptiffimo, cortice lento, punctulis ex albo flavescentibus variegato, & hine inde clypeiformibus maculis ex albo flubslavesentibus. In ramis continet folia duo vel tria sibi opposita, figură parva, sed oblonge, viridia, ad tachum lavia, nervo secundum longitudinem, & venulis transfvers insterice confipcuis practica. Finchum fert in silvaus oblongis, compressis, durinsculis, coloris hepatici & quasi lavigati. E fisqua rada promanta sibidantia floresi Marginialme farinacez sibistantiz tres utcunque lapides, compress, glabri, " nigri involvuntur, † figura & dalplorms, se maenitudinis dacelvorum.

dadylorum, fi-magnitudinis dactylorum.
gura ovalis.
Marcgrav.
Vues.

Hac arbor refinam dat
ob fimilitudinem quam ha Hac arbor refinam dat odoriferam, quam Brafilienses vocant Jetica-Eica, Lustrani verò Anime, ob fimilitudinem quam habet cum Anime nova Hispania. Eo non folium medici, ede k vulgus fa-miliariter uunnur, pracipue in capici doloribus à frigore orris. Solus autem illius fuffitus ad robominiaries utuntus, przeupuc in capies dotorious a ringore oras. Sons autem mus utuntus at 1000-randum non folium caput, fed & reliquas corporis partes frigore affecăs valet. Luavillium eft odo-ris & facilis confumptionis. Vi quadam aromatica & peculiari fuo calore hoc gummi præftare, ac partibus nervofis illitum, vel emplaftri formā applicatum prodeffe multi mecum experti

Folia arboris contula lumbricos enecare, si exhibeantur, constanter indigena testantur. Interior corticis substantia rasa, & aque imposita contra ventriculi ventostates ad potiuncula formam præparatur, alvúmque fimul movet.

Arbor hæc spissa & speciosa in Paraybæ præsertim districtu provenit. Gummi per means controls interiors decidere certifium ent; illud enim tellure effoss, sub arboris trunco & radice occultatum extrahere solent. Quod potifimum fit sub finem æstatis, menfe Februario. Monardes ex vulnerata arbore in Nova Hilpania colligi testatur, haud aliter quam Mastiche aut Thus.

Hujus arboris lobus à Jo. Bauhino accuratiffimè describitur & depingitur lib. 12. p. 436. appicta

etiam planta novella è semine orta.

Arborem nostratibus the Locust Cre eandem cum hac esse mihi persuadeo: namque & sigura & descriptio fructus apud J. Banhinum Locustæ nostræ fructui conveniunt, & folia arboris te-

nellæ foliis Jetaibæ apud Pilonem.

Hujus arboris lobus, fed seminibus exhaustus ad me transmissus est à perkissimo Botanico D. Doody, Hujus arboris lobus, fed feminibus exhauffus ad me tranfinifus et à perutitimo Botanico D. Dody, Pharmacopeo Londinenfi, qui iconi Lobi ex Wingsadesawo Cluffi cijqiqe deferiptioni fais bene respondebat. Folia arboris, que una miti, idem amicissimus Vir Jetaba arboris à Pisone depiète folis quoad formam similia erant, nist quod nervus seu costa, folism per longitudinem dividens, fono medium percurrebat , sed tela folia de costam exterior musto lator erat quam interior & arcunom redium percurrebat , sed tela folia de costam exterior musto lator erat quam interior & arcunom tela fanta folia de criam figura, nist quod ob telam fossi dictam in lacturdinem evagantem ab uno latere magis prominerent & arcunta essent (An tamen hoc constants sit in omnibus soliis hujus arboris nescito) tres insper circuter deites los nora. sessionidades con la constanta situation de la constanta del constant ninereix ex arcusta enent (An tamen noc contrats in in omnibus folis nupus arours fieldo) tres infuper circiter digitos longa, fefiquidigium lata, erant hæc folia. Addie pratreta idem D. Dødy, fe ab Amico quodam qui in infulâ Antego aliquandiu vixit, a quo & folia accepit, edoctum, Arborem ipfam excellam effe, caudice craffo, comá in cacumine frondola & patula, umbram prabente fipatiofam, ob quam pracipuè expetitur & in longinquas regiones, ur v.g. Novam Anglam, transfertur materie, alburno excepto, fibrubente, dura, folida, & quando lævigata ac polira afpedui pulchra, multi in mechanicis ufits, pracipite ad molendinorum Saccharcorum rotulas cylindrófve. Hince ettum arborem hace cum "delika endem affe conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba licanum esta de la conició ficuidam lacaba l ve. Hinc etam arborem hanc cum fraishe andem effe conjicio, fiquidem Jetaibæ lignum, tra-dente Marcgravio, valde durum eft, & adtrabes ædificiorum arque axes Machinarum ufurpatur. Cortice levil, allocante. Thorem of proceniarem arboris for nunquan potulife observare. Pulpam frudtus, interiorem colore sublueco esse, lagore acido, indéque ad fitim extinguendam ab indigens comedi. Hat descriptor, sinquie D. Daody, cui et nos affentimury, Jade exacte convenitum Rochefortiana Arboris Combary dictar Hittor. Antill. cap. 6. Art. 10, ut dubitare nequeam eandem arborne est. Vide 8 control. arborem elle. Vide & confer. Hujulmodi

Hujufmodi lobum prolixè satis describit J. B. his verbis, Insignis erat crassitudinis, sex uncias longus, tres latus [Clusianorum alter sex uncias longus erat, 21 latus, alter quinque uncias longus, binas latus, uterque unciam crassus] exterius subasper, tuberculis minimis inæqualis, durissimus, Cabanes acus de consultant cames l'Accessimantes, accessimantes mantantes de fancia faurai coloris una in parte, oposite verò fulci nigricantifueu magis ac filendentis, in extremitate una fecundum longitudinem confiderata ductu fuo continuo in tumorem magis ac magis af fürgit ; ex opposita verò lobi parte filicis insigni spi impreflus conficuus apparet: in latitudine justilobi media parte evidenter intumescit, ad latera verò sensim detumescit, tumore solummodo in extrema longitudinis parte pediculo opofica liberalius excurrente; pediculum donique plufquam uncialem obernet, oblique infixum, duobus internodis præditum; ad lobum tenuior eff & rotundus, asperiusculus fusculque, ulterius verò progrediendo versus utrumque internodium crassior & asperior evadit, donec tandem in extremitatem latam teretemque abeat. Aperti jam lobi craffities pennæ evadit, donec tandem in extremitatem latam teretemque abeat. Aperti jam lobi craffities penna-feriptoria vulgaris craffitudinem adimpler, fubilantia ablicante fulcaque donata: cavitas ejus uncia-lis eft, interius plutiquam fulca nigricanfique, ad pediculi regionem extremum angultior fit, & in-fe omni ex parte coarcatur, in oppofita verò parte finali rotundatur & acruatur: Confricantis digi-tum tenuifimo pulvere fulco afpergit inficique: cruftiam habet interiorem cavitatem undique fu-ingentem, quar tenuior cùm fit, levi opera à reliqua crafficor fubilantia abitrahi avellique poterl, cui fubelt iplendens quadam fubilantia, fufcedine indem fibi confueta obita imbutaque. In Clufii lobo latebant quinque aut fex officula vernis quam Phafeoli, uncialis longitudinis, Avel-lanz magnitudine, dura, nigra, album nucleum continentia, Amygdalz vel Avellanz fapore.

De Arboribus Siliquosis.

lang magnutuums, uuga, mga, autom museum ommenus, Amygone vei Avenana japore. Alium huis generis lobum habiti Cluffus feprem uncisi longum, 3 ½ latum, minius caffum fuporiore Scoloris magis foadicei, qui plenam maturitatem nondum adepus videbatur, ex infula *Hapis*

five Isabella vicina deserta & inculta delatus.

CAP. IL

Arbor filiquosa Brasiliensis Caaroba dicta. Caaroba Pisen.

Pil.
Rbor fylveftris terris potiffimum glebofis Parnambucenfis præfecture delectatur. Si minus
felici folo crefcat parvæ arbufculæ vix æquatur. Flerem fert è corruleo purpurafeentem, idfelici folo crefcat parvæ arbufculæ vix æquatur. Flerem fert è corruleo purpurafeentem. If Firdium que mense Junio: Semen autem nigricans, quod maturescit mense Septembri: Frudium rarum, sed inutilem, Phaseolo maximo similem, qui maturus factus aperitur manet-

Ejus folia oblonga funt, lingua figura, dilutè viridia, nervo fecundum longitudinem, & costis obli-

quis eminentibus prædita. Gustu sunt amara; siccata ac contusa fomentis ac balneis peridonea. Qua ex illis conficiuntur Vires. cum unit amata; recuta ac contina romains ac ountes personnea. Que ex uns conticiontur remedia, eriam interné affumpra, exficandi, mundificandi ac fanandi vi pollent; quod felicite in plunmis chronicis & articularbus morbis, imprimis autem in Lue Venerea curanda, Pió fe expertum ait. Eadem trita, arque in emplaftrum preparata, ulceribufque applicata, mirificé profunt, morbumque radicitus sepe expugnant, presertim si repurgato primum corpore corum deco-funt, morbumque radicitus sepe expugnant, presertim si repurgato primum corpore corum deco-dum per aleguot dies bibatur, & sudore provocentur. E floribus quoque componunt conservam ad eundem ulum. Hec omnia Pifo.

CAP. III.

Planta leguminosa Æthiopica foliis Rusci Breynil.

FUjus ramulum duntaxat dodrantalem vidit Breynius. Ille autem lignofus erat, triangula-Ujus ramunum ountana outrantanent vinit preynius. Ilie autem ingnous erat, friangola-ris, & fuporius in ramulos duos divius; circa quem fine certo ordine [para fun frequen-tiffina folia, poedius penius carentia, dura, folida, Rufci amula, majora autem, &, fi accurare eadem observes, in ambitu leniter ferrata, antenius in mucronem acutifimum & punaccurare eaucim outcomes, in amona related, amerius in macronem accurammum ex pun-gentem excuntia, in bale finuola, & plane ficur corculum quod pingi foler formata, multis nervis, fecundum longitudinem excurrentibus, pallidi coloris, transverfim venulas multas habentibus norata. Florum forma me latet. Fruetus verò ramorum cacuminibus infidentes, flique funt teretes, ta. Norum torma me jatet. Erucine vero ramorum cacuminibus indidentes, flique fiint teretes, uncialis longitudinis, rigides, tumidulculæ, membranaccæ, & ex purporeo fpadicæ, quæ è calyculis ejudem coloris & fubfiantiæ, in lacrinisa quinque definentibus prominent, feminism inancs, nempe pritis apertæ quàm à me confpeêtæ.

CAP. IV.

Pentaphylla siliquosa Brasiliensis caudice spinoso media parte in ventrem intumescente. Saamouna

I Iquz alpectu mirabilis, excelía & patula fanè est hac arbor, iislem sylvis mediterrancis quibus Cabireiba conspicienda; quz superiore & inferiore trunci parte ordinaria est crassitici, led in medio duplo plus obesa, instar amphore adeòque tumida apparet, ut peregrinantem atonitum remoretur. Ex ramis pediculi emergunt longi, Penasphylum quisque protrudens, ornare divistram remoretur. Ex ramis pediculi emergunt longi, Ramaphylum quisque protrudens, ornare divisional superiori super

Vires.

Lib. XXXI. De Arboribus Siliquosis.

fum & ferratum, multis obliquis venis vestitum. Siliquas fert oblongas, Pisa tubra continentes, Torus truncus substantia est incus alba, medullosa & plane suberosa, exterius cinerei coloris, validis & horridis spinis à pede ad verticem usque obsessa

Ex turgidis spinis, rasis & contusis succus elicitur eximius, cujus vel exigua quantitas inflammatis & involuntarie lachrymantibus oculis affrictus medetur, tum manifefte quoque vifum acuit,

& robur illi addit.

CAP. V.

Arbor filiquofa Brafilienfis folisi pinnatis, coftà medià membranulis utrinque extantibus alata. In-ge species, Belgis vulgò Lotus Marcgr.

Quos ramu los vecat mbil

Marcgr.

Rhor eft haud magna, ramos & ramulos oppofitos habens alternatim, & in * ramulos duo, tria aut quatuor paria foliorum acuminatorum, itidem oppofita: *Caului ad quadilbet folium alatus cordis figurd, ut & reliqua feccies Florem non deferipit Auctor. *Fratiss* et itiqua fabacca, compreffa, flava, duos, tres vel quatuor digitos longa, intus quatuor, quinque, fex. vel plura fernina transversim posita conunens, vestita pulpà nivea, quati holofericea, ad tadum frigiduícula, fapors dulcis gratifirm, que fonne feparatur ai nivicem pro numero grano-rum femmis, & denubus feparatur à feminibus, & comeditur, éfique boni faporis: Semen autem minime, quod est olivacei coloris oblongum, fiffile in duas partes secundum longitudinem. Fru-

2. Arbor filiquosa Brasiliana, siliqua bispida ferruginea, Ceratonia facie Breyn. Inga Opea Piiba Brasilianorum Marcgrav.

Arbor hec Sorbi facie nascitur, ramis plurimis laterorium extensis, cortice cinereo, & potiffi-mim circa fastigia instar Rhois subburfuto veltitis; quibus folia alternatim adnascuntur; uni costa, fesquialmanis fore longitudinis, crasse & trifutae, dena plerunque ex adverso fita, per intervalla in-fesquialmanis fore longitudinis, crasse & trifutae, dena plerunque ex adverso fita, per intervalla in-starenta; singularia vero folia ad Sorbi quodammodo accedunta quibus potifirmim discrepant, quid harenta; singularia vero folia ad Sorbi quodammodo accedunta quibus potifismum discrepant, quid quatuor aut quinque uncias longis, unam latis, compressis, forma Ceratonia, anterius adunco apice prominentibus, & secundum longitudinem ad utrumque latus, veluti Pisorum filiquæ, filo quodam prominentions, co recommun ionganament as ununque saus, venus ratorum iniquae, nio quodam circundatis; quod invihible interdum ob pilos hirtos ferrugineos filiquam hanc elegantifimam impense ità vethentes, ut ractu & afpectu velut ex materia holofericae confecta videatur.

Caterum Inga-Opa-piiba Brafilienfium fic breviere describit Marcgrav. Arbor eft cortice cinereo,

Caterum Inga-vpta-pina pranuentium in creviar deteriou anaregiar. Aron er cortice energo, in multos ramos expanía: Folia fibi directé oppofita habens, duos, au duos & femis digitos longa, rutefeente nervo, ac venis & pilis rutefeentebus fuperne & inferne; ramuli juniores item pilis vefitii. Post flores proveniunt siliquae parallelogrammi figura compresse, & in totum pilis histiate

rufis, in quibus continentur femina.

3. Inga alia species Marcgr. Siliquosa Brasiliensis, Inga dicta, siliquis longissimis contorsis. Marcgr. Arbor est cortice fulco, in multos ramos expanla; folia opposita, & ramos alatos habens, ejusdem pare forma & conditionis, nec distat multum à cateris speciebus pratesquam fructibus qui slores sequentur, quinque, sex, septem, pedes longi, ex viridi subrusescentes, contorti, Sacchari penidiati sigura, vel consectarum radicum Pimpinella.

Arbor siliquosa Brasilienssis foliss pimasis, costa media ad singula pinuarum paria appendicibus Au-rantiarum amulis alasis. Inga Brasiliensibus Marcgrav.

Arbor est cortice fuscescente ut Alnus, ligno lento. Folio habet longa, non serrata, viridia, ordine fibi invicem oppolita, & praterea ramulos inter folia appendicibus alatos, qua cor effigurant, & viridia sunt ut folia ipsa. Ad exortum autem ramulorum in ramis majoribus terni semper juxta e inviem proveniunt pediculi, fedquigitum longi, in quorum fingulis duodecim, quatrordecim aut quindecim, plures pacciorelive in uvæ modum enafcuntur ovalia capitula, quæ fefe pandentia dam forem, constantem quinque folia sibis, leniter hirtiss instar fercis, figura fibrum Lilii convalium pene fimiles. E medio autem floris exit manipulus filamentorum albifimorum, fericcorum, lum pene fimiles. E medio autem floris exit manipulus filamentorum albifimorum, fericcorum, longitudine duorum digitorum. Flos porro dulcis odoris ut Tiliæ. Filamenta hæc in extremitate apices luteos obtinent, ac stant erecta instar plumarum, & decerpto flore marcelcunt.

Hujus generis plantam Romæ aliquando vidi in horto Henrici Corvini, qui eam pro China Chinæ

Hæ Arbores Ingæ dictæ peculiarem habent, foliorum structuram. Eorum enim costæ mediæ ad quas pinna conjugatim annexa funt, inter pinnarum conjugationes appendicibus feu alis utrinque aucht funt, iis fimilibus qua ad bafin foliorum Mail Aurantiz cermuntur, duz autem hujufmodi appendices inmul cordis figuram referunt. Hujufmodi plantam Ronz cum effemus nobis oftendir D. Henricus Corvinus in horto fuo crefcentem pro China China. CAP. VI.

De Syringa.

1. Syringa carulea Ger. C. B. flore caruleo, sive Lilac J. B. Lilac Matthioli, sive Syringa flore caruleo Park. Diem Dipe-tree of Kilat.

Rboris interdum magnitudinem acquirit, plerunque tamen fruticosa est, radice multium reprante & pullulante, coque plurimum multiplicante, folombus robuffis: cortice exteriore in cinereo virescente detracto librum oftentans viridem, sub quo lignum solidum, firmum. In extremitate ramulorum funt craffæ ac turgentes gemmæ. Folia bina adversa, contrarióque ortu serie quadam cruciformi disposita, Asclepiadis foliis quodammodo similia sed latiora, vel Apocyni rotundioris aut Populi nigræ, subrotunda, in acumen tamen desinentia, mollia primum cum floret, postea duriora & firmiora, utrâque parte glabra, pediculis uncialibus aut amplioribus appensa, subamara & nonnihil acria. Flores ex privato surculo imbricato foliorum stipatu obvallato suavenlentes oriuntur, in jubz formam dispositi, numerosi, sine foliis, quorum singuli ad slores Laureolentes of thirtur; in pure formant amounts, matterious, mile totals, quotum imigini an inves Laureo-les flore deciduo accedere videntur, oblongi, rubentes, aut ex rubore cerulei; quinquepartini, quattor apicibus croccis, altè reconditis farcit. Sublequantur velluti flique, rubentes, compreffe, vix unguem longer, ex brevibus ped-culis, que matture in duas partes leparantur, & pulchrè hiant; in quarum interititiis secundum longitudimem porrecka latitant semine longe, angulta, compreffa, foliacea, tenuia, Clusio bina in fingulis.

De loco hujus natali nihil certi traditum invenio, nec enim cauda vulpina Turcarum Bellos. obf. effe potest, cum ea sit solio semper virenti. Cujusvis tamen cœli patiens est. Aprili mense sooret. Et ob florum pulchritudinem & fuaveolentiam in hortis colitur, quamvis nullius in medicina

Syringa Africum vocabulum C. Bauhino videtur. At Clufio placet hanc arborem Syringam à virgarum rectarum longitudine & fungosa interioris medulla copia dici, qua exempta ramuli fiftulofi fiunt. Floris colore interdum variat. Habetur enim flore purpureo, & lacteo seu argenteo.

Springa Persica sive Lilac Persicum incisis foliis, Jasminum Persicum distum Park. Agem Lilag Persarum, sive Lilac inciso folio Corntu. Springa carulac Ger. J. B. Ligustrum foliis la-cimatis C. B. Springa Persica-purpura sol. laciniatis, & fol. integrii.

Frutex est nunc trium, nunc quatuor cubitorum longitudine, ligno molli, subalbo, multaque intus medulla alba resleto, corrice pullo au fuice rubente, milleque punchilis inbluteis maculator.
Radis: fubelt lignofa & fibrofa, ur Punica. Varietas est peculiaris in folio, quod in humiliori ramulo Gellemina divifura laciniatur; in editori aucem fine lacinia: est, refereque quodammodo
Ligultri vulgaris folium: cui magnutudine & figura est equale. Biferum est: primus sos ante Solftitium racematim coherens diluté purpurascit, efflatque odorem vulgari nostro longè suaviorem. Alternation floris tempts, eft ferus Autumnus (quanquam apad nos da accidat rang. & fluoro-do continuity for tempts, eft ferus Autumnus (quanquam apad nos da accidat rang. & fluoro-do continuity function from filiquation for the fluoropath of the fluoropath qua parte per maturitatem media diffinditur: apparétque semen subnigrum, vulgari simile, sed

Foliis Jasminum Catalonicum proxime amulatur, unde à nonnullis Jasmini nomen ei inditum. Verum nulla alia in re cum Jafminis convenit, fed in omnibus cum Syringa; floribus in fpicas digeftis, Syringæ cœruleæ adeò fimilibus, ut vel obiter intuenti Syringam esse se prodat, quin & slorendi tempore, & fructús figura, (qui huic filiqua dura est & mucronata, Jasmino bacca) à Jasmino differt, & ligni natura, (quod huic album medullosum, cortice lavi) & denique seminis totiúsque fruticis fapore, (qui Lilac initio subasper, tandem sub finem leviter aftringens, Gelsemino amarus, acer & mordicans, ac summopere adstringens.)

Jasminum coeruleum Serapionis esse videtur. Agem Lilag florem Persicum significat : Agem enim Perfidem fignif cat, Lilag florem.

Variat foliis integris, undè Agem Lilag Perfarum folio integro Cornut, Jafminum Perficum fol. non laciniatis Sutberland.

CAP. VII.

Springa alba Ger. alba, sive Philadelphus Athenæi C. B. slore albo J. B. store albo simplici Park.

Aldè elegans est hic frutex, multis ab radice longis virgis præditus, reætis, cinereo cortice techis, digitalis aut majoris craffitudinis (que tandem brachialis interdum evadir) nodolis &c quodammodo geniculatis, multam medullam in [e continentbus: hæ demum in multos emellos vindes ramos [parguntur, quos ex intervallis bina femper folia, contrario pediculorum ex-ortu na[centia exornant, Laurinis majora, oblonga, per extremum mucronata, rugofa, viridia, an ambitu crenata, amanifaculi primùm degultantibus faporis, deinde acris. Fores extremis ramulis infident, terni, quini, fepteni, nonnunquam plures, bini femper inter fe oppofiti, extremo impare: confrant ii quatuor foliis acuminatis, albis, numerolis fibris pallidis mediam floris cavitatem & umbiliTempus &

Viu.

Vires &

cum occupantibus: odor jucunde gravis, qualis in aureorum malorum & citriorum floribus. His fuccedunt capitula è multis quafi valvulis compacta fuperne obtufa, primum viridia, deinde per maturitatem nigricantia, quibus dehi(centibus oblongaficulturi & tenue femen excidit, quod plerunque novellam plantam procreat: nafcitur etiam avulfione, & ftolonibus radices fpargentibus mire fe Floret Junio, semen Augusto maturum est. Locus natalis non traditur: in regionibus tam frigi-Fines Julia California de la compania del compania de la compania de la compania del compania de la compania del compania de la compania de la compania del compa

aufim dicere ibi sponte ortam.

Uruntur floribus recentibus sepius mutatis ad suavem odorem chirothecis communicandum. Ad hunc locum non pertinet, verum ob communionem nominis à Syringa cœrulea non feparandam duxi.

CAP. VIII.

Brasiliensis siliquosa siliquis variè intertis. Avaramo-temò Pison.

TEC arbor mediocris est altitudinis, montolis locis crescens, felia triste viridibus, exiguis, buccini fimilibus: Siliquii eft imutilibus, ex mino ingrelicantibus, miris yarifiq, modisin-curvatis, que eftirs mentibus confpiciuntur, & acinis rubris exiguis replete funt. curvaus, que entrus mentious continuum, ex acinis rubris enguis repiete tunt.

Cotice exterius & cinericco, interius fature rubente, quem folum expertores in Medicine ulum receperunt, licet folis eadem qualitates adfiringentes à nonnullis attribuantur. Cortex enim (qui receperunt, licet folis eadem qualitates adfiringentes à nonnullis attribuantur. Cortex enim (qui requiraments et) live in pulverem redactus, five excoctus & fomenti loco adhibitus, ulceribus inverenzas & male morais feliciter medetur, ipiúmque Cancrum fubinde infigni mundificandi & forend controlles curáfic for conventium. ficcandi qualitate curaffe fuit compertum.

Præter hæc, quia efficaciffime addringit, balnea ad firmandas efforminatas carnes ex illis confici untur. Potifimum verò meretrices is utuntur, ut laxis pudendi partibus tonum restituant; imò

quà poffibile virginitatem hoc dolo prætendant.

CAP. IX.

Arbor siliquosa Indica siliquis longis contortis, in quatuor cellulas per longum divissit. Nin-Pongelion H. M. P. 6. Z. 29. P. 53.

Pyro haud abímilis eft, caudice decemplus minus pedes alto, hominis unius complexum craffo, cortice è viridi cinericeo obdado: Ramee habet patulos, qui tenericers findicei internigrantes funt, vetufitores cinerie. Radicei villofilimat am lignum, quaim gravoeloma scilidique correx albicant. Folia mollia, denfa, glabra, nitentia, fubbus dilutiora, oblonga, propè pedunculum rotundiora, antenius acuminata, bina oppofita, curis rifici que pediculis, communibus innitiuntur diruculis, viridibus, aleernaatim prodeunabus, fulco firiatis. Purpurei coloris eminens costa oblique furculis, viridibus, aleernaatim prodeunabus, fulco firiatis. Purpurei coloris eminens costa oblique percurris folia, que odoris faporifique valdé tant acris arque infetti, qui tenuiora è figaliceo rubentia. Plores in ramorum funnistatibus provenire foliri, urplanimum propriis petiolis craffis parumper propendentabus infiltune, ternit, tube formam references; quippe è calye longo angufoque collo propendentabus infiltune, ternit, tube formam references; quippe è calye longo angufoque collo umbilito candicante erigit fe elongus candens fylus, cuius caput explanatum elle. Infequentes floribus frudtus inflat Caffiz nigra contorte, nucuoronate, unumu dutofre cubitos longe filique funt, cortice ab una latere è dubto negricante, ab akero è viridi fufco, lignofis intus filamentis percevo; odore graveolenti: ha carnofo dealoq, juxta longitudinem interfepimento, in quatuor, mox tranivertim in plares divific cellulas, femina includunt, è longo angufa, fuperficie qui filis mutuo in cumbunt valde plana, materie dunora, lignofa, primium albidula, ubi fiocelcunt rubentia.

Humido limofique gaudens folo Oedemper allique locis in frutticis invenitur. Flores menfe Aprili fequentibus qui altimutation in nanno prodeunt; Fructus Septembri Martióve mensibus, nonnunquam bis in anno prodeunt; Fructus Septembri Martióve mensibus, Yro haud abiimilis eft, caudice decemplus minus pedes alto, hominis unius complexum craffo,

Aprili sequentibusque, nonnunquam bis in anno prodeunt; Fructus Septembri Martiove mensibus,

Semper virens, 30 complet annos.

Fruccibus delectantur Pfittaci. E ramis radicéque confecta retia corticis decocto fubrubro ea confervare afluevere pilcators. Frudus verb onucleus cum exficato Dinzibere, radice frudure parevere commune, mediante Oryzz lourus, figalmodios affectibus Malabarat Padda-venera vocant, laboranti parti applicandum egregium linimentum suppeditat.

CAP.

Vires &

CAP. X.

Ifors-Murre H.M. P. 6. T. 20. p. 55. Frutex Indicus, fruitu è fizis apice egresso, sextuplici funicus lo, in spiram convoluto constante.

H.M. Pami altiudinem æquar frutex ifte. Rami eft cortice craffo, duro, colore cinereo, intus virenti, sapore fubamaro, obductis; tigno duro candidóque Radis flava, guftu amara, olicatu haud ingrata. Folia crafficora, rigida, fupina parte hiritua, alpera, Mori amula, lata, per ambitum crenara, vel plura, vel folitaria, brevibus capillatíque pediculs è viridi fuícis, ipfis ramis infifunt; colta utrinq, eminentes tres quautóre é petiolo prodeuntes in minores fed iffundunt, goy-fu amaricante: Plava hinc inde ramorium è nodulis vel finguli, vel bini, vel temi pluréfve fimul brevioribus, rigidis, fedaris luceis petiolis crumpunt, indoori, tenuibus & tranllucidis colore auresi conflantes folis: horum unum, flylo accumbens erigitur petalum, quaturo verò laceralium inflar alarum expansorum duo minora angustiorave oblique attolluntur; duo inferiora latiora & ampliora subtus atris aspersa maculis, deorsum incurvantur. Hac inter aureolum, ast instexum, virescens procerior fylar extollit caput. Fructus autem styli capitulo transversi velut pedunculo inhærent digitales, è sex

prima exacune caput. Tructus autentisty captulo trainvent veius pedunciuo innerent digitales, è lex veiut funiculis, in quos pra ficciates pofeta le refolvant feiral imodo in coni formam contorti. Semina plura è viridi fulca funiculis fingulis inclufa continentur.

Arenofis proveniens locis fingulare non pofulat folum: confpicitur inter Crangamora & Mangatti, Locut control de la control de l hibet semen. Frondes ei nunquam decidunt.

Vires egregias in empremate stomachique affectibus præstant radicis succus, vel ipsa forinsecus Vires adhibita. In exanthemate quoque & Paneritio similibusque vittis summopere convenire fertur.

CAP. XI.

Katou-Pulcolli H.M. P.6. T. 22. p. 41. Frutex Indicus flore dipetalo capsula oblonga, binis cellulis bina semina continente. Н. М.

Rutex est hominem longus, cujus inodora è radice, fibrola, russa geniculatus carinatúsque ex-furgir sipre duntaxat unus, fractu perfacilis, ramulos è geniculis promberantes habens gémellos oppositos. Ramiu te su funcili perentus es si unt, colore fusci, enenci, pilis rugosis. Falsa hic illic furculis insident rara, è longo angusta, longitudinis pollicaris, è viridi susca, internè dilutiora, que lapís fonbus ramis decidunt. Flora pruprate i foliacorum furculorum erumpentes extremiatibus, folia habent è longo angulfuffima, ereda, extrorlum crifpata, quorum nunu anguftius, inferne candidum venis firiatum, alterum latius el. Stomiato ina exalbada, purpureis oblongis apicibus, duabus quoque gemmulis exomata, albens fibi è calyce viridi exortum adjunctum habet filamentum. Decidentibus floribus è calyce capsulæ enascuntur seminales, ubi calyce excipiuntur è longo angustiores, capitulo compresso oblongoque sunt, virides hir sutæ, siccæ lignosæ, cortice albulo. Ipía verò semina complanata, èruffo fusca, duabus in cellulis intersepimento quodam distinctis, prope capitulum bina utplurimum reperiuntur, fabæ figuram amulantia, odore saporéque

Arenosis ipsis frutex apricisque gaudens campis circa Cochin & Warapoli multus est. Flores Janu- Locus & ario, semen maturum Martio Aprilique dat mensibus. Medicus internus usus in stomachi doloribus Tempus, atque interaneorum inflammationibus est: externus in scabie herpetiq.

CAP. XII.

Alpam H.M. P.6. T.28. p.51. Siliquosa Indica flore tripetalo siliquis teretibus pulpa absque seminibus repletis. Н.М.

H.M.

Ujus fruticis caudex bis térve divifus cortice vestitur è cinereo viridi, inodoro, acido adfiringencique. Romi ligno albicante, medulla viridi perfosso, nodis interfitucit sunt. Radis rubra in capillaceas deducta sibras undique se disfundit. Folia ex oblongo angusta,
in cuspidem excurnia, superne saturo virore nitencia, interne surdica, costa majori ramulosa, venis
nervisque intertexxa, crassis, curtis, internis plants, singula duntaxat adistrem petiolis. Odore sur
naudi nigrato, sapore sibactor. E purpure or nigelli, incodori, rotundis ac tenusilismis è petiolis prorumpunt sono disconsidadis constantes fosiolis, externa
invest obductis pilis quantum in medio conspiciatur tristami oblongis, transferstis, nubies staminibus
divissis spitas. Floribus cuspidatas teretésque pulpam carnosam absque seminibus, saltem conspicuies,
subscenting situate.

Locis delectatur arenosis & apricis, in Argatis & Mondabelle alsissque locis copiosus est. Flores Locus; & fructus in anni tam exodio quam exordio, frondes semper apparent.

Quodeunque hujus fruticis cum oleo in unguentum redegeris ad ploram vetultiflimáque valet ul-Vires:

Foliorum

Lib. XXXI. De Arboribus Siliquosis.

Foliorum succus cum Calamo aromatico contra serpentium exhibetur venenum; speciatim verò Reguli serpentis (Cebra Capella) veneno refistit radix ex Limonis contrira succo, in nodulum ligata, naribusque pro errhino immissa. Ejusdem junioris colubri infringitur virus cadem radice cum vaccino lacte propinata: quem in finem etiam cataplasmata è Calamo aromatico atque hac radice confecta adhibentur.

CAP. XIII.

Waga H.M. Arbor Indica siliquosa store tetrapetalo stellato, siliquis bipalmaribus planis.

The Infae perfimilis eft, attamen fpinis carens, altas maritat arbores. Rami ejus virides, carinati, atque ubi novi prodeunt furculi binis donati funt foliis. Radix aftringens & amara. Folia parva, è lato aculeata, uno è latere convexa, medio recto divisa nervo, intus virida, exterius rubea, petiolis rubicundis eguldem coloris furculo per ordinem adharent; que vel fola, vel cum ramis mota flatim, quod inclinato femper folent die, le contrahunt. Floris, qui odoris sunt mellei, caliculo inclusi rotundo, constantes foliis quaternis oblongis, stellarum modo expanfis, tenuibus, mollibus, furvis, propriis racemofis surculis suspenduntur. Stamina 13 aut 14, eminentia, tenuia, lenia, quorum infimam partem obducit lanugo, apicum funt è rubro fuscorum. Hac inter caput ejusdem coloris se effert fylus oblongior crassiorque. Fructus binas palmas æquantes; siliqua sunt duos pollices lata, tenues ac praplana, exficcata rubescentes, cortice intus niveo, fabas adstringentes, amaras, teretes, paululum planas, transversarias, è virente spadiceas continentes. Flo-

Provenit quocunque è solo densis sylvis in Warapouli, alissque Malabarici Regni locis, semper virentium interponitur numero.

Hujus arboris succus unà cum Limonis & virente Curcuma in Nucis Indicæ oleo diutiùs coctus illinendo prodeft lepræ; multi infuper ufûs eft in ulceribus inveteratis.

CAP. XIV.

'Arbor Malabarica flore vario, siliqua nuciformi. Karin Nioti H.M. P. 6. T. 18. p. 31. H.M.

Rbor est tantæ proceritatis ut sex hominum superet altitudinem. Caudex et hominis crassitudinis; rami cortice nigro, ligno albo, sed amaro; teneriores viridi sunt. Radix tum odore, rum sapore gravis atque amara. Folia peramara, crassa, solida, glabra, vetustiora facile fragilia, oblonga, obtula, recta in parte è viridi fulca, inferne dilutiora ; è craffis, rotun-dis, ferè pollicaribus proveniunt petiolis, costà multas albidulas fundente venulas, divisa. Flores circa ramorum fummitates in furculo perlongo, rotundis, parvulis, purpureis petrois plures conjun-ĉim inharent, tribus, & quatuor, & quinque interdum, ad invicem inflexis conflantes foliis, ex an-gufto latis & obtufis, lembus, colore ab uno latere fubflavo in album, vergente, ab altero propemodum sanguineo, utrinque nitentibus, è calyce in quatuor lacinias dissecto prorumpunt. Stylus medialtinus brevis craffilique, filamentum oblongum è fulco flavum emittens, famina oblonga, crocca, apicibus qua donantur ruffis, comitatur: odoris planè expertes. Successi floribus fructus pedunculis curtis, tomentofis fasciati elongo cauli seu petiolo appendent nuciformes, quamvis aliquo modo planiores, corrice crasso, lignoso, fungoso ac levi, qui includit unum nucleum duos in lobos cute e flavo rubente diviúm, guitu amariffimum. Arenarum amans propè littora invenitur in infula Barpin, pone Paloerti, Arregatti, aliifq, locis, ut

& in insula Zeylonensi. Flores ejus Januario, fructus Martio Aprilíque mensibus, frondes semper

Folia balneum præstant sebres sugans algidas, contrita verò Erysipelati occurrunt; temporibus adfricta colubri cujuscunque adversantur veneno. Eorum oleo incoctus succus linimento Psydraciae est. E fructibus autem primò conficitur oleum articulari, dein potio cholera medens morbo. Radici Boream versus excrescenti magicas Malabarai attribuunt vires.

CAP. XV.

Paina-Schulli H.M. P.2. F. 48. p. 93. Frutex Indicus spinosus folius Agrifolii siliqua geminata brevi.

Rutex est spinosus, nascens in arenosis, radice fibrosa & capillata, albicante; cortice crassio-Lo, albertanco, molli redza. Caules teorers funt, virides, nodulari, finis quatuor, transvertis, duris, aculeatis, ac fibi invicem ferme oppositis in nodulis circundati. Fibia ex finarum ongine bins fimulexeun, teorilis bervibus Se crailis, denla, rigida & niterita, oblicue virida, feu flavo viridia, utrinque in oris tribus cuípidibus aculeatis eminentibus, qui alternatim versus pronam & supinam folii partem contracti sunt, cum uno in vertice, munita. E costa media nervi in cuspides exeunt. Flores in fummitate caulium bini una proveniunt, uno conftant petalo grandiusculo, latiori & oblongo, quod versus exteriora cum superiori parte sussque oris nonnihil reflexum est, ac rigidum & crassiulculum, pilis interiùs albicantibus obductum, unque rotundo calyci infidens, co-

lore cœruleo subpurpureo : in medio longitudinis, ubi extuberant ac craffiores sunt & glabri sine spinis, colore cœrulo-purpureo magis saturo, subtus dilutiore & albicantes ac nitentes, odore nullo. Stamina intus quatuor, longiuscula, crassa & albicantia, superne barbata densis, albicantibus seu etiam flaviusculis spinis, ac bina & bina in se invicem decumbentia: inter quæ emicat filamentum tenue, albicans, in summitate bisurcatum, exortum è globulo seu capitulo oblongo in calyce sito, quod rudimentum fructus est. Calyx foliis rotundis & fibi mutuo circumvolutis constat. Capsulae seminales grandes sunt, oblongo-rotundæ, inferiore parte paulò crassiores, & nonnihil planæ, in duabus oppositis partibus, ubi rotundiori superficie sunt, in longum una strià notata, atque in vertice uno spiculo nigricante eminentes, cortice per maturitatem nigricante, in profundiolo, viridi diluto calyce consiti, forma externa & magnitudine fructus Arequa referentes. Semina in duobus loculamentis in quæ fructus per intersepimentum dividitur, continentur; in fingulis bina, oblongorotunda, parte qua ad corticem fructús adjacent convexa, cum immatura funt candida ac nivea, & cortice crassiolo, candido & velut fungoso, intus nucleo albicante subviridi, saporis subamari.

CAP. XVI.

Nir-Schulli H. M. P.2. F.46. p. 89. Frutex Indicus flore dipetalo labiato, filiquâ geminată acu-Н. М.

Rutex est spinosus, in udis nascens: radice fibrosa, capillamentis densis vestita, cortice albicante, inti Bignofa. Caules virides, geniculari, & a dritulos extuberantes lignofi, corculo aqueo aut viridi (en albicante, ramulos è fingulis geniculis binos emittentes, alterno ordine, supernè quadratos, & in lateribus fulco firiatos. Folia pariter ad geniculos singulos bina, periolis languidis innixa, oblongo-rotunda, anteribi rotundis oris in enfoidem contracta, ad petiolium firica. gudis innixa, oblongo-rotunda, anterius rotunais oris in culpiaem contracta, ad petiolum firicta, tactu mollia, plana, gilbara, fupernè obfcurius viridia, fubrus clariora, in margine limbulo rubro acuto circundata. E foliorum innubus fivres plures, ut quaturo vel quinque fimul prodeunt, dipetali inodori, Babel-Schulii floribus fimilies fed minores, collo anguftiore, colore purpureo ceruleo valdè diluto, & maxima parte albicante & nientene, petalis minuis profundè in oris feu labris inicifis, quod latius eft, interiori parte punctis rubicandis feu ingircantibus, qua pilos emittum, notatum, nulli-us partier odoris. Stamina, apiet & flylus ità fe habent ut in Babel-Schulii. Calya folis partis, cufipius partier odoris. Stamma, apieci o. prime ha ie indoent us un naece-scount. Lesyx rouis parvis, cuipi-datis glabris conflat. Silique furrectez, quam in Babel-Sebuli longiores, tereste, lignolae, dura; fuper-nè aculeatr ac pungentes inflar fipinarum, in longum fex feriis fulcate, calycis folis rigidis maxi-mam partem arché contenta, per maturitatem ruffa; in duas cellulas leu loculamenta interfittio lignofo in longum divík, in quorum fingulis semina plerunque sex rotunda, plana, ex rubro fusca con-10 in longuin urus, in quotum ungua jemme pratuque as toutum, panta, ex tutor ruta con-tinentur. Nr.5bakk dictiru qui antaitum in aqui: nam Nr Malabaribus aquam fignificat.

Folia in pulverentria, & cum oleo Ficis infernalis mixta, tumores corporis & pudendorum vi- Virti.

rilium diffipant; ut de foliis Babel-Schulli dictum eft.

C A P. XVII.

De Nerio five Rhododendro.

Rutex hic ad Apocyni genus pertinet quocum partibus præcipuis filiquis & feminibus convenit. Verum quia locis nonnullis fruticis modum excedit & in arboream magnitudinem excrescit, nec succo lacteo turgeat, Apocyni in modum ab herbis separandum & cum arboribus conjungendum duximus.

1. Nerium sive Oleander Ger. Nerium sive Rhododendron store rubro & albo J. B. Nerium storibus rubescentibus, & Nerium floribus albis C. B. Oleander stve Laurus Rosea Park. Die ander, og Hole bap. Э. В.

Arborea est planta, caudice recto, rectisque ac firmis ramis brachiata, croceis seu ex viridi pallo fcentibus; in quibus folia multa acuta, longa, unciam circiter lata, utplurimum terna fimul orien-tia, interdum bina, ubi rami dividuntur, transversum ferè digitum invicem dissita, rigida, dura, crassa, superiore parte atro-virentia, ut Lauri folia, infernè magis propter afpersas hinc inde maculas, albida, exfucca. Supremi rami in furculos aliquot divaricantur; quibus infident flores multi fimul juncti. odori, pulchermie rubentes, quali fere colore Rofe incarnate conficientura, au albi, divifura quin-quepartira Clematidis Daphnoidis: fingulifque divifionis partitus interne adnata quadam trifuica appendix: in medio apices quinque fimul junch; albi, pilofi. Floris rerò longi velut calycis imum ex-trinlecis obvallant foliola intense rubentia. Silique marcidis floribus fuccedunt quales Apocyni vel Asclepiadis sursum spectantes, papposo semine plenæ.

Naici in maritimis & juxta flumina autor est Diolcorides, & experientia confirmat. Passim ad Local aquarum fluenta in Creta reperitur: Autores Anguillara & Camerarius: quin & in Sicilià ad rivos è monte Etna delabentes: Ad Benaci ripas, & in Argentario promontorio in maritimis Senensi-Bus. Math. In tradu Alpino & montuofo Liguria inter Niczam & Genuam cum filiquis copiofic fime Ladg. In montis Baldi parva infula Monachorum minorum Franciscanorum ex saxis nucis prope aquam pullulans abundanter provenit floribus rubris & albis. Pona.

Innonnullis Cretæ infulis ad ædicularum trabes conficiendas aptum eft, cum alibi parvum fit. Vi- U/ur, de Lib. 1. cap. 27. p. 51. Dioscorides

Locus & Vires.

Lecus.

Dioscorides & Plinius Nerii flores & folia mulis, afinis, cambus, ovibus & Quadrupedum plurimis venenum effe tradunt; hominibus verò contra ferpentium morfus conferre è vino pota, & magis Ruta addira: imbecilles etiam animantes, ut pecus & capras, si aquam bibant in qua folia ea maduerint mori. Aft Galenus, cui magis credimus, Nerion foris quidem illitum digerendi vim obtinere, intro verò in corpus affumptum perniciofum ac venenofum non folùm hominibus, fed plerifque etiam pecudibus effe.

Que enam periodious one de Stapel dicitur hic frutex à m particula privativa & Seguat amo quasi inamabilis herba: Alii à nymphis Nereidibus nomen impositum scribunt. Alii à me ris sal serve quod corpus minime fluidum reddat, sed porum repente intolerabiles excitet angustias: intumescit quod corpus intimuse amount tootas) see pointi isopatte intoreante extente arguntas: intimeter enim venter, ex fublequitur univerti corporis inflammatio, omnifique humidi extilicitio. Nhodo-daphne dicitur à flore Role fimili & folis Laurinis: Rhododendron, i.e. Rolea arbor, quod alicubi in magnitudinem arboream excrescat, & Roseo flore sit.

Ob florum elegantiam & perpetuæ frondis honorem in hortis nostris studiosè colitur.

2. Nerio similis arbor C.B. Nerii facie arbor J.B. Nerii facie arbor Indica Park.

Huic arbori propendent filique de ramis & fureulis, Sambuci paluftris, medullofis, pallidis pullis, nodofis, fefquipalmum & pedem longis vaginis, cutaceis, uno coharfu feptenis aut novenis, fingulis gracilem Lampetram effigiantibus: intus farciuntur pelliculis cepaceis & tomentofis, adeò exuvium ferpentis ementientibus, & quiddam cadaveruli anguini fimile involventibus, ut pueris horrori fit & illudat. Confimili florum exortu exeunt calyculi herbæ fancæ aut Stramonii.

2. Nerion Indicum angustifolium floribus odoratis simplicibus Herman. Hort. Lugd. Bat.

Huic funt folia angusta, flores incarnati, nonnunquam rubentes, odoris grati, cætera vulgaris Nerii omnino paria. In Belgiam advexit D. de Reede.

4. Nerium Indicum latifolium floribus odoratis plenis. Herman. Cat. Hort. Lugd. Bat.

Vulgare Nerium per omnia amulatur, nifi quòd flores multiplici petalorum ferie fint constructi, ad amplitudinem Rola molchata, coloris incarnati, propitiore ceelo dilute rubelli, odoris fuaviffimi, ob quem de collo geftantur ab Indis. Colitur in hortis Zeylonenfium aliorúmque Orientalium.

5. Nerii silique effigie Kaye Baka J. B. Fructus Nerii silique figura C. B. Clus. exot. l. 2.

Teres, infraque digiti minimi craffitudinem erat fructus, qui integer sex unciarum longitudinem superásse videbatur, immatura Nerii siliqua formam quodammodo referens, denso cortice praditus, foris rugoso striatoque & veluti innumeris tuberculis obsito, instar Onagrica pellis, sive coni è tors rugoto striatoque et veinti innumeris tuoercuis onito; initar Unagrica pellis, sive corii è quo vaginas suis cultellis & acinacious excipiendis tegunt Turcas, nigro altoqui, nifi ca parte qua pediculo proxima, illa enim rusta erat. Adeo folidus erat unus ex his fructibus, quem per longiumienme ficare tentabat Cluffus, su frangereur cituis & in partes diffiliret quam feiffuram admitterer. In confracti tamen particulis lanugimem quandam observabat, illi non valde diffinilem que in Nerii filonis confrierium. Duny regens est edulem este affirmabat Abdala Guzanata crimdus. filiquis conspicitur. Dum recens est edulem esse affirmabat Abdala Guzarate oriundus.

CAP. XVIII.

De Gelseminis spuriis siliquosis.

1. Gelseminum Hederaceum Indicum Cornuci. Gelsem. Indicum maximum slore pheniceo Ferrar. Pleudo apornum Virginianum, aliu Gelleminum maximum Arericanum flore phaniceo Pertar. Tecomaxochii Mexicanii.

Vivaci & lignoso est signo raro, sarmentoso, medulloso, colore pallido, cortice aspero, Ivaci & ignoto ett jipute, igno raro, larmentoto, mediuloto, colore pallido, cortice alpero, fubnigro, muliplici, ut que extima parte rimis hiuleasi in plures fibras radicis fopeciem gerentes findiure. Vitis in modum. Rami undiquaque luxuriant, Sambuci more, medullà pleni, remues, geniculati, herbacei [caulem plantez tenuem, geniculatim, lentum atque erraticum tribuit Ferranus | Felia utring, adverfa ad genicula oriuntur, Sobbi inflat aut Mollis Clufii more divifa, fimiliterque ferrata, guftu initio fungorium, tandem fine morfu leviter ficcantes. Septembri menlo in antible removame compresse dentifica anches produces in substitution della contrati, in deban il national contration. in apicibus ramorum corymbus denifor apparet, punices quibufdam velut racemis in orbem circumacis: globuli illi forum gemmæ funt, qui fenfim in calathos oblongos coloris punicei dilution extendi con consensation de la cons cumacis: globuli illi firum genmæ funt, qui fenfim in calathos oblongos coloris punicci dilutioris extenduntur, formánque capiunt quam Digitals Recentiorism. I bulco officulo in quinque labella refujinato, imo ventre fubliticho, medio turgidulo, cervice angulitore: quibus defluxis, ex arido calyce filiqua porrigitur; in viridi fibrubens, digitum longa, ima parte funmarique tenuis, ex arido calyce filiqua porrigitur; in viridi fibrubens, digitum longa, ima parte funmarique tenuis, ex arido calyce filiqua porrigitur; on viridi fibrubens, digitum longa, ima parte funmarique tenuis, media turgens, infra fupraque intercure prominulo toro bipartura, femnibus gravis, ut in luteo Leccio, minutis, rufis, membranaccis. Quanquam hac membrana tenuis involucco circumigeta, mulciplicique ferre propi ennumerabilia circa nigrum & molle diflepimentum, lingulas imagine interpedum, conferrum confertéque conflupatour. Ferrar.] Ederaceum appellantus quod ad fingula interpodia na factaur afortista guardam: innumeris villis comoofita, qua proximo pariett att adminiinternodia nascatur asperitas quadam, innumeris villis composita, qua proximo parieti aut adminiLib. XXXI.

De Arboribus Siliquosis.

1769

culo, aut propè consitis arboribus adnectitur & tenacissimè adhæret, Hederæ instar, adeóque quanvis suapte natura caducum ad excelsa fastigia evadit. Cirri autem hi quibus adminicula apprevis finance matina cancionni au executa lattigue evature. Con i autem in quious auminicina apprehendit, non è toto corpore ui in Edera, éd ex unis geniculis oriuntur. Radix per humum furmami repit; nec semine tantum seritur, sed & avulsis ramulis. Namque tot initia radicum habete videtur quot nodos in quibus asperitates fibrose quas diximus si humo mandentur radicem aliquando esferita est prosessione de la constanta de la cons

2. Gelseminum seve Jasminum luteum odoratum. Virginianum scandens & semper virens Park. Park.

E flipire propè terram mediocricer craffo, lignoso virge aliquot (Caules vocat autor noster) exoriuntur, in plures ramos se dividentes, supérque arbores proximas aut aliud quidvis obvium late expandentes: quibus ad intervalla brevia bina adnecuntur folia Myrtinorum emula, majuscula, glabra, inter se contraria, alia supra alia, quemadmodum in Syringa Arabica slore duplici, disla, glabra, inter le contraria, alia iupra aita, quemadmodum in Syringa Arabica flore duplici, dit-polita. Efera tres quaturove finul in extremis ramulis, Gelfemineorum noninili fimiles, è longo tubo in quatuor angulos exeuntes, non tamen in folia feu petala expanfi illorum inflar, flavi, odorati : quibus fuccedunt filiqua parva flavefenenes glabra, paululum comprefis & oblongs, per longitudinem in medio divita feu bivalves; feminibus parvis, comprefits, jubuficia, altero extre-mo membranulis velut alatis, & in utroque filiqua latere alius fupra alia arctè velut aggeftis feu

E Virginia, ubi sponte oritur, in Angliam intulit Joannes Tradescantius senior.

CAP. XIX.

Arbor siliquosa Brasiliensis store campanulato. Quera-iba Brasiliensibus Marcgrav. & Pis.

Amegr.

Abor cortice rugolo & gryfeo, in ramis oppolitos habens ramulos, & in his tria, quantor aut quinque feita; in frondem congelha, pediculis fuis tres circiere digitos longis innitentia, pallide viridia, figură Salviz, femi aut digitum longa, folida, & ed a dachum dara. Floras fert flavos, duos digitos longos, figură Campana, fluperius in quinque partes fectos, totidem intus staminulus bereibus, fatvis, apiece palidos gell'antibus; ità ut arbor florens tota flavarappareat, infar arboris quam Lultiani vocant Pao d'arcs: nam racematim congelti ium flores, & arbores ha pauca habent folia.

Flores sequitur siliqua longa & compressa, nullius usus.

Nascitur locis graminosis tam humidis, quam siccis, & storet mense Decembri. I and Correx contulus & coctus oleum suppeditat ad vulnera sananda, itémque ad ulcera in tibiis aut Usus. aliis partibus efficaciffimum.

CAP. XX.

De Arboribus nonnullis Kandel Indis distis-

Rhores ha an Siliquofis, an Cucurbinferis fructu corticolo annumeranda fint ambigimus.

1. Candel H. M. P. 6. T. 31. p. 57. Frutex Indicus ramus demissis radices agentibus se multiplicans, fructu oblongo, terete, corticofo. H. M.

Frutez est hominis complexum implens, tantoque numero novos è sagellis prono pondere de-flexis, terræque superficiei duntaxat leviter insertis velut stolones erumpentes, emitti stipites, ut ipflexis, tercæque superficiei duntaxaa leviter insertis velut stolones crumpentes, emitti stipites, ut ipfam matrem difficillime quesa invenire. Remenue geniculatorum lignum intus duritis sirima, cortex cinericeus, intis rubens, exterius fusos est. Ips autem rami, ut & furculi in conum fastigiaris,
folioso involucro tenerum germem involvente in superiori parte foliis abundant, inferiori destruuntur. Folia gemella ordine decussa petiolis longusculis è varioi diutus, interius carinatis, longaaculeata, denia solida, superficie turdque praplana glabraque, virore in recta parte pene fuso nitenti, in averia diutiorie, è geniculis prodeum, costa media crassi, in prona solummodo eminens,
multas subxiles venulas intus institus folium subenness, externé haud conspicuas, relicto ad margimem limbulo, parallelo ductu alt obliquo, anteriora versita occurrentes, product. Sapor fylvestris &
adstringens. Flores rois proximi, è stavo rubicundi, duodecim petalis rigidioribus, oblongis, erectis,
accessim quodammodo contragits. ac duabus custifiadibus anternits eminentous. tit & stamentos. adltringens. Flores roits proximi, è flavo rubicundi, diodecim petalis rigidiorius, oblongis, erechis, intrordium quodammodo contractis, ac duabus cufipidibus anteruis eminenbus, ut & filamentis è croceo in fudcum vergentibus conftantes in foliorum exoru prorumpunt. Plurima verò in medio faminto longis elatific, apriedu è rufo ablicantibus capitata confipienture. Plurima verò in medio faminto longis elatific, apriedu è rufo ablicantibus capitata confipienture. Plurima verò in medio fila foliosi se umbilico affurgens. Ecrum calps oblongus in duodena angulfiora, acuminata, craffa, riquid airi foliosi se foliosi ex parte vindis, ex parte rofaceus externè, interné exabicans eft. Germaz verò elonge, cut fipicate, duo flamina inter foliorum unguiculos recondita fidiviferis exhibent. Decidus floribus ficare de la filamente in acumen excuntes, propè caliem crafficores, cortice fipifio & fubrifico, carne intus alba & lignola, quodammodo fungofa, medulla intermedià rubrà; fi quod facilè fit, frangas, intus vides pilis eminentibus leviffims candido bilitos, germen veltu futculum foliaceum vividem consigentes. Hi fi in terram arconfigura decidare oblitos, germen velut sutculum foliaceum viridem continentes. Hi si in terram arenosam decidant T. 111111

ut culpis mhareat, aculeo in commitura foluto, mox radices agunt, & in plantas adolefcunt. Ter-ra falla & arenola huic arborum generi apra, unde in ripis falforum lacuum caterifque locis paludoss, prasertim Cochin, frequens est. A bimatu fert maxima parte anni fructum, flores autem temper: quinquagenaria montur.
Radices lineorum inferviunt tincturis, ut folia agrorum ftercorationi. Cortex quo utuntur co-

Radios ameorum micromas uncano, acomo agromin resconatoris. Peres quo trantur co-riarii Relativa ad veftes purgandas, i ex oleo teratur donee craffitudo fordium fiar, illius finiti artum Relatidanes. At lacte & buryro recente exceptus, opitulatur ex hepate albo (ur vulgus loqui

2. Karil-Kandel seu Kanil Kandel. Candela arbor floribus in codem pediculo termis, frueliù angu-

Arbuscula est cum præcedente planè conveniens, niti quòd altitudine ternos superet homines, neque in tot dividatur thipites. Folia figura prorsus eadem aft longe minora, adeò ut quatuor aut quinque demum pollicum fint, petiolis minoribus imponuntur. Flores è calyce octo laciniis, qua quinque demum ponicam inte peutos annomais imponitura. Tarte esta peliculo in-remanentes fe retro flectura pradito, candidi, fiupra folioram exortis terrii, rariis bini pediculo in-nixi prodeunt, octo etiam habentes acuminata petala, flamina exalbida, rubris exornata apicibus. Fruttus pracedenti per omnia idem, excepto quodi digii minoris lacitudine craffiticque fint, ten-trores corrice viridi, venufitores è rubro corrulei. Loca uliginola valde defiderat, frequens ideòque rores corrice viridi, venufitores è rubro corrulei. in Portes alisseque locis. Annotina fructifera fertur, ut & 50 implere annos. Decidui fructus ut in Kandel eodem modo se irradicant.

Teneriores in eduliis funt; Caril in sole exsiccati etiam cum nucis nucleo eduntur. Cortex autem in sero lactis decoctus intestinorum tormina, dolores slatusque tollit. Huic ut & fructibus affulus Peladambu succus, oleum Marotti in vulnerarium unguentum coquuntur. Eidem si cortices minutula: nucis Indicæ, ac viridi arefcæ fructui additi contritíque ex aqua decoquantur pura, aphthis, fi os eâ alluatur, sapiùs medentur.

3. Pee-Kandel H. ..i. P. 6. T. 34 p. 61. Candela Indica fructu longiore & craffiore, flore tetrapetalo. H. M.

Proximè descriptarum species est, pluribus strutices fratices strum hominum longitudine. Felia, que ni majora craffioráque essente mox enarratarum poterant videri, prona parte dilutiora, inter nigrantia, craffis, è viridi albicantibus appendentia pedunculis, costà perquam crassà atque eminente donantur: Sapor adfringens. Flore è calque crafto rigido, quaer, infecto bini de bin ettum-pentes, candid, poftea tamen rubefeentes, curro rubentéque pediculo communi virenti inferuntur: constant hi quatuor, ex oblongo angustis, cuspidatis, circa oras lanuginosis, hirsutisque petalis in calyce farină albă quafi configeriis. Apicibus verò duodecim, decem, novem, ranffilme undecim, elevată, acuminatis, luteis, breviffimis fiaminalis infiftentibus, medium una cum globulo feetus primordium continente ocupantibus. Odor quamvis delbis non equidem ingratus. Futius oblingiores exertis, longitudine enim duas, vel faltem fefqui-fpithamam excedunt, craffioréfq, funt, prefertim circa apicem leviter fastigiatum. Teneriores virent, dein una ex parte cortice rubescente, capitulo crasso, oblongo angultoque sunt collo, cui mediante articulatione fructus alligantur; intra onficium suum furculum foliaceum exiguum, aculeaum rubrum, qui ex fructus procedir umbilico, recondentes.

Eodem modo ur in aliis Kandel decidui fructus se solo irradicane.

Ad Cochin ac Cranganoor copiosa est. Viribus cum proxime descripta convenit.

4. Tsjerou-Kandel H. M. P. 6. T. 35. p. 63. Candela Indica humilior flore exalbido pentapetalo, fructu majore.

Hujus intra feptem pedes confiftit longitudo. Folia gemina opposita brevibus pedunculis inha-rent, plane quod ad texturam eadem [pracedenti] niti quod longiora, orifque sunt rotundis. Flores exalbidi quina petala crassa, rigidiuscula stella in modum expanduntur; quorum ex interstitiis mumerofa, nivea, productiora, fuscis capitibus nodulara, filamentis crispis & candentibus concomitata erumpunt framina, quibus adest bisidus candens sylas: odor non ingratus sed debilior est. Fructus funt fimillimi Pee-Candel.

Salsa petit loca aquosáque. In Paroe alissque locis plurima est.

Lignum combustioni inservit; cortex verò cum exficcato Zinzibere aut Piperi longo, tripali vocant indigenæ, & aqua Rosarum tritus diabetem curat.

5. Pou Kandel H. M. P.6. T. 36. p.65. Candela Indica floribus pentapetalis odoratiss. fruciu

H. M. Priorum fimillima, altitudine duorum hominum est, paucioribus stirpibus è radice protuberans. Frorum imillima, altitudine duorum hominum ett, paucioripus tiripuss e rance proutoerars. Felia cum fingula, um gemina rubris brevibíque adnata petiolis, caretorium formam & texturam habent, excepto quèd oris plané fint rotungis. Flores præ cateris teneri, candicantes, pentapetali, conjundim è pedaniculis gracilibus, è virid diluits dependent, folis retro le fleckentibus. Stamma quina, candida, apicibus grandifuculis, ex albo cinereis, firiatis parumper & intortis, unà cum frio niveo acuto prodeunt. Ob gratifilmum odorem pluris veneunt. Fradar combinata eandem cum cateris habent formam, quamvis paulò funt minores, levitérque incurvati, & in acumen definences.

Per totum Malabaricum regnum copiosè provenit. Frutici longavo semper flores sunt, quibus Gentiles Carinbins dicti utuntur. Medicos non habet ulus. 6. Kada6. Kada-Kandel H. M. P. 6. T. 37. p. 67.

Frutex hic ramos habet è fusco atros: Folia crassa, glabra, oblonga, anterius leviter finuosa, rariusque incisa, alternatim ramos ambientia, costà medià nullas conspicuas fundente venas, subtus obducuntur. Flores quatuor, quinquéve foliorum, candidi, Hyacinthino more, propriis innitentes furculis, framma quinque albula, rufis donata capitibus, è foliorum interstitius crumpentia, & Stylum ha-bent viridiusculum. Floribus insequentes deciduis virides, oblongi fructus sunt, utrinq, perplani, duri, filamentis ligneis pertexti, virentem habentes medullam, in flore verò calyces constituentes.

Arenosum diligit solum. Circa Warapoli, quamvis & aliis in locis, multa est.

Ignotarum habetur virium.

CAP. XXI.

Arbor Mexiocana frultu Castanea excessera C. B. Daburi Clus. ex. l. 2. c. 19. Bixa Oviedi ejusd. ex. l. 2. c. 20. J. B. l. 12. Uruch Brasilienshus Marcgr. Psio. è qua su imstura Orellana ditta. Arbor sinium regundarum Scaligeri. Aebiosl Hernandez. Orleana seu Orelana folliculis lappaceis Herman. The Maucalm, 02 Roucoutree.

Frutex est arborescens, [Mali Medica magnitudine Hern.] ligno albo instar Coryli, cortice suscential Folia habet alternatim posita, in pediculis tres, quatuor aut quinque digitos longis, etiam brevioribus,

Folia habet alternatim pofita, in pediculis tres, quattor aut quinque digitos longis, etiam brevioribus, oblonga, mueronata, cotido su pingitur figură, quinque, fex, etiam decem & duolecim digitos longa, nervo fecundim longitudimem, & venis obliquis inferius prominembus pradita, lare vindia. Ad extremitatem ramorum in brevibus pedeulis multi enafcuntur ffora, in twe figuram difpofiti, quilbet magnitudine Rofz, quinque folis conflana, albis incarnato dilusti: 1 m medio ingens numerus finaminolorum lureorum, apicibus purpureis. Vix fenibilem alquem habet odorem. Florem fequium fratëra, rimitrum filiqua, Myrobalani, oblongi formă, feu pyramidali rotunda, duos aut tres dignos longa, magnitudine Pruni [quatuor modicis diffincă angulis, que fecundim longitudinem dificurtumt Hm.] que imparatur avtefici externiis, matura rufefici, effue tota hipida ob fila qua habet prominentia, fed non aculeata. In qualibet filiqua ultra 30 aut 40 grana, filonadune nedicule innitentia continentur. figura conice acute: au texieu Pfili at in duobus larendone modicule medicule innitentia continentur. Figura conice acute: au texieu Pfili at in duobus lare dindone dificule innitentia continentur. Figura conice acute: au texieu Pfili at in duobus lare quodque pediculo innitentia continentur, figura conica acuta, aut exigui Pifi, at in duobus lateribus quasi digito compressa. Granorum color infigniter miniatus & solentelicans, at in dudois sate fucco madens, ità ut ad tactum inficiat manus egregio miniato colore. Grana recentia mollia sunt, instar granorum Pomi, quodlibet exteriùs punctulo argenteo notatum. Siliqua matura sponte se aperit. Grana ficcata evadunt obscurò rubra; nihilominus tamen ut ante tincturam continent; & recentia five ficcata ultirari poffunt Tria fimplicier in aqua implici fen filatiti aggregiam dant induram miniatam, que pota per fe prodeft contravaria venena, & eft boni faporis, fubamara & qui armonistam contravaria venena, & cel boni faporis, fubamara & qui aromancia fapiens. Collecta in maffam cogium, fipharulaque & tabella in multos annos durables indè conficuntur, & in Europam transfintuncu. Cum urina mixta am pertinaci colore tingit lineos pannos, ut in posterum elui non possic. Magisterium etiam inde, more Coralli, praparant, & in usus reservant. Brasilienses patinas suas & lagenas è Cucurbitarum corticibus factas hac tinctura exteriùs tingunt.

Radix cocta cum carne Gallinacea vel alia tingit inftar Croci optimi, & bonum saporem illi conciliar.

Barbari maximi faciunt hanc arborem, eámque colunt circa tuguria fua: Viret toto anno, fruetum autem fert Vere: & tum materies ejus cadi folet, que utils eff ad ignen elicitendum inflat Slicis, confricando inter fe. Hujus proprietatis & usis ligai mentionem factam invenso à D. Re-telori ni Hilf. Infularum, & D. Hugher in Medico Americano. Cortex idoneus est ad funes & rudentes, que robustiores sunt Cannabinis.

Tinctura cum aliqua aqua ejusdem temperaturæ hausta aut foris adhibita mitigat æstus febriles, fiftit sanguinolentas dejectiones, discutit tumores & abscessus, quapropter commode miscetur potionibus refrigerantibus, atque etiam cibis.

Mifestur etam delicate potoni è Cacao, Chocoleta dictæ, ad refrigerandum & bonum colorem atque saporem illi conciliandum, efficitque nè quavis quantitate hausta noceat: illius quippe ope sacilè digeritur sine ulla cruditate. Mirigat dolores dentuum à calida causa natos, promovet urinam,

Tincturam è fructu faciunt hoc modo, Sumunt grana benè matura, eaque infundunt aquæ calidæ, & ex subsidentia tabellas conficiunt.

Observandum tamen (inquit Jo. de Laet.) duplicem tincturam ad nos afferri; Unam simplicem & perfectiffimam, coccineam, cujus usus est ad fucum forminarum, [insulani etiam Americani corpora sua ea inungunt elegantia causa & ad Bellum ituri ut terribiliores, hostibus videantur] alteram cum Refina mixtam, & in magnos globos coactam, cui & credo fuccum radicis admixtum; tingit enim croceo colore magis quàm miniato.

Granum parvum figura & colore Urucu non multum distimile ex insula Barbados Nott & nomine ad nos defertur, quo in panes coacto tinctores utuntur pro pannis colore Limonis inficiendis.

LIIIIII 2

CAP.

Locus.

Vires &

Tires.

CAP. XXII.

Mangle Pyri foliis, cum filiquis lengis, Ficui Indica affinis J. B. Mangues feu Mangles tertia spe-cies Guaparaiba dicta Pilon. Paresuvier Rochestort. The Mangrove Tra.

Rhor est inter eas quz in Occidentali India vulganter nascuntur, selectifiuma, tum ad adificiorum fabricas, tum ad reliqua fabrilia. Crescit uliginosis locis, litore maris, salfugificiorum se torrentum in mare delabentium ripis. Felia habet majoribus Pyri nosíque fluminum & torrentium in mare delabentium ripis. Folia habet majoribus Pyri foliis fimilia, craffiora tamen & paulò longiora, fibi oppofias, craffio pros fecundam longitudamen, & multiv venis fecundam latitudimen, laet virità. Elofento fer multa in catopiano slongas, aut majores, eáque craffas, Caffiz folutiva fructibus pares, fuci coloris, pulpam inflar coaguli, five medullae ofitum fimilem continentes, qui Indi altorum eduliorum penuria vecionum. Eccumi licet amare sit, falibrem tamen cibum elle ferunt. Ego tamen (inquit Oviedus apud Clif in exor.) ab ejus efu in morbum incidi, tamenti adeò dedicatus non fim, nec ab is cibis abfunere in penuria folecam, quibus also vesíci video, quinetiam nulla urgente neceffitate degultare non piget, ut commodius deferibere poffim; eáque de caufa hunc frutcem degultabam; fed Brutorum animantium & fivefrutim momium potius cibus dicendus videtur. [Frutis decidens Cancrorum terreftrium potius quàm hominum eft pabulum] Admiranda autem eius gustabam; sed Brutorum animantium & jylvettnum hominum potiis cibis dicendus videtur. [Frui-dus decidens Cancrorum terrestrium potiis qu'am hominum est pabulum] Admiranda autem ejus aboris est natura, plutima enum simul crescum, multique ejus rami deorsum vergere & in radices converti videnur: nam præter multos, quos erectos folisique omistos aque ab invicem sejundos, reliquarum arborum instar habet, frequentibus estam allis crassionibus & remuioribus &vides (esta aquam demittentibus, aur sub terra aut arena radices sigentibus prædita est; qui ubi apprehendeau aquain ucinatamuno, an un certa act arena ranco inguinous practice et. qui un apprendierint, alios ramos furfum vergentes proferunt: etenim non minus firmiter harent quàm primarius arboris truncus, ficu tex multis caudicibus firmil connexis videatur arbor. Lignium arbors eff gra-

commune, ut v.g. duabus tribuítve Ficus Indica speciebus, huic arbori, Sedo arborescenti, Kaide, &c.

2. Cereiba Brafiliensibus Marograv. Mangue seu Mangles prima species Pison. Arbor Brasiliana foliss Salicis, in quibus Sal concrescit, storibus tetrapetalis.

Arbor inftar Salicis pumilæ, tali ligno, ejus denique figuræ, folis itidem fimilibus, fed paulò craffioribus: Folia autem direccè fibi invicem oppointa habet; in extremitatibus autem ramulorum, inter tria, quatuor & interdum duo folia, duo proveniunt pediculi, quilibet tres, quatuor aut quinque floculos habentes congettos, ex albo dilute flavescentes, tetrapetalos cum quatuor in medio sa minulis nigris surrectis, mellei odoris.

minutis ingris iurrectis, meuet odoris.

Folia hujus arboris lucente Sole falem albiffimum continent in fua fuperficie, quando verò cœlum nublium efi, aut tempus nocturnum, fal diffolvitur & inftar roris adharet, interdiu autem ficcus & albiffimus digitis detergi poreft: ac tantum ex duobus vel tribus foliis haberi poreft quantum juf-

culo faliendo fufficiat. 3. Cereibuna, Mangue, 2. Species Pison.

Nec radices in terram agit, nec tam tortuolo flexu luxuriat. Folio est crasso, glabro, rotundo, Nec radices in terram agir, nec cam un doon nexu naxuras. Few en crato, gabro, roundo, dilurè virid; fier albicante, exiguo frais & valdè amaro, nucis Avellanza magnitudine, quocum Palumbi & carera volucres defectu melioris alimenti fele inguigitarunt, earrum caro adeò amareficit, ur vis efeulenta fir. Cordice exilit robro, ex quo Rhois coriaria, Europaza haud inferior, conficitur. Pifeatoribus quoque ad retia tingenda in quotidiano ufu eft.

SECTIO

SECTIO QUINTA.

Lobos seu Siliquas quasdam quarum arbores minus cognita, necdum, quod sciam, de-Scriptæ sunt continens.

CAP. I.

De Lobis Brasilianis * Clusii.

* Exet. lib. 3

1. Lobus Brasilianus ingens Clus. Siliqua Acaciae forma J. B. Arbor siliquosa Juglandis folio

Recela est arbor, in Brassia nascens, Juglandis sollis prædita, fructum in lobis aut siliquis gerens, articulatim distincts instar sliquam Acacia, singulorum articulorum ettam medio tumente, quo viz, siemen continetur. Erat is quem descriptis Cilulius 2) pedes Romado tumente, quo viz, siemen continetur. nos longus, quatuor uncias (ubi latitudo major) latus, atque planus, inftar prædictarum filiquarum Acaciae, cineraceo quodammodo colore praditus, qui tamen ante maturitatem lectus fuisse videba-tur, nam semina contracta & rugosa erant, orbiculari pane figura, Nuci Vomica non valde diffimilia, tur, nant tentina contractor, tugosa cianty oroccasa peno tigual, two votince non vaste unitinat, quodam vestigio impresso e aparte quà lobo adhæserant, coloris ex albo rusulcentis. Semne mater rum coloris ses sibo producti se secondo di pendentis, diametro sescunciali, crassissi semanciali. Mus. R. S. Non probat siliquas à Bauhino articulatas dici D. Grevius, sed potius inter semina isthmis interceptas, numerandas censet.

Lobus Brafilianus crassus bunidus, Cirii semine J.B. Arbor siliquosa Brasiliana lobo latissimo C.B. Lobus Brasilianus alius Clus.

* Exet. lib. 3:

Duos hujus generis lobos habuir Clufius, Alter octo unciarum longitudinem habebat, 2; latitudinem, planus, dorfo gibbero & alvo craffioribus & magis tumentibus iplo meditullio, quia forte ad plenam maturitatem nondum pervenerat quum legeretur. Spiffitas tamen dorfi & alvi à lacuratum in quibbs feman legeret est production in quibbs feman legeret est production de la constitución de la const narum in quibus semen latuerat cavo uncia unius, materie adprime fungosa constans; lacuna binas uncias longa, numero decem; in quibus semen quasi quadrangulare, unciam longum, obliquè firum. Lobi color externe ex fusco cineraceus.

ntum. Lon conor externe ex tutco caneraccus.

Alter longè minor erat, colore ex fufco rubefcente foris præditus, qui per medium fectus octo dantaxat lacunas oftendebat, in quibus femen imperfectum, Citrii mali femini non valdè diffimilé, Uterque lobus è Brafilia allatus, & in præalta arbore natus.

3. Arbor siliquosa Guinensis lobo spadiceo susce C.B. Magnus lobus ex Guinea Clus. Lobus magnus ex Guinea fatidus cum granis Arboris Judæ J.B.

Valdè planus erat hic lobus pro amplitudinis ejus ratiorie, nam cum decem uncias longus effet, & trium unciarum vel ampliorem latitudinem haberet, vix quadrantis unciae erat ejus craffitudo; maturunt ramen fuilfe lemna in eo reperta evincebant. Lento autem & veludi cutaceo cortice con-fidate, ex l'padiceo fulci coloris, frequentifilmis venis ab infima filiqua parte ex pediculo dependennanar, ex practico inici couris, irequentinimis venti ao intima inique parte ex pediculo dependen-te furlium & in latera utrinque fpartis prædico atque quodammodo ornato: medullam five pulpam continebat pallefcentem, fais gravis odoris & caput estam ferientis, imò cerebrum offendentis, qua involvebantur aliquot grana dura, ex fpadiceo fufca, non valdè diffimilia granis que in Arboris Ju-

Incole illus regionis in qua nafcitur grana fructu comprehenía in pollinem comminuum, quo Ujár. ad vulnera curanda utuntur, intra corpus verò non affumenda funt quia perniciosa.

CAP. IL.

Lobne quadrangularit magnus granis Lenticula nigris J. B. Arber siliquesa lobo quadrangulo susco C.B. Lobus peregrinus quadrangularis Clus.

Obus hic quadrangularis erat forme, feptem unciás longus, pane binas latus, prominenti-bus & protuberantibus quodammodo in acumen dorfo & ventre, ac longo utrinque fulco à capite ad infimum lobum laterales alas superante, ejus color suscus & splendens. Con-2 capte at infinitin loom laterates as injectante, epis color incice tipertucins intendat autem hic lobus in media fipina aliquot femina, horum unicum nigro & folendente contice tectum erat, Lenticults ferè magnitudine, cui fuberat alba membrana viridem pulpam continens non influavem, fed inflar nuclei Piffaciorum, fetvidiore tamen fapore. Toga lobi ala intus inational membrana continuavem, fed inflar nuclei Piffaciorum, fetvidiore tamen fapore. nes, nihilominus ubi circa fulcos intumescebant, succo quodam dulci, qualis pane Ceratiorum, præditæ effe deprehendebantur.

CAP. III.

De Phaseolo Coles dicto.

Arbor sliquosa Africana, solio sere Pyri semine Fabacco C. B. Phoseolus V. peregrinos seve Phoseolus Coles Clus. Coles Cacao somam quodammado referent, externa parte rugosus & niger J. B. item Cola frudius ad stim ejustdem lib. 2. cap. 26.

Oles (inquit Tobias Roelfius apud *Clufium) fructus arboreus est: huícque arbori folia funt ferè Pyri, fed longiora. Fructus Boonz majoris five Fabr noftratis fimilitudinem geri, nifi quod fitiquez Boonz hafeolifve longiores majoréfque funt & colore candida, in quibus funt quatuor aut quinque femina fen fabre: harum fingular fuo putamine albo fuerunt techz; quo ablato interior fruetus pars ex rubicundo colore purpurafcit, cinnabartíque ac minii colorem labor: Facile etiam decorticatus fruetus in duas femilles (ponte finditur, utì noftrates faba. Colos fruetus exiccatus valde durus ac solidus est, ut mirum sit quod referant stomacho conducere, & quemlibet potum magis sapidum fieri præmanso Coles fructu. Sumunt autem hos fructus Africæ incolæ in tractu juxta Promontorium viride semper jejuni, perferuntque, ut perhibent jejunium, toto die ubi tres aut quatuor ederint.

Fructus hic, observante Clusio, Caeso formam quodammodo referebat: magnitudine unciali aut minore, saporis non ingrati & adstrictionis participe: gravis porro erat & in aquam injectus subsi-

Ex descriptione nomine & effectu sitim extinguendi apparet Cola fructum ad sitim J. B. huic eundem effe.

2. Coles fractus alius similis, niger, splendens cum macula subruffa J. B.

Cum Coles (inquit Clufius) quandam affinitatem habere videbatur hic fructus, sescuriam longus, femunciam latus, dorfo tamen latiore, rugofus aliquantulum & faisi levis, folidus tamen, nor-cavus, necin binas partes dividuus, niger, fplendens, fubrufă maculă fais amplă præditus, ea parte quă putamini adhærebat : lobo enim vel faltem aliquo cortice tectus fuifle videbatur.

2. Fructus peregrinus ex Bengala * Cluf. J.B. oblongus cineraceus rugofus & gibbofus C.B. # Exot. lib. 2. CAP. 14.

Quinque pæne uncias erat longus, totidem ambitu complectens una parte gibberofus, rugolo & inaquali cortice conftans, fatis craffo, duro & lignolo, cineracci ex fufco coloris, qui binas nuces, five verius nucleos continuife videbatur, eófque uncialis longitudinis, in quaturo partes dividuos, valdé duros, coloris es fufco fubruffi, faporis adfiringentis & linguam exiccantis, port aliquot tamen temporis intervallum non ingrati, sed vires reficientis & sitim sedantis, quo in usu apud indigenas esse mihi facilè persuaserim; certè & substantia & colore & sapore plurimum accedere videbatur ad fructum Coles.

CAP. IV.

Lobi membranacei.

1. Lobus cortice cartilagineo rugoso fusco, daplici crista sinuosa donatus C. B. Lobus cartilagineus ex insula Mauriti phoseolo sivo Faba nigra J. B. Tom. 2. p. 272.

Clu/. Uos hujus generis lobos nactus est Clusius: Erant illi diversæ quidem longitudinis, æqualis tamen latitudinis non valdè crasso, sed cartilaginoso porius cortice tecti, brevi rusaq, lanugine obducto, quam adhuc retinebat in lacunis, ubi attrita & detería non fuerat, fupernà & infernà parte duplici crifta finuola & femunciam ferà lata pediculo a di murconem uf que lobi producta predico: Phafeolos autem continebant panè unciam latos, orbicularis forma, que 1001 producta practico: Frialectios autent continuente parte unicam acos, orticularis forma-non tuméntes tamen in medio, fed deprefios, quia plenam maturitatem non erant adepti, in am-bitu undequaque fere veluti annulo cinctos, ut plerique fimiles Phafeoli, valdè duros & nigros, nucleo tamen albo praditos, quo recenti vefci licuiffet, quia non erat ingrati faporis. Inforum autem loborum unus quaternas uncias longus erat, trélque Phaleolos continuerat; alter ternas duntaxat, & binos Phascolos habuerat: uterque autem binas pæne uncias latus.

2. Lobus peregrinus cartilagineus, Phaseolo ex puniceo nigro, tanquam annulo cincto J. B. peregrinus cartilagineus Cluf.

Quatuoruncias cum femisse longus erat hic lobus, binas aut paulò amplius latus, cartilagineo potius quàm duro & lignolo corrice conftans, dorio intignito duplici veluti critta cartilagina e funda, ad extremum ulque lobum protenfa: rugolis autem erat cortex, & coloris nigri verus quàm fuíci: licet porro ea longitudine effet prædius, tres tamen phafeolos duntaxar continebat, obicularis formæ, media parte aliquantum tumentes circiter unciam latos, in ambitu fere undequaque tanquam annulo cinctos, valde duros & ex puniceo nigros. C. Banhinns

Lib. XXXI.

fuisse verifimile est.

De Arboribus Siliquosis.

1775

C. Bauhinus hunc Lobum & præcedentes ad idem caput reducit, nec ego abnuerim. Macos na species esse videntur, & Leguminis scandentis non arboris fructus.

3. Fructus subrotundus durus, eleganter rubens C. B. Fructus peregrinus 10, Mates nomine acce-* Exat. lib. 2;

Cassia folutiva aut Ceratiorum semen magnitudine aquabat, cui etiam forma satis respondebat, tumidum tamen aliquantulum & colore differens, qui in hoc egregic ruber erat, ut in Oxyacantha vulg, fructu, folidus, durus atque in aqua fubfidens & imum petens. Siliqua aut lobo aliquo inclufum

4. Lobus cortice membranaceo, atro, tumido C. B. niger primus tumidus * Clus. Fructus est Tsia- * Exot. lib. 2; pangam H. M.

Binas uncias longus erat, unam latus, prorsus atri coloris, tumidus instar lobi Ciceris, nec forma valdè illi abfimilis, major tamen, membranaceo cortice fatis duro conffans, qui præ ficciatet de hiscebat & convolvebatur, quemadmodum pæne leguminum lobi, seminaque continebat bina aut terna, nigra, circinatz ferè rotunditatis, plana tamen (quod mirum in adeò tumido lobo) forma non multum diffimili articulis Lobi Acacia, non adeò tamen turgentia in medio, tenui admodum membrana tecta, eaque etiam nigra.

5. Lobus membranaceus atro-spadiceus, planus Guinensis C.B. niger 2. planus * Clus. Clus.

* Exet.lib. 3.

Hic lobus omnino planus erat, alioqui valde fimilis præcedenti, binarum etenim unciarum lon-gitudinem habebat, unius latitudinem, extremitas paulo latior erat, color ex atro ípadiceus.

6. Lobus membranaceus planus niger J.B.

Omnino planus erat, alioqui formå valdè fimilis Lobo quadrangulari Claf. Binarum unciarum longitudinem habebat, unius latitudinem. Extremitas paulò latior erat, color ex atro fpadiceus E Guinea delatus est.

Hos lobos arborum fructus effe conjectatur D. Grevius in Descript. Musl. R. S. p. 214 ut & Hos 1000s aroorum mucus ene compezatur D Greenus in Descripe. Milit K. S. p. 214 ut & quartam speciem quam ibidem describit Fruelus quadrati alterius lobi titulo, 14 unc. longam, una extremitate 14 unc. latam, altera unciam tantum, semunciam in medio crassam, ubi utrinque intumente describit. Duo margines oppositi convexi, reliqui duo concavi, glabram & ex spadiceo nigrican-

CAP. V.

Lobi Miscellanei.

1. Lobus quadrangularis Clusii Exot. l. 3. c. 17. C. B.

Obus hic quadrangularis eft, quatuor craffioribus & eminentioribus nervis præditus, quadrantem longus, & circiter femunciam craffus, cortice fatis denfo pro legumine præditus, o edque oblique fitriato, coloris ex fufco fuliginofi, feptena grana continente quadrangula, in binas partes aliorum leguminum instar dividua, que vetustate duritiem contraxerant.

 Lobus oblongus arematicus Cluf qui est frustius Balfami Peruviani arboris Clus. cur. post. Lo-bus arematicus subfuscus, Terebinibi corniculis similis C. B. item Balfamum Americanum Americanum ejuschem. Lobus longus Aromaticus, odore fere Belzwini J. B.

Quinos fenófve hujus generis lobos à Morgano habuit Clufius, qui variz erant magnitudinis, nonnulli fox duntaxat digitos longi, alii feptem, quidam eriam octo uncias longitudine iuperabant, finguli vix femunciam erant lan, omnes teretes & rugofi, fubfulci coloris, ea parte qua pediculo inhaferant nonnihi recurvi, extima parte obtufa, breviere formà non valde diffirmiles quibuldam teretibus & oblongis corniculis que in Terebirthi arbufculis oblevantur, qui aperti (in binas enim teretibus & coloris de formatica de la license la locatione de formatica de consensa de partes aquales secundum longitudinem aliorum loborum instar dividebantur) nihil continere deperio aquate recursion organical account more approximately final commercial prehendebantur quam tennem quendam pollinem nigrum & filendennem, tenacier interiori lobi parti inherentem, odoris ferè Belzuini initio, fod fiquis naribus admoveret capitis gravedinem in-

Hujusmodi fructum polline albido refertum vidi in Museo D. Gulielmi Courtine.

3. Siliqua Thymiamatis odore I. B.

Cum J. Bauhinus hanc eandem esse cum pracedente facile sibi persuaderi patiatur, non est cur om J. Baulinia Line Catholin et al. passonic lease for personnel paraturi, non et cur niminis feministos, minoritos guiam Peti, ngiris, iplen-dentibus, fub denobus firidentibus. Reliquam deferiptionem vide apud * J. Baulinium.

* Tom. 1. P.2. P. 4390

4. Siliqua

Lib. XXXI.

4 Siliqua longa cinericea granis Coluteæ C.B. Siliqua Semine Coluteæ Clus. J.B.

Dabat Paludanus Clusio filiquam tres uncias longam [licet interdum brevior reperiatur] fatis gracilem, rugofam & inaqualem, cineracea cute conftantem, qua fecundum longitudinem in binas partes dehiscebat, multa grana continens, plana, dura, Colutez granorum ferè amula.

*Exot.1.2.c.22

5. Freelins compussius quadrangulus, venis candicantibus & nigricantibus ut Colos fruelius distinctus C.B. Fr. 6. Pardopsi Clul.

Hie nudus omnino & varix formæ erat, quem lobo inclusium fuisse arbitrabatur Clusius: Etenim nonnulli plani erant, & quasi quadranguli, alii oblongiores, & altera parte obtusi, ea vero qua se moniture penti ciaryo, e, quent quasatrigun, ani consigence, ce aneste parte cortini, envero qua le mutuò contigerant comprelli, omnes tamen floris rugoli, nigircantes, e, candicantibus quibufam vensi diffundi, in binas partes dividui, ur reliqua legumina. Subflantia autem interior fubfulca & folida, & ejus fapor eriam aftringens perinde ac fructus Coles superius descriptus.

Exot / 2,c.21.

Ufus.

6. Orucoria fructus filiquosus J.B. Orucoria fructus arboris Juruwa * Clus.

7.B. Siliquam refert majorem, craffiusculam, compressam, sescunciam longam, unciam ferè latam, fubluteam partim, partim autem fubfuscam, utrinque multis majoribus & minoribus, partim ad latera rectà decurrentibus fulcis, partim ad Siliquæ incurvæ ductum obliquè dispersis: petiolum gerit exiguum, terctem atque fuicum, Siliquam totam suffinentem, à parte perioli superiore pergendo de orium, latiusculam, unciámque ferè longam impressionem obtinet: que dein rursus in ascensu superioris partis gibberosæ rotundatur & attenuatur. Partis exterioris circuitus plusquam semicircularis persons partis guorruse rounisaturi ca activaturi. Faitscreepin staticumi prinquani reinisaturilari in ambitu, magis quahu rise unicasi longus eti, latifucilus, arque in medio nervum inherentem fortitur, qui fi evellatur filiquam in duas partes aquales dividir aque fejungir: Concuffa feminis intus latentis manifeftum prabet fonitu argumentum. Siiqua vero ithica daquid fimilitudinis habet cum filiqua Sensi. Dum aperiretur facile fectioni cedebat, intus verò fubriantiam filiqua, fpillam fatis, utrinque exhibebat & duriusculam, unicum tantum nucleum Phaseolum amulantem, compressum tamen continebat, lævi tenuíque tunici rugola inveltitum, colore alique modo violaces imbutum, fuperat pulpa duriufcula, albicans, que nobis nonnullam dulcedinem gultando imprimere videbatur. Fructús contusi vel confracti succum in vulnera instillare feruntur Indi Wiapock incola ad ea con-

7. Siliqua oblonga cinericea granis Colutea C.B. Fruelus 12. cap. 20. lib. 2. Exot. Clus.

Siliqua isthac tres uncias longa erat, licet interdum brevior reperiatur, satis gracilis, rugosa & inæqualis, cineracea cute constans, que secundum longitudinem in binas partes dehiscebat, multa grana continens, plana, dura, Coluteæ granorum ferè æmula.

8. Lobus fibrosus brewis Mus. R.S. Fructus reticulato corio Besler.

Tres proximè uncias longus est, 13 latus, unciam ferè crassus, valdè fibrosus & flexura renitens, tenui & valde lævi membrana intus obductus, cavitas interna unica est, & non dissepta aut in cellas divifa; unde apparet unico intus nucleo peramplo repletam fuisse.

CAP. VI.

Fabæ purgatrices & affines.

Fabæ stve Phaseoli purgantes Park. Phaseoli purgatrices Get. Phaseolus Novi Orbis, stve Fabæ purgans latissima cordis sigura * J.B. Fabæ purgatrix latissma ex insula D. Thoma C.B.

4b.17. p. 276. Ulus generis variæ magnitudinis habuit J. Bauhinus. Alias unciarum duarum latitudine, alias fefcunciali, utrafque orbiculatas fere, latiores tamen paulò, ubi finus parvus qua filique adhæferunt cavas, digit fere crafftudine, modice compreffas, foadeco, duro fitratos & lucente corrice intechas. Quod intus continetur, teffe Clufio, album, firmum & in duas partes natură fectile, fapore primum quali fere funt omnia legumina, fed illico linguam mordicante & aeri, quo fin ni fallor, ut purgandi facultate fint practita.

Huis lobi icon ad Clufium miffus quinque duntaxat unciarum longitudinem habebat, binarum la-titudinem. Duro autem craffoque cortice lobus conflabat, colorifque erat ex cineraceo fusci, de craffo pediculo pendens. Binos phasolos solummodo continuisse videbatur. Horum aiter, ad Clufium cum icone missus, binas uncias latus erat, sescunciam longus, sumpta ab hilo quo lobo adhaterat ad infimum rudehm menturi, planus, medo ramen ainquantum extuberans kevis, coloris nigri & filedentis, quia perfectam maturitatem adeptus erat, alias ex fuíco fipadicei: plerique omnes quos vidic Clutius, cordis ut vulgo pingitur formam habebant, hoc eft, ea parte qui dobo adherient parallulm erant cavi, atque propter hanc formam, & quia in infula S. Thomæ nafcuntur cer S. Thomæ à quibusdam appellantur.

Fabarum purgatricium solum sertile Carthago, Nomen Dei & insula D. Thomædista.

De Arboribus Siliquosis.

Caterum (ut Monardes pracipit) pellicula illa tenuis qua per medium illas interfecat, & caparum Vires. tuniculam exteriorem amulatur cum cortice ablicienda est, alioqui tanta vehementia superne & inferne purgant, ut in vita descrimen sumentem conjiciant.

Affanda deinde sunt ut illarum acrimonia infringatur, deinde in pulverem comminuenda. Datur hic pulvis vino aut saccharo exceptus ad cochlearenum, deinde hauftus vini fumitur. Apud Indos hoc medicamentum celebre eff ob fumendi facilitatem: nam fine moleftia bilem, pituitam & craffos humores multo lenius & facilitis quam Avellanæ catharticæ aut Pinei nuclei cathartici purgat. Datur in febribus diuturnis, coli doloribus & intestinorum morbis. Doss à quaternario numero ad senarium, pluriùmve aut pauciorum pro ægri viribus.

Hujus varietatem longiorem describit J. Bauhinus quæ ab hilo, quod eminentius est, nec sinum facir, ad oppostram partem 2½ pollices lata erat, longitudo duarum erat unciarum sic ut ab orbiculata superiorum sigura non parum desciscat; color spadiceus dilutior, lubricitas & nitor, ut videur,

major, craffities par.

2. Phofeolus peregrimus magnus, coloris Cafrance cum magno bilo levis J.B. Phof. 3. Nigritarum Clul. Exot. lih. 3. cap. 11.

T.B. Silique iis fimiles funt que à Lobelio pinguntur Phafedi Brafiliani Clufii nomine, à Brafiliano tamen & purgatrice Faba diverfa grana continentes, hac enim minora, illo majora; orbiculata, femunciali latiudine, cortice duro, lavi, spadiceo obducta, leviter compress, quorum hilum profundus, canaliculatum, non pullum ur in Brafiliano fed reliquo cortici concolor, nec ità etiam la tum longume, ut quod duas dunzaxat tertias orbitez cingat, cum Brafilianus Phaseolus breven isthmum relinquat. Carice separato, qui craffiusculus multum de intenso illo colore remitti, pulpa in conspectum sese dat, superficie quidem tenus rari coloris, intrinsecus alba, dura, sapore Vicia:

2. Phaseolus sive Fabs arberescens ex Guinea latissima, ferè quadrata J.B.

Purgatricibus Novi orbis Fabis compreffior eft, trium unciarum latitudine, acutior ad hilum, oppolita parte latus, & tantim non quadratus, longitudo fefuncials. Cortex Caffanearum corticer craffitudine aquat, ex fpadiceo nigricans, oblique firiatus, amarefeentem fubitantiam claudens, &c.

A ratioano accepti.

Huic eandem effe non eft cur dubitet J. Bauhinus Phafeolum peregrinum 1. cap. 7. lib. 3. Exot. Class. Uraque enim à Bern. Paludano missa est, Fabra arborescentis ex Guinea appellatione, nec magnitudo, figura aut color multum diversa. Variat autem nonnihil magnitudine, figura & A Paludano accepit.

Nec dubium est quin Lobus hujus fuerit quem Clusius capite præcedente describit sub titulo

Lobi Faba arberescentus, qui J. Baubino Faba arberescentus longissimus lobus, Phaseolus latu planus spadiceis. C. Baubino Arber sitiquosa Guinensis fructu Fabacco, falso longissimo. C. B.

Valde magnus erat lobus, viginti unciarum longitudine, duróque & crasso cortice præditus rugofoque, colorie externa parte nigicantis & fulliginoli, interna autem fere fipadicei, continens magnos foque, colorie externa parte nigicantis & fulliginoli, interna autem fere fipadicei, continens magnos feptem phafeolos 22 uncias longos 12 latos, valde planos pro magnitudine, & minime denfos, colories magnitudine, & minime denfos, colories magnitudine, & minime denfos, colories magnitudine, & minime denfos, colories magnitudine, & minime denfos, colories magnitudine, & minime denfos, colories magnitudine, & minime denfos, colories magnitudine, and magnitudine denfos, colories magnitudines magnit ris ex spadiceo nigricantis & splendentis. In alio hujus generis lobo, quem videbat Clusius, uncià una pracedente breviore, color externè fuscus erat, quem crassiores venæ sive striæ nigræ à pediculo ad extremum ufque lobum fecundum longitudinem ducke exornabant. Internus color ext padi-co ad rubodinem tendebat; ipfe Phafeolus planus erat niger & fplendens. Hujus etiam generis

5. Fabaarborescentis fructus, Phaseolus peregrinus secundus *Clus.

* Exot. 1.2.c.7.

Superiori non valdè diffimilis, fed longè minor; fescunciam viz. tantùm longus, unciam latus, planus, rugosus, spadicei quodammodo coloris, nervo qui eam ambiebat eminentiore. Item

6. Phaseolus peregrinus tertius Clus. Exot. l. 2. c. 7.

Lobo inclusus fuisse videbatur, formà ovum columbinum ferè exprimebat, longior uncià, ambitu sescunciam ferè comprehendens, exalbidi coloris, cui flavi quidpiam circa extremam partem, qua lobo inhæserat permixtum; circum verò locum quo lobo adhæserat fuliginosa macula erat insignitus, lavis alioqui & splendens, gravis & ponderosus. Necnon

7. Phaseolus peregrinus quartus Clus. ibid.

Quem etiam lobo comprehensum fuisse non est dubium; erat autem crassifusculus, ejusdem pænè magnitudinis cum superiore, totus niger pratter exiguam maculam subalbam, quà proculdubio inhæferat lobo, durus autem & folidus & in aqua fubfidens.

Phafeoli Exotici filiquam longam falcatam femine ex toto albo vidi in Mufeo celeberrimo D. Gulielmi Courtine Armigeri.

CAP.

Caterium

CAP. VII.

Piper Æthiopicum Matthioli Park. Æthiopicum filiquofum J.B. Æthiopicum fiveVita longa Ger. oblengum nigrum C. B.

Silique plures ex uno tuberculo pendent, unciarum duarum, trium, quatuorve longitudine, rotundae, penna anferina craftinudine, nigricantes, incurva aliquantulum, thorulis pro contentorum feminum numeno diffindes, aliquiq ietam rugo(a, fibris longis, lentis, fractique contumacious contexta: interior fubilitantia ex rubro nonnihil eff cinerea. Semina diffinctis comconcumachus contexte: interior iubitantia ex rupro noninini eir cinera. Semina dininiaci com-prehenduntri loculis (carnolo pariete unumquemque diffinguente loculum) ex rotundo oblonga, difficulter è filiqua avellenda, magnitudine minimi Phafeoli, foris nigra & mitida, materià du-riufcula, nifecente, texturà cancellara, (præfertim juxta pediculum quà integitur) favos apun imi-tita. Sapor tram filique, qu'am feminum ad Piperis nigri faporem accedit. D. Grevius femina vel minimo Phafeolo dimidio minora effe feribit; at reque faporem haber-

Piperis nigri, sed potius Caryophylli, ut quod non valde acre sit, sed admodum aromaticum, præser-

Lobus Piperi Athiopico similis Clus. Exot. 1. 3. c. 16.

Clus.
Non valde diffimilis erat Æthiopici Piperis lobis; nam & illorum inftar articulis diffinctus, & grana in finguis continehar nigra, crafficulcula, rugola, acris faporis, aloqui lobus craffio erat Piperis Æthiopici lobis, cortice denfo conftans, foris rugolo; coloris ex rufo nigracantus, fuperna & riferna parte duplici nervo à pediculo ad extremum lobum excurrente. Pluribus aliquot articulis pradicum fuife rerifimile eft, nam post quartum articulum præcifius fuerat.

HISTORIÆ

HISTORIÆ PLANTARUM

LIBER TRIGESIMUS SECUNDUS,

Arbores & Frutices vel anomalas vel minus cognitas exoticas novas & in Europam nuper illatas exhibens: Necnon Partes quasdam Stirpium minus cognitarum.

UNC ergo Librum in duas partes dividemus, Altera erit

De Arboribis partim anomalis, partim ob descriptiones impersectas minus distincte cognitis, partim denique novis, exoticis & in Euproam nuper advectis, quæ nondum apud nos flores & fructus dederunt.

Altera de Partibus stirpium minus cognitarum, nimirum 1. De Corticibus, &Lignis. 2. De Floribus & Foliis. 3. De Fructibus. 4. De Succis five Gummi fint, five Refinæ, five mixtæ & mediæ inter utrunque naturæ.

PARS PRIMA

De Arboribus nonnullis Exoticis.

CAP. L

Arbores Indica & Exotica ex Histories Aromatum Garcia & Acosta.

1. Macer Veterum C.B. Macer Dioscoridis & Gracorum J. B. Macer Gracorum Park. Ulmo affinis, fructu vesiculis membranaceis & semine intus incluso composito.

Ui Macerem Grzeorum & Macin. Offic. unum & idem effe opinantur, næ illi multum hallucinantur. Macer enim cortex craffus eft, contra Macis tenuis: Macer perquam aftringit, Macis [apore fubacris eft: Macer temperatus eft, Macis calida. Præterea Arabes, altringit, Macis lapore linbacris ett: Macer temperatus ett, Macis calida. Prærerea Arabes, ut Serapio & Avicenna, de iis, ut de rebus diverlis, diffinctis capitobs agunt, & Avicenna Macerem Tailafar radicis corticem vocat. Tandem Veteres qui de Macere agunt nullam Nucis Myrifitæs, cujus operimentum eft Macis, mentionem faciunt, quod non verifimile eft eos ignorare portuffe, aut tellentio præreterie voluiffe, fi illorum Macer cum Maci idem finifiet. Quin office Quin folia aperte Macir corticem rubeum radicis magnæ efte affeit. Maceris arbor, defembente Acofta, vaftæ eft, & multis ramis prædita, Ulmo multo major, cujus folia foct aut feptem uncias longa funt, duas language patte dibutis virgentis i incapora faurs. En ena silium fontem habers grediture. eft, & multis ramis præcita, Omno muto major, cupis 1018 tex au teptem unicus 10194 timit, uma lata, exteriore parte dilutius virenta; intenore fautra. Ea non alium fruchum habers creditur præter femm quoddam, denari magnitudine, tenue, cordis effigje, colore flavo, fapore verò Amygdala, aut nuclei Perficiorum malorum, tenui & candida tunica techum, quod vefica quadam ex tenuiffimis duabus firmil junctis & transparentibus membranis confiante includitur; ca autem vefica duadam confiante includitur; ca autem confiante includitur; ca autem confiante includitur; ca autem confiante includitur; ca autem confiante includitur; ca autem confiante includitur; ca autem confiante includitur; ca autem confiante includitur; ca autem confiante in in medio folio nafettur, dils magnitudine non diffinili, fed culpide obtufiore & circa pediculum an-guftiore, colore medio inter rubrum & fulvum, inxquali, & mulus fibris à pediculo ad extremita-tem recta linea ductis crifpo & rugoso, haud absimulis illi que in Ulmo nascitur, paulò tamen latior

Succo lacteo prædita est hæc arbor uti Morus, radicesque habet Ilici persimiles, magnas, crasfas, in latum & profundum diffuías, & cortice tectas craffo, aípero, scabro, duróque, cinereo fo-ris colore, interitis albo dum recens eft, cum siccus slavescens & admodum astringens: Succo cum adstrictione nonnihil mordicante, que tamen mordicatio brevi evanescit.

Radicis cortice recenti trito, cum oxygala seu lacte acido mixto omnis generis dysenterias & al-Madicis cortice recent discontinuo mines Medici, tum Brachmanes, tum Canarini, & Malabarici, vi profluvia mirabili fucceffu curant omnes Medici, tum Brachmanes, tum Canarini, & Malabarici. vi promivia mirania incenti & in pulverem redacti femunciam per noctem macerant in 3iv. feri lactis, Aliqui hijus corticis neu e in purceun l'accet intimuneum per notem macerant in 3^{rt.} feri lactis, eúmque bis in die propinant, manè & vesperi deinde medicamento sumpto Oryzam fine fale & butyro cofam, aque pullos gallinacos coctos maceratos & tritos in Oryza decoctione statim gro exhibent : interdum si necessitas urgest, Opium admissent. Solent verò estam Arabes cujustaren en controlle de la c cunque generis alvi profluvia opio nuce moschata admixta curare.

cunque geners aivi pronuvia opio nuce mucinata admixta curare.

Hijus item radicis ulus falutaris creditur ad vomitus compeleendos, & ventriculum roborandum cum aq. Mentha & Maftices pulvere. Plus autem pollere afferunt Indici Jognes hujus arboris portumculam in compeleendis vomitubus alvique profluviis fiftendis quam magnam quantitatem cortiportunculari in competentia son de la contra del la contra del cs Myronamounous Artes and Institute of the Arte Similitudo nominum Macer & Macre, & convenientia in viribus hunc corticem Dioscoridis

Macerem esse arguunt.

An Cortex ed stoi profitoria in Novo Orbe Monardis? Profert (inquit) novus orbis prægrandem arborem, folis cordis effigie, nullo frucht. Ejus cortex digris craffitudine aut amplior, folidus, duarborem, folis cordis efficie. rus & ponderosus, tenui candicante pellicula integitur. Similis est admodum cortici Guyacan, uti Gentiana amarus, manifeste adstringens, grati tamen seu aromatici odoris particeps. Carterum amaritudinem Monardes cortici suotribuit, cujus alii quidem non meminerunt, quantum quidem nobis constat,

2. Mangæ affinis Ambare. Ambare Indica J. B. Arbor Indica foliss Juglandis, fructu Nucis magnitudine C. B. Ambares Park.

Acques de la companie ens rormas, unatus vinentes, de mais vens secontes, que ma megiant guardin adulant. Partes exiguos, candidos: Fratam nucis juglandis magnitudine, dilutuis vinentes, & cortice quam illa leviore, odoris gravis, & guiftús acerto dum adhue virent: coloris verò flavi in maturo grarioris odoris, & gultus grata aciditate commendabilis, medullam continentes cartilaginolam & duram, è duris nervis obliquè intertextis constantem.

arm neuro bouque interestation de Garcias fructum hunc immaturum adhuc cartilagineo quodam cortice virescente integi scribir. Garcias fructum hunc immaturum adhuc cartilagineo quodam cortice virescente integi scribir. Propere fructus gratam aciditatem eum Omphacii seu Agrelta modo cibis admissent Indi: maturum ex sale & aceto edunt : excitat enim edendi appetitum. Adversus biliosos humores utilem

effe perhibent. Sale & aceto conditus diu affervari poteft,

Nobis Mangæ species esse videtur aut ad Mangam proximè accedere.

3. Coca Indorum folio Myrti J. B. Myrto similis Indica fructu racemoso C.B.

Acopea.

Pumila est arbor, folio Myrti, vel (ut alii volunt) Rhois coriariorum [quod veluti aliud folium finila forma in meditullio delineatum habet] molli, dilutius virenti, fructu racemanim co-Acoft a. num immi torma in meatunho esimeatum habet J moli, diustus virenti, irustu racematim co-herente, uii Myrti fiucus, rubente quando maturefeit, ejudlénque magnitudinis, quando verò Jenam maturiatem adeptus nigricante: tum verò herbe elt mellis, que collecta in canifiris ad ficcandum reponitur, ut melius confervari poler. Hidronic Peruviani omnes referunt incolas filius regionis Ceema à lummo manè ad noctem usque perpetuo in ore retinere, tameti eam neque mandant, neque deglutiant, quod eam affidue in ore habentes famem & limi absque moleltia feallà ooffitte reference etime per investigue de la manda curi ferium & columni in consultamanuant, neque oegutuant, quot cam anuate in ofe haceates famient et non adoque moietta facile polfint tolerare etiam per integrum diem. Hinc magnà curà feriture ecolitur in convallibus montum d'acté dictorum. Maximo in pretto apud Peruvianos eft, unde multi ex ejus mercimono folo diuffimi evafere. Ex folis dentibus attritis & cum aliquanto pulveris conchyliorum uftonio folo ditiffimi evalere. Ex tolis dentibus attrius & cum aliquanto pulveris conchyliorum uftoflorum admixtis trochifcos feu orbiculos conficiunt, & ficcandos exponunt. Quando is uti volunt unum orbiculum in ore fimmut etimque exfigunt, fibinde in ore nunc hac, nunc illac verfantes, & quandu poffun retinentes: uno abfumpto alium fimunt, & deinde tertium, fic pergentes toto tempore quo ii in longis sinneribus conficientes opus habent, przefertim fi per loca fiant,
ubi nulla aut cibi aut aquæ copia eft. Si voluptatis gratiá uti volunt, folam Cocam mandunt. Pluva videfe con d a coftem:

4- Arbor exotica fructu racemojo Charamais dicta C.B. Charamei Acosta folio Pyri J.B. Charamei Park. Turcis & Perfis Ambela.

Hujus arboris duo funt genera, unum mefpili amplitudine, foliis pyro fimilibus, dilutè virentibus, fructu Avellanis fimili, admodum flavo, eleganter in multos angulos definente, fapore omphacii sono delinente, fapore omphacii sono finita del control del cont Acosta. & grata aciditate, quem vel immaturum, vel adie conditum vulgariter edunt, ad orexin excitandam: vel alite edulis quibus aciditatem conciliare volunt admifeent. Alterum genus existence de la contractiva del contractiva de la contractiva de la contractiva del contractiva de la contractiva de la contractiva de la contr ejudem et nagniudinis, foliáque habet Malo minora, fructum verò priore majorem, cujus de-coco cum Santalis adversus febres utuntur Canarini medici.

Crefcit in sylvis & montibus procul à mari diffitis.

E primi generis (quod secundum aquas nascitur) arboribus seligunt Decanini & Canarini eam E. prinii generis (quòd fecundum aquas nalcitur) arboriusi siegunt Decannii & Canarini & qua longius à mari abelt: hujus radicis corticem (cui lacteus fucuss ineft) quaturo digiorumi longitudine l'immettes cum d'achma Sinapi probè terunt & afthmaticis exhibent: valenter enim purgar per alvum & vomitum. Quòd fi immodica fibblequatur evacuatio, Carambolar fructum unum viridem edunt, vel aceti Canarini hauftum fumunt (quod nihi aliud eft quam aqua decocionis Oryeze, uno aut altero die refervata donce acefeat) & fi profluvium non ceffat, ægris caput frigidà ablunti. At quis hoc aufit apud nos; aut quæ hujus medelæ ratio meritò quarit f. B. 5. Avacars

Hac omnia Acosta.

5. Avacari facie Myrti J.B. Myrtus Indica C.B.

De Anomalis & minus cognitis, &c.

In Malavarica India provinc ia pufilla enascitur arbor, major frutice Coru, quæ foliis, floribus & fructu Myrto perfimilis est. Fructus ejusdem eriam est cum Myrto saporis, multò tamen astringentior. Hanc arbufculam trifolium olere ferunt. Nascitur in montibus. Aiunt miræ esse essercaciæ adversus inveteratas dysenterias, à causa frigida provenientes: ut & senex quidam Lustranus in filia fua expertus est, cortice trito & in aqua Oryzæ macerato.

6. Coru Canarica Arbuto vel Malo aureæ similis J.B. Coru, foliis Mali aureæ, flore luteo Acostæ C.B. Lustanis Indiarum incolis Herba Malabarica. Coru arbor Park. Acoft.

Arbor est pumila, Malo aurez similis, cui etiam persimilia habet folia, sed que medium nervum craffiorem habent, aliis octo aut novem in latera excurrentibus. Flos luteus est, odoris ferè expers. At Garcias folia Mali Perfica, flores candidos, Periclymeni odorem amulantes, ei attribut. Radicis correx diluto virore præditus eft, levis & tenuis, qui fi frangatur aut vulneretur mul-to lacteo fucco manat, lentiore & magis viscido quam qui ex Macere fluit, guftu infipido, amaritudinis tamen alicujus participe, frigidus & ficcus, plus tamen ficcitatis quam frigiditatis pos-

Hujus virentis corticis fucco, licet admodum ingrato, plurimum utuntur Malabar incola, tum Vires. Gentiles, tum Christiani, ob admirandos quos prabet effectus in omni genere proflavii, tum in Gentiles, tum Chrimani, or admiration quos piece encour in dann proto protesti, and the thereta; tum in Diarribos & Dyfenteria, à quacunque caula prograta. Septem uncias mané, & totidem fub vesperam exhibent, si necessiras urgant. Sed quoniam succus amarus est & ingratus,

Lib.XXXII.

ab ejus pour ferum propinare ad os colleandum folent.

Luftirani corticem radicis deftillant, arque uuntur in hunc modum. R. corticis in pulverem trid Sviji, Ammeos, Apii, Cortandri ficet, Cumin nigri nonnihil toftorum & in pulverem redactorum ana 3iii, Corticum Myrobal. cheba 3vij. Butyri vaccini non falitti 3ii. Lactis acidi g.f. ad pulveres istos excipiendum. Destillentur in vase idoneo. Liquoris stillatitii unc. quatuor vel quinque, cum aqua Avellana: Indica, vulgò Areca nominata, aut aq. ex pediculis Ros. 311. propinant alvi profluvio laborantibus, semel in die, vel bis si opus sit : interdum si necessitas urgeat trochiscos de Carabe vel de Lemnia terra admiscent. Ilico autem post ejus sumprionem Oryzam cum Oxygala exhibere folent. Clyfteres etiam ex eo confecti fub noctem injiciunt.

Tametli autem Garciæ semper bene successit hujulmodi aquæ usus, fatetur tamen Malvaricam herbam ab ipfis Malavarenfibus præparatam magis præfentaneam opem adferre. Ea verò paratur ex iildem ex quibus dicta aqua rebus, tenuifime tritis, & fero aut jusculo Oryzæ probe coctæ maceratis. Acoffa huic liquori longe præfert Maceris corticem virident, licet multo ingratior & fumptu difficilior fit. Salutare etiam eft hoc medicamentum debilitati ftomachi, tum etiam vomi-

tus compescit cum aqua Menthæ & Mastiches pulvere sumptum.

CAP. II.

Arbores exotica à Jacobo Breynio descripta.

1. Arbor Kauki Indorum Breyn, floribus odoratis.

Wiki Indorum ob florum fragrantiam à Javanis, apud quos oriur valdè æftimata, Tiliz fieré peccole magnitudine & formá: Arbor elt patula, ranis diffulfa, cuipi suinores ramuli cortice leri, ex-albido ac incano funt obladeit. Folia ornatur Pyri foliorum facie, ex circinato nempe oblongis seu ovalis figura, trium, interdum quatuor, unciarum longitudine, latitucinato nempe oblongis feu ovalis figura; trium, interdum quatuor, uncarum longitudine, lattudine duarum, rarò trium, nervum craffium per longitudinem & nervulot tranfluros habentibus; at confiftentia duriore ac firmiore, brevioribifique pediculis infidentibus. Ex foliorum alis & ramulorum apicibus Flofatio triuntur orbicularis ferè forma; parvi, Piff majoris magnitudine, duo, tres, quatuor, pluréfive juxta (e, petiolis brevibus, lamaginosis infidentes, finul pofiri: quotum quibbet ex multes petralis angufitis & parvis, è ribable ablicantibus congeftura; & calvgulo foliosis ecto, acuminatis, lanaginosique, alternatim pofitis confuncto, penitus fere circumvallatus. Flores holcour filmatine quem explerante odorem filis sur quotundam foliorum nervis cum Mogeris & Ifjampaca floribus trajectos in urbs Batavite foro venales exponunt Java infulæ indigena. Aqua etiam ex iis odorata & cordialis elicitur, ejusdem pæne illis cujus nobis Rosarum usûs

2. Sanamunda tartia Clusii affinis foliis Polii C. Bona Spei Breyn.

Frutex est lignosus, Rosmarini facie crescens; cujus rami alba lanugine circundati, & foliis virenez en nguous, cominaria nece osecors; cons rama aos tamigne circumozo, ex rollis viridibus, fubtus autem candidis & lanugimofis, conferir, Polii Lavandula folio C.B. petellè referentibus, quibus verò magnitudine, non autem crafficie, codunt. Ex ramorum lateribus nonnunquam aliquot; fed circa illurum fattigia furculi multi inflar Chrysocomes Columnæ in umbellam inordinatam dispositi, unciales & biunciales, foliis minutioribus donati enascuntur; quorum quilibet dinatam dipoint, inclases & obinication, four initiations outsit estatation, 'quotient pleturique unicum, frarô duo) Pfif magnitudine, circa bafin parvis angultifique foliolis cindum fert Capitulum, ex duodecim, tredecim, vel pluribus, Sanamunda tertiz Cluf. plané convenientibus tubulis aut flofculis compositum; qui extrinsecus plané albidi & tomentoli, in quatuor aut M m m m m m m

Vſus.

Locus.

Vires.

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

1782

quinque foliola per extremum subtiliter divis, atque inferius circa pedunculos squamis nonnullis minutifimis ferruginei coloris præditi. Ad Libri XXVI. Part. 1. cap. ult. referenda eft.

2. Chamælarix sive Chenopoda Monomotapensis Breyn.

Alunt, inquit, juxta Bonæ Spei promontorium deserta Fruticem echinatum quendam, frequen-Aunt, inquir, juxa done oper promotionism asserta frusceni ecunatum quendam, frequen-tiffims rams unique pilofis divaricatum, qui per interfittia brevia invicem ambiuntur a viridibu La-ricis in modum in acervos congellis foliolis, femunciam vix attingentibus, angultis, pilofis, palido anterius aculeo, & nervo per medium craffo dotatis. Ferri in rams & ramulis, inter furculorum divaricationes globum album, hirfutum valde five villofium, Cerafi magnitudine, ex foliolis compluribus, iis qui ramulos vestiunt multo hirsutioribus, & arcuum modo insexis contextum; in quo inter foliola flores flavi enasci dicuntur.

Si fructus & semen cum Echino Alpini convenirent, Echini nomen huic inderetur frutici, eo aptius cum folia & globi forma Echini animalis in orbem congesti se præsentent.

CAP. III.

Pruno silvestri assinis Canadensis C. B. Hypericum frutescens Americanum store albo Park.

C. B.
Rutex est sesquicubitalis [plurimis virguleis ad humanam ferè altitudinem affurgens Park.] caule lignoso, rotundo, attro-rubente cortice vestito [cortice albicante Park. forte hic de adultioribus virgis, ille de novellis & junioribus loquitur] in ramulos brachiato. Folia habet Rutex hypericodi similia [ex anguste principio in subroundum apicem dilatata Park.] Flare: Pruni
spivestiris storibus simules, sed mulco minores, copiolos, candidos, pediculis oblongis uncialibus, & capilli modo tenuibus, calveulis virentubus sustentas; in quorum medio islamenta plura exgua, & tenuissima. Flos mullo fructu succedente in hortis nostris decidit. Folis eriam est decidus.

CAP. IV.

Arbores exotice à Guliel. Pisone & Georgio Marcgravio exhibite.

1. Cuipouna arbor Brasiliensis Pison.

E hac arbore pauca hac habet Gul. Pifo, Multi multis & eximis dotibus excellere agre-frem hanc arborem testantur. Floribus flavis decoratur species illa cujus succus è cortice raso expressus & cum aqua limpida mixtus ulcera inveterata & purulenta mundificat eáque carne explet. Praterea ex codem succo atramentum conveniens elicitur, quo etiam ad tingendos pannos utuntur. Gluten quoque efficax exinde concinnatur, in usus familiares receptum.

2. Mucuitaiba, & Mocitaiba Brasiliensibus Marcgrav. Pyriformis Brasiliana.

Arbor eft figuram grandis Quercus aut Pyri sylvestris habens, cortice cinereo, glabro: folia Pyri nostratis similia. Fores non describit Auctor. Lignum ex albo subslavum est; medium autem ex ruso nigricat; optimum est & duriffimum.

In fummitate hujus arboris & fummis illius ramis nascitur planta illa spithamæ longitudine, quæ radiculis nititur in ramis, & radice paulo craffiore: in hac ordine reperuntur, octo, novem, vel de-cem globuli flavi, inftar myrobalanorum firiati & fuperius acuminati, in quo acumine folium extat sex aut septem digitos longum, angustum, dilute viride, & ad flavum inclinans, nervo in medio

3. Arbor Brasiliensis frustu ovali, Avellanz magnitudine, Piperis gustu, & qualitate. Ibira Brasiliensibus Marcgrav. Pilon.

Arbor Betulæ figura crescens, cortice fusco & punctulis albis notato, tenuissimo; ligno lento. In ramis ramulos alternatim politos habet, & novem folia itidem oppolita, tres circiter digitos longa, anguita, acuminata, figurá foliorum Salicis, fuperne faturate viridia, glabra, fiplendentia, inferné cunerea; & mollibus pils ciencies quaf langine ceta; a que flantia in arbore deordine indinant. Flore fert albos, fex oblonge folis confitantes, odoratos, ad fingula foliorum paria binos. Fructus est ovalis, & magnitudine Avellanz, saporis aromatici ac acris, qui loco Piperis in cibis usurpatur ficcatus & in pulverem redactus. Habet enim insignem vim aromaticam, nec ità acris est ut " Pimenta.

Cortex arboris detractus loco funium usurpatur, est enim lentissimus. Ex eodem etiam fiunt funiculi fulphurarii, ad sclopeta explodenda necessarii. Quando detrahitur albus est separato exteriori susco, & statim sit rufescens quadrante horz.

Floret mense Februario.

4. Tupeiçava

4. Tupciçava five Scoparia Pilon. 246. Lufitanis Basourinha.

Herba non fylvis sed apricis campis gaudet: vix cubitum alta, tenaci, lignoso, unico plerunque cause assure, cui à fundo ad verticem usque perpettui ramusculi adnascuntur, ornate expansi supercaule aturgit, cui a runoo ao verticerii uque perpetui rainuicui aonacuntur, ornate expaini super-ne pyramidis inftar: Qui undequaque plurimis angultis, exiguis & acuminatis folis, ftellatim com-pachis, hinc inde fibi inviceni oppolitis velkiuntur. His inforti apparent infiniti couli, virides, acicular capitis magnitudine, è quibus floculi dilute albicantes & cornelei erumpunt: Et post illos rotunda copulcula inflar baccularum, quibis continetur femen minimum, filcum. Radice est recta, brevi, candida, filamentosa, que sicut & tota planta manifesto sapore & odore caret.

recta, brevy, canoidas, niamentola, que neu ex cosa pianta manireito laçore se coore caret. Integra herba, praferim juvenis, decoda, balnea, fuffunigia admodum funt anodyna, emol-Virei, lientia & attemperantia, ut tot infignibus Malvis in Brafilia luxuriantibus praferri debeant. Nec memini me in etnefino, hemorrhoidibus, ani inflammationibus vel doloribus prafentius adhibuuffe remedium, tam familiare, sive externè ut supra diétum, admotum, sive per clyfteres injectumi.

5. Gonandima Brasiliensibus Marcgr. Sorbo Aucupariæ similis storibus umbellatis. Marcgr.

Assergi.

Proceira est arbor, Sorbo aucupariae ex parte similis, cortice cinereo, caudice in multos ramos disperso. Lignum illius incilium timulti de le luteum succum, qui sponte estiluit, ac postea inditrefici, sia tui instra picis si fragilis, nullius odoris, nee usis, quod sizam, apud incolas. Er quia haze arbor ripas amnium amat, radices haber multas, varie extra ripas super aquas contorre expansiva. sas. Folia habet sibi invicem opposita, angusta, acuminata, solida, lavia, viridia, splendentia. fas. Felia habet thu invicem oppointa, anguita, acuminata, loitat, izvia, virtus, plendentia. Flars fer multos umbellatim, qui tat proveniunt; primò elegantifimi, miniati coloris in fingulis pediculis faturatè rubentibus, femidigitum aut plus longis enafenture, feptendecim, octodecim, viginti juxta fe in una umbella; rudimenta fionis confitantia ex foliolis complicatis oval: terè fir demuz funz. funz, & magnitudine Pruni lylvefftis, eleganter quinque lincis oblicure rubefentibus fecundum longitudinem quafi diffinità a; hec paulo polt fe pandunt in florem, quinquefolium, elegantificati multipartipus, confitance quinque folios cavis fen firmilinaribus, exprassi curvatis in medio extissime rubrum, constantem quinque foliis cavis seu semilunaribus, exterius curvatis: in medio extat stamen saturate rubrum, figura plane ut Caryophyllus aromaticus, cui superius adhuc quinquangularis stellula rubra imposita cernitur.

Fructus ab Autore descriptus non est inventus.

6. Anil alia species Marcgr. Caachira secunda Pison. An Glasto affinis C. B.

Margr. Ad duorum aut plurium pedum altitudinem affurgit, caule rotundo, geniculato, lento, fucculento, & quafi fpongiofo feu arundinofo, viridi; & hine inde brevifimis plis ru'efcencibus veitito.
Ad genicula tam caulis quâm ramorum folia fine pediculis duo femper-opoitia fiant direcêt, res
el quaturo digitos longa, angulfa inflar foliorum Lyfimachte, viridia, & in utraq, planitie plis
albis brevibus practita, ad tactum paulum hifpida. Ad eadem genicula bui folia funt hine inde etiam duo pediculi juxua fe poliri, erecêt faintes, duòs vel tres digitos longi, fuperius florem album
circularem fuftimentes, magnitudine Bellidis, circumcirca minutis folisi albis; in umbilico minima
flamima alba. Radur femipedem aut paulo plus longa, patillitri cur'a, paucas radiculas habens,
lente. Isionafo. cortice oblicui coloris veitita, cue detrathi ooteft. Plata hac tota cum fus raditeamina and, Kasar tempeconi aut patio pus tonga, paniuni curva, paucas raucius muens, lenta, lignola, cortice obicani coloris veflita, que detrahi poteft. Planta hac tota cum fiia radice fucculenta eft, & fiquis vel caulem, vel radicem frangat, flatim fuccus effluit cerulei coloris. Fit ex ea Anir folium herbam contundendo & aquam affundendo: linquitur ut fibhídeat, hinc detrahitur, & in Sole ficcatur quod confedit.

Hæc planta toto genere diversa est ab Altera Anil ex qua Indigo fit.

7. Tremate Brasiliensibus Marcgrav. Tremae Piloni. Frutex Brasiliensis slore composito, in pappos abcunte.

Frutex arborescens Mali Punicæ figurå est similis, cortice Sambucino, ligno albo, & medullam continente. Folia obscurè viridia, haud magna, sesqualigium longa, sine pediculis ramis adhærenta, aspera, multis venis conspicua. In extremitate ramorum sert multas umbellas magnas, sloribus lutescentibus onustas, quibus aliquid purpurei admixtum. In medio autem sunt multa staminula flavescentia, ut storum Hieracii, & codem modo desinunt in pappos: exacte odorem referunt Styracis, ut & folia trita. Post stores provenit in illis papposis capitulis semen minimum, rotundum nigrum, multò minus Papaverino.

Brafilienses uruntur foliis contusis in oculorum doloribus & rubedine.

nis, pentapetalis flavis.

8. Guirapariba vel Urupariba Brasiliensibus Marcgr. Arbor Brasiliensis solio ramoso, storibus mag-

Manger.

Arbor elt alta, lata, & mediocris crafficiei, falia sua in frondes congesta ferens, nimirum qualibet frons habet quatuor, quinque, aut sex pediculos, numm aut duos digitos longos, in quorum quolibet considerate in the pediculos considerate considerate considerate suppliera experience falia in the pediculos considerates and months of the considerate considerates and the consid from habet quatuor, quinque, aut tex pediculos, unum aut duos diguos longos, in quorum quolibet quinque folia, quodibbet fuo pediculo innitens, junchim exiftunt (rarius tria aut quatuor folia) inaqualis magnitudinis, oblonga, faturate viridia, folendentia, ad tactum membranaeca, nervo feccindum longitudinem & venis obliquis prædita; Menle Decembri arbot fine folis exiftens, quæ amifit innito æftais, føres protrudit copiodiffimos, flavos, magnos, tres aut amplius digitos longos, fuperius in quinque quasi folia sectos, line staminibus, intodros. Florens, arbot tota apparet slava, & longifime dignosci potest ad tria vel quatuor milliaria. Floribus decidențibus folia iterum erum-

Mmmmmm 2

Alia

* Caplicum.

Ulus.

1785

Alia occurrit apud Maregravium Guirapariber (pecies Cap. 9. p. 108, descripta. Arbor est magna & ampla, corrice similis arbor si Guayabu. Felia fort parva, in ramulis oppositis oppolita, in quolibet ramulo aqualia, paria, cylindracea aut fimilia, faturate viridia, nervo fecundum longitudinem, & venulis transversis vix conspicuis pradita. Lignum interius coloris est obfeurè olivacei, ad nigrum vergentis; exteriùs tamen ex parte est pallidum, & illud interius amari est saporis, si viride masticetur.

PLANTARUM.

Ebeni species est, quare & à Portugallis Ebeno vocatur.

HISTORIA

Folio decomposito seu ramoso esse videtur.

9. Visqueiro Lusitanis Marcgr. Arbor Brasiliensis wiscifera fructu longo tubulo prædito.

Aluffima arbor & latiffime ramos fuos expandens, cortice gryfeo aut fubrufofcente; in ramis autem alternatim optius fert ramulos, quofdam directe, quofdam alternatim oppositos inque his opposita sibi folia parvula, folis pæne herbæ vivæ simila, læte viridia. Flores non describit auter. Frques unon describit auter. ctum habet longo tubo præditum.

Hac arbor dat copiolam refinam, mollem, viscosam, inodoram, colore picis qua utuntur ad volucres capiendas illinendo super baculum ut nos solemus viscum; radiis tamen Solis indurescit, quare

Duz dantur species, mitis & sylvestris.

10. Anonymos Brasiliana storibus umbellatis albis bexapetalis.

Caudice est recto, & mediocris altitudinis, cortice cinereo, ligno fragili & medulloso; superius in multos ramos, sed foliis sere nudos dispescitur: folia tamen habet in illorum extremitatibus in frondes congesta, quinque, sex, septemve juxta se, supernè dilute viridia, infernè albicantia, quadam oblonga, quadam panè rotunda, nervo fecundum longitudinem, & venis transversis ordine fibi oppositis. Inter folia in frondibus etiam provenium pediculi duos circiter digitos longi, qui

fuperius multos flocules, oblongos, in umbellam congestos sustinent, albos, hexapetalos, suavis 11. Anonymos baccifera folis salignis Brasiliana Marcgr.

Cortice est cinereo albicante, multis ramis varie inflexis prædito. Lignum lentum, quasi Salignum obtinet: folia autem oblonga, directe fibi invicem oppofita, folida, lavia, fuperne egregia viridiate filendentia, & ad actum inflat hololeric. In extremitate ramoum fer mulos filende, filendentia filendentia, filend racemus florum elegantissime est dispositus: post flores nascuntur baccæ Ribium magnitudine.

12. Maratatabiba Brasiliensibus Marcgrav. Arbor Brasiliensis folius digitatis.

Astror.

Arbor caudice recto aflurgit, non craffo, cortice cinereo, fuperiùs autem duorum aut trium pedum longitudine pediculi enafcuntur, in orbem pofiti, quorum quiliber continet feptem, octo, novem aut decem folia in orbem difpolita, fex, feptem, octo aut novem dignos longa, fuperne viridia, mfermè inflat Serici glabar, infigni nervo ex confipicuis venis prædua, folis Ambaire fubitancia et colore fermè fimilia, pediculo infidentia duos aut tres digitos longo, cui è longinquo eadem Arbor Marcgr.

13. Tangaraca I. Pisonis. Erva do Rato Marcgr. Frutex Brafiliens, venenosus, floribus umbella-

Frutex est arborescens. Lignum habet lentum, & in ramis ramulos oppositos, & duo semper sibi oppofita, vel etiam tria fibi oppofita foliola oblonga profert, dilute vinida, eminente nervo fecundim longiudinem, & confipicus cofftis fecundum latitudinem prædita. In fummitate ramorum fpica nafeitur ex floribus multis umbellatim pofitis conffans, oblongiufculis, cylindraceis, rubris: pediculi autem florum crocei coloris & longiulculi funt.

Flores & folia præsentissimum sunt venenum. Radix verò mox exhibita tutum apud incolas re-

14. Tangaraca III. Pisonis. Frutex Brasiliensis venenosus storibus umbellatis aureis.

Planta est fruticescens radice crassa, folia nune alternatim, nune sibi directè oppositis, catterum craffioribus & rotundioribus quam priores Tangaraca. In extremitatibus ramorum pediculi longi, ex quibus flosculi umbellati producuntur, primo albicantes, mox aureo colore relucentes. Unde advenæ ignari, gratóque illecti colore, temeritatis suæ nimis magnas pænas aliquando dederunt, modò eos olfecerint aut tractarint.

In harum folis, floribus & feminibus tam altè posita est vis deleteria, ut vel ex levissimo eorum gustu corpus intumescat, mens turbetur, oculi incipiant caligare, vertigines animíque deliquia oboriantur, denique mors ipía fequatur, nili quantociús præfentifilmo remedio obviam catur.

Antidota prassantistima sunt radices Ipecacuanha & Caapia: His proxima radices Jahorandi & Jambu. Quin ipfius Tangaracce radices tutissimum censentur remedium, magna quantitate exhi-

15. Curupicaiba

15. Curupicaiba Brasiliensibus Marcgrav.

Arbor cortice fulco, & inflar Betulæ crefcens: folia habet oppolita, quinque aut feptem in uno ramulo, fplendentia, acuminata, non ferrata, Betulæ folis viriditate fimilia. Florem Autior non deferipfit. In interioribus ramulis proveniunt folliculi, primum virides, deinde rubicundi, magnitudine & figura Pistaceorum; qui quemadmodum & lignum spirant odorem ferè ut Icica.

16. Guapereiba Brafiliensibus Marcgrav.

Arbor est ligno gravi & solido, cortice brunno. Ramos & solia habet opposita, atque hac quidem crassa, nervo secundum longitudinem, & multis venis secundum latitudinem, adhæc læte viridia, magnitudine Pyri foliis aqualia. Flosculos fert multos in calycibus longiusculis, ex viridi subluteos. Fructus (quem tamen auctor non describit) decidens Cancrorum terrestrium est pabulum.

17. Jecuiba Brasiliensibus Marcgrav.

Arbor fatis alta, cortice subcano: folia fert in ramulis alternatim oppositis, sibi invicem directe, vel etiam alternatim opposita, & in extremitate unum solitarium, tres digitos circiter longas, acuminata, nervo secundum longitudinem & venis transversis. Florem fert coeruleum. Lignum hujus arboris egregium est ad varia iculpenda, nam ex ruffo brunnum est, & nigro undatum.

18. Frutex anonymos Brafilianus flore Keiri Marcgrav.

Cortice est gryleo; folia habet alternatim opposita, carinata, scaphæ sigura, circa extremitatem autem dentata, late viridia, splendida, venulis obliquis, elegantibus prædita. In extremitate ramorum spicatim provenium flores, & spica floribus adhuc clausis coloris est sanguinei elegantissimi, hinc fit flava, & flores se pandentes sunt flavi, pentapetali: cuilibet autem petalo subjacet folium acumi-natum pallidum; in medio floris se amina lutea congesta. Flos suavis odoris, ut Keiri nostras.

19. Ibera-puteruna Brafiliensibus Marcgrav.

Ligno est durissimo, ità ut aciem cultri retundat. Arbor magna & ramosa; fert folia alternatim in ramis oppofita, tres aut quatuor digitos longa, figurá cordis, fed in extremitate acuminata, tenua, fuperius dilute viridia, inferius paulum pallida.

20. Pyri sylvestris facie frutex Brasilianus innominatus Marcgrav.

Marcgr. In modum Pyri fylv. crescit, ligno fragili, cortice cinereo. Folia fert Pyri foliis similia, densa, superius splendide viridia, inferius dilutius, alternatim ordine quaque suo pediculo crasso brevi appensa & deorsum inclinata. In extremitate ramorum proveniunt quatuor, quinque aut sex in racepenía & deorium inclinata. In extremitate ramorum provenium quators, quinque aut fex in racemum disportia corpuciula elliptica, Pifo majora, que fele aperientia florem promuni tetrapetalon,
petalis albis, craffis, interitis ex albo viridantibus, magnitudine Lychnidis, inter que in circulum dipofita funt framina alba, ala, 120 & tupra numero, felquidigitum longa, fili Serici craffic craffice,
fuperius flavelcentem spongiolam adjundam habentia. In medio autem storis & horum staminulorum alud stamen, duo seignos longum, fortus, slavelcens, erectum stat, superius habens cylindramen gaptulum. [Szylus hoc non Stamen] Flos & visit sucundus est, & stavi Rosa odore pra
Lorum alum staminum staria production stavia. Parasite inquisi beine classica con practical descriptions. dracent capitumi. Esyat non furpievit Autor) Ramulos, inquir, hujus planta appensos habui in museo meo ad libros: noctu ad quemlibet exortum pediculi cujulque folii, ut & ad quodlibet folium floris exfudarat guttula splendidi crystallini humoris, quasi plantæ affixa estet, seminis majoris Sinapi mole.

CAP. V.

Arbores quædam ex Horto Malabarico que steriles, floréque & fructu aut saltem fructu viduæ effe feruntur.

Rbores hujulmodi tota specie steriles & fructu omnino destitutas dari neutiquam concedimus; nonnullas tamen rariùs fructum proferre agnoscimus, quæque hujusmodi sunt quia earum fructus ab indigenis non fuerint observatæ, pro sterilibus habentur.

1. Nandi Ervatam * H.M. Syringa Malabarica lactescens, flore niveo, pleno, odoratissimo D. * P. 2 F. 54.

Fruticulus est quatuor pedes altus, nascens in arenosis. Radix fibrosa, cortice albicante seu subruso, in ramos se distinuenes. Stripter ex radice assurences cortice sunt scabro, cinerco, cum ramis seus nouellas Servatis tenues se novella virides. Fossa e geniculis ex adverso bian petotis brevitus viridibus execunt, oblongo-angusta, rotunda, anterius cuspide parvo se angusto, qui versis unam partem maxime inflexus est, eminentia, and petrolum stricka, intula scleat, mollia, qui persice lenia, tiperne obscuriore virore, subtus dilutiore nitentia. Costa soli media, se nervi laterales estamin supramentations. Mmmmmmm 3

Vires.

Vires.

1787

Vires.

I ocus.

Vires.

fupina parte eminent. Folia odoris & faporis nullius funt nisi sylvestris. Flores in petiolis, qui supra ex origine foliorum etiam duo, tres vel plures fimul oriuntur, plures junctim proveniunt, rofapra ex origine tonomin data in the properties of terius tationous, craunous, rigius, accorni notinous rataus, supirat ordine points, que in exteriori ordine funt quinque, in uno latere rection linea firitata funt, ac magis craffiola, in al⁸ ro latere rotindiori ac tenuiori margine, & crifpo leu corrugato, exterius nervulo firiata, qui provimè marginem rectum exorus in eum duchu inflexo incurrir; quinque illa que in intereon ordine funt, lateribus in utraque parte rotundiolis, ac non exacte uniformibus circumferipta, ac in oris undique corrugata. Flores autem calyci quinque parvorum foliorum, pedunculo fescunciali, qui exterius viride dilutus & lubflavus, interus flavo ac croceo rore, quo ungues foliorum tingit, conspersus est, infident, Gemmæ florum conicæ.

HISTORIA PLANTARUM.

Sub tempus quo florum exortus instat, folia omnia decidunt, nováque fimul cum floribus erum-

Fructus num ferat dubium: imd ferre certum, licet ab Autoribus nostris non fuerint observati. Hic fruticulus totus lactescit, in anno bis térve flores ferens.

Succus ex ea expressus ac cum oleo mixtus dolores oculorum sedat facta capitis perunctione. Radix masticata,& in ore detenta dentium dolores sedat vermes enecando: cum oleo decocta servit pro omni indispositione capitis, & præsertim ejus dolorem sedat, sacta perunctione: eadem trita & in aqua epota lumbricos enecat: trita cum succo Limonis & oculis indita nubeculam tollit.

2. Nandi-Ervatam minor H. M. Jasminum Malabaricum foliis Mali Aurantii slore niveo odoratiffime Commelin. н. м.

A priore tantum differt, quòd foliis fit nonnihil minoribus, quódque flores fimplicioribus ac mi-noribus foliis conttant, putà tantim quinque quæ fiunt fimilia foliis florum prioris speciei, qui in exreriori ordine fita funt.

Joan. Commelinus hanc plantam pro Jasmini specie habet, quoniam flores Jasmini floribus similes juan. Commentos nant pranau μου semina pose naces, quoman nor semina normos famina normos famina fallunt, cúmque folia folia folia Mali Medici respondeant, appellari pole center. Jajimum Malabaricum falia Mali Astramii flare nivuse odarai filmo: à pracedenti autem omnino differre judicat. Nos pocius affentimur Autoribus nostris testibus ἀντίσθαις congenerem esse affirmantibus.

Ben-Kalesiam H. M. P. 4. T. 34. p. 71. Arbor Indica folis alatis, slore & frustu vidua.

Arbor est mediocris magnitudinis, caudice mediocriter crasso, scabro & nodoso, multista, ramis viridibus ac nodosis, in orbem longe laceque diffusi donato; Lignum albicans, odorum, corrice obductum crasso, increeo, intus candido.

Radia crassa, ilbicans, cortice rubicundo squamoso. ductum craino, cinerco, intus canouto. Kanix cirans, invata, autocans, cortec risotuno equinnolo obducât; odo fuñavis, lapor acris & aromaticas. Folia geninata o ordine parallelo ramulis inherentis, (que ramulas vocans nibil aliud [uni quan foliorum compositorum cost o) blongo-rotunda, glabra, superne arrovividia & foliendentia, inferre situviridia & lanuginosa, in ambitu quodammodo crenata, odor fuavis, sapor admingens. Flores aut nullos fort, aut inconspicuos, nec magis fructus; nam quos pro fructibus describunt excrescentiæ sunt Gallarum æmulæ, insectorum matrices, ad foliorum ortum, vel ipsis foliis innascentes, oblongo-rotunda, acuminata, primum virides, dein purpurascentes, glabri, nitentes, intus cavæ, ac substantia farinacea refertæ, intra quam unum altepurateentes, guart, nientes, mus cawe, ac iuotranua tarinacea reterce, intra quam unum alter-riume infectum volatile è Papilionum genere holpitatur : fapor aquus & fubattringuis. Nafcitur ubique in Malabar, & frequenter in agris colitur ob folia, que eum in finem colligi fo-lent, ut is agri feterorentur. Semper vivre didique fuperfets manet. Nos negamus ullam arborem dani tota fpecie fterilem, ideóque & hac proculdubio fructus fert

quamvis nondum fuerint animadversi.

4. Asjogam H.M. part. 5. tab. 59. Arbor Indica folius adversis, store stavescente tetrapetaloide, ederato, frustu nondum comperto.

H. M. Arbor est media magnitudinis, quindecim circiter pedes alta, caudice mediocriter crasso, albi-cante, fucconigricante cortice cineto, ramultíque paucis in orbem disfusis donato. Radix albicans, cante, tutco-nigricante cortec cincto, ramunique paues in oriem antuis conato. Kadix albicans, nigricante cortec tecta, i modora, profunde terra inharens, fibrique fuis late per cam diffula. Folia ex adverfo bina circa furculos provenium, oblongo-rounda, crafla, foithamam circier longa, mediá coftà viridi-albicante: odor 8 fapor ingratus. Farer adori, flavelcentes, in facias collectri, numerofi circa ramulos provenium, conflantur ii è tubo oblongo, in quatuor fubrounda fegmenta expanlo, odo tentibus, ribro-fiplendentibus ac longis faminibus, arro-purpuries apricibus ornatis medium occupantibus; inter qua fylus prodit viridi-albicans, craffus, furredus, acumipe tereti. Quales fert fructus nondum compertum eft.

Provenit variis Regni Malabarici locis circa Ethnicorum templa, qui iftiufmodi arbores studiosè ibi colere folent, earundémque foliis & floribus uti in caremonis fuis ad templa ornanda. Semper viret, quotannis floret, Decembri viz. & Januario mensibus, diúque superstes manet.

E folis contufs fuccus exprimitur, qui cum seminis Cumini pulvere exhibitus colicam paffionem fanare fertur. Foliorum pulvis cum Santalo citrino ac faccharo affumptus fanguinem reficere ac purgere dicitur.

5. Talijr-

5. Talijr Kara H. M. P. 5. T. 38. p. 75. Arbor Indica spinosa store & fructu vidua. H. M.

H. M. Arbor elt procera, 30 circiter pedes alta, caudice craffo, albicante, cortice cincto cinereo furvo, glabro, ramulifque plumbus, in orbem longe laréque diffufis donato, qui oblongis, duris, rigidifque fipinis infuper muniti funt. Radis albicans, furvo cortuce tecta, odoris gravis, laporis adfiringentis. Fedia oblongo-rotunda, acuminata, in ambitu leviter crenata, craffa, denfa, folendenta, fuperné viridia, infernè subviridia; nervis aliquot è media costa in latera excurrentibus: odor gravis, sapor sylvestris ac adstringens. At verò folia teneriora è vertice ramorum prodeuntia plerunque

propurpurea funt. Flore: & fructus, quod hactenus salrem innotescit, non sert.

Provenit variis regni Malabarici locis, præsertim circa Warapouli; semper viret diúque superstes Locus.

E radice in aqua cocta potus conficitur, qui acidos salsosque humores per diaphoresin potenter Vires. evacuat. Ex foliis cum viridi curcuma in oleo frixis paratur linimentum, quod ad scabiem tollen-

6. Ben-Moenja H. M. part. 5. tab. 57. Arbor Indica foliis alatis, store & fructu vidua, Ben-Moenja dicta. H. M.

Arbor elt procera, triginta circiter pedum; caudice mediocriter crasso, furvo cortice cincto, ramilique ruis, lignosti ac geniculatis plaribus donato. Radiv albicans, amara, aromatica. Fedia geminata in durculis prorenumu, oblongo-rotunda, acuminata, teniua, leina, glabra, supernorenum, colongo-rotunda, acuminata teniua, leina, glabra, supernorenum colongo de la c ridia, infernè subviridia: odor gratus, hortensis. Nec flores nec fructus Auctoribus nostris inno-

Provenit variis Regni Malabarici in locis, przefertim circa Arot & Poedegoyl. Semper virot.

Ex radice cum aqua decoctio fit alexipharmaca, que in febribus malignis valde extollitur. Ex Virotcortice cum calamo aromatico & Jale in Oryze infulo cocto potus conficitur, qui vomitum fan guineum è morsu serpentis excitatum protinus sanare fertur.

7. Amelpodi H.M. part. 5. Tab. 51. Arbor Indica d'xapr@ floribus umbellatis, tetrapetalis. H, M.

Arbor est justa magnitudinis, caudice albicante, cinereo cortice obducto, ramulísque viridious & geniculatis pluribus donato. Radix fibrata, flavescens, inodora, amara. Folia geminata ordine decustato petiolis rusis circa ramulos proveniunt, oblongo rotunda, acuminata, crassa, densa, mollia, glabra, supernè splendentia, infernè nequaquam: nervulis aliquot è media costa in latera excur-rentibus, ad quorum exortum noduli exigui, virides in aversa solii parte conspiciuntur; odor acidus. Flores exigui, candidi, extremis furculis numerofi proveniunt, porrectifque columellis umbella specie panduntur, quatuor acuminatis foliolis constantes, inodori, sapore subamaro.

Crescit locis petrosis ac montanis circa Candenate: semper viret. Junio, Julio, Augusto mensibus Lociu: structus verò nullos sert, affirmantibus indigenis: quibus tamen sides minime babenda est.

Radix verò hujus arboris secum gestata Antidotum habetur serpentibus venenatis, arque ideò l'iren magni vulgò æstimatur.

Cum cateris Amelpodi speciebus (annotante D. Comelino) nullam planè habet similirudinem.

8. Belutta Amelpodi H. M. P. 6. T. 48. p. 83. Frutex Indicus axapa of foliis binis adversis, storibus pentapetalis candidis, unguibus luteis. H.M.

Frutex est ramis subviridibus. Folia contrariis inter se pediculis surculis innitentia gemina, è longo angulfa, acuminata, ad pedunculum quoque firiêta, mollia, ſpiſſā, glabra, in ſuperiore pare ſŭbviriŝta, inferiore dilutiora. Cofta, quam in reeta euam prominentem habent, in plures diſper-turu. Saporte expertia, intŝis partun lackea (int. Fiere in ſſurculorum ſammitate provenientes, quinque habent petala oblonga, candidiffima, ab uno latere finuata, ad unguiculos croceo colore leviter tincta. Odor ipfis nullus.

Montanis gaudet locis: Reperitur in Teckencour, alissque locis pluribus. Floribus exhilaratur Locus. mense Julio & Augusto, frondibus semper, fructibus verò nunquam, si credere fas sit iis qui retulerunt, proculdubio deceptis.

Ex aqua, fi usum roges medicum, contrita & assumpta radix serpentium occurrit morfibus, fi Usus in mesuperimponas arthritidi.

9. Tondi-Teregam H. M. P. 4. T. 60. p. 122. Arbor flore tetrapetalo odorato, fructu nullo. H. M.

H.M. Arbor est procera, 60 circiter pedes alta, eaudice crasso, ramulis rectis, longis, atro-viridibus, lanuginosis, alperis, fungosa intus medullà refertis, plurimis donato; lignum albicans, nigricante cortice cinclum. Radis: fibrata, albicans, lactescens, ruso, intus crocco, cortice tecta, modora, saporis acris. Folia geminata ordine parallelo, petiolis longis circa ramulos provenium, oblongo-rotunda, acuminata, in ambita crenata, crassa, mollia, glabra, superne viridia & nitentia, inferne fibbiritida & lanuginosa: ofor savis, sapor aromaticus. Feleuli pecticulis oblonge è foliorum mietra sede circa ramulos provenium, terni aut plures simul congesti, purpurei, mambus confincti curandames caluriome viridi lamuginosa con accumination in pure confincti. suaveolentes, calycíque viridi, lanuginoso ac quadripartito inharent, quatuor acuminatis foliolis constantes. Foliola hac intercedunt totidem staminula purpurascentia, medium occupante spis pulchrè rubente, capitulo albicante.

Fructus hunc arborem nullos ferre Malabarenses testantur: at nobis fidem non faciunt.

Crefeir

Locus

Vires.

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

Crelett locis arenofis & petrolis in Mangatti. Semper viret. Julio & Augusto mensibus slores

Ex arboris foliis in lactis fero coctis fit oris collutio pro aphthis. E cortice & radice in aqua de-Ex arount rous in facts and of affirm febrilem temperat, hepatis obstructiones referat, nection herpeti, scabiei, similibusque affectibus medetur.

10. Arbor Indica dx. 2006, floribus odoratis pentapetalis, petalo uno luteo, reliquis candidiss. Sida Post. H.M. P.6.T. 59 p. 109.

H. M. Rami igno albicante, medulla virkli, cortice fusco obducti funt. Folis acuminata, spissa, spissa glabra, è viridi umbroso superne nitenta, inferne turda, costa albula, ventsque subtilistimis supina in parte conspicusi intermixta, è crassis contrariis inter se pediculis gemina, ramis inharescunt. ni parte companis metamate, e calcie quinqueparito, in petiolis communibus provenientes, textura de affectu graniffini, odore amenifini, quinque latiorbus, anteriore in parte innumera in filamenta divisis, quorum unum luteum, quaturor alia candidffinia transvertim quasi obegit, constant foliolis; cuvins, quorum unum raccum, quanto aux cantumma quanversim quan obegis, contract tomos, faminibus verò denis, candidis, craffioribus, furrechis, crocesis capitolis, fish medium occupante viridi, eminentori, leviterque inflexo. Floribus deciduis tres gemmulæ virides, alte, quæ intrortím folio funt erecto, conspiciuntur. Prorsus tamen habetur sterilis, quamvis quidam in senecture fructiferam prædicent.

Floret mense Maio, Junio, Julioque. Petrosis, glareosis delectatur locis, quapropter in monti-Fioret meine vizio, juino, juino, juino per restorio, guitorio tercocatui coso, quaproper in monti-bas Parçari, Mangrii Se Panyani vificur. Rariffma, odo forum eleganiam, odorifque jucundira-tem in finimum bonore etc. Nullum mechanicum nec medicum habet ufum.

CAP. VI.

Arbores quædam Chinenses.

1. Pipa arbor & fructus Sinensis Michael. Boym in Flora Sinensi Jonston. Dendrolog.

Ruchus cum maturescit ad flavum colorem declinat. Nostratia Pruna sapore imitatur. Ar-bor pulcherrima ett, foliis & floribus conspicua jucundum præbet aspectum. Officulum

Plerique colligunt fructum Februario & Martio. Dulciffimi est saporis, & pelliculam similem Prunis continet.

2. Fructus innominatus Sinensis M. Boym in Flora Sinensis Jonston. Dendrol. Ficus Sinensis storida è radicibus fructum emittens.

Arbor est procera, folia maxima, quæ medium hominem contegere possiunt, producit : hoc admirabile habet quod media radice rellure inhareat, ex alia autemparte radicis patente sorte rubros & fimul fructus fimiles Europaris ficubus progenerat, qui cum maturescunt rubent paululum, fed interior caro & fapor eorum figuram & faporem ficuum repræfentat. Julio & Augusto matu-

Cerafus Sinenfis fruithis pulpă febaceă. Johnston. Dendrol. Liem, Arbor Sinenfis pinguedi-nem Sebi inflar frene Martin. Atl Sin. eju/dem.

Quod nos in ingentem sape perduxit admirationem (iaquit Autor Atlantis majoris, tomo Sinensi p. 119.) est illud, quòd pinguedo in arboribus crescat, ex qua velut è sevo candelæ optimæ albentes, tackæ manum non polluentes, extindæque fœtorem non emittentes, à Sinensibus Kiengen vocatæ, tacte manum non poliuentes, extinctarque retorem non emittentes, a Sinentibus Kiusjus vocates, parantur. Arbor elt fatis magna, Pyris noftris folia & figuram non diffimilis: album edit flarem un Cerafus. Florem fublequium bacca admodum rotunda, Cerafi magnitudine, corricem tenuem & migricantem induta: caro contenta albet, nucleo prægnans, quem baccis maturiatem adeptis per corricem rimam concipientem videre elt. Baccas hafce colligium, & fin icalida quale coquanture and fully interventional come a refinerazione insum, un forma concellar. Timo cafelium editare del control del caro difloviur; extemplo tamen à refrigeratione iterum, ut l'evum, congelat. Tunc réfiduus efficient nucleus, quem imponunt aque, uti nos Olivas, ut oleum exprimere queant, quo tamen, non pro cibo, fed in lampadibus utuntur. Hyberno tempore folia hujus arboris plane ceu cuprum rubefcunt; tandem decidunt, przbentque (cum pinguedinis quiddam habeant in fe) mirum quantum laudabile vaccis & ovibus pabulum.

Poterat hac arbor ad Cerasos referri.

ĆAP. VII.

Arbores Exotica è Jo. de Laet. Descriptione India Occidentalis & Nierembergii hist. Exot. Clusio, J. Bauhino & aliis.

1. Murucugifera arbor * De Laet.

* Ind. Occid.

Rbor est in Brasslia procera, & Pyro sylv. admodum similis. Fructus, qui incolis Muru-cure longum scapum habet. Decerpitur viridis, & bene mitigatus & sapit & digeritur. Quia ut faciliùs colligatur proruuntur arbores, ideò rariores extant. E trunco incilo lacteus emanat liquor, qui constipatus usum ceræ in tabulis consignandis præbere potest.

2. Irucaha insulæ Maragnanæ * De Laet.

* Ind: Occid.

Arbor est vasta, & patulà ramorum opacitate in vertice lasciva; foliis pane ficulneis, floribus flavis, fructu Pyri forma, cortice subflavo, carne intus sapida & optimi nutrimenti, ut credunt,

2. Copovich Occassou ejustem ibidem.

Pyro frondibus & fructu fimilis eft, nifi quòd hic flavior & oblongior, & tria intus perdura officula continet. Oumery fructum fert, magno Pyro fimilem, qui ubi plenè maturuit inter optimos primum locum fibi flagitat.

4. Paltifera arbor De Laet. Ind. Occid. l. 10. c. 3.

Arbor est grandis & ramosa; fructum ter quatérve mole Pyra Europæa excedentem producit. Quia colore & forma nostris fimilis est Pyrum ab Hispanis vocatur. Peruani nomen Paltæ à provincia ubi copiosè nascitur indidere. Corticem habet tenerum & lævem. Medulla transversi digiti craffitie officulum ejuidem cum fructu formæ ambit. Cum Saccharo condita exhibetur ægris. Fructus in infula Hilpaniola butyrum emulatur maturus: In Mexicana minor effe, & cutem teneriorem habere dicitur.

5. Agnacat Scaligeri Pyri Specie.

In ea India provincia, que sub terra Laboratoris est versus Isthmum Daviem, arbor est Pyri facie & magnitudine, perpetuo folio, viridiffima nitidiffimâque superficie. Fructus quoque Pyri specie sed colore viridi, etiam cum maturus; medulla intus concolor, dulcis, pinguis, butyri saporis. Validos adeò efficit ad coitum ut propius miraculo fit ejus efficacia.

6. Amatzquitl seu Unedo papyracea * Nieremberg.

* Hift. Exot. 6.15.0.71

Huic materia est levis & parum à Ficulnea distans: folia Limonis, sed magis acuminata, comata: frutiu Nucum Ponticarum magnitudine, candidis distincti punctis, & granula Ficulneis formă & natură fimilia in se continentibus. Provenit locis calidis qualis est Chietla. Jus decocti corticis radicum febrientibus valdè prodest. Folia umbræ tantum gratia expetuntur.

7. Nizamotl, quam Haitini Ceibam vocant Nieremb. l. 15.c. 72.

Arbor est magnitudinis vasta, materie lenta ac brevi, foliis novacula forma. Dua ejus species: Altera folis Mali Medica, qua largos imbres dum viridia & tenera funt effundunt; fructu orbicu-lari albis maculis diftincto, ac granulis granis ficuum fimilibus referto, eduli, & faporem noftratium referente. Indigena Hispani Ficum Indicam vocant. Altera latioribus, sed tamen obtusioribus & nigrioribus, unde Timati vocare malunt, fructuque minori. Hoaxtepecenses Mannam super eam cogunt nostræ & formå & viribus similem, sed paulò duriorem & glutinosiorem.

8. Jaruina Nieremberg. l. 14. c. 104.

Jucaia: infula: arbor est, Ficui fimilis, eodem modo frondosa, & Populi altitudinem superans, non folida quidem more aliarum arborum, nec inanis tamen uri Arundo, fed uri Ferda potiis aut Sambucus; cortice lubrico aut lavigato. Firuda reat fere à fundiginhamalem, mollius Ficis, fapidum & falbum fandis vulnerbus. Folia divulla fere à fe invicem membra refittuare dicuntur.

9. Arbor Sycomoro similis in insula Mayo Ind. Orient. pag. 4. fig. 19.

Arbor est patula, & quæ ex taleis in terram depactis oriatur, folissque minoribus quam Ficus vestiatur. Fructus fert parvos, luteos, fine granulis, absque quibus haud facile invenitur, adeò fructifera est. Hoc peculiare in ea quòd fructus nunquam ad maturitatem perveniat.

* Ind. Occid. 1.18.6.4.

10. Cumana arbor diela * De Laet, Gacirma Nieremberg. l. 14. c.5.

Arbor ipía & fructus Mori fimilis. E fructus fueco fyrupus paratur contra tuffim & raucedinem. Materies arboris adeò dura est ut exficcata & collisa ignem filicis instar ejiciat.

11. Jequitinguacu arbor * De Laet.

* Ind. Occid. 4.15. c. 8.

Fructus fert fragis fimiles, quibus feminis loco continetur duriffima faba, orbicularis, nigra, & instar Thracii lapidis resplendens amarissimo cortice. Supplet egregiè vicem Saponis, & validiùs quam optimum imegma Luittanicum detergit. Brafiliz indigena.

12. Onbou De Lact. Ind. Occid. l. 16. c. 11.

Mangage foliis fimilis est. Fert fructus Perficis fimiles, intus & extus, ubi maturuerint plane luteos: nec nifi cum sponte decidunt edules.

12. Curupicaiba De Laet. Ind. Occid. l. 15. cap. 8.

Folia Malo Pérfica fimilia habet: cortex vulneratus viícum, quo Barbari in aucupiis utuntur fundit: ipla fuccum lacteum ficulneo fimilem, fingulare adverfus vulnera & pultulas remedium largitur. Differre videtur ab illa quam Marcgravius describit, Lib. 3. cap. 17. p. 132.

* Ind. Occid. 4 3. 6.25.

14. Duchaminifera Virginia * De Laet. An Pishamin Virginianum Patk? Loti Africana similis

In Palmæ aktitudinem adolefcit, & fructum fert Mefpilo quidem non abfimilem, primò viridem, deinde flavum, ubi maturuerit fubrubicundum: qui tamen inter Pruna computatur. Immaturus aufterior est, & si massicetur os cum exquisto dolore astringit, maturus gratissimi est saporis, & omnino præcocibus fimilis. Incolæ Puchamias vocant.

- 15. Prunorum Indicarum in insula Maragnana nascentium decem genera recenset J. de Laet. Ind. Occid. 1. 16. c. 11.
- 1. Pitom, mole, frondibus & fructibus Pruno similis, sed fructus suavior est.
- 2. Avenon bovib Acajou, Pomo valde fimilis, sed fructus illius similiores sunt Prunis, nisi quòd crocei funt coloris, fuaviori fapore, officulo perexiguo.
- 3. Tachica, Pruno admodum fimilis, floribus flavis quidem, sed fructus illius Prunis omnino sunt fimiles, lutei coloris, nucleo candido & fuavi.
- 4. Cayoveen & 5. Mukay ene parum differunt à pracedentibus.
- 6. Ovagiron; nascitur utplurimum in arenis ad litus, nec adolescit supra fruticis modum. Fru-
- Aum fett inflar majoris Pruni, jubir coloris.

  1. Marceir; itidem amat arenofum litus. Francis ilius actioris est saporis.

  2. Marceir, itidem amat arenofum litus. Francis ilius actioris est saporis.

  3. Maroure, non multum quoque abludit à Pruno; flores fert lurcos, fructus instar Cerasorum longis pediculis, osse estimates.
- JOHED POLICIAIS, OILO CAIGNO, SAILE CLOCKO CO. INSTITUTE PROCESSION OF THE PROCESSION AND ASSESSION OF THE PROCESSION OF paulò majore & ejusdem saporis.
- paulo majore ex ejucient taporis.

  10. Caporich ajsup, Pruni arboris mole, frondibus caftanez, floribus candidis & luteo colore mixis. Fructum fert inflar minoris Pomi, flavum, officulo intus exiguo, nucleo autem eduli.

  His adde 11. Jacarandam Pruno arbori admodum fimilem, fed folis latioribus, flore candido;
- quæ fructum fert duorum pugnorum magnitudine, & ubi coctus fuerit edulem. Barbari coquunt ex illo pulmentum quoddam stomacho inprimis amicum & salubre, quod vocant Manipor. Ob nominis convenientiam suspicor hanc arborem eandem esse Jacaranda Maregrav. l. 3. c. 13. p. 136.

16. Macaxocolifera arbor * Nieremberg.

* Hift. Exet. 1.14. 6.318.

In parem cum nostris Prunis attollitur magnitudinem, simili etiam constat materie. Radices & folia fibi respondent. Fructus Macaxocotl seu Pomum cervinum dicitur. Commune est omnibus roua noi reuponecia. Pinetas ratacareas lea commi evoluta della commine di difficiali di indica della concinnata di difficiali di indica della concinnata, encollica alvum: non admodum finava atti fallure praftare alimentatu ; aque earundem arborum cinerio per puellarum flavefere capillos. In quintuplici verò finti hac Poma differenta. 1. Caesarendi dicta, qua ruba funt & in longam protracta formam, nucum Juglandium mediocrium magnitudine, offibus magnis, nunt si in longam proracta formam, nucum Juganoujim mediocrium magnitudine, olitous magnis, firmis, extra & intra lentis, firiatis, Dackylorum forma, callo modico mollique & fucco manane, intus luteo, quale eft ipfum Os. In cibi hac ulum veniunt, & ab affueis noftris præferuntur. Alvum emollium, & duici acidóque fapore palaro firm grata. 2. Atoposoul, que longê minora, colore luteo, orbiculari forma, odore praftantiore, minore nucleo, rotundoque & guith jucum diore. 3. Cozsicozoul, ut Mexicani vocant, que à multis in Myrobalanorum referentur genera. Publishes que minore micelo profueit serforde a resposibilità de alla disconsidada de la consideration de la c Pallidiora sunt, majora, maculis perspersa, gratiorisque calli: 4 Atopascoul chichiltie, minima omnium, coloris coccinei, sed qua suavitate odoris reliqua vincunt. 5. Chichiaxocoul, h. e. sudore manantia, nucum Juglandium magnitudine, colore Passeo, uberiore quam reliqua callo & minore

Lib. XXXIL

De Anomalis & minus cognitis, &c.

1791

nucleo. Nascuntur in calidis quibusque locis, campestribus, hortensibus & humectis. Corticum arborum decocti jus scabiemae crurum tumorem curat, pulvis verò ulceribus medetur.

17. Tzopilotl Ximenis * De Laet.

Arbor eft grandis, foliis longis & angustis; fructu longo & grandiusculo, officula quadam amara, molchun redolenia, Amygdalorum amarorum fapore, quem putridum poft fe relinquunt, continente. Extrahitur ex illis liquor quidam oleofus & emolliens, quique Amygdalarum amarorum fapore.

18. Ajubatipita Brasiliensium ejustem.

Arbufcula est quinque aut sex palmos alta, fructu Amygdalis sinuli, sed nigro; ex quo oleum ejustem coloris exprimitur. Eo artus infirmorum inungere Barbaris suetum.

19. Amygdala Granatensis De Laet.

Tereti est trunco Pinus instar, & genus quoddam Amygdalorum profert renum Ovillorum effigie, oblongum, sapore suavi & Hispaniensibus amulo.

20. Jucaiæ arbor Nieremberg.

Malo Punice fimilis eft, sed frondosior. Cortex Caryophylli odorem præ se fært, cinnamomi saporem, & zinziberis amaritiem: quotannis nulla glandium jactura detrahitur. In ramis columbarum hospitia, & quidem tam multarum, ut eò ex proximis regionibus venatum trajiciant, &

21. Arber Naldivensis Candon Durchasii Jonst. Dendrol.

Suberi ligno affinis eft, par Juglandi proceritate: caudici, qui fungofus & Subere levior, cortex candicans: fructus nullus. Lignum in afferes fecatur & exuritur, miri de cettero ufus. Ejus estato profundo educuntur. Cingitur primò fune quod submersum est hinc per lignum perforatum sunis protunuo equeuntur. Cingitur pri-ticulis quot necessaria operi exequendo esse nôrunt.

22. Platanus Indica Acaba dict. Nieremberg. Hift exot. l. 15. c. 82.

Similis est exteris Platanie, angustioribus tamen foliis, fructu triangulari, decem unc. longo, can-dido callo, ac nucleis multis & nigris, Cicere paulò minoribus mollioribusque & orbicularibus: ex quo Platani genere intera conficientur.

23. Platanus Ind. fulvo maculata ejusdem ibid.

Fruêtu parvo est & tenui, in tres przeipuas disferentias dividitur, Tologdato, Goyot & Bolongon vocatas, fruêtu odoro, & oris halitum in multas horas cotimendante, saporis grati & nostris Apanis malis, si exquisite maturuerint minime cedente, coloréque extra viridi, ac diversa magnitude. nis mass, it exquate manufacture immine executes, coloreque extra viriui, ac diverta magnitudine, temperaria naturé, aut pauluhum frigenti, fed aliquanto humidiore. Flatum & pituitam ge-Virii, nerat, ventrem emollit, & oris commendat halitum: quin post esim mos est Indigenis ab omni potionis genere, ne ob immodicum humorem putrescant, abstinere.

24. Unni Chilensium * De Laet. Hispanis Murtilla.

* Ind. Occid.

Fructus fert uvarum in modum racematim collectos, Pilorum magnitudine, granorum Mali granati forma & colore, sapore inter suavem & acrem medio. Exprimitur ex eo liquor clarus, ad vinum quam proximè accedens, qui fæces sua sponte egerit: fit & laudatissemum acetum.

25. Guvavirap Brafiliensium* De Lact.

Arbor est procera & vasta, frondibus perexiguis, floribus rubicundis, fructu uvam crispam $L_{16.6,11.}$

26. Johnalxochitl, aliis Colcaquahuitl, seu Flos orbicularis * Nieremberg.

Sambuci Ebulíve folia fert; Umbella floscula orbicularibus ac pallentibus, interdiu contractis, * L. 14. c. 37. Sanisbus Double to the letty Ornella indicate of the letter of the lette

27. Enguamba Uruvapensium * De Laet.

Arbor est mediocris cortice rubescente, ligno susco, medulla pallescente, foliis latis & conca-\$\frac{1}{2}\cdot cos, yis, que distinguantur nervulis partim slavis, partim rubris; floribus racemani pendulis & herbaces; fructu nigro, pleno granis, è quo exprimitur oleum flavum ad tumores resolvendos & adversis plagas. Mascinur in faxosis locis.

HJI, STORIA PLANTARUM.

28. Pilipoc Philippinarum infularum Nieremb.

Hif. Exot.

lentè operatur.

29. Arbor Laurifolia Sinensis Martin. Atl. Sinic.

Arbor est procera & magna, foliis Lauri fimilibus. In ramorum summitatibus racemi prodeunt, in quibus, ut in uvis findau, sed ranor in longis pedunculis dependet, figura Cocculi, magnitudine Nucs Juglandis, nuci Pinez parvz zmulus, iquamolo cortice ad membranz craffitiem accedente, nucis jugianos, nuci rance parva annuns, quamoto contre au menisana camuenta accuente, cui inus nucleus fucculentus, albi coloris, odoris ac faporis rofacci. Mantus surpruei et coloris, Officulum intra carnem occuliur. Vocant Sinenfes Lietis, Luftani Lichia. Nafcitur in Foquien, pracipue in Foches metropolis territorio copiofe. Nucleus ad initar tragematis rofacci congelati li-

Eft & altera ibidem, que flores Que profert, arbor procera, folis Lauri aut Cinnamomi. Flos Eft & altera ibidem, que flores Que profertius, flavus, in racemulos disperius, flavus, in racemulos disperius, flavus, flavus, in racemulos disperius, flavus fla umnali tempore gigniur: Turce Limonum fucco maceratum ad tingendes equorum crines adhibent.

Suns multa bellaria ex eo. Prodit per cotam regionem copiofissimus in Quangli.
Addi his portes fructus Stenenia Lunggen seu Draconis oculus dictus, superiore minor, cortice duniore magisque squamolo, ex quo liquor, vinum incolis, exprimitur, sed rarius. Distrahitur per totum imperium, fed fucco evanescente non tam gratus.

* Ind. Occid l. 17.c.28.

* Ind. Occid.

20. Arber Uwifera Tabacenfis * De Laet.

Materie est rubra ligni Brasiliani instar: folia pene orbiculata, fructus uvis haud diffimilis, saporis gratiffimi. Nascitur potiffimum juxta litora.

31. Igeiga & Igtaigeica * De Laet.

Illa producit speciem Mastiche gratiffimis odoris; cortice illius contus edit liquorem quendam album, qui condensatus supplet vicem thuris, & emplastro adhibetur utiliter in affectibus frigianomi, qui conoceniatus imppier vicem muns, co empiattro aomocuri uniter in arectious frigi-dis. Eff & alia ejudem species quam Igrasgiciam, id est, Mastichenduram instata lapidis appel-lant; adeò enim dura & pellucida est illus relina, ur pane virium esse videatur: Barbari com-muniter utuntur illa ad fictilia vasa incrustanda.

32. Ambulon Scaligeri C. B. 459.

Aruchit infula fert arborem, cujus è cortice fructus exit candidus, Sacchari specie, & magnitudine Coriandri, Ambulon ei nomen est.

* Ind. Occid. £ 10, c. 11.

33. Ovajerova Maragnana insula . De Laet.

Arbor est alta & vasta, foliis Quercus, sed paulò majoribus, sforibus dilute flavescentibus. Frucum fert, pedem longum, majorib melonib parem, extra & intus flavum, suavissimi & fragrantiffimi odoris, fed exilibus & nigricantibus nucleis plenum.

24. Texotlifera Mexicana * Nieremberg.

* Hift. Exet.

Arbor est mediocris, permultissipinis horrens, foliis Malorum nostratium sed asperioribus & serratis. Mala fert nostratibus similia sed parva, nec nucibus Juglandibus majora, lucea, ante maturitatem prædura, postquam maturutere adipi mollitudine quadam paria, ingrato lapore, sed qui à multis non habetur infuavis. Semen (quod in fingulis pomis triplex) lunatum, magnum, duo bus angulis & uno dorfo infigne, lapidi duntie non cedit. Mexicani permifia prus putrefeere in emporiis venditant. Diutius ut in corrupta serventur aqua nitri conspergunt. Germina tusa & ex aqua sumpta exanthematis medentur. Montosis locis sponte provenit.

a Ind. Occid.

35. Pacourii insula Maragnana * De Lact.

Valta est arbor, Pomi frondibus, flore albo, fructu duorum pugnorum magnitudine, cortice di-midium pollicem craffo: binos aut ternos haud infuaves nucleos continet. Cortex cocius, aut faccharo conditus in deliciis.

36. Wamcabec insulæ Maragnanæ * De Lact.

* Ibid.

Magnitudine, frondibus, floribus atque fructibus à Pomo non multum abludit. Sunt ifti crocei, fed nuclei ob infignem acrimoniam non manduntur.

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

1792

37. Uva-Cava ejusdem insulæ * De Laet.

* Ibid.

Pomi arboris est magnitudo; frondes Aurantiæ, slos subcroceus; fructus instar ovi oblongus, flavus, & palato gratus.

38. Uva-pyrup ejusdem insulæ * De Laet.

* Ibid.

Arbor est aculeata, foliis Juglandis, floribus è flavo, cœruleo & rubro colore eleganter distinctis, Fructus, quem sert orbicularem & mensis pergratum, nonnisi pluviis mensibus decerpitur.

39. Lecos fructus in infula Magador, in arboris ramis & foliis carentis cacumine putamine fibro-foz nucleo Amygdalino part. 8, Ind. Occid. Fr. capitis magnitudine C. B.

40. Ighutami Brafilianorum * De Laet.

* Ind. Occid. 1. 15. c. 8.

Arbor est præsecturæ S. Vincentii perfamiliaris. Fert fructum exiguis Malis similem, intus exiguis granis refertum, præsentissimum (ut fertur) adversus dysenteriam remedium.

41. Melocorcopali Scaligero. Corcopal Thewesi Lugd.

A Corcopal Indiz provincia nomen sumpsit. Cydoniz est magnitudine & foliis. Przegrandem A Corcopai muiz provincia nomen tumpir. Cyuoma est magintumire comis. Fraggiament gerit fructum, Melonis figură, eodémque fulcatum modo, intra quem terna quaternave grana, acinorum uva facie, acore Cerafi. Elt & edendo quia fuavifitmus, & ad medicinas quia pravos humores per alvum expurgat utilis. Ex nominis identitate Carcapuli eandem fuipicamur.

42. Quanbyyac Ocuilensiam * Nieremberg.

Hift. Exot.

Arbor est magna, serens Mali Medicæ solia, sed tamen acuminata. Cortex adstringit, gravem 165-14-5-74odorem spirat, calidaque & sicca constat temperie. Fluxum alvi coercet ac elicit sudorem. Naribus inftillatus succus sternutamentum excitat, caput purgat, atque ita febres tollit & capitis arcet dolorem; quarum rerum gratia in annuos ulus recondi confuevit. Nascitur Ocuila saxosis

43. Pequea Brasiliensium * De Lact. Pequea sive Pekia Pisonis, de qua sutra.

* Ind Occid

1. 15. c. 7.

Duz sunt species, Una fructum Arantio malo similem, crasso cortice, quo melleus quidam cum saccharo certans ducedine humor continetur, cui nuclei aliquot sunt permixti, producit. Alterius lignum (quod Lufitanis Setim) omnium que in Brafilia nafcuntur duriffimum & graviffimum, idemque omnis putredinis expers judicatur; proinde navibus fabricandis expetitur.

44. Gojave Maragnana insula * De Lact.

* Ind, Occid. 1. 16. c. 11.

Fruticis est species que arbores complectitur, folis Campanella, store eleganti & palmum lato, echinatis & stellæ in modum diductis foliis, purpurei coloris. Fructum fert ovi magnitudine, sed rotundiorem, granis plenum.

45. Uvavytou ejusdem insulæ De Laet ibid.

Folia fert longa, flores cœruleos, fructus Aurantiis haud absimiles, sed suaviores.

46. Caoup ejusdem insulæ De Laet ibid.

Frondibus est Pomi sed magis patulis; sloribus è luteo & rubro mixtis. Fert fructum Malo Aurantio forma & sapore haud diffimilem, nucleis plenum.

47. Vencu Sinensium Martin. Atl. Sinens. Lustanis Jamboa.

Arbor spinosa, Limonia major: flores albi suavissimi odoris. Fructus capitis magnitudine: cui cortex Pomorum aureorum, pulpa rubescens, uvæ non omnino maturæ sapore, qui suspensius domi ad annum durat. Provenit in Fokien. Ex floribus fragrantiffima aqua elicitur. Ex fructu liquor pro potu exprimi folet.

48. Pytabaia * Nieremberg.

* Hift. Exet. L 14- C. 80-

In scissuris faxorum nascitur. Odit pingue solum: fructus acro-dulci mixtus, sapidus quemadmodum malum Punicum: Rubri coloris intus & extra eft: Malum aurenm aquat magnitudine.

49. Pekey insulæ Marignanæ * De Lact. eadem videtur cum Pequea svoc Pekia Brasiliæ.

* Ind Occid.

Tam craffum habet truncum, ut vix trium quatuorve hominum complexu ambiri poffit. Frondes fert Pruni; fructus duorum pugnorum magnitudine, cortice crasso duroque, qui intus tres quatuorve fructus, luteos, forma renis, optimi odoris, saporis non ingrati, osse aculeato continet.

Nnnnnn

50. Agouti treva ejusdem insulæ De Laet ibidem.

Foliis est Aurantiorum, sed levioribus, storibus roscidis, fructu amplo, cortice viridiore. Concludit intus actnos Granatorum instar, exiles, dulces & palato non ingratos.

51. Uhebebasou Theweti J.B. Arbor Brassicæ folio excelsissima Americana C.B.

Miræ abitudinis est arbor, cujus rami alii alios subeunt, foliæ habet Brassicz: singulos ramos onerant fructus pedem longi: sert & eadem gummi rubrum. Dum in America ester Theverus, sex m. p. ab eo loco quo substitebat, observatam sibi hanc arborem tradit, quam eminus artissicio postus quam natura arborareur quitipiam esticam.

Ad hujus arboris fructum (inquir) innumeræ convolant apes ex eo alimentum petentes, in foramen ejuldem arboris se recipientes, ubi mellificio & cerz incumbunt. Harum apum duo genera describit, Alia nostrarum apum magnitudine sunt, qua mel optimum conficiunt, ceram flavam. Aliud un, Americatania apuni magintania mang que met opiniami comodinia, colani navami genus dimidio minus, quarum mel bonitate (uperat, cera tamen carbonis inflar nigra eff. Harum favos depopulatur beltia quaedam Heiras dicta [Tamandus] i. e. Bestia mellis, de qua agere non est

Fructus Ubebaso quamvis ab apibus appetatur, hominibus tamen non est edulis, propterea quod non

facilè maturescit.

52. Pimpinichi arbor lactescens * J. B.

* Lib. 1. cap.

In omnibus continentis India oris (inquit Monardes) lacteus quidam fuccus elicitur ex arbufculis Malorum similicudine; Indi Pimpinichi vocant, è cujus ramis recisis lacteus humor illico manat, aliquantulum denfus & viscosus.

Hujus fucci tres aut quatuor guttæ fumptæ validissime per alvum purgant bilem & aquas, Bibitur ex vino aut deficcati pulvis deglutiur, patica quantitate propter inimam vehementam. Vino aut jusculo assumpto ejus operatio infringitur & cellat subito. Idem traditur de Ricino Indico Haringia.

53. Arbor vinifera Couton, Juglandi similis J.B.

In Canada provenit arbor (inquit Thevetus) craffitudine & figurâ fimilis Juglandis, cujus ulus diu încognitus manfit, donec quidam exfaindendo arborem observarit flueze fuccum boni faporis, qualis optimi vini Aurelianentis aut Beaunensis. Ejus fucci fubirò collegerunt quatuor aut quinque magnas amphoras.

54. Arbor Brasiliana Juglandi similis nucibus carens C. B. Lignum Copau simile Juglandis lig-

Scribit Leri in Brafilia provenire lignum, quod nominant Copa-u cujus arbor fimilis quodam-modo Juglandi, non tamen nuces ferens. Afleres, uti vidit, pro utenfilibus adaptati eafdem cum Juglande venas five fibras habent.

55. Arbor tinctoria J. B.

Glandiferarum nostrarum craffitudine est, fructum ferens Dactylis parem, ex cujus nucleo oleum exprimitur, miris virtutibus practitum. Aqua permistum eam croceo colore plane inficir, quo tingunt pocula ac pileos quossam ex junci vel Oryza paleis contextos. Praterea id oleum odore est Violæ Martiæ, olei noltri fapore. Quambrem multi pifces, Oryzam aliofque cibos eo condiunt. Oritur in Senega regno ubi Æthiopes degunt.

56. Baxana arbor venenata J.B. Arbor fructu venenato, radice venenorum antidoto C.B.

In infula deferta prope Ormez. Queionne dicta arbor est Bazana, cujus fructus vel minimum de-gustatus mox suffocat: id quod ipsus etiam umbra præstat, siquis vel quadrantem horæ sub ea moretur. Cum tamen aliis in regionibus ejusdem arboris radix venenorum omnium fit Antidotus, illic lethalis, necnon & folium ipfius & fructus qui Rabuxit vocatur. Hæc nobis non videntur

57. Juwb Amazonum Clus. Arbor exotica foliis alatis C. B.

C-19.

Hujus fpecimen accipiebat Clufius, teretes, inæquales, angulofos bacillos, rufefcentes, in quibus inter binas appendicos alternis nafeebantur alata folia, five vertius alæ tenuifitmæ & firmifitmæ, quinquagenis & pluribus foliolis fingula latera occupantibus præditæ, ut avicularum pennas opinari quidquam pofiet, magna quidem ex parte deciderant illa, veftigia tamen ubi hæfillent fatis adhuc manifette apparebant. Iftis alis tanquam penicillo nobiliores incolæ uti dicebantur ad corpora fua variis coloribus ringende. varus coloribus pingenda.

58. Mippi,

58. Mippi, nonnullis Indis Cajababa C.B. Clus. Exot. l. 4. c. 14.

Ad arbores se applicare Hederæ instar referebant nautæ, ejúsque adhuc viridis & recentis taleas ab incolis tenuter contundi, & supra fracturas alligari ; offa enim fracta ferruminare. Internè multis fibris conftabat fruftum ad Clulium miffum, quibus incolas uti intelligebat ad colliganda tigna in

59. Frutex India Orientalis Lavendula folio C. B. Arbor Lavendula folio J. B.

Cluf.

Admirandæ naturæ erat arbor five frutex, cujus ramus trium pedum, longitudinem, non excedebat, craffitudinis diameter circiter duarum unciarum erat; cujulique faltigium in nodofum capur non nhìl extuberans delinebat, è quo feliquipedales quinque minore rami proliilebant, adeo delganti ferie ac ordine dilpoliti quali humani indultrià fuillent initii, inferiori ramo facie quidem fimiles, fed molliores magisque succulenti. In horum comosis fastigiis folia adhuc inharebant, virentia, forma, magnitudine & colore Lavendula folia valde referentia, sed succi plena, aromaticum quidma, magnitudine & Colore Lavenoula rolla value reterentar, red incci piena, aromaterian que-piam figrarita, medium inter Angelice fylveftris radicem, gumni quod vocant Elemi, & Kuni-gandis herbam qualibus totum ramum veftitum fuiffe ipla in rams vertigia indicum faciebant. Quantum verò ex reliccione ramorum Claifo colligere locebat, denla fpiffaque medullà infira Sambuci ramorum præditi fuisse videbantur.

Ex India Orientali in Angliam delatus est hic frutex, & à Jac. Gareto ad Clusium transmissus. Vires.

60. Oxyacamba Americana Galli calcar dicta R. S. Mus. An Mespilus Virginiana fructu coccineo

Hujus baculus ulnam longus, absque ullis enatis ramis in Museo Reg. Societ. asservatur, diametro unciali, confiftentia seu soliditate Ligni Oxyacanthini, spinis validis cinctus, alternatim undique positis, eo ordine ascendendo, ut in codem latere superior ab inferiore 42 circiter uncias differ; craffitie Galli calcaris majoris, & rectiffima; non merè corticales ut in Rubo & Uva crifpa, fed ex iplo ligno egreffæ ut in Oxyacantha vulg. Hujus Oxyacanthæ seu Mespili folia & fructus ad me transmisti ingeniosissimus Vir D.Sam. Doody;

folia denticulata. Spina est craffitie & figură Galli calcaris: fructus Sorbi aucuparia: baccam refert.

Planta Indica sanguinea panacea Park. i. e. Pl. sanguineas sudores excitans Monard. in Epist. C. B. Herba mortem aut vitam in morbis premunitans Monard. Lugd. C.B. Ather Venereos stima-los domans in Epist. ad Monard. C. B.

De his consulatur Monardes, apud quem nullæ earum descriptiones occurrunt: Mihi certè magna ex parte fabulofæ videntur ejulmodi narrationes. Idem dictum sit de Arbore aquam fundente.

Herba Indica ad rupturas utilis Monard. Park.

Hujus formam observare non potuit Monardes, tantum dicit miram habere facultatem in rupturis puerorum &adultorum, eaque usum Indum quendam recenti contusa & ruptura imposita, adhibito miro quodam ligatura genere, quo fine braccis non minus firmiter ligati incedunt quam fi braccati effent. Fortaffe ligatura fola ad curam suffecisser sine herba.

CAP. VIII.

Arbores Papyriferæ.

1. Papyracea arbor Guaiabara J.B. Guaiabara in insula Hispaniola ex Oviedo Lugd. C. B. Ovied.

Overd.

Tipanis Uvero dicta eft hæc arbor ab uvis, quòd pro fructu uvas ferat. Materia eft rubefeence, rocunda, denfla, atque ideo optima, præferim ad carbonem, ramis expanfis.

Livas etti rarius faparfas, atque å fele diffinctas, Moris ferò concolores, exqua earum
parte efculenta; nam Acini funt Avellanæ nucis magnitudine, nucleum tam craffum concludentes,
ut parum carnis fuperfit. Polium maximum, palme mants magnitudine par eft, viride, alfounado
rubrum, craffum & æquè fpiffum ut effe poffunt duo Hederæ folia fimul juncta. Hifpani in Hifpani ola eo pro charta utebantur, tam prona quam supina parte literas acicula pingentes, modo recens effet folium & eodem die decerptum: venulæ autem cum tenues fint, feribentis manum parum aut nihil remorantur. J. B. ex Oviedo.

2. Papyracea arbor Copeia J. B. Copey in insula Hispaniola C. B. Copeia Americanorum Nicromberg.

Guaiabará procerior est; solio specie quidem simili sed duplo majore [spithamæum latitudine & roundum sere] crassiore, & ad scribendum aptiore cum acicula aut stylo; & quòd venulæ tenuiores funt minus feribenti impedimentum afferunt. Chartæ luforæ ex illis ab Hilpanis fiebant. Fructus parvus eftuti Prunum, eftu fatis aptum. Ex hac arbore pix non aliter elicitur qu'am è Pinu. Vide Nieremberg. Hift. Exot. lib. 14. cap. 85.

Nnnnnn 2

Papyracea

Pappracea arbor amplissimie de tenuissimis foliui Nic. Costini apud J. B. & C. B. non alia esse videtur quam Codda Pama Malabarensium, quamvis Papyri usum Malabaribus aut Coylonensibus præstare

non legerim.

Papyracea arbor Tal. in provincia Magni J.B. C.B. quenam arbor fitex imperfecta & obscura descriptione Theveti colligi nequit.

Quod dicit charte ulum præstare in tota India, Palmam Limiter dictam esse suspicar quis posses.

3. Xagua Martyris Nieremberg. l. 14. c. 86. Arber Papyrifera Xagua dicta.

Non multum differt à Muza. Habet folia tam grandia ut quódque à pluvia tutetur in caput pertentum hominem totum ac filaneam penulam tergo injectifet. Mirum quod de co fcribure, Folio à radice quà est arbori compactum entre (facile anaque per demisfam cupitem captum forium detrahitur ab arbore) in interiore illius tergo philyra albuminis ovi pelliculæ similis repentur candida; ea, ut ex ariens igualati corpore pellis, excortatur, tolliturque à fine cortice integra, nihilo minor Arienta vel captini membranà, cujus operà utuntur omnes ac si membranas iplas assoquerentur, neque minus tenacom esse inquium tam philyram. Forcipibus tantum cindunt quantum ad prafentem scribendi necessitatem sufficiae. Fructus porcos pinguesacie, esse de hominibus incommodus. Palmæ potius quam Muse species videtur.

4. Papyrus arborea tenuissima ex Java J.B. Papyrus ex Java C.B.

Clef
Librum aboris scribit Clufius habuisse se, tenuissum embrana instar candidum, quo omnis generis scriptura perinde aque vulgan Papyro excipi queat. Eum in Java instila aliarum mercium permuatione Franc. Draci comies acceptura. An pannue clibro aboris quo in institu Tuder se mine pudenda tegunt; qui hoc modo sit. Delibratur cortex, & aqua maceratus donce mollescat ligno tunditur, acque qualibet longitudine ac latitudine diductura, adeò tenuirer, ur Serici veli instar venis transferim discurrentibus contextus videatur. Pigesta.

5. Papyracea arber cujus liber subpunicei coloris J.B. Arboris liber subpunicei coloris C.B. Clus.

Ciaj.

Libri hujus fragmentum Clufio descriptum pedalis ferè longitudinis erat, quatuor uncias latum, adeò lavis ubique è aquabilis siperficiei, ut n'ebiharra quidem scriptoria magis aqualis sit. Id tamenti neque densum, neque crassimi in 6 tamen pagellas nullà difficultate separari pouti, qua permeti neque densum, neque crassimi ac charra serporia, nec atramentum transmitterent. Et siquis (inqut) majorem curam in separando adhibere volunse, in plures adhic pagellas haud dubie dividere potusse.

6. Filum arboreum tenuissimum & candidissimum J.B.

Candidiffimi fili glomus à Gareto ad Clufium miffus quem ex arbors cortice confectum feribebet, candidiffimis, validis tamen flaminibus conflabat, filo etiam à Linoaur Cannabe deducho longè validioribus, 3? pedes longis, ex una parte refectis, ut longiora fuile verifimile effer, ex quibus tute & fimilia ad multiberem ornatum pertinentia commodiffinité fieri poffent. Cluf. Exot. 1. 1. c.4. Huufmodi fili flamina ex Anglia habuit 7. 3. tres ulnas longa, alba, Serici modo tenuia & firma: non monitus judicaret effe Cannabina.

CAP. IX.

'Arbor febrifuga Peruviana China China & Quinquina & Gonnanaperide dista, Hispanis Palos de calentura, Cortex arboru Cortex Peruvianus vulgo dicitur, inque pulverem redactus Pulvis Patrum [Sci. Jesuitarum] & Pulvis Cardinalis de Lugo. Angl. Este Jesuits Bolintet.

Ujus arboris ramuli iconem ex Italia ad Regiam Soc. Lond. miffam nobis communicavie Cl. Vir. D. Goodali M. D. qua vera & genuina videtur; maximé quod conveniate um deciprojeno D. Badiq, qui le iconem arboris exactam Roma, è Collegio Romano Jestitarumi falia refert. Videtur (inquit) hac arbor aliquam habere fimilitudinem cum noltratibus. Nam falia ejus videntur fimilia cum his que funt Prunorum ruboerum, fici nec nimium paulis, nec acminiatis, praterea filamentis intertexuntur ambo, & per lineas finduntur. In floribus videtur milit convenire cum floribus Malorum Punicorum, qui calculum coronatum referunt. Hanc aliquando una cum alits in axi incifam, Deo volente, publico exhibere cogitamus.

una cum aus mas meatant per de l'entre pentre proprie de l'entre propr

Orticis pulvis debita dofi exhibitus adversis febres onnes intermittentes trutun, certum & minima fallax elt remedium, etiam experienta nofiria. Egregius Vir D. Thomas Ophoham M D. furnumum ad Febres intermittentes Specificam vocat, cujus ope nos munc temporis tum humores illoc in quorum redundanta febrium effentam collocabant medici piores, tum etiam Diatam & regimen quod-cunque lifuque deque habentes, ac nihil nifi methodum pulveri exhibendo debitam obfervantes, foopum recha attingiums, vix ab illo aberrantes unquam nifi egrum ledo nulla neceffitate addicumus dum in ejus ufu elt. Tanta tamen elt hujus remedia vis, ut non obstante oo incommodi,

quòd sci. Febris à lecti calore plus quam erat opus intendatur, ægrum nihilominus ad sanitatem utplurimum reducat.

Pulverem hunc ante triginta annos, cùm primò in Angliam invectus esset, ad sebrium intermittentium curationem in magna exissimatione & frequenti usu fuisse menini. Yerum animativerso eum, quod scinning parca dos exisiberetur, paroxyssimum tantoni unum vel alterum aut forte plures avertere, nec sebrem penitus expugnare, verum agrotum plerunque recidivam pati job suspiciones nescio quas in crimen adduci cœpit, & paullatim in desueudinem abire: Doriec nuperis annis D. Raberius Tabor, dost ejus valde aucta, non minus felici fuccessit qualm incepto audaci, Febribus omnibus profligatis, ulum resusciati. Hie enim non intra scrupulos substitesta, sed ad dirachmas & uncias ascendebat, indeue voti compos fastus, magnama & stoi & pulveri famam conciliabat.

Suncias afcemdebat, indéque vot compos factus, magnam & fibi & pulveri famam conciliabat.

Vinum Gallicum à cortice Peruano intra breve tempus rubore pellucio tingitur, ut & pluvialis
aqua, fed dulto magis, rechicatus autem vini fpiritus multo intenfiore: hinc ut pateat hune fpiritum corticis Peruana: tindture extrahende genulinum menfruum effe. Notatu dignum tindturam ad
febres fedandas aque efficacem effe ac corticem, qui extractà tindtura viribus dell'itutus reperitur.

Antonius de Heide in Centuria Obfervationum Obf. 70. Verum quicquid dicat hic autor, ego
[D. Hulle] alique medici quibufcaut conficutdinem habui corticis pulverem in fubfranta exhibitum
efficaciffimum effe emper comperimus, etiam adversus contumacriffimas febres & que infuío ejus
mnimim ecdebant. Quin & infigniffimus Vir D. Martinus Lifer M. D. mihi alferut infuítum infili
valere, totámque ejus operationem fubfilioribus pulveris partibus in liquore adhuc à deficcatione refebre debate.

Ab codem etiam edocus fum pulverem corticis veruftioris experientid proprià non mimis efficacem effe ad profligandas febres qu'am recentis, aliquo etiam relpectu commodiorem, fiquidem duturnitato temporis vis illa cathartica que în recenti oblervatur; éc aqueze ut verifimile eff parti inhæ-

ret, paulatim evanefcit.

D. Spø in libro Observationum fur les sevres & les sebrisques, se accurata & diligenti inquisitione habita comperisse ait, corticem Peruvianum dictum non trunci aut ramorum arboris este, sed radicum; illorum enim, ut in particulis quibussam ad se misse severus est, minime amarum esse Qua observato alciquis utilises se poetti isi qui in nostro orbe hujus corticis succedaneum quarum. Ego (inquit) nonnullarum periculum seci. Radicum Persica cortex asperitatis multum obtinet, parum amaroris; unde apparet conducere cum ad diarrhoram: Radicum Faxini partice asperitatis plurimum & acredinis pungentis ob copiam Salium quam continet, qua sebristigam siam vim ei confert: Denique Cerassi nigar radicum cortices & asperitatis & amaroris participes situs; earum itaque pulvis in sebre Quartana exhibits illam quadem diminuti, non tamen plane suffustic ; ur on dubtere un debtot modo usurpatum, & justa dosi exhibicum ad sebres sanandas utilissimum fore. Qui pluradados cortice seline consultant medicos qui de co se prossessi forents.

rade hoc Cortice velint, confulant medicos qui de eo ex professo scripterunt.
Nos commonescent D. Tanordas Robinson M. D. iconem solii arboris sebrisuga in Musao C.l.
Viri D.G. Cartine alfervatam non bene quadrare figure D. Goodal, & D. Redis, quia solium non
usque adeò acuminatum, sed acutius & subrocundum esse videur, quale sere cernitur in Pomal & Tisrau-Tomat Hort. Malab. que in India appellatur Kina ab Indigenis, ex observatione ejusidem Amei.
Sunt qui dicunt eandem semini arboris (quod Hispani Patrio sermone Pipitas de Quina vocant)
figandarum febrium vim inesse; est estque simile (ut aiunt) semini cucurbite: A lai dicum Pipitas fruetum esse illus arboris; addunt etiam refinam quoque inesse arbori, nesse oa custem seniorio ex semine, frustula quandon, ligni admissentur cum cortice, set nulla amaritie aut viribus donantur. Observavit Bollus arbores sebrifugas Peruvianas plerunque omni cortice sine noxa
fisoliatas cerni, quod & Suberi commune est quod sic potus juvatur exuta, ut scribt Plinius.

CAP. X.

Fruticulus Alpinus floribus umbellatis folio Spiraa minore & angustiore,

Emipedalem altindinem aut fijithamizam vix excedit, virgulis pluribus affurgens teretibus, rubentibus, folius vefititis alternatim politis, non admodum crebris, felcunciam longis, femuncias latis, acutis mucronibus, ad margines ferratis, denticulis acutis non ramen aqualibus, galabri quantum in ficca diference licet. Summas virgulas occupant fores velut in umbellas dispositi, qui cum plantulam inveninus Septembri mense jam practerieram. Semina ut & vascula feminalia qualia fint ob parvicatem eximismi in ficca clared diference non possitiumus.

Hane stirpemitinere à Vienna ad Venetias in lummis Alpibus loco confragolo prope Pontebam Leur, Imperialem dictum oppidum invenimus cum alis multis rarioribus. Qui per ea loca iter facient,

eam investigent, diligentiùs observent & describant.

CAP. XI.

Arbores & Frutices rari & exotici à novu nuperrime observati in borto cultissimo novisque & elegantioriret O Erattet var O existes neus nuper ime voj ervust in vorivustijimo neviljude O etgantiori-bes majan fludio nee misore impenfa undique conquifats firipism refertifitmo Reverendifismi Domini D Henrici Compton Epicopi Landimesfit, qui O isfe, quotiet a gravioribus cuts vacat is contemplandis animum obletia, & alis cutiofit & indufrits libro ad eas observandas describendasque aditu permisso Historiæ Plantarum augendæ illustrandæque designat.

I. Angelica arborescens spinosa, seu Arbor Indica Frazini folio, cortice spinoso.

#EC folia habet ampliffima, ramofa ad inftar Angelicæ; Lobi feu folia partialia Angelicæ mula, fed glabriora; coftæ foliorum spinis obstæ tunt, non admodum crebris, uti eft & truncus arboris. Foliorum infuper pediculi latufcula & velut membranaca basi caudici & ramis adnexi sunt. Folia hyeme decidunt. Vidimus in horto Chelleiano hujus generis arborem, quæ staturá humanam altitudinem, craffitie brachium superabat, summa parte in ramos divisam. Sunt autem germina seu since atris site ango stores incluira actuali, rolis crebris obstâti. normain. Sunt autom gentnine ieu mi cun, quos quotannis emitit, admodum crafti, tolis crebris obfiti. In quantam altindinem excrefeat, quo atatis fue anno florere incipiat, cujulmodi florem & fructum producat, quámque diu duret nelcimus: umbelliferam tamen effe fulpicamur.

A D Banifler è Virginia transmitta eft.

2. Arbor Tulipifera Virginiana tripartito Aceris folio, medià lacinià velut abscissa.

Herman. In proceram, Juglandis amulam arborem adolescit, cortice [in junioribus arboribus] lavi, fusco, aliquec cincrecis maculis afperato, odors ignavi aromatici, nonnihil al Sollefras accedents, materie pallida, molli, medulik pauca ruffa. Ramas [pargit inaquales, ordine inconcinno: adquorum nodos è digitalibus pediculis prodeunt folia instar Aceris minoris, trilobata, nitida, quasi forfice essent resecta, palmum ampla, supernè viridia, infernè incana, aliquorque nervis exdorso crassiore prodeuntieas, parimuni ampia, injeniori & intermedio lobo productiori, frontato, bins lateralibus in parium obtimi mucronem abeumibus. Singulos vero ramos & folia excludit parva oblonga theca, in dias foliaceas pinnas dehiciens, quæ ramis & folis adoleficentibus exarefcunt & decidunt. Florat formofiffimes Tulips fimiles profers, ques ficados vidimus. Floribus omnium ques confulidimus Virginia incolarum & advenarum confendu fuccedunt pro fructu Coni erecti, & ut videtur squamofi, fub finite control de c gulis squamis bina semina, alis membranaceis donata, ut in aliis Coniferis claudentes. Huic ob convenientiam in partibus præcipuis adjungemus aliam, quamvis in horto prædicto non reperiatur.

2. Arbor Tulipifera Virginiana Aceris majoris folio, conis erectis.

Arbor hac à pracedente differt folis in plures lacinias, minus tamen profunde sectis; media laciniz apice tantum, coque non ut in przecedente recta propemodum linea abícillo, sed angulo obtuso inciso. In medio flore coni rudimentum conspeximus.

Hujus ramulum ficcum vidimus apud illustrem Virum D. Gulielmum Courtine Medii Templi Lond.

4 Laurus Tulipifera foliùs subtus ex cineres aut argentes purpurantibus.

Hujus arboris folium tum forma sua, tum consistentia & glabritie ad Lauri folium accedit, éstq. pariter ad margines aquale & minime incifum, verum prona superficiei colore ex argenteo pulchrè purpurascente ab eodem differt. Florem autem speciosum Tulipæ amulum proferre nomen arbori impositum indicat. Fructus hujus non conus est ut præcedentium, sed bacca calyculata, autore D. Jo. Banister, qui Arborem ipsam, ni fallor, Laurum Tulipiseram baccis calyculatis inscripsit.

5. Cedrus à Goa falsò dicta, rectiùs Sabina Goensis.

Hac arbor nec Cedrus eft, neque Juniperus, sed potins Sabina Indica Species. Non enim baccas producir, sed conos è squamis compactos, aliarum Coniferarum instar. Folia, odor, fructus, * Ex observa- (qui & Sabina: vulgari sterili credita: * consulus squamossis est) Sabina: prociem esse argumnt. tions accusated Hanc arborem in Hiltoria ex fententia Hermanni pro Juniperi specie descriptimus. D. Dak.

6. Nux Juglans Virginiana nigra.

Hujus in historia Juglandium superius mentionem secimus, eamque D. P. Hermannus in Catalogo plenius describit: cujus descriptioni adde Folia è duplo pluribus pinnarum conjugationibus quam vulgaris Juglandis componi. Nam cum vulgaris nostratis folia quatuor duntaxat paribus constent: Virginiani luijus octo plurimum componuntur: sunt etiam pinnulæ minores & per ambitum serratæ, colore viridiore; ut cum arborem primo viderem Juglandis speciem esse vix credere potuerim; reliquam descriptionem vide in Appendice.

7. Arber exotica folius Fraxini instar piunatis, & Serratis, Negundo perperam credita.

Folia, quatenus observavimus in planta juniore, duabus pinnarum conjugationibus constant, folio [partials] impari extremam coftam quibus pinnæ adaexæ funt, terminante. Pinnæ fingulæ Fraxi-

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

nearum magnitudine aut ampliores, in acutos mucrones exeunt, dentibilíque majoribus & etiam minoribus inordinatis obiter incife funt, fiimma præfertim parte. Folium impar, quod diximus, extremam coftam terminans ab angufto principio fenfim dilatatur ultra mediam partem. E Virginid

An Arbor hæc Garciæ & Acostæ Negundo sit nescimus: Folia ab eorum descriptionibus abludunt.

8. Styrax arbor Virginiana Aceris folio, potius Platanus Virginiana Styracem fundens.

Folia quinquepartità divisurà ad Aceris accedunt, media lacinia productiore, per ambitum serrata majora paulò, longis pediculis nixa, nervis purpurafcentibus. Fructus pilulæ funt rotundæ, Platani pilulis fimiles, proinde ad Platani genus nobis referenda videtur.

Plenam & accuratam hujus aliarumque stirpium Virginianarum descriptionem & historiam ab eximio Botanico D. Joan, Banister expectamus.

9. Corylus maxima folio latissimo Virginiana.

Hujus virgas tantum juniores & folia vidimus, quæ & forma & confiftentia fua textura feu ad Coryli folia proximè accedunt. Loto affinis Coryli folio Dodare. Icon. Robert non est hæc planta, est enim annua, flore albo papilionaceo, macula violacea notato; cui succedunt filiqua, semina nigra continentes.

10. Oxyacantha, Spina sancta dicta. Mespilus Virginiana fructu coccineo D. Plucknet (rutilo C.B.)

Folia hujus magnitudine & aliquatenus etiam formă ad Ribefii folia accedunt, minùs laciniata circumcirca argunt denriculis incial. Spirne validiffine, praelogaz, acure, furculos criani plos quabus adnafenntur craffindine aquantes échoirom finab. exeunt. Fructus plures final in fimmis virgulis, umbilicati, pulche rubentes, seu coccinei, pauca pulpa quinque intas officula arcè inviten commilià, dura & trangi contamacia continent, Messiplorum in modum. Hac (ni fallor) est Oxyacantha Americana Galli calcar dicta, cujus mentionem secimus inter

Arbores imperfectas, N. 64-

II. Arbor trifolia venenata Virginiana folio birfuto.

Foliis hirfutis, eorundémque pediculis & costis mediis nervisque rubentibus à Vite Virginiana tri-

12. Rhus Virginianum Lentisci folius.

Folia integra ex pluribus pinnarum conjugationibus componuntur; quinque aut fex numeravimus. Costa media quibus pinnulæ adnectuntur, membranis foliaceis angustis utrinque extantibus à conjugatione ad conjugationem extensis augetur, Ingarum in modum aut etiam Lentisci; eaque ut & nervi pinnarum seu foliorum partialium medii rubent. Folia minime serrata sunt quò à Rhois vulgaris & Virginiani differunt, multò etiam minora funt & breviora hujus foliis; in acutos tamen panter apices definunt. Flores racematim in extremis ramulis nafcuntur: Nam in horto Fulhamenti floruit. Arbor est gummifera.

13. Amomum Virginianum Corni fæminæ facie.

Hunc fruticem olim Londini accepimus Amomi Novæ Angliæ nomine. Virgis rubris & foliorum figura Cornum forminam refert. Observante Cl. Viro D. Leon, Plucknet, fructus sparsim è foliorum alis exit. Quantum hactenus vidimus humilior est multò Corno fœmina vulgari.

14. Senecio arborescens Virginiana Atriplicis folio.

Herba est, fruticescens, virgultis ligneis, humanam altitudinem superans. Folia crebra Atriplicis Pes anserinus dictæ æmula, sed rigidiora nullo ordine ramulos cingunt. Summas virgas occupant flores coacervati lutei, nudi.

15. Solanum pomiferum frusescens Africanum spinosum nigricans Boraginis store, foliù minus profunde laciniatis, spinis multò longioribus majoribus & crebrioribus borridum.

Differt ab hujus generis Solano seu Chunda ab Hermanno in Cat. Hort. Leyd. descripta foliis mi-

nus profunde laciniatis, spinis per caules & folia longioribus & crebrioribus. Colitur etiam in Horto Episcopi, Chundæ species nullis præterquam in floris calyce spinis donata. Aliam piantam ibidem conspexi, quam Solanum Betæ folio vocant.

Multarum è prædictis arboribus folia & ramulos habeo ex dono amicissimi Viri & diligentissimi

Botanici D. Sam. Doody.

Arborst & Frusices rariores, quorum partes aliquas exfecatas [ligna, ramulos, folia, frustus] vidimus in iliustra Viri D. Guliolmi Courtino Medis I ampli Londinossis Museo, impensi supeliestis Rerum naturalium, asque esiam artisficialium, rariorum & selectivrum instructissimo, earimque tam curiosè nuide & eleganter asservatarum, ut per totam Europam baud temere reperias quod ei conferri nedum præferri possit.

- 1. Arbor Tulipifera Aceris majoris folio, conis erectis è Virginia vel Carolina, superius memorata.
- 2. Arbor pentaphyllos Virginiana, floribus spicatis monopetalis.

FOlia, habet in codem pediculo quina, acuminata, ferrata, ad modum Sameunae Pifonis.

2. Arbor conifera odorata, foliis Salicis rigidis, leviter ferratis, è Carolina.

Polia longa angusta, hic illic leviter incisa aut serrata; manui affricta odorem suavem exhalant. rona consecutions, inc. has before measure retract; manua ameca obosem mayen expanant. Coni numerofi, preparvi, è plurimis (quanulis compacilles, Eleagno Cordi feu Myrto Brabantica dicta quadantenus affinis D. Tamer. Robinfone videtur.

4. Arber spinosa Virginiana, caudice & ramis Lanigera spinosa Malabarica similis; an Herculis clava Mus Societ. Regia?

Corticis sapore acri & fervido à prædicta arbore Malabarica differt. Truncus quem affervat hujus arboris D. Courtine, tredecim uncias ambitu (paperat. Spinz meurva tertiam digit parem longitudine non excedentes tuberculis obtufis pyramidalibus digitum & amplius alias innafcuntur. Sunt autem tubercula hac seu spinarum bases, quantumvis magna, merè corticales, nec e ligno ortum

Qualem florem aut fructum producat nobis incompertum. Eandem esse putamus arborem quam delembit D. Grevius in Musico Societat. Reg. Londin. Clavæ Herculis appellatione.

5. Fruticis exotici ramus in clawatam echinatam filiquam terminatus. The Corch pob.

E crasso & lignoso principio in siliquam teretem lignosam clavatam, spinis undique obsitam di-Istatur. Spinæ crebtæ duas tréfve uncias longæ, è vertice oblongi velut pediculi plures huc illuc fparguntur. Siliqua intus membranaceis rotundis transversis laminis, pluribus unà commissis, repletur: Membranas feminula interjacere videntur. Prima facie nemo filiquam effe fufpicaretur, ied ligni duntaxat extumefcentiam.

- 6. Tamarindus Occidentalis siliqua subrotunda, Carandas forte Bontii.
- 7. Bonduch Indorum, Siliqua minime spinosa.
- 8. Ramus Arboris peregrinæ fructum Ficui similem gerentis, fructibus onustus.

Non est autem had arbor Ficus species, sed Pruni cujusdam fructu Ficiformi, aut forte Palma: Fructus enim non grana seu semina parva, sed unicam intus nucem seu officulum grande continet; proinde minus recte à nobis Commelinum fecutis p.1438. cum Hondir-Alou conjungitur.

9. Fructus oblongus utrinque acuminatus seu conicus, lævis, splendens, spadiceus, quæ Castaneæ

Putamine crustaceo Castanex in modum tegitur. Putamen autem illud prope alteram extremitatem latè dehiscit, quà adhæssisse videtur vel surculo, vel alii cuidam exteriori tegumento.

10. Fruetus tetrapyrenos sub putamine ligneo pulpam mollem continens.

Nuclei quaterni obiongi funt in fingulis cellulis finguli, validis interfepimentis à fe invicem fecreti. Alios praterea multos fructus apud eundem vidimus, quos partim quia jam ab aliis descripti funt, partim quia descriptos suspicamur, omittimus. Multas insuper Corallii, Corallinæ & Spongiæ species de quibus in Appendice.

Caroba filiqua munore & Arbor Judæ Virginiana ibidem vifæ, ad congeneres referendæ funt.

CAP. XIII.

Arbores quarum ramulos exficcatos vidimus apud infignem Botanicum, D. Leonardum Plucknet M. D.:

Uercus Virginiana Caftaneæ folio. 2. Arbufcula Zeylanica Aceris folio baccifera Hermanni. Hujus multæ species foliis adversis, & alternis; glabris, & historis.
3. Emidem alia species spinola, foliis alternis.
4. Laburnum spinosum Americanum flore rubro Muncingii.

Rhamnus Virginianus, Pruni folio, fructu rigro, officulo compresso D. Banister. Thymelaa Africana storibus ruberrimis Hermanni.

Lib. XXXII.

Acer Bengalense foliis Laurinis.

7. noce Defigiente tous Laurins.

8. Rhammus Orientalis liagultri foilis, fpinis atro-purpureis recurvis.

9. Arbor è Commondel foi, amplis Myrfinites rigidioribus.

10. Arbor Indica Juglandis foilo balfamifera; que fuccrevit in Horto maximè Reverendi Epifco-pi Londinentis D. Ham. Compton.

11. Arbor Aromatica è Cormandel laurinis foliis binis ternifve.
12. Arbor venenatæ fimilis è Madrafapasan: an Katou-mail Elou H. M.

13. Frutex aculeatus Orientalis Ilicis folio: an fit baccifer non bene memini.

14. Frutex baccifer foliis Mali Granatz è Cormandel

15. Frutex baccifer foliis Rorifmarini obtufis, & carnofis, plurimis ex uno puncto prodeuntibus.

16. Frutex baccifer foliis Lini vel Cassiz Poeticz. Ex eodem loco.

Prater alas multas, quas in Hotro fuo fuco, omnium quos unquam vidimus domefticis & peregrinis filipibus referitifimo, curios affervatas idem eruditifimus Vir nobis conficiendas benignê obtulit: Nos autem ob anguítias temporis quibus premebamur obfervare & adnotare non potuimus. Earum Catalogum brevemq, Hiftoriam ab ipío D. Plucknet expectabimus.

PARS SECUNDA.

De Partibus stirpium minus cognitarum.

SECTIO PRIMA

De Corticibus nonnullis exoticis.

1. Cassia adulterina vel Pseudo-cassia nomine datus cortex J. B. An Cinnamomum seu Cassia crassior. Pleudo-callia C.B?

O C nomine exhibitus cortex, craffitudine ferè semunciali, Maceris equat corticem, coloris ferruginei, punctulis albicantibus afperfis, fuperficie tam convexa quàm concava lavi, fubftantià nullis fibris intertextà, fapore nullo evidenti.

2. Lignum aromaticum seu potius cortex Monardis J.B. Canella ex arbore Clus. C. B.

Mmard.

Lignum hoc, quod quis primo intuitu Guaiacum putaret, adoleccens candela fragrantiffimi odoris fumum excitat, alioqui infipidum & inodorum haud fecus ac lignum commune aliquod. Corticis verò odor aromaticus præftantiffimus, fapor Macis aut Nicis molchatz, eòque etaim vegerior ac fuavior, aromatică fuâ grată vel quodvis Cinamomumu & acrimoniă pilum adeò piper fuperans, & vel ex levi denium attritu omnes fauces pervadens ac tota ferè die imbuens.

Lignum quel que loc hebus huit Cinfirm com maior gravet actual de Cinfirm accomplication.

Lignum quod pro hoc habuit Clusius non minus grave erat quam Guaiacum, candidius tamen, Lignim quog pio nec naoute cames non munis grave cua quam Guancini, canonini affiner, licer ingricantibus aliquot venis diffinetum; illius etiam cor nigrum era inftar Guaiaci, odor autem valde tenuis erat, ut qui vix percipi poffet, fapor verò nonnihil calidus.

Clufus in ea opinione est ipsi ligno aliquas inesse facultates illis que Guaiaco tribuuntur non

3. Laurifolia Magellanica cortice acri C.B. Cortex Winteranus acris stue Canella alba J.B. An Ligni aromatici Monardis cortex ?

Willielmus Winter qui D. Franc. Drake ad Magellanicum usque fretum comitabatur Anno 1567, ulterius non progressus, navim cujus præfectus erat Anno insequente in Angliam reducebat, atque collectum isthic corticem referebat, viliori Canellæ cum substantia tum colore non valde dissimilem,

plerunque tamen crassiorem & cineracei coloris, vel fuscum externa parte & Ulmei corticis instar Scabrum, interna verò nonnunquam dissecum & multis rimulis hiantem Tillæ corticis modo, ali quando valde folidum & durum, odore non ingrato, led perquam acti sapore, linguámque & fauces non levius prentem qu'im Piper.

Nummuni accedere videtur ad Ligni aromatici Monardis corticem, quamvis fingularem illam odoris fragrantiam, quam fuo tribuit Monardes in hoc cortice deprehendere non potuit Clufius,

J. Bauhmus hunc corticem fic describit. Canulatus est, craffitudine Cassia ligneæ susce, fragilis. coloris parte gibba cinerei, convexà fusci, per substantiam cinerei & sulvi. Saporem imprimit è cotors pane guos cineres, contesa fund, per muntanuan entere ex mays suporem imprimit è veffigio luculenter acrem fubamarum & aromaticum, qualem habere: Zingiber multum cun Zedo-aria panca confutum. Sed cum tenuium fit partium, fervida ejus acrimonia, non ità multò poft evaneticir, remanente fuavi fapore cum anaritudine grata.

evaneticir, remanente fuavi fapore cum anaritudine grata.

Arboris pinis folium e viridi albicar, Populi in modum: baccas fert racematim compactas, vel

plures fimul confertas Oxyacanthæ inftar, cum pluribus in fingulis granulis.

Corticem hunc Canellam albam non esse, ur a multis falso creditum suit, ostendit Parkinsonus. Officem made calculate about not enough a annual sales occurred may officially referred to Nam Canella alba dicta cortex eft albay, in tubulos convolutus ad modum Cinnamomi, nee co multo oraffior, faporis quictem fervidi, fed neque Cinnamomum neque Piper referentis. At cortex multo oraffior, faporis quictem fervidi, fed neque Cinnamomum neque Piper referentis. At cortex Winteranus multo craffior eft, nec in tubulos convolvitur, sapore acriore, colore obscuriore & ad Cinnamomum accedente.

Hoc cum recens effet nautæ, partim melle condito ut acrimoniam deponeret, partim exficcato &c in pollinem trito, ut in edulis Canelle aliorumque aromatum vicem præberet, ufi funt; postea tamen adversus Szorbutum, quo corum nonnulli in illa navigatione affecti fuerant, optimo successu

4. Canella alba Park. alba quorundam J.B. Cinnamomum seve Canella tubis minoribus alba B.C.

In oblongos tubulos Cinnamomi in modum convolvitur tam extus, quàm intus alba, Cinnamomo craffior & lentior, sapore acri, aromatico, Caryophyllos referente potius quam Cinnam. sed remissiore. Clufius duo ejus genera oblervavit. Unum majoribus, longioribusque tubis, & etiam craffius, quod ferro Alterum tenuns minoribusque tubis, quod præserendum. Utrique generi extimus cortex scaber vilius; aliove instrumento detersus & aquatus videbatur. Crassiori color minus albus, minorque acrimonia: tenuiori major acrimonia, & color magis candicans majórque fragrantia.

5. Cortex eriophorus J. B. cinereus acri sapore C. B.

Hujus corticis fragmenta ad Clusium missa veluti in tubos media ex parte convoluta erant, cineraceo colore, fatis verò acri sapore prædita erant, valde fragilia; quæ vel in minutas eriam partes fracta & protracta velut tenuissima stamina, instar tela Aranearum, ut lana autem candida oftendebant, quemadmodum Eriophori bulbi folia & squamæ radicis ipsius. An à radicibus, an ab arboris alicujus ramis defracta fuerint ignoravit Clufius.

6. Cortex antirheumaticus J.B. Cortex arboris Ulmo similis ad catarrhos C.B.

Refert Monardes è Peru missum esse crassium quendam corticem, exvasta arbore Ulmo simili tum amplitudine tum forma detractum. Ferunt nafci ad ripas fluminis cujufdam 25 leucis à Lima di-Hantis, nec alibi facilè in India reperir. Indos captis defluxionibus, heunatifisi, au ailoqui capitis gravedine laborantibus hujus arboris corticem in pulverem tenuffimum comminutum naribus indere : humores enim infigniter educere, eaque ratione liberari : quod verum esse expertum se te-

7. Pacal arbor J.B. Pacal Indis arbor jam descriptà minor C.B.

Arbor est proximè descripta multò minor. Nascitur etiam ad fluminis cujusdam ripas 25 leucis à

Hujus ligni ufti cineribus cum sapone mixtis Indi ad tollendos lichenes etiam fordidiffimos utuntur, cùm qui in capite nascuntur, tum qui reliquas partes corporis occupant.

8. Pinûs cujusdam è Nova Scotia cortex. Mus. Reg. Lond. Grevii.

Huic innascebantur hinc indè tubercula multa seu nodi, Fabe equine magnitudine, concavi, & Terebinthinà quadam liquidà, pellucidà, fragrante repleti, quam prout destillat incolæ colligunt, & pro Balfamo utuntur.

In Ephemerid. German. An undecimo mentionem factam invenio cujusdam corticis Massey dicti, ex occidentali parte Novæ Guineæ in Indiam delati, quo trito & cum aqua in pultem redacto ca, ea occidentali parte Ivora Cumea in Indiani delati, quo trio de cum aqua in pinenti redicincola corpus inungunt tempore frigido aut pluviolo: Eximiè en im calefacit, punciones & tormina ventris (clar, gratzque eff fragrantia. Indi plerunque alium corricem adjungunt fimiliter calidum & aromaticum in infulis Moluccis nafeentem, & Cultiawan vocatum.

9. Arboris Tgæ cortex ad navigia. J. B.

SJ. B.

SJ. B.

Sint arbores (inquit Jo. Stadius) in regione To Tuera dictx, hásque integras decorticant à summo usque ad imum, & ut cortex illessa detrahatur peculiari apparatu arbores cingunt; hinc cortices detrados in montes prope mare ferunt, & ignibus excalesacios in utraque extremitate multiun incurvant: per medium ligna transsvers etilgant ne dilateatur; & scaphas ità conformant, quarum singulæ vel 30 viros armatos bello invehere sufficiant.

Cortex

Cortex hic pollicaris eft craffitudinis, latus quatuor circiter pedes, longus 40, alii etiam longiores funt, alii breviores. Has illi fcaphas fumma agilitate impellunt, & quolibet locorum iis vehuntur. Si mare impetuolum est subtrahunt eas in terram donec serenitas redeat. Ultra duo milliaria in altum non progrediuntur, fed fecus litus pro libitu procul excurrunt.

10. Lawang arboris dictae cortex è Java majore missis Hist. Mus Reg. Soc. Lond. Grevii.

Probe masticatus eundem plane saporem reddit quem cortex ligni Sassafras; ut arborem ipsam vel Saffafræ speciem, vel ei congenerem esse verisimile sit.

SECTIO SECUNDA.

De Lignis Exoticis.

1. Peno absou arbor Americana J.B. Arbor fructu orbiculari venenato. C.B.

Ortice est odoris planè admirandi, foliis Portulacæ, valdè spiss, perpetuò virentibus. Frudus edit magnos, grandioris Pomi magnitudine, orbiculatos pile lusorae modo, minimè edules, imò venenaco. Singuli fenas nues intus habent, Amygdalis nofiris fimiles, nii quòd latitucule sunt 8c magis compresse: in fingulis singuli nuclei conduntur. Hi ad sananda vul. Viret. nera mirificè prolunt, quibus etiam utuntur Barbari, fagittis icti, aut quovis alio modo in præliis vulnerati. Ex his contufis oleum exprimitur rufum, eóque vulnera illinuntur.

2. Goan arbor Tutiæ cui nucleus cum putamine J.B. Goan arbor & fructus, è cujus cineribus Tutia Alexandrina conficitur Garciæ.

Tutia quâ nos (inquit Garcias) hic in India utimur, &c. è metallicis conflata non est, sed ex corum est genere qua Dioscoridi arrismota appellantur; nam ur retulit mercator quidam, Tutta hac in Quirimon Persize regione, & Ormana sinitima constatur ex cineribus arboris cujusdam isthic nascentis nomine Goan, qua fructum ejuscem nominis profert, cortice & putamine constantem: corticem verò & nucleum putamine clausum edules esse. Hanc Turiam Alexandrinam vocari, non quòd in Alexandria fiat, sed quòd è *Quirimo*n Ormuz delata, deinde in Alexandriam exportetur; ex qua tandem & Italia & Gallia: communicatur. At nos (inquit J. Bauhinus) non vidumus ullam hactenus in Officinis Germania, Gallia & Italia Tutiam prater Cadmiam botryiten.

Lignum Molucenfe, Pavana distum, frustu Avellana J. B. Molucenfe, folisi Malvæ, frustu Avellana minore, cortice molliore & nigricante, Pavana incolis Lugd. C. B.

Arbor est domestica, Mali Cotonei magnitudine, cujus folia Malvæ vulgaris foliis sunt similia, fructus verò Avellanis, sed minor, molliore cortice & nigricante.

Invenitur in Moluccis. Seritur coliturque in hortis diligenter, nec alibi facilè invenias: tanti Locus.

Inventur in Moluccis Sertur conturque in norts diagenter, nee anot racite inventas: cant totale, chim ab incolis arlimatur, tu peregrinos ne ad ejus quidem confectum admittant.

Semen ad aucupia utile eft. Ejus pauxillum cum Oryza cocha mixtum avibus fytverfibas expo-Fros 8 nune, que zo degultaro illion decidunt fojuste 8 thujdes; que verò avidius id edunt moriuntur, an-Viantequan illis auxillum præberi poffit, quod eft ut frigidd caput perfundatur.

Lignum in pulverem pelle caniculæ marine aut limá ferrefa redadum, intus fumptum aut foris impolitum, omnibus venenis refitti. Ad viperarum, regulorum, alionúmque ferpentum morfus inimpolitum, omnibus venenis refitti. Ad viperarum pregulorum, alionúmque ferpentum morfus inimpolitum, omnibus venenis refitti. Ad viperarum pregulorum, alionúmque ferpentum morfus inimpolitum, omnibus venenis refitti. Ad viperarum pregulorum, alionúmque ferpentum morfus inimpolitum.

impontanti, ontanuo veterimodo ex aqua rofarum vel vulgari, aviúmque julculo pulveris apta quantitas pro necessitate & natura agri, modò x gr., non excedat: ipasíque moribus inspergitur. Eadem ratione usurpatur ad vulnera à sagittis toxico illitis facta.

Robustissimo cuique pulveris dimidius scrupulus summo manè datus (ccena autem diei præceden-plexia, aurium tinnitu, arthritide, ventriculi & uteri affectibus & afthmate. Si nimia fiat evacuatio bibat æger dimidium cyathum Caniæ, h. e. decocti Oryza, aut aviculam comedat & citò ceffabit. * Idim tradibinat ager ammaum cyanum usmas, in co usoud on year an artematin outroate of two central transfer and Accedit, quod neque fectorem, neque textium, neque metum dum finnitur pariat, pofficique fine time de Remo Dixtre oblevratione, etiam iis qui fiua negotia foris peragunt propinari. Exhibendus est fiummo hameisone manè, nec cibus aut pous concedendus donce purgati fint quantum necessarum videur, cum de pumpinicia mum cyachus jufculi gallinarum tepide detur, reliquam diatæ oblervationem vide apud Autorem. Mena de. Billofis caladifque ventriculis nonnihil moleftiæ parere donec cibum fumunt & nonnullis vomitum sections vilus eff. His pulveren nonnunguam deit Acolf fyrup occolo aut Carambolic condition exceptum, aut in catapora cum faccharo rofaceo efformatum. Solet interdum in nonnullis ani pruritum & excoriationem excitare, atque in aliquibus, (fed paucis admodum) hamorrhoidas.

1802

Vires.

Massoy.

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c. Parkinfonus Santalum album in pulverem redactum & vel in ovo forbili fumptum, vel in vino rubro fuper cineres calıdos per noctem infufum & hauftum ad spermatis fluxum in utrovis sexu

4. Lignum nephriticum Paik. nephriticum caruleo & flavo tingens J. B. perogrinum aquam caru-lam reddens C. B. Coatil fon Aqueus ferpens Hernand.

Histramusc. Alis Tinpales, pati, seu medicina sanguinis coccinea. Frutex est magnus, stipitem ferens enodem, crastium. Materia Pyri est, folis Ciceris, minoribus tamen, Rutaceitve sed majoribus; flore dem, crastium. Hernandez.

lureo, elanguescente, parvo & longiusculo, composito in spicas.

Proventi regionibus moderate calidis, qualis est Mexicana; & interdum etiam fervidioribus, qua-

lis est Quauhchinacensis.

ns est Quantimiacionis.

Ejus ulis (inquir Monardes) jamdiu receptus est [in Hispania] ad renum vina, urina difficultares & incommoda: postea experimento compertum est, ejus aquam in jecoris & lienis obstructionibus utilem este. Fit autem hoc modo, Lignum affulatim & minutim concilum in optima & limpidiffima fontana aqua maceratur, atque in ea relinquitur donec aqua à bibentibus aflumpta fit: deinde novam aquam ligno affundunt, atque hoc toties repetunt donec hgnum nullam amplius tincturam reddit. Dimidia circiter hora post injectum lignum cœruleum aqua colorem dilutiorem contrahit, qui fenfim pro temporis diuturnitate intendium. Adulteratur ligno illi fimili, quod aquam croceo colore inficit. Addit Hernandez febres extinguere & colicis mederi; atque hac potentius prastare si radices Met adjiciantur, quanquam ventriculum laxent. Exolescit post quindecim dies

prattare il radices agent aquicantur, quanquam ventriculum iasent. Exoletici pot quindecim des virtus. Mirum verò quòd faporem aque non mutet. Ex noftra obfervatione lignum hoc aquam cui infunditur flavo & fi diutiùs relinquatur croceo colore tingit. Si aqua fci. colorata philalà virteà excepta inter lucem & oculum collocata per radios refrazos facetur. At verò fi oculi fitus fit intere philalam & lucem, & aqua per radios refrexos faceturi carulea apparet tinchura; ut cuivis volenti facile eff experiri. Quod idem in vitro croceo relient radio obbergature un quarque anim estili à vitrea decolum reflacture consolum. colore tinco oblervatur: quotquot enim radii à vitro ad oculum reflectuntur coruleum colorem exhibent, quotquot verò per vitrum ad oculum transcunt colorem flavum croccumve repræsentant, ut totum vitrum in hoc fitu flavum, in illo cœruleum appareat.

5. De Santalo. Saunders.

Apud antiquiores Gracos nullam Santalorum mentionem invenimus; sed apud Arabes, qui ea nobis oftenderunt, & tria genera fecerunt, Album, rubrum & citrinum.

Santalum citrinum Park. J. B. pallidum Ger. C. B. Bellom Saunders.

7. E. Decorticats Santali citrini que adferuntur fragmenta truncum arguunt fais craffum. Est autem Decorticats Santali citrini que adferuntur fragmenta truncum arguunt fais craffum. Est autem mijum fum tur: colore ex pallido rufefcente, aut verius favefcente, a connihil in citrinum vergente, unde dam petat.

momen; fapore aromatico, amarcante, cum acrimonia soum os implente, & ad caput ufque penetrante, fluxi, odore fragranti, molchum nonnihil æmulante, aut fane ex eo ad rofarum odorem consibil mercante. nonnihil vergente.

Santalum album I. B. C. B. Ger. Park.

Parum colore differt à citrino, magis pallescit, Pyri ligno quod pallidum fit colore satis simile: alioqui eadem substantia, eadem textura, et pectines iidem. Sed odore inferius, quippe qui debilis vix percipiatur, uti nec sapor.

percipiatur, un nec sapor.

Scribit Garcias inter utriufque Santali [albi & pallidi] arbores tantam effe affinitatem, ut pallidum à candido difcerni non poffit, nun forte ab iphs incolis qui eas mercatoribus vendunt.

Caterum (inquit) Santalum in Nucis Juglandis magnitudinem attollitur; folis admodum viren-

tastum v muque y samanum merusos jugamus magmusument attomus ; poins atmodum viren-tibus, Lentifei armilis: for ex caruleo nigera: triudus Cerafi magnitudine, primim vridis, deinde niger, infipidus & admodum caducus. Inodoram ferunt effe arborem nifi detracto jam cortice ex-

Nascuntur hac genera in India ultra Gangem, plurimum verò in Timor inlula qua undique portuosa est: inveniuntur etiam in Verbali portu Java, vehementer quidem odoratum, sed brevi sene-

Quantum ex hac Sandali descriptione colligere licet, inquit Clusius, valde crit dubitandum, an legitimum Sandalum pallidum habeamus; quandoquidem scribit vix in Lustaniam descrii, quum ejus pretium majus fit apud ipfos Indos quam apud Lufitanos. Fieri igitur poterit, ut aliquod aliud

ejus pretum majus ir apua ipus intos quan apua Luntanos. Fuer i giur potent, ut anquo aliud odoratum lignum nobis pro Santalo legitimo obrudatur.

Ligna hac epatica funt ac cardiaca: Ufus præcip, in lipothymia, palpitatione oordis, obfructione epatis. Extriniccus in catarrhis, cephalalgia, vomitu, Epatis intemperie calida (in Epithem.)

Arabas efique fecuti plenque medici recentiores Santala frigida effe flatuum: Vertum J. Bautimus aliis, & quidem rechibi set gultu & effectis ea calida effe decernunt. Electuarium Diarrion Santalea med als his pompar accomit practicis folest à medicis advantas calidam hacita international. Santalon, quod ab his nomen accepit; præscribi solet à medicis adversus calidam hepatis intempe-

Garcias magnam Santali albi & cirrini quantitatem per universam Indian ablumi (cribit, qua Garacas magnam Santati aut & cirrin quantitatem per innversam Induan ablumi feribit, quia omnes fere ejus incolas, five Mauritani, five Genileis illo in mortariis Japideis connic 8 saqua macerato fibi univerfum corpus inungunt; deinde ficcari finant ad aftus corporis tollendos, & odoris conciliandi causă. Indi enim plurmum odoribus delechantur.

Inventur (inquit idem) & in Malabar odorati ligni genus, Santalo albo perfimile, quo fe in febribus indigena inungunt, lingua Malabarica Sambarana appellatum.

Commendatur ad Erythpelars in inquia proposa construire.

lata & inflammationes, atque Santali rubri modo eo utuntur.

Parkinfonus

linteo affrictum tingit.

Porro rubrum Santalum non nascitur in Timos, sed loco valde distante, viz. in India intra Gan-Lecus, gem sluvium, in Tanasarim & maritimis quibusdam Charamandel. Ex his locis omne Santalum rubrum adferri pro certo afferit Garcias. Hoc genus Santali refrigerat & aftringit: unde quicquid virium Arabes aliíque adversús ardores Virez. Alióque morbos calidos Santalis attribuurs, hun coofdinum convenium: Rubri Santali (inquit Garcias) apud Indos exiguus elt ulus & ratus. Utuntur tamen contra ferridas febres co tempora, frontem & arterias inungentes.

Santalum rubrum J.B. C.B. Ger. Park. Red Sanders. Lapidez ferè duritiei & ponderis funt è Santali rubri truncis frufta, que delibrata importantur, colore intenfius rubente quam ligium Brafilium, ut ferè nigrefeant, pectinibus rectis denfiffimis, interdum crifpis tuber aut nodofitatum veftigia imitantibus. Odorem nullum evidentem spirant,

sapore ferè fatuo cum levi adstrictione. Commansum vix modicum salivam rubeo colore tingit, at

inteo articului ungu. Garcias Santalum rubrum & lignum Brafilium eo inter fe differre feribit, quòd Santalum rubrum neg, dulce fir, neque inficir; at lignum Brafilium utrumque. At vero Santalum rubrum quod ad nos adientur rubro colore inficere Botantici pleriq teffantur, & experientia confirmat, quantvis aliud ma-

Abelicea sive Santalus adulterina Cretica J. B. Pseudosantolum Creticum C. B. Pseudosantalus Cretica Abelicea dicta Park.

Abelicea, autore Hon. Bello, arbor oft magna, recta, multis ramis prædita, adípectu pulchra, cui folia Alacerni, led roundiora, profundé ferrata [quos fiores proferat ignorare fe fateur.] Fructus magnitudine Piperis, figura quafi roundius, colore inter viridem & nigrum medio. Materies ligni dura & paululum odorata : pulvis enim hujus Santala imitatur.

Arbor hac in solis montibus Leucis, corúmque altissimis jugis provenit; & ex ca trabes fiunt. Locus & Antiquis ignotum fuisse putat Honor. Belli, ni sit Ulmus montana Theophrasti, lib. 3. c. 14. Sed Usus folia noque leviter serrata sunt, neque magna, ut Pyri, verum longè minora.

6. Ebenus J. B. Chony.

Hujus duo genera deferibir J. Bauhinus, Verum feu genuinum, & Sylveftre. Erum dictum fylveftri ponderoius eft, nigrum, alicubi interdum colore nucis Juglandis, aut etiam Pallidus; quam coloris varietatem ir bonitatis notis laborat: Paffirm cen minutos quibufdam fegmentis fearificatum longe frequentibus, aliis splendicantibus nec impress refertum. Schickardus Architectus aliquando sed rarius hominis crassirudine truncos se vidisse testatur, sed nullum unquam quod non putredinisaliqua labe alicubi fuerit infectum; quale & nos aliud habemus (inquit J. Bau-hinus) ac Suberis quodammodo fungosa substantia in parte quadam; quod etati & corruptele tribuissemus, ni is monuisset aliter.

Sylvestre vocatum prædicto nigredine ac pondere cedit, sed vix elegantia ac splendore: passim quoque lineis, ceu fearificationis quibuldam vettigus, vertim non ut in priori profundis aut inclis, nihilominus tamen (plendentibus, conspicuum. Veri portio adolescens flamma non injucundum spiarto doren, ut nobis quidem videtur, non tamen fine odoris quadam gravitate peculiari. Urumque aquæ injectum protinus fidit, & vix aliud è lignis invenias ponderofius. Videtur tamen fylveltris nonnihil pinguior & oleaginofior esse.

nonnimi pinguno ce oraginiono cue.

C. Bauhinus etiam duo genera habet, ea funt,

I. Ebenus Theveto in India infula Palmobotere praftantiffima & nigra. Val. Cordus (cribir quofdam Guaiacum lignum Ebenum effe contendere, & Pena cenfet Officinatum Ebenum speciem Guaiaci esse. Verum meminerimus (inquit J. Bauhinus) ab Autoribus prodi frondes Ebeni Buxo fimiles; at Guaiacinas allatas vidimus Comari Lauríve facie. Præterea Guaiacum neque nigra materie est, & venas pectinum modo discurrentes habet.

2. Lignum pice ferè nigrius & polito ebore lavius : arbor crasso cortice vestita : in cujus intimis Ebenus clauditur. Ejuldem generis ligna rubentia, & ceræ modo flaventia reperiuntur in infula

Patultudia.

Theophraftus Ebenum India peculiarem effe feribit, cujus duo genera, alterum præftanti pulchróque ligno, alterum vile ac ignobile; ipía arbor fruticofa eft velut Cytífus. Virgilius quoque,
Sola India nigrum Fert deman, inquit. Verum oblervance Plinio, Herodores eam Æthiopate intelligi
mallut, & in tributi vicem regibus Perfidis è materia ejus centenas phalangas terrio quoque anno penfitaffe Æthiopas cum auro & ebore. Et Dioscorides, qui duplicem Ebenum describit, alteram eamque optimam Æthiopicam facit; alteram bonitate inferiorem Indicam.

Plinius duo genera ità diffinguit, 1. Rarum id quod melius, arboreum, trunco enodi, materie nigri splendoris, ac vel sine arte protinus jucundi; 2. Alterum fruticolum Cytisi modo, & tota

Ebenum fossile & lapideum, quod Georg. Agricola describit ad septimi libri De nat. Fossilium

fere calcem, alia longè res est ab Ebeno vulgaris hodie usus & notitiz.

Vulgare Ebenum non esse Æthiopicum Dioscoridis vel his argumentis probatur, quòd gustu non fir mordax, nullum dum manducatur oftendat aerimoniam, nullum igni injectum emittar odorem, nec ullam pinguedinem, fi accendatur, fundat. Jo. Bod.

Ocococo Theophrailus

Theophra!lus

1805

Locus.

Vires.

Locus.

Vires &

Vires.

Theophrastus Ebenum coloris gratiam reconditam & asservatam non acquirere scribir, sed na-Theophratus Edernin Cours grantin Course in Tignis peregrinarto, de Mauriti infula agens, affirmat, E un'a ftatim. Verium D. Tecenter infignis peregrinarto, de Mauriti infula agens, affirmat, E beni arborem quamprimum cafa eft in afferes ferra diffecandam effe; afferes autem illos per biennium, & interdum eriam triennium si lignum densius sit, ad septem aut octo pedum altitudinem in num, & interatum ettam triennium in minima menimas in, aa reptent au occo pecium attrudinem in terram humidiorem demerfos fepeliendos effe, antequam materia trafabilis & operibus fabrilis sidonea eradat, inque affulas fifilis, & politura capax fiat. Addit infuper Ebenum dificindendi & ad ufum praparandi opus valdè difficile & laboriofium effe, etiam pra remigatione in triremibus, ce au unut proportium opus lant.

defeque folis fervis & manipis à Belgis deputari.

Alta etiam ligna hoc modo in terra defolfa dutturnitate temporis & colorem nigrum & duritiem

Aha etiam ligna hoc modo in terra detotta disturmitate temporis & colorem nigrum & duritem Ebeno parem contrahunt, ut Ebenum genuinum mentiantur, Ebenus confeniente Veterum teftimonio oculis utilis eth. Scobem ejus oculis unicè mederi dicunt, lignoque ad corem trito cum paffo caliginem difcuti. Plia. Hodie varia opera ex ca fiunt, thecæ, arculac, abaci, capfella, fieculorum thecæ, pectines, tragematohecæ, fellæ plicatiles, imagnoss, & alia propensodum infinita, eaque vel per fe pura, vel auro, argento aut ebore vario artificio adornata, qualia Venetiis & Augusta Vindelicorum videre li-

Anglus quidam ex brevibus intervallis convulsione flatulenta premebatur, post varia auxilia qua mucolum vacuarent humorem, & roborarent nervos folo Ebeni decocto ad 40 dies, cujus ufu copiosus sudor proliciebatur, convaluit. Zacut. prax. Obs. 44. ex Advers. D. Edw. Hulse.

7. Lignum Bresilio simile caruleo tingens J.B. An Loghnon nostratium ?

Haud ità diffimile Bresilio est, colore & pectinibus issdem; sapore tamen luculentiore, & cum dulcedine nominful acri, & odore grato, quem acquifitum negant: fed lignum effe recentius que odoratius. Hoc lemter mafticatum cœruleo colore tingit, ideò à tinctoribus expeti aiunt ad coriorum & relation tincturam.

8. Lignum candidum fungosum, cotis vicem præbens J. B. Lig. leve fungosum è Java majore.

Hoc, autore Clufio Exot. I. 1. c. 8. valde leve erar, ut nihil nifi Sambuci medulla quodammodo videretur, fungosà materià conftans & candidà, cortice admodum tenui, & quafi membranacco tecta, cineracei coloris, ad cultrorum obtufam aciem exacuendam valdè commoda

9. Lignum levissimum J.B. Suberi affine lignum, famitis vicem prabens C.B.

A Jac. Gareto habuit Cherlerus hujus ligni fragmentum, quod leviffimum erat, per tranfversum seeka rotula siu circumferentia majori ex parte rotunda, in quadam parte totum fungolium, cujus superest etam aliquid corticis tenuis, cinerie, totum Suberi fimile, saveleens, diffinedum circularibus lineis, ignem facile concipiens, odor nidorulentus. Describitur idem Clusto Exot, l. 1. c. 8. Utile est ad ignem conservandum fomitis loco, non secus ac fungus aut ellychnium.

10. Citra Indis lignum J. B.

Hujus frufulum ad J. Bauhinum mifit Coldenbergius, peĉinibus contextum Faginis. transversis micis interlucentibus, odorum, colore subrubente, sapore nonnihil aromatico cum quadam saldidine quam accidentariam sufficiabatur. J. Bauhinus. Idem Coldenb. disquirendum propositir num estre Vererum Citrus arbor, ex qua mensa preciosistimae parabantur.

11. De Ligno Colubrino.

Lignum colubrinum dictæ funt hoc genus ftirpes quòd fingulæ mirum in modum utiles funt adversus colubrorum virulentos ictus & morfus. C. Bauhinus Clematitides vocat quia pleræque farmentitiæ funt & per arbores repant.

Hoc autem lignum quomodo deprehenfum fit ferpentium morfibus prodeffe vide apud Garciams nobis enim fabulam refipere videtur ea narratio.

Lignum colubrinum I. Garcia J.B. Park. Clematitis Indica folis Persica, fructu Periclyme-

Dulm aut trium palmorum altitudine affurgit, paucis virgulis, quatuor aut quinque duntaxat, te-nuibus. Radix, que maxime in ulam venit, veluti tenuiorum nostrarum Vitium radices, multis capribbs au node fe propagas, it au femper radix alique extra folum fe exferat, & radic una exempta aliz in ejus locum fuccedant. Radis hac candido cinerea eft, folida, admodum amara guftu. Folia Perficæ mali, magis tamen virentia. Flos longè à folis racematim cohæret pulcherrimo colore rubens: Fructus Sambuci, sed rubens, & durus, racematim cohærens, velut in Periclymeno : in infula Zeilan & multis aliis regionibus & in Goz continenti nasci tradunt.

Teritur primum hez radix, & ex vino aut aqua cordiali propinatur à ferpente percuffis; teritur etiam ad cotem Santali modo, & vulneribus infpergitur.

Colubrinum

Colubrinum lignum II. Garciæ, Clufio scandens J.B. Clematitis Indica spinosa folisis luteis C.B.

Arbor est (cum sola provenit nullis vicina arboribus) Malo Punicæ similis, spinis brevibus & sirmis horrida; cortice candido, denío, rimoío & amaro, non tamen veluti prioris cortex: Foliss est luteis, aspectu pulcherrimis. Hanc autem (si juxta aliam quampiam arborem proveniat) per summos ejus ramos serpere, atque Cucurbitæ modo amplecti ferunt. Materies Clus. firma, candida, venis quibusdam diftincta, non dissimilis Fraxini ligno; cortex candicans & quasi cinereus: utraq, verò degultata amaro sapore esse deprehendebatur.

In infula Goz nasci ferunt, sed nunquam Garciz videre contigit.

Commendatur adversus venena velut primum, & eodem modo usurpatur. Solent ipsum lignum Vires. cum cortice & radice permixtum exhibere: præfertur tamen radix.

Lignum Colubrinum III. Garcia: Park. Col. Lign. 3. Garc. foliis Lentisci J. B. Clematitis Indica. foliis Lentiscinii candidis maculis aspersis C. B.

Ramos habet paucos, tenues, quatuor aut quinque digitorum longitudine, qui nifi alligati fuften-tare se nequeunt, sed per solum sele diffundunt. Folia rara, Lentiscinorum effigie, oblonga, non viridia sed maculosa, five nigricantibus ex candido maculis respersa. Radix tenuis est, dura, nigra

Cùm Prorex in Jafanapatan infula Zeylan contermina effet, dono data est illi hæc radix, quam mirificè adversùs venena prædicabant. Similem in Continenti Goz nasci ferunt.

Colubrinum lignum hederaceum foliu Brionia, Acostae I. J. B. Lign. Col. I. Acostae Park. Clema-titis Malabarensis solius Vitu, colore Dracunculi C. B.

Nascitur in Malabar Hederæ modo, colore Dracunculi majoris five Serpentariæ. Foliæ illi sunt Bryoniæ ferè similia, integra tamen initio, nervôque prædita per longum excurrente, & quinque aur sex venis in latera vergentibus. Successifu tempors accedunt exigan foramina, que paulatim cum foliis incrementum sumunt, donce tandem omnino folia scindant eáque Viris folius similia redi dant. Conspiciuntur etam interdum in eadem flirpe folia integra, alia exiguis, nonnulla majoribus foraminibus presilta, omniaque adeò inter fe diffimilia, ut equidem planta folia minime effe videantur. Tantam verò habet hoc lignum gum colubro fimilitudinem, ut (Acofta tradente) qui non norit aut de die non vidente, fi ad Luna fplendorem noctu conspicit, vivum colubrum effe exi-

Solo hujus ligni odore ferpentes fugari aiunt, idcirco incolæ maxima ex parte illud circumferre folent.

Colubrinum lignum Dudasali Canarinis, Acosta II. J. B. Lig. colubr. 2. Acosta Park. Clematitis Malabarensis altera, radice serpente C.B.

Planta admodum brevis est & tenuis, triáque solummodo folia habet mollia, lavia, saturatius virentia. Flos aut fructus non conspectus, nec quisquam se vidisse afferit. Radix oblonga & tenuis est, minimo digito minor, hinc indè nonnunquam extuberans & summa tellure serpens: caterum ejus cortex valde tenuis eft, & cinereus, nullo dum guftatur manifesto sapore præditus, deinde ta-men gustum in ore relinquens suavem, & uti Moschus odoratum. Fissus est undique hic cortex, & sponte sese expedit ab alio craffiore flavoque cortice subtus nascente qui odorem Trisolii odorati vulgaris refert, & saporem Glycyrrhiza dulciorem: præmansus odore admodum suavi, nec injucunda mordicatione, momentanea tamen praditus esfe deprehenditur: ipsa materia lignosa est, candida, dura & infipida. Folia napi faporem referunt. Germen producit radix hac fupra terram, circiter quatuor uncias longum in caput extuberans.

Invenitur in Malabar locis humidis, & inter arbores, præfertim verò circa illas quæ Angelins nuncupantur, nec procul à mari.

Ad eadem valet ad que pracedentia.

Colubrini ligni terium genus in Malabar vasta arboris magnitudine Acosta C. B. Colubrinum lig-num Clusii Pao de Cobra dictum, forte III. Acosta J. B.

De hac arbore in alio libro (qui tamen nunquam quod scimus editus est) se acturum scribit Acosta. Pingitur à Clusio notis ad Acostam fragmentum ligni cum tubere sive superiore radicis parte in nodum coacta, quod Colubrino 3. Acosta idem esse suspicatur. Similis ferè ligni fragparte in nodum cozeta, quod Colubrino 3. Acotte idem effe tulpicatur. Similis fere ligni fragmentum à Ja. C Gareto acceptum à Clafto, per medium fecundum longitudinem fectum, coloris
erat pallid; i pitum quidem lignum amarum, fed correx paulò amarior, cujus fuperficies quodammodo favelcir, pife verò ex canddo cineracci coloris eft.

Harum ofinium flirpium lignum five pocius radix, non modò adversus animalium virus ejaculantium mortis ichtive efficax eft, fed etam ejus pulvis lumbricos necare, papulas, exandhemata.

8. impetigines rollere creditur, 8. cholericam quam vocant paffionem (incole Mordesi dicum?)

fanare. Similiter utile esse medicamentum ferunt adversus febrium circuitus unciae pondere propinatum, priùs tamen tritum & aqua maceratum, per vomitus expurgata multa bile: Addit Acofta, Syncopen, ventriculi debilitatem & cordis tremorem. Hinc conjectatur D. Grevius, vel cognata effe hac ligna arbori ex cujus cortice pulvis Patrum fit, vel ejus in febribus intermittentibus vim experiundi & inveniendi occasionem Indis dare potuisse.

O000000 2

Attendamus

Locus.

Vires

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

1800

Attendamus experimenta Antonii de Heide in centuria Obleiv. 7. quæ ad me transmiss D. Hulfe; Ad febrem quoidianam sedandum Ligni Colubrini pulverem affumit Tornator quidam circa vesperam. Subsequente nocte sesse sene habut, sed mane surgere vel corpus movere satagens fentiebat tremorem in membris : accerífitus exhibui mixturam hypnoticam, & intra paucas hofentiebat tremocem im memoris : accernius exmou mixturaui approcuean, oc intra paucas horas tremore hieratur ager. Ejudiem ligni 5ft. affumpea à muliere cachetica prater tremocem excaterit & fituporem, ita ut agra nullius rei curam haberer, nelciens (ut milii retulir) le esse in mundo, vel vivere. Curatur mixtura hypnoticà.

Retulir mih illultris Domina famulum fuum ab affumpto hoc ligno instar fatui exticise. Hze

Mettin min moute accounts account a continuous account of the conference of the conf

Ligni Colubrini. Hæc mera est conjectura.

12. Lignum Angolense Tacusa Indigenis dictum R.S. Mus.

Valde solidum est & ponderosum Ligni Vitæ instar, pectine nigricante.

13. Lignum Angolense aliud Chicengo dictum R.S. Mus.

Duriusculum est & ponderosum, colore Quercus Hispanica: in pulverem redactum saporis

14. Agallochum Officinarum C.B. Lignum Aloes Park. Lignum Aloes Officinarum & Agallochum plerisque putatum J. B.

J. B.

Lignum peregrinum, quod Xylaloen vel Lignum Aloes vocant Officinæ pectinibus plerunque dentis & rectis elt perrextum, quòdque transverim fectum Quernei ligni pectines amulatur, partim albicans, durum, grave, pingue, sapore amaricante cum quadam acrimonia aromatica; prusulatur, partim albicans, durum, grave, pingue, sapore amaricante cum quadam acrimonia aromatica; prusulatur, partim albicans, durum, grave, pingue, sapore amaricante cum quadam acrimonia aromatica; prusulatur, partim peregrinum, que peregrinum peregrinum, que peregrinum peregrinum, que peregrinum peregrinum, que peregrinum peregrinum, que peregrinum pereg nis injectum bullas agit, torumque sensim colliquescit, suavissimum spirans odorem, tandem verò si fufflando pergas flammescit.

Hujus Ligni frusta rarò magna ad nos advehuntur, ut plurimum enim in fragmentis nobis trans-

Hujus Ligni trutta rarò magna ad nos advehuntur, ut plurimum enim in fragmentisnobis tranfmittitur, qua optima cenfentur nigro-purpurea, venis cinercicoloris interfecta, amara, ponderofa,
aqua tamen fupernatantia, figuorem fi Prunis candentive ferro imponantur extidantia, fuavem, ac
acidulum, fumum fi incendantur prabentia, bullulafque fimul poft fe relinquentia. Schrod.

Ipfa arbor, tefte Garcia, Olez imilis eft, interdum napor. Vidit enim ramum ejus cum folis;
Fructum aut florem videre non contigit, ob difficilem & periculofam hujus arboris diuturnam obfervarionem, frequenter in illis locis ubi crefcit graffantibis Tigribus. Ferun atuem recens difectum
Agallocum nullò odoris fragranti gratum effe, nec nifi ficcatum odoratum effe, imo eum odorem
per univerfam ligni materiem non diffundi, fed in 19fo arboris corde five matrice coacervari. Craftum enim effe corticem. & le lieri materiem odoris evocettem. Sethi & Serapio excitors, & ligni materiem dooris expertem.

Sethi & Serapio excitors, & ligni materiem odoris expertem.

Sethi & Serapio excitos arboris ramos terra obrui foribunt, ut putredinis interventu corrumpatur id quod inodorum, nempe correx & exterior ligni para, quod nobis minime videtu verifimile.

Legitimum Agallochum in Malacca & Sumarra infula nafciur, inque Cambaia & Siana.

Garcias unicum genus Indicum novit; alii multa diffinguunt, prafertim Arabes.
Officina, ex oblevatione Cluffi, demonstrant duo genera Ligni Aloes, prater lignum Rhodium, quo use sunt loco Ligni Aloes. 1. Uni diversi colores ex venis fibritive albis aut ex luteo pallidis; five ex nigo nelecentius finul mixis, magis in rams quam trunco. Hoc genus quidam docti Thuiz lignum exifimant, alii Afpalathum Diofooridis. 2. Lignum Aloes alud ex nigo rufefeir, refinofum, quod uftum gratum ex fe reddit odorem, ponderofum, & aque fundum petens. Hoc quidan putant speciem Ebeni Diofoor. C. Bauhinus ex autoritate Ludov. Romani & Jo. Linfcotani triplex genus distinguit,

C. Bauhinus ex autoritate Ludov. Romani & Jo. Linicotani triplex genus diffinguit, 1. Primum voca Agallochum prafiantifimum, quod Calampar vocatur, & follum inter Reges India diffribuiur; cuius fragmentum duarum unciarum manibus contrectatum inenarrabilem odoris fuavitatem fupra omnia fuffimenta fipirat. De hocScaliger, Agallochum noftrum quod habemus keve efi, odoratimque adeò ur fold trackatione, fine tullo fibigetto igni fipiret admodum validé fed jucundé. Hoc genus, tradente Linichotano, Calamba vocatur, quod fincerum cum auto argentóve persape deponderatur.

gentove persepe deponderatur.

2. Secundum Agallochum Officinarum elt, Palo de Aguilla Linichotano, de quo egimus.

2. Tertium Agallochum fylveltre, Aguilabrava. Ex hoc spharulæ precatoriæ, odoris jucunditate & pretti magnitudine commendabiles conficiuntur: magno item in pretio elt, quod ex eo Indi satrapis & sacerdotibus inde rogum defunctis struant, pari honore quo apud nos marmorea

Caterum Lignum Aloes calfacit & ficcat: confortativum est omnium viscerum ac præcipue cordis acuteri. Spiritus vitales ac animales recreat: hinc medetur lipothymia; amaritudine fua lumbricos necat. Externè creber ejus usus est in cucuphis & epithematibus cordialibus.

Agallochum Dioscoridis commanducatum, itémque decocto collutum halitum oris commendat, at tori quoque corpori ficum tritumque odoris gratid infpergiuri: ad fuffimenta denique Thuris inftar adhibetur. Radix vero drachma i pondere pota fromachi fuperfluos humores imbecillitatem ardorémque mitigat : Iis quoque quos lateris & jecinoris dolor excruciat, ac Dysentericis aut torminofis ex aqua bibita opitulatur-

Agallochum Antiquorum plerique Botanici idem esse putant cum Xylaloe seu Ligno Aloes Officinarum. Xylaloen autem ob amaritudinem dictum volunt. Hermolaus à nonnulla fimilitudine coloris.

Lign

Ligni Aloes frustum cum gummi adhærente à nobilissimo: Viro D. Rob. Boyle Museo Reg. Societatis donatum meminit *D. Grevius. Erat autem istius gummi sapor Ligni unde exudavit prorsus similis, * In Descripcolor Alocs purifima lucidae, Socortina dictae, fiquidom radis reflexis spectatum Picom referebat, Mos Reg. refractis vero, inter oculum & lucem suspension radis reflexis spectatum Picom rescreta, Mos Reg. dectum Picom rescreta, Hoc alidate simile gummi aromaticum antiquam Hebracoum Aloen suspension service services resultation aromaticum antiquam Hebracoum Aloen suspension production aromaticum antiquam Hebracoum Aloen suspension aromaticum antiquam Aloen suspension aromaticum antiquam Aloen suspension aromaticum antiquam Aloen suspension aromaticum antiquam Aloen suspension aromaticum antiquam Aloen suspension aromaticum antiquam aromaticum antiquam aromaticum antiqua

Ex relatione D. Philiberti Vernatti lignum hoc lac manat adeo virulentum ut fi in oculos incidat caccitatem caulat, fi in ullam aliam corporis partem puffulas excitet, cutem inflammet: quod idem de ligno arboris Mancinelli dictae in India Occidentali traditur. Hoc (inguit D. Grew) neque de ligno interiore neque de alburno accipiendum est, sed de cortice solo, se enim in nullius arboris ligno vasa lactea hactenus observare meminisse, sed in cortice tantúm.

15. De Aspalatho.

Aspalathus Theocriti Scholiasti dicitur, da to un passus coo the manifelus smoothaus, nou acantidate, à percuffis difficulter avellitur vel aufertur.

a percums unicoure aventur venerum autorum.
Afpalathum Veterum Officinis incognitum effe Matthiolus alique exiftimant.
Ruellius fignum Rhodium Officin. Afpalathum effe multis probare nititur: cui fe opponit Cordus & Lignum Rhodium Officin. Afpalathum teffe multis probare nititur: cui fe opponit Cordus & Lignum Rhodium Offic. por Xylade a nonnulisi venditam Afpalathum non effe contendit & Ruelliu argumenta refutat. Matthiolus etiam Ruellium erroris argur, qui tamen in tradendo & Ruellu argumenta retuta. Matthiolisectam Ruelium errors argur, qui tamen in tradendo ligno Rhodio Cordo contrarius eft, cium ei deneget acrimoniam & amaritudiemi; quas ci ribuit: Cordus, tanta, inquiens, ei ineft amaritudo ut millius guftum effugere poffit, cui adjunda efficium aliqua adfitingendi vi manifefta aerimonia que paulatim incipiat dones profus excale-factas fauces propenodum ut Coccognidium exaperet & fervore detineat; ut demonstret fci. Lignum Rhodium effe Oleam Æthiopicam. Utri (inquir J. B.) credendum.

Matthiolis Ligni Rhodii plantam Oleaftri in india Rhodo nafcentis speciem esfe air, cuius eriam defensivamente. Amalita erite medicaritamente describerations.

descriptionem & historiam dat à Rhodis sibi communicatam : Anguillara etiam ejus descriptionem tradit à Rhodiens quodam pharmacopæo sibi missam. Invenitur in insula Rhodo frutex spinofus, folis Olez fed paulo minoribus, flore albo odoratifimo, cortice albicante & afpero. Reperiuntur interdum arbufculz quadam que detracto cortice coloris funt rubefcentis; quo vetufitores mintra interteum aroutene quessant que sociato contro contro mai tuoricenta, que venitatores co vegetiro color. Totum liguam non tuber fed folum partes que adherent cortici. Non reperi-tur intota infula Rhodo liguam ullam ibi nafens odoratum excepto hoc, ex quo Turcarum no-

tur in tota minia knogo ngunti unum no materio ocoraum excepto noc, ex quo jurcarum no-biles fingularem parant compositionem ad fuffumigia, cujus delcriptionem vide apud J. Bauhinum. Honorus Belli Lignum Rhodium Math. & Offices, a pluminis pro legitimo Afpalatho in Thertacis ufurpatum, nil aliud elle affirmat quam Cytifi veri à Marantha deferipi lignum, qui in infulis Rhoulurpatum, nu auno ene ammar quam cyou veri a avaranum cuercipe ngnum, qui in iniuis kno-do propinquis & Rhodo ipfa Calsieri oritur. Patmi in fphærularum precariarum ulum convertum. Erravit (inquit) Matthiolus credens lignum fpinolum effe, & Olea fpeciem: non effe autem Afpalathum recèt judicat. Erravit & Anguill, cum fuo Rhodienfi pharmacopœo, qui illud fuf-

fumigii genus fomniavit, &c.

rumigi geuto rominaris, co.

J. Bauhimus pro Afpalatho observavit in quadam Officina Lignum quoddam validiffimum & solidissimum durum, grave, tortuosium, nigricans partim, partim albicans, alternantibus interdum
utriusque hujus coloris venis, alicubi slavescens, subinde transversis micis pectines secantibus, odore nullo, sapore amaricante.

Considerandum proponit, an hoc lignum traditum sit à Botanicis nomine ligni Rhodii & Oleastri.

Lignum Rosa odore, aliis Lignum Thuris, aliis Aspalathus J. B. Aspalathus colore Buxi C. B. item Aspalathus albicans torulo cureo ejustlem.

Durum & solidum est, Guaiaci serè textura, pectinibus utcunque rectis, secundum quos finditur, ponderosum odore Rosarum: bicolor quemadmodum Guaiacum, in medio sulvum, in ambitu album, cortice adhuc alicubi adharente sats crasso, scabro, coloris ex susce sulve su acriore nonnihul amaricante. Sapor ligno aromaticus primum amaricans, poft acer, ad Schenan-thus faporem quodammodo accedens. Prunis impofitum flammam celeriter fatis concipit, & quidem axames, sed nihil resinosi aut pinguis fundit. Fragmentum brachiali crassitudine habuit J. Bauh. Ruellio Lignum rosaceum dicitur à novo Orbe delatum, qui & bis illud describit. V. J. B.

Lignum quod descriptimus (inquit J.B.) optime responder Aspalatho I. Advers. cui forte congener si non eadem Aspalathus 3. Lob. C. Bauhinus eas distinguit & diversa facit, uter rechius. Recète tamen J.B. vel Cherlerus C.B. reprehendis, quod Cordi Lignum Rhodium, sive Rhodium Oleastrum Aspalatho 3. Lob. idem secit, cum hac albida fosis, intus substava: illud venas habeat partin albicantes, partin fulcas & nigras, multimque differat à Santalo albo & cirino: in hac odor Rofa; in illo nihit tale pradicetur; hac careat manifelfa qualitate, illud amazum fit, &cc: ut defcriptiones corum apud Cordum & Lobelium conferent patchet.

Aspalathus rubeus C. B. Aspal. Rhodius rubens, odoratiss. I. B.

Hujus apud Nic. Comaícum medicum Venetum Rhodo advectum truncum maximum vidis Lob. cortice exutum, rubentem, Taxo concolorem, odore adeò fragrantem, ut quam late patebar conaculum eximio imbueret odore.

00000002

Aspalaski.

HISTORIA PLANTARUM. Aspalathi nomine datum lignum graviter olens J. B.

A Valerando Dourez Aspalathi nomine nactus est Jo. Bauhinus hoc ligni genus, cujus fragmenta dura, contorta, nodola, micis per transversos pectines apparentibus, ut in Fagino ligno, colore dura, contorta, nodola, micis per transversos peccines apparentious, ur in Fagino ligno, colore per medicultum aliquatenus futco, per reliqua cineraceo exalbido, odore gravi hircolo, quem & per le, & prunis impofitum foirar, fapore ingrato. Ex frutti (inquit) nostri consideratione facilè dijudi-camus five truncum five ramum brachialis craffitudinis fuisfle.

Afpalatous prima Diosc. Plinii & Galeni, legitima Pone J.B. Aspal. cortice cinerea, ligno purpures C.B. Asp. primus Dioscoridis odoratus Park.

Hac substantia non est tam compacta, ut injecta in aquam proruat in fundum, sed si conseratur cum multis alini lignis faris compacta se aposa in aposa in tuntum, neu in contret-tur cum multis alini lignis faris compacta se gravis dispocicium: cortex infinis finerior efic colore cin-reo nigricarne, 8c quadam acrimonia adfringente praditus. Hoc cortice exempto offert fefe membrana quadam fibrofa, longè efficacior fi degustetur primo cortice, colore rubro ignem imitante, brana quedam norola, longé efficacior it deguiteur primo cortice, colore rubro ignem imitante, quo dempto ex parte inharente lignum in fuperficie ad purpuram vergens detegiur, nius pallelens, pars verò interna ad nigrum vergens. Lignum hoc rotum eft qualitatis valdè aftringentis cum aliqua acrimonia mixtæ. Odoratum eft, validi odoris & qui nares ferit tam citò & profundè quam Caltoreum jithu eft farmentolum, fipuis quibuffant oppletum. Miratur Johan. Bashinus Ponam non adnotare unde delata fit & ubi observavent suam Aspa-

Alpalathus Cretica Alpini odoris persuavis J.B.

Frutex est densis ramis, spinis albis, duris, horridis; cortice caudicis albo, ad trium plus cubitoround adtendmen in altum assurgens, floribus multis, parvis, croccis, Spartii similibus sed simme
odoratus. Hujus arbusti radices duræ, longæ, crassæ, colore slavo atque cortice summe odorato ab
Alpino fuere observatæ.

Alpino tuere obietvatz.

Prope Fraschye portum in quodam colle virentem atque florentem sepe inspexit Autor.

Prope Fraschye portum in quodam colle virentem atque florentem sepe inspexit Autor.

Om tot difficultations intricata sit Aspalathi historia tam in Antiquorum quam in Recentiorum com no disperitus paulo Aspalathum seripts, rem dignam industrio Botanico praestriasse, floram formam & totuis plantz saporem.

Mirum praetrea hunc fruticem tam suavis odoris non observatum in Creta per Bellonium & Helenticum Bellon ** R norium Bellum. J. B.

Aspalatho adjungit C.B. tria alia Ligni Indici genera.

16. Lignum Americanum album C.B. Candidissimum Lignum Brasilianum J.B.

In Brafilia scribit Lerius vidisse se lignum candidum ut charta. Thevetus quoque tradit in A-

In Drainiz ictor Lettes viente e agnum cannount u chata. Interest specific taut in America nalci arbores ligno candidiffuno & tenerrimo, nullius tamen apud Americos pretii.

An populo fimilis "Toocquebit, cui refina churis candidio? J. B. Hanc in India Occidentali inventi Fragolius refert, Populo fimilem fimmi candoris, cujus materies ob candorem, lavorem (topic) precedenti ad idola fabricanda. Sub ejus cortice nafcitus gummi feu referentifuno finitari fina Thuri nostro similis, sed candidior & minoribus fragmentis, quo isthic utuntur ut nos Thure.

- 17. Lignum Americanum violaceum C.B. Violaceum Brasilianum J.B. An Lignum colore surpureo Thevets?
- Lignum Feixo, quod infula Pico promis Linschot: adeò durum ut ferrum aques, interius coccum undulatum exprejiffune referens.
- 19. Lignum ferri duritiem emulans, nostratibus Acon 1900 dictum. An Lignum de Cochi quod gount services commons, notrouous Route-source anisms. An Expanse of Cocil quad-ejuldem com ferro ponderii ex quo anchora conficient, O à Luftianii Pao di ferro, boc est Lignum ferrum vocatur C. B.? ex part. 7. Ind. Or. c. 44.

Lignum ferreum dicitur ob extremam duritiem cum gravitate conjunctam, unde ad adificia minus commodum est, & instrumentorum aciem rotundit, ob id operariis & architectis invisum. A Sole & pluvia nihil patitur, unde ad opera externa & aeri exposita convenit, pracipuè ad dentes Rotarum molendinarium.

20. Arbor Populo simila resinosa C.B. Tocot Guebit Clus. Not. in Monard.

Refert Fragolus in India Orientali arborem repetiri, Tacet guebit, i. e. lignum defiderii feu ex-optatam dictam, Populo fimilem, fummi candorus; cujus materies ob candorem, lavorem & folen-dorem fumme experebatur ad idola fabricanda. Sub ejus cortice nafcitur gummi feu refina Thuri nostro similis, sed candidior & minoribus fragmentis quo isthic utuntur ut nos Thure.

21. Lignum nostratibus fustick 1900 dictum ex Indid Occidentali ad nos transfertur, tincteribus expetitum ad colorandas lanas flavo colore.

Flores

Flores & Folia quædam Exotica.

1. Mogori flores odere florum Mali aureæ 1. B. C. B.

Mali aurez floribus multò odoratiores esse dicuntur, quorum stillatitius liquor eundem apud In-

dos ulum obtinets, quem apud Hifpanos florum Mali aurez aqua.

Plantam hos flores ferentem depictam exhibet Jac. Breynius, & deferbit his verbis.

Fruxex eff quinque cubitorum altitudine, ramofus, folis bins (partim rotundioribus & obtufioribus, partim longioribus & magis acuminatis) ex adverfo fitis, Jafinini Arabici Cluf. majoribus, substantia tenuioribus, fibris densioribus ac subtilioribus discurrentibus præditus: Floribus item plurimis in ramulorum cymis, perelegantibus, candidis, admodum fuavirer olentibus, Violarum, Jalimini &c Malorum Aurantiorum flores longe iuperantibus, tubolofis, in decem folia divifis, duplici terie difpofitis onuftus; è calycibus in tennifitimas, filo fimiles lacinias diductis,, quali barbatis, exumtibus. Hi flosculi magnitudine paululum excedunt Jasmini Arabici memorati, cum quibus planè conveniunt, cui hic frutex, nifi unus idemque ratione tantum loci variat, affinis.

2. Tranche flofeuli Indici J. B. Cluf. Exot. 1.2. c. 15. fr. 16.

Arborisne an herbæ flores essent Clusium latebat, color etiam in exsiccatis evanuerat: calyces habebant è quatuor veluti squamis compactos, & brevibus petiolis præditos, in quibus flores quatuor folis longioribus & calyces fuperantibus confrabant anguffioribufque quam calycum fquame, decuffatim compofitis, protuberante in medio umbone, ut in Malorum Aureorum & Citriorum Horibus: Odor fi quem habuerant evanidus, quemadmodum & fapor propter ficcitatem. Ab incolis tamen [infulz Madagafcar] in aliquem ufum adfervatos fuffic vertifinile eft.

2. Arbor violarum Indica I.B.

Arbor est Indica, slores serens, quibus Pharmacopola Violarum loco utuntur, quorum tamen usum non admittit Garcias, (quia diversa plane facultatis sunt à nostris Violis) nisi in iis medicamentis quæ foris applicantur.

4. Champacca flos Bontis.

Crescit in arboribus non absimilibus Persica Malo, foliis eodem modo oblongis & in cuspidem pyramidaliter definentibus. Colore flores funt duplici, viridiori & aureo; forma florum Colchici pyramicanter derimentous. Colore notes intra cupited, viriation & altere, norma norum Colenici aut Croci Anglici; odore Rodan cum Viola mixtam amuliante. Unde estam fremita Indice si sir nobili fuo unguento Borborni dicto truntur, ut corpus à capite ad calcem eo inungunt. Nominis convenientia cum Champacam H.M. & florum gratiffimus odor hanc ei eandem effe arguunt, ut in Hifforia Champacam diximus, licet defențito Bontiana imporfectă & vitolă videatur.

5. Benjoino obvolutum folium maximum J.B.

J.B.
Arborifie an herbæ folium effet incertum: apparuit tamen ex f'agmento quod habuit J.B. maximum fuifle, adeóque & Mufa forte folio majus. Erat autem colore rufeicente, cofta elata pofteriorem foli partem fecundim longitudinem percurrente, à qua nervi elati, & tipl fapius oppofigi, aliquando inaquali ortu, omnes obliqui prodeunt, ince quos spatium intercedens uncam unam latum elt, interdum tres, bininde palmare, é que nervis obliquis ultro citróque difcurrant venulæ transferfæ semuncia aut paulò plus inter se distantes, aliquando brevioribus intervallis diffitæ: quo nomine à Musse quoque folis distar, que aè costa quidem longitudinem percurrente, obliquis ultro nervis carent, transfersissique ut diximus, venulis destituuntur.

6. Nucis Indicæ folium quibusdam J. B.

Debemus (inquiunt Pen. & Lobel.) Occiduis Indiis istud concavum folium, cui simile aut par latitudine aut craffitie nullum novimus. E Palma congenere arbore avullum videtur: quin ipsâ totá texturá afferem binos cubitos latum, aut porius tegetem quaternos aut quinos cubitos longum refert, tegulæmodo fornicatum, & media secundum longitudinem costa semidigitum crassa carinatum; superna ora quasi przesetum esser, margine tenuiore duriore clauditur. Universum folium à summo ad imum in villos iis quodammodo similes qui obducunt Nucem Indicam, aut capillitium texendis funibus aptum discerpitur, quemadmodum totum est tectoriis adium & storeis ac-

An Palmæ alicujus folium fuerit nescimus: certe Cocci Indici dicti (ut suspicatur J.B.) folium

SECTIO

SECTIO TERTIA.

Fructus stirpium minus cognitarum è Clusii Exot. J. Baubini Hist. Plant. Grevii Musei Soc. Reg. & aliis.

CAP. I.

Fructus Officinales.

1. Cocci Orientales J. B. Ger. Coculus Indus Park, Coccule Officinarum C. B.

Cleribus paria funt aut majora, renis fere figură, describente J. Bauhino, [baccarum Lauri magnitudine, sed rotundiores] fusco rugoso cortice exteriore, interiore crassiore, cineriore, indem rugoso, utroq, lento, nucleum claudente fragilem, obsoleti coloris, Lenticulari apophysi, quam geminaz ex umbilico corticis partes emittunt, circumjectum. Coharrent autem cocci interior habitate terminario montante. quam granne os unionas sonos perces contratans encompression. Conserent autem cocci inter-dum bini aut terni, cuifculis tordiem harentes, utplurimum fingulares. Suffinentur pediculis unci-alibas, unico modo articulatis, qui fanè lignei cùm fint arboris fructus effe haud obscurè infinuant. Sapore funt admodum amaro.

Sapore unt aamooum anaro.

Hi Eppe racematim pediculis adhærentes (verba funt C.B.) hæderæ corymborum modo ex A-lexandria adferuntur. Quidam Solani maniaci, quidam Tithymali alicujus, quidam Clematidis frudum opinantur. Nobis J Bashimi fentnetni zverfimilior videtur, Arboris alicujus frudum effe. De baccarum harum loco natali nihil certi traditum invenio. Quod ad vires attinet certum eff

earum pulverem capiti inspersum pediculos interimere. Condronchius (qui peculiarem de illis tracatum feripfit) milles expertum in puerulis tradit pulverem harum baccarum etiam in exigua quan-

chatum (cripfit) millies expertum in puerulistradit pulverem harum baccarum eriam in exigua quanciatu cam adipe ficilla vel pomo decodo & fimilibus permixtum & capiti appoitum geregiè podiculos in capite ortos interficere, & felicius quam Staphidem agriam, tuttifque quam hydrargyrum.

Verium pracipuus earum ufus eft ad pilces capiendos. Compofitio Cardani ad pilces capiendos
experta hac eft. Baccarum Orientalium quadrans uncie, Cymini & aque ardenis fingulorum
fextans, cacit uncia, farina uncia tres: Digeruntur contula in palfillos. Solent alii Coccos Oriente
milcere cum veneri cafoo, melle & farina tritici, & finde pillulas formare pilcibus projiciendas. Alii
milcere cum veneri cafoo, melle & farina tritici aqua contemperatis facta paris efficacia eft
entid, fimplex palfa è pulvere baccarum & farina tritici aqua contemperatis facta paris efficacia eft
entid, fimplex palfa è pulvere baccarum & farina tritici aqua contemperatis facta paris efficacia eft
entid, fimplex palfa è pulvere baccarum & farina tritici aqua contemperatis facta paris efficacia eft
entid, fimplex palfa è pulvere baccarum & farina tritici aqua contemperatis facta paris efficacia ett
hujufinodi pilularum efi ad tempus duntaxat vertiginofos & ftupidos reddit; plerofuge autem brevi
hujufinodi pilularum efi ad tempus duntaxat vertiginofos & ftupidos reddit; plerofuge autem brevi
etam temporis curficulo pecari; an vero (ut till tetam affirmarum) nil quamprimum capiantur facillime putrefeant Congrommun opinion managam, mini un processo no montantino occident cambridge difference for a vero (ut illi ciam affirmarun) nii quamprimum capiantur facilime putrelcant & in partes dividantur nobis incompettum. E if quis objiciat infit Condronchius, pilices per aquam difeurere & volutari affinipo pulvere, & id ratione ebiretatis aut vertiginis evenire, illis dicam ego non harum vatione fed doloris quem percipium à contrario illo fic agitari & volutari, ut unumquodnon harum ratione led dolors quem percipiunt à contrario illo luc agitari & volutari, ut unumquod-que animal facere & prafertim homines folent chm dolore alique torreguentur. Ego pifecs primo velut ebios & vertiginofos fieri ab afliumpis pilulis concefferim, poftea nihillominus deleteria carun-dem qualitate interimi. Nam pifecs ab acri & amara qualitate baccarum tantum interfici non concefferim, quim potitis baccas fipecifica quadam & incomperta qualitate pifecs verrigine afficere & candem enecare crediderim. An verò pifecibus fic capits uto ablque ulla venera futipicione nos ve-ficie efficies con ferili diverim puro curace conscendin facum rationis care. fci poffimus, non facile dixerim, puto tamen cum Condronchio fi quum primum capti funt evificerentur & coquantur absque periculo comedi posse.

Quòd verò coccula ha calida fint, & minime ut Matthiolus contendit frigida, non obstante soporifera earundem vi, à sapore acri & amaro, necnon ab effectis manifestum est, ut luculenter demonstrat Condronchius.

Baccas hasce nullo pacto facultate deleteria vel venenosa præditas esse, neque hac ratione verum merito primarum qualitatum & sua amaritiei animalia ista interficere, opinatur idem Condronchius, merito primarum quantatum es nas annature animana me meritoco opiniano acua Contractum. Verimi fententera lua ministo firmam probationem affert. Mihi ex Amati experimento contractum potitis colligi videtur. Padagogus quidam Cubebas polcens ex imprudentia Pharmacopola fructum accepir, quem pricatores vulgo Coccum vocant. Cujus ciam quaturo ad fummum grana avidifime comederet; ille in naufeam & fingultum & animi angultus incidit: mox ei vomitorium exhibitum, quo vel intra horam abeo periculo & agone liber est factus.

Cocculi Indici aromatici Mus. R. S.

Rotundi sunt & aromatici, nonnulli Piperis nigri grano non multo majores sunt, alii Cerasi nigri propemodum magnitudine, omnes Caryophyllorum colore.

2. Anscardum J. B. C. B. Ger. Park. Anacarbiumg og Malacca beang.

Anacardio fructui nomen dedisse videtur forma aviculæ cordis amula, compresso, unciam longo, aliquando majori, in obtufum mucronem definenti, ex pediculo rugofo, totam bafin occupante ap-pento, colore nigro aut fulco folendenti. Inter externum corticem & alterum nucleum immediate ambientem clauditur liquor glutinosus, seu melligo nigricans, cui alii vim causticam, Cordus saporem primum dulcem, mox acrem, deinde vehementiffime adftringentem, adeò ut fauces in anguftiam conftringat, adfcribit.

Garcias Anacardio, inquit, nomen indiderunt recentiores Graci (nam Veteribus incognitum fuit) à cordis [præsertim exficcati C. B.] tum similitudine, tum colore, Arabum vestigia secuti. Lusitanis Fava Malaqua dicitur, quod viridis & in arbore pendens fimilis fit majori nostrati Faba. Miramur (inquit J. Bauhinus) neque Garciam, neque Acostam arborem Anacardiorum descripsiste; si modò arbor sit, de quo valde dubito, cum in Hort. Malabar. nullam ejus inter arbores mentionem inveniam. Et tamen Acosta magnam refert esse copiam horum fructuum in Malabar.

In multis India provinciis nasci consentium Autores. An verò in Siciliæ monte Ætna; ubi re-Locus, ferente J. Bauhino, Paludanus se virides ex arbore pendulos vidisse testatur, vehementer dubito. quantumvis id confirment Monachi in Mesuem, Serapio, & Curtius, qui in Apulia etiam provenite

Arabes Anacardia calida & ficca esse usque ad quatuor gr. proinde vim causticam habere, delere Virax verrucas & exulcerare cutem; quod repugnat experientia. Eorum etiam melliginem exulcerare, inflammare, sanguinem & humores adurere statuunt, quod Acosta etiam constituta, totod provincia Malabar ejus usum esse caustici vice feribit. Siquis instiller in puridum & cavum denem urit frangique & corrumpit facilè. Calce addita ad bombycinos pannos obsignandos, & alias res quallibet notandas utuntur. Etenim notam adeo firmam imprimit, ut nulla lotione eximi queat.

Idem Garcias fructum ipfum deleteriam facultatem habere negat, & ad experientiam provocat : figuidem in Indiis è lactis sero maceratum asthmaticis dari & adversus lumbricos scribit. Præterea iis viridibus (addit) & fale conditis utimur in cibariis, olivarum conditarum modo. Causticam tamen vim ficcato ineffe concedit. Quineriam Acoffa non tantum viridem fructum edulem effe air, & ad excitandum apertum, non folium quidem edi, fed codex Oriza admificeri ad modum Mangas, &c. fed & in deficato medullam internam edi ad bibendi appetitum irritandum affirmat, folam melliginem quæ inter duos cortices continetur causticam esse.

Mesues Elect. Anacardino has vires attribuit, Ventris totius inferioris, & cerebri affectus frigidos compecit, sanguinem reddit puriorem, & indé spiritu animali reddito purgatiore & tenuiore, sensus omnes, apprehensionem, intellectum & memoriam juvat, colorémque vividum corporitribuit.

E contra Calp. Hofman, non admittit Anacardios quovis modo praparatos, imò damnat penitus confectionem Anacardinam, quamvis sapientum dicatur: imò, inquit, est confestio fulturum. Habo enim ab amicis, quosam ab ejus usu maniacos esse sactores, exatents opus habuisse; & à quodam Joh. Heldero praceptore suo multa exempla proposita eorum quibus male cessent. Interim tamen Historiam narrat oppido mirabilem de quodam ex ordine suo cui alter praceptor confectionem hanc dediffe ferebatur. Hic enim cum antea sciebant eum omnes asinum fuisse, à sumpto Elect. intra paucos meníes eò doctrina: provedure el tru J. C. Actus al Profeilin am Wittebergeniem afri-intra paucos anons esta doctrina: provedure el tru J. C. Actus al Profeilin am Wittebergeniem afri-raveru. Sed intra paucos anons ria exficatus ell, ut cum perpetua fui premereur, quondie ad ebri-etatem ufique bebete, icaque & fibi & fuis muellis factus trandem miler perieric.

Solent interdum Indi nonnulli hune frudum cufpidi cultelli infixum candelæ ardenti imponere, qui dam uritur mirum quos ftrepitus edat, quas ignis icintillas quafi fulmina ejiciat variorum colorum, eaque ratione impofrores mulierealis & rudoribus imponunt, &c. Vide Acoftan.

3. Cubebæ J. B. Ger. Park. Cubebæ vulgares, nec Arabum Cubebæ, nec Galeni Carpejium Matth. C. B. Cuhefist.

Cubebæ grana funt Piperi fimilia, interdum paullo majora, pediculo longo ftili inflar donata, cortice fulco, rugofo, interdum erugato extenfoque, nucleo fubjecto exiguo, rotundo, foris nigra-cante, intus albo; aliquando caffa reperintur, æquè efficaci, vel etiam efficaciore fapore pravita quam nucleata, fuavi, aromatico acri, fed qui Piperis acrimonia multim cedat, pertinaci tamen.

Arbores earum Pomis nofiris haud abfimiles funt, racematim coharent grana ficut uva vitium, quaque tamen proprio harent pediculo. Java incola Cubebas coquum antequam divendata, ni exalibilo locorium feminentur arque proveniant. Crefcunt (tradente Linfchotano) in Java fylvis fua figorate ad inpam Sundar. Fructus autem neque Piperis genus funt, neque Oxymyrfines, neque Carpefium, neque Viticis femen, ur facile effet oftendere.

Cubebas claficante a exfeccant. Languentem ex cituita ventriculum vel etiam ex flau roborant. I

Cubebre calfacium & exticcame. Langueartem ex pituita ventriculum vel etiam ex flatu roborant, Virez.

Cubebre calfacium & exticcame. Langueartem ex pituita ventriculum vel etiam ex flatu roborant, Virez.

pectus a lentis craffifque humoribus expurgant, lienem juvant, flatus difettinist, & frigidis uterila refettibus auxiliantur. Diu cum Mattiche maine pituitam à capite trahunt & cerebrum troborant.

Cubebarum, inquit Garcias, magnus in vino maceratarum est usus, ad excitandam Venerem, tum etiam in Java ad excalfaciendum ventriculum.

Cubebæ fi ore contineantur claram vocem facere pronunciantibus perhibentur; quin & majorem in coitu voluptatem inde sentiri: quasi verò (inquit J. B.) non sit in ea titillatione mens commota fatis, nifi doceamur quemadmodum nos Venus adminiculation & violention transversos auferat. Cubebæ ex autoritate Avicennæ, urinæ vias emundant, arenulas extergent, calculos pellunt tam

2. Ana-

4. Fagara major J.B. Cubebis affinis Fagara major C.B. Fagara Ger. Fagara Cocculo Indo similis fructim Park.

Ciceris arietini, describente Clusio, magnitudine est, cortice tenui constans ex cinereo nigricante, cui sinbest putamen, nucleum continens satis folidum, & tenui nigraque membrana obductum. Integer fructus tum magnitudine, tum forma & colore adeo similis est. Cocculo Indo, ut primo aspectu fallere & pro eo sum possiti.

ramere ce processum possa.

J. Bauhinus à Cortulo fibi milla ait Fagaræ Avicennæ nomine putamina Pilis paria, rugola, fulca, in geminas carinas ad mediam ulque dehifeentia, pediculo tenui donata, intrinfecus lavia.

Fagara minor J.B. Cubebis affinis Fagara minor C.B.

Sunt, inquit, nobis præcedentibus fimiles cortices, fed minores multo, quales Imperatus pingit pro outre, inque, nous practiculation inmessorations, sea minores intuito, quaites imperatus pringir pro Fagara minore: Cortice quoque funt bivalvi, hiante, foras afpero, intuis pellicula candicante inter-fepro, fapore aromatico, tibamaro, linguam calore fuo vellicante, non ingrato tamen, fimili farè corticum Arantiorum.

Linschotanus in Java crescere ait. Temperamento & viribus cum Cubebis fere convenit: ad alvi fluxiones confert & concostionem

5. Nux Vomica Ger. Park. Vomica in Officinia C.B. Vomica vulgò Offic. compressa, birsuta J.B. J. B.

Nux vomica perperam vocatur hic fructus cum vomitum non moveat. Est ea orbiculata, nummo aureo quem scutatum vocant aqualis, subinde minor, compressa, calamum scriptorium vix crasmo aureo quem scutatum vocant aqualis, fibinde minor, compressa, calamum scriptorium vix crassa, tenera & tactu molli supersice, villum holosericeum imitata, coloris ex cessio cinerei, & vario lucis objectu renidente, umbilico utrinque medium occupante, sed altera sacie expressione. Villus derassa comminuto Adianto similis quodammodo Cordo teste. Fissa in geminas abit crustas, duritie serè cornea, coloréque ex futvo candicante, sapore insspirier amaro. I plas substantiu & contrulu concumax, adeò solida lentáque est, nec nsi probè siccata frestula, & ca quidem vix ac nè vix contundi se un pulverem redigi apta. Câm in duos orbiculos findunum uterque in orbis circumstrentia exiguum foramen habet, quo continetur (ut annotat Cordus) germinatura & ex se semine hoc sato existure plante rudimentum, exiguo pediculo & veluti parvo Thisquico with Hederaco, venos sulvissione solico confans. tam exosultis berteschaue siruax a cum ver so must Hederaco, venos sulvissione solico confans. une e ex remine no sato execute piante rounientum, execut pendento e vento parto Integrico aut Hederacco, venofo, duplicíque folio confians, tam exquitirá perfectique figurá, a term ver foi confiummata forma de perfectione certet. Ejus unica tantim pars, hoc eft, pediculus pradicto foramine vel carenta continetur, foliola vero duplicis fructus commifiurá clauduntur.

Reperitur sed rariùs forma oblonga. Nonnulli Nucem vomicam radicem esse opinati sunt, sed erronee: at neque sungus est, ut ahis videtur: fructum esse ex descriptione patet, verum an arboris an herbæ incertum.

Nucem Metel Arabum nonnulli cum Nuce vomica eundem effe volunt, verum descriptiones ei

Nux vomica narcoica est, virulenta, & vol Opio deterior, in pulverem redacta & cum cibo exhibita canes & felse interimit: exempla habes apud Gesnerum & Jo. Bunhinum, quibus addemus ea qua nobis communicavit D. E. Hulius, excerpta ex Antonii de Hude Centuria Observationum Obs. 50. Das (inqui tile) nuces vonicas, in fruita incias, pani buyrato mixtas cani appolita, qui ea avide devorabat; poft feminoram inguigitabat e offitos se cartilaginibus codis, fed altera elapla feminoral tremebat totus, de loco in locam diferenese; erectus farera haud potis erat, nifi fulloro innutens: Rigore & convultionibus crura afficiebantur: Teria feminora finita ut mortuus corruit; brevi po-Augerte exchangements that americana. The architecture is a minimum rumorem horrer videsture, & celerius relpirare. Hoe in ftatu per quartam femihoram fuperftes maner canis, & tandem subito moritur. Dissecanti mihi canis cadaver hæc occurrere phænomena. Stomachus ingurgitato cibo refertus erat admixtis nucis Vomicæ segmentis, quæ nullam mutationem passa videbantur, qu'an quòd mollora effent: idem acciderat fegenetto per idem temporis fazium in aqua calida detento.
Porro ftomachas, efophagus & inteftinum naturali confittutione gaudebant: Vafa lactea in mefen rorro itomacnis, esiopnagus ec intetrinum naurau contituuione gaudenant: Vala lactea in melenterio turgebant chylo: pulmones folito rubicundiores, & cordis ventriculi ejulque auricula debito timidiores erant. Ex diffecto cordis ventriculo, dextro, vena cava afecutenze & deficendente structa magna fanguinis copia effluebat, in thoracis cavitate statim coagulans. Circa cerebrum nihil prater naturam notare potui. Felis ab affumpta nuce vomica aliquandiu in aqua macerata, & partim excorata iidem ymptomats impetebaur ac predictus canis, ut ĉa ilus canis, qui tantum reliquia s fele prætermiflas devorabat. Defuit occasio investigandi dosin huis nucis Vomice requistram ad animal interimendum. Ex observatis patere putem hanc nucem virulentam potissimum inficere sluidum cerebrum nervoque irrigans: Hinc enim inquietudo, rigor, convulfiones, horror, tremor & respiratio inordinata facile derivantur. Prædicta fymptomata me ab ulu hujus nucis in homine absterrent, licet beftiis non hominibus earn noxiam ftatuant quidam. At ftatuant illi quid velint, mihi minime dubuum eft quin coldem in homine haberet effectus; Avibus certe non minus perniciolum esse constat quan bessis: nostrates enim ejus pulvere carnibus insperso Corvos, cornices, aliásque aves nostas inoscare & perdere solent. Adolphus Occo in sua Pharm, testatur Julium Alexandrin, ad se scripsisse, Nucem vomicam ablegandam, nec ad compositionis ullius usum admittendam, quippe adversaturam semper naturz humanz, nec quicquam tameninterea unquam commodi allaturam, qua docuffimi Viri fententia (inquit J. Bauhinus) nobis perplacet; nec quenquam hactenus vidimus, qui fuo experimento aliquid laude dignum illorum ufu perfecifie prodiderit. Hinc non immerito nuperi medici in Pharmaçopæis suis in Electuarii de ovo (quod olim ingrediebatur) descriptione cam omiserunt.

Si pulverem Nucis vomica velis ea radula deterenda est, nam in pila tundendo ob corneam substantiam comminui nequit.

6. Nux Metel Officinarum oculata C.B. Nux peregrina oculata compressa J.B. Fructus peregrinus 6. Clus. Exot. 1. 2. c. 30.

Major eft Nuce Vomica Offic dicta, quæ hirfuta eft, hæ verò circumferiptione haud ità rotunda, fed per ambitum nonnihil finuata, altera parte in gibbim extuberante, altera comprefia. Color cincreus, vel in ruffum declinans: Gibbus per declivia ordine pofitos habet ocellos quinque imprefios, comprefia pars ferobiculos habet inficulptos, in umbilico quidem unum; unde pediculus videut prodire, in marginibus autem multos incerto numero. Ocellis refipondent totidem loculi diffinichi, in quorum unoquoque semen unicum, Pomorum aut Pyrorum seminibus simile, sed habitius, substantia pingui, oleofa, sapore Avellanz: circumjecta omnis substantia lapidez est duritiei. Hic fructus melius respondere videtur Nuci Vomicz Scrapionis quam ejusdem Methel.

7. Juglandis fere facie fructus exoticus, sulcatus, tuberosus J. B.

Magnitudo nucis Juglandis majoris habitiorisque cortice tectus non duro, sed gallarum instar fungolo, quasi recens putamen carneum fuerit: Totus per longitudinem speciosè sulcatus est; sulcófque rectos decem in hoc numeravimus, nec fine eminentiis extraordinariis, inequalibus, tubero-fis. Ima parte quà fulci conveniunt ferobiculus est, opposita gibbus. Si acu substantiam ejus confodias interiora dura deprehendes.

Huic alium subjungit fructum J. Bauhinus, quem vocat Nucem Indicam oblongam cortice contectam quem pracedentis speciem videri ait, fi non eadem sit. Hist. lib. 3. cap. 205.

8. Beretinus fructus Clus. Exot. l. 2. cap. 27. Laurifolia Terenatensis C.B.

Arbores hos fructus ferentes foliis Laurinis præditæ elle dicebantur, crassis, splendentibus, in ambitu minimé ferais, oblongiúcilum fructum, esquis iligines glandibus timilem ferantes, nullo tamen calyce (ut affirmabant qui inveniebant) incluíum, tenui cortice, cineracei coloris, interdum etiam atti techum, nucleimque contientem oblongiúcilum, candidam, nullo manifetio fapore (quia præ ficcitate induruerat) praditum, & utab incolis Bereituz infulz edocebantur edulem, seu more leguminum elixum, seu in farinam tritum & pultis instar inspissatum & coctum.

In deserta primum insula, deinde in Beretina dicta, & in Moluccis à Fran. Draci comitibus in-

Glandi Iligneæ quodammodo fimilis fructus, cortice fragili J.B.

Ipfo fatente Beretino przcedenti fimilis videtur.

Lib. XXXII.

Nucula Indica cortice tenero, forte Beretinus fructus J. B.

Olivæ magnitudine, qua adhæsit latiuscula, altera parte in acumen desinente, sex costis rectis parvis diffinctus, fonorus. Cortex cedit unque compressus.

CAP. II.

Fructus rotundi & orbiculares C.B. p. 405.

Fruitus magnus ex rasundisate compression cartice rugoso susso. B. Peregrinus fruitus crassius a Clus. Exect. 12.6.7.
 Peregr. fruitus cr. in quo magnus mucleus J. B.

Val.

Aldè craffus erat hic fructus, nam geminum pugnum magnitudine aquabat, orbiculari panè
figura, fed latior five craffior quàm longior, ut cuius circumferentia effet decem unciarum,
longitudo verò à pediculo utrina, ad fummum fathigium duntaxat novem: craffo rugolócorrice, illós, futoc, exvum orbem umbilici inflar circa pediculum habente, fuperna autem parte tuberculis quibuldam obfito: internè magnum continebat nucleum, in binas partes fectum, valdè ruculos feli (funi forus) coloris externé a rate une habente interne additimenti initiu fatoris. golum, fulci (quia ficcus) coloris externè, ex atro verò rubentis interne, adiltringentis initio saporis, deinde fubdulcis. De loco nihil habet.

2. Frustiu rotundus cortice sungoso subparparascente C. B. Fr. 1. à Gareto * Cl us. Fr. planeu subpar. * Exc. 1.2. parens, nucleo impense amaro C. B. cap. 16. Clus.

Planus erat, & circino ducar fere rotunditatis, quem non fingularem, fed plures fimul connexos alio fructu inclufos fuille arbitrabatur Clufus: nam alia aliis quali incubuiflent, vettigia in nonnulius adhue apparebant. Erat verò craffo qu'dem fed fingiopo corrice practius, fuburpurafentis coloris, levis, fefcunciam latus, nucleum contiacens planum, candicantem, impensè amarum.

Nullum nec nomen, nec locus adscriptus.

3. Fructus

* Excel.2.0.25

3. Fruttus orbicularis spadiceus lævis C.B. Fruttus miscellaneus 3. * Clus. Fr. orbicularis perpolitus mucrone glands J. B.

Orbicularis erat forma, uncias pane tres ambitu comprehendens, lavis & perpolitus, spadicei coloris, superna parte exiguo mucrone (veluti glandes) præditus, inferna vestigio quodam cui pediculos inhæfiffe videbatur, levis & aquæ innatans, tametfi nucleum aut pulpam continens, ut ex strepitu deprehendebat Clufius.

4. Fruttus orbicularis fuscus nucleo cineraceo C.B. Fr. miscellaneus 4. * Clus. Fr. sublongus cortice duro, fusca tectus epidermide J. B.

Clus. Décription on valdé diffimilis erat, paulò tamen minor & oblongior [interdum æqualis] Corticem verò habebat duram, pæne inftar putaminis nucis Ponticæ, fusca teetum epidermide, internam autem partem cineracci coloris: aqua mersis non subfidebat, sed innatabat, licet nucleum contineautem partem cineracci coloris: bat Avellana non minorem, cineraceum, rugosum ob vetustatem, non adeò solidum ut primo intuitu apparebat, sed qui cultello facile secaretur, subflava carne sive substantia, qua manducata satis acris deprehendebatur.

Fructus orbicularis flavus, maculà subfuscà notatus C. B. Fr. peregrinus 6. ° Clus Fructus peregrinus *Exet.l.2.c.29 tanquam torno elaboratus flavus.

Non alia in re quam colore * flavo à fructu Lobi *200 Mes. Cluf, seu Caretti H. M. differt. Per * Tam corticis extremiratem qua lobo adhæserat macula subsusca notatus erat. exterioris quàm nuclei pulpx.

6. Fructus orbicularis spadiceus nucleo duro C. B. Fructus exoticus 4 Clus. Exot. l. 2. c. 19. Nuci Cypote accedens fructus, orbic. lavis, spadicei coloris J.B.

Orbicularis pæne erat formæ, quatuor verò unciarum ejus ambitus; cortice five verius putamine quidem duro, sed non valde crasso tectus, qui superna parte lævis & spadicei coloris, inferna rugosus & fuscus, nucis Cypote ferè instar, nucleum continens durum, foris fuscum, intus album, non ingrati saporis, ea parte qua levi putamine tectus fuerat striatum, altera prorsus rugosum.

7. Frudius orbicularis ex ruffo nigricans C. B. Fr. peregrimus 3. Clus. Exot. l. 2. c. 30. Fr. peregrimus orbiculatus custidatus J. B.

Mediocris Avellanz magnitudinem non excedebat, pane orbiculari erat forma, nifi inferna pars paulo angultior in triangularem quafi mucronem defiifiet; color ex ruffo nigricans, & tameti levis nihilominus in aqua subsidebat. Duro crassoque putamine constabat, & nucleum candidum tenui fusca membrana tectum continebat. Ex Guinea delatus erat.

8. Fructus orbicularis fuliginosus C.B. Fr. 15. à Ja. Gareto Clus. Exet. l.2. c. 16.

Orbicularis erat & femuncialis magnitudinis, duro cortice tectus inftar fructús Styracis, duplo m-men major, colorífque minus illo íplendentis & quafi fuliginofi, nucleum aliquem continens, quia agitatus strepitum edebat.

9. Fructus orbicularis ater & acidus C.B. Fr. peregrinus acidi saporis * Clus, Pruni parvi magnitu-*Exet.I. 2.c.13 dine fructus sonorus acidus J.B.

Orbicularis fere erat formæ, unciam viz. longus, tantundem latus, paulo tamen planior, utrinque tumens pulvini inflar, ater omnino, è temi curvoque oblongo petiolo pendens, temi fraglique cortece praditus, qui preflus illio frangebarur, & pulpam continere deprehendebarur fungolam & frabilem, fubrubentis coloris, atque valde acidi (aporis Tamarindorum pane inflar, (propterea valdè commodam meo judicio ad fedandam & extinguendam fitim) in cujus medicullio femen planum, fisic coloris, cardicante memberon invidentiment. fusci coloris, candicante membrana involutum erat.

De arbore aut loco nihil resciscere potuit Clusius.

10. Fructus orbicularis cinericeus ut Chamarrhiphes nucleus C. B. Fr. 12. navigat. Bat. * Cluf. Cha-*Exot .1.2.c.15 mærrhiphes officulo non dissimilis, sed major, orbicularis pæne J. B.

Orbicularis pane forma erat, Chamaerthiphes fructus officulo non diffimilis, fed major, lavis, cineracco colore practius, putamine fais tenui, quod fungosa quadam materia suffultum, interna, qua nucleus includebatur lave & fuscum erat: iple eram nucleus fere orbicularis forma; infima tamen parte in mucronem definens, qui in binas partes dividuus erat instar glandis & similium. Ejus sub-Hantia dulcis ut Amygdalæ fere, subflavi coloris.

11. Aranii formă coloris cineracei fručius fireștum edens J. B. Fručius orbicularis Aranii formă cineraceus C. B. Fr. minor 7. Paludani Clui. *Exot.1.2.c.20

Prorlus orbicularis erat, parvi Mali aut Aurantii forma, quatuor uncias ambitu continens, levis, coloris fere cineracei, folidus & durus, pulpam aut nucleum jam reficcatum continens, quoniam commotus strepitum edebat.

12. Fructus rotundus parvus, putamine spadiceo flavescente, nucleo subacido C.B. Fr. 7. à Jac. Exot. l. 2. Gareto * Cluf. Clus.

Lobo inclusus fuisse videbatur, aut saltem alio operimento: nam vestigium supina parte retine-bat, qua alteri rei inhasferat, alioqui firmo putamine præditus erat, licèt valde tenui & præ politura fplendente, coloris ex spadiceo flavescentis, nucleum putamini non adharentem continente, in binas partes dividuum, interne candicantem, subacido sapore.

Lib. XXXII.

Fructus orbicularis compressus cineraceus C. B. Fr. minor 1. Paludani * Clus. Fr. rugosus, par-vus, gravis, orbiculata pame sigura, quasi compressa J. B.

Gravis erat, orbiculatæ pæne formæ, planioris tamen & quafi compreffæ, rugofus, cineracei ferè coloris, durus & folidus, aquâ tamen merfus non fubfidens. Et nomen & locus Paludano ignotus.

CAP. III.

Fructus orbiculares fulcis nervifve distincti C.B. p. 405. Nucula Taphet Herc. Saxonia J. B.

J. B. Agnitudine sua unguem medii digiti zquat. Sessilis est modice, in gibbum hemisphæricum panë data, na ur per medium sekum globum ser erepretenere. Corrice municula est duro, cinereo, perinde ac Nux Vornica. In centro partis plana foramen umbilicale impressum. Substantia interna nigra est, duritie cornea, sine sapore notabili. Ad nucem vomicam referenda videtur. An granum nucis sequentis?

1. Fructus orbicularis major fuscus striatus C. B. Fr. orbic. peregrinus 1. Clus. Exot. l. 2. c. 9. Fr. orb. pereg. cum granis nucis vomicæ similibus J. B.

Orbicularis & sphæricæ prorsus formæ erat. Dimensi, sive per longitudinem linea ducta, sive per transversum, ambitus erat pane unciarum novem, nonnihil tamen striatus erat, circa eam partem quà pediculus adhæserat coloris susci, lævis & intus cavus, aliquid tamen continens, ut ex strepitu quem agitatus edebat conjecturam facere licebat. Ex illo pertulo educta funt multa grana plana nucis voanica formam perbellè referentia, nifi minora fuisfient, & oras minus crassas habuisfent, saporémque minime ut illa amarum: offea tamen corum durities.

2. Fructus orbicularis minor cineraceus striatus C. B. Fr. orbic. peregrinus 2. Clus. Exot. lib. 2. cap. 9.

Prorfus orbicularis erat etiam hic fructus, fed minor, ut cujus ambitus quatuor duntaxat unciarum effet. Pulvinato aliquo integumento inclusus fuisse videbatur, conjectura facta è fibrarum, quibus putamen (quo inclusum erat) præditum fuerat vestigiis ipsi impressis. Cineracei coloris erat externa ejus pars, interna cava & nucleum continens, quia firepitum agitatus edebat. Si ha-buillet ea foraminum vestigia, qua sunt in magna illa Nuce Indica, parvum Coccum quilpiam existimare pomisser.

3. Fructus orbicularis subniger & splendens, sulcis distinctus C.B. Fr. 1. Guil. Parduyn. * Clus. * Exot. 1. 2.

Orbicularis pene erat figure, una tamen parte feffilis & quodammodo planus, altera in orbem affigues, creberrimifique fibbiigra fiplendentéque qua tegebatur cuer five membrana, quagua-verium velur fulcis diffinctus, verum longé major, nec adec murinatus. Gravis erat, cortice fulco præditus eóque quem dixi modo fulcatus: interna pulpa five fubstantia dura candicans, salsi initio saporis, deinde adstringentis. Ex India.

4. Fructus ater sphendens, quatuor sulcis distinctus C.B. Fr. 9. 2 Jac. Gareto * Clus. Fr. ater, qua-*Exoc. 1.2.
tuor sulcis distinctus J.B.

Prorsus ater erat, lævisque & splendens, quatuor sulcis supernè distinctus, (tanquam in quatuor partes divifus effet) quorum bini ad partis adversa umbilicum usque ducti, planus alioqui, & orbicularis pane forma, uncià paulò minor, fuperna parte aliquantulum tumescens & quati pulvinatus, nifi qua parte sulci deprimebant: adversa pars vestigium retinebat fuscum, quo fructun sive cortici qui tegebat firmiter inhæsisse videbatur, quale in Castanea equina conspicere est, verum non adeo amplum, durum tamen & folidum deprehendebam, adeo ut etiam limam quodammodo respueret: eam ob causam quem nucleum contineat mihi incompertum.

5. Fructus orbicularis in summo linea trigona distinctus C.B. Fr. 10. a Jac. Gareto * Chul. * Exet .. 2.

Paulo major erat femuncia, orbicularis pane forma, fuíci coloris, qui an officulum duntaxat alicujus fructus effernéene dubius eram; mirabilis enim erat ejus forma; nam fuperna parte in tres aquales partes linea trigona quodammodo distinguebatur, illa viz. à summo in quo foramen Ppppppp

HISTORIA PLANTARUM.

ducta : infima autem parte tres illa lineæ, æqualiter latera (écantes ferè ad umbilicum pertingebant, h. e. ad duplicatas alias lineas quæ triangulum conflituebant, in quarum medio erat umbilicus five foramen nagis amplum quàm in fuperiore parte, non tamen pervium, & interfitieum illud duplicatas linest triangulum efficientes occupans paulò candidions erat coloris quàm reliquus fructus : an verò nucleum contineret ignorabat Clufius, quia motus aut agitatus nullum ftrepitum edebat, aquâ tamen merlus sublidebat.

* Exet. 1.2.

Fruilus orbiculariu Arantium ficcum referens ofto venie diffinitus C.B. Fr. 2. Jac. Plateau Clus.
 Fr. Malo Auraniu resiscato similis, levits, aurei coloris, ofto mercus distinctus J. B.

Prorfus orbicularis erat forma, quatuor enim uncianum erat ejus ambitus, five à pediculo circumferentiam metireris, five medio corpore, corio five cute tectus coloris ex aureo flaveficentis, ut exiguum aureum Malum reficcatum videretur; o dot amen nervos faus raffos à pediculo al fummum fructum omne ex latere ductos habebar, corúmque nonnullos geminos, alios quaternos fimul punctos, alios fingulares: valde aurem levis erat quia reficcatus; breviter omnes notas habebar Mali Auranti pratter illam nervorum difiinctionem.

7. Frustus orbicularis suscent sent servis distinctus ex Guinea C. B. Fr. orbicularis peregrinus 3. Clus. Ex. l. 2.6. 10. Fr. peregr. orbicularis sent norvis distinctus J. B.

Cluf.

Hie etiam profus orbicularis formæ erat, fed fenis duntaxat nervis diftinetus, ab infirmæ fede ad extremum ufgue per longitudinem reêd lineå excurrentibus, felcunciam longus & craffus, fuici coextremum ufgue per longitudinem reêd lineå excurrentibus, felcunciam longus & craffus, fuici coextremum ufgue per longitudinem per longitudinem activity and per longitudinem activity and per longitudinem activity and per longitudinem activity and per longitudinem activity and per longitudinem activity and per longitudinem activity.

8. Frustus orbicularis spadietes novem venu difinstus major C. B. Fr. orbic. peregr. nervis di-

Clus.

Noi inelegans erat hic fructus, formæ orbicularis, fex uncias in ambitu craffus, tres longus, ducă à petiolo cui inhærebat ad extremum fructum lined, h.e. in toto illo ambitu fex unciarum longitudinem explens, novem nervis à fummo ad pediculum, femunciam pene longum, ducăt sditinctus, fulci vel ſpadicei quodammodo coloris, levis, prægnans tamen, & nucleum vel pulpam reficcatam cum ſeminibus continens, quia agitatus ftrepitum edebat.

 Fructus peregrinus orbicularis novem nervis difinitus minor cum officulo angulofo J. B. Fructus orbicularis minor, novem venis, at & femen, difinitus C. B. Fr. orbicularis peregr. nervis difinitus 2. Clul. Ex. I. 2. 1. 19.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Clus.

Cl

CAP. IV.

Fructus figurà oblongà ovali C. B. pag. 405.

* Exot. l, 2.

Fructus ovi anserini magnitudine fusco-cinereus C. B. Fructus peregrini pulpa * Clus. Fructus peregrini nucleus J. B.

Merini ovi magnitudinem æquabat, imò superabat, quinque videlicet uncias pænè longus, Merini ovi magnitudinem æquabat, imò superabat, valdè gravis, nucleus sive pulpa cujac magnitudinem ruduus verius quàm fructus ceniendus: nam mollis erat, tenui quadam & rugoli membrana ex fusco cineracci coloris tetal, unguibus (fiquis premerer) codons, coloris siabstavi, oò veustatem fortè, & falsi quodammodo saporis, qui an naturà ipsius pulpa, an arte acquisitus ignoro: sed haud dubie aliquo putamine claus fuerat; nam membrana eum tegens vestigia adhuc retinebat impressa à crassionibus ipsius nucis internis nervis.

2. Fructus ovi anserini formå C. B. Fr. orbicul. peregr. 3. Clus. Exot. l. 9. c. 9.

Non valdè diffimilis erat Fructui minori orbic. cineraceo firiato C. B. fed longior & craffior, ovi Anferini forma & magnitudine: adfervabatur in eo Balfamum Peruvianum.

* Exet. 1. 2.

2. Fruitus ovalis suseus, nucleo Avellana simili C. B. Ja. Gareti Clus. Fr. exoticus inaqualis coloris J. B. Clus.
Clus.

Duro, denlóque cortice praditus erat, eoque inaquali & fufci coloris, internè laviore & quo dammodo cineraceo, media ejus parte fibrola & firma: nucleum autem continebar Avellana fio putamine

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

puramine incluse magnitudine, gravem, durum, rugosum (quia reficeatus) in binas parces divisum, folidum, interiore parte albicantem, in quo nullum manifestum saporem deprohendere poterat Chelius, quia omnis viso vetustarem force evanuera.

4. Fructus ovalis putamine crasso fibroso C.B. Fr. 3. Jac. Gareti Clus. l. c.

Officulum verius alicujus fructus quam fructum dici poterat, idque valde duro & crasso puramine praditum, quod externa parte multis fibris constabat, interna verò nigrum & quodamunodo faveum, nucleum crassum, durum & rugosum continens. Ovali porto erat illud officulum forma, seccional longum, unciam crassum.

5. Fructus ovalis fuscus C.B. Fr. Miscellaneus 1. Clus. Ex. l. 2. c. 25. Fr. Indicus ovalis rugosus J.B.

Sefcuncialis erat longitudinis, binas uncias aut amplior ejus ambitus; duro, inaquali, rugosóque cortice conftaris, fuíci coloris, gravidus, h. e. altum fructum vel officulum five pulpam continens, ama agitatus ftrepitum debatt. Apertum nucleum continere deprehendit Claitus, craflium, ejufdem cum iplo fructu forma, cavum intus & inanem, fubitantiá tamen fuíci conftantem, & fapore quali ventura & rancida Ampgelalae.

6. Fruitus ovalis lapidi Judaico fimilis ex fusco nigricans C. B. Fr. peregrinus ovatus, similis lapid Judaico J.B. Fr. 2, cap. 30. l. 2. Clus. Exos.

Judaico lapidi magnitudine par erat, & ejus formam exceptis ftriis pulcherrimè exprimens, ex ruto nigricantis colors eft, ut majores nonnulla galla, levis & aque impolitus fupernatans, duro putamine confitan, ac nucleum continens.

E Guinea delatus erat.

Locus.

1810

7. Fructus olivia officulum referens C. B. Fr. minor 5. Paludani Clus. Exot. l. 2. c. 20. Baccae cujusdam prægrandis officulum J. B.

Baccz cujufdam prægrandis officulum videbatur, formå Olivæ officulum utcunque referens, longè tamen majus, utpote lefeuncialis longitudinis, uncialis verò latitudinis, rugofium, folidum, nucleum in fe continens ut ex agitati firepitu conjecturam facere licebat Clafo.

8. Fructus ovalis spadiceus C.B. Nax peregrina 2. Clus. Ex. l. 2.c. 13. Nux orbicularis peregrina, glabra, spadicea J.B. Clas.

Nux fæc orbicularis pæne forimæ erat, paulò tamen longior: nam illius ambitus, fumput utrinque per longitudinem menfurd 53 uncias continebat, vix autem quinque unciarum erat citcumferenta; inferna parte nominifi mucronata,fuperna verò obutifore,duro & faits glabro putamunconflans, fondicci coloris & nucleum continens, ut ex agitate firepitu conjecturam facere petrate
Clufius: alio verò involucro tectam fuiffe certum eft, quale porro id fuerit, aut quali in arboro
nata intelligere nequivit Clufius.

9. Fruttus oblongus fuscus friatus C.B. Fr. exoticus 2. Petri Paanov * Clus. Fruttus fuscus durus * Exot. Line.
44.

Paulò longior erat uncià: trium verò unciarum ambitum (qua parte craffior) continebat, colore fusco practitus, durus, striatus, in obtusum mucronem definens, in quo ossiculum vel nucleus inclusus, quia agitatus strepitum edebat.

Fructus oblongus arcuatus suscess. C.B. Fr. 1. è navigat. Batav. * Clus. Fr. exot. prona parte in * Exos. 1.2. 6.
arcum elatus, supina planus, suscess J.B.

Binas pæneuncias latus erat, paulò autem longior, prona parte in arcum elatus, fupina planus, denfo, craffo, duróque cortice practius, fulci coloris & quando immaturus quodammodo fipadica; materia fipongiosà, firmá tamen confians; nucleum verò continebat uncialem, planum, durum, fufci coloris externa parte, fubrubentem interna, in binas partes divifum, quadam adfiricatione initio practium, deinde falivam cientem, tenui fipadicea membrana involutum.

Ex Java.

 Fructus oblengus fulcus folendens C.B. Fr. 1. cap. 18. 1. 2. Cluf. Exot. Coxco Cypote dictus. Nux free Officulum Cypote, fimile Nuci Balfami Peruriani J. B.1

Non valdè abfimilis erat illi, qui Clufo aliquando miffus pro fructu ejus arboris, quæ liquorem illum Balfami appellatione donatum in infula Hayti five Hifpaniola profert, fed minor, necfpadicei ut ille coloris, fed fuici prorfus, & præ lavore fplendens, ventre five inferna parte cineracèi coloris, non lavit u fuperna, fed feabra. Alio fructu haud dublè inclufus fuerat, nam officulum duntaxaterat alercius fructus; qualis autem fuerat arbor que fructum perufut, aut qua in provincia nata, nihil erat adforiptum. Agitata nullum ftrepitum edebat, nec in aqua fublidebat.

Ррррррр 2

12. Frudus

Lib.XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

1821

* Exot. l. 2. c.

12. Fructus oblongus cineraceus nervis crassis C.B. Fr. 3. Parduini * Clus. Cunane nuci similis cinerei

Longus crat 21 uncias, qua parte latiffimus unciam aut paulò amplius latus; forma ei nonnihil convexa, dorfum elatum & affurgens, arctius caput, infima pars in mucronem definens, cineraconvexa, dorium caraum ex anuagens, areas espens, minima para manacinem cennens, cinera-ceus color, crafficore eminentoriclique nervi, à fummo capite ad infinam partem per dorfum ex-currentes, tama arte expreffi ut humaná indufrità feulptos quis arbitrari potulifet: Alio autem cortice tectum fuisse verifimile eft, qui affidua à fluctibus marinis in litore volutatione attritus fuerit: nce recumi unite vinnina est qui anaterie, quemadmodum infima pars nomihil attrita fideri conflabant verò illi nevi es fibrola materie, quemadmodum infima pars nomihil attrita fideri faciebat. Ad nucis porrò Cunane formam valde accedebat, excepta illa nervorum eminentia, tum etiam colore, qui in Cunaneprorsus ater erat.

Exot. l. 2. t. 16. fr. 12.

13. Fruelus oblongus cineraceus acidulus C.B. Oregioella ex quo Cacao potionem conficiunt * Clus.

14. Fructus oblongus cortice flavo-spadiceo C.B. Fr. 13. cap. 16. lib. 2. exot. Clus. Fr. Brasiliano. rum perniciosus J. B.

Uncialis longitudinis erat, non tam denfo quàm lento cortice tectus, fpadicei ex flavo coloris, nucleum continens cineracso colore praditum, & tenui nigerrimaque & fplendente membranà obvolutum, praterquam infima parte, que aut candicans, aut (detersà membranà) nuda, quantum Clufico obfervare locale ai in fructu imperfecto.

Brafiliani perniciosum esse dicebant.

15. Fructus oblongus lobum referens niger C. B. Fr. 14 c. 16. l. 2. exot. Clus.

Splendens præ nigredine erat, uncialem ferme longitudinem, & minimi digiti craffitudinem zquans vel etiam amplior, parvum quendam lobum forma referens, mucrone roflellum aviculta quodammoto reprefentante: exalibidam pulpam continebat, in qua latebant bina aut terna femina spadicei coloris, Malorum vulgarium seminibus pæne similia.

CAP. V.

Fructus Pyriformes C.B. p. 406.

1. Frudus prisormis major rugojus niger binis cellulis destinidus C.B. Fr. exoticus 1. cap. 24. lib. 2. Clul. exot. Prisormis srudus rugojus niger, duro corio telius J. B.

Urbinatus erat, Pyrique formam æmulabatur, 21 uncias longus, 41 ambitu, levis tamen, Oronnatus erat, ryrique rormam zmunaoatur, 27 uncias tongus, 42 amottu, sevis tamen, rugofus, prorfus niger, adeò duro & tenaci corio tectus licer non valde denlo, ut difficulter culto niti malleoli vi adacto aperire posfet Clusius. Apertum binas cellas habere deprehendebat, membrana quadam fuíca & solendente distinctas, in quarum singulis nucleus bifariam nemocoat, memorana quacam ruica o ipientoeme unimicas, in quatum iniguis indeties omatain divitis, media etiam intercurrente membrana, quemadmodum fere in Nuce juglande. Tous nucleus fitum veutiface contraxerat, & initio quidem fapore nullo manifesto practitus videbatur, diutitus cule tamen in ore retentus quandam acrimoniam habere, & tandem fauces quodammodo urere comperiebat.

2. Frustus Pyriform, minor spadices-tinereus C. B. Fr. exot. 2. Clust l. c. Pyriformis frustus levis, spadices coloris, fragilis cortice testus J. B.

Clu/. Hic etiam 21 uncias longus erat, minus tamen craffus; nam ambitus ejus trium duntaxat uncia-rum erat, lgvis totus & spadicei cum cinereo mixti coloris in longum mucronem definens, fragili cortice constans, qui an alio operimento tectus fuerat Clusium latebat: Pulpam autem continebat nigram in qua officulum lacebat, uncia magis longum, durum, cineracci ex fuíco coloris, obtulo mucrone practitum, & funma parte in uno latere veluti exfeulptum; in quo haud dubié nucleus latebat, licet nullum agitatus sonitum ederet.

CAP. VI.

Fruelas orbiculares & rotundi & ovales tuberculis obsiti C. B. p. 406.

* Exet .! 2. 6.

1. Frutius orbicularis fujeus tuberculis obțius C.B. Fr. 2. Parduini è Guinea * Clus. Officulum furitiu orbiculure, aliquanisulum mucronatum, tuberculis obțium fufeum J.B.

Ncialis erat longitudinis, fed officulum fructus verius quam fructus, orbiculari pæne forma præditum (nifi qua parte fructus ipfe quo continebatur è pediculo pependerat, & extima, qua aliquantum mucronata) trium ferè unciarum ambitu, fusci coloris, durum & perpetuis tuberculis obsitum, in quo tamen apparerent veluti triangularis forma veltigia in utraque extremitate, folidum, grave, aque tamen innatans, nec fidens ctiamfi ca mergatur. 2. Fructus E Guinea allatus est.

2. Fructus orbicularis cineraceus tribus foraminibus donatus C. B. Fr. 8. cap. 16. l. 2. Exot. Clus-Fr. orbicularis fere cum tribus sulcis & tribus foraminibus J. B.

Formam orbicularem habebat, paulò tamen planior erat fuperna & feffili parte, unciam latus, folidus, nec ullum firepitum dum agitaretur edens, cineracci coloris, tribus canaliculis five fulcis diffundus, da funmo ufque ad tria foramina que inlatenbus obtunebat, ribus aliu minoribus fumma

3. Fruitus rotundus flavus tabercalis objitus linea emmentiare transversa C.B. Fr. peregrinus 4. Clus. Clus. Clus. C. 30. Fr. peregrinus taberosus major Clusto J.B.

Cunj.

Huic [phærica ferè erat forma, magnitudo pæneuncialis, putamen admodum craffum & durum, perpetuis tuberculis undique oblitum, flavefæntis coloris, linea eminentiore transfersum secante, quam ut in Juglandibus putaminis conjunctionem & commissuram esse arbitrabatur Clusius.

4. Fructus rotundus flavus tuberculis obsitus C.B. Fr. peregrinus 5. Clus. l. c. Clus.

Sphæricæ prorsus erat huic formæ, magnitudo globuli minoris sclopi, putamen ejusdem cum præ-cedente coloris & perpetuis etiam tuberculis, non adeò tamen crassis, obstum, nullaque linea

5. Fructus ovalis ex fusco subrubens, tuberculis mucronatis obstitus C. B. Fr. 5. c. 1. lib. 2. Exot-Clus. Fr. Exot. Stramoniæ modo tuberculis obsitus J. B. Clus.

Selcuncialis erat longitudinis, unciam latus; paulò enim planiore erat formà, colore ex fulco fubrubente, totus tuberculis leviter mucronatis obfitus, perinde fermè atque Stramoniz fructus, Nucleum autem continebat fulca quadam membrana tectum, oblongiusculum, lavem, spadicei coloris, qui albescentem medullam continebat, sed duram quia sicca & quodammodo insipidam.

Fruitus Olivæ officulum referens, tuberculis obfitus C. B. Fr. 6. cap. 20. lib. 2. Exot. Cluf. Fr. Olivæ officulum referens, rugofus cum tribus lineis J. B.

Unciam crassus erat, sescunciam ferè longus, formà etiam Oliva officulum quodammodo re-ferens, minor tamen, rugosus, & veluti frequentissimis tuberculis obsitus tribus nervis secundum longitudinem diftinctus; extrema altera parte obtufa, altera verò mucronata, fatis gravis, & nucleum aut tale quidpiam continens, ut ex agitatione conjiciebam; in aquam injectus non mergebatur. Alterius fructus haud dubiè officulum,

7. Fructus oblongus cineraceus durus tuberculis exasperatus C. B. Fr. 1. cap. 19. lib. 2. Exot. Clus-Fr. Exot, cinereus cum lineis & tuberculis duris 1. B.

Binas uncias cum femille longus erat, quatuor in ambitu crassus, cineracei coloris, quem aliquo operimento tectum fuisse arbitrabar: in quinque partes dividi posse venz per longitudinem ductz indicabant, alioqui eminentibus aliquot tuberculis instar vesicularum obsitus erat, que aperta inanes & inaquales lacunas oftendebant, fipadicei coloris & fiplendentis, quafi femen aliquod continuissent. Valde durus autem erat is fructus & adstringente facultate præditus.

Fructus cordis formam referens, fuscus tuberculis inaqualis C.B. Fr. minor 2. cap. 20. lib. 2. Clus.
 Exot. Fr. planus forma cordis cum multis tuberculis J. B.

Planus erat, binas uncias longus, totidem latus summa parte, cordis, ut vulgo pingitur, formam quodammodo referens, multis tuberculis eminentibus inæqualis, fulci coloris, levis, aliquantulum cariofus, quia immaturus collectus fuisse videbatur. An aliquo putamine inclusus fuerit me later, inquit Clusius: quia nullum petioli à quo pependisset vestigium in eo apparebat.

CAP. VII.

Fructus angulis donati C. B. p. 406.

1. Fructus orbicularis fuscus trifidus, granis refertus C. B. Fr.5. cap. 25. l.2. Clus. Exot.

Efcunciam longus erat, media parte craffior, extremis gracilioribus, qui è multis fibris con-textus videbatur, fed adeò firmis, ut frustra cultello aperire tentaret Clusius, coloris fusci, pelle tamen spadicea lavi & splendente tectum fuisse reliquiz quas adhuc retinebat indicium faciebant; atque licet non adeò gravis videretur, aqua tamen mersus subsidebat.

* Exet. 1. 2.

2. Fructus rotundus inaqualis cineraceus Jaxeus C. B. Fr. 6. Camiri India Clus. exot. l. 2. c. 15. Fr. Juglandis fere magnitudine durissimus, Indis Camiri, sapore nucis moscatæ J. B.

HISTORIA PLANTARUM.

Uncialis erat magnitudinis, Nuci Juglandi suo illo viridi externo cortice exempta non diffimilis, Unclais era maginismus, anno pigama no may anno accordo obtoce exempta non minimus, inaqualis, fimma parte latior, infina in obsulum micronem propernodum delinens, puramite affair grafio faxez dunitei practitus, nucleum continente album, Amygdalz pane fapore. Alio frustrat grafic face and frustration for the continent of the co lats crato iaxes custice pieculus, mocioni confinence anomi, funguate parte impris. Ano fra-dru fue externo cortice opertits fulfie videbatur, quia depetficionolus putaminis locis cincraceam quan-dam materiam adduc inharentem retinebat. Ubesiorem bujus fructiis descriptionem vide apud Clufium Exot. lib. 2. cap. 29. Fr. 2. p. 57. aut J. Bauhinum Hift. lib. 3. cap. 40.

2. Frustus in gibbum extuberans cortice reticulato villos C.B. Peregrimus frustus reticulato corio Clus. Fr. reticulato corio peregrinus J. B.

Clus. Duro corio, & multis fibris retis in modum quodammodo inter se intertextis & duris contecto Dato como, es inimes mais reus en incomir quocaminoso men le interessis et curis concetto pradrius eras, foris quidem inciquali 8: ruidi, intus verò lavi 8: fifendente, colorique ad fipadiscum tendente, 3 t uncias longus, binas 8: amplius latus, jupernè in gibbum extuberans, infernè planus ferè, nucleum continens craffum, plenum, fucculentum, & qui in navi, qua recens ex Guinea advectus fuerat, jam germinare inceperat.

Alterius ejuldem generis fructus nucleus folidus erat, quia tamen vetustus, rugosus foris. Non est autem hic fructus Nux fed Pruni cujufdam Indici officulum: Ad Mangam det referri.

4 Fructus angulosus cineraceus corsice sibroso C.B. Fr. miscellaneus 2. cap. 25. lib. 2. Clus. Exot. Fr. exot. oblongus, angulojus, cineraceus J. B.

Cluf. Sescuncialis erat longitudinis; binas uncias aut amplior ejus ambitus, non in rotunditate oblongus, fed angulotis, cortice inzquali & valde fibrolo, cineracei foris coloris, interné fuici, levis, aque dum ez mergebatur innarans, nucleum continens prortis rugolum, (quia fortè antè maturitatem lectus) & fubitantia rufefcentis, addiringentífque faporis.

5. Fruttus niger in duas partes separabilis acidiusculus C.B. Fr. 18. cap. 16. lib. 2. Exos. Clus.

Valdè rugolis nigrique coloris nucleus erat, in binas partes feparabilis, exilis, fibflantià, quia re-ficcatus, durà, acidiufculi faporis, an aliquo officulo aut putamine tectus fuerat Clufium latebat.

6. Fructus Avellanæ magnitudine, putamine velut in duas partes diviso C. B. Fr. peregrinus 4. c. 29. l. 2. Exot. Cluf.

Pontica nucis magnitudine erat, ejuídem coloris, putamine duro, velut in duas partes diviío, nucleum continens, ut ex firepitu conniciebat Clufius. Nucleus albus, dulcis, quem ad Unguentarize nucis genus aliquod referendum esse censebat idem. Ex Africa delatus eft.

Frultus Subrotundus cineraceus duplici angulo C. B. Fr. exosicus 9. cap. 15. lib.2. Clus. exoc. Fr. exos, duobus angulis difinitius J. B.

Unciam longus erat, minus uncia latus, cortice denío constans, cineracei coloris, duobus angulis distinctus, & extima parte mucronatus, levis & in aqua haud subsidens, tametsi ea mergeretur, durus tamen & agitatus strepitum non edebat.

8. Frustus triangularis suscus C. B. Fr. peregr. minor 4. cap.20. lib.2. Clus. exot. Fr. triangularis selsus of endens J. B.

Triangularis formæ erat, eminentibus tribus angulis, & feissuras ostendentibus, ex quibus in ternas partes facilè dividi posse intelligere licebat. Levis erat, & aquæ innatans, nec imum petens, tamedi diuturno tempore in ea hærens; foris fusci coloris, an quicquam interiore parte contineret ignorabat Clufius, arbitrabatur tamen pulpam continere, licet agitatus nullum strepitum ederet.

9. Fructus pentagonus tuberibus inamibus obsitus C.B. Fructus minor 9. cap. 20. lib. 2. Clus. exot. Fr. pentagonus vel officulum J. B. Hift. lib. 2. cap. 23.

Pentagonus erat hic, verius fructus officulum dicendus, uncialis longitudinis, quod ex quinque volue longs refellis compacted, quibus followers longs uncless in fingularis paperbar, fed inanis & membranaceus duntaxat, totum officulum tuberibus inanibus erat obstrum: Illud unicum habebar, & quidem vetustate velut attritum.

Fruitus oblengus pentagonus fufcus C.B. Fr. exoticus 2. cap. 15. lib. 2. Cluf. exot. Fr. exoticus Bamie inflar angulofus J.B. Hift. I. 3. c. 108.

Binas ferè uncias longus erat, unam crassus, in quinque angulos distinctus, instar pæne fructus Bamiæ, durus, fusco colore (cui albedo permixta) præditus, solidus, h.e. nullum strepitum quamvis agitaretur edens, levis & in aqua non fubfidens. 11. Fructus De Anomalis & minus cognitis. &c.

11: Fructus cristatus spadicei colorie C. B. Fr. 11. cap. 15. lib. 2. Exot. Clus.

Cujusdam fructus officulum videbatur, uncialis fere longitudinis, semuncialis crassitudinis, lævi fpadiceique coloris putamine tectum, fiperire quodammodo crifitato, & coloris albi, atque paulò infra conum illum ad latus veltigio apparente quo pediculo fuo inhaferat.

Inter Aromata repertum fuerat cum feminibus Tamarindorum.

CAP. VIII.

Fructus exotici miscellanei è Clusio, Jo. Bauhino & aliis.

I. Fructus in orbem convolutus fuscus C.B. Fr. minor 11. cap. 20. lib. 2. Exot. Clus. Nucleus nucis quodammodo carvolutus J. B.

N orbem quodammodo convolutus erat, nucleus verius quam fructus, qui putamine aut nuce aliqua conclulus fuisse videbatur; solidus tamen, & susci exterius coloris, internè albus, non ingrati quidem saporis, sed acidiusculi, quem tamen vermiculi albi, iis non diffimiles qui in Ponticis five Avellanis nucibus generantur sed minores valde appetebant, & brevi totum erodebant.

2. Fruitus è 4 membranaceis foliis compositus, nucleo orbiculari C. B. Fr. 17. cap. 15. lib. 2. Exos. Clus. Admirabilis fruitus Indus J. B. bist. l. 3. c. 15.

Admirabilis erat forma; quatuor enim membranaceis foliis ex adverso inter se oppositis ex eodem tamen pediculo prodeuntibus constabat, quæ superna & extima parte velut coeuntia, ossicu-lum infima parte ipli inhærens & fragile occultabant, in quo nucleus orbicularis formæ, Nucis mochatz magnitudine continebatur, foris fuscă & fungosă quadam materiă obfires, durus, ut qui reficcatus interne albus, & cornea duritiei. Membranacea illa folia multis nervis erant diffincta, & rhomboidis formæ, atque uncialem longitudinem & latitudinem habebant. Ex India Orien-

3. Fructus è multis fibris contextus spadiceus. Fr. 6. cap. 25. lib. 2. Exot. Clus.

C-197.

Sefcunciam longus erat, media parte craffior, extremis gracilioribus, qui è multis fibris contextus videbatur, fed adeò firmis ut fruftra cultello aperire tentaret Clufius, coloris fulci, pelle tamen finadicea, leri & fplendente techun fuiffe reliquise quas adhuc retinebat indicium faciebant; arque licer non adeò gravis videretur, aqua tamen merfus fubfidebat.

4. Fruitsi metæ figuram refereni cineraceus C.B. Fr. minor 3. cap. 20. lib. 2. Exot. Clul. pro Balfami Persami fruitsi milliu. Balfami Peruviani fruitsi metæ formæ J. B.

In aquam conjectus non mergebatur, licet fatis gravis & nucleum contineret, ut ex strepitu quem agitatus edebat conjectabatur Classus; uncicalem superabat magnitudinem, metz formam quodammodo referens, h. e. ab ampla basí sensim gracilior assurgens, cineracei ferè coloris. Ad Paludanum missus est pro fructu Balsami Peruviani & sane convenire videtur cum fructu Balsamiseræ arboris Copaibæ dictæ apud Pisonem.

Fruitus Javanensis quadrangulus, cortice reticulato spadiceo C. B. Fr. peregrinus tetragonus J. B. Clus. Exos. I. 2. c. 5.

Quadrangularis erat formæ, nitido & lævi cortice tectus, septem uncias à summo sastigio ad pediculum ulque longus, podem cum femilifo craffus, five foliquipedais ejus ambius, finguli emu an-guli 44 pene uncias diffabant ab invicem. Correx valde denfus, ex multis fibris, retis quodammodo forma contextis constans materiam singosam intermixtam continebat, corioque ut dizi lavi & splendente, spadiete coloris exteriore parte rectus erat. Tota tamen nux valdé levis pro sua magnitudine. Intus officulum continebat [minor ejusdem generis quem aperuit Clusius] ab infima sede latiore in meam affirgens, craffluciulum, molle camen (quia fructus immaturus) fibribente cure testum, acidi faporis, ficur etiam nucleus qui in eo continebatur candida membrana testus.

Prægrandis alicujus Palmæ fructum effe conjectabatur Clufius.

6. Nux frue officulum fructus ex Palmarum genere J. B. Fr. 3. tabellæ 3. cap. 14. lib. 2. Clus. exot. Cluf

Nux aliqua erat five officulum fuecus ex Palmarum generibus, cui villi qui illam vestiebant adempti fuerant; nam valde tersa & polita crat, mukisque venis nigris à summo ad imum diffineta, præfertim is que à tribus veluti umbilicis, æquali propemodum spatio ab invicem discretis, origi-nem discebant, & magnam venustatem nuci adferebant. Alioqui nux binas uncias longa erat, ens ambitus 3 ½ continebat; umbilici autem pæne unciam ab invicem diftabant. Duro cortice nux illa erat prædita, & nucleum continere ex motu strepitum ciente manifestum erat.

-. Semen

1823

7. Semen Tamarindi semini simile, una extremitate dentatum J. B. Fr. 20. c. 16. l. 2. Exet. Clus. Tamarindu simile semen spadiceum.

Cluf, Hoc femen (inquit Clufius) cujus fructús fuerit ignoro, quod quidem Tamarindi femini non valdé diffimile erat figură, led magis planum & oris magis compreffis, cortice fpadicei coloris tectum, femen continente album, durum & ob vetuftarem rancidum. Ipfum femen cum fuo cortice ab una extremitate dentatum.

8. Semen fruel'us exotici, forte Cucurbitacei J. B. Fr. 19. cap. 16. lib. 2. exot. Clus.

Non fructus, sed alicajus fructus semen videbatur Clusio, vel Cucurbitacei generis, vel alterius cujuspiam; nam similem quodammodo sormam habebat, licet aliquantulum craffior, nec adeo rugosus, vertim lavi, colorisque vel spadicei vel ex spadiceo slavescentis cortice tegeretur: sed nec hujus generis semina ejustem erant magnitudinis.

 Cuembitacci generis peregrinus frucius à Franc. Peninio Cluf. exot. l. 2. c. 12. Fr. Indicus Prisformus, granis intus migris, Cucurbitini generis J. B.

Quinque pæne unciarum longitudine erat à pediculo ad furmum mucronem: ambitus qua parte eraffior fructus 9 à uncias explebat, à pediculo fatts craffo fendim umefcens, deinde à medio corpore paulatim in acutum mucronem definens, fufeo duròque cortice conflans, cujus interna para valdè levis erat, cineraceque ex fufco coloris, continens pulpam fpongiofam nigram mollem, aciduculi faporis, in globum compactam, in qua latebant aliquot grana nigra, pene orbicularia, compreffa tamen & magis lata quàm longa, in binas partes fectilia, quemadmodum Cucurbitarum & limilium femina, fic ur Cucurbitacte generis alicujus plante fructum effe fibi perfuaderet Clufius.

 Peregrina nux I. Cluf. exot. l. 2. e. 13. Erutius fubrotundus rugofus ater C. B. Fr. planus, rugofus, niger, femina contineus J. B.

Planus erat, duas uncias longus, paulo plus quam duas latus, femunciam craffus, totus rugofus &c ater, denfo duróque putamine conflans, & femina continens, ut ex fireptiu quem agitatus faciebat deprehendere poteram, inquir Clufus. Alio integumento haud dubie tectus fuerar; nam alterius fridexius officiulim five nucem effe apparebat.

11. Fructus 2. cap. 14. lib. 2. Clus. exot. Nux orbicularis cineracei coloris J. B.

Cluf.
Fruchus hic, seu verius nux, orbicularis erat formz, variz tamen magnitudinis (plures enim confpiciebat Clufius) quorum nonnulli ternas, alii binas duntaxat uncias ambitu comprehendebant, omnes duro sed non crasso practiti cortice, cineracci foris coloris, & qua ialo operimento texti fuisife viderentur. Interna nucis pars fusca & splendens, acque nonnulla ex parte (qua videlicet nuclei quem continebat satigium tegebat) fungosă materia plena: nucleus autem interiore parte crasso erat, deinde in metam quodammoda assurgebat, & in nutantem mucronem desinebat, colorie sexteriis subpunicei, substantia satis molli, & interiore parte slavescente practitus, injucundi odoris, & valde ingrati saporis, ut non miter eos qui edissent male affectos suisse, quemadmodum mihi referebant qui observaverant.

12. Frustus primes tabella 2. cap. 14. lib. 2. Exot. Clus. Nucis Amygdalina pame cortice frustus, rugosus, subruss ex susce planus J. B.

Claf.
Fructus hic five Nux (nam alio operimento tectus fuiffe videbatur) 2 ½ uncias longus erat, fefcunciam latus aut paulo amplior, Amygdaliná pene formá, rugofus, dorfo aliquantulum fúblevato, fupina parte plana, & ninima latore quam ea qua è pediculo pependerat, fubrinf ex fufico coloris, non valde gravis, licet denfiffimo corio conftans, ut quod femuncialis fere effet craftitudinis, multique fibris oblique è crantíverfim fefe fecantibus concexum, & adeò durum ut aperite nequiverit Cluffus ad confipicandum quid contineret, nifi cultro magna vi cum malleo adacto: geminum auteme colorique ut Amygdala faporis, nifi ranciditatem ob verufatem contraxiflet.

 Fructus Secundus tabelle 2. cap. 14. lib. 2. Exot. Clus. Fr. inferna parte planus membrană spadicei coloris tectus J. B.

Claf.

Ejuddem erat longitudinis, minūs tamen craflus, inferna parte planus, fuperna in gibbum affurgens, infima parte qua pediculo adhaferat latior quàm extima, quæ in obtulum mucronem defiiffe videbaur: membrana autem dura & fiplendens spadiceique colons fusum corticem tegebat, continentem nucleum five pulpam quandam cineracei ex albo coloris, quæ ore aliquantulum retenta in farinaceam materiam refolvebatur, quadam acrimonia præditam.

14. Fructus tertins tabellæ 2. cap. 14. l. 2. Exot. Clus.

Mespilo Setanio non erat valdè diffimilis, ejustémque pæne magnitudinis, capite tamen non plano ut illud, sed in angustum contracto; vetustate rugas contraxerat, & satus fragili cortice consta-

bat, fusco, nullius ferè saporis, qui tamen ore retentus nonnibil adstrictionis cum pauca acrimonia conjuncta possidere videbatur. Quina introssum officula Mespili instar continebat, sed majora & non rugosa ut illa, verum valde lavia & splendentia, spadicesque coloris, & nucleum continentia.

Lib. XXXII.

15. Fructus quartus tabellae 2. cap. 14. lib. 2: Exat. Clus. Fr. orbicularis ferè formae, fusci coloris J. B.

Praccedente minor & fere orbicularis erat figuræ, uncialis magnitudinis, lævis, fuſci coloris, brevi quidem ſubnixus pediculo, ſed cortice ſatis duro, tametſi non valde craſfo præditus, qui apertus (nam in binas partes dividi poſſe ex ſignis apparebaz) quatuor grana nigra continere deprehendebatur, femunciam lata & longa, cordis humani formam quodammodo referentia, ſed magis plana, binis duris membranis, ut in nuce Juglande, llla ſeparantibus.

 Fruchus primus tabellæ 3, cap. 14. lib. 2. Exot. Clus. Fruchus officula terna aut quaterna simul juncta continens, &c. J. B.

Hie five fructus, five verius officulum fructûs (terna enim aut quaterna fimul conjunctim nata fuifle videbantur alio quodam fructu incluía) binas uncias longum erat, totidem latum, media parte tumente & fele attollente planis & comprefís lateribus, que fidem faccebante bina minimum alia adjuncta fuifle, cortee nen valde duro praditum, externa parte rugolum & feabrum, cineraccíque coloris, interna autem lave & candidum, magnum nucleum continens, profús implentem corticem, folidum quidem, non tamen durum, tenui membrana tectum: più autem interna materia five pula pa nucis unguentarize pane odorem habebat, fed acriufculum faporem, an ob vetuftatem ignorabat

 Fructus secundus tabellae 3, cap. 14. lib. 2. Exot. Clus. Fr. orbicularis crassic corticis, tuberculosis nigri coloris J.B.

Orbicularis propernodum erat, binas uncias longus, quatuor unciarum ejus ambitus, craffo præditus cortice, inæquali & multis tuberculis oblito, nigri extrinfecis coloris; intrinfecis fibruffi, continens nucleum tenut, cineracci coloris membrana techum, odoris non intuavis, led violam quafi referentis, & non ingrati faporis. Graffo pediculo fubnixum fuife videbatur, ut ex veftigio cui inherat conjecturam faciebat Clufus,

18. Frultus quartus tabellæ 3, cap. 14. lib. 2. Exot. Clus. Fr. geregr. exiguus orbicularis cum fex nervus J.B.

Valdè exiguus erat, & orbicularis pene forma, vix femuncialis longitudinis, Levi cortice prædituis, & fex quafi nervis eminentioribus, à pediculo ad fummum caput aqualiter diffante fere foatio excurrentibus diffinêtus, fulci coloris ; quid verò continerer me fugir (inquir Clufius) quia agitatus & commoust nullum ttrepirum edebat.

 Fructus quartus cap. 15. lib. 2. Cluf. exot. Lobus orbicularis fufcus, spinosis tuberculis obstimes binos phaseolos nigros consinens. C. B.

Orbicularis erat fructus five lobus, planus, uncialis magnitudinis, infima parte in mucronem definente, fipinofis fubrubentibulque tuberculis undequaque obitus, cultelli dorfo non craffior, pediculum ad orbis latus habeus, & totusi lobi color fuicus. Omnes autem hujus generis quos confipieibat Clufius, in medio pertufi erant, ut funciulo trajecti ad commodius & facilitis, ut arbitrabatur Clufius, exticcandum fuipenderentur. Singuli verò lobi five fructus binos phateloois continebant feminum Anagytidis forna & magnitudine, profits nigro, ut conjectaretur Clufius cos lobos ante quam pertunderentur non adeò planos fuife, fed aliquatensu tumentes. Indi Sumparantan appellabant. Quandoquidem autem filo trajecti affervabantur apud illos in aliquo ufu fuife neceffe eft, fed quali intelligere nequivit Clufius.

Granis Pavadiss sive Melegetæ affinis fruktus C. B. Fr. 14. sive Melegueta spuria Clus. exot.
 L. 2. c. 15.

Elegantis alicujus plantæ hunc fructum fuific rebatur Clufus, quæ fortafic crefcat Cannæ Indicæ vulgò vocatæ modo: nam caulis fuprema pars capita five filiquas fultinens profus fimilis mihi videbatur, lenta ut illius & fibrofa, multifque fotolis ceu appendictions fepta. Que folia, quem florem cafa, diende puntatim ad lupremam ufque partem gracifectemis, quadi triangulari forma pradita, obrufis tamen angulis, cartilaginofa, exerne fufic ex rufo coloris, incerne veluti in ternas cameras fecundum longitudinem membranacea quadam cartilagine divida, atque plena nigris folendenti-bufique feminibus, Millo majoribus, denfi fimul congeftis, & ternui membrana involusis, intus albis & quadam acrimonia pracitis. Nafcuntur autem ca capita in fummo caule, quaterna aut quina, arque veluti ex oodem ortu prodeunt.

augue vanut ex court nou protection.

A Cardamomo majore live Melegueta differunt, quòd Melegueta fructus magna ex parte brevior & craffior ir, hie verò gracilior & oblongior. Melegueta cortex etiam minus illius cortica drus aut fais fraglis. Hugs praterea grana non tam numeroía quàm in Melegueta, majora taman, finca & splendentia, fingulari candicante membrana i violuta. Melegueta vero grana, licer

1826 trifariam quadam cartilagine dillimeta funt, & fingula fua pecuhari membrana involuta videantur, minora tamen funt, magis rugofa & dura iftus fructus grants; praterea non ità fplendent, & fubrufi funt coloris acerrimique saporis.

21. Fruilus quintus cap. 16. lib. 2. Exot. Clus. Fr. totus niger, binis foraminibus insignitus J. B.

Claj.

Uncia major crat, circiter unciam latus, totus niger & fatis lavis, anteriore parte binis foraminibus infignitus, posteriore vestigium retinens, quo vel petiolo inhasterat vel suo lobo, si aliquo lobo inclusis turrat. An nucleum contineret ignorabat Clulius, agitatus enim nullum strepitum edebat, & in aquam conjectus non mergebatur.

22. Fructus undecimus cap. 16. lib. 2. Clus. exot. Fr. pyriformis fuscus, lævis, striatus, cum coronula, in quo nucleus J.B.

Uncialis magnitudinis erat, prorsus suscess, pane orbicularis, striatus, levis admodum & in aqua Onciais maginucinis etat, profus tucus, pene conciais, tratus, aves autocumite in aqua fuperiatrans illa merfus, tameti nucleum continere ex agitatione deprehendereur, anteriore parte veltic contiliam firiatam habens, in qua florem fediffe verifimile eft, pofteriore autem in oblongiulculum pediculum definens.

23. Fruilus Juli formam quasi exprimens cineraceus grana spadicea cominens C.B. Fr. S. c. 25. L.2. Clus. exoc.

Lobi quodammodo formam habebat, & uncialem longitudinem, Juli figuram quafi expirmens, gracilis, cineracei coloris, aliquot grana (ut ex involucri ruptura apparebat) fatis craffa continens, spadicei coloris, lavia, ab altera parte plana, insipida, vieta & vetustate evanida.

24. Baruce fructus primus cap. 21. lib. 2. Exot. Clus. Baruce fructus è pluribus nucibus arboris

Admirabilis erat formæ, & in Guyana nasci ferebatur satis celsa arbore Huræ nuncupata. E multis autem veluti nucibus uncialis magnitudinis, mirabili modo fimul junctis & connexis contts autem veiutt nucious unciaus magmuuams, miraoui modo inmui juricus & confiests confiests, que in bina lignofa duráque putamina dehificebant, & orbicularem plantimque nucleum continebant, cineracea menbrana tectum. Eum verò fructum tot nucious finul junctis, & velut in unum capit coactis interdum crefeere intelligebam, ut tanquam orbicularem clavam geminum pugnum craffitudine aquantem, & in multos angulos definentem referre videatur. Hojus fructus reules inoche uri discharat de correst semini. & alvi deladrines estimated. nucleo incolas uti dicebant ad corpus vomitu & alvi dejectione purgandum.

25. Arara fructus secundus cap. 21. lib. 2. Exot. Clus. Arara fructus Americanus J. B.

In Kayana crefcit, arboréne an herba non erat descriptum. Erat verò uncialis longitudinis, cute rarius quam puramine conttans, sais durá tamen nigraque, longiore pediculo & inæquali nitens, ur plures flores inhaftiste viderentur. Incolæ ejus confracti & in aqua elixi decocto maligna ulcera lavant ad ea curandum: aebant etiam utilem ad alvum emolliendam, quod de nucleo intelligen-

26. Cunane fruitus 4. cap. 21. lib. 2. Exot. Clus. Cun. fruitus arboris Morremor, longus vel ovalis, ferè niger. J. B.

Binas uncias longus erat, unciam fummo capite latus, deinde paulatim ad infimum ufque gra-cilior fiebat, dorfo paulo elatiore, levis, niger & fplendens, tribus foraminibus fummo capite pra-ditus, uno fupernè, binis inferné. Illum in pumila arbore nafci ferebant, cui nomen Morremor, immaturus autem erat, sed plenam maturitatem adeptam duplo majorem asserebant, eumque supra prunas tostum manducari ab incolis adversus capitis dolores.

27. Waricoramori fructus 5. cap. 21. lib. 2. Clus. exot. Waricor. rugosa glandi similis fru-Etus J. B.

Secundum flumen Arrivari crescere adscriptum erat, ad quam tamen rem utilis esset ignorari. E binis quos habebat Clufius unus binas ferè uncias longus erat, alter uncialem longitudinem non superabat: uterque tereti & rugosa glandi similis, adstrictoria facultatis, qui alio cortice sive putamine tectus fuille videretur.

28. Cropiet rugosas fructus acerrimus, semine simili Piperi Æthiopico J. B. Fr. 6. c. 21. l. 2. Exot. Clus.

Parvus & rugolis fructus crat, non valdė diffimilis fingularibus eius fructus articulis, quem Piper Æthiopicum appellant, magni acrimonia praditus, nigrumque semen continens ut Piper Æthiopicum. Solere autem incolas eum fructum admiscere Tabacı folis adscriptum erat, cum illius furaum haures valles. mum haurire vellent ad capitis dolorem leniendum. Erant autem aliquot ejus fructus funiculo trajecti, quod incolas fecifle arbitror ad eos commodius reficcandum, vel ut in promptu haberent quando illis utondum. 29. Phafeolus Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

1827

29. Phaseelus orbicularis niger Americanus C.B. Parapar Clas. l. 2. Exot. c. 21. Clus.

Phaseoli quoddam genus erat, orbiculare, nigrum, splendens, quod lobo inclusum fuisse videbatur, ut ex hilo quo præditus conjecturam faciebat Clufius. Plures fimiles fructus per medium pertufos funiculo trajecerant incola, ut ornatûs gratiâ è collo fuspensos sub finistrum brachium admitterent, oblique torquis instar supra pectus recumbentes.

30. Fruetus 4. cap. 22. l. 2. Exot. Clus.

Exilis erat, semunciam magnitudine non superans, exiguæ & immaturæ nuci Faufel non valdè diffimilis, exalbidi coloris, calyce præditus quatuor fquamis constante, continens aliquot grana fusca, rotunda instar Piperis nigri, sed valdè rugosa quia forsitan immatura, intus alba, acris saporis. An Brasma apud Dioscor, cap. de Pipere.

31. Cardamomi facie fruëtus triangul. malignus J.B. Fruëtus 5. cap. 22, l. 2. Exot. Clus. Bacca est Amomi racemost C.B. seu vers Ponx.

Triangularis erat formæ, semuncialis etiam magnitudinis, exalbidi coloris, tenusque membrana tectus, Cardamomi Officinarum fructum perbellè referens, continénsque multa grana rugosa, cineracci foris coloris, intus albi, omnia in globum congesta, satis validi & gravis odoris, & acris saporis, qui brevissimo & vix apparente petiolo plantæ inhæserat, calyce tribus foliis constante inclusus. Qui mittebat (ad Clusium) Consulem suæ urbis unum ex his fructibus edisse scribebat, ex cujus esu morbum contraxisset. Vide Cluf. cur. post.

32. Fructus 6. cap. 22. lib. 2. Exot. Cluf.

Nudus omnino & varia forma erat, quem lobo inclusum fuisse arbitrabatur Clusius. Etenim non-nulli plani erant & quasi quadranguli, alii oblongiores & altera parte obtusi, eâ verò qua se mutuò contigerant compressi, omnes tamen foris rugosi, nigricantes & candicantibus quibusdam venis distincti, in binas partes dividui, ut reliqua legumina. Substantia autem interior substuca & solida, & ejus sapor etiam adstringens, perinde ac fructus Coles.

23. Fructus I. cap. 23. lib. 2. Exot. Cluf.

Pruni ferè magnitudine & forma erat, duas pane uncias longus, fescunciam latus, infima parte mucronatus; cortice five ipso corpore fatis crasso, & veluti fungola materia constante, foris aliquantulum rugoso, & subfusco colore, internè cavo & pulpam quandam continente in globum convolutam, albicantem, friabilem, infipidam, in qua tenella quadam femina.

24 Ricino affinis fructus C. B. Exoticus fructus 4. lib. 2. cap. 24. Clus. exot.

Ricini fructum valde æmulabatur, nam triangularis erat, & in tres cellulas diftinctus ; quarum fingulis femen contectur rugofum, ut ante maturitatem lectus fuille videretur, migrum : exterior cortex fuscus & glaber erat, pendebatque inter quinque folia longiuscula & latiuscula (quæ medium fructum tegebat) è pediculo semunciali, satis firmo.

35. Dature semine fructus J.B. Fr. minor 8. cap. 20. l. 2. Clus. exot.

Orbicularis ferè forme erat, & tenui veluti membrana constabat, brevi petiolo præditus, pæne cineracei coloris, intus inanis, nifi quædam rugofa granula continuisset, iis quæ in Stramonio confpiciuntur non valde absimilia : inharebat autem sarmentis quibussam Vitis Viniseræ sarmenta refe-

36. Fructus bepaticus Indicus J. B.

Figura hepati quodammodo respondet: Est enim altera parte gibba five convexa, altera finuata, A squar appart quocantinuou responsee: Est estim atenta parte guota fre control actual minima de concava, figura oblonga, magnirudo Caltanez majoris, eique concolor, h. e. fpadiecus, fed ad pullum accedens: fuperficie tenus inacqualis, rugofus, mini corticofi habet, eadémque fere fubftantia interna. An alio cortice fuerit comprehentius nobis incertum. Nobis violetus nucleus fuelle alticujus fructus. Bivalvis est, aut geminus potius, fusco tamen satis insigni in ambitu coharentiam designante, nec multa vi dividuus. Substantia tota glandulosa, Quernez glandis ficcatz, durior, przeter levem quandam quam præbet adstrictionem, nullo nec gusta, nec odore insigni.
Fructu hoc Indi in obstructionibus hepatis uti dicuntur, referente Robino, qui fructum ad J. B.

transmist.

27. Fruits 5. cap. 25. lib. 2. Clus. exot.

Uncias pæne tres ambitu comprehendebat, & sphæricæ formæ erat, putamine constans quali Nux Juglans, firmo, fusci externa parte coloris, interna spadicei, qui in tres æquales partes dividebitur, & interna parte in tres veluti concamerationes vel loculos separabatur, in quibus singularia grana, Malorum vulgarium feminibus non valdè diffimilia.

28. Fructus

28. Fruetus Ind. rotundus tuberculis asperatus niger J. B.

Adspectu non usque adeò speciosus est, circinata fere rotunditatis, uncias duas panè latus, compressus, sed eo ut unciam mediam crassitue adaquet, prasertim parte gibbosiore, nam utrinque ceu gibbus quidam eminet. Cortice vestitur nigro, tuberculis quibusdam asperato, duro, superne umbilicatus; fub cortice tunica intermedia albicans substantiam internam nucleatam involvit.

An Nux effet, an de Phaseolorum genere pro certo afferere non potuit J. Bauhinus.

39. Fructus Guyanensis ovalis cineraceus J. B. Guyanensis fr. 2. Clus. exot. lib. 2. cap. 6. Pruno similis ovalis cortice & nucleo cinerco C. B. p. 444-

Clus. Valde folidus & gravis erat, ovalis formæ, pæne binas uncias à pediculo ad extimum mucronem longus, tres cum femiffe medii corporis ambitu complectens, corio denfo, fibrofo, cineracei coloris rectus, ambiente putamen craftum admodum, durum & nigricans, quod nucleum continebat, ferè orbicularem, durum, cineracei pane coloris. Ad pruna aut potius Myrobalana referri potest.

40. Nucleus ex Guyana, spadicei celaru membrand testus J B. Nucleus ex Guyana Clus exot. l. 2.
c. 6. Pruno similis oblongus, spadiceus, pulpă albă C.B. p. 444.

Cls/. Paulò Ingior erat ovali: nam duarum unciarum longitudinem luperabat, non adeò tamen craf-fus ut luperior, & magis inaqualis, ut verius dici mereretur nucleus alicujus fructus, qu'am fructus fpadicei coloris membrana tectus, qui haud dubiè aliquo fructu aut nuce erat inclusus, medullam five pulpam continens albam, non ingrati saporis, licet vetustate contractior esset, & ejus meditullium in lacunam dehisceret.

41. Avellana Indica officulo trifido C.B. Avellana Ind. Mehembethene Cortuf. J.B. Mehembethene Park.

J. B. Æquat magnitudine parvam Juglandem, formå fere ovali, in cujus basi triquetrum patet foramen, producen ex fingulis angulis coffam, ità ut prarett ernas illa coffa totidem alla alterno ficu per longum confeendant. Putamen durum, craffum, nonnihil inæquale, ex cinereo flavefeit; quo effracto tres cellulæ sese ostentant, nucleum continentes oblongum, album ac dulcem

Matthiolus (fi modo hanc intelligit) tegumentum [exterius] lave molléque, colore subpallido,

nec folio Palmæ crassius ei attribuit.

1828

42. Avellana pradicta affinis fructu spadiceo velut in binas partes secto C. B. Avellana Indica Mehembethena valde similis fructus J. B. Fructus miscellaneus 7. Clus. exot. lib. 2. eap. 25.

Inter Aromatum Tripoli allatorum purgamenta inventus est. Erat autem figură orbiculată, cortice spadicei coloris coque lavi constans, atque veluti in binas partes secto. An verò alio cortice tive involucro tecta suerit hace nux (ut verifirmile est) me later; alia tament addita erat minus craffa fed paulò oblongior, neque adeo fpadicei coloris, que media ex parte tecta erat fuo invo-lucro nigro & rugofo, cui petiolus adhuc inharebat quo in ramo firmata fuerat.

42. Avellana Indica villofa, foraminata J. B.

Tribus lateribus elatioribus, atque itidem tribus foraminum vestigiis, utì Nux Indica sive Coccus, conspicua, villoso quodam involucro, veluti Faufel ferè, tecta, nucleum continens dulcem, tenui candicante membrana inclusium. Hanc Lobelius non separat à Mehembethene ut Clusius, sed eandem facere videtur, varietate tantum diftinctam; quocum consentit etiam C. Bauhinus.

44. Avellanæ Mehembethene Cortusi species alia nuda & vestita villo J. B.

Mehembethene superius descripta speciosior est, & altero tanto craffior, minusque longa. Reliquam descriptionem vide apud J. B. Magnitudine præcipue à Mehembethene differre videtur.

45. Avellana quadrifida C. B. Fructus exoticus 6. cap. 16. lib. 2. Clus. exot. An Avellana purgativa Oviedi? Fr. Indicus decussatus J. B?

Elegans erat fructus, & velut ex quatuor Avellanis fimul connexis constans, lavibus, spadicei coloris, qui alio operimento tectus fuisse videbatur. Nam inter interstitia quibus singulæ nuces ab invicem separatæ restabant adhuc membranaceæ cujusdam fuscæ cutis partes, qua tuti fuerunt. Confabant porro fingula iftæ Avellanz putamine [padica (ur dix) coloris, firmo quidem fod non valde denfo, in quo nucleus continebatur craffits, durus, foris fubrufus interna parte canticans, nec ingrati faporis. Vide deforpitonem 7-B. quæ alternus fortalfe fractus eft. Rens ovilli, inquit, formam haber, &c.

46. Nux

46. Nux purgatrix C. B. Fructus 17. cap. 16. lib. 2. Cluf. exot.

Non valde diffimilis erat hic fructus officulo Baccæ Saponariæ: etenim orbicularem, ur illud, habebat formam, & eandem magnitudinem. Hujus tamen color non adeò niger sed fuscus potius, bebat forman, & cancern magnitudinent. Figus tainen color non auco miger lea funcis points, in quo apparebant fiibflaveficentes quardam vena. Alio autem fructu comprehenfium fuilfe, & nucleum duntaxat alicujus fructus effe apparebat; nam fectus verficolore fiibflantia confrare deprehendebatur, magnis maculis albis fufcar fiibflantia & fatis molli, (ut qua cultello fine difficultate incidi posset) permixtis.

47. Avellana Indica major fubrufa * Clussi J. B. Avellana Indica 3. genus Matth. Lugd. C. B. * Amot. in Mamay fructûs osseulum D. Grevio in Mus. Soc. Reg.

7. B. Cluf.

Tres uncias longus erat, duas ferè crassus, inferiore parte sessilis, rugosus scabérve, & cineracei coloris, superna autem & eminentiore sive protuberante parte lavis, subruffique coloris, ut animalculum duro corio tectum videri poffit. Nucleum in se continet.

Huic descriptioni addit J. Bauhinus corticem effe fragilem instar ferè testa ovorum, minùs ta-

men cum sit spissior. Continet nucleum magnum, tectum tenui membrana cinerea, in qua saporem infignem non animadvertimus: nucleus autem magnus, rugofus, firmus, Amygdala: modo,

Mammei fructus officulum, eft, & erronee pro Nuce accipitur à J. Bauhino & Matthiolo.

48. Balfami Peruviani fructus Cluf. J. B. Fr. 1. cap. 29. lib. 2. Exot. Cluf. Avellanæ Indica 3. genus Matth. Lugd. C. B.

Ex eodem cum precedente genere est, [nec ut nobis videtur specie diversus] sed longe amplior, urpote qui ternas uncias longitudine superarer, latitudine unam, altitudine pæne duas æquarer, alioqui forma & colore eidem plane similis: nempe crasso cortice sive putamine constans, inferiore sive supina parte sessifis, rugos seasove & cineracco, superna autem sive gibba lavis, siburdo, vel portius spadiceo, ità ut animalculum duro cortice tectum videretur. Nucleum continere deprever fortis frances, act at animatematical order tection relection. The content order deprehendes a Claffus binas uncias longum, unam latum, gemellum, fed extima parte finul coherentem, temui cineraceâque membrana tectum, fubftantiă firmă, ut Amygdale aut Caffance recentes, fubfulca, pingui & oleaginofa, odore fatis jucundo prædita, & fapore non ingrato.

Pro fructa Balfami Peruviani accepit Cluffus. Vertim non convent cum descriptione Balfami

apud Monardem aut G. Pisonem.

Aliam adhuc Avellanam Indicam ab Hercule Saxonia missam pro Balsami Petri de Frias fructu minore, ejúsque speciem aliam minorem describit J. Bauhinus, magnitudine digitum ferè æquanminore, elique pecula dann immortin derting. I bidainis, magintaunie dugenii riez actuari-tein, que fi competentem haberet crafficiem atque rotunditatem galeam quodammodo reprafenta-ret. Teltà conftat lavi, filendida, ex ruffo ad findiceum vergente, craffo fatis, fibifantai offet. Nucleus innus latet Amygdalini facie fed lattor, in caretris proportioni nucamenti refondens, fapore

Minor focies concolor erat, sed figura nonnihil evariabat, potifimum hili illud vestigium quam in Fabis nostris vulgatis non latius, nec ut in prædicto eminet. Testa tenuior multo nucleum quoque parvum, fibíque proportionatum continet.

49. Nux Indica non biforis Juglandi similis J. B.

Advenitur quidam fructus ex occiduis, adeò Nuci Juglandi fimilis, ut nondum introspectum sapiùs putaverimus nucem Juglandem esse: sed estração caro fuit vesca, intus albida, Castaneæ sapore, nul-is distincta nucleis, putamine & testa utraque crassiore quam Nucis Juglandis.

50. Fructus bivalvis Indicus niger J.B.

7. B. Levitatis pracipua fructus anonymos bivalvi tegitur cortice, non duro, & uti videtur fragili, hi-antibus jam medio tenus valvis, subscabris, figura oblonga, utrinque exacuta, modice compressa, alioquin ovatam relatura ; Latitat intus nelcio quid nuclei.

51. Fructus Indicus, vel nucleus luteus parvus, Avellanæ oblongæ facie compressus J. B. J. B.

Unciam fere longus erat, flavus, lavis, lucidus, Ricino majori aliquo modo accedens, uncia femis angustior, pane compressus, utrinque ramen serè in medio elatior, una parte paulò latior & rotundior, parte autem quà hassisse apparet nonnihil angustior, & non ità rotundus, asperior. Cortex facile acicula perforatur, in eo nucleus; qualis medulla nobs nondum conftat. Alius hujus generis fructus, quem apud fratrem C. B. vidit, brevior erat, minus compreffus, multo qua adharit parte angustior, quasi umbilicus aut oculus, crista item non ità apparet. Repræsentat Staphylodendron.

52. Fructus peregrinus Jerasoy J. B.

Jerafoy dictus fructus è rarioribus quoque effe videtur: Per medium fectus cavus apparax, fed bi-nis cellulis intergerino pariete interveniente diffinctus, aut fi integer effer quem vidinnus (uti non effe conjectamur) quaternis. Extima facie lavis, fed (quamatus, albicans, pediculo craffitulculo. Qqqqqq

Vires.

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

1821

Rofæ nondum expansæ, ac per medietatem sectæ figuram nonnihil referret, nisi esser cavus; ita squamata eum extrinsecus ambiunt soliola.

53. Fructus exoticus latus compressus, colore Suberia. J. B. hist. lib. 3. cap. 150.

J. B.

Duas uncias laus erat ac paulò longior, æquabili ferè ambitu ad orbicularem figuram accedens, præterquam quòd parte fuperna [ubi fortè adhafit] exiguum quendam finum umbilicali specie impression habebat. Compressius erat, medium crastitudine unciam vix æquans, modice incurvus, traspectation accession de la contra co ur aitera racies concava, antera in guodun nunata convexa viocitetui. Contrae conitranat contre Suberis ferè, non valdè duro, sed vel mediocri compressu fragili, nucis Avellanæ craffitudine, fungoso quodammodo, sed interior pars magis fungosa erat, fusca, infipida, qua evanida & magna ex parte cava, unde & pro magnitudine admodum levis.

54. Cerdis figura nux plana cineracei coloris J. B. Fruthus 3. cap. 26. l. 2. Clus exoc. Clus.

Cul.

Nux crat plana cineracci coloris, formam cordis (ut pingi folet) referens, & quibufdam locis
tumefcens, adeóque lento cortice conflans ut maxima cum difficultate aperiretur. Reperit autem fab so Clufius alium corticem, non minis lentum fuperiore fubifavi coloris, tegentem nucleum candicantem, falli saporis, involutum rufescente membrana.

55. Eructus Indicus echinatus fonorus J.B.

J. B. Magnitudine erat circiter Nucis molchatæ, coloris cinerei, plutimis abundans tuberculis obtufis. Degulfatus videbatur aliquid adfitrictionis habere. Pediculus craffus ligneus. Sonorus erat.

56. Fructus Indicus Juglandi similis tuberosus J. B.

Juglandem pulvinato suo calyce etiamnum intectum aquat, perperuis tuberculis & longioribus jugamusen purvinato no carree cuammun interenti aquas, parpana tuocana et ingonius juga afperatus, ex cinereo ruffelcens, cujus intervenia tenus replet cortex fulcus. Infina pars imbilicum habet feffilem, opposita modice in conum fastigiatur. Durus est & gravis fructus.

57. Fructus multifariam fiffus J.B.

Ferè orbicularis erat totus, nifi utraque parte effer nonnihil compreffus. Finditur circiter in 12 partes, qua fungole (unt, faporis manifelti nullius; inest internè officulum durum. Cortex totus fructis exterior tenuis fufcus & cinereus.

58. Pinei nuclei Malucani seve purgatorii J. B. Pinus Indica nucleo purgante C. B. Pinei nuclei Maluccani Park.

Alour in horts quibuldam Malabar, inquit Acolta, tum etiam in nonnullis fylvis sponte nascitur arbitro magnitudine Pyri, cujus folia inferné diluto virore prædita sint, supernè autem sauro, admodunt tenella & mollia, quæ gustata valdè acria deprehenduntur, & linguam din vellicant. Fructus triangularis Avellana magnitudine, interius in multa receptacula diffinctus, in quibus semen est album (skilum promodum Pines prodes from unaturiar agrenos un.)

bum, folidum, roundum Pineo nucleo fuo putamine exempto par.
Confiderandum (unqui I Bauhimus) An eadem fint Pinez nucule cathartics: Monardis, quas fic defignat, Transmittit Nova Hispania Pincorum nucleorum genus quo Indi se purgabant, quos imitati funt plurimi harum regionum. Noftris Pineis nucleis fimiles funt nascentes in strobilis magnis quales funt Mayzii Spicæ muticæ, molliore putamine & nigriore quam nostri rotundi, intus albi,

Pungues ex guitu unios. Indi, Autore Acolta, binos nucleos membranis nudatos, terunt, & clyfteribus admifcent adversus rinte difficultatem & dolorem ichiadicum, aut cum gallinz jufculo propinant ad educendos putri-urinte difficultatem & dolorem ichiadicum, aut cum gallinz jufculo propinant ad educendos putriurinz aimeultateni et gotoren uentagieum, aut euim gaunza pietus propriata at educentos pietr-dos, lentos, crafios frigidófque humores & peculiarirer ad affimatios curandos. Ex aqua tritis impe-tigines inungina & curant fed admodium urunt: Nuclei pinei carhartici tradente Monarde bilem, pi-turam & aquas validiffime purgant, & licer Avellanis mitiores tamen vomitum cient. Affi nectam valenter, nec cum tantis torfionibus purgant. Dantur in diuturnis morbis, & peculiari quadam fa-

cultate crassos humores expellunt. Quibus obtingent nuclei Pinei, five Malucani Acolta, five cathartici Monardis, five diverfi, five idem fint (inquit J. Bauhinus) non temere exhibeant agris, fiquidem, referente Acolta, admodum urunt, & quatuor grana interimunt. Monardes etiam validifime nec fine torfionibus purgare, & vomitum ciere scribit.

59. Pineos nucleos duros referens fructus C.B. Nucula peregrina alia J. B. Fr. peregr. 8. Cluc. Exot. 1.2. 6.20.

Pinei cujuldam generis nucis nucleos quispiam aftimare posset, adeò nostratis Pinex nucis sive ftrobili nucleos referebant, licet magna ex parte nostris & longiores effent & crassiores; durum similiter putamen & idem color.

60. Curcas

60. Curcas Avellana magnitudine J.B. Curcas Malavarensium, Carpata Cambayensium Garcia C.B.

Nascitur in Malavar, autore Garcia, fructus quidam magnitudine Avellana cum suo putamine; non tamen adeò rotundus est, candidus, gustu quali sunt Tubera cocta; dependet ex ramis cujusdam plantæ quæ feritur, nullius, quod fciam, in medicina ufus. Dicitur in Malavar Chiviquilenga, id

Habalculcul Serapioni videtur, cujus frequentem usum seminis quidem copiam facere, sed cholericam quam vocant passionem excitare scribit: quæ omnia Malavares huic fructui tribuunt. Fructum hunc ad Ricinum refert C. Bauhinus.

Pepita Peruanus J. B. Pepitas del Peru, Fr. 9. cap. 30. lib. 2. Cluf. exot. Amygdalo fimilis fru-elus Peruanus fufcus vel spadiceus lineà candida C. B.

In fructu hoc quadam est varietas, nam alter altero major & amplior est, licet color & forma propemodum eadem. Planus est & oblongiusculus, altera parte latior, altera angustior, glaber & lavis, totus fusci, aut interdum spadicei coloris, nifi linea quædam candicans, qua parte suo fructui adhælit (nam alteri inclusus fuisse videtur) varium faceret, prægnans est & sonitum edit.

62. Brindones Indici, fructus rubentes acidi I.B.

In Goa India (uti refert Garcias) est fructus quidam Brindones vocatus. Is foris aliquantulum m tota hinat que reside Variesto vie risetta quesani arimanes vocatus. Is foris aliquantilium ribicat, intus verò languinis inflar ribest, guftu admodum acido : invenitur interdum foris nigri cans [qui color maturitate contrahitur] nec adeò acidus uti fuperior, qui tamen non minus quam ille intus ribest. Multorum palato lajadius est hic fructus, meo verò inquie Garcias minime ob nimium aciditatem.

To cindores trattura contrahitura contra verò adlervatur acque mari aliò transvehitur accet conficiendi gratia, quod à Lufitanis quibufdam etiam in Lufitania factum eft.

63. Beguill Purchasii.

Fructus in finu S. Augustini prope Sierram Lionam proveniens, magnitudine Mali, cute aspera & nodosa vestitus; sub quo pulpa Fragorum instar, sive coloris, sive granorum rationem habeas.

64. Beninganio ejustem.

Fructus ejusdem loci, Limonii magnitudine, cute rubida, ventriculo gratus.

65. Rucma Hispanis Lucma * De Laet.

* Ind. Occid.

Fructus est qui forma & mole ad Aurantia mala accedit: intra medullam officulum Castanea, am colore corticis, quam nuclei, qui amarus & cibo ineptus, albedine valide fimile, aliquando duo continet. Inter craffos cenfetur cibos: Sapore tamen est magis dulci quam acri.

66. Mungo J.B. Garc. Fructus niger Coriandro similis C.B. Messe seu Meisce Avicenna.

Est semen (inquit Garcias) viride, quod per maturitatem fit nigrum, Coriandri ficci magnitudine. Nasci ferunt in Palastina. Pabulum est equorum, interdum tamen ab hominibus editur. Guzarate & Decan incola in febribus hoc modo utuntur. Febricians cibo abstinet per decem, nonzanate co Decan mone in reomain nou mono unintur. Feoricians cibo ablinet per decem, non-nunquam per quindecim dies, polt quos heijus fructus decoctum illi propinatur, in quo nominili pul-per remantir: deinde cortice delibratum Mungo, & inflar Oryzz coctum febricitanti exhibetur. Pa-nis verò triciceus nonnifi polt multos dies administratur.

Mungo autem frigidus est, quantum ex ejus facultatibus colligere licet.

67. Sel Serapionis & Avicenna J. B. Fructus Sel, quales Rauwolfius vidifle scribit carent duris putaminibus, planéque nudi sunt, magnitudine Pistaciorum, colore Juglandibus nostris non distinules, sapore saits amaro cum manifesta actionia. Dedisse sibi Minoritam quendam Hierosolymis, qui dicebat in vicinis locis provenire; esse autem Sel Serapionis & Avicenna, quod virutem habet Zingiberis.

68. Nux Indica pulchra, cui unguis albus J.B.

Unciam & femis longus erat, unciam latus, compreflus, niger, folendens, in fuprema parte veluti unguis albus. Sonorus est. Cortex niger, mediocriter craffus; fubest medulla alba, in iis faporem ma-nifestum non animadvertimus Medulla aurem alba subest fortè officulum, est enim sonorus.

69. Nucula Ind. Lob. & Penæ J. B.

Nuculam Indicam hanc admodum fructu variam fortéque & sylvestrem esse suadent nuculæ, quas Augunan macani nang auntoum rucci yaram roreque ec iyivertrem ette tiadent nuculte, quas ex finibus Troglodyticz Guinez habemus. Hac vix magnam zquat Olivam, corticolo nucl. o, ole-aginolo ac fapido, illi profus Nuci Indice fimilis, fed huc Nuculæ relta offea. Icon integre mag-nam habet fimilitudinem cum Chamarrhiphes fructu, inquir J. Bauhinus.

70. Nucula Qqqqqqq 2

70. Nucula Indica ab Hercule Saxonia missa J. B. Cochiglio de Guigne, dicta.

J. B. Uncià brevior est, semunciam vix lata, nigra, dura, modicè exteriùs arcuata, interiùs sinuata Pha-formodo, multis fissuris seu lineis varie sparsis sulcata; quæ tamen omnes in tuberculum parvum, umbilici speciem præferens, coeunt

71. Ficui similis fructus exeticus 1. B.

Ficum communem figura & magnitudine quodammodo repræfentaret, fi non angulosis esset & superne cordatus. Cortex exterior subslavus, fragilis, quo decorticato alius subest, crassus, niger. Concussus non crepitat, aquæ injectus suo pondere sidit.

72. Fructus peregrinus sulcatus J.B.

Ayellanæ domefticæ magnitudine eft, oblongus, turgidus, niger, cætera lævis & politus, præterquam ad latera profundus fulcus, rectus (quem à lummo ad imum habet exaratum, lineola inmedio tantillum eminente) ubi nominlu rugofus. Parte oppofita fulco refpondent levia quedam alterius fulci vefficia impreffa. Quem fervamus (riquit J. Baulhims) foramino per longum pervius eft, ad cijus margines in altero finium apophylis parva eft, in medio filla. Inanis eft, & pullatus refonat, turbullatus alterius fulcionat, and proposition proposition profuse and proposition profuse and profuse proculdubio aliquando pulpa plenus.

73. Lauri baccæ similis fructus J. B.

Magnitudine est & forma bacca Lauri majuscula, coloris nigricantis, lavi & nitida superficie, ex altero turbinato fine d'hylim retulum, quenadmodum in glandibus videre ett, proferens, altero autemanuam ab acicula impredium veftigium habens, durus & lapidi allifus cum fonitu refiliens. Eorum uni circa medium insculptus apparet scrobiculus, natura an arte nescio.

74. Fructus quadrangulus niger cum membrana miniata J.B.

lateribus aliquantulum depreffis, profus nigrum, media tamen ex parte tectum, tanquam membrana foris miniata fructui firmiter inharente. Ostendebat Clusio Exot. l. 2. c. 26. Christ. Porretus fructum unciam longum, quadrangulum,

75. Officulum fruetus Indici tuberculosum J. B.

Majus erat officulo Cerafi, fubrotundum, undique rugofis tuberculis exasperatum, colore pullo.

76. Avellana compressa facie fructus vel semen J.B.

Unciam ferè longus erat, vix semunciam latus, modicè compressus, dirus, dilutè croceus & splendidum, parte angustiore qua adherssise puramus saturatius tinetum. Longæ alicujus Avellanæ speciem quodammodo referre videtur; sed planè exocicum esse sacies & note; jam scripce satis infinuant. Alli shujus generis algori erant longus cultis analus albicantibus, corrice paulo firmiore quiam Castanæ & tenaci, medulla intus alba tenera, acrimoniam respiente. Unde commoduis (inquit) forte Ricino subnecterentur.

77. Fructus Indicus villosus parvus J. B.

Magnitudine erat Avellana vulgaris, constans tunicis villosis, subflavis, cortice senero, una parte nigricante.

78. Castanea specie fructus peregrinus J. B.

Mediocrem Castaneam non tantùm magnitudine, sed & tota forma refert, ut proea primo obtunu possit fallere. Color tamen paulo diluttor ad slavum inclinat: nitor & lavitas eximia, exceptă
bais portiuncula oblonga, qua videur aut arbori aut echino adhestiste. Cortex extimus admodum
tenuis fragilique, cui tingosa sibistantia adnata sibiest: ipsa verò cavitas vacua est, quo sit ut insignis totius fructus sit levitas.

79. Leucoma fructu Caftanea J. B.

Monard.
Similis eft noftrati Caftanez, cum colore, tum magnitudine, tum etiam feffili illa & albicante
Sarti quam Caftanea obtinet, que pragnans videtur. Arboris est vaste magnitudinis, materiseque
firme &robuste, cui foila Arbuti. Fructum edulem gratique faporis esté aiunt, & alvi profilvat isffirme &robuste, cui foila Arbuti. Fructum edulem gratique faporis esté aiunt, & alvi profilvat isffirme &robuste, cui foila de la companio del companio del companio de la companio del companio del companio de la companio de la companio de la companio de la companio del companio del companio del companio del companio del companio del companio del companio del companio del companio del companio del companio del companio del companio del companio del comp stere, quoniam astringit. Temperatum esse asserunt.

80. Glans Indica J.B.

Glandi Quercina figura & magnitudine fimilis eft, intus candida, fubftantia dura ac propemo dum offea, nullius faporis manifelti, exteritis nigra, lineis ac venulis fquamatis corticatifque rufis reticulatim per fuperficiem sparfis, Cupula dura, crassa ac lignola fere, externis plurimorum denticulatim per fuperficiem sparfis, Cupula dura, crassa ac lignola fere, externis plurimorum denticulation. lorum mutuo incubitu imbricatoque asperata, colore cinereo, pediculo semunciam ferè longo, crasso

81. Glans Indica magna, subrotunda J. B.

quaque parte cortex reliqua firmior est crassion, duriórque eam adharsiste vel alteri cortici externo vel arbori vensimile est. Interna facies cortice contecta est rusto, tenui atque fungolo, intercurrentibus veluti venulis ut in interiore cortice Castanea immediate callum complectente. In quo ceu ultino immerfus jacet, omnem forè cavieratem adlimpiens, nucleus, figură rotundus, facie Giandis aut Calfanee nucleo primitis, genimus u in Giandius, extina facie facie; rufa curicula incetus, qua verò committur lavis, fublitantia dură, & colore glandis nuclei; fapore dulci, grato.

Pro fructu Balfami à Robino ad Platerum missus crat.

Lib. XXXII.

82. Fructus Amygdaloides nitidus peregrinus, I.B.

J. B.

J.

82. Fructus Peruanus Amyg daloides, sub terra nascens, J. B.

Pulcher admodum afpectu est, & grati saporis, qui & radice caret, nec aliquam plantam profert, aut ab ulla planta producitur, Sed solummodo sib torra enascitur quemadmodum tubera. Dimidit digiti magnitudieme aquat; roundus est & connortus & affabre elaboratus, coloris spaciosi, nucleum intus continens resonatem dum sicus est, Amygdale similem, cortico sucteum intus continens resonatem dum sicus est, Amygdale similem, cortico sucteum intus continens resonatem dum sicus est, & Avelanam gultu referentem.

Invenitur apud simen Matannon, nec ullibi alibi per universam Indiam. Editur recens & Leon & exficatas sele otrore in prasta. Adponitur tecanalis mentis bellariorum loco, quoniam ventriculum Usu, admodum exsicas & troborat. Sed si liberalius edatur capitis gravedinem generat.

Dari in rerum natura hujus moster rantum mini san non voteur verifinale.

Dibitate Clussius, an hic fructus sir Mandobi Lerii, quem asi subterra Tuberum modo nasci, tenuibre si laveneris simul cohevere uncleur, non est se mandonis la contra simul conservatione sono est mandonis conservationes.

bus filaments fimul coharere, nucleum non effe majorem domefica Aveilana, ejudémque faporis, cinerei coloris, cortice non duriore quam Piforum filiqua. An vero folia femenve proferat ignorare se fatetur, licet fructum sæpiùs ederit.

J. Bauhino Mandoù Len fructus avoreus effe videtur, aut fortè Trafi genus aliquod: Trafi enim, inquir, finrt veluti fructus & nuclei Avellanarum.

84. Nucula Indica Pyriformis & Sonora J. B.

Articulo postremo pollicis non major erat, exprimens parvum Pyrum moschatellinum, solidus, durus, rugolus, fere cinereus, lignosus, sonorus, saporem manifestum non sensimus.

85. Nucula Indica globofa fonora J.B.

Orbicularis five globofuserat, gallæ parvæ five parvulo globulo fimilis, cinerei & maculoficoloris, coftå pæne tous cinetus, fonorus. Cortex non admodum durus.

86. Nucula ex Guinea J. B.

Nucis Myriftica ferè magnitudine & formă, levis, conculfu fonum edens, cujus aler finis flyli quid fimile habet, ex quatuor parvis fulcis five eminentiis procedens; oppofitus verò fcrobiculum, unde avulfus videtur pediculus, unde raidi recht producunur; cortice medioriter levis, fiburdito retus, quo abralo fubelt alius durus qualis in nuce Mofchata: huic fubelt alius craffior, spadicus, fundational de la contra fundational del contra fundational de la contra fundational del contra fundational de la contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del contra fundational del con gofus, politus. Nucleum ambit immediate quartus, pertinaciter adharens, pellicula tenuis inflar rugofus, politus. Nucleum ambit immediate quartus, pertinaciter adharens, pellicula tenuis inflar rugofus, fizadicus quoque: ipfe verò nucleus amplus, candidus, pinguis, guftu dulci cumfaftidiofo quodam fapore.

87. Nux Indica alia J. B.

Minor est Juglande, latitudine unciali, paulóque longior, colore pullo obsoleto, suscialis consperio. Delinit in brevifimum acumen qua parte quinquepartita esse videtur. Parte opposi-ta pediculi pars adhæret, lignea profius, firma crassaque, unde conjectura arboreum scerum. Ipse alioqui fructus levis & minimè ponderosus.

88. Guabam De Laet. Ind. Occid. l. 10. c. 6.

Fructus elt binos palmos longus, cinereo cortice, pulpa candida, duriffimis quibuldam nucleis per-mixta, fuavis & refingerans. Provenit in calidioribus Quitentis præfecturæ regionibus.

Qqqqqqq 3

Ind. Occid. 1.7. c. 10.

L'ires.

90. Ziccara Guatimalensium. Capote * De Laet.

Est instar Pinearum nucum, in quo viginti, aliquando & triginta Amygdala continentur.

91. Fructus Indicus granulosus vel tuberosus minor. J. B. Fr. Indicus 5. e. 30. l. 2. Exot. Clus.

Prorfus spherica huic forma erat, magnitudo globuli minoris sclopi : putamen slavescentis coloris, & perpetuis suberculis, at non adob craffis, obsitum, mullaque linea cinctum.

J. Bauhinus formam olivarem ei attribuit, lapideam & invictam duritiem, colorem rutilum, fuperficiem granulis omnigenis asperatam, &c.

92. Fructus dysentericus flavus J.B.

Provenit in India, autore Monarde, fructus Dysenteriam sanans, delatus ex Quito, qui videtur esse vasta arboris, altera parte lavis, flavus, altera asper, coloratissimus ac veluri pullus. Caterum qualis esset fructus, cujusve arboris nunquam pervestigare licuit.

In pollinem renuiffimum redactus, & cum aqua capitum rolarum manè & vesperi exhibitus dysenterico fluxu miserè affiictum brevi sanitati restituit.

93. Nicaraguæ pomum nuce rotunda J. B.

In Nicaragua (inquit Benzo) Novi Orbis provincia Pomi quoddam genus peculiare eft, neque Hispaniolas, neque ulli alteri parti Indiz concessium, Piri nostri specie ferme est, ligno interiore rotundo, Nucis crassitudine & dimidio amplius, optimi & jucundiffimi saporis. Arbor procera, exiguis foliis vestita.

94. Pruno similis fructus subsuscus ex Guinea C.B. Pruni facie fructus è Guinea, in quo semina]. B. Fructus Exot. 1. a Clusso. Clus. Exot. l. 2. c. 23.

Pruni ferè magnitudine & forma erat, duas pane uncias longus, fescunciam latus, infima parte mucronatus, cortice five iplo corpore fatis craffo, & veluti fungola materia conftante, foria liquan-tulum rugolo & fubfulco colore, internè cavo & pulpam quandam continente, in globum convolutam, albicantem, friabilem insipidam, in qua tenella quadam semina.

95. Pruno similis spinosa C.B. Jangomas Prunis similis J.B.

Arbor Pruni magnitudine sponte nascitur in agris & etiam in hortis in Basaim, Chaul & Bate-quala, multis spinis hortes, follis itidem Pruni, floribus candidis, fructu Sorbo simili, gustu Prunorum adstringente & acerbo.

96. Nux Pomicæ nuci non valde absimilis, spadicei coloris J.B. Nux altera cap. 26. lib. 2. Clus. Exot.

Spadicei erat coloris, Pontica nuci non valde absimilis, unciam longa, ejus ambitus uncia paulò major, sessili five infima parte angustior, extima crassior, & velut decussatim formata, dura, solida, nec ullo modo strepitum edens. Inter aromata reperta est.

CAP. VIII.

Parvi quidam fructus à J. Baubino visi apud Ill. Duc. Wirt. & descripti Lib. 3. cap.80,81,82. &c.

1. N Ucula Indica altera, compressa, cortice duro, colorii sonora. Parvi Pruni quodamimodo fimilis crat, sublongus, compressus, lucidus, costis in uno latere constans, lucidus.

2. Nucula Indica tertia splendidior. Idem forte pracedenti. Color idem nisi dilutior & splendidior, magis etiam compressus & latior, potissimum una parte.

3. Fr. Indicus ovi parvi fere forma. Coloris erat quodammodo Caftanex, dilutioris, splendens, Carculus ambit fere totum qui non splendet, utrinque foratus.

4. Nucula sublonga, vel Os fructus alicujus Indici. Unciam longa, unciam semis circiter lata, rotunda, fusci coloris, una parte latior, lignosa, cava: in ea nucleus cortice tenui tectus, qui fuscus, intus fiffus, durus, albus & sapore manifesto destitutus.

5. Nucula

Lib. XXXII.

De Anomalis & minus cognitis, &c.

1835

5. Nucula triangularia Indica, Caftantla firè facie. Pifo majori haud major erat, inter angulos compreffa, ex uno latere commiflura nigicicante infignita, colore fubrifico, in ruffum quafi ex cinero in finadecum vergit. Conculfa non ftrepitata, fod circulum perelegantem nucula concolorem, partim feffili innatum vel potius enatum (nam linea elevatior & monnibil fiplendicans) interfecat

partim teniu umatum vei potus entatum tanin commifilure ilma pracidat. Ex obfervatione Cherleri.

6. Nucula Indica ovata fere. Nifi utrinque acumen quoddam extaret ovatæ effet figuræ. Longitudo uncialis, latitudo media, colore inter fufcum & pullum medio, maculis dilutoribus pick trato, acumen quodantimi fine presentation de la colore del la colore del la colore del la colore de la colore del la colore de la colore de la colore del la colore d

ortis quibeldam eminentisso quales in Nuce unguentaria infiginta. Nucleus intus later abus.

7. Officulum fulcatum frudis pergini. Figura ovata erat, utrinque extremorum acuminatum, per longitudinem profunde latis fulcatum, colore pullo.

8. Frudis exertic officulum aliad. Semunciam longum erat, mucleo Pini ferè figura par, ambitu.

tereti, obiter turbinato, durum, politum, lave; colore ruffescente, maculis quibusam albicantibus

9. Fr. Indicus Corni figură. Diceres Cornum esse fi ruber esset, adeò figură & proportione respondet, sed niger est, splendidus, durus, pediculi residuo crasso, concustus non sidir ponders argumento.

10. Fruttus Indici officulum perelegans. Magnitudo fere Amygdalæ est, sed figura nonnihil diverfa. Collo supernè donatus angusto, quatuor infignibus per longitudinem lineis notatus, catera quoque parte nonnihil rugofus, colore pullo.

CAP. IX. -

1. Hiboucouhu fructus Americanus I. B.

TIC fructus Dactylo fimilis est aliquo modo, nec edulis, oleo ejus tumores molestos in pedibus à vermiculis quibusdam Sironum vulgò dictorum magnitudinem non excedenti- * Tom dictis, bus, qui in cutim se infinuant excitatos, curant. Eodem oleo affricto corpora labore & laffitudine fracta refocillant : vulnera quoque & ulcera fanant. Oleum istud adfervant in vasculis quibusdam ex fructibus excavatis paratis, quos Carameno suo idiomate appellant.

2. Palma saccifera J.B. Ger. Arbor seve Palma saccifera Park. Palma manicam Hippocratis referens C.B.

In infula quadam Americæ deferta Coronopez dicta invenerunt Batavi integras fylvas nulla alia arbore constantes, quam Palmæ quodam inustrato genere, cui ab involucro saccum seu colum manicam Hippocratis dictum referente in quo fructus reconditus, Sacciferae nomen indidit Clufius. Nam creberrimis quibusdam fibris spadicei coloris, transversim & oblique ab infimo ad supremum excurrentibus magno à natura artificio contextum est, idque varia longitudine: unum vidit Clusius 22 uncias longum, & ea parte qua patebat septem latum; alterum 22 pedes sive 30 uncias longum, paris cum illo latitudinis.

Ista porro involucra (iis referentibus qui ab arbore resciderant) plena fuerant fructibus nucem Juglandem cum externo suo pulvino five viridi cortice magnitudine aquantibus, in quibus orbiculares alize nuces adeò rotundæ ut torno elaboratæ viderentur, atque adeò duræ, ut non niss ferreo malleo, & cum difficultate confringere quiverim, tametsi non valdè crasso putamine sint præditæ: Continebat autem ea orbicularem nucleum, putamini adhærentem, medio cavum, & qui ficcitate lacunam contraxiffet, candidam, fapore initio quafi leguminum, deinde inftar Lupini amaro.

Sacci hujus Palma texturam exactius deferibit D. Grevius Muf. Soc. Reg. pag. 185, quem confu-

le. Inter palmas hujus mentionem fecimus.

Zingi fruitus stellatus stve Anisum Indicum J.B. Anisum insularum Philippinarum C.B. exoticum Philippinarum insularum Park. Faniculum Sinense D. Fr.Redi.

J. B.

Fruchus hic ftellæ figuram repræfentat, conftárque ex feptem nuculis particularibus, radiorum in morem in centro coeuntibus, triangularibus, longis, leviter compreffis, exi parte quà committuntur impreffis, extima & convex peripheria fermicirculum ferè describentibus, cortice gemino tectis, exteriore duro & spadiceo, nigricanto, rugolo, interiori propemodum offeo, interna fabilitantia cupri diffracti instar lucente, bivalvi arque in ficcis & inveteratas nonnihil hiante. Nucleus vero in fingulis macibus latitat fingularis, levis, splendens, colore seminis Lini aut Pomorum, fed dultiore paulo. Odor & sapor Antin plane est, nihil amen præterea cum Aniso commune habet. Relinquit tamen nelcio quid acrimonia in lingua commansus.

De hujus radice, caule, foliis vel etiam floribus se quicquam pronunciare posse negat Clusius: quòd feminum & umbellarum tantum partes Londino acceperat Anifi nomine.

CAP.

S Pruni Indici fere globulare. Juglandis mediocris magnitudine eft, colore leucopharo obscuro, undique tuberosum, durissimum, ad basin & verticem aliquantulum pro-

2. Os globulare aliud. Magnitudine & figura præcedentis, nifi quòd ad bafin tantillo latior, colore citrino seustramineo, duritie Juglandis, undique inaquale & scabrum, cum sulcis parvis & foraminibus intermixtis.

3. Os globulare tertium, in quinque tamen valvas seu latera dividuum, primi modo inaquale & ruberculosum undique, aquè durum, ejusséemque leucophæi coloris, verum magnitudine Cerasum mediocrem non excedens.

4. Ol Praii evale, Magnitudine & figura est ovi Columbini, asperiusculum seu scabrum, serreo colore, substantis dura, non tamen admodum crafta.

5. Os aliud ovatum, Ovi Gallinacci magnitudine & propemodum figurâ, nisi quòd basis aliquanto obulior fit, conus feu vertex minor; colore leucophao, mira duritic, in quinque larera divifum, rugolim & inacquale, cum plurimis foraminibus & profundioribus fulcis. Latera toridem fiflums recitis diffinguuntur, paulò fupra bafin incipientibus & inde versus apicem productis. In horum unoquoque continetur offeum & veluti dentatum corpus unciam longum.

6. Officulum ovale productius, Duos digitos longum est, unum latum, Olivæ officuli figura, membrana quadam straminei coloris tectum, sub qua sulcis undique inæquale est, exterius colore cinereo

obscuriore, intus albicante, duritie eximia. 7. Officulum ovuel oblemgum alud. Nadum seu nulla membrana teetum, pracedente multo ma-jus, ut quod 21 uncias longum est 14 unciam latum. Sulci etiam hujus plures sunt & profundiores.

8. Officulum ovale oblongum tertium, præcedenti cognatum verum multo minus. Cornum vulgare o. Ojicuium ovasie osiongum iertium, pracedenti coginatum venum muno minus. Cornum viugare magnitudine partim excedens. Hac tria cognata inter fe funt, non tamen ejuddem fruchis junioris cadilitoris officula, acque enim dura funt omnia, proinde & plenam maturitatem adepta.

9. Pruni Officulum Juglandi ferè fimile, Unciam 14 longum, dimidiam unciam latum ad bafin,

que paululun exavata media parte unciam 15, vertice noninhi acuminato & prominente. Trilaterum eft ingulis lateribus fulcis plurimis & profundufculis inaqualibus.

1000 cit iniquis iaterious nuos piuninis o proministam inexpanaosi.
10. Officialm figure ansmale. Duabus uncisi longus, dias propemodum latum, 12 craffum, coloris citrini oblicuri, afperiufculum ac fi arenă refiperfum effer ab uno latere înaqualiter planum, ab altero în labium duplex intumelecens, valde afperum, fiftur per longitudinem decurrent.
Duo adhuc alia officula anomalæ & infolitæ figuræ defcribit: quæ apud îpium vide Mnf. Reg. Sec.

11. Officulum acuminatum aliud. Prægrande est 3½ digitos longum, 1½ crassum, duos pænè latum; ab uno latere valde convexum, ab altero propemodum planum, bafi ovali, cacumine in punctum fla-tim exacuto, colore rubiginofo, prædurum & rugofum feu afperum, fulcis latiufculis plerifique fecundum longitudinem extenfis, è quorum nonnullis ligneæ aliquot fibræ exoriuntur. Sulci in hoc ali-ílque hujus generis officulis fibrarum lignearum fedes feu verbigia impreffa intelligendi funt. Aliud huic subjungit simile officulum, multis non tamen valde profundis sulcis undique inaquale, quorum nonnulli à basi ad verticem ferè producti sunt.

12. Officulum feu Nux ovalis, magnitudine & figura Olivæ mediocris. Undique læve est, coloris leucophæi splendentis, veluti Mammei officulum, exceptà duntaxat basi, quæ sordidior & rugosa cum duobus angustis glabris marginibus labiorum aut oris aperti amulis à cujus angulis crena seu sulcus

naturalis Nucem seu officulum undique cingit.

13. Nux Indica velut larvam oftendens J. B.

Niger est, duas uncias fere longus, unciam pane latus, ceu monticulis quibusdam inxqualis, ovata figura longiore; cui terni scrobiculi superne adversa facie impressi, eo situ ut larvam quandam Simix caudatx aliquo modo repræfentent fine nafo.

14. Alia pracedenti similis, si non eadem J.B.

Figura à præcedente nonnihil evariat. Nam & tres illas scrobiculas habet; sed tribus lineis canaliculats, in medio concuriu tres angulos opopitos facientibus, interflinctas. Figura fructis etiam ad triangularem accedir, fecundum fe longrudinem canaliculis firiams atque fulcatus, ea parte qua foramina sunt latiore, opposita angustiore; color ex pullo cinereus. Concussus nullum sonum

Descr. Musei Rez. Soc.

Hujus generis Nuces fex feptémve defiribit *D. Grevius Palmacoci nomine. 1. Prima longitudire femipedali erat, media parte duos digitos lata, bafi nonnihil ovali & prominente cum tribus amplis foraminibus ut in Coco, fuperius conica & paululum inflexa. Tribus valvis feu laminis composition con estate de la composition con estate de la composition con estate de la composition con estate de la conference de la co mitur, que rotidem angulos concuríu fuo eficiunt, mierne obícuriores, fuperius acutieres. Color varius pro diffributione fibrarum lignearum. 2. Secunda mediae magnitudinis, Juglandi majori par, 1½ uncam longa, batis diametro unciali. Ad margines foraminum in bati, fibrilla ingre plurime in ambitu expanduntur ad modum proceffium cilianum circa humorem oculi cryftallinum. 3. Terria pariter conica fed minor, figura Pyri molchatellini, Nuci myrifticæ parvæ magnitudine, fubitantia lignea, colore Buxi, cum tribus, ut in reliquis apertis foraminibus. 4. Quarta, Palmacocus caninus

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

dicta, Nuci Indicæ larvatæ J. B. jam descriptæ similis, specie tamen (ut putat) diversa, capit cani-num non ineptè exprimens. Descriptionem vide apud autorem nostrum loco citato. 5. Palmacocus ovalis, Nucis Myri. 6. Palmacocus latus, in transversum uncialis, à basi ad verticem non ultra 4 uncia extenía, tribus in lateribus foraminibus propemodum aquidifiantibus.

1827

7. Palmacocus orbicularis, aliquantulum tamen compressus, diametro semunciali, colore & duritie Buxi, officuli Perficini in modum fulcata. Foramina in lateribus terna aquidiftantia, fibris ca-

pillaribus nigris obvelatis.

8. Nux rhomboides, præcedentibus affinis, 1‡ unciæ longa, ¾ unciæ lata, femunciam crassa, lateribus paululum compreffis, fibris ligneis tenuibus à basi seu pediculo ad fastigium productis undique opertus.

15. Nucidactylus Muf. R. Soc. D. Grevii.

Duos plus digitos longa est, ad pediculum unciam lata, prope summitatem propemodum duas, Pyri instra rurbinatus, linea ab uno latere elatiore secundum longitudinem decurrente. Pediculus alba lanugine ut in Malo Cydonio tectus. Tunica exercior leucophaz, tenuis, mollis, glabra, sib qua sibrillarum operculum non ut in aliis structubus secundum longitudinem productarum, sed erectarum ad modum villorum in veluto dicto, aut setarum in dorso porcino, ut exteriore tunica exuta, fructus scopulam setaccam seu echinum repræsentat. Omnes hæ sibellæ proximo tegumento circumcirca continuae funt, quod fubifantia conftat lignea, lenta admodum ex diminiam unciam craffa.

Operimento feu corrici huic proxime fubiacet fubifantia quaedam mollis levifque, quae ex spatio re-Opermiento sea contentina prosume augusto nomenta questant muons sorques ques est pato re-licto vacuo intro pulpola admodum & fucuellenta para fulle apparee. Intra hoc pericarpium latita-officulum magnitudine circiter ovi columbini, non ut in Prunis concavum, fed folidum proffus ut in Dactylis, epidémque albicantis, dende & cornee materiae. In furno officalo ut in Nuce mo-fehata efformatur cellula quesdam rotunda in qua femen feu nucleus genuinus continetur.

16. Nux oleofa, The Butter: Dut. Ejufdem.

Novam Angliam agnoscit matrem Nux ista quæ ab oleo dulci quod copiosum nucleus fundit cog-Novam Anguam agnoium natem nux utta que au oteo duici quod coptotum nucleus fundit cog-nomen Butyracez meruit. Uncias 21 longa eft; media parte unciam 15 propemodum lata, urrà-que extremitate angultior, & aliquantulum prominens, ad Cucumeris parvi figuram accedens. Care integiuta lexivore, colore Baticio in ficca. Subfantai interior nigricat, que intito pulpa quedam erar, feu cortex carneus 3 circiter digiti craflus, cortici Joglandis pulvinato refjondens. Os fere ovale erat, fex feptérme angulis fecundum longruidmen firatatum, maximis, qui oppofiti funt, in mucro-nen actum definentibus. Angulorum interfitita inæqualia funt, lamellis plurimis & tuberculis ru-nern actum definentibus. gofa; seu exasperata.

Decocto corticis coloni Angli pannos lineos laneólque Cinnamomi colore tingunt, abíque additione Aluminis, aliusve rei cujuscunque.

17. Juglans angulofa, ejufdem. The edged Wallnut.

Colore est Juglandis vulgaris, unciam fere longa, tantundem lata, paulo plus semuncia crassa. Ba-fis, sed precipue vertex, aliquantulum prominent: Octo angulis distincta est alternis acutioribis & obtusioribus. Nucleus in figuram Juglandis vulgaris esformatus.

18. Avellanæ Indica species, Ejusdem.

Figura est triangularis, uno latere majore duobus minoribus subtensio. Basis semunciam crassa, 12 unciaz longa latave, a basis ad cuspidem tantundem extenditur, coloris cinerei obscuri, undique rugosa seu distributione fibrarum plurimarum. Vera duntaxat basis qua putamini adhæsit glataris de la caste de l bra eft, & ut Avellanæ in medio fiffilis.

19. Avellana Nova Anglia, Ejuschem.

Breviores sunt & latiores hæ nuces quam Coryli vulgaris, apice depressiore, basi productiore, colore fimiles.

20. Avellana purgatrix Novi Orbis. Barbabo But. Ben magnum Medicorum vulgo Monard.

Hanc fuperius è Monarde & Clufio descriptam dedimus. Pruni cujusdam (fi Ligiono credimus) revera fructus est non Avellanz. In nuclei meditullio latitat plantula seminalis folius binis cum radicula & gemma constans, in qua fola vis cathartica hospitaur; hac enim exempta reliqua pulpa innoxiè non minist qu'am alia quævis Nux edi potest, teste Ligono Hist. Barbad. p. 68.

21. Nun purgatrin Angolensis Mul. R. S.

Longa est à uncia, tantundem lata, ab uno latere convexa ab opposito plana; colore Autantii, testa prædura; nucleo præcedentis simili. Sursum & deorsum purgat vehementer, ut vel una nux duodecies alvum fubducat.

22. Castaneæ figura fructus Mus. R.S. p.207.

Vulgaribus Caftaneis multo minor est. Cortex exterior fuscus, tenuis, filicis tamen propemodum duritie aut Lithospermi vulgaris. Huic subjacet alius officuli Pruni consistentia & soliditate, cui includitur nucleus saporis non injucundi qui tamen asperitatem in faucibus aut gutture creat,

23. Castanea Nova Anglia. Mus. S. R.

Figura est Castanez vulgaris, sed tantillo minor.

24. Fructus Indicus decussatus J.B. Tom. 1. lib. 2. cap. 116. Castanea purgatrix Mus. S.R.

Ovilli renis formam habet, tanquam ex pluribus partibus coagmentatus, castanear magnitud. & Ovum rents tormant masses, canguam ex poutrous partions conginerations, cattainer magnitud. & colors, oblongus, craffincluts, partim comprellus, interdum magis orbiculatus, partillum terra Sigilars (qualis in Officinis fere offendi, & haberi folet) forma & magnitudine adæquans, quemuna quidem parte duo filici deculfatim in quantoro patres filis radiis dividunt. Oppofita verò patre figno-des filips duplex conformem porcam ambiens, artificiosè exaratus, inter cujus cornua triplex eminentia germinis fedet.

25. Ceratium monococcon Indicum J.B. Lobus Buglossoides Mus. S. R.

Quinque uncias longus eft, duas ferè latus, pediculo brevi, craffo, firmo, non fructui fuper-ficie tenus inferto, fed cortici continuo. Correx porro craffus, (thaleri craffitudinem fuperans) exficie tenus interto, led cortici contunto. Correx porro cratitis, (thaleri cratifitudinem liperans) ex-tima facie (padicea, rugola, quadam fui parte pellucente, cum quibudiam verrucofis tuberculis, in-terna fuica, pulverulenta, digitorum contactum fuica quadam fuligine, veluti uftilago (qua è frudèti superficie) inficients. Ipla caterum corticis fubftantia veluti ex arenofis quibudiam micis firmites acèbe compacitis est, ut fine vi quadam rumpere haud it di fri facile. Quod cavitatem re-plet intus non faba est aut Phafeolus, fed phalloides fungosis quidam structus, interna acque conpier inus non laza cur aur rinarcuus, icu pnauioues rungous quacam ruccus, interna acque converze corticis cavitati exterius refpondens magnitudine, ut integer fuchus agitatus fonitum inus edat: pulverulenus quoque eft, teres, modicè recurvus ex fungofa quadam materie compactus, colore fufco inusforifique: fapor fatuus nec olfacht digme.

Qui in Mulao R.S. hujus generis affervatur lobus (deferibente D. Grevio) triplo major eft

Qui in Mulzo R.S. hujus geners attervatur lobus (deterrotere D. Grevio) triplo major ett jam deferipto, nimirum decem uncias longus, &t in medio 4½ laus, urtaque extremitate ovali, planus &t eenuis, dimidium digitum craffitie vix fuperans, ventre æquali, dorfo convexo; obtulo, tuberculis plurimis undique afper, colore ruffo obfeuro. Tota cavitas merna unico nucleo repletur, è mira congerie fibrarum albentium, neque fecundim longitudinem neque fecundim latitudinem fruêtus extenfarum, fed fecundim craffitiem utrinque veluti dentes in pectine duplici, composito. Fibrarum interstitia pulvere replentur, qui initio pulposum fructus parenchyma fuit.

CAP. XI.

Fructus peregrini Wormii.

PRimus et feffilis excavatus, pulpam quandam tenuem, exficcatam continens, patina modo cavam, ut nucleum, alium ambiviffe fulpicio fit. Parte inferiore & feffili foramen habet, quod tamen cultro majus redditum vicetur; tantae magnitudinis ut nucem Avellamam capere poffit, per quod interiorem fuperficiem luftrare licet. Cincreus, afper, inaqualis, ad rotunditatem accedens, figura ferme lapidis Brontii, in circumferentia pollices fex cum dimidio

2. Secundus est ovalis, cinereus, asper, ovum parvum gallinaceum figură referens, paululum acuminatum, sed parte crassiore pediculi servans vestigia. Ab hoc pediculi puncto ad summum apicem pollices duos cum semisse habens in ambitu quatuor, concussi sonutum ab inclusi nuclei at-

apicem pollices duos cum femiffe habens in ambitu quatuor, concuffu fonitum ab inclufi nuclei attach edens; fed nullis prominentiis aut tuberculis inacqualis, affinitatem quandam habere videtur cum fuctu z. Garetti à Cluffol, 2. Exot. c. 16. deferipto.

3. Terius quodammodo figură refert frudum, quem Clufus I. 2. Exot. c. 16. vocat Coxec-Opte, colore fufco, præ levore feplendens, in uroque apice cineream & faletaam quandam habens prominentiam. Nec fructus mili videtur, nec alterius fructus officulum, qua cavus, mollis, lavifitmus, nullum in fe nucleum habet, nec in aqua fubidet. Si açu aut cultello pupugers facile ad interiora peneraveris: potitis Fungi genus quoddam dixtro. Ovum columbinum majus figură refera 4. **Quartur elegans eft, altera patre feffili, Nucis molchatæ magnitudire: corrice conflat tenui, cujus pars terti factira eft, inequalis, coloris fradicei, lapidem Bufonium colore & lavore ferme referens. Patre feffili foramen eft, non natură, fet cafu proculdubio imprefilim, per quod & corricis tenuitas, & nuclei ei innatantis ferme conflicutio videri poteft. Eft autem nucleus corrice paulo minor, unde conculfus fructus allitu fonitum excitat: carterum ipfe nucleus externis coloris eft purpurel fed interioris albit. Sunt qui Balfami Peruviani fructum effe putent. est purpurei sed interiùs albi. Sunt qui Balsami Peruviani fructum esse putent.

en purpures sed antenus atos. Sont qui basiami peruviani ructum este putent.

5. Quintus gisldem ferè cum priore est magnitudinis, parte altera lavis & lubricus cum exigua prominenta in medio, colore luteo, figura ovali, aliquantulum ad angulos obtulos proruberante:
Parte altera inaqualis & feabra, septem simubus seu foraminibus in medullam pervis praditum, colore climes in establis. lors cinerei, nucleum nucis Juglandis quodammodo referens, fed lignofis & durus estam hac parte eft. Ego arbitror affinitatem magnam habere cum fexto fructu delcripto à Clufio l.z. Exot. c. 30. Quidam veram nucem Metel esse arbitrantur.

6. Sexus Dactylum ferme figura æmulatur, oblongus, compressus aliquantum, duas uncias longiudine superans, unam lacitudine, utrinque acuminatus, colore purpurco, striatus & rugis inzuquine dotatus. Aut è genere Nucum este videtur, aut os majoris alicujus fructus Lignos fiss namque est, durus, an verò nucleum in se continear non liquet, quia concustus non relo nat. Nescio an ad Zabucayo referri debeat.

7. Septimus ovalis est figura Os, ovum gallinaceum parvum magnitudine aquans, sed utrinque acuminatum, lignolum, flavum, nucleum continens, qui moto & concullo fructu refonat. Tectum verò fuifle videtur pulpa quadam candida, cujus reliquiæ tenaciter adhuc ei adhærentes con-

8. Oftwas gemellus erat duorum Prunorum majusculorum, invicem coharentium magnitud ne Alter verò illorum (inquit Wormius) appendicem habebat rostratum, Nucis Avellanæ minoris magnitudine. Nec genuinum ejus colorem, nec pulpam aut nucleum delineare potuit Worm. quia interiore nucleo aut fubfianția spoliatus erat & exterior facies vernice obscure flava obducta, in extremitate appendicis colore nigro splendente præditus, ex co namque retența naturali figura pyxidem fecerant Tabaco sternutatorio destinatam.

CAP. XII.

1. Pinei coni facie fructus exoticus J. B. T. 1. P. 2. pag. 264.

Ediculo minimi digiti ferè craffitudine, rufo, duro atque lignolo, folia mutuo incubitu ad-nafcuntur, digitum ferè longa, firma, fubstantia lignosa, triquetra, principio angustiore, reliqua parte latiora, & fastigio tenus recurva, numerosisque squamulis, foliaceis, lucentibus nigrisque vestita. Hec pars que incurva, modico inflexu separatur, ut fructum esse squamos sum suspicion sit. Folia que intus delitescunt extimis breviora, & densiore dictorum foliorum stipatu oblepta: per quorum longitudinem extimam cofta infignis, angulum faciens, excurrit, parte interna carinata. Sapor nonnihil amaricat, non fine aftrictione nidorulenta, ac fi fructus in fumo effet exficcatus. Partes ex comeltione dentiúmque attritu harent, quod argumento est sub-stantiam nonnihil esse viscosam.

A C. Bauhino fratre hunc fructum habuit. Dignus est inquit qui cum Carduo Madagascar conferatur, cuius ergo descriptionem subjiciemus, ut Lector invicem conferat.

Carduus ex Madagascar India J. B. Insulæ Madagascar C. B. Cardui cujusdam eleganissimis caput, sub fructu 15. Clus. Exot. lib. 2. cap. 15.

Erat id caput tres uncias cum femiffe longum, inferna parte unciam latum, fuperna magis, ut quod explicatum ex multis fiquamis imbricum modo fibi invicem incumbentibus conftaret, quæ circa mediam & supernam ipsius capitis partem majores, præ siccitate reflexæ erant summo fa-fligio, & quodammodo in lacinias divisa, coloris spadicei; inter quas exortæ erant velut exiguæ membranaces figules, planza & faits angulfas, cineracci quali coloris, fumma parte latiores & foris exalbida, interné autem spadicci coloris, mollistimo longque villo satura purpura eleganistima per oras ornata, que temporis fuccessu in atrum degenerabat. In medio capite densa erat villosorum staminum stavescentis coloris congeries, inter que latebant angulfas & pungencis fpina, binas uncias longe, quibus infina parte villoftun femen inharebat, Nerii femun non dif-fimile, fuíci ex rufo coloris, fed inmaturum. In magno illo finu infulæ Madagafcar à Luftranis Bayo d' Anton. Gill niuncipato lectum

2. Cachos I. B. Solanum pomiferum folio rotundo tenui C. B.

Arbulti modo nafcitur, & infigni virore prædita est, folio rotundo & tenui. Fruitum fert Malo infano fimilem, altera parte feffilem, alterà turbinatum, cinerei coloris, grati faporis & actimonia expertis, minutum admodum femen continers. Invenitur tantum in Peruvianis montibus.

Magnæ oft apud Indos æftimationis ob infignes facultates. Nam urinas ciet, calculum è renibus pellit, quódque praftantius eft, illius ufu calculum in venca comminui ferunt, ii mollis adhuc fit, ullique medicamentis cedat.

SECTIO

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

1841

SECTIO QUARTA.

De Plantarum quarundam fuccis in Medicina ufitatis.

Notas Gummi, Refine, & Succi inspissati, vide Lib. 1. Hift. nostr. p. 10.

1. Olibanum, five Thus Park. Thus J. B. Arber thurifera Ger. C. B. Franklincense og Die

Cea ac pinguior est Thuris lachryma quàm Mastiche, statimque in luculentam pertinacemque stammam exardet, sodore multo imbeciliore, sed mili per incendium stillat, ut
discriber volutari potest, cim dentibus eorumque presepoilis adharescat. Sapore est amaro &
ut ea libere volutari potest, cim dentibus eorumque presepoilis adharescat. Sapore est amaro &
modice acti, non ingrato tamen, Carlapino adstringente subamaro. Colore est ex albo fulveficante, minissipe pellucer quam Mastiche, colore candicante aur subrustic; translucide gutter, alias
constructives della constructiva del constructiva de nome, numuque peuucet quam Matticne, colore candicante aut librutto; tranfluode guita; aliàs fingulares, aliàs gemella tefficiolos aut mammas, prout ex majores minoréfve fuerint, imitanturi, unde & Mammoli & Mafculi Thuris cognomenta: interdum guaterna aut quina, magnitudine Ciceris, Avellana, & majores, adharentes nonnunquam fuo cortici unde extudarunt: friatura vero immundior ex grumorum attritu deculfa Thuris Manna Gracis appellatur.

Ond ex of Thura! Junior Deliane constitution automatical

immundior ex grumorum attriu deculis Thuris Manna Gracia appellarum vocamus, cim alias non fere mas roccare un un attriu deculis Thuris Manna Gracia appellarum vocamus, cim alias non fere mas roccare ub non fit femina. Mafeulum alia puenta figorie teftium dictum. Cafo Hofmannus quam ob caufam mafeulum vocabant fe nefcire feribit, nec enim arridere que Plinius dictit bi 12. cap. 14. Nobis fatisfacie Plinius ob formam vel præfinatiam mafeulum dictum. Mammoum Thus J. Bod. 4 Stapel à mafeulo diffingui quod illud oblongis grumis mammarum inflar pendulis compofitum fir, hoc parvis rotundis candicantibus aur flavis, interdum efficulorum inflar genellis conflat: Alii hoc ab illo non differre volunt.

De Arbore Thurifera nihli certi traditur. Theophraftus Arborem non magnam effe tradit, quinque fere cubits attollis, ramofam effe, folia habere Prof imilia, corricem lavem ur Laurus. Alii tamen (inquit) fimilem Lentifoo effe aiunt, & ejuldem fuetus fubruulo folio. Alii & corrice & folio etiam Lauri. Diodorus Siculus Acacia. Ægypticar formam Arbor thurifera attribuit, Salicis folia, Lentific autem folia Myrrhæ arbori, in quo Dioforidi & Theophrafto plane contrariatur; quomodo have concilianda non video, nifi fit quaedam transfipótico. Garcias quoque Thuris arborem humilem effe & folia habere Lentifo fimilia feribit.

At Theretus Arborem Thuriferam Pinus refiniferas referre tradit : verum iconi quam proponit cum Pinis nulla eft fimilituto ; quamvis fe fingat adflare arbori, aut ci adflantem pingat.

nit cum Pinis nulla est fimilitudo; quamvis se fingat adstare arbori, aut ci adstantem pingat. De vera ergo forma hujus arboris etiamnum incerti manemus, quod neque Vererum quifquam, neque Receptiorum in vaftas illas Arabiæ folitudines penetravit que Thus dant, ut Caíp Hofmanni verba ufarpem.

Oportet tamen ut Regio thurifera satis latè pateat, & arboribus etiam abundet, cum thus tam

Virgs.

De loco Thuris natali magna lis est: nonnulli Arabiam solam Thus gignere scribunt, nec tamen ean omnem, fod Sabzam didam, Salir ef Thurea virge Sabeti, Virg Juba, autore Pinio, negat in infulis nalci præter Arabiam ullis. Thus quoque præter Arabiam nullis gigui Theophraftus & Plinius tradunt. Dixere tamen poftea, quode ex relau acceperant, il detain nafei in quibuldam infulis. Theverus eciam multas infulias & regiones hujus feraces effe feribit prater Arabiam, & quibusdam in locis tam vulgarem esse qu'am Aurantia Malum : Thus tamen quod ex Arabia de-Ferrur ut olim ità & nunc omnium praffantifimum haber.

Dioloroides prater Arabicum Thus inveniri & Indicum ferbit.

At Garcias per univerfam In-

diam Thus non nasci certifsmum esse ait, cum quicquid Thuris ibi consumatur ex Arabia deferatur: 8c miratur à que Diolocivides il accepeir. Pouti forte à color nigro quoddam Thuris genus In-*Comment in dicum appellari, quemadmodum Myrobalani nigre Indæ denominantur. At * Bodeus à Stapel *Croment. in dicum appellari, quemadmodum Myrobalani nigræ Indæ denominantur. At *Bodæus à Scapel Thosphr. biff. Indum Gracos vocaife air hoc genus, non quod in terra ipia Indiæ continente nafceretur, fed in ibib 9. c. i infulis Arabiæ adjacentibus, que tum nemporis erant fub Indorum poteflate, que deinde ab Arabibus forte funt recuperatæ, & hodie fub eorum funt principatu. Duplicem Thuris quotannis melfem elle tradit Plinius & confirmat Theveus. Meti femel amo falebat, minere occasfone evendendi; jam quagitus alterna minerum effert. tault ritinus & confirmat i nevetus. votat jeme amo joseou, minor occajone votacnat; jam quaftut aliream vindemiam affert; prior atque naturalis vindemia canis circa vitum flagranifilmo affu, metinibus qua maxime videatur esfe programs; tenuljinisfque tendi cortex. Autumno legitur in africo partu. Secunda vindemia esfe vere, ad cam byeme corticious incifes, plin. Quod arlate colliquiur candicans, puram, nitidam, pellucidum eff. (in quit Thereus) alterum quod vere rubelcens, pondere, preto, bonitae, virbus fuperior longe inferius.

Ond divise superior constitue of the constitue of

Quod ad vires attinet, Thus calfacit, ficcat & subastringit. Usus pracip, intrinsecus est ad varios capitis & pectors attendent, near of montringin. One precip internierce errad varios capitis & pectors affectus, ut & ad alvi uterique profluvia, ad tuffim (degluntur velperi furifatim) vomitum, langumis extreationem, diarrheam, dylenteriam mitigandam. Avicenna depravatis lenfibus & abolitz memoriz Thus opem præftare tradit. Diofeorides Thus in fecunda valentdine haustum infaniam facere, & largius cum vino sumptum interficere ait. Nos ergo (inquit J.B.)

consulimus, ut nulli affectui interno præscribatur, nec etiam in suffumigiis, si vera scripsis Dioscorides de ejus natura. Sunt nobis alia tutiora medicamenta pro roboranda memoria, & adversus alios pra-

Extrinsecus inservit suffitibus pro capite roborando, catarrhos discutit, cava ulcera carne replet & ad cicatricem perducit : cruenta vulnera, cephalica imprimis glutinat, perniones (cum fuillo adipe aut anserino) sanat; ulcera cacoethea tum sedis, tum reliquarum partium demulcet (tritum cum ada dinerino / sanac; sucera caccernea tum teats, tum renquarma partum centunco (crittum cum lacte linimentum;) culcurur tubedini a lippitadini medetur (feil aq. Rofarum multiplici in extinctione Thuris imprægnata, lactique multibri pottmodum commista pro collyrio liquido;) verucas incipientes & impetugines abigit (cum pice & aceto impofitum) Emplaffris, unguentis, Balfanis ad vulnera & ulcura mendanda & carne replenda utiliter admiticetur. Pracipiti usis est in Cranii fracturis.

Olibanum cum albumine ovi tritum & temporibus applicatum hemicraniæ & cephalalgiæ prodest.

Ad aurium dolores, [aures ulcerofas Math.] cum vino dulci [& calido] infunditur.

Ad aurium dolores, [aures ulcerofas Math.] cum vino dulci [& calido] infunditur.

Quaré potus magis commodat fanguinem fpuentibus, & fluidis affectionibus appolitus. Hodie in ufu non est; nec scio an olim importaretur per se, sed duntaxat qui unà cum Thure ab arbore deradebatur, eique adhærebat.

eigne antiretoat.

Alia res est cortex thuris nonnullis dictus, vel Thymiama, vel Thus Judzorum quòd Judzi in
fusfumigis requenter utantur, est corticolum quid ex India allatum. Manna Thuris dicta eandem
etiam vim habet quam Thus insum; nec cuim aliud est quàm micz Thuris concussu elis, ut Pli-

Fuligo ctiam Thuris olimin usu fuit ad mitigandas oculorum inflammationes, sistendas fluxiones, repurganda ulcera & cava implenda compescendáque carcinomata; verúm nunc dierum non am-

plus in util et. Modum autem faciendi fullginem vide apud J. B. tom. 1. par. 2. pag. 706. Caterim Thurs utils antiquifimus & longe celeberrimus erat in facris; thure enim facrificabant olim, écloge in templis ad fuffirus utebante. Nec araior eips utils eft nunc dierum in templis Christianorum ad fuffumigia.

Ejuldem (inquit Amatus) etiam utils est in lustrandis mortuorum cadaveribus. Et mirum dictu ut hic mos per omnes atates, inter omnes ferè gentes & religiones

Thuris limpidi folium Lob.

Nobis cum Parkinfono nihil aliud effe videtur quam Limonio congeneris planta Clufio dictae fo-

Mileavy Gracis quidem dictum volunt à juvene Affyrio eius nominis in hunc fruticem converso, quem Deos studiolissimè colentem invidi occiderunt. Hinc Dis Thure gratius nihil asservant. Alii maliant à monte Libano: Sed in eo, Thuris arborem repetiri Veterum nemo prodidit. Verifimilior illorum opinio, qui à sife fillo nomen accepiffe feribunt. Officinæ Olibanum vocan à Græv voce Méssé, Mésse arbor, Mésses lachyma. Enripdi vice verfa Mésséls arbor, Mésse lachryma ut Recentiorum nonnulli observarunt.

2. De Myrrba.

Myrrha Gracis Σμύγνα & Μύρρα. At Μύρρα pro Σμύγνα Æolicum est, à quibus Latini mutuati funt. Myrthæ nomen (ut Poetæ fabulantur) accepit à Myrtha Cinara regis Cypriorum filia, quæ nefando patris amore capta, cum aliquot noctes auxilio nutricis cum illo concubuillet, tandem illato lumine agnita, cuin illam pater occidere vellet, nodis beneficio elapla in Arabam configur, ubi in arborem liu nominis eft converfa. Vide fab. Ovid Metamorph, 10. Venus Espmon eft a wier unquentum. De Myrrhæ arboren mili entri traditur, nea d'Verenbus neque à Recentioribus. Theophraftus Myrrham quam Thuriferam arborem & minorem & humiliorem effe dicit, fruticosioremq, pmants Myriam quan I numerant aboutine inmoverne trainmoverne trainmov quit * Calp. Hofman.) quod viderit Ramæ in Palæftina inane cft. Hariolatur tantum (ut Scali- * De Mediger logistur) ex vienia cum Acacia Ægyptiaca, cui comparari audiverat à Diolocorde I. C. c. 78. cm officer. Interim non contemno fijinolam arborem Pena Adv. f. 418. quod & Acacia fijinas habeat in f. 2. c. 154. trunco, licet also modo. At Theveri arborem, quam Hilt Lugdun. etiam dat, rideo.

Myrrham sic describit J. Bauhinus. Glebæ Myrrhæ aliæ pugillares ferè, aliæ Avellanæ magnitudine & minores, colore fulvo, ruffo, aut ferrugineo, alia pellucida, alia minus, fubinde etiam unquibus eximiis albis pradize: fapore amaro, fubacn: odore nares ferit acriter, ubi adoletur, nam filimmani concipit. Denebus attrite friabiliores apparent quam quod pro Bdellio exhibent, nec aque inimerla diflovuntur ut gummi, fed dutius in ca relicta limi inftar diffluunt & flavelcunt. Digitis etiam faciliùs confringuntur teruntúrque. Quibus notis (inquit) facile diftingues ab admixto adulterato gummi, & supposititiis glebis.

Myrrham Officinarum legitimam non effe suspicatur Fuchsius, quòd notæ Myrrhæ apud Diofrontiem ill non conveniant. Quin ipii Bdellii indicia magis refipondere videntur. Concludit autem fiquidem Myrtha fit eam elle fipeciem que Caucalis & Ergaline Diofcordi cognomiatur. Reference de la concentration de la concen

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

Braffavolus aliique Myrrham Officinarum pro Bdellio habuerunt. Et revera tanta intercedit Brautwous anque wytriam vantament pro bound incer Bellium & Myrrham fimilitudo, ur facile à incautis & minus experis unum pro altero accipi poffit. Verim Myrrha facile diferritur, quod impenfe amara fit, non autem Bdellium, præterea pallidior, pinguior, fragilior, odoris acrioris & magis pungentis, minus denique pellucida

Langius & Alii Benzoinum dictum omnes Myrrhæ electæ proprietates habere feribit. At ipfius confessione desideratur amaritudo, quam Dioscorides in Myrrha requirit. Plerique Myrrham Ofcontentione denocratur amantuou, quam Discorpos in Mystina requirit. Prinque Myrrham Officinarum improbant & pro genuina & optime nota Myrrha non habendam flatuunt, fed wel Ega-finen Diofocidi dictan vel Indicam à Plinio vocatam. Verum J. Banhinus, Parkinfonus aliique in fimplicibus medicamentis examinandis verfati Veram Myrrham ad nos adferri flatuunt, quamvis fapius adulteratam cum Gummi, & argumentis in contrarium allatis respondent.

iepuis aduteratam cum summin, o. arguments in contrainin anats respondent.
Note opinime Myrithe Gleno funt, quod fit mundiffina & traktu quidem afpera, & arida & fragilis & levis, & globulis pufillis, extrinfectis uno colore, intrinfectis deinde fubruffa & veluti venulas habens albicantes, to gorde fuavi, guffu amara & excalfaciens. Adde ex Dioficor, quod fit recens rejess@— Hace dubio procul (inquit Cafp, Hofm.) illa eft quam vocat κοπερίο & κοπεροπέτω ob copiolum Stacten.

Omnibus autem prafertur quæ à loco unde convehitur Troglodytica appellatur, colore pallescens seu subviridis, splendens ac mordax.

Pro fecunda nota, st. fir friabili. Laves. Calp. Hofman, ponit i Javes non friabilis, cujus rationes apud ipsum rides nobis non satisfaciunt. Nam eadem nota habetur apud Plinium, qui Dioscones apud ipsum rides nobis non satisfaciunt. ridi vel coævus erat, vel antiquior, & apud Galenum. Aliarum notarum explicationes vide apud C. Hofmannum prædictum.

De Myrrhæ generibus non attinet dicere, cum nihil certi fit, & omnia mercatorum fraudibus constent, uti nec de Myrrhæ adulteriis. At verò inquiret fortasse Lector quid sit Opocalpasum seu conttent, uti nec de Myrrhæ adulterus. At vero inquiret tortatte Lector quid int Opocatpalum feu Opocarpalum, à quo maxime cavendum jubet Galenus ne Myrrhæ admixum fic. Opocarpalum ex fententia Cafp. Hofin. eft Myrrhæ Indica Plinia, que ibidem quadam è spina colligitur; fiquidem hac Plinius fallacisse adulterari Myrrham scribit. Galenus autem Opocarpassum mentri posse optimam Myrrham ait; at quei posse se se major la lacia. Mera hac est conjectura, nec soften udicis valle probabilis cui ramma restruada immenzi concer pressum assume alla conditiona. nostro judicio valde probabilis, cui tamen resutanda immorari opera pretium esse non ducimus. nonto juntato vatas protestas. Con companya de la firangulationem pracipitem inducens. Et Galenus in attaits suz decursus sensor vatisfie refert mori, quod Myrrham cui Opocarpassim admistum esse nesciebant sumpsissent. Cujusnam autem plantæ arborisne an herbæ succus esset Opocarpafum dictum nemo Veterum nos docet, nec recentiorum quifquam novit. Adjuvantur autem qui hunc hauserunt epotæ Cicutæ remediis.

Stacte in genere nihil aliud effe videtur quam Myrrha liquida. Duplex autem ejus colligendi modus apud Veteres occurrit. 1. Sponte ex arbore non vulnerata exsudat. Sudant (inquit Plinius) arbores Myrrha sponte prinsquam incidentus Statem distan, cui nulla prastrum. 2. Exprimitur ex Myrrha cum modica aqua contusa, ut docet Diosconides. Hoc modo Cordus ex electa Myrrha se Staden exprefifife affert; quá vix aliqua reperiatur qua diutitis & latitis olear, odore aromatum modo jucundo. Et Valerandus Dourez è Myrrha rita & calefacha eo modo quem præferibit Diofoor Staden preparabat : quam sane satis jucundi odoris & amaram experiebatur. J. B. Hoc modo & Oleum Liquidambar e Resina ejustem nominis exprimitur.

Stacten Arabes Styracem vel Storacem liquidam appellarunt quos fecutæ Officinæ & medicorum vulgus. At verò quicquid fit de Arabum Storace liquida, Officinis ità dictam Stacten non effe vulgus.

Myrrhæ Diofcorides has vires attribuit, Vim habet calefaciendi, soporem inducendi: [non in omnibus (inquit Casp. Hofman.) sed in capitibus, aut frigidis natura aut alioqui pituita occupatis, commous (inquit caip, riorman) iso in captions, aut rigiois natura autanoqui piunta occupatis, in quibus aromata id faciunt. At Cordus Staden propter gravitatem aliquam lenfonis irrepentem facile formum conciliare feribir] glutinandi, ficcandi, aditringendi [Alii Myrrham aftringere negant, cum menfes & partus celeritere ejiciar] Mollie etiam uterum concluíum & aperit. Ducit gant, cum mentes & partus celeriter ejiciar j nome cuam utenim constanti de aporte item menfes & fœtus celeriter cum Abfinthio, aut Lupinorum cemore, aut Rutz fucco appolítatiem menfes & fœtus celeriter cum à multis commendatur in partu difficili, [quòd menfes interdum fiftat Myrrha etam nunc dierum à multis commendatur in partu difficili, [quòd menfes interdum fiftat id fit ficcando & ferum abfumendo] Sumitur etam pro catapotio magnitudine Fabæ ad tuffim veid fit ficcando & ferum abfumendo] Sumitur etam pro catapotio magnitudine Fabæ ad tuffim veid fit fit ficcando & ferum abfumendo] terem, & orthopnœam, & laterum ac thoracis dolorem alvíque folutionem & dyfenterias [hoc efficit non addrictoria vi, quâ caret, sed quarenus siccat & digerit humores acres & rodentes. Casp. Hofm.] Solvit quoque rigores ante accessionem cum Pipere & aqua magnitudine Fabæ pota. Arterize erram asperitatem & vocis raucedinem corrigit, Lingua supposita, & succo inde deglutito. Necat & lumbricos amarore nimirum, & ad oris graveolentiam manducatur. Ad alarum dolores illinitur cum alumine liquido. Si verò cum vino & oleo colluatur gingivas & dentes corroborat: inspersa quoque vulnera in capite glutinat. Et contrulsa aures et denudata ossi cum Cochlee carre impostra fanat. Et pure fluentes instammatasque aures cum Papaveris succo, Castoreo ac Glaucio illita. Ad varos autem cum Caffia & melle illinitur, & impetigines deterit cum aceto. Defiuos item capillos cum Ladano & vino Myrteo oleo illita corroborat. Mitigat quoque diuturnas defiil lationes naribus cum penna illitis. Replet ulcera in oculis, ac ea qua pupillis tenebras offundunt, & afperitates deterit.

ex apertiaus outent.

Exficcationa & abflerforia vi pleraque hzc praftat. Unde & olim infignis ejusulus erat in confervandis cadaveribus. Aft inquit J. Bauhinus, Myrrha non ex omni partebeata eft. Scimus enim cum Galeno Myrrha odorem plurmis etiam fanis dolorem capitis inducere. Er Galenus, citarte (C.G. Helberte, Scient) and Manha habit large came the confirm humidigate folloring fine file. Casp. Hofman, 5. Simpl. 19. Myrtham habet inter ea que ob copiam humiditatis, fi largus sumantur, quossam dementant, quibusdam etiam mortem inferunt.

Recentiores nonnulli Myrrham hydropicis conducere scribunt. Matthiolus cum Agrimonia potam. Schroderus

1843 Schroderus extrinsecus prodesse ait in igne sacro, gangræna, tumoribus, vulneribus inveteratis ac recentibus, przecipue capitis, unde in Emplastris sticticis, ut vocant, usus ejus creberrimus esse

Myrrha Bœotica Dioscor. quam dicit Arboris cujusdam in Bœotia nascentis radicem esse, &c calefaciendi, emolliendi vim habere, utiliter etiam in fuffitus admifceri, hodie prorfus incognita eft. Ægyptii hodie tempore Pestis Myrrham masticare dicuntur.

2. Sagapenum omnium Autorum.

Serapinum Offic. à Sagapeno corruptum est. Sacopenium Plinius à Sagapeno aperte distinguic

Est autem Sagapenum Dioscoridi succus herbæ ferulaceæ in Media nascentis. Schroderus lachrymam seu gummi arboris cuiusdam ferulaceze esse scribit ejusdem nominis ex qua sauciata educitur. Galenus Rirpem iplam Sagapenum primariò vocari ait, succum abusive, cum rectius Sagapeni suc-

Quemadmodum autem olimincognita erat planta que succum hunc dabat, ita & hodie quoque Cafp. Hofman.

Sagapenum ita describit J. B. Gutis constat magnisvelut Thuris mammosi aut masculi (interdunin nglebas magnas coacum) Opopanacis modo nufescentibus, intus corneo quodam colore pradicis, suo dente vel etiam digito lentescentibus, albescentibus (que, mordaci acriq, lapore, odore viroso, candele admotis stammam concipientibus. Affiliar ratius in massa inventes, substantia fungosa, albas, foris purpurascente, ratius adunc causlis infus portiones justes, digitalis crassificationis, striares, fibris longis contextes, quarum spatia opplet sungosa laxáque substantia: semen quoque gemellum, Ferulacco par, semuncia longius, semunciam fere latum, impuriores sint glebæ quarum vix gumos internoscas, ita omnes sunt concretæ veluti sus, colore sordido, sapore & odore simili.

Notæ bonitatis Dioscoridi sint pellucidum esse, extrinsecàs sulvum esse, intus album, odorem inter Silphii succum & Galbanutu medium habere, acrem saporem. Metue colore medium esse inter substantia sulvum esse sulvum e Sagapenum ita describit J. B. Guttis constat magnis velut Thuris mammoli aut masculi (inter-

Sed quo sensu (inquit Casp. Hosmannus) accipere oportet illa in Galbano, τον αξράνδες λ κυρόν το, non esse amplius Galbanum, sed transire in Sagapenum modo in aqua dissolvi? Hoc, notam Illam facilè in aqua dissolvi non esse propriam Sagapenton motto in aqua quisolvi Hoc, notam Unde & ab odoris convenientia valde adjuvatur sententia Lob. & Penx Adv. p. 149. Tria bac gummata Sagapenum, Assam, Galbanun esse convenientia valde adjuvatur sententia Lob. & Penx Adv. p. 149. Tria bac gummata Sagapenum, Assam, Galbanun esse cognatarum plantarum ferulacearum natalibus disferentium

Sagapenum potentiffime aperit, discuit & attenuat, non levirer etiam abstergit. Facit (au-Virer. tore Diological quocum & Plinius consentit) ad thoracis & laterum dolorem, rupta, convulsa, & tusses veteres. Crassa in polmone herrentia repurgat. Datur & comittabbus, opithotonicis, splentification of the contrasticular approach of the contrasticular approach of the contrasticular approach of the contrasticular approach of the contrasticular approach of the contrasticular aperitary and the contrasticular approach of the contrasticular aperitary approach nicis, paralyticis perfrigeratis, in febribus per circuitum repentibus in potu. Sed & in unguentis commodè adhibetur. Ducit & menses & fœtus corrumpit cum aqua mulsa potum. Auxiliatur commorfis à beffiis venenatis cum vino sumptum. Excitat eas quæ ab utero strangulantur si cum aceto ipsum olsaciant. Deterit cicatrices oculorum, & quæ pupillis tenebras ossundunt, & suffu-

Inter purgantia validiora habetur. Mesue ait nocere ventriculo & hepati. Corrigit astringentibus & tonum confervantibus, ut Spica, mastice, &c.

Vires summatim recenset Schroderus. Tanta extrahendi vi pollere dicitur, ut quoque spicula è carne eliciat. Purgat lentos & crassos, imò & serosos humores ex ventriculo, intestinis, utero, renibus, cerebro, nervis, juncturis, pectore. Hinc prodest in hydrope, tusti inveterata, asthmate, cephalalgia, spasmo, epilepsia, paralysi, tremore artuum, in obstructione & tumore splenis, febribus inpassagas, panino, spacijas, paravija, toniote attumi, in contractinto extinute ripetais, teoriotis me termittentibus, dolore colico, menfes ciet (fed feetum enecat) urinam nover. Convenit extrinfe-cus in Pleurifi aliifque tumoribus ac doloribus mitigatione & relolutione opus habentibus. Fumus ex-citat epilepticos, hordeola ciliorum fanat. Dofts à 3 ft. ad 3 f.

4. Asa fatida C. B. Park. nostras Officinarum J. B.

Asam vocem ex Lasere corruptam esse plerique putant. Est autem Asa (describente J. Bauhino) lenta & fequax, compacta fubstantia, colore russo, glebis satis magnis coacta; odorem nobis virosum, Allii sere, vehementiorem magssque abominandum late spirans, & nares acriter feriens; sapore primum amaro, postmodum mordaci, in Officinis sape impura, admota igni slavescens.

In Officinis sape duplex habetur; una pura & translucens: altera impura & turbida, cui Sagann Orneum sage uniper indeuen, qua pain e authoriste de la commenta de la commenta per perment (quo adulterari Diofocorides feribis) cujus odoren refert, permificeur, unde Germani Diaboli fiercus, [edique fecuti noftrates **Evetifs bung**] nominant. Utraque tamen gravis odoris eft. Cujus fi ulia effe debeat ad medicamenta liquida, aqua, aut accto, aut vino injecta (uper prunas refolvenda, & quod in fundo manet rejiciendum; yel per colum, cui adharebit, transfinitendum.

Plerique Botanici Asam foetidam Laseris seu Laserpitii plantae ferulaceae qua Ziapio Dioscoridi lib. 3. cap. 94. dicitur, gummi effe volunt, è caule au radicibus incifis effluens. Hanc fententiam ità probat Garcias, Altilit Arabum effe Laferpitium Diofcoridis & Plinii fats oftendit Serapio lib. fimpl. cap. 251. qui de Altiht agens ad verbum ea refert que Galenus & Dioscorides de Laterpino scripfere. Certum autem est Alam foetidam Arabibus Altibi dici: nam cuicunque Arabi gunun Imga aut Imgara ab Indis vocatum, h. e. Asam foetidam ostenderis, statim id Altibi sive Antis este pronunciabit. At verò quamvis fortafle Arabes in ea opinione fuere, non inde fequitur Atam fa-tidam Antiquorum Lafer effe. De Cyrenaico id concedi non poteft, quoniam nota ejis Alæ færti-

L'ires.

Vires.

do nullo modo conveniunt; an Medicum & Syriacum doctiores dubitant. Jo. Bodavus expresse negat, quem adi. Not. in Theophr. bist., p. 594. Verum non opus est argumentis ultro citròque allatts depugnare: cum Jacobus Bontius jamdudum rem definivit, & controversiam diremit. Hist. nat. & medic. indice Orient. ibi. 4. qui continer Animadversiones in Garciam.

medie. Indiae Orient. 1th. 4. qui continet Animadvertiones in Garciam.
Planta (inquir) è cupis radice Affa exprimitur magna quantitate crefcit in Imperio Perfico, inter
Lama & Gamaton civitates, quarum prima non longè diftat à mari, & noftris mercacorbus, &
Anglis eriam, frequentatur. Eftque hace planta duorum gunerum. Prima Harmentofa fere ut Salix aquatica. Ex quis folis & folionibus incifis Afa feenda per torcular exprimitur, que ut reliqui
iucci, fole indurata in confiftentiam evadit, qualis eft Aloes. Secunda porro Affa ípecies longe
frecundior exitit, éftque fuccus expreffus & radicibus hujus plantar, que caffiffitinos Rhaphano, folia
autem Tirhymali folia referunt. Hujus generis fe aliquor radices domi habuiffe ait, que quanvis jam
effent exfucca, tamen totas edes fectore replerent, qui influetis vix tolerandus effet. Quod Javani &
Malai & certer Indiarum incole nezaburi. É ouicouam modoratus nunnam narbus peccentific affe. Malai & exteri Indiarum incolæ negabunt, se quicquam odoratius nunquam naribus percepisse affirmantes. D. Mandelso, qui in Persa peregrinatus est, duo etiam. Alæ seeidæ succo prægnantium plantarum genera agnoscit, verum ea paulò aliter describit, Alterum fruticosum seu sarmentosum est, folisparvis, Oryzæ fimilibus. Alterum Rapi folio, colore viridi folia Ficus referente. Locis ficcis & lapidolis melius proficit. Gummi circa finem æftatis manare incipit, Autumno colligitur. Confirmat etiam quæ Garcias & Bontius habent de ejus usu apud Indos in cibis condiendis.

Nullum medicamentum simplex per totam India majore est in usu quam Asa foetida, tum in medicamentis, tum in condiendis cibis, ut post Garciam testatur Bontius, ut propter hanc causamuna unamento, un in contactant claim, at porte attention de proper nanc causantina fit cum Opio ex præcipuis mercibus que per Indiam diftrahintur. Soleri Bancanes Sconnes gentes provincie Cambaiz, qui à carnium efu abfinent, Afam jufculis & oleribus fius commilere, confricato primum ex ea lebete, nec alio condimento utuntur omnibus in cibis. Multa in hanc rem vide apud Garciam.

rem viocapou Garciani.

Uuntur eà Medicamenti loco ad Appeirium proftratum excitandum, ventriculum roborandum, flatus difcutiendos, venerem irritandam. Apud nos in Europa, praccipuus ejus ulis est internus in sufficacione uterina, peripneumonia & vulneribus. Extrinsecus in tumido Liene & uteri suffocatione, pareirito (cum allo ovi alb. suscepo) Sebrod. N. Siguis Epilepsia obnoxius senseri sufficaciones, pareirito (cum allo ovi alb. suscepo) Sebrod. N. Siguis Epilepsia obnoxius senseri sufficient ex sija fetida & cornu caprino paroxysmo actutum corripitur. Idem.

5. Ammoniacum C. B. & aliorum, Ferulæ lacryma Galeno.

Ammoniacum * Plinio ab Hammonis oraculo nomen habet; juxta quod gignitur arbor quam Metopion vocant: At Diofooridi totus cum radice frutex Agafyllis appellatur. Advehtur nunc in magnas glebas coachun, grumis magnis-conflans, ungulubs lactei candoris niteentubs, autrufis, per lib-flantiam coloris obloleti & fuici permixtis, odore Galbani virofiore, fapore amaricante. Elige fyncerum, minimė arenofum, purum, majoribus grumis, foris favis aut croceis, intus candidoribus, quod claram flanmam chim accenditur alie, in manibus cum lentore trackatum molledis, magnetis den propres denfuterem arbdoom in plutinus foliardidas entantificum miss diffili.

repentinoque ictu propter denfitatem aridiorem, in plurimas splendidas nitentesque micas disfilit.

Attenuat & resolvit, attrahit valide, alvum movet, splenicum est. Usus przecipuus est in doloribus arthritidis, in refolvenda mucilagine viscosa, crassa ac contumaci pulmonum, mesenterii, & hinc in obstructionibus contumacibus Lienis, epatis, uteri, in calculo, extrinsecus in scirrhis, panis tophisque juncturarum, in scrophulis aliisque tumoribus durioribus resolvendis, &c. Schrod.

Succi inspissati Exotici, quorum Historiam tradit Clusius, quem consule. Exotic. Lib. 4. cap. 7, & 8.

Succus splendens Anethi odore C.B. Succus Aspalatho fimilis Anethi odore C. B. Succus colore albo, flavo & rufo mixtis, anethi odore C.B. Succus cinericius fœniculi odore C. B. Succus Aspalatho similis ater, micis albis aspersis, odorus C.B. Succus Aspalatho similis inodorus C. B. Succus atrorubescens inodorus C. B. Succus flavus albis granis commixtis gravi odore C. B. Succus visco similis colore vario C. B. Succus Maftichinæ refinæ non abfimilis C. B. Succus fuccino non abfimilis C.B. Succus fanguini Draconis affinis C. B. Succus Camphoram redolens, ex radice Canellæ vulneratæ Garc. C.B. Confule Hiftor, Arboris Cinnamom. Succus Aloes facie C. B. Musæ foliis involutus Clus. Vide Cluf. Exot. Histor. Lib. 4. cap. 7, & 8.

6. Bdellium omnium Autorum.

Bdellii veri nomine (inquir J. Bauhinus) magnas habeo glebas, Taurino glutini, ut habet Diofcorides, aliquatenus fimiles, colore ex fufco nonnihil ruffelcente, concretionéque, quanquam hac molli & tenaci, ad gummi magja accedente: (apore fubamaro ett, multim tamen à Myrrha relinquitur. Odorem non influavem fipirat flammámque concipir, & quidem pertinacem, licèt cum creptu. In fuperficie granula extindants glebar hine indé apparent. In glebarum medio fubinde digitalis tradification de la color coloris ferruginei, sed non tam intensi amaroris.

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

Aliæ glebæ pro Bdellio adulterino exhibitæ, nigricantes, micis si scindantur pellucentibus, alioqui visus aciem nequaquam admittentes, consistentia & sapore gummi, cujus modo tenaciter dentibus harent; concipiunt tamen flammam relicto interim crassamento copiolo.

Bdellifera, arbor, describente Plinio, nigra est, magnitudine Olea, folio Roboris, fructu Caprifici naturaque. Alii Arbori Myrrhifera eam valde fimilem faciunt. Lobelius & Pena inter alias merces fe multos hujus ligni furculos expifcatos tradunt, folida fubfiantia; cortice duro nigricante, fipinis multis rigidis & craffiusculis horrentes, quibus multa copia Bdellii erat aggesta, intus forisque valdè quàm amari.

Matthiolus Bdellium, fi suo tempore in Italiam importaretur, adeo ravum esse scribin, ut ad osten-tationem tantum asservetur vel ad adulterini & reprobati normam. Lob. & Pena quod Bdellium pu-tatur, Myrthæ speciem esse existimant. C. Bauhinus apud Matthiolum sex Bdelliu disterentias haber, quarum descriptiones ibidem requirendas omitto.

Probatur gultu amarum, translucidum cum frangitur, pingue cum fricatur, odoratum, facile mol-lescens, fincerum (Parthicum nominant.) Reprobatur fordidum, nigrum, in offas convolutum, quod Adrobalon nuncupatur.

Agrosaion nuncupatur.

Sunt qui gum. Anime verum Antiquorum Bdellium effe putant ob multas notas communes.

Unde autem Bdelliu tot differentie, Indici, Arabici, Mechii feu Petrzi, Judaici, Siculi, Scythici?

Omne Bdellium eft ex India, fed prout huc vel illuc mari defertur, inde accipit nomen. Cafp. Hof-

Bdellium Galeno vim habet emolliendi, & earn quidem potentiorem dum recens est: infigniter Vires. etiam dicurit, aperit aque absterget, fed alia atque alia attace fi dicutere velis media etatis lumentum ett, si dicutere & absterget etanim quò verufius eò mellus. Usus pracip, intern, in tusti ac cum et; in cucuere ex aptergere cancun quo vecucus es menus. Ons precip intern, in tiut ac pulmonum apoftemate, calculo atterendo, urina cienda, menfibus immodice fluentibus ut & influence uterino fiftendo, fætu expellendo. Extrinfecis dificulti hernia, mollir durities ac nervorum nodos, adeóque creberimi ufits est in emplastris stickicis. Contusum solvitur affuso vino, aqua calida aut aceto. Schrod.

7. Belzoinum Officinarum C. B. Benzoin Park. Benjoinum cujus arbor folio Citri J. B. Benjamin.

Refina ifthæc nobiliffima magnis conftat glebis inæqualibus, puris, nec ulla ferè forde utplurimum infectis: colore funt maffe aliàs rutilante, aliàs magis ad albedinem vergente, & crebertimis ceu unguibus aut Amygdalarum friaturà mifta; verim in rutilis illis mafis obficurius lucent ungues, in allis candidi admodum, fed non ria pelluodit: fioffantia olimnibus faits compicta, fed vel attritu digitorum in pulverem friari potis, nec que fib dentibus lentesca, saporis fere expes, verimo odor survissimus, qui accenso vegetior. Eidem interdum adharefecens invenitur cortex, qui magne faits arboris sufficionem injicit, foris rugosis, ad cinereum inclinans, substantià compacta, colore intrinsecus rutfo ceu Canellæ, qui gustanti minil præter ficcitatem quandam offerre vident.

Arbor Benivifera (inquit Garcias) procera eft, vaffa, pulchra, magnam spargens umbram ob ramorum frequentiam, quos pulcherrimo ordine digeltos & in aerem elatos habet. Ejus folia partim aceto condita, partim adhuc adherentia accepi: Minora funt ea aliquantum Citri five Limonii foliis, non tamen adeò virentia, sed parte adversa candicantia; quæ verò in ipsis majoribus ramis nascuntur ad Salviæ folia magis accedere videntur, latiora tamen sunt, sed minus longa. Vulnerantur arbores ut gummi emittant.

Benivi plura funt genera, 1. Ampgdaloides è præftantiffimis, fic dictum quòd ungues feu maculas candidas admixtas habeat Ampgdalarum inftar, in Sian & ejus contermina Mirraban proveniens. 2. Nigrus in Jaoa & Sumarta inventum, quod vilioris eft pretti. 2. Nigrum in Sumarta provincia Bayrros è novellis arboribus profluens, quod ab odore grato Benivi de Bomissa vocant; fuperiore decuplo charius. Quia candidum est elegantius, nigrum verò & novellum odoratius utrumque permiscere solent, ut fragrantiz elegantiam concilient.

Benjoinum Verenbus Gracis & Arabibus ignorum fuisse ostendir Garcias. At neque Assam dulcem feu Lafer effe, ut multi opinati fina, cum magna arboris gummi fi, non herbe lachrynaz; ut reftantur fragmenta ramulorum ligneorum admifta, & Ludovici Romani aliorúmque hi-

Benzoinum Myrrham non esse patet quia amaritudinis omnis expers est. Fier poteff, inquit Garcias, ut Ruellius [in eo quòd Benévi Ben Judaum vocat] lapfus fuerit nominum affinitate, debuique potiis nuncupare Benjaoy, id est, filium de Jase ubi plurimum naficitur. At Garciam lapfum esse oftendit Scaliger quòd Ben filium interpretatus sir, cum ca vox Arabibus etiam lachrymam fignificet.

Usus Benzoini internus in medicina rarus aut nullus; Schroderus tamen in affectibus pulmonum Virei & Ulus Benzoim internus in medicina rarus aut mullus; Schroderus tamen in attochbis pulmonium friteri, catarrhofis, tuffi, affinate intrinfeus fumptum pracipiue utilem effic feribir. Extrinfeuse in cerebro Ulius, per ferentuationem expurgando, in dontalgia mafticando, in tuberculis ac rubore facici extergendo, in emplaftris, feutis, cucupiis, &c. Ob fuavem halitum feptilim: inflimigiis admifectur. Notat tamen Schoderus, I filoffina se síolo Benzoino paretur tuffin excitati.

Pracipius ejus futus eft ad odoramenta & furfumigia: Solvitur in oleis & fpiritu vini rechificatiffica un se filo area humido ad liminferadum exportirum.

mo, ut & in aere humido ad liquescendum expositum. Habetur ejus oleum duplex, 1. Ex recenti in India expressum quod prastantius. 2. Destillatum, multo ignavius. Chymicas multa preparations Benzoin vide apud Schraderm ir Pharmacop, Ad nos ferific D. Tauerdus Rebin M Arborem refiniferam odoraram folis citrinis pradictar haud Ad nos ferific D. Tauerdus Rebin M Arborem refiniferam odoraram folis citrinis pradictar haud

abimilem transmissam fuille è Virginia à D. Banister, ad illustrissimum Prasilem D. Henr. Compton, in cujus instructissimo horto culta est à D. Georgio London, viro admodum honesto, & in re Hortensi pentifimo. Arbor ilta Virginiana Citrii vel Limonii foliis Benzonium fundens, in Horto Reve-Referre 2

rendiffimi Episcopi culta habet folia Citri minora aliquantulum, non tamen adeò virentia, sed aversa parte candicantia, & per margines æqualia.

8, Cancamum I. B. C. B.

Cancamum Dioscoridi est lacryma Arabica: arboris (folia Myrti habentis Amato) Myrrham qua-Cancamum Diofcoridi eft lacryma Arabicæ arboris (folia Myrti habentis Amato) Myrtham quadaneuns referens, yirofi gultus, qui anquam thymiamatez, e fuffinento tunturi. Veltes oo additis Myrtha & Syrace fufficiuntur: datur lienofis, comitalibis & fufpiriofis: menfes cum aqua mulfa pellit: o culorum cicatrice sconfefim emendat, ac viton madefar²mu no com modeur hebetudinbus, adversus gingivas humore prægnantes non aliud, ut & ad dolores dentium, ac per plufculos dies ternum obolorum pondere ex aqua aut actor mulfo bibrium obefos extenue. Quid nic hodie ignoratur. Alii Laccam effe volunt, fed perperam, cum vires non conveniant: alii and a finite ur. Anna Resea & Georgia.

Benjoinum, nonnulli gummi Anime, ut Amatus & Garcias.

9. De Gummi Anime.

Anime duplex eft, Occidentalis & Orientalis.

Occidentalis arboris in Hilpania nova crescentis lachryma est seu resina alba, ad Thuris colorem nonnihil vergens [pellucida, ex albo citrinescens] verum Copali magis oleaginosa. Defertur granis Thuris, sed crassioribus, quæ confracta luteum colorem oftendunt instar refinæ : gratissimi & suavisfimi odoriselt, & prunis impositum facile consumitur. Differt ab Orientali quod nec tam candi-

dum, neque tam lucidum fit. Orientale item magnis fragmentis adfertur transparentibus.

Orientale triplex eft. 1. Album. 2. Subnigrum, quod Myrrhæ quodammodo fimile, odoratum, quod Dioscorides inter Myrrhæ species tanquam improbam commemorat, & Minæam à terra ubi pracipue nascitur, eam appellat: Serapio Aminaam, quam vocem Lustani in Anime corruperunt.

Amat. 3. Quod Clusius addit pallidum & refinaceum retorridúmque. Anima omnia genera jucun-Annua o comis acun panuam o contracunique. Annua o mina genera jucundum in infutunigiis fipirant odorem. In medicina ufus pracipuus externus in capits se nervorum affectibus frigidis, dolorificis, catarthofis, flattlentis; in affectibus articulorum, paralyfi, contractura; lazationibus, contultionibus, sec. Mifecture emplafris se cerotis, ad ufus practicos.

Gunni Anime quinque fipecies deferibit J. Baultinus, quæ

Animes species ad succinum luteum accedens.
 Anime similis resina ex albo slavescens.

3. Anime alba perlucida, sapore Vernicis, odore Mastiches.

Anime colore Colophonia.

5. Anime species alba, Copal Indis.

10. Refina Copal, Schrod. Copal J.B. C. B. Gummi Copal Park.

Resina est admodum candida & lucida & transparens, magnis fragments Diacitro valde transparent haud diffimilibus, satis odoratis, sed non perinde ac Anime. Ea Indi in suis facrificiis sustumigii loco utebantur, hancque ob cansam Sacerdotibus sins in templis frequenti in usu erar, adeo ut cum Hispani primum illuc appellerent, hujusmodi suffitibus naribus eorum admotis exciperentur.

Utilisett ad frigidos capitis morbos, & Thuris aut Animz vicem explet.
Utilisett ad frigidos capitis morbos, & Thuris aut Animz vicem explet.
Utilisett ad frigidos capitis morbos, & Thuris aut Animz vicem explet.

Zopita dannis aliquot (migut Califus) ex India Occidentali liquot quidam inferri Olci de CopalZoza appellatione, quod an ex Refina jam dieta eductum fit me latet; valde tamen commendari & perutile esse intelligo ad vulnera recentia curanda.

Caretum Copal vox, monente Gul Pilone, Indis refinas omnes arborum odoratas & gummi

11. Tacamahaca C.B. Park, Tecomahaca Herriand. Tacamahaca Populo similis fructu colore Paonia J. B. Arb. Populo similis resinosa altera C. B.

Colligitur vulnerata arbore magna ut Populus, admodum odorata, cujus fructus ruber est Paonia Congruir vanues as a roote magine as copius, a annount occupant, cupo fructo ruor est Pzoniz feminis modo. Monard, Fr. Hernandez folia obroundad, mediocria & ferrata arbori atribuir, fructum parvum obroundum, fulvum refertum femine nucleo Perfici haud abfimili in furmins ramorum flagellis. Color est Galbani (nec defun qui iden este pueno) ungubus albis uit Ammonia acum, odore gravi acque estam flapor Monard. Haubinum plemius deferibit; Coloris est rouli partim, partim flavi pallidioris, veluti ex unguibus diversis compacta, resinz strobilinz concretione, bullatis tamen tuberculis alicubi cava, sub dente in pulverem diffilit primum, mox rursum recolligitur, lentelcénsque pro arbitrio ducitur, sapore amaricante, haud ingrato & aromatico. Suffita jucundum spirat odorem, Mastiches seré amulum, minus vehementem & suaviorem, nullóque relicto crass-

Magni el apud Indos ullis in quocunque affectu, præfertim in omnis generis tumoribus in qua-cunque corporis parte, fiquidem minifice refolvir, maturat & diffipat: tollic etiam omnes dolores ab cunque corpors parte, inquiest minime resulvi, materiate cumpat, voit cannot motive sub-humoribus frigidis & flatulents provenientes. Prunis injecta naribifique admota mulieres uteri furfo-catione laborantes illico liberat: Umbilico emplaftri modo impofita uterum fuo loco retinet, ufu familiarifimo. Delicatiores Ambram & Mofchum addum. Defluxiones quasfunque à capite repri-mit (finteo excepta & post auem alteram vel utramque applicata fuffiture attracta) Temporibus ad-hibita cerati modo defluxiones in oculos aut alias faciei partes revellit: Dolores dentium fedat dentibus corruptis indita.

Lib. XXXII. De Anomalis & minus cognitis, &c.

1847

Ex en, Styracis tertia parte & Ambra momento fit emplastrum stomacho longe utilisimum, siquidem illum roborat, appetitum ciet, concoctionem juvat & flatus discutit, eodem modo cerebro impofita. Magnæ est efficaciæ in doloribus coxendicis, & omni articulorum morbo præsertim si ab humoribus frigidis vel mixtis proveniant. Sola juncturarum aut nervorum vulneribus imposita, ea curat; nam flatim (uppurat & spasmum prohibet. Ego (inquit Monardes) tertiam partem ceræ aciicio, ur facilius inducatur. Hac omnia Monard. Emplastrum de Tacamahaca ventri applicatum de phalalgiam lenire dicitur; efficax etiam est ad tumores lienis, & durities discutiendas.

12. Caranna C. B. Park. & aliorum. Tlabucliloca Quabuitl. i.e. Arbor infaniæ Fr. Hernand.

Ex continentis parte interiore per Carthaginem & Nomen Dei defertur refina colore Tacamahaca, sed splendidor, liquidior & densior, [foliis involvi solita, ne frusta sibi immuo adarrescerent, est enim valde glutinosa] lingua Indica Caramae dicta, quod nomen etiam apud Hispanos retinuit, odore Tacamahacer, sed graviore. Pinguis est & oleaginosa, ideóque tenax sine multa adglutinatione &

Ea utuntur Indi in tumoribus & omnis generis doloribus. Ad eosdem morbos laudatur quos Tacamahaca curare solet, & minore temporis spatio vires suas exerit; sic ut quos Tacamahaca non curarit Caranna fanet.

Sed ex eadem Carthagine allata ad nos est Caranna quadam purior, & Crystalli modo limpida, fuperiore multò præstantior, utilior & odoratior.

imperiore muito prettantur, junior e courtain.

Praparatur inde Emplafturm antipodagicum infigne. Fr. Hernandez fic arborem describit, Arbor est magna, fulvos stipites fundens, læves, nitidos & odoros: Felia oleaginea, in crucis formam composita, orbicularia. Odora arbor est, gustús acris & nonnihil astringens

12. Sarcocolla C.B. Park. Officinarum J.B.

Nominis ratio obvia est: ita enim dicta est quòd carnes agglutinet: vim, inquit Dioscorides ha-Nomins ratio obvia ett: ita enim dieta eft quido carnes agglutinet: viim, inquit Diofoorides habete glutinand vulnera. Lacyma eft arbors in Perfide nafennis, thuir tenui limili binde, Galen.

Sarcocolle (inquit J. Bauhinus) grumi albicantes funt, aut ex albo fubruffi, spongiosi, micis lucentibus subinde mistis; globosarum lachrymarum fragmina Pisi aut parwa Avellanze magnitudine; tanta est enim fragilitasut in pulvarem crassifusiculum vel concussi levi fristur, saporis amari cum quadam dulecdine obscura ', ingrata. Sub dente lentescir, & candelæ admota primum bullit, post modum in claram stamman exardet: Admista reperinture aliquando fosia ex candido savelecenta, Tuthymali myrfinitis folia ficca egregiè referentia. [Granula Papaverinis seminibes non multo majora elle Parkinsonus ait.]

majora ette rakmininistat.]
Eligenda recents, colore ad pallorem vergens (vetufta enim rubefcit). Japoris amari, fibftantize
porofic & quafi fipumoles, facileque in aqua foltabilis, Schrod.
In Sarcocolle notis non convenium Plinius & Dioforrides: hic enim fibftavum feti flavefcentemi
dicit: ille eo meliorem quo candidiorem.
Dioforrides laudat guftu amariffimam, Plinius cum a-

crimonia dulcem, in quo ab omnibus deferitur.

Schrod. Calf. & fice. adfringit, confolidat, glatinat, coquit, maturat. Ufus pracipui in vulneri-Vires. bus confoldantis, cuarrice obtonendis, unde & nomen adept et l. Minifeè praèta è in coalorum fluxionibus, albujen, nubeculis (maceratur in lacke Afinino vel humano, 3); pofica cum aqua rofarum mytta cilis importutar addito fi libet tantillo Sacchai. In hamorrhagis naturum anacolle-

Serapio multum perforativam effe feribit, comedere carnes ulcerum, exulcerare inteftina indu-cere calvitiem & alia. At quomodo quod caufficium eft glutinabit vulnera? Scribint purgare pituitam crassam à remotis partibus veluti oculis, cum quibus tantam habet affinitatem, ut purgandi gratia in illis data exulceret. Milera affinitas? quam hostibus optem. Mesue dat in substantia à 31 ad ij. quod ego nè in pilulis quidem audeam, quantumvis bene correcta videantur. Costaus suo more muka excusat: Ego dico, Abeat Sarcocolla cum pil. (uis in maximam malam rem. Casp. Hofni. Veteres Sarcocolla foris tantum usi sunt : de vi purgatrice nihil dicunt.

14. Gummi Elemi Park. G. Elemi Officinarum C. B. Elemi refina J. B.

In massas cylindraceas cogitur quas pollice & medio digito complectaris, duarum palmarum circiter longitudine. Substantia verò est fere uniformi, ceræ flava colore & consistentia simili, facilè flammam concipiens; color aliàs intenfior, substantia refinacea: sub dentibus facillimè lentescit dealbatúrque, fapore non ingrato, nonnihil acri & fubamaro, odore fere Fœniculi. Obvolvuntur autem glebæquæ ad nos importantur pulchro folio, è cujus nervo medio parallelæ obliquè creberrimæ in margines feruntur venæ, quod Cannæ Iridicæ videtur effe. Funiculis præterea xylinis omnia con-

Multa habet communia cum refina Gummi Molle arboris à Paludano miffa J. B.

Improprie Gummi dicitur cum Refina fit, ut que flammam facile concipiat, & oleaginofis di-

Olea: Ethiopica: gummi effe multi volunt, fiquidem Elemi vox ab Elea: corrupta videtur. Aft Elemi Officinarum Dioscoridei notas non habet, nimirum flavum effe & Scammonio utcunque fimi-Letin Oderstan Mark Markhiolus Oles Æthiopicz lacrymam effe. Verüm C Bauhinus Oless & Olesfros fimilien fere lacrymam under sat. Er apud Calp Hofmannum invenio locum ex Andrew Baccii autoris gravifilm lib.5-de Vinn Apulis adductum, quem huc transcribam, quia hancrera illustrat valde, & gummi Elemi originem declarat. Olearum ibi [in Apulia] mira vetustas & magnaudo, Quercuum instar procerrinae, & quod foecunditatis earum argumentum est, (quod in Tiburtinis non video, nec in Sabnis oleis) ob affiduos, ut reor, in Apulia calores, gummi hic Olez exfudant optimum, quod Chirurgi gummi Elemi appellant. Gleba eft pinguis, ac Myrrhæ inftar
fagganti olone, ut non folium in unguento probandam exiftimem, utique applicata fimpliciter Cerati inftar, tumores difeutas, emundet fordida ulcera, ac carnem inducat ad cicatricen: Verunreiam prumi alperfa fuffimentum balfami in cameris edit gratiofum, fuperans thuris & flackæ Myreriam prumi alperfa fuffimentum balfami in cameris edit gratiofum, fuperans thuris & flackæ Myreriam prumi alperfa fundami en proposition for a company of the solution of the fed ex Apulia regni Neapolitani.

a ex Apuna 1851 d'altre d'altre certi accepinus J.B.
De loco eus artali nihil adhuc certi accepinus J.B.
Teftantur plerique qui de co feriplerunt admirabiles ejus vires effe in vulneribus capitis. Practici Tettamur pierijuse qui us co i i i pretuit autinauries qui vine ette in vunicious capitis. Practici ergo in Calvarie fracturis & vulnerbus nunquami di ni luis emplafiris ac unguentis omitiune, mirature, mirature i qui un condinuo experimento edocti : qua de caufa ex eo & unguentum & ceratum à Pharbilem ejus ufum condinuo experimento edocti : qua de caufa ex eo & unguentum & ceratum à Pharbilem ejus ufum .

macopolis diligentioribus concinnatum habetur.

15. Liquidambar C. B. Park. Liquidambar Resina arboris Ocololt dicta, foliis Hedera, odore Styracis liquide J.B. Xochiocotzo Quaubuit! seu Arbor Liquidambari Indici Hernandez.

Refina eft, tefte Monarde, effluens incisis arboribus vaftæ magnitudinis, pulchris & ramofis, quarum folia Hederaceis similia sunt, Occioli Indi vocant, cortice crasso cinereo. Huic correx odoris causa commisceur comminutus, ut sci. sinavità se diutius spires in sustituitus. Fra. Hernandez arborem Liquidambari *Rechisect a Quantisti* Mexiconsibus didaram Acetis fere folius ssiles in itres culpires dudique finus divisi, a latera parte albicanchus, altera verò obscurioribus serratisque. Corticem stipticis partim sulvum, partim virentem. Addit Jo. Terentius, Fructum routum essential production de la proposition de la commenta de la commenta de la commenta de la commenta de la commenta commenta de la commenta commenta de la commenta commenta de la commenta commenta de la commenta del commenta de la commenta de la commenta del commenta de la commenta del commenta de la commenta de la commenta del commenta de la c

Arboris pampini & summitates in fasciculos collecti vestibus & stragulis ab Indis inseruntur odoris gratia, in eumque ulum Hilpanis etiam vendunt. Fr. Hernandez fomni inducendi vim Liquidambaro ejulque oleo tribuit.

APPENDIX

APPENDIX HISTORIAM PLANTARUM:

CONTINENS

ADDENDA & EMENDANDA.

Addenda LIBRO SECUNDO.

D finem prime Settionis p. 66. adde Lithophyton quorundam nondum descriptorum icones ad Plantas ab Ever-hardo Rumphio ab infula Ambona missa delineatæ exhibentur in Ephemer. Germ. Ann. 11. Observ. 21. nimirum, 1. Lithodendri calcarii sive Caranæ, Calcis Ambonicæ.

2. Corallii nigri anguini Ambonici Acarbarum incolis dicti,

3. Amaranthi Saxei cum fuo faxo annato.

Pleudocorallii rubri fiftulofi.

2. Pleudocorallii rubri fiftulofi.

2. Feg. 69. Im. 5. adds.

Equifetum junceum Africanum fruiteofeens nodis candicantibus apud D. Plucknet vidi. Planta est ichmarina, Equileo junco nigrinolo Breynii affinis.
Peg. 69. ad finem Schlimii (scunda, adde
Corallinam marinam Piniformen, apud ornatiffimum Virum D. Gul. Courtine vidimus, quæ fo-

liorum longitudine, figura, & fitu in caule Pini ramulum adeò exactè referebat, ut non immerito Pinus marina dici posset. Erant autem folia crusta purpurea Corallina reticulata modo ob-

to their reasons the potter scan autom total critical purposes consisting returnate motio obducta, ligno interiore corneo & lento. Ramus ipfe fefquipedalis longitudinis erat aut major.

Sect. 2, Cap. 1. Spec. 1, p. 70. adde, ad firem.

In veficulis oblongis extremis hijes folis innafcentibus obfervavit D. Tancred. Reinifon corpora in vencuis colongs extrems highs from minacentous colervati. D. Lameta, society different multa, parva, obleuta, rotunda, interiori veficularum membrane adharentia, mucliagmolo quodam liquore repleta; cum reliqua veliculæ folisi innatæ tum liquore omni, tum globulis illis folidioribus nigricantibus defitiuerentur: corpufcula iffhæe plantæ hijus femina elle conjectabatur, dioribus nigricantibus detitutierentur; corputcuia intrace planta nijus temina ette conjectuatur, proinde & hanc & reliquas fibmarians non minis quaim terreftres fittipes feminisibus abundare. Poftea literis Septemb. 7. 1686. ad me datis feripfit idem erudiriffimus Vir, femina prædičta folliculis contenta adeò manifetta effe, & vel nudo & inermi oculo confipicua, ur primo flatim ve ficularum extremarum afpedtu agnofantur, nec ullus de eis fisperfit dubitandi locus; fe enim nultis ea viris ingeniofis & curiofis oftendiffe qui rei evidentià victi pro feminibus initio nudo oculo confipeda habuerunt, aque etiam poftquam microfogoio examinaverant. Se autem primam horum notitiam & obfervationem D. S. Doody pharmacopen Londinentis conjecturis & fuggeftionibus debere ingenuè profitetur.

Alga quaxdam in ltore Illandico nascens invenitur, è quà calore Solis extrahitur Sacchari quod-dam genus, Sacchari communis loco ab insulanis ustrati. The Barthelim. Act. Med. An. 1671, 1672, & 1674. Eadem lætiffimum ovibus pabulum esse dicitur.

cc 1074. Eagern actinimum orong paponim ette dictur. Lib. 2, pag. 71. lin. 24. poß verba illa pro remedio adde, Algam Hibernis Dulejh dickam, quam affidue in oro habont, pulchrè exficcatam & convolutam, ut moris est, ad memissi ingeniosist Vir. D. Hans Slame: Eam ab hoc loco descripta specie differre exiftimo, ex angusto principio in infignem latitudinem duarum interdum triumve unciarum exten-ditur, & in plures lacinias dividitur, non enim divisione sua dichotomiam observat, quin & segmenta otur, o in pures sectimes urviaturi, um etim urvinore tal uncoroniam ostervat, quita erginenta primaria in alia fubdividantur nullo ordine, quæ fenfim angultara in acutos muerones definant. Subflantia eft tenui & membranacea, ad Lactucam marinam accedente, colore purpuro, Spithamæ longitudinem vix excedens. Odorem non invalidum Violæ extpurat. D. Sleave Hibernos hanc mafticare feribit, non quod vim ullam falutarem aut medicam ei ineffe existiment, led animi tan-

APPENDIX.

1841

tùm causa & quod more receptum fit. Hanc effe quam deferibit C. Bauhinus in Prodromo Fuc membranacci ceranoidis titulo, tum descriptio, tum nomen Scoticum Dils ad Dules acceden convincunt.

Pag. 72. lin. 28. pro decimaquarta specie adde, 14. Alga spiralis maritima Boccon.

Tenuis ell hæc & angusta membrana, in modum spiræ convoluta, duas aut tres uncias longa, cujus extrema minutissime incisa sunt, sive simbirata: simplex est, in plures quandoque ramos dicuius extrema minuamine meata min, the minutaes, minutes etc. in punes quamoque ramos divida, totáque fubnigro, fulcóve colore niter. Saxis & techis innafeitur, lignifque uti Corallina. Liburni, Sacca, & albi manitimis flucibus ejeckam in litore fapius collegi.

Paga adam Ad bifteriam faci folliculacei firrato folio C. B. ad calcum pagine, adale, Hic fucus Sargaza Hilpanis dicitur, depingiturque & deficribitur à Gul. Pifone pag. 266. Hift.

Nat. & Medic. Brafiliæ.

Lenticula marina (inquit) sed impropriè nominatur. Est enim non Alga, sed arbuscula baccifera, palmum longa, tenuibus caulibus, grifeis & perpetuis foliolis ferratis, saturè rubris in glomos convoluta, qua circa infulas Flandricas vulgo dictas, incerta quidem origine undequaque fluitans convoius, que erte minus rationess rings occess, incore quaesto origine interquagne initialis adeò magnam maris partem obfidet, ut folium non falum diceres, & remifiore vento moram navibas haud parvam factat. Raram hanc plantam pubes nautica Luftanorum ut & Batavorum indibas haud parvam factat. fereta quantitate macerant & coguunt cum liquore convenienti, eòque non fine felic fuccefit contra difficultate uniandi unutur. Infipida eft prater falliuginem à mari contractam. Nulla Radix conspicitur, sed sola ruptura vestigia apparent.

Americam navigantibus magna hujus quantitas in mari fluitans occurrit atque hoc fignum ha-Americam navigantibus magna hujus quantitas in mari fluitans occurrit atque hoc fignum ha-bent natuz de tertra appropriquare. Aunt cum fluentivi è finu Florida in Oceanum expelli, cu-jus curfus cum impetu Orientem versus dirigitur unde fit breviori tempore è Virginia in Angliam

quam retro navigetur, navibus etiam magis onustis. D. Banister.

Pag. 80. ad Cap. XI. pro 32 specie addatur, 32. Muscus maximus ceratoides maritimus Triumsetti.

Ex ino maris numerofa ramorum fobole ufque ad aquarum fuperficiem enititur, qui rami in minores alios iterum aque iterum fubdividuntur, donec in extremo bifurcati ipfas quodammodo arcium feu turrium pinnas armulentur: hujufmodi ramulorum crafficies plerunque pollicem aquat, quoad extensionem verò inordinatè procedunt, cùm nonnulli ramorum jam perfecti cespites palmo haud sint longiores, alii verò supra cubitum eleventur, adeòque copiosum ramorum numerum fundant, ut etiam non tam leviter ponderent. Prædictorum ramulorum matemorum numerum nunuam, un cuam nun cum prince poince con restautaren raturatum numerum nunuam, un cuam num cum prince faits rara ac flaccida, nullis apparentibus potitut nervis, propter quod nec fub aquis redi confitunt, at flexi, fimilique taliter recollects, ut iple primo incuru implexos potius funium vetuflorum fafeiculos illuc à nautis projectos eofdem exiftimaverim. Horum infuper color atrovirescens est, nullúmque præter ab aquis marinis communicatum (quas etiam intra se continent) saporem aut odorem reddunt. Denique exponti rami propè fundum omnes in fimplicem veluti truncum convenium, cui pro radice infervit lata quadam ac subrotunda basis ejusdem cum planta substantia, ac faxis firmiffime adhærens.

In portu apud centum cellas observavit Autor.

nn portu apute centum centas ometverir Austori.
Peg. St. Ad finum capità de Spongia additute,
Apud illuftrem Virum D. Guillelmum Courtine, Medii Templi Londinenfis rariffimum Spongiæ
Apud illuftrem Virum D. Guillelmum Courtine, Medii Templi Londinenfis rariffimum Spongiæ
genus vida, reinculatum, texture adeò rare & maculis magnis, ut lumen facile transmitteret, & ut
febrarum artifici Nature manu contextarum discursus plexusque clarifime discerni possen. Erat ea concava nec valdè crassa.

Aliam præterea speciem apud eundem vidi quam Spongiam ramosam tuberculatam deno-

Mula infuper lithophyta rariora ut v.g. Corallium album punctatum creberrimis punctulis. Corallium manum humanam cum pollice & digitis adeo exacte referens, ut non cafu productum fed arte elaboratum videretur. Lapidem fungiem cerebriformem. Corallinam tuberofam majorem lavem. Corallinam maximam compressam. Corallinam luteo-pallidam. Pori afterioidis quatuor aut quinque species. Hippurim saxeam fulvo-rubram, aliaque quæ curiosius observare & describere non vacabat.

Pag. 92. Ad finem cap. 22. adde,

Pag. eadem Ad finempaginæ adde, Fungus Simensis Antidotalis Lac Tigridis dictus.

Sina illum in locis arenofis, inprimis in litore maris gignit, ubi Sinenfium relatione ex Tigri-dum lacte elaplo oritur. Tenuem ex tubere rotundo candidóque protrudit pediculum, in quo or-biculatus, infra plicatus albúfque pileolus eminer.

Antidotum tuber illud præsentissimum, plurimis resistens venenis, perhibetur in morbis malignis

maxime expetitum. Ephem. German. Ann. 4. & 5. Observ. 153.

Pag. 103. post finem capisis VII. adde

CAP. VIII.

Fungus typhoides coccineus Melitensis Boccon. & sequentium capitum numeri mutentur.

Admaris est altitudinis, interdum major, fungum nondum explicato capituli disco plane referens. Pediculus uncialis est crassifications, tres aut quatuor uncias longus, scaber, sungosius; capitulum etiam ipsum fungosium, pediculo paulò crassius minoris Typhæ paluttris clavam adquatenus repræfentans, quod dum viret, fi digitis premas veluti fanguinenin fuocum fundit. Per maturitatem granis minimis innumeris exafperatur, undique cocci colore fplendentibus. one per maturiateni grams immunis minumento exaperatur, immune cocci conte prenuentious. Affratis munes et, alist temperfatibut tempere & fruftra quezferis. Aftringit maximè, unde ci pracipua laus in cohibendis fanguinis profluviis, cujus gratia Melitenfes ex Gaulo infilla illius in pulverem foluti ferupulum aut amplius vino vel julculo dilutum hauriunt, ducta à majoribus hac nunquam fallente medicina

Oritur in scopulo Melitæ insulæ adjacente dicto Scoglio del Generale; hinc ipse Fungus Heritz tal General vernaculà lingua dicitur. Folia tenuissima primo nascenti adesse, atque maritimis sluctibus continuè irrigari dicuntur.

Pag. 104 post lin. 14. adde,

Hie Fungus elle videtur quem D. Plos in "Hilt. Nat. Com. Stafford. fub titulo Fungi ramos "Cap.6. \$. 22 endidifficationeonassis for digitati minimi proponit & describit. Differt quod spice nonnulli seu digit circumcirca cuips fun & cornu cervi in modum divisi.

Pag. 105. lin. 20. post fecundam speciem adjiciatur,
3. Fungus pulverulentus cute membranacea, substantid intus spongiosd, pediculo brevi crassiwe in orais * Hist. Nat.,
fore dusto * D. Plot. & Sequentum specierum numeri mutentur.

Stasford.cop.

Peramplus est hic fungus, quatuor vel quinque digitos diametri obtinens, duos propemodum digitos crassius, pediculo brevi crasso, à basi seu principio angusto paulatim se dilatante ad margines usque Fungi, in meta seu com inversi figuram, nonanhil similem Fungo subceros esculento albo, fasco permixto J. B. aut Fungo duro arborum sive ginario Park. Econtra tamen neuer esse potest hic Fungus, cim mollis int, cute membranacea lenta receus, substantia interiore spongiam tum textura, tum colore referente, poris intermedis per maturitatem enimodi pulvere fubili re-pletis, qui è Fungo Crepitus Lupi dico compresso evolat. Propè Packington à D. Waltero Alimore observatus est, &c.

Eadem pag, post quartam speciem pro quinta & sexta ponantur sequentes.
6. Fungus Siculus subcarulea pulpa, arillis slavis refertus Boccott.

Roce

Fungum hunc globosa figura, nonnunquam ovata crescentem vidit P. Boccone, Nucis Juglandis magnitudine. Breviore & craffo pediculo terræ coheret, curéque tegiur rugis quibuflam arque tuberculis exalperata, adeóque lenta & tenaci, dura & craffa, ut corium repræfentet: Pulpa alioquin interiore, inchasta maturinate fubocentela, abóluta, arillis compluribus flavis referta. Hujus coriacei corticis decocto Melfanenfes mulicirculæ pannos lanálve fubpurpuralcente colore inficiunt. Autumni exitu & menfe Martio colligitur efui aptus, ubi & Catatumphili nomine notus.

7. Fungus Malicorii facie Boccon.

Est & hic quoque Fungus notatu dignus, Mespili facie, lzvis, vesicæ formå, nigricantis coloris, intermediis sibris terræ cohærens. Pulpa illi ut cæteris rara, sed Cutis permaturitatem dura, ad instar corticis Mali Punici.

Oritur in fylvis Bargæ in Hetruria.

Pag. 110. post Cap. XV. adde, Fungus barbatus Quercinus teterrime fatidus Breyn. Ephemer. German. An. 4. & 5. Observ. 1 51.

Mense Augusto in sylva non procul ab acidulis Schwalbarensibus in quadam Quercu observavit J. Breymus Fungum magnitudine pugni minoris, niveum, carnolum, ovali pene figura, superiùs latiorem, inferiùs magis acuminatum, & undique radis craffis unciali longitudine deorsum vergentibus velut pilis in modum barba inferioris culpidata è caudice excrescentem. Odorem dum avellere eum ab arbore annitebatur baculo adeò gravem, fœtidum ac virofum emittebat, ut eundem missum facere cogeretur.

Pag. 112. Ad finem Capitis I. pro specie 11. adde, 11. Museus multiformiter pyxidatus apicibus coccineis D. Plot Hist.nat. Stafford.

Colore est cinereo, pro anni tempore obscuriore, magnitudine & interdum etiam figura Caryo. Colore ett einereo, pro anni tempor obcumore, magnituume ea mercuum etam ngura varyo-phylli aromatici, calyce rarnis quadrato, plerunque rotundo aut ovali, nunquam valde profundo, margimbus undique eminentiis coccines, capitellorum acicularum magnitudine, perpetuoj obfins. In Canoci fylva circa Wildmore Hollies, Fair Oak, & Wolfely parcum à D. Edwardo Byreb Ar-

migero observatus est, & Autori nostro ostensus.

Pag. 115. lin. 14. post pag. 92. adde, Ad tussim convultivam seu catarrhum serinum, R pulverem musci * Querno asseri innascentis * 3n Daten

in Syrupo Irionis. Affidue utere. E. M. S. D. Page M.D. D. E. Hulfe.

Pag. 118. l. 22. adde pro quarta & quinta speciebus. 4 Lenticula palustris major Commelin. Cat. plant. Holland.

5. Lenticula palustris bisida, fructu tetragono Magn. App. ad Botan. Monsp. C. B. Callitriche Plinti Col.

Hanc Neapoli in Sebeti paluftribus observatam depinxit Columna, aquaticæ Lenticulæ foliis binis in tenuissunis caulibus, fructu juxta illa tetragono. Cum & caulem habebat & semina producat, ad hunc locum proprie non pertinet.

Pag. eadem, Ad Cap. VIII. pro tertia specie adjiciatur

3. Conferva reticulata D. Doody.

Pufilla admodum est & tenella, è filamentis tenuissimis in retis formam contextis composita, maculis sepe pentagonis, interdum hexagonis, aut etiam tetragonis: colore viridi; Quantum discernere licuit in tubulos non rarò contexitur.

In fossis prope Westmonasterium & rivulis in ericeto Hounsleiano observavit D. Doody. Herbarum caulibus, foliis & aliis quifquiliis adnascitur.

Addenda LIBRO TERTIO.

Ad finem Cap. I. pag. 119. post lin. ult. adde,

3. Frutex cineraceus muscosus Capitis bonæ Spei Breyn.

Frutex arborescens hic, admodum rarus, & mirifice quasi cineribus conspersus. Lignum obtiretails a non-term may a mortain the position of the position natos. Quæ in ramis rariora, majora, & ea fere forma, ut Cannabis luteæ sterilis Contareni stolonum summitatibus, stellularum in modum; in ramulis verò densiora, minora, magisque crispula, pane instar Abrotani sæminæ foliolorum collocata sunt.

Pag. 121, poß. lin. 21. Capiti II. pro tertia specie addatur 3. Selago India Oriemalis stve Plegmaria admirabilu Zeilanica Breynti. Breyn.

Planta quam descripsit Autor ex Zeilan delata, è vetuste cujusdam Jace arboris caudice ibidem enata, tripedalem obtinebat longitudinom, atque caule olorinam ferò pennam craffo conftabar, rotundo, ftriaro, ex viridi flavo obfoleto, ad Olivarum confirma codorem accedente, qui parumper ultra femipedem à radice, in ramos duos pene dodrantales dividebatur, atque hi in todidem alquan-to longiores, quorum quilibet rurfus in binos, vix triunciales tenues definebat. Dictus caulis ab infima (cui quedam adhue radicum fibra adharcbant) parte ulque ad extremum apicem folis craffulculis cordis figuram inverfam exprimentibus, femunciam in longitudine, & quadrantem uncia in latitudine vix fuperantibus, ex flavoviridi ad Olivarum colorem inclinantibus, rigidiufculis & splendentibus, Tithymali paralii ritu, velut squamis densissimė obtectus conspiciebatur. In unocupernentious, Lunyman parati ritu, veitu iquams centitume corectus conspiciebatur. In uno-quoque autem fupremorum ramorum apice artificiolum plegma, fefquipalmare, tanto fundio, tam curiose & fcite à Natura elaboratum, ur potius artificiale quid quam naturale putandum fefe often-taret. Hoc pediculo peresigno innixum, in duas utplurimum partes primium dividebatur; fingulas verò deinde plurimis divida renerimis flexibilibus claviculis (aut ramulis) in dividione birdinum ordinem fro-quente chiera primis de maccontrata frances e del forma della configuratione. quente oblevantius, a ma ocuraci tandem terminantius acli forfice effert refect, que in univer-quente oblevantius, & ma ocuraci tandem terminantius acli forfice effert refect, que in univer-fum cruciformi ferie (ut Cupreffi ramufculi) plane contectar fquamulis feu foliolis roundis, Sa-manunde 3, Cuf, folios esparte refpondentius, fel longe minorius, codem quo planta integra gifique folia colore; quarum fingularum in gremio granulum orbiculare, albicans & pellucidum, gifique folia colore; quarum fingularum in gremio granulum orbiculare, albicans especiales in consentions from Bombycis ovi magnitudine & facie latebat, superiore medietate ex squamula sapiùs emicans, intus inane ex denegata forfan maturitate. Reperitur etiam granulis trigonis. An species Quamjavati. Nardi Anton. Recchi Rerum medicarum Nova Hispaniæ lib 6. cap. 61.

pag. 258? aut genus Tlamacacqui y papan cjuldem pag. 414? Rantifine in Zejlan repetitur: frequentior elt in Malabar, non procul à Cechin, quanvis & ibi

Musci clavati species nobis videtur.

Pag. 130. lin.ult. Pro Equiseti duodecima specie adjiciatur, 12. Equiseum junceum nigrinodum Capitis bona fei, An Arundinis grammea aculeate Alpini genus? Breyn.

Hujus ramus à D. B. verning Breynio donatus intra binas fpithamas fubflitit, Caule constans calami frumentacei craffitudine, nodelo, Irvi, teren, in altera tamen parte plano, non adeo ut Equi-

feti vulgaris flexili ac molli, fed magis lignoso Arundinis inftar, intrinfecus niveo ac concavo, extrinsecus ex obsoleto virore castanei coloris, & quasi punctulis atris infecto [Alius ramulus quem à D. ten Rhine obtinuit, obscuriùs virescebat, guttulis nullis interstinctus erat, & nihil pane ad spadi-LATER ADMY OUTHING, ODGITTES VICECEOUS, guestion names macrimicine eras, or man parte an ipaci-ceum tendebat] Genicula foliorum vice involucris nigris firiatique, in acutum definentibus cri-cimwoluta funt; ex quibus rami graciles, lenti ac obfequiofi, geniculis creberrimis diftincti, contra-rio fitu prorumpunt; qui rurfus ab imo fucceffive in frequenta divaricantur vinnia, hacque iterum in alia minora, ramola, tandémque in parvas furculas pari cum caulis, ramorum & viminum colore terminantia. Totus ille ramus caudam non malè equinam repræsentabat; unde plantam Equiferum denominare placuit.

In ramo à D. ten Rhyne transmisso Congeries squamularum quedam minutissimarum, in modum serme utriculorum junci soliacei capsulus triangulis J. B. se preduit. Que, nisi abortus, majorem hujus plantæ cum Juncis vel Graminibus qu'am Equisto esse cognationem manifeste in-

Pag. 135. Post lin. 4. adde, In Catalogo Horti Acad. Lugduno Batavi à D. Hermanno editi Phyllitidis varietates vel si mavis species sequentes inveniuntur.

1. Phyllitis polyschides, laciniis fingulis cruciatim decuffatis, in sylvis Angliæ à Jacobo Bobarto

2. Lingua cervina angustifolia major sua lanugine foliorum lacinias involvente. Hort. Reg. Par. 3. Lingua cervina medio folii nervo in aculeum definente. Ejustem Hort. Par.

4. Lingua cervina minima Anglica Bobarti.

5. Lingua cervina seu Phyllitis minima undulato folio Hort. Reg. Paris. His addenda

1. Phyllitis minor Triumfetti.

E radice craffiori, fubrotunda, nigra, longis exilibus ac numerofis fibris capillata numerofam folio-rum fobolem femipalmari circiter in fenioribus plantis longitudine præditam, & in gyrum velut difpofitam producit; quorum fubftantia Phyllinde multò craffior, fuperne fiplendide virefcit, indujontam producit quorum tuottanta Phytinude muto cratitor, incerne ipienaue viretori, inference albicate: infuper couradem forma triangularis inflar reliquarum fiù generis, geninas tamen ad bafin exiguas veluti alas fortiuri, uncialis magnitudinis, versus externum limbum acutiores, ar in oppofito, qui petiolo propior, rotundiores, ubi etiam decufiatze muto fipperferunnum. Ulteritis eadem folia, uni faptus propè apicam dentata cernuntur, ità perpetuò circa reliquim ambitum crifipantur, habénque breves periolos coloris fplendide nigneantis, ac talter integram foliorum longitudinem percurrentes, ut fulcata videantur. Denique tota planta turm fapore fabaltringenti, tum fungi odore quem manfa reddit perbellè imitatur vulgarem Phyllitidem.

2. Phyllitis parva saxatilis Virginiana per summitates foliorum prolifera D. Banister, à quo de-

scriptionem & iconem ejus expectamus. 3. Jac. Bontius Phyllicidem quandam Indicam caule foliis pluribus donato depingit & describit fuo modo.

Pag. 137. Poli lin. 43. adde, Non incommodum est li recipiatur vinum, cui permisceatur spiritus sulphuris ut acescat. Huic immitte radiculam Polypodii per 24 horas: tunc ficca & utere pro dentifricio. Firmat, mundat & candorem dentibus inducit. Etmuller prax. cap. de Dentium vitiis. D. E. Hulfe.

Pag. 136. pof lan. 31. por quinta plecia dade,
Hemminis parva Amegoana folio Platani ferè in modum divija.
Hujus folium nobis communicavit peritiff. Botanicus D. Doody pharmacopœus Londinenfis. Pediculo innirebatur tenui nigricanti, & Capilli Veneris in modum folendentia quatuor digitos longa, name an innecestur enun ingressire, et capini veneris in mount iptenuenta quatur utgross orga-Folima 2; uncis longitudine fiperabat; ima parte tantundem propermodum latum; ad bain du-plicem laciniam feu apophyfin habit velut Hemionitis peregrina Clufii, utramque tamen ad latera dentatam feu laciniatam, & in acutiorem mucronem productam. Medium etiam folii fegmentum virrinque laciniatum, in acutum cufpidem procurrebat. Semina folii marginibus circumcirca reflexis adnascuntur ut in Filice scemina vulgari aut Filice peregrina Osmundæ facie Bod. à Stapel, non lincolis aut punctis in aversa folii parte.

Pag. 141. Ad Cap. VI. adde, Filiculam hanc magis perfectam & integram cum omnibus luis partibus vide apud Clariff. Virum D. Plucknet, eandemque mihi communicavit D. Doody. Plurimis autem tenuibus nigris filamentofis D. Funchers, candemque mini communicavit D. Doody. Furums autem tennibus nigris filamentofis oblique incedentibus radiculis varie implexis & cum mufos cui intermilicentur velut contextis in fiperficie terre feu petrarum quibus innafcitur fe diffundit ceu velo quodam eas operiens. Filamenta obiter foliola emittunt uncialia aut fecuncialia, e pinnulis compofita hinc inde tribus, quamenta obiter foliola emittunt uncialia aut fecuncialia, e pinnulis compofita hinc inde tribus, quamento, quamento de proposition de p

Pag. 146. Poß primam speciem Cap. IV. adde, Ostendit nobis D. Pettiver Filicula speciem è China delatam, quæ plurimum accedere videtur ad Filicem minorem palustrem, verüm extremum folium in longiorem mucronem procurrebat, & Lonchitidem divisura sua amulabatur.

Pag. 149. Ad finem Capitis VIII. de Adianto adde, 4. Adiantum folis Coriandri ramofum Chinenfe.

Pediculis nigris splendentibus cum Adianto nigro Coriandri soliis convenit: soliis magis accedit ad Adiantum Americanum Cornuti. Sunt autem ea nusquam adverso situ dispostra, led ubique alterno. Cauliculus seu pediculus ramos ad eundem fere modum emittit quo Filix feemina vulaturo. SIIIII

garis; in ramos scil. adeò divaricatur ut verus caulis videatur, non folii compositi seu ramosi pe-

Ramulum ficcum è China allatum nobis communicavit peritiffimus Botanicus D. Pettiver Phardiculus. macopæus Londinensis, semipedali longitudine, in ramos divisum, atque etiam subdivisum; medius scapus duodecim foliorum seu pinnarum paria adnexa habuit.

Pag. 153. Ad finem Capitis 8. adde, 5. Adiantum nigrum seu Dryopteris Chinensis lanuginosa.

Hujus folia [totalia] longiora & angustiora sunt, magnitudinis ratione habita, quam Dryopteanjus com Lonaus prospecties anguntos anguntos anguntos de la companio del companio del companio de la companio del compa diculi ut in dryopteride vulgari ex fipadiceo mgricant. Verum hac planta infigni nota ab omnibus nobis hactenus vitis Capillarium speciebus differt, quòd non pediculi tantum sed pinnulæ seu solia ipsa hirfuta & lanuginola funt.

Hujus etiam folium ex China allatum nobis communicavit fuperius laudatus D. Jacobia Pettiver.

6. Adiantum nigrum Chinense tenuiter divisum pinnulis minimis obtusis plerunque bisidis.

Hujus cauliculus seu scapus solii medius ramulos emittit alternos, in surculos pariter alternatim pofitos divios, & hos demum in pinnulas minimas ab angulto principio paulatim dilatatas, ad fummum ufque, quod latufculum & plerunque bifidum eft. Pinnulatum parvitate & figura ab employa che castili Elifa (Castilia Elifa de Castilia Elifa de Cas omnibus nobis cognitis Filicum speciebus distinguitur, adde & frequenti divisură.

Hanc quoque à prædicto D. Petriver habuimus.

7. Adiantum album floridum Cicutæ foliss Virginianum D. Plucknet in borto sicco.

Addenda LIBRO QUARTO.

P Ag. 159.l. 18. D. Hermannus in Catalogo Plantarum Horti Med. Lugd. Bat. Banguen pro Al-ibaa [nobi Alea] Indica Specie babet.

Pag. 159. lin. 41. Pro tertia specie ad finem Capitis secundi adde, 3. Herba de Bengala C.B.

De hac herba C Bauhinus ex Linícot part 2. Ind. Orient 18. &c. hac habet, In Bengala ex herba quam ad colum inftar Lini nens, telam rexunt, qua finbilitate fericum antecellit: ex foliis linteamina elaborant, acu pingentes nunc flosculos, nunc historias vario co-

lore, quæ lectulis infternuntur. note, que rocum miconimica.

Oblevvat Mandello in Indica lua peregrinatione è glomo laneo fummo cauli plante cujuldam

Herba de Bengala Lufitanis diche innascenti, pile parvæ feu fibule vulgò diche majori fimili, opti-

mos pannos, aulza & peristromata fieri. Hanc herbam simili omnino fructificatione gaudere cum Curcuma, Cardamomo, Zedoaria, &c. nos docet D. Paul. Hermannss Catal. Hort Lugd. Bat. pag. 211. in historia Curcuma, cui ob hos aliaque sua observata & inventa plurimas debemus gratias.

Pag. 161. Post lin. 25. adde,

rag. 101. 109 un. 25. aaae, In procidentia uvulk gargarifetur fuccus Urticæ. Ad morbum equorum [The Artattifes Anglicè dichum.] Ex cineribus Urticæ cum aq. font. q. f. fiant orbiculi; quibus tempore usûs adde axungiæ q. f. m.f. ung. pro ufu. D. Huise è MS, cujustam Doctoris Page.

Pag. 162. Post lin. 4. pro octavou Urtica specie adde, 8. Urtica Racemosa Canadensis Moris. præl. Dodart. Mem.

Hujus folia multò obscuriùs virent quàm Urtica nostratis majoris; ad tactum mollia sunt, non tamen pungentia, pediculis longis teretibus appensa. E foliorum alis & versus summitates storum velut racemuli exoriuntur.

Invenio inter plantas meas ficcas ante triginta annos Londini collectas hujus Urticæ folium. D. Paul Hermannus in Appendice ad Cat. Leyd. Pino Marcgrav. & Pison. ad Urticam [intelligit puto racemosam Canadensem] refert.

gu puo racemoam canadeniem i retett Pag. ibid. Ad finem Capiti de Spinachis adde, Abrahamus Muntingius in Herbario Belgico lib. 2. cap. 17. pag. 162. Plantam quandam spino-fam describit & depingit, quam Spinachiam frutescentem Americanam vocat; qua tamen ad hunc locum non videtur pertinere: qui linguam Belgicam callent rem certius definire poterunt,

Pag. 164. Post. lin. 23. pro quarta Mercurialis specie addatur, 4. Mercurialis Zeylanica tricoccos cum Acetabulis Kupamenija Zeylanensibus Herman. Cat. Layd.

E radice annua, albente, modice fibrofa furriguntur caules nunc unicus, nunc plures, ramofi,

rotundi, pedales, striati; ad quorum genicula starent folia, ex longis pediculis, Mercurialis effigie, subrotunda, glabra, levissimè crenata: Ex horum sinubus verò oruntur tenera semidigitales ala; nuorottuna, gama, seriam eventati. La tocum muutus vero oluntui tenere seinungtatas arr, quos alterino ordine cingunt parva, herbacea acetabula, cum parvis è medio prodeuntibus pul-chellis breviffimis thyrfulis, multis herbaceis villofis & cirrofis flofculis veltitis, quibus fubfunt ro-tundi, lappacei globuli, terni fimul juncti, fingulis continentibus semen parvum, congeneribus

In Zeylona & Malabara luxuriat in fimetis. Hinc Kupamenija, hoc est stercoris aut simi amans Local.

Cum fructus flori subesse dicatur in nostra methodo ad bunc locum non pertinet.

Pag, ibid. Ad finem paginæ pro secunda Ambrosiæ specie addatur 2. Ambrosia soliis Artemisiæ inodoris elatior Herman. Cat. Lugd. Bat.

Hujus virgules trium quatuorve pedum altitudine affurgentibus adhærent føliæ priori ampliora, * Ambrofiæ Artemifiæ foliis proxima, profundius laciniata, fuperne viridia, inferne pallescentia, odoris nul-vulgari. lius evidentis. Flates in summis spicis apparent minores, foris viridantes, intus nigricantes; quos fingulos excipit femen unicum, muricatum, vulgari fimillimum. Ex feminibus Venetiis transmissis prodiit.

Pag. 165. Habetur in Horto Hafnienfi Lappa quadam minor, aculeata dicta Bartholin. Act. med.

Pag. 165. Haocut in Floro Francisch Lappa quasant intro, acuteur und Bustonio 216. 1910.

Pag. 167. lin. 19. post verba illa, è Syria allati adde,
Hac Ricini species esse videtur quam * Hori Malab. Auctores describunt sub titulo Pandi Ava-*P. 2.p. 66. nacu his verbis-

nach in verois.

Pandi Avanacu, quæ fecunda species Avanacu, ling. Bram. * Vello Erando à priore specie, * 1. e. Eran.

(quam pro Ricino vulgari habemus) in eo tantim differt, quòd altus affurgat, quòdque stipite do major.

bus & ramis est valde rubris seu miniatis & nitentibus: Folis, storibus & fructibus paulò majori. bus. Semina quoque eadem fed majora & paulò plantora, & inter spadiceo fuscum & nitentem colorem cincreis undulis rarioribus conspersa.

Rarius in hisce terris quam Avanaca reperitur.

Ricinus Africanus maximus caule geniculato rutilante Hort.Reg. Paris. Hort. Lugd Bat. Herman.

Idem totus ruber Indicus Hort. Lugd. Bat. Herman.

Quantum differant à pracedente norunt qui eos coluerunt.

Ricinus Americanus major caule virescente Hort. Reg. Paris. Hort. Lugd. Bat. Herman.

De his, cùm nondum cos viderim, nihil amplius dicendum habeo.

Cadel Avanacu H. M. ad finem pag. 167. post verba illa, ad Cadel-Avanacu plantam dictant

Fritex est in arenosis nascens, stipitibus ac surculis solidis. Folia que in pediculis tenuibus, quatuor pollices longis proveniunt, oblongo-rotunda sunt, anterius in cuspidem stricta, ad petiolum latiffima, oris rotundis, tenuibus & raris in margine denticulis incifa; fuperficie plana, glabra & texturæ tenuis ac subtilis: nervis è costa media subtus eminente oblique antrorsum exeuntibus, & in se invicem arcuatim subtili tractu incurrentibus, colore viridi-claro, in hac parte. Flores in fummis furculis albicantes, plures; quibus fuccedunt Fructus pedunculis brevibus, rotundis & tenuibus appenfi, formà oblongà & trilaterà, tribus plano-rotundis lateribus conftantes, & in medio fingulorum laterum futura fubtili in longum ftriati, ad petiolum ftrictiores, in fuperficie punctis lacunosis estossi, in vertice cum teneriores sunt umbilico trium rubrorum soliorum, quæ dein decidunt dotati, cortice exteriore viridi diluto, interiore lignoso ac corneo, ad petiolum calyce parvo, qui cuspidatorum viridium foliorum est, comprehensi, in terna loculamenta divisi, intersepimentis lignofis, que angulis laterum & stylo medio astricta sunt à se mutuò disjuncta; in quorum singulis singula continentur semina, forma oblonga in parte interiore, qua stylo medio fructus accumbunt, pellicula albicante tenuissima obducta, ac in medio, ubi cum teneriora sunt angulo eminente extuberant, sutura flavá striata; súntque cum ficca parte interiori planiora, in altera rotundiora & magis extuberantia, coloris in totum nigricantis & parum nitentis; in vertice nullo umbilico albicante funt, uti quidem femina priorum specierum.

Bis in anno flores & fructus fert, ferme in Januario & Julio. Folia trita & cum aqua epota purgativa funt. Pro morfu ferpentis dichi Cobra Capella juvant fi Lampui: in pulverem trita vulneri indantur; eadem cum folis Pandi Avanacu, & floribus * Schem-Parit * Aleca Insi-nelli nermixta por capitis myfullis ferriunt facea undione. Unum fruccis (semen finnerum niim * Aleca Insimelli permixta pro capitis pustulis serviunt facta unctione. Unum fructus semen sumptum usum * Alcee Insti-

purgandi obtinet si tritum in aqua propinetur.

Hic frutex fruttu tricocco & vi cathartica cum Ricino convenit, in reliquis satie differt,

Caterum Ricini vires in Historia omissas placet hic adjicere: Oleum è nucleis expressum non solum Lychnis affunditur, sed omnibus passim incolis [Brafilix] in usu est quotidiano contra affectus frigidos tam internos, quam externos. Resolvit apoftemata, & matricis ventrifique torrhina ac flatus illitum discutit: prodest tinnitibus aurium: restitait tenfos convulfólque nervos. Tres vel quatuor guttulæ ex conveniente liquore fubinde per os vel anum exhibitæ fanant frigidos articulorum affectus & fimul alvum laxant. Cutem quoque à * 48, Philipsora reliquisque vitus vindicat. Umbilico inunctum lumbricos puerorum expugnat. At * D. Stubs soph, N. 56. SITTITI 2

APPENDIX. rat Septembris medio. Verum æstas hujus anni supra modum frigida, & seminibus exoticis matu-

affirmat Oleum expressum, quantumvis nuclei ipsi vehementer purgent, nullam omnino vim caamina Cacini expension, manatini monetari veneniener purgent, nullam omnino vim ca-tharicam obtinere, n'equidem fi integri cochlearis mensura una vice deglutiatur, aut trium per anum injeciatur. Pilonem attendamus.

Semen purgat validé. Sex septémve nuclei per os intro assumpti humores crudos per superiora & inferiora exturbant cum vehementia. Convenit ergo in spiritu vini optimo loco correctorii femina multa macerare, & tincturam exhibere. Pifo.

Folia aqua vel aceto macerata Herpetis aut hujus generis affectibus mederi, præter Dioscoridem testem habeo quotidianam experientiam. Pifo. Eadem, teste D. Stubbes, unicum sunt apud Indos Cephalalgia remedium.

N Indi ante Europaorum adventum non expreifione oleum eliciebant, nullam enim nôrant, fed coctione; eadem [cil. ratione quam docuit Dioscorides h.e. contuso semine, deinde in aqua cocto, postremum oleo innatante cochlearibus excepto: qua eliciendorum oleorum ratio è seminibus & fructibus Indis admodum familiaris & ufitata est, quomodo facilius etiam quam expresfione eliciuntur.

Hucipochotl Huaxacensis sen Ricinus Nova Hispania Hernandez. Qu. an differat à Curcas?

Si rectè depictus sit ad hoc genus propriè non pertinet, huc tamen ob similitudinem soliorum & fructús cum Ricino Americano Curcas dicto referri potest. Arbuscula est, describente Hernandez, vitium modo serpens, finuosis ac tricuspidibus soliis, floribus coccineis, parvis & aggregatis in coman, unde generantur fructus Nucis pene Pontica formá a cangaitudine, fed termos in-cludentes Ricini more candicantes nucleos. Toto anno folia, flores ac fructus fert. Liquor frillatitus vires elangue/centes inflaurar reficiíque, ut homines fere mortuos ferant ex-

suscitare; idem refrigerat & impinguat, autipsa arboris folia olerisvice devorata, nitidumque reddant colorem. Lachyma ftillans è perfractis germinibus inflammationi oculorum mirum in nuodum confert. Nuclei quini, aut fi robustior homo sit sepreni, emundati à quodam illos tegente membrana vacuant egregiè pituitam & bilem per superna & inserna, adeò securo eventu, ut vel levis momenti re ingesta, medicamenti hujus vis si ita expediat coerceatur.

Bengi-eiri * H. M. Ricini Indici Species.

Arbor est mediæ magnitudinis, caudice crasso, albicante, cortice obducto nigricante, necnon multis ramulis cinercis, intus fungofis, inodoris, faporífque acris donato.

Radix albicans, flavescente ac lactescente cortice tecta, inodora, saporis acris & urentis.

Folia alternatim brevibus petiolis circa ramulos proveniunt, oblongo-rotunda acuminata, in ambitu ferrara, craffa, denfa, glabra, nervis aliquot è media cofta albicante & infernè extuberante in latera excurrentibus; fapor dulcis & aftringens.

Flosculi exigui & pæne invisibiles furculorum extremis racematim proveniunt, calycique viridialbicanti & exiguo inharent, tribus framinulis, luteis apicibus ornatis constantes. At verò flosculi hi Juli potius dicendi funt, cum ex iis fructus non enascantur: sed infrå flosculorum analogice di-Aorum racemos seu potius spicas, gemma observatur oblongo-rotunda, tria emittens resexa, albicantia,

flave(Centibus apicibus ornata filamenta ; que gemma inodora , infipida ipfius fructus rudimentum eft. Fructus rotundi, fex angulis craffioribus fulcati, fructibus Nilicamaram haud ablimiles, virides, crasso cortice cincti: cui subest putamen seu cortex lignossis, rufus, bina ternáve includens semina, albicantia, dulcis, gratíque saporis, Ricini seminum forma amula. Crassis autem qui fructum hunc ambit cortex, levibus incifuris vulneratus lachrymam fundit lactefcentem, acrem, urentem; quamobrem fiquis fructus hofce dentibus confringere conetur, mox infigni acrimonia lingua, fauces, cateraque oris partes vellicantur, intumelcunt, inflammantur, qua fymptomata mors in-

tempestiva non rarò excipit. Crescit locis arenosis & humidis in Malabar, præsertim circa Cochin: semper viret; quotannis maturos fert fructus, mense viz. Decembri.

Folia contrita & pulverilata ulceribus infiperguntur ad fungofam luxuriantémque carnem tollen-dam. Eadem folia concifa, & cum Bubah facibus in nodulo confuta ac calefacta convulis &

spasmo affectis partibus utiliter imponuntur. Pag. 180. Species Acetola undecima feu feutata repens copiose provenit juxta featurigines aquarum in cautibus clivofis montis Snowdon fupra vicum Llandbenia, necnon ad rivulos in confragofis rupibus montis Cader Idris supra lacum quendam nostratibus Lbiny Cau dictum.

Pag. 194. ad finem cap. 4 adde, Atriplex maritima Mauritanica foliis Polygoni argenteis, semine amplo susco, vasculis rotundis: quam apud D. Plucknet exficcatam vidimus.

Pag. 195. adde, Halimus angustifolius seminibus singularibus, vasculis Bursæ pastoriæ emulis bicornibus inclusis.

D. Plucknet in agro Lincolnienfi invenit.

2 s. 199. Ad finem pagina adde, Pleniorem hujus plante deferiptionem vide apud D. Hermannum in Cat. Hort. Lugd. Bat. fub titulo, Amaranti Indici spinosi spica herbacca, Kathutampala Zeylonensibus h. e. Pala sen Ama-titulo, Amaranti Indici spinosi spica herbacca, Kathutampala Zeylonensibus h. e. Pala sen Ama-

Pag. 201. In horto Reverendiffimi Episcopi Londinensis, cujus frequens in hac Appendice mentio, Amaranti speciem vidinus maximam, humanam altitudinem superantem, quam arboream meritò appelles, foliis multò pallidioribus quam purpurei vulgaris spicis erectis: spicis etiam multo quantilus gracifionitus, & tereinibus fi mode adulte fuerini, colore minis faturo, at lucidiore, 2sima Clufii in modum fpariis feu deorfum dependentibus. Semen nondum perfecerandis minùs propitia fuit.

Pag. 203. Post lin. 64. pro septima Amaranti specie addatur,

7. Amarantus minor Indicus folsa Tripolii, flore ex aneo colore & argenteo variegato Breyn. prod.

1857

Pag. 208. Ad secundam speciem Afari not.

Hzec Asarum Americanum Parkinsoni effe videtur, descriptiones tamen non in omnibus convenium. D. Bamifer in Catal. Asarum Americanum Park. Serpentariam radicem magnam vocata. foliaque ejus maculosa esse afferit Cyclamineorum instar, quibus tamen minora sunt, nec Asari nostratis majora, quicquid dicat Parkinsonus. Communicavit nobis D. Pettiver folia & radicem cujusdam plantæ è Provincia Americæ Terra Mariana dictà allara quam incolæ istius regionis Serpentatall plante e rivente rainente terra transma etecta anataquam incone musi regionis perpena-tram nigram vocant. Radiose fibrofa erant, nigricantes: folia pediculis longis infidebant figura & magnitudine foliorum Chelidonii minoris, verium circum oras crenata ad modum Calche palu-ftris quibus & fimilia infi quòd minora. Eandem plantam ficcam vidimus apud Virum infignem D. Leon. Plucknet. Fibræ è radicis quodam velut trunco exibant. Eandem hanc effe puto cum Asaro Americano D. Banister.

Pag. 211. Kali geniculatum majus seve alia nova species Kali perennis à D. Sloane observatum est propè insulam Shepey.

Pag. 217. Ad fineen Cap. XI. pro tertia Saxifragæ aureæ specie addatur, 3. Saxifraga aurea Lichenis sacie Moris. Præl.

Satis frequenter, inquit, reperitur in rivulis aquæ dulcis à fontibus jugibus manantibus. Folia gerit oblonga, ferrata, hirta, per terram strata; slosculos in alis luteos; quin & primo statim intuitu à Saxifraga aurea montana rotundisolia discernitur à soliorum densa dispositione & forma longa, cum alterius montanz fint rotunda & rariora.

Suspicor illum intelligere primam nostram speciem; verum tum male illam describit sloribus in

Pag. 219. post lin. 40. adde speciem sequentem. 8. Latiuca sativa maxima Austriaca capitata, variegata, Latiuca Caryophillacea vulgo Herman. Hort.Lugd Bat.

Refert, inquit, variegato colore Carvophyllum hortensem.

Viribus Lactucæ adde fequentia.

Lactucz frequens esus Veneri adversatur ut quod maxime; unde speciem ejus quandam Veteres Eunuchion & Astutida vocârunt: cavendus ergo iis imprimis est qui liberis operam dare vellent. Hanc ejus facultatem quamvis superius leviter attigimus, quoniam non levis momenti res est, iterum inculcandam duximus.

Pag. 22.2. poff in. 40. adds,
Hanc speciem D. Magnol in App. ad Botan. Monssp. accurations describit nomine Latituce flowHanc speciem D. Magnol in App. ad Botan. Monssp. accurations describe annual store folio Hort. Reg. stris angusto laciniato folio, & quarit An lit Lactuca sylvestris altera angustiore folio Hort. Reg.

In Catalogo Plantarum in Horto Reg. Paris. enutritarum necdum editarum à D. Tancr. Robinson ad me transmisso invenio, Lactucam pratensem fol. angustiori & longiori D. Fagon.

Que quomodo à præcedenti differat inquirendum.

Pag. 229. Ad finem Capitis quarti de Chondrilla adde, Chondrilla Tingitana floribus luteis Papaveris hortensis folio D. Hermanni in Cat. Hort. Lugd. Bat. Herman.

Radice nititur digitum crassa, pallida, fibrosa, annua, è qua prodeunt folia Papaveri hortensi nonnihil similia, duos transversos digitos lata, palmam longa, glauca, lavia, carnosa, albentibus venis infignita, per ambitum crenata. Intra hec affurgunt caulo, cubito longicres, in aliquot alsa divæ, la kresa pallide virenes, lolidi, circa cacumina verò fithulofi. Horum fingulis nodis hærent folia fine ullis petiolis, auriculata, inferioribas laitora, & profundioribus crenis incila. Apicas verò exornant capitula, Sonchi effigie, fiquanata, que Augulto menfe explicant forem, congenitus affinem, ex numerofis petalis, planis, flavis, ad bafin purpura/centibus, radiantem ftellam imitantibus congeftum, ficecdentibus feminibus oblongis, albis, fungofis, fulcans, denticulans, candidiffimo feminibus obligations and the congestion of the control of riceo pappo criftatis. Tota planta scatet lacte amaro, ingrato.

Pag. 236. Hieracium maximum asperum Chondrillæ folio C. B. d D. Newton in Cantia inven-

Pag. 238. Hieracium fruticosum fol. subrotundo C. B. in Parco Edinburgenst, & alicubi in Westmorlandia observavit idem D. Newton.

Aliam adhuc Hieracii speciem Sonchi vel Chondrillæ folio hirsuto ad me siccam transmist diligens & industrius Botanicus D. Doody. Caulis erat semipedalis aut paulò altior, unico folio laciniato donatus ad modum Pulmonariæ Gallorum, flores pariter in falligio gestans non multos nec valde diffulos, luteos, non grandes, calycibus lanuginolis. Semina parva nigra effe videntur Pulmonarize dictze. Folia laciniis & figura Cichorium, Dentem leonis aut Sonchum imitantur. SIIIIII 3

* P. 4. T. 51. P. 105.

Hzc planta accedit ad Hierachium maximum asperum Chondrilla folio C.B. Flores antequam Fixe pianta accedit ao Fiseraciumi maximum aipenum canonumia: noto C. B. Fiores antequ aperiantur rubore quodam dilutiore exterius tinche videntur, ut in Myofotide etiam cernere est. Pag. 239 lin. 9. Speciem Huracii Palmonaria Jextam fic deferibit D. Hermannus in Cat. Hort. Lugd.

Ex fibrofis candidis radicibus quotannis fruticant novi furculi, fefquicubitales, tenues, in viridi albentes lactefcentes; foliis concoloribus, longis, angultis, pane fetaceis ab imo ad fummum ufque bentes factoremes; forms contonorous, forigis, angents, petro account administral inque dense ftipatus; quorum faftigia in complures abeunt ramulos, fuftinentes è calyce oblongo incano modicè hirfuto & futumanto flores luteos, ex multis petallis planis in gyrum difpositis contractos, qui marcidi facessiunt in semina atro-rubentia, gracili pappo cristata.

Pag. 251. lin. 57. Ad finem Cap. XII. pro decima spetima specie adjustur, 17. Tragopogon stow Scorfonera humilis crassure folio Magnol. App. ad Botan. Monso.

Radix ei craffa, brevis, fibrofa, quæ in plura capita dividitur; è quibus multa nafcuntur folia, longa, angulta, craffa, glabra: inter quæ furgit caulis palmaris, cavus; florem in fastigio ferens flavum, Scorioneræ modo (quamatum, fed minorem; Semen etiam munus.

In pratis ad lavam Latera versus stagnum Maio mense storet.

Pag. 261. poß lin. 22. ad finem capitis II. pro quarta specie addatur, 4. Petassites Africanus Calibae palustris solio Herman. Cat. Hort. Leyd.

Novum (inquix) hoc Petafitidis genus ex paluftribus C. Bome Spei in hortum translatum foliis eft roundis, rigidis, crenatis, Caltha paluftris facie, radice flavelcente crafta, carera vulgari fimile. Hane plantam cum caule frudtu (uo racemolo onuflo apud D.S. Dodgy vidimus, unde eam Petafitien non eft conflat, fed anomalam quandam firpem Petafitis folio, Bitti frudtu. Page 364 Conyza 16. feu Melitenfis foliis resultis Bocom, in hortis Londinenfibus nomine Se-

necionis arborescentis C. Bonæ Spei innotescir, ut me monuit D. Tameredus Robinson. At D. Hermannus Conyaam Africanam Senecionis Bore, folis retuss à Boccomiana abladere scribit shorib. discoidibus nudis non radiatis Senecionis facie & modo in umbellam dispositis, catera cum ea conve-

Pag. 265. Ad finem capitu de Conyza add. Conyza Africana foliu Stachadu curina Gallica Falcic. plant. rar. Breyn.

Suffrutex pedalis eft vel altior, Elichryfo II. C. B. fimilis, sed magis lignofus. Folis pluribus Steechadis citrinæ Gallicæ fed anguftioribus: Flore majore, cujus umbo petalis longis & anguftis circumradiatur. Radix lignofa, multis fibris divaricata. Semen pappefcens. In Africa juxta Promont. B. Sp. D. Ten Rhyne collegit.

Eadem Pag. add. Conyzam Africanam Urticæ folio Hort. Amsterodam.

Pag. 270. lin. 18. 970 21. Afteriu specie interponatur, 21. Aster lassfolius Tripolii sure Dodart memoir, Tripolium altissumum Americanum, caulibus guridantibus Herman. Cat.

Ad finem Cap. IV. in eadem pag. addantur species sequentes.

22. After Africanus latifolius maximus puniceus caulibus Herman. Cat. Leyd. App.

Altius affurgit quam Afteres Novæ Angliæ, caulibus robustis, puniceis, in breves, concolores ramos divifis. Foliu Tripolii facie, fed rigidioribus, craffioribus, per ambitum nonnihil dentatis, inferioribus palmam æquantibus, fuperioribus verò brevioribus & angultioribus. Floribus amplis, violaceis, medio disco purpureo flavescente, & in albentem pappum fatiscente. Subest radix fibrosa, vivax, numerofa fertilitate se propagans.

24 After Novæ Belgiæ latifolius, paniculatus, sloribus saturatè violaceis Hort. Leyd. Herman.

Elegantissimus hic Aster, humanam altitudinem longe superans, fundit radisem albam, lignosam, Elegantilismus hic Alter, humanam atuteanem longe iuperans, tunicu vassem auozm, agnoiam, perennantem, innumeris temislimis fibris capillatam, ex qua furgunt origulas quampluma glabra, perennantem, innumeris temislimis fibris capillatam, ex qua furgunt origulas quampluma glabra, perupurafecnital, Calami craffitie, infirma, circa faftigia in frequentes furculos, quafi in speciolam paniculam collectos slubdivila. His firidè adharent folia, abique periolis, diginum longa, duofo, tranficiolam collectos slubdivila, mucronata, alterà pare glabra, later viridia, alterà ex viridi pallecentos exiguis vennus è media coltà oriundis inferipta, ad extimos linos purpurafecnia, tia, numerolis exiguis vennus è media coltà oriundis inferipta, ad extimos linos purpurafecnia, della colta della ua, numerons exiguis venuis e media costa oriundis interipta, ad extimos innos purpuralentas, 8c aliquando levifilmis, vix confipieusis crenulis exafperata; qua verò immediate è radice prodeuni fuperioribis ampliora funt, fulta periolis digitalbus, alanti, ex viridi ruffetennibus. Juxta furculo-rum faltigia eminent capitula parva, brevib, angultiffimis foliolis, fujumatim dipontis, vefitira, qui-bus fingulis infidet fio ifellantis, Alferis Artici face, inodorus, radiatus, difoides; radis purpure-volaces diligio parto fluviores abantura funtario anno de conventanto. violaceis, disco parvo, flavescente, abeuntes in semina pappola, cinerea, more congenerum.

25. After Nova Belgia latifolius umbellatus, floribus diluté violaceis Herman Hort. Leyd.

Forma & crelcendi modo cum superiore convenit, ferens radicem longe latéque repentem, albam, parum fibrosam, ex qua prodeunt folia præcedenti haud absamilia, at paulo angustiora, rigi-

diora, minus glabra, & quodammodo finuata. Inter hac erigiuntur caules bicubitales, viridantes, ad radicem nihil aur parum rubentes, striati, superioribus rigidiores, duriores & robustiores, circa summa fastigia in frequentes foliosas alas magis expansas, umbellam mentientes, divisi; sustinentes in capitulis parvis, ex longioribus foliolis íquammatim dispositis, sores priori paulò majores ex diluta pur pura violaceos, petalis duplici serie sibi invicem incumbentibus, disco luteo, fatiscente in semina cinerea pappola, priori fimillima.

26. After Æthiopicus, Stachadis folisis, flore aureo Herman. Hort. Leyd.

In montofis aridis ad Cap. Bon. Sp. reperitur. Conftat radice parva, lignofa, fibrofa, fusca: Caule ittidem lignofo, dodrantali, modò fimplici, modò multiplici, candicante, in ramulos divaricato, undique folisi fetaceis, tenuiffimis, incanis, Stocchadi citraria amulis, vefitio. Horum divariacibus infidet è capitulo oblongo, squamato fisi luteus fiella inflar, cujus medium umbonem palide flaves fenerem cingunt folicla, radiorum inflar, aureo colore fulgentia. His fenesconabus succhasta furgione appendi sulle in conseguribus. Viser 8 flores per cupir capara. cedunt semina papposa, velut in congeneribus. Viget & floret per totum annum, dummodo ab aeris frigidioris injuriis vindicetur.

27. After exoticus Hyoseridis folio minor.

Siccum nobis oftendit Clariff. Vir D. Leon. Plucknet.

28. After Africanus Stechadis folio incano ejuschem.

Pag. 278. Ad finem cap. 8. adde, 15. Doronicum maximum Americanum, latissimo anguloso folio, radice transparenti Herman. Cat. Hort. Leyd.

A Jacobo Boberto habuit. Flores & femina nondum viderat.

16. Doronicum integro & crasso Hieracii solio Magnol App. ad Botan. Monsp. An Doronicum Helveticum incamm. C. B., prod?

Radix fibrofa eft, è qua oriuntur folia pediculis donata, longa, latulcula, ferrata, craffa, fubtus tomentofa, fupra viridia: Caulis fesquipedalis folia angusta habens sine pediculis. Florem sert magnum, petalis luteis, in extremitate crenats umbonem luteum cingentibus, qui in papros abit. Florem ris calyx striatus in basi foliis viridibus coronatur

In herbidis locis montis Serrane frequens est & Junio mense floret.

Pag. 280. Ad finem Cap. IX. pro 12. specie adjiciatur, 12. Virga aurea Canadensis foliu Scrophulariæ Dodart. mem-

Item, 12. Virga aurea Americana folisis serratis angustis subtus nervosis Moril. prælud.

Hujus folia funt fubtus adeò nervola, & eminenter angusta maximéque serrata ut notu inde facilis fit. Quin & radicem habet odoratissimam.

Item, 14. Virga aurea bumilis Alpina Morif. prælud.

Hæc in omnibus vulgari accedit, sola parvitate discrepans: est enim Virgå aurea vulgari triplo

Pag. eddem. Capiti X. de Helichryso seu Stoechade citrina addantur species sequentes:

Heliochryson querundam foliù Abrotani J.B. Elichryson foliù Abrotani C.B. Helychryson sive Coma aurea Ger.

Pedalis, nonnunquam cubitalis est planta, caulibus rectis, robustis, fruticosis, in multas alas subinde diviss: per quos & ramos numerola folise, Abrocono fimilia, candicantia, ubi primum erum-pit, tenuissime divisa, brevia, hirsuta, cum gravitate odorata. Flores in summis ramis umbellatim congesti, lutei Agerati floribus formă & odore persimiles, verum majusculi. Radix lignosa, minimi digiti interdum crassitudine, qua tamen singulis annis perit.

Læto folo provenit, & copiose circa Madritium itinere Complutenfi, aliisque Hispaniæ locis in Laure.

agris, ubi Septembri & Octobri florentem videbat Clusius.

Quòd dubius effem quò referenda effet hare planta, nec ad hunc locum pertinere putarem, com-modiorem quarendum ratus, tandiu eam Historia inferere distuli donec tandem penitus è memoria excidit & omiffa eft. Duo funt que me hactenus dubium & suspensum tenent. 1. Quod nesciam an papposa sit. 2. Quòd mihi nondum planè constat an slorem habeat radiatum an verò nudum; quamvis ex descriptionibus qua ejus extant nudum habere colligitur. A reliquis certè Stocchadis citrinz seu Helichrysi speciebus foliis multifidis differt. Qui coluerunt & observarunt nos certiores de ejus genere facere possunt.

Helichrysum Africanum inodorum glabrum Magnol App, ad Botan. Mons. Elichrysum inodorum glabrum Goronepi folio annuum Mognoli, Herman. Cat. Leyd. Nobis describitur inferius pag 364, pro Agerati specie titulo Agerati Africani foliis laciniatis inodori.

Noos escribius interior per com processor poste poste activo general per interior per la come de come puni numan sommon Londini essem Botanici Londinenses mihi assirmarunt plantam hanc minimè pappolam effe, proinde & Hermannum erraffe. Quin & ipfe (ut video) in Appendice fententiam fuam muta; de Ceff certiora edoctus.

Chrysocome Africana flore albo, angustissimis folisis Breyn in Fascic.

E radice hujus virgze excunt multæ, pedales, nonnunquam ampliores, lignesæ, firmæ, in multos ramos tomento albo candiçantes diductæ, & ab imo ad fummum foliolis crebris, ac angultiflimis, Steechadis citring Italica Herbariorum dimidio brevioribus densè flipata. Summos verò ramulos corymbi occupant admodutin elegantes Gnaphalio Americano Clul, valde accedentes, quadruplo minores, è candidolis, infra aliquando ruffelcentibus ità compofiti (quamulis, ut umbonem in medio comprehensum duplici & triplici serie notabiliter circumradient. Semen minus pappescens, Chrysocomes vulgaris feminibus par.

In herbosis juxta Promont. Bonæ spei D. ten Rhyne ut & duas sequentes collegit.

Chrysocome Africana flore phaniceo angustifolia Breyn. fascic.

Planta alba & penitus tomentola est Chrysocoma Germanica angustifolia flore ex aureo ruti-lante similis, nisi quod folia angustiora & breviora, eorumque ex alis ramulos quamplurimos soliis minoribus vestuos promittat. Flores densissimè in glomerulum congesti multo sunt minores, squamulis exilioribus minúsque splendentibus ex ignescente phœnicei coloris imbricati; quorum medium stamina quardam minutissima in pappos, semine appenso perquam pusillo, abeuntia occupant.

Chrylocome Africana flore phaniceo serratifolia Breyn. Fascic.

Perrara hujus plantula caules etiam candicant, multo tamen infirmiores funt, inque debiliores, & longiores ramos divisi: Foliis paucioribus multóque brevioribus, latioribus, serratis, nervosis, incanis rengiores i auto du m. Pomo jamentos manoque o revintoros, autonos, terraus, netvons, incans quidem, minus tamen quám fuperioris. Elephratas latifoliz Italicz Col.] quodammodo zmulantibus fept. Flore & femine cum przecedente convenit.

Chrysocome sive Argyrocome Gnaphaloides Africana slore amplissimo Breyn. Prod.

Chrysocome Africana Ericoides flore albo Breyn. Prod. Item fl. Sulphureo.

Chrysocome impia, sive Filago dicta Cap. B. Sp. Ten Rhyne apud Breyn. in Fascic. Dua species. Vidimus apud D. Plucknet.

Elichylo affinia Africana arborelcens, floribus parpuro-violaceis, folius Salvie, odore Rofmarini: Cony-za Africana incana arborelcens odore Salvia & Rofmarini vulgo Herman. Cat. Leyd.

Quanquam hæc arbuscula nomen Chrysocomæ non mereri videatur, quòd ejus flores aurea luce Quanquam næc aroutcuta nomen Chrytocomæ non mereti videatur, quôd eius flores aurea luce non refulgeant; Atamen ob florum (quanatam corymbaceamq, flruchuram, & feminum pappofam difpolitionem, ceu primariam plantarum partem, Chryfocomæ haud diffimilem, huic adjungendam effe exiftimavi. Sponte nafcentem reperi logis faxofis & falebrofis ad radices montis tabulat Capitis Bonæ fpei, unde in Hortum translata læta fertilitæt germinavi. Figur radicem longam, obliquam, pallidam, in brachia divaricatam, er qua virgulta affurgunt complura (nonnumquam unum) fæx feptémve pedum proceritate lignofa, ramola, candida, incano tomentofo cortice verbita. His adstant folia: Salviga mudatamenus firmitis rivida egrafia, reservant funea viridita infrare-candida infraresex teptémve pedum procentate lignola, ramola, candida, incano tomentolo cortice veltuta. His additant felia, Salvia quadantenus fimilia, rigida, craffia, perpetua, fipra vividia, infra candida, inferipra tomumerolis obliquis nervis, è cofta media in margines exporrectis, faporis acris, amari, aromatici, odoris fragrantiffimi ex Rofimarino & Salvia mixti. Ad ramorum cacumina pullulant multi ramulti, in quibus apparent parvi, fquamat tomentoli falcula; Elichyfi vulgaris effigie, barbulis tamen angultifirmis purpuro violaceis cingennibus orbiculum pallidum, fatificentem in tenutifima pappelcentra femina.

Mentibus Martio & Aprili orte in Hyenrali, inque Prom. B. Sp. ildem mentibus perficuru virtutibus refpondet Rofmarino. Oleum ex destillatione prolectum præstantissimum esse decopilativum

experientia nos docuit. Elichryso affinis Peruana frutescens Herm. Append.

Surrexit in horto Beverningiano ex seminibus Peruvia advectis ad altitudinem sex septemve pedum, viriculis lignofis pallidis, lentis, geniculatis, valde ramofis; folisi binis, ex opposito nascenti-bus, forma & magnitudine nescio quid affinitatis cum foliis Costi hortorum, sive extam Scabiosa Hi-Ípanica ftellata habentibus, per margines tamen crebrius ferratis, tribúlque per longitudinem ex-currentibus nervis inicripris: Floribus ad foliorum exortus circa ramorum cacumina corymbolis, parvis, ab Elichtylo non multum abludentibus, pendulis, herbaceis, discoidibus, modò solitariis, modò tribus quatuorve finual junctis. Seminibus exiguis, ut conjucere potuit, papposis, ad perfectant tamen maturitatem huculque nondum perductis; fapore & odore nullo evidenti. Aliam

APPEN DIX. Lib. XXXII.

Aliam adhuc Elichryfo affinis fruticescentis speciem à pracedente diversam à D. Hermanno ad Reverendiss. Episcopum Londinensem millam plant novam & cuius nulla in Catalogo Horti Academici Lugd. Bat. mentio, se Fulbamia in Horto prædicti Episcopi vidisse literis Aug. 27. ad me datis fcripst D. Tancredus Robinson. Folia ejus breviora, crassiora spissiora, rotundiora & obscurius viridia funt quam Elichryso affinis Peruanæ fruticescentis Herman. Append. An Senecio Arborescens Atriplicis folio?

Pag. 287. lib. 13. pro undecima Jacobæa specie adjiciatur, 11. Jacobæa supina maritima Triumsetti.

Ab unciali nervosa radice multas fibrillas emittente & albida cute vestita oriuntur terni aut plures cauliculi, vix plerumque palmares, supini potius ac veluti in terram reclinaci quam recti, intus cavi, externè rotundi, molles ac tenues, subrufo vel etiam purpurascente colore infecti: folis nullo ordine externe rotund, mones ac cenues, normo ver enam purpurarente conore nueca: paus nullo ordine pofitis, nicide virentibus, 8 călquantulum craffis vefitiri, caules abfque ullo pediculo amplectentibus. Pratter folia practică habentui infuper pauciora alia ad ramufculorum exortus, ejuddem licer cum finperioribus fubffantia; artamen confocuo fuffulta pediculo, & femuncialem latitudinem, unciam verò longitudine superantia, eaque non purè dentata, sed potitis denticulatis laciniis interrupta. Caules ro longuatine tuperanta; eaque non pure centaca, sea portos centicuatas tacinis interrupta. Cautes prope lummum duos trefre ramufculos é inhubis foliorum proferint quorum finguli tres aut plures fuffinent fibres, fingulos longiulculis periolis inharentes, calice è pluribus angufts & fubritidibis folio-lis, in nigrum acutumque apicem definentibus compositio obvallati, barbulis aureis, oblongis latisque discum medium luteum cingentibus constantes. Semen succedit pappo innascente alatum. Plantæ odor nullus, at sapor inter amarum ac salsum medius.

odor millis, at 12por inter amatum ac 12mum metuus.

Martio & Aprili viges, deinde ex toto perir. Copiosè admodum nascentem observavit Auctor per Tempus & totam oram mantimam, campósque adjacentes, quà à Centumcellis Cajetam versus iter est.

Local.

Donavit me eximius Botanicus D. Jac Pettiver cujusdam planta: à Terra Mariana misse ramulo

que foliorum divifura ad Eryfimum vulgare & capitulis in funmo conglobarts ad Jacobaem aut Se-necionem accedere videbatur. Florem caruleum habere, incolas autem Morfum Diaboli vocare scripsit. Tota planta hirsuta est, & folia ad margines serrata.

Caaetimay Brafilienfibus Marcgr. Senecio Brafilienfis folio angusto, serrato.

Marcgr. In trium pedum altitudinem excrescit, cause viridi, intus medulloso; quem ab ipso exortu nume-In trium pedum alturdinem excreteat, cause viridi, intus medullolo; quem ab iplo exortu numerola ambiunt foisi, quaturo dig. longa, angulda, per ambium incila, levi hirfutie pradita (ut & caulis) & molli lanugine paulum incana. Caulis luperius in quatuor, quinque, fex, aut leptem ramos
fe spargit, & foliola parva obiente, foilis Hylfoli figură firmila: in ramulis autem multos fert fisfeiulus,
florum Senecionis similes, pallidé flavelentes, qui in papos definunt, vento diffipablis. Folia hajus plante acrem & calidum saporem habent, ac coca, contusa atque illita sanant scabiem in quacunque corporis parte.

Pag. 291. post lin. 23. pro quinta Senecionis specie addatur, 5. Senecio Lamis solio D. Fagon.

Quam invenio in Catalogo plantarum Hort. Reg. Parif. nondum editarum à D. Tancred. Robinfon ad me transmisso

6. Senecio arborescens Virginiana Atriplicis folio. Descriptionem vide inter Arbores & frutices in horto Rev. Epifc, Londinensis vifas.

Pag. 191. Cacaliæ Speciebus wel si mavis Eupatorii Cannabini add.
Eupatorium Novæ Angliæ Urticæ folio, sloribus purpuras(censibus, maculato caule Herman. Cat. App.

Herrit.

Hoc à "pracedente diffinguirur quiòd radices habeat odoratiores, esules humiliores & tenuiores, * Valeriana fefigiciabitum rario excedentes, pallide virentes, puniceis lineolis inforipros : Felis minora, profundi-urrice folio crenata, Hores purpuros Eupatorio Enulas folis omnino pares.

Hore violece flore violaceo Cornut.

Pag. 296. Gnaphalii sexti seu minimi descriptioni adde, Hace species plus duplo minor est Gnaphalio vulgari. Capitula paucioribus storibus [totales intellige] composita sunt quam in illo, nec in sphæricam figuram adeo exactè conglobatis, at neque pariter tomentofis. Calices florum fingularium [totalium] magnitudine iis non cedunt, sed ventricofi funt & angulofi, neque flosculi è calycibus tantum eminent seu extant.

Gnaphalium flore sulphureo Herman. cujus specimen nobis oftendit insignis Vir D. Lem. Placknet in Horto fuo ficco affervatum.

Pag. 303. post lin. 5. pro tertia Cnici specie interponatur 2. Cnicus perennis caruleus Tingitanus Herman, Hort. Leyd.

Planta hac natura totoque habitu Cnicum referens radicem agit albam, longam, tenuem, absque fibris, modò oblique, modò rectà in terram descendentem, emittentem folia rigida, crassiuscula, spinors, monotonogue, monoto est in ternam contenententi entidenti. 1988 iligida, Catanicala, pir-hamal longica, politica apolitica, circa margines crenara, & finul exiguis aliquot fiprinti obturum fere fugientibus armata. Intra hee prodit caulu ut plurinum fimplex, aliquando flatini riadice vi binos ternólive ramos fabilitrilis, faithenes excapitulo oblongo fquantos, & aliquot ngidal, bevelius foliolis circumvallato flores coeruleos, fiftulofos, oris laciniatis, quos excipiunt fomina fusca, barbata, more congenerum. Circa Tingidem Africa collectus erat.

Pag. 307. lin. 50. adde,
F. Huic [pocici [Ir.]] valde fimile est si non idem Cirsium angustisolium C. B. prod.Folia angustiora & raris aculis pradita este dictionnur; capitula hilpida.
Pag. 310. post lin. 54. pro nome Cardus lesies adjectatur,
9. Cardusus pronophycephalos sylvosstris Triumsetti.

Triumf.

Raise ett perenni, Raphani horteniis formă, crafficie pollicari, longitudine palmari, circa extremum ramofa, rams in craffutculas fibras divifis, raris quibufdam barbulis, ut & radix i pia obfitis Hace è ligneis filamentis fungofa: fubriante mufelmi coloris intermixis componituri, necnon externo molilori cortice quidem coloris obergiur. Felia radicis capur multiplicatis celpitibus coronancia beroffinoi upi dabarent padiculo, palmo plerunque minora, latitudine unciali, folidam formuntur fiabitantiam promi parte, que denfa lanugine obruitur, candidam, fupina verò atrovirentem, fed maculis feu potius lineis quibuldam albis interruptam, ob hirfuitem tum primarium nervum, tum figius propagines occupantemn, que versis lateralem extremitatem bifurcata literam Y egregiè emulantur, et poltea in tenuem ac fiavefornem aculeum, fongum tamen & fatis pungentem, terminantur, into prope extremum foliorum ambitum ità ordinantur, ut ipi que velue crifaçti oris evadantur, into prope extremum foliorum ambitum ità ordinantur, ut ipi que velue crifaçti oris evadantur, into prope extremum foliorum ambitum ità ordinantur, ut ipi que velue crifaçti oris evadantur, into prope extremum foliorum ambitum ità ordinantur, ut ipi que velue crifaçti oris evadantur, into prope extremum foliorum mene menie duorum fere cubitorum aditudinem adepti, angulofi, alan, aculci que muniti cernuntur, colore etiam quali cinereo ob modicam lanuginem praciti, fibihanta exerciore ligneis thoris conflante, mediluli fopogici intus replete, folios multies, ima fimilibis, fed minoribus ornati, & ad modica intervalla nullo pediculo cauli adnexis, raro in ramos, & run pauciffimos, divifis a cheves, unde in pius faltigio, quaturo feu plura notantur capitula, cuncita, e prufuquam florem experutar, cuncita, virida, e multis (quaturo feu plura notantur capitula, cuncita, & prufuquam florem experutar, cuncita, virida, e multis (quaturo feu plura notantur cungantura conflexa experutaria, cuncita, peru in litura delinenturius demie perpetuo juncitis, nec uri a al

odorem oounes, sapore en muo duici, poit amarorem reiniquente.

In umbrofis fiylis ultra Tulculanos agros extenis quà præfertim itur Lavicano Anagniam, &c. reperit deferritionis autor Jo. Baptilla Trumfetti.
Accodit ad Carduum polyacanthum fecundum Ger. emac. quem nos pro Carduo acanthoide J.B.

habuimus.

Pag. 314. Post secundam speciem adde, Carduus Baticus spinossssumus echino aculeis rigidis armato:

Exficcatum vidimus apud eruditiffimum Virum D. Plucknet.

Pag. 317. l.14. Pro secunda specie Cardui stellati, seu pro primæ varietate ponatur 2. Carduus stellatus soliis integris serratis Magnol. App. ad Botan. Monsp.

Differt præcipuè à præcedente foliorum formà quæ in hoc integra funt, còm in illo fint valdè diffeêta. Invenit D. Tournefort juxta rivulum diétum Vifre, inter Candiae & Vauvert.

Pag. 322. Poß secundam Cyani speciem pro tertia interseratur 2. Cyanus Centaurioides fruitesseus Lavandula solio cap. B. Sp. Breyn. Fascic.

priym.

Frutex mihi videtur lignofus quantum ex ramis miffis augurari licuit. Hi quadrati, lignofi, necnon incani funt, binis alternatim ramis. Foloda Lavendula haud diffimilia fed breviora è regione haberilos practiti: quorum funmitatibus capitula ettiam ex adverlo bina innata, haud craffa, policem transferefum longa, latis incanarum fquamularum & membranacearum fquamulis, Caryophylli fpicati Aldini calyculorum de more, imbricata; ffaminulis referta Serratula fimilibus quorum color me latet. Semen magnum, oblongum, plis mollifucluis argenteo colore fipendentibus hirfutum, longifimilique in modum Sæbes Rofmarini folis Pona, fed ad phæniceum tendentibus coronarum.

Pag. Ibid. Pro tertia Cyani specie interponatur 4. Cyanus major Alpuus folisi incissi Triumsetti. Triums.

E radice carnofa, cinerea, palmum circiter longa, infra digiti crafficiem, in minores tenuioribus barbuls pradicas duvíla, gulfu lubaditringente, maníu mucofa. Marton menfe plura exeunt folia, crafid, dento licite brevi tomento pla cooperiente candida, primò exeuncia ad Cyani majoris vulgaris formam accedentia, apice acutiora, digitum cuciter longa, vix unciam lata; fuccedentia: non tantim pradicts (tu plerunque folent) majora, verum etiam tribus, quinque vel feptem profundis incitiurs diffinêta. E medio foliorum celpite circa Aprilis initia tentus fed lignofus attollitur caults, pelmarem circiter longitudinem obtinens, quandoque tramofus, externé frantas, ac fimilibus folisi hi cat angulfioribus intigrinus, quae nullo pediculo caulem amplexantes, alatum quodammodo efficiunt, prafertim quae fioribus funt vicciniores, quibus etiam lacinita deltint. In caulis ac ramorum fatigio flores aperiuntur magintudine, forma & colore Cyani majoris vulgaris, un ett & famen fioribus

tabefactis subsequens. Radice & foliis perennat, non tamen serpit more Cyani vulgaris. Humore nimio corrumpitur.

Sapore est amaro, & odorem veluti Cinara inter manducandum reddit. Folia acie cultelli scarificata vulneribus etiam majoribus applicita intra diei spatium eadem ad cicatricem perducunt. In altissimo asperimoque illo Aprutii monte, (quem vulgus Hortum Centauri nominat) ab Au-Lecut. tore primitus reperta est hac planta.

Pag. 323. Post lin. septimam interservantur
7. Cyanus Orientalis alter seu Constantinopolitanus store sistulos candicante Hort. Reg. Páris. Herman.
Hort. Leyd.
Line Stalle, annueur seu, computario

Idem fiftuloso purpureo sure corundem.
Idem sure luteo fituloso Dodart. Moin. Herman. Cat. Ligd. Bat. Hujus specimen ad me misse
D. Doody.

Pag. 329. Ad finem Cap. XIII. pro 32. specie Jaceæ addatur 32. Jacea lutea Cretica foliù Cinerariæ Dodart. Mem.

Minore arvensi gracilior & humilior est; quotannis ritu congenerum ex semine deciduo propul-

4. Calendula humilis Africana flore intus albo, foris violaceo simplici Herman. Cat. Hort. Leyd.

Sequences porius florum & ferminum dispositionem, quâm foliorum exteraciunque partium affinitaem Calenduis inferendam ecnssiums hanc plantam. Mittie à albente radice caulicules multos ramolos, dostrantem raro superantes, nune ercetos, stute reclinatos; Fisia pinguia, crassiucida, patra, aliquot lacinis incisa, Etucze maritime non adeo disparia. Flores in ramulorum fummitate patalis simplicibus, Calendula vulgari longioribus, intru lacteis, extras violaceis, ad folem radiates stella
in modum expansis, exteroqui clausis, ad se collectis, & in gymm revolutis, moteium occapamoorbiculo rocceo, aliquote purpuro-nigricantibus granulis, in tenustrimos villos fatiscentibus insperso.
Semina nuda; in parvis capitulis disposita, itut Calendule, duplicis speciei; alia orbiculata, membra
nacca, compressa insta Poscolellin Culsi, coloris diluce caltanet; sia que his eleganto ordino interjacent crectua, spadiceo-fulca, superficie granulata. Utraque secundiateum probent suo partu, quem
el Autumno decidua, vel Vere studio state scienter excludinte.

Alumna eft aridorum collium ad Promont. B. ſpei, cultura: ſub noſtro climate patientiſſſima. Ejus ſapor percipitur ſatuus, aliquando ſubamaricans; odor medii diſci crocinus debilis.

Hujus plantas specimen ad me miss D. Pettiver Pharmacopœus Londinensis Rei Botanica apprimè gnarus.

Eadem pag. Pro tertia Chryfanhkemi facie addatur 3. Chryfanhkemun Afferis facie, folisi ad florem rigidis, flore minore elatius Herm. App. 4. Idem flore minimo humilius Elullem.

Prius erigit caules pedales, aliquando altiores, rigidos, duros, ramolos, tenui tomento obfitos, quibus herent folia, Alten lupino Clufii paria, rigida, deorlim inflexa, inedio nervo in brevem aculeum abeunte. Flees feri Bellidis minores, lutoos, radiatos, difcoides, denis folis fupradicits fimilibus, quinque majoribus, totidémque minoribus circumvallatos. Difco marcelcente defluunt femina, extgua, fulca, folida, ex quibus planta renovatur. Huic fimile est posterius, ast humilius & omnibus partibus minus.

Pag. 139. l.66. Pro tertia Chryfambemi specie interferatur 3. Chryfambemum Canadense Rapunculis vadice, stremosum vulgo Herman. Cat. Leyd. Herm.

Hem.
Mulis firmatur radicibus, albis, carnofis, fufiformibus, Rapunculo aut Afphodelo haud disparibus, quix caule a tatollunt quamplures, novem decémve pedum altitudine, rotundos, asperos, nonmihi hirfutos & thriatos, in numerolos ramos ibidivitos. Hos fine ordine cingunt folia palman longa, policem & amplius lata, in acumen definentia, aspera, atroviridia, per ambitum leviter crenata. Ramorum eacumina occupant flores lucie corymboli, Chryfanthemo Canadensh humliori similianti, and quod peata dinutivis shavelanni, in mucronem bisfuum terminentur, & foliola flori fubstrata longitis producantur. His faticientibus succedunt semina angulos ritu affinium. Radices subamarum, aromaticum, non ingratum habentes saporem à Canadensibus parantur in fercula, velut ab Europæis Rapunculi, Rapæ & fimiles.

Peg. 240. l. 7. Adde Dux aduc alix Chryfanthemi fegetum species à C. B. proponuntur, nimirum. 1. Bellis lutea foliis profunde incifis minor C.B. Chrysanthemum minus Cam. ep.

Hanc J. Bauhinus ad Chrysanthemum suum majus folio valde laciniato, slore croceo refert,

2. Bellis lutea folis subrotundis C. B.

Quam D. Hermannus eandem facit cum Chryfanthemo folio minùs feêto glauco J. B. quod nobis non probaur. Ex fynonymis enim &cx deferipione pater, Chryf folio minùs feêto,&c. eandem effe plantam cum Chryfanthemo fegetum nolfrate, hoc eff, cum Belide lutea fol. profunde inclis majore C. B. quamvis non fim nefeus compilatores Hift. Ebroduneniis Belidem illam aliò referre. De his nobis nondum faitsafdum eff. D. Hermannus in Catalogo Horti Lugal Bat. tres recenfet & diftinguit species Chrysanthemi folio glauco à Creticis Chrysanthemis distinctas.

Pag. 341. Chryfanthemum nostrum octavum seu Alpinum secundum Clusii ex observatione D. Leonardi Placknet M. D. Londinensis semina producit pappola, ideóque ad Asteres transferen-

Pag. 342. Ad finem Cap. IV. de Chryfanthemis add.
13. Chryfanthemum Peruvianum flore albo Catal. Lipfiensis Amman.

14. way) museuman 12 un wumann jure awa Casa. Lapjeniju Attitutati. 14. Chrijanti, Vrginiaum Platani folio Hott. Oxon. Utrumque vidimus apud eundem peritiffimum Batanicum & infignem medicum D. Pluckner.

15. Chryfanth. Americanum Scrophulariæ folio Ejuschem.

Pag. 344. Ad finem pagina addatur. Ptarmica Alpina Matricaria foliu Triumfetti.

Hanc plantam Corymbifera nostra Millefolii umbellă, folio alato & laciniato candem csle mihi pane persituadeo, quamvis nec figura cius, nec descripcio in omnibus conveniunt planta nostra: nam primo foliorum lacinia obutiores sunt, dende caulis interné medullosia, tum folia in nodis, è quibus alter erumpit surculus, communiter majora sunt reliquis inferiorum nodorum è quibus ramuli non exeunt: tandem sores quamvis integri naribus admoti nullum sensibilem odorem exhalent, triti camen. Ageratum redolent, aut potiis situaviorem odorem sorum Paarmica: prioris Matth. emittunt.

Que in nostra non observantur: in reliquis convenire videntur. Nos etiam primo aspectu Ptarmicam folio alato plantam nostram denominavimus: verum postea animadvertentes eam odore & sapore carere, foliáque proferre alata & laciniata Matricaria ferè in modum, fententiam mutavimus,

Pag. 346. lin. 12. post werba illa Hort. Blæs. adde Botan. Monsp. Milles. odoratum minus album Monspeliensium Dodart. Mem. ubi plenamejus descriptionem vide. Pag. 348. lin. 2. adde Millef, mont anum pur pureum Tanaceti folis Dod. mem.

Frutex corymbiferus Africanus Chryfanthemuli Ericoidis facie, floribus Globulariæ Breyn. falcic.

Frutex, est lignosus, ramis compluribus, cortice ex obsoleto purpurascente susci coloris tectis: quorum juniores Chrysanthermuli Ericoidis proxime descripti adeo similes, issemule stipati folis ut non facile abe odistingui possime. Flara tramulorum extremitates lutei occupant Tanacei insta florum quasi in umbellam dispositi, orbiculares omnino Globularia su Aphyllantidis Herbariorum perbellè quan in uniociam unipority, oriocianes omnino caroniane sea appropriate protein effectives, minores quidem & ext tubilis minutifilms quinqueparitis densè admodum configui, federa fiuam minutifilmo in fruchu fixam tenentibus: quem proprer immaturitatem exilitatem, forman extaminare mihi non conceffic; an evluti Cupreflo pinul leminum pericarpia concavus & femine referrus, aur an iple Semen illud. Quicquid vero fit, five fructus five femen, certo certius illud codem pane quo Absinthii semen modo tenera involutum lanugini observatur.

Pag. 350. Ad finem Cap. I. de Bellide minore adde,
Bellis minima annua Triumfetti.

Triumf. Februario labente in conspectum se prodens semiunciali circiter radice nititur, cortice albo tenui induta, & ex paucis fibris tenuiora aliquot capillamenta mittentibus coagmentata, quæ fibræ omnes supernè in exilem ac brevissimum veluti truncum albidi coloris desinentes basin efformant quinque aut pluribus foliolis dilutè virentibus, at fimul nitidis, succosis, nervum duntaxat medium ostendentiatus, ovali formă, extremo rotundionbus, leviter crenatis, magnitudine unguis minimi digiti, longitu-dine circiter femunciali inclufo pediculo, pallidioris coloris, breviffimis ac rarioribus pilis donato. Indine circler femincian incluio peaceulo, panidoris colons, breviminis aci artorious puis contact. Intere folia ad parvi digiti alcitudinem affurgit cauliculus erecks, fragilis, lice capillaribus nervulis alatque fubflantià apparenter carillagineà compositus, nec vulgari filo craffior, imò internè concavus, externè verò tenuissimà ac rubrà quodammodo circumseptus membranà; ab eodem verò infra su menerche verò tenuissimà ac rubrà quodammodo circumseptus membranà; ab eodem verò infra su menerche verò tenuissima de rubra quodammodo circumseptus membranà; ab eodem verò infra su menerche verò tenuissima de rubra quodammodo circumseptus membranà; ab eodem verò infra su menerche verò tenuissima de rubra quodammodo circumseptus membranà; ab eodem verò infra su menerche verò centification de la consequence de la conseque dietatem quatuor aut plura inordinate exeunt folia, ab infimis quoad folam parvitatem diversa: denique in cjusque in cjusque in citatem diversa: denique in cjusque in citatem diversa: denique in citatem quaturi fructum unicus fos aperitur, habita totius plantæ ratione valde infignis, difeum oftentans luteum, ett-am triginta angustissimis albisque petalis circundatum, quæ ad disferentiam Bellidis minoris vulgaris non in duplicein, at unicum difponuntur gyrum, necnon longiora existunt quim in illa. Somen flori succedens minimum, cinerei coloris, oblongioris forma ac Bellidis pradicti min. vulg. timile.

APPENDIX.

1865

In locis Roma vicinis prasfertim aridis & incultis & arvis restibilibus mira fœcunditate luxuriat, Februario & Martio florens, brevíque ex toto deperditur.

Bellis montana gramineis foliis Magnol. App.

petalis albis cincto. Oritur in planitie montis Serane & Maio floret.

Pag. 351. lin. 18. adde,

Bellu Alpina major rigido folio breviore & latiore Herman. Cat. Leyd.

Præcedente humilior est & tenerior, foliis latioribus, brevioribus, magis reflexis; Floribus minoribus. Floret in hybernaculo tota hyeme.

Bellis montana major folisi Chrysanthemi Cretici angustioribus Magn. App.

Mayn.

Radiest fibrofs: perennes plurimos caules producunt, cubitales, firiatos, in ramulos divifos. Folia fecundum ramulos in profundas lacinias divifa funt, & varie diffecta. Extremis ramulis for magnus fecundum ramulos in profundas lacinias divifa funt, & varie diffecta. Extremis ramulis for magnus foliolis viridibas funtamentin diffolitis componitur. Ambinni ambonem lucturem plulquam triginta petala alba, in extremitate leviter ferrata. Semen habet alia-rum more. Florentem invenit Julio menfe in deprefits & fere inacceffis locis montis Calcaris in lo-co diéto Barro: juxta fluvium descriptionis autor P. Magnel.

Bellis Americana fruticescens ramosa.

Hanc exficcatam vidimus apud D. Plucknet. Ejusdemque ramulum ad nos misst D. Doody. Caule firmo & rigido esse videtur, summa parte ramoso, crebris foliis angustis, oblongis utraque extremitate acutis, denticulis rarioribus ad margines obiter incisis vestito. Ramulum unumquemq, ut & caulem medium terminat flos albus umbone luteo.

Buphthalmum Alpinum flore candido Triumfetti.

Triumf. Radix lignola multis ac gracilibus barbulis capillata, talem etiam fcabritiem pofficet, ut nodulis undequaque referta videatur, spadicei coloris, inodora ac ferè insipida ex seipsa emittit quandam digitalis trunci (ut ita loquar) portionem, in cujus (ummodenti germinant faliarum celpites, quorum fi quandoque aliqui terram attigerim facile produchis radicularum fibris eidem implantantur: hoc pacto plantam quodammodo repentem, ipfiq, quandam perennitatem reddentes. Filis ipfa forma, colore, odore ac lapore iis Buphthalmi vulg. Matth. omnino fimilia verum triplo majora. Adventante Junio odore ac lapore iis Buphthalmi vulg. Math. omnino fimilia verum triplo majora. Adventante Junio è fingulis tere cespitobus pradictis recti, ramosi ac fragiles assurgune caules, consmibbus vestiti foliis, fed proportionaliter minoribus: in caulium ac ramusculorum fattigio capitalum squamosium prouberat, colore prater obscurum squamularum limbum ex toto viridi; quo se apriente sucreat discume cas luteis staminibus compositum habens, & sapius 24 albis petalis circundatum: quibus arefadis superest capitulum hipidum, ut in Buphthalmo vulgari, clarioris tamen ac fere lutessentis coloris: seminis pariers forma cum illo convenit, at magnitudo minor & magis candidus color.

In Alpibus Castilionensius Autumno observavit Auctor noster caulibus vita almo aktoribus & Legationes camosis: venim in monte Cavi propo Albanum astivus mentibus caulibus cubico altioribus & Legationes camosis: venim in monte Cavi propo Albanum astivus mentibus caulibus cubico altioribus of the castilionensis california in monte Cavi propo Albanum astivus mentibus caulibus cubico altioribus of the castilionensis california callibus cubico altioribus of the castilionensis callibus cubico altioribus callibus cubico altioribus se castilionensis callibus cubico altioribus se callibus cubico altioribus callibus cubico altioribus se callibus cubico altioribus callibus cubico altioribus se callibus cubico altioribus calli

minime ramofis: verum in monte Cavi prope Albanum æftivis mensibus caulibus cubito altioribus & in quamplurimos ramulos divifis.

Pag. 357. Im. 22. Inter varietates Matricaria recemfenda venit Matricaria fylvosfria stare toto lateo que in Hort. Lugd. Bat. à D. Hermanno colitur. In spirois cadusi reperiri scribit Tab. Pag. 160. Ad sinem Cap. I. de Antesno famina adde speizes sequentes.

Abrotanum semina foliis Critimi D. Fagon. Hort. Reg. Pagi. (2016).

Abrotanum semina foliis Roris manit totis viridibus D. Fagon ejussam. An Abrot. sem. 6. Cluss?

Abrotanum semina degener ex Abrotani semina viridis semine store palisdo ejussam. Habui è Catalogo. M. 5. plantarum Horti prædichi nondum editarum a D. Tanored. Robinson & à Nami Slamo communicario. D. Hanf. Sloan communicato

Abrotanum fœmina canescens foliis Steechadis citrinæ Breyn. Prod.

Pag. 361. lin. 34. Ad finem Cap. II. de Eupatorio Cannabino adde. 4. Eupatorium aquaticum Americanum Park. Chrysanthemum cannabinum Americanum Moril. prak.

A nostrate discretu sacile est: quippe caules edit quadripedales, subrubentes, sirmiores & rectiores: Flosculos ex multis staminulis luceis constatos habet, & semma bidentia vulgaris Chrysanthemi cannabini seminibus multo majora, vestibus pariter adharentia. Addit Parkinsonus caulem ab uno statim ramulos longos crebros emittere. Folia ima quinquepartita esse, superiora in caule tripartita: Caulem ad quinque aut sex pedum altitudinem assurgere.

APPENDIX.

1867

5. Chr)sanbemum aquaticum foliu multissidis Cicutæ nonnihil similibus Herman. Cat. Hort. Lugd. Bat.

Herm.

Fibris radicatur numerofis, pallidis: Caules tollit tripedales, aliquando altiores, ramofos, glabros, guadrangulos, geniculatos, fubinde ex viridi rubentes. Folia ad fingulos nodos promit bina ex adverfo, multifida, Cicuta nonnihil timilia, aft minora & robuttora. Flores infident ramorum faftigis, discoides, vix radiati, Chrysanthemo Cannabino Americano duplo minores, parte extima multis viridantibus foliolis squamarum inftar obvallati, medio verò orbe ex minutis aureis fiftulosis tubulis, apiculos fuscos exferentibus compacti: femina succedunt oblonga, depressa aspera, in duos apices definentia more hujus generis reliquorum.

7. Eupatorium cannabinum Jacobææ foliu Virginianum. Item 8. Eup Americanum, caule incano. flore aureo, umbone nigerrimo. Utriufque specimen siccum apud D. Plucknet vidimus.

Pag. 362. Ad finem Cap. IV. De Bellide flore luteo nudo adde, Bells Africana capitulo aphyllo luteo, folisi & cauliculis junceis erectis Herman. Cat. Leyd.

mun Cap. B.

Sp. repens
flore aphyllo
Breyn.

Nata est ex seminibus *Bona spei, * priori similis est foliis & cauliculis tenuioribus erectis & junceis: Sapore & odore veluti pracedens fatuo.

Pag. 364. Quart.e Agerati speciei bac synonyma addantur. Helichrysum Africanum imodorum glabrum Magnol App. Elichrysum inodorum glabrum Coronopi folio annuum Magnoli Herrman. Hort. Loyd. Chrysanthemum corymbiferum Africanum Triumfetti, à cujus descriptione nostram supple.

Radix circiter femipalmaris, intorta, gracilis, plurimisque tortuosis capillata fibrillis, substantia carnosa & alba, supérque ejuddem radicis indivisium caput ceu si in breves quandoque ac ferè lignolos truncos multiplicetur. Foliorum longitudo maxima vix unciam aquat nec latitudo illam parvi di-giti fuperat eriam qua latifitma funt versus apices. [Magnitudo pro loco aut folo variat.]

Pag. 369. l. 29. pro duodecima specie Absinthii interseratur Absinthium Santonicum Gallicum C. B. Magnol. App.

In nostro litore (inquit D. Magnol) frequens est, cum Seriphio Gallico permixtum; à quo sacilè distinguitur ex eo quod folia longiora, latiora & minùs distorta habeat.

Pag. 371. post tertiam speciem add. Abrotanum mas ex Sursnam molli birsutie canescens, ex borto Fageliano D. Plucknet. 5. Abrotanum campestri simile, Tingitanum Herman. Cat. Hort. Leyd.

Formà & crescendi modo Abrotano campettri vulgari funile est, odoris & saporis aromatici non omnino expers, ubi verò adoleveri acquitti virgulta magis ignola & frutcola. Summitate vircola funt. Folia tenuiora, hilari virore nitentia, inferiora utplurimum trilobata, superiora integra. Semina exigua cinereo spadicea, more congenerum. Londini in hortis colitur. Ramuli floriferi in

oemma exigua cintereo pautera, more congenerum. Londun in notus onadi. Kantun normer in frequentiores furculos dividuntur quam in vulgari Abrotano campetiti. P. 373. Ad finam Capiti de Artemifia adde, Moxam tam celebrem in curatione podagræ per uftionem nihi aliud effe quam Molluginem Artemifia oftendur in Ephem. German. Ann. 11. Obl. 6. Recipiantur folia Artemifia. Exficata probe & caule fino decepta conteranum manibus condicators experience for problem. ulq, donec excusso pulvillo viridi lanuginose interiores fibrævelus subregmen substratæ remaneant. Sin madefiant udore manûs repetendum opus est ad desideratam tenentudinem. Joan. Hartmannus Kornmann. Vide observationem.

Pag. 378. pro 15. Scabiosa specie interponatur 15. Scabiosa stellata annua prolifera Bodart, mem.

Pag. 279. pro 18. Scabiosa specie interseratur, 18. Scabiosa altissima annua soliis Agrimonia nonnibil similibus Herman. Cat. Hort. Leyd.

Supra viri altitudinem affurgit caulibus rotundis, cavis, geniculatis, pilofis, ramofis quibus ad finoupta vin attuutinem atuugu cannoos rountus, cavis, gentuatus, pitotis, ramois quotis ad ini-gula genicula herent foliai, bina ex adverio, pinnata, crenata inflat foliorum Agrimonia; non-nulh lirifuta. Summis ramis infident capitula ex multis folicula pentapetaloidib. composita; inguis fibbiciuntus fomisso oblonga, parva, in summo umbilicata seu stellata ritu congenerum. Radix subest alba, lignosa, fibrosa, annua.

Pag. 280. pro 21 & 22. Scabiofæ specie interserantur 22. Suecisa Alpina Globulariæ folisi Triumfutti.

Singuls hujus generis planta in focundiffimos foliorum fuis petiolis, unciam circiter longis, in-fructorum propagantur cespres, & felia quidem magnitudine ac formă foliis Globularia su Bel-luis comules propagantur cespres de felia quidem magnitudine ac formă foliis Globularia su Bellidis cœruleæ omnino correspondent, verum crassiora existunt, nullisque arantur sulcis aut conspicuis venis, fi illam per median ipforum logitudirem excipias, colore vindi fiplen-dente, fapore amaro. Non radice tantim perennat hæc planta, fed etiam per hyenem folia re-

tinet, quamvis ista vario tempore variant inter se: nam Vere alia habentur dentata, alia etiam laciniosa, ast recurrente Autumno his omnibàs planta se exuens nova omnino integra induit. Maio mense è fingulis cespitibus germinant unus, interdum plures caulicali, inta parte ramosi, herbacei, te-neri, laves, longitudine circiter digitali, uno, vel ad summum duplici nodo distincti, quibus ut inq ad latus bina folia nullo pediculo harent, à superius expositis longe diversa, utpote profunde laciniata inftar foliorum Scabiofæ calidarum regionum. Singulis cauliculorum ac ramulorum apicibus flos infidet, vulgaris Succifæ flore amplior, formà tamen nullatenis discrepans, colore aliquantulum clariore donatus: quibus delapsis hispida emergunt capitula, semen valde exiguum continentia, oblongum, angulosum, hirsutum, cinerei coloris, quini, in summo apicibus veluti coronatum: Radix fusci est coloris, crassioris substantia, ac in multas fibras discinditur (è brevi ac ferè nodoso trunco provenientes) & sui extremo inducta veluti carie contabescens.

In salebross nudisque celebrem Centauri hortum circumvallantibus jugis ab Autore descriptionis reperta est.

Pag. cadem. Ad finem paginæ adde, Clinopodium Virginianum angustifolium store luteo Herman. Hort. Leyd. Herm

Caulibus exit humilioribus & gracilioribus: Foliis angustioribus, pallidioribus, contactu mollioribus & odoratioribus: Floribus in caulis fastigio paucioribus, tenerioribus, flavescentibus. Cateris partibus Canadenfi fimillimis.

23. Succisa angustifolia palustris Triumfetti. Triumf

E radice nonnihil corrosa aliquot parum crassos producit veluti truncos virides, herbaceo muni-E rauce rionnullique albis carnofis fibris barbatos, qui reipfa alud non funt quam infimæ cau-lium partes, que dum ipfi magis protenduntur, deperditis foilis novas radicum barbulas fuper hunum partes, que want pu maga protentumar, oepertuas tous novas raucum tanouns mujes ma-mum effundant, haud difpar irtu ac in Millefoliis, Ageratis & fimilibus. Ab his verò infimis cau-lium partibus Veris tempore plura exeunt velut in gyrum expanfa folia fius innixa pediculis, longun-dine (inclusse etiam pediculis) (esquipalmari, at latitudine circiter semunciali. Eleres quam in vulgari Succisa dimidio minores observantur: In reliquis cum ea plane convenit, uti tum descriptio, tum figura oftendit.

Caterum arescentibus floribus hispida succedunt capitula, semen valde exiguum, ovale, æruginei Caterum actionious nomos imputa necessurate capitates, jerne value exaguam, ovate, actiquites coloris, ac glabra continenta, neutiquam ili abfimile quod in tertia Scabiofa Clufti confpicitur.

Tota planta perenniter durat, uliginofa loca ac umbras expetit.

Pag. 381. Scabiofa pricibis adda, Scabiofam folio Biplaci.

Item, Succidam angultifoliam Alpinam. Que nomina in Catalogis plantarum ad me transmissis.

Pag. 385. Pro sexta Eryngii specie interponatur
6. Eryngium Americanum satidum, Itubu Surinamensibus Herman Hort. Leyd.

Pedis alcitudinem nonnunquam fuperat Eryngio montano pumilo C. B. J. B. non mulcum diffimile.

Nittur radiculis tenuibus, fibrofis, pallide flave(centibus) caulibus tenuis quaternifice, viridantibus, rechis, firmis, fritats, in frequentes ramos divaricatis: quibus infident capitula oblonga, echinata, herbacea, Piyllii craffitie, fubus aliquot ngidis aculeatis foliolis circumvallata. Intra echinos capitulorum abfoonduntur flofeuli exigui, pallidi, vix conspicui, fatiscentes in semina parva, sua fortis paria. Folia circa radicem humi procumbunt, in orbem digefta, digiti longitudinem & latitudinem aliquando excedentia, molliora, obtufa, in ambitu crenata, fingulis crenis in molleculas spinas definentibus. Aft qua caulium geniculis per intervalla adnafcuntur funt rigidiora, mucronata & laciniata, marginibus profundiùs ferratis & robuftioribus aculeis armatis. Tota planta eft ingrati

fragrants odoris, ad Coriandri recentioris folia accedentis; gulfus verò acris & Iubdulcis. Surinamenfibus audit *Itubu*, id eft, fuga ferpentum, eò quod Eryngii hujus auram ferpentes fugiant. nec eo loci quo germinat unquam reperiantur. Ob salem volatilem quem obtinet reponitur ab Americanis inter Alexipharmaca præstantissima. In uteri vitus tantæ essicaciæ est, ut solus odor naribus exceptus hysterica passione correptas restituere valeat.

Pag. 390. pro quarta Valeriana specie interponatur 11. Valeriana Cacalia solio Alpina D. Fagon. Hort. Reg. Paris. inter nondum editas.

Pag. 299. Lineæ 19 & 20. deleantur: Revoco enim quæ ibi dieta funt, & fententiam muto, nec genere tantum cum Admirabili Peruviana plantam hanc convenire, fed & specie quoque cum D. Hermanno existimo: Nec obstat soliorum hirsuties, nam ut observavit perspicacissimus * F. * Noth in Columna, id evenire potest loci varietate: Nam Cichoreum dulce (inquit) à nobis propositum in Recchum. montano natali loco & frigido hirfutum est admodum, translatum & cultum Neapoli omnem hirfutiem deposuit. Sic etiam in Sanguisorba & aliis observatur, & in maritima Brassica oleracea. Posfunt etiam flores tubi longitudine variare.

Fag. 401. l. 6. pro nona Eupatorii specie adde,
9. Eupatorium Indicum flore albo Bartholin, Act. Med.

Pag. 402. pro quinta Pimpinella Specie interseratur 7. Pimpinella Africana maxima fatida Hermanni. Siccam nobio exbibuit D. Plucknet.

Ttttttt 1

Pag. 431.

Locus.

APPENDIX. Pag. 464. ad finem Cap. XVIII. add. Daucus Pyrenaicus odore Citri D. Fagon. ex codem

Pag. 414 add. Sefels Pyrenaicum Thaplia folio D. Plucknet post Sefels Masjillense, Pag. 411. Ad finem Cap. XIII. de Ferula addantur species sequentes.

Ferula lucido & crispo folio D. Lock Hort Reg. Paris. Ferula folio latissimo D. Fagon ejustem.

E Catalogo Plantarum Hort. Reg. Parif. nondum editarum ad me transmisso à D. Tancred. Ro-

Pag. 427. Ad finem Cap. II. de Laserpitio addantur bæ species.
Laserpitium umbella contractà & D. Fagon Hort. Reg. Paris. Laserprium fœtidum folio fragili & anguloso D. Fagon ejusdem. Laserpitium angustisolium non sinuatum ejusdem.

Habui è Catalogo proximè dicto.

Laserpitio Lobelii similis angustifolia J. B.

In horto Robini Lutetia vidit J.B. Robinus autem fibi mislam affirmabat nomine Dauci mon-

Pag. 429. Ad finem pagina & Cap. IV. de Cicutaria adde, 4. Cicutaria Callubica Thysfelmi folio Breyn. Prod.

Planta est cubitalis, caule recto, striato: foliis Thysselini, sed minoribus minutiusque dissectis: Umbella alba & denfa, femine friato Cicutariæ fatuæ Lob. fimili.

In Cassibiæ montibus atque dumens sylvarumque marginibus ubique serè nascitur.

Pag. 431. Specierum Myrrhidis quartæ & quintæ pleniores descriptiones habentur in Morison. Pag. 431. Specierum Anyrimus quatuz o quinte piennores descriptiones nacentur in Morifos.

Umbilif. p. 66, 67. Ubi posteriores hujus duas tradit varietates, Alteram folis hirfutioribus, seminibus longisoribus; Alteram folis hirfutioribus, seminibus longis subfuscis.

Pap. 433. Ad finem Capitia de Mos adde, Meum latifolium adulterinum longiori folio D. Tour-

Pag. 436. lin. 11. Add. Angelica Acadiensis flore luteo Dodart. mem.

Radix ei nigra est & densa fibris confertis, plures emittens caules, striatos, angulosos, altitudine selquipalmares, inferius veftitos pediculis quibuídam, origine fua membranaceis, progreffu triangulis, extremo in tres pediculos fubdivifis, quorum medius quinque fuftinet folia denticulata, reliqui duo tria tantum. Caulium nonnulli ramulos ex alis foliorum emittunt. Singuli autem caules & ramuli faftigio suo gestant umbellam pluribus fasciculis slosculorum minimorum, luteorum pentapetal'n compositam. Petala autem pericarpio viridi aciculæ capitelli magnitudine innascuntur. Stamina intus duo vel tria viridia apiess luteos fustinent. Flore praterito perficiuntur semina, per maturitatem brunnea, striata, Cari seminibus satis similia.

Tota planta acris est, amara & aromatica, odore ab Angelica communis multum differente. Viand planta actis cit, annua oc atomatica, osore ao angetica communis multim differente. Vivas est, non cessas seme producer quemadmodum Angelica vulgaris, Ast Angelica vulgaris postaquam (tent) (tento per se fecerit radicitus interit. Allata est ad nos (inquir) a D. Richer, a Rege milfo in Acadiam & Cayennam.

10 in Acadiani os Caysennain.

Pag. 444. Plag. 445. Plag. 445. Plag. 445. Plag. 445. Plag. 445. Plag. 445. Plag. 445. Plag. 446. Pla

Pag. 446. lin. 26. Ad firme agisie de Pimpuella Sassifraga adde,
Hzc planta à D. Magnel in Append. ad Botan. Monipel. fib titulo Pimpinella Sassifraga maxi-

mæ americanæ sic describitur,

Radicem habet crassam, in plurima capita divisam; folia Pimpinella, lobata, sed latiora, ad Pathinacam fylveltrem latfoliam accedentia, ferrata, furra glauca, futus tevtrem latfoliam accedentia, ferrata, furra glauca, futus tevtrem latfoliam caudentigit bicubitalem & tricubitalem, quaf Junceum, in multos ramos divifum; ad quorum articulos origit oricinotatein o tricinotatoris, quant purocurs, in mando tanto carriant, acquaint articulas bil-tur folium par capitula lutea cum faminibus albis. Succedunt famina, bina fimul ur in Pimpinella Sa-componiur capitula lutea cum faminibus albis. Succedunt famina, bina fimul ur in Pimpinella Saxifraga, sed majora.

Ex infula Tabaco nactus est.

Pag. 448. Pro tertia Apii Specie interponatur,

Apium palustre minus cauliculis procumbentibus ad alas storidum Herman. Cat. Hort. Leyd.

Hoc præcedenti est conforme; ast omnibus partibus minus & gracilius, cauliculis humi procumbentibus, alis quamplurimis donatis: ad quarum finus oriuntur parvæ florum albicantium umbellæ quos excipiunt semina exigua, striata.

Luxuriat locis undosis & aquosis Belgiæ: nec dubito quin & Angliæ etiam, quamvis à nobis minùs curiosè spectantibus nondum fuerit animadversa.

4. Apium palustre fruticescens flore amplissimo Barthol. A&. Hofman.

Pag. 450. Add. 2. Anisum Africanum fruticescens D. Plucknet.

Pag. 451. lin. 35. adde, De noxis Cicutæ terrestris vide longam epistolam in Ephem. Germ. An. 13. Observ. 115.

Pag. 452. Ad finem pagina adde, Scheli Pyrenaicum Thaplia folio D.Fagon. In Catalogo nondum editarum horti Reg. Parif. à D. Tancr. Robinson ad me transmillo.

Pag. 469. 1. 24. add. Caucalis elegantissima Pyrenaica D. Fagon. ex eodem Catalogo.

Pag. 476. lin. 12. adde,

Pastinaca Oenanthes folio Bocconi.

Folia huic Pimpinella: Saxifraga five Oenanthes non absimilia. Caules pedales, recti, ramosi: Umbellæ magnæ alkarum Paftinacarum tenuifoliarum more. Flores albi, quibus fuccedunt femina exigua, aspera seu potius villosa sive hispida.

Supra muros Leocatæ urbis in Sicilia invenit D. Boccone: neque enim in pratis aut secus viarum margines cum spontanea sylvestri seu tenuitolia nascicur.
Suspicor hanc eandem esse cum successiva seu successiva suc

pto, cujus semen à D. Boccone transmissum.

Fag. 478. Ad finem pagina, & capitis I. adde,
6. Rubia quadrifolio asperrima lucida peregrina Herman. Cat. Hort. Lugd. Bat.

Folia ex nigro virore lucent: flores albicant, quos fingulos excipiunt bacca gemella nigra, catera

non differunt à vulgari.

7. Aparine minima vel Rubia saxatilus minima Magnol App.

Planta eft pedalis, radices habens parvas, fubrubentes, quæ plurimos ramulos profert, quadratos, fub-rubentes, afperos, ad quorum artículos folia fex vel feptem angulta, brevia & acuminata, radiatim difonuntur: pediculis infident folicali herbacei, quibus fuccedunt bina femina fimul juncta, nigri-cantia, oblonga, ex una parte concava. Æftate floret in afperis circa la Valette & la Colombirca. Satis accedit ad Rubeolam faxatilem C. B. in prod. fed noftra non eft incana. Figura prima Rubiæ angulofæ afperæ J. B. iftam optime repræfentat,

Caapo tiragua Brasilianis Marcgr. Rubia Brasiliensis sforibus verticillatis albis, maritima.

Maregr.

E radice longa, intorta, lenta, exteriùs fusca, intus candida multi enascuntur caules, quadrati, duorum aut trium digitorum intervallo, geniculati, octodecim, viginti, & interdum plures digit, longi,
qui partim terre incumbunti partim fe sirrigiunt. Ad fingulos autem nodos adnafumtur duo, cres,
vel quatuor folia, figură & magnitudine Hyssopi, inequalis tamen magnitudins. Quidam etam caules hinc inde ramulos protrudunt ad nodos, eodem modo foliis vestitos. Caulis autem ramuli & folia funt pilofa, viridia, incana. In fummitate caulis & fesquidigitum sub illa, & tali intervallo rurfolia unit provia, vi alta di manafauntur flosculi, globuli lusori magnitudine, plurini, albi, tetrapetali; & propè quemibet verticillum floculorum bina foliola Hyffopi amula. Post flosculos capfular rounde feriate sequuntur, magnitudine Myrtillorum, in quibus semen. Planta hac salsi est sa-poris, & proinde Kali genicularum seu vitraria potest appellari.

Frequens est in locis arenosis maritimis, in mediterrancis autem nequaquam reperitur. Reperitur & alia ejuldem species, caule lignoso, foliis Rosmarini.

Ad Rubiam in nonnullis accedit, non est tamen vera & genuina Rubia species.

Pag. 487. Ad finem partis primæ lib, decimi pro secunda Specie Nasturtii Indici addatur 2. Viola Indica scandens Nasturtii sapore maxima odorata Herman. Cat. Hort. Leyd.

Herman.

Si unquam antenioris Flora cultoribus turn varietate, turn infigni florum elegantia fofe commendavit planta, hace profecto Nafturtii Indici nova species est. Multo feracior, & omnibus suis parribus amplior est Nasturtio Indico vulgari. Etenim è cratia, pallida, repente, fibrola radice admirabili ferititate su turnara viticuli longistimi, herbacci, succulenti, glabri, qui vel solo incumbunt vel vicinos stipites bacillose complexibus suis involvunt. Horum genicula emittunt tortiles, sequidodrantales pediculos, sustinentes felia orbiculata, peletara, hedera instar angulola, vulgari Nastura, pelata, hedera instar angulola, vulgari pelata pulcia mediculas instinutiva in altiquo conceleratione. Nafturtio duplo ampliora, medio pallente umbone, cui pediculus inferitur, in aliquot concolores radios ad ambitum ufque diducto. Ad fingulas foliorum alas prodit alter periolus brevior & gracilior, qui terminatur in forem ampliffimum odoratum extus crocco, intus nunc cinnabarino, nunc coccineo, nunc fimul ex utroque colore pulcherrimè variegato superbientem, quem si Solis radiis ilultratum infexeris gracili holoforica pube aurato pulver perfula dicres interpolatum. Flos quinque contexitur petalis, fefquipolice latioribus, quorum duo fuperiora furrecta e bafi angusta, coccineis fulgentibus virgulis striata lensim in rotundam latitudinem expanduntur: tria inferiora fulciuntur angultissimo crassiusculo crocato cervice & ubi in latum orbem se disfundere incipiunt concoloribus ad margines barbulis capillantur, unguibus holoferica macula, modò coccinea, modò intenfiùs miniatà inferiptis. Medium occupant aliquot brevia, rigida, recurva, miniata stamina, oblongis feriatis concoloribus apiculis ornata. Flori verò indictur flavelcens calyx, parte antica qua floris petala amplectitur in quinque mucronatas crenas, postica verò in longiffimum calcar, purpurascentibus per longitudinem striis infignitum productus; quo una cum flore delapso sequuntur cafcula fubrotunda, & rugofa verrucofa, utplurimum terna, rarius bina, prefitus invicem juncta, quibus fingulis involvitur fomen oblongo-rotundum, fufcum, craffum, folidum, rugofum, fitiatum feu angulofum, nonnihil incurvatum.

1869

 $APPE \mathcal{N}DIX.$

Quamvis radix hyeme perire folet furculi tamen decifi & in terram depacti, radices agunt, & à frigore muniti hyeme tota vernant, & fuccedente Vere flores & femina numerosa fertilitate largiuntur.

gumur.
Pag. 497. ad finem pag. adde
In Catal. Hort. Leyd. Herman pro diftincta Anchulæ specie positam invenio Anchulam primam
Mattholi C. B. Matth.

Peg. 500. dd finem paginæ & cepitu de Echio addatur, Lycpfis Diofe, quiwidam J.B. Echium latifimo folso Lycopfis distum, flore dilute purpurafeente Herman Hort. Leyd.

T. B. Diofoor, apprime fimilis planta radice mittur rubra, è qua caulis furgit rectus, cubitalis, ex cujus parte ima plurima prodeunt folia, rugofa, rigidaque Bugloffi fylveltris, nullo ordine in ambitu exenta, que fumma versus minora fenime veadunt un caumen ufque. In vigini aut plures dividuntur ramulos, quibus minora rurfus adharrent folia, ut in Echio: ex quorum finu foliali emergunt tenelli, purpurei, inferiori parte integri, in ambitu verò in quinque angusta folola Caryophyllorum fyiveltrium instar diffecti.

Echium Lycopsis facie Africanum perenne Herman. Cat. Hort. Leyd.

Producir cauliculos bipedales, aíperos, nonnihi pilofos, ramofos, ex mífo viridantes. Felia pinguia craffuïcula , Lycopis vulgaris anguffiora, bieviora, aípera, hirta, quasque vertucos a 8c obsuía. Flora in coruleo purpuraícentes: Semina triangula, nigricanta. Catera fuperiori fimillima.

Pag. 502. lin. 2. adde, Pro Synonymo Jacua acangae Heliotropium Americanum cœruleum foliis Hormini Dodare.

Pag. 509. Tro prima specie Salvia ponatur, 1. Salviu mazim solisi & storibus amplissimis Herman. Cat. H. L. major peregrina amplissimis sportsus Broyn. Prod.

Pag. 519. Ad finem capitis de Satureia adde, Thymbra Africana foliis spinosis, slore purpureo Bartholin. Act. Med.

Satureia storibus in summitate dispositis Herman. Cat. Hort. Leyd. Palegium nostrum quartum ess. Satureia birsuta parpurea Libani Dod. mem.

Pag. 526. Ad finem capitis de Polio adde, Polio affinis Guacatane C. B. Guacatane Scropbularia Indica Park.

Ex Hifpania Nova missa est. Ad hamorrhoides, ejus decocto ex vino (si calor absit) alioquin ex aqua hamorrhoides abluuntur, deinde blande siccantur, postmodum ejusdem plantae pulvere inforcament.

ppergintur.

Dolores ex frigore & flatibus ortos in quacunque corporis parte fedat, fi locus refinâ priùs inunctus tenuissimo hujus pulvere inspergatur, & linteum superimponatur, &c. Vide.

Pag. 527. Ad finem capitis de Teucrio adde, Teucrium regium purpureum Morison. Prælud.

Multò altior est hac species Chamadrye vulgari; humilior Teucrio C. B. Flosculos gerit amplos, rubros, galeatos; quibus pereuntibus subvenium semina itidem magna. Folia sunt lucida obscuréque virenti.

Nihil video in hac descriptione quod non conveniat Chamædryi majori.

Teucrium Americanum procumbens Veronicæ aquaticæ foliis subrotundis Herman. Hort. Lugd. Bat.

nterm.

Radice firmatur tenui fibrola pallida, ípargente coliculos ípithamizos, quadrangulos, humi firatos; quos per intervalla ambiunt folsa bina fibi adverfa, fubrounda, glabra, pinguia, in ambitu levifimie denticulata, Veronice aquatice rotundifolix nonnihil fimilia. Ad horum exortus prodeunt fora, utrinque unus, parvi, pallida, labaida, vix galeati, labio trifido, galea fimplici, exigua, vix confpicua. Singuilis lubelt utriculus quinquefidus, fuftinens femina fubrotunda, fufca, quaterna.

Fag. 53.2. lin. 43. adde,
In cholera eriam morbo convenit Mentha ceu egregium specificum, stomachum nempe suo modon posificare.

Pag. eadem, Mentham angustifoliam spicatam C. B. invenit D. Dale Bockingæ in Essexia, ad ripas shuvii duobus tribúsve locas copiosam. Odor tamen vehementior & ingratior huic est quam Mentha Romane in hortis cultæ.

Pag. 533. Mentha undecima ab eodem ibidem inventa eft ad fluvium propè Molendinum Fullonicum.

Pag. 534. Ad quartam speciem adde, Planta have Botanicis Londimensibus Saturcia Virginiana florib. in summitate dispositis satis aptè nuncupatur. Sciquidem flores in summis duntaxat ramulis confertos gestat velut in umbellulis. Pag. 536. Pro sexta Verbenæ specie adde,
6. Verbena Americana Urticæ solisi longioribus, slore caruleo Herman. Append.

Ad finem paginæ adde,

8, Verbena Africana minor flore luteo Bartholin. Act. Med.

9. Verbena Indica lanuginosa flore rubente ejustdem.

Pag. 540. Ad finencapitis de Origano & Majorana adde, l Origano Congener Zatarendi C.B. Zatarendi berba J.B. Zatarbendi Origanum Indicam Vesling. Observ.

Vofling.

Nofling.

Magnitudine pedali adolefcit, caulibus recitis fatifque firmis: cuius falia Amaraci habitudine, tenella, mollique veluti lanugine afperfa tactui blandunnur. Rotunda quidem illa funt, in conum
tamen leviter coarchata & excurrentibus in longitudinem fibris cum virore pallidula. Flofaular
producir quantuplarimos, niveo candore factofeentes, qui per extrema caulium inter numerola foliorum capitula prominuli, Ontidis Origanu unbellam giomerato ambitu propemodum exprimunt:
linguam gulfantium aromatica nec ingrata actimonia perfitringens Creticum Origanum odoris vehementa fuperat.

In fonticis capitis afficialists, cum fenfuum montifque voluntarii nobiles functiones improba mucodine vel imminuumuu, vel penitus obruuntur, eximie opitulatur. Stomachi vigorem excitat, folutifque totro veneno vite pratifulis gratum & efficax remedium adfort.

Pag. 741. lin. 20. adde,
In Catalogo Horti Academ. Lugduno-Batavi à clariff. Viro D. Paulo Hermanno edito, Ocimum Ægyptum Alpini Ribas dictum pro specie ab Ocimo Caryophyllato majore C. B. distincta postum invenio.

In eodem Catalogo Ocimi varietates seu species habentur sequentes:

Ocimum foliti ex nigro virefeentibus flore albo Cat. Hort. Reg. Parif. Ocimum vislaceo flore ejuldem horti. Ocimum nigram mejus acut o Rate adore. Ocimum medium crijpum conglomerată brevique fpică Cat. H. R. Paris. Idam bullati foliti ejuldem. Ocimum rivolor ejuldem. Ocimum nigrifolium foliti (erratit.)

Pag. 547. Ad finem capitis de Hormino adde, Horminum Pyrenaicum Anguria folio viscosum D. Fagon Hort. Reg. Patil. inter nindam editas. Item,

Horminum Verbenæ laciniis angust ifolium Triumfetti.

Radic lignofa, alba, vix ultra digitum longa, rariùs in alias divifa, femper tamen numerofis fibris refereta, ac rugofo oblcuro corrice induta uberrimam foliorum fobolem muleiplicis fanè forme fuper human effundir: horum enim aliqua alcius ex uroque lacre incifa Verbenz vulg frondibus plurimim affundiantur, pracerquam quòd in apice magis fubrotunda exiftant; alia verò non tantum incifa, fed etam denata facetanur; alum ex adverio nonnulla crenis foliumnodo per margines di fitinguntur. Variant præterea penes utramque longitudinis ac latitudinis dimenionem, quamvis nulla latitudine unciam, binas vero longitudine fuperent, petiolas autem cui innituntur oblongis aque compreffus, extenio nervo in adverfa folii parte eminente, ac in minores fibdivifo totam piorum longitudinem portenutire. Hujufimodo porro foliorum fubfantan haud craffa, attamen glabra, imò fi ope microfoopii examinetur talem crifipitudinem oftenta qualem in Brafficis, color obfeurè virefenes, odor nullus, diu manfa necico quid dulcis faporis gulatui exhibent. E foliorum centro attolluntur bini vel plures caulicus, redit, lignofi, quadrangulares, quorum rarioribus licer nodis bina fafia adnafeunur, petiolis prætitat (exceptis tamen fupremis) innerdum attora, fimilique breviora iis que ad radocem, interdum verò is longiora led angultiora: prope radicem glabri, versis faftigium pilis exiguis dentis donati, præfertim ubi flores erumpunt, qui calyculo, quo pritis inclufi erant, hiance, virisdenque colorem obfeuris lineis ditintentu deregente, fe produnt ampli, galcati, in rectam oblongam fipram verticillatim dilpofiti, coloris faturate corulei; quibus deinde fipadecum ficcoccili fores. munturus reflugus bunjufce generis.

Not. Caulium summitates und cum sloribus eorumque calycibus fragrantem ferè Pulegii odorem exhalant.

2. Planta toto anno, tam hyeme quam æstate, floret in aridioribus ac sabulosis Romanorum arvorum tractibus.

Pag. 551. Ad fluem capitis de Betonica adde, Betonica purpurea spica longiore molliore & servius storente D. Tournefort. Inter nondam editas Hort. Reg. Paris.

Pag. 552. Ad finem capitis de Prunella adde, Prunella Alpina folio angusto integro D. Tournesort. Inter novdum editas Hort. Reg. Paris.

1873

Item, Brunellam Lustianicam store & spica majore Dodart. Mem. foliis Scrophulariæ Herman. Cat.

Pag. 555. Capiti de Stachy adde, Stachy: Pyrenaica D. Fagon. Inter nondum editas Hort. Reg. Parif. Stachys slipma folio Betonica Dodart. Mem. Stachys Betonic folio Jahonean Herman. Cat. Leyd.

Herm.
In alitudinem bicubitalem adoleſcit, radice pallida, digitum crassa, carnosa, mulcis fibris capillata, caulbut tribus quatośrve, ramosis, rectis, folidis, quadrangulis, rigidis, in spicam definentibus palmarem; quam undique cingebant densifitima verticillacque /erie flores dilute pruprastentes, gales bisida crecti, labio promisso amplo scuteslam exprimente, & ad collum angustius utrinque auriculato: singulis verò tibusiciebantur utriculi longi quinquestid, mullis vel brevistimis peciolis sulti, continentes /amina quaterna, fusca Instiper caulibus ac ramis adnata erant folia rigosa, serrata, pallide virenta, Betonitz facici, bina adverso cruciatóque situ disposita, saporis subacris, odoris debilis, aromatici quidpiam redolentis.

Semina ex Italia allata funt.

Pag. eadem, Ad finem capitis de Stachy adde,

Stachys Indica procerior Betonica folio D. Plucknet.

Pag. 560. lin. 34 pro septima Lamii specie adde, 7. Lamium paludosum Belgicum Melissa foliis Herman. Cat. Hort. Leyd.

Hirm. Exilem, albicantem, fibrofam gerit radicem: cauliculum palmarem, aliquando longiorem, quadrangulum, geniculatum, fubhiritum, in ramos divifum, quorum geniculis adîtam folia ex longioribus petiolis, bian ex adverfo, Mehiffe foliis paria, fed graciliora. Summitates ambiunt vernicultata ferre foleuli exigui, pallide purpuralcentes, galea angustiore, minore & integra, labello majore, latiore & trilobaro. Hos excipium [emine fuica quaterna in utriculis foliaces quinquefidis. Sponte fuia luxuriat in palukofis Belgias, ferido & gravi odore ad congeneres species accodens.

Pag. 563. lin. 2. adde, An Sideritis Africanæ flore aureo oblongo Tho. Bartholin. Act. Medic.

Poft lin. 20. pro specie Sideritidu tertia adde, 3. Cardiaca Americana annua, Nepeta folio i, floribus brevibus phaniccis villosis, Leonarus annuss Americanus ousso Herman. Cas. Leyd.

Caule adolecit tricubitali & altiori, herbaceo, candicante, quadrangulo, firiato, folido, albâ modullă far&o; quam per remotiora intervalla verticillato ambitu amplectuntur utricult denfa numero-făque congerie invicem incumbentes, tubulofi, quinquanguli, firiati, "fuperiore longores, ex bervibus pedunculis deorfum flexi, & quadantenus falcati, orificio ampliori, feptem molliculis aculeis, fex brevioribus, uno in furmum longiore & robuftiore armato. Ex his exeun flores galeati, via labăti, precedente Africană triplo breviores & graciliores, villofi, phenicei coloris, fuccedentibus quaternis feminism oblongis, angulofis, fipadiceis, fuperiore itidem brevioribus& angulfioribus. Ad fingula genicula ab imo caule ad fummum ufque nafcuntur folia bina ex oppofito alternatum, Nepetz haud multim abfimilia, ampliora tamen, nonnihil incana, mollia, & inambitu magis crenata. Radis fibelf lignofa, albicans, fibrofa, pro plante ratione fat parva. Nata eff femine ex Surinama advecto.

Pag. 768. Terria nobis Moluccæ species Melissa fruticosa Sicula, &c. dicta non videtur differre à planta quam ha effate in hortis circa Londinum Lamii arborei Zanoni, & Teucrii Tingitani nominibus cultam vidimus.

Protertia Marrubii nigri Specie Capiti 24 adde,
Marrubium nigrum Creticum Alpin. Exot.

Alpin.

Ar adicius multis Primulæ fimilibus folia complura profert, oblonga, extremis acuta, parvis suis pediculis sursum in orbem acuta, nigra & nigra lanugine obitia, Marrubii albi folis majora, longiora & latiora, magnitudine & stiguri ad Apaistri teri folia accedentia. E quibus sané duos vel plures caules producis, longos, rectos, quadrangulos, nigros, per intervalla geniculatos, in quibus e singulis geniculatos, in circum pisos ex opposito faite complura, numero feré feptena, ac plura et am, oblonga, prioribus similia, sed longe minora, multium nigricantia qua: circa ramum veluti in orbem aguntur. In caulium summitatibus sores utrique virgas ambiunt, non diffimiles Marturbis inforis, itidem nigricantes. Tota planta colore nigricat, ut de industria ab aliquo videatur resultante.

co colore obdudta. Saporis & odoris experis eft.

Hzc planta, fi ab Alpino rechè deferipta fit, pluribus femper ad fingula genicula foliis anomala

Pag. 583. Addatur Synonymis 11. Speciei, Ranuncului Alopecus oides Ajugæ foliis P. Beccene; quem consule p. 28. & 29. APPENDIX.

Pag. 584. Pro Ranunculi nemorofi specie tertia interponatur, 3. Ranunculus nemorofus Virginianus parvo store, molliori folio Herman. Cat. Hort. Leyd.

A superiore haud abhorret, sed sloselis & seminibus valde exiguis est, caterísque partibus omnibus tenerior & gracilior.

4. Ranunculus Cassubicus folio Thoræ Breyn. Prod.

Apud J. B. (inquit) cum Ranunculo auricomo Lob. confunditur, à quo tamen manifeste differt, altius namque excrescit, & in omnibus major est. In sylvosis Cassubae oritus.

Pag. 599. adde,

Malva altera repens Betonicæ folio Zanoni.

Caule & foliis Malvæ Betonice folio Bocconi fimilis est, sed minor, & natura reptatrix. Flos pariter fimilis, vertum petalis majoribus. In plano Grosseda eundo ad montem Pescalis in Etruria, & locis vicinis oritur.

Pag. 600. Post sextam Malvæ speciem adde,
7. Malvæm Tingisanam slore cæruleo D. Plucknet.

Pag. 601. Althaze vulgaris duz varietates habentur in Cat. Hort. Edinburg. & Hort. Lugd. Bat. Herman. Altera folio rotundiori five minùs acuminato: altera folio angulofiori. Ad vives Althaze adde,

Pulvis radicum Althææ ad 3j. omni mane in lace epotus in Gonorrhœa est remedium præstanstissimum. E MS. Doctoris Page medici, Suffolciensis.

Pag. 603, pro secunda specie Malvæ fruitsescentis interferatur,

2. Mulva Hispanica falisi mollilus undulatis in margine, superilus micis sulphureis ad Solem splendenishus donatis Moril. Hist.

Moril.

Nami.

Folia producit mollia, undulata in margine, fuperius micis fulphureis ad Solem splendentibus donata. Caules edit bipedales aut tripedales. Flores & semina aliarum Malvarum modo. Perennis est planta, quin & perpetua fronde viret, ut Alchæa Olbiæ. Provenit in Hispania, alissque Meridionalibus locis.

Pag. 606. Ad finem cap. 10. adde, 10. Alcea Zeylanica folio latiori cordiformi Herman. Cat. Leyd.

Hujus folia summis marginibus cordis figuram referunt. Caules rubent: Radix perennat. Catera cum penultima conveniunt.

11. Alcea Zeylanica foliis fasciculatim congestis ejusclem.

Sunt huic flores admodum exigui fasciculatim seu in racemos densissime dispositi. Catera verò partes ultima speciei omninò similes.

Pag. 609. lin. 5. Ad finem capitis de Caryophyllata adde, Hisc eadem videtus Caryophyllata Virginiana albo flore minore, radice inodora Herman. Cat. Leyd.

Huci foita longiulcula funt, attactu afpera, crenata, inferiora palmam ampla, laciniata, fuperiora angulta, rarius laciniata, leviter mucronata. Caules ad duo cubita elevati, nonnihli villofi & afperi, in multiplicos furculos dividi. Flave: Caryophyllaz vulgars effigie, peralis pallidis, angultifilmis, exiguis fammibus herbaceis cum epiculis pallide divefcentibus. Semina rara fuperiorum nuda, in capatulum congetta, brevionabus & minits rigidis filamentis caudata. Radix fubeft alba, multis capillamentis fibrata, fapore & odore fatua.

· Pag. 616. Pentaphylloides erectum J. B. invenit D. Lloyd ad latera montis cujusdam Craig-Wraidhin dicti in Comit. Montis Gomerici Walliae.

Pag. 633. Ad finem capitis de Anemone adde, Anemone affinis Æthiopica, fibrofa radice flore Afteris, Tanaceti folisi fubincanis Hatman. Cat. Leyd. Chryfamhemum Stabes folisi latioribus Breyn. Prod. After Jacobeae folisi latioribus vunleo.

Eadem foliis angustioribus. Chrysanthemum Africanum Stabes foliis angustioribus Breyti. Prod.

Prior frangit per terram folia digito longiora, forma inter Taraxacum & Stothen media, prona parte pallide virentia, fuperná incana & fiebhrifitta, in alquor lacinias, fitu modo oppolito, modo akerno, intercedentibles longionbus intervallis, difiecta. Inter hec prodeunt cauliculi terria, pluréfue dodrantales, molleculi, fucco aquofo pleni, angulofi, virdantes, atro-punicies, latituculis per longitudieme excurrentibus firis inficipit, que caules eà potificimi parte qual humi procumbent penitus videntur obliterare, ità ut mbil aut parum viriditatis in ils appareat. E medio caulis

APPENDIX.

eriguntur aliquot ala, digito longiores, sustinentes è capitulo rotundo, squamato florem amonum, amplum, radiatum, discoidem, sacie Asteris, radiis interius omnino aureis, exterius pallide punicantibus pum, raciacum, ancoucin, acco ex puniceo nigricante, qui cœlo fereno croccum fipirat odorem. Post nus exanthelin fequuntur capitula facie Anemonum, rotunda, nuda, tomentofa, pallida, quibus involvuntur semina parva, spadicea, dura, quæ Autumno sata subsequente Vere progerminant. Radice fib ofa, alba, tenui, quotannis pereunte.

Nascatur aridis montosis apricis ad Promontorium Bonæ Spei, unde semina ad nos sunt delata. Posterior issem locis reperitur, Folis priore angustiorib. catera verò simillimis. De viribus nihil

certi constat. Turgent succo aquoso, nullo evidenti sapore prædito.

Pag. 641. Post. lin. 3. pro tertia Peponis specie interponatur Pepo Indicus reticulatus seminibus nigris minor Herman Cat. Hort. Leyd. Pepo Indicus reticulatus minor Tutawætha Zeylonensibus ejusdem.

Luffa. * Luffa

Locus

Ha dua species o pracedenti à Veslingio descripta accedunt, sed solia ferunt integra, & fructus triplo minores. Huic femina funt alba, illi nigra.

Antequam ad maturitatem pervenerunt * adfumuntur in India ad rem culinariam. Dempto minor Titta-

Pag. 643. Hiftoria Melonis aquatici adde, Hujus fructus duas species in America reperiri, alteram pulpa rubenne, alteram alba à D. Banifter certiores facti sumus.

Pag. 647. Al finem capitis septimi pro secunda Balsamina specie addatur Cucamis puniceus Zeylanicus, Maragosa Lustranis Herman. Cat. Hort. Lugd. Bat.

Fert farmenta longiora & craffiora; folia ampliora, profundius laciniata; fructus pyriformes, ex flavo rubentes, fuperficie verrucofa. Cettera cum priore convenium. Seritur in Zeylan & Maex navo (uneanes, inperiore vertucoja. Carea cum priore convenium. Seriau in Zeylañ ex Ma-labara ad hortorum fepes, quas cincinnis ficcis implicat. Falia amarifimi gultus fun infarta Lupuli, conjus loco à Belgis in Oriente degentibus ad decoquendam Cerevifiam adhibentur. Indigenz com-mendant decocum & expressim succum in morbis chronicis à fale acido adulto, quod subvertit Sal Alcalicum.

Ab hac diversa videtur

Balsamina Cucumerina Indica Poncley dicta, vel Bals. mas fætida D. Doody.

Hujus flagellum cum foliis & floribus exficcatum ad me milit peritiflimus Botanicus D. S. Doody. Folia majora funt quam in Ballamina vulg. in longiores & acutiores lacinias divifa, & in ficca obfeurius viridia videntur. Flores minores in medio pediculo foliolum obtinent lunulatum. Dum adhue viret fœtdiffimum odorem exhalat. Fructum apud nos nondum perfecit. Semina (quæ ficca mifit) majora quam pro plantæ modò, longitudine latitudinem non multum fuperante, comprefia, ab altero latere non raro paululum convexa seu gibba, ab altero concava, colore pallido aut ex luteo albicante, lines elaris fexuofs varia fee inxequalia, prafertim ad margines utrufique fuperficiel, turn gibbe turn convexe, ubi limbus duplex denticulatus femen in orbem cingit, annulo intermedio relicto paulo depreffiore.

In Appendice ad Catalogum D. Hermannus duas diffinguit species Cucumeris punicei Zeylanici, Prima produci fructus palmam longos, saitvi Cucumeris craffitie, in obtulum mucronem desinentes, cute crassa velut in slavo virente, spinosis bullis seu tuberculis exasperata, carne pulposa ex slavo

rubente, dulci, grata, q. saccharo condita. Hi per maturitatem finduntur in tres partes, oftendentes semina alba, superficie granulata, Mo-

mordicæ vulgari fimilia, aft majora. Secunda omnibus sui partibus minor est, fructibus digiti longitudinem vix excedentibus, in mu-Cronem recurvum terminanths, feminibus Momordica vulgar minoribus nigris.

Utramque speciem in horto Acad. Leyd. viguisse & semina sua perfecisse scribt Hermannus.

Pag. 648. Ad finem Capitis de Cucumere splovsfiri adjiciatur,
1. Cucumis splovsfiris glaber Mul. R. S. pag. 231.
2. Cucumis Assimus falso Anguina D. Fagon Hort. Reg. Paris.
1n Catalogo nondum editarum ad me transmisso à D. Tameredo Robinson. & D. Hans. Sloane.

Pag. 650. Tertie Granadilla seu Murucuia speciti adde sequentia synonyma. Clematis peniaphylla store roseo clavato Mortson. hist. Clematis passistara pentaphylla store caruleo penitran Munting, prax. Cucumis Flos passionis distus, peniaphyllus, store clavato Herman. Cat. Hort. Lugd. Bat.

Octavæ speciei adde sequentia. Clematis passissor flore luteo Munting. An Clem. f. flos Pass. Hederæ fol. floribus parvis herbaceis, fructu minimo, quando maturus nigro D. Banift? Cucumis, Flos paffionis dietus hederaceo folio, flore ex luteo viridante Herman. Cas.

Ghandiroha

Ghandiroba vel Nhandiroba Brasiliensibus Marcgr. Granadillæ species videtur.

Hederæscandentis species, more Murucuiæ seu Granadillæ ascendit, sarmentis paullò tenerioribus. Folia habet difpoita more Hedere, (ibvounda & quafi in tres angulos definentia, quatuor dig. longa & roudem lata, viridia, glabra, iplendentia. Flofculos ferr parros, ex pallido lucelecaness, tetrapetalos. Fruffur (equitur rotundas, viridis, felendens, inflar Mantcula; Pomi maporis magnitudens) dine, superius circulum insculptum quasi continens, & in centro ejus tres lineas, una extremicate ad angulos obtulos se contingentes. Fruchus secundum longitudinem diffectus tirus apparet carus-cortexque illius Muricuiz cortici crassitie est aqualis, diupici substantia compositus, externis minimâ, crassitie lignosa, reliquâ interius spongiosa, succulenta, alba: Cavitas fructus in medio per in terstitia more Juglandis in tres dispescitur concamerationes, continétque in qualibet quatuor, [in torum duodecim] ordine disposita corpora subrotunda, clypeata, satis crass, magnitudine pataci, in extreminate ambient senuiora, solida versias medium. Quodilibet corpus pellicula primum obduchum est uvea, punctulis seu tuberculis migricantibus, qua defricêa, cortex ligneus suscess papare, inflara testa ovi fragilis, in ambitu dentatus: cortice fracto intus albus apparet, continétque oleaginosum nucleum ex albo flavescentem, pellicula inclusum.

Ex hoc nucleo oleum parant Brasilienses; quo in lucernis utuntur, clarissimum, & optimum, tardè enim consumitur; in cibo non potest usurpari, quia amarum est, quemadmodum & totus fructus. In horrum Regium ex America nuper invecta est Granadillæ quædam species dicta Flos Passionis folio pyriformi, flore candidiffimo q. An Murucuia vesicaria lanuginosa odoris gravis Marcgr. à D.

Pag. 660. lin. 16. Ad finem Capitis de Bryonia alba adde,
Bryonia Zeylanica folisi profunde laciniasis Herman. Cat. Hort. Leyd.

Tancredo Robinson.

Herman.

Ingenium catharticum congeneribus haud diffimile probat hæc Bryonia, tum guftu fuo, acri, amaro & naufeofio, tum etiam ufu, Zeylanenfibus in hydrope frequenti, penes quos in parietinis ruderibus, altifque incultis fordidis fua foponte luxuriat. Spargit à radice albicante, fibrofa, in modicum ventrem extumefecnet flagella tenera, ffexibilia, longo varioque repatu cincinnaus fius claviculis vicina quaxvis apprehendentia. Folia atro-viridia, afpertufcula, quinque vel fex profundis lacinis divifa; Efore: ad foliorum finus folitarios, aliquando binos ternofive, parvulos ex quinque petalis reflexis pallide flavefeentibus & fubbirifutis compositos, Baccar Cerasi magnitudine, oblongo-roundas, primum virides, postmodum rubellas, aliquot lacteis striis perbelle inferiptas, continentes in pallido lentóque sinco actions fusicos, duros, alperos, sibrotundos, cingulo medio quasi fascia in obtulum apricem protuberante. Radix ad multos annos perennat in Zeylan, sub nostro verò duriori climate ficial portir.

Pag. cadem, pro quinta specie Lauri Alexandrina adde, 5. Hippeossilim assussilimis, buccis ex oblongis petiolis in extremo ramulorum dependentibus Broyn. Pre-L

Pag. 667. polt lin. 33. adds,
Ad ecchymolin [fugillationem] nobiliffimum Cataplasma. R. Radicum Sigill. Solom. Ireos Florent, pulverifat. and partes æquales. Aq. vitæ coch. unum. Ol. Rof. q. f. M.F. Cataplainia ap-

plicetur loco affecto. Pag. 669, Al finem pagine add. Quartam hanc speciem sic describit D. Herman. in Append. Multis fruncat virgis cubitalibus, flexibilibus, oblequioss, ramoss, que ornant folia hilari virore lucida, mucronata, ad Myrtina accedentia. Sept. mense exeunt è ramorum cymis capitale parva, rounda, herbacca, ad baint son monopetalo, in vindi pallelcente, sex exiguis crenis diviso veltita, quo marcescente transeunt capitula in fructus globosos, pulchrè rubentes, baccis Asparagi similes, cludentes sub pellicula tenui & parca pulpa nucleum unicum rotundum, pallidum, durum. Subsunt radices fibrofx, albz, multz, longz, facie Asparagi, ex uno capitulo promisiz.

Pag. 672. ppf. lin. 13. adde,
Welfphali, quibus Scorbutus valde familiaris est, decocto Glycypicri cum radice pro potuquotidiano utuntur cum fuccessu in hoc morbo.

Pag. 674. in. 34, pol' verba illa hic fubliciam ad finem speciei nona adde,
Cùm in Catalogo Horti Academici Lugduno Batavi à Clarifi Viro D. Paulo Hermanno editi
inveniam Solano Pomítero Indico spinolo, Boraginis flore fruetu crocco pro synonymis adjuncta
Solanum spinosium fructu rotundo C. B. & Pomum de Hiericho Melongenis congener J. B. pristinam sententiam mihi resumendam video: siquidem D. Hermanno non potest non esse probè perípecta hac planta, ut qui eam tum in loco natali crescentem viderit, tum in horto aliquandiu

Plures ejus species distinguit idem eruditist. Botanicus, nimirum, 1. Earn cujus Synonyma dedimus, quam Chunda fimpliciter dicta Hort. Malab. eandem facit.

2. Eandem ípinis violaceis.

2. Eandem spinis ex albo virentibus. 4. Solanum, &c. candicans maxime tomentosum: i. e. Sol. spinosum maxime tomentosum P. Beccone, cujus descriptionem dedimus. Hanc speciem pro Anachunda. Hort. Malab. habet, cujus fructus pilis densis longis, surrectis ac nonnihil hirsuris ex albicante slaviusculis undique circundati & subasperi sunt: integram descriptionem si placet vide.

5. Solanum,

Vivet.

5. Solanum, &c. Americanum floribus ex lacteo & corruleo mixtis. Hanc speciem pro Jurepeba fæmina Pisonis habet. At D. Commelinus præcedentem.

6 Solanum pomiferum frutescens Africanum, spinosum, nigricans, Boraginis flore.

6. Solanum pomiferum fruteicens Arricanum, ipinoium, nigricans, boraginis note. Huic (inquir) Solano fipingitur radia slab, ignosla, perennis, longo & obliquo repratu difperfa. Ex hoc fruticat caulis lignolus, fefquicubitalis, ramolus, in viridi nigricans, aculeis mordacibus undique armanus. Falia promit arro-viridia, oblonga profunde laciniata, coftis ab utraque parte fupparholis folios obleffis. Flores ad ramorum cacumina pentapetaloides, Boraginis facie, ex cerculeo palentes. Baccas Pomi amoris amplitudine & forma, primum virides, deinde flavas & ex maturales acutes per colorem. Poveres General competita obscipatos dei in pulso disconsistante. ritate in nigrum degenerantes colorem, foventes semina compressa, orbiculata, fusca, in pulpa flavescente, viscida, acri, amara, nauseosa & virosa.

Ad fossarum margines locisque aliis incultis Promontorii bonz spei sponte provenit. In hortis tam per femina, quam ramorum circumpolitionem vel submersionem commodiffime propagatur.

Hujus radicem, quam acrem & amaram deprehendi, exemplo Hottentottorum ad Hydropicorum aquas per urinam educendas ex decocto præscripsi magno semper ægrotantium levamine: pulpam verò baccarum virulentam reperi, inducentem capitis gravedines, torpores, dolores, furorem denique, ipsámque necem

Huius aliam speciem vidimus in Horto reverendiss. Episcopi Londin, foliis minus profunde laciniatis, spinis crebrioribus craffioribus & longioribus de qua alibi diximus.

7. Cheru-Chunda H.M. Jurepeba mas Pison. ex sententia D. Commelini. Solanum Indicum spinosum fructu minimo, minsato, glabro.

Reliquis minor est, altitudine sesqui aut duorum pedum, ramis in latum sparsis, ejus caules non rubescunt: Radin sibrosa & albicans: Scipes cum surculis tenussimis pilis obstitus & viridis, medulla intus molli. Folia multò minora cateris, pilofa ac afpera nonnihil, paucioribuíque & minus cufpida-tis laciniis finuata. Flores omnium minimi, fiellati, quinque vel fex cufpidum, coloris cœruleo-diluti & fubpurpurascentis, in fingulis cuspidibus in medio venula albicante ac nitente & ad umbili-cum calycis viridescente strati, è calyce in quinque cuspides partiro. Corculum, quod in medio cum carjecs vindectenent triata, e carjec in quanque cuipides partiro. Correctumit, quod in medion flavum feu croccum eft, conflat furrectis & craffis flaminibus, quæ fuperiora & inferiora versis ejuddem ferè crafficie funt. Frudiu ex omnibus peccebus minimi funt, rotundi, glabri fine pilis ac mientes, à fluis calycibus arcè inferitos comprehenfi, colore dum immaturi funt viridi, dum verò maturi flavo, deinde corallino rubro. Somina pracodentium fimilia.

Radicis decoctum conferit in febre calida; a idem cum melle prodeft catarthis & graveduni, item franguria; cum momento Cardamoni flatibus & inteflinorum torminibus conducit. Radicis aut

foliorum (necus decoctus & epous concoctionem promover; idem cum faccharo datus uti, & ejus decoctum cum melle fervir pro phlegmatus juvatque in pectoris afperiates. Foliorum & fru-ctuum decoctum addito pausillo Sacchari & calcis pro pruritu corpons fervir in unctione partis

Pleraque hæ vires nobis suspectæ sunt.

An planta spinosissima Virginiana nobis ante 20 annos apud Tradescantium visa, cujusque folia & flores etiamnum retinemus, fit præcedentium aliqua, an species ab omnibus distincta, mihi non constare fateor: funt autem folia, quantum in ficca discernere licet, lavia & pilis omnino destituta, utrinque non per mediam tantum coftam sed & per nervos laterales spinis acutis flavicantibus obfita. In furculo florifero quinque aut sex flores sunt. Spinulæ tenues, oblongæ & propemodum rectæ funt secus quàm in Hort. Malab. pinguntur.

Pag. 679. Capiti 23. adde, Solanum peregrinum Betæ folio. Folia habet grandia, crassa, succulenta, ad Beræ formam accedentia; nec flores nec femina vidimus. Suspicamur isthoc congener esse Solano Americano racemoso: in Horto Chelseiano ut & Fulhamensi colitur.

Pag. 681. Ad fecundam Solani veficarii speciem nota. D. Hermannus in Catalogo Repius laudato Solanum veficarium Indicum à Sol. Vefic. Americano specie distinctum facit, & hujus Synonyma ponit Tomati seu Planta acinosa Hernand. p. 295. Camuru Pisonis; nec nos repugnamus, cum illi (ut qui utramque coluerit) planta ha non possunt non esse notiores quam nobis, qui neutram hactenus virentem vidimus: unde & Halicacabum Virginianum Park. ab Indico diversum esse absque ulla tergiversatione agnoscimus. Deleatur ergo illud Quarendum, An specie disferat à

Solanum spinosum D. Fagon in Catal. nondum editarum Hort. Reg. Paris. ad me transmisso quo-modo in pracedentibus differt inquirendum.

Solanum Caianense hirsutum, caule & pediculis spinosis Dodart. Mem.

Pag. 682. Quartæ Solani Halicacabi speciei, i. e. Halicacabi sive Alkekengi Indici Bontii pleniorem & accuratiorem descriptionem tradit Paul Hermannus in Catalogo Horti Academ. Lugd.

Radice nititur tenui, alba, fibrosa: Coliculis dodrantalibus, tenuibus, rotundis, glabris, crebros in ramos diductis, media fui parte humi procumbentibus: Foliis Solano vulgari fimilibus, fed multò minoribus, atro viridibus, acuminatis, in margine aliquando leviter crenatis, fæpius integris. Ad horum finus prodeunt subinde in calyculis quinquisidis stores parvi, pallide stavescentes, monopetali, in quinque angulos acutos dissecti, & ad fundum suscis maculis inscripti. Hos excipiunt vesiculæ herbacea, angulofo Solano prædicto duplo minores, quibus includitur bacca concolor, referta feminibus depressis pallidis, in pulpa virenti, acri & amara.

In incultis, fordidis aridis Malabaræ & Zeylonæ collegit D. Hermannus. Ex feminibus deciduis quotannis se renovat. Facie ad Solanum J. B. accedit, partibus tamen omnibus tenuius & graciSolanum pomiferum Americanum non spinosum lacteo store. Iva Brasiliensibus Marcerav. Ivabeha Pilon.

Pison. Marcgr.

Frutex est codem modo crescens quo Jurepeba, similique ligno, sed solet altiùs assurgere. Caudex spinosus, ac leni hirsutie præditus. Folia diversa figura, inordinate posita, pallide viridia, oblonga, non ità laciniata ut Juripebæ, levi hirsutie seu lanugine infecta.

Flores itidem fert ut Jurepeba, lacteos, pentapetalos, instar stella: expansos, in medio autem stami-

Frudum feet annue fragilis, intus continet pulpam succulentam, flavescentem, admodum dulcem & gratam formicis, ca- de magnitude-

tragiis, intus continer pupam incculentam, navecemeni, aomodum duncem or gratam formicis, cz. de ma terum non edulem, qua copiola femina, Lentium magniudine, figură & colore continet.

Radix plante est amara & tenuium partium, acque inter remedia deobstruentia in pretio habita, Vires, præsertim in renum viscositatibus abstergendis. Quia radix quibusdam nimis amara videtur, dece-

cta exinde parata temperantur cum Liquiritia Americana.

Pag. 675. Pro decima guarta Solani specie interferatur, Pomum amoris majus frustu rubro Park. parad.

Hæc planta omnibus fuis partibus caule, folio, flore, fructu, multo major est ea quam descripsimus in historia, aliàs fimilis. Fructus pomi mediocris magnitudinem æquat, éstque striatus seu sulcatus plerunque & inæqualiter hic illic protuberans, cum illius æqualis & rotundus fit; magis infuper planus & depressus, non globosus ut illius; ejusdem rubri coloris, quamvis habentur etiam hujus generis colore per maturitatem luteo, aureo, albo.

Parkinsonus, experientia sua, iterata per aliquot annos in hortis nostris satione fructum multo minorem evadere afferit.

Hoc genus in Horto Reverendiss. Episcopi Londinensis Fulhamize prope Londinum vidimus hoc autumno cum fructu maturo, & specie distinctum putamus à vulgari nobis descripto.

Pag. 684. Ad finem capitis de Asparago adde, 6. Asparagus aculeatus, maximus, sarmentosus zeylanicus Herman. Cat. Hort. Levd.

Huic lublunt radices longx, fufiformes, plures ex uno capite propendentes, albicantes, carnofx, politicem craffx, fapore fubdulci, grato, ad Scorzoneram noftram accedente. Ex hac pullulant aliquot farmente longiffima, in multas alas divida, brevibus pungentibus aculcis, modò furfum, modò deorfum fpectantibus, armata, vicinas arbores fcandentia, esfque amplectentia. His adhærent folia reliquis hujus familiæ speciebus omnibus latiora, longiora & robustiora. Ad quorum sinus prodeunt è calyculis exiguis flores parvi, pallidi, hexapetali, fulciti brevibus tenuissimis pediculis. Hos excipiunt bacca rubentes, in quibus continentur utplurimum terni angulofi, nigricantes acini, velut in foeciebus confimilibus.

Sponte nascitur in sylvis insulæ Zeylonæ, indigenis Hattæwæriæ. Europæis verò ibidem degentibus Lecui.
Scorzonera dicta. Radices vel cum lacte aut brodio carnium, vel sale aceto & pipere conditæ, ab incolis habentur in deliciis.

7. Asparagus aculeatus Africanus ejusdem.

A Corruda vulgari nihil discrepat, nifi radicibus crassioribus, rotundioribus bulbillorum instar, ex uno cespite dependentibus, sapore cum Asparago Zeylanico consimili. Ad rivulorum margines curca Promont. Bon. spei luxuriat.

8. Afparagus aculeatus Siculus.

Cauliculos seu slagella multa edit, tenuia, angulosa humi fusa, ramulos hinc inde crebros ad semuncialia interdum intervalla emittentia. Ramuli pariter crebris foliis sessuncialbus aut longioribus rigidis aculeatis angulosis, quæque spinæ veriùs sunt quàm folia, alterno situ vestiuntur. Elere circa foliorum lea spinularum basse sexum herbacei colons, Asparagi storibus similes: Franciscus non obser-

Prope Tauromenium in Sicilia invenimus circa finem Maii florentem. An vera & genuina Afpa-Locut. ragi species sit nescimus cum fructum non viderimus.

Pag. 685. Im. 25. adde, Christian Mentzel in pugillo rariorum plant. duplex genus distinguit, Alteram vocat Vitem Idaam palustrem folisis majoribus acutis; Alteram Vit. Id. pal. folisis parvis acutis Serpilli instar.

Eadem pag. Ad finem Lib. 13. in capite seorsim addatur,

CAP. XXVIII.

Sempervivum marinum bacciferum Brafilianum Marcgr.

In sequence and majorem altitudinem assurant multi caules, digitum crassii, lignosi, fragiles, teretes, folis circumcincii eo modo quo Porticulaca; qua sunte egregie viridia, crassa, succulenta, figura Portulaca folisi similia, verum longé majora, & magnam Acetolam aquantia. Inter folia in simgularibus pediculis prodeunt sociali quinque solisi constantes, uno latere in ambitu serratis, albi constantes, uno latere in ambitu serratis, albi constantes, uno latere in ambitu serratis, albi constantes successivamentes de la constante successivamentes de la constante su constan Unnunn

loris, figurà Carvophyllorum. Flores fequuntur bacce magnitudine olivæ, nigræ, fplendentes, fuc-culentæ, carnem habentes instar nigrorum Ceraforum multam, & nucleum in medio instar Proni. Radix longa, recta, uno latere multa filamenta coacervata habens, lignosa, albicans, sed intus substava.

Pag. 687. Ad finem descriptionis Sedi majoris arborescentis adde, Hac planta funiculis è ramis ad terram demissis & radices agentibus se propagat, ad modum Fi-

Post verbailla Cotyledon altera Dioscoridis adde

Sedum Africanum frusescens incanum, folise orbiculatis Herman. Cat. arborescens Promont. Bon. Spei Stapel in Theophr. bift. pag. 335. Breyn. Prod.

Locis maritimis, aridis, glareofis ad Promont. B. Sp. fruticis altitudine affurgit, radice fuccola, longa, brachiata, robufta, rufelcente, nonnunquam albida, frequentes fibras emittente: caudice pollicem crasso, ramoso, in viridi canescente, qui parte inferna cingitur falia, densissimo stipatu absq. petiolis congestis, orbiculatis, crassis, succulentis, aliquando volz mantis magnitudine, glaucis, ambitu nunc rubente, nunc pallescente; parte verò superiore conspicitur nudus, in tenue geniculum protuberans; quo mediante divaricatur in aliquot ramulos digitales & palmares; quibus ex calyce quinquefolio dependent flores oblongi quinquanguli, quinque rubentibus incarnatis petalis oris, furlum reflexis, cum totidem è medio se exterentibus staminibus apiculatis flavescentibus constructi. His evanidis fuccedunt more congenerum quinque filiculæ corniculara, oblonga, prelfinis invicem junctar, includentes [eminæ exigua ruffa. Tota planta aquolo, vifcidoque gaudet fucco, confimilique virtute qua cæteræ species. De facili verò propagatur ramulis abscissis & aridiori solo impactis.

Ad finem ejuldem pag. addantar sequentia.

R. Sempervivi Mj. contundaru & cooş in lacis recentis fisi, F. posset. Bibat tis \(\beta\). Bis vel ter in die. In inslammationibus oculorum est egregium remedium. Ex \(M\)S. D. Fisher. D. Hulse Unguentum egregium ad combustionem, curans sine cicatrice. R. Axungae recentis tis i Succi Sempervivi tis \(\beta\). M. & parti affectæ inungatur. D. Hulse & MS. prædict. Fullamia: in Horto Reverendist Epsicopi Londinensis, monstrante D. Doody, Sedi majoris speciem vidimus germinibus seu selosulis e foliorum sinubus emissis se propagantem, soliorum inquam non infimorum & terrae proximorum tantunis ed & mediorum in giobasis, quod dane mirati sumus. Sedum vulgare maximum Herman. Cat. Hoc non describit. Asteriscus præsixus Batavicum este

indicat-

Sedum vulgari magno fimile J. B. Hac planta non describitur, verum Histor. Ebrodunensis compilatores pro ea affumunt iconem Sempervivi majoris crenati myrtifolii Lob. ico. primo in loco exhibitam. Sulpicatus autem quondam fuit J. Bauhinus Sedum montanum latifolium flore purpureo cultura in hoc mutari.

Pag. 692. post Seda minora in capite proprie addatur I. Cayledon vera radice tuberosa J.B. Cat. major C.B. Umbilicus Veneria Get. Veneria vulgaria Park. Wall petung-tupet, Pateck most, Midney-tupet.

Ex radice tuberosa, exiguis fibris donată pediculi exeunt palmares, în medium peltati circinatique Ex radiet tuberola, exiguis ibnis donată pediculu exeunt palmares, în medium peltati circinatique fulir, craffi, fucculenti, glauci umbonem inferți, façoris vicidie 8c aqueți, indidentique adoè caulet prodeum duo aut tres, dodratales aut altiores, aliâs fimplices, aliâs ramofi, ab imo ferê ad fummum ufque confertis floribus oblongis, herbacies comoni, floribus Polygonati fimilibus, concavis, minoribus tament. femme exiguum, Potrulace fimile.

Folia que în imo caule duo vel tria pletunque fint non ut reliqua circularia, neque în eorum centrum feu umbilicum inferitur pediculus, fed ad lams. Folia interdum fuperne concava funt infundubuli aut acetabuli ferê în modum. În faxis 8c verultis parietibus.

Alterius speciei è Lustrania allata à Boelio meminit Parkinsonus, quam Lustranicam majorem, soliis pallidiùs virentibus vocat.

Lusitanica.

Vires

De senious relatives volumes plantis, quas in horto fuo coluit, obfervavit minique oftendit Superiore affate in Coryledonis plantis, quas in horto fuo coluit, obfervavit minique oftendit Superiore affate in Coryledonis plantis, quas in horto fuo coluit, obfervavit minique oftendit Superiore superiore de column superiore d

2. Cospledon radice tuberosa long a repente Moril. Cospledon flore luteo maximo Herman Cat. Leyd. Moris.

Przecedenti quâm proxime accedit, nifi quòd felia gerat majora spissiona, nec circularites seuellam seu cotyledonem estingentia, sed juxta pediculi infertionem aperta. Quin & radicem non promit roundam & tuberolam Rapi inflar, sed longitudinaliser porrectam & sub terram repentem, à qua

exeunt fibra multa exiles, quibus nutritur radix. Flores & femina vulgaris fimilia.

Plenior hujus descriptio occurrit in Dodart. Memoir. Folia, inquit, crenata funt, intercrenis nonnihil denticularis, per hyemem virent, Maio marcescunt vestigiis duntaxat nonnullis relictis: inter que caulu affurgit, teres, rubicundus, firmus, foliis aliquot minoribus vestitus, in tres vel quatuor ramos floribus luteis, pentapetalis, ípicaris, calyce longo viridante exceptis onultos. E medio flore exoriuntur quinque theculæ feu filiculæ angultæ rectæ, viridantes, feminibus minutiflimis rubentibus

repleze, quas quanque circumtant flamina cirrina, apicibus donata. Jaino menie floret.
Cotyledon Galeno 7. Simplio mitra est facultaris, nempe humida, fubriguda 8c cujuldan obleure aditingentis, 8c urm ea levier anara: valde refrigerat, repercuit, abbregate 8c dicuris, itaque phlegmonas erginpelatodes 8c erginpelata plegmonode curas: 8c maxime stomachi ardore aftu-

antis utile epiplaíma. Putantur folia cum radice manducata calculos confringere & urinam movere. Dioscoridi Coryledon pium rès à di dius rest fucco ejus cum vino circumlito instillatove. Inflammationibus, facris ignibus, strumis, pernionibus illitu auxiliatur, stomachi ardorem refrigerat. Hydropicis folia ex melle dantur. Herba utuntur ad amatoria.

APPENDIX

Eadem pag. Ad finem Capitis tertii de Sedis stellatis adde Sedum Africanum umbellatum album Herman. Cat.

Exilem, fibrofam, albam habet radicem: caules complures, ramofos, fuccofos, spithama altiores: Folia viridia, angusta, acuminata, caulem ab imo ad summum usque cruciato positu velut in Gentiana ambientia: Flores albos, pentapetalos, in muscario seu umbella dispositos: semina exigua in filiculis quinis invicent junctis.

Eadem pag. Sedum minus d'rupe S. Vincentii Catalog. nostr. plant. Ang. S. Vincent's Sengrent. Hec ad seda multicapsularia pertinet. Folia dense stipantur.

Pag. 693. Ad finem Capitis quarti adde,

Plantas hasce eruditiss. Paul. Hermannus in Catalogo Horti Academici Lugduno-Batavi ad Ficus Indicas Opuntias dictas refert, & Ficoides seu Ficus aizoides appellat. Etenim (inquit) harum omnium floribus subjicitur fructus ad modum Ficus Indica, qui cujuscunque sit magnitudinis ac figura num floribis itolicium rucuis au motumi reus inques, qui cupicconque in meginicanti se august includit pulpam fuccofam dulcem Ficui Indica fimilem, quanquam ficcitate in Fungofam aridam membranaceam fubfiantiam degenerantem, & varios feminum loculos deferibentem.

Mihi necdum confpecti funt harum plantarum fructus, ad Aizoa tamen pontis quam ad Ficus

issan reconnt compoct nutr nature paracrum tructus, at Atzoa tamen portus quam ad Ficus Ind. referenda videntur; aut rechius novum planta genus conflituunt. Dispetantur autem à D.Hermanno in quinquecapsulares, quarum dues sunt fructu pyriformi majore, quinque fructu pyriformi minori; tres vero fructu orbiculato: & multicapsulares, quarum altera est fructu majori, altera minori. Prima inscribitur

Ficus Aizoid, Afric. maj. procumb, triang. fol. fruct. maxim. eduli.

Fruchum maximum edulem Ficui simillimum proferens, spargit ab radice crassa, fibrosa, repente, rudifique fibrata capillaments caliculor multos, humi firatos, digrum craffos, duos trefos, cubicum 84 amphiis longos, fuccofos, exvirida pallefeness, penes radicem aliquando mubentes, ad quorum ge-nicula exeunt folia bina ex adverfo, digiri longiculance & crafficie, trangularia, viridia, fucculenza, cum totidem ex oppolito ramulis, & ex his alis aque aliis, fishinentibis in cacuminibus firekuum rudimenta, pyriformia, quinquamula, quinque trigonis foliolis inferioribus multo minoribus circum-vallata, intra que emicat Flos ftelle vel Solis effigie radiatus, afteris flore amplior, ex molleculis, tenuibus numerofis petalis quafi radiis ad Solem aureo fulgore micantibus conftructus, cingentibus multa concoloria stamina, farinaceis flavescentib. apiculis donata, quorum medium occupant septem octove cornicula, ex luteo viridantia, in orbem diffusa. His marcescentibus maturatur fructus, adaquans nonnunquam Ficum vulgarem, viridis, pulpofus granis minutifiimis, faporis dulcis, aquofi, haud ingrati, simmo umbilico quinque stellatis decussaris radiis inscripto, pulpa vel cito purrescente, vel intensori Solis astu in sungosam substantiam transcunte, qua dispescitur in quinque loculos, includentes semina exigua, angulosa, fusca.

Luxuriat cum exteris subsequentibus hujus sortis locis marit. aridis sabulosis ad Promont. Bonze Spei, Lecut.

ubi fructus tam à Belgis ibidem hospitantibus quam ab indigenis Hottentottis estantur. Hujus propagatio fit vel per avuilos ramulos terræ commissos, vel per radices quas caulium genicula terræ proxi-ma demittunt. Toto anno in Belgia viget & viret, ast præservanda est à Brumæ injuriis. Conspicitur triplici florum colore, albo, purpureo & flavo.

Eadem folio triangulari enformi.

Priori omnibus notis respondet, exceptis foliis nonnihil brevioribus ensem falcatum latiori dorso imitantibus.

2. Fiens aizoides Africana minor eretta, folio triangulari glauco, flo. luteo. An Chryfanthemum Aizoi-des Africanum triangulari folio, floreluteo Breyn?

Partium exilitare, neutiquam difopftione & formå ab ante allatis differt. Frutefeit cauliculis cubiti alcitudine, recits, rentibus, lignofis, albencibus: Feliit duplo bevoirolus, digiti minimi crafficiaem vix adequantolus, glaucis, triangulis: Fluribus intra quinque foliola luteus, ad Solem expanfis, fiuperiore minoribus. His fubjiciuntur frutise Avellanz nuclei magnitudine, pyriformes, quinquanguli, fiucculent, dulecs, venitare fungofi, renaces quastique coriacei, in fummo plani, quinis flellarm decuffatis radiis notati, claudentes in totidem oblongis loculis femina pallide flavefeentia, angulofa, dura, exigua. Indiget eddem quá fuperior cultura. Foliorum fapor oblevatur nunc falfus, nunc aquinfipidus, prour fert ingenium foli in quo nafeitur. Partium exilitate, neutiquam dispositione & forma ab ante allatis differt. Frutescit cauliculis cu-

Eadem triangulari folio viridi, flore intus aureo, foris purpureo. An Chrysanthemum Africanum

Tota aftate floret cum proximè descripta, cujus situm & figuram omnino imitatur, sed videtur paulo minor & gracilior. Folia edit viridia; flores intus aureos, extus purpurascentes, eminus colorem quodammodo incarnatum mentientes. U u u u u u u 2

Eadem folio tereti procumbens flore purpureo. Chrysanth. aizoides Africanum triangulari folio, flore purpureo Breyn.

Cauliculis est infirmis, herbaceis, resupinis, dodrantalibus. Foliis viridibus, teretibus, angustis, gracilibus digito longioribus: Floribus purpureis: cateris antecedenti paribus.

Eadem flore coccineo.

Hzc à modò dicta differt folis nonnihil longioribus & floribus elegantiffimo coccineo colore co-

3. Ficus aizoides Africana major, flore flavo, folio plano latiori. Chrysanthemum aizoid. African. primum seu latifolium Breyn. Cent. 1.

Hujus flori lubjicitur fructus orbicularis, lucculentus, dulcis, ex vetultate fungolus, candidus, ima parte convexus, lumma planus, medio umbilico barbato; ex quo quinque ftellatim decullars linese ad extremum ambitum ducuntur, dividentes fructum in quatuor cellulas seminibus duris pallidis refertas. Catera superius vide.

Eadem folio angustiori.

Omnibus partibus minor & gracilior conspicitur.

Eadem minor multicaulis flore intus rubente, extus incarnato.

Spargit cauliculos numerosos, succulentos, geniculatos, resupinos, ab radice pallida & buxea. Folia bina ex adverso, superioribus multò minora, Portulacæ inter & Halimi folia media, incana bullataq, aspergine persus: Flores densis in ambitu barbulis radiatos, intus grate rubentes, extus incarnatos, sero & mane congenerum ritu clausos, medio verò die sole illustratos expansos, aspectu jucundissimo. Se mina pallida, exigua, in fructu superiore minore.

4. Eicus aixaides Africana, triangulari folio longiffimo, frustu multicaplulari, store luteo major. Chrj-fanthemum aixaides Africanum secundum sive teretifolium Breyn.

Hanc eandem effe existimat quam Jac. Breynius in Prodr. 25. nomine Chryfanthemo similis Aizoidis Africanze majoris, triangularifoliz, store luteo majore descriptir. Etenim pro ratione foli & atatis, modò amplior & robultior, modò minor & gracilior observatur. Fructus amplitudine nunc Cerafum, nunc Nucem Juglandem æquat, fucculentus, fubdulcis, in fungosam membranaceam fubfranciam transfens, communiter 17, pluribus vel paucioribus membranaceis loculis, favis apum fimilibus partitus: excujus fummo ambitu eriguntur totidem radii fungofi, fuíci, acuminati, duas tréfve uncias longi, effigiem coronulæ exprimentes. Radix perennat, coliturque velut species superiores.

Eadem minor Chryfanthemum aizoides Africanum tertium, sive triangulari folio, store aureo Breyn. Cent.

Hac antecedente minor, profert fructus Cerafi magnitudinem vix excedentes, 15 aut 16 membranaceis loculis, totidémque radiis brevioribus, (veluti femina Malvæ) in orbem junétis, & in mucronatum capitulum terminantibus constructos, quibus includuntur semina exigua dura, angulosa, rufescentia. Reliquam descriptionem quæ Breynii est, vide supra.

Pag. 699. Ad finem pagima adde Abusilo Indico Camerarii fimile si non idem, Beloere H.M. P. 6. T. 45. p. 17. D. Hermansus Beloere Abusili Indici interpide spomymum facit.

H.M.
Altrudinis duorum triúmve pedum eft, ramorum è ſpadiceo fuſcorum, lenioribus pilis hirſutorum.
Radiz ejus fibroſa. Folia Verbaſci mollutiem roddentia, tenuia equidem, è lato acuminata, quibus incutiure ſintt crebriores, longis piloſſique adhærentia peduncullis, ternas habentoſclas, frequentius hidbúrilas, in ſuperiore dantaxat eminentes parte. Sapor ſibacris, odor haud planè ingraus. Lutei flores, inflexiſque ſiupernè petolois infltentes, qui ſcata-mra poſſent videri ni paululum majores eſſent, quina haben petala, e longo latora, venis rectis firiata; exſurgenti e medio fy/se, multa ſunt ʃami-nula tenuia, ſfava, ex umbilico autem germinis fructus virides erumpentes. Hitlee ſincecdunt capita ſeminalas, quinque vientolbus circumlepar folius, vertice plana, în frequentes, que duo triáve plana continent ſemma, capſulas ſeminalas, primum rubentes, dein nigricantes, lintei collaris more compſſicata (eu caṇntaa, nilfime obſſta:).

cata seu carinata, pilisque obsita.

Arearum anans est, semper frondens & storifera. In Ange-Caimal, uti & in hortis reperitur.

Folioum publis intellinis alienus est, hypercatharini enim exertar facillimé. Radix, qua olei inferiori. vit altàs concoctioni, si earundem facultatum ei addas herbas, lepræ prodest; contritum & calidè affumptum semen citat alvum.

Katou-Beloeren H. M. P. 6. T. 46. p. 79. Abutilon Indicum quinque ad fingulos flores thecis.

Mox descriptæ Beloere stipite, ramis, radice proxima est. Folia densa, mollia, in quinque divisa culpides, per ambitum ferrata, petiolis longioribus & pilofis inhærent. Costa, quæ tria præcipuè ha-

bet brachia, vix nova spargit. Viror in supina parte obscurus, in prona clarior est. Odor iis ac sapor nullus. Flores pediculis innitentes, quinis consbant petalis, è longo rotundis, quæ è viridi diluto por natura. Etore peaucius innicentes, quinis contiant peaus, e longo rotundis, que e viridi diluto nonnihi flavent, uno in fazere leviter finantis, vensi in pare inferiore eminentibus fecundum longitudinem firaitis, 8c rugis minoribus crifatis: horum ex umbilico affurgens firlac craffico & longior, coloris purpuei firaminalia circundatur rubris, que genmas habent ruffas, 8c ru vertice bifariam dividitur in filamenta, colore purpuram, lenitudine fericum referenta. Calis vero quinque foliorum juxta pedunculum feptem, octo, fæpiffime novem foliois angulfis fuccingitur. Floribus deciduis è periantim action activativa de la misulas e museo quinci parte parte prisone deciduis è periantimatica qualitativa de la misulas e museo quinci parte parte prisone deciduis è periantimatica de la misulas e museo quinci parte parte prisone deciduis è periantimatica de la misulas e museo quinci parte parte prisone deciduis è periantimatica de la misulas e museo quinci parte parte prisone deciduis è periantimatica de la misulas e museo quinci parte thii medio enascuntur capsula seminales, numero quina, plana, pilosa, nigricantes, in vertice eminentes: ha propriis loculamentis semina trilatera, quorum duo plana, tertium convexum, coloris è rubro nigricantis includunt.

Arenoso letatur solo: neque flores, neque frondes unquam ei deficiunt: in Angecaimaal fre-

Radix olei butyrique infervit confectioni : item ex ea conficiuntur globuli fonticulis non inutiliter Usu & immittendi: è foliis chirurgi (ut ipforum utar voce) lavamentum parant ulceribus ac erylipelati con-Vires.

Pag. 701. Cap. XI. add. Hujus majorem seu speciem seu varietatem observavit D. Plucknet, nobisque ficcam oftendit.

Pag. 723. Qu. An Mechoacanna alba à nigricante seu Gialappa aliter differat quim ut Radix decorri-cata ab eadem integra seu cortice vessitat, quamuda Piper album à nigro differt, non aliter disferre conjectura seu suspicio est. D. Tancredi Robinson. Et same non est dissimile veri Mercatores compendii causa viam invenisse unam radicem, pro duabus obtrudends.

Pog. 727. lin. 40. pro Decima septima Convolvuli specie interponatur 17. Convolvulus Indicus villosus Hederae solio tripartito, store caruleo Herman. Cat. Hort. Leyd.

Gauder radice exili, pallida, modicè fibrola; Viticulis longis tenuibus, pilofis, infirmis, quæ vel vi-cinis friptibus implicantur, vel terræ incumbunt, &c exviticulorum nodis novas radiculas defigunt: Folius pariter pilofis, fuperne viridibus, fubrus pallidioribus, in tres lobos Nil Arabum inflat divilis, aft angultioribus: Flavibus monopetalis, campaniformibus, perangultis, pallidè cœruleis, fugacibus, ad Solem expansis, exteroqui clausis, tribus quatuorve in hirlutum capitulum congettis, singulis insidenti-bus calyculis villosis quinquesoliaris. His includuntru vascula rotunda, plana, crustacea, in quibus quaterna semina triangula, susca, hirsuta. Madet tenui lacte, subacri, ingrato, suspecto virtutis purgantis.

Locis aridis incultis India uberrime provenit.

Pag. 718. Descriptioni Battatæ Hispanicæ adde Gul. Pisonem asserere eam Flores ferre externè dilutè virides, internè candidos, figura Campanulæ.

Pag. 730. Post lin. 16. adde pro 29. Convolvuli specie

19. Convolvulum Americanum villosum pentaphyllum & beptaphyllum majorem Herman. Cat. Hort. Leyd.

A radice non adeò magna, albente subrotunda emittit sarmenta hirsuta, herbacea, infirma, in ramulos quamplures divaricata, sex aut plurium ulnarum longitudine, vicinis quibulvis adminiculis multimulos quamplures divaricata, tex au plurium unarum longitudine, vicinis quibitus adminiculis multi-vario amplexu (e involventia. Folia p laimam ampla, hirliuta, digitata, quinque vel feptem profun-dis lacinis incifa, altera parte viridia, altera fubincana, longis pilofis pettolis adharent. Ad horum exorum prodeunt hirliuta capitata: in quibus funt flores pallide flave(centes, & post florum exanthe-fin femina pracedenti omnino fimilia. Lacke quoque dilutioro turget, libacti ingrato. Ex America transimiffus est: non multum differt à Convolvulo Ægyptio Vellingii.

Idem Zeylanicus minor Ejuldem. Pes Tigrinus dictus * Diwipahuru Zeylanensium Convolvulus Indi * à foiii cus beptaphyllus villosus Breyn, Prod. fimili, " line,

Præcedenti fimillimus est, ast minor & hirfutior. Foliorum incifuræ sunt latiores & obtusiores, pedem Tigridis exprimentes. Flores candidi quini aut septeni prodeunt alternatim è capitulis hirsutis. Seminum medulla in aquam tepidam injecta peramœno spectaculo resolvitur in tenuissima candida folia, plantæ foliis exactè respondentia.

Pag. 731. Ad finem Capitis quaris adde fequentes Corvolvulis species, Convolvulus maritimus Zoslamicus folio erasso, cordiformi, Bintamburu Zeylanenshus, "Pes Capra Lu- è fusio fitanis Herman. Catal. Hort. Leyd.

Hujus radis, Salfaparille non abfimils, in obliquum longè latéque prorepit, fusco craffòque cortice tecta, & lacte tenui, in refinam concrescente referta. Ex qua sparguntur sarmenta, herbacea, glabra, infirma, humi strata, trium quatuorve ulnarum longitudine. His alternatim adhærent folia table unitable and a serio de la complicata qualque bifida, imitantia figuram cordis. Flores prodeunt ex parvis quinquefoliaceis calyculis, monopetali, ampli, pentanguli, campaniformes, rofeo vivaci colore, umbone medio atropurpurafcente. Semina fequuntur quaterna, angulofa, hirfuta, locata in vasculis subrotundis, in parvum definentibus mucronem.

 $\overline{APPENDIX}$

1883

Confimili purgativo sale ac alii congeneres præditi sunt hunc quoque convolvulum gaudere col-Conhmitt purgation late as an iongoine of partial that the quoties convenient gatagere colligit. Differman nontantum ex lacte acri linguam & fauces pangence, led & experientes multipage experientic comprobatis. Refina enim radius drachmæ pondere cum vitello ovi, lacte coccineo, aliave convenienti emultione data hydropicorum aquas blandê fubdusti. Idem officium præfitit autre convenient emuniore casa ayuropassum aquas manue inconst. Icom officium præfliti radicis extractum cum [print win paratum. Hinc fallam & imaginariamelfe exilitimat opinionem guam habent Luftam & ronnulli Indi de vi ejus diaphoretica, inde forte ducta quòd facie externa quam habent Luftam & ronnulli indi de vi ejus diaphoretica, inde forte ducta quòd facie externa Sarfaparillam referat. Licet in censum purgantium reponatur radix, tamen ejus folia cedunt in pa-Sartaparmanı i cicala Zarta de Bulum cuniculis, cervis, damis, capris tam domefficis quam fylveftribus.
Luxuriat locis maritimis Malabara, Zeylan, aliarunique regionum & infularum Orientalium.

Plantz huic similis è China allata folia nobis confinunicavit eximius Botanicus D. Jac. Pettiver.

Convolvulus Indicus alatus maximus, folisi lbifco nomibil fimilibus angulofu. Turbith Officinis Her-man. Cat Turperbum repeni folisi Althaa, vel Indicum C. B.

Vario longóque reptatu ad tria quatuórve cubita descendit radix, pollicem & amplius crassa, lignoraino migoque repeata ao na quattori e cuina a cascinita rianza poinceire ca ampuis Graita, igno-fa, in aliquot ramos dirifa, raifo fulcoque cortice tecta, qui ruptus fillat fuccum ladetum glunno-fum in pallide flavescentem refinam illico concretentem, gustis primum subdulcis, postmodam num in painee naviennem reiman inno consecuents, guros primum insutics; portinodam pungitivi, vonitum minantis. Ex hac prodeunt farmanta ramofa, quatore alis donata, varios in gyros fele contorquentia, propè radicem lignofa, digiti crafficie, rufeficentia, in progrefiu verò virigyros tele contorquentas, prope raducen inginas, que de antide, i notecinas, in progretta vero viri-dia, fex feptémbe ulnarum longitudinem aliquando fuperantia, quorum nonnulla humi procumbunt, alia vicinas arbores fruticcique scandunt illa, multiplici plexu se involvunt. His adifiant ex carinais alatísque pedunculis felia Althax nonnihil paria, mollia, incana rarâque lanugine obsita, angulosa, in ambitu crenata, leviter mucronata: Ad quorum finus circa ramorum fummitates exeunt petioli, fuperioribus longiores, robustiores, alis & carina omnino destituti, sustinentes terna aut quaterna capitula oblonga, mucronata, quinque viridantibus in rubro foliolis conflata, qua fingula excludunt florem monopetalum, Convolvuli vulgaris magnitudine & forma, candidum, intus quinque pallescentibus apiculatis staminulis cum sexto intermedio subjecta seminali capsulæ impacto refertum. Flore excusso capitula expanduntur, in quorum centro conspiciuntur quaterna, rotundo-angulosa nigriexcusto captinae expanius un quotum centro compramatu quaettina toumoc-angunoa nigri-cantia femina, Piperis magnitudine, inclula valculo tenui, membranacco, inbrotundo, deprello, quadripartito. Confimilia femina, florum feminiumque involucta memini, inquit, me obfervidite in Mechocanna, cujus expansium involucrum una cum captula feminali falso pro flore propositit Mo-Mecanocamia, cupe expanioni involucioni una comi capitali anticoni di pro note propositi Monardes & et e o Dalechampius, J. Bauhimia silique.

Turbich frequens offendi locis opacis, humidis, ad folfarum margines, retro hortorum fepes aliifq,

locis sylvestribus à mari longe dissiris in Zeylan & Malabara.

Colliguntur in ulum medicum non caules, ut perhibet Garcias, sed radices crassiores, turgentes lace & refina copiolidie. Qua ad nos transferuntur fodiuntur in Guzaratta, ubi proventus luxuriofus. Hæc omnia Hermannus.

Convolvulus Bona nox diëtus, flore candido grandi J.B. Smilax aspera India Occidentalis C.B. Bue-nas noches Hispanis Park, Fruëtus 3. cap. 18. lib. 2. Exot. Clus.

Primo ortu bina profert folia Campanulæ Indicæ primum nascentis foliis similia, sed majuscula & crassiora, cui etiam similia edit folia recens natus Mechoacanus. Multi porro ab hujus planteradice prodeunt ceules, qui pedamenta affixa vel vicinas plantas multiplici ambiunt fipira, Smilacis a-fiperæ instar, cui etiam fimilia habet folia, majora tamen & molliora. In caulibus etiam aliquot hamats continet spinulas, quales & Smilax aspera, sed minores & minus horridas. In planta ex semine nata Sarmenta tenellos veluti spinarum aculeos, prasertim circa artículos generabant, que Cluso nihil aliud erant quam radicum rudimenta, ut in plerifque plantis, putà Mayzio, Harundine, &c. contingere videmus. Cujus etiam fententia nobis arridet, fiquidem in nulla Convolvuli specie sarmenta frinulis obfita hacteaus videre contigit. Flores autem pandit candidos & grandes, mediocri disco pares, qui matutino tempore deltiscentes, noctu illico flaccescunt, unde nomen acceptise videtur. Calyx florem continens, [in planta ad Clufium milfa] quinque foliis unciam ferè longis & la-tis invicem amplectentibus conitabat, ur in Cappare, quibus includebatur caput trigonum membraus invicent ampressantous contrasar, in in cappare, quitos incautesatur captur regonum membra-naceum, tria grana inflar magnorum Piforum continens, coloris ex fufoc cineracei & prine fuligino-fic tres autem fores ex longis pediculis dependentes craffiufculo ramo inhefifie apparebant. Hac planta cùm genuina Convolvuli species fit à Smilace aspera genere diversa est.

Convolvulus folio Sagittariæ Wheeleri.

Exficcatum vidimus apud D. Placknet.

Convolvulus serpens maritimus spicafolius, Triumfetti.

Cespites aliquot plurium erectorum soliorum supra humum sundit, nonnullos immediate radici, alios lignofis, perbrevibus tamen, ac exilibus veluti truncis innixos, quorum majora unà cum petiolo parùm excedebant minimi digiti longitudinem, formaq, fimilia erant us Cantabrice vulgaris, multim tamen angustiora; imò ab excurrente nervo mediam ipsorum longitudinem (aliquot etiam propagines æquali ordine hinc indè ad latera demittente) supernè eleganter sulcata reddebantur, infernè verò torosa. Porro hujusmodi foliorum color cinereus simulque splendens observabatur, excitante ipfum breviffima, tenui ac denía lanugine eadem folia occupante; substantia solida ac pinguis, nullius tamen sensibilis saporis aut odoris. Subtus foliorum cespites pro radicibus craffiuscula ad instar ferrei fili extenduntur fibra, intorta, ac ruditer annulofa, adeoque finul connexa, ut illas uni cespit; subjectas trahenti reliqua etiam aliis remotioribus cespitibus inservientes eadem opera, (ni forte continuatio disrumperetur) succederent. Harum substantia nervola, cortice crasso subspacioeo tecta, infipida plane ac inodora, nec tenuioribus capillamentis omnino destituta, imperfectis priorum more annulis voluminosa ac inflexa.

Flos brevissimo ac gracili inharet petiolo plerunque nudo, interdum binis valde exiguis foliolis, foliofis appendicibus ex adverso sitis donato circa Aprilis finem se explicans, formâ ut in reliquis sui generis, sed parvitate Convolvuli Siculi Bocconiani amulus, non tamen cœruleus sed in candido carneus, & in medio quadam stamina minimis apicibus pradita, obscurioris coloris continens, calyci insidens herbaceo, aliquot incisuris distincto. Flore verò cirò arescente parva, globosa succrescit capsula, interdum quatuor vel quinque, parumper angulosis, nigri coloris seminibus prægnans, singula tamen intus candida ac tenui membrana invicem discreta.

Tota planta maximè vivax est & folia medias etiam inter hyemes conservans.

Juxta oram maritimam quà è Centumcellis Romam itur in eminentiore quodam loco lateralem Locus veluti limitem viæ publicæ præfignante à D. Trionfetti inventa eft.

Pag. 742. Campanulis glabris addatur, Campanula minor Americana folisi vigidis, flore caruleo patulo Herman. Cat. Tracbelium Americanum minus flore caruleo patulo Dodart. Mem.

Dos. natur.

Radicem habet fibrofam & velut capillatam, è cujus capite initio fundit folis Rofa inflar in orbem pofita, pollicem & dimidium longa, & tres circiter lineas [lignet] lata, leviter crenata, firma, glabra, defuper obleuritis viridia. Emedio foliorme exit casula, paullbin fittans, dimidium circiter pedem altus, folis circumcica oblitus, figura inferioribus fimilibus, fed minoribus magnique acuminatis. Circa meciam partem plures emittit ramos, foliis etiam vestitos, eis qui in caule fimilibus, verum adhuc minoribus & acutioribus, quorum unusquisque fastigio suo storem gestar, calyce quinque-partito cinctum, è cœruleo in violaceum colorem tendentem, Campanæ similem, quinque-partitum: è cujus medio exit stilus flavo-viridis, summa parte trifidus vel quadrifidus : imum stilum circumstant quinque filamenta tenuia, lutea apices fuftinentia, triplo ipfis longiores. Flore prætento craffescit calyx & quandam quasi stellam efformat, in cujus medio se elevat pericarpium, in tres cellulas divifum, femen continens parvum, ruffum, Rapunculorum fimilem. Radix è lateribus propagines emittit, qui germina noválque plantas edunt. Folia sapore sunt leviter adstringente. Planta vivax est & umbra gaudet. Ex America ad nos allata eft.

Pag. 7.43. Ad quintam speciem seu Erimon Col. adde. Plantam ab bau dwerfam depingit & describir Abrah. Maningius in Historia plantarum Belgica, quam wocas Eriman Diocordia, ad quem Lectorem remitro. Lib. 3. Cap. 269.

Eadem pag. pro specie sexta post Erinum F. Columnæ addatur,

6. Campanula minima Africana, Erini facie, flore violaceo, cauliculis procumbentibus Herman. Cat.

Herm. F. Columnz accedens plantula in pascus alitsque irriguis locis circa Promont. Bonz Sp.i reperitur, cujus semina huc advecta larch progerminărunt. Niture radice exigua, pallida, emittence eadiculot remes, humi procumbentes, in aliquot ramulos divisos, quibus addtant foliola Erino Columnz longiora, angustiora, pingua, crassifuscula, hilari virore nitentia, sinuata, per margines leviter crenata. Ad horum alas prodit tennissimus pedicellus, sustiniens ex calyculo exiguo, hirsuo quinque partico ssigualmenta pravum, oblongum, monopetalum, campanulatum, quinque profundioribus crens dissentum, coloris in purpura violacei. Hoc dessuso sinceedit more congenerum vaculum ablongum, exigumus trisoumus, ricasolitate tribus ferancishus vix confirmis servicim continents. oblongum, exiguum, trigonum, tricapfulare, tribus foraminibus, vix conspicuis pertusum, continens semina minutissima rubiginea. Tota planta, lacte tenui aquoso subdulci turget. Floret ab Augusto in mediam hyemem ufque feminibus deciduis fe propagans.

7. Eadem cauliculis erectis,

Antedictæ adeò fimilis est, ut antequam adolescat vix ab illa discerni queat. Cauliculos acquirit robustiores, rectà assurgentes, dodrantales: Folia longiora & angustiora: Flosculos minores in pedunculis longioribus. Cætera conveniunt. Offendit cum superiore locis humentibus ad Promont. Bo-

Pag. 749. lin. 34. D. Hermannus Hummatu H. M. idem facit Solano spinoso fructu rotundo, longo store C. B. Ego stiam mutată semtentiă à Stramonio majore albo diversum puto.

Pag. 750. Ad finem Lib. 14. add.

CAP. VII. .

Anonymos Brafiliana flore monopetalo specioso.

Polarger, TN fedquipedalem altitudinem affurgit, caule rotundo, leniter hirfuto, geniculato: ad genicula autem bina folia fibi invicem oppolita, leniter etiam hirfuta, oblonga, viridia, & in extremitatibus ramulorum multa foliola fibi adjuncta, acque inter illa fores ex longo calvee prodeuntes, ex lactescente diluté purpurei coloris, unica quidem parte constantes, sed superius in quinque laci-nias divisi, nullo in centro stamine. Post storem sequentur folliculi magnitudine grani Cannabis, quibus continetur semen compressum, fuscum.

Vires.

Pag. 755. Pro 16. Linaria: Specie interferatur, 16. Linaria annua angustifolia stofeulis albis lengius caudatis Triumsetti.

E radice binas circiter uncias longa, eâque lignofa, tenui, albo cortice induta, in contortas fibras E ratice binas citical delitico ftipara germinant duo vel tres cauliculi initio recumbentes, tenuicifinii, fubvirides & fuccofi, quos radatim per intervalla cingun foliola utplurimum quaterna fimul, integra, oblongo angusta, crassiuscula tamen ac saturatius virentia. Horum cauliculorum unus vel alter ad (ummum, planta magis adolescente erigitur ad palmarem vel sesquipalmarem altitudinem atter an ummun, punta inego aconocimos quanta en particio de la recupiratua de la compania del compania del compania de la compania del compania d tramun toccam includa memorana, permitti fully, deinde pallefcente, qui infuper in aliquor pauciores ramulos fape dividute e fini foliorum erumpentes. Folia autem fuperiora ordine longiora funt & angultiora inferioribus, & unicalia tandem ovadunt, suprema singulatim dependent & ferè capillacea redduntur. Ex summo cauliculorum adventante Junio prodeunt sloculi rari ac exigui, brevibus pediculis sussulti, è calyce quinquefolio reliquorum congenerum fimiles, fed perexigui, calcari longifitmo, colore penitus alto. Caplua oblonga, turgida, carca medium patenti rima diffinita, tenu candidóque diaphragmate in geminas cellulas difereta, urramque copiolo ac minutiore femine, maturitate nigerrimo, ex rotundo in oblongum declinante repletus, altera extremitate latiore, cujus pariter fapor, uti exterarum partium, fubamarus.

Semine completo Planta penitus exficcatur. Roma prope Farnetianos colles, non longe ab eo fitu quo meridiem respiciunt, sapius observavit Joan. Baptista Triumfetti.

Pag. 756. Pro 19. Linaria: Specie ponatur Linaria: Americana maxima purpureo flore Herman. Cat. Hort. Leyd.

Cauler huic rotundi, laves & ramofi, humana altitudine quandoque fuperiores. Felia quina, quaterna, ternave ex adverso, absque petiolis ordinatim disposita, confimili ferè facie Gentiana contentia experiore de la confimi terna, ternáve ex adverío, abíque penois ordinatmi dipointa, continuil refe rale Gentialae Concava, ex bai las ni acutum mucronem tendenta, fuperne glabra, late viridia, inferne pallida, aliquot per longitudinem excurrentibus nervis inferipta. Summas virgas occupant fisses monopetali,
in fundo integri, purpurei, reliquis omnibus Linarias fpeciebus ampliores, anteritis frictima, pofterius
calcar habenes. His defluxis fuccedunt vafcula rotunda, furfum versis bifariam dehifcentia, in
quibus femina nigra, orbiculata, compretifa, foliaces, que globulo rugelo pallido, tanquam fepto
quibus femina nigra, orbiculata, compretifa, foliaces, que globulo rugelo pallido, tanquam fepto
mermedo imbreta o est de conse antis none, segurina portudens. latéque sese diffundens & singulis annis nova germina protrudens.

Pag. 761. Ad finem Cap. de Antirrbino add. In Hort. Reg. Parif. & Hort. Acad. Lugd. Bat. habetur

Antiribinum longifolium majus Italicum flore amplo, nivee, lattescente.
Pag. 763. 4d sinem bissoria Pistochia Cretica add. Medici & Pharmacopoei Londinenses Polyrrhizon Virginianam dictam à Piftolochia Cretica diversam effe contendunt : Et sane specimina ficca utriulque plantæ quæ apud Clariff virum & Botanicum longè peritifimum D. Leonard. Plucknet, MD. vidi, plantas diverlas effe arguunt. Rem curiofis diligentiùs examinandam propono. Carterum omitti non debuit Herbam hanc certiffimum effe & præsentaneum remedium adversus lethiferos morsus Serpentis illius, the fattle snake nostratibus dicti.

Herbæ commansæ succum deglutunt, statim à morsu, & contusam vulneri imponunt. Radicis & herbæ pulvis in vino alióve convenienti liquore fumptus morfum canis rabidi fanat, & ab hydrophobia defendit.

Pag. 764. Ad finem Capitis de Aristolochia addatur Aristolochia longa Mexicana, Tomabuactli copatli Hernand. l. 2. c. 24.

Herba est volubilis, falisi cordiformibus, Cacalietla-copatiis similibus sed majoribus & rotundioribus, caudibus tenuibus, plexis, geniculatis & purpures, purpures se produce se caudibus tenuibus, plexis, geniculatis & purpures, purpures se pentagonis quadantenus similem, referrum semine. Nalcitur in montosis & caldis locis; qualis est Tlackmalacensis & Huaxrepecensis. Radix est nonnihil amara, gustu adstringente, & refinosa.

Pag. 767. Ad finem capitis de Scropbularia adde, Scropbularia pergrima frutsfem folis Teuerii crasssulfaufculis Breyn. Prod. Hort. Lugd. Bat. Her-man. An Scropbularia Telephü solisi?

Hxc ob elegantiam & perpetuò virentem comam omnes Scrophularix species antecellit. E radice pallida in contortas sibrillas abeunte caules crigit rectos, firmos, frutescentes, altitudinis sesquipedalis, quadrangulos, virides, firiatos, geniculatos, frequentes in ramos divilos, quos ad fingula genicula cinquadrangulos, virules, finatos, geniculatos, requentes in ramos divitos, quos at iniguia genicula ciri-quint felas, crifinicula, fibrotunda, crenata, ungiuem vis excedentia, vulgaris Teucris facte, parte inferiore bina adverla, fiperiore verò folitaria. Fiofasti infident exiguis quinquithdis calyculis, Sero-phularas Rutz canine delse fimillini, monopetali, fibrotundi, in quinque lacinias, quafi totidem petala diflecti, petalo fuperiori purpurafeente, bifido, galex inflar, binis lateratibus auriculatis, palli-dis, imo labato, exiguo, purpurafeente; "orduentibus e medio richt paminibus candidis, spiculis para purafeernibus donatis. Fiores excipte vosfeulem fibrotundum, acuminatum, bicapitulare, in duas carinulas dehifcens, continens semina exigua, fusca. Propagatur feliciùs ramulis quam seminibus. Pag. 774

Pag. 774. Ad finem Capitis de Euphrasia addatur Euphrasia affinis Indica Echioides Kawatuwa Zeylonensibus Herman. Append.

Affurgit ab radice albente, lignofa, digitali craffitie, multifque fibris capillata, Cauliculus pedalis, fta-tim ab radice in aliquor ramos divitus geniculatus, quadrangulus, afper, villofus. E fingulis genicu-lis ab imo ad fummum ufque exeunt falia lare viridia, fubafpera, villofa, digitum longa, unguem lata, obtufa, bina ex adverso posita, saporis fatui, ad quorum sinus prodeunt ramuli, tenues, biunciales, quibus ex angustissimis herbaceis quinquesidis calvculis insident sores quini, septeni, aliquando plures, ad basin candidi, catera purpurascentes, consimili ferè ordine quo Echii Alcibiadici flores dilpoliti. Formâ tubulum sesquiuncialem exprimunt, qui in amplum orificium quasi galeâ trisidâ & labio integro obtulo constructum definit: profluentibus è medio duobus capillaceis, atro-purpureis tenuíque albente lanugine pubefcentibus ftaminulis cum fylo corniculato concolori & longiori. His difcuffis fucedunt valenda bicapfularia, oblonga, quadrangula, membranacea, gramum Hordei imitantia, que femine continent quaterna, ex fufco flavefcentia, fingulis in loculis bina. Frequens occurrit locis fordidis infileix Zeylonz. Florut in Heriz dead. Lugd. Basev.

Hanc plantam eandem effe qua à Jac. Breynio descripta occurrit Ephemer. German. An. 4. & 5. Observ. 139. sub titulo Buglossi Echioidis Indici Convolvuli corrulei minoris folio, & icon & descriptio & locus suadem. Rechius autem noftra sententia à D. Hermanno pro Euphralize specie habitation de locus suadem. betur quam à D. Breynio pro Buglosta. Ideóque à Libri X. Cap. VI. ubi earn in Historia collocavimus hunc transferendam censemus.

Pag. 776. ad finem paginæ,

CAP. IX.

1. Gratiola J.B. Ger. vulgaris Park. Centauroides C.B. Gratia Dei. Germanis Gratiola S. Centaurium aquaticum, forte Polemonium palustre amarum Hippocrati veterinario Gel.Col. Deoge-Dpffop, rectius Water-Dpffop.

Bertim luxuriant hujus radices, pennæ Anferinæ crassitudine, oblique reptantes, albæ, crebris geniculis nodosæ, à quibus plurimæ demittuntur fibræ albæ: Caules plures dodrantales surgunt, teretes, propter terram rubentes, superius ex albido virescentes, creberrimis geniculis distincti, ad quorum fingula folia bina, Saponaria: minora, interdum: in ambitu nonnihil crena-ta, aliàs aqualia nascuntur, & ex eorum alis modò Surculi foliis Hyssopi minimè crenatis donati, modo flores fingulares, firiati, oblongi, colore quà pediculo femunciali & longiori committuntur fub-flavo, per reliqua albo, excepto folio, ex quatuor quæ habet fupremo, furfum reflexo, quod interna parte lanuginem luteam oftentat: infidet autem totus flos calyculo quinquepartito, cui bina foliola Hyffopi appofita: Porro autem pericarpium ex rotundo oblongum est, semen continens minu-

tum. Tota planta infigniter amara est & inodora, quadam cum obscura adstrictione.

In palustribus prope Constantiam Germania: urbem ubernime provenit: in aquosis etiam tum in Locus. Italia, ubi Stanca-Cavallo appellatur, tum in Gallia Narbonensi. Flos communiter in purpura albicat, interdum luteus est.

Efficax remedium est in humoribus aquosis, lentis biliosisque specifice evacuandis, quos vel ex remotifimis partibus trahit, atque tam per secessium tam per vomitum expurgat. Hinc magni usus ello poterit in Hydrope & ictero flavo, necnon ad diutinos coxendicum dolores & inveteratas febres gar corrigenda eff Zingibere, Sale Gemma, Cinnamomo, &c. Quia amaritudine dotata eff ringibi Lumbricos fugat, corrimque faburram expurgat. Vulneribus celeriter medetur ea glutinando trita & impolita, autore Matthiolo.

2. Gratiola Alpina J.B.

J. B. Vix iécunciam excedit coliculus, qui fingularis, fuperna parte, ubi aliquot floſculi, bifidus, per quem folia duo aut tria oblonga, inferiora latiuſcula, unciam circuter longa, ſapore nullo evidente: multis tenuibus fibris radicatur. Florentem invenit Autor noster mense Julio in monte Braulio Rhatorum

Hac planta florem habet monopetalum ex oblongo tubo in quatuor petala seu potiùs lacinias peta-lorum amulas, non eas tamen uniformes & inter se omnino similes, divisum; proinde ad Tribum Herbarum flore monopetalo difformi pertinet. Verum quoniam figură floris non ufquequaque con-venit cum ullo genere fub prædicta Tribu contento, feorlim collocari, fuumque ac proprium genus constituere debet.

Pag. 780. Post tertiam Leucoii speciem pro quarta adde, Leucoiu assime Tripolium Anguillara & Leucoium maritimum Camerarii J. B. Maritimum soliis & siliqua birsutis, caque tribus in summo apicibus donata. Morison. hist.

Provenit Tripolium inter Scyllam & Charybdim circa S. Georgium. Folia fimilia Plantagini, angultiora & craffiora; exfilir è inedio caulis palmum alus, in tres ramos divifus: flores fimiles Viole matronalis: Radix alba, acris, odore Rhaphani, craffa, non odorata, ut vult Diolocirdes. Icon Leucoii marini (inquit J. Banhinus) Camerarii non mihi videtur respondere descriptioni

Anguillarz, non enim funt folia Plantagini fimilia.

C. Bauhinus

C. Bauhinus Tripolium Ang. & Leucoium maritimum aliud Cam. Leucoii marini latifolii Ger. fynonyma facit. Parkinfonus iconem Camerarii aflumit pro Leucoio suo marino maximo, quod nihil alind eft, nostra sententia, quam Leucoium maritimum nostras, ut diximus; maritimum autem nostras cum maritimo majore Clus: idem videtur. Quocirca m invenissem in Catalogo hort. med. noitras cum marit. finuato folio G. B. & Leucoium marit. Camerarii J. B. a D. Herman-Lugd. Bat. Leuconium marti. Illiamo dina con construire de la construire de la D. Herman-no, cui nociora elle debent quam nobis, utpore qui utrumque coluciri & ob ocalos haborir, pro di-verfis speciolos propostra in fernentia perstitutiem, candem plantam elle Leucoium marit. Cam. & marinum majus Class quamvis Tripolium Anguillara longe alia res sit & rectius a C. Bauhino ad Leucoium maritimum latifolium referatur.

Pag. 781. Ad finem Cap. I. de Leucoio adde, Leucoium Africanum caruleo store latifolium birsutum Herman. Cat.

recoman.

Ex radicula tenui, albente, fibrola exoriuntur caules fingulares vel | ramoli, bipalmares, graciles, hirfuti, arro-virentes; quibus ad ramorum finus adthant folia nonmbil finuofa, pilofa, craffiufcula, Herman. integra, rarò lacinis incifa, digitum longa, unguem lata, nunc latiora, nunc angultiora, nervis venifive nulls inferipte. Perse brevibus infident petiolis; forma & color Lini fairi floribus zmulu, alt quamor tantum petalis confirmati; condenque fubrus viridantibus parvis foliolis muniti. Hos excipiunt slique, digitum longa, angusta, compressa, bivalves & bicapsulares, quarum septo intermedio utraque parte adharent semina exigua, rufescentia, oblonga, parum compressa. Seminum saoor deprehenditur fubacris: Odor florum nullus.

Incola est Promontorii Bonæ Spei, amans saxosa inculta Sole illustrata.

Leucoium Africanum caruleo flore Coronopi angusto folio minus Herman. Cat.

Ab antecedente differt partium omnium exilitate.

eng. 70). An Historia plantarum Belgica Dentaria quandam speciem depingit, quam vocat montanam radice non dentata, rara & sustanti forma, quam apud insum vude lib. 3, cap. 185. Pag. 790. Add. Paronychia Buglossa foso D. Banister, apud D. Plucknet visa. Pag. 785. Ad finem pag. adde,

Pag. 807. Ad finem pagina, pro septima Eruca specie adde, 7. Eruca echicides Africana store caruleo Breyn. Prod.

Pag. 814. Ad finem Cap. 19. pro 17. Eryfimi specie addatur Eryfimum siliquis quast implicitis Pyrenaicum D. Fagon.

E Catalogo nondum editarum Hort. Reg. Paris, à D. Hans. Slaone ad me transmisso.

Pag. 816. Ad bistoriam Nasturtii aquatici vulgaris addatur Nasturtium aquaticum maximum D. Fagon.

Item Nafturtium aquaticum minus, quod hac æftate [An. 1687] observavit D. Dale. Folia tri-plo minora sunt quam Silymbri vulgaris; flores & filiqua conveniunt. Florendi tempore men-, struo spatio illud antecedit. Iisdem in locis crescit.

Pag. 819. Ad finem Capitii de Rhaphano (ylvesfri adde, Nastartium impatiens luteum siliquis curtis, fortè Rhaphani aquatici species Banister. Cat. Plant. Virgin.

Ramulum hujus ficcum vidimus in horto ficco D. Leon. Plucknet M.D. Londinensis.

Pag. 823. Post lin. 30. adde,

Cochleeria major Batavica erecta folio oblongo Herman. Cat. Hort. Leyd.

A vulgari majore Cochlearia differt tantum cauliculis rectà affurgentibus, dodrantalibus, aliquando cubitalibus, & foliis oblongis. Reperi in udofis circa Catwiick.

Pag. 827. Add. Nasturtium Virginianum siliqua compressa.

Pag. 837. Ad calcem paginæ adde, Thlaspi Halimi folio semper virens Herman. Cat.

Forma & magnitudine à Thlaspi fruticoso spinoso non multum abludit: verum cauliculis est herbaceis, foinis omnino destriutis, pallidis, glabris, incumbentibus humi, & in aliquas alas divarica-tis: Foliis brevioribus incanis, splendentibus Halimi de more: Floribus nunc in spica, nunc in umbella difpofitis, candidis, tetra petalis; quos excipiunt filiculæ orbiculatæ, depressæ, septo intergerino per transversum, hoc est antrorsum & retrorsum, eas in binos loculos dividente; quibus singulis includitur semen unicum, orbiculatum, depressum, rustum, acre.

Pag 8,00 lin. 2. Not. D. Hermannus in Cat. Hort. Leyd. cum Morisono Erucam maritimam Italicam ab Anglica diversam facit. Et revera si altera monospermos sit, altera dispermos; altera folio latiore & crassiore, altera angustiore; non præter rationem id facit. Nobis tamen negligentiùs contemplantibus Eruca maritima nostras cum Eruca maritima Narbonensi & Italica eadem specie planta visa est. At Hermanno potius fidendum, qui utramque coluit, & ut credi par est, differentias observavit. Ast illi non libenter concedimus Erucam maritimam Anglicam folio esse latiore & craffiore quam Italicam.

Eadem pag. Raphanistrum Monospermum capsula capitata & aculeata ad instar rostri aviculæ Morison. Myagrum ex Sumatra capsula spinosa Zanon. Rosa Hiericonthea sylvestris species.

Eadem pag. Ad finem pagina adde, Rapbanifrum monospermum maximum Chalepense, slore luteo, capsula rotundu striata Morison. hist. Morison.

Folia prima edit Sinapeos more: Caules producit bipedales & tripedales secundum solum cui committitur, nunc humiliores, nunc altiores, ramolos admodum, in quorum ramulculis exeunt flores tetrapetali, lutei, cum multis staminulis itidem luteis, quibus singulis succedunt siliculæ singulæ, rotundæ, ftriatæ, hirlutæ, definentes in apicem acutum, ramis brachiatis prædictis inliftentes, densè fatis dispositæ ad pedalem & sesquipedalem aliquando longitudinem.

Floret sub finem astatis, & semina matura edit incunte Autumno. In singulis siliculis singula

continentur femina.

Pag. 843. Ad finem Capitis de Ifatide adde, Hacis sylvestris minor Lustitanica Herman. App. Folia profert Myagro quodammodo paria, sed panlò ampliora; cauliculo finithamizos, ramofos, graciles; Floculos luteos, tetrapetalos, exiguos: Silicular compreffas, fungolas, avis linguam referentes, in quorum medio Semen unicum, flavum, oblongum, acre, more congenerum.

Pag. 845. Veronicam spicatam latifoliam C.B. invenit D. Lloyd ad latera montis cujusdam Craig Wreidbin dicki in Comit. Montis Gomerici Wallia.

Pag. 855. Ad vires Opii add. R. Opii 9j. Sal. nitri, Camphorz ana gr.iij. Olei Caryophill. gut.vj. M.f. pilulz parvz indendz in cavitatem dentis dolentis & permitte falivam ex ore efflore. Szpe tollit dolorem dentium in momento. D. E. Hulfe.

Pag. 857. Post Papaver cornic. violaceum adde, Papaver corniculatum Hormini folio D. Plucknet.

Pag. 858. Ad vires Chelidonis majoris adde, Ufum Chelidoniæ majoris in Pefte magno encomio celebrat Isbrandus Diemerbrook lib. de Pefte.

Pag. 859. Ad finem Cap. II. pro specie Chelidonii majoris adjiciatur Chelidonium maximum asaunav Canadense Cornuti. Park. Isem Ramanculus Virginiensis albue ejusdem.

Morison. Egregia hac planta perpaucis conftat foliis, longis pediculis è radice originem trahentibus, amplis, rotundis, glaucè virentibus, & Vitium foliorum modo laciniatis. Radicem habet carnosam, ut & folia fucco flavo aut aureo virus quoddam olente turgida; fi quælibet ejus pars rumpatur illico prædictus fuccus emanat. E radice immediate oritur pediculus brevis, tenuis, fubrubens, fuftinens florem album, ex plurimis petalis conflatum veluti Cyclaminis flos. Plantæ deflorescenti supervenit siliqua bivalvis, crassior seu spissior, sine septo medio, continens multa semina, majora seminibus nostratis Chelidonii majoris.

Planta est Americana, in Virginia vel Canada proveniens. Anomalis filiquosis potius quam Chelidoniis annumeranda nobis videtur.

Pag. 860. Ad finem capitis tertii add. 4. Sinapistrum Indicum triphyllum slore carneo minus non spinosum. Herman. Cac. Herman.

E radice tenui, albente, parva cauliculum erigit cubitalem, in paucos divifum ramos, ad tactum glutinofum, cui adnectuntur folia terna, petiolo modò longiore, modò brevistimo ramis cauliculoq, preffius juncto, suffulta. Flores modò albicant, modò ex slavo pallescunt. Cætera Sinapistro Indico pentaphyllo omnino paria.

Locis aridis ficcis, cultis & incultis utriusque India mirabili fœcunditate luxuriat. Harum plantarum semina sapore & virtute Sinapi non tantum æmulantur ejusque loco substituun-

tur, verumetiam à Lustranis in India degentibus Mastardo demato, hoc est, Sinapi sylvestre appellantur.

Pag. 864. Pro septima Tithymali specie interponatur
7. Tithymalus Lithospermi majoris solio Magnol. Append.

Plurimos producit caules cubitales, in quibus folia sesquiunciam longa, Lithospermi majoris, sed angustiora, consertim nascuntur, qua videntur glabra, quamvis brevistimis pilis donata sint. Flores & femina funt ut in aliis speciebus.

Pro cetavo & nona.

8. Tishymalus Amygdaloides sive Characias arborescens storibus purpureis major. 9. Idem floribus flavescentibus minor. Herman. Cat. Hort. Lugd. Bat. Hos neque depingit, neque describit.

10. Tubymalus Hibernicus Mackenboy dictus.

Hunc virentem mihi nondum videre licuit : in ficco folia latiuscula & obtusa sunt, non crenata, nec admodum crebra in caule, qui fatis craffus est, dodrantalis aut pedalis fastigio in ramulos aliquot diradiato, & foliorum velut corolla cincto, ut in aliis Tithymalis. Semina non observavimus.

Pag. 870. post lineam quartam adde,

Chamæfycen alteram Virginianam, foliis crenatis & maculâ fuscâ eleganter notatis, quam exficcatam apud D. Plucknet vidimus.

Pag. eadem, Speciem Tithymali 36. P. Hermannus in Catalogo plantarum Horti Academici Lugduno-

Tithymalum Ragusinam flore luteo pentapetalo vocat, & sic describit.

E Radice lignosa, tenui, pallida, cauliculas promit dodrantales, ramosos, quasi fruticosos, graciles tamen, glabros, subrubentes, aliquando exiguis ferrugineis punchis & tuberculis aspersos. His adfiant folas tara, liname paria, sed triplo breviora, iningin per longitudinem nervo inscripta. Ramorum cymis insident fizere, quinque orbiculatis savectentibus petalis, tottidenque concoloribus framinulus, fingulis duobus apicibus donatis constructi: è quorum medio prominer vasculum, parvum, processularum insufficience que constitue in constituente vasculum parvum, trigonum, tricapfulare, ceu arenularum minutissimarum congestu, aut verrucarum instar asperatum, tribus è iummo exeuntibus staminulis bisidis. In singulis capsulis continetur semen rotundum, fuscum. Exactam postulat culturam, inprimis hyeme, cujus rigidiores injurias minime sustnet. In nostrate cœlo solóque semina rarò perficiens, per ramulos se propagari patitur. Anomala est planta, nec genuina Tithymali species.

Pag. 871. Tithymalus verrucolus J. B. à D. Dale alicubi in Essexia aut Suffolcia inventus est &

in hortum translatus: locum non meminit.

Pag. 872. lin. 9. adde, Tithymalus Ranunculi radice D. Fagon. In Cat. Hort. Reg. Parif. nondum editarum

Pag. 873. pro tertia (pecie Euphorbii adde,

3. Cereus alter spinis crebrioribus borridus D. Watsto in borto Chelsiano cultus, angulosior & spinosior Hermann.

4. Ela Calli H.M. P. 2. F. 43. pag. 83.

Frutex est duûm hominum altitudinem superans, nascens in arenosis, Radix crassa, se rectà in terram demittens, ac fibras hinc indè emittens, intus lignola, cortice exteriùs fusco, intus candido rerram cemments, ac noras mue mue emitents, muo ngiona; coruce exactus tuico, intus candido & laêteo. Stipes qui ex radice unus affurgit, rotundus, ac ambitu amplexum unus brachi implens, ut & rami, quos hinc rectos, hinc tortuolos emitrit, cortice valde laêteo, ac in fuperficie finiss, binis & binis, transverts, duris & aculeatis, ac in fipiralibus tractibus ordine fitis in totum muniti, cum teneriores funt cortice viridi fulco, ac intus pulsa etima albeante lactea, vetudifores lignoti cortice minus viridi ful cinereo, & intus lignofi.

Felia transversim, vel etiam surrectim prodeunt, petiolis rigidis, craffis, brevibus, lactes, proxime supra signat situati vel ramis coronatim circundente surrection. data, funtque oblonga, linguaformia craffa, denfa, anterius rotunda, seu etiam rotundo-cuspicaza, juntque opionga, iniguarorima cratia, centa, anierius rotunda, ieu estam rotundo-culpi-data, nullis venis feu nervis ad vilium confipicius pertexta, in exteriore parte unam coltam eminen-tem in medio habentia, in interiori ejus trachu fulco firiata, nullis aliis nervis ad vilium confipicius pertexta, intuis valde lactea, fiuperficie plana & glabra, colore cum teneriora funt viridi-fiico, cim verufitora viridi-claro, ac dein flavefennia decidium. Folia femper ex fiummitate ramorum ac fur-culorum increfeentium, qui virides fiunt, erumpunt, inferioribus deciduis, notáfque albicantes & extuberantes relinquentibus.

Flores fimiles floribus pracedentis, ac supra ex nodis prorumpentes. Floribus erumpentibus folia magna ex parte decidunt, ac maximè in superiori parte caulium visuntur. Fructus cum prima

speciei iidem, cum qua & unà floret.

Radicis cortex tritus & epotus in aqua in qua Oryza cocta & lota est, servit pro hydrope, éstque * Mirim boc medicamentum valde * lene: ejus lac cum butyro in quo decoctum est datum blande & lenter Mariam bac purgat. Folis ad ignem calefacta urinam provocant; eorundem decodi funius seu vapor exceptus scaulitos doloribus corporis seu membrorum mitigandis ac devellendis confert. parum toftis expressus & auribus inditus eorum dolores sedat; idémque oculis instillatus eorum nu-

becilis tollendis confert; quin & in lotione corporis prodest pro pudendis tumefactis.

Not. De Euphorbii planta dissentire video eximios Botanicos Paul. Hermannum & Joan Conmelinum. Hic difertis verbis negat figuram Dodonzi effe veri Euphorbii; ille pro Euphorbio vero iterum proponit, Dodonzi & Lobelii Euphorbium. Urer rectiùs? Aft Stapelium fallum puto cùm affirmaret Cereum Spinosum Ger. non aliter differre ab Euphorbio Dod. quam ut adultam plantam

Euphorbiæ cognata vel Esulæ Indicæ Bontianæ planta Breyn. Prod.

Pag. 878. pro quinta Rutæ specie addatur,

5. Ruta Chalepensis tenuifolia storum petalis villis scatentibus Morison. hist. Morif.

Hac cum pracedente in omnibus fere quadrat, nifi (quod notatu dignum) quatuor petala florum eleganti (pectaculo, numerofis villis (et pilsi luteris feateant, Capilais feminales produci tetragonas, minores, capilais precedentis pares, arque in finguisi loculamentis (que funt quaterna) minutiora lemina, angulosa, quam pradictarum specierum cujusvis minora. Habetur Habetur in Horto Acad. Lugd. Bat. hujus generis foliis latis. In Catalogo quodam ad me millo in-venio Ruta: speciem arboream latifoliam dictam.

Pag. 878. post nonam Plantaginis speciem adde,

10. Plantago Myosotis seve trinervia birsuta Caroliniana. Mouse car Plantain from Carolina

 $APPE\mathcal{N}DIX$

Ex seminibus è Carolina America: Septentrionalis provincia delatis industrio Hortulano D. Derby Hogsdenia: prope Londinum enata est. Radix fibrola reliquarum Plantaginum similis. Folia tres plus minus uncias longa, unam lata ex angulto principio fentim dilata aliarum more, hirfuta, tri-bus tantum nervis [in plante ad nos transimiste folio] per longitudinem decurrentibus. Spice bre-vibus & tenuibus pediculis vix unciam excedentibus hirfutis, iplæ pariter tenues brevesque, adultæ fortè aliquanto longiores sunt, tunc tamen proculdubio tenues & perexiguz. Communicavit D. Doody.

Pag. 879. pro 12. Plantaginis specie adde, 12. Plantago Indica C. B. Payco herba Monard. Clus. Exot.

Monard. Herba ex Peruvia missa, incolis Payco dicta, cujus folia Plantaginis foliis formă & colore sunt millima, refuccata valde tennia, & guidata impense aria calidaque deprehenduntur.

Ejus pulverem ex vino fumptum nephriticum dolorem à flatibus aut frigida caufa provenien-

tem tollere aiunt; ipsam verò plantam coctam & emplastri modo dolenti loco impositam, eundem effectum præbere: quod veriffimum effe se experientia didicisse affirmat Monardes.

Pag. 880. lin. 11. adde,

Page, 505, 187, 11. aaas,
D. Edv. Hullé in Manufcripto quodam D. Page, M. D. Suffolcienfis hujus herbæ pulverem adversus morfum canis rabidi commendatum fe inveniffe feribit, R, inquit, Coronopi (Herbam *Seel-*20, amoor lam nonnulli vocant) quantum velis, mundatam & in clibano vel aliter leni calore exficcatam Daebi ifte per in pulverem subtilissimum comminuas, ejúsque quantum solido nostræ monetæ incumbat, plus errorem Sesaminúsve pro agroti atate, in convenienti aliquo liquore ceu vehiculo propines.

quam in Suffolcia Stellam terræ wosne, pro Coronopo quam herbarii nonnulli Herbam Stellam vocane habuerii: siquidem Sejamoides il-lud adveriis mossum canis rabidi: valde celebratur.

Pag. 887. pro 21. Phaseoli specie interseratur, 24. Phaseolus Africanus birsutus, bituminosus, siliquis bullatis, flore flavo Herman. Cat. Hort. Leyd.

Hujus semina (inquit) ex declivibus irriguis montis mensalis seu Tabulati Promontorii Bon. Sp. huc advexi. Proferebant plantam farmentosam circirer trium ulnarum longitudine, more Pha-seoli hortensis emittentem ex radice lignosa, alba, sibrosa sarmenta tenuia, terna quaternave, valde ramosa, folia subrotunda, obtusè mucronata, subhirsuta, glutinosa, bitumen quadantenus redolentia. Flores Papilionaceos flavos, aliquando lineolis purpureis inferiptos: Semina rotunda, nigra, parva, hilo albo exiguo, in filiquis parvis, tumidis, villois. Diligenter cuftodita viget tota hyeme, multósque annos durat.

Pag. 889. post lin. 21. adde, Phaseolus Brasilianus Mucuna Guacu dietus Pison.

In tanta Pisorum Fabarúmque apud Brasslienses varietate hæc species cæteris facilè antecellit, tum magnitudine tum pulchritudine. Crescit ex arbore quæ ejussem est nominis. Faba hæc nigra pelle, lapidis fere duritie, pilis flavis molliter est vestita, manum longa, & tres digitos lata. Vi estracta pulcherrimi globuli, interstitiis divisi exinde prodeunt tres quatuorve punicei & rubri coloris, rotundi, laves, magno hilo, qui si in aqua macerantur, vim noxiam ex parte deponunt, & cum Tipioca de Mandihoca præparati Barbaris edules fiunt. Ità ut venenata earum qualitas non usque adeò altè posita à natura videatur quin retundi patiatur à correctorio convenienti. Quippe cum interior fabæ substantia acris sit & mordicans, viscera vellicet & usque eò turbet corpus, ut vomitus violentus & alvus moveatur, refrigerans & demulcens alimentum hoc medicamentolum ex Tipiaca factum cæteris Antidotis præferri folet.

Phaseolus Americanus spinosus folio parvo Rhomboide D. Plucknet.

Phaseolus perennis fruticescens Africana siliqua triangula erecta Tho. Bartholin. Act. Med.

Phaseolus alatus Indicus fructu susception, orbiculato maximo, lobis latissimis & longissimis, Puzzwal Zeylonenfibus Herman. Cat. Hort. Leyd.

Phaseolus alatus arboreus, fructu orbiculato compresso coccineo Mandhathija seu Mara Zeylonens. Ejusdem ibidem. De Phaseolis Brasilianis Cumanda dictis.

1. Cumanda guacu, i.e. Fabæ magnæ Pison.

Pollicis funt craffitie, & ficut præftant Europæis magnitudine, ità etiam fapore & falubritate. In-flar funis ad arborum cacumina enituntur, edique Hederæ modo complectuntur. Faba torrefactæ & contufa, cúmque ovo exhibite, contra fluxus ventrus in ulu funt. Cockæ vero finis

ad cataplasmatis modum & ventri impositae colicis doloribus medentur, ad resolvenda quoque apostemata parti affecte applicantur. Xxxxxxx

Plantam hanc cum neque describat, neque depingat Piso, an sit ex descriptis, an nova allisque 2. Cumanda guira Marcgr. Piso.

Marcgr.
Frutex eft elegans, toto anno florens & fructifera: cortice viridi, ligno fragili; in ramis autem rruce, an engari, no tambo in the control of the co cantia, supernè viridiora, & ad tactum instar Serici lavia, conspicuis venis pradita; in altero slores fex, septem, aut octo, lutei, Pisorum nostratium magnitudine, foliis duobus sursum versis cum suo involucro, & uno deorsum, quod maximum, inferius rubris venulis per totum infignitum. [Vel male describt stores, vel cerum slivin hae special moretiur, sind autem precidabio tetrapetal & paplimates? Floribis stoccodunt slique compresse & quasi contortes, quarum queliber continet quatuor grana Pionois uccessum. Jungue compresse e quan controlles quae controlles quae controlles que coêta bene fapiunt, & alvum laxant; ideoque Brafilenibus aque eciam Luftanis in frequenti funt ufu.

Florent ac fructus ferunt toto anno.

3. Cumandæ fimpliciter dictæ non videntur differre à Phaseolis vulgaribus. 4. Communic, i.e. Fabre parve, fun Pfa Europsis magnitudine paria, fed oblonga & non rotunda, albi quoque & leucophari coloris. An Phafeolus tumidus minimus niveus $f,B,\bar{s}$

10000003, and quoque of reacophar coloris. An Phaleolus tuminus minimus mirels f. B. 8
5. Phaleolus elegans, Guanda dictus, Turcicorum modo feandit, indémque eft folius & floribus, fed multo minoribus. Jucunde femper viere, perpetufque copularis filiquis parvis decoratur: ità ut ob ornatum aque ac ulum fativa facta fit planta.

Hot genus Phaleoli adeò expetiti funt pra cateris, ut non minus agris quàm fanis conducant.

6. Garumbee dictae Turcicis Phaseolis aliquanto sunt majores, coloris nigerrimi & optimi saporis,

In Horto Reverendiffimi Domini Epilcopi Londinensis Phaseoli speciem vidimus foliis parvis, mollibus lanugmosis & fere incanis, brevioribus & rotundioribus quam cujus aliis Phaseoli nobis fed minus frequentes præcedentibus. hadenus vifi, filiquis pilois, femine ngo felendente. Eandem hanc putamus Phafeolo Africano hirfuto bituminolo, filiquis bullatis, flore flavo D. Hermanni fuperus deferipto. Folia utique tam formaquam odore ad Trifol. Phaseolus Horti Francosurtensis solio subrotundo apud D. Plucknet visus nescio an idem fuerit præcedentium alicui.

Aliam etiam speciem habemus ex eodem horto à D. Doody transmissam foliis magnis glabris, in longos mucrones productis, an descriptum nescimus, nec enim flores, nec fructum vidimus.

Phoseolus Indicus coebleato store Triumsetti. Americanus peremis store coebleato adorato, semini-bus susciu orbiculatu, Caracalla ditsus Hermann. Cat. Loyd. Phoseol. calyce coebleato D. T.Robinson.

Innititur radici inligniter craffæ, & ad palmi circiter longitudinem tuberofæ, quæ præterquam quod in alias minores adnatas multiplicetur, fentim etam imminutur, hoc paeto multim fimilis radici balani myrepfica *Aldmi*, omnesque tandem in fibras non omnino rectas absumuntur. Porto hujulmodi radicum substantia carnosa & albicans est, odorem oleraceum referens, exteriusque najamiour raucum nuotainta cariota oc. aoiteans eri, ouorein oriesteemi referens, exteriuaçõe obdicitur tenui rufecente membrana, nec fibrolis propaginibus, in fummo praferim ubi caulis erumpit, defituitur. Caula verò farmentofia utique ac lentus digitalem ferè craffitiem, potiffimum in fenionbus, acquirit, infirmus, faturate purpureus. Circumvolvendo fe fcandens ad 30 ulque cubitorum altitudinem una aftate, in minores alios fimiliter scandentes divisus & subdivisus, summitatibus subviridibus & herbaceis. Folia vulgarium Phaseolorum foliis adamussim respondent, nisi quòd minùs crassa, duriora tamen exiftant, vicia fapore, odore nullo, pediculis femipalmanbus raro intervallo cataliculis inordinate inharentia. E quorum finubus inclinante aftate prodeunt palmares cauliculi, teretes, fractu contumaces, nitide virentes, rectà sursum spectantes, ac argenteis globulis velut margaritis copiosè onusti, qui magis intumescentes circa Autumni initia sic in spiralem formam aliquatenus urgidam elongantur, ut cochleam suo putamine exutam egregiè repræfentent, colore prius nitide candido jarnhimo, suavique purpura, pricipuè circa spirarum centra persuso. Hac autem sorum sunt rudimenta. Flos iple ex argenteo calyce (quem fustinet nitide virens petiolus) cytinum Mali Punici quoad formam referente, breviore tamen, pandit exterius quoddam petalum, unciali latitudine, at longitudine majori in tres spiras circumvolutum, intus ac foris dilutiore arugineo colore infectum, qua tamen calyci inferitur aliquid splendentis purpura admixtum habens. E medio intra spiras exeunt bina breviora & angultiora petala, ibique simul veluti coeunt, exterius intenfissime, intus dilute violacea, propè centrum tamen fulva remanente portione. Inter hac duo petala tertium breviffimum (nec primo intuitu satis apparens) excipitur clypeiforme, coloris albi impurioris, quod sui extremo in tubulum arctatur argenteum, in crebros annulos circinatum, si tamen nors, quod tut extremo in tubulum arctatur argenteum, in crebtos ainulos circinatum, fi tamen extendatur, petalis duplo longiorem: denique in hujufce pofterioris petali fiin quatra occluditum extendatur, petalis potiti guiam petalum, brevior, argentea, ovalis, angufiffina, in fibram pariter fiftulo-fiam ac printi inclufam degenerans. Sub his omnibus petalis parva loveur filique, in fibram pariter definens, ac fii extremitate villola. Marcefecentulus petalis filique aliquantulum curva ad quatror uncias elongatur, mediocriter tamen craffa ac rounda, colore viridi, in qua perfectum fomes ad Legis magnularam qualibraticam canada control control filipus. Lentis magnitudinem paulò majorem accedit, minùs tamen sphæricum, at recta in summo donatum lineá coloris ad rufum tendentis.

Planta est perennis, è Lustania in Italiam invecta. E qua Indorum regione Lusiani hanc comparaverint nos latet. Flos odoratus est, at sub hoc cœlo brevi admodum incorruptus servatur, & pro maxima parte semen post se non relinquit.

Pag. 898. Ad finem Capitii IV. adde In Catalogo Hort. Acad, Lugd. Bat. à D. Hermanno edito tres fequentes species occurrunt, quæ an aliquibus ex suprascriptis ezdem sunt, an novæ & nondum descriptæ, me latet,

I. Lathyrus Narbonensi similis annuus.

2. Lath, annuus flore caruleo, Ochri filiquis

3. Lathyrus Hispanicus flore luteo.

In Jacobi Breynii Prodr. habentur,

1. Lathyrus Zeylanicus, flore pulchro rubro, siliquis Pist.

2. Lath. Syriacus minimus, siliquis Vicia.

Pag. \$99. Ad Cap. VI. adjiciatur, Lathyrus Ochrus ditta fruttu bispido ex caruleo nigricante, semine pullo Hort. Reg. Paris Herman. Cat. Leyd.

Pag. 903. Vicia multistorae speciebus adde sequentes, 1. Vicia multistora Cassubica fratescens, Lentis siliqua Breyn. Prodr.

Caulem habet lignosum, erectum, foliis Vicia firmioribus, levitérque incanis vestitum: Flores Canami nator agronaum etecami, toms 1902 immensions, correction emensorements reactificators, ex rubro purpurafecantes: quibus fuccadum fliques deorfum reclinata, Lentis, majoris effigie, femina verò rotundiora continentes. Ad Sylvarum nonnullarum Calfubis margines

Vicia multiflora peremis majori flore ex caruleo & albo mixto Magnol, App. An Vic. nofira multiflora Messans

Magnei.

Gauler habet cubitales; plurima folia longa, angufta, in acumen definentia, villofa, ex articulis nafcentia; pediculos palmares & bipalmares, diorum Papilionacorum fpicam fuftmentes, odo vel decem numero, qui majores func quàm in alis Viciarum fpeciebus à nobis vifis. Pars floris fuperior eft cœruleo-violacea, inferior alba, ità ut ex cœruleo & albo fit mixta. Silique latze funt; femma maturum non vidimus: Radix ferpit. In devexis herbidis montis Serane oricut, & Julio mente floret. Si hze fit (inquit) Vicia Onobrychidis flore C. B. Frad. ejus deferipito Valde manca eft.

Vicia multiflora spicata corulea annua procumbens Morison, hist.

Hac fola partium tenuitate & duratione à vulgari Vicia multiflora perenni differt. His subjungantur,

Vicia Benghalensis birsuta & incana, siliquis Pisi Herman. Cat. Hort. Leyd.

Ob elegantem florum purpuram inter hortenses ornatus recepta est exorica hae vicia, constans radice fibrosa, alba, cauliculis bicubitalibus aut tricubitalibus, ramoss, viticulosis, angularibus, striatis; è quorum geniculis prodit costa in tortilem capreolum desinens, cui à dextris & sinistris adhærent folia, cæteris viciis longiora, subincana, parte aversa modice pilosa. Ad costarum sinus oritur pediculus digitalis, suftinens aliquot slores Papilionaceos, oblongos, puniceos, extremis oris nigriori purpura splendentibus. Hos excipiunt silique Pisis similes, alt breviores, & compresse, undique sericeis incanis pilis obducta, continentes semina subrotunda, nigro-susca, granis Piperis paulò minora.

Passim provenit in tractu Benghalensi.

Vicia minima radice granulosa Breyn. Cat. hort. Amstel. Comelin. Catal. Herm. Cat. Hort. Leyd.

Afterifen praksus Belgiæ indigenam effe indicat.

Oftendir nobis D. Petiroer raræ cujuldam plate.

Oftendir nobis D. Petiroer raræ cujuldam plate.

Jenne de proposition de ex alis foliorum excunt ferrugined lanugine hirfuta, præfertim flofculorum calyces, qui profunde in lacinias quinque diffecti, furculo abique pediculis adnati videntur, cùm aperiuntur flofculi deorsum nutantes. Flosculi quidem parvi sunt, cujus autem coloris in sicca discernere non liquit. Siliquas & femina non vidimus,

1891

Lacus.

Time

Pag. 911. Ad finem Cap. IV. de Glycyrriza addatur, Ibiracem sive Liquiritia sylvestrie Pison.

Familiarissima (inquir) illa radix, quæ Brasslianis Ibiracem (quod dulcedinem exprimit, Lustanis Aleate dicitur, eadem plane habetur quæ Liquintuæ nomen à Latinis accepit. Majoris fruticis est altitudine, cause lignoso, folis Pyri similibus. Locis artitioribus crescit in sylvis Parnambuci. Glycyrhiza, non aque tamen dulcis si masticetur radix.

Pag. 912. N. Piso secundam habet Paiomirioba speciem, qua à pracedenti seu prima specie differt foliorum figura ovali, seminéque rotundo, nigro minuto & multo. Utræ Senæ species sunt non Orobi, ideoque hinc ad Senam transferenda.

Pag. 915. Speciebus Orobi adde,

Orobum Americanum luteum, siliquis incanis Breyn. Prod.

Pag. 917. Ad finem Capitis II. de Orobo sylvatico adjiciatur, vel si mavis pro secunda Orobi specie inter-

A. Orobus Sylvaticus nostras Cat. Ang.

Radice nicitur craffa, lignofa, perperua unde caules exoriuntur numerofi, pedales aut cubitales, terram versus reclinati, hiriuti, firasti, ramofi. Folia Vicia vulgaris minora, conjugatim ad candem coftam adnexa, ad feprem aut octo paria, nullo in extrema cofta neque impari folio, neque clavi-cula. Fiores les aut feprem in eodem furculo feu communi pediculo, e foliorum finu egreffo, concula. ferti, ut in Lathyro luteo dumetorum, purpurei. Siliqua breves, lata, glabra, duo vel tria, rarius

plura jemna conunentes.

Ad sepes & in pascus circa Biggleby Cumberlandiz vicum, itinere à Hexbam ad Pereto oppidum observammus copiolam. Tho Willisell instra montem Brecknock eundo ad Caerdiff Walliz urbem: item in Comitatu Merionethensis non procul à Bala oppido prope vicum quendam in descensus montes de la Caerdiff Walliz urbem:

tis Denbighensis. D. Sutherland in Scotia invenit.

Pag. 927. Post Cap. I. de Nil seu Indico interponatur pro Cap. II.

Polygala Indica minor filiquis recurvis D. Syen i. e. Colinil H.M.

E radice intus albicante lignofa, cortice albicante aut ruffo tecta amara & subacri, inodora caulem erigit bipedalem aut tripedalem, quatuor digitos crassium, ramos transversos fundentem, ligno duro, cortice subcinerea crusta viridi, amaro & mordaci. Folia alata seu pinnata, pinnulis costa angulocorrice fubcinerea cruita viridi, amaro & mordaci. Feita atata teu prinara, printuis corre angulo-fa, tenui, viridi periodis parvis hinc inde annexis parvis oblongo-rotundis, à periodi fenfim dilataris & extremis fubrotundis, fuperne viridia, fubtus hyalina feu ex viridi fubcerulea, faporis fubacris & fubrunari, ac languidi ardoris diutivis malficata. Flores parvi, papilionacei, imo petalo ungula-for-ni, claufo acmuleum inflexo, viridi-ablicane, duolous lateralibus angultioribus faturo ac rolaceo ru-bore perfutis, fuperiore lato & reflexo. Floribus delaptis fuccedunt filique, angulta, tenues, planz 8c ad unam partem nonnihil inflexas, duos tréfre pollices longe glabre, primum virdes, dende rubro fufcefcences. Senins feu Fabre que intus fint à se mutuò per ipsam carnem filique sejunctez, obbro rucescentes. Somma seu rause que meus una a semueto per pisan carrean inique significa; do longo-rotunda, plana, cum fua longitudine lique in organidante filiquarum affixa, primiem virides, dein nigricantes. Bis in anno fert fores & fructus, tempore pluviolo & affivo.

Præter filiquas fructus nothi virides tentuter pilofi ac durioli furculis fape infidere pluviolo & affivo. conspiciuntur, qui in vertice sunt foramine pertusi & intus cavi. Hi nibil aliud sunt quam tumores & excrescentia ab insettiu pungentibus excitata, ut bospitium & alimentum corum satibus sappeditent.

Succus è planta extractus addito momento mellis servit pro oris pustulis, ore eo peruncto. Radix,

trita & decocta in lacte Coqui Indici conducit in morbo facro, facta perunctione.

Pag. 936. Post quintam Astragali speciem interseratur Astragalus Canadensis store viridi stavescente Dodart. Mem.

Radice est alba, minimi digiti crassitudine, in plures radiculas divisa, sapore initio dulci, paulo post subacri, & ad Raphani saporem tendente. Caules emittit 4 vel 5, bipedales & interdum altiores, tere-gunt ramuli nodofi pariter & foliofi ad modum caulis. Summos caules & ramulos occupant Spice è gunt ramuti nodoti partier ec rotton ad modum causis. Suminio causis ce ramius occupant spice e pluribus floribus legiuminofis è viridi flavicantibus compositar, aliorum Astragalorum minilibus. Floribus praerities efformantur flisque plures, dimidium circiter pollicem longe, glabra, brunnez. Unaquacque siliqua intus secundum longitudinem tenui membrana in duas cellulas divisa est, seminibis que parvis, xerampelinis, planis, glabris, reniformibus, aliorum Astragalorum similibus repleta. Julio florer, Hyeme perit. Frigoris minus patiens eft.

Pag. 940. Im. 24. Plantam à D. Sloane ad me transmissampro Glauce Hispanica Clussi eam esse puto quam P. Hermannus in Car. Hart. Lugd. Bar. describit & depingit pro Astragalo Hispanico, lisqua Epiglottid similit dore purpureo majori Tournefortii: quam veram Clussi Glaucom esse assessing accompany. rere non aufim, uti nec negare: nonnulla tamen funt quæ diversam arguunt, ut quod florum spicæ

APPENDIX

in hac specie non extremis cauliculorum sastigiis innascuntur, sed è foliorum sinubus exeunt, quod-que paucionibus componuntur storibus. Qui ergo receptæ sententiæ adhæret, & plantam præcedentem pro Glauce Hispanica Clusii habet, me volente id faciet.

Planta fequens, Glaux Catalonica dicta, eadem videtur Alfragalo Hispanico, filiqua epiglottidi fimi-li, flore albo, minori Tournesortii Herman. Cat. Hort. Lugd. Bat. Harum descriptiones vide 1 c.

Pag. 943. Post lin. 22. pro nona specie Trifolii pratensis & montani adde 9. Trifolium Norwegicum majus foliis crenatis, store luteo non descript. Bartholin. A&. Med.

Pag. 948. Trifolio Lagopus dicto tertio feu Ebeno Creticæ Alpini, addantur Synonyma fequentia, Cytilius incanus Creticus C. B. Cytili genus mislium nomine Ebeni fecundi floribus purpureis J. B. Cytilius Creticus incanus feu Ebenus Cretica Belli & Ponæ Park.

Pag. 952. Post decimam Meliloti speciem interseratur, Melilotus Lustranica rotundo crenato folio procumbens, corniculis reflexis longis, ex codem centro ortis Hera man. App.

Pag. 954. Pro tertia Fanugraci specie interseratur, 3. Fanum Gracum sylvestre minus Arabicum Herman. Cat. Hort. Leyd.

Exilitate partium à superiore differt.

Pag. 958. Pro septima Anonidis specie interponatur, Anonis non spinosa procumbens Lusitanica store purp. spicato Breyn. Prodr.

Pag. 960. Post penuliimam Anonidis speciem adde, Anonisarborecters shore vubello in Hist Plant. Belgic. Ab Muntingii lib. 3. cap. 337. depictà & descripta accedere videtur ad praccedentem Cicer splvestre perenne dictam, forte eadem est, solia vix crenata pinguntur.

vix crenta pingintur.

Eadem pag. Anonidibus fubneAantur Plantæ Crestaleriæ dictæ, quòd in India Crepitaculorum ufum
pueris præbent eorum ramuli filiquis maturis onsith. Harum quinque fpecies in Horto LugdunoBatayo ensutrias deferibit infiguns Botanicus D. Paulus Hermannus in Catalogo plantarum Horti Academici Lugduno-Batavi.

Crotalaria Asiatica frutescens, trifolia, storibus luteus amplis Herman. Laburnum Zeylanicum stori-bus ex luteo & rubro wariegatus, siliquis bullatus Breyn. Prod. Cytisus Zeylanicus solitis Laburnis

In eaulem frutescit bipedalem, glaucum, crassitie digiti, varios ad latera spargentem ramos. Folia concoloria, glabra, terna ab uno digitali petiolo, in obtulum mucronem gracilefcunt, Anagyridi proxima. Caulium fpicæ ornantur floribus luteis papilionaceis, Anagyridi pariter fimilibus, fingulis ex calyce quinquefariam secto longis gracilibus petiolis dependentibus. Hos silique excipiunt byal-ves, teretes, membranacee, rigide, glabre, ex basi angustiore in ampliorem quasi ampullam, cumlongiore protenso filamento caudæ instar terminantes, filiquis Anonidis similes, sed longiores & ampliores, quæ includunt semina parva, compressa, flava, renalia, brevissimis tremulis petiolis affixa, facie & sapore Genista amula. Radix subest lignosa albicans, in aliquot ramos & paucas fibras diducta.

vivax ad tertium, quartúmve annum. Spontanea reperitur in sylvis Malabar, Zeylan, aliarúmque Orientalis India regionum. Hactenus nonnifi feminibus propagari potuit. Semina apud Indos in ufu non funt: suspicionem tamen præbent Salis purgantis, quòd starim ac ex infuso aquæ calidæ sumpta sunt vomitum minen-

2. Crotalaria Afiatica trifolia subbirsuta Herman, Append.

Præcedenti non multum diffimilis est, ast tota subhirsuta, & quoad omnes partes minor & tenerior. Caules fert herbaceos, quorum cacumina, flores & filique ftrictius ambiunt, facie Crotalaria fecunda & tertia. Hanc in Append, pro quinta specie Crotalaria proponit Hermannus.

3. Crotalaria Afiatica, folio singulari, verrucoso, storibus caruleis ejustem. Herman

Herman.

E radice albente, partim lignofa, raris fibris conspersa, annuatim pereunte caulem tollit herbaceum, cubitalem, aliquando altiorem, nodosum, angulosum, in progressu quadrangulum, & propemodum alatum, frequentibus ramis in orbem dispositis ornatum, quibus per unciala intervalla brevissimis periodis adharent fosta, semidigicum longa, duos ungues staz, in summo obtula, parte superna
dilute viridia, inferna ex viridi candicantia, netvola, modo pro soli & climatis ingenio glabra, modo verrucofa & ad margines undulata. Ramorum apices faftigiantur in fpicam, quam ambunt forest papilionacei, fuperiori multo minores, coloris cœrulei, vel in cœruleo pallefcentis, numero quinque aut feptem, non raro etiam triginta uni fpica adharentes, qui ex parvis quinquefolis in renuffimis tremulis petiolis nola inftar dependent. His defluxis fuccedunt filique pracedenti confimiles, aft nigricantes, minus glabra, sed rarioribus pilis obsita cum filamento ad extremum breviori, claudentes femina velut in priore, cum quo & iisdem natalibus perficiuntur. Foliorum sapor est oleraceus, seminum verò subacris & ingratus, quidpiam cathartici portendens.

Xxxxxxx 2

4. Crotalaria

4. Crotalaria Asiatica storibus luteis, folio singulari cordiformi ejusdem.

Pares cum superioribus agnoscit natales, faciem, crescendi modum & vires. Ast soliis omnino glabris ex bafi angusta sensim in latiorem, obtusam & cordiformem aciem definentibus, & sex septemve per transversum nervis inscriptis; floribus flavis, & seminibus in siliquis glabris ritu congenerum

5. Crotalaria Americana birsuta minor, berbacea, caule ad summum sagittato ejuldem.

E radice pallida fibrola cauliculum emittit gracilem, nunc fimplicem, nunc multiplicem, ramo E rasse panoa luvia de la radicem rotundum, in progrefiu verò prope fingulorum foliorum cuorus alaum quafique fimbriatum, als faciem fagitta, ut in Chamagenifta peregrina Clufti, exprimentibus. Folia cateris speciebus minora, unguem lata, leviter mucronata, hirsuta, craffiuscula, primentions. Forme catalar pode in minore, anguern mess, better the period per filled evirentia, cault fine pediculo prefilled adharent. Flores ex fipica propendent, papilionacei, pallide flavelcentes fubbirfioti, Cyufi floribus haud majores, quos fequuntur fomma reniformua, in filique bullatis, parvis hirfutis.

Pag. 967. Pro Synon, tertia speciei addatur, An Lotus tetragonolobus maritimus flore luteo Danicus, prope Crucisoram nascens Bartholin?

Pag. 971. Ad finem Capitis de Loto adde,

Lotus incana procumbens quaternis siliquis cruciatim dispositis.

Item, Lotus parva birsuta folius acutus flore luteo. An Trifolium argentatum flore luteo? Quas apud D. Plucknet exsiccat as vidimus, ut & Lotum asperiorem fruticosam Africanam, soliis incanis, floribus binis amplis coccineis.

Pag. 973. Ad finem Cap. de Cytiso addatur,

Cytisus flore primum incarnato, postmodum rubello Herman. Cat.

Loto Affinis Coryli folio Icon. Robert. Dodart.

Pedali, nonnunquam cubitali, affurgir altitudine, virgis gracilibus, lignosis, folis glabris, ternis in brevi pediculo, faribas in spica coacervata, papilionaceis, ab exortu candidis, post incarnatis, grae rubellis, filiquis & seminibus ut in Cytifo glabro nigricante C. B.

Pag. 974- Post Fumariæ primam speciem adde pro secunda, Fumaria amplexicaulis vesicaria Bartholin. Act. Med.

Pag. 977. lin. y. add. Fumaria Canadensis radice tuberosa squamata Dodart. Mem.

Pag. 980. Post quintam speciem Æschynomenes interseratur pro sextu, 6. Herba casta Americana supina, veluti spinulis exasperata, foliolis Acacia laticribus & brevieribus Brevn. Prod.

N. Folia Herbæ vivæ in pulverem redacta, & exigua quantitate aliquoties exhibita clam exitium hominibusinferunt, pecoribus alimentalia existunt, idque præsertim de prima specie dictum vult

Radices eius non minùs tutum præftant Antidotum quâm folia, perniciolo turgent veneno, fi mul-tum & fepe in ulum adhibeantur. Providi autem eft medici in hoc & fimili catu præter fipecofica ad generalia quoque confugere Alexipharmaca, five exotica, five domestica. Nobis suspecta sunt que babet tum de lethifera foliorum vi, tum de salutari radicis. Nec enim videtur verisimile pecoribus aligua como como escujo a pomeno co, sum un passam e annos. Lece como consesse conjuntes pecerivas dis-mentalia effe que homanismo exciso fa ins: que radicem ejen plantea alexiphermacum effe poffe cujus folsa ve-mental. Quin C'eje Pifo radisi foli non fidendum monts, fed ad generalia confuziendum.

Pag. 983. Ad finem Pagina adde, Herba viva foliis & floribus long is pediculis, uni thyr fo infidentibus Ambonica Rumphii, Ephem Germ. An. LI. Obl. 72. Herba sentiens & pudica Bontii p. 120. Figura utrobique cadem. Bontii de-scriptio nibil valet: Icon autem longè diversam plantam ostendit ab omnibus à Marsgravio, Brejnio, Zanonio descriptis.

Æschynomene foliu minimis à D. Plucknet nobis ostensa in horto suo sicco.

Pag. 995. Lychnis major noctiflora Dubrenfis dicta proxime accedit ad Lychnidem viscosam quintam nostram, id est montanam viscosam albam latifoliam C. B. ut eandem suspicer. D. Newton qui utramque contulit inter se, diversam affirmat.

Notandum etiam D. Dale Lychnidem præcedentem nochifloram in Anglia spontaneam invenisse.

Pag. 996. lin. 10. Botanici Londinenses affirmant Lychnidem splv. albam reflexa spica Magnoli in Botan Monspel, candem plantam effe cum sequenti seu Lychnide flore albo minimo nostrate. Nos tamen nullam in ipica nostratis ressexionem hactenus vidimus: at neque sforum petala profunde biside funt in notificate, into vix omnino fifia; adécoue parva, ut ecorum incurvatio vix fit observabilis.

Oportet ergo ut locus in hac planta infignem varietatem efficiat. Sive eadem fit five minus, Lychnis certè flore albo minimo nobis dicta Angliz indigena est, à D. Dest in agro Cantabrigiensi dudum observata, & ad nos transmissa, quam * Lychnidem sylv. annuam angustifoliam store purpurascente * In Carptari denominavimus, & per errorem pro Lychnide sylvestri annua flore minore carneo Morisoni habui. tarium Anglia.

mus. Nuper citiam in vicinia noftra inter fegetes eandem invenit D.Dale.

Hac planta adeò fimilisest decimæ nonæ speciei seu Lychnidi bir sut a flore eleganter variegato, ut sloribus exceptis vix possitistis vix possitis internosci.

Et quod ad Lychnidem illam decimam nonam attinet, vix possitis en consistence in the consistence in th ium mihi persuadere eam specie convenire cum Lychnide hirta minima sexta Clussi, & sloris duntaxat colore variare; siquidem non colore tantum sed etiam forma florum different; cum Lychnidis hirtæ 6. Clus. petala incisis marginibus pingantur, hujus autem integra & subrotunda sunt. Ex semine decidno se renovans in hortulo nostro nondum produxit plantas vel sforis figura vel colore à matre diversas.

Pag. 998. Historiæ Lychnidis maritimæ repentis adde,

Hanc plantam à D. Sam. Dale in Horto cultam superiore æstate diligentiùs observavi & cum Lychnide Behen albo collatam specie diversam esse deprehendi.

Eadem pag. lin.23. Adde, Alias adhuc seu species seu varietates Lychnidis sylv. seu Ben albi vide in Catalogo Hort. Lugd. Bat. à D. Hermanno edito.

Pag. 999. lin. 24. Scribit D. Hermannus in Cat. Hort. Leyd. se in Promontorio Bonz spei collegisse Lychnidem segetum Nigellastrum minus glabrum dictam, &c. ejusque semina ad D Morisonum

Pag. 1000. Post Lychnidem plumariam (ylvestrem simplicem adde

Lychnidem Caryophylleum Virginianum, Gentiana: foliis glabris, quatuor ex fingulis geniculis caulem amplexantibus flore amplo fimbriato, quam inter ficcas D. Plucknet vidimus.

Pag. 1002. Ad speciei nonæ seu Lychnidis viscosæ flore muscoso historiam adde,

Hac herba vulgo Suffolciensi Stella terræ dicitur, éstque in magna existimatione ad morsum Canisrabidi. Grayus in libro suo de Equorum cura & medicina [Hippiatrice] cap. 5. Sect. 9. adversùs malum prædictum cam fic præferibit. Herbam integram una cum radicibus diligenter mundatam, elotam, & probè contulam in lacte, cerevisia, ala, aut vino albo Equo à cane rabido commorso exhibe, tribus matutinis succeffivis, prima vice tres herbas integras cum radicibus sculicet & tota fo exhibe, tribus mattunis fuccellivis, prima vice tres herbas integras cum radicibus feilicet & tota fuperficie probendo, fecunda quinque, tertia feptem, videndo femper ut Equus omnes partes fumat & degletiat. Quar it observes, Equus haud dubié finabitur, & ab omni Hydrophobix pericolo liberabitur. At nec equos solbim, sed & omnia alia animalia & hominem etiam iplum curat hoc medicamentum. Generoli cujuldam (inquir Grayus) mihi familiaris filius à cane rabido infeliciter demorsis, licet consquevis morbi progressa effect, ut capite affecto delirare inciperer, hujus medicamenti util perfecté fanatus est & etiamnum post multos annos fauns perfistir. Habui ab amidiffimo viro eodénque ingenio & etudicione prastanti. D. Edwardo Hulfe. Potest etiam herba cum butyro recenti contula & in pilulas efformata exhiberi pari effectu.

In his numerorum imparium observationibus aliquid superstitiosi inesse mihi videtur, ut & in integræ plantæ nulla parte omilla fumptione. De medicamenti autem efficacia minime dubito. Vide

plura in Philosoph. Transact. N. 187.

Pag. 1005. Poft Ledi Alpini fecundam speciem addatur pro tertia Ciffun indicus Ledi Alpini folisi & floritus amplis Herman. Cat. Chamarbododendron exoticum am-plissmis storibus Lilucius Beropi. Prod.

Fruticat duorum cubitorum altitudine, trunco pollicem crasso, cortice scabro, inæquali, ex susce cinereo; Ligno duro, folido, pallescente; Ramis brevibus, contortis, inordinatis, circa fastigia foliis Ballamo Alpino non disparibus, sed rigidioribus & villosis densissima serie perpetuóque virore refertis. Intra hac prodeunt flores, quodammodo Liliacei, monopetali, quinquepartiti, fiructura Balfami Alpini, amplitudine Narciffi Gareti, colore fulgentis dilutioris Cocci. Julio verò & Augusto tantâ ubertate luxuriant, ut superiorem fruticis partem quasi elegantissima coccinea veste videantur cooperire. His nifi odor deeffet, diceres naturam nihil amabilius, nihilque admirabilius unquam produxiffe. Attamen odoris defiderium rependere videtur florum congeries numerofa, amœniffima Liliacea structura, & vivacitas exquisitifimi coloris. Caterum ex singulis floribus sese exserunt Eliacea articulata framma, incurvata, pallidé coccinea, unico intermedio longiori infidente fituri frudus rudumento. His unà cum flore defluxis perficiantur in parvis, oblongs, villoits, quinqui-fitudis rudumento. His unà cum flore defluxis perficiantur in parvis, oblongs, villoits, quinqui-fit sutriculis conceptacula villofa veluti in Ledo Alpino, quinque intus carinulas habentia, in quibus femina exigua flavelcentia. Quo contumacios eff Balfamum Alpinum locis mitioribus, in quibus vivere refragatur, tantò seguacior est hic Ciftus, qui hortensem culturam admittit. Facultate ad congeneres Ciftos accedere putamus, ex adfringente guftu quem cum illis habet communem.

Pag. 1013. lin. 4. D. Magnol in Appendice ad Botan. Monsp. quz de identitate utriusque Tuberaria Myconi habet revocat, majoremo, à minore diversam esse agnoscit; seque majorem invenisse Maio menie florentem in incultis locis circa Vanvers pagum refert. Radix utique vivax plura capitula cum foliis hirfutis producit, quæ caule glabra funt.

Pag. 1015. lin. 29. Adde, Chamacistum quendam montanum quem Polis folio vocat invenit D. Plucknes in montibus Brent-Downs dictis, in Somersetenti Com.

Pag. 1016. Pro duodecima Helianthemi specie addatur, 12. Ciftus bumilis Aixoides maritimus Africanus flore rubello Herman, Cat. Hort. Levd. Herman.

Radice nititur parva, ex ruffo albescente; Caule concolori, dodrantali, rotundo, nunc bifido, nunc quadrifido; Folis teretibus glabris, Sedo minori luteo acutifolio æmulis, sed crassioribus & quadruplo longioribus. Inter hac erigitur pediculus gracilis, tenuis, nudus, subrubens, semipalmaris, circa fastigium in aliquot ramulos tenuissimos divaricatus, sustinentes storem pentapetalum, parvulum, rubellum, fugacem, qui ad Solem Meridianum expanditur, hoc verò recedente clauditur, vel omnino marcefcit, relinquens conceptaculum rotundum, trigonum, in terna foliola carinata diffiliens, fundéniq, semina exigua, compressa, nigra. Frequens occurrit maritimis locis ad Promont. Bona Spei, inter species Ficus aizoidis, & proinde eandem culturam requirit. Solum amat arenosum, siccum, aeris rigidioris injurias ægrè ferens, progerminans non minùs feminibus quam ramulis refectis & in terram depactis, virens toto anno. Sapor percipitur aqueus, odor nullus.

Chamecifus Frificus folisi Nardi Celsicæ C.B. Chamecifus Frificus Park. Hirculus qui Chame-cifti genus Cluf. cur. post. Cluf.

Plantula hac Celtica Nardo ferè fimilis folis & radice, ejufdémque propemodum magnitudins; Cauliculo tamen difpar eft, qui gracilis, see atrollens, quints aut sens stonbus onustus conspicitur, specioss, Ranunculi Borum amulis, sex soliis simplici serie dispositis constantibus, savi coloris, parvis tamen maculis alterius coloris duplici serie circa umbilicum orbiculatim distinctis: Iis succedunt capita seu vascula mucrone bifido prædita, paleaceo semine referta. Tota planta aliquantulum gra-

Nascitur in palustribus siccioribus locis permixta Gramini Parnassi vulgò dicto propè amcenissi-

mum quendam pagum in Comitatu Drentia. A Dortmanno habuit Clulius. Planta est anomala, magis tamen accedit ad Sedum quàm ad Chamæcistum.

Fag. 1019. lin. 3. Plantam hanc à Joan. Baptista Triumfetti in Observationibus de Ortu ac vegetatione plantarum descriptam invenio. Liber autem iste non ante ad manus nostras pervenit quam Historia nostra de Herbis penitus absoluta & impressa esser.

Pag. 1034. Spergulæ speciebus adde,
Alsinem Spergulæ facie minimam Commelin. Catal.

Pag. 1036. Ad finem Cap. XII. quæ est de Alsine adde, Alsine procumbens Gallis facie Africana Herman. Cat.

Herman.

Spargit per terram ex tenui capillari radice cauliculos graciles, rotundos, glabros, geniculatos, ramolos; Folia ad genicula fex feprémye ftellatim, Gallii modo expanía. Intra hac exeunt aliquot
pedicelli tenuifilmi, fuffinenes fores nuodos, ftellatos, esiguos, pentapetalos, foris virefecentes, intus
gallidos, fublequentibus feminibus fulvis in capílulis Alfine proximis. Annua eft, ex Africa advecta. florens Augusto, propullulans quotannis ex seminibus deciduis. Sapor apparuit muricatus & in-

Alfine litoralis graminea Magnol. Append.

Plantula est triuncialis, cauliculos habens plurimos, partim rectos, partim supinos. Folia ad articulos bina, parva angusta; inter que oritur pediculus sere uncialis, unicum producens florem Alfines mediæ flore multo minorem, cui succedit capitulum cum involucro, minutissimo semme plenum. In herbidis maritimis eundo ad montem Cetium, ubi stagnum trajicitur, Maio mense copiosè reperitur.

Pag. 1042. Ad finem pagine adde, Sedi minoris flore albo quadrifolio speciem in rupibus circa Voltagium in territorio Genuenfi observavimus, nisi error sit in notis nostris.

Pag. 1045. Pro Synonymo prima Cotyledonis speciei adde, Sanicula Aixoides foliu longissimis serratis candicantibus Herman. Cat. Hort. Leyd.

Pag. 1046. Pro synonymo sexte Cospledonis speciei adde, umbilico rubente? Herman. Cat. An potiùs An Sanicula Alpina rojea oblonge-roundo servato solos. Sanicula moniena crentata umbilico ruben Cat. Hort. Reg Paris?

Pag. 1047. Decimam quartam Cotyledonis speciem five Saniculam montanam roseam flore guttato Hort. Reg. Parif. candem effe plantam puto cum specie sexta, seu Sedo serrato latifolio montano guttato flore Park. Ejus ergo vice inbitituatur.

14. Sedum serratum flore albo multiflorum Dodart. mem. & pro 15. specie addatur

15. Sedum Africanum annuum, Centaurii minoris facie, flore aureo Herman. Cat.

Alcitudinem palmæ vix attingit hæc planta, figens radiculam tenuem, fibrosam, albam, ex qua af-surgit cauticulus simplex, rotundus, pallidè virescens, ad summitatem ramosus, cui per intervalla ad-

stant folia crassiuscula, succulenta, bina ex adverso, Centaurio minori nonnihil similia. Ramorum fummitates fulfinent perianthium quinquefolium, quod dehifeens excludit flirem pentapetalum, ftel-læ inftar expanlum, foris purpuralcentem, intus aureum, framinutis in medio apiculatis flavelcentibus, fingulisque petalis ad fundum macula cordiformi sanguinea inscriptis.

Pag. 1055. Duabus illis plantis, 1. Gratiola angustifolia Ger. emac. 2. Ageratum purpureum Dalechampii J. B. duo capita affignanda funt; quòd genere fint diffincta tum à præceden-

tibus, tum à se mutuo

Pag. 1056. Pro quinta specie Geranii Althææ folio addatur Geranium Africanum arborescens, Ibisci folio rotundo, Carlinæ odore Hort. Lugd. Bat. D. Her-

Ad radices montis Tabulati Promontorii Bona spei frutescit hoc Geranium, radice lignosa, albente, crassa, fibrosa; caule rotundo, hirsuto, tres & amplius pedes alto, aliquando statim à radice bente, craffa, fibrofa; caule rotundo, Influto, tres & amplius pedes alto, aliquando ftatim à radice in compliers ramos divifo, quibus ex longs, pilotis, crafsfique petiolis circumflant folta in ambiru rotunda, levirer crenata, modò plana, modò finuata, craffiufeula, mollia, hurfuta, Ibilci inflar, di-luc virentia, adoris fragrants, Carlinam amullantis. Circa faftigia prodeunt palmares ramuli, quibus ex oblongis, quinquifidis, fubbirfutis calyculis influent fuere, se incarnator rubentes, ampli, pentapetali, duobus fuperioribus petalis amplioribus, galei inflar eredis, binifque fanguineis in bafi firis infignits, tribus inferioribus minoribus, quali labaits, prominentibus e medio alquot firminibus cum fiylo longiori, in quinque fanguineas lingulas divaricato. His defluxis fuccedunt more onne terminantes: ex quibus prz maturitaca dehi centibus profilauti cotuden [spina, oblonga, [spadicea, roftrata, contorta, incara lanugine pubelcontia, cum fillo intermedo. è cujus apice femina herent. Tota planta, imprimis folia, fubacrem & aromaticum prezbent facorem, cum levi viri-ditare.

Tota planta, imprimis folia, subacrem & aromaticum præbent saporem, cum levi visciditate. Hinc reponi meretur inter carminantia & emollientia. Folia leviter exficcata non infelici fucceffu Virei. adjeci clysteribus contra ventris tormina, passionem Colicam, Iliacam, Nephriticam, prasfertim Calculum, caterálque urina difficultates.

In Belgio de facili propagator feminibus, ramulis & viviradicibus.

Pag. Eadem. post septimam speciem.
Geranium Africanum Coriandri solio, storibus incarnatis minus Hort. Lugd. Bat. D. Hermanni.

Hujus & præcedentis [Geranii Æthiopici Myrrhidis folio tertii flore magno striato Breyn, cent. 1.] folia prima leminalia sunt subrotunda, brevia, modice laciniata, in progressi verò elongantur & frequentioribus segmentis dissecantur, quæ in hac minori specie apparent tenuiora, angustiora, haudquaquam hirluta. Flores prodeunt paulo minores: Semina cateraque omnia pradicti Geranii fimilia.

Geranium Africanum Betonicæ folio laciniato & maculato, floribus incarnatis Hort. Lugd. Bat. D. Hermanni,

Prioribus accedit & hac species, cujus folia inferiora, radici proxima referunt effigiem foliorum Beronicæ, quæ verò in progressu cauli adstant, majora sunt, profundioribus laciniis incisa, & medio finu ex fusco rubente macula infignita, aliquando omnino viridia. Cauliculos spargit spithamam longos, geniculatos ex viridi nonnihil rubentes, resupinos, sustinentes flores pentapetalos, incarnatos, Geranio Africano Coriandri folio perquam fimiles; quos excipiunt semina quina, rostellis contortis lanuginosis.

Geranium Africanum Alchimillæ birfuto folio, floribus albidis Hort. Lugd. Bat. D. Hermanni.

Caulicules emittit bicubitales, ex viridi rubentes, pilolos, geniculatos, procumbentes, & ex fingulis nodis novas radiculas demittentes: quibus ex longis pediculis addant folia rotunda, Alcanaillis folis paria ferè, pilola, in viridi candicantia, media fui parte interdum maculata, in ambitu cenata & faciniata. Flores edit multos, fimul junctos, superioribus speciebus minores, albidos, & po ingenio soli & climatis in pallido vel flavescentes vel incarnatos, subsequentibus seminiban quintis, dispositione & facie congenerum.

Pag. 1057. Synonymis 10. species adde, Geranium Cicutæ folio moschatum G. B. & pro un-decima specie, aut octavia varietate poius adde, Geranium moschatum folio ad Myrrhidem accedente minus J. B.

Hac enim species aliàs odorata est, aliàs inodora.

Pag. 1058. Geranii quarti titulo adde, Geranium Africanum nolis oleus tuberojum & nodojum, Aquilegia folisi Hort. Lugd Bat. D. Her-manni, è quo & descriptionem supple. Herm.

Constat radice longa, tuberosa, crassa, nonnihil lignosa, ex viridi pallescente, subinde aliquot fibris capillata: Caulibus surrectis, bipedalibus, cineraceis, glabris, lignosis, ad genicula crassescentibus. Foliis utrinque appointis Aquilegia facie, craffiulculis, legmentis tamen paucioribus & amplioribus diffectis. Floribus pentapetalis in umbellam congestis nunc sursum, nunc deorsum spectantibus, coloris buxei, nonnunquam obfoletè purpurafcentis, à vespera ad Auroram usque jucundissimum spirantibus odorem: Seminibus antecedentium ritu quinis rostratis, candida, sericea, modica lanugine pubescentibus

Propagatur feminibus, & tuberibus feu geniculis.

Pag. 1062. Geranis Malvæ folis addatur Geranium Africanum frutescens Malvæ folio, laciniato odorato Hort. Lugd. Bat. D. Hermann. Ger. Malvæ felio odoratum, flere purpurascente C. Bonæ spei Breyn. Prod.

Fundit radicem crassam, candicantem, fibrosam : eaulicules cubitales, geniculatos, nodosos, resu-Princi radici and control of the digital bus petiolis, Malvæ paria, tubrotundo angulofa, crenara, undulata, nonnunquam laciniata, odoris grati & aromatici. Flores facie antecedentis, aft paulò minores, sex septémve plu-Jacinita, ocoris gual in capitulo feu umbella fimul junctos; cui fubiciontru quinque, in orbem ra-diata, hirluta, fubrotunda foliola, ambitu rubente & in exiguum molleculum mucronem abeunte: Sequentur femina superiore tenuiora.

Tota planta pilosa hiríutaque facie est, gaudens iisdem natalibus cum præcedente, cadémque cul-

rura & virtute, led remissiore.

Pag. 1063. Ad finem capitis de Geranio n Africanum Uvæ crispæ folisis, cauliculis procumbentibus, floribus exiguis rubellis Hort. Lugd. Bat. D. Herman.

Herm

Germinavit (inquit) nobis ex seminibus Africis hac pusilla Geranii species, radice tenui, fibrosa; eauliculas plurimis, ramulis gracilibus, geniculatis, humi jacentibus, prona parte rubicundis, fupina viridantibus. Singulis geniculis adstant folia, interdum bina è regione, glabra, latè viridia, Uva crispa foliis similia, sed quadruplo minora & frequennus incisa. Penes horum exortum exit tenuis pedunculus, circiter longitudine digiti, softinens flosculos, unum, tres, quatuórve, exiguos, pentapetalos, rubellos: quibus singulis subjicitur pediculus tenuis cum calyculo quinquepartito, includente vascu-

Indecitos' quious implicatum, in quo quina femma exigua more congenerum.

Pag. 1065, Poff lin. quartam adda, Hujus arboris in Hert. Lugd. Bat. duplex habetur species seu varietas, Altera flore flure purpureo; altera flore flavo. Lin. 26. adda, Querrendum an fructas à Jo. Baultino descriptus pro fructu Xyli Brafiliani non sir postius diverse species quari milias quara Maregravius describit; siquidem in illo semina duplici ordine in loculamentis fita sunt, cum in descriptione. vais deferitor; fiquiem in mo reinina depart origine in focusaments nel taus, cum in deterprener Marcgraviana Xyli Brafiliani feu Aminip huplmodi feminum fittis nulla mento; a lia etam funt que non conveniunt. Oculatiffirmis Botanicus Jac. Zanonius Bononienfis duas dari Xyli Brafiliani foecies divertes extilituat. Nam primò que a Marcgravio deferibitur pentapetalos effe dicitur, cum à fe culta & defecipta, (referente Fratre Sephano Capucino Ravennae, qui 14 annos continuos Fernambuci commoratus eft) florem flavum campanulatum producat, quod & ex luc confirmatur, qui eam Flores ferre luceos Campanulis fimiles inftar Cucurbitatum vel Citrullorum tradidit. 2. Marcgravius Xyli fui folia in tres lacinias secta esse scribit; cum planta ejus quam è semine natam coluit Zanonius folia varia admodum forma effent, prima integra & fubrotunda, fecunda acutiora, sequentia laciniata una, duabus, tribus, quatuor & pluribus laciniis pro planta atate magnitudine & statura, ut suprema in ramis ad septem usque lacinias incisa essent. 3. Quòd fructum ferat ovatum, & tandem semen Pultacei magnitudine; cum in sio septem semina conjun-cta, ut plerunque siunt, non multum siperent molern mucis Pallacei. Verim his arguments sacio poesti responderi. Nam primo mihi verssimilus videtur slorem Xyli Brassiliani quinque potalis compositum esse quam monopetalum, quum reliquæ omnes Xyli species pentapetalo flore sint, magisque fidendum est curiosis spectatoribus Pisoni & Marcgravio, qui planta ob oculos posita florem descripserunt, quam vel Lerio, vel Stephano Capucino; qui minus curiosè eum spectarunt & examinarunt, & ut verifimile est, è memoria descripserunt. Denique Marcgravius folia in tres quidem lacinias secta esse scribir, non tamen semper & omnia: hoc est, pleraque hoc modo secta esse, aut sectionem hanc affectare. Deniq, non dicit Marcgravius semina singula seorsim Psilaceis aqualia esse, sed in quolibet flocco contineri septem nigros fructus magnitudine simul Pistaceorum: quòd quidem obscurius dictum esse fateor, ut Laetius etiam id de singulis fructibus acceperit. Lerii autem autoritas apud me minoris momenti est, qui fructum etiam quadripartitum esse l'eribit prater normam aliarum omnium Xyli specierum quæ fructu sunt vel tripartito, vel quinquepartito. men autem commune Aminia eum eandem plantam intelligere arguit, quam describunt Piso & Marcgravius.

Melianthus Africanus. Pimpinella spicata maxima Africana Bartholin. Act. Hafn. An. 1653. Vol. 2. p 58. Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.

Mellifera hac planta radice nititur vivaci, lignofa, crassa, pallida, brachiata, longo profundoque reptatu hine inde diffula; Scapo multiplici fupra Viri altitudinem affurgente, viroris & vigoris perpetui, pollicem crasso, rorundo, striato, scabro, geniculato, ad radicem lignoso, solido, in progressu ex ruffo virente, & ubi in floriferam (picam fastigiatur punicante, facilè ex geniculis in terram demiffis se propagante. Felis pinnatis, facie Pimpinella, aft sextuplo, amplioribus, rigentibus, nervosis, per ambitum profundius serratis, colore in glauco virente, Costa media ad summum usque, cui folia ex adverio strictiùs adharrent, alata & crenata, parte vero ima & prona contecha folio, digi-tum longo, concolori, integro, lata sua carinatáque basi, qua ad scapi genicula prorumpit in mucronem porrecto, & coftæ inftar ligulæ incumbente, Odore fætido narcotico gravi, fapore herbaceo parum adstringente. Floribus in summo numerciis nudis, ex nigro puniceis, in spicem congestis,

hærentibus ex petiolis longulis, punicantibus, tenui rarâque lanugine pubelcentibus : quibus fingulis subjicitur foliolum, nunc puniceum, nunc ex puniceo virescens, unguem adaquans, & in deltoidem effigiem gracileicens. Flor utplurimum quinque construitur petalis ex floris fundo amplion, cui arcte junguntur, in longum protensis, duobus supernis latioribus & longioribus, binis lateralibus brevioribus & angustioribus, unico inferno brevissimo carinato. Hoc in flore constanter deprehenditur, reliquorum vero numerus & amplitudo variant. Ex his profluunt decem flamma, punicei faturati coloris, quinque longiora & tenuiora, apicibus flavescentibus parvis, totidémque breviora, apicibus robustioribus, levissima concussione deciduis. Inferiori petalo includitur receptaculum cartilagineum carinaforme, refertum liquore melleo, diluto puniceo, faporis vinofi jucundiffimi. Hunc à Belgis ad Prom. B. Sp. degentibus non inepto nomine Melianthum five Florem mellis appellari ait. Mellea verò hac inbstantia neutiquam videtur productum roris seu aeris in slore collecti, sed eo ipso quo flos perficitur incipit ex porulis & villulis internæ floris baseos instar subrilissimi vaporis emanare, & in hiantem hanc carinulam deponi. Sive enim plantam mox flores parituram aeri liberiori exposueris, five in conclavi diligenter custodiveris aquam mellis proportionem observabis, tanta utrobique ubertate ut in subjecta folia stillatim defluat. Melle sloréque exarescente sequitur vasculum ventriosum, membraneum, facie & magnitudine Nigellæ fructum adæquans, tetragonum, quaternis dissepimentis distinctum, quasi ex totidem vasculis esset compactum, fingula continent semen ovale, nigrum, lucidum, femini Pæoniæ fuppar.

Sponte sua luxuriat locis udis & paludosis ad Prom. B. Sp. Transposita in hortos mirum in mo- Locus. dum multiplicatur. Brumam rigidiusculam quamvis patienter ferat, tamen custodienda est in commodo hybernaculo, nè slores, quos media sape hyeme suppeditare solet, vitium capiant & pereant. Eo adeò delectantur Hottentotti, & nunc quoque Belgz, ut Melianthum nunquam præte-reant, quin melleam ejus dulcedinem avidè reforbeant. Hactenus Hermannus. Plantam in horto

Reverendiff. Episcopi Londinensis cultam vidimus.

Pag. 1065. Ad finem Capità VIII. de Goffipio, 5. Moul Elavous five Arbor lanigera spinofa H. M. P. 3. T. 52. p. 61. Ossfipium arboreum caule spinofo C. B. H. M.

Arbor est procera & admiranda, altitudine 50, crassitire 18 pedum mensuram haud raro superans, antequam ullos diffundar ramos. Lignum molle, fragile, subrusum, corice crasso, molli, canereo, intus rubicundo ac scabro cinctum, qui squamis numeross, rigidis, atris, glabris ac nitentibus fpinis infuper dotatis undique ornatur: hæ autem fpinæ acutæ circa caudicis exortum demum decidunt, manent tamen in ramis superioribus, quos omni ex parte obducunt; atque hæc ratio est quod Simiæ nunquam hasce scandant arbores.

Radix crassa, fibrata, albicans, cortice subruso, flavescente ac nodoso obducta: sapor acerbus,

Folia infipida, inodora, manibus confricta unctuosa, Panjæ foliis haud absimilia, longis itidem, rotundis, glabris, necnon viridi-striatis, ac in exortu nodosis petiolis plura simul juncta, & in orbem expansa inhærent.

Flores suaveolentes, ac magnitudine palmum aquantes, plures simul juncti ramulorum extremis inhærent, atque è calyce craffo, denfo, intus subviridi, extus flavescente prodeunt, quinque oblongis, craffis, denfis, undique colore purpureo nitentibus, extus lanuginofis & reflexis foliis conftantes, numerofis in medio crassis, densis, longis, ac rubicundis staminibus, atris falcatis apicibus dotatis, duplici ordine mediam floris cavitatem & umbilicum occupantibus: inter qua fizius prodit fiffus, qui ipfius fructus rudimentum est. Insuper in floris umbilico subcœruleus ac pellucidus observatur humor, qui dulcissimi gratissimique saporis est.

Fructus cum Panjæ fructibus in omnibus conveniunt, excepto quòd femina in loculamentis non tri-

plici ut in illa, fed duplici ordine locata fint.

Crescit ubique in Malabar, seminibus sata Anno circiter 16 fructus fert, quos dein singulis an- Locus es nis, viz. Februario & Martio mensibus maturos exhibet, atque ad annum 200 & ultra frugisera Tempus. manet.

Lanugo lectulis & pulvinaribus farciendis inservit. Arboris cortex pulverisatus, & cum succo ofu & Limonum in linimenti formam redactus, inflammationes qualcunque compelcit, & offium fractu- Vires. ras consolidat : cum adusto verò è nuce Indica vino si permisceatur pro linimento ad herpetem usurpatur. E radicis verò cortice egregium fit vomitorium. Humor ille dulcis, qui in floris finu colligitur, cum Tamarindi foliis exhibitus quoscunque aquosos humores per alvum & vesicam potenter educit.

Goffpium Indicum Salicis folio, fruitu quinqueopfulari * Panja Panjale H. M. Arbor la * P. 2. T. 49, mgera five Goffampinus Plinii Bontio. Goffpium Favanenfe Salicis folio C. B. Lamfera 50, 51. p. 59-arbor pergrima J. B. Clul. Goffpium arboreum Orientale feliu Salicis digitatis latioribus Her-man. Cat.

H. M Arbor est procera, 40 aut 50 pedes alta, ramis decussatim in alios minores divisis in orbem brachiata; ità ut velut ala expansa videantur, ac (uti in Abiere & Pino observare est) sursum videant magis magis magis gracilescant frondes. Lignum albicans, molle, cortice glabro, atro-viridi variegato, inodoro atque infipido obductum.

Radix albicans, cinereo & glabro cortice tecta, fibris fuis non latè per terram diffunditur, fed pro-fundius ei inherer : fapor vifeidus & uncuofus, odor nullus.

Folia longis, rotundis, glabris, necnon rubicundis petiolis plura fimul juncta, ac in orbem expansa inhærent, oblongo-teretia, glabra, densa, longitudine spithamam, latitudine duos circiter pollices æquantia, virore nitenti.

Viret Co

Flores inodori ac infipidi, plures fimul juncti, rufis, rotundis ac hirfutis petiolis, ramis lignofis inharent, arque è calree crasso, viridi, in quinque lacinias secto prodeunt, quinque subrotundis, denfis, intus lanuginofis, extus glabris, nitentibus & albicantibus foliis constantes, quinque in medio teretibus, crassis, albicantibus staminibus, flavescentibus, falcatis ac divisis apicibus eleganter ornatis. mediam floris cavitatem & umbilicum occupantibus; inter qua fiylas prodit, flavescente globulo

Frudas oblongo-rotundi sunt, quinque angulis levioribus sulcati, cortice primum viridi. glabro ac nitente, dein rufo, fcabro ac duro, obducti, intus in quinque loculamenta, alba ac nitente lanugine, seu gossypio referta, divisi. Intra quam lanuginem, dehiscente demum fructu, numerosa nigine, lett gottypo tetera, outri. Intra quant ianuguien, uenticane committudi, nimerota observantur [omine rotunda, glabra, nigicanta. Hujus verò arboris frucchism maturis pleraque ejus decidunt frondes, quo tempore fois frucchism sonata est arbor. Proventi ubiqua in Malbara. Semeli ni anno, viz. Januario & Februario mensibus fructum fert.

Martio autem & Aprili denuò frondescit & floret; atque sata seminibus 40 annos non rarò fru-

gifera manet.

Fructuum horum lanugo seu gossypium colligitur, ex eóque lectuli & pulvinaria fiunt que summam co mollitiem pluris aftimantur. Bontius lanuginem hanc propter brevitatem carminari non posse ait, ideoque nec lintea inde texuntur: facillime slammam concipit. Flores fructusque teneriores in cataplasmatis formam contust, ac capiti impositi cephalalgiam & vertiginem tollunt.

Hujus arboris fructum esse quem describis & depingit Clussus Exot. l. 1. cap. 14. minime dabito. Folia tamen arboris à Franc. Roderigues nimis angusta describuntur. Es Sebaldus de Wert apad Clussum loco citato arbores quas observavit similem fructum gerentes in Guineæ maritimis ampliora babere solita asser mabat. Forte Javanensis solitorum angustid a Guineensi dissert; imò utraque diversitas habetur in Hort. Academ. Lugd. Bat. Herman. Cat.

Pag. 1066. adde, Bammia ex Surinam Urticæ foliis D. Plucknet.

Pag. 1067. lin. 1. D. Hermannus Quingombo I. seu Alceam muschatam Pisonis, qua Alcea hirfutzt flore flavo & femine moschato Margrav. eadem est, ad speciem nostram tertiam seu Alcaam Ægyptiam villosam C.B. refert : & certè ei simillima est, si non planè eadem. Descriptiones per omnia non conveniunt, ut conferenti patebit.

Pag. 1069. pro Synonymo tertia Speciei adde, Althea arborea Indica Populi folio, flore ephemero Herman. Cat. Hort. Lugd. Bat. Pag. 1070. Pro Synon. decemæquartæ Speciei adde,

Althra arbor Indica Tiliz folio, flore ephemero Herman, App. ad Hirt. Lugd. Bat.

Ad finem Capitis 10. de Althæa Indica addantur Species sequentes. Altha Indica flosculis parvis, folliculatim ramulis affixis D. Herman. Breyn. Prod. Item,

Althaa Orientalis Pernambucensis foliis latioribus & rotundioribas D. Plucknet.

Item.

Althaa Indica Bryonia folio ejusdem.

Alcea Indica fruticosa flore coccineo petalis crispis.

Ain-Pariti H. M. P. 6. T. 42. p. 72. An Rosa Batavico-Indica inodora, seu Malva fruticescens

Frutex est Bem-Pariti planè fimilis, & nonnifi arte aut culturâ in arborem adolescit. Flos tamen funplex, coccinei, intense rutilantis coloris, in eo differt, quòd quinque conftat petalis latioribus, rotundis & crispis, circa unguiculos rubenti macula conspersis. In quinque pusilla, villosa, filamenta, qua capitulis è fuico gaudent purpureis dispertitur subpurpureus stylus, qui in summitate multis staminulis, semilunatis apicibus exornatis circumtegitur, intrà verò, si flos plenus fuerit, petalis

Ob florum gratiam per totam Indiam in hortis colitur: éstque longava, & ubi octo vel decem

annorum complevit atatem flos è fimplici evadit plenus, quo Ethnici utuntur in caremonis.

Contrita folia atque ex aqua exhibita iis qui ex variolis febricitant, eorum copiofam inhibent eruptionem, præcordiorum temperant æstum, cum butyro nimium menstruorum fluxum; Ex oleo cum folis Cumulli cotta unguentum prefant vincribus apum. Ex florum gemins decocum mulieres reddut fleriles: ipla autem oculs illiza ophthalmiam tollunt. At flores aperti, recentéfque ex buryro trui aphthis meder incolis dicuntur.

Hanc speciem D. Commelinus pro Rosa Batavico Indica incolora seu Malva frutescente Bontii

lib. 6. cap. 4. habet qui à nobis lib. 12. cap. 9. dubitanter ad Altharas refertur.

Bontius in febribus continuis se aqua ex hujus floribus destillata ad somnum conciliandum pro frontali ulum effe scribit.

Alibaea Indica Gossipii folio, Acetosa sapore Cat. Lugd. Bat. Herman. Alcea acetosa trifido folio India Orientalis Breyn. Prod. I.

Radicem habet fibrosam, albicantem, fingulis annis pereuntem: Caulem tripedalem, viridem, glabrum, aliquando angulolum, ramolum, in fila ductilem: Folia trilobata, latè viridia, forma & magnitudine ad Gossipii folia accedentia, longis innixa petiolis. Ad horum sinus prodeunt stores, ex breviffimis pediculis ampli, rosei, incarnati, ex quinque petalis in basi arcte junctis, & interme-dio piltillo racemoso concolore exstructi. His subjicitur calyculus quinquefoliatus; ex quo post florum exanthesin prodit capfula membranacea, oblongo-rotunda, pentagona, quinis intus loculamentis donata, in quibus semina compressa, ex rufo spadicea congenerum more. Folia:

Folia subacidum & leviter viscosum præbent saporem. Caules non minus quam apud nos Cannabini in fila ducuntur, & ad funes texendos ufupantur. Hinc in agris & hortis Indorum quetannis seritur. In Horto Reverendissimi Episcopi Londinensis cultam vidimus. Hujus & alia datur species, à Garcia ab Horto Bangue dicta.

Althea Indica Vitis folio, fisre amplo flavo pendente Herman. Hort. Leyd. Althea Indica nen spinosa flore amplo, pendulo, flavo Breyn. Prod. 2.

Ex radice alba lignosa protrudit caules modo unicum, modo plures, bicubitales, lignosos, rectos, glabros, aliquando fubhirfutos, ima parte rubentes, fummâ viridantes, in multos ramos brachiatos. Cum his finual exurgunt folia longis infidentia petiolis, tribus quinifve legmentis divifa, foliis Vitis hated abitmilia, fed rigidiora, craffiora, aliquot venis ac infignibus nervis donata. Ad alarum fummitates prodeunt breves, tenuifimi pedicelli, quibus nolarum inftar appendent flores, ampli, Rosa minoris magnitudine, ad Solem aperti, cateroqui clausi, quinque petalis slavescentibus, un-Roiz minoris magintaunte, au soietti aperti, carettotui tratti, quinque pecais intercucionas un gubus violaceis holofericeis, in fundo junchis conflati, prominente e medio piffilio, copifoita apriculis puniceis eleganter paniculato. Floris basin tegit calyculus parvus, in quinque profiindas, acuminatas, viridantes creacea, quali toidem foiloa difectus. Huic verò incumbum quinta aut septena angustissima seracea foiloal stellarim decussata. Floribus emarcidis succedum: ogalcula membranacea, duriuscula, subhirsuta, ex quinque sulcis vel alis & totidem loculamentis constantia, in quibus continentur [emina comprella, fulca, reniformia, congenerum more.

Ex [eminibus in infula Zeylona collectis germinayit.]

lisdem in locis ubi hac provenit invenitur & alia species foliis asperis profunde laciniatis, folio-Altera Sperum Cannabis instar, saporis acidi; caulibus aduncis hamis undique armatis, careris verò partibus ciecfunction fimillimis

Bontius I. 6. p. 113. hanc alteram speciem videtur descripsisse Acetosa Indica nomine. Folia ii masticentur, acetosam plane sapiunt nisi quod gustui pinguius quiddam & glutino ca Bonesi fius repræsentent. Quod addit semenejus Instar seminis Cardui Benedicti spinosum esse non ca-

pio, nisi seminis nomine vasculum seminale intelligat.

pio, mit tellimin nominate variationi nominate uniteriori del propositioni runt quippe folia super lapidem marmoreum cum scobe ligni Santalini, & intinctos pannos capiti imponunt mixto oleo Nucis Indicæ & aceto in doloribus capitis biliofis. In febribus ardentibus etiam & phrenitide admodum frequenti in ufu eft.

Alcea Indica spinosa magno store ex albido slavescente D. Comelin. Narinam Poulle H. M. P. 6. T. 44- p. 75. Н. М.

Rubi more luxuriat frutex iste, cauliculis rubescentibus, spinis ejusdem coloris licet interalbicent, perquam acutis obsitis. Folia crassa, oblonga, in tres cuspidatas lacinias, quarum media protenditur, divifa, villosa, aspera, in oris serrata sunt: horum ternæ senticosæ, e viridi rubentes cofului in parte spiria, bui quoque protuberant, spinis carentes, in prona magis eminent. No-vella hacteneraque folia non inciduntur, ast in cuspidem exeunt, que quò veutitora eò prosundius terfinetis. Edurgens ipiffus rubicunduíque film, in ambitu flaminulis rubirs, que majufcula è crocco rubra habent capitula circundatur, & in funmitate quinquies dividitur. Florem involvens perianthium quinquelaciniatum, pilis candidis, oblongis, rigidis asperum ett, hócque decem, elongi, angusti, pilosi, cubitali modo inflexi unguiculi coarctant. Odor ipsis nullus. Floribus deciduis capsulæ succrescunt seminales, conicæ, pilis candidis villosæ, perianthii foliolis obtecæ, qua ficcescentes in quinque conceptacula sejunguntur, quorum in singulo semina intersepimento mediastino inharent. Foliis ac floribus nunquam denudatur.

Per universum Malabar regnum in locis arenosis plurimus est. Folium hujus fruticis oculorum pterygio impositum, submovet. At ex soliis hisce adjectis Pt. Firet. re, Zinzabere, Lacte, Nucisque Indica succo expressus liquor resistit sluxionibus. Planta pedis assus balneo ex radice parato facile discutitur.

Alibas Ricini folio Virginiana Herman. Cat. Levd.

Enata oft seminibus ex Virginia delaris Planta humanam altitudinem multum excedens, ex cu-Entata ert feminious ex vriginia cetatis Franta munianam atticument municin exceedible. Ex cur jus radice Iblico finili, pallida, longé latéque repente, perenni, gultiti vitent affurquit edicadi glabri, viridantes, frequentibus alis fubinde divili. His adîtant folsa longis fuffulta petiolis, Ricini amula, ternis quinifice, mucronatis & circa marginem cenatis lobs diffecta. Ad horum exortus ab imo caulis ad fummum ufque prodeunt firmul pediculi longiores & graciliores, in aliquot pedicellos tenuissimos divaricati, quorum singuli sustinent ex caliculo viridanti quinquesariàm crenato florem parvum, candidum, quinque carinatis petalis in basi junctis constructum, medium occupante columella racemosa, innumeris violaceis apiculis exornata. Flore discusso sequitur capitulum, quinque exiguis membranaceis, angulofis, arctè invicem conjunctis & in acuminatum apicem coeuntibus thecis efformatum; quibus fingulis includitur semen unicum, parvum, spadiceum, reni-

1903

Facus 6

Тетри.

Locu &

Vires.

Tempus.

Vires.

Adamboe H. M. P. 4 T. 20, 21. p. 45. Alcea Iudica arborea pericarpio carnoso in plura loculamenta partito

Arbufcula oft humilior, septem circiter pedes alta; caudice albicante, variis ramis in orbem dif-Aronicua en manimo, person control por ana es sautare acordano, anis famis in noem diffusionato, qui correce (achor, primium viridi, dein furvo obducti funt. Radix alberans, cinereo corrice tecta, odoris gravis, faporis unduofi. Folia oblongo-rotunda, craila, denfa, tine ordine, bevibus ac nodofís petiolis circa teneriores ramulos proveniunt, longitudine l'pithaman, latitudine palnium fiperantia, superné arroviridia, inferné è viridi rufe/centia, tachu nonnihil aípera, à media illa craffa, albicante costa plures nervi minores superiora versus deferuntur, arcuatim in se invicem coeuntes: odor fylvestris, sapor subastringens. Flores elegantes, purpurei, nitentes, rosis haud abfimiles, rotundis & hirfutis petiolis, numerofi circa ramulos proveniunt, ac fex septemve, mollibus, subrotundis, expansis, at nonnihil crispis constant foliis; necnon calyci lato, profundo, crasso, ac rugoso, subviridi, in sex septémve lacinias, acuminatas stella in modum secto, inharent, qui plurima insuper emittit stamina surrecta, infernè albicantia, supernè rubicunda, slavescentibus, nitentibus, ac planis apicibus ornata; inter quæ stylus prodit acuminatus, infernè rubicundus, supernè

viridis: Japor subsallus & subastringens, odor nullus.

Fructus floribus succedunt inodori, inspidi, rotundi, viridi-susci, nitentes, in vertice oblongo stylo dotati, ad basin vero calyce plano, crasso, ac viridi excepti, qui cuspides suos late extendens, ac exteriora versus reflectens, iteliam quodammodo refert, intus porro carne albicante referti, intra quam numerola latitant semina plana, Malva semini haud absimilia, sex septemve loculamentis,

membranaceis, quibuldam pelliculis à se invicem sejunctis, conclusa.

Crescit frequenter locis arenosis & petrolis in Mangatti & Cranganoor, præsertim circa fluminum ripas, Julio & Augusto mensibus floret, fructúsque fert Novembri & Decembri. Viret tamen per-

petuo, ac diu superstes manet.

Ex arboris radice in aqua decocta gargarilma conficitur, quod palati orilque ulculculis, necnon quibuscunque faucium affectibus medetur. Ex eadem radice decocta & dein contusa cataplasma fit, quod tumoribus impolitum potenter eos emollit ac maturat. Ex arboris cortice, foliis ac floribus cum aqua communi decockio paratur, que pota hepatis, liens, aliorimque vifezrum obstructiones aeperis, & aquas hydropicorum per alvum & urinam potenter educit. Semen haud fecus ac Conandri semen capiti inhestum est, ac vertiginem, ebrietatem, similésque affectus producit.

Katou-Adamboe H.M. P. 4. T. 22. p. 47. Alcea Indica arborea elatior pericarpio carnoso subaspero. H. M.

Pracedentis species est sylvestris & major, altius namque excrescit. Ab ea differt quòd folia & rami lanuginosi sunt ac hirsuti quòd florum mediam cavitatem &

Nalcitur locis montanis in Mala & Poiga provinciis Malabar, Maio, Junio & Julio menfibus

floret, Decembri verò maturos fert fructus, viret autem perpetuó

Ex folis hujus contufis cum Nucis Indica aqua emplaftrum conficitur, quod bubonibus Venereis, aliifque glandularum tumoribus impositum medetur.

Pag. 1084. post lin. 6. adde,

Auricula ursi minima, folio inferiùs venoso & incano, store suave-rubente Ciassii Herman. Cat.

Discriminatur à præcedente foliis longioribus, infernè venosis, nonnihil incanis, supernè viridibus, summis marginibus crenatis: Floribus quinis vel septenis, coloris suave-rubentis, quasi in umbella caulis fastigio infidentibus.

Pag. 1089. Nonæ Apocyni speciei adde, Synonym. & Descript. Apocynum Novæ Angliæ, subbirsutum, tuberosa radice, floribus Aurantiis

Radice constat tuberosa, pugni magnitudine, carnosa, nodosa, paucis fibris vestita, solo aridiori commissa hyemem superante. Ex qua sub astatis initium assurgunt aliquot Stolones, altitudine pedali aut cubitali, rotundi, striati, herbacci, parte qua Sole illustrantur subrubentes. His adhærent folia fine ordine, modò bina fibi oppofita, modò foltaria, femidigitum longa, unguem lata, ad radicem minora, in progreflu verò majora, rigidiufcula, in parvum obtufum mucronem abeuntia, fupra è virore nigro fplendentia, infra palida, fubbirfuta, venofa. Ramorum faftigia futtinent flores, in umbellam congestos, Apocyno Canadensi Syriaco minori Cornuti forma & magnitudi-ne similes, elegantissimi Aurantu coloris. Hi antequam perficiuntur exigua, oblonga, crocata, angulosaque capitula mentiuntur; dehiscentes verò in decem petala finduntur, quinque externa longiora, tenuiora, deorsum flexa, totidemque interna breviora, crassiora, erecta: è quorum singuiorum bafi exit Ítaminulum concolor, teauiffimum, apiculo defiticitum. Medium occupat pallide flaveficens capitulum, quinquangulum, firucturá valde eleganti. Fructum nondum videre contigit. Turget succo viscido, lento, in viridi pallescente, sapore acri, amaro, nauseoso.

10. Asocsnum Americanum foliis Juglandis quod apud D. Plucknet siccum vidimus.

11. Аросупит

11. Apocynum humile aizoides siliquis erectis Africanum Herman. Hort. Leyd. Fritillaria crassa Promont. bonæ spei Stapel not. in Theophrast. bist. p. 225.

APPENDIX.

Locis montolis, saxosis, præruptis ad Prom. B. sp. luxuriant è radice exili, alba, fibrosa cauliculis modò humi proftrati, modò obliquè ascendentes, spithamam & ampliùs longi, valde ramosi, digitum craffi, aphylli, læte viridantes, ingruente verò tempestate rigidiori ex livore ad purpureum vergentes, propenodum trigoni, denticulati & circumquaque brevibus, craffis, obtuis quafa aculeis, feu prominentibus dentibus, angulorum præruptorum rupium inflar, flipati, luccovifcoto, acri, amaricanprofinientions ententions augment in presupersonal reputational reputations in presupersonal continuous acts, situations, technical situations, technical situations, and the situation of the si fustinens florem amplum, flavum, monopetalum, crassium, quinque acuminatis laciniis expansum, foris glabrum, viridantem, quinque purpurascentibus per longitudinem striis inscriptum, intus tenacem, coriaceum, rugolum, flave(centem, punicantibus maculis eleganter consperium, odoris feetidi, viperini: Ex hoc protuberat umbilicus orbicularis, ejusdem cum flore consistentia & coloris, occipans ferme mediam floris partem, cujus centrum concavum tegit ftella, quinque radiis compreffis puniceis in extremo bifidis lividi[que conftructa : huic infider breviffima craffiu[cula columella, punices in extensio binda Irranque contratata. Tinte liniae oferinina cianuncia commena, emittens in ino radios quinque, teretes, rigidos, pallide punicantes, in fummo totidem alios, brevilfimos, concolores. Florem deciduum fequuntur filique gemella, erecha, virides, fipihamam longa, digiti craffitie, includentes Apocynorum more femina orbiculata, comprella, tenuia, margimbus craffiufculis, caftanei coloris, imbricatim invicem incumbentia, quibus fingulis infident flocci fericei, candidi, ad folom aureis micis fulgentes.

Culturam exigit quam Opuntia spinosa. Solem auramque calidiorem amat, Septentrionalem verò & hyemale frigus in tantum reformidat, ut illico livescat, arescat & pereat. Propagatur tam semine quam avulsis ramulis in terram depactis.

Virtutem possidere cum Apocynis communem indicant acris, amarus, nauseosus sapor, & virosus

12. Apocynum Americanum arborescens siliqua maxima Herman. App. Herman

Foliss palmum amplis, mucronatis, è regione oppositis, longis pediculis appensis seminibus è Surinama missis produit. Semina erant membranacea, compressa, susca, cum alba lanuginosa casarie.

Pag. 1090. Ad Caput de Asclepiade add. Asclepiadi affinis siliquis foliaceis pappo destitutis D. Plucknet.

Pag. 1098. Ad finem Capitis de Blattaria addend.

Blattariam Zeylanicam flore amplo miniato Herman. Cat. Hort. Levd. Eadem pag. Oxys sive Trifolis acetosi specielus adde, Trifolium acetosum corniculatum luteum majus rectum Indicum seu Virginianum Moris hise.

Hujus cauliculi recti funt, feu rectà ascendunt ad pedalem altitudinem: Folia, flores & cornicula feu filiquas pentagonas, Oxyos lutez minoris repentis quoad omnes suas partes multo majora, alias

Pag. 1100. Ad finem Cap. XV. de Nummularia addatur Nummularia rara Norvegica flore purpureo Bartholin. Act. Med.

Pag. 1101. Ad Cap. XVII. nota. Nonnulli Violæ aquaticæ duplex genus diftinguunt, Alterum folio latiore, quod jam descripsimus; Alterum folio angustiore, Milletolium aquaticum equiferi folio, caule nudo C. Bauhino dictum; cujus hoc in loco mentionem non fecissem, fi non invenissem in Cat. Hort. Lugd. Bat. a P. Hermanno edito.

Pag. 1103. add.

C A P. XXIII.

A 1. Cuscuta Park. major C.B. Cuscuta sive Cassutha Ger. Cassutha sive Cuscuta J.B. Dobber. Anomalis accensers potest, vel monopetalis store tetrapetaloide.

Lienz quadræ affecia nunquam non parafitatur Cassutha, ingrata hospes, quippe quæ herbas fruticésque quos semel arripuit longissimis stamineis claviculis rubentibus tam arcto nexu complectitur, ut corum genium defraudet, subductoque alimento cos penitus enecet, nullis postquam in altum conscendit nixa radicibus, quibus tamen primulum erumpens haudquaquam destituitur. Folia ei omnino nulla. Flores ad intervalla glomerati, caules non ambiunt verticillatim, fed ad unam duntaxat eorum partem vergunt; finguli autem * quatuor foliolis acutis craffis & fuccu- * Hec calicis lentis constant; intus stamina totidem medium slorem occupant. Ad singulos slorum glomerulos ap-felida seuses. ponitur foliolum minutum membranaceum, quinetiam è fignis illis, ubi flores nascuntur caules ramos menta junt.

Cæterum planta bæc prolixa & verbofa descriptione non indiget, cum ab aliss quibuscunque abunde distinguatur in eo quod folisi cares, & postquam succeverii etiam radice, longissimis tantium filamentis constant, quibus plantis contiguis se circumvolvis & adbærescit, alimentum inde exugens. Semina rotunda, Papaverinis magnitudine paria.

Туууууу 2

2. Epithy.

APPENDIX

2. Epubymum seve Cuscuta minor C.B. Cassutbaminer Dod. Cuscuta Park. qui duas species non distinguit.

An hac specie differat à præcedente meritò ambigitur : nobis nondum constat. Certe quæ in Officinis habetur Cufcuta filamentis conftat multo tenuioribus, quam quae apud nos paffim foonte nems habetur culcula mamento contrat muto temporous, quant que apua nos patint ponte provenit; & tamen Parkinfonus affirmat eam que Vicie innafcitur frequentifiamam efficirca Londinum, indeque Pharmacopolia notira praccipue suppleri. Et fortè tenuitas apparens exticcationi debetur; potelt etiam planta ipsa pro sterilitate soli, aut plantarum quibus adharet natura, vel major vel minor evadere.

Cuscuta è semine in terram deciduo se quotannis renovat: Cum tamen adoleverit radix penitus marcescere dicitur, plantaque ipsa ex stirpibus quibus adnascitur totum sium alimentum exsugere. Verum ex accuratiore observatione D. Sam. Dale, Radices, qua longar sunt & susci coloris, non ità statim intereunt, imò (ut ei videtur) non intereunt omnino, sed plantam ipsam propagant: quamvis verum fit ex Parkinfoni & nostra observatione si semen in fictili seratur emergere quidem plantulam, sed brevi radicitus perire, si non sint in propinquo stirpes quibus irrepat, unde proculdubio ali-quam sakem alimenti sui partem inde exugit. Ex ejusdem peritiss. Botanici observatione Flores Cufcutz monoperali funt in quatuor (rarius quinque) ligmenta brevia acuta divifi, colorealbo, caly-ce viridi fucculento in quatuor pariter fegmenta divifio excepti: quibus fuccedunt vafcula feminalia rotunda singula quatuor semina oblongo-rotunda [Parkinsono Papaverinis duplo majora] continentia.

3. Cuscuta Americana, super arbores se diffundens; Cusc. trichodes lendiginosa, arboribus innascens ex terra Mariana D. Plucknet.

Hæc fuper arbores latè se extendit veli instar, tenuibus filamentis, ramosis, variè implexis, & dependentibus. De flore aut semine nihil novimus. Gratum bobus & vaccis pabulum esse ferunt. Vidimus primò apud D.Gul. Courtine, deinde apud D. Leon. Plucknet.

Cuscuta Linum & Legumina in quibus copiosissime sapenumero apud nos provenit, vel strangulat penitus & corrumpit, vel certè humi deturbat & alimento fraudat, unde non immeritò à non-nullis Orobanche dicturi. Hinc in Suffexia & alibi ruftici & agricolæ eam execrantur, odiofis nominibus Dell-men, id est, Inferni herba, & Devils guts, idest, intestina Diaboli cam appellantes. Plantarum quibus innascitur temperamentum participare aliquatenus creditur. Sic humidior est quæ Lino implicatur, quæ Genistam superat urinas potentius movet, adstringendi facultatem admixque Lino impueatur, que Genitam superat urinas potentis moves, autringêndi tacultatem admix-tam habet que Rubie infidête. În occidentatibus Anglie que in urtica nata est urins potenter elici-endis efficacem experimento fuo confirmant incole, adnotante Lobelio & post cum Parkinlono. Cufetta humorem melancholicum blande purgat. Utilis est în feabie, êxtero nigro, obstructioni-bus hepatis & lienis. În fomentis, delessionabus & balneis sudatoriis ad quasvis melancholicas affectiones Regiúmque morbum inveteratum præstantissima habetur.

Pag. 1106. Adde Lilium Perficum minus Dodart. Mem.

Pag. 1109. Cap. 4. Ad. Lilium Americanum Acadiense flore rubro punctato D.M.

Pag. 1110. lin. 8. Add.

1904

Vivee

Alcool Antherarum Liliorum alborum in diuturna urinæ suppressione unice olim profuisse recorda-

mur. Hagendorn. Cynosbatol. pag. 48.

Ad dolores post partum. R. Olei Liliorum şiv. Lanz succidz eo imbutz calide ventriculo supponantur. Est fingulare remedium inquit Matth. Chefneau. Habui à D.Hulfe.

Lin. 19. Post fecundam Lilii speciem pro tertia adde, Lilium lato caule multislorum Cat. Hort. Reg. Paris. Lilium album Syriacum Rauwolsii J. B. D. Hermannus diversum facit à Lilio albo Constantinopolitano Sultan Zambach dicto Clus. Nobis varietas tantum esse videtur.

Lilium Canadense impersectis sloribus & irregularibus multis albis Moris. hist. anomala & monstrosa planta esse videtur.

Pag. 1117. lin.4. Incipientem cancrum Cepa sub cineribus cocta & applicata aliquoties sanásse

Contra colicum dolorem remedium infigne.] R. Cep. incif. & rad. Raphaui fylv. 3 B. Zingib. Nucis moschatz ana 3 B. Coque in vini albi tbjß. ad tb.j. Cape 3iiij. ineunte paroxysimo, & deinde quando opus fuerit. Habui à D. Ed. Hulfe.

Pag. 1137. Addatur, Narcissus Zeylanicus store albo bexagono odorato, Lunala Zeylanensibus Herman. App.

Huic substernitur bulbus oblongo-rotundus pallidus, sub corticibus suis lanuginosus, folia promens Narcissina, ast breviora. Ad horum latera assurgit thyrsus levis, crassitudine calami, proceritate dodrantali, in cujus apice turget vagina membranacea, excludens florem unicum hexagonum, monoperalum, an entre unger regient incumentation, socionis permi uncum no agoitum, infinim-peralum condidum, odorardifimum, fex foliaceis, deoritum flexis, circinatique lacinis diffectum. Medium occupat calyx 12 per oras venis incifus; ex quo productur flylus cum fex fubalbidis falca-ris flaminibus in lutoos apices definentibus. Seguntum femina fulca angulota in valculo rircapfulari, more congenerum. Minor hujus Narciffi fpeces à majori differt partium omnium parvitate, aliquando etiam florum laciniis minus contortis, & per oras pallide cœrulea linea virgatis.

Pag. 1143. Ad finem Cop. III. adde, Lilium Africanum bumile longissimis foliù polyanibos, saturato colore purpurasceus Herman. Cac. Append. Lilium idem diluto colore purpurasceus ejuschem.

Bulbus huic rotundus, magnitudine & forma Lilium Sphæricum adæquans, cujus duris membranaceis corticibus, ex quibus totus componi videtur, lanosa pallida filamenta intertexta sunt. Foliis viget totà aftate spharico paribus, sed proventu prolixiori humi jacentibus. Septembri mense erigitur scapus prope palmaris, in viridi puniceus, è cujus bisida membranacea vagina funduntur deni, aliquando viceni flores, in orbem diradiati, hexapetali, forma & colore Narciffo Liliaceo Ferrarii pares, magnitudine verò inferiores, odore Hyacinthum racemolum Muscari seu Dipeadi dictum amulante, Alterius flore purpura saturatiore, Alterius verò dilutiore gratissimè rubente. A storis interitu apparent vascula oblonga, trigona, tricapsularia fœta seminibus.

Lilium Zeylanicum umbelliferum & bulbiferum, Tolabo Zeylanensibus Herman. Cat. App. Herm.

Herm. Ex huus bulbo, oblongo, albido, lanuginofo affurgunt folia Narciffina, lata, glabra, plana, carinata & flexuola; inter que attolliur thyrfus nudus, rotundus, bipalmis, cujus fummum caput coronatur floribus fenis novemífve pro extate plantez aut foli ubertate, modo paucioribus modo pluribus in umbellam congeftis, omnibus fimile vagina membranaca birda prorumpentibus: Singuil verò fex candidis angulfus longuis petalis confituuntur; in quorum medio prominet flyfus cum fex al-life abulbus in candicide flavallenare since definentibus. His definity fixed parties focadare in bidis staminibus in versatiles slavescentes farinaceos apices desinentibus. His dessuxis succedunt in both traininuous in vertatues invertentes invitations aprices definitionally a sential indication conceptacities trajonis, ricagolilaribus femina fulca angulofa, que in bulbos grandescunt, conceptacula dirumpunt & germina protrudunt. Eadem semina bulbacea observantur in Lilis sphericis, Sifyrhynchis nonnullis, altisque hexapetalis bulbosis Indicis Africisque.

Pag. 1151. lin.6. Succum inspissatum bulborum Tuliparum serunt inficere nigerrimo colore, qui nulla arte clui poteft. An ergo cum in Oriente Tulipz foonte nafcantur in maffulas planas morfelliformes cum redactum ità temperare norunt Chinenles, ut iis atramenti fenpori vel rubrice fabrilis loco madefactus inferviat, aut codern mappas Goffipinas colorent, aux illius beneficio alia pigmenta ità præparare docti sunt, ut elui nequeant, aut apricationi expositæ telæ Gossipinæ minimè decolorentur. S. Paulli quadr. Bot. Cl. 2. p. 133.

Tulipa serotina ramosa maxima, flore simplici, simbriato, slavo-vario Herm. Cat. Hort. Leyd.

Hujus bulbus emittit eaulem pede altiorem, robustum, incano madore pubescentem, & in tres, riupis dutitis emiter cautem pece antorem, robultum, incano madore pubelcentem, & in tres, quaturo, plurefve ramos dividum. Singulis infidee file amplies, in viriat rubro aureologue eleganter variegatus, & multiplicibus petalis modo planis, modò fimbriatis, Rofæ vel Pæoniæ in modum difpofius referrus. Huic æftate ferveniori fuccedir aliquando capitulam oblongum trigonum, catteris Tulipis majus & robultius, quod dehificas in tribus loculis fex feminum feries oftendit more congenerum. Cauli verò ac ramis adrhant folia lata, firma, erediora; qualia fert Tulipa ferotina aman stable. Cole. Quin una hero planta folia generio facilita comissione contracti. zand's Cluf. cum qua hac planta folis exceptis floribus omnino convenit.

Pag. 1152. Pro Ornithogalo spicato ottavo interferatur Ornithogalum Indicum spicatum store lacteo magno, folio Cepa sistuloso D. Plucknet.

Pag. 1155. Ad finem Capitis de Ornisbogalo add.

Ornithog alum Africanum luteum odoratum, foliis Cepaceis, radice tubero sa. Herm. Cat. Hort. Leyd.

Huic subest radix ampla, tuberosa, nonnihil depressa, sessilis, pugni magnitudine, coloris slavescentis, Folia promens longa, fiftulofa, cepacea; Flores in spicam congestos, hexaperalos, luteos, odoratos, à quibus profluunt stamina concoloria, lanuginoso tomento oblita. Sequuntus semina more congenerum in vasculis tricapsularibus.

In udis petrofis Promontorii Bonz spei provenit-

٤.

Pag. 1164. Ad finem Capitis de Hyacintho add. Hyacinthus Africanus tuberosus flore caruleo umbellato Breyn. Prod.

Radicem habet tuberosam, si rectè memini, albam vel cineream, fibris crassis & longis ima basi diffusam. Folia virentia, oblonga, Hyacinthi Orientalis & Lilio-narcissi Indici Ferrariani mediam faciem obtinentia. Caulem rotundum, nudum, fesquipedalem & altiorem haud crassum, in cujus apice 10, 11, nunc plures nunc pauciores flores Hyacinthi Indici tuberofi & effigie, & magnitudine nascuntur, umbellatim autem dispositi & cœrulei pulchri coloris. Fructus forma me latet.

Pag.1170. Gladiolus Athiopicus flore miniato Hort. Reg. Paris q. an à pracedenti diversus? Add.
Gladiolus max. Africanus Bartholin. Act. Med. Hafn.

Pag. 1172. Ad finem pagine adde, Colchicum historum seu vere & autumno storens an à Colchico verno Camer. differat considerandum proponit J. Baubinus.

Pag. 1177. Ad finem paginæ addatur 21. Crocus vernus angustifolius serotinus parvo argenteo versicolore flore Herm. Cat. Hort. Lugd. Bat.

23. Crocus vernus juncifolius serotinus caulescens, storibus violaccis, ad Solem aureis micis fulgentibus Ejusdem.

Hic (inquit) adeò fimilis est Croco verno angustifolio Clusii Rar. l. 2. 207. ut pæne idem videatur. Sed dubium movet cauliculus semipalmaris, è cujus apice prodeunt tres quatuorve stores violacei ad Solem expansi, aureilque micis nitentes.

Pag. 1194 l. 20. adde, Ephemerum Africanum annuum flore dipetalo Herman. Cat. Leyd.

A Marcgravio in H.ft. Brafil. pag. 8. depingitur & describitur fine nomine, & à nobis, qui tum plantam iplam non videramus, lib. 23. p. 1332. inter anomalas disponitur sub titulo Dipetalz Brafilianz folits Gentianz aut Plantaginis. Alt jam Pseudophalangui speciem esse percipimus. Hermannus à Zanoniano Ephemero ramoso, &c. distingui tantum radice annua & floribus minoribus duobus petalis constructis afferit. Verum si ego verba Zanoni rectè intelligo, in slorum situ insignis est differentia: nam in Phalangio Virginiano Zanoni flores seminalibus vasculis non sunt contigui, quemadmodum in hoc, nec per consequens tres uno calice inclusi sed unus tantum tripetalos tribus vasculis seminalibus postea se exseremibus communis, cum in hoc nullus hujusmodi slos sit, sed tribus vasculis sem. ex endem calyce exeuntibus terni insident flores dipetali, hoc est, singulis vasculis

Luxuriat in tesquis & ad margines rivulorum circa Promontor. Bon. Sp. Seminibus deciduis in horto se propagat.

Similem speciem, aft multo minorem, observavit Hermannus in Zeylan & Malabar, qua in locis uliginosis, alissque herbidis abundabat. A medicis reponebatur inter aquea & refrigerantia

Pag. 1200. Ad finem Cap. de Aloe adde,
Aloe Americana sobolifera Herman. Cat. Leyd.

rium. Ex crassa, fibrosa, pallescente radice prodeunt folia facie vulgaris Aloes Americana junioris, car-nosa, succulenta, modò plana & humi procumbentia, modò canaliculata & arcuatim sursum vernoia, inccuenta, involo paira ex num procumoentas, mono cananciara ex arciadim influm ver-gentia, laté viridia, in mucronem minus pungentem abeuntia, & in ambitu crebriorbus exigus, tricls, rigidinofilis fipinulis armata. Ex horum medio quinto aut fexto à fatione anno affurgit cau-las, lex feptémve pedum abindine, firitans, compressus, solidus, durus, herbaceus, raris aliquor falie, inferioribus longe angustioribus & tenuioribus caulem firmiter amplectentibus vestitus, spargens circa fastigium sex septémve, plures vel pauciores ramos, palmares, sustinentes ex brevibus craffis petiols espirale oblonga fittace, rigona, capiularum feminalum rudimenta. E quorum cymis eriguntur fioru oblongi , fex luteo-viridantibus craffis, obutis petalis conftruêti, prominente fitlo flavescente, cum sex brevioribus concoloribus staminibus, longis, transversis apicibus donatis. His emarcidis perficientui dispecte captile, includentes femina parva, angulola, fulca, duplici fere in ribus loculamentis disposita. Ad lingularum capfularum exorus, aliquando etiam ad ramorum & foliorum in caule finus progerminant nova foboles, qua avulsa & in terram depacta nullo negorio

D. Hermannus Iridem uvariam Cap. B. Sp. Bod. à Steptl. Aloes speciem facit, vocatque Aloen Africanam folio lougissimo, & argustissimo, floribus luteis sexidis

Fig. 1202. Canna Indica plures species distinguunt Herbarii, nimirum, 1. Cannam Indicam latifoliam maximam Herman. Cat. Arund. Indic. latissimo folio, flore rutilo. Hort. Reg. Paril.

2. Arundo Indica latifolia flore luteo punctato C. B.

Canna Americana flore fulgenti cocco splendente Herman. Cat.

Hujus femina ex Surinama transmissa sunt. Supites edit vulgari Canna Indica paulo humiliores : Flores hilari cocco intentifisme rubentes; Semina minora, in spadiceo nigricantia; cattera paria.

4. Camia Indica angustifolia store stavo. Albara Pilon. I. 5. 21. Herman. Cat.

5. Canna Africana minor flore suave rubente Bartholin. Act. Med.

Pag. 1204. Curcuma synonymu adde, Curcuma five Ferra merita Officinarum radice crocea J. B. qui verum Indicum Cyperum Antiquorum hunc effe statuit. Plante ipinus descriptionem accuratam debenius observationi & industria: Clarissimi Viri & eximi Botanici D. Pauli Hermanni, cujus frequens in hac Appendice mentio, qui non hanc tantum plantam delcripfit, fed & novum una fitt-pium gemis in lucem produsir: Nosque docuit, quod antea nelcivimus, Simili omnino fructifica-tione gaudere Bengalam Indorum, Cardamomum majus & minus, Costum Arabum, Galangam utramque, Zedoariam, Zerumbeth Garcia: & Zingiber. Plurimum certè vel hoc solo nomine ei de-bet Respublica Medica & Botanica, qu'od tenebras illas quibus involuta essent, simplicia isthac medicamenta paffim ufitata dilpulerit, omnésque de illis disputationes & litigia determinaverit & su-

Constat (inquit) Curcuma radice tuberosa, tereti, in transversum acta, Zingiberis facie, craffitie digiti, ex multis propaginibus cum circularibus in superficie zonis geniculatim conflata, aliquot crasfiufculas fibras è geniculis demittente, ponderosa, foris pallida & modice fcabra, intus crocea ac temporis decurfu in puniceum inclinante, folida quafi ex condenfato croceo fueco preffuis compacta, guftus acris, aromatici, pinguis, odoris fragrantis. Hujus fingula genicula protrudunt folia lare viridia, plana, spithamam longa, unam duálve palmas lata, in modicum acumen definentia, foliis Canna Indica junioris adeo fimilia, ut à rudioribus non facile ab invicem discerni queant. Hoc errore ductum video Bontium, qui Hift. Nat. & Med. Ind. Orient. 1.7. c. 30. loco Curcumz delinea-vit Cannam Indicam in India frequentem, & hortis nostris familiarem. Cæterùm è novellis & robuftioribus radicis tuberibus erigitur scapus dodrantalis, teres, succulentus, scriptorii calami crassitudine è viridi pallescens, inferiori parte nudus, à medio verò ad cacumen usque in crassam rotundam spicam fastigiatus; quam formant foliola ab exortu pallide viridia, postmodum ex slavo rubentia, vel ex pallido flava, duos ungues lata, fenfim in recurvum mucronem abeuntia, squamatim disposita; intra quorum commissuras delitescit tenax & viscosus humor collectus ex nocturno deciduo rore. Infuper ex fingulis squamis successive prodeunt flores oblongi, Cannæ Indicæ facie, aft triplo minores, quatuor upplurimum pallidè flavescentibus aut purpurascentibus petalis constructi, uno superiore ob-liquè sursum vergente, binis inferioribus rechà protensis, intermedio verò quadantenus intorto & fimbriato. Quibus excuffis succedunt vascula parva, membranacea tricapsularia, que continent femina rotunda, fusca, seminibus Cannæ Indicæ minora.

Indis adeò familiaris est Curcuma, ut vix hortum in Oriente reperire liceat, in quo non colatur. Maturescit foditúrque radix postquam flores exaruerunt. Propagatur tam seminibus, quam nodu-lis seu germinibus à radice resectis. Donatur sale oleoso volatili, partibus blandis viscosis immerso. Hactenus Hermannus.

Methonica Malabarorum Herman. hic inferenda. Vide descriptionem inter anomalas in-

Pag. 1207. Cyclamini multæ species à nobis omissa habentur in Catal. Hort. Reg. Paris. & Horti Academ. Lugd. Bat. à P. Hermanno editi, quas hie recensere non pigebit.

1. Cyclamen Autumnale orbiculato, circumrofo folio, fubtus rubente, odoratiffimo flore: Corcyræum Hort. Reg. Parif. Herm. Cat.
2. Cyclam. Autumnale, folio subrotundo lucido molliore & crenato, fuave-rubente flore, Sy.

riacum ejusdem. 3. Cycl. hyemale orbiculatis foliis, inferiùs rubentibus, purpurascente flore, Coum Herbario-

rum ejusdem.

4. Cycl hyeme & vere florens, folio angulofo, amplo flore albo, basi purpurea, Persicum dictum ejusdem. Idem carneo flore, basi purpurea ejusdem.

Cycl latifolium auriculatum flore suave-rubente ejustem.

6. Cyclamen folio longiore angulofo & linguam Serpentis mentiente, Regium *ejufdem*.
7. Cycl. folio paulò longiore, vixdum maculato, flore dilutè purpuralcente, Romanum recen-

Pag. 1210. post bistoriam Ari Ægyptiaci Colocasia ditti adde, Arum maximum cauliculus nigricantibus Zeylanicum Herman Cat. Leyd. Item, Arum Album Æthiopicum flore albo odorato, moschum redolente ejusdem. Item, Dracunculum Indicum caule viridi non maculato Dodart. Mem.

Post bistoriam Dracunculi aquatici adde, Arifarum Potamogeiti folio Bocc.

Radice & caule maculato cum aliis Arifari speciebus convenit. At Polia unciam lata, duas longa, fubtus paululum nervofa & per terram íparfa quadantenus Potamogeiti rotundifolii funt fimilia. Flos brevior & radii textoris inftar apertus, exili piftillo pilofo prægnans, extremo mucronato & hami instar adunco. Natales illi Saccæ & Panormi in sylvula S. Mariæ à Jesu, &c.

Pag. 1211. Ad finem Capitie de Aro adde, Arifarum angustifolium minimum P. Boccon. p. 80.

Humilis est hac planta, & palmarem altitudinem vix superat, Caule, involuco, pissilo, necnon radice globosa eaque candida Arisaro angustifolio vulgari persimilis, sola omnium pradictarum partium exilitate, atque Folis angultis kolongis à valgari discrepans. Ad Saccam, medis in faxis atque in faxorum fiffuris mihi obvium factum est, in loco La Parera dicto.

Pag. 1218. Orchis anthropophora formina Col. à D. Dale inventa est in Essexia juxta Dalington vicum, prope Sudburiam in veteri Sabuleto.

Pag. 1220. Orchis Scarabæum referens Breyn. Cent. 1. p. 45. ejuldem Orch. myodes fulca Luli-

Pag. 1240. lin. 30. Ad dolores oculorum vehementes] R Crustum panis secundarii, torreatur & ffatim quam maxime calens aqua immergatur, & extracta mox oculis applicetur per noctem relinquendo. Excellers ett remedium, inquit Liber arcanorum. Chefneau. Tranfimifit D. Hulfe.

Ad sudorem provocandum in sebribus] R micarum Panis communis q. s. Calefiat in MB. & irroretur vino Hispanico & aqua Theriacali, deinde applicetur suris pedum & post horas septem re-

Pag. 1145. Ad finem pagina adde, Pulpa Pomorum allatorum comminuta & mixta cum aqua fontana, aut Cerevifia tenui non lupulata, deinde fyrupo violarum edulcorata & pota ad stranguriam valet

Ad tonum nervi aut tendinis læsum, & dolorem in quavis parte] Re duas quartas Cerevisiæ op-

Ad tonum nervi aut tendinis izelium, & dolorem in quavis parte.] It dias quartas Cerevific optimic, veteris, ad Olei aut extradi confifientiam decoque, ecque partem affectam frequenter inunge. Peg. 11.46. Ad finem capità de Hordes adde, in Hiltoria nelcio quomodo omifium eth Hordeum nudam feu Gymnocrithon J. B. quod fic describit. Hujusi pica Hordeacam imitatur horito arifatrum barbitio, at veto grana rufefcentia, utrinq, acuta, una facie fulcata, ex adverfæ partis mucrone germen longiufoculum offentanta; gluna di fimplici obvoluta levi etam digiorom attriut facilità quàm l'intica estiliant. Signis autem verfuum ordo observari postit quatetni ii videri postint, porro folium latum, multum calamos amplectitur.

In Catalogo Hort Edinburgici Sutherlandii; & Hort. Acad. Lugd. Bat. habesur Hordeum nudum, Quomodo hoc differt à Gymnocritho five Hordeo nudo J.B? Zeopyro seu Tritico-spelto C. B?

Pag. 1251. poß tertiam Milis speciem adde, Milium Indisum Armdinacee caule, grans stavescentibus Herman Cat. Hort. Leyd. Frumentum Indicum, good Milium Indicum vocast C.B. Theat.

In septemum pedum altitudinem affurgit cuimo Arundineo, digitum crasso, quem à geniculo ad geniculum involvunt folia frumento Indico angustiora & longiora, lineá albá per mediam longitudimen notata. In funnitate erigitur juba dodrantalis, pugni craffitudine, multis particulis, friedris invicem junchis coacervata, flores lanuginoso pendulos Milii inftar flavelcentes proferens; quibus definentibus fuccedunt grana copiola, rotunda, nitida, dura, pallida, farinacea, magnitudine Orobi; fingula infident calyculis bifidis, parvis, nigris, splendentibus.

Milium Indicum Arundinaceo caule, granis nigris ejusdem ibid.

Hoc cum priore convenit crescendi modo & forma, ità tamen ut grana ferat nigra, lucida, in fummo nonnihil tomentofa.

Utrumque Milium quanquam in utraque India omnium frugum fertilissimum sit, satum tamen in horris nostris difficulter ad frugem perducitur.

Pag. 1252. Capiti de Milio Arundinaceo adde,

2. Milium maximum Indicum. Lithospermum Arundinaceum aliud, Tozcuitlapil xochitl Hernandez. p. 282. Milium Solis Bontii, p. 152.

Folia fert Arundinacea, fructum initio candidum & gernmantem, tandem nigrum, & nitidum & precariis vocatis globulis perfimilem. Quamvis calidis maxima ex parte locis nascatur, frigida tamen & temperata non refugit, translatum jamdudum in Hispaniam. Tumores præter naturam repellit. Valet etiam adversus renum & velicæ affectus.

Pag. 1263. Graminis Loliacei hac æstate speciem in pratis observavimus spicis partialibus totalem componentibus angultioribus teretioribus nec ità compressis, longioribus etiam, quam in vulgari, inferioribus non leffilibus in ala feu finu cujufdam folioli, fed longis pediculis infidentibus; aliz adhuc differentiz observari postent.

Pag. 1266. Ad finem Capitis VIII. adde, Gramen Alopecuroides Indicum maximum.

Culmis affurgit bicubitalibus aut tricubitalibus, Spica tres uncias longa, teres, Graminis typhini fimilis, sed major, non è squamis compactilis quemadmodum illius, sed ex seminibus confertis singulis pilorum tenuium congerie velut penicillo quodam ad bafin cinctis

Ex feminibus Indicis in horto Reverendiss. Episcopi Londinensis succrevit.

Pag. 1271. lin. 9. adde, Gramen birfutum repens (pied simpliei, molli J.B.

Importuna luxuries est radicum albentium, nitidarum, geniculatarum, fapore fiebdulci, quibus in immensum se propagat. Folia longa, hirsuta, mollia, vagina longistima culmum nodosum tenuem cubitalem obvolvunt. Panicula mollis contractior, palmum circiter longa ex viridi purpu-

Abundat in vineis Montbelgardi florens Junio & Julio

Pog. 1273. Ad finem pag. & Capitis de Gramine Dastylo adde, Gramen Dastylon maximum Americasum Hort. Reg. Paris. Dastylon Indicum esculentum spica arti-culata Ambrosin. Phys. Sesamum perenne Indicum Zanon.

Semine ex India delato enata eft, nihilominus hyemis fecura, in horto Jacob. Zanoni ad trium ulnarum altitudinem excrevit, radice fimplici altè descendente, è capite multa germina emittente

& fibras spargente. E majoribus radicis germinibus exeunt culmi, penna scriptoria majores, ad medietatem ulque crebris foliis cincti, reliqua parte nudi, ex rotunditate plani seu compressi, supernè virides, inferius lucidi, foris Arundinum fimillimi, intus spongiosa medulla Sorghi instar pleni; nodis pragrandibus rans intercepti, ima viz. parte plus quatuor digitis à se invicem distantibus, & superius multo adhuc plus, ut suprema internodia aliquoties ulnam longitudine excedant : inflexi rumpuntur & contriti succum reddunt aqueum. Folia ad radicem ulnam aut etiam duas ulnas interdum longa; que in caule ordine beviora, fragilia, per longum firiata & velut plicatila, fors virida, in tus albicantia, ad margines aípera, ablque ulla tamen (erartura, pilofa. Singuli culmi fingulas, binas, ternáfe, interdum etam quaternas auc quinas geltant fipios fiothamam longas, triangulares, fiquamofas; inter fiquamas [fingulas] menle Junio exeunt lingula due langinole colore Lacce del Veneroles, inter fiquamas [fingulas] menle Junio exeunt lingula due langinole colore Lacce del Veneroles (particulares) fiquamas [fingulas] menle Junio exeunt lingulas due langinole colore Lacce del Veneroles (particulares) fiquamas (parti zmo, & polt has codem menle, aque etam fequente, per unamquamque spice divisionem enaform un rivers flammen apicibus oblicure flavis ut in aliis hujus genens, quorum particularem descriptionem pandu autorem noftrum vide. Floribus fuccedum (emina tegumento pyramidali, duro, foris colore paleacco, innus argeneco contenta, eque tribus lateribus glumis coloris paleacci cincta; Tempisibus historiam et alii contenta de la contenta del contenta de la contenta de la contenta del contenta de la contenta del contenta de la contenta del contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la contenta de la guminibus hisce exuits semes membrana ex albo sublutea tectum apparet; qua detracta nudum pyramidalem retinet figuram, dum recens est Pistacii mundi colore, exsiccatum ad albedinem inclinans, valdè oleofum. Spice scapus medius ex articulis invicem commissis componitur, quorum unusquisque dentis fine radice formam habet. Reliquam descriptionem vide apud Zanonium.

Pag. 1275. lin. 6. adde,

Gramen Filiceum paniculis integris Bocconi.

Radice est fibrata, culmo tenui & geniculato, foliis paucis vestito, cujus fastigium obtinent pulchræ paniculæ, vulgari Gramini Filiceo pares, ni fimul effent conjunctæ, & palmam manûs extenfis juactifque digitis imitarentur.

In litore S. Erasimi loco li Stazzuni dicto nobis apparuit.

Pag. 1277. post decimam Arundinis speciem adde, Arundo Indica variegata seu Laconica Cornuti 55. Laconica à Petro Mullerio Stapel 440. Herman, Cat.

Hujus radix vulgaris more natura vivax & geniculata: Singulis annis calamos & folia vere novat, que duo finuil apud nos hyeme intercidunt. Calamus hominis proceritatem implet ac fuperat, vix nudus oculis paret. Folia enim, qua in fuo exortu tubulo facto, pediculi vicem præftant, complexu tenues, per ambitum inducunt tunicas atque ità fubinde nascentia ab imo ad summum usque calamum operiunt. Inter hac folia quadam cubitum longitudine superant, latitudine unciam alteram explent: incana funt omnia, variè tamen colorantur, excurrentibus lineis latis, quarum aliæ subflava sunt, alia virides, alia subrubra, quanquam is rubor non omnibus foliis communis sit, sed tantùm ad radicem natis. Ejus paniculam videre non licuit.

Pag. 1280. Cap. 4. post tertiam speciem Graminis Arundinacei interseratur, Gramen Arundinaceum aquaticum paniculă Avenaceă.

Hoc genus à D. Sam. Doody Pharmacopœo Londinenfi, Rei Herbariæ peritiflimo & maximè induftrio ad ripas Thamefis fluvii inter Londinum & Chelleiam observatum ad nos ficcum transmitfum eft. Ad tricubitalem altitudinem affurgit autos grandi, Arundineo, geniculao, longis interno-dits, in cacumine longam, non multium ípartam, fubinde purpurafeentem, è fpicis íquamofis muticis compolitam paniculam geltans. Félia angultiora qu'am pro magnitudine plante, longifilma.

Pag. 1289. post septimam Gram Avenacei speciem interponatur, Festuca Avenacea spicie strigosioribus è glumie glabris compastis.

Ad pedalem aut cubitalem altitudinem affurgit, culmo tenui, tribus aut quatuor articulis intercepto, foliis angultis, oblongis, utrinque hirsutis cincto. Paniculam in fastigio explicat longiorem & anguftiorem seu minus sparfam, & paucioribus spicis compositam quam præcedens. Sunt etiam spice sin-gulares glabræ & strigosiores quam illius, alias similes.

In pratis humidis provenit. D. Dale observavit & attulit.

Gramen Avenaceum glabrum panicula è spicis raris strigosis composita, aristis tenuissimis.

Culmo est cubitali aut etiam longiori, tenui, quatuor aut quinque geniculis intercepto; ad quorum fingula Folia fingularia, ut in omnibus ferè Graminibus, aliquousque eum obvolvunt, modicè lata, viridia, striata, glabra. Fastigium occupat panicula, laxa, è spicis strigosis, paucioribus & rarius stris composita. Spicarum squamas singulas arista terminant longiuscula, capillaceae serè tenuitatis. Radices fibrosa. Fulhamia propè Londinum, in aggere inter locum exscensionis è cymbis & Epi-scopale palatium, à D. Dody observatum oftensum & ad nos transmissum est.

Gramen Avenaceum panicula purpuro-argentea splendente D. Doody.

Radia, quantum ex ficca dificernere licuit; paucis & brevibus fibris conftat, plantam tamen perennem effe conjectatur D. Doody. Culmi cubitales & altiores, tenues, duobus tribuíve articulis donati, totidémque foliis vestiti, paniculam in summo gestances, non multum sparsam, purpuro argen Locus.

team & (plendentem, non è fpicis (quamofis compositam ad modum pracedentium, sèdex locustis Avenacearum armulis, quarum unaquarque tri pletrunque grana glumis obvoluta & aristata con-tinet, aristis partenuibus, nonnihi incurvis, purpurascentibus. Folia ad radicem & in cause inna hirfura in fuperioribus hirfuries hon apparet in ficca, omnia, brevia & angusta potitis quam lata, & longa; qua autem è radice exeunt in ficca angustiora videntur.

In palcuis circa ades Comitis Cardigania ad Twitnam Middlesexia vicum.

Pag. 1296. pro sexta Graminis Cyperoidis Polystachii specie adde, Gramen Cyperoides foliis mollibus tenuibus, spicis brevibus coacervatis tribus quatubrve in summitate

Hxc species ambigere videtur inter hoc & sequens genus: nam spica in summo paleacea cassa ad hoc pertinere eam arguit: at spice ex seminibus compactiles, brevissimae, & globulorum amula, in fummo caule coacervata, non exeuntes è foliorum finubus, nec pediculis infidentes, sed cauli immediate adnata, ad sequens. Folia ei angusta, oblonga, è radice crebra, & Gramineorum instar mollia. Caules pedales, tenues, nudi, triquetri, enodes. Radicibus & modo se propagandi non videtur ab aliis Cyperoidibus differre.

In criceto Hampstediensi prope Londinum invenit D.S. Doody.

Pag. 1199. lin. 4. adde, Gramen Cyperoides spica simplici compressa distincta.

Caulis semipedalis aliquousque supra spicam producitur, ut spica è sinu caulis egredi videatur quemadmodum in Juncis. Est aurem spica simplex, mollis, non admodum compacta compressa, difficha, colore Cattaneo, lucido. Folia, forma & crefcendi modo reliquis Cyperoidibus respondent. Hoc genus à D. Newton mihi primò oftenfum est, à se collectum in aquosis propè Orton West-morlandiæ vicum, necnon circa Chisselburs. Habui etiam à D. Doody; & exticcatum vidi apud D. Plucknet, qui primus illud observasse dicitur.

Psg. 1312. Sparganium fecundum feu non ramofum apud nos nafeens superiori astate observa-tum descriptimus his verbs,

Fibris multis, pralongis, fimplicibus, craffiusculis, è luteo albentibus, profunde in limum de-missis radicatur. E radicis capite plurima exeunt folia pedalia aut cubitalia, etiam longiora, vix millis radicatur. E radicis capite plurima exeunt folia pedalia aut cubitalia, ettam longiora, vix femunciali lattudine, laviu, mollia, neque carinata, neque fittata ut in majore foccie, intus concava, in acutum terminata: Inter qua affurgit caulis teres, geniculatus, folidus, infirmos, cubitali longiudine, vel major minóre pro altitudine aquarum in quibus oritura, ad fingula genicula fingulas foliis velfitus, qua ima parte eum vagina infrar cingunt, fenfim breviora ad fumnum tique. In furmor caule florum & Leminum globuli quatore vel quinque habentur, quor uninfirmus pediculo longiufculo è folii finu egreflo infider, fuperiores in alis foliorum leffiles non tamen-caulem undique ambiunt, quo à platar J. Bauhino defenpta differ. Summi globuli meris flaminulis floreis quibus nullum fuccedit femen constant, inferiores pilula feminifera funt.

Pag. 1313. Adde,

2. Capicagtinga, alis Jacarecatinga Acori Species Pilon.

Europæo nostro externá figura, five radicem, five folia spectes, excepta magnitudine, multum fimilis. Sed quantum mole inferior, tantum efficaciá superior existit, inprimis radix, quæ calida & ficca est, grato amarore & aromatico sapore linguam vellicans. Ea sola, vel aliis mixta non tantùm ad incidendos frigidos humores peccantes feliciter adhibetur, fed & contra venena affumpta inprimis usurpatur, ab advenis aquè ac indigenis. Non semper uliginosis locis sicut Iris, sed etiam promifcue aliis terris gaudet depreffis, glebofis.

3. Acorus Asiaticus radice tenuiore Herman, Cat. Calamus aromaticus Garcia Arom. hist. lib. 1. cap. 32. Q. an & quid differat à pracedente.

Acorus hic omnibus partibus convenit cum Europæo, excepta fola radice, quæ tenuior est & compactior, Iuperficie crebriùs geniculata, odore & Iapore gratiori.
Sponte Iua luxuriat in Malabar & infula Zeilan. Incolis Vazubu & Vazumbo audit.

Pag. 1218. Ad plantam Tupicai Piloni dictam & pro Graminis specie propositam nota, D. Ba-nister in Catalogo Virginiensium pro Gladioli specie habere titulo Gladioli lutei tripetali ssoribus pluribus minimis ex uno capitulo fquamofo erumpentibus.

Nardus Indica Ger. Indica vulgaris J.B. Indica sive Spica Nards Park. Indica, qua Spica, Spica Nardi, & Spica Indica Offic. C. B.

Nardus Diosc. I. 1. fortè à Naardo, urbe Syriaca Euphrati contermina, aliis Nasobrazzos. Genera multa recenfer Dioscorides cap 6. quæ varietates potitis loco natali follum differentes, quam species diffinche videntur. Nardi Indicæ nomen (inquit J. Bauhimus) particula dintraxat plante hodie obinnet, guæ & Spica ob figuram dici meruit. Elt autem nitil allud quam comatum radicis capur, control, que es para o inguitant intentità per la detti in anta quanti mana quanti consolirati i accioni capita est marcidorum foliorum nervofis filamentis convolutis congeftum, colore rufefeente, fapore amaro, acrique & aromatico, odore Spicæ Celicæ, validiori. Adhæret hæc coma radici digitalis craffitudinis, fautratis unitat, folidæ, fed fragili: eft ubi folia quoque nondum in nervos divulfa, albicantia invenuntur: Cauliculi etiam concavi, firiat; pluréfque ex eadem radice capillatæ fpicæ enatæ, fubinde confpiciuntur.

Miror autem quenquam huic plantzeaules potuisse negare, cum corum partes infimze filamentis nervosis obvoluta, se cuivis examinanti facile conspiciendas prabeant.

Quicquid autem repugnet Anguillara alisque, ego cum J. B. Garcia alissque peritioribus Botani-

cis existimo nostram Spicam Nardi Officinarum veram esse & genuinam Antiquorum Nardum

Porrò non esse diversa Nardi genera, sed unicum duntaxat sibi notum testatur Garcias, id se. quod in monte quodam juxta Gangem fluvium provenit, qui altera quidem parte Orientem spectat, altera Occidentem; ad quem Occidentem fita est Syria, multis regionibus ab India diferera: neque una præftantior est altera, spicámve habet alia altera multò longiorem. Nec est quòd quis ex ingenti pretio quo antiquitus teste Plinio l. 12. c. 12. emebatur, inferre studeat nostram Nardum non effe legitimam. Nam Indiæ nunc magis apertæ & cognitæ funt quam tempore Plinti fuerunt, & ipfa aromata majori copia, minúfque adulterata quam Plinii tempore ad nos adferuntur, proinde & viliori pretio emuntur, ex quo in Indias circum Africam navigari coptum est.

Magna ett inter enditor quartto, qua par Nardi 1860 fiz. Qualan radicem lei affirmant, quidam negant Prioribus (filtragatur Galenus, 1. Antil. 14. * *O*λ*σε[μας,Θ* Is-hubi steft» υποθεί βεκλιτή, περι χι λίχει δινμέζους νείνει δίε με το και το βίες το και επίσες επίσει το με το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το και το βίες το και το βίες το και το και το και το βίες το και το και το βίες το και το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το και το βίες το Polteriores Dioleoridis autoritatem opponunt, dicentis, Plures babes spicas ab eadem radice, sum co-mosas, sum sibi invicem convolutas. Dicendum, spicas dici cauliculos multis capillaceis soliis obsitos, qui quamvis radices videantur, reverà non funt, fubfunt enim radiculæ feu fibræ quibus ali-mentum attrahit planta; atque has vocat radices Diofeorides & à caulibus diftinguit. Interim tamen hanc plantam caules emittere summa parte spicis, aut paniculis onustos, ad modum Graminum aut iis affinium plantarum, minime dubium est.

Nardi Dioscoridi vim habent calefaciendi, exficcandi, urinásque ciendi. Quamobrem & alvum epotas fiftere, & appolitas ex utero fluxiones fanicinque compefeere. Ex frigida verò potas nauseæ & stomachi rosionibus auxiliari : itémque iis qui à flatibus exagitentur, hepaticis, ictericis arque nephriticis; coctas verò in aqua & pro fomento infessibus adhibitas vulvæ inflammationibus adhiberi. Facere & ad superfluo humore redundantes oculorum palpebras, dum ipla citra astringunt & condenfant : Quin & ficcas ad furnmovendam graveolentiam humentibus corporibus uti-liter inspergi : Misceri etiam antidotis. Porro ad ocularia quoque medicamenta usque ad summum lavorem tritas & cum vino in pastillos conformatas vase novo non picato recondi-

Nardi folium Plinio principale est in unquentis. Variò autem præparabatur Nardinum unquentum ab Antiquis. V. Dioscoridem. Vis autem ejus attenuans est, acris, extersoria & rarefactoria

humorum, & calefactoria.

Nardus Gangitis spuria Narbonensis Park, Spuria Narbonensis C. B. Narbonensis Ger.

In montis amœniffimi & celfi, herbarum lectiorum feraciffimi, cui idcirco nomen Horti Dei impositum, septem plus minus mill. à Gange urbecula diffiti clivo quà ad meridiem maréve Mediterraneum vergit, hac uberi proventu erumpit, muscidis & udis tractibus; infima radix pusilla. exilibus fibris duris & raris, que fublunt fpicatis comossque torulis, minimum digitum craffis, colore pallelcentibus exfulco, ferè palmum altis, non valde mucronatis, sed quadantenus por extrema recifis. Folio est viridi, rigido, junceo, vix pedem alto, numerolo, quod ab ima radice or tum trans spiceam comam imum caulem ambientem sese exserir: multæque plantæ quasi uno cessitis ambitu amplexæ unius effigiem præ se ferunt. Tota inodora est præterquam capillamenta spicea, quæ multò craffiora quàm Indicæ funt, odore musci Querni vel terrestris, cui semimersa humo inferuntur comofa capillamenta: è quibus gracilis ac nitidus junceus culmus Elphæ vocatæ non diffimilis, cubitum altus exit, à medio cujus ad fummum alternatim funt admodum exiles herbaceæ filiquæ, apiculis è calyculis aliquantum Schoenanthi flori, aut deflorescenti Geranio aut Cotyledoni fimilibus.

Adversariorum autoribus Nardo Gangitidi Dioscoridis prorsum quadrare videtur.

Pag. 1323. pro Synonymo Cotyledonis repentis Brafiliensis adde, Acaricoba Pisonis p. 259. ex quo & descriptionem supple.

Flores hinc inde ex diversis caulibus ex luteo albescentes fert. Radix, quæ longa & sarmentosa quasi est, contrita odore est radicis Petroselini, gustatu perquam jucunda & aromatica, tenuium & calidarum partium, utinter radices aperientes haud postremum locum mereatur. Incola recentem foliorum iccum inter decantata habent antidota, vomitumque ficut nostrates foliis Asari eo suscitant. D. Bannister in Catalogo Virginiensium se nullam potuisse observare disserentiam scribit inter hanc & Cotyledonem palustrem nostratem.

Pag. 1325. Ad finem Capuis XII. de Gladiolo lacustri adde,

Nos plantam hanc cum primo eam invenimus quam potuimus accurate descripsimus his verbis: Nos plantam hanc cum primo eam niventimis tidam potentias accurace teachtimius ins votos: Sub aquis crefctic, plurimis firir majuculis albis in arenas demiffits, fapore nullo pracitics. Folia-ad radicem plura, duas circiter uncias longa, angulta, extremitatibus reflexis, duplici intus fecun-dum longitudinem tubo excavata. Caulis ab una radice affirigit unicus, pedals & alton; teres, in-tus concavus, purpurateras, foliis per intervalla longiora vefitus; prope funmitatem firir segetans pediculis brevibus, tenuibus, è foliorum finubus exeuntibus infidentes, octo aut decem, plures, paucioresve, rarius dispositos, pallide purpureos cœruleosve, è tubo simplici in quinque segmenta expansos, quorum duo superiora angustiora & sursum reflexa, inferiora tria latiora & concava. Succedit valculum feminale majulculum, femina intus continens plurima, parexigua, purpura-ficentia. Sylus in medio flore, & flamina purpurantus apiculis donata. Calvx floris quinque-paritus. Repit hac planta flagellis emiffis Fragarize modo. Capparis

Capparis Pertulaca folio C.B. fabaginea, sive Peplios Luterianorum J.B. Telephium Dioscoridis & Plinii Col. Capparis fabago Ger. fabago, sive leguminosa Park.

Radicem habet craffam, perennem, longam, aqualem, candidam, tenui cortice obductam, teneram, fed vecustate lignosiorem, capite extuberante ob germinum vecustorum amissionem, & novorum quotannis eruptionem. Plares quidem exeunt ab radice rami, firmi, teretes, laves, virentes, geniculati, spontariez Portulacze similes; singulisque geniculis folia utrinque adharent uncialibus periolis vel minoribus, craffis, foliaris, Aurantiorum periolis quibus folia infident fimilibus, minoribus, atque angultioribus bina ab eodem ortu prodeuntia, carnofa, craffa, lavia, effigie Portulace, lenta, fuccofa, ad cœruleum quodammodo vergentia, ob can-didam asperginem, qua dealbari videntur ex viridi, circa radicem latiora & majora, ut lata fint uncias duas, & longitudine 21 superent; circa ramos decrescentia Portula caparia, & in fummo minora. E foliorum ortu & caulis geniculis breves bini producuntur petioli, circa fummum è medio ramulorum, in quibus primum virides corymbi, rotundi, parum oblongi infident, erecti, qui dehifcentes alba folia interna exferunt parum, numero quina, ficuti & externa illa continentia calycis vice, corymbum efficientia, pluribus croceis, oblongis, intermediis, tenuibus framinibus capitatis productis, ex eorum centro tantundem excedentibus. Stamina quidem illa primum crasso capite, brevi filamento sunt, cum slos parum hiat & cavus conspicitur; at persila primum cratio caprie, previ niamento tunt, cum nos parum hias & cavus confipiciuti; at per-fectore floré producuntur admodum franina, capitella deu apices minuntur; aque interna folioli floris candida croceum unguem, dimidium folioli occupantem oftendunt. Floribus marcescenti-bus aque decidentibus perioli remanent, siliquas habentes, e latas, parvas staminibus adhuc rema-nentibus: A te perficiente se foliqua, Raphani filiquam armulante, silimis pereunt, periolius intor-queure & siliqua deorsim nutat, virescens, lavis, nitida, circa extremum crafta, arque pilum ha-capitali ilicara piniqua per lorgum adedicumus, quibe estima international. bens, à quo veluti linez quinque per longum deducuntur, quibus filiqua jam maturitatem & fic-citatem adepta dividitur hians, leminaque demittens oblonga, plurima.

Junio & Julio floret, & filiquas profert, Augusto & Septembri mense perficitur.

Sapor planta amarus, parum acrimonia offerens gustui, non multum à Capparis vulgaris sapore alienus, unde & Capparis nomen ei inditum. Quia foliis alatis Fabæ folia imitari videretur, alii Fabaginem dixerunt.

Radicis sapor acerbus, parum acris, ad amarum inclinans. Folia verò magis amara. Ob amarorem ad vermes necandos apud Syros in usu effetradunt.

In Italia locis ruderatis sponte nasci perhibetur. At nos nullibi in Italia spontaneam observavimus, nec ab alio quoquam fide digno observatam audivimus.

Pag. 1326. Ad finem Capitis de Acambo adde,

Acanthus exoticus Breyn. Prod.

Pag. eadem, Ad Cap. de Leontopetalo adde, Leontopetalon capitatum Americanum Muntingio in Hift. Plant. Belg. descriptum & depictum,

Lib. 3, pag. 361.

Pag. 1338. Ad finem pagine adde,
Hzc planta umbellifera Chinenfis foliis Sefelios Æthiopici, radice Paftinacæ, Nifi feu Genfeg
Hzc planta umbellifera Chinenfis foliis Sefelios Æthiopici, radice Paftinacæ, Nifi feu Genfeg dicta D. Tancredo Rebinfon inscribitur. Qui ex accurata planta icone è China ad Regiam Società. tem milla, folis longis, angultis, acuminatis, alternátim dispositis eam esse scribit, storibus albis, pentaperalis, umbellatis.

P. 1340. Zedoaria longa biftoria adde, Celeberrimus Vir D. Paulus Hermannus in Cat. Hort. Leyd. hanc plantam Zingiberis latifolii

Sylvestris Zerumbet Garciæ nomine, plenė & accurate describit his verbis, Spontaneo proventu luxuriat in Sylvis locisque aliis umbrosis insulæ Zeylan, Malabaræ, cæterarumque Orientalium regionum, Malabaris Kua, Zeylanensibus Walingburu, hoc est, Sylvestre Zingiber dictum, cujus radix pralonga, brachium crassa, inaqualis, nonnihil depressa, ex crebris prominentibus tuberibus ceu apophysibus per genicula junctis compacta, alba, nonnunquam flavescens, carnosa, succulenta, tenacibus craffioribus filamentis intertexta, modò in soli superficie harrens, mode litus demilita, paucifique albentibus fibris capillara, gultús acris amaricantis, aromatici, ad Zingiber accedentis, fed magis terrefiris & minus grati, odoris fragrantis. Ex hijus ruberculis eriguntur caules, fefquicubitales, craffitudine digitali, herbacci, deprefft, viridante medulla pleni, quos alterno ordine ab imo ad fummum usque vestiunt folia spithamam longa, tres, quatuorve transsection of the control of the contro tur. His in caulibus flores nulli conspiciuntur, sed ex peculiaribus radicum tuberculis, velut in Cur-cuma caterssque hujus sortis aromatibus, singularis erigitur scapus, prælongis aliquot soliaceis squamis, fcapum itrictiffime ambientibus contectus, apice in oblongo-rotundum, fquamatum rufefcens caput, ex multis obtufis foliolis imbricum modo hærentibus conftructum, faftigiato; èccijus fquamarum interstitiis profilit flos oblongus, utplurimum pentapetalos, Curcumz aut Zinziberi similis, petalo superiori oblongo, pellucido, galex instar erceto duobus inferioribus conformibus instar labii protentis intermedio flavelcente, finuato, ad marginem fimbriato, ex angusta cervice in rotundam latitudinem diffulo. Huic demum ligulæ instar incumbit petalum crassum albidum, reliquis angultsus, craffius ramen & robustius, definens in parvum, leviter inflexum mucronem. His omnibus marcefcentibus succedit vasculum pænè trigonum, continens in tribus loculamentis semina rotunda, fulca, Cannæ Indicæ paulò minora, cateroqui valdè fimilia. Culturam poscit eandem quam Curcuma.

Sale volatili oleofo aromatico abundare hujus radicem inter alia probat destillatio. Transmittit enim per Alembicum aquam fragrantem cum sufficienti oleo, cui, si recens suerit destillata innatat Sal volatilis paucus, forma nivis aut Camphoræ. Hic in spiritu vini solutus, conditis, electuariis, altisve debitè remixtus, acidis ventriculi cruditatibus & ex issdem obortis flatibus ac doloribus mirabiliter conducit. Idem sed cum blanda alvi dejectione præstat succus ex radice recenti expresfus. Conscissa, ficcata & in farinam trita plurimam acredinem amittit, qua ratione conficiuntur'ex ea panes, quibus annona duriore vefcantur Ind. Muclago fiquanati capitis interflitis inherens aromanis hujus virtutem nonnihil redolet, & properera dolorio & debilitato ventriculo cenfeur utiliffima. Hac omnia Hermannus.

Juneus Floridus minor C. B. Prod. C. B.

Radice est candida, geniculata, fibris plurimis adhærentibus; caule palmari; folisi ternis, junceis, oblongis, acutis, duobus caulem [uperantibus; cujus finmno fingulis pediculis, qui quini func, al-ternatmi fibi fuccedentes, flores (quos non vidit C B,) infident, quos fructus genini rotundi O robi Cretici magnitudine fequuntur.

In paluftribus Helvetizcirca cœnobium Eremitanorum, & in monte Fracto ad lacum Pilati Lu-

Quò pertineat hac planta ob descriptionis imperfectionem nescimus.

Pag. 1344. Historice Piperis Subjungatur

Betre sive Betelle J. B. Betre sive Tembul C.B. Betre, Betle, Betele sive Betble Park.

Planta est anadendras, arboribus se implicans & circumvolvens, eásque scandens Hederæ modo. Folium, describente Garcia, fimile ferè Mali medica folio, oblongus tamen & per extremum arctus, venas five coftas per longrudinem excurrentes habens, amarum. Fab. Columna, notis in res medicas Nove Hilpan. Piperis & Betele foliorum differentiam oftendir, Horum folia, linguit, quanquam inter se magnitudine vix different, similique modo sarmentis aibores scandentibis hæreant, elligie atque allis non parum disjungi videntur. Piperis enim folia, que non tribustancium fed quinque nervis per longum folii ferè Plantagineis diftinguuntur, carnoliora & folidiora funt foliis Betle, magisque ad ovalem figuram accedentia, & inde in acutum desinentia. Betle vero isidem nervis tenuioribus molliora & delicatiora funt admodum, & circa petiolum latiora, atque in fummo finuola, ut ipfius coni potius quam ullam Ori effigiem exprimere videaturi.
Folia que pro Bule folis deferibit J. Bauhinus, circumferiptione & magnitudine cum Tiliaceis

possent conferri, rotunda, nisi in mucronem non sensim sed mox detinerent glabra, atrovirentia, tenuia, pollent contert, rotunda, mun mucronem non tenim tea mox detimerent giabra, atrovirentia, tenua, Potamogicionis modo, nerve quinque aut feptem, partim rectis, partim finatis, ad mucronem uíque excurrentibus, pediculo unciali appenfa, fapore aromatico, tenui; manfui necício qui derenoti tude dentibus effe viotetur. Confideramam amom pro Betele felia Pipris folia deferibas: nam quod ad figuram cerum, tum defeription accurate Columna, tum figure Chufane contrarias eff.
Folium optimum cenfetur bene maturum colore fulvescente. Corrumpitur si recens à planta

collectum diutiùs manibus tractetur.

Fert Betre in Maluccis insulis fructum quendam contortum, Lacertæ caudæ similem, quem isthic edunt quòd bene illis sapiat. Bontus fructum ferre scribit Piperi albo & oblongo similem seu mavis caudam Gliris referencem, guem Malaii Sirib ba vocant, effice proprier rantatem, in longè majori exifimatione quam iplum folium Betele. Seritur vitis modo, addunturque flipites & pedamenta, per qua repens le fuffineat : Quadat majoris quaeftis graid Arcez arbotisso id maritant, a eque ta pul-cherima umbracula conficiunt. In omnibus Indiz provinciis crefcit, fed locis maritimis, non me deteranes & à mari procul remois, nil extilis in hot transferatur humană induftiă.

Vetuftores Botanici plerique Betle cum Malabatho (eu Folio Indo confundunt, que tamen plan-

tæ funt diverfiffimæ; unaenim arbor est furrecta, teste Garcia, altera scandens & adminiculis egens. Matutino tempore, pomeridiano, velpertino, imò etiam nocturno Betelam manducant, camque continuo manibus gelfant Indi. Sed nec impliciter Betela utuntur: nam mafticata amara deprehenditur. Ergo ad mitigandam hanc ejus amaritudinem Arecam admifcent & calcis momentum, prehenditur. Ergo ao mugancam nanc ejus anarintumenti Arecani aumintente centes inomentani, l'Arecani & calcem Berela foio involventes] ficque præparatum fiavrillimi effe faporis affirmant. Alii Berela Lycium admifent, ditiores & potentiores Caphiram de Borneo: Alii lignum Aloss, Mofchum & Ambarum cinericeum. Sic autem paratum adeo fuavis eft faporis, orifue halitum adeò commendat sua fragrantia, ut perpetuò ferè illud masticent opulentiores, tum etiam alii pro facultatum ratione, tametli non defint qui Arecam cum Cinnamomo aut Caryophyllis masticent. Hac Garcias; verum alii qui in Indiam peregrinati funt & itineraria conscripterunt, Indos tam opulentiores quam pauperiores Arecam folam confractam cum tantillo calcis Betelæ folio involutam in os injucientes perpetuo manducare scribunt, quod adeo suavem halitum expirat ut totum conclave odore suo replat. Priorem illum fuccum expuentes (quod tamen nonnulli non faciunt) qui cruentus videtur Color ille Arecæ debetur non Betelæ] deinde alia atque alia folia fimili modo præparata fublequenter fumunt. Hoc ni facerent Indi eorum oris halitus malè oleret. At Bontius afferit, quòd fiquis fine Inflation Froe In account line could the feature in the line of th Solent aliquem dimissuri, aut ipsi ab adstantibus discedentes his folis praparatis plena bursula

sericea abeuntem honorare. Nemo autem discedere sustinet, donec Betre sit donatus. Illud enun dimiffionis indicium eft.

Caterim opulentiores aliquos adituri hoc Betre masticare pro more habent, ut odore oris animam commendent. Siquidem apud eos summæ incivilitatis est odoratum non habere anhelitum, ità ut si tenuioris fortuna aliquem cum potentiori sermones conserre necesse sit, manu ori apposità loquatur, ne teter aliquis odor alterius nares feriat. Sic etiam mulieres cum viais congrellura, Betre mandunt antequam colloquantur, existimántque ad lasciviam summam esse illeceoram. Inde in

7. 2 2 2 2 2 2

visitationibus & mutuis salutationibus Berella ipsis in manu est, & summa benevolentiæ significatione, ubique ea offertur cum calce & Areca in catino ligneo quem ad eum fervant ulum. Post prandium pracipuè mandunt ad avertendum ciborum fastidium.

Abstinere autem solent ab ejus usu interdum in funere sanguine junctorum, & in quibusdam jeju-

nio destinatis diebus, &c.

Gingivas confirmat, cor & ventriculum roborat, flatus discutit, cerebrum & stomachum purgat cum Cardamomo mane à jejunis pramanium, orifque halitum (ut diximus) emendat, dentes tamen denigrat, imo, teste Bontio corrodit & decidere facit.

Luftanorum mulieres Indos imitatz eundem Betellz mandendz morem habent, cum fine ez

vitam vix fibi constare posse arbitrentur.

Arbuscula Brasiliensis Piperus facie julisera. Betis Matcgt. Betis vel Betre Pilo. Piper longum Brafilienfe.

Arbuícula est quatuor aut quinque tantum pedes alta, caudice recto, nodoso, digitum crasso, pal-Arbuícula est quamor aut quinque tantum pedes aita, esudier recto, nodolo, digitum crasso, pal-lide viridi, & per totum punchulis albis maculato. Superius ad aliquot nodos ramulos adipicium; sidem nodoso, & ciuldem cum caudiec coloris; & in his folia, ad quemilhet nodum unum, quinque sidem nodoso, & ciuldem cum caudiec coloris; & in his folia, ad quemilhet nodum unum, quinque sidem nodoso, & ciuldem cum ad quemilhet nodum, unum aut duos digitos longum, pennam Olori-crassitius; Julium jemen terens oblongum, fusicam, odoris vadde fortis instar Zurziberis, [Pi-peris longi forma, sei dinipidum & nullius ustis. Denique Piperis stinpi farmentis, caule & facie externa finnilima est heca abuscula; differt quodo tobo & truchu sir paulo grandiore. Pso. I Lignum cundois sirus, est stonogram ad su promaticum quod foirat. & Zurziberis nurziberismi stavoe caudicis intus est spongiosum. Radix aromaticum quid spirat, & Zinziberis przstantiam sapore, colore atque odore zmulatur, przcipuè si recens sit, tunc enim dignitate illi vix cedit.

Foliorum & radicum decoctum colicum dolorem fedat, dolores membrorum mitigat, ventrem flatibus turgidum componit, pedumque tumores ex frigore natos amolitur. Idem præftant balnea

& fomenta indè confecta.

Frequens est tum in fylvis, tum in ruderibus urbis Olindæ. Præter hanc Betyn aliæ adhuc, inter quas est Betys sæmina, in saltibus reperiuntur, julis gracilibus & exiguis botrorum modo congestis.

Pag. 1344 post lin. 12. adde, Jahorandi IV. Pisonis. Piperis longi species.

Frutex est arborescens caudice duro & nodoso, sature viridi Lauri majore, caterum non diffimili. Frue five Juli potiùs Piperis longussimi non qualitates sed tantum formam amulantur, & caudici trustus tive juit pouis riperis kusamini non quanace seu tanuari romani armuantiri, oc caudici adnalcantur, feliai magnis lingua figură, acuminatis, nunc alternatis, nunc filo Zulio opofinis Radice eff aijarum/jelorandi (pecierum efficaciá limili. Folia pro balneis & fomentis contra affectus frigidos in ufu existunt.

Jaborandi III. Pisonie Atriplicie fruticescentie species esse videtur.

Pog. cadem, Ad biforium Limonio congeneris Clul. adde, Ex Catalogo Virginienfium D. Joan. Basulter. Corpus illud qued pro flore vaículo feminali infidente habet Parkinfonus, nihil aliud eft quam operculum arcuatum umbellæ aut Conopei formâ, quod valculo ab injuriis aeris f. cœli defendendo infervit. Vasculum sem. quinquecapsulare (quod extrinsecus asperum est.) staminulis bredendo intervir. Vacciuum iem. quanquecapiutare (quod exemitects aiperum ett) itaminulis brevibus numerotis spicer flavos geltantibus cingitur. Hac und cum petalis quinque faurare purpureis Holoferici S veltui inflara, que inter fingulos Operculi angulos exfurgunt & inflexi illud operiunt (unde refultat figura Ephippi muliebris Sedi firmilis) brevi decidunt, remanenabus quinque calycis ten doris involucir folis; unde corpus refiduum, i.e. operculum cum calyce & valculo figure feu floris involucir folis; unde corpus refiduum, i.e. operculum cum calyce & valculo figure Parkinfornanz nonnihil fimile, apparet.

In frigidis udis & palustribus spongiosis inter Oxycoccos oritur.

Pog. 1345. Ad finem pog. & Capitis septimi adde, Hanc plantam Jac Breynius in Prodr. Alceam India: Orientalis fructu lappaceo foliis Ribis vocat, & à se in Cent. prima malè sub nomine Trisolio assinis India Orientalis descriptam scribit.

Pag. 1346. Cap. IX. Hujus herbæ Cajaciæ nomine pleniorem descripcionem vide apud Gul Pisonem L 4. p. 245. qui & vires ejus adversus venena celebrat.

Ad finem Herbarum anomalarum pag. 1348. addatur, Plania (candeni Hederaccis folis Zejlanica Breyn. Eph. German. An. 4.6 5. Observ. 137.

Hac in Zeylan infula fentibus & fruticibus fe circumvolvens planta flori passionis Hederæ folio seu Clematic Patfillore force lucteo Municipi (quá folia, caprolos & caules) perquen refonder: quanquam viri-alis capreolís, multo tenuroribus, aque folis minus duris, que estamacutora & quodammodo deminicular apparent. Flores oblongos, tubulodos, angulos in quinque foliola excunes, se monte de la companio del companio de la companio de la companio de la companio de la companio del la companio del la companio del la companio del la companio del companio del companio de la companio de la companio de la companio de la companio del compa fos, quali radiatos afpectu digniffimos ferre aiunt.

Eadem pag. Ad finem Avomalarum addantur Kali Ægyptiacum foliù valde longù birsuta C.B. Ka-li 3. Alpini. Kali Ægyptiacum 3. Alpino J. B. Ægyptiacum Park.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin.

Alpin. clinantibus, conflatum habet; salso atque acri sapore.

Dubitat C. Bauhinus annon hæc planta eadem sit cum Psyllio minore à se in Prodromo descripto. cujus ideireo descriptionem, quia in superioribus à nobis omissa est, subjiciemus,

Radix est tenuis, oblonga, subalbida, fibris paucis capillata. Ramuli semipalmares, rotundi, tenues, rufescentes, in terram reclinati, in summo in minores divisi: foliis brevibus, angustis, binis sibi ex opposito respondentibus, que alis subjiciuntur, aliquando ternis, nonnunquam quinis simul junctis. Ramulorum faltigiis capitula squamata insident, quibus utrinque foliolum unum, (aliquando plura & impari longitudine) paivum, recurvum, & per maturitarem rigidum fublicitur. Floçulas habet puillos, albos, pedicellis inharentes, quibus [men longê vulgari minus, tibnigrum, relucens fuccedit. Augulfo florons in horto collegit C. B. & femen Patavio accepit Gatten Tubi & albi nomine, Heydelbega Botrii rubri appellatione.

Planta lactaria Africana Pini fructuum facie Breyn, Prod.

Planta hac rarâ atque peregrina forma pro caule magnum facit tuber, cinereum, valde tumidum. Plants hee rara adque peregrina rorma pro caule magnum racat tuner, cinereum, valde tumidum, rotundum vel utrohautum, Piniforme, magnitudinis pugni & amplioris, quantumque ex afipectu externo colligere licuit carnofum, mulus fibris fulcis ab ima fede anguffiore prodeuntibus firmatum. Ramos przeferim fupernė protrudis copiofilmos, densè in orbem comatos, uncias tres, vel ad fummum quaturo longos, digitalis fermė craffitudinis, faturéque viridis coloris, qui juxta fiunmitatos magis craffectunt, acque unberculis angulofis velturi (quamulus per totum à natura ità formati funt, ut non aliter appareant quam fi Pini fructus effent immaturi: in illorum fiunmitatibus foliola quadam angulta, digitum transversum pane longa, crassa, rigida, in superiore parte canaliculata, arto virore picta, Tithymali aphylli ab Imperato descripci, simillima conspiciuntur, lactescentia, sicut etiam tota planta lacteà ubertim alimonià diffiuit. Et hoc, inquit Br. quantum ex Planta (quæ an adulta vel primum germinans me latet) atque figura fuis depicta coloribus observare potui, namque plura non

Methonica Malabarorum, Nienghala Zeylonensium, Lilium Zeylanicum superbum vulgò Herman.

Suffinetur hac planta radice oblonga, ex rotundo nonnihil compressa, forma anconem seu literam r, ex duobus quasi brachiis cohærentem, referente; foris suscâ, intus albâ, carnosa, gustus amari naufeofi, è cujus medio fuperiori angulo prodeunt farmenta herbacea, rotunda, nodofa, ramofa, altitudine trium quatuorve pedum, qua vel humi incumbunt, vel vicinas arbores scandunt, varióque flexu illas comprehendunt. Cuilibet nodo adhæret folium glabrum, planum, politum, latitudine duorum triúmve digitorum, longitudine verò propè dodrantali in longum, recurvum capreolatum mucronem definentia. Ex fummis ramis, aliquando etiam foliorum alis oritur pediculus, fuftinens florem nudum, odore quidem vacuum, sed structuræ raritate & coloris pulchritudine stores omnes quos Zey-lona & Malabara supperunt longe superantem. Constat verò sex angustis semidigitum longis, elegantiffime fimbriatis petalis, totidem apiculatis faminius, & fylo intermedio triculpidato. Primis ab exortu diebus in viridi flavescit, & Fritillaria ritu propendet, dehinc expanditur, ejusque petala, stamina & ftylus furfum retróque vertuntur, & fenfim in aureum, tandémque exquifiiffimum coccineum colorem facessune. His omnibus defluxis perficitur seminarium, amplitudine Nucis Juglandis, subremailus parvis angulofis rubris duplici ferie difonfits.

In Hortis Beverningiano & Fageliano luxuriat. Herbis bulbofis affinibus annumeranda est.

Hippophaes Anguillara & Dodonai stve Spina purgatrix J.B. Hippophaes quibussam Anavba vaxabaelan i. e. Spina purgatrix Anguill. C.B. stem Rhamuse catharticus Olea folio ciussem.

Hippophaes (inquit Anguillara epist. 8.) sabulosis Peloponnesi maritimis, qua nunc Morea inity oritur, cujus radix ob vehementem vim purgandi quibuldam foine purgantis nominatur. Suffrutex eff foinis duriffinis, spargit se in comam rotundam, albam: folia Olez longiora, angustiora & teneriora: nec storem, nec trudum vidi. Radiest palmo longiores lackeum succum frangendo

ora oc ceneriora: nec noteni, nec nacum viai. Kasiicei panno iongiores laceum necum trangendo fundune amanfimum, odore gravi : Similem plantam in Italia non reperi.
Parkinfonus Glaftiridam Hon. Belli pro Hippophae Diofooridis habet.
Hippopharftum quorundam Dalechampio ex planta ficca è Mitca infula miffa delineata, quænam fitirps itt nefcimus. Echinopus Plutarchi quibufdam 7.8. forte Echinopoda Cretica Belli fuerit.

Fag. 1377. lin. 38. D. Jo. Banifter Nucem Regiam Virginianam primam C. B. que forma & fapore parum ab Anglicis differt &c. eandem facit cum Nuce Juglandi Virginienn alba Park à ligni colore fic dicha. Harum varia funt species forma & putamins durite differentes quemadmodum Europæa. Hæc nux est quam the Ditherty seu Biech Dithery Aut vocant. Ex hisnucibus lac conficiunt Indi quod vocant Pithery apilis, non ex majoribus illis, ut vult C. Bauhnus. Ex simlitudine quam habet cum suo lacte Juglandium Indi lac nostrum Dichery vocant. Zzzzzzzz

Vires.

Eadem

Autor

Autor deteriptionis Carolinæ Indigenas ex nucleis hifce decoquendo oleum falubre elicere feribit, quod & Anglis ad ufus culinæ frequenter infervit. Præftans habetur remedium ad tormina inteffinorum. Sapore est jucundo, verum post semestre spatium rancescit & corrumpitur.

Idem D. Banister Nucem Juglandem seu Regiam majorem cortice scabro & duro, nucleo magno & dulci C. B. eandem eile vult cum nigra Virginiensi Park. à ligni colore sic dicta. Verum Parkinfonus hanc Nucem nucleum intus minimum claudere feribit.

Pag. 1379. lin. 29. Adde,

Haud generofius contra colicam reperitur remedium quam Juglandium membranula lutea amara pulverif. & cum vino data Sim. Paul. Quadrip. Botan. p. 99. & p.565.

Pag. 1388. lin. 22. Add. Quercus Virginiana Castanex folio D. Plucknet.

Pag. 1389. lim. 11. Add.
Ad mentes albos seu situsum uteri album] R. Scobem Quercus in tenuissimum pulverem redactum, propina in lacte. Vel R. Decoct. foliorum Quercus 3v. coag. Leporis 3j. octo dierum spatio sepius utentibus curavit veteres situsus. Idem efficiunt Consolide majoris radices in lacte coctez & comeste.

Equi scutellati subalbidi (bapple:grap) si verno tempore unum vel alterum pugilium aut manipulum oculorum aut gemmarum Quercus arboris recentium in modium Avenæ conjeceris, illíque aliquandiu his pafcantur nigricant, ubi pilos veteres jaciunt, vel nigriores albidorum loco renafcuntur. Hoc adscribendum Vitriolo Quercus. Sim. Paul. Quadripart. Botan. p. 340.

Pag. 1396. Ad finem pagina add. Abies folim prælongis Pinum fimulans.

Hujus ramulum ad me mifat D. Deedy Pharmacopœus Londinenfis, Botanices apprime gnarus. Folia Abiegnis multo longiora ut Pinús videri poffint, non tamen bina fimul ex eadem theca exeunt, fed fingula è ramis enafcuntur Abietinorum in modum, creberrima, angulta, in mucrones acutos & pungentes exeuntia: quem florem fructumve ferat nobis incompertum. Scribit tantum D. Doody in Horto Edwardi Morgani Westmonasterii pridem enutritam Pinastri nomine.

Pag. 1405. Sabina vulgaris nec sterilis est, neque baccifera, sed ex observatione D. Samuelis Dale Medici & Pharmacoperi Brantriensis, vicini & amici nostri, in plantis indagandis & observandis industria damodum & curiosi, verè conifera. Ottenditi ille nobis conos vigra adnascentes plurinos. Piss multo minores, squamosos, & sib singulis squamis ut in aliis hujus generis bina semina occultantes,

Pag. 1408. Arborem vita verè coniferam esse hac aftate observavi. Fructus enim squamosos producit, & sub singulis squamis bina vel singula semina membranis alata occultantes. De slore, an fructui contiguus fit, an ab eodem fejunctus, nobis nondum conftat.

Pag. 1414. Cedrus à Goâ malè collocatur inter Juniperos, est enim conifera, & Sabinæ species cujus odorem gravem spirat.

Pag. 1421. l.1. Nota non unam tantum Salicis speciem corticem abjicere; verum duas à nobis observatas nimirum præter hoc locodescriptam Salicem nostram quartam, sive folio auriculato splendente flexilem: quin & Salicem à Tho Willifello Darkingæ in Surreia observatam cum Julo densissimo tomento ceu cotone confercto ab his duabus diversam esse suspicor.

Pag. 1428. Ad finem paginæ add. 2. Ostrya Ulmo similis fruitu racemoso Lupulo simili.

Pag. 1423. lin. 41. adde, Potus eximius in colica plumbariis expetitus, R. Caricarum pinguium th.4. Aq. font. th.xii. coq. ad medias pro potu communi. D. Hulfe è M.S. D. Fisher.

Pag. 1438. Historie arboru peregrime frustum sicui similem gerenzis Clus Exot. l. 1. c. 11. adde, Fructus huic idem esse videtur fructus Lance dictus Bontio 1. 6. c. 22. levis, cortice slavo, succum Fructui nuic toem ene videtur fructus Lance dietus Bonto 1. 6. c. 23. 12vis, cortice navo, iuccum Lactum, acreem Tichynnali inflar èvulnere infisco finadens: à quo (inqui) externa tantum facie & nomine diftat alter qui Rompefem vocatur, quod fructum crimitum denotat, quas filamentis quasi capillis externé fir munitus. Nuclei utriusque inus conduit cum carae fiae tandem laporem acidum & vinofum obtinent. Caterium arbore valta & magnae funt, folisi Laurinis, è quabus hi fructus racematim magna, quantitate pendent & pulcherrimo aspectu utriusque fructus ardoribus febrilibus religious de servici condette pendent & pulcherrimo aspectu utriusque fructus ardoribus febrilibus religious estimis condette. restinguendis eximiè conducunt.

Pag. 1446. Ad vires Pomi adde, Poms antinephriticus, R. Pom. dulc. affat. n. ij. Vini albi Aq.

Tag. 1445. Ha Has Tolla and John Santan John Santan codem D. Hulfio.

Pag. 1459. lin. 5. Pro quarta & quinta Mespili spinosa specie addantur 4. Mespilus spinosa sive Oxyacantha maxima Virginiana Herman. Cat. Leyd. 5. Mespilus spinola sive Oxyacantha Virginiana nigra ejustlem quarum in sequente cap, mentio facta est.

Ibidem pro tertia specie Sorbi soliis integris interponatur,
3. Sorbus Aucuparia Virginiana soliiu Arbuti Breyn. Prod. Herman. Cat. Leyd.

Arbulcula est Chamamespilo J. B. non valde dissimilis, duorum aut trium cubitorum altitudine, aliquando aktior, uno plerunque ftipite, pollicem craffo, qui in aliquot ramos ex fuíco vel fizadiceo cinereos dividitur, & him alios minores, ferratis foliis haud frequentibus eos veftientibus onuflos, Arbuti fimilibus, prona autem parte albicantibus & lanuginofis. Flores in fummis ramulis pentapetali, candidi, Sorbi Aucuparia fimillimi, sedminus conferti, in umbellam dispositi, quos excipiunt supervenientes bacca, colore & forma etiam Sorbi Aucuparia fructibus plane convenientes, sed minores; in quibus semina quoque minora continentur. Septembri floruit.

Pag. 1460. Pro tertia specie Sorbo affinium soliis integris addatur, Cotoneaster J. B. Cotonaster Gesneri Park. Cotonaster solio rotindo non serrato C. B. item Chamamefpilus Cordi ejusdem. Chamamespilus Ger. Epimelis Lugd Dinart Mcdlar.

J. D. Frutex est ramolus, cultu tamen arborescens, cui felia Mali Cydoniæ, aversa parte candicantia & lanuginosa, adversa verò nervosa & virenda, minimè per ambitum serrata finuative, pediculo brevi appensa. Flores concavi, herbacci, plures juncti cobarrent, quibus succedunt fruttus in extremis ramulturales. appenia. Funes outerain netwerin prince punctionatent, quints incocaumi return in extremis ramulis, velut in Oxyacantha Matholi five Spina alba, bini, terni, vel plures, parvi, conpreffi, ex rotundo oblongi, in umbilico quinquepartisis fectiunculis infiginiti, cortice ubi mature fecunt primò rubefennte, cui tamen obdudes del flaungo cineracea: Sapor is acerbus. Officula intus continentur
terria aut quaterna, oblonga, hinc angulofa, illine plana, duriufula, qua tamen denribus facile conteruntur, medullam claudentes albam. Fructum Cluffus dicit colore foris initio flibflavefeente, de inde rubro, carne intus pallida, fungola, Oxyacantha fere fapore, quina officula five femina con-

Nos in montibus Rheno imminentibus, inque Saleva & Jura observavimus. Frequens oritur in Alpibus, Apennino aliífq, montibus, utvidere est apud Clusium & J. Bauhinum.

Gesnerus, eumq, securi C. Bauhinus, Parkinsonus, Lugdunensis historia: auctor & alii, ex hac Lectic. planta dus faction, ut J. Baulino quem featimentes, confuertins infroite actor & ani, ex nac planta dus faction, ut J. Baulino quem featimente de la Baulinus non fidenter affirmat divertas elle, ut vult Geffierus, fed forté eandem, Cotonaffrum Gefneri & ejudiem Chameme-figlium, quamvis illa folis fit majoribus, nec bacis adeò rotundis. Qui Gefinero errandi occation nem dedisse puter J. Bauhinus apud ipsum vide.

Horus facile affuescir hic frutex, quamvis monticola sit.

Pag. 1466. Adsextam speciem Opuntiæ seu Ficus Indicæ adde. Hanc speciem esse puto quam in Horto Chesseiano à D. Watsio cultam vidinus, ab insula Barbador acceptam, folis longiffimis, triangularibus, profunde canaliculatis, & ad angulos folum spinis stellatim dispositis armatis. In Horto D. Darby primum culta fuit.

Pag. 1.467. Ad finem capitu adde, Echinomelocactos lanuginosus tuberculis spinosis undique obsitus, fructu è lateribus sparsim egrediente.

Hanc raram & nondum descriptam speciem in Horto maxime Reverendis Episcopi Londinensis Hanc raram & nondum deterptam ípeciem in Horto maximé Reverendíf. Epifeopi Londinenfis vidimis. Figura eft globols, nullis fulicis exaratus ad modum pracedentis, neque direchis neque transversis ; plurimis tuberculis acuminatis è quorum fummitatibus spina: egrediuntur, unciam circa longis undique obitus. Tubercula isthex denfa hic illie lanugo intercedit. Frudus è laterblus sparfim exit, Mali granatæ flori nondum expanso non disfimilis, pallidus duntaxar rubens, quem spina: undique muniumt, ut impuncè cum contingere non licax. Singulis 24 horis novos frudus promit. Flos Monopetalos summitati fructus insider. N. Ejusdem omnino figura & coloris est Echinomes. locacti vulgaris fulcati fructus. Hac D. Tancredus Robinfon, è cujus notis descriptionem nostram con-

Pag. 1483. Ad finem paginæ pro Loti secunda specie add. 2. Lotus arbor Virginiana fructu rubro,

Quam olim Jo. Tradescantius in Angliam è Virginia intulit. Hujus florem basi fructus coharentem in ramulo à D. Doody in horto reverendissimi D. Crispin collecto, & ad nos transmisso observavimus: Summo autem fructui ftylus geminus cornuum specie huc illuc reflexus insider; unde nos in dispositione arboris Loti errasse suspicamur.

Pag. 1485. Ad finem capitu de Groffularia addatur, Uva crispa Americana Pison. p. 242.

Menfibus potifimum pluviis (quibus magna pars fructuum hic [in Brafilia] vigere foler) fructi-fera eft hac planta, que ex vadae alba, longa, filamentola, caulibus è vindi albicantibus ad ordina-ris fruticis altitudinem allirgur, [pinis undequaque armata— Cui bine inde alerna ferie cum longifi-mis pediculis adnafcuntur feisa diversa figura ex magnitudinis, Jurepeber folis finnilia, dilute viridis, Z2 z2zzz 3

ad tactum mollia, tenera, ac à tergo fecundum longitudinem aculeata. In extremitate & medio caulis & ramorum veniunt tres vel quatuor flosculi, ex viridi ad luteum inclinantes, pentapetali, cum multis staminalis erectis. His succedunt frustam, Mespili magnitudine, rotundi, laves, coloris è viridi albicantis, striis viridibus saturatis secundum longitudinem, mox dilute slavescentes, folliculo & pulpà constantes, ut Uvæ crispæ nostrates, saporis acidi grati. Semina orbicularia, compressa, slave. Scentia, sigurà formè ut Lentes pulpæ inspersa, quæ simul cum fructibus deglutuntur. Fructus antequam plane maturuerit sanis aque ac agris ob gratum acorem ad sitim sedandam in usu est frequenti.

Pag. 1491. Adde, ad finem Cap. V. Periclymenum bumile store super storem Hort. R. Paris. in Catal nondum editarum. Rem, Periclymenum soliis simuatu varingatu & birsutis ex horto Fulbam. Reverendissimi Episcopi Londinensis.

Pag. 1522. lin. 8. add. Amygdalo Athiopica similis felis binis nervosis Breyn. Prod.

Pag. 1524. Ad wires Nucis moschatæ add. Ad Mammulas puellarum quam par est graciliores proficuum est oleum Nucis myristica externè usurpatum, unde manimilla brevi temporis spatio jucundè sororiari incipiunt. D. Hulfe è quodam MS.

Pag. 1569. Ad finem Capitis de Saffafras adde, D. Banister in Catalogo Plantarum Virginiensium Saffafras arborem tum florendi modo, tum araneolis filamentis in que Scabiose ad instar folia rupta ducuntur, ad Cornum marem accedere scribit, nec fructus aut facultates dispares esse, unde Corni speciem esse non veretur asserere.

Pag. 1574. Ad finem pagina add. Guaiacana Virginiana Pishamin dicta Park.

AGuaiaco Patavino parum differt; eandema plane arborem esse vel speciem ejus majorem sibi persuadet Parkinsonus. In magnam utique arborem adolescit, ligno duro, fragili albicante, cortice tenui obscure viridi tecto, ramis plurimis gracilibus tenuiore canescente cortice vestitis, quos sepiunt folia multa, lata, pulchra, viridia, per margines aqualia, & Guaiaci Patavini fimillima Fructus forma & magnitudine Dactylum refert, nigricante cuticula tectus, & in calyce quattor duris & rigidis folis conftructo confitus, sapore pariter dulci, tribus vel quatuor intus nucleis magnis crassis, planis, prædictæ similibus sed dimidio majoribus.

Pog. 1583. lin. amepenult. add. Visci semen Populo alba, perterebrato à se cortice, insertum ger-minaise & plantulam eddisse in horto suo nobis affirmavit ingeniosis Vir & side dignissimus D. Sam. Doody Pharmacopœus Londinensis, testésque advocat sane idoneos D. Martinum Lister & D. Leomard. Pluckner, Medicinæ Doctores inprimis celebres. Nobile fanè est hoc experimentum quod longis & diuturnis super hac re controversiis & disputationibus finem imponit. Mirum interim maluiffe Botanicos & Philosophos argumentis ultro citroque habitis tot annos ne dicam fecula contendere; quam naturam consulendi & rem ipsam experiundi laborem, non sanè valde arumnosum,

Pag. 1590. lin. 16. Add. Thymelaa Africana fructu ruberrimo Horman.

Ramulum hujus ficcum vidi apud D. Plucknet.

Pog. 1593. lin. 23. Rhamnus Orientalis Ligustri folisi, spisuis atro-purpureis recurvis D. Plucknet.

Pag. 1626. Ad finem capitis de Rhamno add. Rhamnus Virginianus Pruni folio fructu nigro, officulo compresso apud eundem Clariff. virum.

Pag. 1642. Ad finem bacciferarum arborum adde, Oleander minor frugifer fatidus Creticus Zanoni. 7.an.

A pracedente differt foliis, floribus, & fruccibus minoribus.

E radace longa, perplexa, tortuofa, repente, & in radiculas minores ramorum in modum bipartitas, crebras divisa, colore extriniecus cervino, interius flavo obícuro, odore fætido & acuto rapo-rum, cauliculos emittit plurimos, nullo ordine politos, teretes, tortuolos, inæquales, cortice & ligno Oleandri pracedentis, in multiplices ramos divilos, superius in alios ramuscellos minores bifurcatos, foliis vestitos confusis, interdum etiam binis oppositis, præterquam in summa parte; ubi plura in cespitem congesta oriuntur, pracedentis similia, verum angustiora, lucidiora, palidiora, consistentiá crabi & carnosa, Polygoni nivei foliis fi modo lucida essent persimilia. È prædictis foliorum cespitibus seu agnutulis enascuntur gemma virides, qua mense Maio & Junio sese aperientes flores oftendum, verum panciores quam in pracedente, nimirum duos tréfve aut fummum quatuor fi-nul, colore & figură illius fimiles, fed breviores. Flores decidus frudus totidem relinquumt, per maturitatem pracedentis fructibus fimiles.

Planta

Planta rupta aut contula ejulmodi odorem fœtidum exhalat, unde & ejuldem qualitatis maligitæ particeps effe videtur.

Perennis est planta, frigoris tamen minus patiens quam superior.

Oleander Creticus fruticosus major fatidus Zanoni.

E radice perenni, sarmentosa, fibrosa, satis crassa, tortuosa, repente, caulicules supra terram fundit multos, undatini fexos reflexos(que, pinhamam circiter longos, tenues, terctes, lignosfos & no-dofos, inferne cinericeos, nonnihil lucidos, paulò superius flavicantes, summs tamulas viridibus, in gymm circa radicis caput terram late occupantes, & fi forté em contigent radicis agentes, ad fingulos nodos duos trélve ramulos emittentes, qui in alios mox minore; lubdividuntur, unde planta ringuas notos utos terre ramanos cinucentos, qui in anos mos monos monoralmun, unos pianta ipla folia & ramulis crebris valdè denfa apparet. Folia ad nodos brevibus pediculis adnexa, plura etiam fimul minora, ex eodem oculo ad nodum, qui crafficie iplum caulem fuperat, excunt, fuperado obfenitis virida, fubrus pallefcentia, craffa & denfa, in medio fulcata, & linias tenuibus velut feriobicarius virtus, indus panocentas, team company per per obiorga, medio latora, versis urramique extremitatem acutiora, Anthyllidis maricimas Alfinefolis C. B. fimilia. Propé fummos caules foliorum cespes exit, in quorum medio gemma alfaquet viridantes exoriuntur, quarum unaquæque multas oblongas fiftulas emittir, que aperte floculos rubentes oftendun, fuma parte in quator lacinias feu petala divílos, deoríum reflexa, formá, & colore Nerii vulgaris florum, fed multis (ut par eft) numeris minores, vulgaris Gellemini floribus valde fimiles, fed minores, ut iidem plane ut viderentur, ni color differentiam oftenderet, ut & valdé fimiles, fed minores, ut iidem plané ut viderentur, ni color differentiam oftenderet, ut ce lingule quactam in medio rubbentes cum quiatub flaminibus albis, apices subros geffancibis, ut veluri totudem tagittæ feu foicula fanguine uncha appareant. Mediam fiftulam flylus permeas, cuius ba-fis receptaculum fuettis obtegir, qui menie Augusto ad maturitatem tendit. Semes in quibusidam parvis fruchbus occultatur, colore viridante, formá pyri, quius apici inside tentus quedam canda retorta; fruchus maturescentes, obscuré purpurei & fucculenti evadunt velux Myrti bacca, & tandem cum perficiuntur nigri. Semen oblongum femini Quamoclit fimile, sed minus. Radix triplici uent cum pertrantum mgr.

venno obonigum teninin quamocut minio, teu minio.

vento integrium, exteriore, quae facile delibratur, nigricante, medià tenerà & flavà, tertià rubrà velut Erythrodani, cum medulla in medio lignola flavicante.

Odor totius planter fertidus & ingratus velut floris Dracontii vulgaris, unde & capius dolorem

inducit, & oculis nocet non aliter quam Nerium vulgare. Sapor ingratistimus & amarus: in manu gestata respirationi officit, & Naturam totam perturbat, ut non sine ratione venenose qualitatis par-

Hanc plantam effe exiftimo quam propè Scaleam in Regno Neapolitano inveni, & postea sic-cam apud infignem Botanicum jam satis jurnctum Joan, Mariam Ferro Pharmacopœum Venetum vidi, Periclymeni supini pumili appellatione. Floris equidem formă ad Periclymenum accedit, flos vidi, ericiyinem apun punin appenaionie, rionis equinem norma au rencymenum accent, nos equinem norma on rencymenum accent, nos equinem norma au rencymenum accent, nos equinem norma accent, norma accent, nos equinem norma accent, norma accent, norma accent, no & Serpylli foliorum amula in longiora effent.

Urucatu Brafiliensibus Marcgr.

Marcor. namegr.

Planta eff quæ super arbore Urucari-iba nassitur fine radice, verum quatuor aut quinque folia, inferius lata, bulbum faciunt ovalem, circiter quatuor digitos longum, qui intus continer medullam internis tata, outcom ractain contents current quantor ingitos forigam, qui minus commer meaniam quandam unguenti factiui confiltentia & afpectu, pingueni, ad tachum frigidam, ex albo virefcentem, multa adhæc filamenta fubtilia albida in fe disperia habentem. Supra bulbum folia à fe invicem difeedunt, funtque ibi angulta, fed in peadlem aut majorem altitudinem excrefcentia, superiorem difeedunt, funtque ibi angulta, fed in peadlem aut majorem altitudinem excrefcentia, superiorem difeedunts. rius latiora, linguæ figura, & fimilia Squillæ, viridia Quodliber autem folium fecundum longitufuts tatoria, imgre riguta, o imma squita, man a quanta, man a quanta accumi total a communication dinem habet tres nervos. Nee florem fers, nee fructum; inodora fel planta, unguentum quoque illius inodorum. Hoc denique frigidum & ad dolores leniendos judicatur aprilimum atque efficacife fimum: soporem quoque inducere experientia probatum est.

Pag. 1647. Ad finem pagine adde, Carandas Bontii alia ab hac arbor este videtur quamvis ille [Bontius] eandem velit, & quidem Tamarindus Americanus nostratium aut ei simillima arbor. Tamarındi enim illius filiquæ quas apud illustrem Virum D. Gul. Coursine vidimus, breves compresse

Pag. 1681. Ad Cap. de Staphylodendro adde, Abrahamus Muntingius duas Staphylodendri trifoliati Virginiani species depingit, majorem & minorem

Pag. 1707. Platanus Occidentalis seu Virginiana] Arborum vetustiorum, docente nos D. Jo. Pag. 1707. Flatatis Octoberhais fee virginiana.] Accordin telunicum, coccine in 2. Ju. Banifer in Catalogo plantarum Virginienifum, non tantum tunci fed & rami cortices fiuos feabros exuunt indéque & glabri evadunt & nivis ferè inftar candidi. Arbores ettam juniores cortices abjiciunt, virides tamen non albi apparent.

abjectine, virtoes camen non aus appacent.

Pag. 121. Ad from Gop, de Barba Tovis adde, Abraham, Muntingius in Herbar, Belgic, lib. 2.

cap.41. plantam quandam depingi Barba Jovis Antiquorum appellatione, qua quo pertuncat nelcimus, certe hujus loci non est. Icon folia oblonga repræsentat extremitatibus subrotundis, crebra adeò in furculis ut eos undique occultent.

Pag. 1722. Speciebus Anagyridu seu Labumi adde, Laburnum spinosum Americanum slore rubro ab Abrahamo Muntingio in Herbario suo Belgico descriptum & depictum.

The stream of t

Emendanda.

Ag. 141 P. Hermannus Filicem mollem seu glabrum vulgari mari non ramose accedentem J. B. & Filicem marem non ramosam pinnulis angustis raris profunde dentatis Ger.

emac. pro eadem planta habet; nec nos repugnamus.

Pag. 159. L.18. D. Hermannus in Catalogo Horti Academici Lugduno-Batavi p.26. Banguen Alcea, five, ut ille vocat, Althan Indica speciem esse nos docuit; hinc ergo ad congeneres Lib. 19. Sect. 2. cap. 9. p. 1065 transferenda est. Pag. Eadem 1. 47. Capat de Urtica ad sequentem prima Sectionis partem removeatur. Obser-

Emendanda.

vavi enim in Urtica Romana pilulas seminiseras & fructus racemosos in eadem planta; quod & aliis

Urtica speciebus commune esse puto.

Pag. 203. L. antepenult. Amarantus Siculus spicatus radice perenni P. Boccom. non recte collocatur inter Amarantos Sericeos, si modo genuinus Amarantus sit, quod non puto: Amaranto potius affi-

Pag 113. Kali floridum repens aizoides Neapolitanum Col. ad Chryfanthemi aizoidis Lib. 14. cap. 4 deferpti genus pertinet, ideoque hinc illuc transferendum cft. cap. 4 deferpti genus pertinet, ideoque hinc illuc transferendum cft. Pag. 244 l. 40. Ppf verba illa primum Clufti adda, imò non accedere tantum, fed eandem Pag. 244 l. 40. Ppf verba illa primum Clufti adda, imò non accedere tantum, fed eandem plane plantam elle extituno, siquiem in hortum translatus & cultus à D. Sam. Dale untun vel alternative de la companio del la companio del companio de la companio del companio de la companio de la companio de la comp rum ramulum emilit, & in ommbus descriptioni Hieracii Pannonici I. Clus. respondere deprehensus est, ideò hic expungendum, & cum specie septima Capitis VII. conjungendum est.

Pag. 263. J. 40. Species nona, nimirum Conyza caulibus rubentibus, flore luteo nudo hoc in loco expungatur, nam repetitur p. 293. ad quem locum in nostra methodo, non obstante gravi

Conyze odore pertinet.

Pog. 272. Antiquam jam sententiam resumo, speciem quartam seu Jacobram montanam non laciniatam nostratem eandem plantam esse cum secunda seu Jacobaa Pannonica solio non laciniato J. B. ut ex planta in horto D. Dale culta cum descriptione Clusii collata apparuit.

J.B. ut ex planta in nuno D. Jone canta cam aena pronte canta capitata.

Pez, 199. Que de Arzogad fei Mirabili Mexicana Hernandez ninsi feltinanter feripfi revoco,

Poft fecundas cogitationes eam & genere & fpecie cum admirabili Peruviana convenire ag-

Peg. 427. P. Hermannus Laferpitium folis angultioribus, diluté virentibus, conjugatim dispositis Marion pro cadem planta habet cum Laferpito Gallico J. B.

Per 540. Originim moints Siyil genium Dickami fecies nobis videttir.

Per 540. Originim moints Siyil genium Dickami fecies nobis videttir.

Per 540. Originim moints Siyil genium Dickami fecies nobis videttir.

Per 540. Hilforis Sagittaria addr. Idem etiam oblervarit diligentifimus Botanicus D. Doedy, qui in omnibus Sagittaria plants bulbim feu tuber qualis a Bauhimo depingitur infra limum in iplam qui in omnibus Sagittaria plants bulbim feu tuber qualis a Bauhimo depingitur infra limum in iplam etiam foliateriam feliatum delixum inveniriad me feripfit. Notandum tamen non in hoc tantum planta folia hoc modo variare, sed in aliis etiam aquaticis, ut v. g. Potamogitone latifolio, cui pariter folia aquis immersa grammea sunt, at que aquas superant lata & subrotunda, ut in ejus descriptione osten-

Pag. 737. Rapunculus Creticus Petromarula dictus hinc removendus, & ad Rapunculos galeatos

Pag. 780. P. Hermannus Leucoiis affinem Tripolium Anguillaræ & Leucoium maritimum Camer. pro specie diffincta à nostro Leucoio maritimo latifolio ponit.

Peg. 753. Rapistrum flore Leucoii marinum, nescio quo casu in eadem pagina repetitur.

rog, 791. Rapitioni note Loscott maintain, monto quo can in Cacott pagina tepetutir; 1728, 818. Deferiptio que fublicitur titulo Repâni aguatici Ger Park, &c. et alterius planta, nimitum Radicule inveltris five palutiris f. B. Rapitri aquatici Tab. Raphani aquatici Rapitri folio C.B. Ideoque deleantur verba illa. Promde Raphanus aquaticus Tab. & ejufam Rapifrum aqua-

Pag. 850. 1.30. Species illa Thlaspi verum primum Dioscoridis Zanonio dicta ad sequens caput transpartur, fiquidem in ejis valciol membrana filiquas transpartur, fiquidem in ejis valciol membrana filiquas transpartur, fiquidem in ejis valciol membrana filiquas transpartur, fiquidem in ejis valciol membrana filiquas transpartur. Endem autem videur Thlaspi Alexandrino Cortus J. B. p. 834. descripto, ideoque

cum ilio conjungenda.

Pag. 866. spec. 17. Tithymalum maritimum seu Esulam raram è Lio Venetorum insula, flore albo Cat. Hort. Reg. Parif. Paul. Hermannus Apocyni speciem facit, vocatque Apocynum maritimum erectum Venerum flore albo: Et certe nobis olim ex ramulis siccis (nam plantam virentem nondum videre co t git) species Tirhymali non esse videbatur, sed plantz longe diverse.

Pag 895. Chamabiluni leguminosa vires nescio quo casu ad p. 899. translatz Lathyro Viciz-

formi inbnectuntur, idec que illine hue removendæ funt.

Pag. 912. Paiomirio a duas Pifonis Sennæ species effe non Orobi à D. Hermanno didici. Hac

æstate utraque mihi succrevit ex seminibus ab ornatissimo Viro D. Spragge acceptis.

Pag 9: Ablus etiam codem docente, Sennæ speciem esse agnovi. Adde Synon. Absus folius Trifolii 7 II.

Pag. 996. Species duodecima seu Lychnis sylvestris alba spica reflexa Botan. Monsp. cadem est p-oxime fequenti, i.e. Lychnidi flore albo minimo noffrati. Vide additamenta. D. Dale Lychnidem arventem minorem Anglicam Park, in arvis prope Colcestriam inventam pro eadem habet, nce nos repugnamus. Vide ejus descriptionem p. 1004.

Pag. 1033. Juncaria Salmanticentis deferiptio repetitur. Habetur superius Lib. 4. cap. 17. p.

211. quò referri debeat nobis nondum constat: hic tamen si placet deleatur.

Pag. 1047. Speciem Coxyledonis undecimam, feu Saniculam Alpinam crenatam umbilico pallido candem esse puto cum sexta, ideóque translato illuc titulo descripcio hic deleatur. Pag. 1055. Pag. 1055. Gratiola Hyffopoides & Ageratum purpureum Dalechampii male adjiciuntur capiti de Refeda; fuumque fingula proprium caput constituere debent. Pag. 1073. Linum tertium & quartum Morisono descripta non differre putamus à decima specie

seu Lino sylvestri cœruleo perenni nostrate; nam & hujus etiam hac astate duas species observavimus, alteram caulibus erectis, foliis latioribus capitulis majoribus, alteram caulibus terram versus re-

climats, folias angultioribus, capitulis minoribus.

Pag. 1125. L. matepenult. Allium montanum majus Anglicum Newtoni, id eft, Allium Holmente, ad hunc locum non pertinet, non enim bulbum habet ex multis nucleis compositum, ut nos 18, 3d nuine 1050m louis petiates, 1000 south 1000 mills inter transferendum particula [Non] falso opinial inter transferendum particula [Non] falso opinial inter transferendum particula [Non] falso opinial limits, fall indiplement unitatum: effeq. ex observatione D. Sam. Dale, qui in Horro illud coluit, nihil aliud quam * Scorodopraffium pri * P.1121.demum Clusii: ideoque hic expungatur, & cum illo conjungatur. Notandum autem Porrum Syria Griptam. cum Tab. i. e. sylvestre folio latissimo C.B. plantam esse longe diversam à Scorodoprasso primo Clus. non ut suspicabamur eandem.

non ut unpicapamur eaturein.

Pag. 1201. Yucca Brashiana & Americana Muntingii stellatæ solio mucronato & obtuso ad hunc locum non pertinent, sed Mandiocæ ex qua panis Cassavi fit, species sunt.

Pag. 1443. Ad finem Capità VII. adde, Ananam sylvestrem Acostæ eundem fruticem esse cum

Kaida Horti Malabarici à peritifilmo Botanico D. Jacobo Breynio illud in Prodromo innuente, didici ; ideoque historia ejus inter Anomalas tradita in Capite de Anana p. 1333. huc transferatur.

Pag. 1663. Pequea five Pekia 2. Pilonis bis ponitur. Colinil Hort. Malab. bis ponitur p. 1734. & in Appendice p. 1892. Fructus Samparantan dictus bis ponitur p. 1744, & p. 1815.

In descriptione folis Quinquinz p. 1797, lin. 28, acutus ponitur pro obtussus.

Libet hic ad Historiam confummandam Stirpium nonnullarum Indicarum, Mexicanarum, Perficarum, Africanarum & Virginienfium nomina à me omiffa ex Hernandez & Reccho, Indicibus Jacobi Zanonii Fasciculo rariorum Jacobi Bremii, & Catalogo Joannis Banister excerpta adjicere.

ΕX

INDICIBUS

JACOBI ZANONII BONONIENSIS.

A

A Givan.
Akasa.
Akled, Species Croci Indici. Givan. Akasonum sive Arkasonum, Manga Sylvestris. Hujus figura & descriptio in aliquibus conveniunt cum Odallam H. M. in aliu, ut seminum parvitate, Ala, seu Zingiber Chinense. Aladar Croci Species. Aladiul. Albu, species quæ Alou H. M. Allium Indicum. Aleo. Ambari fagi. Ambeti. Ampurari. Anguis. Angle arbor. Anicigan. Anna Varsecha, i. e. Arna Visci Indici, seu Plantæ parasitica species. Antacca. Arbor S. Georgii. Arbor Alta ex qua Aves nidos Juos suspendunt. Arbor Indica max. falso Idolorum cultui dicata vi-desur esse Assi-meer-Alou H. M. qua Ficus est species & omnium Arborum Indicarum maxima. Arbor ferens folia argentea. Archam arbor, cujus radix Mater Dei dicitur. Folia babet tripartita, solida ut Myrtus ; Florem al-

lia babet tripurita, folida ut Myrtus; Florem album; è cujus meda oriur frucius fquamatus fgunam picits baberu. Artis feue Ada arbor. Artunba Myrobalani species. Aruha, Aruha, Myrobalani species.

Bablia.
Bacebion.
Babadam arbor.
Babila arbor.
Babinda.
Bar Zambul.
Baflicum Indicum fylo.
Beola.
Bendi.
Bendi.
Bidaba arbor.
Biga.
Bid.

Bil.
Bingbe.
Birli (pecies Pahmæ.
Bolzari.
Bogra.
Bretum five Blitum Bengal.
Bretum Amberi.
Buclenda.

Bulilla, an Belilla H. M. Buin, Binkhini.

Caggiu seu Chaggiù Arbor. Carda arbor. Cardilla arbor. Carangia. Calunda leu Calcunda frutex. Cata, Tartane. Cetorzon frusex. Curafans seu sylvest. Curasen. Cia thara. Chiadken. Ciamba pua. Ciarati. Ciaruans seu Herba Trinit. Cichna Cirti Cucumeris Species. Ciurata seu Rota aut Canna Indica. Corundi. Criata berba. Cruni Crulli musta.

D

Danti sive Stipsdanti. Dudbali.

F
Fanghela.
Faniculum marinum Syria.
Flos Pavonis.
Flos Persidis.

Galgheri.
Garar Nelli.
Ghorfalli.
Ghondi arbor.
Giambua.
Gialon, arbor parva.
Ginthe gintha.
Gubarli.
Gulfi.
Guog.
H

Herenda duæ species. Hortulana.,

Ignis cæli Herba. Igli arbor.

Kadi Tumba. Kaggiuri Species Palma Dačiylsfera. Kaggiu, arbor₃ Caggiu eadem widetur: v. in C. Kagnilam. Kalungi matam.

Kampeds Fudels. Kanadi. Kemberi Kanteferi vel Kara Syriaca radix. Kannu. Karante arbor. Karute arbor procera. Kata pineka. Khevan. Khink. Kiriata. Kokus insularum Kodria. Koni vulgò Ralla. Krididi. Kudi, Anneko. Kucli arbor parva. Kuper kuti Herba repens. Kumba. Kurulu. Kurut arbor parva. Kureta. Kura kufa.

Kalii kardor radix.

Kalumha.

Lamba vulgò Giacca de Buscio. Laun.

Laudelful.

Laus Margiada seu Pes capre an Convolvuli species Bintamburu voce ejustem specificati Zeylonenssibus dicta Herman. Cat. Leyd?

Licchia.

Limbere due species.

Limberæ duæ [pe Linda arbor. Linbra, arbor. Londal. Luceraggo.

M

Mako.
Macongo.
Makoma.
Malkangoni fructus.
Manda Jabo. Her.
Mandara.
Mamkdi.
Marbetb Herba.
Maljera.
Meluk.

Meluk. Mirus Indica vulgò Celfi. Munda. Muri kuk.

Nai. Nagdon. Nagli seu Nacceni.

Narandi. Narubali. Narua [eu Naral. Nelliea us Nilicamaram H.M. prunifera Acaciae folisic. Nid.

Ö

Nid. Nimbera.

Odelbenga. Ogbfi, Oud Mogre. Oxalis Perfica. Pacali arbor parva.
Pagnas.
Pagnas.
Paguers arbor.
Paine arbor.
Panna feu Bethel.
Pamna tali.
Pamnabe feu Giancoma, an Jangomas Garcia?
Panneka.

Panri Kasti. Paperambul. Paragb seu Pharangb. Parangi.

Parangi,
Parongi,
Parongia,
Parmi,
Parmi,
Pateki feu Pripilli
Paugiora,
Piulia,
Pilla,
Pimbul arbor
Pinpal,
Pinkeui, Pineesi,
Psi pòsanda,

Putakeri.

Puna.

Radix Pelufa & Peluz.
Rad. Rav Varuua feu Daniora.
Rad. Nai.
Rad. Kua.
Raifink.
Rambulon.
Rambulon.
Rambulon.
Randix.

Rangandual,
Ranguri,
Ranguri,
Ratdegal, Arbor,
Rinda,
Rindgimi,
Rodali berba,
Roderage, Arbor,
Rodberage, Arbor,
Rodberage, Arbor,
Rodberage, Rambora,

Sabon. Sabranta Herba. Sabson & Samb, Savan item, Anteka. Sai seu Sairam.

Sakat. Samba arbor Sanderfar & Sander Pal. arbor. Sanderlak frutex.

Sapuri, Satura, Savarghi, Scivuli, Scivun & Savuan arbor procera, Subbucaia arbor.

Suphucaia arbor. Suran, Surandi arbor. Surna. T.

Tamberi Pagi. Tan. Tanlele

Tankela. Tapheri, nidus è ramo suspensus. Tarara.

Total

1924

Tota Vari. Tendelines. Teti kani. Toppi, arbor. Tungur.
Ty, arbor parva. Visub Mogri. Ulba, Herba. Umbra, arbor magna. Undari. Upalseri.

Vaar seu Vara. Vanti.

Vuar Panti. Varua chan, arbor parva. Vasnagba. Vatel feu Aflu, Herba.

Z. Zalanda, Herba. Zambal, Frutex. Zambul, arbor. Zambulan Zaffar, bulbus, An Crocus? Zasuan vel Chiasu.

Index est Plantarum quarum Icones & Descriptiones ex India misit Frater Matthæus S. Fosephi Carmelitanus discalceatus ex urbe Regio in Lombardia.

Nonnullarum ex his Figuræ & Descriptiones habentur in Historia Botanica Facobi Zanonii. Ut v.g.

Liadul five Asdalbul Herba Indica, quam ità describit prædictus frater Matthaus. Folia habet lata & oblonga; flores albos, unico ramo infidentes, in qua funt aliqua foluífetla cordis figurá, inter que nafcuntur flofeuli, qui habent odorem quafi fimilem
pomo maturo, & includuntur finulis foliolorum, in quibus apparet caput vacca cum fuis cornibus; unde Gentiles qui vacças adorant pulmentum tali capite faciunt.

2. Alhu, nomen Alou seu Ficus Indicæ speciem denotat. Arbor eft grands, haber folia magna, lata, plana & mollia, odore fylveftri. Flores product coloris purpurei. Frudus fert quali ut ficus, fed deliper acuus, colore rubro, fapore acudo: Semen includim eft valde marum. Frudus vim habet corroborandi refrigerandique. Foliis utuntur Indi ad inflammationes, &c.

Hujus radix Mater Dei dicitur. Folia habet tripartita, solida ut Myrtus: Flos est albus, è cujus medio oritur fructus fquamatus figuram pifcis habens, qui in pulverem redaccus & cum aqua bibitus est optimum remedium pro Febribus.

4. Butua, S. Brutua. Hujus icon habetur abique descriptione.

Cui folia triangularia; flores intus flavi, in basi rubicundiffimi, quasi quinas cicatrices continentes, unde flos cicatricum dicitur. Radix trita pro renum dolore adhibetur, flos vero fanguinis

6. Bulilla est Balbus squamosus similis Lilio, è cujus medio oritur canlis, qui erigitur ad sex palmos aculeis circundatus, in vertice emittens pyramidem Aro noftro fimilem, rotundis fructibus compolitam, qui colore & forma videntur Corall. inter quos exeunt aliqua angulta & undola folia Lonchiti afperæ fimilia, colore rofaceo feptenúmque numerum non excedentia. Fructus du-riffimi funt, virtutem habent fiftendi fanguinem, folo carnis tactu ubi funt venæ, applicantúrque in pulvere ad fluxum sanguinis sedandum, & conferunt illis qui non possunt retinere cibum pro ftomachi imbecillirare.

Cannam vivam spinosam venenosam & mortiferam pro figmento habeo. Datur tamen canna quadam capite squamato in Brafilia Paco-casting a dicta.

7. Carda arbor Indica,

Est arbor spinosa sicut Limones cujus folia fricata dant odorem sicut folia Cedri, & slores destillantur ad sluxum sedandum, spirántque ambo odorem suavissimum. Fructus est paulo major Limone, sfores similes Cedri. Cortex fructus est durus instar Granatorum. Pulpa inclusa secundo cortice durissimo & crasso est viscosa ac sapore insipida; Semen inclusum est sicut Limonis, fed non tam durum nec amarum. Hoc fructu utuntur Gentiles antequam maturescat ad appetitum excitandum

8. Cardilla arbor Indica,

Folia habet lenia, plana, cordis figura. Radicis decoccio febrim tollit. Folia trita & alio folio involuta & in cinere calido sepulta pro omnibus animalibus sunt proficua.

9. Igli arbor pagi Ende dicti in infula Solor, nulla hujus descriptio habetur sed icon tantum.

10 Kanadi seu Konade India Orientalis herba,

Radice est tuberosa, valde crassa & scabrosa, que plurimas radiculas emittit; in vertice verò multa folia, parva quidem fed longiora, inter quæ aliquot affurgunt virgulæ, Juncorum inftar ad altitudinem quinque, sexve palmarum, quorum in vertice flos emines iureus, simplicis Rosa non absimilis: è cujus medio tria stamina prodeunt, apices in summitate serentes aurei coloris & figura cordis. Talem verò hi flores spirant odorem ut longè sentiantur.

.11. Lamba,

APPENDIX.

1927

11. Lamba, arbor est valde alta, nasciturque in locis sylvestribus, cujus folia sunt parva, Parietaria nostræ similia: Ramos habet longos, aquali proportione distantes; fructus similes nuci, sapore Ceraforum, coloris aurei: ideóque mulieres eos colligunt ad tingendos capillos; fed clammetu supplicii: nam id prohibetur, quia reservantur pro Avibus.

E Fasciculo rariorum plantarum Facobi Breynii.

A.
A Bfinthio Scriphio fimilis Cap. B.Sp.
Alexa minor Africana, Althaz facie, flore ublov och purpureo percleganti.
Geniftz Afpalathoides polyanthos major Cap. purpureo parvo. Arbor rofea prima, feu Arbuti folio, flore flavo. Secunda, five Styracis folio, Ten Rhyne. Arbor lucens Halicacabi fructu. An Arbor lucens Jamaycenfis noftras? Afphodelus major ramofus Cap. B. Sp.

Bellis Erucæ folio incana, C. B. Sp. Buglossum Africanum Echii folio.

Camphoratæ fimilis, longiùs radicata. Altera, magis hiríuta. Chamægenista C. B. Sp. Chenopodæ fimilis planta mirabilis Africana, Echini Alpini facie, sed minime spinosa. Chryfanthemum Africanum pumilum, foliis Abfinthii Alpini umbelliferi minoris. Corruda spinis horrida, foliis Asparagi Sylvestris Africana.
Corruda Africana Hippuris facie.
Cynogloffum Africanum myrtifolium. Cynoforchis Cap. B. Sp.

E. Elichryson minus Africanum, flore aureo. Erica Coris folio Æthiopica, flore purpureo tetrapetalo. Erica Serpylli folio Æthiopica, flore purpureo Eupatorio affinis Suffrutex Ericoides capitatus, Coris seu Juniperi folio Cap. B. Sp.

Frutex Æthiopicus foliis Alaterni. Myrtiformis D. Ten. Rhyne. Vitis Idææ 1. Clusii foliis. Africanus foliis Buxi. Africanus, fruticisterribilis Narbonenfium foliis, capitulis oblongis squamosis. Frutex anonymus, foliis Lauri tini minoris. foliis Chamægenistæ Creticæ. leguminofus Myrtifolius, filiquâ hirfutâ, Anonidis montanæ præcocis purpureæ fruticescentis Morison, facie. Fucus carnofus coralloides C. B. Sp.

Geranium Malvæ folio odoratum, flore purpureo Cap. B. Sp. D. Ten Rhyne.

Myrrhidis fol. Æthiopicum parvum. angustioribus minus hirsutis. noctu olens Æthiopicum lanuginosum,

foliis Myrrhidis latioribus minúsque lacinia-B. So.

Genista affinis Africana flore cœruleo, alatis & punctatis foliis asperiusculis. Gladiolus, flore pendulo.

----major ramofus, flo. cœruleo amplo. - medius, flo. majore.

- minor gramineus, flo. parvo cœruleo. - min. gram. flo. parvo pulchro variegato.

Gramen triglochin bulbosum Monomotapense. Hyacinthi & Cotyledonis faciem mediam obti-

nens Planta Africana, floribus luteis longiffimis atque striatis, Gladiolus Imperialis Ten Rhyne,

Marrubium album minus Africanum, calyculis Monorchis C. B. Sp.

Olus atrum Africanum. Ornithogalum umbellatum maximum Cap. B. Sp.

Perfoliato angustifolio montano Col. similis Planta umbellifera nova, fructu triplici membranaceo C. B. Sp.

Pimpinella maxima Africana flore purpureo. Planta Corios folio Africana. Planta fruticelcens Africana perrara, foliis Peu-

cedani, floribus conglomeratis, Herbz casta Americanæ nonnihil fimilibus.

Planta foliis Rusci minoribus C. B. Sp.

Sanamunda Africana 1. five foliis angustissimis candicantibus. -2. Sive foliis Serpylli minoribus asperius-

culis, capitulis Thymi.

3. Sive foliis Serpylli majoribus incanis.

4. Sive foliis glabris acutis.

5. Sive ericoides major. Sive ericoides minor, ramulis admodum lanuginosis. Solanum spinosum arborescens C.B. Sp.

Thymelæa Æthiopica foliis Passerinæ, minor C. B. Sp.

-noctu olens Æthiopicum, foliis Myrrhidis Virga aurea Africana foliis Ericæ bacciferæ.

Steechadi Arabicæ fimilis C. B. Sp.

E Catalogo huc transmisso Anno 1680. quem composuit eruditiffimus Vir & confummatiffimus Botanicus D. Fohannes Banister Plantarum à seipso in Virginia observatarum.

A. Lfine Spergula latifolia reptans. A Line Sporgania

Althæa lutea Pimpinellæ majoris folio, floribus parvis, feminibus roftratis. Folia hujus plantæ

pediculis infident. Althæa magna Aceris folio, cortice Cannabino, floribus parvis semina rotatim in summitate caulium, fingula fingulis cuticulis roftratis co-

Althaz magna quinquecapiularis, cortice Cannabino, foliis integris fubtus albicantibus, fioribus magnis ex fundo faturatè rubro albis-

Alth magna quinquecapfularis, cortice Cannabino, foliis Malvarum modo divifis, subtus viridibus.

Ambrofia inodora foliis non divifis.

gigantea inodora foliis asperis trifidis. , Anchusa lutea minor, quam Indi Paccoon vocant feipfos ea pingentes.

Anemone laufolia sylvestris alba. Apocynum crectum non ramofum folio subrotundo, umbellis florum rubris.

Apoc. erect. non ramof. latiore folio, umbellis florum albicantibus.

Apoc. erect. minus, umbella florum candida Apoc. erect. non ram. Asclepiadis folio, umbellis florum rubentibus.

Apoc. minus non lactefcens, caule & foliis hirfutis, floribus saturate luteis.

Iis florum candidis.

Apoc. petræum ramofum Salicis folio. Apoc. scandens, capsulis brevibus spinis asperis.

Apoc. scand. capsulis alatis. Apoc. scand. capsulis planis.

Hacomia filquas ferunt tumentes.

Apoc. ereck. ramofum, caule rubente, foliis oblongis parvis, filiquis [ex flofculis albis] tenuiffimis, binatim ad extremitates conjunctis. Arifarum triphyllum, pene viridi.

Arif, triph. minus, pene atro-rubente. Arif. Dracontii foliis pene longo acuminato. Arum aquaticum, foliis in acumen definentibus, fructu viridi.

Arum fluitans, pene nudo.

Carduus Jaceoides purp. foliis subtus incanis, capire vilcofo.

Caryophyllara flore semper albo. Castanea pumila racemoso fructu parvo, in sin-

gulis capfulis echinatisunico, The Chinqua pin. Autor descriptionis Carolinæ ex hac nuce Chocolatam fieri refert non multò inferiorem ei qua ex Cacao fit.

carneo amplo, umbilico luteo.

Centaurium luteum Ascyroides.

Clematis purpurea repens petalis florum coriaceis. Clem. erecta, humilis non ramoía, foliis fubrotundis, flore unico ochroleuco.

Cochlearia flore majori In locis udis à falsis procul remotis.

Convza cœrulea acris Americana. Cucumis fructu minimo viridi, ad maturitatem

perducto nigricante. Fructus Bryoniæ albæ bacca non multo major est, cujus primo aspectu speciem esse putaveram.

Dens caninus flore luteo.

Digitalis flore pallido transparenti, foliis & caule molli hirfutie imbutis. Digit: rubra minor, labiis florum patulis, foliis parvis angustis.

Digit. lutea elatior Jacea nigra foliis. lutea altera, foliis tenuiùs diffectis thecis parva comis coccineis.

Eryngium campestre Yuccæ foliis, spinis tenellis hine inde marginibus appositis.

Euonymus capsulis eleganter bullatis.

F.
Filix mas foliis integris auriculatis.
mas rachi feu nervo medio alato.

fœmina foliis per margines pulverulentis, feminibus fimbriatis.

Fumaria filiquola lutca.

Siliquosa altera grumosa radice, floribus gemellis ad labia conjunctis.

Apoc. erect. non ram. Roris marini foliis umbel- Fungus (ex stercore equino) capillaceus capitulo rorido, nigro punctulo in fummitate notato. Ex recenti fimo noctu exoritur cauliculis erectis, vix digitum longis, capillorum inftar tenuibus nec minus denfis seu confertis. Singuli Cauliculi parvulo globulo aqueo coronantur, qui in fumma fui parte macula parva nigra Li-macis oculo timili infignitur.

> Gentianæ affinis foliis glabris ferratis, floribus Ranæ referentibus.

> Gladiolus caruleus hexapetalos, caule etiam gla-Gratiola foliis latioribus serratis.

Hedera trifolia Canadensis foliis sinuatis. Hedera tritoila canacennis ronis innuata. Helleborine flore rotundo luteo, purpureis venis firiato. Æfit aspochatine flotter. Helxine lacè (candens feminibus majoribus. Helxine frutelcens Bryoniæ nigræ foliis, capíulis

triquetris amplis Pergamenis. Hieracium fruticofum latifolium foliis punctulis

& venis sanguineis notatis.

Hyacinthus Occidentalis flore pallidè cœruleo. Centaurium minus caule quadrato alato, flore Hypericum parvum caule quadrato seu Ascyron

minimum.

Hyper. pumilum femper virens caule compresso ligneo; ad bina latera alato, flore luteo tetrapetalo, feu Crux S. Andreas-

Hyper frutescens luteum Phillyrrhea folis.

Taces

APPENDIX

Jacea non ramosa tuberosa radice, foliis plurimis

Jacoba: allanata foliis brevibus subrotundis, lanata

matos & pediculis curtis infidentes.

Iris aculeata baccifera arborea minus ferax.

duplicem feminum feriem continentibus.

(ut nonnunquam pictam vidi) fimilis est. Lilio narcissus humilis albus.

folia crassa admodum & succulenta, non tamen

Lonchitis major Polypodii facie. Hæc atque eti-

Lychnis plumaria alba, foliis ad geniculum quatu-

Lyfimachia lutea minor, foliis & floribus purpu-

Melissa elatior foliis magnis dentatis glabris, ad

Mercurialis tricoccos hermaphroditica, f.ad folio-rum juncturas ex foliolis criftatis Julifera fimul

Muscus erectus densè complicatus Cupressi foliis

major & minor. In rupe quadam prope Sabinas

geniculum binis: flores odoratos luteos patulos framina bina quali cornua protrudentibus in fummitate caulium racematim ferens,

or cruciatim politis, thecis florum tumentibus.

am vulgaris fimili modo florida est.

Lyfimachia filiquofa lutea minor.

Iris cœrulea latifolia & angustifolia.

bus duplicem feriem feminum.

infidentibus coronantur.

Sempervivi species est.

reo punctatis

ac fructum ferens.

foliis Cupreffi.

altera foliis longis angustis.

Myrrhis minor procumbens, seu potius Cerefoli-

N. Nux vesicaria Virginiana Park. rigidis peranguffis, flores ferens multos parvos rubentes acaules in ípica ad caulem feffiles. Jac. non ram. tub. rad. foliis latioribus flores fe-

rens pauciores, majores, squamis hiantibus ar-Orchis palmata elegans lutea cum longis calcaribus luteis, palmata lutea minor nullis calcaribus. Hermaphroditica, flore minore, calcare longiore, Jasminum arboreum foliis amplis, oblongis, su-Origanum floribus amplis luteis, purpureo macu-

pernè virentibus, fubtus leni canitie pubefcenlatis, cujus caulis fub quovis verticillo decem tibus, flores albos in quatuor lacinias longas anvel duodecimo foliis est circumcinctus. gustas ad umbilicum usque partitos racematim rig. cujus ramorum fummitates floribus dilutè

rubris in verticillos congestis coronantur. Orig. foliis ad summitatem caulium canis, floribus

multis pallidè cœruleis in cymis ramorum densè ftipatis. Chamæ-Iris verna odoratiffima, latifolia cœrulea

Ornithogalum luteum parvum foliis gramineis hirfutis.

L.
Pfeudo Lathyrus luteus glaber, filiquis tumentibus, Orobanche radice dentata caule & flore albo. Flos ejus quem unicum in uno caule Goodyeri Orobanches fimilis eft fed major. Conceptacu-li feminalis venter feu pars protuberans non rotunda eft fed canaliculata. Pseudo-Lath. lut.hirsutus filiq. turnent.continenti-Laurus Tinus floribus albidis eleganter bullatis. Flosnondum apertus pyxidi S.M. Magdalenæ

Pepo fructu parvo compresso. Phalangium ramosum storibus albis, ad fundum viridibus. Lilium S. Martagon floribus reflexis ex luteo rubentibus, purpures maculis eleganter notatis.

Lilium S. Martagon pufillum florib, minutiffimis herbaccis. Caulem habet vix dodrantalem, ver-

Phalangium album non ramofum floribus albis ad caulem fpicatim feffilibus.

Phyllitis parva faxatilis per fummitates folii proliticillo foliorum unico cinctum, cujus fummitas quatuor floribus reflexis Solani lignofi floribus magnitudine haud aqualibus, pediculis parvis

Pilum spontaneum purpureum. Plantago aquatica latiore folio.

Lilium Squillæ foliis, denticellis parvis ad mar-gines ferratis. Caule eft alto, nudo, ad cujus fummitatem prodeunt flores in ípica feffiles, Polygala seu Flos ambarvalis floribus luteis in caput oblongum congestis.

Polyg, rubra ípicá parvá compacta. Polygala spicata rubra major foliis & caulibus

immintatem prodeunt flores in ipica teinies, petalis pane ad imum (ui loqui amant fe-ciales) quafi erafis; flaminibus fex (fi non male memini) purpuro-ceruleis, mole fua a-liquantulum deprefils. Flos quamvis afpectu non admodum pulcher fit pergratum habet o-dorem. Radicem habet imbricatam inflar Lilii, cœrulescentibus.
Pol. quadrifolia S. cruciata floribus ex viridi rubentibus, in globum compactis.

Pol. quadrif. minor ípica parva rubente.

Polygonatum ramofum capíula prifmatica ramofum perfoliatum flore ochroleuco capíula

Polypodium parvum foliis minutim ferratis.

Lonchitis maxima foliis planis i.e. non dentatis, nec pulverulentis maculis notatis, uno in cespite Polypodium minus alterum Scolopendria facie. foliorum unicum protrudens caulem foliis an-Potamogiton Virginianum. gustioribus, pulverem seu semina in mem-branulis quasi in capsulis ferentibus composi-

Quercus variæ species, 1. Pumila. 2. Alba. 3. Ru-bra. 4. Hispanica. 5. Castaneæ folio. 6. Lini aut Salicis foliis. 7. Frusicosa. Harum primam in Historia, quintam in Appendice memini-

Ranunculus Thalieri folio, radice grumofa: Anemone fylv. **
Rapuntum minimum glabrum. In uliginofis mi-

nùs glabrum flore pallidiore.

Rhamnus Prunifolius fructu nigro, officulo compreflo. The black Daw.

Rhus ramis ex stipite pullulantibus glabris. Hujus truncus carpi craffitiem nunquam fuperat, pollicis raro excedit. Baccæ fapore funt tub-falfo cum pungenti illo acore qui in Tamarindis sentitur mixto.

Rubia parva foliolis ad geniculum unumquodque binis, flore cœruleo filtuloto.

A a * a a a a a a 2

Rub.

APPENDIX.

Rub parva latifolia foliis ad genic, binis, flore Inter femina ad me e Virginia tranimifla, Anno rubente.

Sanicula seu Auricula ursi Cyclamini flore. Saxifraga petrwa Alfinefolia. Sedum faxatile parvum, caule gracili aphyllo, flo-

ribus rubentibus. Solanum verticillatum latifolium molle, floribus

obsolete rubris, baccis luteis. Sol. verticill. angustiore folio, flore ochroleuco.

Sol, triphyllum flo, tripetalo, atro-purpureo, in foliorum tinu abfque pediculo feffili.

Staphis agria fol, dilute viridibus.

Stramonium fundo floris cœruleo, pomis longioribus ípinis armatis.

Trichomanes major foliis longis auriculatis.

Valeriana Graca seu Valeriana coerulea minor. Veronica pratensis Serpyllifolia. Viola tricolor nudo caule, folis tenuius dissectis.

Viola alabastrites pentaphyllea, Cochlearia sapo-

re, Nafturtii species.

Urtica urens major seminibus rotundis, compressis loculamentis viridibus inclusis & in caulis fummitate racematim dispositis.

1687. ab codem D. Banister, nonnulla invenio quorum nomina in bee Catalogo non habentur,

Erigeron (frutex marit.) Halimi folio: Senecio arborescens Atriplicis folio.

Eryngium Plinii Portulacæ foliis à D. Spragge ac-

Euonymus (ni malè memini) Pyracanthæ foliis. Lyfimachia lutea corniculata maritima. Cynoglossum cœruleum Buglossi foliis.

Senæ spuriæ tres species quarum una siliquis est hirsutis à D. Spragge acceptæ. Duæ à me satæ germinarunt & plantas produxerunt, quæ duæ species Paiomiriobæ à Pisone descriptæ esse vi-

Pistacia nigra Coryli folio D. Spragge. Ulmus fructu Lupulino.

Ricinus parvus Urticæ folio. Convolvulus bicapfularis feminibus pappo alatis. Phalangium spicatum flosculo Arbuteo bullato

Lithospermum floribus rostratis. Ricinus frutescens Fici foliis.

Gramen marinum echinatum. Hujus femina etiam à D. Spragge accepi, que hac estate in horto fata germinarunt, fed nondum ad frugem pervenerunt.

COM-

COMPENDIUM Historiæ Plantarum Mexicanarum

FRANCISCI HERNANDEZ.

PRIMUS LIBER

Agit de Plantis in genere, nimirum de earum nominibus, convenientiis & differentiis, de generationibus & mutationibus, partibus, faporibus, &c. de quibus nos Libro primo Historie hujus diximus quantum sufficere arbitramur.

LIBER SECUNDUS. CAP. I.

Coapatli S. Tlamacazquipan Hernand. Corymbifera Mexicana Perficifolia, flore parvo ochroleuco, radice odorata.

R Adix flatum discutit, ossa consolidat, urinam evocat. Jus decocti dicitur evacuando curare dyfenterias. Cortex radicis ξιβ, pondere per novem dies continuos devoratus dolores è lue Venerea ortos lenure perhibetur. Idem sebres quartanas sugat.

Cap. 2. Coapatli II. S. Teoitztlæ: Corymbifera Mexicana Limonia folio, flore luteo, radice odorata.

Temperamento & viribus cum pracedente convenit.

Coapatli III. S. De Tepequaquilco: Papposa Mexicana triphyllo:, flore albo, radice tuberosa.

His ob convenientiam in nomine & viribus subnectemus,

Coapatli IV. S. Quaubnacensem CAP.XII. descriptam folisis oblongis, asperis in caule per intervalla ternis floribus nudis, pallidis, pilofis; radice odorata.

Vide duas alias plantas Coapatli nomine, frigida temperie, infra lib. 8. cap. 55. & 56.

At quia (Annocatio est Columna) in prima Coapatli Synonymum est Tlamacasquipan, quod nomen invenimus in aliis plantis, quarum imagines & nomina tantum in exemplaribus extant fol 414:
in alia parim variante figura, fulb nomine Tlamacasqui y Papam vel Coapatli, qua figura tertia descriptas Coapatlici quodammodo affinis videtur; an Pictoris varia fors, vel Planta varietas sit proponitur expendenda.

Cap. 3. Texaxapotla Hern. S. Ptarmica Indica Linifolia repens flore pallido, mali Medici odore.

Naribus admota flertuamenta movet, unde confert gravedini.

Cap. 4. Xachimacazzii S.Flos Auriculæ Oregiocila **Cini. Orejucila Hughts, quæ Hispanica vox est **Exot.**
codem Auriculæ fignificam. Hujus floris mentionem fecunius in Capite de Cacas 1.39, p. 1671. at 1.2 a. 16.
plantæ deferiptionem omissimus, quæ hujusmodi est, Arbor longis & angultis & figliu, virore exazi. rato tinctis, & è pediculo velut marcido propendentibus in inferiora. Flores intus purpuralcunt, exterre herbacei, auricularum panè formà, jucundo odore. Fruêtu efi filiqua, logriculorie fex unicularum panè formà, jucundo odore. Fruêtu efi filiqua, logriculorie fex uncarum, craftire verò unius digiti. Semma intus ex nutua comprellione fiunt angulola, funtque coloris fanguinei. Clufius floris hujufce folium pro cortice fruêtus alicujus habuit. Nihil hoc flore frequentius in Indorum emporiis venditur. Huic flori valde fimilis flos Toloxochiel cap. 20. descripti, nifi quod plenus sit, & colore nonnihil

variet; Chocolate etiam parier potioni admilettur.

Cap. 5. Xeccessechiil feu Piper Tavafei : in hiftoria noftra describitur sub nomine Amomi odore

Cap. 6. Acocotti, seu Corymbifera Mexicana tuberosa, foliis Nardi, flore pallide rubente. Viribus & temperamento non multum differt à Coapatii.

Cap. 7. Acueyo S. Ocixochitl. Foliis Ari, caulibus fœniculaceis geniculatis. Nec flores, nec fructus describit, unde ad quod genus pertineat nos lact. Caules dantaxat conditi ferbit, fed & crudos edu-les elle, lapore & odore grato.

Aaaaaaaa 3

Cap.

HISTORIA PLANTARUM. Cap. 8. Apoyamat! S. Phatzifiranda, Cyperus Americanus, Radix S. Helenæ. Vide Histor. noftræ

pag. 1339. Cap. 9. Atepocapatli. Flore oft radiato coccineo: Folio Amygdalinis, ex adverso binis; radicibus tuberofis

Sterilitati à frigida intemperie mederi dicitur, & febres fugare.

Cap. 10. Est de Caryophyllo aromatico; de quo nos in Hist. nostra 1. 26. p. 1508. abunde cumus.

Cap. 11. De Cinnamonio; de quo & nos prolixè Hist. p. 1559. &c. Cap. 12. De Coapatli IV. quam nos cognominibus plantis in insue libri fubiunximus.

Cap. 13. Curutzeti S. Alarum Mechuanicum; Rectius cum Terentio Cacaliam Michuacanicam, foliss vitigineis ferratis, floribus luteis dixerim. Radicibus est fibrolis, odoratis. Folia ex sententia Columnæ ad Cortufam Matthioliaccedunt.

Temperamento & viribus cum præcedentibus ferè conveniunt radices, quæ solæ in usu sunt, &

ab incolis magni funt ob odorem jucundifimum, Mofchi amulum.

Cap. 14. Heinzaleziil, Arbor Anethinarefinifera, Liquidambaris planta par eft, fipite recko, lavi, extra exaturato virore tinco, intus candicante; feliu oblongis acuminatis ferratis, [icon pinnata repræsentat, ex pluribus conjugationibus cum impari in extremo composita] floribus pallidis; gustu & odore quavis sui parte mire refert Anethum, ejusque effectus, & efficacius præstat.

Frustum ligni ubicunque infodiatur statim radices agit.

Cap. 15. Tlilxocbirl seu Vaynillas, de hoc egimus Hift. 1.22. c. 13. p. 1330.

Cap. 16. Azixtlacotl, S. Virga diuretica ab effectu urinas educendi dicta, Folis eft Anchusa, minoribus ferratis, hirfutis, per longum venofis, radice Hellebori albi, fibrata, odora; floribus parvis, ex albe pallefoentibus, velut coacervatis, odoratis, acrifque faporis.

Cap. 17. Hottaxechit., S. Arbor Lonchifolia, Folia est Myrtinis longe majoribus [quinque uncias longis, duas latis] rigido & infesto mucrone; foribus coccineis, quos filo transfixos Indi in emporiis

tentes qua su estimi fun & cardiaci, inque condiments & dapibus Croci veem parlant. [Eruchus Pomo fimilis, colore Amygdalz, cui florem infedife videtur.]

Cap. 18. Chichepati, & Chamadrys Mexicana, folius alperis, floribus luteis, Flore circa postero caules coacervati, & calycibus oblongis concecti: Folia odorata, amara; Radar furculosa, pariter mos caules coacervati, & calycibus oblongis concecti: Folia odorata, amara; Radar furculosa, pariter odorata, at amaritudinis ferè expers, acris, Appetentiam excitat. Dua alia cognomines, at diversi

Generis. VAI, p. 164, 365; Cap. 19. Hucuaro, Salvifolia Mexicana, floribus promifcuè cyaneis atque coccineis, Folia longis podiculis appentia, adexorum latiora, fubalbicantia; Radis tenus, longa; Odor & Íapor Lavendu-

pediculis appentia, ad exortum latiora, itualiticantia; *Kesis tenus, ionga; Ouor & Iapor Larentule.

Extensi apportia medicult dolori ventriculi.

Cap. 20. Tolosobisti Artifickiyes, Arbor eli magna, folis Mali Medica, duplo longioribus qua abfeedentia veltigia in caule relinquium. El bosodoratus, polypetalos, externa parte media vireficens, circum oras ex cinereo lutefocens, quatuor digitorum diametro petalis interna parte cavis & purpuroribentibus, in extremo luteficentibus, pingubus & glutinorios, fingulis pollicem aquantibus, umbone medio virente. Elara effigies non parum firmils flori Xechimetrali cap. 4. deferipi, & cundem usum præstant, pariterque admiscetur potioni Chocolatæ. Cardiacus est & uterinus, sterilitatis re-

Cap. 21. Tetatilacocotic S. Herba Lonchifolia, Dodrantes quatuor alta est, folio oblongis asperis; floribus candentibus, calycibus parvis tectis; radice furculofo, fusco cortice, odorata & refinosa, dolo-

res sedante, tuía & devorata.

Cap. 22. Caçalic Tlacopatli, S Convolvulus Cinnamomeus, à radicis sapore resinoso & odorato. Volubilis est herba, foliu cordiformibus sed longioribus & magis acuminatis, venosis, glutinofis & falivolis, crebris; Radice lutea, Rhaphano fimili, digitum minimum craffa, faporis refinofi & odorati. Nascitur in calidis. Diuretica est & febrifuga, hydropicis medetur, & convulsionem enixæ

Cap. 23. Tozontolli, S. Juncus capillatus, Radices fundit capillatas; caules teretes, læves, cavos, & in cacumine capitula lutea oblonga: Radices dulces, odoratæ. Bechica est, cephalica, diuretica, car-

in Cacumine assistant litera outorings. Resease duries, outorace. Declinica ett, copinantea, uncircica, cai diaca, uterina, altringens, unde finxus omnes curat.

Cap.2.4 Tomebuacilla copali S. Ariftolochia Mexicana: Hujus deficiptionem vide in Appendice.

Cap.2.5 Caninga arbor, Lignum Aromaticum Monardis, vid. Hift. p. 1891.

Cap.20. Teste-Husyopatis, S.Radix Caryophyllea, Foliss Mali Limonia, Jubtus candicantibus & hirfutis, fuperne mgricantibus. Floribus candicantibus modicis, frutiu parvo orbiculari: Radicibus candidis, acribus, odoratis Caryophyllorum, quorum vicem supplere possunt in cibo & medicamentis. In calidis Tilanci collibus nascitur.

LIBER TERTIUS. CAP. I.

Copal Quahuitl S. Arbor Copallifera L. Copal cabuitl Gomara apud Clus. Exot. pag. 297.

"Opal Indis (ut alibi monuimus) quodlibet gummi genus fignificat, fed quod ab hac Arbore leu sponte, seu scarificata fluit 1817 e coxlui ità dicitur, nobis in Historia è Monarde descriptum. Arbor est procera, folis quernorum forma & magnitudine [pinnulis foliorum intellige, folia enim pinnata pinguntur è pluribus hujusmodi pinnarum conjugationibus composita; media etiam costa quibus pinnæ adnectuntur membranis utring, foliaceis aucta est ut in Lentisco] Fructu obrotundo & purpurafcente Gummi fapore.

Cap. 2. Copal Quabuul Parlaboae, S. Arbor Copallifera II. sen latifolia. Mediocri est magnitudine, folius serratis, & Rhoi obsoniorum perquam similibus tum formă, tum magnitudine, tum cit am colore squallenti. Gummi stillat non absimile pracedenti, sed parciús.

Cap. 2. Copal Quantizioti, S. Copallifera III. Leprola dicta, quod sci. membranam externam facile exuat; folise eft parvis oblongis [Icon numerofiffimas pinnatim ad unam coftam annexas repræfen-

ctata i jossa ett par 15 0000-150 Leoni manetomanis punnant sa untan cortan annexas repræten-tat, ad quindecim ufque conjugationes J fruidu acinolo, fingulatim dependente: gummi pano. Cap. 4. Copalli Totopecente, Copallifera IV. Mali Medicæ folis farurate viridibus. A froe eft

magna. Cap. s. Tecopalli Quabuil, S. Copallifera V. montana, Arbor est mediocris, unedonis solio [Hu-jus etiam solia icon pinnata repræentat] fructu Glandibus simili, quendam velus Strobilinum continente, opertum lucidâ & refinosî quadam salivâ, atque includentem intra se nucleum candidum,

ad multa utilem. Thus indicam dicinur.

Cap. 6. Cuitla Copali, Copalhifera VI. leprofa II. Arbor est mediocris, foliis obrotundis parvis, acinifque racematim dependentius, Oxyacantha fimilibus, valde odoratis glutinosifque. Folia, ad-

actinique racinatin dependention, Advantate internation of the figure from a norther Terentio, frue & figure in milia finite from a riboris.

Cap. 7. Teopal Radmit Pitzabuse S. Copallifera VII. leptiphylla. Folis est pinnatis, parvis, minime ferratis; fructu parvo, rotundo, Piperi figura non abfimili, sed coccineo, singulis binsíve acinis

per intervalla ramis appenfis.

per intervalla ramis appentis.

Cap. 8. Aché copalii, aliis Xarapicqua, an Xolochcopalli Gomarz apud Clufium Exot. p. 297.

Copalifera VIII. mentha foliis profundini ferratis. Arbor est mediocris, stipinbus impensé odoris: liquor extilialas fulvus est, Limonum odorem valde referens, Thuris Indici generibus annumerandus. Folia adnotante Columna, 52 poliices longa, doss lata, obscure virentia. Flura extongis callycibus dilute virentibus, denfis staminibus lateis compachi. An Balfamum Urticz folio Indis Xilo official material considerations of the real material compact. An Ballamum Urticz folio Indis Xilo dictum Monard cape, 2 de quo Hiftor, p. 1758.

Cap. 9. Micquirochi copalli, S. Copallifera IX. foliis Mali Medicz, floribus coccineis. Arbor est magna, stipite candicantibus punchis diffincto. Hujus gummi Anime nonnullis vocatur.

Cap. 10. Holquabnit! seu Chilli arbor. Arbor Mexicana cortice amaro, fructu in orbiculis stellatis flipiti adnalcemebus. Dutim est generum, Alterum frijite magno, levit, filvo, & lentà referro me-dilla; Floribu candicanthus folia maximis. Frailur Ponticis nucibus par est, candenti luceique ob-ductus membrana, & amari faporis. Alterum folis Mali Medica Ged majoribus. De huju gummi quod incilo cortice emanat, Heli dicto Chocolates interdum admiliceri folito monnulla e Prions man, tissa Aromatica petita vide Hist. nost. 1672. Plura de ejus viribus vide hoc in loco.

Cap. 11. Arbor Balfamifera I. Hern. Honziloxitl. De hac vide Hiftor. p. 1758.

Cap. 12. Huaconex, Ballamifera II. baccifera Arbor est mediocris altitudinis & crassitiei, materie Cap. 12. Husconex, Ballamitera II. baccatera, Arbor ett mediocus altitudinis & crafficiei, materie firma, incorruptibil, dodra; folizi luteis denarii amplitudine; fore parvo candicante, baccis Lauri. E cortice confracto, aqua macerato, demum infolato & expreffo figuro balfamicus extorquenur. Extrahitur ettam ex folisi frillatritis fiquor ad multa utilis. Surculi ad denticalpia commendantur. Cap. 13. Balfamifera III. Maripendom dicka. De qua egimus Hiftor. p. 1759. Cap. 14. Balfamifera IV. De Tolu dicka, deferipa Hift. noft. p. 1758.

Cap. 15. Molle arbor, Lentiscus Peruana, Describitur Histor. nostra p. 1582.

Cap. 15. orone atour, Lemmons remains, Denotronal runtor, motive p. 1302.

Cap. 16. Tecombasea. De qua vide Hiftor. noft. p. 1846.

Cap. 17. Tlabveliloca Quabuirl, S. Caragna, Defeript. vid Hiftor. p. 1847.

Cap. 18. Xechicotto, Quabuirl, S. Cajulopifera, Arbor eff medicorts, Paids obroundis, flipitibus & possible operation. diculis rubentibus. Gummi stillat candidum acris saporis, ad dysenterias utile, quod aquam in qua infunditur lacteo tingit colore Ballami Antiquorum inftar.

Cap 20. Copalic, S. Arbor Copallifera cuticulam exnens, Ocymi foliis, fructu Oxyacantha. Gummi in filtendis dysenteriis celebratur. Hoc etiam aquæ instillatum in lac solvirur.

Cap. 21. Tzina Cancuitla quahuitl, S. Arbor Laccifera. Folia Acaciæ Ægyptiacæ ei attribuit, stipuses purpureos. De Lacca vid. Hift. noft. p. 1535.

purpureos. De Lacca vid. Hitt. nott. p. 1535.

Cap. 22. Expanhairi S. Darca arbor, de qua vide Hift. p. 1598.

Cap. 23. Expanhairi S. Darca arbor, de qua vide Hift. p. 1598.

Cap. 23. Expanhairi S. Darca arbor, de qua vide Hift. p. 1598.

Cap. 24. Macquiri S. Siliqua Acacize, de Acacia vid. Hiftor. nott. p. 976, 977.

Cap. 25. Macquiri Michuacanenfis, Acacia No. Hifpaniæ II. Folis eft exilionib. Mizquiri vulgada Scipinicane.

gari, & spinis caret.

an et pintsatio. Cap. 26. Husipotheil Huaxacenfis, S. Ricinus No. Hifpan. inferitur Hift. nostræ Append. p. 1856. Cap. 27. Selfafras árbor, de qua nos Hift. p. 1568. Cap. 28. Toepath, Arbutcula Mexic. Rhaphani sylvestris soliis, storibus candicantibus. Radix sur-

culosa, acris, odora, Lui venerez medetur.

Cap. 29. Hoaxacan S. Lignum Sanctum, vid. Hift. noft. p. 1685. Guayacum.

Cap 20. Thousacoits, Arbor nochifora Sambuci foliis & umbellis. At Fobiacacoits, Arbor nochifora Sambuci foliis & umbellis. At Fobiacacoits, Arbor nochifora Sambuci foliis & umbellis. At Fobiacacoits, Arbor nochiforational dependentes, per maturitatem purpurei. Tumores dificuti aut maturat, pulvis infperfus medetur ulceribus infanab. feabiei, lepra, &c. Cap 21. Capitican S. Tepezan, Arbor falvifolia, Thus redolents. Mediceri off magnitudine, foliacacoits, foli

s Salviz majoribus superne virentibus, subtus subalbidis, pinguibus, Verbasci modo hirsutis; Flore in extrems rams modico ac luteo & in Corymborum formam velut composito. Diureticum est, uterinis convenit affectibus. Extrinsecus imposita radices, cortices aut folia tumores solvunt, & ulcaribus

Cap. 32. Nanabuaquabuiti, S. Morbi Gallici arbor, magna est & excelsa, foliis Olex, odoratis& amaris. Fructus è trunco enatus racemos longos componir, cujus pediculus rubet, bacca verò funt virides. Nanaboaquabiitl p. 389. depicta huic eadem eft.

Cap. 33. Quantilepails S. Arbor ignea, Nerion five Rhododendron Mexicanum. A nost rate Nerio, adnotante Columna, magnitudine differt, foliis longitudinis pedalis & latitudinis pollicum 22. no, and nevuli folioum circa foli oras conjungantur. Eodem observante, Nerium etiam notiro cedo, non lac, sed coposium lucum Apocyno fimilem habet, in radice tamen copiosium album lac emittit. Idem observavit in Periplocis & vulgari Asclepiade, vid. Annot, in Recch. p.868. Cap. 34. Quaubyyar, Arbor fœtida Mali Medicæ folis acuminatis. Cortex aftringit, & fluxum alvi

coercet. Succus naribus attractus sternutamenta excitat. Cop. 35. Xiloxochiti, Arbor pentaphyllos Mexicana floribus capillaceis coccineis & albis. Flores cap: 35. Xiloxochiti, Arbor pentaphyllos Mexicana floribus capillaceis coccineis & albis. Flores cap: 35. Xiloxochiti, Arbor pentaphyllos Mexicana floribus capillaceis coccineis & albis. Flores cap: 35. Xiloxochiti, Arbor pentaphyllos floribus capillaceis coccineis & albis. Flores capital cap

Ponæ Ital. satis aptè conveniunt, ni folia in eodem pediculo septena haberet.

Cap. 36. Cacapolton, Baccifera Cerafifolia, floribus cœruleis, acinis purpuro nigricantibus. Folia aftringunt, unde diarrhœas compescunt, &c. Cap. 37. Tzquixochil, Arbor Mexicana Mali Medicæ foliu, Cynorrhodi flore, Rose odore. To-

to anno floret. Flos coctionem juvat & commendandi halitus causa Chocolatæ admifectur. Cap. 38. Tlalamatl, S. Arbor vomitoria, Trifolia est folia Salvia pinguioribus & mollioribus, sforibus faicatis, parvis, cocciones, et quibus actini producuttus. Si Audori (niquit Columna) pro actini filiquatis politiflet facile ad Anagyrin referri poffenticon & vires: fiquidem vim et catharticam attribuit. Ejusdem nominis est alia planta longe diversa p. 420. Sed p. 451. adest icon similis sub Sy-

nonymo vocabulo Tztac tlalamat! riyane vocadano 1228 S. Calfia fylvestris. Vid. Hist. nost. p. 1747. In reliquis cum Caffia fist. Brasi-

hana fatis convenit, floris colore luteo ab eadem differt.

ma latis convenit, norts colore nuevo ao cadem omert.
Cap. 40. eft de Palma coccifera, de qua nos prolixè p. 1356. & fequentibus.
Cap. 41. Achint, Medicina tingendo apra, i.e. Urucu. Vid. Hift.p. 1771.
Cap. 42. Behet Coydli, Palma [pecies, Areca S. Faufel dicta nobis videtur.
Cap. 43. Tegal. S. Palma montana, Arbor eff fruiticans, duos tréfve ab radice flipites edens; folia longa, angusta, crassa, Iridis serè similia, sed longè majora, acervatim ab extremis stipitibus orientia; fuere hexapetalos, alongo, odoros, racematim dependentes; ex quibus generantur fradiu firo-biis funiles. E foliis oo fere modo quo Cannabis paratis fila fiunt linteis floresíque texendis perquàm idonea, firmiora iis quæ ex Metl.

Ex descriptione hac Arbot Draconis dickæ species esse videtur. Icon Tectal quæ habetur p. 443. non convent Draconi arboti, at nec huic descriptioni. Vide notas Terentii.

non convenit Dracom arbori, at nec huic deleriptioni. Vide notas Terenui.

Cap.4.4. Nelli S. Tunarum genus, de quibus vid. Hiff. p. 1464.

Cap. 4.5. Nicebesmpalli S. Coccus Indicus, Cockinule, Hift. p. 1467.

Cap. 4.6. Cacava-quabant S. Arbor Cacavitera, vid. Hift. p. 1670.

Cap. 4.7. Anaecasis. S. Papyrus lutea, S. Tepeamai, Sycomorus Saxatilis. Duz fint species, PriCap. 4.7. Anaecasis. S. Papyrus lutea, S. Tepeamai, Sycomorus Saxatilis. altera parte ex viridi pallentibus, altera fulvis. In jois fitipibus, qui Ficulie ilunt & lenes in modum Sycomori, fruitus Ficubus parvis similis, semine minuto ac fulvo refertus. Adhæret saxis non mediociret spectando miraculo. Radices nondum excusso l'achartica funt. Secunda foccies codem nomine & tempe
culo. Radices nondum excusso l'achartica funt. Secunda foccies codem nomine & tempeculo. Radices nondum excusso lacte cathartica sunt. Secunda species eodem nomine & tempe-

ramento practica, virgarum reclarum leviumque ulum tantum prattat.
Cap. 48. Cipalaceboi! S. Pruniformis gummofa, Foliis eft obrotundis. Pruni; fructu Medicis Malis fimili, pradulci, valde adftringente, & falivam fullante impense glutinofam, qua diarrhœis

& dysenterus medetur. Materies Operibus intestinis aptissima est.

Cap. 49. Copalxecbeil altera, S. Pruniformis gummofa II. Foliis est majoribus alias fimilibus: Fruetu Prunis aut Nucibus Juglandibus fimili forma & magnitudine; præcedenti viribus & forma congsner, nimirum aftringens & glutinans, sapore dulci.

Cap, 5.1 Tamarindus, De quo vide Hift, p. 1748.
Cap, 5.1 Tamarindus, De quo vide Hift, p. 1748.
Cap, 5.1 Xalxeebel S. Pomum arenofum i. e. Goyave feu Guayava Hift, p. 1435.

Cap 52. Planta Cachos vocata. Vide Hift. p. 1859. Exaliorum relatu describit.
Cap 53. Horizmamazdii S. Arbor Cornigera, Folias eft Tamarinda, floribus luteis, filiquis esculentis. Cornua Taurinis valde fimilia inflipite & ramis prodeunt. Folia infipida, venenis tamen adverfari dicuntur. Generantur intra cornicula Formica morfu nociva. Q. An Cornua hac fint excrefeentiza Formicis illisexcitate, an ex aculorum fee injuratum gener & natura?

Cap 5.4 Eusthyrbundi, Avellanz cathartics: De his egimus Hiftor p. 1481. Huic tribuit fipi-

ton magnum, fulvum & contortum; felia Rhododendri angusta & longa. Vide etiam Hist. nostræ

p. 1837.

p. 1047.
Cap. 55. Quaubayobuatli 2. S. Caffia fiftula, De qua nos Hift. p. 1746.
Cap. 56. Quaubayobuatli 3. Arbor Cucurbiniera nucleis pineiformibus catharticis, vid. Hift.p. 1820.
Tribuit arbori folia magna, Lappe fimilia, angulola; fructum Nuci juglandi fimilem, ftrobilos ternos, totidem fecretos cavitatibus, noftratibus, Pineis nucibus formâ, magnitudine, cruftâ & nucleis

Cap. 57. Quantilialiatzin, Arbor fructu orbiculari, finato, crepitante: Foliis est Mori, majoribus, ferratis, venolis Fructus per maturitatem secundum strias debiscens magno cum impetu & sonituve-

• Fles Arstice luti tormenh ellici "tumpitur, duodecim circiter nucleos continens, ex quibus bini membrana nu-pode rispece dati blande purgant. Vid. deferiptionem.

Lu can cept
Cap. 58. Abusaca quadwit, Arbor Querciformis fructu butyraceo. Folia Mali Medica majora, tu aperture. asperiora: Fructus ficuum przecocium forma & magnitudine, carne butyracea, nucleo solido duro.

Eft è Pruniferarum genere. E nucleis per expreffionen elicitur oleum Anrygalaino fimilio. Cap. 59. Cebitzapoti, Abro prunifera trifolia, fructu Coxonei formà, offis nucleo deleterio. Hupus fructus idem elt cum Perfica nucli fimili fructu, nucleo venenato Monardis, cujus deferiptionem vide Hiftor, p. 1553. Poma ingelta formum cancut, mucao venenato Monarda, cujas de Cap, 60. Banticapos! S. Anona, Anon Oviedi elle videtur Hift. nost: p. 1651. descripta.

Cap. 61. Quaubxilori, Arbor cucurbitifera trifolia, fructu motchato. Flores cymbalorum habent Cap. 01. Leanoamis, actor examination and machiner from the community for the community from the community from the community from form from Cap. 62. Conthumachellis, à foliorum forma Colubri maxilla fimili dicta, Arbor filiquola femine

Lentiformi folio Coanenepili. Fructus spicati sunt. Arbor oft magna.
Cap. 63. Tispalexpats, Arbor Mexicana axasto. Ocymi folio, flore candido racemoso. Jus decoeti corticum urinam evocat, sanguinem per colem fluentem cohibet.

Cap. 64. Chiebispaler quaduit, Arbos Sanguilla Mexicana, flore frudique carens. Folia longa, obrula, & versus pediculum (enfim attenuata: Lac primò candens & tandem rubescens effundit. Cortex aftringit & fanguinem fiftit.

Cap. 65. Abuapatli Illacenfis, Arbor Indica foliis Ilicis, flore luteo parvo, fructu nigricante. Sipuis (qui pallidus intus) ramentorum decoctum ictericis & biliofis opitulatur.

pins (qui panious muss) iamentonimi deconomi scenicis co minis opiniatur.

Cap 6.6. Aveveil, Abise Mexicana. Vid. Hift p. 1396.

Cap 6.7. Bitonem, Arbuicula trifolia Philippinentis, radice alexipharmaca.

Cap. 6.8. Texpietichome comait, S. Caput Aura. Folia sel longs angulfis, fructu magno obiongo nucleos quoddam planos includente, fapore & viribus Amygdalarum amararum.

Cap. 69. Quamochiel, Arbor Punicæ foliis, filiquis rubentibus semine nigricante. Capitula in po-Aremis viticulis Epithymo fimilia producit. Semen comestum odore insuavi halitum inficit. Cortex aftringit, & fluxus cohibet.

Cap. 70. Caealoxochitl, Arbor filiquosa, foliis Mali Medica majoribus, flore pulchro odorato. Florum apud Indos permultus est usus in manipulis, torquibus & corollis. Arbor lacte manat.

Cap. 71. Capolin, S. Cerasus dulcis Indica 1550. Hist. nost.

Cap. 72. Calamaio, Arbufcula Philippinenfis Laurifolia, radice emplaftica. Hæmorrhoidas curant. Cap. 73. Coco Quaubitl, Arbor cardiaca foliis Leguminis, fucco rubescente. Flosculi exiles ad foli-

Cap. 74. Coconam, Arbor foliis Senx, floribus albis umbellatis. Tinex & lichenibus medentur

Cap. 75. Enguanha. Histor. p. 1791. Cap. 76. Tepozquixochitl, S. Tequixochitl montana foliis majoribus, floribus candidis in muscaria compositis, inodoris. Cortex ad gingivas tumentes & laxos dentes firmandos utilis est.

Cap. 77. Thuixochitl, Arbor flore pennas avium reference. Folia Pinahuizeli S. Arbori verecundæ fimilia ei artibuit, quina per intervalla prodeuntia; vireseriam caldem amorem conciliandi,&c.quo mirer florem pennas avium referentem ei aferibere, & non potitis folia.

Cap. 78. Trziperequa, Laurus Michuacanensis, foliis odoratioribus. Semen Coriandro fimile sed paulo majus, nigrum quando maturum. Cap. 79. Tetlatiam, S. Arbor urens, quam Manchinello dictae eandem effe suspicabamur. Vid. Hist,

Cap. 80. Tlatzean, S. Cupreffus fula, Albor vita Hift. p. 1407. Cap. 81. Xumail, S. Sambucus noftras.

Cap. 82. Papaya, Pepo a borescens. Hist. p. 1375.
Cap. 83. Acapati, Arbuscula folis Rhaphani ferratis, flore albo, fructu destituta. Folia tusa & impofita lienem abfumere dicuntur.

LIBER QUARTUS.

AP. 1. Tlepatli, Frutex Mexicanus radice tuberofa, floribus oblongis caliculatis albis, foliis Amygdalinis. Flores in finamis raulis in capital fen potrùs fpicas congetti. Ad aquas nafer-tur. Dimetica eft & carminativa, dolores colicos & à lue Venerea ortos fedat decocta & pota, icon cum floribus, p. 429.

Cap. 2. Chillapatli, Frutex foliis Rofeis, flosculis coccineis, binis unà è foliorum alis excuntibus.

Thoracica est, & ventris dolorem sedat.

Cap. 3. Copalxibust, Frutex odoratus Copalli referens, folis Ocimi serratis, baccis rubentibus. Thymi saporem refert.

Cap. 4 Hoitzat-Xilxochitl, Origanina, floribus galeatis, coccineis. Calore fuo flatus difcutit, concoctionem juvat, corroborat.

Cap. 5. Tlacoxiloxochitl, S. Flos barbatus: Acacia: foliis, filiquofa, floribus filamentofis coccineis.

Silique nodofe funt feminibus extuberantibus, luter. Sicca est & adstringens. Aqua in qua flores tufi macerati fuerint oculis mirè opitulatur.

Cap. 6. Tlacoxochiel, S. Capilli rubei. Limifolia floribus in fummis virgis comantibus. Folia in virgis terna quaternave fimul per modica intervalla. Radix amara, odorata: jus decocti ejus medetur dysenteriis, & confert doloribus articulorum. Hujus nominis alia est icon latifolia, & alia tenuifolia p. 418. Ex his quæ fine hiftoria funt.

Cap. 7. Xonequilpatli, Frutex Mexicanus foliis Salicis angustis, flosculis calyculatis pallentibus. Astringit & commantus guttur urit. Folia externe omnibus pæne morbis à frigida causa ortis mederi

Cap 8. Tlatlacotic, Scabiola fruticola Mexicana, flore luteo. Ut facie fic viribus cum Scabiola convenit. Tlacocotic alterius generis icon habetur, p. 426.

Cap-9. Tatacpatli, Tepexicensis seu Hoximo, Foliis pennas avium referentibus, floribus luteis. Cortex radicis purgare dicutur & bubones diffipare.

Cap. 10. Acuilal, S. Volubilis aquatica, Rofa Mofchatæ floribus, potius Jafmini Arabici feu Sambach Ægyptii Alpin. monente Columna.

altera foliis majoribus, floribus pallidis. Flores odoramentis&corollis infervium. Folia flatus discuriunt intus sumpta, foris admota tumores resolvunt, & contracta membra laxant.

Cap. 11. Huitz-tomatzm, Spinachia frutescens Americana Muntingii effe videtur. Flore est purpureo, staminulis luteis, fructu candidis Cerasis simili. Videtur esse e Solani potius genere ut rectè

Columna. Radicis cortex purgat.

Columna. Rauteis correx purgate
Cap. 12. Xinoquilil Pirzabora, eft Anil S. Indigo descript. Hist. nost. p. 926.
Cap. 13. Xinoquilil Pirzabora altera, sforbius capillaccis, candentibus, foliis Piperis longi majoribus,
necrois. Eadom videtur (ecundar speciei Marcyr. Icon precodenti apporta hujus est.
Cap. 14. agir de Arundimibus Saccharinis & de Saccharo, de quibus nos fuse p. 1278, 1279.

Cap. 15. Axixpatli Texaxabuacensis, S. Volubilis quinquelatera foliis vitigineis. Succus diureticus

est, & ictericis admodum confert.

Cap. 16. Ecapatli, S. parva Sambucus. Siliquola, floribus expansis luteis in summis ramulis, filiquis teretibus tenubus. Granula Lentibus finulia, fed minora. Folia (hoc est pinnæ foliorum) A-mygdalina. Calida incáque est & nonnihil astringens.

niygeanna. Cana recoque en ex romanut attengens.

Cap. 17. Huitxiqua, Folia ei longa, ferrata, magnitudine Mali Medica, floribus spicatis. Siccat & affringst, unde fluxionibus quibulcunque opitulatur, & tumores discutit.

Cap. 18. Nacazcus, S. Taleatzin, Datura altera Mexicana. Solanum pomiferum, pomo spinoso ro-

tundo, semine pallido. Fructum spinas demum exuere scribit; Folia mollia & hirsuta.

tundo, temine pauloo, Fritcumi juma tenului scalcio etiony, on florina chimia. Cap. 19. Toim capatili, Syringa lutea, floribus pentapetalis ftellatis. Tollis eti Pyri, floribus fixicatis, femine nigro exiti, ftipitibus & ramis cavis. Folia calefaciunt, focant & affringum. Cap. 20. Teacquisto, Chamadryfolia, graviter odorata, floribus oblongis cooccevatis luteis. Calef. & exficcat, externe apposita ventriculo uterinis affectibus convenit. Jus foliorum medetur dysen-

Cap. 21. Traticpatli, Pentaphyllos febrifuga, flore parvo candente, fructu rotundo. Radix crassa.

Cap. 2.1. Interceptur, Pentaphynios reorituga, nuce parto canoente, indeut roundo. Matix Catifa, longa, tenera & fucculenta, impensè refrigerat & adversus febres magno in pretio habetur.

Cap. 2.2. Atlat zopillin, S. Aquola herba appenta. Alchaz Indica, tuberola radice, foliis virigineis, floribus rubris, capitulis ternis, triangulis. Fructus Corallorum inftar rubent, efculenti funt, & semine nigro pleni. Radix humida & salivosa est natura, unde convenit morbis quibuscunque à calida causa ortis.

Cap. 23. Cocoztamatli (eu lutea tomatli, Urinaria mirabilis, Nos in Hist. p. 727. ad Convolvulum hederaceum trifolium retulimus & folia quidem fimilia funt, verum catera non bene respondent. Radix craffa, flores candidi modici, acini Cerafishaud abfimiles urinam mirè evocat. Confule Hernand. hoc in loco.

Cap.24. Yzsac-Coanenepilli, Convolvulus foliis cordatis, floribus ex albo pallescentibus, S. Volubi-

lis diuretica. Radix urinam provocat. V. Coanenepilli seu Contrayerva. Cap. 25. Coatli, S. Aqueus Serpens. V. Lignum nephriticum Hift. 1804

Cap. 26. Caçapipiloti xochiti, Periclymenum flore coccineo pendente. Frigida & humida censetur

temperie contra quam Periclymena nostratia.

Cap.27. Chupiri S. Charapets, aquam rubeo colore tingens seu Arcanum Venerei morbi. Radice et caffa longa, interné ex albo & lureo purpurafente; foliis Mali Medicz, majorbus; floribus lateis flellatis. Sapore & odore infigni caret. In Lue Venerea profliganda plantas reliquas Mechaacanenfer facilé fuperat, eo modo quo Guaiacum ufurpata.

Cap. 28. Curaqua, S. Brafilium Hispanorum. Frutex est spinosus, surculosis candidisque insistens radicibus, unde profert stipites extra sulvescentes, ac intra rubeos, contortos, refertósque foliis cordis ferè figurà, sed mucrone appendentibus, venis frequentibus à medio nervo ad latera procedentibus. Tingunt ejus ligno fila coccineo colore. Nascitur in frigidis Mechuacanentibus campestribus ac

montofis locis. Longè diversa planta est à Brasilia arbore in Hist. descripta p. 1736. Cap. 29. Quaub Tlepatli, Ocimifolia serrata floribus è luteo rubentibus, in summis ramulis coacer-

vatis. Siccat & adstringit, unde diarrhœas aliásque fluxiones sistit.

Cap. 30. Quaub Tlepatli II. S. Volubilis Limonifolia flore candenti, radice fulva. Eruptiones è luc Venerea ortas aliásque cutis infectiones exterit & sanat.

Cap. 31. Xinh-Cocolin S. Planta contortiva, foliis raris, unica ab uno latere lacinià, Phaseoli florib.

Cortex radicis potus adftringit & vomitum fiftit.
Cap. 32. Pinabuibuizzli, S. Herba verecunda. Caaeo seu Herbæ vivæ tertia species Maregr. nobis

videtur, descript. Hist. p. 979.

Cap. 33. Mexochil S. Omexochil, Persicifolia storibus secundum caules parvis, filiquis Capsici luteis. Flores ex luteo rubescunt. Odor planta gravis. Forte Apocyni species. Vi pollet emetica.

Cap. 14. Alimam, S. Fruex juxta aquas proveniers, Polis Salignis, floribus candentibus, radice craffa, caltaneas inveceratas refujeinte. Folia odorata funt & vi cathartica pollent

Cap. 35. Izentecpatli S.vulnerum medicina, Efula Ocymifolia non ferrata. Lac è germinibus in-

cifis emanans recentes plagas glutinat & ad cicatricem perducit.

Cap. 36. Bujobnyo, Piper longum Philippinenle. Hoc in hiltoria ad Piper longum Occidentale Monardis retulimus; verum ex usu quem ei assignat, Betre seu Betle potius intelligere cre-

Cap. 37. Tlatlancuaye, S. Piper longum, Hujus præter Buybnyo superiore capite descriptum quatuor species proponit, quas quoniam ex aliorum relatu describit, omitto.

Cap. 38. Ezpatli Quaubnaubacensis, Sanguinis medicina, foliis Verbasci rotundioribus, hirsutis, odore gravi Steechadis. Incifa fuccum fanguineum manat, unde nomen. Cortex ficcat & aftringit. Decoctum radicis medetur dyfenteriis, fuccus fangumeus veteribus plagis.

Cap. 39. Ceval chiebilitie, Vitis Sylvestris seu Labrusca, cujus plures species in Nova Hispan. Sponte provenium, qua & forma & viribus cum nostratibus convenium.

Cap. 40. Hapabualiz patli, S. Convultionis medicina. Humana est altitudine, stipitibus ac ramis feabris, magna ex parte foliis nudis, (quæ longiufcula & angusta sunt) floribus exilibus, pallidis, calyciformibus. Decoctum totius plantæ propinatur ad motum amifum reftituendum.

Cap, 41. Tilamatlantii, S. Dentes vetula, Foliis vitigineis, flore pallido, fructu acinofo, racematim dependente. A fpinarum cum dentibus fimilitudine nomen habuit. Folia vitigineis hirfutiora & minora. Acini maturi lutei, multis nucleis parvis candidis referti. Folia alvum leniter fubducunt. Admoventur capitibus puerorum refrigerii caulâ.

Cap. 4.2. Tamancapath, S. Medicina temperata foliis Portulacx. Quavis parte inciliis fundir liquo-rem refinolum, sapore & odore Thuris. Radice eft crassa, longa, fibrata, cujus pulvis ulcera cacoethe etiam cancrofa lanare dicitur. Liquor firmat dentes & gingivarum dolori medetur.

Cap. 43. Xiopatli, S. Lepræ Medicina, foliis Mori majoribus. Suffrutex oft quaternos altus cubitos.

stipitibus multis. Tufa folia lepram & lichenas curant.

Cap. 44. Tenamaz Nanapoloa, Frutex trifolius, floribus leguminofis, fructu f. filiquâ Ponticæ nucis forma. Radix magna, furculofa, folia Salviz forma; Flores in corymbos compoliti ex candido purpurascentes. Fructus racematim dispositi. Succus medetur oculis inflammatis & tumoribus præ-

Cap. 45. Tlacote Quilizpatli, S. Medicina incifa sudis, stipites multos lignosos fundit: Folia Origani ferrata; flores modici candentes. Acris est & glutinosus, odorus, Coriandrum aliquantulum refipit. Thoracicus est & flatus discutit.

Cap. 46. Xalquahuitl, stipite punctato: odora, foliis Piperis longi, cíque planè congener, & earun-

Cap. 47. Mintzintzin, ftipitibus est fulvis, foliis Perficx, floribus albis. Amara est planta & odora. жили полніні acris, calidáque & ficca. Folia tufa atque illita ventri, inteltina à vitiatis enundant humoribus.

Hactenus in Arboribus sci. & Fruticibus ordinem Librorum & Capitum Historia HERNANDEZ servavimus; sequentes stirpes, que omnes Herba sunt, Alphabetica serie disponemus.

Binthium Mexicanum, Yztaccbyatl. Et formá & viribus Abfinthio Europao respondet. Repetitur sub litera Y. Acacoyotl, S. Arundo vulpina: ex descriptione ea-

dem videtur Cannæ Indicæ angustifoliæ; verum flores non conveniunt. Acatzan Ayexitl, Equiletum foliis brevibus, S. Po-

lygonum fæmina Mexic.

* Acaxaxa, Julifera Gentianæ foliis. Acaxaxan, Potamogeito affinis Mexicana florife-ra. Planta paluftris & lenta, que flatim comprimentibus cedat digitis.

* Acaxochitl, Limonio fimilis vel Echio. Caulis rubet, folia longa Biftortæ figurå, flores rubei, calveis foliola longa; Flos barbam habet longam trium foliorum.

Acuitze huariacua, Scorzonera Mechuacanensis Rumicis folio, floribus ex candido rubentibus, orbiculatis.

Acxopatic, S. Herba Nunnii, foliis Abiegnis, flo-ribus spicatis, radice cathartica. Agies Haytinorum est Chilli S. Piper Indicum

filiquofum. Aboason, S. Quercus parva, foliis Ilicis, flosculis coccineis, acinis nigris. Radix adftringit & ex-

Abuapatli, S.Chamædrys Mexicana, floribus lute-

Abuatepatli, Urticæ-folia cum Julis Piperi longo

fimilibus, radici appenfis.

Alahuacapatli, S. Lubricum & tenuifolium medicamentum. Folia Lini minora, flores candentes, radix alba, pellucida.

 Amacpatli, Corallium digitatum punctatum.
 Amamaxtla, Expurgans S. Rhabarbarum Monachorum: Differt à nostrate ejus nominis Lapatho, ut nobis videtur.

Amara herba i. e. Caçaebiebit.

Amazauhtli, Bulbifera quadam foliis Tulipa, Amutz.auhtli

Amazquilitl, Baccifera foliis Phillyrex, latifolix. Amolli herba, Convolvulus Mexicanus foliis cordatis, floribus albis.

Amozotl, Baccifera, folis Crithmi spinosi baccis in uvam congestis.

Anonyma Mechuacanenfis prima. Folia figura & fitti cum Chryfogoni foliis conveniunt. Anonyma alia novem depinguntur diversorum

generum, p. 351,352. Hern. Aocoxochitl, forte Anagallidis, feu Veronicæ aquaticæ species.

Apanxaloa, An Lychnidis species? Flores similes Plumbagini Terrent. Apatli seu Atlinam, Campanula hirsuta Salvisolia

flore pallidè rubente, semine fulvo. At folliculum ovatum ei attribuit, qualis in Campanulis non cernitur, sed triquetrus. Aparagua, Herba Mexicana anadendras, radice

tuberofa, flore candido, axapa 9. Apatzi Puntzumeti, Herba Ocymifolia, Chamameli flore, Anifi femine.

Alia species foliis Amygdalinis, floribus luteis pap-polis, radice Coriandrum olente, Mustela odorata dicta.

Apitzalpatli, Herba adstrictoria seu dysenterica. ad Verbenam accedens.

Hoc nomen etiam Battatæ purgativæ tribuitur. Apitzalpatli Tzontololotli foliis lubrotundis, Chryfanthemi floribus.

Aqua

Aquæ gutta, id est Atlychipinca. Herba parvula fo-

liis Solani aut Piperis.

Aquitzili, Planta volubilis foliis Clematitidis. Atebuapatli cadem est Ahuatepatli. Nomen fignificat Herba nafcens juxta rivos. Alia icon ha-betur p. 354 folis Urtica, verum radice ro-tunda variat. Idem etiam nomen tribuitur Totoncaxoxo Coyollin, que tamen ipecie diversa videtur.

Atenxibuitl, Icon reprasentat Herbam trifoliam foliis serratis pediculis longis insidentibus, à radice crebris, Fragarix forte species. At nec caules, nec flores nec fructus pinguntur.

Atexcalquaboitl, Frutex marinus apuno, feu Coralling species.

Atlancane, S. Herba aquosis locis proveniens, caulibus prociduis, foliis falignis, florib. oblongis. Atlinam circinata v. Apatli.

Atlychipinea v. Aquæ gutta.
** Atzizieaztli, Herba foliis Urticæ alternatim

· Axibuitla papa tlactli, foliis binis adversis serra-

Axixcoça Huilizpatli, Leguminofa Glycyrrhizites, floribus luteis spicatis filiquis parvis Cicerum. At flores, monente Columna, à leguminofis alieni funt, nimirum quinquepartiti cum multis in medio framinibus nigris.

Axixcoçabuiz patli, S. Medicina urinz lutea, foliis Hedera, fubtus luteis.

Axixpatli Quauhnahuacenfis, Herba Mentha foliis, floribus spicatis purpureis e foliorum alis exeuntibus. Hac modora est, at datur altera Cacatlepatli, S. Medicina urens, Asphodelo affiodorata foliis Salignis serratis, flore candente. Axochiatl, S.Flos aquæ, ut rectè Columna, valdè

fimilis est Lyfimachiæ luteæ Virginianæ, fi non prorfus eadem.

Alia species Axochiatl de Colan dicta foliis descri-

ptioni respondet. Florum rudimenta in summis caulibus è viridi pallent : radix fibrosa est, non Raphano fimilis. Axochiarl altera, S. Narciffolirion Mexicanum,

flore magno. Radix tumores discutit, & dysenterias aliósque fluxus coercet.

* Axochiotl, depingitur p. 356. verùm icon imper-fecta est flore fructuque vidua. Folia cordata funt, admargines finuata, pinnatim disposita. * Ayacach quahoitl, Depingitur tantum. Folia Gossipio aut Ficui similia, sublutea, in summo

multa congesta. Ayotecili S. Colocynthis Indica tuberola. Radix orbicularis, septem aut pluribus minoribus cin-ca: Ramis & foliis est Cucurbita hortensis. fed minoribus. Radix urinam evocat & per superiora ac inferiora purgat. Pomum nostra Colocynthidis fructui magnitudine, forma, at-que facultate respondet, sed hac aliquanto mi-

Ayotic, Herba fimilis testudini, Graminifolia radice orbiculata, fructu tricocco. Radix candida est & lacte manat, purgat per inferiora, levi etiam occasione vomitum ciet.

Azzaxochiel, Trifolia eft, foliis Urtice similibus, flore Anemones: Folia octonæ lineæ rubræ perreptant.

* Banaixitl, Icon folia repræsentat alata & bicomposita Crista Pavonina dicta in modum. Nec flos, nec fructus appingitur.

Barchaman Indorum i.e. Turbith, de quo varias sententias v. apud Garciam & Hernandez.

lo. Terrentius concludit Turbith Indicum inter Convolvuli species numerari debere, quod extra dubium ponit D.Hermannus. Vid. Hift. nost. Append. p. 1882.

"Cacacili, Radix longa subnigra; caules foliati Convzæ instar, fine pediculis; in summo botri Oxalidis. Color foliorum dilute viridis.

Cacamilxochitl, Huic radix grumofa Thora inftar; folia in caule bina opposita verbenæ si-milia; slos coccineus in medio luteus, Rosæ

Caçachichit, S. Herba amara flore subrotundo pappolo, foliis minimis hirfutis. Succus expreffus herbæ purgat omnes humores.

Cacalic, Coapitlanensis S. Trifolium spicatum Mexicanum, floribus coccineis, filiquosum. Aftringit, & diarrhoeam aliófque fluxus fiftit: inflammationes repellit. Dux dantur species, Cacamotic tlanoquiloni, S. Battata purgativa. Vid. Hift. noft. p. 728.

Caçanaca, Pappola, foliis oblongis ferratis, radice lanuginosa. Flos extrinsecus ex pallido albet, intrinsecus rubet. Radix acris est & amara.

Cacanel baotl Chullulensis, S. Anagallis Mexicana: nostrati persimilis est. * Cacapatli, folia habet Fragaria.

Cacatlaolxochiel Icon imperfecta, Folia oblonga ferrata repræfentat.

nis Mexicana, floribus luteis, calycibus con-

Cacavitz patli, S. Medicina pabuli spinosa, cauliculis est in stellæ formam per terram sparsis, ac refertis foliis exilibus in íphærulas aggregatis; longiuscula habet & candicantia juxta umbilicum filamenta, radicem parvam, fi-

Cacatzin, foliis est Mali Punica, fructu orbiculari calice excepto, Cicere majore. Cortex pulverizatus alvum leniter fubducit. Cachruiagua, Ad Campanulas pertinere videtur,

calix floris luteus; flos ipse ruber. Cabuaztitziqui, Radıx longa rubet inftar Rhabarbari. Flores oblongi, tubulofi, carnei in

fummis caulibus spicatim quasi digesti. Camatotoncapatli, Caulis nigris velut annulis cinctus, folia cordata, nervola, longitudine quatuor unc. latitudine ferè pari. Ter.

Camolxocbitl, Arbor leguminofa, folia in alas componit. Flos Caffix fimilis, ex rubro flavus in octo partes divisus: Siliqua Piso similis Ter. Harc in icone non apparent.

*Camopaltic, Flores in lummo multi fimul conionái.

Caquizali, Ocymifolia verticillata, foliis non ferratis, floribus cyaneis.

Cayolpatli, S. Muscarum medicina, Ligusticum Mexicanum, flore Ferulæ, foliis menthæternis quinífve, femine Piperis nigri fimili.

Cayolpatli, Vaxacenfis muscarum Medicina, Plantula per terram repens, candidis & stellatis flosculis. Decoctum catharticum est.

*Ceceepatli I. Costi hortorum foliis, radice Rhaphani fibris cincta. Ceceopatli altera, Lyfimachia lutex foliis, radice

tuberofa Filipendula. Ceceepatli Acatlanenfis, Glycyrrhiza amula, ra-

dice dulci fed purgatrice. Celicpatli,

*Celiepatli, foliis Urticæ & ex adverso binis. Cempoalxochitse, Pappola Cichorei folio spinoso, radice Raphani, qua amara est & acris.

Cempoalxochitl I. Flos Africanus dictus. Cenanam de Quabuna boac, Baccifera Nerii foliis, baccis in uvam congestis.

* Cenanam Tezcoquensis. Foliis, flore & fructu ad Periplocam Græcam angustifoliam accedit.

Cenanam Texasquenfis, sen Mater spica Mavzii, Periploca affinis aut Apocyno, Verbasci foliis lanuginosis, floribus in muscariis,

· Centzomecatl, Folia rara, trinervia, Plantaginea, radix tumida cum fibris prælongis.

* Chachalacametl, Arbor baccifera, Pyri folio, baccis in racemulis Ribium æmulis.

Charapeti, Urticæ folia serrata; Flores longi angusti, ex albo rubescentes; radix fibrata. Vefica cordis figura floribus fuccedunt, in quibus femen. Scabiem curat Radix pota.

* Charapetl, Radix rotunda, crassa, fibrosa; Folium Biftortæ longum duodecim, latum duos digit. Terrent. icon nec caulem nec florem aut fructum repræfentat.

Chiantzolli S. Planta in humore intumescens. Foliis est Hedera; floribus candidis, exilibus in vasculis oblongis contentis, in quibus semen generatur candens, lentiforme. tum in medicina, tum in cibis ad paranda bellaria & potiones refrigerantes.

* Chiaubxibuitl, S. Ptarmicæ species flore luteo. At folia serrata non funt.

Chicallotl, i.e. Papaver spinosum hist nost p. 856. Chichiantic Coatlanensis, S. China adstringens, Folis est Urtice, floribus purpureis Chinæ fimili-bus, radicibus capillatis; adstringens est & fluxus omnes cohibet.

* Chichica quilitl, Folia bina, ad quorum exortum caules in nodos protuberant, flos oblongo tubo flavus.

Colocynthis Indica tuberofa v. Avotectli.

Chichi mecapatli, S.Chichimica gentis medicina; Apios Mexicana foliis longis angustis in caule stellatim ad intervalla dispositis.

* Chichie trompatonie de Ocopetlayue, Vasculis Paronychiæ, foliis binis tenellis; ad Alfines poffit referri.

* Chichicezquahuitl, Planta est trifolia, sed singularis & fui generis.

*Chichiboalxochitl, Folia Chenopodio aut Stramonio fimilia; Fructus oblongi, alii virides, alii lutei; Flos albus Stramonio fimilis. Flos fummo fructui infidet ut in Cucurbitis.

* Chichiltic Tepetlaubxochttl, Bulbosa radice est, soliis latis Tulipæ, flore pulcherrimo in uno cauliculo foliis viduo unico. Floris descriptionem vide in notis Terrentii p. 268.

* Chichiltic patli, Fructus angulosus esse videtur ex viridi ad rubrum tendens.

* Chichilticci huapatli, Icon imperfecta: folia Calaminthæ aut Alyfi Dioscoridis montani Col. cauliculus ferpit.

Chichichoautli, Atriplicis species amara. * Chichipiltic, Foliola in caulibus & ramulis difponuntur eo modo quo pinnulæ in viciarum fo-

Chichival memeya, Foliis est Castanez serratis, flore oblongo valculis fimili. At icon pro flore filiquas Capfici firmles repræfentat rubras & in extrema parte luteas undique claufas; radices longas & velut nodoías. Cortex evacuando corpus febres curat.

Chilmecatl S Yeba, Folia bina oppolita Clemaridis Daphnoid, fimilia, caules volubiles; radicis sapor acerrimus, hanc ad Clematitis genus pertinere arguunt ut rect : Terrentius. Radix admota velut per miraculum dentium dolorem levat.

Chilpan, Facie & viribus ad Digitalem accedit, Col. At flores prout pinguntur & describuntur calicum figura non respondent.

Chilpantlaçolli, S. Signum Rercoris, Herbula est foliis Salignis, floribus longis rubeis & circa extrema pallescentibus. Radix acris & adurens fupra infráque purgat.

Chilpanxochitl, S. Signi instar pendens, Mortuorum medicina. Foliis est Salicis, angustioribus, in caule crebris cubitali, in cutus fumma parte flores coccinei rubrive, caliculorum forma. Radix parva, fibrata amara, & tamen frigidæ natura. Epilepticis opitulari dicitur, unde secun-

Chilpatli, Corymbifera Ocymifolia floribus luteis, acinis Piperis nigri æmulis. Acris eft & caustica, purgat vehementer: lac verrucas exedit. Terrentius ad Tithymalum refert. China 2. Mexicana v. Cozolmecatl.

Chipequa S. Herba firma, caulibus tenuibus foliis Lini, floribus luteis ad foliorum exortus.

Cicimatic, Phaseolus floribus racemosis purpureis, filiquis parvis. Flos appictus Convolvuli potius videtur. Neutra icon respondet descri-

Cimatl, Legumen trifolium foliis Phafeoli cordatis subtus albidis, repens, radice ferruginea.

Ciwapatli Tachapichtlensis S. Convza Mexicana,

foliis Salviæ glutinofis, floribus purpurafcenti-

Civipatli Hemionitica S. Herba uterina, foliis Hemionitidis multifidæ fitu & figura, floribus albis umbellatis. Uterina est & thoracica, partum promovet, urinam ac menses ciet. Conyzæ fimilis videtur Terrentio.

Civipatli major, S. Fœminarum medicina foliis Ocimi, floribus rubeis ipicatis, radicibus capil-

Coagibuizpatli, S. Dentium medicina, cauliculis per terram sparlis, foliis tenuissimis pennatis,

Coacivizpatli, Auriculæ urfi species esse videtur, floribus è viridi rubentibus: Alısına Columnæ. Coalquiltic, v. Colubriolus. Coanenopilli, S. Contrayerva. Vid. Hift. nost. p.651.

Coapatli Yancuitlanensis, Ramulis crebris foliis longis, angustis, hirfutis, infernè subalbidis, floribus luteis, radice longa tenui. Venenatis potio-nibus & ferpentum ictibus medetur.

Coapatli Africodelina, Radicibus est Asphodelinis foliis prolixis, Porraceis paribus [in icone Polygonati fimiliora, nervola] floribus in fummis caulibus velut fpicatis Steechadis.

Coatzonte coxochiti, S. Flos Lynceus. Radice est íquamofa, foliis longis latiusculis, floribus Lilii aut Tulipæ, rubris punctis interstinctis candidis & pallescentibus.

Coaxibuitl, S. Herba Colubrina; Foliis eft Hyperici minoribus, non pertufis, floribus purpureis calycum figura, è fingulis foliorum alis fingulis. Campanulis tum figura tum viribus fimilis est. Terrent. At folia in caule bina opposita. Coca Peruina, Hippogloffi proculdubio ipecies cft.

Ter. v. Hift, noft. Cocobut Panucenfis, Volubilis Perficifolia radice or-biculari, flore & fructu vidua. Radix diureti-

Bhbbbbbb

APPENDIX.

ca, lithontriptica, emmenagoga, & alexiphar-

Creocaquilitl, S. Olus aquaticum. Folia in icone Caryophyllatam referunt, flos Caryophylleus coccineus è calyce squamoso. Planta trium cubitorum altitudinem affequitur. Sapore eft

acri Nasturtii & pro olere usurpatur.
Cocoxobuiti expurgatoria, An Convolvuli species? folis cordatis, floribus parvis luteis, vasculis tricoccis. Humores omnes supra infráque pur-

gat. Cecozibuitl Teubcalizincensis, Menthæ foliis est, fructu in fummis caulibus capitulorum forma. Impense calida eft, & gustata linguam adurit. Cocotemecatl, S. Funis volubilis acer, Clematidis

foecies. Mirum tamen quod dicit folia dyfen-

tericis mederi.

Cocoxibuitl, S. Herba acris, Affurgit interdum in altitudinem arboris, folis Polypodii aut Acanthi, venis rubentibus, floribus spicatis pallidis, fructu racemolo, parvo, utrinque acuminato, sapore acri & amaro. Stipites succo luteo manant. A sapore acri & urenti, Capsici quam fimillimo nomen accepit.

Cocoz, xochipatli S. Medicina lutei floris, Buphthalmum luteum, foliis Bugloffi, radicibus Paonia. Radrx glutinola eft & fluxus fiftit.

Cogoyatic, S. Herba Palmæ fimilis. Radice est Porri cap, foliis Palmæ humilis, floribus oblongis purpureis calyculorum forma. Radix contrita & naribus admota protinus sternutamentum movet, unde Medici Indi Tuici dicti, ea velut certiffimo indicio periclitantur num agri oblati morituri fint nécne. Alia est herba vitam & mortem prænuncians apud Monardem. Concifa & in mulfum conjecta mufcas omnes perimit quotquot dulcedine illectæ mulium degustaverint.

Coen S. Coentic, Phaseolus exoticus radicibus tuberofis, foliis laciniatis, filiquis nodofis, femine

lentiformi, esculento.

Cobayelli, S. Chichica hoazson, Eryngium vel (ut rectè Terrentius) potius Diplacus Americanus. Calore & acredine fua ad affectus frigidos va-

Coltotl, Leguminosa Securidacæ foliis, floribus in capitula congestis, pallide purpurascentibus. Glycyrrhiza ut odore & sapore ita viribus ac-

Colubriolus, Coalquiltic, Pastinaca aquatica Mexicana; ut facie fic viribus cum Europxa con-

Copalli Dei, Theub Copalli, Caule est cavo, geniculato Ferula, fructu in summo comante muscarii in modum, floribus lanuginofis. Radix ad luem Veneream facit.

Cojolxochitl S. Martagon volubile Mexicanum. Foliis eft nervosis Plantagineis aut Arundinaceis; caule volubili. Circulus foliorum fummum caulem ambir, ubi pediculi egrediuntur flores fustentantes undiquaque diffusos, Liliaceos, è rubro viridantes punctatos, quorum usus ad fervias & corollas.

Coyetomatl, S. Tomal Coyetli, Hist. nost. p. 681. Coxamalo xibuitl, S. Herba Iris: Cur ità dicta sit cùm Autor folia rutacea ei tribuat non video. Radix tenuis & longiuscula, flores albi, formâ Hoaczin, i. Acacia.

Cozolmecatl, S. Curarum funis: China 2. Mexicana Medicina mirabilis: Volubilis, radice craffa, rubra, fibrata, caulibus capreolatis; foliis fubrotundis trinerviis; fructu Myrti femine

referto. Duplex elle dicitur, fertilis & fterilis. Celebratur ut panacea quadam & omnium ferè morborum medicina. Autorem, fi placet, contule.

Cozzie mecapatli Tilancensis, S. Crista galli Mexicana, flore purpurco.

Cozticpatli Acatlanensis, S. Thalictrum Mexicanum. Folia [partialia] pene Adianti; Flores pilofi parvi; radix dulcis & amaritudinem participans. Diuretica est, & adstringens. Semen 1. fructus Filipendulæ potius videtur. Ad flumina. Alia pingitur ipecies radicibus craffis, ex quibus multæ fibræ dependent.

Coztic xibuitl, Linifolia femine in fummis ramulis orbiculari. Radix cathartica est.

Coztomatl, Solanum vesicarium, flore luteo, radice crassa, viribus cum vulgari convenit. Vefica viridis est, sulci obscurè rubent. Hist,

Cuicuitlapille, S. Glandularia, à radicum figura dicta, foliis serratis, seminibus Coriandri figura & magnitudine, binis unà testiculorum in modum nascentibus. Hanc ex figura totius plantæ & viribus ad Mercurialem rectè refert lo. Terrentius.

Cuitlaçoil Tepecuaquilcenfis, S. Napiformis, foliis pinguibus cordatis, caule volubili. Radix Napum olet sapitque; bilem evacuat. Ad Convol-

vulos referenda est.

Cuiztapaçollin, Phaseolus Mexic. foliis Mori, floribus parvis rubeis, radice dulci. Decoctum radicum hydropicis confert. Nidus lacertarum nescio qua ratione dicatur.

Cungariqua, Leguminosa caule volubili, foliis longis, angustis, nervolis, floribus purpureis, filiquis teretibus, tenuibus, pradongis, femine orbiculari albo; radice crassa, candente, longa, capillata. Leguminis genus fingulare est; necdum enim præter Phaseolos legumen ullum caulibus scandens novimus. Alia pingitur caulibus magis erectis, filiquis nodofis.

Currungariqua, Foliis est longis, angustis, Pentaphylli in modum ferraris, floribus Campanulæ cyaneis, vasculis orbicularibus feminibus refertis. Radix Thoracica est: pulvis florum sumptus visum acuit,

Cutiriqui, S. Matlacaça, Bulbosa radice cepæ, fo-liis Vettonicæ alulis, floribus luteis, filiquà oblongâ, femine trigono. Radices edules funt &

Eloquiltic, S. Herba geniculata, foliis Bliti, caulibus farmentofis, nodis infignibus divifis; flore feminéq, rubro atque minuto in conorum modum velut ex Blito dependentibus. Humida est & frigida, Pleuritidi & tuffi opitulatur; alvúmaue lenit.

Erahueni, Folis est Origani, floribus oblongis, angustis, cyaneis, radice contorta. Coriandrum olet, sed acrius quidpiam sapit. Calida est & ficca unde urinam evocat, flatus discutit, &c.

Hoauhquilitl, S. Atriplicis plures species: Vid. p. 269. altera rubra, altera viridis utræque esculentar, tertia amara nec edulis. Nomen Indicum fignificat, Olus feminis in cristam compofiti. Columna hanc habet pro Atriplice baccifera, & recte ad Bliti genus potius quam ad Atriplices referendam censet.

Hochoetzonte comatl, S. Caput Senis, Convolvulus foliis cordatis, floribus oblongis coccineis, ra-

dicibus tuberofis. Radix editur elixa, febrilem calorem compescit, olet sapitque aquam destillatam florum Mali Medica.

Hochlicpatli, S. Suavis medicina, Herba leguminosa floribus coccineis, filiquis tenuibus teretibus.

Glutinosa est & adfringens.

Huemberequa, Trifolia folus undulatis, caulibus prolixis, fructu parvo racemolo ab exortu foliorum prodeunte. Frigida est & adstringens.

Macatozquitl, S. Somnus cervi; Pappola foliis Lactucæ ferratis floribus luteis, femine tenui fulvo. Urinam & menses evocat, flatum discutit, & alia præstat caloris effecta.

Matlalytzic Tetzocana, S. Triorchis Mexicana. Folia craffa serrata Plantaginis, & ad radicem Arundinacea; caulibus est genicularis digitum craffis: Flores cyanei calicum forma: radices Triorchidis parvæ & multæ. Radix ad ea valet, quibus refrigeratione opus eft.

Mecapatli S. Zarzaparilla. Vid. Hift. noft. 656. Quartam speciem describit & depingit Muntingius pro Sarfaparilla vera.

Mecapatli Mecatlinensis, Convolvulus Mexicanus flore purpureo; videtur esse Convolvulus purpureus folio subrotundo C.B. Mecaxochitl, Vid. Hift. noft.

Miaboapatli, S. Medicina spicæ Mayzii; Alsine affinis arborum truncis innascens, flosculis candidis. Acris est, odorata & calida.

Michiacanica diuretica Vid. Tlalantlacuaye cuitla-

pilli. Micui Tlaxcolli Vid. Tlaxcolli.

Milto-matl Vid. Tomatl.

Motinensis Herba expurgans, folis parvis cordatis, volubilis, floribus rubeis calycibus fimilibus vafculis subrotundis, semine cathartico.

Nanacace, Jacea Mexicana radice tuberola, foliis fubrotundis. Aiunt radicem decoctam alvum

fistere, crudam purgare.

Nanabuapatli, S. Morbi Gallici Medicina, foliis
Pilosellæ, flore in summo caule Chamæmeli, femine acri. Ulceribus putridis mederur.

Naviyreputz quadrilatera. Chryfanthemum caule alato, folio hasta cuspidi simili. Alia est varietas flore è luteo purpuralcente, qua frigida est & humida; cum prior calida sit & acris: Item tertia radicibus Hellebori, calida & acris. Neicotlalvatli Totopecensis vomitoria, Apocyni

species effe videtur (ut recte Terrentius) à folis in caule binis ex adverso, odore viroso, & vi emerica. Foliis est Scammonex, caule volubili, floribus candentibus, furculofis radicibus. Nextalpe, Chamælæz congener, folis Oleæ inor-

dinaté positis, caulibus lignosis, fructu Ciceribus fimili, radice acri & guttur urente, cathar-

Nextlacotli Yacapichtlensis Limoniphylla floribus pallidis in calicibus íquamofis. Calida est & ficca.

Oceloxochiel, S. Herba lætificans, foliis Lini quaternis quinilve per intervalla in caule, floiculis purpureis subrotundis.

Ocopiazsti, S. Scorpii spina, Eryngii aut Dipsaci species. Radix Eryngii odore, sapore & viri-

bus pollet.

Ocopipin, S. Planta refinam fillans; Folia longa Tatacanaltic, S. Chamabalanus Mexicana. Folia anguita finuola & crenata; flores rotundi &

coccinei, radices Afphodeli fucco refinam olente. Foliis odor, sapor & vires Raphani. Oliliugui, S. Planta orbicularium foliorum. Convolvuli species, foliis cordatis, floribus albis longiusculis, semine Coriandro simili. Sapore est acri, comesta varia in Cerebro phantasmata

Omimezali, S. Os femoris. Foliis Ocimi aut Beta, caule volubili, floribus in fummis ramulis parvis pallidis; vasculis subrotundis, radice crassa, longa, tenera, candida, glutinofa, infipida & inodora. Offa fracta confolidat, viribus cum Symphyto majore conveniens.

Omixochitl S. Flos offeus. Lilium Mexicanum foliis porraceis. Flos ex oblongo tubo in stellam expanditur; viribus cum Lilio convenit.

Paradisea berba Hernandez dicta quòd folia habeat Manucodiatæ plumis fimilia. Radices fibrofæ; caules fulvi hispidi. Amarissima est, unde lumbricos necat, flatum discutit, pectori mede-

Pego, Foliis est serratis oblongis, finuatis Lapathi pulchri Bononiensis instar: floribus rubentibus in brevibus pediculis è radice exeuntibus. Radix subacris & amara, thoracica & cardiaca.

Phace, i. China Michuacanensis.
Pina buibuizzli, S. Herba verecunda Histor. nost.

p. 979. Poztecpatli Huaxacensis Gemmata. Foliis è pusislis, convolutis, arborum gemmis primo erum-pentibus fimilibus, Nasturtii sapore. Nervis resolutis succurrit ac motum amissum resti-

Pozsecpatli Mecatlanica, S. Fracturarum me-dicina, foliis Mali Perficæ, binis per caules adverfis, geniculatos teretes digitum crassos; floribus pentapetalis rubentibus. Tumores arcet herba, fractis & luxatis offibus medetur.

Q.
Qualancapatli S. Irati hominis medicina. Foliis salignis, caulibus contortis tenuibus. Pacificam herbam appellat Columna, quia velut Animo

Quamiavatl, S. Spica arboris. Hernandez ad Tithymalum paralium refert, sed male. Icon Selaginem 3. Thalii referre videtur, & locus etiam convenit: quamvis icon Tlamacazypapan cum floribus vix responder. Quinetiam vis cathartica Selaginem arguit.

uaquabutzontic, S. Truncus Sectus. Apocynum Pyri foliis, fructu Capfici spinoso & lanuginofo, radice orbiculari miti.

Quaubxocotl Chillulensis, S. Oxymalva, foliis serratis trifidis aut quinquefidis, radice Napi fuccola. Sapore Oxalidem referunt folia, fructus orbicularis acinofus. Radix leniter purgat. Ad hanc accedit Alcea Indica Gossipii folio, Acetosæ fapore Herman, nifi quod radice sit fibrosa. Alia eriam Alcex Indicx species folis sunt Acetofæ fapore, ut quæ Acetofa Indica Bontio dici-

Quil Amolli, S. Herba Amolli, Convolvulus foliis cordatis, floribus candidis prælongis, Cymbali forma. Herba est frigida & emolliens, unde inflammationibus medetur.

Saligna; flores modici purpurei Erica: radix Bbbbbbbb 2

longa, & per intervalla in tubercula orbicularia intumescens, dulcis.

Teconpatis, Apocyno affinis, radice Pyriformi foliis longis pinguibus. Fructus Siliquaftri, femine refertus plano, orbiculari, pediculis appenfo. Folia lacte acri manant. Radix amara est & odoris gravis. Datur alia species, foliis latioribus mollioribus & minus nervofis varians.

Teiczmincapatli S. ictus oculi medicina. Foliis eft longis & angustis, semine gemino lutco, rotun-

do, parvo.

Temecatl expurgans, Convolvulus foliis hederaceis, floribus luteis orbicularibus è foliorum

Temecail Yaubetepecensis S. Bryonoides. Folia subrotunda, undulata, mollia, odoris gravis: capreolatis caulibus; fructu acinofo racematim dependente; radice magna amara.

Teoquilin S.Saxei vermes. Caulibus [feu radicum truncis] est geniculatis, & circulis quibusdam præcinctis, fibris terra attacta flatim emiffis capillatis; foliis cordatis; cauliculis feu mavis fructibus Piperi longo perfimilibus. Odora est

& acris, traumatica, diuretica, carminativa.
Tepari S. Crassa planta, foliis hastatis serratis pungenti Urtica lanugine obfitis; caulibus ca-vis geniculatis. Infipida est & inodora, tempe-

rie frigida.

Tepeboila Capitz xochitl, Saxivolvula, Foliis est Hederæ urticave, ferratis faxis fe convolvens, radice fucco manante. Datur aliud genus, folis scutorum undulatorum formâ. Refrigerat & humectat.

Tetetla xibuitl S. Herba montana, foliis Amygdali, floribus ad extremos caules fubrotundis, vafculis contectis virentibus. Odorata est & ca-

Tepetla chichix xibuitl, S. Herba amara in montibus proveniens; foliis Chamædryos odoratis, floribus pallidis, pilofis stellatis; fructu parvo oblongo. Radix odora & amara est: Decoctum herbæ per superna & inferna purgat.

Tepeyautli S. Yautli Montana, foliis est Salignis longioribus nec serratis, caule tricubitali; floribus oblongis calyculorum formâ, coccineis, radicibus fibrofis. Acris est & odorata.

Tepezentli S. Spicæ Mayzii montani. Apocynum radicibus contortis glandulofis.

Tepitzic zibuitl S. Herba firma. Foliis est parvis obrotundis, ferratis Adianti nigri; flore oblongo pallidè rubente, vasculo rosaceo pæne simili. Urinam elicit quacunque de causa retentam.

Tetzmitl Tonalla S. Sedum Mystica. Foliis est longis, angustis, raris, juxta extrema latioribus, floribus or bicularibus candidis. Succus emeticus eft.

Tetzquixochitl S. Yzquixochitl faxea, Bellis minor Mexicana, folis Lini, flore Chamæmeli, radicibus furculofis. Radix frigida est & astrin-

Teubquilitlic S. Herba principis, Foliis Mali Punicæ ad fingula genicula ternis, floribus in corymbis, coccineis, filiquis parvis cum feminibus maturis nigris. Radix tenuis, prolixa, lutea frigefacit, fiecat & aftringit.

Teuxochiel S. Flos Herois, foliis Ocymoidis flori-

bus purpureis parvis, ante aftatem emicanti-Radix tota planta duplo longior, tenera & lacte manans frigefacit & humectat.

Tecpatli 291. Buphthalmi S. Bellidis species videtur, flore discoide radiato, disco luteo, radiis

purpurafcentibus; foliis afperis finuofis; radice crassa Pastinacæ sapore, cujus succus tussi confert, & dysenteriæ miram præstat opem; ex eadem paratur viscum.

Texompotonic S. Capilli foetidi, foliis serratis Salionis; floribus candidis, comantibus, odoris. Nascitur in humidis. Radix odorata & amara calf. fice & adftringit.

Theuh Copalli Vid. Copalli Dei.
Tlas ça Camecaxochirl S. Flos funis pabuli terrestris. Foliis est Salignis, floribus ex albo rubentibus exilibus, transversa radice. Mentem amissam restituit.

Tlachichinoa Patlahoac, S. Herba usta; Heliotropium majus Mexicanum, Tres figura trium diversarum plantarum esse videntur. Situs florum tertiæ speciei in surculis floriferis idem est cum fitu florum in Bugloffo Echioide Indico Brev-

Tlalcimatl & Tlalamatl, S. Morbi Gallici dolores sedans & Herba S. Joannis infantis. Trifolium purpureum spicatum foliis Nummularia. Adftringens est & vulneraria. Monardes Herbæ S. Joannis infantis folia Oxalidis villosa tribuit: intelligit fortè Trifolium acetofum.

Tlachochichic Ocapetlayuce, Salvifolia floribus candidis pappolis. Succus pituitam purgat 3, pon-

Tlacolcoatli S. Coatli humilis. Foliis est Erice; floribus candidis longiusculis & velut è flocco concinnatis; radicibus fibrofis. Radix diuretica

Tlacopatli Malinalcensis S. Aristolochia Mexicana III. Folia cordata; caules volubiles; Fru-&us oblongus Avellanæ magnitudine; Radices fibratæ, Morbis frigidis pæne omnibus auxilio funt.

Tlacoxochitl S. Jasministora, foliis Salignis subalbidis, ad nodos ternis; flosculis ex albo rubentibus longiusculis & compositis in comam. Lassitudinem pota tollere dicitur, & radicis pulvis vetustis plagis mederi.

Tlacuitlaxocolli S. Viscera terræ. Foliis Origani longioribus & angustioribus, fructu rotundo è foliorum alis; radicibus albis, tenuibus, longis. Succus naribus attractus pituitam elicit & cephalalgiam tollit. Cathartica & emetica est. Caules nodosi pinguntur ità ut internodium quodvis ipfi nodo infertum videatur.

laelpatli Tonalla S. Medicina dyfentericorum, foliis Lini, floribus in corymbos feu spicas compolitis.

Tlaelpatli S. Medicina dyfentericorum alia, foliis Veronicæ subrotundis serratis, fructu Piperi longo fimili [aut spicæ Plantaginis] Radix longa, digitum crassa.

Tlaelpatli Acatlanensis Alfinefolia II. caulibus spithamiæis, semine in spicis foliaceis seu souamoss. Radix ut reliquarum cognominum dyfenteriæ medetur.

Tlalapaltic S. Cocoztic. S. Tlalaubquichioyantic S. Chiciantic rubea, Herba pallida, foliis oblongis ferratis, radicibus fibrofis pallidis Hellebori; floribus oblongis candidis, fructu glandibus oblongis fimili. Bibitur adversus febres; item Variolas.

Tlalatochictl S. Humile Pulegium. Foliis Origani ferratis ex adverso binis, è quorum sinubus fingulis finguli flores exeunt ex albo purpurascentes. Linguam quamprimum calefacit, paulo post velut Atochietl species reddit intensè gelidam.

Tlalcacabuatl

Tlalcaeabuatl Chimalhuacanichalcenfis S. Filipendula 4 Mexicana. Foliis est Ocimi oblongis, craffiusculis, nervosis, ferratis, binis per intervalla in caulibus asperis tenuibus, floribus cyaneis in spicis Stoechadis Radicum glandulis Avellanarum magnitudine, quæ ardores febrium cemperant, & alvum fiftunt.

Tlalcacauati S. Yztacixpatli, Filipendula trifolia, radicum glandulis interdum oblongis, flosculis coccineis. Radix frigefacit & humectat. Icon flores galeatos S. labiatos repræfentat, spicas

squamatas.

Tlalcapolin S. Chamacerasus Atlapulcensis, foliis ferratis, oblongis, in caulibus per intervalla quaternis quinisve una, floribus in summis ramulis parvis coccineis; fructu Cerafi, minore. Pulvis radicis dyfenterias curat.

Tlalchinolxochitl S. Venerea medicina II. foliis oblongis, angustis, crebris; floribus parvis, oblongis ex albo purpurascentibus multis capilla-mentis luteis. Folia aftringunt. Radix ad 3ij.

devorata vomitum ciet.

TlalchipillmHoexotzincensis, Foliis Origani nonnihil ferratis, floribus candidis, fernine in vasculis candido rotundo, radicibus fibrofis, Catharticis, Alia pingitur species vasculis in foliorum alis in tres carinas dehiscentibus.

Tlalcocolezin, S. Parva herba & contorta, Tithymalus helioscopius Mexicanus foliis quam no-

ftras magis acuminatis.

Tlallantlacua cuit lapilli S. Cauda parvi Tlacuatzin; Michuacanica diuretica. Duplex eft, mas & foemina. Mas folia fert Solani mucronata, & juxta suspidem contorta, caules volubiles; radicem tenuem, longam, fibratam, candentémque. Famina caule est cinereo geniculato; foliis cordatis majoribus, flore per hyemem candenti & magno, fructuque oblongo & ampliore, referto, femine luteo obducto candida lanugine. Hæc proculdubio Apocyni spe-

Tlallanticaca cuitlapilli, S. Trifolium tetraphyllum, floribus rubeis stellatis in spicis squamosis. Ra-dix crassa. Thoracica est dolorésque & lassitu-

dinem fedat.

Tlallayotli S. humilis Cucurbita. Folia cordata acuminata bina adversa; Caules volubiles geniculati, cucurbitulæ pollicaris crassitudinis & longitudinis, maculis viridibus & cinereis interstinctæ, edules, ac refertæ lanuginoso semine. Radix longa fibrata per superiora & inferiora purgare dicitur. Inter Apocynum & cucurbitam ambigere videtur aut de utroque participare. Ad Cucurbitam tamen magis accedit.

Tlalmatzalin Hocxotcinsensis S. Amygdaloides serrata floribus parvis purpureis in fummis caulibus, radice Napi frigida & ficca, corpus tamen purgare dicitur cum Cacaboatl, &cc.

Tialquequetzal S. Penna terræ, Millefolium Mexicanum, Europæo acrius & amarius.

Tlaltzilocayotli S. Tzilocayotli humilis, filiquastrum Mexicanum. Sava symptomata, qua dicitur inferre hoc medicamentum, fuspicionem injiciunt hanc herbam inter Apocyni species numerari debere, quam augent herba repens, flos albus, filiqua viridis, quæ omnia in filiquaftris nunquam fimul invenies. Ter.

Tlalyxtomio S. Yztomio humilis, Foliis est Portulacæ, aliquanto majoribus, caulibus teretibus purpureis, floribus in summo purpureis; radicibus crassis, surculotis, amaris vi cathartica præditis. Folia terna, Crassula similia caulibus

fine pediculo adbærent: flos pentapetalos ruber: unde inter Crassulæ seu Sempervivi species reponenda videtur. Ter.

Tlanoquiloni Huanacensis, Herba Mexicana Pilofellæ foliis binis oppositis, spica Plantaginea, (Stœchadis Col.) Radix acris & cathartica

Tlanoquilonipatli Yancuitlanensis, Linifolia hirsuta, flosculis luteis spicatis, radice longa, acri, guttur urente, amara & cathartica.

Tlapatl i.e. Stramonium.

laquaubtilizpatli S. Venerea medicina, Foliis longis angustis Salignis majoribus, floribus fulvis, radicibus longis, sapore Glycyrrhizæ. Diarrhœas puerorum curat.

Tlatlacizpatli S. Fluxionum medicina, Folia Origani aut Teucrii, caules tenues breves; floscu-

li candidi [lutei icon.] Abfinthii fimiles. Tlatlaubcapatis, Alfinefolia, flosculis albis, radice furculofa. Radix acris nonnihil & dulcis eft, ophthalmica & Thoracica mirabilis; diuretica etiam & tumores maturans.

Tlatlaub Capatli S.Oxygeranium Mexicanum, cujus dux species, altera radice candidiore, altera rubente: icones etiam diversitatem oftendunt in foliis & floribus: in altera enim bini flores pinguntur in uno pediculo, in altera finguli: alterius folia altiùs incisa sunt, ad mo-dum fere Pentaphylli Tormentillæ sacie; alterius levius. A nostratibus Geraniis acido sapore different.

latlayotic S. Nummularia Indica à nostrate genere diversa videtur; est enim radice crassa, lactescente; fructu Cucurbitino eduli. Radix glutinosa est & adstringens. vizzquiub S. Mayzium torridum & calidum, Fo-

liis Chamædryos ferratis hirfutis, odore gravi ; floribus oblongis luteis, pluribus congestis. Uterinis affectibus & dylenteriæ medetur.

oma S. Urtica arborescens foliis finuosis, stipitibus lavibus, candidis luteisque floribus. In

icone inferior caulis pars spinosa pingitur.
Tomatl S. Planta acinosa vel Solanum: Hujus duo genera proponit, Alterius fructus minores orbiculares funt, membrana inclufi, iíque vel nucibus Ponticis majores, minores Juglandibus, qui è viridi pallescunt; vel prædictis nucibus æquales, eodem colore, Miltomamæ dicta: Alterius majores Kitomame, qui Poma amoris di-ci folita nobis videntur; hi etiam vel majores iterum funt, eadem nobis in Appendice descri-ptas; vel minores, utríque colore different, luteo, rubro, aureo.

Tonalxochitl S. Solis nuncius, Foliis est Ocymi longioribus minime ferratis [icon profunde ferrata repræfentat] caule volubili, floribus magnis, longis, intus luteis circa labra, quæ magnis, longis, intus nues unea autora, qua-filla funt, purpureis, Cappares olentibus. Hu-mida eft & glutinola natura. Toropexitl S. Pes pafferinus, Convolvuli fpeca-

videtur, radice Pyriformi lactescente, foliis in quinque aut septem lacinias profunde divisis flore Malva minori [icon integrum Campa-niformem exhibet.] Radix grato est sapore, &c tamen (quod mirum) leniter purgat,

Toxancuit laxcolli, S. Intestina Tucce Talpave Indica, a radicibus illorum inftar conglobatis forma rara: Foliis Origani asperioribus, floribus in fummis caulibus coccineis, caliculorum formå. Radix refrigerat & adstringit.

Tragoriganum Quaubnacense, Figura, Descriptio & vires Tragorigano conveniunt; in icone tamen

APPENDIX.

quatuor vel quinque folia ad genicula fingula subinde appinguntur, forte pictoris incuria

Turbith Indicum Convolvuli species est foliis Ibisci, floribus candidis, interdum ex albo ru-bentibus, Malvaceis. Vid. Historiæ nostræ Ap-

Tunparli, Polypodium Mexicanum tuberofa radice fibris cyaneis, folio brevi. Impetigines, panos, furunculos, luem Veneream, aliosque

tumores discutit.

Tzaguangueni III, S. Hæmorrhoidalis Mexicana. Folis est longis angustis, plerunque quinis, Abfinthii Indici; floribus coccineis; radicibus fibratis. Amuletum est appensum brachio ad harmorrhoidas.

Tzahuengueni, Tzat scuane, S. Filipendula Michuacanica foliis trifidis ferratis, floribus in ambitu coccineis, medio luteis cum alba quadam iride.

Calfacit & exficcat.

Tzabuenguens S. Filipendula Mexicana altera-Floribus est circa medium luteis, in ambitu purpurascentibus quo ad Asteres pertinere ostendirur. Folia habet Umbellatarum in modum divisa; radices tuberosas Oenanthes. Convenit viribus cum præcedente.

Tzautli, S. Gluten, Gladiolus Indicus Afphodeli radice, floribus è luteo purpuralcentibus. Ex radice ficcata fit gluten præftantiffimum ad usum pictorum. Ea dysenteriam, aliósque flu-

xus curat. Tricats on Tecomatl, S. Caput formicz. Folia Lini stellatim per intervalla caules ambiunt, juxta quæ florum vice quædam velut verticilla pro-deunt lutea.Radix dulcis est & glutinans: Folia

frigida & glutinofa.

Tzocuilpatli, Pappiflora foliis Ocimi crenatis & nonnihil fpinofis. Odorata eft, calefacit &

Tzocuilpatli altera foliis majoribus profundiùs serratis subtus candentibus. Flores orbiculares & pilosi; caules hirsuti & subalbidi. Decocum ejus motum amissum restituit, naribus attracum hemicraniæ medetur.

Tzonpelie Xibuitl, Nectarea. Foliis Ocimi in caule binis. Flos candidus parvis oblongífque fpondylis fimilis, in pediculis longiusculis. [Florum unitorum figura spicam vel julum Typhx refert colore ex luteo in rubeum tendente.] Folia Mel ipsum & Saccharum dulcedine longè finerant.

Tzonpotonic, S. Helichryfum Mexicanum, floribus pallidis, umbilico rubro.

Micui Tlaxcolli, S. Piscium intestina à radicis forma dicta. Foliis longis angustis, flosculis parvis candentibus in summis caulibus tenuibus. Radix medetur ulceribus etiam cancrosis celerrime, tusa & pota ictericis medetur, & urinam evocat. Fructus apertus pingitur in tres partes divisus, & in earum unaquaque duo semina

Xararo, Helichryso fimilis, foliis Salignis serratis fubrus albentibus. Flores rubescentes squarrosis calyculis conteguntur: radices fibris fimiles ni-gra. Rad. amara eft, odorata, calida & ficca.

Xicama, Phaseolus Mexicanus radice orbiculata foliis per medium velut orbiculariter sectis. Radices esculentæ sunt & mensas secundas instruunt : Corpus refrigerant & humectant, litimq, extinguunt.

Xiub Totonqui, S. Herba calida Totopecenfis. Foliis est alperis, serratis Limonis sed majoribus

floribus purpureis; radice surculosa, Helleboro fimili, lanuginéque aut esca obducta, Caçanacæ tota fimilis est ejusque species. Decoctum lumbricos interimit.

Xochipalli, Artemisifolia, floribus Floris Africani sed parvis ex luteo rubentibus. Floris tantum usus est, ad affectus uterinos & ad ulcera; præcipuus verò ad tingendas lanas luteo colore, & ad pingendum, cujus gratia in aqua coquitur adjecto nitro, & succus exprimitur.

Xoxonacatic, S. Hyacinthoides capillofa, foliis Czpe, flosculis longis luteis pediculis exilibus, è radice statim excuntibus radice orbiculari Avellanz magnitudine, capillamentis nigris o-perta. Purgat blande & leniter omnes humo-

Yaubili, S. Nubilofa herba, Umbellifera floribus luteis, foliis integris Salignis ferratis, odore & fapore Anifi. Thoracica eft, & uterina, diure-

tica, lithontriptica, omniáque ferè præstat quæ

Tchcacalotl, S. Vas Gossipinum. Foliis est orbicularibus, undulatis, senis, subalbidis præter alia quædam minora & albidiora; cauliculos tenues & breves, & in fumma parte exiles flosculos profert, radices verò capillis similes quibus faxis adhæret. Edulis est. Hernandez Lichenis speciem esse vult.

Tebatlepatli, Foliis est cordatis, infernè hirsutis& albidis, supernè viridibus; flores profert virentes in Corymbis; fructus subrotundos; & capillos quosdam juxta foliorum exortus. Odor Cydoniorum. Cortex radicum hydropi medetur.

Acris eft & calida.

Parechit, S. Flos Tetl, Radice eft craffa, tuberofa, alis ei è funiculis demiffis appendentibus radicibus porcinis renibus fimilibus fed majoribus; caulibus quaternis canaliculis firiatis; foliis Bliti, floribus oblongis luteis, fumum olentibus. Radix dulcis est & edulis, ficcatæ pulvis insperfus ulcera oris curat.

Tolmini Quilizpatli, Folia angusta longiuscula; caules prolixi; flores pallidi, radices tenues, amaræ, acres, calidæ, pituitam & bilem evacu-

Tolopatli irina à figura foliorum dicta, dux species funt, Prior foliis Iridis angustis, flore Omixochitl, S. Lilii Mexicani; radice pyriformi. Radix cardiaca est insign. & vulnerar. Altera caule, flore & fructu carens, foliis Plantagineis angustioribus, singulis binisve ab eadem ra-

Trz cuimpatli seu Canis interfector, S. Hordeolum, i. e. Hordeum causticum, S. Cevadilla Monardis. An revera Frumentacea herba fit, tum figura, tum descriptio, tum vires mihi dubium faciunt. Caulis minimum digitum craffus. Descriptionem & iconem vide apud Hernandez p 307. Dux alix species 1. Radice cxpacea, eildem viribus. 2. Radice orbiculari, foliis angustioribus, sapore nullo, ibidem habentur.

Txiayaboal Chapalsepecensis, S. Nepeta Mexicana foliis minoribus & brevioribus cordatis, floribus

Trateneratio, S. Oculi cinerei, Foliis Limonis ser-ratis subalbidis, floribus. Chrysanthemi, radice crassa surculosa, amara acri & urenti, Panos, lepras & lichenas extergit & curat, inluper Tzatzayanalitzli morbum in qua univerlim corpus dehifcit, illità refina, infperfòque defuper hujus pulvere & gallinarum pennis.

Txtomium Xibuiti, S. Lanuginosa herba. Folia Anchufa, caules bicubitales; flores candidi, calyculis contenti, in pappos abeuntes. Radices

emeticze funt. Yzeuicuil, S. Oculus depictus, Caules exiles geniculati, flores candidi parvi ad foliorum exortus, quæ bina in caule: Radix Pæoniæ fimilis, Primo gustatu dulcis, mox guttur urens, eva-Cuat pituitam.

Yzpatli, S. Apios Mexicana foliis tenuibus oblon-gis. Viribus cum aliis Tithymalis convenit. gis. Viribus cum ains 1 itnymans controlle. Radix fubrotunda eft, Avellanz magnitu-

Yztaçaçalic, S. Herba glutinosa & candens, à radicis qualitate dicta. Foliis est Alliaria, leviter ferratis, fructu racemolo uvæ acerbæ forma & magnitudine; capreolis scandens. Radix anodyna est, humenti & glutinosa natura, frigi-

Yztac cibuatl, S. Fœmina candida, Dens leonis Mexicanus. Calida eft & amara, convultioni & torminibus medetur.

Yztacchyatl, S. Sal amarum, Absinthium Mexicanum, Europao fimile forma & viribus.

Yzeac ololtzin Chullulenfis, S. Scammonium Mexicanum, Radice foliis, floribus cum Scammonea Syriaca convenit; duntaxat foliorum auriculæ

magis falcatæ: flores ex albo rubescunt. Radix dulcem saporem praferre videtur, & tamen devorata bilem ac pituitam evocat.

Yzsacpatli Yanguit anensis, Lychnis Mexicana angustifolia, flore parvo, coccineo. Radix acris

est & glutinosa. Tztacpatli Tgualapensis, Papposa Mexicana, Virga aurea floribus, folis Ocimi longioribus. Radix acris est, amara & calida.

Yztacpatlis Ototonilci, Linifolia argentea, floribus candidis, radice purgatrice.

Testacpasti Tepuzcallulæ, S. Linaria argentea Mexi-

cana. Floribus est oblongis, ex luteo candicantibus, in pappos abcuntibus. Calyx floris Senecioni fimilis. Herba est papposa ad Elichrysum accedens, non Linariam.

Yztaczibuitl, S. Bafium monile, Volubilis species calidá & glutinosa natura, ophthalmica & diuretica. Flos inferiore parte depictus est colore luteo, superiore colore Echii. Ter.

Teel Acocotl Chullulensis, S.Rosimarinus ferulaceus. Umbellifera est foliis Fæniculi crassioribus &c latioribus, semine candido, rotundo, anguloso & refinaceo, quod in mandendo linguam ex-urit; radice crassa longa Thus olente. Omnibus notis Rosmarini ferulacei respondet.

Mrum fortals alicui videri possit tot novas alissque indictas berbarum species in boc opere reperiri. Veràm desinet mirari smecum perpenderis, Herbus medicinales per Novam Hispaniam nascentes à nemine prater Franciscum Hernandes dedits opere conquista e destrepas: Nee enim alias commemoran Peregrinationum suarum aut Hispania generala America conscriptores, quam quarum voel hores de pulcivitudi. nem suam aut odorus fragrantiam in pretio sunt : wel fructus, radices, aliave partes bominibus in cibum

Cum ad Historiam plantarum Franc. Hernandez illustrandam me parum lucis adserre posse viderem, necob brevitatem & imperfectionem descriptionum species plerasque ibidem traditas ad suas classes reducere valerem, eas duntaxat inde excerpere & Historiz nostræ inserere decreveram, quæ talles request the state of the sunt, Epitomen hanc qualemcunque, summa festinatione nè editionem morarer compositam, adjeci, Si per otium licuisset plantas singulas cum Americanis à Pisone, Marcgravio, alissque traditis diligenter conferre, longè perfectiorem eam reddere potuissem, multasque forte, quas jam pro novis & nondum editis habeo, ab alsis descriptas invenissem.

Species sequentes ad calcem Catalogi Zanoniani, p. 1927. subjiciendas, sed Typo-thetarum incurià omissas, hinc suppleat Lector benevolus.

I c. Limbra seu Baccam frutex Orientalis folia haber oblonga, aliquantulum inclinata, dentata & equaliter ducta. Flores producit racematim, ut & fructus rotundos. Utuntur illå ad construendum unguentum pro vulneribus: folia cocta funt pro ustione, przecipuè pulveris tormentorum.

13. Palma Indica Birli dicta icon exhibetur absque descriptione.

14. Parcol Arbor sylvestris habet lignum asperum, fructus producit parvulos figura & gustu nostro Hypomelidi fimiles, sed parum trigonales & dulciores. Flores emittit pulcherrimos, quatuor folii compositos, e quorum medio exeunt virgæ oblongæ sanguineæ.

15. Pinxevi est Arbor qui habet folia magna, quasi rotunda, aliquantulum aculeata, plana, non tamen lenia sed parum aspera. Flosculos producit parvos: Fructus in racemis sunt Uva, ex quorum seminibus extrahitur oleum quod est optimum pro intemperie frigida.

16. Ramba Arbor ell procera, folia habens oblonga, nervola, coloris viridis: Fructus verò fimiles Coriandro, fed in racemis ficuti Uva, & funt multum falutiferi infirmis: Folia cocta cum sale & sulphure in aqua omnes plagas sanat brevi tempore: Succus vel pulvis de fructibus est valdè admirabilis pro plages, gangranis & fracturis offium.

17. Rambora est Arbor sylvestris, à Lustianis Pero de Matto dicta; haze habet folia satis magna,

aspera & dura magis quàm nostræ Ficus, multum nervosa, præsertim in parte inferiore. Fructifi cat multum non in ramis, sed in trunco, ubi ex omni parte oriuntur, in quibus nascuntur fructus, ut Pomum parvulum, lanuginosum, habentes stellam in medio cum quatuor corniculis. Condiuntur in Aceto five Aqua salsa pro cibario.

18. Rategal Arbor producit folia oblonga & ovata, coloris viridis. Flores pulcherrimos habet, multum racematos; ètrunco enim prodeunt multæ virgulæ, in quarum fummitate funt quædam toliola viridia, bipartita ut in nostra Viola, prima inferius clausa, catera totaliter aperta, è quorum medio falciculus virgularum fanguinei coloris exit, & una foliola patvula cum caule longo, tota crifpa & pulcherrima, pulcherrimo ordine disposita & in eodem racemo flores nascuntur, interdum aliqui flavi, aliqui rubri, alii partim flavo, partim rubro colore variegati, quos suffiment receptacula super-us rubra inferius verò viridia. Semina dant ut Pifeli (quid sibi velit hac vox non capio) odore Nasturtii nostri. Utuntur fructu ad solvendum corpus, & semina cocta cum aqua salsa sunt optima pro ulceribus malignis. Pulvis fimiliter idem efficit.

19. Stipsdanti Arbor Indica folia habet aculeata, aspera & crassa, valde viridia, flores producens 19. strijdami Arbot Induca roma nabet acujetar, aspera co craita, vaide vindia, jient producens parvulos, albos &in cacumine radiantes. Fruchts eft triangularis, rotundus, nigricans: Radix magna, fed valdė purgativa, ficum aqua bibatur udis eft ad hydropicos. Ex folis formant Orientales medicamentum purgans; fed valdė periculofum eft ob nimiam caliditatem; aperit venas & eft me-

20. Toppi herba marina Indica folia habet magna ut Laurus, lucida in superiore parte viridia, sed fubrus parum lutea cum acuminibus minutis, colore nigro. Est planta valde longa & nascitur in mari, duplicis speciei, que in foliis sunt similia, que nullum habent nervum nisi unum in medio, funtque tactu multum mala, quæ totæ franguntur & in diversas partes dividuntur; solum diftinguuntur in fructibus; quorum unus est ut Pirus, etiam in odore similis cum quinque auriculis soliaceis retroflexis, que adherent fructibus, in quo inferta est longa fistula, que dum fructus maturescie cadit, & cit plena langgine veluto magis delicata. Alius vero fructus habet parvum calycem inflar poculi, qui poftea diaratur & dividitur in feptem radios, in medio quorum eft parvus fructus Rapæ nostræ similis. Estur sale conditus vel aqua salsa : valet ad reprimendum sanguinem, ac etiam pro contufionibus & aliis similibus affectibus utuntur supradicta lanugine. Cortex planta: partim est ruber, partim luteus quo utuntur ad tingendum colorem rubrum obscurussimum.

21. Toffunda five Cafunda frutex elt circiter quinque cubitorum altitudine. Flores producit flavos, 2.1. Zajmata ive Cajmata inter cajmata inter en cincier quique caniorant artection. Tories product naves, pentapetalos inflat Viole: folia vulgari Parietaria fimilia funt. Post flores sliquas profer Phaseo. In similes in cacumine tamen curvatos, in quibus funt circiter odto semina dura, oblonga 8clenia. Foliorum decodio partum accelerat, foliaque trita cum Sinapi ventris doloribus mechanur.

2.2. Zambul arbor Indica five Cornus mas Theophrastit ex sententia Jac. Zamoni. Arbor hæc sa

z.o. Lamonu aroor moica ive Corinis mas i neopararia ex iententità Jac Canoni. Arbo hac fatis magna haber folia, oblonga plena, dura, nervola, fruchus producera ad infrat Corin inoftratis, co-loris inter rubrum vel languineum & nigrum, funcque faporis acidi; offa verò olivarum inflar. Corete conculis & exe eo decocio facta alvum fiftit. Hac arbor eadem effe videtur cum Nosla tali feu Berberi Indica Aurantia folio H. M. p. 1606. Hiftoria noftra delcripta.

23. Zambal utraque species Solani Indici spinosi species esse videtur.

Inter Emendenda nescio quo casu omissam invenio hanc notam, Planta illa, quam D. S. Dale erronee pro Gramine bulbolo aquatico à C. Bauhino in Prodromo descriptam & depictam suisse observavit nosque commonefecit, non erat Sparganii radix cum foliis primo erumpentibus & aqua immerlis, ut nos memoria lapsi scripsimus, sed Sagittariz aquaticz; quod Lectorem monere oporter: nè observatori injurii simus, nostrumque illi errorem impingamus.

INDEX

DEX.

118 1710

pag.

Bariga Palmæ Ady fructus 1356	Filicis J.B. 152. Brafilianum Marcgr. 145.		
Abavo Cluf. i. e. Baobab Alpini 1272	acrofticum Thal. 141. Chinense 1854.		
Abdelavi Melo Ægyptius Alpini 645	Adiantum aureum		
Abellicea Pona, i. e. Pseudosantalum	41-4 1/6 5 4		
1805			
Abelmoluch, Ricini species 168	Adrachne Theophrasti J. B. 1577		
	Ægilops ejúsque species 1289. v. Avena 1254. Nar-		
ALLIC I c . r c .	ounenjis 1200		
Abies farming 1904 m Therefore 1408	Egilops Aspris Theophr. i. Quercus spec. 1387		
Abies famina 1394 mas Theophr. 1. Picea 1396.	Alchynomenes varia species 979, 980,981, 1894		
Mexicana Hernand. 1397, 1916. Marina 76			
Abrotanoides faxea Cluf. 64	Aga Cretensium, i Carduus latteus Syriacus Cam. 212		
Abrotanum ejusque species 371, 372, &c. 1866.	Agallochum S. Lignum Aloes 1808		
Jamma ejujque species 258, 259, 1865	Agaricus 107		
Abrus Alpini 880	Annew C		
Absinthium cjusque species 366, &c. ad 370, 1866			
Santonicum 268			
Seriphium 370 Alpinum Umbelliferum 347	Agent-Lilac Perfarum Corn. v. Syringa 1703		
- Alpinum (Imhelliferum	Ageratum ejúfque species 364. ferulaceum Dal. 286.		
	purpureum Dal, 1055		
Abutilon ejusque species 699. Indicum 1880	Agiabalid Alpini. v. Lycium 1629		
	Agnacat Scaligeri 1789		
	Agnus castus, i. Vitex 1696		
Acacia ejúsque species 976, 977	Agrifolium S. Aguifolium 1622		
- Malabarica Intfia dicta H. M. 1739	Agriccinara Cretensium I.B. 201		
- Americana Robini & Park. 1719	Agriostari Belli, i. Triticum Sylv. Creticum 1240		
Germanica i. Pranus Sylv. 1527	Agrimonia ejúsque species 400		
Acaciae folius fruten Mesapotamicus 1739	Agrimmoides Col. ib.		
Acacia trifolia C. B. v. Cytifus 1783	Aguape Brasil. i. Nymphea		
Acaja Pilon. 1554			
Acajaiba arbor cujus fructus			
Acajou Pison. i. Anacardis spec. 1649			
	Anual 1:35		
Illyricum J. B. ibid.	Aguti-guepo-obi Marcgr. 1203		
1010.	Aguti-Treva 1794		
Acomthus etulque Ineries Tank Torn			
Acanthus ejulque species 1325, 1912	Abate de Panucho Hernand. 1650		
Germanicus, i. e. Sphondylium 408	Abovai Theveti 1676		
Acanus Theophrasti 314	Abste de Panucho Hernand. 1650 Abovai Theveti 1676 Ajuba-tipita 1791		
Germanicus, i. e. Sphondylium 408 Acanus Theophrafti 314 Acaricoba Pilon. 1323	Abate de Panucho Hernand. 1676 Abovai Theveti 1676 Ajuba-tipita 1791 Ajuga, i. Chamæpitys 671		
Germaničas, i. e. Sphondylium 408 Acanus Theophrasti 314 Acaricoba Pison. 1322 Acarna ejúsque species 314,315	Aborai Theveti 1676 Abovai Theveti 1676 Ajuba-tipita 1791 Ajuga-i, Chamepitys Aixoon v. Sedum 687. paluftre, i. Stratiotes 1224		
Acanus Theophrafii 408 Acarus Theophrafii 314 Acaricoba Pilon. 1321 Acarna ejulque species 314,215 Acarna similis store purpureo J. B. 289	Abati de Pamucho Hernand. 1650 Abvasi Tvertii 1676 Ajuba-sipiva 1791 Ajuga, i. Chamapiys Aizoon v. Sedum 687. palufre, i. Stratiotes 1324 Airi, i. Hapri 1262		
Germaničus, i. e. Sphondylium 408 Acanus Theophrastii 314 Acaricoba Pilon. 1323 Acarnae filique species 314,315 Acarnae fimilis store purpureo J. B. 289 Acar e sjissue species 1700	Abatie de l'anucho Hernand. 1650 Abroui Thevesti 1676 Ajuba-sipita 1791 Ajuga, i. Chommepiys Airono v. Sedum 687. palustre, i. Stratiotes 1324 Airis, i. Hayri 1262		
Germanicus, i. Sphondylium 408 Acassus Theophrafti 314 Acaricoba Phion. 322 Acarna cjidque species 314,315 Acarna cimilis sine purpureo J. B. 289 Acer ejidque species 177, &c. ad 181,1856. ver- Acterola ejidque species 177, &c. ad 181,1856. ver-	Abate de Panucho Hernand. 1650 Albovai Thevisi 1676 Ajuba-sipita 1791 Ajuga, i. Chamaspitys 1791 Aizon v. Sedam 687. palufire, i. Stratiotes 1324 Aris, i. Hayri 1326 Alabaffrites Lob. i. Demaria 1329		
Acanus Theophrastic . Sphondylium 408 Acanus Theophrastic 314 Acaricoba Pilon. 1327 Acarna ejidjuue species 3144315 Acarna similis store purpureo J. B. 289 Acer ejidjuu species 177, &c. ad 181,1856. Acatales siidjuu species 177, &c. ad 181,1856. I80 fearta Armeicana 179, retundisfol. bortensis 180	Abate de Panucho Hernand. 1650 Abovai Thevairi 1676 Ajuba-sipita 1791 Ajuga, i. Chamapitys Aixcom v. Sedam 687. palufre, i. Stratistes 1324 Airi, i. Hayri Albafrites Lob. i. Dentaria Alatermus gisifique species 1608		
Germanicus, i. Sphondylium 4,08 Acasus Theophrafti 314 Acaricoba Pilon. 1323 Acarna ejidque species 314,315 Acarna fimilis sone purpureo J. B. 289 Acce ejidque species 177, &c. ad 181,1856. verssicas Americana 179. restundifol. bortensis 186. Actola ejidque species 177, &c. ad 181,1856. verssicas Americana 179. restundifol. bortensis 180. Actola ejidque species 177.	Abate de Panucho Hernand. 1650 Abovais Theoretis 1676 Ajuba-sipita 1791 Ajuba-sipita 1791 Aizeon v. Sedam 687. palufire, i. Stratiotes 1324 Airi, i. Hayri 1362 Aladermu ejufique species 11608 Albara Camma, Indica species Pis.		
Germanicus, i. Sphondylium 4,08 Acasus Theophrafti 314 Acaricoba Pilon. 1323 Acarna ejidque species 314,315 Acarna fimilis sone purpureo J. B. 289 Acce ejidque species 177, &c. ad 181,1856. verssicas Americana 179. restundifol. bortensis 186. Actola ejidque species 177, &c. ad 181,1856. verssicas Americana 179. restundifol. bortensis 180. Actola ejidque species 177.	Abate de Panucho Hernand. Alovesi Theories 1676 Ajuba-sipita Ajuga, i. Chamapitys Aizzon v. Scdam 657. palufire, i. Stratiotes 1314 Altri, i. Hayri Albafirites Lob. i. Demaria Albater Los i. Demaria Allatermu ejúfque species Albara Canna. Indice species Pil. Alcama, v. Phillyrea 1585		
Germanicus, i. Sphondylium 408 Acasus Theophrafti 314 Acaricoba Phlon. 314,315 Acarna fjidque species 314,315 Acarna fimilis store purparee J. B. 289 Acer estique species 177, &c. ad 181,1856. versitata Americana 179. rotundifol. bortensis 180 Acetos estique species 177, &c. ad 181,1856. versitata Americana 179. rotundifol. bortensis 180 Achanaca Thev. i. Brasse-solita peregrina C. B.	Abate de Panuebo Hernand. 1650 Abovai Thewetii 1676 Ajuba-tijita 1791 Ajuba-tijita 1791 Aizon v. Sedam 687. palufire, i. Stratistes 1324 Airi, i. Hayri 1365 Aladafrines Lob. i. Demaria 1324 Alatermu ejifique Species 1608 Albara Canna Indica species Psi. Alcama, v. Philyrea Lobod, i. Latiuca agnina 100.		
Germanicus, i. Sphondylium 4,08 Acanus Theophrafit 314 Acanicoba Pilon. 1312 Acana cipique facies 314,215 Acana cipique facies 171, &c. ad 181,1856. vec fulgrate facies 177, &c. ad 181,1856. vec fucaria Americana 179, rotundifol. bortenfit 180 Acetofolia, i. Trifolium acetofum 1098 Achmaca Thev. i. Braffice folia peregrina C. B. Achillas, i. Milifolium 345,346	Abate de Panucho Hernand. Abovai Thevairita Ajuba-sipita Ajuga-si, Chamapitys Aizzon v. Scdam 657. palufire, i. Stratiotes 1314 Altri, i. Hayri Albafirites Lob. i. Demaria Albara Camna. Indice species Pil. Alkatama, v. Phillyrea Albara Canna locke Optices Pil. Alkatama, v. Phillyrea Alkata gijdus species 1358 Albara digus species 64, 605, 1872. Indica Alkata gijdus species 64, 605, 1872. Indica		
Germanicus, i. Sphondylium 408 Acasus Theophrafii 314 Acaricoba Pilon. 314,315 Acarna ejidque species 314,315 Acarna ejidque species 179. 289 Aceto ejidque species 179. 4°c. ad 181,1856. verssical Americana 179. retundifol. bortensii 180 Acetos ejidque species 177, 4°c. ad 181,1856. verssical Americana 179. retundifol. bortensii 180 Acetos ejidque species 179. 6°c. ad 181,1856. verssical Americana 179. retundifol. bortensii 180 Achonaca Thev. i. Brassica -folia peregrina C. B. Achitote 345, 346 Achitote 1867.	Abate de Panucho Hernand. Abovai Thewevii 1676 Ajuba-ipita 1791 Ajuba-ipita 1791 Aizon v. Sedam 687. palufire, i. Stratistes 1324 Airi, i. Hayri 1363 Alatermu ejidyne species 1626 Alatermu ejidyne species 1636 Alaterma, v. Philyres 1686 Albamo law Dod. i. Latiuca agnina 2016 Allea 1065, 1907, 1914—Egyptia villofa, i. Adel 1005, 1907, 1914—Egyptia villofa, i. Adel 1005, 1907, 1914—Egyptia villofa, i. Adel 1005, 1907, 1914—Egyptia villofa, i. Adel 1005, 1907, 1914—Egyptia villofa, i. Adel 1005, 1907, 1914—Egyptia villofa, i. Adel		
Germanicus, i. Sphondylium 4,08 Acasus Theophrafit 314 Acaricoba Pilon. 1312 Acaran cisique facies 131,415 Acaran cisique facies 18,1415 Acaran cisique facies 177, &c. ad 181,1856. ver ficaria Americana 179, rotundifol. bortenfit 180. Acetofella, i. Trifolium acetofum 1098 Achanaca Thev. i. Braffice folia peregrina C. B. Achillas, i. Miliefolium 345,346 Achillas, i. Miliefolium 1674 Achillas,	Abate de Panuebo Hernand. 1650 Abovai Theweiti 1676 Ajuba-tijita 1791 Ajuba-tijita 1791 Aizon v. Sedam 687. palufire, i. Stratiotes 1324 Alutafyries Lob. i. Demaria 1326 Alutafyries Lob. i. Demaria 1326 Alutafyries Indica fycies Pil. Aleama, v. Phillyrus 158 Album olaw Dod. i. Latiuca agnina 192 Aleas ejidjuu fpeciu 604, 605, 1873. Indica 1055, 1900, 1914-eEgyptia villofa, i. Abetimofab		
Germanicus, i. Sphondylium 4,08 Acasus Theophrafti 314 Acaricoba Pilon. 1322 Acarne cifique fecies 314,316 Acarne fimilis flore purpures J. B. 289 Acer estique fecies 177, &c. ad 181,1856. ver- ficaria Americana 179. resundifol. bortenfis 180 Acteofelia, i. Trifisium accelum 1098 Achanaca Thev. i. Braffice folia peregrina C. B. Achillea, i. Millefolium 345, 346 Achilae, A. Millefolium i. Pyra Sylv. Cretica, à nofris di- verfa	Abate de Panuebo Hernand. Abous i Poevevii 1676 Ajuba-sipita 1791 Ajuba-sipita 1791 Aircon v. Sedam 687. palufire, i. Stratiotes 1324 Atri, i. Hayri 1363 Alatermus ejidyne (pocies 1324 Alatermus ejidyne (pocies 1628 Albara Camma. Indica fyscies Pil. Alatema, v. Philyrea Albara Camma. Indica fyscies Pil. Albam olas Dod. i. Latiuca agnina 323 Aleas ejidyne (pocies 624, 665, 1873. Indica 1065, 1907, 1914—Egyptia villofa, i. delmosfeb Mosineleo Alpini, i. Melilotus Ægypita 1066 Alchimeleo Alpini, i. Melilotus Ægypita 961		
Acassu Theophrafti 4318 Acassu Theophrafti 314 Acassicoba Phion. 1323 Acassicoba Phion. 1323 Acassicoba Phion. 1323 Acassicoba Phion. 1323 Acassicos Phion	Abate de Panuebo Hernand. 1696 Abovai Thewevii 1676 Ajuba-tijita 1791 Aigea, i. Chamaepitys 1791 Aizono vo. Sedam 687. palufire, i. Stratiutes 1334 Aliat-turus cjūfque specie 1638 Albara Camma Indicas specie Psi. Alcama, vo. Phillyras 1588 Album olaw Dod. i. Latiuca agnima 1608 Album olaw Dod. i. Latiuca agnima 1058, 1909, 1914 - Legyptia villofa, i. Abelmoslob Odd. Klebimelech Alpini, i. Melilotus Ægyptia 938, 2098 Alebimila 2088, 2098, 2098, 2098.		
Germanicus, i. Sphondylium 4,08 Acasus Theophrafit 314 Acaricoba Pilon. 1223 Acarna cijdque faciet 314,315 Acarna cijdque faciet 289 Acer ejidque faciet 177, &c. ad 181,1856. ver- ficaria Americana 179. retundifol. bortenfit 180 Actsoflela, i. Triflium acctolum 1098 Achanaca Thev. i. Braffice folia peregrina C B. Achillas, i. Millefolium 345,346 Achillas, i. Millefolium 1671 Achader, Bellon. i. Pyra Sylv. Cretica, a nofiria di- verfa Achaowum Alpin. I. Matricaria inodora 357 Acinas ejidque faciet 553	Abate de Panuebo Hernand. Abous i Poeverii Ajuba-ipita Ajuga, i. Chamaepity Aire, av. Chamaepity Aire, i. Hayri Airi, i. Hayri Alabapitte Lob. i. Domaria Alatermu ejidyau Species Albara Camna Indica Species Pil. Alkama, v. Philyren Alkama, v. Philyren Alkama, v. Philyren Alkama, v. Philyren Alkama, v. Philyren Alkama, v. Philyren Alkama, v. Alabapita villaja, i. Abelmoslob Moshimeleb Alpini, i. Melilous Ægypita Alkoimeleb Alpini, i. Melilous Ægypita		
Germanicus, i. Sphondylum 4,08 Acanus Theophrafti 314 Acaricoba Phion. 1323 Acarna cifique facies 314,115 Acarna cimilus fine purpures J. B. 14515 Acarna cimilus fine purpures J. B. 1700 Acet elique facies 1777, &c. ad 181,1886. we- flearia Americana 179, rotundifol. bortenfis 180 Acetofella, i. Trifilium acetofum 108 Achanaca Thev. i. Braffice-folia pergrina C. D. Achanaca Thev. i. Braffice-folia pergrina C. D. Achine Millefolium 345,346 Achine Achanaca Thev. i. Braffice-folia pergrina C. D. Achine Achanaca Thev. i. Braffice-folia pergrina C. D. Achine Millefolium 345,346 Achine Achine Millefolium 345,346 Achine Achine Millefolium 345,346 Achine Millefolium 345,346 Achine Millefolium 345,346 Achine Millefolium 345,346 Achine Millefolium 375,346 Achine Millefolium 345,346 Achine Millefolium 34	Abate de Panuebo Hernand. Abousi Thewest Ajuba-sipita Ajuba-sipita Ajuba-sipita Ajuba-sipita Ajuba-sipita Ajuba-sipita Ajuba-sipita Alaternu cjulque Specie Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcamae Indica Specie Indica Specie Indica Indica Indica Specie Indica Indi		
Germanicus, i. Sphondylium 4,08 Acasus Theophrafit 314 Acaricoba Pilon. 1323 Acarna cijique faciet 314,315 Acarna cijique faciet 289 Acer ejique faciet 177, &c. ad 181,1856. ve- ficaria Americana 179. retundifol. bortenfit 180 Actofled, i. Trifilium accidum 1098 Achanaca Thev. i. Braffice folia peregrina C. B. Achillea, i. Millefolium 345,346 Achillea, i. Millefolium 6,074 Achanaca Thev. i. Braffice folia peregrina C. B. Achillea, i. Millefolium 345,346 Achillea, i. Millefolium 6,074 Achillea, i. Millefolium 6,074 Achillea, i. Millefolium 75,574 Achillea, i. Millefoli	Abate de Panuebo Hernand. Abousi Thewest Ajuba-sipita Ajuba-sipita Ajuba-sipita Ajuba-sipita Ajuba-sipita Ajuba-sipita Ajuba-sipita Alaternu cjulque Specie Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcama-v. Phillyrus Albara Camae Indica Specie Psi. Alcamae Indica Specie Indica Specie Indica Indica Indica Specie Indica Indi		
Germaničus, i. Spłondylium 408 Acasuu Theophrafti 314 Acaricoba Pilon. 314,14 Acaricoba Pilon. 1323 Acaricoba Pilon. 1323 Acaricoba Pilon. 1323 Acaricopilo Picies 1171, 6°c. ad 181,1866 veridina ejüdjus (pecies 1177, 6°c. ad 181,1866 veridina ejüdjus (pecies 1177, 6°c. ad 181,1866 veridina in Armiciana 139, rotundifol. bortenfii 180 Acetolila, i. Trifilium acetojum Achanaca Thev. i. Brafifica- folia pergrina C. B. Achanaca Thev. i. Brafifica- folia pergrina C. B. Achanaca Pilon. i. Pyra Sylv. Cretica, a mofris diverja Achanaca pilopus (pecies 701, 702 Hyenale Park. 701, 702 — Hyenale Park. 661	Abatie de Panuebo Hernand. Abousti Poweviti Ajeba-sipita Ajega, i. Chamaepitys Ajega, i. Chamaepitys Airo, i. Hayri Alabafirtes Lob. i. Domaria Alatermus rijdyau species Pil. Alabafirtes Lob. i. Domaria Alatermus rijdyau species Pil. Alabama. O. Phillyras Album olas Dod. i. Latines agnima Album olas Dod. i. Latines agnima Album olas Dod. i. Latines agnima Album olas Dod. i. Latines agnima Aleama, v. Phillyras Aleama, v. Phillyras Aleama, v. Phillyras Aleama, v. Phillyras Aleama, v. Aleama, v. Alean Alean Alean Alean Aleama, v. Alean Alean		
Germanicus, i. Sphondylium 4,08 Acasus Theophrasti 314 Acaricoba Psion. 1223 Acarna cisique species 314,315 Acarna cisique species 314,315 Acarna cisique species 177, &c. ad 181,1856. versical estique species 177, &c. ad 181,1856. versical anique species 179, versinaliza Americana 179, rotundiza Actesola, estique species 179, &c. ad 181,1856. versicated Americana 179, rotundiza Actesola, bortensis 180,464 Actilica, i. Misliessium 345,346 Actilica, i. Misliessium 345,346 Actilica, i. Misliessium 164 Actilica, i. Misliessium 167 Actinas ejusque species 701,702 Actinas ejusque species 701,702 —Hyomale Park. —actemosum i. Christophor. 661 —ractemosum i. Christophor. 661 —salutirum S. Anthora	Abatie de Panuebo Hernand. Abousi Thevesti (1676 Ajuba-sipita Ajuba-sipita Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Stratiotes 1324 Allaternus ejáfque species Allaternus ejáfque spe		
Acassu Theophrafti 314 Acaricoba Pilon. 314 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 325 Acet gidjaue fpecies 177, &c. ad 181, 1886. we- flearia Americana 129, rotundifol. bortenfii 180 Acetolila, i. Trifilium acetofum Achanaca Thev. i. Braffice- folia pergrina C. B. Achinica I. Adilifolium 345, 346 Achious 346 Achious 347 Achious Bellon. i. Pyra Sylv. Cretica, à mofris di- werja Achonium Alpin. I. Matricaria imodora Acionium riglaue species 701, 702 — Hyemale Park. 700 — Factorolum i. Crisfiophor. 361 — Salutiferum S. Anthora 705 — bunule bifolium, &c. Mentzel. 611	Abate de Panuebo Hernand. Abousi Thevenii 1676 Ajubasitjita 1791 Ajubasitjita 1791 Aizon v. Sedam 687. palufire, i. Stratiotes 1324 Airi, i. Hayri 1363 Allatermu ejufique species 1134 Allatermu ejufique species Psil. Allatermu ejufique species Psil. Allatermu ejufique species Psil. Allaterna ejufique species Psil. Allaterna ejufique species 1873. Indica 1065, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmo		
Acassu Theophrafti 314 Acaricoba Pilon. 314 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 325 Acet gidjaue fpecies 177, &c. ad 181, 1886. we- flearia Americana 129, rotundifol. bortenfii 180 Acetolila, i. Trifilium acetofum Achanaca Thev. i. Braffice- folia pergrina C. B. Achinica I. Adilifolium 345, 346 Achious 346 Achious 347 Achious Bellon. i. Pyra Sylv. Cretica, à mofris di- werja Achonium Alpin. I. Matricaria imodora Acionium riglaue species 701, 702 — Hyemale Park. 700 — Factorolum i. Crisfiophor. 361 — Salutiferum S. Anthora 705 — bunule bifolium, &c. Mentzel. 611	Abate de Panuebo Hernand. Abousi Thevenii 1676 Ajubasitjita 1791 Ajubasitjita 1791 Aizon v. Sedam 687. palufire, i. Stratiotes 1324 Airi, i. Hayri 1363 Allatermu ejufique species 1134 Allatermu ejufique species Psil. Allatermu ejufique species Psil. Allatermu ejufique species Psil. Allaterna ejufique species Psil. Allaterna ejufique species 1873. Indica 1065, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1900, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmosto 1605, 1914. «Egyptia villofa, i. Abelmo		
Germanicus, i. Sphondylum 4,08 Acasus Theophrafit 314 Acaricoba Pilon. 1312 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Action. 1313 Act	Abatie de Panuebo Hernand. Aboust Thevesti Ajeba-sipita Ajega-si-Chamaepitys Ajega-si-Chamaepitys Airo, Haryi Airo, Haryi Alabafirtes Lob. i. Domaria Alatermu zijdyau specits Albara Canma Indica species Pil. Aleama, v. Philyrea Albara olsu Dod. i. Latinea agnina Aleama, v. Philyrea Aleama olsu Dod. i. Latinea agnina Aleama olsu Dod. i. Latinea agnina Aleama olsu Dod. i. Latinea agnina Aleama oliga species 604, 605, 1873. Indica 1065, 1873. Indica 1065, 1873. Indica Aleamolphi olsu Dod. i. Aleilous Ægytia 208, 209 Alebimeleco Alpini, i. Melilous Ægytia Aleamolphi olsu olsu species Aleamolphi olsu olsu olsu olsu olsu olsu olsu Aleamolphi olsu olsu olsu olsu olsu olsu olsu Aleamolphi olsu olsu olsu olsu olsu olsu olsu Aleamolphi olsu olsu olsu olsu olsu olsu olsu olsu		
Acassu Theophrafti 314 Acaricoba Pilon. 324 Acaricoba Pilon. 323 Acaria cijsque species 314,515 Acaria cijsque species 314,515 Acaria cijsque species 177, &c. ad 181,1836. ven- ficaria Americana 179, rotundifol. bortensii 180 Acetsolilla, i. Trifishim acetosum 10,8 Achanaca Thev. i. Brassica- folia pergrina C. B. Achanaca Thev. i. Brassica- folia pergrina C. B. Achinica Athanaca Thev. i. Brassica- folia pergrina C. B. Achinica Athanaca Thev. i. Brassica- folia pergrina C. B. Achinica Athanaca Thev. i. Brassica- folia pergrina C. B. Achinica Athanaca Thev. i. Brassica- folia pergrina C. B. Achinica Athanaca Thev. i. Brassica- folia pergrina C. B. Achinica Athanaca Thev. i. Brassica- folia pergrina C. B. Achinica J. Milefolium 345, 346 Activa cijssque species 701, 702 — Hyemale Park. 700 — racernojum i. Ciristophor. 861 Acorus 1313, 1910. Assisten radice tenuirer adulterinus C. B. i. irv pranci, lutes 1186	Abatie de Panuebo Hernand. Abousi Thevesii Ajuba-sipita Ajuga, i. Chamaepitys Ajuga, i. Chamaepitys Ajuga, i. Chamaepitys Airo, H. Agona Alexan (1972) Alatermu ejidjuu fipeis Allatermu ejidjuu fipeis Alletimulaa Alletimulaa Alletimulaa Alletimulaa Alletimulaa Alletimulaa Alletimulaa Alletimulaa Alletimulaa Alletimulaa Alletimulaa Allaterimulaa	Germanicus, i. Sphondylium 4,08 Acasus Theophrafit 314 Acaricoba Pilon. 1312 Acaran cisique facies 314,315 Acaran cisique facies 314,315 Acaran cisique facies 314,315 Acaran cisique facies 314,315 Acaran cisique facies 317, rown displ. bortensis 329 Acer ejisque facies 179, rown displ. bortensis 329 Acer ejisque facies 179, rown displ. bortensis 180,00 Acetoslala, 179 faima acetosum 1008 Achallas 181 faisima acetosum 161 Achillas 181 faisima colora 345, 346 Achillas 181 faisima 347 Acinas ejisque facies 513 Aconitum ejisque facies 513 Aconitum ejisque facies 514 Aconitum ejisque	Abatie de Panuebo Hernand. Aboust Thevesti Ajeba-sipita Ajega, i. Chamaepitys Ajega, i. Chamaepitys Airo, H. Agris Airi, i. Hayri Alabafrites Lob. i. Domaria Alaternus rijdyae (Pecies Pil. Alabafrites Lob. i. Domaria Alaternus rijdyae (Pecies Pil. Aleama, v. Philyrea Album olas Dod. i. Latinea agnima Alkea rijdyae (Pecies Cos., 605, 1873. Indica 1053, 1909, 1914. «Egyptia villofa, i. 1666 Alchomeleto Alpini, i. Melilotus «Egyptia 1058, 209 Alchomeleto Alpini, i. Melilotus «Egyptia 1058, 209 Alchomeleto Alpini, i. Melilotus (1907, 770, 771) Alchomeleto Alpini, i. Melilotus (1907, 770, 771) Alchomeleto Alpini, i. Melilotus (1907, 770, 771) Alchomeleto Alpini, i. Melilotus (1908, 1907, 1907, 1908) Allotus (1908, 1908) Masth. Comilla Misch. Comilla Misch. Comilla Allotus Cos. Alifum Thal. i. Helleborine Alima Coc. I. Auricula Urif. Alima Coc. Auricula Urif. Alima Coc. Auricula Urif. Alima Coc. Auricula Urif. Alima Coc. Auricula Urif. Alima Coc. Auricula Urif.
Germanicus, i. Sphondylium 408 Acasus Theophrasti 314 Acaricoba Psion. 1223 Acarna cisique species 314,315 Acarna cisique species 177, &c. ad 181,1856. versicus a Americana 179 retundifol. bortensis 180,000 Acteolola; is Trifisium accisum 1098 Achanaca Thev. i. Brassica: folia peregrina C. B. Achillas, i. Maliefolium 345,346 Achillas, i. Maliefolium 345,346 Achillas, i. Maliefolium 617 Achader, Bellon. i. Pyra Sylv. Cretica, a nofiria diversa Achama Mpim. I. Matricaria imodora 357 Acinas cisique species 701,702 Achama 1914, 1910. Afaticus radioe tensione 611 Acorus 131,3191. Afaticus radioe tensione adaleterius C. B. i. Ivi praters, lates Acus postis genus in China ex Oriza Acus postis genus in China ex Oriza Acus postis genus in China ex Oriza	Abatie de Panuebo Hernand. Abousi Thevesi Ajuba-sipita Ajuga-si-gita Ajuga-si-gita Ajuga-si-gita Ajuga-si-gita Ajuga-si-gita Ajuga-si-gita Ajuga-si-gita Ajuga-si-gita Ajuga-si-gita Alama-gita Alama		
Germanicus, i. Sphondylum 4,08 Acasus Theophrafit 314 Acaricoba Pilon. 1313 Acaricoba Pilon. 1313 Acaran cifique facies . 314,315 Acaran cifique facies . 314,315 Acaran cifique facies . 3200 Acee qifique facies . 3200 Acee qifique facies . 177, &c. ad . 181,1856. ve- ficaria Americana . 179. rotundifol. bortenfit . 180 Acetoflela, i. Irifisium acetofum . 1098 Achanca Thev. i. Brafica folia peregrina C. B. Achollea, i. Miliefolium . 167 Achollea, i. Miliefolium . 345, 346 Achollea, i. Miliefolium . 347 Achonium qilque facies . 701, 702 — Hyemale Park . 700 — Vacenofum 1: 1091.	Abate de Panuebo Hernand. Abousi Thevesti Ajuba-sipita Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Ajuga, i. Chamapitys Alatermu ejáfjus fpecise 1324 Alatermu ejáfjus fpecise 1324 Alatermu ejáfjus fpecise 1325 Alatermu ejáfjus fpecise 1326 Alatermu ejáfjus fpecise 1327 Alatermu ejáfjus fpecise 1327 Alatermu ejáfjus fpecise 1328 Aleta ejáfjus fpecise 1328 Aleta ejáfjus fpecise 1329 Aletamafok 1329 Aletamafok 1340		
Germanicus, i. Sphondylium 408 Acasus Theophrasti 314 Acaricoba Psion. 1223 Acarna cijsque species 314,315 Acarna cijsque species 177, &c. ad 181,1856. versicated activate precise 177, &c. ad 181,1856. versicated activate precise 177, &c. ad 181,1856. versicated activate precise 177, &c. ad 181,1856. versicated activate precise 179, retundifol. bortensis 180, actosicilas, i. Trifolium actosicum 1098 Achanaca Thev. i. Brassica folia peregrina C. B. Activate 181, activate 181	Abatie de Panuebo Hernand. Abousi Thevesii Ajuba-sipita Ajuga, i. Chamaepitys Ajuga, i. Chamaepitys Ajuga, i. Chamaepitys Airon w. Sedam 687. palufire, i. Stratistes 1324. Airi, i. Hayri Alashafrites Lob. i. Dentaria Alasma girlfque Species Albara Canna. Indicae Species Pis. Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkomerica Alpini, i. Melilatus Ægpria Alkominila Alcymium cijaque species Alkamo lour Dod. i. Ophrys bifolia Alijma Cord. i. Ophrys bifolia Alijma Cord. i. Ophrys bifolia Alijma Cord. i. Auricala Urif. Alikakenie; vius Alkakenie; vius Alkakenie; vius Alkakenie; vius Alkakenie; vius Alkakenie; vius Alkatina 7024 Alkatina		
Germanicus, i. Sphondylum 4,08 Acasus Theophrafit 314 Acaricoba Pilon. 1313 Acara cisique facies 131,415 Acara cisique facies 171, &c. ad 181,1856. vec ejique facies 177, &c. ad 181,1856. vec fucaria Americana 179, rotundifol. bortensis 180,000 Actola ejique facies 177, &c. ad 181,1856. vec ficaria Americana 179, rotundifol. bortensis 160,000 Acbanaca Thev. i. Brassica folia peregrina C. B. Actolilas, i. Miliefolium 345,346 Actilias, i. Miliefolium 45,000 Achonica Alpin. I. Matricaria inodora 167,702 Achonium et gidque species 701,702 —Ilyemale Park. 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,702 —Incomium et gidque species 701,703 —Inco	Abatie de Panuebo Hernand. Aboust Deveit Ajeba-tipita Ajega, i. Chamaepitys Ajega, i. Chamaepitys Ajega, i. Chamaepitys Airon v. Sedam 687, palufre, i. Stratistes 1324 Airi, i. Hayri Alabafirtes Lob. i. Demaria Alaternus ejidyae (pecite 1916 Alatema ejidyae (pecite 1916 Aleama, v. Phillyras Album olas Dod. i. Latinea agnima Album olas Dod. i. Latinea agnima Aleas ejidyae (pecite 1916, 605, 1873, Indica 1063, 1900, 1914, «Egyptia villofa, i. Indica Aleas minde (pecite 1916, 605, 1873, Indica 1063, 1900, 1914, «Egyptia villofa, i. Adel- molch Alchimila Alebimila Alebimila Alga marina 1,72, c.v. 1849, imitoria 73, bmly- cina 71, fornala tribabet Aliga I. B. v. Genifa Aligam Cord. i. Ophys bifolia 1133 —Matth. & alenem, i. Doronicam Plamaegima folia C. B. Alifum Thal i. Helleborine Alima Col. i. Auricula Urif Alkelnia, i. Trijoium actolam Alliam (Strijoium actolam Alliam (Strijoium actolam Alliam (Strijoium 1125, Stlv. folia filtuloii 1117 Alliam (Strijoium 1125, Stlv. folia filtuloii 1117		
Germanicus, i. Sphondylium 408 Acasus Theophrasti 314 Acaricoba Psion. 1223 Acarna cijsque species 314,315 Acarna cijsque species 177, &c. ad 181,1856. versicated activate precise 177, &c. ad 181,1856. versicated activate precise 177, &c. ad 181,1856. versicated activate precise 177, &c. ad 181,1856. versicated activate precise 179, retundifol. bortensis 180, actosicilas, i. Trifolium actosicum 1098 Achanaca Thev. i. Brassica folia peregrina C. B. Activate 181, activate 181	Abatie de Panuebo Hernand. Abousi Thevesii Ajuba-sipita Ajuga, i. Chamaepitys Ajuga, i. Chamaepitys Ajuga, i. Chamaepitys Airon w. Sedam 687. palufire, i. Stratistes 1324. Airi, i. Hayri Alashafrites Lob. i. Dentaria Alasma girlfque Species Albara Canna. Indicae Species Pis. Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkamo lour Dod. i. Lastuca agnina Alkomerica Alpini, i. Melilatus Ægpria Alkominila Alcymium cijaque species Alkamo lour Dod. i. Ophrys bifolia Alijma Cord. i. Ophrys bifolia Alijma Cord. i. Ophrys bifolia Alijma Cord. i. Auricala Urif. Alikakenie; vius Alkakenie; vius Alkakenie; vius Alkakenie; vius Alkakenie; vius Alkakenie; vius Alkatina 7024 Alkatina		

pa pa	ıg.		pag.
Elorialis 1122. Urfinum ib	id.		722
Aleme any aut thretes 140 1. nigra baccijera,	273-		332
			632
Alor civilane (pecies 1195,1196, Oc. 1900. puraje	ris		229
			314
Alopecuros	25	Anchusa ejúsque species 496, 497.	677
this III M	65		687
alling airlang fleries 1018, 1896, Fettad Col. C.	ъ.		577
Manlatic 1020. Spergula dicha 1014, 1090.	07 -	Androsace Matth. i. Fungi lapid. species 66. a	ltera
		Matth.	086
Species 848. folis Veronica ib. folis Trillagi	7)	Androsamum ejusque species v. Hypericon I	
847. triphyllos curulea 848. scandens baccifera	nis	1020,1	021
Solanum 682. Alpina glabra C.B. v. Lych. 1003. nodosa Dal. 805. cruciata marina G	er.	Anemone ejúsque species 626, &c. ad 633,	
1003. noutifu Dat. 603. tratiana	24	Anemone nemorum 624. Bononiensium	700
Althaa ejusque species 601, &c. item 1873. f.	ru-	Anethum hortense 416. Sylvo. Semine exiguo An	meos
tescens 603. Theophr. flo. luteo, i. e. Abutilon 60	99.	i i	459
Indica Herman. 1900, 19	10		1869
Altiht Avicennic, i. Laserpitium Veterum 4	25		1798
Alum Gallicum Scribon. i. Symphytum 5	94	Angelica baccifera Canadensis	66E
Alu Gree Alou H. M. i. Ficus Indica 14	134		1384
Alvston Dioteoridis i. Lunaria Graca 7	88		1687
Galeni v. Marrubium	57		1497
	143	Anguria, i. Citrullus	643
	37	Anhuiba arbor, i. Sassafras Anil sive Anir 926. Anil alia spec.	1782
	572	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	1846
Amarantus ejusque species 201, 1856. Sericeus 2	.02.		
tricelor 203. Siculus spicatus perennis Boccon.	789	Aninga Pison. 1654. Aninga-iba Aninga-peri Pison. Planta est fruticescens, qua	pal-
21///41/2/41/2	550	sim in densis sylvis nascitur, flore exiguo	albi-
	373	fim in denfis filvis nafcitur, flore exiguo cante, cui paucie uvulæ è caruleo nigrio Sambuci baccis fimiles succedunt. Folis	antes,
Ambaiting a	bid.	Sambuci baccis similes succedunt. Foliss	deco-
Ambalam 1	55 I	ratur lanuginojis, ovalis figuræ, trijte vit	1410115
Ambataia H. M.	370	quidem, sed aspectu pulcherrimus, ad tacti	m m-
Ambare Mangæ affinis	780	star Urtica mortua, mollibus & welut lanug	inojis,
Ambarvalis fles, i. Polygala	335	quaque nervis multis & crassis distingu Folia recentia contusa vel in pulverem re	
Ambela, s. Charames Acoft.	780	medentur prima intentione ulceribus rece	
Ambresia ejusque species 164, 1855. camp. re	843	& inveteratis.	
	346		1868
	792	- Indicum S. Zingi	1835
AlliTob	46 E	Anon Oviedi	1651
Amelpodi H. M. 1787. Belutta Amelpodi ib. S	1016-	Anona-maram H. M.	1650
anna-Amelpodi 1007. Karetti Amelpodi 1			
	011	Anonis ejusque species 957, 958, 959, 960,	1893
Ameri H. M. i. Anil S. Indigo	926	Anonymos Ribefii folius icon. Roberti	1893 1708
Ameri H. M. i. Anil S. Indigo Amellus Virgilii est Caltha palustris, aliis Com	926	Anonymos Ribefii foliss scon. Roberts ——flore Coluteæ Clus.	1893 1708 1733
Ameri H. M. i. Anil S. Indigo Amellus Virgilii est Caliba palustris, aliis Con aut Asteris montani species.	926	Anonymos Ribefii folits icon. Roberts ——flore Coluteæ Cluf. ——Garciæ, i. Herba viva Acostæ	1893 1708 1733 982
Ameri H. M. i. Anil S. Indigo Amellus Virgilii est Caliba palustris, aliis Con aut Asteris monani species. Aminiu, i. Gossipium	916 172æ	Anonymos Ribefii foiis scon. Roberts ——fore Coluteæ Clus. ——Garciæ, i. Herba vivva Acostæ ——Brasilianus frutex store Keiri	1892 1708 1733 982 1785
Ameri H. M. i. Anil S. Indigo Amellus Vregilii est Catsba palustris, aliis Con aut Asteris montani species. Aminiu, i. Gosspium Ammi cjusque species	916 1)2æ 45‡	Anonymos Ribelii folius scon. Roberts — flore Coluteæ Clust. — Garciæ, i. Herba vivva Acostæ — Brasilianus frutex store Keiri — Brasilian, store monopetalo specioso	1893 1708 1733 982 1785 1883
Ameri H. M. i. Anil S. Indigo Amellus Vrigilii eft Caliba palustris, aliis Con aut Asteris montani species. Aminiiu, i. Gosspium Ammi ejusque species Ammoniaum I	916 1)2æ 45‡ 84‡	Anonymos Ribelii folius scon. Roberts — flore Colutee Clul. Garcia, i. Herba vivua Acoftæ — Brafilianus frutex flore Keiri — Brafilian, flore monopetalo specioso Anserina Trag. i. Argentina.	1893 1708 1733 982 1785 1883
Ameri H. M.: Ami S. Indigo Amelius Vrgilii off Caliba palufrit, aliis Con aut Affers montani fpecies. Ammius, i. Goffipum Ammi ejidpus fpectus Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum	926 172æ 45‡ 84‡ 184#	Anonymos Ribelii folius scon. Roberts — flore Coluteæ Clust. — Garciæ, i. Herba vivva Acostæ — Brasilianus frutex store Keiri — Brasilian, store monopetalo specioso	1893 1708 1733 982 1785 1883
Ameri H. M. i. Anil S. Indigo Amelius Vrzilii elf Catiba palufrit, aliis Con aut Affers montoni fpecies. Ammiu, i. Golfipum Ammi ejidque specus Ammonsuum Ammonsuum Amomen qurundam odore Caryophyll. 1507. Ve 1697. Germanicum, i. Sifor Cordi	926 192æ 45+ 84+ 192æ 45+ 192æ	Amonymos Ribelji folisi scon. Roberts —flare Calenae Clul. — Garcia, i. Herba vivua Acasta — Brasilisma strutex stere Keiri — Brasilisma strutex stere Keiri — Brasilisma futex monopetalo specioso Anseria Tag, i. Argentima. Ambienta N. i. Argestima Ambiedon Thoophr. i. Melgilus Aronia Ambentus, i. Osemaenlum	1892 1708 1723 982 1785 1883 1384 1458
Ameri H. M.: Ami S. Indigo Amellus Vrgilis eff Caliba palufris, alisi Con aut Affera montani fpecies. Amminis, i. Goffpsum Ammi ejidpau fectes Ammoniacum 1 Amounum quorundam odore Caryophyll. 1507.Ve 1697. Germanizum, i. Sifon Cordi — Pinini vulgo, i. Salamm, &c.	926 172æ 45‡ 84‡ 184#	Anonymos Ribelji folius teon. Roberts —flare Caleace Cluf. —Garcia, i. Herba vivua Acofta —Brafiliams fratex flore Keiri —Brafiliam, flore monopetalo specioso Anserina Trage, i. Argentina. Antibel M. i. Angelina Antibedon Theophy. i. Mel pilus Aronia Antibena, i. Chamamalum Antibena, S. Antibora	1893 1708 1733 982 1785 1883 1384 1458 353 705
Ameri H. M.: Ami S. Indigo Amellus Vrgilii off Caliba palufrit, aliis Con aut Aftera montani fpecies. Ammini, i. Goffpiam Ammi ejidau facets Ammonacum I Amonum querundam odore Caryophyll. 1507.Ve 1697. Germanicum, i. Sifon Cordi —Pimir culge, i. Salaman, &c. —Virgin, Corni fam, facie Inmaie Cul. I I	916 172.4 45+ 84+ 1799 1697	Amonymos Ribelji folisi scon. Roberts —flere Colatea Clul. — Garcia, i. Herba vivus Acafla — Brafiliams frutex flere Keiri — Brafiliams frutex flere Keiri — Brafiliam, flore monopetalo specioso Anserina Trag. i. Argentina. Anserina Trag. i. Argentina Amboton Thoophr. i. Mespilus Aronia Ambotons, i. Chomamelum Amboton S. Antisbora Amboticus, i. Petian Veneris	1893 1708 1733 982 1785 1883 1384 1458 353 705 428
Ameri H. M. i. Amil S. Indigo Amelius Vrgilii of Caltha palufrit, aliis Con aut Alfers montoni fpecies. Aminius, i. Golfpum Ammi eiglique spectes Ammoniacum Amountum Carrandam adere Caryophyll. 1507. Ve 1697. Germanicum, i. Sifon Cordi — Pinni vulgo, i. Solanum, &c. — Vrgin, Corni Jam., facie Ammonia Clul. 11 12 13 14 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15	916 1724 451 841 1799 1697 1318	Amonymos Ribelji folius teon. Roberts —flare Calenae Cluft. —Garcia, i. Herba vivua Acofia. —Brafiliams fratex flore Kerri. —Brafiliam, flore monopetalo specioso Anserina Traga. Angentina. Antisli H. M. i.Angelima. Ambadon Theophi. i. Melpilus Aronia. Ambama, i. Chamaemeluma. Ambama, i. Chamaemeluma. Ambama, i. Pedien Veneria. Amblylia M. jin. ex. 215. mivosa, i. Polygonus. Amblylia M. join. ex. 215. mivosa, i. Polygonus.	1893 1708 1733 982 1785 1883 1384 1458 353 705 428
Ameri H. M.: Ami S. Indigo Amellus Vrgilii off Caliba palufris, aliis Con aus Aftera montani fpecies. Ammini, i. Goffipiam Ammi ejidpau fpecies Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Amoniacum Amoniacum Amoniacum Amoniacum Amoniacum Lipini culigo, i. Salaman, &c. — Virgin. Cerni fam. facie Ammin Culi Ammoniacum I. Ammoniacum I. Ammoniacum I. Ammoniacum I. Ammoniacum I. Ammoniacum I. Ammoniacum I. Ammoniacum I. Ammoniacum I. Ammoniacum I. Ammoniacum I. Ammoniacum III III III III III III III III III I	916 172.2 45+ 84+ 84+ 873 1799 1697 1318	Amonymas Ribelji folisi scon, Roberts -flere Colatee Clul; - Garcia, i, Herba vivoa Acasfae - Brafiliams fratex flere Keiri - Brafiliams fratex flere Keiri - Brafiliams, flere monopetalo specioso Angirain Trag, i-Argentima Ambiedon Theophis. I-Megilius Aronia Ambienius, i-Colammenium Ambiro S. Antilbora Ambirlicus, i-Pedinu Peneris Antiplia Alpin ex. 215. nivoea, i-Polygonus Valentim Clul; 215. marit. Alfirets folisis	1893 1708 1733 982 17883 1883 1384 1458 353 705 428 185. C. B.
Ameri H. M. i. Ami S. Indigo Amelius Vrigilii off Caliba palufrit, aliis Con aut Affers montani pocies. Ammius, i. Goffipum Ammi ejidgus factes Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Life Cermanicum, i. Sifon Cerdi —Pimir culgi e, i. Salaman, &c. —Virgin. Corni fam. facte Ammonia Ciuli Ammoniacum Ampana H. M. Ampelopadium	916 1722 45+ 84+ 1799 1697 1318 1366 1126	Amonymas Ribelja folius teon. Roberts —flare Calenae Clul. — Garcia, i. Herba vivus Acasfae — Brasilismas frutex Riere Keiri — Brasilismas frutex Riere Keiri — Brasilisma, flare monopetalo specioso Ansferina Trags. Angentima. Antiseli H. M. Angelima Antiseli H. M. Comementum Antisena S. Antisbora Antiselia S. Comementum Antiselia S. Lomementum Antiselia S. Postum Peneris Antiselia S. Postum Peneris Antiselia Alinia S. Antisbora 15 A. Comementum International S. Antisbora Antiselia S. Lomementum Antiselia	1893 1708 1733 982 1785 1883 1384 1458 353 705 428 185. C. B.
Ameri H. M.: Ami S. Indigo Amelius Vrgilii off Caliba palufrit, aliis Con aut Aftera montani fpecies. Amminiu, i. Goffpiam Ammi ejidaya ipecies Ammonacum Ammonacum Ammonacum Amonama quorundam odore Caryophyll. 1507.Ve 1697. Germanicum, i. Sifon Cordi —Pilmi vulge, i. Salaman, &c. —Virgin, Corni fam. facte Ammin Cul. Ammonacum Ampala H. M. Ampeleyraffum	926 1724 45+ 84+ 873 1799 1697 1318 1366 1126	Anonymas Ribelji folisi scon, Roberts -flere Colatee Clul. - Garcia, i, Herba vivoa Acafae - Brafiliam frates flere Keiri - Brafiliam frates flere Keiri - Brafiliam, flere monopetalo specioso Anferina Trag, i.Argenima. Anticli H. M. i.Argelima Anthedon Theophr. i. Melgilus Aronia Anthedon; i. Chamamalium Anthedon; i. Chamamalium Anthelius, i. Pellan Peneria Anthelius, i. Pellan Peneria Anthelius, i. Pellan foneria Anthelius, i. Pellan foneria Anthelius, i. Pellan foneria Anthelius, i. Allini serii. Alfinst soliii 1026. Intifelia Peplisi effigie mar. 1024. l nosa	1893 1708 1733 982 17883 1883 1384 1458 353 705 428 185. C. B.
Ameri H. M.: Ami S. Indigo Amelius Vrgilii off Caliba palufrit, aliis Con aut Affers montani pocies. Ammius, i. Goffipum Ammi eijdau factes Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Lifey. Garmanicum, i. Sifon Cerdi —Pimir uuleje, i. Salaman, éc. —Virgin Cerni fam. facte Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ampolalum Amvolati H. M. Ampolalum eijdau fpecies 1519, 1918. Granal	926 1726 45+ 84+ 1797 1697 1318 1366 1126 1712 tenfis	Amonymos Ribelji folius teon. Roberts —flore Cateae Cluft. — Garcia, i. Herba vivus Acofae — Brafiliams frates Rore Reiri — Brafiliams frate monopetalo Specioso Ansferina Trags. Aspentina. Anseli H. M. Angelima Antohom Theophr. i. Melpilus Aronia Antohom S. Antibora Antohomas. Commendum Antohomas. Antibora Antohomas. Antibora Antohomas. Assistance Santohomas. Antibora S. Antibora Antohomas. Assistance Santohomas. Antibora. 15. maria. Assistance Soiliance Santohomas. 1016. Innifolia Pelius essigie mar. 1024. I nosa Antibathas. i. Corallium nivrum	1893 1708 1733 982 1785 1883 1384 1458 353 705 428 428 52 C. B.
Ameri H. M. i. Ami S. Indigo Amelius Vrgilii off Caltha palufrit, aliis Con aut Alfers montoni species. Amminiu, i. Golfipum similari, Amminiu, i. Golfipum Ammi eijdigus species Ammoniacum Amomun quorandam adere Caryophili. 1507. Ve 1697. Germanicum, i. Sifon Cordi — Pimit vulgo i. Solamum, &c. — Vrgin, Corni fami, facie Ammonia Clul. Ammogedus gramen Ampana H. M. Ampelaprassum Amvoteit H. M. Amydalius ejülgue species 1519, 1918. Grana	916 1724 45+ 84+ 174 443 673 1791 1318 1366 1712 1712 1712	Amonymas Ribelji folisi scon, Roberts -flere Colatee Clul. - Garcia, i, Herba vivoa Acafia - Brafiliam frates flere Keiri - Brafiliam frates flere Keiri - Brafiliam, flore monopetalo specioso Anferina Trag, i.Argenima. Amitoli H. M. i.Argelima Ambedin, i. Chomamation Ambodon S. Amithora Ambodina, i. Chomamation Ambodina, i. Chomamation Ambodina, i. Pellam Peneria Ambifilias, i. Pellam Peneria Ambifilias, i. Pellam feneria Ambifilias feneria vidual fecetis foo, 761. arvec	1893 1708 1733 982 1785 1883 1384 1458 353 705 428 185. C. B. egumi- 922 61 of e mi-
Ameri H. M.: Ami S. Indigo Amellus Vrgilii off Caliba palufrit, aliis Con aus Afters montani fpecies. Ammini, i. Goffpium Ammi ejidgas species Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum i. Soft Certal Ammoniacum i. Softo Cordi — Pimir usileja, i. Salaman, &c. — Virgin, Cerni fran, facie Ammoniacum i. I. Ammoniacum i. I. Ammoniacum i. I. Ammoniacum i. I. Ammoniacum i. I. Ammoniacum i. I. Ammoniacum i. I. Ammoniacum i. I. Ammoniacum i. I. Ammoniacum i. I. Ampolalus girique species 1519, 1918. Granas Amyglalu şerifuum	45+ 84+ 5747 451 844 673 1799 1697 1318 1366 1712 1712 1791 1516	Anonyms Ribelji folisi teon, Roberts -flere Coluce Clul. Garcia, I. Herba vivoa Acofia Brafiliam fiure monopetalo speciolo Anferina Trag, inAgenima. Antieli H. M. i.Angelima Antiboda Theophi i. Meljilisi Aronia Antiboda Theophi i. Meljilisi Aronia Antiboda S. Antibora Antibora S. Antibora Antibora S. Antibora Antibora S. Antibora Valentima Clul. 215, more. Association Valentima Clul. 215, more. Association folisi 1026, lentifolia Peplius effigie mar. 1024, I nosa Antipoliator, i. Corallium nigrum Antirboman cisjane species 760,761. arve nus v. Linaria 760. minus sso. Linaria lute Ger. App.	1893 1708 1733 982 1785 1883 1458 353 705 428 428 185. C. B. egumi- 922 on. d.
Ameri H. M. i. Ami S. Indigo Amelius Vrgilii off Caliba palufris, aliis Con aut Affers montoni species. Amminiu, i. Golfipum species Ammoniacum Amomum quorundam adare Caryophyll. 1507. Ve 1697. Germanicum, i. Sifon Cerdi — Plimit vulgo i. Solamum, Ore. — Vrgin. Cerni fam. facte Ammonia Clul. Ammogela gramen Ampelopraffum Amovetis H. M. Amygdalus cjilque species 1519, 1918. Gramas Amygdalo persicum Amylalo persicum Amylalo persicum Amylalo	45+ 84+ 84+ 843 673 1799 1697 1318 1712 1712 1712 1712 1711 1516	Amonymas Ribelji folius teon. Roberts —flare Calenae Clul. — Garcia, i. Herba vivus Acasta — Brafiliams frutex flore Keiri — Brafiliams frutex flore Keiri — Brafiliams flutex monopetalo specioso Antjeli H. M. i. Angelima Ambiedon Theophr. i. Melgilus Aronia Ambienius, i. Comementum Ambira S. Antithora Ambirlius, i. Pedian Veneris Ambiplia Alpin ex. 215. nivosa, i. Pelygonus Valentima Clul. 215. marit. Alfinest folius 1026. lentifolia Peptics effigie mar. 1024. I nosa Antiphus v. Covallium nigrum Antiromum sijique species 760.761. arve nus v. Linari 760. minus ssa. Linaria Ista Ger. App. Antophyllus v. Caryophyllus aromat.	1893 1708 1733 982 17883 17883 1458 353 705 428 428 428 61 1922 61 196 min o n. d.
Ameri H. M. i. Ami S. Indigo Amelius Vrgilii off Caliba palufris, aliis Con aut Affers montani poetes. Amminiu, i. Golfipum Ammi eijdau spectes Ammoniacum 1697. Germanicum, i. Sifon Cerdi — Plimii vulgo, i. Solamum, &c. — Vrgin, Comi fam, facte Ammonia Clul. Ammonia Glul. 11 12 13 14 15 15 16 17 17 18 18 18 18 18 18 18 18 18 18 18 18 18	926 1922 454 454 457 4673 1799 1697 1318 1366 1712 1712 1712 1712 1712 1712 1712 17	Amonymos Ribelji folisi reon, Roberts -flere Colarec Clul. - Garcia, i, Herba vivu Acofia - Brafiliam futere finer Keri - Brafiliam futere finer Keri - Brafiliam futere finer Keri Antjeli H. M. i.Angelima Amboden Theophr. i. Meljilisi Aronia Amboden Theophr. i. Meljilisi Aronia Ambodina Theophr. i. Meljilisi Aronia Ambofica, i. Pelinu Feneris Antholica, i. Pelinu Feneris Antholica, i. Pelinu Feneris Antholica, i. Pelinu Feneris Antholica, i. Pelinu Feneris 1024. Innijala Pelpilisi effigie mar. 1024. I moja Antipater, i. Cerallium nigrum Antirrhomom fijique feetis 760,761. arve mu w. Linaria 760. minus fio. Linariae lute Ger. App. Antephyllus v. Caryophyllus aromat. Aparaqua Hern.	1893 1708 1733 982 1783 1883 1384 1458 353 428 428 185. Cgumi- 190 n. d. 1508 661
Ameri H. M.: Ami S. Indigo Amellus Vrgilii off Caliba palufrit, aliis Con aus Aftera montani fpecies. Ammini, i. Goffipum Ammi ejidaya ipecies Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum i. Soffice Cordi — Pimir usulgi, i. Salaman, &c. — Virgin, Corni fran, facte Ammoniacum Ammoniacum — Pimir usulgi, i. Salaman, &c. — Virgin, Corni fran, facte Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ammoniacum Ampelaryafium Amvetti H. M. Ampelalus ejidque species 1519, 1918. Granas Amygdalo persum Amylaus Anabashi Dod. i. Palygonum baccis. sandansi Anabashi Dod. i. Palygonum baccis. sandansi Anabashi Dod. i. Palygonum baccis. sandansi Anacampfero, i. Telephium Anacampfero, i. Telephium Anacampfero, i. Telephium Anacampfero, i. Telephium	926 926 926 451 844 873 473 1799 1697 1318 1366 1126 1716 1716 1716 1716 1716 1716 17	Amonymas Ribelji folius teon, Roberts —flere Colatee Clul. — Garcia, i. Herba vivoa Acafae — Brafiliams fratex flore Keiri — Brafiliams fratex flore Keiri — Brafiliams fratex flore Keiri — Brafiliams, flore monopetalo specioso Antjeria T. Eng. Argentima. Antjeli H. M. i. Angelima Aronia Amboniu, i. Coham.melum Ambora S. Antithora Ambirlicus, i. Pediant Peneris Anthylia Alpini ex. 215. nivoea, i. Polygonus Valentima Clul. 215. merit. Alfinest folius 1036. lentifolia Peplius effigie mar. 1024. I nosa Antirobinum ejisfqua specius 160.,761. arvee nuo v. Linaria 760. minus sfo. Linaria luta Ger. App. — Antophyllus v. Caryophyllus aromat. Aparaqua Hern. Aparaqua Hern.	1893 1773 1778 1778 1788 1788 1883 1458 353 428 428 185-C Buni- 922 661 1661 1683 1684 185-C Buni- 924 1695
Ameri H. M. i. Ami S. Indigo Amelius Vrgilii off Caliba palufrit, aliis Con aut Affers montani poetes. Ammini, i. Goffisum Ammi ejidgus spectes Ammoniacum I Sopt. Germanicum, i. Sifon Cerdi I Sopt. Germanicum, i. Sifon Cerdi I Pinii vulgė, i. Salamum, &c. — Vrgin, Cerni fami, facte Ammoniacum Ammoniacum I I M. I I M. I I Maryada gramen Ampada H. M. I I Maryada gramen Ampada H. M. I I Maryadalus ejidgus foetis 1519, 1918. Gramal Amnyadalus eficum Annyadalus eficum Anabafii Dod. i. Palygonum baccif. famdens Anacardum Occidentale Cajout dictum Anacardum Occidentale Cajout dictum Anacardum Occidentale Cajout dictum Anacardum Ompiciert dictum	926 926 45+ 84+ 84+ 84- 8799 1697 1318 1366 1712 1716 1716 1716 1813 1813 1813	Amonymas Ribelji folius teon. Roberts —flere Calenee Clul. — Garcia, i. Herba vivua Acasta — Brasilismas frutex River Keiri — Brasilismas frutex River Keiri — Brasilismas frutex River Keiri — Brasilismas frutex monopetalo specioso Ansferina Trag. i. Argentima. Ambielis A. i. Angelima Ambiera S. Antishora Ambierus, i. Decimemelum Ambiera S. Antishora Ambierus, i. Petient Peneris Ambielis Alpina ex 115. mioca, i. Polygoma Velentima Clust. 115. marit. Alssurs folius 1016. Ionispila Pessies effigie mar. 1024. I moja Antipathet, i. Corallium nigrum Antirbimum sigique species 760,761. arve mus v. Limair 760. minus sto. Linaria lute Ger. App. Antophyllus v. Caryophyllus aromat. Aparana Hern. Aparine ejisque species Appeta Marage.	1893 1708 1778 1785 1785 1785 1883 1384 1458 373 705 428 202 611 160 m.d. 1508 661 1643 1643
Ameri H. M.: Ami S. Indigo Amelius Vrgilii off Caliba palufrit, aliis Con aus Aftera montani fpecies. Ammini, i. Goffipum Ammi ejidgau fpecies Ammonacum Ammi ejidgau fpecies Ammonacum i. S. Jone Crai Ammonacum i. S. Jone Crai — Pimi vulge, i. Salaman, &c. — Virgin, Cenni fram, facte Ammin Clul Ammogeaba gramen Ampana H. M. Ampelaproffum Amvetti H. M. Ampgalais ejidjaue species 1519, 1918. Granas Amylan Amnyadalo perficum Amylan Anabashi Dod. i. Palygonum baccif. sandens 1 Anabashi Dod. i. Palygonum baccif. sandens 1 Anabashi Dod. i. Palygonum baccif. sandens 1 Anabashi Dod. i. Palygonum baccif. sandens 1 Anabashi Dod. i. Palygonum baccif. sandens 1 Anabashi Dod. i. Palygonum baccif. sandens 1 Anabashi Dod. i. Palygonum baccif. sandens 1 Anabashi Dod. i. Palygonum baccif. sandens 1 Anabashi Dod. i. Palygonum baccif. sandens 1 Anacardum suppliciter dictum Anacardum suppliciter dictum Anacardum suppliciter dictum Anacardum suppliciter dictum Anacardum suppliciter dictum Anacardum suppliciter dictum Anacardum suppliciter dictum Anacardum suppliciter dictum Anacardum suppliciter dictum Anacardum suppliciter dictum Anacardum suppliciter dictum Anacardum suppliciter dictum	45+ 84+ 84+ 847 443 673 1799 1697 1318 1366 1712 1791 1516 1638 1638 1649 1649 1813 1890	Amonymas Ribelji folius teon, Roberts —flere Calence Clul. — Garcia, i. Herba vivoa Acafae — Brafiliams fratex flore Keiri — Brafiliams fratex flore Keiri — Brafiliams fratex flore Keiri — Brafiliams, flore monopetalo specioso Antjeli H. M. i. Angelima Ambiedon Theophi. Achgidus Aronia Ambiedon Theophi. Pedigulus Aronia Ambiedon J. Pedigulus Aronia Ambiedon J. Pedigulus despoisa Ambiedon J. Pedigulus election Yellenima Clul. 215, mivoca, i. Polygonus Yellenima Clul. 215, moris. Alfinest folius 1036. lenisfolia Peplies effigie mar. 1024. I nosa Antirohuma ejusqua species 160,761. arve nuv v. Linaria 160. minus sfo. Linaria luta Ger. App. — Antophyllus v. Caryophyllus aromat. Aparaqua Hern. Aparaqua Hern. Aparine ejisqua species Apelia Marcgr. Apbaca	1893 1708 1773 982 1785 1785 1883 1384 1458 353 705 428 428 428 428 611 1508 661 464 484 489
Ameri H. M. i. Ami S. Indigo Amelius Vrgilii off Caliba palufrit, aliis Con aut Afters montani poetes. Ammini, i. Goffipium Ammi ejidgus spectes Ammoniacum Ammoniacum 1597. Germanicum, i. Sifon Cerdi 1597. Germanicum, i. Sifon Cerdi — Pinii vulgė, i. Salamam, ce. — Pirgin, Corni fam, facte Ammoniacum Ammoniacum I. I. M. I. Ampelspaljum Amvetti H. M. Ampelspaljum Amvetti H. M. Ampgladu perficum Annyadu perficum Anagalato perficum Anagalato perficum Anacardum Occidentale Cajous dičtum Anacardum Occidentale Cajous dičtum Anacardum Occidentale Cajous dičtum Anacardum (Impletter dičtum Anacarck Pholesi foecies Angalous foecies Angalous (Impletter dičtum Anacarck Pholesi foecies Angalous foecies Angalous (Impletter dičtum Anacarck Pholesi foecies	916 92.6 45.1 84.4 84.4 84.4 179.9 169.7 131.8 136.6 112.6 151.6 151.6 164.9 16	Amonymas Ribelji folius teon. Roberts —flare Calenae Clul. — Garciae, i. Herba vivua Acasta — Brasilisma strutex stere Keiri — Brasilisma strutex stere Keiri — Brasilisma strutex stere Keiri — Brasilisma strutex sterenia Ambielia H. M. Angelma Ambiena S. Amithora Ambiena S. Amithora Ambiena S. Demamelum Ambira S. Antithora Ambirilism. 1 Pettur Veneria Ambilis Alpin ex. 115. nivea, i. Polygonan Velentina Clul. 115. merit. Alfust folius 1016. lentifolia Peplius effigie mar. 1024. l moja Amitathet, i. Corallium nigrum Amitribumen ejidjune species 760,761. arve mur v. Limaria 760. minus sto. Limaria lute Ger. App. Antophyllus v. Caryophyllus aromat. Aparaqua Hern. Aparine ejidjune species Applaamtege.	1893 1708 1778 1785 1785 1785 1883 1384 1458 373 705 428 202 611 160 m.d. 1508 661 1643 1643
Ameri H. M.: Ami S. Indigo Amelius Vrgilii off Caliba palufrit, aliis Con aut Aftera montani fpecies. Ammini, i. Goffipiam fpecies. Ammini, i. Goffipiam fpecies. Ammonacum Ammi ejidgau fpecies Ammonacum I. Ammonacum I. Ammonacum I. S. John Cordi — Pimir iuzigi, i. Salaman, &c. — Virgin, Carni fram, facie Ammin Cill. Ammogeaba gramen Ampana H. M. I. Ampelopraffium Amvorii H. M. Ampglalus ejidjuu fpecies 1519, 1918. Granal Amygala perficum Amnacum foro, i. Telephium Anacumfero, i. Telephium Anacurdum fumficite dictum Anacurdum fum	916 92.6 45.1 84.4 84.4 84.4 179.9 169.7 131.8 136.6 112.6 151.6 151.6 164.9 16	Anonymas Ribelji folisi reon, Roberts —flore Coluce Clul. — Garcia, i. Herba wwo Acasta — Brasiliams structs store Keiri — Brasiliams structs store Keiri — Brasiliams, store monopetalo speciolo Andreina Trag, i.drgenima. Antividi H. M. i.drgelima Antibedini, t. Chomamelium Antivisius, i. Polim Peneria Antivisius, i. Peliam Peneria Antivisius, i. Peliam Peneria Antivisius, i. Peliam Peneria Antivisius, i. Peliam Peneria Antivisius, i. Peliam Peneria Antivisius, i. Peliam Peneria Antivisius, i. Peliam Peneria Antivisius, i. Peliam Peneria Antivisius (Chi. 115, marit, Assistation) Valentina Chili, 115, marit, Alsinet 1004, lensifata Pelias estigie mar. 1024, l nosa Antivisius (Carallium nigrum Antivisius (Carallium nigrum Antivisius (Carallium nigrum Antivisius (Inguis pecita storia) Antivisius (Inguis pecita) Aparane estissus Appliamit estissus (Pecita) Appliamite Monsiel. v. Carsophyllus.	1893 1708 1773 982 1785 1785 1883 1384 1458 353 705 428 428 428 428 611 1508 661 464 484 489

I N D E X.

	A I vo o
Apios J.B. Tithymali spec. 870, 871. Americana	Arundo ejusque species 1275, &c. 1315. Donax ib.
Cornut i. Astragali spec. 937	nastos seu fareta 1276. Indica 1277. Sacchari-
Apium hortense, vulgò Petroselinum 4:8. palustre	fera 1278. Scriptoria 1276, 1909
fen Paludapium 457, 1868. Macedonicum 463.	Jera 1278. Scriptoria 1276, 1909
feet annuapiant 45 /, 1000. Matendation 403.	Arundo Indica latifolia v. Canna Indica . 1202
peregrin. folius subrotundus C.B. 462. petræ- um sive montanum album 462. montanum	Asarina Matth. 1843
um frue montanum album 462, montanum	Asarina Matth. 208
migrum J.B. 413. montan. folio tenuiore C.B. 461. Cicute folio 414. palustre lacteo succo S.	
Le Cinna Clin and a later later Cinna C	AC-1. 1.1
401. Chuite jout 414 painjure tacset jucco 3.	Afcalonitis 1117
Thyselinum 41 2. Scoticum S. maritimum 447	Asclepias ejusque species 1090, 1903
Apechyma, i. Pix à navibus derasa. v. Pix 1402	Alexen aidlana la
	Ascyrum ejusque species v. Hypericon. 1019
Apocynum ejusque species 1087, 1088, &c. bumile	Aspalasbus ejusque species 1729, 1730
aixoides Africanum, i. Fritillaria crassa 1903	Asjogam arbor H.M. 1786
Aquifolium, i. Agrifolium 1622	
	Alfaragus ejulque species 683, 1877
Aquilegia ejújque species 705,706,707	Afperala ejufque species 483
Arabis, i. Draba 821	Affiboulaine eguique frecies 1191
Aracynappil, Malum aureum . 1660	
Araca-miri 1456	Almi Thomas 511 O. A.C.
	Affres Theophratigilops Querchs Spec. 1387
Araca-guacu Pilon.	TYPE S. Managers 17(1
Arachydna Belli 918	After ejusque Species 265, 266, &c. nem 1858. Co-
Aracus five Arachus vulgò v. Vicia 902. fabacens	Moides Geln. 264
	Myzoides Gein. 264
S. Faba Kayrina J. B. 903, 904. 36149 919	Afragaine Bathus Cluf. 920. marinus Luftianicus
Aralda Gefn. i. Digitalis 767, 768	Boel. 935. Sylvaniem Thal 914. Africanus lut.
Arantia vulgo, v. Malus Arantia 1651, 1652	
	Edoratus 936. incanus filiqua incurva 938. Mon-
	spessulanus J. B. tb. Romanus J. B. i. Hedysarum
Arara fructus 1826	clyp. 929. Canadens. flo. wiridi flavescente 1892
Araticu varia species 1651,1652. pana 1646	
A.L. B. Clim St. J. I. C. II.	
Arbor Brafiliana Juglandi similis 1794	Ata-maram H. M. 1650
febrifuga Peruviana 1796	Athanasia i. Tanacetum 365
finium regundorum Scal. i. Uruen 1771	Athera 1240
- Fraxini folio, cortice spinoso Virg. 1798	Atitara Palma Species 1369
Fraxini folio C. B. i. Azedaraeb 1546	Atolli i. Mayzii farina 1671
Exotica Fraxini fol. Negundo credita 1798	Atragene Theophr. i. Vierna vulgi 620
—Juda vulgo 1717	Atractylis 204
	Atrattylis 304
lanigera Bontii, v. Gossipium.	Atriplex ejusque species 191, 192, &c. mori fructu
- Lavendula folio Chil. 1795	197. marstima Halimus dicta 194, 1857
- racemosa Brafil. fol. Apocyni Br. 1595	
- constera oderata fol Salicis, Oc. 1800	and the contract of the contra
	Avacari facie Myrti 1781
	Avanacu H. M. s. Ricinus 166, 1854
Spinofa, Herculis clava dicta ibid.	
-tindoria 1794 tindoria Virgin. 1699	Corying 179 purga.
— tintloria 1794 tintloria Virgin. 1699 — S.Thoma, i. Mandaru H. M. 1751	Avellana ejúsque species v. Corplus 1379. purga- trix
—— S.Thomæ, i. Mandaru H.M. 1751	171X 1281
— S.Thomæ, i. Mandaru H.M. 1751 — trifolia venenata Virginiana 1799	1381 Avens ejúsque species 1253. pilosa J.B. v. Festuca
— S. Thomæ, i. Mandaru H. M. 1751 — trifolia venemata Virginiana 1799 — triftis 1698. de Rayz i. Ficus Indica 1427	Avena ejásque species 1253. pilosa J.B. v. Festuca 1880
— S. Thomæ, i. Mandaru H. M. 1751 — trifolia venemata Virginiana 1799 — triftis 1698. de Rayz i. Ficus Indica 1427	Avena ejásque species 1253. pilosa J.B. v. Festuca 1880
— S. Thome, i. Mandaru H. M. 1751 — trifolia vonemata Virginiama 1799 trifik 1698. de Rayz i. Ficus Indica 1437 — Talipifera triplex	trix Avena ajúlque species 1253. pilosa J.B. v. Festuca 1289 Avenqua Lustianis Marcgr. i. Adianum Brasil. 145
S.Thome, i. Mandaru H. M. 1751 triflia venemata Vrginiama 1799 triflis 1698. de Rayz i. Ficus Indica 1477 Talipifera triplex 1798 vita 1407, 1916	1381 Avena ajilque species 1253, pilosa J.B. v. Festuca 1289 Avenqua Lustranis Marcgr. i. Adiamum Brasil. 145 Averacet Herri. i. Abies Mexicana 1397
S. Thome, i. Mandaru H. M. 1751 trifolia venenata Virginiana trifolia venenata Virginiana 1799 trifolia venenata Virginiana 1798 Talipifera triplex 1407, 1916 Urufera Tabacensis 1792	trix Avena ajálgue species 1255. pilosa J.B. v. Fessuca 1289 Avengu Lustianis Marcer. i. Adianum Brasil 145 Aveneus Herri. i. Abies Mexicana 1397 Avicularia Sybvis i Specialmo Veneris 742
— S. Ibome, i. Mandaru H. M. 1751 rrifula venenta Virginiana India — rrifula venenta Virginiana India — rrifu 1698. de Raya i. Ficos Indica 1437 — Talpifera triplena — vita 1497. 1916 — Uvojera Tabacenfi: 1497. 1916 — Vvojera Tabacenfi: 1698 — 265	1381 Avena ajálgas ípecis: 1235. pilofa J.B. v. Réfuea 1289 Avenaus Lufitanis Marcyr. i. Adianum Brafil. 1289 Avenuel Herri. i. Alies Mexicana 1397 Avicularia Syboii i. Speculum Veneris 742 Aramatis Malus v. Malus
S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 rrifulus venentes Virginisma India rrifulus venentes Virginisma India rrifulus venentes Virginisma India 1437 Talpifera triplem viia 1407, 1916 Uvijera Tabacenfis 1407, 1916 L'Uvijera Tabacenfis rifumi 265	1381 Avena qidjqae fpecis: 1235. pilofa J.B. v. Rifuca 1239 Avenque Lufitanii Marcyr. i. Adianum Brafil. 145 Aveveti Herri. i. Alies Mexicana 1397 Avicularia Syboii i. Speculum Veneria 742 Arantiu Mallus v. Malus
S. Ibome, i. Mandaru H. M. 1751 rrifiki venemeta Virginiama 1996 rrifiki 1698. de Rayz i. Ficus Indica 1437 -Talipifea triplea 1792 vita 1497, 1916 Uvijera Tabacensti 1407, 1916 Uvijera Tabacensti Pifoni 265 tribuse 1578. folio non ferrato i. Admishme	Avense sidf que species 1255, pilos J.B. v. Fessura Avense sidf que species 1255, pilos J.B. v. Fessura 1259 Avenque Lustianis Marcgr. i. Adismum Brasil 145 Aveneus Herri. i. Abies Mexicana 1297 Avicularias Spoini i. Specialum Venera Avarentia Melus v. Malus Marten mala, i. Cidenis
S. Ibome, i. Mandaru H. M. 1751 17ifika vonenta Virginiane Indica 17ifika vonenta Virginiane Indica 1427 17akipifora triplen 1427 17akipifora triplen 1407, 1916 1707, 1916 1707, 1916 1708, 170	Avense sidf que species 1255, pilos J.B. v. Fessura Avense sidf que species 1255, pilos J.B. v. Fessura 1259 Avenque Lustianis Marcgr. i. Adismum Brasil 145 Aveneus Herri. i. Abies Mexicana 1297 Avicularias Spoini i. Specialum Venera Avarentia Melus v. Malus Marten mala, i. Cidenis
S. Ibome, i. Mandaru H. M. 1751 rrifila venentae Virginiama 1792 rrifila venentae Virginiama 1792 rrifita 1698. de Rayz. i. Ficus Indica 1437 -I alipifera triplex 1792 rvita 1407, 1916 Uvijera Tabacenfii 1407, 1916 Uvijera Tabacenfii 1407, 1916 tribugula coralluides depingitur Pifosi 265 tribusae 1798. folio non ferrato i. Admielulus techangelica 445 telabar 1310	1781 Avena ajálgas ípecis: 1233. pilefa J.B. v. Esfluca 1289 Avengus Lufiranis Marcegr. i. Adiamam Brafil. 145 Avenesi Herri. i. Abis Mexicana Avicularia Spiosi i. Speculum Veneris Aurantia (Malsu v. Malus Aurantia (Malsu v. Malus Aurantia leporis i. Buplarum Auricula Juda i. Funga Sambucinis 106
-S. Ibome, i. Mandaru H. M. 1751 17ifilas venestas Virginians Indica 17ifilas venestas Virginians Indica 1427 17alitylies 1698. de Raya i. Ficus Indica 1427 17alitylies 17iples 1407, 1916	1381 Avena qidjqae specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca Avena qidjqae specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca 1259 Avenque Lustiani: Marcyr. i. Adianum Brasil. 145 Avevaet Herr. i. Abie; Mexicana 1397 Avicularia Spivii i. Speculum Veneris Aaraniia Maliu v. Maliu: 1658 Aurea mala, i. Cideniia 1451 Arricula lepris i. Suplurum Aaricula fyuda i. Fungus Sambuciniu Adricula guda i. Fungus Sambuciniu
-S. Ibome, i. Mandaru H. M. 1751 17ifika vorentat Virginian India 9 - 17ifika 1698. de Reyx i. Ficus Indica 1427 17alispiera triplex 1407, 1916 1007 1007 1007 1007 1007 1007 1007 10	1381 Avena qidjqae specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca Avena qidjqae specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca 1259 Avenque Lustiani: Marcyr. i. Adianum Brasil. 145 Avevaet Herr. i. Abie; Mexicana 1397 Avicularia Spivii i. Speculum Veneris Aaraniia Maliu v. Maliu: 1658 Aurea mala, i. Cideniia 1451 Arricula lepris i. Suplurum Aaricula fyuda i. Fungus Sambuciniu Adricula guda i. Fungus Sambuciniu
- S. Ibome, i. Mandaru H. M. 1751 179lia venenta Virginiama India 1437 17alpifera triplea 1798 1798 1798 1798 1798 1798 1798 1797 1799 1799	1781 Avena ajdīgas fecis; 1233. pilofa J.B. v. Refluca 1289 Avenqua Lufitanis Marcegr. i. Adiamam brafil. 145 Avevaci Herrī. i. Abist Mexicana 1397 Avicularia Splovi i. Speculum Veneris 1432 Auramia Malus v. Malus 1658 Aurama mala, i. Cidenis 1452 Auricula leporis i. Eupleurum 105 Auricula fuda i. Fungas Sambucinis 105 Auricula marina Auricula marina Auricula marina 105 Auricula pietigas fecies v. Pilofild 222, me
-S.I bome, i. Mandaru H.M. 1751 17 rifulus conentate Virginiane Indica 90 rifulus 1098. de Rayz i. Ficus Indica 1427 17 alipifera triplem 1407, 1916 100 Uvifera Tabacenssis 1407, 1916 1792 1794 1794 1795 1795 1796 1796 1796 1796 1796 1796 1796 1796	Avena qidyqae speciet 1235. pilofa J.B. v. Refluca 1259 Avenaqua Lusiamii Marcegr. i. Adisimam Bradil. 145 Avenaya Lusiamii Marcegr. i. Adisimam Bradil. 145 Avenayat Hetti. i. Abita Mexicama 1377 Avenatia Malus v. Malus Amrea mala, i. Cubenia 1473 Amreamala, i. Cubenia 1473 Amreamala Sporis i. Buplaurum 177 Amreamale Sporis i. Buplaurum 178 Amreama Lepris i. Buplaurum 177 Amreama mar ii gidyae species v. Pilofella 242. mar 178 Almina mar ii gidyae species v. Pilofella 242. mar 178 Almina glabra J.B. 15002. maria Camb Loto
-S.Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 rrifula venentae Virginian India rrifula venentae Virginian India rrifula venentae Virginian India 1437 -Talpifera triplea 1437 -Talpifera triplea 1437 -Tolufera Tabacenfis 1437 -Tolufera Tabacenfis 1437 -Tolufera Tabacenfis 1436 -Tolufau Condinades depingium Pilomo 1445 -Tolufau Condinades depingium Pilomo 1445 -Tolufau Talpifera 145 -Tolufau Talpifera 146 -Tolufau Talpifera 147 -Tolufau Talpifera 148	1381 Avena ajdīgus specis: 1233. piloja J.B. v. Rifuca 1289 Avenajus Lustianis Marcyr. i. Adiamum Brasil. 1289 Avenuel Lustianis Marcyr. i. Adiamum Brasil. 1397 Avicularia Splosi i. Speculum Veneris 742 Aurantia Malus v. Malus 1658 Auran mala, i. Cidenia 1745 Auricula Index i. Suplum Maricula Index 174 Auricula Jude i. Fungus Sambucimus 743, 474 Auricula marins 1746 Auricula marins 1756 Aurantia Splosi species v. Pilojēlis 242. muris 1767 Auricula maris cistopas species v. Pilojēlis 242. muris 1767 Auricula maris cistopas species v. Pilojēlis 242. muris 1768 1768 1768 1768 1768 1768 1768 1768
-S.Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 rrifula venentae Virginian India rrifula venentae Virginian India rrifula venentae Virginian India 1437 -Talpifera triplea 1437 -Talpifera triplea 1437 -Tolufera Tabacenfis 1437 -Tolufera Tabacenfis 1437 -Tolufera Tabacenfis 1436 -Tolufau Condinades depingium Pilomo 1445 -Tolufau Condinades depingium Pilomo 1445 -Tolufau Talpifera 145 -Tolufau Talpifera 146 -Tolufau Talpifera 147 -Tolufau Talpifera 148	1781. Avena ajd jane specie: 1235. piloja J.B. v. Rifuca Avena ajd jane specie: 1235. piloja J.B. v. Rifuca 1259 Avenua Lustianii Marcey: i. Adiamum Brasil. 145 Aveveet Herri. i. Aire: Mexicana 1397 Avicularia Spivii i. Speculum Veneris 1658 Auratania Maliu v. Malus 1658 Auratania Julia v. Malus 1745 Auricula leprosi i. Suplusum 473, 474 Auricula marina Auricula funda: i. Fungas Sambucimis Adricula marina Auricula marina 174 Auricula marina 174 Auricula marina 175 Alpina glatra J.B. 1003. maris Camb. Loto affinis
-S.Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 179lius conentate Virginius India 179lius conentate Virginius India 1427 17alipifes triplen 142	Avena sidjque species 1235. pilofa J.B. v. Fessua Avena sidjque species 1235. pilofa J.B. v. Fessua 1289 Avenqua Lustamis Marceyr. i. Adismum Brasil. 145 Avenati Henri. i. Abies Mexicama 1337 Avenatia Malus v. Malus 1658 Avere anala, i. Colomia 1658 Avere anala, i. Colomia 1658 Avere anala, i. Colomia 1658 Avere anala, i. Colomia 175 Avericala Indei i. Famgus Sambuscimia 165 Avericala marina 177 Americala marina 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 178 Avenata 1
-S. Ibome, i. Mandaru H. M. 1751 179lia venenta Virginia India 179lia venenta Virginia India 179lia venenta Virginia India 1793 179lia 1698. de Raya i. Ficus Indica 1427 179lia 1793 1793 1793 1794 1795 1795 1795 1795 1795 1795 1795 1795	1381 Avena ajdjane specie: 1235. piloja J.B. v. Refluca 1259 Avenaju Lustiniii Marcyr. i. Adiemium Brasil. 145 Avenaut Herr. i. Abies Mexicana 1397 Avicularia Spiroii i. Speculimo Veneris 742 Avicularia Spiroii i. Speculimo Veneris 1658 Awra mala, i. Cidenius 1745 Awricula lepois i. Suplurum Arricula lepois i. Suplurum Arricula fuda i. Fungus Sambucimit Arricula marina 77 Ausicula spura jelora J.B. 1002. muris Camb. Loto asfinis 2018 2022 Auricula unit ejidjuae species v. Pilojula 142. muris 2023 2024 2024 2024 2024 2024 2024 2024
-S. Ibome, i. Mandaru H. M. 1751 rrifulus conentate Virginiane Indica portifulus conentate Virginiane Indica portifulus conentate Virginiane Indica 1437 -Talisfige a triplen 1407, 1916 - Vivige I Tabacensis 1407, 1916 1592 tribus 1578, folio non ferrato i. Advabelme trehang slice trehang slice 1210 trehang slice 1210 trehand slice 1220 trehand slice 1230 trehand slice 1230 trehand slice 1363 trenaria j. B. 1623 trenaria j. B. 1623 trenaria j. B. 1624 trenaria j. B. 1625 trenaria folio 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647	1381 Avena ajdjque specie: 1235. piloja J.B. v. Resuca 1289 Avenque Lustianii Marcegr. i. Adiamum Brasil. 145 Avenaut Hetri. i. Ahit Maxicama 1397 Avicularia Sylvini i. Speculimo Veneria 1658 Awra mala, i. Culenius 1658 Awra mala, i. Culenius 1742 Auricula la Jeroy ii. Suplaurum 1754 Auricula Juda i. Fungus Sambucimit 176 Auricula Juda i. Fungus Sambucimit 177 Auricula Juda i. Fungus Sambucimit 178 Auricula Auricula Juda i. Fungus Sambucimit 179 Auricula Auricula Juda i. Fungus Sambucimit 179 Auricula Auricula Juda i. Fungus Sambucimit 170 Auricula Auricula Guide species v. Pilojila 242. muricula Auricula Auricula Auricula Auricula Auricula Auricula Auricula Auricula Auricula III Geria Juda 1647 Auricula Ovicidi 1647
-S. Ibome, i. Mandaru H. M. 1751 rrifulus conentate Virginiane Indica portifulus conentate Virginiane Indica portifulus conentate Virginiane Indica 1437 -Talisfige a triplen 1407, 1916 - Vivige I Tabacensis 1407, 1916 1592 tribus 1578, folio non ferrato i. Advabelme trehang slice trehang slice 1210 trehang slice 1210 trehand slice 1220 trehand slice 1230 trehand slice 1230 trehand slice 1363 trenaria j. B. 1623 trenaria j. B. 1623 trenaria j. B. 1624 trenaria j. B. 1625 trenaria folio 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647 1647	Avena sidjque species 1235. pilofa J.B. v. Fessua Avena sidjque species 1235. pilofa J.B. v. Fessua 1289 Avenqua Lustamis Marceyr. i. Adismum Brasil. 145 Avenati Herti. i. Abies Mexicama 1337 Avenatia Malus v. Malus 1658 Averea mala, i. Colomia 1658 Averea mala, i. Colomia 1658 Averea mala, i. Colomia 1658 Avericale leporis i. Buplavum 4725 474 Avericale Jude i. Famgus Sambucimia 167 Avericale marina 1658 Avericale
-S. Ibome, i. Mandaru H. M. 1751 17501 triflus venesta Virginian India 1761 1768. de Reyt. i. Ficus Indica 1427 17aliyifera triplen 11407, 1916 11407,	Avena qidjque specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca Avena qidjque specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca 1259 Avenque Lustiami: Marcegr. i. Adiamam Brasil. 145 Avenavis Hetri. i. Ahisi Mexicama 1397 Avicualaria Spevii i. Speciamo Veneria 1658 Awra amila, i. Cukonia 1658 Awra amila, i. Cukonia 174, 474 Avericula Juda i. Fungan Sambucimia 175, 474 Avericula Juda i. Fungan Sambucimia 177 Auricula amiria 181, B. 1002. murie Cam. Loto affinia 182 Avericula i. Species 1082, 1082, 1082, 1082 1647 Ascobiot Hetti 1647 Ascobiot Hetti 1647 Ascobiot Hetti 1647 Ascobiot Hetti 1648
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 trifiku conentate Vinginiama 1761 trifiku conentate Vinginiama 1477 -Talisfica trifiku 168. de Raya, i. Ficus Indica 1477 -Talisfica trifiku 1477 -Talisfica 168. de Raya, i. Ficus Indica 1477 -Talisfica 1477 -Talisfica 1477 -Talisfica 1477 -Talisfica 1478 -Talisfica 147	Avena sidjque species 1235. pilofa J.B. v. Fessua Avena sidjque species 1235. pilofa J.B. v. Fessua 1289 Avenqua Lustamis Marceyr. i. Adismum Brasil. 145 Avenati Herti. i. Abies Mexicama 1337 Avenatia Malus v. Malus 1658 Averea mala, i. Colomia 1658 Averea mala, i. Colomia 1658 Averea mala, i. Colomia 1658 Avericale leporis i. Buplavum 4725 474 Avericale Jude i. Famgus Sambucimia 167 Avericale marina 1658 Avericale
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 nrifiku venentat Virgimien India prijeku venentat Virgimien India 1427 -Takipi 1698. de Reyx i. Ficus Indica 1427, 1916 - Vivile 1698. de Reyx i. Ficus Indica 1427, 1916 - Vivile 1698. de Reyx i. Ficus Indica 1427, 1916 - Vivile 1427 1437 1448 1458 1468 1468 1468 1478 1488 1588 1688	1381 Avena qidjque specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca 1259 Avenque Lustianii Marcegr. i. Adiamam Brasil. 145 Aveneut Hetri. i. Ahisi Mexicama 1397 Avicularias Spevii i. Speciatum Venera 1658 Awra mala, i. Cukonia 1658 Awra mala, i. Cukonia 1742 Auricula lapore i. Buplaurum 1753, 474 Auricula Juda i. Fungus Sambucimit 164 Auricula marina 174 Auricula Juda i. Engus Sambucimit 175 Auricula marina 175 Auricula marina 176 Auricula marina 177 Auricula marina 178 Auricula speciar J. B. 1002. murie Cam. Loto affinia 178 Auricula speciar J. B. 1002. murie Cam. Loto affinia 178 Auricula speciar J. B. 1082, 1082, 1082, 1084 Auricula Ovieti 178 Auricula Speciar J. 1082, 1083, 1647 Aurolas Ovieti 178 Aurolas i. Melgijus Aronia 1748 Ataburach ar bor
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 rrifiku conentate Vinginiama 1751 rrifiku conentate Vinginiama 1477 -Inligita 1698. de Raya, i. Ficus Indica 1477 -Inligita 1698. de Raya, i. Ficus Indica 1407, 1916 - Vivifar Tibacenssi 1407, 1916 1504 1504 1504 1504 1504 1504 1507 1507 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508	1381 Avena qidjque specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca 1259 Avenque Lustianii Marcegr. i. Adiamam Brasil. 145 Aveneut Hetri. i. Ahisi Mexicama 1397 Avicularias Spevii i. Speciatum Venera 1658 Awra mala, i. Cukonia 1658 Awra mala, i. Cukonia 1742 Auricula lapore i. Buplaurum 1753, 474 Auricula Juda i. Fungus Sambucimit 164 Auricula marina 174 Auricula Juda i. Engus Sambucimit 175 Auricula marina 175 Auricula marina 176 Auricula marina 177 Auricula marina 178 Auricula speciar J. B. 1002. murie Cam. Loto affinia 178 Auricula speciar J. B. 1002. murie Cam. Loto affinia 178 Auricula speciar J. B. 1082, 1082, 1082, 1084 Auricula Ovieti 178 Auricula Speciar J. 1082, 1083, 1647 Aurolas Ovieti 178 Aurolas i. Melgijus Aronia 1748 Ataburach ar bor
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 rrifiku conentate Vinginiama 1751 rrifiku conentate Vinginiama 1477 -Inligita 1698. de Raya, i. Ficus Indica 1477 -Inligita 1698. de Raya, i. Ficus Indica 1407, 1916 - Vivifar Tibacenssi 1407, 1916 1504 1504 1504 1504 1504 1504 1507 1507 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508 1507 1508	Avena qidjque specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca Avena qidjque specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca 1259 Avenque Lustiami: Marcegr. i. Adiamam Brasil. 145 Avenavis Hetri. i. Ahisi Mexicama 1397 Avicualaria Spevii i. Speciamo Veneria 1658 Awra amila, i. Cukonia 1658 Awra amila, i. Cukonia 174, 474 Avericula Juda i. Fungan Sambucimia 175, 474 Avericula Juda i. Fungan Sambucimia 177 Auricula amiria 181, B. 1002. murie Cam. Loto affinia 182 Avericula i. Species 1082, 1082, 1082, 1082 1647 Ascobiot Hetti 1647 Ascobiot Hetti 1647 Ascobiot Hetti 1647 Ascobiot Hetti 1648
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 nrifulus contenta Virginiama 17910	Avena qidjque specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca Avena qidjque specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca 1259 Avenque Lustiami: Marcegr. i. Adiamam Brafil. 145 Avenavis Hetri. i. Ahisi Mexicama 1397 Avicualaria Spevii i. Speciamo Veneria 1658 Awra amila, i. Culomia 1658 Awra amila, i. Culomia 173, 474 Avericula Juda i. Emgan Sambucimia 174 Avericula Juda i. Emgan Sambucimia 175 Avericula Juda i. Emgan Sambucimia 176 Avericula Maria Species v. Pilofald 242, music 177 Auricula sonti ejisque species v. Pilofald 242, music 178 Avericula sonti ejisque species 1082, 1082, 1083, 1902 Autaha Ovieti Axonials v. Mejpilus dromia 1647 Axonials vi. Mejpilus dromia 1648 Axadus v. Mejpilus dromia 1648 Axadus v. Mejpilus dromia 1648
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 nrifulus contenta Virginiama 17910	Avena ajálgase species 1235. pilofa J.B. v. Fessua Avena ajálgase species 1235. pilofa J.B. v. Fessua 1289 Avena Lustiamis Marcgr. i. Adiamum Brasil. 145 Avena Lustiamis Malus v. Malus 1457 Avera mala, i. Coldenia 1473 Astricata lespor is i. Buplavum 473, 474 Astricata lespor is i. Buplavum 473, 475, 476 Astricata lespor is i. Buplavum 473, 473, 474 Astricata lespor is i. Buplavum 473, 473, 474 Astricata lespor is i. Buplavum 473, 474, 174 Astricata lespor is i. Buplavum 473, 474, 174 Astricata lespor is i. Buplavum 473, 474, 174 Astricata lespor is istifone species 1082, 108
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 nrifiku vorentat Virginiros 1999 -rifiki 1698. de Reyz i. Ficus Indica 1427 -Indipfera triplen 1427 -Indipfera triplen 1407, 1916 -viva 1407, 1916 -viva 1407, 1916 -viva 1407, 1916 -viva 1407, 1916 -viva 1407, 1916 -viva 1598, folio non ferrato i. Adevachus trebangelius 1788, folio non ferrato i. Adevachus trebangelius 1788, folio non ferrato i. Adevachus 1210 -vivana 1798, folio non ferrato i. Adevachus 1210 -vivana 1808 -	1381 Avena qidjque specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca 1289 Avenaque Lustianii Marcegr. i. Adiemum Brasil. 145 Avenaut Henr. i. Ahie Mexicana 1397 Avicularia Sylvoii i. Speculimo Veneria 1452 Amrania Malius vo. Malius 1658 Amrea male, i. Culenius 1454 Amricula lapora i. Euplaum 1457 Amricula lapora i. Euplaum 1474 Amricula Juda i. Fangas Sambucimis 1406 Amricula marina 174 Auricula Juda i. Fangas Sambucimis 1647 Amricula Juda i. Fangas Sambucimis 1647 Amricula lamrina 174 Auricula marina 175 Auricula marina 186 187 Auricula unfi cjūsque species vo. Pilofella 142. museris Alpina glabra J. B. 1003. muris Camb. Loto affinis 187 Auricula unfi cjūsque species 1082, 1082, 1083, 1902. 1647 Azochosti Henr. 1648 Azochosti Henr. 1649 Azochost Henr. 1649 B Badukka i. Capparis arborescens
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 nrifiku vorentat Virginiros 1999 -rifiki 1698. de Reyz i. Ficus Indica 1427 -Indipfera triplen 1427 -Indipfera triplen 1407, 1916 -viva 1407, 1916 -viva 1407, 1916 -viva 1407, 1916 -viva 1407, 1916 -viva 1407, 1916 -viva 1598, folio non ferrato i. Adevachus trebangelius 1788, folio non ferrato i. Adevachus trebangelius 1788, folio non ferrato i. Adevachus 1210 -vivana 1798, folio non ferrato i. Adevachus 1210 -vivana 1808 -	Avena qidjque species 1235. pilofa J.B. v. Essua Avena qidjque species 1235. pilofa J.B. v. Essua 1239 Avenqua Lusiamis Marcegr. i. Adismam Brasil. 145 Avenate Herri. i. Abis Mexicama 1337 Avecatalia Spovia i Speciam 172 Averatia Malus v. Malus 1658 Avera mala, i. Cidenia 173 Averatia Juda: i. Euglaurum 173 Averatia Juda: i. Eugen Sambacimia 174 Averatia Juda: i. Eugen Sambacimia 177 Averatia muri ejisfque species v. Pilofeld 242. mis- ris Aspina glabra J.B. 1003, muris Cam Loto assimia patara J.B. 1003, muris Cam Loto assimia pri ejisfque species 1082, 1083, 1902 Auxchios Oviedi Axachios Item. 263 Axachios Item. 1458 Axachirack arbor 1546
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 nrifiku venentat Virginiama 1798 rrifiku 1698. de Reyr. i. Ficus Indica 1437 Talipifera triplen Vita Vita Vita Vita Vita Vita Vita Vit	1381 Avena qidjqae specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca Avena qidjqae specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca 1259 Avenque Lustianii Marcegr. i. Adiamam Brasil. 145 Avenavi Herri. i. Ahiti Maxicama 1397 Avicularia Sybvii i. Speculamo Veneria 1658 Awrea male, i. Calendie 1658 Awrea male, i. Calendie 1742 Auricula Juda i. Fungas Sambucimia 1754 Auricula Juda i. Fungas Sambucimia 177 Auricula Juda i. Fungas Sambucimia 1784 Auricula Juda i. Fungas Sambucimia 1784 Auricula Juda i. Fungas Sambucimia 1784 Auricula mari ejisque species v. Pilofila 242. mari 1784 Auricula suft ejisque species 1782, 1783, 1783 Auricula viste sifus J. B. 1003. maris Camb Loto affinia 1784 Auricula suft ejisque species 1782, 1783, 1783 Auricula viste sifus dronia 1743 Accalus i. Meljilus dronia 1743 Accalus i. Meljilus dronia 1743 Accalus i. Meljilus dronia 1744 B Badukka i. Capparii arborescett Bales H. M., i. Maja arbor 1373
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 nrijūlus conentata Virginines Indica 1437 -Talijūjes ortiplem 1437 -Talijūjes ortiplem 1407, 1916 Uvijera Tabacenji: 1407, 1916 Uvijera Tabacenji: 1407, 1916 Uvijera Tabacenji: 1408 tribus 1798. folio non ferrato i. Adesaknie stekangelica 1310 stekangelica 13	Avena qidjqae fpeciet 1235. pilofa J.B. v. Erfluca Avena qidjqae fpeciet 1235. pilofa J.B. v. Erfluca 1289 Avenqua Lufiamit Marcgr. i. Adismam Brafil. 145 Avenavel Herri. i. Abita Mexicama 1397 Avicularia Sybovii i. Speciatom Vertera 1658 Avera mala, i. Colonia Avera mala, i. Colonia 173, 474 Avericula leporia i. Eupleurum 473, 474 Avericula Interior i. Eupleurum 473, 474 Avericula marina 177 Auricula marina 177 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 179 Auricula marina 179 Auricula marin ejifque fpecies v. Pilofalla 242. mm- 178 Auricula marina 179 Auricula mi ejifque fpecies v. Pilofalla 242. mm- 178 Auricula mi eji
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 nrifiku venentat Virginiama 1990 rrifik 1698. de Reyr. i. Ficus Indica 1427 -Taliyfera triplen Visa Visa Visa Visa Visa Visa Visa Visa Visa Visa 1407, 1916 167, 1916 169, 19	Avena ajdīgase species 1235. piloja J.B. v. Fessua Avena ajdīgase species 1235. piloja J.B. v. Fessua 1289 Avena Lustianis Marcgr. i. Adismum Brasil. 145 Avena Lustianis Matus v. Adius 1197 Avena mala, i. Cidonis 1197 Aura mala, i. Cidonis 1653 Auraciala lepos ii. Buplavum 473, 474. Auricula Indei. i. Funga, Sambucimis 106 Auricula marina 473, 474. marina 106 Auricula marina 106 Auricula marina 106 proces v. Pilofalla 242. marina 107 Auricula marina 106 proces v. Pilofalla 242. marina 107 Auricula marina 107 Auricula marina 1082, 1082, 1082, 1082, 1082 Auricula marina 1082, 1082, 1083, 1090 Auricula v. Silva processa 1082, 1083, 1090 Auricula v. Melgilus dromia 1458 Acadurach arbor 1546 Bachakka i. Capparis arborescent 1620 Bachari Monspelingum 295 Bachakka i. Masa arbor 1374; Babel Schalli H.M. 1731.
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 177/ilu vorentata Virginiane Indica 1437 178/ilu vorentata Virginiane Indica 1437 178/ili 1698. de Reyz i. Ficus Indica 1437 178/ili 1698. de Reyz i. Ficus Indica 1407, 1916 193 1407, 1916 193 1407, 1916 193 1407, 1916 193 1408 1408 1408 1408 1408 1408 1408 1408	Avena qidjqae specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca Avena qidjqae specie: 1235. pilofa J.B. v. Refluca 1259 Avenque Lustianii Marcegr. i. Adiamam Brasil. 145 Avenavi Herri. i. Ahisi Mexicama 1397 Avicularia Spevii i. Speculam Venera 1658 Awra mala, i. Culonia 1658 Awra mala, i. Culonia 1742 Amricula lapori i. Buplarum 174 Amricula Judae i. Emgan Sambucimia 1754 Arricula marina 177 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Auricula marina 178 Balatika i. Cappanii arbarefenti 178 Balatika i. Cappanii arbarefenti 178 Balatika i. Cappanii arbarefenti 178 Balatika ii. Cappanii arbarefenti 178 Balatika ii. Cappanii arbarefenti 178 Balatika ii. Cappanii arbarefenti 178 Balatika ii. Mafjalian IIII 1781 Balatika ii. Mafjalian IIII 1781 Balatika ii. Mafjalian IIII 1781 Balatika ii. Mafjalian IIII 1781
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 177/ilu vorentata Virginiane Indica 1437 178/ilu vorentata Virginiane Indica 1437 178/ili 1698. de Reyz i. Ficus Indica 1437 178/ili 1698. de Reyz i. Ficus Indica 1407, 1916 193 1407, 1916 193 1407, 1916 193 1407, 1916 193 1408 1408 1408 1408 1408 1408 1408 1408	Avena qidjque fpeciet 1235. pilofa J.B. v. Effuca Avena qidjque fpeciet 1235. pilofa J.B. v. Effuca 1289 Avenqua Lufiamit Marcegr. i. Adismam Brafil. 145 Avenatel Herri. i. Abite Mexicama 1397 Avicularia Spoini i. Specialum Vertera 1638 Awrea mala, i. Colomia 1638 Awrea mala, i. Colomia 173, 474 Awreicala lepora i. Eupleurum 173, 474 Awreicala marina 174 Awreicala marina 175 Awreicala marina 176 Awreicala marina 176 Awreicala marina 177 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 Awreicala marina 178 B Badukka Oviedi Axeolavach arbor 178 B Badukka i. Capparis wberefeent 182 Bacebarsi Monipelienfum 292 Bate I.H.M. i. Maja arbor Batel Schalis H.M. 1731 Babet Copolii 1783 Balem-publi i. Tamarinabu
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 1761ka venentat Virginian India 1762 1761ki 1698. de Reyr. i. Ficus Indica 1427 17aliyfera triplen 1407, 1916	Avena qidjque species 1235, pilofa J.B. v. Refluca Avena qidjque species 1235, pilofa J.B. v. Refluca 1239 Avenque Lustiamis Marcegr. i. Adiamam Bradil. 145 Aveneus Hetri. i. Ahist Metxicama 1397 Avenamis Species v. Refluca 1437 Amrantia Malus v. Nalius 1458 Amrantia Malus v. Nalius 1458 Amrantia Malus vi. Nalius 1458 Amrantia Malus vi. Nalius 1458 Amrantia Juda i. Fungus Sambucimit 1464 Amrantia Juda i. Fungus Sambucimit 147 Amrantia Juda i. Fungus Sambucimit 147 Amrantia Juda i. Fungus Sambucimit 147 Amrantia Juda i. Fungus Sambucimit 147 Amrantia Juda i. Fungus Sambucimit 147 Axenius J. Juda i. Fungus Sambucimit 147 Axenius J. Majolius species 1082, 1082, 1082, 1092 Anteha Ovividi 147 Axenius i. Majolius Armia 1478 Axenius i. Majolius Armia 1478 Axenius i. Majolius Armia 1478 Balahaka i. Capparis arburescent 1620 Batebari Manspeliensum 295 Bale H.M. i. Massarbor 1373; Balen Spelie J. Tamanindus 1748 Balanas myressia Ger. 1738
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 175/18 vorentata Virginiane Indica 1437 178/18/19/8. de Rayz, i. Ficus Indica 1437 178/18/19/8 at Playz, i. Ficus Indica 1437 178/19/96 at Playz, i. Ison Indica 1437 1437 1437 1437 1437 1437 1437 1437	Avena ajd gase species 1235. pilofa J.B. v. Fessua 1283 Avena ajd gase species 1235. pilofa J.B. v. Fessua 1283 Avena Lustamis Marcegr. i. Adismum Brasil. 145 Avena Villa Spoini i Specialism Verieria 1237 Auriantia Malus v. Malus 1658 Aurianta Islani v. Colomba 1657 Aurianta Islani v. Malus 1658 Aurianta Islani v. Malus 1658 Aurianta Islani v. Malus 1658 Aurianta Islani v. Malus 1658 Aurianta Jude i Fungan Sambusimia 1667 Aurianta marin ejustami piecies v. Pilofalla 242. mm-tra Alpina glavra J.B. 1603. maris Canh Loto assistant v. Aurianta Ovieta 1667 Aurianta ovieta Species v. Pilofalla 242. mm-tra Alpina glavra J.B. 1603. maris Canh Loto assistant v. Aurianta Ovieta 1667 Aurianta Ovieta 1667 Aurianta i. Mespilus Aronia 1458 Acaderach arbor 1546 B Badukka i. Capparis arborescent 1650 Bacebarri Manspelingiman 295 Bale H.M. i. Musa arbor 1373 Babet Schalli H.M. 1731 Balana pulus i. Tamarindus 1748 Balana pulus i. Tamarindus 1748 Balana myressis Gec. 1733
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 1761ka venentat Virginian India 1762 1761ki 1698. de Reyr. i. Ficus Indica 1427 17aliyfera triplen 1407, 1916	Avena ajd gase species 1235. pilofa J.B. v. Fessua 1283 Avena ajd gase species 1235. pilofa J.B. v. Fessua 1283 Avena Lustamis Marcegr. i. Adismum Brasil. 145 Avena Villa Spoini i Specialism Verieria 1237 Auriantia Malus v. Malus 1658 Aurianta Islani v. Colomba 1657 Aurianta Islani v. Malus 1658 Aurianta Islani v. Malus 1658 Aurianta Islani v. Malus 1658 Aurianta Islani v. Malus 1658 Aurianta Jude i Fungan Sambusimia 1667 Aurianta marin ejustami piecies v. Pilofalla 242. mm-tra Alpina glavra J.B. 1603. maris Canh Loto assistant v. Aurianta Ovieta 1667 Aurianta ovieta Species v. Pilofalla 242. mm-tra Alpina glavra J.B. 1603. maris Canh Loto assistant v. Aurianta Ovieta 1667 Aurianta Ovieta 1667 Aurianta i. Mespilus Aronia 1458 Acaderach arbor 1546 B Badukka i. Capparis arborescent 1650 Bacebarri Manspelingiman 295 Bale H.M. i. Musa arbor 1373 Babet Schalli H.M. 1731 Balana pulus i. Tamarindus 1748 Balana pulus i. Tamarindus 1748 Balana myressis Gec. 1733
-S. Ibome, i. Mandaru H.M. 1751 175/18 vorentata Virginiane Indica 1437 178/18/19/8. de Rayz, i. Ficus Indica 1437 178/18/19/8 at Playz, i. Ficus Indica 1437 178/19/96 at Playz, i. Ison Indica 1437 1437 1437 1437 1437 1437 1437 1437	Avena qidjqae fpeciet 1235. pilofa J.B. v. Erfluca Avena qidjqae fpeciet 1235. pilofa J.B. v. Erfluca 1289 Avenqua Lufiamit Marcgr. i. Adismam Brafil. 145 Avenavit Herri. i. Abita Mexicama 1397 Avenatica Malus v. Malus 1638 Awrea mala, i. Colonia Awrea mala, i. Colonia Awrea mala, i. Colonia Awricula Isporia i. Eupleurum 473; 474 Awricula Isporia i. Eupleurum 473; 474 Awricula marina 105 Awricula marina 107 Awricula marina 108 Awricula marina 108 Awricula marina 109 Awricula marina 109 Awricula marina 109 Awricula marina 109 Awricula marina 109 Awricula marina 109 Awricula marina 109 Awricula marina 109 Awricula mi ejifque fpecies 1082, 1083, 1092 Awricula ni ejifque fpecies 1082, 1083,

I N D E X.

Pag.	Pag.
Ballamina mas feue Cucumerina 647, 1874	Betulus i. Carpinus & Offrys 1428
famina Perficifel. 1228	Bibinella Cx1. i. Coronopus 8-3
Balfamita mas 363. firmina 364	Bifolium ejusque species 1232
Dallamore civilare (pecies 1955, Perutuanum	Bilimbi H.M. 1449
1757. Tolutanum 1758 Balv infulæ fructus 1653	Bistambaru 1881 Bistermas Cam. 5.11
	Bifingua i. Hippogloffum 663 Bifinalva i. Althea 601
Bamia v. Alcea Indica 1066, 1900 Banaviera Pilon. i. Ficus Ind. 1377	Bistorta ejusque species 186, 187
Bandura Cingalensium 721	Biti H. M. 1735
Bangue 159, 1854	Bixa Oviedi i. Urucu 1771
Baobab Alpini 1371	Blafo H. M. 1721
Baptisecula i. Cyanus segetum 321	Blattaria ejusque species 1096, 1097, &c. 1903 Blatti H. M. i. Jambos sylv. 1479
Barba capræ i. Ulmaria 623,709	Blatti H. M. i. Fambos sylv. 1479
Barba Tovis frutex 1721,1919. berba i. Semper-	Blitum sylv. ejúsque species 195. Blitum Bonus Henricus dictum ib. Blit. Botrys dictum 196. Bl.
vivum majus 687	Henricus dictum ib. Blit. Botrys dictum 196. El.
Barbarea Eruca species 809. muralis J. B. 799	Atriplex sylvestris dictum 197. Americanum
Bardana S. Lappa major 332. minor 165 Baruce frudus 1820	Spinosum 199. Bl. Kali dictum ibid.
	Blitum horteuse 200. Americanum 201 Boa Tsinkring Bontii i. Coral arb. 1736
Basilicum vulgo ejusque species i. Ocimum 940 Battata Hispanica 728. Tajaoba 1334	Bona major Dod. i. Faba 999, 910 Bolbonach S. Viola lunaris 787
Baxana 1794	Boletus Antiquorum 91
Batis & Baticula i. Crithmum 456	Bombax i. Gosspium 1064, 1065
Batrachion i. Ranunculus 581, 582,60 c.	Bon vel Ban Alpini Coffee frutex 1691
Bdellium 1844	Bon feu Calaf Alpini.
Becabunga i. Anagallis aquatica 852,853	Bonduck Indorum 1743; Siliqua non spinosa 1800
Bechion i. Tuffilago 259	
Bedeguar Offic. i. Spongia Rosa canina 1471	Borugo ejúsque species 492. Semper virens 494. minima Herbariorum ibid.
Reelha Arundo 1216	minima Herbariorum ibid.
Beenel 1557 Beguill Purchasii 1831	Botrys Ambrofioides 196
Beguill Purchasis 1831	Branca urfina i. Acanthus 1225
Beidel ar Alpini v. Apocynum 1088	Germanica i. Sphondylium 408
Behen album i. Lychnis 998. rubrum v. Limo-	Brasilia arbor 1726
nium	Brassica ejusque species 794, 795, &c. capitata
Beli Bengalenfium 1665	794 florida 795. caulo-rapa ib. arborea, &c. 796. Epipbyllitie thyrsoides 797. spinosa ibid.
Belilla 1493	796. Epipbyllitie thyrloides 797. spinosa ibid.
Belingela Pison. Malum infan. 1673	marina monospermos 828. perfoliata siliquosa 797
Bella Donna i. Solanum lithale 679	
Bella Modagam H. M. 1481	
Bellevedere i. Scoparia 210	pathum max. 172
Bellis major ejusque species 351, 1865. ramosa	Brindones Garc. Fructus tinctorius 1831
umbellifera Cornut. 270. Tanaceti folio i. Ta-	Briza 1242
nacetum modorum 352	Bromos i. Avena 1255. item Gram. Avenace- um 1289
Bellis minor ejúsque species 349, 1865, 1866 Bellis lutea, &c. C. B. v. Chrysanthemum	Brunella ejúsque species 551, 552
Belmuscus Ægypt. Belli 1066	
Beloere H. M. i. Abutilon Indicum: 1880	
Belzoinum - 1845	
Belutta Tsjampacam i.Castanea Rosea Indica 1680	Bryon. i. Muscus 112
Bengieiri H.M. 1856	Bryonia alba 659. nigra 660. alba Mechoacana
Aria-Bepou H. M. i. Nimbo 1543. Kari-bepou	1875 To Tage 1875
ibid	. Ruplossum einsaue species 102, dulce ex insulic
Ben-Kalesiam 1786	Lancastriæ 500. sylvest, cauliculis procumbentibus
Ben Nux 1738	C.B. 502, luteum Ger. 1. Hieracium echioi-
Ben Mcenja 1707	
Ben Theka H. M. 1633	Bugula S. Confolida media 575
Beninganio Park. 1831	
Ber & Bor Acoft & 1535	Bulbocast anum 449
Berberis ejúsque species 1605	Bulbocodium ejusque species i. Pseudonareissus 1120
Beretinus fructus 1815	
Berula Tab. i. Anagallis aquat. 852,852	Bulbus eriophorus 1158. liliaceus vomitorius C.B.
Beta ejusque species 204	Sp. 1111. monophyllus J.B. 1154. Sylv. Fuch.
Betella, Betle 1912	i. Ornithogalum lut. III53
Betre & Betis, Pilon. 1914	
Betonica ejú/que species \$50,1871	
Betonica coronaria ejúsque species i. Caryophyl	
lus 986,987,988,989. Beionicæ minimæ simula	
	s Dodonæi i. Adonis major 597. peregrinum Al-
J. B. 1003 Betonica aquatica i Serophularia 762	pini ibid. Alpinum flo. candido 1865
Betonica aquatica i. Scrophularia 764 Betula 1410	pini ibid. Alpinum flo. candido 1865 1. Bupleuron ejúsque Species 473, 474

INDEX.

Bursa pastoris ejasque species 838. pastoris minor i.	line in I. Pag.
Nasturtium petræum 827. major loculo oblongo	hine inde, certis intervallis sex, quinque, tria,
C. B. 790. minor loculo oblongo i. Paronychia	duo, vel etiam unum folium, Rosmarini a-
vulg. 789	mulum, inodorum adsistit : Eadem videtur
Buselinum Plin, i. Petroselinum Creticum C. B.	Cufcutæ.
	Camara Marcgr. Lychnidis Species 993
Butomos i. Sparganium, at Clusio Acorus adulteri- nus seu Iris palustris lutea , 1186	Camara-vuba Marcgr. 257
	Camara-mira
Buxus ejusque species 1693, 1694	Camara-tinga 1655. Periclymeni species.
Buyo Buyo Inf. Phillippin. Hern. 1243	Camarinha Marcgr. Lysimachia species 862
C	1518
C	Camaru Marcgr. i. Solanum balicac. 681
Caratia Manan	Cambui i. Myrtus Americana sylv. 1504 Camelina Dod, v. Myagrum 811
Caa-apia Marcgr. 330	Camelina Dod, v. Myagrum 811
Caa-opia Marcgr. 1631	Camiri fructus 1822
Caa-ataya Marcgr. 1329	Camotes i. Battata v. Convolvulus 728
Caacica Marcgr. i. Cajacia Pilon. Herba colu-	Cactos Theophrasti, Planta spinosa Sicula, nonnul-
brina Lusitanis 1346 Caachira 2. Pison. 1783	lis cinara.
Caachira 2. Pifon. 1783	Campanula ejúsque species 731,60. ad 747. item
Caactimay 1861	1883. birsuta sive Trachelium 731, 732.
Caaco Marcgr. i. Planta mimofa 979	glabra Rapunculus dicta 737, &c. Persicifolia
Caaghiyuyo 1636	738. pyramidalis ib. Cymbalaria foliu 741
Caagua-cuba 1634	Camphorsfera arbor 1678
Caapeba 1331	Camphora ibid.
Caaponga Marcgr. 1039. I. Pilon. 1331. II. Pi-	Camphorata 210
fon. 1337	Canacorus Lob. i. Arundo Indica florida 1202
Caapomonga 1334 Caapo tiragua Marcgr. 1869	Cancamum 1846
Caapo tiragua Marcgr. 1869	Candou Purchasii 1791
Caaroba Pilon. 1761	Canella i. Cinnamomum & Cassia 1559. &c.
Cabureiba i. Balsamif. Peruviana 1757	Canella ex arbore C. B. 1801. alba 1802
Cacalia ejusque species 291. Americana 292	Caniram H. M. 1661
Cacamotic Itanaquiloni Hern. 728	Canna Indica florida 1202, 1906
Cacao, Cacavate . 1670, 1671	Cannabina aquatica C. R. 260
Cachi arbor quid.	Cannabis sativa & silv. 158. spuria i. Lamii
Cachos Monard. 1839	Species 561
Cachrys i. Libanotis Cachryophoros 424	Cantabrica Anguillaræ v. Campanula 740
Cacubalum Plin. i. Alsine baccifera 682	Canschena-pou, Mandaru species 1752
Caiababa S. Mippi 1795	Caopoiba Marcgr. 1646
Cajan arbor 1722	Caova potus i, Coffee 1691
Cajacia Pilon. 1346, 1914	Caoup 1793
Cajons 1649	773
Cakile Serapionis i. Eruca marina 840	Capicatinga Pison. Acori species
Calaf Alpini, Sassaf. Rauwolfii 1424	
Calamagroftis , S. Gram. Arundinaceum 1281,	
1282	0.00
Calamintha ejúsque species 568, 569	
arvensis verticillata 530	
Calamus aromat. Officin. i. Acorus 1313	
Calamus aromat. Officin. i. Acorus 1313 Calcatrippa i. Consolida regalis 707, 708	
Calceolus Mariæ i. Helleborine 1232	
Calcitrapa i. Carduus stellasus 317	Capficum ejúsque species 676,677,&c. Capuupeba
Calebaffier Rochefort 1667	0.1
Calendula ejiisque species 337, 1803 Calochierni Cretica Cardui species 304	Caraguata i. Aloe 1199 Carambolas Acost. 1449
	G 1 7 6 1: 6 :
Camarajapo Pilon. Mentastri spec. Assurgit caule	Carambu Lysimachiae species 1510
unico, procero, tereti, birsuto & russo, in bipeda-	Carandas Garciæ 1647. Bontis 1749, 1919
lem eleitulinema folis laniam Comania Li Co	Caranofi H. M. s. Negundo 1575 Caranaiba Pil. Palma species 1368
lem altitudinem; foliis leviter serratis, birsutis, inferiùs quasi incanis, binis sibi oppositis cum par-	Caranaiba Pis. Palmæ species 1368
and a limit in Committee opposites cam par-	
vulis adjunctis. In superioribus ramulis caulis	Cara-Schulls H. M. 1755
	Cararu Bliti Species 201
multi flores umbellatim positi toto anno Tana-	Cara-Schults H. M. 1755' Cararu Bliti Species 201 Carcapuli 1661
cett fere modo proveniunt, cum staminibus di-	Carar-Schulls H. M. 1755' Cararu Bliti Jpecies 201 Carcapuli 1661 Carchicec Turcarum i. Primula veris 1081
cett fere modo proveniunt, cum staminibus di- lute carulei coloris ; quorum odor, ut & totius	Cara-Schulli H. M. Cararu Bliti Jecies 201 Carcapulli 1661 Carchicec Turcarum i. Primula veris 1081 Cardamine ejilque species 814, 815. pufilla [axar]
cett fere modo provensunt, cum staminibus di- lute carulei coloris ; quorum odor, ut & totius plantae est Mentastri amula, saporis amarican-	Cara-ciculis H. M. 1755
cett fere modo provenium, cum staminibus di- lute cærulei colorus; quorum odor, ut & totius planta est Mentastri amula, saporis amarican- tis & aromatici. Semine nigro, exili longo,	Card-scioulis H. M. 1755
ceti fere mada proveniunt, cum staminibus di- lute carulei coloris quorum odor, ut & totius plantæ est Mentastri amula, saporis amarican- tis & aromatici. Seminie nigro, exil longo, quad maturum pappi evolat. Radice est tenel-	Card-schalls H. M. 1755 Cararu Blis species 201 Carcapuli 1661 Carchice Turcarum i. Primula veris 1081 Cardamine ciusque species 814, 815. pussilla saxartilli strausum coll. 826 Cardamonum 1204 Cardanonum 1872
cett fere medo proveniunt, cum staminibus di- lute carulei coloris; quorum odor, ut & totius planta est Mensastri amula, saporis amarican- tis & aromatici. Seninte nigro, exili longo, quod maturum pappis evolat. Radice est tenel- la, spiris multis pradita.	Cardo-Civalis H. M. 1755 Carava Bliti pecius 201 Carcapuli 1661 Cardosca Turcarum i. Primula veris 1661 Cardamine ejilque species 814, 815. pussila saxo- tilis drausdis Col. 826 Cardamona 771, 72. Americana annua 1872 Cardanca 571, 572. Americana annua 1872 Cardunculus montis Lupi 216
cett fere medo proveniunt, cum staminibus di- nte cerulei coloris i quomm odor, ut o totius planta est Mentafiri amula, saporis amarican- tis o aromatici. Semine nigro, exili longo, quod maturum pappis evolat. Radice est tenel- la, sirisi multis pradita. Camanbapa Brassil. Marcgr. Herba filamentossa.	Carda-Cicalis H. M. 1755 Carava Blisi species 201 Carcapilis 1661 Cardamine cjusque species 814, 815 pussila saxatisis struuculus Collacuratisis struuculus Collacuratisis struuculus Collacuratisis struuculus Collacuratisis struuculus Collacuratisis struuculus Collacuratisis struuculus Struucul
cett fere medo proveniunt, cum staminibus di- lute carulet coloris quomm odor, ut o tatius plantae est Mentastri amula, saporis amarican- tis & aromatici. Sennine nigro, exili longo, quod maturum pappis evolata. Radice est tenel- la, siriu multis praedita. Camanbaya Brafil, Marcgy. Herba filamentosa, ab altissimis arboribus dependens, ita ut integros	Cara-cicalis H. M. 1755 Carava Blits pecies 201 Carcapuli 1661 Cardame Turcarum i. Primala veris 1661 Cardamine ejilque fisecies 814, 815. pufilla faxa- tilis dravaedos Col. 826 Cardamonum 21024 Cardined 571, 572. Americana amma 1872 Cardines ejilque fisecies 308, 309, 310, 67c. isem 1862. brueditus 205, 679, fambennus 149, Bra- 1862. brueditus 205, 679, fambennus 149, Bra-
cett fere medo proveniunt, cum staminibus di- nte cerulei coloris i quomm odor, ut o totius planta est Mentafiri amula, saporis amarican- tis o aromatici. Semine nigro, exili longo, quod maturum pappis evolat. Radice est tenel- la, sirisi multis pradita. Camanbapa Brassil. Marcgr. Herba filamentossa.	Carda-Cicalis H. M. 1755 Carava Blisi species 201 Carcapilis 1661 Cardamine cjusque species 814, 815 pussila saxatisis struuculus Collacuratisis struuculus Collacuratisis struuculus Collacuratisis struuculus Collacuratisis struuculus Collacuratisis struuculus Collacuratisis struuculus Struucul

	Pag.		Pag.
310. lacteus S. Mariæ 312. mollis 307		Cepa ejúsque species 1115,-1116. Ascalon	ica III7
tomentofus 311. stellatus 317. Solftmali	s ibid.	Cepæa	690
Eryngoides capit. Spinosis Alpin. 318. Spl.	æroce-	Cereiba Pison. Mangles species	1772
phalus S. globosus	282	Cereibuna	ibid.
Caretti H. M. i. Bonduch Indorum	1743	Cerafus ejusque species 1527, -1538, &c.	racemola
	- (-77	S. Paden T & AO Simonfie frustus outof John	d 188
Carex Calamagrostis, Cyperus aut Sparganiu		S.Padus 1549. Sinenfis fructus pulpă sebi fylv. amara, i. Mahaleb 1549. Idea C	maine Al
Carimpana	1366	IJVO. amara, 1. IVIanales 1549. Iaza C	resum Al-
Carlina 268. Sylvestris	288	pin. 1489. folio Laurino i. Laurocera	m 1549
Caroba i. Siligua arbor	1718	Ceratonia, filiqua edulis	1718
Caros sive Carum & Carvi	446	Cercis Theophrasti i. Populus tremula	1418
Carota ejúsque species i. Pastinaca	465	Cerefolium v. Chærophyllum	434
Carpesium i. Piper Æthiop. aut Cubebæ	4.7	Cereus spinosus	872
Carpejum s, 1 sper Olivop, and Caneva			
	, 1916	Cerinthe ejúsque species	506, 507
Carthamus i. Cnicus 30	2, 303	Cerrus Quercus species	1387
Carpobalfamum v. Balfamum 👉 Amomum		Cervaria nigra J. B.	412
Carna H. M. i. Cinnamomum	1560	Cervicaria i. Campanula hirfuta	732, 733
Catou Carua	1562	Ceradilla Monard, i. Hordeum causticum	1247
		Ceterach i. Scolopendria	
Carum feu Caros	446	Chaa Japoniæ S. Thè	139
Carvifolia J. B.	415		1619
Caryoces	1356	Charophyllum sativum 430. sylv.	431
Caryophyllata ejúsque species 606, 607, 608	3, 1873	Chafar Alpini Melonis Ægyptiaci genu	<i>l</i> •
Caryophyllus aromaticus 1508. aromat. Spuri		Chamæacte i. Sambucus humilis	1611
fimachiæ Indicæ species	1510	Chamæbalanus i. Terræ glandes	895
C		Chamæbatus i. Rubus bumilis	
Caryophyllus flos eiulque species 987. bol	CP.		1639
Alfine 1027. Jaxatila ericafolim, &c	. C. D.	Chamabuxus flore Colutea C. B.	1732
1033. marinus 1037. barbatus i.	Armeria	Chamæcerasus ejúsque species i. Pericly	петит те-
990, 991. pumilio Tauricus 1003. pum pinus Ger. 1004. arvensis glaber minim	rilio Al-	Et um	1491
nine Ger. 1004. arvensts glaber minim	MS 1002.	Chamæci∬us i. Hedera terrestr.	567
gramineo folio minimus ibid. pratensis	An Earin	Chamacistus ejusque species i. Cistus hum	. 1015
niato	1000	Frisicus	1896
Caryophyllus Indicus i. Flos Africanus	342 1489	Chamacrista Pavonis	982
Cafia Poetica	1489	Chamæcyparissis i. Abrotanum fæmina	338,-59
Cassia Cinnamomea	1559	Chamaedrys ejúsque species 527. spuria	ejúsque spe-
Caffia fifula	1746	Chamadrys ejúsque species 527. spuria cies v. Veronica 847,848,849. a	Alpini Cifti
Caffavi radiz	1683	flore v. Caryophyllata	608
Caffetha I B i Culouta	,	Chamafilix marina	140
Caffetha J. B. i. Cufcuta			
Caffida Col. i. Scatellaria	572	Chamægenista ejúsque species	1725
Castanea ejúsque species 1382. equina	1683.	Chamaiasme Alpina J.B.	1085
Indica florida	1680		1782
Catanance Dalechamp. J. B. 257. legumin	कादि याक-	Chamæiris ejúsque species	1187
rundam J. B.	921		422, 1423
	866		1710
Gataputia major & minor v. Tithymalus			
Cate i. Lycium	1626		1707
Cattu-gasturi H. M. Akea Indica		Chamaleon albus gummifer 301. niger	311. exs.
Cattu-Schiragam	1443	guns Trag.	310
Cavalam H. M.	1754	. Chamæmelum ejúsque species 353. fæt:	dum i. Co-
Caucalis ejusque species 466, 467,60. ma			355
Parelleri felia C P 45 amuit	dia mo	Chamamespilus J.B. v. Mespilus	
412. Peucedani folio C.B. 461 tenuif	DINGS INVIS		1460
tana Park. 462. Syriaca Cam. max. fo	em. 412	. Cham.emorus	1487, 653
Caucafon i. Moly Indicum	1127		
Cauda muris	1332	. Chamæpericlymenum	655
Canda équina i. Hippuris	127		571, 572
Coulerapa Brafficæ Species	79		654
Caunga	1363	Classification in The Land Countries	1733
Coanethos Col. v. Carduus	310		, 1169
Cebipira Mattegr.	171:		lp. 1005
Gedrus conifera Libani 1404. Lycia reta	∮# 1415	Chamarops Plinii i. Chamerrhiphes	1369
Virginiana 1413. Phonicia Bellonio J.	B. v. 74	- Chamasjee Tithymali species	869
niperus	141		. it. 1811
Cedruse Goa	179		
			92
Ceiba v. Niztamotl, 1789. Ceybas arbo			1780
🕶 🗷 ſunt ,in quibus Indi domicilia ſua ba			646
15 homines complects nequeunt v. C.B.	pm. p. 5 I :	3. Chelidonium majus ejúsque species 85	3,1887. mi-
Gelastrus Theophrasti Club	160		579
		8 Chermes Officing to Ilex Coccifera	1391, 1392
Cembro Pinus Species	139	8 Chermes Officin- v. Ilex Coccifera i- Chimalat! Hernand, i. Flos Solis	-27-1 -37-
Centaurium majus ejulque species 329.	folia C	- Character Figure 1. Fior 30111	
nara Cornut. 301. Collinum Gefn.		ea China radix & planta	657
major	32	5 China China arbor	1796
Gentaurium minus ejúsque species 10	92, 109		5, 1677 , Ó ℃.
Centimorbia Geln. i. Nummularia	109		1372
Centinodia J. B. i. Polygonum	18		1671
J. 20 11 2 1/5 1/11/1/		T	Chondre

INDEX.

pag.	
Chondrilla ejúsque species 2.7, 1857. viminea 223.	Colcaquabuitl Hern. Pag.
purpurascens fatida Park. i. Hieracium flore car-	
neo 271. cltera Dioscoridis Rauwolf. Clus. 243.	Colchicum ejúfque species 1170, 1171, 1905
bulbofa 247. cærulea Cyani capitulu 257. vifcofa	Cololina C
bumilie i Lattuca Sulas Gariage	Colchico narcissus
bumilis, i. Lattucæ Sylv. species 222. verruca- ria 255. lutea J. B. 222. fol. laciniat. serrat. &c.	Coles Phaseolus & ei similes fructus 1774
C B Courses D. D. 222. Joi. tacimiat. Jerrat. Oc.	Colinil H. M. 1724 1802
C. B. i. Crupina Belg. 331. Chondrus	Colocallia, t. Arum Agyptiacum 1200
	Colochierni Belli, i. Atractylidi & Cnico Sylv. simi-
Choyne 1372	
Christophoriana 661	Colocynthia 642
Chrysanthemum ejusque species 336, &c. ad 342,	Colonbenia 042, 043
1003. Alpinum fol. Abretani multifidis C. B. 285.	Colus Foris
Vaientinum Clus. 363. Canadense bidens Mor. 337.	Colutes Samaiai I
Aizoides Africanum ejúsque species 692	Colutea Scorpioides ejusque species 923, 924
Chrysocome 281, 1860	Colutea vesicaria ejusque species 1720. Zeylanica ar-
	gentea tota ibid.
	Coma aurea, i. Chrysocome 281
Stom of Com Co. 1654	Conambai-miri Pilon. i. Adiantum Brasilianum 148
Cicer ejusque species 917. Sylvestre Matth. 935.	Conferva 79. Plinii 118. reticulata 1872
arboreum Indicum perenne v. Anonis 959. Sylv.	Conna H. M. i. Cassia fiftula 1746
this thin trippyuon C. B.	
icercula .Q.	
schoreum equique (pecies 256, hulhofum I B 249	media, 1. Bugula 575
Spinosum 255. Verrucarium ibid. prat. lut. bir- sutie asperum C.B. i. Hieracium 233	media vulnerariorum Lob. 351
Sutie as perum C B & Hierarium	minor, i. Bellis minor 349
cicla Officin. i. Beta alba 204	Regalis 707, 708, 709
Cicuta Omcin. 1. Beta alba 204	aurea, 1. Helianthemum quila are 1018
	Contrayerva
inmuria varia species 451, 1868, odorata bulbola	Convolvulus ejusque species 722, &c.ad 731, 1881,
429 palustris 429	1882.maritimus 726.Indicus Battatas dictus 728.
sara jeu Pomaceum 1448	Syriacus, S. Scammonea 722. pennatus Quamoclit
inara ejujque fectes 200 200	dietus 730. niger 181
ineraria, i. Jacobæa maritima 286	Converge sistems for the converge sistems for
smamomum t cc	Conyza ejusque species 261, 262, &c. item 1858
iporema Allii Brafiliani species aphyllos v. Pison. 236	Helenitis 263. marina J.B. 264. major vulgaris
	270, 271
	Copal refina 1846
ircium ejulque species 305, 306, 6.c.	Copaiba Balfamifera arbor 1759
Listus ejusque species 1006, 1007, &c. mas 1007.	Copalxocott Tepeacensis Hern. 1540
famina 1008, 1011, 1012. Ladanifera S. Ledon	279A
1008, 1009, 1010. myrtifolia 1011. capfulis tri-	Copavich Ouallou 1780
gonte major IOII. Indicas Ledi Alpini feliis 1805.	Copeya arbor Papyrif.
bumilie aizoides, Oc. 1896.	
istus humilis v. Chamacistus 1015	
itrago, i. Melissa 1332, 554	
itra 1806	Corallina marina Piniformis 1849
··	Corallina marina 65. reticulata 67
	Coralloides arbuscula 67. item 1849
	Corallium ejusque species 61, 1849, 1850
Venetic Destroit 2. Secate 1241	Corchorus Plinis Lob.i. Melochia Alcea Indica foe-
lematis Daphnoides 1091. flore roseo clavato 1874	1068
lematitie ejusque species 620, 621. tetraphylla Ame-	Corchorus Plinii, i. Anagallis 1024
ricana 1329	
linopodium 558. quorundam Mastichina Gallorum	Cor Indum, i. Pisum cordatum 457
B.520 arenola Ocimi faciv e e 2 Creticum Aln e e A	Coris carulea maritima 882. Monspessulana lutea, i.
anoria pos prevn.	Euphralia (peries 772 March C P : 17
meoron Matthioli v. Thymelæa 1589. album fol.	Euphrasiæ species 773. Matth. C. B. i. Hyperics
Oleæ argenteo molli	
inicus sativus, S. Carthamus 302, 1861. Sylv. bir-	Cornu cervinum, v. Plantago 879
Sutior S. Cardaus Benedictus 202	Cornus Jativa 152. Jamma 1571
Jutior S. Carduns Benedictus 303 304 305 307	Corni vel Sorbi species Bontio 1623
Coca Indorum 1518	Corona fratrum Carduus 215
1788	Corona Imperialis
occonilea, v. Coccygria	Coronilla ejusque species 924
occula Offic. S. Cocculus indus 1812	Coronopus 879. Ruellii, i. Nasturtium gierrus 842
1606 Toccygria	
occus baphica 1292. radicum 186. 401	
loccus Indica 1356. de Maldiva 1359	Cortex eriophorus 1802 entirhum ai 1781
	Cortex eriophorus 1802. antirbeumaticus ibid. arboris
14-11-11-11-11-11-11-11-11-11-11-11-11-1	Iga aa navigia 1010. Pinus e Neva Scotia ibid
	Winteranus 1801, Lawang arboris 1802 Perus
oddam-Pulli H. M. Comment	Tanus Jeonsfug. 1796
oddam-Pulli H. M. i. Carcapuli 1661	
Godaga-pala 1754	Corjus jativa Co Sylv. 1279. Byzantina 1280.
oda-pilava 1442	1700
Codi-Avanacu 1710	Coftus 1347. hortensis 363. amara Libanotidis spe-
offee potus 1691	
02219714 1406	427

	pag.	- I do I strong District	C P Pag.
Cotinus i. Coccygria	1696	Cynocrambe 163. legitima Dioscoridis	C. B. 206
Cotonea malus	1452	Cynoglossum ejúsque species 4	₁89, 490, <i>&c.</i>
Cotoneaster i. Mespilus	1460, 1917	Cynorrhodos 1. Roja canina	1471
Cotula i. Chamamelum fatidum		Cynosbatos	ibid.
Corula 1. Chamantonin jarianis	355 1878	Cynosorchis v. Orchis 121	2, 1213, &c.
Cotyledon S. Umbilicus Venerus	1045, 1046	Cyperus ejúsque Species 1299. longu	s inodorus Pe-
Cotyledonis varia Species	1049,1011	ruvianus 1339. rotundus inodorus e	x Florida ibid.
Cotyledon palustris	1323, 1911	Cypote	1758
Scherunam-Cottam H. M.	1065	Cyprus, i. Ligustrum	1603
Covalam H. M.		Cytifus ejúfque species 970, & c. ad 97	
Courondi H.M.	1664	Chiling childre becres a 102 C com a	3. 1074
Courou-moelli H. M.	1634	т.	
Couton arbor	1794	D.	
Crista pavonis Breyn.	981	-1.0007	
Proces i Vicia (pecies	902	Daburi Cluf i. Orellana	1771
Crataogonon v. Euphrasia 772. item	Melam pyrum	Dactylus vulgo v. Palma	1352,000.
Cimengonos et Zarjanajan (12	774	Damasonium i. Helleborine	1230, 1231
Contact Theophys Gi	1457	Datura vulgo i. Stramonium	748
Cratægus Theophrasti Crassula i. Telephium	689,690	Daphnoides i. Laureola	1587
Crajjula s. 1 elepolums	227	Daucus Officin. v. Pastinaca tenuis	
Crepis Dalech. v. Trinciatella	104	Sations C. B. 414. Cretions semin	e hirfuto 162.
Crepitus lupi	104	Apii folio C. B.449. montanus Ap	nii fol alhicane
Crista Pavonis Breyn.	981	CB 100 C. B.449. montains 21	160
Cuifea maile i Padicularie	769	C. B. 438. glauco folio, &c. Clus. floreo carneo, &c. J. B. 454	400. montanas
Crithmum eiulaue foecies 456. Spir	10 Jum S. Pajti-	Clui. floreo carneo, Oc. J. B. 454	, 3. Diojcoriale
naca marina 469. Chrysanthemum	268. quartum	Col462. Stellatus Creticus 469. pro	atenjis Millefolis
Matrix	414	palustris folio C. B. v. Oenanthe . Apii folio major C. B.	459. montanus
Crocus ejusque species 1173, &c.a.	I 1177, 1906	Apii folio major C. B.	
Crocks ejujque jpecses 11/3, 0 c.m.	1204	Delphinium i. Confolida regalis	708
Crocus Indicus, Arabibus Curcuma	1893, 1894	Dende Ricini species	168
Crotalaria	1826	Dens canis ejulque species	1178
Cropiot fructus		Dens lamis ejulque pectes	244, 245, oc.
Cruciata	479	Dens leonis ejúsque species	1229
Crupina Belgarum	331	Dentaria aphyllos	
Cuambu Brasil, Gnaphalium Marc	gravio, Caryo-	Dentaria ejusque species	785
phyllata Pi[oni		Dentariæ affinis Echis flore, capsi	uld Anagausass
Cubeba Offic.	1813		1346
Cuciophora Palma	1365	Dentaria Buguloides Mentzel.	774
Cucumis ejusque Species 645. Ægypti	uci Chate 646.	Denteliaria Rondeletis	394
Cacumis ejujque jpecies 043.025/pri	1874	Diapensia, i. Sanicula mas	475
asininus 647, 1874 puniceus	Incarformic Gare	Dictamnus Creticus	537
Cucurbita ejúsque species 038, &c.	648	albus Offic. i. Fraxinella	
Siculana	040	- Calco Harman	767, 768, 6°c.
Cucurbitifera arbor Tab.	1689	Diguatis ejajque jpec.	1162
folio Laurino	1668	Dipeadi v. Hyacimbus	
Americana folio Subrotundo	1667	Dipetalos Brasiliana fol. Gentiana,	F jeuaopuutung te
Cuiette Marcgr.	ibid.		1331
Cumandatia Pison. v. Leblab.		Diospyros	1461
Cudu-Pariti H. M. i. Goffipium	1005	Dipsacus ejúsque species	382
Cuipeuna Pilon.	1782	. Diwapaburu	1881
Cumana arbor	1790		. 1253
Cumanda Faba	1889, 1890		279
	1664		
Cumbalu H. M.	1209		pperati I. B. 72 I
Culcas, Colocassia	C. to a sustant	Dorycnio congener Cluf.	9:9
Cuminum 433. Sylv. capitulis globe	yıs 402. pratenje		ic Str alba fili-
i, Carvi Officin.	447		786
Cunane fructus	1826	quoja repens	
Cunila bubula, i. Origanum Sylv.	5 3 9	Draca arbor	1598
Cupressus 1405. marina	77	berba	373
Cuprelloninulus Cap. B. Sp. Brevn.	1444	. Dracontium	1211
Curcas, i- Ricinus Americanus 166.	Avellanæ magni	Deactines luc hortenis, Larchon	373
tudine Malavarensium	183	pratensis, Ptarmica	344
	1204, 1906	alustris, Arum	1210
Curcuma			1211
Curuba Cucumis Brasilianus	634		1339
Carim Curini & Bern. Curini	1709		vulgar. 152
Curutu-pala	175	Dispers Hage 131. Loss 140.	corti
Cururu ape	134		indragora · 669
Cuscuta ejúsque species	1903, 190	1 Dudaim Gen. 20. & Cant. 7. i. Ma	
Cramos leguminola, i. Faba	909,91	Dudasali, Ligni Colubrini species Ac	cofta 1807
Cyanus ejulque species 221,	122, 1862,186	3 Dulcamara s. Solanum lignojum	672
Cyclamen ejúsque spec. 12	05, 1206, 190	7 Dulesh S. Dils Algæ ∫pecies	1849
Cydonia Malus, i. Cotonea	145	2 Duriones Acostæ	1651
Cydonia exotica C.B.	166		982
Cymbalaria	75		
Cyminum	43		E.

I N D E X.

E.	F.
Ehenus pag.	Falsa side of the page
Ehenus 1805 —— Cretica 948	Faba ejújque species 909, 910. purgatrix latissima 1776. arborescens 1777. Sylv. fructu rotundo atro
Ebulus, i. Sambucus humilis 1611	903. Egyptia 1322. purgatrix S. Ricinus Ame-
Ecapatli altera Hern. v. Sena 1742, 1743	ric. 163
Echinomelocactos 1467, 1917	Fabago 1912
Echinopoda Cretica . 1730	Fagara Cubebis affinis 1813
Echinopus major 383, minor 385	Fagus 1381. Sepium, s. Carpinus
Echium ejusque species 498, 499, 1870. pullo flore	Far 1240, 1242
495. Scorpioides 504 Ela-calli H. M. 1888	Farfara, i. Tuffilago 259 Faufel S. Areca 1262
Ela-calli H. M. 1888 Elæagnus Cordi 1707	Faufel S. Areca 1363 Fegopyrum Dod. i. Frument, Saracen. 181
Elaphoboscum, i. Pastinaca Sylv. latif. 409	Ferrum equinum ejusque species 930. Gallicum sili-
Elatine cjulque species 759	quis in summitate C. B. 925
Elemi gummi 1847	Ferula ejusque species 420, 1868
Eleoselinum, Apium palustre 447	Ferulago ibid.
Elengi prunifera H.M. 1564	Festuca ejúsque species 1289
Elephas, Col. i. Melampyri species 776	Ficus ejusque species 1431, Oc. Indica arcuata 1437.
Elichryson 280, 281, &c. 1859	1916. Indica Opuntia dicta 1463, 1917
Elleborine, v. Helleborine 1230 Eloxochitl 1375	Ficoides Herman. v. Chryfanthemum Aizoides 692,
Endivia vulgaris, i. Intybus 254, 255	Ficas Sinensis storida 1788. Ægyptia 1321
Embyaembo 1346	Ficus infernalis Italorum, i. Papaver Spinosum 856
Enguambo 1791. Hernand. 97	Filago Dod. v. Gnaphalium 283, 284, 60.
Enneaphyllum, i. Helleboraster 698	Filipendula 623. aquatica 441. montana flore Pedi-
Enula campana 273	culariæ C. B. 771
Epazoti Hernand. i. Botrys Mexic. 196	Filix florida 151. mas vulgaris 143, famina vulg.
Ephedra, i. Uva marina 1638	149. Indica Osmundæ facie 145. scandens exoti-
Ephemerum Virginianum, i. Phalangium Tradescanti	ca anomala 153. baccifera 145. Saxatilis ramofa
Epimedium 1330 Epimedium 1330	Filicula 151
Epimelis, v. Mespilus	Fistularia, i. Pedicularis 769
Epithymum, v. Cuscuta	Flammula Jovis, i. Clematitis 621
Equisetum ejusque species 127, 128, 129, 1852	i. Ranunculus flammeus 622
Eranthemum, v. Adonis 596	Flos Africanus eiúloue (nocies na
Eraway Clus. Ricini species 166	Mexicanus J.B. i Mirabilis Peruv. 397
Erica ejusque species 1713. maritima Anglica su-	21mour vans, s. 1 organa 133)
pina Ericu H. M. i. Apacynum 1088	Cardinalis, i. Rapunculus galeat. 746
Ericu H. M. i. Apocynum 1088 Erigeron, v. Senecio 290. Zeylanicum 294	Cuculi, i. Lychnis 1000. Cardamine 814. Constantinopolitanus, v. Lychnis 992
Erinos Col. v. Campanula 739,741, 1883	——————————————————————————————————————
Erithronium bifolium, &c. J. B. v. Dens canis 1178	
Erva de capitaon Lusit. 1323	Noctis, Convolvulus cer. 797
Eruca ejusque species 806, 807, 808, 1880. caru-	Clitorius Breyn. 890
lea in arenosis nascens 7,2. maritima 840. Monspe-	Indicus è violaceo fuscus, & c. 1207
liaca echinata 804. Nasturtio cognata tenuifelia C.B. 826	Focot guebit Populi Species exot.
C. B. 826 Ervilia Dod. 899	Fockii Solani species Bont. 675 Fæniculum ejúsque species 457, tortuosum 460, ma-
Ervum, v. Orobus 915	ritimum i. Crishmum 456
Eryngium ejúsque species 384, 385, 386, 1867. lu-	Fanum Gracum ejusque Species 954, 955, 1893
teum Narbonense 258. montanum minimum capi-	Fænum Burgundiacum, v. Medica 961
tulo magno C. B. 216	Folium Indicum, i. Malabathrum 1563
Erysimum ejusque species 810, 1886. Cereale, i.	Fontalis, i. Potamogiton 188, &c.
Fegopyrum 181	Fragaria ejusque species 609. Sterilis 610
Erythrodanum 480	Frangula, Alnus nigra baccifera 1604
Eschara marina 65 Esculus Quercus (pecies 1386	Fraxinella 698 Fraxinus 1702. bubula, i. Sorbus Aucuparia 1457
Esculus Quercûs species 1386 Esula ejúsque species 868. Indica Bontii 873. rara	Frisillaria ejúsque species 1106,1107
Venetorum 866	crassa Prom. B.Sp.i. Apocynum
Ettalch Scalig.	Fructus castaneæ forma utrinque acumin. 1800
Euonymus ejú [que [pecies 1621	tetrapyrenus putamine ligneo, &c. ib.
Eupatorium Cannabinum mas S. Avicenna 293,	exotics plurimi d pag. 1812. ad 1839
1861. famina 302, 381, 1865, 1866.	Frumentum Indicum Mayz dictum 1249
Eupat. Veterum i. Agrimonia 400	Saracenicum, i. Fegopyron 181, 182
Euphorbium 36+ Euphorbium 872,873	Frutex Æthiop, baccifer fol. Myrtilli 1636 cintraceus muscosus Breyn. 1852
Euphorbium 872, 873 Euphrafia ejúsque species 771, 772	Indicus baccifer Vitis Idea 2. Clusii folis
Euphrasis affinis Indica Herman, 1885	Breyn. ibid,
1	Musciformis Ind. 119
	[b] Ind.

I N D E X.

pag			pag
- Ind. baccif. fructu ad fingulos flores multi	- Gl	astum ejúsque species	842
plici, i. Narum panel H. M. 1010	. G	aux vulgaris leguminosa 935. Hispanica	Cluf.
coronarius Clul. i. Syring a alba 1764	ŀ	939,940. Dioscoridis Ger. ibid. Catalonica	940.
Paveninus Breyn. i. Crifta Pavenis 901			1102
Corymbifer Africanus, Coc. Breyn 1002		obularia Monspeliensium	381
Fueue marinus etulque loccies 70,71,72,0°c. poul	- G!	ycyrrhiza vulgaris 910.capite echinato	914
ganoides 75. Roccella tinclorum dictus 7:	į Gz	naphalium ejúsque species 283, 284,&c. 294	295.
Fumaria siliquosa 970. lutea sive Split. 974. bulbos	3	item 1861. maritimum 295. rofeum 297.	
radice cava & non cava 97	5	v. Gramen tomentosum	1307
Fumaria vulgaris & Offic. &c. 404,405,406,189	4 G	oaconez Oviedi Balsam. Americanum	1758
Fungus ein aue (pecies 85.86.0 c. ad 111. item 1851	. G	oan arbor	1803
Mouceron dictus 86. campestris Champignos	ı G	onandina Marcgr.	1782
87. Laricis i. Agaricus 107. ophioglossoides 104	⊦ G	or arbor	1384
pezicæ 106. piperatus 88. pulverulentus, i. Crep	i-G	offipii (pecies 1064.1065.	1899.
tus lupi 104 ramosus 103, 104 calyciformis se	- G	ramen ejúsque species 1255, &c. ad 1310 pecuroides 1265, 1908. aculeatum 1268.	Alo-
minifer 105. Sambucinus, Auricula Juda 100	ś.	pecuroides 1265. 1908, aculeatum 1268.	amou-
Ceraforum coloris varii 109. igniarius 108. Pha	L	rettes 1274 aquaticum 1280, 1281. Aru	ndina-
loides 103. Cervinus 111. petræns 66. favag	i-	ceum 1281. Avenaceum 1288, 1289,	1909.
no(us 10	2	Brizæ Spica 1257. Cyperoides 1293, 191	0. 070.
,		polystachion ibid. cyp. Brasiliense 1317. ca	ninum
G.		1255. dactyloides 1271, 1908. junceum	1206.
g.		1307,1308. Loliaceum 1162,1263,1908.	nanicu-
Garel Germanorum, i. Eleaonus Cordi 170	-	latum pratense & arvense 1284 nemorosun	hirfu-
		tum 1291.nodosum 1284. Paniceum 1261.	
		num 1250.Sparteum 1258.Triticeum 1257.	Trobi-
		num 1267,tremulum 1274.Sorg binum 128	2 leas-
Galanga ejúlgue species 133 Gale, i. Myrtus Brabantica 170		tum altissimum ibid. bufonium Juncei speci	es. Ho-
		losteum Matthioli 1209. Mannæ dactyloid	
	6	cies 1271. friatum 1281. phalaroides	
		1274, triglochin Juncei species 1308. t	
Galega 911. nemorensis verna, montana Dalechamp	7.4	fum	1306
v. Orobus 912, 913. Ægyptiaca Sesban dič	·~ (	Gramen Fuchsii seu Leucanthemum, i. Alsine:	
	59	TO?	,1028
		Gramen Parnassi	1049
Galeopsis ejusque species	16 7		,1874
Gallitrichum ejusque species 543, 544, 545, 5 Galla Quercus excrescentia 1388, 13	20 7	Granadilla, i. Flos pa∏ionis 649 Granum Kermes	1392
Galla Quercus excrescentia 1388, 13	29 (		1205
Gallium ejúsque species 481, 4	o4 (	Grana Paradisi Melegueta Gratiola 1885. Alpina	ibid.
Gannanaperide 17			572
Gangila, i. Sefamum 13		Gratiola cœrulea, i. Lysimachia galericulata	
Garb Arabum Salicis Species 14 Gebuph arbor 15	-4 '	Gratia Dei Germanorum, i. Geranium batra	IOGE
Gehuph arbor	10	C. T. 1	
Gelseminum Indicum maximum flore phæniceo Fe	ir. (	Groffularia ejúsque species 1484, 1917. non	Junuja,
17	69	i, Ribes Guabam de Laet	1584 1833
luteum odoratum Virginianum 17	95 1		
Gelseminum ejúsque species 1599, 9	٤		x 8 70
	rc.	Guacatane	1870
	66	Guacatane Guaiacum 1685. Patavinum 1575. Virgin.	1870 1918
Genista ejusque species 1722. spinosa major 17	5°c. 66 29.	Guacatane Guaiacum 1685. Patavinum 1575. Virgin. Guajabara	1870 1918 1795
Genista ejúsque species 1723. spinosa major 17 minor Aspalathoides 1721. tinctoria 1725.	5°c. 66 29. bu-	Guacatane Guaiacum 1685. Patavinum 1575. Virgin. Guajabara Guajaba S. Guayava	1870 1918 1795 1455
Genista ejűsque species 1723. spinosa major 17: minor Aspalathoides 1731. tinttoria 1725. milis S. Chamagarista ibid. erinacea 17	5°c. 66 19. bu- 20	Guacatane Guaiacum 1685. Patavinum 1575. Virgin. Guajabara Guajaba S. Guayava Guajana-timbo Pil.	1870 1918 1795 1455 1330
Genista ejűsque species 1722. spinosa major 17: minor Aspalathoides 1721. sinctoria 1725. milis S. Chamægenista ibid. erinacea 1738. 19 Genssme radix 1338, 19	5°c. 66 29. bu- 30	Guacatane Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guajabar Guajaba S. Guayava Guajana-timbo Pil. Guaiba-poca-biba	1870 1918 1795 1455 1330
Genista ejúsque species 1722, spinosa major 17 minor Aspalashoides 1721, sinctoria 1725, milis S. Chamagenista ibid. erinaca 17 Gensing radix 1338, 19 Gentiana ejúsque species 716, 717, 718, folio c	5°c. 66 29. bu- 30 12	Guacatane Guaiacum 1685. Patavinum 1575. Virgin. Guajabara Guajaba S. Guayava Guajana-timbo Pil Guajaba-poca-biba Guanabanus Ovitdi	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650
Genista ejusque species 1723, spimosa major 17 minor Aspalatioloides 1731, tintéoria 1725, milis S. Colamagenista ibid. erimacea 17 Gensing radix Gentiana ejusque species 716, 717, 718, folio e voluto Saponaria species 9	5°c. 66 29. bu- 30 12	Guacatane Guaiacum 1685. Patavinum 1575. Virgin. Guajabara Guajaba S. Guayava Guajana-timb Pil. Guaiba-poca-biba Guandamus Oviedi — Javanenfi Bontii	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650
Genifa ejúlque species 1722, spinoja major 17 minos Aspatacioides 1721, imicroi a 1725, milis S. Chamagenifa bish. erinacas 17 Gensog radix 1328, 19 Genstama ejúlque species 716, 717, 718, folio coluto Sapnariae species Genstama ejúlque species 716, 717, 718, folio coluto Sapnariae species	5°c. 66 29. bu- 30 12	Guacatane Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guajaba S. Guayava Guajaba S. Guayava Guajaba S. Guayava Guajaba S. Guayava Guajaba Guajaba Guajaba Guajabane Ovitdi — Javanenfit Bontii — Africamu Pilon.	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650 1651 ibid.
Genifa ejúlyue species 1723, spinosa major 17 minor Aspaladoses 1731, sincioria 1725. milu S. Chabmegenista blich erinacea 17 Gensiga radix 1338, 19 Gensiama ejúlyue species 716, 717, 718, folio e voluto Saponaria species 9 Gensiamalla ejúlyue species 1055, &c. ad 1063, 18 Geranium esíuluu species 1055, &c. ad 1063, 18	5°c. 666 29. bu- 30 112 1000- 118 96:	Guacatare Guaiacum 1685. Patavinum 1575. Virgin. Guajabara Guajaba S. Guayava Guajana-timbo Pil. Guaiaha-poca-biba Guanabanus Ovieli — Javanenfii Bontii — Africanus Pilon. — Scaligeri, i. Bababa Alp.	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650
Genific cjúlyue species 1732, spinofe major 77. minor Afpalathoides 1731. tintétoria 1735. minis S. Chamagenific bich. erinacea 1738, 19 Gentiama cjúlyue species 716, 717, 718. foliae voluto Sapmarie species Gentiamale sijújue species Gerniama cjúlyue species Gerniama cjúlyue species 175, &c. ad 1052, 18 Albae folio 1055. Cicatae vol Myrthála	5°c. 66 29. bu- 30 112 1001- 118 96: fel.	Guacatane Guajacum 1695, Patavinum 1575, Virgin. Guajaba S., Guayava Guajaba S., Guayava Guajaba S., Guayava Guajaba S., Guayava Guajaba S., Guayava Guajabane Ovitdi ———————————————————————————————————	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650 1651 ibid
Genifa ejúlyue species 1722, spinoja major 17 minos Aspalatoides 1721, instiroia 1725. mila S. Chamagenifa bish. erinatea 1738, 19 Genstama ejúlyue species 716, 717, 718, solio coluto Sapsariae species 176, 717, 718, solio coluto Sapsariae species 17 Geranium ejúlyue species 17 Geranium ejúlyue species 1055, 6°c. ad 1062, 18 Althese folio 1055, Cicatiae vel Myrtoldia 1056. melchatum 1057, trife bish. Rober	66 29. bu- 30 112 1001- 118 118 161. tia-	Guacatane Guaiacum 1685. Patavinum 1575. Virgin. Guajabara Guajaba S. Guayava Guajaba P. Guayava Guajaba-pota-biba Guaiaba-pota-biba Guanabamus Ovieti — Africanus Pilon. Guada pbafeoli fecies Pilon. Guaparaba Phil. i Mangles fepcies	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650 1651 ibid. 1371
Genific cjúlyue species 1732, spinola major 37, minor Afpalathoide 1731. intétoria 1735. milis S. Chamagenific bich. erinaces 1738, 19 Gentiama cjúlyue species 716, 717, 718, folia e voluso Saponaria species Gentiama cjúlyue species 17 Gentiama cjúlyue species 17 Gentiama cjúlyue species 1055, &c. ad 1052, 18 Albase 5160 1055. Cicata vel Myribáda 1056. moscobat m 1057. trific bich. Raber 1058. columbium 1059. batracho mm 1058. columbium 1059 batracho species 1058. columbium 1059. batracho species 1058. columbium 1059. batracho species 1058. columbium 1059. batracho species 1058. columbium 1059. batracho species 1058. columbium 1059. batracho species 1058. columbium 1059. batracho species 1058.	66 29. bu- 30 112 001- 199 18 96: tia- ides	Guacatane Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guajahara Guajaha S., Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha S., Guayava Guanabanno Ovieta — Javanenfit Bontii — Africanus Phon. Guanaba pholeoli fpecies Phon. Guanaba pholeoli fpecies Guayareiba Phi i. Mangles fpecies Guapareiba Marcgr.	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650 1651 ibid. 1371
Genifae ejúljue species 1732, spinoja major 17 minos Aspalathoides 1731. timčivia 1725. mili 8. Chamagenifa bitch. erinacea 17 Gensima ejúljue species 716, 717, 718. folio c voluso Saponaria species 176, 717, 718. folio c voluso Saponaria species 176 Gerniamel ejúljue species 177 Gernium ejúljue species 175, &c. ad 1605, 18 Altobae solio 1955, Ciectae vol Myrribáis 1056. moschatum 1057. trisse bitch. Raber num 1058. columbium 1059. battacho 1601, 1062. bamatodes ibich. našlu olem 11	66 19. 19. 12 12 18 18 18 18 18 18 18	Guacatane Guaiacum 1685. Patavinum 1575. Virgin. Guajabara Guajaba S. Guayava Guajaba-poca-biba Guaiana-rimbo Pil. Guaiba-poca-biba Guanabamso Ovieti — Javanenfil Bontii — Africanu Pilon. — Scaligeri, i. Bacbab Alp. Guanda pbaleoli fecties Pilon. Guaperaiba Pil. i Manglets fpectes Guapereiba Marcgr. Guapereiba Marcgr. Guapereiba Flo Cuemmi. filv. Brafil. Caule	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650 1651 ibid 1371 1772 1785 farmen-
Genific cjülque species 1723. spinola major 77 minor Afpalathoide 1731. interaria 1725. milis S. Chamagenific bick. erinaces 1738. 19 Genifing radix. 1338. 19 Genitama cjülque species 716, 717, 718. folia e voluso Saponaria species 176, 717, 718. folia e voluso Saponaria species 176 Genitamalia cijulque species 1055, &c. ad 1052, 18 Albaba folio 1055. Cicata vel Myrribdis 1056. moslobatum 1057. trific bick. Robertum 1058. columbium 1059. batracho 1061, 1054. hematodes ibid. nediu olem 1050.	5°c. 666 19. 19. 1001- 112 118 118 118 118 118 118 118 118 118	Guacatane Guaiacum 1695, Patavinum 1575, Virgin. Guajahar S., Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha-timho Pil. Guanba-pasa Oviedi — Javaneofii Bontii — Javaneofii Bontii — Jaronus Pilon. Guandu pholeoli Įsecies Pilon. Guapraiba Pil. i. Mangles ſpecies Guapreviba Marcgs. Guapreva Pil. Cuumni ſplv. Braſil. Caule tofo bumi repit. Folia habet in lengii	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650 1651 ibid 1371 1772 1772 1785 farmen- pediculis
Genific ejülyue species 1732, spinoja major 77 minor Afpalukoides 1731, interioria 1735, mili S. Chamagenista bick, erinacea 1738, 176 Gentiama ejülyue species 716, 717, 718, sõide voluto Sapanaria species Gentiama ejülyue species 176, 717, 718, sõide voluto Sapanaria species 176, 177, 718, sõide Gentiamale ejülyue species 177, Gentiamale ejülyue species 177, Gentiamale ejülyue species 177, Gentiamale ejülyue species 177, sõide en ja sõide 176, sõ	66. 29. bu- 30 112 01- 199 18 96: tides 057 607	Guacatane Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guajabar a. Guajabar S. Guayava Guajabar biba Guajabar biba Guajabar biba Guajabar biba Guajabar biba Guanabamus Ovidi — Javanenfit Bonttii — Africanus Pilon. — Scaligeri, i. Baebab Alp. Guandu pibafeoli fpecies Pilon. Guaperaiba Pil. i. Mangles fpecies Guapereiba Marcgr. Guapereiba Marcgr. Guapereiba bibar bi	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650 1651 1371 1772 1775 1777 1778 1777 1778 1777 1778 1778
Genifa ejúlyue species 1732, spinoja major 17 minos Aspalatoides 1731, instiroia 1735, milis S. Chamagenifa bish. erinates 1738, 19 Genstama ejúlyue species 716, 717, 718, solio colunto Sapsariae species Genstame ejúlyue species Genstames ejúlyue species 17 Geranium ejúlyue species 1055, 6°c. ad 1062, 18 Althese folio 1055, Cicatiae vel Myrtobia 1056. melchatum 1057, triffe bish. Rober num 1058. columbinum 1059, batrache 1061, 1062, hermatodes ibid. nediu olens 16 Geim'S. Caryophyllata 606, Gingidium umbella lenga 456. lasifolium (	66 29. bu- 30 112 001- 199 18 96: fol. tides 057 Ger. 412	Guacatane Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guaiahar S. Guayava Guajaha S. Guayava Guaiaha S. Guayava Guaiaha S. Subabab Guanahama Oviteli — Javanenssi Bontii — Africansu Pilon. Guanda phajedis species Pilon. Guanda phajedis species Pilon. Guaperaba Marcys: Guaperua Pil. Lummi splv. Brasil. Caule 196 bumi repti. Folia babet in longis singulatim posta, quadibet in tres lacinia ac in ambitu dentatum atque bissums	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1651 ibid. 1371 1772 1785 farments seletum, Flore ut
Genific cjüljuc species 1732, spinoja major 77 minor Afpalathoides 1731. tinterata 1735. mili S. Chamagenific biok. erinacea 1738, 176 Gratiana cjüljuc species 716, 717, 718, sõisa voluso Saponaria species 16, 717, 718, sõisa voluso Saponaria species 176, 600 milionale siijuu species 1055, &c. ad 1052, 18 detamium cijuu species 1055, &c. ad 1052, 18 detamium cijuu species 1055, &c. ad 1052, 18 detamium 2056. mossestamium 1057. tiriste biok Robert num 1058. columbinum 1059. batrache 1061, 1062. betmatoder biok nastu olens 10 Gauni S. Caryophyllata Grajedium umbella lenga 456. laisõisium C. Ghandiroba Marcegr.	66 29. 66 29. 69. 112 199 118 96: 160 160 175 160 175	Guacatane Guajacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guajabar S. Guayava Guajaba S. Guayava Guajaba-imbo Pil. Guajaba-poca-biba Guanda-mbo Ovidsi — Javanenfis Bontii — Africanu Pilon. Scaligeri, i. Baobab Alp. Guanda pabelosi Įsecies Pilon. Guaperaiba Pil. i. Mangles species Guapereiba Marcgs. Guarerua Pil. Guamis spilo. Brasil. Caule 106 bumi repit. Folia babet in Iengis singulatim polita, quadibien in trei lacinia ae in ambitu dentatum atque bir/utum: folet succe, capaci: Fructu magnitum	1870 1918 1795 1455 1330 1650 1651 ibid. 1371 1772 1778 farmen- pediculis s fetture ar tinis ovi
Genifa ejúlyue species 1732, spinoja major 17 minor Aspalathoides 1731, imetoria 1735, milia S. Chamagenifa biok. erinacea 1738, 19 Gensiana ejúlyue species 716, 717, 718, solio voluto Saponaria species 176, 717, 718, solio voluto Saponaria species 176, 6717, 718, solio contianella ejúlyue species 175, 600, ad 1061, 18 Althosa folio 1055, Cicatia vel Myrribida 1056, moschatum 1057, triffe ibid. Rober num 1058, columbinum 1059, batracho 1061, 1062, hematodes ibid. nedi olenta Geim'S. Caryophilata 606, Gingidium umbella longa 456. laisfolium (Ghandirobo Marcgr. Ghandirob Marcgr.	66 29. bu- 30 112 001- 199 18 96: fol. tides 057 Ger. 412	Guacatane Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guaiacum 1685, Guayava Guajaha S. Guayava Guajaha S. Guayava Guajaha S. Guayava Guajaha-timbu Pil. Guanda-pabo-biha Guanda-pabo-biha Africanus Pilon. Scaligeri, i Babab Alp. Guanda pabo-dis fpecies Pilon. Guaperaba Marcegr. Guarerua Pil. i Mungles fpecies Guaperua Pil. Culmi fylv. Brafil. Caule tofo bumi repit. Folia babet in longis fingulatim pofita, quadilibet in tres lacinia ac in ambitu dentatum aque bir/utum: folet flavo, capaci: Fructu magnitua galimaci; cliptica figure, tuberculis	1870 1918 1795 1455 1320 1740 1651 ibid. 1371 1772 1782 1782 1782 feliculise s feltum, Flore unins ovi per ambi-
Genifica cjúljuc species 1723. spinoja major 77 minor Afpalathoides 1731. tintétoria 1725. mili S. Chamagenifica bioch. erinacea 1738. 19 Gentiana cjúljuc species 716, 717, 718. sobia evoluso Saponaria species 16, 717, 718. sobia evoluso Saponaria species 176, 600 sentiamella cijujuca species 16, 717, 718. sobia 100 sentiamella cijujuca species 100, 600 sentiamella cijujuca species 100, 600 sentiamella cijujuca species 100, 600 sentiame 105, 600 sentiame 105, 600 sentiame 105, 600 sentiame 105, 600 sentiame 105, 600 sentiame 105, 600 sentiamella cijujuca sentiamen 105, 600 sen	56. 19. 19. 19. 19. 19. 19. 19. 19. 19. 19	Guacatane Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guaiacum 1685, Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha S., Guayava Guaiaha politah — Javanenfil Bontii — Javanenfil Bontii — Africanu Pilon. Guandu pholeoli fpecies Pilon. Guapraba Marcgr. Guarrua Pif. Guanni: fifu. Brafil. Caule 196 bumi repit. Folia habet in lengit ingulatim pofia, quadilbe in tret lacinia ac in ambitu dentatum atque bir futum: folet favo, capaci: Frafil. magnitum; folet favo, capaci: Fatch u magnitus gallinacci, elliptice figure, tuberculis tum aculis; gui ubi matururi pallefici.	1870 1918 1795 1455 1340 1650 1651 1371 1772 1785 farmen- pedicular specificum, Flore ut inis ovi per ambi- per semina
Genific cjúlyue species 1722, spinoja major 77 minor Asplatabades 1721, siméoria 1725; milu S. Chamagenista ibid. erinacea 1725; milu S. Chamagenista ibid. erinacea 1728, 19 Genisma cjúlyue species 716, 717, 718, folio voluso Saponaria species 106, 717, 718, folio voluso Saponaria species 105, 600, and 1051, 18 Genisma cjúlyue species 1055, 600, and 1051, 18 Altheas folio 1055, Cicatia vel Myribidia 1056, mossebant 1057, trisse ibid. Robert 1001, 1051, lost. hematodes ibid. nestu olem 1051, 1052, hematodes ibid. nestu olem 1059, barracho 1061, 1052, hematodes ibid. nestu olem 1059, desprebalta composition umbella longa 456. latifolium (Ghandiroba Marcgr. Ghandiroba Marcgr. Giscara Pilon. Palma species I Girafol spullus (Gib. in Negellasse). Nigellasse 1056, in Nigellasse 10	5.66. 19.66. 19.69. 19.	Guacatane Guaiacum 1685. Patavinum 1575. Virgin. Guajabara Guajabara Guajabara Guajabara Guajabara Guajabara Guajabarimbo Pil. Guaiba-poca-biba Guanabamso Ovideli — Javanenfit Bontii — Africanus Pilon. Gualparis Pilon. Gualparis Pilon. Guandu pholevis fpecies Pilon. Guaperaiba Pil. i. Mangles fpecies Guapereiba Marcgr. Guapereiba Marcgr. Guapereiba buri Pilon. Ingulatim polic, quadibiet in rest lacinis ingulatim polic, quadibiet in rest lacinis ingulatim polic, quadibiet in rest lacinis acin ambitu dentatum atque bir futum: folet flavo, capaci: Frudu magnitua galimacci, elliptica figure, tubercula tum acusti, qui ubi maturucrit pallefat. transforefin multa in pula more Caemi	1870 1918 1798 1455 1330 1650 1650 1650 1651 1772 1785 farmen- pediculis s [ettum, Relore ut init ovi per ambi- stemm füa.
Genific cjúlyue species 1722, spinoja major 77 minor Asplatabades 1721, siméoria 1725; milu S. Chamagenista ibid. erinacea 1725; milu S. Chamagenista ibid. erinacea 1728, 19 Genisma cjúlyue species 716, 717, 718, folio voluso Saponaria species 106, 717, 718, folio voluso Saponaria species 105, 600, and 1051, 18 Genisma cjúlyue species 1055, 600, and 1051, 18 Altheas folio 1055, Cicatia vel Myribidia 1056, mossebant 1057, trisse ibid. Robert 1001, 1051, lost. hematodes ibid. nestu olem 1051, 1052, hematodes ibid. nestu olem 1059, barracho 1061, 1052, hematodes ibid. nestu olem 1059, desprebalta composition umbella longa 456. latifolium (Ghandiroba Marcgr. Ghandiroba Marcgr. Giscara Pilon. Palma species I Girafol spullus (Gib. in Negellasse). Nigellasse 1056, in Nigellasse 10	5.66. 19.66. 19.69. 19.	Guacatane Guaiacum 1695, Patavinum 1575, Virgin. Guaiacum 1695, Patavinum 1575, Virgin. Guaiahar S., Guayava Guajana-timbo Psl. Guaibha poca-biba — Javanensti Bontii — Javanensti Bontii — Africanus Pslon. Guanda phoselosi species Pslon. Guanda phoselosi species Pslon. Guaperiba Marcgr. Guarrua Psl. Cuumni sslvo. Brasil. Caule 196 bumi vepti. Folia habet in lengis singulatim posta, quadlibet in tres laemia ac in ambin dentatum as qua bir futum: folet shavo, capaci: Frustu magnitua galimacci, elliptica siguree, tuberculas tum acutis; qui ub instureir palesci, transforssim multa in pulpa umor Cacum Description positu convenit Cacumni fata	1870 1918 1798 1455 1330 1650 1650 1650 1651 1772 1785 farmen- pediculis s [ettum, Relore ut init ovi per ambi- stemm füa.
Genife ejülyue İpecies 1732, İpinoje major 17 minor Afpalathoides 1731. imrioria 1725. mili S. Chamagenifa bitch. erinatea 173 minor Afpalathoides 1731. imrioria 1738. 19 Gentiame ejülyue İpecies 716, 717, 718. folio voluso Saponaria İpecies 106, 717, 718. folio voluso Saponaria İpecies 105, 6rc. ad 1053, 18 Altheas folio 1055, Cientae vul Myrrihdia 1056. mofebatum 1057. triffe ibid. Raber num 1058. columbium 1057. triffe ibid. Raber num 1058. columbium 1059. battacho 1061, 1062. hematolet ibid. nuliu olenı 10 Geum'S. Caryophyllata 606, if Gingidium umbella lenga 456. laifolium Cimali İradin 1061. General Pilon. Palma İpecies Girajdi İradin Gist, i. Nigella 1070. Githogo, i. Nigellafi S. Lychmi iqetum Gladolus içiylən Epecies 1169, 1909, paluşfris	5°C. 666 29. 502 502 503 503 504 505 607 607 607 607 607 607 607 607	Guacatane Guaiacum 1685. Patavinum 1575. Virgin. Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guajabar a Guanabamus Ovidi — Javanenfit Bontii — Africanus Pilon. — Scaligeri, i Baebab Alp. Guandu pholeoli feccies Pilon. Guaperaiba Pil i. Mangles fpecies Guapereiba Marcgr. Guapereiba Marcgr. Guapereiba Marcgr. Guapereiba polic, ucumin filv. Brafil. Caule 100 bumi repit. Folia babet in lengis fingulatim polic, squabite in met lacini ac in ambitu dentatum atque bir/utum: folet favo, capaci: Frafut magnitus tum acuis; qui ubi maturucri sulfeit. tranforefin mulia in pulpa more Cacum Deferiptio potius convenit Cucumeri fat folvolfri noțirati.	1870 1918 1795 1455 1330 1651 1371 1772 1772 1772 1778 farmen- pediculis s felium inis ovi per ambi- per ambi- per ambi- per ambi- per ambi- per ambi- serium fita.
Genific cjülque species 1723. spinola major 77 minor Afpalathoide 1731. tinterata 1725. milis S. Chamagenific bich. erinacesa 1725. milis S. Chamagenific bich. erinacesa 133. 19 Gentiama cjülque species 716, 717, 718, folio e voluto Saponaria species 176, 717, 718, folio e voluto Saponaria species 157, &c. ad 1652, 18 detaima cijulque species 1655, &c. ad 1652, 18 detaima 1636 nos (battathoi 1656 nos (b	5rc. 666 29. 687 29. 6	Guacatane Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guaiahar S., Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha pota biba Guaiba pota biba — Javanenfit Bontii — Javanenfit Bontii — Javanenfit Bontii — Guanda phaleoli species Pilon. Guaenda phaleoli species Pilon. Guaepraiba Pil. i. Mangles species Guaepraiba Pil. i. Mangles species Guaepraiba Marcgr. Guaerrua Pil. Cuumis spivo. Brafit. Caule tofo bumi repit. Falia habet in lengit singulatim posita, quadilibet in rest lacinia acin ambitu dontatum aque birjuum: slet shavo, capaci: Frudu magnitua galinacei, eliptica sigure, tubercula tum acusi; squi ubi matureti pallejcit. transforssim mulia in pulpa more Gavum Descriptio posita convenit Cucumeri sat ssivolviti nostrati. Gurapariba Marcgr.	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650 1651 1371 1772 1785 farmetuse selection, Flore us inits out into per ambiserum function of the company of
Genife cjülyue species 1732, spinoje major 77 minor Afpalutioides 1731. interioria 1735. mili S. Chamagenista bitch. erinatea 1738. 1716 spinos 1738. 1718. spinos 1738. 1718. spinos voluto Saponariae species 716, 717, 718. spinos voluto Saponariae species 716, 717, 718. spinos voluto Saponariae species 1718. spinos 1718. spinos voluto Saponariae species 1718. spinos	5.c. 666. 669. 669. 669. 669. 669. 669. 6	Guacatane Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guajahara Guajaha S. Guayava Guajaha-imbo Pil. Guajaha-poca biba Guajaha-imbo Pil. Guaiba-poca biba Guanda-pub Guanu Africanu Pilon. Scaligeri, i Baebab Alp. Guanda pabelosi fiecies Pilon. Guaperaiba Pil. i Mangles species Guapereiba Marcgs. Guarerua Pil. Cuumis splv. Brasil. Caule 106 bumi repit. Folia habet in kengis singulatim polita, quadibite in tres lacinia ac in ambitu dentatum atque birjuumis folet shavo, capacis Fractu magnitua gallinaeci, elispica sigurea, tuberculis sum acusi; gui ubi matururis pallesi. transferessim multa in pulpa ware Carum Descripto potius convenit Cucumeri sati slivessir, nostrati Guirapariba Marcgs. Guirapariba Marcgs.	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650 1651 1371 1772 1785 farmen- pedicular selectum, Flore ut inis ovi- semina trum fitan. vo quam 1783 1554
Genific cjülque species 1722. spinola major 77 minor Afpalathoide 1731. tinterata 1725. milis S. Chamagenific bick. erimaces 1728. 1736 grafing radix. 1238. 19 Gentiama cjülque species 716, 717, 718, folio e voluto Saponaria species 175, cr. ad 1052, 18 Gentiama cjülque species 1055, cr. ad 1052, 18 Altheat folio 1055. Cicatae vol Myribdia 1056. moslobatum 1057. trific bick Robert num 1058. eclambium 1059. batracho 1061, 1062. hematodes ibid. nediu olen 10 Genm'S. Caropophlata Genm'S. Caropophlata Genm'S. Caropophlata Gingidium umbella lenga 456. latifalium Cicam'S. Caropophlata Gingidium 2000. Palma species Gingidium 1059. hama species 10516 fratlin Gith, i. Nigella 1070. Githago, i. Nigella S. Lychum (getum Gladulus cjülque species 1169, 1905, palustra d-101. Durimami Glands umgumaria Glands umgumaria glands: Terrae glandes	5.c. 66. 26. 26. 26. 26. 26. 26. 26. 26. 26. 26.	Guacatane Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guaiahar S., Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha S., Guayava Guajaha pota biba — Javanenfit Bontii — Javanenfit Bontii — Javanenfit Bontii — Javanenfit Bontii — Guandu phaleoli Įsecies Pilon. Guaepraiba Pil. i. Mangles Įpecies Guaepraiba Pil. i. Mangles Įpecies Guaepraiba Pil. i. Mangles Įpecies Guaepraiba Pil. i. Mangles Įpecies Guaepraiba Pil. i. Mangles Įpecies Guaepraiba Pil. i. Mangles Įpecies Guaepraiba Pil. i. Mangles Įpecies Guaepraiba Marcgs. Guaepraiba Marcgs. Guaepraiba Marcgs. Guitapraiba poilia convenit Cucumeri Jati Jivolelti nostrais Guitapraiba Marcgs. Guitapraiba Marcgs. Guitapraiba Marcgs. Guitapraiba Marcgs. Guitapraiba Marcgs. Guitapraiba Marcgs. Guitapraiba Marcgs. Guitapraiba Marcgs.	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1651 130d 1651 1772 1785 Sarmen- pedicules felium, Flore ut init out per ambia- trum fita. vo quam 1783 1554 977
Genific cjülque species 1723. spinola major 77 minor Afpalathoide 1731. interata 1725. milis S. Chamagenific bich. erimaces 1728. 1736 graftig radic. general pecies 716, 717, 718, folio e voluto Saponaria species 716, 717, 718, folio e voluto Saponaria species 717, 718, folio e voluto Saponaria species 1055, &c. ad 1052, 18 Altheas folio 1055, Cicutae vol Myrribdia 1056. mossebation 1057. trific bich Robert 1066. mossebation 1058. cicumbum 1059. batracho 1061, 1062. hematodes ibid. nediu olem 10 Geum St. Caropophlata Geum St. Garopophlata Geum St. Garopophlata Giden St. St. Species 1059. Gibagen 1059. Regellas Giridol spinol Plan mem species Giridol spinol Plan mem species Giridol spinol species 1059, in Nigellas S. St. Species (spinol species 1169, 1905, palusfris de 1010 Durmami Gladolus cissi spinol species 1169, 1905, palusfris de 1010 Durmami 11251, I Glanus surguentaria Glandat servesfue S. Terza glandes	5.c. 666. 669. 669. 669. 669. 669. 669. 6	Guacatane Guaiacum 1685, Patavinum 1575, Virgin. Guajahara Guajaha S. Guayava Guajaha-imbo Pil. Guajaha-poca biba Guajaha-imbo Pil. Guaiba-poca biba Guanda-pub Guanu Africanu Pilon. Scaligeri, i Baebab Alp. Guanda pabelosi fiecies Pilon. Guaperaiba Pil. i Mangles species Guapereiba Marcgs. Guarerua Pil. Cuumis splv. Brasil. Caule 106 bumi repit. Folia habet in kengis singulatim polita, quadibite in tres lacinia ac in ambitu dentatum atque birjuumis folet shavo, capacis Fractu magnitua gallinaeci, elispica sigurea, tuberculis sum acusi; gui ubi matururis pallesi. transferessim multa in pulpa ware Carum Descripto potius convenit Cucumeri sati slivessir, nostrati Guirapariba Marcgs. Guirapariba Marcgs.	1870 1918 1795 1455 1330 1740 1650 1651 1371 1772 1785 farmen- pedicular selectum, Flore ut inis ovi- semina trum fitan. vo quam 1783 1554

INDEX.

	Pas		pag.
Gummi variæ species	1846, 1647		ruticofi variæ
Gutta Gamba S. Jemou	873	species 238, 239, 240. felcatun	n 👉 stellatum
•		256. Hyoferis dictum	229
H.		Hierobotane, i. Herba Sacra	535
		Higuero Ovieds	1372, 1667
Hacub Cardui (pecies	210	Hippoglossium, v. Laurus Alexand. Hippion Gentianellæ species	663,1875
Halicacabum Solanum	681	Hippolapathum, Rhabarbarum Monach	1718
Halimus latifolius & angustifolius	194, 195	do-rhabarbarum	
Haliphæos	1387	Hippomarathrum Sphærocephalum	171
Hastula regia, i. Asphodelus	1191	Hippophaes Anguillaræ	459 1915
Harmala, i. Ruta Syriaca .	874	Hippofelinum, v. Smyrnium	438
Hayri Palmæ Species	1363	Hippuris Saxea	768
Hedera ejúsque species	1505	Hippuris ejúsque spec.	. 127, coc.
quinquefolia Canadenfis Corn.	1699	Hirculus 292. Frisicus	1896
—— trifol. Canad. ejuldem ——terrestris	ibid.	Hirundinaria vulgo, v. Asclepias	1190
terrestris .	566, 567	Hoaxacan Hern. i. Guaiacum	1685
Hedypnois Monspessulana J.B.	228	Hoitziloxitl Hernand. 1758. Hobus I	ndor. 1533
Hedypnois, i. Dens Leonis	244, Oc.	Hivourabe Pruni Species	
Hedy[arum clypeatum 929.tripbyllon Cas	nadenje Cor-	Holli	1672
mut.	918	Holosteum	880
Hedysarum majus & minus, v. Securida	ca : vi	Holosteo assinis cauda muris	1332
Helenium vulgare 273. Indicum tubere	jum, 1. Plos	Hordeum ejúsque species 1243, murinus	m 1258, 1908
Solis pyramidalis 334. Indicum maxi	ibid.	Horminum ejúsque species 542,5	43, 600. 1871
Solis		Hucipochotl Hern.	1856
Helianthemum ejúsque species, v. Chama	1015,1016	Hummatu H. M. i. Stramonium	749,1883
Helichrysum ejúsque species, v. Elichrys		Hoxocoquamoclit Cam. Hyacinthus ejúsque species 1155, &c.	
erenceryjam ejująne jpecies, v. isiocirji	1859, 1860	1557, 1558. eriophorus 1158. flore	ohlongo Oriena
Heliotropium 501. tricoccon	165	talis 1150 flo oblong Anglisms	bid racemolus
Helleboraster	698	talis 1159. flo. oblong. Anglicus i 1161. comosus ibid. Indicus tub	erelus 1164.
Helleborine ejúsque species	1230	botryodes, i. racemosus	1161, 1905
Helleborus albus	168	Hydrolapathum	175
niger 69	7,698, &c.	Hydropiper, i. Persicaria urens	182
nioer Saniculæ folio	415	Hydrophyllon, i. Dentariæ affinis E	chis flor. &c.
niger tenuifel. Buphthalmi flore,i.	Adonis peren-		1347
nis	597	Hyoscyamus ejúsque species	711,712
Helxine semine triangulo	182	Hyoferis, v. Hieracium	229
cissampelos, v. Convolvulus	725	Hypecoon	1328
Hemerocallis Chalcedonica	1112		7, 1018, 6%.
Hemeris Quercûs Species	1387	frutescens Americanum flore	
Hemionitis 135 multifida	142, 1853	Hyphear	1583
Hepatica nobilis ejúsque species 580, 58	I. jreuaris, i.	Hypocharis, Porcellia Hieracis Spec.	229
Asperula .	483	Hypociftis, v. Ciftus	1228
Hepatica, v. Lichen	124	Hypoglossum S. Hippoglossum	663
Hepatorium, v. Eupatorium	400 617	Hyllopus ejúlque specses Hyllopus ejúlque specses	516, 517 1055
Heptaphyllon, i. Tormentilla Herba S. Barbara, S. Barbarea 309.		Hyffopifolia S. Hyffopoides	10,,
Carronbullata 606 de Rongala 1861	calta i mi-	L	
mola 1801 Daria 270. Gerardi, i.	Podagraria		
five Angelica erratica 434 impia l Fudaica Sideritidis species 564 Sc. i. Eugatorium Cannab. 293. S. Jacob	Plinu 1781.	Jaaroba Marcgr. Phaseoli species	889
Fudaica Sideritidis (pecies \$64. S.	Kunigundis.	Jabatapita Marcgr.	1632
i. Eupatorium Cannab. 291. S. Facol	i, Facobæa	Jaborandi .	1345, 1914
284. mimoja 979, 1894. Paris 670.	Sacra 535.	Fabuticaba	1648
Malabarica 1781. Sardoa, i. Apiur	n risus 584.	Jaca	1440
venti Monspeliensium, i. Sideritis 56	2. viva A-	Jacape gramen	1317
costa S. mimoja 983. Trinitatis, i. l	iola tricolor	Facapucaia Marcgr.	1677
1053. trientalis Cord. i. Pyrola Alfine	flore 1101.	Facaranda	1648
lanuginoja Dictamni æmula	1346	Jace Brasiliens. i. Melo aquaticus	643
Herbaum Canadensium Cornut.	417	Facea ejusque species 323,00.	ad 329, 1863
Herba terribilis, i. Alypum Monspeliens.	1443	capitulis spinosis 318,	319,320,321
Hermodactylus Officin.	1172	Jacea tricolor ejusque species	152
Herniaria	214	facobæa After nobis dicta	271, 272
Hesperis ejúsque species 790. Sylv. latif	una no.aibo	maritima	286
parvo 756. Alpina seu muralis minor	repens 706.	- vulgaru alia species 284, 28	
Syriaca, Leucoium melancholicum a		Jacuaa-canga Heliotropii Species Jagra	552 1358
Hiboucouhu	791	Jagra Jasama, i. Ananas	1330
euvoucounu Hieracium ejúsque species 230, 231, 6	1835	Jaiama, t. Anunas Falapium	72.1
item 246, 247, 1857, majus Sonch	folia 226	Jamacaru Jamacaru	1465,1466
nem 240, 24/3 103/4 mm/m 00mm	, 220,	[62]	famboloms

			pag.
	pag. 1545	Iva umbu Brafil.	1530
Jamboloins .	1478, 000.	Fucaia arbor	1791
	1834	Juglans 13	77, 1915
Jangomas	1666	Jujuba Juncaria 211. Salmanticensis	1533
Janipaba	1646	Juncaria 211. Salmanticensis	1033
Faparandiba	1669	funcus equique j pecses 1303, 1	304,00
Faracatia Pil. Faruina	1789	Juneus bombyeinus, v. Gramen toment.	1306
Jasminum ejusque species 1599,	1600, 0%.	Juneus floridus major 701. minor	1913
Persicum, i. Syringa	1763	Juneus odoratus, s. Schananthus	
Ibacurapari Marcgr.	1565	Junicappe cyma	1666
Tha-curu-pari Marcgr.	1677	Juniperus ejusque species	1411
Iba paranga	1556	Junicai	1318
Iberus	827	Juruma Marcgr. i. Pepo Brasil. 641. Jur Jupicanga, i. Radix China	umu
Ibibiraba	1500	Jupicanga, i. Radix China	657
Ibi-pitanga	1540	Juqueri, v. Herba viva	/
Ibira Marcgr.	1782	Jurepeba Marcgr. i. Solamum Spinosum	674
Ibiraba Marcgr. 1481. alba	1676	Juwb Amazonum Clui.	1794
Ibiraee, i. Guaiacum	_	v	
Poeixuma	1633	К.	
Ibiraeem, i. Liquiritia	1892	Kadali Species	1493
Ibira seu Pindaiba	1593	Kaida H. M. i. Ananas Sylv. Acost a	1442 1612
Ibira-viteruna	1715	Kaka-Toddali H. M.	
Thing bis many i Readilia arbor	1736	Kaka-Moullou H. M.	1745 1571
Thiraremo Alliarie Braitisana ipecies	Pisoni, folisi	Kaka-Niara H. M.	
& fruelibus rotundis, ligno adeò dur	o ut cijtæ ex	Kali geniculatum 211, 1857. minus albi fruticosum S. Vermicularis frut.	199
eo fiant.		Spinosum 212. majus semine cochle	
Ibiscus, i. Althaa	601	Kali floridum repens aizoides Neapolit	
Ibixuma, i. Arbor Saponaria	****	212. Agyptiacum	1915
Icicariba Pison.	1546 1661	Kal-todda vaddi H. M.	1740
Icipo Marcgr.	1480	Kandel H. M. variæ species	769,770
Idou-Moulli H. M. Pruni species	1785	Kanden-Kara	1606
Jecuiba Marcgr. Jequi tinguacu Arbor saponifera	1799	Perin-Kara	1546
fequi tinguacu Arbor Juponijera	1760	Kannelli variæ species	1499
fetaiba, i. Locusta arbor	1829	Kapa-mava, i. Cajous	1649
ferasoy fr. Fetica, i. Bottata herba.	,	Kara-Angolam H. M.	148 3 1768
Jeticucu, i. Mechocanna	721	Kara-baka	1768
Ighucami	1793	Kare-Kandel	1498
Tacica de Tataiacica	1792	Karil H.M.	1564 1068
Ígeica & Igtaigeica Fito Pilon.	1645	Karin-kara H. M.	
Ilex ejúsque species	1391	Karin-niotti H.M.	1776
Illecebra minor	1041	Karin-tagera H.M.	1735
Impatiens berba, i. Cardamine	815	Kari-vatti H. M.	1596
Imperatoria eiulque pecies	436	Katmer-Bahour Turcarum Corn. i. Cycla	men 1205
Imperatoria affinu umbellifera marit.	cot. 447	Kasjavo-maram H. M.	1595
Inaia guacaiba, s. Cocos arbor		Katou-Conne	1746
Indigo, f. Indicum Offic. v. Anil & N	1/ 926		1364
Ingævariæ pecies	1702		1 641 146
Inbame Lusttanorum & Igname	729		1572
Inimboy Marcgr.	1743		176
Intfia H. M. i. Acacia Malab.	1739		1482
Intybus S. Endivia	254	The second of	1441
Johnalxochitl Johnblaspi Col.	1791		1781
Fontblaspi Col.	841		
Ipeca-caatinga Marcgr.	60g ibid	Kedangu H. M. Keiri, s. Leucoium luteum	782, 78
Ipeca coanha Marcgr.	816		139
Irio, i. Erysimum	1679		1066
Iripa H. M.	1261		16
Iraiba Pison, Palma species	lutea 1186		171
Iris ejusque species 1180, &c. palust.	1228,00		21
Iris bulbofa	120		
Iris uvaria prom. B.Sp. Stapel	1780		
Irucaba Isopyron Dioscoridis Col.	70	,	
ijalis	842,188	7 Lablah Alpini	88
Ifora murra H. M.	176	Labrum Veneris, i. Dip/acus	38
Tichæmon, i. Gramen dactylon	127	I Laburnum, i. Anagyris 1721, 1919.	Zeylanıcun.
Iva arthritica, i Chamapitys 574. m	eschata Mons	- v. Crotalaria	
peliensium ibid. Muschata Rhatis,	1. Millefoliur		153
	34	Lachtyma Tobi S. Millum Arunamac.	v. 125
Ivabeba Pison.	187	7 Lacfuca ejusque species 220, 1957. Syl	v. 22 Lactuc
t : C C Can amill a			A.H.) #1

INDEX.

Pag.	Pag.
actuca mentena purpuro-carulea 223	Lignorum varia species 1803, 6c.
acluca marina 77. agnina 392. ranarum 189.	Lignum Aloes 1808. Aromaticum 1801. Brafi.
leporina i, Sonchus 224	lium v. Brasilia arbor 1736. Colubrinum ejusa.
alanım 1008	Species 1806 Guerranne 1696 Malumila 1908
adanum segetum i. Sideritis	Species 1806. Guaiacum 1686. Molucense 1803.
agenulæ Americanæ 1668	Pavanum 1803. Nephriticum 1804. Rhodium
	1809. Sanstum i. Guaiacum 1686. Sapou 1737.
agochymica Belli C. B. 970	Teixo, seu Feixo. 1810.
agopus ejii que specses 948, 949	Ligusticum vulgare 437. quod Seseli Officinarum
amium eji, que species 559 & c.ad 562 ad Hederam	J. B. 439 fol. Angelicæ 435
terrestrem accedens 351. montanum Melissæ folio	Ligustrum ejusque species 1603. foliis laciniatis s.
561. Pannonicum alterum Clus. i. Scropbularia	Syringa 1762
lutea 765. paludosum Belgicum 1872	Lilach i. Syringa ibid.
ampfana Dod. 256	Lilias phodelus 1191
angons	Lilium ejusque species mo, 1904, 1905, 1915.
ansgera arbor i. Gossipium 1064	album IIIO. flore reflexo S. Martagon 1112.
antana i. Viburnum 1590	Persicum 1106. convallium 667
antor 1359. Palma Species	Lilio-Narcissus 1140, oc.
apathum ejusque species 169, 170, &c.	
apathum hirtense semine spinoso C. B. i. Spinachia	Limonium ejulque pecies 395, 396 Limonio congener Cluf. 1344, 1914. Brafiliana 1331
162. unciuosum i. Bonus Henricus 195	
	Thursday 11
arix 1405	Linaria ejulque species 752, &c. ad 760, 1884
aserpitium ejusque species 425,1868	aurea Tragi 292. Scoparia i. Belvedere 210
athyrus major & minor 866. Indic. frutesc. fru-	Lingua avis i. Semen Franini 1703. cervina i.
Etu echinato i, Codi-Avanacu 1710	Phyllitis 134
athyrus ejúsque species 893, 894, 895,896. 1891	Linum ejusque species 1072, &c. aquaticum 118.
avendula ejúsque species 512	catharticum 1076
aureola ejusque species 1587	Linosyris nuperorum Lob. 292. i. linaria aurea.
aurifolia Javanensis C.B. i. Mangostans 1662	Liquidambar 1848
aureola ejulgue species 1587 aurifolia Javanensis C.B. i. Mangostans 1662 aurus 1688. Indica 1690. Americana 1553.	Liquiritia i, Glycyrrhixa 910
Alexandrina 663. Sylvestris S. Tinus 1690	Lithophytarana 1850
auro-cera∫us 1549	Lithoreoleucoium, Col. 781
awang arbor 1803	Lithospermum ejúsque species 502, 503, &c. lina-
echyas fructus.	riæ foliis 399. arundinaceum 1252
edon ejúsque species 1005	Lobus echinatus Moluccensis 1744. Ex Wing ande-
eguminosa Æthiopica fol. Rusci 1761	caouw Clus. 1760. Brasilianus magnus 1773.
ens ejúfque species 904, 905	Brasil. alius crassus, &c. ibid. magnus ex Gui-
enticula marina 72. palustris 118. 1852. palu-	nea ibid, quadrangularis magnus ibid. cartila-
ftris latifolia punctata 1324	gineus seu membranaceus 1774, 1775. oblongus
entiscus 1579. Peruana i. Molle 1582	aromaticus & alii varii 1775, &c.
	Lonchitis aspera 138
eonurus Breyn.	Letus arbor 1483, 1917
epidium latifolium S. Piperitis 828. glaftifolium	berba ejúsque species 905, 966, 967.
818, 8:0. Dentellaria dictum 391	1894. bortensis odora i. Melilotus 950
eucacantha Monspeliensium Lugd. 1313	Loti affinis 922
eucographis i. Carduns lacteus 312	Lucumas fructus.
eucosum bulbosum 1144, 1145. unico & junceo	Luffa Arabum Velling. i. Pepo 640
folio C. B. 1154	Lujula i. Trifolium acetolum 1098
eucoii incani variæ species 779, 780, 1885,	Lunaria ejusque species 126. radiata Robini v.
1886	Astragalus 929. flore luteo s. Leucoium 788, 789. biscutata J.B. 626
eucoium folio viridi, flore albo 781	789. biscutata J. B. 636
luteum ejusque species 782, 783	Lupinus ejusque species 906, 907, 908. Arabi-
Hore minore tigrie (hecter 786:787	cus 859
eucoium filiquâ latâ 787. melancholicum 790, 791. marinum parvum folio virents crassiusculo	Lupulus mas & famina 156, 157
791. marinum parvum folio virenti crassiusculo	Luteola 1054
J.B. 793. Africanum caruleo flore, &c. palustre	Lychnis sylvestris Behen album vulge 998. Chal-
flore subcaruleo C.B. 1325	cedonica 992. Segetum Vaccaria dicta 999. Segetum major, Pseudomelanthium dicta 998.
eucoma fruitu Castaneæ Monard. 1832	Segetum major, Pfeudomelanthium dicta 998.
evisticum S. Ligusticum 437	Lychnis Saponaria dista 999. viscosa ejusque
sbanotis coronaria i. Rosmarinum 515	Species 1000, & c. Alpina glabra minor 1003
ibanotis Theophrasti major & minor 427. Aqui-	Lychnidum varia species 992, &c. ad 1004. item
legia foliu 438. Ferula folio & semine 421.	1895, 1896
Galeni, Jeu Cachryophoros 424 nigra Ger. 413.	Lycium ejúsque species 1626
minor Apii fol. 449. minor umbella candida	Lycopodium 120
C. B. 454- ichen ejúsque species 117. Lichen sive Hepatica	
fontana 125	Lycoperficon quorundam s. Pomum amoris 675
	Lysimachia siliquosa ejusque species 860, 861, 802, &c. Indica non papposa i. Pseude-Caryo-
.ici 1650	ova, oc. inuica non pappoja i. Fjeudo-Caryo-

	pag.	M C 16	pag.
phyllus 1510 lutea Virginiana 862. lute	a vuiga-	Mangue S. Mangle Manjapumeram H. M.	1772
ris ejulque species 1021 galericulata 57 pursurea spicata 1036, curulea spicata,	v. Vero-	Manicongo	1698 1375
nica	845	Menua, v. Fraxinus	1702
M.		Manus marina	77
	4.44	Manyl Kara, i. Prunus Chinensis	1565
M.condou Bonii	1442	Maracock seu Maracot, i. Flos passionis Maragosa Lustianorum, i. Cucumis	649
Maçarandiba Macer veterum	1779	Maranda Zeylan. Myrti Species	1504
Macis	1524	Marotti H.M.	1670
Maconacotlifera arbor	1790	Marmelos, Marmelada	1454
Macock Virginianum Peponis Species	641	Maratatabiba Marcgr.	1784
Macocqwer	1669 888	Maripendam	1759
Maguei 1199,123		Marrubium aquaticum 535, nigrum S.B. album 555, 556, 557. Alyffon dictum	ib minum
Mabaleb 1199,123	1749	Creticum Alp.	1872
Mail Anschi H.M. Rhamni Malabari		Martagon S. Lilium montanum flore refle.	
	1573	1113,6°c. Canadense 1109. Chymistai	um 1110.
Mail Elou	1557	Pomponi	1114
Katou-Mail-Elou	1557	Marum vulgare 520. Cortust	527
Mail-Ombi	1500 Syriaca	Masarandiba Pison. Massoy cortex	1525
Majorana ejúsque species 527, 538, 539.	126, 527.	Mastiche gummi Lentiscin.	1581
vel Cretica, v. Marum, 9 Mala-Elengi	1637	Mates fructus	1775
Malabathrum	1563		
Mala-Poena H. M.	1596	Mater berbarum, i. Artemifia Matricaria ejúfque species 357. folis: Abr	otani C.B.
Mallam-Toddali H. M.	1597	340. Zityin. jur. Chamaemen	ibid.
Malleamothe seu Pavate	1581	Matzatli Hernand.	1332
Malvæ Sylvestres annuæ 597, 1873. Sylv	velt. peren-	Matrifylva Mayz Frumentum Indicum	483
nes 599, hortenfest feu Rofeæ 600, art ritimæ 601, Veneta feu horaria	1067	Mecaxochitl	1149 1671
Mala Ethiopica 673. infana	ibid.	Mccapatli	656
Malns silvestris 1448. domestica seu sat	iva 1445	Mechoachenna	723, 1881
Armoniaca	1513	Mechmum Zinziberi affine	_
Allyria	1060	Meconium, v. Opium	854
Arantia	1658 1452	Medicæ cochleatæ spinosæ & non spin species 961, &c. ad 966. scutellatæ 9	61 doliata
	1654	962, 963, ciliaris 965, maritima ibio	
	152, 1453	9:2. lunata	966
Liminia	1656	Medica sativa	961
Medica	1654	Medium sive Campanula Mariana	733
Ferfica	1516	Meeru, i. Canna Indica Melampyrum ejúsque species	1202
Funica S. granata I	461,1462	Melandryon Plinii, i. Barba capræ	774,775 623,709
Indica fructu pentagono (Bilin	nbi) ibid.		1345
Mamanga frutex Pilon.p. 183. Frutex eft	in Frafilia	Meleagris, i. Fritillaria	1108
arbore cens, ubique ob vius, Lufitanorum	vuigo 1.a-	Nielenken	1654
vapratas dictus. Flores fert multos, pen	dulos 💸 lu-	Melianthus Africanus	1898
teos, & post bos siliquas plurimas oblonga	s,copulatas,	Melegueta 1205. Spuria Melica, i. Sorghum	1825
primum quidem virides, sed mox mgr das, & frequens semen in illis content	um. Folia		1252 1892 aninta
habet Citriis baud diffmilia, paullò tan	nen longiora		925
& molliora, vulneribus atque ulceribi	us medendu	Meliffa ijulque species 570 fruticosa Sicu	ıla acetabulis
Chirurgis expetita. Succus etiam oleofa	es è Siliquis	Motuccie 508. Winuccana	ibid.
expresjus ad maturanda apostemata reje	rvatur.	Melocactus	1467
Mamay arb.	1669		647 1793
Mambu Arundo Mamoëra, i. Pepo arbotescens	1319		1/7/
Manaca Marcgr.	161		646
Mancinello	1640	Melochia J. B. v. Corchorus	1068
Mandiboca Mandiiba	168	3 Melocotonca	1516
Mandragora eji:[que species	668, 66	Mentha Corymbifera, v. Coftus bortorus	
Mandsjadi H. M.	175		531
Mandobs, 1833. v. Mundubi Mundaru arb. H. M.	91 175		549,550
Mangaiba Marcgr.	164	1 Mentha cattaria ciulque loccies	52.
Mangas	1550, 155		seft. Nols m
Mangier blanco	165	I tangere dicta 1328. Zeilanica	185.
Mangle	177	2' Melpilus vulgaris IACO. [pino]a [ive	Oxyacamo
Mangaratia, i. Zingiber Mangoftans	166	max. Virginiana 1+59, 1917. Ar 1458. humilis Cydonsæ folio, Cosonec	after I. B.
eraming of more	.00		Me

I N D E X.

	Pag.		Pag.
Me:l Hernandez S. Aloe Americana	1201	tus terrestri similis 122. Filicinus ib. p	vxioides I I A.
Metel nux quorundam, i. Stramonium 747	. Officina-	arboreus, U/nea Officin. C. B. 1	A. arboreus
711773	1815	cum orbiculis ibid, pulmonarius	116
Meum ejusque species 431. Alpinum umbe	Ta nurnu	Muttellina J. B.	
rascente C. B.			453
	453	Myagrum sativum 820. monospermon	530. Siligina -00-
Mezereon Germanicum, i. Laureola	1587	longa S. Camelina 811. exotic.	1887
Micambe Angolensium	, 1329	Myofotis, i. Auricula muris	242,243
Milium ejusque species 1250, 1251. Arus		Myosotis Scorpioides	656
Sorgo nominatum 1252. Arundinac.		Myosuros	1332
Jobi dictum 12	53, 1908	Myrica vulgo, i. Tamarifcus	1704
Milium Solis, i. Lithospermum	502,503	Myrobalanus ejúsque species	1531, 1532
Militaris Aizoides, i. Stratiotes	1324	Myriophyllon pelagicum Cortusi Clus.	69
Millefolium terrestre ejúsque species 344, 6		Myriophyllon, i. Millefolium	344
ticum umbellatum 459. aquat, minus 13	22 aquat	Myrrha	1841
dielum Viola aquat. 1101. palustre	ralevicula		
tum 1000 aguat 1101. paragire 1	Sant remain	Myrrbis ejúsque species 430, 431. sylves	
tum 1322. aquat. pennatum spicatum 19		asperu	432
cornutum ibid. aquat. Ranunculi flore		Myrtogenista Cap. B. Spei Breyn.	1731
1077	586	Myrtus ejusque species 1501. Brabantica	2 1707
Millegrana major 214 minima, Alfines spec	ies 1026	Myrtidanum	1503
Mimosa ejusque species, i. Eschynomene	979. Kal-	Myrtillus, i. Vitis Idæa	1480
Todda-vaddi dicta H. M.	1740	Myxa, i. Sebesten	1555
Minari H. M.	1733		
		N.	
Mirabilis Peruviana	1795 397, 398	-11	
Miracaiba Pilon.	1362	Nagam H. M.	****
Miriti Pilon. Palmæ species	ibid.	Nalugu H. M.	1753
Mir quit Harn i Assis	ma.	Name of Assessment	1635
Mixquitl, Hern. i. Acacia		Nanas, i. Ananas Nandi Ervatam	1332
Modagam H. M.	1644	Ivanai Ervatam	1785
Modera-cami	1470	Napeca S. Nabca, i. Oenoplia	1534
Mogori flores	1181	Napellus ejúsque species, s. Aconitum	702
Molago-maram	1543	Napobrassica	797
Molle arbor	1582	Napus	801;
Mollugo montana	481	Narcissus ejusque species 1120, 1131, 0	rc. ad 1140.
Molon Plinis, i. Filipendula	613	tubo longissimo S. Bulbocodium &	Pleudo-Nar-
Moluca	568	ci∬us 1130. mediæ longitudinis 113:	
Herba Molucana Acost &	352	lice Monanthes 1133. brevi calico	Polymether
	22 7122	III in in I III	TT 10 Tedi-
Moly ejúsque species 1119, 1120, 1121,11	22,1123	1130. juncifolius 1037. Faponicus	1142. 1941-
Mojchatum	1119	cus S. Lilionarcissus 1141, 1142. m	arumus, s.
Momordica, i. Balfamina mas	647	Pancrasium 1140. Indicus bifolius,	
Monophyllum	668	Column. 1126. Autumnalis	1143
Monorchis	1217	Narcifo colchicum, v. Colchicum	1143
Mora rubi	1639	Nardus agrestis, i. Asarum 207. Celsi	ca 391. In-
Moringa -	1745	dica seu spica	1910
Morsus Diaboli, i. Succisa	380	Naregam	. 1656
gallina major, La mii species		Narthecium Theophr. i. Ferula	420
minor Veronicae species	5 ⁶ 0 848	Narumpanel H. M.	1626
ranæ, i. Nymphæa min.	1320	Nasturtium ejusque species 825, 1886	
Morus ejúsque species		814 aquatici de Alaini acana (acan	211 816
McChatellina	1429	814. aquatici & Alpini varia specii	024,010
Moschatellina	684	817. petræum, i. Bursa pastoris min.	D. P ALEM-
Moul-Ila S. Elavo H. M.	1658	tinum Cluf. 826. verrucofum, i. Coro.	
Moul Elavou S. arbor lanigera spinosa H.		843. bybernum	809
Moullava	1752	Nafturtium Indicum	487, 1869
Mourouve	1540	Natrix Plinis	958
Mucuitaiba& Mocitaiba Marcgr.	1782	Nedum-Schetti H. M.	1500
Mucuna guacu Pif.	1889	Negundo	1575
Mugo Pini species 139	99, I40ó	Neiemelsalib Gramen	1272
Mundubi Marcgr. i, Aracus 🕬 🐠 Munduy-guacu Pili i. Ricinus Americ.	919	Nela-poulli	1450
Munday.quacu Pif i Ricinus Americ	166	Nepa S. Scorpius, i. Genista spinosa	1729
Mulla HI M i Falminum 1600 11			
	501, Øc.	Nenuphar S. Nymphæa	1319
	1051 '8	Nepeta ejúsque species	548, 549
Mungo, Col. 9	5, 1831	Nerion S. Rhododendron	1767
Mureci Pilon.	1632	- Alpinum S. Ledum Alp.	1005
Murucugifera arbor	1789	Nhambi Marcgr.	1346
Murucuia, i. Flos Passionis 64	9, 1874	Nhandu Marcgr. i. Piper longum	₹343
Musa arbor	1372	Nicotiana ejúsque species	713
Muscari Hyacinthi species	1373	Nicotiana ejúsque species Nhua Brasil.	1520
Muscipula Lob. 1000. muscoso flore	1001	Nidus avis, i. Orobanche	1228
Muscus ejúsque species 112, &c. ad 124.ite	m 18er	Nigella ejúsque species	1070,00
marinus 65. stem 78, 79. corniculatus 1	12 coral	Nigellastrum, v. Lychnis segetum	-0,0,0%
loides 114. Islandicus 115. clavatus 120	erester-	Nel Gree Anil i Indian	998
abietiformis 121, terrestris vulgaris 112	. erectus	Nil sive Anil, i. Indigo	926
were a control of the state of	• #9##[[-		· Arabum

Arabum i Convolvulus 722	pag.
	Opuntia ejúsque species, i. Ficus Ind. 1463. marina
Vilica maram H M. 1550	77
Nitr-Pongelion H. M. 1764. Nitr-Notsjil 1573	Orchis ejusque species 1212, 1213, &c. 1907. testi-
Numbo Garciae O Acoptae 1949	culata 1212, &c. palmata 1223. abortiva, i. Ni-
Ninzin radix Chinens. 1338, 1912	dus avis 1228. Anthropophora 1218. Melittias &
Niruala H. M. 1644	Sphegodes 1220. Myodes 1219. fatida feu Tra- gorchis 1212. Arachnitis 1222. Batrachites ibid.
Niruri H. M. 1635	gorcos 1212. Araconius 1222. Batrachites ibid.
Perin Nirouri H. M. 1558	Ornithophora 1222. hermaphroditica ibid. Oreo[elinum 413
Nocheznopalli Hern. i. Ficus Opunita 1463 Nochti Hern. ibid.	Oregicella Cluf. 413
1100000 1101111	
	Origanum ejúsque species 539, 540. fiftulosum Ca- nadense 280
The state of the s	Origano congener Zatarbendi 1871
2.000 29,70 200000000000000000000000000000000000	Orleana S. Orellana, i. Urucu 1771
	Ornithogalum ejúsque species 1150, 1905
	Ornithopodium ejusque species 931,932
	Ornith: podio affinis Stella leguminosa 938
	Ornus, i. Fraxinus sylvest. 1702
- infana 1529 - Juglans ejúsque species 1377, 1915	Orobanche ejúsque species 1226
	- major radice dentata 1229
	Orobus sativus 915. Slveft, siliquis ereclis 912,
	913. Silv. Siliquis propendentibus 916, 917, 1892
Vomica Officin. 1814	Orvala Dod. 1. Sclaraa 543
Nucula terrestris, i. Bulbocastanum 440	Orucoria fructus 1776
Nyalel H. M. 1606	Oryza 1246. Germanica 1243
Nyara H. M. 1499	
Nymphaa ejúsque species 1319,1320	
- ympowa cynydae yperica	Ostrya Ulmo similis, v. Carpinus 1428
0.	Ostris frutescens baccifera 1489
0.	
Ochrus S. Ervilia Dod. 899	Otites Tab. i. Sefamoides Salamunt: 4m mag. 1002
Ocymastrum Valerianthos Lob. i. Valeriana rubra	Oxalis ejúsque species, v. Acetosa 178, 179
389. Verrucarium Geln. i. Circaa 401. Valen-	Ovajerova 1791
sinum Clus. i. Marrubii species	Oxya Græcorum i, Fagus 1381
Ocymoides ejúsque species 994, 995. Lychnitis Col.	Oxyacantha 1458. Virginiana 1795, 1799
1031	Oxyacantinus Gatent, t. Derverts 1605
Ocoloxochisl Hern. 1165	Oxycedrus 1413
Ocymum ejúsque species 540, 541, 1871. Cereale, i	. Oxycoccos, i. Vaccinia palustria 685
Fegopyrum 181	Oxfraparium 173. ruberoj. American. Willit. 109
Odallam H. M. i. Manga venenata 1552	Oxymyrsine, i. Ruscus 664
Odentis quibusdam J. B. v. Lychnis 1000	
Odontitis lutea Valerandi J.B. 472	
Oenanthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Ranuncu	P.
Oenanthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Ranuncu lus. 588	P.
Oenanthe aquatica 440, 441. Mycomi, i. Ranuncu lus 588 Oenoplia 1532	P. Recal arbor 1802
Oenanthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Ranuncu lus. 588 Oenoplia 153: Oepata H. M. 1566	P. 8 Facal arbor 1802 6 Paco casting a Marcgr. Cannæ Ind. Sp. 1202
Oenanthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Ranuncu lus: 58 Oenoplia 1532 Oepata H. M. 1566	P. Start arbor 1802 Paco casting a Marcgr. Cann.e Ind. Sp. 1202 Paco casting a Quidem 1540
Oenanthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannucu lus Oenaplia Oenata H. M. 1566 Ogogha Olea Jariou 1540, 1541, 1542. Sylvefir. 1544	P. S S Pacal arbor 1802 S Paca casting a Marcgr. Cannæ Ind. Sp. 1202 Paca-casting a cjuldem 1540 Paca-feroa Cannæ Ind. Species 1203
Ocnanibe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannucc 581 Ocnoplia Ocpata H. M. Ogogba Olea fativa 1540, 1541, 1542. Sylvefir 1544 Bobemica	P. 3 3 Pacal arbor 1802 5 Paco caating a Marcgr. Canne Ind. Sp. 1202 Paco-caating a cipidem 1540 Paco-foroa Canne Ind. Species 1203 7 Paconi 1792
Oenanthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rammeu- lass Omoplia Oppta H. M. Ogrepha Olea fativa 1540, 1541, 1542. Sylvoftr. 1544 Bohemica Oleander ejú (que species, i. Netium 1767, 1918	P.
Oensethe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannucu les les Oenoplia 558 Oenoplia 1532 Oepsta H.M. Oggoba Olea fativa 1540, 1541, 1542. Sylvefir 1544 Bohemica 1540, 1541, 1542. Sylvefir 1547 Oleander ejú foue facies, i. Nerium 1767, 1846 Olishaum 5. Thus	P. 3 Pacal arbor 1802 Paco-caating a Marcgr. Canne Ind. Sp. 1202 Paco-caating a cjuidem 1540 Paco-ferva Canne Ind. Species 1203 Paconii 1792 Bacocira, i. Musa 1374 Padri H. M. 1750
Oenanthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Ranuneu lus 585. Oenaplia 153: Oepata H. M. Ogegha Ola Jatiwa 1540, 1541, 1542. Sylveft. 1544. Bohemica 1570. Oleander ejúl que species, i. Nerium 1767, 1915 Olshanum S. Thus 1124.	P.
Oenaribe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rammeu lee lee St. Oenoplia 153: Oenoplia 153: Oenoplia 154: Oenoplia 154: Oenoplia 154: Oenoplia 154: Oenoplia 154: Oenoplia 154: Oenoplia 154: Olea lativa 1540, 1541, 1542. Sylvofir 1544. Bobenica 1540; Isaar 1767, 157: Oleander ejú foue flecies, i. Nerium 1767, 154: Olyma 174:	P. 1802
Ocnanibe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannuculus St. Ocnaplia Ocpaba H. M. Ogogba Olea Jaiwa 1540, 1541, 1542. Sylveft. 1544 Bolomica Olander ejú/gue species, i. Nerium 1767, 1914 Olya drum, S. Thus Olya drum, i. Hipposelinum Hispanicum, i. Spinachia	P. 3 Facal arbor 1802 Faco casting a Marcgr. Cannae ind. Sp. 1202 Paco casting a cipidem 1540 Facoriora Cannae ind. Species 1203 Facoriora 1792 Facoriora, i. Musa 1374 Padin I Hoophr. i. Cerasus avium 1549 Facus 148 Facus 148 Facus 148 Facus 148 Facus 174 Facin 174
Oenaribe aquatica 440, 441. Myconi, i. Ranmeu. lus Signaplia Oepata H. M. Oggaba Olea Jairwa 1540, 1541, 1542. Sylvefir. 1544 Bohemica Oleander ejúfgue species, i. Netium 1767, 1846 Olýma Olyma Olas atrem, i. Hipposelinum Hispanicum, i. Spinachia. 106 - Stalisium.	P. 3 Pacal arbor 1802 Paco-casting a Marcgy. Canne Ind. Sp. 1202 Paco-casting a cycldem 1540 Paco-ferora Canne Ind. fecits 1203 Pacouri 1792 Pacouri 1792 Pacouri 1792 Pacouri 1792 Pacouri 1792 Padri H. M. 1750 Padri H. M. 1744 Patanelli H. M. 1744 Palaga Palaneli bidd 1646
Oenaribe aquatica 440, 441. Myconi, i. Ranmeu. lus Signaplia Oepata H. M. Oggaba Olea Jairwa 1540, 1541, 1542. Sylvefir. 1544 Bohemica Oleander ejúfgue species, i. Netium 1767, 1846 Olýma Olyma Olas atrem, i. Hipposelinum Hispanicum, i. Spinachia. 106 - Stalisium.	P. 3 Pacal arbor 1802 Paco-casting a Marcgy. Canne Ind. Sp. 1202 Paco-casting a cycldem 1540 Paco-ferora Canne Ind. fecits 1203 Pacouri 1792 Pacouri 1792 Pacouri 1792 Pacouri 1792 Pacouri 1792 Padri H. M. 1750 Padri H. M. 1744 Patanelli H. M. 1744 Palaga Palaneli bidd 1646
Omenthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rammeu les les St. Omplia 153. Omplia 154. Omplia 1540. Organa 1540. Olea fativa 1540, 1541, 1542. Sylvefir. 1544. Bohemica 1570. Oleander ejú fyue species, i. Nerium 1767, 1840. Olishamm S. Thus 124. Olyra 124. Olyra 124. Hispanicum, i. Spinachia 143. Hispanicum, i. Spinachia 166. Tudaicum 0. Ombrychidu variae species 946, 947. Semine ejú peato alyro 20,2 semine elypeat les vol. C. B. 927.	P. Pacal arbor 1802 Paco caating a Marcgr. Canne Ind. Sp. 1202 Paco-caating a cylidem 1540 Paco-feros Canne Ind. Sp. 1202 Paco-feros Canne Ind. Sp. 1203 Paconii 1792 Padri H. M. 1779 Padri H. M. 1740 Padri Beophr. i. Cerasis avium 1549 Painelli H. M. 1741 Painelli H. M. 1742 Painelli H. M. 1742 Painelli H. M. 1742 Painelli H. M. 1742 Painelli H. M. 1743 Painelli H. M. 1743 Painelli H. M. 1745 Painelli H.
Ocnanibe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannucu liss 585 Cemplia 152. Cepata H. M. 156 Ogogba Olea fativa 1540, 1541, 1542. Sylveftr. 1544 Bohemica 1570 Oleander ejúfgue species, i. Nerium 1767, 1914 Olibanum S. Thus Olyra 124 Olse strum, i. Hipposelinum 433 — Hispanicum, i. Spinachia 165 — Judaicum Onobrychidás variae species 936, 937. Semine clypato spero 939, semine clypato sevo C. B. 92: menas 61, lonvierib. C. B. 928. incana fol. Jul	P.
Omenthe aquatics 440, 441. Myconi, i. Rammeu los 183. Omplis 581. Omplis 153. Opate H. M. 1540. 1541, 1542. Sylveft. 1544. Bohemica 1540. 1541, 1542. Sylveft. 1544. Bohemica 1540. 1541, 1542. Sylveft. 1544. Oleader ejul fque species, i. Nerium 1767, 1910. Olishamum S. Tuus 124. Hispanicum, i. Spinachia 124. Hispanicum, i. Spinachia 124. Indiacum 106. Ombrychidis variae species 946, 937. Semine cipato lavoi C. B. 92. incana fol. longivih. C. B. 928. incana fol. lur ratmd. C. B. bid. Cana gellinacum altim 914.	P. Pacal arbor 1802 Pacac casting a Marcgr. Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc casting a Marcgr. Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc feros a Canne Ind. Sp. 1203 Pacoc feros a Canne Ind. Sp. 1203 Pacoc feros a Canne Ind. Species 1203 Pacoc feros a Canne Ind. Species 1204 Pacoc feros a Canne Ind. Species 1374 Padam Theophr. i. Cerafus avium 1549 Padam Theophr. i. Cerafus avium 1543 Patamelli H. M. 1741 Patamelli H. M. 1741 Palamelli H. M. 1741 Palamelli H. M. 1742 Palamelli H. M. 1742 Palamelli H. M. 1743 Palamelli H. M. 1744 Pa
Omarthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rammeu lus lus 183. Omplia 1540. Orgoba 14 M. 1540. Ogoba Olea Jairva 1540, 1541, 1542. Sylvefir. 1544. Bohemica 1540, 1541, 1542. Sylvefir. 1544. Bohemica 1540. Oléander ejú fyue species, i. Netium 1767, 1911. Oléander ejú fyue species, i. Netium 1767, 1911. Olyra 124. Olas atrium, i. Hipposelinum 124. Onobrychidu variue species 936, 937. Semine ejú pato apres 939, semine elypato sevi CB. 927. menna fol. sui ratund. CB. bioli. Capus gallinaceum dictum 914. arvensis, i. Speculum Veneris 744.	P. Pacal arbor 1802 Pacac casting a Marcgr. Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc casting a Marcgr. Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc feros a Canne Ind. Sp. 1203 Pacoc feros a Canne Ind. Sp. 1203 Pacoc feros a Canne Ind. Species 1203 Pacoc feros a Canne Ind. Species 1204 Pacoc feros a Canne Ind. Species 1374 Padam Theophr. i. Cerafus avium 1549 Padam Theophr. i. Cerafus avium 1543 Patamelli H. M. 1741 Patamelli H. M. 1741 Palamelli H. M. 1741 Palamelli H. M. 1742 Palamelli H. M. 1742 Palamelli H. M. 1743 Palamelli H. M. 1744 Pa
Ocnanibe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannuculus Sompilia Ocpata H. M. Orgoba Olea Jativa 1540, 1541, 1542. Sylvelit. 1573. Oleander ejúlyue species, i. Nerium 1767, 1914. Olisanum S. Thus Olyra Hispanicum. Olyra Hispanicum, i. Spinachia. 1674. Judicum. Onobrychidu variae species 946, 947. Semine clypeato aspro 929, semine clypeato sevo C. B. 92: peato aspro 929, semine clypeato sevo C. B. 92: peato aspro 920, semine clypeato sevo C. B. 92: menna sol. longiorib. C. B. 928. incana fol. ful ratund. C. B. 101d. Caput galimaceum dislum 914 arvenssi, i. Speculum Veneris Omegra, i. Lyssmachia slitunosa Omegra, i. Lyssmachia slitunosa Omegra, i. Lyssmachia slitunosa Omegra, i. Lyssmachia slitunosa Omegra, i. Lyssmachia slitunosa Omegra, i. Lyssmachia slitunosa Omegra, i. Lyssmachia slitunosa Omegra, i. Lyssmachia slitunosa Omegra, i. Lyssmachia slitunosa Omegra, i. Lyssmachia slitunosa	P. 1802
Omanthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannucu lus lus lus 153. Omplia H. M. 1540. Oggha De Al L. 1540. Olea lativa 1540, 1541, 1542. Sylveftr. 1544. Bohemica Gleander ejúf que species, i. Netium 1767, 1911. Oléander ejúf que species, i. Netium 1767, 1911. Olishamun S. Thus 184. Olyra 124. Olyra 124. Olas atrum, i. Hipposelinum 143. — Hispanicum, i. Spinachia 160. Ombrychida: warie species 936, 937. Semine clypeato species varie species lucvo C. B. 928. incama fol. sul ratund. C. B. ibid. Capus gallmaceum distum 91. ratund. C. B. ibid. Capus gallmaceum distum 91. ratund. C. B. ibid. Capus gallmaceum distum 91. ratund, i. Speculum Veneris 74. Omagra, i. Lyssimachia siliquosa 86. Ombou 179	P. Pacal arbor 1802 Pacac anting a Marcgy, Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc casting a Marcgy, Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc-feros Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc-feros Canne Ind. Sp. 1203 Pacotin 1203 Padri H. M. 1732 Padri H. M. 1743 Padri Bant Theophr. i. Cerafus avium 1482 Paismelli H. M. 1741 Paline Il H. M. 1741 Paline Painnelli 1504 Painnelli H. M. 1741 Paline Painnelli 1504 Painnelli H. M. 1741 Paline Side Species 693,694,69c. Painnelli H. M. 1741 Paline Side Species 120 Paline Side Species 1749 Paline Side
Ocnanibe aquatica 440, 441. Myconi, i. Ranuncu lus	P. Pacal arbor 1802 Pacac anting a Marcgy, Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc casting a Marcgy, Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc-feros Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc-feros Canne Ind. Sp. 1203 Pacotin 1203 Padri H. M. 1732 Padri H. M. 1743 Padri Bant Theophr. i. Cerafus avium 1482 Paismelli H. M. 1741 Paline Il H. M. 1741 Paline Painnelli 1504 Painnelli H. M. 1741 Paline Painnelli 1504 Painnelli H. M. 1741 Paline Side Species 693,694,69c. Painnelli H. M. 1741 Paline Side Species 120 Paline Side Species 1749 Paline Side
Omenthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rammeu les les les les 183. Croplia 153. Croplia 1540. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. Graph M. G	P. Pacal arbor 1802 Pacacal arbor 1802 Paco caating a Marcgr. Cannae Ind. Sp. 1202 Paco caating a Cipidem 1540 Paco feroa Cannae Ind. Species 1203 Pacacria, i. Musa 1792 Pacacria, i. Musa 1792 Pacaria, i. Musa 1793 Pacacria, i. Musa 1794 Padin Theophr. i. Cerassa avium 1549 Padin Theophr. i. Cerassa avium 1549 Painae Ili H. M. 1741 Painae Ili H. M. 1741 Painae Ili H. M. 1741 Painae Ili H. M. 1742 Painae Ili H. M. 1742 Painae Island Species 693,694,6%c. Palla 1749 Pallae 1749 Pallam S. Manus marina 1740 Palma S. Manus marina 1740 Palma S. Manus marina 1741 Palma S. Manus marina 1742 Palma S. Manus marina 1743 Palma S. Manus marina 1744 Palma S. Manus marina 1745 Palma S. Manus marina 1746 Palma S. Manus marina 1747 Palma S. Manus marina 1748 Palma S. Marina marina 1748 Palma S. Marina marina 1748 Palma Marina marina 1748 Palma Marina marina 1748 Palma Marina marina 1748 Palma Marina marina 1748 Palma Marina marina 1748 Palma Marina marina 1748 Palma Marina marina 1748 Palma Marina marina 1748 Palma Marina marina 1748 Palma Marina
Onanthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannucci 18 lass 183. Octopilia 153. Octopilia 153. Octopilia 1540. Octo	P. Pacal arbor 1802 Paco castinya Marcgy, Canne Ind. Sp. 1202 Paco-castinya elyidem 1549 Paco-frora Canne Ind. Species 1203 Pacolinia 1374 Pacalinia 1374 Pacalinia 1374 Pacalinia 1374 Pacalinia 1482 Pacalinia 1482 Painelli H. M. 1741 Paliar Parota 1642 Painelli H. M. 1741 Paliar Parota 1642 Paliar Parota 1642 Paliar 1749 Paliar 1749 Paliar 1748 Paliar 1
Ocnaribe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannucu lanibe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannucu lanibe l	P. Pacal arbor 1802 Pacal arbor 1802 Paco caating a Marcgr. Canne Ind. Sp. 1202 Paco caating a Marcgr. Canne Ind. Sp. 1202 Paco caating a cividem 1540 Pacal arbor 1540 Pacal 1540 Pac
Omenthe aquatics 440, 441. Myconi, i. Rammer les les les St. Omplia 153. Omplia 153. Omplia 1540. Omplia 1540. Omplia 1540. Omplia 1540. Olea lativa 1540, 1541, 1542. Sylvefir 1544. Bohemica 1540. Olea lativa 1540. Olea lativa 1540. Olea lativa 1540. Hipanicem, i. Spinachia 160. Omprehibit variae [pecits 940, 947. Semine clyasilativa 160. Omprehibit variae [pecits 940, 947. Semine clyasilativa 160. Omprehibit variae [pecits 940, 947. Semine clyasilativa 160. Omprehibit variae [pecits 940, 947. Semine clyasilativa 160. Omprehibit variae [pecits 940, 947. Spinachia 161. Omprehibit spinachia filipuofa 957. 958. Omprehibit (160. Omprehibit (160. Omprehibit (160. Omprehibit (160. Omprehibit (160. Omprehibit (160. Omprehibit (160. Ophrib	P. Pacal arbor 1802 Pacac casting a Marcgy. Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc casting a Gyldem 154 Pacoc prova Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc casting a Gyldem 154 Pacoc prova Canne Ind. Species 1203 Pacoc prova Canne Ind. Species 1203 Pacoc prova Canne Ind. Species 1792 Padri H. M. 1750 Padri H. M. 1750 Padri B. M. 1741 Palar Since prova 154 Paine II H. M. 1741 Palar Since prova 1604 Paine II H. M. 1741 Palar Since prova 1604 Paine II H. M. 1741 Palar Since prova 1604 Palar Since prova 1605 Palar Since prova 1704 Palar Since prova 1704 Palar Since prova 1704 Palar Since prova 1704 Palar Since prova 1704 Palar Since prova 1704 Palar Since prova 1365 Palar Since
Omarthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannucu lus lus lus 1540. Septembria 153. Oropata H. M. Ograba M. M. Ograba G. S. S. S. S. S. S. S. S. S. S. S. S. S.	P.
Omenthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rammeu les les les les 1838. Omplia 153. Omplia 1540. Omplia 1540. Omplia 1540. Olea lativa 1540, 1541, 1542. Sylvestr. 1544. Bohemica 1540. Olea lativa 1540, 1541, 1542. Sylvestr. 1544. Bohemica 1615. Olea lativa 1540. Hispanicam, i. Spinachia 162. Hispanicam, i. Spinachia 164. Hispanicam, i. Spinachia 166. Ombrychidis variae species 940, 947. Semine clypato lavoi C.B. 927. Incana fol. longivrib. C.B. 938. incama fol.	P.
Omarthe aquatica 440, 441. Myconi, i. Rannucu lus lus lus 1540. Septembria 153. Oropata H. M. Ograba M. M. Ograba G. S. S. S. S. S. S. S. S. S. S. S. S. S.	P. Pacal arbor 1802 Pacac asting a Marcgy. Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc casting a Guidem 1540 Pacoc feros Canne Ind. Sp. 1202 Pacoc feros Canne Ind. Sp. 1203 Pacotin 1303 Pacotin 1303 Padri H. M. 1750 Padri H. M. 1741 Padri B. M. 1741 Palan Theophr. i Cerasis avium 1549 Paismell H. M. 1741 Palanell H. M. 1741 Palar Parota 1504 Paismell H. M. 1741 Palismell H. M. 1741 Palismell H. M. 1741 Palismell H. M. 1741 Palismell H. M. 1741 Palismell Fainell 1603 Paconia ejsíque species 693,694.60c. Palismell Sp. Spishino 1708 Palismell Sp. Spishino 1708 Palismell Sp. Spishino 1708 Palismell Sp. Spishino 1708 Palismell Sp. Spishino 1708 Palismell Sp. Spishino 1363 Palismell S. Chamaerthiphes 1364,60c. Palismen varia species 1353,60c. ad 1352 Palismen varia species 1353,60c. ad 1352 Palismen varia species 1353,60c. ad 1352 Palismen sport 1759 Palisfera arbor 1750 Palisfera arbor 1750 Palisfera arbor 1750 Palisfera arbor 1750 Palisfera arbor 1750 Palisfera arbor 1750 Palisfera arbor 1750 Palisfera arbor 1750 Palisfera arbor 1750 Palisfera arbor 1750 Palisfera arbo

INDEX.

Ponem. Paller LT M . No. M. Atmidia	69		pag.
Panem Palka H. M. i. Nux Myriftica	1524		3 1050
Panaces Menus Corn.	661	res Leonis, s. Alchimilla	208
Panax Herculeum majus Ger. 410. Pastin	acæ folio	Petalites equique species	261, 1858
ibid. Sphondylis folio sive Heracleum C.	B. 409.		
Ajclepium alterum Dalech. 417. Guilan	dini ibid.	Petroselinum vulgare 448. Macedonicu	737
Asclepium alterum Dalech. 417. Guilan. Asclepium Apulum Col. 418. Siculum se.	mine hir-	Petum, i. Nicotiana 713. Petume Brafi	463
/40 BOCCOD Ab.1. molehatum Cornut	414	Panas James	itenjious
Pancratium, i. Narcissus maritimus 1140. a	verum. i.	Pevetti H. M.	417
Peilla	1164	Phagus Carrier O 4 C	1632
Panja panjala H. M. Gossipii arboris spec.	1899	Phagus Græcorum Quercus Species	1386
Panicum ejúsque species			Virginianum
Panitsjica maram H. M.	1246	childre inectes	1193
Panis aminum : Co. I	1666	Phalaris 1248, pratensis	7200
Panis porcinus, i. Cyclamen	1205	Fua eou varia (pecies 881 cor al 880	1880 AF
Papaver ejusque species 853, 854, 1807.	. Khæas	bullion 007. Zurratenia into norm	atriv 1996
855. spinosum 856. corniculatum 857. sq	oumeum,		
_ i. Lychnis	998	Leblab 888. Orthocaulis, Mungo	Col
Papaya, i. Pepo arborescens	1370	alatus Abrus 889. Brafilianus Mac	ouna distan
Papyraceæ arbores wariæ	1796	Oog. Drajinanas Iviac	OUILE WICH
Papyrus Nilotica	1302	Phellandrium, i. Cicutaria	888, 1889
Paralysis, i. Primula v srie	1008	Philadelphus Athenas	452
Parapar fructus	1827	Philanelman Di	1763
Pararò Pilon. Battatæ Species	102/	Philanthropus Plinis, i. Aparine	484
Paratura gramen, v. Psfonem		I DINITER ETHIQUE Decies	1585
Paristania sidiana Carina and annula annu		Lycomitis Dioleoridis Chil. (1)	. Lychnitis
Parietaria ejúsque species 205. carulea quorun		- / Jaca Ger, emac.	993
Melampyrum	775	Phanix Lolio similis	1263
Parili	1557	Photel	
Pariti, i. Alcæa Indica ejúfque species	1070	Phu, i. Valeriana	1375 388
Paronychia vulgaris 789. Hispanica Clusii,	i. Poly-	Phylica ejúsque species, i. Alaternus	1608
comum niquem 1 8 t rutaceo folio	1043	Phyllitis ejusque species	
Parthenium, i. Matricaria	357	Phyllum testiculatum & Spicatum 163.	134,1853
Passirina Tragi 399. Lob.	1076	Dalechampii J. B.	
Paltmaca ejújque species tenuifoliæ 46-, & c.	1860.	Phytouma Man G. L. C. D. C. L.	789
latifoliæ 409. marina, i. Crithmum Spin.		Phyteuma Monspeliensium, i. Reseda	1033,1034
Payco	469	Picea Latinorum	1396
Paris Parasasi LI M - 100 - Ca 4 dama D	1889	Pila marina	83
Perin-Patsjotti H. M. 1428, 1624 Acara-P		Pilipoc Philippin, inful.	1792
	1572	Pilofella major repens 242, 243. erecta	241. Pili-
Patientia	171	quara 1 parii	Xaa
'avana lignum	1803	Pimpinella ejusque species 401, 402, 18	54 Chinola
'avanum lign.i. Pa∬afras	1568	1492. Agrimonoides 402. Spicata mas	Africana
avate, Pavetti	1851	17-1-8-11111111111111111111111111111111	
atheca, i. Melo aquat.	647	Pimpinella Paxifraga ejúsque species	1000
ecten Veneris, i. Scandix	428	Pimpinichi	445,1868
edicularis ejúsque species	769	Pindon - Palar - C	1794
elou, i. Guayava		Pindova Palmæ species	1361
enna marina aurea	1455	Pindaiba	1593
		Pinguicula Gesneri	75 E
eno absou arbor	1803	Pino, i. Urtica Brafiliana	159
entaphylloides	616	Pinea Indica, i. Ananas	1332
entaphyllum ejúsque species 610, 611, 611	2,613.	Pinei nuclei Malucani, S. purgatorii	1830
Piliquosum	859	Pinoguaçu Pilon, i. Peno arborescens	1370
epitas del Peru	1831	Pinaster, v. Pinus	1400
eplus Tithymali (pecies	869	Pinus ej úsque species	1400
eplus J. B.	ibid.	Piper eiulaue frecies Tata Tota - Fel	398, 1399
epo ejiisque species 639,640		Piper ejúsque species 1341, 1914 Æth odoratum Jamaicense, i Piper Tavasci	1770.
epo arborescens		out at am jamanenje, s. I sper I avajes	Hernand.
	1370	1507. Indicum ejúsque species, v. Po	
	1793	Capficum	676,677
eragu	1571	Pipa arbor Chinens.	1788
erchepier Anglorum	209	Piperitis, i. Lepidium	828
erfoliata ejujque species 471, 472, 473. Si	liquosa	Piftacia	1682
Ja Brajjicæ species	797	Pylvestris C. B.i. Staphylodendron	1681
ericlymenum ejúsque species 1490. rectum	1491,	Pistolochia, v. Aristelochia	63, 1884
1918. parvum Prutenicum Clus.	655	Pisum ejusque species 891, 1891. vesicar	ium corda-
erin-Panel H. M.	1625	tum, i.Cor-Indum	
rin Courigil H. M.	1758		487
er fea arbor		Pitine Anguillaræ, i. Aphaca	389
riploca, i. Apocynum	1552	Puoma Marcgr.	1663
erlica malue civilana forcio-	1087	Pstyufa, i. Tsthymalus Pineus	867
erfica malus ejúlque species	1516	Pix	1402
ersicaria ejusque species 182, 183, & c. Sali		Planta lactaria Africana	1915
lio Posamogison dictum 184. Siliquosa		Planta scandens hederaceis foliis	1914
trjonata, 1. Lappa major	332	Plantago ejujque species 878, 879, 880	, &c. 188
is Anserinus, i. Atriplex	197	aquatica	618
es Afini Pandectarii, i. Alliaria	792	aquatica stellata	701
-		[[ ]]	autarinella

I N D E X.

	pag.		pag.
N	1077	Pseudo-nardus, i. Lavendula	881, 882
Plantaginella palufris Platanin Orientalis 1705. Occident, 1707;	1919. In-	Psyllium ejissque species	881,882
Platanis Orinialis 1755. Occident 1797:	1791	Prarmica ejulque (pecies 344. Avstriac	a 287. Alpina
dieus duplex	1852	fol. Matricariæ	1864
Plegmaria mirabilis Breyn. i. Selago	394	Ptarmica foliis profundiùs serratis, læt	viridibus ela-
Plumbago Plinii Ger.		tior Herman. Cat. App.	
Pneumonanthe Gor. i. Gentiana palust.	739	Ptarmica Alpina incanis serratis foliis	einfdem thid
Pocatstetti	1711	Prarmica Atoma incanis jerraris folio	amala muhilla
D L. M. Arner Sanonaria	1548	Ptarmica Rhaphani aquatici folio	
Polemonium petracum Gejneri J. B. v. L	ychnus vij-	D. Watsii ejusdem ibid. omissa in .	
		Puchaminifera Virginiana	1792
Delaminim i Trifilium fruticans flore l	uteo	Pulegium ejúsque species	533
Polium montanum ejusque species 524 G	naphaloides	Pulmonaria arborum, i. Musci species	
Losum montanam cjaj jac species je i	295	flore luteo, i. Hieracium	240
Alpinum	315	- maculosa, S. Symphytum	488,489
Polyacamons Cafabonæ J. B.	1335	Gallorum	238
Polygala vulgaris	-ala maior	Puls	1240
Polygala Valentina Clus. 924 Poly	gata major	Pulsatilla ejúsque species	633, 634, &c.
Massiliotica C. B. 925. dumetorum	no. vario,		
Massiliotica C.B. 925. dumetorum siliquis articulatis C.B. 925. Indica	minor, Co-	Pycnocomos	315
linil H.M. 1734 Polygalo Gesneri gallinaceum 928. Cortust J. B.	affine Capit	Pyracantha	1459
adlinaceum 928, Certuli I. B.	925	Pyramidalis, v. Campanula	738
		Pyretbrum Bellidis flore	353
Delimonum sintana frecies 184. erc. Her	2 212, 214.	Umbellifei um	462
		Pyrola ejúsque species	1233
niveum 185. cocciferum Polonicum	186 mulill-	Allines flore Estropea	IOI
niveum 185. cocciferum Colonicum	Varantil die	Pyrus sativa ejusque species	.1450
vermiculato Serpylli folio Lob. 214	20,000	Sylveftru	1451
		Pyri (ylvest. facie frutex Brasil.	1785
Polypodium ejusque species 136, 137.	Brajillanum	Tyri jitoeji. jacie jimin = injar	
Marcgr. 142. Indicum Breyn.	1933.79	- J	1793
Polyerbizos Aristolochia	763, 1884	Pycielt Hern. i. Nicotiana	713
Polytrichum aureum ejusque species	127		
Pomum Adami, v. Malus Limonia	1660	Q.	
Pomum amoris 67	isem 1877,		
T DIVINITY CHINO. IN	1441		
Ponga H. M.	1733		1793
Pongam	1753	ZRULI I OLIMIN DOISCING WICHON S C. X	rijunam
Pongelion H. M.	1496	Zanta i journa i ci journa Zantiotta	. 1103
Ponnagam .	1611	Quamocist, t. Convolvening	730
Tijerou-Ponnagam			1769
Ponna	152		1385, 1916
Tsjerou-Ponna	153	marina, i. Alga	68
Populus ejusque Species	1417, 1418	Quinquefolium eiulaue loecies 61	0.611.612,00
	0.	0 1	1068, 1900
Porrum ejúsque species 1226. Sectivu	m juncifoliun	Quinquina, i. Arbor febrifuga	179
10/14/1/ CJAJ THE J PERSON	111	Quinua Clus. Amaranti species	20
But In santiag Ger	103		154
Portulaca aquatica Ger.	238,23		. 4
Portulaca ejusque species	188,18	Quyce, i. Piper Indicum S. Capficin	» 67
Potamogiton, ejúsque species	149	2	
Poterio affinis Pimpinella Spinosa			
Poterion Dioscoridu, i. Tragacantha	933,93 61	Radicula Dod.	80
Potentilla, i. Argentina			133
Poualetsia H. M.	163		
Proffiam, i. Marrubium album	55		97 68
	71	5 cava minima Ger.	
Primula veris ejusque species 108	o, 1081, Ø	cIdæa, i. Uva ursi	148
		I Rhodia	68
Prunsus ejúsque species 1526, &c. Sylv	eftr. 1527. i	u- Ur/ina, s. Meum	43
Primus equipque species 1420,000,000		- U M	163
Jana C. C. C. C. C. C. C. C. C. B	152	Q Rancena-pou-maram 11.1v1.	2. Oc. item 187
Pruno sylvestri assinis Canadensis C. B	*) *	Ranimoulus einfaue foecies 581,58	
	. 178	2 Ranunculus ejusque species 581,58	d nemorosus dulo
Pseudo-asphodelus palustrus	1194,119	Ranunculus ejúsque species 581, 58 1873. pratensis & arvensis ibi	IL WEINDLOTHS MAIL
Pleudo bunias, i. Barbarea	1194,119	Ranunculus ejúlque species 581, 58 1873. pratensis & arvensis ibi 581. echinatus 585. palustris i	bid. 6 586. flan
Pseudo bunias, i. Barbarea Pseudo applicam Dood i Solani species	1194,119	Ranumculns ejúlgue species 581, 58 1873. pratensis & arvensis ibi 584. echinatus 585. palustris i mens 587. gramineus ibid. mo	bid. & 586. flan ntanus 588, 58
Pseudo bunias, i. Barbarea Pseudo applicam Dood i Solani species	178 1194,119 30 Colutea Cl	Ranunculus ejúlque species 581, 58 1873. pratensis & arvensis ibi 584. echimatus 585. palussris 1878. gramineus ibid. ma 1892. grumos radice 591. Ass	bid. 6 586. flan intanus 588, 58 aticus grumoja r
Pfeudo bunias, i. Barbayea Pfeudo capficum Dod. i. Solani specie: Pfeudo-chamæbuxus, i. Anonymus flo.	178 1194,119 30 6 Colutea Ch	Ranunculus ejúlque species 581, 58 1873. pratensit & arvensis ibi 98 584. echimatus 585. palussiris ibi 1873. pratensis species palussiris ibi 1873. grumosa radice 591. Ass. 1873. dice 592, 593, 594. stammeus	bid. & 586. flan intanus 588, 58 ations grumoja r
Pfeudo bunias, i. Barbayea Pfeudo capficum Dod. i. Solani specie: Pfeudo-chamæbuxus, i. Anonymus flo.	178 1194,119 30 6 Colutea Ch	Ranunculus ejúlque species 581, 58 1873, pratensie & arvensis ibu 584, echinatus 885, palusirus 1873, pratensie bid. men 1873, pratensie palusirus 1874, pratensie palusirus 1875, pramineus ibud. men 1	bid. & 586. flan intanus 588, 58 ations grumoja r
Pfeudo bunins, i. Barbarea Pfeudo capficum Dod. i. Solani specie: Pfeudo chamæbuxus, i. Anonymus flo. Pfeudo cost us flo. lut. J. B. i. Panax Ho	178 1194,119 30 6 Colutea Ch	2. Ranunculus ejúlgue species § 81, 52 1873, pratense & arvenssis bis 584, estematus § 85, pasuséra i 1873, pratense bid. mem § 87, gramineus ibid. mi 1879, grumose radies § 91. Assaulus 1874, gramineus pratense se 1875, § 94, sammeus 1874, gramineus pratense se 1875, gramineus pratense pratense se 1875, gramineus pratense	bid. & 586. flan intanus 588, 58 ations grumoja r
Pseudo bunias, i. Barbarea Pseudo capsicum Dod. i. Solani specie. Pseudo-chamabuxus, i. Ammymus sto. Pseudo-cost us sto. Ut. J. B. i. Panax Ho Pseudo-cyperus Lob.	178 1194,119 30 60 Coluteæ Cli 17: cracl. 409, 4	23 Rammenlus ejisjuse species \$81, \$5 1873. pratensis ebi 1873. pratensis ebi 1873. pratensis ebi 23. mem \$87. gramineus ibid. me 23. gramspa radice \$91. Ass 24. gramspa radice \$91. Ass 252. \$93. \$94. flammens 252. \$93. \$94. vlammens 252. \$93. \$94. planmens 253. \$94. gramspa radice 253. \$95. \$94. planmens 254. gramspa radice 255. \$95. \$95. \$94. planmens 255. \$95. \$95. \$96. \$96. \$96. \$96. \$96. \$96. \$96. \$96	bid. & 586. flan mtanus 588, 58 aticus grumofa r 58 ne nemerum
Pfeudo bunias, i. Barbarea Pfeudo capficum Dod. i. Solani specie. Pfeudo-chamæbuxus, i. Amnymus sto. Pfeudo-coft as sto. lut. J. B. i. Panax He Pfeudo-cyperus Lob. Pfeudo-cyperus Lob.	178 1194,119 30 6. Coluteæ Ch 17: racl. 409,4	Rammeulus ejújaue (pecies § 81, 52 g. 1873, prateníu & arveníu ibi 58 t. ebimatus § 85, painfru i 19 g. 18 g. 18 g. 19 g	bid. & 586, flan mtanus 588, 58 aticus grumoja r 58 ne nemorum 59 70 804, 80
Pfeudo bunias, i. Barbarea Pfeudo capficum Doch i. Solani specie. Pfeudo-cohamacbuxun, i. Amonymus flo. Pfeudo-cofius flo. lut. J. B. i. Panax Ho Pfeudo-coperus Lob. Pfeudo-dictammus Pfeudo iris Doch i. Iris palufiris lutea	178 1194,119 30 6. Coluteæ Ch 17: racl. 409,4	Rammeulus ejújaue (pecies § 81, 52 g. 1873, prateníu & arveníu ibi 58 t. ebimatus § 85, painfru i 19 g. 18 g. 18 g. 19 g	hid. & 586. flan manus 588, 58 aticus grumoja r 58 ne nemorum 59, 7, 8
Pleudo bunias, i. Barbarea Pleudo caplicum Dod. i. Solani facie: Pleudo-cofans flo. lut. J. B. i. Panax Ho Pleudo-cofans flo. lut. J. B. i. Panax Ho Pleudo-cofans flo. lut. j. B. i. Panax Ho Pleudo-distanua Pleudo ir is Dod. i. tria palufir is lutea Pleudo ir is Dod. i. tria palufir is lutea Pleudo-distalsa Perfice folius Bocc.	778 1194,119 306 606 Coluteæ Cli 177 174 (199,4	2. Ranunculus ejúlque (pecies § 81, 52 1873, pratenfi & arvenfii bib 584, ebematus § 85, palufira i 1873, pratenfi & arvenfii bib 1874, mem § 87, gramineus ibid. mi 1879, grumofa radies § 91. Aft 1874, diec § 92, § 93, § 94, flammeus 1874, memory rutacco folio 1875, pratenfii elbolo 1876, pratenfii elbolo 1876, pratenfii elbolo 1876, pratenfii elbolo 1877, pratenfii elbolo 1	ind. & 586. flan manus 588, 58 ations grumofa r 58 ne nemorum 59 804, 88 ib
Pfeudo bunias, i. Barbarea Pfeudo capfoum Dod. i. Solani specie. Pfeudo-chamabuxus, i. Amonymus slo. Pfeudo-cofin ss sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin ss sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin ss sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. i. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. i. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. III sol. II sol. III sol. II	778 1194,119 306 66 Coluteæ Ch 17: 17: 17: 17: 17: 18: 18: 18: 18: 18: 18: 18: 18: 18: 18	Ranimeuline giispue species 831, 58 1873, pratensis or arvensis bis 1873, pratensis or arvensis bis 1873, pratensis or arvensis bis 1873, pratensis bis 1873, pratensis bis 1874, prating a radice 591. Aft 1874, pratensis bis 1874, pratensis pratensis bis 1875, pratensis pratensis 1877, pratensis pratensis 1877, pratensis pratensis 1877, pratensis 18	Sind. & 586. flan manus 588, 58 aticus grumofa r 58 ne nemorum 57 804, 88 ib
Pleudo bunias, i. Barbarea Pleudo caplicum Dod. i. Solani specie. Pleudo colamabuxus, i. Arwaymus slo. Pleudo-colamabuxus, i. Arwaymus slo. Pleudo-colamabuxus, i. Arwaymus slo. Pleudo-colamabus Pleudo ir is Dod. i. Iria palastria lutea Pleudo ir is Dod. i. Iria palastria lutea Pleudo-distalia Possica sloius Bocc. Pleudo-melanthum, i. Lychnis segets	178 1194,119 30 60 Colutea Cli 177 17acl. 409, 4	Rammeulus ejújque (pecies § 81, 52 1873, pratenju ĉe arvenju bib 58 te chimatus § 87, painfiru i 1873, pratenju ĉe arvenju bib 1873, pratenju ĉe operation e 1875, painfiru i 1873, pratenju ĉe operation e 1874, painfiru i 1874, pratenju ĉe operation e 1874, pratenju ĉe operati	bid. & 586. flan manus 588, 58 atiens grumoja r 58 ne nemorum 59, 8 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10
Pfeudo bunias, i. Barbarea Pfeudo capfoum Dod. i. Solani specie. Pfeudo-chamabuxus, i. Amonymus slo. Pfeudo-cofin ss sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin ss sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin ss sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. i. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. i. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. i. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. I. B. i. Panax Hi Pfeudo-cofin sol. III sol. II sol. III sol. II	178 1194,119 30 66 66 Coluteæ Cli 177 178 178 179 189 199 1199 1199 1199	28 Rammenlus ejisjuse (frecies § 81, § 8 1873. pratensite & revensis bis 1874. echinatus § 85, passigris i 1874. echinatus § 85, passigris i 1875. gramises i bist. me 1875. gramises i bist. me 1876. gramises i passigris i 1876. gramises i	bid. & 586. flan manus 588, 58 atiens grumoja r 58 ne nemorum 59, 8 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10

I N D E X.

		P."8		pag.
	- maximum mono spermon	840	Sagou, S. Zagou Panis Indicus e.	x Palma 1360
	It alicum filiquis longiss. i.	Erysimum 811	Salicornia, i. Kili genic.	211
	— flore Leucoii marini	ibid		291
	Kapum Jattoum	800,801		rea 1122, pumila
		1227	equique (pecies ibid. e)	420, 1421, 1916
	Brasilianum alterum C.	B.i. Yam Peru 729	Salix marina	69
	Rapunculus ejusque species 743	, 744, 745, Oc	. Salfaparilla	656
	Brafiliensis tuberosus 1224	galeatus ejufque	Salvia ejusque species 509, 510	erc item 18-0
	(pecies 746, 747, esculentus 7	29. prramidalis.	agrestis, i. Scorodonia 576S. al	via mira i Ali
	Brafiliensis tuberosus 1334 species 746, 747. esculentus 7 Campanula 738. Alopecuroide	s 7.12. corniculatus	tum album	
	744 umbellatus	745	Samhac i Springer Analise and S	146
	Regina prati, i. Ulmaria	623	Sambac, i. Syringa Arabica aut J	asminum 1763
1053.	– Reseda ejúsque species	1233		610, Orc. isumitis
-50	Resina ejúsque species		S. Ebulus 1011. Indica Bontii	1606
	Reticulum marinum	1401		ibid.
		78	Samolus Valerando J. B.	1101
	Rhabarbarum Officinarum 170. A			1744, 1825
	tientia 171. lanuginosum, &c.	.1077	Sampsuchus, i. Majorana	537
	Rhaphanus, v. Raphanus		Samstravadi Jambos sylv. spec.	1479
	Rhaponticum angustifolium 331.	capit atum fol, Enu-	Sanguis Draconis berba, i. Lapath	um San. 174
	læ.	ibid.	Sanguis Draconis gummi	um San. 174 1598
	Rhamnus ejúsque species 1592,	1918. Catharticus	Sanamunda	1588
		1625	Sanamundæ tertiæ Cluf. affinis, &	r 1=2+
	Rhodia radix Telephii spe ies	690	Sanguisorba ejusque species, i. Pin	npinella 401
	Rhododendron ejúsque species	1767	Sanicula Officin.	451
	Rhus folio Ulmi	1490	Alpina guttata	475
	- Myrtifolia Montpeliace	a 1698	- doing S dominite	1047, 1896
	Myrtifolia Mon/peliaca Virginian. Lentifci foli	1090	Alpina S. Auricula ur Eboracensis Ges. Santalum ejusque (pecies	
	Myrtifolia Belgica	1799	Sant - Lour acenjus Ger.	75 ×
	Ribes ejúsque species	1707		1805
•	Pierre air Com Cont	1584	Santolina vulg. v. Abrotanum	
	Ricinus ejusque species	166, 1855, 1856		208
	Rihau J. B. v. Ocimum	941	Sapinus, Abietis pars aut Pini spec	ies 1394
	Robur cjúlque species Roccella Luci species	1386	Saponaria ejulque species	999
	Roccella Fuct Species	74	Sapou lignum	1737
	Koreua, S. Ros Solis	1011	Saponariæ sphærulæ	1737
	Rosa ejusque species 1467, 1468,	1469, 1470, Oc.	Sarcocolla	1847
	moschata 1474. Pomifera 1472	r. canina seu syl-	Sargazo, i. Lenticula marina serrat	72,1850
	vestris	1470	Salfaf Syrorum	1424
	Rosa Sinensis Ferrarii 1069. Alp	ina Geln. 1005.	Saffifica Italorum	252
	Hierichontea	1711	Saffafras arbor	1568, 1918
	Rosmarinus ejúsque species	515	Satureia ejusque species	518, 1870
	Sylvestris quorundam	1006	Satyrium v. Orchis 1212, 1213, 1	214 1075 6
	Stæchadis facie Alpini		Saxifraga Anglica S. Sefeli pra	
	Ros Solis ejusque species	IIOD	TOTAL TOTAL STATE OF THE	-1.2 4,5. asoa
	Rotang Arundo	1316	1048, 1049. aurea 207, 1857.	paing. Angina
	Rubia tinctorum 480. quadrifolia	498 490 1860	1032. Antiquorum 1033. alter	a Alpm 1035:
	crnanchica 485 (nicata ibid	Sular albura Da	Venetorum Lob. 413. multifido j 461. Anglica Alfinefolia	ouo Pannonicum
	cynanchica 485. spicata ibid. vennensis Zan.	Syvu. ajpera Ka-	461. Anguca Allinefolia	1026
	Pubus sintana Cassias		Saxifragia hircina S. Pimpinella	Saxifraga 445,
	Rubus ejusque species	1639	S. 1: 6 . 6 . 6 .	446
	Public Control of Alexand	1640	Scabiosa ejusque species 374, 37	5, erc. ad 381.
	Rubi facie senticosa planta Lob.	1641	nem 1000. masca arvorea 1412	. Africana arbo-
	Rucma	1831	rea	1444
	Ruscus	604	Scabiosa ovilla dicta, v. Rapunculus	744
	Rumphal	1211	Schageri-Cottam	1553
	Ruta ejusque species	874, &c. 1888	Schem-Pariti	1068
	Ruta canina, Scropbulariæ species	766	Scammonea Syriaca	722
	Ruta capraria, i.Galega	911	- Monspeliaca	1087
	Ruta (ylv. Hypericoides, i. Hyperici		Scandix	428
	Ruta muraria, i. Adiantum album	146	Scariola, i. Intybus	
	Ruta pratensis, i. Thalistrum	403	Scherunam-cottam H. M.	254
		403	Schetti H. M.	1623
	S.			1573
	э.		Schorigenam H. M. i. Urtica Indica	
	Saamouna Pison.		Schwaanthus	1,10
			Schanoprassum	1117
	Sabdarissa, i. Alceæ spec.	1067	Schulli H. M. duæ species Pana-S	
	Sabina ejusque species	1415, 1916	Schulli	1766
			Schunda pana H. M.	136¢
	Sabucaie		Scilla ejusque species	1164
	Saccharum	1278	Scirpus ejulque species, s. Juncus	1303,1281
	Sagapenum		Sclaræa, i. Hormmum vulgare	543
	Sagitta ejusque species	619	Scolopendria vulgaris 139.	136
	Sagittaria cordialis Marcgr.	921	Indica Breyn.	.,,,
		, -	[c 2]	Scolymus

pag-	pag.
Scolymus ejusque species, i. Cinara 299	Sigillum B. Maria 660. Solomonis, v. Polygonatum 664, 665, &c.
Chry (anthemus 250, 2)9	Silacus Plinii 453
Scoparia, i. Belvedere	Siler montanum 439 . Creticum folio Cicutæ 464
Scordotis 576	Siligo, i. flos farinæ 1240
Scc. aium	Siliqua arbor ejusque species 1718. Sylvestris spi-
Scoroacnia	nosa arbor Indica, i. Coral arbor 1736
Scorodothlaspi Aldrovandi J.B. 8:4	Siliquastrum, v. Capsicum 676
Sampioides Rupleuri folio 920, 921	Silphien S. Laserpitium 425
Scorpioides leguminosa 931. Portulacæ folio C B.	Silybum, i. Carduus leucographis 312
557	Sinapi ejusquespecies 802,803 marinum Agypsium
Scorpius ejusque species 1729	Alpin. exot. 793
Scorzonera eiusque species 248, 249, 000.	Sinapistrum Ind. 1887
Scropbularia ejusque species 764, 765, 1884	Sion ejusque species 443, 444 Erucæ folio C.B.
minor I. B. i. Chelidonium min. 579	Sjouanna-Ameloot 1607
Scutellaria 572	Sifarum 442
Sebesten 1555	Sison 443. Alpini Exot. 461
Secacul Arabum Lugd. i. Pastinaca Syriac. 443 ———————————————————————————————————	Sıfymbrium, i. Nasturtium aquat. 815
	- i. Mentha aquatica 533
	Sisyrrhynchium ejusque species 1166
Secamone, i. Apocynum Securidaca lutea major C.B. 921. Pennoi 928.	Sium Matth. & Italorum 814. minus impatiens 814
Sicula Glianis foliaceis 025, lutea minor Gliquis	Smilax aspera ejusque species 655. lavis, i. Con-
Sicula siliquis foliaceis 935, lutea minor siliquis recurvis 936. siliquis planis utrinque dentatis 939.	volvulus major. & min. 72 . bortensis, i. Phajeo-
dumetor. major, flo. vario siliq. articulatis C. B.	lus 88.4
925	Smyrnium ejúsque species 436,437
Sedum arborescens Bontii 1585. arborescens Stapelii	Soda 212
1878, maius arbore cens 1. 0. 007, majas vaigare	Solanifolia Circaa dicta, v. Circaa 401
ali agua Cali maiswis (pecies 687, 688, 1878	Solanum ejüfque species 671, &c. lignosum 672.
Sedi minoris valculo bicorni (pecies varia 1040,	fruticosum bacciferum 673, pomiferum ibid. & 755, item 1876, 1877. Spinosum Indicum 674.
1041, 1042, 1044, 1044	item 1875, 1876. tuberojum 6-5. vesicarium
Sedum minus stellatum seu echinatum 091,692,	681, 1876. Somniferum verticillatum ibid. le-
1879	thale 679. racemojum Americanum 662. pomo
Sedum serratum 1045, 1896. Alpinum quartum Cluf. 1085. tridactylites 1043. tridact. tectorum	Spinoso S. Stramonium 747, 748. Mexicanum
ibid, minus fruticosum C. B. i. Kali frut. 199	flo. magno, &c. 399. tetraphyllon & triphyllon, i.
Sel Serapionis 1831	Herba Paris 670
Selago Indiæ Orient. Breyn. 1852	Soldanella ejusque species 726
Sempervivum ejusque species, v. Sedum 687. ma-	Solea equina J.B. v. Ferrum equinum 930
rinum baccsferum 1077	Solidago Saracenica ejúsque species 279
Senecia ejulaue (pectes 290, 1861, arbore cens Vir-	Sonchus ejusque species 224, 225. lanatus Dalecham-
minima Aministra folio 1799	pii 231
Senna Alexandrina 1742. Occidentalis Paiomirioba dicta 912. Orientalis bexaphylla 1743	Sondari H. M. 1624 Sophera Alpini 914
dicta 912. Orientalis bexaphylla 1743	Sophera Alpini 91-1 Sophia Chirurgorum 812
Seriphium v. Avjininum	
Germaničum, i. Sophia Chirurg. 812	
Serpentaria triphylla, v. Arum 1208, 1209 Virginian. i. Polyrrhizos 763	20 6
	6
Serpentaria major & minor Lugd. i. Dracontium	Spartum 1259, 1260
1211. famina Fuch. i. Bistorta 186, 187	Oparata (estata istata (pecies) 12).~
Serpyllum ejissque species \$21,522	Speculum Veneris 742
Serratula 331	Spelta S. Zea
Sesamoides parvum Matth. v. Cichorium 257. Sa-	. Spergula ejúsque species 1034
lamanticum magnum, i. Lychnis 1002	Sphacetus I beopur. C. D. L. durom
Sesamum verum 1327. perenne Indicum Zanoni	
Graminis Ischæmi species	Spice Center 191. Indica
Sesban Alpini v. Galega 927	Direction and the second
Sefeli Athiopicum frut. 476. pratense 453. mon	
tanum Cicutæ folio glabrum 452. palustre lacte scens s. Thysselinum 413. montanum Fæniculi fo	alba, i, Oxyacantha 1458
lio 439. Massiliense Ger. 414 Officinarum C. B	
438. Creticum majus & minus, i. Tordylium 411	cervina, i. Rhamnus cathart. 102
412. Peloponnenje Matth. v. Cicuraria 451	Solftitialis, i. facea 31
2 mont, Pannon. 438	Burgi Monspeliens.i. Alaternus 100
Sferro cavallo Geln.i. Ferrum equinum 930	Spinachia ejulque species
Siciliana J. B. i. Androfæmum vulgare 1020	3 Opiniar 1 15 200
Sida 1000	
Sida pou H.M. 1785	
Sideritis ejúsque species 562, &c. ad 566. Alpin	Sauinanthum, i. Schananthum
Hyffepifolia 55	Stacky

INDEX.

Stacoys equipme (pecies \$51, \$55, 18-	2. Dalutric for	Tarahan I D D	pag.
Stachys ejúsque species 554, 555, 18; tida, i. Panax coloni Ger.	563	Tarchon J. B. v. Dracunculin Tarcriaya Brafil, Mascgr.	373
Staphylinus Veterum	465	Tareroqui Marcgr.	859
Staphylodendron	1681, 1919	Tarton-raire	912
Staphie agria	705	Tataisba Marcor	1588
Statice Dalech.	1037	Lataria Ilmanica	1639
Stella leguminosa	938	Latura, S. Datura i Scramonia	424
Stellaria aquatica	1323	Taxocoquamoclit, i. Sesban Agypt.	748
Stabe ejúsque species 323, 324 fri	iticosa Cretica	Taxus	917 1416
324. capitata Rosmarini folio Stuchas Arabica	323	Tecomaxochitl	/0
	513, 514	Telephium ejusque species 689, legitimum In	
	80,281, 282	Commercial approx 1016. Dielectrida	S. Scor-
Stratiotes millefolia	47, 740, 749		956
Stratiotes	345,346	Tenga H. M. i. Palma coccifera	1356
Strychnodendron, i. Amomum Plinii	1324	Terebinthina refina dicta	1403
Struthium S. Lanaria Imper	673 1000	Terebinthus	1577
Styrax arbor 1680 liquida Aceric fol	in + 101	Teregam	1435
Virginiana Aceris folio 1799. rs	bra Officin	Terracrepola	225
	1681	Terra merita Officin.i. Curcuma Tertianaria J. B:	1204
Suber	1393	Terræ glandes, i, Chamæbalanus legumin.	572
Sucu Sinensium	1834	Tetlatiam Nieremberg Hernand.	895
Succifa Scabiofæ species	380, 1866	Tety-note-tha S Vitis exhaution Diff	1047
Sumach S. Rhus	1490	Tety-pote-iba S. Vitis arbuftiva Pifon. p. :	150. Ex
Su-pim Boym.	1645	stercore Avium Tetyns nasci dicitur a	arbores .
Succi exotici		Aurantiorum, quas maritat, & prænin ria tandem cooperit & enecat. Folio e,	nia luxu-
Sultan Zambach, i. Lilium album pere	gr. 1110	majoris simili. Ex*bujus radicibus &	c Nayrtt
sura uquor	1258		
Syalita H. M.	1707	medicamentum ad ventris & pedum inf	t mpgne
Sycomorus	- 1-1	frigore ortas.	a:sones e
Symphytum majus S. Confolida ma. s		Tetragonia Theophrasti, i. Euonymus	
		I cucrium civi que (pecies	6, 870
raginis facie 494 petraum, i. Prun	ella 551	Teucrit S. Chamadryos (puria varia foec	8 9
Sympuonia Dalech. i. Amarantus tric	olor 203	a contrator all plantes Cifes plane	608
Syringa ejúsque species 1763, 1764 lactescens, &c.	• Malabarica	1 exocitijera iviexicana	1792
Systrhynchium S. Sisyrhynchium	1785	Thalictrum ejúsque species	403
25 5	1166, &c.	Thapsia ejusque species 418,4	19,000
	1100,0%.	Thee Chinenfium, Tichia Fanonenfium	19,60
T.	1100,0%.	Thee Chinenfium, Tichia Fanonenfium	19,60
T.		Thee Chinenfium, Tschia Japonensium Theka H. M. i. Kiati S. Quercus Indic	19,60
T. Tabacum ejúsque species	713	Thee Chinensium, Tschia Japonensium Theka H. M. i. Kiati S. Quercus Indic. Thapsius S. Tapsius harharus	1620 1620 4 Bontii 1565
T. Tabacum ejúsque species Tabaxir Tacamabaca	713 1315	Thee Chinensium, Ischia Japonensium Theka H. M. i. Kiati S. Quercus Indic. Thapsus S. Tapsus barbatus Thlassi ciusus (pocies 800 1885 41.0.	1620 a Bontii 1565 1094
T. Tabacum ejúfque species Tabaxir Tacamahaca Tacomaree, j. Arundo Saccb,	713	Thee Chinenfum, Tschia Japonenssum Theka H. M. i. Kiati S. Quereus Indie. Thapsin S. Tapsus barbatus Thlassis ejusque species 809, 1885. Alysso ibid. Vs. caries solio 830. Draha solio 8	119,6°c. 1620 a Bontii 1565 109‡ s dictum
T. Tabacum ejúſque ſpecies Tabaccir Tacamabaca Tacomaree, i. Arundo Sacch, Tacori Dracoms arboris folium limile	713 1315	Thee Chinenfum, Tehia Japonenfum Theka H. M. s. Kiati S. Quereus Indie. Thapfin S. Tapfus barbatus Thiaffi ejidque (pecies 809, 1885. Alyffo ibid. V. carias felio 830. Draha falio 8 foliatum \$22. Saxatif 822. ombid.	119,6°c. 1620 a Bontii 1565 1094 a dictum 31. per-
T. Tabacum ejúlque species Tabaxir Tabaxir Tabaxir Tamanacca Tacomaree, i. Arundo Sacch, Tacori Dracoms arbori folium simile Tacori Dracoms Arbori folium simile Tacusa Lizuma Ampolense	713 1315 1846	Ilue Chinenfium, Ifchia Japonenfium Theka H. M. i. Kiati S. Quercus Indic Thapfus S. Tapfus barbatus Thlasfis cjulque species 809, 1885. Alysfio ibid. Vu. sarise folio 830. Draba folio 8 foliatum 832. Sarastile 833. umbellatum (cutatum 852. Sarastile 833. umpellatum)	1620 1620 4 Bonnii 1565 1094 5 dictum 31. per-
T. Tabacım ejdfque Species Tabasır Tacamahaca Tacomarce, i. Arundo Sacch. Tacori Draconss arboris Folium simile Tacufa Lignum Angolenfe Teda	713 1315 1846	Thee Chimenfum, I Clebus Tapprensium Theeka H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfirs S. Tapfius barrbatus Thalpir ejulque species 899, 1885, Alyssia 19th. V. zarias folio 830, Draba, falso 8 foliatum 823, Saxatile 832, ambellatum suriatum 846, 837, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium Contusti. i. orran Disconti	1620 a Boneii 1565 1094 s dictum 31. per- 835. bi-
T. Tabasım eji/que species Tabasın Tabasın Tasınınbaca Tasınınbaca Tasınınbaca Tasınınbaca Tasının Tasınınbaca Tasının Tasınbacın Tasının İngolenje Teda Tegera H.M. 1741, Tap, Wellis	713 1315 1846	Thee Chimenfulm, Ifchia Japonenfum Theka H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfus S. Tapfus barbatus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1885, Alyffus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1885, Alyffus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1885, Alyffus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1885, Alyffus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1881, Alyffus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1881, Alyffus RS1, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Alyffus	1620 a Bonsii 1565 1094 s dictum 31. per- \$25. bi- \$66. \$28. is Zano-
T. Tabacum ejifgue species Tabaxir Lusumahaca Lusumahaca Lusumare, i. Arundo Sacch, Lucori Draconis arboris folium simile Tausia Lignum Angolense Tausia Lignum Angolense Tagera H. M. 1743, Tag, Wellis Tagetes	713 1315 1846 1808 1399 1746	Thee Chimenfulm, Ifchia Japonenfum Theka H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfus S. Tapfus barbatus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1885, Alyffus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1885, Alyffus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1885, Alyffus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1885, Alyffus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1881, Alyffus Thiafpis cjülque (pecies 809, 1881, Alyffus RS1, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Albitumen more) Thiafpis (pecies 809, 1881, Alyffus	1620 a Bonsii 1565 1094 s dictum 31. per- \$25. bi- \$66. \$28. is Zano-
T. Tabacum ejüfque species Tabacum Tabacus Tucamahaca Tucomaree, i. Arundo Sacch. Tu	713 1315 1846	Inec Chinenfum, I Cloba Japonenfum Theka H. M. i. Kiati S. Quercus Indic. Thapfin S. Tapfus barbatus Thisfir ji-ique [pecies 809, 1885, Alyffin ibid. V., cariae folio 830. Drabae, falio 8 foliatum 832. Savatile 832, ambellatum [cuitatum 846, 837. fatuum, i. Burfa pa Alexandrinum Contuji, i. veran Disforrid ni 834. Alpibuum minus 821. minus G clypeatum Serpfili falio 841. montanu falio ibid. angusfridum, i. Nastruitus falio ibid. angusfridum, i. Nastruitus	1620 a Boniii 1565 1094 a 1565 1094 a 1565 a 1094 bi- st. 828. is Zano- cr. 875. n Glasti n minus
T. Tabacum ejúfque species Tabaxir Tabaxir Tasamahaca Tacumaree, i. Arundo Saceb, Tacori Draconis arboris folium simile Tacula Lignum Angolense Tada Tagera H. M. 1744, Tag. Wellia Tagetes Tajaaba Pison. Brassica Sp: Talagas Galenssica	713 1315 1846 1808 1399 1746	Inec Chimenfum, I (chia Japonenfum) Tokak H.M. i. Kati S. Quercus Indic Thapfun S. Tapfus barbatus Thalifi e iyi'que (pecies 809, 1885, Alyffor ibid. V. saria folio 830. Draba folio 8 foliatum 822. Saxaille 833, ambollatum fastatum 846, 837. fatuum, i. Burfa pa Alexandrum Contifi, i. cream Disformi ni 834. Alpinum minus 851. minus G cippeatum Serpli falia 841. montamu falio ibid. arguftfolium, i. Nafurtium falio ibid. Arguftfolium, i. Nafurtium 825, Roja Harrichonea Merrichonea	119,6 c. 1620 a Bontii 1565 1094 a dictum 31. per- 835. bi- sif. \$28. is Zano- er. \$75. n Glafti n minus 1711
T. Tabacum ejúfque species Tabacum Tabacum Tusamahaca Tusumanee, i. Arunda Sacch. Tusumi Araconis arboris folium simile Tusumi Araconis Argolense Tusumi Araconis Argolense Tusumi Araconis Argolense Tusumi Araconis Argolense Tusumi Araconis Argolense Tusumi Araconis Argolense Tusumi Araconis Argolense Tusumi Araconis Argolense Tusumi Araconis Argolense Tusumi Araconis Argolense Tusumi Araconis A	713 1315 1846 1808 1399 1746 341 1368	Inec Chimenfum, I (chia Japonenfum) Tokek H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfan S. Tapfus barbatus Thalpis i ijilque (pecies 800), 1885. Alyffor ibid V. saira felio 830. Draba fibio 8 feliatum 832. Saxaile 833. ambellatum faitatum 846, 837. fatuum, i. Burfa pa Alexandrum Contigi, i. veram Disformi ni 834. Alphuum minus 851. minus G cippeatum Serpli falio 841. montamu falio ibid. arguftfolium, i. Nafurtiun 821. Roja Herichomea difilm Thua Crabor iBurffen Thua Crabor iBurffen Thua Crabor iBurffen Thua Thou Parkor iBurffen Thya Theophafi S. Arbor Vine	1620 4 Bontii 1565 1594 1 dittum 31. per- 835. bi- iif. 928. is Zano- ce. 855. n Glafi: n minus 1711 1840
T. Tabacum eji/que species Tabacum eji/que species Tabacum Tatomarce, i. Arundo Sacch. Tacori Dracoms arbori solum simile Tacus Ligunum Aingolense Tageta H. M. 1743, Tag, Wellia Legen H. M. 1943, Tag, Wellia Legen H. M. 1960n. Brassica Sp: Taliage and taste species Taste Species	713 1315 1846 1808 1399 1746 341 1368 1787	Thee Chimenfum, I Clebs Tapporenfum Theka H. M. i. Kisti S. Quereus Indie Thapfira S. Tapfius barbata Thalpir ejülgute [pecies 889, 1885, Alyffor John V. zarias [olio 830, Draba falio 8 foliatum 832, Saxatile \$32, ambedlatum feutatum 845, 837, fatuum, i. Burfa pa diexamirium Contufi, i. verann Diofeorid ni 834, Alpinum minus 831, minus G cippeatum Serypli falio 841, minus G folio thid. argusfifolium, i. Nafinriun 831, Rofa Hereckonnea dishum Taya Theophrafis S. Arbov Vita Timpha Theophrafis S. Arbov Vita Timpha Theophrafis S. Arbov Vita Timpha Gracorum, i. Saturcia	19,6°c. 1620 4 Bonris 1565 1094 2 dictum 31. per- 325, bi- 15. 828. 15 Zano- 16. 875. 1711 1840 1408
T. Tabacum ejúfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tawamahaca Tawamahaca Tawam Dragonig Tawah Tawah Tawah Tawah Tawah Tawah Tawah Tawah Tawah Tawah Tawah Tawah Tawah Tahah Tawah Tahah Tawah Taha	713 1315 1846 1808 1399 1746 342 1368 1787 1449 1748	Inec Chimenfum, I (chia Japonenfum) Tokek H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thasfin S. Tasfiu barbatus Thisfis i jülque (species 809, 1883. Alysfin ibid. V. saria folio 830. Drake folio 8 foliutum 832. Saxatile 833. umbellatum funtatum 836, 837. fatuum, i. Barfa pa Alexandrium Contifi, i. veran Disformi n. 834. Alphoum minus 831. minus G cypeatum Serylli folio 841. montamu folio ibid. argustfolium, i. Nastriim Tou O arbor thurifra Thym Theophasii S. Arbor Vita Taymbra Gracorum, i. Satureis Thymelae eijuluu (pecies 102.	19,6%. 1620 4 Bonrijs 1565 1094 5 dietum 31. per- 8235. bis. is Zano- er. 825. n Glafti n minus 1711 1840 1408 8,1870
T. Tabasım ejöfque fpeciet Tabasın tabasın taramabaca Tatomaree, i. Arundo Saceb. Tacom Draconsa arboris folium fimile Tacufa Lisquam Angolenfe Teda Tageta H. M. 1743, Tag. Wellia Tageta H. M. 1743, Tag. Wellia Tageta Singalenfium Talairk kara Talairk Kara Tamaratonga H. M. i. Carambolas Tamaratonga H. M. i. Carambolas Tamaratonga H. M. i. Carambolas Tamaratonga Civilentalis	713 1315 1846 1899 1746 342 1368 1787 1449 1748	Inec Cimenfium, I (chia Japonenfium) Tokak H. M. i. Kisti S. Quercus Indic. Thapfira S. Tapfiu harbatus Thlaffir i jülgue [pecies 809, 1885, Alyffor Johd. V. zaria folio 830, Draha falio 8 foliatum 832, Saxatile 832, ambollatum foutatum 836, 837, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium Contifi, i. veram Disformi m 834, Alpinum minus 831, minus G cippatum 827, Papil folia 831, montanu falio biid, arguftifolium, i. Nafrarium Sav. Rofa Herichomea distimu Tinu & arbor thurifera Tinymbra Gracorum, i. Sarbor Vita Tinymbra Gracorum, i. Sarbor Vita Tinymbra Gracorum, i. Sarvicia Tinymbra Gracorum, i. Sarvicia Tinymbra Gracorum, i. Sarvicia Tinymbra Gracorum, i. Sarvicia Tinymbra Gracorum, i. Sarvicia Tinymbra Gracorum, i. Sarvicia Tinymbra Gracorum, i. Sarvicia Tinymbra Gracorum, i. Sarvicia Tinymbra Gracorum, i. Sarvicia	19,6%. 1620 4 Bonrijs 1565 1094 5 dietum 31. per- 8235. bis. is Zano- er. 825. n Glafti n minus 1711 1840 1408 8,1870
T. Tabacum ejúfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tawamahaca Tawamahaca Tawam Dargonig Tawai Tawamiw Tawamiw Tawawi	713 1315 1846 1808 1399 1746 342 1368 1787 1449 1748 1800 1704	Thee Chimenfum, I (chia Japonenfum) Theka H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfus S. Tapfus barbatus Thalpis e ijidque (pecies 809, 1883. Alyfin ibid. V. saria folio 830, Draha filio 8 foliatum 83.2. Saratile 83.3. umbellatum fustasum 83.5. 837. Tatuum, i. Burfa pa Alexandrinum Consufi, i. veram Disformi ni 83.4. Alpinum minus 83.1. minus G elopeatum Serpili falia 84.1. montamu falio Ibid. arguftfolium, i. Nafurtiun S21. Rofa Herechontea dilimm Thu Crabor thurfrea Thymbra Gracorum, i. Satureia Täymbra Gracorum, i. Satureia Täymbra Grifque (pecies Täymbra eijidque (pecies Täymbra eijidque (pecies Täymbra eijidque (pecies Täymbra eijidque (pecies Täymbra eijidque (pecies Tapmelae eijidque (pecies Täymbra eijidque (pecies Tapmelae eijidque	119,6%. 1620 16010 1565 1994 20161um 21. per- 825. bi- 165. 828. 18 Zano- 21. 828. 1711 1840 1408 8,1870 21198 211918
T. Tabacum ejófque species Tabacum Tabacum Taumabaca Tacumbaca, Tacumbaca, Tacumbaca, Tacumbaca, Tacumbaca, Tacumbaca, Tacumbaca, Tacumbaca, Tacumbaca, Tacusala Ligunum Angolense Tageta H. M. 1741, Tag. Wellia Tageta H. M. 1741, Tag. Wellia Tageta H. M. 1741, Tag. Wellia Tageta H. M. 1741, Tag. Wellia Tageta H. M. i. Carambolas Tamarinous Tama	713 1315 1846 1899 1746 341 1368 1787 1449 1748 1800 1704	Thee Chimenfum, I (chia Japonenfum) Tokak H.M. i. Kisti S. Querems Indie Thapfin S. Tapfus barbatus Thlashi ejidque [pecies 899, 1885, Alysso joid, V., saria folio 830, Draba folio 8 foliatum 832, Saaxiile 833, ambellatum fantatum 836, 837, fatuum, i. Burfa pa Alexandrum Consist, i. curan Disformi m 834, Alpinum minus 851, minus G cippeatum 851, himse Strylli falia 841, montamu folio biid, argustfolium, i. Nastriium Tou cor arkor thurstra. Tou cor arkor thurstra. Tou cor arkor thurstra. Tou cor arkor thurstra. Toymbra Grecorum, i. Saturcia Toymbra Grecorum, i. Saturcia Toymbra Grecorum, i. Saturcia Toymbra Grecorum, i. Saturcia Toymbra Grecorum, i. Saturcia Toymbra Grecorum, i. Saturcia Toymou ejidque [pecies Toymou ejidque [	1620 1620 1665 1765 1765 1794 17 dietum 17 dietum 18 28 28. 18 28 28
T. Tabacum ejúfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tacumahaca Tacumahaca Tacuni Draconus arbora folium simile Tacusi Ligumu Angolenje Tacusi Ligumu Angolenje Tacusi Ligumu Angolenje Tagera H. M. 1743, Tag. Wellia Tagera H. M. 1743, Tag. Wellia Tagera Gingalensium Talaga Se Gingalensium Tamaratanga H. M. i. Carambolas Tamarinan Occidentalis Tamarini S. Tamarafeus Tamari Tamarafeus Tamara Plinii Tamara Plinii Tamara Plinii Tamara Plinii	713 1315 1846 1899 1746 341 1368 1787 1449 1748 1800 1704	Thee Chimenfum, I (chia Japonenfum) Theka H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfus S. Tapfus barbatus Thiafis e ijidque (pecies 800, 1885, Alyffoi 19id. V. saria felio 830, Drahe, filio 8 foliatum 83,2. Saxaile 83,3 umbellatum Gutatum 84,5 837, fatuum, i. Burfa pa Alexandrimon Consigli, veram Disformi ni 83,1, Alpinum minus 851, minus G cippeatum Serpili falio 841, montamu folio Ibid. arguftfolium, i. Nafurium S21, Rofa Herechonica dilum Thu & arbor thurfera Thym Theophafi S. Arbor Vitae Täymbra Graecorum, i. Satureia Täymelae eigique (pecies Täymen eigique (pecies Täymen eigique (pecies Täymen eigique (pecies Täymen eigique (pecies Täymen eigique) Thead is Hyacinthus burrodes	119.620 A Fontil 119.620 A Fontil 129.4 To distum 31. per- 825. bi- 65. S A Fontil 1840 A Fontil 184
T. Tabacum ejúfque species Tabacum Tabacum Tabacum Taucamabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Tauda Laguma Tageta Tag	713 1315 1846 1808 1399 1746 342 1368 1787 1449 1748 1800 1704 1003	Thee Chimenfum, I (chia Japonenfum) Tokak H.M. i. Kisti S. Querems Indie Thapfin S. Tapfus barbatus Thlashi ejilque [pecies 899, 1885, Alysso jold. V., saria folio 830, Draba folio 8 Jolatum 832, Saxaile 832, ambellatum futtatum 836, 837, fatuum, i. Burfa pa Alexandrum Consigi, i. overan Disformi m 834, Alpinum minus 831, minus G cippeatum 829, Repli folio 841, montemun folio bild. argustfolium, i. Nastriium S22, Rofa Herrichomea distimu Thus & arkov tharfrea Thymbra Grecorum, i. Saturcia Thymbra Grecorum, i. Saturcia Thymbra Grecorum, i. Saturcia Thymbra Grecorum, i. Saturcia Thymbra Grecorum, i. Saturcia Thymbra Grecorum, i. Saturcia Thymus cijque [pecies 519, 520, 521. capit. ticus Thyliclium Thotadi, i. Hyacimbus betryodes Terridis flos	119.00 c. 1620 1620 1620 1620 1620 1620 1620 1620
T. Tabacum ejúfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tauamabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Tauni Draconis arboru solum simile Tauqia Ligumu Angolenje Tada Tageta H. M. 1741. Tag. Wellia Tageta H. M. 1741. Tag. Wellia Tageta H. M. 1741. Tag. Wellia Tageta Secting alunsium Taliaga Se Cingalunsium Taliaga Se Cingalunsium Tamari Secting alunsium Tamari Secting alunsium Tamari Sectionalis Tama	713 1315 1846 1898 1399 1746 342 1368 1787 1449 1748 1800 1704 1103 660 720 1103 1103 1103 1103 1103 1103 1103 11	Thee Chimenfum, I (chia Japonenfum) Theka H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfus S. Tapfus barbatus Thiafis e ijidque (pecies 809, 1885, Alyffoi 1964 V. saria felio 83, Drahe, filio 8 foliatum 83,2. Saxaile 83,3 umbellatum Guitatum 84,5 83,7 fatuum, i. Burfa pa Alexandrimum Consufi, i. ceram Disformi m 83,4. Alphum minus 85,1. minus G clipsatum Serphi falio 81,1 montanus filio Ibid. arguftfolium, i. Nafurium S3, Nofa Herichomea dilum Thu & arbor thurifra Thu & arbor thurifra Thuy Theophafi S. Arbor Vitæ Täymbra Gracorum, i. Satureis Täymbra Grifque (pecies Täymbra Grifque (pecies Töyllimum Thobadi, i. Hyacinthus betryodes Tigridis flos This ejique (pecies	19.6 c. 1620 4 607:19 1565 1094 s. 16161m 31. per- 835. bis. 16. 838. is Zano- er. 875. s. 1711 1840 1408 8, 1870 9, 1918 413 1161
T. Tabacum ejúfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tauamabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Taumabaca Tauni Draconis arboru solum simile Tauqia Ligumu Angolenje Tada Tageta H. M. 1741. Tag. Wellia Tageta H. M. 1741. Tag. Wellia Tageta H. M. 1741. Tag. Wellia Tageta Secting alunsium Taliaga Se Cingalunsium Taliaga Se Cingalunsium Tamari Secting alunsium Tamari Secting alunsium Tamari Sectionalis Tama	713 1115 1846 1808 1399 1746 342 1368 1787 1449 1748 1806 1704 1704 1704 1704 1704 1704 1704 1704	Inec Chinenfum, Ischia Japonenfum Tokak H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfan S. Tapfus barbatus Thalpfa i tidque species 809, 1885. Alysso ibid. V. saria felio 830. Draba fisio 8 filiatum 812. Saxaile 831, ambellatum fisitatum 816, 837. fatuum, i. Burfa pa Alexandrium Contigi, i. ceram Disformi m 831. Alphuum minus 811. minus G cippeatum Serpsli falio 811. montamu falio ibid. argustfolium, i. Nasturium Sa2. Roja Herichomea distimu Tous Co arbor starifra Tougus Theophafi S. Arbor Vita Taymbra Gracorum, i. Sarureia Taymbra Gracorum, i. Sar	119,6% c. 1620 1620 1655 1794 1865 1874 1865 1874 1875 1875 1875 1875 1875 1875 1875 1875
T. Tabacum ejüfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tacamahaca Tacamahaca Tacumare, i. Arunda Sacch. Tacufa laignum Angolonje Tacufa laignum Angolonje Tada Tagera H. M. 1743, Tag. Wellia Tagera Tagera H. M. 1743, Tag. Wellia Tagera Tajanba Pison. Brassica Sp: Gaing as Gingelensium Tamarindum Tamarindum Tamarindum Tamarins S. Tamarifciu Tamarin S. Tamarifciu	713 1315 1846 1808 1399 1746 341 1368 1787 1449 17748 1800 1704 1103 660 **rum 350.**mi- **olium 340.**di	Ibec Chimenfum, Ischia Japonenfum Theka H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfus S. Tapfus barbatus Thalpfus S. Tapfus barbatus Thalpfus iqiique (pecies 809, 1885, Alyffus Thistip iqiique (pecies 809, 1885, Alyffus Thistip iqiique (pecies 809, 1885, Alyffus Thistip iqiique (pecies 819, 1885, Alyffus feliatum 823, Savastile 833, umbulatum feliatum 824, Savastile 833, umbulatum feliatum 824, Savastile 833, umbulatum felia bila Aphinum minus 821, iminus G clopeatum Serphili fus 841, iminus G clopeatum Serphili fus 841, iminus G clopeatum Serphili fus 841, iminus filia bila avaqufifisium, i. Nafurium 825, Refa Herichonica dilimm Tun G-wiro Iburifera Tunga Theophrafi S. Arbor Vita Thymbus qiqique (pecies Thymbus qiqique (pecies Togridus flos Titus qiqque (pecies Titus Titus qiqque (pecies Timbo Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes Timbo (in the fusion but prodes) Timbo (	119,0° c. 1620 a Bonzii 1565 1596 x dietum 31. per- 32. per- 38. \$28. is Zano- er. \$25. n Glafti n minus 1711 18408 8,1870 9,1918 413 1161 1162 1163 1723 1723 1723
T. Tabacum ejüfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tacamahaca Tacomanece, i. Arunda Sacch. Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tagene H. M. 1743, Tag. Wellia Tagene Tagene Tagene Tagene Tamarahaca T	713 1115 1846 1808 1399 1746 341 1368 1498 1498 1500 1704 100; 600; 600; 600; 600; 600; 600; 600;	Inec Chimenfum, Ischia Japonenfum Tokak H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfan S. Tapfus barbatus Thalpfie i ijique [pecies 839, 1885, Alyffor Tokah L. Saria felos 830. Draba fisio 8 feliatum 832. Saxaile 833, ambellatum fisitatum 845, 837. fatuum, i. Burfa pa Alexandrum Contigi, i. veram Dioformi ni 834. Alphoum minus 851. minus G cippeatum Serpli fisio 841. montamu folio bild. argustfolium, i. Nafurtiun 827. Rofa Herichomea distimu Tous Chemparty Serpli fisio 841. montamu Tous Chemparty S. Arbor Vitae Toymbra Graecorum, i. Saturcia Toymbra Graecorum, i. Saturcia Toymbra Graecorum, i. Saturcia Toymbra Graecorum, i. Saturcia Toymbra gidfue [pecies Toymbra gidfue [pecies Toymbra gidfue [pecies Toymbra gidfue [pecies Toymbra gidfue [pecies Toymbra gidfue [pecies Toymbra gidfue [pecies Toymbra gidfue [pecies Toymbra gidfue [pecies Toymbra gidfue [pecies Timbo Timbra [picin folio]	119,0°c. 1620 a Bontiii 1565 1095 1095 2 dictum 31. per- 325, per-
T. Tabacum ejúfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tacamahaca Tacumaree, i. Arundo Sacch. Tacumaree, i. Arundo Sacch. Tacumaree, i. Arundo Sacch. Tacumaree, i. Arundo Sacch. Tacumaree, i. Arundo Sacch. Tacumaree, i. Arundo Sacch. Tageta H. M. 1743, Tag. Wellia Tageta H. M. 1743, Tag. Wellia Tageta Grapeba Pison. Brassica Sp: Talagas Cingalensium Talagas Cingalensium Tamarindus Temarindus Temarindus Temarindus Temarindus Temarines	713 1315 1846 1808 1399 1746 341 1368 1787 1749 17748 1500 660 rum 352.mi	Inec Chimenfum, Islain Japonenfum Theka H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfus S. Tapfus barbatus Thalpfus S. Tapfus barbatus Thalpfus juique (pecies 809, 1885, Myffus Thislain islain service for 839, 1885, Myffus Thislain S. Tapfus 1883, Myffus fillatum 823, Savastile 833, umbulatum feutatum 824, Savastile 833, umbulatum feutatum 824, Savastile 833, umbulatum feutatum 845, 837, feutatum 824, feutatum Serphili felle 841, montanu felle bild, annua 821, montanu felle bild, annua felle 841, montanu felle bild, annua felle 841, montanu felle bild, annua felle 841, montanu felle bild, annua felle 841, montanu felle bild, annua felle 841, montanu felle bild, annua felle 841, montanu felle bild, annua felle felle 441, felle felle 841, montanu felle 8	119,0° c. 1620 a Bonzii 1565 1596 x dietum 31. per- 32. per- 38. \$28. is Zano- er. \$25. n Glafti n minus 1711 18408 8,1870 9,1918 413 1161 1162 1163 1723 1723 1723
T. Tabacum ejüfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tacamahaca Tacamahaca Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tacumahaca Tam	713 1115 1846 1808 1399 1746 341 1469 1748 1800 1704 1007 7007 320. mi- 0ium 340. c. mi- 0ium 340. c. mi- 1547 1547 2.182. coule	Inec Chimenfum, Ischia Japonensum Tokah H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfan S. Tapfus barbatus Thalpis i ijique [pecies 809, 1885, Alysfin ibid Iv. saria felos 830, Draba fisio 8 feliatum 832, Saxaile 83, ambellatum fisitatum 845, 837, fatuum, i. Burfa pa Alexandrum Contigi, i. veram Dioformi n 834, Alphoum minus 851, minus G cippeatum Serpli falos 841, montamu folio ibid, argustfolium, i. Nafurtiun 822, Rofa Herichomea distimu Tous Or arbor Iburfare Thym Theophasis S. Arbor Vitae Toymbra Graecorum, i. Satureis Toymelae ajisque species	119,6 c. 1650 a Bonrii 1565 to94 to95 to94 to 21. per- 835. bi- 158 to 23n to 23n to 23n to 23n to 23n to 24n to 2
T. Tabacum ejúfque species Tabacum ejúfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tacumanhaca Tacumanhaca Tacumi Draconsa arbora sfotium simile Tacus Draconsa arbora sfotium simile Tacus Lingum Angolense Tacus Lingum Tagetas Tagetas Tajetas Tajetas Tajetas Tajetas Tajetas Tamarinon Tamarinon Tocidentalis Tamarinon Tajetas Taje	713 1115 1846 1808 1399 1746 341 1469 1788 1788 1788 1788 1794 1704 1800 1794 161 161 162 1680 1880 1880 1880	Inec Chimenfum, Ischia Japonenfum Theka H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfus S. Tapfus barbatus Thalpfus S. Tapfus barbatus Thalpfus juique (pecies 809, 1885, Myffus Thistip i qiique (pecies 809, 1885, Myffus Thistip i qiique (pecies 809, 1885, Myffus Thistip i quanti pecies for service pecies and filliant feliatus 823, Sarxatile 833, umbulatum Gentatum 824, Sarxatile 833, umbulatum Gentatum 824, Biptuma muna 821, muna Gentatum Serphil folk 841, muna Guitam Republi Alpuma muna 821, muna Gentatum Republi 1888, and Gentatum Republi 1888, Arbor Vita Tombra Gractorum, 1. Saturcia Tombra Gractorum, 1.	119,6 c. 1650 a Bontii 1565 1095 1095 1095 1095 1095 1095 1095 109
T. Tabacum ejüfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tacamabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacusia Liguma Tagodense Tadada Taguma Tagodense Tageta H. M. 1741, Tag. Wellia Tageta H. M. 1741, Tag. Wellia Tageta H. M. 1741, Tag. Wellia Tageta Sec. Gingalensium Taliapaba Pison. Brassica Sp: Taliapas Cingalensium Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tananianon Ta	713 1115 1846 1808 1399 1746 341 1469 1788 1788 1788 1788 1794 1704 1800 1794 161 161 162 1680 1880 1880 1880	Inec Chimenfum, Ischia Japonenfum Theka H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfan S. Tapfus barbatus Thalafis e ijidque [pecies 800, 1883. Alyffor ibid. V. saria folio 83,0 Drabe, fisho 8 folistum 83,5 Saxatile 83,3 umbellatum feutatum 83,5 Saxatile 83,3 umbellatum feutatum 83,5 Saxatile 83,3 umbellatum feutatum 83,5 Say, faitum, i. Barfa pa Alexandrivum Consigli, i. verano Disformi ni 83,4 Alphoum minus 831. minus G cippeatum Serpili folio 831. montanu folio ibid. arguftfolium, i. Nafurtiun Tou & rabor thurifrea Thym The properties Thoya Theophafi S. Arbor Vita Taymbra Gracorum, i. Saturcia Taymbra Gracorum, i. Saturcia Taymbra Gracorum, i. Saturcia Taymbra Gracorum, i. Saturcia Taymbra Gracorum, i. Saturcia Taymbra Gracorum, i. Saturcia Taymbra Gracorum, i. Saturcia Taymbra Gracorum, i. Saturcia Taymbra giique [pecies 19, \$20, \$21. capit. ticus Tobadi, i. Hyacinthus botryodes Tartinis floi, i. Genifla tiniloria Tinda parva H. M. Timas S. Laurui filveofrii Tipioca Tipi, alliaria trafii. [pecies feutic. fl.). a fruit migro visuudo l'amoram mifar pili fruit migro visuudo l'amoram mifar pil	119,6 c. 1650 a Boniii 1565 to94 r dielum 21. per- 825. bi- 818. S18. ii Zano- ce. 87. ii H40 1840 1840 1840 1840 1840 1840 1840 18
T. Tabacum ejúfque species Tabacum ejúfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tacamahaca Tacumaree, i. Arundo Sacch. Tacuri Draconsi arboris folium simile Tacuri Draconsi arboris folium simile Tacuri Draconsi arboris folium simile Tacuri Draconsi arboris folium simile Tagets Talgets Talgets Talgets Talgets Talgets Tamarino Tanarino Tanar	713 1115 1846 1808 1399 1746 342 1368 1787 1449 1788 1800 1704 1203 700 700 1794 1547 1548 1540 1794 1547 1581 1602 1794 1547 181 182 1800 1800 1800 1800 1800 1800 1	Inec Chinenfum, Ichia Japonenfum Tokak H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfun S. Tapfus barbatun Thlashi civique species 899, 1885, Alysso ibid. V. saria folio 830. Draba fisio 8 fisiatum 832, Saxaile 831, ambellatum Jantatum 836, 837, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium 837, \$37, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium 837, \$37, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium 838, \$37, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium 838, \$37, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium 831, minus Gippatum Serpsli falia 811, montamu folio biid. argustfolium, i. Nasturium Tou Grabor thursfran Tou Grabor thursfran Touga Theophassi S. Arbor Vita Toymor seijague species Toymous eijague species Toymous eijague species Toymous eijague species Toymous eijague species Toylelium Tobadi, i. Hyacinthus betryodes Toylelium Tobadi, i. Hyacinthus betryodes Toylelium Tombo Tudonius so, i. Genista tintoria Tunda parva H. M. Tunsus S. Laurus species service, si. a fruiti migroriumdu l'emorano instar Pit Tippe, alliariae trassil, species service, si. a fruiti migroriumdu l'emorano instar Pit Tra-calii H. M. Tirbyonali species	119,6 c. 1650 4 Boniii 1565 1594 5 dillum 21. per- 825. bi- 158. S18. 1711 1840 1408 8, 1870 9, 1918 413 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1165 1172 1161 1161 1165 1172 1161 1161 1165 1172 1161 1161 1161 1161 1161 1161 1161
T. Tabacum ejüfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tacamahaca Tacomaree, i. Arundo Sacch. Tacomaree, i. Arundo Sacch. Tacomaree, i. Arundo Sacch. Tacomaree, i. Arundo Sacch. Tacomaree, i. Arundo Sacch. Tacomaree, i. Arundo Sacch. Tacomaree, i. Arundo Sacch. Tacomaree, Tagetes Tagetes Tagetes Tagetes Tagetes Tagetes Tagetes Tagetes Tagetes Tagetes Tamaren Tamaren Tamarindo Tanacitum ejüfque species 365, inodo mus odoro Campbor o C.B. o. Millej Trianum, i Fios Africanum, follo Tamarindo T	713 1115 1846 1808 1399 1746 342 1368 1787 1449 1788 1800 1704 1203 700 700 1794 1547 1548 1540 1794 1547 1581 1602 1794 1547 181 182 1800 1800 1800 1800 1800 1800 1	Inec Chimenfum, Ischeis Japonensum Tokeka H. M. i. Kisti S. Quereus Indie Thapfan S. Tapfus barbatus Thalpis e eigique species 800, 1883. Alysson Thalpis e eigique species 800, 1883. Alysson Thalpis e eigique species 830. Drake filio 8 foliatum 83,5 Sanxille 833. umbellatum fentatum 83,6 Sary faitum, i. Barfa pa Alexandrium Conniss, i. verann Discorni m 83,4 Alpinum minus 831. minus G cippeatum Serylli falio 811. montanus folio bitid. argustfolium, i. Nasturium Sax, Rofa Herrichontea 841. montanus Tous Or arbor tsurifera Thuy Theophassis S. Arbor Vitae Thymothea Gracorum, i. Satureis Thymothea Grisque species Topmelae eigique species Topmelae eigique species Topmelae eigique species Topmelae eigique species Topmelae eigique species Topmelae eigique species Topmelae eigique species Topmelae eigique species Topmelae eigique species Topmelae eigique species Topmelae eigique species Tombo Tunitorius species Timbo Tunitorius species Timbo	119,6 c. 1650 4 Boniii 1565 2 dillum 21, per 235, bi- 367, 828, is Zano- er, br.5, r. 7 Glaffi 11408 8, 1870 9, 1918 413 1165 143 1165 144 1840 1176 11840 1186 1186 11870 1186 11870 1186 1186 11870 1186 1186 1186 1186 1186 1186 1186 118
T. Tabacum ejüfque species Tabacum Tabacum Tabacum Tabacum Tacamabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacumabaca Tacusia Liguma Tagodense Tadada Taguma Tagodense Tageta H. M. 1741, Tag. Wellia Tageta H. M. 1741, Tag. Wellia Tageta H. M. 1741, Tag. Wellia Tageta Sec. Gingalensium Taliapaba Pison. Brassica Sp: Taliapas Cingalensium Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tamarianon Tananianon Ta	713 1115 1846 1808 1399 1746 342 1368 1787 1449 1788 1800 1704 1203 700 700 1794 1547 1548 1540 1794 1547 1581 1602 1794 1547 181 182 1800 1800 1800 1800 1800 1800 1	Inec Chinenfum, Ichia Japonenfum Tokak H. M. i. Kisti S. Quercus Indic Thapfun S. Tapfus barbatun Thlashi civique species 899, 1885, Alysso ibid. V. saria folio 830. Draba fisio 8 fisiatum 832, Saxaile 831, ambellatum Jantatum 836, 837, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium 837, \$37, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium 837, \$37, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium 838, \$37, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium 838, \$37, fatuum, i. Burfa pa Alexandrium 831, minus Gippatum Serpsli falia 811, montamu folio biid. argustfolium, i. Nasturium Tou Grabor thursfran Tou Grabor thursfran Touga Theophassi S. Arbor Vita Toymor seijague species Toymous eijague species Toymous eijague species Toymous eijague species Toymous eijague species Toylelium Tobadi, i. Hyacinthus betryodes Toylelium Tobadi, i. Hyacinthus betryodes Toylelium Tombo Tudonius so, i. Genista tintoria Tunda parva H. M. Tunsus S. Laurus species service, si. a fruiti migroriumdu l'emorano instar Pit Tippe, alliariae trassil, species service, si. a fruiti migroriumdu l'emorano instar Pit Tra-calii H. M. Tirbyonali species	119, dr. 1 1500 4 Boniii 1705 4 Boniii 1709 4 didium 1807 1 Boniii 1807 1 Boniii 1807 1 Boniii 1807 1 Boniii 1807 1 Boniii 1807 1 Boniii 1807 1 Boniii 1807 1 Boniii 1807 1 Boniii 1807 1 Boniii 1807 1 Boniii

I N D E X.

	pag.
pineus ibid. belioscopius 869. verrucosus 871. tu-	Tupa-ipi Marcgr. 1165
berolus S. Apios 870. Hibernicus 1888. Kagu-	Tupi enva, S. Scoperia
finus ibid.	Turbith Officin. v. Convolvulus 1882
Tlatlancuay Hern. 1343	- Gorganicum 418
Tlaolli, i. Frumentum Indicum 1249	Turritis ejusque species 799
Tlapalcoçatli Hern. i. Flos Africanus 1342	Tusai, i. Corona Imperialis 1105
Tlilxochitl Hern. i. Vaynillas 1330	Tussilago ejusque species 259
Tondi-Teregam 1787	Typha palustris 1312
Todda Panna H. M. 1360	Tzopilotl Hern. 791
Tocat-guebit 1810	171
	V.
	٧.
Topiaria Cynoglossa J. B. 502	Warrent v. I . I . C .
Tordylium spurium 411, genuinum 412	Vaccaria Lychnidis species 999
Tormentilla ejusque species 617. Alpina folio sericeo,	Vaccinia, i. Vitis Idea 1487. nubis 653. palustria
v. Alchimilla 209	685
Totocifera arbor De Lact. 1678	Valeriana ejusque species 388, &c. ad 392, 1867
Trachelii species variæ 732, 733, 734, 735	Graca 1102. Mexicana 392
Tragacantha 933,934	Valerianella ejusque species 392
Tragium, v. Hypericum alterum Dioscoridis, &c. J.B.	Valli-noel H.M. 1734 -Panni ibidTeregam
(15	1530
	Vaynillas Hifpanorum 1330
Tragopogon ejűfque species 251, 252, 253, 1858 Tragoporon Ger. 182	
Tragoriganum 523, 527	Veratrum nigrum 697,698
Tragus 1240	Verbasculum ejúsque species 1080, 1081
Trc. us spinosus Matth.i. Kali spinosum 212	Verbascum ejusque species 1094, 1095. Salvifolium
Trasi, i. Cyperus esculentus 1302	511. Salvifolium exoticum folio retundiore 1007.
Tremace Marcgr. 1783	
Tribulus terrestris 1344	
aquaticus major 1321. minor est	Stapelii 1336
- Potamogiton minus 189	
Trichomanes, S. Polytrichum 140	Verbesina Geln. i. Cannabina aquat. 362, 381
Irifolium ejulque species 940, Oc. 44 950. acetojum	Vermicularis frutex 199, berba 1041
Trifolium ejisque species 940, &c. ad 950. acetosum S Oxys 1098, 1903. bituminosum 943. Asphal	. Vernimbock lignum 1737
tion Col. 955. Alpinum Rhaticum Aftragaloide.	* * crm: x 1413
OE6 Hellatum OAE fraciterum Q.17. lubulinum	Veronica etulque (pecies 845, 65c, ad 852, 1887
010 Lagrandaides 018, 1802, palultre 1000.	Vestcaria marina J.B. 83
949. Lagopodoides 948, 1893. palufre 1099 Hepaticum ejúfque species, v. Hepatica nobilu	Vettadagou I.M. 1623
120 day and person on S. friendly Cra	Vetta-tali 1712
580. An ricanum spicatum 928. Spinosum Cre-	
ticum C. B. 1037. Lustanicum corniculatum	
Park.	Viburnum 1590
1 rijonum cocoleatum jpinojum & tave, v. ivieatca	Vicia ejusque species 900, 901, & c. item 1891. La-
Trifolium cochleatum spinosum & læve, v. Medica 961, 962, &c. ad 960	thyroides 898. sesamacea Apula Col.
961, 962, Oc. ad 960	thyroides 898. sesamacea Apula Col.
961, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis Indiæ Orientales 1345, 1914	thyroides 898. fefamacea Apula Col. Victorialis mas S. longa 1122
961, 962, &c. ad 960 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1914 Trifolium hamorrhoidale, i. Lotus Lyb. 968	thyroides 898. sesamacea Apula Col. Victorialis mas S. longa 1122 Vidimaram H. M. 1502
961, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalis Trifolium hamorrhoidale, i. Lotus Lyb. 968 Trinciatella Cordi, Chondrilla species 227	thyroides 898, fefamacea Apula Col. Victorialis masS. longa 1122 Vidumaram H. M. 1552 Vincetoxicum, i. Afelepias 1090
961, 962, &c. ad 960 Trifolio affinis India Orientalis 1345, 1914 Trifolium hamorrhoidale, i. Lotus Lyh. 968 Trinciatella Cordi, Chondrilla Species 277 Tripolium ejúsque Species 270	thyroides 898. fefamacea Apula Col. Victorialis mas S. longa 1122 Vidimaram H. M. 1552 Vincetoxicum, i. Afelepias 1090 Vinca pervinca, i. Clematis Daphnoides 1091
961, 962, 682. de 964 Trifolio affinis India Orientalis 1345, 1914 Trifolium hamorrhoidale, i. Loius Lyb. 968 Trinciatella Cordi, Chondrilla species 27, Tripolium ejúsque species 270 Triorchis 1217	thyroidet 898, fejimaeta Apula Col. Vidorialis mas S. longa 1122 Vidumaram H. M. 1502 Vinetoxicum, i. Afelepia 1090 Vineto pervinca, i. Clematis Daphnoides 1091 Viola ejidjaue [pecies 1049, 1050, 1051. tricolor
951, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 194 Trifolium hamorrhoidda, i. Letus Lyb. 968 Trinciatella Cordi, Chondrilla species 227 Trinciam ejisique species 270 Trincias Trincias Species 1236. Indicum, S. May Triticum, ejisique species 1236. Indicum, S. May	thyroidet 898, fejamacea Apıla Col. Viltoriali mas S. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vincetoxicum, i. Afelepian 1090 Vince pervinca, i. Clemati Daphmoider 1091 Vinle ejil'que species 1049, 1050, 1051: Ticolor 1052, aquatica 1101, 1903. Lumaris S. Bulbo-
961, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis Indiae Orientalu 1345, 1914 Trifolium hamorrboidale, i. Lotus Lyb. Trimciatelia Cordi, Chombrilla species 277 Tripolium ejúsque species 227 Trivotum ejúsque species 1236. Indicum, S. Mayrs 1249, vaecinum, i. Melampyrum 774 termúm	thyroidet 898, fejármacea Apula Col. Viltórialis mars. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vince periorea, i. Clematis Daphnoides 1091 Vilale sjúfque species 1049, 1050, 1051. tricolor 1052, aquatica 1101, 1903. Lunaris S. Bulbo- mach 757, Mariona 712. Matronalis 790. petraes,
951, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 194 Trifolium hamorrhoidda, i, Letus Lyb. 17 Inciatella Corcis, Chondrilla species 227 Tripolium cylisque species 270 Trinecus Trinecus Triticum cylisque species 1236. Indicum, S. Mays 1249. vaccinum, i. Melampyrum 774. temulus tum, i. Lolum	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Viltorialiu mas S. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vineteoxicum, i. Afelepian 1090 Vinese pervinca, i. Clematii Daphmoider 1091 Vinese fejilguse species 1049, 1050, 1051; ricelor 1053, aquatica 1101, 1903. Lumarii S. Bislomato 787, Marisma 132. Matronalii 790, petreas, i. Eruca Calathiana Genimaella spec. 719
951, 952, &c. ad 966 Trifolio affinie Indiae Orientaiu 1345, 1914 Trifolium hamorrhoidale, i. Leus Lyb. 968 Trinciaedia Cortis, Ceodarilla species 277 Tripolium ejissus species 276 Trivolium ejissus species 1246. Indicum, Surviva 1249. vaecinum, i. Melampyrum 774. temulen tum, i. Lolium Trixago, S. Trissus, i. Chamaedrys 527. Apula um	thyroidet 898, fejármacea Apula Col. Vitóraisli mars. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vinca pervinca, i. Clematis Daphnoides 1091 Viola ejúfque species 1049, 1050, 1051. tricolo- 1052, aquatica 1101, 1903. Lunaris S. Bulbo- nach 787. Mariana 732. Matronalis 790. petraca, i. Viola bulbola, v. Leucoim bulbosium 1144
951, 952, &c. ad 966 Trifolio affinie Indiae Orientaiu 1345, 1914 Trifolium hamorrhoidale, i. Leus Lyb. 968 Trinciaedia Cortis, Ceodarilla species 277 Tripolium ejissus species 276 Trivolium ejissus species 1246. Indicum, Surviva 1249. vaecinum, i. Melampyrum 774. temulen tum, i. Lolium Trixago, S. Trissus, i. Chamaedrys 527. Apula um	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Vilóraila mas S. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vinetoxicum, i. Afelepia Vinetoxicum, i. Afelepia Vineto gerwinca, i. Clematii Daphnoides 1590 Vineto epidyase species 10.49, 10.50, 1051. tricolor 1053, aquatica 1101, 1903. Lunarii S. Bisho- mach 787, Mariama 712. Maronalii 790. pitraca, i. Eruca Calathiana Gentianelle spec. 719 Viola bulbofa, v. Leucoium bulbofium 1144 — Indica Nafurii Sapore 1869
951, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 914 Trifolium hamorrheidale, i, Levu Lyb. Trinciatelle Cortia, Chondrillae Species 227 Tripolium rjifque Species 27 Trirochus 27 Trirochus 27 Triricum rjifque Species 1226. Indicum, S. Mayrs 1249. vaccinum, i, Melampyrum 774 temukar tum, t. Löme, i, Chomaedrys 527. Afailae mi caulis Col. i, Crifla gali.	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Vilorialiu mas S. long a 1122 Vidmaram H. M. 1502 Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Montaria S. Bulbomach 150, Aguaria S. Bulbomach 150, Marian 122. Adartonalii 190, petrace, i. Ersuca Calathiana Gentianella fipe. Tidea Nafelerii Sapore 1869
951, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis India Orientaiu 1 345, 194 Trifolium hamorrbiddale, i. Lettu Lyb. 967 Trinciatella Cordi, Chondrilla species 227 Trinciatella Cordi, Chondrilla species 227 Trincium spisque species 1246. Indicum, S. Mays 1249. vaccinum, i. Melampyrum 774. temulati tum, i. Lolium 1167 Trixago, S. Triflago, i. Chamaedrys 527. Apula uni caulis Col. i. Crifla galli Trollius spis, Remunculus gibbosu 700	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Vilivaidin mas I. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vince operimea, i. Afelepian 1090 Vince operimea, i. Clemanii Daphmoidet 1091 Viola ejidfque fpecies 1049, 1050, 1051. tricolor 1052, aquatica 1101, 1903. Lumaris S. Bulbonach 787, Mariana 732. Matronalii 790, petreaa, i. Eruca Calathiana Germinaellae fpec. 719 Viola bulbofa, v. Leucoium bulbofum 1144 — Indica Nafuriii Sapore 1869 Viorna wulgi (220
951, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 9145 Trifolium hamvorbaidde, i. Leus Lyb. Trinciatella Cortia, Chomdella species 227 Trincium ejulque species 227 Trincolus ejulque species 1246. Indiam, S. May. 1249. vaecinum, i. Melampyrum 774 temulatum, i. Lõium Trixaço, S. Triflago, i. Chamedryr \$27. Agula um caulis Col. i. Crifla galli Trollus sla, i. Raumendus globos Trollus sla, i. Raumendus globos Triglakela M. Krous species 1435	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Vilorialis mass. long a 1122 Vidmaram H. M. 1502 Vinctoxicum, i. Afelepias Vince pervinca, i. Clematis Daphnoides 1090 Vinca pervinca, i. Clematis Daphnoides 1090 Vinca pervinca, i. Clematis Daphnoides 1090 Viola ejigipae fipceis 1049, 1050, 1051. tricolor 1053, aquatica 1101, 1903. Lunaris S. Bullivanch 787, Mariena 173. Matronalis 750 petrea, i. Eruca Calathiana Gentianella fipc. Viola bullofa, v. Luccium bulbofium 1144 — Indica Naffurii Sapore 1869 Viorna vulgi Co
951, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 194 Trifolium hamorrhoidda, i, Letus Lyb. 174 Fineiatella Corcià, Chondrilla species 227 Tripolium cylique species 226 Trinecios 217 Triticam cylique species 1236. Indicum, S. Mays 1249. vaccinum, i. Melampyrum 774. temulato tum, i. Lolium. 177 Tritica, S. Triflago, i. Chamadrys 527. Apala uni caulis Col. i. Crifla gali Trivaca, S. Triflago, i. Chamadrys 527. Apala uni realis Col. i. Crifla gali Tripolium fin.; i. Renunculus globosu 700 Trijakela H. M. Ficus species 1433 Triponaga M. M.	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Vilivialia mas S. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vincetoxicum, i. Afelepini 1090 Vince pervinca, i. Clemini Daphnoides 1091 Vince spilique species 1049, 1050, 1051. tricoliv 1052, aquatica 1101, 1903. Lumaris S. Bulbo- mach 787, Mariana 732. Matronalis 790, petreas, i. Eruca Calathiana Genianellae species i. Eruca Calathiana Genianellae species Violata bulbosa, v. Leucoium bulbosum 1144 — Indica Nassuriii Sapore Viorna vulgi Vipra aura ejussurii Sapore Virga aura ejussurii Sapore Virga aura ejussurii Sapore
951, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolium hamvorbaidde, i. Leus Lyb. Trinciatella Cortia, Chondrilla species 227 Trincium riji que species 1246. Indicum, S. Mayr 1249. vaecinum, i. Melampyrum 774. temuleu tum, i. Lolium 1266 Trixaço, S. Trifigo, i. Chamedry \$27. Agula um caulis Col. Terifa gali 777 Trollum sta, i. Crifia gali 777 Trollum sta, i. Crifia gali 77 Trollum sta, i. Remunculus globosu 700 Trjakela H.M. Escu species 1433 Tripangum H.M. 1634 Trjakenam H.M. 1634	thyroidet 89\text{3}, fejamacea Apula Col.} Vidirailai mas S. long a 1122 Vidimaram H. M. 15\times 150 Vince toxicum, i. Afletpiat Vinla ejiqipe fipecies 1049, 1050, 1051, tricolor 1053, aquatica 1101, 1903. Lunaris S. Bulliv- 1054, aquatica 1101, 1903. Lunaris S. Bulliv- 1054, Adariona 132. Matronalis 750, petraa, i. Eruca Calathiana Gentianella fipec. Viola bullofa, v. Luccium bullofum 1144 — Indica Naffurii Sapore 1869 Viora mulgi 1792 Viola pilos Sicula Zamoni Virga agurea cjufque fipecies Virga agurea cjufque fipecies 278, ve. 1859 Virga paforis, v. Diplacus 382
961, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolium hamorrhoidda, i, Leuu Lye. Tripolium ejufque species 22, Tripolium ejufque species 22, Trinecus 12	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Vilivaidia mas S. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vincetoscicum, i. Afelepian 1090 Vincetoscicum, i. Afelepian 1090 Vince pervinca, i. Clematii Daphmoides 1091 Viola ejidjuse Ipecite 1049, 1952. Lumaris S. Bulbonios 1053, aquatica 1101, 1903. Lumaris S. Bulboniosci 1054, Mariema 1722. Matronalis 790, petresa, i. Eruca Calathiana Geniateallae fice 719 Viola bulbofa, v. Leucoium bulbofum 1144 — Indica Nafluriii Sapore 1869 Viorna vulgi 1869 Viorna vulgi 2278, 58. 1819 Virga amura cjuljune [pecit 278, 58. 1819 Virga apuforis, v. Diplacus 1871
961, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1946 Trifolium hamvorbaidde, i. Leus Lyb. Trinciaella Cottod, Chomdella species 257 Trinciam ejidyau species 1246. Indicam, S. May- Trinciam ejidyau species 1246. Indicam, S. May- 1249. Vacecium, i. Melamyyum 774 temder tum, i. Lolium Trisago, S. Triffago, i. Chomedry; \$27. Apala uni- caulis Col. i. Criffa galli Trisago, S. Triffago, i. Chomedry 147. Apala uni- caulis Col. i. Criffa galli Trisago, Th. M. Evan species 1433 Tripakola H. M. Evan species 1433 Tripakonam H. M. Copa-Trjambov 1479. Malla-kateu Tsjambou 1466 Tsjela H. M. Fein species 1433 Tsjela H. M. Fein species 1433	thyroidet 898, fejamacea Apila Col. Vidirailai mas S. long a 152 Vidimaram H. M. 1502 Vinctoxicum, i. Afelepiat Vinctoxicum, i. Afelepiat Vinla ejigheu fepciet 1049, 1050, 1051. tricolor 1053, aquatica 1101, 1993. Lunaris S. Bullivanch 87, Mariena 173. Matronali 779. petraca, i. Eruca Calathiana Gentianella fpcc. 719 Viola bullofa, v. Lucoium bullofum 1144 — Indica Nafurii Sapore 1869 Viran wuki 220 Viran auki 1620 Viran auki 2502 Viran aura etyfoue fpcciet 278, &c. 1819 Virga palgrairs, v. Diffacus 382 Virga fanguinca, i. Cornus famina 1583, 1918
951, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolium hamorrhoidda, i, Leus Lye. Tripolium ejusque species 227 Tripolium ejusque species 1236. Indiaum, S. Mays: 1249. vaccinum, i, Melampynum 774. terminatum, t. Lollium, S. Chamedry, S. Triflago, i. Chamedry, \$27. Agula mitum, t. Lollium, S. Chamedry, \$27. Agula mitum, t. Chamedry, \$27. Agula mitum,	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Viltorialis mas S. long a Vidimaram H. M. 1502 Vinetoxicum, i. Afletpiar Vinetoxicum, i. Afletpiar Vinetoxicum, i. Afletpiar Vista ejiljque Species 10.49, 10.50, 1051. trioti 1053, aquatica 1101, 1903. Lumarii S. Bulbo- mato 787, Mariama 713. Matronalii 790. petreca, i. Eruca Calathiana Gentineellae Spec. 719 Viola bulbofa, v. Leucoium bulbofum 1144 — Indica Nafluriii Sapore 1007 vineta vulgi Virga pasforii, v. Dipfacus Virga aurea ejulque Species 278, &c. 183, Virga Janquinea, i. Corus famina 1583, 1918 Viguero Lustan, Marcgr. 1784
951, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolium hamvorbaidde, i. Leus Lyb. Trinciaella Cottod, Chomdrillae species 257 Trinciam ejulgus species 1246. Indicum, S. Mays- Trincota 277 Trinciam ejulgus species 1246. Indicum, S. Mays- 1249. vasceium, i. Melamyrum 774. temules tum, i. Loham Trincop, S. Triflago, i. Chamadary 527. Apala umi caulis Col. i. Crifla gallu 777 Trollum stos, i. Remunculus globosu 707 Trollum stos, i. Remunculus globosu 707 Trollum stos, i. Remunculus globosu 707 Trollum stos, i. Remunculus globosu 707 Trollum stos, i. Remunculus globosu 707 Trollum stos, i. Remunculus globosu 707 Trollum stos, i. Remunculus globosu 707 Trollum stos, i. Remunculus globosu 707 Trollum stos, i. Remunculus globosu 707 Trollum stos, i. Remunculus globosu 707 Trigakela H. M. Feius Indica species 1438 Trigen-Tami Tricus Indica species 1556 Trierae-kara H. M. 1497. Trigere-Karus 1556	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Viltorialiu mass. longa 1122 Vidunaram H. M. 1502 Vinceoxicum, i. Afelepian 1091 Vince pervinca, i. Clematii Daphnoidet 1091 Viola ejilfque fpecies 1049, 1050, 1051. tricolor 1052, aquatica 1101, 1903. Lumaris S. Bulbonach 787, Marinan 732. Matronalis 790, petreas, i. Eruca Calathiana Gentimenlla: fpec. 719 Viola bulbofa, v. Leucoium bulbofum 1144 — Indica Nafuriii Sapore 1869 Virona vulgi, september 1869 Virona vulgi, september 1869 Virona pafforts, v. Diofacus Virga afra sulfque (pecies 278, c. 1819 Virga fanguinca, i. Cornus famina 1571 Vicam 1583, 1918 Vifuma Luftan. Marcgr. Vilnaga, i. Gingidium 449
961, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1946 Trifolium hamvorbaidde, i. Leus Lyb. Trinciaella Cottod, Chomdrillae species 257 Trinciam ejidyau species 1246. Indicam, S. Mays Trinciam ejidyau species 1246. Indicam, S. Mays Trinciam, i. Melamyyum 774 temder tum, t. Lolium Trincap, S. Triflago, i. Chomaedry; 527. Apala ami raulis Col. i. Griffa galli Tridam fun, t. Remuncular globofus Trigakela H. M. Escu species Trigakena H. M. Escu species Trigakena H. M. Feius species Trigakena H. M. Feius species Trigakena H. M. Feius species Trigakena H. M. Feius species Trigakena H. M. Feius species Trigakena H. M. Feius species Trigakena H. M. Feius species Trigakena H. M. Feius species Trigakena H. M. 1497. Trigree-Katou 1556 Trigree-Katou Strigeros.	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Viltorialis mas S. long a Vidimaram H. M. 1502 Vinetoxicum, i. Afletpiar Vinetoxicum, i. Afletpiar Vinetoxicum, i. Afletpiar Vinetoxicum, i. Afletpiar Vinetoxicum, i. Afletpiar Vista ejiljque species 10.49, 10.50, 1051. trioti 1052, aquatica 1101, 1903. Lunarii S. Bulbo- mato 787, Mariona 712. Matronalii 790. petreca, i. Eruca Calathiana Gentimedlle spec. 719 Viola bulbofa, v. Leucoium bulbofum 1144 — Indica Nasfuriii Sapore 1869 Viorna vulgi Virga pasforii, v. Dipfacus 278, Cr. 183, Virga Janguinea, i. Coruu samina 1571 Viguero Lustan. Marcgr. 1783, 1918 Viguero Lustan. Marcgr. 1783, 1918 Vitti Idaea eiglque species 1487, 1025. Idaea 3, Clust
961, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 9145 Trifolium hamorrhoidale, i. Levu Lyb. Trinciatella Cortia, Chondrillae Species 27, Trincium civisque Species 1226. Indicum, S. Mayr. 1249, vaccinum, i. Melamyrum 774. tenuelus tum, i. Lolla, vaccinum, i. Melamyrum 774. tenuelus tum, i. Lolla, C. Lotmaedyry 527. Agula umi caulis Col. i. Criflae galii 707 Trollum stay, i. Remuneulus globosus 707 Trollum stay, i. Remuneulus globosus 707 Trollum stay, i. Remuneulus globosus 707 Trollum stay, i. Remuneulus globosus 707 Triflam stay, i. Remuneulus globosus 707 Triflam stay, i. Remuneulus globosus 707 Triflam H. M. Etcui Inciae Species 143 Triflam Timi 157 Triflam Stay 1479. Mella-kateu Trjambou 1480 Triflam Timi 157 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547 Triflam Stay 1479. Triflam Stay 1547	tbyroidet 898, fejamacea Apila Col. Vidirailai mas S. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vinctoxicum, i. Afelepiat Vinet pervinca, i. Clematii Daphnoidet 1090 Vinca pervinca, i. Clematii Daphnoidet 1090 Vinla ejidipue fpeciet 1049, 1050, 1051. tricolor 1053, aquatica 1101, 1903. Lunaris S. Bulbronach 788, Madriona 1324. Matronali 790, petrea, i. Eruca Calathiana Gentianelle fic. 719 Viola bulbofa, v. Leucoium bulbofum 1144 — Indica Nafarrii Sapore 1869 Viran vouki 2000 Viran vouk
961, 962, &c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1946 Trifolium hamvorbaidde, i. Leus Lyb. Trinciaella Cortid, Chomdella fecies 257 Trinciam ejidyau fecies 1246. Indicam, S. Mays 1247. Vaccium, i. Melamyyum 774 temder tum, t. Lolium Trincap, S. Triflago, i. Chomedry, \$27. Apala ami raulis Col. i. Griffa galli Tridium finy, t. Remnocular globofus Trijakela H.M. Eisus fpecies 1435 Trijaken Mam H. M. 173 Trijake Trijaken H. M. 174 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijake Trijaken H. M. 175 Trijaken Catan 177 Trijaken Catan	tbyroidet 898, fejamacea Apila Col. Vidirailai mas S. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vinctoxicum, i. Afelepiat Vinet pervinca, i. Clematii Daphnoidet 1090 Vinca pervinca, i. Clematii Daphnoidet 1090 Vinla ejidipue fpeciet 1049, 1050, 1051. tricolor 1053, aquatica 1101, 1903. Lunaris S. Bulbronach 788, Madriona 1324. Matronali 790, petrea, i. Eruca Calathiana Gentianelle fic. 719 Viola bulbofa, v. Leucoium bulbofum 1144 — Indica Nafarrii Sapore 1869 Viran vouki 2000 Viran vouk
961, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolio Corti, Chondrilla species 27, 27 Tripolio 27 Tripolio 27 Trirocho 27	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Viloraila mas S. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vinetoscium, i. Afelepiat Vinetoscium, i. Afelepiat Viola ejidjune fpecies 1049, 1050, 1051, tricolor 1053, aguatica 1101, 1993. Limaris S. Bulbo- mach 757, Mariema 132. Matronalis 790, petraca, i. Eruca Calathiana Gentianella fpec. 719 Viola bulbofa, v. Leucium bulbofum 1144 — Indica Naflurii Sapore 1869 Viorna vulgi Canoni Virger aficoris, v. Diplacus Virger aficoris, v. Diplacus Virger aficoris, v. Diplacus Virger fortis, v. Diplacus Virger fortis, v. Diplacus Virger fortis, v. Diplacus Virger fortis, v. Diplacus Virger fortis, v. Diplacus Virger, i. Grigidium Vifuma, i. Grigidium Vifuma, i. Grigidium Vifunga, i. Grigidium Virgerio Luftan, Marcer. Vinis Idae ejique feccies 1043, 1618 Apii 1614. Vili Vinity marger ejique feccies 1013, folio Apii 1614. Vili Vinity marger ejique feccies 1013, folio Apii 1614. Vili Vinity marger ejique feccies 1013, folio Apii 1614.
961, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolium hamorrhoidda, i, Leuu Lye. Tripolium ejufque species 22,7 Tripolium ejufque species 12,26. Indiaum, S. Maye. 1249. vaccinum, i, Melampyrum 774. temulati tum, i, Lolium, i. Chamaedryi 527. Apula mii tum, i, Lolium, i. Chamaedryi 527. Apula mii caulii Col. i. Criffa gali Tripangam H. M. Tijaka-Maram H. M. 121jaka-Maram H. M. 121jaka-Maram H. M. 121jaka-Maram H. M. 121jaka-Maram H. M. 121jaka-Maram H. M. 121jaka-Maram H. M. 121jaka-Maram H. M. 121jaka-Maram H. M. 121jeru-Teleum 1433 Tijerue-Ream 1431 Tijerue-Ream 1571 Tijerue-Ream 1571 Tijerue-Ream 1571 Tijerue-Ream 1572 Tijerua-Ream 1573 Tijerua-Ream 1573 Tijerua-Ream 1575 Tijerua-Ream 1576 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1576 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1576 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1576 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577 Tijerua-Ream 1577	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Viltorialiu mas S. long a Vidimaram H. M. 1502 Vincetoxicum, i. Afelepini 1090 Vince pervinca, i. Clemini Daphnoides 1091 Vince pervinca, i. Clemini Daphnoides 1091 Viola ejil que species 1049, 1050, 1051. tricolor 1052, aquatica 1101, 1903. Lumaris S. Bulbonach 787, Mariena 732. Matronalis 790, petreas, i. Eruca Calathiana Genimenella species 1719 Viola bulbofa, v. Leucoium bulbofum 1144 — Indica Nafluriii Sapore 1869 Viorna vulgi (220 Viprarria Ger. Sicula Zanoni 1972 Vigra aura ciufquue species 278, \$\sigma \text{278}, \$\
91, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 9145 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 9145 Trifolium hamorrhaidde, i, Leus Lyb. Trinciaella Cordi, Chomdella feecies 227 Tripolium ejulque feecies 1246. Indiam, S. Mayr. 1249. vaecinum, i. Melampyrum 774 temulen tum, i. Lölm, 1261. Indiam, S. Mayr. 1249. vaecinum, i. Melampyrum 774 temulen tum, i. Lölm, i. Chammedryr \$17. Afpalia mir ceallis Col. i. Crifle gelli 77 Trollium fan, i. Crifle gelli 77 Trollium fan, i. Crifle gelli 77 Trollium fan, i. Crifle gelli 77 Trollium fan, i. Crifle gelli 71 Trifach Mamam H. M. 173 Trifach Mamam H. M. 123 Trifach Mamam H. M. 124 Trifach Trifach Indiae feecies 143 Trifach Corp. Trifach India 1556 Trifaco kara H. M. 1497. Trifaco-Katou 1547 Trifach Peana 119, 119	thyroidet 893. fej simacea Apula Col. Viloralia mas S. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vinetoxicum, i. Afelepiar Viola ej vilogue species 1049, 1050, 1051. Vicilo 1053. aguatica 1101, 1993. Lunarii S. Bulovato 157, Marioma 132. Maronalii 790. pitraea, i. Eruca Calathiana Gentianella spec. 719 Viola bulbofa, v. Leucoium bulbofum 1144 — Indica Nafluriii Sapore 1869 Viorna vulgi 100 Viperoria Ger. Sicula Zamoni Virga aurea ejufque species 278, &c. 1819 Virga paforis, v. Diplaus 158, 1918 Vigum Vigum Anacog. 158, 1918 Vigum Custina Marcog. 178, 1918 Vigum Custina Marcog. 178, 1918 Vigum Custina Marcog. 178, 1918 Visi Idae ejufque species 1487, 1625. Idae 3, Clust i. Dospyros 1461. Idae palufiris Vitis Idae ejufque species 1013, folis Apii 1614. Corimbiaca Vitus dae or aigra, i. Bryonia 699, 660
961, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolium hamorrhoidda, i, Leuu Lye. Tripolium ejusque species 227 Tripolium ejusque species 1226. Indicum, S. Mays: 1249, vaccinum, i, Melampyum 774. tenulus tum, i, Lollago, i, Chamaedys 527. Apula min caulis Col. i Criffa gali 70 Trollum spisque species 1226. Indicum, S. Mays: 12349, vaccinum, i, Melampyum 774. tenulus tum, i, Lollago, i, Chamaedys 527. Apula min caulis Col. i Criffa gali 70 Trollum spis, i, Renunculus globsus 70 Trollum spis, i, Renunculus globsus 70 Tripolagom H. M. 1921 Tripolagom H. M. 1931 Tripanagom H. M. 1931 Tripolagom I. M. 1941 Tripolagom I. M. 1941 Tripolagom I. M. 1941 Tripolagom I. M. 1941 Tripolagom I. 1941 T	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Vilivialia mas S. long a 1122 Vidimaram H. M. 1502 Vincetoscicum, i. Afelepian 1990 Vince pervinca, i. Clematii Daphmoider 1991 Vince pervinca, i. Clematii Daphmoider 1991 Vince pervinca, i. Clematii Daphmoider 1992 Vince pervinca, i. Clematii Daphmoider 1992 Vince pervinca, i. Clematii Daphmoider 1992 Vince pervinca 1993 Laryac Calathiana Gemitamelle fpec. 719 Vilab bulbofa, v. Leucoium bulbofum 1144 — Indica Nafluriii Sapore 1869 Viorna vulgi 1992 Viperaria Ger. Sicula Zanomi Viperaria Ger. Sicula Zanomi Viperaria Ger. Sicula Zanomi Viperaria Ger. Sicula Zanomi Viperaria Ger. Sicula Zanomi Viperaria Ger. Sicula Sanomi Vinga apafloris, v. Dipfacus 1993 Vinga langunea, i. Comus famina 1531 Vifcum 1583, 1918 Vifujaciro Luftan. Marcgr. 1983, 1918 Vijusiro Luftan. Marcgr. 1983, 1918 Vitis Ideae cjulque fpecies 1487, 1625, Idea 2, Cluft i. Diopyros 1461. Idea paluferis 684 Vitis Vintera cjulque fpecies 1613, folio Apsi 1614. Corimbiae 164 Vitis bederacea Indica Stavel, v. Heder 1696
91, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 9145 Trifolium hamvorbaidde, i. Leus Lyb. Trinciatella Cortia, Chomdella fisecies 27, Trincium ejulque fisecies 27, Trincium ejulque fisecies 1246. Indiam, S. Mayr. 1249. vaecinum, i. Melamyrum 774 temulen tum, i. Löhn, i. Chommedryr \$17. Afaila em tum, i. Löhn. 1269. S. Triffago, i. Chammedryr \$17. Afaila em tum, i. Löhn. 1271 Trollum fay, i. Criffa gali 77 Trollum fay, i. Criffa gali 77 Trollum fay, i. Criffa gali 77 Trollum fay, i. Renunculus globofus 70 Tripakel H. M. Fiou fisecies 143; Tripaken M. M. Fiou fisecies 143; Tripaken J. M. Fiou fisecies 143; Tripaken J. M. Fiou fisecies 143; Tripaken J. M. Fiou fisecies 143; Tripake J. M. Fiou fisecies 143; Tripake J. M. Fiou fisecies 143; Tripake J. M. Fiou fisecies 143; Tripake Aras H. M. 1497. Triproc-Katou 1547; Triproc Ream 157; Triproc Ream 157; Triproc Peam 157; Trip	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Viloraidin mas S. long a 1522 Vidimaram H. M. 1502 Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Vinetoxicum, i. Afelepiat Viola ejidjune fpeciet 1049, 1050, 1051, 1051 Tost, apuatica 1101, 1993. Lumaris S. Bulbometo 157, Mariema 132. Mariemalis 790, petrace, i. Eruca Calathiana Gentianellae fpec, 1590, i. Eruca Calathiana Gentianellae fpec, 160, i. Eruca Calathiana Gentianellae fpec, 179 Violabalbofa, v. Leucoiam bulbofiam 1144 — Induca Nafatrii Sapore 1869 Viretoria Get. Sicula Zamoni Virga antera cjuljune fpeciet 178, c. 1859 Virga pafforis, v. Diplacat 1782, 1859 Virga pafforis, v. Diplacat 1783, 1918 Vifgueiro Luftan, Marcgt. Vifunga, i. Gingidium Vitis Ideac, vijuque fpeciet 1043, 1616, Apii 1614. Corimbiaca 1804 Vitis Ideac vijuque fpeciet 1013, folio Apii 1614. Corimbiaca 1805 Vitis baderacca Indica Stapel. v. Hedera 1998 Vilmaria S. Barba capue.
961, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolium hamorrhoidda, i, Leus Lye. Tripolium ejusque species 227 Tripolium ejusque species 1236. Indiaum, S. Mays: 1249. vaccinum, i. Melampyum 774. tenusum, tum, i. Lollium, c. Lommedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, c. Lommedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, c. Lommedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, c. Lollium, c. Trixayo, S. Trislago, i. Chamedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, i. Chamedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, i. Chamedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, s. Lollium, i. Tripolium, s. Chamedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, s. Lollium, i. Chamedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, s. L	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Vilivarialis mas S. long a Vidimaram H. M. 1502 Vincet pervinca, i. Afelepian Vincet pervinca, i. Afelepian 1090 Vince pervinca, i. Clematii Daphmoider 1091 Vilas ejidjase species 1049, 1952, 1051, 1ricolis 1052, aquatica 1101, 1903. Lumarii S. Bulbo- mato 787, Marisma 7132. Matronalii 790, petreca, i. Eruca Calathiana Genimealla species 1, i. Eruca Calathiana Genimealla species 1, i. Eruca Calathiana Genimealla species 1, i. Eruca Calathiana Genimealla species 1, i. Eruca Calathiana Genimealla species 1, i. Eruca Sigula species 1, i. Eruca Sigula species 1, i. Eruca Sigula species 1, i. Eruca Sigula species 1, i. Eruca Sigula species 1, i. Diologram Jamina 1, i. Sigula species 1, i. Diologram Luftan, Marcgr. 1, i. Diolo
91, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 9145 Trifolium hamvorbaidde, i. Leus Lyb. Trinciatella Cortia, Chomdella fisecies 27, Trincium ejulque fisecies 27, Trincium ejulque fisecies 1246. Indiam, S. Mayr. 1249. vaecinum, i. Melamyrum 774 temulen tum, i. Löhn, i. Chommedryr \$17. Afaila em tum, i. Löhn. 1269. S. Triffago, i. Chammedryr \$17. Afaila em tum, i. Löhn. 1271 Trollum fay, i. Criffa gali 77 Trollum fay, i. Criffa gali 77 Trollum fay, i. Criffa gali 77 Trollum fay, i. Renunculus globofus 70 Tripakel H. M. Fiou fisecies 143; Tripaken M. M. Fiou fisecies 143; Tripaken J. M. Fiou fisecies 143; Tripaken J. M. Fiou fisecies 143; Tripaken J. M. Fiou fisecies 143; Tripake J. M. Fiou fisecies 143; Tripake J. M. Fiou fisecies 143; Tripake J. M. Fiou fisecies 143; Tripake Aras H. M. 1497. Triproc-Katou 1547; Triproc Ream 157; Triproc Ream 157; Triproc Peam 157; Trip	thyroidet 89\text{3}, fejamacea Apula Col. Vilorailai mas S. long a Vidmaram H. M. 1502 Vinet spervinca, i. Clematii Daphnoidet Vinea spervinca, i. Clematii Daphnoidet Vinea spervinca, i. Clematii Daphnoidet Vinea spervinca, i. Clematii Daphnoidet Vinea spervinca, i. Clematii Daphnoidet Vinea spervinca, i. Clematii Daphnoidet Vinea spervinca, i. Clematii Daphnoidet Vinea (S. spervinca) 10, 1993. Lunarii S. Bulbo- mach 767, Marina 132. Maternoili 790. petrace, I. Eruca Calathiana Gentianellae fpec. 719 Vilolae Nafapriii Sapore 1869 Virora vulgi Canoni Virga caurea ciufque fpecits Virga caurea ciufque fpecits Virga aurea ciufque fpecits Virga aurea ciufque fpecits Virga aurea ciufque fpecits Viloma 153, 1918 Viloma 160, Gingidium Viloma 160, Gingidium Vitis Idea ciufque fpecits 1487, 1625, Idea 2, Clata Vitis Idea ciufque fpecits 1487, 1625, Idea 2, Clata Vitis Idea ciufque fpecits 1613, folio Apii 1614. Corimbiaca Vitis Idea congra, i. Bryonia Vitis bedraeca Indian Stapel. v. Hedera 1190. Vilomaria S. Barba capre Ulmaria S. Barba capre Ulmaria S. Barba capre Ulmaria S. Barba capre 11518
91, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolium bamvorbaidale, i. Leus Lyb. Trinciatalle Cordi, Chomdella feecies 27, Tripolium ejulqua feecies 1246. Indicum, S. Mayr 1249. vaecinum, i. Melampyrum 774 temulae tum, i. Lohum 1267 Trixoco, S. Triffago, i. Chamaedry \$27. Afalia um caulis Col. i. Criffa gali 777 Trollius flay i. Criffa gali 771 Trollius flay i. Criffa egul 771 Trollius flay i. Kenunculus globofus 702 Tripakela H.M. Ficus freets 1433 Tripaken H.M. Ficus freets 1434 Tripaken Amam H. M. 1634 Tripaken Amam H. M. 1644 Copa-Tripambou 1479, Malla-katou-Trjambou 1486 Trijeta H. M. Ficus Indica freetes 1157 Trificus Peesam 1576 Trificus Cuttam 1576 Trificus Peesam 1577 Trificus Peesam 1576 Trificus Peesam 1577 Tubera terra 110,111 Tubera terra 110,111 Tubera terra 110,111 Tubera terra 110,111 Tubera terra 110,111 Tubera terra 110,111 Tuberi Adjilima 1211 Tubuni ad Jifilima Tucum Viloni, Palma ficeits 110,111 Tumamtios, I. Creal arivor	thyroidet 898, fejamacea Apula Col. Viltorialis mas S. long a Vidimaram H. M. 1502 Vinctoxicum, i. Afelepiat Vinctoxicum, i. Afelepiat 1030 Vinca pervinca, i. Clematii Daphnoider 1031, aquatica 1101, 1903. Lumarii S. Bulbo- mato 787, Maritama 712. Matronalii 790. petreca, i. Eruca Calathiana Garinaella fipe. 719 Viola bulbofa, v. Leucoium bulbofum 1144 — Indica Naffuriii Sapore 1869 Virora vulgi Virga aurea ejufque specits 278, &c. 1839 Virga paforis, v. Dipfacus Virga aurea ejufque specits 278, &c. 1839 Virga paforis, v. Dipfacus Virga famina 1571 Vifguero Lustan. Marcgt. 1783, 1918 Vijquero Lustan. Marcgt. 1783, 1918 Vilti Idae ejufque specits 1613, folio Apii 1614. Combiaca Viti Indica ejufque specits 1613, folio Apii 1614. Combiaca Viti suldae Sapore Vitis dae of sigra, i. Byonia Vitis uldae ejura ejufque focits Vitis dae of sigra, i. Byonia Vitis dae of sigra, i. Byonia Vitis dae of sigra, i. Byonia Vitis dae speca 1612, Sabol. v. Hedera 1699 Ulmar ejufque specits 1145 Umari 1518 Vindelicus Venevis S. Cayledon marimus, i. Andro- Umbilicus Venevis S. Cayledon marimus, i. Andro-
961, 962, 9c. ad 966 Trifolio affinis India Orientalus 1345, 1945 Trifolium hamorrhoidda, i, Leus Lye. Tripolium ejusque species 227 Tripolium ejusque species 1236. Indiaum, S. Mays: 1249. vaccinum, i. Melampyum 774. tenusum, tum, i. Lollium, c. Lommedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, c. Lommedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, c. Lommedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, c. Lollium, c. Trixayo, S. Trislago, i. Chamedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, i. Chamedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, i. Chamedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, s. Lollium, i. Tripolium, s. Chamedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, s. Lollium, i. Chamedry: \$27. Apula mitum, i. Lollium, s. L	sbyroidet 898, fejamacea Apula Col. Viltorialis mas S. long a Vidimaram H. M. 1502 Vinetoxicum, i. Afletpiar Vinetoxicum,

I N D E X.

	pag.	**	pag.
Umbu Pisonis	1530		1796
Unguentaria Lutetianorum Abrotanum	femma 358		287
Unedo Plin.i. Arbutus		Xocoxochitl Hern.	1507
Ungula caballina	259		1169
Unni Chilensium	1791		1848
Unifolium S. Monophyllum	668		1808
Volubilis, i. Convolvulus		Xylobalfamum	1757
Urtica ejúsque species 159. fatua v. I 450, 6 c. racemosa Canadensis	amium 449,	Xylocassia Lob. Xylon S. Gossipium	1064
Urucu	1771	Xylosteum, i. Periclymenum rectum	1492
Urucatu, i. Tupa-ipi	1919	Xyru, i. Spatula fætida	1190
Urucuri-iba Pison. Palmæ species	1362		,-
Uru-pariba	1783	Y,	
Ururumbeba, i. Jamacarum S. Tunæ V	I. fpec. Pilon.		
Ufnea Officinarum C.B.	114	Yecotl, i. Palma-pinus	1674
Ustilago	1241	Team Peru	729
Útricaria C. B. Spei	1347	Tg a	
Uty Brafiliensium Acaciæ species	1739	Teztamotl	1789
Uva cava	1793	Tuccis S. Mandiboca	1683
Uva crispa	1484	foliss Aloes	1201
Uva marina	1638	Yztactzec caltacotl	292
Uva-pirup	1793		-
Uva-vitou	ibid.	Z,	
Uva ursi	1487		
Vulneraria rustica Gesn.	922	Zatarhendi Alpin.	187 E
Vulvaria, i. Atriplex olida	í98	Zacyntha J.B. i. Cichoreum verrucarium	255
Uvularia, i. Trachelium	732,733	Zea ejusque species	1242
Uzeg Alpini	1628	Zedoaria 1339	, 1912
Waga H. M.	1766	Zerumbet	1340
Waricoramori fr.	1826	Zingi sive Anisum Indicum	1835
Watta-tali	1595	Ziccara Guatimalensium	1834
Wamcabec De Lact.	1792	Zingiber	1314
Wellia Tagera	1746	Zizyphus ejúsque species	1533
Wisanck S.Vincetoxicum Indicum Ger.	1088	Cappadocica, Olea Bohemica	1576
•		Zopal-Nochezeli Hernand. v. Ficus	1463
х.		Zuccha, i. Cucurbita S. Pepo	
		Zygis Ciusio, i. Serpyllum	523
Vanalium aidCome Charine	16.		1112

INDEX

Affectuum & Remediorum.

A.

Bortus.] Sem. Plantaginis. Rad. Bistortæ, Coccus Ilicis, Opobalsamum, Sangui-

Abstergentia seu Extergentia.] Rad. Ari, Aristoloch. Bryon. Curcum. Gentian. Gramin. Rubiæ, Scyllæ. Fol. Abrotan. Absynth. Agrimon. Mercurial. Nasturti, Parietar. Persicar. Sabin. Saponar. Gummi & Lacrymæ variæ, Ambaiba.

Adfringentia. Rad. Acori adulter. Biftorta, Coniolidæ majoris, Filipendulæ vulg. Geranii cujuscunque, Pentaphylli, Tormentilla. Fol. Al-chimilla, Argentina, Bursa pastoris, Chamacifti vulgaris, Equileti, Fragarix, Gallii, Ge-ranii, Glafti, Gnaphalii, Herniarix, Lichenis, Lunarix minoris, Millefolii vulg. Mufci, Nummulariæ, Quercús cortex & folia, Pilofellæ, Pimpinellæ, Plantaginis, Polygoni, Saniculæ, Sophiæ chirurgorum, Telephii, Trachelii, Vir-gæ aureæ, Ulmariæ, Ulmi cortex & folia. Quin & radices quoque in nonnullis harum plantarum non minus efficaces funt in aftringendo quam folia. Fruct. & Sem. Berberis five Oxyacantha, Castanea nucis membrana interior, Glandium Calices, Limonii Semen, Pruna Sylv. Pyra Sylv. Mora Rubi immatura, Sorba, Cerasa acida.

Corinus, Tamarifcus, Macer, Coral, Gum. Arabicum, Mastiche, Sanguis Draconis, Thus, Balauftia, Rhabarbarum toftum, Myrtus, Sumach, Gallæ, Acacia, Ciftus, Cnamæcistus, Hypocistis, Gramen tomentolum, Palma dactylifera, Katou Indal, Ambaiba, Fagus, Angelina, Ilex, Suber, Cupreffus, Cort. Salicis, Morus, Cydonia, Guayava, Melpilus, Rola, Lotus Arbor, Groffularia, Ribes, Vaccinia nigra, Caffia poetica, Nux moschata, Oenoplia, Cornus mas, Acaja, Guiti-iba, Terebinthus, Lentiscus, Phillyrea, Viburnum, Lycium, Cajou, Tiliæ fructus, Corn.

Alexipharmaca,] omnia Cardiaca & Diaphoretica. Rad. Allii, Angelica, Biftorta, Carlina, Eryngii, Helenii, Pimpinella vulg. & Saxifraga, Succifa, Tomentilla. Fel. Abfinthii, Centaurii min. Pimpinella vulg. Quinquefolii vulg. Scabiofa, Scordii, Veronica, Ulmaria. Flores Centaurii min. Croci, Erica, Hyperici, Nymphæ, Violæ, Fruit & Sem. Acetolæ, Hyperici, Herbæ Paridis. Nux Juglans, Juniperi, Sambuci bacca. His accenter Prævotius è nostratibus Argemonem, Boni Henrici succum, Cardiacam, Cruciatam, Cyanum minorem, Helleborinem, Irionis femen, Mentastrum, Pe sonatæ succum cum vino haustum, Rapi femen, Sparganii & Valerianæ minoris radices.

Carduus Benedictus, Imperatoria, Galega, Acorus, Ninzin, Contrayerva, Serpentaria Virgi-niana, Zedoaria, Coccus de Maldiva, Coccus

Alopecia.] Abrotanum, Capillus Veneris, Verbe-

na, Ladanum, Cepa.

Ambusta.] Filicis mucilago, Hyoscyamus, Populi albæ cortex, Sambuci cortex interior, Sedi minoris fuccus, Solanum vulgare, Telephium, Tiliæ folia.

Lilium album, Rofa, Nymphaa, Verbascum, Linum, Camphora, Cannabis, Cepa, Stramo-

Angina,] Emollientia, Anodyna, & Detergentia. Fragaria, Fungus Sambucinus, Prunella, Ribes nigrum, Papaver Rhœas, Scabiofa, Sedum majus, Succifa, Trachelium.

Ani procidentia, v. Adstringentia & Consolidantia.

Anodyna.] Althæx rad. Chamarmeli flores, Crocus, Cynoglossa, Malvæ rad. & fol. Meliloti flores, Sambuci fol. Verbasci flores, Violaria

Leucoium luteum, Papaver, Primula veris, Lilium album, Triticum, Secale, Hordeum, Nymphaa, Alcool Rofa fylv. Liquidambar.

Aperientia,] Attenuantia, & Incidentia. Ruscus, Apium, Petroselinum, Alparagus, Cappares, Rubia, Capillus Veneris, Ceterach, Fumaria, Cochlearia, Genista, Centaur. min. Chamamel. Daucus, Sinapis, Juniperus, Laurus, Aloc, Ammoniacum, Myrrha, Opoponax, Sigapenum, Curcuma, Gramen caninum, Lacca.

Apoplexia.] Cerafa dulcia, Crocus, Eruca, Leu-coium luteum, Lilium convallium, Pœoniæ fem. Primula veris, Aqua florum Tilia, Viscus. Salvia, Rosmarin. & Cephalica omnia, Leucoium luteum, Sinapis, Coccus Ilicis.

Aphtbæ.] Rapum, Rubus, Genipat. Salvia.

Arthruis.] Barbarea, Braffica, Bryonia nigra, Ca-

ryophyllata, Centaurium min. Oleum è Nucleis Cerafo um, Chamædrys, Chamæpitys, Con-folida major, Ebulus, Erica, Genistæ semen, Geranium, Helenii rad. Hyofcyamus, Hypericum, Lens palustris, Pentaphylli rad. Primula veris, Rhamnus catharticus, Scabiofa, Sambucus, Sedum majus, Ulmus.

Solanum Halicacabum, Betonica, Acacia, Trifol. paluftr. Thé.

Afthma.] Bellis major, Crocus, Eryfimum, Lichen arborum, Marrubium album, Origanum, Periclymenum, Petalites, Pimpinella faxifraga, Saponaria, Scabiofa, Sonchus, Urtica fem. & quacunque inter Pneumonica recenfebimus

Balfam. Peru, v. Convulfiv. Aurium affettus.] HyiTopus, Porrum, Rofa.

C. Calcu-

I N D E X, Gc.

Calculus, v. Lithontriptica. Cancer, v. Ulcera, Detergentia, Anodyna, & Siccantia. Eryfimum, Solanum, Carduus bene-

Cardiaca.] Rad. Biffortæ, Carlinæ, Caryophyllatæ, Helenii, Petafitidis. Fol. Acetofellæ, Agrimoniz, Calamintha montana, Cardiaca, Pimpinella fanguiforba. Flo. Cordiales 4 dicti, sc. Boraginis, Buglossi, Rosarum, Violarum, Leucoii lutei, Lilii convallium, Ulmariæ: & præter hæc Alexipharmaca pleraque. Cardialgia.] Cardiaca.

Catarrhus ferinus, v. Tussis convulsiva. Catarrhus, Anodyna, & Adstringentia. Erysimum, Fragaria.

Hyofcyamus, Papaver, Nicotiana. Cauftica.] Ranunculi plerique, Ros Solis, Tichy-

mali omnes, Sinapi. Laureola, Mezereon, Ahovai, Anacardium, Eu-

phorbium, Apocynum, Manchinello, Hordeum caufticum.

Cephalalgia.] Peucedanum, Serpyllum. Solanum vulgare externè adhibitum: Prævotius ad Cephalalgiam quamcunque commendat fuccum Verbenæ depuratum.

Hederæ terrestr. suc. & Hypnotica, Coffee. Cephalica. | Lilium Convall. Paonia, Salvia, Rorifmarin. Opobalfanium, Betonica, Majorana, Verbena, Thee, Coffee, Tilia, Lavendula, Meliffa, Origanum, Pulegium, Ruta, Satureia, Serpyllum, Primula veris, Adianthum verum, Furnaria Split dicta, Caryophyllus, Cyperus, Ninzin, Cerafa nigra.

Cholera Morbus,] Anodyna, Adstringentia, Hypnotica.

Ligna Colubrina.

Colicus dolor,] Anodyna, & Hypnotica. Agrifolii bacca, folia, aculei: Cerefolium, Chamamelum, Daucus, Ericæ flores, Filipendula, Geranium, Pimpinella Saxifraga, Veronica. Buxus, Hedera teareftr. Eryfimum.

Convulsivi motus,] Cephalica, Hypnotica, & Anti-spasmodica. Chamæmelum, Cerasa nigra, Helenii rad. Lilium corvallium, Phyllitis.

Balfamum Peru, Ebenum. Cosmetica.] Argentinæ aqua still. Arum, Dipsaci aqua, Florum Fabæ & Fragariæ aqua destill. Radix Polygonati, Primula flores, Solanum le-

Triticum, Sefamum, Betula, Sabina, Ulmus, Amygdalus, Ag. Limonum, Camphora.

Denium dolor, v. Odontalgia.

Diaphoretica & Sudorifera. Buxi ligni decoct. & extract. Chamaedrys, Chamaemeli decoct aqu. Chelidonii ma. decoct. Extract. Cicutæ, rad. Crocus & ejus Extr. Ebulus, Fraxini cortex & lignum Pravotio, Fumaria, Juniperi ligni de-coct. & Extract. Pravotio, Laureola decoct. eidem, Lupuli radicis decoctum eidem, Milii decoct. eidem, Petafit.dis rad. Pimpinellæ aqua eidem, Polygoni ex vino decoct. Sambuci baccæ, Saponaria, Tormentillæ rad. Veronica, Ul-

Angelica, Card. bened. China, Contrayerva, Sarfaparilla, Zedoaria, Scordium, Scorzonera, Calendula, Guaiacum, Saffafras, Camphora, Alexipharmaca fere omnia.

Diarrhea] Berberis, Farina Fabarum, Lens, Muscus, Oxylapathi sem. Phyllitis, Plantago, Polygonum, Sorbus, Virga aurea, Ulmaria, & re-liqua fere adftringentia.

Tormentilla, Nil, Pimpinella spinosa, Costé, Macer, Papaver.

Digerentia.] Ocymum, Majorana, Ruta murar. Chamæmel, Crocus, Lilium album, Bardana, Scrophularia, Napus, Bdellium, Tacamahac, Ammoniacum, Elemi, Opoponax, Pix.

Discutientia.] Rad. Altinzz, Curcumz, Iridis, Scyllz. Fol. Chamzemel. Melilot. Verbasc. Flor.

Sambuci, Croci. Sem. Cumin. Forugrac. Lini, Lupin. Gummi Ammoniac. Copal. Opoponax, Sagapenum, Tacamahaca, Galbanum, Myrrha, Bdellium.

Disretica.] Abfinthium, Acorus, Adianthum, Agrifoli fummitates, Anonis, Apium, Aquilegia, Asparagus, Barbarea, Betonica, Bryonia nigra, Calamintha, Cardui quic inque, Cerefolum, Chamædrys, Chamæmeli flores, Ci-chorium, Crocus, Daucus, Eryngii cujufcunq; chorium, Crocis Daucis, Laying apparatus, aqua florum Fabz, Filipendula, Feniculz rad. & fem. Fraxini lignum & fem. Genifiz flores, Bacca Juniperi, Linaria, Semen Lithospermi, Hedera terestris, Hypericum, Kali, Lupulus, Heddra terettrs, Hypericum, K.alı, Lupulus, Meum, Naffurtim aquat Percepier, Periclymenum, Perficaria filiquofa, Peucedanum, Pulegium, Plantaginis iucus, Rhaphanus rufticanus, Rubia, Rufaus, Salvia agrellis, Saxifragia alba & pratenfis, Sifon, Suum, Solarii halicacabi bacca, Tilia cortex & folia, Valeriana, Urtica fem 8 recognili ticæ fem. & racemuli.

Dysenteria.] Berberis, Clematis daphnoides, Cyorgenium, Lemium rubrum, Lens, Un-gentum de Lunaria, Mufcus, Pilofella, Plan-tago, Polygonum, Sophia chirurgorum, Tiliz baccarum pulvis, Verbena, Virga aurea, &

pleraque adfiringentia.
Papaver, Filipendula, Ciftus, Nymphza, Faba Ægyptiaca, Uva quercina.

Dylaria.] Daucus, Cineres spongiolæ Rosæ ca-ninæ, Syrupus mororum Rubi vulgaris, Malva, Hordeum.

Emetica.] Afarum, Atriplicis radix & fem. Betomice rad. Digitalis flores, Ebuli radices, Enonymi baccæ, Eupatorii cannab. radices, Genifæ fem. Hederæ baccæ, Juli & cortex interior Juglandis, Laureola, Narciffi bulbus, Polygonari baccæ, Sambuci aquat. baccæ autore Prævotio, Sedi minimi succus, Senecionis herba, Spergulæ femen.

Nicotiana, Gutta Gemou, Hellebor, alb. Cicura aquat. Scylla, Cataputa, Cyclamen, Ricinus, Nux vomica, Afarum, Anagyris fortida, Glans unguentaria.

Emmenagoga, v. Menses moventia. Emollientia.] Alcea, Althæa, Atriplex, Beta, Chamamelum, Lapathum, Malva, Mercurialis, Parietaria, Violaria.

Allium, Lilium album, Melilotus, Verbascum, Gummi & lacryma varia, Bdellium. Epilepsia.] Cerasa dulcia, Digitalis, Filipendula,

Lilium convallium, Pzoniz rad & fem Sina-pi, Succifa, Aqua florum Tiliz, Valerianz radices, Viscus, Muscus clavatus & omnia Cephalica, Bryonia alba,

Hellebor. Pastinaca sylv Buglossum, Horminum, Rura, Galega, Ninzin. Erysipelas.] Eryfipelas.] Lens paluftris, Mali fylv. fuccus, Malva, pracipuè horrenfis, Solanum vulgare, Tuffilago, Umbilicas Veneris,

Sedum maj. Pomum Amoris, Malva rofea, Secale, Stramonium, Pavate, Sambucus, Camphora.

Febris & febrilis ardor.] Acetola, Argentina ex-ternè, Cerala acida, Cichoreum, Dens leonis, Geranium, Lichen, Lujula, Papaver Rhœas, Portulaca, Rofæ caninæ fructus, Mora Rubi Idai, Vaccinia, Violaria.

Tertians. 1 Alfine in Epithem. Caryophyllata, Centaurium minus, Hypericum, Pentaphyl-lum, Sinapi in Epithem. ad carpos, Verbena.

Suartene. Cicuta, Hypericum, Linaria vulg.
Oxyacanthini viici pulvis vino albo infuius, Pentaphyllum, Rapum, Sambuci baccz, Sedi minoris fuccus.

Quotidiana.] Lupulus in Epithem.

Febres continue.] Endivia, Lactuca, Berberis, Cynoglossa, Nymphæa, Tamarindus, Auranua, Limones, Myrtilli, Ribes, Sorbus, Sempervivum, Citria Mala.

Febres intermittentes.] Myxa pyriformis, Ligna Colubrina, Fraxinus, Contraverva, Serpentaria Virginian. Piper, Correx Peruvianus, Chamæmelum, Chamædrys, Gentiana, Sinapis, Adianthum verum, Bardan, maj. Abfinthium, Imperatoria, Fœniculum, Prunella.

Flatus.] Cari femen, Mei femen, Fœniculi fem. Radices Ari ficcata, Tanacetum.

Auranti , Cardamomum, Caryophylli, Cubeb. Macis, Nux Moschat. Acorus, Galanga, Zinziber, Anethum, Chamæmel. Cuminum, Carum, Zedoaria, Anisum, Piper Jamaycense, Bac, Lauri.

Fluor albus mulierum.] Filipendula, Flores Lamii albi, Paronychia foliis rutaceis, Rofa canina, Salvia, Quercus.

Fonticuli sen Fontane la] Hedera, Saponaria. Fracturas officip consolidantia.] Consolida majoris & Polygonati radioes, Rufcus, Gummi varii, & valneraria.

Gangrana,] Abfynth. Alliaria, Campiora: Gargarifmis idonea.] Folia Aquilegia, Periclymeni, Aqua Fragorum.

Gonorbus. Cichoreum, Cynoglossum, Dens leonis, Lachen, Millefolium vulg. Nymphaa, Plantago, Polygonum.

Refinz, Gummi, & omnia confolidantia. Aparine, Buría Pastoris, Abies, Opobalfamum, Santala.

Hamoptysis.] Argentina, Asplenium, Bardana major, Pes cati, Plantaginis fuccus, Urtica fuccus & eorundem aqua Itill. Vinca pervinca. Hamorrhagia.] Bistorta, Clematis daphnoides, Gallium lucum, Geranium sanguneum, Glafrum, Gnaphalsum, Millefolium, Pentaphyl-lum vulg. Ros fotis, Salix, Pulvis baccarum Tiliæ, Urticæ, & in genere omnia adstringentia. Hamopyfu, & Hamopyfuja Jomnia confolidamia, Uruca, Pimpinella vulg, Salvia, Brunella, Burfa Paftor. Hyofcyamus, Papaver, Nigellastrum, Hamorrhoides.] Chamadrys, Chelidonium mi-

nus, Cynogloffa, Fungus Betulæ, Fungus pulverulentus, Galeopsis succus, Filipendula, Linaria, Scrophularize rad. Serratula, Sideritis, Verbascum, Vinca pervinca, Genista. His tribus malis & reliqua ferè Adstringentia conveniunt. Becabunga, Anonis, Cacao.

Hepatica.] Abfinthium, Acetofella, Agrimonia, Aiperula, Betonica, Centaurii minoris flores. Cichorium, Fragaria, Fumaria, Lichen, Men-

Hernia.] Alchimillæ exiccatæ pulvis, Consolida major, Cruciata, Dentaria, Filix pracipue florida, Geranium columbinum, Hermaria, Lens paluftris, Lunaria, Nummularia, Perfoliata, Polygonatum, Serratula, Telephium, Valeriana

Anonis, & omnia Adstringentia, Adianthum al-

Herpes.] Chelidonium majus, Gummi Cerafi & Pruni fylv. Erica, Pilofella.

Hydrops. Abfinthium, Alnus nigra, Ebulus, Ge-nifte Iem. & Iumnitates, Kali, Linaria, Polypodium, Pulegium, Ranunculus hederaceus, Rhamnus catharticus, Solanum lignofum, Soldanella.

Bryonia alba, Ruscus, Nasturtium, Sambucus, Guaiacum, Semen Fraxini, Asclepias, Trifol. palustr. Iris, Betula, Cynosbatos.

Hypnotica.] Narcotica omnia, Unguentum Populeum, Primulæ maj, flores & conserva eorundem.

Hypocondriaci affectus.] Orobanche, Hellebor. Polypod Agrimon. Centaur. min. Cort. Aurantior. Ammoniac Galban. Cerafa acida, Cort. Mali Citri.

Hyferici affectus.]. Atriplex olida, Daucus, Meum, Parthenium, Paftinaca fariva tenuifolia, Pen-cedanum, Phyllitis, Sphondylium, Xyridis rad. Crocus, Affa foetida, Galbanum, Bryonia alba, Matricaria, Ballote, Cardiaca, Ruta.

Itterus.] Apium, Aquilegia, Asparagi rad. Asperula, Berberis cortex interior, Centaurium minus, Chamædrys, Chelidonium mai, & min. Crocus, Cyani flores, Eryngium, Eupatorium Avicenna, Fragaria, Fraxini femen, Fuma-ria, Genista sem Hedera terrest. Hypericum, Lens paluftris, Lichen, Linaria, Marrubium album, Mercurialis fem. Origanum, Oxylaanoum, Mercurian iem. Organium, Oxyla-pathi rad. Pulegium, Rufci radices, Solani ve-ficarii bacca, Solani lignofi feu Dulcamaræ lign. & folia, Thalictrum, Verbena, Urtica. Rad. Curcumæ, Rubiz. Sam. Cannabin. Nil, Muf-

cus Quercinus, Aquilegia. Incrassania.] Lactuca, Symphytum mai Cyno-gloffa, Papaver, Plantago, Solanum, Nym-phæa, Viola, Gummi Arabicum, Sarcocolla,

Tragacantha. Ischiadicus dolor.] Artemisia, Asparagi rad. Cen-taurium min. Consolida maj. Helenium, Jacobza, Populus alba, Thlaspi, Ulmi cortex & guzcunque przeterea Arthritidi conducunt.

Rad. Bryon. alb. Fornum Gracum, Ol. Lauri-

Las absumentia.] Repellentia & Adstringentia. Plantago aquatica.
Lac congulantia.] Flores Acanthii vulg. Gallium luteum. Acida omnia. Lethargm.] Lethargus.] Sternutatoria, & Cephalica, Sinapi, Nafturtium hortenf.

Lienteria.] Farina Fabarum. Lithortriptica.] Rad. Acetola Pravot. Acori, Cardui fullonum, Carvophyllata (ylv. Pravot. Ervngii Prævot. Helenii, Tilipendulæ vulgaris, Filicis, Peucedani, Pimpinella Saxifraga, Rhaphani ruft. Rubi, Rubiæ, Tragopogi, Urtica. Fol. Altheæ, ut & radix & fem. Anonidis, Aparines aqua destill. Argentina, Asparagus, Avellang fylv. cortex Pravot. Becabunga, Betonica, Braffica, Cardui stellati, Cerefolii, Chamadryos, Chamapityos, Nasturtii aquat. Chamadyos, Chamapiptos, Natturu aquar. Parietaria, Parthenii, Percepter, Perficaria, Polofelle, Pulegii, Quercis, Salicis, Saxifrage alba & praentis, Sitymbri, Sium aqua Tanaceti, Thalidri, Veronica, Virge paft. Virge aurex, Capillares herbe. Piere Chamamet, Confoldar regalis, Erice, Genifica ut & fum. Chamamet, Saxifra and Saxi mitates. Fructus & Sem. Bardanæ maj. & min. Prævot. Dauci, Irionis, Juniperi, Lithosperini, Oxyacanthi, Peucedani, Rolæ fylv. Solani halicacabi, Violæ purpureæ. His adde Gummi Cerafi, nucleos & oleum è nucleis Cerasorum, & Graminis radices.

Sem. Sophiæ Chirurgorum, Refina Terebinth. Aperientia, Attenuantia, & Anodyna. Urtica, Hedera terrestris, Fragaria, Ruta, Cicer sativ. Nil, Phalaris, Lacryma Jobi, Avena, Gramen caninum, Gramen Crucis, Perficaria filiquofa, Anana, Pinus, Betula, Mespili officula, Nuclei Armeniaci, Theè, Limon, Balfama Indica, Lignum Nephriticum, Cubebæ.

Lochiorum nimius fluxus.] Adfringensia, Confoli-dantia, & Anodyna. Filipendulæ radices. Lues Venerea.] Lignum Buxi, Saponaria, Scoro-

donia, Succita.

Guaiacum, China, Sarfaparilla, Santala, Smilax aípera, Bardana maj. Sassafras, Tamariscus. Lumbrici intestinorum.] Absinthium, Allium, Cannabis fem. aut foliorum fuccus Pravot. Centaurium min. Corallina, Filicis fœm. radix, Gramen caninum, Helleboraster maj. Hypericon, Juniperus Alpina, Marrubium album, Parthenium, Sabina in hoc genere excellit, Senecionis succus aut decoct. Scordium, Tanacetum, Viscus. His adde è Prævotio Enulæ recentis succum, Petasitidis radicem, Rutam capraciam.

Aggratum vulg. Cepa, Aloe, Festuca Avenacea, Sabina, Fol. & Flor. Mali Persic. Cort. Aurantiorum, Eleagnus, Cordi feu Myrt. Bra-bant. Ligna Colubrina, Agallochum.

Mania & Melancholia.] Tinctura florum Hyperici. Agrimonia, Fumaria, Melissa, Anagallis Mas,

Hellcbor, Idou-Moulli. Mammarum durities & tumores.] Emollientia omnia. Althea, Cerefolium, Dulcamara, Malva, Mentastrum, Farina Fabarum, Senecio, Sium aquat. Solanum vulgare & lethale.

Maturantia seu pus generantia.] Althæa, Cepa, Lilium alb. Malva, Chamamel. Crocus, Ficus, Fœnugræcum, Hordeum, Linum, Triticum, Colophonia, Elemi, Ladanum, Liquidambra, Mastiche, Pix, Styrax, Tacamaha-

ca, Thus, Terebunthus.

Melancholia: J Fumaria, Pimpinella:

Menses moventia. J Abfunthium, Acetose radix,

Acorus, Alliaria, Apium, Aquilegia, Artemi-fia, Arum, Afarum, Afparagi rad. Beconica, Becabunga, Bryonia rad. Calamintha, Cardiaca, Capa, Centaurii m.in. rad. Chamadrys, Chamæmelum, Chamæpitys, Conyza, Cro-cus, Daucus, Eryngii rad. Eupatorium Avicenna, Hedera terrest. Filicis rad. Graminis rad. Helenii rad. Hypericum, Leucoii lutei flores, Matricaria, Melissa, Mentastrum, Mercurialis, Meum, Nasturtium, Phyllitis, Pimpinella, Periclymenum, Polytrichum, Praf-fium, Pulegium, Rufcus, Rubia, Salvia agreftis, Saponaria, Serpyllum, Tanacetum, Urticæ fem. Præ aliis omnibus Sabina: quin & diuretica pleraque funt etiam emmenagoga.

Caryophyllata, Ariftolochia, Curcuma, Cardamomum, Cyperus officinar. Schoenanthus, Acorus, Vaynilla, Coftus, Sabina, Myrrha,

Sagapenum.

Menses siftentia.] Mentastrum, Pimpinella, Plantago, Papaver Rhœas, Polygonum, Rofæ canina flores, Vinca pervinca & reliqua ferè Adstringentia. Nymphaa, Millefolium, Hyofcyamus, Papaver,

Acacia, Cinnamomum.

Mictus involuntarius.] Consolidantia omnia, & Ad-

stringentia: Agrimonia exiccata pulvis, Plan-

Morjus venenatus.] Ligna Colubrina, Lychnis fylv. flore mufcofo, Opobalfamum, Serpentaria Virginiana, Ruta, Allium; Alexipbarmac. Rad., Granadilla, feu flor. Paffion. Phyllon Marificum, Scorzonera, Pimpinella vulg Ca-lamintha, Ballote, Pullatilla, Anagallis Mas, Malum Citrium, Caniram, Laurus, Platanus, Rofa.

Narcotica.] Croci flores, Cynogloffum, Hyofcyamus, Lactuca fylv. Lolium, Papaver, Napellus, & alia Aconita; Stramonium, Nuces Moschat, recent. Odallam, Cocculus Indus, Nux Vomica.

Odontalgia.] Argentina, Chelidonium minus, Clematis daphnoides, Lepidii radices, Primula veris, Ptarmica. Anodyna & Narcotica: Nicotiana, Quercus, Morus.

Ophthalmica.] Caryophyllata, Chelidonium maj. Cichorei & Cyani flores, Dipfaci aqua, Enula campana, Erica, Euphrafia, Fumaria, Fœniculum, Horminum, Holofteum, Linaria, Lyfimachia spicata, Pomorum agrestium succus, Salicis lachryma, Valeriana, Verbena. Acacia, Anagallis mas, Ulmus, Camphora, Arbor triftis, Ebenum, Sarcocolla.

Oris & Gingivarum Vitia.] Areca seu Faufel, Cochlearia, Mastiche, Herba Britannica, Fagus, Hondir-Alou, Mespilus, Balaustia, Caryophyll. Ind. Nux Moschata, Malabathrum, Rhus, Agallochum.

Paralysis.] Cepbalica omnia. Cerasa dulcia, Ericæ flores, Leucoium luteum, Lilium convallium, Primula veris, Sinapi, Viscus. Paronychia.] Paronychia vulg. Telephium Partus difficilis.] Dictamnus, Caltha, Crocus, Galbanum, Myrrha.

> [4 2] Pediculi.]

Pediculi.] Cocculus Indus, Staphis agria.
Psfis, v. Alexipharmaca.] Anagalis mas, Arum,
Hedera baccae, Herba Paris, Juniperi baccae,
Petafires, Ranunculus bulbolus, Scordium,
Scorodonia, Thalichum.

Galega, Nicotiana, Ruta, Juniperi bac Opo-

ballamum, Myrrha.

Phibifu.] Bellis maj. Confolida maj. Crocus,
Dens leonis, Glycyrrhiza, Helenium, Linum,
Tuffilago, Berulæ fuccus & reliqua Pneumonica.

Chelidon. maj. Hedera terreftris, Mufcus pulmonarius, Papaver, Refina, Balfama, Equifetuni, Carduus Fullonum, Pulmonaria maculofa, Anagallis mas, Linum, Xylon, Arum, Acanthus fatirus, Palma coccifera argulofa, Rofa, Alcool Cynosbati, Cacao, Balfama Indica.

Pleuriti.] Glycyrrhiza, Aqua florum Pruni, Fraxini fem. Linum, Papaver Rhœas, Scabiofa, Tragopogi rad. Violaria, Vifcus, Urtica &

pleraque Pneumonica.

Hordeum, pleraque Anodyna.

Preumente. J. Arianhum album 8c cureum, Althraz, Arcemina, Arum, Calamintha, Crocus,
Filipendula, Glycyrhiza, Hedera terreftris,
Helenium, Lichen arborum, Marrubium album, Pes cari, Peucedanum, Pimpinella fatrifraga, Puleguum, Pulmonaria, Scabiofa,
Tuffilago, Verbafcum album, quod noftrates
Colos Sungmoor, i.e. Pulmonarium boum,
appellant, Veronica, Trichomanes, Urtica
femen.

Allium, Ficus, Amygdalus, Jujuba, Sebesten, Perin Nirouri, Terebinthus, Baccæ Lauri, Opo-

Pargantia.] Alnus nigra feu Frangula, Afarum, quannis hoc nondum in Angia fontaneum obfervavenim, Bryonia alba, Cufcuta, Digitalis, Dulcamara, Efula, Euonymus Theophrafti, Eupatonium Avicenna, Genitz femen & fummitates, Juglandes immaturz facharo condite, Oxyacanthe cortex medianus, Pinguicula, Polygalon, Polygonati bacca, Poppodium, Rhamni cahrici bacca, Sambuci & Ebuli fem. cortex, fucus, Soldandia, Sorbi fylv. feu Acuaparize bacca, Thatierum, Valeriane radices, Xyridisradices, Kali, Laureola, Linum catharticum, Tribymala omnes, & fiqua praterea inter Emetica recentinus.

Alypum five herba terribilis, Agaricum, Aloes, Caffia, Hedera bac. Piyllium, Colocyndius, Elaterium, Jalapium, Manna, Mechocaenna, Helleborus albus & niger, Scammonium, Senar, Tamarindus, Gutta Gemou, Euphorbium, Hermodactyli, Gratiola, Ricinus, Rhabarbarum, Eupatorium cannabinum, Cnicus, Valenian mai, Thapfia, Thymalza, Siliqua edulis, Colutca veficaria, Sagapenum, Ammoniacum.

R

Rachitis.] Aperientia, Chamædrys spuria, Filix præcipuè mas & slorida, Ruta muraria, Tri-

Repollutia.] Rofa rubra, Plantago, Portulaca, Quercus, Balauftia, Berberis, Gallar, Biftorta, Tormentilla, Mefpilus, Prunus íylv. Sorbus, Sumach, & adfiringentia fere omnia; Gum. Arabicum, Sang. Dracon.

Resolventia, v. Attenuantia, & Emollientia.] Dulcamara, Tacamahaca, Liquidambar. S.

Sanguinem purgantia.] Furnaria, Nasturtium aquaticum, Urtica turiones.

Scabies.] Lapathi rad. & aqua ftill. Charaedrys, Conyza, Fumaria, Lichen, Origanum, Scabiola, Scrophularia, Veronica.

Ariftolochia, Enula Campana, Nicotiana, Camphora, Nafturtium Indicum, Pix, Cedrus, Larix, Juniperus, Sabina, Alnus nigr. baccif. Scorbusu.] Abies, Aceris Iachryma, Becabunga,

Beula lachyma, Radios Ari ficatac, Centarium minus, Chamamorus, Chelidonium minus, Cochlearia, Fumaria, Nafurium aquaticum, Nummularia, Orylapathi radix, Rhaphanus rufticanus, Pifa virdia, Rapa cruda & cocta, Mora Rubi vulgaris & Idzi, Scorodonia, Sorbus fylv. Soldanella.

Cortex Winteran. Trifolium Paluftre, Vaccinia nigra, Malum Aurantium, Vermicularis, Cynosbatos, Sinapis, Refinæ Pini, Aquilegia, Adianthum album, Herba Britannica, Acetofa, Cardius Benedičtus, Braffica, Pifa viridia. Scropbulæ.] Aparine, Bardana minor, Bellidis

minoris radices, Chamzdrys, Clematis daphnoides, Cynoglosse radices, Digitalis, Gemsta, Lamium album, Malus sylv. Paronychia foliis rutaceis, Perfoliata, Scrophularia, Umbilicus Veneris, Xyridis rad.

Bryonia alba, Chamæmelum, Carduus Fullonum, Chamædrys, Marrubium album, Lamium album, Chelidonium min. Cupreffus.

Situmi albani, Caranoonan man, Capeans, Sicastia, J. Abrotanum, Abindhum, Acacia, Agrimonia, Aquilegia, Ariblochia, Arcmilia, Betonica, Burla paftors, Calamuch, Cardiaca, Champit, Didamnus, Equifetum, Fryfmum, Filspendul, Hypericam, Majorana, Mentha, Millefol, Myrtus, Quercus, Shus, Ronfimarin, Sabina, Salvia, Satureia, Scordium, Serpyllum, Thymus, Ulmaria, Abies, Pinafter, Tamarifcus, Safafras, Mufci varii, Cuprellus, Juniperus, Laurus, Guaiacum, Santalum, Beldlium, Sang, Dracon, Sarcocoli, Benzoin, Caranna, Colophonia, Ladanum, Myrtha, Styrax, Tacamahaca, Thus, Maftich,

Singulsus,] Daucus, Mentha, Papaver, Anethum.

Splenetica.] Ceterach, Cicuta, Fraxini sem. cortex & lignum, Genista, Orobanche, Polypodium.

Sternutatoria.] Ptarmica, Saponaria, Sinapi,

Thlaspeos fem.
Sem. Nigell. Hellebor. Nicotian. Lilium convall.
Horminum, Alliaria, Curcuma.
Stranguria.] Consolida mat. sfores, Daucus, Li-

Stranguria. J Consolida mai flores, Daucus, Linaria, Populus alba, Ruscirad Sonchus. Flor. Chamameli, sem Dauci, bac Juniper. Lauri, Terebinthina, Althaa.

Strumæ, v. Scropbulæ. Suffusio.] Fæniculum.

.

Tabes, v. Phibifu.] Anagallis, Dens leonis, Eryngium, Marubium album, Parietaria, Pimpinella, Tragopogi radix. Chelidonium mai.

Tinctoria.] Alni cortex, Genilla tinctoria, Glaftum, Lichen petrzus, Luteola, Rubiz radix, Curcuma, Anchufa, Anil, Gallz, Notte, Ligna Varia.

Affectuum & Remediorum.

varia, Brafil.rubrum, Logwood, fuffick, Candel. Orellana.

Tormina.] Anodyna & Narcotica: Meum, Serpyllum, Tanacetum, Trifolii prat. purp. flores, Verbena.

Vertoena. Tumores & Inflammationes.] Anodyna, Emollienia, DiGuatienia, Repellenia, vel Maturantia pro re natà: Cerefolium, Oleum Chamæmelinum, Cicuta, Cynoglofia, Fagi folia, Galeopfis fuccus, Lamium, Oleum Lini, Malva, Orchidum rad. Parietaria, Rapum, Sclinum Sii foliis, Sphondylii rad. Urtica.

Tuffi, v. Peusmonica.] Enula campana, Eryfimum, Daucus, Glycyrrhiza, Bacce Juniperi, Linum, Marubium album, Paricataria, Penclymenum, Petafites, Peucedanum, Scabiofa, Tragopogi caida, Tuffilago, Verbena, Violaria, Urricze radıx & femen, Caftanearum farina.

Decoctum pectorale, Papaver, Rapum, Musa, Avellana, Amygdalus, Siliqua edulis, Bdellium, Benzoin.

Tuffis con vulfrus five Catarrhus ferinus.] Antifos modica omnia: Mulcus pyxidatus, Succus Pulegii, Origanum.

Muscus Quernus, Agallochum, Cubebæ, Opobalfamum, Balfam. Peru.

V.

Variolæ & Morbilli.] Ad præcavendum, v. Alexipharmaca, ad expellendum Aquilegia, Crocus, Kani femen.

Veneren fimulania J Afparagus, Avellanz, Caftanez, Cocus, Eringum, Eruca, Dauci fem Femiculum virens, Cannabis, Fabz, Orchides omnes, Opiata quexunque, Pafinaca latifolia, Horminum, Mentha virens, Nafturtum, Ononis, Perfonatz rad. Rapi fem. Sinapi, Apium dulec, quod Seleri dicitur.

Ventriculum roboramia (eu Stomachica.] Aromatica, Amara: Abfinkhum, Acorus, Acetofa, Agrefta, Berberis, Caryophyllata Prævor. Cerafa acida, Fraga, Mentaffrum, Calamintha, Pruna fylvelftia & eorum fuccus, Pulegium, Prunella, Sorba, Ranunculus.

Zingiber, Galanga, Contrayerva, Cinnamomum, Salafras, Thè, Cort. Mali Citrii, & Aurantii, Zedoaria, Piper, Xochoxochitl, Caryophyll. Aromat. Nux Molchat.

Verrucæ.] Mercurialis, fuccus in foraminibus Po-

puli collectus, Lac Tichymalorum, præcipuè Helioscopii, Diplacus, Galeopsis succus. Sedum mai, Heliotropium mai, Brassica.

Vertigo.] Cephalica omnia: Primula veris, Aqua florum Tilia, Viscus.

Charophyllum, Sinapis.
Ulcera.] Caprifolium, Negundo, Ligustrum,
Lycium, Mandihoca, Opobalfamum, Myrrha.
Ulcera cancrofa.] Detergentia, Anadyna, Siccania:
Elatine, Gallium, Laureola pulvis.

Heliotropium, Solanum, Symphytum maj.Ladanum, Schoenanthus.

Vomitoria, v. Emetica.

Vomitum sistentia.] Hypnotica; Sal Absinthii, Menthæ aqua stillat. Polygonum, Rubus Idæus, Vaccinia.

Urine arder vel actimatia.) Sem 4 frigida, Emalficines, Amodjna, Emillientia, & Incraffantia; Caltanearum emulio, Malva, Giycyritiza, Portulaca, quamvis ad actimoniam urine mitigandam nihil conducibitus fit quam Lac recens copiose ingeftum, aut Lachs defects Serum vel Crevitia emuis, nihil enim aliud requiri videtur, quam ut Sanguis fero exhauftus leini aliquo liquore affatim diluarur.

Urina cruenta, v. Adfringent. & Confolidant. Uteri procidentia.] Adfringentia & Vulneraria. Vulneraria, seu Confolidanta.] Agrimonia, Al-

Valnezaria, feu Cossilidantia. J Agrimonia, Alchimilla, Anagallis, Androckmum, Argentina, Artemifia, Bellis major & tunior, Becnica, Bonus Henricus, Bugla, Centaurium,
Ceterach, Chamadrys, Cicuta, Confolida maj,
Cruciata, Cynoglofium, Eguiletum, Eupatorum Avicenna, Fenciculum, Geranium, Glaflum, Hedera terreft. Herniaria, Hypericum,
Jacobza, Lamiarn, Lilium convallium, Lunaria minori, Melilotus, Millefolium, Nummularia, Ophiogofium, Panaz coloni, Parietaria, Pentaphyllum, Perfoliata, Perticaria, Peucedanum, Pilofella, Pimpinella, Pinguecila,
Plantago, Polygonatum, Polygonum, Punella, Rubia, Salvia agrefisi, Sanicula, Scordium, Serratula, Sophia Chirurgorum, Succifa,
Tanaceum, Telephium, Tormentilla, Valeriana, Verbena, Virga aurea, Veronca utragBalfamian ans, Delphinum, Ulmaria, Nux
myrifica, Refine & Lacryme varia, Clematis Daphnoides, Pyrola, Quercus, Pix, Alnus vulg, Cada Pilava, Ol, Olivarum, Opobalfamum, & Balfama Americana, Sarcocolia,
Elerni.

 $[d_3]$

NOMEN-

NOMENCLATOR BOTANICUS. Anglo - Latinus.

A.

HE Abeicitte, or white Poplar, Populus Abbers tonque, Ophiogloffum. Abonis flower, or Pheafants eye, Flos Adonis, Franthemum. Mgarick, Agaricum, five Fungus Laricis. Agarita, Agaricani, iwe ra. Agrimonp, Agrimonia. The Aider tra, Alnus. Alexanders, Hipposelinum. Mikanet, Anchula. The Mimond tree, Amygdalus. Miors, Aloe. Wood of Mines, Xylaloe, Agallochum. Anemony, or Wind flower : Anemone. Angelica, Latine pariter Angelica. Minnife, Anifum. The Apple tree, Malus.
Apples of Love, Pomum Amoris.
Mad Apples, Mala infana. The Introduction, Malus Armeniaca.
Arthangel, or Dead Neule. Lamium, Galeopsis. Extpanget, or Deal Nettle. Lamium, Gr Hreth, or Faufel. Area, Palmæ (pecies. Hreth), or Orraeb. Atriplex. Hreth-Bead, Sagittana. Hrfmart, Perficana acris, Hydropiper. Hrethothe, Cinara, Scolymus. Marabacca, Afarum. The Athetra, Fraxinus.

Muens, or Herb Benner. Caryophyllata. The Balfametree, Balfamum. Balfam apple, Balfamina. The Bambou Cane, Bambou, Arundinis species. The Barberry, or Pipperidge-bush. Berberis. Barren mozt, Epimedium. Baffi, Ocimum. Wild Balil, Acinos, Ocimum fylvestre, Clinopodium. Baulm, Melissa & Melissophyllum.

Miphodil, Alphodelus.

The Baptree, Laurus. The Beadtree, Azedarach. The white Beam-tree, Sorbus Alpina, Aria Theophrasti. A Bean, Faba.

Bean-trefoil-tree, Anagyris, Laburnum. Binding Bean-tree, or Gum-Arabick tree Acacia Ægyptiaca. Bears breech, or Brankurfine. Acanthus, Branca

urfina. Mears car, Auricula urst. Mears fot, Helleborus niger hortensis. The Beech tree, Fagus. Bret, Beta.

Seil fiower, Campanula. The Benjamin-tree, Benzoin-Sctle, Betie.

Betonica. Stiberry, or Whortle-berry. Vaccinium, vitis Idaa. Tindheed, Convolvulus, Smilax lavis.

The Birch tree, Betula. Birtis fot, Ornithopodium. Birbs nell, or abortive Orchis, Nidus avis. Satvrion abortivum. rion aborthum. Birthungt, Aristolochia. Bishong: web, Ammi. Bistott, or Snake-root. Bistorta. The Bladder: Put-tree, Staph; lodendron, Nux veli raria. Blite, Blitum. Blood most, Lapathum fanguineum, Draco her-Bine Bottle, Cyanus. The Bonana tree, Bananiera. Borage, Borago. The Bor tree, Buxus. The Stone Bramble, or Raffis. Chamzrubus faxa-The Bramble, or Blackberry-bulb. Rubus fylve-Brafile: wood, Brafilia arbor. Biolitime, Anagallis aquatica, Becabunga. Biom., Genista. Brom rape, Orobanche.

Butchers-Brom, or Knee-bolly. Ruscus, Bruscus. Oxymyrfine. Spanilb-B200m, Genista Hispanica. Beponp, Bryonia. Buckler-wort, or Hart-wort. Tordylium, Sefeli, The Afpen tree, Populus tremula seu Libyca. Cancalis. Buck thorn, Rhamnus. EDUREUPUR, Knamnus.
Dugle, Bugula, Confolida media.
Duglofs, Buglofum.
Viper: Duglofs, Echium.
Durbock, Lappa, Perfonata, Bardana major. Burnet, Pimpinella. Bur rad, Sparganium. Butter burt, or Peftilent-wort. Petafites. Butter most, Pinguicula. Cabbage, Braffica capitata.
Cabbage:tree, or Palmetto-Royal. Palma nobilis.
The Catton, or Chocolate-Tree. Cacao.
The Calabaffs:tree, Higuero Oviedi.

The Calambais-tree, Higuero Ovien.
Calaminta.
Wate Calitrops, Tribulus aquaticus.
Calines-Inunt, or Snap drogen. Antirrhinum.
Camels-Inap, or funct incling Ruft. Scheenanthos
Camomile, Chamamelum.
The Campbire-tree, Arbor Camphorifera. Campions, Lychnis. Canary grafs, Phalaris. Capers, Capparis. Cardamums, Cardamomum. The Carline-thiffle, Carlina. The Caron-tree, Siliqua arbor, Ceratia. Carrot, Pastinaca tenuifolia. Caffia, Caffia fiftula. Callibony, or French Lavender. Stoechas Arabica. The Caffu, or Cajou-tree. Acajon, Anacardium. Catchfip, Muscipula, Lychnis viscosa. Caterpillars, Scorpioides. €a-

NOMENCLATOR BOTANICUS.

Catgetail, or Red-Mace, Typha. The Cedaretree, Cedrus. Celandine, Chelidonium. Daffobil, Narciflus.
Datite, Bellis, Confolida minor.
Danbelion, Dens leonis. Centorp, Centaurium. Charloth, or Wild Muft ard. Rapiltrum. Darnel, Lolium.
The Date tree, Palma dactylifera.
Devilse bit, Succifa, Morfus Diaboli. The Chaff-tree, Agnus caftus, Vitex. The Cherry.tree, Cerafus. Winter Cherry, Solanum halicacabum, Alkekengi. Cherbil, Charophyllum, Cerefolium. The Cheinut tree, Castanea. Dill. Anethum. Dittandert, or Pepper-wort. Lepidium, Piperites. Dittanp, Dictarnus.

Baffard Dittanp, or Fraxinel. Fraxinella. Chick weed, Aline China radix. Chiches, or Chick-peafe. Cicer fativum. Dock, Lapathum. Herb-Chaiftopher, Christophoriana, Aconitum Dodder, Cufcuta. racemolium. Dogs bane, Apocynum. The Cinamon tree, Arbor Cannellifera. The Dog berry, or Gatter-tree. Cornus forming. Dogs fromes, Cynolorchis. Dragons, Dracontium. Cinamon, Cinnamonium. The Dragon-tree, Draco arbor. Cinquefoil, Pentaphyllum, Quinquefolium. The Citron-tree, Malus medica, Citria. Drop wort, Filipendula, Oenanthe. Durks meat, Lenticula palustris. Dutrop, Stramonii seu Daturz Indicz species. Cives, Schenopraffon. Claber, Medica species. Carth Dut, or Kepper Nut. Bulbocastanum, Clober grafs, Trifolium purpureum majus pra-Nucula terrestris.

Pease-Earth Dut, Chamabalanus. Cloves, Caryophyllus Aromaticus. Chony, Ebenus. Cothle, Pseudomelanthium, Lychnis fegerum. The Eglantine, or Sweet-briar-bufh. Eglanteria, Rola folis odorata.

Rola folis odorata.

The Circumpane, Helenium, Enula campana. Cocks comb, or Rattle. Pedicularis, Crifta galli. The Coco, or Coker-Nut-tree. Palma coccifera, feu Tenga. Coffee, Caova, Coffee Frutez, feu Bon vel Ban The Eimstree, Ulmus. Arbor. Endive, Endivia. etione, Endivia. etingo, or Sea-Holly. Eryngium. etigalottes, or Scallions, Cepa Afcalonica. etuppophium, Schadida-Calli, Tithymali species. Aroor.
Colemost, Braffica.
Coling-flower, Braffica florida.
Coling-fow, Tuffilago.
Strange Coltn-fox, Cacalia. Eve bright, Euphrafia. Countrep, Symphytum, Consolida major.
Saracens Consolida, Solidago Saracenica, Virge femel, Fæniculum. Fennel, remicalum. Fennel-giant, Ferula. Hog. Fennel, Sulphur-wort, or Harefrong. Peuco aurez species.
Cozali, Corallium.
Cozaliine, Corallina. The Cozh-tree, Suber. dannm. Scorebing-Fennel, Thapfia. Fenugreek, Foenum Græcum. Fern, or Brakes. Filix. Com-flag, Gladiolus.

The Cornelitree, or Cornelian Cherry, Cornus mas. Coffmarp, or Alecoft. Coftus hortorum, Balfaeberfew, Matricaria, Parthenium. The figgetree, Ficus. mita mas. mita mas.
The Cotton-tree, Goffipium, Xylon.
Conthage, vulgo Cowiteb. Phaleolus Zurratenfis
filiqua hirfuta.
Com flipg, Verbafeulum, Paralyfis.
Crantg-bill, Geranum.
The bearded Creeper, Crupina:
Creffes, Nathurum.
Creffes, Nathurum. Figwort, or Broom-wort. Scrophularia: The filbertetree, Nux avellana, Corylus fativa. The firsteee, Abies.
The fiftith Put tree, or Piftacho. Piftacia.
The sweet smelling flag, Acorus, Calamus Aromaticus. flar, Linum. Crofs wort, or Mugweed. Cruciata. fleabane, Conyza. Cromfot, or Butter-Caps, Ranunculus. Cromm Jimperial, Corona Imperialis. Crom-filtt, or bairy River-weed, Conforva Plinii. flea-mozt, Pfyllium. flirtheeb, Sophia Chirurgorum, Nasturtii spe-Flower beduce, Iris. Flower gentle, Amarantus. Cubebs, Cubeba. Curhotu pint, or Wake-robin. Arum. Cucumbers, Cucumis. fluellin, or Speed-well. Elatine. for globe, Digitalis. Endweed, Gnaphalium. Cumin, Cuminum. For tail grafs, Alopecuros, Gramen alopecu-The Curran buth, Ribes.
Currans, Uvæ Corinthiacæ. Frankincenfe. Thus, Olibanum. The Cuffard Apple, Araticu species. Herb-frankincente, Libanoris. Friers celul, Arelarum. Fritillarp, Fritillaria, Meleagris. Cuperus, Latine etiam Cypreffus. The Cuprefs tree, Cupreffus.

NOMENCLATOR

Fumitozy, Fumaria. Furze, Whins or Gorfe. Genista spinosa. Fustica: 18000, Lignum Americanum slavum.

Garliff, Allium.
Gentian, or Felwert, Gentiana.
Germander, Chamadys.
Tree-Germander, Condium.
Gentianer, Chamadys.
Tree-Germander, Scordium.
Ginger, Zinzber.
Giathim, Xyris, Spanila feetda, Iridis fipecies.
Giathim, Xyris, Spanila feetda, Iridis fipecies.
Giats-incry, or Salwart, Kali, Salicormia.
Goats-fieard, Tragopogon.
Goats-fieard, Tragopogon.
Goats-fieard, Gialga.
The Goatho-tree, Guayava, Pela.
Goillon-trob, Virga aurea.
Goillon-trob, Virga aurea.
Goillon-trob, Virga aurea.
Goillon-trob, Virga aurea.
Goillon-trob, Virga aurea.
Goillon-trob, Virga aurea.
Goillon-trob, Goillaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groffilaina.
Gootf-fierrip-buff), Groff

Bum, Gummi.

H

Barcs-ear, Bupleurum, Auricula Leporis.
Barts-fromgue, Lingua Cervina, Phyllicis.
Barts-fromgue, Lingua Cervina, Phyllicis.
Barts-fromgue, Lingua Cervina, Phyllicis.
Barts-fromgue, Lingua Cervina, Phyllicis.
Barts-fromgue, Lingua Cervina, Oxyacantha.
The Bast-funit-tree, Corylus (syveftris.
Breath, Erica.
Brenge, Medica echinata.
Brellic Der, Helleborus.
Brennote, Cicuta.
Brenno, Cannabis.
Brentouer, Hyofoxamus.
Brentouer, Hyofoxamus.
Brentouer, Hyofoxamus.
Brentouer, Brentouer, Galluna.
Brentouer, Groinfoum, Oxea.
Bollip, Agrifolium, for Aguifolium.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Cerinhe.
Bone-buort, Ceri

The Jack-tree, Jaca.
Jack by the fiedge, Sauce alone, Alliaria.
Jalane, Jalapium.
Jeffamin, Jalminum, Gelleminum.
The Jeffuttis-tree, Arbor Peruviana, five febrifiga, Quinquina.
Jeffusear, Auricola Judz, five Fungus Sambunus.

Indigo, Anil, five Nil.
Job's trats, Lachyma Jobi
3. John's mort, Hypericon.
John's mort, Hypericon.
John's mort, Sideritis.
Judgattree, Arbor Jude.
The Jujube-tree, Ziziphus, five Jujuba.
Julip Flower, or Carnation, Caryophyllus.
Julie, Hedera corymbifera.
Grand-Julie, Gill go by the Ground, Ale boof or
Tum boof, Hedera terelfis.

K.
Ridnip or French-Beans, Phaseolus.
Anaphreed, Jacea.
Anotheras, Polygonum, Centinodia.

Ladicg Bedittato, or Rennet wort, Gallium

Auteum.

Auties Botter, Clemanis species

Ladies Botter, Calcolus Mariz, Hellebornes species

Ladies Botter, Calcolus Mariz, Hellebornes species

Ladies Botter, Calcolus Mariz, Hellebornes species

Ladies Educate, or Curkon-flower, Cardamine

Lambs Letture, or Corn-Sallet, Lactuca agnina, Valerianella.

The Lardi-free, Lafrix.

Laties fruit, Delphinium, Consolida regalis.

Ladrender, Laderpicium.

Ladrender, Lavendala.

Ladrender, Lavendala.

Ladrender, Lavendala.

Ladrender, Lavendala.

Ladrender, Lavendala.

Ladrender, Lavendala.

Leadued.

The Laurel-tree, or Cherry-Bay, Laurocerasus.

Leadued.

Leaturel-tree, or Cherry-Bay, Laurocerasus.

Leaturel-tree, or Cherry-Bay, Laurocerasus.

Leaturel-tree, Dentellaria, Plumbago Plinii.

Lettis, Dentellaria, Plumbago Plinii.

Lettis, Lens.

Lettis, Lens.

Lettis, Lens.

Lettis, Laduca.

The Lillum.

Lettis, Liduca.

The Lincit or Linden-tree, Tilia.

Liquojiee, Glycyrhiza.

Lincitiony, Lichen, Hepaica.

The Locusterteid, Lotus Herba.

Lotage, Levisticum.

Lungstor, Pelinocaria.

Lapinis, Lupinosaria.

Lapinis, Lupinosaria.

99ate, Macis
The Matantritee, Urucu, Bixa, Orellana, Achiotl.
99ahbort, Rubia cinctorum, Erythrodanum.
99ahbort, Alyfum.
99ahhort, Alyfum.
99ahhort, Alyfum.
99ahhort, Alyfum.
99ahito, Alyfum.
99ahito, Malva.
100 Indian-Wheat, Frumentum Indicum.
99ahitoms, Malva.
Maris, 99ahitoms, Althra, Ibifcus.
Vervuin 99ahitoms, Alca.
The 99ahitomiellostree, Araticu species.
99ahitoplase, Mandragora.
The 99ange-tree, Mangs.
The 99ange-tree, Mangle.
The 99ange-tree, Accu.
99aritoplase, Calendula, Caldha.

BOTANICUS.

Com 20arigolb, Chryfanthemum.
20arigolm, Majorana.
20arter 1 of Peru, Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Peru, Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20arter 2 of Mirablis Peruviana.
20a

N.

Patrel-most, or Wall permy-wort, Cotyledon,
Umbilicus Veneris.
Patren, Napus.
The Becarine-tree, Nuciperfica.
Petrile, Urtica.
The Bettile tree, I cous arbor.
Pinghthade, Solanum.
Pingle-most, Lampfana.
A But, Nux.
Buttineg, Nux mofichata.

The Dak-tree, Quercus.
The Hishm-Dak, Hex.
The Starle-Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
October Gali, Hex.
Octob

Palma Christi, Ricinus, The Palm tree, Palma. Panick, Panicum. Panittk, Panicum.
The Baya-tree, Papaia, Mamoera.
The Baya-tree, Papyus Nilotica.
Hab Batts, True-love, One-berry, Herba Paris.
Battly, Apium hortene, Petroleinum.
Baftard Battlip, Caucalis.
Parthy, Pattinaca fatifolia, Staphylinus, Elanhoboleinum. phoboscum. Cow Parinip, Sphondylium. Palgue-flotter, Pulfatilla. The Bearli tree, Malus Perfica.
The Bear tree, Pyrus.
The Friekly Bear tree, Opuntia, seu Fic Indica.
Beatle, Fillum.
Beiomp, Paonia. Betung, rzonia. Bellitopp of Spain, Pyrethrum. Bellitopp of the Wall, Parietaria. Benmp-royal, or Pudding Grafi, Pulegium. Demper, Piper.
Guimy-Bepper, Caplicam.
Jamaica-Bepper, or All-spice, Caryophyllus fra-Peritoinfale, Vinca pervinca, Clematis Daphpertinutate, vinca pervinca, Clemans Daph noides.

5. Beters-moit, Alcyrum.

The Dipprich-nut, Ricini species Americana.

Spanis Bitch touth, Vilnaga, Gingidium.

Dimpernet, Anagallis.

The Dime-tree, Pinus.

The Dime-tree, Pinus.

The Dime-tree, or Liade, Syringa.

The Dirich-tree, or Liade, Syringa.

The Dirich-tree, persand.

The Diantain.

Plantago.

The Diantain-tree, Musa arbot.

The Diantain-tree, Musa arbot.

The Diantain-tree, Picanus.

Doiley mountain, Polium.

Doilyneby, Polypodium.

The Donner cannet tree, Malus Punica.

Doub much. Poramogicon.

The Doplat-tree, Populus.

Doupp. Papaver. Doppp, Papaver. Rough beaded Bastard-Doppp, Argemone. Potato's, Battatas. The Prickly Pear-tree, Opuntia, feu Ficus Indica.
Dzimrofe, Primula veris, Verbasculum.
Tre-Dzimrofe, Lyfimachia Virginiana.
Dziber, or Primprin, Ligustrum.
Mack Dziber, Phillyrea. Ever-green Dittet, Alaternus. Pulte, Legumen. Dumpion, Pepo. Durilane, Portulaca.

Quince-tree, Malus Cydonia.

R. Aadish, Raphanus. Hole having, Armoracia. Haginott, Segrumor S. James wort. Jacobra. Haginott, Rapunculus, Rapunculus, Rapunculus, Rapunculus, Hamilous,

NOMENCLATOR

Ramfong, Allium urfinum. The fafp-berry-buff, Rubus Idaus. ficco, Arundo. Bell harrow, or Cammock, Anonis. Micc, Oryza. fic, Secale. Hocket, Eruca. fiole, Rola. The Dogs Role, Wild-Briar or Hep, Rola fyl-The pulsarious, Prina Briar or rees, Rola lyevestris inodora, Cynosbatos, Cynorrhodos. The Boly fiose, Cithus.

Roje-most, or Roje-rost. Rhodia radix, Telephii Hose ban, or Oleander, Nerium, Oleander. Holemarn, Rolmarinus. Hubarb, Rhabarbarum. Auc, Ruta. Medow-Auc, Thalictrum. Hupture-wort, or All-feed. Herniaria Polygoni species. Buff, Juncus. S.

Saffron, Crocus. Dage, Salvia. Sagre of Terufalem, Pulmonaria maculosa. Saunt foin, Medica species. Sallom, Salix latifolia. Samphire, Crithmum seu Fæniculum marinum. Saniele, Sanicula, Diapenfia. Sarfaparilla, Salfaparilla. The Sallafras tree, Sallafras arbor.
Sattin, or honesty. Viola lunaria five Bulbonach. Satprion, Orchis. Saumer, Saoma.
Saumers, Santalum, Ligni species.
Sabouri, Saureia.
Sain-mort, Serranda.
Sarifrage, Saxifraga. Scammony, Scammonia Syriaca. Scurvy-grafs, Cochlearia.
The Scheffen Plant, Myxa, Sebesten. Belf heal, Brunella feu Prunella. Stria, Sena Alexandrina.

Baftard Stria, Colutea.

Scringreen, or House-leek. Sedum, Sempervivum.

The Scniftine-Plant, Herba viva, Æschynomene.

Sermundan, see nosacus.
The Service, or Sorb-tree. Sorbus.
Spepherbs needle, Scandix, Pesten Veneris.
Spepherbs nurfe, Burfa Paftoris.
The Silver butth, Barba Jovis. Silver-weed, or wild Tanfie. Argentina, Poten-Skirret, Sifarum. The Sloc-tree or Black-iborn, Prunus fylveftris. Smallage, Paludapium, Apium palustre, Eleofelinum Snrezmort, Ptarmica. Solomon's Scal, Polygonatum, Sigillum So-Iomonis The Sope-tree, Saponaria arbor. Soprimort, Saponaria. Sothern-wood, Abrotanum mas.

Sermountain, Siler montanum.

Sombicat, Cyclamen. The Somer-top, Araticu species.
Som-senuci or Sulphur-wort, Peucedanum. Som thiffle, or Hares-Lettice, Sonchus. Sparagus or Sperage, corrupte Sparrougrafs. Alparagus.
Sprit, Zea, Spelta.
Spider-1002t, Phalangium.
Spignel, Meu or Bawd-money. Meum. Spinache, Spinachia. The Spinble-tree or Prickwood. Euonymus. Spicen wort, Afplenium, Scolopendria, Ceterach. Spunge, Spongia. Spurge, Tithymalus. Spurrey, Spergula.
Spurils, or Sea Onyon, Scilla.
Star of Bethlehem, Ornithogalum.
Star wort, After. State acte or Loufewort, Staphis agria. Stonecrop, Sedum minus, Illecebra minor. The Stozar-tree, Styrax Arbor. Stramberry, Fragaria. The Stramberry-tree, Arbutus. Succorp, Cichoreum. Gum Sucrozy, Chondrilla.
The Sugar Cane, Arundo Saccharifera. Sumach, Rhus. Sun flower, Flos folis Smallow mozt, Asclepias. Speamoze-tree, Sycamorus.

The Calipot tree, Codda-Panna, Palma foe-Camarinds, Tamarindus. The Camarish tree, Myrica, Tamarifcus. Cantie, Tanacetum.
Cares, or Vetebes: Vicia.
Carragon, Draco herba, Dracunculus hortenfis. The Tea or Thee-Plant, The Sinenfium, Tha Japonensibus. Teafel, Diplacus, Carduus Fullonum. Tent-most, or Wall-Rue. Adiantum album, Rutz тигатіа. Thiffle, Carduus.

Torch-Chiffle, Cereus.

Melon-Chiffle, Echinomelocactos: Chon-Apple, Stramonium. Throat-mort, or Canterbury Bells. Trachelium. Thome, Thymus. Coad-flar, Linaria. Cobacco, Tabacum, Nicotiana. The Cobbp tree, Mamay arbor. The Cobbpittee, Mamay arbor.

Gwoth work, Dentaria,

Commentil, Tormentilla.

Cranelter's Jop., Viorna, Clematidis species.

Crangacanth, Tragacantha.

Tre of Life, Thuya Theophrafti, Arbor vice
five Paradifiaca vulgo dicta. Trefoil, Trifolium. Shub-Crefoil, Cytifus.

Cuberofe, Hyacinthus Peruvianus: Zulip, Tulipa. The Culip tree, Arbor Tulipifera. Curmerick, Curcuma. Turnep, Rapum.

Curnfole.

BOTANICUS

Curnfole, or Heliotrope. Heliotropium. The Curpentine-tra, Terebinthus. Tuttan, Androfamum. Twap blate, Ophris bifolia.

Dalerian, Valeriana. Danillas, Banillas. Denus comb, or Shepherds needle. Pecten Vene-Dennes imhing glafs, Speculum Veneris, Ono-brychis arveniis, Campanula arveniis erecta. Derbain, Verbena.

Detth or Tare, Vicia. Cocks-bead-Detth, Onobrychis. Horse-hoe-Detth, Ferrum equinum. The Dine, Vicis Vinisera. Diolet, Viola. Diper's-grafs, or Scorzonera. Scorzonera.

Make Robin, or Cuckow-Pint. Arum. The Walnut-tree, Nux Juglans. Wall-flower, Leucoium luteum, Keiri. Mart-wort, or Sun Spurge. Tithymalus Helioscopius. Map faring-tree, Viburnum, Lantana. Wheat Trucum.

Buck inheat, Fegopyrum, Fagotriticum.

The 119hite-beam-tree, Aria Theophrafti, Sorbi mhitlom-grafs, Paronychia. The Mhortle-berry, or Bil berry. Vitis Idea. Vaccinium. Miboin-mail, Chamelaa triccocos. Sweet Williams, or Pride of London. Armeria. The Willow tra, Salix.
Spiked Willow of Theophrastur, Spirza Theophrasti. Minter's bark, Cortex Winteranus. Minter & Bark, Cortex Winteranus.

Dinter, gran, Pyrola.

Doado, Glaftum, Ifais.

Wild-Mond, Dier Weel, Lutcola.

Doubton, Aperula.

Doubton, Aperula.

Mater fylvz.

Doubtind, Abfinthium.

Doubton, Abfinthium.

Doubton, Abfinthium.

Douptindo, Abfinthium.

Douptindo, Abfinthium. 102ach, or Sea-weed. Alga, Fucus.

Bam, Rapum Brasilianum. Barrom, or Milfeil. Millefolium. The Ben-tre, Taxus. Bucca, Caffava, or Indian bread, Yucca.

Zeboarp, Zedoaria.

FINIS.